CONCILIA GENERALIA ET PROUINCIALIA GRAECA ET LATINA QUAE...

*Chiesa *cattolica, Josè Maria Fonseca de Evora

Digitized by Google

37
25 D
5

Digitized by Google

Digitized by Google

CONCILIA GENERALIA ET PROVINCIALIA GRÆCA ET LATINA

quæ reperiri potuerunt omnia.

ITEM EPISTOLÆ DECRETALES, & Romanorum Pontificum Vitæ.

OPERA ET STVDIO R. D. SEVERINI BINII S. THEOL. DOCTORIS & Profess. Metropol. Eccles. Coloniensis Canonici & Presbyteri C. ex Manuscr. Codicibus inter se collatis aucta & recognita, notis illustrata, & historica methodo disposita.

OPVS NVNC PRIMVM IN GALLIA DILIGENTIVS QVAM ANTEA & accuratius editum, ab eius Collectore denuò recognitum, & in Tomos nouem distributum; Indicibus item suis locupletatum: vno Rerum, verborum & Pontificum, Epistol. decretalium & Conciliorum, ordine Alphabetico dispositorum; altero locorum Sacræ Scripturæ.

TOMVS TERTIVS.

LVTETIÆ PARISIORVM.
Sumptibus CAROLI MORELLI, Typographi Regij.
M. DC. XXXVI.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

SVMMA EORVM QVÆ IN HOC TERTIO CONCILIORVM TOMO CONTINENTVR.

HIstoria Concilij Chalcedonensis OEcumenici ex edit. Rom. Vat. *precedit.*
Concilium Chalcedonense, OEcumenicum seu Vniuersale IV. sub Leone Papa I. habitum an. D. 451. græcolatinè ex eadem Rom. Vat. edit. item *Epistolæ preambulares Concilij Chalcedonensis.* p. 1. &c
Notæ in Concilium Chalcedonense Oecumenicum seu generale, Seuerini Binij. pag 550.
Synodus Alexādrina, à Proterio Alexādrino Episcopo, in causa Eutychian. sub Leone Pap. I. p. 563.
Concilium. Andegauense sub Leone Anno Domini 451. ibid.
Concilium Veneticum sub Leone an. 453. p. 565.
Concil. Cōstantinopol. an. 459. sub Leone p. 597.
Hilari Papæ Vita, Epistolæ & decreta, p. 569.
Cōcil. Rom. sub Hilaro Papa. an. Dom. p. 577.
Simplicij Papæ Vita, epistolæ & Decreta, 467. p. 580.
Concilium Turonicum I. sub Simplicio Pap. an. Dom. 482. p. 592.
Felicis Papæ III. Epistolæ & Decreta, p. 564.
Cōcil. Rom. I. sub Felice III. an. Dom. 483. cōtra Acacium Cōstantinopol. & Pet. Fullonem, p. 606.
Cōcil. Constantinopol. sub Felice Papa III. in causa Petri Fullonis Antiocheni Episcopi. an. Dom. 483. p. 610.
Antheonis Episcopi Arsinois & aliorum epistolæ ad Pet. Fullonem Episco. Antiochen. quod non oportet additionem crucis in trisagio addere, p. 611.
Cōcil. Rom. II. contra Acacium Constantinopol. & Petrū Moggū Alexādrin. sub Felice III. p. 614.
Cōcil. Rom. III. sub Felice III, de lapsis Ecl. Africanæ recipiendis, An. 487. p. 616.
Gelasij Papæ I. Vita, Epistolæ & Decreta, p. 617.
Concilium. Rom. I. sub Gelasio Pap. I. de libr. sacris & authenticis ab Apocryphis discernendis. an. Dom. 494. p. 661.
Cōcil. Rom. II. sub Gelas. Pap. I. de absolutione Miseni, Legati sedis Apostol. an. 495. p. 664.
Anastasij Papæ II. Vita, Epistolæ & Decreta. p. 667.
Symmachi Papæ Vita, epistolæ & Decreta, pag. 672.
Cōcil. Rom. I. sub Symmacho Pap. an. Domini. 499. de tollēdo ambitu in Comitijs Pontificijs, p. 684.
Concilium Roman. II. sub Symmacho Pap. ann. Dom. 500. contra Petrum Altinensem Episcopum pro Symmacho, p. 687.
Concilium Roman. III. sub Symmacho Pap. an. Dom. 501. in eadem causa habitum, ibid.
Cōcil. Rom. IV. sub Symmacho. anno Domini 502. Palmare dictum pro confirmatione electionis Symmachi & abrogatione legis Regis Odoacris. p. 692
Ennodij Diaconi Libellus apologeticus pro defensione Symmachi Papæ, & IV. Concil. Romā. conscriptus. p. 696.
Concilium Roman. V. sub Symmacho Pap. ann. Dom. 503. habitum, p. 705.
Concil. Rom. VI. sub Symmacho Pap. de inuasoribus rerum Ecclesiasticarum, pag. 708.
Cōcilium Byzacenum Africæ de surrogandis nouis Episcopis sub persecutione à Trasamūdo Rege excitata, anno Dom. 504. habitum, p. 712.
Cōcil. Agathēse tēp. Sym. Pap. an. 506. habitū, ibid.
Concilium Aurelianense I. tempore Symmachi Pap. an. Dom. 507. pag. 721.
Concilium Epaunense sub Symmacho Pap. an. Dom. 509. celebratum, p. 725.
Pseudosynodus Sidonia Palæstinæ de damnando Concil. Oecum. Chalcedonensi, &c. Anno. Dom. 512. habita sub Symmacho Pap. p. 729.
Hormisdæ Papæ Vita, Epist. & Decreta, ibid.
Cōcil. Rhemense sub Hormisda Pap. de Eccles. disciplina in Gallia reformanda, an. 510. p. 801
Cōcil. Veteris Epiri in causa Ioan. Nicopolitani Episcopi & Metropolitani sub Hormisda, an. Dom. 514 ibid.
Concil. Tarraconense Hispaniæ tempore Hormisdæ Pap. an. Dom. 517. sub duplici editione: vulgata nimirum, & Garsiæ Loaisæ, p. 802.
Concil. Gerundense, sub duplicii editione tempore Hormisdæ Papæ, Anno Domini. 517. p. 805.
Cōcil. Cōstātinop. sub Hormisda Pap. an. 518. p. 808
Cōcil. Hierosolymitan. de restitutione Cōcilij Chalcedonensis, &c. tēpore Hormisdę Papa. an. 518. ibid.
Cōcil. Tyrium sub Hormisda, anno 518. p. 809.
Cōcil. Rom. sub Hormis. an. 518 de Acacij & aliorū nominibus è sacris Diptychis expūgēdis, ibid.
Concilium Constantinopolitanum ab Epiphanio Episcopo collectum, ex quo legatio ad Hormisdam Papam missa fuit. anno. Dom. 520. ibid.
Ioannis Papæ I. Vita, Epistolæ & Decreta, p. 810.
Concilium Ilerdense tempore Ioan. Pap. I. anno Dom. 524. sub duplici editione, pag. 814.
Concilium Valentinum Hispan. tempore Ioan. Pap. I. ann. Dom. 524. sub duplici editione, p. 818.
Concilium Arelatense III. tempore Ioan. Papæ I. ann. 524. p. 821.
Felicis Papæ IV. Vita, Epistolæ & Decreta, p. 825.
Cōciliū Arausicanum II. tempore Felicis Pa. IV. an. 529. contra Pelagianos & Massileenses. p. 829.
Cōcil. Vasēse alias Vasionēse nomine II. reipsa verò III. sub Felice IV. Pap. habitum, an. 529. p. 834.
Concilium Carpentoractense circa tempora Felicis Pap. IV. habitum, p. 835.
Bonifacij Papæ II. Vita, Epistolæ & Decreta, p. 836.
Cōcil. Rom. I. quo Bonifacius Pap. Vigilium Diaconum sibi successorem delegit, & quod idem Bonifacius paulò post reprobauit, an. 530. p. 839.
Cōcil. Rom. II. de reprobatione succes. Bonif. ib.
Concil. Toletanum. II. tempore Bonif. II. an. 531. sub dupl. edit. ibid.
Ioannis Papæ II. Vita, Epistolæ & Decreta, p. 844.
Cōcil. Rom. sub Ioan. Pap. II. quo cōtra Acœmetas definitum est, catholicè & piè dici posse, vnū de Trinitate passum esse in carne, &c. p. 852.
Collatio Catholicorũ cum Seuerianis habita Constantinopoli an. Dom. 532. tempore Iustiniani Imperat. p. 853.
Concilium African. sub Ioan. Pap. II. p. 860.
Agapeti Papæ Vita, Epistolæ & Decreta, p. 861.

FINIS.

Digitized by Google

HISTORIA CONCILII CHALCEDONENSIS GENERALIS QVARTI.

[a] Euagr. lib. 1. c. 8.

[b] Cassiod. in Chron. Cons.

[c] Conc. Chalced. Act. 1. & Liberat. c. xi.

EXACTO Nestorio [a] Maximianus Constantinopolitanam rexit Ecclesiam: tum Proclus, & post eius obitum Flauianus. Is imperante adhuc Theodosio iuniore, Flauijs [b] Zenone & Posthumiano Coss. hoc est, annis octodecim post Ephesinum Concilium, Constantinopoli ex triginta Episcopis [c] Synodum coegit ad disceptandam causam quæ inter Florentium Sardeorum Lydiæ Episcopum metropolitam, & duos ei subiectos Episcopos Ioannem & Cosinium vertebatur. Sedebat in Synodo, præter alios Antistites, Eusebius Episcopus Dorylæi, quæ Phrygiæ Salutaris ciuitas est, vir plane vt doctrinæ morumque laude illustris, ita & hæreticorum strenuus oppugnator. Oblato is libello exposuit sacræ Synodo, Eutychem presbyterum, & monasterij quod in ea vrbe celeberrimum erat, archimandritam, cœpisse iampridem delirare, & de Redemptore, redemptionisque nostræ sacramento longe aliter sentire, quàm ab Apostolis Nicænisque Patribus traditum sit. Nec enim ex duabus, aut in duabus naturis Christum subsistere fatebatur, nec humanum corpus de Virgine suscepisse nostris consubstantiale corporibus: sed dum Nestorianam Charybdim, hoc est, duas in Christo personas exhorrere plus nimio videri volebat, in aduersam Scyllæ voraginem præceps actus, vnam vt [d] hypostasim, sic & naturam Christo Domino tribuebat: ita Dei Verbo in carnem conuerso, duabusque in vnam naturis inter se confuse permixtis, vt sola diuinitas sub carnis non veritate, sed figura, famem, sitim, lassitudinem, vigilias, crucem, mortem perpessa sit, & post triduum reuixerit è sepulchro. Hæc vero monstra, quæ ex Manichæi, Valentini, & Apollinarij caueis ac lustris eduxerat Eutyches, libroque edito per monasteria disseminabat, cùm ab Episcopo Dorylæno exponerentur, Flauianum, & qui assidebant Episcopos vehementer perturbarunt. Ac primum placuit, vt Eutychem Eusebius pro veteri quæ sibi cum illo intercedebat necessitudine, officij ac religionis admoneret. Rem detrectat Eusebius, ne rursus audiret hominem impijs vocibus diuinæ œconomiæ mysteria proscindentem, præsertim non semel expertus, cùm illum sæpius vt amicum antea commonuisset, sua consilia ac preces in desipientis animo nihil penitus insedisse. Mittuntur itaque Ioannes presbyter ac defensor, & Andreas diaconus, qui Synodo sisterent Eutychem. Pernegat ille fas sibi esse vel pedem efferre de monasterij septis, quo se veluti tumulo quodam mortuus magis quàm viuus incluserat: grauiter præterea incusat Eusebium, quòd inimicitiarum potius, quàm pietatis causa suum nomen Synodo detulisset. Tergiuersantem hæreticum accersunt Patres iterum synodicis litteris per presbyteros duos Mamam & Theophilum: quos vt eluderent Monachi, suo timentes Archimandritæ, graui illum morbo conflictari renuntiarunt: mox simul ac à Presbyteris nihil esse quod magnopere metuerent, audiere, deducunt eos ad Eutychem: quo nunc effætam iam senectutem, nunc monastici secessus ac solitudinis inuiolabile ius obtendente, nunc etiam ad disputandum de hæresi, quam fouebat, aggrediente, re infecta rediere legati. Vocatur & tertio per Memnonem sacrorum vasorum custodem, duosque diaconos Epiphanium & Germanum: quibus ad monasterium profectis, Abraamus alter archimandrita venit in Synodum excusaturus Eutychem, eiusque nomine ad propositam de Fide quæstionem responsurus. Verum Eutychis impudentia facile reiecta est, cum æquum Episcopis non videretur, vt aut alius se pro alio obtruderet, aut vlla quis religione prohiberetur, ne à loco quem sibi ipse circumscripsisset, deduci posset ad Synodum. Interea dum vehementer Eutyches vrgeretur à Memnone, nec alias, quas prætexeret, causas haberet, venturum se quo vocabatur, spondet; impetratque septem diebus, quibus affectam valetudinem confirmaret, inducias. Eo tempore versus ille ad artes & dolos, quibus egregie instruendis ingenio vsuque pollebat, se suamque existimationem in maximum discrimen adductam, suppliciter commendat Chrysaphio eunucho, qui non solum erat Theodosio Aug. charissimus, & cum [e] Eutyche magna familiaritate deuinctus, propterea quòd ab illo fuerat de sacro fonte susceptus, & sui susceptoris imbutus erroribus; sed etiam Flauiano non parum infensus, quod cum ab eo electionis suæ gratia munus aliquod pro benedictione flagitasset, Flauianus puros panes, non aureum donum, vt ille expetebat, mi-

[d] S. Leo ep. 12. 13. & 97.

[e] Niceph. li. 14. c. 47.

ferit, quum diceret, talium rerum copiam sibi non suppetere; nisi forte sacra Ecclesia vasa, quæ Deo & pauperibus consecrata esse optime nosset, ad hoc assumere. Quocirca simultatis, amicitiaque stimulis incitatus Eunuchus, persuadet Imperatori, vt Florentium patricium cum imperio, ne quid Ecclesia detrimenti pateretur, Synodo iubeat interesse. Ea de re mandatum Principis ad Synodum pertulit Magnus Silentiarius; cum quo venit Eutyches non tamquam ad Episcoporum consessum, sed quasi ad bellum, non modo monachorum corona, sed excubitorum ac prætorianorum militum armis stipatus. Florentium gratulabundi Patres excepere, nec sine magna Theodosii laude, quòd clarissimi viri, cuius fides ac pietas spectata sit, præsidio Synodum communisset.

Hic Eutychus fides in disceptationem vocatur; quidque de Christo crederet, proferre in medium iubetur. Is primùm profiteri, dicturum se quæ ante non dixerit: paratum se esse amplecti quæ Synodus imperabat. Verum postquam iterum atque iterum iussus est prodere, non quam ex imperio, sed quam ex animi sententia rectam Fidem putaret esse; vomere continuo latentem saniem, & duas quidem asseuerare naturas prius quàm carni Verbum copularetur, vnam vero duntaxat postquam diuinitas ac seruilis forma in vnam hypostasim coiere. Patres vicissim monere illum, vt ad Nicæni Symboli normam cogitationes suas dirigeret: hortari vt pie damnaret, quod impie probarat: vrgere, ne per amentiam reuelleret, quod maiorum sapientia sempiterno iure defixerat: hominem denique tam salutaria monita respuentem, de sacerdotum sacrarijs remouent, à monasterij gubernaculis deijciunt, & ab orthodoxorum segregant consortio: idque triginta Episcoporum, & viginti trium Abbatum subscriptionibus obsignant.

Incredibile est, quanta animi acerbitate ac rabie exarserit Eutyches. Eam itaque condemnationem vt abrogaret, omni ope ac machinatione enisus est. Ac primum affixus per triuia libellis æquissimum illud Synodi ius iniuriam fuisse, publice contestatur. Deinde Leoni Romano Episcopo scribit, [a] Nestorianam hæresim Constantinopoli reuixisse, seque fictis criminationibus appetitum, oppressum, exturbatum; nec fuisse, cum ad Apostolicam Sedem prouocaret, auditum. Commouerat ea res Pontificem: sed acceptis mox Flauiani litteris, Synodique gestis omnibus, facile conquieuit. Tum à Pontificis cathedra per summum scelus Eutyches ad Augusti prætorium prouocat: oratque iubeat Imperator, acta [b] Concilij, quæ à Flauiano corrupta esse contendebat, recognosci coram Florentio patricio ab ijsdem Episcopis, præside Thalassio Cæsareæ Cappadociæ Episcopo. Annuit Theodosius plus nimio lenis ac facilis ad aulicorum preces. Itaque reditur ad Synodum, Protogene & Asterio Coss. v. Idus Aprilis coram Macedonio Tribuno in Ecclesiæ Baptisterio. Intruduntur & in eum locum, qui pro Eutyche pugnarent, monachi tres, Constantius, Eleusius, & Constantinus præter Synodorum consuetudinem, & reclamantibus Episcopis. Releguntur acta, retractantur testimonia, in singula diligenter inquiritur. Verùm ea omnis suspicio recidit in auctorem: nam quo accuratius explorata sunt omnia, eo clarius vt Flauiani incorrupta fides enituit, ita nequissima fraus ac fallacia Eutychis detecta est. Qui frustra legitimis iudicibus pertentatis, ad suæ tandem causæ subsidium fouere atque inflammare non est veritus dissensiones Episcoporum. Implorauit enim patrocinium Dioscori Alexandrini Episcopi, quippe grauiter inuidentis Flauiano ob Constantinopolitanæ sedis amplitudinem. Nec magno sane negotio illum Flauiani calumniator in suas partes pellexit: si quidem aut ægre in exulcerato animo fictum crimen insedit; cùm præsertim Eutyches dum vnam Christi naturam affirmabat, videri vellet patronus & assertor illius vnitatis, quam sanctus Cyrillus aduersus Nestorianam diuisionem Ephesi tutatus est. Quocirca Dioscorus Cyrilli olim Archidiaconus, postea vero in Episcopatu successor, facile Cyrilli nomine, & inani quadam dogmatum similitudine captus est. Sed & verissime testatur Apostolus, eos circa Fidem sollitos naufragari, qui bonam conscientiam repulere: repulerat autem perditissime Dioscorus, homo [c] profligatissimis moribus, blasphemus, Origenista, adulterijs & homicidijs, alijsque sceleribus inquinatus, quæ tamen ante electionem, vt hypocrita speciem sanctitatis ac pietatis præseferens, occultauit. Is igitur Dioscorus afflicto ac iacenti Eutychi fidem dextramque porrigit, agitque cum Imperatore per litteras, æcumenico res tantas indigere Concilio, summas Ecclesiarum simultates ac pugnas summa Ecclesiæ auctoritate esse tollendas. Repugnat ex aduerso Flauianus, reclamat [d] Leo, obstrepunt pij omnes. Gratiæ tamen plus datum, quàm religioni.

Theodosius itaque infecto Dioscori partibus animo, indicit Ephesinam Synodum secundam, Coss. Asterio & Protegene, hoc est, nouemdecim annis à prima. Eò conuenere Dioscorus Alexandrinus cum Eutyche suo, Domnus Antiochenus Ioannis successor, Iuuenalis Hierosolymitanus, Flauianus CP. cum centum triginta & eò amplius Episcopis, Leo quoque, vt voluntati Imperatoris obsequeretur, Sedis Apostolicæ auctoritatem adhibuit, misitque Apostolicos Legatos Iulianum Episcopum Puteolanum, Renatum Presbyterum tt. S. Clementis, Hilarum Diaconum, & Dulcitium notarium, cum [e] epistolis ad Flauianum vna, ad Synodum altera, quibus luculenter rectam Fidem aduersus Eutychis præstigias explanabat. Misit vicissim Imperator tum Barsumam Archimandritam, vt monachorum omnium nomine contra Orientales Episcopos, qui Eutychem damnauerant, ageret; tum Elpidium sacri consistorij Comitem, qui Synodi conseruator esset & custos, & Episcopis, à quibus Eutyches iudicatus fuerat, iudicandi adimeret potestatem. His tam pudendis & tam infaustis rerum auspicijs Ephesi ad iiij. Idus Augusti in sanctæ Mariæ Basilica conuenitur. Iubet Elpidius principio, de actis Constan-

[a] S. Leonis epi. 8. 9. & 10.
[b] Actio 1. Chalced. Conc.
1. Tim. 1. d
[c] Conc. Chalced. act 3. Liberat. c. 11. Cedren. in Theodosio.
[d] Epist. 10. & 11.
[e] Leo epist. 15 & 16.

Digitized by Google

stinopolitanæ Synodi quæstionem haberi. Obsistunt Apostolici Legati; priusque Leonis epistolas postulant recitari. Obstrepit Eutyches, eosque in suspicionem atque inuidiam rapit, quòd apud Flauianum pransi, dicerent plus nimio Flauianum. Abscedunt Synodi Legati, tum ob Pontificis litteras ab hæreticis non receptas, suppressas etiam dolose, tum etiam quia iuxta Romanæ Ecclesiæ prærogatiuam primatus in sedendo delatus eis non fuerat: postea tamen rediere. Verum Dioscorus & Barsumas, quibus nihil iure agere, sed vi manuque omnia miscere certum erat, legitimis disputationibus ac iudicijs diffisi, militum copias conscribunt, validamque manum trecentorum monachorum; Synodum irrumpunt armati; notarijs qui Synodi acta excipiebant, defringunt digitos, tabulasque concerpunt: Theodoretum Cyrensem, & Ibam Edessenum absentes, Domnum vero Antiochenum eo die ægrotantem, indicta causa condemnant, & ab Episcopatu deijciunt: Flauiano silentium imperant, eiusque comites in ferrum & catenas adigunt: per summos terrores ac minas extorquent Episcoporum suffragia aduersus Flauianum, cogunt subscribere puris albisque membranis, in quibus describendum quid esset ignorarent. Apostolici reclamant Legati: sed cum nihil proficerent, per scutatos satellites elapsi, se velut è sicariorũ agmine subduxere. Recitatur publice libellus, quem Eutyches Synodo dederat cum Symbolo verbis illis sublatis: Qui conceptus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine. Acclamat libello Dioscorus, eamque Nicænam esse Fidem prædicat. Pristinum in statum restituitur Eutyches: Eusebius autem Dorylæus & Flauianus hæreseos nomine conijciuntur in vincula. Ad Apostolicam Sedem prouocat Flauianus: prouocantem Dioscorus, factus ex Episcopo carnifex, tot pugnis calcibusque contundit, vt post triduum in exilio grauissime plagarum dolore conflictatus obierit. In demortui locum subrogant Anatolium Diaconum, Dioscori apocrisiarium, nec ab Eutyche, vt ipsis videbatur, alienum. Victor Dioscorus lætitia gestit: & ne quid audaciæ, ne quid furoris abesset, postquam diuini humanique quidquid est iuris euertit, Alexandriam reuersus in ipsum tandem culmen Ecclesiæ, hoc est, in Leonem Pontificem, nefario nouoque exemplo, anathematis iaculum contorsit.

a Concil. Chalced. act. 3.

Acerbo [a] tantæ calamitatis accepto nuntio per Hilarum Diaconum, dici vix potest quanto animi mœrore Leo Flauiani necem, Episcoporum terrorem ac fugam, diuulsas Ecclesias, prostratam Fidem, exultantem hæresim deplorarit. Ad eum itaque luctum squaloremque leuandum omni ope solicitaque incubuit; coacta quàmprimum Romæ Synodo, quidquid Ephesi fuerat actum, damnauit ac rescidit. Crebris deinde instituit litteris, Theodosium & Pulcheriam Augustam vrgere, vt vnanimi consensu Synodus altera, quæ Ephesinam ignominiam & labem deleret, intra fines Italiæ cogeretur. Sed & cum multis Italiæ Episcopis obuiam prodijt Valentiniano Augusto, qui cum Reginis, hoc est, cum matre Galla Placidia, & coniuge Eudoxia Romam religionis causa ad Apostolorum limina veniebat: cumque illis Ephesini Concilij, seu potius latrocinij flagitia commiserabili fletu crebrisque singultibus exposuisset, lacrymas Reginis excussit, & tum eas, tum Valentinianum orando compulit vti Theodosio scriberent, efficerentque vt alio rursus Concilio quæ perperam gesta fuerant Ephesi, retractarentur. Scripsit Augustus Augusto, scripsere Reginæ. Verum Eutychianis fabulis ac dolis irretita Theodosij mens, nullis litteris, nullis precibus, nulla suorum necessitudine flecti potuit. Quin potius publicis legibus Flauianum damnauit, Ephesinamque Synodum Nicænæ iussit æquari. At neque leues, neque seras tanti facinoris pœnas dedit. Siquidem haud multo post, dum equitaret, collapso equo grauiter elisus atque exanimatus est, herede nullo relicto.

Eius soror Pulcheria Marciano clarissimo Senatori & Orientis Imperium, suffragante Senatu, & seipsam in matrimonium dedit. Marciani egregia probitas, & omnium sermone celebrata religio Leonem impulere, vt ab eo per litteras quod à Theodosio non potuerat, consequi niteretur. Assensere Marcianus & Pulcheria, & vltro citroque datis ad Leonem acceptisque litteris, Nicæam Concilij gratia sexcentos triginta Episcopos euocarunt. Apostolici vero Legati, quos miserat Leo, Paschasinus Lilybetanus, Lucentius Asculanus, Iulianus Coensis Episcopi, & Bonifacius Presbyter, cùm permagni interesse existimarent ad res componendas, tumultusque Eutychianarum partium sedandos, si in Synodo Marcianus interesset, obnixe illum rogarunt eo loci Concilium transferret, quò & ipse non incommode posset accedere. Eam ob rem Chalcedone Bithyniæ, quæ Constantinopoli septem stadijs abest, translata fuit Synodus, & haberi cœpta octauo Idus Octobris, Marciano & Adelphio Coss. Legatis Apostolicis præsidentibus, in æde sanctissimæ virginis ac martyris Euphemiæ. Ibi adfuerunt amplissimus Senatus, & aliquot alij proceres, qui Iudices in Concilio nominantur, ab Imperatore præfecti non vt de rebus ad Fidem & religionem spectantibus decernere ac iudicare deberent, sed tantum vt sua auctoritate strepitus ac turbas comprimerent. Nam in Actione secunda, se doceri debere ab Episcopis palam ipsi Iudices profitentur: & in Actione tertia, cùm Dioscorus præsentiam Iudicum requireret, Episcopi responderunt, quando regularia tractantur, nullos Iudices laicos interesse posse. & in eadem Actione ijdem Episcopi affirmant, à Deo solis Episcopis datam auctoritatem Episcopos iudicandi.

Principio clamauerunt Apostolici Legati, fas non esse vt Dioscorus, qui reus sit, & ab alijs iudicandus, inter Episcopos sedeat de alijs iudicaturus. Ea res dum vltro citroque inter Legatos & Iudices agitur, Eusebius Dorilensis aduersus Dioscorum Iudicibus libellum obtulit plenum flagitijs ac furoribus Ephesini conuentus. Quo perlecto iussu Iudicum, Constantinus qui erat à secretis consistorij,

Digitized by Google

tum Constantinopolitanæ, tum Ephesinæ secundæ synodi acta omnia de Eutychis & Dioscori causa publice recitauit: ex quibus cum nefariæ illorum hæreses & inaudita crudelitatis exempla patuissent, fremere Patres aduersus Dioscorum, impij parricidæ non ferre præsentiam; vultu, oculis, clamore hominem percellere.

Postera dies secundam excepit Actionem, in qua publice recitatum Nicænum, Constantinopolitanumque Symbolum, deinde Cyrilli ad Nestorium, & ad Ioannem Antiochenum literæ: tum Leonis ad Flauianum epistola, cui illis verbis acclamauerunt Episcopi: Petrus per Leonem ita locutus est: Apostoli ita docuerunt.] Dioscorus scelerum conscientia consternatus nec secundæ interfuit Actioni, nec tertiæ: in qua cum ad iudicium posceretur Eusebij Dorilensis libello, Patrum iussu per Constantinum, Acacium & Atticum Episcopos vocatur ad Synodum. Se a lictoribus, respondit, ne domo exeat, prohiberi. Sed facta mox à lictorum magistro exeundi potestate, negauit se venturum in Synodum, à qua Senatum & Iudices tunc abesse cognouerat. Iterum ad illum tres alij diriguntur Episcopi, Pergamius, Cecropius, Rufinus. Morbum impudenter excusat. Interea Athanasius, Theodorus, Ischyrion & Sophronius Alexandrini in Synodum admissi, datis libellis grauissimis, quibus à Dioscoro affecti fuerant, iniurias exposuere: vastatos agros, incensa prædia, sublatas vxores alienas, stupratas virgines, fœdata connubia, aliaque id genus scelera. Quibus commoti Patres, tertio adhuc hominem accersunt per Francionem, Lucianum & Ioannem Episcopos. Sed nihilo plus ea die, quàm alijs, actum est. Tum Apostolici Legati summatim commemoratis sceleribus, quorum & Alexandrinis testimonijs, & publicis Ephesinæ Synodi actis conuictus fuerat Dioscorus, ex Leonis Pontificis sententia pronuntiant, illum & Episcopali honore, & sacerdotum functionibus omnibus priuatum esse. Eam sententiam Anatolius Constantinopolitanus Episcopus, ceterique Patres vniuersi grauissimis verbis comprobant, atque Augusto & Augustæ significant, ac publicis euulgant edictis, & Alexandrinæ perscribunt Ecclesiæ.

Damnato Dioscoro reditum est ad Leonis epistolam, & ad constabiliendam rectam Fidei formulam. Hic plerique Episcopi clamauerunt à Dioscoro se circumuentos Ephesi, metuque adactos fuisse, saperent, dicerent, scriberent quæ non oportebat: errato supplices precantur ignosci. Iubentur itaque singuli seorsim suæ confessionis ac Fidei libellum conscribere: conscribunt, & Leonis epistolam vt inuiolabilem orthodoxi dogmatis normam venerati, veniam facile consequuntur, præter Aegyptios Episcopos, & nonnullos Archimandritas: qui tamen petierunt vt liceret sibi nouum Episcopum Alexandrinum, ex cuius voluntate subscriberent, opperiri. Neque id ipsis denegatum, iureiurando tamen & vadimonio obstrictis, se Chalcedone non abituros quoad sancta Synodus imperarit.

Cogitatum deinde de conscribenda Fidei formula, quæ omnes in vnum deuinciret Ecclesias. Habitus ex singulis prouincijs delectus quorumdam Episcoporum, qui in eam rem incumberent cum Legatis Apostolicis & Anatolio Constantinopolitano, seorsim in Ecclesiæ secretario. Hi vero ad Leonis epistolam velut ad normam columnamque veritatis, cum suam omnem deliberationem exigere studuissent, Christum Dominum perfectum Deum, perfectum hominem, ex duabus naturis inconfuse atque incommutabiliter consistentem, & diuinitate quidem Deo Patri, humanitate vero nobis esse consubstantialem, ac per omnia similem si peccatum excipias, decreuere; sententijs omnibus, quæ vllo modo videri possent ab hoc dogmate dissidere, damnatis. Id à delectis Patribus definitum esse postquam Marciano Augusto renuntiatum est, confestim viij Kal. Nouembris cum plurimis clarissimis viris Chalcedonem venit, non ostentandæ potestatis gratia, sed vt vniuersos Patres ad rectæ Fidei rationem cohortaretur: idque oratione Latine primo, deinde Græce pronuntiata. Ex qua tantus extitit animorum ardor, vt post beneuolentissimas erga Imperatorem & Augustam acclamationes, in eam formulam quam tunc Apostolici Legati cum Anatolio & collegis ediderant, ab vniuersis Episcopis itum sit, summoque consensu subscriptum.

Explicata Fide, de varijs Episcoporum controuersijs actum est. Ibas & Theodoretus suis Ecclesijs restituti: editique post Legatorum Iudicumque discessum nonnulli Canones, quorum vnus, adnitente inprimis Anatolio, secundum Constantinopolitanæ Ecclesiæ post Romanam locum deferebat. Id postquam audiuere Legati, quamprimum regressi cum Iudicibus, comprimere Episcoporum audaciam studuere. Sed illi cum Leonem non dissensurum sperarent, ab eo per epistolam vt Synodum & Synodi Canones ratos haberet, petiere. At longe aliter res euenit. Leo siquidem, sicut eorum quæ aduersus hæreticos illi decreuerant, fuit constantissimus approbator, ita se ambitionis acerrimum præbuit vindicem, haud quaquam passus, Ecclesiarum iura, quæ à Nicænis Patribus constituta fuerant, commutari. Itaque Chalcedonensem Canonem de Constantinopolitanæ Ecclesiæ prærogatiua reiecit, & Iuuenalem Hierosolymitanum duabus Palæstinis sibi subijciendis inhiantem coercuit, aliaque id genus disertissimis verbis abrogauit: a Si quid (inquit) ab his fratribus, quos ad sanctam Synodum vice mea misi, præter id quod ad causam Fidei pertinebat, gestum esse perhibetur, nullius erit penitus firmitatis: quia ad hoc tantum ab Apostolica Sede sunt directi, vt excisis hæresibus, catholicæ essent Fidei defensores.] Et rursus ad Episcopos qui in sancta Chalcedonensi Synodo conuenerant: b Fraterna, inquit, vniuersitas, & omnium fidelium corda cognoscant, me non solum per fratres, qui vicem meam executi sunt, sed etiam per approbationem gestorum synodalium, propriam vobiscum iussisse sen-

a Epist. 62. ad Max. Antioch.

b Epist. 61.

tentiam, in sola videlicet Fidei causa, quod sæpe dicendum est, propter quam generale Concilium & ex præcepto Christianorum Principum & ex consensu Apostolicæ Sedis placuit congregari, damnatis hæreticis, qui si corrigi voluissent, nulla penitus resideret de vera Domini nostri Iesu Christi incarnatione dubitatio.] Gelasius quoque ea quæ per incompetentem præsumptionem illic prolata, vel potius ventilata sunt, quæ Sedes Apostolica gerenda nullatenus delegauit, imo potius ab eius Vicarijs aperte reiecta sunt, ab eadem Apostolica Sede nulla ratione approbata commemorat.

Marcianus vero Imperator animo ad Fidem Ecclesiamque tuendam atque amplificandam intentissimo, seueris legibus cauit, ne quis Chalcedonensium Patrum decreta vocaret in dubium, Antiquauit & Theodosii sanctionem aduersus Flauianum, cuius vtpote gloriosissimi martyris reliquiæ Constantinopolim magna cæremonia ac populi pietate iam delatæ fuerant. In Eutychianos exilia, aliaque supplicia constituit, ac vetuit ne Episcopi aut Presbyteri honorem, aut in Monachorum vllam admitterentur sodalitatem: docentes eam hæresim vltimo supplicio affici iussit. Dioscorum, in cuius locum Chalcedonensis Synodus Proterium suffecerat, eiecit in vrbem Paphlagoniæ, Gangrenam nomine, vbi & animam miserabiliter exhalauit. Iussit & Eutychem exulare: sed cum exul ijs etiam inter quos agebat, venena inspargere non desisteret, hortatu Leonis & Imperatoris edicto in longiora ac secretiora loca ablegatus est.

Magna denique & illustria sunt apud sanctos Patres huius Chalcedonensis Synodi præconia.
a Epist. 71. ad Leon. Aug. *Itaque Leo Pontifex: a Quæ, inquit, apud Chalcedonensem Synodum de Christi Domini incarnatione firmata sunt, nulla permittas retractatione pulsari: quia in illo Concilio per Spiritum sanctum congregato tam plenis atque perfectis definitionibus cuncta firmata sunt, vt nihil ei regulæ, quæ ex diuina inspiratione prolata est, aut addi possit, aut minui.] Gelasius quoque ad Euphemianum, quæ in hac Synodo Chalcedonensi pro Fide & communione catholica, lege Apostolica definita sunt, vere certeque sectanda confirmat. Idem etiam in Synodo septuaginta Episcoporum hoc Concilium à Patribus institutum & recipiendum & custodiendum præcepit. Gregorius b multis in locis illos qui hanc Synodum reijciunt, aut aliquid addendum vel detrahendum præsumunt, sub anathematis pœna detestatur. Marinus primus in Lateranensi Synodo c hoc Concilium ex animo amplectitur. Synodus d quinta eius dogmata Fidemque defendit. Sexta Synodus e hoc Concilium mirifice laudat, & Leonis epistolam ad Flauianum rectæ Fidei titulum nominat. Septima item & octaua Synodus idem confirmant.*

b Lib. 1 ep. 24. lib. 2. ep. 10. lib. 3. ep. 4. lib. 7. ep. 13.
c Sect. 5.
d Collat. 3.
e Act. 17.

De canonibus autem huius Concilij illud est animaduertendum, quamuis in vulgatis exemplaribus, descripti sint in Act. xv. Pelagium tamen & sanctum Gregorium affirmare illos editos fuisse statim post Fidei definitionem. Quod intelligendum est de veris & legitimis Canonibus tantum: nam posteriores illi tres, quorum primus est de priuilegijs Ecclesiæ Constantinopolitanæ, ab Episcopis Orientalibus promulgati fuerunt absoluta decimaquarta Actione, postquam Legati Apostolici discesserant, vt ex decimasexta Actione cognoscitur.

ΤΟΜΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ Pag.6.

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΤΑΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ ΕΙΣ αὐτὴν ἀνηκούσας.

PRIMA PARS, IN QVA HABENTVR EPISTOLÆ

AD SYNODVM PERTINENTES ante illam scriptę.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Ῥώμης Λέοντος, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Εὐτυχῆ.

Τῷ ποθεινοτάτῳ υἱῷ Εὐτυχεῖ πρεσβυτέρῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΕΙΣ γνῶσιν ἡμετέραν διὰ τῆς τῆς ἀγάπης ἐπιστολῆς ἀνήνεγκας, ὅτι ἡ Νεστοριανὴ αἵρεσις τινῶν πάλιν ταῖς σπουδαῖς ἀνθεῖ. τὸν ζῆλον τὸν σὸν ἐκ τούτου τοῦ μέρους ἡμῖν ἀρέσαντα ἀντιγράφομεν, ἐπειδὴ μηνυτὴς τοῦ σοῦ λογισμοῦ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἐδεξάμεθα· διὸ μὴ ἀμφιβάλλῃς τὸν ἀρχηγὸν τῆς καθολικῆς πίστεως τὸν δεσπότην ἐν πᾶσί σοι παρεσόμενον. ἡμεῖς δὲ ὅτε πληρέστερον ὧν τῇ ἀναιδείᾳ τοῦτο γίνεται δυνηθῶμεν γνῶναι, ἐπάναγκές ἐστι τοῦ δεσπότου βοηθοῦντος προνοῆσαι, ἄχρις οὗ ὁ ἀθέμιτος ἰὸς ὁ πάλαι κατακριθεὶς, ῥιζόθεν δυνηθῇ σβεσθῆναι. ὁ Θεὸς ὑγιῆ σε διαφυλάξει, υἱὲ ποθεινότατε.

EPISTOLA LEONIS Archiepiscopi Romæ ad Eutychem.

Dilectissimo filio Eutychi Presbytero, Leo Episcopus.

I. AD notitiam nostram tuæ dilectionis epistola retulisti, quod Nestoriana hæresis quorundam rursus studiis pullularet. Sollicitudinem tuam ex hac parte nobis placuisse rescribimus, quoniam index animi tui est sermo quem sumpsimus. Vnde non ambigimus auctorem catholicæ Fidei Dominum tibi in omnibus affuturum. Nos autem cum plenius, quorũ hoc improbitate fiat, potuerimus agnoscere, necesse est auxiliante Domino prouidere, quatenus nefandũ virus dudumq; damnatum, radicitus possit extingui. Deus te custodiat incolumẽ, dilectissime fili. Datum Kal. Iunii, Posthumiano & Zenone viris clariss. Coss.

B C

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, πρὸς Φλαβιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως.

Τῷ ποθεινοτάτῳ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ ἐπισκόπῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΟΠότε ὁ χριστιανικώτατος, καὶ φιλανθρωπότατος βασιλεὺς, ἁγίας καὶ ἐπαινετῆς πίστεως ὑπὲρ τῆς εἰρήνης

EPISTOLA SANCTISSIMI Archiepiscopi Romæ Leonis ad Flauianum Archiepiscopum Constantinopolitanum.

Dilectissimo fratri Flauiano Episcopo, Leo Episcopus.

II. CVm Christianissimus & clementissimus Imperator * sanctæ & laudabilis Fidei pro Ecclesiæ Ca-

* al. *sancta & laudabili fide & c.*

tholicæ pace sollicitus, ad nos scripta transmiserit de his, quæ apud vos perturbationis strepitum commouerunt, miramur fraternitatem tuam, quidquid illud scandali fuit, nobis silere potuisse, & non potius procurasse, vt primitus nos insinuatio magis tuæ relationis instrueret, ne de rerum gestarum fide possemus ambigere. Accepimus enim libellum Eutychetis presbyteri, qui se queritur, accusante Eusebio Episcopo, immerito communione priuatum, maxime cum euocatum se adfuisse testetur, nec sui præsentiam denegasse; adeo vt in ipso iudicio libellum appellationis se asserat obtulisse, nec tamen fuisse susceptum, qua ratione compulsus sit, vt contestatorios libellos in Constantinopolitana vrbe proponeret. Quibus rebus intercedentibus, necdum agnoscimus, qua iustitia à communione Ecclesiæ fuerit separatus. Sed respicientes ad causam, facti tui nosse volumus rationem, & vsque ad nostram notitiam cuncta deferri: quoniam nos, qui sacerdotum Domini matura volumus esse iudicia, nihil possumus incognitis rebus, in cuiusquam partis præiudicium definire, priusquam vniuersa quæ gesta sunt, veraciter audiamus. Et ideo fraternitas tua per idoneam maxime aptamque personam plenissima nobis relatione significet, quid contra antiquam Fidem nouitatis emerserit, quod seueriori sententia dignum fuerit vindicari. Nam & Ecclesiastica moderatio, & * religiosa piissimi Principis fides multam nobis solicitudinem Christianæ pacis * indicunt; vt amputatis dissensionibus, Fides catholica inuiolata seruetur; & his qui praua defendunt, ab errore reuocatis, nostra auctoritate, quorum fides probata fuerit, muniantur. Nec aliqua poterit ex hac parte difficultas afferri, cum memoratus presbyter libello proprio sit professus, paratum se esse ad corrigendum, si quid in se inuentum fuerit quod reprehensione sit dignum. Decet enim in talibus causis hoc maxime prouideri, vt sine strepitu concertationum & charitas custodiatur, & veritas defendatur, Frater charissime. Et ideo quia dilectio tua de tanta causa nos videt necessario esse sollicitos, quàm plenissime & lucide vniuersa nobis, quod ante facere debuit, indicare festinet: ne inter assertiones partium aliqua ambiguitate fallamur, & dissensio, quæ in suis initiis abolenda est, nutriatur: cum in corde nostro ea obseruantia, Deo inspirante permaneat, ne constitutiones venerabilium Patrum diuinitus roboratæ, & ad soliditatem Fidei pertinentes, praua cuiusquam interpretatione violentur. Deus te custodiat incolumem, Frater charissime. Datum xii. Kal. Maii, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

religiosissimi

Pag. 7.
indicunt.

A τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας μεριμνῶν, πρὸς ἡμᾶς γράμματα διεπέμψατο περὶ τούτων, ἅτινα παρ' ὑμῖν ταραχῆς κτύπον ἐνεποίησαν, θαυμάζομεν τὴν σὴν ἀδελφότητα, τί αὐτόθι σκάνδαλον γεγένηται, ὅπερ πρὸς ἡμᾶς ἡσυχάσαι δεδύνηται, καὶ μὴ μᾶλλον φροντίσαι, ὥστε πρὸ πάντων διδασκαλίᾳ σῆς ἀναφορᾶς ἡμᾶς διδάξαι· ἐφ' ᾧ τε ἡμᾶς περὶ τῆς πίστεως τῶν πραχθέντων μὴ δύνασθαι ἀμφιβάλλειν. ἐδεξάμεθα γὰρ λίβελλον Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, ὅς τις μέμφεται κατηγοροῦντος Εὐσεβίου ἐπισκόπου, ἀναξίως ἑαυτὸν τῆς κοινωνίας ἐστερῆσθαι· καὶ μάλιστα, ὡς ἐμαρτύρατο, ὅτι κληθεὶς παρεγένετο· καὶ τὴν ἰδίαν παρουσίαν οὐκ ἠρνήσατο· ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐν αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ λίβελλον ἐκκλήτου ἐπιδεδωκέναι αὐτόν· ὅθεν ἠναγκάσθη διὰ μαρτυρίας λιβέλλους ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει προθεῖναι. τῶν πραγμάτων γεγενημένων, οὔπω ἐπιγινώσκομεν, ποίᾳ δικαιοσύνῃ ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῆς ἐκκλησίας ἐγένετο κεχωρισμένος. ἀλλὰ προσέχοντες τῇ αἰτίᾳ, θέλομεν τοῦ σοῦ φακτοῦ τὸν λογισμὸν μαθεῖν· καὶ πάντα ἀποστεῖλαι ἄχρι τῆς ἡμετέρας γνώσεως· ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ βουλόμενοι τῶν ἱερέων τοῦ δεσπότου δικαίας εἶναι τὰς κρίσεις, οὐδὲν δυνάμεθα μὴ διαγνωσθέντων τῶν πραγμάτων, εἰς τινος μέρους πρόκριμα ἀποφήνασθαι, πρὶν ἢ τὰ πραχθέντα ἀκούσωμεν. καὶ διὰ τοῦτο ἡ σὴ ἀδελφότης δι' ἐπιτηδείου μάλιστα, καὶ ἁρμοδίου, πληρεστάτῃ ἀναφορᾷ γνωρίσῃ ἡμῖν, τίς κατὰ τῆς ἀρχαίας πίστεως καινότης ἀνέκυψεν, ὅπερ αὐστηρᾷ ἀποφάσει ἄξιον ἐγένετο ἐκδικηθῆναι. καὶ γὰρ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις, καὶ ἡ τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως ἡ πίστις, πολλὴν ἡμῖν φροντίδα περὶ τῆς τῆς χριστιανικῆς εἰρήνης ἐνέβαλεν· ἵνα περιαιρεθεισῶν τῶν διχονοιῶν ἡ καθολικὴ πίστις ἀμόλυντος διαφυλαχθείη· καὶ τούτων οἵτινες τὰ φαῦλα ἐκδικοῦσιν, ἀπὸ τῆς πλάνης ἀνακληθέντες, τῇ ἡμετέρᾳ αὐθεντίᾳ, ὧν δὴ δοκιμασθῇ ἡ πίστις, ὀχυρωθῶσι, καὶ μηδεμία δυσχέρεια ἐκ τούτου τοῦ μέρους προσαχθῇ· ὁπότε ὁ μνημονευθεὶς πρεσβύτερος ἐν τῷ ἰδίῳ λιβέλλῳ ὡμολόγησεν ἕτοιμον ἑαυτὸν εἶναι πρὸς διόρθωσιν, εἴ τι εἰς αὐτὸν εὑρεθείη, ὅπερ ἐστὶν ἄξιον ἐπιλήψεως. πρέπει γὰρ ἐπὶ τῶν τοιούτων αἰτιῶν τοῦτο μάλιστα φροντίζειν, ὥστε ἐκτὸς θορύβου, καὶ φιλονεικίας, καὶ τὴν ἀγάπην φυλάττεσθαι, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐκδικεῖσθαι, ἀδελφὲ τιμιώτατε. καὶ διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ σὴ ἀγάπη περὶ τῆς τοσαύτης αἰτίας συνορᾷ ἡμᾶς ἀναγκαίως εἶναι ἐν φροντίδι, πληρέστατα, καὶ τηλαυγέστατα σύμπαντα ἡμῖν, ὅπερ ἤδη ποιῆσαι ὤφειλε, δηλῶσαι σπουδασάτω· ἵνα μὴ μεταξὺ τῆς διδασκαλίας τῶν μερῶν, ἀμφιβολίᾳ τινὶ ἀπατηθῶμεν, καὶ διχόνοια τραφῇ· ἥτις ἐν ταῖς ἰδίαις ἀρχαῖς ἐξαλειπτέα ἐστίν. ἔστι γὰρ ἡμῖν καταθύμιον, καὶ παραφυλακτέον, τοῦ Θεοῦ ἐμπνέοντος, ἵνα μὴ αἱ διατυπώσεις τῶν προσκυνητῶν πατέρων, αἱ θεόθεν τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι, καὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως ἀνήκουσαι, φαύλῃ τινὸς ἑρμηνείᾳ μολυνθῶσιν. ὁ Θεὸς ὑγιῆ σε διαφυλάξει, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

EIVSDEM LEONIS PAPÆ EPISTOLA AD THEOdosium Augustum.

Leo Episcopus Theodosio Augusto.

III. QVantum præsidii Dominus Ecclesiæ suæ in fide vestræ clementiæ præpararit, his etiam litteris quas ad me misistis, ostenditur, vt vobis non solum regium, sed etiam sacerdotalem animum inesse gaudeamus: siquidem præter imperiales & publicas curas, piissimam sollicitudinem Christianæ religionis habetis, ne scilicet in populo Dei aut schismata, aut hæreses, aut vlla scâdala conualescant: quia tunc est optimus regni vestri status, quando sempiternæ & incommutabili Trinitati, vnius Deitatis confessione seruitur. Quid autem in Constantinopolitana Ecclesia perturbationis acciderit, quòd ita fratrem & coëpiscopum nostrum Flauianum potuerit commouere, vt Eutychem presbyterum communione priuaret, nondum potuimus euidenter cognoscere. Quamuis enim prædictus presbyter ad Sedem Apostolicam per libellū doloris sui querimoniam miserit; breuiter tamen aliqua prælibauit, asserens se Nicænæ Synodi constituta seruantem, frustra in Fidei diuersitate culpatum. Eusebij autem Episcopi accusatoris eius libellus, cuius exemplaria ad nos prædictus presbyter misit, de obiectionis euidentia nihil habebat: & cùm presbytero hæreseos crimen intenderet, quem tamen in eo sensum arguerit, non euidenter expressit, quamuis & ipse Episcopus in Nicænæ Synodi profiteatur in hac re se esse decretis; propter quod non habuimus, vnde aliquid disceremus. Et quiá causæ meritum, Fidei ratio, & laudabilis sollicitudo vestræ pietatis exegit, necesse est iam locum subreptionibus non patere; sed prius de quibus eum æstimat arguendum, instrui nos oportet, vt possit de bene cognitis congrue iudicari. Ad prædictum autem Episcopum dedi litteras, quib⁹ mihi displicere cognosceret, quòd ea quæ in tanta causa gesta fuerant, etiam nunc silentio reticeret, cum studere debuerit primitus nobis cuncta reserare. Quem credimus, vel post admonitionem omnia ad nostram notitiam relaturum, vt in lucem ductis his quæ adhuc videntur occulta, id quod Euangelicæ & Apostolicæ doctrinæ conuenit, iudicetur. Data a.d. Kalend. Maij, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

EPISTOLA FLAVIANI ARchiepiscopi Constantinopolitani ad Leonem Papam vrbis senioris Romæ, de erroribus impij Eutychetis.

Sanctissimo & beatissimo Patri & consacerdoti Leoni, Flauianus in Domino salutem.

IV. PIetate & recta prædicatione verbi veritatis nihil honorabilius sacerdotibus, sicut nosti, Deo amantissime. Omnis enim nostra spes atque salus, & retributio promissorum bonorum, in his est. Propterea omnia facienda à nobis sunt, & laborandum pro vera Fide, & expositionibus dogmatibusque sanctorum patrum, quatenus per omnia, & inter omnes concussiones rerum integra hæc & inuiolata saluentur atque custodiantur. Necessarium itaque fuit nunc etiam nos videntes lædi orthodoxam Fidem, & renouari Apollinaris & Valentini hæreses ab Eutyche A monacho, non hoc despicere, sed in aperto hoc pro cautela populi reuelare. Iste enim Eutyches absconditum in se langorem malæ sectæ retinens, insiliens nostræ mansuetudini, inuerecunde & impudenter in multos impietatem propriam præsumpsit inferre dicens, ante inhumanationem quidem Saluatoris nostri Iesu Christi duas naturas esse diuinitatis & humanitatis, post * vnitatem vero vnam naturam factam: neque sciens quod dicit, neque de quibus affirmat. Neque enim vnitas conuenientium in Christo duarum naturarū, sicut vna re proprietates suas in vnitate confudit, sed manent in vnitate perfectæ naturarū proprie- *vnitionem.* *1.Tim.1.b.7.*
B tates. Adiecit autem & aliam impietatem, dicens, corpus Domini quod ex Maria factū est, non esse nostræ substantiæ, neque humanę conspersionis: sed humanum quidem illud vocat, non tamen nobis consubstantiale, neque genitrici eius secundùm carnem. Et hęc aiebat, cum in gestis Ephesi habitis à sancto & vniuersali Concilio, in epistola scripta ad impium damnatumque Nestorium, aperte sic habeatur: Quia diuersę quidem ad vnitatem veram concurrere naturę, vnus autem ex ambabus Christus Dei filius; non tanquam naturarum differentia sit perempta propter vni- *Epist. Cyrill ad Nestor. in Conc. Ephes. par. 1. a. 8.*
C tatem, sed potius effecerit nobis vnum Dominum Iesum Christum, diuinitatis & humanitatis per ineffabilem & inintelligibilem ad vnitatē concursionem. Et hoc non latet tuam sanctitatem, cum omnino legerit gesta, quæ Ephesi sunt confecta. Quæ pro nihilo ponens idem Eutyches, arbitratur non se daturum pœnam præfinitam à sancto illo & vniuersali Concilio, quoniam per hęc multi simpliciores ex eius eloquiis in Fidei sermone læduntur. Accusatum vero eum à reuerendissimo Eusebio, & occurrentem in sanctum Concilium, & voce sua sectam propriam retegentem, alienumque existentem à recta fide, damnauimus, sicut docebunt vestram sanctitatem omnia quę super eo sunt gesta, quæque direximus cum nostris
D his litteris. Iustum autem est & hoc vobis, sicut arbitror, intimari, quia idem Eutyches passus iustam canonicam damnationem, cum debuisset secundis saluare priora, & per pœnitentiam perfectam, multasque lacrymas placare Deum, nostrumque cor vehementer contristatum in eius ruina, per veram sanare pœnitentiam; non solum hoc non fecit, sed etiam per omnia conturbare sanctam, quę apud nos est, Ecclesiam festinauit, propositiones iniuriarū publice ponēs, & maledictionibus plenas super hęc & preces offerēs piissimo & Christi amantiss. Imperatori, & easdē arrogantia & petulantia plenas, per omnia diuinas re- *Pag. 8.*
E gulas conculcare conatus est. Sed his ita gestis, litterę nobis datæ sunt vestræ sanctitatis per admirabilem Comitē Pansophiū per quas sumus edocti, quia idem Eutyches libellos direxit vobis plenos omni fallacia atq; calliditate, dicēs iudicii tempore libellos se dedisse appellationis, & nobis & hîc conuenienti sancto Concilio, & appellasse vestram sanctitatem: quod nequaquam ab eodē factum est. Sed etiā & in hac parte mentitus est, tanquam per fallaciam mendacii subrepere se sanctis vestris aurib. putans. Cōmotus itaque, sanctissime Pater, in his omnib. quæ ab eo præsumpta sunt, & ob ea quę in nos & sanctissimam Ecclesiam facta sunt, atque

fiunt, pro consueta fiducia fiducialiter age, secũdum quod sacerdotio competit: propriamque faciens communem causam, & sanctarum Ecclesiarum disciplinam, simul decernere damnationem aduersus eum regulariter factam & per propria scripta dignare; confortare autem & piissimi & Christo deditissimi nostri Imperatoris fidẽ. Causa enim eget solummodo vestro solatio atque defensione, qua debeatis consensu proprio ad tranquillitatem & pacem cuncta perducere. Sic enim

A hæresis quæ surrexit, & turbæ quæ propter eum factæ sunt, facillime destruentur, Deo cooperante per vestras sacratissimas litteras. Remouebitur autem & Concilium, quod fieri diuulgatur, quatenus nequaquam vbique sanctissimæ turbentur Ecclesiæ. Omnium quæ vobiscum est, fraternitatem, ego & qui mecum sunt, salutamus. Incolumis in Domino, & orans pro nobis, doneris Ecclesiæ & nobis, religiosissime & sanctissime Pater.

EXEMPLVM FIDEI FLAVIANI Episcopi Constantinopolitani, manu propria ab ipso scriptæ, & Imperatori poscenti exhibitę.

Flauianus Episcopus Constãtinopolitanus, piissimo & amatori Christi Imperatori nostro Theodosio salutem.

V. NIhil ita conuenit sacerdoti Dei, & dogmatibus erudito diuinis, quã paratum esse ad satisfactionem omni poscenti eum rationem de spe, quæ in nobis est, & gratia. Non enim erubesco Euangelium Dei. Virtus enim Dei est ad salutem omni credenti. Quia igitur & nos misericordia regis omniũ Christi Dei, sacerdotium Euangelii sortiti sumus, sapimus recte atque inculpabiliter, semper scripturas diuinas sequentes, & expositiones sanctorum Patrum, qui in Nicæa conuenerunt, & centum quinquaginta qui hic congregati sũt, & qui in Epheso sub sanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexandrinus Episcopus: & prædicamus vnum Dominum nostrum Iesum Christum, ante sæcula quidem ex Deo Patre sine principio natum secundum diuinitatem, in nouissimis autem diebus eundem propter nos & propter nostram salutem ex Maria virgine secundum humanitatem, Deum perfectum, & hominem perfectũ eumdem in assumptione animę rationalis & corporis, consubstantialem Patri secũdum diuinitatem, & consubstantialem matri eundem secundum humanitatẽ. In duabus vtique naturis confitentes Christum post incarnationem ex sãcta Virgine, & inhumanationem, in vna subsistentia & in vna persona vnũ Christum, vnum Filiũ, vnum Dominum cõfitemur. Et vnam quidem Verbi Dei naturam, incarnatam tamen & inhumanatam, dicere non negamus, eo quòd ex ambabus vnus atque idem sit Dominus noster Iesus Christus. Eos vero qui aut duos filios, aut duas subsistentias, aut duas personas annuntiant, & non vnum & eundem Dominũ Iesum Christũ filium Dei viui prædicant, anathematizamus, & alienos esse ab Ecclesia iudicamus: & ante omnes Nestorium impium anathematizamus, & sapientes quæ eius sunt, ac loquentes ea: & abscindantur huiusmodi à filiorũ adoptione, promissa recte credentibus. *Et post hæc adiecit, & in annotationibus scripsit:* Domine Christe, adiuua nos Deus. *& iterũ:* Hęc scripsi mea manu ad satisfactionem vestrę potestatis, & vt confundantur calumniam facientes nostrę bonę & simplici in Christo conuersationi.

1. Pet. 3. 15.

Rom. 1. 16.

Constantinopoli.

Signu subsignauit.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΙΔΙΟΧΕΙΡΟΥ πίστεως Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπιδοθείσης παρ' αὐτοῦ αἰτήσαντι τῷ βασιλεῖ.

B Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως τῷ εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, Θεοδοσίῳ χαίρειν.

ΟΥδὲν οὕτω πρέπει ἱερεῖ θεοῦ, καὶ τῷ τὰ θεῖα παιδευθέντι δόγματα, ὡς ἕτοιμον εἶναι πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι αὐτὸν λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, καὶ χάριτος· οὐ γὰρ ἐπαισχυνόμεθα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι. ἐπεὶ οὖν καὶ ἡμεῖς ἐλέει τοῦ συμβασιλέως ἡμῶν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἱερουργεῖν τοῦ εὐαγγελίου
C ἐκληρώθημεν, φρονοῦμεν ὀρθῶς, καὶ ἀνεπιλήπτως, πάντοτε ταῖς θείαις γραφαῖς ἑπόμενοι, καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων· καὶ κηρύττομεν τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ Θεοῦ πατρὸς ἀνάρχως γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς,
D καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν προσλήψει ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. καὶ γὰρ ἐν δύο φύσεσιν ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν μετὰ τὴν σάρκωσιν τὴν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐν ἑνὶ προσώπῳ, ἕνα Χριστόν, ἕνα υἱόν, ἕνα κύ-
E ριον ὁμολογοῦμεν· καὶ μίαν μὲν τοῦ Θεοῦ λόγου φύσιν, σεσαρκωμένην μέντοι, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, λέγειν οὐκ ἀρνούμεθα, διὰ τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστόν. τοὺς δὲ δύο υἱούς, ἢ δύο ὑποστάσεις, ἢ δύο πρόσωπα καταγγέλλοντας, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος κηρύττοντας, ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἐκκλησίας κρίνομεν· καὶ πρῶτον πάντων Νεστόριον τὸν
F δυσσεβῆ ἀναθεματίζομεν, καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονοῦντας, ἢ λέγοντας· καὶ ἐκπίπτωσιν οἱ τοιοῦτοι τῆς υἱοθεσίας, τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. καὶ μετὰ ταῦτα προσέθηκε, καὶ σημειώσεις ὑπεσημήνατο· δέσποτα * κύριε βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεός· καὶ πάλιν· ταῦτα ἔγραψα τῇ ἐμαυτοῦ χειρί, εἰς πληροφορίαν τοῦ ὑμετέρου κράτους· καὶ εἰς τὸ καταισχυνθῆναι τοὺς ἐπηρεάζοντας ἡμῶν τὴν ἀγαθήν, καὶ ἁπλῆν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν.

* ἴσως Χριστέ.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΛΑΥΙΑΝΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙσκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Λέοντα ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ῥωμαίων ἁγίας ἐκκλησίας.

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ πατρὶ καὶ συλλειτουργῷ Λέοντι, Φλαβιανὸς ἐν κυρίῳ χαίρειν.

B

Οὐδὲν ἵστησιν ἀργεῖν τὴν τοῦ διαβόλου πονηρίαν, τὸ ἀκατάσχετον κακὸν, τὸ πλῆρες ἰοῦ θανατηφόρου· ἄνω γὰρ καὶ κάτω περινοστεῖ, ζητῶν τινα πλήξῃ, τινα σπαράξῃ, τινα καταπίῃ. διὸ καὶ γρηγορεῖν, καὶ νήφειν εἰς προσευχὰς, καὶ τῷ Θεῷ ἐγγίζειν, καὶ τὰς μωρὰς ζητήσεις παραιτεῖσθαι, καὶ τοῖς πατράσιν ἀκολουθεῖν, καὶ μὴ μεθιστάναι ὅρια αἰώνια, ὑπὸ τῶν θείων γραφῶν δεδιδάγμεθα. ἀποθέμενος οὖν τῶν πένθους τὸν ὄγκον, τῶν δακρύων τὸ πλῆθος, ὅτι γε τῶν ὑπ' ἐμὲ τελούντων κληρικὸς εἰς θηριάλωτος γέγονε, καὶ οὐκ ἠδυνήθην αὐτὸν περισῶσαι, οὐδὲ ἁρπάσαι τοῦ λύκου, καίτοι τὴν ψυχήν μου ἑτοίμως ἔχων θεῖναι ὑπὲρ αὐτοῦ, πῶς ἡρπάγη, πῶς ἀπεπήδα, μισῶν τὴν τοῦ καλοῦντος φωνὴν, καὶ πρὸς τὸν ἀπολλύντα μάλιστα τρέχων, τάχα που καὶ τὰ μνήματα τῶν πατέρων ἐκκλίνων, καὶ τὰς τρίβους αὐτῶν μυσαττόμενος, βαδίζομαι τῷ λόγῳ. Εἰσί τινες ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες· οὓς ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐπιγινώσκομεν. οὗτοι τὰ * πρόβατα δοκοῦσι μὲν εἶναι ἐξ ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν. ὅταν δὲ τὴν ἑαυτῶν ἀπεμέσωσι δυσσέβειαν, τὸν ἐν αὐτοῖς ἀπορρήξαντες δόλον, ἐπιλαβόμενοι τῶν ἀσθενεστέρων, καὶ τὰ αἰσθητήρια πρὸς τὰ θεῖα λόγια ἐχόντων ἀγύμναστα, συνέλκουσιν αὐτοὺς εἰς ἀπώλειαν, στρεβλοῦντες, καὶ σκώπτοντες τὰς τῶν πατέρων διδασκαλίας, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν ἑαυτῶν. οὓς δεῖ προγινώσκοντας, φυλάττεσθαι· ἵνα μὴ τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν ὑπαχθέντες τινὲς, ἐκπέσωσι τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. ἠκόνησαν γὰρ γλῶσσαν αὐτῶν, ὡσεὶ ὄφεως· ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν. περὶ τούτων ἀνακέκραγεν ὁ προφήτης. τοιοῦτος ἡμῖν τανῦν ἀναπέφανται Εὐτυχὴς, ὁ πάλαι πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης· ὃς μὲν τὰ ἡμέτερα δῆθεν φρονῶν, καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν ἐν ἑαυτῷ ἔχων, τῇ μὲν Νεστορίου δυσσεβείᾳ αἱρετικῶς, καὶ τὸν πρὸς αὐτὸν πόλεμον ὑποκρινόμενος, τὴν δὲ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων περὶ τῆς πίστεως γενομένην ἔκθεσιν, καὶ τοῦ τῆς θείας μνήμης Κυρίλλου πρός τε Νεστόριον γραφεῖσαν ἐπιστολὴν,

EPISTOLA FLAVIANI Archiepiscopi Constantinopolitani ad sanctissimum Leonem † Papam vrbis Romæ.

† Archiepiscopũ sanctæ Ecclesiæ Romanæ.

*Beatissimo & Deo amabilissimo patri * Leoni, Flauianus in Domino æternam salutem.*

* & commini-stro

Pag. 9. illud inquam tum malum, plenum veneno mortifero. Sursum enim atque deorsũ circuit, quærit. Iac. 3. a. 8. 1. Pet. 5. c. 8. ferire, lacerare, est, & o. insidendũ, & Deo appropinquã dũ. & fatuas inquisitiones euitandas, et patres sequi oportere, & non [illegible] c. 8. Prou. 22. c. 28. magni fletũ, & lacrymis, quia sub me Clerico degens captus est a fera. & vocantis vocẽ perosus. & ad illum i. maxime qui p. [illegible] te etiam Praecepta semitas in vestimentis ouiũ, interius Matt. 7. a. 15. 1. Ioan. 2. [illegible]

NVlla res diaboli venena compescit, * nec continet mortiferas eius sagittas. Sursum enim atque deorsum peruolans, quærit quos possit * occidere, quos possit * superare, quos possit deuorare. Propter quam rem vigilandum * est, & orationibus à Deo obtinendum, vt fatuas inquisitiones euitare possimus. Decet enim sequi patres nostros; & * non commutare terminos antiquos, à diuinis C scripturis didicimus. Depositis ergo * fletibus & lacrymis, quas incessanter fundo, quia sub me Clericus degens, inuasus est à fero dæmone, & non potui eum liberare, nec auferre à tali lupo, qui animam meam pro illo paratus eram ponere; quomodo raptus sit, quomodo resiliit * à proposito diuino, & ad illum cucurrit, qui perdere consueuit, præcepta Patrum declinans, & * constituta eorum D despiciens, iam incipio enarrare. Sunt quidam * veste sua oues significantes, interius autem lupi rapaces, quos ex fructibus eorum debemus agnoscere. Isti prima fronte videntur esse de numero nostro: sed non sunt de numero. Si enim de numero nostro fuissent, nobiscum mansissent. Quando autem cœperunt euomere impietatem, * illud quod prius occultabatur in illis, aperitur, [& dolus omnis fit omnibus manifestus:] nacti autem infirmæ fidei homines, & qui * diuinas lectiones nesciunt, & secum eos in perditionem E præcipitant, * contorquentes & vituperantes Patrum disciplinas, * & * reliquas sanctas scripturas, ad suam ipsorum perditionem: quos quidem debemus præuidere, & ab eis multum cauere, ne eorum malitia aliqui inducti, concidant de sua firmitate. Exacuerunt enim linguam suam quasi * serpentes, & venenum * in labiis habent quasi aspides. De his hæc Propheta clamauit. Talis inter nos Eutyches emersit, F quondam presbyter & archimandrites, qui quasi nostræ religionis sectam * sapiebat; Nestorii autem impietatem confirmabat, & succingebatur pro Nestorio militare in pugna quæ contra Nestorium parabatur: trecentorum autem decem & octo sanctorum Patrum de Fide expositionem factam, & sanctæ memoriæ Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium,

* & dolus qui prius

* sensus habent ad diuina eloquia parum exercitatos. secum deprauantes al. dissipantes, sicut & cæteras scrip. 2. Petr. 3. d. 16. Psal. 139. a. 4.

* serpentis

* aspidum sub labiis eorum

* sapere, & rectam fidẽ habere, Nestorij quidem impietatis resistens & fauorabiliter [illegible] illum suscipiens [illegible] trecentorum

eiusdemque pariter ad Orientales, qui- A bus omnes assenserunt, * tentauit euellete, antiquam impii Valentini & Apollinaris reparans sectam; & non timuit præceptum veri regis, dicentis: Quicumque scandalizauerit vnum de pusillis istis minimis, expedit ei vt mola asinaria alligetur collo eius, & demergatur in profundum maris. Verecundiam autem omnem eius perfidia abiecit, & quàm gerebat infidelitatis pellem excutiens, in sancta nostra Synodo asserebat, instanter dicens, Dominum B nostrum Iesum Christum non oportere confiteri de duabus naturis post humanam susceptionem, cum à nobis vnius subsistentiæ & vnius personæ cognoscatur: neque carnem Domini * coessentialem nobis subsistere, tanquam ex nobis susceptam, & coadunatam Deo verbo secundùm subsistentiam: sed dicebat, Virginem quidem quæ eum genuit secundùm carnem, consubstantialem nobis esse; ipsum autem Dominum non suscepisse ex ea car- C nem consubstantialem nobis: & corpus Domini non esse quidem corpus hominis, humanum vero corpus esse quod est ex Virgine; omnium Patrum expositionibus contraria sentiens. Sed ne multa dicens, longam faciam epistolam: * de iis quæ de eo dudum egimus, misimus ad beatitudinem vestram litteras, quibus docuimus, & Presbyterio illum esse nudatum, quia in talibus conuictus est, & * iussimus D eum in monasteriis nullam habere rationem, & exclusimus eum à communione nostra: vt sanctitas vestra hoc cognoscens, quod circa illum actum est, omnibus Episcopis sub beatitudine vestra degentibus manifestare dignetur illius impietatem, ne nescientes aliqui quid ille senserit, quasi ad orthodoxum vel per litteras, vel per aliquam coniunctionem loquatur. *Vniuersam in Christo fraternitatem quæ cum vestra pietate degit, ego & qui mecum sunt, plurimum salutamus. Incolumis in Domino, &* E *orans pro nobis, doneris nobis, religiosissime Pater.*

conatus est euertere,

Matth. 18. c. 6.

consubstantialem

de his quæ dudum aduersus eum gessimus, misimus ad beatitudinem vestram, quibus & presbyterio illum nudauimus, quæ in monasteriis præcludimus, & exclusimus:

A καὶ τὴν πρὸς τοὺς τῆς ἀνατολῆς τοῦ αὐτοῦ ὁμοίως, αἷς πάντες συνέθεντο, πειρώμενος ἀνατρέπειν, τὴν πάλαι τοῦ δυσσεβοῦς Οὐαλεντίνου, καὶ Ἀπολιναρίου κακοδοξίαν ἀνανεούμενος· καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸ διάταγμα τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως, λέγοντος· ὃς ἐὰν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης. * αἰδῶ πᾶσαν ἀποβαλών, καὶ B ἣν περιέκειτο τῆς πλάνης δορὰν ἀποτιναξάμενος, διαρρήδην ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου ἡμῶν διϊσχυρίζετο, λέγων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μὴ δεῖν * ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐν ἑνὶ προσώπῳ παρ' ἡμῶν γνωριζόμενον, μήτε μὴν τὴν σάρκα τοῦ κυρίου ὁμοούσιον ἡμῖν ὑπάρχειν, οἷα δὴ ἐξ ἡμῶν προσληφθεῖσαν τῷ Θεῷ λόγῳ καθ' ὑπόστασιν· ἀλλ' ἔφασκε, τὴν μὲν τεκοῦσαν αὐτὸν παρθένον κατὰ σάρκα, ὁμοούσιον ἡμῖν εἶναι· αὐτὸν δὲ τὸν κύριον μὴ εἰληφέναι ἐξ C αὐτῆς σάρκα ὁμοούσιον. ἀλλὰ τὸ τοῦ κυρίου σῶμα μὴ εἶναι μὲν σῶμα ἀνθρώπου, ἀνθρώπινον δὲ σῶμα τὸ ἐκ τῆς παρθένου· πάσαις ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἐναντιούμενος. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα καταλέγων, μῆκος ἐμποιήσω τῷ γράμματι, πάλαι τὰ ἐπ' αὐτῷ γεγενημένα πράξειν, ἀπεστείλαμεν τῇ σῇ ὁσιότητι, ἐν ᾗ καὶ τῆς ἱερωσύνης αὐτόν, ὡς ἐπὶ τούτοις ἁλόντα, ἐγυμνώσαμεν, καὶ τοῦ προεστάναι μοναστηρίου, καὶ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας· ὥστε καὶ D τὴν ὁσιότητα γνοῦσαν τὰ κατ' αὐτόν, πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν σὴν θεοσέβειαν τελοῦσι θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, δήλην ποιῆσαι τὴν αὐτοῦ δυσσέβειαν· ἵνα μὴ ἀγνοίᾳ πολλάκις τῶν περὶ αὐτοῦ φρονηθέντων, ἐφ' οἷς τε ἑάλω σαφῶς, ὡς πρὸς ὁμόδοξον, ἢ διὰ γραμμάτων, ἢ καὶ ἑτέρως, τὰς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας εὑρεθῶσι ποιούμενοι. πᾶσαν τὴν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα ἐγώ τε, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πλεῖστα προσαγορεύομεν. ἐρρωμένος ἐν κυρίῳ, καὶ ὑπερευχόμενος ἡμῶν, χαρισθείης E ἡμῖν, θεοφιλέστατε πάτερ.

αἰσχύνης.

ὁμολογεῖν.

Pag. 10. RESCRIPTVM LEONIS PAPÆ ad Flauianum Constantinopol. Episcopum.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΛΕΟΝΤΟΣ ΠΑΠΑ πρὸς Φλαβιανὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον.

Romæ.

*Leo Episcopus * dilectissimo fratri Flauiano Constantinopolitano Episcopo.*

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ Λέων ἐπίσκοπος Ῥώμης.

VII. Lectis dilectionis tuæ litteris, quas miramur fuisse tam seras, &c. *Habetur infra Act. 1.* F

Ἀναγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης τῆς σῆς· ἅπερ οὕτω καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ἐν τῇ β'. πράξει ἔγκειται.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος πρὸς Ἰουλιανὸν ἐπίσκοπον τῆς Κώων πόλεως.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Ἰουλιανῷ Λέων ἐπίσκοπος.

Εἰ καὶ διὰ τῶν ἡμετέρων γε, ὧν ἀπεστάλκαμεν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ πράγματος τῆς πίστεως, πληρέστατα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Φλαβιανὸν διεπεμψάμεθα γράμματα κατὰ τῆς πλάνης τῆς πολλῆς ἀσεβείας· ὅμως ἐπειδὴ διὰ τοῦ τέκνου ἡμῶν Βασιλείου τὰ γράμματα τῆς σῆς ἀγάπης ἐδεξάμεθα, ἅπερ ἡμῖν ἤρεσε πάνυ, τῷ ζήλῳ τοῦ καθολικοῦ φρονήματος ζέοντα, καὶ τόδε τὸ γράμμα, ὅπερ οὐκ ἀπᾴδει τῶν γραμμάτων ἐκείνων, καὶ νῦν προσεθήκαμεν· ὥστε ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ ὁμοψύχως, καὶ σταθερῶς C τούτοις ὑμᾶς * ἀντιθεῖναι, οἵτινες τὸ τοῦ δεσπότου εὐαγγέλιον διαφθείρειν ἐπιθυμοῦσιν. ἐπείπερ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν πάσῃ τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ μία ἐστὶ μάθησις, καὶ ἡ αὐτὴ διδασκαλία· ἣν εἴ τις μὴ δέχεται, οὐκ ἔστι μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, οὔτε δύναται ταύτῃ δοξάζεσθαι τῇ κεφαλῇ· ἐν ᾗ τὴν οἰκείαν φύσιν διαβεβαιοῦται μὴ περιέχεσθαι. τί δὲ ὄφελος τῷ ἀμαθεῖ γέροντι, ὀνόματι τῆς τῶν Νεστοριανῶν αἱρέσεως, ἐκείνων διαβάλλειν τὴν δόξαν, ὧν D τὴν εὐσεβεστάτην πίστιν καταλῦσαι μὴ δύναται; ὁπότε Νεστόριος ὅσον ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἀπέστη, τὴν θεότητα τοῦ λόγου χωρίζων ἀπὸ τοῦ προσληφθέντος ἀνθρώπου, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς συλλήψεως τῆς παρθένου, τοσοῦτον ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ οὗτος ἀφίσταται· ὃς τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ οὕτως ἀπὸ τῆς γαστρὸς τῆς μακαρίας παρθένου νομίζει τεχθέντα, ὥστε ἀνθρωπίνου σώματος εἰκόνα ἔχειν αὐτόν· ἀνθρωπίνης δὲ σαρκὸς μὴ ἀνειλῆφθαι ἀλήθειαν· * περὶ οὗ τερατώδους ψεύδους τίς οὐκ ἂν E ἴδοι ποῖα βλασφημιῶν ἀτοπήματα τίκτεται· ὁ γὰρ ἀρνούμενος τὸν ἀληθινὸν ἄνθρωπον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀναγκαίως πλείστων ὅσων ἐμπαιγμάτων πληροῦται τοῦ διαβόλου· καὶ τοῦτον ὡς οἰκεῖον Ἀπολινάριος ἔχει, ἢ Οὐαλεντῖνος ἑαυτῷ προσκυρεῖ, ἢ Μανιχαῖος κρατεῖ· ὧν οὐδεὶς ἐν τῷ σωτῆρι ἡμῶν τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς ἐπίστευσε τὴν ἀλήθειαν. ἧς τινὸς δηλαδὴ μὴ F ἀληθῶς ἀναληφθείσης, οὐ μόνον εἰς ἄρνησιν πίπτει * τὸ ὅτι κατὰ σάρκα, καὶ ψυχὴν λογικὴν ὁ ὢν ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ, ὁ αὐτὸς μένων, ἐν μορφῇ δούλου ἄνθρωπος ἐγεννήθη· ἀλλὰ γὰρ καὶ ὅτι σταυρωθεὶς, καὶ ἀποθανὼν, καὶ ταφεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη· καὶ ὅτι καθεζόμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς, ἐπὶ τῷ κρίνειν ζῶντας, καὶ νεκροὺς, ἐν τούτῳ τῷ σώματι ἐστὶν ἐλευσόμενος,

ὅπως, ἀντι-πῆναι

ἐφ' οὗ

ἴσως, τὸ

EIVSDEM LEONIS PAPÆ epistola ad Iulianum Episcopum Coensem.

Dilectissimo Fratri Iuliano, Leo Episcopus.

B Licet per nostros, quos ab Vrbe pro Fidei causa diximus, plenissimas ad Flauianum fratrem litteras misserimus contra nimiæ impietatis errorem; tamen quia per filium nostrum Basilium diaconum scripta tuæ dilectionis accepimus, quæ multum nobis catholici sensus feruore placuerunt, etiam hanc paginam, quæ illis epistolis consonaret, adiecimus, vt vnanimiter atque constanter * his qui Euangelium Christi corrumpere cupiunt, resistatis; C quoniam sancti Spiritus in * nobis atque in vobis vna est eruditio, eademque doctrina: quam quicumque non recipit, non est membrum corporis Christi; nec potest eo capite gloriari, in quo naturam suam asserit non haberi. Quid autem prodest imprudentissimo seni, Nestorianæ hæreseos nomine, eorum lacerare opinionem, quorum piissimam conuellere non potest fidem? D quum quantum Nestorius à veritate discessit, Deitatem Verbi ab assumpti hominis substantia * separando; tantum à recto tramitte etiam iste desciscat, qui vnigenitum Dei Filium sic de vtero beatæ Virginis prædicat natum, vt humani quidem corporis speciem gesserit, sed humanæ carnis veritas Verbo vnita non fuerit? De quo prodigio falsitatis quis non videat quæ opinionum monstra nascantur? * Negator enim mediatoris Dei & hominum E hominis Iesu Christi, necesse vt multis impietatibus impleatur; eumque aut Apollinaris sibi vindicet; aut Valentinus vsurpet, aut Manichæus obtineat, quorum nullus in Christo humanæ carnis credidit veritatem. Qua vtique non solum quòd secundùm carnem atque animam rationalem, qui erat in forma Dei, manens idem, in F forma serui homo natus est, denegatur, sed etiam, quòd crucifixus est; & mortuus ac sepultus, quod crucifixus est, & mortuus ac sepultus, quodque die tertia resurrexit; & quòd ad dexteram Patris sedens, ad iudicandum viuos & mortuos in eo corpore sit venturus, in quo est iudicatus ad mortem; abnuitur: quia hæc redemptionis nostræ sacramenta vacuan-

VIII.

per veritate humanitatis Christi

vniuersa catholica Ecclesia vna est

et ab ipsa virginis conceptione

1. Timo. 2. ℓ. 5. Qui enim negat verè Dominicam Christi humanitatem.

[Dei filium verum credit, & veri hominis totam naturam] tur,* si Christus veram veri hominis, totamque naturam suscepisse non creditur. An quia manifesta erant signa diuina, falsa dicentur documenta corporea? & testimonia vtriusque naturæ valebunt, vt creator intelligatur; non valebunt, vt creatura saluetur? Quod Deitatis est, caro non minuit: quod carnis est, Deitas non perimit. Idem enim & sempiternus ex Patre, & temporalis ex matre: in sua virtute inuiolabilis, in nostra infirmitate passibilis: in Deitate Trinitatis cum patre & cum Spiritu sancto vnius eiusdemque naturæ, in susceptione autem hominis, non vnius substantiæ, sed vnius eiusdemque personæ, [vt idem esset diues in paupertate, omnipotens in abiectione, impassibilis in supplicio, immortalis in morte.] Nec enim Verbum aut in carnem, aut in animam aliqua sui parte conuersum est, quum simplex & incommutabilis natura Deitatis tota sit semper in sua essentia, nec damnum sui recipiens, nec augmentum, & sic assumptam naturam beatificans, vt glorificata in glorificante permaneat. [Cur autem inconueniens aut impossibile videatur, vt Verbum & caro atque anima vnus Iesus Christus, & vnus Dei hominisque sit filius, si caro & anima, quæ dissimilium naturarum sunt, vnam faciunt etiam sine Verbi incarnatione personã, quum multo facilius sit, vt hanc vnitatem sui atque hominis, Deitatis præstet potestas, quam vt eam in substantiis suis obtineat solius humanitatis infirmitas?] Nec Verbum igitur in carnem, nec in Verbum caro mutata est: sed vtrumque in vno manet, & vnus in vtroque est, non diuersitate diuisus, non permixtione confusus, nec alter ex Patre, alter ex matre; sed idem aliter ex Patre ante omne principium, aliter de matre in fine sæculorum, vt esset mediator Dei & hominum, homo Iesus Christus, in quo inhabitaret plenitudo diuinitatis corporaliter: quia assumpti, non assumentis prouectio est, quòd Deus, vt Apostolus dicit, illum exaltauit, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen; vt in nomine Iesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quoniam Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. [In eo vero quod Eutyches in Episcopali iudicio ausus est dicere, ante incarnationem duas in Christo fuisse naturas, post incarnationem autem, vnam: necessarium fuerat, vt ad reddendam rationem professionis suæ, crebris atque sollicitis iudicum interrogationibus vrgeretur, ne tamquam inane aliquid præterflueret, quod non nisi de haustu venenatorum dogmatum apparebat effusum. Arbitror enim talia loquentem hoc habere persuasum, quod anima, quã

Pag. 11.

1 Tim. 2. a.

Col. 2. b.

Phil. 2. b.

A ἐν ᾧ περὶ ἡμῶν καταδικασθεὶς, οὐδαμῶς ὁμολογεῖ. Ταῦτα γὰρ ἅπαντα τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως τὰ μυστήρια ματαιοῦνται, εἴ γε ὁ τοῦ Θεοῦ υἱὸς ὢν ἀληθὴς, τοῦ ἀληθοῦς ἀνθρώπου τὴν ὅλην φύσιν ἀνειληφὼς οὐ πιστεύεται. * καὶ ἐπειδήπερ δῆλα τὰ θεῖα σημεῖα γεγένηται, ψευδῆ τὰ διὰ τοῦ σώματος ἀποδεικνύμενα λέγεται, ὥστε τὰς μαρτυρίας ἑκατέρας τῆς φύσεως ἔχειν μὲν, * ὅπως ὁ σωτὴρ νοεῖσθαι δυνηθῇ, μὴ ἔχειν δὲ, ἀφ᾽ ὧν μέλλει τὸ ἡμέτερον γένος σωθῆναι; [* ὅπως πλάστης νοηθῇ, μὴ ἔχειν δὲ, ἀφ᾽ ὧν μέλλει σωθῆναι τὸ πλάσμα.]

B ὃ τοίνυν ἐστὶ θεότητος, ἡ σὰρξ οὐκ ἐμείωσεν· ὃ δὲ ἐστὶ σαρκὸς, ἡ θεότης οὐκ ἔφθειρεν· ὁ γὰρ αὐτός ἐστι καὶ προαιώνιος ἐκ πατρὸς, καὶ κατὰ χρόνους ἀπὸ μητρός· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς οἰκείας δυνάμεως ἄφθαρτος, ἐπὶ δὲ τῆς ἀσθενείας τῆς ἡμῶν παθητός· καὶ ἐν μὲν τῇ τριάδι τῆς θεότητος μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, μιᾶς, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, ἐν δὲ τῷ μυστηρίῳ τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου οὐ μιᾶς οὐσίας, ἀλλ᾽ ἑνὸς προσώπου, καὶ τοῦ αὐτοῦ.

C οὔτε γὰρ ὁ λόγος εἰς σῶμα, ἢ εἰς ψυχὴν κατά τι μέρος ἐτράπη· ὁπότε ἁπλῆ, καὶ ἀναλλοίωτος ἡ τῆς θεότητος φύσις, ὅλη ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀεὶ ὑπάρχει οὐσίᾳ, οὐδεμίαν ἑαυτῆς μείωσιν δεχομένη, οὔτε προσθήκην· καὶ πάλιν, οὕτω τὴν προσληφθεῖσαν μακαρίαν ἀποτελέσας φύσιν, ἵνα ἡ δοξασθεῖσα ἐν τῇ δοξασάσῃ μεμενηκυῖα τυγχάνῃ. οὔτε οὖν ὁ λόγος εἰς σῶμα, ὡς εἴπομεν, οὔτε εἰς λόγον τὸ σῶμα ἠλλοίωται· ἀλλ᾽ ἑκάτερον ἐν ἑνὶ, καὶ ἐν * ἀμφοτέροις ὁ εἷς, οὐ διαφορᾷ διῃρημένος· [* ἀμφοτέραις]

D οὐ τῷ μεμῖχθαι συγκεχυμένος· ὥστε ἕτερος μὲν ἐκ πατρὸς, ἕτερος δὲ ἐκ μητρός· ἀλλ᾽ ὁ αὐτὸς ἄλλως μὲν ἐκ πατρὸς πρὸ πάσης ἀρχῆς, ἄλλως δὲ ἐκ μητρὸς ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν· ἵνα γένηται μεσίτης Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς· ἐν ᾧ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς κατοικεῖ· ἐπειδήπερ τοῦ προσληφθέντος, οὐ τοῦ προσλαβόντος ἐστὶν ἡ προκοπή· ὅτι καθάπερ ὁ ἀπόστολος λέγει, ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε,

E καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ, ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. Τοιγαροῦν ἡ κατὰ σάρκα τοῦ δεσπότου γέννησις, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἔχει τινὰς ἰδιότητας· δι᾽ ὧν τὰ τῆς ἀνθρωπίνης προόδου τῆς εἰς τὸν βίον ὑπερβαίνει

Saluator assumpsit, prius in cœlis sit commorata, quàm de Maria virgine nasceretur, eamque sibi Verbũ in vtero copularet. Sed hoc catholicæ mentes aurésque non tolerant, quia nihil secum Dominus de cœlo veniens, nostræ conditionis exhibuit, nec animam enim, quæ anterior extitisset, nec carnem, quæ non materni corporis esset, accepit. Natura quippe nostra non sic assumpta est, vt prius creata, post assumeretur, sed vt ipsa assumptione crearetur. Vnde quod in Origene merito damnatum est, qui animarum, antequã corporibus insererentur, non solum vitas, sed & diuersas fuisse asseruit actiones; necesse est, vt etiã in isto, nisi maluerit sententiam abdicare, plectatur. Natiuitas enim Domini secundum carnem, quamuis habeat

A προοίμια, εἴτε καθὸ μόνος, ἐξ ἁγίου πνεύματος ἀπὸ ἀφθάρτου παρθένου χωρὶς ἐπιθυμίας συλληφθείς ἐστι, καὶ τεχθεὶς, εἴτε καθὸ οὕτως ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρὸς ἀπεκυήθη, ὥστε καὶ τὴν ἁγνείαν τεκεῖν, καὶ μεῖναι τὴν παρθενίαν· ὅμως οὐχ ἑτέρας ἦν φύσεως ἡ τούτου σὰρξ, ἤπερ ἐστὶν ἡ τῆς ἡμῶν. οὐδὲ καθ' ἑτέραν ἀρχὴν ἐνεπνεύσθη τούτῳ ἡ ψυχὴ παρὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους· ἥ τις ὑπερεῖχεν οὐ κατὰ τὸ τοῦ γένους διάφορον, ἀλλὰ κατὰ τὸ τῶν δυνάμεων ὑπερβάλλον· καὶ γὰρ B οὐδὲν εἶχεν ἐναντιούμενον ἐξ ἐπιθυμίας σαρκός· ἐπειδήπερ ἤκμαζον αἱ αἰσθήσεις τοῦ σώματος, δίχα νόμου τινὸς ἁμαρτήματος, καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν κινήσεων ὑπὸ τῷ τῆς θεότητος, καὶ τῷ τῆς διανοίας οἴακι· οὔτε ἐπηρεάζετο διὰ τῶν δελεασμάτων, οὔτε παρεχώρει τοῖς πάθεσιν. ὥστε ὁ ἀληθὴς * Θεὸς ἄνθρωπος ἐγεννήθη· καὶ οὔτε κατὰ προϋπάρχουσαν ψυχὴν ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθεὶς, οὔτε κατὰ σάρκα ἐκ στοιχείου τινὸς προσληφθεὶς, ἢ τεχθεὶς ἐκ τοῦ C μηδενός· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἔχων ἐν θεότητι, καὶ ἀνθρωπότητι πρόσωπον, καὶ τὴν κοινὴν ἡμῶν κατὰ τὴν φύσιν ἐν σώματι, καὶ ψυχῇ· οὐ γὰρ ἦν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων μεσίτης, εἰ μὴ ὁ αὐτὸς Θεὸς, καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ εἷς ὑπῆρξεν, καὶ ἀληθής. καὶ κινεῖ ἡμᾶς, ἀδελφὲ τιμιώτατε, πρὸς διαλέξεως πλάτος τὸ τῆς ὑποθέσεως μέγεθος· ἀλλὰ πρὸς ἀγάπην τὴν σὴν οὐ διὰ πλειόνων ἐστὶ καμεῖν· ὁπότε μάλιστα καὶ γὰρ ἤδη διὰ τῶν ἡμετέρων, ὡς προείρηται, D πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Φλαβιανὸν τὰ ἀρκοῦντα ἀπεστάλκαμεν γράμματα, πρὸς τὸ μὴ μόνον τοὺς τῶν ἱερέων βεβαιοτέρους ἐργάσασθαι λογισμοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν λαϊκῶν. παρέξοι δὲ, ὥσπερ πιστεύομεν, ὁ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὥστε δίχα τοῦ γενέσθαι ζημίαν ψυχῆς τινὸς δυνηθῆναι κατὰ τῶν τοῦ διαβόλου βελῶν καὶ τὰ ὑγιῆ διαφυλαχθῆναι, καὶ τὰ τραυματισθέντα θεραπευθῆναι. ὁ Θεὸς ὑγιαίνοντά σε φυλάξει, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

* θεὶς, ἀληθῶς

A quædam propria; quibus humanæ conditionis initia transcendat, siue quòd solus ex sancto Spiritu ab inuiolata Virgine sine concupiscentia carnis est conceptus & natus, siue quòd ita ex vtero matris est editus, vt & fœcunditas pareret, & virginitas permaneret: non alterius tamen naturæ erat eius caro, quàm nostra; nec alio illi, quàm ceteris hominibus, anima est inspirata principio, B quæ excelleret, non diuersitate generis, sed sublimitate virtutis. Nihil enim carni suæ habebat aduersum; [nec discordiam desideriorum gignebat compugnantia voluntatum.] Sensus corporei vigebant sine lege peccati, & veritas affectionum sub moderamine Deitatis & mentis: nec tentabatur illecebris, nec cedebat iniuriis. Verus homo vero vnitus est Deo: nec secundum existentem prius animam deductus è cœlo, nec secundùm carnem C creatus ex nihilo, eandem gerens in * Verbi Deitate personam, & tenens communem nobiscum in corpore animaque naturam. Non enim esset Dei hominumque mediator, nisi idem Deus, idemque homo in vtroque & vnus esset & verus. Incitat quidem nos ad latitudinem differendi materiæ magnitudo: sed apud charitatem tuam non est copia laborandum, præsertim cum iam per nostros ad fratrem Flauianum sufficientes litteras miseri- D mus, ad confirmandos animos non solùm sacerdotum, sed etiam laicorum. Præstabit, vt credimus, misericordia Dei, vt absque cuiusquam animæ detrimento possint aduersum diaboli dolos & sana defendi, & vulnerata curari. * Data Idibus Iunii, Asterio & Protogene clariss. Coss.

diuinitate & humanitate personam.

Deus te conseruet incolumem, honorabilissime frater.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙ- E

σκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης πρὸς Φαῦστον, καὶ Μαρκελλῖνον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀρχιμανδρίτας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀγαπητοῖς τέκνοις, Φαύστῳ, καὶ Μαρκελλίνῳ, καὶ λοιποῖς ἀρχιμανδρίταις, Λέων ἐπίσκοπος.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς πίστεως, ἣν Εὐτυχὴς F διαθορυβῆσαι ἐπεχείρησεν, ἐντεῦθεν ἐπέμπομεν τοὺς συστησομένους τῇ ἀληθείᾳ, ἀκόλουθον ἐνόμισα καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην γράμματα διαπέμψασθαι· οὓς οἶδα σαφῶς οὕτω σπουδάζειν τῇ εὐσεβείᾳ, ὥστε τὰς βλασφήμους, καὶ ἀσεβεῖς φωνὰς μηδ' ὅσον ταῖς ἀκοαῖς προσδέχεσθαι δύνασθαι, μενούσης ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως, ἐν ᾗ λέγεται· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε.

EIVSDEM LEONIS † Papæ Epist. ad Faustum, * Marcianum, & reliquos Archimandritas Constantinopolitanos.

† antiqua Romæ Archiepiscopi.

Marcellinū,

Pag. 12.

*Dilectissimis filiis Fausto, & * Marciano, & reliquis Archimandritis, Leo Episcopus.*

Marcellino

IX.

CVm propter causam Fidei; quam Eutyches perturbare tentauit, de latere meo mitterem qui defensioni veritatis assisterent, congruum credidi, vt etiam ad vestram dilectionem scripta dirigerem, quos certum habeo ita studere pietati, vt blasphemas & impias voces nullatenus æquanimiter audire possitis, manente in cordibus vestris Apostolica institutione; qua dicitur: Si quis vobis euangelizauerit præter id quod accepistis,

Galat. 1.

anathema sit. Sensum autem prædicti Eutychetis, qui, sicut ex gestorum lectione cognouimus, merito reprobatus est, etiam nos detestandum esse decernimus, ita vt si assertor insipiens in sua prauitate voluerit permanere, habeat cum his consortium, quorum est secutus errorem. Merito enim fiet extra Christi Ecclesiam, qui in Christo humanam, id est, nostram, negat esse naturam. Sed si idem Spiritu Dei miserante correctus, impietatem sui erroris agnouerit, & quæ catholici execrantur, plena satisfactione damnauerit, volumus ei misericordiam non negari, vt Ecclesia Domini nullum sentiat damnum; cum & resipiscens possit recipi, & solus debeat error excludi. De * sacramento autem pietatis magnæ, in qua nobis per incarnationem Verbi Dei iustificatio est & redemptio, quæ sit nostra ex Patrum traditione sententia, in litteris quas ad fratrem meum Flauianum Episcopum misi, nunc sufficienter (quantum arbitror) explicatum est; vt per insinuationem Præsulis vestri, quid secundùm Euangelium Domini Iesu Christi in omnium fidelium cordibus fixum esse cupiamus, noscatis. * Datum Idibus Iunii, Asterio, & Protogene viris clarissimis Consis.

sanctitatis autem magnæ fidei

Deus vos incolumes custodiat, dilectissimi filij.

A ἀνάθεμα ἔστω· τὴν δὲ γνώμην τοῦ προλεχθέντος, ὅς τις, ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἔγνωμεν, ἀξίως ἀπεχειροτονήθη, καὶ ἡμεῖς ἐκβλητέον ἐκρίναμεν· καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἄφρων συνήγορος τῇ ἰδίᾳ σκαιότητι ἐπιμεῖναι βουληθείη, ἐχέτω μετὰ τούτων μοῖραν ὧν ἠκολούθησε τῇ πλάνῃ. δικαιότατα γένοιτο ἂν ἔξω τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὅς τις ἐν τῷ Χριστῷ τὴν ἀνθρωπίνην, τουτέστι, τὴν ἡμετέραν, ἀρνεῖται φύσιν. ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς ἐλέει τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ διορθωθεὶς, τὴν ἑαυτοῦ πλάνην ἐπιγνοίη, B καὶ ἅπερ οἱ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀναθεματίζουσιν, ἐξ ὅλης ψυχῆς ἀναθεματίσαι βουληθῇ, τοῦτον ἐλέους τυχεῖν βουλόμεθα, ὥστε τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δεσπότου μηδεμίαν ἔσεσθαι ζημίαν. * ἐπεὶ καὶ μετανοῶν δύναται δέχεσθαι, καὶ μόνη ἡ πλάνη ὀφείλει * συγχωρεῖσθαι. περὶ δὲ τῆς ἁγιότητος τῆς μεγάλης πίστεως, ἐν ᾗ ἡμῶν διὰ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ἡ δικαίωσις, καὶ ἡ ἐξαγορασία ἐστί, τί φρονοῦμεν ἐκ τῆς τῶν πατέρων παραδόσεως, ἐν τοῖς γράμμασιν, C ἃ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν Φλαβιανὸν, τὸν ἐπίσκοπον νῦν ἔπεμψα, ἱκανῶς, καθ' ὅσον οἶμαι, εἴρηται· ὥστε ὑμᾶς ἐμφανίζοντος τοῦ ἰδίου προέδρου μαθεῖν τί κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἡμετέρου δεσπότου * λεχθὲν, τὰς πάντων τῶν πιστῶν ψυχαῖς βέβαιον μένειν ἐπιθυμοῦμεν· ὁ Θεὸς ὑμᾶς φυλάττοι, τέκνα ἀγαπητά.

* ἐπεὶ καὶ
* ἐκβάλλεσθαι, ἢ, ἐκπλανᾶσθαι.
* ἴσως, δεχθὲν,

EPISTOLA EIVSDEM * Leonis Papæ, ad Theodosium Augustum, [de Legatis, quos vice sua destinauit ad Synodum Ephesinam.]

sanctiss. Archiepiscopi Romæ Leonis ad piissimum Imperatorem Theodosium

** Cæsari Theodosio religiosissimo & piissimo Augusto, Leo Papa Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ.*

Gloriosiss. & clementissimo Theodosio Augusto, Leo Episcopus.

X. QVantum rebus humanis consulere prouidentia diuina dignetur, sollicitudo clementiæ vestræ, spiritu Dei incitata demonstrat, quæ in Catholica Ecclesia nihil impacatum, nihil vult esse diuersum: quoniam Fides, quæ non nisi vna est, in nullo potest esse sui dissimilis. Vnde licet Eutyches (quantum gestorum Episcopalium ordo patefecit) imperite atque imprudenter errare, detectus sit, debueritque à sua merito reprobabili persuasione discedere: quoniam tamen pietas vestra, quæ in honorem Dei religiosissime Catholicam diligit veritatem, [apud Ephesum] constituit synodale Concilium, vt imperito seni ea, in qua nimis caligat, veritas innotescat; fratres meos * Iulianum Episcopum, & Renatum presbyterum & filium meum Hilarum diaconum misi, qui ad vicem præsentiæ meæ pro negocii qualitate sufficerent;

Iulium

D ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑ-του ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον.

Τῷ ἐνδοξοτάτῳ, καὶ φιλανθρωποτάτῳ Θεοδοσίῳ, Αὐγούστῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΟΣΩ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατὰ δύναμιν E προνοεῖ καταξιοῖ τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἡ φροντὶς, πνεύματι Θεοῦ * κινηθεῖσα, εὖ ἂν ἔχοι, μὴ βουλομένη περὶ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν διαφορὰν, ἀλλ' εἰρήνην τυγχάνειν· * καίπερ ἡ πίστις μία οὖσα, ἑαυτῆς οὐκ ὀφείλει τυγχάνειν ἀνομοία. ὅθεν, εἰ καὶ Εὐτυχὴς, ὡς αἱ τῶν ἐπισκοπικῶν ὑπομνημάτων τάξεις ἐφανέρωσαν, ἀπείρως, καὶ ἀσυνέτως πεπλανῆσθαι ἀποδέδεικται, καὶ ὤφειλεν ἀπὸ τῆς ἰδίας συνειδήσεως τῆς ἀξίως ἀποδοκιμαζομένης ἀναλαβεῖν, ὅμως, ἐπείπερ ἡ ὑμετέρα εὐ- F σέβεια, ἡ εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ τὴν εὐλαβεστάτην καθολικὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶσα, τετύπωκε συνοδικὸν κριτήριον, ὥστε τῷ ἀπείρῳ γέροντι τὴν ἀλήθειαν, περὶ ἣν μάλιστα διέσφαλται, φανεροποιηθῆναι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἡμετέρους, Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν τὸν διάκονον Ἱλάριον, πέπομφα, τοὺς εἰς τόπον ἐμὸν κατὰ τὴν τοῦ πράγματος ποιότητα δυναμένους ἀρκεῖν, * καὶ ἰσχύοντας αὐτοὺς εἰς τὴν τοῦ δικαίου,

Ὅσῃ ἡ θεία φρόνησις ἐπιμελείας καταξιοῖ τὰ ἀνθρώπινα, δύναμις τῆς ὑμετ. &c.
* κινηθεῖσα μὴ βουλομ. &c.
* ἴσως, καὶ γὰρ
* καὶ εἴ τι πρὸς τὸ δικαιοσύνην, καὶ φιλανθρωπίας διαδόσεως ἔχοντας, ἴσως, ἐν ἀμφιβαλ. &c.

καὶ ἀγαθοῦ μεταγαγεῖν διαθέσιν ἦν, ἐπειδὴ ἀμφιβάλλεσθαι οὐ δύναται, ὁποῖον τι τυγχάνει τῆς τῶν χριστιανῶν ὁμολογίας τὸ ἀκέραιον, καὶ πάσης τῆς πλάνης τὸ φαῦλον καταδικασθείη, καί, εἰ ἀνανήψειεν, ὃς πεπλάνηται, ὑπὲρ συγγνώμης παρακαλέσων, * τὴν τῶν ἐπισκόπων αὐτῷ βοήθειαν ἐπικουρῆσαι. ἐπειδὴ ἐν τῷ ἑαυτοῦ λιβέλλῳ τῷ πρὸς ἡμᾶς ἀποσταλέντι * καὶ τοῦτο ἑαυτῷ πρὸς τὸ ἀξιωθῆναι συγγνώμης ἐφύλαξεν, ἐπαγγελλόμενος ἑαυτὸν διορθοῦν, εἴ τι δ' ἂν ἡ ἡμετέρα γνώμη περὶ τούτων, περὶ ὧν κακῶς ἥσθετο, ἀποδοκιμάσειεν. τί δὲ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία καθόλου περὶ τοῦ θείου μυστηρίου τῆς δεσποτικῆς σαρκώσεως πιστεύει, καὶ διδάσκει, τῷ ἀδελφῷ ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, σαφέστερον τὰ ἀποσταλμένα γράμματα περιέχει.

* ὁ τῶν ἐπισκόπων αὐτῷ βοήθεια ἐπικουρήσαι
* καὶ τοῦτο

A & qui eum secum deferrent iustitiæ & benignitatis affectum; vt, quia dubitari non potest quæ sit Christianæ confessionis integritas, & totius erroris prauitas damnaretur, & resipiscens qui deuiauerat, si pro venia supplicaret, sacerdotalis ei beneuolentia subueniret, in libello suo, quem ad nos misit, hoc saltem sibi ad promerendam veniam reseruauerit, vt correcturum se esse promitteret, quidquid nostra sententia de his quæ male senserat, improbasset. B Quid autem Catholica Ecclesia vniuersaliter de sacramento Dominicæ incarnationis credat & doceat, ad fratrem & coepiscopum nostrum Flauianum plenius continent scripta quæ misi. [Data Idibus Iunii, Asterio & Protogene viris clariss. Conss.

Pag. 13.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ, C

καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην Πουλχερίαν.

Τῇ ἐνδοξοτάτῃ, καὶ φιλανθρωποτάτῃ θυγατρὶ Πουλχερίᾳ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΟΣην πεποίθησιν περὶ τῆς πίστεως τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ὀφείλει ἐπαγγέλλεσθαι, πολλαῖς πολλάκις διδασκαλίαις * ἐπεδειξάμεθα. τοῦτο τοῦ ἁγίου πνεύματος διδάσκοντος μεμαθήκατε, D τούτῳ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν ὑπετάξατε. διὰ ταύτης τῆς δωρεᾶς, καὶ τῆς ἐκδικίας βασιλεύετε. ὅθεν ἐπειδὴ κατὰ τῆς ἀκεραίου πίστεως τῆς χριστιανῶν διχόνοιαν τινὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ κατὰ Κωνσταντινούπολιν Εὐτυχοῦς αὐθεντοῦντος γεγενῆσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ συνεπισκόπου Φλαβιανοῦ διὰ τῆς ἀναφορᾶς ἔγνων, καθὼς καὶ πάσης τῆς ὑποθέσεως τὸ εἶδος τῶν πεπραγμένων ἐν τῇ συνόδῳ δείκνυσιν, ἄξιόν ἐστι τῆς ὑμετέρας δόξης τὴν πλάνην, τὴν δι' ἀπειρίαν E μᾶλλον, ἢ κακοθέλειαν εἰσδυομένην ἀφελέσθαι, πρὶν τινὰ δύναμιν ἐκ τῆς * συνέσεως τῶν ἀπείρων τὸ ἐπίμονον τῆς φαυλότητος περιποιήσοιτο. * καὶ ὅσα Νεστόριος, ὃς ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ἐξέπεσε πίστεως, τὸν δεσπότην Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας ἄνθρωπον μόνον φάσκων γεγενῆσθαι, τοσοῦτον καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς καθολικῆς ὁδοῦ ἀπεπλανήθη· ὃς τὸν ἀπὸ τῆς αὐτῆς παρθένου γεννηθέντα, οὐ τῆς ἡμετέρας εἶναι πιστεύει φύσεως· ὥστε τὸν τὴν μορφὴν F τοῦ δούλου φορέσαντα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον γενόμενον, καὶ τῆς αὐτῆς ὄντα μορφῆς, τινὰ τυγχάνειν τοῦ ἡμετέρου σώματος εἰκόνα, καὶ μὴ ἀλήθειαν. οὐδὲν δὲ ὠφελεῖ, τὸν ἡμέτερον δεσπότην τὸν τῆς μακαρίας παρθένου υἱὸν, ἄνθρωπον λέγειν, εἰ μὴ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τῆς ῥίζης ἄνθρωπος εἶναι πιστεύοιτο, περὶ οὗ ἐν αὐτῷ τῷ προοιμίῳ τοῦ εὐαγγελίου προλέγεται. ὅθεν πάνυ πονῶ, καὶ στενάζω, ἐπειδὴ ἐστι,

* ἐπηγγε- ρῶν
* συναφείας
* καὶ γὰρ ἴσα Νεστόριος ἀπὸ τῆς ἀλ.

EPISTOLA EIVSDEM* Leonis ad Pulcheriam Augustam

* sanctissimi ac beatissimi Archiepiscopi Romæ Leonis, ad piissimam Pulcheriam.

* *Leo Episcopus Pulcheriæ ad Augustæ.*

* Gloriosissimæ & humanissimæ filiæ Pulcheriæ Leo Episcopus.

XI.

QVantum sibi fiduciæ de fide vestræ clementiæ Ecclesia Dei debeat polliceri, multis probauimus sæpe documentis, dum, sicut Spiritu sancto docente didicistis, illi per omnia potestatem vestram subiicitis, cuius munere & protectione regnatis. Vnde quia contra integritatem Fidei Christianæ, dissensionem quandam in Constantinopolitana Ecclesia Eutychete auctore generatam, fratris & Coepiscopi mei Flauiani relatione cognoui, ita vt totius causæ speciem synodalium gestorum textus ostenderit; dignum gloriæ vestræ est, vt error, qui de imperitia magis, quàm de versutia natus est, auferatur, priusquam vllas vires de consensu imprudentium pertinacia prauitatis acquirat. Nam quantum Nestorius à veritate excidit, dum Dominum Iesum Christum de matre virgine hominem solum asserit natum; tantum etiam hic à catholico tramite deuiauit, qui de eadem Virgine editum, non nostræ credidit esse naturæ; vt quòd formam serui gessit, quòd nostri similis fuit atque conformis, quædam nostræ carnis fuerit imago, non veritas. Nihil autem prodest, Dominum nostrum beatæ Mariæ virginis filium, hominem dicere, si non illius generis atque seminis homo creditur, cuius in ipso Euangelii exordio prædicatur. Vnde multum doleo, multumque contristor, quòd hic,

Matth. 1.

qui antea de humilitatis proposito laudabilis videbatur, contra spem nostram, patrumque nostrorum, vana & nimis peruersa audeat adstruere. Qui cum videret insipientiæ suæ sensum catholicis auribus displicere, reuocare se à sua opinione debuerat, nec ita Ecclesiæ Præsules commouere, vt sententiam damnationis exciperet: quam vtique, si in suo sensu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim Apostolicæ moderatio hanc temperantiam seruat, vt & seuerius agat cum obduratis, & veniam cupiat præstare correctis. Quia ergo mihi multa fiducia est de pietatis vestræ sincerissima fide, obsecro gloriosissimam clementiam vestram, illustrissima & religiosissima filia, vt sicuti sancto studio tuo catholica prædicatio semper adiuta est, [ita nunc quoque eiusdem faueas libertati.] Non enim portiuncula aliqua Fidei nostræ, quæ minus lucide sit clara, pulsatur; sed hoc imperita resultatio audet incessere, quod Dominus in Ecclesia sua neminem voluit ignorare.
Pag. 14. Et ideo pro vestræ pietatis consuetudine elaborare dignemini, vt quod contra singulare sacramentum salutis humanæ blasphema insipientia protulit, ab omnium animis repellatur: ac, si ipse qui in hanc tentationem incidit, resipiscat, ita vt quod male senserat, propria voce & subscriptione condemnet, communio illi sui ordinis reformetur. Quod etiam fratri & coepiscopo meo Flauiano me clementia vestra scripsisse cognoscat, & his quos misimus, delegasse, vt venia concedatur, si error aboletur. Ne autem piissimi Principis dispositioni, qua Episcopale Concilium voluit congregari, nostra videretur præsentia defuisse, fratres meos Iulianum Episcopum, & Renatum Presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum misi, qui vicem præsentiæ meæ implere sufficerent. Sed ei qui in errore est, melius consuletur, si vbi desipuit, ibidem resipiscat: & vbi damnationem meruit, illic indulgentiam consequatur. Data Idibus Iunii, Astero & Protogene viris clariss. Conss.

A ὃς πρὸ τούτου περὶ τῆς προθέσεως τῆς ταπεινότητος ἐπῃνεῖτο, κατὰ τῆς ἐλπίδος * τοῦ μονογενοῦς ἡμῶν, καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων, μάταια, καὶ πάνυ διεστραμμένα τολμᾷ λέγειν. ὁρῶν γὰρ ἑαυτοῦ τῆς ἀφροσύνης τὴν αἴσθησιν ταῖς καθολικαῖς ἀκοαῖς ἀπαρέσκουσαν, ὤφειλεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκείας ὑπονοίας ἀνακαλέσασθαι, καὶ μήτε τοὺς ταῖς ἐκκλησίαις παραμένοντας κινῆσαι, τὴν καταδίκης τὴν ἀπόφασιν * ἀναμένοντα· δῆλον γάρ, ὡς εἰ ἐν τῇ αὐτῇ αἰσθήσει παραμένειν
B θελήσοι, οὐδεὶς αὐτὸν ἀπολῦσαι δυνήσεται. καὶ γὰρ τοῦ θρόνου τοῦ ἀποστολικοῦ τὸ συμμέτρον ταύτην φυλάττει τὴν εὐκράτειαν, ὥστε καὶ σκληρότερον πράττειν κατὰ τῶν ἐπιμενόντων, καὶ συγγνώμης ἀξιοῦν τοὺς τῶν διορθώσει ἐπιγινώσκοντας. ἐπεὶ τοίνυν πολλή μοι πεποίθησίς ἐστι περὶ τῆς εὐσεβείας τῆς μακαριωτάτης πίστεως, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ἐπιφανεστάτη καὶ εὐσεβεστάτη θύγατερ, [a] ἵν' ὥσπερ ἐκ σπουδῆς θείας ἐν τῷ καθολι-
C κῷ τῆς ἐκκλησίας ἀξιώματι τῆς ἐλευθερίας συνέδραμες. [b] οὐδὲ γὰρ μέρος τι τῆς πίστεως τῆς ἡμετέρας μὴ ὂν σαφὲς μεθοδεύεται· ἀλλ' ὅπερ ἡ ἄπειρος ἀντίστασις τολμᾷ, διαθορυβεῖν, τοῦτο πειράζεται· ὅπερ ὁ ἡμέτερος δεσπότης ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ οὐδαμῶς ἀγνοεῖσθαι ἠθέλησε. καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τῆς συνηθείας τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας καμεῖν καταξιώσατε [c] τοῦτο, ὅπερ κατὰ τοῦ μονογενοῦς θρησκείας τῆς αὐθεντικῆς σωτηρίας βλασφημίαν ἡ ἀφροσύνη προενήνοχεν, ἀπὸ τῆς διανοίας πάντων ἀποκινηθείη· [d] καὶ
D ἵνα αὐτὸς ὁ εἰς τοῦτον τὸν πειρασμὸν ἐμπεσών, [e] ἀνανήψειεν οὕτω μόνον, ὥστε τοῦτο, ὅπερ κακῶς ἐνενόησε, τῇ ἰδίᾳ φωνῇ, καὶ ὑπογραφῇ [f] καταδικάσῃ· [g] καὶ τῇ οἰκείᾳ τάξει ἑαυτὸν ἀποκαταστήσῃ· ὅπερ καὶ τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ, καὶ συνεπισκόπῳ Φλαβιανῷ ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία γεγραφηκέναι με γινωσκέτω· καὶ τούτοις, οὓς ἐπεμψάμην ἐντετάλθαι, πρὸς τὸ συγγνώμης ἀξιωθῆναι, εἰ τὰ τῆς πλάνης διορθωθείη. ἵνα δὲ μὴ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως
E τῇ διανοίᾳ, τὴν σύνοδον τῶν ἐπισκόπων συνελθεῖν θελησάσῃ, δόξῃ τὸ τῆς ἡμετέρας παρουσίας ἀπολιμπάνεσθαι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐμούς, [x] Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ρενάτον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν Ἱλαρὸν τὸν διάκονον πέπομφα, τοὺς εἰς τάξιν τῆς ἐμῆς παρουσίας ἀρκοῦντας. [λ] ἀλλὰ τούτῳ μᾶλλον τῷ πλανηθέντι χρήσιμόν ἐστι συνελθεῖν. ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνο περὶ ὃ παρεφρόνησεν, ἀναμνησάμενος· καὶ ἔνθα τὴν καταδίκην ὑπέμεινεν, αὐτόθι καὶ συγγνώμης φιλοτιμίας ἀξιωθήσεται.
F

* τῶν ἐλπίδων, ὅ ἐστι, τῆς μονογενοῦς.
* ἀναμένοντας.
a ἵν', ὥσπερ τῇ θείᾳ σου σπουδῇ τῷ καθολικῷ πάντοτε κηρύγματι βεβοήθηκας, οὕτω καὶ νῦν τῇ ὁσίου συμπράττῃς ἐλευθερίᾳ. Οὐδὲ γὰρ μέρ.
b εἰς τὸ καθολικὸν τῆς ἐκκλησίας ἀξίωμα τῆς ἐλ.
c γινώσκεις, οὕτω καὶ νῦν τῆς αὐτῆς τῇ ἐλευθερίᾳ συνεργὸν παρέχῃς. Οὐδὲ γὰρ μέρ.
d ἵνα τοῦτο, ὅπερ. al. ἵνα ὅπερ κατὰ τοῦ ἐξαιρέτου μυστηρίου τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας ἡ βλάσφημος ἀφροσύνη.
e καὶ ὑπὲρ αὐτὸς
f ἀνανήψειεν ὅπερ κακῶς ἐπινόησεν, ἰδίᾳ φω. καὶ ὑπογρ. ἀποδοκιμάζων, τῇ κοινωνίᾳ τῆς οἰκείας αὐτοῦ τάξεως ἀποκαταστῇ. h τὸ κοινὸν κατασ. i κοινωνία τῆς αὐτοῦ τάξεως αὐτῷ ἀποκατασταθῇ ὅπερ καὶ τῷ k ἀξιοῦν, l ἀνὰ τὸ πλανηθέντα μᾶλλον ἂν εἴη σύμφορον, ἵνα παρεφρόνησεν, ἐκεῖ ἀναψῆναι καὶ ὅπου τὴν καταδίκην δικαίως ἐπέσχε, ἐκεῖ τυχεῖν καὶ συγγνώμης. λ. Ιουλιανόν.

EIVSDEM

EIVSDEM LEONIS PAPÆ EPISTOLA AD eandem Pulcheriam Augustam.

Leo Catholicæ Romanæ Ecclesiæ Episcopus, pyssimæ Pulcheriæ Augustæ.

XII.

Eadem fere habentur in hac epistola, quæ in præcedenti, sed his fusius, & nonnullis additis.

QVantum præsidij Dominus Ecclesiæ suæ in vestra clementia præpararit, multis sæpe probauimus documentis: & quidquid nostris tẽporibus contra impugnatores catholicæ veritatis, industria sacerdotalis obtinuit, ad vestrã maxime gloriam redundauit, dum sicut Spiritu sancto docente didicistis, illi per omnia potestatem vestram subijcitis, cuius munere & protectione regnatis. Vnde quia contra integritatem Fidei Christianæ, dissensionem quamdam in Constantinopolitana ecclesia Eutyche auctore generatã, fratris & coëpiscopi mei Flauiani relatione cognoui, ita vt totius causæ speciem synodalium gestorum textus ostenderit: dignum gloria vestra est, vt error, qui (vt arbitror) de imperitia magis, quàm de versutia natus est, auferatur, B priusquam vllas sibi vires de consensu imprudẽtium pertinacia prauitatis acquirat: quia etiam ignorantia in graues nonnunquam incidit lapsus, & plerumque in diaboli ruit foueas incauta simplicitas, per quam in supradicto subrepsisse intelligo spiritum falsitatis: vt dum æstimat se religiosius de Filij Dei maiestate sentire, si ei naturæ nostræ veritatem inesse non dicat, totum illud, quod Verbum caro factum est, vnius atque eiusdem putet esse substantiæ. Et quantum Nestorius à veritate excidit, dum Christum de matre virgine solum hominem asserit natum; tantũ etiam hic à catholico tramite deuiat, qui de eadem Virgine non nostram credit editam esse substantiam, volens vtique eam solius Deitatis intelligi; vt quòd formam serui gessit, & quòd nostri similis fuit atque conformis, quædam nostræ naturæ fuerit imago, non veritas. Nihil autem prodest, Dominum nostrum beatæ Mariæ virginis filium, verum profectumque hominem dicere, si non illius generis homo creditur, cuius in Euãgelio prædicatur. *Matth.1.a.* Dicit enim Matthæus: Liber generationis Iesu Christi filij Dauid, filij Abraham. Et ita humanæ originis ordinem sequitur, vt generationum lineas vsque ad Ioseph, cui mater Domini erat desponsata, deducat. *Luc.3.* Lucas vero, retrorsum successionum gradus relegens, ad ipsum humani generis principem redit, vt Adam primum, & Adam nouissimum eiusdem ostendat *1.Cor.15.* esse naturæ. Potuerat quippe omnipotentia Filij Dei sic ad docendos, iustificandosque homines apparere, quomodo & Patriarchis & Prophetis in specie carnis apparuit, *Gen.18. & 32. Gen.18.* quum aut luctamen iniit, aut sermonem conseruit, quumve officia hospitalitatis non abnuit, vel etiam appositũ cibum sumpsit. Sed illæ imagines huius hominis erant *indices, **Indicia.* cuius veritatem ex præcedentium patrum stirpe sumendam, significationes mysticæ nunciabant. Et ideo sacramentum reconciliationis nostræ ante tempora æterna dispositum, nullæ implebant figuræ, quia nondum superuenerat *Luc.1.d.& Prou.9.a. Ioan.1.b.* Spiritus sanctus in Virginem, nec virtus Altissimi obumbrauerat ei, vt & intra intemerata viscera, ædificante sibi sapientia domum, Verbum caro fieret, & forma Dei ac forma serui in vnam conuenientem personam, creator temporum nasceretur in tempore, & per quem facta sunt omnia, ip-

A se inter omnia gigneretur. Nisi enim nouus homo, factus in similitudinem carnis peccati, nostrã *Rom.8.a.b.* susciperet vetustatem, & consubstantialis Patri, consubstantialis esse dignaretur & matri, naturamque sibi nostram solus à peccato liber vniret; sub iugo diaboli generaliter teneretur humana captiuitas; nec aliter vti possemus triumphantis victoria, si extra nostram esset confecta naturam. De hac autem participatione mirabili sacramentum nobis regenerationis indulsit, vt per ipsum Spiritum, per quem Christus & conceptus est & natus, etiam nos, qui per concupiscentiam carnis sumus geniti, spiritali rursus origine nasceremur. Propter quod ab Euangelista de credentibus dicitur: *Ioan.1.b.* Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Cuius ineffabilis gratiæ particeps non est, nec potest filiorum Dei adoptionem consequi, quisquis à fide sua hoc, quod nos principaliter saluat, excludit. Vnde multum doleo, multumque contristor, quòd hic, qui antea de humilitatis proposito laudabilis videbatur, contra vnicã spem nostram, patrumque nostrorum, vana & nimis stolida audet adstruere. Qui cum videret insipientiæ suæ sensum catholicis auribus displicere, reuocare se à sua opinione debuerat, nec ita Ecclesiæ Præsules commouere, vt damnationis sententiam mereretur accipere; quam vtique, C si in suo sensu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim Apostolicæ moderatio hanc temperantiam seruat, vt & seuerius agat cũ obduratis, & veniam cupiat præstare correctis. Quia ergo multa mihi fiducia est de pietatis tuæ sincerissima fide, obsecro gloriam clementię tuæ, *Pag.151.* vt sicut sancto studio tuo catholica prædicatio semper adiuta est, ita nunc quoque eius faueas libertati: quam forte ideo permisit Dominus hac tentatione pulsari, vt quales intra Ecclesiam latent, possit agnosci. Quorum plane non est negligenda curatio, ne ipsorum nos contristet amissio. Augustissimus vero & Christianissimus D Imperator, cupiẽs quàm celerrime turbata componi, Episcopali Concilio, quod Ephesi vult haberi, nimium breue & angustum tempus indixit, diem Kalendarum Augustarum præstituendo cõuentui, quum à tertio die Iduum Maiarum, quo serenitatis eius scripta suscepimus, maior pars reliqui sit temporis absumenda, vt profectio sacerdotum, qui negotio sufficiant, valeat ordinari. Nam illud, quòd pietas eius etiam me credidit debere interesse Concilio, etiam si secundum aliquod præcedens exigeretur exemplum, nunc E tamen nequaquam posset impleri: quia rerum præsentium nimis incerta condicio, à tantæ vrbis populis me abesse non fineret; & in desperationem quamdam animi tumultuantium mitterentur, si per occasionem causæ Ecclesiasticæ viderer patriam & Sedem Apostolicam velle deserere. Quia igitur ad publicam vtilitatem pertinuisse cognoscitis, vt salua clementiæ vestræ venia, charitati me & precibus ciuium non negarem, in his fratribus meis, quos vice mea misi, me quoque adesse cum ceteris, qui adfuerint,

æstimate: quibus secundum causam, satis mihi & A gestorum serie, & ipsius, de quo agitur, professione patefactam, euidenter & plene quid seruandum esset ostendi. Non enim de portiuncula aliqua Fidei nostræ, quæ minus lucide declarata sit, quæritur; sed hoc stolidissima insultatio audet incessere, quod Dominus noster in Ecclesia sua neminem sexus vtriusque voluit ignorare: siquidem ipsa catholici Symboli breuis & perfecta confessio, quæ duodecim Apostolorum totidem est signata sententiis, tam instructa sit munitione cœlesti, vt omnes hæreticorum opiniones solo B ipsius possint gladio detruncari. Cuius Symboli plenitudinem si Eutyches puro & simplici voluisset corde concipere, in nullo à decretis sacratissimi Nicæni Concilij deuiaret, & hoc à sanctis Patribus intelligeret constitutum, vt contra Apostolicam fidem, quæ non nisi vna est, nullum se ingenium, nullum eleuaret eloquium. Et ideo pro vestræ pietatis consuetudine elaborare dignemini, vt quod contra singulare sacramentum salutis humanæ blasphema insipientia protulit, ab omnium animis repellatur: ac, si ipse qui in hanc tentationem incidit, resipiscat, ita vt per libellarem satisfactionem proprium damnet errorem, communio ei sui ordinis non negetur. Quod etiam sancto Flauiano Episcopo me clementia tua scripsisse cognoscat; vt charitas non negligatur, si error aboletur. Datum Idibus Iunij, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

EPISTOLA EIVSDEM Leonis † Papæ ad Ephesinam Synodum secundam.

[† Archiepiscopi Romæ ad Ephe. Syn. sec. quæ quidem conculcata fuit, cum tamen suggesta fuisset, non permittente impio Dioscoro Episcopo Alexandrino vt Episcopis publicaretur.]

*Leo Episcopus sanctæ Synodo, quæ apud Ephesum conuenit. ** [* dilectissimis fratribus, in Domino sal.]

XIII. Religiosa clementissimi Principis fides, sciens ad suam gloriam maxime pertinere, si intra Ecclesiam catholicam nullum erroris germen exurgeret, hanc reuerentiam diuinis detulit institutis, vt ad sanctæ dispositionis effectum, auctoritatem Apostolicæ Sedis adhiberet, tanquam ab ipso beatissimo Petro cuperet declarari, quod in eius confessione laudatum sit, quando dicente Domino: Matt.16.b.13. Quem me esse dicunt homines filium hominis? varias quidem diuersorum opiniones discipuli memorarunt: sed quum ab eis quid ipsi crederent, quæreretur, Ibid.c.16. princeps Apostolorum plenitudinem fidei breui sermone complexus, Tu es, inquit, Christus filius Dei viui: hoc est, Tu, qui es vere filius hominis, idem vere es filius Dei viui: tu, inquam, verus in Deitate, verus in carne, & salua geminæ proprietate naturæ vtrinque vnus. Quod si Eutyches intelligenter ac viuaciter crederet, nequaquam ab huius fidei tramite deuiaret. Propter quam * ei respondetur à Domino: [* Ipsi Apostolo.] Ibid. Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus; & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Nimis autem à compage huius ædificationis alienus est, qui & beati Petri confessionem non capit, & Christi Euangelio contradicit, ostendens se nullum vnquam studium cognoscendæ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον· ἥτις ἀπεβλήθη μὲν, ἀπεκρύβη δὲ διὰ τὸ μὴ συγχωρηθῆναι δημοσιευθῆναι τοῖς ἐπισκόποις, ὑπὸ τοῦ δυσσεβοῦς Διοσκόρου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου.

Λέων ἐπίσκοπος, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συναχθούσῃ, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

C Ἡ τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως εὐαγεστάτη πίστις, εἰδυῖα μάλιστα τοῦτο τῇ δόξῃ * αὐτῶν διαφέρειν, εἴγε [* αὐτοῦ.] κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν μηδεμιᾶς πλάνης βλαστὸς ἀναφύοιτο, τοῦτο τοῖς θείοις δόγμασι τὸ σέβας ἀπένειμεν· ὥστε πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θείας διατυπώσεως, τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπιθεῖναι τὸ κῦρος· ὡς ἂν ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πέτρου βουλομένη σημειοῦσθαι κατάδηλον τὸ ἐν τῇ τούτου ὁμολογίᾳ ὑμνούμενον.

D * ὅτε γὰρ λέγοντι τῷ κυρίῳ· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; διαφόρους μὲν τινῶν ἔφασαν οἱ μαθηταὶ εἶναι τὰς δόξας· ὁπηνίκα δὲ ἐπύθετο παρ᾽ αὐτῶν αὐτοὶ τί πιστεύοιεν, ὁ τῶν ἀποστόλων ἀρχηγὸς, τὸ πλῆρες τῆς πίστεως βραχεῖ λόγῳ περιλαβὼν, [* ὅτι λέγοντι.] σὺ εἶ, φησὶν, ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ζῶντος· τουτέστι, * σὺ εἶ, ὅστις εἶ ἀληθῶς, υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ αὐτὸς ἀληθῶς εἶ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· σὺ εἶ ἀληθὴς ἐν θεότητι, καὶ ἀληθὴς ἐν σαρκί. καὶ σωζομένης τῆς ἐν τῇ διττῇ φύσει τυγχανούσης ἰδιότητος, εἷς ὑπάρχων ἑκάτερον. [* σὺ, ὅστις εἶ.]

E ὡς * εἴτε Εὐτυχὴς νοητῶς, καὶ ἐκτενῶς ἐπεπιστεύκει, [* εἰ καὶ.] οὐδαμῶς ἂν ἀπὸ τῆς εὐθείας πίστεως τῆς τοιαύτης ἀπέκλινε· δι᾽ ἣν ἀπόκρισις αὐτῷ τῷ ἀποστόλῳ παρ᾽ αὐτοῦ γὰρ τοῦ δεσπότου· μακάριος εἶ, Σίμων Βὰρ Ἰωνᾶ· ὅτι σὰρξ, καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. σφόδρα οὖν τῆς ἁρμονίας τῆς τοιαύτης οἰκοδομῆς ἐστὶν ἀλλότριος, ὅς τις καὶ τὴν τοῦ μακαρίου Πέτρου ὁμολογίαν οὐ δέχεται, καὶ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ ἀντιλέγει· δεικνὺς ἑαυτὸν μηδεμίαν πώποτε σπουδὴν ἐσχηκέναι, πρὸς

τὸ γνῶναι τὸ ἀληθές· μάτην τε τιμῆς ἄξιος ὤφθη, ὅς τις οὐδενὶ τῆς καρδίας τῇ ἀκμαίᾳ τὴν τοῦ γήρως ἐκόσμησε πολιάν. ἀλλ' ἐπειδὴ γάρ, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι, καὶ τὴν τῶν τοιούτων θεραπείας οὐκ ἔστι παραμελεῖν, καὶ ὁ εὐσεβὴς δέ, καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς, εὐσεβῶς ἅμα, καὶ εὐλαβῶς ἔχων, τὴν τῶν ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι σύνοδον ἠβουλήθη, ὥστε κρίσει τελειοτέρᾳ δυνηθῆναι πᾶσαν A

* Ἰουλιανὸν ἀπαλείφεσθαι πλάνην, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν* Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ρενάτον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τὸ τέκνον μου Ἱλάριον τὸν διάκονον, καὶ μετὰ τούτων Δουλκίτιον τὸν ἐμὸν νοτάριον, δοκιμασθείσης ἡμῖν τῆς αὐτῶν πίστεως, ἀπεστείλαμεν· οἵ τινες εἰς τάξιν ἐμὴν τῇ ἁγίᾳ τῆς ὑμῶν ἀδελ- B

* ἴσως, ἐκ τῆς φότητος συνόδῳ παρέσονται. * καὶ τὰ τῇ κοινῇ μεθ' ὑμῶν γνώμῃ τὰ κατὰ θεὸν ἀρέσκοντα ψηφιοῦνται. τουτέστιν, ὥστε

* πλάνης καταδικασθείσης, μετὰ ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ τοῦ ἀμαθῶς πλανηθέντος σκοπηθῆναι

ἐν πρώτοις τῆς φθοροποιοῦ* πλάνης αὐτοῦ καταδικασθείσης, εἶθ' οὕτως περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀμαθοῦς πλάνης ἀποκαταστάσεως σκοπηθῆναι· εἴ γε ὅλως τὴν τῆς ἀληθείας διδασκαλίαν δεχόμενος, τὸ αἱρετικὸν φρόνημα, * ὅπερ ἡ κακοδοξία αὐτοῦ πέφηνεν ἐμπλακεῖσα, εἰς πλῆρες, καὶ σαφῶς οἰκείᾳ φωνῇ, καὶ ὑπογραφῇ, καταδικάζειν αἱρεῖτο. ὅπερ καὶ ἐν τῷ λιβέλλῳ, ὃν περ πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε, ποιεῖν ὑπισχνούμενος· διὰ πάντων ἐπαγγελλόμενος, ταῖς ἡμετέραις* ἀκολουθεῖν ἀποφάσεσι. * δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα τοῦ ἐπισκόπου, καὶ συναδελφοῦ ἡμῶν Φλαβιανοῦ, τελεώτερον πρὸς αὐτὸν περὶ τούτων, ἅπερ ἔδοξεν ἐφ' ἡμᾶς ἀναφέρειν, ἀντεγράψαμεν· ἵνα τῆς πλάνης ἀπαλειφομένης τῆς νῦν ἀναφυείσης, εἰς ὕμνον, καὶ δόξαν τοῦ θεοῦ μία πίστις εἴη κατὰ τὸν πάντα κόσμον, καὶ μία, καὶ ἡ αὐτὴ ὁμολογία· καὶ ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ, ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. ἀμήν. C D

* ὥσπερ

* ἀκολουθήσειν

* ἴσως, δεξάμενοι.

A veritatis habuisse, & superfluo honorabilem visum, qui nulla maturitate cordis ornauit canitiem senectutis. Verum quia etiam talium non est negligenda curatio, & pie ac religiose Christianissimus Imperator haberi voluit Episcopale Concilium, vt pleniori iudicio omnis possit error aboleri; fratres nostros Iulianum Episcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum, cumque his Dulcitium notarium probatæ nobis fidei, misi, quod vice mea sancto conuentui

B vestræ fraternitatis intersint, & communi vobiscum sententia, quæ Domino sint placitura constituant: hoc est, Pag. 16.

vt primitus pestifero errore damnato, etiam de ipsius, qui imprudenter errauit, restitutione tractetur, si tamen doctrinam veritatis amplectens, sensus hæreticos, quibus imperitia eius fuerat irretita, plene aperteque propria voce & subscriptione damnauerit: quod etiam in libello, quem ad nos miserat,

C est professus, spondens per omnia nostram sequuturum se esse sententiam. Acceptis autem fratris & coëpiscopi nostri Flauiani litteris, plenius ad eum de his, quæ ad nos videtur retulisse, rescripsimus; vt abolito hoc, quo inquinatus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum vna sit fides, & vna eademque confessio, & in nomine Iesu omne genu Philipp. 2. b.

flectatur, cœlestium, terrestrium, &

D infernorum; & omnis lingua confiteatur, quia * Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. Amen. Data Idibus Iunij, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

* Dominus est Iesus Christus, in gloria Dei Patris.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ, E

καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ρώμης Λέοντος, πρὸς Φαῦστον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην.

Τῷ ἀγαπητῷ υἱῷ, Φαύστῳ πρεσβυτέρῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

Κεχαρισμένον ἐστὶν ἀεὶ ἐμοὶ τὸ τὴν σὴν ἀγάπην προσφθέγγεσθαι, καὶ πρὸς τὴν προσηγορίαν τὰ ἥδιστα ἔχω. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀγνοῶ δεδοκιμασμένον σε τῆς * ἁγίας πίστεως εἶναι φύλακα, μὴ περιφερόμενον παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἀλλ' ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν προφητῶν, καὶ ἀποστόλων, ὅς ἐστι Χριστός, βέβαιον διαμένειν· ἵνα ὁπότε ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν θεότητι αὐτοῦ πρὸς καθαρισμὸν παντὸς τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιλογῇ εὑρεθείης τοῦ σίτου, τῆς ἀϊδιότητος τοῖς ὀρείοις θησαυρίζεσθαι ἄξιος. ἀποδοθέντων τοιγαροῦν τῶν γραμμάτων F

* ἔχοις.

EPISTOLA SANCTISsimi ac beatissimi Archiepiscopi Romæ Leonis ad Faustum presbyterum & Archimandritam.

Dilectissimo filio Fausto presbytero, Leo Episcopus.

Gratum semper est mihi, tuam alloqui charitatem, & affectum salutationis exoluere; quoniam & scio te probabilem, & sincerissimæ fidei esse custodem, & qui non circumducitur omni vento doctrinæ, sed in fundamento Prophetarum & Apostolorum, qui Christus est, firme consistere: vt cum venerit filius hominis in diuinitate sua ad purgationem totius mundi, in electione reperiatis frumentum * æternitatis, qui dignus thesaurizari possis in horreis. Susceptis itaque litteris per XIV.

Ephes. 4. c. 14. Ephes. 2. d. 20.

* quod in Matt. textu horreis recondi sit triticum.

filium meum Parthenium; reciprocam salutationem exsoluens, exhortor (Beatitudinem) tuam * perfectionem, fili charissime, vt non confundaris de euangelio generationis Domini Iesu Christi filij (Matth.1.a.) Dauid, filij Abraham secundum carnem; quoniam hæc fides vincit mundum, quando quis credit, quia Iesus (1.Ioan.5.a.5.) est filius Dei. Si quæ vero Fidei quæstiones inueniuntur, admonemus, vt de his quæ ad communem vtilitatem pertinent, latius nobis scribas, libenter nobis suscipientibus qui ista detulerint.

A διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐμοῦ Παρθενίου, τὴν ὁμοίαν προσηγορίαν πληρῶ, προτρεπόμενος τὴν σὴν τελειότητα, υἱὲ ἀγαπητέ, ἵνα μὴ ἐπαισχυνθῇς τὸ εὐαγγέλιον τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραὰμ κατὰ σάρκα· ἐπειδὴ αὕτη ἡ πίστις ἐνίκησε τὸν κόσμον, εἴ τις πιστεύει, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Εἰ δὲ τινες τῆς πίστεως προβλήσεις εὑρίσκοιντο, ὑπομιμνήσκομεν, ἵνα γράφῃς ἡμῖν πλατύτερον, ἡδέως ἔχοντες πρὸς τοὺς * ταύτας διακομίζοντας. B

(* ἴσως, ταῦτα.)

EPISTOLA PETRI Rauennatis Episcopi ad Eutychem Abbatem.

Dilectissimo & merito honorabili filio Eutycheti presbytero, Petrus Episcopus Rauennæ.

XV. TRistis legi tristes litteras tuas, & scripta mœsta mœrore debito percurri: quia sicut nos pax Ecclesiarum, sacerdotum concordia, tranquillitas plebis, gaudere facit gaudio cœlesti, ita nos affligit & deijcit fraterna dissensio, præsertim cùm talibus oriatur ex causis. Triginta annis humanæ leges humanas adimunt quæstiones: & (Esa.53.b.8.) Christi generatio, quæ diuina lege scribitur inenarrabilis, post tot sæcula disputatione temeraria ventilatur? Quid Origenes principiorum scrutator incurrerit, quomodo Nestorius (Matth.2.b.) lapsus sit disputans de naturis, non latet prudentiam tuam. Magi Christum in cunabulis Deum mysticis mu-
Pag. 17. neribus confitentur: & sacerdotes, quis sit qui virginali partu de Spiritu sancto natus est, docenda interrogatione disquirunt? Cum vagitum daret (Luc 2.b.14.) Iesus in cunis, Gloria in excelsis Deo, (Philip.2.b.10.) clamat cœlestis exercitus: & modo, quando in nomine Iesu omne genu flectitur cœlestium, terrestrium & infernorum, originis eius quæstio commouetur? Nos, frater, vna cum Apo- (2.Cor 5.c.16.) stolo dicimus: Et si nouimus Iesum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus. Nec possumus * curiose (iniuriose.) perscrutari, qui iubemur honorem dare, & timorem reddere; & expectare, non discutere quem iudicem confitemur. Hæc breuiter respondi, frater, litteris tuis, plura rescripturus, si ad me frater & coëpiscopus noster Flauianus aliqua de hac causa scripta misisset. Si enim tibi displicet, * quoniam scripsisti electum iudicium; (quod scribis, tibi delectum.) nos quomodo de his iudicare poterimus, quos neque vidimus propter absentiam, & quid intellexerunt, eorum taciturnitate nescimus? Iustus mediator non est, qui sic vnam partem audit, vt nihil alteri parti reseruet.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Ραβέννης, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Εὐτυχῆ τὸν ἀρχιμανδρίτην.

Τῷ ἀγαπητῷ, καὶ ἀξιοτιμήτῳ υἱῷ Εὐτυχεῖ, Πέτρος ἐπίσκοπος Ραβέννης.

C ΣΤυγνὰς ἀνέγνων τὰς στυγνάς σου ἐπιστολάς, καὶ τὰ γράμματά σου τὰ στυγνὰ τῇ προσηκούσῃ λύπῃ διέδραμον. ἐπειδὴ ὥσπερ ἡμᾶς ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν, ἡ ὁμόνοια τῶν ἱερέων, ἡ γαλήνη τοῦ δήμου χαίρειν ποιεῖ οὐρανίῳ χαρᾷ, οὕτως ἡμᾶς καταπονεῖ, καὶ καταβάλλει ἡ ἀδελφικὴ διχόνοια· καὶ μάλιστα, ὅταν ἐκ τοιούτων ἀναφύηται αἰτιῶν. τριάκοντα ἔτεσιν οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι τὰς ἀνθρωπίνας ἀνατρέπουσι ζητήσεις. ἡ τοῦ Χριστοῦ γέννησις, ἥ τις τῷ θείῳ νόμῳ * ἀνεκδιήγητος γέγραπται, μετὰ τοσούτους αἰῶνας διαλογισμῷ ἀπονενοημένῳ ἐρευνᾶται. τί Ὠριγένης ὁ τῶν * παλαιῶν ἐρευνητὴς ὑπέμεινε, ποίῳ τρόπῳ Νεστόριος ὠλίσθησε, διαλογιζόμενος περὶ φύσεων, οὐ λανθάνει τὴν σὴν σύνεσιν. οἱ μάγοι τὸν Χριστὸν ἐν σπαργάνοις θεὸν μυστικοῖς δώροις ὡμολόγησαν· καὶ οἱ ἱερεῖς, τίς ἐστιν ὁ τῷ παρθενικῷ τοκετῷ ἐκ πνεύματος ἁγίου τεχθεὶς, * ἐπιπόνῳ ἐρευνήσει ἐκζητοῦσιν. ὅτε βοὴν ἐδίδου ὁ Χριστὸς ἐν τοῖς σπαργάνοις· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, οὐράνιος ἀνεβόα στρατός· καὶ νῦν, ὅτε ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμπτει, ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, τῆς ἀρχαιογονίας αὐτοῦ ζήτησις κινεῖται. ἡμεῖς δὲ, ἀδελφέ, μετὰ τοῦ ἀποστόλου λέγομεν· καὶ εἰ ἐγνώκαμεν Χριστὸν κατὰ σάρκα, ἀλλὰ λοιπὸν νῦν οὐ γινώσκομεν. οὔτε δυνάμεθα * ἐφύβρεισα ἐρευνᾶν, οἵ τινες κελευόμεθα τιμὴν διδόναι, φόβον ἀποδιδόναι, καὶ ἐκδέχεσθαι, οὐκ ἐρευνᾶν * τὸν κριτὴν ὁμολογοῦμεν. ταῦτα διὰ βραχέων ἀπεκρινάμην, ἀδελφέ, τοῖς σοῖς γράμμασι, πλείονα μέλλων γράφειν, εἰ πρὸς ἐμὲ ὁ ἀδελφός, καὶ συνεπίσκοπος ἡμέτερος Φλαυιανὸς τινὰ περὶ τούτου τοῦ πράγματος γράμματα ἔπεμψεν. Εἰ γὰρ σοι ἀπαρέσκει, ὅ, τι περ γράφεις, σαυτῷ ᾑρῆσθαι τὴν ἀκρόασιν, ἡμεῖς ποίῳ τρόπῳ περὶ τούτων δικάσαι δυνάμεθα, οὓς μήτε ὁρῶμεν διὰ τὴν ἀποδημίαν, καὶ τί ἐνόησαν, τῇ σιωπῇ αὐτῶν ἀγνοοῦμεν, δίκαιος μεσίτης οὐκ ἔστιν, ὃς ἑνὸς μέρους οὕτως ἀκούει, ὡς ἑτέρῳ μέρει μηδὲν φυλάξαι.

Margin letters: D, E, F.

(* οὐκ ἐκδιήγητος.) (* ἀρχῶν.) (* λυπηρᾷ ἐρευνήσει.) (* ἀσελγῶς Lat.) (* ὃν Lat.)

ἐπὶ πᾶσι δὲ παρατρεπόμεθά σε, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ὥστε τοῖς παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Πάπα τῆς πόλεως Ῥώμης γραφομένοις πειθαρχοιώτως προσέχειν· ἐπειδὴ ὁ μακάριος Πέτρος, ὃς ἐν τῇ ἰδίᾳ καθέδρᾳ καὶ ζῇ, καὶ προκάθηται, δίδωσι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν. ἡμεῖς γὰρ σπουδῇ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς πίστεως ἐκτὸς * συνέσεως τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου, πίστεως αἰτίας διαγνῶναι οὐ δυνάμεθα. ὑγιαίνουσαν τὴν ἀγάπην τὴν σὴν ὁ δεσπότης χρόνῳ μακρῷ διαφυλάξαι καταξιώσῃ, ποθεινότατε, καὶ ἀξιοτίμητε υἱέ.

* ἴσως, συναινέσεως.

A In omnibus autem hortamur te, frater honorabilis, vt his quæ à beatissimo Papa Romanæ ciuitatis scripta sunt, obedienter attendas; quoniam beatus Petrus, qui in propria sede & viuit & præsidet, præstat quærentibus Fidei veritatem. Nos enim pro studio pacis & Fidei, extra consensum Romanæ ciuitatis Episcopi, causas Fidei audire nõ possumus. Incolumem tuam dilectionem Dominus tempore longissimo cõseruare dignetur, charissime & honorabilissime fili.

BEATISSIMI LEONIS PAPÆ EPISTOLA AD Flauianum Constantinopolitanum Episcopum.

Flauiano charissimo fratri, Leo Episcopus Romæ.

XVI. Litteras tuæ dilectionis accepi, cum gestis quæ apud vos super Fidei quæstione confecta sũt. Et quia clementissimus Imperator pro Ecclesiæ pace sollicitus Synodum voluit congregari, quãuis euidenter appareat, rem, de qua agitur, nequaquam synodali indigere tractatu; tamen, frater charissime, subsecutos esse significo, quos in hac re placuit destinare. Nec necessarium fuit, nunc amplius scribi, quum propitio Deo, de his quæ causæ credimus conuenire, per ea quæ ipsi portabunt scripta, sit plenius instruendus. Data xv. kal. Iulij, Asterio & Protogene viris clariss. Conss.

EPISTOLA EIVSDEM LEOnis Papæ ad Theodosium Augustum.

Leo Episcopus Theodosio semper Augusto.

XVII. Acceptis clementiæ vestræ litteris, & multum vniuersali Ecclesiæ gaudendum esse prospexi, quod Christianam Fidem, qua diuinitas honoratur & colitur, in nullo dissimilem, in nullo vult esse discordem. Quid enim rebus humanis ad exorandam misericordiam Dei efficacius suffragetur, quam si vna gratiarum actio, & vnius confessionis sacrificium maiestati eius ab omnibus offeratur? In quo & sacerdotum & cunctorum fidelium ita demum erit plena deuotio, si in his quæ per vnicum Dei Filium Deum Verbum pro nostra redemptione sunt gesta, nihil aliud sentiatur, quam quod ipse prædicari de se iussit & credi. Vnde quamuis ad diem Concilij Episcopalis, quem pietas vestra constituit, occurrere me ratio nulla permittat, quum nec aliqua ex hoc exempla præcesserint, & temporalis necessitas me non patiatur dese-B rere ciuitatem, præsertim cum tam euidens Fidei causa sit, vt rationabilibus causis ab indicenda Synodo fuisset abstinendum: tamen in quantum Dominus iuuare dignatur, meum studium commodaui, vt clementiæ vestræ statutis aliquatenus pareatur, ordinatis hinc fratribus meis, qui amputandis scandalis pro causæ æquitate sufficiant, quique præsentiæ meæ impleant vicem: quia non talis quæstio orta est, vnde aut possit, aut debeat dubitari. Data xij. kal. Iulij, Asterio & Protogene viris clariss. Conss.

C

EIVSDEM LEONIS PAPÆ Epistola ad Flauianum Constantinopolitanum Episcopum.

Flauiano charissimo fratri Leo Episcopus.

Qvæ & quanta dilectio tua pro catholicæ Fidei defensione patiatur, per diaconum qui ab Epheso furtim est lapsus, cognouimus. Et licet magnificemus Deum, qui te gratiæ suæ virtute confortat; necesse est tamen nos dolere eorum ruinas, per quos veritas impugnatur, & D ipsa totius Ecclesiæ fundamenta quatiuntur. Quia vero prouidentia Dei semper suis necessarium præstat auxilium, scire debet fraternitas tua, nos pro communi causa nihil eorum quæ agenda sunt, præterire, vt primitus ad ea quæ vniuersitati fidelium prosint, peruenire mereamur. Sin, est vt fortiter interim dilectio tua toleret, quæ sibi ad æternam gloriam non dubitat profutura. Perlator sane breuis huius epistolæ, fideli sermone poterit enarrare, quidquid illud est, ad quod, adiuuante Domino, studio fidei & charitatis intendimus. Data tertio kalend. Octobris, Asterio & Protogene viris clariss. Conss. XVIII.

Pag. 18.

A

EIVSDEM SANCTISSIMI Archiep. Romæ Leonis epist. ad Theodosium Augustum, * de secunda & profana Synodo Ephesina, in qua Eutychetis hæresis quorumdam Episcoporum prauo intellectu adiuta est.

qua petit celebrari synodū in partib. Italia, improbans secundā synodum Ephesinam.

B

* *Leo Episcopus, & sancta Synodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Theodosio Augusto.*

Humanissimo & glorios. Theodosio augusto Leo, &c.

XIX. LItteris clementiæ vestræ, quas dudum ab beati Petri Apostoli Sedem pro catholicæ Fidei amore misistis, tantam fiduciam sumpsimus defendendæ per vos veritatis & pacis, vt in causa tam simplici, tamque munita, nihil putaremus posse existere quod noceret, præsertim cum ad Episcopale Concilium, quod haberi apud Ephesum præcepistis, tam instructi sint missi, vt si scripta, quæ vel ad sanctam Synodum, vel ad Flauianum Episcopum detulerunt, Episcoporum publicari auribus Alexandrinus permisisset Antistes, ita manifestatione purissimæ Fidei, quam diuinitus inspiratam & accepimus & tenemus, omnium concertationum strepitus quieuisset, vt nec imperitia vltra desiperet, nec occasionem nocendi æmulatio reperiret. Sed dum priuatæ causæ religionis exercentur obtentu, commissum est impietate paucorum, quod vniuersam Ecclesiam vulneraret. Comperimus enim non incerto nuncio, sed fidelissimo rerum quæ gesta sunt, narratore Hilario diacono nostro, qui vix, ne subscribere per vim cogeretur, effugit, conuenisse ad Synodum plurimos sacerdotes, quorum vtrique frequentia consultationi & iudicio profuisset, si is qui sibi locum principem vindicabat, sacerdotalem moderationem custodire voluisset, vt (sicut moris est) omnium sententiis ex libertate prolatis, id tranquillo & æquo constitueretur examine, quod & Fidei congrueret, & errantibus subueniret. In ipso autem iudicio non omnes qui conuenerant, interfuisse cognouimus. Nam alios reiectos, alios didicimus intromissos, qui pro supradicti sacerdotis arbitrio impiis subscriptionibus captiuas manus dederunt, quòd nociturum statui suo scirent, nisi imperata fecissent: talemque ab ipso prolatam esse sententiam, vt dum homo

Dioscorus.

C D E F

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τὴν σύνοδον ἐξαιτοῦντος εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας γενέσθαι, ὡς * μεμφόμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν γενομένην σύνοδον.

** ἴσως, μεμφομένου*

Τῷ φιλανθρωποτάτῳ, καὶ γαληνοτάτῳ Θεοδοσίῳ Αὐγούστῳ, Λέων ἐπίσκοπος, καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει συναχθεῖσα.

ΤΟῖς γράμμασι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἐντυχόντες, οἷς περ πρώην εἰς τὴν καθέδραν Πέτρου τοῦ μακαριωτάτου ἀποστόλου πόθῳ τῆς καθολικῆς πίστεως ἐξεπέμψατε, τοσαύτην παρρησίαν ἐλάβομεν εἰς ἐκδίκησιν a τῆς δι' ὑμῶν ἀληθείας, καὶ τῆς εἰρήνης, b ἵνα ἐν πράγματι οὕτως ἁπλουστέρῳ, καὶ ἀσφαλεῖ, μηδὲν ἡγησώμεθα δύνασθαι καινοτομεῖσθαι πρὸς βλάβην· μάλιστα ὅτε εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν κριτήριον, ὅπερ ἐν τῇ Ἐφεσίων συναχθῆναι προσετάξατε, οὕτως ἀσφαλεῖς ἀπεστάλησαν, ὡς, εἰ τὰ γράμματα, ἃ πρὸς τὴν σύνοδον, ἢ καὶ πρὸς Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον διεπεμψάμεθα, τῶν ἐπισκόπων ταῖς ἀκοαῖς δημοσιευθῆναι ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος συνεχώρησεν, οὕτω τῇ φανερότητι τῆς καθαρᾶς πίστεως, ἣν τινα θεόθεν ἐμπνευσθεῖσαν καὶ παρελάβομεν, καὶ φυλάττομεν, πᾶσα φιλονεικία, καὶ ταραχὴ, ἡσύχασεν ἄν· c ἵνα μήτε ἡ ἀπαιδευσία περαιτέρω παραφρονήσῃ, μήτε ἀφορμὴν βλάβης ἡ ἀφροσύνη ἐξεῦρεν. d ἀλλ' ὅτε τὰ ἴδια πράγματα τῆς ἐκκλησίας ἀφορμῇ ἐγυμνάζετο, ἐτολμήθη δι' ὀλίγων * ἀσεβείας, ὅπερ ταῖς ἁπανταχοῦ ἐκκλησίαις ἐτραυμάτισε. μεμαθήκαμεν γὰρ οὐχὶ ἀδήλῳ φήμῃ, ἀλλὰ βεβαίῳ διαγγέλματι διὰ Ἱλαρίου τοῦ ἡμετέρου διακόνου, f ὃς τις πέφευγε διὰ τὸ μὴ ἀναγκασθῆναι βιαίως ὑπογράψαι· καὶ ἐπείσθημεν μὲν ἐν τῇ συνόδῳ συνελθεῖν πλείστους ἐπισκόπους· g οἱ δηλαδὴ τῇ χρησίμῳ συνελθόντες παρουσίᾳ ἐν τῷ κριτηρίῳ συμβαλέσθαι ἐδυνήθησαν, εἰ ἐκεῖνος, ὅς τις ἑαυτῷ τόπον ἄρχοντος ἐξεδίκησεν, ἐπισκοπικὴν ἐπιείκειαν φυλάξαι ἠνέσχετο· ἵνα, ὡς τὸ ἔθος ἔχει, πάντων h ἐλευθερίως προενεχθεισῶν τῶν ἀποφάσεων, ἐκεῖνο ἡσύχῳ, καὶ δικαίᾳ ὁρισθῇ διαγνώσει, ὅπερ καὶ τῇ πίστει συνέτρεχε, καὶ τοῖς πλανωμένοις συνεβάλλετο· ἐν αὐτῇ γὰρ τῇ κρίσει i οὐ πάντας, οὓς συνελθεῖν συνιέναι μεμαθήκαμεν εἰσαχθέντας, οἵ τινες κατὰ γνώμην τοῦ προλεχθέντος ἐπισκόπου ταῖς ἀσεβέσιν ὑπογραφαῖς αἰχμαλώτους τὰς χεῖρας ἐπέδωκαν. ᾔδεισαν γὰρ βλαβερὸν τοῖς ἁγίοις αὐτῶν ἀξιώμασιν εἶναι, εἰ μὴ τὰ κελευσθέντα πεποιήκασι. τοιαύτην δὲ παρ' αὐτοῦ γενέσθαι τὴν k πρόφασιν, ἵν' ἑνὸς ἀνθρώπου ἀδι-

a ἴσως, τῆς
b ὥστε νομίζειν ἂν οὕτως ἁπλῷ καὶ ὠχυρωμένῳ πράγματι μηδὲν δύνασθαι βλάβην ἐπιφέρειν, μάλιστα ἐπὶ εἰς
c ὥστε μήτε τὴν ἀπαιδευσίαν περαιτέρω παραφρονεῖν, μήτε τὸ ζηλοτυπεῖν ἐξευρίσκειν ἀφορμὴν βλάβης.
** ἀσέβεια.*
d νῦν δὲ ἐν προσχήματι εὐσεβείας ἰδίων πραγμάτων ἀκουομένων ἰσχύει δι' ἀσεβείας ὀλίγων,
e μόλις πως.
g ὧν δὴ τοῦ πλήθους συνελθόντος γὰρ αὖ πρὸς συμβουλίαν καὶ κρίσιν, εἰ ἐκεῖνος,
h ἴσως, ἐλευθέρως
i οὐ πάντας τοὺς συνελθόντας συνιέναι μεμαθήκαμεν· τοὺς μὲν γὰρ ἐκβληθέντας ἐμάθομεν, τοὺς δὲ συναχθέντας· οἵ τινες
k ἴσως, πρόφασιν

κῶς ἐναγομένου, μετὰ πάσης τῆς ἐκκλησίας χαλεπαίνῃ. A ὅπερ οἱ ἡμέτεροι ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἀποσταλέντες, * τοσοῦτον ἀσεβὲς ἰδόντες ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει, μηδεμιᾷ καταπονήσει δυνηθῶσι συγκατατίθεσθαι· ὥστε μετὰ παρρησίας ἐν αὐτῇ τῇ συνόδῳ διεμαρτύραντο, οὐδαμῶς τὸ παρ' αὐτῶν δογματισθὲν, δύνασθαι πάμπαν δέξασθαι τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν· ὅτι ὡς ἀληθῶς πάσης τῆς καθολικῆς πίστεως τὸ μυστήριον, ὅπερ ἀπείη ἀπὸ τῶν καιρῶν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, ῥίζεται, εἰ μὴ αὐτὴ ἡ χαλεπωτάτη πρᾶξις, ἥτις πᾶσαν ἀσέβειαν * ὑπερβάλλει, ἐξαλειφθείη. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διαβολικὴ κακουργία, λεπτομερῶς ἀπατῶσα τοὺς ἀτελεστέρους, τὰς ἐνίων τούτων τὴν ἀπαιδευσίαν ἐπὶ ὁμοιώματι τῆς εὐσεβείας ἀπατᾶν ἐπιχείρησιν, ἵνα * ἀντὶ τῶν ὑγιαινόντων τὰ βλαβερὰ συμβουλεύσῃ, B ἀποκινήσατε, παρακαλοῦμεν, ἀπὸ τῆς συνειδήσεως τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τὸν κίνδυνον τῆς θρησκείας, καὶ τῆς πίστεως· καὶ ὅπερ ἐπὶ τοῖς κοσμικοῖς πράγμασι τῇ ἰσότητι τῶν ὑμετέρων νόμων συγχωρεῖται, καὶ ἐν τοῖς θείοις δόγμασι σκεπτόμενοι παράσχετε· ἵνα τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ βίαν μὴ ἐπενέγκῃ ἡ ἀνθρωπίνη προπέτεια. C ἰδοὺ γὰρ ἐγώ, χριστιανέ, καὶ αἰδέσιμε βασιλεῦ, μετὰ * τῶν συλλειτουργῶν μου πληρῶν τὰ περὶ τὴν αἰδῶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καθαρῷ πόθῳ ποιοῦμαι τὴν διακονίαν, ἐπιθυμῶν ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀρέσαι Θεῷ· πρὸς ὃν ὑπὲρ ὑμῶν αἱ ἐκκλησίαι καταδέονται, μὴ ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ κυρίου αἴτιοι τῆς σιωπῆς κριθῶμεν· παρακαλοῦμεν ἐνώπιον τῆς μιᾶς θεότητος τῆς ἀδιαιρέτου τριάδος, * ἥτις φύλαξ οὖσα ὑμετέρα, καὶ αὐθέντεια τῆς βασιλείας, καὶ ἐνώπιον D τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ, πάντα ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει εἶναι κελεύσατε, ἐν ᾗ γεγόνασι πρὸ πάσης κρίσεως· * ἕως ἂν ἐκ παντὸς τοῦ κόσμου μείζων ἀριθμὸς συναχθείη τῶν ἐπισκόπων· μήτε μὴν ἀλλοτρίᾳ ἁμαρτίᾳ ἀνέχεσθε ἑαυτοὺς βαρυνθῆναι· ἐπειδή, ὅπερ ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστιν εἰπεῖν, δεδοίκαμεν, μὴ ἀπ' ἐκείνου, οὗ ἡ θρησκεία βλάπτεται, ἀγανάκτησις παρακολουθήσῃ. πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχετε, καὶ τῇ τῆς καρδίας ὀξύτητι εὐλαβῶς E * προσέχετε τοῦ μακαρίου Πέτρου τὴν δόξαν, καὶ τοὺς κοινοὺς στεφάνους πάντων τῶν μετ' αὐτοῦ ἀποστόλων, πάντων τε τῶν μαρτύρων τὰ νικητήρια· οἷς οὐ γέγονεν ἄλλη ἀφορμὴ τοῦ πάθους, εἰ μὴ ἡ ὁμολογία τῆς ἀληθινῆς θεότητος, καὶ τῆς ἀληθινῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ. ᾧ τινι μυστηρίῳ ἐπειδὴ νῦν ἀσεβῶς ἀπὸ ὀλίγων ἀφρόνων ἐναντιοῦνται, πάντων τῶν μερῶν ἡμῶν αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας καταδέονται διὰ τῶν ἐπισκόπων, ἐπειδὴ καὶ ἡμέτεροι πιστῶς ἀντειρήκασι, καὶ αὐτὸς ἐκείνοις Φλαβιανὸς ὁ ἐπίσκοπος λίβελλον ἐκκλήτου ἐπιδέδωκε, γενικὴν σύνοδον κελεύσατε ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνελθεῖν· ἥτις πάντα τὰ προσκόμματα οὕτως ἀποκινήσει, καὶ καταπραΰνει, ἵνα μὴ περαιτέρω τίποτε ἢ περὶ τῆς πίστεως εὑρεθῇ ἀμφίβολον, ἢ ἐν τῇ ἀγάπῃ μεμερισμένον· συνερχομένων δηλαδὴ καὶ τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπαρχιῶν ἐπισκόπων

* ποσόν τι ἀσεβὲς ἰδόντες καὶ τῇ καθολικῇ πίστει ἐναντίον, ὥστε μηδεμιᾷ ἀνάγκῃ δυνηθῆναι πρὸς τὸ συγκατατίθεσθαι καταναγκασθῆναι· ὥστε μετὰ παρρ. * ὑπερβάλλει * ὑπὲρ * τῶν συλλειτουργῶν μου L. * ἣ ὡς τῷ ὑμῶν κράτει ἁρμόδιαι, φύλαξ ἐστι * ὡς ἂν * πρόσεχε

vnus impetitur, in omnem Ecclesiam fæuiretur. Quod nostri ab Apostolica Sede directi, adeo impium & catholicæ Fidei contrarium esse viderunt, vt ad consentiendum nulla potuerint oppressione compelli; constanterque in eadem Synodo, vt decuit, fuerint protestati, nequaquam id quod constituebatur, Sedem Apostolicam recepturam: quoniam reuera omne Christianæ fidei sacramentum (quod absit à temporibus vestræ pietatis) * excluditur, nisi hoc scelestissimum facinus, quod cuncta sacrilegia excedit, aboleatur. Quia vero diabolica nequitia subtiliter fallit incautos, & ita quorumdam imprudentiam per similitudinem pietatis illudit, vt pro salubribus suadeat nocitura: remouete, quæsumus, à vestræ pietatis conscientia periculum religionis & fidei: quodque in sæcularibus negotiis legũ vestrarum æquitate conceditur, in rerum diuinarum pertractatione præstate, vt Christi Euangelio vim non inferat humana præsumptio. Ecce ego, Christianissime & venerabilis Imperator, cum consacerdotibus meis implens erga reuerentiam clementiæ vestræ sinceri amoris officium, cupiensque vos placere per omnia Deo, cui pro vobis ab Ecclesia supplicatur, ne ante tribunal Christi Domini rei de silentio iudicemur, obsecramus coram vnius Deitatis inseparabili Trinitate, quæ tali facto læditur, cum ipsa vestri sit custos & auctor Imperii, & coram sanctis Angelis Christi, vt omnia in eo statu esse iubeatis, in quo fuerunt ante omne iudicium; donec maior ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos grauari; quia (quod necesse est nos dicere) veremur, ne cuius religio dissipatur, indignatio prouocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reuerenter aspicite beati Petri gloriam, & communes cum ipso omnium Apostolorum coronas, cunctorumq; Martyrum palmas, quibus alia non fuit causa patiendi, nisi confessio veræ diuinitatis & veræ humanitatis in Christo. Cui sacramento quia impie nunc à paucis imprudentibus obuiatur, omnes partium nostrarum Ecclesiæ, omnes mansuetudini vestræ cum gemitibus & lacrymis supplicant sacerdotes; vt quia & nostri fideliter reclamarunt, & eisdem libellum appellationis Flauianus episcopus dedit, generalem Synodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offensiones ita aut repellat, aut mitiget, ne aliquid vltra sit vel in Fide dubium, vel in charitate diuisum, conuenientibus vtique Orientalium prouinciarum Episcopis;

* consciendatur. Pag. 191

A quorum si qui superati minis atque iniuriis à veritatis tramite deuiarunt, salutaribus remediis in integrum reuocentur: ipsique quorum est causa durior, si consiliis melioribus acquiescant, ab Ecclesiæ vnitate non excidant. Quàm autem post appellationem interpositam hoc necessario postuletur, canonum Nicææ habitorum decreta testantur, quæ à totius mundi sunt sacerdotibus constituta, quæque subter annexa sunt. Fauete catholicis vestro more, parentumque B vestrorum: date defendendæ Fidei libertatem, quam salua clementiæ vestræ reuerentia nulla vis, nullus poterit mundanus terror auferre. Cum enim Ecclesiæ causas, tum regni vestri agamus & salutis, vt prouinciarum vestrarum quieto iure potiamini; defendite contra hæreticos inconcussum Ecclesiæ statum, vt & vestrum Christi dextera defendatur Imperium. Datum C iii. Idus Octobris, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

Intelligere videtur 19. iv. & v. canonem Concilij Sardicensis, quos canones sub nomine Concilij Nicæni ab aliquot antiquis Patribus citatos reperimus.

A ἵνα ὅσοι καταπονηθέντες ἀπειλαῖς, καὶ ὕβρεσιν, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἐξέκλιναν, εἰς σωτηρίας παραμυθίαν ὁλόκληροι ἀνακληθῶσι· καὶ αὐτοὶ δὲ, ὧν ἐστιν * ἡ σκληροτάτη ἀπόφασις, ἐὰν γνώμαις κρείττοσιν ἐπακολουθήσωσιν, ἀπὸ τῆς ἑνότητος τῆς ἐκκλησίας μηδαμῶς ἀποστῶσιν. ὅπως γὰρ μετὰ τὴν ἔκκλητον τοῦτο ἀναγκαίως αἰτοῦμεν, τῶν κατὰ Νίκαιαν κανόνων αἱ ψῆφοι μαρτυροῦσιν· αἵτινες ἀπὸ τῶν πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἐπισκόπων καθιδρύθησαν, B ὥσπερ ὑποτετάχαμεν. συνέλθετε τοῖς καθολικοῖς περὶ ὑμετέρῳ πατρῴῳ ἔθει. καὶ δότε παρρησίαν τῆς πίστεως εἰς ἐκδίκησιν· ἣν τινα, σωζομένης τῆς αἰδοῦς τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οὐδεμία βία, οὐδεμία κοσμικὴ ἀπειλὴ δυνήσεται ἀποκινῆσαι. ὅταν γὰρ τῆς ἐκκλησίας τὰ δόγματα γυμνάζωμεν, τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καὶ σωτηρίας φροντίζομεν· ἵνα τῶν ὑμετέρων ἐπαρχιῶν ἡσύχῳ δικαιώματι ἀπολαύητε. ἐκδικήσατε κατέναντι τῶν αἱρετικῶν τὸν ἀσά- C λευτον τῆς ἐκκλησίας θεσμὸν, ἵνα καὶ τῆς ὑμετέρας βασιλείας τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ ἐκδικηθείη τὸ κράτος.

* χαλεπώτερα παρὰ τῷ ἐγκλήματι, ἐάν γράφο.

Hic canon est Concilij Sardicensis quartus, quamuis nonnihil ab eo diuersus inueniatur: quod quidem ex eo accidisse conyci potest, quia fortasse beatus Leo adiunxerat epistolæ suæ canonem huius Synodi Latinum, quem rursus simul cum eadem epistola interpres D illius temporis Græce reddidit satis deprauatum & mancum, sicut & ceteras etiam eiusdem beati Leonis epistolas, quæ in hoc Chalcedonensi Concilio sunt inserta.

Αντίτυπον συνεδρίου ἐν τῷ τόπῳ τῶν κανόνων, ἐν οἷς διελάλησαν.

Γαυδέντιος ἐπίσκοπος εἶπεν· Εἰ ἀρέσκει προστεθῆναι ταύτῃ τῇ ἀποφάσει, ἣν τινα πλήρη ἁγιότητος προσηνέγκατε, ὁπηνίκα ἄλλος ἐπίσκοπος καθῃρέθη κρίσει ἐπισκόπων· καὶ διεμαρτύρατο ἐν πόλει τῶν κανόνων κινηθῆναι τὰ τοῦ πράγματος. ὁ δὲ ἕτερος ἐπίσκοπος ἐν ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ μετὰ τὴν αἴτησιν τοῦ φαινομένου καθῃρῆσθαι παντελῶς, ἐν ἑτέρῳ τυπωθῆναι τὰ τοῦ πράγματος μὴ δύνασθαι, εἰ μὴ παρὰ τῶν ἐκεῖσε κριτῶν δέξηται τὸν ὅρον.

·EPISTOLA LEONIS

E vrbis Romæ Episcopi ad Theodosium Augustum, qua rogat illum, vt speciale Concilium in Italia fiat, & in nullo alio loco, eo quòd * contra Canones facta sit Synodus Ephesina, [& acta eius iudicantur illegitima, nec rite facta.

id fit contrarium sanctis Canonibus.

Gloriosissimo & clementissimo Theodosio Augusto, Leo Episcopus.

XX.

Videtur potius esse fragmentum precedentis epistolæ, nec tota sibi cohæreret.

F OLim & ab initio in Conciliis celebratis tantam nos percepimus à beatissimo Petro Apostolorum principe fiduciam, vt authoritatem habeamus, ad veritatem pro * nostra pace defendendam, quatenus nulli liceat sic eam munitam in aliquo commouere, dum repente læsio remouetur. Igitur quia Concilium Episcoporum, quod propter Flauianum in Ephesina ciuitate fieri præcepistis, & ipsi fidei probatur obesse,

vestra.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΕΟΝΤΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Ῥώμης, ἀποσταλεῖσα πρὸς Θεοδόσιον βασιλέα· δι' ἧς ᾔτησεν ἰδικὴν σύνοδον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας γενέσθαι, καὶ ἐν μηδενὶ ἑτέρῳ τόπῳ, διὰ τὸ τοῦτο ὑπεναντίον εἶναι τῶν κανόνων.

Τῷ γαληνοτάτῳ, καὶ ἐνδοξοτάτῳ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΑΝωθεν, καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐν ταῖς γενομέναις συνόδοις, τοσαύτην ἡμεῖς εἰλήφαμεν παρρησίαν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πέτρου, καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων, ὡς ἔχειν τὴν αὐθεντίαν καὶ ἐκδικεῖν τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ τῆς * ὑμῶν εἰρήνης, καὶ μηδενὶ δύνασθαι ὀχυρὰν οὕτως ὑπάρχουσαν περισαλεῦσαι, παραχρῆμα τῆς βλάβης ἀποσοβουμένης· ἐπεὶ οὖν τὸ συνέδριον τῶν ἐπισκόπων, ὅπερ γενέσθαι προσετάξατε ἐν τῇ * Ἐφεσίων * πολέμιον * Φλαβιανῷ, αὐτήν τε καταβλάπτει

* ἴσως ἡμῶν

* πόλει L.

* διὰ Φλαβιανόν.

καὶ πάσας τραυματίζει τὰς ἐκκλησίας, καὶ ταῦτα ἡμῖν ἐγνώσθη οὐ παρὰ ἀβεβαίου τινὸς ἀγγέλου, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν τῶν παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τοῦ πιστοτάτου Ἱλαρίου τοῦ ἡμετέρου διακόνου, τῶν τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ὑφηγησαμένων. ὃ δὲ συμβαίνει ταύτην ἔχει τὴν αἰτίαν, ὅτι μὴ καθαρᾷ συνειδήσει, καὶ ὀρθῇ κρίσει κατὰ τὸ σύνηθες, τοὺς συνελθόντας τῇ τε πίστει, καὶ τοῖς πεπλανημένοις τὴν ἀπόφασιν ἐκφωνῆσαι· ἔγνωμεν γὰρ, ἐν ᾧ συνεδρίῳ μὴ πάντας συνεληλυθέναι τοὺς ὀφείλοντας, ἀλλ' ἑτέρους μὲν ἐκβληθέντας, ἑτέρους δὲ εἰσδεχθέντας· οἵτινες τῇ ὑπολήψει τοῦ προλεχθέντος ἐπισκόπου ἀσεβέσιν ἑαλώκασιν ὑπογραφαῖς· τοιαύτη γὰρ ἡ παρ' αὐτοῦ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις, ὡς πάσας δι' αὐτῆς τὰς ἐκκλησίας καταβλάπτεσθαι. σφόδρα γὰρ ἀσεβὲς, καὶ τῇ πίστει πολέμιον τὸ τοιοῦτο θεασάμενοι οἱ παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντες, ἡμῖν κατεσήμαναν. ὅθεν, γαληνότατε βασιλεῦ, τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς συνειδήσεως τὸν κίνδυνον ἕνεκα τῆς πίστεως ἀποσοβῆσαι καταξίωσον· καὶ μὴ παράληψις αὐθεντίνη τὸ τοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον βιάσηται. ταῦτα ἐγὼ, ὦ * χριστιανικώτατε, καὶ προσκυνητὲ βασιλεῦ, μετὰ τῶν σὺν ἐμοὶ ἐπισκόπων, εἰλικρινῆ διάθεσιν πόθου ὑμᾶς περὶ πάντων θεῷ ἀρέσκειν, ᾧ παρὰ πάσης ἐκκλησίας συμφώνως ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου κράτους δεήσεις ἀναπέμπονται, συμβουλεύω· μή ποτε δίκας ὑφέξωμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, τὸ τοιοῦτο παρασιωπήσαντες. δέομαι τοιγαροῦν ἐνώπιον τῆς μιᾶς θεότητος τῆς ἀχωρίστου τριάδος, τῆς ἀδικουμένης διὰ τῶν κακῶς πεπραγμένων, φύλακος ὑπαρχούσης τῆς ὑμετέρας βασιλείας, καὶ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πάντα μείνωσιν * ἀρραγῆ, καθὼς καὶ πρὸ δίκης ἐτύγχανε· παραμείνωσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς συνόδου κριτήριον, ἐν ᾧ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης συναχθῇ· καὶ μὴ συγχωρήσητε * ἡμᾶς τῷ ἑτέρων πταίσματι βάρος ὑπομεῖναι· * ὅπερ σαφέστερον εἰπεῖν ἀνάγκης ἐπειγούσης τῷ δέει κρατούμεθα· ἀλλὰ λαβόντες πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ μακαριωτάτου Πέτρου τὴν δόξαν, καὶ τοὺς κοινοὺς στεφάνους σὺν αὐτῷ πάντων τῶν ἀποστόλων, καὶ τὰς τῶν μαρτύρων χαράς· οἷς οὐ γέγονεν ἑτέρα τις αἰτία τοῦ παθεῖν, εἰ μὴ ἡ ὁμολογία τῆς ἀληθοῦς θεότητος, a καὶ ἡ ἐν Χριστῷ τελεία διαμονή· ἧς τινος ὁμολογίας ἀσεβῶς ὑπό τινων νῦν ὀλίγων καταβλαπτομένης, πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς, τὴν ὑμετέραν ἡμερότητα μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ λιβέλλου Φλαβιανοῦ τοῦ ἐπισκόπου· ὥστε κελεῦσαι b ἰδικὴν σύνοδον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι· ὅπως πᾶσα ἐναντιότης ἐκβληθείη, ἢ καταπραϋνθείη, c καὶ μηδὲν ἢ παρέλκον, ἢ ἀμφίβολον ἐπὶ τῇ πίστει· συνερχομένων ἔτι καὶ τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν. * οἵτινες ὕβρεις κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας ὤφλησαν, σωτηριώδεσι θεραπείαις εἰς τὸ ὁλόκληρον ἀνακληθῶσι·

* χριστιανικώτατε βασιλεῦ.

* ἴσως, ἀσφαγῆ,

* ὑμᾶς L.

* δέος γὰρ, ὅπερ σαφέστερον εἰπεῖν, μήποτε εἰς ἀγανάκτησιν ἐκεῖνος παροξυνθείη, οὗ ἡ θρησκεία ἐξαφανίζεται.

ἀλλὰ λαβ.

a καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐν Χριστῷ ἀνθρωπότητος. ἧς τινος

b οἰκουμενικὴν, seu generalem

c καὶ τὸ λοιπὸν μηδὲν ἢ ἀμφίβολον ἐν τῇ πίστει, ἢ κεχωρισμένον ἐν τῇ ἀγάπῃ.

* ὧν εἴ τινες I.

A & omnes Ecclesias vulnerare, & hæc à nobis comperta sunt non incerto nuntio, sed ab ipsis reuerendissimis Episcopis, qui à nobis missi sunt, & fidelissimo rerum quæ gesta sunt, narratore Hilaro diacono nostro. Hæc autem ideo culpa processit, eo quòd non pura conscientia & recto iudicio secundum consuetudinem, hi qui collecti sunt, de Fide & erratis protulerunt. In ipso autem iudicio non omnes qui conuenerant, interfuisse cognouimus. Nam alios reiectos, alios
B didicimus intromissos, qui pro * supradicti sacerdotis arbitrio, impiis subscriptionibus captiuas manus dederunt, quòd nociturum statui suo scirent, nisi imperata fecissent: talemque ab ipso prolatam esse sententiam, vt in omnes per eam sæuiretur Ecclesias. Quod nostri ab Apostolica Sede directi, adeo impium & catholicæ Fidei contrarium videntes, nobis significare noscuntur. Vnde, tranquil-
C lissime Principum, remouete, quæsumus, à vestræ pietatis conscientia periculum religionis & Fidei, vt Christi Euangelio vim non inferat humana præsumptio. * Ecce ego, Christianissime & venerabilis Imperator, cum consacerdotibus meis implens erga reuerentiam clementiæ vestræ sinceri amoris officium, cupiensque vos per omnia placere Deo, cui pro vobis ab Ecclesia supplicatur *, ne ante tribunal
D Domini rei de silentio iudicemur, obsecramus * coram vnius Deitatis inseparabili Trinitati, quæ tali facto læditur, cum ipsa vestri sit custos & auctor Imperij, & coram sanctis Angelis Christi, vt omnia in eo statu esse iubeatis, in quo fuerunt ante omne iudicium, donec maior ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos grauari, quia (quod necesse est nos dicere) veremur, ne cuius religio dissipatur, in-
E dignatio prouocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reuerenter aspicite beati Petri gloriam, & communes cum ipso omnium Apostolorum coronas, cunctorumque Martyrum palmas, quibus alia non fuit causa patiendi, nisi confessio veræ diuinitatis & veræ humanitatis in Christo. Cui sacramento quia impie nunc à paucis imprudentibus obuiatur, omnes partium nostrarum Ecclesiæ, omnes mansuetudini vestræ cum gemitibus & lacrymis supplicant sacerdotes, vt quia
F & nostri fideliter reclamarunt, & eisdem libellum appellationis Flauianus Episcopus dedit, generalem Synodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offensiones ita aut repellat, aut mitiget, ne vltra aliquid sit, vel in Fide dubium, vel in charitate diuisum, conuenientibus vtique Orientalium prouinciarum Episcopis; quorum si qui superati minis atque iniuriis à veritatis tramite deuiarunt, salutaribus remediis in integrum reuocentur:

Pag. 20.

i. Dioscori, [illegible]

* Hal

* consulat

* erga

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ipsique quorum est causa durior, sic cõsiliis melioribus acquiescant, vt ab Ecclesiæ vnitate non excidant. Quàm autem post appellationem interpolitam hoc necessario postuletur, canonum Nicææ habitorum decreta testantur, quæ à totius mundi sunt sacerdotibus constituta. Fauete catholicis vestro more, parentumque vestrorum: date defendendæ Fidei libertatem. Cum enim Ecclesiæ causas, tum regni vestri agamus & salutis, vt prouinciarum vestrarum quieto iure potiamini; defendite contra hæreticos inconcussum Ecclesiæ statum, vt & vestrum Christi dextera defendatur Imperium. Datum iij. Idus Octobris, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

Canõ iii & v Conc. Sardicen.

A καὶ οὗτοι, ὧν ἐστὶν αἰτία βαρυτέρα, ᵃ ἢ διὰ τῆς συμβουλίας ἡσυχάσωσιν, ᵇ ἢ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐκκλησίας ἐκκοπῶσιν. ὥστε καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον παραφυλάξαι, ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ κανὼν παρακελεύεται, ὅσα τε ὁ ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τῶν ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ᶜ καὶ τῶν * ἡμετέρων πατέρων, ἐλευθέραν τὴν πίστιν, δι᾽ ἧς ἡ ὑμετέρα γαληνότης συνίσταται. τῶν γὰρ βλαπτόντων τὴν ἐκκλησίαν ἀπελαB θέντων, καὶ τῶν ὑμετέρων ἐπαρχιῶν ἀπολαυουσῶν τοῦ δικαίου, καὶ τῆς κατὰ τῶν αἱρετικῶν ἐκδικήσεως γινομένης, καὶ τὸ ὑμέτερον βασίλειον τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ σκεπασθείη.

a εἰ δὲ. b μὴ ἀπὸ. c ἐπισκόποις τοῖς ὀρθοδόξοις κατὰ τὸ ὑμέτερον & πατέρων ἔθος. δέον εἰς τὸ ὀνδικαιο τῆς πίστεως ἐλευθερίαν. δι᾽ ἧς ἡ. * ὑμετέρων Lat.

EIVSDEM LEONIS PAPÆ EPISTOLA AD Pulcheriam Augustam, contra eamdem secundam Synodum Ephesinam.

Leo Episcopus, & sancta Synodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Pulcheriæ Augustæ.

XXI. SI epistolæ, quæ pro Fidei causa per nostros clericos directę sunt, ad vestram pietatem peruenissent, certum est, remedium vos his rebus quæ contra Fidem factæ sunt, adspirante vobis Domino præstare potuisse. Quando enim sacerdotib^9, quando Christianæ religioni aut Fidei defuistis? Sed cum ad mansuetudinem vestram adeo non potuerint peruenire qui missi sunt, vt ad nos vix vnus illorum Hilarus diaconus noster fugiens sit reuersus, iteranda scripta credidimus. Et vt validiores preces nostræ esse mereãtur, ipsorum scriptorum, quæ ad clementiam vestram non peruenerunt, exempla subiecimus, amplioribus vos obtestationibus obsecrantes, vt quanto acerbiora facta sunt, quibus pro sede regia vos conuenit contraire, tanto maiore gloria curam eius, in qua
Pag. 31. excellitis, religionis habeatis, ne Catholicæ Fidei integritas vlla humanarum concertationum occasione violetur. Quæ enim, congregata apud Ephesum synodo, sopienda & sananda pacis remedio credebantur, hæc non solum in maiora pacis dispendia, sed (quod nimis dolendum est) etiã in ipsius Fidei, qua Christiani sumus, excidia processerunt. Et ij quidem qui missi sunt, quorumque vnus vim Alexandrini Episcopi sibi omnia vindicantis effugiens, rerum gestarum nobis ordinem fideliter nuntiauit, reclamarunt in Synodo, sicut oportuit, vnius hominis non tam iudicio, quàm furori, protestantes, ea quæ per vim metumq; gererentur, sacramentis Ecclesiæ, & ipsi Symbolo ab Apostolis instituto pręiudicare non posse, nec se ab ea Fide vlla iniuria separandos, quam plenissime expositam atque digestam, à Sede B. Apostoli Petri ad sanctam Synodum detulissent. Cuius cum recitatio, poscentibus Episcopis, non sit admissa, vt scilicet remota ea fide quæ Patriarchas, Prophetas, Apostolos, & Martyres coronauit, generatio Iesu Christi Domini nostri secundum carnem, & veræ mortis ac resurrectionis ei^9 confessio (quod horremus dicere) solueretur; scripsimus de hac re, vt potuimus, ad gloriosissimum Principem, & (quod maximum est) Christianum; cuius epistolæ pariter exempla subiecimus; vt Fidem, in qua renatus per Dei gratiã regnat, nulla sineret nouitate corrumpi: quoniam Flauianus Episcopus in nostra omnium communione persistit: atque hoc, quod factum est sine C consideratione iustitiæ, & contra omnium Canonum disciplinam, ratũ haberi ratio nulla permittit: & quia dissensionis scandalum non abstulisset Ephesina synodus, sed auxisset, habendo intra Italiam Concilio & locus constitueretur & tempus, omnibus querelis & præiudiciis partis vtriusque suspensis, quò diligentius vniuersa quæ offensionem generauerant, retractentur, & absque vulnere Fidei, absque religionis iniuria in pacem Christi redeant, qui per impotentiam subscribere coacti sunt sacerdotes, & soli auferantur errores. Quod vt obtinere mereamur, probatissimæ noD bis fidei pietas tua, quæ labores Ecclesiæ semper adiuuat, supplicationem nostram apud clementissimum Principem, sibi specialiter à beatissimo Petro Apostolo legatione commissa, dignetur asserere: vt priusquam ciuile hoc & exitiale bellum intra Ecclesiam conualescat, redintegrandæ vnitatis copiam, Deo auxiliante concedat; sciens Imperij sui viribus profuturum, quidquid catholicæ libertati, benigna ipsius fuerit dispositione collatum. Data pridie Idus Octobris, Asterio & Protogene vv. cc. Coss.

E EIVSDEM LEONIS PAPÆ EPISTOLA ad Clerum & plebem Constantinopolitanæ vrbis.

Leo Episcopus, & sancta Synodus, quæ in Vrbe conuenit, Clero, honoratis, & plebi consistenti apud Constantinopolim, dilectis filijs in Domino Sal.

IN notitiam nostram, quæ Ephesi contra opinionem omniũ sunt acta, perlatis, magno ani- XXII.
mum nostrum fatemur mœrore confusum: nec tantum licuisse iniquitati facile potuissemus creF dere, nisi filius noster Hilarus diaconus, qui à nobis vice nostra cum aliis vt interesset Synodo missus fuerat, fugiens reuertisset, declinans, ne iniustæ particeps esset sententiæ. Quippe cum vox illic à nostris contradictionis emissa sit, quam Alexandrinus Antistes, qui totum solus ibi potentiæ suæ vindicauit, audire contempsit, in consortium suæ voluntatis inuitos protrahens sacerdotes, vt per vim coacti subscriberent, qui nullam damnationis causam idoneam reperissent. Sed hos ausus pio & Christianissimo

Principi confidimus minime placituros. At nũc, quia Ecclesiam vestram hac ratione cognouimus dissipatam, consolandos adhortandosque vos esse credidimus nostris epistolis, vt pro catholicæ Fidei defensione, perfidorum nequitiæ resistatis. Nolumus enim dilectionem vestram hoc mœrore percelli, cum maior gloria vestram sit subsecutura constantiam, si à probabili sacerdote vestro nullæ vos minæ, nulla formido diuulserit. Quisquis enim incolumi atque superstite Flauiano Episcopo vestro sacerdotium eius ausus fuerit inuadere, numquam in communione nostra habebitur, nec inter Episcopos poterit numerari: Nos enim sicut Nestorium in sua peruersitate anathematizauimus, ita eos qui veritatem carnis nostræ in Domino Iesu Christo denegant, pari execratione damnamus. Philipp. 1. 29. State igitur in spiritu catholicæ veritatis, & Apostolicam cohortationem ministerio nostri oris accipite: quia vobis donatum est pro Christo, non solum vt in eum credatis, sed etiam vt pro illo patiamini. Nolite arbitrari, dilectissimi, quòd sanctæ Ecclesiæ suæ desit, aut defutura sit diuina protectio. Splendescit enim Fidei puritas, cum ab ea sordes separantur errorum. Vnde iterum, iterumque vos ante conspectum Domini obtestamur pariter & monemus, vt à Fide, in qua fundati estis, & in qua Christianissimum Principem nouimus permanere, non insidiis, non cuiusquam persuasionibus moueamini, sed in persona Episcopi vestri illum in cordis oculis habeatis, pro quo idem omnia pati quæ fuerunt illata, non metuit: cuius per omnia imitatores vos esse cupimus, vt commune cum ipso præmium Fidei habere possitis. Data Idibus Octobris, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

ALTERA EIVSDEM LEONIS Papæ epistola ad eosdem.

Leo Episcopus, & sancta Synodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Clero, honoratis, & plebi consistenti Constantinopoli.

XXIII. Licet de his quæ in Concilio sacerdotum apud Ephesum gesta memorantur, multus nos mœror afficiat, eo quòd sicut consonans fama dispersit, & ipso rerum monstratur effectu, nec iustitiæ illic moderatio, nec Fidei est seruata religio: de vestræ tamen deuotionis pietate gaudemus, & in sanctæ plebis acclamationibus, quarum ad nos exempla delata sunt, omnium vestrũ probamus affectum; quia & viuit ac permanet apud bonos filios optimi patris iusta dilectio, & catholicæ doctrinæ eruditionem in nulla patimini parte corrumpi. Non dubie enim, sicut vobis Spiritus sanctus reserauit, Manichæorum confœderantur errori, qui ab vnigenito Dei Filio verum & nostræ naturæ hominem negant esse susceptum, omnesque eius corporeas actiones simulatorii volunt fuisse phantasmatis. Cui impietati, ne in aliquo præberetis assensum, iam per filium meum Epiphanium, & Dionysium Romanæ Ecclesiæ notarios, cohortatoria ad dilectionem vestram scripta direximus, quibus confirmationem, quam expetistis, vltro præbuimus, vt nos paternam vobis curam non dubitetis impendere, ac modis omnibus laborare, vt auxiliãte misericordia Dei, omnia quæ ab imperitis & insipiẽtibus excitata sunt scandala destruãtur. Nec quisquam sibi audeat de sacerdotali honore blandiri, A qui potuerit in execrandi sensus impietate cõuinci. Nam si vix in laicis tolerabilis videtur inscitia, quanto magis in eis qui præsunt, nec excusatione est digna, nec venia, maxime cum etiam defendere peruersarum opinionũ commenta præsumũt, & in consensum suum aut terrore, aut gratia insanabiles quosq; traducunt? Spernantur huiusmodi à sanctis membris corporis Christi, neque sibi catholica libertas infidelium iugum patiatur imponi. Extra enim donum diuinæ gratiæ, & extra sacramentum salutis humanæ habendi sunt, qui B negantes naturam nostræ carnis in Christo, & Euangelio contradicunt, & Symbolo reluctãtur. Nec sentiunt se in hoc præruptum sua obcæcatione deduci, vt nec in passionis Dominicæ, nec in resurrectionis veritate consistant: quia vtrumque in Saluatore vacuatur, si in eo nostri generis caro non creditur. Pag. 12. In quibus isti ignorantiæ tenebris, in quo hactenus desidiæ torpore iacuêre, vt nec auditu discerent, vel lectione cognoscerent, quod in Ecclesia Dei in omnium ore tam consonum est, vt nec ab infantium linguis veritas corporis & sanguinis Christi inter commu- C nis sacramenta Fidei taceatur? Quia in illa mystica distributione spiritalis alimoniæ hoc impartitur, hoc sumitur, vt accipientes virtutem cœlestis cibi, in carnem ipsius, qui caro nostra factus est, transeamus. Vnde & ad confirmationem charitatis vestræ, quæ laudabili fide inimicis veritatis obnititur, aptè atque opportunè sermone affectuque Apostolico vtar, & dicam: Propterea & Ephes. 1. 15. ego audiens fidem vestram, quæ est in Christo Iesu, & dilectionem in omnes sanctos, non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis, vt Deus Domini nostri Iesu D Christi, pater gloriæ, det vobis spiritum sapientiæ & reuelationis, in agnitione illius, illuminatos oculos cordis vestri, vt sciatis quæ sit spes vocationis eius, & quæ diuitiæ gloriæ hereditatis eius in sanctis, & quæ sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos, qui credimus, secundum operationem potentiæ virtutis eius, quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis, & constituens ad dexteram suam in cœlestibus, supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutẽ, & Dominationem, & omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo, sed etiam in fu- E turo: & omnia subiecit sub pedibus eius: & ipsũ dedit caput supra omnem Ecclesiam; quæ est corpus ipsius, plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur. Dicant hi aduersarii veritatis, quando omnipotens Pater, vel secundum quam naturam, Filium suum super vniuersa prouexerit, vel cui substantiæ cuncta subiecerit. Deitas enim Verbi, par in omnibus & consubstantialis est Patri, & sempiterne atque intemporaliter vna eademque potentia est genitoris & geniti. Creator Ioan. 1. 3. quippe omnium naturarum, quoniam per ipsum omnia facta sunt, & sine ipso factum est nihil, su- F perior est omnibus quæ creauit; nec vnquã creatori suo non fuerunt subiecta quæ condidit, cui proprium & sempiternum est nec aliunde quam de Patre, nec aliud esse quam Pater est. Huic si addita est potestas, si illustrata dignitas, si exaltata sublimitas, minor erat prouehente qui creuit, nec habebat diuitias eius naturæ, cuius indiguit largitate. Sed talia sentientem in societatem suam Arius rapit, cuius peruersitati multum hæc suffragatur impietas negans Verbo Dei humanam inesse naturam: vt dum humilitatem in Dei maiestate fastidit, aut falsatam in Christo asserat imaginẽ corporis, aut omnes actiones eius, passionesq;

corporeas, Deitatis potius fuisse dicat, quam carnis. Quodlibet autem defendere audeat, prorsus insanum est: quia nec pietas Fidei, nec ratio recipit sacramenti, vt aut aliquid passa sit Deitas, aut in vllo mentita sit veritas. Impassibilis igitur Dei Filius Deus, cui cum Patre & Spiritu sancto vna incommutabilis Trinitatis essentia, hoc quod est esse, perpetuum est, in ea plenitudine temporis, quæ sempiterno consilio fuerat præstituta, & prophetica dictorum atque gestorum significatione promissa, factus filius hominis non suæ conuersione substantiæ, sed nostræ assumptione naturæ, venit quærere & saluare quod perierat.
Luc.19.b.10. Venit autem non locali accessu, nec motione corporea tamquam præsens futurus vnde abfuisset, aut illinc recessurus vnde venisset: sed venit, per hoc quod erat visibile & commune cernentibus declarandus, humanam scilicet carnem atque animam in visceribus virginis matris accipiens, vt manens in forma Dei formam serui sibimet & similitudinem carnis peccati vniret, per quam non minueret diuina humanis, sed augeret humana diuinis. Talis enim erat omnium à primis ducta genitoribus causa mortalium, vt originali peccato transeunte per posteros, nullus pœnam damnationis euaderet, nisi Verbum caro fieret, & habitaret in nobis, in ea scilicet natura, quæ nostri & sanguinis esset & generis.
Rom.5.d.18. Propter quod dicit Apostolus: Sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per vnius iustitiam in omnes homines ad iustificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita & per vnius obedientiam, iusti constituentur multi. Et iterum: Quia enim per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes viuificabuntur. Hi vtique omnes, qui licet in Adam sint nati, in Christo tamen inueniuntur renati, habentes fidei testimonium & de iustificatione gratiæ, & de communione naturæ; quam qui susceptam ab vnigenito Dei Filio in vtero Dauidicæ Virginis diffitetur, ab omni sacramento Christianæ religionis alienus est; & nec sponsum agnoscens, nec sponsam intelligens, nuptiali non potest interesse conuiuio. Caro enim Christi, velamen est Verbi, quo omnis qui ipsum integre confitetur, induitur. Erubescens autem illud, & quasi indignum refutans, nullum ex eo habebit ornatum: ac licet se regio inferat festo, sacrisque se epulis importunus immisceat, discretionem tamen regis fallere improbus conuiua non poterit: sed sicut ipse Dominus protestatus est, tolletur ligatis manibus & pedibus, & mittetur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & stridor dentium. Vnde quicumque in Christo non confitetur corpus humanum, nouerit se mysterio incarnationis indignum, nec eius sacramenti habere consortium, quod Apostolus prædicat, dicens: Quia membra sumus corporis eius, de carne eius & de ossibus eius: propter hoc relinquet homo patrem & matrem, & adhærebit vxori suæ, & erunt duo in carne vna. Et exponens, quid per hoc significaretur, adiecit: Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo & in Ecclesia. Ab ipso ergo principio generis humani omnibus hominibus Christus est denunciatus in carne venturus. In qua, sicut scriptum est, Et erunt duo in carne vna, vtrique duo sunt, Deus & homo, Christus & Ecclesia, quæ de sponsi carne prodiit, quando ex latere crucifixi manante sanguine & aqua, sacramentum redemptionis & regenerationis accepit. Ipsa est enim noua conditio creaturæ, quæ in baptismate non indumento veræ carnis, sed contagio damnatæ vetustatis exuitur, vt efficiatur homo corpus Christi, quia & Christus corpus est hominis. Vnde non Deum tantum dicimus Christum, sicut hæretici Manichæi; nec hominem tantum, sicut hæretici Photiniani: nec ita hominem, vt aliquid ei desit, quod ad humanam certum est pertinere naturam, siue animam, siue mentem rationalem, siue carnem, quæ non de fœmina sumpta sit, sed facta de Verbo in carnem conuerso atque mutato: quæ tria falsa & vana Apollinaristarum hæreticorum tres partes variæ protulerunt: nec dicimus, quòd beata virgo Maria hominem sine Deitate conceperit, qui creatus à Spiritu sancto, postea sit susceptus à Verbo; quod Nestorium prædicantem, merito iusteque damnauimus: sed dicimus, Christum Dei filium, Deũ verum, natum de Deo Patre sine vllo initio temporis, eumdemque hominem verum, natum de matre homine, certa plenitudine temporis; nec eius humanitatem, qua maior est Pater, minuere aliquid ei naturæ, qua æqualis est Patri. Hoc autem vtrumque vnus est Christus, qui verissime dixit & secundum Deum: Ego & Pater vnum sumus; & secundum hominem: Pater maior me est. Ioan.10.e.30. Ioan.14.f.28.
Hanc fidem, dilectissimi, veram & indissolubilem, quæ veros efficit Christianos, quamque, vt intelligimus & probamus, pio studio & laudabili amore defenditis, perseueranter tenere, & constanter asserite. Et quoniam oportet vos post diuinum auxilium, etiam catholicorum Principum gratiam promereri, humiliter ac sapienter exposcite, vt petitioni nostræ, qua plenariam indici Synodum postulamus, clementissimus Imperator dignetur annuere; quò citius, adiuuante misericordia Dei, & sanis fortitudo augeatur; & morbidis, si curari acquiescant, medicina præstetur. Data Idibus Octobris, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

Rom.8.a.3. Ioan.1.b. 1.Cor.15.c.21. Matt.22.b.13. Ephes.5.f.30. Ibid. Ioan.19.f.34.

EPISTOLA HILARI DIACONI Romani ad Pulcheriam Augustam.

Pag. 23.

Gloriosissimæ atque piissimæ Augustæ, Hilarus Diaconus.

XXIV.

STudium mihi fuisse, post Synodum aduenire Constantinopolim, dicere non debeo; quoniam manifesta necessitas erat, quæ me litteras beatissimi Papæ ad vestram clementiam directas offerre compelleret, vt pariter & vestræ pietati, ac inuictissimo & Christianissimo Principi officium quod debebam venerationis exoluerem. Sed huic congruo meo proposito illud impedimentum euenit, quod omnium bonorum inimicum est, & Christianorum ingemiscit affectus, hoc est, Alexandrinus Episcopus, in damnatione virorum inculpabilium potentissimus. Nam posteaquam iniustæ eius voluntati atque sententiæ communicare non potui, ad aliud Concilium terroribus atque insidiis me euocare conatus est: quatenus me (quod absit) aut seductionibus faceret consentire ad condemnandum sanctissimum Flauianum Episcopum, aut resistentem teneret, vt mihi non esset licentia ad pietatem vestram Constantinopolim percurrere, aut ad Romanam Ecclesiam remeare. Verumtamen confidens de auxilio Christi, quod attinet ad damnationem reuerendissimi & sanctissimi viri, innocen-

innocentem me integrumque seruaui, licet nulla A flagella, nulla tormenta me possent facere eius consentire sententiæ: sed omnibus derelictis, exinde discessi, per incognita & inuia loca Romam veniens, vt reuerendissimo Papæ, omnium quæ in Epheso gesta sunt, idoneus nuntiator existerem. Vestra itaque veneranda clementia cognoscat, à præfato Papa cum omni Occidentali Concilio reprobari omnia, quæ in Epheso contra Canones per tumultus & odia sæcularia à Dioscoro Episcopo gesta sunt, & nulla ratione hæc in his partibus suscipi posse, quia per potentiam prædicti, non sine læsione Fidei, & præiudicio sanctissimi viri innoxiique commissa sunt. Quæ vero constanti ac forti auctoritate pro Fide à me nuntiata sunt, superfluum credo narrare. nam hæc ex litteris beatissimi Papæ poteritis agnoscere. Vnde, domina splendissima, atque clementissima Augusta, adoranda vestra pietas in quibus libenter fecit initium, relinquere non debet, sed hæc zelo religioso Fidei, constanti voluntate seruare.

B

ΘΕΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΕΜΦΘΕΝ,

τοῦτο μὲν τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ, τοῦτο δὲ τῆς θείας μνήμης Πλακιδίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς προσκυνητῆς βασιλίδος Εὐδοξίας, πρὸς τὸν τῆς θείας μνήμης Θεοδόσιον, ὥστε κελεῦσαι ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἰταλίας σύνοδον ἐπιτελεσθῆναι.

SACRÆ LITTERÆ A

Domino nostro Valentiniano, & diuę memoriæ Placidia, nec non & venerabili Eudoxia Augusta, ad Theodosium diuæ memoriæ missæ, vt iuberet in partibus Italiæ Concilium celebrari.

Τῷ δεσπότῃ Θεοδοσίῳ, νικητῇ, καὶ τροπαιούχῳ, αἰωνίῳ βασιλεῖ, καὶ πατρὶ, νικητὴς Οὐαλεντινιανὸς, ἔνδοξος, τροπαιοῦχος ἀεὶ βασιλεὺς, καὶ υἱός. C

Domino Theodosio, glorioso, victori, & triumphatori, perpetuo Imperatori & patri, Valentinianus gloriosus victor ac triũphator, sẽper Augustus & filius.

Παραγενομένου μου ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ ἐξευμενίσασθαι τὸ θεῖον, τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου προῆλθον· κἀκεῖσε μετὰ τὴν σεβάσμιον νύκτα τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποστόλου ὑπό τε τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου, ὑπό τε ἑτέρων αὐτοῦ ἅμα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν συνηγμένων, ἠξιώθην γράψαι πρὸς τὴν σὴν ἡμερότητα περὶ τῆς πίστεως· ἥ τις φύλαξ ὑπάρχουσα πασῶν τῶν πιστευουσῶν ψυχῶν, λέγεται τεταράχθαι· ἣν ἡμεῖς ἀπὸ τῶν προγόνων παραδοθεῖσαν, ὀφείλομεν μετὰ τῆς προσηκούσης καθοσιώσεως ἐκδικεῖν, καὶ τῆς ἰδίας εὐλαβείας τὴν ἀξίαν τῷ * μακαρίῳ ἀποστόλῳ Πέτρῳ ἄτρωτον καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις διαφυλάττειν· ἵνα ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, ᾧ * τὴν ἱερωσύνην κατὰ πάντων ἡ ἀρχαιότης παρέσχε, χώραν, καὶ εὐπορίαν * ἔχειν περί τε πίστεως, καὶ ἱερέων κρίνειν, δέσποτα ἁγιώτατε πάτερ, καὶ σεβάσμιε βασιλεῦ. τούτου γὰρ χάριν κατὰ τὸ ἔθος τῶν συνόδων καὶ ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος αὐτὸν ἐπεκαλέσατο διὰ λιβέλλου, ἕνεκα τῆς * ἀνακυψάσης φιλονεικίας περὶ τῆς πίστεως. * τοῦτο οὖν αἰτοῦντι, καὶ ἐνευχομένῳ τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἐπινεῦσαι οὐκ ἠρνησάμην τὸ πρὸς τὴν σὴν ἡμερότητα τὴν ἐμὴν αἴτησιν οἰκειῶσαι· ἵνα ὁ προλεχθεὶς ἱερεὺς, συναχθέντων ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἱερέων, ἐντὸς τῆς Ἰταλίας, παντὸς προκρίματος ἀποκινηθέντος, ἐξ ὑπαρχῆς τὴν στρεφομένην αἰτίαν πεφροντισμένῃ δοκιμασίᾳ διαγνοὺς, ἐξοίσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἡ πίστις, καὶ ὁ τῆς ἀληθοῦς θειότητος λόγος ἀπαιτεῖ. οὐ γὰρ ὀφείλει ἐν τοῖς ἡμετέροις καιροῖς καινότης,

D E

* μακαριωτάτῳ.
* τὴν ἀρχιότητα τῆς ἱερωσύνης ὑπὲρ πάντας ἡ ἀρχ.
* ἔχῃ
* ἀνακυψάσης
* αὐτῷ, L.

XXV. Cvm aduenissem in vrbem Romam ad diuinitatem placandam, sequenti die ad basilicam Apostoli Petri processi, & illic post venerabilem noctem diei Apostoli, & à Romano Episcopo & ab aliis cum eo ex diuersis prouinciis congregatis, rogatus sum scribere vestræ mansuetudini de Fide, quæ cum sit conseruatrix omnium fidelium animarum, dicitur perturbata: quam nos à nostris D maioribus traditam, debemus cum omni competenti deuotione defendere, & dignitatem propriæ venerationis beato Apostolo Petro intemeratam & in nostris temporibus conseruare: quatenus beatissimus Romanæ ciuitatis Episcopus, cui principatum sacerdotii super omnes antiquitas contulit, locum habeat ac facultatem de Fide & sacerdotibus iudicare, domine sanctissime pater, & venerabilis Imperator. Huius enim rei gratia secundum solemnitatem Conciliorum & Constantinopolitanus E Episcopus cum per libellos appellauit, propter contentionem quæ orta est de Fide. Huic itaque postulanti, & coniuranti salutem nostram communem, annuere non negaui, quatenus ad tuam mansuetudinem meam petitionem ingererem, vt prædictus sacerdos congregatis ex omni orbe etiam reliquis sacerdotibus intra Italiam, omni præiudicio submoto, à principio omnem causam quæ vertitur, sollicita probatione cognoscens, sententiam ferat, quam Fides & ratio veræ diuinitatis expostulat. Non debet enim nostris temporibus

A contra religionem turbarum petulantia prævalere, cum incommota Fides hactenus fuerit conseruata. Ad perfectiorem vero agnitionem vestræ dignitatis, direximus etiam gesta, per quæ & desideria & exclamationes omnium pietas vestra cognoscat.

θρησκείας εἰσαγαγεῖν θορύβῳ προπετείας, ἀσαλεύτου τῆς πίστεως μέχρις ὧδε διαφυλαχθείσης. πρὸς δὲ τελείαν διδασκαλίαν τῆς σῆς θειότητος ἀπεστείλαμεν καὶ τὰ πεπραγμένα· δι' ὧν καὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ τὰς ἐκβοήσεις πάντων, ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια καταμάθοι.

Pag. 24.

EPISTOLA GALLÆ Placidiæ Augustæ ad Theodosium Imperatorem filium.

B

Domino victori Theodosio, & triumphatori, semper Augusto, filio, Galla Placidia pijssima & florens, perpetua Augusta & mater.

XXVI. CVm in ipso ingressu ciuitatis antiquæ hanc curam habuissemus, vt cultum beatissimo Petro Apostolo redderemus, in ipso adorando altari Martyris reuerendissimus Leo Episcopus, paululum se post orationem retinens, propter catholicam Fidem apud nos defleuit, ipsum similiter summum Apostolorum, quem nuper adieramus, testem obiiciens, Episcoporum multitudine circumseptus, quos ex innumerabilibus ciuitatibus Italiæ, pro principatu proprii loci seu dignitate collegit: & verbis permiscens lacrymas, ad communionem sui fletus nostros quoque gemitus prouocauit. Non enim modicum detrimentum est ex his quæ gesta sunt; vt Fides, quæ tantis temporibus regulariter custodita est à sacratissimo patre nostro Constantino, qui primus Imperio splenduit Christianus, perturbata sit ad arbitrium vnius hominis, qui in Synodo Ephesinæ ciuitatis odium & contentiones potius exercuisse narratur, militum præsentia & metu impetens Constantinopolitanæ ciuitatis Episcopum Flauianum, eo quòd libellum ad Apostolicam Sedem miserit, & ad omnes Episcopos harum partium, per eos qui directi fuerunt ad Concilium à reuerendissimo Episcopo Romæ, qui secundùm definitiones Nicæni Concilii consueti sunt interesse, domine sacratissime fili, venerabilis Imperator. Hac itaque gratia, tua mansuetudo tantis turbis resistens veritatem Fidei catholicæ religionis immaculatam seruari præcipiat, vt secundùm formam & definitionem Apostolicæ Sedis, quam & nos tanquam præcellentem similiter veneramur, in statu sacerdotii illæso manente per omnia Flauiano, ad Concilium Apostolicæ Sedis iudicium transmittatur, in qua primus ille, qui cœlestes claues dignus fuit accipere,

Conc. Sardic. can. 5.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΑΛΛΗΣ ΠΛΑΚΙΔΙΑΣ βασιλίδος πρὸς Θεοδόσιον βασιλέα υἱόν.

Δεσπότῃ νικητῇ Θεοδοσίῳ, καὶ τροπαιούχῳ, ἀεὶ βασιλεῖ, υἱῷ, Γάλλα Πλακιδία ἡ εὐσεβεστάτη, καὶ αἰθοῦσα, αἰωνία βασιλὶς, καὶ μήτηρ.

ΟΓ' ἡνίκα ἐν αὐτῇ τῇ εἰσόδῳ τῆς ἀρχαίας πόλεως ταύτην ἐπεθέμεθα τὴν φροντίδα, ἀποδοῦναι τὴν προσκύνησιν τῷ μακαριωτάτῳ ἀποστόλῳ
C Πέτρῳ, ἐν αὐτῷ τῷ προσκυνητῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ μάρτυρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λέων, ὀλίγον ἐπισχὼν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἕνεκα τῆς καθολικῆς πίστεως πρὸς ἡμᾶς ἀπωδύρετο· αὐτόν τε ὁμοίως τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων, ᾧ καὶ ἔναγχος * προσιήμεν, μάρτυρα συλλαβόμενος, περιεστοιχισμένος τε πλήθει ἐπισκόπων, οὓς ἴσως ἀπὸ ἀναριθμήτων πόλεων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνήγαγεν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ
D ἰδίου τόπου, καὶ τῆς ἀξίας, καὶ τοῖς ῥήμασι συνάπτων τὰ δάκρυα, εἰς κοινωνίαν τῶν ἰδίων θρήνων, καὶ τὰς ἡμετέρας οἰμωγὰς ἐξεκαλεῖτο. οὐ μικρὰ γὰρ ἐκ τῶν γεγενημένων ζημία, τὴν τοσούτοις χρόνοις φυλαχθεῖσαν τοῦ καθολικοῦ κανόνος πίστιν ἀπὸ τοῦ θειοτάτου πατρὸς ἡμῶν Κωνσταντίνου, ὃς πρῶτος ἐν τῷ βασιλείῳ διέλαμψε χριστιανὸς, ἔναγχος ταραχθῆναι πρὸς ὑπόληψιν ἑνὸς ἀνθρώπου· ὅς τις ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἐφεσίων πόλεως μῖσος, καὶ ἀμφιμαχίας μᾶλ-
E λον λέγεται γεγυμνακέναι, τῇ τε τῶν στρατιωτῶν παρουσίᾳ, καὶ τῷ φόβῳ καταπλήττων τὸν ἐπίσκοπον τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν Φλαγιανὸν, διὰ τὸ λίβελλον στεῖλαι πρὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐπισκόπους τῶν μερῶν τούτων, διὰ τῶν ἀποσταλέντων ἐν τῇ συνόδῳ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης· οἵτινες κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου εἰθίσθησαν συνιέναι, δέσποτα * ἁγνότατε υἱὲ, βασιλεῦ προσκυνη-
F τέ. τούτου χάριν ἡ σὴ ἡμερότης τοῖς τοσούτοις θορύβοις ἀντιθεῖσα τὴν ἀλήθειαν, ἄσπιλον τὴν πίστιν τῆς καθολικῆς θρησκείας διαφυλαχθῆναι προσταξάτω· ἵνα κατὰ τὸν τύπον, καὶ τὸν ὅρον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὃν καὶ ἡμεῖς ὁμοίως, ὡς προηγούμενον, προσκυνοῦμεν, ἐν τῇ στάσει τῆς ἱερωσύνης ἀβλαβοῦς μένοντος ἐν πᾶσι Φλαγιανοῦ, ἐν τῇ συνόδῳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ἡ δίκη παραπεμφθείη, ἐν ᾧ πρῶτος ἐκεῖνος, ὁ τὰς οὐρανοῦ κλεῖς ἀξιωθεὶς ὑποδέξασθαι,

* προσήειμεν.
* ἴσως, ἁγιώτατε

* τῆς ἐπισκοπῆς τῆς ἀρχιερωσύνης ἐκόσμησε δηλαδή· A ὁπότε πρέπει ἡμᾶς ταύτῃ τῇ μεγίστῃ πόλει, ἥτις δέσποινα πασῶν ὑπάρχει τῶν * γαιῶν, ἐν πᾶσι τὸ σέβας διαφυλάξαι. ἐπιμελέστερον δὲ κἀκείνου προνοῆσαι· ἵνα μὴ ὅπερ ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις ἡ ἡμετέρα γενεὰ διεφύλαξεν, ἐφ' ἡμῶν δόξῃ * μιαίνεσθαι, καὶ διὰ τοῦ παρόντος ὑποδείγματος σχίσματα προχωρῆσαι ἔν τε τοῖς ἐπισκόποις, καὶ ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις.

* τὸ πρωτεῖον τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας καθίδρυσεν ὁπότε πρέ.
* ἴσ. χωρῶν
* μειοῦσθαι L.

principatum Episcopatus ordinauit quando scilicet decet nos huic maximæ ciuitati, quæ domina omnium est * ciuitatum, in omnibus reuerentiam conseruare. Diligentiùs autem etiam in hoc prouidere, ne quod priscis temporibus nostra generatio custodiuit, sub nobis imminui videatur, & per præsens exemplum schismata generentur inter Episcopos & sanctas Ecclesias.

* terrarum

B

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΙΚΙΝΙΑΣ
Αὐγούστης, ἤτοι Εὐδοξίας πρὸς Θεοδόσιον.

Δεσπότῃ Θεοδοσίῳ τροπαιούχῳ, ἀεὶ βασιλεῖ, καὶ πατρί, Λικινία Εὐδοξία ἡ εὐσεβεστάτη, καὶ αὐθοῦσα, αἰωνία βασιλὶς θυγάτηρ.

C

Πᾶσιν ἔγνωσται τὴν σὴν ἐπιείκειαν μέριμναν, καὶ φροντίδα ποιεῖσθαι τῆς χριστιανῶν, καὶ τῆς καθολικῆς πίστεως ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς ἐπιτρέπειν ἐφ' ὕβρει ταύτης μηδὲν παντάπασι γίνεσθαι. ὁπηνίκα τοίνυν εὐτυχῶς ἐν τῇ Ῥώμῃ εἰσεληλύθαμεν, καὶ ταῖς οὐδοῖς τοῦ εὐκτηρίου τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστόλου Πέτρου παραγεγόναμεν, Λέων ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, μετὰ καὶ ἑτέρων πλειόνων ἐπισκόπων, ἀξίωσιν D ἡμῖν προσήγαγε, φάσκων, ὅλον τὸ δόγμα τῆς θρησκείας κατὰ τὴν ἀνατολὴν τεθορυβῆσθαι, καὶ τοῦτο συμβέβηκεν, ὥστε πᾶσαν τὴν χριστιανῶν τὴν πίστιν εἰς σύγχυσιν ἐλάσαι. καὶ γὰρ Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, διὰ τὰς ἔχθρας τοῦ Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου, ἀπεδύσατο ἐκβεβλῆσθαι. καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων ᾔτησεν, ἐπιμαρτυρόμενος αὐτήν τε τῶν σεβασμίων τόπων τὴν προσκύνησιν, καὶ τῆς * ὑμετέ- E ρας ἡμερότητος τὴν σωτηρίαν· ὥστε πρὸς τὴν σὴν φιλανθρωπίαν ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ἐμὰ γράμματα καταπεμφθῆναι, δέσποτα, * ἁγιότατε πάτερ, βασιλεῦ προσκυνητέ. προσαγορεύουσα τοιγαροῦν, δέομαι αὐτοῦ· ὥστε τούτοις τοῖς πράγμασι φροντίδα ἡ ὑμετέρα γαληνότης ἐπιτρέψοι παραφυλαχθῆναι· καὶ τὰ κακῶς πεπραγμένα διορθωθῆναι * κελεύσοι· ἄχρις οὗ πάντων τῶν ἤδη τετυπωμένων ἀνακληθέντων, * ἐξ ὁλο- F κλήρου πίστεως, καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν θρησκείας, ἡ κινουμένη αἰτία, ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας συναχθείσης τῆς συνόδου, δοκιμασθείη. ἐγράφη γὰρ * ἐντεῦθεν πᾶσαν φιλονεικίαν κεκινῆσθαι, ὥστε Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἐκ τῶν * ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων * ἐκποδὼν γενέσθαι (printed: ἐπαρθῆναι).

* ἡμετέρας, L.
* ἴσως, ἁγιώτατε
* παραφυλάξαι.
* ἐξ ὑπαρχῆς ἡ περὶ πίστεως καὶ θρησκείας τῶν Χριστιανῶν κινουμένη αἰτία,
* ἐντεῦθεν, L.
* ἐκκλησιαστικῶν L.
* ἀρθῆναι.

EPISTOLA LICINIÆ
Eudoxiæ Augustæ ad Theodosium, [de Ecclesiæ catholicæ turbatione.

Domino Theodosio triumphatori, semper Augusto, & patri, Licinia Eudoxia pijssima & florens, perpetua Augusti filia.

Omnibus notum est, tuam mansuetudinem curam atque sollicitudinem habere Christianorum & catholicæ Fidei in tantum vt iuberetis ad iniuriam eius nihil omnino faciendum. Cum igitur feliciter Romam fuissemus ingressi, & ad limina basilicæ sanctissimi Apostoli Petri venissemus. Leo beatissimus Romanæ ciuitatis Episcopus, etiam cum aliis plurimis Episcopis postulationem nobis obtulit, dicens omne dogma religionis per Orientem fuisse turbatum, & accidisse, quatenus tota Christianorum Fides ad confusionem omnem perduceretur. Nam Flauianum Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopum propter inimicitias Alexandrini Episcopi ingemiscebat expulsum, & hoc cum aliis Episcopis postulauit, potestans & ipsorum venerabilium locorum cultum, & mansuetudinis nostræ salutem, quatenus ad tuam clementiam ex hac * causa meas litteras destinarem, domine sanctissime pater, & adorabilis Imperator. Salutans igitur iusta posco, quatenus his * litteris curam vestram tranquillitas præbere dignetur, & quæ male gesta sunt, emendari præcipiat, donec omnibus, quæ iam definita sunt, reuocatis, ex integro causa Fidei & Christianæ religionis; quæ mota est, in partibus Italiæ congregato Concilio, perquiratur. Scriptum est enim, hinc omnem contentionem motam, quatenus Flauianus ex Ecclesiasticis rebus potuisset auferri.

XXVII.

Pag. 25.

* regione
* rebus

EPISTOLA GALLÆ PLACIDIÆ AD PVLCHERIAM Auguſtam, qua Concilium Epheſinum ſecundum deteſtatur.

Galla Placidia pijſſima ſemper Auguſta, Aeliæ Pulcheriæ pijſſimæ ſemper Auguſtæ filiæ.

XXVIII VT Romam frequentibus concurſionibus adæque deſideraremus inſpicere, cauſa nobis eſt amplectendæ religionis, vt terminis ſanctorum noſtram exhiberemus præſentiam, quos certum eſt pro ſua virtute in cœleſtibus conſtitutos, neque inferiora deſpicere. Nos itaque ſacrilegum eſſe credimus, ſi ſolemnium ordinem denegemus. Cum igitur beato Apoſtolo Petro noſtram præſentiam dediſſemus, illic multitudine ſacerdotum reuerendiſſimus Leo Papa circumdatus, pro dignitate ſui loci nos primus adiit: qui propter interpoſitam gemitus ſui triſtitiam, deſiderium ſuum verbis plene inſinuare non poterat. Vicit tamen conſtantia ſapientiæ ſacerdotis, vt lacrymas paululum retineret, & cauſam violatæ Fidei, tamquam huius vindex, manifeſto ſermone proferret. In quo ſermone cognouimus, noſtris temporibus catholicam Fidem eſſe turbatam, quam à diuo patre noſtro Conſtantino noſtri generis parentes hactenus ſeruauerunt. Secundum voluntatem namque cuiuſdam, prauum aliquid aduerſus ſacerdotum Conſtantinopolitanum excitatum dicitur. A Nos itaque in Epheſino Concilio, in quo nullus ordinem ſacerdotum cuſtodiuit, neque menſuram, ſine conſideratione diuinitatis omnia eſſe geſta cognouimus, quatenus præſumptio & iniuſtitia in quorundam damnationem vim obtinere dicatur: quæ noſtris temporibus terribilia eſſe videntur. Debet itaque Fides proprie valere, ſanctiſſima atque venerabilis filia Auguſta. Igitur tua clementia ſecundum catholicam Fidem, quod ſemper nobiſcum fecit, & nunc ſimiliter conſpirare dignetur: vt B quidquid in illo tumultuoſo, miſerrimoque Cōcilio conſtitutum eſt, omni virtute remoueatur; vt omnibus integris permanentibus, ad Apoſtolicæ Sedis *, in qua primus Apoſtolorum beatus Petrus, qui etiam claues regni cœleſtis ſuſcipiens, ſacerdotij principatum tenuit, Epiſcopatus cauſa mittatur. Debemus enim primatum in omnibus immortali conuerſationi tribuere, quæ totum mundum propriæ virtutis dominatione complevit, & noſtro imperio orbem gubernandum ſeruandumque commiſit.

* *f. deeſt. iudicium.*

EPISTOLA THEOdoſij ad Valentinianum reſcripta.

Domino meo Valentiniano ſemper Auguſto Theodoſius.

XXIX. ET Romam perueniſſe tuam manſuetudinem, & petitionem oblatam à Leone reuerendiſſimo Patriarcha, in * ipſo principio litterarum à tua maieſtate ſignificatum eſt. Et de tua D quidem incolumi in Romanam vrbem reuerſione gratias competentes diuinæ maieſtati reddidimus, domine ſanctiſſime fili & venerabilis Imperator. De his autem quæ dixit memoratus reuerendiſſimus vir, indicatum eſt ad eumdem latius, atque pleniſſime, ſicut arbitramur; & cognouit nos in nulla parte à paterna religione & maiorum traditione reſiliiſſe. Nihil enim aliud volumus, quàm ſacramenta paterna per ſucceſſionem nobis tradita, inuiolabiliter cuſtodiri. Propter hanc igitur cauſam, quoniam quoſdam cognouimus E ſanctiſſimas Eccleſias nocibili nouitate turbare, Synodum decreuimus Epheſi fieri. In præſentia quippe reuerendiſſimorum Epiſcoporum, cum multa libertate ac integra veritate & indigni ſacerdotio remoti ſunt, & qui Pag. 26. iudicati ſunt eſſe digni, ſuſcepti ſunt. Nihil igitur ab his contrariũ regulæ Fidei aut iuſtitiæ factũ eſſe cognouimus.

* *eodem contextu,*

C ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, ἈΝτιγραφεῖσα πρὸς Οὐαλεντινιανόν.

Δεσπότῃ ἐμῷ Οὐαλεντινιανῷ Αὐγούστῳ, Θεοδόσιος.

ΚΑΙ ἐν τῇ Ῥώμῃ παραγεγενῆσθαι τὴν σὴν ἡμερότητα, καὶ αἴτησιν προσενηνέχθαι παρὰ Λέοντος τοῦ εὐλαβεστάτου πατριάρχου, δεδήλωται παρὰ τῆς σῆς μεγαλειότητος ἐν τῷ αὐτῷ ὕψει τῶν γραμμάτων. καὶ περὶ μὲν D τῆς σῆς ὑγιοῦς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπανόδου χάριτας ἀποδεδώκαμεν ἀξίως τῇ θείᾳ μεγαλειότητι, δέσποτα ἁγιώτατε υἱὲ, καὶ προσκυνητὲ βασιλεῦ. περὶ δὲ τούτων, ὧν ἔφη ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἀνήρ, δεδήλωται πρὸς αὐτὸν πλατύτερον, καὶ πληρέστατον, καθὼς ὑπολαμβάνομεν· ἐν μηδενὶ μέρει καὶ ἔγνω ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πατρῴας θρησκείας, καὶ τῆς τῶν προγόνων παραδόσεως ἀποπεπηδηκέναι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο βουλόμεθα, ἢ εὐχόμεθα, ἢ περὶ τὰ μυστήρια τὰ πατρῷα, τὰ κατὰ διαδοχὴν ἡμῖν παραδοθέντα, ἀκίνητα φυλαχθῆναι. διὰ ταύτην τοιγαροῦν τὴν αἰτίαν, ἐπειδὴ E τινὰς ἔγνωμεν τὰς ἁγιωτάτας ἐκκλησίας ἐπιβλαβεῖ καινισμῷ θορυβεῖν, σύνοδον ὡρίσαμεν ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι· δηλαδὴ παρουσίᾳ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων μετὰ πολλῆς ἐλευθερίας, καὶ ὁλοκλήρου ἀληθείας, καὶ οἱ ἀνάξιοι τῆς ἱερωσύνης ἀπεκινήθησαν, καὶ οἱ κριθέντες ἄξιοι προσεδέχθησαν. οὐδὲν τοίνυν ὑπεναντίον παρὰ τούτων τοῦ κανόνος τῆς πίστεως, ἢ τοῦ δικαίου, ἔγνωμεν γεγενῆσθαι.

πᾶσα τοιγαροῦν ἀμφιβολία τῷ θείῳ δικαστηρίῳ ἐξήτασαι. Φλαβιανὸς δὲ ὁ φωραθεὶς αἴτιος τοῦ βλαβεροῦ καινισμοῦ, τὴν ὀφειλομένην ἑαυτῷ τιμωρίαν ἀπηνέγκατο· καὶ τούτου ἀποκινηθέντος, πᾶσα εἰρήνη, καὶ πᾶσα συμφωνία ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βασιλεύει, καὶ οὐδὲν ἕτερον κρατεῖ, εἰ μὴ καθαρὰ ἡ ἀλήθεια.

A Omnis igitur contentio sacro iudicio examinata est. Flauianus autem, qui reus inuentus est læsibilis nouitatis, debitam pœnam recepit. Et hoc remoto, omnis pax & omnis concordia regnat in Ecclesiis, & nihil aliud, quàm veritas viget.

ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Γάλλαν Πλακιδίαν.

Δεσποίνῃ τῇ ἐμῇ Πλακιδίᾳ, προσκυνητῇ Αὐγούστᾳ, Θεοδόσιος.

Ἐκ τῶν γραμμάτων τῆς σῆς ἡμερότητος ἡ ἡμετέρα ἔγνω αἰωνιότης, ὅ, τι ὁ εὐλαβέστατος πατριάρχης Λέων παρὰ τῆς σῆς ᾔτησεν αἰωνιότητος. τούτοις τοιγαροῦν δηλοῦμεν τοῖς γράμμασιν, ὅτι περὶ τούτων τῶν εἰρημένων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ἐντελέστερον, καὶ σαφέστερον πολλάκις ἐγράφη ἐξ ὧν ἀναμφιβόλως πεφανέρωται, μηδὲν ἡμᾶς παρὰ τὴν πατρῴαν πίστιν, ἢ τὰ θεῖα δόγματα, ἢ τοὺς ὅρους τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἵτινες τοῦτο μὲν ὑπὸ τοῦ τῆς θείας μνήμης Κωνσταντίνου ἐν τῇ Νικαέων πόλει, τοῦτο δὲ * πάλαι ἡμετέρῳ προστάγματι, ἐν Ἐφέσῳ συνεληλύθασιν, ὡρικέναι, ἢ ἐψηφίσθαι, ἢ νενοηκέναι· ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐν Ἐφέσῳ τετυπῶσθαι, ἵνα πάντες, οἵτινες τῷ βλαβερῷ καινισμῷ τὰς ἁγιωτάτας ἐθορύβησαν ἐκκλησίας, ἀξίως ἀποκινηθῶσι, προσταξαμένων. ταῦτά εἰσιν, ἅτινα οὐκ εἰς ἀναστροφήν, ἀλλ' εἰς συμφωνίαν, καὶ καθαρὸν σύνδεσμον τετύπωται πατέρων. ὁ δὲ λεγόμενος Φλαβιανὸς ἔξαρχος τῆς τοιαύτης φιλονεικίας, θείᾳ ψήφῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκβέβληται πραγμάτων. ταῦτα τοιγαροῦν εἰδυῖα ἡ σὴ ἡμερότης, δέσποινα ἁγιωτάτη, μήτηρ, καὶ προσκυνητὴ Αὐγούστα, μηδὲν ἡμᾶς ποτὲ ὑπεναντίον τῆς παραδοθείσης πίστεως διαγινώσκεσθαι, καθὼς παρά τισιν εἴρηται, ὑπολάβῃ, ἢ λογίσηται.

* πάλιν, minus commode

B EPISTOLA EIVSDEM ad Gallam Placidiam Augustam.

Dominæ meæ Placidiæ venerabili Augustæ Theodosius.

XXX

Ex litteris tuæ mansuetudinis nostra cognouit serenitas, quid reuerendissimus Patriarcha Leo à tua
C serenitate popoſcerit. His itaque litteris indicamus, quoniam de his quæ dicta sunt à reuerendissimo Episcopo, plenius atque apertius sæpe scriptum est: ex quibus sine dubitatione manifestum est, nihil nos præter paternam Fidem, aut dogmata diuina, vel definitiones reuerendissimorum Episcoporum, qui tam sub diuæ memoriæ Constantino in Nicæa ciuitate, quàm dudum nostro præcepto in Epheso congregati sunt,
D definiſſe, aut decreuiſſe, aut intellexiſſe: sed hoc solum in Epheso constitui iussimus, vt omnes qui nocibili læsione Ecclesias sanctas turbauerunt, digne remouerentur. Hæc sunt, quæ non ad refragationem, sed ad concordiam & purum vinculum adorandæ religionis à reuerendissimis * presbyteris sunt decreta. Flauianus autem, qui dicitur princeps contentionis huius, sacra sententia ab Ecclesiasticis rebus expulsus est. Hæc
E igitur sciens tua mansuetudo, domina sacratissima mater, & venerabilis Augusta, nihil nos aliquando contrarium à tradita Fide sentire, sicut à quibusdam dicitur, suspicetur aut cogitet.

* Patribus

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, ἀντιγραφεῖσα πρὸς * Λικινίαν Εὐδοξίαν.

Δεσποίνῃ τῇ ἐμῇ Εὐδοξίᾳ, τῇ προσκυνητῇ βασιλίδι, Θεοδόσιος.

Ἀεὶ * μὲν οὖν τῆς σῆς ποθεινότητος τοῖς γράμμασι τερπόμεθα, καὶ ταῦτα ὅλῃ ψυχῇ ἡδέως περιπτυσσόμεθα, καὶ πάσαις ταῖς σαῖς αἰτήσεσι μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς εἰώθαμεν ἐπινεύειν, δέσποινα ἁγιωτάτη θύγατερ,

* Λικινίαν

F EPISTOLA EIVSDEM ad Liciniam Eudoxiam rescripta.

Dominæ meæ Eudoxiæ venerabili Augustæ, Theodosius.

Semper equidem * tui desiderii litteris delectamur, ac tota animæ suauitate complectimur, & omnibus tuis petitionibus consueuimus gratanter annuere, domina sanctissima filia, XXXI.

* tuæ amabilitatis

venerabilis Augusta: sed de præsenti A causa, hoc est de Flauiano, qui fuit Episcopus, quæ in hac causa subsecuta sint, reuerendissimo Archiepiscopo Leoni perfecte nostra mansuetudo significauit. Tuæ vero dulcedini hoc solum approbauimus intimandum, quia memoratus Flauianus sacro iudicio ab Ecclesiasticis rebus ablatus est, quatenus totius dubietatis contentio à sacris remoueretur Ecclesiis: & nihil vlterius post hæc definire possibile est, cum iam ista semel decisa sint.

προσκυνητὴ βασιλίς. ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐνεστῶτος πράγματος· τουτέστι, περὶ Φλαυιανοῦ, τοῦ ποτὲ ἐπισκόπου, τὰ τῇ αἰτίᾳ παρακολουθήσαντα τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι τελείως ἡ ἡμετέρα κατεσήμανεν ἡμερότης· τῇ δὲ σῇ γλυκύτητι τοῦτο μόνον ἐδοκιμάσαμεν γνωρίσαι, ὅτι ὁ μνημονευθεὶς Φλαυιανὸς θείᾳ κρίσει τῶν* αἰδεσποτίνων πραγμάτων ἀφῃρέθη· ὅπως πᾶσα ἀμφιβολίας φιλονεικία ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν ἀποκινηθῇ· καὶ οὐδὲν ἕτερον τοῦ λοιποῦ μετὰ ταῦτα δυνατὸν ὁρίσαι περὶ τῶν ἅπαξ ἤδη τετυπωμένων. * ἐκκλησιαστικῶν L

Pag. 27.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ AD THEODOSIVM August. de Anatolio Constantinopolitano Episcopo.

Leo Episcopus Theodosio semper Augusto.

XXXII. OMnibus quidem vestræ pietatis epistolis, inter eas sollicitudines, quas pro Fide patimur, spem nobis securitatis maximam præstitistis, Nicænum commendando Concilium, adeo vt ab illo, sicut sæpe iam scribitis, non patiamini sacerdotes Domini deuiare. Sed ne aliquid in præiudicium catholicæ defensionis viderer egisse, de ordinatione eius, qui Constantinopolitanæ cœpit ecclesiæ præsidere, nihil interim in alterutram partem temere rescribendum putaui, non dilectionem negans, sed manifestationem catholicæ veritatis expectans. Quod æquanimiter ferat, obsecro, vestra clementia: vt quum talem se erga Fidem catholicam, qualem cupimus, approbarit, de sinceritate ipsius copiosius & securius gaudeamus. Ne vero aliqua illum de nostro animo mordeat sinistra suspicio, occasionem totius difficultatis amoueo: nec aliquid exigo, quod aut arduum videatur, aut dubium; sed ad id, quod nullus catholicorum refutet, inuito. Noti enim sunt per vniuersum mundum atque manifesti; qui ante nos siue Græca, siue Latina lingua in catholicæ veritatis prædicatione fulserunt: ad quorum scientiam atque doctrinam quidam etiam nostræ ætatis accedunt, de quorum scriptis par & multiplex profertur instructio. Quæ sicut Nestorianam hæresim destruxit, ita etiam hunc, qui nunc male repullulat, abscidit errorem. Relegat itaque sollicite, quæ à sanctis Patribus incarnationis Dominicæ fides fuerit custodita, semperque similiter prædicata: & cũ sanctæ memoriæ Cyrilli Alexandrini Episcopi epistolam (qua Nestorium corrigere & sanare voluit, prauas prædicationes ipsius arguens, & euidentius fidem Nicænæ definitionis exponens, quamque ab eo missam Apostolicę Sedis scrinia susceperunt) præcedentium sensui perspexerit consonantem, Ephesinæ etiam Synodi gesta recenseat, quibus contra Nestorii impietatem à sãctæ memoriæ Cyrillo inserta & allegata sunt de incarnatione Domini catholicorum testimonia sacerdotum. Non aspernetur etiam meam epistolam recensere, quam pietati Patrum per omnia concordare reperiet. Cumque à se hoc, quod eidem profuturum sit, experiri desideraríq; cognouerit, catholicorum sententiis toto corde cõsentiat, ita vt sinceram communionis Fidei profes- B sionem, absolutissima subscriptione coram omni clero & vniuersa plebe declaret, Apostolicæ Sedi & vniuersis Domini sacerdotibus atque Ecclesiis publicandam: vt pacificato per vnam Fidem mũdo, possimus omnes dicere, quod Angeli nato de Maria virgine Saluatore cecinerunt: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ volũtatis. (Luc. b. 14.) Quia vero & nos, & beati Patres nostri, quorum doctrinam & veneramur & sequimur, in vnius Fidei concordia sumus, sicut prouinciarum omnium protestantur Antistites; agat clementiæ vestræ deuotissima fides, vt quamprimum ad nos Constantinopolitani Episcopi, qualia debẽt probati & catholici sacerdotis, scripta perueniant, aperte scilicet atque dilucide protestantia, quod si C quis de incarnatione Verbi Dei aliud aliquid credat aut asserat, quàm catholicorum omnium & mea professio protestatur, hunc à sua communione secernat: vt ei fraternam in Christo charitatem merito possimus impendere. Vt autem salubribus curis velocior pleniorque, auxiliante Domino, per vestræ clementiæ fidem præstetur effectus, ad pietatem vestram fratres & coepiscopos meos Abundium & Asterium, sed & Basilium & Senatorem presbyteros, quorum mihi deuotio est probata, direxi: per quos, quæ nostræ forma sit Fidei, manifestatis instructionibus quas misimus, possitis dignanter agnoscere: vt si Constantinopolitanus Antistes in eandem confessionem D toto corde consentit, securi, vt dignum est, de Ecclesiastica pace lætemur; neque aliquid residere videatur ambiguum, vt de superfluis forsitan suspicionibus laboremus. Sin vero aliqui à puritate nostræ Fidei, atque Patrum auctoritate dissentiunt, Concilium vniuersale intra Italiam, sicut Synodus, quæ ob hanc causam Romæ conuenerat, mecum petit, clementia vestra concedat: vt in vnum conuenientib' omnibus, his qui aut ignorantia, aut timore prolapsi sunt, correctionis remediis consulatur: nec cuiquam vltra sit liberum ita Nicænæ Synodi facere mentionem, vt eius fi- E dei inueniatur esse contrarius: quoniam & vniuersæ Ecclesię, & vestro hoc Imperio profuturum est, vt si vnus Deus, vna Fides, & vnum sacramentum salutis humanæ, vna totius mundi confessione teneatur. Data xvij. Kal. Augusti, Valentiniano vij. & Auieno viris clariss. Coss.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΙΑΝΟΥ, καὶ Μαρκιανοῦ πρὸς Λέοντα Ῥώμης ἀρχιεπίσκοπον.

Νικηταὶ, Οὐαλεντινιανὸς, καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεὶ βασιλεῖς, Λέοντι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης. B

ΕΙΣ τοῦτο τὸ μέγιστον βασίλειον ἤλθομεν Θεοῦ προνοίᾳ, καὶ ἐπιλογῇ τῆς ὑπερφυοῦς συγκλήτου, καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ. ὅθεν ὑπὲρ τῆς εὐλαβοῦς, καὶ καθολικῆς θρησκείας τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν, οὗ τινος τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἡμετέρου κράτους πεποίθαμεν ἰθύνεσθαι τὴν δύναμιν, * τήν τε σὴν ἁγιωσύνην ἐπισκοπεύουσαν, καὶ ἄρχουσαν τῆς θείας πίστεως, ἱεροῖς γράμμασιν ἐν προοιμίοις δίκαιον ἡγησάμεθα προσειπεῖν, προτρεπόμενοι, καὶ παρακαλοῦντες, ἵνα ὑπὲρ ἑδραιότητος, καὶ στάσεως τοῦ ἡμετέρου βασιλείου, τὴν αἰώνιον θειότητα ἡ σὴ ἱκετεύῃ ὁσιότης· διὰ τὸ καὶ τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν, καὶ τὸν πόθον τοιοῦτον ὑπάρχειν· ὥστε πάσης ἀσεβοῦς πλάνης ἀποκινηθείσης, διὰ τῆς * συγκροτηθείσης ταύτης συνόδου, σοῦ αὐθεντοῦντος, μεγίστη εἰρήνη περὶ πάντας τοὺς ἐπισκόπους τῆς καθολικῆς πίστεως ὑπάρξειεν, παντὸς μύσους καθαρὰ, καὶ ἄσπιλος φυλαχθῇ. Ἐπράχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου τὸ ἕβδομον, καὶ Ἀβιήνου τῶν ὑπάτων. C D

* τὴν σὴν

* συγκροτηθησομένης συνόδου

Τῇ πρὸ δέκα καλανδῶν Δεκεμβρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως τὸ ὄγδοον, καὶ Ἀβιήνου, τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων, θεῖα γράμματα κατεπέμφθη παρὰ τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ αἰωνίου βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Λέοντα, σημαίνοντα, ὅτι καὶ οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς ἡδέως ἐδέχθησαν· ὥστε μετὰ πάσης προθυμίας ἐν τοῖς μέρεσι τούτοις παραγενέσθαι καταξιώσῃ, καὶ τὴν σύνοδον ἐπιτελέσαι· ἢ, εἰ τοῦτο ἐπαχθὲς αὐτῷ ὀφθείη, διὰ ἰδίων γραμμάτων δηλώσῃ· ὥστε θείοις γράμμασι κληθέντας τοὺς ἐπισκόπους, ἐν ᾗ ἂν ἀρέσῃ πόλει, τὰ ἁρμόζοντα τῇ πίστει ὁρισθῶσιν. E

EPISTOLA VALENTINIANI & Marciani ad Archiepiscopum Romæ Leonem, [de Chalcedonensis Concilii celebratione.

Victores Valentinianus & Marcianus, gloriosi, triumphatores, semper Augusti, Leoni reuerendissimo Archiepiscopo gloriosæ ciuitatis Romæ.

AD hoc maximum Imperium venimus Dei prouidentia, & electione Senatus excellentissimi, cunctæque militiæ. Vnde pro reuerenda & catholica religione Fidei Christianorum, cuius auxiliis virtutem nostræ potentiæ confidimus gubernari, tuam sanctitatem principatum in Episcopatu diuinæ Fidei possidentem, sacris litteris in principio iustum credimus alloquendam, inuitantes atque rogantes, vt pro firmitate & statu nostri Imperii, æternam diuinitatem tua sanctitas deprecetur, vt & tale propositum atque desiderium habeamus, quatenus omni impio errore sublato per celebrandam Synodum, te auctore, maxima pax circa omnes Episcopos Fidei catholicæ fiat, ab omni scelere pura & intemerata consistens. Actum Constantinopoli, Consulatu Domini Valentiniani perpetui Augusti vii. & Auieni. XXXIII

Decimo kalendas Septembris Constantinopoli, domino nostro Valentiniano Imperatore nostro pijssimo octauum, & Auieno clarissimis Consulibus, sacræ litteræ missæ sunt à domino nostro Marciano perpetuo Imperatore ad sanctissimum Episcopum Leonem, quibus significabat, eos qui ab eodem viro reuerendissimo missi fuerant, hilariter fuisse susceptos: quare cum omni alacritate eo se conferre dignetur, & Synodum celebrare: vel, si hoc ei graue videbitur, suis litteris significet; vt sacris litteris Episcopis vocatis, in qua placuerit ciuitate, Fides conuenientia decernantur. Pag. 28.

F

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ῥώμης Λέοντα.

Λέοντι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ ἐκκλησίας τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης, Μαρκιανός.

ΠΕρὶ τῆς σπουδῆς, καὶ τῆς εὐχῆς τῆς ἡμετέρας, οὐκ ἀμφιβάλλει ἡ σὴ ἁγιότης· ὅπερ δηλονότι τὴν τῶν χρι-

MARCIANI IMPERATORIS Epistola ad Archiepisc. Romæ Romæ.

Leoni reuerendissimo Episcopo Ecclesiæ gloriosæ ciuitatis Romæ, Marcianus.

DE studio & * oratione nostra sanctitas tua non dubitat: quoniam veram Christianorum religionem XXXIV

* [illegible]

& Apostolicam fidem firmam volumus permanere, & ab omni populo pia mente seruari. * Denique securitatem nostræ potentiæ ex recta religione & propitiatione Saluatoris nostri consistere non ambigimus. Quapropter reuerendissimos viros, quos ad nostram pietatem sanctitas tua direxit, libenter & sicut decebat, animo grato suscepimus. Superest, vt si placuerit tuæ beatitudini in has partes aduenire, & Synodum celebrare, hoc facere religionis affectu B dignetur: nostris vtique desideriis vestra sanctitas satisfaciet, & sacræ religioni quæ vtilia sunt, decernet. Si vero hoc onerosum est, vt tu ad has partes aduenias; hoc ipsum nobis propriis litteris tua sanctitas manifestet, quatenus in omnem Orientem, & in ipsam Thraciam & Illyricum sacræ nostræ litteræ dirigantur, vt ad quendam definitum locum, vbi nobis placuerit, omnes sanctissimi Episcopi debeant conuenire, & quæ Christianorum religioni atque C catholicæ Fidei prosint, sicut sanctitas tua secundùm Ecclesiasticas regulas definiuerit, sua dispositione declarent.

Missæ sunt etiam sacræ litteræ à diua memoria Pulcheria ad eundem virum sanctissimum, nuntiantes Deo amicissimum Archiepiscopum Constantinopolitanum Anatolium, omni D *errore seposito, epistolæ nuper missæ ad sanctæ memoriæ Flauianum, absque vlla mora subscripsisse, & sustinere iam, vt quædam Synodus fieret in partibus Orientis: corpus vero eiusdem sanctæ memoriæ Flauiani Constantinopolim fuisse perductum, vt in basilica Apostolorum sepeliretur. Episcopi etiam, qui vnanimes erant sanctæ memoriæ Flauiano, & ad exilium fuerant destinati, & hos reuocandos* E *fore, vt ad recipiendas Ecclesias suas Synodi sententiam sustinerent.*

A σιανῶν θρησκείαν, καὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν βεβαίαν, διαφυλάττειν βουλόμεθα, καὶ παρὰ πάντων τῶν δήμων εὐσεβεῖ διανοίᾳ φυλάττεσθαι. καὶ γὰρ τὴν ἀμεριμνίαν, καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἡμετέρου κράτους, ἐκ τῆς ὀρθῆς θρησκείας, καὶ * εὐμενοῦς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν συνεστάναι, οὐκ ἔστιν ἀμφίβολον. διὸ τοὺς εὐλαβεστάτους ἄνδρας, οὓς πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν πέπομφεν ἡ σὴ ἁγιότης, ἡδέως, καὶ ὡς ἐχρῆν, λογισμῷ ἡδεῖ ὑπεδεξάμεθα. λοιπόν ἐστιν, ἵνα εἰ ἀρέσκῃ τῇ σῇ ὁσιότητι, ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη παραγενέσθαι, καὶ τὴν σύνοδον ἐπιτελέσαι, B τοῦτο ποιῆσαι τῷ περὶ τὴν θρησκείαν ἔρωτι καταξιώσῃ. καὶ γὰρ ταῖς ἡμετέραις ἐπιθυμίαις ποιήσει τὸ ἱκανὸν ἡ σὴ ὁσιότης, καὶ τῇ ἱερᾷ θρησκείᾳ τὰ χρήσιμα διατυπώσει. εἰ δὲ ἐπαχθὲς τοῦτό ἐστι, τὸ σὲ πρὸς ταῦτα παραγενέσθαι τὰ μέρη, τοῦτο αὐτὸ ἡμῖν ἰδίοις καταμηνύσει γράμμασιν ἡ σὴ ἁγιωσύνη· ὥστε πρὸς ἅπασαν τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὴν Θρᾴκην, καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν, θείας ἡμετέρας * ἀποσταλῆσαι C προσφωνήσεις· ὅπως πρός τινα ὡρισμένον τόπον, ἔνθα ἂν ἡμῖν δόξῃ, πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι παραγένωνται· καὶ ἅπερ τῇ τῶν χριστιανῶν θρησκείας εἰρήνῃ, καὶ τῇ καθολικῇ πίστει συμφέρουσι, καθὼς ἡ σὴ ἁγιωσύνη κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας * διετύπωσε, καταθήσονται.

Θεῖαι συλλαβαὶ * ἀπεστάλησαν γὰρ παρὰ τῆς θείας μνήμης Πουλχερίας πρὸς τὸν αὐτὸν ἁγιώτατον ἄνδρα, μηνύουσαι τὸν θεοφιλέστατον, ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον, χωρισθείσης πλάνης, D ἔναγχος τῇ πεμφθείσῃ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανὸν, ἄνευ τινὸς μελλησμοῦ * ὑπογεγραφήκασιν· καί τινα ἤδη ἐν τοῖς τῆς ἀνατολῆς μέρεσι σύνοδον εἶναι ἐπιτελεσθεῖσαν· καὶ * τὸ λείψανον δὲ τοῦ αὐτοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει κατενεχθῆ, ἐν τῇ τῶν ἀποστόλων βασιλικῇ κατατεθησόμενον· καὶ οἱ ἐπίσκοποι δὲ, οἱ ὁμονοήσαντες τῷ τῆς θείας μνήμης Φλαβιανῷ εἰς ἐξορίας ἤδη ἀποσταλέντες, τούτους ἀνακλητέους πρὸς ἀνα- E λήψεις τὰς ἰδίας ἐκκλησίας, συνόδου ἀναμένοντας τὴν ἀπόφασιν.

* εὐμενείας
* ἀποσταλήσονται
* διατυπώσει
* ἀπεστάλησαν
* ἴσως ὑπογεγραφήκασι
* ἴσ. ὅτι τὸ

EPISTOLA PVLCHERIÆ Augustæ ad sanctiss. Episcopum Romæ Leonem.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΟΥΛΧΕΡΙΑΣ Αὐγούστας πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Ῥώμης Λέοντα.

F

Leoni reuerendiss. Episcopo Ecclesiæ gloriosæ ciuitatis Romæ, Pulcheria venerabiliss. Augusta.

Λέοντι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης παρὰ τῆς δεσποίνης ἡμῶν Πουλχερίας, καὶ σεβασμιωτάτης βασιλίδος.

XXXV. LItteras tuæ beatitudinis cum omni decenti omnem Episcopum veneratione suscepimus, per quas tuam fidem puram & talem cognouimus,

Pag. 33.

ΤΑ γράμματα τῆς σῆς μακαριότητος μετὰ τῆς πρεπούσης παντὶ ἐπισκόπῳ σεβασμιότητος ὑπεδεξάμεθα· δι' ὧν τὴν σὴν πίστιν καθαρὰν, καὶ τοιαύτην ἐπέγνωμεν,

ὁποίαν ὀφείλει μετὰ ἁγιότητος τῷ θείῳ περιέχεσθαι ναῷ. A ἐγὼ δὲ ὁμοίως, καὶ ὁ δεσπότης, ὁ γαληνότατος βασιλεὺς, ὁ ἐμὸς σύζυγος, ἐν τῇ αὐτῇ διὰ παντὸς καὶ διεμείναμεν, καὶ διαμένομεν, πᾶσαν σκαιότητα, καὶ μιασμὸν, καὶ φαρμακείας ἐκκλίνοντες. ὁ ἁγιώτατος τοίνυν τῆς ἐνδόξου Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἐν τῇ αὐτῇ διέμεινε πίστει τε, καὶ θρησκείᾳ, καὶ τῶν σῶν γραμμάτων τὴν ἀποστολικὴν ὁμολογίαν περιεπτύξατο, τῆς πλάνης ἀποβληθείσης ἐκείνης, ἥτις παρά τινων νῦν B ἀνέκυψε· καθὼς καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ γραμμάτων ἔστι σαφέστερον ἐπιγνῶναι ἡ σὴ δύναται ἁγιότης· τῇ τε γὰρ ἐπιστολῇ ὁμοίως τῆς καθολικῆς πίστεως, ἣν ἵνα πρὸς τὸν τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἡ σὴ μακαριότης ἀπέστειλε, δίχα τινὸς ὑπερθέσεως ὑπέγραψε· καὶ διὰ τοῦτο ἡ σὴ εὐλάβεια, καθ' ὃν ἂν φανείη τρόπον, σημᾶναι καταξιώσει· ἵνα πάντες, καὶ πάσης τῆς ἀνατολῆς οἱ ἐπίσκοποι, Θρᾴκης τε, καὶ Ἰλλυρικοῦ, καθὼς καὶ τῷ ἡμετέρῳ δεσπότῃ τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ τῷ ἐμῷ C συζύγῳ ἀρέσκει, εἰς μίαν πόλιν τὴν ταχίστην ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν παραγένωνται· κἀκεῖσε γινομένης συνόδου, περί τε τῆς καθολικῆς ὁμολογίας, καὶ περὶ τούτων τῶν ἐπισκόπων, οἵτινες πρὸ τούτου ἐχωρίσθησαν, καθὼς ἡ πίστις, καὶ ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια ἀπαιτεῖ, σοῦ αὐθεντοῦντος ὁρίσωσιν. ἔτι δὲ γνώτω ἡ σὴ ἁγιότης, ὡς προστάγματι τοῦ ἡμετέρου δεσπότου, καὶ γαληνοτάτου βασιλέως τοῦ ἡμετέρου συζύγου ἐν τῇ ἐνδόξῳ πόλει τῆς Κων- D σταντινουπόλεως τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ τὸ σῶμα διακεκόμισται, καὶ ἐν τῇ βασιλικῇ τῶν ἀποστόλων, ἐν ᾗ εἰώθασιν οἱ προλειτουργήσαντες ἐπίσκοποι κατατίθεσθαι, τῇ χρεωστουμένῃ τιμῇ * ἀποτέθηται· καὶ τούτους ὁμοίως τοὺς ἐπισκόπους, οἵτινες διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἐπειδὴ μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου Φλαβιανοῦ τῇ συμφωνίᾳ τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς συνέτρεχον, ἐξορίᾳ ὑπεβλήθησαν, ἐπανελθεῖν διὰ κυρώσεως ἰδίου πραγματικοῦ προσέταξεν. E ὥστε διὰ τῆς δοκιμασίας τῆς συνόδου, καὶ πάντων τῶν ἐπισκόπων τῶν συνελθόντων, τῆς ἀποφάσεως, τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὰς ἰδίας ἐκκλησίας κριθῶσιν ἀπολαβεῖν.

* ἀποτέθειται

ΙΣΟΝ ΣΑΚΡΑΣ ΑΠΟΣΤΑΛΕΙΣΗΣ παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ θεοφιλεστάτους F ἐπισκόπους, περὶ τοῦ συνελθεῖν πάντας εἰς τὴν Νικαέων.

Νικηταὶ, Οὐαλεντινιανὸς, καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι, τοῖς ἁπανταχοῦ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις.

ΤΩν πραγμάτων ἁπάντων δεῖ προτιμᾶσθαι τὰ θεῖα· τοῦ Θεοῦ γὰρ τοῦ παντοκράτορος εὐμενοῦς καθε-

qualis debet cum sanctitate sacro præberi templo. Ego vero similiter ac meus dominus tranquillissimus Imperator, meus coniunx, in eadem semper & mansimus & manemus, omnem prauitatem atque pollutionem & maleficium declinantes. Sanctissimus igitur gloriosæ Constantinopolis Episcopus Anatolius in eadem Fide permansit atque religione, & tuarum litterarum Apostolicam confessionem complectitur, illo errore sublato, qui ab aliquibus nunc ortus est, sicut ex eius quoque litteris clarius tua sanctitas agnoscere poterit: & epistolæ similiter catholicæ Fidei, quam ad sanctæ memoriæ Flauianum Episcopum tua beatitudo direxit, sine aliqua dilatione subscripsit. Et propterea tua reuerentia quocumque modo prospexerit, significare dignetur; vt omnes etiam totius Orientis Episcopi, Thraciæ atque Illyrici, sicut etiam nostro domino piissimo Imperatori meo coniugi placuit, in vnam ciuitatem velociter ab Orientalibus partibus valeant conuenire: & illic facto Concilio, & de catholica confessione, & de his Episcopis qui ante hoc segregati sunt, sicut Fides & Christiana pietas exigit, te auctore decernant. Super hæc autem sciat tua sanctitas, quoniam præcepto nostri domini & tranquillissimi Principis mei coniugis, in gloriosam ciuitatem Constantinopolim sanctæ memoriæ Episcopi Flauiani corpus allatum est, & in basilica Apostolorum, in qua consueuerunt præcessores Episcopi sepeliri, competenter est positum. Et hos similiter Episcopos, qui propter eandem causam, quoniam cum sanctissimo Flauiano ad concordiam Fidei catholicæ concurrerant, exilio deportati sunt, reuerti debere, robore pragmatici sui præcepit; quatenus per approbationem Synodi, atque sententiam omnium Episcoporum & Ecclesias proprias recipere decernantur.

Pag. 29.

EXEMPLVM SACRÆ missæ à piissimo & Christianissimo Imperatore Marciano ad religiosissimos Episcopos vbiq; existentes, vt omnes Nicæam conueniant.

Victores, Valentinianus & Marcianus, inclyti, triumphatores, semper Augusti, ad omnes vbique reuerendissimos Episcopos.

XXXVI

OMnia ad veram Fidem, & Christianam orthodoxam religionem tendentia, prpponenda aliis

rebus existimamus. Deo enim propitio existente, & nostrum Imperium & communes causas meliores fore confidimus. Quia igitur dubitationes quædam circa orthodoxam Fidem motæ sunt, sicut indicant & litteræ sanctissimi Archiepiscopi felicissimæ Romæ Leonis, placuit nobis proprie sanctum Concilium fieri in Nicæa Bithyniæ ciuitate: quatenus cunctis concordantibus, veritate examinata, & vante omnium studio, quo quidam iam abusi, religionem turbauerunt orthodoxam, vera ac saluberrima Fides sic * omni mundo manifestetur, vt de cetero omnis quæstio & dubitatio auferatur. Vnde tua sanctitas, cum quantis approbauerit reuerendissimis Episcopis sub suo sacerdotio constitutis sanctarum Ecclesiarum expertas habentibus diuinas scripturas, & in scientia & doctrina orthodoxæ & Fidei præ cunctis eminentibus ad memoratam Nicænam ciuitatem proximis Kalendis Septembribus aduenire festinet. [Quisquis enim generalem & omni mundo vtilem futuram Synodum refutauerit, peccet equidem & circa diuinitatem ipsam, & pietatem nostram offendat.] Agnoscat autem & tua sanctitas, quia nostra pietas aderit in ipso Concilio, nisi quædam publicæ & ineuitabiles curæ nos in expeditione fecerint occupari.

* clarius

Pag. 50.

A σῶτος, τὰ τῆς κοινῆς πολιτείας καὶ φυλάττεσθαι, καὶ βελτιοῦσθαι θαρροῦμεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἡμῶν γεγενῆσθαι δοκοῦσι, καθάπερ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης Λέοντος δηλοῖ, τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι· ἵνα ἁγία σύνοδος ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας συγκροτηθῇ· ἐφ' ᾧ τε συμβαινόντων τῶν λογισμῶν, καὶ πάσης τῆς ἀληθείας ἐρευνηθείσης, ἐκ ποδῶν γενομένων τῶν σπουδῶν, αἷς πρώην τινὲς χρησάμενοι, B τὴν ἁγίαν, καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν διετάραξαν, τὴν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν σαφέστερον ἐπιγνωσθῆναι· ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν, ἤτοι διχόνοιαν. ὅθεν ἡ ἁγιότης ὑμῶν μεθ' ὧν ἂν ἀρέσῃ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ οὓς ἂν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑπὸ τὴν φροντίδα τελουσῶν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀξιοπίστους, καὶ οὓς πρὸς τὴν τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας διδασκαλίαν ἐμπαρασκεύους ὑπάρχειν δοκιμάσῃ, ἐπὶ τὴν προειρημένην C Νικαέων πόλιν ἐντὸς καλανδῶν σεπτεμβρίων σπουδασάτω. ἴστω δὲ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, καὶ τὴν ἡμετέραν θειότητα τῇ σεβασμίᾳ παρεσομένην συνόδῳ, εἰ μὴ τυχὸν δημόσιαί τινες χρεῖαι εἰς ἐκστρατείας ἀπασχολήσωσιν.

D

VICTORES VALENTINIANVS & Marcianus, inclyti, triumphatores, semper Augusti, Anatolio [Episcopo Constantinopolitano.]

XXXVI OMnibus negotiis diuinæ res præponendæ sunt. Deo enim omnipotente propitio, Rempubl. & conseruandam & meliorandam esse confidimus. Quia igitur dubitationes E quædam in orthodoxa religione nostra videntur esse commissæ, sicut etiam epistolæ viri reuerendissimi Episcopi almæ vrbis Romæ Leonis testantur, id specialiter clementiæ nostræ placuit, vt venerabilis Synodus in Nicæna ciuitate prouinciæ Bithyniæ celebretur; quatenus conuenientibus animis, & omni veritate discussa, cessantibus etiam studiis, quibus ante hac vsi quidam, sacrosanctam orthodoxam religionem F conturbasse noscuntur, vera Fides nostra cuncto sæculo manifestius innotescat, vt deinceps nulla possit esse dubitatio vel discordia. Qua de re sanctitas tua cum quibus placuerit reuerendiss. Episcopis, quos de Ecclesiis sub sui sacerdotii cura constitutis idoneos & instructos orthodoxæ religionis esse probauerit, ad prædictam Nicænam ciuitatem intra diem kalend. Septembrium ire deproperet.

ΝΙΚΗΤΑΙ ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΙΑΝΟΣ, καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι Ἀνατολίῳ.

ΤΩΝ πραγμάτων ἁπάντων δεῖ προτιμᾶσθαι τὰ θεῖα. τοῦ Θεοῦ γὰρ τοῦ παντοκράτορος εὐμενοῦς καθεστῶτος, τὰ τῆς κοινῆς πολιτείας καὶ φυλάττεσθαι, καὶ βελτιοῦσθαι θαρροῦμεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἡμῶν γεγενῆσθαι δοκοῦσι, καθάπερ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης Λέοντος δηλοῖ, τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι· ἵνα ἁγία σύνοδος ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας συγκροτηθῇ· ἐφ' ᾧ τε συμβαινόντων τῶν λογισμῶν, καὶ πάσης τῆς ἀληθείας ἐρευνηθείσης, ἐκ ποδῶν γενομένων τῶν σπουδῶν, αἷς πρώην τινὲς χρησάμενοι, τὴν ἁγίαν, καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν διετάραξαν, τὴν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν σαφέστερον ἐπιγνωσθῆναι· ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν, ἤτοι διχόνοιαν. ὅθεν ἡ ἁγιότης ἡ σὴ μεθ' ὧν ἂν ἀρέσῃ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ οὓς ἂν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑπὸ τὴν φροντίδα τελουσῶν τῆς σῆς ἁγιωσύνης ἀξιοπίστους, καὶ οὓς πρὸς τὴν τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας διδασκαλίαν ἐμπαρασκεύους ὑπάρχειν δοκιμάσῃ, ἐπὶ τὴν προειρημένην Νικαέων πόλιν ἐντὸς καλανδῶν σεπτεμβρίων σπουδασάτω,

ἴστω δὲ ἡ σὴ θεοφίλεια, καὶ τὴν ἡμετέραν γαληνότητα τῇ σεβασμίᾳ παρέσεσθαι συνόδῳ, εἰ μή τι γὰρ δημόσιαί τινες χρεῖαι εἰς ἐκστρατείας ἀπασχολήσωσιν. ὁ Θεός σε διαφυλάττοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἁγιώτατε, καὶ ὁσιώτατε πάτερ. ἐδόθη πρὸ δεκαέξ καλανδῶν Ἰουνίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

A Sciat autem religio tua, etiam serenitatem nostram venerabili Synodo interfuturam, nisi forte publicæ necessitates in expeditionibus nos detinuerint. Diuinitas te seruet per multos annos, sancte ac venerabilis pater. Data x. Kal. Iunii, Constantinopoli, Consulatu domini Marciani perpetui Augusti primo, & * qui fuerit nuntiatus. *designauit.*

SACRÆ LITTERÆ MISSÆ AD SYNODVM in Nicæa à Valentiniano & Marciano Imperatoribus.

xxxviii. STudii nostri est, congruenter decerni ea quæ sanctæ & orthodoxæ religionis existunt, quatenus omnis ambiguitas perimatur, & decens pax sanctissimis & catholicis reddatur Ecclesiis. Hoc enim omnibus rebus præponendum existimamus. Quia igitur voluimus interesse sancto Concilio, retinent vero nos publicæ & necessariæ vtilitates in expeditione; dignetur vestra religio non arbitrari graue, nostræ tranquillitatis absentiam sustinere; sed orare, quatenus ea quæ inter manus habemus, Deo auxiliante bene disponentes, illuc venire possimus, vt nostra pietate præsente decernantur, quæ omnem discordiam quæstionemque submoueant, & confirment veram & venerandam orthodoxorum Fidem.

C

ΙΣΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ,

ἐπισταλέντος παρὰ τῆς εὐσεβεστάτης, καὶ φιλοχρίστου βασιλίδος, Πουλχερίας, πρὸς τὸν Κονσουλάριον Βιθυνίας Στρατηγὸν, περὶ τοῦ φροντίσαι τῆς κατὰ σύνοδον εὐταξίας, πρὸ τοῦ δόξαι μετασταθῆναι εἰς τὴν Χαλκηδονέων ἀπὸ τῆς Νικαέων τὴν σύνοδον.

EXEMPLVM SACRARVM litterarum, quæ à piissima & Christianissima Augusta Pulcheria missæ sunt ad Consularem Bithyniæ Strategium, vt curam haberet circa disciplinam Synodi, antequam placuisset de Nicæa ad Chalcedonem mutari Concilium.

ΣΚοπὸς τῇ ἡμετέρᾳ γαληνότητι περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἱερωμένους ἐν εἰρήνῃ διατελεῖν, τήν τε ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν συνέχειν πιστεύομεν τὴν ἡμετέραν βασιλείαν, ἀπαράχον, καὶ ἀσάλευτον παρὰ παντὸς τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους φυλάττεσθαι. ὅθεν πρῴην μικρᾶς τινὸς ἀνακυψάσης διχονοίας, πολλὴν ἐθέμεθα φροντίδα, ὥστε τὸ ἁπανταχόθεν τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων πλῆθος εἰς ταυτὸν ἀθροισθῆναι ἐν τῇ Νικαέων· ἐφ' ᾧ τε τῇ πάντων ὁμογνωμοσύνῃ πάντα μὲν τάραχον ἐκποδὼν γενέσθαι, εἰς δὲ τὸ ἑξῆς βεβαίαν, καὶ ἀσάλευτον τὴν ἁγίαν πίστιν κρατῦναι. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἡμέτερον θέσπισμα οἱ μὲν θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι παραγεγόνασιν ἅπαντες, ἀναμένοντες τὴν παρουσίαν τοῦ ἡμετέρου κράτους, ἥτις μετ' οὐ πολὺ Θεοῦ συνεργοῦντος παρέσται, τινὲς δὲ, ὡς ἐπυθόμεθα, τῶν ταράττειν εἰωθότων, καὶ συγχεῖν τὴν Θεῷ φίλην εὐταξίαν, ἐπεισφρήσαντες ἑαυτοὺς τῇ Νικαέων, κληρικοί τε, καὶ μονάζοντες, καὶ λαϊκοὶ θορυβεῖν ἐπιχειροῦσι, διαφιλονεικοῦντες παρὰ τὰ ἡμῖν δεδοκιμασμένα, ἀναγκαίως τόδε τὸ εὐσεβὲς πρὸς τὴν σὴν λαμπρότητα πέπομφα γράμμα· ὥστε σε μετὰ πάσης στερρότητος τοὺς δίχα ἡμετέρας κλήσεως, ἢ ἐπιτροπῆς τῶν οἰκείων ἐπισκόπων, αὐτόθι ἐνδημοῦντας κληρικοὺς,

xxxix. INtentio nostræ tranquillitatis est, ante ciuiles causas, sanctas Christi Ecclesias, * eisque dicatos, in pace consistere, & orthodoxam Fidem, quam continere iudicamus nostrum Imperium, imperturbatam & immotam ab omni hominum genere custodiri. Vnde dudum * praua quadam emergente discordia, multam curam habuimus, vt vndique * multitudo sanctorum Episcoporum simul congregarentur in Nicæa, quatenus vniuersorum concordia, omnis turba de medio tolleretur, & in futuro firma & immobilis Fides venerabilis præualeret: Quia ergo secundùm nostram sanctionem reuerendissimi quidem Episcopi vniuersi conuenerunt, expectantes potestatis nostræ præsentiam, quæ non post multum Deo cooperante aderit; quidam autem, sicut agnouimus, cum sint soliti conturbare & confundere Deo placitam disciplinam, superuenientes in Nicæa Clerici ac Monachi atque laici, tumultus facere tentant, contendentes * absque his quæ nobis placuerunt: necessario has pias litteras ad tuam diximus claritatem, quatenus cum omni virtute eos, si præter nostram euocationem, aut permissionem suorum Episcoporum ibidem commorantur, clericos,

earumque sacerdotes. *parua sanctorum cœtus simul Nicæam conuenerit, vt vniuersorum.* *contra ea.*

siue intra hunc ordinem constitutos, siue * aliqui eorum à propriis Episcopis sunt remoti, vel monachos atque laicos, quos nulla ratio ad Concilium vocat, omnimodo debeas de ciuitate & ipsius locis expellere: vt cum omni disciplina considente sancta Synodo, sine aliqua commotione atque contentione quæ à Domino Christo reuelata fuerint, communiter ab omnibus confirmentur. Scito enim, quia si quis de cetero inuentus fuerit tumultuosus ibidem commorari, aut ante præsentiam nostræ tranquillitatis, aut certe post præsentiam, non fortuitum * sibi imminere periculum.

aliqui | tibi

EPISTOLA BEATISSIMI Leonis Archiepiscopi Romæ ad Synodum * Chalcedonensem.

Nicænam.

*Leo Episcopus, sanctæ Synodo apud * Chalcedoniam constitutæ, dilectissimis fratribus in Domino Salutem.*

Nicæam.

XL. OPtaueram quidem, dilectissimi, pro nostri charitate collegii, omnes Domini sacerdotes in vna catholicæ Fidei deuotione persistere, nec quemquam gratia aut formidine sæcularium potestatum deprauari, vt à via veritatis abscederet. Sed quia multa sæpe, quæ pœnitudinem possint generare, proueniunt, & superat culpas delinquentium misericordia Dei, atque ideo suspenditur vltio, vt possit locum habere correctio; amplectendum est clementissimi imperatoris plenum religione consilium, quo sanctam fraternitatem vestram ad destruendas insidias diaboli, & ad reformandam Ecclesiasticam pacem voluit conuenire, beatissimi Petri Apostoli Sedi iure atque honore seruato, adeo vt nos quoque suis ad hoc litteris inuitaret, vt venerabili Synodo nostram præsentiam præberemus: quod quidem nec necessitas temporis, nec vlla poterat consuetudo permittere. Tamen in his fratribus Paschasiano & Lucentio Episcopis, Bonifacio & Basilio Presbyteris, qui ab Apostolica Sede directi sunt, me Synodo vestra fraternitas existimet præsidere, non abiuncta à vobis præsentia mea, qui nunc in vicariis meis adsum, & iamdudum in Fidei Catholicæ prædicatione non desum: vt qui non potestis ignorare quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare quid cupiamus. Vnde, Fratres charissimi, reiecta penitus audacia disputandi contra Fidem

εἴτε ἐντὸς τυγχάνοιεν βαθμοῦ, εἴτε καί τινες ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων ἀπώσθησαν, ἢ μονάζοντας, ἢ λαϊκούς, οὓς οὐδεὶς λόγος ἐπὶ σύνοδον * καλεῖ, πάντη ἀπελάσαι τῆς πόλεώς τε, καὶ τῶν αὐτόθι τόπων· ὥστε μετὰ πάσης εὐταξίας συνεδρευσάσης τῆς ἁγίας συνόδου, δίχα σάλου τινός, καὶ ἀμφισβητήσεως, τὰ παρὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κοινῇ παρὰ πάντων κρατυνθῆναι. ἴσθι γάρ, ὡς εἰ φωραθείη τις τοῦ λοιποῦ τὴν θορυβοποιὸν ἐνδημοῦν τοῖς αὐτόθι ἢ πρὸ τῆς παρουσίας τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ἢ καὶ μετὰ τὴν παρουσίαν, οὐχ ὁ τυχὼν συμπεριστήσεται κίνδυνος.

* καλεῖ, L.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ Λέοντος ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον.

Λέων ἐπίσκοπος τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ΕΜοὶ μὲν ἦν εὐκταῖον, ἀγαπητοί, κατὰ τὴν προσοῦσαν διάθεσιν τῷ ἡμετέρῳ συστήματι, τοὺς τοῦ κυρίου πάντας ἱερέας ἐν ἑνὶ ζήλῳ τῆς καθολικῆς πίστεως συνεστάναι, καὶ μηδένα πρὸς χάριν, ἢ φόβον βιωτικῆς δυναστείας τὸ φαῦλον αἱρούμενον, τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἐκτρέπεσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ συμβαίνει πολλάκις τὰ δυνάμενα μετάνοιαν ἐμποιεῖν, καὶ ὁ ἔλεος τοῦ Θεοῦ νικᾷ τῶν ἁμαρτανόντων τὰ πλημμελήματα, καὶ διὰ τοῦτο τὰ τῆς τιμωρίας ἐν ἀναρτήσει καθίσταται, ὅπως ἂν χώραν σχεῖν ἡ διόρθωσις δυνηθῇ, περιπτύξασθαι δίκαιον πλῆρες εὐσεβείας ὑπάρχον τοῦ γαληνοτάτου βασιλέως τὸ βούλημα· δι' οὗ τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἀδελφότητα πρὸς ἀνατροπὴν μὲν τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ διαβόλου, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης ἀνάκτησιν συνελθεῖν ἐβουλήθη, φυλαττομένων τῷ θρόνῳ τοῦ μακαριωτάτου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου τοῦ τε δικαίου, καὶ τῆς τιμῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ ἡμᾶς ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο δι' οἰκείων προτραπῆναι γραμμάτων, ἐφ' ᾧ τε τὴν οἰκείαν παρουσίαν ἡμᾶς παρασχεῖν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· ὅπερ μὲν οὔτε οὐκ ἠδύνατο οὐδὲ ἡ ἀνάγκη τοῦ καιροῦ, οὐδὲ μήν τις ἐπιτρέψαι συνήθεια. πλὴν ἐν τούτοις τοῖς ἀδελφοῖς, τουτέστιν, ἐν * Πασχασίνῳ, καὶ Λυκηνσίῳ, τοῖς ἐπισκόποις, καὶ Βονιφατίῳ, καὶ Βασιλείῳ, τοῖς πρεσβυτέροις, τοῖς ἀπεσταλμένοις ὑπὸ τοῦ θρόνου τῶν ἀποστόλων, ἐμὲ τῆς συνόδου προεδρεύειν, ἡ ὑμῶν ἀδελφότης ἡγείσθω· μὴ * κεχωρισμένων ὑμῶν τῆς ἐμῆς παρουσίας· ὅς τις διὰ τῶν τοποτηρητῶν ὑμῖν πάρειμι τῶν ἐμῶν, καὶ διὰ τοῦ κηρύττειν τὴν καθολικὴν πίστιν οὐκ ἀπολείπομαι· ὡς ὑμᾶς, ἀγνοεῖν μὴ δυναμένους, τί * περὶ τῆς ἀρχαίας πιστεύομεν παραδόσεως, ἀμφιβάλλειν μὴ δύνασθαι, ποία τις ἐπιθυμία ἡμῖν καθέστηκεν. ὅθεν, ἀδελφοὶ προσφιλέστατοι, πᾶσα παντελῶς

* Πασχασίνῳ.

* κεχωρισμένοις L.

* περὶ

τολμηρὰ

A τολμηρὰ διάλεξις ὑπεναντίον τῆς θεόθεν ἐμπνευσθείσης πίστεως, καὶ ματαία τῶν πεπλανημένων ἀπιστία. τὴν ἡσυχίαν ἀγέτω· ἐκδικείτω τε τοῦτο μηδείς, ὃ πιστεύειν οὐ θέμις· ὁπότε κατὰ τὴν τῶν εὐαγγελίων αὐθεντίαν, κατὰ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων διδασκαλίαν, πληρέστατα, καὶ σαφέστατα, δι' ὧν πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἐπεστείλαμεν, ἤδη δεδήλωται, ποία τίς ἐστιν ἡ περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐσεβὴς ὁμολογία, καὶ καθαρά. B ἐπεὶ δὲ πολλῶν καταστάσεις ἐκκλησιῶν ὑπὸ φαύλων τινῶν ἀντιστάσεων διατεταραγμένας ἐγνώκαμεν, καὶ πλείστους ἐπισκόπους τοὺς οὐ καταδεξαμένους τὰ τῆς αἱρέσεως ἐκβεβλῆσθαι τῶν θρόνων ἑαυτῶν, καὶ ἐξορίᾳ παραδοθέντας, εἰς τόπους τε τῶν ἔτι περιόντων ὑποκαταστάντας ἑτέρους, τούτοις πρὸ πάντων τοῖς τραύμασιν ἡ τοῦ δικαίου προσαγέσθω θεραπεία· καὶ μηδεὶς οὕτως ἐστερημένος ἔστω τῶν ἑαυτοῦ, ὡς ἄλλον κεχρῆσθαι τοῖς ἄλλου· ὁπότε C εἴγε, καθάπερ ἡμῖν ἐστι καταθύμιον, τὴν πλάνην ἀπολιμπάνουσιν ἅπαντες, περιαπολέσθαι μὲν ὀφείλει τὰ τῆς τιμῆς οὐδενί. τοῖς δέ γε κεκμηκόσιν ὑπὲρ τῆς πίστεως, * μετὰ τῶν προνομιῶν τῶν οἰκείων ἁπάντων, ὀφείλει τὸ δίκαιον ἀποκαταστῆναι τὸ ἴδιον. οἱ μέντοι γε τῆς προτέρας ἐν Ἐφέσῳ συνόδου· ἧς τινὸς ὁ τῆς ἁγίας μνήμης Κύριλλος προήδρευε, κατὰ Νεστορίου ἰδικῶς ὅροι διαμενέτωσαν· μήπως ἡ τότε καταδικασθεῖσα δυσσέβεια, διὰ τοῦτο καθ' D ὁτιοῦν ἑαυτὴν ἀπατήσῃ, ὅτιπερ Εὐτυχὴς δικαίως ἀναθεματισθείς, καταβέβληται. ἡ καθαρότης γὰρ ἡ τῆς πίστεως, καὶ τῆς διδασκαλίας, ἣν τῷ ἁγίῳ πνεύματι κηρύττομεν, ὥσπερ οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν καὶ τὴν Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς τῶν ἠλουμένων αὐτῶν ἐπίσης καταδικάζει, καὶ διώκει κακοδοξίαν. ἔρρωσθε ἐν κυρίῳ, ἀδελφοὶ προσφιλέστατοι. ἐδόθη τῇ πρὸ πέντε καλανδῶν Ἰουλίων.

* μετ' προνομίων παντὸς, ὀφείλει

diuinitus inspiratam, vana errantium infidelitas conquiescat: nec liceat defendi, quod non licet credi; cum secundùm Euangelicas auctoritates, secundùm Propheticas voces, Apostolicamque doctrinam, plenissime & lucidissime per litteras, quas ad beatæ memoriæ Flauianum Episcopum misimus, fuerit declaratum, quæ sit de sacramento incarnationis Domini nostri Iesu Christi pia & sincera confessio. Pag. 32. Quia vero non ignoramus, per prauas æmulationes, multarum Ecclesiarum statum fuisse turbatum, plurimosque Episcopos, quia hæresim non receperint, sedibus suis pulsos, & in exilia deportatos, atque in locum superstitum alios substitutos; vulneribus his primitus adhibeatur medicina iustitiæ: nec quisquam ita careat propriis, vt alter vtatur alienis; cum si, vt cupimus, errorem omnes relinquunt, nemini quidem perire honor debeat, sed illis qui pro Fide laborarunt, cum omni priuilegio oporteat ius proprium reformari. Prioris autem Ephesinæ Synodi, cui sanctæ memoriæ Cyrillus Episcopus tunc præsedit, in Nestorium specialiter statuta permaneant; ne tunc damnata impietas ideo sibi in aliquo blandiatur, quia Eutyches iusta execratione percellitur. Puritas enim Fidei atque doctrinæ, quam eodem, quo sancti Patres nostri, spiritu prædicamus, & Nestorianam & Eutychianam cum suis auctoribus condemnat pariter & persequitur prauitatem. Bene valete in Domino, Fratres charissimi. Data quinto kal. Iulii, [Adelphio viro clariss. Consf.

E

ΙΣΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ γράμματος, πεμφθέντος τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ ἐν Νικαίᾳ συνδραμούσῃ, περὶ τοῦ δεῖν μετελθεῖν εἰς τὴν Χαλκηδόνα.

Νικηταὶ, Οὐαλεντινιανὸς, καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι, τῇ θεοφιλεῖ συνόδῳ. F

Σπεύδοντας ἡμᾶς εἰς τὴν ἁγίαν παραγενέσθαι σύνοδον, ἐπέσχε δημοσίων, καὶ σφόδρα ἀναγκαιοτάτων πραγμάτων αἰτία. ἔγνωμεν δὲ ἐκ τῶν γεγραμμένων παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, ὅτι πλείους ἐξ ὑμῶν καὶ διὰ τὸ σώματος ἀσθενές, καὶ δι' ἑτέρας αἰτίας διαφόρους κάμνουσιν. ὅθεν εἰ καὶ τὰ μάλιστα πολλὰ τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐνταῦθα μένειν ἡμᾶς ἀναγκάζει,

EXEMPLVM SACRÆ Epistolæ secundæ, missæ ad eandem sanctam Synodum. quæ Nicææ conuenerat, vt Chalcedonem se transferat.

Victores, Valentinianus & Marcianus, gloriosi, triumphat. semper Augusti, Deo amabili Synodo.

CVm festinaremus ad sanctam Synodum venire, retinuit nos causa publicarum & nimis necessariarum rerum. XLI. Cognouimus autem ex his quæ à vestra sanctitate scripta sunt, quoniam plurimi vestrûm tam corporis infirmitate, quàm aliis diuersis causis laborant. Vnde licet plurimarum publicarum causarum nobis sit hic remorandi necessitas,

A tamen præponendam omnibus curam sanctæ & orthodoxæ Fidei iudicamus. Nam & religiosissimi Episcopi & presbyteri, qui vice sanctissimi ac Deo dilectissimi Leonis Archiepiscopi felicissimæ vrbis Romæ venerunt, à nostra tranquillitate petierunt, quatenus omnimodo nos adesse debeamus sancto Concilio, affirmantes quoniam non paterentur illic, absente nostra pietate venire. Secundùm petitionem vero vestræ sanctitatis, * nos ipsi valde quærentes velociter B sanctissimum vestrum Concilium celebrari, festinamus ad vos quantocyùs aduenire. Vnde si placet vestræ pietati, ad Chalcedonensium ciuitatem transire dignemini. Illuc enim excurremus, licet hîc nos publicæ causæ retineant: quoniam ea quæ expediunt veritati, & orthodoxæ Fidei, atque paci & * disciplinæ sanctarum & catholicarum Ecclesiarum, omnibus præponenda esse censemus: nec dubitamus hoc etiam vestræ sanctitati placiturum: ne etiam angustia ciuitatis amplius vos faciat laborare, C & absente nostra tranquillitate sanctum Concilium longius protrahatur. Orare autem dignemini pro nostro Imperio, quatenus & hostes subditi nobis efficiamur, & pax in vniuerso orbe firmetur, & Romanæ res in securitate degant: quod etiam nunc vos facere credimus. Deus vos custodiat, per multos annos sanctissimi. D

* ipsi quoque

* quieti

ὅμως προτιμοτέραν ἡγούμεθα πάντων τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως τὴν φροντίδα. καὶ γὰρ καὶ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, οἱ ὑπὲρ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς πανευδαίμονος Ῥώμης παραγενόμενοι, ἐδεήθησαν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ὥστε παντὶ τρόπῳ παρεῖναι ἡμᾶς τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, διαβεβαιωσάμενοι, ὡς οὐχ αἱροῦνται αὐτόθι παραγενέσθαι, ἀπούσης τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, κατὰ δὲ τὴν αἴτησιν τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας καὶ αὐτοὶ σφόδρα ἐπιζητοῦντες, ταχέως τὴν ἁγιωτάτην ὑμῶν σύνοδον συγκροτηθῆναι, σπεύδομεν θᾶττον πρὸς ὑμᾶς ἀφικέσθαι. ὅθεν, εἰ παρασταίη τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ, εἰς τὴν Χαλκηδονέων πόλιν παραγενέσθαι καταξιώσατε· ἐκεῖσε γὰρ ἐκδραμούμεθα, εἰ καὶ ἐνταῦθα δημόσιαι ἡμᾶς ἐπέχουσι χρεῖαι· ἐπειδὴ τὰ συμβαλλόμενα τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει, καὶ τῇ εἰρήνῃ, καὶ εὐταξίᾳ τῶν ἁγιωτάτων, καὶ καθολικῶν ἐκκλησιῶν, πάντων ἡγούμεθα προτιμότερα· καὶ οὐκ ἀμφιβάλλομεν, ὡς τοῦτο ἀρέσει καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι· ἵνα μὴ καὶ τὸ στενὸν τῆς πόλεως πλεῖον ὑμᾶς * παρασκευάσει, καὶ μὴν καὶ ἀπούσης τῆς ὑμετέρας γαληνότητος ἐπὶ πολὺ τὰ τῆς ἁγίας συνόδου δόξει παρέλκεσθαι. εὔχεσθαι δὲ καταξιώσατε ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας βασιλείας· ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ὑφ' ἡμῖν γενέσθαι, καὶ τὴν εἰρήνην βεβαιωθῆναι τῆς οἰκουμένης, καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐν ἀμεριμνίᾳ διάγειν· ὅπερ καὶ νῦν ὑμᾶς ποιεῖν πεπιστεύκαμεν. ὁ Θεὸς ὑμᾶς διαφυλάττοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἁγιώτατοι.

* πλεῖον πονεῖν παρασκευάσει.

Pag.33.

EXEMPLVM SIMILITER Imperialium litterarum, quæ tertio Nicæam missæ sunt ad sanctum Concilium, dum adhuc piissimus Imperator in Thracia resideret, vt sine dilatione Chalcedonem migrare debeat.

ΟΜΟΙΩΣ ΙΣΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ τρίτου, καταπεμφθέντος τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἔτι τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως κατὰ τὴν Θρᾴκην ἐπεχομένου, περὶ τοῦ δεῖν ἀνυπερθέτως μετελθεῖν ἐν τῇ Χαλκηδονέων.

Imperatores Cæsares Valentinianus & Marcianus, victores, triumphatores, maximi, semper Augusti, sanctæ Synodo quæ apud Nicæam Dei voluntate & nostro decreto est congregata. E

Αὐτοκράτορες, Καίσαρες, Οὐαλεντινιανὸς, καὶ Μαρκιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ θέσπισμα ἡμέτερον συναχθείσῃ.

XLII. DVdum quidem & per alias diuinas nostras litteras indicauimus vestræ religioni, quatenus in Chalcedonensium ciuitatem veniretis, vt ea F quæ de sancta & orthodoxa Fide à sanctis Patribus nostris sunt definita, confirmaretis, ne vlterius orthodoxorum multitudo diuersis modis errando seduceretur, sed vt omnes Dominum nostrum & Saluatorem Christum, sicut decet, & sicut sanctissimi Patres nostri decreuerunt, confiteantur. Nos enim propter feruentissimum Fidei zelum, publicarum rerum necessarias

ΗΔΗ μὲν καὶ δι' ἑτέρων θείων ἡμῶν γραμμάτων ἐδηλώσαμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ, ὥστε εἰς τὴν Χαλκηδονέων παραγενέσθαι πόλιν· ἐφ' ᾧτε τὰ περὶ τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων πάλαι ὁρισθέντα, βεβαιωθῆναι· ὡς ἂν μὴ ἐπὶ πολὺ τὸ τῶν ὀρθοδόξων πλῆθος διαφόρως πλανώμενον ἀπατᾶσθαι· ἀλλ' ἵνα πάντες τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Χριστὸν, ὡς προσῆκε, καὶ ὡς οἱ ἁγιώτατοι ἡμῶν πατέρες ἐδογμάτισαν, ὁμολογῶσιν. ἡμεῖς γὰρ διὰ τὸν θερμὸν τῆς πίστεως ζῆλον τὰς τῶν δημοσίων ἀναγκαίας χρείας,

A ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπερεθέμεθα, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι, τὰ τῆς ὀρθοδόξου, καὶ ἀληθοῦς πίστεως, παρούσης τῆς ἡμετέρας γαληνότητος βεβαιωθῆναι. τὰ γὰρ κατὰ τὸ Ἰλλυρικὸν συμβεβηκότα καὶ εἰς τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς ἐληλυθέναι πιστεύομεν· ἅτινα, εἰ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ βουλήσει τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐκδικήσεως, ὅμως τὸ τῶν δημοσίων ὄφελος ἀπῄτει τὴν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐπὶ τὸ Ἰλλυρικὸν ἄφιξιν. ἀλλ' ἐπειδή, καθάπερ εἴρηται, οὐδὲν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τοῦ ταύτην βεβαιωθῆναι, ἡγούμεθα B προτιμότερον, τούτου ἕνεκα τὴν μὲν ἐπὶ τὰ περαιτέρω ἐκστρατείαν τέως ὑπερεθέμεθα· καὶ νῦν δὲ ἰδικῶς τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ διὰ τῶνδε τῶν θείων ἡμῶν γραμμάτων παρεγγυώμεθα, ὥστε δίχα τινὸς ὑπερθέσεως τὴν Χαλκηδονέων πόλιν καταλαβεῖν. ἐπειδὴ * Ἀττικοῦ τοῦ ἀρχιδιακόνου τῆς κατὰ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ἁγιωτάτης, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, ἀναγαγόντος τῇ ἡμετέρᾳ γαληνότητι, ἔγνωμεν ὑφορᾶσθαι τὴν ὑμετέραν C ὁσιότητα, μὴ τυχὸν τινὲς τῶν τὰ Εὐτυχοῦς φρονούντων, ἢ ἕτερός τις, στάσιν, ἢ θόρυβόν τινα κατασκευάζειν ἐπιχειρήσῃ, τούτου ἕνεκα δηλοῦμεν ὑμῖν, ὥστε τὴν προειρημένην αἰτίαν μηδόλως εὐλαβουμένους, εἰς τὴν Χαλκηδονέων παραγίνεσθαι πόλιν. ἐλπίζομεν γὰρ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, ὡς χωρὶς τινος ταραχῆς, καὶ θορύβου, πάντων τῶν κατὰ τὴν ὀρθόδοξον, καὶ ἀληθῆ πίστιν, δικαίως, καὶ ὡς τῷ Θεῷ φίλον, τυπωθέντων, ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὰ οἰκεῖα θᾶττον ἐπανελεύσεται. σπουδάσατε τοίνυν παραγενέσθαι, D καὶ μηδεμίαν ὑπέρθεσιν ἐμποιῆσαι τῷ πράγματι· ἵνα μὴ διὰ τῆς ὑμετέρας μελλήσεως ὑπέρθεσιν ἔχῃ ἡ τῆς ἀληθείας εὕρεσις. σπουδὴ γὰρ ἡμῖν καθέστηκε σὺν εὐμενείᾳ τοῦ κρείττονος, πέρας αἴσιον δεξαμένου τοῦ πράγματος, διὰ ταχέων πάλιν ἐπὶ τὴν εὐτυχεστάτην ἐκστρατείαν ἐπανελθεῖν. ὁ Θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἁγιώτατοι, καὶ θεοφιλέστατοι πατέρες.

* ἴσ. Ἀετίου

vtilitates in præsenti distulimus, * multum desiderantes, ea quæ orthodoxæ & veræ sunt Fidei, tranquillitatis nostræ præsentia confirmari. Nam ea quæ in Illyrici partibus contigerunt, etiam ad vestras aures peruenisse credimus: quæ licet Dei voluntate congruam sortita sint vltionem, tamen publicarum rerum vtilitas exigebat ad Illyricum nostræ tranquillitatis profectionem. Sed quoniam, sicut prædictum est, nihil orthodoxæ Fidei, & vt hæc roboretur, præponendum esse iudicamus, propterea hac quidem expeditione interim supersedemus. Et nunc specialiter vestram venerationem per has nostras sacras litteras adhortamur, quatenus sine vlla dilatione accedatis ad Chalcedonensium ciuitatem. Quoniam autem * Attico archidiacono regiæ ciuitatis sanctissimæ & catholicæ Ecclesiæ referente nostræ tranquillitati, cognouimus vestram sanctitatem formidare, ne forte Eutychetis sectatores, aut alter aliquis, seditiones aut tumultus aliquos facere moliantur, ea propter significauimus vobis, vt prædictam causam nullatenus formidantes, adueniatis in Chalcedonensium ciuitatem. Speramus enim in Dei clementia, quia absque aliqua perturbatione & tumultu, omnibus secundum orthodoxam & veram Fidem iuste & Deo placite constitutis, vnusquisque vestrum ad propria quantocyus reuertetur. Festinate itaque aduenire, & nullam dilationem negotio facere, ne per vestram moram, dilationem habeat inuentio veritatis. Nobis enim studium est, diuinitate propitia, prosperum finem accipiente causa, velociter iterum ad expeditionem felicissimam remeare. Deus vos custodiat per multos annos, sanctissimi & Dei amantissimi Patres. [Datum X. Kalendas Octobris Heracleæ.

E

* compendio magnifacere in

* Alibi in Concilijs idem Aëtius vocatur.

Pag. 34.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ ΣΥΝΟΔΟΥ, ΠΕΡΙΕΧΩΝ τὰ πρακτικά.

CONCILII CHALCEDONENSIS PARS SECVNDA, IN QVA EIVS ACTA CONTINENTVR.

A

Initium Synodi Chalcedonensis.

Actio prima.

IN nomine Domini nostri Iesu Christi.] Consulatu piissimi & amatoris Christi Imperatoris Flauii Marciani perpetui Augusti, & eius qui fuerit declaratus, sub die octauo Idus Octobris,] indictione quarta,] in Chalcedonensi ciuitate [metropoli B prouinciæ Bithyniæ,] facta est Synodus ex decreto * piissimorum & fidelissimorum Imperatorum Valentiniani & Marciani, congregatis in * Ecclesia sanctæ ac triumphatricis martyris Euphemiæ gloriosissimis * Iudicibus, idest, magnificentissimo & gloriosiss. magistro militum, & excõsule ordinario ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosiss. præfecto sacrorum pretoriorũ Palladio, & magnificentiss. & gloriosiss. præfecto vrbis Tatiano, & magnificentiss. & gloriosiss. magistro sacrorum officiorũ Vincomalo C [& magnificentiss. & gloriosiss. ex magistro Martiali,] & magnificentiss. & gloriosiss. Comite deuotissimorũ domesticorũ * Sporatio, & magnificentiss. Comite sacrorũ priuatorũ Genethlio: appositis etiam ex glorioso & ampliss. Senatu, id est, magnificentiss. & gloriosiss. expræfecto prætoriorũ, & exconsule ordinario ac patricio Florẽtio, & magnificentiss. & gloriosiss. excõsule ordinario & patricio Senatore, & magnificentiss. & gloriosiss. exmagistro officiorũ, & exconsule ordinario ac patricio * Monino, & magnificẽtissimo & gloriosissimo exprefecto & excõsule ordinario ac patricio Protogene,

* piissimi & religiosiss. Domini nostri Marciani semper Aug. fortissimis al. Principibus.

* Sparacio

* Nomo.

Ἀρχὴ τῆς συνόδου Χαλκηδόνος.

Πρᾶξις πρώτη.

ΥΠατεία τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ ἰδῶν Ὀκτωβρίων ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν, Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων B ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγιωτάτης μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, καὶ ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατιανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων * Βιγκομάλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος τῶν καθωσιωμένων C δομεστίκων Σπαρακίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν θείων πριουάτων Γενεθλίου· προσόντι δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι, καὶ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων, Φλωρεντίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίων, Σενάτορος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων, * Μόνου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων, Πρωτογένους, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου,

* Βιγκομάλου,

* Νόμου,

A καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ζωίλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, Θεοδώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, Ἀπολλωνίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσίτων, Ῥωμανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου, ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρείων, Κωνσταντίνου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσίτων * Ἀρτάξου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ἰλλυρικοῦ, Εὐλογίου· συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τὸ κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· τουτέστι, B

* Ἀρταξέρξου,

Πασχασίου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ

Βονιφατίου καὶ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

C Ἀνατολίου, τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ

Διοσκόρου, τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας,

Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων,

D Κυιντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης,

Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας,

Στεφάνου Ἐφέσου,

Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θράκης,

Εὐσεβίου Ἀγκύρας Γαλατίας,

Διογένους Κυζίκου,

Ἐλευθερίου Χαλκηδόνος,

E Πέτρου Κορίνθου,

Βασιλείου Σελευκείας Ἰσαυρίας,

Φλωρεντίου Σάρδεων,

Ἀμφιλοχίου Σίδης,

Εὐνομίου Νικομηδείας,

Θεοδώρου Ταρσοῦ,

Εὐσεβίου, καὶ Κωνσταντίνου, πρεσβυτέρων, ἐπεχόντων τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Νικαίας,

F Ἰουλιανοῦ τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχοντος καὶ αὐτοῦ τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς * πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος,

* πρεσβύτιδος

Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας,

Κωνσταντίνου Βόστρων,

Κύρου Ἀναζάρβου,

Φωτίου Τύρου,

& magnificētissimo & gloriosiss. expræfecto Zoilo, & magnificentissimo & gloriosiss. expræfecto vrbis Theodoro, & magnificentiss. & gloriosiss. expræfecto vrbis Apollonio, & magnificentiss. & gloriosiss. expræposito sacri cubiculi Romano, [& magnificentiss. & gloriosissimo expræfecto Illyrici Theodoro,] & magnificentiss. & gloriosissimo expræfecto prætoriorum Constantino, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Artaxerxe, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Illyrici Eulogio: conueniente etiã sancto & vniuersali Concilio, secundùm sacram præceptionem in Chalcedonensi vrbe congregato, id est,

Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, &

*Bonifacio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi & reuerendiss. Archiepiscopi * almæ vrbis Romæ Leonis, &*

* antiquæ

Anatolio sanctissimo Archiepiscopo inclytæ vrbis Constantinopolitanæ nouæ Romæ, &

Dioscoro reuerendissimo Episcopo magnæ Alexandrinæ ciuitatis, & reliquis sanctissimis & religiosissimis Episcopis, id est,

Maximo Antiochiæ Syriæ, Pag. 55.

Iuuenali Hierosolymorum,

Quintillo Heracleæ Macedoniæ, agente vicem Anastasij Episcopi Thessalonicensis,

Thalassio Cæsareæ Cappadociæ,

Stephani Ephesi,

Luciano Byziæ, & agente vices Cyriaci Episcopi Heracleæ Thraciæ,

Eusebio Ancyræ Galatiæ,

Diogene Cyzici,

Eleutherio Chalcedonis,

Petro Corinthi,

Basilio Seleuciæ Isauriæ,

Florentio Sardium Lydiæ metropolis,

Amphilochio Sidæ ciuitatis, metropolis Pamphyliæ,

Eunomio Nicomediæ metropolitanæ ciuitatis,

Theodoro Tarsi metropolis Ciliciæ,

Eusebio & Constantino presbyteris, agentibus vicem Anastasij Episcopi Nicææ,

Iuliano ciuitatis Coensis, & ipso agente vicem Sedis Apostolicæ antiquæ Romæ Leonis,

Meletio ciuitatis Larissenæ sanctæ Ecclesiæ, & agente vicem Domni Episcopi Apameæ metropolis Syriæ secundæ,

Constantino Bostrenæ ciuitatis metropolis Arabiæ,

Cyro Anazarbi metropolis Ciliciæ secundæ,

Photio Tyri metropolis Phœniciæ maritimæ,

Theodoro Damascenæ ciuitatis metropolis,
Stephano Hierapolis ciuitatis primæ Syriæ,
Nonno ** Nomio Edessæ ciuitatis primæ Syriæ,*
Symeone Amidenæ ciuitatis metropolis Mesopotamiæ,
Epiphanio Episcopo, & agente vices Olympij Episcopi Constantiæ Cypri,
Ioanne Sebastiæ metropolis primæ Armeniæ,
Seleuco Amasiæ ciuitatis metropolitanæ,
Constantino Melitenæ ciuitatis metropolis Armeniæ,
Patricio Tyanorum ciuitatis metropolis Cappadociæ secundæ,
Petro Gangræ metropolis Galatiæ secundæ,
Apragmonio Tij ciuitatis, agente vices Calogeri Episcopi metropolis Claudiopolis Ponticæ Honoriadis,
Atarbio Trapezuntis ciuitatis, agente vices Dorothei Episcopi Neocæsareæ,
Photino archidiacono, agente vices Theoctisti Episcopi Pissinuntis metropolis Ponti Galatiæ secundæ,
Romano Myrensis ciuitatis, metropolis Lyciæ,
Critoniano Aphrodisiadis ciuitatis, metropolis Cariæ,
Nunechio Laodiceæ, metropolis Phrygiæ Pacatianæ Trimitariæ,
Mariniano ** Mariano Synnadæ, metropolis Phrygiæ Pacatianæ,*
Onesiphoro Iconii, metropolis Lycaoniæ,
Pergamio Antiochiæ, metropolis Pisidiæ Phrygiæ Salutariæ,
Epiphanio Pergæ, metropolis Pamphyliæ,
Attico Nicopolis, metropolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ ciuitatis Cretæ insulæ,
Luca Dyrrhachij, metropolis nouæ Epiri,
Francione Philippopolis, metropolis Thraciæ,
Constantino Demetriadis Thessaliæ, agente vices
Maximinio *Vigilantij Episcopi Larissæ * Thessaliæ,*
Sebastiano Berrhææ ciuitatis,
Basilio Traianopolis sanctæ Ecclesiæ, metropolis Rhodopæ prouinciæ,
Tryphone Chij insulæ, agente vices Ioannis Episcopi metropolis insulæ, Rhodi,
Theoctisto Berrhææ ciuitatis Syriæ,
Eusebio Dorylei Phrygiæ Salutariæ,
Gerontio Seleuciæ Syriæ,
Sabba Palti ciuitatis primæ Syriæ,
Pag. 36. *Eusebio presbytero, agente vices Macarij Episcopi Laodiceæ Syriæ,*
Olympio Aratopolis Phœniciæ,
Petro Gabalæ ciuitatis Syriæ,
Sophronio Constantinæ, (tesiæ,
Patricio Neocæsareæ, ciuitatis Augustæ Euphra-
Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti ciuitatis Phœnices maritimæ,
Leontio Ascalone Palæstinæ,
Antano Capitoliadis,
Zebenno Pellæ ciuitatis,
Ioanne Tiberiadis,

A Θεοδώρου Δαμασκοῦ,
Στεφάνου Ἱεραπόλεως,
Νόννου Ἐδέσσης,
Συμεῶνος Ἀμίδης,
Ἐπιφανίου ἐπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ὀλυμπίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας,
Ἰωάννου Σεβαστείας,
Σελεύκου Ἀμασίας,
B Κωνσταντίνου Μελιτηνῆς,
Πατρικίου Τυανῶν,
Πέτρου Γαγγρῶν,
Ἀπραγμονίου Τίου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλογήρου ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως,
Ἀταρβίου Τραπεζοῦντος, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας,
Φωτινοῦ ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοκτίστου ἐπισκόπου Πισσινοῦντος,
C Ῥωμανοῦ Μύρων,
Κριτωνιανοῦ Ἀφροδισιάδος Καρίας,
Νουνεχίου Λαοδικείας Φρυγίας,
Μαριανοῦ Συννάδων,
Ὀνησιφόρου Ἰκονίου,
Περγαμίου Ἀντιοχείας Πισιδίας,
Ἐπιφανίου Πέργης,
Ἀττικοῦ Νικοπόλεως Ἠπείρου,
D Μαρτυρίου Γορτύνης,
Λουκᾶ Δυρραχίου,
Φραγκίωνος Φιλιππουπόλεως,
Κωνσταντίνου Δημητριάδος, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βιγιλαντίου ἐπισκόπου Λαρίσσης Θεσσαλίας,
Σεβαστιανοῦ Βεῤῥοίας,
Βασιλείου Τραϊανουπόλεως,
Τρύφωνος Χίου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἰωάννου ἐπισκόπου Ῥόδου,
E Θεοκτίστου Βεῤῥοίας Συρίας,
Εὐσεβίου Δορυλαίου,
Γεροντίου Σελευκείας Συρίας,
Σάββα Πάλτου,
Εὐσεβίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μακαρίου ἐπισκόπου Λαοδικείας Συρίας,
Πέτρου * Γαβάλων, * Γαββύλων,
F Σωφρονίου Κωνσταντίνης,
Πατρικίου Νεοκαισαρείας,
Μάρα Ἀναζάρθας,
Ῥωμύλου Χαλκίδος,
Εὐσταθίου Βηρυτοῦ,
Λεοντίου Ἀσκάλωνος,
Ἀντιανοῦ Καπετωλιάδος,
Ζεβέννου Πέλλης,
Ἰωάννου Τιβεριάδος,

Αντιόχου Αρχης,
* Αιλαοῦ, Βηρύλλου * Αλοῦ,
Αρέτα Ελούσης,
Μουσωνίου Σηγώρ,
Ρουφίνου Βίβλου,
Παγκρατίου Λιβυάδος,
Ζωσίμου Μιναΐδος,
Πολυχρονίου Αντιπατρίδος,
Ιωάννου Γαδείρων,
Παύλου Ανθηδόνος,
Φωτεινοῦ Λύδδης,
Ηρακλείου Αζώτου,
Μαρκιανοῦ Γεράρων,
Στεφάνου Ιαμνίας,
Επικτήτου Διοκλητιανουπόλεως,
Ρωμανοῦ Ευδοξιουπόλεως Ισαυρίας.
* Ιουλίου * Ιουλιανοῦ Κελενδέρεως,
Τυράννου Γερμανικουπόλεως,
Ιωάννου Διοκαισαρείας,
Ακακίου Αντιοχείας,
Επιφανίου Κέστρων,
Αιλιανοῦ Σελινοῦντος,
* Αιγαίων, Γαΐου * Συέδρων,
Αμμωνίου Ιωτάπης,
* Μεγάλου * Μεγάλου Φιλαδελφείας,
Μάρκου Αρεθούσης,
Τιμοθέου Βαλανέων,
Ευσεβίου Σελευκοβήλου,
Ευτυχιανοῦ Επιφανείας,
Παύλου Μαριάμμης,
Λαμπαδίου Ραφανέων,
Αλεξάνδρου Σεβαστῆς,
* Αδάνης, * Φιλίππου Δάνης,
Υπατίου Ζεφυρίου,
Θεοδώρου Αυγούστης,
Χρυσίππου Μαλλοῦ,
Ιουλιανοῦ Ρώσου,
Πολυχρονίου Επιφανείας,
Ιωάννου Φλαβιάδος,
Ινδίμου Ειρηνουπόλεως,
Σωφρονίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βασιανοῦ ἐπισκόπου Μοψουεστίας,
Πρόκλου Αδάνων,
Ευλογίου Φιλαδελφείας,
Θεοδώρου Κανώθας,
Ορμίσδου Φιλιππουπόλεως,
Δαμιανοῦ Σιδῶνος,
Θεοδώρου Τριπόλεως,
Ολυμπίου Πανεάδος,
Παύλου Πτολεμαΐδος,

A *Antiocho * Archelaidis Palæstinæ,* Areo
*Beryllo * Alalæ ciuitatis,* Aili
Areta Elusæ Palæstinæ secundæ,
*Musonio * Zoaræ ciuitatis Palæstinæ secundæ,* Segori
Rufino Bybli ciuitatis Phœnices maritimæ,
Pancratio Libyadis,
Zosimo Minoidis,
Polychronio Antipatridis,
Ioanne Gadaræ Palæstinæ secundæ,
Paulo Anthedonis,
B *Photino Lyddæ,*
Heraclio Azoti,
Marciano Gerarorum ciuitatis,
Stephano Iamniæ Palæstinæ,
Epicteto Diocletianopolis,
*Romano Eudoxiopolis, quæ & Selymbria, ciuitatis * Thraciæ,* Isauriæ
Iuliano Celendritis Isauriæ,
Tyranno Germanicopolis Isauriæ,
Ioanne Diocæsareæ,
Acacio Antiochiæ,
C *Epiphanio Cestriæ,*
Æliano Selenuntis,
*Caio * Aegæorum ciuitatis,* Syedrorum
Ammonio Iotapæ,
** Megalo Philadelphiæ,* Metalo
Marco Arethusæ ciuitatis Syriæ secundæ,
Timotheo Balaneorum ciuitatis Syriæ secundæ,
Eusebio Seleucobeli,
D *Eutychiano Epiphaniæ ciuitatis Syriæ secundæ,*
Paulo Mariamnæ ciuitatis Syriæ secundæ,
[Glycone Cæsarienſi, per Zoſimum Epiſcopum Minoidenſem,]
Lampadio Raphanæorum ciuitatis Syriæ secundæ,
Alexandro Sebastæ ciuitatis Ciliciæ,
*Philippo * Adanæ,* Danæ
Hypatio Zephyrij,
Theodoro Augustæ,
E *Chrysippo Mallis ciuitatis,*
Iuliano Rhosſi ciuitatis,
Polychronio Epiphaniæ ciuitatis Ciliciæ secundæ,
Ioanne Flauiadis Ciliciæ,
Indamo Irenopolis Ciliciæ secundæ,
Sophronio Chorepiscopo, agente vices Bassiani Episcopi Mopsuestiæ,
Proclo Adranæ,
F [Leomandito Antiochiæ Ciliciæ,]
Eulogio Philadelphiæ metropolis Arabiæ,
** Theodosio Canothæ,* Theodoto
Hormisda Philippopolis Arabiæ.
Damiano Sidonis ciuitatis,
Theodoro Tripolis Phœniciæ primæ,
Olympio Paneadis ciuitatis,
Paulo Ptolemaidis,
[Theodoro Claudiopolis Iſauriæ,]

Paulo Aradi ciuitatis,
Thoma Porphyrionis,
Porphyrio Botryorum,
Phosphoro Orthosiadis Syriæ,
Ioseph Heliopolis ciuitatis Phœnices Libani,
Iordano Abilæ Syriæ,
Porphyrio Archidiacono, agente vices Vranij Episcopi Emisæ ciuitatis Phœnices Libani.
[Mara Vrimorum,]
Valerio Laodiceæ ciuitatis Phœnices,
Euoriæ *Thoma * Euromæ ciuitatis Phœnices,*
Rufino Samosatensis ciuitatis,
Ioanne Germaniciæ,
[Euphrate Idii ciuitatis,]
Timotheo Dolichæ insulæ,
Euarcio ** Euoltio Zeugmatis,*
Porrhi *Athanasio * Pari insulæ,*
Zebenno Martyropolis,
Caiuma Marcopolis,
Ioanne Carrhæ,
Circisij *Abramio * Castricircensis,*
Ioanne Sarracenorum gentis,
f. Cephaleniæ *Noë * Cepha castelli insulæ,*
Hierace Aphnæi ciuitatis,
Sabino Deli insulæ,
Apollonio Tanææ ciuitatis,
Themessi *Herone * Themissi,*
Athanasio Busiridis ciuitatis Tripolis Ægypti,
Pasmeio Parali,
Isidoro Sethræti ciuitatis,
Theophilo Cleopatridis, quæ & Arsinoe,
Melasæ *Theodulo * Ticeliæ Pentapolis,*
Ianuario Leontorum ciuitatis,
Ioanne Psynchis,
Ausonio Sebennythi,
Isaac Taue,
Eulogio Athribis ciuitatis,
Esaia Hermopolis minoris,
Stephano Gerontis ciuitatis,
Nestorio Phragoneæ,
Theophilo Erythræ,
Macario Cabasorum ciuitatis,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Maizi *Leucadio * Thinniensis insulæ,*
Ioanne Polemonij,
Gratidiano Cerasuntis,
Iuliano Tabiæ,
Meliphthongo Iuliopolis,
Hyperechio Asponensis ciuitatis,
Acacio Cinnæ,
Lazanis *Euphrasio * Laganiæ,*
Cecropio Sebastopolis,

A Παύλου Αράδου,
Θωμᾶ Πορφυρεώνος,
Πορφυρίου Βοτρύων.
Φωσφόρου Ορθωσιάδος,
Ιωσὴφ Ηλιουπόλεως,
Ιορδάνου Αβίλης,
Πορφυρίου ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου Εμέσης,
B Οὐαλερίου Λαοδικείας,
Θωμᾶ Εὐαρείας,
Ρουφίνου Σαμοσάτων,
Ιωάννου Γερμανικείας,
Τιμοθέου Δολίχης,
Εὐορκίου Ζεύγματος,
Αθανασίου Γέῤῥης,
Ζεβέννου Μαρτυροπόλεως,
C Καϊουμᾶ Μαρκουπόλεως,
Ιωάννου Καῤῥῶν,
Αβραμίου Κιρκισίου,
Ιωάννου Σαῤῥακηνῶν,
Νώου Κηφᾶ,
Ιέρακος Αφναίου,
Σαβίνου * Δήλου, * Δούλου
Απολλωνίου Τανέως,
Ηρωνος Θεννήσου,
D Αθανασίου Βουσίρεως,
Πασμηίου Παράλου,
Ισιδώρου Σεθρείτου,
Θεοφίλου Κλεοπατρίδος,
Θεοδούλου Ελούσης,
Ιανουαρίου Λεόντων,
Ιωάννου Ψιγχάων,
Αὐσονίου Σεβεννύτου,
E Ισαὰκ Ταυᾶ,
Εὐλογίου Αθρίβεως,
Ησαΐου Ερμουπόλεως,
Στεφάνου Γέρους,
Νεστορίου Φραγωνέως,
Θεοφίλου Ερυθρῶν,
Μακαρίου Καβάσων,
Καλλινίκου Απαμείας Βιθυνίας,
Λευκαδίου Μνιζοῦ,
F Ιωάννου Πολεμονίου,
Γρατιδιανοῦ Κερασοῦντος,
Ιουλιανοῦ Ταβείας,
Μελιφθόγγου Ιουλιουπόλεως,
Υπερεχίου Ασπώνων,
Ακακίου Κίννης,
Εὐφρασίου Λαγανίας,
Κεκροπίου Σεβαστουπόλεως,

Ιωάννου Νικοπόλεως,
Αττικοῦ Ζήλων,
Δωροθέου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ανατολίου Σατάλων,
Αντιόχου Σινώπης,
Ηρακλείου Κομανῶν,
Εὐχαρίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Γεραλίου ἐπισκόπου Ανδράπων,
Παύλου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου * Ιβώρων, * Ιβήρων,
Ακακίου Αριαραθείας,
Αδελφίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τοῦ τόπου Αδολίου ἐπισκόπου Αραβισσοῦ,
Εὐφρονίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ιωάννου ἐπισκόπου Αρκης,
Θεοδοσίου Ναζιανζοῦ,
Αριστομάχου Κολωνείας,
Ρήνου Ιουνοπόλεως,
Επιφανίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Αἰθερίου ἐπισκόπου Πομπηιουπόλεως,
Φιλοτίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντες τοῦ τόπου Θεμιστίου ἐπισκόπου Αμάστριδος,
Θεοδώρου Ηρακλείας,
Εὐλογίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντες τὸν τόπος Γενεθλίου ἐπισκόπου Κρατείας,
Πελαγίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τοῦ τόπου Θεοφίλου ἐπισκόπου Αδριανουπόλεως.
Ελπιδίου τῶν Θερμῶν,
Ακύλου Εὐδοξιάδος,
Μυστηρίου Αμωρίου,
Χρυσίππου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Τροκμάδων,
Λογγίνου Ορκιστοῦ,
Δοκιμασίου Μαρωνίας,
Σερήνου Μαξιμιανουπόλεως Ροδόπης,
Αἰθερίχου Σμύρνης,
Εὐσεβίου Κλαζομενῶν,
Κυριακοῦ * Εγάης, * Αἰγαίας,
Μάμα Ανινηοῦ,
Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου,
Κοΐντου Φωκαίας,
Πρόκλου Αργίζης,
Θωμᾶ Αὐλιοῦ Κώμης,
Ολυμπίου Θεοδοσιουπόλεως,
Φιλίππου Νέας Αὐλῆς,
Ρουφίνου Βριούλων,
Μαρκελλίνου Μητροπόλεως,
Ησαΐου Ελαϊτῶν,
Παυλίνου Θεοδοσιουπόλεως,
Ιουλιανοῦ Υπαίπων,

A *Ioanne Nicopolis Armeniæ primæ,*
Attico Zelorum ciuitatis,
Dorotheo presbytero, tenente locum Anatolij Episcopi Satalorum ciuitatis,
[Daniele Macedonopolis,]
Antiocho Sinopæ,
Heraclio Comanorum ciuitatis,
Euchario diacono, tenente locum Paralij Episcopi Andraporum Hellesponti,
[Damiano Callinicopolis,]
B *Paulo presbytero, agente vices Vranij Episcopi * Hiberorum,* [illegible]
Acacio Ariarathiæ,
[Olympio Prusiadensi,]
Adelphio Chorepiscopo, agente vices Adolij Episcopi Arabissi ciuitatis,
[Marciano Stephanotum,
Euphronio presbytero, agente vices Domni Episcopi Cucusi ciuitatis,
Marciano Iluæ,]
C ** Otreio presbytero, agente vices Ioannis Episcopi Arcæ,* Euphronio
[Musonio Brimenæ.]
Theodosio Nazianzi Cappadociæ secundæ,
Aristomacho Coloniæ ciuitatis Cappadociæ secundæ,
Rheno Iunopolis,
Epiphanio presbytero, agente vices Aetherij Episcopi Pompeiopolis, Pag. 38.
Philotimo presbytero, agente vices Themistij Episcopi Amastridis ciuitatis Ponti,
D *Theodoro Heracleæ Ponti,*
Eulogio presbytero, agente vices Genethlij Episcopi Cratiæ ciuitatis,
Pelagio presbytero, agente vices Theophili Episcopi Adrianopolis,
Elpidio Thermensis maioris,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Amorij ciuitatis,
Chrysippo presbytero, agente vices Cyriaci Episcopi Trocmadorum ciuitatis,
E *Longino Horcisti,*
Docimasio Maroniæ ciuitatis Rhodopæ Thraciæ,
Sereno Maximianopolis Rhodopæ,
Aetherico Smyrnæ Asiæ,
Eusebio Clazomenarum ciuitatis,
*Cyriaco * Egaes ciuitatis Asiæ,*
Mama Aninitensis ciuitatis, Ægin, al. [illegible]
F *Leontio Magnesiæ Mæandri,*
Quinto Phocensis ciuitatis,
Proclo Argissæ,
*Thoma * Alalcomenæ,* [illegible]
Olympio Theodosiopolis,
Philippo Nouæ aulæ, quæ & Theodosiopolis,
*Rufino * Brullenæ ciuitatis,* [illegible]
Marcellino Metropolis ciuitatis,
Esaia Elaitarum,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Iuliano Hypæporum,

Hesperio Pitanæ ciuitatis,
Proterio Myrrhinæ ciuitatis Asiæ,
Basilico Palæapolis,
Mæonio Nissæ ciuitatis Asiæ,
Petro Dardanæ ciuitatis Hellesponti,
Thalassio Pary Hellesponti,
Dauid Adrianæ Hellesponti,
Eulalio Pioniæ Hellesponti,
Pionio Troadis Hellesponti,
[illegible] *Stephano * Prymnesiæ Hellesponti,*
Theosebio Ilij Hellesponti,
Hermia Abydi ciuitatis sanctæ Ecclesiæ Dei Hellesponti,
Daniele Lampsaci,
Patricio Adrianutheorum sanctæ Ecclesiæ Dei Hellesponti,
[illegible] *Menecrate * Caryssorum Lydiæ.*
*Cossinio Hierocæsareæ Lydiæ, agente vices Andreæ Episcopi * Sectoriorum Lydiæ,*
[illegible] *Elia * Bleandri ciuitatis,*
Polycarpo Gabalorum Lydiæ,
[illegible] *Patricio * Cressæ,*
Paulo Tripolis Lydiæ,
[illegible] *Amachio * Septoriorum Lydiæ,*
Leucio Apollinis fani ciuitatis,
Gemello Stratoniciæ,
Alcimede Silandi Lydiæ,
Dionysio Attaliæ ciuitatis Lydiæ,
Nicolao Acarasseorum, agente vices Stephani Episcopi Limyræ ciuitatis Lyciæ,
Zenodoto Telmessi, & Eniadis ciuitatis Ioniæ,
Frontone Phaselidis,
[illegible] *Philippo * Liburnæ ciuitatis,*
[Matriniano Pompeiopolis Ciliciæ,
Mampreto Titiopolis Ciliciæ secundæ,
Ioanne Chrysopolis Arabiæ,]
Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum Lyciæ,
Pag. 39. *Antipatro Cauni Lyciæ,*
Troglorum, *Andrea * Tlozorum,*
Romano Buboneorum,
Nicia Megaræ ciuitatis Helladis,
Athanasio Opuntis Achaiæ,
Domnino Platearum Helladis,
Onesimo Argorum Helladis,
[illegible] *Marco * Euriæ,*
Peregrino Phœnicie Helladis,
Eutychio Adrianopolis veteris Epiri,
Claudio Anchiaxi veteris Epiri,
Soterícho Corcyræ veteris Epiri,
Dionysio Antiochiæ ciuitatis Cariæ,
Ioanne Alindarum ciuitatis Cariæ,
[illegible] *Flacillo * [illegible],*
Papia Erizorum,
[illegible] *Dionysio Heraclea * Lyncestidum,*

A Ἑσπερίου Πιτάνης,
Προτερίου Μυρρίνης,
Βασιλικοῦ Παλαιᾶς πόλεως,
Μαιονίου Νύσσης,
Πέτρου Δαρδάνης,
Θαλασσίου Παρίου,
Δαυὶδ Ἀδριανῶν,
Εὐλαλίου Πιόνων,
B Πιονίου Τρωάδος,
Στεφάνου Πριμμμιοῦ,
Θεοσεβίου Ἰλίου,
Ἑρμοῦ Ἀβύδου,
Δανιήλου Λαμψάκου,
Πατρικίου Ἀδριανοῦ Θηρῶν,
Μενεκράτους Κεράσων,
Κοσσινίου Ἱεροκαισαρείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀνδρέου Σατάλων,
C Ἡλία * Βλανδῶν, * Βλαυνδοῦ,
Πολυκάρπου Γαβάλων,
Πατρικίου Ἀκρασσοῦ,
Παύλου Τριπόλεως,
Ἀμαχίου Σεπτῶν,
Λευκίου Ἀπόλλωνος ἱεροῦ,
Γεμέλλου Στρατονικείας,
Ἀλκιμήδους Σιλανδοῦ,
D Διονυσίου Ἀτταλείας,
Νικολάου Ἀκρασσιῶν, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Στεφάνου Λιμύρων,
Ζηνοδότου Τελμισσοῦ,
Φρόντωνος Φασηλίτου,
Φιλίππου Βαλβουρέων,
Θεοδώρου Ἀντιφέλλου,
Λεοντίου Ἀράξων,
Ἀντιπάτρου Καύνου,
E Ἀνδρέου * Τλοαίων, * Τλόων,
Ῥωμανοῦ Βουβονέων,
Νικίου Μεγάρων,
Ἀθανασίου Ὀπουντος,
Δομνίνου Πλαταιῶν,
Ὀνησίμου Ἄργους,
Μάρκου Εὐρίας,
Περεγρίνου Φοινίκης,
F Εὐτυχίου Ἀδριανουπόλεως,
Κλαυδίου * Ἀγχιαζοῦ, * Ἀγχιασμοῦ,
Σωτηρίχου Κερκύρας,
Διονυσίου Ἀντιοχείας,
Ἰωάννου Ἀλίνδων,
Φλακίλλου Ἰασοῦ,
Παπίου Ἐρίζων,
Διονυσίου Ἡρακλείας Λάτμου,

Μενάνδρου Ἡρακλείας Σαλβάκης,
Εὐπειθίου Στρατονικείας,
Ἰωάννου Ἀμυζόνος,
Τυγχανίου Ἀπολλωνιάδος,
Θεοδωρήτου Ἀλαβάνδων,
Ἰωάννου Κνίδου,
Δανιήλου Καδῶν,
Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλανδίωνος Ἁλικαρνασσοῦ,
Μοδέστου Σεβαστῆς,
Παύλου Ἀρισίου,
Εὐλαλίου Σιβλίας,
Χαρίτωνος Διονυσιουπόλεως,
Ἰωάννου Τραπεζοπόλεως,
Γενναδίου Ἀκμονέων,
Θωμᾶ Θεοδοσιουπόλεως,
Γενναδίου Μοσσύνων,
Εὐάνδρου Διοκλείας,
Γεροντίου Βασιλινουπόλεως,
Θεοκτίστου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Διογένους Ὀρθωσιάδων,
Ἀλφείου Μύνδου,
Φιλοθέου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ζωτικοῦ Ἀρπασοῦ,
Μέρου Εὐλάνδρων,
Λουκιανοῦ Ἴψου,
Φιλίππου Λυσιάδος,
Ἐπιφανίου Μιδαίου,
Ἀβερκίου Ἱεραπόλεως,
Κυριακοῦ Εὐκαρπίας,
Εὐστοχίου Δοκιμίου,
Ἀκύλου Αὐλόκρων,
Βασιλείου Νακωλείας,
Στρατηγίου Πολυβότου,
Νεοπτολέμου Κορνῶν,
Παύλου Δέρβης,
Πλουτάρχου Λύστρων,
Ῥούφου Σίδης,
Εὐγενίου Κάννων,
Τυράννου * Μανάδων, * Ὁμονάδων,
Ἀχολίου Λαράνδων,
Εὐτροπίου Ἀδάδων,
Παύλου Φιλομηλίου,
* Μυλίνου Ἀπαμείας, * Παυλίνου
Θεοτέκνου * Τυραίου, * Τύρου,
Ἑορτικίου * Μητροπόλεως, * Νικοπόλεως,
Κύρου Σινιάνδου,
Λιβανίου Παραλαοῦ,
Ἀλεξάνδρου Σελευκείας,
Ὀλυμπίου Σωζοπόλεως,

A *Menandro Heracleæ Salbacæ,*
Eupithio Stratoniciæ ciuitatis Cariæ,
Ioanne Amyzonis Cariæ,
Tynchanio Apolloniadis Cariæ,
Theodoreto Alabandorum Cariæ,
Ioanne Gnidi Cariæ,
Daniele Cadorum ciuitatis Ecclesiæ sanctæ Dei,
B *Iuliano presbytero, agente vices Calandionis Episcopi Halicarnassi,*
Modesto Sebastæ,
[Macario Æni-Thraciæ.]
Paulo Aristij ciuitatis,
Eulalio * *Silbij,* Siblia Lysbe-na,
Charitone Dionysiopolis,
C *Ioanne Trapezopolis,*
Gennadio Acmoneorum ciuitatis Phrygiæ Pacatianæ,
Thoma Theodosiopolis Phrygiæ Pacatianæ,
Gennadio Mossynorum,
Euandro Dioclíæ,
Gerontio Basilinopolis,
Theoctisto presbytero, agente vices Diogenis Episcopi Orthosio ciuitatis Cariæ,
D *Alphio Myndi Cariæ,*
Philotheo presbytero, agente vices Zotici Episcopi * *Arpasæ,* Ariassi,
Miro Eulandræ,
Luciano Ipsensis ciuitatis Phrygiæ,
Philippo Lysiadis ciuitatis,
Epiphanio Midai,
Abercio Hierapolis Phrygiæ,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimij Phrygiæ,
E *Aquila* * *Androsiorum,*
Basilio Nacoliæ,
Strategio * *Polybororum Phrygiæ,* Polybot.
Neoptolemo Cornorum ciuitatis,
Paulo Derbæ Phrygiæ,
Plutarcho Lystræ,
Rufo * *Sedæ,* Sidensi,
Eugenio Cannorum,
Tyranno Homonadum,
F * *Acholio Larandæ,*
Eutropio * *Adadæ,*
Paulo Philomelij,
Paulino Apamea ciuitatis Pisidiæ,
Theotecno Tyri,
Heorticio Nicopolis metropolis Pisidiæ,
Cyro Siniandi ciuitatis,
Libanio Paralai Lycaoniæ,
Alexandro Seleuciæ Pisidiæ, Pag. 42
Olympio Sozopolis Hamimontis ciuitatis Pisidiæ,

Fonteiano Sagalassi ciuitatis,
Bassona Neapolis,
Adilo Chorepiscopo, tenente locum Messalini Episcopi Laodiceæ,
Florentio Adrianopolis,
Moiano Limenorum. * *Musonio Limerorum*,
Euelpisto Chorepiscopo, agente vices Florentij Episcopi ciuitatis Tenedi insulæ Hellesponti,
Sotere Theodosianæ ciuitatis, agente vices Heliodori Episcopi Amathuntis, & Proëchij Episcopi Arsinoæ,
Epaphrodito Tamassi ciuitatis Episcopo, agente vices & Didymi Episcopi Lapithi ciuitatis,
Dionysio diacono, agente vices Photini Episcopi Chytrorum,
Ioanne Messenæ ciuitatis Achaiæ,
Ophelimo Tegeæ ciuitatis Heladis,
Irenæo Naupacti ciuitatis Helladis,
Cyrillo Subriti ciuitatis,
Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniæ,
Demetrio Lappæ,
Euphrate Eleuthernæ ciuitatis Cretæ,
Chrysogono presbytero agente vices & Paulj Episcopi Cantanensis,
Sozonte Philipporum ciuitatis Macedoniæ,
Doberorum *Eusebio * Toperi Macedoniæ primæ*,
Seragum *Maximino * Serres ciuitatis Macedoniæ primæ*,
Nicolao Stoborum Macedoniæ secundæ,
Dardanio Bargalæ,
Ioanne Parthicopolis Macedoniæ primæ,
Honorato Thassi ciuitatis insulæ Helladis prouinciæ,
Ariassi *Theophilo * Orei ciuitatis*,
Sylij. *Neone ciuitatis * Syllyi*,
Dodato Lysinachorum ** Theodoto Lysinæorum*,
Codrylorum *Mara * Cordilorum*,
Paulo Puglorum,
Isindorum *Marcellino * Isidis ciuitatis*,
Eugenio Cotennorum,
Macedonia Magydis ciuitatis,
Eudoxio Etennorum,
Marciano Coralliæ, ** Marcellino Carissorum*,
Obrimo Coracesij,
Petro Echinæi ciuitatis,
Eustathio gentis Saracenorum,
Aurelio Adrumetino,
Rusticiano ** Rustico Afro*,
Omnes Episcopi Chalcedone congregati.

A Φοντηϊανοῦ Σαγαλασσοῦ,
Βασσονᾶ Νέας πόλεως,
Αδήλου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μεσσαλίνου ἐπισκόπου Λαοδικείας,
Φλωρεντίου Αδριανουπόλεως,
* Μωϊλμοῦ Λιμένου, * Μασιανοῦ.
Εὐελπίστου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φλωρεντίου ἐπισκόπου Τενέδου,
B Σωτῆρος Θεοδοσιανῆς, ἐπέχοντος τὸν τόπον καὶ Ηλιοδώρου ἐπισκόπου Αμαθοῦντος, καὶ Προεχίου ἐπισκόπου Αρσινόης,
Επαφροδίτου * Ταμάσου, ἐπέχοντος τὸν τόπον, καὶ Διδύμου ἐπισκόπου Λαπίθου, * Ταμασοῦ
Διονυσίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φωτεινοῦ ἐπισκόπου Χύθρων,
Ιωάννου Μεσσήνης,
C Ωφελίμου Τεγέας,
Εἰρηναίου Ναυπάκτου,
Κυρίλλου Σουβρίτου,
Γενναδίου Κνωσοῦ,
Εὐσεβίου Απολλωνίας,
Δημητρίου * Γλάπης, * Λάππης,
Εὐφράτου Ελευθέρνης, Χρυσογόνου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Παύλου ἐπισκόπου Καντάνου,
D Σώζοντος Φιλίππων,
Εὐσεβίου Δοβήρων,
Μαξιμίνου Σερρῶν,
Νικολάου * Στοβῶν, * Βοσῶν,
Δαρδανίου Βαργάλων,
Ιωάννου Παρθικουπόλεως,
Ονωράτου Θάσου,
Θεοφίλου Αριασσοῦ,
E Νέωνος * Σιλλύου, * Σιλλίου,
Θεοδότου Λυσιναίων,
Μάρα * Κορδύλων, * Κορδύλων,
Παύλου Πούγλων,
Μαρκελλίνου Ισινδῶν,
Εὐγενίου Κοτέννων,
Μακεδόνος Μαγύδου,
Εὐδοξίου Ετεννῶν,
F Μαρκιανοῦ Κοραλλίας,
Οβρίμου Κορακησίου,
Πέτρου Εχιναίου,
Εὐσταθίου ἔθνους Σαρρακηνῶν,
Αὐρηλίου Αφρου,
Ρεστικιανοῦ Αφρου,
Πάντες οἱ συναχθέντες ἐπίσκοποι ἐν Χαλκηδόνι.

In omnibus

In omnibus Conciliorum libris hactenus impressis sequebatur hoc loco oratio Marciani Imp. habita ad Concilium, quæ quidem ab eo dicta fuit in sexta Actione, in qua etiam scripta reperitur, unde huc irrepsisse videtur. Nam Imperatorem huic primæ Actioni non interfuisse, sed in sexta tantum aduenisse in Synodum, aperte colligitur ex Breuiario Liberati Diaconi cap. xiij. & ex hac ipsa prima Actione, in cuius fine Iudices dixerunt, omnia quæ gesta erant, referri debere ad Imperatorem: ex quo manifeste ostenditur, illum tunc non adfuisse. Si enim præsens fuisset, ipse per se cognouisset quæ acta erant: immo & ipsémet interlocutus fuisset, vt in sexta Actione fecit, & Iudices tacuissent, sicut ibi tacuerunt. Accedit veterum librorum auctoritas, quæ plurimi facienda est: nam in omnibus cod. mss. tam Græcis quàm Latinis, quos videre potuimus, hæc Marciani oratio & alia de eius in Synodum aduentu, posita sunt in sexta tantum Actione, cui ipse vere interfuit, & Patres allocutus est, in prima autem nihil ex his legitur. Neque verisimile est, eandem orationem iisdem prorsus verbis in eadem Synodo bis (quamuis diuersis diebus) ab Imperatore dictam fuisse. Huius autem iterationis occasionem fortasse præbuit vetustissimus liber Latinus Concilij Chalcedonensis, qui in Bibliotheca Vaticana asseruatur, in quo prætermissa est prima Actio, & eius loco reperitur breuis quædam epitome eiusdem Concilij, cui præfixa est hæc Marciani ad Synodũ oratio: & post epitomen sequitur secunda Actio, & aliæ per ordinem vsq; ad finem.

A Καὶ καθεσθέντων τῶν μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ὑπερφυεστάτης συγκλήτου ἐν τῷ μέσῳ πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, καὶ ἐκ μὲν τοῦ εὐωνύμου αὐτῶν μέρους καθεσθέντων τῶν ὁσιωτάτων τοποτηρητῶν τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ θεοσεβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας, καὶ

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας, καὶ B

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῶν λοιπῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς τε ἀνατολικῆς, καὶ Ποντικῆς, καὶ Ἀσιανῆς, καὶ Θρᾳκικῆς, τῶν διοικήσεων, ἄνευ τῶν Παλαιστινῶν· ἐκ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτῶν μέρους ὁμοίως καθεσθέντων,

Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, καὶ

Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ

Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας C τῆς πρώτης Μακεδονίας, ὑποτηροῦντος Ἀναστασίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Θεσσαλονίκης, καὶ

Πέτρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Κορίνθου, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ· ἔτι μὴν καὶ τῶν Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· προκειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ἀχράντου εὐαγγελίου, Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, φύλαξ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὡς ἔστη ἐν μέσῳ μετὰ καὶ τῶν συνελθόντων αὐτῷ, ἔφη· Τοῦ μακαριωτάτου, καὶ D ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων πόλεως, κεφαλῆς ὑπάρχοντος πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, προστάξεις ἔχομεν, ἐν αἷς κατηξίωσε διαλαλῆσαι, ὅπως Διόσκορος μὴ συγκαθεσθῇ τῷ συνεδρίῳ. Εἰ δὲ ἐπιχειρήσοι τοῦτο ποιῆσαι, ἐκβληθείη. τοῦτο ἀναγκαῖον ἡμᾶς παραφυλάξαι. εἰ παρίσταται τοίνυν τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλειότητι, ἢ ἐκεῖνος ἐξέλθοι, ἢ ἡμεῖς ἔξιμεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφυέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· ποία γὰρ ἰδικὴ μέμψις ἐπάγεται Διοσκόρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ;

Et residentibus magnificentiss. & gloriosiss. Iudicibus & amplissimo Senatu in medio ante cancellos sanctiss. altaris, & ex læua quidem parte sedentibus sanctiss. & reuerendissimis Episcopis & vicariis Deo amicissimi, sanctiss. & reuerendiss. Leonis Antistitis Priscæ vrbis Romæ, &

Anatolio religiosissimo Archiepiscopo Constantinopolitanæ regiæ ciuitatis, &c. Pag. 41.

Maximo religiosissimo Archiepiscopo Antiochiæ, &

Thalassio religiosissimo Episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &

Stephano religiosiss. episcopo Ephesi, & ceteris religiosissimis episcopis Orientis, & Ponti, & Asianæ, & Thraciæ regionum, exceptis Palæstinis: ex dexterâ vero parte similiter considentibus

Dioscoro religiosissimo Archiepiscopo Alexandriæ, &

Iuuenali religiosissimo Episcopo Hierosolymorum, &

Quintillo religiosissimo Episcopo Heracleæ primæ Macedoniæ, & agente vices Anastasii religiosiss. episcopo Thessalonicensis, &

Petro religiosissimo episcopo Corinthi, & reliquis Ægyptiacæ diœcesis, & Illyrici, insuper etiam & Palæstinis religiosissimis Episcopis; antepositis in medio sacrosanctis & venerabilibus Euangeliis, Paschasinus reuerendissimus episcopus, & vicarius Sedis Apostolicæ, quũ in medio vnà cum his viris reuerendiss. collegis suis stetisset, dixit: Beatissimi atq; Apostolici* viri Papæ vrbis Romæ, quæ est caput omniũ Ecclesiarũ, præcepta habemus præ manibus* quę præcipere dignat⁹ est eius Apostolatus, vt Dioscorus [Alexãdrin. Archiepiscopus] non sedeat in Concilio,* sed audiendus intromittatur. Hoc nos obseruare necesse est. Si ergo præcipit vestra magnificentia, aut ille egrediatur, aut nos eximus. [Quibus in Græco interpretatis per Beronicianũ virum deuotiss. & secretarium sacri Consistorii,] gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerũt: Quid enim specialiter* ingeritur Dioscoro reuerend. episcopo?

Episcopi urbis

præsulis interloquendum, vt

sin autem hoc fuerit aggrediatur, egrediatur.

obijcitur

Paschasinus reuerendissimus Episcopus & Vicarius Sedis Apostolicæ dixit: Cum intromissus fuerit, necesse est vt illi obiiciatur. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Vt iam interfati sumus, * causa quæ obiicitur, specialiter manifestetur. Lucentius reuerendissimus Episcopus & vicarius Sedis Apostolicæ dixit: Iudicii sui necesse est eum dare rationem, quia cum personam iudicandi non haberet, præsumpsit, & Synodum ausus est facere sine authoritate Sedis Apostolicæ, quod nunquam * licuit, neque vnquam factum est. Paschasinus vero reuerendissimus Episcopus & vicarius Sedis Apostolicæ dixit: Nos contra præcepta beatissimi atque Apostolici Papæ gubernatoris Sedis Apostolicæ venire non possumus, nec contra Ecclesiasticas regulas, vel contra Patrum instituta. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Conuenit vos specialiter, quid errauerit exponere. Lucentius vir venerandus Episcopus & vicarius Sedis Apostolicæ dixit; Non patimur tantam iniuriam nec vobis fieri, nec nobis, vt iste sedeat, cui iudicandus aduenit. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Si iudicis obtines personam, non vt * accusator debes prosequi. Et Dioscoro religiosissimo Episcopo Alexandriæ, secundum iussionem gloriosissimorum Iudicum & amplissimi Senatus residente in medio, & residentibus Romanis & reuerendissimis Episcopis in propriis locis, & tacentibus, Eusebius religiosissimus Episcopus Dorylæi ciuitatis, transiens in medium dixit: Per salutem vos Dominorum vniuersi mundi, iubete etiam preces meas legi, sicut placuit piissimo Imperatori. Læsus sum à Dioscoro: læsa est Fides. Occisus est Flauianus sanctus Episcopus. [lacrymis impleor:] simul mecum iniuste ab eo * damnatus est. Iubete preces meas perlegi. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Preces legantur. Et residente in medio eorum, iussione consessus, Eusebio reuerendissimo Episcopo, Beronicianus vir deuotus, à secretis sacri Consistorii, acceptas ab ipso preces recitauit.

* culpa
* [illegible]
* accusator debes defendere
Pag. 42.
* depositus

Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ φύλαξ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· αὐτοῦ εἰσελθόντος, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐκείνῳ ἀντιτεθῆναι. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφανέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· κατὰ τὰ ἤδη διαλαληθέντα, ἰδικῶς ἡ αἰτία φανερούσθω, ἐν ᾗ ὑπόκειται. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν τόπον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας εἶπε· τῆς ἰδίας κρίσεως λόγον ἀποδότω· πρόσωπον γὰρ ἥρπασε τοῦ κρίνειν, ὅπερ οὐκ ἐκέκτητο· καὶ σύνοδον ἐτόλμησε ποιῆσαι ἐπιτροπῆς δίχα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὅπερ οὐδέποτε γέγονεν, οὐδὲ ἐξὸν γενέσθαι. Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον εἶπεν· ἡμεῖς ὑπεναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου, καὶ χειρίζοντος τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ἐλθεῖν οὐ δυνάμεθα, οὔτε μὴν ὑπεναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, ἢ πατρικῶν παραδόσεων. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφανέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· ἁρμόζει ὑμᾶς ἰδικῶς τί ἔπταισε σαφηνίσαι. Λουκήνσιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον ἐπέχων, ἔφη· οὐχ ὑπομένομεν τοσαύτην ὕβριν γενέσθαι ἡμῖν τε, καὶ ὑμῖν, ὥστε καθεσθῆναι τοῦτον, τὸν ἐπὶ κρίσει παραγενόμενον. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφανέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· εἰ δικαστοῦ ἐπέχεις πρόσωπον, ὡς δικαζόμενος οὐκ ὀφείλεις δικαιολογεῖσθαι. καὶ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, καθεσθέντος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ καθεσθέντων τῶν Ῥωμαίων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις, καὶ ἡσυχασάντων, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαίων πόλεως, προελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπε· τὴν σωτηρίαν ὑμῖν τῶν δεσποτῶν τῆς οἰκουμένης, κελεύσατε τὰς δεήσεις τὰς ἐμὰς ἀναγνωσθῆναι, καθὼς προσέσχε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ. ἠδίκημαι παρὰ Διοσκόρου, ἠδίκηται ἡ πίστις· ἐφονεύθη Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος. ἅμα ἐμοὶ καθῃρέθη ἀδίκως παρ' αὐτοῦ. κελεύσατε τὰς δεήσεις μου ἀναγνωσθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις. καὶ καθεσθέντος ἐν τῷ μέσῳ Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου κατὰ κέλευσιν πάντων, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὰς δεήσεις, ἀνέγνω.

A

ΔΕΗΣΕΙΣ ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Δορυλαίου πρὸς τοὺς βασιλεῖς, Οὐαλεντινιανὸν, καὶ Μαρκιανόν.

Τοῖς φιλοχρίστοις, καὶ εὐσεβεστάτοις βασιλεῦσιν ἡμῶν Φλαυΐοις, Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐσεβίου τοῦ ἐλαχίστου ἐπισκόπου Δορυλαίου, ποιουμένου τὸν λόγον ὑπέρ τε ἑαυτοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν ὁσίοις Φλαβιανοῦ τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. B

Σκοπὸς τῷ ὑμετέρῳ κράτει, ἁπάντων μὲν τῶν ὑπηκόων προνοεῖσθαι, καὶ χεῖρα ὀρέγειν ἅπασι τοῖς ἀδικουμένοις, μάλιστα δὲ τῶν εἰς ἱερωσύνην τελειωτῶν, καὶ ἐν τούτῳ τὸ θεῖον θεραπεύοντες, παρ' οὗ τὸ βασιλεύειν ὑμῖν, καὶ κρατεῖν τῶν ὑφ' ἡλίῳ δεδώρηται. ἐπεὶ οὖν πολλά, καὶ δεινά, καὶ παρὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν, ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, καὶ C ἡμεῖς πεπόνθαμεν παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, προσῄειμεν τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, τῶν δικαίων ἀξιοῦντες τυχεῖν. τὰ δὲ τοῦ πράγματος ἐν τούτοις. * ἐπεὶ τῆς ἔναγχος γενομένης συνόδου ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, ἣν ὄφελόν * γε μὴ γενέσθαι, ἵνα μὴ κακῶν, καὶ ταραχῆς τὴν οἰκουμένην ἐμπλήσῃ, ὁ χρηστὸς Διόσκορος, παρ' οὐδὲν θέμενος τὸν τοῦ δικαίου λόγον, καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, ὁμόδοξος ὢν, καὶ ὁμόφρων Εὐτυχοῦς τοῦ ματαιόφρονος, καὶ αἱρετικοῦ, λανθάνων δὲ D τοὺς πολλούς, ὡς ὕστερον ἑαυτὸν ἐφανέρωσεν, εὑρὼν καιρὸν τὴν γενομένην παρ' ἐμοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς τοῦ ὁμοδόξου αὐτοῦ κατηγορίαν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐξενεχθεῖσαν ψῆφον παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ τοῦ ἐπισκόπου, πλῆθος ἀτάκτων ὄχλων συναγαγὼν, καὶ δυναστείαν ἑαυτῷ διὰ χρημάτων πορισάμενος, τήν τε εὐσεβῆ θρησκείαν τῶν ὀρθοδόξων, τό γε ἧκον εἰς αὐτὸν, ἐλυμήνατο, καὶ τὴν κακοδοξίαν Εὐτυχοῦς τοῦ μονάζοντος, ἥ τις ἄνωθεν, καὶ ἐξ ἀρχῆς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἀπεκηρύχθη, ἐβεβαίωσεν. ἐπεὶ οὖν οὐ μι- E κρὰ τὰ τετολμημένα αὐτῷ κατά τε τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, καὶ καθ' ἡμῶν. δεόμεθα, καὶ προσπίπτομεν τῷ ὑμετέρῳ κράτει, θεσπίσαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον ἀπολογήσασθαι τοῖς παρ' ἡμῶν αὐτῷ ἐπαγομένοις· δηλαδή, τῶν παρ' αὐτοῦ καθ' ἡμῶν πεπραγμένων ὑπομνημάτων, ἀναγινωσκομένων ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου· δι' ὧν δυνάμεθα ἀποδεῖξαι αὐτὸν καὶ ἀλλότριον ὄντα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ αἵ- F ρεσιν ἀσεβείας πεπληρωμένην κρατύναντα, καὶ ἀδίκως ἡμᾶς καθελόντα, καὶ τὰ δεινὰ ἡμᾶς κατεργασάμενον, θείων, καὶ προσκυνουμένων ὑμῶν μανδάτων καταπεμπομένων τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐφ' ᾧ τε ἡμῶν, καὶ τοῦ προειρημένου Διοσκόρου διακοῦσαι, καὶ ἀνενεγκεῖν εἰς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας πάντα τὰ πραττόμενα πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ἀθανάτῳ ὑμῶν κρα-

Marg.: * ἴσως, καὶ — * ἴσως, γε

* EPISTOLA EVSEBII Dorylæi, ad Imperatores Valentinianum & Marcianum.

Marg.: PRECES

Amatoribus Christi, religiosiss. & piissimis Imperatoribus nostris Flauijs Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis, ab Eusebio humillimo Episcopo Dorylæi faciente verba pro se & pro orthodoxa Fide, & sanctæ memoriæ quondam Flauiano Episcopo Constantinopol. ciuitatis.

INtentio & propositum est * clementiæ vestræ, vniuersis quidem sibi subditis prouidere, & manum porrigere omnibus iniuste oppressis, præcipue tamen fungentibus sacerdotio: in hoc diuinitati placentes, à quâ vobis imperare & dominari sub hoc sole donatum est. Ergo quoniam multa & dira & contra omnem consequentiam, Fides, quæ in Christum est, & nos sumus perpessi à reuerendissimo Dioscoro Episcopo Alexandriæ magnæ ciuitatis, adimus vestram pietatem, supplicantes iustitiam promereri. Causa autem in his est. In nuper facto Concilio in Ephesiorum metropoli, quod * vtile fuit non fieri, vt non malis & perturbationibus vniuersum mundum repleret, suauis iste Dioscorus pro nihilo ponens iustitiæ rationem & Dei timorem, similis constitutus & consentaneus Eutychi vaniloquo & hæretico, occultus autem multis, sicut postea seipsum manifestauit, inueniens tempus ex facta à me aduersus Eutychem eius similem accusatione, & sententia in eum à sanctæ memoriæ Flauiano Episcopo prolata, multitudinem seditiosorum populorum congregans, & potentiam sibi pecuniis acquirens, piam religionem catholicorũ, quantum ad ipsum pertinet, violauit; & perfidiam Eutychis monachi, quæ olim à sanctis Patribus reprobata est, confirmauit. Quoniam igitur non modica sunt, quæ ab ipso vsurpata sunt aduersus Christi Fidem & aduersus nos; prouoluti precamur vestram clementiam, vt præcipiatis reuerendissimum Episcopum Dioscorum respondere de his, quæ à nobis ei ingeruntur, relectis * sine dubio in hoc Concilio monimentis ab eo contra nos gestis, per quæ possumus ostendere eum & alienum esse à catholica Fide, & impietate repletam hæresim roborasse, & iniuste nos * damnantem, & grauia in nos operatum; sacrum & venerabile vestrum mandatum dirigentes sanctæ & vniuersali Synodo religiosissimorum Episcoporum; quò possit inter nos & præfatum Dioscorum audire & perferre ad scientiam vestre pietatis omnia quæ geruntur, ad quod placuerit vestræ * clementiæ: quod consecuti,

Marg.: mansuetud. — vtinam non fuisset facta. — scilicet in sancto — depositisti — immortali celsitudini

incessanter offeremus Deo preces pro A vestro æterno imperio, sacratissimi Imperatores.

Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Soluantur quæ ingeruntur. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Præcepit piissimus Imperator Synodum celebrari; quæ secundùm sacrum nutum piissimi Imperatoris nostri congregata est. De his autem, quæ gesta sunt propter Constantinopolitanæ sanctæ Ecclesiæ quondam Episcopum Flauia- B num, monimenta sunt facta in sancto Concilio, & ea postulo recenseri. Eusebius religiosissimus Episcopus Dorylæi dixit: Hæc & nos postulamus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Omnia quæ in hoc negotio subsecuta sunt, per ordinem recitentur. Et antequam legerentur, Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Supplico per vestram magnificentiam, in primis quæ de Fide sunt examinari. C Gloriosissimi Iudices & amplissimus

Pag. 43. Senatus dixerunt: Interim aduersus accusationem te conuenit respondere. Ergo sustine actorum fieri lectionem, quod & ipse fieri postulasti. Constantinus deuotissimus à secretis sacri consistorii dixit: Habentur sacræ litteræ, * sæpius directæ pro Synodo pridem facta, præ manibus ad legendum. (* diuersimode)

Et ex codice recitauit.

ρυφῇ. καὶ τούτου τυχόντες ἀδιαλείπτους εὐχὰς ἀναπέμψομεν ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους, θειότατοι βασιλεῖς. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διαλυέσθω τὰ ἐπαγόμενα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐκέλευσεν ὁ εὐλαβέστατος βασιλεὺς σύνοδον συγκροτηθῆναι· καὶ δὴ συγκροτεῖται κατὰ θεῖον νεῦμα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ἡμῶν. περὶ δὲ τῶν πεπραγμένων διὰ τὸν γενόμενον ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἁγίας ἐκκλησίας Φλαβιανὸν, ὑπομνήματά εἰσι πεπραγμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. καὶ παρακαλῶ ἀναγνωσθῆναι. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ἐξαιτοῦμεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· πάντα τὰ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ παρακολουθήσαντα, κατὰ τάξιν ἀναγινωσκέσθω. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἐν πρώτοις τὰ τῆς πίστεως γυμνασθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τέως πρὸς τὴν κατηγορίαν ἀποκρίνασθαί σε προσήκει. ὅθεν περίμεινον τὴν τῶν πεπραγμένων γίνεσθαι ἀνάγνωσιν, ὅπερ καὶ αὐτὸς γενέσθαι ἐζήτησας. Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, εἶπεν· ἔστι τὰ θεῖα γράμματα, τὰ διαφόρως ἀποσταλέντα περὶ τῆς συνόδου τῆς πρώην γενομένης, μετὰ χεῖρας, καὶ ἀναγνώσομεν. καὶ ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω.

D

EPHESI ACTA.

EPISTOLA DIVÆ MEmoriæ Theodosii Imperatoris, ad Dioscorum Alexandriæ Episcopum.

Imperatores Cæsares Theodosius & Valentinianus, victores ac triumphatores, maximi, semper venerabiles Augusti, Dioscoro. E

CVnctis constitit manifestum, quia nostræ Reipubl. status & omnia humana, diuina pietate moderantur, atque firmantur. Deo enim propitio constituto, prospere & secundùm vota nostra gubernari res & proficere solent. Imperium ergo * diuino nutu sortiti, subditis pro pietate &, mansuetudine F similiter necessario plurimam sollicitudinem impartimur, quatenus & vera religio, & nostra Respubl. cultu Dei purissimo & pietate firmata præfulgeat. Quoniam igitur in præsenti subita emergente dubitatione, ad catholicæ & Apostolicæ doctrinæ, ac nostræ * Fidei custodiam, quæ, vt fit, diuersis sententiis * impugnata, conturbat & confundit hominum sensus & animas, intolerabile duximus,

(* à diuina prouidentia sortiti, subiectorum pietati & solicitudini necessario) (* orthodoxæ) (* distrahens)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ

λήξεως αὐτοκράτορος Θεοδοσίου, τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Αὐτοκράτορες, Καίσαρες, Θεοδόσιος, καὶ Οὐαλεντινιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, Διοσκόρῳ.

ΑΠασι δῆλον καθέστηκεν, ὅτι περ ἡ τῆς ἡμετέρας πολιτείας κατάστασις, καὶ πάντα τὰ ἀνθρώπινα, τῇ περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ συνέχεταί τε, καὶ κρατύνεται· καὶ τοῦ κρείττονος εὐμενοῦς τυγχάνοντος, δεξιῶς, καὶ κατὰ γνώμην προβαίνειν πέφυκε, καὶ διοικεῖσθαι τὰ πράγματα. βασιλείαν τοίνυν παρὰ τῆς θείας λαχόντες προνοίας, τῆς τῶν ὑπηκόων εὐσεβείας τε, καὶ εὐπραγίας, ἀναγκαίως πλείστην ὅσην φροντίδα ποιούμεθα· ὥστε καὶ τὴν ἀληθῆ θρησκείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς πολιτείαν, τῇ περὶ τὸ κρεῖττον εἰλικρινεῖ θεραπείᾳ τε, καὶ εὐσεβείᾳ συγκροτουμένας, ἐκλάμπειν. ἐπὶ τοῦ παρόντος τοίνυν ἀνακυψάσης ἐξαίφνης ἀμφιβολίας τινὸς, εἰς τὴν τοῦ καθολικοῦ, καὶ ἀποστολικοῦ δόγματος τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου πίστεως παραφυλακὴν, ἥ τις, ὡς εἰκὸς, διαφόροις ἐννοίαις ἀνθέλκουσα, διαταράττει τε, καὶ συγχεῖ τὰς τῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεις τε,

A καὶ ψυχαῖς, οὐκ ἀνεκτὸν νομίσαντες τὸ τοιοῦτον ἀτόπημα παριδεῖν, ὡς ἂν μὴ τοῦτο παρορασθὲν εἰς ὕβριν αὐτοῦ τοῦ κρείττονος ἀνατρέχειν δόξειεν, ἐθεσπίσαμεν κατὰ ταὐτὸ συνελθόντων ὁσιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἀνδρῶν, οἷς πλεῖστος εὐσεβείας τε, καὶ τῆς ὀρθοδόξου, καὶ ἀληθινῆς πίστεως λόγος καθέστηκε, πᾶσαν μὲν τοιαύτην, ἀκριβοῦς ζητήσεως προτεθείσης, διαλυθῆναι ματαίαν ἀμφισβήτησιν, τὴν δὲ ἀληθινὴν, καὶ τῷ Θεῷ φίλην, τουτέστι, τὴν ὀρθόδοξον κρατυνθῆναι πίστιν.

B Καὶ ἡ σὴ τοιγαροῦν ὁσιότης προσλαβοῦσα σὺν ἑαυτῇ δέκα μὲν εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους τῶν ὑπὸ τὴν αὐτῆς διοίκησιν μητροπολίτας, ἑτέρους δὲ δέκα ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, λόγῳ τε, καὶ βίῳ κεκοσμημένους, ὀρθότητι, καὶ τῆς ἀπλανοῦς, καὶ ἀληθινῆς πίστεως εἰδήσει τε, καὶ διδασκαλίᾳ παρὰ πᾶσιν ἐκλάμποντας, ταῖς πλησίον καλάνδαις Αὐγούσταις, τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν τῆς Ἀσίας καταλαβεῖν ἀνυπερθέτως σπουδασάτω· μηδενὸς ἑτέρου δηλαδὴ παρὰ τοὺς προειρημένους

C τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ παρενοχλήσοντος· ὡς ἂν πάντων ὁμοῦ τῶν ὁσιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, οὓς συνελθεῖν διὰ θείων ἡμῶν συλλαβῶν ἐθεσπίσαμεν, κατὰ τὴν προγεγραμμένην συνδραμόντων πόλιν, καὶ * ἀκριβεστάτην προτεθέντων ἔρευναν τε, καὶ ζήτησιν, πᾶσα μὲν ἐκποδὼν σκαιὰ γένηται πλάνη, κρατυνθείη δὲ, καὶ συνήθως ἐκλάμψοι, τὸ τῆς ὀρθοδόξου, καὶ ἀληθινῆς, καὶ προσφιλεστάτης τῷ σωτῆρι ἡμῶν Χριστῷ πίστεως δόγμα· ὅπερ ἅπαντες

D εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀρραγὲς, καὶ ἀσάλευτον διαφυλάξουσιν, εὐμενοῦς ὄντος τοῦ κρείττονος. εἰ δέ τις τὴν οὕτως ἀναγκαίαν, καὶ τῷ Θεῷ φίλην παριδεῖν ἕλοιτο σύνοδον, καὶ μὴ πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸν προειρημένον καιρὸν τὸν ἀφορισθέντα καταλάβοι τόπον, οὐδεμίαν ἕξει πρὸς τὸ κρεῖττον, ἢ πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν ἀπολογίαν· ἱερατικὴν δὲ παραιτούμενος συλλογὴν οὐκ ἀγαθῷ συνειδότι τὴν ψυχὴν ἀναγκαίως πληχθήσεται). Θεοδώρητον μέντοι τὸν ἐπίσκοπον

E Κύρου τῆς πόλεως, ὃν ἤδη ἐκελεύσαμεν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μόνῃ ἐκκλησίᾳ σχολάζειν, θεσπίζομεν μὴ πρότερον ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἐὰν μὴ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνδοκοῦσῃ δόξῃ καὶ αὐτὸν παραγενέσθαι, καὶ κοινωνὸν γενέσθαι τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου. εἰ δὲ περὶ αὐτοῦ διχόνοιά τις ἀνακύψῃ, χωρὶς αὐτοῦ τὴν ἁγίαν σύνοδον συνελθεῖν, καὶ τυπῶσαι τὰ κελευσθέντα προστάττομεν. ἐδόθη τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Ἀπριλλίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τὴν ὑπατείαν Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων.

F Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου εἶπε· τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ τοῖς ἄλλοις εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, ὥστε παραγενέσθαι εἰς τὴν σύνοδον. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· εἰσίτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος Θεοδώρητος, κοινωνήσων τῇ συνόδῳ· ἐπειδὴ καὶ ἀποκατέστησεν αὐτῷ τὴν ἐπισκοπὴν ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων, καὶ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος βασιλεὺς παρεῖναι αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐθέσπισε,

* ἀκριβεστάτης

huiusmodi delictum contemnere, ne per talem negligentiam ipsi Deo inferre contumelias videremur. Ideoque sanximus, in vnum sanctissimos & Deo placitos conuenire viros, * quibus pro pietate catholica, atque vera Fide * plurimus sermo est, vt vniuersa quidem talis vana dubitatio, subtili proposita inquisitione soluatur, vera autem & Deo amica Fides catholica firmetur. Igitur & tua sanctitas, sumptis secum decem reuerendissimis metropolitis Episcopis, qui sub tua degunt diœcesi, & aliis similiter decem sanctis Episcopis sermone & vita ornatis, qui in doctrina & scientia rectæ & * immaculatæ Fidei apud cunctos eminent, proximis kalendis Augustis Ephesum metropolim Asiæ conuenire absque vlla dilatione festinet, nullo scilicet alio præter prædictos viros sanctam Synodum molestante: quatenus vniuersis sanctissimis & beatissimis Episcopis, quos conuenire per sacras nostras epistolas sanximus, ad prædictam concurrentibus ciuitatem, & subtilissime inuestigantibus & quærentibus, omnis de medio error contrarius auferatur, catholica autem doctrina & orthodoxæ Fidei Saluatoris nostri Christi amicissima solidetur, & consuete effulgeat: quod vniuersi in posterum inconcussum, Deo propitio, & intemeratum custodiant. Si quis vero tam necessariam & Deo amicam Synodum prætermiserit, & non omni virtute secundum prædictum tempus ad præfinitum locum peruenerit, nullam excusationem neque apud Deum, neque apud nostram inueniet pietatem. Sacerdotalem enim conuentum nonnisi quis mala propria conscientia sauciatus euitat. Theodoretum sane Episcopum Cyri ciuitatis, quem pridem iussimus suæ soli vacare Ecclesiæ, sancimus non prius ad sanctam Synodum conuenire, nisi vniuerso sancto placuerit conuenienti Concilio & ipsum concurrere, & pariter interesse. Si vero aliqua discordia de eo emerserit, absque illo sanctam Synodum conuenire, & quæ iussa sunt, ordinare præcipimus. Datum tertio Kalend. Aprilis, Constantinopoli, * Zenone & Posthumiano viris clariss. Coss.

ad quos maxime spectat pietatis & orthodoxæ veræque Fidei ratio, vt

plurima cura est, vt

ab omni errore aliena, veraq. Fidei

Pag. 44.

post Zenonis & Posthumiani clarissimorum virorum consulatum;

CHALCEDONE ACTA.

Constantinus deuotissimus à secretis sacri consistorii dixit: Eodem tenore scriptum est & aliis reuerendissimis Episcopis, vt in Synodum conuenirent. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Ingrediatur & reuerendissimus Episcopus Theodoretus, vt sit particeps Synodi, quia & restituit ei Episcopatum sanctissimus Archiepiscopus Leo, & sacratissimus & piissimus Imperator sanxit eum adesse sanctæ Synodo.

Et ingresso Theodoreto reuerendissimo Episcopo, Ægyptii & Illyriciani & Palæstini reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Misere mini; Fides perit; istum Canones eiiciunt: hunc foras mittite, magistrum Nestorii foras mittite. Orientales & Pontici, & Asiani, & Thraces reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nos in pura charta subscripsimus. Manichæos foras mittite, inimicos Flauiani foras mittite, aduersarios Fidei foras mittite. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Cyrillus cur eiicitur, qui ab isto est anathematizatus? Orientales & Pontici, & Asiani, & Thraces reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Dioscorum homicidam foras mitte. Dioscori acta quis ignorat? Ægyptii & Illyriciani & Palæstini reuerend. Episcopi clamauerunt: Multos annos Augustæ. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Homicidas foras mitte. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Augusta Nestorium eiecit: multos annos catholicæ Augustæ. Synodus orthodoxa Theodoretum non suscipit. Theodoretus reuerendissimus Episcopus transiens in medium dixit: Preces obtuli sacratissimis & piissimis & Christianissimis mundi Dominis, & enarraui quæ in me acta sunt funera, & precor has * perlegi. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Theodoretus reuerendissimus Episcopus proprium recipiens locum à sanctissimo Episcopo inclytæ vrbis Romæ, in locum nunc accusatoris ingressus est. Vnde patiamini, ea quæ inchoata sunt, finiri; vt * ne aliqua confusio auditorio fiat. Præiudicium enim ex * persona reuerendissimi Theodoreti Episcopi nulli generabitur, reseruata videlicet post hæc omni * accusatione & vobis & illi, * & quæ inuicem exercere volueritis: [quia rectam tenet Fidem,] * maxime cum & sine scriptis appareat, * & testimonium catholicæ Fidei perhibens reuerendissimus Episcopus Antiochiæ magnæ ciuitatis. Et postquam sedit in medio reuerendissimus Episcopus Theodoretus, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Dignus, dignus. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nolite eum dicere Episcopum, non est Episcopus: impugnatorem Dei foras mittite, Iudæum foras mittite. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Orthodoxum Synodo, seditiosos foras mittite, homicidas foras mittite. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Impugnatorem Dei foras mittite: qui iniuriam dixit in Christum foras mittite. Multos annos Augustæ, multos annos Imperatori, catholico Imperatori multos annos. Cyrillum iste anathematizauit.

examinari.

fiat aliqua diffusione auditorium fiat.

præsentia

potestate dicendi

si qua

etiam si maxime sine scri

A καὶ εἰσελθόντος Θεοδωρήτου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰλλυρικιανοί, καὶ Παλαιστινοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἐλεήσατε· ἡ πίστις ἀπόλλυται· οἱ κανόνες τοῦτον ἐκβάλλουσι· τοῦτον ἔξω βάλε· τὸν διδάσκαλον Νεστορίου ἔξω βάλε. Οἱ Ἀνατολικοί, καὶ Ποντικοί, καὶ Ἀσιανοί, καὶ Θρᾶκες, εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· εἰς ἄγραφα ὑπεγράψαμεν, ἐτυπτήθημεν, καὶ ὑπεγράψαμεν· τοὺς Μανιχαίους B ἔξω βάλε· τοὺς ἐχθροὺς Φλαβιανοῦ ἔξω βάλε· τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως ἔξω βάλε. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· Κύριλλος διὰ τί ἐκβάλλεται, ὁ παρὰ τούτου ἀναθεματισθείς; Οἱ ἀνατολικοί, καὶ Ποντικοί, καὶ Ἀσιανοί, καὶ Θρᾶκες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· Διόσκορον τὸν φονέα ἔξω βάλε. Διοσκόρου τὰς πράξεις τίς οὐκ οἶδεν; Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Ἰλλυρικιανοί, καὶ Παλαιστινοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι C ἐξεβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστας. Οἱ Ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τοὺς φονέας ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἡ Αὐγοῦστα Νεστόριον ἐξέβαλε· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς ὀρθοδόξου· ἡ σύνοδος Θεοδώρητον οὐ δέχεται· Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκα τοῖς θειοτάτοις, καὶ εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις D δεσπόταις τῆς οἰκουμένης· καὶ διηγησάμην τὰς εἰς ἐμὲ γενομένας σφαγάς, καὶ ἀξιῶ ταύτας ἀναγνωσθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τὸν οἰκεῖον ἀπολαβὼν τόπον παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Ῥώμης, εἰσῆλθε νῦν κατηγόρου τάξιν ἐπέχων. ὅθεν ἀνάσχεσθε ὑπὲρ τοῦ μὴ σύγχυσιν γενέσθαι τῇ ἀκροάσει, τὰ ἀρχὴν λαβόντα περαιωθῆναι· πρόκριμα γὰρ ἀπὸ τοῦ παρεῖναι τὸν εὐλαβέστατον Θεοδώρητον οὐδενὶ γενήσεται, φυλαττομένου δηλονότι μετὰ ταῦτα παντὸς λόγου καὶ E ὑμῖν, καὶ ἐκείνῳ, εἴ τινα ἀμοιβαίως ἐγγυμνάζειν βουληθείητε· εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἐν τοῖς ἀγράφοις φαίνεται ὀρθοδοξίαν αὐτῷ μαρτυρῶν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως. καὶ μετὰ τὸ καθεσθῆναι ἐν τῷ μέσῳ Θεοδώρητον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἄξιος, ἄξιος. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· μὴ λέγετε αὐτὸν ἐπίσκοπον· F οὐκ ἔστιν ἐπίσκοπος· τὸν θεομάχον ἔξω βάλε, τὸν Ἰουδαῖον ἔξω βάλε. Οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν ὀρθόδοξον τῇ συνόδῳ· τοὺς στασιαστὰς ἔξω βάλε· τοὺς φονέας ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν θεομάχον ἔξω βάλε· τὸν ὑβρίσαντα τὸν Χριστὸν ἔξω βάλε· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστας· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· τῆς ὀρθοδόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη. Κύριλλον οὗτος ἀνεθεμάτισεν.

Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν φονέα Διόσκορον ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου· φωνὴν οὐκ ἔχει· ἐπὶ πάσης τῆς συνόδου καθῄρηται. Βασίλειος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως Ῥοδόπης, ἀναστὰς εἶπε· καὶ παρ' ἡμῶν Θεοδώρητος καθῄρηται. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· καὶ Κυρίλλου Θεοδώρητος κατηγόρησε· Κύριλλον ἐκβάλλομεν, ἐὰν Θεοδώρητον λάβωμεν. οἱ κανόνες τοῦτον ἐξέβαλον· τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπεστράφη. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· αἱ ἐκβοήσεις αἱ δημοτικαὶ, οὔτε ἐπισκόποις πρέπουσιν, οὔτε τὰ μέρη ὠφελήσουσιν· ἀνάσχεσθε τοίνυν πάντων τὴν ἀνάγνωσιν γίνεσθαι. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἕνα ἐκβάλετε, καὶ πάντες ἀκούομεν· δι' εὐσέβειαν κράζομεν, διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ταῦτα λέγομεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· μᾶλλον ἀνάσχεσθε κατὰ Θεὸν τὴν ἀκρόασιν γίνεσθαι, καὶ συγχωρήσατε πάντα κατὰ τάξιν ἀναγνωσθῆναι. καὶ ἡσυχασάντων πάντων, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος.

ΘΕΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ, ΓΡΑΦΕΝ ΔΙΟΣΚΟΡΩ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Ἦλθεν εἰς ἀκοὰς τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ὅτι πολλοὶ τῶν εὐλαβεστάτων κατὰ τὴν ἑῴαν ἀρχιμανδριτῶν ἅμα τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς πρός τινας λεγομένους νοσεῖν τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν ἐπισκόπους, ἔν τισι τῶν ἀνατολικῶν, δυσχεραίνουσί τε, καὶ ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. τούτου τοίνυν ἕνεκα ἔδοξε τῇ ἡμετέρᾳ ὁσιότητι, τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Βαρσουμᾶν, ἐπὶ καθαρότητι βίου, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει εὐδοκιμοῦντα, παραγενέσθαι εἰς τὴν Ἐφεσίων πόλιν, καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντα πάντων τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ θεοσεβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, συνεδρεῦσαι τῇ τε σῇ ὁσιότητι, καὶ πᾶσι τοῖς ἐκεῖσε συνερχομένοις ἁγιωτάτοις πατράσιν, οὕτω τε τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα περὶ πάντων τυπωθῆναι. καταξιωσάτω τοίνυν ἡ σὴ θεοσέβεια, συνορῶσα, ὡς πᾶσα ἡμῖν φροντὶς περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καθέστηκεν, εὐμενῶς τε τόν τε προειρημένον εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην ὑποδέξασθαι, καὶ παρασκευάσαι αὐτὸν τῆς ὑμετέρας ἁγίας συνόδου κοινωνῆσαι. ἐδόθη ἰδοῖς μαΐαις ἐν Θεράλλῳ, ὑπατείᾳ Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων. Ὁ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

A Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Homicidam Dioscorum foras mittite. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Multos annos Senatui. Vocem non habet. coram vniuersa Synodo damnatus est. Basilius reuerendissimus Episcopus Traianopolis prouinciæ Rhodopæ, exurgens dixit: Et à nobis Theodoretus damnatus est. Pag. 45. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: B Et Cyrillum Theodoretus accusauit. Cyrillum eiicimus, si Theodoretū acceperimus. Canones istum * eiiciunt. hunc Deus auersatus est. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Acclamationes istæ populares neque Episcopos decent, neque partes iuuant. Patiamini ergo vniuersorum fieri lectionem. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Vnum eiicite, & omnes audimus. C Pro pietate clamamus, pro catholica Fide hæc dicimus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Magis acquiescite secundum Deum audientiam fieri, & permittite omnia secundum ordinem recenseri. Et quiescentibus cunctis, Constantinus deuotissimus agens in rebus, & à secretis sacri consistorii, ex eodem codice recitauit.

* deiecerunt.

Ephesi Acta, & Chalcedone lecta,

D

SACRAE LITTERAE SCRIPTAE venerandissimo Episco Alexandriæ Dioscoro.

PEruenit ad nostræ serenitatis auditum, quia multi reuerendissimi Orientales Archimandritæ, qui Nestoriana impietate ægrotare dicuntur, in quibusdam Orientalium ciuitatibus constituti, * laborarent, & pro catholica Fide contenderent. Hac ergo de causa nostræ serenitati complacuit, E religiosissimum presbyterum & archimādritam Barsumam, puritate vitę & catholica Fide probatissimum, adesse Ephesinæ ciuitati, & tenentem locum cunctorum Orientalium Archimandritarum, consedere tam tuę sanctitati, quàm vniuersis sanctissimis Patribus ibidem conuenientibus; quatenus Deo placita de omnibus sententia proferatur. Dignetur proinde tua religio, peruidens quia omnis nobis est pro catholica Fide sollicitudo, affectuose & F prædictum reuerendissimum archimādritam suscipere, & operam dare, vestræ eum sanctæ Synodi participem fieri. Data Idib. Maij, Theralli, Protogene viro clariss. Cons. & qui fuerit nunciatus.

* agonizarent.

Eodem tenore scriptum est Iuuenali reuerendissimo Episcopo Hierosolymorum. Idem ipse de eodem sacro codice recitauit.

A

SACRAE LITTERAE
Barsumæ reuerendissimo Archimandritæ destinatæ.

NOstram pietatem latere non potuit, in quali sint certamine constituti per Orientem religiosissimi & sanctissimi Archimandritæ, pro Fide laborantes catholica, & quosdam Episcopos in ciuitatibus Orientis constitutos, Nestorianæ hæreseos participes auersantes, collaborante etiam orthodoxo populo eisdem religiosissimis Archimandritis. Quoniam igitur & tua sanctitas pro Catholica Fide tantum laborem sustinuit, vt ad nostram perueniret pietatem, iustum esse * duximus, tuam sanctitatem puritate vitæ & catholica Fide * probabilem, ad Ephesinam pergere ciuitatem, & locum tenentem omnium religiosissimorum Archimandritarum Orientalium, considere sanctæ Synodo, quæ ibidem disposita est conuenire, & cum aliis sanctis Patribus & Episcopis, quæ sunt Domino placita, ordinare. Datum pridie Idus Maii in Alexandrianis.

ducimus, *probatam,*

ΘΕΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ, ΚΑΤΑΠΕΜΦΘΕΝ
Βαρσουμᾷ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ.

ΟΥΚ ἔλαθε τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, ἐν οἵῳ καθεστήκασιν ἀγῶνι οἱ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς ἑῴας θεοσεβέστατοι, καὶ ἁγιώτατοι ἀρχιμανδρῖται, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὑπερμαχοῦντες, καὶ τινας τῶν ἐν τ' ἀνατολικαῖς πόλεσιν ἐπισκόπων τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν νοσοῦντας ἀποστρεφόμενοι, τῶν ὀρθοδόξων λαῶν συναγωνιζομένων τοῖς αὐτοῖς θεοσεβεστάτοις ἀρχιμανδρίταις· ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τοσοῦτον ὑπομεμένηκε κάματον, καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν παρεγένετο, δίκαιον εἶναι νομίζομεν τὴν σὴν ὁσιότητα, ἐπὶ καθαρότητι βίου, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει εὐδοκιμοῦσαν, τὴν Ἐφεσίων καταλαβεῖν πόλιν, καὶ τὸν τόπον ἐπέχουσαν πάντων τῶν ἐν τῇ ἑῴᾳ θεοσεβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, συνεδρεῦσαι τῇ ἐκεῖσε τυπωθείσῃ συνελθεῖν ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἁγίων πατέρων, καὶ ἐπισκόπων, τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα τυπῶσαι. ἐδόθη τῇ πρὸ μιᾶς ἰδῶν Μαΐων, ἐν Ἀλεξανδριαναῖς.

B C

Pag. 46. Beronicianus deuotissimus secretarius sacri consistorii ex eodem codice recitauit sacrum commonitorium datum Elpidio viro spectabili, Comiti sacri consistorii.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω θεῖον ὑπομνηστικὸν, δοθὲν Ἐλπιδίῳ τῷ περιβλέπτῳ κόμητι τοῦ θείου συνεδρίου.

D

SAnctæ quidem Synodi pridem apud Ephesum factæ, Nestorii impii contra Deum blasphemia extitit causa: & ideo à sanctis Patribus qui ibidem conuenerunt, dignam suscepit sententiam. Quoniam igitur & nunc altera iterum contra diuinam Fidem excitata est dubitatio, secundam hanc Ephesi fieri Synodum sanximus, mali radicem omnino excidere festinantes; quò vndique conturbationem dogmatis eiicientes, mundam orationis iustitiam in cordibus reseruemus, & sit hoc reipublicæ munimen, & * humanitatis vtilitas. Ideo igitur tam tuam claritatem, quàm Eulogium virum spectabilem, tribunum & notarium prætorianum, ad ministerium elegimus Fidei, sicut probatos, tam in aliis rebus rectissimos, quàm circa Dei cultum opinatissimos, & valentes nostris diligenter iussionibus ministrare de his quæ in Epheso à sancta Synodo fuerint constituta, & nullum fierit tumultum permittere: sed & si quem videritis conturbationibus & tumultui studentem ad læsionem sanctæ Fidei, hunc custodiæ mancipare, & ad nostram perferre notitiam; & causam quidem ordine præuenire, interesse autē iudicio,

humanorum bonorum.

ΤΗΣ μὲν ἤδη γενομένης πρότερον ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου ἡ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς πρὸς τὸν Θεὸν βλασφημία γέγονεν αἰτία· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀξίαν παρὰ τῶν συνελθόντων ἐκεῖσε ἁγίων πατέρων ἐδέξατο ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ καὶ νῦν ἑτέρα πάλιν ἀμφισβήτησις κατὰ τῆς θείας ἐγήγερται πίστεως, τὴν δευτέραν ταύτην ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι σύνοδον ἐθεσπίσαμεν, πάντη τοῦ κακοῦ τὴν ῥίζαν ἀποτμηθῆναι σπουδάζοντες· ἵνα πανταχόθεν τὴν ταραχὴν ἐκβαλόντες τοῦ δόγματος, καθαρὸν τῆς εὐχῆς φυλάττωμεν ἐπὶ τῶν λογισμῶν τὸ δίκαιον· καὶ γένηται τοῦτο τῆς πολιτείας ἀσφάλεια, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καλῶν. διὰ τοῦτο τοίνυν τὴν τε σὴν θαυμασιότητα, καὶ Εὐλόγιον τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον, καὶ νοτάριον πραιτωριανὸν, πρὸς τὴν τῆς πίστεως διακονίαν ἐπελεξάμεθα, ὡς ὑπειλημμένους τά τε ἄλλα ὀρθῶς, καὶ καθαρῶς, τὰ κατὰ τὸ κρεῖττον θρησκεύοντας, καὶ δυναμένους, αὐτούς τε τοῖς ἡμετέροις κελεύσμασι γνησίως διακονήσασθαι περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πραττομένων, καὶ μηδένα θόρυβον μηδαμόθεν συγχωρῆσαι γενέσθαι· ἀλλὰ καὶ εἴ τινα συνίδοιτε ταραχαῖς, καὶ θορύβοις χρώμενον ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἁγιωτάτης πίστεως, τοῦτον ἐν ἀσφαλεῖ ποιήσασθαι, καὶ γνωρίσαι ἡμῖν· καὶ ἐν τάξει μὲν προβιβάσαι τὰ τῆς ὑποθέσεως, παρεῖναι δὲ τῇ κρίσει,

E F

A καὶ παρασκευάσαι ταχεῖαν, καὶ ἐπισκεμμένην τὴν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου δοκιμασίαν γενέσθαι, καὶ γνωρισθῆναι ἡμῖν, τὴν περὶ δικασάντων Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου, παρόντων μὲν, καὶ ἡσυχαζόντων, τάξιν δὲ δικαστῶν μὴ ἐπεχόντων, ἀλλὰ τὴν κοινὴν πάντων τῶν ἄλλων ἁγίων πατέρων περιμενόντων ψῆφον· ἐπειδὴ τὰ πρὶν αὐτῶν κεκριμένα νῦν δοκιμάζεται· μὴ ἐξεῖναι δὲ μηδὲν ἕτερον κινεῖν χρηματικὸν κεφάλαιον, πρὶν ἂν περαιωθῆναι τὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὴν πολιτικὴν διὰ τῶν πρὸς τὸν περίβλεπτον ἀνθύπατον γραφέντων, καὶ τὴν ἐν τοῖς λοιποῖς, ὑμῖν στρατιωτικὴν ἀπεστείλαμεν βοήθειαν· ὥστε ὑμᾶς πρὸς ταῖς οἰκείαις σπουδαῖς καὶ ταύταις ὀχυρωθέντας ταῖς ἐπικουρίαις, ἀρκέσαι δυνηθῆναι πρὸς τὴν τῶν προσταχθέντων πλήρωσιν, τῶν ἄλλων ἁπάντων καλῶν ἀμείνω τυγχάνουσαν, ὅσῳ τὰ θεῖα τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ γνώρισμα ἡμῖν καταστῆσαι τὰ ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ πραχθησόμενα.

Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ Εὐλογίῳ τῷ περιβλέπτῳ τριβούνῳ, καὶ νοταρίῳ. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω θεῖα γράμματα Πρόκλῳ τῷ περιβλέπτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀσίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ πρὸς Πρόκλον, τὸν Ἀσίας ἀνθύπατον.

ΤΗΣ μὲν ἤδη γενομένης πρότερον ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου ἡ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς εἰς τὸν Θεὸν βλασφημία γέγονεν αἰτία· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀξίαν παρὰ τῶν συνελθόντων ἐκεῖσε ἁγίων πατέρων ἐδέξατο ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ νῦν καὶ ἑτέρα πάλιν ἀμφισβήτησις κατὰ τῆς θείας ἐγήγερται πίστεως, τὴν δευτέραν ταύτην ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι σύνοδον ἐθεσπίσαμεν, πάντη τοῦ κακοῦ τὴν ῥίζαν ἀποτμηθῆναι σπουδάζοντες· ἵνα πανταχόθεν τὴν ταραχὴν ἐκβαλόντες τῶν δογμάτων, καθαρὸν τὸν τῆς εὐχῆς φυλάττωμεν ἐπὶ τῶν λογισμῶν τὸ δίκαιον, καὶ γένηται τοῦτο τῆς πολιτείας ἀσφάλεια, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καλῶν. διὰ τοῦτο καὶ Ἐλπίδιον τὸν περίβλεπτον κόμητα τοῦ θείου ἡμῶν συνεδρίου, καὶ Εὐλόγιον τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον, καὶ νοτάριον, πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐπελεξάμεθα, ὡς πρέποντας τῇ εὐσεβείᾳ διακονήσασθαι, ἱκανοὺς ἐπὶ ταύτῃ μαρτυρηθέντας· οἷς βουλόμεθα πρὸς τὴν χρείαν παρὰ σοῦ συνεισενεχθῆναι βοήθειαν, ταραχὴν μὲν ἐξελάσαι τῶν πραττομένων ἐπιχειροῦσι, μηδένα δὲ μηδαμόθεν συγχωρῆσαι γενέσθαι θόρυβον κελευσθεῖσι παρὰ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος. περὶ ὧν εἰ καταμάθοιμεν, ἢ μελλήσειάς σε τῶν διατεθέντων, καὶ μὴ πρὸς ἃ βούλονται, διακονήσασθαι, σὴν βλάβην τὴν σὴν ῥαθυμίαν γενέσθαι προστάζομεν.

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος, Βερονικιανὸς σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

A & operam dare, celerem & circumspectam * probationem à sancta Synodo fieri, & nobis cognitam facere, his qui pridem Eutychetis religiosissimi archimandritæ iudices extiterunt, præsentibus quidem & tacentibus, nullum tamen iudicantium habentibus locum, sed communem aliorum omnium sanctorum Patrum sententiam expectantibus, quoniam ea quæ dudum ab ipsis iudicata sunt, non retractantur. Non licere autem vllum B aliud mouere * ex pecuniariis capitulis, antequam ea quæ de Fide sunt catholica effectui mancipentur. Ideo namque & ciuile per litteras, quas ad virum spectabilem Proconsulem, * ac reliquos scripsimus, & militare vobis auxilium delegauimus; quatenus & vos * super proprium studium his fulciti auxiliis, sufficere possitis ad ea quæ præcepimus, adimplenda: quæ tanto aliis omnibus bonis meliora sunt, quanto solent humanis diuina præcelC lere: & quæ in hac causa fuerint constituta, ad nostram perferre notitiam.

f. discussionem. — *negotium, eloquum* — *& quod in reliquis est, militare* — *præter*

Eodem tenore, Eulogio etiā viro spectabili, tribuno & notario scriptum est. Beronicianus vir deuotus à secretis sacri consistorii, ex ipso codice recitauit similiter sacras litteras directas Proclo viro spectabili proconsuli Asiæ.

IMPERATORIS EPISTOLA ad Proclum proconsulem Asiæ.

D

SAnctæ quidem Synodi pridem apud Ephesum factæ, Nestorii impii contra Deum blasphemia extitit causa: & ideo à sanctis Patribus ibidem conuenientibus dignam suscepit sententiam. Quoniam igitur nunc & altera iterum contra diuinam Fidem excitata est dubitatio, secundam hanc in Epheso fieri Synodum sanximus, mali radicem omnino excidere cupientes; quò vndique conturbationes dogmatis eiicientes, mundam oraE tionis iustitiam in cordibus reseruemus, & sit hoc reipub. munimen, & *humanitatis vtilitas. Ideo igitur & Elpidium virum spectabilem, Comitem sacri nostri consistorii, & Eulogium virum spectabilem, tribunum & notarium, ad hāc causam elegimus, sicut dignos * hoc administrare negotium, & idoneos multorum testimonio comprobatos: quibus volumus necessarium à te conferri F præsidium, per quos omnis ab his quæ aguntur, conturbatio repellatur, & ex nostræ serenitatis iussione nullus tumultus fieri permittatur. A quibus si fuerimus edocti, nostræ à te mansuetudinis præcepta neglecta, & non in omnibus, quibus voluerint, obsecutum, tuam læsionem ex tua negligentia fieri decernemus.

humanorum bonorum — *qui religioni ministrare, & in ea idonei multis.* — Pag. 47.

Idem deuotissimus Beronicianus à secretis sacri Consistorii ex codice recitauit.

A

IMPERATORIS EPISTOLA ad Synodum Ephesinam secundam.

Sanctissimæ Synodo Ephesinæ.

VEllemus quidem absque vlla conturbatione sanctas Ecclesias Dei persistere, & vos sanctis * imminentes Ecclesiis, consuete ea quæ ad diuinitatis placationem pertinent celebrare, & non tantum vobis laborem & afflictionem fieri. Sed quoniam beatissimus Episcopus Flauianus aliqua de sancta Fide mouere voluit aduersus reuerendissimum Archimandritam Eutychem, & Concilium congregans, aliqua cœpit agere: nos quidem sæpius dirigentes ad eundem beatissimum Episcopum, voluimus, quæ mota est, conturbationem compescere, persuasi sufficere nobis traditam à sanctis Patribus in Nicæna Synodo catholicam Fidem; quam & sancta Synodus quæ in Epheso facta est, confirmauit. Sed quoniam sæpius à nobis rogatus idem * beatissimus Episcopus desistere à tali quæstione, ne conturbatio vniuersitati fieret, minime acquieuit: cogitantes non esse tutum, absque vestra sancta Synodo, & vbique sanctarum Ecclesiarum Præsulibus huiusmodi quæstionem de Fide * renouari, necessarium duximus vestram conuenire sanctitatem, quatenus vos, quæ hîc acta sunt, cognoscentes, & quæstionem motam, & omnem diabolicam * stirpem possitis euellere, & eos qui impii Nestorii blasphemiam sectantur, aut * retinent, à sanctis Ecclesiis repellere, Catholicam vero Fidem firmissimam & inconcussam custodiri disponere: quoniam nostra omnis spes, & nostri Imperii firmitas ex Catholica Fide & vestris sanctis orationibus pendet.

Idem deuotissimus Beronicianus à secretis sacri Consistorii ex eodem codice recitauit.

* permanentia in Ecclesiis,
* religiosissimus
* agitari
* radicem
* fouent.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ πρὸς τὴν δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον.

Τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ.

B Ἐβουλόμεθα μὲν ἔξω πάσης ταραχῆς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας * καθεστάναι, καὶ ὑμᾶς τὰς ὑμετέραις ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις προσκαρτεροῦντας, συνήθως τὰ πρὸς τὴν τοῦ κρείττονος θεραπείαν ἱερουργεῖν, καὶ μὴ τοσοῦτον ὑμῖν παρενοχλεῖσθαι πόνον τε, καὶ συντετρίβειν. ἐπειδὴ δὲ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς τινα περὶ τῆς ἁγίας πίστεως ἀνακινεῖν ἐβούλετο πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ κριτήριον συναγαγὼν, τινὰ πράττειν ἤρξατο, ἡμεῖς μὲν πολλάκις ἀποστείλαντες C πρὸς τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον, ἠβουλήθημεν ἀναστεῖλαι τὴν κινουμένην ταραχὴν, πεπεισμένοι ἀρκεῖν ἡμῖν τὴν παραδοθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ὀρθόδοξον πίστιν· ἣν καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ ἐν Ἐφέσῳ, ἐβεβαίωσεν. ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἡμῶν δυσωπούντων τὸν αὐτὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον ἀποστῆναι τῆς τοιαύτης ζητήσεως, ὥστε μὴ τοῦτο αἴτιον γενέσθαι θορύβου πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, οὐκ ἠνέσχετο, ἐννοήσαντες, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς παρεκτὸς τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, καὶ τῶν πανταχοῦ D προεστηκότων τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως ἀνακινῆσαι, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· ὥστε ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα ἐνταῦθα καταμαθόντας, καὶ τὴν κινηθεῖσαν ζήτησιν, πᾶσαν μὲν διαβολικὴν ἐκκόψαι ῥίζαν, καὶ τοὺς τὴν τοῦ ἀσεβοῦς Νεστορίου βλασφημίαν ζηλοῦντας, ἢ συγκροτοῦντας, ἐκ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐκβληθῆναι, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν βεβαίαν, καὶ ἀσάλευτον τυπῶσαι παραφυλαχθῆναι· ἐπειδήπερ πᾶσα ἡ ἡμετέρα ἐλπὶς, καὶ ἡ τῆς E ἡμετέρας βασιλείας ἰσχὺς, τῆς εἰς τὸν Θεὸν ὀρθοδόξου πίστεως ἤρτηται, καὶ τῶν ὑμετέρων ἁγίων προσευχῶν.

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος Βερονικιανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

* συστάσει

IMPERATORIS EPISTOLA ad Dioscorum Alexandrinum.

Dioscoro reuerendissimo Episcopo Alexandriæ.

ANte hac quidem Theodoretum Episcopum Cyri ciuitatis præcepimus in sanctam Synodum minime conuenire, donec de eo, quæ placuerint, Synodus sancta constituat, auersati eum, quia * assumpsit proferre contraria his quæ conscripsit de Fide sanctæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ

* ausus est

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ πρὸς Διόσκορον τὸν Ἀλεξανδρείας.

F

Διοσκόρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Πρώην μὲν Θεοδώρητον, τὸν ἐπίσκοπον Κύρου τῆς πόλεως, ἐθεσπίσαμεν εἰς τὴν * ἁγίαν μὴ ἀπαντῆσαι σύνοδον, μέχρις ἂν τὰ δοκοῦντα ἐπ' αὐτῷ ἡ ἁγία τυπώσῃ σύνοδος, ἀποστραφέντες αὐτὸν, ὡς ἐπιχειρήσαντα ἐναντία ἐκθέσθαι οἷς συνέγραψε περὶ τῆς πίστεως ὁ τῆς ἁγίας μνήμης Κύριλλος ὁ τῆς μεγαλοπόλεως,

* ἁγιωτάτην

A Ἀλεξανδρείας γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεταί τινας τῶν τὰ Νεστορίου φρονούντων ἐπιχειρῆσαι σπουδὴν αὐτοῦ συνεισενεγκεῖν εἰς τὸ ἐκ παντὸς τρόπου εἰς τὴν ἁγίαν παραγενέσθαι σύνοδον, τούτου ἕνεκα ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα τοῖσδε τοῖς θείοις γράμμασι χρήσασθαι πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν· δι' ὧν δῆλον ποιοῦμεν τῇ σῇ θεοσεβείᾳ, καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὅτι περ ἡμεῖς ἑπόμενοι τοῖς κανόσι τῶν ἁγίων πατέρων, οὐ μόνον ἕνεκα Θεοδωρήτου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἀνηκόντων τῇ νῦν συναθροιζομένῃ ἁγίᾳ συνόδῳ, B τὴν αὐθεντίαν, καὶ τὰ πρωτεῖα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ παρέχομεν, ἐπιστάμενοι ἀκριβῶς, ὡς καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος, καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Θαλάσσιος, καὶ πᾶς τοιοῦτος θερμὸς τῆς ὀρθοδοξίας ἐραστὴς, καὶ ζηλωτὴς, ὁμογνώμονες ἔσονται τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ, ἐκλαμπούσῃ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν ἐπί τε τῇ τοῦ βίου σεμνότητι, καὶ τῇ ὀρθοτάτῃ πίστει· τοὺς γὰρ κατά τι προσθήκην τινὰ, C ἢ μείωσιν τῶν ἐκτεθέντων περὶ τῆς πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων ἐν Νικαίᾳ πατέρων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ, ἐπιχειρήσαντας εἰπεῖν, οὐδεμίαν παντελῶς παρρησίαν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἔχειν ἀνεχόμεθα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν εἶναι κρίσιν βουλόμεθα. ἐπειδὴ καὶ τούτου ἕνεκα καὶ νῦν τὴν ἁγίαν σύνοδον συγκροτηθῆναι διετυπώσαμεν.

D Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ Ἰουβεναλίῳ, τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων.

Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία, ὡς οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ, καὶ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Θαλασσίῳ, τὴν αὐθεντίαν τῆς συνόδου δέδωκεν. ἡμεῖς τοίνυν ἐκρίναμεν τὰ κεκριμένα· E συνῄνεσεν ἡμῖν πᾶσα ἡ σύνοδος, καὶ κατέθετο οἰκείαις φωναῖς, καὶ ὑπέγραψε· καὶ ἀνηνέχθη τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, τῷ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίῳ· καὶ ἐβεβαίωσε πάντα τὰ κεκριμένα παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, νόμῳ γενικῷ. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· οὐδεὶς συνῄνεσε· βία ἐγένετο, βία μετὰ πληγῶν· εἰς ἄγραφον χάρτην ὑπεγράψαμεν· καθαίρεσις ἡμῖν ἠπειλήθη· F ἐξορία ἡμῖν ἠπειλήθη· στρατιῶται μετὰ βάκλων καὶ ξιφῶν ἐπέστησαν· καὶ τὰ βάκλα, καὶ τὰ ξίφη ἐφοβήθημεν. ὅπου ξίφη, καὶ βάκλα, ποία σύνοδος; στρατιώτας διὰ τοῦτο ἔλαβε Διόσκορος. τὸν φονέα ἔξω βάλε. Φλαβιανὸν στρατιῶται καθεῖλον. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· αὐτοὶ * πρῶτοι ὑπέγραψαν * κληρικοὶ νῦν διὰ τί κράζουσιν; ἡ σύνοδος ἐπισκόπων ἐστὶν, οὐχὶ κληρικῶν· τοὺς περισσοὺς ἔξω βάλε. οἱ ὑπογράψαντες εἰς μέσον ἐλθῶσιν· μεθ' ὑμᾶς ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν.

* πρότεροι
* κληρικοί τινῶν

A quondam ciuitatis Episcopus. Quoniã vero *suspicamur, aliquos sectatores Nestorij* assumere studium& conferre, vt omnimodo intersit sancto Concilio: hac de causa necessarium duximus his sacris litteris vti ad tuam reuerentiam, per quas manifestum facimus tuæ beatitudini, & vniuersæ sanctæ Synodo, quòd nos regulas sanctorum Patrum sequentes, non solum propter Theodoretum, sed etiã alios omnes, qui ad congregatam sanctam Synodum pertinent, auctoritaB tem& primatum tuæ præbemus beatitudini; scientes diligentius, quòd & reuerendissimus Archiepiscopus Hierosolymorum Iuuenalis, & beatissimus Archiepiscopus Thalassius, & omnis talis feruẽs amator& æmulator orthodoxæ Fidei, consentanei erunt tuæ sanctitati, radianti per Dei gratiam honestate vitæ & catholica Fide. Eos namque qui aliquid per additamentum aliquod, aut imminutionem conati sunt dicere, præter quæ sunt exposita de Fide catholica à C sanctis Patribus qui in Nicæa, & postmodum qui in Epheso congregati sunt, nullam omnino fiduciam in sancta Synodo habere patimur: sed & sub vestro iudicio esse volumus, quia hac de re & nunc sanctam Synodum disposuimus conuenire.

contingit

conari & studiū impendere, vt

Eodem tenore scriptum est etiam Iuuenali reuerendissimo Episcopo Hierosolymorum. *Chalcedone Acta.*

Pag. 48.

Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Comperit vestra cleD mentia, quia non mihi soli sacratissimus noster Imperator commisit iudicium; sed & beatissimo Iuuenali, & sanctissimo Episcopo Thalassio auctoritatem Synodi dedit. Nos ergo iudicauimus quæ iudicata sunt. consensit nobis & vniuersa Synodus. [Quare in me solum ista extenduntur, quando auctoritatis & ex æquo tribus data est, & iudicatis à nobis consensit, vt dixi, vniuersa Synodus,] & confessa est propriis vocibus, & subE scripsit, & relatum est piisimo Imperatori diuæ memoriæ Theodosio, & confirmauit omnia quę iudicata sunt à sancta & vniuersali Synodo, generali lege. Orientales & qui cum ipsis reuerendiss. Episcopi dixerunt: [In damnationem beati Flauiani Constantinop. Archiepiscopi] nullus voluntarie consensit. Violentia facta est, vis cum plagis: in pura charta subscripsimus. Minabatur nobis damnatio, minæ exilii tendebantur, milites cum fustibus & gladiis instabant: tiF mebamus & fustes & gladios. Vbi gladii & fustes, qualis synodus est? Milites propter hoc accepit Dioscorus, [vt nos terreret. Nam milites eos magis deposuerunt, quàm nos: quia quidquid egimus, terrore cõpulsi fecimus.] Homicidã foras mittite: Flauianũ milites deposuerũt. Ægyptii & qui cũ ipsis reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Ipsi primi subscripserunt, clerici nunc quare clamant? Synodus episcoporũ est, nõ clericorũ. Superfluos foras mitte. Qui subscripserunt in mediũ veniãt. Post vos nos subscripsim⁹.

Stephanus reuerendissimus Episcopus Ephesi dixit: [Quia violentia & necessitas facta est in hoc quod actum est, Deus testis est: & quia nolentes in damnationem beati Flauiani subscripsimus, Deus testis est. Etenim omnes clericos eius in Ephesiorum metropolim venientes vt Episcopus suscepi, & communicaui eis, & omnem affectum eis ostendi. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quis vobis vim intulit? Stephanus reuerendissimus Episcopus Ephesi dixit:] Cum suscepissem in communionem Elpidium presbyterum, & alios diaconos, & Episcopum Eusebium, (scit enim & ipse Episcopus Eusebius, quia suscepit eos) superuenerunt mihi in Episcopio Elpidius & Eulogius, & milites & monachi Eutychis vsque trecenti numero, & voluerunt me interficere, dicentes: Quia aduersarios Imperatoris suscepisti, aduersarius Imperatoris es. Dico ego:
i. hospitator * Xenodochus ego sum, in nullo communico causæ. Ego non potui excommunicare communicatores venientes: & ita vi & necessitate omnia facta sunt. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Dioscorus reuerendiss. violentiam tibi fecit? Stephanus reuerendiss. Episcopus Ephesiorum ciuitatis dixit: Per homines eius & comites non sum permissus egredi de Ecclesiæ secretario, vsquequo subscripsi sententiæ Dioscori & Iuuenalis & domini Thalasii, & aliorũ episcoporũ, quibus scriptum fuerat. Thalassius reuerend. episcopus Cæ-
al. sacro sareæ dixit: In * secretario fueram positus; ego autẽ nesciui quomodo sum positus. tamen cũ fierent aliqua, ego prohibui, & volui differre, & festinaui; & sunt testes. Theodorus reuerend. episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Dioscorus & Iuuenalis, & quicumque primitus subscripserunt, quibus præceperat Dominus orbis terræ, sicut orthodoxis, diiudicare
Pag. 49. de Fide, meditantes apud semetipsos dolosa consilia, nos simpliciter sedentes in-
vt iudices, homines ignorãtes causam. troduxerunt, * quomodo homines iudices ignorantes causam. Et legebatur quidem actorum series, & laudabatur beatæ memoriæ Flauianus. Cum laudaretur autem, nos tacebamus, sicut bene gestis quæ acta sunt. Post hæc vero, vt nos exterrerent, exclamauerũt, * de vicina Ne-
similem Nestorianæ hæresim nobis imponentes. storiana hæresi infamantes nos: In duo separate eos, qui dicũt duas naturas. Qui
duas, dicunt, * duas, diuidite, interficite, eiicite. vt terrore Nestorianæ hæreseos, nõ sicut catholici iudicaremur, sed vt hæretici dãnaremur. Et vnusquisq; verebatur, ne vt hæreticus deiectus, perderet quos baptizauerat; & nõ ei solũ erat periculũ, sed baptizatis & his qui in Christo crediderũt: & nõ oportuit quidẽ nos tunc tacere. Postmodũ & aliud fecerunt. Iussũ est à Domino orbis terræ, vt Synodus de Flauiano prius iudicaret. Isti multas synodos in hoc ipsũ facientes, & neq; subscribẽtes, neq; præscribentes statuta, neque legentes alicui, neque sciente aliquo obtulerũt nobis puras chartas Dioscorus

A Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων εἶπεν· ὡς ἐπεδεξάμην εἰς κοινωνίαν Ἐλπίδιον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τοὺς ἄλλους διακόνους, καὶ τὸν ἐπίσκοπον Εὐσέβιον, οἶδε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ὅτι ἐδεξάμην αὐτούς· ἐπῆλθόν μοι εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον Ἐλπίδιος, καὶ Εὐλόγιος, καὶ στρατιῶται, καὶ οἱ μονάζοντες Εὐτυχέος, ὀνόματα ὡς τριακόσια· καὶ ἔμελλόν με φονεύειν, λέγοντες· ὅτι τοὺς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως ἐδέξω, ἐχθρὸς εἶ τοῦ βασι-
B λέως. λέγω ἐγώ· ξενοδόχος εἰμί, οὐδὲν ἐπικοινωνῶ τῷ πράγματι· ἐγὼ οὐκ ἠδυνάμην ἀκοινωνήτους ποιῆσαι τοὺς κοινωνικοὺς ἐλθόντας. καὶ οὕτω βίᾳ, καὶ ἀνάγκῃ γέγονε πάντα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος βίαν σοι ἐποίησεν; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων πόλεως εἶπε· πάντες οἱ αὐτοῦ, καὶ οἱ κόμητες, οὐ συνεχωρήθην ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ σηκρήτου, ἕως ὅτου ὑπέγραψα γνώμῃ Διοσκόρου, καὶ Ἰουβεναλίου, καὶ τοῦ κυ-
C ρίου Θαλασσίου, καὶ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων, οἷς ἐγράφη. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Καισαρέων πόλεως εἶπεν· εἰς * τὸ σάκρον * ἐπέθην μὲν ἐγώ· οὐκ ᾔδειν δὲ πῶς ἐτέθην· ὅμως ἐν τῷ γίνεσθαι τινά, ἐγὼ καὶ ἐκώλυσα, καὶ ἠθέλησα ὑπερθέσθαι, καὶ ἐσπούδασα· καὶ εἰσὶ μάρτυρες. Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας εἶπε· Διόσκορος, καὶ Ἰουβενάλιος, καὶ ὅσοι πρῶτοι ὑπέγραψαν, οἷς ἐπέτρεψεν ὁ δεσπότης τῆς οἰκου-
* τὸ σήκρητον L. * ἐπετέθην
D μένης, ὡς ὀρθοδόξοις διακρίνειν τὰ τῆς πίστεως. διασκευασάμενοι πονηροὺς παρ' ἑαυτοῖς λογισμούς, ἡμᾶς τοὺς ἐπ' ἀκεραίῳ καθημένους ἤγαγον, ὥσπερ κριτάς, ἀνθρώπους ἠγνοηκότας τὸ πρᾶγμα· καὶ ἀνεγινώσκετο μὲν τὰ ὑπομνήματα· καὶ εὐφημεῖτο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανός. μεταξὺ δὲ τῶν εὐφημιῶν, ἡμεῖς ἐσιωπῶμεν, ὡς καλῶς πεπραγμένων τῶν πραχθέντων. μετὰ δὲ ταῦτα, ἵνα ἡμᾶς ἐκφοβήσωσιν, ἀνεβόησαν, τὴν παραπλησίαν Νεστορίου αἵρεσιν ἐπιφημίσαντες ἡμῖν· εἰς δύο ποιήσατε τοὺς λέγοντας δύο φύσεις·
E τοὺς τὰ δύο λέγοντας διχάσατε, ἀνέλετε, ἐκβάλετε· ἵνα τῷ φόβῳ τῆς Νεστοριανῆς κακοδοξίας μὴ ὡς ὀρθόδοξοι κριθῶμεν ἀλλ' ὡς αἱρετικοὶ κατακριθῶμεν. καὶ ἕκαστος ἐδεδοίκει, μὴ ἐκβληθεὶς, ὡς αἱρετικὸς, ἀπολέσοι, οὓς ἐβάπτισε· καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ κίνδυνος μόνῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν βαπτισθέντων ἦν, τῶν πιστευσάντων τῷ Χριστῷ· καὶ οὐκ ἔδει μὲν ἡμᾶς σιωπῆσαι τότε. ἔπειτα καὶ ἄλλο ἐποίησαν. ἐκελεύσθη παρὰ τοῦ δεσπότου τῆς οἰκουμένης ἡ σύνοδος, πρῶτον τὰ περὶ Φλαβιανοῦ κρῖναι. οὗτοι πολλὰς ἐν ταύτῃ συνόδους ποιήσαντες, καὶ οὐχ ὑπογράψαντες, οὐδὲ προγράψαντες τὰ δεδογμένα, οὐδὲ ἀναγνόντες τινί, οὐδὲ εἰδότων τινῶν, προσεῖχον ἡμῖν ἀγράφους χάρτας. Διόσκορος, καὶ Ἰουβενάλιος, πλῆθος ἔχοντες ἀγνώστων ἀνθρώπων, βοώντων πολλῶν, καὶ θορυβούντων, καὶ κατασειόντων τὴν σύνοδον· ἑκατὸν τριάκοντα πέντε ἦμεν οἱ πάντες· τεσσαράκοντα δύο ἐκελεύσθησαν σιωπῆσαι· οἱ λοιποὶ ἦσαν Διόσκορος,
Typographi festinantis incuriâ non potuerunt ex aduerso in eundem textum concludere columnæ.

καὶ Ἰουβενάλιος, καὶ πλῆθος ἄτακτοι. ἦμεν λοιπὸν δεκαπέντε ἄνθρωποι. τί εἴχομεν ποιῆσαι; εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν ἔπαιζον οὗτοι αἱρετικοὶ ὄντες· μίαν φωνὴν ἔλεγον πάντες· κατεσίγησαν ἡμᾶς· αἱρετικοὺς ἡμᾶς ἐποίησαν· καὶ ἐξεβλήθημεν ὡς αἱρετικοί. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ταῦτα πάντες λέγομεν· ταῦτα οὕτως ἔχει. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· χριστιανὸς οὐδένα φοβεῖται· ὀρθόδοξος οὐδένα φοβεῖται· πῦρ πεσῇ, καὶ μανθάνομεν· εἰ ἀνθρώπους ἐφοβοῦντο, μάρτυρες οὐκ ἦσαν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ λέγουσι μὴ ἀκηκοέναι τῶν κεκριμένων, καὶ τετυπωμένων, ἀλλὰ ἁπλῶς εἰς χάρτην ὑπογράψαι, καὶ παρὰ ἐπιδιδομένοι αὐτοῖς. μάλιστα μὲν οὐκ ἔχρην αὐτοὺς ὑπογράψαι. μὴ πεπληροφορημένους. ἐφ' οἷς εἰρήκει ἡ σύνοδος· ἐπειδὴ περὶ πίστεως ἦν ὁ λόγος· ἐπειδὴ δὲ αἰτιῶνται, ὡς χάρτου καθαροῦ διδομένου αὐτοῖς εἰς ὑπογραφὴν, τίς καὶ τὰς διαλαλιὰς αὐτῶν ἐτύπωσεν, αὐτοῖς εἰπεῖν ἀξιῶ προστάξαι τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ πεπραγμένα ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ βοηθὸς τῶν θείων σηκρήτων, ἀπὸ σχεδαρίου, ἐπιδοθέντος παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου τῆς κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀνέγνω θεῖον γράμμα, καταπεμφθὲν πρὸς Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, περὶ τοῦ παραγενέσθαι ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ· ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται· ἀπὸ τῆς ἐν Ἐφέσῳ δευτέρας ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω. ὁ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω.

Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, τῇ πρὸ ἓξ ἰδῶν Αὐγούστων, ἥτις ἐστὶ κατ' Αἰγυπτίους μεσορὶ ιε. ἰνδικτιῶνι τρίτῃ, συνόδου συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἐκ θεσπίσματος τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ φιλοχρίστων βασιλέων, καὶ καθεσθέντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ καλουμένῃ Μαρίᾳ, τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, Διοσκόρου Ἀλεξανδρείας, Ἰουλιανοῦ ἐπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἐξεβλήθη, οὐδεὶς κατεδέξατο τὸ ὄνομα Λέοντος. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἐκ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς.

Καὶ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων, καὶ Δόμνου Ἀντιοχείας, καὶ Φλαβιανοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· Φλαβιανὸς, ὡς κατάκριτος, εἰσῆλθεν· αὕτη ὁμολογουμένη συκοφαντία.

A & Iuuenalis, multitudinem habentes * seditiosorum hominum, clamantium & conturbantium & commouentium Synodum. Centum triginta quinque eramus omnes, quadraginta duo iussi sumus tacere; reliqui erant Dioscorus & Iuuenalis, & multitudo seditiosorum. Iam quindecim tantum homines remanseramus. quid essemus facturi? In sanguine nostro ludebant isti hæretici constituti: vna voce dicebant omnes; nos terruerunt, hæreticos nos * dixerunt, & B eiecti sumus vt hæretici. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnes eadem dicimus, hæc ita se habent. Ægypti & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Christianus neminem timet, catholicus neminem formidat. ignis ponatur, & discimus; si homines timerentur, martyres non fierent. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quia asserunt se non audisse quæ iudicata sunt vel disposita, sed simplici- C ter in oblata sibi pura charta subscripsisse eos, maxime quidem non oportuit eos subscribere, * quibus satisfactum nō erat de his quæ dixit Synodus, quia de Fide erat sermo. Sed quia causantur * in oblata sibi pura charta subscripsisse, interlocutiones eorum quis ordinarit, supplico dicere eos præcipiat magnificentia vestra. Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: Quæ acta sunt, recitentur. Constantinus deuotissimus * agens in rebus, & adiutor sa- D cri secretarii, ex scheda data sibi ab Aetio archidiacono regiæ vrbis sanctę Ecclesię, legit sacras litteras directas Dioscoro religiosissimo episcopo, vt conueniret ad Ephesinam Synodum, quæ superius iam comprehensæ sunt, & ex codice relectæ. Idem ex eadem scheda recitauit.

ignotorum — *fecerunt.* — *qui haud certo scirent quæ* — *tanquam oblatam sibi purā chartā vt subscriberent,* — *magistrianus.*

EPHESI ACTA.

Tempore * Zenonis & Posthumiani venerabilium Consulum, sub sexto Idus Augusti, quæ est secundum Ægy- E ptios, Mesori quintadecima, indictione tertia Synodo congregata in Epheso metropoli ex præceptione religiosiss. & Christianissimorum Imperatorum, & residentibus in sancta Ecclesia, quæ vocatur Maria, reuerendiss. & sanctissimis Episcopis, Dioscoro Alexandriæ, & Iuliano episcopo, agente vices & tenente locum sanctissimi & beatissimi Romanæ Ecclesiæ Leonis.

Post Consulatum Zenonis & Posthumiani illustrissimorum. — *Episcopi qui ad profanam Synodum cōuenerant.*

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi F clamauerunt: Eiectus est, nullus suscepit nomen Leonis. Constantinus deuotiss. à secretis ex eadem scheda recitauit subsequentia. EPHESI ACTA.

Et Iuuenale Hierosol. & Domno Antiochiæ, & Flauiano Constantinopolis. Pag. 50.

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Flauianus vt * adiudicatus ingressus est. Hæc manifesta calumnia.

A Flauianus in proprio loco quare non sedit? Constantinopolitanum Episcopum quare quintum posuerunt? Paschasinus reuerendissimus episcopus dixit: Ecce nos, Deo volente, dominum Anatolium primum habemus: hi quintum posuerunt beatum Flauianum. Diogenes reuerendissimus episcopus Ecclesiæ Cyzici dixit: Quoniam vos regulas scitis. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Petimus, superfluos foras mittite. Imperator episcopos vocauit. Sy- B nodus Episcoporum est; superflui quare clamant? Theodorus Episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Dioscori notarii clamant. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Duos solum habeo notarios, duo tumultum quomodo faciunt? Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sequentia percurrantur. Constantinus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit sequentia.

EPHESI ACTA.

C Et Stephano Ephesi, & Thalassio Cæsareæ Cappadociæ primæ, & Eusebio Ancyræ Galathiæ primæ, & Ioanne Sebastiæ Armeniæ primæ, & Cyro Aphrodisiadis Cariæ, & Erasistrato Corinthi Helladis, & Quintillo Heracleæ, agente etiam vices reuerendissimi episcopi Anastasii Thessalonicensis, & Meletio Larissæ Syriæ, agente etiam vices reuerendissimi episcopi Domni Apameæ, & Cyriaco episco- D po Trocmadorum, agente vices reuerendissimi episcopi Theoctisti Pissinuntis Galatiæ secundæ, & Diogene Cyzici & Basilio Seleuciæ Isauriæ, & Ioanne Rhodi, & Theodoro Tarsi, & Romano Myrorum Lyciæ, & Photio Tyri, & Theodoro Damasci, & Iuliano Tabiæ, & Florentio Lydiæ, & Mariano Synnadorum, & * Musonio Nyssæ, & Constantino Bostræ, & Ioanne Nicopolis Armeniæ primæ, & Acacio * Ariarathiræ Armeniæ se- E cundæ, agente vices Constantini reuerendissimi episcopi Melitenæ, & Stephano Hierapolis, & Attico Nicopolis veteris Epiri, & Eustathio Beryti, & Nunechio Laodiceæ Trimitariæ, & Olympio Constantiæ Cypri, & Candidiano Antiochiæ Pisidiæ, & Stephano Anazarbi, & Gerontio Seleuciæ Syriæ, & Rufino Samosatæ, & * Indimo Irenopolis, & Timotheo Balaneæ, & Theodosio Canothæ, & Eutychio Adrianopolis veteris Epiri, & Claudio F Anchiasmi veteris Epiri, & Symeone Amidæ Mesopotamiæ, & Elia Adrianopolis Asiæ, & Seleuco Amasiæ, & Petro Gangræ, & Luca Dyrrhachii, & Antonio Lychnidi, Marco Euriæ, Vigilantio Larissæ Macedoniæ, & Basilio Traianopolis Rhodopæ prouinciæ, & Docimasio Maroneæ Rhodopæ prouinciæ Thraciæ, & Constantino Deme-

*Eltonio

*Ariarathia

*Indamo

A Φλαβιανὸς ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ διὰ τί οὐκ ἐκαθέσθη; τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον διὰ τί πέμπτον ἔταξαν; Πασχάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἴδε, ἡμεῖς, Θεοῦ θέλοντος, κύριον τὸν Ανατόλιον πρῶτον ἔχομεν· οὗτοι πέμπτον ἔταξαν τὸν μακάριον Φλαβιανόν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐκκλησίας Κυζίκου εἶπεν· ἐπειδὴ ὑμεῖς τοὺς κανόνας οἴδατε. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· δεόμεθα, τοὺς περισσοὺς ἔξω βάλετε· ὁ βασιλεὺς ἐπισκόπους ἐκάλεσεν· ἡ σύνοδος B ἐπισκόπων ἐστί· περισσοὶ διὰ τί κράζουσιν; Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ισαυρίας εἶπεν· οἱ νοτάριοι τοῦ Διοσκόρου κράζουσιν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αλεξανδρείας εἶπεν· δύο νοταρίους ἔχω μόνον. οἱ δύο θόρυβον πῶς ποιοῦσιν; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· τὰ ἑξῆς ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς.

C Καὶ Στεφάνου τῆς Εφεσίων· καὶ Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας πρώτης· καὶ Εὐσεβίου Αγκύρας Γαλατίας πρώτης· καὶ Ιωάννου Σεβαστείας Αρμενίας πρώτης· καὶ Κύρου Αφροδισιάδος τῆς Καρίας· καὶ Ερασιστράτου Κορίνθου τῆς Ελλάδος· καὶ Κυιντίλλου Ηρακλείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Αναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῶν Θεσσαλονικέων· καὶ Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκό- D που τῆς Απαμέων, καὶ Κυριακοῦ ἐπισκόπου Τροκμάδων, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοκτίστου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πισινοῦντος Γαλατίας δευτέρας· καὶ Διογένους Κυζίκου· καὶ Βασιλείου Σελευκείας τῆς Ισαυρίας· καὶ Ιωάννου Ρόδου· καὶ Θεοδώρου Ταρσοῦ· καὶ Ρωμανοῦ Μύρων τῆς Λυκίας· καὶ Φωτίου Τύρου· καὶ Θεοδώρου Δαμασκοῦ· καὶ Ιουλιανοῦ Ταβίας καὶ Φλωρεντίου Λυδῶν· καὶ Μαριανοῦ Συννάδων· καὶ Μουσωνίου Νύσσης· καὶ Κωνσταντίνου Βόστρας, καὶ Ιωάννου Νικοπόλεως Αρμενίας πρώ- E της, καὶ Ακακίου Αριαραθίας δευτέρας Αρμενίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Μελιτινῆς, καὶ Στεφάνου Ιεραπόλεως· καὶ Αττικοῦ Νικοπόλεως ἠπείρου παλαιᾶς, καὶ Εὐσταθίου Βηρυτοῦ· καὶ Νουνεχίου Λαοδικείας Τριμιταρίας· καὶ Ολυμπίου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου· καὶ Κανδιδιανοῦ Αντιοχείας τῆς Πισιδίας· καὶ Στεφάνου Αναζάρβου· καὶ Γεροντίου Σελευκείας τῆς Συρίας· καὶ Ρουφίνου Σαμοσάτων· καὶ Ινδίμου Εἰρηνου- F πόλεως· καὶ Τιμοθέου Βαλανέων· καὶ Θεοδοσίου * Κανόθας· καὶ Εὐτυχίου Αδριανουπόλεως ἠπείρου παλαιᾶς, καὶ Κλαυδίου Αγχιασμοῦ ἠπείρου παλαιᾶς· καὶ Συμεῶνος Αμίδης Μεσοποταμίας καὶ Ηλιοῦ Αδριανουπόλεως· καὶ Σελεύκου ἐπισκόπου Αμασείας· καὶ Πέτρου Γαγγρῶν· καὶ Λουκᾶ Δυρραχίου· καὶ Αντωνίου Λυχνίδου· καὶ Μάρκου Εὐροίας· καὶ Βιγιλαντίου Λαρίσσης, καὶ Βασιλείου Τραϊανουπόλεως ἐπαρχίας Ροδόπης·

*Κανώθας

καὶ Δοκιμασίου Μαρωνείας ἐπαρχίας Ῥοδόπης· καὶ Κωνσταντίου Δημητριάδος· καὶ Ἀλεξάνδρου Σεβαστῆς τῆς Ταρσοῦ· καὶ Σώζοντος Φιλίππων· καὶ Εὐσεβίου Δοβήρου Μακεδονίας πρώτης· καὶ Μαξιμιανοῦ Σερρέων Μακεδονίας πρώτης· καὶ Ἑρμογένους Κασσανδρίας Μακεδονίας πρώτης· καὶ Λουκᾶ Βεῤῥοίας Μακεδονίας πρώτης· καὶ Διογενιανοῦ Ῥεμεσιανῆς τῆς Δακίας· καὶ Ἰωάννου τῆς Μεσσήνης τῆς Ἀχαΐας, καὶ Οὐρανίου Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσδροηνῆς· καὶ Ἀθανασίου Ὀπουντος τῆς Ἀχαΐας· καὶ Θεοδώρου Κλαυδιουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας· καὶ Λεοντίου Ἀσκάλωνος· καὶ Φωτεινοῦ Λύδδης· καὶ Ἀναστασίου Ἀρεοπόλεως· καὶ Θεοδοσίου Ἀμαθοῦντος· καὶ Παύλου Μαϊουμᾶ· καὶ Ζωσίμου Μινωΐδος· καὶ Ἐπιφανίου Πέργης· καὶ Βαραχίου Σωζούσης Παλαιστίνης· καὶ Ἡρακλείου Ἀζώτου· καὶ Ἰωάννου Τιβεριάδος· καὶ Μουσωνίου Ζωάρων· καὶ Διονυσίου Συκαμάζονος· καὶ Καϊούμου Φαενῶν· καὶ Ἐπειχου Σμύρνης· καὶ Κωνσταντίνου Σεβαστῆς· καὶ Ζεβέννου Πέλλης· καὶ Ἀλυπίου Βάκτρων· καὶ Πολυχρονίου Ἀντιπατρίδος· καὶ Αὐξιλάου Σαρακηνῶν τῶν ὑποσπόνδων· καὶ Δομνίνου Πλαταιῶν τῆς Ἑλλάδος· καὶ Θεοδοσίου Μασταύρων· καὶ Κυριακοῦ Αἴγλης· καὶ Φλαβιανοῦ Ἀδραμυττίου· καὶ Κυριακοῦ Λεβέδου· καὶ Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου· καὶ Εὐτροπίου Περγάμου τῆς Ἀσίας· καὶ Γενναδίου Τηΐων· καὶ Ὀλυμπίου Εὐάζων· καὶ Μαξίμου Τράλλεων· καὶ Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων· καὶ Χρυσαφίου Δαγῆς· καὶ Πολυκάρπου Γαβάλων· καὶ Παύλου Τριπόλεως Λυδίας· καὶ Μελιφθόγγου Ἰουλιουπόλεως· καὶ Ὀνησιφόρου Ἰκονίου· καὶ Λογγίνου Χεῤῥονήσου· καὶ Εὐδοξίου Βοσπόρων· καὶ Τιμοθέου Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας· καὶ Θεοπέμπτου Καβάσων· καὶ Καλοσιρίου Ἀρσινοΐτου· καὶ Ἰωάννου Ἡφαίστου· καὶ Ἡρακλείδου Ἡρακλέους· καὶ Ἰσαὰκ Ἐλεαρχίας· καὶ Γεμελλίνου Ἐρυθροῦ· καὶ Ἀπολλωνίου Τάνεως· καὶ Γενναδίου Ἑρμουπόλεως μεγάλης· καὶ Κύρου Βαβυλῶνος· καὶ Ἀθανασίου Βουσίριδος· καὶ Θεοφίλου Κλεοπατρίδος· καὶ Πασμηίου Παράλου· καὶ Φωτεινοῦ Τευχείρων· καὶ Ζωσίμου Σωζούσης· καὶ Θεοδούλου τῆς Ἄδα· καὶ Θεοδώρου Βάρκης· καὶ Ῥούφου Κυρήνης· καὶ Ζήνωνος Ῥινοκουρούρων· καὶ Λουκίου Ζυγρῶν· καὶ Αὐσονίου Σεβεννύτου· καὶ Ἰσαὰκ Ταυᾶ· καὶ Φιλοκάλου Ζαγυλέων· καὶ Ἡσαΐου Ἑρμουπόλεως μικρᾶς, καὶ Βαρσουμᾶ πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας· καὶ Ἀνθίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Πατρικίου ἐπισκόπου Τυάνων Καππαδοκίας δευτέρας· καὶ Ἀρίστωνος πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Εὐνομίου ἐπισκόπου Νικομηδείας· καὶ Ὀλυμπίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλογήρου ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως τῆς Ποντικῆς· καὶ Ἱλαρίου διακόνου Ῥώμης· καὶ Δουλκιτίου νοταρίου Ῥώμης. Τὰ πραχθέντα ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου, ἀναγινώσκεται ἐν Χαλκηδόνι.

Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων εἶπεν· ἔδοξε καὶ νῦν τοῖς εὐσεβέσι, καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν

A triadis Thessaliæ, & Alexandro Sebastæ Tarsi, & Sozonte Philipporum, & Eusebio * Toperi Macedoniæ primæ, & *Stobiri* * Maximiano Deriensi Macedoniæ primæ, & Hermogene Cassandriæ Macedoniæ primæ, & Luca Berrhœæ Macedoniæ primæ, & Diogeniano Remessianensis Daciæ, & Vranio Himerorum ciuitatis prouinciæ Osdroënæ, & Ioanne Messenæ ciuitatis Achaiæ, & Theodoro Claudiopolis Isauriæ, & Athanasio Opuntinæ ciuitatis Achaiæ, &
Maximiano Serrensi

B Leontio Ascalonæ & Photino Lyddæ, & Anastasio Areopolis, & * Theodosio Amathuncis ciuitatis, & Paulo Maiumensis ciuitatis, & Zosimo Minoidis ciuitatis, & Epiphanio Pergæ, & Barachia * Oruxæ ciuitatis Palæstinæ, & Heraclio Azoti, & Ioanne Tiberiadis ciuitatis, & Musonio Zoaræ, & Dionysio Sycamazonis ciuitatis, & Caiuma Phacensis ciuitatis, & Etericho Smyrnæ, & Constantino Sebastæ, & Zebenno Pellensis ciuitatis, & Alypio Bactrorum ciuitatis, & Polychronio Antipatridis
Heliodoro *Sozusæ* Pag. 51.

C ciuitatis, & Pancratio Libyadis ciuitatis, & Auxilao Sarracenorum fœderatorum & Domnino Plateaⷬ ciuitatis Helladis, & Theodosio Mastaurorum ciuitatis, & Cyriaco * Egaræ ciuitatis, & Flauiano Adramytinæ ciuitatis, & Cyriaco Lebedi ciuitatis, & Leontio Magnesiæ Meandri, & Eutropio Pergami Asiæ, & Gennadio * Thiensis ciuitatis, & Olympio * Ebaganensis ciuitatis, & Maximo Trallium, & Iuliano Hypæporum, & * Chrysanto Balceæ ciuitatis, & Polycarpo Gabalorum, & Paulo Tripolis Lydiæ, &
Æglensis *Teiorum*; *Euazorum* *Chrysaphio Dagæ,*

D Meliphthongo Iuliopolis, & Onesiphoro Iconii, & Longino Chersonesi ciuitatis, & Eudoxio Bosphori, & Timotheo Primopolis Pamphyliæ, & Theopepto Cabasorum, & Calosirio Arsinoitensis ciuitatis, & Ioanne Hephæsti, & Heraclidæ Heracleæ, & Isaac Elearchiensis ciuitatis, & Gemellino Erythræ ciuitatis, & Apollonio Taneę, & Gennadio Hermopolis maioris, & Cyro * Babulinæ ciuitatis, & Athanasio Busiridis ciuitatis, & Theophilo Cleopatridis, & Pasmeio Parali, & Photino * Zentyrennæ ciuitatis,
Babylonis, *Teuchirorum*

E & Zosimo Sozusæ, & Theodulo * Ticelitæ, & Theodoro Barcæ, & Rufo Cyrenensis ciuitatis, & Zenone Rhinocurorum, & Lucio Zygrensis ciuitatis, [& Iuliano Mostenæ ciuitatis,] & Ausonio Sebenneti, & Isaac Tauæ, & Philocalo Zagylensis ciuitatis, & Esaia Hermopolis minoris, & Barsuma presbytero [& Archimandrita, & Longino presbytero,] agente vices Dorothei episcopi Neocæ-
Ada.

F sareæ, & Anthimo presbytero, agente vices Patricii episcopi Tyanorum Cappadociæ secundæ, & Aristone presbytero, agente vices Eunomii episc. Nicomediæ, & Olympio presb. agente vices Calogeri epis. Claudiopolis Ponticæ, & Hilaro diacono Rom. & Dulcitio notario Rom.

Quæ gesta sunt Ephesi sub Dioscoro, recitantur in Chalcedonensi Synodo.

Ioãnes presb. & primicerius notariorũ dixit: Placuit & nũc piiss. & Christianiss.

Imperatoribus nostris sancire, sanctam A & magnam vestram Synodum * huc concurrere, quatenus quæ nuper emerserunt de catholica & immaculata nostra Fide, quærantur, & ea radicitus euellantur: vt ne forte trahentia & retrahentia, simplicissimos aliquos in foueam perfidiæ & erroris impingant: quia tanta eis est de pietate sollicitudo, vt eå custodiantur in perpetuum inconcussa & immaculata, quæ de orthodoxa religione nostra pridem B quidem à beatissimis Patribus qui in Nicæa conuenerunt, sunt exposita, confirmata autem nuper à Patribus qui in hac ciuitate congregati sunt, qui tantum sibimet inuicem consenserunt & consonuerunt, vt nihil omnino aut saperent, aut definirent diuersum. Et præ manibus nostris sunt venerabiles litteræ; & hæc ipsa intimamus ad id quod placuerit vestræ sanctitati. Dioscorus [reuerendissimus] Episcopus Alexandriæ dixit: Legantur piissimæ C & religiosissimæ Christianissimorum Imperatorum litteræ, redditæ vnicuique Metropolitano, & præfulgeant in Actorum serie.

*Bis consedere.

Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

THEODOSII, ET VALENtiniani Imperatorum epistola ad Dioscorum Alexandrinorum Episcopum.

D

Imperatores Cæsares Theodosius & Valentinianus, victores ac triumphatores, maximi, semper venerabiles Augusti, Dioscoro.

Omnibus constat manifestum quia nostræ Reipubl. dispositio & vniuersa humana per pietatem circa Deum continentur, & confirmatur; *& reliqua quæ superius habentur.*

E Iulianus episcopus, agens vices sanctissimi Archiepiscopi Romanæ Ecclesiæ Leonis, interpretante eum Florentio Episcopo Lydiæ, dixit: Eodem tenore à piissimis & Christianissimis Imperatoribus sanctissimus noster Papa Romanæ Ecclesiæ propositus Leo, vocatus est. Hilarus diaconus Romanus, interpretante eum Florentio episcopo Lydorum, dixit: Gloriosiss. & Christianiss. Imperatores charitatem circa Fidem catholicam & affectum tenentes, beatiss. Episcopum nostrum Leonem Apostolicæ Sedis præsulem, vt F huic venerabili & sancto Concilio adesset, dirigentes venerabiles epistolas, supplicarunt: cuius pietati placere potuit, si * in hac re tenetur aliqua similitudo. Nam melius vestra potest cognoscere sanctitas, quia neque in Nicæna, neque in Ephesina sancta Synodo, neque in alio tali sancto Concilio Papa perpetua sanctissimæ Sedis adfuit.

Pag. 52.

*huius rei aliquod præcedentis exemplum: etiã si hoc nouum esset. Sed cognoscat vestra sanctitas.

βασιλεῦσι θεσπίσαι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν, καὶ μεγάλην σύνοδον ἐνταῦθα συνεδρεῦσαι, ἐφ᾽ ᾧτε τὰ ἀναφυέντα ἀρτίως περὶ τῆς ὀρθῆς ἡμῶν, καὶ ἀμωμήτου πίστεως ζητῆσαι, καὶ ταῦτα ῥιζόθεν ἀνασπάσαι· ὡς ἂν μὴ ἕλκοντα, καὶ ἀνθέλκοντα, τῶν ἀκεραιοτάτων ἐάσῃ ὅτι τινὰς τοῖς τῆς κακοπιστίας, καὶ πλάνης ἐμβάλῃ βόθροις. τοσοῦτον αὐτοῖς εὐσεβείας μέλει, καὶ τοῦ χρῆναι τηρεῖσθαι διηνεκῶς ἀῤῥαγῆ, καὶ ἀσάλευτα, τὰ ἐκτεθέντα περὶ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας ἡμῶν, πάλαι μὲν παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων μακαριωτάτων πατέρων, βεβαιωθέντα δὲ ἔναγχος παρὰ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει συναχθέντων· οἳ τοσοῦτον ἑαυτοῖς ὡμολογήσαμέν τε, καὶ συνῳδήσαμεν, ὡς μηδὲν παντελῶς φρονῆσαι, ἢ ὁρίσαι τι διάφορον. μετὰ χεῖρας ἡμῖν αἱ θεῖαι συλλαβαί· καὶ αὐτὰ τοῦτο ὑποβαλλόμεθα πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὸ εὐσεβὲς, καὶ θεοφιλὲς τῶν φιλοχρίστων βασιλέων γράμμα, τὸ ἀποδοθὲν πρὸς ἕκαστον τῶν μητροπολιτῶν· καὶ προλαμπέτω τῶν πραχθησομένων ὑπομνημάτων.

Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων, ἀνέγνω.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Αὐτοκράτορες, Καίσαρες, Θεοδόσιος, καὶ Οὐαλεντινιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, Διοσκόρῳ.

Ἅπασι δῆλον καθέστηκεν, ὅπερ ἡ τῆς ἡμετέρας πολιτείας κατάστασις, καὶ πάντα τὰ ἀνθρώπινα, τῇ περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ συνέχεται, καὶ κρατύνεται. καὶ τὰ λοιπὰ, ἃ προτέτακται.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· τῷ ὁμοίῳ τύπῳ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων βασιλέων, ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν Πάπας, ὁ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέων ἡγούμενος, ἐκλήθη. Ἱλαρος διάκονος Ῥώμης, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ὁ ἐνδοξότατος, καὶ χριστιανικώτατος ἡμῶν βασιλεὺς, χρεὼς τῇ περὶ τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ διάθεσιν, τὸν μακαριώτατον ἐπίσκοπον ἡμῶν Λέοντα, τὸν τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ἵνα τούτῳ τῷ προσκυνητῷ, καὶ ἁγίῳ συλλόγῳ παρῇ, πέμψας προσκυνητὰ γράμματα, παρακέκληκεν· οὗτινος * ἡ εὐσέβεια ἀρέσαι ἠδυνήθη, εἰ τούτου τοῦ πράγματος ἦγεῖτό τι ὑπόδειγμα· εἰ καὶ κρεῖττον τοῦτο. ἀλλὰ καταμάθοι ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη, ὡς οὔτε ἐν τῇ Νικαέων, οὔτε ἐν τῇ Ἐφεσίων ἁγίᾳ συνόδῳ, οὔτε ἐν ἄλλῳ τοιούτῳ ἁγίῳ συλλόγῳ, ὁ Πάπας τοῦ ἁγιωτάτου θρόνου ἐπέστη·

*τῇ εὐσεβείᾳ L.

ὅθεν οὗτινος τύπου τῇ συνηθείᾳ ἐξακολουθήσας, ἡμᾶς ἐξαπέστειλεν. ὅς τις ἁγιώτατος ἑαυτὸν οὐκ ἀμφιβάλλει ἐν ὑμῖν διαπρέπειν ἐνταῦθα· οὓς μάλιστα ἐπίσταται), πάντα ὅσα πρὸς τὴν τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς ἀκεραιότητα, καὶ ὅσα ἀνήκει πρὸς τὴν εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀπόστολον Πέτρον εὐλάβειαν, πάντα πράττειν. ἐκεῖνος δι' ἡμῶν πρὸς τὴν ὑμετέραν μακαριότητα ἁρμόζοντα τῇ συνόδῳ τῶν ἁγίων πατέρων ἐπέστειλε γράμματα, ἅπερ * ὑποδεχθέντα ἀναγνωσθῆναι προστάξατε. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· * ὑποδεχθήτω τὰ γραφέντα πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπου Λέοντος· καὶ ἀποδοθέντων αὐτῶν, Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρώτος νοταρίων εἶπεν· ἕτερον θέσπισμα ἀπεδόθη τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν Διοσκόρῳ, καὶ αὐτὸ μετὰ χεῖρας ἡμῖν ἐστὶ πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἐμφερέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὔτε * ὑπεδέχθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, οὔτε ἀνεγνώσθη. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· οὐκ ἀνεγνώσθη ἡμῖν ἡ ἐπιστολὴ, εἰ ἀνεγνώσθη, πάντως καὶ ἐμφέρεται. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· οὐκ ἀνεγνώσθη, ἀλλὰ παρακατέσχε τὴν ἐπιστολὴν τὴν συνοδικήν. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὔτε ὑπεδέχθη ἡ ἐπιστολὴ, οὔτε ἀνεγνώσθη· καὶ ἑπτάκις ὤμοσεν ἐπὶ πάντων ποιεῖν ταύτην ἀναγνωσθῆναι, καὶ οὐκ ἀνεγνώσθη· καὶ ἐπιώρκησεν, ὅτι ὤμοσεν. Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας εἶπεν· ὅτι ὤμοσε, πάντες οἴδαμεν· ὅτι οὐκ ἀνεγνώσθη, πάντες ὁμολογοῦμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, οἷς ἡ αὐθεντία τότε τῶν πραττομένων παρὰ τῆς βασιλικῆς ἐδίδοτο κορυφῆς, λεγέτωσαν, διὰ τί ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος οὐκ ἀνεγνώσθη· μάλιστα καὶ διαλαλιᾶς προχωρησάσης, τῆς παρακελευομένης αὐτὴν ἀναγνωσθῆναι. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ πραχθέντα δηλοῖ, ὅτι δεύτερον διελάλησα ἀναγνωσθῆναι τὸ γράμμα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῶν Ῥωμαίων. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τίνος οὖν ἕνεκα μετὰ τὴν διαλαλιὰν τὴν σὴν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς οὐκ ἐγένετο; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐρωτηθῶσι καὶ οἱ ἄλλοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, οἷς ἐπετέτραπτο τὸ πρᾶγμα, τίνος χάριν οὐκ ἀνεγνώσθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· τίνα μάλιστα βούλει ἐρωτηθῆναι, σαφῶς εἰπέ. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε·

* ἴσως, ὑποδεχθέντα.
* ἴσως, ὑποδεχθήτω.
* ὑπεδέχθη.

A Pro qua re, huius formæ sequens consuetudinem, nos direxit. Qui sanctissimus non dubitans se in nobis hic adesse, quos præcipue cognoscit, omnia quæ ad Fidei catholicæ sinceritatem, & quæ ad sancti Petri Apostoli pertinent reuerentiam, agere: qui etiam per nos ad vestram beatitudinem congruas sanctorum Patrum Concilio direxit epistolas, quas suscipi, & recenseri præcipite. Dioscorus [reuerendissimus] episcopus Alexandriæ
B dixit: Suscipiantur quæ scripta sunt ad hanc sanctam & vniuersalem Synodum à sanctiss. fratre nostro & coepiscopo Leone. Et porrectis eis, Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Aliæ diuinæ litteræ redditæ sunt reuerendissimo & sanctiss. Archiepiscopo nostro Dioscoro, quæ præ manibus nostris sunt, ad id quod placuerit vestræ sanctitati. Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Legantur, & inserantur fidei monumentorum.
C

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Aetius archidiaconus Constantinopolitanus dixit: Neque * suscepta est epistola sanctissimi episcopi Leonis, neque lecta est. Orientales & qui cum ipsis sanctissimi episcopi clamauerunt: Non est nobis lecta epistola. Si enim fuisset
D lecta epistola, & contineretur per omnia in monumentis. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Non est lecta, sed retenta ab eo epistola synodica. Aetius archidiaconus Constantinopolis dixit: Neque suscepta est epistola, neque lecta est. Et septies iurauit coram omnibus facere eam recitari, & non est lecta. Et peierauit, quia iurauit. Theodorus reuerendissimus episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Quia iurauit, omnes scimus: & quia
E non est lecta confitemur. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Reuerendissimi Episcopi, quibus authoritas tunc eorum quæ agebantur, ab Imperiali data est clementia, dicant pro qua re epistola sanctissimi Archiepiscopi Leonis non est recitata, præcipue præcedente interlocutione, vbi eam iussum est recitari. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Gesta demonstrant, quia secundo interlocutus sum,
F recitari epistolam reuerendiss. episcopi Romani. Gloriosiss. Iudices & ampliss. simus Senatus dixerunt: Ob quam ergo causam post tuam interlocutionem lectio epistolæ non est facta? Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Interrogentur & alii episcopi, quibus fuerat causa commissa, cuius rei gratia non est recitata. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quos maxime vis interrogari, apertius dicito. Dioscorus reuerendiss. episcopus Alexandriæ dixit

* ostensa

Beatissimum episcopum Iuuenalem, & beatissimum episcopum Thalassium. Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: In primo loco ipse responde, quam ob causam lectio non est facta. consequenter enim & ipsi interrogabuntur. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Semel dixi, quia secundo interlocutus

Pag. 53. sum recenseri eam. Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Mentitur. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Dicat beatissimus episcopus Iuuenalis, cur interloquente reuerendissimo episcopo Dioscoro ob recitandam epistolam sanctissimi Romani Archiepiscopi, lectio eius non est facta. Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Statim respondit presbyter & primicerius notariorum Ioannes, habere se præ manibus sacras litteras religiosissimorum & piissimorum Imperatorum, & respondi Imperiales litteras relegi. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Post lectionem ergo sacrarum litterarum, & reuerendissimi Archiepiscopi Leonis epistola recitata est? Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: De cetero neque primicerius notariorum, neque alter quis dixit, habere se præ manibus reuerendissimi episcopi Romani litteras Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Nunc & reuerendissimus Thalassius episcopus dicat, quamobrem nun est recitata epistola sanctissimi Archiepiscopi Leonis. Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Vnum scio ego, quia neque prohibui; neque tantam auctoritatem habebam, vt ego solus possem disponere fieri lectionem. Generosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Actorum sequentia percurrantur. Constantinus deuotus à secretis sacri Constantii ex eadem scheda recitauit. Sub Dioscoro.

EPHESI ACTA. Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit sacras litteras scriptas reuerendissimo episcopo Dioscoro, vt in Concilio Barsumas conueniret, sicut superius continentur, relectæ ex codice. Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Hæc eadem & mihi scripta sunt de reuerendissimo presbytero & Archimandrita Barsuma à piissimis Imperatoribus. vnde* decenter visum est sanctæ Synodo. Dioscorus reuerendiss. episcopus Alexandriæ dixit: Si quid habent quod doceant, [quibus iniunctum est] de hoc negotio, viri spectabiles, Elpidius Comes, simul & Eulogius tribunus & notarius, dicant. Elpidius* venerandus Comes dixit: Neque malorum princeps dæmon aliquando negliget aduersus sanctas ecclesias prælia concitare, & piissimus Imperator semper ei non iuste pugnanti resistit, recte cogitans, quia habebit Deum propugnatorẽ sui imperii, si ad certamen & ipse pro pietate armetur:

*rationabiliter interfuit sanctæ

*spectabilis

A τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Ἰουβενάλιον, καὶ τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Θαλάσσιον. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἐν πρώτῃ τάξει ἀπόκριναι αὐτός, δι᾽ ἣν αἰτίαν ἡ ἀνάγνωσις οὐκ ἐγένετο· ἀκολούθως γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐρωτηθήσονται. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδ. εἶπεν· ἅπαξ εἶπον, ὅτι δεύτερον διελάλησα ἀναγνωσθῆναι αὐτήν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· ψεύδεται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος, πῶς διαλαλήσαντος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς οὐκ ἐγένετο. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· εὐθέως ἀπεκρίνατο ὁ πρεσβύτερος, καὶ πριμικήριος τῶν νοταρίων Ἰωάννης, ἔχειν μετὰ χεῖρας εὐσεβὲς γράμμα τῶν θεοφιλεστάτων καὶ εὐσεβεστάτων βασιλέων, καὶ ἀπεκρινάμην, ἀναγνωσθῆναι τὰ βασιλικὰ γράμματα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· μετὰ οὖν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ θείου γράμματος καὶ ἡ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη; Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν. οὐκέτι οὔτε ὁ πριμικήριος τῶν νοταρίων, οὔτε ἄλλος τις εἶπεν ἔχειν μετὰ χεῖρας τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης τὰ γράμματα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· νῦν καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος λεγέτω τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν μὴ ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἓν οἶδα ἐγώ, ὅτι οὔτε ἐκώλυσα, οὔτε δὲ τοσαύτην αὐθεντίαν εἶχον, ὥστε ἐμὲ μόνον τυπῶσαι γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ἑξῆς τῶν πεπραγμένων ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω. ἐπὶ Διοσκόρου.

E Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω θεῖον γράμμα, γραφὲν τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ περὶ τοῦ παραγενέσθαι Βαρσουμᾶν· ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· ταῦτα καὶ ἐμοὶ ἐγράφη περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Βαρσουμᾶ, παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων. ὅθεν εὐλόγως πρέπει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴ τι διδάσκειν

F ἔχοιεν περὶ τῆς ἐν χερσὶν ὑποθέσεως οἱ περίβλεπτοι, Ἐλπίδιος ὁ κόμης, καὶ Εὐλόγιος ὁ τριβοῦνος, καὶ νοτάριος, λεγέτωσαν. Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπεν· οὔτε τῷ ἀρχεκάκῳ δαίμονι ῥαθυμητέον ποτὲ τοῦ πρὸς τὰς ἁγίας ἐκκλησίας πολέμου, καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἀεὶ βασιλεὺς ἀντιπαρατάττεται τῷ μὴ δικαίως μαχομένῳ. ὀρθῶς ἄρα διανοηθείς, ὡς ἕξει τὸν ὑπερμαχοῦντα τῆς αὐτοῦ βασιλείας, εἰ πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας αὐτὸς ἐξοπλίζοιτο·

A καὶ οὐκ ἐμέμψατο τὴν γνώμην, οὕτω φρονῶν· ἄνωθεν γὰρ αὐτῷ τὰ πολλὰ μᾶλλον, ἢ τοῖς ὅπλοις κατώρθωται. Διὰ τοῦτο καὶ Νεστορίου τῆς ἀπονοίας μεθ' ὑμῶν κατεψήφισαι· ὅτι πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ κρείττονος τεταγμένος, ἀσεβῶν διδαγμάτων πατὴρ ἐγένετο καὶ διδάσκαλος, καθάπερ ὑπὲρ τῶν δαιμόνων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς εὐσεβείας τὴν ἱερωσύνην λαβών. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τῷ πρέποντι χώρῳ τέως καταδεδίκασται, πρὸς τὴν ἀπαραίτητον ἐν τῷ μέλλοντι βίῳ τηρούμενος κόλασιν· ὅτι πρὸς τοσαύτην
B ἀσέβειαν αὐτός τε ἐξεχύθη, καὶ πολλοὺς μεταπείσας παρέσυρε. τὴν δὲ γενομένην νῦν ἀμφισβήτησιν ὁ θειότατος βασιλεὺς ἐφ' ὑμᾶς, ὡς πατέρας, καὶ κριτὰς ἄγει· καὶ παρ' ὑμῶν εὑρέσθαι βούλεται τοῦ κινουμένου τὴν λύσιν, κοινὴν αὐτῷ τε, καὶ τοῖς ὑπηκόοις ἐσομένην ἀσφάλειαν. τίνα δέ ἐστιν, ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς ἡμῖν ἐντέταλται, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔγραψε, νῦν αὐτίκα ὑμῖν φανερὰ ποιήσω, τοσοῦτον ὑπειπών, οἷα δὴ εἷς ὢν τῶν ὑφ' ὑμῖν τὴν εὐσέβειαν ὀρθῶς τελουμένων. σήμερον ἡμῖν ὁ τῶν ὅλων δεσπότης, καὶ
C Θεὸς λόγος σωτήρ, εἰς κρίσιν ἑαυτὸν παραδίδωσι, καὶ δικαζόντων ἀνέχεται, καὶ τιμᾷ ταῖς ἐξουσίαις τῶν ψήφων ὑμᾶς· ἵνα εὑρὼν ὑμᾶς ἐπ' αὐτῷ τὰ δίκαια κρίναντας, καὶ ἐντεῦθεν τιμήσῃ, καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς πάλιν ὁμολογήσῃ· ὡς εἴ γε τινὰς εὕροι τὸ γνήσιον τῆς εὐσεβείας ἐκβάλλοντας τῆς διανοίας, καὶ τὰ πιστευόμενα τέχνῃ ῥημάτων εἰς ἀμφισβήτησιν ἄγοντας παρὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων, φεῦ τῆς ἐπ' αὐτοῖς ἑκατέρας ψήφου· καλὸν ἦν αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐγεννήθησαν, ὅτι μετὰ λῃστήν, καὶ τελώνην, καὶ πόρνην, καὶ
D Χαναναίαν, οὐχ ὁμολογοῦσι καθαρῶς ἐπὶ τῆς δόξης, τὸν ἐπὶ τῆς δι' ἡμᾶς αὐτοῦ ταπεινώσεως πιστευθέντα. ἀναγνώσομαι καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐνταλθέντα παρὰ τοῦ θειοτάτου εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως.

Ἐλπίδιος, ὁ περίβλεπτος κόμης ἀνέγνω θεῖον ὑπομνηστικόν, τὸ δοθὲν αὐτῷ, καὶ Εὐλογίῳ περιβλέπτῳ τριβούνῳ* νοταρίῳ, ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν.

* νοταρίων

Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπε· νῦν κελεύσατε δεχθῆναι, καὶ ἀναγνωσθῆναι καὶ τὰ πρὸς ὑμᾶς γραφέντα
E παρὰ τῆς θείας κορυφῆς. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὑποδεχθὲν τὸ εὐαγὲς γράμμα τῶν φιλοχρίστων βασιλέων, τὸ γραφὲν πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἀναγινωσκέσθω. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω. Θεῖον γράμμα, γραφὲν πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον, περὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ, ὡς ἀνακινοῦντός τινα περὶ τῆς πίστεως πρὸς Εὐτυχῆ· ὅπερ
F ἀνωτέρω ἐντέτακται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ὁ εὐσεβέστατος, καὶ φιλόχριστος βασιλεύς, βουλόμενος τὴν πίστιν, τὴν οὖσαν ἄχρι τοῦ παρόντος, ἀσάλευτον μεῖναι, ἐκέλευσε, μηδὲν ἕτερον μήτε λεχθῆναι, μήτε πραχθῆναι ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, εἰ μὴ πρότερον τὰ τῆς πίστεως στῇ. ὅθεν πάντα ἀργείτω· τὰ μέντοι τῆς πίστεως προβαινέτω.

& in nullo se reprehendit, sic sentientes. Desursum namq; omnia ei magis quàm armis bene gesta sunt. Ideoq; & aduersus Nestorij arrogantiam protulit vnam vobiscū cōmunem sententiam, quoniam ad Dei seruitiū ordinatus, impij dogmatis extitit pater & doctor, quasi pro dæmonibus sacerdotium, & non magis pro diuina pietate susceperit. Sed ille quidem condecenti sibi loco interim condemnatus, ad inexcusabilem pœnam in futura vita seruatur, quia ad tam maximam impietatem tam ipse effusus est, quàm etiam plures secum fallendo pertraxit. Eam vero, quæ nunc orta est dubitatio, piissimus Imperator ad vos, sicut ad patres & iudices, perducit, à vobis desiderans inuenire propositæ quæstionis solutionem, cōmunem tam sibi, quàm suis subditis credens fore tutelam. Qualia autem sunt quæ piissimus Imperator & nobis mandauit, & vobis dignatus est scribere, ilico faciam manifesta, tantum ante dicturus, quantum vnus ex his constitutus, qui sub vobis pietate rectè imbuti sunt. Hodie cunctorum Dominus & Deus Verbum saluator vobis se ad iudicandum tradit, & patitur iudicantes & honorat potestate decernendi: vt inueniens vos de se iusta iudicantes, & hic honorificet, & coram Patre rursus confiteatur. *Matth. 10. d.* Si vero aliquos repererit de suis cordibus sinceritatem pietatis eiicientes, & ea quæ creduntur, arte verborum in dubium perducentes, præter expositionem sanctorum Patrum, væ illis ab vtraque sententia, [& Dei & Imperatoris.] Bonum erat illis, sicut ait Scriptura, si non fuissent nati, quia post latronem, & publicanum, & meretricem, & Chananæam, sincere non confitentur eum, cum est in gloria Dei, * qui propter nos se sponte humiliauit. Recenseam etiam quæ & nobis commissa sunt à sacratissimo & piissimo nostro Imperatore.

Pag. 54. *Marc 16. a. Luc 23. f. Luc 7. e. Ibid. 7. f. Matt. 15. a.*

* *in quem dum esset in humilitate suscepta propter nos, est creditum.*

Elpidius venerandus Comes recitauit sacrum commonitorium, quod ei & Eulogio viro spectabili tribuno & notario datum est, & quod superius continetur, relictum ex codice.

Elpidius venerādus Comes dixit: Nunc iubete suscipi ac recēseri & ea quę ad vos scripta sunt à diuino apice. Dioscorus reuerendiss. Episcopus Alexandriæ dixit: Suscipiatur venerabilis epistola Christianiss. Imperatorū, scripta ad sanctam Synodum, & legatur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

Sacræ litteræ, scriptæ Synodo in Epheso cōstitutæ, de sanctæ memoriæ Flauiano, vtpote * innouante aliqua de Fide contra Eutychem, quæ superius continentur, perlectæ ex codice.

* *mouente*

Thalassius episc. Cæsareæ Cappadocię dixit: Piissimus & Christianiss. Imperator desiderās fidē, quæ hactenus est, inconcussā manere, pręcepit nihil aliud neque dicere, neq; agere in sancta Synodo, nisi prius de Fide statuatur. Vnde omnia vacent: quæ sunt autē de Fide * proueniāt.

* *progrediantur*

A Iulianus episcopus, agens vices sanctissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis, interpretante eum Florentio episcopo Lydiæ, dixit: Neque enim aliud præceptum est. Elpidius venerandus Comes dixit: Quoniam ergo fundamentum Fidei est hæc Fides, pro qua & congregati estis, dignamini, annuéte vobis Deo, quæ de Fide sunt determinare, quatenus secundo in loco secundùm ordinem temporum legantur ea, quæ in regia vrbe aduersus reuerendissimum Eutychem Archimandritam acta sunt. B Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Manifestæ nobis factæ sunt piissimæ litteræ Christianissimorum Imperatorum, & quia aliquibus Constantinopoli motis, Synodum præceperunt fieri. Quæcumque ergo nunc

postea

mota sunt, primitus aperiantur, * & ita inferantur quæ superiore tempore iure acta sunt in sanctis Conciliis. Liquida enim statuerunt Canones, liquida verò sunt ordinata in Synodis, hæc transgredi non debemus. Piissimus & Christianissimus C noster Imperator pro aliquibus quæ emerserunt, iussit hanc congregari Synodum, non vt Fidem nostram exponamus, quam exposuerunt iam patres nostri, sed vt inquiramus quæ emerserunt, si conueniant sanctorum patrum nostrorum statutis. Oportet ergo ea quæ contigerunt, primitus inquirere, & nos probare, si consonantia sint statutis à sanctis Patrib. aut vultis fidem sanctorum Patrum innouare? Sancta Synodus dixit: Si quis innouat, anathema sit. D Si quis discutit, anathema sit. Sanctorum Patrum Fidem seruemus.

CHALCEDON. ACTA

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Ista non diximus; ista quis dixit? Theodorus reuerendissimus episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Deducat notarios suos. Eiiciens enim omnium notarios, suos fecit scribere. Veniant notarii, & dicant, si ista scripta sunt, aut nobis præsentibus lecta sunt, aut si quis cognouit, & subscripsit. E Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Monimenta gestorum cuius manu perscripta sunt? Dioscorus reuerendiss. episcopus Alexandriæ dixit: Vnusquisq; per suos notarios scripsit; mei mea; religiosissimi episcopi Iuuenalis, * sui; religiosiss. episcopi Thalassii, * sui. Erant autem & aliorum reuerendissimorum episcoporum multi notarii excipientes. sic non est meorum notariorum littera, quia vnusquisque * proprium habet. F Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Vnus notarius meus erat excipiens cum aliorum notariis. Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Et meus vnus erat, qui excipiebat. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ecce & notarius episcopi Iuuenalis excepit, & notarius episcopi Thalassii, & episcopi Corinthi excepit, numquid mei tantummodo?

suis
suo
proprium
Pag. 55.

A * Ἰούλιος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν τοῦ Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· οὔτε γὰρ ἄλλο προστέτακται. Ἐλπίδιος, ὁ περίβλεπτος κόμης, εἶπεν· ἐπεὶ ὁ θεμέλιος τῆς πίστεως ἡ πίστις αὕτη, ἧς ἕνεκα καὶ συνεληλύθατε, καταξιώσατε συμψηφιζομένου ὑμῖν τοῦ Θεοῦ, τὰ περὶ τῆς πίστεως ἀποφήνασθαι, ὥστε δεύτερον κατὰ τὴν τάξιν τῶν χρόνων γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πεπραγμένων κατὰ τὴν βασιλεύουσαν ἐπὶ Εὐτυχεῖ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ. B Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δῆλα γέγονεν ἡμῖν τὰ εὐσεβῆ γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων βασιλέων, καὶ ὅτι κεκινημένων τινῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τὴν σύνοδον προσέταξαν γενέσθαι. εἴ τι τοίνυν κεκίνηται, πρότερον δηλούσθω, εἶθ' οὕτως ἐπιφερέσθω τὰ τῶν ἄνωθεν γενομένων ἁγίων συνόδων δίκαια· φανερὰ ὥρισαν οἱ κανόνες· φανερὰ ἐτυπώθησαν αἱ σύνοδοι· ἐκβῆναι τούτων οὐκ ὀφείλομεν. ὁ εὐσεβέστατος, καὶ φιλόχριστος ἡμῶν βασιλεύς, C ἀναφυέντων τινῶν, ἐκέλευσε ταύτην τὴν ἁγίαν συγκροτηθῆναι σύνοδον· οὐχ ἵνα τὴν πίστιν ἑαυτῶν ἐκθώμεθα, ἣν ἐξέθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν ἤδη· ἀλλ' ἵνα ζητήσωμεν τὰ ἀναφυέντα, εἰ συμβαίνουσι τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων. χρὴ τοίνυν ἐκεῖνα τὰ ἀναφυέντα πρότερον ζητηθῆναι, καὶ ἡμᾶς δοκιμάσαι, εἰ συνῳδὰ τυγχάνουσι τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων· ἢ βούλεσθε τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων ἀνασκευάσαι; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· D εἴ τις ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις ἐπεξεργάζεται, ἀνάθεμα ἔστω. τὴν πίστιν τῶν πατέρων φυλάξωμεν.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ταῦτα οὐκ εἴπομεν· ταῦτα τίς εἶπεν; Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος Κλαυδιουπόλεως ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀγάγῃ τοὺς νοταρίους αὐτοῦ· ἐκβαλὼν γὰρ τοὺς πάντων νοταρίους, τοὺς ἑαυτοῦ ἐποίησε γράφειν. ἐλθέτωσαν οἱ νοτάριοι, καὶ εἴπωσιν, εἰ ἐγράφη ταῦτα, ἢ εἰ παρόντων ἡμῶν ἀνεγνώσθη, ἢ τίς ἐπέγνω, καὶ ὑπέγραψεν. E οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ὑπομνήματα τίνος χειρὶ γέγραπται; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῶν Ἀλεξανδρέων εἶπεν· ἕκαστος διὰ τῶν ἑαυτοῦ νοταρίων ἔγραψεν, οἱ ἐμοὶ τὰ ἐμὰ, οἱ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου τὰ αὐτοῦ, οἱ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Θαλασσίου τὰ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων πολλοὶ νοτάριοι, ἐκλαμβάνοντες· οὕτως οὐκ ἔστι τῶν ἐμῶν νοταρίων τὸ γράμμα· F ἕκαστος ἔχει τὸ ἴδιον. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἦν νοτάριός μου εἷς, ἐκλαμβάνων μετὰ τῶν ἄλλων νοταρίων. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· καὶ ἐμὸς εἷς ἦν, ἐκλαμβάνων. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἰδοὺ, καὶ ὁ νοτάριος τοῦ ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου ἐξέλαβε, καὶ ὁ νοτάριος τοῦ ἐπισκόπου Θαλασσίου, καὶ ὁ τοῦ τῆς Κορίνθου ἐξέλαβε· μὴ οἱ ἐμοὶ μόνοι;

* Ioulia-

A Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἀξιῶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Στέφανον τῆς Ἐφέσου ἐρωτηθῆναι, εἰ μὴ ἐξελήφασι τὰ ὑπομνήματα τῆς ἁγίας συνόδου οἱ νοτάριοι αὐτοῦ· καὶ τίνα πεπόνθασι παρὰ τῶν νοταρίων τοῦ θεοφιλεστάτου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Διοσκόρου. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τί λέγει πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στέφανος; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἐξελάμβανον οἱ νοτάριοί μου, B Ἰουλιανὸς ὁ νῦν εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λεβέδου, καὶ Κρισπῖνος διάκονος· καὶ ἦλθον οἱ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, καὶ ἀπήλειψαν αὐτῶν τὰς δέλτους, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτῶν παρ' ὀλίγον ἔκλασαν, θέλοντες λαβεῖν καὶ τὰ καλαμάρια αὐτῶν· καὶ οὐδὲ ἀντίγραφα ἔλαβον τῶν ὑπομνημάτων· οὔτε οἶδα ἐκ τότε τί ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἐξέτασις ἐγένετο, ὑπεγράψαμεν εἰς χάρτην· καὶ οἱ ἐπίσκοποι, οἱ μὴ ὑπογράψαντες, ἐμοῦ C ἐγγυησαμένου, τῇ ἑξῆς ὑπέγραψαν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἀξιῶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου Στέφανον, εἰπεῖν, εἰς ποῖον χάρτην ὑπέγραψαν. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· εἰς ἄγραφον χάρτην, ἐν αὐτῇ γὰρ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ ἡ καθαίρεσις γέγονεν, εὐθὺς καὶ ἡ ὑπογραφὴ ἐγένετο. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγνωσθῇ ἡ κατάθεσις τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου D Στεφάνου· ἆρα ἐγὼ αὐτὸν ἠνάγκασα καταθέσθαι; Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαράθιας εἶπεν· ἀγράφῳ χάρτῃ ὑπεγράψαμεν, ἀναγκασθέντες, καὶ βιασθέντες, καὶ μυρία κακὰ παθόντες· μὴ βουλόμενοι, ἀλλὰ τυραννούμενοι ὑπεσημειώσαμεθα· ἕως γὰρ ἑσπέρας κατεῖχον ἡμᾶς, ἀποκλείσαντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἀσθενοῦντας ἡμᾶς οὐ συνεχώρησαν οὔτε ἀναπνεῦσαι, ἢ ἀναχωρῆσαι, καὶ ἑαυτῶν ἐπιμελεῖσθαι· ἀλλὰ στρατιώτας ἡμῖν ἐπήγαγον μετὰ βάκλων, καὶ ξιφῶν, καὶ μονάζοντας· καὶ οὕτως ἐποίησαν ἡμᾶς ὑποσημειώσασθαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ E ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ λοιπά. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐγὼ πρὸς πληροφορίαν ἁπάντων, καὶ βεβαίωσιν τῆς πίστεως, καὶ πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀναφυέντων, τὰ τῶν πατέρων ἐρευνῶ, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τοῦτο τὴν οἰκουμένην σώζει, τοῦτο τὴν πίστιν στηρίζει.

F Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι. Εὐσέβιος Δορυλαίου εἶπεν· ἰδοὺ, ἐρευνῶ, εἶπε· κἀγὼ τοῦτο πεποίηκα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐρευνῶ, εἶπον· οὐ καινοτομῶ· καὶ γὰρ ὁ σωτὴρ προσέταξεν ἡμῖν, λέγων· ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς· ὁ δὲ ἐρευνῶν τὴν γραφὴν, οὐ καινοτομεῖ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ σωτὴρ εἶπε· ζητεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν,

A Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi dixit: Supplico beatiss. episcopum Stephanum Ephesinum perquiri, si non exceperunt acta sanctæ Synodi notarii ipsius, & qualia perpessi sunt à notariis religiosiss. episcopi Alexandriæ Dioscori. Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: Quid ad hæc dicit reuerendiss. episcopus Stephanus? Stephanus reuerendiss. episcopus Ephesi dixit: Excipiebant nota- B rii mei, Iulianus, qui nunc est reuerendiss. episcopus Lebedi, & Crispinus diaconus, & venerunt notarii reuerendissimi episcopi Dioscori, & deleuerunt tabulas eorum, & digitos eorum pene fregerunt, volentes tollere & thecas eorum; & neque eorum actorum exemplaria accepi, neque noui de cetero, quid actum sit. Sed & in eadem die, in qua facta est examinatio, subscripsimus in charta: & si qui Episcoporum non subscripserunt, ego eos in fide mea suscepi, & alio die subscri- C pserunt. Eusebius reuerendiss. episcopus Dorylæi dixit: Peto religiosissimum episcopum Ephesi Stephanum dicere, in qua charta suscripserunt. Stephanus reuerendiss. episcopus dixit: In pura charta; in eadem enim hora, in qua damnatio facta est, mox & subscriptio subsecuta est. Dioscorus reuerendiss. episcopus Alexandriæ dixit: Legatur* professio reuerendiss. episcopi Stephani. Putasne ego eum com- D puli talia* profiteri? Acacius reuerendissimus Episcopus Ariarathiæ dixit: Puræ chartæ subscripsimus compulsi, & violenter habiti, & multa mala perpessi, nolentes, sed & per potentiam oppressi, subnotauimus; vsque ad vesperam enim tenuerunt nos, recludentes in Ecclesia: & ægrotantes nos, neque quiescere permiserunt, neque recedere, vt aliquantulum recolligeremur; sed milites nobis cum fustibus & gladiis imposuerunt, & monachos, & sic fecerunt nos subnotare. Gloriosis- E simi Iudices & amplis. Senatus dixerunt: Reliqua percurrantur. Constantinus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

sc. atramentarias *depositio* *deponere*

EPHESI ACTA.

[Et cum venisset ad locum, vbi dicit] Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Et pro satisfactione cunctorum, & firmitate Fidei, & pro euersione eorum quæ emerserunt, Patrum statuta scrutor, qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt. Sancta Synodus dixit: Hoc mundum saluat, hoc Fidem statuet.

F CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Eusebius reuerendiss. Episcopus Dorylæi dixit: Ecce, scrutor, dixit: & ego hoc feci. Dioscorus reuerendiss. Episcopus Alexandriæ dixit: Scrutor, dixi, non innouo. Nam & Saluator præcepit nobis, dicens: Scrutamini scripturas. Qui enim scrutatur, non innouat. Eusebius reuerendiss. Episcopus Dorylæi dixit: Saluator dixit: Quærite, &* inuenietis.

Ioan. 5. f. 39. *Matth. 7. b. 7.* *dabitur vobis.*

Constantinus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

EPHESI ACTA.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Etsi duæ dicuntur synodi, tamen ad vnam pertinent Fidem. Sancta Synodus dixit: Plene omnia statuerunt Patres. Anathema præuaricanti ea. Nemo * addat, nemo minuat. Dioscorus reuerendiss. episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam voces vestras & Deus suscipit, & vos ipsi firmas eas esse acquieuistis, & placibiles Deo si quis præter ea quæ acta sunt, aut præter ea quæ placuerunt Patribus qui in Nicæa conuenerunt, & qui hîc congregati sunt, aut inquirit, aut discutit, aut retractat, anathema sit. Sancta Synodus dixit: * Magnus custos Fidei Dioscorus Archiepiscopus Alexandriæ dixit: Et aliud dico, quod est terribile & formidabile: Si, inquit, peccans peccauerit vir in virum, & orabunt pro illo ad Dominum: si autem in Dominum peccauerit, quis orabit pro eo? Si ergo sanctus Spiritus consedit cum Patribus, sicut & manifeste consedit, & ordinauit quæ ordinata sunt; qui retractat ea, Spiritus cassat gratiam. Sancta Synodus dixit: Omnes hæc dicimus. Anathema sit qui retractat, [eiiciatur retractans.] Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Nemo ordinat ordinata. Sancta Synodus dixit: Hæ voces sancti Spiritus * custos regularum; per te viuunt patres, * custos Fidei.

[margin: addit, nemo minuat. — Magnus custodi Fidei Dioscoro Archiepisc. — Pag. 56. — 1.Reg.2.a.25 — custodi — custodi]

CHADCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Theodorus reuerendissimus episcopus Claudiopolis dixit: Hæc nullus dixit. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ex confessis omnia negare volunt. Dicant & hoc, quia nec præsentes fuimus. Constantinus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

EPHESI ACTA.

Elpidius venerabilis Comes dixit: * Patefactum est quod vobis visum est de sancta Fide, & cunctorum vocibus consentientibus, & laudantibus vestrum est de sancta Fide, & cunctorum vocibus consentientibus, & laudantibus vestrum, qui præsidetis, decretum, iubete religiosissimum Archimandritam Eutychem *, super quo iudicata sunt, quæ iudicata sunt, & qui est * auctor totius actionis, & cuius gratia præcipue scriptæ sunt vobis sacræ litteræ, adesse, & quæ ei visa fuerint, docere vestram religiositatem. Sancta Synodus dixit: Consequens est. Iuuenalis episcop. Hierosol. dixit: Rationabile est adesse religiosiss. Archimandritam Eutychem, & suis vti * documentis. Et cum ingressus fuisset, Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: * Quod iustum fore suæ vtilitati putat reuerendissimus Archimandrita Eutyches insinuet sanctæ huic atque magnæ Synodo. Eutyches Archimandrita dixit:

[margin: Cum aperta sint ea quæ de sancta Fide statuta sunt à vobis, & — ingredi, — materia — rationibus. — Suæ defensionis reuerendissimus]

A Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. εἰ καὶ δύο λέγονται σύνοδοι, ἀλλ' εἰς μίαν συντείνουσι πίστιν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν ἀπαραλείπτως πάντα ὥρισαν οἱ πατέρες· ὁ παραβαίνων ταῦτα, ἀνάθεμα. οὐδεὶς προστίθησιν, οὐδεὶς ἀφαιρεῖ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. ἐπεὶ τὰς φωνὰς ὑμῶν καὶ Θεὸς ἀποδέχεται, καὶ αὐτοὶ τὰς ἑαυτῶν
B καταδέχεσθε βεβαίας εἶναι καὶ ἀρεσκούσας Θεῷ, εἴ τις παρὰ τὰ πεπραγμένα, ἢ παρὰ τὰ δεδογμένα τοῖς πατράσι, τοῖς τε ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσι, καὶ ἐνταῦθα συνειλεγμένοις, ἢ ζητεῖ, ἢ πολυπραγμονεῖ, ἢ ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα ἔστω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε τῷ μεγάλῳ φύλακι τῆς πίστεως Διοσκόρῳ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε καὶ ὃ ἕτερον ἐγὼ λέγω, ὅπερ ἐστὶ φοβερὸν, καὶ φρικτόν. ἐὰν φησιν ἁμαρτάνων ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς
C κύριον· ἐὰν δὲ εἰς κύριον ἁμάρτῃ, τίς προσεύξεται περὶ αὐτοῦ; εἰ τοίνυν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον συνήδρευσε μετὰ τῶν πατέρων, ὥσπερ οὖν καὶ συνήδρευσε, καὶ ἐτύπωσε τὰ τετυπωμένα, ὁ ἀνασκευάζων αὐτὰ, τὴν τοῦ πνεύματος ἀθετεῖ χάριν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. ἀνάθεμα ἔστω ὁ ἀνασκευάζων. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. οὐδεὶς τυποῖ τὰ τετυπωμένα. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν. αὗται αἱ φωναὶ πνεύματος
D ἁγίου· τῷ φύλακι τῶν κανόνων· διὰ σοῦ ζῶσιν οἱ πατέρες· τῷ φύλακι τῆς πίστεως.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως εἶπεν· οὐδεὶς εἶπε ταῦτα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐκ τῶν ὁμολογουμένων πάντα ἀρνεῖσθαι θέλουσιν· εἴπωσι καὶ τοῦτο ὅτι οὐδὲ παρῆμεν. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἐκ τοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

E Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπε· φανερῶν ὄντων τῶν δεδογμένων ὑμῖν ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ πίστει, καὶ τῆς κοινῆς ἁπάντων φωνῆς συνθεμένης τε, καὶ εὐφημησάσης τὴν ὑμῶν τῶν προεδρευόντων ψῆφον, κελεύσατε τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ εἰσελθεῖν, ἐφ' ᾧ κέκριται τὰ κεκριμένα, καὶ ὅς ἐστιν ἡ ὑπόθεσις πάσης τῆς πράξεως, καὶ οὗ ἕνεκα γέγραπται ὑμῖν τὸ πολὺ μέρος τοῦ θείου γράμματος, παρεῖναι, καὶ τὰ δοκοῦντα αὐτῷ διδάξαι τὴν ὑμετέραν θεο-
F σέβειαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκολούθως. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· εὔλογον παρεῖναι τὸν θεοσεβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχέα, καὶ τοῖς αὐτοῦ δικαιώμασι χρήσασθαι. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ, Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὰς προσούσας αὐτῷ δικαιολογίας ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς σαφηνιζέτω τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπεν·

ἐγὼ παρατέθειμαι ἐμαυτὸν τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τῆς ὑμετέρας δικαιοσύνης· καὶ μάρτυρας ὑμᾶς ἔχω τῆς ἐμαυτοῦ πίστεως· περὶ ἧς καὶ ἠγωνισάμην μεθ' ὑμῶν μετὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς πρὸ ὑμῶν ἐνταῦθα συναχθείσης, ὡς καὶ ὑμετέρα ὁσιότης μαρτυρεῖ. ἔχω δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸν λίβελλον τὸν περὶ τῆς πίστεώς μου, κελεύσατε αὐτὸν ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὴν ὁμολογίαν δὲ τῆς πίστεως τὴν ἐγκειμένην αὐτῷ. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, εἶπε· δίκαιόν ἐστι, τὴν ὁμολογίαν, καὶ τοὺς λιβέλλους τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ὑποδεχθέντας, ἐνταγῆναι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. καὶ ἐπιδοθέντων αὐτῶν, Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

A Ego commendaui me ipsum Patri, & Filio, & sancto Spiritui, & verbo veritatis vestræ iustitiæ, & testes vos habeo meæ fidei, pro qua & laboraui * cum sancta Synodo, quæ ante vos hic congregata est, sicut & vestra sanctitas testis est. Habeo autem præ manibus & libellum fidei meæ: iubete eum recitari, & confessionem fidei, quæ in eo continetur. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Iustum est, confessionem & libellos reuerendissi-
B mi Archimandritæ Eutychis susceptos inserere fidei monimentorum. Et cum porrecti fuissent, Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

* vobiscum

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ Εὐτυχοῦς.

Τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ θεοφιλεστάτῃ συνόδῳ οἰκουμενικῇ, συναχθείσῃ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

Εὐχαριστῶ τῷ παναγίῳ Θεῷ τῆς παρούσης ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ εὐσέβεια δι' ὑμᾶς τὴν παρρησίαν ἀπείληφεν. ἀναδιδάσκω τὴν ὑμετέραν ἁγίαν σύνοδον τὰ ἐπ' ἐμοὶ, μᾶλλον δὲ κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως παρακολουθήσαντα, προθυμηθεὶς μὲν ἐκ νέας κομιδῇ ἡλικίας ἐν ἡσυχίᾳ ἀπραγμόνως μέχρι γήρως διατελεῖν, καὶ πάσης ἔξω ταραχῆς καθεστάναι, οὐ συγχωρηθεὶς δὲ τῆς τοιαύτης ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι προθέσεως. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσχάτοις ἐξ ἐπιβουλῆς περιβληθεὶς κινδύνοις, διὰ τὸ κατὰ τὸν ὅρον τῆς ἐνταῦθα προτέρας ὑμῶν ἁγίας συνόδου μὴ προσδέξασθαι παρὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἐκτεθεῖσαν πίστιν φρονεῖν. ἀναγκαῖον δὲ πρὸ τῆς διδασκαλίας τῶν γενομένων, εἰς πληροφορίαν τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ἣν ἔχω περὶ τοῦ ἁγίου δόγματος ὁμολογίαν, φανερὰν αὖθις ποιῆσαι· μαρτυροῦντος μέντοι τοῦ Θεοῦ, μαρτυρούσης δὲ καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης· μεθ' ἧς καὶ αὐτὸς ἀεὶ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κατὰ τῶν αἱρετικῶν ἐσπούδασα.

LIBELLVS CONFESSIONIS Eutychis.

C *Sanctissimæ & Domini amantissimæ vniuersali Synodo congregatæ in Ephe∫o metropoli, ab Eutyche Archimandrita.*

GRatias ago per omnia sancto Deo præsenti die, in qua per vos pietas recepit fiduciam, & edoceo vestram sanctam Synodum, quæ in me, magis autem contra rectam
D Fidem, commissa sunt. Propositum quidem mihi fuerat à pueritia, in silentio absque vllo negotio vsque ad decrepitam senectutem degere, & absque vlla conturbatione persistere. Non sum autem permissus tali frui proposito; sed & pessimis periculis insidiantium circumdatus sum, eo quòd secundùm definitionem prioris vestri hic congregati Concilii, non acquieui contra eam, quæ in Nicæa à sanctis Patribus Fides est exposita, sapere.
E Necessarium vero arbitror, antequam ea quæ in me commissa sunt, doceam, ad satisfactionem vestræ sanctitatis, quam habeam de sancto dogmate confessionem, iterum facere manifestam, attestante mihi tam Deo, quam vestra sanctitate, cum qua & ipse semper iuxta virtutem meam pro catholica Fide aduersum hæreticos * steti.

Pag. 57.

* stabili

Ἔκθεσις πίστεως Εὐτυχοῦς.

Πιστεύω εἰς ἕνα θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε, καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτός· Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα, σαρκωθέντα,

Expo∫itio fidei Eutychis.

F Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium creatorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei natum de Patre vnigenitum, id est, de substantia Patris, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, natũ, nõ factũ, homoousion Patri, [id est, vni^9 cum Patre essẽtiæ,] per quem omnia facta sunt, quæ in cœlo, & quæ in terra. qui propter nos homines, & propter nostrã salutem descendit, & incarnatus est,

A & homo factus est, & passus, & resurrexit tertia die, ascēdit in cœlos, vnde venturus est iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat quando non erat, & antequā nasceretur, non erat; & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia subsistētia, vel essentia dicentes esse, aut conuertibilem, aut mutabilem Filium Dei, & hos anathematizat catholica & Apostolica Ecclesia.

B Sic ab initio à progenitoribus meis accipiens credidi, & credo: in hac autem & genitus sum, & statim cōsecratus sum Deo, & suscepit me ipsius misericordia. Et in hac Fide baptizatus, signatus sum, vsque hodie vixi, in ea & optō mori. Hanc Fidem & memorata hic anterior sancta & vniuersalis Synodus confirmauit, cuius præsul fuit beatæ & sanctæ recordationis pater noster & episcopus Cyrillus, & definitionem protulit, eum qui præter istam addiderit aliquid, aut

C * minuerit, aut docuerit* damnationibus quæ tunc scriptæ sunt, subiacere. Quorum exēplaria in codice destinauit mihi memoratus pater noster & Episcopatus Cyrillus,* quæ & præ manibus habeo. Subiciens igitur me ipsum sanctæ Synodo, & definitionem eius vsq; nunc custodiui. CHALCED. ACTA.

excogitauerit, pono.

quem

Et cum legerentur, Eusebius reuerendiss. episcopus Dorylæi dixit: Mentitus est; non est definitio talis, non est regula hoc præcipiens. Dioscorus reue-

D rendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quatuor codices sunt, qui hanc definitionem continent. Quod definierunt episcopi, non est definitio? Numquid habet, quia regula est? non est regula; aliud est regula, & aliud est definitio. Accusa quinque synodicos codices: & ego habeo, & ille & ille habent, proferant omnes codices. Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Dolose præposuit Synodum sanctorum Patrum, quæ in Nicæa facta est. Accepit namque additamenta à sanctis Patribus,

E propter peruersum intellectum Apollinaris & Valentini & Macedonii, & qui eis similes sunt. Et additum est in Symbolo sanctorum Patrum: Qui descendit, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine. Hoc namque prætermisit Eutyches, sicut Apollinarista. Nam etiam Apollinaris suscipit sanctam Synodum, quæ in Nicæa facta est, secundùm propriam peruersitatem intelligens verba:* effugit de Spiritu sancto &

F Maria virgine, vt ne* omnino vnionem carnis confiteretur. * Etenim sancti Patres qui in Nicæa conuenerunt, quòd incarnatus est dixerunt: sancti autem Patres qui post ipsos fuerunt, explanauerunt dicentes, De Spiritu sancto & ex Maria virgine. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Nemo suscipit adiectionem, nemo diminutionem. Quæ in Nicæa constituta sunt, teneat: catholicus Imperator hoc iussit. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt:

effugit illud, De Spiritu sancto vsquam. Sancti enim Patres qui postea fuerunt, id quod est, incarnatus est, quod dixerunt sancti Patres in Nicæa, explanauerunt.

A ἐνανθρωπήσαντα, παθόντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα. τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτέ, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι, οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως, ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτὸν, ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἀναθεματίζει ἡ ἀποστολικὴ καὶ καθολικὴ ἐκκλησία.

B Οὕτως ἄνωθεν ἐκ προγόνων παραλαβὼν, ἐπίστευσα, καὶ πιστεύω· ἐν αὐτῇ γὰρ καὶ ἐτέχθην, καὶ εὐθὺς ἀφιερώθην Θεῷ, καὶ προσεδέξατό με ἡ αὐτοῦ φιλανθρωπία· καὶ τῇ πίστει ταύτῃ βαπτισθεὶς, ἐσφράγισμαι· καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἔζησα, εὐχόμενος ἐν αὐτῇ καὶ τελειωθῆναι. ταύτην τὴν πίστιν καὶ ἡ μνημονευθεῖσα ἐνταῦθα προτέρα ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐβεβαίωσεν· ἧς καθηγήσατο ὁ τῆς μακαρίας, καὶ ὁσίας μνήμης πατὴρ ἡμῶν, καὶ ἐπίσκοπος Κύριλλος, καὶ ὅρον ἐξήνεγκε, τὸν παρὰ ταύτην προσ-

C τιθέντα τι, ἢ ἐπινοοῦντα, ἢ διδάσκοντα, ἐπιτιμίοις τοῖς τότε ἐγγραφεῖσιν ὑποκεῖσθαι. ὧν τὰ ἴσα ἐν βιβλίῳ ἀπέστειλέ μοι ὁ μνημονευθεὶς ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν, καὶ ἐπίσκοπος Κύριλλος· ἃ καὶ μετὰ χεῖρας ἔχω. ὑποτάξας τοίνυν ἐμαυτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ τὸν ὅρον ταύτης ἄχρι τοῦ παρόντος ἐφύλαξα.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἐψεύσατο· οὐκ ἔστιν ὅρος τοιοῦτος· οὐκ ἔστι κανὼν τοῦτο διαγορεύων. Διόσκορος ὁ εὐ-

D λαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τέσσαρά ἐστι βιβλία τὰ περιέχοντα τοῦτον τὸν ὅρον· ὃν ὥρισαν οἱ ἐπίσκοποι, οὐκ ἔστιν ὅρος; μὴ γὰρ ἔχει, ὅτι κανών ἐστιν; οὐκ ἔστι κανών· ἄλλο ἐστὶ κανὼν, ἄλλο ὅρος· κατηγόρησον πέντε συνοδικῶν βιβλίων· κἀγὼ ἔχω, καὶ ὁ δεῖνα, καὶ ὁ δεῖνα ἔχει· ἐνέγκωσι πάντες τὰ βιβλία. Διογένης, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου, εἶπε· δολερῶς * προσέταξε τὴν ἐν Νικαίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων σύνο- * προσέ-ξε L.

E δον· ἐδέξατο δὲ προσθήκας παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων διὰ τὴν ἔννοιαν τὴν κακὴν Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Μακεδονίου, καὶ τῶν ὁμοίων ἐκείνοις· καὶ προστέθειται τῷ συμβόλῳ τῶν ἁγίων πατέρων, τὸ κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· τοῦτο γὰρ παρέλιπεν Εὐτυχὴς, ὡς Ἀπολιναριστής· καὶ Ἀπολινάριος γὰρ δέχεται τὴν ἐν Νικαίᾳ ἁγίαν σύνοδον, κατὰ τὴν οἰκείαν παρανομίαν ἐκλαμβάνων τὸ ῥητὸν καὶ φεύγει τὸ, ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· ἵνα παν-

F ταχοῦ μὴ τὴν ἕνωσιν τῆς σαρκὸς ὁμολογήσῃ. οἱ γὰρ ἅγιοι πατέρες, οἱ μετὰ ταῦτα, τὸ ἐσαρκώθη, ὃ εἶπον οἱ ἅγιοι ἐν Νικαίᾳ πατέρες, ἐσαφήνισαν εἰπόντες· ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· οὐδεὶς δέχεται προσθήκην, οὐδεὶς μείωσιν· τὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ κρατείτω· ὁ ὀρθόδοξος βασιλεὺς τοῦτο ἐκέλευσεν· οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν.

ταῦτα

ταῦτα Εὐτυχὴς εἶπεν. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· προσθήκην οὐδεὶς δέχεται· κρατείτω τὰ τῶν πατέρων· τὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ κρατείτω· τὰ ἐκ πνεύματος ἁγίου κρατείτω· ὁ ὀρθόδοξος βασιλεὺς τοῦτο ἐκέλευσε. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Καὶ πάντας δὲ τοὺς ἁγίους πατέρας, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια, ὀρθοδόξους εὗρον, καὶ πιστοὺς, καὶ διδασκάλους ἐμαυτοῦ ἐθέμην, ἀναθεματίζων Μανιχαῖον, Βαλεντῖνον, Ἀπολινάριον, καὶ Νεστόριον, καὶ πάντας τοὺς αἱρετικοὺς, ἕως Σίμωνος τοῦ μάγου, καὶ τοὺς λέγοντας τὴν σάρκα τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὐρανοῦ κατεληλυθέναι.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἔφυγε μὲν, τὸ ἐξ οὐρανοῦ, οὐ προσέθηκε δὲ, πόθεν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· μὰ τὴν ἐξουσίαν ὑμῶν, παρεκαλέσαμεν αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε * Εὐτυχῆ, πόθεν οὖν; εἰπέ· καὶ οὐ συνεχώρησεν. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· παρεκαλέσαμεν τότε, ὡς μέμνηται καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος, καὶ Σώζων ὁ Φιλίππων· ὥστε εἰπεῖν αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς σαρκώσεως, καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως, εἰ κατὰ πρόσληψιν σαρκὸς οἶδε τὸν Θεὸν λόγον γενόμενον ἄνθρωπον· καὶ ἐκέλευσεν ἀπερίεργον ἐᾶσαι τοῦτο, καὶ οὐ προσεδέξαντο τὴν δικαιολογίαν ἡμῶν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος ἐπελάβετο ἐν ὑπομνήμασι τῆς ἑαυτοῦ φωνῆς, λέγων· ὅτι οὐκ εἶπον οὕτως, ἀλλὰ ἐπλαστογραφήθη. Εἰ δὲ Εὐτυχὴς παρὰ τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας φρονεῖ, οὐ μόνον τιμωρίας ἄξιός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πυρός· ἐγὼ γὰρ τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς φροντίδα ποιοῦμαι, οὐκ ἀνθρώπου τινός· πρὸς γὰρ αὐτὸ τὸ θεῖον τὸν νοῦν τεταμένον ἔχω, καὶ εἰς πρόσωπον οὐκ ἀφορῶ, οὔτε μὴν φροντίζω τινὸς, ἢ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀναγινωσκομένων τῶν ὑπομνημάτων τῶν ἐπὶ Εὐτυχεῖ πραχθέντων, ἡ διαλαλιὰ ἡ ἐμὴ ἀνεγνώσθη, καὶ εἰς μέσον ἦλθεν, ἣν ἐποιησάμην ἀκολουθῶν τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πατράσι τοῖς πρότερον συνεδρεύσασιν, ἀποδεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῦ συνόδου τῆς μακαρίας ἐκείνης ἡγησαμένου, δι' ἧς τὸν φρενοβλαβῆ Νεστόριον ἤλεγχε παρερμηνεύοντα τὴν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων πίστιν· εἶχε δὲ ἡ διαλαλιά μου, ὡς καὶ μέχρι νῦν ἔχει· ὅτι προσκυνῶ τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν Θεὸν λόγον, μετὰ τὴν σάρκωσιν, καὶ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν ἀμέριστον μηδεὶς χωριζέτω· τὸν ἕνα υἱὸν οὐδεὶς λέγει δύο. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι.

* εὐτυχῆ.

Hæc Eutyches dixit. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Adiectionem nullus suscipit. Teneant quæ patrum sunt, teneāt quæ in Nicæa constituta sunt, teneant quæ de Spiritu sancto sunt, catholicus Imperator hoc iussit. Constantinus deuotissimus magistrianus, & à secretis sacri Consistorii, ex eadem scheda recitauit.

Pag. 58.

EPHESI ACTA.

Et omnes etiam sanctos Patres, sicut & vestra sanctitas, catholicos habui & fideles, & doctores meos posui, anathematizans Manichæum, Valentinum, Apollinarium, & Nestorium, & omnes hæreticos vsque ad Simonem Magum, & eos qui dicunt carnem Domini & Dei nostri Iesu Christi de cœlo descendisse.

CHALCED. ACTA.

Et cùm legerentur, Eusebius reuerend. Episcopus Dorylæi dixit: Fugit quidem illud, De cœlo; vndenam autem, non addit. Diogenes reuerend. episcopus Cyzici dixit: Per potestatem vestram rogauimus eum, dicentes: Domine Eutyches, vnde ergo? dic; & non concessit. Basilius reuerendissimus Episcopus * Isauriæ dixit: Rogauimus eum tunc, sicut memorat dominus Eusebius, & Sozon Philippensis, vt diceret modum incarnationis, & humanæ assumptionis, si secundum assumptionem carnis scit Deum Verbum factum hominem: & iusserunt non inuestigatum dimitti istud, & non susceperunt prosequutionem nostram. Dioscorus reuerend. episcopus Alexandriæ dixit: Religiosiss. episc. Basilius reprehendit in gestis suam vocem, dicēs, quia sic non dixi, sed falsè scriptum est. Si vero Eutyches præter dogma Ecclesiæ sapit, non solum pœna dignus est, sed & igne. Ego vero Fidei catholicæ & Apostolicæ sollicitudinem gero, & non alicuius hominis. Ad ipsam namque diuinitatem mentem intentam habeo, & ad personam non attendo, neq̃ pro quolibet curo, nisi pro mea anima, & recta & sincera Fide. Basilius reuerend. episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Dum legerentur gesta, quæ in Eutyché acta sunt, mea interloquutio lecta est, & in medio prolata est, quam feci, sequens Patres qui in Epheso primitus conuenerunt, laudans epistolam beatissimi Cyrilli illius beatæ Synodi * præsulis, per quam insanum Nestorium arguit, male interpretantem trecentorum decem & octo Patrum Fidem. Habebat autem interlocutio mea, sicut & hactenus habet: Adoro vnum Dominum nostrum Iesum Christum, filium Dei vnigenitum, Deum Verbum, post incarnationem & inhumanationé in duabus naturis cognitum. Ægyptii & qui cum ipsis reuerend. episc. clamauerunt: Impartibilem nemo separet, vnum Filium nemo dicit duo. Orientales & qui cum ipsis reuerendiss. episc. clamauerunt: Anathema diuidēti, anathema partiēti.

Seleucia

præsulis

A Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Anathema partienti, anathema diuidenti duas naturas post adunationem, anathema autem & qui non cognoscit naturarũ proprietatem. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Sicut natus est, sic passus est. Voces [nostras] Imperatori. Vnus Dominus, vna Fides: vnum Dominum nemo dicit duo. Hæc Nestorius* sapit, hæc Nestorius clamat. Orientales & B qui cum ipsis reuerend. episcopi clamauerunt: Anathema Nestorio & Eutychi. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendiss. episcopi clamauerunt: Dominum gloriæ nolite partiri; impartibilem nolite partiri. Basilius reuerend. episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Quod dicebã, in duabus naturis cognoscendum post adunationem, Deitate perfecta & humanitate perfecta. Namque vnam habebat ex Patre ante sæcula, alteram C vero ex matre secundùm carnem suscipiens, idem ipse vniit sibi secundùm subsistentiam, & vocatus est Filius Dei filius hominis. Hac lecta interlocutione, vnus quidam nescio quis (etenim caligo causarum & animæ oculum confundebat & corporis) proiecit seipsum in medium, & dicere cœpit, quia hæc vox Ecclesiam conturbauit. Et surrexerunt postmodum omnes Ægyptii, & monachi qui sequebantur Barsumam, & omnis turba, & cœperunt dicere: Eum qui dicit duas naturas, in duo in- D cidite. Qui dicit duas naturas, * Nestorianus est. Post hæc recitata est iterũ mea vox, post impiam & peruersam Eutychis vocem. Interrogatus namque à reuerend. episcopo Eusebio: Dicis duas naturas in Christo? dixit, ex duabus quidem naturis scire Christum ante adunationem, post adunationem vero, vnam. Ego vero tunc, sicut nunc,* intuens monimenta, recordatus sum, & dixi: Si non post adunationem inseparatas & incõfusas duas naturas dixeris, confusionem dicis & commixtionem. E Lecta autem hac voce, tantus ab illis factus est plausus, vt omnium nostrorum commouerẽtur animæ, & maxime nostræ, qui iudicabamur, & qui iussi sumus Synodi expectare sententiam. Caligine repletus dixi, quia ego non recordor his verbis ista dixisse. Scio quidem dixisse: Quòd si vnam naturam dicas absolute post adunationem, confusionem dicis & commixtionem. Si vero addideris, incarnatam & inhumanatam, & F intellexeris iuxta B. Cyrillum, incarnationem, eadem nobiscum dicis. Manifestum enim, quia aliud est diuinitas eius, quæ ex Patre, aliud vero humanitas quæ ex matre est. Et qui prius reprehenderunt, postea approbauerunt me ista dixisse. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Et sic catholice docens, pro qua re in damnatione sanctæ recordationis Flauiani subscripsisti? Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit:

sapiebat, hoc Nestorius clamabat.

Pag. 59.

Nestorius

iam legissem

A Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι τὰς δύο φύσεις, μετὰ τὴν ἕνωσιν· ἀνάθεμα δὲ καὶ τῷ μὴ γνωρίζοντι τὸ ἰδιάζον τῶν φύσεων. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ὡς ἐγεννήθη, οὕτως ἔπαθε. τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ. εἷς κύριος, μία πίστις· τὸν ἕνα κύριον δύο οὐδεὶς λέγει. ταῦτα Νεστόριος ἐφρόνει· ταῦτα Νεστόριος ἐβόα. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς B εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν κύριον τῆς δόξης μὴ μερίζετε· τὸν ἀμέριστον μὴ μερίζετε. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ὃ ἔλεγον ἐν δύο φύσεσι γνωριζομένην μετὰ τὴν ἕνωσιν, θεότητι τελείᾳ, καὶ ἀνθρωπότητι τελείᾳ· τὴν μὲν γὰρ εἶχεν ἐκ πατρὸς προαιώ- C νιον, τὴν δὲ ἐκ τῆς κατὰ σάρκα μητρὸς λαβὼν ὁ αὐτὸς, ἥνωσεν ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν· καὶ κεχρημάτικεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ υἱὸς ἀνθρώπου. ταύτης ἀναγνωσθείσης τῆς διαλαλιᾶς, εἷς μὲν τις, οὐκ οἶδα δὲ ὅστις· ἡ γὰρ ἀχλὺς τῶν πραγμάτων καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα συνέχεε, καὶ τὸ τοῦ σώματος, ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἤρξατο λέγειν· ὅτι αὕτη ἡ φωνὴ τὴν ἐκκλησίαν ἀνετάραξεν. καὶ ἐπανέστησαν λοιπὸν πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ μονάζοντες, οἱ ἀκολουθοῦντες Βαρσουμᾷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος, καὶ ἤρξαντο λέγειν· τὸν D λέγοντα δύο φύσεις, εἰς δύο τεμε· ὁ λέγων δύο φύσεις, Νεστοριός ἐστι. μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη πάλιν ἐμὴ φωνὴ μετὰ τὴν ἀσεβῆ καὶ ἀλλόκοτον Εὐτυχοῦς φωνήν· ἐρωτώμενος γὰρ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, εἰ λέγει δύο φύσεις ἐν τῷ Χριστῷ, εἶπεν· καὶ δύο μὲν φύσεων εἰδέναι τὸν Χριστὸν πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν· ἐγὼ δὲ τότε, ὡς νῦν, ἐντυχὼν τοῖς ὑπομνήμασιν, ἀνεμνήσθην, καὶ εἶπον· ἐὰν μὴ μετὰ τὴν ἕνωσιν ἀχωρίστους, καὶ ἀσυγχύτους εἴπῃ δύο φύσεις, σύγχυσιν λέγεις, καὶ σύγ- E κρασιν. ἀναγνωσθείσης τῆς φωνῆς, τοσοῦτος ἐγένετο κρότος, ὥστε πάντων ἡμῶν συνταράξαι τὴν ψυχήν· καὶ μάλιστα ἡμῶν τῶν κρινομένων, καὶ κελευσθέντων ἀναμένειν τὴν ψῆφον τῆς συνόδου· * ἀχλυώδους πληρωθεὶς εἶπον· ὅτι ἐγὼ οὐ μέμνημαι αὐταῖς λέξεσι ταῦτα εἰρηκώς· οἶδα μέντοι εἰρηκὼς, ὅτι ἐὰν μίαν φύσιν εἴπῃς ἀπολελυμένως μετὰ τὴν ἕνωσιν, σύγχυσιν λέγεις, καὶ σύγκρασιν· ἐὰν μέντοι γε προσθῇς, σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, καὶ νοήσῃς πα- F ραπλησίως τῷ μακαριωτάτῳ Κυρίλλῳ τὴν σάρκωσιν, καὶ τὴν ἐνανθρώπησιν, τὰ αὐτὰ λέγεις ἡμῖν· δῆλον γὰρ, ὅτι ἄλλο μέν τι ἐστὶν ἡ θεότης αὐτοῦ ἡ ἐκ τοῦ πατρὸς, ἄλλο δὲ ἡ ἀνθρωπότης ἡ ἐκ τῆς μητρός· καὶ οἱ κατεγνωκότες πρότερον, ὕστερον ἀπεδέξαντό με ταῦτα εἰρηκότα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· καὶ οὕτως ὀρθοδόξως διδάξας, διὰ τί τῇ καθαιρέσει Φλαυιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ὑπέγραψας; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν·

* ἴσως, ἀχλύος δὲ

ἐπειδὴ εἰς κρίσιν ἑκατὸν εἴκοσιν, ἢ τριάκοντα παρεδόθην ἐπισκόπων, ἀνάγκην εἶχον πείθεσθαι τοῖς ὑπ' ἐκείνων τυπουμένοις. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· νῦν πεπλήρωται τὸ γεγραμμένον· ἐκ τοῦ στόματός σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τοῦ στόματός σου κατακριθήσῃ· αἰδούμενος ἀνθρώπους, παρέβης τὸ εὔλογον, καὶ τὴν πίστιν ἠθέτησας· οὐκ ἤκουσας· καὶ μὴ ἐντραπῇς εἰς πτῶσίν σου; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἰ πρὸς ἄρχοντας εἶχον, ἐμαρτύρουν. καὶ γὰρ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπεδειξάμην παρρησίαν. παρὰ πατρὸς δὲ ὁ κρινόμενος, δικαίοις οὐ κέχρηται· παῖς γὰρ πατρὶ δίκαια λέγων, τεθνάτω. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν, πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· καὶ μὴν ὑμεῖς πρότερον ἐδιδάξατε, ὡς κατὰ βίαν, καὶ ἀνάγκην, ἀγράφῳ χάρτῃ ὑπογράψαι κατηναγκάσθητε εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. Θαλάσσιος, καὶ Εὐστάθιος, καὶ Εὐσέβιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πάντες ἡμάρτομεν, πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου Κωνσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου.

Ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν πίστιν καὶ ζῶν, καὶ προσκαρτερῶν ταῖς εὐχαῖς, κατηγορίαν ἐξ ἐπιβουλῆς ὑπομεμένηκα παρὰ Εὐσεβίου τοῦ ἐπισκόπου Δορυλαίου, λιβέλλους ἐπιδόντος κατ' ἐμοῦ τῷ εὐλαβεστάτῳ Φλαβιανῷ, καὶ τοῖς ἐκ διαφόρων, ἰδίων ἕνεκα αἰτιῶν ἐνδημοῦσι τότε τῇ βασιλευούσῃ, αἱρετικὸν μὲν ἐμὲ ἐν αὐτοῖς ἀποκαλοῦντος, οὐδὲν δὲ εἶδος αἱρέσεως τοῖς λιβέλλοις ἐνθέντος, ὅπως ἀθρόον ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς ἐξετάσεως τοῖς τῆς γλώττης, οἷα εἰκὸς, ἐκ τῶν θορύβων ὀλίσθοις εἰς ἁμάρτημα περιπέσοιμι* καινοφωνούμενος. ἐμὲ μὲν οὖν ἐκ τῶν τῆς κατηγορίας λιβέλλων ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορηκότος προσεκελεύετο, τὰ μὲν πολλὰ τῷ κατηγόρῳ συνών, καὶ σχεδὸν ἀχώριστος ὑπάρχων αὐτοῦ, οἰόμενος δὲ, ὡς εἰθισμένον ἀεὶ τῷ μοναστηρίῳ προσκαρτερεῖν, μὴ παραγενήσεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο καθαιρήσειν, ὡς οὐκ ἀπαντήσοντα. ἀφ' ὧν μετὰ τὸ παραγενέσθαι με κατὰ τὴν βασιλεύουσαν ἐκ τῆς μονῆς, μεμαθηκὼς παρὰ τοῦ θαυμασιωτάτου σιλεντιαρίου μάγνου, ὃν ὁ εὐσεβέστατος, καὶ πιστότατος ἡμῶν βασιλεὺς ἀπέμεινε πρὸς τὸ μὴ συγχωρῆσαί μοι τὸν ἀπειλούμενον ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ κίνδυνον, περιττὴν εἶναι λοιπὸν τὴν παρουσίαν μου ἀπεκρίνατο, ὡς καὶ ἤδη πρὸ τῆς ἐξετάσεως καθῃρημένου, ὡς καὶ ἡ γενομένη παρὰ τοῦ αὐτοῦ θαυμασιωτάτου σιλεντιαρίου μετὰ ταῦτα κατάθεσις δηλοῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ, καὶ οὕτως τὸ κριτήριον ἐπὶ ταῖς ἀπολογίαις κατέλαβον,

* καινοτούμενος.

A Quoniam in iudicium centum viginti, aut triginta Episcoporum traditus, necessitatem habui parere his quæ ab illis ordinabantur. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Nunc completum est quod scriptum est: Ex ore tuo iustificaberis, & ex ore tuo condemnaberis. Erubescens homines, præuaricatus es quod bonum est, & Fidem spreuisti. Non audisti quod scriptum est: Non erubescas in ruinam tuam? Basilius reuerendissimus
B episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Si apud iudices habuissem, martyrium sustinuissem. etenim apud Constantinopolim ostendi fiduciam meam. A patre autem qui iudicatur, iustis non vtitur. Filius enim patri etiam iusta dicens moriatur. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnes peccauimus, omnes veniam postulamus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Et quidem vos primitus docuistis, quia per vim &
C necessitatem in pura charta coacti estis subscribere in damnationem sanctæ memoriæ Flauiani. Orientales & qui cum ipsis reuerendiss. episc. clamauerunt: Omnes peccauimus, omnes veniam postulamus. Thalassius & Eusebius & Eustathius reuerendiss. Episcopi dixerunt: Omnes peccauimus, omnes veniam postulamus. Beronicianus deuotissimus magistrianus & à secretis sacri Cōsistorii, ex eadē scheda recitauit.

Matth. 12. A. 37

EPHESI ACTA.

D Sed secundùm hanc fidem & viuens, & permanens in orationibus, accusationem ex insidiis Eusebii episcopi Dorylæi sustinui, libellos porrigentis aduersum me reuerendiss. episcopo Flauiano, & diuersis aliis Episcopis, qui tunc pro priuatis causis in vrbe degebant regia, hæreticum me iniuriose in eis vocantis, nullam autem speciem hæreseos libellis inserentis, vt subito in altercationibus quæstionum lapsum linguæ (sicut assolet) ex tumultu & nouitate vocum perpessus, irruerem
E in peccatum: me quidem * aduersus libellos accusationis memoratus reuerendissimus episcopus occurrere ad satisfactionem accusatoris præcipiebat: ipse tamen in multis cum accusatore degebat, & pene inseparabilis erat ab ipso, putans me, sicut solebam, semper in monasterio perdurare, non meam exhibere præsentiam, & ideo quasi non occurrentem damnare. Sed subito, postquam perueni in regiam ciuitatem de monasterio meo, * dis-
F cens à viro laudabili magno Silentiario, quem mihi pissimus & fidelissimus noster Imperator delegauit ad non concedendum, me comminatum periculum salutis sustinere, superfluam de cetero meam esse præsentiam respondit; vt iam ante discussionem damnati, sicut & postea facta à viro laudabili Silentiario * prosequutio docet. Sed quoniam etiam sic in iudicium ad satisfaciendum occurri,

Continuatio confessionis Eutychetis paulo ante interrupta.

igitur ex libellis accusationis

cum didicissem

Pag. 60.

depositio

ipsam quidem, quæ pro diuina confessione à me facta est & subscripta, doctrinam, secundum eam quæ exposita est à sanctis Patribus in Nicæa Fidem, & postea confirmata est à priore sancta Synodo Ephesina, neq; suscipere dignabatur, neque permittebat recitari: & tumultu & conturbatione * secretarium replebatur, multis inordinate superuenientibus, & vndique clamoribus me perturbantibus, sicut postea prolatæ interloquutiones iudicum, quæ scriptis tenentur, de tali facto tumultu designant. Et cum iussus fuissem per me ipsum confessionem Fidei dicere, & dixissem sapere sicut trecenti decem & octo Patres qui in Nicæa sanxerunt, & quæ in Epheso sancta Synodus confirmauit, exigebat me alia aliqua, præter quæ exposita sunt in Nicæa & in Epheso prius, dicere. Ego vero timens præuaricari prolatam definitionem à sancta Synodo, quæ hic Dei voluntate prius congregata est, & ea quæ definita erant de Fide à sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerant; rogabam innotescere sancto vestro Concilio, * vt his quæ à vobis approbarentur, acquiescerem, præparatus in his manere. Et hæc dicenti, subito contra me longe ante scripta, vt ipsi videbatur, damnatio legebatur, & secreto iam postea aliquæ ipsorum voces ac [professiones] meæ, & aliæ * allegationes, & maxime vbi ego secundum sanctos Patres in Nicæa, & postea in Epheso congregatos, sapere confitebar, in monimentorum serie mutabantur, sicut postea scriptis acta ex mea supplicatione, & iussione piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri ostendunt, * nullum verbum faciente de appellatione mea ad vestram sanctitatem reuerendissimo episcopo Flauiano, neque meos erubescente canos, in præliis contra hæreticos & pietatis confessione senescentis: sed sicut potestatem habens, omnia de Fide solus agere, & nihil vestræ sanctitati de talis æquitate iudicii reseruare, condemnauit me, & ab Ecclesia, vt putabat, abscidit, & sacerdotio, vt arbitratus est, priuauit, & à diuinorum mysteriorum communione prohibuit, & præesse monasterio * consequenter impediuit, & tradidit multitudini ab eodem præparatæ, vt per Episcopium & per publicum sicut hæreticum & blasphemum, Manichæumque * pertraherent, nisi diuina me prouidentia conseruans vsque in præsentem diem, vestræ beatitudini * custodiret. Sed & in diuersis oratoriis, memoriisque Sanctorum, post appellationem fecit in me prolatam legi sententiam: & anathematizabat meos & eos qui conueniebant ad me, & colloquebantur mecum, alienos faciens à sancta communione, non expectans vestræ sanctitatis iudicium:

Marginal notes: iudicium. — vt paratus in his manere, quæ a vobis approbarentur. — depositiones, — paruipendente meam appellationem ad — præter hunc ordinem — traherent, — custodisset.

A τὴν μὲν ὑπὲρ τῆς θείας ὁμολογίας παρ' ἐμοῦ γενομένην τε, καὶ ὑπογραφεῖσαν διδασκαλίαν, κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν Νικαίᾳ πίστιν, καὶ κατὰ τὴν δὲ τὴν Ἐφεσίων βεβαιωθεῖσαν παρὰ τῆς προτέρας ἁγίας συνόδου, οὔτε δέχεσθαι ἠξίου, οὔτε ἐπέτρεπεν ἀναγινώσκεσθαι. θορύβου δὲ τὸ κριτήριον, καὶ ταραχῆς ἐπληροῦτο, πλείστων ἐπιχυθέντων ἀτάκτως, καὶ πανταχόθεν με σὺν κραυγῇ διαθορυβούντων· ὡς αἱ ἐγγράφως μετὰ ταῦτα ἐξενεχθεῖσαι παρὰ τῶν κρινάντων B διαλαλιαὶ περὶ τῆς ταραχῆς δηλοῦσι. κελευσθέντος δέ μου δι' ἑαυτοῦ λέγειν τὰ ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως, καὶ εἰπόντος φρονεῖν, ὡς τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ, ἐθέσπισαν, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσεν, ἀπῄτει με ἕτερά τινα παρὰ τὰ ἐκτεθέντα ἔν τε τῇ Νικαέων, καὶ ἐν Ἐφέσῳ πρότερον, εἰπεῖν. ἐγὼ δὲ φοβηθεὶς παραβῆναι τόν τε ἐξενεχθέντα ὅρον ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐνταῦθα συνειλεγμέC νης πρότερον κατὰ βούλησιν Θεοῦ, τά τε ὁρισθέντα ἐπὶ τῇ πίστει παρὰ τῶν ἐν τῇ Νικαέων συναχθέντων ἁγίων πατέρων, παρεκάλουν γνωρισθῆναι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὡς τοῖς παρ' ὑμῶν δοκιμαζομένοις ἕτοιμος ὑπάρχων ἐμμένειν. καὶ ταῦτα λέγοντος; ἀθρόον ἡ κατ' ἐμοῦ πρὸ πολλοῦ, ὡς ἐδόκει αὐτῷ, καθαίρεσις ἀνεγινώσκετο· καὶ κατ' ἰδίαν λοιπὸν μετὰ ταῦτα τινὸς αὐτῶν τε φωναὶ, καὶ ἐμοῦ, καὶ ἄλλαι καταθέσεις, καὶ μάλιστα ἔνθα ἐγὼ κατὰ τοὺς ἐν Νικαίᾳ D ἁγίους πατέρας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ συνελθόντας ὡμολόγουν φρονεῖν, ἐπὶ τῶν πεπραγμένων ὑπομνημάτων μετέπλαττον· ὡς τὰ ἐγγράφως μετὰ ταῦτα προαχθέντα κατὰ παράκλησιν ἐμὴν, καὶ κέλευσιν τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ἔδειξεν· οὐδένα λόγον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ ποιησαμένου τῆς ἐμῆς εἰς τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα ἐπικλήσεως, οὔτε τὰς ἐμὰς πολιὰς αἰδεσθέντος, ἐν τοῖς κατὰ τῶν αἱρετικῶν πολέμοις, καὶ τῇ τῆς εὐσεβείας ὁμολογίᾳ καταγηράσαντος· ἀλλ' ὡς ἐξουE σίαν ἔχων, πάντα κατὰ μόνας περὶ τῆς πίστεως πράττειν, καὶ μηδὲν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι τῆς τοιαύτης κρίσεως ἐπιτρέπειν * δικαιῶν, κατεψηφίσατό μου, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀπέτεμεν, ὡς ἐνόμιζε· καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀφῄρει, ὡς ᾤετο· καὶ τῆς τῶν θείων μυστηρίων κοινωνίας ἀπεῖρξε· καὶ τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου παρὰ τὴν ἀκολουθίαν ἀπεκώλυσε· καὶ παρέδωκε τῷ εἰς τοῦτο συντεταγμένῳ πλήθει κατὰ τὸ ἐπισκοπεῖον, καὶ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, ὡς αἱρετικὸν, καὶ βλάσφηF μον, καὶ Μανιχαῖον, διαχλεύσασθαι· εἰ μὴ ἡ τοῦ Θεοῦ πρόνοια διασώσασά με, κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν τῇ ὑμετέρᾳ ἐτήρησεν ἁγιότητι. ἀλλὰ καὶ ἐν διαφόροις εὐκτηρίοις οἴκοις ἐν ταῖς τῶν ἁγίων μνήμαις, μετὰ τὴν ἔκκλητον, τὴν τε ἐπ' ἐμοὶ ψῆφον ἀναγινώσκεσθαι παρεσκεύαζε, καὶ ἀνεθεμάτιζέ με, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντάς μοι, καὶ προσδιαλεγομένους, ἀλλοτρίους τῆς θείας κοινωνίας ποιῶν· μὴ περιμείνας τὴν ὑμετέρας ἁγιωσύνης τὴν κρίσιν,

Marginal note: * δικαίων, L.

καὶ καθυπογράφειν τῇ γενομένῃ κατ᾽ ἐμοῦ ψήφῳ, κατηνάγκασι μοναστήρια· οὐδέποτε, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα οἶδε θεοφιλία, τοιαύτης συνηθείας οὐδὲ κατὰ αἱρετικῶν κρατησάσης· καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐξέπεμψε τοὺς χάρτας, καὶ πολλαχοῦ, ἐπὶ τῷ καὶ παρὰ ἄλλων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων τε, καὶ μοναζόντων, καὶ ταῦτα μὴ κρινάντων, καθυπογράφεσθαι· καίτοι μᾶλλον ὀφείλων, πρὸ πάντων τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἐπιστεῖλαι, οὓς καὶ ἐπεκαλεσάμην. τότε μὲν οὖν μόλις σωθεὶς, διὰ λιβέλλων δῆλα πεποίηκα τὰ παρακολουθήσαντα πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ πιστοτάτου βασιλέως ἐδεήθην, ὑμᾶς τοὺς ὁσίους, καὶ θεοφιλεῖς, καὶ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ συσκευὴν βδελυττομένους, γενέσθαι δικαστὰς τῶν κεκριμένων. δέομαι δὴ νῦν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, λογίσασθαι τὴν κατασκευασθεῖσάν μοι συκοφαντίαν καὶ ἐπιβουλὴν, καὶ τὴν ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ταραχὴν ταῖς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίαις γενομένην, καὶ τὸ ἐκ τούτου πολλοῖς ἀναφυὲν σκάνδαλον. καὶ διὰ τῆς προσούσης ὑμῖν φιλοχρίστου σοφίας τοὺς μὲν τούτων αἰτίους τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑποβαλεῖν * δεσμοῖς, πᾶσαν δὲ βλασφημίας, καὶ ἀσεβείας ῥίζαν ἐκκόψαι· ἐγὼ γὰρ τὴν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος κρίσιν ἐξ ἀρχῆς ἐπιβοησάμην· καὶ πάλιν δὲ διαμαρτύρομαι ἐνώπιον Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ὅτι οὕτως φρονῶ, καὶ ἐνθυμοῦμαι, καὶ ἐννοῶ, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν πιστεύειν οἱ ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐπὶ τῆς Νικαέων συνελθόντες· ἣν καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ δευτέρᾳ συνόδῳ ἅγιοι πατέρες ἐβεβαίωσαν· καὶ εἴ τις παρὰ ταύτην τὴν πίστιν δοξάζει, τοῦτον ἀναθεματίζω κατὰ τὸν ὅρον αὐτῶν. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης οὕτω πιστεύω, ὡς προγέγραπται χειρὶ ἐμῇ, καὶ ἐπέδωκα τοὺς λιβέλλους.

* θεσμοῖς. L.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὗτος κατήγορον ἔσχεν Εὐσέβιον· κελεύσατε αὐτὸν παρεῖναι.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ κατηγορηθεὶς παρ᾽ ἐμοῦ Εὐτυχὴς, διὰ λιβέλλους ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐμνημόνευσεν, ὅτι κατήγορος αὐτοῦ εἰμι· ποίῳ δὲ τρόπῳ τοῦ δικάσαντος Φλαβιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀξιώσαντος τὸν κατήγορον ἐμὲ εἰσελθεῖν, καὶ τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῶν κανόνων τοῦτο βουλομένων, ἐκωλύθην εἰσελθεῖν, ἀξιῶ τοῦτο ζητηθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· αἰτήσαντος Φλαβιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, ὥστε Εὐσέβιον τὸν κατήγορον Εὐτυχοῦς εἰσελθεῖν, διὰ τί κατὰ τοὺς κανόνας ὑμεῖς, οἷς ἡ ἐξουσία τοῦ δικάζειν ἐδέδοτο, τοῦτο γενέσθαι οὐ προσετάξατε; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὴν κατάθεσιν Ἐλπιδίου· οὐκ εἶχον γὰρ κωλῦσαι, εἰ μὴ κομμονιτώριον ἐνήνεγκεν Ἐλπίδιος, διαβεβαιούμενος, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ὁ περίβλεπτος κόμης Ἐλπίδιος οὐκ ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν αὐτόν.

A sed & subscribere dictatam aduersus me sententiam monasteria compellebat, numquam (sicut & vestra nouit reuerentia) tali habita consuetudine nec contra apertos hæreticos: & in Orientem & per alia diuersa loca destinauit chartas, vt etiam & ab aliis religiosissimis episcopis & monachis, * hoc qui non iudicauerunt, subscriberentur, cum magis oportuerit ante * omnibus Pontificibus scribere, quos & appellaueram. Tunc ergo B vix saluatus, per libellos manifesta feci vestræ sanctitati quæ subsecuta sunt; & piissimo & fidelissimo Imperatori supplicaui, vos sanctos & Deo dignos, atque omnem iniustitiam & * & factionem abominantes, iudices fieri eorum quæ iudicata sunt. Rogo igitur nunc vestram sanctitatem, considerate compositam mihi calumniam & * factionem, & ex hac causa factam vbique sanctis Ecclesiis perturbationem, & ex hoc pullulans plurimis scandalum: & per insitam vobis C * Christianissimam sapientiam, eos qui huius mali occasio facti sunt, Ecclesiasticis * regulis subdite. Omnem vero radicem blasphemiæ & impietatis abscindite. Ego enim vestræ beatitudinis iudicium ab initio proclamaui, & iterum contestor coram Iesu Christo, qui testimonium perhibuit sub Pontio Pilato bonam confessionem, quia sic sapio, & cogito, & intelligo, sicut tradiderunt nobis Fi- D dem sancti Patres in Nicæa conuenientes, quam in Ephesino secundo Concilio sancti Patres roborauerunt. Et si quis præter istam fidem * glorificat, hunc anathematizo, secundùm definitionem eorum. Eutyches Archimandrita sic credo, sicut supra scriptum est, & subscripsi manu mea, & tradidi libellos.

& qui hæc

omnia

dolum

fraudem,

Pag. 61.

Christo charā

vincula

1.Tim.6.c.13

sentit.

Flauianus Episc. Constantinop. dixit: Iste accusatorem habuit Eusebium: iubete eum adesse. CHALC. ACTA.

Et cum legerentur, Eusebius reue- E rendiss. episc. Dorylæi dixit: Accusatus à me Eutyches, dans libellos in sancta Synodo, commemorauit quia accusator ipsius sum. Quo autem modo, cum sanctæ memoriæ Flauianus, qui indicabat, postularet me accusatorem eius ingredi, & consequentia ac regulis ita volentibus, prohibitus sum ingredi, rogo perquiri. Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: F Postulante Flauiano sanctæ memoriæ Eusebium accusatorem Eutychis ingredi, quapropter secundum regulam vos, quibus potestas iudicandi data fuerat, hoc fieri non præcepistis? Dioscorus reuerendiss. episcop. Alexandriæ dixit: Postulo recitari * prosequutionem Elpidii. Non enim habui prohibere, nisi cōmonitorium detulisset Elpidius, confirmans quia Imperator eum iusserat nō ingredi. Iuuenalis reuerendiss. episcop. Hierosolymorum dixit: Venerandus Comes Elpidius * iussit eū non ingredi.

depositionem

non permisit eum

A Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Ego non eram auctor. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: In iudicio fidei non est ista defensio. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam igitur nunc culpatis me, sicut qui transgressus sim regulas, & audissem Elpidium: nunc quæ custodiunt regulæ, vt Theodoretus ingrederetur? Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Theodoretus episcopus vt B accusator ingressus est, sicut ex voce eius audistis. Dioscorus reuerendiss. Episc. Alexãdriæ dixit: Et quamobrem in ordine Episcopi sedet? Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: Et episcopus Eusebius & episcopus Theodoretus in ordine accusantium sedent, sicut & vos in loco * accusationem sedetis. Vnde reliqua relegantur. Constantinus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

earum qui accusarunt.

EPHESI ACTA.

C Elpidius venerandus Comes dixit: Sacratiss. Imperator implens ipse primum ordinem legum, quarum est & inuentor & custos, præcepit eos qui dudum iudices fuerunt, in loco eorum esse qui iudicandi sunt, neque habere tempus docendi, * cum eius fiduciam vos non dederitis. Ad ea ergo quæ nunc à religiosissimo Archiepiscopo Flauiano dicta sunt, & hoc doceo; quia accusator quidem suam accusationem impleuit; & vt arbitratus est, vicit. & Iudex accusatoris causam D iam in semetipsum transtulit, sicut & in publicis * sententiis custoditur. Nunc igitur vos conuenistis, vt eos qui iudicauerant, iudicetis; non vt iterum accusatoris personam suscipiatis, & perturbationis rursus initium alterum fiat. Iubete ergo, si placet, secundùm ordinem reliqua omnia, quæ in causa acta sunt, relegi ad id quod vobis visum fuerit. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: * Consequenter docuit venerandus Comes Elpidius. Vnde porE recto libello & relecto, legantur & ea quæ in regia vrbe de hoc negotio, quod mouetur, gesta sunt. Dicant etiam & præsentes reuerendissimi Episcopi, si hoc eis placet. Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: * Consequens est sententia tuæ sanctitatis; vnde rationis est gesta recitari. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Iusta * constituta interlocuF tione sanctissimi & beatissimi patris nostri Dioscori & Archiepiscopi, hoc fiat. Cyrus episcopus Aphrodisiadis dixit: Iuxta est & consequens interlocutio sanctissimi & Deo amantissimi Archiep. Dioscori, ad recitanda quę super hac causa acta sunt in regia vrbe. Thalassius episcop. Cæsareæ Cappadociæ dixit: Consequens est, ea quæ interlocuta est vestra sanctitas, effectu mãcipari. Pro qua re proferãtur chartę,

quoad eius licentiam

sanctionibus

Rite ac secundum ordinem

Conueniens

cum sit interlocutio

Pag. 62.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤμην αὐθέντης. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· πίστεως κρινομένης, αὕτη οὐκ ἔστιν ἀπολογία. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπεὶ νῦν αἰτιᾶσθέ με, ὡς παραβεβηκότα τοὺς κανόνας, καὶ ἀκούσαντα Ἐλπιδίου, νῦν ποῖοι σώζονται κανόνες, ὅτι εἰσῆλθε Θεοδώρητος; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· Θεοδώρητος ὁ ἐπίσκοπος κατηγόρησων εἰσελήλυθεν, ὡς τῆς αὐτοῦ φωνῆς ἀκηκόατε. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ τί ἐν τάξει ἐπισκόπου καθέζεται; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· καὶ ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, καὶ ὁ ἐπίσκοπος Θεοδώρητος, ἐν τάξει κατηγόρων καθέζονται. ὡς καὶ ὑμεῖς ἐν τάξει κατηγορουμένων καθέζεσθε. ὅθεν τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀπὸ τοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπεν· ὁ θειότατος βασιλεὺς, πληρῶν πρῶτος αὐτὸς τὴν τάξιν τῶν νόμων, ἧς ἐστι καὶ εὑρετὴς, καὶ φύλαξ, προσεκελεύσατο, τοὺς κρίναντας ἤδη, ἐν τάξει κρινομένων ὑπάρχειν, καὶ διδασκαλίας μήπω καιρὸν ἔχειν, μὴ ταύτης τὴν παρρησίαν δεδωκότων ὑμῶν· πρὸς δὲ τὰ νῦν εἰρημένα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ, ἐκεῖνο διδάσκω· ὁ μὲν κατήγορος τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν ἐπλήρωσε· καὶ νενίκηκεν, ὡς οἴεται· καὶ μετήνεγκε λοιπὸν τοῦ κατηγορήσαντος τὴν κρίσιν εἰς ἑαυτὸν ὁ δικαστὴς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἔξω θεσμοῖς φυλάττεται. νῦν τοίνυν ὑμεῖς συνεληλύθατε, ὥστε τοὺς κρίναντας κρῖναι. οὐ μὴν ἄνωθεν κατηγόρου δέξασθαι πρόσωπον, καὶ θορύβου πάλιν ἀρχὴν ἑτέραν γενέσθαι. κελεύσατε τοίνυν, εἰ δοκεῖ, κατὰ τάξιν πάντα τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα ἀναγνωσθῆναι κατὰ τὸ ὑμῖν δοκοῦν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀκολούθως ἐδίδαξεν ὁ περίβλεπτος κόμης Ἐλπίδιος. ὅθεν ἐπιδοθέντος τοῦ λιβέλλου, καὶ ἀναγνωσθέντος, ἀναγινωσκέσθω καὶ τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει περὶ ταύτης τῆς κινουμένης ὑποθέσεως πεπραγμένα. λεγέτωσαν δὲ καὶ οἱ παρόντες θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δοκεῖ. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀκόλουθός ἐστιν ἡ ἀπόφασις τῆς σῆς ἁγιωσύνης. ὅθεν εὔλογον ἀναγινώσκεσθαι τὰ πεπραγμένα. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· δικαίας οὔσης τῆς διαλαλιᾶς τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, τοῦτο γινέσθω. Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπε· δικαία, καὶ ἀκόλουθος ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, πρὸς τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἀκόλουθον τοῖς διαλαληθεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλίας τὸ ἱκανὸν γενέσθαι. ὅθεν προσκομιζέσθωσαν οἱ χάρται,

οἱ ὀφείλοντες ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπε· καὶ ἐμοὶ δοκεῖ τὰ παραπλήσια· ὥστε κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ὁσίων πατέρων γενέσθαι τὴν τῶν πεπραγμένων ἀνάγνωσιν. Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ συντίθεμαι, ὥστε κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν εἶπε· σύμψηφός εἰμι τῆς γνώμης τῶν καλῶς ἐπιζητησάντων τῶν ὑπομνημάτων. Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ εἶπε· κατὰ ὃ ἤρεσεν τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις, δίκαιόν ἐστιν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπε· κατὰ τὴν ψῆφον τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἀναγκαία ἐστὶν ἡ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει ὑπομνημάτων ἀνάγνωσις. Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπε· δίκαιον οἶμαι ἀναγνωσθῆναι τὰ ὑπομνήματα, τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πεπραγμένα, καθάπερ διελάλησαν οἱ ἁγιώτατοι πατέρες. Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρείας εἶπε· κατὰ τὴν διαλαλιὰν τῶν θεοφιλεστάτων πατέρων, ἀκόλουθον δοκεῖ καὶ ἐμοί, ὃ γενέσθαι τὴν τῶν πεπραγμένων ἀνάγνωσιν. Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπε· καθὰ διελάλησαν οἱ ὁσιώτατοι πατέρες, ἀναγινωσκέσθω ἡ πρᾶξις τῶν ὑπομνημάτων, ἡ γενομένη ἕνεκα Εὐτυχοῦς ἐν τῇ πανευδαίμονι πόλει. Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἀναγκαία ἐστὶν ἡ ἀνάγνωσις τῶν ὑπομνημάτων, πρὸς εἴδησιν τῶν μὴ παρόντων τῇ ὑποθέσει. Κυϊντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων πόλεως Ἀναστασίου, εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστιν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, πρὸς ἐντελεστέραν εἴδησιν τῆς ὑποθέσεως. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου εἶπεν· ἀκολούθου οὔσης τῆς διαλαλιᾶς τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, ὃ ἱκανὸν γενέσθω, καὶ τὰ ὑπομνήματα ἀναγινωσκέσθω πάσῃ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ, πρὸς ἀκριβεστέραν εἴδησιν τῶν ζητουμένων. Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων * Μακεδονίας εἶπεν· ἀναγκαία ἡ τῶν πεπραγμένων Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀνάγνωσις· οὕτω γὰρ ἔσται μαθεῖν ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖ κεκινημένα. Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἰμερίας, ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, ἑρμηνεύοντος αὐτῷ Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδεσσηνοῦ, εἶπεν· ἀκολούθως ἀπεφήνατο ὁ ἁγιώτατος, καὶ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος, ὥστε ἀναγνωσθῆναι πρότερον τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες θέλομεν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα· ἀναγινωσκέσθω τὰ πεπραγμένα. Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανός, ὁ ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου

* πρώτης L.

A quæ recitari debent in hoc sancto Concilio. Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: et mihi similia placent, vt secundùm sententiam sanctorum Patrum fiat gestorum lectio. Diogenes Episcopus Cyzici dixit: et ego ad hæc eadem consentio, quatenus secundùm sententiam sanctæ & magnæ Synodi percurratur actorum series, quæ in regia vrbe facta sunt. Florentius episcopus Lydiæ dixit: Concors sum propositi bene inquirentium lectionem actorum. Theo-
B dorus episcopus Tarsi dixit: Secundum quod petitum est sanctissimis Archiepiscopis, iustum est recitari quæ acta sunt in regia vrbe. Ioannes Episcopus Sebastiæ dixit: Secundùm decretum sanctissimorum & Deo dignissimorum Episcoporum, necessaria est, quæ in regia vrbe gesta sunt, monimentorum lectio. Romanus episcopus Myræ dixit: Iustum puto recitari gestorum seriem, quæ in regia vrbe sunt
C acta, sicut & sanctissimi Patres interloquuti sunt. Nunechius episcopus Laodiceæ Trimitariæ dixit: Secundùm interlocutionem sanctissimorum Patrum, consequens & mihi visum est actorum fieri lectionem. Marinianus episcopus Synnadæ dixit: Sicut interlocuti sunt sanctissimi Patres, recitentur gesta, quæ facta sunt propter Eutychem in regia vrbe. Eustathius episcopus Beryti dixit: Necessaria est actorum
D lectio ad notionem eorum, qui cognitioni minime interfuerunt. Quintillus Episcopus Heracleæ, agens vices reuerendissimi episcopi Tessalonicensium Anastasii: Consequens est recitari quæ acta sunt apud magnificentissimam vrbem Constantinopolim, sanctæ Synodo pro perfectiore negocii notione. Atticus episcopus Nicopolis veteris Epiri dixit: * Consequens est interlocuti sanctissimi Archiepiscopi nostri Dios-
E cori, & acta recitari vniuerso sancto Concilio ad subtiliorem inquisitionis notionem. Sozon episcopus Philippensis primæ Macedoniæ dixit: Necessaria est lectio eorum, quæ in regia vrbe acta sunt in hoc negotio. Ita enim possunt diligentius intelligi, quæ ibi mota sunt. Vranius episcopus Himeriæ prouinciæ Osroënæ, interpretante se Eulogio presbytero Edessenæ ciuitatis, dixit: Consequenter indica-
F uit sanctissimus & Deo dignissimus Archiepiscopus Dioscorus, vt ea prius, quæ in * vrbe regia de præsentia negotio acta sunt, recitentur. Sancta Synodus dixit: Omnes volumus acta recitari, legantur quæ gesta sunt. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Dicat & beatissimus Iulianus episcopus, vicarius sanctissimi

* Cum consequens sit interlocutio f. Arch. nostri Dioscori, id satisfiat, & acta recitentur.

* felicissima Constantinopoli

Episcopi Romanæ Ecclesiæ Leonis, si congruit huic sanctæ Synodo, & vult & ipse relegi quæ de hoc negotio acta sunt Constantinopoli. Iulianus episcopus, agens vices sanctiss. episcopi Romanæ Ecclesiæ Leonis, interpretante se Florentio episcopo Lydorum, dixit: Hac ratione volumus gesta relegi, vt prius Papæ legatur epistola. Hilarus diaconus Romanæ Ecclesiæ, interpretante se Florentio Episcopo Lydorum, dixit: Quoniam & sanctissimus episcopus Romanæ Ecclesiæ, relectis sibi istis monimentis, quorum nunc quæritis lectionem, transmisit epistolam, quam scripsit, [eam legi iubete, Quo dicente,] Eutyches Archimandrita dixit: Directi religiosissimi viri à sanctissimo & Deo amantissimo Leone Archiepiscopo Romanæ Ecclesiæ in sanctam vestram Synodum, suspecti mihi facti sunt. Manserunt enim apud religiosissimum Flauianum episcopum, & pransi sunt apud eum, & frequenti plausu excepti munerati sunt, & omne obsequium eis præbuit. Postulo ergo sanctitatem vestram, si quid ab eis iniuste factum fuerit contra me, id præiudicium mihi non generare. Dioscorus [reuerendissimus] episcopus Alexandriæ dixit: Consequens & rationabile est, primitus quæ in hoc negotio acta sunt, relegi, & ita epistolam beatissimi episcopi Romani. Vnde secundum quod placuit sancto Concilio, acta percurrantur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Præcepit sancta vestra & magna Synodus, quæ acta sunt in regia vrbe Constantinopoli legi de negotio, quod præ manibus habemus. Sed quia obtulit ea religiosissimus Episcopus Constantinopolitanus Flauianus, porrexit etiam * & similia reuerendissimus Archimandrita Eutyches, recitabimus sicut præcepistis.

Pag. 63.

* exemplaria

A ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, εἰ σύμψηφος γάρ ἐστι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ, καὶ βούλεται καὶ αὐτὸς ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ. * Ἰούλιος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· τούτῳ τῷ λόγῳ βουλόμεθα τὴν πρᾶξιν ἀναγνωσθῆναι, εἰ πρότερον ἀναγνωσθῇ τὰ παρὰ τοῦ Πάπα ἐπισταλέντα. Ἱλαρος διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, B ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ἐπειδὴ καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Ῥώμης, ἀναγνωσθέντων αὐτῷ τούτων τῶν ὑπομνημάτων· ὧν νῦν ζητεῖτε τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπέστειλεν, ἃ ἐπέστειλεν. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· οἱ ἀποσταλέντες θεοσεβέστατοι ἄνδρες ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς Ῥωμαίων εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, ὕποπτοί μοι γεγόνασι· κατήχθησαν γὰρ πρὸς Φλαβιανὸν τὸν θεοφιλέστατον ἐπί- C σκοπον, καὶ ἠρίστησαν παρ' αὐτῷ, καὶ συνεκροτήθησαν, καὶ πάσης θεραπείας παρ' αὐτοῦ ἠξιώθησαν. ἀξιῶ οὖν τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα, εἴ τι παρὰ τὸ δίκαιον γένοιτο παρ' αὐτῶν κατ' ἐμοῦ, τοῦτο πρόκριμά μοι μὴ φέρειν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι, καὶ εὔλογον, πρότερον ἀναγνωσθῆναι τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα, εἶθ' οὕτως τὰ γράμματα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης. ὅθεν κατὰ τὰ δόξαντα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ ἀνα- D γινωσκέσθω τὰ πεπραγμένα. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος τῶν νοταρίων εἶπε· προσέταξεν ἡ ἁγία ὑμῶν, καὶ μεγάλη σύνοδος ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῇ ἐν χερσὶν ὑποθέσει. ἐπειδὴ τοίνυν προσήνεγκε ταῦτα ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας Φλαβιανός, ἐπιδέδωκε δὲ τὰ ἴσα καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής, ἀναγνώσομεν, ὡς προσετάξατε.

* Ἰουλιανός

E

ACTA CONSTANTINOPOLI sub Flauiano contra Eutychem, relecta in Ephesino secundo Concilio sub Dioscoro, releguntur Chalcedone.

ACTA PRIMA.

Consulibus * Flauiis Zenone & Posthumiano viris clarissimis sub die sexto Idus Nouembris, in Christianissima & regia vrbe Constantinopoli noua Roma, congregata sancta & magna Synodo reperta in prædicta magnificentissima vrbe, in secretario episcopii, præsidente sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Flauiano, & * recitantibus relationem directam à Florentio beatissimo Episcopo Sardium metropolis prouinciæ Lydorum

* Flauio

* recitata relatione directa

ΤΑ ΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ἐπὶ Φλαβιανοῦ, ἀναγνωσθέντα δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου, ἀναγινώσκεται ἐν Χαλκηδόνι, τὰ κατὰ Εὐτυχοῦς.

Πρᾶξις α'.

Ὑπατείας Φλαβίου Ζήνωνος, καὶ Ποσθουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, πρὸ ἓξ εἰδῶν νοεμβρίων, F ἐν τῇ φιλοχρίστῳ, καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, συναχθείσης τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, τῆς ἐνδημούσης ἐν τῇ προειρημένῃ μεγαλοπόλει, ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ ἀναγινωσκομένης ἀναφορᾶς, σταλείσης παρὰ Φλωρεντίου τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σαρδιανῶν μητροπόλεως τῆς ἐπαρχίας Λυδῶν,

* καὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τελούντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, Ἰωάννου, καὶ Κοσσινίου, παρόντων καὶ τῶν τὰς ἀναφορὰς κομισάντων κληρικῶν, τύπου τε δοθέντος φανερῶς ἐπὶ τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν, ἀναστὰς Εὐσέβιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, εἷς ὢν τῶν συνεδρευόντων, λιβέλλους ἐπιδέδωκε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐνορκῶν ἀναγνωσθῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐμφέρεσθαι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. ἐνισταμένου δὲ αὐτοῦ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· ὑποδεχθεὶς ὁ λίβελλος ἀναγινωσκέσθω πρὸς τὸ γνῶναι ἡμᾶς τὴν ἐγκειμένην αἰτίαν. καὶ ὑποδεξάμενος Ἀστέριος πρεσβύτερος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω.

A * aduersus sub eo constitutos reuerendissimos episcopos Ioannem & Cossinium, præsentibus etiam clericis his, qui easdem relationes detulerunt: & * data forma de aliquibus, quæ lecta sunt, exurgens Eusebius reuerendiss. episcopus Dorylæi, vnus constitutus de considentibus, libellos obtulit sancto Concilio, coniurans eos relegi, & inferri monimentis actorum. Instante vero eo, sanctissimus Archiepiscopus Flauianus dixit: B Susceptus libellus legatur, ad cognoscendam causam quæ in eo continetur. Et suscipiens Asterius Presbyter & notarius legit.

& sub eo constitutos reuerend. Episcopos Ioannem & Cossinium

palàm edita

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΛΙΒΕΛΛΟΥ
Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δορυλαίου.

Τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Δορυλαίου.

Εὐχόμην μὲν, μὴ οὕτω παραπληξίᾳ ἁλῶναι, καὶ μέθῃ λογισμοῦ, καὶ ἐκστάσει φρενῶν Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην, ὥστε ἐπιλαθέσθαι μὲν τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ, καταφρονῆσαι δὲ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τῆς δικαίας αὐτοῦ κρίσεως, καὶ ἀνταποδόσεως· ὃς ἥξει κρῖναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὥστε τολμῆσαι κατ' αὐτοῦ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, βλάσφημον κινῆσαι γλῶτταν, καὶ τοὺς πατέρας, τοὺς ἐν ἁγίοις συναριθμουμένους, αἱρετικοὺς ἀποκαλεῖν, καὶ ἡμᾶς τοὺς τὴν ἐκείνων ἐζηλωκότας πίστιν. ἐπειδὴ δὲ οὐ παύεται ἀπύλωτον ἔχων τὸ στόμα, καὶ ἀχαλίνωτον γλῶτταν, ἀρνούμενός τε τὰ εὐσεβῆ τῆς ὀρθοδοξίας δόγματα, διασύρων δὲ καὶ τοὺς ἁγίους πατέρας, κἀμὲ τὸν μηδέποτε αἱρετικὸν ὑπονοηθέντα, αἱρετικοῖς δὲ * πάντοτε πολεμήσαντα, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν κατὰ δύναμιν ἐκδικήσαντα, ἐμμένοντά τε τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναγηγερμένων, καὶ πᾶσι τοῖς πραχθεῖσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, καὶ τοῖς φρονηθεῖσι, καὶ ἐκτεθεῖσι παρὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως γενομένου ἐπισκόπου.

** πάντοτε*

Καὶ ἐπιφωνήσασα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀεὶ μνήμη Κυρίλλου Διόσκορος, καὶ Κύριλλος μίαν πίστιν ἔχουσιν· οὕτω φρονεῖ πᾶσα ἡ σύνοδος. Κυρίλλου αἰωνία μνήμη· εἴ τις ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα. εἴ τις ἐπεξεργάζεται, ἀνάθεμα. ἐπικατάρατος ὁ προστιθείς· ἐπικατάρατος ὁ ἀφαιρῶν· ἐπικατάρατος ὁ καινίζων·

EXEMPLAR LIBELLI
Eusebij reuerendissimi Episc. Dorylæi.

C *Sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Flauiano, & præsenti magno & sancto Concilio in hac regia vrbe religiosissimorum Episcoporum, ab Eusebio Episcopo Dorylæi.*

Optaueram quidem non * sic præfocatum sensum, & ebrium cogitatione, & excessu mentis capi Eutychem presbyterum & Archimandritam, vt oblitus quidem D timoris Dei sperneret etiam terribile tribunal Christi saluatoris omnium nostrum, & iustum eius iudicium & retributionem; qui venturus est iudicare orbem terræ in æquitate, & reddere vnicuique secundùm opera sua: * nec vt ita auderet aduersus Saluatorem omnium nostrum Christum blasphemam linguam mouere, & Patres qui inter Sanctos connumerantur, hæreticos nominare, & nos qui eorum sumus Fidei sectatores. E Quoniam vero non cessat, inobseratum habens os & infrænem linguam, negans piissimam rectæ religionis doctrinam, derogans autem & sanctissimis Patribus & me, qui nunquam * hæreticus suspicatus sum, sed è contrario magis semper hæreticis repugnantem, & orthodoxam Fidem secundùm meas vires defendentem, permanentemque in Fide sanctorum Patrum trecentorum decem & octo in Nicæa congregatorum, & F omnibus quæ in Ephesina metropoli à sancta & magna Synodo acta sunt, & his quæ sapuit & exposuit beatiss. Cyrillus Alexand. magnæ ciuitatis quondam episcopus. EPHESI ACTA.

ita stupore ipso & ebrietate rationis &

Psal. 9. b.

Matt. 16. d.

adeo vt audeat

de hæresi suspectus fui

Pag. 64.

Et exclamans sancta Synodus dixit: Semper memoria Cyrilli, Dioscorus & Cyrillus vnam Fidem habent; sic sapit omnis Synodus. * Cyrillo æterna memoria. Si quis retractat, anathema sit: si quis super ista inquirit, anathema sit. Maledictus qui addit, maledictus qui aufert, maledictus qui innouat.

Cyrilli

Voces nostras Imperatori. Iulianus Episcopus, agens vices sanctissimi episcopi Romanæ Ecclesiæ Leonis, interpretante se Florentio Episcopo Lydorum, dixit: Apostolica Sedes sic sapit.

CHALCEDONE ACTA.

Sancta Synodus dixit: Et hæc vniuersalis Synodus sic sapit. Et post has voces sequentia * libelli Eusebii.

ACTA CONSTANT.

Et magnus Athanasius, & Gregorius, & Gregorius, & Gregorius, & Atticus, & Proclus sancti episcopi; supplico & peto vestram sanctitatem minime despicere hanc meam supplicationem; sed iubere Eutychem presbyterum & Archimandritam occurrere in sanctum vestrum Concilium, & respondere his quæ à me ingeruntur. Paratus enim sum eum conuincere, falso habere catholicum nomen, & alienum omnino à recta Fide. Et coniuro vos per sanctam & homoousion Trinitatem, quæ saluat Christianissimos nostros Imperatores, & per salutem & incolumitatem piissimorum nostrorum Imperatorum Theodosii & Valentiniani perpetuorum Augustorum, prædictum Eutychem iubere occurrere in vestram sanctam Synodum, & satisfacere his à me illi obiectis: quatenus hoc ita conuicto à me, & qui ab eo subuersi sunt, * erigantur; catholica Fides vincens & nunc appareat, omnes mundi terminos circumplexa: quo proueniente, gratias semper vestræ confitear sanctitati. Eusebius episcopus Dorylæi sanctæ Dei ecclesiæ, offerens hos libellos meos, subscripsi manu mea.

Et postquam hæc lecta sunt, sanctissimus Flauianus Archiepiscopus dixit: Stupefaciunt quidem nos quæ lecta sunt, eo quod talis ingeritur reprehensio reuerendissimo presbytero & Archimandritæ Eutychi. Tamen dignetur tua reuerentia conuenire eú, & disputare cum eo de recta Fide: & si pro vero inuenietur non recta sentiens, tunc vocabitur in sancto Concilio, * & aderit sibi. Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi dixit: Ego quidem amicus illi eram prius, non semel autem, nec secundo, sed sæpius conueni ad eum pro hac causa; ex quo læsus est, & locutus sum cum eo, & inueni eum non recta sapere, & monui & docui: sed instabat, dicens ea quæ aliena sunt à recta nostra Fide. Et hoc possum ostendere per multos testes, qui præsentes fuerunt, & audierunt. Coniuro igitur vos & iterum per Dominum nostrum Iesum Christum, quatenus destinetis ad eum, vt veniat & respondeat: & postquam conuictus à me fuerit, cesset à peruersa doctrina, quia multi ab eo læsi sunt. Sanctissimus Archiepiscopus Flauianus dixit: Patiatur nostra reuerentia,

adhibeto sic le. Basunt.

erigantur

et suam tuebitur causam

A τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ. Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα οὕτω φρονεῖ.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· καὶ ἡ τῆς οἰκουμένης σύνοδος οὕτω φρονεῖ, καὶ μετὰ τὰς φωνὰς τὰ λοιπὰ τῆς πράξεως ἀνεγνώσθη οὕτως ἐφεξῆς.

Καὶ Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Ἀττικοῦ, καὶ Πρόκλου, τῶν ἁγίων ἐπισκόπων. δέομαι, καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, μὴ B παριδεῖν τήνδε μου τὴν ἱκετηρίαν· ἀλλὰ κελεῦσαι Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην ἀπαντῆσαι εἰς τὸ ἅγιον ὑμῶν συνέδριον, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς παρ' ἐμοῦ αὐτῷ ἐπαγομένοις· ἕτοιμος γάρ εἰμι διελέγξαι αὐτὸν, ἐπὶ πλαστὸν ἔχοντα τῆς ὀρθοδοξίας τὸ ὄνομα, ἀλλότριον δὲ πάντη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ ἐνορκίζομαι ὑμῖν τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα, τὴν σώζουσαν τοὺς φιλοχρίστους ἡμῶν βασιλέας, καὶ τὴν σωτηρίαν, καὶ διαμονὴν τῶν εὐσεβεστάτων C ἡμῶν βασιλέων, Θεοδοσίου, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων, τὸν προειρημένον Εὐτυχῆ κελεῦσαι ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ παρ' ἐμοῦ, ὅπως τούτου διελεγχθέντος παρ' ἐμοῦ, οἵ τε βλαβέντες παρ' αὐτοῦ διορθωθεῖεν, καὶ ἡ ὀρθόδοξος πίστις νικῶσα καὶ νῦν ὀφθείη. ἡ πάντα περιλαβοῦσα τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα. καὶ τούτου τυχὼν, χάριτας ὁμολογήσω τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ διὰ παντός.
D Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δορύλαιον ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ἐπιδοὺς τούσδε μου τοὺς λιβέλλους, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος * εἶπεν· ἐκπλήττει μὲν ἡμᾶς τὰ ἀναγνωσθέντα, τοιαύτην ἐπάγοντα μέμψιν τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ· ὅμως καταξιωσάτω ἡ εὐλάβειά σου συντυχίαν ποιήσασθαι πρὸς αὐτὸν, καὶ διαλεχθῆναι αὐτῷ περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως· καὶ εἰ εὑρεθείη E κατὰ ἀλήθειαν οὐκ ὀρθῶς φρονῶν, τηνικαῦτα κληθήσεται παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ συστήσεται ἑαυτῷ. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ φίλος μὲν αὐτοῦ ἤμην τὸ πρότερον· οὐχ ἅπαξ δὲ, οὐδὲ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ πλειστάκις συνέτυχον αὐτῷ, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἀφ' οὗ ἐβλάβη, καὶ διελέχθην αὐτῷ, καὶ εὗρον αὐτὸν οὐκ ὀρθὰ φρονοῦντα. παρῄνεσα, καὶ ἐδίδαξα· ὁ δὲ ἐνίστατο, λέγων ἐκεῖνα ἅπερ F ἀλλότρια ἦν τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως. καὶ τοῦτο δύναμαι δεῖξαι διὰ πολλῶν μαρτύρων παρόντων, καὶ ἀκηκοότων. ἐνορκίζω δὲ ὑμᾶς καὶ πάλιν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, ὥστε μεταστείλασθαι αὐτὸν ἐπὶ * τὸ ἀπολογήσασθαι, καὶ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι αὐτὸν παρ' ἐμοῦ παύσασθαι τῆς διεστραμμένης αὐτοῦ διδασκαλίας. ἐπειδὴ πολλοί εἰσιν οἱ παρ' αὐτοῦ βλαβέντες. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀνάσχηται ἡμῶν ἡ σὴ εὐλάβεια,

** Φλαβιανός*

** τῷ*

καὶ αὖθις σκυλῇ ἕως τοῦ μοναστηρίου· καὶ ὁμιλήσῃ αὐτῷ τὰ πρέποντα, καὶ πρὸς εἰρήνην βλέποντα· ὥστε μή τινα πάλιν ταραχὴν, καὶ θόρυβον ἐγγενέσθαι ταῖς ἁγίαις * Χριστοῦ ἐκκλησίαις. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀδύνατόν ἐστιν ἐμὲ λοιπὸν, ἀπελθόντα πολλάκις, καὶ μὴ πείσαντα, πάλιν πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ βλασφήμων ἀκούειν ῥημάτων· ἀλλὰ καταξιώσῃ ἡ ὑμῶν ἁγιωσύνη, μεταστείλασθαι αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαντῆσαι· οὐδὲ γὰρ συγχωρῶ, ἀνεξέταστον τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν καταλιπεῖν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἔδει μὲν σε τὴν εὐλάβειαν πεισθῆναι ταῖς παραινέσεσι τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἐπιμένοντά σε ὁρῶμεν, γενήσεται ὅπερ * ἐζήτησας. τέως πρῶτον οἱ μὲν παρά σου ἐπιδοθέντες λίβελλοι, ἐνταχθήτωσαν τοῖς ὑπομνήμασι πρὸς ἀκριβῆ τῶν πραττομένων ἐξέτασιν. Ἰωάννης δὲ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Ἀνδρέᾳ, παραγινόμενοι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, τόν τε λίβελλον, τὸν ἐπιδοθέντα κατ' αὐτοῦ, ἀναγνώσονται αὐτῷ, καὶ ὑπομνήσουσιν ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον, καὶ ἑαυτῷ συναγωνίσασθαι, οὐκ ἐπὶ τῷ τυχόντι ἐγκαλουμένῳ.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἐπειδὴ Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐν Κωνσταντινουπόλει Εὐτυχοῦς κατηγόρει, ὁρᾶτε, ὅτι παρ' αὐτοῖς ἠξίωσε, παρόντα Εὐτυχῆ εὐθυνθῆναι· πῶς τοίνυν τὸ αὐτὸ ὑπόδειγμα καὶ ἐν Ἐφέσῳ οὐκ ἐφυλάχθη, οὔτε εἰσηνέχθη Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος; καὶ σιωπώντων αὐτῶν, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διεξίτω τὰ λοιπά.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

* θεοῦ

* ἐζήτησας

A & * mox fatigationem sustineat vsque ad monasterium, & quæ condecent, loquatur ei, & quæ ad pacem pertinent, vt non aliqua rursus commotio & conturbatio oriatur sanctis Ecclesiis Christi. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Impossibile est me iam, postquam perrexi frequenter, & non persuasi, iterum ad eum accedere, & blasphema verba audire; sed dignetur vestra sanctitas * dirigere ad ipsum, vt occurrat: nec enim permitto, in- B examinatum tantum negotium relinqui. Sancta Synodus dixit: Oportuerat quidem tuam reuerentiam acquiescere suasionibus sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi nostri: sed quia perstantem te videmus, fiet quod postulasti. Nunc ergo primitus à te datos libellos fides teneat monimentorum, ad diligentiam agendorum examinationem. Ioannes autem religiosissimus presbyter & defensor, simul cum religiosissimo diacono Andrea, per- C gentes ad religiosissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem, porrectum aduersus eum libellum ei relegant, & commoneant occurrere ad hoc sanctum Concilium, & * sibi adesse; non enim in leui accusatur causa.

iterum

accersere ipsum

Pag. 65.

si ipsum defendere.

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Cum Eusebius reuerendiss. Episcopus apud Constantinopolim accusaret Eutychem, considerate quia ipse postula- D uit, vt præsens Eutyches discuteretur: quomodo igitur in Epheso similiter nō est obseruatum, neque susceptus est Eusebius reuerend. Episcopus? Et omnibus tacentibus, gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Reliqua percurrantur.

Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

E

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝτινουπόλει, ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Ὑπατείας Φλαβίου Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, τῇ πρὸ μιᾶς εἰδῶν νοεμβρίων, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ, καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, συναχθείσης τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, τῆς ἐνδημούσης τῇ προειρημένῃ F μεγάλῃ πόλει, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· προσελθὼν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, λιβέλλους ἐπιδέδωκα πρῴην, αἰτιώμενος Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην ταυτησὶ τῆς πόλεως, ὡς τὰ ὀρθόδοξα, δόγματα τῆς ἐκκλησίας ὑποφθεί-

ACTIO II. CONSTANTINOP. *sub Flauiano [de Eutychete, lecta in Ephesina Synodo profana, relecta in Chalcedonensi.]*

Consulatu Flauii Zenonis & Posthumiani virorum clarissimorum, sub die pridie Idus Nouembris, in Christiana & regia apud Constantinopolim noua Roma, congregata sancta & magna Synodo, conuersante in prædicta magna vrbe, præsidente sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Flauiano in secretario Episcopii, Eusebius Episcopus Dorylæi dixit: Interpellans vestram sanctitatem dudum libellos obtuli, accusans Eutychem presbyterum & Archimandritam huius ciuitatis, sicut doctrinam orthodoxæ Eccle-

[illegible] siæ corrumpentem, tàm per disputationes, quàm per * admonitiones ad se conuenientium, per quos possibile est, postquam idem aduenerit, probationes me in certamen præsentare, & eum palam ex multis conuincere probationibus. Quoniam igitur paratus sum hunc talem esse probare, rogaui vestram sanctitatem, vt eum regulariter commonitum, peruenire ad sanctum Concilium iuberetis: & hoc fieri præcepistis per quosdam reuerendissimos clericos. Suggero autem, vt perfectius vestra doceatu, sanctitas, quoniam sanctæ & beatæ memoriæ quondam Alexandriæ magnæ ciuitatis sanctissimæ Ecclesiæ Archiepiscopus Cyrillus, Nestorium peruersam introducentem doctrinam, & prædicantem in Ecclesia, habens amorem Dei, zelum Fidei, * cognoscens de eo, suasorias ad eum litteras destinauit, continentes expositionem sanctorum Patrum qui in Nicæa congregati sunt, & quéadmodum oporteat illam spiritalem expositionem & intelligere & sapere. Hanc suscipiens Nestorius epistolam, rescripsit ad eundem beatæ memoriæ Cyrillum, peruersa sua & profana dogmata manifestans, pro quibus secundùm præceptionem Christianissimorum Imperatorum nostrorum Synodus in Epheso metropoli congregata est. Et primo loco postulauit beatæ memoriæ Cyrillus relegi sanctæ & magnæ Synodo epistolam à se Nestorio destinatam, vt approbaretur ab ea, vtrum consonans esset expositioni sanctorum Patrum, an aliter haberet. Interloquente igitur sancta illa & magna & vniuersali Synodo, lecta est ipsa epistola: & omnes qui in illa magna & vniuersali Synodo consederunt, decreuerunt eam consonam esse expositioni sanctorum Patrum, & sanctarum scripturarum, & in nullo ab eis dissonare: consentire vero se his quæ in eadem continebantur epistola. Hanc & nunc [vestram sanctitatem] deprecor, vt iubeat recitari, & omnibus fieri manifestum; quia secundùm expositiones, quæ in memorata epistola continentur; sic sapimus, & sic credimus.

Pag. 60. Est autem & secunda epistola memorati sanctæ recordationis Cyrilli, scripta ad sanctam Orientalem Synodum, quando inter eos concordia facta est, quomodo habent de incarnatione saluatoris nostri Christi, & quomodo oportet vbique sanctas Dei Ecclesias sapere & prædicare. Et has supplico sub fide monimentorum lectas inseri, vt manifesta sint omnibus Ecclesiæ dogmata. Sanctissimus Archiepiscopus Flauianus dixit: Et si hæc omnibus fidelibus nota sunt, & his qui nutriuntur & meditantur in libris sanctorum Patrum, propter profectum & robur quod ex eorum lectione quotidiana in-

cum nouisset quæ de eo dicebantur,

A φθείροντα, τοῦτο μὲν καὶ ἐν διαλέξεσι, τοῦτο δὲ καὶ ἐν κατηχήσεσι τῶν ἐκ τοῦ παρατυγχανόντων· δι' ὧν δυνατόν ἐστιν, ἐπειδὰν ἐκεῖνος παραγένηται, τὰς ἀποδείξεις με ἐπὶ τὸν ἀγῶνα παρασχεῖν, ἐκ πολλῶν ἐλέγχων φανερουμένων τῶν κατ' αὐτόν. ἐπεὶ οὖν ἑτοίμως ἔχω τοῦτον ἐλέγχειν ὄντα τοιοῦτον, ἠξίωσα διὰ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, ὥστε αὐτὸν κανονικῶς ὑπομνησθέντα, καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον· καὶ τοῦτο ἐπετρέψατε γενέσθαι διά τινων εὐλαβεστάτων κληρικῶν. ἀναδιδάσκω δὲ πρὸς τὴν ἐντε-

B λῆ διδασκαλίαν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ὅτι περ ὁ τῆς ὁσίας, καὶ μακαρίας μνήμης γενόμενος ἐπίσκοπος Κύριλλος τῆς κατὰ τὴν μεγαλόπολιν Ἀλεξάνδρειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Νεστορίου τὰ διεστραμμένα δόγματα εἰσάγοντος, καὶ κηρύττοντος ἐπ' ἐκκλησίας, θεοφιλὴς ὤν, καὶ ζηλωτὴς ὑπάρχων τῆς πίστεως, γνοὺς τὰ περὶ αὐτοῦ, γράμμα παραινετικὸν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν, ἔχον τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν τῇ Νικαέων συ-

C ναχθέντων· καὶ ὅπως δεῖ ἐκείνην τὴν πνευματικὴν ἔκθεσιν καὶ νοεῖν, καὶ φρονεῖν. ταύτην δεξάμενος Νεστόριος τὴν ἐπιστολήν, ἀντέγραψε πρὸς αὐτὴν τῷ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλῳ, τὰ διεστραμμένα αὐτοῦ καταδῆλα ποιῶν δόγματα. ἐπὶ τούτοις κατὰ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων σύνοδος συνεκροτήθη εἰς τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν· καὶ ἐν πρώτῃ τάξει ἠξίωσεν ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος ἀναγινώσκεσθαι τὸ

D ἐπιστολιμαῖον γράμμα, ὃ ἐπέστειλε Νεστορίῳ, τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, δοκιμάζεσθαι δὲ αὐτὸ παρ' αὐτῆς, πότερον συμβαῖνόν ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, ἢ ἑτέρως ἔχει. διαλαλησάσης οὖν τῆς ἁγίας ἐκείνης, καὶ μεγάλης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολή· καὶ πάντες οἱ συνεδρεύοντες ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, ἀπεφήναντο αὐτὴν σύμφωνον εἶναι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ταῖς θείαις γραφαῖς· καὶ οὐδὲν ἀπᾴδειν αὐτῶν· συντίθεσθαι δὲ αὐτοὺς τοῖς

E ἐκτεθεῖσιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ. ταύτην καὶ νῦν παρακαλῶ κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι, ἐπὶ τὸ γενέσθαι καταδῆλον πᾶσιν, ὅτι περ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιστολῇ ἐγκειμένην ἔκθεσιν πεπιστεύκαμεν. ἔστι δὲ καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, γραφεῖσα πρὸς τὴν ἁγίαν τὴν ἐν τῇ ἀνατολῇ σύνοδον, ἡνίκα καὶ συμβάσεις ἐγένοντο μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως ἔχουσι περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ * κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ὅπως δεῖ * σωτῆρος,

F τὰς πανταχοῦ ἐκκλησίας καὶ φρονεῖν, καὶ κηρύττειν· καὶ ταύτας ἀξιῶ ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθείσας ἐντάττεσθαι· ὥστε εὔδηλα εἶναι πᾶσι τὰ τῆς ἐκκλησίας δόγματα· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, Φλαβιανὸς εἶπεν· Εἰ καὶ γνώριμα ταῦτα πᾶσι καθέστηκε τοῖς πιστοῖς, καὶ τοῖς ἐντρεφομένοις, καὶ ἐμμελετῶσι ταῖς βίβλοις τῶν ἁγίων πατέρων, διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν καθ' ἑκάστην ἀνάγνωσιν πεπορισμένην ὠφέλειαν,

καὶ

καὶ βεβαίωσιν τῆς ἐνιδρυμένης ὑμῖν πίστεως, οὐδὲν κωλύει καὶ νῦν ἀναγινώσκεσθαι κατὰ τὴν παρὰ σοῦ γινομένην ἐξαίτησιν· ἐνταττομένων ἁπάντων τῶν πραττομένων τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

A sitæ nobis Fidei procreatur: nihil tamen prohibet pro tua postulatione etiam nunc relegi, ad inserenda omnia quæ aguntur, fidei monimentorum.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΓΡΑΦΕΙΣΗΣ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον, μηνὶ μεχὶρ, ἰνδικτιῶνος ιγ'.

Κύριλλος Νεστορίῳ.

ΚΑταφλυαροῦσι μὲν, ὡς μανθάνω, τινὲς τῆς ἐμῆς ὑπολήψεως ἐπὶ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ τοῦτο συχνῶς, τὰς τῶν ἐν τέλει συνόδους καιροφυλακοῦντες μάλιστα, καὶ τάχα που καὶ τέρπειν οἰόμενοι τὴν σὴν ἀκοήν· καὶ ἀβουλήτους πέμπουσι φωνάς, ἠδικημένοι μὲν οὐδὲν, ἐλεγχθέντες δὲ, καὶ τοῦτο χρηστῶς· ὁ μὲν, ὅτι τυφλοὺς ἠδίκει, καὶ πένητας· ὁ δὲ, μητρὶ ξίφος ἐπανατείνας· ὁ δὲ, θεραπαίνῃ συνεκκλοφὼς χρυσίον ἀλλότριον· καὶ τοιαύτην ἐσχηκὼς ἀεὶ τὴν ὑπόληψιν, ἣν οὐκ ἂν εὔξαιτό τις συμβῆναί τισι καὶ τῶν λίαν ἐχθρῶν. πλὴν οὐ πολὺς τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐμοί· ἵνα μήτε ὑπὲρ τὸν δεσπότην, καὶ διδάσκαλον, μήτε μὴν ὑπὲρ τοὺς πατέρας, τὸ τῆς ἐνούσης ἐμοὶ βραχύτητος * ἐκτείνοιμι μέτρον· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὰς τῶν φαύλων διαδράναι σκαιότητας, ὡς ἂν ἕλοιτό τις διαβιοῦν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρᾶς, καὶ πικρίας μεστὸν ἔχοντες τὸ στόμα, τῷ πάντων ἀπολογήσονται κριτῇ. τετράψομαι δὲ πάλιν ἐγὼ πρὸς τὸ ὅ,τι μάλιστα πρέπον ἐμαυτῷ· καὶ ὑπομνήσω καὶ νῦν, ὡς ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ, τὸν τῆς διδασκαλίας τὸν λόγον, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ πίστει φρόνημα μετὰ πάσης ἀσφαλείας ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς λαούς· μὴ ἀγνοεῖν τι, ὅτι τὸ σκανδαλίσαι καὶ μόνον ἕνα τῶν μικρῶν, τῶν πιστευόντων εἰς Χριστὸν, ἀφόρητον ἔχει τὴν ἀγανάκτησιν. εἰ δὲ δὴ πληθὺς εἴη τοσαύτη τῶν λελυπημένων, πῶς οὐχ ἁπάσης εὐτεχνίας ἐν χρείᾳ καθεστήκαμεν, πρός γε τὸ δεῖν ἐμφρόνως περιελεῖν τὰ σκάνδαλα, καὶ τὸν ὑγιῆ τῆς πίστεως κατευρῦναι λόγον τοῖς ζητοῦσι τὸ ἀληθές. ἔσται δὲ τοῦτο, καὶ μάλα ὀρθῶς, εἰ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων περιτυγχάνοντες λόγοις, περὶ πολλοῦ τε ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι σπουδάζοιμεν· καὶ δοκιμάζοντες ἑαυτοὺς, εἰ ἐσμὲν ἐν τῇ πίστει, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ταῖς ἐκείνων ὀρθαῖς, καὶ * ἀνεπιλήπτοις δόξαις, τὰς ἐν ἡμῖν ἐννοίας εὖ μάλα συμπλάττομεν.

*ἐκτείνοιτο

*ἀνεπιπλήκτοις

Ἔφη τοίνυν ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος, αὐτὸν τὸν ἐκ Θεοῦ πατρὸς κατὰ φύσιν γεννηθέντα υἱὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ Θεὸν ἀληθινὸν, τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτὸς, τὸν δι' οὗ τὰ πάντα πεποίηκεν ὁ πατὴρ, κατελθεῖν, σαρκωθῆναι, ἐνανθρωπῆσαι, παθεῖν, ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθεῖν εἰς τοὺς οὐρανούς. τούτοις καὶ ἡμᾶς ἕπεσθαι δεῖ καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τοῖς δόγμασιν, ἐννοοῦντας, τί τὸ σαρκωθῆναι, καὶ ἐνανθρωπῆσαι δηλοῖ τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον. οὐ γὰρ φαμὲν, ὅτι ἡ τοῦ λόγου φύσις μεταποιηθεῖσα,

RESCRIPTVM EPISTOLAE religiosissimi Cyrilli Alexandriæ Episcopi, ad Nestorium mense Mechir, Indictione xiij.

Mensis hic Ægyptiorū respondet Februario apud Romanos.

B

CYRILLVS NESTORIO.

OBloquuntur quidem, sicut audio, quidam existimationi meæ apud tuam reuerentiam, & hoc frequenter; tempora maxime obseruantes, cum magistratus conueniūt; & eo magis etiam, arbitrantes forsitan delectare se aures tuas, & aduersum nos inconsideratas voces emittunt, nulla quidem in re læsi, C sed leniter & modeste obiurgati, vnus quidem, quòd cæcos & pauperes iniuriis vexauerit; alter, quia contra matrē suam euaginauit gladiū; alius vero, quia cum ancilla aurum furatus est alienum, & qui talem semper habuit existimationem, qualem nullus inimicissimis etiam euenire optauerit. Verùm non multa mihi de talibus cura est, ne supra Dominū & magistrū, vel supra patres nostros mensurā mediocritatis meæ extendere videar. Neq; enim fieri potest, vt aliquis D *quamuis rectissime viuat, maledicorū hominū improbitatē vitare possit. Sed illi maledictione & amaritudine plenū os habētes, rationem iudici omniū reddituri sunt. Ego autē me rursus conuerto ad id quod me maxime decet. & te nūc quoq; admonebo quasi fratrem in Christo, vt doctrinā verbi, & sensū fidei caute & cū omni obseruatione populo semper proponas, sciens plane, quòd si quis scandalizauerit vnū dumtaxat de pusillis qui in Christū credunt, indignationi subiacebit ingenti. Sin vero non vnus sit, sed tanta multitudo offensa, tūc E omni arte studendum nobis est, vt prudēter auferātur scādala, & illis qui quęrunt veritatem, sanā rectamq; fidei aperiamus rationem. Id autem facile fiet, si sanctorū Patrū scripta recensentes, eos plurimi faciamus: & nosmetipsos probantes, si in Fide sumus, secundū quod scriptū est, tū demū ad recta illorū atq; irreprehēsibilia* instituta sensus nostros animosque optime componamus.

*quamlibet vitā [illegible] instituerit, Psal. 139.

Matth. 18.

2. Cor. 13.

*dogmata sensus.

Ait igitur sancta & magna Synodus, F ipsū ex Deo Patre secūdū naturā natum Filium vnigenitū, Deū verū de Deo vero, lumē de lumine, per quē [& cū quo] omnia fecit Pater, descēdisse, incarnatū esse, & hominē factum, passū esse, resurrexisse tertia die, & ascēdisse in cęlos. Hæc nos sequi verba debemus, his nos cōuenit obtēperare dogmatib. cōsiderātes quid sit incarnatū esse & hominē factū Dei Verbū. Nō enim dicimus, quòd Verbi natura conuersa vel immutata,

facta sit caro: nec quòd in totum hominē, qui est ex anima & corpore, trāsformata sit: sed illud magis, quòd carnem animatā anima rationali sibi copulauerit Verbum secundum hypostasim, &
Pag. 61. ineffabiliter & inscrutabiliter factus sit homo & nuncupatus sit etiam filius hominis, non nuda tantummodo voluntate, aut bono placito, sed nec assumptione * sola personæ: sed quòd diuersę quidem naturæ in vnum conuenerint, vnus autem ex vtrisque Christus & filius; non euacuata aut sublata diuersitate naturarum per cōiunctionem, sed potius quia diuinitas & humanitas simul nobis effecerunt vnum Dominum & Christum & filium, per arcanam illam ineffabilemque copulationem ad vnitatem. Itaque is qui ante sæcula habet existentiam, & est natus ex Patre, etiam ex muliere secundum carnem dicitur procreatus: non quia diuina ipsius natura de sacra Virgine sumpserit exordium; nec quòd propter seipsam opus habuit secundo nasci post illam natiuitatem, quam habebat ex Patre: (est enim ineptū & stultum hoc dicere, quòd is qui ante omnia sæcula coæternus est Patri, secunda generatione eguerit, vt esse inciperet) sed, quia propter nostram salutem, * naturam humanam sibi secundum hypostasim copulauit, & processit ex muliere; idcirco dicitur natus esse secundum carnem. Neque enim primum natus est homo communis de sancta Virgine, & tunc demum * inhabitauit in eo Verbum: sed in ipso vtero cum carne vnitus, generationem carnalem sustinuisse dicitur, carnis suæ natiuitatem tanquam propriam sibi faciens. Sic illud dicimus & passum esse, & resurrexisse: non quia Deus Verbum in sua natura passus sit aut plagas, aut clauorum transfixiones, aut alia vulnera: (Deus namq. quia incorporalis, extra passionem est) sed quia corpus illud, quod ipsius proprium factum est, passum est, ideo hæc omnia pro nobis ipse dicitur passus. Inerat enim in eo corpore quod patiebatur, Deus, qui pati non poterat. Simili modo & mortem ipsius intelligimus. Immortale enim & incorruptibile est naturaliter, & vita & viuificans Dei Verbum. Sed quia corpus ipsius proprium gratia Dei, iuxta Pauli vocem, pro omnibus mortē gustauit, idcirco ipse dicitur mortem passus esse pro nobis: non quòd ipse mortem esset expertus, quantum ad ipsius naturam pertinet, (insania est enim hoc vel sentire vel dicere) sed quòd, vt modo diximus, caro ipsius mortem gustauit. Ita & resurgente carne eius, rursus resurrectionem ipsius dicimus: non quia in corruptione (quod absit) ceciderat, sed quia eius resurrexit corpus. Ita Christū vnū & Dominum confitemur, nō tanquā hominem cū Verbo coadorātes, ne diuisionis quædā species inducatur; sed vnum iam & eundem adorantes, quia non est alienū à Verbo corpus suum, cum quo ipsi etiam assidet Patri.

* filius

* descendit

Hebr. 2. d.

A γέγονε σάρξ· ἀλλ' οὐδὲ, ὅτι εἰς ὅλον ἄνθρωπον μετεβλήθη τὸν ἐκ ψυχῆς, καὶ σώματος· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον, ὅτι σάρκα ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ ἑνώσας ὁ λόγος ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν, ἀφράστως τε, καὶ ἀπερινοήτως γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου, οὐ κατὰ θέλησιν μόνον, ἢ εὐδοκίαν· ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἐν προσλήψει προσώπου μόνου· καὶ ὅτι διάφοροι μὲν αἱ πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθεῖσαι φύσεις, εἷς δὲ ἐξ ἀμ-
B φοῖν Χριστὸς, καὶ υἱός· οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, ἀποτελεσασῶν δὲ μᾶλλον ἡμῖν τὸν ἕνα κύριον, καὶ Χριστὸν, καὶ υἱὸν, θεότητός τε, καὶ ἀνθρωπότητος, διὰ τῆς ἀφράστου, καὶ ἀπορρήτου πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς. οὕτω τοίνυν λέγεται, καίτοι πρὸ αἰώνων ἔχων τὴν ὕπαρξιν, καὶ γεννηθεὶς ἐκ πατρὸς, γεννηθῆναι καὶ κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός· οὐχ ὡς τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαβούσης ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, οὔτε μὴν δεηθείσης ἀναγκαίως δι'
C ἑαυτὴν δευτέρας γεννήσεως μετὰ τὴν ἐκ πατρός· ἔστι γὰρ τοῦτο εἰκαῖόν τε ὁμοῦ, καὶ ἀμαθὲς, τὸν ὑπάρχοντα πρὸ παντὸς αἰῶνος, καὶ συναΐδιον τῷ πατρὶ, δεῖσθαι λέγειν ἀρχῆς τῆς εἰς τὸ εἶναι δευτέρας. ἐπειδὴ δὲ δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἑνώσας ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν σῶμα ἀνθρώπινον, προῆλθεν ἐκ γυναικὸς, ταύτῃ τοι λέγεται γεννηθῆναι σαρκικῶς. οὐ γὰρ πρῶτον ἄνθρωπος ἐγεννήθη κοινὸς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, εἶθ' οὕτως κα-
D ταπεφοίτηκεν ἐπ' αὐτὸν ὁ λόγος· ἀλλ' ἐξ αὐτῆς μήτρας ἑνωθεὶς, ὑπομεῖναι λέγεται γέννησιν σαρκικὴν, ὡς τῆς ἰδίας σαρκὸς τὴν γέννησιν οἰκειούμενος. οὕτω φαμὲν αὐτὸν καὶ παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι, οὐχ ὡς τοῦ Θεοῦ λόγου παθόντος εἰς ἰδίαν φύσιν ἢ πληγὰς, ἢ διατρήσεις ἥλων, ἢ γοῦν τὰ ἕτερα τῶν τραυμάτων· ἀπαθὲς γὰρ τὸ θεῖον, ὅτι καὶ ἀσώματον. ἐπειδὴ δὲ τὸ γεγονὸς αὐτοῦ ἴδιον σῶμα πέπονθε, ταύτῃ πάλιν αὐτὸς λέγεται παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν· ἦν γὰρ
E ὁ αὐτὸς ἀπαθὴς ἐν τῷ πάσχοντι σώματι. κατὰ τὸν ἴσον δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ τεθνάναι νοοῦμεν· ἀθάνατος μὲν γὰρ κατὰ φύσιν, καὶ ἄφθαρτος, καὶ ζωὴ, καὶ ζωοποιός ἐστιν ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος. ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα χάριτι Θεοῦ, καθά φησιν ὁ Παῦλος, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου, λέγεται παθεῖν αὐτὸς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον· οὐχ ὡς εἰς πεῖραν ἐλθὼν τοῦ θανάτου, τό γε ἧκον εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν· ἀποπληξία γὰρ τοῦτο λέγειν, ἢ φρονεῖν· ἀλλ' ὅτι, καθά-
F περ ἔφην ἀρτίως, ἡ σὰρξ ἡ αὐτοῦ ἐγεύσατο θανάτου· οὕτω καὶ ἐγηγερμένης αὐτοῦ τῆς σαρκὸς, πάλιν ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ λέγεται· οὐχ ὡς πεσόντος εἰς φθορὰν, μὴ γένοιτο· ἀλλ' ὅτι τὸ αὐτοῦ πάλιν ἐγήγερται σῶμα. οὕτω Χριστὸν ἕνα, καὶ κύριον * ὁμολογήσομεν· οὐχ ὡς ἄνθρωπον συμπροσκυνοῦντες τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ * τοῦ εἰς φάντασμα παρεισκρίνηται διὰ τοῦ λέγειν τὸ, σύν· ἀλλ' ὡς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν προσκυνοῦντες, ὅτι μὴ ἀλλότριον τοῦ λόγου σῶμα αὐτοῦ, μεθ' οὗ καὶ * αὐτῷ συνεδρεύει τῷ πατρὶ,

* ὡμολογήσαμεν.

* τομῆς φαντασία παρεισκρίνηται

* αὐτός

A οὐχ ὡς δύο πάλιν συνεδρευόντων υἱῶν, ἀλλ' ὡς ἑνὸς καθ' ἕνωσιν μετὰ τῆς σαρκός. ἐὰν δὲ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν, ἢ ὡς ἀνέφικτον, ἢ ὡς ἀκαλλῆ, παραιτώμεθα, ἐμπίπτομεν εἰς τὸ λέγειν δύο υἱούς· ἀνάγκη γὰρ πᾶσα διορίσαι, καὶ εἰπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἰδικῶς τῇ τοῦ υἱοῦ κλήσει τετιμημένον, ἰδικῶς δὲ πάλιν τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον υἱότητος ὄνομά τε, καὶ χρῆμα ἔχοντα φυσικῶς. οὐ διαιρετέον τοιγαροῦν εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. ὀνήσει δὲ κατ' οὐδένα τρόπον τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον εἰς τὸ οὕτως ἔχειν, κἂν εἰ προσώπων ἕνωσιν ἐπιφημίζωσί τινες. B οὐ γὰρ εἴρηκεν ἡ γραφή, ὅτι ὁ λόγος ἀνθρώπου πρόσωπον ἥνωσεν ἑαυτῷ, ἀλλ' ὅτι γέγονε σάρξ. τὸ δὲ σάρκα γενέσθαι τὸν λόγον οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι παραπλησίως ἡμῖν μετέσχεν αἵματος, καὶ σαρκός. ἴδιον δὲ σῶμα τὸ ἡμῶν ἐποιήσατο, καὶ προῆλθεν ἄνθρωπος ἐκ γυναικός, οὐκ ἀποβεβληκὼς τὸ εἶναι Θεός, καὶ τὸ ἐκ Θεοῦ γεννηθῆναι πατρός· ἀλλὰ καὶ ἐν προσλήψει σαρκός, μεμενηκὼς ὅπερ ἦν. τοῦτο πρεσβεύει πανταχοῦ C τῆς ἀκριβοῦς πίστεως ὁ λόγος· οὕτως εὑρήσομεν τοὺς ἁγίους πεφρονηκότας πατέρας. οὕτω τεθαρρήκασι θεοτόκον εἰπεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον· οὐχ ὡς τῆς τοῦ λόγου φύσεως, ἤτοι τῆς θεότητος αὐτοῦ, τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαβούσης ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου· ἀλλ' ὡς γεννηθέντος ἐξ αὐτῆς τοῦ ἁγίου σώματος, ψυχωθέντος τε λογικῶς, ᾧ καὶ καθ' ὑπόστασιν ἑνωθεὶς ὁ λόγος, γεννηθῆναι λέγεται κατὰ σάρκα. ταῦτα καὶ νῦν ἐξ ἀγάπης D τῆς ἐν Χριστῷ γράφω, παρακαλῶν, ὡς ἀδελφόν, καὶ διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ταῦτα μεθ' ἡμῶν καὶ φρονεῖν, καὶ διδάσκειν, ἵνα σώζηται τῶν ἐκκλησιῶν ἡ εἰρήνη, καὶ τῆς ὁμονοίας, καὶ ἀγάπης ὁ σύνδεσμος ἀρραγὴς διαμένῃ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ Θεοῦ.

A Nec hoc ita dicimus, quasi duobus filiis adsidentibus, sed vno per vnitatem cum carne. Quòd si talem copulationem factam per subsistentiam, aut quasi impossibilem, aut quasi parum decoram noluerimus accipere, in id incidimus, vt duos filios esse dicamus. Necesse enim est discernere & dicere, hominem separatim fuisse filii appellatione honoratum; & rursus separatim Verbum ex Deo eductum, quod naturaliter & nomen & rem filiationis obtinet. Quare discernere B in duos filios non debemus vnum Dominum Iesum Christum. Neque enim id adiuuat rectam Fidei rationem, licet nonnulli copulationem, nescio quam, perhibeant personarum. Non dixit enim Scriptura, Verbum Dei personam sibi hominis assumpsisse, sed carnem factum esse. Verbum porro factum esse carnem nil aliud est, nisi similiter ac nos carne & sanguine participasse, & corpus nostrum proprie suum fecisse, & hominem ex muliere processisse, non abiecta nec deposita Deitate, aut generatione illa, quam habebat ex Patre, sed mansisse etiam in assumptionem carnis Deum, quod erat. Hoc vbique rectæ Fidei ratio protestatur: in tali sensu sanctos fuisse comperimus: ideo illi non dubitarunt sanctam Virginem dicere Dei genitricem: non quòd Verbi natura Deitasque ex sancta Virgine sumpserit exordium, sed quòd ex ea natum sit sacrum illud corpus animatum anima rationali, cui secundum hypostasim vnitum Dei Verbum, secundum carnem natum esse dicitur. Hæc igitur nunc quoque pro charitate in Christo scribo, obsecrans tanquam fratrem, & contestans coram Christo & electis Angelis, vt hęc nobiscũ & sentias simul & doceas, vt Ecclesiarũ pax salua seruetur, & cõcordię charitatisq; vinculũ indissolubile maneat sacerdotib. Dei.

Ioan. 1. 14

Matt. 1. A.

Pag. 58.

ΤΑ ΕΝ ΕΦΕΣΩ ΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ἐπὶ Κυρίλλου, ἀναγινώσκεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἤκουσεν ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος αὕτη, ὧν ἐπέστειλα τῷ εὐλαβεστάτῳ Νεστορίῳ, συναγορεύων τῇ ὀρθῇ πίστει. διάκειμαι δέ, ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον ἐκβεβηκὼς ἁλίσκομαι τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον, ἤγουν παραβεβηκὼς τὸ ἐκτεθὲν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου τῆς κατὰ F καιροὺς ἐν τῇ Νικαέων συνειλεγμένης σύμβολον· καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα εἰπεῖν, πότερον ὀρθῶς, καὶ ἀνεπιλήπτως, καὶ συμφώνως τῇ ἁγίᾳ ἐκείνῃ συνόδῳ, τὰ τοιαῦτα γεγράφηκα, ἢ μή. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκτεθείσης ἁγίας πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου,

E *ACTA IN PRIMA SYNODO Ephesina sub Cyrillo, relecta Constantinopolitani sub Flauiano.*

Cyrillus Episcopus Alexandriæ dixit: Audiuit hæc sancta & magna Synodus, quæ scripsi reuerendissimo Nestorio, defendens rectam Fidem. Arbitror autem, quia nullo modo transgressus inuenior rectæ Fidei rationem, vel in aliquo præteriens expositum Symbolum à sancta & magna Synodo, quæ suo tempore Nicææ collecta est: & peto vestram sanctitatem dicere, vtrum recte & irreprehensibiliter & consone illi sancto Concilio scripserim, nec ne. Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum dixit: Relecta sancta Fide, quæ in Nicæa exposita est, & epistola sanctissimi & beatissimi episcopi Cyrilli,

& quæ à sancta Synodo edita sunt, consona inueniuntur, & istis piis dogmatibus consentio & acquiesco. Firmus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Quæ in breui & capitulatim à sancta Nicæna Synodo dicta sunt, exponens tua religiositas subtiliter & * gradatim, manifestiorem nobis & * efficaciorē relationem editæ sanctæ Fidei fecit, vt in his quæ dicta sunt, nihil ambiguum sit, omnibus inuicem consonātibus & confirmantibus Fidem. His ergo * diligenter & immutabiliter se habentibus, ac nullam nouitatem inferentibus, & ego consentio, * eandem doctrinam à sanctis Patribus & Episcopis meis suscipiens. Memnon episcopus Ephesiorum metropolis dixit: Expositæ Fidei à trecentis decem & octo sanctis Patribus in Nicæa conuenientibus, consona & in epistola relecta sanctiss. & beatiss. Patris nostri & Episcopi Cyrilli continentur, quibus & acquiescimus, & consentimus, nihil minus, neq; dissonum inuenientes. *Interlocutum est autem eadem & omne sanctum magnumque Concilium.*

consequenter. — ** clariorem* — *verbis* — *eum eandem doct. à sanctis Patr. & Episc. metr. suscepi-rim.*

A ἐν τῇ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἐκτεθέντα, σύμφωνα ηὕρηται· καὶ τούτοις τοῖς εὐσεβέσι δόγμασι συντίθεμαι, καὶ συναινῶ. Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὰ συντόμως, καὶ ἐν κεφαλαίῳ εἰρημένα παρὰ τῆς ἁγιωτάτης συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐξηγησαμένη ἡ σὴ θεοσέβεια λεπτῶς, καὶ κατὰ πόδας, σαφεστέραν ἡμῖν, καὶ ἐναργεστέραν τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἐκτεθείσης πίστεως ἐποίησεν· ὥστε μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς λεγομένοις ἀμφίβολον· πάντων ἀλλήλοις B συμφωνούντων, καὶ τὴν πίστιν βεβαιούντων. Τούτων οὖν ἀκριβῶς ἐχόντων, καὶ ἀπαραιτήτως, καὶ οὐδένα νεωτερισμὸν ἐπιφερομένων, κἀγὼ συντίθεμαι, τὴν αὐτὴν δόξαν παρὰ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων τῶν ἐμῶν πατέρων δεξάμενος. Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφεσίων μητροπόλεως εἶπεν· τῇ πίστει, τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, σύμφωνα καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀναγνωσθεῖσα τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς, καὶ ἐπισκόπου Κυρίλλου περιέχει· οἷς καὶ συντιθέμεθα, καὶ συναινοῦμεν, μηδὲν ἐλλιπὲς εὑρίσκοντες, μηδὲ διαφωνοῦν. C Διελάλησε δὲ τὰ αὐτὰ καὶ πᾶσα ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος.

EPISTOLA SCRIPTA DEI amantissimo Episcopo Antiochiæ Ioanni, à sanctissimo Episcopo Alexandriæ Cyrillo, de pace.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΡΑΦΕΙΣΑ ΤΩ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας Ἰωάννῃ παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, περὶ τῆς εἰρήνης.

D

Psal. 95. — *Eph. 2. & 10.*

LÆtentur cœli, & exultet terra. Solutus est enim medius paries maceriæ, & cessauit illud quod afferebat tristitiam, & totius dissensionis sublata est via, omnium nostrum saluatore Christo suis Ecclesiis pacem præstante: prouocantibus nos & adhortantibus ad hoc ipsum piissimis & Dei amantissimis Principibus nostris; qui patrum suorum religionis æmuli existentes, firmam & incōcussam in suis animis rectam Fidem conseruant; præcipuam vero sollicitudinem gerunt pro sanctis Ecclesiis, vt celeberrimam habeant sempiternam gloriam, & suum imperium dignum omni laude constituant. Quibus & ipse Christus omnium virtutum dominus, ditissima manu distribuit bona, & præstat superare aduersarios, & donat victoriam. Neque enim mentitur, dicens: Viuo ego, dicit Dominus, quoniam eos qui me glorificant, glorificabo. Aduenien te igitur Alexandriam domino meo venerabili comministro & fratre Paulo, lætitia repleti sumus, & valde conuenienter, vtpote tali viro mediatore, quique supra vires labores adire voluerit, vt diaboli inuidiam superet, ac diuisa coniungat: & quæ in medio fuerant interiecta scandala auferens, concordia & pace coronet Ecclesias, quæ sunt & apud nos, & apud vos constitutæ.

1. Reg. 2. & 30. — *Paulus Emisenus Episcopus.* — Pag. 69.

ΕΥφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. λέλυται γὰρ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ πέπαυται τὸ λυποῦν· καὶ διχονοίας ἁπάσης ἀνῄρηται τρόπος, τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ταῖς ἑαυτοῦ ἐκκλησίαις τὴν εἰρήνην βραβεύοντος· κεκληκότων δὲ πρὸς τοῦτο ἡμᾶς καὶ τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων, οἳ προγονικῆς εὐσεβείας ἄριστοι ζηλωταὶ γεγονότες, E ἀσφαλῆ μὲν, καὶ ἀκατάσειστον τὴν ὀρθὴν ἐν ἰδίαις ψυχαῖς φυλάττουσι πίστιν· ἐξαίρετον δὲ ποιοῦνται φροντίδα τὴν ὑπὲρ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν· ἵνα διαβόητον ἔχωσιν εἰς αἰῶνα τὴν δόξαν, καὶ εὐκλεεστάτην ἀποφήνωσι τὴν ἑαυτῶν βασιλείαν· οἷς καὶ αὐτὸς ὁ τῶν δυνάμεων Χριστὸς κύριος πλουσίᾳ χειρὶ διανέμει τὰ ἀγαθά· καὶ δίδωσι μὲν κατακρατεῖν τῶν ἀνθεστηκότων, χαρίζεται δὲ τὸ νικᾶν· οὐ γὰρ ἂν διαψεύσηται λέγων, ὅτι ζῶ ἐγὼ, F λέγει κύριος· ὅτι τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω. ἀφικομένου τοίνυν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τοῦ κυρίου μου τοῦ θεοφιλεστάτου συλλειτουργοῦ, καὶ ἀδελφοῦ Παύλου, θυμηδίας ἐμπεπλήσμεθα, καὶ σφόδρα εἰκότως, ὡς ἀνδρὸς τοιούτου μεσιτεύοντος, καὶ τοῖς ὑπὲρ δύναμιν πόνοις ἑλομένου προσομιλεῖν, ἵνα τὸν τοῦ διαβόλου νικήσῃ φθόνον, καὶ συνάψῃ τὰ διῃρημένα, καὶ τὰ μεταξὺ διερριμμένα σκάνδαλα περιελὼν, ὁμονοίᾳ, καὶ εἰρήνῃ στεφανώσῃ τάς τε παρ᾽ ἡμῖν, καὶ παρ᾽ ὑμῖν ἐκκλησίας.

ἡ.α μὲν γὰρ διῄρηνται τρόπον, περιττὸν εἰπεῖν. χρῆναι δὲ ὑπολαμβάνω τὰ τῷ τῆς εἰρήνης πρέποντα καιρῷ, καὶ φρονεῖν, καὶ λαλεῖν. ἥσθημεν τοίνυν τῇ συντυχίᾳ τοῦ μνημονευθέντος θεοσεβεστάτου ἀνδρός· ὃς τάχα που καὶ ἀγῶνας ἕξειν οὐ μικροὺς ὑπετόπησεν, ἀναπείθων ἡμᾶς, ὅτι χρὴ συνάψαι πρὸς εἰρήνην τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸν τῶν ἑτεροδόξων ἀφανίσαι γέλωτα, ἀπαμβλῦναί τε πρὸς τούτῳ τῆς τοῦ διαβόλου δυστροπίας τὸ κέντρον. ἑτοίμως δὲ οὕτως ἔχοντας ἐπὶ τούτῳ κατέλαβεν, ὡς μηδένα πόνον ὑποστῆναι παντελῶς· μεμνήμεθα γὰρ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· Εἰρήνην τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν. διδασκόμεθα δὲ καὶ λέγειν ἐν προσευχαῖς· κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. ὥστε εἴ τις ἐν μεθέξει γένοιτο τῆς παρὰ Θεοῦ χορηγουμένης εἰρήνης, ἀνενδεὴς ἔσται παντὸς ἀγαθοῦ. ὅτι δὲ περιττὴ παντελῶς, καὶ οὐκ εὐδιάφορος ἡ τῶν ἐκκλησιῶν διχοστασία γέγονε, νυνὶ μάλιστα πεπληροφορήμεθα, τοῦ κυρίου μου τοῦ εὐσεβεστάτου Παύλου ἐπισκόπου χάρτην προσκομίσαντος, ἀδιάβλητον ἔχοντα τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν· καὶ ταύτην συντετάχθαι διαβεβαιουμένου παρά τε τῆς σῆς ὁσιότητος, καὶ τῶν αὐτόθι θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. ἔχει δὲ οὕτως ἡ * γραφή, καὶ αὐταῖς λέξεσιν ἐντέθηται τῇδε ἡμῶν τῇ ἐπιστολῇ.

* συγγραφή.

Περὶ δὲ τῆς θεοτόκου παρθένου ὅπως καὶ φρονοῦμεν, καὶ λέγομεν, τοῦ τε τρόπου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀναγκαίως, οὐκ ἐν προσθήκης μέρει, ἀλλ' ἐν πληροφορίας εἴδει, ὡς ἄνωθεν ἔκ τε τῶν θείων γραφῶν, ἔκ τε τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων παρειληφότες ἐσχήκαμεν, διὰ βραχέων ἐροῦμεν, οὐδὲν τὸ σύνολον προστιθέντες τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει. ὡς γὰρ ἔφθημεν εἰρηκότες, πρὸς πᾶσαν ἐξαρκεῖ καὶ εὐσεβείας γνῶσιν, καὶ πάσης αἱρετικῆς κακοδοξίας ἀποκήρυξιν. ἐροῦμεν δὲ οὐ κατατολμῶντες τῶν ἀνεφίκτων· ἀλλὰ τῇ ὁμολογίᾳ τῆς οἰκείας ἀσθενείας, ἀποκλείοντες * τοῖς ἐπιφύεσθαι βουλομένοις, ἐν οἷς τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον διασκεπτόμεθα.

* τοὺς ἐπιφύεσθαι βουλομένους

Ὁμολογοῦμεν τοιγαροῦν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν μονογενῆ, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ ψυχῆς λογικῆς, καὶ σώματος, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. δύο γὰρ φύσεων ἕνωσις γέγονε· διὸ ἕνα Χριστόν, ἕνα υἱόν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς * ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν, ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι, καὶ ἐνανθρωπῆσαι

* ἀσυγκρίτου L.

A Quo enim modo diuisæ sint, superfluũ est dicere. Oportere autem arbitror ea sentire & loqui, quæ decent pacis tẽpora. Gauisi sumus igitur occursu & notitia memorati religiosissimi viri, qui forte non leuiter se laboraturum putauit, vt persuaderet nobis, oportere Ecclesias cõiungere & adunare ad pacem, & eorũ qui aduersa nobis sentiunt, cohibere risum, obscurare autem & hebetare adhuc diaboli malignitatis stimulum. Inuenit autem nos ita ad hoc paratos, vt omnino nullum laborem sustinuerit. Meminimus enim Saluatoris nostri dicentis: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Edocti etiam sumus dicere in orationibus nostris: Domine Deus noster, pacem da nobis: omnia enim reddidisti nobis. Si quis igitur particeps fiat pacis huius à Deo tributæ, nullius boni indigebit. Quòd autem omnino superfluã & nullis ex causis Ecclesiarum dissensio facta sit, nunc maxime plenius edocti sumus & cognouimus, domino meo venerabili Paulo Episcopo chartam nobis proferente, quæ irreprehensibilem continet Fidei confessionem, & hanc ipsam chartam confectam esse adstruens & confirmans à tua sanctitate, & à venerabilibus illarum partium Episcopis: quæ conscriptio ita habet, & ipsis verbis apponetur in hac epistola nostra:

Ioan. 14. d. 27. Esa. 26. b. 12.

De genitrice autem Dei Virgine, quemadmodum & sentiamus & dicamus, & * de humanitatis assumptione vnigeniti Filii Dei, necessario, non in additamenti, sed plenæ satisfactionis loco, vt à principio & ex diuinis Scripturis & traditione sanctorum Patrũ accepimus, breuiter dicimus, nihil prorsus addentes sanctæ Fidei, quæ in sanctorum Patrum conuentu & synodo Nicæni Concilii exposita & expressa fuit. Sicut enim prædiximus, ad omnem sufficit pietatis cognitionem, & vniuersæ hæreticæ & prauæ doctrinæ abdicationem. Dicemus autem, non temere audentes ea aggredi, quæ consequi non possumus; sed confessione propriæ infirmitatis, excludentes eos qui adoriri nos volunt, vbi ea consideramus, quæ sunt supra hominem.

* de modo incarnationis

Confitemur igitur Dominum nostrũ Iesum Christum filium Dei vnigenitum, Deum perfectum, & hominem perfectũ ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem ex Patre natum secundùm Deitatem, in nouissimis vero temporib. eundem ipsum propter nos & propter nostram salutem de Maria virgine secundum humanitatem; consubstantialem Patri secundum Deitatem, & cõsubstantialem nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum vnitio facta est: propter quod vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur. Secundum * hanc incomparabilis vnitatis fidem, confitemur sanctam Virginem, Dei genitricẽ, propter hoc quòd Deus Verbum incarnatum est, & humanitatem assumpsit,

Confessio Orientalium Episcoporum.

* hanc inconfusæ vnitatis intellectum,

A & ex ipso conceptu vniuit sibi templum, quod ex ipsa suscepit. Euangelicas autem & Apostolicas de Domino nostro voces, nouimus Deiloquos viros, alias quidem communes facientes, tanquam in vna persona, alias autem diuidentes, tanquam in duabus naturis: & illas quidem quæ Deo conueniunt, secundum Deitatem Christi; humiles vero, secundùm humanitatem ipsius tribuentes.

Ephes.4.a. B His ergo sacris vocibus vestris relectis, & sic nos ipsos quoque sentire inuenientes (vnus enim Dominus, vna Fides, vnum baptisma,) glorificauimus omnium saluatorem Deum, inuicem congaudentes, quoniam scripturis diuinitus inspiratis, & traditioni sanctorum Patrum nostrorum conuenientem habent Fidem nostræ & vestræ Ecclesiæ.

Pag. 80. Quoniam igitur intellexi, quosdam, qui amant ex more suo vituperare, velut* crabrones agrestes circumstrepere, ac molesta eructare contra me verba, quasi dicam de cœlo illatum esse, & non de sancta Virgine extitisse sanctum corpus Christi; oportere arbitratus sum, pauca super hoc ad eos dicere. C O stulti, & solum calumnias mouere scientes! quomodo* ad hoc consilium deducti estis, & tantæ stultitiæ morbo laborastis? Oportebat enim, & valde oportebat, aperte vos intelligere, quoniam pene omne nobis quod pro Fide est, luctamen aduenit, affirmantibus quoniam sancta Virgo Dei est genitrix. Sed si dixerimus, de cœlo, & non ex ipsa natum esse sanctum corpus omnium nostrum saluatoris Domini, quomodo eam* dicemus genitricē Dei? Quem enim omnimodo peperit, nisi est verum illud, quod peperit secūdùm carnem ipsum Emmanuel? Derideantur ergo qui de me ista garrierunt. Non enim mentitur beatus Esaias Propheta, dicens: Ecce virgo in vtero habebit, & pariet filium, & vocabunt nomen eius Emmanuel, quod interpretatur, Nobiscum Deus. Verum quoq; testatur & sanctus Gabriel, ad eandem beatam Virginem dicens: Noli timere Maria; inuenisti enim gratiā apud Deū. Ecce cōcipies in vtero, & paries filium, & vocabis nomen eius Iesum. Ipse enim saluabit populum suum à peccatis eorum. Quando autem dicimus, de cœlo & de supernis Dominum nostrum Iesum Christum, non tanquam de cœlo* deposita sancta eius carne, talia dicimus, sed sequimur magis mirabilem Paulum, aperte clamantem: Primus homo de terra, terrenus; secundus homo de cœlo, [cœlestis.] Meminimus autem & ipsum Saluatorem dicentem: Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis. Natus est enim secundum carnem, sicut paulo ante prędixi, de sancta Virgine: & quoniam de cœlo & de superioribus adueniens Deus Verbum, exinaniuit se ipsum, formā serui accipiēs, & appellatus est filius hominis, manēs quod erat, hoc est deus;

[Margin notes: in ipsa (at "crabrones"); in hac stultitiam (at "quomodo"); intelligemus (at "eam"); Esa.7.c.14.; Matt.1.d.23; Luc.1.c.30.; diuino (at "de cœlo"); 1.Cor.15.f.47.; Ioan.3.b.13.; Philip.2.b.7.]

A καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφθέντα ναόν. Τὰς δὲ εὐαγγελικὰς, καὶ ἀποστολικὰς περὶ τοῦ κυρίου φωνὰς, ἴσμεν τοὺς θεολόγους ἄνδρας, τὰς μὲν κοινοποιοῦντας, ὡς ἐφ' ἑνὸς προσώπου, τὰς δὲ διαιροῦντας, ὡς ἐπὶ δύο φύσεων· καὶ τὰς μὲν θεοπρεπεῖς κατὰ τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, τὰς δὲ ταπεινὰς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα αὐτοῦ παραδιδόντας.

B Ταύταις ὑμῶν ἐντυχόντες ταῖς ἱεραῖς φωναῖς, οὕτω τε καὶ ἑαυτοὺς φρονοῦντας εὑρίσκοντες, (Εἷς γὰρ κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα,) ἐδοξάσαμεν τὸν τῶν ὅλων σωτῆρα Θεόν· ἀλλήλοις συγχαίροντες, ὅτι ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς, καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, συμβαίνουσαν ἔχουσι πίστιν αἵ τε παρ' ἡμῖν, καὶ αἱ παρ' ὑμῖν ἐκκλησίαι. Ἐπειδὴ δὲ ἐπυθόμην τῶν φιλοψογεῖν εἰωθότων τινὰς σφηκῶν ἀγρίων δίκην περιβομβεῖν, καὶ μοχθηροὺς ἐρεύγεσθαι κατ' ἐμοῦ λόγους, ὡς ἐξ οὐρανοῦ κατακομισθὲν, καὶ οὐκ ἐκ τῆς C ἁγίας παρθένου λέγοντος τὸ ἅγιον σῶμα Χριστοῦ, δεῖν ᾠήθην ὀλίγα περὶ τούτου πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν· ὦ ἀνόητοι, καὶ μόνον εἰδότες τὸ συκοφαντεῖν· πῶς εἰς τοῦτο παρηνέχθητε γνώμης, καὶ τοσαύτην νενοσήκατε τὴν μωρίαν; ἔδει γὰρ σαφῶς ἐννοεῖν, ὅτι σχεδὸν ἅπας ἡμῖν ὁ περὶ τῆς πίστεως ἀγὼν συγκεκρότηται, διαβεβαιουμένοις, ὅτι θεοτόκος ἐστὶν ἡ ἁγία παρθένος· ἀλλ' εἴπερ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς τὸ ἅγιον σῶμα γεγεν- D νῆσθαι φαμὲν τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, πῶς ἂν ἔτι νοοῖτο θεοτόκος; τίνα γὰρ ὅλως τέτοκεν, εἰ μὴ ἐστὶν ἀληθὲς, ὅτι γεγέννηκε κατὰ σάρκα τὸν Ἐμμανουήλ; γελάσθωσαν τοίνυν οἱ ταῦτα περὶ ἐμοῦ πεφλυαρηκότες· οὐ γὰρ ψεύδεται λέγων ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ἀληθεύει E δὲ πάντως καὶ ὁ ἅγιος Γαβριὴλ, πρὸς τὴν μακαρίαν παρθένον εἰπών· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ· καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ὅταν δὲ λέγωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἄνωθεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν· οὐχ ὡς ἄνωθεν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθείσης τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκὸς, τὰ τοιαῦτά φαμεν, ἑπόμενοι δὲ μᾶλ- F λον τῷ θεσπεσίῳ Παύλῳ, διακεκραγότι σαφῶς· ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκὸς, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. μεμνήμεθα δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καίτοι γεγέννηται κατὰ σάρκα, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου. ἐπειδὴ δὲ ἄνωθεν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσας, ὁ Θεὸς λόγος κεκένωκεν ἑαυτὸν, μορφὴν δούλου λαβὼν, καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου μετὰ τοῦ μεῖναι, ὃ ἦν, τουτέστι Θεός·

ἄτρεπτος γάρ, καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ φύσιν ἐστίν, ὡς εἷς ἤδη νοούμενος μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός, ἐξ οὐρανοῦ λέγεται κατεληλυθέναι. ὠνόμασται δὲ καὶ ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ, τέλειος ὢν ἐν θεότητι, καὶ τέλειος ὁ αὐτὸς ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ ὡς ἐν ἑνὶ προσώπῳ νοούμενος· εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, κἂν ἡ τῶν φύσεων μὴ ἀγνοῆται διαφορά, ἐξ ὧν τὴν ἀπόρρητον ἕνωσιν πεπρᾶχθαι φαμέν. τοὺς δὲ λέγοντας, ὅτι κρᾶσις, ἢ σύγχυσις, ἢ φυρμὸς ἐγένετο τοῦ Θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα, καταξιωσάτω ἡ σὴ ὁσιότης ἐπιστομίζειν. Εἰκὸς γάρ τινας καὶ ταῦτα περὶ ἐμοῦ θρυλλεῖν, ὡς ἢ πεφρονηκότος, ἢ εἰρηκότος. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ φρονῆσαί τι τοιοῦτον, ὥστε καὶ μαίνεσθαι νομίζω τοὺς οἰηθέντας ὅλως, ὅτι τροπῆς ἀποσκίασμα περὶ τὴν τοῦ Θεοῦ λόγου φύσιν συμβῆναι δύναται· μένει γάρ, ὅ ἐστιν, ἀεί, καὶ οὐκ ἠλλοίωται· ἀλλ' οὐδ' ἂν * ἀλλοιωθείη ποτέ, καὶ μεταβολῆς * ἔσται δεκτική. ἀπαθῆ δὲ πρὸς τούτῳ τὸν τοῦ Θεοῦ λόγον ὁμολογοῦμεν ἅπαντες, κἂν εἰ πανσόφως αὐτὸς οἰκονομῶν τὸ μυστήριον, ἑαυτῷ προσνέμων ὁρᾶται τὰ * ἰδίᾳ σαρκὶ συμβεβηκότα πάθη. ταύτῃ τοι καὶ ὁ πάνσοφος Πέτρος, Χριστοῦ, φησί, παθόντος σαρκί, καὶ οὐχὶ τῇ φύσει τῆς ἀρρήτου θεότητος. ἵνα γὰρ αὐτὸς τῶν ὅλων σωτὴρ εἶναι πιστεύηται, κατ' οἰκείωσιν οἰκονομικὴν εἰς ἑαυτόν, ὡς ἔφην, τὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς ἀναφέρει πάθη· ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς προαναφωνούμενον, ὡς ἐξ αὐτοῦ· τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων. ὅτι δὲ ταῖς τῶν ἁγίων πατέρων δόξαις ἑπόμεθα πανταχοῦ, μάλιστα δὲ τοῦ μακαρίου, καὶ πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, τὸ κατά τι γοῦν ὅλως ἔξω φέρεσθαι παραιτούμενοι, πεπείσθω μὲν ἡ σὴ ὁσιότης· ἐνδοιαζέτω δὲ τῶν ἄλλων μηδείς. παρέθηκα δ' ἂν καὶ χρήσεις αὐτῶν πολλάς, τοὺς ἐμαυτοῦ λόγους ἐξ αὐτῶν πιστούμενος, εἰ μὴ τὸ μῆκος ἐδεδίειν τοῦ γράμματος, μὴ ἄρα πως γένηται διὰ τοῦτο προσκορές. κατ' οὐδένα δὲ τρόπον σαλεύεσθαι πρός τινων ἀνεχόμεθα τὴν ὁρισθεῖσαν πίστιν, ἤτοι τὸ τῆς πίστεως σύμβολον, παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων κατὰ καιρούς. οὔτε μὴν ἐπιτρέπομεν ἑαυτοῖς, ἢ ἑτέροις, ἢ λέξιν ἀμεῖψαι τῶν ἐγκειμένων ἐκεῖσε, ἢ μίαν γοῦν παραβῆναι συλλαβήν, μεμνημένοι τοῦ λέγοντος· μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου· οὐ γὰρ ἦσαν αὐτοὶ οἱ λαλοῦντες, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, καὶ πατρός, ὃ ἐκπορεύεται μὲν ἐξ αὐτοῦ· ἔστι δὲ οὐκ ἀλλότριον τοῦ υἱοῦ κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον. καὶ πρός γε τοῦτο ἡμᾶς οἱ τῶν ἁγίων μυσταγωγῶν πιστοῦνται λόγοι. ἐν μὲν γὰρ ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων γέγραπται· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ. ἐπιστέλλει δὲ καὶ ὁ θεσπέσιος Παῦλος· οἱ δὲ

* ἀλλοιωθείη ποτέ, * ὑπὸ δεκ. * ἰδίᾳ

A immutabilis enim & inconuertibilis est secūdùm propriam naturam) tanquam vnus iam intellectus cū propria carne, de cœlo dicitur descendisse. Appellatus est etiam & homo de cœlo, cùm esset in Deitate perfectus, & idē ipse in humanitate perfectus, & tanquā in vna persona intelligēdus. Vnus enim Dominus Iesus Christus, quamuis naturarum differentia non ignoretur, ex quibus inenarrabilem vnitionem factam fuisse dicimus. Eos autem qui dicunt, quoniam temperamentum, aut confusio, B aut conspersio facta est Dei Verbi ad carnem, dignetur tua sanctitas refrænare. Forsitan enim esse quosdam non ambigo, qui hæc me iactitent aut sensisse aut dixisse. Ego autem in tantum ab eo longe sum vt tale aliquid sentiam, vsque adeo vt insanire putem eos, qui hoc suspicati sunt, quòd omnino mutationis adumbratio accidere possit circa diuini Verbi naturam. Manet enim semper id quod est, & C non mutatur, nec vnquam mutabitur, nec suscipiet mutationem. Impassibile etiam ad hæc Dei Verbum esse confitemur vniuersi, tametsi sapientissime ipse disponens mysterium, sibi eas attribuere perspicitur, quæ carni passiones propriæ acciderunt. Quapropter & sapientissimus Petrus: Christo, inquit, pro nobis passo in carne, & non natura inenarrabilis Deitatis. Vt enim ipse omnium Saluator esse credatur, secundum appropriationem dispensationem in se, vt dixi, propriæ car- D nis [...] passiones. Quale est illud per Prop[...] vocem, tāquam ab ipso prædictum: Dorsum meum dedi ad flagella, & maxillas meas ad palmas, faciem autem meam non auerti à * confusione sputorum. Quoniam autem sanctorum Patrum doctrinam vbique sequimur, maxime autem beati & per omnia laudabilis patris nostri Athanasii, vel minima ex parte ab ea declinare recusantes, credat quidem tua sanctitas, & nullus alius ambigat. Posuissem autem etiam E illorum plura testimonia, quibus meis dictis fidem facerem, si non prolixitatem scriptorum vererer, ne ex hoc ipso fieret fastidium. Nullo autem modo patimur à quibusdam concuti definitā Fidem, siue Fidei symbolum, à sanctis Patribus nostris qui apud Nicæam conuenerunt illis temporibus: nec permittimus aut nobis, aut aliis, mutare aliquod verbū ex his, quæ ibidem continentur, aut vnam syllabam præterire, F memores dicentis: Ne transferas terminos æternos, quos posuerunt patres tui. Non enim erant ipsi loquentes, sed ipse Spiritus Dei & Patris, qui procedit quidē ex ipso, non est autem alienus à Filio secūdùm essentiæ rationem. Et ad hoc nos eorum sanctorum, qui mysteria tradiderunt, dicta cōfirmant. In Act. enim Apostolorum scriptum est: Venientes autem circa Mysiam, tētabant in Bithyniam ire, & non eos permisit ire Spiritus Iesu. Scribit etiam admirabilis Paulus:

1.Pet.4.a. Esa.50.b.6. fœditate Pag. 71. Prou.22.d.28 Ioan.15.c.26 Act.16.b.7 Rom.8.b.9

Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Vos autem non estis in carne, sed in spiritu; si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est eius. Quando autem quidam eorum, qui recta peruertere solent, meas voces detorquent ad id quod eis videtur; non miretur hoc sanctitas tua, sciens, quoniam* & omnes hæretici ex Scriptura diuinitus inspirata erroris sui colligunt occasiones, & ea quæ per Spiritum sanctum rectè dicta sunt, malignitatibus mentis suæ corrumpentes, propriis capitibus suis ignis inextinguibilis flammas accendunt. Quoniam vero cognouimus, quòd epistolam per omnia laudabilis patris nostri Athanasii ad beatum Epictetum, rectam Fidem habentem, quidam à se corruptam ediderunt, vt hinc plurimi læderentur: propter hoc vtile & necessarium prouidentes fratribus nostris, de antiquis * exemplaribus, quæ apud nos sunt, * nullum errorem habentibus, tuæ sanctitati direximus exemplaria.

qui sunt ab omni hæresi. *commentariis* *incorrupta*

Et cum legeretur [epistola sanctæ memoriæ Cyrilli,] reuerendissimi episcopi Illyriciani clamauerunt: Sic credimus, sicut & Cyrillus. Cyrilli æterna memoria. Theodoretus reuerend. episcopus dixit: Anathema ei, qui dicit duos filios. Vnum enim filium adoramus Dominum nostrum Iesum Christum vnigenitum. Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nos sicut Cyrillus credimus: [illegible]didimus, sic credimus; anathema ei qui sic non credit. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Flauianus sic credebat, Flauianus ista * vindicabat, pro his Flauianus damnatus est. Eusebius Nestorium deposuit, Dioscorus Fidem * corrumpit. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nestorium Deus deposuit. Orientales & qui cum ipsis reuerendiss. Episcopi clamauerunt: [Leo sic sapit] Leo sic credit, Anatolius sic sapit. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: [Omnes sic credimus,] omnes sic sapimus: satanas locum non habeat, satanas occasionem non inueniat. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Et Imperator & Senatus & omnes ita sapiunt. Gloriosissimi Iudices & amplіss. Senatus, & vniuersa Synodus reuerendissimorũ episcoporum clamauerunt: Imperator sic sapit, Augusta sic sapit, omnes sic sapimus. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Sic sapit vniuersus mundus; statuta Patrum bene habent. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Interfectorem Flauiani foras mittite, temeratorem patrum foras mittite. Aegyptii & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt:

defendebat *vulnerauit.*

A ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· Εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. ὅταν δέ τινες τῶν τὰ ὀρθὰ διαστρέφειν εἰωθότων τὰς ἐμὰς παρατρέπωσι φωνὰς εἰς ὃ αὐτοῖς δοκοῦν, μὴ θαυμαζέτω τοῦτο ἡ σὴ ὁσιότης, εἰδυῖα, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ πάσης αἱρέσεως ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν πλάνης συλλέγουσιν ἀφορμὰς, τὰ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ὀρθῶς εἰρημένα, ταῖς ἑαυτῶν κακονοίαις
B παραφθείροντες, καὶ ταῖς ἰδίαις ἑαυτῶν κεφαλαῖς τὴν ἄσβεστον ἐπαντλοῦντες φλόγα. ἐπεὶ δὲ μεμαθήκαμεν, ὅτι καὶ τὴν πρὸς τὸν μακάριον Ἐπίκτητον ἐπιστολὴν τοῦ πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ὀρθοδόξως ἔχουσαν, παραφθείραντές τινες ἐκδεδώκασιν, ὡς ἐντεῦθεν ἀδικεῖσθαι πολλούς, διὰ τοῦτο χρήσιμόν τι, καὶ ἀναγκαῖον ἐπινοοῦντες τοῖς ἀδελφοῖς, ἐξ ἀντιγράφων ἀρχαίων τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ ἀπλανῶς ἐχόντων, ἀπεστείλαμεν τὰ ἴσα τῇ σῇ ὁσιότητι.
C Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, ἐβόησαν· οὕτως πιστεύομεν, ὡς Κύριλλος· Κυρίλλου αἰωνία ἡ μνήμη. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ λέγοντι δύο υἱούς· ἕνα γὰρ υἱὸν προσκυνοῦμεν, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν μονογενῆ. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἡμεῖς ὡς Κύριλλος πιστεύομεν, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, οὕτως πιστεύο-
D μεν· ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτως πιστεύοντι· οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Φλαβιανὸς οὕτως ἐπίστευε· Φλαβιανὸς ταῦτα ἐξεδίκει· διὰ ταῦτα Φλαβιανὸς καθῃρέθη· Εὐσέβιος Νεστόριον καθεῖλε. τὴν πίστιν Διόσκορος παρέτρωσεν. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ὁ Θεὸς Νεστόριον καθεῖλεν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· Λέων οὕτως πιστεύει· Ἀνατόλιος οὕ-
E τως φρονεῖ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες οὕτως φρονοῦμεν· ὁ σατανᾶς τόπον μὴ σχῇ· ὁ σατανᾶς χώραν μὴ σχῇ· οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ σύγκλητος, καὶ πάντες οὕτως φρονοῦσιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος τῶν
F εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, ἐβόησαν· ὁ βασιλεὺς οὕτως φρονεῖ· ἡ Αὔγουστα οὕτως φρονεῖ· πάντες οὕτως φρονοῦμεν· οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, οὕτως φρονεῖ ὅλος ὁ κόσμος. τὰ τῶν πατέρων καλῶς ἔχει· οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν φονέα Φλαβιανοῦ ἔξω βάλε. τὸν πατραλοίαν ἔξω βάλε. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν·

A πάντες οὕτω πιστεύομεν. πολλὰ τὰ ἔτη συγκλήτου· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ὀρθοδόξων. πάντες οὕτως πιστεύομεν· δι' ὑμῶν εἰρήνη γενήσεται· πάντες ὀρθῶς δοξάζομεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· καὶ ποίῳ λόγῳ Εὐτυχῆ μὲν τὸν ἐναντία τούτοις λέγοντα, ἐδέξασθε εἰς κοινωνίαν, Φλαβιανὸν δὲ τὸν τῆς ἁγίας μνήμης, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, τούτοις κεχρημένους καθείλετε;
B Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ ὑπομνήματα αὐτὰ διδάξει τὴν ἀλήθειαν. Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρύτου μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰς προτεταγμένας ἐπιστολὰς, εἶπεν ἀναγκαῖόν ἐστι δῆλον ποιῆσαι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι, ὅτι δὴ παρέσχεν ὁ Θεὸς τῷ μακαριωτάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ τὴν μνήμην πατρὶ ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων Κυρίλλῳ, ἀμφιβληθῆναί τινα τῶν παρ' αὐτοῦ συγγραφέντων ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ παρὰ τῶν οὐκ ὀρθῶς τὰ καλῶς εἰρημένα νενοηκότων· ὥστε αὐτὸν διὰ τῆς πανσόφου, καὶ διδασκαλικῆς αὐτοῦ γλώττης, σαφῆ ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις διαστρέφειν τὰ καλῶς συνταχθέντα συγγράμματα, καὶ ἀκολουθεῖν αὐτοῦ τῷ εὐσεβεῖ ἅπαντας ἔπεισε φρονήματι. ἀλλ' ἑτέρων τινῶν ἀπὸ τούτων τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν ἀμφιβάλλεσθαι παρασκευαζόντων τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀνδρὸς τὸ φρόνημα, αὖθις ἀνάγκην ἔσχε, μᾶλλον δὲ προθυμίαν. ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ τὸν χρόνον εἰς τοῦτον κατηνάλωσε τῆς εὐσεβείας τὸν πόνον, ἑαυτὸν ἑρμηνεῦσαι, καὶ τὸν ἴδιον σκοπὸν δεῖξαι, καὶ σαφῶς ἅπασι παραστῆσαι, δι' ὧν ἐπέστελλε πρὸς τοὺς τῆς μακαρίας, καὶ ὁσίας μνήμης ἐπισκόπους γεγονότας, Ἀκάκιον τὸν Μελιτηνῆς, καὶ * Οὐαλέριον τὸν τοῦ Ἰκονίου, καὶ Σούκκενσον τὸν Διοκαισαρείας τῆς

Οὐαλεριανόν

E Ἰσαυρίας ἐπαρχίας, ὅπως προσήκει νοεῖν καὶ τὰς ἀρτίως ἀναγνωσθείσας ἐπιστολὰς, καὶ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας τὸ σέβας· πρόσκειται γὰρ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς πρὸς τοὺς μακαρίους ἐκείνους ἐπιστολαῖς· οὐ δεῖ τοιγαροῦν νοεῖν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην· καὶ ταύτην αὐτοῦ τὴν φωνὴν τῇ τοῦ μακαριωτάτου Ἀθανασίου ἐβεβαίωσε μαρτυρίᾳ.

F Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ταῦτα Εὐτυχὴς λέγει· ταῦτα Διόσκορος λέγει. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔτε σύγχυσιν λέγομεν, οὔτε τομὴν, οὔτε τροπήν· ἀνάθεμα τῷ λέγοντι σύγχυσιν, ἢ τροπὴν, ἢ ἀνάκρασιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ ταῖς κανονικαῖς ἐπιστολαῖς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, ταῖς καὶ ἐν τῇ συνόδῳ δημοσιευθείσαις, καὶ νῦν ἀναγνωσθείσαις, συμφωνεῖ ἡ διαλαλιὰ Εὐσταθίου,

Vniuersi sic credimus. Multos annos Senatui, multos annos Imperatoribus, multos annos catholicis. vniuersi sic credimus. Per vos pax * fiat, omnes recte glorificamus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Et qua ratione Eutychem quidem his contraria dicentem, in communionem suscepistis; Flauianum vero sanctæ memoriæ, & Eusebium reuerendissimum Episcopum his vsos, deposuistis? Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Monimenta ipsa veritatem docebunt.

facta sit: omnes recte sentimus.

Beronicianus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

EPHESI ACTA.

Pag. 71.

Eustathius Episcopus Beryti dixit: Postquam lectæ sunt prædictæ epistolæ, necessarium est manifestum facere vestræ sanctitati, quia præstitit Deus beatissimo & sanctæ memoriæ patri nostro & Archiepiscopo Alexandriæ Cyrillo, in vita ipsius dubitari de aliquibus quæ ab eo scripta sunt, ab his qui bene dicta non recte intelligunt, quatenus ipse per sapientissimam & * doctissimam suam linguam * manifestum faceret volentibus peruertere scripta bene composita; & sequi suum pium dogma omnibus persuasit: sed aliis quibusdam præparantibus de epistolis in præsenti perlectis beatissimi & sanctissimi viri dubiam facere sententiam, rursus necessitatem habuit, magis autem * audaciam. Omne autem suum tempus hoc pio labore consumpsit, vt se ipsum interpretaretur, suamque intentionem ostenderet, & palam omnibus faceret per ea, quæ scripsit ad beatæ & sanctæ memoriæ quondam episcopos Acacium Melitenæ, & Valerianum Iconii, & Succensum Diocæsareæ Isauriæ prouinciæ, quomodo oportet intelligi & nuper lectas epistolas, & cultum aduentus Saluatoris nostri. Adiacet enim & hoc inter alia in his epistolis, quas ad illos beatos viros direxit: Non oportet igitur intelligere duas naturas, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam. Et hanc suam vocem testimonio beatissimi viri Athanasii confirmauit.

doctrinalem manifesto

studium

CHALCED. ACTA.

Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Ista Eutyches dicit, hæc Dioscorus dicit. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Neque confusionem dicimus, neque diuisionem, neque * conuersionem. Anathema dicenti aut confusionem, aut conuersionem, aut commixtionem. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Dicat sancta Synodus, si canonicis epistolis sanctæ memoriæ Cyrilli, quæ in Synodo publicatæ, & hic lectæ sũt, cõsonat interloquutio Eustathii

commutationem

reuerendissimi episcopi. Et antequam responderet sancta Synodus, Eustathius reuerendissimus episcopus Beryti transiens in medium, & * gestans librum, dixit: Si male dixi, ecce codex: liber Cyrilli anathematizetur, & anathematizer. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Eustathius episcopus bene dixit, orthodoxus bene dixit; probatissimi, venerabilis Cyrili æterna memoria. Eustathius reuerendissimus episcopus Beryti dixit: Epistola sanctæ memoriæ Cyrilli sic habet. Et memoriter recitauit tenorem epistolæ, inter cetera sic continentem: Non oportet igitur intelligere duas naturas, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam. Et post pronunciationem prædictæ epistolæ [idem reuerendissimus Eustathius Episcopus] dixit: Et qui dicit vnam naturam ad negationem carnis Christi, quæ & consubstantialis est nobis, anathema sit: & qui dicit duas naturas ad diuisionem Filii Dei, anathema sit. Et pro beato Flauiano dicere volo; ipsa nuda * accepit beatus Flauianus, & porrexit piissimo Imperatori: & iubete recitari manum ipsius, vt dicat vniuersa Synodus, quia iuste suscepta est. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Cur ergo Flauianum reuerendæ memoriæ deposuisti? Eustathius reuerendiss. episcopus Beryti dixit: Erraui.

Beronicianus deuotiss. à secretis sacri Consistorii ex eadē scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Et postquam lecta sunt, Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Hæc me ipsum sapere sciens, & ex his falsare rectum dogma volentibus existens aduersarius, ad vestram perueni sanctam Synodum: & peto vestram quoque sanctitatem, consentaneam his quæ lecta sunt, fieri, quatenus omnes sciant, quia si quis has expositiones soluerit, inimicus sit catholicæ Ecclesiæ, & à sacerdotali conuentu alienus. Sacratissimus Archiepiscopus Flauianus dixit: Necessarium & pium est, consentire nos * rectæ Fidei placitis. Quis enim sancti Spiritus verbis resistere potest? Lectæ namque sunt epistolæ sanctæ memoriæ inter sanctos patris nostri Cyrilli quondam episcopi Alexandrinæ sanctæ Ecclesiæ, diligenter sanctorum Patrum qui in Nicæa eó tempore conuenerunt, sensum interpretantis docentes ea quæ nos sapuimus semper, & sapimus, quia Dominus noster Iesus Christus filius Dei vnigenitus, Deus perfectus, & homo perfectus est ex anima rationali & corpore, ante omnia quidem sæcula ex Patre sine initio genitus secundum Deitatem; in fine autem & in nouissimis temporibus idem ipse propter nos & propter nostram salutem de Maria virgine natus secundum humanitatem:

Prisci... * nuda * recte decreta

Pag. 73.

A τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου· καὶ πρὶν ἀποκρίνηται ἡ ἁγία σύνοδος, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου παρελθὼν εἰς τὸ μέσον, καὶ ῥίψας βιβλίον, εἶπεν· Εἰ κακῶς εἶπον, ἴδε τὸ βιβλίον Κυρίλλου, ἀναθεματιζέσθω· καὶ ἀναθεματισθῶ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, Εὐστάθιος καλῶς εἶπεν· ὁ ὀρθόδοξος καλῶς εἶπε· τοῦ εὐδοκίμου, τοῦ εὐλαβοῦς, Κυρίλλου αἰωνία ἡ μνήμη. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ τῆς ὁσίας B μνήμης Κυρίλλου οὕτως ἔχει· καὶ ἀπήγγελλε τὴν ἐπιστολὴν τὴν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἔχουσαν οὕτως· οὐ δεῖ τοίνυν νοεῖν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην. καὶ μετὰ τὸ ἀπαγγεῖλαι τὴν προλεχθεῖσαν ἐπιστολὴν εἶπε. καὶ ὁ λέγων μίαν φύσιν ἐπὶ ἀναιρέσει τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ τῆς ὁμοουσίας ἡμῖν, ἀνάθεμα ἔστω· καὶ ὁ λέγων δύο φύσεις ἐπὶ διαιρέσει τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ ὑπὲρ τοῦ μακαρίου δὲ Φλαβια-C νοῦ εἰπεῖν θέλω· αὐτὰ ξηρὰ ἔλαβεν ὁ μακάριος Φλαβιανός, καὶ ἐπέδωκε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ· καὶ κελεύσατε * ἀναγνῶναι τὸ ἰδιόχειρον αὐτοῦ, ἵνα πᾶσα ἡ σύνοδος εἴπῃ, ὅτι δικαίως ἐδέχθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διὰ τί τοίνυν Φλαβιανὸν τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης καθεῖλες; Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου, εἶπεν· ἐσφάλην. Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ D αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· ταῦτα ἐμαυτὸν φρονοῦντα πεπεισμένως ἔχω· καὶ ἀπὸ τούτων τοῖς παραχαράττειν βουλομένοις τὸ τῆς ὀρθοδοξίας δόγμα εἰς ἀντιπάλου τάξιν ἀντικαθεστὼς, κατέλαβον ὑμῶν τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ ἀξιῶ καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην σύμψηφον γενέσθαι τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν, ὥστε πάντας εἰδέναι, ὡς ὁ ταύτας τὰς ἐκθέσεις παραλύων, ἐχθρός ἐστι τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἱερατικοῦ συλλόγου ἀλλό-E τριος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· ἀναγκαῖον, καὶ εὐσεβὲς συντίθεσθαι ἡμᾶς τοῖς ὀρθῶς δεδογμένοις. τίς γὰρ ἁγίου πνεύματος λόγοις ἀντιτεῖναι δυνήσεται; αἱ γὰρ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης, καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀκριβῆ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ κατὰ καιροὺς συνελθόντων τὴν διάνοιαν ἡρμηνεύουσαν, F διδάξασαι ἡμᾶς, ἅπερ καὶ ἡμεῖς ἐφρονήσαμεν ἀεί, καὶ φρονοῦμεν· ὡς ὅτι περ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ μονογενὴς, Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος ἐκ ψυχῆς λογικῆς, καὶ σώματος, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀνάρχως γεννηθεὶς κατὰ τὴν θεότητα, ἐπὶ τέλει δὲ, καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς ὁ αὐτὸς δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου γεννηθεὶς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα,

* ἀναγνωσθῆναι.

Ταύτης ἕνεκα τῆς καινότ. ὁ μὲν Φλαβιανὸς καθῃρέθη ὑπὸ Διοσκόρου, ὡς δογματίσας τὸ θεσπισθὲν ἐν τῇ πρώτῃ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ, Ἰουβενάλιος δὲ καὶ Θαλάσσιος, καὶ Εὐστάθιος, ἐπρωτοστάτης ἐν Χαλκηδόνι, καλῶς ἔχειν ἐκρίνοντο. Διόσκορος δὲ ὡς μὴ συνθέμενος ταῦτα, παρὰ τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου ἄξιος ἐκρίθη καθαιρέσεως, μετὰ δὲ ἄρχοντας οὐ μόνον αὐτὸς Διόσκορος, ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ Ἰουβενάλιον, καὶ Εὐστάθιον, καὶ Θαλάσσιον.

A ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, ὁμοούσιος τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. καὶ γὰρ ἐκ δύο φύσεων ὁμολογοῦμεν τὸν Χριστὸν εἶναι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἑνὶ προσώπῳ, ἕνα Χριστὸν, ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. τοὺς δὲ μὴ ταῦτα φρονεῖν αἱρουμένους, ἀποκηρύττομεν τῆς ἁγίας συνόδου τῶν ἱερέων, καὶ τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἕκαστος δὲ τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ κατατιθέσθω ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ὑπομνημάτων. B

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τί λέγουσιν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς παρούσης ἁγιωτάτης συνόδου; οὕτως ἐκθέμενος τὴν πίστιν ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸς, ἔσωσε τὴν ὀρθόδοξον, καὶ καθολικὴν θρησκείαν, ἤ τι περὶ αὐτῆς ἐσφάλη; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ἔφη· ἁγνῶς, καὶ ὁλοκλήρως τὴν πίστιν ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης C Φλαβιανός· ἡ γὰρ πίστις, καὶ ἔκθεσις, συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς, ἐπισκόπου Ῥώμης. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὁ μακάριος Φλαβιανὸς καλῶς, καὶ ὀρθοδόξως τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν πίστιν ἐξέθετο. Λουκίνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον ἀποστολικῆς καθέδρας, ἔφη· ἐπειδὴ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανοῦ ἡ πίστις συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων, D δίκαιον τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον τὴν καταδίκην τὴν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν ἐπενεχθεῖσαν, εἰς αὐτοὺς ἀντιστρέψαι. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπεν· ὀρθοδόξως ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς, καὶ συμφώνως τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι, τὴν πίστιν ἐξέθετο, καὶ πάντες αὐτὴν προθύμως δεχόμεθα. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππα- E δοκίας εἶπεν· ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸς σύμφωνα διελάλησε τῷ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλῳ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· συντιθέμεθα, καὶ ἀποδεχόμεθα τὴν τοῦ ὁσιωτάτου Φλαβιανοῦ ἐπὶ τῇ θρησκείᾳ διαλαλιάν. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἠκολούθησεν ὁ θεοφιλέστατος τὴν μνήμην ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλευούσης γεγονὼς Φλαβιανὸς, τοῖς δι- F δάγμασι τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας γενομένου Κυρίλλου. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μάρτυς Φλαβιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο. ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ῥήματα, καὶ οὕτως ἀποκρίνομαι· ἐν γὰρ

consubstantialis Patri secundum Deitatem, & consubstantialis matri secundum humanitatum. Etenim ex duabus naturis confitemur Christum esse post incarnationem, in vna subsistentia & in vna persona vnum Christum, vnum Dominum, vnum filium confitentes. Volentes autem præter hæc sapere, abdicamus à sancta sacerdotali Synodo & Ecclesiæ plenitudine. Singuli autem præsentes reuerend. episcopi suam sententiam & fidem in actorum deponant monimentis.

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quid dicunt reuerendissimi Episcopi præsentis sanctæ Synodi? Itane exponens Fidem sanctæ memoriæ Flauianus, orthodoxam & catholicam religionem saluauit, an errauit in ea? Paschasinus reuerendissimus episcopus vicarius Sedis Apostolicę, dixit: Sancte & integre * catholicæ exposuit beatæ recordationis Flauianus: siquidem eius fidei expositio cum beatiss. atque Apostolici viri Papæ Romani epistola concordat. [Qua voce Græcè interpretata per virum deuotissimum Constantinum secretarium sacri Consistorii,] Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolitanæ ciuitatis dixit: Beatus Flauianus bene & orthodoxe sanctorum Patrum nostrorum Fidem exposuit. Lucentius reuerendissimus episcopus vicarius Sedis Apostolicæ, dixit: Quoniam sanctæ memoriæ Flauiani Fides concordat cum Apostolica Sede Patrum traditione, sententiam, qua illum ab hæreticis constat esse damnatum, ipsam in eos retorqueri à sancta Synodo * necesse est. [Qua voce Græcè interpretata per Constantinum venerandum secretarium sacri Consistorii,] Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Sanctæ memoriæ Archiepiscopus Flauianus orthodoxe & consonanter beatissimo ac sanctissimo Archiepiscopo Leoni Fidem exposuit, & omnes eam prompte suscipimus. Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Beatæ memoriæ Flauianus consonanter locutus est sanctæ memoriæ Cyrillo. Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Consentimus & approbamus sanctissimi Flauiani pro Catholica Fide interlocutionem. Eustathius reuerendissimus episcopus Beryti dixit: Secutus est beatę memorię Archiepisc. regiæ vrbis quondam Flauianus doctrinam beatiss. & sanctiss. patris nostri & quondam episc. Alexandriæ Cyrilli. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Martyr Flauianus Fidem bene exposuit, Archiepisc. Flauianus Fidem bene exposuit. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Legantur reliqua eius verba, & sic respondebo.

* Fidem exposuit

* iustum

In sequentibus enim inuenitur se impugnans, & dicens post adunationem duas naturas. Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Consona dictis beatæ memoriæ Cyrilli & sanctissimus episcopus Flauianus dixit: Supplicamus vero sequentia recitari, vt sensus eius manifestior fiat. Reuerendissimi episcopi Palæstini dixerunt: Eadem dicimus, quæ & sanctissimus Archiepiscopus Iuuenalis. Exurgens reuerendissimus episcopus Iuuenalis simul cum ipsis transiit in alteram partem, & clamauerunt Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi: Deus bene adduxit te orthodoxe, bene venisti. Petrus reuerendissimus episcopus Corinthi dixit: Ego quidem tunc adfui in Ephesina Synodo; necdum enim eram [gratia Christi] ordinatus episcopus; ex his vero quæ lecta sunt, reperi dicta à beatæ memoriæ Flauiano zelum habentia pro expositionibus sanctæ memoriæ Cyrilli, & * piget me reprehendere. Reliqua vero, cum lecta fuerint, perfectius me edocebunt. Et exurgens & ipse transiit in alteram partem. Et clamauerunt Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi: Petrus ea quæ Petri sunt, sapit; bene venisti orthodoxe. Irenæus reuerendissimus episcopus Naupacti Helladis prouinciæ dixit: Nec ego quidem præsens fueram sanctæ Ephesinæ nuper factæ Synodo: ex his vero expositionibus quæ nunc nobis lectæ sunt, sanctæ memoriæ Flauiani, * piget me eum reprehendere. Reliqua vero petimus recitari. Ceteri reuerendissimi episcopi Helladis dixerunt: Hæc eadem & nos super his quæ lecta sunt, docemus. Et omnes in alteram partem transierunt. Quintillus & Sozon & ceteri reuerendissimi episcopi Macedoniæ, & Cretæ dixerunt: In recitata interlocutione sanctæ memoriæ Flauiani nihil inconsequens inuenimus. Petimus autem reliqua recitari. Nicolaus reuerendissimus episcopus Stobenus Macedoniæ secundæ dixit: In præscripta quidem Synodo non adfui: ex his vero quæ lecta sunt, nihil inuenio contrarium definitis à beatissimis Patribus, & à B. Cyrillo, dixisse sanctæ memoriæ Flauianum. Athanasius reuerendissimus episcopus Busiridis Tripolis Ægypti prouinciæ dixit: Secutus est epistolas sanctissimi Cyrilli & sanctissimi episcopi Flauianus: etenim bene exposuit Fidem. Ausonius reuerendissimus episcopus Sebennyti dixit: Consona his quæ exposita sunt à sanctæ memoriæ Cyrillo, interlocutus est & sapuit sanctissimus & venerandus episcopus Flauianus, sicut & quæ lectæ sunt epistolæ sanctissimi Cyrilli continent. Nestorius venerandus episcopus Flagonensis dixit:

Pag. 74.

A τοῖς ἑξῆς εὑρίσκεται διαμαχόμενος ἑαυτῷ, καὶ λέγων μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· σύμφωνα τοῖς εἰρημένοις τῷ μακαρίῳ τὴν μνήμην Κυρίλλῳ, καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπε· παρακαλοῦμεν δὲ ἀναγνωσθῆναι τὰ ἑξῆς· ἵνα σαφεστέρα ἡ διάνοια γένηται. οἱ ἀπὸ Παλαιστίνης εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τὰ αὐτὰ λέγομεν τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ. καὶ ἀναστὰς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἅμα αὐ-
B τοῖς, μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, ὁ Θεὸς καλῶς σε ἤνεγκε, ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· ἐγὼ μὲν τηνικαῦτα οὐ παρήμην τῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Ἔφεσον· οὐδέπω γὰρ ἤμην χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος· ἐκ δὲ τῶν ἀναγινωσκομένων, εὑρὼν τὰ εἰρημένα παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανοῦ, ζῆλον ἔχοντα πρὸς τὰ ἐκτεθέντα
C παρὰ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Κυρίλλου, ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀναγινωσκόμενα, τελεώτερόν με διδάξει. καὶ ἀναστὰς, καὶ αὐτὸς μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος· καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι· ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ· ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Εἰρηναῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Ἑλλάδος εἶπε· κἀγὼ οὐ παρήμην ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατ' Ἔφεσον ὑπόγυιον γενομένῃ· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρτίως ἀναγνωσθέντων ἡμῖν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης
D Φλαβιανοῦ διηγημάτων ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι ἡμῖν. οἱ ὑπόλοιποι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Ἑλλάδος εἶπον· τὰ αὐτὰ περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἡμεῖς διδάσκομεν. καὶ πάντες εἰς τὸ ἄλλο μετῆλθον μέρος. Κυντίλλος, καὶ Σώζων, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Μακεδονίας, καὶ Κρήτης, εἶπον· ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ διαλαλιᾷ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ οὐδὲν ἀνακόλουθον εὑρίσκομεν· ἀξιοῦμεν δὲ τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. Νικόλαος ὁ
E εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στοβῶν Μακεδονίας * εἶπεν· ἐπὶ μὲν τῆς προγεγραμμένης συνόδου οὐ παρήμην· ἀπὸ δὲ τῶν ἀναγνωσθέντων εὑρίσκω οὐδὲν ἐναντίον τῶν τυπωθέντων παρὰ τῶν μακαριωτάτων πατέρων, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, εἰρηκότα τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανόν. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βουσίρεως Τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον εἶπεν· ἠκολούθησε ταῖς ἐπι-
F στολαῖς Κυρίλλου τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός· καὶ γὰρ καλῶς ἐξέθετο τὴν πίστιν. * Αὐσόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου εἶπε, σύμφωνα τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου διελάλησε, καὶ ἐφρόνησεν ὁ ἁγιώτατος, καὶ εὐσεβέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός· καθὼς καὶ αἱ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου περιέχουσι. Νεστόριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φλαγωνέως εἶπεν·

ἀκολούθως

Marginal notes: καίτοι γε τοῖς ἑξῆς ... ὁμολογῶν ... τῷ Φλαβιανῷ, ὁ μὲν ... δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν ... ἐφεξῆς ... * Ναυπ... * Στοβ... * Αὐσόνιος.

* ἰσ. ἀπὸ ἀκολούθως τοῖς ἀναγνωσθεῖσι * τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων, καὶ τῇ ἐκθέσει, ᾗ ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸς ἐξέθετο. Μακάριος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καβάσων, εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ λέγω· καλῶς γὰρ ἐξέθετο ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς, τῇ πίστει τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐξακολουθήσας. Κωνσταντῖνος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δημητριάδος Θεσσαλίας, εἶπεν· ὁ μὲν μητροπολίτης μου νόσῳ κατεχόμενος, ἔτι ἐστὶ κατὰ τὴν Ἑλενούπολιν· ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ φρόνημα τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ φρονῶ καὶ συναινῶ τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν ἀρτίως τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ εἰ φρονῶ ἑτέρως, ἢ ἐφρόνησα, ἀνάθεμά μοι· καὶ συναινῶ αὐτοῖς, * οἷς συνῄνεσε τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου καὶ Φλαβιανὸς ὁ τῆς μακαρίας μνήμης. Εὐστόχιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου, καὶ Κλαδαῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγχιασμοῦ, Μάρκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐροίας, Περεγρῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φοινίκης, καὶ Σωτήριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερκύρας, εἶπον· ὁ μὲν ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν Ἀττικὸς ἐπίσκοπος τῆς Νικοπόλεως πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν, ἀῤῥωστήσας ἰσχυρῶς· ἡμεῖς δὲ τοσοῦτον κατατιθέμεθα, ὅτι ταῖς ἀναγνωσθείσαις ἐπιστολαῖς ταῖς τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, σύμφωνα καὶ ὁ μακάριος Φλαβιανὸς λελάληκε· καὶ ἀξιοῦμεν τὰ ἑξῆς πάντων τῶν πεπραγμένων ἀναγνωσθῆναι. καὶ πάντες εἰς τὸ ἄλλο μέρος μετῆλθον. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· φανερῶς διὰ τοῦτο καθῄρηται Φλαβιανὸς, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις εἶπεν· ἐγὼ δὲ χρήσεις ἔχω τῶν ἁγίων πατέρων, Ἀθανασίου, Γρηγορίου, Κυρίλλου, ἐν πολλοῖς τόποις, ὅτι οὐ δεῖ λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν σεσαρκωμένην τοῦ λόγου φύσιν. ἐγὼ μετὰ τῶν πατέρων ἐκβάλλομαι. ἐγὼ συνίσταμαι τοῖς τῶν πατέρων δόγμασιν· οὐ παραβαίνω ἔν τινι. καὶ τούτων τὰς χρήσεις, οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ᾽ ἐν βιβλίοις ἔχω· καθὼς δὲ πάντες ᾐτήσαμεν, κἀγὼ ἠξίωσα τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ἑξῆς ἀναγινωσκέσθω.

Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος τῆς μητροπόλεως Σελευκείας * εἶπε· τίς δύναται ταῖς τοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου μέμψασθαι φωναῖς· ὃς τὴν ἀσέβειαν Νεστορίου, μέλλουσαν ἐπικλύζειν τὴν οἰκουμένην, ἐπέσχε διὰ οἰκείας συνέσεως. κἀκείνου διαιροῦντος εἰς δύο πρόσωπα, καὶ δύο υἱοὺς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Θεὸν, καὶ σωτῆρα Χριστὸν, αὐτὸς ἔδειξεν ἐπὶ ἑνὸς προσώπου, καὶ υἱοῦ, κυρίου, καὶ δεσπότου τῆς κτίσεως, θεότητά τε γνωριζομένην τελείαν,

* αἷς L.

* Ἰσαυρίας

A Consequentia his quæ lecta sunt; ex fide monumentorum, & expositione quam exposuit beatæ memoriæ Cyrillus, & beatæ memoriæ Flauianus exposuit. Macarius venerandus episcopus Caballi dixit: Ego hæc eadem dico. Bene enim exposuit sanctissimus episcopus Flauianus, secutus fidem sanctissimi Cyrilli. Constantinus venerandus Episcopus Demetriadis Thessaliæ dixit: Metropolita quidem meus ægritudine detentus, adhuc in B Helenopoli est: ego tamen secundum fidem trecentorum decem & octo sapio, & consentio his quæ nuper lecta sunt beatissimi Cyrilli: & si sapio aliter, aut aliquando aliter sapui, anathema mihi: & consentio eis, sicut consensit beato Cyrillo & beatæ memoriæ Flauianus * Eutychius venerandus Episcopus Adrianopolis veteris Epiri, * Claudius episcopus * Anchiaxi, Marcus reuerendissimus episcopus * Enriæ, Peregrinus reuerendissimus episcopus Phœ- C niciæ, & Soterichus reuerendissimus episcopus Corcyræ, dixerunt: Sanctissimus quidem pater noster Atticus [metropolita] episcopus Nicopolis ante paululum recessit, dure ægrotans: nos vero tantum confitemur, quia lectis epistolis beatissimis & sanctissimis patris nostri Cyrilli, consona & beatissimus Flauianus interloquutus est; & petimus sequentia omnium gestorum relegi. Et omnes in D alteram partem transierunt. Dioscorus & reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Manifeste ideo damnatus est Flauianus, quoniam post adunationem duas dixit naturas. Ego autem testimonia habeo sanctorum Patrum, Athanasii, Gregorii, Cyrilli in multis locis, quia non oportet dicere post adunationem duas naturas, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam. Ego cum Patribus eiicior; ego defendo Patrum dogmata, non transgredior in E aliquo; & horum testimonia non simpliciter neque transitorie, sed in libris habeo. Vt vero omnes petierunt, & ego rogo reliqua recenseri: Religiosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sequentia relegantur.

Eustochius

Cladeus

Anchiasmi

Euroeæ

Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit. Pag. 75.

ACTA CONSTANT.

F Religiosissimus episcop. Basilius metropolis Seleuciæ Isauriæ dixit: Quis poterit beatissimi patris nostri Cyrilli reprehendere voces, qui impietatem Nestorii futuram mundum inundare, compescuit per propriam sapientiam? Et illo quidem diuidente in duas personas & duos filios vnum Dominum nostrum & Deum saluatorem Christum, ipse ostendit, in vna persona & Filii & Domini & dominatoris creaturæ Deitatem agnoscendam perfectam,

& humanitatem perfectam. Approbamus igitur omnia ab eo scripta & directa, sicut vera & cum pietate coniuncta, & adoramus vnum Dominum nostrum Iesum Christum in duabus naturis agnoscendum. Vnam enim habebat in semetipso ante omnia sæcula sicut splendor gloriæ Patris: alteram autem, sicut ex matre natus propter nos, accipiens ex ea, sibi vniuit secundum subsistentiam: & vocatus est perfectus Deus & filius Dei, & perfectus homo & filius hominis; omnes nos volens saluare in eo, quod factus est per omnia nobis similis absque peccato. Contrarios vero his doctrinis, inimicos Catholicæ Ecclesiæ asserimus. Seleucus reuerendissimus episcopus metropolis Amasiæ dixit: Repleuerunt corda nostra lætitia, quæ nuper sunt nobis lectæ doctrinæ sancti patris nostri & quondam episcopi Cyrilli, & prudentia sanctissimi Archiepiscopi nostri Flauiani, & præsens* professio sanctissimi episcopi Basilii. Vnde cum recta & Apostolica & pia sint talia dogmata, & ego consentio & confiteor: & qui ita non sapit, anathematizo, & alienum esse iudico ab Ecclesiastica & Catholica vnitate. Credimus enim & nos in vnum Dominum nostrum Iesum Christum, ex Deo Verbum, lumen ex lumine, de vita vitam, in duabus naturis post incarnationem, & ex sancta Maria carnis assumptionem, prædicari. Et eum qui præter hæc sapit, sicut alienum ab Ecclesia abdicamus.

Hebr. 1. a.

* professio

EPHESI ACTA.

Sancta Synodus dixit: Nemo duo dicit Dominum post vnitionem. Non erat Amasiæ episcopus. Indiuisum noli diuidere. Hæc Nestorius sapuit. Non erat Amasiæ episcopus, non erat Amasiæ; Sinopis est. Dioscorus reuerend. episcopus Alexandriæ dixit: Tacete modicum, audiamus alias blasphemias. Quid culpamus Nestorium solum? Multi sunt Nestorii. Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Ex his quæ lecta sunt, illud annotamus, quia alteram Fidem, præter eam quæ in Nicæa exposita, & hic prius confirmata est, exposuerunt, qui ista dixerunt. Olympius episcopus Euazorum dixit: Si initium fides haberet ex gestis, qui dederunt initium, sint anathema.

ACTA CONSTANT.

Saturninus Deo amantissimus episc. Marcianopolis metropolis dixit: Si quis aliter sapit, præter ea quæ nuper lecta sunt in hac sancta Synodo, hic secundùm formam sanctorum Patrum alienus sit & excommunicatus nobis, sicut non permanens in his quæ bene à sanctis Patribus definita sunt. Ætherichus Deo amantiss. episc. ciuitatis Smyrnæ dixit: Sicut præsentes Patres consenserunt, & ego consentio & concordo, & ante, & nunc, & post hæc, & in futuro sæculo.

A καὶ ἀνθρωπότητα τελείαν. ἀποδεχόμεθα τοίνυν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ γεγραμμένα, καὶ ἐπεσταλμένα, ὡς ἀληθῆ, καὶ τῆς εὐσεβείας ἐχόμενα, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον· τὴν μὲν γὰρ εἶχεν ἐν ἑαυτῷ προαιώνιον, ὡς ὢν ἀπαύγασμα τῆς τοῦ πατρὸς δόξης· τὴν δὲ, ὡς ἐκ μητρὸς δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς, λαβὼν ἐξ αὐτῆς, ἥνωσεν ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν· καὶ κεχρημάτικεν τέλειος Θεὸς, καὶ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ τέλειος ἄνθρωπος, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, πάντας ἡμᾶς σῶσαι βουληθεὶς, ἐν τῷ γενέσθαι κατὰ πάντα ἡμῖν παραπλήσιος, πλὴν ἁμαρτίας. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τοῖς τοιούτοις δόγμασιν, ἐχθροὺς τῆς ἐκκλησίας εἶναί φαμεν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος τῆς μητροπόλεως Ἀμασίας εἶπεν· ἐπλήρωσε τὰς καρδίας ἡμῶν εὐφροσύνης τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα δόγματα τοῦ ἁγίου πατρὸς, καὶ ἐπισκόπου γεγονότος Κυρίλλου, καὶ ἡ σύνεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ ἡ νῦν συγκατάθεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου, Βασιλείου. ὅθεν ἀποστολικῶν, καὶ ὀρθῶν, καὶ εὐσεβῶν ὄντων τῶν τοιούτων δογμάτων, καὶ αὐτὸς συντίθεμαι, καὶ συναινῶ· καὶ τὸν μὴ φρονοῦντα οὕτως, ἀναθεματίζω, καὶ ἀλλότριον ἐγκρίνω τῆς ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ὀρθοδόξου συγγραφείας· πιστεύομεν γὰρ καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον, τὸν ἐκ τοῦ φωτὸς φῶς, τὸν ἐκ τῆς ζωῆς ζωὴν, ἐν δύο φύσεσι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ τὴν τῆς σαρκὸς τῆς ἐκ τῆς ἁγίας Μαρίας πρόσληψιν, δογματίζεσθαι· καὶ τοὺς παρὰ ταῦτα φρονοῦντας, ὡς D ἀλλοτρίους τῆς ἐκκλησίας, ἀποκηρύττομεν.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐδεὶς δύο λέγει τὸν κύριον μετὰ τὴν ἕνωσιν· οὐκ ἦν Ἀμασίας ἐπίσκοπος· τὸν ἀμέριστον μὴ μέριζε· ταῦτα Νεστόριος ἐφρόνησεν· οὐκ ἦν Ἀμασίας ἐπίσκοπος, οὐκ ἦν Ἀμασίας, Σινώπης ἐστίν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· σιωπήσατε ὀλίγον· ἀκούσωμεν ἄλλων δυσφημιῶν· τί μεμφόμεθα Νεστορίῳ μόνῳ; πολλοὶ Νεστόριοί εἰσιν. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπεν· ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐκεῖνο ἐπισημαινόμεθα· ὅτι πίστιν ἑτέραν παρὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐν τῇ Νικαιέων, καὶ βεβαιωθεῖσαν ἐνταῦθα πρότερον, ἐξέθεντο οἱ ταῦτα εἰπόντες· Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων εἶπεν· εἰ ἀρχὴν ἡ πίστις ἔχει ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, οἱ δεδωκότες τὴν ἀρχὴν ἔστωσαν ἀνάθεμα.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σατουρνῖνος τῆς Μαρκιανουπολιτῶν μητροπόλεως εἶπεν· εἴ τις ἑτέρως φρονεῖ παρὰ τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, οὗτος κατὰ τοὺς τύπους τῶν * ἁγίων πατέρων, ἀλλότριος ἤτω, καὶ ἀκοινώνητος ἡμῖν, ὡς μὴ ἐμμένων τοῖς καλῶς θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος τῆς Σμυρναίων πόλεως εἶπε· καθὼς οἱ πατέρες οἱ παρόντες συνέθεντο, κἀγὼ συναινῶ, καὶ συντίθεμαι, καὶ πρὸ τούτου, καὶ νῦν, καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα.

* αὐτῶν

A Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐγὼ ταῦτα οὐκ εἶπον. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τί λέγει; Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων, εἶπε· πλασοῦ ἐπιλαμβάνε(ται). Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· διδασκέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος, ἃ βούλεται. Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· αἰφνιδίως ἐπεισῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει. προσίεσαν δέ τις ἀκροαταῖς· εἶτα τοῦτον αὐτὸν τὸν μονάζοντα μετ᾽ αὐτῶν, καὶ λέγει. B κύριε ὑπόγραψον· λέγω κἀγώ· τέως κἂν ἄφες ἴδωμεν. ἐπηκούσαμεν αὐτοῦ φανερά τινα· μετὰ ταῦτα λέγει, ἔκθου· ἐγὼ λέγω, ἐκθέσθαι οὐ δύναμαι· ἀληθῶς μὲν οἶδα, ἀλλ᾽ οὐ δύναμαι εἰπεῖν· πλὴν λέγω· εἴ τις οὐ πιστεύει, καθὼς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, ἀνάθεμα ἔστω καὶ ὧδε, καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν μέλλοντα αἰῶνα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ταῦτα οὖν τὰ ἀναγνωσθέντα πλαστά εἰσι; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρ- C νης εἶπεν· οὐκ οἶδα ἐγώ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· περαιτέρω τούτων οὐκ εἴρηκας; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπήκουσας δὲ τῶν δῆθεν παρὰ σοῦ εἰρημένων; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐπήκουσα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. καὶ οὐκ εἴρηκας αὐτά; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· δῆλα τὰ κατατεθέντα παρὰ τοῦ πα- D ρόντος, ὅθεν ἀναγινωσκέσθω τὰ ἑξῆς.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης, ἀναστάς, εἶπε· τὰ πρῶτα συνεθέμην, καὶ ὑπέγραψα μόνον, ἀπῆλθον· ἐκολλήθη μοι Διόσκορος εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ λέγει· διὰ τί ὑπέγραψας κατὰ Εὐτυχοῦς; λέγω ἐγώ, ὑπέγραψα, ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· εἰ δὲ ἔστι τί ποτε ἄλλο, εἴπατέ μοι· λέγει· τί ὑπέγραψας; λέγω, ὑπέγραψα, ὡς προσήνεγκάν μοι· ἀνάθεμα, εἴ τις οὐ πι- E στεύει τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτώ, καὶ ὡς ἐν Ἐφέσῳ, ἐκεῖνος ἀνάθεμα ἔστω. ὕστερον τί ὑπέγραψαν, οὐκ οἶδα. ἐπὶ πάντων εἶπα. Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπεν· ἐνέγκῃ δύο μάρτυρας. Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ὡς Κύριλλος, φρονῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τίνος παρόντος ταῦτά σοι εἶπε Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος; Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπί- F σκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐπὶ πάντων. Θαλάσσιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, εἶπε· ταῦτα, ἃ γέγραπται, εἶπες ἐκτὸς ἀνάγκης, τί θέλεις ἄρτι καταστρέφειν; Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπε· συκοφαντήσας οὐδὲν πάσχει; εἰ ἤμην καταγνωσθείς, οὐκ ἔπασχον; Βερονικιανός, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

EPHESI ACTA.

Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Ego ista non dixi. Dioscorus episcop. Alexandriæ dixit: Quid dicit? Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: * Falsum reprehendit: Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Doceat reuerendissimus Episcopus Æthericus, quæ voluerit. Aetherichus episcopus Smyrnæ dixit: * Subito vt ingressus sum Constantinopolim, accedebant ad me auditores, ducentes hunc ipsum monachum cum ipsis, qui dixit: Domine, subscribe. Dico & ego *: Interim sine videamus, si quæ audiuimus de eo, certa sint. Postea dicit: expone. Ego vero dixi: Exponere non possum. Vere quidem scio, sed non possum dicere. Tamen dico, si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & qui in Epheso, anathema sit & hic, & in illo futuro sæculo. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Hæc ergo quæ lecta sunt, * falsa sunt? Ætherichus Episcopus Smyrnæ dixit: Ego nescio. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Aliud his amplius non dixisti? Ætherichus episcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Audiuisti autem * quæ tunc scilicet à te dicta sunt? Aetherichus Smyrnæ episcopus dixit: Audiui. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Et non ea dixisti? Aetherichus episcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Manifesta sunt quæ à præsente viro deposita sunt; vnde reliqua percurrantur.

f. Falsatum

Subito ingressus sum Const. attendebant eum mauditores. deinde hunc ipsum m.s.s. & dixit. Sine vel videamus, audiuimus ab eo certa aliqua.

Pag. 76.

falsata

quasi à te dicta sint?

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Aetherichus reuerendiss. episcopus Smyrnæ exurgens dixit: Prius quidem consensi, & subscripsi tantum: abii [Ephesum;] statim adhæsit mihi Dioscorus reuerendiss. episcopus & dixit: Quare subscripsisti contra Eutychem? Dico: ego subscripsi sicut omnes Patres nostri. Si vero est aliquid aliud, dicite mihi. Dixit: Quid subscripsisti? Dico: Sicut obtulerunt mihi subscripsi. Anathema si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & sicut qui in Epheso, ille anathema sit. Postea, quid scripserint nescio: præsentibus omnibus dixi. Dioscorus reuerendissimus episc. Alexandriæ dixit: Deducat duos testes Æthericus reuerendiss episc. Smyrnæ dixit: Sicut Cyrillus * credo. Gloriosissimi Iudices & amplis. Senatus dixerunt: Quo præsente hæc tibi dixit Dioscorus reuerendiss. episcopus? Ætherichus reuerendiss. episcpc. Smyrnæ dixit: Coram omnibus dixit. Thalassius reuerēdissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Hæc quæ scripta sunt, dixisti sine vlla necessitate, quid vis ea modo destruere? Dioscorus reuerendiss. Episcopus Alexandriæ dixit: Calumniatus nihil patitur? Si ego essem * deprehensus, non patiebar? Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

fimis;

condemnatus.

ACTA CONSTANT.

Valerianus reuerendissimus Episcopus dixit: Ego confiteor duas * natiuitates in Christo, diuinitatis & carnis; diuinitatis ex Patre, carnis ex matre: vnum tamen & eundem Filium Dei quemadmodum vniuersi Patres cõstituerunt; duas * natiuitates in vna persona. Sic ego confiteor, sicut Patres trecenti decem & octo congregati in Nicæa ciuitate, & vt sancta Synodus Ephesi decreuit, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ vrbis Episcopus statuit, credo atque confiteor. Longinus Dei amantissimus episcopus Chersonensium ciuitatis dixit: Sanctam & magnam Synodum trecẽtorum decem & octo congregatam in Nicæa sequens & sanctus pater noster Cyrillus episcopus doctrinam in epistola cum omni diligentia exposuit. Vnde & ego beatissimi Archiepiscopi Flauiani consensui & beatissimorum episcoporum concordo, sciẽs post inhumanationem ex duabus naturis adorare diuinitatem vnigeniti filii Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi. Contrarios autem huiusmodi Fidei, alienos existimamus à Fide pia sanctæ Ecclesiæ.

* naturas
* naturas

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ex duabus, suscipio, duas non suscipio. Cogor & impudenter agere: de anima * est mihi sermo. Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: * Tu enim dudum occidisti sanctissimum Archiepiscopum Flauianum,] mihi autem vitæ intulisti discrimen. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Sed & legibus, sicut dicis; * ergo quare interpellaui? Vtique vt pœnas de te exigam. Numquid ad salutandum huc ingressus es? Paschasinus venerandus episcopus dixit: Licuit Flauiano episcopo, isto audiente, * tantum loqui, quantum iste loquitur? Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sed in præsenti Synodus cum iustitia celebratur. Lucentius reuerendissimus episcopus & vicarius Sedis Apostolicæ dixit: Iusta est Synodus; detur ergo huic & illi iusta sententia. Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

* mihi res est.
* Cum dudum occidisti s. A. F. mihi vita
* ego
* talia, loqui qualia

ACTA CONSTANT.

Meliphthongus Deo amantissimus episcopus * Iuliopolis ciuitatis dixit: Secundum diuinum Apostolum, etiam si Angelus de cœlo euangelizauerit * vobis aliud quid, præter ea quæ nuper lecta sunt sanctorum qui in Nicæa & in Epheso Patrum, anathema sit. Et qui non confitentur, ad veram vnitatem coniunctas duas naturas in vnum eundemque Filium Dei, Deum verum de Deo vero, Christum Iesum, sint anathema. Qui vero innouant aliquid, præter expositiones Apostolorum & sanctorum Patrum,

* Heliopolis
Gal. 1. b
* nobis
Gal. 1. b. 10.

Ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Οὐαλέριος εἶπεν· ἐγὼ ὁμολογῶ δύο γεννήσεις ἐκ θείας, καὶ ἐκ σαρκός· θείας μὲν, ἐκ πατρός· σαρκὸς δὲ, ἐκ μητρός· ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ, καθὼς πάντες ὥρισαν οἱ πατέρες· δύο γεννήσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ· οὕτως ὁμολογῶ, καθὼς οἱ πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, οἱ συναχθέντες ἐν τῇ Νικαέων· καὶ ὡς ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐψηφίσατο, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῶν Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπος, ὥρισεν· οὕτω πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Λογγῖνος τῆς Χερρονησιτῶν πόλεως εἶπεν· τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῇ συναχθείσῃ ἐν τῇ Νικαέων, ἐπακολουθῶν καὶ ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ἐπίσκοπος Κύριλλος, τὸ δόγμα ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐξέθετο μετὰ πάσης ἀκριβείας. ὅθεν κἀγὼ τῇ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ συναινέσει, καὶ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων συντίθεμαι, εἰδὼς μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τὴν ἐκ δύο φύσεων προσκυνεῖσθαι θεότητα τοῦ μονογενοῦς· υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τῇ τοιαύτῃ πίστει, ἀλλοτρίους ἡγούμεθα τῆς εὐσεβοῦς πίστεως τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

* Οὐαλεντινιανός.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὸ ἐκ δύο, δέχομαι. τὸ δύο, οὐ δέχομαι. ἀναγκάζομαι καὶ ἀναισχυντεῖν· περὶ τῆς ψυχῆς μοί ἐστιν ὁ λόγος. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· αὐτός με ἤδη ἐφόνευσας. Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπεν ἀπολογοῦμαι τῷ Θεῷ καὶ ὧδε, καὶ ἐκεῖ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· καὶ τοῖς νόμοις, ὡς λέγεις ἐκεῖ· διατί τί παρεισῆλθον; πάντως, ἵνα δίκας σε ἀπαιτήσω· μὴ γὰρ προσαγορεύσων εἰσῆλθες ὧδε; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπετρέπετο Φλαβιανῷ τῷ ἐπισκόπῳ, τούτου ἀκούοντος, τοιαῦτα λαλεῖν, οἷα καὶ οὗτος φθέγγεται; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπεν· ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ σύνοδος μετὰ δικαιοσύνης ἐπιτελεῖται. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, εἶπε· δικαία ἐστὶν ἡ σύνοδος· δοθήτω τούτῳ, κἀκείνῳ δικαία ἀπόφασις. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μηλίφθογγος τῆς * Ἡλιουπολιτῶν εἶπε· κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ἡμῖν παρὰ τὰ ἀρτίως ἀνεγνωσμένα τῶν τε ἁγίων τῆς κατὰ Νίκαιαν συνόδου, καὶ Ἐφέσου πατέρων, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ οἱ μὴ ὁμολογοῦντες τὰς πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθείσας δύο φύσεις, εἰς ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, Χριστὸν Ἰησοῦν, ἀνάθεμα ἔστωσαν. οἱ δὲ καινουργοῦντές τι παρὰ τὰς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ πατέρων ἐκθέσεις,

* Ἰουλιοπολιτῶν.

A καὶ παρασαλεύοντες τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, βαστάσουσι τὸ κρίμα, οἵτινες ἂν ὦσιν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς τῆς Κῶ εἶπεν· οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων ἐναντιωθῆναι δύναται τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ πάλιν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου τῆς συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. ὁμολογοῦμεν τοίνυν τὰς δύο φύσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ· διὸ ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ εἴ τις σατανικῇ μανίᾳ φερόμενος, καὶ τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, ὥσγε νομίζει, ἐξακολουθῶν, B ἄλλο τι φρονεῖ παρ' ὃ παρὰ τῶν προηγησαμένων ἁγίων πατέρων παρειλήφαμεν, ἔστω τῆς ἐκκλησίας ἀλλότριος.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἰδοὺ τοῦτο ἐπιλαμβάνομαι· μετὰ γὰρ τὴν ἕνωσιν, δύο φύσεις οὐκ εἰσίν. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

C Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σάββας πόλεως Πάλτου εἶπεν· ἐμάθομεν ἀκολουθεῖν τοῖς πατράσι· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν, οἱ κατὰ Νίκαιαν, οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν ἐλάλησαν· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑπηγόρευσεν. ὁμοίως καὶ θεοφιλέστατος, καὶ ὁσιώτατος μακάριος Κύριλλος, ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐλάλησε τὰ τῶν πατέρων, καὶ ἐφθέγξατο. ἠκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἔξαρχος τῆς ἀνατολῆς θεοφιλέστατος Ἰωάννης, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας· τούτῳ δὲ ἠκολούθησε καὶ * πρώτως διαλαλήσας, D ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος. τοῦτο κἀγὼ φρονῶ, καὶ ὁμολογῶ· καὶ εἴ τις ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ταύτην τὴν πίστιν μὴ φρονεῖ, οὐ μόνον ἐμοὶ ἀλλότριος, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. παρακαλῶ δὲ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, τοῦτον τὸν τόμον πεμφθῆναι καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἀπαλλάξαι ἡμᾶς βλασφημίας· καὶ εἴ τις οὐχ ὑπογράφει εἰς τὸν τόμον, γίνηται ἀλλότριος ἡμῶν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Θωμᾶς Οὐαλεντινιανουπόλεως εἶπε· E ψυχωφελῶν ὄντων τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τῆς κατὰ τὴν Νικαέων συναθροισθείσης, καὶ κατὰ τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν, οὕτως καὶ πεπιστεύκαμεν, καὶ τὸν ὑφ' ἡμᾶς διδάσκομεν λαόν· καὶ τὸν μὴ οὕτως φρονοῦντα, ἀλλότριον εἶναι συμψηφιζόμεθα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τρύφων, πόλεως Χίου τῶν νήσων εἶπε κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, F καὶ τοῦ μακαρίου τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, οὕτως καὶ ἐπιστεύσαμεν, καὶ πιστεύομεν· καὶ τοὺς μὴ πιστεύοντας τοῖς δόγμασι τῶν πατέρων, ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας αὐτοὺς κρίνομεν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τιμόθεος, πόλεως Πριμουπόλεως εἶπε· τοῖς εὐσεβῶς, καὶ ὀρθοδόξως θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαέων,

* πρῶτον.

& conturbantes Dei Ecclesiam, portabunt iudicium, quicumque illi fuerint. Iulianus Dei amantissimus episcopus Coënsis dixit: Nullus sapientum contraire potest expositæ Fidei à sanctis Patribus qui in Nicæa: & iterum à sancta & magna Synodo in Epheso metropoli congregata. Confitemur igitur duas naturas in vna persona, propter quod vnum Filium, vnum Dominum Iesum Christum: Et si quis diabolica insania agitatus, & propriam cogitationem, sicut putat, sequens, aliud quid sapit, præter ea quæ à prædecessoribus sanctis Patribus accepimus, sit ab Ecclesia alienus.

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ, dixit: Ecce hoc reprehendo, quia post vnitionem non sunt duæ naturæ. Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Sabbas Dei amantissimus Episcopus Palti ciuitatis dixit: Didicimus sanctos Patres sequi. Etenim Patres nostri qui in Nicæa conuenerunt, non à semetipsis locuti sunt, sed quod Spiritus sanctus dictauit. Similiter & sanctissimus & Deo amicissimus beatus Cyrillus ex Spiritu sancto quæ sunt sanctorum Patrum locutus est & docuit. Secutus est autem eum & princeps Orientis Dei amantissimus Ioannes quondam episcopus Antiochiæ. Hunc etiam & qui superius interlocutus est, Deo dignus episcopus Basilius est secutus. Hoc & ego sapio & confiteor. Et si quis in vniuerso mundo hanc Fidem non sapit, non solum mihi est alienus, sed & omnibus recte credentibus. Rogo vero vestram sanctitatem, hunc tomum & in Orientem dirigere, & liberare nos à blasphemiis. Et si quis non subscripserit in hoc tomo, sit nobis alienus. Thomas Dei amantissimus episcopus Valentinianopolis dixit: Cum vtilia sint animæ pietatis dogmata exposita à sancta Synodo quæ in Nicæa congregata est, & in Epheso metropoli, sic & credidimus, & populos qui sub nobis sunt, docemus: & eum qui ita non sapit, alienum decernimus esse à catholica Ecclesia. Tryphon Dei amantissimus Episcopus ciuitatis insulæ Chii dixit: Secundum expositionem Patrum sanctorum in Nicæa, & beatissimi & sanctissimi Archiepiscopi Cyrilli, sic & credidimus & credimus. Et qui non credunt sanctorum Patrum doctrinis, anathematizamus, & alienos eos à sancta Ecclesia iudicamus. Timotheus Dei amantissimus episc. Primopolitanus dixit: Pie & recte statuta à sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt,

& beatæ memoriæ pater noster Cyrillus quondam Alexandriæ Episcopus ea secutus, digna Deo dogmata nobis tradidit. His & concordamus & consentimus. Vnde si quis hæc non sequitur, alienus sit à sancta Dei Ecclesia. Eudoxius Dei amantissimus Episcopus Bosphori dixit: Ter beatissimus pater noster Cyrillus secutus Nicænam sanctam & magnam Synodum, manifestum nobis fecit de Christi & Saluatoris nostri præsentia, quia qui ante sæcula est Deus, & Filius Patris, in nouissimis temporibus inhumanatus est, vt disrumperet contra nos scriptum chirographum, & hominem perfectum assumpsit propter nostram salutem. Omnis ergo qui non consentit expositionibus sanctorum Patrum, seipsum alienat ab omni sacerdotali communione, & à Christi præsentia.

Coloss. 2. a.

A τούτοις καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης πατὴρ ἡμῶν γενόμενος Κύριλλος, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων ἐξακολουθήσας, δόγματα θεοφιλῆ παρέδωκεν ἡμῖν. τούτοις καὶ συντιθέμεθα, καὶ συναινοῦμεν. ὅθεν ὁ μὴ τούτοις ἐξακολουθῶν, ἔστω ἀλλότριος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐδόξιος Βοσπόρου εἶπεν· ὁ τρισμακάριος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος, ἐξακολουθῶν τῇ ἐν Νικαίᾳ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, εὔδηλον ἡμῖν ἐποίησε περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ σωτῆρος B ἡμῶν παρουσίας· ὅτι περ ὁ πρὸ τῶν αἰώνων Θεὸς, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς, ἐνηνθρώπησεν ἐπ' ἐσχάτων, ἵνα λύσῃ τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον· καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἀνέλαβε διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. πᾶς οὖν ὁ μὴ συναινῶν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, ἑαυτὸν ἀλλότριοι πάσης ἱερατικῆς κοινωνίας, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Eustathius reuerendissimus Episcopus Beryti dixit: Hominem non assumpsit, sed homo factus est, carnem autem assumpsit.

Pag. 78. Beronicianus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

C Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἄνθρωπον οὐκ ἀνέλαβεν, ἀλλ' ἄνθρωπος ἐγένετο· σάρκα δὲ ἀνέλαβε. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

ACTA CONSTANT.

Eustochius. Eustathius Deo amicissimus Episcopus Docimii ciuitatis dixit: Factam à sancta Synodo in Nicæa sanctorum Patrum expositionem, & lectas nobis epistolas sanctissimi & Deo digni quondam Episcopi Cyrilli, & expositas regulas & Fidem à sancta & magna Ephesina Synodo, consona omnia ad inuicem comperimus. Igitur & ego sic credo & confiteor. Et qui præter hæc sapit, alienum iudico à sancta Catholica Ecclesia, & à Fide recte credentium. Iulianus Dei amantissimus episcopus ciuitatis Mostenæ dixit: Cum sint certa & vtilia animæ lecta nobis Canonica scripta, exposita à beatissimo & sanctissimo Cyrillo, & Nicæno & Ephesino sanctis Conciliis, ita & ego sapio & credo. Et si quis præter hæc sapit, sit alienus à sanctæ Ecclesiæ recta Fide.

Sisinius. * Cossinius Dei amantissimus episcopus ciuitatis Hierocæsareæ dixit: Audiens has sanctorum Patrum nostrorum lectas epistolas, & quæ in Epheso metropoli acta sunt, secundum sanctas regulas in Nicæa ciuitate expositas, ita sapimus & credimus, & docemus populum qui sub nobis est. Et si quis aliud sapit, alienus sit à sancta Catholica Ecclesia Dei. Ioannes Dei amantissimus episcopus ciuitatis Hyrcanorum dixit: Nuper lectis, & pridem expositis à sanctis Patribus in Nicæa congregatis, & orthodoxe prædicatis à sanctis Episcopis consentio & acquiesco. Aliter autem sapientem, iu[illegible]ut insipientem & auersor & alienum iu[illegible]dico à Fide recta,

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐστόχιος πόλεως Δοκιμίου εἶπε· τὴν γενομένην παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων ἔκθεσιν, καὶ τὰς ὑπαναγνωσθείσας ἡμῖν ἐπιστολὰς τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου D Κυρίλλου, καὶ τοὺς ἐκτεθέντας κανόνας, καὶ πίστιν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν Ἐφέσῳ, συμφωνοῦντα πάντα ἀλλήλοις εὕρομεν. τοιγαροῦν οὕτω πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ, καὶ τὸν παρὰ ταῦτα φρονοῦντα, ἀλλότριον κρίνω τῆς ἁγίας, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς πόλεως Μοστηνῆς εἶπε· δήλων ὄντων, καὶ ψυχωφελῶν τῶν ἀναγνωσθέντων ἡμῖν κανονικῶν γραμμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τοῦ E μακαριωτάτου, καὶ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἁγιωτάτων συνόδων, οὕτω κἀγὼ καὶ φρονῶ, καὶ πιστεύω· καὶ εἴ τις παρὰ ταῦτα φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σισίνιος πόλεως Ἱεροκαισαρείας εἶπεν· ἐπακούσας τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας, τοὺς ἐκτεθέντας ἐν τῇ F Νικαέων πόλει, οὕτως φρονοῦμεν, καὶ πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν τὸν ὑφ' ἡμᾶς λαόν· καὶ εἴ τις ἕτερόν τι φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγίας, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης πόλεως Ὑρκανῶν εἶπε· τοῖς ἀρτίοις ἀναγνωσθεῖσι, καὶ πάλαι παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων ἐκτεθεῖσι, καὶ ὑπὸ τῶν ὁσίων ἐπισκόπων κηρυχθεῖσιν ὀρθοδόξως, συντίθεμαι, καὶ συναινῶ· τὸν δὲ ἑτέρως φρονοῦντα, ὡς παρὰ φρονοῦντα, καὶ ἀποστρέφομαι, καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ὀρθοδόξου πίστεως,

χάριτι Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων πατέρων ἐρηρεισμένος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν. ἐπειδή τινες τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ἐνδημούντων ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἢ δι' ἀσθένειαν, ἢ ἀγνοήσαντες τὴν κλῆσιν τῆς ἁγίας συνόδου, οὐ συνῆλθον, ἀξιῶ τοὺς ἀπολειφθέντας διὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ νοταρίου Ἀστερίου, καὶ διὰ τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων, καὶ νοταρίων ὑπομνησθῆναι· ὥστε καὶ αὐτοὺς γνόντας τὰ πραχθέντα, τὴν ἑαυτῶν γνώμην φανερὰν ποιῆσαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι τοὺς ἀπολειφθέντας τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ὑπομνήσουσιν, ὑπαναγινώσκοντες αὐτοῖς τὰ πραχθέντα, ἐφ' οἷς τὸ ἕκαστον καταθέσθαι τὴν οἰκείαν γνώμην.

A per gratiam Christi cum omnibus sanctis Patribus stabilitus. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Quoniam quidam reuerendissimorum episcoporum in hac regia vrbe degentium, aut propter infirmitatem, aut ignorantes conuocationem sanctæ Synodi non conuenerunt, peto absentes per reuerendissimum presbyterum & notarium Asterium, & per religiosissimos diaconos & notarios commoneri, quatenus & ipsi agnoscentes quæ acta sunt, suam manifestam faciant voluntatem. B Sanctissimus Flauianus Archiepiscopus dixit: Reuerendissimi notarii absentes Dei amantissimos Episcopos commonefaciant, perlegentes eis quæ acta sunt, quatenus vnusquisque propriam sententiam exponat.

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΙΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙνουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ συνεδρευούσης αὐτῷ τῆς ἁγίας συνόδου, αὖθις ἐν τῷ σεκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, μηνὸς νοεμβρίου πεντεκαιδεκάτῃ, ἐν ὑπατείᾳ τῇ προγεγραμμένῃ, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· τετάρτη σήμερον παρελήλυθεν ἡμέρα, ἀφ' οὗ προσῆλθον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ἐξαιτῶν Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην, ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, ὀφείλοντα διελεγχθῆναι παρ' ἐμοῦ, ὅτι περ τὰ τῆς ὀρθοδοξίας δόγματα διέφθειρε, καὶ ἑτέρως φρονεῖ, ἢ καθὼς πιστεύει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία. καὶ ἀξιῶ τοὺς ἀποσταλέντας ἐξ ἐκείνου, παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἐρωτηθέντας εἰπεῖν, ποίας τετυχήκασι παρ' αὐτοῦ ἀποκρίσεως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, τίνες εἰσὶν οἱ ἤδη ἀποσταλέντες. οἱ νοτάριοι εἶπον· πρῴην ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη, τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἔκδικον Ἰωάννην, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν, παραγενέσθαι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ. καὶ πάρεισιν ἀμφότεροι. ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος εἶπε· στήτωσαν ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ λεγέτω πρότερον ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης, εἰ ἀπῆλθεν ἐπὶ τῇ κλήσει τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ εἰ συντετύχηκεν αὐτῷ, καὶ τί ἤκουσε παρ' αὐτοῦ. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπε· πρῴην τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου προσελθόντος ἐν συνεδρίῳ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ αἰτιασαμένου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ βιβλίον ἔγγραφον ἐπιδεδωκότος δι' οὗ κατεδήλου, νοσεῖν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτησαμένου, πα-

ACTIO III. CONSTANTInopoli sub Flauiano, [& Chalcedone relecta.]

C Præsidente sanctissimo & beatiss. Archiepiscopo nostro Flauiano, & considente ei sancta Synodo, rursus in secretario Episcopii, secunda feria decima quinta die mensis Nouembris, Consulatu suprascripto, Eusebius reuerendissimus Episcopus [Dorylæi] dixit: Quartus hodie excessit dies, ex quo vestram interpellaui sanctitatem, po- D stulans Eutychem presbyterum & Archimandritam in sanctam vestram Synodum occurrere, arguendum à me, pro eo quod orthodoxa dogmata corrupit, & aliter sapit, quàm credit Catholica Ecclesia. Et peto tunc directos à sanctitate vestra interrogatos dicere, qualia ab eo acceperunt responsa. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant notarii, quinam sunt dudum directi. Notarii dixerunt: Ante E hoc vestra iusserat sanctitas, religiosissimum presbyterum & defensorem Ioannem, & reuerendissimum diaconum Andream, pergere ad reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem; & vterique præsto sunt. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Adstent sanctæ Synodo, & dicat prius religiosissimus presbyter & defensor Ioannes, si abiit ad vocandum presbyterum & Archimandritam Eu- F tychem, & si * vidit eum, & quid ab eo audierit. Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Pridem religiosissimo Episcopo Eusebio interpellante in conuentu vestram sanctitatem, & accusante reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem, & libellum in scriptis porrigente, in quo manifestabat eum hæreticis passionibus ægrotare, & postulante,

* cum eo dixerit.

Pag. 79.

reuerendissimi episcopi. Et antequam responderet sancta Synodus, Eustathius reuerendissimus episcopus Beryti transiens in medium, & * gestans librum, dixit: Si male dixi, ecce codex: liber Cyrilli anathematizetur, & anathematizer. Ægyptii & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Eustathius episcopus bene dixit, orthodoxus bene dixit; probatissimi, venerabilis Cyrili æterna memoria. Eustathius reuerendissimus episcopus Beryti dixit: Epistola sanctæ memoriæ Cyrilli sic habet. Et memoriter recitauit tenorem epistolæ, inter cetera sic continentem: Non oportet igitur intelligere duas naturas, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam. Et post pronunciationem prædictæ epistolæ [idem reuerendissimus Eustathius Episcopus] dixit: Et qui dicit vnam naturam ad negationem carnis Christi, quæ & consubstantialis est nobis, anathema sit: & qui dicit duas naturas ad diuisionem Filii Dei, anathema sit. Et pro beato Flauiano dicere volo; ipsa nuda * accepit beatus Flauianus, & porrexit piissimo Imperatori: & iubete recitari manum ipsius, vt dicat vniuersa Synodus, quia iuste suscepta est. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Cur ergo Flauianum reuerendæ memoriæ deposuisti? Eustathius reuerendiss. episcopus Beryti dixit: Erraui.

Beronicianus deuotiss. à secretis sacri Consistorii ex eadé scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Et postquam lecta sunt, Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Hæc me ipsum sapere sciens, & ex his falsare rectum dogma volentibus existens aduersarius, ad vestram perueni sanctam Synodum: & peto vestram quoque sanctitatem, consentaneam his quæ lecta sunt, fieri, quatenus omnes sciant, quia si quis has expositiones soluerit, inimicus sit catholicæ Ecclesiæ, & à sacerdotali conuentu alienus. Sacratissimus Archiepiscopus Flauianus dixit: Necessarium & pium est, consentire nos * rectæ Fidei placitis. Quis enim sancti Spiritus verbis resistere potest? Lectæ

Pag. 73. namque sunt epistolæ sanctæ memoriæ inter sanctos patris nostri Cyrilli quondam episcopi Alexandrinæ sanctæ Ecclesiæ, diligenter sanctorum Patrum qui in Nicæa eo tempore conuenerunt, sensum interpretantis docentes ea quæ nos sapuimus semper, & sapimus, quia Dominus noster Iesus Christus filius Dei vnigenitus, Deus perfectus, & homo perfectus est ex anima rationali & corpore, ante omnia quidem sæcula ex Patre sine initio genitus secundum Deitatem, in fine autem & in nouissimis temporibus idem ipse propter nos & propter nostram salutem de Maria virgine natus secundum humanitatem:

A τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου· καὶ πρὶν ἀποκρίνηται ἡ ἁγία σύνοδος, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου παρελθὼν εἰς τὸ μέσον, καὶ ῥίψας βιβλίον, εἶπεν· εἰ κακῶς εἶπον, ἰδὲ τὸ βιβλίον Κυρίλλου, ἀναθεματιζέσθω· καὶ ἀναθεματισθῶ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, Εὐστάθιος καλῶς εἶπεν· ὁ ὀρθόδοξος καλῶς εἶπε· τῷ εὐδοκίμῳ, τῷ εὐλαβεῖ, Κυρίλλῳ αἰωνία ἡ μνήμη. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ τῆς ὁσίας

B μνήμης Κυρίλλου οὕτως ἔχει· καὶ ἀπήγγελλε τὴν ἐπιστολὴν τὴν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἔχουσαν οὕτως· οὐ δεῖ τοιγαροῦν νοεῖν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην. καὶ μετὰ τὸ ἀπαγγεῖλαι τὴν προλεχθεῖσαν ἐπιστολὴν εἶπε. καὶ ὁ λέγων μίαν φύσιν ἐπὶ ἀναιρέσει τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ τῆς ὁμοουσίας ἡμῖν, ἀνάθεμα ἔστω· καὶ ὁ λέγων δύο φύσεις ἐπὶ διαιρέσει τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ ὑπὲρ τοῦ μακαρίου δὲ Φλαυια-

C νοῦ εἰπεῖν θέλω· αὐτὰ ξηρὰ ἔλαβεν ὁ μακάριος Φλαυιανὸς, καὶ ἐπέδωκε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ· καὶ κελεύσατε * ἀναγνῶναι τὸ ἰδιόχειρον αὐτοῦ, ἵνα πᾶσα ἡ σύνοδος εἴπῃ, ὅτι δικαίως ἐδέχθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διὰ τί οὖν Φλαυιανὸν τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης καθεῖλες; Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου, εἶπεν· ἐσφάλην. Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ

D αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· ταῦτα ἐμαυτὸν φρονοῦντα πεπεισμένως ἔχω· καὶ ἀπὸ τούτων τοῖς παραχαράττειν βουλομένοις τὸ τῆς ὀρθοδοξίας δόγμα εἰς ἀντιπάλου τάξιν ἀντικαθεστὼς, κατέλαβον ὑμῶν τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ ἀξιῶ καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην σύμψηφον γενέσθαι τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν, ὥστε πάντας εἰδέναι, ὡς ὁ ταύτας τὰς ἐκθέσεις παραλύων, ἐχθρός ἐστι τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἱερατικοῦ συλλόγου ἀλλό-

E τριος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαυιανὸς εἶπεν· ἀναγκαῖον, καὶ εὐσεβὲς συντίθεσθαι ἡμᾶς τοῖς ὀρθῶς δεδογμένοις. τίς γὰρ ἁγίου πνεύματος λόγοις ἀντιτεῖναι δυνήσεται; αἱ γὰρ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης, καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀκριβῆ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ κατὰ καιροὺς συνελθόντων τὴν διάνοιαν ἡρμηνευκυῖαι,

F διδάξασαι ἡμᾶς, ἅπερ καὶ ἡμεῖς ἐφρονήσαμεν ἀεὶ, καὶ φρονοῦμεν· ὡς ὅτι περ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ μονογενὴς, Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος ἐκ ψυχῆς λογικῆς, καὶ σώματος, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀνάρχως γεννηθεὶς κατὰ τὴν θεότητα, ἐπὶ τέλει δὲ, καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς ὁ αὐτὸς δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου γεννηθεὶς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα,

* ἀναγνωσθῆναι.

Ταύτης ἴσως τῆς διαλαλιᾶς, ὁ μὲν Φλαυιανὸς καθῃρέθη παρὰ Διοσκόρου, ὡς δογματίσας παρὰ τὰ ὡρισμένα ἐν τῇ πρώτῃ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ, Ἰουβενάλιος, καὶ Θαλάσσιος, καὶ Εὐστάθιος, ἐπερωτηθέντες ἐν Χαλκηδόνι, καλῶς ἔχειν εἰρήκασι. Διόσκορος δὲ ὡς μὴ συνθέμενος ταύτῃ, παρὰ τῶν προεδρευόντων τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου ἄξιος ἐκρίθη καθαιρέσεως, παρὰ δὲ τῶν ἀρχόντων ὁμοίως αὐτῷ Διόσκορος, ἅμα καὶ οἱ περὶ Ἰουβενάλιον, καὶ Εὐστάθιον, καὶ Θαλάσσιον.

ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, ὁμοούσιος τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. καὶ γὰρ ἐκ δύο φύσεων ὁμολογοῦμεν τὸν Χριστὸν εἶναι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἑνὶ προσώπῳ, ἕνα Χριστὸν, ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. τοὺς δὲ μὴ ταῦτα φρονεῖν αἱρουμένους, ἀποκηρύττομεν τῆς ἁγίας συνόδου τῶν ἱερέων, καὶ τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἕκαστος δὲ τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ κατατιθέσθω ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ὑπομνημάτων.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τί λέγουσιν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς παρούσης ἁγιωτάτης συνόδου; οὕτως ἐκθέμενος τὴν πίστιν ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαυιανὸς, ἔσωσε τὴν ὀρθόδοξον, καὶ καθολικὴν θρησκείαν, ἤ τι περὶ αὐτῆς ἐσφάλη; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ἔφη· ἁγνῶς, καὶ ὁλοκλήρως τὴν πίστιν ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαυιανός· ἥτις πίστις, καὶ ἔκθεσις, συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς, ἐπισκόπου Ῥώμης. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὁ μακάριος Φλαυιανὸς καλῶς, καὶ ὀρθοδόξως τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν πίστιν ἐξέθετο. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον ἀποστολικῆς καθέδρας, ἔφη· ἐπειδὴ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαυιανοῦ ἡ πίστις συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων, δίκαιον τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον τὴν καταδίκην τὴν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν ἐπενεχθεῖσαν, εἰς αὐτοὺς ἀντιστρέψαι. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπεν· ὀρθοδόξως ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπίσκοπος Φλαυιανὸς, καὶ συμφώνως τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι, τὴν πίστιν ἐξέθετο, καὶ πάντες αὐτὴν προθύμως δεχόμεθα. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαυιανὸς συνῳδὰ διελάλησε τῷ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλῳ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· συντιθέμεθα, καὶ ἀποδεχόμεθα τὴν τοῦ ὁσιωτάτου Φλαυιανοῦ ἐπὶ τῇ θρησκείᾳ διαλαλιάν. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἠκολούθησεν ὁ θεοφιλέστατος τὴν μνήμην ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλευούσης γεγονὼς Φλαυιανὸς, τοῖς διδάγμασι τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρέων γενομένου Κυρίλλου. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μάρτυς Φλαυιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο. ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φλαυιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ῥήματα, καὶ οὕτως ἀποκρίνομαι· ἐν γὰρ

A consubstantialis Patri secundum Deitatem, & consubstantialis matri secundum humanitatem. Etenim ex duabus naturis confitemur Christum esse post incarnationem, in vna subsistentia & in vna persona vnum Christum, vnum Dominum, vnum filium confitentes. Volentes autem præter hæc sapere, abdicamus à sancta sacerdotali Synodo & Ecclesiæ plenitudine. Singuli autem præsentes reuerend. episcopi suam sententiam & fidem in actorum deponant monimentis.

B

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quid dicunt reuerendissimi Episcopi præsentis sanctæ Synodi? Itane exponens Fidem sanctæ memoriæ Flauianus, orthodoxam & catholicam religionem saluauit, an errauit in ea? Paschasinus reuerendissimus episcopus vicarius Sedis Apostolicę, dixit: Sancte & integre * catholicæ exposuit (* Fidem exposuit) C beatæ recordationis Flauianus: siquidem eius fidei expositio cum beatiss. atque Apostolici viri Papæ Romani epistola concordat. [Qua voce Græcè interpretata per virum deuotissimum Constantinum secretarium sacri Consistorii,] Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolitanæ ciuitatis dixit: Beatus Flauianus bene & orthodoxe sanctorum Patrum nostrorum Fidem exposuit. Lucentius reuerendissimus episcopus D vicarius Sedis Apostolicæ, dixit: Quoniam sanctæ memoriæ Flauiani Fides concordat cum Apostolica Sede Patrum traditione, sententiam, qua illum ab hæreticis constat esse damnatum, ipsam in eos retorqueri à sancta Synodo * necesse est. (* iustum) [Qua voce Græcè interpretata per Constantinum venerandum secretarium sacri Consistorii,] Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Sanctæ memoriæ Archiepiscopus Flauianus orthodoxe & consonanter beatissimo ac sanctissimo Archiepiscopo E Leoni Fidem exposuit, & omnes eam prompte suscipimus. Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Beatæ memoriæ Flauianus consonanter locutus est sanctæ memoriæ Cyrillo. Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Consentimus & approbamus sanctissimi Flauiani pro Catholica Fide interlocutionem. Eustathius reuerendissimus episcopus Bery- F ti dixit: Secutus est beatę memorię Archiepisc. regiæ vrbis quondam Flauianus doctrinam beatiss. & sanctiss. patris nostri & quondam episc. Alexandriæ Cyrilli. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Martyr Flauianus Fidem bene exposuit, Archiepisc. Flauianus Fidem bene exposuit. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Legantur reliqua eius verba, & sic respondebo.

In sequentibus enim inuenitur se impugnans, & dicens post adunationem duas naturas. Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Consona dictis beatæ memoriæ Cyrilli & sanctissimus episcopus Flauianus dixit: Supplicamus vero sequentia recitari, vt sensus eius manifestior fiat. Reuerendissimi episcopi Palæstini dixerunt: Eadem dicimus, quæ & sanctissimus Archiepiscopus Iuuenalis. Exurgens reuerendissimus episcopus Iuuenalis simul cum ipsis transiit in alteram partem, & clamauerunt Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi: Deus bene adduxit te orthodoxe, bene venisti. Petrus reuerendissimus episcopus Corinthi dixit: Ego quidem tunc adfui in Ephesina Synodo; necdum enim eram [gratia Christi] ordinatus episcopus, ex his vero quæ lecta sunt, reperi dicta à beatæ memoriæ Flauiano zelum habentia pro expositionibus sanctæ memoriæ Cyrilli, & * piget me reprehendere. Reliqua vero, cum lecta fuerint, perfectius me edocebunt. Et exurgens & ipse transiit in alteram partem. Et clamauerunt Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi: Petrus ea quæ Petri sunt, sapit; bene venisti orthodoxe. Irenæus reuerendissimus episcopus Naupacti Helladis prouinciæ dixit: Nec ego quidem præsens fueram sanctæ Ephesinæ nuper factæ Synodo: ex his vero expositionibus quæ nunc nobis lectæ sunt, sanctæ memoriæ Flauiani, * piget me eum reprehendere. Reliqua vero petimus recitari. Ceteri reuerendissimi episcopi Helladis dixerunt: Hæc eadem & nos super his quæ lecta sunt, docemus. Et omnes in alteram partem transierunt. Quintillus & Sozon & ceteri reuerendissimi episcopi Macedoniæ, & Cretæ dixerunt: In recitata interlocutione sanctæ memoriæ Flauiani nihil inconsequens inuenimus. Petimus autem reliqua recitari. Nicolaus reuerendissimus episcopus Stobenus Macedoniæ secundæ dixit: In præscripta quidem Synodo non adfui: ex his vero quæ lecta sunt, nihil inuenio contrarium definitis à beatissimis Patribus, & à B. Cyrillo, dixisse sanctæ memoriæ Flauianum. Athanasius reuerendissimus episcopus Busiridis Tripolis Ægypti prouinciæ dixit: Secutus est epistolas sanctissimi Cyrilli & sanctissimi episcopi Flauianus: etenim bene exposuit Fidem. Ausonius reuerendissimus episcopus Sebennyti dixit: Consona his quæ exposita sunt à sanctæ memoriæ Cyrillo, interlocutus est & sapuit sanctissimus & venerandus episcopus Flauianus, sicut & quæ lectæ sunt epistolæ sanctissimi Cyrilli continent. Nestorius venerandus episcopus Flagonensis dixit:

Pag. 74.

A τοῖς ἑξῆς εὑρίσκεται διαμαχόμενος ἑαυτῷ, καὶ λέγων μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· σύμφωνα τοῖς εἰρημένοις τῷ μακαρίῳ τὴν μνήμην Κυρίλλῳ, καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπε· παρακαλοῦμεν δὲ ἀναγνωσθῆναι τὰ ἑξῆς· ἵνα σαφεστέρα ἡ διάνοια γένηται. οἱ ἀπὸ Παλαιστίνης εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τὰ αὐτὰ λέγομεν τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ. καὶ ἀναστὰς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἅμα αὐ- B τοῖς, μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, ὁ Θεὸς καλῶς ἤνεγκέ σε, ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· ἐγὼ μὲν τηνικαῦτα οὐ παρῆμην τῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Ἔφεσον· οὐδέπω γὰρ ἤμην χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος· ἐκ δὲ τῶν ἀναγινωσκομένων, εὑρὼν τὰ εἰρημένα παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανοῦ, ζῆλον ἔχοντα πρὸς τὰ ἐκτεθέντα C παρὰ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Κυρίλλου, ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀναγινωσκόμενα, τελεώτερόν με διδάξει. καὶ ἀναστὰς, καὶ αὐτὸς μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος· καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι· ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ· ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Εἰρηναῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Ἑλλάδος εἶπε· κἀγὼ οὐ παρῆμην ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατ' Ἔφεσον ὑπόγυιον γενομένῃ· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρτίως ἀναγνωσθέντων ἡμῖν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης D Φλαβιανοῦ διηγημάτων ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι ἡμῖν. οἱ ὑπόλοιποι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Ἑλλάδος εἶπον· τὰ αὐτὰ περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἡμεῖς διδάσκομεν. καὶ πάντες εἰς τὸ ἄλλο μετῆλθον μέρος. Κυντίλλος, καὶ Σώζων, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Μακεδονίας, καὶ Κρήτης, εἶπον· ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ διαλαλιᾷ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ οὐδὲν ἀνακόλουθον εὑρίσκομεν· ἀξιοῦμεν δὲ τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. Νικόλαος ὁ E εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στοβῶν Μακεδονίας * εἶπεν· ἐπὶ μὲν τῆς προγεγραμμένης συνόδου οὐ παρῆμην· ἀπὸ δὲ τῶν ἀναγνωσθέντων εὑρίσκω οὐδὲν ἐναντίον τῶν τυπωθέντων παρὰ τῶν μακαριωτάτων πατέρων, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, εἰρηκότα τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανόν. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βουσίρεως Τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον εἶπεν· ἠκολούθησε ταῖς ἐπιστολαῖς Κυρίλλου τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου ὁ ἁγιώτατος F ἐπίσκοπος Φλαβιανός· καὶ γὰρ καλῶς ἐξέθετο τὴν πίστιν. * Αὐσόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σβεννύτου εἶπε, σύμφωνα τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου διελάλησε καὶ ἐφρόνησεν ὁ ἁγιώτατος, καὶ εὐσεβέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός· καθὼς καὶ αἱ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου περιέχουσι. Νεστόριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φλαγωνέως εἶπεν·

ἀκολούθως

Καίτοι γε ἐν τοῖς ἑξῆς ἐναντία οὐ εὑρίσκεται ἑαυτῷ Φλαβιανὸς, ὁ μονολογῶν δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν. ἡ διάνοια ὁ ἐκ τῶν ἑξῆς εἰς ταῦτα ἀνάγνωσις.

* Ναυπάκ.

* δευτέρας

* Αὐσόνιος.

* ἴσ. ἐν τῇ — A ἀκολούθως τοῖς ἀναγνωσθεῖσι * τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων, καὶ τῇ ἐκθέσει, ἣν ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸς ἐξέθετο. Μακάριος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καβάσων, εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ λέγω· καλῶς γὰρ ἐξέθετο ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός, τῇ πίστει τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐξακολουθήσας. Κωνστάντιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δημητριάδος Θεσσαλίας, εἶπεν· ὁ μὲν μητροπολίτης μου νόσῳ κατεχόμενος, ἔτι ἐστὶ κατὰ τὴν Ἑλενούπολιν· B ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ φρόνημα τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ φρονῶ καὶ συναινῶ τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν ἀρτίως τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ εἰ φρονῶ ἑτέρως, ἢ ἐφρόνησα, ἀνάθεμά μοι· καὶ συναινῶ αὖθις, * οἷς συνῄνεσε τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου καὶ Φλαβιανὸς ὁ τῆς μακαρίας μνήμης. (* ὡς Σ.) Εὐστόχιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου, καὶ Κλαδαῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγχιασμοῦ, Μάρκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐροίας, Περεγρῖνος ὁ εὐλαβέστατος C ἐπίσκοπος Φοινίκης, καὶ Σωτήριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερκύρας, εἶπον· ὁ μὲν ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν Ἀττικὸς ἐπίσκοπος τῆς Νικοπόλεως πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν, ἀρρωστήσας ἰσχυρῶς· ἡμεῖς δὲ τοσοῦτον καταπειθόμεθα, ὅτι ταῖς ἀναγνωσθείσαις ἐπιστολαῖς ταῖς τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, σύμφωνα καὶ ὁ μακάριος Φλαβιανὸς διελάλησε· καὶ ἀξιοῦμεν τὰ ἑξῆς πάντων τῶν πεπραγμένων ἀναγνωσθῆναι. καὶ πάντες D εἰς τὸ ἄλλο μέρος μετῆλθον. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· φανερῶς διὰ τοῦτο καθῄρηται Φλαβιανός, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις εἶπεν· ἐγὼ δὲ χρήσεις ἔχω τῶν ἁγίων πατέρων, Ἀθανασίου, Γρηγορίου, Κυρίλλου, ἐν πολλοῖς τόποις, ὅτι οὐ δεῖ λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν σεσαρκωμένην τοῦ λόγου φύσιν. ἐγὼ μετὰ τῶν πατέρων ἐκβάλλομαι. ἐγὼ συνίσταμαι τοῖς τῶν πατέρων δόγμασιν· οὐ E παραβαίνω ἔν τινι. καὶ τούτων τὰς χρήσεις, οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐν βιβλίοις ἔχω· καθὼς δὲ πάντες ᾔτησαν, κἀγὼ ἠξίωσα τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ἑξῆς ἀναγινωσκέσθω.

Βερονικιανός, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος τῆς μητροπόλεως Σελευκείας * εἶπε· τίς δύναται ταῖς τοῦ F μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου μέμψασθαι φωναῖς· ὃς τὴν ἀσέβειαν Νεστορίου, μέλλουσαν ἐπικλύζειν τὴν οἰκουμένην, ἐπέσχε διὰ οἰκείας συνέσεως. κἀκείνου διαιροῦντος εἰς δύο πρόσωπα, καὶ δύο υἱοὺς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Θεόν, καὶ σωτῆρα Χριστόν, αὐτὸς ἔδειξεν ἐπὶ ἑνὸς προσώπου, καὶ υἱοῦ, κυρίου, καὶ δεσπότου τῆς κτίσεως, θεότητά τε γνωριζομένην τελείαν,

(* Ἰσαυρίας)

Consequentia his quæ lecta sunt; ex fide monimentorum, & expositione quam exposuit beatæ memoriæ Cyrillus, & beatæ memoriæ Flauianus exposuit. Macarius venerandus episcopus Cabaili dixit: Ego hæc eadem dico. Bene enim exposuit sanctissimus episcopus Flauianus, secutus fidem sanctissimi Cyrilli. Constantinus venerandus Episcopus Demetriadis Thessaliæ dixit: Metropolita quidem meus ægritudine detentus, adhuc in Helenopoli est: ego tamen secundum fidem trecentorum decem & octo sapio, & consentio his quæ nuper lecta sunt beatissimi Cyrilli: & si sapio aliter, aut aliquando aliter sapui, anathema mihi: & consentio eis, sicut consensit beato Cyrillo & beatæ memoriæ Flauianus * Eutychius venerandus Episcopus Adrianopolis veteris Epiri, * Claudius episcopus * Anchiaxi, Marcus reuerendissimus episcopus * Enriæ, Peregrinus reuerendissimus episcopus Phœniciæ, & Soterichus reuerendissimus episcopus Corcyræ, dixerunt: Sanctissimus quidem pater noster Atticus [metropolita] episcopus Nicopolis ante paulum recessit, dure ægrotans: nos vero tantum confitemur, quia lectis epistolis beatissimis & sanctissimis patris nostri Cyrilli, consona & beatissimus Flauianus interloquutus est; & petimus sequentia omnium gestorum relegi. Et omnes in alteram partem transierunt. Dioscorus & reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Manifeste ideo damnatus est Flauianus, quoniam post adunationem duas dixit naturas. Ego autem testimonia habeo sanctorum Patrum, Athanasii, Gregorii, Cyrilli in multis locis, quia non oportet dicere post adunationem duas naturas, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam. Ego cum Patribus eiicior, ego defendo Patrum dogmata, non transgredior in aliquo; & horum testimonia non simpliciter neque transitorie, sed in libris habeo. Vt vero omnes petierunt, & ego rogo reliqua recenseri: Religiosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sequentia relegantur.

(* Eustochius. * Cladaus. * Anchiasmi. * Euroeæ.)

Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit. Pag. 75.

ACTA CONSTANT.

Religiosissimus episcop. Basilius metropolis Seleuciæ Isauriæ dixit: Quis poterit beatissimi patris nostri Cyrilli reprehendere voces, qui impietatem Nestorii futuram mundum inundare, compescuit per propriam sapientiam? Et illo quidem diuidente in duas personas & duos filios vnum Dominum nostrum & Deum saluatorem Christum, ipse ostendit, in vna persona & Filii & Domini & dominatoris creaturæ Deitatem agnoscendam perfectam,

& humanitatem perfectam. Approbamus igitur omnia ab eo scripta & directa, sicut vera & cum pietate coniuncta, & adoramus vnum Dominum
noscendo nostrum Iesum Christum in duabus naturis agnoscendum. Vnam enim habebat in semetipso ante omnia sæcula sicut splendor gloriæ Patris: alteram autem, sicut ex matre natus propter nos, accipiens ex ea, sibi vniuit secundum subsistentiam: & vocatus est perfectus Deus & filius Dei, & perfectus homo & filius hominis; omnes nos volens saluare in eo, quod factus est per omnia nobis similis absque peccato. Contrarios vero his doctrinis, inimicos Catholicæ Ecclesiæ asserimus. Seleucus reuerendissimus episcopus metropolis Amasiæ dixit: Repleuerunt corda nostra lætitia, quæ nuper sunt nobis lectæ doctrinæ sancti patris nostri & quondam episcopi Cyrilli, & prudentia sanctissimi Archiepiscopi
consensio nostri Flauiani, & præsens * professio sanctissimi episcopi Basilii. Vnde cum recta & Apostolica & pia sint talia dogmata, & ego consentio & confiteor: & qui ita non sapit, anathematizo, & alienum esse iudico ab Ecclesiastica & Catholica vnitate. Credimus enim & nos in vnum Dominum nostrum Iesum Christum, ex Deo Verbum, lumen ex lumine, de vita vitam, in duabus naturis post incarnationem, & ex sancta Maria carnis assumptionem, prædicari. Et eum qui præter hæc sapit, sicut alienum ab Ecclesia abdicamus.

EPHESI ACTA.

Sancta Synodus dixit: Nemo duo dicit Dominum post vnitionem. Non erat Amasiæ episcopus. Indiuisum noli diuidere. Hæc Nestorius sapuit. Non erat Amasiæ episcopus, non erat Amasiæ; Sinopis est. Dioscorus reuerend. episcopus Alexandriæ dixit: Tacete modicum, audiamus alias blasphemias. Quid culpamus Nestorium solum? Multi sunt Nestorii. Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Ex his quæ lecta sunt, illud annotamus, quia alteram Fidem, præter eam quæ in Nicæa exposita, & hic prius confirmata est, exposuerunt, qui ista dixerunt. Olympius episcopus Euazorum dixit: Si initium fides haberet ex gestis, qui dederunt initium, sint anathema.

ACTA CONSTANT.

Saturninus Deo amantissimus episc. Marcianopolis metropolis dixit: Si quis aliter sapit, præter ea quæ nuper lecta sunt in hac sancta Synodo, hic secundùm formam sanctorum Patrum alienus sit & excommunicatus nobis, sicut non permanens in his quæ bene à sanctis Patribus definita sunt. Ætherichus Deo amantiss. episc. ciuitatis Smyrnæ dixit: Sicut præsentes Patres consenserunt, & ego consentio & concordo, & ante, & nunc, & post hæc, & in futuro sæculo.

A καὶ ἀνθρωπότητα τελείαν. ἀποδεχόμεθα τοίνυν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ γεγραμμένα, καὶ ἐπεσταλμένα, ὡς ἀληθῆ, καὶ τῆς εὐσεβείας ἐχόμενα, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον· τὴν μὲν γὰρ εἶχεν ἐν ἑαυτῷ προαιώνιον, ὡς ὢν ἀπαύγασμα τῆς τοῦ πατρὸς δόξης· τὴν δέ, ὡς ἐκ μητρὸς δι' ἡμᾶς γεννηθείς, λαβὼν ἐξ αὐτῆς, ἥνωσεν ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν· καὶ κεχρημάτικε τέλειος Θεός, καὶ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ τέλειος ἄνθρωπος, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, πάντας ἡμᾶς σῶσαι βουληθείς, ἐν
B τῷ γενέσθαι κατὰ πάντα ἡμῖν παραπλήσιος, πλὴν ἁμαρτίας. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τοῖς τοιούτοις δόγμασιν, ἐχθροὺς τῆς ἐκκλησίας εἶναί φαμεν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος τῆς μητροπόλεως Ἀμασίας εἶπεν· ἐπλήρωσε τὰς καρδίας ἡμῶν εὐφροσύνης τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα δόγματα τοῦ ἁγίου πατρός, καὶ ἐπισκόπου γενομένου Κυρίλλου, καὶ ἡ σύνεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ ἡ νῦν συγκατάθεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου, Βασιλείου. ὅθεν ἀποστολικῶν, καὶ ὀρθῶν, καὶ εὐσεβῶν
C ὄντων τῶν τοιούτων δογμάτων, καὶ αὐτὸς συντίθεμαι, καὶ συναινῶ· καὶ τὸν μὴ φρονοῦντα οὕτως, ἀναθεματίζω, καὶ ἀλλότριον ἐγκρίνω τῆς ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ὀρθοδόξου συγγραφείας· πιστεύομεν γὰρ καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον, τὸν ἐκ τοῦ φωτὸς φῶς, τὸν ἐκ τῆς ζωῆς ζωήν, ἐν δύο φύσεσι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ τὴν τῆς σαρκὸς τῆς ἐκ τῆς ἁγίας Μαρίας πρόσληψιν, δογματίζεσθαι· καὶ τὸν παρὰ ταῦτα φρονοῦντα, ὡς
D ἀλλότριον τῆς ἐκκλησίας, ἀποκηρύττομεν.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐδεὶς δύο λέγει τὸν κύριον μετὰ τὴν ἕνωσιν· οὐκ ἦν Ἀμασίας ἐπίσκοπος· τὸν ἀμέριστον μὴ μέριζε· ταῦτα Νεστόριος ἐφρόνησεν· οὐκ ἦν Ἀμασίας ἐπίσκοπος, οὐκ ἦν Ἀμασίας, Σινώπης ἐστίν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· σιωπήσατε ὀλίγον· ἀκούσωμεν ἄλλων δυσφημιῶν· τί μεμφόμεθα Νεστορίῳ μόνῳ; πολλοὶ Νεστόριοί εἰσιν. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπεν· ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐκ τούτου ἐπι-
E σημαινόμεθα· ὅτι πίστιν ἑτέραν παρὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐν τῇ Νικαέων, καὶ βεβαιωθεῖσαν ἐνταῦθα πρότερον, ἐξέθεντο οἱ ταῦτα εἰπόντες. Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων εἶπεν· εἰ ἀρχὴν ἡ πίστις ἔχει ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, οἱ δεδωκότες τὴν ἀρχὴν ἔστωσαν ἀνάθεμα.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σατουρνῖνος τῆς Μαρκιανουπολιτῶν μητροπόλεως εἶπεν· εἴ τις ἑτέρως φρονεῖ παρὰ τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης * αὐτῆς
F συνόδου, οὗτος κατὰ τοὺς τύπους τῶν * ἁγίων πατέρων, ἀλλότριος ἤτω, καὶ ἀκοινώνητος ἡμῖν, ὡς μὴ ἐμμένων τοῖς καλῶς θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος τῆς Σμυρναίων πόλεως εἶπε· καθὼς οἱ πατέρες οἱ παρόντες συνέθεντο, κἀγὼ συναινῶ, καὶ συντίθεμαι, καὶ πρὸ τούτου, καὶ νῦν, καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα.

A Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐγὼ ταῦτα οὐκ εἶπον. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τί λέγει; Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων, εἶπε· πλαστοῦ ἐπιλαμβάνεται. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· διδασκέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος, ἃ βούλεται. Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· αἰφνιδίως ἐπεισῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει. προσῆγον δέ τινες ἀκροαταῖς· εἶτα τοῦτον αὐτὸν τὸν μονάζοντα μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει. B κύριε ὑπόγραψον· λέγω κἀγώ· τέως κἂν ἄφες ἴδωμεν. ἐπηκούσαμεν αὐτοῦ φανερά τινα· μετὰ ταῦτα λέγει, ἔκθου· ἐγὼ λέγω, ἐκθεῖναι οὐ δύναμαι· ἀληθῶς μὲν οἶδα, ἀλλ' οὐ δύναμαι εἰπεῖν πλέον λέγω· εἴ τις οὐ πιστεύει, καθὼς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, ἀνάθεμα ἔστω καὶ ὧδε, καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν μέλλοντα αἰῶνα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ταῦτα οὖν τὰ ἀναγνωσθέντα πλαστά εἰσι; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρ- C νης εἶπεν· οὐκ οἶδα ἐγώ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· περαιτέρω τούτων οὐκ εἴρηκας; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπήκουσας δὲ τῶν δῆθεν παρὰ σοῦ εἰρημένων; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐπήκουσα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. καὶ οὐκ εἴρηκας αὐτά; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· δῆλα τὰ κατατεθέντα παρὰ τοῦ πα- D ρόντος, ὅθεν ἀναγινωσκέσθω τὰ ἑξῆς.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης, ἀναστάς, εἶπε· τὰ πρῶτα συνεθέμην, καὶ ὑπέγραψα μόνον, ἀπῆλθον· ἐκολλήθη μοι Διόσκορος εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ λέγει· διὰ τί ὑπέγραψας κατὰ Εὐτυχοῦς; λέγω ἐγώ, ὑπέγραψα, ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· εἰ δὲ ἔστι τί ποτε ἄλλο, εἴπατέ μοι· λέγει· τί ὑπέγραψας; λέγω, ὑπέγραψα, ὡς προσηνέγκαν μοι· ἀνάθεμα, εἴ τις οὐ πι- E στεύει τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτώ, καὶ ὡς ἐν Ἐφέσῳ, ἐκεῖ ἀνάθεμα ἔστω. ὕστερον τί ὑπέγραψαν, οὐκ οἶδα. ἐπὶ πάντων εἶπα. Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπεν· ἐνέγκῃ δύο μάρτυρας. Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ὡς Κύριλλος, φρονῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τίνος παρόντος ταῦτά σοι εἶπε Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος; Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπί- F σκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐπὶ πάντων. Θαλάσσιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, εἶπε· ταῦτα, ἃ γέγραπται, εἶπες ἐκτὸς ἀνάγκης, τί θέλεις ἄρτι καταστρέφειν; Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπε· συκοφαντήσας οὐδὲν πάσχει; εἰ ἤμην καταγνωσθείς, οὐκ ἔπασχον; Βερονικιανός, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

EPHESI ACTA.

Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Ego ista non dixi. Dioscorus episcop. Alexandriæ dixit: Quid dicit? Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: * Falsum reprehendit: Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Doceat reuerendissimus Episcopus Æthericus, quæ voluerit. Aethericus episcopus Smyrnæ dixit: * Subito vt ingressus sum Constantinopolim, accedebant ad me auditores, ducentes hunc ipsum monachum cum ipsis, qui dixit: Domine, subscribe. Dico & ego *: Interim sine videamus, si quæ audiuimus de eo, certa sint. Postea dicit: expone. Ego vero dixi: Exponere non possum. Vere quidem scio, sed non possum dicere. Tamen dico, si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & qui in Epheso, anathema sit & hic, & in illo futuro sæculo. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Hæc ergo quæ lecta sunt, * falsa sunt? Æthericus Episcopus Smyrnæ dixit: Ego nescio. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Aliud his amplius non dixisti? Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Audiuisti autem * quæ tunc scilicet à te dicta sunt? Aethericus Smyrnæ episcopus dixit: Audiui. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Et non ea dixisti? Aethericus episcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Manifesta sunt quæ à præsente viro deposita sunt; vnde reliqua percurrantur.

f. Falsarum

Subito ingressus sum Const. attendebam omnem auditorem, deinde hunc ipsum mihi. & dixit. Sine vel videamus. audiuimus ab eo certa aliqua.

Pag. 76.

falsata

quæ à te dicta sunt?

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Aethericus reuerendiss. episcopus Smyrnæ exurgens dixit: Prius quidem consensi, & subscripsi tantum: abii [Ephesum;] statim adhæsit mihi Dioscorus reuerendiss. episcopus & dixit: Quare subscripsisti contra Eutychem? Dico: ego subscripsi sicut omnes Patres nostri. Si vero est aliquid aliud, dicite mihi. Dixit: Quid subscripsisti? Dico: Sicut obtulerunt mihi subscripsi. Anathema si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & sicut qui in Epheso, ille anathema sit. Postea, quid scripserint nescio; præsentibus omnibus dixi. Dioscorus reuerendissimus episc. Alexandriæ dixit: Deducat duos testes Æthericus reuerendiss. episc. Smyrnæ dixit: Sicut Cyrillus * credo. Gloriosissimi Iudices & ampliss. Senatus dixerunt: Quo præsente hæc tibi dixit Dioscorus reuerendiss. episcopus? Æthericus reuerendiss. episc. Smyrnæ dixit: Coram omnibus dixit. Thalassius reuerédissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Hæc quæ scripta sunt, dixisti sine vlla necessitate, quid vis ea modo destruere? Dioscorus reuerendiss. Episcopus Alexandriæ dixit: Calumniatus nihil patitur? Si ego essem * deprehensus, non patiebar? Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

sentio.

condemnatus

ACTA CONSTANT.

Valerianus reuerendissimus Episcopus dixit: Ego confiteor duas * natiuitates in Christo, diuinitatis & carnis; diuinitatis ex Patre, carnis ex matre: vnum tamen & eundem Filium Dei quemadmodum vniuersi Patres cōstituerunt; duas * natiuitates in vna persona. Sic ego confiteor, sicut Patres trecenti decem & octo congregati in Nicæa ciuitate, & vt sancta Synodus Ephesi decreuit, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ vrbis Episcopus statuit, credo atque confiteor. Longinus Dei amantissimus episcopus Chersonensium ciuitatis dixit: Sanctam & magnam Synódum trecētorum decem & octo congregatam in Nicæa sequens & sanctus pater noster Cyrillus episcopus doctrinam in epistola cum omni diligentia exposuit. Vnde & ego beatissimi Archiepiscopi Flauiani consensui & beatissimorum episcoporum concordo, sciēs post inhumanationem ex duabus naturis adorare diuinitatem vnigeniti filii Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi. Contrarios autem huiusmodi Fidei, alienos existimamus à Fide pia sanctæ Ecclesiæ.

[margin: natur. — natur.]

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ex duabus, suscipio, duas non suscipio. Cogor & impudenter agere: de anima * est mihi sermo. Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: * Tu enim dudum occidisti sanctissimum Archiepiscopum Flauianum,] mihi autem vitæ intulisti discrimen. Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ dixit: Sed & legibus, sicut dicis; * ergo quare interpellaui? Vtique vt pœnas de te exigam. Numquid ad salutandum huc ingressus es? Paschasinus venerandus episcopus dixit: Licuit Flauiano episcopo, isto audiente, * tantum loqui, quantum iste loquitur? Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sed in præsenti Synodus cum iustitia celebratur. Lucentius reuerendissimus episcopus & vicarius Sedis Apostolicæ dixit: Iusta est Synodus; detur ergo huic & illi iusta sententia. Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

[margin: mihi est os. — Cum dudum occidisti s. A. P. mihi vita — ego — talia, loqui qualia]

ACTA CONSTANT.

Meliphthongus Deo amantissimus episcopus * Iuliopolis ciuitatis dixit: Secundum diuinum Apostolum, etiam si Angelus de cœlo euangelizauerit * vobis aliud quid, præter ea quæ nuper lecta sunt sanctorum qui in Nicæa & in Epheso Patrum, anathema sit. Et qui non confitentur, ad veram vnitatem coniunctas duas naturas in vnum eundemque Filium Dei, Deum verum de Deo vero, Christum Iesum, sint anathema. Qui vero innouant aliquid, præter expositiones Apostolorum & sanctorum Patrum,

[margin: Heliopolis — Gal. 1. b — nobis — Gal. 1. b. 10.]

A Ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Οὐαλέριος εἶπεν· ἐγὼ ὁμολογῶ δύο γεννήσεις ἐκ θείας, καὶ ἐκ σαρκός· θείας μὲν, ἐκ πατρός· σαρκὸς δὲ, ἐκ μητρός· ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ, καθὼς πάντες ὥρισαν οἱ πατέρες· δύο γεννήσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ. οὕτως ὁμολογῶ, καθὼς οἱ πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, οἱ συναχθέντες ἐν τῇ Νικαέων· καὶ ὡς ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐψηφίσατο, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπος, ὥρισεν· οὕτω πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Λογγῖνος τῆς Χερρονησιτῶν πόλεως εἶπεν· τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῇ συναχθείσῃ ἐν τῇ Νικαέων, ἐπακολουθῶν καὶ ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ἐπίσκοπος Κύριλλος, τὸ δόγμα ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐξέθετο μετὰ πάσης ἀκριβείας. ὅθεν κἀγὼ τῇ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ συναινέσει, καὶ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων συντίθεμαι, εἰδὼς μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τὴν ἐκ δύο φύσεων προσκυνεῖσθαι θεότητα τοῦ μονογενοῦς· υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τῇ τοιαύτῃ πίστει, ἀλλοτρίους ἡγούμεθα τῆς εὐσεβοῦς πίστεως τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

B / C — *[margin: Οὐαλεριανός.]*

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὸ ἐκ δύο, δέχομαι. τὸ δύο, οὐ δέχομαι. ἀναγκάζομαι καὶ ἀναισχυντεῖν· περὶ τῆς ψυχῆς μοί ἐστιν ὁ λόγος. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· αὐτός με ἤδη ἐφόνευσας. Διόσκορος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, εἶπεν ἀπολογοῦμαι τῷ Θεῷ καὶ ὧδε, καὶ ἐκεῖ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· καὶ τοῖς νόμοις, ὡς λέγεις σύ· διὰ τί προσῆλθον; πάντως, ἵνα δίκας σε ἀπαιτήσω· μὴ γὰρ προσαγορεύσων εἰσῆλθες ὧδε; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπετρέπετο Φλαβιανῷ τῷ ἐπισκόπῳ, τούτου ἀκούοντος, τοιαῦτα λαλεῖν, οἷα καὶ οὗτος φθέγγεται; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπεν· δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ σύνοδος μετὰ δικαιοσύνης ἐπιτελεῖται. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, εἶπε· δικαία ἐστὶν ἡ σύνοδος· δοθήτω τούτῳ, κἀκείνῳ δικαία ἀπόφασις. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

D / E

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μελίφθογγος τῶν * Ἡλιουπολιτῶν εἶπε· κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ἡμῖν παρ' ἃ τὰ ἀρτίως ἀνεγνωσμένα τῶν τε ἁγίων τῆς κατὰ Νίκαιαν συνόδου, καὶ Ἐφέσου πατέρων, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ οἱ μὴ ὁμολογοῦντες τὰς πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθείσας δύο φύσεις, εἰς ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, Χριστὸν Ἰησοῦν, ἀνάθεμα ἔστωσαν. οἱ δὲ καινουργοῦντές τι παρὰ τὰς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ πατέρων ἐκθέσεις,

F — *[margin: * Ἰουλιοπολιτῶν.]*

καὶ ταράττοντες τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, βαστάσουσι τὸ κρίμα, οἵτινες ἂν ὦσιν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς τῆς Κῶ εἶπεν· οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων ἐναντιωθῆναι δύναται τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ πάλιν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. ὁμολογοῦμεν τοίνυν τὰς δύο φύσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ· διὸ ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ εἴ τις σατανικῇ μανίᾳ φερόμενος, καὶ τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, ὥς γε νομίζει, ἐξακολουθῶν, ἄλλο τι φρονεῖ παρ' ὃ παρὰ τῶν προηγησαμένων ἁγίων πατέρων παρειλήφαμεν, ἔστω τῆς ἐκκλησίας ἀλλότριος.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἰδοὺ τούτου ἐπιλαμβάνομαι· μετὰ γὰρ τὴν ἕνωσιν, δύο φύσεις οὐκ εἰσίν. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σάββας πόλεως Πάλτου εἶπεν· ἐμάθομεν ἀκολουθεῖν τοῖς πατράσι· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν, οἱ κατὰ Νίκαιαν, οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν ἐλάλησαν· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑπηγόρευσεν. ὁμοίως καὶ θεοφιλέστατος, καὶ ὁσιώτατος μακάριος Κύριλλος, ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐλάλησε τὰ τῶν πατέρων, καὶ ἐφθέγξατο. ἠκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀνατολῆς θεοφιλέστατος Ἰωάννης, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας· τούτῳ δὲ ἠκολούθησε καὶ * πρότερος διαλαλήσας, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος. τοῦτο κἀγὼ φρονῶ, καὶ ὁμολογῶ· καὶ εἴ τις ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ταύτην τὴν πίστιν μὴ φρονεῖ, οὐ μόνον ἐμοὶ ἀλλότριος, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. παρακαλῶ δὲ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, τοῦτον τὸν τόμον πεμφθῆναι καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἀπαλλάξαι ἡμᾶς βλασφημίας· καὶ εἴ τις οὐχ ὑπογράφει εἰς τὸν τόμον, γένηται ἀλλότριος ἡμῶν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Θωμᾶς Οὐαλεντινιανουπόλεως εἶπε· ψυχωφελῶν ὄντων τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τῆς κατὰ τὴν Νικαέων συναθροισθείσης, καὶ κατὰ τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν, οὕτως καὶ πεπιστεύκαμεν, καὶ τὸν ὑφ' ἡμᾶς διδάσκομεν λαόν· καὶ τὸν μὴ οὕτως φρονοῦντα, ἀλλότριον εἶναι συμψηφιζόμεθα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τρύφων, πόλεως Χίου τῶν νήσων εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τοῦ μακαρίου τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, οὕτως καὶ ἐπιστεύσαμεν, καὶ πιστεύομεν· καὶ τοὺς μὴ πιστεύοντας τοῖς δόγμασι τῶν πατέρων, ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας αὐτοὺς κρίνομεν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τιμόθεος, πόλεως Γερμοπόλεως εἶπε· τοῖς εὐσεβῶς, καὶ ὀρθοδόξως θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαέων,

* σοφῶν.

* Ἰουλιανῶν.

& conturbantes Dei Ecclesiam, portabunt iudicium, quicumque illi fuerint. Iulianus Dei amantissimus episcopus Coënsis dixit: Nullus sapientum contraire potest expositæ Fidei à sanctis Patribus qui in Nicæa: & iterum à sancta & magna Synodo in Epheso metropoli congregata. Confitemur igitur duas naturas in vna persona, propter quod vnum Filium, vnum Dominum Iesum Christum: Et si quis diabolica insania agitatus, & propriam cogitationem, sicut putat, sequens, aliud quid sapit, præter ea quæ à prædecessoribus sanctis Patribus accepimus, sit ab Ecclesia alienus.

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Dioscorus reuerendissimus episcopus Alexandriæ, dixit: Ecce hoc reprehendo, quia post vnitionem non sunt duæ naturæ. Beronicianus deuotissimus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Sabbas Dei amantissimus Episcopus Palti ciuitatis dixit: Didicimus sanctos Patres sequi. Etenim Patres nostri qui in Nicæa conuenerunt, non à semetipsis locuti sunt, sed quod Spiritus sanctus dictauit. Similiter & sanctissimus & Deo amicissimus beatus Cyrillus ex Spiritu sancto quæ sunt sanctorum Patrum locutus est & docuit. Secutus est autem eum & princeps Orientis Dei amantissimus Ioannes quondam episcopus Antiochiæ. Hunc etiam & qui superius interlocutus est, Deo dignus episcopus Basilius est secutus. Hoc & ego sapio & confiteor. Et si quis in vniuerso mundo hanc Fidem non sapit, non solum mihi est alienus, sed & omnibus recte credentibus. Rogo vero vestram sanctitatem, hunc tomum & in Orientem dirigere, & liberare nos à blasphemiis. Et si quis non subscripserit in hoc tomo, sit nobis alienus. Thomas Dei amantissimus episcopus Valentinianopolis dixit: Cum vtilia sint animæ pietatis dogmata exposita à sancta Synodo quæ in Nicæa congregata est, & in Epheso metropoli, sic & credidimus, & populos qui sub nobis sunt, docemus: & eum qui ita non sapit, alienum decernimus esse à catholica Ecclesia. Tryphon Dei amantissimus Episcopus ciuitatis insulæ Chii dixit: Secundum expositionem Patrum sanctorum in Nicæa, & beatissimi & sanctissimi Archiepiscopi Cyrilli, sic & credidimus & credimus. Et qui non credunt sanctorum Patrum doctrinis, anathematizamus, & alienos eos à sancta Ecclesia iudicamus. Timotheus Dei amantissimus episc. Primopolitanus dixit: Pie & recte statuta à sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt,

A & beatæ memoriæ pater noster Cyrillus quondam Alexandriæ Episcopus ea secutus, digna Deo dogmata nobis tradidit. His & concordamus & consentimus. Vnde si quis hæc non sequitur, alienus sit à sancta Dei Ecclesia. Eudoxius Dei amantissimus Episcopus Bosphori dixit: Ter beatissimus pater noster Cyrillus secutus Nicænam sanctam & magnam Synodum, manifestum nobis fecit de Christi & Saluatoris nostri præsentia, quia

B qui ante sæcula est Deus, & Filius

Colos. 2. a. Patris, in nouissimis temporibus inhumanatus est, vt disrumperet contra nos scriptum chirographum, & hominem perfectum assumpsit propter nostram salutem. Omnis ergo qui non consentit expositionibus sanctorum Patrum, seipsum alienat ab omni sacerdotali communione, & à Christi præsentia.

C

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Eustathius reuerendissimus Episcopus Beryti dixit: Hominem non assumpsit, sed homo factus est, carnem autem assumpsit.

Pag. 78. Beronicianus deuotus à secretis sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Eustathius Eustathius Deo amicissimus Episcopus Docimii ciuitatis dixit: Factam à sancta Synodo in Nicæa sanctorum Patrum expositionem, & lectas nobis epistolas sanctissimi & Deo digni quondam Episcopi Cyrilli, &

D expositas regulas & Fidem à sancta & magna Ephesina Synodo, consona omnia ad inuicem comperimus. Igitur & ego sic credo & confiteor. Et qui præter hæc sapit, alienum iudico à sancta Catholica Ecclesia, & à Fide recte credentium. Iulianus Dei amantissimus episcopus ciuitatis Mostenæ dixit: Cum sint certa & vtilia animæ lecta nobis Canonica scripta, exposita à beatissimo

E & sanctissimo Cyrillo, & Nicæno & Ephesino sanctis Conciliis, ita & ego sapio & credo. Et si quis præter hæc sapit, sit alienus à sanctæ

Sisinius Ecclesiæ recta Fide. * Cossinius Dei amantissimus episcopus ciuitatis Hierocæsareæ dixit: Audiens has sanctorum Patrum nostrorum lectas epistolas, & quæ in Epheso metropoli acta sunt, secundum sanctas regulas in Nicæa ciuitate expositas, ita sapimus & credimus, & docemus

F populum qui sub nobis est. Et si quis aliud sapit, alienus sit à sancta Catholica Ecclesia Dei. Ioannes Dei amantissimus episcopus ciuitatis Hyrcanorum dixit: Nuper lectis, & pridem expositis à sanctis Patribus in Nicæa congregatis, & orthodoxe prædicatis à sanctis Episcopis consentio & acquiesco. Aliter autem sapientem, ... ut insipientem & auersor & alienum iu... dico à Fide recta,

A τούτοις καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης πατὴρ ἡμῶν γενόμενος Κύριλλος, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων ἐξακολουθήσας, δόγματα θεοφιλῆ παρέδωκεν ἡμῖν. τούτοις καὶ συντιθέμεθα, καὶ συναινοῦμεν. ὅθεν ὁ μὴ τούτοις ἐξακολουθῶν, ἔστω ἀλλότριος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐδόξιος Βοσπόρου εἶπεν· ὁ τρισμακάριος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος, ἐξακολουθῶν τῇ ἐν Νικαίᾳ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, εὔ-

B δηλον ἡμῖν ἐποίησε περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν παρουσίας· ὅτι ὁ πρὸ τῶν αἰώνων Θεὸς, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς, ἐνηνθρώπησεν ἐπ' ἐσχάτων, ἵνα σχίσῃ τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον· καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἀνέλαβε διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. πᾶς οὖν ὁ μὴ συναινῶν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, ἑαυτὸν ἀλλοτριοῖ πάσης ἱερατικῆς κοινωνίας, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.

C Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἄνθρωπον οὐκ ἀνέλαβεν, ἀλλ' ἄνθρωπος ἐγένετο· σάρκα δὲ ἀνέλαβε. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐστάθιος πόλεως Δοκιμίου εἶπε· τὴν γενομένην παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων ἔκθεσιν, καὶ τὰς ὑπαναγνωσθείσας ἡμῖν ἐπιστολὰς τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου

D Κυρίλλου, καὶ τοὺς ἐκτεθέντας κανόνας, καὶ πίστιν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν Ἐφέσῳ, συμφωνοῦντα πάντα ἀλλήλοις εὕρομεν. τοιγαροῦν οὕτω πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ, καὶ τὸν παρὰ ταῦτα φρονοῦντα, ἀλλότριον κρίνω τῆς ἁγίας, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς πόλεως Μοστηνῆς εἶπε· δήλων ὄντων, καὶ ψυχωφελῶν τῶν ἀναγνωσθέντων ἡμῖν κανονικῶν γραμμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τοῦ

E μακαριωτάτου, καὶ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἁγιωτάτων συνόδων, οὕτω κἀγὼ καὶ φρονῶ, καὶ πιστεύω· καὶ εἴ τις παρὰ ταῦτα φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σισίνιος πόλεως Ἱεροκαισαρείας εἶπεν· ἐπακούσας τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας, τοὺς ἐκτεθέντας ἐν τῇ

F Νικαέων πόλει, οὕτως φρονοῦμεν, καὶ πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν τὸν ὑφ' ἡμᾶς λαόν· καὶ εἴ τις ἕτερόν τι φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγίας, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης πόλεως Ὑρκανῶν εἶπε· τοῖς ἀρτίοις ἀναγνωσθεῖσι, καὶ πάλαι παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων ἐκτεθεῖσι, καὶ ὑπὸ τῶν ὁσίων ἐπισκόπων κηρυχθεῖσιν ὀρθοδόξως, συντίθεμαι, καὶ στοιχῶ· τὸν δὲ ἑτέρως φρονοῦντα, ὡς παράφρονοῦντα, καὶ ἀποστρέφομαι, καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ὀρθοδόξου πίστεως,

A χάριτι Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων πατέρων ἐρηρεισμένος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν. ἐπειδή τινες τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ἐνδημούντων ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἢ δι' ἀσθένειαν, ἢ ἀγνοήσαντες τὴν κλῆσιν τῆς ἁγίας συνόδου, οὐ συνῆλθον, ἀξιῶ τοὺς ἀπολειφθέντας διὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ νοταρίου Ἀστερίου, καὶ διὰ τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων, καὶ νοταρίων ὑπομνησθῆναι· ὥστε καὶ αὐτοὺς γνόντας τὰ πραχθέντα, τὴν ἑαυτῶν γνώμην φανερὰν ποιῆσαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι τοὺς ἀπολειφθέντας τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ὑπομνήσουσιν, ὑπαναγινώσκοντες αὐτοῖς τὰ πραχθέντα, ἐφ' οἷς τε ἕκαστον καταθέσθαι τὴν οἰκείαν γνώμην.

B

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΙΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙνουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

C

ΠΡοκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ συνεδρευούσης αὐτῷ τῆς ἁγίας συνόδου, αὖθις ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, μηνὸς νοεμβρίου πεντεκαιδεκάτῃ, ἐν ὑπατείᾳ τῇ προγεγραμμένῃ, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· τετάρτη σήμερον παρελήλυθεν ἡμέρα, ἀφ' οὗ προσῆλθον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ἀξιῶν Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ D ἀρχιμανδρίτην, ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, ὀφείλοντα διελεγχθῆναι παρ' ἐμοῦ, ὅπερ τὰ τῆς ὀρθοδοξίας δόγματα διέφθειρε, καὶ ἑτέρως φρονεῖ, ἢ καθὼς πιστεύει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία. καὶ ἀξιῶ τοὺς ἀποσταλέντας ἐξ ἐκείνου, παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἐρωτηθέντας εἰπεῖν, ποίας τετυχήκασι παρ' αὐτοῦ ἀποκρίσεως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, τίνες εἰσὶν οἱ ἤδη ἀποσταλέντες. οἱ νοτάριοι εἶπον· πρῴην ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα ἁ- E γιωσύνη, τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἔκδικον Ἰωάννην, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν, παραγενέσθαι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ. καὶ πάρεισιν ἀμφότεροι. ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος εἶπε· στήτωσαν ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ λεγέτω πρότερον ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης, εἰ ἀπῆλθεν ἐπὶ τῇ κλήσει τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ εἰ F συντετύχηκεν αὐτῷ, καὶ τί ἤκουσε παρ' αὐτοῦ. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπε· πρῴην τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου προσελθόντος ἐν συνεδρίῳ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ αἰτιασαμένου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ βιβλίον ἔγγραφον ἐπιδεδωκότος δι' οὗ κατεδήλου, νοσεῖν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος, πρ-

A per gratiam Christi cum omnibus sanctis Patribus stabilitus. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Quoniam quidam reuerendissimorum episcoporum in hac regia vrbe degentium, aut propter infirmitatem, aut ignorantes conuocationem sanctæ Synodi non conuenerunt, peto absentes per reuerendissimum presbyterum & notarium Asterium, & per religiosissimos diaconos & notarios commoneri; quatenus & ipsi agnoscentes quæ acta sunt, suam manifestam faciant voluntatem. B Sanctissimus Flauianus Archiepiscopus dixit: Reuerendissimi notarii absentes Dei amantissimos Episcopos commonefaciant, perlegentes eis quæ acta sunt, quatenus vnusquisque propriam sententiam exponat.

ACTIO III. CONSTANTInopoli sub Flauiano. [& Chalcedone relecta.]

C

PRæsidente sanctissimo & beatiss. Archiepiscopo nostro Flauiano, & considente ei sancta Synodo, rursus in secretario Episcopii, secunda feria decima quinta die mensis Nouembris, Consulatu suprascripto, Eusebius reuerendissimus Episcopus [Dorylæi] dixit: Quartus hodie excessit dies, ex quo vestram interpellaui sanctitatem, po- D stulans Eutychem presbyterum & Archimandritam in sanctam vestram Synodum occurrere, arguendum à me, pro eo quod orthodoxa dogmata corrupit, & aliter sapit, quàm credit Catholica Ecclesia. Et peto tunc directos à sanctitate vestra interrogatos dicere, qualia ab eo acceperunt responsa. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant notarii, quinam sunt dudum directi. Notarii dixerunt: Ante E hoc vestra iusserat sanctitas, religiosissimum presbyterum & defensorem Ioannem, & reuerendissimum diaconum Andream, pergere ad reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem; & vtrique præsto sunt. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Adstent sanctæ Synodo, & dicat prius religiosissimus presbyter & defensor Ioannes, si abiit ad vocandum presbyterum & Archimandritam Eu- F tychem, & si * vidit eum, & quid ab eo audierit. Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Pridem religiosissimo Episcopo Eusebio interpellante in conuentu vestram sanctitatem, & accusante reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem, & libellum in scriptis porrigente, in quo manifestabat eum hæreticis passionibus ægrotare, & postulante,

* [illegible] qui.

Pag. 79.

euocatum eum apud vestram sanctitatem satisfacere pro his quæ ei ab ipso obiiciebantur: prouidens vestra * indeclinabilis sapientia præcepit pergere tam me, quam religiosum diaconum Andream ad eum in eius monasterium, & eum ad satisfaciendum vocare. Quo facto, cum peruenissemus ad eum in eius monasterio, libellos ei legimus, & exemplaria ei dedimus, & accusatorem ei manifestauimus, & vocationem ei denuntiauimus, & satisfactionem apud vestram sanctitatem. Ipse autem occurrere quidem & satisfacere penitus abnegauit, dicens, Hoc apud se decretum, & * definitione quadam ab initio teneri, vt nusquam alibi egrediatur * à sua fraternitate; quodammodo enim tanquam in sepulchro degere in monasterio. Innotescere autem vestræ sanctitati per nos postulauit, eo quod reuerendissimus Episcopus Eusebius inimicus ei iamdudum existens, detractionis & iniuriæ causa hanc accusationem aduersus eum confecerit. Paratum enim se esse asserebat, expositioni sanctorum Patrum qui in Nicæa in Epheso congregati sunt, consentire, & subscribere interpretationibus eorum * confitebatur. Si vero aliquid contigit eos in aliquibus dictis aut * falli, aut errare, hoc neque reprehendere, neque * subscribere: solas autem Scripturas scrutari, tanquam firmiores sanctorum Patrum expositionibus. Post incarnationem vero Dei Verbi, hoc est, post natiuitatem Domini nostri Iesu Christi, vnam naturam adorare, & hanc Dei incarnati, & inhumanati. Et librum aliquem huiusmodi proferens perlegebat. Adiiciebat vero, * derogationes aliquas aduersus se ab aliquibus dictas, quasi dixerit, quia Deus Verbum carnem secum de cœlo deduxerit: se innoxium ab huiusmodi * derogatione esse, ex duabus autem naturis vnitis secundum subsistentiam, factum fuisse Dominum nostrum Iesum Christum, neque didicisse in expositionibus sanctorum Patrum, neque suscipere, si contigerit ab aliquo ei tale aliquid legi; qui diuinæ Scripturæ, vt dicebat, meliores sunt Patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum esse & perfectum hominem, qui natus est de Maria Virgine, non habentem consubstantialem nobis carnem. Hoc autem mecum colloquens dixit. Flauianus sanctissimus Archiepisc. dixit: Hæc ipsa tu solus audisti, an & qui pariter tecum directus est Andreas diaconus? Ioannes presbyter & defensor dixit: Dum hæc mihi mandaret ad insinuandum vestræ sanctitati, præsens erat & venerandus Andreas diaconus. Flauianus Archiepiscopus dixit: Dicat & venerandus Andreas diaconus, si hæc à reuerendissimo presbytero & Archimandrita Eutyche dicta audiuit. Andreas reuerendissimus diaconus dixit:

[Marginal notes: inuictissimo — tanquam firmo quodam statuto — [illegible] — spondebat. Si vero alicubi — contigisset labi — suscipere — contumelias — contumelia]

A κληθέντα αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τοῖς ἐπαγγελμένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ, πρόνοιαν ποιουμένη ἡ ὑμετέρα ἀπαράλογιστος σοφία, προσέταξε διαβῆναι ἐμέ τε, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. Τούτου δὲ γενομένου, καὶ παραγενομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, τούς τε λιβέλλους αὐτῷ ὑπανέγνωμεν, καὶ τὰ ἴσα αὐτῷ δεδώκαμεν, καὶ τὸν αἰτιασάμενον κατεδηλώσαμεν, καὶ κατεμηνύσαμεν αὐτῷ τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς B ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ὁ δὲ τὸ μὲν ἀπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι, παντελῶς ἠρνήσατο, εἰρηκὼς τοῦτο προῃρῆσθαι αὐτὸν, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀλλαχόσε ἀποβαίνειν αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ συνοικίας, ὥσπερ δέ τινι, ὡς ἐν τάφῳ, διατρίβειν ἐν τῇ μονῇ. γνωσθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ δι' ἡμῶν ἐξήτησεν· ὅτι περ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ἐχθρὸς αὐτῷ πάλαι τυγχάνων, λοιδορίας, καὶ ὕβρεως χάριν, ταύτην C τὴν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ ἐποιήσατο· ἕτοιμον γὰρ ἑαυτὸν εἶναι ἔφασκε ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τε ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ τὴν σύνοδον ποιησαμένων, συντίθεσθαι, καὶ ὑπογράφειν ταῖς ἑρμηνείαις αὐτῶν ὡμολόγει. εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτῶν ἔν τισι λέξεσιν ἢ διασφαλθὲν, ἢ διαπλανηθὲν, τοῦτο μηδὲ διαβάλλειν, μηδὲ καταδέχεσθαι· μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾷν, ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως· μετὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μίαν φύσιν προσκυνεῖν, καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος, καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ βιβλίον D τι τοιοῦτον προσκομίσας ὑπανεγίνωσκε. προσετίθει δὲ, ὅτι λοιδορίας τινὸς, ὡς ἔφη, λεχθείσης κατ' αὐτοῦ, ὡς αὐτοῦ εἰρηκότος, ὅτι γε δὴ ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα ὁ Θεὸς λόγος κατενήνοχεν, ὡς αὐτὸς ἀνεύθυνος τυγχάνει τῆς τοιαύτης λοιδορίας. τὸ δὲ ἐκ δύο φύσεων ἑνωθεισῶν καθ' ὑπόστασιν γεγενῆσθαι τὸν E κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μήτε μεμαθηκέναι ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, μήτε καταδέχεσθαι, εἰ τύχοι τι αὐτῷ τοιοῦτο παρά τινος ὑπαναγινώσκεσθαι, διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, ὡς ἔλεγεν, ἀμείνονας εἶναι τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας. καὶ ταῦτα λέγων, ὡμολόγει τέλειον Θεὸν εἶναι, καὶ τέλειον ἄνθρωπον τὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν. τοῦτο δὲ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἶπεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ταῦτα αὐτὸς μόνος F ἐπήκουσας, ἢ καὶ ὁ ἅμα σοὶ ἀποσταλεὶς διάκονος Ἀνδρέας; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν ᾧ ταῦτά μοι ἐνετέλλετο εἰς τὸ ἀναγαγεῖν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, εἰ ταῦτα ἐπήκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς λεγόμενα. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας εἶπε·

A κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπήλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ· καὶ διαλεχθέντες αὐτῷ, ταῦτα παρ' αὐτοῦ ἠκούσαμεν, ἃ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης ἤδη κατέθετο. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τῆς διαλέξεως τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὅτε ταῦτα ἡμῖν ἐνετέλλετο ἀναγαγεῖν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος τοῦ θεοφιλε- B στάτου ἐπισκόπου Βασιλείου ἐκεῖσε παρὼν ἐτύγχανε, καὶ ἐπήκουσε τῶν λεγομένων. διὸ ἀξιῶ κληθέντα αὐτὸν ἐρωτηθῆναι, ὅ, τι γε δὴ τούτων ἐπήκουσεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι, εἰ ὁ διάκονος ὁ συνὼν τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Βασιλείῳ, ὁ καὶ μνημονευθεὶς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, πάρεστιν ἐνταῦθα. οἱ νοτάριοι εἶπον· πάρεστιν ἐνταῦθα ὁ συνὼν τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκό- C πῳ Βασιλείῳ, τῷ καὶ συνεδρεύοντι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· στήτω ἐν μέσῳ. καὶ μετὰ τὸ στῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς λέγῃ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἀθανάσιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίου βαθμοῦ τυγχάνεις ἐκκλησιαστικοῦ; * Ἀθανάσιος εἶπε· Σελευκείας τῆς ὑπὸ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Βασίλειον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· λέγε, τί ἀκήκοας παρόντων τῶν εὐλαβεστάτων, Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου, καὶ D Ἀνδρέου τοῦ διακόνου, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, περὶ τῆς πίστεως; Ἀθανάσιος ὁ διάκονος εἶπε· ταῦτα ἤκουσα, ἅπερ καὶ ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης κατέθετο, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐξαρκεῖ μὲν τὰ διηγορευμένα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ἀνδρέου, καὶ ἡ γεγενημένη κατάθεσις παρὰ Ἀθανα- E σίου τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου τῆς κατὰ Σελεύκειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, δηλῶσαι ὅπερ ἔχει ἀσεβὲς φρόνημα, καὶ ὑπεναντίον τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων. πλὴν δέομαι τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ πάλιν δεύτερον κληθῆναι. ἑτοίμως γὰρ ἔχω διελέγχειν αὐτὸν διὰ πολλῶν μαρτύρων κακῶς φρονήσαντα, καὶ φρονοῦντα, καὶ διδάσκοντα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· γένοιτο, αὐτὸν παραγενόμενον, καὶ ἐπιγνόντα τὸ ἑαυτοῦ πλάσμα, εἰς μετά- F νοιαν ἐλθεῖν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς χαίρει ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν ἀπολλυμένων· καὶ περινοστῶν αὐτὸς πρῶτος, ἐπεζήτει τὸ πλανώμενον πρόβατον. διὸ καὶ αὖθις ἀποσταλέντες Μάμας καὶ Θεόφιλος οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, ὑπομνήσουσιν αὐτόν, ἀποδιδόντες αὐτῷ τὸ παρ' ἡμῶν ἀποσταλὲν αὐτῷ τῆς κλήσεως γράμμα, ἐφ' ᾧ τε καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον,

Iuxta vestræ sanctitatis iussionem perreximus ad venerandum presbyterum & Archimandritam Eutychem: & colloquentes ei, hæc ab eo audiuimus, quæ & reuerendus presbyter & defensor Ioannes iam exposuit. Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Ipso collocutionis tempore reuerendissimi presbyteri & Archimandritæ Eutychis, quando hæc nobis mandabat vestræ sanctitati referre, & religiosissimus diaconus reuerendissimi episcopi Basilii ibi præsens fuit, & quæ dicta sunt, audiuit. Quapropter peto vocatum eum interrogari, * si horum aliquid audiuit. *quid horum audiuit.* Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant religiosissimi notarii, si diaconus, qui adesse solet reuerendissimo episcopo Basilio, qui & à reuerendo presbytero & defensore Ioanne commemoratus est, hic præsens est. Notarii dixerunt: Adest diaconus, qui adesse solet reuerendissimo episcopo Basilio, qui & vestræ considet sanctitati. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Stet in medio. Et cum stetisset, sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quis vocaris? Et ait: Athanasius. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quo gradu fungeris Ecclesiastico? Athanasius dixit: Diaconus sum. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Seleuciæ sub sanctissimo episcopo Basilio. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dic quæ audisti præsentibus reuerendissimis Ioanne presbytero & defensore, & Andrea diacono, à reuerendissimo presbytero & Archimandrita Eutyche, de Fide: Athanasius diaconus dixit: Hæc audiui, quæ & Dei amantissimus presbyter & defensor Ioannes exposuit, & reuerendus diaconus Andreas. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Sufficiunt quidem quæ prolata sunt à reuerendo presbytero & defensore Ioanne, & reuerendo diacono Andrea, & quæ facta est * professio ab Athanasio reuerendo diacono sanctæ Ecclesiæ Seleuciæ, ad manifestandum, quem habet impium sensum, & contrarium expositionibus sanctorum Patrum. Tamen supplico vestræ sanctitati, & iterum secundum eum vocari. Paratus enim sum arguere eum multorum testimoniis male sapuisse & sapere & docere. Flauianus sanctiss. Archiepiscopus dixit: Vtinam veniens, & agnoscens suum delictum, ad pœnitentiam respiciat, quoniam Dominus noster Iesus Christus lætatur de salute perditorum, & circumueniens ipse prior ouem errantem requirit. Quapropter & nunc directi Mamas & Theophilus reuerendissimi presbyteri commoneant eum, reddentes ei à nobis transmissa vocationis scripta, quatenus ad nostram sanctam perueniat Synodum,

Pag. 80.

depositio. *lætatur.*

scandalizatam non solum ex accusatoriis libellis aduersus eum porrectis ab Eusebio Dei amantiss. episcopo, sed etiã ex facta * professione, quasi male sentiente eo, & * permanente, vt dictum est à religiosissimo Ioanne presbytero & defensore, & Andrea & Athanasio reuerendis diaconibus: * si quando veniens, & euomens priorem suam impietatem, & cognoscens rectam Fidem & expositionem sanctorum Patrum nostrorum, veniam mereamur, quam decet dariã nobis his qui ad pœnitentiam respiciunt. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Dignetur vestra sanctitas iubere prius recitari & dictata à sancta Synodo vocationis scripta, vt & ipsa inserantur monimentis. Flauianus sanctissimus Archiepisc. dixit: Legantur, & inserantur fidei monimentorum.

* Expositione. * pertinaci. * si forte

A σκανδαλισθεῖσαν, οὐ μόνον ἐκ τῶν ἐπιδοθέντων κατ' αὐτοῦ κατηγορικῶν λιβέλλων παρὰ Εὐσεβίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐκ τῆς γενομένης καταθέσεως, ὡς κακῶς φρονοῦντος αὐτοῦ, καὶ ἐμμένοντος, παρὰ Ἰωάννου τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου, καὶ Ἀνδρέου, καὶ Ἀθανασίου τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων· εἴ πως ἐλθὼν, καὶ ἐξεμέσας τὴν προτέραν αὐτοῦ δυσσέβειαν, καὶ ἐπιγνοὺς τὴν ὀρθὴν πίστιν, καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων B πατέρων ἡμῶν συγγνώμης ἀξιωθείη, τῆς πρεπούσης παρ' ἡμῶν δίδοσθαι τοῖς εἰς μετάνοιαν ὁρῶσιν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· καταξιώσῃ ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι πρότερον καὶ τὸ ὑπαγορευθὲν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς κλήσεως γράμμα, ὥστε καὶ αὐτὸ ἐμφέρεσθαι τοῖς ὑπομνήμασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν. ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἐνταττέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

EPISTOLA CONSTANTINOPOLITANI CONCILII AD EUTYCHEM ARCHIMANDRITAM.

Sancta & magna Synodus secundum Dei gratiam degens in Christianissima & regia Constantinopoli noua Roma, reuerendo presbytero & Archimandritæ Eutychi.

ET nunc secunda ista te vocatione vocamus per Mamam & Theophilum reuerendos presbyteros, vt occurras absque dilatione ad satisfaciendum sancto Concilio, incusatus à Dei amantissimo episcopo Eusebio, sicut qui aliena à Fide sapuisti & sapis, & ad aliquos * ex eis locutus es. Veni ergo in conuentum, nihil differens: ne, vt subterfugiens in faciem conuinci, subiaceas diuinarum regularum * seueritati. Nec enim rationabilis est satisfactio, dicere, te decreuisse non procedere de monasterio, qui de talibus accusatus es.

* [illegible] * [illegible]

C ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ.

Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν ἐνδημοῦσα ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ.

D ΚΑὶ νῦν δευτέρᾳ σε κλήσει ταύτῃ καλοῦμεν διὰ Μάμα, καὶ Θεοφίλου, τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων ἐπὶ τῷ ἀπαντῆσαι ἀνυπερθέτως, ἀπολογησόμενον τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐγκαλούμενον παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, ὡς ἀλλότρια τῆς πίστεως φρονήσαντα, καὶ φρονοῦντα, καὶ προσδιαλεγόμενον πρός τινας. ἧκε τοίνυν εἰς τὸ συνέδριον, μηδὲν ἀναβαλλόμενος· ἵνα μὴ, ὡς ἀποφεύγων τὸν κατὰ πρόσωπον ἔλεγχον, ὑποπέσῃς E τοῖς ἐκ τῶν θείων κανόνων ἐπιτιμίοις. οὐ γὰρ εὐπρόσωπός ἐστιν ἀπολογία λέγειν, σε κεκρικέναι μὴ προϊέναι τοῦ μοναστηρίου, τὸν περὶ τηλικούτων κατηγορούμενον.

Adhuc sedente sancta Synodo, & expectante Mamam & Theophilum reuerendos presbyteros, qui missi sunt vocare reuerendum Eutychem presbyterum & Archimandritam, dum legerentur eis expositiones de Fide sanctorum Patrum, exurgens in medio Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Nihil intemeratum relinquitur * adeo impie agenti, & aliena à recta Fide sapienti; audacter pergit omnia facere. Comperi enim quia Eutyches presbyter & Archimandrita volumen direxit per monasteria, & ad seditionem excitat monachos. Et quia hoc ipsum ad tutelam Ecclesiasticam & sanctæ Synodi pertinet,

Pag. 81.

* ab homine in Deum impie.

Ἔτι καθεζομένης τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ ἐκδεχομένης Μάμαν, καὶ Θεόφιλον, τοὺς εὐλαβεστάτους πρεσβυτέρους, τοὺς ἀποσταλέντας καλέσαι Εὐτυχῆ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην, ἀναγινωσκομένων τε αὐτοῖς τῶν ἐκθέσεων περὶ τῆς πίστεως τῶν F ἁγίων πατέρων, ἐξαναστὰς ἐκ μέσου ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· οὐδὲν ἀτόλμητον τῷ εἰς Θεὸν δυσσεβήσαντι, καὶ ἀλλότρια τῆς ὀρθῆς πίστεως φρονήσαντι, προπετῶς πάντα ποιεῖν. ἔγνων γὰρ, ὡς ὅτι Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, τόμον ἀπέστειλεν εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ εἰς στάσιν διεγείρει μοναχούς. καὶ ἐπειδὴ τοῦτο αὐτὸ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου συμβάλλεται, τὸ παρεισαχθῆναι τὸ τοιοῦτον,

καὶ γνωσθῆναι, ὁποῖα ἤδη συρράπτει, καὶ κατασκευάζει, ἐπισύστασιν ποιούμενος. ἀξιῶ ἐνταῦθα ὄντα τὸν πρεσβύτερον τὸν ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Ἑβδόμου εἰπεῖν, εἴ γε ἀπέστειλε τόμον, καὶ ἐποίησεν ὑπογραφὰς γενέσθαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐνταῦθα πάρεστι, περὶ οὗ ταῦτα κατέθου. οἱ νοτάριοι εἶπον· πάρεστιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· στήτω ἐν μέσῳ. καὶ στάντος αὐτοῦ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς λέγῃ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἀβραάμιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίῳ βαθμῷ τετίμησαι; Ἀβραάμιος εἶπε· πρεσβύτερός εἰμι ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ὑπὸ τὴν σὴν ὁσιότητα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπήκουσας ὧν κατέθετο ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος; Ἀβραάμιος εἶπε· ναὶ τῶν ποδῶν σου. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰπέ, ποῖα ταῦτα; Ἀβραάμιος πρεσβύτερος εἶπε· Μανουήλιος ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἀπέστειλέ με πρὸς τὸν πρεσβύτερον Ἀστέριον, ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ταῦτα· ὅτι Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔπεμψεν αὐτῷ τόμον περὶ τῆς πίστεως, καὶ ἔπειθεν αὐτὸν ὑπογράψαι εἰς αὐτόν· καὶ ταῦτα ἐδήλωσεν, ἵνα τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἀπαγγείλῃ ὁ πρεσβύτερος Ἀστέριος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐπειδὴ οὐκ ἄχρι τοῦ μοναστηρίου Μανουηλίου τοῦ πρεσβυτέρου τοῦτο ἐτόλμησε ποιῆσαι, ἀξιῶ πεμφθῆναι εἰς τὰ ἄλλα μοναστήρια, καὶ μαθεῖν πρότερον, εἰ κἀκεῖ ἀπέστειλε τόμον εἰς τὸ ὑπογράψαι, ὡς ἀθετουμένης τῆς πίστεως, ἢ οὔ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· κατὰ τὰς αἰτήσεις τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, διαβήσονται εἰς τὰ μοναστήρια, εἰς μὲν τὰ ἐν τῇ πόλει Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, εἰς δὲ τὰ πέραν ἐν Συκαῖς Ῥητόριος πρεσβύτερος, καὶ Εὐτρόπιος διάκονος, εἰς δὲ τὰ ἐν Χαλκηδόνι Παῦλος καὶ Ἰωάννης, οἱ πρεσβύτεροι, ἐπὶ τῷ γνῶναι παρ' αὐτῶν, εἰ ἀπεστάλη αὐτοῖς τόμος παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, πείθοντος αὐτούς, ἢ ὑποτιθεμένου καθυπογράψαι. καὶ τούτων λεγομένων παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀπεσταλμένοι τήμερον παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μάμας, καὶ Θεόφιλος πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, παραγεγόνασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, οἱ διακονησάμενοι τοῖς δόξασι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τί ἀκηκόασι παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ εἰ ἑτοίμως ἔχει παραγενέσθαι, εἰς τὸ συνέδριον τῆς ἁγιωτάτης συνόδου. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας εἶπε· καταλαβόντες τὸ μοναστήριον τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, εὕρομεν μονάζοντας ἑστῶτας πρὸ τοῦ πυλῶνος· καὶ εἰσήλθομεν μετ' αὐτῶν ἔσω ἐν τῷ μοναστηρίῳ. λέγομεν αὐτοῖς· ὅτι μηνύσατε· συντυχεῖν γὰρ ἔχομεν τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ ἁγιω-

A inquirere hoc & cognoscere, qualia * construit & machinatur, tumultum faciens, postulo, hic præsentem presbyterum Martyrii, quod est in Septimo, dicere, si destinauit volumen, & fecit fieri subscriptiones. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Hic præsens est, de quo talia * professus es? Notarii dixerunt: Adest. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Sistatur in medio. Et cum stetisset, Archiepiscopus dixit: Quis vocaris? Ille respondit: Abrahamius. Flauianus
B sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quo gradu fungeris honoris? Abrahamius dixit: Presbyter sum in Septimo sub tua sanctitate. Flauianus Archiepiscopus dixit. Audisti quæ exposuit reuerendissimus episcopus Eusebius? Abrahamius dixit: Etiam, per vestigia tua. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dic, quæ ista? Abrahamius dixit: Emmanuel presbyter & Archimandrita direxit me ad Asterium presbyterum, hæc ei denuntiare,
C quod Eutyches presbyter & Archimandrita direxit ei tomum de Fide, & suadebat ei in eo subscribere. Et hæc mandauit vt prædictus presbyter Asterius vestræ suggerat sanctitati. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Quoniam non solum in monasterio Emmanuelis presbyteri hoc ausus est facere, peto te dirigere in alia monasteria, & prius addiscere, verum & illic direxerit tomum ad subscribendum, quasi Fides con-
D tempta sit, nec ne. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Iuxta postulationes religiosissimi Eusebii episcopi pergant ad monasteria, in ciuitatis quidem Petrus reuerendissimus presbyter, & Patricius religiosissimus diaconus; trans vero in Sycas, Rhetorius presbyter & Eutropius diaconus; in Chalcedonem autem Paulus & Ioannes presbyteri, ad cognoscendum ab eis, si directus est eis tomus ab Eutyche presbytero
E & Archimandrita, suadente eis subscribere. Et cum hæc à sanctissimo Archiepiscopo dicerentur, Aëtius diaconus & notarius dixit: Qui hodie directi sunt à sanctitate vestra venerandi presbyteri Mamas & Theophilus ad Eutychem reuerendissimum presbyterum & Archimandritam, præsto sunt. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant reuerendissimi presbyteri, qui mandata sancti Concilii pertulerunt, quid audierint
F ab Eutyche reuerendo presbytero & Archimandrita; & si paratus est conuentui sanctæ huius Synodi præsentari. Mamas reuerendissimus presbyter dixit: Peruenientes ad monasterium Eutychis reuerendi presbyteri & Archimandritæ reperimus ante ianuas monachos stantes. Et ingressi cum eis monasterium, diximus: Nuntiate; loqui enim habemus Archimandritæ; directi à san-

* struit & machinatur, conspirationem faciens.

* deposuisti?

ctiſſimo Archiepiſcopo, & præſente ſancta Synodo. Et dicebant nobis, quia dominus Archimandrita ægrotat, & videre vos non poteſt. Quid ergo vobis placet, aut pro qua re eſtis directi, dicite nobis. Nos autem non acquieuimus, dicentes eis, quia nos ad illum ipſum ſumus directi, & ſcriptam * iuſſionem complemus, & præ manibus habemus quæ ad eum ſcripta ſunt à ſancta Synodo. Qui ingreſſi, iterum regreſſi ſunt; & deduxerunt ſecum Eleuſinium quendam monachum dicentes: Quoniam Archimandrita noſter ægrotat, hunc loco ſuo direxit, vt huic quæ ſunt mandata dicatis. Nec ſic acquieuimus dicere ei, ſed diximus: Si ſuſcipit nos miſſos à ſanctiſſ. & beatiſſ. Archiepiſ. & à ſancta & magna Synodo nobis. Deinde vidimus eos turbatos, & ad alterutrum inſuſurrantes, & dicentes aliqua. Et cum non acciperemus reſponſum, conturbatis eis, eo quod in ſcriptis eſſet mandatum, diximus eis: Quid conturbamini? Nihil eſt durum. Pag. 82. Quæ ſcripta ſunt, non ſunt occulta, ſed dicimus & nos quid ſcriptura contineat. Commonuit eum ecce hoc ſecundo ſancta Synodus; quatenus occurrat, & in his, in quibus accuſatus eſt à Dei amantiſſimo Euſebio epiſcopo, ſe ſiſtat, & ſatisfaciat * inclamatus. Tunc ingreſſi nuntiauerunt, & ſuſcepit nos prædictus reuerendiſſimus presbyter & Archimandrita Eutyches. Ingreſſi porreximus ei miſſam chartulam, & fecit eam nobis præſentibus legi: & poſtquam lecta eſt, dixit: Ego apud me definitum habeo, citra mortis neceſſitatem non egredi monaſterium. Peruidet autem & ſancta Synodus, & Dei amantiſſimus Archiepiſcopus, quoniam & ſenex ſum, & effœtus. Diximus & nos: Dignare venire, & in his, quibus accuſaris, ſatisfacere apud ſanctam Synodum. Qui reſpondit: Ego non egredior de monaſterio meo, quia ſic habeo definitum. Si autem voluerit beatiſſimus Archiepiſcopus & ſancta Synodus aliquid agere; quod eis placet, agant. Hoc vnum peto, nullum huc altera vice fatigari; definitum enim mihi eſt, non egredi monaſterium; ne ergo & iterum dirigant, quod volunt, & ante tertiam vocationem meam faciant; mihi enim, perinde ac ſi vocaſſent, ſunt. Petiit autem nos dicere ſanctitati Domini hæc. Compellebat autem nos & chartulam aliquam ſcriptam deportare; & non acquieuimus ſuſcipere, dicentes: Si quid volueris, perueniens doce. Ita nobis charta, & voluit eam nobis legi; & talia ad eum dicentibus, delata eſt nec ſic acquieuimus audire: ſed accipiens ſubſcripſit eam: & nos vale facientes, egreſſi ſumus, dicente eo, Quia dirigo ſanctæ Synodo hanc chartulam cum ſubſcriptione mea.

[Margin: [illegible] (at "iuſſionem"); [illegible] (at "inclamatus")]

A τάτου ἀρχιεπισκόπου. καὶ τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, καὶ ἔλεγον ἡμῖν· ὅτι ὁ κύριος ὁ ἀρχιμανδρίτης ἀρρωστεῖ, καὶ θεάσασθαι ὑμᾶς οὐ δύναται. τί οὖν δοκεῖ ὑμῖν, ἢ τί ἀπεστάλητε, εἴπατε ἡμῖν. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἠνεχόμεθα εἰπόντες αὐτοῖς· ὅτι ἡμεῖς πρὸς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀπεστάλημεν· καὶ ἔγγραφον ἀποστολὴν πληροῦμεν, καὶ ἔχομεν μετὰ χεῖρας τὸ γραφὲν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς αὐτόν. οἱ δὲ εἰσελθόντες, πάλιν ἐξῆλθον, καὶ ἤγαγον μεθ' B ἑαυτῶν Ἐλευσίνιόν τινα μονάζοντα, λέγοντες· ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἀρχιμανδρίτης ἡμῶν ἀρρωστεῖ, αὐτὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἵνα αὐτῷ τὰ δηλωθέντα εἴπητε. ἡμεῖς δὲ οὐδ' οὕτως εἱλόμεθα εἰπεῖν αὐτῷ, ἀλλ' ἔφημεν· ὅτι εἰ δέχεται ἡμᾶς ἀποσταλέντας παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, εἴπατε ἡμῖν. εἶτα θεασάμενοι αὐτοὺς θορυβουμένους, καὶ πρὸς ἀλλήλους ψιθυρίζοντας, καὶ λέγοντάς τινα, καὶ ὡς C οὐκ ἐλαμβάνομεν ἀπόκρισιν, θορυβουμένων αὐτῶν διὰ τὸ ἔγγραφον εἶναι τὴν ἀποστολήν, εἴπομεν αὐτοῖς· ὅτι τί θορυβεῖσθε; οὐδέν ἐστιν ἐπαχθές. τὰ γεγραμμένα οὐκ ἔστι κρυπτά, ἀλλὰ λέγομεν καὶ ἡμεῖς τὴν δύναμιν τῶν γραφέντων. ὑπέμνησεν αὐτὸν ἡ ἁγία σύνοδος δεύτερον ἤδη τοῦτο, ὥστε ἀπαντῆσαι αὐτόν, καὶ ἐφ' οἷς κατῃτιάθη παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου τοῦ ἐπισκόπου, συστῆναι, καὶ ἀπολογήσασθαι ἐγκαλούμενον. τότε εἰσελθόντες ἐμήνυσαν, καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς ὁ προειρημένος εὐ- D λαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· εἰσελθόντες, ἐπεδώκαμεν τὸν ἀποσταλέντα χάρτην· ἐποίησεν ἀναγνωσθῆναι ἐφ' ἡμῶν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν λέγει· ὅτι ἐγὼ ὅρον ἐθέμην, ὥστε τοῦ μοναστηρίου μὴ ἐξελθεῖν, εἰ μὴ θανατικῆς ἀνάγκης. συνορᾷ δὲ καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι καὶ γέρων εἰμί, καὶ σαθρός. εἴπομεν ἡμεῖς· ὅτι καταξίωσον ἐλθεῖν· καὶ ἐφ' οἷς ᾐτιάθης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τῆς ἁγίας E συνόδου, καὶ εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἐξέρχομαι τοῦ μοναστηρίου μου, τὴν κρίσιν ταύτην ἐσχηκέναι με. εἰ δὲ βούλεται ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἡ ἁγία σύνοδος πρᾶξαί τι, ὃ δοκεῖ αὐτοῖς πράξουσιν. ἓν δὲ παρακαλῶ, μὴ σκυλῆναί τινας εἰς ἄλλην ἀγωγήν· κέκριται γάρ μοι μὴ ἐξελθεῖν· ἵνα οὖν μὴ μέλλωσι καὶ πάλιν πέμπειν, ὃ θέλουσι καὶ πρὸ τοῦ καλέσαι με τὸ τρίτον, πράξωσιν. ἐμοὶ γὰρ ὡς κεκληκότες εἰσί. παρεκάλεσε δὲ ἡμᾶς εἰπεῖν τῇ F ἁγιωσύνῃ τοῦ κυρίου ταῦτα. ἠνάγκαζε δὲ ἡμᾶς καὶ χάρτην τινὰ γεγραμμένον ἐπικομίσασθαι, καὶ οὐχ εἱλόμεθα καταδέξασθαι, εἰπόντες· ὅτι εἴ τι βούλει, παραγενόμενος δίδαξον. εἶτα ἡμῶν ταῦτα πρὸς αὐτὸν λεγόντων, ἠνέχθη ὁ χάρτης, καὶ ἠθέλησε ποιῆσαι ἡμῖν ὑπαναγνωσθῆναι, καὶ οὐδὲ οὕτως κατεδεξάμεθα ἀκοῦσαι· ἀλλὰ λαβών, ὑπέγραψεν αὐτῷ καὶ ἡμεῖς συνταξάμενοι ἐξήλθομεν, εἰπόντος αὐτοῦ, ὅτι ἀποστέλλω τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὸν χάρτην τοῦτον μετὰ καὶ τῆς ἐμῆς ὑπογραφῆς.

ὁ ἁγιώτατος

A ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος, τίνα ἐπήκουσε παραγενόμενος πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμᾳ. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος εἶπε· παραγενόμενος ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμᾳ, ἔνθα ἐστὶ τὸ μοναστήριον Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, ταῦτα ἐπήκουσα λέγοντος αὐτοῦ· ὅτι εἰ μήτι με θάνατος ἐκβάλῃ ἐκ τοῦ μοναστηρίου, B ἐπεὶ κέκριταί μοι, καὶ ἀδύνατόν με ἐξελθεῖν. καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα, ὅσα ἐλέχθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Εὐτυχοῦς, κατέθετο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας, ἅπερ κἀγὼ ἐπήκουσα. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· σκῆψίς ἐστιν ἀεὶ, καὶ πρόφασις τῶν ὑπευθύνων, ὥστε ταῖς ὑπερθέσεσιν ἐμποιεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς ἐναγομένοις ἐστὶ τὸ παραιτεῖσθαι, ἢ τόπῳ ἑαυτοὺς περιγράφειν. ἀλλὰ παρακαλῶ, ἡ δυναστεία τῶν ἁγίων κανόνων C καὶ νῦν ἐπαγρυπνήσῃ ἐπὶ τῷ κατηγορηθέντι· καὶ κελεύσατε αὐτὸν καὶ ἄκοντα ἐνταῦθα ἐλθεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπακούσασα ἡ ἁγία σύνοδος τῶν δηλωθέντων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, διὰ τῶν ἀπεσταλμένων εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, τὸ παριστάμενον ἀποφηνάσθω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· εὔλογόν ἐστι καὶ τρίτον ὑπομνησθῆναι παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης, καὶ μεγάλης συνόδου, τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ὥστε ἀπαντῆσαι ἐν D τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ· ὡς εἴ γε τοῦτο μὴ ποιήσῃ, μέμψεται ἑαυτῷ. ὁ ἁγιώτατος, ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μέμνων ὁ σκευοφύλαξ, καὶ Ἐπιφάνιος, καὶ Γερμανὸς ὁ διάκονος, παραγενόμενοι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, τὸ τρίτον τῆς κλήσεως γράμμα, τὸ διαπεμφθὲν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, διακομίσωσι πρὸς αὐτὸν, ὥστε αὐτὸν παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις. καὶ εἶχε τὸ E παραναγνωστικὸν τὸ ἀποσταλὲν δι' αὐτῶν οὕτως.

A Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicat & reuerendissimus presbyter Theophilus, quæ pergens ad reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem pariter cum religiosissimo presbytero Mama, audiuit. Theophilus reuerendissimus presbyter dixit: Perueniens pariter cum Mama presbytero ad monasterium Eutychis presbyteri & Archimandritæ, hæc eum audiui dicentem: Nisi forte mors eiiciat me de hoc monasterio, quia definitum B mihi est, & impossibile mihi est egredi. Et alia omnia, quæ dicta sunt à reuerendissimo presbytero Eutyche, exposuit religiosissimus presbyter Mamas, quæ & ego audiui. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: * Excogitatio est semper & * occasio obnoxiis, vt dilationibus vtantur. Nec enim in arbitrio eorum qui accusantur, est recusare, aut loco seipsos circumscribere. Sed peto & nunc regularum sanctarum inuigilare potentiam aduersus ac- C cusatum, & iubere eum etiam inuitum huc aduenire. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Audiens sancta Synodus, quæ mandata sunt ab Eutyche reuerendissimo presbytero & archimandrita, per reuerendissimos presbyteros, qui ad eum directi fuerant, quod placet declaret. Sancta Synodus dixit: Rationis est, & tertio à sancta & magna hac Synodo reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem commoneri, vt ad hanc D sanctam Synodum occurrat. Quod si hoc minime fecerit, se ipsum culpabit. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Religiosissimi presbyteri, Memnon sacrorum vasorum custos, & Epiphanius, & Germanus diaconus, euntes ad reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, tertiæ vocationis scripta, à sancta Synodo ei directa, insinuent: quatenus veniens satisfaciat super his quæ ei irrogantur. Continebat vero directa * E à sancta Synodo vocationis chartula, sic.

* Vel. prætenta

* per ipsam citatio

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙνουπόλει συνόδου πρὸς Εὐτυχῆ πρεσβύτερον.

Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν ἐνδημοῦσα ἐν τῇ φιλοχρίστῳ, καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ. F

Οὐκ ἀγνοεῖς τὰ τοῖς θείοις κανόσι διηγορευμένα κατὰ τῶν ἀπειθούντων, καὶ μὴ ἀνεχομένων ἀπαντῆσαι εἰς ἀπολογίαν, ὅταν καὶ τρίτη κλῆσις πρὸς αὐτοὺς γένηται. ἵνα τοίνυν μὴ σαυτὸν περιπείρῃς τοῖς ὑπ' αὐτῶν εὐσεβῶς διηγορευμένοις, νῦν γοῦν τὸ τρίτον παρ' ἡμῶν καλούμενος διὰ τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων,

EPISTOLA CONSTANTInopol. Synodi ad Eutychem Presbyterum.

Pag. 83.

Sancta & magna Synodus per Dei gratiam degens in Christianissima & regia Constantinopoli noua Roma, Eutycheti reuerendissimo presbytero & Archimandritæ.

Arbitramur te non ignorare quæ à sanctis regulis definita sunt aduersus minime obedientes, & nolentes ad satisfaciendum occurrere, cum & tertia ad eos facta vocatio fuerit. Ne ergo te ipsum his quæ pie ab his statuta sunt, cõfigas, vel nũc etiam tertio à nobis vocatus per reuerendiss. presbyteros, id est,

Memnonem custodem sacrorum vasorum, & Epiphanium, & reuerendum Germanum diaconum, [in sanctum Concilium,] acquiesce præsens esse,* in subsequenti die mature, hoc est, quarta feria, die decima septima mensis Nouembris.

perendie mat.

ACTIO IV. CONSTANTINOPOLITANÆ Synodi, [lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.]

ET sequenti die [tertia feria,] quæ est sextadecima mensis Nouembris, præsidente sanctissimo Archiepiscopo * sanctæ Synodo, & disputante de diuinis dogmatibus eodem ipso sanctissimo Archiepiscopo, Asclepiades diaconus & notarius nunciauit, dicens: Quidam monachi à presbytero & Archimandrita Eutyche directi, & Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita, foris sunt, & postulant ingredi. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Ingrediantur. Et cum ingressi fuissent Abrahamius, reuerendissimus presbyter & Archimandrita, & Eleusinius & Constantinus & Constantius diaconi monasterii reuerendissimi presbyteri & Archimandritæ Eutychis, sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quid est fatigata ad nos reuerentia vestra? Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Directi sumus. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quis vos direxit? Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Archimandrita. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quis Archimandrita? Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Eutyches. Sanctiss. Archiepiscopus dixit: Quid maxime? Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Direxit nos ægrotans. Per * orationes enim tuas tota nocte dormire non potuit, gemens; nec ego quidem dormiui, eo gemente; à vespere enim propter hoc me vocauit: dixit autem mihi vt aliqua dicerem Domino. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Et intermittimus, non * imminemus. Dei enim est dare sanitatem, nostrum autem expectare sospitatem ipsius. Neque enim in abscissionem inspicimus, sed ad incrementum. Nec enim delectatur Deus in perditione viuorum: nec sumus filii inhumanitatis, sed clementiæ Dei. Si enim propter nos, qui diues erat, pauper factus est, & nos excelsam eius paupertatem sequi debemus. Ad misericordiæ enim opera à Deo facti sumus. Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Mihi, per vestigia tua, & alia aliqua mandauit, quasi si interrogatus fuero, dico. Sanctiss. Archiepisc. dixit: Quomodo (rogo te) est possibile, altero accusato, pro eo alterum dicere?

a sancta synodo.

benedictiones

vrgemus.

Sap.1.c.13.

2.Cor.8.b.9.

A Μέμνονος τοῦ σκευοφύλακος, καὶ Ἐπιφανίου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Γερμανοῦ, θέλησον παραγενέσθαι εἰς τὴν ἐπιοῦσαν μέχρι ἕωθεν, τουτέστι τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ, τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ νοεμβρίου μηνός.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝτινουπόλει.

B ΚΑὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἥ τις ἐστὶν ἑκκαιδεκάτη τοῦ νοεμβρίου μηνὸς, ἡμέρᾳ τρίτῃ, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ διαλεγομένου περὶ θείων δογμάτων τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, Ασκληπιάδης διάκονος, καὶ νοτάριος ἐμήνυσε λέγων· μονάζοντές τινες ἀπὸ τῶν τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ Αβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔξω εἰσί, καὶ παρακαλοῦσιν εἰσελθεῖν. C ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ εἰσελθόντος Αβραάμιου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, καὶ Ελευσινίου, καὶ Κωνσταντίνου, καὶ Κωνσταντίου, τῶν διακόνων τῆς μονῆς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί ἐσκύλη πρὸς ἡμᾶς ἡ εὐλάβεια ὑμῶν; Αβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ἀπεD σταλημεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς ὑμᾶς ἀπέστειλεν. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Αβραάμιος εἶπεν· ὁ ἀρχιμανδρίτης. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποῖος ἀρχιμανδρίτης; Αβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· Εὐτυχής. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε. τί μάλιστα; Αβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· E ἀπέστειλεν ἡμᾶς ἀρρωστῶν, μὰ τὰς εὐχάς σου, ὅλην τὴν νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη, μύζων· οὔτε δὲ ἐγὼ ἐκοιμήθην μύζοντος αὐτοῦ· μετεστείλατο γάρ με ἀφ' ἑσπέρας διὰ τοῦτο· εἶπε δέ μοι καὶ ἵνα εἰπεῖν τῷ κυρίῳ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· καὶ ἐνδίδαμεν, οὐκ ἐπιτιθέμεθα· Θεοῦ γάρ ἐστι τὸ δοῦναι ὑγείαν, ἡμῶν δὲ τὸ περιμεῖναι τὴν ῥῶσιν αὐτοῦ· οὐ γὰρ εἰς τομὴν ὁρῶμεν, ἀλλ' εἰς αὔξησιν· οὔτε γὰρ τέρπεται Θεὸς F ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν ζώντων, οὔτε ἐσμὲν ἀπανθρωπίας τέκνα, ἀλλὰ φιλανθρωπίας Θεοῦ· εἰ γὰρ δι' ἡμᾶς ὁ πλούσιος ἐπτώχευσε, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν τῇ ὑψηλῇ αὐτοῦ πτωχείᾳ ἕπεσθαι· εἰς γὰρ φιλανθρωπίας ἔργα ὑπὸ Θεοῦ κατεσκευάσθημεν. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Αβραάμιος εἶπεν· ἐμοί, τῶν ποδῶν σου, καὶ ἐνετείλατο ἄλλα τινά, ἃ, ἐὰν ἐρωτηθῶ, λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε, πῶς δυνατὸν, παρακαλῶ σε, ἄλλου κατηγορουμένου, ἄλλον εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ;

A ἀλλὰ μᾶλλον ἐνδεδώκαμεν, οὐκ ἐπιτιθέμεθα· κἂν ἔλθῃ ἐνταῦθα, πρὸς πατέρας ἔρχεται, καὶ πρὸς ἀδελφούς, πρὸς οὐκ ἀγνοοῦντας αὐτόν, προσέτι καὶ νῦν ἐπιμένοντας τῇ φιλίᾳ· πολλοὶ ἤκουσαν, καὶ ἐσκανδαλίσθησαν· ὁ γὰρ κατήγορος αὐτοῦ ἐνίσταται, καὶ ὀφείλει ἀπολογήσασθαι. εἰ γάρ ποτε, Νεστορίου ἐναντιουμένου τῇ ἀληθείᾳ, ὑπὲρ ἀληθείας εἰσῆλθε, πόσῳ μᾶλλον ὀφείλει νῦν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰσελθεῖν; ἄνθρωποί ἐσμεν, καὶ πολλοὶ τῶν μεγάλων ἐσκανδαλίσθησαν, καὶ ἐσφάλησαν B ὑπὸ ἀνοίας, καὶ ὑπὸ ἀπειρίας, νομίζοντες ὀρθὰ φρονεῖν. αἰσχύνην οὐ φέρει μεταμέλεια, ἀλλὰ τὸ ἐπιμένειν τῇ ἁμαρτίᾳ, ὄνειδος· ὥσπερ γὰρ σκώληξ ἀναλίσκει τὸ ξύλον, ἐξ οὗπερ ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ ἁμαρτία μένουσα ἐν τῷ ποιοῦντι αὐτήν. ἀλλὰ ἐλθέτω ἐνταῦθα, καὶ ὁμολογοῦντος αὐτοῦ τὸ πταῖσμα, καὶ ἀναθεματίζοντος, δίδομεν ὑπὲρ τῶν παρελθόντων συγγνώμην. καὶ ὑπὲρ τῶν μελλόντων ἡμᾶς * ἀσφαλίζεται, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὅτι τὰ ὁμοίως φρονεῖ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, C καὶ παρὰ ταύτας τοῦ λοιποῦ οὔτε διδάσκει τινάς, οὐδέ τισι διαλέγεσθαι. οὕτω χρή, παρακαλῶ σε· καὶ γὰρ πρὸ τοῦ εἰδέναι σε αὐτόν, οἶδα αὐτόν· καὶ πρὸ τοῦ σε γνῶναι ἐκεῖνον, οἶδεν ἐμέ. Ἀβραάμιος ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· οὕτως ἔχει, τῶν ποδῶν σου. καὶ μετὰ τὸ ἀναστῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἴδατε τὸν ζῆλον τοῦ κατηγοροῦντος; ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ ψυχρὸν αὐτῷ φαίνεται διὰ τὸν ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας· καὶ Θεὸς οἶδε, D καὶ παρῄνεσα, καὶ παρεκάλεσα, ὅτι μή, παρακαλῶ σε, ἔνδος. ὡς δὲ * ἐπετέθη, τί εἶχον ποιῆσαι; * ἆρα ἐγὼ βούλομαι τὸν σκορπισμὸν ὑμῶν; μὴ γένοιτο· οὐχὶ μᾶλλον καὶ συναγαγεῖν ὑμᾶς; ἐχθρῶν ἐστι τὸ σκορπίζειν, πατέρων δὲ τὸ συγκροτεῖν.

* ἀσφαλίζεται. * ἐπείχθη. * ἆρα L.

Sed magis intermittimus, & non imminemus. Adueniat huc; ad patres veniet & ad fratres, non ad ignorantes eum, immo hactenus in amicitia permanentes. Multi audierunt, & scandalizati sunt. Nam accusator eius instat, & debet satisfacere. Si enim tunc Nestorio aduersante veritate, pro veritate iste ingressus est; quanto magis nunc debet pro veritate & pro semetipso ingredi? Homines sumus: multi & magni scandalizati sunt, & per imprudentiam & imperitiam decepti sunt, putantes se recta sapere. Pœnitentia non affert confusionem: sed permanere in peccato, opprobrium est. Sicut enim vermis consumit lignum ex quo nascitur, ita & peccatum permanens in faciente illud. Sed magis adueniat; & confitenti ei delictum, & anathematizanti, dabimus pro præcedentibus veniam, & de futuris nos & sanctam Synodum muniat, quod similia expositionibus sanctorum Patrum sapiat, & præter has postmodum neque doceat aliquos, neque in aliquorum præsentia disputet. Sic oportet, obsecro te. Nam & antequam tu eum scires, scio eum, & antequam ille te cognosceret, me cognouit. Abrahamius reuerendissimus presbyter & Archimandrita dixit: Ita habet, per vestigia vestra. Et postquam surrexerunt, Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Cognoscetis zelum accusatoris? quoniam & ipse ignis frigidus illi videtur propter pietatis zelum. Et Deus scit. Et monui & rogaui, dicens: Noli obsecro: intermitte. Cum autem immineret, quid eram facturus? Numquid ego dispersionem vestram volo? absit; & non magis congregari vos? Inimicorum est dispergere, patrum autem colligere. Pag. 84.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

E Τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἥ ἐστιν ἑπτακαιδεκάτη τοῦ νοεμβρίου μηνός, αὖθις συνεδρευούσης τῆς ἁγίας συνόδου ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀποσταλέντες τῇ χθὲς ἡμέρᾳ, ἥ τις ἐστὶν ἑκκαιδεκάτη τοῦ νοεμβρίου μηνός, οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μέμνων σκευοφύλαξ, καὶ Ἐπιφάνιος, καὶ Γερμανός, ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, F πάρεισιν ἀπαγγεῖλαι βουλόμενοι, ἅπερ παρὰ τοῦ μνημονευθέντος ἀκηκόασι, διακονησάμενοι τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ἐν προτέρᾳ τάξει Μέμνων ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ποίας τετύχηκεν ἀποκρίσεως παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἐφ' οἷς ἀπεστάλη παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος,

ACTIO V. CONSTANTINOPOL. Concilij, [lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.]

Sequenti die, id est, septimadecima mensis Nouembris, rursus congregata sancta Synodo in secretario episcopii, Aëtius diaconus & notarius dixit: Qui directi sunt hesterno die, qui erat sextusdecimus dies mensis Nouembris, religiosissimi presbyteri Memnon sacrorum vasorum custos, & Epiphanius, & Germanus diaconus, in tertiam vocationem ad reuerendissimũ Eutychem presbyterum & Archimandritam, adsunt, volentes intimare quæ à memorato viro audierunt, ministrantes litteris vestræ sanctitatis. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Priore loco dicat Memnon reuerendiss. presbyter, quale responsum recipit ab Eutyche presbytero & Archimandrita super his, pro quib. directus est à sancta Synodo. Memnon presb.

A & sacrorum vasorum custos dixit: Secundum iussionem vestræ sanctitatis & vestræ sanctæ congregationis, peruenientes vsque ad reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem, reddidimus ei scripta, quæ à vestra sancta Synodo transmissa sunt ei. Accipiens autem & perlegens, dixit nobis: Quia direxi reuerendum presbyterum & Archimandritam Abrahamium ad sanctissimum & beatissimum
B Archiepiscopum nostrum, necnon & sanctum Concilium, quatenus ex persona mea consentiat omnibus quæ dicta sunt à sanctis Patribus in Nicæa, vel in Epheso congregatis, & omnibus quæ à beato Cyrillo. Et adhuc eo dicente, Eusebius reuerendissimus episcopus dixit: Nunc venit consentire? Ego non de futuris eum, sed de præteritis accusaui. Numquid modo, si ei quidam ediderunt aliquam expositionem, dicentes, Propter necessita-
C tem consenti* & subscribe, propterea ego iam victus sum? Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Nullus neque tibi concedet recedere ab accusatione, neque illi, vt non satisfaciat de præteritis. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Postulo hanc vocem mihi non præiudicare. Ego enim fidelissimos testes habeo, sub quorum præsentia peruersa docebat, & admonebat, & * contentionem expertus est, non semel, non bis, sed & sæpius admoni-
D tus à me, vt recta saperet, nec ita acquieuit. Nam si dicas his qui in carcere sunt, E: hodie non latrocinemini; & omnes promittunt. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Nullum preiudicium generatur tuæ sanctitati in accusatione à te proposita, etsi millies spoponderit subscribere expositionibus sanctorum Patrum. Sicut enim sæpius iam à nobis dictum est, oportet eum prius conuictum esse, in quibus accusatus est, & satisfacere. Et cum adhuc hæc dicerentur, adiecit re-
E uerendissimus presbyter & vasorum custos Memnon: Dicebat vero, Eo quod in infirmitate constitutus sum, hac de causa direxit presbyterum & Archimandritam Abrahamium. Cum vero * feruentius ei imminerem, quia debes peruenire & præsentare te in sancta Synodo, & satisfacere his, quibus impeteris, hoc ait, Quia expecto* Papam Abrahamium; forte exorabit Dominum, & sanctam Synodum. Di-
F co ei: Quid ergo? Nos manemus hic, donec veniat? Respondit: Peto supplicari domino Archiepiscopo & sanctæ Synodo, quatenus inducias mihi tribuat præsentis septimanæ, & secunda feria volente Deo, ingredior, & satisfacio & Domino & sanctæ Synodo. Flauianus reuerendissimus Archiepiscopus dixit: Dicat & reuerendus presbyter Epiphanius, quid audierit à reuerendo presbytero & Archimandrita Eutyche. Religiosissimus presbyter Epiphanius dixit:

vel [margin, beside "consenti*"]

contradictionis tentamis, [margin, beside "* contentionem"]

et [margin]

Pag. 85.

sæpius instari, [margin, beside "* feruentius"]

presbyterum Abr. [margin, beside "expecto*"]

A καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, ἀναβάντες πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ἐπιδεδώκαμεν αὐτῷ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου γράμμα ἀπεσταλμένον αὐτῷ· λαβὼν δὲ, καὶ ἀναγνοὺς, εἶπεν ἡμῖν, ὅτι ἀπέστειλα τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Ἀβραάμιον πρὸς τὸν ἁγιώτατον, καὶ ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον
B ἡμῶν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὥστε [illegible]εσθαι αὐτὸν εἰς πρόσωπον ἐμὸν πᾶσι τοῖς ἐκφωνηθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τοῖς κατὰ τὸν μακάριον Κύριλλον πᾶσι. καὶ ἔτι τούτου λέγοντος, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· νῦν ἦλθε συνθέσθαι; ἐγὼ οὐ περὶ τῶν μελλόντων κατηγόρησα, ἀλλὰ περὶ τῶν φθασάντων· μὴ γὰρ ἄρτι, ἐὰν ἐκδεδώκασιν
C αὐτῷ τινὲς ἔκθεσιν, καὶ εἶπον, ὅτι διὰ τὴν ἀνάγκην σύνθου, ἢ ὑπόγραψον, ἤδη ἡττήθην ἐγώ; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐδεὶς οὐδέ σοι συγχωρεῖ ἐκστῆναι τῆς κατηγορίας, οὔτε ἐκείνῳ τὸ μὴ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἀξιῶ ταύτην τὴν φωνὴν ἐμοὶ μὴ προκρῖναι· ἐγὼ γὰρ ἀξιοπίστους μάρτυρας ἔχω, ἐφ' ὧν τὰ διεστραμμένα ἐδίδασκε, καὶ κατήχει, καὶ ἀντιλογίας ἐπειράθη, οὐχ ἅπαξ, οὐ δὶς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ὑπο-
D μνησθεὶς παρ' ἐμοῦ, ὥστε τὰ ὀρθὰ φρονεῖν· οὐδὲ οὕτως ἠνέσχετο· ἐπεὶ, εἰπὲ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ, ἀπὸ τῆς σήμερον μὴ λῃστεύετε, καὶ πάντες ἐπαγγέλλονται. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐδὲν πρόκριμα οἴσει τῇ σῇ θεοσεβείᾳ εἰς τὴν παρὰ σοῦ τεθεῖσαν κατηγορίαν, κἂν μυριάκις ὑπισχνῆται καθυπογράφειν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων· καθὼς γὰρ καὶ ἤδη εἴρηται πολλάκις ἡμῖν, δεῖ αὐτὸν πρότερον ἐλεγχθῆναι ἐφ' οἷς κατηγορήθη, καὶ ἀπολογήσασθαι, καὶ ἔτι τούτων λεγομένων,
E προσέθηκεν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων· ἔλεγε δέ· ὅτι διὰ τὸ ἐν ἀρρωστίᾳ με ἐξετάζεσθαι, τούτου ἕνεκεν ἀπέστειλα, τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον Ἀβραάμιον· ὡς δὲ πολὺς ἐγινόμην, ὅτι ὀφείλεις παραγενέσθαι, καὶ ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις σοι, ἔφη τοῦτο· ὅτι περιμένω τὸν * πάππαν Ἀβραάμιον, ἴσως * πάππαν
δυσωπήσει τὸν κύριον, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον· λέγω αὐτῷ·
F ἡμεῖς μέλλομεν μένειν ἐν τῷ ἕως οὗ ἔρχεται; λέγει· παρακαλῶ δυσωπηθῆναι τὸν κύριον τὸν ἀρχιεπίσκοπον, καὶ τὴν σύνοδον, ὥστε ἐν τῆς ἑβδομάδος ταύτης διωρίαν μοι δοθῆναι· καὶ τῇ δευτέρᾳ, ἐὰν ᾖ θέλημα Θεοῦ, εἰσέρχομαι, καὶ ἀπολογοῦμαι τῷ κυρίῳ, καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἐπιφάνιος, τί ἀκήκοε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἐπιφάνιος εἶπε·

κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης παραγενόμενοι ἐγώ τε, καὶ ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος, καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Γερμανῷ, ἀποδεδώκαμεν τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, τὸ γραφὲν αὐτῷ ὑπομνηστικὸν παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου· καὶ ἀναγνοὺς τοῦτο, ἐκεῖνα εἶπεν, ἅπερ κατέθετο ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Μέμνων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Γερμανὸς, ἅπερ ἀκήκοεν. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Γερμανὸς εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, παρεγενόμεθα πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερόν τε, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχέα, καὶ ταῦτα αὐτὸς εἶπεν ἡμῖν, ἅπερ οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι κατέθεντο. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἠξίωσα καὶ πρώην τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην διὰ τὴν ἐπισύστασιν τὴν παρ᾽ αὐτοῦ μελετωμένην, ὅτι τὴν ταραχὴν ἐμβάλλει καὶ τοῖς μοναστηρίοις, ὥστε ἀποσταλῆναι εἰς τὰ ἀσκητήρια ἐπὶ τῷ γνωσθῆναι· ὅτι πάντας * ἀνέσοβησεν, ὡς ὀφείλοντας τόμῳ τινὶ παρ᾽ αὐτοῦ ἢ συνταχθέντι, ἢ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως εἰς αὐτὸν ἐλθόντι, ὑπογράψαι. περὶ τούτου ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη ἐκέλευσε φανερούς τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν διαβῆναι εἰς τὰ ἀσκητήρια. κελεύσατε καὶ τούτους παρεῖναι, καὶ καταθέσθαι ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων, ἅπερ παρὰ τῶν μοναχῶν ἀκηκόασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, τίνες εἰσὶν ἀπεσταλμένοι εἰς τὰ ἐν τῇ πόλει μοναστήρια. οἱ νοτάριοι εἶπον. οἱ εὐλαβέστατοι, Πέτρος ὁ πρεσβύτερος, καὶ Πατρίκιος ὁ διάκονος· καὶ πάρεισιν ἐνταῦθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε. λεγέτωσαν τί ἀκηκόασι παρ᾽ ἑκάστου τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Πέτρος εἶπε. κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, φθάσαντες ἕως τοῦ μοναστηρίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Μαρτίνου, ἐπηρωτήσαμεν, εἴ τι τόμον τινὰ πεμφθέντα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἐδέξατο· καὶ ἀπεκρίνατο· ἀπεστάλθαι μὲν πρὸς αὐτὸν τῇ παρασκευῇ τῇ παρελθούσῃ, ἥ τις ἐστὶ δωδεκάτη τοῦ νοεμβρίου μηνὸς, διὰ Κωνσταντίνου διακόνου τινὸς ἀξιοῦν ὑπογράψαι καὶ οὐκ ἠνεσχόμην, εἰπών, μὴ εἶναι ἐμὸν τὸ ὑπογράφειν, ἐπισκόπων δὲ μόνων· καὶ ἀξιῶν ἔλεγεν. ὅτι εἰ μὴ νῦν συμπνεύσετέ μοι, καὶ ταπεινώσῃ με ὁ ἐπίσκοπος, τελευταῖον καὶ ὑμῖν ἐπιθήσεται. ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, ἤλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Φαῦστον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί δὲ περιέχειν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος τὸν τόμον ἔλεγεν, ᾧ καθυπογράψαι οὐχ εἵλετο· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Πέτρος εἶπεν.

* αἰσιόμενος. [illegible]

A Secundum iussionem vestræ sanctitatis peruenimus ego & reuerendus presbyter & custos sacrorum vasorum Memnon, pariter cum reuerendo Germano diacono, & reddidimus reuerendo presbytero & Archimandritæ Eutychi commonitorium scriptum à vestra sancta Synodo: & perlegens ipsum illa dixit, quæ reuerendus presbyter Memnon prosequutus est. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: B Dicat & religiosissimus Germanus diaconus quæ audierit. Religiosissimus diaconus Germanus dixit: Secundum iussionem vestræ sanctitatis & sancti Concilii peruenimus ad reuerendum presbyterum & Archimandritam Eutychem: & hæc eadem nobis dixit, quæ & reuerendi presbyteri prosequuti sunt. Eusebius Dei amantissimus Episcopus dixit: Iam pridem postulaui vestram sanctitatem pro seditione ab eo meditata, C quoniam conturbationes immittit etiam monasteriis, quatenus dirigantur ad monasteria ad cognoscendum: quia omnes * commonet, debere eos alicui chartulæ ab ipso conscriptæ, aut (nescio quomodo) ad eum perductæ subscribere. Pro quo vestra sanctitas præcepit certos reuerendos clericos pergere ad monasteria. Iubere ergo eos adesse, & sub fide monimentorum ea quæ à monachis audierint, * profiteri. Sanctissimus D Archiepiscopus dixit: Dicant notarii, quinam sunt directi ad monasteria ciuitatis. Notarii dixerunt: Religiosissimi Petrus presbyter & Patricius diaconus, & hic præsentes sunt. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant quid audierint ab vnoquoque reuerendissimorum Archimandritarum. Reuerendus Petrus presbyter dixit: Secundum iussionem vestræ sanctitatis & sanctæ Synodi, peruenientes ad monasterium E reuerendissimi presbyteri & Archimandritæ Martini, requisiuimus, si aliquam chartulam directam à reuerendo presbytero & Archimandrita Eutyche susceperit. Qui respondit, directam ad se quidem fuisse præterita sexta feria, quæ est duodecima mensis Nouembris, per quemdam Constantinum diaconum, petens vt subscriberem, & non acquieui, dicens: Non est meum subscribere, sed episcoporum tantum est. Et po- F stulans dicebat: Si nunc mihi conspirare nolueritis, & humiliauerit me episcopus, post modum & * vobis impositus est. Exinde egressi, venimus ad reuerendum presbyterum & Archimandritam Faustum. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quid autem continere reuerendus presbyter & Archimandritæ Martinus dicebat tomum, * quem subscribere noluit? Petrus presbyter dixit:

commonet, quod debeant omnes volumini ab ipso, aut conscripto, aut [illegible]

deponerent

[illegible]

ad

Vt dicebat, quæ in Epheso acta sunt. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Legerat & cognouerat; an tantummodo audiens, hæc illi respondit? Petrus reuerendus presbyter dixit: Non legerat quidem, dicebat vero, quia ista sunt beati Cyrilli, & episcoporum qui in Epheso conuenerant. Subscriptus vero erat & tomus, & occultabat subscriptionem. Similia vero & reuerendus presbyter & Archimandrita Faustus dicebat, directum ad se
Pag. 86. tomum per Constantinum & Eleusinium; quasi deberet à se subscribi; & exigebat virtutem & sententiam chartulæ; & dicebat illi: Trecentorum decem & octo est expositio, & in Epheso congregatorum beatissimorum episcoporum. Et respondi * eis. Numquid exemplaria eorum saluantur apud nos? & date nobis ad inspiciendum, ne forte aliquod additamentum habeat. Et non acquieuerunt, sed recesserunt. Nos vero & Ecclesiæ filii sumus, & vnum patrem post Deum habemus Archiepiscopum. Et domnus Iob dixit: Tomum quidem non direxit ad nos; * dicebant vero, quia in his diebus tomum ad te directurus est Archiepiscopus, vt subscribas, & ne persuadearis ab eo. Perreximus vero & ad Emmanuelem: & dixit, ad se non directum. Similiter ad Abrahamium: & ipse dicebat, neque tomum, neque nuntium ad se fuisse directum. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicat & Patricius reuerendus diaconus, quid à reuerendis presbyteris & Archimandritis audierit. Patricius reuerendus diaconus dixit: Directus à vestra sanctitate, & à vestra sancta Synodo, vnà cum reuerendo presbytero Petro, audiui illa, quæ & memoratus reuerendus presbyter * professus est. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Peruidet vestra sanctitas, quæ ab Eutyche Archimandrita commissa sunt, & quia aliena à Fide sapit. Talia enim & reuerendus presbyter & defensor Ioannes * professus est, & cum eo directus Andreas reuerendus diaconus, & Athanasius reuerendus diaconus reuerendissimi Basilii episcopi; qualia & nunc responsa reuerendissimi Archimandritæ per directos ad se religiosissimos clericos * innotuerunt vestræ sanctitati. Qualis ergo adhuc ei satisfactionis locus relinquitur? Pro quo peto, quæ præcipiunt sanctæ regulæ ad præsens in eum iam exerceri. Qui enim conturbationis immittit, & aliena à Fide sapit, qua sorte dignus est inter Dei sacerdotes & Archimandritas connumerari? Perspicitis vero, quia & de periurio arguitur. Qui enim dixit, quia definitum est mihi non egredi, & sepulchrum mihi est monasterium, ipse promittit venire, ad dilationem respiciens, & alia aliqua machinans, quatenus fugiat comprobationes, & non sustineat pœnam. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit:

Dic, inquit: Exemplaria eorum s. p. nos. &

sed nuntium, quia in his

deposuit.

deposuit.

scriptionem, scriptionem

A ὡς ἔλεγε, τὰ ἐν Ἐφέσῳ γενόμενα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνοὺς, καὶ καταμαθὼν, ἢ ἀκηκοὼς μόνον, ταῦτα πρὸς ἐκεῖνον ἀπεκρίνατο· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· οὐκ ἀνέγνω μὲν, ἔλεγε δὲ, ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπισκόπων. ὑπογεγραμμένος δὲ καὶ ὁ τόμος, καὶ τὴν ὑπογραφὴν ὑπέκρυπτεν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Φαῦστος, ἔλεγεν· ἀπεστάλθαι πρὸς αὐτὸν τόμον διὰ Κωνσταντίνου, καὶ Ἐλευ-
B σινίου, ὡς ὀφείλειν αὐτὸν ὑπογράψαι· καὶ ἀπῄτει τὴν δύναμιν τοῦ τόμου· καὶ ἔλεγεν ἐκεῖνος· ὅτι τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐστὶν ἡ ἔκθεσις, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συλλεγέντων ἐπισκόπων· καὶ εἶπον αὐτοῖς· λέγει, ὅτι τὰ ἴσα ἐκείνων σώζεται παρ' ἡμῖν· καὶ δὸς ἡμῖν πρὸς ἐπίσκεψιν, μή ποτε τινὰ προσθήκην ἔχῃ. καὶ οὐ κατεδέξαντο, ἀλλ' ἀνεχώρησαν. ἡμεῖς δὲ καὶ τέκνα τῆς ἐκκλησίας ἐσμὲν, καὶ ἕνα πατέρα, μετὰ τὸν Θεὸν, τὸν ἀρχιεπίσκοπον * κύριος
C ἔχομεν. καὶ ὁ * κύριος Ἰὼβ λέγει· τόμον μὲν οὐκ ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς, φασὶν δὲ ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τόμον ἔχει σοι ἀποστεῖλαι ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὥστε ὑπογράψαι· καὶ μὴ πεισθῇς αὐτῷ. ἀπήλθομεν δὲ καὶ πρὸς Μανουήλιον, καὶ ἔφησε μὴ ἀπεστάλθαι πρὸς αὐτόν· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς Ἀβραάμιον· κἀκεῖνος ἔλεγε, μὴ πεπέμφθαι πρὸς αὐτὸν μήτε φάσιν, μήτε τόμον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ Πατρίκιος ὁ διά-
D κονος, τί ἀκήκοε παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιμανδριτῶν. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Πατρίκιος εἶπεν· ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος, καὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, μετὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Πέτρου· κἀκεῖνα ἤκουσα, ἅπερ κατέθετο ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος πρεσβύτερος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη τὰ πεπλημμελημένα Εὐτυχεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, καὶ ὅτι τὰ ἀλλότρια τῆς πίστεως ἐφρόνησε; ταῦτα γὰρ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης κατέθετο, καὶ ὁ σὺν
E αὐτῷ ἀπεσταλμένος εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος, ὁ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Βασιλείου· οἷα δὲ καὶ νῦν οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται διὰ τῶν ἀποσταλέντων πρὸς αὐτοὺς εὐλαβεστάτων κληρικῶν ἐγνώρισαν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. τίς οὖν ἔτι λείπεται ἐκείνῳ τόπος ἀπολογίας; διὸ ἀξιῶ τὰ δοκοῦντα τοῖς ἁγίοις κανόσιν, ἐντεῦθεν δὴ καὶ ἐπ' αὐτῷ γενέσθαι. ὁ γὰρ ταραχὰς ἐμβάλλων, καὶ ἀλλότρια φρονῶν
F τῆς πίστεως, πῶς οὐκ ἐν ἱερεῦσι Θεοῦ, ἢ ἐν ἀρχιμανδρίταις * δίκαιόν ἐστιν ἀριθμεῖσθαι; συνορᾶτε δὲ, ὅτι καὶ ἐπιορκῶν ἐλήλεγκται· ὁ γὰρ εἰπὼν, ὅτι κέκριταί μοι μὴ ἐξελθεῖν, καὶ τάφος μοί ἐστι τὸ μοναστήριον, οὗτος ἐπαγγέλλεται ἐλθεῖν, πρὸς ὑπέρθεσιν ὁρῶν, καὶ ἕτερά τινα τυρβάζων, ὥστε φυγεῖν τοὺς ἐλέγχους, καὶ μὴ ὑπομεῖναι τιμωρίαν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν·

ὅσιος, δὴ καὶ ἴσως

ἐξαρκεῖ μὲν πάντα τὰ καταπεθέντα κατὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, δεῖξαι ἡμῖν, ὅτι ἕτερα παρὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν φρονεῖ· καὶ τὴν ἐκκλησίαν διαταράξαι ἐσπούδασεν· ὥστε αὐτὸν ἐντεῦθεν ἤδη ὑποπεσεῖν τοῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίοις, καὶ ἀλλοτριωθῆναι καὶ τῆς προσκειμένης αὐτῷ ἀξίας ἱερατικῆς, καὶ τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου. ὑπὲρ δὲ πλείονος ἀκριβείας καὶ τὴν ἐξαιτηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ διορίαν παρέχομεν αὐτῷ. οὕτως γὰρ ἀπαντήσας κατὰ πρόσωπον ἐλεγχθήσεται. Εἰ δέ γε κατὰ τὴν ἰδίαν ἐπαγγελίαν μὴ ἀπαντήσοι ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς, τῇ προσιούσῃ δευτέρᾳ, τουτέστι τῇ εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νοεμβρίου, ἀπαλλοτριωθήσεται εἰς τὸ παντελὲς καὶ τῆς ἀξίας τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ξένος γενήσεται τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου.

Sufficiunt quidem vniuersa, quæ aduersus Eutychem presbyterum & Archimandritam deposita sunt, ad ostendendum nobis, quia aliena à recta fide sapit, & conturbare festinauit Ecclesiam; quatenus amodo iam vindictæ canonicæ subiaceret, & alienaretur & à sacerdotali, qua fungitur, dignitate, & à principatu monasterii. Propter pleniorem vero examinationem & postulatas ab eo præstamus inducias: sic enim occurrens, in faciem conuincetur. Si verò secundum propriam promissionem Eutyches presbyter & Archimandrita minime occurrerit proxima secunda feria, idest, vigesimo secundo die præsentis mensis Nouembris, priuabitur omnino & presbyterii dignitate, & alienabitur præesse monasterio.

ΠΡΑΞΙΣ ϛʹ. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ἡμέρᾳ σαββάτῳ· ἥτις ἐστὶν εἰκὰς τοῦ νοεμβρίου μηνὸς, συνεδρευούσης τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐφ' οἷς ἐγγράφως ἠτιασάμην Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, ἀναγκαίους μοι ὄντας εἰς τὴν κινουμένην παρ' ἐμοῦ κατ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν, κελεῦσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον παραγενέσθαι τῇ προσιούσῃ δευτέρᾳ, εἰς ἣν ἐκεῖνος ἐπηγγείλατο παραγίνεσθαι· εἰσὶ δὲ οἱ ἐπιζητούμενοι παρ' ἐμοῦ, Ναρσῆς ὁ πρεσβύτερος, καὶ Σύγκελλος αὐτοῦ, Μάξιμος ἀρχιμανδρίτης, ὁ φίλος αὐτοῦ, καὶ Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ αὐτοῦ Εὐτυχοῦς, Ἐλευσίνιος διάκονος τῆς αὐτῆς μονῆς· ἐφ' ᾧ τε παρόντων αὐτῶν γινομένης τῆς διαγνώσεως, τὸ ἀληθὲς καταφανὲς γενέσθαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ ἐπιζητηθέντες παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, κληθήτωσαν εἰς τὸ ἀπαντῆσαι τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· προεισηχθήτω παρά τινων, ὡς τῆς δευτέρας κλήσεως γενομένης παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, οἱ ἀποσταλέντες παρ' ὑμῶν εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μάμας, καὶ Θεόφιλος, ἐπήκουσάν τινα παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, ἅπερ ἐπὶ τῆς* πράξεως τῶν ὑπομνημάτων οὐ κατέθεντο· καὶ ταῦτα δὲ εἰ φανείη, ἀπόδειξίς ἐστιν ἐναργὴς τοῦ φρονήματος αὐτοῦ. ἀξιῶ τοίνυν κληθέντας Μάμαντα καὶ Θεόφιλον τοὺς πρεσβυτέρους, προκειμένων τῶν ἁγίων εὐαγγελίων, εἰπεῖν ἅπερ ἀκηκόασι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, εἰ οἱ προρρηθέντες εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι ἐνταῦθά εἰσιν. οἱ νοτάριοι εἶπον· ὁ μὲν εὐλαβέστατος Θεόφιλος ὁ πρεσβύτερος πάρεστιν·

ACTIO VI. CONSTANTINOP.

[*lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.*]

Die Sabbati, qui est vigesima dies mensis Nouembris, considente sancta & magna Synodo in secretario episcopii, Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: In quibus scripto accusaui Eutychem presbyterum & Archimandritam, supplico vestræ sanctitati necessarios mihi * propter motum à me aduersus eum negotium, præcipere in vestram venire sanctam Synodum die proxima secunda feria, in qua & ille se venire promisit: Sunt autem qui à me quæruntur, Narses presbyter & Syncellus eius, Maximus Archimandrita & amicus eius & Constantinus diaconus & apocrisarius eiusdem Eutychis, & Eleusinius diaconus eiusdem monasterii, vt eis præsentibus facta cognitione, veritas manifestetur. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Inquisiti à reuerendissimo Eusebio episcopo vocentur ad occurrendum præfinito die. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: A quibusdam comperi, quia secunda facta vocatione à sancta vestra Synodo, directi à vobis religiosissimi presbyteri Mamas & Theophilus aliqua ab Eutyche presbytero & Archimandrita audierint, quæ sub fide monimentorum non sunt professi. Et hæc si manifesta fuerint, comprobatio est certa quid sapiat. Peto igitur vocatos Mamam & Theophilum presbyteros, propositis sanctis Euangeliis, dicere quæ audierunt ab Eutyche presbytero & Archimandrita. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicant notarii, si supradicti reuerendissimi presbyteri in præsenti sunt. Notarii dixerunt: Adest quidem reuerendus Theophilus presbyter:

Pag. 87.

reuerendus vere Mamas presbyter abſens eſt. Flauianus ſanctiſſimus Archiepiſcopus dixit: Audiſti, quæ à Dei amantiſſimo epiſcopo Euſebio dicta ſunt? Propter quod timorem Dei præ oculis habens, omnia cum veritate profitere, quæ ab Eutyche presbytero dicente audiſti, cum ad vocandum eum à nobis & à ſancta Synodo directus es. Theophilus religioſiſſimus presbyter dixit: Secundum iuſſionem ſanctitatis veſtræ ego & religioſiſsimus presbyter Mamas peruenimus ad monaſterium B reuerendiſſimi presbyteri & Archimandritæ Eutychis, & porreximus ei à veſtra ſancta Synodo directum commonitorium euocationis eius: & cœpit velle diſputare nobiſcum. Reuerendo autem presbytero Mama dicente ei, quia non pro hoc venimus, vt vnà cum tua reuerentia diſputemus, ſed euocare te ad occurrendum in ſancta Synodo, cœpit idem reuerendiſſimus presbyter & Archimandrita, præſente Narſete presbytero, & Maximo Archimandrita, C & aliis quibuſdam monachis, dicere: In qua ſcriptura * iacent duæ naturæ? [habentur,] Deinde vero, quis ſanctorum Patrum expoſuit, Deum Verbum habere duas naturas? Ad hæc nobis reſpondentibus: Et tu oſtende nobis vbi continetur homoouſion, aut quę ſcriptura hoc dicit; reſpondit idem reuerendiſſimus presbyter Eutyches: Non continetur in ſcripturis, in expoſitione verò Patrum iacet. Ad hæc reuerendus presbyter Mamas reſpon- D dens, dixit: Eo modo, ſicut homoouſion in ſanctis ſcripturis non iacet, ſed à ſanctis Patribus expoſitum eſt, ita & de duabus naturis iidem ſancti Patres expoſuerunt: Dixi ad hæc & ego: Perfectus eſt Deus Verbum, an non? Dixit idem presbyter: Perfectus. Dixi: Si ergo Deus perfectus & homo perfectus, duo perfecta vnum perficiunt Filium, quid igitur prohibet nos dicere, ex duabus naturis vnum Filium? Et ad hæc reſpondit reuerendiſſimus presbyter & Archimandrita Eutyches: Abſit à me, E dicere ex duabus naturis eſſe Chriſtum, aut de natura loqui ſeu diſputare Dei mei. Si ergo me deponere volunt, aut ſi deſiderant facere aliquid aduerſum me, ſecundum permiſſum Dei faciant. Ego enim in Fide, quam accepi, in ipſa * ſteti, & conſummari deſidero. [ſto.] Hæc ſunt quæ ab eo audiui. Flauianus ſanctiſſimus Archiepiſcopus dixit: Dic nobis, qua de re talia de Fide à reuerendiſsimo Eutyche audiens, F hæc ipſa aduenien * prius tacueras? [pridem] Theophilus reuerendiſſimus presbyter dixit: Scit & veſtra beatitudo, quia non pro hac cauſa ſumus directi, ſed tantummodo vocare presbyterum Eutychem. Propter quod minime interrogati, ſuperfluum putauimus hæc dicere, de quibus mandatum non accepimus. Notarii dixerunt: Aduenit & Mamas presbyter, quem * memoratus [commonitorij]

A ὁ δὲ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπήκουσας τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου; διὸ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, κατάθου σύμπαντα μετ' ἀληθείας, ἅπερ ἀκήκοας λέγοντος τοῦ πρεσβυτέρου Εὐτυχοῦς, ἡνίκα ἀπεστάλης πρὸς τὸ καλέσαι αὐτὸν, παρά τε ἡμῶν, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου. Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπε· κατὰ κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἐγώ τε, καὶ ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος B Μάμας, κατελάβομεν τὸ μοναστήριον τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ ἐπιδεδώκαμεν αὐτῷ τὸ ὑπομνηστικὸν τῆς κλήσεως αὐτοῦ, παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀποσταλὲν αὐτῷ· καὶ ἤρξατο θέλειν συζητεῖν ἡμῖν. τοῦ δὲ εὐσεβεστάτου πρεσβυτέρου Μάμα λέγοντος αὐτῷ· ὅτι περ οὐ διὰ τοῦτο ἤλθομεν τοῦ συζητῆσαι τῇ σῇ εὐλαβείᾳ, ἀλλὰ καλέσαι σε ὑπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἤρξατο λέγειν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος C πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, παρόντος τοῦ πρεσβυτέρου Ναρσοῦ, καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Μαξίμου, καὶ ἑτέρων τινῶν μοναχῶν· ὅτι ἐν ποίᾳ γραφῇ κεῖται, δύο φύσεις, ἔπειτα δὲ, τίς τῶν ἁγίων πατέρων ἐξέθετο δύο φύσεις τὸν Θεὸν λόγον ἔχειν; ἡμῶν δὲ πρὸς ταῦτα ἀποκριναμένων αὐτῷ· καὶ αὐτὸς δεῖξον ἡμῖν, ποῦ κεῖται τὸ ὁμοούσιον, ἢ ποία γραφὴ λέγει τοῦτο. ἀπεκρίθη ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Εὐτυχής· οὐ κεῖται παρὰ τῇ γραφῇ· εἰς τὴν ἔκθεσιν δὲ τῶν D πατέρων κεῖται. πρὸς τοῦτο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας ἀποκρινάμενος εἶπεν· ὃν τρόπον τὸ ὁμοούσιον οὐ κεῖται παρὰ τῇ γραφῇ, ἀλλὰ παρὰ τῶν πατέρων ἐξετέθη, οὕτω καὶ περὶ δύο φύσεων οἱ αὐτοὶ ἅγιοι πατέρες ἐξέθεντο. εἶπον κἀγὼ πρὸς ταῦτα· τέλειός ἐστιν ὁ Θεὸς λόγος, ἢ οὔ; λέγει ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος τέλειος. εἶπον κἀγὼ, τέλειος ἄνθρωπος ὁ σαρκωθεὶς, ἢ οὔ; λέγει ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος, τέλειος. εἰ τοίνυν Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος, δύο τέλεια ἕνα ἀποτελοῦσιν υἱὸν, τί κωλύει λέ- E γειν ἡμᾶς ἐκ δύο φύσεων ἕνα υἱόν; πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· μὴ γένοιτο εἰπεῖν ἐμὲ, ἐκ δύο φύσεων τὸν Χριστὸν, ἢ φυσιολογεῖν τὸν Θεόν μου. εἴτε οὖν βούλονται καθελεῖν με, εἴτε θέλουσι ποιεῖν τι κατ' ἐμοῦ, κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ποιείτωσαν· ἐγὼ γὰρ ἐν τῇ πίστει, ἣν παρέλαβον, ἐν αὐτῇ ἕστηκα, καὶ τελειωθῆναι βούλομαι. ἅπερ ἀκήκοα παρ' αὐτοῦ, ταῦτά ἐστιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰπὲ ἡμῖν, F τίνος ἕνεκεν τοιαῦτα περὶ τῆς πίστεως ἀκηκοὼς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Εὐτυχοῦς, παραγινόμενος τῇ προτεραίᾳ ταῦτα παρεσιώπησας; ὁ εὐλαβέστατος Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπεν· οἶδε καὶ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, ὡς οὐ διὰ ταύτην ἀπεστάλημεν τὴν αἰτίαν· ἀλλὰ μόνον τοῦ καλέσαι τὸν πρεσβύτερον Εὐτυχῆ· διὸ μὴ ἐρωτηθέντες, περιττὸν ἡγησάμεθα ταῦτα εἰπεῖν, περὶ ὧν οὐκ ἐνετάλθημεν. οἱ νοτάριοι εἶπον· παρεγένετο καὶ Μάμας ὁ πρεσβύτερος,

οὗ ἐμνημόνευσεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμα, τὰ κατατεθέντα παρὰ Θεοφίλου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Μάμας εἶπεν· Εἰ περὶ ἀνθρώπου ἦν τὸ ζητούμενον, ὄνομα κληρικοῦ ἔχων, οὐκ ἂν ἐψευσάμην· περὶ δὲ πίστεως λέγων, οὐκ ἂν ἀρνήσομαι, οὐδὲ ψεύσομαι· μὴ γένοιτο· ἐπειδὴ ἀποστελλόμενοι, οὐδὲν ἕτερον ἐνετάλθημεν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, ἢ μόνον τὸ ὑπομνηστικὸν δοῦναι, καὶ ἀπόκρισιν λαβεῖν, εἴτε ἔρχεται, εἴτε μή· διὰ τοῦτο ἐν τῇ πρώτῃ καταθέσει, ἅπερ ἠθέλησεν ἐκεῖνος λαλῆσαι, περιττὰ ἐνόμισα εἶναι καταθέσθαι. ἀλλ' ἐπειδήπερ ἠρώτησεν ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος καὶ τὰ λαληθέντα καταθέσθαι, τὰ αὐτὰ κἀγὼ κατατίθημι, ἅπερ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος κατέθετο. καὶ γὰρ ἡμῶν ἡσυχαζόντων, καὶ μὴ βουλομένων αὐτῷ περὶ μηδενὸς λαλῆσαι, αὐτὸς ἐφιλονείκει, λέγων περὶ τοῦ δόγματος, ὡς ἐφρόνει· καὶ ἠρέμα κατέγνωμεν αὐτοῦ. ἔλεγε γάρ, ὅτι ὁ Θεὸς λόγος σαρκωθεὶς, τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν τὴν πεσοῦσαν ἦλθεν ἐγεῖραι· εὐθέως ἐπιλαβόμενος εἶπον· ποίαν; πάλιν λέγει αὐτός· ὅτι τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν· ἔλεγον ἐγώ, σημειωσάμενος τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. ἔλεγον ἐγώ, σημειωσάμενος τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ παρὰ ποίας φύσεως αὕτη * αἰρέθη; ἔλεγεν· ὅτι ἐγὼ παρὰ τῆς γραφῆς οὐκ ἐδιδάχθην περὶ δύο φύσεων. εἶπον ἐγώ. ὅτι οὔτε περὶ τοῦ ὁμοουσίου παρὰ τῆς γραφῆς ἐδιδάχθημεν, ἀλλὰ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τὰς γραφὰς καὶ νοησάντων εὐσεβῶς, καὶ ἐκθεμένων πιστῶς· οὕτως οὖν παρελάβομεν καὶ περὶ τοῦ ὁμοουσίου, καὶ περὶ τοῦ ἐκ δύο φύσεων εἶναι τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. ἔφησε πρὸς ταῦτα· ὅτι ἐγὼ θεότητα οὐ φυσιολογῶ, οὔτε λέγω δύο φύσεις, μὴ γένοιτο, καὶ εἰμι ἐνταῦθα, κἂν καθαιρεθῶ, τάφος μοι ἔστω τὸ μοναστήριον· καὶ ἐὰν συγχωρῇ Θεὸς παθεῖν με τι, ἥδιστα πάσχω· ἐγὼ γὰρ δύο φύσεις οὐχ ὁμολογῶ. διὰ δὲ τὴν αἰτίαν, ἣν προεῖπον, ἐπειδὴ οὔτε συζητῆσαι ἀπήλθομεν, ἀλλὰ μόνον ἀπόκρισιν δοῦναι, καὶ λαβεῖν, διὰ τοῦτο ταῦτα ἐν τῇ προτέρᾳ οὐ κατεθέμεθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· δῆλά ἐστι τὰ παρὰ ἀμφοτέρων τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων κατατεθέντα. ὅθεν καὶ αὐτὰ ἀναλαμβανέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

* ᾑρέθη

A quem * memoratus est Eusebius Dei amantissimus episcopus. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Relegatur reuerendo presbytero Mamæ * prosequutio reuerēdi Theophili presbyteri. Et postquam lecta est, Mamas religiosissimus presbyter dixit: Si de homine esset * quod inquirebatur, quum nomen clerici habeam, non mentirer: de Fide autem loquendo, absit vt negem, aut mentiar. Quoniam directi nihil aliud à sancta Synodo B in mandatis accepimus, nisi tantummodo commonitorium dare, & responsum accipere, si venit, aut non; propterea in prima prosequutione, quæ voluit ille loqui, superflua putaui * profiteri. Sed quia interrogauit reuerendissimus Eusebius episcopus & quæ loquuti sumus profiteri, hæc eadem & ego profiteor, quæ etiam reuerendissimus presbyter Theophilus professus est. Nam nobis tacentibus, & minime ei volentibus de vlla causa C loqui, ipse certabat, dicens de dogmate, sicut sapiebat. Et leniter reprehendimus eum. Dicebat enim, quia Deus Verbum incarnatus, humanam naturam, quæ ceciderat, venit erigere. Statim respondens dixi: Qualem? Dixit iterum ille, quia humanam naturam. Dico ego: Finge in memoriam, quia humanam naturam, & à qua natura hæc * suscepta est? Dicebat: Quia ego à sanctis scripturis non didici de duabus naturis. Dixi D ego: Quia neque de homoousio à sanctis scripturis edocti sumus, sed à sanctis Patribus, qui scripturas & pie intellexerunt, & exposuerunt fideliter, sic ergo accepimus & de homoousio, & ex duabus naturis esse Christum filium Dei. Ait ad hæc: Quia ego de Deitatis natura non disputo, neque dico duas naturas, absit. & hic sum, & si damnatus fuero, sepulchrum mihi sit monasterium: & si permiserit Deus me pati aliquid, libenter patior. ego tamen duas naturas non confiteor. Pro ea ergo causa, quam dixe- E ram, quia non ad conquirendum missi sumus, sed tantummodo responsum dare & accipere, ideo hæc * prius minime sumus prosequuti. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Manifesta sunt ab vtrisque reuerendissimis presbyteris exposita; vnde hæc gestorum fides accipiat:

* commemoratus
* depositio Pag. 88.
* quæstio,
* defensare
* erudita
* pridem

ΠΡΑΞΙΣ ΕΒΔΟΜΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝτινουπόλει.

Συναχθείσης αὖθις τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, προκειμένων τῶν ἁγίων, καὶ φρικτῶν εὐαγγελίων, καὶ προεδρεύοντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου,

F *ACTIO VII. CONSTANTINOP.*

[lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.]

Congregata rursus sancta & magna Synodo, prolatis sanctis & tremendis Euangeliis, & præsidente sanctissimo Archiepiscopo nostro Flauiano in secretario Episcopii,

statuto tempore: secunda feria, quæ est vigesima secunda dies mensis Nouembris: Asterius presbyter & notarius dixit: Aduenit status dies, & Dei amantissimus Eusebius episcopus præ foribus stans petit se intromitti. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Ingrediatur. Cumque ingressus fuisset, Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Eant Philadelphius & * Cyrillus diacones, & requirant reuerendum presbyterum & Archimandritam Eutychem circa episcopium, si occurrerit secundum promissionem suam, & vocent eum ad Concilium. Et paulo post redeuntes prædicti dixerunt, quæsitum quidem illum per vniuersam Ecclesiam, sed non inuentum, nec ipsum, nec quemquam ipsius. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Et rursus Crispinus, & * Diogenianus diaconi euntes, requirant eum circa Ecclesiam, & vbicumque esse didicerint, & euocent eum. Et cum abiissent & reuersi essent, dixerunt, ipsum quidem non repertum, sed didicisse, quod cum maxima multitudine militum & monachorum ac præfectianorum apparitorum esset venturus. Et cum ista dicerentur, & expectaret sancta Synodus, Ioannes venerabilis presbyter & defensor dixit: Occurrit reuerendus presbyter & Archimandrita Eutyches cum magna multitudine militum & monachorum & præfectianorum apparitorum * sublimissimæ potestatis præfectorum prætorio, & non aliter eum volunt dimittere vt ingrediatur in vestrum sanctum Concilium, nisi eis promiserimus restitutos eius personam. Est vero pariter & magnus mirandissimus Silentiarius & ipse vnà cum eo præ foribus cupiens ingredi, vtpote directus à piissimo & amante Christum Imperatore nostro. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Ingrediantur. Cumque ingressi fuissent, mirandissimus magnus Silentiarius dixit: Per vestigia sanctitatis vestræ, si iubetis suscipere responsum domini * [Imperatoris.] Certa enim quædam vobis scripto mandauit, quæ, si placet, relegam. Sancta Synodus dixit: Relege quæ à piiss. & religiosiss. nostro Imperatore præcepta sunt, fili. Et legit mirificentiss. magnus Silentiarius: Nos* pacem cogitamus sanctarum Ecclesiarum & Catholicæ Fidei, & custodiri volumus rectam & Deo inspirante prædicatam Fidem à sanctis Patribus nostris qui in Nicæa congregati sunt, trecentis decem & octo, & ab his qui Ephesi interfuerunt damnationi Nestorii. Hoc ergo volumus, ne scandalum in prædicta catholica Fide immittatur. Et quoniam scimus magnificentissimum patricium Florentium esse fidelem, & testimoniis probatum in recta Fide, volumus ipsum interesse audientiæ Synodi, quoniam sermo de Fide est. Adhuc cum hæc legerentur, sancta Synodus dixit:

Verillus

Iouinianus

magnificentissimi & gloriosissimi præfecti prætoriorum,

Pag. 89.

significauit,

pacē curam gerimus, & sanctarum

A τῇ ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἥ τις ἐστὶν εἰκὰς δευτέρα τοῦ νοεμβρίου μηνὸς, Ἀστέριος πρεσβύτερος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀπήντησεν ἡ κυρία ἡμέρα, καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος παρὰ τὴν θύραν ἑστηκε, ζητῶν εἰσελθεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτω. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀπελθόντες Φιλάδελφιος, καὶ Βήριλλος, οἱ διάκονοι, ἐπιζητήσουσι τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ περὶ τὸ ἐπισκοπεῖον, εἴ γε B κατὰ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις ἀπήντησε, καὶ καλέσουσιν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον. καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανελθόντες οἱ προειρημένοι, ἔφησαν· ἐζητηκέναι μὲν αὐτὸν διὰ πάσης τῆς ἐκκλησίας· μὴ εὑρηκέναι δὲ μήτε αὐτὸν μήτε τινὰ τῶν αὐτοῦ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· καὶ αὖθις Κρίσπινος, καὶ Ιωβινιανὸς, οἱ διάκονοι, ἀπελθόντες ζητήσουσιν αὐτὸν περὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὅπου περ ἂν μάθωσιν εἶναι, καὶ καλέσουσιν αὐτόν. οἱ δὲ ἀπελθόντες, μετὰ τὸ C ὑποστρέψαι, εἶπον, αὐτὸν μὲν μὴ εὑρηκέναι· μεμαθηκέναι δὲ μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ἐπαρχικῶν μέλλειν αὐτὸν παραγίνεσθαι, καὶ τούτων λεγομένων, καὶ ἐκδεχομένης τῆς ἁγίας συνόδου, ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ιωάννης εἶπεν· ἀπήντησεν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ταξιωτῶν, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου D ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων· καὶ οὐχ ἑτέρως αὐτὸν βούλονται ἀπολῦσαι, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, εἰ μὴ ἀντιφωνήσομεν ἀποκαταστῆσαι αὐτοῦ τὸ πρόσωπον. ἔστι δὲ καὶ μάγιος ὁ θαυμασιώτατος Σιλεντιάριος· καὶ αὐτὸς ἅμα αὐτῷ παρὰ τὴν θύραν, βουλόμενος εἰσελθεῖν, ὡς ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν, ὁ θαυμασιώτατος Σιλεντιάριος μάγιος εἶπε· τῶν ποδῶν τῆς ἁγιωσύνης ὑμῶν, εἰ E κελεύετε δέξασθαι τὴν ἀπόκρισιν τοῦ δεσπότου, φανερὰ γὰρ ὑμῖν ἐγγράφως ἐδήλωσε, καὶ εἰ παρίσταται, ἀναγνωσθήσεται. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀνάγνωθι τὰ παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως προσταχθέντα, τέκνον. καὶ ἀνέγνω ὁ θαυμασιώτατος Σιλεντιάριος μάγιος· Οἱ ἡμεῖς τῆς εἰρήνης φροντίζομεν, καὶ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ φυλάττεσθαι θέλομεν τὴν ὀρθῶς, καὶ θεοπνεύστως ἐκφωνηθεῖσαν πίστιν παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, F τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, τῶν ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Νεστορίου. τοῦτο οὖν θέλομεν, μὴ σκάνδαλον εἰς τὴν προειρημένην ὀρθοδοξίαν βληθῆναι. ἐπειδὴ δὲ οἴδαμεν τὸν μεγαλοπρεπέστατον πατρίκιον Φλωρέντιον ὄντα πιστὸν, καὶ μεμαρτυρημένον ἐπὶ τῇ ὀρθότητι, θέλομεν συνεῖναι αὐτὸν τῇ ἀκροάσει τῆς συνόδου, ἐπειδὴ λόγος περὶ πίστεώς ἐστιν. ἔτι τούτων ἀναγινωσκομένων, ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πολλὰ

τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· μεγάλη ἡ πίστις τῶν βασι- A
λέων· τῶν φυλάκων τῆς πίστεως πολλὰ τὰ ἔτη· τῶν ὀρθοδό-
ξων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ ὀρθοδόξῳ·
τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ· τῷ ἀρχιερεῖ βασιλεῖ. ἀκούετε ἅγιοι
πατέρες, εὐχαριστοῦμεν τοῖς ὀρθοδόξοις βασιλεῦσιν. ὁ
ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τὸν κύριον Φλωρέντιον
πιστὸν πάντες ἴσμεν, καὶ μεμαρτυρημένον ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ,
καὶ βουλόμεθα αὐτὸν παρεῖναι. μάθωμεν δὲ καὶ παρὰ
Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, εἰ βούλεται αὐτὸν παρεῖ- B
ναι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν·
ὃ δ' ἂν βούληται ὁ Θεὸς, καὶ ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν, ποιήσα-
τε· ἐγὼ ἐμαυτὸν ὑμῖν παρατίθεμαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιε-
πίσκοπος εἶπεν· ἐλθέτω καὶ ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρί-
κιος Φλωρέντιος. καταξίωσον οὖν τέκνον ὁ Σιλεντιάριος
σκύλαι αὐτόν. ὁ θαυμασιώτατος Σιλεντιάριος μάγιστρος
εἶπε· καὶ κελεύσατε ἵνα μετ' ἐμοῦ πεμφθῶσι κλη-
ρικοὶ, μή πως ἀμφιβάλῃ περὶ τούτου, ὅτι ἡ ἁγιωσύνη
ὑμῶν οὐκ ἀπέστειλεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· C
εἰ ἐκέλευσεν ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς ἡμᾶς πέμ-
ψαι, ἐπέμψαμεν ἄν. ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐκέλευσεν, αὐτὸς
μόνος διαβῆθι πρὸς τὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν· καὶ
μετὰ τὸ ἐλθεῖν τὸν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐνδοξότατον
ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιον,
ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· στήτωσαν εἰς μέσον, ὅ, τε κατήγο-
ρος, καὶ ὁ κατηγορούμενος, καὶ ἀναγινωσκέσθω ἄνωθεν ἡ
γενομένη πρᾶξις ἐπὶ τῇ κατὰ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον D
Εὐσέβιον, καὶ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχι-
μανδρίτην Εὐτυχῆ ὑποθέσει· ἐφ' ᾧ τε ὁδηγηθέντας
ἡμᾶς ἐκ τῶν πεπραγμένων πέρας δοῦναι τοῖς ἤδη κινηθεῖσι,
τῷ τε δικαίῳ, καὶ τοῖς ἁγίοις κανόσι συμβαῖνον. καὶ παρελθὼν
εἰς μέσον Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνεγίνωσκε τὴν γε-
γενημένην πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων. καὶ ἐν τῷ ἀναγινώ-
σκειν, φθάσαντος αὐτοῦ εἰς τὸ μέρος τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς
τοῦ τῆς θείας μνήμης Κυρίλλου, τῆς γραφείσης πρὸς τοὺς E
θεοφιλεστάτους τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπους, ἐν ᾗ περιεῖχε
τὰ ῥήματα ταῦτα· ὁμολογοῦμεν τοιγαροῦν τὸν κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, Θεὸν
τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώμα-
τος· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότη-
τα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ
τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ
τὴν ἀνθρωπότητα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότη- F
τα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. δύο γὰρ
φύσεων ἕνωσις γέγονε. δι' ὃ ἕνα Χριστὸν, ἕνα κύριον ὁμολο-
γοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν,
ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν
Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι, καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ ἐξ
αὐτῆς τῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφ-
θέντα * ναόν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ἄνθρωπον
εἶπεν· οὗτος, τῶν ποδῶν ὑμῶν, τοῦτο οὐχ ὁμολογεῖ·

Multos annos Imperatori. Magna fi-
des Imperatorum. Custodibus Fidei
multos annos, orthodoxis Imperato-
ribus multos annos Pio & orthodoxo,
pio Imperatori, pontifici Imperatori.
Audite sancti Patres: Gratias agimus
orthodoxis Imperatoribus. [Flauia-
uianus] sanctissimus Archiepiscopus
dixit: Dominum Florentium fidelem
omnes scimus, & testificationibus
probatum in catholica Fide, & volu-
mus eum interesse. Discamus autem &
ab Eutyche presbytero, si vult & ip-
se eum interesse. Eutyches presby-
ter & Archimandrita dixit: Quod
vult Deus, & sanctitas vestra, facite:
ego me vobis commendo. Flauianus
sanctissimus Archiepiscopus dixit: Ve-
niat & magnificentissimus patricius
Florentius. Dignare ergo fili Silen-
tiarie, * fatigari ad eum. Vir lauda- fatigaremini
bilis magnus Silentiarius dixit: Iube-
te & aliquem clericorum mecum mit-
ti, ne forte dubitet, quòd vestra san-
ctitas non miserit. Flauianus sanctis-
simus Archiepiscopus dixit: Si iussis-
set piissimus Imperator noster nos
mittere, misissemus: quoniam vero
non iussit, ipse solus perge ad eius am-
plitudinem. Et cum venisset magni-
ficentissimus & gloriosissimus ex præ-
fectis & ex consulibus & * patricius patricij
Florentius, sancta Synodus dixit:
Stent in medio accusator & accusa-
tus, & legantur ab initio quæ acta
sunt de negotio, quod vertitur inter
Dei amantissimum episcopum Euse-
bium & venerabilem presbyterum &
Archimandritam Eutychem, vt instru-
cti ex his quæ gesta sunt, congruen-
tem æquitati & sanctis Canonibus, ter-
minum demus his quæ mota sunt. Et
transiens in medium Aëtius diaconus
& notarius, legebat * factam cogni- alia contestatoriorum.
tionem gestorum. Et cum legeret,
peruenit ad partem secundæ epistolæ
sanctæ memoriæ Cyrilli, scriptæ ad Dei
amantissimos Episcopos Orientales,
in qua hæc continebantur: Confite-
mur itaque Dominum nostrum Iesum
Christum filium Dei vnigenitum, Deum
perfectum, & hominem perfectum
ex anima rationali & corpore, ante
sæcula quidem ex Patre natum secun-
dum diuinitatem, in vltimis autem
diebus eundem propter nos & pro-
pter nostram salutem de Maria virgi-
ne secundum humanitatem; consub-
stantialem Patri secundum diuinita-
tem, & consubstantialem nobis se-
cundum humanitatem. Duarum enim
naturarum vnio facta est: Propter
quod vnum Christum, vnum Domi-
num confitemur * secundum hunc in- Secundum hanc inconfusæ vnionis intelligentiam confitemur
tellectum inconfusæ vnionis. Confi-
temur sanctam Virginem Dei genitri-
cem, propter incarnationem Dei Ver-
bi, & hominis assumptionem, & quia
* ex eius cōceptione vniit sibi templum, ab ipsa conceptione vniuit sibi hominem, quem
quod accepit ex ipsa. Eusebius Dei a-
mantissimus episcopus dixit: Iste, per
vestigia vestra, hoc non confitetur,

Pag. 90. nec his aliquando consensit, sed contraria illis sensit, & locutus est ad vnumquemque ad se venientem, & docuit. Magnificentissimus & gloriosiss. Florentius ex præfectis & ex consulibus & patricius dixit: Si placet vestræ sanctitati, interrogetur papas Eutyches, vtrum his consentiat. Eusebius dixit: Patimini vt legatur omnis actio gestorum. Sufficiunt enim mihi prius acta ad eum conuincendum: nam mihi iam * manifestatus est. Neque enim si modo consenserit, sumens alicunde * documentum, debeo pati præiudicium. Nam ego demonstraui eum & per professiones eorum qui ad eum missi sunt à sancta Synodo, & per testes Episcopos sanctissimos eadem possum rursus ostédere, si negauerit. Est enim domnus Meliphrhongus, & domnus * Ioannes, & domnus Iulianus, scientes certissime. Flauianus sanctiss. Archiep. dixit: Nemo neque tibi concedit, Eusebi episcope, eum non conuincere, neque presbyterum Eutychem continuo suscipiet aliquis consentientem, nisi conuincetur quid ante senserit. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Metuo ipsius * concussionem. Ego pauper sum nihil possidens; minatur mihi exilium. diuitias habet, designat mihi iam nunc Oasim. Flauianus sanctiss. Archiepisc. dixit: Licet millies ista perseueres dicédo, nos tamen nihil præponimus veritati. Eusebius episcopus dixit: Si conuictus fuero calumniæ, amittam dignitatem. Magnificentissimus & gloriosissimus ex præfectis & patricius Florentius dixit: * Interrogatio offeratur Eutychi presbytero, vt exponat quemadmodum credit & dicit, & tunc rursus interrogetur, cur modo ista asserens, ante aliter asserebat. Eusebius episcopus dixit: Sicut prædixi, dum præiudicium mihi non fiat ex eius * repentina consensione, interrogetur. Ego enim ex his quæ ante acta sunt * documentis conuici eum non recte sentientem. Flauianus sanctissimus Archiepiscopus dixit: Non erit tibi præiudicium, si modo consenserit. nam quæ ante acta sunt, habent propriam firmitatem. Eusebius episcopus dixit: Consentit istis quæ modo lecta sunt, beatæ memoriæ. Consentit istis quæ modo lecta sunt, beatæ memoriæ Cyrilli, & confitetur duarum naturarú vnitionem factam in vna persona & in vna subsistentia, an non? Flauianus sanctiss. Archiep. dixit: Audisti, presbyter Eutyches, quid accusator tuus dicit? Edicito nunc, si ex duabus naturis vnitionem confiteris. Eutyches presbyter dixit: Etiam ex duabus naturis. Eusebius dixit: Confiteris duas naturas, domne Archimandrita, post incarnationem, & consubstantialem nobis esse Christum dicis secundum carnem, an non?

EPHESI ACTA. Sancta Synodus dixit: Tolle, incende Eusebium. Iste viuus ardeat, iste in duo fiat. Sicut partitus est, partiatur. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit:

Marginal notes: conuictus; expositionem, (documentum); Iouianus, (Ioannes); circumuentionem, (concussionem); Inquisitio (Interrogatio); præsenti depositione, interrog. (repentina consensione, interrogetur); monumentis (documentis)

A οὐδὲ συνέθετό ποτε τούτοις, ἀλλ' ἐναντία τούτων ἐφρόνησε, καὶ ἐλάλησε, πρὸς ἕκαστον τῶν συντυγχανόντων αὐτῷ, καὶ κατήχει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπεν· Εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, ἐρωτάσθω ὁ παπᾶς Εὐτυχὴς, εἴγε συντίθεται τούτοις. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐνδότε, ἀναγνωσθῇ πᾶσα ἡ πρᾶξις τῶν ὑπομνημάτων, ἀρκεῖ γάρ μοι ἡ
B πρᾶξις εἰς ἔλεγχον. καὶ γὰρ ἐμοὶ ἐληλεγμένος ἐστίν· οὐδὲ γὰρ ἀρτίως ἐὰν συνθῆται, λαβὼν ποθὲν ἐκθέσιν, ἐγὼ πρόκριμα ὀφείλω ὑπομεῖναι· ἐγὼ ἀπέδειξα αὐτὸν καὶ διὰ τῶν καταθέσεων τῶν πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ διὰ μαρτύρων ὁσιωτάτων ἐπισκόπων δύναμαι πάλιν τὰ αὐτὰ ἀποδεῖξαι· εἴγε ἀρνήσαιτο. ἔστι γὰρ ὁ κύριος Μελίφθογγος, καὶ ὁ κύριος * Ιωβιανὸς, καὶ ὁ κύριος Ιουλιανὸς, εἰδότες ἀκριβῶς. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐδεὶς οὔτε σοὶ συγχωρεῖ, ἐπίσκοπε Εὐσέβιε, μὴ *ἴσως Ιωάννης
C ἐλέγξαι αὐτόν· οὔτε τὸν πρεσβύτερον Εὐτυχῆ ἐκ τοῦ παραχρῆμα δέχεταί τις συντεθειμένον, ἐὰν μὴ ἐλεγχθῇ, τί πρότερον ἐφρόνει. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· δέδοικα αὐτοῦ τὴν περιδρομήν· ἐγὼ πένης εἰμὶ, ἀκτήμων· ἐξορίαν μοι ἀπειλεῖ· χρήματα ἔχει· ἀναζωγραφεῖ μοι ἤδη τὴν Ὄασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· κἂν μυριάκις ταῦτα λέγῃς ἐπιμένων, ἡμεῖς τῆς ἀληθείας οὐδὲν προτιμῶμεν. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶ-
D πεν· ἐὰν δείξω ἐγὼ συκοφάντης, ἀφαιρεθῶ τῆς ἀξίας· ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπε. πεῦσις προσενεχθῇ τῷ πρεσβυτέρῳ Εὐτυχεῖ, πῶς πιστεύει, καὶ τί λέγει· καὶ τότε πάλιν ἐρωτάσθω, διὰ τί νῦν ταῦτα λέγων, πρότερον ἄλλως ἐφρόνει. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὼς προεῖπον, προκρίματός μοι μὴ γινομένου, ἀπὸ τῆς νῦν καταθέσεως, ἐρωτάσθω. ἐγὼ γὰρ ἀπὸ τῶν ἤδη πραχθέντων ὑπομνημάτων, ἤλεγξα αὐτὸν οὐκ ὀρθῶς φρονοῦντα· ὁ ἁγιώτα-
E τος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἔσται σοι πρόκριμα, ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτὸν καταθέσθαι· ἡ γὰρ ἤδη γενομένη πρᾶξις, τὴν ἰδίαν ἰσχὺν ἔχει. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεται τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν ἀρτὶ τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ ὁμολογεῖ δύο φύσεων ἕνωσιν γεγενῆσθαι ἐν ἑνὶ προσώπῳ, καὶ μιᾷ ὑποστάσει, ἢ οὔ; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἤκουσας πρεσβύτερε * Εὐτυχῆ, τί ὁ κατήγορός σου λέγει λέγε· τοίνυν, εἰ δύο φύσεων ἕνωσιν ὁμολογεῖς. Εὐτυ- * εὐτυχὲ
F χὴς πρεσβύτερος εἶπε· ναὶ ἐκ δύο φύσεων. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις, κύριε ὁ ἀρχιμανδρίτης, μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν εἶναι τὸν Χριστὸν λέγεις κατὰ σάρκα, ἢ οὔ;

Επὶ Διοσκόρου.

Η ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἆρον, καῦσον Εὐσέβιον· οὗτος ζῶν καῇ· οὗτος εἰς δύο γένηται· ὡς ἐμέρισε, μερισθῇ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Αλεξανδρείας εἶπεν·

ἀνεκτὸς

ἀνεκτὸς ὑμῖν ἐστιν οὗτος ὁ λόγος, μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν δύο φύσεις εἰπεῖν; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ λέγοντι. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπεὶ καὶ τῆς φωνῆς ὑμῶν χρείαν ἔχω, καὶ τῆς χειρὸς, εἴ τις οὐ δύναται βοῆσαι, τὴν χεῖρα ἐκτεινάτω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἴ τις λέγει δύο, ἀνάθεμα.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ταῦτα οὐδεὶς εἶπε· ταῦτα Διόσκορος εἶπε· ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι εἶπον. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι εἶπον· ταῦτα καὶ τότε εἴπομεν, καὶ νῦν λέγομεν. Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω.

Ἐπὶ Φλαυιανοῦ.

Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἦλθον διαλεχθῆναι, ἀλλὰ ἦλθον πεῖσαι τὴν ὁσιότητα ὑμῶν, ὅπως φρονῶ· γέγραπται γὰρ ἐν τῷ χάρτῃ τούτῳ τὸ ὅπως φρονῶ· καὶ κελεύσατε αὐτὸν ἀναγνωσθῆναι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· αὐτὸς ἀνάγνωθι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὐ δύναμαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ τί; αὐτὸς ἐξέθου, ἢ ἄλλου ἐστὶν ἡ ἔκθεσις; εἰ σή ἐστιν, ἀνάγνωθι αὐτός. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐμὴ μέν ἐστιν ἡ ἔκθεσις, ἡ δὲ ὑπαγορεία ἴση ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίων πατέρων; εἰπὲ δι' ἑαυτοῦ, τί χρείαν ἔχεις χάρτου;

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου εἶπεν· ὅτε μὲν ἀπῆν, καὶ οὐκ ἠλπίζετο εἰς τὸ συνέδριον παραγενέσθαι, πᾶσαν αὐτῷ φιλανθρωπίαν κατεπηγγέλλετο τὸ δοκεῖν· ἐπεὶ καὶ παραγέγονε, τότε πάσης ἀπανθρωπίας εἰς πεῖραν ἄγεται.

Σημείωσαι ὅτι ἐπὶ τοῦ τὸ ἐνανθρωπῆσαι ὁμολογῆσαι ἰδίαζεν Διόσκορος Εὐτυχῇ ἀναπείσαντι, φησίν.

Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος εἶπεν· οὕτως πιστεύω· προσκυνῶ τὸν πατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ· ὁμολογῶ δὲ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν γεγενῆσθαι ἐκ τῆς σαρκὸς τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρωπῆσαι αὐτὸν τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. οὕτως ὁμολογῶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καταδεχόμεθα ταύτην τὴν φωνήν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ λέγει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, ποία πίστις; ἣν ἐξέθετό τις; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· Εὐτυχής. ὁ γὰρ Εὐσέβιος ἀσεβής ἐστι. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἠκούσατε τῆς πίστεως Εὐτυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ἰδοὺ πᾶσιν ὑμῖν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ δυσώπητος ἐγένετο.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ

A Tolerabilis est vobis iste sermo, post inhumanationem duas naturas dicere? Sancta Synodus dixit: Anathema ei qui dixerit. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam & voces vestras necessarias habeo & manus, si quis non potest clamare, manum extendat. Sancta Synodus dixit: Si quis dicit duo, sit anathema.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Nullus ista dixit: Dioscorus hæc B dixit: ista Ægyptii dixerunt. Ægyptii reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Ista tunc diximus, & nunc dicimus. Constantinus deuotus à secretis Consistorii ex eadem scheda recitauit.

ACTA CONSTANT.

Eutyches presbyter dixit: Ego non veni disputare, sed veni suggerere sanctitati vestræ quid sentiam. Scriptũ est enim in hac chartula, quid sentiam: iubete eam legi. Sanctissimus Archiepisc. C dixit. Ipse lege. Eutyches presbyter dixit: Non possum. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quare? Tu ne exposuisti, an alterius est expositio? Si tua est, lege tu ipse. Eutyches presbyter dixit: Mea quidem est * dictatio, quæ * dictatio æqualis est expositioni sanctorum Patrum. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dic, quorum Patrum? Dic per te ipsum, quid opus habes charta?

Pag. 97. expositio. Ibid. dictatio æqualis sententia

EPHESI ACTA.

D Et cum legerentur, Ioannes episcopus Hephæsti dixit: Quandoquidem abfuit, & in Concilium venire minime sperabatur, omnis ei quasi promitti clementia videbatur: quando vero aduenit, in omnem tentationem inhumanitatis inducitur.

ACTA CONSTANT.

Eutyches presbyter dixit: Sic credo; adoro Patrem cum Filio, & Filium cum Patre, & Spiritum sanctum vnà cum Patre & Filio. Confiteor autem factam eius in carne præsentiam ex carne sanctæ Virginis, & * incorporatum cum E perfecte propter nostram salutem. Sic confiteor coram Patre, & Filio & Spiritu sancto, & vestra sanctitate.

hominem Filio duum

EPHESI ACTA.

Dioscorus episcop. Alexandriæ dixit: Admittimus hanc vocem. Sancta Synodus dixit: Hæc fides Patrum. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam dicit religiositas vestra, Hæc est fides patrum; quæ fides? quam quis exposuit? F Sancta Synodus dixit: Eutyches. nam Eusebius impius est. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Audistis fidem Eutychis Archimandritæ? Ecce omnibus vobis manifesta est eius intentio. [Ioannes presbyter & primicerius notariorum reliqua recitauit.]

ACTA CONSTANT.

Sanctiss. Archiep. dixit: Confiteris cõsubstantialem Patri secundum diuinitatem, & consubstantialem matri secũdũ

humanitatem, eundem ipsum vnum filium Dominum nostrum Iesum Christū? Eutyches presbyter dixit: Ego, quoniam commendaui me sanctitati vestræ, dixi quid sentiam de ipso Patre & Filio, & Spiritu sancto, nihil vlterius me interrogetis. Sanctiss. Archiep. dixit: Nunc Christum confiteris ex duabus naturis? Eutyches presbyter dixit: Quoniam cōfiteor Deum meum, Dominum cœli & terræ, hactenus de eius natura disputare non mihi * persuadebam, consubstantialem autem nobis, hactenus numquam me dixisse confiteor. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Non dicis consubstantialem Patri secundum diuinitatem, & consubstantialem nobis eundem secundum humanitatem? Eutyches presbyter dixit: Vsque ad hodiernum diem dixi corpus Domini & Dei nostri consubstantiale nobis: sanctā autem virginem cōfiteor nobis esse cōsubstantialem, & quoniam ex ipsa incarnatus est Deus noster. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Consubstantialis ergo nobis est virgo, ex qua incarnatus est dominator Christus? Eutyches presbyter dixit. Dixi: quia Virgo consubstantialis est nobis. Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: Si mater est nobis consubstantialis, & ipse: quoniam filius hominis vocatus est. Si ergo mater eius consubstantialis est nobis, & ipse secundum carnem consubstantialis est nobis. Eutyches presbyter dixit. Quoniam modo dicitis, omnibus consentio. Magnificentissimus atque gloriosissimus ex præfectis & consulibus Florentius patricius dixit: Cum mater nobis consubstantialis sit, sine dubio & filius consubstantialis est nobis. Eutyches presbyter dixit: Hactenus non dixi, * quoniam ipsum corpus Dei confiteor; animaduertis? non dixi corpus hominis corpus Dei; humanum autem corpus; & quoniam ex ipsa Virgine incarnatus est Dominus. Si autem oportet vt dicatur, ex Virgine, & consubstantiale nobis & hoc dico, domne; tamen filium Dei vnigenitum, Dominum cœli & terræ, condominantem & conregnantem Patri cui considet, & collaudatur. Neque enim dico consubstantialem, negans quod ipse sit filius Dei: ante quidem non dicebam: dico quidem modo tibi quod puto; in exordio non dixi: nunc autem, quia vestra sanctitas hoc dicit, dico. Sanctissimus Archiep. dixit: Ergo per necessitatem, non per voluntatem, veram Fidem confiteris? Eutyches presbyter dixit: Nunc domne ita me habeo. Vsq. ad hanc horam metuebam dicere, * quoniam vero scio Dominum nostrum Deum, & de eius natura disputare mihi non * persuadebam, quoniam autem vestra sanctitas permittit & docet, dico. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Non nos nouitatem inducimus, sed Patres nostri exposuerunt; & sicut exposita ab eis Fides habet, sic credentes, in his perseuerare omnes volumus, & nullum aliquid innouare.

permittebam.

nam quia corpus Dei verum esse confiteor, animaduertis? idest non dixi ipsum Dei corpus esse corpus hominis, sed humanum corpus;

quendam scio

Pag. 92.

permittebam.

A κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὸν αὐτὸν ἕνα υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἐπειδὴ παρεθέμην ἐμαυτὸν τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν, εἶπον ὅπως φρονῶ περὶ αὐτοῦ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· τί ποτε ἄλλο μηκέτι με ἐξετάζε. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· νῦν ὁμολογεῖς ἐκ δύο φύσεων; Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος εἶπεν· ἐπειδὴ ὁμολογῶ Θεόν μου, καὶ κύριον οὐρανοῦ, καὶ B γῆς ἕως σήμερον φυσιολογεῖν, ἐμαυτῷ οὐκ ἐπιτρέπω· ὁμοούσιον δὲ ἡμῖν ἕως νῦν οὐκ εἶπον περὶ τούτου, ὁμολογῶ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐ λέγεις ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἕως σήμερον οὐκ εἶπον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ ἡμῶν ὁμοούσιον ἡμῖν, τὴν δὲ ἁγίαν παρθένον ὁμολογῶ εἶναι ἡμῖν ὁμοούσιον, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐσαρκώθη ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκο- C πος εἶπεν· ὁμοούσιος οὖν ἡμῖν ἐστὶν ἡ παρθένος, ἐξ ἧς ἐσαρκώθη ὁ δεσπότης Χριστός; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· εἶπον, ὅτι ἡ παρθένος ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστίν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν· εἰ ἡ μήτηρ ἐστὶν ὁμοούσιος, καὶ αὐτὸς, υἱὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐκλήθη. εἰ οὖν ἡ μήτηρ ἐστὶν ὁμοούσιος ἡμῖν, καὶ αὐτὸς κατὰ σάρκα ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστίν. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐπειδὴ νῦν λέγετε, πᾶσι στοιχῶ. ὁ μεγα- D λοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπε· τῆς μητρὸς ὁμοουσίου ἡμῖν οὔσης, πάντως καὶ ὁ υἱὸς ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστίν. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἕως σήμερον οὐκ εἶπον· ἐπειδὴ γὰρ σῶμα Θεοῦ αὐτὸ ὁμολογῶ, προσέσχες; οὐκ εἶπον σῶμα ἀνθρώπου τὸ τοῦ Θεοῦ σῶμα, ἀνθρώπινον δὲ τὸ σῶμα· καὶ ὅτι ἐκ τῆς παρθένου ἐσαρκώθη ὁ κύριος· εἰ δὲ δεῖ εἰπεῖν ἐκ τῆς παρθένου, καὶ E ὁμοούσιον ἡμῖν, καὶ τοῦτο λέγω κύριε· πλὴν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ μονογενῆ, κύριον οὐρανοῦ, καὶ γῆς, συνδεσπόζοντα, καὶ συμβασιλεύοντα τῷ πατρί· μεθ' οὗ καὶ συγκαθέζεται, καὶ συνυμνεῖται· οὔτε γὰρ λέγω τὸ ὁμοούσιον, ἀρνούμενος * τὸ εἶναι αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. πρότερον μὲν οὐκ ἔλεγον· λέγω δέ σοι, ὅτι νομίζω. ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὐκ ἔλεγον· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἡ ὁσιότης ὑμῶν εἶπε, τοῦτο λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐκοῦν κατὰ ἀνάγ- F κην, οὐ κατὰ γνώμην τὴν ἀληθῆ πίστιν ὁμολογεῖς; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἄρτι κύριε οὕτως ἔχω. ἕως τῆς ὥρας ταύτης ἐφοβούμην εἰπεῖν· * ἐπειδὴ δὲ οἶδα τὸν κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ φυσιολογεῖν ἐμαυτῷ οὐκ ἐπέτρεπον· ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁσιότης ὑμῶν ἐπιτρέπει, καὶ διδάσκει, λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐχ ἡμεῖς καινοτομοῦμεν, ἀλλ' οἱ πατέρες ἐξέθεντο· καὶ καθὼς ἡ ἐκτεθεῖσα πίστις παρ' αὐτῶν ἔχει, οὕτως πιστεύοντες, τούτοις ἐμμεῖναι ἅπαντας βουλόμεθα, καὶ μηδὲν καινοτομεῖν.

* Ἴσως, τὸ

* ἐπειδὴ οἶδα

ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμοούσιον, καὶ ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τὸν κύριον ἡμῶν τὸν ἐκ τῆς παρθένου λέγεις, ἢ οὔ; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν φύσιν ὁμολογῶ.

σημείωσαι, ὅτι ἐστὶν τοῦτο τῇ ὁμολογίᾳ δέχεται Διόσκορος Εὐτυχέα, καὶ ἐπιτιμᾷ ἅμα πᾶσι τῇ συνόδῳ.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· συντιθέμεθα τούτοις καὶ ἡμεῖς πάντες. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· συντιθέμεθα.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ταῦτα οὐδεὶς εἶπε· ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι εἶπον· ταῦτα τοῦ Φαραώ εἰσιν· ἀνάθεμα τοῖς εἰποῦσι ταῦτα· Διοσκόρου εἰσὶ ταῦτα· τοῦ φονέως εἰσί. μετὰ ταῦτα τί ζητοῦμεν; τὰς φωνὰς ἡμῶν τῷ βασιλεῖ· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπε· καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης, καὶ ὁ σκοπὸς ὁ ὑμέτερος, ἑνῶσαι βούλεται τὰς ἐκκλησίας. ἵνα τοίνυν μὴ, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐντεῦθεν ἡμᾶς, ἄρξωνταί τινες λέγειν· ὅτι ἐδογματίσθη δύο φύσεις λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν μεμερισμένας. καὶ ὡς ἔλεγε, Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· γνωρίζομεν τὰς δύο φύσεις· οὐ διαιροῦμεν· οὔτε διῃρημένας, οὔτε συγκεχυμένας λέγομεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διέξελθε τὰ λοιπά. Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· δεῖ σε σαφῶς ὁμολογῆσαι, καὶ ἀναθεματίσαι πᾶν τὸ ὑπεναντίον τῶν νῦν ἀναγνωσθέντων δογμάτων. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· εἶπον τῇ ὁσιότητι ὑμῶν, ὅτι περὶ τούτου οὐκ ἔλεγον· νῦν δὲ ἐπειδὴ τοῦτο διδάσκει ἡ ὁσιότης ὑμῶν, λέγω, καὶ ἀκολουθῶ τοῖς πατράσιν· οὔτε δὲ ἐν ταῖς γραφαῖς εὗρον σαφῶς τοῦτο, οὔτε οἱ πατέρες εἶπον πάντες· ἐὰν δὲ ἀναθεματίσω, οὐαί μοι ἐστὶν, ὅτι τοὺς πατέρας μου ἀναθεματίζω. καὶ ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος, ἐπεβόα λέγουσα· ἀνάθεμα αὐτῷ. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, τίνος ἐστὶν ἄξιος ὁ παρὼν, μήτε ὁμολογῶν σαφῶς τὴν ὀρθὴν πίστιν, μήτε συνθέσθαι τῷ φρονήματι τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου βουλόμενος, ἀλλ' ἐπιμένων τῇ διεστραμμένῃ, καὶ πονηρᾷ αὐτοῦ κακονοίᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀμασείας, Σέλευκος εἶπεν· ἄξιος μέν ἐστιν ἐπὶ καθαιρέσεως· ἐν δὲ τῇ φιλανθρωπίᾳ μόνον τῆς ὑμετέρας κεῖται ἁγιωσύνης· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰ μὲν ὁμολογήσας τὸ οἰκεῖον πλάσμα, ἐπείσθη ἀναθεματίσαι τὸ ἴδιον δόγμα,

A Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius patricius dixit: Consubstantialem & ex duabus naturis post incarnationem Dominum nostrum, qui ex Virgine, dicis, an non? Eutyches presbyter dixit: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem: post adunationem vero, vnam naturam confiteor.

EPHESI ACTA.

B Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Consentimus his & nos omnes, Sancta Synodus dixit; Consentimus.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi episcopi dixerunt: Ista nemo dixit. [Anathema ei qui dixit ista; homicida dixit:] Ægyptii dixerunt hæc. Ista Pharaonis sunt: anathema qui ista dixerunt. Hæc Dioscori sunt: hæc homicidæ
C sunt. Post hæc quid quærimus? Voces nostras Imperatori, multos annos Imperatori, multos annos Augustæ, multos annos Senatui. Eustathius reuerendissimus Episcopus Beryti dixit: Et intentio piissimi Imperatoris, & intentio piissimæ Augustæ,& intentio vestra vult vnire Ecclesias. Ergo ne, postquam hinc fuerimus egressi, incipiant aliqui dicere, quoniam docuerunt duas naturas dicere post adunationem diuisas. Et cum hæc diceret, Basilius reuerendissimus episcopus Seleuciæ
D Isauriæ dixit: Cognoscimus duas naturas, non diuidimus: neque diuisas, neq; confusas dicimus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Percurre reliqua. Constantinus deuotissimus à secretis sacri Consistorii recitauit ex eadem scheda.

ACTA CONSTANT.

Sancta Synodus dixit: Oportet te clare confiteri, & anathematizare omne dogma, quod contrarium est his quæ modo lecta sunt. Eutyches presbyter dixit: Dixi sanctitati vestrę,
E quoniam ante hoc non dicebam: nunc autem, quoniam hoc docet sanctitas vestra, dico, & sequor Patres. Neq; autem in Scripturis inueni manifeste hoc [explanatum,] neque omnes Patres dixerunt. Si vero anathematizauero, væ mihi est, quòd patres meos anathematizo. Exurgens sancta Synodus, clamauit dicens: Anathema ipsi. Et post hæc sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicat sancta Synodus, quid meretur iste præsens, ne-
F que aperte confitens rectam Fidem, neque consentire volens his quæ hæc sancta Synodus sentit, sed in sua peruersa & iniqua malignitate persistens. Seleucus Dei amantissimus episcopus Amasiæ dixit: Dignus est quidem * damnationis iste; in vestræ tamen sanctitatis humanitate solum consistit. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Si quidem confitens proprium peccatum persuaderetur anathematizare propriam doctrinam;

* ἀφορίσεως

expositiones & consentiret nobis sequentibus * traditiones sanctorum Patrum, merito dignus esset venia. Sed quoniam permanet in sua malignitate, subiacebit vindictis Canonum. Eutyches presbyter dixit: Dico quidem ista, quoniam & vos nunc iussistis, non autem anathematizo. Quod enim dico, in veritate dico. Magnificentissimus & gloriosissimus ex præfectis & consulibus Florentius patricius dixit: Duas naturas dicis, & cõsubstantialem nobis esse? dic. Eutyches presbyter dixit: Ego legi scripta beati Cyrilli, & sanctorum Patrum, & sancti Athanasii, quoniam ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, post adunationem autem & incarnationem, non iam duas naturas, sed vnam naturam dixerunt. Magnificentissimus & gloriosissimus ex præfectis & consulibus Florentius patricius dixit: Confiteris duas naturas post adunationem? dic. [Si non dixeris, damnaberis] Eutyches presbyter dixit: Legi iubete sancti Athanasii scripta, vt aduertatis quoniam nihil tale dicit. Basilius Dei amantissimus episcopus dixit: Si non duas naturas post adunationem dixeris, cõmixtionem & confusionem dicis.

Pag. 93.

EPHESI ACTA.

Et exurgens Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, dixit: Hanc vocem, quam dicunt me dixisse, ego non dixi his verbis, neque scio ista me dixisse. Dicente vero monacho, Ex duabus naturis dico Dominum Iesum Christum, post adunationem vero vnam naturam; & non addente, incarnatam & inhumanatam, scio hæc me dixisse. Quia si dixeris, ex duabus naturis, post adunationem vero vnam, & non addideris incarnatam & inhumanatam, putaberis confusionem dicere & commixtionem. Si autem addideris incarnatam & inhumanatam, eadem cum Patribus nostris dicis: quia manifeste secundum expositionem Patrum, aliud quidem est diuinitas eius, id est, vnius Domini Iesu Christi, & aliud caro eius, quæ ex matre est. Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Hæc ergo vox adulterata est? Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Non sum memor, neque scio dixisse. ACTA CONSTANT.

Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius dixit: Qui non dicit, ex duabus naturis, & duas naturas, non credit recte. Exurgẽs vniuersa sancta Synodus exclamauit: Quę ex necessitate est, Fides non est. Multi anni Imperatorum [catholicorum, Imperatorum] multi anni. [Florentius vir illustris dixit:] Fides nostra semper vincit. [Synodus dixit:] Non consentit; quid illi persuades? Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Per omnia Eutyches quondam presbyter & archimandrita & ex his quæ antea acta sunt, & nunc propriis eius confessionibus Valentini & Apollinaris peruersitate repertus est ęgrotare, & eorum blasphemias incommutabiliter sequi; qui nec nostram reuerens persuasionem

A καὶ συνθέσθαι ἡμῖν ἑπομένοις ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, εἰκότως ἠξιοῦτο συγγνώμης. ἐπεὶ δὲ ἐπιμένει τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ, ὑποπεσεῖται τοῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίοις. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπε· λέγω μὲν ταῦτα, ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς νῦν ἐκελεύσατε· οὐκ ἀναθεματίζω δέ. ὃ γὰρ λέγω, μετ' ἀληθείας λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπε· δύο φύσεις λέγεις, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν; εἰπέ. B Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἀνέγνων τοῦ μακαρίου Κυρίλλου καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ὅτι ἐκ δύο μὲν φύσεων εἶπον πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, καὶ τὴν σάρκωσιν, οὐκέτι δύο φύσεις εἶπον, ἀλλὰ μίαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν; εἰπέ. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῆναι κελεύσατε τὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον λέγει. C ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν. ἐὰν μὴ δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς, σύγκρασιν λέγεις, καὶ σύγχυσιν.

Καὶ ἀναστὰς ὁ αὐτὸς Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἰσαυρίας εἶπε· ταύτην, ἣν λέγουσί με εἰρηκέναι φωνήν, ἐγὼ οὐκ εἶπον, αὐταῖς λέξεσιν οὐκ οἶδα ταῦτα εἰρηκώς. εἰρηκότος δὲ τοῦ μονάζοντος· ἐκ δύο φύσεων λέγω τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν φύσιν, καὶ D μὴ προσθέντος, σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, ταῦτα οἶδα εἰρηκὼς, ὅτι ἐὰν εἴπῃς ἐκ δύο φύσεων, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς μίαν, καὶ ἐὰν μὴ προσθῇς, σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, ὑπονοῇ σύγχυσιν λέγειν, καὶ σύγκρασιν· ἐὰν δὲ προσθῇς, σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, τὰ αὐτὰ τοῖς πατράσιν ἡμῶν λέγεις· δηλοῖ γὰρ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν πατέρων, ὅτι ἄλλο μέν τί ἐστιν ἡ θεότης αὐτοῦ, τουτέστι, τοῦ ἑνὸς κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἄλλο τι ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἡ ἐκ μητρός. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος E Ἱεροσολύμων εἶπεν· αὕτη οὖν ἡ φωνὴ παραπεποίηται; Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἰσαυρίας εἶπεν· οὐ μέμνημαι, οὐδὲ οἶδα εἰρηκώς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁ μὴ λέγων ἐκ δύο φύσεων, καὶ δύο φύσεις, οὐ πιστεύει ὀρθῶς. καὶ ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἅπασα ἐπεβόα· μετ' ἀνάγκης οὐκ ἔστι πίστις· πολλὰ F τὰ ἔτη τῶν βασιλέων, πολλὰ τὰ ἔτη· ἡ πίστις ἡμῶν ἀεὶ νικᾷ. οὐ συντίθεται, τί αὐτὸν πείθεις; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ πάντων πεφώραται Εὐτυχὴς ὁ πάλαι πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔκ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, καὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ νῦν καταθέσεων, τὴν Οὐαλεντίνου, καὶ Ἀπολιναρίου κακοδοξίαν νοσῶν, καὶ ταῖς ἐκείνων δυσφημίαις ἀμεταθέτως ἀκολουθῶν· ὅς γε οὐδὲ τὴν ἡμετέραν αἰδεσθεὶς παραίνεσίν τε,

Εὐτυχὴς καθαιρεῖται.

A καὶ διδασκαλίαν, συντίθεσθαι τοῖς ὀρθοῖς δόγμασι κατεδέξατο. ὅθεν ἐπιδακρύσαντες, καὶ στενάξαντες ἐπὶ τῇ παντελεῖ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, ὡρίσαμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ βλασφημηθέντος, ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας, καὶ τοῦ προεστάναι μοναστηρίου· εἰδότων ἐκείνων πάντων τῶν μετὰ ταῦτα διαλεγομένων αὐτῷ, ἢ συντυγχανόντων, ὡς ὑπεύθυνοι ἔσονται καὶ αὐτοὶ τῷ τῆς ἀκοινωνησίας ἐπιτιμίῳ, ὡς μὴ ἀποστάντες τῆς πρὸς αὐ- B τὸν ὁμιλίας.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σατουρνῖνος ἐπίσκοπος Μαρκιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Σέλευκος χάριτι Χριστοῦ ἐπίσκοπος Ἀμασίας τοῦ * Ἑλενοπόντου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Ἑλλησπόντου, L.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος ἐλέει Θεοῦ Νεοκαισαρείας, ἀναγνούς, καὶ συναινέσας ὑπέγραψα.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὥρισα, εἴ τις ἄλλο φρονεῖ ἕνεκεν τῆς πίστεως ἔξωθεν τῶν ὁρισθέντων παρὰ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου τῆς κατὰ Νίκαιαν, ἀνάθεμα D ἔστω.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας τῆς Βιθυνίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κεκρόπιος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελίφθογγος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Λογγῖνος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Χερρονήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα. E

Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Χίου πόλεως τῆς νήσων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἀπολλωνιατῶν πόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα. ὁ ἑαυτὸν δείρας, οὐδεὶς αὐτοῦ φείδεται.

Σάββας ἐπίσκοπος Γάλτου, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

F Ἰοβῖνος ἐπίσκοπος Δηβελτοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τερμισσὸν, καὶ Εὐδοκιάδα, καὶ Ἰωβίαν, ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Εὐστόχιος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Δοκιμίου Φρυγίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Εὐτύχιος

atque doctrinam rectis voluit consentire dogmatibus. Vnde lacrymantes & gementes perfectam eius perditionem, decreuimus per Dominum nostrum Iesum Christum ab eo blasphematum, extraneum eum esse ab omni officio sacerdotali, & à nostra communione, & primatu monasterii; scientibus hoc omnibus qui postea colloquentur ei, & ad eum conuenerint, quoniam rei erunt & ipsi pœnæ excommunicationis, vt qui non declinauerint confabulationes eius.

Flauinianus episcopus Constantinopolis nouæ Romæ, iudicans subscripsi.

Saturninus episcopus Marcianopolis, iudicans subscripsi.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, iudicans subscripsi.

Seleucius Dei gratia episcopus Amasiæ Hellesponti, iudicans subscripsi.

* Eulalius episcopus Chalcedonensis, iudicans subscripsi.

Timotheus episcopus, * iudicans subscripsi.

f. Eleutheriæ

Dorotheus episcopus misericordia Dei Neocæsareæ, recognoscens consensi & subscripsi.

Ætherichus episcopus Smyrnæ, [iudicans subscripsi &] definiui: si quis aliud sapit de Fide, præter ea quæ in Nicæa ab omni sancta Synodo definita sunt, anathema sit.

Callinicus episcopus Apameæ, quæ est in Bithynia, iudicans subscripsi.

Cecropius misericordia Dei episcopus Sebastopolis, iudicans subscripsi.

Meliphthongus misericordia Dei episcopus sanctæ Dei Ecclesiæ quæ est Iuliopolis, iudicans subscripsi.

Longinus misericordia Dei episcopus Chersonensis, iudicans subscripsi.

Tryphon episcopus Chii ciuitatis insulæ sanctæ Dei Ecclesiæ, iudicans subscripsi manu mea.

Paulus episcopus * Apolloniadæ ciuitatis sanctæ Ecclesiæ, iudicans subscripsi. Qui seipsum percutit, nullus illi parcit.

* Apolloniatarũ

Sabbas episcopus Palti primæ Syriæ, iudicans subscripsi manu mea. Pag. 94.

Ioninus episcopus Deuelti, iudicans subscripsi.

Iulianus minimus episcopus Coënsis, iudicans subscripsi.

Sabinianus episcopus Termissi, & Eudociadis, & Iouiæ sanctæ Dei Ecclesiæ, iudicans subscripsi.

Eustochius misericordia Dei episcopus sanctæ Dei Ecclesiæ Docimii Phrygiæ, iudicans suscripsi.

Pionius minimus episcopus Troadis ciuitatis sanctæ Dei Ecclesiæ, iudicans subscripsi.

Cossinius minimus episcopus Hierocæsareæ, iudicans subscripsi,

Ioannes minimus episcopus Hyrcanorum ciuitatis, iudicans subscripsi.

Olbia. Diaferentius episcopus ciuitatis * Olbæ, iudicans subscripsi.

Iulianus episcopus ciuitatis Mostenæ, iudicans subscripsi.

Romanus episcopus Eudoxiopolis, iudicans subscripsi per presbyterum Basiliscum.

[Eudoxius episcopus ciuitatis Bosphori, iudicans & definiens subscripsi.]

Thomas minimus episcopus Valentinianopolis, iudicans subscripsi.

Aurelius episcopus Opitanæ ciuitatis subscripsi.

inf. Nonesto-rum, [Secundinus episcopus * Nosalenensis, his gestis subscripsi.

Ianuarius episcopus ciuitatis Macrianæ subscripsi.]

Timotheus episcopus Primopolis, iudicans subscripsi.

Arginorum, Genethlius episcopus * Argos, iudicans subscripsi.

Andreas presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis per presbyterum Timotheum.

Faustus presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis quondam presbyteri & archimandritæ.

Martinus presbyter & archimandrita monasterii beati Dionysii, subscripsi in depositione Eutychis quondam presbyteri & archimandritæ, per per fratrem Philippum.

Manuelius presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis.

Petrus presbyter & archimandrita monasterii beati Thalassii, subscripsi in damnatione Eutychis quondam presbyteri & archimandritæ per Theodorum monachum.

Iob presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis per diaconum meum Andream.

Antiochus presbyter & archimandrita monasterii beati Theotecni, subscripsi in depositione Eutychis.

Abrahamius presbyter & archimandr. subscripsi in depositione Eutychis.

Theodorus monachus & archimandr. subscripsi in depositione Eutychis.

Theodorus presbyter & archimandr. monasterii Ægyptiorum, subscripsi in depositione Eutychis.

Pientius presbyter & archimandr. basilicæ Paruulorum, subscripsi in depositione Eutychis.

Hermæi. Flauianus archimandrita monasterii sancti * Hermilh, subscripsi in depositione Eutychis:

Eusebius presbyter & archimandrita monasterii Heliæ, subscripsi in depositione Eutychis.

A Πιόνιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τρωάδα ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κοσίνιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ὑρκανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διαφερέντιος ἐπίσκοπος πόλεως Ὀλβῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως * Μουστηνῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, ὁρίσας διὰ τοῦ πρεσβυτέρου Βασιλίσκου.

Θωμᾶς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Οὐαλεντινιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αὐρήλιος ἐπίσκοπος τῆς Ὀππιτανῶν, ὑπέγραψα.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Πριμουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γενέθλιος ἐπίσκοπος Ἀργείων ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Ἀνδρέας πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς, διὰ τοῦ πρεσβυτέρου Τιμοθέου.

Φαῦστος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου.

Μαρτῖνος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, μονῆς τοῦ μακαρίου * Δίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς, τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, διὰ τοῦ ἀδελφοῦ Φιλίππου. * Διονυσίου

D

Μανουήλιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Πέτρος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θαλασσίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, διὰ Θεοδώρου μοναχοῦ.

Ἰὼβ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς, διὰ τοῦ διακόνου μου Ἀνδρέου.

E

Ἀντίοχος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοτέκνου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἀβραάμιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Θεόδωρος μονάζων, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

F Θεόδωρος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης τῶν Αἰγυπτίων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Πιέντιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μαρτυρείου τῶν νηπίων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Φλαβιανὸς ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Ἑρμαίου ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἡλία, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Εὐλογίου, ὑπέγραψα διὰ Θεοδούλου διακόνου μου τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Τρύφων ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἰάκωβος διάκονος ἀρχιμανδρίτης τῶν Σύρων, ὑπέγραψα διὰ Ζωτικοῦ μονάζοντός μου τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἐλπίδιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Παῦλος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ Αἰθερίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Κάρωσος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἀστέριος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Λαυρεντίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Καλλίνικος μονάζων, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Θεοδότου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Γερμανὸς πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς, διὰ Γλυκερίου διακόνου.

Μάρκελλος ὁ ἐλάχιστος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς χειρὶ ἐμῇ.

Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τινὰ τῶν ὑπομνημάτων τῶν ἀναγνωσθέντων παρεποιήθη· καὶ ἔστι τὰ ἐπὶ τούτοις πεπραγμένα, καὶ ἀξιῶ ταῦτα ἀναγνωσθῆναι. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· *ὑποδεχθέντα ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἐμφερέσθω τοῖς πεπληρωμένοις ὑπομνήμασιν.

*ὑποληφθέντα L.

Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω ἀντίγραφον ὑπομνημάτων γενομένων εἰδοῖς ἀπριλίαις ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΤΑ ΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΙρεσιν Εὐτυχοῦς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀναγνωσθέντα δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου.

Φλαυΐου Πρωτογένους, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου, θεία κελεύσει καθεζομένων ἐν τῇ μειζοτέρᾳ στοᾷ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Φλαβιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως.

Φλωρεντίου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου.

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Καισαρέων πόλεως ἐπαρχίας Καππαδοκίας.

Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀγκυρανῶν πόλεως.

A Eusebius presbyter & archimandrita monasterii sancti Eulogii, subscripsi per Theodulum diaconum meum in depositione Eutychis.

Tryphon archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Iacobus diaconus & archimandrita Syrorum subscripsi per Zoticum monachum meum in depositione Eutychis.

B Elpidius presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis. Pag. 95.

Paulus presbyter & archimandrita Ætherii, subscripsi in depositione Eutychis.

Carosus presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Asterius presbyter & archimandrita monasterii beati Laurentii, subscripsi in depositione Eutychis. C

Callinicus monachus & archimandrita monasterii Theodoti, in Eutychis depositione subscripsi.

Germanus presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis per Glycerium diaconum.

Marcellus exiguus presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis manu mea.

D

EPHESI ACTA.

[Cumque lecta fuissent,] Eutyches archimandrita dixit: Certa ex gestis quæ lecta sunt, adulterata sunt: & sunt quæ in hoc negotio acta sunt, & peto ea recenseri. Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Suscepta percurrantur, & fidei inserantur monimentorum.

Ioannes presbyter & primicerius notariorum legit exempla gestorum habitorum Idibus Aprilis Constantinopoli. E

ACTA CONSTANTINOPOLI post Eutychetis depositionem, in Epheso lecta sub Dioscoro, [& Chalcedone relecta.]

Flauio Protogene, & qui fuerit declaratus, Coss. cum sedissent ex sacro mandato in maiore porticu sanctæ Ecclesiæ,

F Flauianus reuerendissimus episcopus huius inclytæ vrbis,

Florentius magnificentissimus ex præfectis Vrbis, & ex præfectis prætorio sexies, & exconsul & patricius,

Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ ciuitatis, prouinciæ Cappadociæ,

*Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyranorum ciuitatis.

Seleucius reuerendissimus episcopus ciuitatis Amasiæ, A Σελεύκου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀμασέων πόλεως.

Basilius reuerendissimus episcopus Seleuciæ ciuitatis Isauriæ, Βασιλείου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σελευκέων πόλεως ἐπαρχίας Ἰσαυρίας.

Alexander reuerendissimus episcopus Tominatorum ciuitatis, prouinciæ Scythiæ, Ἀλεξάνδρου τοῦ εὐλαβεστάτου τῆς Τομέων πόλεως ἐπαρχίας Σκυθίας.

Marianus reuerendissimus episcopus Synnadorum, Μαριανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Συνναδέων πόλεως.

Meliphthongus reuerendissimus episcopus Iuliopolitanorum ciuitatis, B Μελιφθόγγου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως.

Acacius reuerendissimus episcopus Ariarathiræ ciuitatis, Ἀκακίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀριαραθιτῶν πόλεως.

Osroenorum — Proclus reuerendissimus episcopus * Adranæ ciuitatis, Πρόκλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ὀσρηνῶν πόλεως.

Daniel reuerendissimus episcopus ciuitatis Cadorum, Δανιηλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Καδηνῶν πόλεως.

Sabbas reuerendissimus episcopus ciuitatis Paltenæ, C Σάββα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Παλτηνῶν πόλεως.

Longinus reuerendissimus episcopus Chersonensis ciuitatis, Λογγίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Χερσονησιτῶν πόλεως.

Tyrealnorum ciuitatis, — Ioannes reuerendissimus episcopus * Parthenopolitanus, prouinciæ Cariæ, Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βυρκαληνῶν πόλεως, ἐπαρχίας Καρίας.

Paulinus reuerendissimus episcopus Theodosiopolis, prouinciæ Asiæ, Παυλίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Ἀσίας.

Pag. 96. — Thomas reuerendissimus episcopus Theodosiopolis, prouinciæ Phrygiæ Pacatianæ, D Θωμᾶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς.

Timotheus reuerendissimus episcopus Saracenorum ciuitatis, prouinciæ Palæstinæ, Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς * Ἀρκινῶν πόλεως, ἐπαρχίας Παλαιστίνης. — * Σαρακηνῶν L.

Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi ciuitatis, prouinciæ Phrygiæ Salutariæ, Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαίων πόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας.

Paulus reuerendissimus episcopus Apolloniadis ciuitatis, prouinciæ Bithyniæ, Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπολλωνιατῶν πόλεως ἐπαρχίας Βιθυνίας.

Eudoxius reuerendissimus Episcopus Bosphorenorum ciuitatis, Εὐδοξίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βοσπορηνῶν πόλεως.

Eustochius reuerendissimus episcopus Docimenæ ciuitatis, E Εὐστοχίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δοκιμηνῶν πόλεως.

Timotheus reuerendissimus episcopus Primopolitanæ ciuitatis, Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Πριμουπολιτῶν πόλεως.

Petrus reuerendiss. episcopus Theodosiopolis ciuitatis, prouinciæ Armeniæ, Πέτρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως ἐπαρχίας Ἀρμενίας.

Nouesiorum & sup. Noya-sina — Secundinus reuerendissimus episcopus * Nocensianæ ciuitatis, Σεκουνδίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νοκιωσίων πόλεως.

Candidianus reuerendissimus Episcopus Antiochiæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, F Κανδιδιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας.

Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsis, Ἰουλιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κῶ.

Tymandrenorū & inf. Mandenorum — Longinus reuerendissimus episcopus * Talbondanæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, Λογγίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυμανδηνῶν πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας.

Gerontius reuerendissimus episcopus Basilinopolitanus, Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βασιλινουπολιτῶν πόλεως.

Περγαμίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αντιοχέων πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας·

A Pergamius reuerendissimus episcopus Antiochiæ Pisidiæ Prouinciæ [Phrygiæ Salutariæ.]

Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ανθηδονιτῶν πόλεως·

Paulus reuerendissimus episcopus ciuitatis Anthedonensis,

Νατίρα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Γαζέων πόλεως·

Natiras reuerendissimus episcopus Gazenæ ciuitatis,

Εὐφράτα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ελευθεροπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Κρήτης·

Euphrates reuerendissimus episcopus Eleutheropolis, prouinciæ Cretæ,

Τρύφωνος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Χίου πόλεως·

B Tryphon reuerendissimus episcopus ciuitatis Chii,

Αὐρηλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αδραμυττηνῶν πόλεως·

Aurelius reuerendissimus episcopus ciuitatis Adramytinæ,

Παρόντος Μάμα τοῦ περιβλέπτου κόμητος, καὶ προξίμου τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων·

Præsente Mama viro spectabili Comite, & proximo sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, Macedonius spectabilis tribunus, [notarius] & referendarius, dixit: Sub die sexto Iduum Aprilium, ex sacro mandato iussus sum, reuerendissimos episcopos fidem pridem factorum monimentorum de * accusatione, quæ inter Flauianum reuerédissimum episcopum, & Eutychem archimandritam mouetur, perquirere, quod & in præsenti identidem fieri Imperialis præcepit auctoritas. Flauius Florentius magnificentissimus ex præfectis prætorii sexies, & exconsul & patricius, dixit: Quæ acta sunt in * prosequutione viri spectabilis [Macedonii] referendarii, præsente sancta Synodo, lectione pandantur. Cumque prolata fuisset scheda è sacro scrinio libellorum & sacrarum cognitionum, à Ioanne deuotissimo exceptore eiusdem sacri scrinii, recitata est.

Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, καὶ ῥεφερενδάριος, εἶπε· τῇ πρὸ ἓξ ἰδῶν ἀπριλλίων ἀπὸ θείων μανδάτων ἐκελεύσθην τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους τὴν πίστιν τῶν πρώην γενομένων ὑπομνημάτων περὶ τῆς αἰτίας, ἥτις μεταξὺ Φλαβιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, καὶ Εὐτυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου κινεῖται, ἐκζητῆσαι. ὅπερ ἐν τῷ παρόντι ὡσαύτως γενέσθαι, ἡ βασιλικὴ ἐκέλευσεν αὐθεντία. Φλάβιος Φλωρέντιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων πατρίκιος, εἶπε· τὰ πραχθέντα ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ περιβλέπτου ῥεφερενδαρίου, παρούσης τῆς ἁγίας συνόδου ἀναγινωσκέσθω. καὶ ὁπότε προηνέχθη τὸ χαρτίον ἀπὸ τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, παρὰ Ιωάννου τοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος τοῦ αὐτοῦ θείου σκρινίου, ἀνεγνώσθη.

iussu, — *depositione*

Φλαβίου Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου πρὸ ἓξ ἰδῶν ἀπριλλίων ἐν Κωνσταντινουπόλει· θείᾳ κελεύσει καθεζομένων ἐν τῷ ἁγίῳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας βαπτιστηρίῳ.

Flauio Protogene viro clarissimo; & qui fuerit declaratus, Conss. sub die * quinto Iduum Aprilium in Constantinopoli, cum sedissent ex sacra iussione in sanctissimo Baptisterio catholicæ Ecclesiæ, *sexto*

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Καισαρέων πόλεως Καππαδοκίας· καὶ

E Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ ciuitatis Cappadociæ, &

Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αγκυρανῶν πόλεως·

Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ ciuitatis Galatiæ,

Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μελιτηνῶν πόλεως·

Constantinus reuerendissimus episcopus ciuitatis,

Βασιλείου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σελευκέων πόλεως ἐπαρχίας Ισαυρίας·

Basilius reuerendissimus episcopus Seleuciæ ciuitatis prouinciæ Isauriæ,

Σατουρνίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μαρκιανουπόλεως·

F Saturninus reuerendissimus episcopus Marcianopolitanus,

Μαρινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Συναδηνῶν πόλεως·

Marinianus reuerendissimus episcopus Synnadæ ciuitatis, Pag. 97.

Πατρικίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυανέων πόλεως·

Patricius reuerendissimus episcopus ciuitatis Tyaneorum,

Τρύφωνος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Χίου πόλεως·

Tryphon reuerend. episcopus Chii ciuitatis.

A Seleucus reuerendissimus episcopus Amasiæ ciuitatis,

Candidianus reuerendissimus episcopus Antiochiæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ,

Arsu Timotheus reuerendissimus episcopus * Saracenorum ciuitatis,

Natiras reuerendissimus episcopus Gazenæ ciuitatis,

B *Phanensis* Eustathius reuerendissimus episcopus * Parnasenæ ciuitatis,

Paulus reuerendissimus episcopus Anthedonis ciuitatis,

Thomas reuerendissimus episcopus Theodosiopolitanæ ciuitatis,

Eustochius reuerendissimus episcopus ciuitatis Docimenæ,

C Gerontius reuerendissimus episcopus Basiliopolitanus,

Aquilas reuerendissimus episcopus ciuitatis Auroclorum,

Nausiorum & sup. Noyolina Secundinus reuerendissimus episcopus * Nouensenæ ciuitatis,

Acacius reuerendissimus episcopus Ariarathiræ ciuitatis,

D Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsis ciuitatis,

Proclus reuerendissimus episcopus ciuitatis,

Eudoxius reuerendissimus episcopus Bosphori,

Sabbas reuerendissimus episcopus ciuitatis Paltenæ,

Timotheus reuerendiss. episcopus Primopolitanus,

E Paulinus reuerendissimus episcopus Theodosiopolis ciuitatis, prouinciæ Asiæ,

Paulus reuerendissimus episcopus Apolloniadæ ciuitatis,

Mandenorũ & sup. Tymandenorum Longinus reuerendissimus episcopus * Madinæ ciuitatis,

Macedonius vir spectabilis tribunus, [notarius] & referendarius dixit: Eutyches reuerendiss. Archimandrita, oblatis precibus sacratissimo Imperatori, suggessit pridem se * reperisse; & reliqua, quæ in sacris scriniis continentur.

F *postulasse.*

Magnificentissimus Patricius dixit: Oblatæ preces reuerendissimi Eutychis monachi perlegantur, & spectabilis tribunus, notarius & referendarius doceat, quinam stent, pro persona agentes eiusdem reuerendissimi monachi. Et antequam legerentur, Macedonius * tribunus, notarius & referendarius dixit:

spectabilis

A Σελεύκου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀμασέων πόλεως.

Κανδιδιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας.

Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς * Ἀρκηνῶν πόλεως. *Σαρακηνῶν L.*

Νατίρα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Γαζέων πόλεως.

B Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Παρνασηνῶν πόλεως.

Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀνθηδονέων πόλεως.

Θωμᾶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως.

Εὐστοχίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δοκιμηνῶν πόλεως.

C Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βασιλινουπολιτῶν πόλεως.

Ἀκύλα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αὐροκλέων πόλεως.

Σεκουνδίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νοκηνσίων πόλεως.

Ἀκακίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀριαραθηνῶν πόλεως.

D Ἰουλιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς * Ἀδραμυτηνῶν πόλεως. *Κῶ, L.*

Εὐδοξίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βοσπορηνῶν πόλεως.

Σάββα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Παλτηνῶν πόλεως.

Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Πριμουπολιτῶν πόλεως.

E Παυλίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Ἀσίας.

Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπολλωνιαδέων πόλεως.

Λογγίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μαδηνῶν πόλεως.

Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, καὶ ῥεφερενδάριος, εἶπεν· Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης, προσενεχθείσης δεήσεως τῇ βασιλικῇ ὁσιότητι, ἐδίδαξε
F πρώην ἑαυτὸν ἐπιδεηθῆναι· καὶ τὰ λοιπά, ἅ τινα ἐν τῷ θείῳ σκρινίῳ ἐμφέρονται.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἡ δέησις τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ Εὐτυχοῦς, προσενεχθεῖσα ἀναγινωσκέσθω· καὶ ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος, νοτάριος, καὶ ῥεφερενδάριος διδάξῃ, * οἵ τινες προσεδρεύουσιν, ὑπὲρ τοῦ προσώπου προσήκοντες τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ. καὶ πρὶν ἀναγνωσθῆναι, Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος, *οὗτινες L.*

A Εἶπε· προσεδρεύουσιν, οἵτινες ὑπὲρ τοῦ προσώπου τοῦ μοναχοῦ δύνανται λέγειν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τί ἀρέσκει περὶ τούτου τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις; Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαέων εἶπεν· εἰ δι' ἐντολέως λέγει, κελεύσατέ με ἀναχωρῆσαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ὅπερ ἐκέλευσεν ἡ βασιλικὴ αὐθεντία, παντὶ τρόπῳ παραφυλακτέον ἐστὶ· διὸ, εἰ συγκατατίθενται οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἵνα εἰσδεχθῶσιν οὗτοι, οἵτινες ὑπὲρ τοῦ B προσώπου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ παρεστάναι ἕτοιμοί εἰσιν, εἰπῶσιν. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· τοιαύτης κατηγορίας γενομένης, ἀκόλουθόν ἐστι παρεῖναι τὸν κατηγορούμενον· ἐπεὶ καὶ τὰ μάλιστα οὐκ ἀκινδύνως γίνονται αἱ τοιαῦται κατηγορίαι. οὐδὲ γὰρ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, περὶ τῶν τυχόντων ἐστὶ τὸ δοκιμαζόμενον. ἐπεὶ οὖν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἐκ παππώας παραδόσεως συγκροτεῖν εἴωθε τὴν ὀρθόδοξον C πίστιν, καὶ τοὺς κανόνας μηδόλως παραλιτρώσκεσθαι, ἀξιοῦμεν αἰνεχθῆναι αὐτῷ· καὶ εἰ κελεύει, ἐγκληματικὴν δίκην ἀγωνίσασθαι ἄλλον ὑπὲρ ἄλλου, καὶ τοῦτο προσδεχόμεθα· ἐπεὶ καὶ τὰ μάλιστα οἰκουμενικὴ ἐκελεύσθη γενέσθαι σύνοδος, καὶ πεφύλακται τὰ καιριώτερα τῶν πραγμάτων ἐν ἐκείνῃ τῇ συνόδῳ, καὶ μετεστάλησαν πολλοί· καὶ δίκαιόν ἐστι τὰ θεσπισθέντα παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, εἰς πέρας ἀχθῆναι, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· τί ἑαυτῷ περὶ D τούτου ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος ἐνταλθὲν εἶναι γινώσκει, κατάθηται. Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος νοτάριος, καὶ ῥεφερενδάριος εἶπεν· ὁ εὐσεβέστατος δεσπότης ἡμῶν, γνοὺς ὡς καθῄρηται ὁ προλεχθεὶς ἀνὴρ, ἐκέλευσεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ παντὸς τρόπου τοὺς ἀποσταλέντας, εἰσελθόντας ἐπὶ γραφίας ἀναγινωσκομένων τῶν χαρτῶν τὰ παρ' αὐτοῦ εἰρημένα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἁπλοῦν ἐστὶν, ὅπερ αἰτεῖται, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι εἰσέλθωσι· καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῶν παρουσίᾳ ἡ δέησις ἀναγινωσκέσθω. καὶ ὁπότε εἰσῆλθον, καὶ εἰς τὸ μέσον ἔστησαν, Κωνσταντῖνος, Ἐλευσίνιος, καὶ Κωνστάντιος, οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος νοτάριος, τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον προσφέρων, εἶπε· χρὴ πάντα τὰ κελευσθέντα παρὰ τῆς αὐτῶν εὐσεβείας εἰπεῖν με. ἐκέλευσε τοίνυν, F τοὺς τηνικαῦτα παρόντας ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, μεθ' ὅρκου εἰπεῖν, εἰ ἀληθεῖς εἰσι τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκομένων αἱ καταθέσεις, αἱ παρὰ ἑκατέρου τοῦ μέρους προσενεχθεῖσαι. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Σελευκαίων πόλεως εἶπε· μέχρι νῦν ὅρκον οὐκ ἴσμεν προσενεχθέντα ἐπισκόποις· ἀλλὰ καὶ ἐντέταλται ἡμῖν παρὰ τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ, μὴ ὀμόσαι,

A Obseruant, qui pro persona monachi possint dicere. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid pro hoc placet reuerendissimis episcopis? Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi ciuitatis dixit: Si per procuratorem dicit, me iubete recedere. Magnificentissimus Patricius dixit: Quod Imperialis præcepit auctoritas, omnibus modis obseruandum est. Vnde si consentiunt reuerendissimi episco-B pi, vt suscipiantur hi qui pro persona reuerendissimi monachi agere parati sunt, dicant. Meliphthongus reuerendissimus episcopus dixit: Tali facta accusatione, consequens est adesse eum qui accusatur, præsertim quia huiusmodi accusationes non sine periculo fiunt. Nec enim leue est ac * transitorium quod vertitur, [& ideo alterum pro altero decertare non licet.] Quoniam igitur piissimus Imperator ex auita tra-C ditione consueuit orthodoxam continere Fidem, & in nullo sanctas regulas * irrumpere, postulamus eius referri clementiæ; & si iusserit in criminali causa alterum pro altero decertare, & hoc suscipimus, * præcipue quia vniuersalem præcepit fieri Synodum: & necesse est, maiores causas in illud reseruare Concilium. Et vocati sunt multi, & iustum est, quæ à piissimo Principe præcepta sunt, effectui mancipari. Magni-D ficentissimus Patricius dixit: Quod sibi de hoc spectabilis tribunus, notarius & referendarius mandatum esse cognoscit, exponat. Macedonius spectabilis tribunus, notarius & referendarius dixit: Piissimus Dominus noster cognoscens damnatum esse prædictum virum, iussit pro eo omnibus modis directos ingredi, vt cognoscant in relectione chartarum; quæ ab Archiepiscopo ad eum dicta sunt; & quæ ab eo ad sanctissimum Archiepiscopum. Magnificentissimus E Patricius dixit: Simplex est quod postulatur: & propter hoc illi ingrediantur, & sub eorum præsentia preces recitentur. Et cum ingressi fuissent, & stetissent in medio, Constantinus, Eleusinius, & Constantius reuerendi monachi, Macedonius spectabilis tribunus, notarius [& referendarius,] proferens sanctum Euangelium, dixit: Oportet omnia quæ mandata sunt F ab eorum pietate, dicere me. Iussit igitur, eos qui dudum præsentes fuerunt, sacratissimos Episcopos, sub sacramento dicere, si veræ sunt legendorum monimentorum professiones, ab vtraque parte illatæ. Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciensium Ecclesiæ dixit: Hactenus iuramentum Episcopis nescimus oblatum. Sed & præceptum est nobis à Domino Christo, non iurandum,

vulgari (margin)

Pag. 98.

violare.

quoniam præcipue vniuersalem

Ecclesiasticis

neque per cœlum; quia thronus Dei est; neque per terram, quia scabellum pedum Dei est; neque per caput suum quemquam iurare, quia nullus potest vnum capillum eorum, qui à Deo creati sunt, ipse facere. Vnusquisque vero sicut ante altare stans, Dei timorem habens præ oculis, & propriam conscientiam mundam seruans Deo, quod in memoria retinet, nullatenus habet intermittere. Magnificentissimus Patricius dixit: Sicut semel dictum est, precum lectio sequatur. Et per eundem deuotissimum exceptorem recitatum est.

A μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τοῦ Θεοῦ, μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ τινα ὀμόσαι· ὅτι οὐδεὶς δύναται τρίχα τῶν ὑπὸ Θεοῦ δημιουργηθέντων αὐτὸς ποιῆσαι. ἕκαστος δὲ ὡς θυσιαστηρίῳ παρεστὼς, τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ ἑαυτοῦ συνειδὸς φυλάττων καθαρὸν τῷ Θεῷ, τῶν ὄντων αὐτῷ ἐν μνήμῃ οὐδὲν ἔχει παραλεῖψαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὡς ἅπαξ εἴρηται, τῶν δεήσεων ἡ ἀνάγνωσις B παρακολουθήσει. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Pyssimis & fidelissimis amicis Christi, Imperatoribus nostris; Theodosio & Valentiniano perpetuis Augustis, Eutyches Archimandrita.

Τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ πιστοτάτοις φιλοχρίστοις βασιλεῦσι, Θεοδοσίῳ, καὶ Οὐαλεντινιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

IN omnibus mihi post Deum & salutis & veritatis manifestatio facta est vestra pietas; in nulla te prætermittens inquisitionem facere eorum, quæ vel de Fide, vel aduersus me calumniose mota sunt. Gesta enim, quæ sunt composita à reuerendissimo Archiepiscopo Flauiano aduersum me, legi hesterno die, & reperri contraria his quæ acta sunt, contineri in chartis. Nec enim quæ ipse ad me locutus est, iacebant in eis: neque quæ ego locutus sum, inseruerunt eidem monimento. Supplico igitur vestræ serenitati, * consuete orthodoxæ Fidei patrocinanti, & meæ paruitatis opinioni, vt dignetur præcipere, beatissimos Episcopos qui in hac causa tunc resederunt, & notarios eiusdem reuerendissimi Episcopi Flauiani, & reuerendos clericos qui ad me directi fuerant, vocantes vt occurrerent, & reuerendum diaconum Athanasium reuerendissimi Episcopi Basilii, conuenire in præsentia sanctissimi Episcopi Thalassii, quatenus interrogati dicant omni cum veritate in scriptis, quid nouerint: vt hoc consequutus, more solito laudans, gratias agam Domino & Deo omnium Christo, & vestræ semper pietati.

per consuetudine (margin note)

C ΠΑντων μοι μετὰ τὸν Θεὸν, καὶ σωτηρίας, καὶ τῆς ἀληθείας φανέρωσις γέγονεν ἡ εὐσέβεια ὑμῶν, ἐν οὐδενὶ πράγματι παραλείψασα τὴν τε περὶ τῆς πίστεως ἕνεκα, καὶ τὴν κατ' ἐμοῦ συκοφαντίαν τὴν ἔρευναν ποιουμένη. τὸ γὰρ ὑπόμνημα τὸ σκευωρηθὲν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ κατ' ἐμοῦ, ἀνέγνων τῇ χθὲς ἡμέρᾳ, καὶ εὗρον ἐναντία τῶν πεπραγμένων κείμενα τῷ χάρτῃ· οὔτε γὰρ ἃ πρὸς ἐμὲ εἰρήκει, ἔκειτο ἐν αὐτῷ, οὔτε ἃ ἐγὼ ἐλάλησα, D ἔταξαν ἐν τῷ αὐτῷ ὑπομνήματι. δέομαι τοίνυν τῆς ὑμετέρας γαληνότητος, συνήθως τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀντεχομένης, καὶ τῆς ὑπολήψεως τῆς ἐμῆς βραχύτητος, καταξιῶσαι θεσπίσαι τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, τοὺς τηνικαῦτα συνεδρεύσαντας, καὶ τοὺς νοταρίους τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου Φλαβιανοῦ, καὶ τοὺς ἀποσταλέντας πρός με παρ' αὐτοῦ, τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς, καὶ καλοῦντας ἀπαντῆσαι εἰς τὸ συνέδριον, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον τοῦ E εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Βασιλείου συνελθεῖν, παρόντος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θαλασσίου· ὥστε αὐτοὺς ἐρωτηθέντας, εἰπεῖν μετ' ἀληθείας ἐγγράφως, ἅπερ ἴσασι. καὶ τούτου τυχὼν, συνήθως ὑμνῶν, εὐχαριστήσω τῷ δεσπότῃ, καὶ Θεῷ τῶν ὅλων Χριστῷ, καὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ διαπαντός.

Idem deuotissimus exceptor dixit: Est in recitata prece etiam diuina * annotatio sacratissimi & pijssimi Imperatoris nostri. Magnificentissimus Patricius, dixit: Summa cum veneratione percurratur. Et per eundem deuotissimum exceptorem recitatum est. Deponant * apud reuerendissimos Episcopos non solum qui dudum conuenerant, verum etiam & apud reuerendissimum Episcopum Thalassium, vt omnibus his præsentibus, quos supplicatio loquitur, negotii veritas inquiratur.

subscriptio (margin note)

Pag. 99. *reuerendissimi Episc. qui dudum conuenerant, apud reuerend. in mor Episcopũ Thalassiũ vt apud hos omnibus.* (margin note)

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος ἐξκέπτωρ εἶπεν· ἔστι καὶ θεία ὑποσημείωσις ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ δεήσει τοῦ θειοτάτου, F καὶ εὐλαβεστάτου ἡμῶν βασιλέως. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μετὰ προσκυνήσεως ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθη· καταλιθέσθω παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἵτινες πρώην συνῆλθον, οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Θαλασσίῳ, ἵνα παρὰ τούτοις παρόντων πάντων, περὶ ὧν ἡ δέησις λαλεῖ, τοῦ πράγματος ἡ ἀλήθεια ἐκζητηθείη·

ὁ εὐλα-

ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι, καὶ νοτάριοι, Ἀστέριος, καὶ Ἀέτιος, Νόννος, Ἀσκληπιάδης, καὶ Προκόπιος, παρέστωσαν. καὶ ὁπότε εἰς τὸ μέσον ἔστησαν, Ἀστέριος, Ἀέτιος, Νόννος, Ἀσκληπιάδης, Προκόπιος, οἱ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· παρόντων πάντων τὰ ὑπομνήματα κατὰ τάξιν ἀναγινωσκέσθω. καὶ πρὶν ἢ προσενεχθῶσιν, Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐκ ἴσμεν, τῶν ποδῶν ὑμῶν, διὰ τί ἐκλήθημεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι, καὶ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, τὰ ὑπομνήματα ἐν τούτῳ τῷ πράγματι πραχθέντα, προσενέγκωσιν ἀναγνωσθησόμενα. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὔτε μὴν αἰτίαν ἴσμεν, ἐφ᾽ ᾗ πάρεσμεν, οὔτε δὲ ὧν ἀπαιτούμεθα ὑπομνημάτων πρᾶξιν. τούτου ἕνεκεν ἀναβαλλόμεθα, καὶ ἀξιοῦμεν γνῶναι ἐφ᾽ ᾧ τε καὶ ἱστάμεθα, καὶ ἀποκρίνεσθαι ὀφείλομεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· τὰ ἐν τῇ δίκῃ Εὐτυχοῦς τοῦ μονάζοντος πραχθέντα ἀκολούθως, ἐπιζητοῦμεν δημοσιευθῆναι. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· αἰτίασις γάρ τις ποτὲ καθ᾽ ἡμῶν τοιαύτη ἀνέκυψεν; ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὸ πρᾶγμα ἀναζητηθῆναι ἐκελεύσθη· καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὑπομνημάτων ἡ προσκομιδὴ ἀναγκαία ἐστί· διὰ τί τοίνυν ὑπερθέσει, καὶ πανουργίᾳ κέχρησαι; Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξετάσεως τῷ πράγματι παρέχων, καὶ τὴν αἰτίαν, δότω ἡμῖν καιρὸν τοῦ ἀπολογεῖσθαι, ἢ προσενέγκαι, ἢ μὴ προσενέγκαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ὑμεῖς τὰ ὑπομνήματα ἐξελάβετε· παρ᾽ ὑμῶν τοίνυν ταῦτα προσενεκτέα εἰσίν. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε· τίς ἐστιν ὁ αἰτιώμενος; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· δεήσεις τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀνεγνώσθησαν ἡμῖν, περιέχουσαι, ὡς ἐντυχόντος τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ ἐπισημειωσαμένου μὴ κεῖσθαι ἐν αὐτοῖς τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. δίκαιον οὖν ἡμῖν τοῦτο καταφαίνεται, προσκομισθῆναι ἐκεῖνα τὰ ὑπομνήματα, οἷς αὐτὸς ἔφησεν ἐντετυχηκέναι, καὶ ἐξ αὐτῶν τὴν ἐξέτασιν τοῦ πράγματος γενέσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος πρὸς Ἀέτιον εἶπε· τῶν ὑπομνημάτων τῶν αὐθεντικῶν χρεία ἐστὶν, ἐν οἷς αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐπισκόπων περιέχονται. διὸ ἅπερ πλειστάκις διελάλησα, ταῦτα παρὰ τῶν νοταρίων προσκομισθῶσιν. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε· καταξιωσάτω ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος, καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια καιρὸν ἡμῖν δοῦναι, περὶ ὧν βουλόμεθα λέγειν· οὐ γάρ ἐστιν ἡμῖν ἀκίνδυνον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὰ ὑπομνήματα πρότερον ἁρμόζει δημοσιευθῆναι· καὶ μετὰ ταῦτα εἴ τι διδάξαι ἐπιζητεῖς, ἄδειά σοι παρασχεθήσεται. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν ἄτοπον, οὐδὲ παρὰ τὸ δίκαιον ἐπιζητοῦμεν· καὶ πρὸ πάντων ἐπίσταται ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια,

Flauianus reuerendissimus Episcopus dixit: Reuerendi diaconi & notarii, Asterius & Aetius, Nonnus, Asclepiades, & Procopius, præsto sint. Cumque in medio stetissent, Asterius, Aetius, Nonnus, Asclepiades, Procopius, notarii Flauiani reuerendissimi Episcopi, magnificentissimus Patricius dixit: Præsentibus omnibus monimenta ex ordine relegantur. Et priusquàm offerrentur, Aetius reuerendus diaconus & notarius dixit: Nescimus, per vestigia vestra, cur vocati simus. Magnificentissimus Patricius dixit: Religiosissimi diaconi & notarii reuerendissimi Episcopi Flauiani, monimenta in hoc negotio celebrata offerant relegenda. Aetius diaconus & notarius dixit. Neque causam scimus, pro qua hic assistimus, neque * pro quo gestorum exiguntur monimenta. Hac de re differimus, & supplicamus scire, pro quo adstamus, & respondere debemus. Magnificentissimus Patricius dixit: Gesta, quæ in causa Eutychis monachi consequenter acta sunt, inquirimus publicari. Aetius diaconus & notarius dixit. Accusatio enim aliqua aliquando talis aduersum nos emersit? Magnificentissimus Patricius dixit: Causam * requirere iussus sum, & propter hoc necessaria est gestorum oblatio. Cur ergo dilatione & calliditate vteris? Aetius diaconus & notarius dixit: Qui exordium inquisitionis negotio præstitit & * originem, det nobis tempus respondendi, vtrum proferamus, aut non proferamus. Magnificentissimus Patricius dixit: Vos gesta excepistis, à vobis ergo proferenda sunt. Aetius diaconus & notarius dixit: Quis est accusator? Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Preces Eutychis Archimandritæ lectæ sunt nobis, continentes, quòd peruiderit gesta, & deprehenderit in eis non contineri, quæ in sancta Synodo acta sunt. Iustum ergo nobis hoc videtur, vt proferantur illa monimenta, quæ legisse se asseruit, & ex eis causæ fieri examinationem. Magnificentissimus Patricius ad Aetium dixit: Authenticis monimentis opus est, in quibus subscriptiones Episcoporum continentur. Propter quod, vt sæpe interlocutus sum, hæc à notariis proferantur. Aetius diaconus & notarius dixit: Dignetur magna & sancta Synodus & vestra magnificentia tempus nobis dare, de quibus volumus dicere; nec enim sine periculo nobis est. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimenta prius conuenit publicare: postmodum enim, si quid docere desideras, facultas tibi præstabitur. Aetius diaconus & notarius dixit: Nihil incongruum, neque iniustum postulamus; & præ omnibus magnificentia vestra agnoscit,

* quare
* iterum discussum est, & propter
* causam.

& sicut dixi, quia non de paruo est nobis periculum. Audiuimus autem, quia * interpellatio aduersum nos facta sit à quodam apud piissimum & Christi amantissimum, & qui à Domino Deo conseruatur, Imperatorum. Supplicamus has nobis declarari obiectiones, & causas agnoscere, & personam statui, & manifestam accusationem aduersus certas personas fieri: atque ita respondebimus, & nos defendemus, præsumentes de vestra iustitia. Magnificentissimus Patricius dixit: Aduersus vos * interim nihil depositum est, sed gesta quæruntur, quæ sic, vt sæpius dictum est, à vobis proferenda sunt. Aëtius diaconus & notarius dixit: Monimentorum acta nos deducunt in medium. Neque enim ab aliis scripta sunt. Magnificentissimus Patricius dixit: Ne aliqua suspicione perculsus, hæc proferre formides. Aëtius diaconus & notarius dixit: A me tale aliquid nec dictum, nec gestum est. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimenta proferantur. Et priusquam proferrentur, reuerendissimus Episcopus huius inclytæ ciuitatis Flauianus dixit: Cognoscitis, quia tunc sancta Synodo congregata, & voces ab vtraque parte vos excepistis; & subtiliter cognoscitis quæ à vobis scripta sunt. Et si hæc vera sunt, expressim & cum Dei timore dicite. Sin vero aliqua falsata sunt, quasi ante tribunal Christi nolite mentiri, & falsarium non taceatis. Hæc ita interloquente reuerendissimo Episcopo, magnificentissimus Patricius dixit: Propositum reuerendissimi Episcopi nouimus, quia propria conscientia fisus interfatus est religiosissimos notarios gesta proferre, & docere de omnibus veritatem. Quapropter gesta, sicut sæpius dictum est, proferantur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Admonitio sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi nostri, voluntati nostræ tribuit, quatenus inter acta veritatem dicamus. Si ergo nobis dicentibus digni fide constabimus, & confitebimur, & proferemus, & veritatem dicemus. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimentorum lectio celebretur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Postulo & sanctam Synodum, quæ tunc fuit præsens, * præcipere nobis proferre monimentorum seriem. Reuerendiss. Episcopus Seleucus dixit: Semel sanctissimo Archiepiscopo nostro iubente proferri monimentorum gesta; nullam dilationem in proferendis actis conuenit fieri. Et * quasi à reuerendissimis Episcopis dictum sit: Hæc eadem omnes dicimus, magnificentissimus Patricius dixit: Dum singula capitula releguntur, quid in his reprehensibile * probat pars reuerendi monachi, prosequatur: & scripta,

accusatio. adhuc. Nam aliqua. Pag.100. permittere. causa.

A καὶ καθὼς εἶπον, ἐπειδὴ οὐ περὶ μικροῦ ἡμῖν ἐστιν ὁ κίνδυνος. παρηχήθημεν δὲ, ὡς αἰτίασις γέγονε καθ' ἡμῶν παρά τινος πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ φιλόχριστον, καὶ παρὰ τοῦ δεσπότου Θεοῦ ἡμῶν φρουρούμενον βασιλέα. ἀξιοῦμεν ταύτας καὶ ἐμφανεῖς ἡμῖν γενέσθαι, καὶ τὰς αἰτίας μαθεῖν· καὶ τὸ πρόσωπον στῆναι· καὶ φανερὰν τὴν κατηγορίαν κατὰ φανερῶν προσώπων ποιήσασθαι· καὶ οὕτως ἀπολογησόμεθα, καὶ ἑαυτοῖς συστησόμεθα. θαρροῦντες τῇ δικαιοσύνῃ τῇ ὑμετέρᾳ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· καθ'
B ὑμῶν τέως οὐδὲν * ἐτέθη, ἀλλὰ τὰ ὑπομνήματα ζητοῦνται ἅτινα, καθὼς πλειστάκις ἐρρέθη, παρ' ὑμῶν προκομιστέα ἐστίν. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ τῶν ὑπομνημάτων πρᾶξις ἄγει ἡμᾶς εἰς μέσον· οὔτε γὰρ παρὰ ἄλλων γεγένηνται· ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μή τινι ὑπονοίᾳ πληγείς, ταῦτα προσενέγκαι εὐλαβῇς. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν τοιοῦτο παρ' ἐμοὶ εἴρηται, οὔτε γέγονεν· ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος
C εἶπε· τὰ ὑπομνήματα προσενεχθῶσι. καὶ πρὶν ἢ προσενεχθῶσι, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως Φλαβιανὸς εἶπεν· οἴδατε ὅτι ποτὲ συνηγμένης τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τὰς παρ' ἑκατέρων φωνὰς, ὅτι καὶ ἐξελήφατε ὑμεῖς, καὶ ἴστε ἀκριβῶς τὰ γεγραμμένα παρ' ὑμῶν· καὶ εἰ ἀληθῆ ταῦτα, εἴπατε μετ' ἀκριβείας, καὶ φόβου Θεοῦ· εἰ δὲ παραπεποίηνταί τινα, ὡς ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, μὴ ψεύσησθε· καὶ τὸν παραποιήσαντα μὴ παρασιωπήσητε. τούτων οὕτως μεταξὺ λαληθέντων πα-
D ρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὴν πρόθεσιν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπιστάμεθα ἐπισκόπου, ὅτι τῇ ἰδίᾳ συνειδήσει θαρρῶν ἀπεφήνατο τοὺς εὐλαβεστάτους νοταρίους τὰ ὑπομνήματα προσενεγκεῖν, καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ πάντων διδάξαι. διὸ τὰ ὑπομνήματα, ὡς πλειστάκις εἴρηται, προσενεχθῶσιν. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ παραίνεσις τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου, τὴν γνώμην
E ἀποδέδωκε τῇ ἡμετέρᾳ· ὥστε τὸ ἀληθὲς ἐπὶ τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων εἰπεῖν. εἰ τοίνυν λεγόντων ἡμῶν πίστεως ἐσόμεθα ἄξιοι, καὶ καταθησόμεθα, καὶ προσκομίσομεν, καὶ λέξομεν τὴν ἀλήθειαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τῶν ὑπομνημάτων ἡ ἀνάγνωσις γενέσθω. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιῶ καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον τὴν τότε παροῦσαν, ἐπιτρέψαι ἡμῖν προσκομίσαι τὴν τῶν ὑπομνημάτων πρᾶξιν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος
F Σέλευκος εἶπεν· ἅπαξ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κελεύσαντος προσκομισθῆναι τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων, οὐδεμίαν δεῖ ἀναβολὴν περὶ τὴν προσκομιδὴν γενέσθαι. καὶ ὁπότε παρὰ πάντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐρρέθη· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἐν ὅσῳ ἕκαστα κεφάλαια ἀναγινώσκεται, τί ἐν τούτοις καταψεκτέον τὸ μέρος τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ δοκιμάζει, καταθήτω.

καὶ τὰ ἀντίγραφα, ἅτινα παρ' ἑαυτῷ ἔχει τὸ μέρος τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ, προσενεχθέντα, τῇ ἀναγνώσει τῶν αὐθεντικῶν ὑπομνημάτων συγκριθῶσιν. καὶ ὁπότε τὸ ἑκάτερον μέρος τὰ ὑπομνήματα προσήνεγκεν, Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· εἰ κελεύει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, ἔχομέν τι εἰπεῖν· ἐμάθομεν, ὡς διὰ τῶν δεήσεων ἀνεδίδαξεν ὁ εὐλαβέστατος Εὐτυχής, πρᾶξιν ὑπομνημάτων ἐντετυχηκέναι, κἀκεῖθεν τὰς αἰτίας τῶν αὐτῷ προσόντων δικαιολογιῶν εὑρηκέναι· ταύτην τὴν πρᾶξιν ἀξιοῦμεν. οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· διὰ τοῦτο συγκρίνεσθαι τοῖς αὐθεντικοῖς ὑπομνήμασι τὰ ἀντίγραφα εἴπομεν. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν γνῶναι, πότερον αὐθεντικά ἐστιν, ἢ ἀντίγραφα, ἤ τι τοιοῦτο παρά τινος αὐτῷ παρεσχέθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν. ὁ εὐλαβέστατος Κωνσταντῖνος, εἰ ἃ προσφέρει ἀντίγραφα, ἴσα εἰσιν, ἢ αὐθεντικά, διδαξάτω. Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν· ἴσα ἐστίν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· νῦν ἡ ἀνάγνωσις παρακολουθείσθω. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῆναι, Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν ἐντυχεῖν τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων, τῇ παρ' αὐτῶν προσκομισθείσῃ, ἵνα γνωρίσωμεν τίνος χείρ ἐστι, καὶ παρὰ τίνος δίδοται, εἰ ἐκδίδοται παρὰ νοταρίου· δέξασθε τὰς ἡμετέρας αἰτήσεις, οὐκ ἀτόπους οὔσας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· εἰ τοῖς αὐθεντικοῖς ὑπομνήμασι τὰ ἀντίγραφα οὐ συμφωνοῦσι, ταῦτα τότε ἀξίως ἐπιζητηθείη. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν κωλύει· ἀεὶ ἐδικάσατε, καὶ δικάζοντες διετελέσατε. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τῶν περιττῶν ἐαθέντων, ἡ ἀνάγνωσις γινέσθω. καὶ δι' Ἀστερίου τοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος τὸ αὐθεντικὸν χαρτίον, τὸ ἀπὸ τῶν νοταρίων προσενεχθὲν, ἄλλου τὰ ἀντίγραφα, ἅτινα ἐκ τοῦ μέρους Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου προσενεχθέντα, συγκρίνοντος ἀνεγνώσθησαν. καὶ ἀνεγνώσθη ἐξ ἀρχῆς ἡ πρώτη, καὶ ἡ δευτέρα πρᾶξις· ἥτις καὶ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφέρεται οὕτως.

Ὑπατείας Φλαυΐου Ζήνωνος, καὶ Ποσουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν νοεμβρίων, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ, καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ. καὶ τὰ λοιπά.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὴν πρώτην, καὶ δευτέραν πρᾶξιν, καὶ πληρωθῆναι τὰς καταθέσεις τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὴν ἁγίαν, καὶ μεγάλην σύνοδον, ἐρωτηθῆναι, ἐπακουσάσης τῶν ἰδίων φωνῶν, καὶ τῆς πράξεως τῶν ὑπομνημάτων, μή τι παραπεποίηται, ἢ παρέφθαρται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἐν ὅσῳ σιωπῶσι, συγκατατίθεσθαι * φέρονται. ὅθεν καὶ δὴ τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη ἡ τρίτη πρᾶξις· καὶ ἐμφέρεται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν·

φαίνονται.

A quæ penes se habet pars prædicti reuerendi monachi, * oblata lectione, cum gestis authenticis conferantur. Et cum vtraque pars obtulisset monimenta, Aëtius diaconus & notarius dixit: Si iubet magnificentia vestra, habemus aliquid dicere. Didicimus, quod per supplicationem docuit reuerendus Eutyches, se gesta recensuisse, & exinde causas pro suis assensionibus reperisse: hæc acta petimus. Quo dicente, magnificentissimus B Patricius dixit: Propter hoc conferri authenticis gestis * rescripta diximus. Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus agnoscere, vtrum authentica sint, an exemplaria, aut si quid tale ab aliquo ei est præstitum. Magnificentissimus Patricius dixit: Reuerendus Constantinus, si hæc quæ profert, exemplaria sunt, aut authentica, doceat. Constantinus diaconus & * notarius dixit: Exemplaria sunt. Magnificentissimus Patricius dixit: C Nunc lectio subsequatur. Et priusquam legerentur, Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus considerare * seriem gestorum, quæ ab eis offertur, vt cognoscamus cuius manus sit, vel à quo data sit, aut si à * notariis sit edita. Suscipite nostras petitiones, quæ non sunt incongruæ. Magnificentissimus Patricius dixit: Si authenticis gestis schedæ non concordant, hæc iuste postea requirentur. D Aëtius diaconus & notarius dixit: Nihil prohibet. Semper iudicastis. Magnificentissimus Patricius dixit: Superfluis prætermissis, lectio celebretur. Et relecta est per Asterium deuotissimum exceptorem authentica scheda à notariis oblata, * & ab alio collatis exemplaribus prolatis à parte Eutychis reuerendi presbyteri & Archimandritæ [relecta sunt,] & ab exordio recensita sunt prima & secunda acta, quæ & in monimentis ita incerta sunt. E

Consulatu Flauii Zenonis & Posthumiani virorum clarissimorum sub die sexto Idus Nouembris, in amica Christi & regia vrbe Constantinopoli nona Roma, & reliqua.

Et postquam relecta * est prima & secunda actorum series, F & suppletis depositionibus reuerendissimorum Episcoporum, Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus sanctam & magnam Synodum, interrogari, auditis propriis vocibus & gestorum seriæ, ne aliquid falsatum sit vel corruptum. Magnificentissimus Patricius dixit: In hoc ipso quod tacent, consentire monstrantur. Vnde conuenit & reliqua recenseri. Et per eundem deuotissimum exceptorem tertia gestorum series est relecta, & quæ est monimentis inserta.

prolata, cum lectione gesta, cum authenticis eorum conferantur.

descripta ex parte

monachus

acta commentariorum, quæ ab eis, si proferuntur.

notario sunt.

alio conferente exemplaria prolata à parte

sunt prima & secunda acta, & expleta

Pag. 101.

Et relecta prosecutione viri religiosissimi Ioannis presbyteri & defensoris, Constantinus diaconus & monachus dixit: Ita non est dictum, per vestigia vestra, vt continet. Idem deuotissimus exceptor repetita eadem lectione, relegit: Et si alicubi contigit, aliqua ab eis in aliquibus verbis falli, aut errare, hoc neque accusare, neque suscipere: solas autem Scripturas scrutari, vt firmiores sanctorum Patrum expositionibus. Et cum lectum fuisset, Constantinus reuerendus diaconus & monachus dixit: Quoniam diuersis modis locuti sunt sancti Patres, & omnia suscipio: * In regula autem Fidei non suscipio. Et quando perturbatio & mussitatio facta est, Constantinus reuerendus diaconus & monachus dixit. Hoc rogo, vt qui egressi sunt, & audierunt ab Archimandrita, cum integra conscientia, quasi in præsentia Domini, quæ audierunt, cum veritate dicant, præiudicio minime generato Archimandritæ ex mea depositione: rogo reuerendos clericos qui interfuerunt, deponere quæ ab eo audierint, & religiosum diaconum Athanasium. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Ante depositionem fratris Constantini, qui in persona directi sunt ipsius qui precem porrexit, promiserunt omnia quæ ipsi dixerunt, rata habere eorum Archimandritam; & petimus vocem* præiudicantem, non facere præiudicium monimentis actorum. Constantinus diaconus & monachus dixit: Supplico illud auferri, quod est, * In regula Fidei; quia in perturbatione nesciens sum locutus. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Quia, cum quis esset, ante perturbationem, hanc vocem frater Constantinus deposuit, attestantur & sanctissimi Episcopi, necnon & ipsorum potestas. Magnificentissimus Patricius dixit: De postulatione vtriusq; partis quid considerandum putant, reuerendissimi Episcopi Thalassius & Eusebius dignentur dicere. Reuerendissimus Episcopus Thalassius dixit: Non potest directus à reuerendissimo monacho * certa quidem de his quæ ipse voce sua confitetur, suscipere,* certa autem minime suscipere. Eusebius reuerendissimus Episcopus Ancyranorum ciuitatis dixit: Et mihi similiter placet, vt qui personam religiosi Archimandritæ suscepit, omnia ei firma consistant, quæ ex eius voce prolata sunt: & non in parte velle ea teneri, in parte vero, quæ dicta sunt, velle improbari. Magnificentissimus Patricius dixit: Reuerendus Ioannes presbyter & Andreas, quæ cognoscunt se ab Eutyche reuerendissimo monacho audisse, memores suæ opinionis exponant. Et cum in medio stetissent Ioannes reuerendiss. presbyter

Marginalia: vt regulam — de præiudicio, — vt regulam Fidei, — aliqua — aliqua

A. καὶ ἀναγινωσκομένης τῆς καταθέσεως τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μοναχὸς εἶπεν· οὕτως οὐκ ἐλέχθη. τῶν ποδῶν ὑμῶν· ὡς ἔχει. ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ ἐπαναλαβὼν τῆς ἀναγνώσεως ἀνέγνω· Εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτῶν ἔν τισι λέξεσιν ἢ διασφαλῆναι, ἢ διαπλανηθῆναι, τοῦτο μήτε διαβάλλειν, μήτε καταδέχεσθαι· μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾶν ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως. καὶ ὁπότε ἀνεγνώσθη, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ μοναχὸς εἶπεν· ὅτι B διαφόρως μὲν ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι πατέρες, καὶ πάντα δέχομαι· εἰς κανόνα δὲ πίστεως οὐ δέχομαι. καὶ ὁπότε γογγυσμὸς, καὶ θόρυβος ἀνέφυ, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· τοῦτο παρακαλῶ, ὥστε τοὺς ἐξελθόντας, καὶ ἀκούσαντας παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, μετὰ τοῦ συνειδότος, ὡς ἐπὶ τοῦ κυρίου, ἃ ἤκουσαν μετ' ἀληθείας εἰπεῖν· προκρίματος μὴ γινομένου τῷ ἀρχιμανδρίτῃ ἐκ τῆς ἐμῆς καταθέσεως. C ἀξιῶ τοὺς παραγενομένους εὐλαβεστάτους κληρικοὺς καταθέσθαι, ἃ παρ' ἤκουσαν παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· πρὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου, οἱ εἰς πρόσωπον ἀποσταλέντες τοῦ τὰς δεήσεις προσοματτίσαντος, ὑπέσχοντο πάντα, ἃ οἱ αὐτοὶ εἴπωσι, στοιχεῖν τὸν ἀρχιμανδρίτην αὐτῶν· καὶ ἀξιοῦμεν τὴν ἐπὶ τῷ προκρίματι φωνὴν πρόκριμα τῇ πράξει D τῶν ὑπομνημάτων μὴ ποιεῖν. Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν· ἀξιῶ ἐκ μέσου περιαιρεθῆναι τὸ εἰς τὸν κανόνα τῆς πίστεως· ὅτι ἐν θορύβῳ μὴ εἰδὼς ἐλάλησα. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι ἡσυχίας οὔσης, πρὸ τοῦ θορύβου, ταύτην τὴν φωνὴν ὁ ἀδελφὸς Κωνσταντῖνος κατέθετο, μαρτυροῦσι καὶ οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, καὶ ἡ αὐτῶν ἐξουσία. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· περὶ τῆς * αἰτιάσεως ἑκατέρου μέρους τί σκεπτέον δοκιμάζουσιν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, Θαλάσσιος, καὶ Εὐσέβιος, καταξιωσάτωσαν εἰπεῖν. E ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· οὐ δύναται ὁ ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ, τινὰ μὲν, ὧν κατατίθεται, αὐτὸ τῇ ἰδίᾳ φωνῇ καταδέχεσθαι, τινὰ δὲ μὴ καταδέχεσθαι. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος τῆς Ἀγκυρανῶν πόλεως εἶπε· καὶ ἐμοὶ τὰ σύμφωνα δοκεῖ, ὥστε τὸν τὸ πρόσωπον ἀναδεξάμενον τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, πάντα κύρια ἡγεῖσθαι τὰ παρὰ τῆς ἑαυτοῦ φωνῆς F εἰρημένα· καὶ μὴ μέρος μὲν * βουλεύεσθαι κρατεῖν, μέρος δὲ θέλειν τῶν εἰρημένων ἀνατρέπεσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης ὁ πρεσβύτερος, καὶ Ἀνδρέας, ἅτινα γινώσκουσιν ἑαυτοὺς παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ ἀκηκοέναι, μεμνημένοι τῆς ἰδίας ὑπολήψεως καταθέσθωσαν. καὶ ὁπότε εἰς μέσον ἔστησαν, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος,

Marginalia: * αἰτήσεως — * βούλεσθαι

καὶ ἔκδικος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως, καὶ Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· οὐκ εἴπομεν, ὅτι στοιχεῖ πάντα τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, ὅσα * λέγω; ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· αἱ φωναί σου ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· φθάσας ὁ μεγαλοπρεπέστατος ῥεφερενδάριος, ὡς ἀπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, κατέθετο εἰς πρόσωπον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀπεστάλθαι Κωνσταντῖνον, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, ὀφείλοντας ἀναδέξασθαι τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὰ ῥήματα ὡσαύτως τὰ σὰ τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται. Καὶ προσέθηκεν· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἰωάννης, ἅπερ παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ ἤκουσεν, ἐκθέσθαι. Καὶ πρὶν ἢ καταθέσθαι, Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐκ προμηθείας τινὸς παρὰ τὰς ἀρχὰς εὐθὺς τῆς κατηγορίας * ἐνιστάμενος, ἐμνημόνευσα, καὶ εἶπον ὅτι οὐ περὶ τῶν τυχόντων ἡ κατηγορία γίνεται. οὔτε δι' ἐντολέως τὸ τοιοῦτον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα δοκιμάζεται, ἢ ὀφείλει γενέσθαι· ἀλλὰ χρῄζομεν τῆς παρουσίας τοῦ κατηγορουμένου· τοῦτο καὶ τῶν νόμων βουλομένων. Εἰ δὲ ἄρα παρίσταται τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ, δι' ἐντολέως ἐγκληματικὴν γυμνάζεσθαι δίκην, καὶ κατηγορεῖν ἀκινδύνως, καὶ παραστήσῃ, τοῦτο γνωσθῇ αὐτοῖς· καὶ ἀνάγκη ἡμᾶς εἶξαι φιλοχρίστῳ βασιλεῖ πάντα κελεύοντι. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· βεβαίων ὄντων τῶν πραχθέντων καὶ τήμερον ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ῥεφερενδαρίου, καὶ τῆς συναινέσεως τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, καταθέσθωσαν καὶ οἱ εὐλαβέστατοι ὁ πρεσβύτερος Ἰωάννης, καὶ ὁ διάκονος Ἀνδρέας, ἅπερ ἴσασιν. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπε· τὰ μὲν κατατεθέντα παρ' ἐμοῦ, καὶ ὑπαναγνωσθέντα τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ θεοφιλεστάτῃ συνόδῳ, παρόντος καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ τὰ πάντα ἐνδοξοτάτου, καὶ ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, ὅτι γε δι' ἀληθείας ὑπάρχει ἐντός· τοῦτο καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος· οὗ λέγοντος, Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· ὅλα οὐκ ἀνεγνώσθη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπεν· * ἐγὼ εἶπον ἕνα λόγον ἐν θορύβῳ, καὶ ἐγράφη. οὗ λέγοντος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· ἤρκει μὲν καὶ ἡ ὑπόληψις Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου. ἐπειδὴ δὲ τὸ εὐαγγέλιον πᾶσι προετέθη ἡμῖν, εὔλογόν ἐστι, καὶ αὐτὸν, ἐφ' οἷς λέγει, ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου πιστώσασθαι. ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος, ὑποζεύξας εἶπεν· ὅτι γε δι' ἀληθείας ἐντὸς ὑπάρχει. πρὸς οἷς ἔδοξεν ἐπαμφιβάλλειν, πλείονι δεσμῷ ἀληθείας κατέδησε· καὶ τοῦτο ἡ θεοφιλὴς, καὶ ἁγία σύνοδος ἔγνω, ἀφ' ὧν τελευταῖον πρὸς ἀναστροπὴν εἶδε τῶν οἰκείων λόγων.

[Margin: * λέγει. — * ἐνιστάμενος L.]

A & defensor sanctæ Ecclesiæ huius gloriosæ ciuitatis, & Andreas reuerendus diaconus, Constantinus diaconus [& monachus] dixit: Non diximus, quia complacent omnia Archimandritæ, quę * dico? Magnificentissimus Patricius dixit: Voces tuæ in monumentis continentur. Seleucus reuerendiss. Episcopus dixit: Veniens magnificentissimus referendarius, directus à piissimo & Christi amico Imperatore nostro, deposuit in propria persona Archimandritæ B Eutychis directos Constantinum, & qui cum eo sunt, suscepturos omnia quę in eum inferuntur. Magnificentiss. Patricius dixit: Verba similiter tua eisdem monimentis continentur. Et adiecit: Religiosus presbyter Ioannes, quæ ab Eutyche reuerendiss. monacho audiuit, exponat. Et priusquam exponeret, Meliphthongus reuerendiss. Episcopus dixit: Ex prouidentia quadam in exordio * statim, accusatione instante commemoraui, & dixi, quia non de qualibet- C cumque re accusatio commouetur, neque per procurationem tam periculosa causa tentari aut fieri debet: sed necessaria est & accusati præsentia, legibus * hoc præcipientibus: Si vero forte videtur piissimo Principi, per procuratorem ventilari criminale negotium, & accusare sine periculo, & hoc constituerit, innotescat ipsi: & necesse erit nos in omnibus Imperatoris Christi amici cedere iussioni. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Firmitatem tenentibus D etiam his, quæ & hodie acta sunt ex prosecutione magnificentissimi referendarii, & cósensu sanctorum Episcoporum, & magnificentiss. & gloriosiss. exconsulis & patricii Florentii, exponant & reuerendi Ioannes presbyter & Andreas diaconus quæ nouerunt. Ioannes reuerendus presbyter & defensor dixit: Ea quidem, quæ professus sum, & sanctiss. & Deo amabili cócilio sunt relecta, præsente magnificentissimo & per omnia gloriosissimo exconsule ac patricio Florentio, quoniam hæc veritate subsistunt; hoc & religiosissimus diaconus. E Quo dicente Constantinus diaconus dixit: Non omnia sunt relecta. Idem Ioannes reuerendus presbyter & defensor dixit: [Etiam ecce hoc dico. Constantinus reuerendus diaconus dixit:] Ego vnum verbum dixi perturbatus, & scriptum est. Quo dicente, reuerendissimus Episcopus Thalassius dixit: Sufficiebat quidem & opinio Ioannis presbyteri, quoniam vero Euangelium nobis omnibus est antepositum, F rationabile est & ipsum super his quæ dicit, coram Euangelio roborare. Idem Ioannes reuerendus presbyter & defensor subiungens, dixit: Quoniam vero hæc veritate subsistunt, & ex eo quod * placuit aduersario dubitare, maiore ea vinculo veritatis obstrinxit: & hoc agnouit Deo amabile sanctumque Concilium, ex eo quod postea verba propria refutare tentauit.

[Margin: ἀεί; — Pag. 1021 — statim accusatione instante. — [illegible] — visum est dubitare.]

Sed quoniam oportet perfici lectionem, & satisfieri mihi ex consequentibus, quatenus cognoscam ea quæ dicta sunt à reuerendissimo Archimandrita Eutyche, & si conuenientia dixit his quæ tunc à me * dicta sunt; aut denegem, si à me non agnosci contigerit: peto vestram Deo amabilitatem, plenissimam fieri lectionem: * vt & cuncta perspiciam propter reuerentiam sancti Euangelii, quod vestra Deo amabilitas proposuit, & verbum * consequar veritatis. Magnificentissimus Patricius dixit: Rursus Ioannis presbyteri voces ex monimentis repetantur, vbi aliqua ab Eutyche se audisse confessus est. Et per eundem deuotissimum exceptorem denuo voces Ioannis presbyteri recitatæ sunt.

deposita · *vt è conflictu lectionis perspiciam* · *insequar*

Religiosus Ioannes presbyter & defensor dixit: Ante hoc reuerendissimo Eusebio Episcopo interpellante vestram sanctitatem in Synodo, & accusante reuerendissimum Eutychem presbyterum & Archimandritam, & libellum in scriptis porrigente, declarantem ægrotare eum hæreticorum * passione, & postulante euocari eum ad vestram sanctitatem, & satisfacere pro his, quæ ei ab ipso ingerebantur: prouidens vestra * incircumscripta sapientia præcepit peruenire me & reuerendum Andream diaconum ad monasterium ipsius, & euocare eum ad satisfaciendum. Quo facto peruenientes ad eum in monasterio ipsius, libellos ei legimus, & exemplaria eorum dedimus, & accusatorem manifestauimus, & nunciauimus ei vestræ sanctitatis euocationem, pro satisfactione [apud beatitudinem vestram.] Qui occurrere quidem & satisfacere modis omnibus abnegauit, dicens, hoc apud se decretum ex definitione quadam ab initio contineri, vt nullo modo alibi à * sua congregatione discederet, sed quodammodo eum velut in sepulchro degere in monasterio. Cognitum vero per nos sanctitati vestræ fieri postulauit, quia Dei amantissimus Episcopus Eusebius olim inimicus eius existens, detractionis atque iniuriæ gratia hanc accusationem aduersus eum conflauerit. Paratum enim qui se esse dicebat expositionibus sanctorum Patrum qui in Nicæa & in Epheso congregati sunt, consentire, & subscribere eorum interpretationibus fatebatur. Si vero alicubi contigerit ab ipsis in aliquibus verbis vel falli, vel eos errasse: hoc neque accusare, neque suscipere: solas autem Scripturas inquirere, sicut Patrum expositionibus firmiores. Post inhumanationem vero Dei Verbi, id est, post natiuitatem Domini nostri Iesu Christi,

Verba quæ sequuntur, habentur sub post initium II. Act. Concil. pag. 11. A · *morbo* · *infallibilis* · *suo conuentu*

Pag. 103.

A ἐπεὶ δὲ δεῖ τελείαν ὑπόμνησιν γενέσθαι, καὶ πληροφορηθῆναί με ἀπὸ τῶν ἑπομένων, ὥστε γνωρίσαι με κατατεθέντα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ εἰ συμβαίνοντα εἶπε τοῖς κατατεθεῖσι τότε ἐκεῖνα παρ' ἐμοῦ. ἢ ἀπαρνήσασθαι, εἰ γε ἄρα τύχοι, μὴ ἐπιγνωσθεῖσι παρ' ἐμοῦ, ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν θεοφιλίαν ὑπομνηματισθῆναι, καὶ πληρεστάτην γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν· ὥστε σκοπῆσαί με διὰ πάντων διὰ σέβας τῶν ἁγίων

B εὐαγγελίων τὸ προτεθὲν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, καὶ ἀκολουθῆσαι τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· αὖθις Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου αἱ φωναὶ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἐπαναληφθῶσιν, ὅπου ἑαυτὸν τινα παρὰ Εὐτυχοῦς ἀκηκοέναι κατέθετο. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος πάλιν φωναὶ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἰωάννου ἀνεγνώσθησαν.

C Ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπε· πρώην τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου προσπλθόντος ἐν συνεδρίῳ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ αἰτιασαμένου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ βιβλίον ἔγγραφον ἐπιδεδωκότος, τὸ καταδηλοῦν νοσεῖν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος προσκληθέντα αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τοῖς ἐπα-

D γομένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ, πρόνοιαν ποιουμένη ἡ ὑμετέρα ἀπαραλόγιστος σοφία, προσέταξε διαβῆναι ἐμέ τε, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. τούτου δὲ γινομένου, καὶ παραγινομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ, τούς τε λιβέλλους αὐτῷ ὑπανέγνωμεν, καὶ τὰ ἴσα τούτων δεδώκαμεν· καὶ τὸν αἰτιασάμενον κατεδηλώσαμεν, καὶ κατεμηνύσαμεν αὐτῷ τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς ὑμε-

E τέρας ἁγιωσύνης. ὁ δὲ τὸ μὲν ὑπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι, παντελῶς ἀπηρνήσατο, εἰρηκὼς τοῦτο προηρῆσθαι αὐτῷ, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀλλαχόσε ἀποβαίνειν αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ συνοδίας, ἀλλ' ὥσπερ δὲ τινι ὡς ἐν τάφῳ διατρίβειν ἐν τῇ μονῇ· γνωσθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ δι' ἡμῶν ἐξῄτησεν· ὅτι γὰρ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ἐχθρὸς αὐτῷ πάλαι τυγχάνων, λοιδορείας, καὶ ὕβρεως χάριν, ταύτην τὴν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ ἐποιήσατο· ἕτοιμον γὰρ αὐ-

F τὸν εἶναι ἔφασκε ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τε ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ τὴν σύνοδον ποιησαμένων συντίθεσθαι καὶ ὑπογράφειν ταῖς ἑρμηνείαις αὐτῶν ὡμολόγει· εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτῶν ἔν τισι λέξεσιν ἢ διασφαλῆναι, ἢ διαπλανηθὲν, τοῦτο μήτε διαβάλλειν, μηδὲ καταδέχεσθαι· μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾶν, ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως· μετὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

A μίαν φύσιν προσκυνεῖν· καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος, καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ βιβλίον τοιοῦτον προκομίσας ἀνεγίνωσκε· προσετίθει δὲ, ὅτι λοιδορίας τινὸς, ὡς ἔφησε, * καταπεφημισμένης κατ' αὐτοῦ, ὡς αὐτοῦ εἰρηκότος, ὅτι ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα ὁ Θεὸς λόγος κατενήνοχεν, αὐτὸς ἐλεύθερος τυγχάνει τῆς τοσαύτης λοιδορίας· τὸ δὲ ἐκ δύο φύσεων ἑνωθεισῶν καθ' ὑπόστασιν γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, μήτε μεμαθηκέναι ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, μήτε καταδέχεσθαι, εἰ τύχοι τι αὐτῷ τοιοῦτον παρά τινος ὑπαναγινώσκεσθαι· διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, ὡς ἔλεγεν, ἀμείνονας εἶναι τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας. καὶ ταῦτα λέγων, ὡμολόγει τέλειον Θεὸν εἶναι, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, τὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν. τοῦτο δέ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ταῦτα αὐτὸς μόνος ἐπήκουσας, ἢ καὶ ὁ ἅμα σοι ἀποσταλεὶς διάκονος Ἀνδρέας; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν ᾧ ταῦτά μοι ἐνετέλλετο εἰς τὸ ἀναγαγεῖν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος Ἀνδρέας ὁ διάκονος.

* κατηγο-ρίας L.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπεν· οἶδε καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, καὶ ἡ θεοφιλεστάτη, καὶ ἁγία σύνοδος, ὅτι ἐπ' αὐτῶν τῶν λέξεων τινὰ ἔρχεσθαι, ἀποστελλόμενον μηνύσειν κομίσαι πρός τινας, οὐχ οἷόν τε ἐστὶν, οὔτε γὰρ τῶν πάνυ εὐδοκιμωτάτων ῥητόρων ἄν τις ποιήσειε τοῦτο, τὸ τὰς ἀλλοτρίας λέξεις ποτὲ διαπορθμεύειν, καὶ διακομίζειν τισί. τότε δὲ, ἡνίκα ταῦτα ἐπυνθανόμην παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος· κἀγὼ δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ὑπομνηστικὸν ποιήσας παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ᾤμην, τὴν παρ' ἐκείνου ῥηθέντων φυλάττω, καὶ ἔχω παρ' ἐμαυτῷ. ἔδει δὲ καὶ αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ παρεῖναι τοῖς πραττομένοις σήμερον, τῆς καταθέσεως ἕνεκεν τῆς ἐμῆς· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπεριλήπτῳ σοφίᾳ δοκιμάζεσθαι νενόμικα, ὥστε αὐτὸν τὸν εἰρηκότα μοι, παρόντα ἐνταῦθα πυνθάνεσθαι τῶν λεγομένων παρ' ἐμοῦ, καὶ ἀντειπεῖν πρὸς τὰ παρ' ἐμοῦ λεγόμενα, ἢ συντίθεσθαι αὐτοῖς· οὔτε γὰρ οἶμαι εὐλαβείας αὐτὸν ἐντὸς ὄντα, τῶν εὐαγγελίων προκειμένων, ἀναιρεῖν μου τοὺς λόγους, παρ' αὐτοῦ τηνικαῦτα ῥηθέντας, μάλιστα ἐπειδήπερ καὶ ὁ παρὼν εὐλαβέστατος διάκονος Κωνσταντῖνος, πῆ μὲν συντίθεται τοῖς λεγομένοις παρ' ἐμοῦ, πῆ δὲ, ὡς ὑπονοῶ, ἄντικρυς βαίνει τῶν ῥηθέντων παρ' ἐμοῦ. καὶ ἀξιῶ, μὴ πάνυ τῶν λέξεων αὐτῶν σαφῶς ἀπαιτουμένων παρ' ἐμοῦ, τῶν ῥηθέντων παρ' ἐκείνου· οὐδὲ γὰρ ἂν ποιήσαιτό τις τοῦτο, τὸ αὐτολεξεὶ διαπορθμεῦσαι ῥήματά τινος.

A vnam naturam adorare, & hanc Dei incarnati & inhumanati. Et huiusmodi codicem proferens, legebat. Addebat autem, * detractionem quandam contra se vbique diffusam, quasi ipsi dixerint, quod de cœlo carnem Deus Verbum deduxerit, se vero liberum esse ab huiusmodi detractione. Ex duabus autem naturis adunatis secundum subsistentiam, factum fuisse Dominum nostrum Iesum Christum, neque didicisse in ex- B positionibus sanctorum Patrum, neque suscipere, si contigerit ei aliquid huiusmodi à quolibet relegi: quoniam diuinæ scripturæ, sicut dicebar, meliores sunt sanctorum Patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum esse & perfectum hominem, qui natus est ex Maria virgine, non habentem carnem consubstantialem nobis. Hoc autem mihi colloquens dixit. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Hæc C eadem solus audisti, an & qui tecum directus est, Andreas diaconus? Reuerendissimus Ioannes presbyter & defensor dixit: Cum ista mihi mandaret vestræ suggerere sanctitati, præsens erat & reuerendus diaconus Andreas.

* contumeliam

Et postquam lectum est, Ioannes reuerendissimus presbyter & defensor dixit: Scit & vestra magnificentia, & Deo amabilis & sancta Synodus, quoniam impossibile est eisdem D verbis vti eum, qui dirigitur enunciationem aliquibus intimare. Nec enim hoc vel probatissimorum rhetorum aliquis forsan efficiat, aliena verba deferre, & aliquibus deportare. Verumtamen quando hæc à reuerendissimo Archimandrita Eutyche * inquirebam, præsens fuit & reuerendus Andreas diaconus, & insuper reuerendus Athanasius diaconus. Ego autem eo tempore commemorato- E rium faciens apud me ipsum, vt putabam, quæ ille dixit, custodio, atque apud me habeo. Oportuit autem eundem reuerendissimum Archimandritam Eutychem esse præsentem his, quæ hodie peraguntur * pro confessione mea. Hoc enim & à vestra incircumscriptibili prudentia credidi comprobari, vt ipse qui dixerat mihi, præsens hic quæ à me * dicebantur audiret: & [interrogatus] contradiceret sermonibus meis, aut con- F sentiret eis. Nec enim puto religiosum virum, propositis sanctis Euangelijs, verba mea destruere, quæ tunc ipse locutus est, maxime cum & præsens reuerendus diaconus Constantinus aliquando quidem consentiat his quæ à me dicuntur, aliquando autem, vt suspicatur, aduersetur his quæ à me dicta sunt. Et rogo, ne satis à me expressius verba quærantur, quæ ille locutus est. Nec enim hoc quisquam facere * potuit, ipsis prorsus verbis * redintegrare alicuius eloquia.

* audiebam, pass.

* propter depositionem meam.

* dicuntur pub.

* poterit, referre

Conſcriptos autem à me ſermones tunc in * commemoratorio iubere relegi. Magnificentiſſimus Patricius dixit: * Commemoratorium, quod poſtulat, relegatur, & conferatur profeſſioni, quæ geſtis continetur; vt ſi quid ex ſenſu vel ex verbis diſſonat, agnoſcatur. Et priuſquam legeretur, Ioannes reuerendiſſimus presbyter & defenſor dixit: Rogo primum, vt reuerendus Andreas, & reuerendus diaconus Athanaſius præſentes dicant, ſi conſonant his quæ iam lecta ſunt, & à me iampridem expoſita. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Interim lectio ſubſequatur. Et cum protuliſſet commentarium reuerendiſſimus Ioannes presbyter & defenſor, per eundem deuotiſſimum exceptorem relectum eſt.

Commentario

Commentarium

Pag.104.
ſup. pag. 101. A

Ante hæc religioſiſſimo Euſebio Epiſcopo in Concilio veſtræ beatitudinis interpellante, & accuſante Eutychem reuerendiſſimum presbyterum & Archimandritam, & libellum contra eum dante, quo indicatur, hæretica eum ægrotare perfidia, ac poſtulante eundem reuerendiſſimum Archimandritam accerſitum, ſatisfacere de iis quæ ei ab ipſo impingebantur: prouidens Catholicæ Fidei incircumſcriptibilis veſtra prouidentia, abire ad illum præcepit me & reuerendum diaconum Andream, & vocare eum ſatisfacturum. Hoc autem facto, nobiſque ei in ſuo monaſterio præſentatis, relectáque ei accuſatione conſcripta, atque exemplaribus traditis, accuſatoréque etiam declarato, & euocatione ad ſatisfactionem apud veſtrum Deo amabile ſanctumque Concilium, memoratus Eutyches huc quidem venire, & his, * de quibus inclamatur, occurrere, modis omnibus diſtulit, dicens, decretum ſibi, & definitione quadam ab exordio conſeruatum, vt nuſquam alibi à congregatione diſcedat, propterea quod velut in ſepulchro quodam in monaſterio degat. Innoteſcere vero per nos veſtræ ſanctitati poſtulauit, quod olim inimicus eius exiſtens Deo amiciſſimus Euſebius, iniuriæ & derogationis gratia hanc contra eum accuſationem inſtituit. Se enim ſequi expoſitiones ſanctorum & beatiſſimorum Patrum, qui in Nicæno atque Epheſino Concilio fuerunt, & ſubſcribere eis paratum eſſe promittit. Si vero forte alicubi, vt dicebat, circa aliqua verba vel errauerunt Patres noſtri, vel falli potuerunt, ea ſe (quod ad ipſum attinet) neque accuſare, neque ſuſcipere; ſed ſolas diuinas ſcripturas ſcrutari de huiuſmodi, vtpote firmiores. Dicebat autem memoratus, ab aliquibus vanas contra ſe * derogationes diſperſas, quaſi Deus Verbum carnem de cœlo deduxerit: alienum autem ſe eſſe ab huiuſmodi derogatione.

quæ illi obiiciuntur.

[illegible]

A τὰ δὲ γραφέντα τότε ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ, κελεύσατε ἀναγνωσθῆναι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὸ ὑπομνηστικὸν, ὅπερ ἐξαιτεῖς, ἀναγινωσκέσθω, καὶ συγκριθῇ τῇ καταθέσει, ἥ τις ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχεται· ἵν' εἴ τι περὶ τὸν νοῦν ἢ περὶ τὰ ῥήματα διαφωνηθῇ, γνωσθῇ. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῆναι, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπεν· ἀξιῶ πρότερον τὸν εὐλαβέστατον Ἀνδρέαν, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον, παρόντας λέγειν, εἴγε συνᾴδουσι τοῖς ὑπαναγνωσθεῖσιν ἤδη, καὶ τηνικαῦτα παρ' ἐμοῦ κατατεθεῖσιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τέως ἡ ἀνάγνωσις παρακολουθήσει. καὶ ὁπότε προσήνεγκε τὸ ὑπομνηστικὸν Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος, διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

B

Πρώην τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου ἐν συνεδρίῳ προσελθόντος τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ κατηγορήσαντος Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου, καὶ βιβλίον ἐπιδιδόντος κατ' αὐτοῦ, τὸ καταδηλοῦν νοσεῖν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος, τὸν μνημονευθέντα εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην μετακληθέντα, ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ, πρόνοιαν δὲ ποιουμένη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἡ ἀπερίληπτος ὑμῶν σοφία, διαβῆναι προσέταξεν ἐμέ τε, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. τούτου δὴ γινομένου, καὶ παραγινομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ, καὶ ὑπαναγνόντων αὐτῷ τὴν ἔγγραφον κατηγορίαν, καὶ τὰ ἴσα δεδωκότων, καὶ κατασημηνάντων αὐτῷ, τὸν αἰτιασάμενον, τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς θεοφιλοῦς ὑμῶν, καὶ ἁγίας συνόδου, ὁ μνημονευθεὶς Εὐτυχὴς, τὸ μὲν ἐνταῦθα ἀπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ, παντελῶς ὑπερέθετο, εἰρηκὼς προῃρῆσθαι αὐτῷ τοῦτο, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀλλαχόσε ἀποβαίνειν τῆς ἑαυτοῦ συνοδίας, διὰ τὸ, ὥσπερ ἐν τάφῳ τινὶ, διατρίβειν ἐν τῇ μονῇ· γνωρισθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι δι' ἡμῶν ἐξῄτει, ὡς ἐχθρὸς ὢν αὐτῷ πάλαι, ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ὕβρεως χάριν, καὶ λοιδορίας, ταύτην κατ' αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν ἐνεστήσατο. αὐτὸς γὰρ ἕπεσθαι ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων, καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον ποιησαμένων, καὶ καθυπογράφειν αὐτοῖς ἑτοίμως ἔχειν ἐπηγγείλατο· εἰ δὲ που τύχοι, ὡς ἔφησε, περί τινας λέξεις ἢ διεσφάλησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἢ διεπλανήθησαν, ταῦτα, τό γε ἐπ' αὐτῷ, μήτε διαβάλλειν, μήτε προσδέχεσθαι· ἐρευνᾶν δὲ μόνον τὰς θείας γραφὰς περὶ τῶν τοιούτων, ὡς βεβαιοτέρας. ἔφη δὲ ὁ αὐτὸς * λοιδορίας παρά τινων λεχθείσας, ὡς ὁ Θεὸς λόγος ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα κατενήνοχεν, ἀλλότριος ὑπάρχοι τῆς τοιαύτης λοιδορίας.

C

D

E

F

μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μίαν φύσιν προσκυνεῖν, καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος, καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ περὶ τούτου βιβλίον προσκομίσας, ὑπανεγίνωσκε. τὸ γὰρ ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἕνωσιν φυσιολογεῖν χρῆναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὔτε μεμαθηκέναι * ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἔφησεν, οὔτε μὴν δέχεσθαι, εἴπερ καὶ τύχοι τοιοῦτόν τι αὐτῷ * προσαναγινωσκόμενον, διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, καθὼς ἔφη, μηδεμίαν μνήμην πεποιῆσθαι περὶ φύσεων, καὶ κρείττονας εἶναι τῶν διδασκαλικῶν ἐκθέσεων. καὶ ταῦτα λέγων, προσετίθει, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ τῆς παρθένου γεγεννῆσθαι. Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν μοναχόν· κατὰ τὴν ὑφὴν τοῦ ὑπομνηστικοῦ, ἢ κατὰ τὴν ὑφὴν τῶν ὑπομνημάτων, εἰρηκέναι τὸν εὐλαβέστατον μοναχὸν Εὐτυχῆ τοῖς κληρικοῖς, φάσκεις; Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν· ἃ δὴ ἂν καταθῶνται οἱ ἀκούσαντες, τοῦτο καταδέχεται ὁ ἀρχιμανδρίτης, μετὰ τῆς ἀληθείας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· Ἀνδρέας τίνα παρὰ τοῦ μοναχοῦ ἤκουσεν, εἴπῃ, πρότερον τῶν φωνῶν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκομένων. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῆναι, Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· τὸ, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν, τοῦτο δὲ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἶπεν, ἐν τῷ προσκομισθέντι παρ' αὐτοῦ ὑπομνηστικῷ οὐ κεῖται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα λέγει ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης; Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπε· τὰς ἁγίας γραφὰς προτέθηκεν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς, ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια· καὶ ἃ ἔχει τὸ ὑπόμνημα, καὶ ἡ κατάθεσις αὕτη, ἡ ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ. εἰ καὶ συνέβη διαφωνεῖν εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς, οὐκ εἰμί. οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὀλίγον, ὅπερ ἐνηλλάχθαι λέγεται. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπε· καὶ τίς δύναται τὰς ἀλλοτρίας λέξεις αὐτὰς διακριβοῦν τινι, τὴν δὲ διάνοιαν αὐτὴν, ἣν εἶπεν; οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τί λοιπὸν τοῦτον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἰρηκέναι διαβεβαιοῦσαι; Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπε· τί γάρ ἐστι τὸ ἀμφιβαλλόμενον περὶ τοῦ ὁμοουσίου; εἶπεν· ὅτι τῇ μητρί ἐστιν ὁμοούσιος· οὐκ εἶπεν· ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ὅπου θέλετε, ὀμνύω, ὅτι εἶπεν· ὁμοούσιος τῇ μητρί ἐστι, καὶ οὐκ ἔχει ἡμῖν ὁμοούσιον τὴν σάρκα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· αὖθις τὸ μέρος τοῦτο τῇ μὲν ἐκ τοῦ ὑπομνηστικοῦ, τῇ δὲ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκέσθω, ἵνα ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης ἰδικῶς καταθῆται, τί ἐν τούτῳ παρ' αὐτοῦ ἤκουσεν. τοῦ γινομένου, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπε·

* ἐν ταῖς

* οἷα προσαναγινωσκόμενα.

A Nam post incarnationem Dei Verbi, hoc est; post natiuitatem Domini nostri Iesu Christi, vnam naturam adorare, & hanc Dei incarnati atque inhumanati. Et de hoc codicem proferens, relegebat. Ex duabus enim naturis post vnionem Domini nostri Iesu Christi disputare oportere, neque didicisse in expositionibus Patrum, neque suscipere, si contingat sibi fortè tale aliquid relegi; eo quod diuinæ scri-
B pturæ, vt dixit, nullam de naturis faciant mentionem, & meliores sint expositionibus magistrorum. Et hæc dicens, addebat, quoniam Deus perfectus & homo perfectus natus est ex Virgine. Magnificentissimus Patricius ad Constantinum monachum dixit: Secundam narrationem * commemoratorii, an secundum monumentorum seriem locutum fuisse reuerendissimum monachum Eutychem Clericis, dicis?
C Constantinus reuerendus diaconus & monachus dixit: Quidquid * allegauerint qui audierunt, hoc suscipit Archimandrita cum veritate. Magnificentissimus Patricius dixit: Andreas, quæ ab ipso monacho audiuit, edicat, relectis prius eius vocibus ex monimentis gestorum. Et priusquam legerentur, Eleusinius reuerendus diaconus & monachus dixit: Non habentem carnem consubstantialem nobis, hoc mihi in col-
D locutione dixit, in prolato ab eo commentario non continetur. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid ad hæc dicit religiosus Ioannes? Ioannes reuerendissimus presbyter & defensor dixit: Sanctas scripturas proposuit nobis humilibus vestra beatitudo & vestra * magnificentia: & quæ habet commemoratorium meum, ista est confessio in gestis: & si contigit in * sermonibus ea dissonare, non scio. Quo dicente,
E magnificentissimus Patricius dixit: Sed non est modicum, quod dicitur immutatum. Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Et quis potest ipsa aliena verba * redintegrare cuilibet, sed magis ipsum intellectum quem dixit? Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Quid ergo istum in hac parte dixisse confirmas? Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Quid enim extat ambiguum de Consubstan-
F tiali? Dixit, quia matri consubstantialis est, non dixit, nobis hominibus. Et vbi vultis, iuro quia dixit, Consubstantialis matri est, & non habet consubstantialem nobis carnem. Magnificentissimus Patricius dixit: Rursus hæc pars tam de monimentis, quam de commemoratorio relegatur, vt reuerendissimus Ioannes specialiter fateatur, quid in hoc ab eo audierit. Quo facto, Ioannes reuerendiss. presbyter & defensor dixit:

commentarii;

deposuerint

dictionibus

referre

Pag. 165.

Illud mihi soli disputans dixit; quoniam consubstantialem nobis carnem non habet, sed matri. Magnificentiss. Patricius dixit: Oblitus es quæ audisti, & propterea hæc * commemoratorio non indidisti? Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Quoniam præsentes mecum viri reuerendi diaconi non audierunt quæ mihi seorsum dicta sunt, propterea hæc non indidi commentario. Constantinus diaconus & monachus dixit: Et hoc rogamus, vt reuerendi diaconi veniant, & cum veritate profiteantur quæ audierunt ab Archimandrita; & si semotim illi * locutus est. Magnificentissimus Patricius dixit: Sicut superius interlocutus sum, præsente Andrea voces ipsius publicentur. Et per eundem virum deuotissimum exceptorem ex gestis relecta sunt.

* Commentario

* Semoti sunt.

sup. pag. 10.4

Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicat & reuerendus diaconus Andreas, si hæc audiuit à reuerendissimo presbytero & Archimandrita Eutyche dicta. Andreas reuerendus diaconus dixit: Secundum præceptum vestræ sanctitatis iuimus ad reuerendissimum presbyterum & Archimandritam Eutychem, & locuti illi, hæc ab ipso audiuimus, quæ & reuerendus presbyter & defensor Ioannes iam professus est.

Magnificentissimus Patricius dixit: Andreas reuerendus diaconus qui ab Eutyche audiuit, referat. Andreas reuerendus diaconus dixit: Quoniam Deus cōsidet vobis, & timor & tremor * sensum meum detinet, non possum à veritate excedere. Primitus etenim directus à domino meo per omnia sanctiss. Archiepiscopo, & sanctiss. cum ipso conuentu, ad reuerend. Archimandritam Eutychem, ea quidem, quemcumq; de euocatione edocuit reuerēd. presbyter, & defensor Ioannes, hæc & comprofessus sum, & conscius sum. De consubstātiali autem cum interrogationem faceret reuerendissimus presbyter & defensor Ioannes reuerendissimo Archimandritæ Eutychi vtrum dicat consubstantialem Patri Deum Verbum secundum Deitatem, & consubstātialem nobis secundum humanitatem, inquit Archimandrita Eutyches, dicens: Symbolum quemadmodum habet? Dicit domnus Ioannes, quia Mathema consubstantialem Patri habet tantum. Opposuit Archimandrita Eutyches, dicens: Ita ergo habe & tu, quoniam & ego ita teneo. Aliud quid nescio in hoc negotio. Magnificentissimus Patricius dixit: Semotim tamen aliquid Ioannes cum Eutyche monacho te absente locutus est? Andreas diaconus dixit: Quædam locutus est, per vestigia vestra, quæ ego non audiui: Magnificentissimus Patricius dixit: Nunc reuerendus [diacodus] Athanasius adueniat. Et cum stetisset in medio Athanasius diaconus,

* animum meū

Mathema .i. doctrina, symbolum est.

A τοῦτο μόνῳ μοι διαλεγόμενος εἶπεν· ὅτι ἡμῖν ὁμοούσιον οὐκ ἔχει τὴν σάρκα, ἀλλὰ τῇ μητρί. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἐπελάθου, ὅπερ ἤκουσας, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔχει τοῦτο ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ, ὃ ἐνέταξας. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ παρόντες μετ' ἐμοῦ εὐλαβέστατοι διάκονοι οὐκ ἤκουσαν τὰ ἐμοὶ ἰδίᾳ ῥηθέντα, διὰ τοῦτο οὐκ ἐνέθηκα τῷ ὑπομνηστικῷ. Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μοναχὸς εἶπε· καὶ τοῦτο
B παρακαλοῦμεν, ὥστε τοὺς εὐλαβεστάτους διακόνους ἐλθεῖν, καὶ καταθέσθαι μετὰ ἀληθείας, ἃ ἤκουσαν παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, καὶ εἰ ἰδίᾳ αὐτῷ ἐλάλησεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· καθάπερ ἀνωτέρω διελάλησα, παρόντος Ἀνδρέου, αἱ φωναὶ αὐτοῦ δημοσιευθῶσι. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων ἀνεγνώσθησαν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, εἰ ταῦτα ἤκουσε παρὰ τοῦ
C εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς λεγόμενα. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπήλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ διαλεχθέντες αὐτῷ, ταῦτα παρ' αὐτοῦ ἠκούσαμεν, ἃ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης ἤδη κατέθετο

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· Ἀνδρέας ὁ
D εὐλαβέστατος διάκονος τί παρὰ Εὐτυχοῦς ἤκουσε, καταθέσθω. Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς συγκαθέζεται ὑμῖν, καὶ φόβος, καὶ τρόμος ἔχει μου τὴν ψυχήν, τῆς ἀληθείας ἐκστῆναι οὐ δύναμαι. πρῶτον γὰρ ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ δεσπότου μου τοῦ πάντα ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, περὶ μὲν τῆς κλήσεως ὅσα κατέθετο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης, ταῦτα καὶ συγκατατίθεμαι, καὶ σύνοιδα. περὶ δὲ τοῦ ὁμοουσίου πεῦσιν προσαγα-
E γόντος τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, πότερον λέγει ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τὸν Θεὸν λόγον κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἔφη ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής, λέγων· τὸ μάθημα πῶς ἔχει; ἔφη ὁ * κῦρ Ἰωάννης· ὅτι τὸ μάθημα ἔχει, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ μόνον. ἀντιτίθησιν ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς λέγων· οὕτως οὖν ἔχε καὶ αὐτός, ἐπειδὴ κἀγὼ οὕτως ἔχω. ἕτε- * κύριε
F ρόν τι οὐκ ἐπίσταμαι ἐν τῇ ὑποθέσει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἰδιάζοντος ὅμως Ἰωάννης μετὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ τί ποτε σοῦ ἀπόντος ἐλάλησεν; Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· τινὰ ἐλάλησε, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἃ ἐγὼ οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· νῦν Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐλθῇ. καὶ ὁπότε εἰς μέσον ἔστη Ἀθανάσιος ὁ διάκονος,

ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος πρὸς αὐτὸν εἶπε· τὸ σὸν ἐπιτήδευμα σκοπῶν, μετὰ ἀληθείας λέγε· τί τὸν μοναχὸν Εὐτυχῆ Ἰωάννῃ τῷ εὐλαβεστάτῳ, ἢ Ἀνδρέᾳ εἰρηκέναι γινώσκεις; Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐπειδὴ περὶ ψυχῆς ἐστιν ὁ λόγος, καὶ οὐκ ἀκίνδυνόν ἐστι τῷ μὴ λέγοντι τὴν ἀλήθειαν, ἅπερ ἤκουσα, ταῦτα καὶ λέγω. ἐγὼ οὐκ ἀπεστάλην διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν μετὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Ἰωάννου, ἢ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ἀνδρέου· προσκληθεὶς δὲ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, ὡς ἐμοῦ παρόντος, καὶ ἀκούσαντος τὰ παρ' ἐκείνου εἰρημένα· καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τῶν ὁσιωτάτων ἁγίων ἐπισκόπων, κατεθέμην· ὅτι ταῦτα κἀγὼ παρὼν ἐκεῖ ἤκουσα, ὅσαπερ καὶ αὐτὸς κατέθετο. καὶ νῦν δὲ τοῦ ὑπομνηστικοῦ τούτου ἀναγνωσθέντος, ὅπερ κατεῖχεν ὁ προειρημένος θεοφιλέστατος ἀνήρ, ἐπέγνων τὰς ἄλλας λέξεις· τὸ μέντοι περὶ τοῦ ὁμοουσίου οὐκ ἐπέγνων. ἀλλὰ τότε αὐτοῦ τοῦ πρεσβυτέρου ἐρωτήσαντος τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ εἰρηκότος· ὁμολογεῖς τὸν κύριον ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, ὁμοούσιον δὲ τὸν αὐτὸν ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; ἔφησεν ὁ αὐτὸς ἀρχιμανδρίτης λέγων· τὸ μάθημα πῶς ἔχει; εἶτα ἀποκριθεὶς ὁ πρεσβύτερος λέγει· ὁμοούσιον τῷ πατρί. λέγει ὁ αὐτός· οὕτως ἔχε, ὅτι κἀγὼ οὕτως ἔχω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ὁμολογίας ὅμως μεταξὺ αὐτῶν ἰδιαζόντως ὁ εὐλαβέστατος
ἰδ.Ζ. Εὐτυχὴς ὁ μονάζων, * ἢ Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος ἔσχον; Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· οὐ προσέσχον, τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος μονάζων εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον ἐρωτηθέντα, καταθέσθαι περὶ ὧν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐξετάσει ἐπελάβετο τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἰωάννου· ἐδίδαξε γάρ, ὅτι μετὰ τὴν προτέραν κατάθεσιν ἕτερα πάλιν ἀνεγινώσκετο, καὶ ἐπελάβετο· οὕτως οὐκ ἐγράφη ταῦτα, ἃ κατέθετο πρότερον, ὅτε ἦλθεν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου, εἴτε ταῦτα, εἴτε ἄλλα. μετὰ δὲ ταῦτα συνεδρίου γινομένου, καὶ κελεύσαντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων φέρεσθαι, ἔνθα κατέθετο ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Ἰωάννης, ἀναγινωσκομένων ἐκείνων, ἐπελάβετο ὁ διάκονος Ἀθανάσιος· ὅτι ταῦτα οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· Ἰωάννου αἱ φωναὶ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθῶσι· καὶ τὸ πλεῖον περὶ τούτων ἕτοιμός ἐστιν Ἀθανάσιος διδάξαι, καταθήσεται. καὶ ὁπότε πάλιν ἀνεγνώσθησαν, ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· προλαβὼν ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος, πᾶσι τοῖς παρ' ἐμοῦ ῥηθεῖσιν ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ συνέθεντο, δίχα τοῦ ὁμοουσίου, ὡς ἔφησαν· καὶ αὐτοὶ καταθέμενοι, πῶς ἐλαλήθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου.

A magnificentissimus Patricius ad eum dixit: * Propositum tuum considerans, cum veritate dic, quid monachum Eutychem Ioanni viro reuerendissimo, vel Andreæ dixisse cognoscis. Athanasius reuerendus diaconus dixit: Quoniam de anima * est sermo, & non est absque periculo non proferenti veritatem; quæ comperi, hæc & dico. Non sum directus ego pro hac causa cum Dei amantissimo presbytero Io- B anne, vel Andrea reuerendo diacono; vocatus tamen à prædicto Dei amantissimo presbytero & defensore Ioanne, * tanquam me sibi præsente & audiente quæ ab eo dicta sunt, & requisitus à sanctissimis Episcopis, professus sum, quia hæc & ego præsens ibi audiui, quæcumque & ipse professus est. Sed & nunc hoc commemoratorio relecto, quod tenebat prædictus Deo amicissimus vir, agnoui o- C mnes alios sermones, solum vero de Consubstantiali non agnoui. Sed tunc, eodem presbytero interrogante Archimandritam, ac dicente: Confiteris Dominum consubstantialem quidem Patri secundum diuinitatem, consubstantialem vero nobis secundum humanitatem? idem Archimandrita dixit: Symbolum quemadmodum habet? Deinde respondens presbyter ait: Consubstantialem Patri. Dicit ille: Ita habeto, quia & ego ita habeo. Magnificentissimus Patricius di- D xit: Sermocinationes tamen quasdam inter se priuatim Eutyches reuerendissimus monachus, & Ioannes religiosissimus presbyter habuerunt? Athanasius reuerendus diaconus dixit: Non intendi, per vestigia vestra. Eleusinius reuerendus monachus dixit: Precamur virum reuerendum Athanasium diaconem requisitum profiteri de iis, quibus in secunda interrogatione reprehendit virum reuerendum presbyterum Ioannem. Docuit namque, quod post primam professionem alia iterum E legebantur, & * reprehendit, protestans quod ita non sunt scripta hæc, quæ professus est prius, quando venit de monasterio, siue hæc, siue alia: sed postea congregatione habita, & iubente sanctissimo Archiepiscopo acta gestorum proferri, in quibus professus est Deo amicissimus Ioannes presbyter, relectis eis, reprehendit reuerendus diaconus Athanasius, dicens, quia hæc non audiui. Magnificentissimus Pa- F tricius dixit: Ioannis voces ex monimentis relegantur: & quod amplius de iis Athanasius paratus est docere, prosequatur. Et cum iterum recitatæ fuissent, idem Ioannes reuerendissimus presbyter & defensor dixit: Præcedens reuerendus diaconus Andreas, necnon & reuerendus Athanasius diaconus, omnibus quæ à me dicta sunt in commemoratorio consenserunt, præter consubstantialem, vt dixerunt: & hoc * profitentes, qualiter dictum est à reuerendissimo Archimandrita:

Institutum · *en est;* · *vt qui ibi praesens eram & audiebam* · Pag. 106. · *reprehendit: ita non sunt scripta, &c.* · *deponentes;*

A & poterit intelligere & venerabile sanctumque hoc Concilium & vestra magnificentia, quia hoc ipsum, quod dixerim, *quoniam scis Dominum cōsubstantialem Patri secundum diuinitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem? quia hoc ipsum, quod è contrario interrogauit, dubitationis erat signum; & precor vocem reuerendorum diaconorum, quæ confirmat *omnem professionem meam factam in commemoratorio, iam nullatenus euerti debere. Magnificentissimus Patricius dixit: Athanasius quod requisitus est dicat. B Athanasius reuerendus diaconus dixit: In tertia discussione hæc professio, quæ nunc deposita est à presbytero, relegebatur in secretario, & *nouum hunc sermonem accepi, qui in fine positus est, vbi dicit: Non habentem carnem consubstantialem nobis; & contradixi. Dixit enim etiam idem presbyter Ioannes: Hoc mihi soli locutus est. Magnificentissimus Patricius dixit: Absente te tamen, singulatim aliquid cum illo sermocinatus est? C Athanasius reuerendus diaconus dixit: Non vidi. Ioannes reuerendissimus presbyter & defensor dixit: Quoniam quidem omnia quæ à me dicta sunt, & secundo & tertio requisiti reuerendi diacones confirmauerunt propriis vocibus, hoc & vester Deo amabilis sanctus conuentus & vestra magnificentia audiuit, & cognoscit. De consubstantiali autem, quoniam vir reuerendus diaconus Athanasius dixit, *nouum se comperisse sermonem, sed & conturbationem etiam D quandam concitasse, hoc etiam ego cōfiteor. Semotim enim hoc dixi eum retulisse mihi, quod quidem & dixit: Quia vero & ipsi ex parte audierint me ei dicentem, Agnoscisne eum Patri consubstantialem secundum Deitatem & consubstantialem nobis secundum humanitatem? etiam ipsi propriis vocibus affirmauerunt.

Videlicet

bene

nouitate vocis cōmotus sum ad eum sermonem, quid

si nouitate vocem permissum, sed

Completis autem primis gestis, Marinus lector & notarius Cæsareensis Ecclesiæ Cappadociæ primæ relegit. Magnificentissimus Patricius dixit: Pars E gestorum reliqua relegatur. Et per eundem virum deuotum exceptorem relectum est. Ioannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: In eodem tempore collocutionis nostræ; & reliqua tertiæ cognitionis. Et cum relectum fuisset; Constantinus diaconus & monachus ait: Hoc non dixit: Quòd nisi cōspiraueritis mihi, & humiliauerit me Episcopus, postmodum etiam *vobis imponet. F Hoc non dixit, per vestigia vestra, Constantinus reuerendus diaconus ait: Quoniam neq; qui directi sunt, hic sunt, neque presbyter & Archimandrita Martinus in præsenti reperitur, si iubetis, hoc transeat. Magnificentiss. Patricius dixit: Patricius, qui simul cum Petro ad monachum iuit, hîc esse dicitur. Dicite ergo: Vultis istum interrogari, an reuerendum Martinum?

sup. pag. 99. c

sur. act. 2 CP. pag. 94 d

vos admittat.

A καὶ δυνάσθαι συνιέναι καὶ ἡ εὐλαβεστάτη ἁγία σύνοδος, καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, ὅτι τὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ εἰπεῖν ἐμὲ, ὅτι οἶδας ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; ὅτι τὸ ἀντιπερωτῆσαι αὐτὸν, ἀμφιβολίας ἦν τεκμήριον. καὶ ἀξιῶ τὴν φωνὴν τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων, τὴν βεβαιώσασάν μου ταύτην τὴν κατάθεσιν ἐν τῷ ὑπομνήματι. μηκέτι χρῆναι ἀνατρέπεσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· Ἀθανάσιος, ὅπερ ἐζητήθη εἴπῃ. B Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐν τῇ τρίτῃ ἐξετάσει αὕτη ἡ κατάθεσις, ἡ κατατεθεῖσα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀνεγινώσκετο εἰς τὸ σήκρητον· καὶ ἐξενοφωνήθην περὶ τὴν λέξιν τὴν ἐπὶ τέλει κειμένην ταύτην, ὅπου λέγει· μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν, καὶ ἀντήχησα. εἶπε γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ πρεσβύτερος· ὅτι τοῦτο ἐμοὶ μόνῳ διελέχθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἀπόντος σου ὅμως ἰδιαζόντως τί ποτε μετ' αὐτοῦ οὐκ ἐλάλησε; C Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· οὐκ εἶδον. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος εἶπεν· ὅτι μὲν πάντα τὰ παρ' ἐμοῦ ῥηθέντα καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον ἐρωτηθέντες οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι ἐβεβαίωσαν ταῖς οἰκείαις φωναῖς, τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια καὶ ἀκήκοε, καὶ ἐπίσταται. περὶ δὲ τοῦ ὁμοουσίου, ἐπειδὴ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος ἔφησε ξενοφωνηθεὶς τότε θόρυβόν τινα ἐμπεποιηκέναι, κἀγὼ συνομολογῶ· ἰδίᾳ γάρ μοι τοῦτο D ἔφην εἰρηκέναι αὐτόν· ὅπερ εἶπον καὶ εἴρηκεν. ὅτι δὲ καὶ αὐτοὶ μερικῶς ἤκουσαν ἐμοῦ λέγοντος αὐτῷ· ὅτι οἶδας αὐτὸν τῷ πατρὶ ὁμοούσιον κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; καὶ αὐτοὶ ταῖς οἰκείαις φωναῖς κατέθεντο.

Καὶ πληρωθέντος τοῦ πρώτου ὑπομνήματος, Μαρῖνος ἀναγνώστης, καὶ νοτάριος τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας Καππαδοκίας πρώτης, ἀνέγνω. Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὸ μέρος τῶν ὑπομνημάτων E λοιπὸν ἀναγνωσθήτω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τῆς διαλέξεως· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τρίτης πράξεως. καὶ ὁπότε ἀνεγνώσθη, Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· τοῦτο οὐκ *εἶπον· ὅτι εἰ μὴ συμπνεύσητέ μοι, καὶ ταπεινώσῃ με ὁ ἐπίσκοπος, τελευταῖον καὶ ἡμῖν ἐπιθήσεται· τοῦτο οὐκ *εἶπον, τῶν ποδῶν ὑμῶν. F Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐπειδὴ οὔτε οἱ ἀποσταλέντες ἐνταῦθά εἰσιν, οὔτε ὁ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος ἐνταῦθά ἐστιν, εἰ κελεύετε, παρέλθῃ τοῦτο. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· Πατρίκιος, ὅς τις ἅμα Πέτρῳ πρὸς τὸν μονάζοντα ἀπῆλθεν, ἐνταῦθα εἶναι λέγεται. τί τοίνυν βούλεσθε· τοῦτον ἐρωτηθῆναι, ἢ τὸν εὐλαβέστατον Μαρτῖνον;

*εἶπε. L.

*εἶπε, L.

Ελθ-

Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος μονάζων, καὶ διάκονος εἶπε· τῆς ἀναγκαίου * γίνεσθε, τῶν ποδῶν ὑμῶν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μὴ ἄλλως τὰ ὑπομνήματα περιέχει, ἤπερ ἡ ἀλήθεια ἔχει περὶ τούτου τοῦ μέρους; οὗ λέγοντος, Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν· οὐχί, τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς τὸ μέρος τοῦτο. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὰ ἀκόλουθα ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνεγνώσθη.

(A: "Nam alibi" — marg. ° φύλου)

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί δὲ περιέχειν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος τὸν τόμον ἔλεγε; καὶ τὰ λοιπά, καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Αέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε· δεόμεθα τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, καὶ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καταξιῶσαι κελεῦσαι, πεῦσιν προσενεχθῆναι τοῖς εὐλαβεστάτοις κληρικοῖς, ὧν μνήμην πεποίηται ἡ παροῦσα τῶν ὑπομνημάτων ἀνάγνωσις· καὶ καταθέσθαι, μή τι ἀμφιβάλλουσιν ἐπὶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις, καὶ τηνικαῦτα παρ᾽ αὐτῶν καταπεθεῖσι· τουτέστι, Μάμαν τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, Θεόφιλον, Μέμνονα, Ἰωάννην, Ἀνδρέαν, καὶ Ἀθανάσιον, τοὺς διακόνους. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μὴ ἀμφιβαλλόντων ἐκείνων, ἡ παροῦσα ζήτησις πρόκειται; ἀλλὰ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀνδρὶ μοναχῷ, οὗ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐν τῷ παρόντι ἵστανται. καὶ προσέθηκε· τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθησαν.

Ἡμέρα σαββάτου, ἥτις ἐστὶν εἰκὰς τοῦ νοεμβρίου μηνός. καὶ τὰ λοιπά. καὶ ὅτε ἀνεγνώσθησαν, Κωνσταντῖνος ὁ διάκονος εἶπε· παρακαλοῦμεν, ὥστε ἐρωτηθῆναι αὐτούς, εἰ ταῦτα ἤκουσαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· καὶ Θεόφιλος, τῶν καταθέσεων αὐτοῦ δημοσιευθεισῶν, εἰ * ταύτας αὐτὸν ἀκηκοέναι, ἢ εἰρηκέναι ἔγνω, εἰπέτω. καὶ ὁπότε εἰς μέσον ἔστη, Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· ἀποσταλεὶς ἐγώ, καὶ ὁ πρεσβύτερος Μάμας παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, κατελάβομεν τὸ μοναστήριον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἀναγνωσθέντα * ἀρτίως, ἤρξατο λέγειν· ἔπειτα δὲ οὐκ ἐβουλόμεθα αὐτῷ συζητῆσαι· ὡς ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ ἠνάγκασεν ἡμᾶς, καὶ οἰκείᾳ φωνῇ εἶπεν· ὅτι ἀμήχανον τὸν Χριστὸν ἐμὲ εἰπεῖν ἐκ δύο φύσεων· οὔτε γὰρ φυσιολογῶ, τὸν κύριόν μου. ταῦτα οὖν αὐτὰ τὰ ἀναγνωσθέντα, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς ἀκούσαντες, κατεθέμεθα. καὶ οὔτε προσεθήκαμεν τινὰ ἐποιησάμεθα, οὔτε ὑφαίρεσιν. Κωνσταντῖνος μοναχὸς εἶπεν· ἄλλο οὐδὲν * ἤκουσεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἐκτὸς τούτων, ὧν κατέθου, οὐδὲν ἄλλο ἤκουσας; Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· ἔλεγεν, ὅτι καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν πατέρων ἀκολουθῶ. ταῦτα ἔλεγεν,

Margin (Greek column): ° φύλου; * ταύτης L.; ° ἄρτι; ° ἤκουσα

A Eleusinius reuerendus diaconus & monachus dixit: Necessaria pertractare, per vestigia vestra. Magnificentissimus Patricius dixit: * Ne forte aliter gesta continent, quàm ipsa veritas habet de hac parte? Quo dicente, Constantinus diaconus & monachus dixit: Non habent aliter, per vestigia, in hac parte. Magnificentissimus Patricius dixit: Sequentia relegantur. Et per eundem virum deuotum exceptorem de eadem scheda

B relectum est.

Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quid autem contineri reuerendus presbyter & Archimandrita Martinus in tomo * retulit? & reliqua. Et postquam lecta sunt, Aetius diaconus & notarius dixit: Precamur præsentem sanctum conuentum, sed & vestram magnificentiam, iubere interrogationem adhiberi viris reuerendis clericis, quorum nobis mentionem præsens lectio gestorum continuit, & profi-

C teri, numquid dubitent super his quæ relecta sunt, & ab eis tunc exposita, id est, Mamæ reuerendo presbytero, Theophilo, Memnoni, & Ioanni presbytero, & defensori, Andreæ & Athanasio diaconis. Magnificentissimus Patricius dixit: Numquid ambigentibus illis præsens requisitio proponitur, sed viro reuerendissimo Eutychi monacho, cuius & homines in præsenti stant? Et addidit: Reliqua relegantur. Et per eundem vi-

D rum deuotum exceptorem relectum est.

Die Sabbati, quæ est vigesima dies mensis Nouembris; & reliqua. Et cum lecta fuissent, Constantinus diaconus dixit: Rogamus interrogari eos, si hæc audierunt. Magnificentissimus Patricius dixit: Et Theophilus, professionibus suis publicatis, si hæc eum audisse vel dixisse scit, di-

E cat. Et cum in medio stetisset Theophilus reuerendus presbyter, dixit: Directus ego & presbyter Mamas à sanctissimo Archiepiscopo & à sancto conuentu, peruenimus ad monasterium viri reuerendissimi Archimandritæ Eutychis: & primum quidem hæc, quæ nuper relecta sunt, cœpit dicere: postea vero noluimus cum ipso certare; sicut coram Christo, compulit nos, & propria voce dixit:

F Quoniam impossibile est dicere me Christum ex duabus naturis: neque enim de natura disputo Domini mei. Hæc ergo ipsa quæ relecta sunt, audientes ex ore viri reuerendissimi Eutychis professi sumus: & neque additamentum, neque ablationem aliquam fecimus. Constantinus monachus dixit: Aliud nihil audiuit? Magnificentissimus Patricius dixit: Extra hæc quæ confessus es, nihil aliud audisti? Theophilus reuerendus presbyter dixit: Dicebat, quia & Patrum expositiones sequor. Ista dixit:

Margin (Latin column): * Nam alibi.; sup. pag. 118; * dixisse?; sup. act. vi. cf. pag. 114

Magnificentissimus Patricius ad monachos dixit: Quid amplius requiritis? Constantinus diaconus & monachus dixit: Supplicamus & domnum Mamam dicere. Magnificentissimus Patricius dixit: Similiter & reuerendus Mamas quæ cognoscit, profiteatur. Et antequam profiteretur, Eleusinius diaconus & monachus dixit: Ipse confessus est, quoniam dicebat, Et Patrum expositiones sequor: & non est insertum in gestis. Magnificentissimus Patricius ad Theophilum dixit: Quare in gestis nullo modo continetur, quod tanquam ab Eutyche dictum, in tua professione postea addidisti? Theophilus reuerend. presbyter dixit: Et alia dixit, per vestigia vestra, quæ in memoria non habeo. Quæ autem in mentem venerunt, confessus sum. Magnificentissimus Patricius dixit: Quare hoc in gestis illo tempore non inseruisti? Eleusinius monachus dixit: Certe superius dixit, neque additamentum, neque detractionem eorum quæ dixit, se fecisse. Theophilus presbyter dixit: Quæ audiui ex ore Archimandritæ, hæc dixi. Si autem volunt vt ampliora dicam, non audiui * ab eo. Quo dicente: Magnificentissimus Patricius dixit: Mamas presbyter, sicut dictum est, prosequatur. Mamas reuerendus presbyter dixit: Relegatur per vestigia vestra, professio, quæ tunc habita est, quoniam oblitus sum. Magnificentissimus Patricius dixit: Voces illius ex gestis publicentur, vt relectis his, quæ se audisse cognoscit, dicat. Et per eundem virum deuotum exceptorem ex gestis voces eius relectæ sunt.

Pag.108 (margin)

non audiui, neque dico, (margin)

Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dic nobis, cuius gratia; & cetera. Quæ postquam relecta sunt, Mamas presbyter dixit: Ita est, per vestigia vestra, hæc professus sum, quæ mihi relecta sunt: & nihil amplius prosecutus sum. Constantinus diaconus & monachus dixit: Arbitror quia contraria sunt sibimet quæ dixit domnus presbyter, quantum ex relectis professionibus Theophili & Mamæ. Magnificentissimus Patricius dixit: Num forte aliter habent gesta? Eleusinius monachus dixit: Non habent aliter, per vestigia vestra. Magnificentissimus Patricius dixit: Si quid aliud est, relegatur. Et per eundem virum deuotum exceptorem relecta est [vltima actio.

Sup. pag. 11. (margin)

Congregato rursus sanctissimo & magno conuentu, propositis sacris ac* venerabilibus Euangeliis, & præsidente sanctissimo Archiepiscopo nostro Flauiano in secretario Episcopii, * definita dilatione, id est secunda feria, quæ est vigesima secunda dies mensis Nouembris; & cetera. Et postquam relecta sunt, Magnificentissimus Patricius dixit: Interlocutio mea posita est, continens, quoniam requisitio oblata est presbytero Eutychi,

Sup. ad vig. Cb. pag. (margin) — venerandis (margin) — ad præscriptum tempus, (margin)

A ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε πρὸς τοὺς μοναχούς· τί πλέον ἐπιζητεῖτε; Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μοναχὸς εἶπεν· ἀξιοῦμεν καὶ τὸν κύριον Μάμαν εἰπεῖν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ὡσαύτως Μάμας, ἃ ἵνα ἔγνω, καταθήσεται. καὶ πρὶν ἢ καταθῆται, Ἐλευσίνιος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν. αὐτὸς καθωμολόγησεν, ὅτι ἔλεγε καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν πατέρων ἀκολουθεῖν. καὶ οὐκ ἔγκειται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ὁ B μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος πρὸς Θεόφιλον εἶπε· διὰ τί ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐδαμῶς περιέχεται, ὅπερ, ὡς ἐρρέθη παρὰ Εὐτυχοῦς, ἐν τῇ σῇ καταθέσει μετὰ ταῦτα προσέθηκας; Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε· καὶ ἄλλα εἶπε, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἃ ἐπὶ μνήμης οὐ φέρω· ἃ δὲ φέρω ἐπὶ μνήμης, κατεθέμην. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· διὰ τί τοῦτο τοῖς ὑπομνήμασι τῷ τότε καιρῷ οὐδαμῶς ἐνέταξας; Ἐλευσίνιος μονάζων εἶπε· καὶ μὴν ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἶπεν· ὅτι οὔτε C προσθήκην ὧν εἶπεν, οὔτε ὑφαίρεσιν ἐποιησάμην. Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπεν· ἃ ἤκουσα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ταῦτα εἶπον· εἰ δὲ θέλουσιν, ἵνα πλείονα εἴπω, οὐκ ἤκουσα, * οὐδὲ λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· Μάμας ὁ πρεσβύτερος, καθὰ εἴρηται, καταθέσθω. Μάμας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῇ, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἡ κατάθεσις ἡ τότε γενομένη, ἐπειδὴ ἐπελαθόμην. ὁ μεγαλο- D πρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· αἱ φωναὶ αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθῶσιν· ἵνα τούτων ἐπιγνωσθεισῶν, ἃ ἵνα αὐτὸν ἀκηκοέναι ἔγνω, εἴπῃ. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθησαν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων αἱ φωναὶ αὐτοῦ. Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰπὲ ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν· καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Μάμας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· οὕτως ἐστὶ, τῶν ποδῶν ὑμῶν· ταῦτα κατεθέμην, ἃ ἀνέγνω, καὶ οὐδὲν πλέον κατεθέμην. Κωνσταντῖνος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· λο- E γιζόμεθα, ὅτι ἐναντία ἐστὶν ἀλλήλων, ἃ εἶπεν ὁ κύριος ὁ πρεσβύτερος, ὡς ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθέντων τῆς καταθέσεως Θεοφίλου, καὶ Μάμα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μὴ τὰ ὑπομνήματα ἄλλως περιέχουσιν; Ἐλευσίνιος μονάζων εἶπεν· οὐχὶ, τῶν ποδῶν ὑμῶν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· εἴ τι ἄλλο ἐστὶν, ἀναγνωσθήτω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

* ὑ λέγω πε, ὁ μεγαλοπρεπέστατος L. (margin)

Συναχθείσης αὖθις τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης συνό- F δου, προκειμένων τῶν ἁγίων, καὶ φρικτῶν εὐαγγελίων· καὶ προεδρεύοντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, τῇ ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἥ τις ἐστὶ δευτέρα καὶ εἰκὰς τοῦ νοεμβρίου μηνός· καὶ τὰ λοιπά· καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· διαλαλιὰ τέτακταί μου, περιέχουσα πᾶσιν προσενεχθῆναι τῷ πρεσβυτέρῳ Εὐτυχεῖ,

Τετάρτη πρᾶξις. (margin)

A πῶς πιστεύει, καὶ τί λέγει· ἕως τούτου εἶπον· προσετέθη δὲ ὃ μὴ εἴρηται· ὅ ἐστι καὶ διαφθείρεται. καὶ τότε πάλιν ἐρωτάσθω, διὰ τί νῦν ταῦτα λέγων, πρότερον ἄλλως ἐφρόνει. καὶ προσετέθη· πῶς τοῦτο ἐδυνάμην εἰπεῖν, μηδὲν εἰρηκότος μηδέ που τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως πρὸς τοὺς νοταρίους εἶπε· πῶς ἃ μὴ διελαλήθη παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀνδρὸς, ἔγκειται τοῖς ὑπομνήμασι; Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ B νοτάριος εἶπεν· ἔχομεν τί περὶ τούτων εἰπεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· τίς ὑμῖν ταῦτα ὑπηγόρευσεν; ἐγὼ εἶπον ὑμῖν προσθεῖναι, ἢ ἀφ' ἑαυτῶν, ἢ παρ' ἑτέρων ἀκούσαντες, ταῦτα ἐποιήσατε; Αέτιος διάκονος εἶπεν· ἤδη γὰρ ὡς πεπεισμένη ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν, ὅτι προσεθήκη γέγονε, ταῦτα ἐρωτᾷ; ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τὰ ἑξῆς. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὼς προεῖπον, προκρίματός μοι μὴ C γινομένου ἀπὸ τῆς νῦν αὐτοῦ καταθέσεως. καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ελευσίνιος διάκονος εἶπε· κατὰ τάξιν οὐ κεῖται. πρότερον ἐπεδίδου τὸν λίβελλον, ἔνθα ἡ πίστις τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ περιείχετο· καθὼς καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἡ ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσε· καὶ τοῦτον * προσκομίζοντα τὸν λίβελλον, οὐκ ἐδέξατο ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος· καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν λεγούσης, ὅτι ὀφείλει δεχθῆναι, οὐδὲ οὕτως ἐδέχθη. ὁ εὐλαβέστατος D ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως εἶπε· καὶ πόθεν τοῦτο δῆλον ὅτι τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ τὴν ἔκθεσιν ἐν ἑαυτῷ εἶχεν ὁ χάρτης; Ελευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἔδει οὖν * δεχθῆναι αὐτόν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαίων πόλεως εἶπεν· ἐνεύχομαι τὴν ἁγίαν, καὶ ὁμοούσιον τριάδα, τῇ μελλούσῃ ἔσεσθαι οἰκουμενικῇ συνόδῳ κατὰ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, φυλαχθῆναι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ὥστε ἐκεῖ μετὰ πάσης ἀκριβείας δειχθῆναι Εὐτυ- E χῆ τὸν ἤδη καθῃρημένον, ὡς αἱρετικὸν, ὅτι καὶ τὰ αἱρετικῶν φρονεῖ, καὶ φρονῶν οὐ παύεται. Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε· δεόμεθα τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου. οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· οὐδὲ ὁ θεοφιλέστατος, καὶ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς τοῦτο ἀμφιβάλλει, ὅτι προσκομίζοντος λίβελλον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς δέξασθαι οὐκ F ἐβουλήθη· ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ ἀποκρίνασθαι αὐτὸν διελάλησεν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος εἶπε· προλαβὼν ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ελευσίνιος εἶπε· λίβελλον προσενηνοχέναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ· ἐν ᾧ ἔφασκε τὸ δόγμα τῆς πίστεως περιέχειν· ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, γράμματα τοῦ ἁγιωτάτου,

* προσκομίζοντα L.

A quemadmodum credit, & quid dicit vsque ad hoc dixi. Addiderunt vero, quod non est dictum, quod & insensatum est. Et nunc iterum interrogetur cur nunc hoc dicens, primum aliter sapiebat. Et addidit. Quomodo hoc potui dicere, necdum aliquid reuerendissimo Archimandrita Eutyche dicente? Reuerendiss. Episcopus huius gloriosæ ciuitatis ad notarios dixit: Quemadmodum hæc, quæ non est interlocutus magnificentissimus Patri- B cius, gestis inserta sunt? Aetius reuerendus diaconus & notarius dixit: Habemus quid de his dicere. Reuerendissimus Episcopus huius gloriosæ ciuitatis dixit: Quis vobis hæc dictauit? Ego vobis aliquid addere dixi; aut à vobis, vel certe ab aliis hæc audientes, fecistis? Aëtius diaconus dixit: Iam enim quasi persuasa sanctitas vestra quòd additamentum factum est, hæc interrogat? Magnificentissimus Patricius dixit: Relegantur sequentia. Similiter per eundem virum deuotum excepto- C rem relectum est. Eusebius Episcopus dixit: Sicut & antea dixi, nullo mihi præiudicio generato ex moderna huius professione; & cetera. Et postquam relectum est, Eleusinius diaconus dixit: Non sunt secundum ordinem posita. Prius libellos porrigebat, in quo fides trecentorum decem & octo Patrum continebatur, sicut & in Epheso sanctus conuentus confirmauit: & hunc offerentem libellum non suscepit Dei amantissimus Episcopus. Sed & D magnificentia vestra dicente, quoniam suscipi oportet, nec nunc * auditus est. Reuerendissimus Archiepiscopus huius gloriosæ ciuitatis dixit: Et vnde hoc certum est, quia trecentorum decem & octo Patrum fidem illa chartula continebat? Eleusinius reuerendus diaconus dixit. Oportuerat ergo suscipi eum. Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi dixit: * Coniuro vos per sanctam & consubstantialem Trinitatem, futuro Concilio vniuersali, secun- E dum sanctionem Christi amicorum Principum, hoc negotium reseruari, vt ibi cum omni diligentia ostendatur Eutyches iam abdicatus, sicut qui hæretica & sapiebat, & sapere non quiescit. Aetius reuerendus diaconus & notarius dixit: Rogamus magnificentiam vestram, & præsentem sanctum conuentum. Quo dicente, Magnificentissimus Patricius dixit: Neque Dei amantissimus & sanctissimus Archiepiscopus Flauianus de hoc ambigit, F quoniam offerente libellum reuerendissimo Archimandrita Eutyche, noluit suscipere, sed vt per semetipsum responderet, interlocutus est. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Anticipans reuerendus diaconus Eleusinius, dixit libellum obtulisse sancto conuentui reuerendissimum Archimandritam Eutychem, in quo dicebat expositionem Fidei contineri. Quoniam vero ante paucos dies

[illegible] (margin note beside "Eusebius Episcopus")

* susceptus (margin note)

Pag. 109.

* Verum præsto per sanctam. (margin note)

litteræ sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis insinuatæ sunt nobis, continentes quia * accusauit (quasi est) reuerendissimus Archimandrita Eutyches, & appellauit in tempore examinationis * vestram (nostram) audientiam per dationem libelli, [& ideo post damnationem eum Archimandritam renominauerunt;] quomodo nunc instans, & dicens de Fide esse libellum, apud sanctissimum Romanorum Episcoporum recusationem * in Synodo (ad Synodum,), appellationem nominauit? Et hinc doceri debetis, quoniam non eisdem permanet reuerendissimus Archimandrita: & postulo epistolam prolatam relegi. Magnificentissimus Patricius dixit: Postquam quieuit conuentus reuerendissimorum Episcoporum, obtulit mihi reuerendissimus Eutyches exemplum libelli, quem dicebat se obtulisse sancto conuentui. Et cum legeretur, idem vir deuotissimus exceptor subiunxit: (Sup. pag. 20.) Eutyches presbyter dixit: Ego non veni disputare; sed satisfacere sanctitati vestræ, quemadmodum sapio. Scriptum autem est in hac charta, quemadmodum * credo (sentio,), & iubete eam relegi. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Tu relege. Eutyches presbyter dixit: Non possum. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quare? Tu non exposuisti? an alterius est hæc expositio? Si tua, ipse relege. Eutyches presbyter dixit: Enuntiatio quidem mea est; dictatio vero hæc, sanctorum Patrum est. Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Quorum Patrum? dic per te; quid opus habes charta? Eutyches presbyter dixit: Ita credo; adoro Patrem cum Filio, & Filium cum Patre, & Spiritum sanctum cum Patre & Filio. Confiteor vero & incarnatam eius præsentiam factam ex * carne Virginis, (sancta Virgine,) & inhumanatum eum perfecte propter salutem nostram. Ita confiteor coram Patre & Filio & sancto Spiritu & vestra Sanctitate.

Et postquam relecta sunt, Eleusinius diaconus dixit: Vt coactus est per se Fidem confiteri, dicit quod stans in conspectu Patris & Filii & Spiritus sancti, quem adoraui & adoro, [& adoraturus sum,] quia ita sapio, quemadmodum sancti Patres trecenti decem & octo sanxerunt, qui in Nicæna, sed & sanctissimus conuentus confirmauit in Epheso, & hæc in gestis inserta non sunt. Aetius diaconus & notarius dixit: Precamur sanctitatem vestram, sed & vestram magnificentiam, interrogationem adhiberi tunc præsentibus sanctissimis Episcopis, qui & interlocuti sunt ea quæ produxit lingua ipsorum, & hæc manu propria confirmauerunt, si ea quæ nunc ab his dicta sunt, eo tempore à reuerendissimo Eutyche dicta sunt, & si aliquid immutatum est in his, quæ gesta continent. Basilius Episcopus dixit: Vt vere dicam,

A καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος ἐνεφανίσθη ἡμῖν, περιέχοντα, ὡς ἠτιάσατο ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐν τῷ καιρῷ τῆς ζητήσεως τὴν ἡμετέραν ἀκρόασιν διὰ τῆς τοῦ λιβέλλου δόσεως, πῶς νῦν ἐνιστάμενος, καὶ λέγων, περὶ τὴν πίστιν εἶναι τὸν λίβελλον, ἐπὶ τοῦ Ῥώμης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τὴν ἐπὶ * συνόδου παραίτησιν, ἔκκλητον (* συνόδῳ;) αὐτὴν ἀπεκάλεσεν; καὶ ἐντεῦθεν διδάχθητε, ὅτι οὐ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένει ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης. καὶ ἀξιῶ B τὴν ἐπιστολὴν προσκομισθεῖσαν ἀναγινώσκεσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μετὰ δὲ τὴν σύνοδον παύσασθαι τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, ἐπιδέδωκέ μοι ὁ εὐλαβέστατος Εὐτυχὴς ἴσον λιβέλλου· ὃ ἔλεγε προσκεκομικέναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκειν, ὁ καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ ὑπέζευξεν· Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἦλθον διαλεχθῆναι· ἀλλ' ἦλθον πεῖσαι τὴν ὁσιότητα ὑμῶν, ὅπως φρονῶ· γέ- C γραπται γὰρ ἐν τῷ χάρτῃ τούτῳ, ὅπως φρονῶ· καὶ κελεύσατε αὐτὸν ἀναγνωσθῆναι· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· αὐτὸς ἀνάγνωθι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὐ δύναμαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ τί; σὺ οὐκ ἐξέθου; ἢ ἄλλου ἐστὶν ἡ ἔκθεσις; εἰ σή ἐστιν, ἀνάγνωθι αὐτός. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐμὴ μέν ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, ἡ δὲ * ὑφήγησις αὕτη ἐστὶ τῶν (* ὑφηγεία) ἁγίων πατέρων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· D ποίων πατέρων; εἰπὲ διὰ σαυτοῦ, τί χρείαν ἔχεις χάρτου; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὕτως πιστεύω. προσκυνῶ τὸν πατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ. ὁμολογῶ δὲ καὶ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν γεγενῆσθαι ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρωπῆσαι αὐτὸν τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· οὕτως ὁμολογῶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης.

E Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ἐλευσίνιος διάκονος εἶπεν· ὡς ἀπητήθη δι' ἑαυτοῦ τὴν πίστιν ὁμολογῆσαι, λέγει· ὅτι ἑστὼς ἐνώπιον τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ὃν προσεκύνησα, καὶ προσκυνῶ, ὅτι οὕτω φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ, οἱ ἐν Νικαίᾳ, ἐθέσπισαν, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐβεβαίωσεν ἁγία σύνοδος. καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐ κεῖται. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιῶ τὴν ὑμε- F τέραν ἁγιωσύνην, καὶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, πεῦσιν προσενεχθῆναι τοῖς τότε παροῦσιν ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις, τοῖς καὶ διαλαλήσασιν, ἅπερ προήγαγεν αὐτῶν ἡ γλῶσσα, καὶ ταῦτα τῇ οἰκείᾳ χειρὶ βεβαιώσασιν, εἴ γε ταῦτα νῦν παρ' αὐτῶν εἰρημένα, τότε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Εὐτυχοῦς εἴρηται· καὶ εἴ γέ τι παρακεχάρακται τῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐγκειμένων. Βασίλειος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας,

ἐγὼ μνήμην τούτων ἀκριβῶς οὐ φέρω. Σέλευκος ἐπί- A
σκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτωσάν μοι αἱ φωναὶ, αἷς δια-
κονήσατο ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἐλευσίνιος. καὶ ὁπότε
ἀπὸ δέλτων αἱ φωναὶ Ἐλευσινίου τούτῳ ἀνεγνώσθησαν,
Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔτε ἐγὼ
ἐπιμέμνημαι τῶν τοιούτων ῥηθέντων παρὰ τοῦ εὐλαβε-
στάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς. Τρυφωνιανὸς ἐπί-
σκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, ὡς κεῖται εἰς τὰ
ὑπομνήματα, οὕτως ἐλάλησεν ἐκεῖνος ὧδε. Λογγῖνος B
ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς τὰ ὑπομνήματα ἀνεγνώσθη, καὶ
περιέχει, οὕτω μέμνημαι κἀγὼ, ὅτι ἐρρέθη παρὰ Εὐ-
τυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου. ὃ δὲ λέγει ἄρτι τὸν εὐλαβέ-
στατον Ἐλευσίνιον, ὅτι εἶπεν· ὡς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ
ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἐβε-
βαίωσαν, οὕτως ἔχω· δείκνυται καὶ ἐκ τῶν τελευταίων,
ὅπου οὐκ ἠθέλησεν ὁμολογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν Χρι-
στὸν ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν σάρκα γεγενῆσθαι· καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ
Θεοῦ, ταῦτα λέγω. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπί- C
σκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ὅτι οὐδὲν ἑτέρως εὕ-
ρον τῶν τότε πραχθέντων, καὶ νῦν ἀναγνωσθέντων. περὶ
δὲ τοῦ λέγειν τὸν διάκονον Ἐλευσίνιον, ὅτι τοιάσδε ἔρρηξε
φωνὰς ἐκεῖνος, οἶδεν ὁ τὰς καρδίας ἐμβατεύων· οὐκ
ἤκουσα, οὐδὲ μέμνημαι. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπί-
σκοπος εἶπε· καὶ πρὸ τῶν λόγων ἐμῶν ἐλέγχει τὴν ἀπι-
στίαν Εὐτυχοῦς τῶν ὑπομνημάτων ἡ πρᾶξις. ἡμεῖς γὰρ
ταῦτα τὰ νῦν κατατεθέντα παρὰ Ἐλευσινίου τοῦ διακό- D
νου, ἀγνοοῦμεν· οὐδὲ γὰρ εἴρηταί τι τοιοῦτον παρὰ Εὐτυ-
χοῦς. Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπ' ἀλη-
θείας λέγω, ὅτι ξενοφωνοῦμαι νῦν, παρὰ Ἐλευσινίου
ταῦτα ἀκούων· εἶδα δὲ τὰ ἐμφερόμενα ἐν τοῖς ὑπομνή-
μασιν, ἀληθῆ εἶναι πάντα· καὶ οὔτε προσθήκη συλλαβῆς,
οὔτε ὑφαίρεσίς ἐστιν. Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκο-
πος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ξενοφωνοῦμαι τὰ παρὰ τοῦ
εὐλαβεστάτου Ἐλευσινίου τοῦ διακόνου ἀρτίως ῥηθέντα·
τότε γὰρ οὐκ ἐλαλήθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμαν- E
δρίτου Εὐτυχοῦς· ἀλλὰ τὰ ἐγκείμενα ἐν τοῖς ὑπομνή-
μασιν. Εὐστόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ
Θεοῦ, ἃ εἶπον οἱ πρὸ ἐμοῦ, ταῦτα κἀγὼ λέγω, τὰ ἐν
τοῖς ὑπομνήμασιν ἐγκείμενα. Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστα-
τος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι ἤκουσα λέγοντος αὐτοῦ· ὅτι οὕτως
φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες ἡμῶν. οἶδε δὲ καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια
ὑμῶν, εἴτε ἄνω, εἴτε κάτω, ὅτι ἤκουσα αὐτοῦ λέγοντος·
ὅτι οὕτω φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες ἡμῶν. Οὐαλεριανὸς ὁ εὐ- F
λαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐδὲν ὧν εἶπεν Ἐλευσίνιος
ὁ διάκονος, ἀκήκοα παρὰ Εὐτυχοῦς· ὁ Θεὸς μάρτυς.
Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μάρτυς ἐστὶν ὁ
Θεὸς, ᾧ διδόαμεν * αὐτοῦ ἀπολογίαν ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρί- [margin: αὐτῷ L.]
σεως, ὅτι τὰ κείμενα ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, ταῦτα ἐλά-
λησεν ὁ ἀρχιμανδρίτης. ἔκαμον δὲ ἐγὼ, παρακαλῶν αὐτὸν
καταθέσθαι ὁμοούσιον ἡμῖν, καὶ οὐκ ἠδυνήθην πεῖσαι αὐτόν.

A ego memoriam eorum diligenter non
habeo. Seleucus Episcopus dixit: Re-
legantur mihi voces, quibus reueren-
dus diaconus Eleusinius ministrauit.
Et cum de tabulis voces Eleusinii re-
legerentur huic, Seleucus reuerendissi- Pag. 116.
mus Episcopus dixit: Neque ego * [margin: memini]
commemoro hæc dicta à reuerendis-
simo Archimandrita Eutyche. * Try- [margin: Tryphonianus]
phon Episcopus dixit: Sicut sub Dei
veritate, prout in gestis continetur,
ita hic locutus est ille. Longinus E-
B piscopus dixit: Sicut gesta relecta
continent, ita & ego commemoro
Eutychem Archimandritam dixisse.
Quod autem dicitur modo ab Eleu-
sinio reuerendissimo, quoniam dixit:
Vt trecenti decem & octo qui in Ni-
cæa, & qui in Epheso confirmarunt,
ita habeo, ostenditur & ex vltimis,
vbi noluit confiteri Dominum no-
strum Iesum Christum consubstantia-
lem nobis secundum carnem factum,
& sicut coram Deo, ita hæc dico.
C Meliphthongus reuerendissimus Epis-
copus dixit: Vt coram Deo dico,
quia nihil aliter comperi tunc factum,
quam nunc relectum est. Quod vero
dixit diaconus Eleusinius, quia tales [margin: Rem …]
emisit voces Eutyches; ipse scit, qui
corda hominum scrutatur Deus, quia
non audiui, non * commemoro. Iu- [margin: memini.]
lianus reuerendissimus Episcopus di-
xit: Et ante verba mea arguet infi-
delitatem Eutychis gestorum series.
Nos enim ea quæ nunc * professa sunt [margin: professus est Eleusinius diaconus,]
D ab Eleusinio diacono, ignoramus. Ne-
que enim aliquid tale dictum est ab
Eutyche. Paulus reuerendissimus Epi-
scopus dixit: In veritate dico, quasi
nouam nunc audiens vocem, cum hæc
ab Eleusinio diacono audio. Scio
autem, quia quæ continentur in ge-
stis, vera sunt omnia, & neque vel v-
nius syllabæ aut additio est, aut de-
tractio. Eudoxius reuerendissimus E-
piscopus dixit: Coram Deo dico, ob-
stupesco nunc audiens hæc ab Eleu-
sinio diacono. Tunc enim non est
E dictum [tale aliquid] à reuerendissimo
Archimandrita Eutyche, sed tantum
quæ gestis inserta sunt. Eustochius re-
uerendiss. Episcopus dixit: Sicut co-
ram Deo, quæ dixerunt qui ante me
sunt, hæc & ego dico: [quoniam illa
tantum scio.] quæ gestis inserta sunt.
Timotheus reuerendissimus Episcopus
dixit: Quia audiui dicentem eum:
Quoniam ita * credo, sicut patres [margin: sentio]
nostri. Scit tamen & vestra magni-
ficentia, quia, siue sursum, siue deor-
F sum, audiui eum dicentem: Ita sapio,
sicut Patres nostri. Valerianus reueren-
diss. Episcopus dixit: * Hæc & ego di- [margin: Nihil eorum quæ dixit Eleusinius diaconus, audiui ab Eutyche. Deus testis est. Sabbas]
co. Sabbas reuerendiss. Episcopus di-
xit: Testis mihi est Deus, qui in die
iudicii pro his ipsis reddituri sumus ra-
tionem, quoniam quæ in gestis inserta
sunt, hæc locutus est Archimandrita.
Et laboraui ego, supplicans ei, vt con-
fiteretur consubstantialem nobis, &
nullo modo eum persuadere potui;

Secundinus reuerendissimus Episcopus dixit: Extra ea quæ gestis inserta sunt, nihil audiui, nihil dictum est. Aurelius reuerendissimus Episcopus dixit: Hæc quæ nobis relecta sunt * prius, & illo tempore ab Archimandrita dicta esse commemoror. Constantinus diaconus dixit: Rogo sanctum conuentum vestrum, interrogari domnum Episcopum Basilium, quid est quod dixit, quando domnus Eusebius Episcopus insurrexit contra eum, & obiurgauit; sicut coram Deo, quid est quod dixit? Surrexit dicens, quoniam libellos contra eum daturus sum; & ita eum corripuit. Magnificentissimus Patricius dixit: Interim acquiesce fieri lectionem: & si inferius hæc [non] continentur, tunc istis allegationibus vtere: Et per eundem virum deuotum exceptorem relectum est.

* πρώην

Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Confiteris consubstantialem Patri secundum Deitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem eundem vnum Filium? & cetera. Et postquam relecta sunt, Constantinus diaconus dixit: Quando dixit Archimandrita vnam naturam, tunc domnus Episcopus ita dixit. Quo dicente, Eleusinius diaconus dixit: Sicut coram Deo; nunquid anathematizatus est tunc à religiositate vestra, quia dicit: Exurgens sancta Synodus anathematizauit eum? Timotheus reuerendissimus Episcopus dixit: Non audiui. Magnificentissimus Patricius dixit: Tunc nihil tale dictum est? Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Ego non audiui. Iulianus reuerendissimus Episcopus dixit: Vere hoc nec ego audiui. Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: Vere,* frater, ex lingua mea talis vox non est egressa. Meliphthongus reuerendissimus Episcopus dixit: Ego in illa hora à quibusdam iniuriatus sum tanquam indignus conuentu, quia dilationem clamaui; & nescio. Sabbas reuerendissimus Episcopus dixit: Ante iudices quando introierit martyr ad martyrium, & loqui non potuerit, annuit capite suo, & habet coronam martyrum. Omnes ergo nos subscripsimus manibus nostris, & confessi sumus scriptis, quomodo negare possumus? Tryphon reuerendiss. Episcopus dixit: Sicut semel impia eo verba loquuto, & extra expositionem sanctorum trecentorum decem & octo Patrum, & sanctæ Ephesinæ Synodi omnes anathematizauerunt eum præsentes clerici. Aëtius diaconus & notarius dixit: In talibus sanctissimis Conciliis contingit frequenter, vnum ex præsentibus reuerendissimis Episcopis aliquid dicere, & quod ab vno dictum est, tanquam ab omnibus simul dicatur, & scribitur & intelligitur. Hoc ab exordio subsecutum est, intantum, vt vno dicente, scribamus: Sancta Synodus dixit.

Pag. 111.

* amice.

A Σεκουνδῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐκτὸς ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι γεγραμμένων οὐδὲν ἤκουσα, οὐδὲ ἐρρέθη. Αὐρήλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· κατὰ ταῦτα τὰ ἀναγνωσθέντα ἡμῖν πρῴην, ταῦτα ἐν τῷ καιρῷ παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μεμνήμεθα εἰρῆσθαι. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπε· παρακαλῶ τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, τὸν κύριον τὸν ἐπίσκοπον Βασίλειον ἐρωτηθῆναι, τί ἐστιν, ὃ εἶπεν, ὅτε κύριος ὁ Εὐσέ-B βιος ὁ ἐπίσκοπος κατεστασίασεν αὐτοῦ, καὶ ἐπετίμησεν· ὡς ἐπὶ κυρίου, τί ἐστιν, ὃ εἶπεν· ἀνέστη λέγων· ὅτι λιβέλλους κατ' αὐτοῦ ἔχω δοῦναι, καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· τέως ἀνέχου γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ εἰ κατωτέρω ταῦτα περιέχονται, τότε δικαιολογίαις χρῆσαι. Καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς ὁμο-C ούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὸν αὐτὸν ἕνα υἱὸν, καὶ τὰ λοιπά. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Κωνσταντῖνος ὁ διάκονος εἶπεν· ὅτι εἶπεν ὁ ἀρχιμανδρίτης· ὅτι μίαν φύσιν, ὁ κύριος ὁ ἐπίσκοπος οὕτως εἶπεν. οὗ λέγοντος Ἐλευσίνιος ὁ διάκονος εἶπεν· ὡς ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ἀνεθεματίσθη τότε παρὰ τῆς θεοσεβείας ὑμῶν, ὅτι λέγει· ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἀνεθεμάτισεν αὐτόν; * Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλο-D πρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τοιοῦτον τότε οὐδὲν * ἐρρέθη; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤκουσα. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀληθῶς τοῦτο οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὄντως ἑταῖρε τῆς γλώττης μου τοιοῦτόν τι οὐκ ἐξῆλθεν. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ ὑβρίσθην κατὰ τὴν ὥραν παρά τινων, ὡς ἀνάξιος ὢν τῆς συνόδου, ἐπειδὴ

* Παῦλος

* ἐρρέθη.

E ἐπεβόησα ὑπέρθεσιν, καὶ οὐκ οἶδα. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ ἀρχόντων ὅταν εἰσέλθῃ μάρτυς εἰς μαρτυρίαν, καὶ μὴ δυνηθῇ λαλῆσαι, νεύει εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔχει στέφανον τῶν μαρτυριῶν. πάντες οὖν ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν διὰ χειρὸς, καὶ ὡμολογήσαμεν ἐγγράφως, πῶς δυνάμεθα ἀρνήσασθαι; Τρύφων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἅπαξ αὐτοῦ ἀσεβῆ λαλήσαντος ῥήματα, καὶ παρὰ F τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου, πάντες ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν οἱ παρόντες κληρικοί. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἐν τοῖς τοιούτοις ἁγιωτάτοις συνεδρίοις συμβαίνει πολλάκις, ἕνα τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων εἰπεῖν τι, καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἑνὸς λεγόμενον, ὡς παρὰ πάντων ὁμοῦ ἐκφωνουμένου καὶ γράφεται, καὶ νοεῖται. τοῦτο ἐξ ἀρχῆς παρηκολούθησεν· ἀμέλει ἑνὸς λέγοντος, γράφομεν· ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν·

Εἰ τοίνυν εὑρεθείη νῦν εἷς, ἢ δεύτερος εἰπὼν, ὡς καὶ κατέθεντο οἱ θεοφιλέστατοι, * καὶ συνεφώνησαν, καὶ ἐπεβόησε τότε ὁ ἁγιώτατος κλῆρος, ἀξιοῦμεν μηδέλως τὴν φωνὴν ταύτην ἐκβληθῆναι, ἢ περιαιρεθῆναι τῶν ὑπομνημάτων· ἐπειδὴ φαίνονται πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι ὑπογράψαντες. καὶ οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἅπερ ἕκαστοι κατέθεντο, βέβαιά ἐστιν· ἃ ἡ ἀλήθεια περιέχει, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλονται. Αέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὴν περὶ τούτου καταθήκην τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σαββᾶ, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Τρύφωνος, φανερὰν γενέσθαι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ Παύλου τοῦ θεοφιλεστάτου. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἐγνωσμέναι εἰσὶ, καὶ τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται· διὸ τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. ὡσαύτως τὰ λοιπὰ διὰ τοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, τίνος ἐστὶν ἄξιος ὁ παρὼν, μήτε ὁμολογῶν σαφῶς τὴν ὀρθὴν πίστιν, μήτε συντίθεσθαι τῷ φρονήματι τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου βουλόμενος, ἀλλ᾽ ἐπιμένων τῇ διεστραμμένῃ, καὶ πονηρᾷ αὐτοῦ κακονοίᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος εἶπεν· ἄξιος μέν ἐστιν * καθαιρέσεως· ἐν δὲ τῇ φιλανθρωπίᾳ μόνον κεῖται τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· Εἰ μὲν ὁμολογήσας τὸ οἰκεῖον πταῖσμα, ἐπείσθη ἀναθεματίσαι τὸ ἴδιον δόγμα, καὶ συντίθεσθαι ἡμῖν ἑπομένοις ταῖς * ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων εἰκότως ἠξιοῦτο συγγνώμης· ἐπειδὴ δὲ ἐπιμένει τῇ ἑαυτοῦ κακονοίᾳ, ὑποπεσεῖται τοῖς τῶν * κανόνων ἐπιτιμίοις. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπε· λέγω μὲν ταῦτα, ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς νῦν ἐκελεύσατε· οὐκ ἀναθεματίζω δέ· ὃ γὰρ λέγω, μετ᾽ ἀληθείας λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ Πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπε· δύο φύσεις λέγεις, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν; εἰπέ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· ὃ εἶπε, οὐχ ὡς διαλαλῶν, * ἀλλὰ προτρέπων αὐτὸν τοῖς λεγομένοις παρὰ τῆς συνόδου συνθέσθαι. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· ἐπὶ τίσι καθῃρέθη ὁ ἀρχιμανδρίτης; οὐχὶ ἐπειδὴ ὁ θεοφιλέστατος, καὶ ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος ἠρώτα αὐτόν· λέγεις δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ λέγοντας; καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἀπεδέξατο ἀναθεματίσαι, ἐπὶ τούτῳ καθῃρέθη; καὶ αἱ φωναὶ αὗται οὐ κεῖνται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὰ ὑπόλοιπα ἀναγινωσκέσθω· ἵνα εἰ μηδαμῶς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται, ἅτινα Κωνσταντῖνος διεβεβαιώσατο, γνῶμεν. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

A Si ergo inuentus fuerit nunc vnus aut secundus dicens, quia & professi sunt Dei amantissimi Episcopi, & consonauerunt, & acclamauerunt tunc sanctissimi clerici, petimus nullatenus hanc vocem excludi, aut submoueri de gestis, quoniam videntur omnes sancti Episcopi subscripsisse. Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Quæ vnusquisque professus est, firma sunt; quæ veritas continet, B nullatenus dubitantur. Aetius diaconus & notarius dixit: Rogamus de hoc professionem nunc reuerendissimi Episcopi Sabbæ, & reuerendissimi Episcopi Tryphonis fieri manifestam præsente sanctitate vestra, sed & Pauli reuerendissimi [Episcopi.] Magnificentissimus Patricius dixit: Manifestæ sunt, & gestis insertæ sunt.... Vnde reliqua relegantur. Similiter per eundem virum deuotum exceptorem C * relectum est.

Et post hæc sanctissimus Archiepiscopus dixit: Dicat sanctus conuentus, quid meretur hic præsens, neque aperte rectam Fidem confitens, neque volens doctrinæ præsentis sancti Concilii consentire, sed permanens in peruersa ac maligna sua sententia. Seleucus Dei amantissimus Episcopus dixit: Dignus est iste quidem * damnari: in humanitate autem sola vestræ sanctitatis positum est. Sanctissimus D Archiepiscopus dixit: Siquidem confitens proprium peccatum, acquieuisset condemnare suam doctrinam, & consentiret nobis sequentibus * traditiones sanctorum Patrum, consequenter dignus erat venia; sed quoniam permanet in malignitate sua, subiacebit Canonum * vindictis. Eutyches presbyter dixit: Dico quidem ista, quoniam & vos nunc iussistis, non autem anathematizo. Quod enim dico, cum veritate dico. Magnificentissimus & gloriosissimus ex præfectis & consuliE bus & Patricius Florentius dixit: Duas naturas dicis, & consubstantialem nobis? dic.

Et postquam recitatum est, magnificentissimus Patricius dixit: Quod dixi, Dic, non quasi interloquens dixi, sed exhortans eum, vt consentiret his quæ à sancta Synodo dicebantur. Constantinus diaconus dixit: Propter quæ damnatus est Eutyches Archimandrita? Nonne quia religiosissimus & sanctissimus Archiepiscopus F noster interrogabat eum, Dicis duas naturas post adunationem, & anathematizas eos qui non dicunt? & quoniam non acquieuit anathematizare, pro hoc condemnatus est? & voces eius non continentur in gestis. Magnificentissimus Patricius dixit: Reliqua relegantur, vt si nullatenus in gestis posita sunt, quæ Constantinus confirmauit, sciamus. Similiter per eundem deuotissimum exceptorem recitatum est.

* ἐπίσκοποι L.

*ὑων, L.

* vel emendata sunt.

sup pag. 92. b

* depositione;

* expositiones

* censuræ.

Pag. 112. Eutyches presbyter dixit: Ego legi A
sup. pag. 91. c scripta beati Cyrilli, & sanctorum Patrum, & sancti Athanasii, quoniam ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, post adunationem vero & incarnationẽ, iam non dixerunt duas naturas, sed vnam. Magnificentissimus & gloriosiss. ex præfectis & consulibus & patricius Florentius dixit: Confiteris duas naturas post adunationem? dic. Si non dixeris, damnaberis.

Et cum recitarentur, Magnificentiss. Patricius dixit: Istud, Dic, Si non dixeris: damnaberis; non quasi interloquẽs B dixi, sed quia videbam instantes ei omnes, hortabar eum consentire. Similiter & per eundem virum deuotum exceptorem relectum est.

Ibidem. Eutyches presbyter dixit: Legi iubete sancti Athanasii scripta, vt aduertatis, quoniam nihil tale dicit. Basilius Dei amantissimus Episcopus dixit: Si non duas naturas & post adunationem dicis, commixtionem quandam & confusionem dicis. Magnificentissimus & gloriosissimus patricius Florentius dixit: Qui non dicit: Ex duabus naturis, C & duas naturas, non credit recte.

Et cum legerentur, magnificentissimus Patricius dixit: Hanc interlocutionem non dixi. Neque enim * idoneus eram dicere. Religiosissimus Episcopus huius gloriosæ ciuitatis dixit: Quæ dicuntur non fuisse tunc dicta, gestorum tamen serie continentur, annotare vos notarii. Contra vos enim de hoc certamen est, & opportuno tempore requirenda sunt, hæc diligentius. Aëtius diaconus & notarius dixit: Nunc est tempus & conuinci, & non conuinci. Hic D etenim sunt & præsentes sanctiss. Episcopi, qui & audierunt. Sed & magnitudo ipsorum audiuit sæpe gesta ex his etiam qui in præcelsis dignitatibus sunt, præsentibus & multis sanctiss. Episcopis: & numquid magnificentia ipsorum nos vnquam reprehendit? Quo dicente, magnificentiss. Patricius dixit: Quando enim mihi relecta sunt gesta, vt & reprehenderem? quippe cum quærenti mihi ea relegere, non dederunt. Aëtius E diaconus & notarius dixit: Nemo nobis dixit. Similiter per eundem virum deuotum exceptorem relectum est.

*potera dogmatizare. Relig.
Principes sane li idonei non sunt qui tractent Ecclesiastica dogmata,

Sup. pag. 90. d Et exurgens vniuersa sancta Synodus, exclamauit: Ex necessitate Fides non est. Multi anni Imperatorum, [catholicorum Imperatorum] multi anni. Fides nostra semper vincit. Non consentit; quid illi persuades?

Et postquam relectum est, Constantinus reuerendus diaconus dixit: Hæc F Synodus dixit? Aëtius reuerendus diaconus dixit: Interrogetur sancta Synodus. Sabbas reuerendissimus Episcopus dixit: In omnibus Ecclesiis anathematizatus est, & in vno angulo non habuit anathematizari? Tryphon reuerendissimus episcopus dixit: Et ego hæc eadem dico. Constantinus reuerendus diaconus dixit: Propter quod damnatus est Archimandrita,

Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἀνέγνων τὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ὅτι ἐκ δύο μὲν φύσεων εἶπον πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, καὶ τὴν σάρκωσιν, οὐκέτι δύο φύσεις εἶπον, ἀλλὰ μίαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν; εἰπέ. ἐὰν μὴ εἴπῃς, καθαιρῇ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· τὸ, εἰπέ, ἐὰν μὴ εἴπῃς, καθαιρῇ, οὐχ ὡς διαλαλῶν εἶπον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἑώρων ἐπικειμένους αὐτῷ πάντας, προετρέπον αὐτὸν συνθέσθαι, ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξσκέπτορος ἀνεγνώσθη. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῆναι κελεύσατε τὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον λέγει. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν· ἐὰν μὴ δύο φύσεις, καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς, σύγκρασιν λέγεις, καὶ σύγχυσιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁ μὴ λέγων, ἐκ δύο φύσεων, καὶ δύο φύσεις, οὐ πιστεύει ὀρθῶς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· ταύτην τὴν διαλαλιὰν οὐκ εἶπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ οἷός τε ἤμην δογματίζειν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως εἶπεν· ἃ λέγεται μὴ λελέχθαι, ἔγκειται δὲ τοῖς ὑπομνήμασι, σημειώσασθε ὑμεῖς οἱ νοτάριοι· πρὸς γὰρ ὑμᾶς ἐστὶν ὁ ἀγὼν περὶ τούτου· καὶ εὐκαίρως ζητηθήσεται μετὰ ἀκριβείας ταῦτα. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· νῦν ἐστὶ καιρὸς καὶ τοῦ ἐλεγχθῆναι, καὶ τοῦ μὴ ἐλεγχθῆναι· ἐνταῦθα γάρ εἰσιν οἱ παρόντες ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἱ καὶ ἀκηκοότες· καὶ τὸ αὐτῶν μέγεθος πολλάκις ἐπήκουσε τῶν ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἐν ἀξιώμασι κορυφαίων, παρόντων πολλῶν καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων· καὶ οὐδέποτε ἡ αὐτῶν μεγαλοπρέπεια οὔτε ἐμέμψατο. οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· πότε γὰρ ἀνεγνώσθη μοι τὰ ὑπομνήματα, ἵνα καὶ μέμψωμαι; ἀμέλει ζητήσαντί μοι αὐτὰ ἀναγνωσθῆναι, οὐκ ἐδόθη. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδεὶς ἡμῖν εἶπεν. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Καὶ ἀναστᾶσα ἡ σύνοδος πᾶσα, ἐπεβόα· μετὰ ἀνάγκης οὐκ ἔνι πίστις. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη. ἡ πίστις ἡμῶν ἀεὶ νικᾷ· οὐ συντίθεται, τί αὐτὸν πείθεις;

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· ταῦτα ἡ σύνοδος εἶπεν; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐρωτηθῇ ἡ ἁγία σύνοδος. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν ἀνεθεματίσθη, καὶ εἰς μίαν γωνίαν οὐκ εἶχεν ἀνάθεμα; Τρύφων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ ταῦτα λέγω. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· διὸ καθῃρέθη ὁ ἀρχιμανδρίτης,

A οὐ κεῖται ἡ φωνή· ὁ γὰρ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν ἀπῄτησεν αὐτὸν λέγων· ὅτι εἰπὲ δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεμάτισον τοὺς μὴ λέγοντας. καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἠθέλησεν ἀναθεματίσαι, λέγων· οὐαί, οὐαί μοι ἐστίν, ἐὰν ἀναθεματίσω τοὺς ἁγίους πατέρας, καὶ τότε ἐποίησε τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ· καὶ αὕτη ἡ φωνὴ οὐ κεῖται. καὶ τότε ἀνεγνώσθη. καὶ ὁ κύριος Βασίλειος ὁ ἐπίσκοπος, ὅτε ἠρωτήθη ὁ ἀρχιμανδρίτης· ὅτι λέγεις δύο φύσεις; καὶ εἶ- B πεν· ὅτι ὁμολογῶ μίαν φύσιν, ἐπήγαγεν εὐθὺς ὁ κύριος Βασίλειος ὁ ἐπίσκοπος λέγων· ὅτι καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου φέρεται μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένου. καὶ οὔτε τοῦτο κεῖται. καὶ ἄλλο. ὁ κύριος ὁ ἐπίσκοπος Σέλευκος διελάλησεν· ἵνα ἀναγνωσθῇ ἡμῶν ἡ κατάθεσις, καὶ ἴδωμεν, εἰ συντίθεται ταύταις ὁ ἀρχιμανδρίτης ταῖς καταθέσεσιν ἡμῶν. καὶ κελευσάντος τοῦ κυρίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ἀναγνωσθῆναι, ἀνέστη C ἀμέσως ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Ἀστέριος, καὶ τὴν καθαίρεσιν ἀνέγνω. καὶ τοῦτο οὐ κεῖται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· πλησίον μου καθεζόμενος ὁ θεοφιλέστατος Σέλευκος εἶπε· κελεύσῃ ἡ ἁγιότης ὑμῶν τὰς καταθέσεις πάντων ἡμῶν, τὰς γενομένας περὶ τῆς πίστεως, ἀναγνωσθῆναι, καὶ εἰπεῖν τὸν εὐλαβέστατον Εὐτυχῆ, εἰ συντίθεται ταύταις. τούτων ῥηθέντων, εἶπον τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, κελεῦσαι γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. καὶ διελάλησεν ἀναγνω- D σθῆναι τὰς καταθέσεις. καὶ τούτων οὐδὲν γέγονεν· ἀλλὰ ἀμέτρως ἡ καθαίρεσις ἀνεγνώσθη· ἴσασι δὲ τοῦτο καὶ οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, Σέλευκος, καὶ Βασίλειος, Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι διαλαλήσας. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὡς ἐπὶ λέξεως μὲν τῶν ὑπ' ἐμοῦ διαλαληθέντων μεμνῆσθαι οὐ δύναμαι. καὶ γὰρ καὶ πολὺς χρόνος παρῆλθε. τοῦ δὲ E κυρίου, καὶ τῆς συνόδου λεγούσης· λέγεις γνωρίζεσθαι δύο φύσεις ἐν τῷ κυρίῳ * θεότητος; καὶ ἀνθρωπότητος; τοῦ δὲ ἀρχιμανδρίτου λέγοντος· ἐκ δύο μὲν φύσεων λέγω τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν λέγω φύσιν, οἶδα ἐγὼ τοιαύτην τινὰ διάνοιαν ἐπαγαγών· ἐὰν ἐκ δύο φύσεων εἴπῃς πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν εἴπῃς ἀπολελυμένως, σύγχυσιν ὑποτιθέναι λέγων, καὶ σύγ- F κρασιν. μετὰ δὲ ταῦτα οἶδα ἐπιστραφείς, καὶ εἰπὼν κατὰ τὴν διάνοιάν μου, οἷαν οἶδεν ὁ Χριστός· καὶ γὰρ καὶ τὸν κύριον τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐκμειλισσόμενος, καὶ αὐτὸν τὸν ἀρχιμανδρίτην ἕλκων ἠρέμα εἰς τὸ συνθέσθαι ἡμῖν, λέγω· ἐὰν δὲ εἴπῃς τοῦ Θεοῦ λόγου μίαν φύσιν σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, τὰ αὐτὰ λέγεις ἡμῖν, καὶ τοῖς πατράσι. δῆλον γάρ, ὅτι ἄλλο μέν τι ἐστὶν ἡ θεότης ἡ ἐκ τοῦ πατρός, ἄλλο δέ τι ἡ σὰρξ ἡ ἐκ τῆς μητρός, ἣ ἐσάρκωσεν ἑαυτόν. Ἀέτιος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε·

* θεότητα, καὶ ἀνθρωπότητα.

eius rei vox non est posita. Domnus enim Archiepiscopus noster * erexit eum, dicens: Dic duas naturas post adunationem, & anathematiza eos qui non dicunt. Et quoniam noluit anathematizare, dicens: Væ mihi est, si sanctos Patres anathematizauero, tunc fecit damnationem eius, & hæc vox non est posita, & tunc * relectum est. Et domnus Basilius Episcopus [mouit,] quando interrogatus est Archimandrita: Dicis duas naturas? & dixit: Ego vnam confiteor; & subiunxit mox domnus Basilius Episcopus, dicens, quia à sancto Athanasio dictum est, Vna natura Dei Verbi incarnati, & nec hoc positum est. Seleucus interlocutus est, quod relegantur confessiones nostræ: & si consentit his Archimandrita, videamus. Et iubente domno Archiepiscopo nostro relegi, surrexit subito Religiosus presbyter Asterius, & damnationem relegit. Et hoc non est positum. Magnificentissimus Patricius dixit: Iuxta me sedens religiosissimus Seleucus dixit: Iubeat sanctitas vestra expositiones nostrum omnium, quas de Fide fecimus, relegi, & dicere reuerendissimum Eutychem, si consentit eis. His ita dictis, dixi sanctissimo Archiepiscopo Flauiano, vt praeciperet fieri lectionem. Et interlocutus est relegi debere expositiones: & nihil ex his factum est, sed dubito damnatio est relecta. Sciunt autem hoc & Deo amantissimi Episcopi Seleucus & Basilius. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Memini me interlocutum. Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: Sicut in veritate dico, ipsa verba, quæ tunc interlocutus sum, rememorari non possum, quia & multum tempus transiuit. Domno autem & Concilio dicente: Dicis cognosci duas naturas in Domino, Deitatem & humanitatem? Archimandrita autem dicente, Ex duabus quidem naturis dico Dominum nostrum Iesum Christum ante adunationem; post vnionem autem, vnam dico naturam; scio & ego talem me quandam sententiam protulisse: Si ex duabus naturis dicis ante vnionem, post vnionem autem vnam dixeris absolute, confusionem putaberis inducere & commixtionem. Post hæc autem scio, quia conuersus sum, & * dicens in mente mea, qualem scit Christus? quippe & domnum Archiepiscopum placans, & ipsum Archimandritam trahens sensim, vt consentiret nobis, dixi: Si autem dixeris vnam naturam Dei Verbi incarnatam & inhumanatam, eadem dicis nobis & Patribus. Manifestum est enim, quod aliud quiddam est Deitas, quæ ex Patre est; aliud vero quiddam caro, quæ ex matre est, qua se incarnauit. Aetius diaconus & notarius dixit:

* rogauit (?)

* relecta (?)

* Dixi sensim mecum, qualem

Multa sæpius tanquam collocutione A commoniti, * & in parte consilii, in conuentu à præsentibus sanctissimis Episcopis dicuntur, quæ scribi non * præcipiuntur. Longinus reuerendissimus Episcopus dixit. Et dictum est, & positum est, & lectum, & denuo relectum est. Constantinus religiosus diaconus dixit: Quia damnatio, quæ relecta est, non eadem hora dictata est, sed antequam veniret Archimandrita in Episcopium, dictata est. Aetius diaconus [& notarius] dixit: Precamur confiteri eum, vnde hæc didicit, & ostendere si vera sunt quæ dicit. Seleucus Episcopus dixit: Si quidem nunc * regulariter esset inquisitio facienda, * aptum erat religiosissimo diacono Constantino accusare sententiam & nos & notarios, * & debere nos de hac purificare. Quoniam vero nunc iussit piissimus noster Imperator fieri inquisitionem, si falsata sunt gesta, nunc arbitror non conuenire de hoc C loqui. Constantinus reuerendus diaconus dixit: Hæc in gestis non iacent. Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: Quoniam religiosus diaconus Constantinus * commemorauit vocem meam, ne forte negans, * noceam propriam animam: propterea hæc dixi. Hæc autem dixi tunc * disputans, non definiens. Vnde & reuerendissimus Episcopus Eusebius suspicans quod Archimandritæ * suaderem, visus est exasperari contra me. D Aetius diaconus & notarius dixit: Supplicamus etiam sanctissimum Episcopum Seleucum dicere, si ea quæ dixit se tunc interlocutum, Quia oportet legi professiones; ista sic dicta sunt, vt gestis insererentur. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid enim? dicebat religiosissimus Episcopus Seleucus, vel alter aliquis, quæ deberent scribi, quæ autem non? Aetius diaconus & notarius E dixit: Quoniam audiuimus ab ipso fuisse dictum, Dignemini. Quo dicente, Constantinus reuerendus diaconus dicit: Archimandrita audiuit, & vos non audistis? Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: In mente habeo tales me dixisse voces. Euenit tamen, excrescente tumultu, vocem meam omnino non scribi. Constantinus reuerendus diaconus dixit: Etiam dixi, quia domnus Archiepiscopus noster interrogauit Archimãdritam: Dicis duas naturas post adunationem, & anathematizas eos qui non dicunt duas naturas? & hic sermo non est insertus in gestis. Pro his enim & damnatus est, quia [eos qui post vnitionem duas naturas negant,] anathematizare noluit. Thalassius reuerendissimus Episcopus dixit: Audiuit sancta Synodus ea quæ dicta sunt à Constantino reuerendo diacono? Dignetur ergo sancta Synodus, si sic hæc dixisse Dei amantissimum,

loco admonitionis, *permittuntur* *canonice* *canonicibus* *& pro illa qui congredi.* *redegit mihi in memoriam sedem* *colloquens.* *suggererem.* Pag. 114.

πολλὰ πολλάκις, ὡς ἐν διαλέξει κοινῇ, καὶ ἐν συμβουλῆς μέρει, ἐν συνόδῳ παρὰ τῶν παρόντων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων λέγεται, ἃ οὐκ ἐπιτρέπουσι γράφεσθαι. Λογγῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ἐῤῥέθη, καὶ κεῖται, καὶ ἀνεγνώσθη, καὶ πάλιν ἀνεγνώσθη. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ὅτι ἡ καθαίρεσις ἡ ἀναγνωσθεῖσα, οὐκ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπηγορεύθη· ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὸν ἀρχιμανδρίτην B εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον ὑπηγορεύθη. Αέτιος διάκονος εἶπεν· ἀξιοῦμεν καταθέσθαι αὐτὸν, πόθεν ταῦτα μεμάθηκε, καὶ δεῖξαι, εἰ ἀληθῆ ταῦτα τυγχάνει. Σέλευκος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ μὲν ἔμελλε κανονικῶς νῦν ἐξέτασις γίνεσθαι, ἥρμοζε τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Κωνσταντίνῳ, αἰτιᾶσθαι τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἡμᾶς, καὶ τοὺς νοταρίους· καὶ περὶ ταύτης ἡμᾶς συνίστασθαι. ἐπεὶ δὲ νῦν περὶ τοῦ παραπεποιῆσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐκέλευσεν ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς τὴν C ἐξέτασιν γενέσθαι, νομίζω νῦν μὴ ἁρμόζειν τὸν περὶ τούτου λόγον. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπε· ταῦτα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐκ ἔγκειται. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπεὶ ἀνέμνησέ με ὁ εὐλαβέστατος Κωνσταντῖνος τῆς φωνῆς, ἵνα μὴ ἀρνούμενος, βλάψω τὴν ἐμὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο εἶπον ταῦτα. εἶπον δὲ ταῦτα, διαλεγόμενος τότε, οὐκ ἀποφαινόμενος. ἀμέλει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέ- D βιος, ὑπονοήσας, ὅτι τῷ ἀρχιμανδρίτῃ ὑποβάλλω, ἔδοξε τραχύνεσθαι εἰς ἐμέ. Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν καὶ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Σέλευκον εἰπεῖν· * εἴγε ἄγε φησὶ τότε διαλελαληκέναι, τοῦ ὅτι * δεῖν ἀναγνωσθῆναι ἐκθέσεις, ταῦτα ἐπὶ τῷ ἐγκεῖσθαι τοῖς ὑπομνήμασιν ἐῤῥέθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν· ἔλεγε γὰρ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος, ἢ ἄλλος τις, E ποῖα μὲν ἔδει γράφεσθαι, ποῖα δὲ μή; Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν. ἐπεὶ ἀκηκόαμεν, παρ' αὐτοῦ εἰρῆσθαι, καταξιώσατε. οὗ λέγοντος, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν, ὁ ἀρχιμανδρίτης ἤκουσε, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἠκούσατε; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι εἰρηκὼς τοιαύτας φωνάς. συνέβη δὲ τοῦ θορύβου μεγαλυνθέντος, μὴ γραφῆναί μου πάντως τὴν φωνήν. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος F διάκονος εἶπε· καὶ ἤδη εἶπον, ὅτι ὁ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν ἠρώτησε τὸν ἀρχιμανδρίτην· λέγεις δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ λέγοντας δύο φύσεις; καὶ αὕτη ἡ λέξις οὐ κεῖται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν· ἐπὶ τούτοις γὰρ καθῃρέθη διὰ τὸ μὴ ἀναθεματίσαι αὐτούς. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία σύνοδος τῶν εἰρημένων παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου, καταξιώσει οὖν ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ ὅτι ἐπίστα(ται) ταῦτα εἰρηκέναι τὸν θεοφιλέστατον,

εἰ ἄγ(ε) *ἴσως, δεῖ*

καὶ ἁγιώτατον Φλαβιανὸν, φανερὰ ποιῆσαι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ ἅπαξ, καὶ δεύτερον ᾐτιάσατο αὐτὸν μὴ λέγειν δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, μεμνήμεθα. καὶ ὅτι αὐτὸς εἶπεν· ἀκούεις τί σοι λέγει, καὶ τί σοι προτείνει; τί λέγεις πρὸς ταῦτα; μεμνήμεθα. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· αὐτὰς οὖν τὰς λέξεις παρὰ τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου οὐκ ἤκουσας; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐν τοῖς προοιμίοις τῆς τετάρτης ἐξετάσεως καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε πρὸς τὸν μονάζοντα· λέγεις δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν κατὰ σάρκα; ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας; καὶ ὁ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος προσήγαγεν αὐτῷ πεῦσιν, εἰ λέγει ταῦτα, ἅπερ προτείνει αὐτῷ ὁ κατήγορος. πρὸς δὲ τοῖς τελευταίοις, θορύβου πολλοῦ γινομένου, ὄντως οὐ διαμέμνημαι, εἰ τοιαύτην ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος ἐποιήσατο πρότασιν. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· τοῦτο παρακαλῶ τὴν ἁγίαν σύνοδον ὑμῶν. ἠκούσατε παρὰ τοῦ δεσπότου μου τοῦ ἀρχιεπισκόπου λέγοντος· ὅτι λέγεις; οὐ λέγοντος, Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι μὲν ἐρρέθη ἐν τῇ ἐξετάσει, εἴτε παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου, εἴτε παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ. ἐρρέθη· κατὰ ποῖον δὲ καιρὸν ἐρρέθη τὸ τῶν φύσεων, οὐκ ἐπιμέμνημαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· μεμνήμαι κἀγὼ τότε ῥηθέντος τούτου παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· ὅτι ὁμολογεῖς δύο φύσεις καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν; καὶ ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος λέγων· ἐπειδὴ βιβλίον ἐστὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ ἄλλων ἐπισκόπων μὴ ἔχον οὕτως, ὀκνῶ εἰπεῖν. Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ τοιαύτη πεῦσις παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου τῆς πράξεως γινομένης κατατέθειται. Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὕτως ἤκουσα, ὡς καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· θορύβου ὄντος, οὐ μέμνημαι παρὰ τίνος ἐλέχθη. Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον εἰρηκότα, τὸν δὲ ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον συναινοῦντα, καὶ ἀναγκάζοντα τὸν ἀρχιμανδρίτην συντίθεσθαι τοῖς λεγομένοις παρὰ Εὐσεβίου. Λογγῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ὅτι τούτων οὐ δύναμαι μνημονεύειν, ἐπειδὴ σύγχυσις λοιπὸν ἐγένετο· καὶ τὰ πραττόμενα ἔμπροσθεν, ἡμεῖς οἱ ὀπίσω ὄντες οὐκ ἐγινώσκομεν. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι ἐγὼ, ὅτι εἶπον πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην· εἰ μὴ ὁμολογήσῃς ἐκ δύο φύσεων ἕνα μονογενῆ, ἢ τὴν οἰκονομίαν ἀρνῇ, ἢ τὴν θεότητα.

& sanctissimum Archiepiscopum Flauianum, facere manifesta præsenti conuentui. Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: Quia Eusebius reuerendissimus Episcopus & semel & secundo accusauit eum tanquam non dicentem duas naturas post adunationem, recolimus: & quoniam ipse dixit: Audis quid tibi dicit, & quid tibi proponit? quid dicis ad hæc? reminiscimur. Constantinus reuerendus diaconus dixit: Ipsos ergo sermones à domno nostro Archiepiscopo non audisti? Basilius reuerendissimus Episcopus dixit: In principio quartæ examinationis etiam reuerendissimus Eusebius Episcopus dixit ad monachum: Dicis duas naturas post adunationem, & consubstantialem nobis Dominum nostrum Iesum Christum secundum carnem? Anathematizas eos qui ita non sentiunt? Et domnus Archiepiscopus obtulit ei interrogationem, si dicit hæc, quæ proponit ei accusator. In postremis autem turba maxima facta, vere non recordor, si talem ei episcopus sanctissimus fecerit * obiectionem. Constantinus reuerendus diaconus dixit: Hoc rogo sanctum conuentum vestrum. Audistis à domno meo Archiepiscopo dicente: Dicis ne duas naturas? Quo dicente, Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Quoniam quidem dictum est in interrogatione, siue à Dei amantissimo Eusebio, siue à Dei amantissimo & sanctissimo nostro Archiepiscopo Flauiano dictum est. Quali autem tempore dictum est, de duabus naturis, non recordor. Magnificentissimus Patricius dixit: Recolo & ego, quia tunc dictum est hoc à sanctissimo Archiepiscopo: Confiteris duas naturas & post adunationem? Et respondit ille, dicens: Quoniam codex est sancti Athanasii, & aliorum Episcoporum, qui non habet ita, piget me dicere. Aetius religiosus diaconus & notarius dixit: Talis interrogatio à Dei amantissimo Episcopo Eusebio, dum gesta fierent, dicta est. Timotheus reuerendiss. Episcopus dixit: Ita audiui, quomodo reuerendissimus Episcopus Basilius dixit. Iulianus reuerendissimus episcopus dixit: Cum turba esset, non recolo, à quo dicta est. Eudoxius reuerendissimus episcopus dixit: Recordor quidem religiosissimum Episcopum Eusebium dixisse, & sanctissimum Archiepiscopum consentientem ei, & compellentem Archimandritam consentire his quæ ab Eusebio dicebantur. Longinus reuerendissimus episcopus dixit: Coram Deo dico, quia ista non possum rememorari, quia confusio iam orta erat: & quæ ante agebantur, nos qui retro eramus, non cognouimus. Sabbas reuerendiss. episcopus dixit: Recordor ego, quia dixi ad ipsum Archimandritam, quia nisi confitearis ex duabus naturis vnum Vnigenitum, aut dispensationem negas, aut Deitatem.

Hæc habentur in vij. act. pag. 110. quæ dicitur quarta etiam sup. pag. 106. b.

* propositionem

Constantinus reuerendus diaconus dixit: Eutyches, dum legeretur damnatio, appellauit sanctum Concilium sanctissimi Episcopi Romani, & Alexandrini, & Hierosolymitani, & Thessalonicensis: & hæc in gestis non sunt inserta. Magnificentissimus Patricius dixit: Turba facta, & dissoluto conuentu, dixit ad me silenter, appellans Romanum, & Ægyptium, & Hierosolymitanum Concilium. Et ego arbitratus indecens esse, latere hoc sanctissimum & reuerendissimum Archiepiscopum Flauianum, abscedens dixi ei. Basilius reuerendissimus episcopus dixit: Iam in veritate dico; adhuc ipso conuentu sedente, & proponente hoc sancta Synodo, vt diceret iste duas naturas inseparabiles & inconfusas in vno Domino idq; post adunationem, scio quia dixit religiosus Archimandrita Eutyches: Si præceperint mihi Patres, Romanus & Alexandrinus, dico hoc ipsum. Hoc autem non quasi appellans dixit, sed dicens: Non sum ausus dicere propter Patres. Sanctissimus Archiepiscopus huius gloriosæ ciuitatis dixit: Non audiui ego ab illo, sed à viro magnificentissimo & gloriosissimo exconsule & patricio * discedente me in superius hospitium post solutam Synodum. Magnificentissimus Patricius dixit: Si cognouerunt appellantem virum religiosum monachum ceteri sanctissimi episcopi, dicant. Iulianus reuerendissimus episcopus dixit: Coram Deo dico: nihil tale ab Eutyche monacho audiui in consessu. Seleucus reuerendissimus Episcopus dixit: Dum esset Concilium, & * interrogatio proueniret, nihil tale cognouimus dictum ab Archimandrita Eutyche appellatione: reuerendissimis Episcopis dictum est, & nos eadem confitemur. Similiter & per eundem deuotissimum exceptorem relectum est.

Pag. 115.

* ascendente me in superiora domus

* inquisitio fieret.

Sanctissimus Archiepiscopus dixit: Per omnia apparet Eutyches quondam presbyter & Archimandrita, tam ex his quæ antè acta sunt, & nunc propriis eius confessionibus, Valentini & Apollinaris ægrotare perfidia, & eorum blasphemias * incommutabiliter sequi: qui nec nostram reuerens persuasionem & doctrinam, rectis voluit consentire dogmatibus. Vnde lacrymantes & gementes propter perfectam eius perditionem, decreuimus per Dominum nostrum Iesum Christum ab eo blasphematum, extraneum eum esse ab omni * officio sacerdotali, & à nostra communione, & primatu monasterii: scientibus illud omnibus, qui postea cum colloquentur, & ad eum conuenerint, quoniam rei erunt, & ipsi pœnæ excommunicationis, vt qui non declinauerint confabulationes eius.

sup. 11. d.

* pertinaciter

* gradu suo.

A Κωνςαντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἀναγινωσκομένης τῆς καθαιρέσεως, ἐπεκαλέσατο τὴν ἁγίαν σύνοδον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης, καὶ Αλεξανδρείας, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ Θεσσαλονίκης. καὶ ταῦτα οὐ κεῖται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· θορύβου γενομένου, καὶ διαλυθείσης τῆς συνόδου, εἶπε πράως ἐμοὶ, ἐπικαλούμενος τὴν Ῥώμης, καὶ τὴν Αἰγύπτου, καὶ τὴν Ἱεροσολύμων σύνοδον. κἀγὼ νομίσας ἄτοπον εἶναι λαθεῖν· τοῦτον τὸν
B ἁγιώτατον, καὶ θεοφιλέστατον Φλαβιανὸν, ἀπελθὼν εἶπον αὐτῷ. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὅτι τοῦ συνεδρίου συγκροτουμένου, καὶ προτεινομένου τοῦτο παρὰ τῆς συνόδου, εἰπεῖν αὐτὸν ἀχωρίστους, καὶ ἀσυγχύτους τὰς δύο φύσεις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς κυρίου καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν, οἶδα ὅτι εἶπεν ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· ὅτι ἐὰν κελεύσωσί μοι οἱ πατέρες, ὅ, τε Ῥώμης καὶ ὁ Αλεξανδρείας, λέγω τοῦτο
C αὐτό. τοῦτο δὲ οὐκ ἐκκαλούμενος εἶπεν· ἀλλὰ λέγων οὐ τολμῶ εἰπεῖν διὰ τοὺς πατέρας. ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς * ὀρθοδόξου πόλεως εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤκουσα παρ' ἐκείνου, ἀλλὰ παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου, ἀπελθόντος μου εἰς τὸ ἀνώγαιον * ὀσπίτιν μετὰ τὸ λυθῆναι τὴν σύνοδον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπεν. εἰ ἔγνωσαν ἐκκαλούμενον τὸν εὐλαβέστατον ἄνδρα τὸν
D μοναχὸν, οἱ λοιποὶ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι εἰπάτωσαν. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ, τοιοῦτόν τι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ οὐκ ἤκουσα ἐν τῷ συνεδρίῳ. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῦ συνεδρίου ὄντος, καὶ τῆς ἐξετάσεως γινομένης, οὐδὲν τοιοῦτον ἔγνωμεν λελέχθαι παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς περὶ ἐκκλήτου· παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐῤῥέθη· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ καταλιθέμεθα. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.
E ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ πάντων πεφώραται Εὐτυχὴς ὁ πάλαι πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔκ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νῦν καταθέσεων, τὴν Οὐαλεντίνου, καὶ Ἀπολιναρίου κακοδοξίαν νοσῶν, καὶ ταῖς ἐκείνων δυσφημίαις ἀμεταθέτως ἀκολουθῶν· ὅς γε οὐδὲ τὴν ἡμετέραν αἰδεσθεὶς παραίνεσίν τε, καὶ διδασκαλίαν, συνθέσθαι τοῖς ὀρθοῖς δόγμασι κατεδέξατο. ὅθεν ἐπιδακρύσαντες, καὶ στενάξαντες
F τῇ παντελεῖ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, ὡρίσαμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὑπ' αὐτοῦ βλασφημηθέντος, ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας, καὶ τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου. εἰδότων ἐκ τούτου τῶν μετὰ ταῦτα διαλεγομένων, ἢ συντυγχανόντων αὐτῷ, ὡς ὑπεύθυνοι ἔσονται καὶ αὐτοὶ τῷ τῆς ἀκοινωνησίας ἐπιτιμίῳ, ὡς μὴ ἀποςάντες τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας.

* [illegible]

* οἴκημα

Αἱ ὑπογραφαί.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα. Καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι ὑπέγραψαν, καὶ ἀρχιμανδρῖται.

A

Subscriptiones.

Flauianus Episcopus Constantinopolis nouæ Romæ, iudicans subscripsi. *Et reliqui omnes Episcopi subscripserunt, & Archimandritæ.*

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος Πατρίκιος εἶπε· σύμπαντα ἀνενεχθῶσιν εἰς γνῶσιν τῆς βασιλικῆς φιλανθρωπίας. Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπε· μέχρι τοῦ παρόντος συνέστημεν ἑαυτοῖς, ἐφ' οἷς ἐδυνάμεθα· καὶ ὅτι ἀναγνώσεως πολλάκις γινομένης, οὐδεὶς ἡμῖν ἐμέμψατο. ἐπειδὴ δὲ πρὸ πολλοῦ χρόνου, τῶν χαρτῶν πρότερον παρ' ἡμῖν ὄντων, Ἀστέριος ὁ σὺν ἡμῖν πρεσβύτερος, καὶ νοτάριος συνὼν ἡμῖν, καὶ συμπράττων, κατελθὼν τοὺς χάρτας ἡμῶν ἅπαντας ἀφείλετο, τά τε σχεδάρια, τά τε αὐθεντικά, καὶ ἔστι διμηνιαῖος, ἢ τριμηνιαῖος χρόνος, καὶ οὐδὲν τούτων ἔχομεν, τοῦ λοιποῦ εἴ τι κινεῖταί τι, ἢ πράττεται, ἢ λέγεται περὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως, ἡμᾶς ἐλευθερωθῆναι. Φλάβιος Φλωρέντιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος εἶπε· καὶ τοῦτο τοῖς ὑπομνήμασι τοῖς παροῦσιν ἐγκείσθω, ἵνα εἰς γνῶσιν τῆς βασιλικῆς αὐθεντίας ἔλθῃ.

Magnificentissimus Patricius dixit: Omnia referantur ad cognitionem clementiæ Imperialis. Aetius reuerendus diaconus dixit: Vsque ad præsens approbauimus nosipsos in quibus potuimus, & quia sæpe lectione facta nemo nos reprehendit: B quoniam vero ante multum tempus, dum chartæ prius apud nos essent, Asterius, qui nobiscum est presbyter, & notarius nobiscum constitutus, & agens, descendit, & omnes chartas nostras abstulit; & schedas & authenticas; & est duorum aut trium mensium tempus, & nihil ex his habemus; si ergo in posterum aliquid aut mouetur, aut agitur, aut C dicitur de præsenti negotio, nos liberos esse decet. Flauius Florentius magnificentissimus ex præfectis Vrbis, & ex præfectis prætoriorum sexies, & exconsul & patricius dixit: Et hoc præsentibus inseratur monimentis, vt ad Imperialem veniat notionem.

ΕΤΕΡΑ ΠΡΑΞΙΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝτινουπόλει.

Φλαβίου Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου, πρὸ πέντε καλανδῶν μαΐων ἐν Κωνσταντινουπόλει θείᾳ κελεύσει, διαγινώσκοντος Μαρτιαλίου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος, καὶ μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων, παρόντος Καρτερίου τοῦ περιβλέπτου κόμητος, καὶ προξίμου τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, εἰσελθόντων Μακεδονίου τοῦ περιβλέπτου τριβούνου, νοταρίου, καὶ ῥεφερενδαρίου, καὶ Μάγνου τοῦ καθωσιωμένου Σιλεντιαρίου, μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ, καὶ διακόνου, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκεν Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, φανερὰ περιεχούσας· καὶ ταύταις ἡ εὐσέβεια * αὐτῶν ὑπεσημήνατο· ὑπεδέξατο δὲ αὐτὰς ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, καὶ ῥεφερενδάριος. ἀξιῶ ὥστε ταῦτα αὐτὰ καταθέσθαι αὐτὸν καὶ τὰς δεήσεις * ἀναγνωσθῆναι· καὶ τὰ δόξαντα τῇ εὐσεβείᾳ * αὐτῶν δῆλα γενέσθαι. Φλάβιος Ἀρεόβινδος Μαρτιάλιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἅ τινα ὥρισεν ἡ φιλανθρωπία ἡ βασιλικὴ διὰ τοῦ περιβλέπτου τριβούνου, καὶ νοταρίου, καὶ ῥεφερενδαρίου ταῖς ἡμετέραις διανοίαις γνωρισθῶσιν. Μακεδόνιος τριβοῦνος, καὶ νοτάριος, καὶ ῥεφερενδάριος εἶπεν· Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης, προσενεχθεισῶν δεήσεων τῇ βασιλικῇ θειότητι,

* αὐτοῦ L.
* ἀναγνῶναι·
* αὐτοῦ

ALIA ACTIO CONSTANTINOpolitana [lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.]

D

CONsulatu Flauii Protogenis viri clarissimi, & qui fuerit nunciatus, sub die V. kalend. Maii, in Constantinopoli, ex sacra iussione cognoscente Martiali magnificentissimo Comite & magistro sacrorum officiorum, præsente * Castorio viro spectabili Comite, & proximo sacri scrinii libellorum sacrarumque cognitionum, ingressis Ma- E cedonio viro spectabili tribuno, notario & referendario, & Magno viro deuoto Silentiario cum Constantino reuerendo monacho & diacono, Constantinus reuerendus [diaconus] dixit: Preces obtulit Eutyches Archimandrita piissimo Domino nostro, certa continentes, & has eius pietas subnotauit. Suscepit vero eas vir spectabilis tribunus & refe- F rendarius. Supplico, vt hæc eadem ipse profiteatur, & preces relegantur, & quæ eius pietati placuerunt, manifesta fiant. Flauianus Ariouindus Martialis magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quæ definiuit principalis clementia per virum spectabilem tribunum, notarium & referendarium, nostris mentibus intimentur. Macedonius tribunus, notarius & referendarius Eutyches Archimandrita, oblatis precibus principali serenitati, cer-

* Carterio Gr. inf. Charisio, Lat. & Carterio Gr.

Pag. 116.

O

ta quædam edocuit ; & dignata est præcipere eius tranquillitas, in iudicio vestræ magnificentiæ relectis precibus. Magnum virum deuotum Silentiarium profiteri quod in eo negotio subsecutum esse cognoscit. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Preces, quæ à reuerendissimo Eutyche presbytero inuictissimis principibus porrectæ sunt, susceptæ, lectione pandantur. Et per Euethium virum deuotum, exceptorem sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, relectæ sunt.

A φανερά τινα ἐδίδαξε, καὶ κελεῦσαι κατηξίωσεν ἡ γαληνότης αὐτῆς, ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας τῶν δεήσεων ἀναγνωσθεισῶν. Μάγνον τὸν καθωσιωμένον Σιλεντιάριον καταθέσθαι τὰ, ἃ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ παρακολουθήσαντα γινώσκει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· αἱ δεήσεις αἱ δὴ προσκομισθεῖσαι τοῖς ἀηττήτοις βασιλεῦσι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, * ὑποδεχθεῖσαι ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ διὰ Εὐηθίου τοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, ἀνεγνώσθησαν. B

* ὑπαναχθεῖσαι L.

SVPPLICATIO EVTYCHIS.

ΔΕΗΣΙΣ ΕΥΤΥΧΟΥΣ.

Pijssimis & fidelissimis, ac Christi amatoribus principibus nostris, Flauio Theodosio & Valentiniano perpetuis Augustis, ab Eutyche Archimandrita.

Τοῖς εὐσεβέσι, καὶ πιστοτάτοις, καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσιν ἡμῶν, Φλαβίῳ Θεοδοσίῳ, καὶ Οὐαλεντινιανῷ, C τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

VEstra pietas superius à principio non ignorans circa Fidem, [religionem] mundam & irreprehensibilem fidem meam, pro calumnia mihi composita, & meditatis insidiis ab Eusebio episcopo Dorylæi, quasi recte non sapiam, sancire dignata est, ingrediente me in Concilium, adesse mihi virum laudabilem Magnum Silentiarium custodiæ causa. Qui vadens ad Episcopium, & præsentiam meam nuntians, quædam audiuit à religiosissimo Episcopo Flauiano de damnatione mea, & vidit. Precor igitur vestram tranquillitatem, dignetur sancire apud quem placuerit vestræ pietati eundem laudabilem Magnum Silentiarum cum veritate scriptis profiteri ea quæ audiuit (vt superius dixi) & vidit; quo his impetratis, solitas orationes Deo semper pro vestra salute referam, piissimi & fidelissimi Imperatores.

Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Sacra subnotatio recitetur. Et per eundem virum deuotum exceptorem relecta est. Profiteatur vir deuotus Magnus Silentiarius apud magnificentissimum Magistrum sacrorum officiorum omnia quæ super hoc negotio subsecuta cognouit. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Necessarium est, quæ sanxit clementia principalis, effectui mancipari. Vnde vir deuotissimus Magnus Silentiarius, si qua cognouit, secundum sacram præceptionem profiteatur. Magnus deuotissimus Silentiarius dixit:

Ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια ἄνωθεν, καὶ ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἀγνοήσασα τὴν περὶ τὴν ὀρθοδοξίαν καθαράν μου, καὶ ἀνεπίληπτον πίστιν, συκοφαντίας μοι πλακείσης παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Δορυλαίου, ὡς μὴ φρονοῦντι ὀρθὰ, καὶ ἐπιβουλῆς μελετωμένης κατηξίωσε D θεσπίσαι, εἰσιόντος μου εἰς τὸ συνέδριον, τὸν θαυμασιώτατον ὑμῶν Σιλεντιάριον Μάγνον συνεῖναί μοι ἀσφαλείας ἕνεκα· ὃς ἀπελθὼν εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον, καὶ μηνύσας τὴν παρουσίαν μου, φανερὰ ἀκήκοε παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ περὶ τῆς καθαιρέσεώς μου, καὶ εἶδε. δέομαι τοίνυν τῆς ὑμετέρας γαληνότητος, καταξιῶσαι θεσπίσαι, ἐφ' οὗ ἂν παραςαίη τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ τὸν αὐτὸν θαυμασιώτατον Σιλεντιάριον Μάγνον καταθέσθαι ἐγγράφως μετὰ τῆς ἀληθείας, ἅπερ ἀκήκοεν, ὡς προέφην, καὶ εἶδε. καὶ τούτου E τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ἀναπέμψω τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας διαπαντὸς, εὐσεβέστατοι, καὶ φιλόχριστοι βασιλεῖς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἡ θεία καὶ δὴ ὑποσημείωσις ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθη. καταθήσεται ὁ καθωσιωμένος Μάγνος Σιλεντιάριος παρὰ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ μαγίστρῳ τῶν F θείων ὀφφικίων πάντα, ἃ ἐν τούτῳ τῷ πράγματι παρακολουθήσαντα ἔγνω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἃ τινα προσέταξεν ἡ φιλανθρωπία ἡ βασιλικὴ, πέρατι νῦν παραδοθῆναι. ὅθεν ὁ καθωσιωμένος Σιλεντιάριος Μάγνος, ἅτινα ἔγνω, κατὰ τὴν θείαν κέλευσιν καταθήσεται. Μάγνος ὁ καθωσιωμένος Σιλεντιάριος εἶπε.

A πολλάκις ἐπέμφθην παρὰ τοῦ δεσπότου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανόν, περὶ τοῦ παραγενέσθαι τὸν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐνδοξότατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον, ἐν τῇ μελλούσῃ γενέσθαι συνόδῳ ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ τῆσδε τῆς βασιλευούσης πόλεως· καὶ ἀνεβάλλετο ὁ ἀρχιεπίσκοπος, λέγων, οὐ χρείαν σκυλῆναι ἐνταῦθα τὸν αὐτὸν μεγαλοπρεπέστατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον· καὶ γὰρ ἤδη τύπος ἐδόθη περὶ τούτου, καὶ B καθῃρέθη Εὐτυχὴς ὁ μονάζων, ἐπειδὴ δεύτερον ἐκλήθη, καὶ οὐχ ὑπήκουσε. τέλος οὖν προσήνεγκάν μοι χάρτην τινὰ περιέχοντα τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπε· Μάγνου τοῦ καθωσιωμένου σιλεντιαρίου ἡ κατάθεσις ἐγκείσθω τοῖς θείοις ὑπομνήμασιν. Κωνσταντῖνος μονάζων, καὶ διάκονος εἶπεν· ἀξιῶ καὶ τοῦτο, ὥστε καταθέσθαι τὸν κύριον τὸν σιλεντιάριον Μάγνον, ὅτι πρὸ τῆς C συνόδου ἡ καθαίρεσις γεγένηται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἅ τινα ἐπίσταται, καταθήσεται. Μάγνος ὁ καθωσιωμένος σιλεντιάριος εἶπε· καὶ ἤδη εἶπον, ὅτι πρὸ τῆς συνόδου * ὑπέδειξέ μοι τὴν καθαίρεσιν Εὐτυχοῦς. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπε· καὶ αὕτη ἡ κατάθεσις τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφερέσθω. Κωνσταντῖνος μονάζων, καὶ διάκονος εἶπεν, ἀξιῶ καὶ τοῦτο, D ὥστε τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον, καὶ ῥεφερενδάριον καταθέσθαι, ἅπερ ἤκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ νοταρίου Ἀστερίου. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· εἰ καὶ τὰ μάλιστα οὐ περιέχεται ταῖς δεήσεσι τοῦτο τὸ μέρος τῆς αἰτήσεως, ὅμως ἰδίᾳ προαιρέσει, εἰ βουληθείη ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος καὶ ῥεφερενδάριος, καταθήσεται, ἅπερ ἔγνω. Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος νοταρίων, E καὶ ῥεφερενδάριος εἶπε· πρῴην ὁ δεσπότης, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς ἐκέλευσε, συναχθῆναι τούς τε ἐπισκόπους, καὶ τὸν τὰ πάντα μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐνδοξότατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον, δεήσεις ἐπιδεδωκότος τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ αἰτιωμένου τὴν γεγενημένην πρᾶξιν, ἅτε δὴ ἐναλλαγεῖσαν παρὰ τῶν νοταρίων κατὰ κακουργίαν, καὶ φανερὰ περιηκολουθήκασιν ἐν τῇ γενομένῃ F συνόδῳ. ἀναχωροῦντι δέ μοι, * ἀπήντησεν Ἀστέριος ὁ πρεσβύτερος, καὶ νοτάριος, ἐνορκῶν με ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ, ἅπερ ἤθελε λέγειν. ᾐτιάσατο δὲ τὸν εὐλαβέστατον Ἀβραάμιον, καὶ τοὺς νοταρίους, ὡς ἐναλλάξαντας ἐν τοῖς ὑπομνήμασι κεφάλαια φανερά· καὶ ὅτι αὐτὸς ἀνάγκην ἔχει, ὑφορώμενος τὴν τοιαύτην κακουργίαν, * ἐκείνους μὲν διδάξαι τὰ τοιαῦτα * τετολμηκότας, παρὰ γνώμην δὲ αὐτοῦ. Φλάβιος Ἀρεοβίνδας Μαρτιάλιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης, καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν·

* ὑπέδειξε L.

* ἀπήντα

* ἐκείνου

* πεπραγμένης,

A Sæpe directus sum à sacratissimo & piissimo Domino nostro ad Archiepiscopum Flauianum, vt adesset magnificentissimus & gloriosissimus ex præfectis & consulibus & Patricius Florentius Synodo, quæ futura erat in Episcopio Constantinopolitanæ huius regiæ ciuitatis, & distulit Archiepiscopus, dicens, quia non oportet hic fatigari eundem virum magnificentissimum [& gloriosissimum] ex præfectis & consulibus & patricium Flo- B rentium, quia iam de hoc forma data est, & damnatus Eutyches monachus, quoniam secundo vocatus, non obediuit. Postmodum vero obtulerunt mihi chartam quandam habentem damnationem eius. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: * Prosecutio Magni viri deuoti Silentiarii monimentis publicis inseratur. Constantinus diaconus & monachus dixit: C Postulo & hoc, vt profiteatur domnus Magnus Silentiarius, quia ante Synodum damnatio facta est. Magnificentiss. Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quæ cognoscit, profiteatur. Magnus deuotus Silentiarius dixit: Et prius dixi, quod ante Synodum, damnationem Eutychis mihi ostenderunt. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Et hæc professio gestis inseratur. Constantinus monachus D & diaconus dixit: Precor & hoc, vt spectabilis tribunus & referendarius prosequatur ea quæ audiuit ab Asterio reuerendo presbytero & notario. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quamuis in precibus hæc petitionis pars minime contineatur, attamen propria voluntate, si voluerit spectabilis tribunus, [notarius] & referendarius, quæ cognouit, profiteatur. Macedonius spectabilis tri- E bunus, * notarius & referendarius dixit: Ante hoc sacratissimus & piissimus noster Imperator præcepit colligi tam Episcopos, quàm magnificentissimum & gloriosissimum ex præfectis & consulibus & patricium Florentium, precibus datis ab Eutyche reuerendissimo Archimandrita, & accusante gesta, quæ acta sunt, tanquam maligne à notariis immutata, & certa subsecuta sunt in F facta Synodo. Cum vero recederem, obuius mihi factus est Asterius presbyter & notarius coniurans me audire ab ipso, quæ volebat effari. Accusabat autem reuerendum Abrahamium & notarios, tanquam immutantes in gestis quædam capitula: & quia necessarium habet ipse, metuens huiusmodi malignitatem, illos quidem ostendere, talia, sed sine eius scientia, commisisse. Flauius Ariouindus Martialis vir magnificus, Comes & magister sacrorum officiorum, dixit:

Depositio

Pag. 117.

notariorum &

A Et hæc similiter professio gestis inseratur; edantur. Flauius * Charisius illustris Comes, & proximus sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, gesta edi * præcepi, Flauius Euethius vir deuotus, exceptor sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, gesta edidi.

* Carterisius

* præcep't.

Hucusque gesta Constantinopoli sub Flauiano.

EPHESI ACTA SUB DIOSCORO.

B Basilius Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Consentio Fidei sanctorum Patrum qui in Nicæa fuerunt, & qui in Epheso eandem iterum confirmauerunt. Eos vero qui contraria sentiunt in aliquo, vel his quæ in Nicæa, vel his quæ in Epheso ordinata sunt, auersor, anathematizans diuidentes post vnionem in duas naturas, vel substantias, vel personas vnum Dominum C nostrum Iesum Christum, accusans & reprehendens propriam vocem, quam de duabus naturis professus sum in gestis habitis apud regiam ciuitatem; & adoro vnam naturam Deitatis Vnigeniti inhumanati & incarnati.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Non vtor aliis testibus. D Per beatum Ioannem Episcopum rogaui emendari interlocutionem meam, timens ac metuens te reuerendissimum Dioscorum. Magnam enim nobis necessitatem imposuisti tunc, * tam quidem ab his qui foris quique intus erant, quam ex lingua tua. Irruebant enim in Ecclesiam milites cum armis, * instabant monachi, qui cum Barsuma, & parabalani, & multitudo alia grandis. Coniurentur omnes; coniuretur Auxonius Episcopus Ægyptius, con- E iuretur Athanasius, * quia dicebam: Noli domine, noli soluere totius orbis opinionem. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Ego te coëgi? Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: In tale nos homicidium tu compulisti per minas multitudinis post damnationem beatissimi Flauiani. Conicite, quantam tunc intulit violentiam, omnium rerum potestatem adeptus & iudicii, quum F etiam & nunc omne conturbet Concilium. Sed illi tantum relicti sunt, & omnes nos conturbat.
Pag. 118. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Et meus notarius Demetrianus paratus est approbare, quia clam * ab ipso rogatus est vocem suam immutare. Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Precor magnificentiam vestram,

* tam foris, tā intus, tam ex lingua tua.

* & stabant

* l. qui circa balnea versantur.

* si non dicebā.

* à se rogatus est vocem immutare.

A αὕτη ὁμοίως ἡ κατάθεσις τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφερέσθω, ἐκδοθήτω. Φλάβιος Καρτερήσιος ὁ λαμπρότατος κόμης, καὶ πρόξιμος τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, τὰ ὑπομνήματα ἐκδοθῆναι ἐκέλευσα. Φλάβιος Εὐήθιος ὁ καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, τὰ ὑπομνήματα ἐξέδωκα.

Ἕως ὧδε τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

ΕΝ ΕΦΕΣΩ ΕΠΙ ΔΙΟΣΚΟΡΟΥ.

B Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπε· συμφέρομαι τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἐκείνην πάλιν βεβαιωσάντων· καὶ τοὺς ἐναντία φρονοῦντας κατά τι ἢ τοῖς ἐν Νικαίᾳ, ἢ ἐν Ἐφέσῳ τετυπωμένοις, ἀποστρέφομαι, ἀναθεματίζων τοὺς διαιροῦντας μετὰ τὴν ἕνωσιν εἰς δύο φύσεις, ἢ ὑποστάσεις, ἢ πρόσωπα, C τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· μεμφόμενος, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τῆς φωνῆς τῆς ἐμαυτοῦ, ἣν περὶ τῶν δύο φύσεων κατεθέμην ἐν τοῖς πραχθεῖσιν ὑπομνήμασιν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει· καὶ προσκυνῶ τὴν μίαν φύσιν τῆς θεότητος τοῦ μονογενοῦς ἐνανθρωπήσαντος, καὶ σαρκωθέντος.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι ταῦτα, Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· οὐ κέχρημαι D ἄλλοις μάρτυσι· διὰ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου παρεκάλεσα διορθώσασθαι τὴν διαλαλιάν μου, δεδοικώς σε τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον, καὶ φοβούμενος· πολλὴν γὰρ ἐπέστησας ἡμῖν τότε ἀνάγκην, τῶν μὲν ἔξωθεν, τῶν δὲ ἔνδοθεν, τὴν δὲ ἀπὸ τῆς γλώσσης σου. εἰσήρχοντο γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρατιῶται μετὰ ὅπλων· καὶ εἰσήεσαν οἱ μονάζοντες μετὰ Βαρσουμᾶ καὶ οἱ παραβαλανεῖς, καὶ πλῆθος ἄλλο πολύ. ὁρκωθῶσι πάντες· ὁρκωθῇ Ἀθανά- E σιος, εἰ μὴ ἔλεγον· μὴ κύριε, μὴ καταλύσῃς τὴν ὑπόληψιν πάσης τῆς οἰκουμένης. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐγώ σε ἠνάγκασα; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἰς τοιαύτην μιαιφονίαν σὺ ἡμᾶς ἠνάγκασας ταῖς ἀπειλαῖς τοῦ πολλοῦ πλήθους μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ. στοχάσασθε ποίαν ἐπήγαγε βίαν τότε, τὴν ἐξουσίαν πάντων εἰληφὼς τῶν πραγμάτων, F καὶ τῆς κρίσεως, ὁπότε νῦν πᾶσαν τὴν σύνοδον θορυβεῖ· * ἐξ αὐτῶν εἰσι περιλελειμμένοι, καὶ θορυβεῖ πάντας ἡμᾶς. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ ὁ ἐμὸς νοτάριος Δημητριανὸς ἕτοιμός ἐστιν ἀποδεῖξαι, ὅτι παρεκλήθη παρ' αὐτοῦ λάθρα, ὥστε μεταποιήσασθαι τὴν φωνήν. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀξιῶ τὴν μεγαλοπρέπειαν ὑμῶν.

* ἐξ ὧν

ἕκαστον τῶν μητροπολιτῶν ἐπισκόπων, καὶ τῆς Λυκαονίας, καὶ Φρυγίας, καὶ Πέργης, καὶ τοὺς ἄλλους, ἐλθεῖν ὧδε, καὶ ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων εἰπεῖν, εἰ μὴ μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ πάντων ἡμῶν κατηφῶν γενομένων, καὶ τῶν μὲν ὀκνούντων ῥῆξαι φωνὴν, τῶν δὲ φευγόντων, ἀναστὰς αὐτὸς, καὶ στὰς ἐφ' ὑψηλοῦ, ἐπεσημήνατο, καὶ ἔλεγε· βλέπετε, εἴ τις οὐ θέλει ὑπογράψαι, πρὸς ἐμὲ ἔχει. ὁρκωθήτω ὁ κύριος Εὐσέβιος, εἰ μὴ ἐκινδύνευσε καθαιρεθῆναι, παρ' ὀλίγον ἀναβαλλόμενος τὴν φωνήν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὔπω τῶν κατὰ Φλαβιανοῦ ἐξεταζομένων, ἐπελάβετο τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠξίωσε περιαιρεθῆναι ταύτην. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἴ τι κατέθετο κατ' ἐμοῦ, κελεύσατε γενέσθαι μοι φανερὸν, ὥστε με πρὸς αὐτὸν τὰς ἀποκρίσεις ποιήσασθαι. Ὀνησίφορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰκονίου εἶπε· μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι ταῦτα πάντα τὰ νῦν ἀναγνωσθέντα, δῆλον ὅτι ἐν Ἐφέσῳ κανὼν ἀνεγινώσκετο, ἐν ᾧ περιείχετο, μηκέτι περὶ πίστεως τινὰ μηδένα ζητεῖν, μήτε ἐπίσκοπον, μήτε κληρικὸν, ἐπεὶ εἶναι αὐτὸν καθῃρημένον· ἐὰν δὲ λαϊκὸς ἐστὶν, ἀκοινώνητον αὐτὸν τυγχάνειν. λέγω τοῖς πλησίον μου καθεζομένοις ἐπισκόποις, οὗτος ὁ κανὼν δι' οὐδὲν ἕτερον ἀναγινώσκεται, ἢ ἵνα ὁ ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς καθαιρεθῇ. ἦν δὲ μετ' ἐμοῦ ὁ ἐπίσκοπος Συνάδων Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, καὶ ὁ Πέργης ὁ κύριος Ἐπιφάνιος. λέγει μοι ὁ Πέργης· μὴ γένοιτο· ἀλλ' εἰ ἄρα ἀγανάκτησις ἔχει γενέσθαι, γίνεται κατὰ Εὐσεβίου, κατὰ γὰρ Φλαβιανοῦ οὐδεὶς ἔχει μανῆναι, καὶ τοιοῦτό τι ποιῆσαι ἀμέσως. μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸν κανόνα τοῦτον, εὐθέως λέγει· δὸς ὧδε τοὺς νοταρίους. καὶ ἠνέχθη, καὶ ἀνεγινώσκετο τὸ καθαιρετικὸν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ. λαβὼν οὖν ἐγὼ ἄλλους ἐπισκόπους, ἀνέστην, καὶ κατέσχον τὰ γόνατα αὐτοῦ λέγων· μὴ, τῶν ποδῶν τῆς θεοσεβείας σου· οὐδὲν ἄξιον καθαιρέσεως ἔπραξεν· εἰ δὲ καταγνώσεώς ἐστιν ἄξιος, καταγνωσθῇ. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ στὰς εἰς τὸ ὑποπόδιον αὐτοῦ, λέγει· στάσιν μοι κινεῖτε, δὸς τοὺς κόμητας. καὶ οὕτω φοβηθέντες ὑπεγράψαμεν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ψεύδεται· εὐθύνας ὑπόσχῃ· δὸς τοὺς λέγοντας. καὶ ἀναστάντος Μαρινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Συνάδων, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε πρὸς αὐτόν· εἶπον ἀπειλήσας· φέρε τοὺς κόμητας ὧδε; Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συνάδων εἶπεν· ὡς ἔμελλεν ἀποφαίνεσθαι, ἀνέστην ἐγὼ, καὶ ὁ κύριος Ὀνησίφορος, καὶ ὁ κύριος Νουνέχιος ὁ Λαοδικείας, καὶ ἄλλοι· καὶ κατέσχομεν αὐτοῦ τοὺς πόδας λέγοντες· ὅτι καὶ σὺ πρεσβυτέρους ἔχεις, καὶ οὐκ ὀφείλει διὰ πρεσβύτερον καθαιρεθῆναι ὁ κύριος ἐπίσκοπος. εἶτα αὐτὸς λέγει· ἐὰν γλωσσοτομοῦμαι, ἄλλην φωνὴν οὐκ ἀφίημι. οὕτως συνέρρευσε πλῆθος, καὶ ἐπεμείναμεν

A singulos metropolitanos Episcopos & Lycaoniæ, & Phrygiæ, & Pergensem, & ceteros venire huc, & præsentibus sacrosanctis Euangeliis dicere, si non post damnationem beati Flauiani omnibus nobis tristibus effectis, & aliquantis quidem * nolentibus emittere vocem, aliquantis autem fugientibus, exurgens ipse, & stans in alto, designabat & dicebat: Videte, qui non vult subscribere, * ad me habet. Coniuretur domnus Eusebius, nisi periclitatus sit ipse damnari, quia parum distulit vocem. B Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Necdum disceptatis his quæ contra Flauianum agebantur, vocem suam reprehendit, & rogauit auferri. Basilius reuerendissimus Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: * Quidquid professus est contra me, iubete manifestum mihi fieri, vt aduersus eum respondeam. Onesiphorus reuerendissimus Episcopus Iconij dixit: Postquam lecta sunt hæc omnia, quæ nunc relecta sunt, * regula legebatur, C in qua continebatur, nullum debere iam de Fide quærere aliquid, neque Episcopum, neque clericum, alioquin esse eum * condemnatum. si autem laicus est, vt excommunicatus existeret. Dico his, qui iuxta me considebant, Episcopis [sub silentio:] Regula ista propter nihil aliud legitur, nisi vt Flauianus Episcopus damnetur. Erat autem mecum reuerendissimus Episcopus Synnadæ Marinianus, & domnus Epiphanius Pergensis. D Dicit mihi Pergensis: Absit sed si aliqua forte indignatio procedat, contra Eusebium vtique futura est. Nam contra Flauianum nemo erit ita insan9, vt * frustra tale aliquid faciat. Post lectam hanc regulam, confestim dicit: Da hic notarios. Et allata & relecta est damnatio beatiss. Flauiani. Tollens ergo ego altos Episcopos surrexi, & tenui genua ipsius dicens: Noli, per vestigia reuerentiæ vestræ; nihil dignum damnatione egit. Si autem & reprehensione dignus est, reprehendatur. Et exurgens de throno, stans super scabellum suum E dixit: Seditionem mihi mouetis? Da comites. Et ita timentes subscripsimus. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Mentitur. Pœnas sustineat. [Non dixi, Da Comites:] Da, qui dicant. Et exurgente Mariniano reuerendissimo Episcopo Synnadensi, dixit ad eum Dioscorus reuerendissimus Episcopus: Interminatus dixi, Adduc Comites * huc? Marinianus reuerendissimus Episcopus Synnadensis dixit: F Dum vellet proferre sententiam, surrexi ego & domnus Onesiphorus, & domnus Nunechius Laodicensis, & alii, & tenuimus pedes eius, dicentes: Quia & tu presbyteros habes, non debet propter presbyterū damnari domnus Episcopus Deinde ipse dicit: Etiā si lingua mihi præcidatur, aliā vocē non emitto. Sic irruit multitudo, & permanebamus

* timentibus.
* mihi aduersatur.
* Si quid.
* atrahitur ipso.
* depositum.
* in ipsum tale.
* furtim.

nos tenentes genua eius, & rogantes eum; & tunc emisit hanc vocem: Vbi sunt Comites? * Amans veritatem dico. Ingressi sunt Comites, introduxerunt Proconsulem cum multitudine magna, & catenis: post hoc vnusquisque nostrum subscripsit. Dioscorus reuerendissimus Episcopus dixit: Non erant decem, aut viginti, aut triginta, aut centum soli, ex ipsis autem ego adduco testes, quia ex iis quæ dixit, nihil verum est. Quoniam vero * laborauit magnificentia vestra, si placet, differatur: & iterum quidquid tractaueritis, facimus. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Cetera relegantur.

Amica veritas.

defessa est

Beronicianus deuotissimus secretarius sacri Consistorii ex eadem scheda recitauit.

EPHESI ACTA.

Seleucus Episcopus dixit: Congruo & consentio iis quæ in Nicæa à sanctis Patribus exposita sunt, & in Epheso confirmata: & reprehendo vocem meam, quam dixi in gloriosissima Constantinopoli, habentem, quia oportet in duabus naturis Dominum nostrum Iesum Christum post adunationem prædicari; anathematizans eos, qui in duas naturas, vel in duas substantias, aut in duas personas, post adunationem diuidunt Dominum nostrum Iesum Christum, & alienos arbitror ab Ecclesiastica communione. Eutyches Archimandrita dixit: Peruidet & vestra reuerentia, quia relectorum actio ostendit, gesta priora esse falsata. Habemus vero & nunc professionem viri laudabilis Magni Silentiarii, factam sub viro magnificentissimo Magistro, & postulamus hanc relegi. Flauianus Episcopus Constantinopolitanæ vrbis dixit: Falsa est. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Si quid scit Dei amantissimus Episcopus Flauianus suæ opinioni congruum, in scriptis dicat. Flauianus Episcopus Constantinopolitanæ vrbis dixit: Occlusisti mihi omnem iustam allegationem. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Scit præsens sancta Synodus si tibi aliquid occlusi. Si quid ergo scis congruum tibi, dic. Flauianus episcopus Constantinopolitanæ vrbis dixit: * Non mihi permissum est loqui. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Nemo te prohibuit; scit & hæc sancta Synodus. Flauianus Constantinopolitanæ vrbis Episcopus dixit: Secunda acta nihil habent falsum. Scit & domnus Thalassius, scit & domnus Eusebius. Thalassius Episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Nemo prohibuit loqui sanctitatem vestram. Si quid ergo tibi speras congruere, dic. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Domine Eusebi, dicas: prohibui eum loqui? Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Sicut nouit Deus, optamus te loqui. Iuuenalis Episcopus Hierosolymæ dixit:

Pag. 119.

Permissum est mihi loqui?

κρατοῦντες αὐτοῦ τὰ γόνατα, καὶ παρακαλοῦντες αὐτόν· καὶ ἀφῆκε τὴν φωνὴν ταύτην· ποῦ εἰσιν οἱ κόμητες; φίλη ἡ ἀλήθεια. εἰσῆλθον οἱ κόμητες, καὶ εἰσήγαγον τὸν ἀνθύπατον μετὰ κλοιῶν, καὶ μετὰ πλήθους πολλοῦ· καὶ λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν ὑπέγραψεν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὐκ ἦσαν δέκα, ἢ εἴκοσι, ἢ τριάκοντα, ἢ ἑκατὸν μόνοι· ἐξ αὐτῶν δὲ ἐγὼ φέρω μάρτυρας, ὅτι οὐδὲν, ὧν εἴρηκεν, ἀληθές ἐστιν. ἐπειδὴ δὲ ἔκαμεν ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, εἰ δοκεῖ ὑπερτεθῆναι· καὶ πάλιν ὃ δ' ἂν σκεφθείη, ποιοῦμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ οἱ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὰ λοιπά.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρταρίου ἀνέγνω.

Σέλευκος ἐπίσκοπος εἶπε· συμφέρομαι, καὶ συντίθεμαι, τοῖς ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθεῖσι, καὶ μέμφομαι τὴν φωνήν μου, ἣν εἶπον ἐν τῇ λαμπρᾷ Κωνσταντινουπόλει, ἔχουσαν, δεῖν ἐν δύο φύσεσι τὸν κύριον ἡμῶν δογματίζεσθαι μετὰ τὴν ἕνωσιν, ἀναθεματίζων τοὺς εἰς δύο φύσεις, ἢ δύο ὑποστάσεις, ἢ δύο πρόσωπα μετὰ τὴν ἕνωσιν διαιροῦντας τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ἀλλοτρίους ἡγοῦμαι τῆς ἐκκλησιαστικῆς συναφείας. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπε· συνεῖδεν ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια, ὅτι τῶν ἀναγνωσθέντων ἡ πρᾶξις, ἔδειξε παραπεποιημένα τὰ πρῴην ὑπομνήματα; ἔχομεν δὲ καὶ νῦν τὴν κατάθεσιν τοῦ θαυμασιωτάτου Σιλεντιαρίου Μάγνου, τὴν γενομένην ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου μαγίστρου· καὶ ἀξιοῦμεν ταύτην ἀναγνωσθῆναι. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· ψευδής ἐστιν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴ τι ἔγνωκεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς συμβαλλόμενον αὐτοῦ τῇ ὑπολήψει, λεγέτω ἐγγράφως. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἀπέκλεισάς μου πᾶσαν δικαιολογίαν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οἶδεν ἡ παροῦσα ἁγία σύνοδος, εἰ ἀπέκλεισά σου τι. εἴ τι οὖν οἶδας συμβαλλόμενόν σοι, εἰπέ. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· συνεχωρήθη μοι λαλῆσαι; Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὐδείς σε ἐκώλυσεν· οἶδεν ἡ ἁγία σύνοδος. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἡ δευτέρα πρᾶξις οὐδὲν ἔχει πλαστὸν, οἶδε καὶ ὁ κύριος Θαλάσσιος, οἶδε καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· οὐδεὶς ἐκώλυσε τοῦ λαλῆσαι τὴν σὴν ὁσιότητα· εἴ τι τοίνυν ἔχεις συμβαλλόμενον, εἰπέ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· κύριε Εὐσέβιε εἰπέ· ἐκώλυσα αὐτὸν λαλῆσαι; Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ὡς οἶδεν ὁ Θεὸς, εὐχόμεθά σε λαλῆσαι. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν·

** ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρ.*

ἔτι καὶ νῦν, εἴ τι θέλεις, εἰπέ. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐπὶ τοῦ κυροῦ Θαλασσίου, καὶ τοῦ κυροῦ Εὐσεβίου, παρόντος καὶ τοῦ Σιλεντιαρίου Μάγνου, ἐγένετο ἡ πρᾶξις, καὶ ἐξητάσθη, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ἀπεδείχθη· ἕκαστος τῶν τότε παρόντων ἐπισκόπων, ὡς ἐπὶ Θεοῦ, ἃ ἤκουσεν εἰπέ· καὶ ἀψευδῶς ἐρρέθη. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· κύριε Στέφανε ἐπίσκοπε εἰπέ, εἰ ἐκώλυσα αὐτόν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἰδού, ποῦ ἐστιν; ἐὰν ἐκώλυσας αὐτόν, εἰπάτω. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴπατε πάντες, εἰ ἐκώλυσα αὐτόν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐκ ἐκωλύσαμεν αὐτόν. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐμοῦ τῶν πεπραγμένων οὐδὲν ἅπτεται διὰ τὸν Θεόν· οὐδὲν γὰρ ἑτέρως ἐδόξασα, ἢ ἐφρόνησά ποτε, ἢ φρονήσω. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δήλων ὄντων τῶν πραχθέντων, λεγέτω ἕκαστος τῶν παρόντων ἁγίων ἐπισκόπων, οἵως οἶδε πιστεύοντα τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ τί περὶ αὐτοῦ τυποῖ.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἐν τῷ αὐτὸν συνεχῶς κατατίθεσθαι, ὡς ἀκολουθεῖ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πεπραγμένοις τῇ προτέρᾳ μεγάλῃ καὶ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὀρθοδοξότατον ἐν οἷς ἀπεφθέγξατο κατείληφα. κἀγὼ δὲ ψηφίζομαι, καὶ βούλομαι τελεῖν αὐτὸν καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ βαθμῷ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὕτη δικαία κρίσις.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· ἐπειδὴ πρώην ἐκ τῶν ἐπισταλέντων παρὰ τῆς ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συγκροτηθείσης ἁγίας συνόδου, περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ, ἐκ δὲ τῶν ἀρτίως ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρ' αὐτοῦ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐπὶ τῆσδε τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως συγκροτηθείσῃ, ὡμολόγησε στοιχεῖν τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῇ προτέρᾳ ἐν τῇδε τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει συγκροτηθείσῃ ὁμοίως συνόδῳ, συνευδοκίμησα καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ἀπολαβεῖν αὐτὸν καὶ τὴν τοῦ πρεσβυτερίου ἀξίαν, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῶν ὑπ' αὐτὸν τεταγμένων εὐλαβεστάτων ἀδελφῶν.

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων εἶπεν· ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθέντων, καὶ ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, δέδεικται, ὅτι καὶ ὀρθῶς δοξάζει, καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἔχει πίστιν. ὅθεν καὶ ἐγὼ ἐξακολουθῶν τοῖς ἀποφανθεῖσι παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἰουβεναλίου, συντίθεμαι, καὶ συναινῶ, εἶναι αὐτὸν πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην.

A Sed & nunc, * quidquid vult, dicat. Flauianus Episcopus Constantinopolis dixit: Coram domno Thalassio & domno Eusebio, præsente etiam Magno Silentiario, gesta facta sunt, & examinata sunt, & nihil tale approbatum est. Singuli, qui tunc præsentes fuerunt Episcopi, vt coram Deo, quæ audierunt, dixerunt: & nihil falsi dictum est. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Domne Episcope Stephane, dic, si prohibui eum. *ſ. quid vis, dic.*

B Stephanus Episcopus Ephesi dixit: Ecce, vbi est, Si prohibuidi eum, dicat. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Dicite omnes, si prohibui eum. Sancta Synodus dixit: Non eum prohibuimus. Flauianus Episcopus Constantinopolis dixit: Me acta illa nihil * terrent propter Deum. Neque enim aliter * glorificaui, aut sapui aliquando, vel sapiam. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Manifestis factis quæ * relata sunt, dicant singuli præsentes *terreant* *opinatus sum* *gesta*

C sancti Episcopi, quomodo sciunt Archimandritam Eutychem credere, & quid de eo ordinant.

Iuuenalis Hierosolymorum Episcopus dixit: Cum frequenter confiteatur, eo quod sequatur expositionem fidei Synodi quæ in Nicæa habita est, & ea quæ prius in magno Concilio apud Ephesum gesta sunt, orthodoxum summe eum esse in his quæ locutus est, comperi. Et ego autem decerno

D & volo eum in suo monasterio degere, & in proprio gradu. Sancta Synodus dixit: Hoc iustum iudicium.

Domnus Episcopus Antiochiæ dixit: Quoniam dudum ex transmissa mihi epistola à sancta Synodo in Constantinopoli congregata, in damnationem viri religiosissimi Eutychis Archimandritæ subscripsi, ex nuper autem oblatis ab ipso libellis sanctæ Synodo in hac Ephesina me-

E tropoli congregatæ, confessus est, se acquiescere & fidei sanctorum trecentorum decem & octo Patrum qui in Nicæa conuenerunt, sed & priori Concilio quod in hac eadem vrbe Ephesina similiter conuenit; comprobaui & ego ipse cum vestra sanctitate, recipere eum & presbyterii dignitatem, & primatum sub eo degentium religiosissimorum Fratrum.

F Stephanus Episcopus Ephesi dixit: Ex iis quæ relecta sunt, & ex oblatis libellis à viro reuerendissimo presbytero & Archimandrita Eutyche, ostenditur, quia & recte * glorificat, & orthodoxam habet Fidem. Vnde & ego sequens sententiam sanctissimi ac Deo amicissimi Episcopi Iuuenalis, consentio & concordo, esse eum presbyterum & Archimandritam. Pag. 12 *credit.*

A Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας πρώτης εἶπεν· ἐπαινῶ, καὶ ἀποδέχομαι τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, μηδὲν ἔξω τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου φρονήσαντα, μήτε δὲ τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου παραχαράξαντά τι, ἀλλὰ γὰρ ἀποδεξάμενος, βούλομαι ἔχεσθαι αὐτὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρεσβυτερίου.

B Thalassius Episcopus Cæsareæ Cappadociæ primæ dixit: Laudo & approbo virum reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, nil extra Nicænam Synodum sapientem, neque expositam Fidem in sancta Synodo in aliquo corrumpentem: sed & approbans, volo eum * habere gradum presbyterij. *retinere.*

C Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· καὶ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ πάντα ἄνθρωπον σύμφωνα φρονοῦντα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ, ἥ τις καὶ ἐβεβαίωσε τὰ ἐν Νικαίᾳ θεσπίσματα, ὀρθόδοξον ἡγοῦμαι, καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀλλότριον. εὔλογον δὲ ὑπολαμβάνω τὸν ἀκατάγνωστον ἐν φρονήματι, τουτέστι, τὸν προειρημένον εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ μὴ ἀποστερεῖσθαι τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν μοναζόντων.

D Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Et reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, & omnem hominem consona sapientem sanctissimo conuentui Nicæno, & sanctissimo Ephesino Concilio, quod & confirmauit ea quæ in Nicæa sancita sunt, orthodoxum arbitror, & à catholica * Fide non alienum. Rationabile autem suspicor, & * in doctrina fidei irreprehensibilem, id est, prædictum virum reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, non priuari sacerdotali dignitate & primatu monachorum. *Ecclesia.* *hominem in sententia irreprehensibilem.*

E Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας εἶπεν· ἀπὸ τῶν ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ ἀναγνωσθέντων δέδεικται τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐνταῦθα συναχθέντων, συνενεγκέναι. ὅθεν κἀγὼ σύμψηφος τῇ τῶν ἁγίων πατέρων ψήφῳ γίνομαι· ὥστε καὶ τῆς τοῦ πρεσβυτερίου ἔχεσθαι αὐτὸν ἀξίας, καὶ τοῦ ἡγεῖσθαι τοῦ μοναστηρίου.

F Cyrus Episcopus Aphrodisiadis Cariæ dixit: Ex oblatis libellis à viro reuerendissimo Eutyche presbytero & archimandrita, & relectis, apparet ipsum ei, quod Fides sanctorum Patrum habet qui in Nicæa, & hic congregati sunt, consonasse. Vnde & ego consentio sententiæ sanctorum Patrum, vt & presbyterij * habeat dignitatem, & præsit monasterio. *retineat.*

Ἐρασίστρατος ἐπίσκοπος Κορίνθου τῆς Ἑλλάδος.

Erasistratus Episcopus Corinthi Helladis dixit: Ostendit per libellos suos reuerendissimus Archimandrita Eutyches, quod semper ea sapuit, quæ orthodoxa Fides continet, & sequutus est expositiones sanctorum Patrum qui in Nicæa congregati sunt, quæ confirmatæ sunt in hac etiā metropoli per pridem collectam sanctissimam Synodum. Vnde & ego consone decerno, vt fruatur & dignitate presbyterij, & præsit monasterio, vbi à principio ordinatus est.

Κυντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονίκης.

Quintillus Episcopus Heracleæ, agens vices Anastasij reuerendissimi Episcopi Thessalonicensis, dixit: Ex nuper oblatis libellis sanctæ & magnæ huic Synodo à viro reuerendissimo archimandrita Eutyche, reperi eum recte credentem expositæ Fidei à sanctis trecentis decem & octo Patribus qui in Nicæa congregati sunt, sed & iis quæ acta sunt à sancta Synodo hic collecta ad impij Nestorij damnationem. Necessarie ego suscipiens hanc eius fidem; dignum eum iudico & presbyterio, & primatu monasterij.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπαμέων.

Meletius Episcopus Larissenæ ciuitatis, & agēs vices Domni reuerendissimi Episcopi Apameæ, dixit: Consono & ego sententiis sanctorum Patrum. conspexi enim ex iis quæ lecta sunt, orthodoxe eum credere. vnde dignum eum iudico priore sacerdotio, & monasterij gubernaculo.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Τρογμάδων, ἐπέχων τὸν τόπον * Θεοφίλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πισινοῦντος τῆς δευτέρας Γαλατίας, τὰ ὅμοια εἶπεν. *Θεοκτίστου*

Cyriacus Episcopus Trogmadensium, locum tenens & Theoctisti reuerendissimi Episcopi Pissinuntis Galatiæ secundæ, dixit: Sanctissimo presbytero & archimandrita interpellante sanctum conuentum per libellos, & docente ita eum colere Fidem, sicuti sancti trecenti decem & octo, & sequi sanctam Ephesinam Synodum, orthodoxum eum inuenimus, & volumus eum habere gradum presbyterij, sed & principatum monachorum. Dixi autem hæc & pro me, & pro prædicto Metropolitano, eo quod ille graui infirmitate deprimatur.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ἀπὸ τῶν νῦν κατατεθέντων ἀπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἐγνώκαμεν, ὡς καὶ αὐτὸς συντίθεται τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων συνειλεγμένων ἐν ταύτῃ τῇ μεγαλωνύμῳ Ἐφέσῳ. καὶ ἐγκρίνω αὐτὸν οὕτω φρονοῦντα, καὶ τοῦ ἱερατικοῦ ἀπολαύειν ἀξιώματος, καὶ τοῦ μοναστηρίου φροντίζειν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνήθειαν.

Diogenes reuerendissimus Episcopus Cyzici dixit: Ex iis quæ nunc professus est reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches, cognouimus quod & ipse consentit expositæ Fidei à sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt, & qui postea in hac celeberrima Ephesina vrbe congregati sunt. & propter hoc iudico eum, tamquam ita sapientem, & sacerdotali dignitate frui, & monasterium procurare secundum priorem consuetudinem.

Pag. 121. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας Ἀρμενίας πρώτης εἶπε παραπλήσια τοῖς ἀνωτέρω.

Ioannes Episcopus Sebastiæ Armeniæ primæ dixit: Hoc est recte credere, sequi sanctos Patres. Et reuerendissimus igitur presbyter & archimandrita Eutyches, sequens expositam Fidem à sanctis Patribus apud Nicæam, & consonantia sanctorum Patrum apud Ephesum, orthodoxus est, & dignus vt præsit monasterio, & secundum priorem consuetudinem fungatur sacerdotio.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Basilius Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Ex oblatis libellis à reuerendissimo Eutyche presbytero & archimandrita tunc sancto congregato conuentui secundum sancti Spiritus inspirationem, cognoscens eum consona Patribus qui in Nicæa & in Epheso ante hoc conuenerunt, sapere, restituo ei iuxta præcedentes Patres & presbyterii gradum, & primatum monasterii.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ.

Theodorus Episcopus Tarsensis ciuitatis dixit: Cognouimus reuerendissimum presbyterum & archimandritam, tam ex oblatis ab eo libellis, quàm ex confessione ipsius quæ in gestis continetur, sequentem Fidem sanctorum Patrum quæ in Nicæa est exposita, & confirmata ab iis qui dudum in Epheso conuenerunt: & iustum est habere eum sacerdotium, & præesse monasterio, quoniam hoc omni sancto complacuit Concilio.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας.

Romanus Episcopus Myrorum ciuitatis, prouinciæ Lyciæ, dixit: Reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches sequens Fidem sanctorum Patrum, fruatur & honore presbyterii, & præsit reuerendo monasterio.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου.

Photius Episcopus Tyri dixit: Cor decens, & omni consequentia dignum est, ita sequenti Catholicam Fidem, quæ exposita est à sanctis Patribus in Nicæa, & quæ confirmata est à sancta Synodo ante hoc in Epheso congregata, sacerdotali eum frui dignitate, & curam consuete sui gerere monasterii decernimus. Eum enim qui recta fide & vita claritate decoratus est, omni honore, qui ei à diuina collatus est gratia, secundum anteriora frui iustum est.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ.

Theodorus Episcopus Damascenæ ciuitatis dixit: Per nuper porrectos libellos à viro reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche peruidimus, quoniam expositionibus sanctorum Patrum qui in Nicæa, & Synodo quæ in hac clara vrbe Ephesi postea congregata est, consentit. & propter hoc consona etiam & ego sanctis Patribus decernens, iustum arbitror, eum & sacerdotium habere presbyterii, & monasterii principatum.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβίας.

Iulianus Episcopus Tabiæ dixit: Sanctorum Patrum trecentorum decem & octo concordiam inspiratam à gratia Dei, in Nicæna vrbe congregatorum, quæ exposuit dogmatum diligentiam, manifeste esse sancti Spiritus vocem omnes confitentur, qui pietatis iura non negant: & quæ in hac splendida metropoli non ante multa tempora concurrens Synodus confirmauit, sicut illi priores in initio scripserunt per Spiritum, hoc & qui post ipsos, colentes ea quæ illorum sunt, diligentissimam horum decreuerunt cautelam. Reuerendissimum igitur presbyterum & archimandritam Eutychem, ea quæ in Nicæa à Patribus sunt exposita, & ab iis qui in Epheso fuerunt confirmata, clara voce pronuntiantem, iustum est & pietatis gratia & sacerdotali frui dignitate, & sacrum habere promittentium meliorem vitam primatum.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδδων.

Florentius Episcopus Lydiæ dixit: Porrigente libellos viro reuerendissimo archimandrita Eutyche, in quibus spondet se coniunctum fidei sancti conuentus Nicæni, & nuper congregati in Ephesina metropoli, addente etiam super hæc, ego quòd omnem hæresim * inscriptam libello *f. scripto.* anathematizet, & tanquam sub Deo patre & Filio & sancto Spiritu, ex animo proferat ea quæ in libello credens indidit, & ego similia præcedentibus decerno, decorari quidem eum nomine presbyterii, præesse autem secundum præcedentem consuetudinem fraternitati.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων.

Marinianus Episcopus Synnadensis dixit: Eutyches reuerendissimus archimandrita spondens per libellos proprios sequi sanctam Synodum Nicænam,& ea quæ tunc in Epheso de iis definita sunt à beatissimo & sanctissimo Cyrillo,& cum ipso sancto conuentu, fruatur presbyterio & communione nostra, ac præsit secundum Deum decenter monasterio.

Μουσώνιος Ἐπίσκοπος Νύσσης.

Musonius Episcopus Nyssenæ ciuitatis dixit: Custodem Fidei trecentorum decem & octo, & definitionem sanctorum Patrum qui apud Ephesum, ostendit virum religiosum presbyterum & archimandritam Eutychem porrectus ab ipso libellus, nec non & professiones, quas gestis inseruit. vnde & habere eum sacerdotium, & præesse viris reuerendis monachis iustum arbitror, propter rectam eius fidem.

Κωνσταντῖνος Ἐπίσκοπος Βόστρων.

Constantinus Episcopus Bostrenæ ciuitatis dixit: Manifestum effectum est & ex relectis gestis, & ex oblatis libellis à viro reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche, eo quod consequentia sapit expositæ orthodoxę Fidei in Nicæa à sanctis Patribus, id est, trecentis decem & octo,& iis qui in Epheso congregati sunt, sanctis Patribus. vnde & ego iustum reor, habere eum & sacerdotium presbyterij, & primatum monasterij.

Pag.122.

Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἀρμενίας πρώτης.

Ioannes Episcopus Nicopolitanæ ciuitatis Armeniæ primæ dixit: Ex porrectis libellis sanctissimo conuentui à viro reuerendissimo presbytero Eutyche, cognoscentes eum rectè *glorificare secundum expositionem sanctorum Patrum qui in Nicæa,& qui pridem in Epheso congregati sunt; & nos eadem, quæ sanctissima Synodus, decernimus, dignum eum esse iudicantes & sacerdotio fungi, & præesse monasterio.

*fatin,

Ἀκάκιος Ἐπίσκοπος Ἀριαραθίας Ἀρμενίας δευτέρας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Μελιτηνῆς.

Acacius Episcopus Ariarathirensis Armeniæ secundæ, & agens vices Constantini viri religiosissimi Episcopi Melitenæ, dixit: Religiosissimus & sanctissimus presbyter Eutyches, & per porrectos libellos, & per ea quæ nunc professus est, ostendit se rectè sapere, sicut & ij qui in Nicæa trecenti decem & octo Patres nostri, & qui post in Epheso congregati sunt. Dignus ergo est recipi in sacerdotium, & primatum habere monasterij.

A Στέφανος Ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως.

Stephanus Episcopus Hierapolitanæ dixit: His quæ bene complacita sunt sanctis Patribus nostris de viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, & ego consentiens sum, propterea quòd ex relectis persuasus sum, eum esse orthodoxum. vnde habere eum & gradum sacerdotij, & primatu monasterij dignum iudico.

B Ἀττικὸς Ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου Παλαιᾶς.

Atticus Episcopus Nicopolitanæ ciuitatis Epiri veteris dixit: Oportebat quidem sufficere professiones sanctorum atque eximiorum Patrū nostrorum, in quibus concordes & nunc inueniuntur immutabilibus factis sanctorum pridem habitis Patrum decretis, qui in illis temporibus in Nicæna ciuitate, & qui in hac Ephesiorum Deo amica metropoli, cuius princeps atque ma- C gister factus est omni laude dignissimus, & ter beatus inter Angelos, qui olim pater noster erat Cyrillus, qui vbique terrarum illustrauit sanctū nostræ Fidei mysterium. Concedit enim vere, viros religiosos ac fideles sanctorum Patrum fidei conuiuere. Intantum igitur etiam ego profiteor, eo quod consonantem inuenimus virum reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, præsertim ex nuper nobis lectis gestis,& ex oblatis per manus ipsius libellis sancto huic & vniuersali Concilio, expositionibus san- D ctorum Patrum, & est rationabile secundum sententiam sanctorum Patrum, quæ & vera est, esse eum presbyterum,& primatum habere à Deo illi traditi monasterij.

Εὐστάθιος Ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ.

Eustathius Episcopus Beryti dixit: Sic pie doctrinam Fidei exposuit exactus reuerendissimus archimandrita Eutyches, vt cogeret & præsentem sanctum conuentum omnem sacris & con- E sonis vti vocibus, & collaudare, quia hæc est Fides Patrum. Quis ergo ita alienus est à pietate, qui hunc talem patiatur non frui & sacerdotij gradu, & monasterij primatu?

Νουνέχιος Ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρίας.

Nunechius Episcopus Laodiceæ Trimitariæ dixit: Iustum est & consequens, & humanissimæ huic Synodo conueniens, Eutychem virum re- F uerendissimum presbyterum & archimandritā, sequentem expositionem sanctorum Patrum qui in Nicæa, & sanctissimorum qui pridem in hac splendida vrbe congregati sunt, sicut ab ipso porrecti libelli continent, frui & sacerdotali dignitate, & regere monasterium, sicut placuit & sanctis Patribus.

Ὀλύμπιος Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Olympius Episcopus Constantiæ Cypri in-

sulæ dixit: Et ego consentio definitis à sanctitate vestra in restitutione viri reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Κανδιδιανὸς Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας.

Candidianus Episcopus Antiochiæ pisidiæ dixit: Pie & canonice decretis à sanctissimis & religiosissimis Patribus de Eutyche viro reuerendissimo presbytero & archimandrita, etiam ego consentio.

Στέφανος Ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου.

Stephanus Episcopus Anazarbi dixit: Manifeste monstratum est ex nuper relictis, eo quod nihil extra sanctos Patres sapuit reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches, sed sæpe confessus est, sequentia se sapere sanctis Patrib⁹ trecentis decem & octo in Nicæa, sed & in hac postea ciuitate congregatis Episcopis sanctissimis. Vnde ego similem sanctis Patribus profero sententiam, vt habeat & presbyterij dignitatem, & sacerdotium, & curam monasterij.

Γερόντιος Ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας.

Gerontius Episcopus Seleuciæ Syriæ dixit: Ex porrectis libellis à viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, inuenimus eum consentientem & sanctæ Synodo quæ in Nicæa, & quæ in Epheso: & volumus eum habere presbyterij dignitatem, sed & præesse solite iis qui sub ipso erant, religiosissimis monachis.

Ῥουφῖνος Ἐπίσκοπος Σαμοσάτων.

Rufinus Episcopus Samosatenæ ciuitatis dixit: Ex relectis libellis coram sancta Synodo, qui porrecti sunt à viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, reperi eum consone sanctæ Synodo Nicænæ & Ephesinæ sapere: & consentio vna cum sanctis Patribus, & volo eum habere presbyterij dignitatem, & præesse solite sub se constitutis monachis.

Pag. 123.

Ἰνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως.

Indimus Episcopus Irenepolitanus dixit: Per omnia quæ nunc relecta sunt, omnibus satisfecit professio viri religiosissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, eo quod sequentia sanctis Patribus in Nicæa congregatis trecentis decem & octo, sed & iis qui apud hanc metropolim, sapuit, & nihil extra diuinos Canones: ideo & ego eandem profero sententiam, quam & sancti Patres, & definio habere eum & presbyterii dignitatem, & monasterii principatum.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανέων.

Timotheus Episcopus Balaneensis dixit: Libellis porrectis à reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche, in quibus profitetur se

A acquiescere & permanere in Fide, quæ pro tempore exposita est à sanctis Patribus in Nicæa cōgregatis, & nuper in Ephesina vrbe, & ego profiteor, sicut sancti Patres probauerunt, habere eum & dignitatem presbyterii, & archimandritæ.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθα.

Theodosius Episcopus Canothenæ ciuitatis dixit: Sequor & amplector iussionem sanctorum

B Patrum in restitutione reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis. (hoc enim decretū à Deo prolatum est per sanctum Concilium) simul & decerno esse eundem loco suo presbyterum & archimandritam.

Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς.

Eutychius Episcopus Adrianopolitanus veteris epiri dixit: Sanctis approbantibus Patribus, &

C reperiens ex gestis in vrbe regia Constantinopoli habitis, & ex oblatis libellis à Dei amantissimo presbytero & archimandrita Eutyche, quod extranea non sentit iis quæ à sanctis Patribus apud Nicæam, & in Deo amantissima Epheso cōfirmata sunt; & mea humilitas concors fit sententiæ, in habendo per eum presbyterio, & præesse monasterio sicut & pridem. Nam & sanctissimus pater meus & Episcopus Atticus Nicopolitanus similia sanctis Patribus de prædicto reuerendissimo presbytero & archimandrita professus est.

D

Κλαύδιος ἐπίσκοπος Ἀγχιάλου Ἠπείρου παλαιᾶς.

Claudius Episcopus Anchiaxi veteris Epiri dixit: Profitente Dei amantissimo & sanctissimo metropolitano Episcopo nostro Attico consequentia huic sanctæ & magnæ Synodo, & ego hęc sequens profiteor, sicut eius sanctitas est professa, pro reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

E

Συμεὼν ἐπίσκοπος Ἀμίδης Μεσοποταμίας.

Symeon Episcopus Amidenæ ciuitatis Mesopotamiæ prouinciæ dixit: Ex iis quæ nuper lecta sunt, & subtiliter approbata in hac sancta Synodo, quibus placuerunt omnia quæ gesta sunt in negotio religiosissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ego sequor quæ ab eorum sanctitate sunt ordinata, esse eundem religiosissimū presbyterum Eutychem in antiquo presbyterii

F ordine, & tenere eum primatum proprii monasterii.

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασείας.

Seleucus Amasiæ Episcopus dixit: Consentiente reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche sequi ea quæ exposita sunt à sanctis Patribus apud Nicæam, & quæ in Epheso confirmata sunt, iustum iudico, habere eundem reuerendissimum presbyterum sacerdotale ministerium, & monachorum principatum.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν.

Petrus Episcopus Gangrenæ ciuitatis dixit: Et ego concors sum sententię ordinatæ à sanctis Patribus in iudicio reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Λουκᾶς ἐπίσκοπος Δυρραχίου.

Lucas Episcopus Dyrrhachij dixit: Reuerendissimus presbyter & Archimandrita Eutyches per oblationem libellorum & gestorum docuit sanctam & magnam Synodum, sobrium se esse in Christo, & confiteri decenter expositam Fidem tam à sanctis Patribus & doctoribus, quam à sancto Nicæno Concilio, & confirmatam in Ephesina vrbe, congregata magna & vniuersali Synodo, & à collectis nunc in eadem metropoli sanctissimis & beatissimis Episcopis, & per probationem reddentibus memorato reuerendissimo presbytero & archimandritæ sanctam presbyterii communionem, & primatum monasterii. Et ego hæc eadem profiteor, & paria definio.

Αντώνιος ἐπίσκοπος Λυχνιδίου.

Antonius Episcopus Lychnidiensis dixit: Et ego consona iis quæ ante me sanctissimus Episcopus Lucas metropolitanus confessus est, adæque sapiens approbaui.

Μάρκος ἐπίσκοπος Εὐροίας.

Marcus Episcopus Euroœ dixit: Et ego consentaneus sum iis quæ professa sunt à sancto Episcopo metropolitano meo Attico, propter reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem.

Οὐιγιλάντιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης.

Vigilantius Episcopus Larissenæ ciuitatis dixit: Ex lectis nobis monimentis, & porrectis libellis à reuerendissimo presbytero Eutyche, considerantes sapere eum, sicut & nos, secundum expositam in Nicæa à sanctis Patribus Fidem, quæ & supersignata est à facta in Epheso sancta Synodo, concordes sumus etiam nos in sententia nunc congregatorum sanctorum patrum & consacerdotum, secundum iussionem piissimorum Imperatorum, pro restitutione presbyterii prædicti Eutychis, & ad monachorum suorum primatum.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως ἐπαρχίας Ροδόπης.

Pag. 124. Basilius Episcopus Traianopolitanus, prouinciæ Rhodopæ, dixit: Consona sanctis Patribus & mea paruitas pro persona viri religiosi presbyteri & archimandritæ Eutychis decernit.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Δημητριάδος.

Constantinus Episcopus Demetriadis dixit: Omnibus consentio, quæ à sanctis Patribus sunt definita in sancto Ephesino Concilio, quatenus habeat reuerendissimus presbyter Eutyches sacerdotium & primatum monasterii, qui confessus est consentaneum se esse Nicænæ fidei, & omnibus quæ à sanctis Patribus sunt exposita in catholica Fide.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς Ταρσοῦ.

Alexander Episcopus Sebastenæ ciuitatis sub Tarso positæ dixit: Reuerendissimo & religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche consentiente Fidei trecentorum decem & octo qui in Nicæa fuerunt, & fidei beatæ memoriæ sanctissimi & religiosissimi Cyrilli, confirmatæ in Epheso, iustum arbitror habere presbyteriũ eumdem reuerendissimum presbyterum & archimandritam, & principatum monasterij tenere.

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων.

Sozon Episcopus Philippensium dixit: Libelli, qui nunc dati sunt à reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche, consonant iis quæ à sanctis Patribus in Nicæa sunt exposita, & iis qui statuta sanctorum Patrum in hac vrbe consignauerunt. Talem ergo eum habentem fidem, decerno secundum omnium iudicium & sacerdotalem eum honorem habere, & monachorum principatum.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δοβήρου Μακεδονίας πρώτης.

Eusebius Episcopus * Topiritanus Macedoniæ primæ dixit: Hæc eadem & mihi placent de reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche. *Doberitanus.

Μαξιμῖνος ἐπίσκοπος Σερραίων Μακεδονίας πρώτης.

Maximinus Episcopus Serrensis Macedoniæ primæ dixit: Hæc eadem & mihi placent de reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Ἑρμογένης ἐπίσκοπος Κασσανδρείας Μακεδονίας πρώτης.

Hermogenes Episcopus Cassandriæ Macedoniæ primæ dixit: Hæc eadem & mihi videntur de reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Λουκᾶς ἐπίσκοπος Βερροίας Μακεδονίας πρώτης.

Lucas Episcopus Berrhœæ ciuitatis Macedoniæ primæ dixit: Monachorum principem, & in multitudine piorum primatem reuerendissimum & deuotissimum Eutychem in nullo reprehensibilem inueniens, sed sectatorem sanctorum Patrum apud Nicæam & in hac vrbe conuenientiũ catholicæ Fidei, volo eum priorem honorem habere presbyterii, & præsulatus monachorum.

Ἰωάννης

Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Μεσσήνης τῆς Ἀχαΐας.

Ioannes Episcopus Messenæ ciuitatis, prouinciæ Achaiæ, dixit: In nullo d l nquens reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches eorum quæ pie decreta sunt in Nicæa à sanctis Patribus, & ab iis qui conuenerunt in Epheso, fruatur sacerdotali dignitate, & præsit secundum pristinam consuetudinem honesto habitaculo fratrum.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσροηνῶν, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδέσσης.

Vranius Episcopus Himeriæ Osroënæ prouinciæ, interpretante eum Eulogio presbytero Edesseno, dixit: Ex iis quæ lecta sunt, agnitus est reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches recte sapere, & sectari Fidem trecentorum decem & octo qui in Nicæa congregati sunt, quam & in Epheso sancta Synodus confirmauit: & iustum est, recipere eum presbyterij dignitatem, & esse presbyterum & monasterij primatum habere.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Ὀποῦντος τῆς Ἀχαΐας.

Athanasius Episcopus Opuntinæ ciuitatis, prouinciæ Achaiæ, dixit: Recte & irreprehensibiliter inuestigans * semitas sanctorum Patrum, qui pro tempore collecti sunt à sancto Spiritu in Nicæa & in Epheso, sicut docuit per libellos & confessiones suas, quas intra gestorum seriem deposuit reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches, iustum iudicamus vt fruatur sacerdotali ordine, & præsit monachis secundum præcedentem consuetudinem. *sententias.*

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας.

Theodorus Episcopus Claudiopolitanus prouinciæ Isauriæ dixit: Secũdum rectam instructionem Deo amicissimi presbyteri & archimandritę Eutychis, & ex eius voce & scriptis prolata professione, manifestum est recte eum sapere, vnde & ego concors sententiæ constitutus sancti conuentus, confirmo habere eum presbyterij honorem, & præsulatum sancti sui monasterij.

Λεόντιος Ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος.

Leontius Episcopus Ascalonensis dixit: Laudo diuinitus datam sententiam per sanctos & religiosissimos nostros Antistites. Vnde & ego sequens optimam eorum sententiam, supplico recipi reuerendissimum Eutychem in sacerdotio, quod pridem habebat, & retinere eum monachorum principatum.

Φωτεινὸς Ἐπίσκοπος Λύδδης.

Photinus Episcopus Lyddensis dixit: Apparuit

A per omnia, & per proprias in scriptis probatas voces, religiosissimus archimandrita Eutyches recte credere, & consequentia sapere sanctis Patribus Nicæni Concilij, & qui post eos hic collecti sunt. Propter quod sanctos Patres sequens, consensi, & simul decreui, habere eum presbyterij locum, & sacerdotij dignitatem, & secundum consuetudinem prospicere proprio monasterio.

B

Παῦλος Ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ.

Paulus Episcopus Maiumensis dixit: Reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, sequutum canones sanctorum Patrum nostrorum, qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt, & ego iustum iudico, gradum eum presbyterij & archimandritæ recipere. Pag. 123.

Ζώσιμος ἐπίσκοπος Μηνοειδῆς.

C Zosimus Episcopus Menoidensis ciuitatis dixit: Quoniam per omnia repertus est religiosus presbyter & archimandrita Eutyches sapere rectam Fidem, quæ à sanctis Patribus in Nicæa, & hic est exposita, decerno & ego eum sacerdotij perfrui dignitate, & præesse sanctæ fraternitati.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης.

Epiphanius episcopus Pergensis dixit: Secundum ea quæ bene placita sunt sancto Concilio, & ego omnibus consentio, quæ sancti Patres professi sunt.

D

Βαρούχιος ἐπίσκοπος Σωζούσης Παλαιστίνης.

Baruchius Episcopus * Oruzæ Palæstinæ prouinciæ dixit: Secundum veram vocem religiosissimi & sanctissimi Archiepiscopi Iuuenalis, consonam constitutam iis quæ à Domino nostro saluatore Christo & sanctis Apostolis dicta sunt, & à sanctis Patribus qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt, & ego similiter decerno, reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem recipere proprium presbyterii gradum, & præesse solitè sancto suo monasterio, ac clare & per omnia manifestum catholicum. *Sozusæ.*

E

Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἀζώτου.

* Heraclius episcopus Azotensis dixit: His qui recte de Fide sapiunt, omnes consentire iustum est. Vnde & ego religiosum presbyterum & archimandritam Eutychem sequutum canones sanctorum patrum, qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt, iustum iudico recipere presbyterii dignitatem, & præesse fraternitati quæ sub eo est. *Heraclides.*

F

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος.

Ioannes episcopus Tiberiadis dixit: Audiui cõfessiones religiosi presbyteri & archimandritæ Eutychis ex iis quæ in vrbe felicissima Constantinopoli & hic gesta sunt, & in nullo eum inueni

reprehensibilem, sed secundum expositam sanctā Fidem trecentorum decem & octo sanctorum patrum, qui in Nicæa & qui hîc conuenerunt: & volo eum, sicut sancti patres probauerunt, habere dignitatem presbyterij, & principatum detinere sancti sui monasterij.

*Συάρων. Μυσώνιος ἐπίσκοπος * Ζοώρων.

Musonius Episcopus Zoarensis dixit: Custodem Fidei trecentorum decem & octo, & definitionis sanctorum Patrum qui in Ephesо congregati sunt, manifestauit religiosissimum presbyterum & archimandritam porrectus ab eo libellus, & professiones quæ ab eo in monimentis factæ sunt: propter quod detinere eum sacerdotium, & præesse reuerendis monachis, propter eius catholicam Fidem iustum existimo.

Διονύσιος Ἐπίσκοπος Συκαμαζόνος.

Dionysius Episcopus Sycamazonensis dixit: Ex omnibus gestis præsens religiosissimus presbyter & archimandrita Eutyches manifestatus est, integerrime ea quæ à catholicis probata sunt, sapere. Neque enim prætermisit, nec aliquid violauit eorum quæ in Nicæa à sanctis trecentis decem & octo Patribus ordinata sunt de catholica Fide, necnon quæ in Epheso confirmata sunt. Vnde & ego similiter decerno, sicut & sancti Patres, & volo hunc suo monasterio consuete præesse, & presbyterij honore perfrui.

*Φαίνοις Καΐουμας Ἐπίσκοπος * Φαίνοις.

Caiumas Episcopus Phaneensis dixit: Nihil errantem reperiens reuerendissimum archimandritam Eutychem, sequutus & ego quæ bene sūt placita sanctissimo nostro Archiepiscopo, consentio restitui ei pristinum gradum presbyteratus, & præesse eum secundum consuetudinem suo proprio monasterio.

Αἰθέριχος Ἐπίσκοπος Σμύρνης.

Ætherichus Episcopus Smyrnensis dixit: Reperiens Dei amantissimum presbyterum & archimandritam Eutychem consentientem sancto Concilio quod in Nicæa conuenit, & sanctæ Synodo quæ hic prius collecta est, & nunc firmata à sancto vestro conuentu, & ego in hoc consentiens, & confiteor catholicum prædictum religiosum virum esse, & habere presbyteratus dignitatem, & præesse monasterio.

*Ζέβεννος. * Ζέβνος Ἐπίσκοπος Πέλλης.

Zebennus Episcopus Pallensis dixit: Ex porrectis libellis, per quos catholicam Fidem plane exposuit reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches, secutus Canones, & ex gestis vere manifesta est eius recta fides. Vnde & ego iustum iudico, per omnia catholicum demonstratum, recipere sacerdotalem gradum, & primatum archimandritarum.

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος.

Pancratius Episcopus Libyadis dixit: Iustū est, religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem secutum regulas sanctorum Patrum qui in Nicæa & in Epheso conuenerunt, & ob hoc recipientem à sanctissimo Archiepiscopo nostro Iuuenali gradum presbyteratus & archimandritæ, quippe plenius rectam Fidem sapientem, consona decernere de eo decet & meam paruitatem.

Αὐξίλαος ἐπίσκοπος Σαρακηνῶν ὑποσπόνδων.

Auxilaus Episcopus gentis Saracenorum fœderatorum dixit: Annuo & consentio omnibus bene placitis de Eutyche reuerendissimo archimandrita, & iustum iudico, restitui ei presbyterij gradūm & præesse eum proprio monasterio.

Ἀλύπιος ἐπίσκοπος * Βακάθων. *Βάζων

Alypius Episcopus * Bacanthensis dixit: Ex relectorum nobis gestorum serie, nec non etiam ex porrectis libellis à religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, cognoscens diligenter concordem eum esse sanctæ Fidei, quæ exposita est à trecentis decem & octo sanctis Episcopis tā qui in Nicæa, quàm qui in Epheso conuenerunt, secundum iustum decretum sanctissimi Archiepiscopi nostri Iuuenalis, & reliqui sancti Concilij, & ego consentio eum esse presbyterum & archimandritam.

[illegible] sup. Pag.126.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος.

Polychronius Episcopus Antipatridis dixit: Sequor, & consentio iis quæ bene placita sunt sanctissimo Archiepiscopo Iuuenali, & sacro huic Concilio; & iudicaui restitui ministerio reuerendissimum Eutychem archimandritam, & præesse eum solemniter proprio monasterio.

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν τῆς Ἑλλάδος.

Domninus Episcopus Platæarum ciuitatis, prouinciæ Helladis dixit: In omnibus declaratus bene peragens pietatis verbum religiosus presbyter & archimandrita Eutyches, dignus est & gradu presbyterij decorari: & præesse secundum consuetudinem fratribus.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Μασαύρων.

Theodosius Episcopus Mastaurensis dixit: Cōsequens est discipulos sectari doctores, & eos qui probauerunt ex præcedentibus religiositatem reuerendissimi presbyteri Eutychis circa sanctorum Patrum regulas, & custodiam eorum qui in Nicæa & in hac splendidissima metropoli conuenerunt. Et ego igitur comprobo iustum esse, est perfrui & presbyterij dignitate, & monasterij principatu.

A

*Αἰγαίας.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος * Αἰγέας.

Cyriacus episcopus * Ægeæ dixit: Consequenter sancti Patres definierunt in persona religiosissimi & reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, reperientes eum orthodoxe sapere quæ à sanctis Patribus statuta sunt, qui in Nicæa & in Epheso metropoli conuenerunt. Quem reuerendissimum virum & mea decreuit paruitas tenere presbyterij gradum, & dignitatem archimandritæ.

Φλαυιανὸς Ἐπίσκοπος Ἀδραμύτου.

Flauianus episcopus Adramytinus dixit: Reuerendissimus presbyter & archimandrita ostendit propriam voluntatem, quoniam consentit & cōfitetur sancto Concilio sanctorum Patrum qui in Nicæa congregati sunt, & eorum confirmationi, quæ facta est in Ephesina metropoli. Vnde quémadmodum sancti Patres definierunt, qui in hac eadem metropoli conuenerunt, dignus est in sacerdotali presbyterij ordine connumerari reuerendissimus archimandrita Eutyches, & præesse monasterio religiosorum monachorum, qui sub ipso sunt constituti.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας Μαιάνδρου.

Leontius episcopus Magnesiæ Mæandri dixit: Et in dogmaticis doctrinis, & in spiritualibus fungentes sacerdotio magisteriis patres nos filios conuenit sequi. Quoniam igitur iudicatum est ab hoc honestissimo & diuino collegio, reuerendissimum presbyterum & archimandritā Eutychem recipere & gradum presbyterij, & primatum monasterij, quod ei nuper ablatum est, vnde & mea concordat paruitas, ad perfruendum cū & presbyterij dignitate, & principatu monasterij.

Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Περγάμου τῆς Ἀσίας.

Eutropius Episcopus Pergamensis Asiæ prouinciæ dixit: Reuerendissimo presbytero & monacho Eutyche probato per libellos ab eo sanctæ Synodo porrectos, credere recte secundum expositionem sanctorum Patrum Nicæni & Ephesini Concilij, & ego sanctorum Patrum sententiæ sanctæ & magnæ Synodi, quæ secundum diuinam iussionem in Ephesina metropoli collecta est, consentio, quatenus dignus habeatur fungi sacerdotio, & præesse monachis.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Τραλλέων.

Maximus episcopus Trallensis dixit: Et ego interlocutiones sanctorum & Deo amantissimorum Patrum nostrorum sequens, propter quod probatus est Dei amantissimus presbyter & archimandrita Eutyches custodire catholicam Fidem, decerno tenere eum sacerdotium, & monasterium quod ante sortitus est.

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος Ἰκονίου.

Onesiphorus episcopus Iconiensis dixit: Et ego approbo iustum esse, religiosissimum presbyterū & archimandritam Eutychem & in ordine esse sacerdotij, & præesse eum proprio monasterio.

Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Ῥόδου.

Ioannes Episcopus Rhodi insulæ dixit: Et porrectis libellis ab Eutyche reuerendissimo archimandrita demonstratum est, quia & recte sapit, & dignus est tenere dignitatem presbyterij, & principatum monasterij. Vnde & ego consentio his quæ à sancta vestra & magna Synodo de eo sunt ordinata.

B

Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρεντόλεως Ῥεμεσιανῶν.

Diogenianus Episcopus ciuitatis Remessianensium dixit: Secundum consensum Patrum, Eutyches presbyter habeat communionem & sacerdotium, & habitaculum proprij monasterij.

C

Θεοδόσιος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος.

Theodosius Episcopus Amathuntinæ ciuitatis dixit: Auditor factus lectionis monimentorum, quæ de reuerendissimo archimandrita Eutyche gesta sunt, & inueniens eum recte sapere, & vnitum tam sancto Nicæno Concilio, quam ei quod pridem hic, & nunc gratia Dei collectum est, cōsentio, sicut placuit sanctis Patribus, tenere eum & gradum sacerdotij, & primatum monasterij.

D

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Λεβέδου.

Cyriacus episcopus Lebedensis dixit: Et ego concors efficior prolatæ sententiæ sanctorum Patrum in persona reuerendissimi archimandritæ Eutychis. vnde iustum iudico, tenere eum gradum presbyterij, & primatum monasterij. Pag. 127.

E

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Τηνίων.

Gennadius Episcopus * Thiensis, prouinciæ Helladis, dixit: Ex lectione monimentorum, & datis libellis, cognoui catholicum esse reuerendissimum archimandritam Eutychem. Vnde & ego consentaneus factus sententiæ sanctorum Patrum, iustum iudico tenere eum gradum presbyterij, & principatum monasterij. *Τηνίων.

F

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων.

Olympius Episcopus Euazensis dixit: Reuerēdissimum archimandritam Eutychem cognoui tam ex lectione monimentorum, quam per propria manu conscriptos & porrectos libellos, & ex propriis vocibus; quas professus est præsente vniuersali Concilio, (cui præsul & primus est sanctissimus pater noster & vniuersalis Archiepiscopus Dioscorus magnæ Alexandrinæ ciui-

tatis) catholicum, & similia sapientem, & concordem constitutum sanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæa conuenientibus, in recta & vera Fide quæ est ab eis exposita, & quæ in Ephesino Concilio dudum confirmata est. Vnde concors & ego existens sanctorum patrum prolatæ sententiæ, iustum iudico, reuerendissimum archimandritam Eutychem tenere pristinum sacerdotium, & præesse reuerendis fratribus, quos sub sua manu iampridem habebat.

Ἰουλιανὸς Ἐπίσκοπος Ὑπαίπων.

Iulianus Episcopus Hypæporum ciuitatis dixit: Et ego ita decerno, sicut definiuit sancta & vniuersalis Synodus, quæ secundum Dei gratiã, & iuxta sanctionem piissimorum & Christi amicorum nostrorum Imperatorum in Ephesina metropoli collecta est, quatenus reuerendissimus archimandrita Eutyches teneat presbyterij gradũ, & fruatur sancto ministerio Domini nostri Christi, & præsit procurationi religiosorum fratrum eius, quod sub eo est, monasterij.

Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων.

Theopemptus Episcopus Cabasenus dixit: Sicut videtur, etiam nunc iudaizant, perscrutantes Saluatorem omnium Christum. Ignorantes enim ipsius cum carne dispensationis mysterium, hactenus perdurarunt errantes & decipientes, sicut
1 Tim. 3. beatus Paulus dixit. Eutychem igitur reuerendissimum & Dei amantissimum presbyterum & archimandritam pridem ab exordio scientes non solum catholicum, verum etiam sceleratis Nestorij dogmatibus fortiter repugnantem, cognouimus & nunc ex lectione monimentorum, iniuste & contra leges damnationem perpessum. Et quia nunc per oblationem libellorum manifestam fecit huic sancto & magno Concilio rectam suam & immaculatam Fidem, hunc & nos habemus communicatorem, & inter presbyteros numerandum, & præsulem sui monasterij, secundum sanctorum Patrum sententias.

Καλοσίριος ἐπίσκοπος Ἀρσινοΐτου, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Ἠλίου διακόνου αὐτοῦ.

Calosirius Episcopus Arsinoitæ ciuitatis, interpretante eum * Elia diacono suo, dixit: Comperi ex facta hodie chartarum lectione, reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem recte sapere de Fide catholica. Quapropter sicut semper eum communicatorem habuimus, secundum decreta huius sanctæ Synodi, & dignũ eum existimo recipere presbyterij ordinem, & præsulatum proprij monasterij.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου.

Ioannes Episcopus Hephæsti ciuitatis dixit: Religiosissimus presbyter & archimandrita Eutyches (qui neque minis inimicissimi iudicis, neque varietate accusatoris victus, sed in tanta tempestate insidiarum inflüctuosam suam animam conseruauit, & aduersus omnimodos conturbantes

A eum & impugnantes fluctus restitit. hæc enim nuper facta lectio eorum quæ in persona eius cõtra leges gesta sunt, demonstrauerunt) fruatur presbyterij dignitate, & præsulatu sub ipso degentium reuerendorum monachorum, circa rectam & immaculatam Fidem pie & indeclinabiliter demonstrans custodiam, quæ ei facta est scutum in tempore tanti belli, tantis vndique inimicitiarum & impietatum iaculato sagittis.

B Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἡρακλείας.

Heraclides Episcopus Heracleensis dixit: Ex gestis, & libellis Eutychis reuerendissimi presbyteri & archimandritæ hodie lectis, cognouimus eum, sicut semper, recta sapere, & ei sanctam cõmunionem dedimus, quatenus & recipiat presbyterij gradum, & primatum proprij monasterij, secundum decreta sanctæ Synodi.

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ἐλεαρχίας.

C Isaac Episcopus Elearchiensis dixit: Ex libellis porrectis, & monimentis quæ & hodie lecta sunt, inuentus est reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches sequens Fidem sanctorum Patrum, quæ in Nicæa est exposita, & in hac Ephesina ciuitate ante hoc confirmata, & concors existo sanctis patribus, quatenus habeat presbyterij ordinem, & archimandritæ honorem.

Γεμελλῖνος ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν.

D Gemellinus Episcopus Erythrensis dixit: Ex lectione monimẽtorum, quæ in magnifica & Christianissima Constantinopoli acta sunt, de quibus accusabatur reuerendissimus & Deo amicissimus Eutyches presbyter & archimandrita, per eadem agnoscentes, quoniam ipse quidem semper catholice & sapuit, & sapit: qui vero eum (sicut arbitrati sunt) deposuerunt, inuenti sunt contraria sapere Nicæno & Ephesino Concilio: iustum iudicauit sancta hæc & magna Synodus, quatenus idem sit & presbyter & archimandrita secundum priorem consuetudinem. Vnde & ego his con- Pag. 118.
E sentio.

Ἀπολλώνιος Ἐπίσκοπος Τανέως.

Apollonius Episcopus Taneensis dixit: Recte repertus est sapere & credere reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches: propter quod consentio his quæ à sanctis Patribus de eo definita sunt, in recipiendo honore presbyteratus, & vt teneat gubernationem, sicut & pridem, proprij monasterij.

F Γεννάδιος ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως.

Gennadius Episcopus magnæ Hermopolitanæ ciuitatis dixit: Ex oblatis libellis huic sanctæ Synodo, & lectione hodie facta monimentorum, cognouimus Eutychem reuerendissimum presbyterum & archimandritam recte sapuisse, & sapere. & propter hoc consentio, quatenus recipiat presbyterij gradum, & honorem archimandritæ.

Κῦρος ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος.

Cyrus Episcopus Babylonis dixit: Quantum constat ex oblatione libellorum, & lectione monimentorum, consensi & ego præcessoribus sanctis Patribus, reperiens catholicum, & Fidem tenentem inconcussibilem, reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, ad tenendam presbyterij dignitatem, & monachorum procurationem.

*Βουσίριδος

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος * Βοσίρεως.

Athanasius episcopus Busiridensis dixit: Cùm ostensus sit reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches sapere & credere sicut & sancta Synodus continet, quæ eo tempore in Nicæa congregata est, confirmata vero & à sancta Synodo, quæ paulo ante in hac ciuitate facta est; acquiesco & ego, & consentio, sicut & hæc sancta Synodus decreuit, recipere eum presbyterij dignitatem, habere etiam & sui monasterij principatum.

Φωτεινὸς Ἐπίσκοπος Τευχείρων.

Photinus Episcopus Teuchirensis dixit: Quantum ex oblatis à reuerendissimo presbytero & archimandrita libellis, & lectione monimentorum, rationabile & iustum est, restituere eum in sacerdotio, necnon & procuratione secundum consuetudinem proprij monasterij.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπατρίδος.

Theophilus Episcopus Cleopatridis dixit: Et vita & mores, & ab exordio conuersatio, perhibent testimonium fidei reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, qui & tantum laborem iampridem sustinuit aduersus Nestorij insanias, ex quibus apud omnes extitit laudabilis. & nunc vero nihilominus sequentem eum expositiones sanctorum Patrum in Nicæa congregatorum, & in hac Ephesina ciuitate confirmatas, (cui præfuit ter beatus Archiepiscopus quondam noster Cyrillus) & ego consentio, * quatenus permaneat, in quibus pridem permanebat, id est, in presbyterij & archimandritæ honore.

permaneret debere.

Πασμήιος ἐπίσκοπος Παράλου.

Pasmeius episcopus parali dixit: Ex porrectis à reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognouimus eum irreprehensibiliter rectam nostram & immaculatam Fidem tenere. propter quod & ego consentio & concordo his quæ à sanctis patribus terminata sunt.

*Ζώσιμος.

* Σωσίας ἐπίσκοπος Σωζύσης.

Zosimus Sozusæ.

* Sosias Episcopus Sozusæ dixit: Bona & iusta sanctorum patrum, & pietatem in se habens sententia, quam proferre dignati sunt pro restitutione reuerendissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, respicientes integra subtilitate hæc quæ hodie lecta sunt: quibus & ego concordo, iustū

A arbitrans reddi ei tam locum presbyteratus, quā primatum honestissimi monasterij.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος * Πισιλῆς. *Aδου.

* Theodorus Episcopus Ticeliæ ciuitatis dixit: Ex libellis à religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis huic sanctæ Synodo, & lectione monimentorum, in omnibus cognouimus eum & recte sapere, & sapuisse. & ego B iustum existimo, reddi ei presbyterij locum, & honorem archimandritæ. Theodulus Pisila.

Θεόδωρος Ἐπίσκοπος Βαρκης.

Theodorus episcopus Barcensis dixit: Lectæ hodie chartæ quæstionis gratia aduersus religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem factæ, probauerunt eum recta sapere, & sapuisse. & in hoc concors existo ad restituendum ei & gradum presbyterij, & principatum proprij monasterij.

C

Ῥοῦφος Ἐπίσκοπος Κυρήνης.

* Rufinus episcopus Cyrenensis dixit: Rationabiliter & iuste sacerdotium & principatū monasterij restituit hæc sancta & magna Synodus reuerendissimo presbytero & archimandritæ Eutychi. pium enim eum & fidelem, acta monimētorum, & qui porrectus est ab eo libellus monstrauit. et huic ego concordo sententiæ. Rufus.

D

Ζήνων Ἐπίσκοπος Ῥινοκουρούρων.

Zenon Episcopus Rhinocururensis dixit: plane approbatum est, tam ex nunc facta lectione gestorum, quam ex porrectis irreprehensibilibus libellis à sanctissimo presbytero & archimandrita Eutyche, quia diligens est circa piam religionem, & quia secutus est catholicam Fidem, quæ ante hoc est exposita à ter beatis Patribus nostris Episcopis in Nicæa conuenientibus, & circa hæc, quæ hic paulo ante statuta sunt à sanctæ Pag.125. E memoriæ & inter sanctos constituto Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis Antistite, & confirmata à sancta & vniuersali Synodo. Vnde & mea humilitas consentanea fit sancto & magno huic Concilio, quatenus memoratus sanctissimus presbyter & archimandrita Eutyches non sit extra sacerdotalem dignitatem, sed & presbyterij gradū, & principatum religiosissimorum teneat monachorum.

Λούκιος ἐπίσκοπος Ζύγρων.

F

Lucius episcopus Zygrensis dixit: Ex porrectis à reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognouimus eum recta sapere in catholica Fide: & ob hoc & ego consentio cunctorum sententiæ, quatenus ei restituatur & dignitas presbyterij, & honor archimandritæ.

* Αὐξόνιος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου. *Αὐσόνιος.

† Auxonius episcopus Sebennytenæ ciuitatis dixit: Ex lectione actorum monimentorum, & Ausonius.

ex porrectis libellis, reuerendissimus archimandrita Eutyches approbatus est sapere & dicere & credere, sicut expositio Fidei continet, quæ facta est à sanctis Patribus olim in Nicæa congregatis, quæ & confirmata est à Synodo paulo ante in hac ciuitate facta, cui præfuit ter beatus, & omnino laudabilis memoriæ Antistes noster Cyrillus. & iustum est, vt memoratus vir reuerendus, sicut & sancta Synodus decreuit, recipiat presbyterij dignitatem, & permaneat, in quibus degebat prius; habere vero eum & patrocinium proprij monasterij.

* τινᾶ.

Ισαὰκ Επίσκοπος * Ταυά.

Isaac Episcopus Tauensis dixit: Lectis hodie monimentis, & porrecto libello à reuerendissimo Eutyche, consona prosequuti sunt Deo dignissimi Patres, qui nunc in hoc sancto & vniuersali Concilio congregati sunt. Et ego igitur consentaneus factus sum his quæ acta sunt, & peto eum tenere presbyteratum, & præesse proprio monasterio.

Ζαγυλίων.

Φιλόκαλος Επίσκοπος * Γαζύλων.

Philocalus Episcopus Zagylensis dixit: Ex libellis sanctæ Synodo à reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis, docentibus de catholica Fide, cognouimus, quia irreprehensibiliter sapit quæ à sancto Nicæno Concilio definita sunt, insuper etiam in Ephesina Synodo confirmata. Propter quod & nos cognoscentes eum sic sapere, decernimus restitui ei presbyterij dignitatem, & archimandritæ honorem.

Ισαΐας Επίσκοπος Ερμουπόλεως μικρᾶς· οἱ πάντες ὅμοια, καὶ παραπλήσια διελάλησαν, καὶ κατέθεντο.

Esaias Episcopus Hermopoleos minoris dixit: Sancta hac & magna Synodo iudicio & decreto gestorum suscipiente religiosum & Deo dignum presbyterum & archimandritam Eutychē, sicut consona priori & magnæ Synodo Nicænæ & Ephesinæ credentem, necessarie & ego consentio, & decerno, tenere eum & presbyteratus honorem, & principatum monasterij.

Βαρσουμᾶς πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, δι' ἑρμηνέως Εὐσεβίου μοναχοῦ εἶπε· κἀγὼ, ὡς τέκνον, ἐξακολουθῶν τοῖς ἰδίοις πατράσι, καὶ μαρτυρῶν τῇ ὀρθοδόξῃ πίστει τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐ-

A τυχοῦς, συντίθεμαι, καὶ συναινῶ, καὶ χαίρω, ὅτι παρ' ἀποδεδώκατε αὐτῷ τὸν τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ τοῦ ἀρχὴν τοῦ ἁγιωτάτου αὐτοῦ μοναστηρίου.

Barsumas presbyter & archimandrita, per interpretem Eusebium monachum dixit: Et ego vt filius sequor proprios patres, & testimoniū perhibens catholicæ Fidei sanctissimi & religiosissimi archimandritæ Eutychis, consentio & concordo & gratulor, quoniam restituistis ei sacerdotij gradum & principatum sanctissimi sui monasterij. B

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ταῖς πάσης τῆς ἁγίας ταύτης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ψήφοις ἐπὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, βεβαιῶ, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ συνεισάγω γνώμην, ὥστε τοῦτον τελεῖν ἐν τῇ τοῦ πρεσβυτέρου τάξει· ἡγεῖσθαι δὲ καὶ τοῦ οἰκείου μοναστηρίου, καθὰ καὶ πάλαι. C

Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Omnes sancti huius & vniuersalis Concilij sententias super reuerendissimo archimandrita Eutyche confirmans, & meam ipsius simul introduco voluntatem, quatenus numeretur in ordine presbyterij, præsit etiam & proprio monasterio sicut antea.

D Ιωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρείων, εἶπεν· οἱ κληρικοὶ, καὶ μονάζοντες τοῦ μοναστηρίου τοῦ ὑπὸ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, λίβελλον προσεκόμισαν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ. ὅν τινα ἀναγνωσόμεθα, εἰ προστάξει ἡ ὑμετέρα ὁσιότης. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ὑποδεχθεὶς ὁ λίβελλος, ἀναγνωσθήτω· Ιωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρείων, ἀνέγνω. E

Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Clerici & monachi monasterij, quod sub reuerendissimo presbytero & archimandrita Eutyche est, vel degit, libellum obtulerunt sancto vestro Concilio, quem legemus, si præceperit vestra sanctitas. Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Susceptus libellus recitetur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΥΠ' ΕΥΤΥΧΕΙ μοναχῶν, πρὸς τὴν δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον.

Τῇ ἁγίᾳ, καὶ θεοφιλεῖ συνόδῳ οἰκουμενικῇ, συνελθούσῃ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, παρὰ Ναρσοῦ πρεσβυτέρου, καὶ Τιμοθέου, καὶ Εὐσεβίου, καὶ Κωνσταντίνου, καὶ λοιπῶν διακόνων, καὶ ὑποδιακόνων, καὶ πάντων τῶν μοναζόντων, τῶν τελούντων ὑπὸ τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ.

B

ΤΑΣ ἐπηγγελμένας παρὰ τοῦ φιλανθρώπου τοῦ θεοῦ τοῖς εἰς αὐτὸν πεπιστευκόσι δωρεάς, ἐκ τῶν θείων λογίων καταμαθόντες, * καὶ χρημάτων, καὶ οἷς ἕκαστος ἐκοσμεῖτο ἀξιώμασί τε, καὶ διαφόροις στρατείαις, καὶ πάντων ἅπαξ τῶν δοκούντων ἀνθρωπίνων εἶναι καλῶν ὑπεριδόντες, ὧν τε ἦμεν ἐν ἀπολαύσει, καὶ ὧν ἔτι προσεδοκῶμεν, ἐπὶ μίαν ἅπαντες τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν, καὶ καρτερίαν ἀπηντήσαμεν, τὸν τῶν τριακοσίων ἀριθμὸν ἤδη πληροῦντες χάριτι τοῦ δεσπότου Χριστοῦ· καὶ ὑφ' ἡγεμόνι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ τοῖς τῆς εὐσεβείας, καὶ δικαιοσύνης διδάγμασι πειθαρχοῦντες· καὶ τριακοστὸν ἐνιαυτόν, μικρῷ πρός, οἱ πολλοὶ ταύτην τὴν καρτερίαν διατελέσαντες. ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανός, δέον τὰ μὲν παρόντα ἐπαινεῖν, ἐπὶ δὲ τὰ βελτίω προτρέπειν, καὶ πάσαις προνοίαις τοὺς ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων τῷ θεῷ προσδραμόντας συνέχειν, τοὐναντίον, ἤπερ ἔπρεπεν, εἰργάσατο. τὸν μὲν ἡμέτερον ποιμένα συκοφαντίαις τε, καὶ βλασφημίαις περιβαλών, καὶ πρόφασιν οὐκ ἀληθῆ τῆς αὐτοῦ καθαιρέσεως τὴν εὐσέβειαν ὑποκρινάμενος· ὅτι μὴ βλασφημεῖ μετ' αὐτοῦ παρὰ τὸν ὅρον τῆς πίστεως, ὃν ἐξέθετο μὲν ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σύνοδος, ἐβεβαίωσε δὲ ἡ πάλαι κατὰ τήνδε τὴν Ἐφεσίων· ἡμῖν δὲ προεκελεύετο διὰ τοῦ ἀποσταλέντος παρ' αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ πρεσβυτέρου, συμπαρόντων αὐτῷ καὶ ἑτέρων κληρικῶν, ἀφίστασθαι τοῦ ποιμένος, καὶ μηδὲ προσφθέγγεσθαι αὐτῷ ἔτι· καὶ τὰ τοῦ μοναστηρίου φυλάττειν αὐτῷ, τῷ τῶν πτωχῶν ὀνόματι, τοῦτο γὰρ ἐπραγματεύετο, ἢ τοῦτο μὴ ποιοῦντας, εἴργεσθαι καὶ αὐτοὺς μετὰ τοῦ διδασκάλου τῆς κοινωνίας τῶν θείων μυστηρίων. καὶ τὸ μὲν ἅγιον θυσιαστήριον, ὅπερ αὐτὸς πρὸ ἓξ μηνῶν τῆς μελετηθείσης ἐπιβουλῆς κατεπήξατο, κενὸν τῆς θείας ἱερουργίας ἐστί. μεμενήκαμεν δὲ ἡμεῖς ἄχρι τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου ταῖς ἀδίκοις ταύταις ἀποφάσεσιν αὐτοῦ δεδεμένοι. τινὲς δὲ καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τετελευτήκασιν ἐν τῷ τῆς ἀδίκου τιμωρίας σχήματι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῆς ἀσκήσεως συνήθως πράττομεν, κατὰ τὸν θεσμὸν τῶν μοναχῶν, ἀλλότριοι δὲ καθεστήκαμεν, ὧν οἱ ἀσεβεῖς καταλειφθέντες,

EPISTOLA MONACHORUM, qui sub Eutyche, ad Concilium Ephesinum secundum.

Pag. 150.

Sanctæ huic & Dei amantissimæ vniuersali Synodo, congregatæ in Ephesia metropoli, à Narsete presbytero, & Timotheo, & Eusebio, & Constantino, & ceteris diaconibus, subdiaconibus, & omnibus monachis sub religiosissimo archimandrita Eutychete constitutis.

PRomissa à misericorde Deo in eum credentibus bona, ex diuinis edocti eloquiis, [& cognationes,] & pecunias, &, quibus vnusquisque nostrum decorabatur, dignitates, & diuersas militias, & semel omnia quæ videntur bona humana despicientes, quibus fruebamur, *fruique adhuc sperabamus, in vnam omnes monachorum conuersationem & continentiam concurrimus, trecentorum numerum iam complentes gratia Domini Christi, & sub præposito reuerendissimo archimandrita Eutyche pietatis & iustitiæ doctrinis obedientes, & *tricesimo anno plus minus plures ex nobis in hac continentia perdurantes. Sed reuerendissimus Episcopus regiæ Constantinopolitanæ ciuitatis Flauianus, cum oportet eum & præsentia laudare, & ad meliora cohortari, & omni prouidentia continere eos, qui humana derelinquentes, ad Deum confugimus; contra quam decuit, operatus est, nostrum quidem pastorem calumniis & blasphemiis circumueniens, & non veram occasionem damnationis eius, veluti ex pietate, simulans, eo quod non blasphemat cum ipso præter definitionem Fidei, quam exposuit quidem sanctum Nicænum Concilium, confirmauit autem & quæ prius in hac Epheso congregata est Synodus: nobis autem præcipiebat per directum ab eo *Theodotum presbyterum, cum eo præsentibus aliis clericis, recedere à pastore, & neque loqui cum eo de cetero, sed & res monasterij *aduersus ipsum custodiri (hoc ipsum enim negotiabatur) sub nomine pauperum: aut hoc non facientes, prohiberi & nos cum nostro magistro à communione diuinorum mysteriorum. Et sanctum quidem altare, quod ipse ante sex menses, quam insidias meditaretur, *consecrauit, vacuum diuino remansit sacrificio. Permansimus autem nos habemus vsque ad hanc sanctam vestram Synodum, iniquis eius sententiis alligati. Aliquanti autem ex fratribus nostris obierunt sub eodem iniquo pœne schemate. Et alia quidem conuersationis monasterialis *solemniter celebramus secundum monachorum regulas; alieni vero existimus ab iis, à quibus sunt alieni, qui tamquam impij sunt damnati;

Matth. 19.

& qua adhuc sper.

trigesimum annum ac paulo plus plerique.

Theodosium

sibi custodiri.

construxit

pro more

C

D

E

F

A Et in hac infelicitate lacrymantes non inuenit salutaris dies Natalis Saluatoris nostri Dei & Domini Iesu Christi; & quæ omnibus Christianis est in lætitia eam nos in luctu peregimus, pro orationibus diuini ministerii, lamentationes ex lingua nostra profundentes. In his nos & sancta Epiphaniorum dies suscepit. Et sicut morti propinquantes, & animam suam diligentes, finem suum deflent; ita nos in sacri * ministerii a[b]lationе lugentes peregimus. Superuenit & salutaris Passionis dies, & sacra nox, & Resurrectionis festiuitas, in qua quidem & plurimis peccatoribus à sanctis Patribus nostris * damnationes soluuntur; verum & ab Imperatoribus, * criminalia reis vincula relaxantur; iusta vero lætitia omnis domus & omne forum repletur: nos vero iniustis detenti sententiæ vinculis, nullam clementiam nostri vidimus damnatoris, sed vsque in præsenti perseuerauerit indeclinabilis; iam nouem pene transactis mensibus, talem vtique * super se à vobis sententiam ordinans, vt pro suo iniquo contra nos prolato iudicio dignum inueniat fructum iusta aduersum se à vobis prolata sententia, vt, secundum sanctas scripturas, iudicetur quemadmodum iudicauit, & fruatur sicut insidiatus est. Propter quod supplicamus vestræ sanctæ Synodo, condolere nobis quidem pro tanto tamque iniquo cruciatu, quem pro pietate sufferimus à sacerdote; reddere vero nobis quidem communionem iniuste ablatam, illi vero talia perpetranti, vicissitudinem eorum quæ iudicauit iniuste.

mysterij

irrogatæ pœnæ

criminum

aduersum se à vobis ferendam sententiam præscribens, vt

Pag. 131.

Narses presbyter manu mea subscripsi.
Timotheus diaconus manu mea subscripsi.
Eusebius diaconus manu mea subscripsi.
Constantinus diaconus manu mea subscripsi.
Eustathius diaconus manu mea subsc.
Zenobius diaconus manu mea subsc.
Auxentius diaconus manu mea subsc.
Zenobius diaconus manu mea subscripsi.
Smaragdus diaconus manu mea subscripsi.
Eleusinius diaconus manu mea subscr.
Constantius diaconus manu mea subscripsi.
* Theodorus subdiaconus manu mea subscripsi. *Theodulus*
Gerontius subdiac. manu mea subscr.
* Prosphorius subd. manu mea subscr. *Porphyrius*
* Martyrius monachus manu mea subscripsi. *Martinus*
Pancharius monachus manu mea subs.
Paulonas monachus manu mea subscr.
* Philinius monachus manu mea subscr. *Philemon.*
Abrahamius monachus manu mea subscripsi.

ἐν ταύτῃ δακρύοντας ἡμᾶς τεθέαται τῇ συμφορᾷ ἡ σωτήριος ἡμέρα τῶν γενεθλίων τοῦ δεσπότου, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ τὴν πᾶσι χριστιανοῖς εὐφροσύνην ὑπάρξασαν, ἡμεῖς πενθοῦντες διετελέσαμεν· ἀντὶ τῶν προσευχῶν τῆς μυσταγωγίας, θρήνους ἐκ τῆς γλώττης προχέοντες. ἐν τούτοις ἡμᾶς, καὶ ἡ τῶν ἐπιφανίων ἡμέρα διεδέξατο· καὶ ὥσπερ οἱ θανάτῳ προσομιλοῦντες, καὶ φιλοψύχως ἔχοντες, τὴν τελευ-

B τὴν καταδύρονται, οὕτως ἡμεῖς ἐπὶ τῇ τῶν ἀχράντων μυστηρίων ἀφαιρέσει, πενθοῦντες διετελέσαμεν. ἐπέστη καὶ ἡ τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέρα, καὶ νὺξ ἱερὰ, καὶ ἡ τῆς ἀναστάσεως ἑορτὴ, καθ' ἣν λύεται μὲν τοῖς πλείστοις τῶν ἡμαρτηκότων τὰ ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐπιτίμια, λύεται δὲ παρὰ τῶν βασιλευόντων ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τὰ δεσμὰ τοῖς ὑπευθύνοις, ἡδονῆς δὲ δικαίας πᾶς οἶκος, καὶ ἀγορὰ πᾶσα πεπλήρωται· ἡμεῖς δὲ, τοῖς τῶν ἀδίκων

C ἀποφάσεων δεσμοῖς κατεχόμενοι, οὐδὲν φιλάνθρωπον τοῦ κατακρίναντος εἴδομεν· ἀλλὰ μεμένηκεν ἀκλινὴς ἄχρι τοῦ παρόντος, ἐννέα μηνῶν σχεδόν που ἤδη παραδραμόντων, τοιαύτην πάντως ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν παρ' ὑμῶν ψῆφον τυπῶν, ἵνα τῆς οἰκείας ἐφ' ἡμῖν ἀδίκου κρίσεως ἄξιον εὕρῃ καρπὸν, τὴν ἐπ' αὐτοῦ παρ' ὑμῶν δικαίαν ψῆφον· καὶ οὕτως κατὰ τὴν θείαν γραφὴν, κριθῇ μὲν, ὡς ἔκρινεν, ἀπολαύσῃ δὲ, ὡς ἐπεβούλευσε. διὸ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἁγίαν σύνοδον, συναλ-

D γῆσαι μὲν ἡμῖν τῆς τοσαύτης ἀδίκου κολάσεως, ὑπὲρ εὐσεβείας παρὰ ἱερέως ὑπομεμενηκόσιν αὐτήν· ἀποδοῦναι δὲ, ἡμῖν μὲν ὧν οὐ δικαίως ἀφῃρούμεθα μυστηρίων, τῷ δὲ ταῦτα δεδρακότι τὴν ἀμοιβὴν, ὧν οὐ δικαίως ἔκρινεν.

Ναρσῆς πρεσβύτερος ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ. τῇ αὐτῇ ὑπογραφῇ πάντες. * ὁμοίως

Τιμόθεος·

E Εὐσέβιος·

Κωνσταντῖνος·

Εὐστάθιος·

Ζηνόβιος·

Αὐξέντιος·

Ζηνόβιος·

Σμάραγδος·

Ἐλευσίνιος·

F Κωνστάντιος·

Θεόδουλος· * [illegible] L.

Γερόντιος·

Πορφύριος·

Μαρτύριος· * μονάζοντες L.

Πάγχαρις·

Παυλονᾶς·

Φιλούμενος·

Ἀβραάμιος·

Ἰουλιανός·
Ἀντώνιος·
Μακεδόνιος·
Τιμόθεος·
Ἰουλιανός·
Εὐπρέπιος·
Θεότιμος·
Μάλχος·
Εὔβουλος·
Γυμνάσιος·
Ὑπάτιος·

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ ἀκοινωνήτους ἑαυτοὺς εἴπατε γεγενῆσθαι, ἀγνοεῖτε δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τεκμαιρόμεθα καὶ ἡμεῖς διὰ τί· εἴπατε φανερῶς τὴν ἑαυτῶν πίστιν, ὅπως ἔχετε· αὕτη γάρ ἐστιν ὑμῶν ἡ ἀπόλυσις, ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως. Ἐλευσίνιος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· καθὼς διὰ τοῦ λιβέλλου ὁ θεοσεβὴς ἀρχιμανδρίτης ἡμῶν ἀνεδίδαξε τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα, ὅτι οὕτω φρονοῦμεν, ὡς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐν Νικαίᾳ ἐθέσπισαν· ἣν καὶ ἐβεβαίωσεν ἡ ἐνταῦθα ἁγία σύνοδος· καὶ παρὰ ταύτην τὴν πίστιν οὐδέ ποτε οὐδὲν ἐνενοήσαμέν τι, οὔτε ἐφρονήσαμεν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· περὶ τῆς ἐνσάρκου τοῦ σωτῆρος παρουσίας οὕτω φρονεῖτε, ὡς ὁ μακάριος Ἀθανάσιος, καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος, καὶ ὁ μακάριος Γρηγόριος, καὶ πάντες οἱ ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι; Ἐλευσίνιος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· πάντες οὕτω φρονοῦμεν, ὡς καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ συνελθόντες, καὶ οἱ ἐνταῦθα συνειλεγμένοι ἅγιοι πατέρες. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπιδέδωκε λιβέλλους ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς· πείθεσθε οἷς ἔγραψεν, καὶ ἀκολουθεῖτε τῇ πίστει αὐτοῦ; Ἐλευσίνιος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπε· ναί. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ αὐτὰ φρονεῖτε, τοῖς αὐτοῖς στοιχεῖτε; ἀναθεματίζετε τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας; Ἐλευσίνιος διάκονος, καὶ μονάζων εἶπεν· ναί, τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστιν, οὕτως αὐτοὺς τὴν ὀρθόδοξον ὁμολογοῦντας πίστιν τήν τε ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσαν, καὶ ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθεῖσαν, μετέχειν καὶ τῆς ἁγίας κοινωνίας, καὶ τῶν οἰκείων βαθμῶν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες συναινοῦμεν τούτοις τοῖς λόγοις· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δοκεῖ οὖν τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν, ἐν τῇ διαλαλιᾷ καὶ τοῦτο * ἐντεθῆναι, ὅτι μετὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀπελύσαμεν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κληρικοὺς, ἤτοι μονάζοντας; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀπελύσαμεν αὐτούς. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· κοινωνοῦμεν αὐτοῖς καὶ τῇ ἀξίᾳ, καὶ τοῖς μυστηρίοις; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ναί, αὕτη δικαία κρίσις. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δήλων ὄντων τῶν πεπραγμένων,

* ἐνθεῖναι

A Iulianus monachus manu mea subscr.
Antonius monachus manu mea subscr.
Macedonius monachus manu mea sub.
Timotheus monachus manu mea subs.
Iulianus monachus manu mea subscr.
[Euprepius monachus manu mea subs.
Dorotheus monachus manu mea subsc.
Cartasius monachus manu mea subscr.
Timotheus monachus manu mea subs.]
Eugenius monachus manu mea subscr.
Theotimus monachus manu mea subs.
[Ioannes monachus manu mea subscr.
B Malchus monachus manu mea subscr.
Eubulus monachus manu mea subscr.
Gymnasius monachus manu mea subsc.
Hypatius monachus manu mea subscripsi.

Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam excommunicatos vos dixistis factos esse, ignoratis vero culpã, & coniicimus & nos pro qua re, dicite manifeste, propriam fidem quomodo habeatis. Hæc enim est vestra absolutio, confessio Fidei. Eleusinius diaco-
C nus & monachus dixit: Sicut per libellum Deo dignus Archimandrita noster edocuit vestram sanctitatem, sic sapimus, sicut trecenti decem & octo sancti Patres in Nicæa sanxerunt, & sicut hic congregata sancta Synodus confirmauit: & præter istam Fidem nunquam neque intelleximus, neque sapuimus aliquid. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: De incarnati Saluatoris nostri præsentia sic sapitis, sicut beatus Athanasius, & beatus Cyrillus, & B. Gre-
D gorius, & omnes catholici Episcopi? Eleusinius diaconus & monachus dixit: Omnes sic sapimus, sicut & qui in Nicæa conuenerunt, & qui his congregati sunt sancti Patres. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam dedit libellos reuerendissimus presbyter & archimandrita Eutyches, acquiescitis his quæ ille scripsit, & sequimini fidem eius? Eleusinius diaconus & monachus dixit: Etiam. [Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Ne præuaricemini. Eleusinius diaconus & monachus dixit:
E Non.] Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Hæc eadem sapitis? his contenti estis? Anathematizatis eos qui sic non sapiunt? Eleusinius diaconus & monachus dixit: Etiam, per vestigia vestra. Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum dixit: Cõsequens est, sic eos rectam Fidem confitentes in Nicæa expositam, & in Epheso confirmatam, participes existere & sanctæ cõmunionis, & propriorũ graduum. Sancta Synodus dixit: Omnes consentimus his verbis: omnes hæc
F dicimus. Dioscorus Episc. Alexand. dixit: Placet ergo religiositati vestræ in interlocutione & hoc inseri, quia cum reuerend. Archimãd. Eutyche absoluimus & qui cum eo sunt, clericos siue monachos? Sãcta Synodus dixit: Absoluimus eos. Dioscorus Episcop. Alexand. dixit: Cõmunicamus* eos & dignitate & mysteriis? Sãcta Synodus dixit: Etiã hoc iustũ iudicium. Dioscorus Episc. Alexandriæ dixit: Manifestis constitutis gestis,

Pag. 131

* al.

A & omni sancto hoc Concilio consentiente, & restituente communionem reuerendissimo archimandritæ Eutychi, verum etiam & presbyterij dignitatem, super his vero absoluente omnes qui cum ipso sunt * tam clericos eius, quam monachos, iustum est de cetero & consequens, ea quæ de recta Fide nostra acta sunt in congregata pridem in hac ciuitate beatissima Synodo, recitari. quæ proferens reuerendus presbyter & primicerius notariorum Ioannes, relegat, si hoc & vniuerso sancto Concilio placuerit. B Domnus Episcopus Antiochiæ dixit: Si placuerit recitari, recenseantur. Thalassius Episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Necessarium nobis est relegi Fidem sanctorũ patrũ trecentorum decem & octo, & eorum qui apud Ephesum, quatenus nos audientes plus aliquid, imbuamur: Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Vtilis sanctorum Conciliorum lectio & confirmatio. Illinc enim habemus tutelam nostræ Catholicæ Fidei. C Stephanus Episcopus Ephesi dixit: Legatur expositio, quæ facta est à sanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæa, & confirmata in Epheso, ad cautelam Catholicæ Fidei. Sancta Synodus dixit: Omnes hoc volumus.

* clericos, seu monachos,

Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

καὶ πάσης τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου συναινεσάσης καὶ ἀποδούσης τὴν κοινωνίαν τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, ἔτι τε καὶ τὴν τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίαν, πρὸς δὲ τούτοις ἀπολυσάσης καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ κληρικοὺς, ἤτοι μονάζοντας, δίκαιόν ἐστι λοιπὸν, καὶ ἀκόλουθον, τὰ περὶ τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως πεπραγμένα ἐν τῇ συναχθείσῃ πρώην ἐν ταύτῃ τῇ πόλει μακαριωτάτῃ συνόδῳ, ἀναγνωσθῆναι. ἅ τινα προκομίσας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων Ἰωάννης, ἀναγινωσκέτω, ἐὰν τοῦτο καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δόξῃ. Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· Εἰ ἔδοξεν ἀναγνωσθῆναι, ἀναγινωσκέσθω. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστι τοῦ ἀναγνωσθῆναι τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, ὥστε ἡμᾶς πλέον τι ἀκροασαμένους, ἐπιστοιχειωθῆναι. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· λυσιτελὴς ἡ τῶν ἁγίων συνόδων ἀνάγνωσις, καὶ βεβαίωσις· ἐκ τούτων γὰρ ἔχομεν τῆς ὀρθοδοξίας ἡμῶν τὴν ἀσφάλειαν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἀναγνωσθήτω ἡ ἔκθεσις, ἡ γενομένη παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ ἡ * βεβαιώσασα ἐν Ἐφέσῳ, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες τοῦτο βουλόμεθα. Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

* βεβαιωθεῖσα L.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ἐν Ἐφέσῳ τῇ πρώτῃ συνόδῳ.

ΤΟΙΣ μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν Φλαυίων, Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων, τῇ πρὸ ἕνδεκα καλανδῶν Αὐγούστων, ἥ τις ἐστὶ κατ' Αἰγυπτίους ἐπιφὶ κη'. ἐν ᾗ Νεστόριος καθῄρηται. ἅ τινα ἐμφέρεται τῇ ὀπίσω πράξει.

EPHESINAE PRIMAE SYNODI

acta quædam. [recensita Ephesi in synodo profana, & rursus Chalcedone relecta.]

ACT. VI. POst Consulatum dominorum nostrorum, Flauij Theodosij XIII. & Valentiniani tertium, semper Augustorum, sub die xj. Kalendarũ Augusti, qui est secundum Ægyptios vigesimus octauus dies Epiphi, [congregata Synodo in Ephesina metropoli ex sanctione religiosissimorum & amantium Christum Imperatorum nostrorum, & sedentibus in Episcopio Deo amicissimi Memnonis Episcopi, Dei amantissimis & religiosissimis Episcopis,

Cyrillo Alexandriæ. & agente vices sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi Romanæ Ecclesiæ Cælestini,
Iuuenali Hierosolymorum,
Memnone Ephesino,
Flauiano Philippensi, & agente vices Rufi reuerendissimi Episcopi Thessalonicensis,
D Theodoro Ancyræ Galatiæ primæ,
Firmo Cæsareæ Cappadociæ primæ,
Acacio Melitenæ Armeniæ,
Iconio Gortynæ Cretæ,
Peregrino Corinthi Helladis,
Cyro Aphrodisiadis prouinciæ Cariæ,
Valeriano Iconij,
Palladio Amasiæ Hellesponti,
Hesychio Parij,
Hellanico Rhodi,
Dinato Nicopolitano veteris Epiri,
Euchario Dyrrhachieno nouæ Epiri,
E Perrebio Pharmali,
Eudoxio Chomatis Lyciæ.
Siluano Chæretaporum Phrygiæ,
Beriniano Pergensi, prouinciæ Pamphyliæ,
Amphilochio Sidensi,
Epiphanio Cratiensi, prouinciæ Honoriadis,
Gregorio Cerasuntis Ponti Polemoniaci,
Senecione Scodrensi,
Dalmatio Cyziceno,
Docimasio Maroneensi Thraciæ,
Ioanne insulæ Prœconesi,
F Daniele Colonensi Cappadociæ secundæ,
Romano Raphiensi,
Pauliniano Maiumensi,
Paulo Anthedonensi,
Fido Ioppensi,
Ioanne Sycamazonensi,
Theodoro Gadarensi,
Letoio Libyadensi,
* Apelle Eleusij,
Theodoro Aribdelensi,
Petro Parembolensi,
Ioanne Augustopolitano,

* Ampelio Herbya.

Saida Phænensi,
Rufino Tabeensi,
Anysio Thebarum,
Callicrate Naupactensi,
Dophne. † Domnino Opuntensi,
Pag. 133. Nicia Megarensi,
Coramensi. Agathocle † Colonensi Achaiæ,
Felice Apolloniensi, ac Bellidensi,
Pedonensi. Theodoro † Toronensi,
Andrea Chersonensi Cretæ,
Prothymio Comanensi,
Paulo Lampensi,
Zenobio Gnossensi,
Luciano Topirensi Thraciæ,
Ennepio Maximianopolitano,
Secundiano Lamiensi,
Dione Thebarum Thessaliæ,
Theodoro Echinensi
Martyrio Helistrensi,
Thoma Derbensi,
Athanasio Parosithensi,
Themistio Iassensi,
Aphthoneto Heracleensi,
Philippo Amyzonensi,
Apelle Cibyrrhensi,
Spudasio Ceramensi,
Archelao Myndensi,
Phania Harpasensi.
Promachio Alindensi,
Philippo Pergamensi Asiæ,
Maximo Assuensi,
Dorotheo Myrrhinensi,
Maximo Cymensi,
Eupoen. † Ephoro Hypæpensi,
Alexandro Arcadiopolitano,
Eutychio Theodosiopolitano,
Rhodone Palæopolitano,
Eutropio Euazensi,
Aphobio Colonensi,
Nestorio Sionensi,
Heracleone Trallensi,
Theodoro Nysseno,
Anineensi. Theodoro † Alyddensi,
Timotheo Briulensi,
Theodosio Mastaurensi,
Eutychio. † Tychico Erythrensi,
Eutbalio. Eusebio Clazomenensi,
† Eulalio Colophonensi,
Arneensi. Modesto * Atheniensi.
Theodosio. * Theosebio Prienensi,
Eusebio Magnesiensi Sipyli,
Sapricio Paphensi insulæ Cypri,
Zenone Curiensi,
Rhegino Constantiensi,
Euagrio Solonensi,
Cæsario Chorepiscopo Arcesenæ,
Triboniano Aspendensi Pamphyliæ,
Nunechio Selgensi,
Corchiensi. Solone * Corydalensi,
Cotenensi. Acacio * Cottianensi,
Pabisco Apollonensi,
Misis. * Anysio Corybrassensi,
Matidiano Coracesiensi,
Eutropio Etenniensi Galatiæ,
Philumeno Cinnensi,
Strategio Athribidensi,
Eusebio Heracleæ Honoriadis,
Paralio Andraponensi Hellesponti,
Hermogene Rhinocurensi,
Euoptio Ptolemaidæ Pentapolis,
Eusebio Pelusiensi,
Adelphio Onuphensi,

A Paulo Phragonensi,
Phœbammone Coptensi,
Macario Metelitensi,
Adelphio Saënsi,
Macedonio Xoënsi,
Marino Heliopolitano,
Eulodio Terenuthensi,
Macario Anteensi,
Metrodoro Leontensi,
Petro Oxyrinchitano,
B Athanasio Paraliensi,
Siluano Coprithidensi,
Ioanne Hephæstiensi,
Aristobulo Tmuensi,
Theone Sethrœensi,
Lampetio Casiensi,
Cyro Achæensi,
Publio Olbiensi,
Samuele Dysthensi,
Zenobio Barcensi,
Zenone * Zenyrensi, Tenchirensi.
Sosipatro Septimiacensi,
Daniele Dardaniensi,
Eusebio * Iuliopolitano, Niliopolitano.
C Heraclide Heracleensi,
Chrysaorio Aphroditano,
Andrea Hermopolis maioris,
Sabino Panensi,
Abraamio Ostracinensi.
Hierace * Asaniensi, Aphnæensi.
Alypio Selinuntensi,
Alexandro Cleopatridensi,
Theopempto Cabasensi,
Isaac Tauiensi,
Ammone Butensi,
D * Heraclio Ptenethensi, Heraclide Thynen.
Isaac Elearchiensi,
Heraclito Tamiathidensi,
Theona Psynchensi,
Ammonio Panephisensi,
Bessula diacono Carthaginiensi,
Arcadio & Proiecto episcopis & Legatis,
Philippo religiosissimo presbytero Apostolicæ Romanæ Sedis & Legato;

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorum dixit: Sancta & magna vestra Synodus omnem habens prouidentiam rectæ & Apo-
E stolicæ Fidei, & veritatis dogmatum, prouidens vero & statui & disciplinæ sanctarum Ecclesiarum, * terminum promulgauit, quem præ manibus habentes, si præceperit vestra sanctitas, legemus. Sancta Synodus dixit: Promulgata sententia à sancto & vniuersali hoc Concilio recitetur, & gestis inseratur. (definitionem protulit, quam)

Quæ in Nicæa congregata est Synodus, hanc Fidem exposuit.

F Credimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem omnium visibilium factorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei, natum ex Patre vnigenitum, hoc est, de substantia Patris; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; natum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt & quæ in cœlo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & inhumanatus est, passus est, & resurrexit tertia die, ascendit in cœlos, & sedet in dextera Patris, venturus inde iudicare viuos & mortuos. Et in Sp. sanctum. Eos autem qui dicũt: Erat aliquãdo quando non erat, & antequã nasceretur,

non erat; & quia ex non existentibus factus est, vel ex altera subsistentia, vel essentia, dicentes esse aut mutabilem, aut conuertibilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Huic quidem sanctæ Fidei omnes conuenit cõsentire. Habet enim pie & sufficienter ad vtilitatem iis qui sub cœlo sunt. Quoniam vero quidam simulant quidem confiteri eam, & consentire ei, falsè vero interpretantur intellectus virtutem ad id quod eis placet, & circumueniunt veritatem, erroris & perditionis filij constituti: necessarium visum est, sanctorum & catholicorum patrum proferre testimonia, quæ possint satisfacere quémadmodum eam intellexerint, & prædicare confisi sint, quatenus & manifestum sit, quod omnes rectam & immaculatam Fidem habentes, sic & intelligant, & interpretentur, & prædicent eam.

Pag. 134.

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorum dixit: Quoniam præ manibus habemus libros sanctorum & beatissimorum patrum & Episcoporum, & diuersorum Martyrum, elegimus vero ex his pauca capitula, quæ, si præcipitis, recitamus. Flauianus Episcopus Philippensium dixit: Et hæc recitata, monimentis inserantur. *Et lectum est ita.*

Petri sanctissimi Episcopi Alexandriæ & martyris, ex libro de Diuinitate.

Quoniam & vere gratia & veritas per Iesum Christum facta est, (vnde & gratia eius salui facti sumus, secundum Apostolicum dictum: & hoc, inquit, non ex nobis; Dei enim donum est; non ex operibus, vt ne quis glorietur.) voluntate Dei Verbum caro factum est, & habitu inuentus vt homo, non destitit à diuinitate. Neque enim vt à virtutis suæ, aut gloriæ perfectione recederet, pauper factus est, cum diues esset; sed vt & mortem pro nobis peccatoribus susciperet, iustus pro iniustis, quatenus nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, viuificatus vero spiritu. *Et post aliqua*: Vnde & Euangelista veraciter dicit: Et Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Tunc vtique, ex quo Angelus salutauit Virginem, dicens: Aue gratia plena, Dominus tecum. Quod enim ait, Dominus tecum (nunc est audire Gabrielem) hoc est, Deus verbum tecum. Significat enim ipsum natum in vtero, & carnem factum, sicut scriptum est: Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque & id quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. *Et iterum post alia*: Deus autem Verbum absque viri præsentia, secundum voluntatem Dei, qui omnia operari potest, factus in vtero Virginis caro, non indiguit viri operatione, aut præsentia. Efficacius enim viro inoperata est Dei virtus, obumbrans Virginem cum superueniente sancto Spiritu.

Ioan. 1. b. 17. Ephes. 2. b. 8. Ioan. 1. b. Philip. 2. b. 2. Cor. 8. b. 9. 1. Pet. 3. d. 18. Ioan. 1. b. 14. Luc. 1. c. 28. Ibid. d. 35.

Athanasii sanctissimi Episcopi Alexandriæ, ex libro contra Arianos.

Multi igitur sanctificati sunt, & mundi ab omni peccato. Hieremias quidem & ex vtero sanctificatus est: & Ioannes adhuc constitutus in vtero, exiliit in exultatione, in voce Dei genitricis Mariæ. Et tamen regnauit mors ab Adam vsque ad Moysen, etiam super eos qui non peccauerunt in similitudinem præuaricationis Adæ. Et ita manebant nihilominus homines mortales & corruptibiles, capaces suæ naturæ passionum. Nunc autem Verbo facto homine, & sua faciente quæ carnis sunt, hæc corpus vltra non tangunt, propter Deum Verbum quod in eo factum est, sed ab ipso quidem consumpta sunt. De cetero vero homines nullatenus secundum suas passiones peccatores permanent & corruptibiles, sed secundum Verbi virtutem resurgentes, immortales & incorruptibiles semper permanent. Vnde & carne nascente ex Dei genitrice Maria, ipse dicitur esse natus, qui aliis natiuitatem, vt sint, præstat, vt nostram in semetipsum transferret natiuitatem, ne de cetero sicut terra tantum cõstituti, in terram eamus, sed sicut cœlesti Verbo coniuncti, in cœlum ab eo perducamur. Ergo sic & reliquas corporis passiones non indecenter in seipsum transtulit, vt non iam sicut homines moriamur, sed sicut proprij Verbi, æternæ vitæ efficiamur participes. Nec vltra enim secundum priorem natiuitatem in Adam morimur, sed iam natiuitate nostra & omni carnali infirmitate trãslatis in Verbum, resurgimus à terra, soluta quæ per peccatum est maledictione, propter eum qui in nobis pro nobis factus est, * maledictum.

Orat. 4. contra Arian. ante med. Hierem. 1. b. Luc. 1. d. 44. Rom. 5. c. 14. Psal. 21. 1. Cor. 15. a. 22. Galat. 3. b. 13. * maledictio.

Eiusdem ex epistola ad Epictetum.

Quomodo autem & dubitare ausi sunt qui dicuntur Christiani, si is qui ex Maria processit Dominus, filius quidem est Dei essentia & natura; id vero, quod est secundum carnem, ex semine est Dauid, carne autem sanctæ Mariæ? Qui autem (putas) isti tam temerarij sunt, vt dicerent, Christum, qui carne passus est & crucifixus, non esse Dominum, & Saluatorem, & Deum, & filium Patris? Aut quomodo Christiani volunt nominari, qui dicunt, in hominem sanctum, sicut in vnum de Prophetis, superuenisse Verbum, & non ipsum hominem factum, accipientem ex Maria corpus; sed alterum esse Christum, & alterum Dei Verbum, quod ante Mariam & ante sæcula Filius est Patris? Aut quomodo Christiani esse possunt, dicentes alterum esse filium, & alterum esse Dei Verbum? *Et post alia iterum.* Non * appositiue autem hæc facta sunt, (absit) sicut quidam iterum arbitrati sunt; sed proprie in veritate homine facto Saluatore, totius hominis salus facta est: Si enim appositiue fuit in corpore Verbum, secundum eos (quod autem appositiue dicitur, imaginatio est) inuenitur putatiua & salus & resurrectio hominum dici, secundum impium Manichæum. Sed vera, non phantastica, est salus nostra: neque corporis solius, sed totius hominis, animæ & corporis veraciter salus facta est. Humanum ergo corpus natura id quod ex Maria, secundum diuinas Scripturas, & verum fuit Domini Saluatoris.

Paulo post princip. Rom. 1. a. * per appositionem, i. accidentem.

Iulij sanctissimi Episcopi Romani, ex epistola ad Decimum.

Prædicatur vero ad supplementum Fidei & incarnatus ex Maria Virgine Dei Filius, & habitans in hominibus, non in homine operatus (hoc enim in prophetis fuerat & Apostolis;) perfectus Deus in carne, & homo perfectus in spiritu; non duo filij, vnus quidem * proprius filius assumens hominem, alter vero mortalis susceptus à Deo:

* germanus.

Deo: sed vnus vnigenitus in cœlo, vnigenitus Deus in terra.

*Felicis sanctissimi Episcopi Romani & martyris, ex epistola ad * Maximianum Episcopum, & clericos Alexandriæ.*

Maximum.

De incarnatione autem Verbi & fide, credimus in Dominum nostrum Iesum Christum ex Maria virgine natum, quoniam ipse est æternus Dei Filius, & Verbum, & non homo à Deo susceptus, vt alter esset præter ipsum. Nec enim hominem assumpsit Dei Filius, vt esset alter præter ipsum: sed Deus existens perfectus, factus est simul & homo perfectus, incarnatus ex Virgine.

Theophili sanctissimi Episcopi Alexandriæ, ex quinta epistola Paschali.

Sunt enim & nunc, miraculorum tunc factorum reliquiæ. Non sint increduli, quoniam virtus Dei potens est facere Virginem parere, in qua factum est viuens Dei verbum, vt nobis fieret simile. Aliter enim nobiscum colloqui propinquius non poterat: vt non ex voluptate & somno, sicut in aliis habetur hominibus, susciperet corpus, quod in similitudinem huius accepit ex Virgine genitus homo, apparens quidem sicut nos secundum seruilem formam, ex operibus vero approbatus, quoniam vniuersorum factor & dominus est, agens opera Dei.

Item eiusdem, ex alia Paschali epistola.

Sicut enim artifices optimi non in pretiosis solum materiis artem ostendentes, mirandi sunt; sed qui ex vili luto & cera solubili sæpe suæ disciplinæ operando demonstrant virtutem, multo magis sunt laudabiles: ita omnium optimus artifex, viuum & efficax Dei Verbum, decorans conuenientia ordinis vniuersa, non quasi accepta corporis pretiosa materia ad nos peruenit, sed in luto * maiestatem suæ artis ostendit, reformans hominem qui de limo plasmatus est, ipse ex Virgine noui decoris homo procedens; modum quidem natiuitatis immutans, per omnia vero nostram secundum nos, absque peccato, similitudinem non iudicans fugiendam. Nascens pannis inuolutus est, nutritus est infans in præsepio positus, naturæ nostræ infirmitatem propter præcedentes causas excipiens. Sed dum adhuc infans esset, simul & inimicum & eius cuneum conturbauit, Magos attrahens ad pœnitentiam, & imperans eis contemnere Regem, à quo fuerant destinati.

Hebr. 4. 12. — magnitudine. — Pag. 135. — Ibid. — Matth. 2.

Cypriani sanctissimi Episcopi & martyris, ex libro de pietatis opere & eleemosynis.

Multa & magna sunt, fratres dilectissimi, beneficia diuina, quibus in salutem nostram Dei Patris & Christi larga & copiosa clementia & operata est, & semper operatur; quod conseruandis ac viuificandis nobis Pater Filium suum misit, vt reparare nos posset; quodque Filius missus, esse & hominis filius voluit, vt nos Dei filios faceret humiliauit se, vt populum, qui

A prius iacebat, erigeret vulneratus est, vt vulnera nostra curaret. seruiuit, vt ad libertatem seruientes extraheret. mori sustinuit, vt immortalitatem mortalibus exhiberet.

Ambrosii sanctissimi Episcopi Mediolanensis, ex libro de Fide ad Gratianum. Lib. 1. cap. 6.

Si mihi non credunt, credant Apostolo dicenti: Postquam vero venit plenitudo temporis misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum B sub lege. Filium, inquit, suum, non vnum de multis, non communem, sed suum. Suum cum dicit, generationis æternæ proprietatem significauit Hunc postea factum ex muliere asseruit, vt factura non diuinitati, sed assumptioni corporis adscriberetur. Factum ex muliere per carnis susceptionem: factum sub lege per obseruantiam legis. Generatio autem illa cœlestis ante legem, ista post legem. Galat. 4.

Eiusdem, ex libro secundo de Fide. Cap. 4.

C Sileant igitur inanes de sermonibus quæstiones, quia regnum Dei, sicut scriptum est, non in persuasione verbi est, sed in ostensione virtutis. Seruemus distinctioem diuinitatis & carnis. Vnus in vtraque loquitur Dei Filius, quia in eodem vtraque natura est Et si idem loquitur, non vno semper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis passiones. Quasi Deus loquitur quæ sunt diuina, quia Verbum est: quasi homo dicit quæ sunt humana, quia in mea substantia loquebatur. Hic est panis viuus, qui de cœlo descendit. Panis hic caro est, D sicut ipse dixit: Hic panis, quem ego dabo, caro mea est Hic est qui descendit, hic est quem Pater sanctificauit. & misit in hunc mundum. Hæc ipsa littera nos docet, sanctificatione non diuinitatem eguisse, sed carnem. 1. Cor. 4. — Ioan. 6. — Ibid. — Ioan. 10.

Gregorii maioris sanctissimi Episcopi Nazianzeni, ex epistola prima ad Cledonium.

Nec decipiant homines, neque decipiantur, E hominem sine mente suscipientes Dominicum, vt ipsi dicunt; magis autem, Dominum nostrum & Deum. Neque enim hominem separamus à Deitate, sed vnum eumdemque prædicamus, prius quidem non hominem, sed Deum & Filium tantummodo, & ante sæcula, absque commixtione corporis, & omnium quæ corporis sunt: in fine vero & hominem assumptum pro nostra salute; passibilem carne, impassibilem Deitate; circumscriptum corpore, incircumscriptum diuinitate; eumdem terrenum & cœlestem, visibilem & inuisibilem, comprehensibilem & incomprehensibilem; vt in toto homine, eodemque & F Deo, totus homo reformaretur, qui ceciderat sub peccato.

Si quis Dei genitricem, Mariam non æstimat, alienus est à Deitate.

Si quis quasi per fistulam, ita per Virginem transisse, & non potius in ipsa plasmatum esse dicit diuine pariter & humane; diuine quidem, quia sine viro; humane autem, quia communi lege nascendi; anathema sit.

Si quis plasmatum dicit esse hominem, deinde subintrasse Deum, damnandus est. Neque enim Dei natiuitas hæc est, sed fuga natiuitatis.

Si quis introducit duos filios, vnum quidem ex Deo Patre, secundum vero ex matre, sed non vnum eumdemque; ab adoptione excidat, quæ promissa est recte credentibus. Naturæ quidem duæ, Deus & homo, quemadmodum & anima & corpus: filij vero non duo, neque dij. Neque enim hic duo homines, etsi ita Paulus * id quod intus est hominis, & id quod foris est, nominauit. Et si oportet breuiter dicere, aliud quidem & aliud est ex quibus constat Saluator; quoniam non idem est illud inuisibile huic visibili; & id quod sine tempore, ei quod sub tempore: non alius vero, & alius; absit; nam vtraque vnum sunt propter * temperamentum, Deo quidem inhumanato, homine vero Deificato, siue quocumque modo quis nominauerit. Dico autem aliud & aliud econuerso quam in Trinitate habetur. Ibi enim alius & alius est, vt non subsistentias cõfundamus: non aliud vero & aliud. vnum enim idemque sunt tria, & idipsum diuinitate.

1. Cor. 15. f. 2. Cor. 4. d. 16. interiorem hominem & exteriorem. coniunctioné.

Si quis velut in Propheta, dicit secundum gratiam operatum, & non secundum essentiam coniunctum & conformatum esse, sit vacuus melioris operationis, magis autem plenus * nugis.

contraria.

Si quis non adorat eum qui crucifixus est, anathema sit, & connumeretur cum Dei interfectoribus.

Si quis ex operibus perfectum, aut post baptisma, aut post resurrectionem ex mortuis, adoptionem meruisse dicit, sicut Pagani * fictos subintroducunt, anathema sit: Quod enim cœpit, & proficit, aut perficitur, non est Deus, etsi per modicum augmentum ita dicatur.

adscriptitios.

Basilij sanctissimi Episcopi Cæsareæ Cappadociæ.

Lib. de Spir. S. ad Amphiloch. c. 8.

Non enim tantum cœlum & terra, & magnitudines pelagorum, & in aquis degentia, & terrena animalia, & arbores, & stellæ, & aër, & * horæ, & varia vniuersitatis decoratio, excellentiam fortitudinis demonstrant, quantum est quod possibile fuit Deo incomprehensibili impassibiliter per carnem cum morte confligere, vt nobis propria passione impassibilitatem donaret.

tempora.

Gregorij sanctissimi Episcopi Nyssani.

De beata vita comparanda, hom. 1. Philip. 2. a. 5.

Hoc enim sapiatur, inquit, in vobis, quod & in Christo Iesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinaniuit, formam serui suscipiens. Quid pauperius in Deo, quam forma serui? Quid humilius in rege vniuersorum, quam in communionem pauperis nostræ naturæ voluntarie peruenire? Rex regum & Dominus dominantium forma seruitutis induitur: iudex omnium fit sub tributo potentium: creaturæ Dominus in speluncam diuertit: & qui omnia palmo tenet, non inuenit locum in diuersorio, sed in præsepio animalium * proijcitur: mundus & * incontaminabilis, humanæ naturæ suscipere dignatur sordes; & per omnem paupertatem nostram pertransiens, vsque ad mortis processit experimentum. Videte voluntariæ paupertatis mensuram. Vita mortem gustat; iudex in iudicium adducitur, vitæ vniuersorum Dominus, fit sub sententia indicantis; omnium cœlestium potestatum rex, carnificum manus non repulit. Ad hoc tibi, inquit, exemplum respiciat humilitatis mensura.

Matth. 17. d. 25. Esa. 40. Luca. 2. iacet. immaculatus. Ioann. 19.

A

Attici Episcopi Constantinopolitani.

Hodie Christus Dominus * clementiæ natiuitatem suscepit. Natiuitas enim diuinæ maiestatis iam præexistebat. *Deinde post hæc iterum subiungit:* Misericordiæ Verbum exinanitur, qui natura exinaniri non potest. seipsum enim exinaniuit, formam serui accipiens. Incorporeus propter te incarnatur. Verbum enim caro factum est. palpatur, qui propter incorpoream naturam tactui non subiacet. qui sine initio est, sub corporeo fit initio. qui perfectus est, crescit: incommutabilis proficit. qui diues est, * intrat in diuersorio: qui operit cœlum nubibus, pannis inuoluitur, rex in præsepio ponitur.

misericordia. Philip. 2. b. Ioan. 1. b. B Pag. 136. in paupere & ... Psal. 146. Luc. 2. a.

Amphilochij Episcopi Iconij.

Quoniam enim idem ipse est & rex & Deus, & mortem propter dispensationem passionis gustauit, dona mysterij sunt indicia. Offerunt aurum, agnoscunt enim eum esse regem: offerunt & thus sicut Deo; offerentes & myrrham, propter mortem in mysterio passionis.

Matth. 2. b. Philip. 2. b. C

Item eiusdem.

Nisi enim ille nasceretur carnaliter, numquam tu natus fuisses spiritualiter. Nisi ille dignatus fuisset formam serui suscipere, numquam tu gloriam adoptionis lucratus esses. Propter hoc venit in terram cœlestis, vt tu terrenus eleuareris in cœlum. Propter hoc Christus semetipsum exinaniuit, vt nos omnes de plenitudine eius acciperemus. Illius mors, nostra facta est immortalitas. Domini passio, seruo facta est exaltatio. Tu vero beneficium accipis ad occasionem blasphemiæ.

D

Attici Episcopi Constantinopolitani.

Si quem * discernit incarnatio Vnigeniti, & partus Virginis, & passionum communio, & crux, & passio, atque mors, discens cognoscat, prouisoria hæc vniuersalis salutis, sed non indigna diuinæ clementiæ. Si enim turpe est Deo habitare in virgine, turpius omnino est & creare. Si autem creans non sustinuit contumeliam, neque habitare in creatura dignum verecundia iudicauit. At si pati malum est, quale est à passionibus liberare? Ideo & mortuus est, vt immortalis morte mortem mortificaret: & resurrexit, nostram disponens resurrectionem. Et omnia hæc suscepit non natura diuinitatis, sed susceptione carnis; illa quidem in inuiolabilitate propriæ impassibilitatis permanens, hac vero omnes passiones sustinens, quatenus optimæ conuersationis fieret legislator & princeps.

ambiguum facit. E F

Quibus expletis subiunctum est.

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorum dixit: Secundum sanctionem piissimorum & amicorum Christi Imperatorũ Theodosij & Valentiniani, congregata in ephesia metropoli ex omni (sicut dicitur) mundo sancta hac Synodo religiosissimorum omnium sanctarum Ecclesiarum Episcoporum, & considente, & definiente obtinere ac firmam esse Fidem, quæ exposita est per sanctum Spiritum

à sanctis Patribus pro tempore in Nicæa ciuitate A congregatis numero trecentis decem & octo, & ordinante de his quemadmodũ oportebat, Charisius quidam nomine presbyter, qui fuit & œconomus sanctæ ecclesiæ Philadelphenæ ciuitatis, docuit, quia quidam de Lydia prouincia descendentes hæretici, voluerunt suum quidem errorem relinquere, ad veritatis vero lumen conuerti, & imbui Catholicæ Ecclesiæ rectis & piis dogmatibus: & cum oporteret eos in veritatem perduci, amplius decepti sunt, & quasi ex fouea in deteriorem foueam ceciderunt. Docuit enim, quoniam Antonius & Iacobus presbyterorum B nomen habentes, descenderunt de Constantinopoli, commendatitias portantes epistolas à quodam Anastasio & Photio, illo tempore cum hæretico Nestorio constitutis, & iisdem quoque presbyterorum habentibus nomina. Et cum oporteret Apostolicam atque Euangelicam traditionem Fidei, quam exposuerunt pro tempore patres qui in Nicæa ciuitate congregati sunt, tradere iis qui ex errore ad veritatem conuertebantur, & à tenebris venire ad lucem desiderabant; protulerunt expositionem aliquam impiorum dogmatum, sub obtentu Symboli compositam, & huic fecerunt subscribere miseros illos, omnem modum impietatis superantes in iis. Pro C manifestissima vero explanatione eorum quæ dicta sunt, insertus est, qui porrectus est libellus à memorato presbytero Charisio, & impiæ illius hæreseos expositio de inhumanatione vnigeniti Filij Dei, cum subscriptione eorum qui decepti sunt.

Sanctissimo & vniuersali Concilio Deoamabili congregato in Ephesina ciuitate metropoli, à Charisio presbytero & œconomo Philadelphiæ. D

Id quidem omnibus sapientibus expetendum. ORatio quidem est omnium qui bene sapiũt, honorem semper & decentem reuerentiam spiritualibus maxime patribus & doctoribus exhibere. Si vero alicubi contigerit, eos qui docere *perire.* debent talia subiectos, de Fide * insonare, quæ omnium aures & corda lædant; necessarium est ordinem commutari, & eos qui male docere conantur, à minoribus redargui. Igitur quia vnus *qui fructum vana gloria sua decerpsit, quique.* ex his Nestorius est, * suæ carens perfidiæ fructu, qui pessime de Fide quæ in Christum est, sapiens, E & docens & multa sæpius, quæ non oportebat, omnem omnino qui sub sole est, orbem pariter conturbauit, ita vt & Christi amantissimos Imperatores cogeret sancire, vestram sanctitatem hic congregatam, ea quæ Catholicæ sunt Fidei dogmata confirmare. Et hoc propter suam clementiam Dominus Deus præstans, omnes vos sanctos patres hic propterea congregauit. Huius gratia ego ad vestræ sanctitatis genua prouolutus, doceo, quia non solus ipse Nestorius, sed & qui cum eo sunt impietatis eius participes Anastasius & Photius presbyteri, eamdem hæresim & in aliis F ciuitatibus volentes dispergere, Iacobum quemdam similia iis sapientem continuerunt, & hactenus continent, * mensam & fiduciam ei præstan- *ad colloquij societatem & ad mensam eum adhibuerunt.* tes; quem & per litteras iamdudum sicut orthodoxum commendauerunt reuerendissimis Episcopis Lydiæ. Talia vero ab isto tentata sunt, quæ cum sanctitas vestra cognouerit, omnibus modis mouebitur ad regularem aduersus eum pœnam, *tifeant.* & aduersus illos qui * eum continent. In Philadelphiam enim ciuitatem prouinciæ Lydiæ perueniens, & quosdam simpliciores clericos decipiens, sanctorum patrum Nicænorum expositionem Fidei spernẽs, alterius expositioni fidei, magis autem perfidiæ, subscribere fecit. Et hoc fecerunt, sicut simpliciores, subscribentes, Quia huic orthodoxæ Fidei acquiescimus. Quæ expositio hæreticis blasphemiis plena, & habens subreptiones eorum, quibus subrepsit, salua est: quam rogo corã vestra sanctitate relegi, vt manifesta sit, quæ ab iis meditata sit contra Catholicam Fidem subuersio. Non solum verò hoc, sed & litteræ prædictorum, vbi Iacobo quidem hæretico constituto, qui talia commisit, testimonium Catholicæ Fidei perhibent: me autem, sicut hæreticum, ministerio & communione priuauerunt, pie sapiẽtem, sicut subnexum est. His enim lectis, docebitur omnibus modis vestra reuerentia, quæ aduersus Catholicam Fidem ab eis commissa sunt, quæ Dominus per vestram sanctitatem vsque ad finem destruet.

Charisij Fidei professio catholica.

Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentẽ, omnium visibilium & inuisibilium factorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium eius vnigenitum; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, homoousion Patri Qui propter nos & propter nostram salutem descendit de cœlis, & incarnatus est, & natus ex sancta Virgine, & homo factus est: crucifixus est propter nos, mortuus, & resurrexit tertia die, ascendit in cœlos, & iterum veniet iudicare viuos & mortuos. Et in sanctum Spiritum veritatis, paraclitum, consubstantialem Patri & Filio: & in sanctam Catholicam Ecclesiam, in resurrectionem mortuorum, & in vitam æternam.

Ego Charisius hos libellos dedi, sicut superius scriptum est, subscribens manu mea.

Exemplar Expositionis falsati Symboli.

EOs, qui nunc in primis imbuuntur Ecclesiastici dogmatis diligentia, aut ex aliquo volũt hæretico errore ad veritatem conuerti, doceri, & confiteri oportet, quia credimus in vnum Deũ, patrem sempiternum, neque postea incipientem Pag. 157. vt esset, sed qui est ab æternitate sempiternus Deus, neque vero postea factum patrem, quoniam vtique semper Deus erat & pater. Credimus vero & in vnum Dei Filium vnigenitum, de substantia existentem Patris, sicut vere filium, & eiusdem substantiæ existentem illi, cuius est & creditus filius. Et in Spiritum vere sanctum, qui ex Dei est substantia; non Filium, Deum vero sicut eiusdem existentem substantiæ, cuius est Deus pater, ex quo secundum essentiam est. Nos enim, inquit, non spiritum mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est; à creatura 1. Cor. 2. v. 12. quidem eum vniuersa separans, Deo vero coniungens, ex quo essentialiter est speciali modo præter omnem creaturam, quam non secundum substantiam, sed secundum causam creationis ex Deo esse arbitramur. Sed neque Filium æstimamus eum, neque per Filium sumpsisse substantiam. Confitemur vero Patrem perfectum persona, & Filium similiter, & sanctum Spiritum identidem, salua nobis pietatis ratione: id est, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, non tres aliquas diuersas substantias æstimari, sed vnam identitate Deitatis cognoscendam. Oportet vero & de dispensatione, quam pro no-

Matth.1.a. Rom.1.a. stra salute in Domino Christo Dominus Deus perfecit, scire, quoniam Deus Verbum hominem perfectum assumpsit ex semine Abrahæ & Dauid, secundum pronuntiationem diuinarum scripturarum, hoc existentem natura, quod erant illi, ex quorum erat semine, hominem perfectum natura ex anima intellectuali & carne humana constantem. Gal.4.a. Quem hominem existentem secundum nos per naturam, Spiritus sancti virtute in Virginis vtero formatum, factum ex muliere & factum sub lege, vt omnes nos à seruitute legis redimeret, ante iam prædestinatam adoptionem accipiētes, inenarrabiliter sibimet vniuit, mortem quidem eum secundum legem humanam experiri constituens, suscitans vero ex mortuis, & perducens in cœlum, & considere faciens ad dexteram Ephes.1.d.11. Dei. Vnde super omnes constitutus principat*, & Potestates, & Dominationes, & Virtutes, & omne quod nominatur nomen non solum in hoc sæculo, verum etiam & in futuro, ab omni creatura accepit adorationem, sicut inseparabilem ad diuinam naturam habens copulationem relatione Dei & intelligentia, omni creatura ei adorationem exhibente. Et neque duos filios dicimus, neque duos Dominos: quoniam vnus Filius secundum substantiam, Deus Verbum, vnigenitus filius Patris, cui iste coniunctus & participans filiatione, communicat nomine filij & honore: & Dominus secundum essentiam est Deus Verbū, cui iste coniunctus honore communicat. Et ideo neque duos filios dicimus, neque duos Dominos; quia manifeste constituto secundum substātiam Domino & Filio, inseparabilem tenet ad eum copulationem, qui causa nostræ salutis assumptus, conrefertur nomine & honore Filio & Galat.1.d.16. & alibi. Domino: non sicut vnusquisque nostrum & secundum seipsum constitutus est filius; vnde & multi, secundum beatum Paulum, dicimur filij; sed solus præcipuum habens hoc, quod in ea quæ est ad Deum Verbum copulatione, filiatione & dominatione Participans, aufert quidem omnem suspicionem dualitatis filiorum & dominorum, præstat vero nobis in copulatione ad Deum Verbum, omnem habere ipsius fidem & intelligentiam & speculationem, pro quibus & adorationem pro relatione Dei ab omni suscepit creatura. Vnum igitur Filium dicimus, & Dominum nostrum Iesum Christum, per quem omnia facta sunt, principaliter quidem Deum Act.10.f.38. Verbum intelligentes, substantialiter filium Dei & Dominum; cointelligentes autem assumptum Iesum à Nazareth, quem vnxit Deus spiritu & virtute sicut in Verbi Dei copulatione filiationis 1.Cor.15. & dominationis participantem. Qui & secundus Adam iuxta beatum Paulum dicitur, vtpote eiusdem naturæ constitutus cuius Adam, demonstrans vero nobis futurum statum, & tantam habens ab illo differentiam, quantam quidem esse oportet inter eum, qui inenarrabilia ministrat in futuro sæculo bona, & inter eum qui præsentiū tribulationum dedit initium. Simili vero modo & secundus Adam vocatur, sicut secundum statum demonstrans: quoniam primi quidem mortalis & passibilis, & multis pleni doloribus, exordium factus est Adam, cuius & nos suscepimus similitudinem: secundum vero ostendit Dominus Christus, qui de cœlo in futuro apparens, omnes nos ad suam perducet communionem: Ibid.f.47. Primus enim, inquit, homo ex terra terrenus, secundus homo Dominus de cœlo; id est, exinde apparitutus, vt omnes ad imitationem perducat suam. Vnde subiunxit: Qualis terrenus, tales &

A terreni: & qualis cœlestis, tales & cœlestes. Et sicut portauimus imaginem terreni, portemus & imaginem cœlestis. In eo vero apparente, & ab omnibus videndo qui in futuro iudicandi sunt, inuisibiliter existens, faciet iudicium diuina natura. Tempora enim ignorantiæ nostræ prætermittens Deus, nunc præcepit omnibus hominibus vbique pœnitentiam agere, quoniam statuit diem, in qua iudicaturus est vniuersum orbem in iustitia, in viro quem prædestinauit, fidem præstans omnibus, resuscitans eum à mortuis. Act.17.g.31. Hæc est Ecclesiasticorum dogmarum doctrina: B & omnis qui his contraria sapit, anathema sit. Omnis qui salutarem pœnitentiam non suscipit, anathema sit. Omnis, qui non celebrat sanctum diem Paschæ secundum sanctæ Catholicæ Ecclesiæ statuta, anathema sit.

Budius Iunici Philadelphiensis Quartodecimanus, cognoscens veram & Catholicam Fidē, & postulans sanctissimum Episcopum * Theophanium, accessi ad sanctam & Catholicam Ecclesiam: & anathematizo omnem hæresim, præcipue Quartodecimanorum, in qua prius errraueram, & consentio suprascriptæ expositioni Catholicæ Fidei, anathematizans & eos qui non ce- C lebrant sanctum diem Paschæ, sicut sancta Catholica & Apostolica Ecclesia celebrat; iurans per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum orbis terræ, Flauij Theodosij & Flauij Valentiniani perpetuorum Augustorum. Si vero aliquid eorū quādoque transgressus fuero, subiacere me legis seueritati. Et relecta mihi expositione, subscripsi per Flauium Hesychium Philadelphiæ * principalem, propterea quod litteras ignorem. [Theophanem.] [Curialem.]

D *Similiter subscripserunt & Flauius Hesychius Cerdanepij Philadelphiæ * Senator, Quartodecimanus.* [Curialis.]

Rufinus Diffilius Philadelphiæ secundæ, Quartodecimanus.

Eugenius secundæ Philadelphiæ Quartodecimanus.

Faustinus laicus secundæ Philadelphiæ Quartodecimanus.

*Dalmatius & Alexander per manum * Eutropij diaconi.* [Eupropij.]

Flauianus Nymphidianus secundæ Philadelphiæ scholasticus. E

Polychronius Tatiani Philadelphiensis, per manum Flauij Hesychij Cerdanepij, & Danielis, Philadelphenorum principalium.

Eustathius Marcelli Philadelphius Quartodecimanus.

Eutychius secundæ Philadelphiæ.

*Stratonicus * Ammonij Philadelphiæ Quartodecimanus.* [Ammonij.]

** Theodorus, & Alexander Philadelphij.* [Theodoritus.] F

** Marinianus Enethij, per manum Neoterij lectoris.* [Marinus Enetyche.]

** Padicius Philadelphius.* [Placidius.]

Cyriacus Philadelphenus, de hæresi Nouatianorum, per Eusebium Syrum Calliopium.

Auxonius Philadelphius Nouatianus.

Diomedes, habitans in vico Caccaba.

*Iulianus Philadelphiæ secundæ, per * Martyrium lectorem* [Marianum.]

Eutychius Chorepiscopus, de vico Aulacis, primus Tessarescaedecatitarum.
Patricius presbyter, de vico Paradioxilo, per manum Maximi presbyteri, &
Zenon Chorepiscopus, Quartodecimanorum hæreseos, per Flauium Palladium.

Pag. 138. His igitur perlectis, statuit sancta Synodus, alteram Fidem nemini licere proferre, aut conscribere, aut componere, præter definitam à sanctis Patribus, qui in Nicæa cum Spiritu sancto congregati sunt. Qui vero ausi fuerint aut componere Fidem alteram, aut proferre, vel offerre conuerti volentibus in agnitionem veritatis, siue ex Gentilitate, siue ex Iudaismo, siue ex qualicumq; hæresi; hos quidem, si sunt Episcopi aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos à clericatu iudicamus: si vero laici fuerint, anathema esse. Secundum similem vero modum, si inuenti fuerint siue Episcopi, vel clerici, aut laici, siue sapere, siue docere ea quæ sunt in oblata expositione à Charisio presbytero de inhumanatione vnigeniti Filij Dei, siue scelerata & peruersa Nestorij dogmata, quæ & subnexa sunt; subiaceant sententiæ sanctæ huius & vniuersalis Synodi, quatenus manifestum sit, quia Episcopus quidem priuabitur ab Episcopatu, & erit damnatus; clericum vero similiter cadere à clericatu: si vero laicus quis sit & ipse anathematizetur, sicut superius dictum est.

Lecta sunt etiam capita quædam ex Nestorij blasphemijs.

Ex codice Nestorij, quaternione xvij. de dogmatibus.

Quoties igitur diuina Scriptura dictura est aut natiuitatem Christi ex Virgine Maria, aut mortem; nusquã videtur ponere, Deus, sed aut Christus, aut Filius, aut Dominus; quoniam hæc tria duarum naturarum sunt significatiua, aliquando quidem huius, aliquando illius, aliquando vero & huius & illius. Est autem tale quod dico. Quãdo ex Virgine natiuitatem nobis Scriptura narrat, quid dicit? Misit Deus Filium suum. Et non dicit, Misit Deus Deum Verbum: sed profert nomen, quod significat duas naturas. Quoniã enim Filius homo est & Deus, dicit: Misit Deus Filium suum factum ex muliere. vt cum audis, Factũ ex muliere, deinde vides nomen præpositum, quod indicat duas naturas, natiuitatem ex beata Virgine factam, filium quidem voces: (Filium enim genuit Dei & quæ peperit Christum Virgo.) sed quoniam Filius Dei duplex est secundum naturas, non genuit quidem Filium Dei, sed genuit humanitatem, quæ est filius propter coniunctum filium. Galat. 4. a.

Similiter eiusdem, ex quaternione xxi.

Vide quid contingat, hæretice. Non inuideo voci dicenti Christi genitricem virginem, sed scio venerabilem, quæ suscepit Deum, per quam processit omnium dominator, per quam illuxit iustitiæ sol. Iterum suspectum habeo plausum. quomodo quod dixi, Processit, intellexisti? Non est dictum à me, processit, quasi genitus est: nec enim ita cito obliuiscor meorum. nam procedere Deũ ex Christi genitrice Virgine, à sanctis Scripturis didici: nasci vero Deum ex ipsa, nusquam didici. *Et post alia:* Nusquam igitur diuina Scriptura Deũ de Christi matre Virgine dicit natum, sed Iesum Christum, & Filium, & Dominum. Hæc omnes

A confitemur. Quæ enim docuit diuina Scriptura, infelix qui non continuo suscipit. Surgens, accipe infantem & matrem eius. Hæc Angelorũ vox est. Fortasse vero melius te, quæ pertinent ad natiuitatem, sciebant Archangeli. Surgens, tolle infantem & matrem eius. Non dixit: Surge, tolle Deum & matrem eius. Matth. 2. X

Similiter eiusdem, ex quaternione xxiv.

B Quod igitur dicebamus, Noli timere accipere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum vel factum est, (quod siue per vnam, γ, litteram, siue per duas scribatur, sensui nihil præiudicat) de Spiritu sancto est. Si vero dixerimus, quia Deus Verbum natus est in carne. † aliud enim est simul esse cum illo qui natus est; & aliud, nasci. Quod enim, inquit, in ea natum est, de Spiritu sancto est; id est, Spiritus sanctus creauit, quod in ipsa est. Viderunt ergo Patres, sicut docti in diuinis Scripturis, quod si pro incarnato posuerimus natum, inuenietur aut filius Spiritus sancti Deus Verbum, aut duos patres habens: aut, si per vnam γ, litteram, & factum dicamus, inuenietur Deus C Verbum creatura esse Spiritus sancti. Fugientes igitur natiuitatis sermonem, posuerunt: Qui descendit propter nos homines & propter nostram salutem, & incarnatus est. Quid est, Incarnatus est? Non conuersus ex diuinitate in carnem. Incarnatum enim ex sancto Spiritu dicentes, secuti sunt Euangelistam. Nam & euangelista veniens ad inhumanationem, fugit natiuitatem dicere in Verbo, & posuit incarnationem. Vbi? Audi: Et Verbum caro factum est. Non dixit, Verbum per carnem natum est. Namque vbi commemorant D Apostoli & euangelistæ filium, ponunt, quia natus est ex muliere. Intende quod dicitur, obsecro. Vbi dicunt nomen filij, & quoniam natus est ex muliere, ponunt natum esse: vbi vero cõmemorant Verbum, nullus eorum ausus est dicere natiuitatem per humanitatem. Audi Beatus Ioannes Euangelista veniens ad Verbum, & ad incarnationem eius, audi qualia dicit: Verbum caro factum est; (hoc est, suscepit carnem.) & habitauit in nobis, (id est, nostram naturam indutus est.) & vidimus gloriam ipsius filij. Non dixit, Vidimus natiuitatem Verbi. Matth. 1. A. γεννηθὲν, natum significat. γενηθὲν vero factum. Ioan. 1. b. Ibid.

E

Similiter eiusdem, ex quaternione xv. in dogmate.

Ita & secundum carnem Christum Deum nominamus propter coniunctionem Dei Verbi, hoc quod videtur, scientes vt hominem. Audi Paulũ veraque prædicantem. Ex Iudæis, inquit; Christ⁹ secundum carnem, qui est super omnia Deus. Confitetur hominem prius, & tunc propter coniunctionem Dei, Deum prædicat, quod videtur; vt nullus Christianorum hominem colere F suspicetur. Rom. 9. a. b.

Similiter eiusdem, ex quaternione xxvij.

Non autem sicut dicebamus Deum omnium creatorem, & Deum Moysen. Deum enim, inquit, posui te Pharaonis. & filium Dei Israël. Filius enim, inquit, primogenitus meus Israël. & sicut dicebamus Christum Saül. Non enim, inquit, mittam manum meam in eum, quoniam Christ⁹ Domini est. & Cyrum identidem. Hæc enim, inquit, ait Dominus Christo meo Cyro. & Babylonium sanctum. Ego enim, inquit, impero eis; Exod. 7. a. Exod. 4. e. 1. Reg. 26. b. c. Esai. 45. a. Esai. 13. a.

sanctificati sunt, & ego adduco eos: ita dicimus Dominum Christum, & Deum, & Filium, & sanctum, & Christum: sed communio quidem nominum similis, non eadem vero dignitas.

Similiter einsdem, ex quaternione xv.

Philip. 2. a. Hoc sapiatur in vobis, quod & in Christo Iesu: qui cum in forma Dei esset, semetipsum exinaniuit, formam serui accipiens. Non dixit, Hoc sapiatur in vobis, quod & in Deo Verbo, quod cum in forma Dei esset, formam serui accepit: sed dicens, Christus, tamquam vocem duas naturas significantem, sine periculo eum & formam serui, quam accepit, & Deum nominat: quia ea quæ dicuntur, in naturarum duplicitatem irreprehensibiliter diuiduntur.

Similiter einsdem, ex quaternione xvi.

Ibid. b. 10. Vt in nomine Iesu, inquit, omne genu flectatur cælestium, & terrestium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dñs Iesus Christus. propter induētē indutū veneror: propter abscōditum adoro visibilem. Inseparabilis enim à visibili Deus; ideoque eius qui non separatur, honorem non separo. Separo naturas, sed adorationem vnio.

Similiter einsdem, ex quaternione xvij. de Deo.

Erat quidem Deus Verbum & ante inhumanationem Filius, & Deus, & existens cum Patre: suscepit vero in vltimis temporibus serui formā. Sed ante hoc Filius constitutus, & vocatus; post susceptionem non potest vocari separatus Filius, ne duos filios doceamus. Sed quoniam illi Filio copulatus est qui in principio erat; qui ad eum copulatus est, non potest secundum filiationis dignitatem, diuisionem suscipere. Secundum dignitatem dixi filiationis, non secundum naturas. Propterea & Deus Verbum Christus nuncupatur, quoniam coniunctionem habet cum Christo perpetuam.

Similiter einsdem, ex quaternione xv. in dogmate.

Inconfusibilem igitur naturarum seruemus copulationem: confiteamur in homine Deum: veneremur eum, qui diuina copulatione omnipotenti Deo coadoratur homo.

Pag. 139. *Similiter einsdem, ex quaternione vi. in dogmate.*

Heb. 2. d. 17. Attende & hoc confestim coniunctum. Vt misericors, inquit, fiat, & fidelis sacerdos apud Deum. In quo enim passus est ipse & tentatus, potens est hos, qui tentantur, adiuuare. Ergo qui passus est, sacerdos est misericors. passibile autem est templum, non ille qui passibilem viuificat Deus.

Similiter einsdem, ex quaternione xxvij.

Vt discatis, inquit, quoniam nimia erat illa copulatio Deitatis, quæ & in infantia carnis Dominicæ videbatur. Erat enim ipse & infans, & infantis Dominus, Laudastis vocem, sed nec propterea sine examinatione plaudatis, Dixi enim, quia ipse erat infans, & infans habitator.

A

Similiter einsdem, ex quaternione xi.

Communes igitur sunt operationes Trinitatis, & solis subsistentiis diuisionem habentes. Gloria ergo Vnigeniti aliquando ad Patrem refertur. Est enim, inquit, Pater meus, qui me glorificat. Aliquando vero ad Spiritum: Spiritus enim, inquit, veritatis me glorificabit. Aliquando vero ad Christi potestatem. Ioan. 8. f. 54. Ioan. 16. b.

B

Similiter einsdem, ex quaternione xvi. de Filio dicens:

Iste qui dicit: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? Iste, qui triduanā sustinuit mortem. Adoro vero eum cum Deitate, sicut diuinæ auctoritatis cooperatorem. *Et post aliqua:* Non secundum se Deus, quod in vtero plasmatū est. non secundum se Deus, quod creatum est de Spiritu. non secundum se Deus, quod in sepulchro sepultum est. sic enim erimus hominum, & mortuorum cultores aperti. sed quoniam in illo suscepto Deus est, ex suscipiente, qui susceptus est, Matth. 27. e. 46. Psal. 21.

C sicut suscipienti copulatus, connuncupatur De⁹.

Similiter einsdem, ex quaternione iij. contra hæreticos, de Spiritu dicens.

Quomodo enim seruus sit, inquit, qui cum Filio & Patre operatur? et si requirat quis actiones Spiritus, inueniet Filij & Patris in nullo minores. Non quia vna diuidatur Deitas, sed quia sancta Scriptura, ea quæ vnius virtutis sunt, & in singulas partitur subsistentias, ad demon-

D strationem † similitudinis Trinitatis. et attende mihi hanc similitudinem, ex maioribus operibus incipientem. Deus Verbum factus est caro, & habitauit in nobis. Consedere fecit sibi pater susceptam humanitatem. Dixit enim, inquit, Dominus Domino meo, Sede ad dexteram meā: Eius qui susceptus est, gloriam, descendens Spiritus sustentauit. Quando enim, inquit, veniet Spiritus veritatis, ipse me glorificabit. † æqualitatis. Ioan. 1. b. Ephes. 2. a. Psal. 109. Ioan. 16. b.

Einsdem ex quaternione vi. de Christo dicens.

E Quia missus est prædicare captiuis remissionem, & cæcis restitutionem visus: & sicut Apostolus subiungit, & dicit: Hic fidelis Deo factus pontifex. Factus est enim iste, qui non prius erat æternus: iste qui paulatim in pontificis, ô hæretice, proficit dignitate. et audi manifestiore tibi hoc voce clamantem: In diebus, ait, carnis suæ preces supplicationesque ad eum, qui poterat illum saluum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis offerens, & exauditus est pro sua reuerentia. et quidem cum esset Filius, didicit ex his quæ passus est, obedientiam & consummat⁹, Luc. 4. c. 18. Heb. 3. a. 2. Heb. 5. b. 7.

F factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ. Consummatur verò, ô hæretice, quod paulatim proficit. De quo & Lucas in Euāgeliis clamat: Iesus proficiebat ætate & sapientia & gratia. Quibus consona & paulus loquitur: Consummatus, inquit, factus est omnibus obtēperantibus sibi causa salutis æternæ, appellatus à Deo pontifex iuxta ordinem Melchisedec. *Et post alia:* pontifex vocatus. Quid ergo è contrario interpretaris Paulo, impassibilem Deum Verbum terrenæ commiscens similitudini, & passibilem pontificem faciens? Luc. 2. f. 52. Heb. 5. b. 9.

Et iterum eiusdem, ex quaternione xvij.

Heb. 3. a. Vnde fratres sancti, vocationis cœlestis participes: considerate Apostolum & pontificem confessionis nostræ Iesum, qui fidelis est ei qui fecit illum. *Et post alia:* Existente ergo nobis hoc solo pontifice, compatiente & cognato, & firmo, ab eius fide ne recedatis. Ipse est enim nobis promissæ benedictionis destinatus ex semine Abrahæ, pro se & genere suo sacrificium corporis offerens. Attendendum est hic, quia confitens omnem pontificem egere sacrificio, & excipiés Christum, vt qui non indiguit, hic dixit & pro seipso offerre, & pro genere suo sacrificium. (Marg.: Heb. 5. a. 1.)

Similiter eiusdem, ex quaternione iiij.

Ioan. 6. f. 56. Audite igitur attendentes verba. Qui manducat, inquit, meam carnem. Memorare, quia de carne est quod dicitur, & quia non à me additum est carnis nomen, vt non videar illis male interpretari, Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem. Numquid dixit, Qui manducat Deitatem meam, & bibit Deitatem meam? Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo. *Et post alia* Sed ad propositum redeamus. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo. Commemoramini, quia de carne dicitur: Sicut misit me, qui viuus est Pater, me, qui visibilis sum. Si forte male interpretor, ex his quæ sequuntur, audiamus. Sicut misit me, qui viuus est Pater. Ille dicit Deitatem, ego humanitatem. Videamus quis est qui male interpretatur, Sicut misit me, qui viuus est pater. Dicit hæreticus: Hic diuinitatem dicit. Misit me, inquit, Deum Verbum. Sicut misit me viuus Pater (secundum illos) & ego viuo Deus Verbum propter Patrem. Deinde quod post hæc est: Et qui me manducat, & ipse viuet. Quem manducamus? Deitatem, aut carnem? (Marg.: Ib. d. — Ibid.)

Similiter eiusdem, ex quaternione xvi.

Et omnino, inquit, si omnem simul nouã Scripturam * effoderis, nusquã inuenies in ipsa mortem ad Deum pertinentem, sed aut ad Christum, aut ad Filium, aut ad Dominum. Christus enim, & Filius, & Dominus in Vnigenito à diuina Scriptura positum, duarum naturarum significatiuũ est, & aliquando quidem designans Deitatem, aliquando vero humanitatem, aliquando etiam vtraque; vt est illud, cum Paulus in epistola prædicat: Cùm inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filij eius; humanitatem clamat Filij. Cùm vero iterum idem ad Hebræos dicit: Deus locutus est nobis in Filio, per quem fecit & sæcula; diuinitatem significat Filij. Neque enim caro creatrix est sæculorum, quę post multa creata est sæcula. *Et post alia:* Non Deitas fratrem Iacobum habuit; nec Dei Verbi mortem nos annũtiamus, quum Dominico corpore & sanguine pascimur. (Marg.: * [illegible]. — Rom. 5. b. 10. — Heb. 1. a. 1. — Galat. 1. d. — 1. Cor. 15. f. 50.)

Similiter eiusdem, ex quaternione xxiij.

Considero, inquit, nostros populos multam * reuerentiam possidentes, & feruentissimam pietatem, per ignorantiam vero diuinæ scientiæ labentes. Hoc vero non crimen est populi, sed (vt decenter dicam) eo quod non habuerint doctores tempus, quo possint aliquid de doctrina nobis commendare subtilius. (Marg.: * religiositatem)

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorũ dixit: Ecce manifeste in his dicit, quoniam eorum, qui ante eum fuerunt doctorum, nullus hæc loquutus est populis, quæ ipse loquutus est.

Cyrillus Episcopus Alexandriæ, subscripsi, pronuntians cum sancta Synodo.
Arcadius Episcopus & Legatus Sedis Apostolicæ.
Iuuenalis Episcopus Hierosolymæ.
Proiectus Episcopus & Legatus Sedis Apostolicæ.
Flauianus Episcopus Philippensium.
Philippus Presbyter Sedis Apostolicæ atque Legatus.
Firmus Episcopus Cæsareæ.
Memnon Episcopus Ephesi.
Et omnes alij Episcopi supra recensiti similiter subscripserunt.

Ὧν ἀναγινωσκομένων, κηρίων ἀναφθέντων, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀνέγνω τὰ ἑξῆς οὕτως. Pag. 140

Et cum legerentur, accensis cereis, Constantinus deuotissimus secretarius [sacri consistorij ex eadem scheda] recitauit sequentia in hunc modum. (Marg.: [illegible] Acta.)

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οἶμαι πᾶσιν ἀρέσκειν τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων πάλαι· ἃ καὶ ἐβεβαίωσε, καὶ μόνα κρατεῖν ὥρισεν ἡ ἐνταῦθα συνειλεγμένη πρῴην ἁγία σύνοδος· καὶ ἀρκούντως ἔχοντα * ἠκούσαμεν, διορισαμένων αὐτῶν οὕτως· εἴ τις παρὰ ταῦτα λέγει, ἢ φρονεῖ, ἢ ἀνασκευάζει, ἢ ζητεῖ, ὑποκείσθω τῇ ἀποφάσει. τί ὑμῖν δοκεῖ; ἕκαστος ποίαν ἔχει γνώμην, ἐγγράφως λεγέτω· δυνάμεθα παρὰ ταῦτα ζητεῖν, ἢ ἀνασκευάζειν; εἰ δέ τις ἐζήτησε περαιτέρω τῶν εἰρημένων, οὐ δικαίως ὑποκείσεται τῇ ἀποφάσει τῶν πατέρων; λεγέτω τοίνυν ἕκαστος ὑμῶν, εἰ ταύτης ἐστὶ τῆς γνώμης. (Marg.: * ἠκούσαμεν δὲ ὁρισάντων L.)

Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Existimo omnibus placere quæ sunt exposita à sanctis Patribus qui in Nicæa olim congregati sunt, quæ & confirmauit, & sola tenere definiuit, quæ hic pridem sancta Synodus collecta est, [Deo amabilia] & sufficienter habentia. * Audiuimus autem definientes eos ita: Si quis præter hæc dixerit, aut sapuerit, aut retractauerit, aut quæsierit, subiaceat sententiæ. Quid vobis videtur? Vnusquisque qualem habet * voluntatem, sub scriptis dicat. * Non enim possumus hæc aut quærere, aut retractare. Si vero aliquis inquisiuit vltra ista quæ dicta sunt, [ordinata sunt, & placuerunt,] nonne iuste subiacebit Patrum sententiæ? Dicat igitur vnusquisque vestrum, si eius est * voluntatis. (Marg.: [illegible] Acta. — audiuimus, cum ipsi definiuerint ita: — sententiam. — possumus ne præter hæc aut quærere, aut retractare. — sententiæ.)

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καπ-

παδοκίας εἶπε· ὁ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως εὐδόκιμον ἔδειξε καὶ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἡ θεία χάρις· ἧς ἐκεῖνοι τὰς γλώσσας χρήσαντες, ἐδογμάτισαν. ἐβεβαίωσε δὲ μάλιστα καὶ ἡ ἐν ταύτῃ τῇ λαμπρᾷ μητροπόλει συνελθοῦσα τῶν ἁγίων ὁμόνοια, ἣν κρατεῖν ἐκ παντὸς ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦ τρόπου· προσθήκης ὁμοῦ, καὶ ὑφαιρέσεως ὁμοίως λυμαινομένης τῷ κανόνι τῆς εὐσεβείας, τῆς κατασταθείσης ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ βεβαιωθείσης ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα συνεληλυθότων τὸ πρότερον. τοὺς δὲ ἐναντία τούτων φρονοῦντας, βδελυσσόμεθα, ὡς παραλύοντας τὴν ὀρθὴν πίστιν.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Trecentorum decem & octo Patrum in editione Fidei laudem illis temporibus diuina gratia demonstrauit, cui illi accommodãtes linguas, *prædicauerunt. Confirmauit verò maxime & quæ in hac splendida metropoli conuenit sanctorum concordia, quam tenere omnino est necessarium sine aliquo additamento, aut detrimento: quia hæc similiter nocere solent regulæ pietatis sancitæ à sanctis Patribus qui in Nicæa congregati sunt, & confirmatæ ab his qui hic ante hoc conuenerunt. Eos autem, qui contraria iis sapiũt, abominor, sicut soluentes rectam Fidem.

*dogmatizauerunt.

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων.

Sozon episcopus philippensis dixit: A trecentis decem & octo sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt, expositam Fidem & credidi, & credo, & in hac vrbe congregatæ Synodo consentimus: & eos qui præter hæc sapiunt, aut docent, minime esse Catholicos credidi.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος * Σεβαστῆς Ἀρμενίας.

*Σεβαστείας

Ioannes Episcopus Sebastiæ ciuitatis Armeniæ primæ dixit: Morbum in veritate introducere nihil est aliud, quam audere impietatem Fidei cõmiscere. Qui enim spernit Fidem, quæ in se firmitatem possidet præ multitudine & tempore & auctoritate eorum qui exposuerunt, nullum habet stabilitatis terminum, mutabili voluntatis impietate ægrotans. Vnde & ego omnem hæresim & nouitatem abominans, cœlo solam hanc Fidem, quæ à sanctissimis Patribus est exposita, quia omnis pietatis nostræ est subsidium.

Θεόδωρος Ἐπίσκοπος Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας.

Theodorus episcopus Tarsensis ciuitatis, prouinciæ Ciliciæ primæ, dixit: Et Fidei, quæ exposita est à sanctis patribus qui in Nicæa conuenerũt, & qui pridem in Epheso congregati sunt, similia & ego ipse sapiens, permaneo; & eos qui præter hæc sapiunt, non iudico Catholice sapere.

A Βασίλειος Ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Basilius Episcopus ciuitatis Seleuciæ, prouinciæ Isauriæ, dixit: Et expositam fidem à sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt, & quæ sunt lecta sanctorum Patrum dogmata, & quæ pridem in hac ciuitate à sanctis patribus congregatis ordinata sunt, eiusdem sancti Spiritus operationis esse credo. & eos qui præter hæc aut sapiunt, aut
B docent, inimicos orthodoxorum Ecclesiæ existimo.

Στέφανος Ἐπίσκοπος Ἐφέσου.

Stephanus episcopus ciuitatis Ephesinæ dixit: Manifesta sunt, quæ à sanctis Patribus sancita & definita sunt trecentis decem & octo: qui in Nicæa ciuitate congregati sunt, quæ & confirmata sunt à sancta & vniuersali Synodo collecta in hac ephesia metropoli. Vnde si quis præter ea quæ
C sancita sunt, dixerit, anathema sit; quoniam hæc est vera & Catholica Fides.

Οὐράνιος Ἐπίσκοπος πόλεως Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, δι' ἑρμηνέως Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδεσσηνοῦ.

Vranius Episcopus ciuitatis Himeriæ, prouinciæ Osroenæ, interpretante se Eulogio presbytero Edesseno, dixit: In his quæ exposita sunt à Cõcilio in Nicæa congregato, & sententia quæ defi-
D nita est in hac metropoli de eadem Fide aduersus præuaricatores eius, permaneo: & qui præter hæc ausi fuerint aut dicere, aut inquirere, anathematizo, & alienos esse à recta Fide definio.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ * εἶπον ταῦτα, καὶ ὅμοια.

*εἶπεν.

Theodorus Episcopus Damasci dixit: Qui istis quę nuper lecta sunt, non obtemperat, alienus est à Catholica Fide, & dignus anathemate, quod à Pag.141.
E sanctis Patribus definitum est.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· ταῦτα κατέχει ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα.

Iulianus episcopus, tenens locum Leonis sanctissimi Episcopi Romanæ ecclesię, interpretante
F se Florentio episcopo Lydiæ, dixit: Hæc tenet Apostolica Sedes.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως εἶπε· τούτοις καὶ ἡμεῖς συντιθέμεθα· καὶ παρὰ ταῦτα οὔτε ἐφρονήσαμεν· ἀλλὰ μέχρι τελείας ἡμῶν ἀναπνοῆς αὐτοῖς ἀκολουθήσομεν· καὶ οὐδενὸς τῶν παρὰ ταῦτα διδάσκειν ἐπιχειρούντων πώποτε ἀνεξόμεθα.

Stephanus episcopus Hierapolitanus dixit: His & nos consentimus, & praeter haec neque sapuimus, neque sapiemus, & vsque ad vltimum * suspirium nostrum haec sequemur, & nullis vmquam praeter haec commutibus docere permittemus.

spiritum.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ποιούμενος τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀπαμείας δευτέρας Συρίας Δόμνου.

Meletius Episcopus Larissenae ciuitatis, faciens verbum pro sanctissimo Episcopo Domno Apameae ciuitatis Syriae secundae, dixit: Semper ab infantia his credidi, & nunc hanc eamdem teneo Fidem, & amplector eam, quae nuper nobis lecta est, sanctorum Patrum expositionem.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας.

Cyrus Episcopus Aphrodisiadis ciuitatis, prouinciae Cariae, dixit: Et ego non solum à puerili ac monachali mea vita, sed etiam ex paterna doctrina hanc Fidem possideo.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν.

Florentius episcopus ciuitatis Lydiae dixit: Et ego huic adhaereo Fidei, quae nuper lecta est, & dudum à sanctis patribus cum sancto Spiritu definita; & tutelam meae spei esse confiteor, & placent mihi quae sancita sunt.

Κανδιδιανὸς ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας εἶπον τὰ ὅμοια.

Candidianus episcopus ciuitatis Antiochiae, prouinciae Pisidiae, dixit: Et à pueritia nutritus sum in Catholica Fide, & archidiaconus regiae ciuitatis fui, & gratia Dei & Christi sine querela hactenus (sicut arbitror) conuersatus sum, & vsque hodie sanctorum Patrum trecentorum decem & octo qui in Nicaea, & eorum qui in hac metropoli congregati sunt, inconcussibiles expositiones custodio, & vsque in finem haec eadem & sapui, & sapio.

Ἱλαρος διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· τὰ προσφάτως ἀναγνωσθέντα, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ συνηγμένων πίστεως, τοῦτο δὲ καὶ βεβαιωθέντα ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἔφεσον ἁγίᾳ συνόδῳ πάλαι συνειλεγμένῃ, ὁ ἀποστολικὸς θρόνος καὶ διδάσκει, καὶ πρεσβεύει. ταῦτα τοίνυν οἶδα συνᾴδοντα τοῖς δόγμασι τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς ἰδίοις δὲ πρὸς ὑμᾶς, ἁγιώτατοι, ἐνέθηκεν ὁ ἀποστολικὸς θρόνος γράμμασιν, ἃ εἴπερ κελεύοιτε ἀναγνωσθῆναι, γνώσεσθε συνᾴδοντα τῇ ἀληθείᾳ.

A Hilarus diaconus Romanae Ecclesiae, interpretante se Florentio episcopo Lydiensi, dixit: Quae nuper lecta sunt de Fide prolata, tam quae in Nicaea est exposita, quam quae à sancta Synodo pridem in Ephesina ciuitate [à sanctis Patribus] confirmata est, Apostolica Sedes & docet & veneratur. Haec ego scio sanctorum patrum consonare dogmatibus: haec & propriis, ô vos sanctissimi, litteris, quas ad vos destinauit, Apostolica Sedes inseruit. Quas, si iusseritis recitari, cognoscetis consonas esse veritati.

B

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραιανουπόλεως εἶπε· καὶ ἡ ἐμὴ βραχύτης ἐν ταύτῃ ἀνατέθραπται τῇ ἁγίᾳ πίστει, καὶ ἐν αὐτῇ πληρῶσαι τὸν βίον εὔχομαι.

Basilius Episcopus Traianopolitanus dixit: Et mea paruitas in hac sancta Fide nutrita est, & in ipsa oro vitam finire.

C

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος εἶπε· τὰς θείας, καὶ ἀληθεῖς διατυπώσεις τῶν ἁγίων πατέρων κατὰ χάριν Θεοῦ παρ' ἑαυτοῖς· καὶ ἐν τῇ πίστει ταύτῃ φυλαχθῆναι εὐχόμεθα.

Polychronius Episcopus Antipatridis ciuitatis dixit: Diuinas & veras constitutiones sanctorum Patrum & tenemus gratia Dei apud nosmetipsos, & in hac nos Fide semper custodiri
D oramus.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ πάντες τῆς αὐτῆς ἐσμὲν γνώμης, καὶ πίστεως.

Sancta Synodus dixit: Omnes eiusdem sumus * voluntatis & Fidei.

sententiae.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδήπερ ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος,
E ἡ ἐν Νικαίᾳ πάλαι συναγηγερμένη κατὰ βούλησιν Θεοῦ, τὴν ὀρθὴν ἡμῶν, καὶ ἀμώμητον ἐξέθετο πίστιν, ἥν τινα καὶ ἡ πρὸ βραχέος ἐνταῦθα συνειλεγμένη ἐβεβαίωσε, καὶ ταύτην μόνην κρατεῖν, καὶ ἐκκλησιάζεσθαι ὥρισε, τυπώσασα καὶ τοῦτο· ὥστε μηδενὶ ἐξεῖναι ἑτέραν πίστιν παρὰ ταύτην ἐκτίθεσθαι, ἢ ζητεῖν, ἢ
F καινουργεῖν, ἢ ἀνακινεῖν τι περὶ τῆς εὐαγοῦς ἡμῶν θρησκείας· τοὺς δέ γε παρὰ ταῦτα ἢ ζητεῖν, ἢ φρονεῖν, ἢ συντιθέναι τι πειρωμένους, ἢ ὅλως ἀνασκευάζειν ἐπιχειροῦντας τὰ τετυπωμένα, ἐπιτιμίοις φανεροῖς ὑποβέβληκεν, ἵν' εἰ μὲν εἶεν ἐπίσκοποι, ἀλλότριοι τῆς ἐπισκοπῆς γίνωνται, εἰ δὲ κληρικοί, τοῦ κλήρου. εἰ δὲ λαϊκοί, ξένοι τῆς κοινωνίας· ταῦτα γὰρ ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἀρτίως ὑπομνημάτων ἰδ-

διατεθημένων. Φαίνονται δὲ, ὡς συνορᾷ ἡ ἁγία αὕτη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, πάντα σχεδὸν ἀνακινήσαντες, καὶ μετασκευάσαντες, Φλαβιανὸς ὁ γενόμενος τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, καὶ Εὐσέβιος ὁ τοῦ Δορυλαίου, καὶ σκανδάλου, καὶ ταραχῆς γενόμενοι πρόφασις, ταῖς τε ἁγίαις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξοις λαοῖς· εὔδηλον, ὡς ἑαυτοὺς ὑπέβαλον τοῖς ὡρισμένοις ἤδη τινὰ καὶ αὐτὰ συνοδικῶς παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἐπιτιμίοις. ὅθεν δὴ καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκείνων βεβαιοῦντες, ἀλλοτρίους αὐτοὺς τοὺς μνημονευθέντας, Φλαβιανὸν, καὶ Εὐσέβιον, παντὸς ἱερατικοῦ, καὶ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος κεκρίκαμεν εἶναι. κατατιθέσθω δὲ ἕκαστος τῶν παρόντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, καὶ φανερὰν ταύτην ποιείτω ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων. σύμπαντα μέντοι τὰ πραττόμενα τήμερον, γνωρισθήσονται τοῖς εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν βασιλεῦσιν. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε. παραιτοῦμαί σε. Ἱλαρος διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας εἶπε· κοντραδίκιτουρ· ὅ ἐστιν, ἀντιλέγεται.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam sancta & magna Synodus, quæ iamdudum in Nicæa congregata est per voluntatem Dei, rectam nostram & immaculatam Fidem exposuit, quam & nuper hic congregata [sancta Synodus] confirmauit, & hanc solam teneri, & in ecclesia tradi definiuit, ordinans & hoc, quatenus nulli liceat alteram Fidem præter hanc vel exponere, vel inquirere, vel innouare, * aut penitus commouere de nostra venerabili religione: eos autẽ qui præter hæc tentant aut sapere, aut quærere, aut componere, aut omnino quæ ordinata sunt, retractare, certis subiecit damnationibus, ita vt si Episcopi sint, alieni sint ab episcopatu, & clerici à clericatu: si vero laici, priuentur communione. hæc namque ex nuper lectis monimentis didicimus. Apparent vero, sicut omnis vestra sancta & vniuersalis Synodus peruidet, omnia pœne * renouantes & immutantes, Flauianus ecclesiæ quondam Constantinopolitanæ vrbis Episcopus, & Eusebius Dorylæi, & scandali & conturbationis facti occasio sanctiss. Ecclesiis, & vbique catholicis populis; certum est, hos ex semetipsis synodicis olim à sanctis Patribus definitis damnationibus subiacere. Vnde & nos quæ eorum sunt confirmantes, memoratos, id est, Flauianum & Eusebium, ab omni sacerdotali & episcopali dignitate esse iudicamus alienos. Confiteatur vero & vnusquisque religiosissimorum Episcoporum suã propriam * voluntatem, & manifestam hanc faciat sub fide monimentorum. Vniuersa autem quæ acta sunt hodie, innotescant piissimis & Christianissimis Imperatoribus. Flauianus Episcopus dixit: Appello à te. Hilarus diaconus Romanæ ecclesiæ dixit: Contradicitur.

aliquid. mutantes. Pag.142. sententiam.

Ex Χαλκηδόν.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι· οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐπεβόησαν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ· ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καθεῖλε, ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καθαιρεθῇ· ἅγιε κύριε, σὺ σαυτὸν ἐκδίκησον. Λέοντος πολλὰ τὰ ἔτη. τοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη.

Et cum legerentur, Orientales & qui cũ ipsis reuerendissimi episcopi clamauerunt: Anathema Dioscoro. Hac hora damnauit, hac hora damnetur. Sancte Domine, * tu illum vindica. [Domine, domine, tu illum vindica. Catholice Imperator, tu illum vindica.] Leoni multos annos. Patriarchæ multos annos.

Chalced. Acta. vlciscere.

Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω τὰ ἐπίλοιπα οὕτως.

Constantinus deuotissimus secretarius [sacri consistorij] ex eadem scheda recitauit reliqua in hunc modum.

Ἰουβενάλιος Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἑαυτοὺς ἀλλοτρίους ἱερωσύνης, καὶ βαθμοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀπέδειξαν, Φλαβιανὸς, καὶ Εὐσέβιος ἐπιχειρήσαντες προσθεῖναί τι, ἢ ἀφελεῖν ἐκ τῆς πίστεως τῆς ἐκτεθείσης ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἣν ἐβεβαίωσεν ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἐφέσῳ πάλαι συνελθοῦσα· ὥστε τοὺς τολμῶντάς τι προσθεῖναι, ἢ ἀφελεῖν τῆς πίστεως, ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἱερωσύνης, καὶ μάλιστα τοσαύτην σύγχυσιν ποιήσαντας. ὅθεν κἀγὼ τὰ αὐτὰ ψηφίζομαι τῇ τε ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τῷ ἁγίῳ, καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Διοσκόρῳ, ἀλλοτριῶν αὐτοὺς τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος.

Iuuenalis episcopus Hierosolymitanus dixit: Sese alienos à sacerdotio & gradu episcopali mõstrauerunt Flauianus & Eusebius, qui conati sunt addere & minuere aliquid de sancta Fide, quæ in Nicæa à sancto Concilio exposita est, quam & cõfirmauit sancta & vniuersalis Synodus in hac Ephesia ciuitate pridem collecta. Quapropter iustum est, eos qui audent addere aliquid Fidei, aut minuere, alienos esse à sacerdotio, & maxime qui tantam fecerunt confusionem. Vnde & ego consona decerno sanctæ & vniuersali Synodo, & sanctissimo Archiepiscopo Dioscoro, alienans eos ab episcopatus dignitate.

Ephes. Acta.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· σύμψηφός εἰμι καὶ αὐτὸς τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ τῇ καθελούσῃ Φλαβιανὸν, καὶ Εὐσέβιον, ὡς μὴ ἐμμείναντας τῇ ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ πρώην ἐνταῦθα συναχθείσῃ· καὶ συναινῶ τῇ ἐπ᾽ αὐτοῖς παρ᾽ ὑμῶν ἐξενεχθείσῃ δικαίᾳ ψήφῳ.

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Concors sum & ego sanctæ vestræ Synodo damnanti Fla-

A ***ianum & Eusebium, tamquam non permanentes in sancto Nicæno Concilio, & quod pridem hic congregatum est: & consentio in eos à vobis prolatæ iustæ sententiæ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας εἶπεν· ὅσοι παρὰ τοὺς ἐπὶ τῇ πίστει τῶν πατέρων τύπους διαπράττονται, ἑαυτοῖς ἐπάγουσι τὰ ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτίμια. ὅθεν Φλαβιανὸς, καὶ Εὐσέβιος, ὑπερβάντες τοὺς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἐκτεθέντας τύπους παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, κατὰ τὴν ψῆφον τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, καὶ ἡμῶν, τοῦ τῆς ἐπισκοπῆς βαθμοῦ ἠλλοτρίωνται.

B

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Quotquot præter constitutiones Patrum, quas de Fide decreuerunt, agere conantur, sibimet inducunt correptiones canonicas. Vnde Flauianus & Eusebius, qui transgressi sunt constituta quæ in Nicæa & in Epheso à sanctis Patribus exposita sunt, secundum decretum vestræ religiositatis & nostrum, episcopali gradu priuati sunt.

C

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἐμοὶ μὲν προσφιλὲς ἀεὶ τὸ φιλάνθρωπον· ἐπειδὴ δὲ θρησκείας λόγος ἐκίνησε τοὺς ὁσίους πατέρας πρὸς τὴν ἀπόφασιν, τῇ ἐξενηνεγμένῃ δικαίᾳ ψήφῳ κατὰ Φλαβιανοῦ, καὶ Εὐσεβίου, συντίθεμαι.

D

Eusebius Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Mihi quidem amabilis est semper misericordia. Sed quoniam religionis ratio mouet sanctos patres ad prolatam iusto iudicio sententiam aduersus Flauianum & Eusebium, & ego consentio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· δικαία ἡ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις κατὰ Φλαβιανοῦ τοῦ πάλαι ἐπισκόπου, καὶ Εὐσεβίου· ὅθεν συναινῶ, καὶ συνυπογράφω ἐπὶ τῇ καθαιρέσει ἀμφοτέρων.

E

Stephanus Episcopus Ephesiæ ciuitatis dixit: Iusta est, quæ est prolata sententia contra Flauianum quondam Episcopum, & Eusebium: vnde consentio vtrorumque depositioni, & subscribo.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος.

F

Cyrus episcopus Aphrodisiadis ciuitatis dixit: Nemo ita insipiens, aut Deo inimicus existit, qui definitionibus & sententiis Patrum audeat contraire. Vnde & ego concors præcedentibus sententiis sanctorum Patrum factus sum in damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum.

Ἐρασίστρατος ἐπίσκοπος Κορίνθου τῆς Ἑλλάδος.

Erasistratus episcopus Corinthi Helladis dixit: Præsens & cognoscens ab his quæ lecta sunt, non consona sapere catholicæ Fidei Flauianum & Eusebium, neque obtemperare Nicæno sancto Concilio, nec non & Ephesio, quod paulo ante est collectum, & ego consentio sanctis Patribus, & alienos ab omni episcopali dignitate hos esse existimo, id est, Flauianum & Eusebium.

Κυιντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων.

Quintillus Episcopus Heracleæ, * vicarius Anastasij reuerendiss. episcopi Thessalonicensis, dixit: Quæ paulo ante in hac ciuitate collecta est sancta & magna Synodus in damnationem impij Nestorij definiuit, nulli licere alteram quandoque proferre Fidem, quam quæ in Nicæa exposita est à sanctis trecentis decem & octo Patribus. Sequens igitur & ego ipse illam definitionem, omnes quidem qui permanent in prædicta Fide, catholicos esse iudico: hos vero qui aliquid peruerterunt, anathematizo, & alienos esse catholicæ Fidei decerno. Pag. 145.

* [illegible]

Μελήτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δόμνου τῆς Ἀπαμέων ἐκκλησίας.

Meletius Episcopus Larissenæ ciuitatis, & agens vices Domni reuerendissimi Episcopi Apamenæ ecclesiæ, dixit: Consentio & ego vestræ sanctitati, quæ iusta & legitima est in depositione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, quoniam demonstrati sunt præuaricari constituta, quæ tradita sunt à sanctis & magnis Conciliis quæ in Nicæa & in Epheso congregata sũt; & alienos eos esse episcopali dignitate vnà vobiscum existimo.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου.

Diogenes episcopus Cyzicenæ ciuitatis dixit: Hæc eadem & ego consentio sanctis nostris Patribus in iis quæ aduersus Flauianum & Eusebiũ ordinata sunt, alienans eos ab episcopali dignitate.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας Ἀρμενίας πρώτης.

Ioannes Episcopus Sebastiæ primæ Armeniæ dixit: Omnis innouatio, quæ contra iustitiam ab aliquibus committitur, super se trahit regularem sententiam. Quoniam igitur & Flauianus & Eusebius conuicti sunt præuaricari, & innouationem fecisse in ea Fide, quæ à sanctis Patribus apud Nicæam constituta est, & apud Ephesum confirmata, iusto iudicio sacerdotio priuati sunt secundum formam reuerendissimi & sanctissimi Alexandrini Archiepiscopi, & sancti & vniuersalis Concilij: & ego eisdem consentio.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Basilius Episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Sequor ea quæ à sanctitate vestra aduersus Flauianum & Eusebium quondam episcopos ordinata sunt, & consentio omnibus definitis à vestra beatitudine. Etenim ipsi sequuti estis ea quæ pridem sancti patres sanxerunt & iusserunt aduersus præuaricatores Fidei; si quidem sacerdotes sunt, alienos esse à sacerdotio; si vero laici sint, hos fieri sub anathemate.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ.

B Theodorus episcopus Tarsensis ciuitatis dixit: Prolatæ aduersus Flauianum & Eusebium sententiæ à sancta Synodo, sicut iuste & canonice promulgatæ & ego consentio.

Ρωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας.

Romanus episcopus Myrensis ciuitatis, prouinciæ Lyciæ, dixit: Et ego concors sum iis quæ à sanctis Patribus sancita sunt aduersus Flauianum & Eusebium, & iuste aduersus eos prolatæ sententiæ.

C Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου.

Photius Episcopus Tyri ciuitatis dixit: Consona & mea profitetur paruitas sententiæ sancti huius & vniuersalis Concilij, alienos facienti Flauianum & pessimum Eusebium à sacerdotio, tamquam contraria sapientes sancto Nicæno Concilio, & quod paulo ante in hac splendida Ephesina metropoli congregatum est.

D Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβίας.

Iulianus Episcopus Tabiæ ciuitatis dixit: Doleo quidem, ad hanc tristem vocem veniens. Talis enim prudentium lex est. Sed quoniam pro pietatis assertione magni vniuersalis Concilij Præsules, Flauianum & Eusebium definitioni Patrum subiecerunt, his quæ legitime facta sunt, consentio.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν.

E Florentius episcopus Lydorum ciuitatis dixit: Quoniam hoc sanctæ & magnæ Synodo placuit, eos qui diuinas leges præuaricantur, ex eius sancto ore damnari; aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos similia & ego vestræ sanctitati decerno.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων.

F Marinianus Episcopus Synnadensis dixit: Sequor in omnibus, quæ sunt ordinata à sancta Synodo (quæ & meam supereminent paruitatem) aduersus Flauianum & valde pessimum Eusebium: & consentio eorum damnationi.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Νύσσης.

Musonius. * Musonius Episcopus Nyssenæ ciuitatis dixit: Quoniam spernere reperti sunt sanctam Synodum ante hoc in Ephesia metropoli congregatam, Flauianus & Eusebius quondam Episcopi, ideo & ego in regulari eorum facta damnatione consentio.

* Κωνστάντιος ἐπίσκοπος Βόστρων. * Κωνσταντῖνος.

Constantinus episcopus Bostrenæ ciuitatis dixit: Consentio & ego iustæ depositioni, quæ aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos à sancta Synodo prolata est, & concors sum sententiæ, bene ab ipsa definitæ.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως.

Stephanus episcopus Hierapolitanæ ciuitatis dixit: Sequor & ego à vestra sanctitate aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos prolatam sententiam, tamquam præuaricantes sanctos canones, qui in Nicæa & hic pridem constituti sunt; & alienos eos esse, consequenter vestræ definitioni consentio. Pag. 144

Ἀττικὸς Ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς.

Atticus Episcopus Nicopolitanæ ciuitatis veteris Epiri dixit: Sequor & ego quæ à sanctis patribus definita sunt in sententia, quæ aduersus Flauianum & Eusebium prolata est, alienans eos, sicut iudicauit sanctorum sententia, ab Episcopatus dignitate.

Εὐστάθιος Ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ.

Eustathius episcopus Beryti dixit: Manifesta omnibus facta est forma definita à nostris sanctis Patribus, qui hic pridem ex iussione piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum congregati sunt, aperte iubens, eos qui conantur aliquid inquirere, aut scrutari, aut addere Fidei sanctorum patrum qui in Nicæa conuenerunt, & hos proprio gradu priuari. Flauianus ergo quondam Constantinopolitanus Episcopus, & Eusebius olim Dorylæi præsulatum habens, contraria his sapientes, seipsos illi omnino terribili subiecerunt sententiæ.

Νουνέχιος Ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρίας.

Nunechius Episcopus Laodiceæ Trimitariæ dixit: Consentio & ego ipse prolatæ sententiæ à sanctis Patribus aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episc.

Ὀλύμπιος Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Olympius Episcopus Constantiæ ciuitatis Cypri insulæ dixit: Concors & ego sum vestro sancto & glorioso Concilio, damnanti Flauianum & Eusebium tamquam præuaricatores eorum, quæ placita sunt in sancta Nicæna Synodo, & in ea quæ hic sub ter beato & sanctæ memoriæ patre

patre nostro & episcopo Cyrillo congregata est, & consentio iuste definitis à vestro magno & sancto Concilio.

A

Ιωάννης ἐπίσκοπος Ῥόδου.

Ioannes Episcopus insulæ Rhodi dixit: Consentio & ego ipse his quæ definita sunt à sancta & magna vestra Synodo in alienatione Flauiani & Eusebij, eo quod præuaricati sunt quæ in sancta & magna Nicæna Synodo definita sunt, & quæ sub reuerendo & sanctæ memoriæ patre nostro & Episcopo Cyrillo in hac Ephesia metropoli ordinata sunt.

B

Κανδιδιανὸς ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας.

Candidianus Episcopus ciuitatis Antiochiæ, prouinciæ Pisidiæ, dixit: Omnibus regulariter ordinatis ab omni sancta Synodo sanctorũ Patrum aduersus Flauianum & Eusebium & ego consentio.

C

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ.

Stephanus episcopus Anazarbenæ ciuitatis dixit: Consentio & ego iuste prolatæ sententiæ à vestra sanctitate aduersus Flauianum & Eusebiũ quondam Episcopos, & alienos eos de cetero existimo ab huiusmodi dignitate, eo quod præuaricati sunt prolata statuta à sancta & magna in Nicæa congregata Synodo, necnon & quæ consequenter in hac ciuitate collecta est.

D

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας.

Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ dixit: Et ego ipse consentio sancto vestro Concilio, & alienos decerno Flauianum & Eusebium ab Episcopatus dignitate, tamquam præuaricatores eorum quæ sancita sunt à sanctis Patribus, qui in Nicæa, & qui in Ephesia ciuitate collecti sunt.

E

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων.

Rufinus episcopus Samosatenæ ciuitatis dixit: Consentio omnibus quæ iuste prolata sunt aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, & alienos esse existimo à sacerdotali dignitate, tamquam præuaricatores eorum quæ à sanctis patribus statuta sunt in Nicæa & in Epheso congregatis.

F

Ἰνδίμιος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως.

Indimius. * Indimus Episcopus Irenopolitanæ ciuitatis dixit: Iuste promulgato iudicio à vestra sanctitate in damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, qui præuaricati sunt prolata statuta à sancta & magna Synodo sanctorum Patrum, qui in Nicæa ciuitate collecti sunt, necnon etiam qui paulo ante in hac Ephesia

ciuitate, consentio, & alienos eos de cetero ab Episcopali dignitate existimo.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανεῶν.

Timotheus Episcopus Balanеensis dixit: Consentio & ego prolatæ iuste sententiæ à vestra sancta Synodo in damnationem Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, in quibus transgredi ausi sunt ea quæ placita sunt Synodo, quæ in Nicæa ciuitate & quæ nuper in Epheso collecta est. Pag. 145.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθα.

Theodosius Episcopus Canothæ ciuitatis dixit: Permaneo in omnibus definitis à sancta Synodo de Flauiano & Eusebio quondam Episcopis, & alienos eos existimo ab Episcopatus dignitate, tamquam præuaricatores statutorum patrum, qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt.

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασείας.

Seleucus episcopus Amasiæ dixit: His quæ legitime & regulariter de Flauiano & Eusebio à sancta Synodo definita sunt, & ego ipse concors efficior, & consentio alienos eos esse ab omni sacerdotali ministerio.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν.

Petrus episcopus Gangrenæ ciuitatis dixit: Et ego concors sum sententiæ sanctorum patrum in damnatione Flauiani & Eusebij.

[Eutychius episcopus Adrianopolis veteris Epiri, dixit similiter.

Claudius Episcopus ciuitatis Anchiaxi veteris Epiri, dixit similiter.

Symeon episcopus Amidæ, dixit similiter.

Elias Episcopus Adrianopolitanus Asiæ, dixit similiter.

Lucas Episcopus Dyrrhachenæ ciuitatis, dixit similiter.]

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως.

Basilius episcopus Traianopolitanus Rhodopenæ prouinciæ dixit: Sententiæ huius magnæ & sanctæ Synodi & mea consentit paruitas aduersus Flauianum & Eusebium.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας.

Docimasius episcopus Maroneæ dixit: Prolatæ sententiæ à sancta & magna Synodo aduersus Flauianum & Eusebium consentit & mea humilitas.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς.

Alexander Episcopus ciuitatis Sebastæ dixit:

Quæ prolata est à sanctis Patribus aduersus Flauianum & Eusebium sententiæ, & ego similiter consentio.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσδροηνῆς ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδεσσηνοῦ.

Himeria. Vranius episcopus * Himerorum ciuitatis, prouinciæ Osroënæ, interpretante se Eulogio presbytero Edesseno, dixit: Quotquot ausi sunt præuaricari sententiam sanctorum patrum qui in Nicæa & qui in Epheso conuenerunt, hi non solum ab Ecclesiastica dignitate debent expelli, verum etiam gladio submitti. Oportebat enim, videntes eos qui ante se fuerunt, quasi subiacuerunt pœnæ, recedere ab huiusmodi conatibus. Quoniam igitur Flauianus & Eusebius præuaricatores eorum extiterunt, hos & ego alienos ab Episcopatus dignitate, & dignos multis millibus malis esse definio.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Ὀπουντος.

Athanasius Episcopus Opuntinæ ciuitatis dixit: Et ego concors effectus prolatæ sententiæ à sancta Synodo in damnatione Flauiani & Eusebij, eadem profiteor.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως.

Theodorus Episcopus Claudiopolitanus dixit: Consentio his quæ à sancta Synodo iudicata sunt in damnatione Flauiani & Eusebij, vt qui non permanserunt in regulis trecentorum decem & octo Patrum, & statutis sancti Concilij, quod dudum in hac Ephesia ciuitate collectum est, & similia decerno eorum quæ iuste à vestra sancta Synodo dicta sunt.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος.

Leontius episcopus Ascalonensis dixit: Consentio omnibus quæ à sanctis patribus aduersus Flauianum & Eusebium decreta sunt, quatenus alieni sint ab omni sacerdotali dignitate.

Φωτεινὸς Ἐπίσκοπος Λύδδης.

Photinus episcopus Lyddæ dixit: Recte & iuste quod hic pridem conuenit sanctum Concilium definiuit, nihil ab aliquo mutilari eorum quæ in Nicæa, vel in eo ordinata sunt. Propter quod consentio his quæ nunc à sanctis patribus statuta sunt, & alieno ab Episcopatus gradu Flauianum & Eusebium, qui ausi sunt præuaricari ea quæ in sancta ordinata sunt Synodo.

Ἀναστάσιος Ἐπίσκοπος Ἀρεοπόλεως.

Anastasius episcopus Areopolitanus dixit:

A Audiens cognitionem, quæ inter reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, & Eusebium & Flauianum habita est, & ex prolatis monimentis, & porrectis libellis reprehendens eorum perfidiam, concors effectus & ego sanctis Patribus, alienos eos feci ab omni sacerdotali dignitate, id est, Flauianum & Eusebium.

Θεοδόσιος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος.

* Theodosius Episcopus Amathuntenæ ciui- Heliodorus.
B tatis dixit: Flauianus & Eusebius, qui sanctorum Patrum, qui in Nicæa & qui in hac pri- Pag. 146
dem ciuitate collecti sunt, definitiones non custodierunt, & à sanctis patribus damnati sunt, etiam alieni ab Episcopali dignitate à me facti sunt. Sequor enim ea quæ à sanctis Patribus decreta sunt.

Παῦλος Ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ.

Paulus Episcopus Maiumensis ciuitatis dixit:
C Flauianum & Eusebium, qui sanctorum Patrum in Nicæa, & pridem in Ephesο congregatorum statuta præuaricati sunt, & propter hoc damnati à nunc collecta sancta Synodo, decreui & ego alienos esse ab Episcopali dignitate.

Ζώσιμος Ἐπίσκοπος Μηνοειδῆς.

Zosimus episcopus Menoidæ ciuitatis dixit:
D Flauianus & Eusebius, quoniam in sanctorum Patrum, qui in Nicæa & in Ephesο conuenerunt, definitionibus minime permanserunt, & præuaricati sunt, & mutilarunt, & propter hoc damnati sunt sententia huius præsentis sanctæ Synodi, etiam à me sanctis patribus concordante, Episcopali priuati sunt dignitate.

Ἐπιφάνιος Ἐπίσκοπος Πέργης.

Epiphanius episcopus Pergensis ciuitatis di-
E xit: Execrabile quidem erat hoc mihi, lacrymans vero anima, concors & ego efficior in damnatione Flauiani quondam Constantinopolitani Episcopi, & Eusebij qui olim Dorylænæ ciuitatis tenuit præsulatum.

Βαρούχ Ἐπίσκοπος Σωζούσης.

Baruchius Episcopus Sozusenæ ciuitatis dixit: Custodes Fidei sacerdotes semper Spiri-
F tus sanctus producit. Qui ergo contraria committunt, quam peragere debuerunt, damnandi sunt. Inter quos Flauianus, nec non & Eusebius, canonicis expositionibus sanctorum patrum, qui in Nicæa & qui in Ephesο conuenerunt, audacter rebelles inuenti, Episcopatus decidant gradu, propriæ temeritatis iustum luentes iudicium.

A

Ἡράκλειος Ἐπίσκοπος Ἀζώτου.

Heraclius Episcopus Azoti ciuitatis dixit: eos qui conturbare conantur & mutilare semper ea quæ à sanctis Patribus bene statuta sunt, * sancta hæc & magna Synodus bene fecit abscindere Flauianum & Eusebium ab omni sacerdotali ministerio. Vnde & ego iuste definita sequens consentio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος.

Ioannes episcopus Tiberiadis dixit: Iusta est & legitima quæ aduersus Flauianum & Eusebium à sancta Synodo est prolata sententia: vnde & ego hæc eadem profiteor.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Ζωάρων.

Musonius episcopus Zoarensis dixit: Non aduersantur hominibus, sed Deo, qui iis quæ à trecentis decem & octo sanctis Patribus in Nicæa à Spiritu sancto congregatis, & post ipsos iterum in hac magna Ephesia metropoli sancita sunt, existunt contrarij. Vnde Flauianus & Eusebius contraria sancto Spiritui loquentes & peragentes, episcopatus vtrique deciderunt gradu, sibimetipsis causam ruinæ, non nobis, qui ab eorum impietate recessimus, adscribentes.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Συκαμαζόνος.

Dionysius Episcopus Sycamazonensis dixit: Iusta & Deo amabilia à patribus definita sunt aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, qui recte de Fide non sapuerunt. Vnde & ego hæc eadem decerno, quæ & sancta Synodus.

Καιουμᾶς Ἐπίσκοπος Φαίνους.

Caiumas Episcopus Phaneensis dixit: Et ego iusta reperiens quæ à sanctis patribus aduersus Flauianum & Eusebium quondam episcopos decreta sunt, abscidi eos à sacerdotio, consentiens sanctæ Synodo.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης.

Ætherichus Episcopus Smyrnensis dixit: Nullus audet contraire statutis sanctorum & magnorum Conciliorum, quæ diuinitus definierunt, eos, qui præuaricati sunt Catholicam religionem, regulari reprehensioni subiacere. Vnde & ego concors sententiæ vestræ sanctitatis factus, Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, sacerdotali nudaui dignitate.

Κωνστάντιος Ἐπίσκοπος * Σεβαστείας. *Σεβαστῆς

Constantius Episcopus Sebastiæ ciuitatis dixit: Flauianus & Eusebius, quia ad acerbissimum bellum eorum quæ in Nicæa olim, & postmodum in Epheso de Fide sunt regulariter exposita, se ipsos armauerunt, episcopali decidant gradu, per propriam ruinam vniuersum orbem ab scandalo, quod operati sunt, liberantes.

B

Ζεβέννος Ἐπίσκοπος Πέλλης.

Zebennus Episcopus Pellensis dixit: Deo amabilia & vtilia à sanctis Patribus decreta sunt aduersus Flauianum & Eusebium, qui non sequuti sunt sanctum & vniuersale Nicænum Concilium, & quæ in hac Ephesia ciuitate aduersus temeratores Ecclesiasticorum * terminorum confirmata sunt. Vnde & ego concors sententiæ effectus, alienos feci ab omni sacerdotali dignitate Flauianum & Eusebium. Pag. 147 *canonum.

C

Ἀλύπιος ἐπίσκοπος Βάκτρων.

Alypius Episcopus * Bachatensis dixit: Præsens & audiens examinata cognitione, quæ inter reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, interque Flauianum & Eusebium facta est, & ego cognoscens & ex relectis nobis monimentis, & porrectis libellis esse reprehensibiles eosdem Flauianum & Eusebium, & reos perfidiæ apparuisse, concors effectus sanctissimis Patribus, alienos eos feci, id est, Flauianum & Eusebium, à sacerdotali dignitate. *Bakrorum.

D

Πολυχρόνιος Ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος.

E

Polychronius Episcopus ciuitatis Antipatridis dixit: Secundum sententiam sanctorum Patrum, quæ aduersus Flauianum & Eusebium prolata est, vt extranei sint à sacerdotio & dignitate Episcopatus, & ego consentio.

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος.

Pancratius Episcopus Libyadis ciuitatis dixit: Flauianus & Eusebius, Episcopatus sui ruina orbe ab scandalo liberato, docent omnes oportere perseuerare in regulis, quæ à sanctis patribus in Nicæa & in Epheso promulgata sunt, & non se armare ad manifestissimum prælium; quemadmodum hi.

F

Αὐξίλαος ἐπίσκοπος Σαρακηνῶν τῶν ὑποσπόνδων.

Auxilaus Episcopus gentis Saracenorum fœderatorum dixit: Iustum est, ea quæ à sanctis Patribus definita sunt, sequi. Vnde & ego con-

sentio prolatis definitionibus aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos.

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν.

Domninus Episcopus Platææ ciuitatis dixit: Cum manifesta sit interloquutio sanctorum Patrum, & prolata definitio aduersus Flauianum & Eusebium, & ego concors effectus sententiæ, hæc eadem profiteor.

Θεοδόσιος Ἐπίσκοπος Μαςαύρων.

Theodosius Episcopus Mastaurensis dixit: Iusto consistente decreto sanctorum Patrum in damnatione Flauiani & Eusebij, & ego concors sententiæ factus sum.

* Αἰγίας. Κυριακὸς Ἐπίσκοπος * Αἴγλης.

Cyriacus Episcopus Æglensis dixit: Etsi præter nostras orationes factum est non obedire Flauianum & Eusebium regulari expositioni sanctorum Patrum apud Nicæam prolatæ, & in hac Ephesia metropoli confirmatæ, & propter hoc iusta aduersus eos à sancta Synodo est prolata sententia: cui & ego concors effectus sum, in damnatione memoratorum.

Φλαυιανὸς Ἐπίσκοπος Ἀδραμυττηνοῦ.

Flauianus Episcopus Adramytenæ ciuitatis dixit: Et ego consentio definitioni, quæ à sanctis Pontificibus prolata est, Dioscoro, Iuuenali, Domno, & Stephano, & Thalassio, & ab omni simul collecto vnà cum ipsis sancto Concilio, Flauiani & Eusebij causa, & alienos istos iudico ab omni simul sacerdotio.

Κυριακὸς Ἐπίσκοπος Λεβέδου.

Cyriacus Episcopus Lebedensis dixit: Concors & ego factus sum sanctorum Patrum decreto; vnde consentio in damnationem Flauiani & Eusebij, qui veritatem contempserunt.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας.

Leontius Episcopus Magnesiæ Mæandri dixit: Non optabam quidem, neque ea quæ aduersus sanctissimum & reuerendissimum presbyterum & archimandritam Eutychem audacter commissa sunt, fieri, neque Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, extra Catholicam Fidem conuinci sapere: sed quoniam quæ facta sunt, regulari integritate calcata * sunt, prædictus quidem religiosissimus Archimandrita iustam promeruit ab hoc sancto & vniuersali Concilio clementiam, recipiens & gradum, & communionem & principatum proprij monasterij. Flauianus vero & Eusebius sibimetipsis adscribant ex propria blasphemia acquisitam perditionem. Propter quod & ego consentio his quæ aduersus eos ab omni ac Deo amabili & vniuersali Synodo definita sunt.

Εὐτρόπιος Ἐπίσκοπος Περγάμου.

Eutropius Episcopus Pergamensis dixit: Concors & ego factus sum sanctorum Patrum sententiæ in damnatione Flauiani & Eusebij.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος * Ποσηΐων. * Τειῶν.

Gennadius Episcopus * Thiensis ciuitatis, prouinciæ Achaiæ, dixit: Et ego similiter concors efficior sanctis patribus, quatenus alieni sint Flauianus & Eusebius à participatione sacerdotalis gradus. Posidiorum. Pag. 148.

Ὀλύμπιος Ἐπίσκοπος Εὐάζων.

Olympius Episcopus Euazorum dixit: Secundum præcedentem sententiam sanctorum Patrum vniuersalis Synodi Ephesi congregatæ, decerno & ego lachrymans multum apud memetipsum, Flauianum & Eusebium alienos esse ab omni sacerdotali collegio.

Μάξιμος Ἐπίσκοπος Τράλλεων.

Maximus Episcopus Trallensis dixit: Consentio & ego in damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, iuxta * terminum à sanctis Patribus datum. definitionem à S. P. datam.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ὑπαίπων.

Iulianus Episcopus Hypæpensis dixit: Et ego concors efficior definitioni à sanctis Patribus prolatæ, qui secundum gratiam Dei in Ephesia metropoli collecti sunt, quatenus Flauianus & Eusebius alieni sint ab Episcopatus dignitate, & non fruantur sancto & arcano mysterio Domini Christi & Dei nostri, tamquam contraria sapientes sanctæ Fidei, quæ exposita est à sanctis patribus qui in Nicæa ciuitate collecti sunt, & qui postmodum in Ephesia ciuitate congregati sunt.

Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων.

Theopemptus Episcopus Cabasenus dixit: Graue prælium quidem, quod à manifestissimis inimicis est: à fictis vero & deceptoribus amicis, durius. nocent enim per simulationes, & quam maxime simpliciores & à pietate abstrahunt, & longe ab Ecclesiasticis seducunt dogmatibus. Reuerendissimus igitur Flauianus magnæ Constantinopolitanæ vrbis quondam Episcopus, confirmare desiderans perni-

riosi Nestorij dogmata, per multa ostensus est hæreticus, necnon & Dorylæi ciuitatis male factus quondam Episcopus Eusebius, similia Flauiano sapiens deprehensus est. Quoniam ergo & sancta hæc & magna Synodus, quia non permanserunt iidem in sanctorum Patrum doctrinis, iustam damnationis aduersus eos sententiam protulit, concors & ego sum his omnibus, quæ à sancto Concilio super his statuta sunt, quatenus manifestum sit, alienos eos esse ab Episcopatus dignitate, & omni sacerdotali ministerio.

Καλοσίειος Ἐπίσκοπος Ἀρσινοίτου, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Ἰουλίου διακόνου αὐτοῦ.

Calosirius Episcopus Arsinoënsis, interpretante eum * Elia diacono suo, dixit: Et ego hæc eadem, quæ & præcedentes sanctissimi Episcopi in damnatione Flauiani & Eusebij quondam episcoporum, confiteor: & consentio in omnibus quæ definita sunt à sancta Synodo.

Iulio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου.

Ioannes episcopus Hephæstiensis dixit: Si eum, qui scandalizauerit vnum de pusillis, reum amarissimæ pœnæ diuina Saluatoris definiuit sententia: quid patientur dignum sua impietate, qui omnem fere orbem terræ in præsenti conturbauerunt, & fiduciam his qui scelerata Nestorij dogmata colunt, quantum ad ipsos pertinet, præstiterunt? Insuper etiam Paganis & Iudæis ad deridendum & detrahendum Christianæ Fidei dederunt licentiam, quasi vsque in hodiernam diem recta & immaculata nostra Fides ignorata sit, quæ à sanctis Patribus per Spiritum sanctum in Nicæa est exposita, consignata vero paulo ante in hac metropoli: & hoc sanctissimo concedente collegio, sancta & iusta præcipiente sententia abscidi à sacerdotio eum, qui ausus fuerit nouam aliquam inquisitionem, aut expositionem superintroducere his, quæ plenissime per sanctum Spiritum, sicut dixi, sunt exposita. Sed hoc quidem iustum decretum supra memorati contemnentes, quod sibi placuit peregerunt. Occasio vero fuerat inimicitiarum aduersus prædictum presbyterum Eutychem, illa circa Catholicam fidem tuitio, quam vsque in finem idem religiosissimus vir immutabilem conseruauit. Et hoc damnationis eius crimen inuentum est. Abominatio est enim peccatori Dei cultus. Flauianus igitur & Eusebius decenter sanctorum Patrum nostrorum subiacent sententiæ, à sancto hoc Concilio expulsi sacerdotio, innouare Fidem volentes, & Nestorij imprudenter dogmatibus congruere; quatenus de cetero nulla innouatio perpetretur aduersus piam & rectam religionem.

Eccles. 1. d. 31.

Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἡρακλέους.

Heraclides Episcopus Heracleensis dixit: Secundum ea quæ definita sunt à sancta vestra Synodo, concors & ego sum & consentio in damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum. Pag. 149

Ἰσαὰκ Ἐπίσκοπος Ἐλεαρχίας.

Isaac Episcopus Elearchiensis ciuitatis dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quemadmodum & ante me sanctissimi Patres & episcopi, in damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum.

Γεμέλλινος ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν.

Gemellinus Episcopus Erythrensis dixit: Qui sanctorum Patrum doctrinis bene expositis & habentibus non obtemperant, se ipsos Ecclesiasticis subiiciunt sententiis. Hoc & in præsenti est inuenire. Quoniam ergo aliqua displicentia spiritualibus nostris patribus, qui venerabilem illum trecentorum decem & octo Episcoporum numerum compleuerunt, & his qui dudum in Ephesia metropoli eorum acta confirmauerunt, inquisitio facta est ab Eusebio Dorylæorum Episcopo, & Flauiano Constantinopolitano, iudicante & acquiescente retractari aliquid eorum, quæ * non continentur in prædictis doctrinis; necessarium est subiicere eos definitæ sententiæ à sanctis patribus, pridem in Ephesia metropoli hoc approbantibus, & deponendos esse, & ab omni Ecclesiastico agmine effici alienos.

Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Τανέως.

Apollonius episcopus Taneæ dixit: His quæ à sanctis Patribus eo tempore in Nicæa congregatis, exposita sunt pro Catholica Fide quæ in Christo est, & nuper confirmatis in hac Ephesia metropoli, quia contraria sapientes & gerentes Eusebius & Flauianus inuenti sunt, & increpationibus quæ ibi continentur, subiacuerunt, & à sancta hac & vniuersali Synodo sunt damnati, & alieni ab omni sacerdotali agmine facti: ideoque & ego concordo & consentio.

Γεννάδιος Ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως μεγάλης.

Gennadius Episcopus maioris Hermopolitanæ ciuitatis dixit: Hæc eadem & ego, quæ prædecessores mei sancti Patres super damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum statuerunt, profiteor, & damnandos eos esse decerno.

A

Κῦρος ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος.

Cyrus Episcopus Babylonis dixit: Et ego consentio his quæ à sanctis Patribus super damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum definita sunt.

Ἀθανάσιος Ἐπίσκοπος Βουσί-ριδος.

Athanasius Episcopus Busiridis ciuitatis dixit: Sequens & ego iuste promulgatam sententiam aduersus Flauianum & Eusebium, profiteor, & consentio decretis, quæ super eos definita sunt.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Τεχείρων.

Tenthiterum

Photinus Episcopus* Tentyrenæ ciuitatis dixit: Secundum ea quæ constituta sunt à sanctis Patribus, & ego decerno, confirmans ab eis factam damnationem Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, & consentio decretis omnibus, quæ contra eos definita sunt.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπα-τρίδος.

Theophilus Episcopus Cleopatridis ciuitatis dixit: Concordo & consentio his, quæ sancta hæc & vniuersalis Synodus definiuit aduersus Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, & concors efficior in omnibus quæ aduersus eos statuta sunt.

Πασμήιος Ἐπίσκοπος Παράλου.

Pasmeius Episcopus Parali dixit: Concors & ego efficior his, quæ placuerunt sancto & magno huic Concilio super damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum.

*Ζώνμος.

* Σωσίας Ἐπίσκοπος Σωζούσης.

Rofinen.

* Sosias Episcopus Sozusæ ciuitatis dixit: Quæ definita sunt à sanctis patribus super damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum, iusta cognoscens, his & ego concors efficior.

Θεόδουλος Ἐπίσκοπος Πισιλᾶ.

Pisilensis.

Matth. 18. c. & 18. d.

Theodulus Episcopus * Ticeliensis ciuitatis dixit: Expedisset Flauiano & Eusebio quondam Episcopis, si nati non fuissent, sed mola asinaria suspendi circa colla eorum, & in mare proiici, quoniam scandalizauerunt animas simplices. Et propter hoc concors efficior in damnatione eorum, tamquam qui præuaricati sunt definitiones sanctorum patrum in Nicæa & in Epheso ante hoc congregatorum.

Θεόδωρος Ἐπίσκοπος Βάρκης.

Theodorus Episcopus Barcensis ciuitatis dixit: Hæc eadem & ego habeo dicere, & agere, & sapere, quæ placuerunt sancto huic conuentui: & in his consentio & concordo super damnatione Flauiani & Eusebij quondam Episcoporum.

B

Ροῦφος ἐπίσκοπος Κυρήνης.

Rufus Episcopus Cyrenensis dixit: Flauianus & Eusebius quondam Episcopi sibimetipsis causa damnationis effecti sunt, qui sanctorum Patrum dogmata ausi sunt retractare. Et ego igitur consentio & concordo in eorum damnatione, quæ à sancta & magna hac Synodo promulgata est. Pag. 150.

C

Ζήνων ἐπίσκοπος Ρινοκουρού-ρων.

Zenon Episcopus Rhinocururensis ciuitatis dixit: Licet seuera, & omni tristitia plena, & amarissimis lacrymis digna, aduersus quondam Episcopos à sancta & magna Synodo sententia prolata sit; verumtamen propter multam iniquitatem & impietatem impij Eusebij, & seducti eius insania & cæcitate Flauiani, sicut hæc monimentorum lectio manifestat, sequentes compassionis & fraternæ charitatis iura, congemiscentes consentimus aduersus eos promulgato iusto iudicio.

D

Λούκιος Ἐπίσκοπος Ζυγρῶν.

Lucius Episcopus Zygrenæ ciuitatis dixit: Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, conuictos in præuaricatione eorum quæ in Nicæa & quæ in Epheso à sanctis Patribus pridem congregatis definita sunt, condemno & ego secundum statuta totius huius sancti Concilij.

E

Αὐσόνιος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου.

Ausonius Episcopus Sebennytensis ciuitatis dixit: Licet lacrymis digna sit, quæ aduersus Flauianum & Eusebium sententia prolata est, (oportet enim nos iuxta compassionis legem contristari & repleri mœstitia,) attamen sequens & ego sanctum hoc & vniuersale Concilium, consentio his quæ aduersus eos definita sunt.

F

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ταυᾶ.

Isaac Episcopus Tauensis ciuitatis dixit: Contra semetipsos Flauianus & Eusebius quondam Episcopi elicuerunt sententiam, quantum intelligitur ex gestis quæ in Nicæno & in hac ciuitate collecto Concilio acta sunt, tantorum congregatorum Episcoporum, præ-

sente eis & sancto Spiritu, ex eo quod praeuaricati sunt ea quae illo tempore gesta sunt. Consequens ergo, secundum voces religiosissimorum Patrum, alienos eos esse ab omni sacerdotali ordine.

Φιλόκαλος Επίσκοπος Ζαγυλέων.

Philocalus Episcopus Zagylensis ciuitatis dixit: Lectis synodalibus formis, quae à sanctis Patribus de Catholica Fide statuta sunt, cognouimus ex his quae nunc prolata & relecta sunt, B monimentis, Flauianum & Eusebium quondam Episcopos, * retractantes ea quae bene sint placita sanctis patribus: ideo & ego consentio in eorum damnationem, secundum ea quae ab hac sancta Synodo ordinata sunt.

Ησαΐας ἐπίσκοπος Ερμουπόλεως μικρᾶς.

Esaias Episcopus Hermopolis minoris dixit: Aduersus se ipsos Eusebius & Flauianus, secundum quod ex gestorum serie ostenditur, C protulerunt sententiam: quia post definitionem sancti & vniuersalis, id est, Nicaeni Concilij & Ephesini, alteram Fidem exponere ausi sunt, inferentes sibimetipsis increpationes, quae in praecedentibus sanctis Conciliis definitae sunt: & praesente hac sancta & vniuersali Synodo eos damnante, sanctis definitionibus eorum concors efficior.

Βαρσουμᾶς πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Εὐσεβίου μοναχοῦ.

Barsumas presbyter & archimandrita, interpretante eum Eusebio monacho, dixit: & ego sequens sanctos Patres qui in Nicaea conuenerunt, & qui in Epheso prius, nunc vero vestram sanctitatem: Flauianum quondam Constantinopolitanae ciuitatis Episcopum, & Eusebium, damnatos à vobis, condemnabo, sciens, quae à vestra sanctitate acta sunt, secundum Dei timorem esse confecta. E

Εἶπον οἱ πάντες ὅμοια, καὶ παραπλήσια.

Similia quoque omnes & his conformia dixerunt.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Αλεξανδρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Dioscorus Episcopus Alexandriae, definiens subscripsi. F

Ιουβενάλιος ἐπίσκοπος Ιεροσολύμων.

Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum, definiens subscripsi.

Δόμνος ἐπίσκοπος Αντιοχείας.

Domnus Episcopus Antiochenae ciuitatis, definiens subscripsi.

Στέφανος ἐπίσκοπος Εφέσου.

Stephanus Episcopus Ephesi, definiens subscripsi.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος * Καππαδοκίας.

* Καισαρείας.

Thalassius Episcopus Caesareae Cappadociae, definiens subscripsi.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Αγκύρας Γαλατίας.

Eusebius misericordia Dei Episcopus metropolis Ancyrae Galatiae, definiens subscripsi.

Κῦρος ἐπίσκοπος Αφροδισιάδος.

Cyrus minimus Episcopus Aphrodisiadis metropolis sanctae Dei Ecclesiae, definiens subscripsi.

Ερασίστρατος Επίσκοπος Κορίνθου.

D Erasistratus Episcopus Corinthi, definiens subscripsi.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου.

Diogenes Episcopus Cyzici, definiens subscripsi.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας.

Ioannes Episcopus Sebastiae, definiens subscripsi.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ισαυρίας.

Basilius Episcopus Seleuciae Isauriae, definiens subscripsi.

Καὶ οἱ λοιποὶ πάντες οὕτως ὑπέγραψαν.

Et reliqui omnes similiter subscripserunt.

Εως ὧδε τὰ ἐν Εφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου.

Hactenus ista sunt quae Ephesi sub Dioscoro gesta sunt.

Theodorus Episcopus Tarsi, definiens subscripsi.

Romanus Episcopus Myrorum, definiens subscripsi.

Pag. 151. Photius Episcopus Tyri ; definiens subscripsi. A

Theodorus Episcopus Damasci, definiens subscripsi.

Iulianus Episcopus Tabiæ , definiens subscripsi.

Florentius episcopus Sardium Lydiæ metropolis, definiens subscripsi.

Marinianus episcopus Synnadæ, definiens subscripsi.

* Musonius Episcopus Nyssæ , definiens subscripsi. *Ausinius.*

Constantinus Episcopus Bostrenorum, definiens subscripsi.

Ioannes gratia Dei episcopus Nicopolitanus primæ Armeniæ, definiens subscripsi.

Acacius episcopus Ariarathiræ , definiens subscripsi.

Stephanus Episcopus Hierapolitanus, definiens subscripsi.

Atticus Episcopus Nicopolis, quæ est metropolis veteris Epiri , decernens cum sanctis Patribus ac definiens subscripsi.

Meletius Episcopus Larissenæ sanctæ Ecclesiæ, faciens sermonem tam pro Episcopo Domno Apamenorum, quam etiam pro me, definiens subscripsi.

Quintillus Episcopus Heracleæ, tenens locum sanctissimi Archiepiscopi Thessalonicensis Anastasij, definiens subscripsi.

Eustathius Episcopus Beryti , definiens subscripsi.

Nunechius Episcopus Laodiceæ metropolis, definiens subscripsi.

Candidianus Episcopus Antiochiæ metropolis, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Anazarbi, decernens subscripsi,

Gerontius Episcopus Seleuciæ * Isauriæ , definiens subscripsi. *Syria.*

Rufinus Episcopus Samosatenus, definiens subscripsi.

Indimus Episcopus Irenopolitanus , definiens subscripsi.

Timotheus humilis Episcopus ciuitatis Balaneorum, definiens subscripsi.

Theodosius Episcopus Canothæ, definiens subscripsi.

Eutychius Episcopus Adrianopolis veteris Epiri, definiens subscripsi.

Claudius episcopus Anchiaxi veteris Epiri, definiens subscripsi

Symeon Episcopus Amidæ metropolis Mesopotamiæ, definiens subscripsi.

Elias Episcopus Adrianopolis Asiæ , definiens subscripsi per Romanum Episcopum Myrorum , eo quod nesciam litteras.

Seleucus gratia Christi episcopus metropolis Amasiæ, definiens subscripsi.

Petrus Episcopus Gangrenæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Lucas episcopus Dyrrhachij , definiens subscripsi.

Antonius Episcopus Lychnidensis , definiens subscripsi

Marcus Episcopus Euriæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Vigilantius Episcopus Larissæ , definiens subscripsi.

Basilius Episcopus sanctæ Ecclesiæ Traianopolis, prouinciæ Rhodopæ, definiens subscripsi.

Docimasius Episcopus sanctæ Ecclesiæ, quæ est Maroneæ, prouinciæ Rhodopæ, definiens subscripsi,

Constantinus Episcopus Demetriadis, definiens subscripsi.

Alexander Episcopus sanctæ Ecclesiæ, quæ est Sebastæ Tarsensis , definiens subscripsi.

Sozon Episcopus Philippensis, definiens subscripsi. B

Eusebius Episcopus Topiritanus Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.

Maximianus Episcopus Derrensis ciuitatis Macedoniæ, definiens subscripsi.

Hermogenes Episcopus Cassandriæ Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.

Diogenianus episcopus Remessianensis Daciæ mediterraneæ, definiens subscripsi.

Lucas Episcopus Berrhœæ Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.

C Cyriacus Episcopus Trocmadorum ciuitatis, & agens vices Theoctisti reuerendissimi Episcopi Pissinuntensis metropolis Galatiæ secundæ, definiens subscripsi.

Ioannes Episcopus Messenæ, quæ est Achaiæ, definiens subscripsi.

Athanasius Episcopus Opuntis, quæ est Achaiæ, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Claudiopolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Olympius Episcopus metropolis Constantiæ Cypri, definiens subscripsi.

Leontius Episcopus Ascalonæ , definiens subscripsi.

D Photinus episcopus Lyddæ, definiens subscripsi.

Anastasius Episcopus Areopolitanus, definiens subscripsi.

Theodosius Episcopus Amathuntenus, definiens subscripsi.

Paulus Episcopus Maiumæ , definiens subscripsi.

Baruchius Episcopus ecclesiæ * Oruzæ, definiens subscripsi. *Sozusa.*

Heraclius Episcopus Azoti , definiens subscripsi.

E Ioannes Episcopus Tiberiadis, definiens subscripsi.

Musonius minimus Episcopus Zoarensis, definiens subscripsi.

Dionysius Episcopus Sycamazonensis, definiens subscripsi.

Caiumas Episcopus * Phœnicensis , definiens subscripsi per coëpiscopum meum Dionysium, propterea quod litteras ignorem. *Phænensis.*

Constantinus Episcopus Sebastæ, definiens subscripsi.

F Zebennus Episcopus Pellensis, definiens subscripsi.

Alypius episcopus Bactrorum , definiens subscripsi.

Polychronius Episcopus Bactrorum , definiens subscripsi.

Pancratius Episcopus Libyadis , definiens subscripsi.

Auxilaus Episcopus Saracenorum fœderatorũ, definiens subscripsi.

Domninus Episcopus Platæarum, definiens subscripsi.

Theodosius Episcopus Mastaurensis, definiens subscripsi.
Cyriacus minimus Episcopus Ægaræ, definiens subscripsi.
Flauianus minimus Episcopus Adramytenus, definiens subscripsi.
Cyriacus minimus episcopus Lebedi, definiens subscripsi.
Leontius Episcopus Magnesiæ Mæandri, definiens subscripsi.
Eutropius Episcopus Pergami, definiens subscripsi.
Gennadius humilis Episcopus Thiensis, definiens subscripsi.
Ebagenorum. Olympius Episcopus * Ebaganensis, definiens subscripsi.
Maximus Episcopus Trallensis, definiens subscripsi.
Iulianus humilis Episcopus Hypæporum, definiens subscripsi.
Chrysanthus minimus Episcopus Balcenus, definiens subscripsi.
Polycarpus minimus Episcopus Gabalorum, definiens subscripsi.
Paulus humilis Episcopus Tripolis, definiens subscripsi.
Epiphanius episcopus Pergæ Pamphyliæ, definiens subscripsi.
Longinus. * Petrus episcopus Chersonensis, faciens verba & pro Cyriaco Episcopo Heracleæ Thraciæ, definiens subscripsi
Olympius Episcopus Sozopolis prouinciæ Pisidiæ, definiens subscripsi.
Florentius Episcopus Lesbi & Tenedi Hellesponti, definiens subscripsi.
Æthorichus Episcopus Smyrnensis, definiens subscripsi.
Bassus Episcopus ciuitatis Chij, definiens subscripsi.
Daniel minimus Episcopus ciuitatis Cadoniæ sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens subscripsi.
Symmachus minimus Episcopus Attaliæ sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens subscripsi.
Philetus Episcopus sanctæ Dei Ecclesiæ quæ est Hierocæpiæ, definiens subscripsi.
Zosimus Episcopus Minoidis, definiens subscripsi.
Maras Episcopus ciuitatis Dionysiæ, definiens subscripsi.
Eulogius presbyter, hortatu Vranij Episcopi
Pag. 152. Himerorum, prouinciæ Osroënæ Syriæ, subscripsi pro eo, definiente cum Synodo.
Erasistratus Episcopus Corinthi sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.
Theopemptus Episcopus Cabasorum, definiens subscripsi.
Calosirius Episcopus Arsinoitensis, definiens subscripsi per Eliam primum diaconum meum.

A Ioannes episcopus Hephæstiensis, definiens subscripsi.
Heraclides episcopus Heracleæ, definiens subscripsi.
Gemellinus Episcopus Erythrensis, definiens subscripsi.
Apollonius Episcopus Taneæ, definiens subscripsi.
Gennadius Episcopus Hermopolis maioris, definiens subscripsi.
Cyrus Episcopus ciuitatis * Babulinæ, definiens subscripsi. Babylonis.
B Athanasius Episcopus ciuitatis Busiridis, definiens subscripsi.
Photinus Episcopus ciuitatis * Tentyrenæ, definiens subscripsi. Tentyrorum.
Theophilus Episcopus Cleopatridis, definiens subscripsi.
Pasmeius Episcopus Parali ciuitatis, definiens subscripsi.
* Sosias Episcopus Sozusæ, definiens subscripsi. Sosimus.
Theodulus Episcopus Ticeliensis, definiens subscripsi.
C Theodorus Episcopus Barcensis, definiens subscripsi.
Rufus Episcopus Cyrenensis, definiens subscripsi.
Zenon Episcopus Rhinocururensium, definiens subscripsi.
Lucius Episcopus Zygrensis, definiens subscripsi.
Auxonius Episcopus Sebennytensis, definiens subscripsi.
Isaac Episcopus Tauensis, definiens subscripsi.
D Philocalus Episcopus Zagylensis, definiens subscripsi.
Esaias Episcopus Hermopolis minoris, definiens subscripsi.
Marinianus Episcopus Gazæ, definiens subscripsi.
Martyrius episcopus Gortynæ Cretæ, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus ciuitatis * Gnidi, definiens subscripsi. Gnossi.
Barsumas presbyter & archimandrita, definiens subscripsi.
E Longinus presbyter, agens vices Dorothei reuerendissimi episcopi Neocæsareæ, definiens subscripsi.
Anthemius presbyter, agens vices Patricij episcopi Tyanensis, prouinciæ Cappadociæ secundæ, definiens subscripsi.
Ariston presbyter, agens vices Eunomij reuerendissimi episcopi Nicomediæ, definiens subscripsi.
Olympius presbyter, agens vices Calogeri reuerendissimi Episcopi Claudiopolis, prouinciæ Ponti, definiens subscripsi.
F

CHALCED. ACTA.

Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: De recta quidem & Catholica Fide perfectius sequenti die, conueniente Concilio, diligentiorem examinationem fieri oportere perspicimus. Quoniam vero Flauianus religiosæ memoriæ, & Eusebius reuerendissimus episcopus, ex gestorum & cognitionum scrutatione, & ipsa voce quorumdam, qui tunc Synodo præfuerunt, confitentium se errasse, & * frustra eos damnasse, quia nihil circa Fidem monstrantur errasse, ostenduntur iniuste depositi; videtur nobis (secundum quod Deo placitum est) iustum esse, si placuerit diuinissimo & piissimo Domino nostro, eidem pœnæ Dioscorum reuerendissimum Episcopum Alexandriæ, & Iuuenalem reuerendissimum Episcopum Hierosolymorum, & Thalassium reuerendissimum Episcopum Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebium reuerendissimum Episcopum Ancyræ, & Eustathium reuerendissimum Episcopum Beryti, & Basilium reuerendissimum Episcopum Seleuciæ Isauriæ, qui tunc potestatem & principatum Synodi tenuerunt, subiacere, & à sancto Concilio secundum regulas ab Episcopali dignitate fieri alienos, omnibus, quæ consequenter acta sunt, ad sacrum apicem referendis. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hoc iustum iudicium. Illyriciani reuerendissimi Episcopi dixerunt: Omnes errauimus, omnes veniam mereamur. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi dixerunt: Multos annos Senatui. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis. Multos annos Imperatoribus. Impius semper fugit. Dioscorum Christus deposuit. Homicidam Christus deposuit. Hæc iusta sententia: hoc iustum Concilium, hoc sanctum Concilium. Iustus Senatus, iustum Concilium: Martyres Deus vindicauit. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Vnusquisque reuerendissimorum Episcoporum præsentis sancti Concilij, quomodo credit, in scriptis sine vllo metu, Dei timorem ante suos oculos ponens, exponere festinet, cognoscens, quoniam diuinissimus & piissimus Dominus noster secundum expositionem in Nicæa congregatorum trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, & secundum expositionem, qui post eos fuerunt, centum quinquaginta, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum Patrum, Gregorij, Basilij, Athanasij, Hilarij, Ambrosij, & Cyrilli duas canonicas epistolas in Ephesina prima Synodo publicatas & confirmatas, credit, nullo modo ab earum fide recedens. Etenim reuerendissimus Archiepiscopus senioris vrbis Romæ Leo aduersus Eutychis infidelem,

Pag. 153.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· περὶ μὲν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ καθολικῆς τελεώτερον, συνόδου γινομένης, τῇ ὑστεραίᾳ ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν δεῖν γενέσθαι συνορῶμεν. ἐπεὶ δὲ Φλαβιανὸς ὁ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐκ τῆς τῶν πεπραγμένων, καὶ διαγνωσθέντων ἐρεύνης, καὶ αὐτῆς φωνῆς τινῶν τῶν ἐξάρχων γενομένων τῆς τότε συνόδου, ὁμολογησάντων ἐσφάλθαι, καὶ μάτην αὐτοὺς καθῃρηκέναι, οὐδὲν περὶ τὴν πίστιν σφαλέντας, δείκνυνται ἀδίκως καθῃρημένοι, καταφαίνεται δὲ ἡμῖν, κατὰ τὸ τῷ Θεῷ ἀρέσκον, δίκαιον εἶναι, εἰ παρασταίη τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τῷ αὐτῷ ἐπιτιμίῳ Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἰουβενάλιον τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλάσσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Ἀγκύρας, καὶ Εὐστάθιον τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Βηρυτοῦ, καὶ Βασίλειον τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Σελευκείας Ἰσαυρίας, τοὺς ἐξουσίαν εἰληφότας, καὶ ἐξάρχοντας τῆς τότε συνόδου, ὑποπεσεῖν παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου κατὰ τοὺς κανόνας, τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀλλοτρίους γενομένους, πάντων τῶν παρακολουθησάντων τῇ θείᾳ κορυφῇ γνωριζομένων. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι εἶπον. αὕτη δικαία κρίσις. οἱ Ἰλλυρικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι, εἶπον· πάντες ἐσφάλημεν, πάντες συγγνώμης ἀξιωθῶμεν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι εἶπον· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου. ἅγιος ὁ θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων. ὁ ἀσεβὴς ἀεὶ φεύγει. Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε τὸν φονέα. ὁ *θεὸς καθεῖλεν. αὕτη δικαία ψῆφος· αὕτη δικαία σύνοδος, δικαία σύγκλητος· τοὺς μάρτυρας ὁ Θεὸς ἐξεδίκησεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἕκαστος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, ὅπως πιστεύει, ἐγγράφως ἄνευ τινὸς δέους, τὸν τοῦ θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος φόβον, ἐκθέσθαι σπουδασάτω· γινώσκων, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων τιη. καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ρν. τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ τὰς κανονικὰς ἐπιστολὰς, καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγίων πατέρων, Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἀθανασίου, Ἱλαρίου, Ἀμβροσίου, καὶ τὰς Κυρίλλου δύο κανονικὰς ἐπιστολὰς, τὰς ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ βεβαιωθείσας, καὶ δημοσιευθείσας, πιστεύει, κατ' οὐδένα τρόπον τῆς αὐτῶν πίστεως ἀναχωρῶν. καὶ γὰρ ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων, πρὸς τὴν παρὰ Εὐτυχοῦς ἀπιστίας,

* Ἐν Χαλκηδόνι.

* Χριστός.

καὶ ὑπεναντίας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀνακύψα- A
σαν ἀμφιβολίαν, φαίνεται πρὸς τὸν τῆς ὁσίας ἀοιδίμου
μνήμης Φλαβιανὸν τὴν ἐπιστολὴν ἐκπέμψας.

Τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

ΥΠατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ἓξ Εἰδῶν ὀκτωβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ C κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου * δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατια- D νοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου Μαρτιαλίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος τῶν καθωσιωμένων δομεστίκων Σποραχίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν θείων πριβάτων Γενεθλίου, πρὸς ἔτι δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου E Φλωρεντίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Σενάτορος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου, * Νόμου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Πρωτογένους, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, Ζωΐλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως Θεο- F δώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου, ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως Ἀπολλωνίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσίτων Ῥωμανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων τοῦ Ἰλλυρικοῦ Θεοδώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων Κωνσταντίνου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀπὸ πραιποσίτων Ἀρτάξου.

* Σαπαλίας

* Νόμου.

A & contrariam Catholicæ * religioni emergentem dubitationem, * visus est ad reuerendæ memoriæ Flauianum misisse epistolam. [Legi, legimus. Aetius Archidiaconus regnantis Constantinopolitanæ nouæ Romæ, & primicerius notariorium dixit. Completum est.]

Explicit prima Cognitio Chalcedonensis Concilij, quæ finita, emendata, & collata est anno Domini CCCCLVI. xiij. kal. April. feria iiij. Indict. ix. Rusticus per gratiam Dei Diaconus sanctæ Ecclesiæ Romanæ contuli, annotaui, distinxi. B

Ecclesia

apparet,

ACTIO SECVNDA CHALCEDONENSIS CONCILIJ.

COnsulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nunciatus, sub die sexto Idus Octobris, Chalcedone se- C cundum [Dei gratiam, &] iussionem diuinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, conuenientibus in sancta Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ gloriosissimis Iudicibus, id est, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, & expræfecto & exconsule ordinario ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo D præfecto vrbis Tatiano, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum Vincomalo, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro Martiali, & magnificentissimo ac gloriosissimo Comite deuotissimorum domesticorum * Sporacio, & magnificentissimo Comite sacrorum priuatorum Genethlio; insuper & gloriosissimo & amplissimo Senatu, id est, magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum, & E exconsule ordinario ac patricio Florentio, & magnificentissimo & gloriosissimo exconsule ordinario & patricio Senatore, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro officiorum, & exconsule ordinario ac patricio * Nomo, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule ordinario ac patricio Protogene, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Zoilo, & magnificentissimo & glo- F riosissimo expræfecto vrbis Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto vrbis Apollonio, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Romano, & magnificentissimo & gloriosiss. expræfecto Illyrici * Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto pretoriorum Constantino, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito Artaxe:

Asteraio,

Nomo;

Eulogio, supra act. I.

conueniente vero & sancto & vniuersali Concilio, secundum sacram sanctionem in Chalcedonensi ciuitate congregato, id est,

Paschasino & Lucentio reuerend. Episcopis, &,

Bonifacio reuerend. Presbytero agentibus vicem sanctiss. & Deo amiciss. Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &,

Anatolio sanctißimo Archiepiscopo magni nominis Constantinopolitanæ ciuitatis, nouæ Romæ, & ceteris sanctißimis & religiosiß. Episcopis, id est,

Maximo Antiochiæ Syriæ,

Stephano Ephesi,

Petro Corinthi,

Eleutherio Chalcedonensi,

Diogene Cyzici,

Pag.154. *Quintillo Heracleæ Macedoniæ, agente vicem Anastasij Thessalonicensis,*

Luciano Byziæ, agente vicem Cyriaci Episcopi Heracleæ Thraciæ,

Florentio Sardium Lydię,

Ennomio Nicomediæ,

Eusebio & Constantino presbyteris, gerentibus vicem Anastasij Episcopi Nicæni,

Meletio Larissæ, agente vicem Domni Episcopi Apameę Syrię secundę,

Amphilochio Sidæ Pamphyliæ,

Juliano ciuitatis Coënsis, & ipso agente vicem Sedis Apostolicæ,

Theodoro Tarsensi,

Cyro Anazarbi Cilicię secundæ,

Constantino Bostrensi,

Photio Tyri Phœniciæ,

Theodoro Damasceno,

Nonno Edessę Syriæ,

Symeone Amydenæ ciuitatis Mesopotamię,

Joanne Sebastiæ Armeniæ,

Seleuco Amasiæ,

Constantino Melitenæ Armenię,

Patricio Tyanorum Cappadociæ secundę,

Petro Gangrensi,

Photino Archidiacono, agente vicem Dorothei Neocæsariensis,

Romano Myrensis ciuitatis Lycię,

Critoniano Aphrodisiadis Cariæ,

Nunechio Laodiceæ Phrygię Pacatianæ,

Mariniano Synadensi,

Onesiphoro Iconij,

Pergamio Antiochiæ Pisidiæ,

A συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ τὸ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συνάθροισθείσης, τουτέστι,

Πασχασίνου, καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ

Βονιφατίου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

B Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας,

Στεφάνου Ἐφέσου,

Πέτρου Κορίνθου,

Ἐλευθερίου Χαλκηδόνος,

Διογένους Κυζίκου,

C Κυντίλλου Ἡρακλείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου Θεσσαλονίκης,

Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ Ἡρακλείας Θρᾴκης,

Φλωρεντίου Σάρδεων,

Εὐνομίου Νικομηδείας,

Εὐσεβίου, καὶ Κωνσταντίνου, πρεσβυτέρων, ἐπεχόντων τὸν τόπον Ἀναστασίου Νικαίας,

D Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου Ἀπαμείας * δευτέρας, Συρίας.

Ἀμφιλοχίου Σίδης,

Ἰουλιανοῦ τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχοντος καὶ αὐτοῦ τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου,

Θεοδώρου Ταρσοῦ,

Κύρου Ἀναζάρβου,

Κωνσταντίνου Βόστρων,

E Φωτίου Τύρου,

Θεοδώρου Δαμασκοῦ,

Νόννου Ἐδέσσης,

Συμεῶνος Ἀμίδης,

Ἰωάννου Σεβαστείας,

Σελεύκου Ἀμασείας,

Κωνσταντίνου Μελιτηνῆς,

Πατρικίου Τυάνων,

Πέτρου Γαγγρῶν,

F Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου Νεοκαισαρείας,

Ῥωμανοῦ Μύρων,

Κριτωνιανοῦ Ἀφροδισιάδος Καρίας,

Νουνεχίου Λαοδικείας,

Μαρινιανοῦ Συνάδων,

Ὀνησιφόρου Ἰκονίου,

Περγαμίου Ἀντιοχείας Πισιδίας,

Ἐπι-

Ἐπιφανίου Πέργης,
Ἀττικοῦ Νικοπόλεως,
Μαρτυρίου Γορτύνης,
Λουκᾶ Δυῤῥαχίου,
Κωνσταντίνου Δημητριάδος, ἐπέχοντος τὸν τόπον
Βιγιλαντίου Λαρίσσης Θεσσαλίας,
Φραγκίωνος Φιλιππουπόλεως,
Βασιλείου Τραϊανουπόλεως,
Σεβαστιανοῦ Βεῤῥοίας Μακεδονίας,
Θεοκτίστου Βεῤῥοίας Συρίας,
Γεροντίου Σελευκείας,
Εὐσεβίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μακαρίου Λαοδικείας Συρίας,
Εὐσεβίου Δορυλαίου,
Σάββα Πάλτου,
Σωφρονίου Κωνσταντίνης,
Πατρικίου Νεοκαισαρείας,
Ἀνασάρθας Μάρα * Ἀναζάρβου,
Ρωμύλου * Ρωμανοῦ Χαλκίδος,
Βηρύτου Εὐσταθίου * Βηρυτίων,
Λεοντίου Ἀσκάλωνος,
Ἀνιανοῦ Καπετωλιάδος,
Ζεβέννου Πέλλης,
Ἰωάννου Τιβεριάδος,
Ἀντιόχου Ἀρκης,
Βηρύλλου Αἰλᾶ,
Ἀρέτα Ἐλούσης,
Μουσωνίου Σηγώρ,
Παγκρατίου Λιβυάδος,
Ζωσίμου Μηνοΐδος,
Πολυχρονίου Ἀντιπατρίδος,
Γαδάρων, Ἰωάννου * Γαδείρων,
Παύλου Ἀνθηδόνος,
Φωτεινοῦ * Φωτίου Λύδδης,
Ρουφίνου Βίβλου,
Ἡρακλείου Ἀζώτου,
Μαρκιανοῦ Γεράρων,
Στεφάνου Ἰαμνίας,
Ἐπικτήτου Διοκλητιανουπόλεως,
Ρωμανοῦ Εὐδοξιουπόλεως,
Ηρακλείας Θεοδώρου Κλαυδιουπόλεως * Ἰσαυρίας,
Ἰουλιανοῦ Κελενδέρεως,
Ἐπιφανίου Κέστρων,
Αἰλιανοῦ Σελινοῦντος,
Γαΐου Συέδρων,
Ἀμμωνίου Ἰωτάπης,
Ματάλλου Φιλαδελφείας,
Μάρκου Ἀρεθούσης.
Τιμοθέου Βαλανέων,

A *Epiphanio Pergæ Pamphyliæ,*
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ Cretæ,
Luca Dyrrhachij,
Constantino Demetriadis, tenente locum Vigilantij episcopi Larisse Thessaliæ,
Francione Philippopolis Thraciæ,
Basilio Traianopolis Rhodopę,
Sebastiano Berrhææ Macedonię,
B *Theoctisto Berrhææ Syriæ,*
Gerontio Seleucię Syriæ,
Eusebio presbytero, agente vicem Macarij episcopi Laodiceæ Syrię,
Eusebio Dorylæi,
Sabba Palti Syriæ primę,
Sophronio Constantinę ciuitatis,
Patricio Neocæsareæ ciuitatis Augustæ Euphratesiæ, C
Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti Phœniciæ,
Leontio Ascalonæ Palæstinæ,
Aniano Capitoliadis,
Zebenno Pellensi,
Joanne Tiberiadis,
Antiocho Arcensi,
D *Beryllo Ailensi,*
Areta Elusæ Palæstinæ secundæ,
*Musonio * Segorensi,* [illegible]
Pancratio Libyadis,
Zosimo Minoidis,
Polychronio Antipatridis,
Joanne Gadarorum,
Paulo Anthedonis,
E *Photino Lyddæ,*
Rufino Bibli,
Heraclio Azoti,
Marciano Gerarorum,
Stephano Iemniæ Palæstinæ, Pag. 355.
Epicteto Diocletianopolis,
Romano Eudoxiopolis Isauriæ,
Theodoro Claudiopolis,
F *Juliano Celendritis Isauriæ,*
Epiphanio Cestriæ,
Æliano Selenuntis,
Caio Syedrorum,
Ammonio Iotapæ,
Matalo Philadelphiæ,
Marco Arethusæ Syriæ secundæ,
Timotheo Balaneorum,

A *Eusebio Seleucobeli,*
Eutychiano Epiphaniæ Syriæ secundæ,
Paulo Mariamnæ,
Lampadio Rhaphanæorum,
Alexandro Sebastæ Ciliciæ,
Philippo Adanę,
Hypatio Zephyrij,
Theodoro Augustæ,
B *Juliano Rhossi,*
Polychronio Epiphaniæ Ciliciæ secundę,
Ioanne Flauiadis Ciliciæ,
Indimo Irenopolis Ciliciæ secundę,
Sophronio Chorepiscopo, agente vicem Bassiani episcopi Mopsuestiæ,
Proclo Adranæ,
Eulogio Philadelphiæ Arabiæ,
C *Theodosio Canothæ,*
Hormisda Philippopolis Arabiæ,
Damiano Sidonis,
Theodoro Tripolis Phœniciæ primæ,
Olympio Paneadis,
Thoma Porphyreonis,
Porphyrio Botrorum,
Porphyrio archidiacono, agente vicem Vranij episcopi Emessæ Phœnices Libani,
D *Joseph Heliopolis Phœnices Libani,*
Jordano Abilæ Syriæ,
Valerio Laodiceæ Phœniciæ,
Thoma Euoreæ,
Theodoreto Cyri,
Rufino Samosatensi,
Ioanne Germaniciæ,
Timotheo Dolichæ,
E *Euoltio Zeugmatis,*
Athanasio Perrhæ,
Zebenno Martyropolis,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Caiuma Marcopolis,
Ioanne Carrhorum,
Abrahamio Cercisiorum,
Leucadio MniZi,
F *Ioanne gentis Saracenorum,*
Noë Cepha castelli insulæ,
Joanne Polemonij,
Gratidiano Cerasuntis,
Iuliano Tabiæ,
Meliphthongo Iuliopolis,
Hyperechio Asponensi,
Acacio Cinnæ,
Euphrasio Laganiæ,

Εὐσεβίου Σελευκοβήλου,
Εὐτυχιανοῦ Ἐπιφανίας,
Παύλου * Μεριάμνης, Μαριάμνης
Λαμπαδίου Ῥαφαναίων,
Ἀλεξάνδρου Σεβαστῆς,
Φιλίππου Ἀδάνης,
Ὑπατίου Ζεφυρίου,
Θεοδώρου Αὐγούστης,
Ἰουλιανοῦ Ῥώσου,
Πολυχρονίου Ἐπιφανίας,
Ἰωάννου Φλαβιάδος,
Ἰνδίμου Εἰρηνουπόλεως,
Σωφρονίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βασσιανοῦ Μοψουεστίας,
Πρόκλου Ἀδράνων,
Εὐλογίου Φιλαδελφείας,
* Θεοδοσίου Κανώθας, Θεοδώρου
Ὁρμίσδου Φιλιππουπόλεως,
* Δομνίνου Σιδῶνος, Δαμιανοῦ
Θεοδώρου Τριπόλεως,
Ὀλυμπίου Πανεάδος,
Θωμᾶ Πορφυρεῶνος,
Πορφυρίου Βοτρύων,
Πορφυρίου ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου Ἐμέσης,
Ἰωσὴφ Ἡλιουπόλεως,
Ἰορδάνου Ἀβιλῆς,
Οὐαλερίου Λαοδικείας,
Θωμᾶ Εὐορείας,
Θεοδωρήτου Κύρου,
Ῥουφίνου Σαμοσάτων,
Ἰωάννου Γερμανικείας,
Τιμοθέου Δολίχης,
Εὐολκίου Ζεύγματος,
Ἀθανασίου * Γέργης, Πέῤῥης
Ζεβέννου Μαρτυροπόλεως,
Καλλινίκου Ἀπαμείας,
* Καϊουμᾶ Μαρκουπόλεως, Κυρᾶ
Ἰωάννου Καῤῥῶν,
Ἀβραμίου Κερκισίων,
Λευκαδίου * Μείζου, Μαζοῦ
Ἰωάννου ἔθνους Σαῤῥακηνῶν,
Νώου Κηφᾶ,
Ἰωάννου Πολεμωνίου,
* Γρατιανοῦ Κερασοῦντος, Γρατιδιανοῦ
Ἰουλιανοῦ Ταβίας,
Μελιφθόγγου * Ἡλιουπόλεως, Ἰουλιουπόλεως.
Ὑπερεχίου Ἀσπώνων,
Ἀκακίου Κίννης,
Εὐφρασίου Λαγανίας,

Κεκροπίου Σεβαστοπόλεως,
Ἰωάννου Νικοπόλεως,
Ἀττικοῦ Ζήλων,
Ἀντιόχου Σινώπης,
Εὐχαρίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Παραλίου Ἀνδράπου,
Παύλου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου * Ἰβώρων, Ἱμερίας.
Ἀκακίου Ἀριαραθείας,
Ἡρακλείου Κομάνων,
Ἀδελφίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀδολίου Ἀραβισσοῦ,
Εὐφρονίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου Κουκουσοῦ,
Ὀτρείου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἰωάννου Ἄρκης,
Θεοδοσίου Ναζιανζοῦ,
Ἀριστομάχου Κωλωνείας,
Ῥήνου * Ἰουνοπόλεως, Ἰουστινιανουπόλεως,
Ἐπιφανίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον * Αἰθερίου Πομπηιουπόλεως, Αἰθερίου,
Φιλοτίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεμιστίου Ἀμάστριδος,
Θεοδώρου Ἡρακλείας,
Εὐλογίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Γενεθλίου Κρατείας,
Πελαγίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοφίλου Ἀδριανουπόλεως,
Ἐλπιδίου τῶν Θέρμων,
Ἀκύλα Εὐδοξιάδος,
Μυστηρίου Ἀμμορίου,
Λογγίνου Ὀρκιστοῦ,
Δοκιμασίου Μαρωνείας,
Σερήνου Μαξιμιανουπόλεως Ῥοδόπης,
Αἰθερίχου Σμύρνης,
Εὐσεβίου Κλαζομενῶν,
Κυριακοῦ Αἰγῶν,
Μάμα Ἀνινήθου,
Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου,
Κοΐντου Φωκαίας,
Πρόκλου * Ἀρχίζων, Ἀργίζων,
Θωμᾶ Αὐλίου κώμης,
Ὀλυμπίου Θεοδοσιουπόλεως,
Φιλίππου Νέας αὐλῆς,
Ῥουφίνου Βριούλων,
Μαρκελλίνου Μητροπόλεως,
Ἡσαΐου Ἐλαϊτῶν,
* Ταυρίνου Θεοδοσιουπόλεως, Παυλίνου
Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων,
Ἑσπερίου Πιτάνης,

A Cecropio Sebastopolis,
Joanne Nicopolis Armeniæ primæ,
Attico Zelorum ciuitatis,
Antiocho Sinopæ,
Euchario diacono, tenente locum Paralij episcopi Andraporum Hellesponti,
Paulo presbytero, agente vices Vrany episcopi Himeriæ,
B Acacio Ariarathiæ,
Heraclio Comanorum,
Adelphio Chorepiscopo, agente vices Adolij episcopi Arabissini,
Euphronio presbytero, agente vices Domni episcopi Cucusi, Pag. 136.
Otreio presbytero, tenente locum Joannis episcopi Arcæ,
Theodosio NaZianZi Cappadociæ secūdæ,
C Aristomacho Coloniæ Cappadociæ secundæ,
Rheno Junopolis,
Epiphanio presbytero, tenēte locum Ætherij episcopi Pompeiopolis,
Philotimo presbytero, agente vices Themistij episcopi Amastridis Ponti,
Theodoro Heracleæ Ponti,
Eulogio presbytero, tenente locum Genethlij episcopi Cratiensis,
D Pelagio presbytero, agente vices Theophili episcopi Adrianopolis,
Elpidio Thermensis maioris,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Ammorij,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroneæ Rhodopenæ,
Sereno Maximianopolis Rhodopæ,
Aetherícho Smyrnæ Asiæ,
E Eusebio ClaZomenarum ciuitatis,
Cyriaco Aegees Asiæ,
Mama Aninetensi,
Leontio Magnesiæ Meandri,
Quinto Phocensi,
Proclo Argissæ,
Thoma Auliocomensi,
Olympio Theodosiopolis,
F Philippo Nouæ aulæ,
Rufino Briulorum,
Marcellino Metropolis ciuitatis,
Esaia Elaitarum,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Juliano Hypæporum,
Hesperio Pitanæ ciuitatis,

	Proterio Myrrhinæ ciuitatis Asiæ,	A	Προτερίου Μυῤῥίνης,	
	Basilico Palæopolis,		Βασιλικοῦ Παλαιᾶς πόλεως,	
	Mæonio Nyssenæ ciuitatis Asiæ,		Μαιονίου Νύσσης,	
	Petro Dardaniensi,		Πέτρου Δαρδανίου,	
	Thalassio Parij Hellesponti,		Θαλασσίου Παρίου,	
	Dauidi Adrianæ Hellesponti,		Δαυὶδ Ἀδριανῶν,	
	Eulalio Pæoniæ Hellesponti,		Εὐλαλίου * Πιόνων,	Παιονίων;
	Pionio Troadis Hellesponti,		Πιονίου Τρωάδος,	
	Stephano Pæmaninensi,	B	Στεφάνου * Ποιμανίτου;	Ποιμανηνοῦ,
	Theosebio Ilij Hellesponti,		Θεοσεβίου Ἰλίου,	
	Hermia Abydi Hellesponti,		Ἑρμείου Ἀβύδου,	
	Daniele Lampsaceno,		Δανιήλου Λαμψάκου,	
	Patricio Adrianutherorum Hellesponti,		Πατρικίου Ἀδριανοῦ θηρῶν,	
	Menecrate Cerassorum,		Μενεκράτης Κερασῶν,	
	Cossinio Hierocæsareę Lydię, tenente locum Andreæ episcopi Satalorum,		Κοσσινίου Ἱεροκαισαρείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀνδρέου Σατάλων,	
	Elia Blandi ciuitatis,	C	Ἠλία Βλάνδου,	
	Polycarpo Gabalorum Lydiæ,		Πολυκάρπου * Τραβάλων,	Γαβάλων;
	Patricio Acrassi,		Πατρικίου * Ἀκράχων,	Ἀκρασσοῦ,
	Paulo Tripolis Lydiæ,		Παύλου Τριπόλεως,	
Setgorum.	*Almachio * Settorum,*		Ἀλμαχίου * Σάγων,	Σίτων
	Leucio Apollinis fani,		Λευκίου Ἀπόλλωνος ἱεροῦ,	
	Gemello Stratoniciæ,		Γεμέλλου Στρατονικείας,	
	Alcimede Silandi Lydiæ,		Ἀλκιμήδους Σιλάνδου,	
	Dionysio Attaliæ Lydiæ,		Διονυσίου Ἀτταλείας,	
	Nicolao Acarasseorum, gerente vicem Stephani episcopi Limyrę Licię,	D	Νικολάου Ἀκαρασσέων, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Στεφάνου * Λιβύρων,	Λιμύρων,
Termessi.	*Zenodoto * Telmessi,*		Ζηνοδότου * Τερμισσοῦ,	Τελμισσοῦ,
	Frontone Phaselitarum,		Φρόντωνος Φασηλιτῶν,	
	Philippo Balburæorum,		Φιλίππου Βαλβουραίων,	
	Theodoro Antiphelli,		Θεοδώρου Ἀντιφέλλου,	
	Leontio Araxorum Lycię,		Λεοντίου Ἀράξων,	
	Antipatro Cauni Lyciæ,		Ἀντιπάτρου * Καπίου,	Καύνου;
	Andrea Troglorum,	E	Ἀνδρέου * Τρόγλων,	Τλοέων;
	Romano Buboneorum,		Ῥωμανοῦ * Βουδήτων,	Βυβωνέων;
Pag. 157.	*Nicia Megarorum,*		Νικίου Μεγάρων,	
	Athanasio Opuntis Achaiæ,		Ἀθανασίου Ὀπουντος,	
	Domnino Platæarum,		Δομνίνου Πλαταιῶν,	
	Onesimo Argorum,		Ὀνησίμου Ἄργους,	
	Marco Euriæ,		Μάρκου * Εὐρείας,	Εὐροίας;
	Peregrino Phœniciæ Helladis,		Περεγρίνου Φοινίκης,	
	Eutychio Adrianopolis veteris Epiri,	F	Εὐτυχίου Ἀδριανουπόλεως,	Κλαυδίου;
	Claudio Anchiaxi veteris Epiri,		* Κλαυδίου Ἀγχιάσμου,	
	Sotericho Corcyrę veteris Epiri,		Σωτηρίχου Κερκύρας,	
	Dionysio Antiochię Carię,		Διονυσίου Ἀντιοχείας,	
	Joanne Alindorum,		Ἰωάννου Ἀλίνδων,	
Placido Assi.	** Flacillo Jassi,*		* Φλακίλλου Ἰασσοῦ,	Πλακίδου Ἀσσοῦ,
	Papia Erisorum,		Παπίου Ἐρίζων,	
	Dionysio Heracleę Latmi,		Διονυσίου Ἡρακλείας Λάτμου,	
Sardica.	*Menandro Heracleæ * Salbacę,*		Μενάνδρου Ἡρακλείας * Σαρδικῆς,	Σαλβάκης;

Εὐπυθίου Στρατονικείας,
Ἰωάννου Ἀμυζόνος,
Τυγχανίου Ἀπολλωνιάδος,
Θεοδωρήτου Ἀλαβάνδων,
Ἰωάννου Κνίδων,
Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλανδίωνος Ἁλικαρνασσοῦ,
* Κάδων, Δανιήλου * Κώων,
Μοδέστου Σεβαστῆς,
Παύλου Ἀριστείου,
Εὐλαλίου Σιβλίας,
Χαρίτωνος Διονυσιουπόλεως,
Γενναδίου Ἀκμονέων,
Θωμᾶ Θεοδοσιουπόλεως,
Γενναδίου Μοσσυνῶν,
Εὐάνδρου Διοκλείας.
Γεροντίου Βασιλινουπόλεως,
Ἀλφείου Μύνδου,
Θεοκτίστου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος, τὸν τόπον Ζωτικοῦ Ἀριάσσου,
* Μείρου * Μηθέρου Εὐλανδρῶν,
Λουκιανοῦ Ἴψου,
Φιλίππου Λυσιάδος,
Ἐπιφανίου Μίδαου,
Ἀβερκίου Ἱερᾶς πόλεως,
Κυριακοῦ Εὐκαρπίας,
Εὐστοχίου Δοκιμίου,
Ἀκύλου Αὐλόκρων,
Βασιλείου Νακολείας,
Στρατηγίου Πολυβότου,
Νεοπτολέμου Κορνῶν,
Παύλου Δέρβης,
Πλουτάρχου Λύστρων,
Εὐγενίου Καννῶν,
Ῥούφου Σίδης,
Τυράννου Ὁμονάδων,
Ἀχολίου Λαράνδων,
Εὐτροπίου Ἀδάδων,
Παύλου Φιλομηλίου,
Παυλίνου Ἀπαμείας,
* Τυρασσοῦ Θεοτέκνου * Τιραίου,
Εορτικίου Μητροπόλεως,
Φλωρεντίου Ἀδριανουπόλεως,
Κύρου Σινιάδος,
Λιβανίου Παραλαοῦ,
Ἀλεξάνδρου Σελευκείας,
Ὀλυμπίου Σωζοπόλεως,
Φοντειανοῦ * Φροντιανοῦ Σαγαλασσοῦ,
Πελαιοῦ, Βασσωνᾶ Νέας πόλεως,

A Eupythio Stratoniciæ Cariæ,
Ioanne Amyzonis Cariæ,
Tynchanio Apolloniadis Cariæ,
Theodoreto Alabandorum,
Ioanne Gnidi Cariæ,
Iuliano presbytero, gerente vices Calandionis episcopi Halicarnaßensis,
Daniele Cadorum ciuitatis,
B Modesto Sebastæ,
Paulo Aristii,
Eulalio Sibliæ,
Charisone Dionysiopolis,
Gennadio Acmoneorum Phrygiæ Pacatianæ,
Thoma Theodosiopolis Phrygiæ Pacatianæ,
C Gennadio Mossynorum,
Euandro Diocliæ,
Gerontio Basilinopolis,
Alphio Myndi Cariæ,
* Theoctisto presbytero, tenente locum Zotici episcopi Ariassi, [illegible]
* Miro Eulandrorum, [illegible]
Luciano Ipsensis ciuitatis Phrygiæ,
Philippo Lysiadensi,
D Epiphanio Midei,
Abercio Hierapolis Phrygiæ,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii Phrygiæ,
Aquila Aulocrorum,
Basilio Nacoliæ,
Strategio Polyboti,
Neoptolemo Cornorum,
Paulo Derbæ Phrygiæ,
E Plutarcho Lystrorum,
Eugenio Cannorum,
Rufo Sidæ,
Tyranno Homonadum,
Acholio Larandæ,
Eutropio Adadorum,
Paulo Philomelii,
Paulino Apameæ Pisidiæ,
F Theotecno Tyraßi,
Eorticio * Metropolis ciuitatis Pisidiæ, [illegible]
Florentio Adrianopolis,
Cyro Siniadis,
Libanio Paralai Lycaoniæ,
Alexandro Seleuciæ Pisidiæ,
Olympio Sozopolis Pisidiæ,
Fonteiano Sagalaßi,
Bassona Neapolis,

Adilo Chorepiscopo, tenente locum Messalini episcopi Laodiceæ,
Sotere Theodosianæ ciuitatis, agente vices Heliodori episcopi Amathuntis, & Proëchij episcopi Arsinoæ.
Epaphrodito Tamisensi, agente vicem Didymi episcopi Lapithi,
Pag. 158. *Dionysio diacono, tenente locum Photini episcopi Chytrorum,*
Joanne Messenæ ciuitatis Acaciæ,
Euelpisto Chorepiscopo, tenente locum Florentij episcopi Tenedi Insulæ,
Ophelimo Tegeæ Helladis,
Irenæo Naupacti,
Cyrillo Subrithensi,
Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniæ,
Demetrio Lampæ,
Euphrate Eleutherniæ ciuitatis Cretæ,
Chrysogono presbytero, tenente locum Pauli episcopi Cantanensis,
Sozonte Philipporum Macedoniæ,
*Eusebio * Doberorum Macedoniæ primæ,*
Maximino Serrarum Macedoniæ primæ,
Nicolao Stoborum Macedoniæ secundæ,
Dardanio Bargalorum,
Honorato Thassi Helladis,
Theophilo Ariassi,
Neone Selij,
Theodoto Lysineorum,
Mara Codrylorum,
Paulo Puglorum,
Marcellino Isindorum,
Macedonio Magydensi,
Eudoxio Etennorum,
Eugenio Cotenorum,
Marciano ** Marcellino Coralliæ,*
Petro Echinçorum,
Aurelio Afro,
Obrimo Coracisii,
Eustathio gentis Saracenorum,
Resticiano Afro.

Et considentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Priore conuentu de damnatione sanctæ memoriæ Flauiani & Eusebii * reuerendissimorum episcoporum, inquisitio facta est, & omnibus vobis manifestum constitutum, quam iuste & secundum consequentiam prouenit examinatio: & ostensi sunt, tunc crudeliter & non decenter damnati.

reuerendissimi Episcopi.

A Ἀδίλου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μεσσαλίνου Λαοδικείας,
Σωτῆρος Θεοδοσιανῆς, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἡλιοδώρου Ἀμαθοῦντος, καὶ Προεχίου Ἀρσινόης,
Ἐπαφροδίτου Ταμισσοῦ, ἐπέχοντος τὸν τόπον Διδύμου Λαπίθου,
Διονυσίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φωτεινοῦ Χύτρων,
B Ἰωάννου Μεσσήνης,
Εὐελπίστου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φλωρεντίου ἐπισκόπου Τενέδου,
Ὠφελίμου Τεγέας,
Εἰρηναίου Ναυπάκτου,
Κυρίλλου * Ὠρειοῦ, Σύβριδος,
Γενναδίου Κνωσσοῦ,
Εὐσεβίου * Ἀπολλωνιάδος, Ἀπολλωνίας
C Δημητρίου * Λάπης, Λάμπης,
Εὐφράτου Ἐλευθέρνης,
Χρυσογόνου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Παύλου * Κατλύων. Καντάνου,
Σώζοντος Φιλίππων,
Εὐσεβίου Δοβήρων,
Μαξιμίνου * Σερρέων, Σιρρῶν,
Νικολάου Στοβέων,
D Δαρδανίου Βαργάλων,
Ὀνωράτου Θάσου,
Θεοφίλου Ἀριασσοῦ,
Νέωνος * Σιλύου, Σελίου,
Θεοδότου Λεσινέων,
Μάρα * Κοδρύλων, Κορδύλων,
Παύλου Πούγλων,
Μαρκελλίνου Ἰσίνδων,
Μακεδόνος * Μαδύτου, Μαγύδου,
E Εὐδοξίου Ἐτεννῶν,
Εὐγενίου Κοτένων,
* Μαρκελλίνου Κοραλλίας, Μαρκιανοῦ
* Ὀδροίνου Κορακισίου, Ὀξείνου,
Πέτρου Ἐχιναίων,
Αὐρηλίου * Ἄφρου, Ἀφρῶν,
Εὐσταθίου ἔθνους Σαρακηνῶν.
Ῥεστικιανοῦ Ἄφρου.

F Καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι, ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τῇ προτεραίᾳ συνόδῳ περὶ τῆς κατὰ Φλαβιανόν. τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καθαιρέσεως ἡ ζήτησις ἐγένετο· καὶ πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν κατέστη, ὅπως καὶ δικαίως, καὶ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τὰ τῆς ἐξετάσεως προῆλθεν. καὶ ἀπεδείχθησαν τότε ὠμῶς, καὶ μὴ προσηκόντως καθαιρεθέντες.

ἅπερ τοίνυν ἡμῖν ἐφάνη ἐπὶ τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ δεῖν γενέσθαι, τηνικαῦτα δῆλα ὑμῖν ἐκ τῆς διαλαλιᾶς ἐγένετο. νῦν δὲ τὸ ζητούμενον, καὶ κρινόμενον, καὶ σπουδαζόμενόν ἐστιν, ὥστε τὴν ἀληθῆ πίστιν συγκροτηθῆναι, δι' ἣν μάλιστα καὶ ἡ σύνοδος γέγονεν. εἰδότες οὖν, ὡς καὶ τῷ Θεῷ λόγον δώσετε ὑπέρ τῆς οἰκείας ἕκαστος ὑμῶν ψυχῆς, καὶ ὑπέρ ἡμῶν ἁπάντων, οἵτινες καὶ διδαχθῆναι τὰ τῆς θρησκείας ἐπιθυμοῦμεν ὀρθῶς, καὶ πᾶσαν ἀμφισβήτησιν ἀφαιρεθῆναι ἐκ τῆς πάντων τῶν ὁσίων πατέρων ὁμονοίας, καὶ συναινέσεως, καὶ συμφώνου ἐκθέσεως, καὶ διδασκαλίας, σπουδάσατε ἄνευ φόβου, ἢ χάριτος, ἢ ἀπεχθείας, τὴν πίστιν καθαρῶς ἐκθέσθαι· ὥστε καὶ τοὺς δοκοῦντας μὴ ταυτὰ πᾶσι πεφρονηκέναι, τῇ τῆς ἀληθείας ἐπιγνώσει ἐπαναχθῆναι εἰς τὴν ὁμόνοιαν. εἰδέναι γὰρ ὑμᾶς βουλόμεθα, ὡς ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος δεσπότης τῆς οἰκουμένης, καὶ ἡμεῖς, τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, τὴν παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ παρὰ τῶν ρν', ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν, καὶ ἐπιδόξων πατέρων παραδοθεῖσαν φυλάττομεν, καὶ κατὰ ταύτην πιστεύομεν. * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· ἔκθεσιν ἄλλην οὐδεὶς ποιεῖ, οὐδὲ ἐγχειροῦμεν, οὐδὲ τολμῶμεν ἐκθέσθαι· ἐδίδαξαν γὰρ οἱ πατέρες. καὶ ἐγγράφως σώζεται τὰ παρ' ἐκείνων ἐκτεθέντα· παρ' ἐκεῖνα λέγειν οὐ δυνάμεθα. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἀνεφύη τὰ κατὰ Εὐτυχέα· ἐπὶ τούτοις τύπος ἐδόθη παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐν Ῥώμῃ ἀρχιεπισκόπου; καὶ στοιχοῦμεν αὐτῷ, καὶ ὑπεγράψαμεν πάντες τῇ ἐπιστολῇ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· ταῦτα πάντες λέγομεν· ἀρκεῖ τὰ ἐκτεθέντα, ἄλλην ἔκθεσιν οὐκ ἐξὸν γενέσθαι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· Εἰ δοκεῖ τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ, οἱ ὁσιώτατοι πατριάρχαι διοικήσεως ἑκάστης, ἐπιλεξάμενοι ἕνα, ἢ δεύτερον τῆς ἰδίας ἕκαστος διοικήσεως, εἰς τὸ μέσον παρελθόντες, καὶ κοινῇ περὶ τῆς πίστεως βουλευσάμενοι, τὰ συνδοκοῦντα, φανερὰ πᾶσι καταστήσουσιν· ὥστε, εἰ μὲν συνθοῖντο πάντες, λυθῆναι πᾶσαν ἀμφισβήτησιν, ὅπερ εὐχόμεθα· εἰ δέ τινες, ὅπερ οὐχ ἡγούμεθα, ἐναντία φρονήσαιεν, ὥστε καὶ τὰς ἐκείνων φανερὰς καταστῆναι γνώμας. * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· ἔγγραφον ἔκθεσιν οὐ ποιούμεθα· κανών ἐστιν ὁ διαγορεύων, ἀρκεῖν τὰ ἐκτεθέντα. ὁ κανὼν βούλεται ἄλλην ἔκθεσιν μὴ γενέσθαι· τὰ τῶν πατέρων κρατείτω. Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σαρδέων εἶπεν· ἐπειδὴ οὐκ ἔστι δυνατὸν χαράξαι περὶ τῆς πίστεως, τοὺς δεδιδαγμένους ἕπεσθαι τῇ Νικαέων ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ ὀρθῶς συγκροτηθείσῃ, καὶ εὐσεβῶς, κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων, Κυρίλλου, καὶ Κελεστίνου, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος,

* Ῥωμαϊκὰ ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

* Ῥωμαϊκὰ ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

A Quæ nobis igitur visa sunt super hoc capitulo fieri oportere, tunc per interlocutiones vobis manifesta facta sunt. Nunc autem hoc quærendum & studendum & iudicandum est, vt vera Fides stabiliatur, pro qua maxime & Concilium factum est. Scientes igitur, quia & Deo rationem reddituri estis tam pro propriis animabus singuli vestrum, quam & pro nostris omnibus, qui & doceri quæ ad religionem pertinent, recte desideramus, B & omnem ambiguitatem auferri, ex omnium sanctorum Patrum concordia & consensu, & consona expositione & doctrina: festinate sine vllo timore, & gratia atque inimicitia Fidem puram exponere, ita vt & qui videntur non eadem non omnibus sapere, per veritatis agnitionem ad concordiam reuocentur. Scire enim vos volumus, quia tam diuinissimus & piissimus orbis terræ Dominus, quam nos, Catholicam Fidem à sanctis trecentis decem & octo, & à sanctis C centum & quinquaginta, nec non etiam & à ceteris sanctissimis & gloriosissimis Patribus traditam, custodimus, & secundum ipsam credimus. * Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Expositionem alteram nullus fecit, neque tentamus, neque audemus exponere. Docuerunt enim Patres, in scriptis custodiuntur quæ ab eis sunt exposita, & citra ea dicere non possumus. Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolitanus D dixit: Emerserunt, quæ ad Eutychem pertinebant, & super iis forma data est à sanctiss. Archiepiscopo Romanæ vrbis, & sequimur eum, & epistolæ omnes subscripsimus. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Ista omnes dicimus; sufficiunt quæ exposita sunt, alteram expositionem non licet fieri. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Si placet vestræ reuerentiæ, sanctissimi Patriarchæ singularum prouinciarum, eligentes sin-E gulos aut binos suæ propriæ quisque prouinciæ, in medio transeuntes, & communiter de Fide tractantes, quæ complacita fuerint, omnibus manifesta constituant: quatenus, si vt optamus omnes consenserint, soluatur omnis ambiguitas: sin vero aliqui contraria (quod non putamus) sapuerint, ita fiet, vt & eorum * voluntates manifestæ constituantur. * Reuerendissimi episcopi clamauerunt: In scriptis expositionem non facimus. Re-F gula est, quæ prædicat sufficere quæ sunt exposita. Regula vult aliam expositionem non fieri. Ea quæ sunt Patrum, teneantur. Florentius reuerend. Episcopus Sardium dixit: Quoniam non est possibile, subito dictare de Fide eos qui docti sunt sequi Nicænam sanctam Synodum, & quæ in Epheso recte & pie * roborata est secundum fidem sanctorum Patrum Cyrilli & Cælestini, & epistolæ sanctissimi Leonis,

Latinos legi, legimus, legit.

sententia

Latinos legi, legimus, legit.

solidata est

precamur vestram magnificentiam A præstari nobis * inducias, quatenus cum decenti tractatu accedere ad * veritatis causam possimus, quamuis in nostra * persona, qui epistolæ sanctissimi Leonis subscripsimus, non indigeamus correctione. Cecropius reuerendissimus Episcopus Sebastopolitanæ ciuitatis dixit: Fides bene disceptata est à trecentis decem & octo sanctis patribus, & firmata à sanctis Patribus Athanasio, Cyrillo, Celestino, Hilario, Basilio, Gregorio, & nunc ite- B rum per sanctissimum Leonem: & precamur, vt ea quæ sanctorum Patrum trecentorum decem & octo sunt, & quæ sanctissimi Leonis, recitentur. Gloriosissimi iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur quæ exposita sunt à sanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæa congregatis. *

Eunomius reuerendissimus Episcopus Nicomediæ ciuitatis, ex codice recitauit Symbolum trecentorum decem & octo Patrum. C

Marg.: * terminum. * veritati causa. * professione. * Latine legi, legimus, legit.

ἱκετεύομεν δὲ ὑμέτερον μέγεθος, δοθῆναι ἡμῖν προθεσμίαν, ὥστε μετὰ σκέμματος πρέποντος προσελθεῖν τῇ ἀληθείᾳ τοῦ πράγματος· εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς ἡμέτερον πρόσωπον, τῶν ὑπογραψάντων τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος, οὐ δεόμεθα διορθώσεως. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἡ * πίστις καλῶς * διήρηται παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Κελεστίνου, Ἱλαρίου, Βασιλείου, Γρηγορίου· καὶ νῦν πάλιν διὰ τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος· καὶ ἀξιοῦμεν καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη. καὶ τὰ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος, ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων. *

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω.

Marg.: * εἴρηται. * Ῥωμαϊστί ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

EXPOSITIO FIDEI CONCILII habiti in Nicæa.

CONSULATU Paulini & Iuliani virorum clarissimorum Coss. anno post Alexandrum sexcentesimo tricesimo sexto, mensis (secundum Græcos) Desii die decimonono, qui est tertiodecimo kal. Iuliarum, in Nicæa metropoli prouinciæ Bithyniæ. D

Credimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium creatorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei, ex Patre natum vnigenitum, hoc est, de substantia Patris; Deum ex Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, homoousion Patri, [hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ] per quem omnia facta sunt, quæ in cœlo, & quæ in terra. Qui E propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & inhumanatus, passus est, & resurrexit tertia die; & ascendit in cœlos, inde venturus iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando, quando non erat, & antequam nasceretur, non erat, & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia subsistentia vel substantia dicunt esse, aut conuertibilem aut mutabilem Filium Dei; anathemati- F zat sancta Ecclesia catholica & Apost.

Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hæc catholicorum Fides; huic omnes credimus; in hanc baptizati sumus, in hac baptizamus. Beatus Cyrillus sic docuit. Hæc vera Fides, hæc sancta Fides, hæc sempiterna Fides. In hac baptizati sumus, in hac baptizamus. Omnes ita credimus.

Pag. 160.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ ἐν Νικαίᾳ.

ΕΝ ὑπατείᾳ Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, * ἔτους ἀπὸ Ἀλεξάνδρου χλϛ'. ἐν μηνὶ Δεσίῳ ιθ'. τῇ πρὸ ιγ'. καλανδῶν Ἰουλίων, ἐν Νικαίᾳ, τῇ μητροπόλει Βιθυνίας.

Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε, καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· Θεὸν ἐκ Θεοῦ. Φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· παθόντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ πάλιν ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν· καὶ πρὶν γεννηθῆναι, οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως, ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτὸν, ἢ ἀλλοιωτὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τούτους ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ, καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη ἡ πίστις τῶν * ὀρθοδόξων· * ταύτῃ πάντες πιστεύομεν· ἐν ταύτῃ ἐβαπτίσθημεν· ἐν αὐτῇ βαπτίζομεν. ὁ μακάριος Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξεν· αὕτη ἡ ἀληθινὴ πίστις· αὕτη ἡ ἁγία πίστις· αὕτη αἰωνία πίστις· εἰς ταύτην ἐβαπτίσθημεν, εἰς ταύτην βαπτίζομεν. πάντες οὕτως πιστεύομεν.

Marg.: * ἔτει. * ταύτῃ.

A ὁ πάπας Λέων οὕτως πιστεύει. Κύριλλος οὕτως ἐπίστευσεν. ὁ πάπας Λέων οὕτως ἡρμήνευσεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· διαγνωσκέσθωσαν καὶ τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ρν΄. ἁγίων πατέρων. *

* Ῥωμαϊστὶ ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω οὕτως.

B

Η ΑΓΙΑ ΠΙΣΤΙΣ ΗΝ ΕΞΕΘΕΝΤΟ ΟΙ ἅγιοι πατέρες ρν΄. συμφωνοῦσα τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ.

Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων, καὶ ἀοράτων· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ C Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι᾽ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς γραφὰς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶν- D τας, καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, καὶ τὸ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ, καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν· εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογοῦμεν ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· αὕ- E τη πάντων πίστις, αὕτη πίστις τῶν ὀρθοδόξων· οὕτω πάντες πιστεύομεν. Αέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ἔστι καὶ ἡ ἐπιστολὴ, ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ἐν ὁσίοις Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας πρὸς Νεστόριον· ἥ τις παρὰ πάντων τῶν ἁγίων ἐπισκόπων, τῶν ἐν Ἐφέσῳ πρότερον συνελθόντων ἐπὶ καθαι- F ρέσει τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου, καὶ ἐνεκρίθη, καὶ δι᾽ ὑπογραφῆς πάντων ἐβεβαιώθη. ἔστι δὲ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, ἡ γραφεῖσα πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἰωάννην τὸν γενόμενον τῆς Ἀντιοχείας μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπον, ἥ τις ὁμοίως ἐβεβαιώθη· καὶ εἰ παρίσταται, ἀναγνώσομαι αὐτήν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον·

Papa Leo sic credit. Cyrillus ita credidit. Papa Leo ita interpretatus est. Gloriosissimi iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur & quæ à sanctis centum quinquaginta Patribus exposita sunt.*

Latine legi, legimus legeri.

Aetius reuerendus diaconus Constantinopolitanæ Ecclesiæ, ex codice recitauit [Symbolum centum quinquaginta Patrum.]

SANCTA FIDES, QVAM EXposuerunt sancti centum quinquaginta Patres, consona sanctæ & magnæ Synodo Nicænæ.

Credimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum, ex Patre natum ante omnia sæcula: [Deum de Deo,] lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, [hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ] per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis: & incarnatus est, de Spiritu sancto ex Maria virgine, & humanatus est: & crucifixus est pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus: & tertia die resurrexit, secundum Scripturas: & ascendit in cœlos, & sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & * viuificatorem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio coadorandum, & cōglorificandum, qui loquutus est per Prophetas. In vnam sanctam catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confitemur vnum baptisma in remissionem peccatorum: & expectamus resurrectionem mortuorum; & vitam futuri sæculi. Amen.

Symbolum Synodi Constantinopolitanæ.

* viuificantem.

Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hæc omnium Fides; hæc orthodoxorum Fides. Omnes sic credimus. Aetius reuerendus Archidiaconus dixit: Est & epistola sanctæ & beatæ memoriæ Cyrilli Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, scripta ad Nestorium, quæ ab omnibus sanctissimis Episcopis prius in Epheso in damnationem eiusdem Nestorii congregatis & approbata est & subscriptione omnium confirmata. Est autem & altera epistola eiusdem sanctæ memoriæ Cyrilli, ad beatæ memoriæ Ioannem Antiochenæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum scripta, quæ similiter & confirmata est; & si placuerit, eas recitabo. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus, dixerunt:

Recenseantur epistolæ sanctæ memo- A
Legi legimus. riæ Cyrilli. *

Aetius archidiaconus regiæ Constantinopolitanæ ciuitatis legit.

Reuerendissimo & religiosissimo consacerdoti Nestorio, Cyrillus in Domino salutem.

habetur supra act. huius Concilij pag. 66 Obloquuntur quidem, sicut audio, quidam existimationi meæ apud tuam religiositatem, & hoc frequenter· B *& reliqua epistolæ, quæ lecta est in act. ij. Synodi Constantinopolitanæ contra Eutychem habitæ.*

Eiusdem sanctæ memoriæ Cyrilli epist. ad Ioannem Antiochenum de pace.

* Similiter idem Archidiaconus Aëtius recitauit. Domino meo dilectissimo fratri & consacerdoti Ioanni, Cyrillus in Domino salutem,

Lætentur cœli, & exultet terra. Solutus est enim medius paries maceriæ, & quod contristabat quieuit, ac C dissensionis modus omnis abscissus est. *& reliqua, prout ante posita est integra in eadem Synodo contra Eutychem, post supra dictam epistolam.*

Vbi sup. pag. 61. postquam lecta sunt,

Pag. 161. Et* cum legerentur, reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Omnes sic credimus. Papa Leo sic credit. Anathema ei qui partit, * & ei qui diuidit. Hæc fides Leonis Archiepiscopi. Leo sic credit. Leo & Anatolius ita credunt. Omnes sic credimus. Si- D cut Cyrillus, ita credimus. Æterna memoria Cyrilli. Sicut epistolæ Cyrilli habent, ita sapimus; sic credidimus: sic credimus. Leo Archiepiscopus sic sapit, ita credit, ita scripsit. Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitetur & epistola Deo * dignissimi Archiepiscopi regiæ & senioris Romę Leonis.

& qui confundit.

dilectissimi

Beronicianus deuotissimus secreta- E rius sacri Consistorii, recitauit ex codice porrecto sibi ab Aëtio Archidiacono Constantinopolitanæ Ecclesiæ.

---

circularis, siue EPISTOLA * SYNODICA *sanctissimi Leonis Papæ vrbis Ro-* F *mæ, scripta ad Flauianum Archiepiscopum Constantinopolitanum, [contra Eutychetis hæresim]*

Dilecto fratri Flauiano,
Leo Episcopus.

I. LEctis dilectionis tuæ litteris, quas miramur fuisse tam seras, & gestorum Episcopalium ordine recensito, tandem quid apud vos

A ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου.

Αέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω. *ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν.*

Τῷ εὐλαβεστάτῳ, καὶ θεοσεβεστάτῳ, συλλειτουργῷ Νεστορίῳ, Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

* Καταφλυαροῦσι μὲν, ὡς μανθάνω, τινὲς τῆς ἐμῆς ὑπολήψεως, ἐπὶ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ τοῦτο συχνῶς· καὶ τὰ B λοιπὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἢ τις προγέγραπται, ἐν τῇ γενομένῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Εὐτυχοῦς συνόδῳ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ β΄. πράξει. *Καταμαρτυροῦσι*

Τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου τῇ μνήμῃ Κυρίλλου ἐπιστολὴ, γραφεῖσα πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας περὶ τῆς εἰρήνης.

Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ C γῆ· λέλυται γὰρ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ πέπαυται τὸ λυποῦν, καὶ διχονοίας ἁπάσης ἀνῄρηται τρόπος. καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς προγέγραπται πᾶσα ἐν τῇ αὐτῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Εὐτυχοῦς, μετὰ τὴν προγραφεῖσαν.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνῶσαι, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· πάντες οὕτως πιστεύομεν. ὁ πάπας Λέων οὕτω πιστεύει. ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, καὶ τῷ συγχέοντι. αὕτη ἡ πίστις Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Λέων οὕτω D πιστεύει. Λέων καὶ Ἀνατόλιος οὕτω πιστεύουσιν, πάντες οὕτω πιστεύομεν· ὡς Κύριλλος, οὕτω πιστεύομεν. αἰωνία μνήμη Κυρίλλου. ὡς αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου ἔχουσιν, οὕτω φρονοῦμεν· οὕτως ἐπιστεύσαμεν. οὕτω πιστεύομεν. Λέων ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὕτω φρονεῖ, οὕτω πιστεύει, οὕτως ἔγραψεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγινωσκέσθω καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος, καὶ πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος.

E Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ βιβλίου, ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρὰ Αετίου ἀρχιδιακόνου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἑρμηνεία τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὸ ἀκόλουθον.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ,
F ἤγουν συνοδικὴ, τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, γραφεῖσα πρὸς Φλαβιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ Λέων.

ΑΝαγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης τῆς σῆς, ἅπερ οὕτω βραδύτατα γεγενῆσθαι θαυμάζομεν, καὶ τῇ * τάξει τῶν ὑπομνημάτων ἐγκύψαντες, ἢ τις ἐπὶ *πράξει.*

A τῶν ἐπισκόπων ἐπεφάνη, μόλις ποτὲ τὸ παρ' ὑμῖν σκάνδαλον ἀνέφυη κατὰ τῆς ὑγιοῦς πίστεως, ἔγνωμεν· καὶ τὰ πρότερον λεληθέναι δοκοῦντα, νῦν ἡμῖν δῆλα γεγένηται, δι' ὧν Εὐτυχὴς, ὁ * τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας, καὶ τιμῆς ἄξιος νομισθεὶς, πολύ τις ἀσύνετος, καὶ λίαν ἀμαθὴς ἀποδείκνυται· ὡς περὶ αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ προφήτου εἰρῆσθαι· οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι, ἀδικίαν ἐμελέτησεν ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. τί δ' ἂν ἀδικώτερον εἴη τοῦ τὰ ἀσεβῆ φρονεῖν, καὶ τοῖς εὖ φρονοῦσι, καὶ σοφωτέροις μὴ εἴκειν; εἰς τὴν ἄνοιαν δὲ ταύτην ἐμπίπτουσιν, οἱ κατά τι μὲν ἐμπόδιον ἀσαφείας γνῶναι τὸ ἀληθὲς κωλυόμενοι, οὐκ ἐπὶ τὰς προφητικὰς δὲ φωνὰς, οὐκ ἐπὶ τὰς τῶν ἀποστόλων γραφὰς, οὐκ ἐπὶ τὰς εὐαγγελικὰς αὐθεντίας, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνατρέχοντες· καὶ διὰ τοῦτο διδάσκαλοι πλάνης ἀναδεικνύμενοι· ἐπειδὴ τῆς ἀληθείας μαθηταὶ μὴ γεγόνασι. ποίαν γὰρ ἀπὸ τῶν θείων βίβλων παιδείαν τῆς τε παλαιᾶς, καὶ καινῆς διαθήκης προσέλαβεν, ὃς οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ συμβόλου τῶν προοιμίων ἐδράξατο; καὶ ὅπερ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τῇ φωνῇ πάντων τῶν ἀναγεννωμένων προφέρεται, τοῦτο κατὰ νοῦν ἔτι τούτου τοῦ γέροντος οὐ λαμβάνεται.

Marg.: * τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας τιμῆς ὢν ἄξιος.

A scandali contigerit, atque contra integritatem Fidei exortum fuisset, agnouimus: & quæ prius videbantur occulta, nunc nobis reserata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyteri nomine honorabilis videbatur, multum imprudens, & nimis imperitus ostenditur, vt etiam de ipso dictum sit à Propheta: Noluit intelligere vt bene ageret, iniquitatem meditatus est in cubili suo. *Psalm. 35.* Quid autem B iniquius, quam impia sapere, & sapientioribus, doctioribusque non credere? Sed in hanc insipientiam cadunt, qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad Propheticas voces, non ad Apostolicas litteras, nec ad Euangelicas auctoritates, sed ad semetipsos recurrunt. Et ideo magistri erroris existunt, quia veritatis discipuli non fuere. Quam enim erudi- C tionem de sacris noui & veteris Testamenti paginis acquisiuit, qui nec ipsius quidem Symboli initia comprehendit? & quod per totum mundum omnium regeneratorum voce depromitur, istius adhuc senis corde non capitur.

Ἀγνοῶν τοίνυν τί δέοι περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ λόγου νοεῖν, καὶ τῶν θείων γραφῶν ἐν τῷ πλάτει πονεῖν οὐ βουλόμενος, ὅπως αὐτοῦ φωτὸς τῆς ἐντεῦθεν γνώσεως ἄξιος γένηται, ἐκείνην γοῦν ὤφειλε τὴν κοινὴν, καὶ μὴ διαφωνοῦσαν ὁμολογίαν ἐν ἀκροάσει περιμερίμνως ποιήσασθαι, ἣν τῶν πιστῶν ἅπαν τὸ πλῆθος ὁμολογεῖ, πιστεύειν ἑαυτὸ εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, καὶ εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν κύριον ἡμῶν· τὸν γεννηθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου. δι' ὧν τριῶν ἀποφάσεων τὰ πάντων σχεδὸν αἱρετικῶν καταλύεται μηχανήματα. ὁπότε γὰρ Θεὸς, καὶ παντοκράτωρ, καὶ πατὴρ * εἶναι πιστεύεται, συναΐδιος αὐτῷ καὶ υἱὸς ἀποδείκνυται, ἐν οὐδενὶ τοῦ πατρὸς διαφέρων· ἐπειδήπερ ἐκ Θεοῦ Θεὸς, ἐκ παντοκράτορος παντοκράτωρ, ἐξ ἀϊδίου γεννηθεὶς συναΐδιος, οὔτε μεταγενέστερος χρόνῳ, οὐκ ἐλάττων δυνάμει, οὐκ ἀνόμοιος δόξῃ, οὐ κεχωρισμένος οὐσίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς τοῦ ἀϊδίου πατρὸς μονογενὴς ἀΐδιος ἐτέχθη ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· ἡ τις γέννησις χρονικὴ τῆς θείας αὐτοῦ, καὶ ἀϊδίου γεννήσεως οὔτε τι ἀπεμείωσεν, οὔτε μὴν τι ταύτῃ προσέθηκεν. ἀλλ' ὅλην ἑαυτὸν εἰς τὸ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον πεπλανημένον * ἐκένωσεν, ἵνα καὶ τὸν θάνατον νικήσῃ, καὶ τὸν διάβολον, τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τῇ οἰκείᾳ καταβάλῃ δυνάμει· οὐδὲ γὰρ ἂν ἠδυνήθημεν νικῆσαι τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ θανάτου τὸν ἀρχηγὸν, εἰ μὴ τὴν ἡμετέραν αὐτὸς φύσιν ἀνέλαβε, καὶ οἰκείαν εἰργάσατο· ὃν οὔτε ἁμαρτία μολῦναι, οὔτε θάνατος καταςχεῖν

Marg.: * ἀΐδιος ὤν
Marg.: * ἐξέδωκεν.

Nesciens igitur quid deberet de Verbi Dei incarnatione sentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen, in sanctarum scripturarum latitudine laborare, illam saltem communem & indiscretam confessionem sollicito apprehendisset auditu, qua fidelium vniuersitas profitetur, credere se in Deum Patrem omnipotentem, & in Iesum Christum filium eius vnicum, Dominum nostrum, qui natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine. Quibus tribus sententiis omnium fere hæreticorum machinæ destruuntur. Cum enim Deus & omnipotens & æternus Pater creditur, consempiternus eidem Filius demonstratur, in nullo à Patre differens, quia de Deo Deus, de omnipotente omnipotens, de æterno natus est coæternus, non posterior tempore, non inferior potestate, non dissimilis gloria, non diuisus essentia. Idem vero sempiterni genitoris Vnigenitus sempiternus, natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine. Quæ natiuitas temporalis, illi natiuitati diuinæ & sempiternæ nihil contulit; sed totam se, reparando homini, qui erat deceptus, impendit, vt & mortem vinceret; & diabolum, qui mortis habebat imperium, sua virtute destrueret. Non enim superare nos possemus peccati & mortis auctorem, nisi naturam nostram ille susciperet, & suam faceret, quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere.

II.
D
E
F
Hebr. 2.

Pag. 162. Conceptus quippe est de Spiritu sancto intra vterum matris virginis, quæ ita illum salua virginitate edidit, quemadmodum salua virginitate concepit. Sed si de hoc Christianæ Fidei fonte purissimo sincerum intellectum haurire non poterat, quia splendorem perspicuæ veritatis obcæcatione sibi propria tenebrarat, doctrinæ se Euangelicæ subdidisset, dicente Matthæo: (Matth. 1.a.) Liber generationis Iesu Christi filii Dauid, filii Abraham. Apostolicæ quoque prædicationis expetisset instructum, & legens in epistola ad Romanos: (Rom. 1.a.) Paulus seruus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Euangelium Dei, quod ante promiserat per Prophetas suos in scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex semine Dauid secundum carnem: (Gen. 22.d.18) ad Propheticas paginas piam sollicitudinem contulisset, & inuenisset promissionem Dei ad Abraham dicentis: In semine tuo benedicentur omnes gentes. Et ne de huius seminis proprietate dubitaret, secutus fuisset Apostolum dicentem. (Gal. 3.c.16.) Abrahæ dictæ sunt promissiones, & semini eius. Non dicit, Et seminibus, quasi in multis: sed quasi in vno, Et semini tuo, quod est Christus. (Esa. 7.d.14.) Esaiæ quoque prædicationem interiore apprehendisset auditu, dicentis: Ecce (Matth. 1.d.23) virgo in vtero concipiet; & pariet filium; & vocabitur nomen eius Emmanuel; quod est interpretatum, Nobiscum Deus. (Esa. 9.b.6.) Eiusdemque Prophetæ fideliter verba legisset: Puer natus est nobis, & filius datus est nobis, cuius potestas super humerum eius, & vocabitur nomen eius magni Consilii Angelus, [admirabilis, consiliarius,] Deus fortis, (potens,) * princeps pacis, pater futuri sæculi. Nec frustratorie loquens, ita Verbum diceret carnem factum, vt editus vtero virginis Christus, haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An forte ideo putauit Dominum nostrum Iesum Christum non nostræ esse naturæ, quia missus (Luc. 1.d.35.) ad beatam Mariam Angelus ait: Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrauit tibi: ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei: vt quia conceptus Virginis, diuini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ita intelligenda est illa generatio singulariter mirabilis, & mirabiliter singularis, vt per nouitatem creationis, proprietas remota sit generis. Fœcunditatem (Prou. 9.a.) enim Virgini Spiritus sanctus dedit; veritas autem corporis sumpta de corpore est: & ædificante sibi (Ioan. 1.b.) sapientia domum, Verbum caro factum est, & habitauit in nobis,

A ἠδυνήθη. συνελήφθη μὲν οὖν δηλονότι ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐν γαστρὶ τῆς παρθένου Μαρίας μητρός· ἥτις οὕτω φυλαχθείσης τῆς παρθενίας αὐτὸν ἀπεκύησεν, ὥσπερ οὖν καὶ ἀχράντου μεινάσης τῆς παρθενίας συνέλαβεν. ἀλλ' εἴπερ ἐκ * ταύτης μιᾶς καὶ τῆς ἐν τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν εὐαγεστάτης πηγῆς καθαρὰν ἀρύσασθαι διάνοιαν οὐκ ἠδυνάτο, διὰ τὸ τῆς τηλαυγοῦς ἀληθείας αὐτὸν ἑαυτῷ τὸ φέγγος ἐκ τῆς οἰκείας ἐπισκοτίζειν τυφλώσεως, τῇ διδασκαλίᾳ γοῦν τῇ τῶν εὐαγγελίων ἑαυτὸν * ὑπηγάγετο ἄν· καὶ λέγοντος (* ὑπήγαγε ἂν λέγοντος)
B Ματθαίου· βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ· καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ δὲ κηρύγματος τὴν εἰσήγησιν ἂν ἐπεζήτησε· καὶ * ἀναγινώσκων ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ· (* ἀναγνούς.) Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ τὸ κατὰ σάρκα· ἐπὶ τὰς προφητικὰς οὕτως ἂν βίβλους τὴν εὐσεβῆ
C φροντίδα μετήγαγε· καὶ * εὑρίσκων τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ λέγοντος· (* εὑρών.) ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πάντα τὰ ἔθνη· ὅπως γε ἂν περὶ τῆς κυριότητος τούτου μὴ ἀμφιβάλλῃ τοῦ σπέρματος, ἠκολούθησεν ἂν καὶ τῷ ἀποστόλῳ λέγοντι· τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐκ εἶπε· καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρματί σου ὅπερ ἐστὶ Χριστός. καὶ τὸ Ἡσαΐου δὲ κήρυγμα διὰ τῆς ἐνδοτέρας
D κατέσχεν ἂν ἀκροάσεως, λέγοντος· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός· καὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ προφήτου πιστῶς ἂν ὑπανέγνω τὰ ῥήματα. παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, καὶ υἱὸς ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, καὶ * καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, Θεὸς ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. (* καλέσουσι.) οὐδὲ ματαίως λαλῶν, οὕτως ἂν εἶπε σάρκα γεγενῆσθαι τὸν λόγον, ὡς ὅτι περ ὁ τεχθεὶς ἀπὸ
E τῆς παρθένου Χριστός, εἶχε μὲν ἀνθρώπου μορφήν, οὐκ εἶχε δὲ τοῦ μητρῴου σώματος τὴν ἀλήθειαν. ἢ τάχα τὸν δεσπότην Χριστὸν οὐκ εἶναι τῆς ἡμετέρας ἐνόμισε φύσεως, ὅτι πρὸς τὴν μακαρίαν Μαρίαν ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος εἶπε. πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι. διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ· ὅπως ἄν, ἐπειδήπερ ἡ σύλληψις τῆς παρθένου θείας ἔργον γεγένηται δημιουργίας, ἐκ τῆς φύ-
F σεως τῆς συλλαβούσης ἡ σὰρξ τοῦ συλληφθέντος μὴ γένηται; ἀλλ' οὐχ οὕτως νοητέον ἐκείνην τὴν γέννησιν· ἥτις μονογενῶς ἐστὶ θαυμαστή, καὶ θαυμαστῶς ἐστὶ μονογενής· ὥστε διὰ τῆς καινοπρεπείας τῆς γεννήσεως, τὴν τοῦ γένους ἐκβάλλεσθαι κυριότητα. τὸ μὲν γὰρ γόνιμον τῇ παρθένῳ τὸ ἅγιον πνεῦμα παρέσχεν· ἡ δὲ τοῦ σώματος ἀλήθεια προσελήφθη ἐκ σώματος· καὶ τῆς σοφίας οἰκοδομούσης ἑαυτῇ οἶκον, ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,

τουτέστιν,

τουτέστιν, ἐν τούτῳ τῷ σώματι, ὅπερ ἔλαβεν ἐξ ἀνθρώπου, καὶ ὃ ἐν πνεύματι ζωῆς λογικῆς ἐνεψύχωσε. A

Σωζομένης τοίνυν τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον συνιούσης, ἀνελήφθη ἀπὸ μὲν τῆς θειότητος, ἡ ταπεινότης, ἀπὸ δὲ τῆς δυνάμεως τὸ ἀδύνατον, ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου τὸ θνητόν· καὶ πρὸς τὸ χρεωστούμενον ὄφλημα τῆς
ἀπολῦσαι, ἡμετέρας φύσεως * ἐκλυθῆναι, ἡ θεία φύσις ἡνώθη τῇ φύσει τῇ παθητῇ· ἵνα τοῦτο δὴ τὸ τῆς ἡμετέρας ἰάσεσιν ὑπάρχον ἁρμόδιον, ὁ εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ὑπάρχων μεσίτης Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, καὶ ἀποθνήσκειν ἐκ τοῦ ἑνὸς δυνηθῇ, καὶ τελευτᾶν ἐκ τοῦ ἑτέρου μὴ δυνηθῇ. ἐν ἀκεραίᾳ τοιγαροῦν ἀληθοῦς ἀνθρώπου, καὶ τελείᾳ φύσει, Θεὸς ἀληθὴς ἐτέχθη. ὅλος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, καὶ ὅλος ἐν τοῖς ἡμετέροις. ἡμέτερα δὲ λέγομεν, ἅπερ ἐν ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ὁ δημιουργὸς ἐναπέθετο, καὶ ἅπερ ἀνακαινίσασθαι πάλιν ἐδέξατο· ἐκεῖνα γὰρ, ἅπερ ὁ ἀπατεὼν ἐπεισήγαγε, καὶ ὁ ἀπατηθεὶς
παρήλξατο ἄνθρωπος * ἥμαρτε, οὐδὲ τυχὸν ἐπὶ τοῦ σωτῆρος ἴχνος οὐκ ἔσχηκεν· οὐδὲ ἐπειδὴ κοινωνίαν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπεισελήλυθεν ἀσθενείας, διὰ [illegible] κοινωνὸς τῶν ἡμετέρων γέγονεν ἁμαρτημάτων. προσέλαβε γὰρ δούλου μορφὴν, δίχα ῥύπου τινὸς ἁμαρτήματος· καὶ τὸ ἀνθρώπινον αὔξων, καὶ τὸ θεῖον οὐ μειῶν. ἐπειδήπερ ἡ κένωσις ἐκείνη, δι᾽ ἧς ἑαυτὸν ὁ ἀόρατος ὁρατὸν παρεσκεύασε, καὶ ὁ ποιητὴς, καὶ δεσπότης τῶν ὅλων, εἷς τῶν ἀνθρώπων ἠβουλήθη γενέσθαι, συγκατάβασις ἦν εὐσπλαγχνίας, οὐκ ἀσθένεια τῆς δυνάμεως. τοιγαροῦν ὃς μένων ἐν μορφῇ Θεοῦ, πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον, αὐτὸς ἐν μορφῇ δούλου γέγονεν ἄνθρωπος· φυλάττει γὰρ ἑκατέρα φύσις ἀνελλιπῶς τὴν ἑαυτῆς ἰδιότητα· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀναιρεῖ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν ἡ μορφὴ τοῦ Θεοῦ, οὕτως τὴν τοῦ Θεοῦ μορφὴν ἡ τοῦ δούλου * μόρφωσις οὐκ ἐμείωσεν. ἐπειδὴ γὰρ κατεκαυχᾶτο ὁ διάβολος τὸν ἄνθρωπον τὸν ἠπατημένον ἐκ τῆς πλάνης * ἑαυτοῦ, τῶν θείων δωρεῶν ἐστερημένον, καὶ τῶν τῆς ἀφθαρσίας ἀγαθῶν γεγυμνωμένον, ὑπὸ τὴν τοῦ θανάτου χαλεπὴν ἀπόφασιν γεγενῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις κακοῖς παραμυθίαν αὐτὸν ηὑρηκέναι τινὰ ἐκ τῆς αὐτοῦ τοῦ γεγονότος * παραβάτου κοινωνίας· ὡς καὶ τὸν Θεὸν, τοῦ τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης ἀπαιτούσης, ἀμεῖψαι περὶ τὸν ἄνθρωπον τὴν οἰκείαν ἀπόφασιν, ὃν ἐν τοσαύτῃ τιμῇ κατεσκεύασε, χρεία τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀπορρήτου μυστηρίου γεγένηται· ἵνα ὁ ἀναλλοίωτος Θεὸς, οὗ τινος ἡ βούλησις τῆς ἐμφύτου χρηστότητος στερηθῆναι μὴ δύναται, τὴν πρώτην περὶ ἡμᾶς τὴν τῆς οἰκείας * εὐσεβείας ἀπορρήτῳ μυστηρίῳ πληρώσῃ διοίκησιν· καὶ ἵνα ὁ ἄνθρωπος, ὁ τῇ κακουργίᾳ τῆς διαβολικῆς κακίας πρὸς ἁμαρτίαν συνελαθεὶς, μὴ παρὰ βούλησιν ἀπόληται τοῦ Θεοῦ.

* μορφή. * αὐτῶ. * ἴσως, παραβάτου. * φιλανθρωπίας.

Προσέρχεται) τοίνυν εἰς τὰ ταπεινὰ τοῦ κόσμου ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου καταβαίνων, καὶ ἀπὸ τῆς πατρικῆς δόξης οὐκ ἀφιστάμενος. καινῇ μὲν τῇ τάξει, καὶ καινῇ τῇ γεννήσει γεννώμενος· καινῇ μὲν τῇ τάξει, ὅτιπερ ἀόρατος ὢν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ

hoc est, in ea carne quam sumpsit ex homine, & quam spiritu vitæ rationis animauit.

Salua igitur proprietate vtriusque naturæ, & in vnam coëunte personam, suscepta est à maiestate humilitas, à virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas, & ad resoluendum conditionis nostræ debitum, natura inuiolabilis, naturæ est vnita passibili; vt quod nostris remediis congruebat, vnus atque idem mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus, & mori posset ex vno, & mori non posset ex altero. 1. Tim. 2. v. 5. B In integra ergo veri hominis, perfectáque natura, verus natus est Deus: totus in suis, totus in nostris. Nostra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ reparanda suscepit. Nam illa quæ deceptor intulit, & homo deceptus admisit, nullum habuere in Saluatore vestigium. C Nec quia communionem humanarum subiit infirmitatum, ideo nostrum fuit particeps delictorum. Assumpsit formam serui sine sorde peccati, humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, qua se inuisibilis visibilem præbuit, & creator ac Dominus omnium rerum vnus voluit esse mortalium, inclinatio fuit miserationis, non defectio potestatis. Pag. 163. Proinde qui manens in forma Dei, D fecit hominem; idem in forma serui, factus est homo. Tenet enim sine defectu proprietatem suam vtraque natura. Et sicut formam serui, Dei forma non adimit, ita formam Dei, serui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus, hominem sua fraude deceptum, diuinis caruisse muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de præuaricatoris consortio inuenisse solatium; E Deum quoque, iustitiæ exigente ratione, erga hominem, quem, in tanto honore condiderat, propriam mutasse sententiam: opus fuit secreti dispensatione consilii, vt incommutabilis Deus, cuius voluntas, non potest sua benignitate priuari, primam erga nos pietatis suæ dispositionem, sacramento occultiore compleret, & homo diabolicæ iniquitatis versutia actus in culpam, contra Dei propositum non F periret.

IV. Ingreditur ergo hæc mundi infirma Filius DEI, de cœlesti sede descendens, & à paterna gloria non recedens, nouo ordine, noua natiuitate generatus. Nouo ordine, quia inuisibilis in suis,

visibilis factus est in nostris: incom- A
prehensibilis, voluit comprehendi: ante tempora manens, esse cœpit ex tempore: vniuersitatis dominus seruilem formam, obumbrata maiestatis suæ immensitate, suscepit: impassibilis Deus, non dedignatus est esse homo passibilis: & immortalis, mortis legibus subiacere. Noua autem natiuitate generatus, quia inuiolata virginitas concupiscentiam nesciuit, carnis materiam ministrauit.
B Assumpta est igitur de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino Iesu Christo, ex vtero Virginis genito, quia natiuitas est mirabilis, ideo natura est dissimilis. Qui enim verus est Deus, idem verus est homo. Et nullum est in hac vnitate mendacium, dum inuicem sunt & humilitas hominis, & altitudo Deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miseratione, ita homo non consumitur dignitate. Agit enim vtraque C
forma cum alterius communione, quod proprium est; Verbo scilicet operante quod verbi est, & carne exequente quod carnis est. Vnum horum coruscat miraculis, aliud succumbit iniuriis. Et sicut Verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non recessit, ita caro naturam nostri generis non reliquit. Vnus enim idemque est (quod sæpe dicendum est) vere Dei filius, & vere hominis filius.
Ioan.1.a. Deus per id, quod in principio e- D
rat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: homo per id, quod Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Deus per id, quod omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum
Ibidem.b. est nihil: homo per id, quod factus est ex muliere, factus est sub
Gal.4. lege. Natiuitas carnis, manifestatio est humanæ naturæ: partus Virginis, diuinæ est virtutis indicium. Infantia paruuli ostenditur humili- E
tate cunarum: magnitudo Altissimi declaratur vocibus Angelorum. Similis est rudimentis hominum,
Matth.2. quem Herodes impius molitur occidere: sed Dominus est omnium, quem Magi gaudentes veniunt suppliciter adorare. Iam cum ad præcursoris sui Ioannis baptismum venit, ne lateret, quod carnis velamine diuinitas tegeretur, vox Pa-
Ibid.3.d.15. Matth.3. Marc.1. Luc.3. Ioan.1. Ibid.4. Matth.4. tris de cœlo intonans dixit: Hic F
est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. Quem itaque sicut hominem diabolica tentat astutia, eidem sicut Deo angelica famulantur officia. Esurire, sitire, lassescere, atque dormire, euidenter humanum est: sed quin-
Ioan.6.b. que panibus quinque milia hominum
Pag.164. satiare, & largiri Samaritanæ aquam vi-
Ibid.4.b. uam, cuius haustus bibenti præstet,

ὁρατὸς γέγονε ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς, καὶ ἀκατάληπτος ὤν, ἠβουλήθη καταλαμβάνεσθαι, καὶ προαιώνιος μένων, ἤρξατο ἀπὸ χρόνου, καὶ τοῦ παντὸς ὢν δεσπότης, τὴν δουλικὴν μορφὴν ἀνεδέξατο, τῆς οἰκείας θειότητος ἐπισκιάσας τὸ μέγεθος, καὶ ὁ ἀπαθὴς Θεὸς οὐκ ἀπηξίωσε παθητὸς εἶναι ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἀθάνατος νόμοις ὑποκεῖσθαι θανάτου· καινῇ δὲ τῇ γεννήσει τεχθείς, ἐπείπερ ἡ ἄχραντος παρθενία ἐπιθυμίαν μὲν ἠγνόησε, τὴν δὲ τῆς σαρκὸς ἐχορήγησεν ὕλην, καὶ προσελήφθη ἐκ τῆς μητρὸς ἡ τοῦ δεσπότου φύσις, οὐχ ἁμαρτία· οὐ μὴν ἐπειδήπερ ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ τεχθέντι ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς παρθένου θαυμαστή τις ἐστὶν ἡ γέννησις, διὰ τοῦτο ἡμῖν οὐχ ἡ φύσις ὁμοία· ὁ γὰρ ὢν Θεὸς ἀληθής, αὐτός ἐστι καὶ ἄνθρωπος ἀληθής. καὶ ψεῦδος οὐδὲν ἐν ταύτῃ τῇ ἑνώσει τυγχάνει, ἐν ὅσῳ τὰ συναμφότερα μετ' ἀλλήλων ἐστί· καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ταπεινόν, καὶ τῆς θειότητος τὸ μέγεθος· ὥσπερ γὰρ τῷ ἐλέει ὁ Θεὸς τροπὴν οὐχ ὑφίσταται, οὕτως ὁ ἄνθρωπος τῷ μεγέθει τῆς θείας ἀξίας οὐκ ἀναλίσκεται. ἐνεργεῖ γὰρ ἑκατέρα μορφὴ μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας, ὅπερ ἴδιον ἔσχηκε, τοῦ μὲν λόγου κατεργαζομένου τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ τοῦ λόγου, τοῦ δὲ σώματος ἐκτελοῦντος, * ὅπερ ἐστὶ τοῦ σώματος· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν διαλάμπει τοῖς θαύμασι, τὸ δὲ * ταῖς ὕβρεσιν ὑποπέπτωκε. καὶ καθάπερ ὁ λόγος ἀπὸ τῆς ἰσότητος τῆς τοῦ πατρὸς δόξης ἐστὶν ἀχώριστος, οὕτω τὸ σῶμα τὴν φύσιν τοῦ ἡμετέρου γένους οὐκ ἀπολέλοιπεν· εἷς γάρ, καὶ ὁ αὐτὸς ἀληθῶς υἱός τε Θεοῦ, καὶ ἀληθῶς υἱὸς ἀνθρώπου τυγχάνει, Θεὸς μὲν κατὰ τοῦτο, καθὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος· ἄνθρωπος δὲ κατὰ τοῦτο, καθὸ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ Θεὸς μὲν κατὰ τοῦτο, καθὸ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν. ἄνθρωπος δὲ κατὰ τοῦτο, καθὸ γέγονεν ἐκ γυναικὸς ὑπὸ νόμον. καὶ ἡ μὲν τῆς * σαρκώσεως γέννησις, ἀνθρωπίνης ἐστὶ δήλωσις φύσεως, ὁ δὲ τοκετὸς τῆς παρθένου, μήνυμα τῆς θείας ὑπάρχει δυνάμεως. καὶ ἡ μὲν νηπιότης τοῦ βρέφους διὰ τῆς τῶν σπαργάνων εὐτελείας ἐπιγινώσκεται. τὸ δὲ μέγεθος τῆς αὐτοῦ μεγαλοσύνης διὰ τῶν ἀγγελικῶν φωνῶν ἀποδείκνυται. καὶ ὁμοιοῦται μὲν τοῖς νεωστὶ τικτομένοις ἀνθρώποις οὗτος, ὃν Ἡρώδης ἀσεβῶς φονεῦσαι βούλεται· ἀλλά ἐστι δεσπότης τῶν ὅλων, ὃν μάγοι χαίροντες ἱκετευτικῶς προσκυνοῦσι. ὅτε δὲ πρὸς τὸ τοῦ προδρόμου αὐτοῦ Ἰωάννου ἔρχεται βάπτισμα, ὅπως, ἂν μὴ λάθῃ, ὅπερ τῷ προκαλύμματι τῆς σαρκὸς ἡ θειότης ἐκρύπτετο, ἡ τοῦ πατρὸς φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ ἐπιβοῶσα, φησίν· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. τοιγαροῦν ὃν ὡς ἄνθρωπον ἡ τοῦ διαβόλου πειράζει πανουργία, τούτῳ, ἅτε δὴ Θεῷ, ἡ τῶν ἀγγέλων τάξις διακονεῖ. τὸ μὲν γὰρ πεινῆν, καὶ διψῆν, καὶ κοπιᾶν, καὶ ὑπνοῦν, ὁμολογουμένως ἐστὶν ἀνθρώπου, ἀλλὰ τὸ πέντε ἄρτοις πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων κορέσαι, καὶ χαρίσασθαι τῇ Σαμαρείτιδι ζῶν ὕδωρ, ὅθεν ἀρυσαμένῃ αὐτῇ ὑπῆρχε τὸ μηκέτι διψῆν.

* ἀφ.
* τοῖς πήμασι.
* ἀρχαί.

A καὶ ἐπὶ μὲν νώτων θαλάσσης περιπατεῖν, τῶν ποδῶν οὐ βαπτιζομένων, τὰς δὲ τῶν κυμάτων οἰδήσεις, ἐπιτιμωμένου τοῦ κλύδωνος, κατευνάζειν, ἐστὶ διαμφιβόλως θεοῦ. ὥσπερ οὖν, ἵνα τὰ πολλὰ παραλείψω, οὐ τῆς αὐτῆς ἐστι φύσεως τὸ κλαίειν ἐκ διαθέσεως οἴκτου τὸν τελευτήσαντα φίλον, καὶ τὸ τὸν αὐτὸν αὖ ζῆν μέλλοντα, διασκεδασθέντος τοῦ προχώματος, τῆς τεταρταίας ἤδη ταφῆς ἐξαναστῆσαι πρὸς τὸ κέλευσμα τῆς φωνῆς· ἢ τὸ ἐπὶ ξύλου ἠρτῆσθαι, καὶ ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα μεταβληθείσης τὰ στοιχεῖα πάντα συσσεῖσαι· ἢ τὸ διαπεπάρθαι B τοῖς ἥλοις, καὶ τὰς τοῦ παραδείσου πύλας ἀνοῖξαι τῇ πίστει τῇ τοῦ λῃστοῦ, οὕτως οὐ τῆς αὐτῆς ἐστι φύσεως τὸ λέγειν· ἐγώ, καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν, καὶ τὸ λέγειν· ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν. εἰ γὰρ τὰ μάλιστα γὰρ ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἕν ἐστι τὸ πρόσωπον, ὅμως ἕτερόν ἐστιν ἐκεῖνο, ἐξ οὗ ἐν ἑκατέρῳ κοινόν ἐστι τὸ τῆς ὕβρεως, καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ κοινὸν τὸ τῆς δόξης καθέστηκεν. ἐξ ἡμῶν μὲν γὰρ ἐστὶν αὐτῷ ἡ ἐλάττων τοῦ πατρὸς ἀνθρωπότης, ἀπὸ δὲ τοῦ πατρός ἐστιν αὐτῷ ἡ μετὰ τοῦ πατρὸς ἴση θεότης. Διὰ ταύτην τοί- C νυν τὴν τοῦ προσώπου τὴν ἕνωσιν, τὴν ἐν ἑκατέρᾳ φύσει νοεῖσθαι ὀφείλουσαν, καὶ υἱὸν ἀναγινώσκομεν ἀνθρώπου καταληλυθέναι ἐξ οὐρανοῦ· ὁπότε ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὸ σῶμα ἐξ αὐτῆς τῆς παρθένου, ἐξ ἧς ἐτέχθη, προσέλαβεν· καὶ πάλιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ σταυρωθεὶς λέγεται, καὶ ταφείς· ὁπότε ταῦτα οὐκ ἐν αὐτῇ τῇ θεότητι, ἐν ᾗ μονογενής, καὶ συναΐδιος, καὶ ὁμοούσιός ἐστι τῷ πατρί, ἀλλ' ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπομεμένηκε φύσεως. ὅθεν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦτον σταυρωθέντα, καὶ ταφέντα πάντες καὶ ἐν τῷ συμβόλῳ συνομολογοῦμεν, D κατ' ἐκεῖνο τὸ ἀποστολικόν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ὅτε δὲ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ σωτὴρ τὴν πίστιν τῶν μαθητῶν διὰ τῶν οἰκείων ἐξεπαίδευεν ἐρωτήσεων· * τίνα, φησί, λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; καὶ ἐκείνων ἀποκριναμένων, ἄλλας ἄλλων εἶναι δόξας· ὑμεῖς, φησί, τίνα με λέγετε εἶναι; ἐμὲ δηλαδὴ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὃν ἐν μορφῇ δούλου, καὶ ἀληθείᾳ σώματος θεωρεῖτε, τίνα με λέγετε; ἔνθα ὁ μακάριος Πέτρος θεόθεν ἐμπνευσθείς, καὶ διὰ τῆς οἰκείας ὁμολογίας E πᾶσι μέλλων γίνεσθαι σωτηρία τοῖς ἔθνεσι, σὺ εἶ, φησίν, ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ ζῶντος. καὶ ἀξίως μακάριος ἀπεφάνθη παρὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς πρωτοτύπου πέτρας τὸ * στερεὸν ἐπεσπάσατο τῆς τε ἀρετῆς, καὶ τῆς προσηγορίας· ὅστις δι' ἀποκαλύψεως τοῦ πατρὸς τὸν αὐτὸν καὶ υἱὸν Θεοῦ ὡμολόγησε, καὶ Χριστόν. ἐπειδήπερ ἓν τούτων δίχα θατέρου λαμβανόμενον, ἀνόνητον ἐτύγχανεν εἰς σωτη- F ρίαν· καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπῆρχε κινδύνου τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἢ Θεὸν μόνον ἄνευ ἀνθρώπου, ἢ δίχα Θεοῦ πιστεύειν ἄνθρωπον μόνον· μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ κυρίου, ἥτις δηλαδὴ τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ σώματος γέγονεν, ἐπειδήπερ οὐκ ἄλλος ἀνέστη, εἰ μὴ ὁ σταυρωθείς, καὶ ἀποθανών, τί ἕτερον ἡ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν αὐτοῦ διαγωγὴ γέγονεν, ἢ ἵνα ἐκ πάσης ἀχλύος τὰ τῆς πίστεως ἡμῶν καθαρθῇ;

* τίνα με, φασί.

* στερρόν.

ne vltra iam sitiat, supra dorsum maris, plantis non subsidentibus, ambulare, & elationes fluctuum increpata tempestate consternere, sine ambiguitate diuinum est. Sicut ergo (vt multa prætercam) non eiusdem naturæ est, flere miserationis affectu amicum mortuum, & eundem remoto quatriduanæ aggere sepulturæ, ad vocis imperium excitare rediuiuum; aut in ligno pendere, & in noctem luce conuersa, omnia elementa tremefacere; aut clauis transfixum esse, & paradisi portas fidei latronis aperire: ita non eiusdem naturæ est, dicere: Ego & Pater vnum sumus: & dicere, Pater meus maior me est. Quamuis enim in Domino Iesu Christo, Dei & hominis vna persona sit, aliud tamen est, vnde in vtroque communis est contumelia; aliud, vnde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas: de Patre illi est æqualis cum Patre diuinitas.

Matt.14.e. Ioan.11.d. Matt.27.e. Luc.23 f. Ioan.10.f.30 Ioan.14.d.28.

V. Propter hanc vnitatem personæ, in vtraque natura intelligendam, & filius hominis legitur descendisse de cœlo, cum Filius Dei carnem de ea Virgine, de qua est natus, assumpserit. Et rursus Filius Dei crucifixus dicitur ac sepultus, cum hæc non in diuinitate ipsa, qua vnigenitus consempiternus & consubstantialis est Patri, sed in naturæ humanæ sit infirmitate perpessus. Vnde vnigenitum Filium Dei crucifixum & sepultum, omnes etiam in Symbolo confitemur, secundum illud Apostoli dictum: Si enim cognouissent, numquam Dominum maiestatis crucifixent. Cum autem ipse Dominus noster atque Saluator fidem discipulorum suis interrogationibus erudiret: Quem, inquit, dicunt homines esse filium hominis? cumque illi diuersas aliorum opiniones retexuissent. Vos autem, ait, quem me esse dicitis? Me vtique, qui sum filius hominis, & quem in forma serui, atque in veritate carnis aspicitis, quem me esse dicitis? Vbi beatus Petrus diuinitus inspiratus, & confessione sua omnibus gentibus profuturus, Tu es, inquit, Christus filius Dei viui. Nec immerito beatus est pronunciatus à Domino, & à principali petra soliditatem & virtutis traxit & nominis, qui per reuelationem Patris eundem & filium Dei est confessus, & Christum; quia vnum horum sine alio receptum, non proderat ad salutem: sed æqualis erat periculi, Dominum Iesum Christum aut Deum tantummodo sine homine, aut sine Deo solum hominem credidisse. Post resurrectionem vero Domini, quæ vtique veri corporis fuit, quia non alter est resuscitatus, quam qui fuerat crucifixus & mortuus, quid aliud quadraginta dierum mora gestum est, quam vt Fidei nostræ integritas ab omni caligine mundaretur?

1.Cor.2.b.8. Matt.16 b.13. Ibidem. Act.1.a.

Colloquens enim cum discipulis A suis, & cohabitans atque conuescens, & pertractari se diligenti curiosoque contactu ab eis, quos dubietas perstringebat, admittens, ideo & clausis ad discipulos ianuis introibat, & flatu suo dabat Spiritum sanctum, & donato intelligentiæ lumine, sanctarum scripturarum occulta pandebat: & rursus vulnus lateris, fixuras clauorum, & omnia recentissimæ passionis signa monstrabat, dicens: [Videre B manus meas & pedes, quia ego sum.] palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere; vt agnosceretur in eo proprietas diuinæ humanæque naturæ indiuidua permanere & ita sciremus: Verbum non hoc esse quod carnem, & vt vnum Dei Filium, & Verbum confiteremur & carnem. Quo Fidei sacramento Eutyches iste nimium æstimandus est vacuus, qui naturam C nostram in Vnigenito Dei nec per humilitatem mortalitatis, nec per gloriam resurrectionis agnouit: nec sententiam beati Apostoli & Euangelistæ Ioannis expauit, dicentis: Omnis spiritus, qui confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & omnis spiritus, qui soluit Iesum, ex Deo non est; & hic est Antichristus. Quid autem est soluere Iesum, nisi humanam ab eo D separare naturam, & sacramentum Fidei, per quod vnum saluati sumus, impudentissimis euacuare figmentis? Caligans vero circa naturam corporis Christi, necesse est vt etiam in passione eius eadem obcæcatione desipiat. Nam si crucem Domini non putat falsam, & susceptum pro mundi salute supplicium, verum fuisse non dubitat: cuius credit mortem, agnoscat & carnem. Nec diffiteatur nostri corporis ho- E minem, quem cognoscit fuisse passibilem: quoniam negatio veræ carnis, negatio est etiam corporeæ passionis. Si ergo Christianam suscipit fidem, & a prædicatione Euangelii suum non auertit auditum, videat, quæ natura transfixa clauis pependerit in crucis ligno; & aperto per militis lanceam latere crucifixi, intelligat vnde sanguis & aqua effluxerint, vt Ecclesia Dei & lauacro rigaretur & poculo. F Audiat & beatum Petrum Apostolum prædicantem, quod sanctificatio spiritus, per aspersionem fiat sanguinis Christi. Nec transitorie legat eiusdem Apostoli verba dicentis: Scientes, quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conuersatione paternæ traditionis; sed pretioso sanguine, quasi agni incontaminati & immaculati Iesu Christi.

Ioan.20.a. — Luc.24.f. — Ioan.20.f. — Luc.24.f.39 — Pag. 165. — 1.Ioan.4.a.2 — Ioan.19.f.34 — 1.Pet.1.a.2. — Ibid.d.18.

A Διαλεγόμενος γὰρ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, καὶ συνδιατρίβων, καὶ * συναλιζόμενος, ἀκριβεστέρᾳ τε καὶ πολυπραγμονικωτέρᾳ διὰ τῆς ἁφῆς ἑαυτὸν ψηλαφᾶσθαι παρὰ τούτων, οὓς ἔπληττε τὸ ἀμφίβολον, ἐνεδίδου. Διὰ τοῦτο καὶ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν εἰσῄει πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ τῷ φυσήματι τῷ ἑαυτοῦ παρεῖχεν ἅγιον πνεῦμα· καὶ χαριζόμενος τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως, τῶν θείων γραφῶν ἀπεκάλυπτε τὰ ἀπόρρητα· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς τὰ τραύματα τῆς πλευ-
B ρᾶς, καὶ τὰς διατρήσεις τῶν ἥλων, καὶ πάντα τὰ τοῦ νεαροῦ πάθους ἐπεδείκνυ σημεῖα, λέγων· ψηλαφήσατέ με, καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα, καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα· ὅπως ἂν μεμενηκέναι ἐν αὐτῷ γνωσθῇ ἡ ἰδιότης τῆς τε θείας, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀδιαίρετος· οὕτω τε μάθωμεν τὸν λόγον, μὴ τοῦτο εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ἡ σάρξ, ἀλλ' ἕνα υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λόγον ὁμολογήσωμεν, καὶ τὴν σάρκα. Ἧς τινος πίστεως τοῦ μυστηρίου κοῦφος ὢν Εὐτυχὴς οὗτος, καὶ
C ἀμέτοχος ὀφείλει νομίζεσθαι· ὃς τὴν φύσιν τὴν ἡμετέραν ἐν τῷ μονογενεῖ υἱῷ τοῦ Θεοῦ οὔτε διὰ τῆς ταπεινότητος τῆς ἀνθρωπότητος, οὔτε διὰ τῆς δόξης ἐπέγνω τῆς ἀναστάσεως, οὔτε τὴν ἀπόφασιν ἐφοβήθη τοῦ μακαρίου ἀποστόλου, καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ λέγοντος· ὅτι πᾶν πνεῦμα τὸ ὁμολογοῦν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι, ἀπὸ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ διαιροῦν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀπὸ Θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος. Τί δέ ἐστι τὸ * διαιρεῖν Ἰησοῦν, εἰ μὴ τὴν ἀνθρωπίνην ἀπ' αὐτοῦ φύσιν ἀποχωρί-
D ζειν, καὶ τὸ μυστήριον, δι' οὗπερ ἐσώθημεν μόνου, πειρᾶσθαι μάταιον διὰ πλασμάτων ἀναιδῶν ἀπεργάζεσθαι; ὁ δὲ τὴν ἀχλὺν ὑφιστάμενος περὶ τὴν φύσιν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀναγκαίως καὶ περὶ τὸ πάθος αὐτοῦ τῇ παραπλησίᾳ τυφλώσει παραφέρεται. Καὶ γὰρ εἰ τὸν σταυρὸν τοῦ δεσπότου ψευδῆ μὴ νενόμικε, καὶ τὸ πάθος τὸ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας ἀναδεχθὲν ἀληθῶς γενόμενον οὐδαμῶς ἀμφιβάλλοι· οὗ τινος οὖν ἐπιγινώσκει τὸν θάνατον, ἐπιγινωσκέτω τὴν σάρκα.
E Καὶ μηδὲ τῆς ἡμετέρας αὐτὸν σαρκὸς ἄνθρωπον ἀπαρνείσθω, ὃν παθητὸν ἔγνω γενόμενον. Ἐπειδήπερ ἡ ἄρνησις τοῦ ἀληθοῦς σώματος, ἄρνησίς ἐστι καὶ τοῦ πάθους τοῦ σώματος. Εἰ τοίνυν δέχεται πίστιν χριστιανῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελίου μὴ τὴν οἰκείαν ἀκοὴν ἀποστρέφει, σκοπείτω ποία φύσις διαπεπαρμένη τοῖς ἥλοις ἐν τῷ τοῦ σταυροῦ ξύλῳ ἐκρέματο, καὶ ἀνοιγείσης τῆς πλευρᾶς τοῦ προσαπεπηγότος τῷ σταυρῷ διὰ τοῦ δόρατος τοῦ στρατιώ-
F του, νοείτω πόθεν τὸ αἷμα, καὶ τὸ ὕδωρ ἐρρύη, ὥστε τὴν ἐκκλησίαν τὴν τοῦ Θεοῦ τῷ τε λουτρῷ καταρδεύεσθαι, καὶ τῷ πόματι. Ἀκουέτω δὲ καὶ τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου κηρύττοντος· ὅτι ὁ καθαρισμὸς τοῦ πνεύματος διὰ τοῦ ῥαντισμοῦ γίνεται τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Μηδὲ παροδικῶς ἀναγινωσκέτω τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου τὰ ῥήματα, λέγοντος· εἰδότες, ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐξηγοράσθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν πατροπαραδότου ἀναστροφῆς, ἀλλὰ τῷ τιμίῳ αἵματι, * ὡσπερεὶ ἀμνοῦ ἁγίου, καὶ ἀμώμου Χριστοῦ Ἰησοῦ.

* συναυλιζόμενος — * διαιρῶν — * ὡς

A καὶ τοῦ μακαρίου δὲ Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου τῇ μαρτυρίᾳ μὴ ἀνθιστάσθω, λέγοντος· καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. καὶ πάλιν· αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν· καὶ τίς ἐστιν, ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; οὗτός ἐστιν ὁ ἐρχόμενος δι' ὕδατος, καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν ὕδατι, καὶ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, * ὅτι τὸ πνεῦμα, ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. τρεῖς γάρ εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ B οἱ τρεῖς τὸ ἕν εἰσι, τὸ πνεῦμα δηλονότι τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ τὸ αἷμα τῆς λυτρώσεως, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος. ἅπερ τρία ἕν ἐστι, καὶ ἀμέριστα μένει· καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς αὐτῶν χωρίζεται συναφείας. ἐπειδήπερ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν ταύτῃ ζῇ, καὶ προκόπτει τῇ πίστει· ἵνα * μήτε δίχα τῆς ἀληθοῦς θεότητος ἡ ἀνθρωπότης, μήτε πάλιν τῆς ἀληθοῦς ἀνθρωπότητος ἡ θεότης πιστεύηται. Πρὸς μέντοι γε τὴν διαλαλιὰν τῆς ὑμετέρας ἀκροάσεως ὁ Εὐτυχὴς ἀπεκρίνατο, λέγων· ὁμο- C λογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι, τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ μέντοι τὴν ἕνωσιν, μίαν φύσιν ὁμολογῶ. θαυμάζω τὴν οὕτως ἀλλόκοτον, καὶ οὕτω διεστραμμένην ὁμολογίαν, μηδεμιᾷ τῶν δικαζόντων ἐπιτιμήσει δόξασαν ἐπιληψίμου· καὶ τὸν οὕτως ἄφρονα λόγον ἐν παραδρομῇ γεγονέναι, ὡς τῶν ἀκουσθέντων οὐδενὶ προσκρουσάντων. ὁπότε τὸν αὐτὸν τρόπον ἐστὶν ἀσεβὲς τὸ λέγειν, ὡς ἐκ δύο φύσεων πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως ὁ μονογενὴς ἐστὶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ ἐστὶν ἀθέμιτον τὸ διαβεβαιοῦσθαι, ὡς μετὰ τὸ τὸν λόγον σάρκα γενέσθαι, D μία ἐν αὐτῷ φύσις ἐστίν. ὅπερ ὅπως ἂν μὴ Εὐτυχὴς ὀρθῶς, * ἤτοι οὕτω ἀνεκτῶς ὑπολάβῃ ῥηθέν· ἐπειδήπερ ἐκ οὐδεμιᾶς ἡμῶν ἐπεστόμισται ψήφου, τὴν τῆς σῆς ἀγάπης ὑπομιμνήσκομεν ἀκρίβειαν. ἀδελφὲ τιμιώτατε, ἵνα εἰ διὰ τοῦ Θεοῦ οἰκτιρμῶν εἰς * ἀπολογίαν προέλθῃ τὰ τοῦ πράγματος, ἡ ἄγνοια τοῦ ἀμαθοῦς ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς φθορᾶς κατὰ τὴν οἰκείαν διάνοιαν * καθαρθῇ· ὅλως μὲν οὕτω, ὡς ἡ τάξις τῶν πεπραγμένων δηλοῖ, καλῶς ἀναχωρεῖν ἦν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἰδίας ἐνστάσεως, ὁπηνίκα τῇ ὑμῶν ἀ- E ποφάσει συνεχόμενος, ὡμολόγει λέγειν ἑαυτὸν, ὃ πρότερον οὐκ εἰρήκει, καὶ ταύτῃ ἐφησυχάζειν τῇ πίστει, ἧς ἐτύγχανε πρότερον ἀλλότριος. ἀλλ' ὁπότε ἐν τῷ ἀναθεματίζειν ἀσεβεῖ δόγματι συναινεῖν οὐκ ἠβούλετο, ἔγνω αὐτὸν ἡ ὑμῶν ἀδελφότης, ἐν τῇ οἰκείᾳ διαμένοντα κακοδοξίᾳ, καὶ ἄξιον εἶναι τοῦ δέχεσθαι τὴν κρίσιν τῆς καθαιρέσεως· ἐφ' ᾧπερ, εἰ πιστῶς, καὶ συμφερόντως ἀλγεῖ, καὶ εἰ βράδιον γοῦν, ὅμως ἐπιγινώσκει, ὅπως εἰς δέον ἡ τῶν ἐπισκόπων ἐπ' αὐτῷ αὐ- F θεντία κεκίνηται· ἢ εἰ πρὸς τὸ πλῆρες τῆς ἀπολογίας ἴδοι, ὥστε πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ κακῶς φρονηθέντα, ἐν ἀρχῇ, καὶ παρούσῃ τῇ φωνῇ, καὶ οἰκείᾳ δὲ καταδικάσθῆναι ὑπογραφῇ, οὐκ ἔσται καταγνώσεως ἄξιος ὁ περὶ τὸν διορθωθέντα ὁποσοσοῦν ἔλεος· ἐπειδήπερ ὁ κύριος ἡμῶν ὁ ἀληθινὸς, καὶ ἀγαθὸς ποιμὴν, ὁ τὴν ψυχὴν θεὶς ὑπὲρ τῶν προβάτων τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὃς ἦλθε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων σῶσαι,

* ἰὸ Χριστὸν ὁ ἀλ.

* ἰὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ L.

* ἤτοι οὐδ

* πληροφορίαν

* διὰ σοῦ καθ.

A Beati quoque Ioannis Apostoli testimonio non resistat, dicentis: Et sanguis Iesu filii Dei emundat nos ab omni peccato, & iterum: Hæc est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra. Et quis est qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Iesus est filius Dei? Hic est qui venit per aquam & sanguinem Iesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua & sanguine. Et spiritus est qui testificatur, quoniam Christus est veritas; quia tres sunt, B qui testimonium dant, Spiritus, aqua, & sanguis: & hi tres vnum sunt. Spiritus vtique sanctificationis, & sanguis redemptionis, & aqua baptismatis: quæ tria vnum sunt, & indiuidua manent, nihilque eorum à sui connexione seiungitur: quia Catholica Ecclesia hac fide viuit ac proficit, vt in Christo Iesu nec sine vera diuinitate humanitas, nec sine vera credatur humanitate diuinitas.

1. Ioan. 1. b. 7.

Ibid. 5. a. 4.

Quum autem ad interlocutionem VI. C examinis vestri Eutyches responderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem vero vnam naturam confiteor: miror tam absurdam, tamque peruersam eius professionem, nulla iudicantium increpatione reprehensam, & sermonem nimis insipientem nimisque blasphemum, ita omissum, quasi nihil, quod offenderet, esset auditum; cum tam impie duarum naturarum ante incar- D nationem vnigenitus Dei Filius fuisse dicatur, quam nefarie, postquam Verbum caro factum est, natura in eo singularis adseritur. Quod ne Eutyches ideo vel recte vel tolerabiliter æstimet dictum, quia nulla vestra est sententia confutatum; dilectionis tuæ diligentiam commonemus, frater charissime, vt si per inspirationem misericordiæ Dei, ad satisfactionem causa perducitur, imprudentia hominis imperiti etiam ab hac sensus sui * macula per te purge- E tur. Qui quidem (sicut gestorum ordo patefecit) bene cœperat à sua persuasione discedere, quum vestra sententia coartatus, profiteretur se dicere, quod ante non dixerat, & ei Fidei acquiescere, à qua prius fuisset alienus. Sed cum anathematizando impio dogmati noluisset præbere consensum, intellexit eum fraternitas vestra in sua manere perfidia, dignumque esse qui iudicium condemnationis exciperet. De quo, si F fideliter atque vtiliter dolet, & quam recte mota sit Episcopalis auctoritas, vel sero cognoscit; vel si ad satisfactionis plenitudinem, omnia quæ ab eo male sunt sensa, viua voce & præsenti subscriptione damnauerit, non erit reprehensibilis erga correctum quantacumque miseratio: quia Dominus noster verus & bonus pastor, qui animam suam posuit pro ouibus suis, & qui venit animas hominum saluare,

* per te purgetur. al.

Ioan. 10. b. 11.

Luc. 9. f. 56.

A non perdere; imitatores nos suæ vult esse pietatis, vt peccantes quidem iustitia coërceat, conuersos autem misericordia non repellat. Tunc enim demum fructuosissime Fides vera defenditur, quando etiam à sectatoribus suis opinio falsa damnatur. Ad omnem vero causam pie ac fideliter exequendam, fratres nostros Iulianum episcopum, & Renatum presbyterum [tituli sancti Clementis,] sed & filium meum B Hilarum diaconum vice nostra direximus. Quibus Dulcitium notarium nostrum, cuius fides nobis est sæpe probata, sociauimus confidentes adfuturum diuinitatis auxilium, vt is qui errauerat, damnata sensus sui prauitate, saluetur. Deus te incolumem custodiat, frater charissime. Data Idibus Iunii, Asterio & Protogene viris clariss. Conss. [Æra CCCCLXXXVI.

οὐκ ἀπολέσαι, μιμητὰς ἡμᾶς τῆς οἰκείας ἀγαθότητος εἶναι βούλεται· ἵνα τοὺς μὲν ἁμαρτάνοντας σωφρονίσῃ τὸ δίκαιον, τοὺς ἐπιστρέψαντες δὲ ὁ τῆς συμπαθείας μηδαμῶς οἶκτος ἀπώσηται. τότε γὰρ ὄντως, τότε σπουδαίως ἀγαθῷ τῷ καρπῷ τὸ τῆς πίστεως ἀληθὲς ἐκδικεῖται, ὅτε καὶ παρὰ τῶν τῆς δυσσεβείας * ἐξάρχων ἡ οἰκεία κακοδοξία καταδικάζεται. πρὸς δὲ τὸ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν εὐσεβῶς, καὶ πιστῶς ἐξανυσθῆναι, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰουλιανὸν τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν υἱόν μου Ἱλάριον τὸν διάκονον, εἰς τὸν ἡμῶν ἀπεστάλκαμεν τόπον· οἷς Δουλκίτιον τὸν νοτάριον τὸν ἡμέτερον, οὗ τὴν πίστιν ἐδοκιμάσαμεν, συνεζεύξαμεν θαρροῦντες, τὴν τοῦ Θεοῦ παρεσομένην βοήθειαν. ὥστε τὸν πλανηθέντα, καταδικάσαντα τὴν σκαιότητα τοῦ φρονήματος τοῦ οἰκείου, σωθῆναι. ὁ Θεὸς ἐρρωμένον σε διαφυλάττοι, ἀδελφὲ C προσφιλέστατε. Ἐδόθη εἰδοῖς Ἰουνίαις, ὑπατείας Ἀστερίου, καὶ Πρωτογένους, τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων.

* αὐτοχειρῶν ἡ οἰκ.

Pleraque hæc Ss. Patrum testimonia à S. Leone adiuncta sunt epist. ipsius XCVII. ad Leonem Aug. sed in aliquib. Græcis codd. huius Concilij interseritur etiã hoc loco

Similiter testimonia sanctorum Patrum & confessorum.

Ὁμοίως μαρτυρίαι ἁγίων πατέρων, καὶ ὁμολογητῶν.

Lib. 9. de Trinit. fere in princ.

Sancti Hilarij Episcopi & confessoris, in lib. IX. de Fide.

D NEscit plane vitam suam, nescit, qui Christum Iesum, vt verum Deum, ita & verum hominem ignorat. Et eiusdem periculi res est Christum Iesum vel spiritum Deum, vel carnem nostri corporis denegare. Omnis ergo, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui est in cœlis. Qui autem negauerit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo, qui est in cœlis. E Hæc Verbum caro factum loquebatur, & homo Iesus Christus Dominus maiestatis docebat; mediator ipse in se ad salutem Ecclesiæ constitutus, & in ipso illo inter Deum & homines mediatoris sacramento vtrumque vnus existens, dum ipse ex vnitis in idipsum naturis, naturæ vtriusque res eadem est, ita tamen, vt neutro careret in vtroque; ne forte Deus esse, homo nascendo, desineret; & homo F rursus, Deus manendo, non esset. Hæc itaque humanæ beatitudinis fides vera est, Deum & hominem prædicare, Verbum & carnem confiteri: neque carnem ignorare, quod Verbum sit.

Matt. 10. d. 32

Τοῦ ἁγίου Ἱλαρίου ἐπισκόπου, καὶ ὁμολογητοῦ, ἐν τῷ περὶ πίστεως ἐνάτῳ λόγῳ.

D ΟΥκ οἶδεν, οὐκ οἶδεν ὄντως τὴν ἑαυτοῦ ζωήν, ὃς Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, ὡς ἀληθῆ Θεόν, * ὄντως καὶ ἀληθῆ ἄνθρωπον οὐκ ἐπίσταται. τοῦ γὰρ αὐτοῦ κινδύνου τὸ πρᾶγμα τυγχάνει, ἐὰν Χριστὸν Ἰησοῦν ἢ πνεῦμα * Θεοῦ, ἢ σάρκα τοῦ ἡμετέρου ἀρνησώμεθα σώματος· ἅπας τοιγαροῦν, ὃς ἂν ὁμολογήσῃ με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ ὁμολογήσω αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὃς δ᾽ ἂν ἀπαρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ ἀρνήσομαι αὐ- E τὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ταῦτα ὁ λόγος σὰρξ γενόμενος ἔλεγεν, καὶ ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ κύριος τῆς δόξης ἐδίδασκε πρὸς τὴν τῆς ἐκκλησίας σωτηρίαν· μεσίτης αὐτὸς ὑπάρχων ἐν ἑαυτῷ τούτῳ τῷ μυστηρίῳ· δι᾽ οὗ τῷ Θεῷ, καὶ ἀνθρώποις ἐμεσίτευσεν, εἷς τυγχάνων τὸ συναμφότερον ἐκ τῶν ἑνωθεισῶν εἰς τὸ αὐτὸ τοῦτο δὴ φύσεων, ἓν καὶ ταὐτὸ δι᾽ ἑκατέρας φύσεων ὤν· πλὴν οὕτως ὡς ἐν ἑκατέρῳ μη- F δετέρου χηρεύειν· μήπως παύσηται Θεὸς εἶναι τικτόμενος ἄνθρωπος· ἢ πάλιν ἄνθρωπος * οὐκ ἐν τῷ διαμένειν Θεός. οὐκοῦν τοῦτο τῆς ἐν ἀνθρώποις ἀληθοῦς πίστεως τὸ μακάριον, τὸ τὸν μὲν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον κηρύττειν, τὴν δὲ σάρκα καὶ λόγον ὁμολογεῖν, καὶ * τότε Θεὸν εἰδέναι, ὅτι καὶ ἄνθρωπος εἴη· καὶ τὴν σάρκα μὴ ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ λόγος ἐστίν.

* οὕτως

* Θεόν,

* ἵνα εἶναι ὁ

* ἴσ. ποτὲ

A

Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

Ἐκ παρθένου τοίνυν τεχθεὶς ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς Θεός, καὶ κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν καιρῶν μέλλων ὁ αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ τὴν τοῦ ἀνθρώπου προκοπὴν εἰς Θεὸν ἀπεργάζεσθαι, ταύτην τὴν τάξιν ἐν ἅπασι τοῖς εὐαγγελικοῖς λόγοις ἐφύλαξεν· ἵνα ἑαυτὸν καὶ υἱὸν εἶναι Θεοῦ διδάξῃ πιστεύεσθαι, καὶ ἀνθρώπου υἱὸν ὑπομνήσῃ κηρύττεσθαι· τῷ μὲν ἄνθρωπος εἶναι, λαλῶν ἅπαντα, καὶ B
* ἴσως, τῷ πράττων, ἅπερ ἐστὶ Θεοῦ· αὖθις δὲ καὶ * τὸ Θεὸς ὑπάρχειν, λαλῶν ἅπαντα, καὶ πράττων, ἅπερ ἐστὶν ἀνθρώπου· οὕτω μέντοι, ὥστε ταύτῃ τῇ καθ' ἑκάτερον γένος αὐτοῦ ὁμιλίᾳ μηδὲ πώποτε λαλεῖν, εἰ μὴ τοῦ σημαίνειν Θεόν τι, καὶ ἄνθρωπον.

Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

C

Ἐντεῦθεν τοιγαροῦν τοῦ δελεάζειν τοὺς ἁπλουστέρους, καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας, τοῖς αἱρετικοῖς γίνεται πρόφασις· ὥστε τὰ παρ' ἐκείνου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα λαληθέντα, τῆς ἀσθενείας, λέγειν, ὡς κατὰ ἀσθένειαν τῆς θείας εἴρηται φύσεως· καὶ ἐπειδήπερ εἷς, καὶ ὁ αὐτός ἐστιν ὁ πάντα λαλῶν. ὅσαπερ καὶ ἐλάλει, φιλονεικεῖν αὐτοὺς περὶ ἑαυτοῦ πάντα αὐτὸν εἰρηκέναι. καὶ οὐδ' ἡμεῖς μὲν ἀρνούμεθα. πάντας τοὺς ὄντας αὐτοῦ λόγους, τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως εἶναι· ἀλλ' εἴπερ Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἄνθρωπος, καὶ Θεός, καὶ οὔτε μὲν D ὅτε ἄνθρωπος, τότε πρῶτον Θεός, οὔτε μὲν ὅτε ἄνθρωπος, τότε οὐκ ἦν καὶ Θεός· οὐδὲ μετὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ
* ὅλος L. κυρίῳ, οὐχὶ * ὁ λόγος ἄνθρωπος, καὶ * ὁ λόγος Θεός,
* ὅλος L. ἐπάναγκές ἐστιν ἕν, καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μυστήριον τῶν αὐτοῦ λόγων, ὃ καὶ τοῦ τόκου καθέστηκεν. καὶ ὅταν ἐν αὐτῷ κατὰ καιρὸν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διαιρῇς, τότε τά τε τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου διαχώριζε ῥήματα. καὶ ὁπηνίκα Θεόν, καὶ ἄνθρωπον ὁμολογῇς, ἐν καιρῷ τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου διάκρινε ῥήματα· ὅταν δὲ ἐκ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου, E πάλιν ἀνθρώπου καθόλου, καὶ καθόλου Θεοῦ τὸν καιρὸν εἶναι
* ἵνα ἄλλο λελάληται νόησον· * ταῦτα λελάληται πρὸς τὸ μηνῦσαι τὸ καὶ ἐκεῖνο καιροῦ, τῷ καιρῷ τὰ λεχθέντα προσαρμόσον· καὶ ἐπειδήπερ * ἄλλος ἐστὶ πρὸ τοῦ ἀνθρώπου Θεός, * ἄλλος δὲ πάλιν
* ἄλλο. * ἄλλο. ἄνθρωπος καὶ Θεός, καὶ ἄλλο μετὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ Θεός, ὅλος ἄνθρωπος, καὶ ὅλος Θεός· μὴ συγχέῃς τοῖς καιροῖς, καὶ τοῖς γένεσι τὸ τῆς οἰκονομίας μυστήριον· ἀνάγκη γὰρ κατὰ τὴν F ποιότητα τῶν γενῶν, καὶ τῶν φύσεων, ἄλλην μὲν αὐτοῦ γεγενῆσθαι τῆς ὁμιλίας, μηδέπω κατὰ τὸ τοῦ ἀνθρώπου * τεχθέντα
* ἴσως, τεχθέντος. μυστήριον, ἄλλην δὲ ἔτι προσπελάζοντος τῷ θανάτῳ, καὶ
* ἴδια. ἄλλην * ἤδη τυγχάνοντος αἰωνίου. δι' ἡμᾶς τοίνυν ἅπαντα ταῦτα μένων Χριστὸς Ἰησοῦς, καὶ τεχθεὶς ἄνθρωπος σώματος ἡμετέρου, κατὰ συνήθειαν τῆς ἡμετέρας λελάληκε φύσεως, οὐ μὴν τῆς οἰκείας ἀποβαλὼν φύσεως τὸ εἶναι Θεός.

Item eiusdem in eodem libro, inter cetera. Ibidem paulo post.

Natus igitur vnigenitus Deus ex Virgine homo, & secundum plenitudinem temporum in semetipso profecturus in Deum hominem, hunc per omnia Euangelici sermonis modum tenuit, vt se filium Dei credi doceret, & hominis filium prædicari admoneret; loquens & gerens homo vniuersa quæ Dei sunt, loquens deinde & gerens Deus vniuersa quæ hominis sunt; ita tamen, vt in ipso illo vtriusque generis sermone, numquam nisi cum significatione & hominis & Dei loquutus sit.

Item alio loco in eodem libro, inter cetera. Ibidem paulo interiectis.

Hinc itaque fallendi simplices atque ignorantes hæreticis occasio est, vt quæ ab eo secundum hominem dicta sunt, dicta esse secundum naturæ diuinæ infirmitatem mentiantur: & quia vnus atque idem est loquens omnia, quæcunque loquitur, de semetipso omnia eum locutum esse contendant. Pag. 167. Nec sane negamus, totum illum, qui eius manet, naturæ suæ esse sermonem. Sed si Iesus Christus & homo & Deus est, & neque cum homo, tum primùm Deus; neque cùm homo, tum non erat Deus, neque post hominem in Deo non totus homo, & totus Deus, vnum atque idem necesse est dictorum eius sacramentum esse, quod * generum. generis. Et cum in eo secundum tempus discernis hominem à Deo, Dei tum atque hominis discerne sermonem, & cum Deum atque hominem in tempore confiteris, Dei atque hominis in tempore dicta diiudica. Cum vero ex homine & Deo, rursum totius hominis, totius etiam Dei tempus * intelligis; si quid aliud ad demonstrationem eius temporis dictum est, tempori coaptato quæ dicta sunt: vt cum aliud sit ante hominem Deus, aliud sit homo & Deus, aliud sit post hominem & Deum totus homo, & totus Deus, non confundas temporibus, & generibus dispensationis sacramentum, cum pro qualitate generum ac naturarum, alium ei in sacramento hominis necesse est sermonem fuisse non nato, alium adhuc morituro, alium iam æterno. Nostri igitur causa hæc omnia Iesus Christus * manens, & corporis nostri homo natus, secundum consuetudinem naturæ nostræ loquutus est; non tamen omittens naturæ suæ esse, quod Deus est.

Marginal notes: intelligit. generis.

A Nam tametsi in partu & passione ac morte, naturæ nostræ res peregerit, res tamen ipsas omnes virtute naturæ suæ gessit. Et reliqua.

εἰ γὰρ καὶ ἐν τῷ τόκῳ, καὶ τῷ πάθει, καὶ τῷ θανάτῳ τὰ τῆς ἡμετέρας φύσεως πράξεις διανύσει, ὅμως ἅπαντα ταῦτα τῇ δυνάμει τῆς ἑαυτοῦ διεπράξατο φύσεως.

Aliquantò post.

Item alio loco in eodem libro, inter cetera.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

Vides ne ita Deum & hominem prædicari, vt mors homini, Deo vero carnis excitatio deputetur? [Non tamen vt alius sit qui mortuus est, & alius sit per quem mortuus resurgit. Spoliata enim caro, Christus est mortuus: & rursum Christum à mortuis excitans, idem Christus est, carne se spolians.] Naturam Dei in virtute resurrectionis intellige; dispensationem hominis in morte cognosce. Et cum sint vtraque suis gesta naturis, vnum tamen Christum Iesum eum memento esse, qui vtrumque est.

B Ὁρᾷς ἄρα, οὕτω Θεὸν, καὶ ἄνθρωπον ὁμολογεῖσθαι, ὥστε τὸν μὲν θάνατον τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ δὲ Θεῷ τῆς σαρκὸς λογίζεσθαι τὴν ἀνάστασιν. τὴν μὲν γὰρ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐν τῇ δυνάμει τῆς ἀναστάσεως νόει. τὴν δὲ κατ' ἄνθρωπον οἰκονομίαν ἐν τῷ θανάτῳ ἐπίγνωθι. καὶ ἐπειδήπερ ἑκάτερα ταῖς οἰκείαις γεγένηνται φύσεσιν, ἕνα μὲν Χριστὸν Ἰησοῦν ἐκεῖνον εἶναι μνημόνευε, τὸν ὄντα ἀμφότερα.

Item post pauca.

Ὁμοίως μετ' ὀλίγα.

C Hæc igitur demonstranda à me paucis fuerunt, vt vtriusque naturæ personam tractari in Domino Iesu Christo meminissemus: quia qui erat in forma Dei, formam serui accepit.

Philip. 2.

Ταῦτα δὲ τέως χάριν διὰ βραχέων ἀπέδειξα, ἵνα ἑκατέραν φύσιν ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ νοεῖσθαι μνημονεύωμεν· ὁ γὰρ ὢν ἐν μορφῇ Θεοῦ, ἔλαβε δούλου μορφήν.

Est in oratione de Natiu. Christi, non longe à fine.

Sancti Gregorij Episcopi Nazianzeni, in homilia de Epiphania, inter cetera.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζοῦ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τῇ περὶ τῶν ἐπιφανείων.

Cum ergo processisset ex Virgine Deus in ea, quam assumpserat, humana natura, vnum è duobus sibi inuicem contrariis existens, carne & spiritu, horum aliud in Deum assumitur, aliud Deitatis gratiam præstat.

D Ἐπειδὴ τοίνυν προῆλθεν ἐκ τῆς παρθένου Θεὸς μετὰ τῆς προσλήψεως, * ἐκ δύο τῶν ἑαυτοῖς ἐναντίων, σαρκὸς, καὶ πνεύματος· ὧν τὸ μὲν αὐτῶν εἰς τὸν Θεὸν προσελήφθη, τὸ δὲ τὴν χάριν παρέσχηκε τῆς θεότητος. * ἓν ἐκ.

Ibidem paulò post.

Item infra.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγα.

Ioan. 4. Marc 11. Ioan. 9. Matth. 26. Ioan. 11.

Missus est quidem, sed vt homo. Duplex enim erat in eo natura. Inde denique & laborauit [ex itinere,] & esuriit, & sitiuit, & contristatus est, & fleuit, humani corporis lege.

E Ἀπεστάλη μὲν, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος· διπλῆ γὰρ ἦν ἡ φύσις ἐν τούτῳ. ἀμέλει τοι ἐκοπίασε, καὶ ἐπείνησε, καὶ ἐδίψησε, καὶ ἠγωνίασε, καὶ ἐδάκρυσεν ἀνθρωπίνου σώματος νόμῳ.

Item sancti Ambrosii Episcopi & confessoris [Mediolanensis Ecclesiæ,] ex libro secundo de fide ad Gratianum Imp. inter cetera

Τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου ἐπισκόπου, καὶ ὁμολογητοῦ, ἐκ τοῦ περὶ πίστεως λόγου, τῶν πρὸς Γρατιανὸν τὸν βασιλέα, λόγου δευτέρου.

Cap. 8. initio.

Vnde illud quod lectum est, Dominum maiestatis crucifixum esse, non quasi in maiestate sua crucifixum putemus: sed quia idem Deus, idem homo; per diuinitatem Deus, per susceptionem carnis, homo Iesus Christus, Dominus maiestatis dicitur crucifixus, quia consors vtriusque naturæ, id est, humanæ atque diuinæ, in natura hominis subiit passionem, vt indiscrete & Dominus maiestatis dicatur esse qui passus est, & filius hominis, sicut scriptum est, qui descendit de cœlo.

Pag. 168.

Ioan. 3.

F Ὅθεν ἐκεῖνο τὸ ἀναγνωσθὲν, ὡς ὁ κύριος τῆς δόξης ἐσταύρωται, μὴ τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ σταυρωθέντα νομίσωμεν, ἀλλ' ἐπεὶ ὁ αὐτὸς Θεός τε, καὶ ἄνθρωπος, κατὰ μὲν τὴν θεότητα, Θεὸς, κατὰ δὲ τὴν πρόσληψιν τῆς σαρκὸς, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ κύριος τῆς δόξης ἐσταυρῶσθαι λέγεται· καὶ γὰρ ἑκατέρας μετέχει φύσεως, τουτέστιν ἀνθρωπίνης, καὶ θείας· ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ φύσει τὸ πάθος ὑπέμεινεν· ἵνα ἀδιαιρέτως καὶ κύριος τῆς δόξης, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου εἶναι λέγηται ὁ παθών· καθὼς γέγραπται· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς.

A

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

Σιγάτωσαν τοίνυν αἱ περὶ τῶν λόγων μάταιαι ζητήσεις, ἡ γὰρ τοῦ Θεοῦ βασιλεία, καθὼς γέγραπται, οὐκ ἐν πειθοῖ λόγων ἐστὶν, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει δυνάμεως. φυλάξωμεν τὴν διαφορὰν τῆς σαρκός τε, καὶ τῆς θεότητος. Εἷς γὰρ Θεοῦ υἱὸς ἐν ἑκατέρᾳ λαλεῖ, ἐπειδήπερ ἑκατέρα φύσις ἐστὶν ἐν αὐτῷ. ἀλλ' εἰ καὶ ὁ αὐτὸς λαλεῖ, οὐχ ἐνὶ μέντοι γε πάντοτε τρόπῳ λαλεῖ· ὁρᾷς γὰρ ἐν αὐτῷ νῦν μὲν δόξαν Θεοῦ, νῦν δὲ πάθη ἀνθρώπου. ὡς Θεὸς λαλεῖ τὰ ὄντα θεῖα, ἐπειδήπερ λόγος ἐστίν· ὡς ἄνθρωπος λαλεῖ τὰ ἀνθρώπινα, ἐπειδήπερ ἐν ταύτῃ ἐλάλει τῇ φύσει.

Item alio loco in eodem libro, inter cetera. Eodem cap. ante med.

Sileant igitur inanes de sermonibus quæstiones, quia regnum Dei, sicut scriptum est, non in persuasione verbi est, sed in ostensione virtutis. (1. Cor. 4.) Seruemus distinctionem diuinitatis & carnis. Vnus in vtraque loquitur Dei Filius, quia in eodem vtraque natura est. Et si idem loquitur,
B
non vno semper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis passiones. Quasi Deus loquitur quæ sunt diuina, quia Verbum est: quasi homo dicit quæ sunt humana, quia * in mea substantia loquebatur. (* in ea)

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου, κατὰ Ἀπολιναριαστῶν.

Item eiusdem in libro de Incarnatione Domini, contra Apollinaristas. Cap. 6.

C

Ἀλλ' ἐν ὅσῳ τούτους ἠλέγχομεν, ἀνεφύησαν ἕτεροι λέγοντες, τὸ, τὸ σῶμα τοῦ κυρίου καὶ τὴν θεότητα μιᾶς φύσεως εἶναι. ποῖος ᾅδης τὴν τοσαύτην βλασφημίαν ἠρεύξατο; Ἀρειανοὶ γὰρ ἤδη τυγχάνουσιν ἀνεκτότεροι, ὧν ἡ ἀπιστία διὰ τούτους κρατύνεται· ὥστε μείζονι φιλονεικίᾳ, πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα μιᾶς οὐσίας μὴ λέγειν· ἐπειδήπερ οὗτοι τὴν θεότητα τοῦ κυρίου καὶ τὴν σάρκα μιᾶς φύσεως εἰπεῖν ἐπεχείρησαν.

Sed dum hos redarguimus, emergunt alii, qui carnem Domini & diuinitatem dicant vnius esse naturæ. Quæ tantum sacrilegium inferna vomuere? Iam intolerabiliores sunt Ariani, quorum per istos perfidiæ robur adolescit, vt maiore contentione asserant, Patrem & Filium & Spiritum sanctum vnius non esse substantiæ; quia isti diuinitatem Domini & carnem, substantiæ vnius dicere tentauere.
D

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγα· καὶ * ὅτι ἔτι λέγει μοι συνεχῶς, τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἑαυτὸν κατέχειν τὴν ἔκθεσιν· ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐξετάσει οἱ ἡμέτεροι πατέρες οὐχὶ τὴν σάρκα, τὸν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγον, μιᾶς τῷ πατρὶ οὐσίας εἶναι εἰρήκασι· καὶ τὸν μὲν λόγον ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς προεληλυθέναι οὐσίας, τὴν δὲ σάρκα ἐκ τῆς παρθένου τυγχάνειν ὡμολογήκασι. διὰ τί τοίνυν ἡμῖν τὸ μὲν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου προτείνουσιν ὄνομα, εἰσάγουσι δὲ καινὰ, καὶ ἅπερ οὐκ ἐνεθυμήθησάν ποτε οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι; καὶ τὰ ἑξῆς. (* ἔτι πως.)

Item infra. Eodem cap.

Et hic mihi frequenter Nicæni Concilii tractatum se tenere commemorant. Sed in illo tractatu Patres nostri non carnem, sed Dei Verbum vnius substantiæ cum Patre esse dixerunt. Et Verbum quidem ex paterna processisse substantia, carnem autem ex Virgine esse confessi sunt: Quomodo igitur Nicæni Concilii nomen obtenditur, & noua inducuntur, quæ nunquam nostri sensere maiores?
E
Et reliqua.

Ὁμοίως τοῦ ἁγιωτάτου Ἰωάννου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τῇ περὶ τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου.

Item sancti Ioannis Episcopi Constantinopolitani, in homilia de Ascensione Domini. Tom. 5. operũ omn.

Καθάπερ γὰρ δύο τινῶν ἀμφιμαχίᾳ διεστώτων, ἕτερός τις ἐν μέσῳ * παρεντεθεὶς, λύει τὴν τῶν ἐριζόντων μάχην τε καὶ διχόνοιαν, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐποίησεν. ὠργίζετο μὲν ἡμῖν δικαίως ὁ Θεὸς, ἡμεῖς δὲ τῆς αὐτοῦ κατεφρονοῦμεν ὀργῆς, τὸν φιλάνθρωπον δεσπότην ἀποστρεφόμενοι, κατὰ μέσον ἑαυτὸν ἐμβαλὼν ὁ Χριστὸς, ἑκατέραν φύσιν εἰς φιλίαν συνήγαγε· καὶ τὴν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπικειμένην ἡμῖν, αὐτὸς τιμωρίαν ὑπέμεινεν. (* παρεμ-[illegible])

Nam sicut * duobus iurgio separatis, vnus in medio positus, altercantium litem discordiamque dissoluit, ita & Christus fecit. Deus nobis iuste irascebatur: & nos contemnebamus iratum, & clementem Dominum declinabamus: & se medium Christus ingessit, & sociauit vtramque naturam: & quod à Patre nobis imminebat supplicium, ipse sustinuit. (* inter duos dissidentes pugna, dissidentium, vnus)
F

A

Item eiusdem Episcopi in eadem homilia, inter cetera.

Christus igitur nostræ naturæ primitias obtulit Patri, & oblatum donum miratus est Pater, quod & tanta dignitas offerebat, & quod offerebatur, nulla macula fœdabatur. Nam & suis manibus suscepit oblatum, & suæ sedis fecit esse participem, & quod plus est ad patrem suæ dexteræ collocauit. Cognoscamus igitur quis ille est, qui audiuit, Sede ad dexteram meam: quæ natura est, cui dixit: Esto meæ particeps sedis. Illa natura est, quæ audiuit: Terra es, & in terram ibis. *Et rursus, in eadem homilia aliquanto post.* Quo sermone vtar, quo verbo dicam, reperire non possum. Natura fragilis, natura contempta, & omnibus monstrata * deterior, omnia vicit, omnia superauit, & omnibus hodierna die meruit excelsior reperiri. Hodie Angeli, vota diu desiderata receperunt: hodie Archangeli, quod multo tempore cupiebant, inspicere valuerunt; naturam nostram in sede Dominica, immortali fulgentem gloria peruiderunt.

Psal. 109. Genes. 3. * minor.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, ἐν τῇ αὐτῇ ὁμιλίᾳ.

Προσήνεγκε τοίνυν τὰς ἀπαρχὰς τῆς ἡμετέρας φύσεως τῷ πατρί, καὶ τὸ δῶρον αὐτὸς ἐθαύμασεν ὁ πατήρ, διά τε τὴν τοσαύτην ἀξίαν τοῦ προσκομίσαντος, καὶ τοῦ προσενεχθέντος τὸ ἄμωμον. καὶ γὰρ οἰκείαις ἐδέξατο ταῖς χερσί, καὶ τοῦ θρόνου μέτοχον εἶναι τοῦ οἰκείου πεποίηκε, καὶ τὸ πλέον,

B

ἐν τῷ τῆς ἑαυτοῦ δεξιᾶς * αὐτὸ μερεῖ καθίδρυσεν. Ἐκ οὖν ἐπιγνῶμεν, τίς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀκούσας· κάθου ἐκ δεξιῶν μου· τίς ἦν ἡ φύσις ἐκείνη, πρὸς ἣν εἶπεν· ἔσο τοῦ θρόνου μου κοινωνός· ἐκείνη ἦν ἡ φύσις, πρὸς ἣν εἶπε· γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. Καὶ πάλιν, τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου μετ' ὀλίγα· ποίῳ χρήσομαι λόγῳ, ποίοις φθέγξομαι ῥήμασιν, ἀγνοῶ. ἡ φύσις ἡ σαθρά, ἡ φύσις ἡ εὐτελής, ἡ

* ἴσως αὐτῷ μέρει.

C

πάντων ἐλάττων ἀποδειχθεῖσα, πάντα νενίκηκεν, ὑπερέβαλεν ἅπαντα σήμερον, ἀνωτέρα γενέσθαι πάντων ἠξίωται· σήμερον ἀπέλαβον, * ὅπερ ἐπὶ χρόνον πολὺν ἐπεθύμησαν ἄγγελοι· σήμερον ἀρχάγγελοι τὴν ἐπὶ πολὺ ποθουμένων θεατὰς γενέσθαι δεδύνηνται· καὶ τὴν φύσιν τὴν ἡμῶν ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ βασιλέως τῇ δόξῃ τῆς ἀθανασίας ἐκλάμπουσαν κατειόπασιν.

* ἃ ἐπ

Epist. 3. circa med. tom. 2.

Item sancti Augustini Episcopi Hipponensis in epistola ad Volusianum, inter cetera.

Nunc vero ita inter Deum & homines mediator apparuit, vt in vnitate personæ copulans vtramque naturam, & solita sublimaret insolitis, & insolita solitis temperaret.

Pag. 169.

Ὁμοίως, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Βολουσιανόν, τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Αὐγουστίνου.

D

Νῦν δὲ * ὅσος μεταξὺ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων ἀνεφάνη μεσίτης· ὥστε αὐτὸν ἐν τῇ τοῦ προσώπου ἑνότητι συνάπτειν ἑκατέραν τὴν φύσιν, καὶ τὰ ἐν ἔθει αὔξοντα τοῖς ἀήθεσι, καὶ τὰ ἀήθη συγκεράσοντα τοῖς ἐξ ἔθους.

* οὕτως L.

Tract. 12 post med. tom. 9.

Item eiusdem in expositione Euangelij secundum Ioannem, inter cetera.

Quid igitur, hæretice? Cum Christus sit Deus & homo, loquitur vt homo; & calumniaris Deo? Ille in se naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare diuinam?

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου, ἐν τῇ * ἐκθέσει τοῦ εὐαγγελίου τοῦ κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην.

* ἑρμηνείᾳ.

E

Τί τοίνυν, αἱρετικέ; ἐπειδὴ Χριστός ἐστι Θεός, καὶ ἄνθρωπος, λαλεῖ μέν, ὡς ἄνθρωπος, συκοφαντεῖς δὲ Θεόν, ἐκεῖνος ἐν * αὐτῷ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑψοῖ, σὺ ἐν ἐκείνῳ τολμᾷς ἐξευτελίσαι τὴν θείαν;

* ἑαυτῷ

Ex Græco translatum.

Item eiusdem Augustini in sermone de expositione Fidei.

Nostrum etenim est credere, illius vero scire: ita ipse Deus Verbum cum totum susceperit quod est hominis, homo sit, & assumptus homo cum totum susceperit quod est Dei, non sit aliud quid, nisi quod Deus: non tamen quia incarnatus esse dicitur & mixtus, imminutam fuisse eius substantiam putandum est. Nouit miscere seipsum Deus sine sui corruptione, & miscere quidem secundum veritatem, nouit ita in se suscipere, vt nihil sibi ex accessione augeatur, quemadmo-

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου, ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς πίστεως.

F

Καὶ γὰρ ἡμέτερόν ἐστι τὸ πιστεύειν, ἐκείνου δὲ τὸ εἰδέναι. καὶ οὕτως αὐτὸς ὁ Θεὸς λόγος τὸ πᾶν ὑποδεξάμενος, ὅπερ ἐστὶν ἀνθρώπου, ἄνθρωπος ἔστω. καὶ ὁ προσληφθεὶς ἄνθρωπος, ὑποδεξάμενος ἅπαν, ὅπερ ἐστὶ Θεοῦ, ἄλλο τι μὴ ἔστω, πλὴν ὅπερ Θεός· οὐ μὴν ἐπειδὴ σεσαρκωμένος εἶναι λέγεται, καὶ μικτός, μεμειῶσθαι τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ νομιστέον. οἶδε μιγνύναι Θεὸς ἑαυτόν, δίχα τῆς οἰκείας φθορᾶς, καὶ μιγνύναι μέντοι γε κατ' ἀλήθειαν, οἶδεν οὕτως ἐν ἑαυτῷ ὑποδέξασθαι, ὥστε μηδὲν αὐτῷ

προσθήκης αὐξάνεσθαι· καθὼς οἶδεν, ἑαυτὸν ὅλον ἐνέχεεν· ὥστε μηδὲν αὐτῷ συμβῆναι μειώσεως. μὴ τοίνυν κατὰ τὴν τῆς ἡμετέρας ἀσθενείας ἔννοιαν, καὶ τὰ αἰσθητὰ τῆς πείρας διδάγματα στοχαζόμενοι, ἐκ τῶν ἴσων τῶν * ἐν αὐτοῖς μιγνυμένων κτισμάτων μεμῖχθαι νομίσωμεν Θεόν τε, καὶ ἄνθρωπον· καὶ τῇ τοιαύτῃ συγχύσει τοῦ τε λόγου, καὶ τῆς σαρκὸς, ὡσανεί τι σῶμα γενόμενον. ἀπείσω οὕτω τις φρονεῖν· μή πως τῷ τρόπῳ τῶν συνερχομένων, δύο φύσεις εἰς μίαν ὑπόστασιν ἐνῶσθαι νομίσωμεν. ἡ γὰρ τοιαύτη μῖξις ἐστὶν ἑκατέρου μέρους φθορά. ὁ δὲ Θεὸς ὁ χωρῶν, ἀλλ' οὐ χωρούμενος, ὁ ἐρευνῶν, οὐκ ἐρευνώμενος, ὁ πληρῶν ἀλλ' οὐ πληρούμενος, πανταχοῦ ὁμοῦ ὢν ὅλος, καὶ δι' ὅλων χωρῶν. διὰ τοῦ ἐγχέαι τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὡς οἰκτίρμων, ἐμίγη τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπείᾳ, οὐ μὴν ἡ ἀνθρώπου φύσις ἐμίγη τῇ θείᾳ.

ἴσωσις.

A dum nouit, se ipsum totum infudit, vt nihil ipsi imminutionis accideret. Ne igitur secundum nostræ infirmitatis intelligentiam, & sensibilia experientiæ documenta æstimantes, ex æqualibus quæ inter se miscentur creaturis mixtum fuisse putemus Deum hominem, & eiusmodi confusione Verbi & carnis quasi corpus quoddam factum fuisse; absit vt ita credamus; ne forte ex rerum congredientium modo, duas naturas in vnam hypostasim conuenisse putemus; B nam eiusmodi mixtio est partis vtriusque corruptio. Deus autem qui capit, non capitur; qui inuestigat, non inuestigatur; qui implet, non impletur; qui vbique simul totus est, & per omnia tendit, per id quod suam vim infudit, vt misericors, mixtus est humanæ naturæ, non tamen hominis natura mixta diuinæ.

Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τῶν σχολίων.

Ἄνθρωπος ὠνόμασται, καί τοι κατὰ φύσιν ὑπάρχων Θεὸς, ὁ ἐκ Θεοῦ πατρὸς λόγος, ὡς μετεσχηκὼς αἵματος, καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν. ὤφθη γὰρ οὕτω τοῖς ἐπὶ γῆς, καὶ οὐ μεθεὶς, ὅπερ ἦν, ἀλλ' ἐν προσλήψει γεγονὼς τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητος, τελείως ἐχούσης κατὰ τὸν ἴδιον λόγον.

C *Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini, è Scholijs de Incarnatione Vnigeniti.*

Cap. 10.

Homo nominatus est, cum sit natura Deus, Dei Patris Verbum; quoniam similiter vt nos, sanguini communicauit & carni. Sic enim in terris apparuit; non amittens id quod erat, sed assumens humanitatis nostræ naturam in sua ratione perfectam.

Ibidem c. 8

D

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς.

Εἷς τοίνυν ἄρα ἐστὶ καὶ πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως Θεὸς ἀληθὴς, καὶ ἐν ἀνθρωπότητι μεμενηκὼς, ὅπερ ἦν τε. καὶ ἔστι. καὶ ἔσται. οὐ διαιρετέον, ἄρα τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς· * ἀλλ' ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἶναι φαμὲν, τὴν τῶν φύσεων εἰδότες διαφορὰν, καὶ ἀσυγχύτους ἀλλήλαις τηροῦντες αὐτάς.

Item eiusdem in eodem libro, de Incarnatione Vnigeniti.

Cap. 11. in med.

Vnus igitur est & ante Incarnationem Deus verus, & qui in humanitate mansit id quod erat, & est, & erit. Non discernendum igitur vnum Dominum Iesum Christum, in hominem seorsum, [& seorsum in Deum,] sed vnum eundemque Iesum E Christum esse dicimus, non ignorantes differentiam naturarum, sed eas inconfusas inter se seruantes.

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου, μετὰ ἄλλα.

Νοεῖται γὰρ πάντως, ὡς ἕτερον ἐν ἑτέρῳ, τὸ κατοικοῦν, τουτέστιν, ἡ θεία φύσις ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ οὐ παθοῦσα φυρμὸν, ἢ ἀνάχυσίν τινα, καὶ μετάστασιν, τὴν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν. τὸ γὰρ ἐνοικεῖν ἑτέρῳ λεγόμενον, οὐκ αὐτὸ γέγονεν, ὅπερ ἐστὶ τοῦτο, ἐν ᾧ κατοικεῖ· νοεῖται δὲ μᾶλλον ἕτερον ἐν ἑτέρῳ· ἐν δέ γε τῇ φύσει τοῦ λόγου, καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, μόνην ἡμῖν σημαίνει διαφορὰν τὴν φύσεων, τὸ διάφορον. εἷς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν νοεῖται Χριστός. οὐκοῦν τὸ ἀσύγχυτον εὖ μάλα τετηρηκὼς φησὶν ἐν ἡμῖν ἐσκηνωκέναι τὸν λόγον, ἕνα γὰρ υἱὸν οἶδε μονογενῆ τὸν σάρκα γενόμενον, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προγεγραμμένης ἐπι-

Item eiusdem Cyrilli, post alia.

Eod. lib. ca. 23 post med.

* Dicitur namque tanquam aliud in alio inhabitare, id est, diuina natura humanitate, non perpessa commixtionem, aut confusionem, aut transmutationem, vt esset quod non erat. Quidquid enim in alio habitare dicitur, non ipsum fit tale, quale est id, in quo inhabitat, sed aliud in alio magis intelligi- F tur. At vero in Verbi * persona & humanitatis, solam nobis differentiam designat diuersitas naturarum. Vnus enim ex vtraque intelligitur Christus. Ergo * inconfusione, vt ante dixi, seruata inhabitasse ait Verbũ in nobis. Scit enim, vnum esse Filium vnigenitum, carnem factum & hominem.

intelligitur namque omnino tanquam

natura

vt cõfusionem excluderet, vigilanter ait, inhabitasse Verbum in nobis

Post lectionem autem prædictæ epi-

Zanó, stolæ, * reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hæc Patrum fides, hæc Apostolorum fides. Omnes ita credimus, orthodoxi ita credunt. Anathema ei qui ita non credit. Petrus per Leonem ita locutus est. Apostoli ita docuerunt. Pie & vere Leo docuit. Cyrillus ita docuit. Cyrilli æterna memoria. Leo & Cyrillus similiter docuerunt, Leo & Cyrillus ita docuerunt; anathema ei qui sic non credit. Hæc vera fides. Catholici ita sapimus. Hæc Patrum fides. Hæc in Epheso cur lecta non sunt? Hæc Dioscorus occultauit. (Pag. 170.)

Cap. ij. Et cum legeretur pars prædictæ epistolæ, quæ continet: Et ad resoluendum conditionis nostræ debitum, natura inuiolabilis naturæ est vnita passibili; vt quod nostris remediis congruebat, vnus atque idem mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus, & mori posset ex vno, & mori non posset ex altero:] dubitantibus Illyricianis & Palæstinis reuerendis Episcopis, Aëtius * reuerendus diaconus sanctæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ legit Cyrilli sanctæ memoriæ Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi capitulum, ita continens: Quoniam vero iterum proprium eius corpus gratia Dei, sicut ait Paulus, pro omnibus gustauit mortem, ideo dicitur ipse passus propter nos mortem: non tanquam in experimentum veniens mortis, quod ad suam pertinebat naturam (dementiæ est enim, hoc dicere aut sapere) sed quia, secundum quod nuper dixi, caro eius gustauit mortem.

(1 Tim. 2. a. 5.) (archidiaconum regiæ Constantinopolis legit.) (In epist. ad monasterium. supr. pag. 2?. b. Heb. 2. c.)

Cap. iv. Similiter cum legeretur ex epistola pars, quæ continet: Agit enim vtraque forma cum alterius communione, quod proprium est; Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carne exequente quod carnis est; vnum horum coruscat miraculis, aliud succumbit iniuriis:] dubitantibus Illyricianis & Palæstinis reuerendissimis Episcopis, Aëtius Archidiaconus sanctæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ legit sanctæ memoriæ Cyrilli capitulum, continens ita: Quædam sunt voces quam maxime Deum decentes, quædam vero decentes humanitatem, quædam vero medium quemdam tenentes ordinem, insinuantes Filium Dei Deum esse & hominem simul.

Eod. cap. in fin. Similiter cum legeretur ex eadem epistola pars, quæ ita continet: Quamuis in Domino Iesu Christo Dei & hominis vna persona sit; aliud tamen est, vnde in vtroque communis est contumelia, aliud vnde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas: de Patre illi est æqualis cum Patre diuinitas:] dubitantibus Illyricianis & Palæstinis reuerendissimus Episcopus Theodoretus reuerendissimus Episcopus Cyri dixit:

A σολῆς, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων. πάντες οὕτω πιστεύομεν· οἱ ὀρθόδοξοι οὕτω πιστεύουσιν. ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτω πιστεύοντι. Πέτρος διὰ Λέοντος ταῦτα ἐξεφώνησεν. οἱ ἀπόστολοι οὕτως ἐδίδαξαν. εὐσεβῶς καὶ ἀληθινῶς Λέων ἐδίδαξε. Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξε. Κυρίλλου αἰωνία ἡ μνήμη. Λέων, καὶ Κύριλλος ὁμοίως ἐδίδαξαν. Λέων, καὶ Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξαν. ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτω πιστεύοντι. αὕτη ἡ ἀληθινὴ πίστις. οἱ ὀρθόδοξοι οὕτω φρονοῦμεν. B αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ διὰ τί οὐκ ἀνεγνώσθη; ταῦτα Διόσκορος ἔκρυψεν. Ἡνίκα δὲ ἀνεγινώσκετο τὸ μέρος τῆς προγεγραμμένης ἐπιστολῆς, τὸ περιέχον. καὶ πρὸς τὸ χρεωστούμενον ὄφλημα τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐκτισθῆναι ἡ θεία φύσις ἡνώθη τῇ φύσει τῇ παθητῇ· ἵνα τοῦτο δὴ τὸ ταῖς ἡμετέραις ἰάσεσιν ὑπάρχον ἁρμόδιον, ὁ εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν μεσίτης Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ἀποθνήσκειν ἐκ τοῦ ἑνὸς δυνηθῇ, καὶ C τελευτᾶν ἐκ τοῦ ἑτέρου μὴ δυνηθῇ, ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω Κυρίλλου, τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, κεφάλαιον περιέχον οὕτως· ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα χάριτι Θεοῦ, καθά φησιν ὁ ἀπόστολος, ὑπὲρ πάντων ἐγεύσατο θανάτου, λέγεται παθεῖν αὐτὸς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον, οὐχ ὡς εἰς πεῖραν ἐλθὼν θανάτου, τό γε ἧκον εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν· D ἀποπληξία γὰρ τὸ λέγειν τοῦτο, ἢ φρονεῖν· ἀλλ' ὅτι, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐγεύσατο θανάτου. Ὁμοίως, ἡνίκα ἀνεγινώσκετο τὸ μέρος τὸ περιέχον· ἐνεργεῖ γὰρ ἑκατέρα μορφὴ μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας, ὅπερ ἴδιον ἔσχηκε, τοῦ μὲν λόγου κατεργαζομένου τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ τοῦ λόγου, τοῦ δὲ σώματος ἐκτελοῦντος, ἅπερ ἐστὶ τοῦ σώματος· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν διαλάμπει τοῖς θαύμασι, τὸ δὲ ταῖς ὕβρεσιν ὑποπέπτωκεν, ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ E Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου κεφάλαιον, περιέχον οὕτως. αἱ μέν εἰσι τῶν φωνῶν ὅτι μάλιστα θεοπρεπεῖς, αἱ δὲ οὕτω πάλιν ἀνθρωποπρεπεῖς, αἱ δὲ μέσην τινὰ τάξιν ἔχουσιν, ἐμφανίζουσαι τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ Θεὸν ὄντα, καὶ ἄνθρωπον ὁμοῦ ἐν ταυτῷ. Ὁμοίως, ἡνίκα ἀνεγινώσκετο ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς τὸ μέρος, τὸ περιέχον οὕτως. εἰ καὶ F τὰ μάλιστα ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου ἓν ὑπάρχει τὸ πρόσωπον, ὅμως ἕτερόν ἐστιν ἐκεῖνο, ἐξ οὗ ἐν ἑκατέρῳ κοινόν ἐστι τὸ τῆς ὕβρεως, καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ κοινὸν τὸ τῆς δόξης καθέστηκεν. ἐξ ἡμῶν μὲν γάρ ἐστιν αὐτῷ ἡ ἐλάττων τοῦ πατρὸς ἀνθρωπότης. ἀπὸ δὲ τοῦ πατρός ἐστιν αὐτῷ ἡ μετὰ τοῦ πατρὸς ἴση θεότης, ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου εἶπεν.

ἐστιν

A ἔστιν ὅμοιον ὑπόδειγμα τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, περιέχον οὕτως. Καὶ γενόμενον ἄνθρωπον, καὶ οὐ μεθέντα τὸ ἴδιον, μεμένηκε γὰρ, ὅπερ ἦν· νοεῖται δὲ πάντως καὶ ἕτερον ἐν ἑτέρῳ τὸ κατοικοῦν· τουτέστιν ἡ θεία φύσις ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον. μετὰ ταῦτα πάντα, ἔτι τίς ἀμφιβάλλει; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως εἶπεν·

B ἐπειδὴ παρέσχε τὸ εὔεικτον τῆς ἀκοῆς ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, μετὰ τῆς ἀνεξικακίας κελεύσατε ἐνδοθῆναι ἡμῖν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀκυμάντῳ διανοίᾳ, καὶ ἀταράχῳ λογισμῷ, τὰ τῷ Θεῷ δοκοῦντα, καὶ τοῖς ἁγίοις * πατράσι τυπωθῆναι. ἐπειδὴ * νῦν ἀνεγνώσθη ἡ τοῦ δεσπότου ἡμῶν, καὶ ἁγίου πατρὸς, καὶ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τοῦ τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν διακοσμοῦντος ἐπιστολή· χρὴ δὲ καὶ τὴν τοῦ μακαρίου

(* πατράσι, τυπωθῆναι. * πάλιν.)

C Κυρίλλου ἐπιστολὴν, τὴν πρὸς Νεστόριον γραφεῖσαν, ἐν ᾗ παρακελεύεται αὐτὸν συνθέσθαι τοῖς κεφαλαίοις τοῖς δώδεκα, καὶ ταύτην δοθῆναι ἡμῖν, ἵνα ἐν τῷ καιρῷ τῆς διασκέψεως εὐπρεπεῖς εὑρεθῶμεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Εἰ κελεύετε ἐνδοθῆναι ἡμῖν, παρακαλοῦμεν τοὺς πατέρας συσκέψασθαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑπερτεθήσεται ἡ ἀκρόασις ἕως ἡμερῶν πέντε· ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ

D συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην εἰς τὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ κοινῇ περὶ τῆς πίστεως βουλεύσασθαι, ἵνα οἱ ἀμφιβάλλοντες διδαχθῶσιν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. ἡμεῖς οὕτω πιστεύομεν. ἡμῶν οὐδεὶς ἀμφιβάλλει· ἡμεῖς ἤδη ὑπεγράψαμεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· οὐκ ἀναγκαῖον πάντας * ἡμᾶς συνελθεῖν· ἀλλ'

(* ὑμᾶς L.)

E ἐπειδὴ ἀκόλουθόν ἐστι πεισθῆναι πάντας τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος ἀπὸ τῶν ὑπογραψάντων ἐπισκόπων ἐπιλέξεται, οὓς ἂν νομίσῃ ἱκανοὺς εἶναι πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἀμφιβαλλομένων. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· δεόμεθα περὶ τῶν πατέρων, τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ, ταῖς φωναῖς τῷ βασιλεῖ, ταῖς ἱκεσίαις τῷ ὀρθοδόξῳ, ταῖς ἱκεσίαις τῇ Αὐγούστῃ. πάντες ἡμάρτομεν, πᾶσι συγχώρησον. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως

F ἐβόησαν· ὀλίγοι κράζουσιν· οὐ λέγει ἡ σύνοδος. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐβόησαν· τὸν Αἰγύπτιον τῇ ἐξορίᾳ. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· * πάντας ἐλέησον· ταῖς φωναῖς τῷ ὀρθοδόξῳ βασιλεῖ· αἱ ἐκκλησίαι σχίζονται· οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν·

(* πᾶσι συγχώρησον.)

A Est similiter exemplum beatissimi Cyrilli ita habens: Et factum hominem & non mutantem quod proprium est; permansit enim id quod erat: intelligitur vero omnino & aliud in alio quod habitat, idest, diuina natura in humanitate. Magnificentissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Post haec omnia adhuc quis dubitat? Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nemo dubitat. Atticus reuerendissimus Episcopus Nicopolitanae ciuitatis dixit:

B Quoniam praestitit magnificentia vestra suarum aurium facilitatem cum patientia, precamur (si iubetis) inducias dari nobis, vt intra paucos dies tranquilla mente, & non turbato animo, quae Deo placent, * sanctis Patribus ordinentur. Quoniam vero nunc domini nostri & sanctissimi patris & Archiepiscopi Leonis, adornantis Apostolicam Sedem, lecta est Epistola, oportet vero & beatae memoriae Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium, in qua *

(* ac sanctis Patribus ordinentur.)

C iubet eum consentire duodecim capitulis, & hanc dari nobis, vt in tempore disceptationis parati inueniamur. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Si iubetis dari nobis inducias, petimus Patres simul perscrutari. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: * Differatur audientia vsque ad quinque dies, vt inter hos conueniat vestra sanctitas ad sanctissimum Archiepiscopum Anatolium, & communiter de Fide tractetis; vt qui dubitant, doceantur. Omnes

(* hortatur. * Differatur.)

D reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Nos ita credimus; [omnes ita credimus; sicut Leo, ita credimus.] nostrum nullus dubitat, nos iam subscripsimus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Non est necessarium omnes vos conuenire. Sed quia conueniens est, omnibus dubitantibus persuadere, reuerendissimus Archiepiscopus Anatolius eligat de his, qui subscripserunt, quos putauerit idoneos esse * ad docendum eos Pag. 171.

(* ad eos docendos de quibus dubitatur.)

E qui dubitant. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Pro Patribus petimus, Patres Synodo reddite. [Consentaneos Leoni Synodo, Patres Synodo.] Has voces Imperatori, has preces Catholico, has preces Augustae. Omnes peccauimus, omnibus indulgeatur. Clerici Constantinopolitani clamauerunt: Pauci clamant, non tota dicit Synodus. [Orientes & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Aegyptium exilio. Illyriciani & qui cum

F ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Precamur, omnibus miseremini.] Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Aegyptium exilio. Illyriciani & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Omnes peccauimus, omnium * miseremini. Has voces Catholico Imperatori. Ecclesiae scinduntur. Clerici Constantinopolitani clamauerunt: Dioscorum exilio; haereticum exilio;

(* miserere;)

Dioscorum Christus damnauit, Illyriciani & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Omnes peccauimus, omnibus * indulgere. Dioscorum Synodo, Dioscorum Ecclesiis. Sub vobis malum non fiat: [sub imperio vestro malum non fiat: sub imperio vestro dissidium non fiat.] Clerici Constantinopolitani clamauerunt: Qui communicat Dioscoro, Iudæus est. Orientales & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Ægyptium exilio; hæreticum exilio. Illyriciani & qui cum ipsis reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Patres Synodo, Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quæ * interloquuta sunt, effectui mancipentur.

συγχωρηθῆ. (margin)

al. interloquutionibus prolata sunt. (margin)

Explicit secunda Cognitio Synodalis.

ACTIO TERTIA CHALCEDONENSIS CONCILIJ.

Consulatu piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri Marciani primo, & qui fuerit nuntiatus, sub die tertio Idus Octobris, in Chalcedonensi ciuitate Bithyniæ prouinciæ, secundum Dei gratiam, & ex sanctione piissimorum & fidelissimorum Imperatorum, congregato vniuersali Concilio, & considentibus in * sancta basilica sanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ omnibus sanctissimis & reuerendissimis Episcopis, id est,

martyrio sancto (margin)

Paschasino & Lucentio Episc. & Bonifacio presbytero, gerentibus vicem sanctiss. & beatiss. Archiepiscopi Apostolicę Sedis Romanorum Ecclesiæ Leonis, &
Anatolio Constantinopolitano, &
Maximo Antiocheno,
Stephano Ephesino,
Cyriaco Heracliensi,
Luciano Byziæ,
Diogene Cyziceno,
Juliano Coënsi,
Valeriano Basianæ,
Eunomio Nicomediensi,
Petro Corinthi,
Eleutherio Chalcedonensi,
Theodoro Tarsensi,
Romano Myrensi,
Cyro Anazarbi,
Constantino Bostrensi,
Pag. 172. *Seleuco Amasiæ,*
Joanne Sebastię,
Constantino Melitenæ,

A Διόσκορον τῇ ἐξορίᾳ. Διόσκορον ὁ Θεὸς καθεῖλεν, οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· πᾶσι συγχωρηθῆ· Διόσκορον τῇ συνόδῳ· Διόσκορον ταῖς ἐκκλησίαις· ἐφ' ὑμῶν κακὸν μὴ γένηται. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν· ὁ κοινωνῶν Διοσκόρῳ, Ἰουδαῖός ἐστιν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν Αἰγύπτιον τῇ ἐξορίᾳ· τὸν αἱρετικὸν τῇ ἐξορίᾳ. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέ- B στατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται.

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ

C ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείᾳ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Μαρκιανοῦ τὸ πρῶτον, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τριῶν εἰδῶν ὀκτωβρίων ἐν Χαλκηδόνι τῇ πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, κατὰ χάριν Θεοῦ, καὶ ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων, συνόδου οἰκουμενικῆς συγκροτηθείσης, καὶ συνεδρευσάντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλ-
D. λινίκου μάρτυρος Εὐφημίας πάντων τῶν ὁσιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων,

Πασχασίνου, καὶ Λουκηνσίου, καὶ
Βονιφατίου πρεσβυτέρου, τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, καὶ
Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ
Μαξίμου τῆς Ἀντιοχείας,
E Στεφάνου Ἐφέσου,
Κυριακοῦ Ἡρακλείας,
Λουκιανοῦ Βύζης,
Διογένους Κυζίκου,
Ἰουλιανοῦ Κώων,
Οὐαλεριανοῦ Βασιανῆς,
Εὐνομίου Νικομηδείας,
Πέτρου Κορίνθου,
F Ἐλευθερίου Χαλκηδόνος,
Θεοδώρου Ταρσοῦ,
Ῥωμανοῦ Μύρων,
Κύρου Ἀναζάρβου,
Κωνσταντίνου Βόστρων,
Σελεύκου Ἀμασίας,
Ἰωάννου Σεβαστίας,
Κωνσταντίνου Μελιτινῆς,

Καλογήρου Κλαυδιουπόλεως,
Πατρικίου Τυάνων,
Αμφιλοχίου Σίδης,
Επιφανίου Πέργης,
Θεοδώρου Δαμασκοῦ,
Αττικοῦ Νικοπόλεως παλαιᾶς Ηπείρου,
Βασιλείου Τραϊανουπόλεως,
Φλωρεντίου Σάρδεων,
Φραγκίωνος Φιλιππουπόλεως,
Ιωάννου Ρόδου,
Πέτρου Γαγγρῶν,
Φωτίου Τύρου,
Νουνεχίου Λαοδικείας,
Ονησιφόρου Ικονίου,
Στεφάνου Ιερᾶς πόλεως,
Μαρινιανοῦ Συννάδων,
Περγαμίου Αντιοχείας Πισιδίας,
Νόννου Εδέσσης,
Ολυμπίου. * Ολυμπιοδώρου μητροπολίτου Κωνσταντίας Κύπρου,
Θεοκτίστου Πισινοῦντος,
Δόμνου Απαμείας Συρίας,
Κριτωνιανοῦ Αφροδισιάδος,
Συμεῶνος Αλίδης,
Σεβαστιανοῦ Βεῤῥοίας,
Κεκροπίου Σεβαστουπόλεως,
Ιωάννου Γερμανικείας,
Αταρβίου Τραπεζοῦντος,
Ιωσὴφ Ηλιουπόλεως,
Αντιόχου. * Αντιλόχου Σινώπης,
Ακακίου Αριαραθίας,
Αττικοῦ Ζήλων,
Ευσταθίου Αλικαρνασσοῦ,
Απραγμονίου Τίου,
Ιωάννου Νικοπόλεως,
Γρατιανοῦ Κερασοῦντος,
Θαλασσίου Παρίου,
Αδραίων, Φιλίππου * Αδριανῶν,
Επικτήτου Διοκλητιανουπόλεως,
Δανιὴλ Συγάλων,
Θεοδοσίου Ναζιανζοῦ,
Θεοδώρου Κλαυδιουπόλεως Ισαυρίας,
Θεοδώρου Τριπόλεως,
Θωμᾶ Θεοδοσιουπόλεως,
Θεοδώρου Νεοκαισαρείας,
Ιωάννου Πολεμωνίου,
Αθανασίου Μεσσήνης,
Πατρικίου Νεοκαισαρείας Αυγούστου,
Αλεξάνδρου Σελευκείας Ισαυρίας,
Ουαλερίου Λαοδικείας Φοινίκης,

A *Calogero Claudiopolitano,*
Patricio Tyanensi,
Amphilochio Sidæ,
Epiphanio Pergensi,
Theodoro Damasceno,
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Basilio Traianopolis,
Florentio Sardiensi,
B *Francione Philippensi,*
Joanne Rhodiensi,
Petro Gangrensi,
Photio Tyri,
Nunechio Laodiceno,
Onesiphoro Iconij,
Stephano Hierapolitano,
Mariniano Synnadensi,
C *Pergamio Antiochię Pisidiæ,*
Nonno Edessæ,
** Olympiodoro metropolita Constantię Cypri,* Olympij.
Theoctisto Pissinuntis,
Domno Apameæ Syriæ,
Critoniano Aphrodisiadis,
Symeone Alidæ,
D *Sebastiano Berrhæensi,*
Cecropio Sebastopolis,
Joanne Germanicię,
Atarbio Trapezuntis,
Ioseph Heliopolis,
Antiocho Sinopæ,
Acacio Ariarathiæ,
Attico Zelensi,
*Eustathio * Halicarnassi,* Phœnicis fors.
E *Apragmonio Tiensi,*
Ioanne Nicopolitano,
Gratiano Cerasuntensi,
Thalassio Parij,
Philippo Adranorum,
Epicteto Diocletianopolis,
Daniele Sygalorum,
Theodosio Nazianzeno,
F *Theodoro Claudiopolis Isauriæ,*
Theodoro Tripolitano,
Thoma Theodosiopolis,
** Theodoro Neocæsariensi,* Dorotheo fors.
Ioanne Polemonij,
Athanasio Messenæ,
Patricio Neocęsareę Augusti,
Alexandro Seleuciæ Isauriæ,
Valerio Laodiceę Phœniciæ,

Cyrino Patarorum,
Orissi, *Theophilo * Ocrissi,*
Ætherichо Smyrnensi,
Tryphone Chiensi,
Meletio Larissæ,
Neone Sylij,
Eudoxio Etennorum,
Marciano Coteorum,
Theodoto Lysaniæ,
Joanne Flauiadis Ciliciæ,
Paulo Ptolemaidis,
Dionysio Heracliensi,
Joanne Alyndensi,
Eupythio Stratoniciæ,
Ioanne AmyZonis,
Papia Erizorum,
Dionysio Antiocheno,
Tynchanio Apolloniadis,
Theodoreto Alabandorum,
Pag. 173. *Menandro Heracliensi,*
Flacillo Iassi,
Ioanne Gnidi,
Calandione Halicarnassi,
Bithyniæ sup. *Callinico Apameæ * Hexapolis,*
Cyro Siniandi,
Florentio Tenedi,
Zenodoto Termessi,
Sabba Palteno,
Theoctisto Berrhaensi,
Thoma Porphyrionis,
Macario Æni,
Cyriaco Aegeæ,
Genethlio Cratiæ,
Philippo Theodosiopolis,
Paleopolis. sup. *Basilico * Theodosiopolitarum,*
Paulino Apameæ Pisidiæ,
Basilio Nacoliæ,
Heraclio Comanorum,
Rufino Samosatensi,
Menecrate Cerassorum,
Cossinio Hierocæsariæ,
Acrasi, *Patricio * Acmasi,*
Dionysio Attaliæ Lyciæ,
Paulo Tripolis,
Gemello Stratoniciæ,
Mæonio Nysseno,
Esaia Elaitarum,
Hesperio Pitanæ,
Quinto Phocensi,
Eustochio Docimij,

A Κυρίνου Παταρέων,
Θεοφίλου * Οκρισσοῦ, * Ορίων;
Αἰθερίχου Σμύρνης,
Τρύφωνος Χίου,
Μελετίου Λαρίσσης,
Νέωνος Συλίου,
Εὐδοξίου Ετέννων,
Μαρκιανοῦ Κοτεαῶν,
B Θεοδότου Λυσανίας,
Ιωάννου Φλαβιάδος Κιλικίας,
Παύλου Πτολεμαΐδος,
Διονυσίου Ηρακλείας,
Ιωάννου Αλινδης,
Εὐπυθίου Στρατονικείας,
Ιωάννου Αμυζόνος,
Παπία Ερίζων,
Διονυσίου Αντιοχείας,
C Τυγχανίου Απολλωνιάδος,
Θεοδωρήτου Αλαβάνδων,
Μενάνδρου Ηρακλείας,
Φλακίλλου Ιασσοῦ,
Ιωάννου Κνίδου,
Καλανδίωνος Αλικαρνασσοῦ,
Καλλινίκου Απαμείας Εξαπόλεως
Κύρου Σινιανδοῦ,
D Φλωρεντίου Τενέδου,
Ζηνοδότου Τερμισσοῦ.
Σάββα Πάλτου,
Θεοκτίστου Βεῤῥοίας,
Θωμᾶ Πορφυρεῶνος,
Μακαρίου Αἴνου,
Κυριακοῦ Αἰγέης,
Γενεθλίου Κρατίας,
Φιλίππου Θεοδοσιουπόλεως,
E Βασιλικοῦ Θεοδοσιουπολιτῶν,
Παυλίνου Απαμείας Πισιδίας,
Βασιλείου Νακωλείας,
Ηρακλείου Κωμάνων,
Ρουφίνου Σαμοσάτων,
Μενεκράτους Κερασοῦντων,
Κοσσινίου Ιεροκαισαρείας,
Πατρικίου Ακμώνου,
F Διονυσίου Ατταλείας Λυκίας,
Παύλου Τριπόλεως,
Γεμέλλου Στρατονικείας,
Μαιονίου Νύσσης,
Ησαΐου Ελαϊτῶν,
Εσπερίου Πιτάνης,
Κοΐντου Φωκείας,
Εὐστοχίου Δοκιμίου,

Μουσωνίου Νύσης,
Ἀριστομάχου Κολωνείας,
Ρήνου Ἰθυνοπόλεως,
Παύλου Μαριάμνης,
Εὐσταθίου Σαρακηνῶν,
Ἀθανασίου Πέργης,
Οὐρανίου Ἐμέσης,
Δαμιανοῦ Σιδῶνος,
Νῶε Κηφᾶ κασέλλου,
Οὐρανίου Ἰβώρων,
Πολυχρονίου Ἐπιφανείας,
Θεοδώρου Ἀντιφέλλου,
Λουκιανοῦ Ἴψου,
Νεοπτολέμου Κόρνων,
Ἀχολίου Λαράνδων,
Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων,
Λεοντίου Μαγνησίας,
Εὐδοξίου Χώματος,
Φρόντωνος Φασήλιδος,
Στεφάνου Μυραίων,
Λεοντίου Ἀράζων,
Ἀντιπάτρου Κάμων,
Φιλίππου Λιβουρέων,
Γρατιανοῦ Πανόρμου,
Ἀνδρέου Τονέων,
Νικολάου Ἀκαρασοῦ,
Ρωμανοῦ Βουβονέων,
Παύλου Φιλομηλίου,
Φλωρεντίου Ἀδριανουπόλεως,
Μεσσαλίου Λαοδικείας Πισιδίας,
Ἐλπιδίου μονῆς Θέρμων,
Ρωμανοῦ Εὐδοξιουπόλεως,
Λογγίνου Ὀρκιστοῦ,
Μυστηρίου Ἀμμορίου,
Πέτρου Δαρδανίου,
Ἰοβιανοῦ Δευέλτου,
Φροντινιανοῦ Σαγαλασσοῦ,
Ἰνδίμου Εἰρηνουπόλεως,
Ἀκύλα Εὐδοξιάδος,
* Ἀδάδης, Εὐτροπίου * Ἀδωράδου,
Μάρκου Ἀρεθούσης,
Προτερίου Μυρρίνης,
Μαρκελλίνου Μητροπολίτου,
Εὐσεβίου Κλαζομενῶν,
Ὀλυμπίου Θεοδοσιουπόλεως,
Μάμα Ἀνινήτου,
Ἀντωνιανοῦ Ἀμινσοῦ,
Παραλίου Ἀνδράπων,
Δόμνου Κουκουσοῦ,
Γεροντίου Σελευκείας Συρίας,

A *Musonio Nysæ,*
Aristomacho Coloni,
Rheno * *Ithinopolis,* [illegible]
Paulo Mariamnæ,
Eustathio Saracenorum,
Athanasio Pergæ,
Vranio Emesæ,
Damiano Sidonis,
B *Noe Cepha castelli,*
Vranio * *Iborum,* [illegible] sup.
Polychronio Epiphaniæ,
Theodoro Antiphelli,
Luciano Ipsensi,
Neoptolemo Cornorum,
Acholio Larandensi,
Juliano * *Hypæporum,*
Leontio Magnesiæ,
C *Eudoxio Chomatis,*
Frontone Phaselidis,
Stephano * *Myræorum,* Limyro, sup.
Leontio * *Arazorum,* Araxorum,
Antipatro * *Camorum,* Cauni, sup.
Philippo Libureorum,
Gratiano Panormitano,
Andrea * *Toneorum,* Tlaorum, sup.
D *Nicolao Acarassi,*
Romano Buboneorum,
Paulo Philomelij,
Florentio Adrianopolis,
Messalio Laodiceæ Pisidiæ,
Elpidio Thermensi,
Romano Eudoxiopolis,
Longino Orcisti,
Mysterio Ammorij,
Petro Dardaniensi,
E *Jouiano Deuelti,*
Frontiniano Sagalassi,
Jndimo Irenopolitano,
Aquila Eudoxiadis,
Eutropio Adadæ,
Marco Arethusę,
Proterio Myrrhinensi,
Marcellino Metropolita,
F *Eusebio Clazomenarum,*
Olympio Theodosiopolis, Pag. 174.
Mama Aninetensi,
Antoniano Aminsi,
Paralio Andraponensi,
Domno Cucusi,
Gerontio Seleuciæ Syriæ,

A

Juliano Rhosensi,
Hypatio Zephyrij,
Petro Gabbulorum,
Rufino Briulensi,
Olympio Sozopolis,
Euphrata Eleutherna,
Caiuma Marcopolitano,
Ioanne Carrhorum,
Abrahamio Castricircensi,
Demetrio Lapetorum,
Bethe Lasineensi,
Limenorum. *Musoniano * Brimenorum,*
Gennadio Acmoneorum,
Eulalio Pioniorum,
Amachio Settorum,
Theodosio Canothensi,
Eusebio Seleucobeli,
Hermia Abydensi,
Patricio Adrianutherorum,
Eusebio sup. **Eleutherio Apolloniæ,*
Elia Blandensi,
Alcimede Silandi,
Proclo Adranensi,
Theosebio **Theodosio Iliensi,*
Pionio Troadis,
Stephano Pœmaninensi,
Marco Euriæ,
Claudio Anchiasmi,
Peregrino Phœniciæ,
Cyro Cybistrensi,
Theodoro Heracliensi,
Timotheo Dolichensi,

Ἰουλιανοῦ Ῥώσου,
Ὑπατίου Ζεφυρίου,
Πέτρου Γαββούλων,
Ῥουφίνου * Βελιούλων, Αβελιούλων.
Ὀλυμπίου Σωζοπόλεως,
Εὐφράτα Ἐλευθερνῆς,
Καϊουμᾶ Μαρκοπόλεως,
B
Ἰωάννου Καρρῶν,
Ἀβραμίου Κάστρων,
Δημητρίου Λαπίτων,
Βεθὴς Λασινίας πόλεως,
Μουσωνιανοῦ Βριμένων,
Γενναδίου Ἀκμονέων,
Εὐλαλίου Πιονίων,
Ἀμαχίου Σέττων,
C
Θεοδοσίου Κανώθης,
Εὐσεβίου Σελευκοβήλου,
Ἑρμείου Ἀβύδου,
Πατρικίου Ἀδριανοῦ θηρῶν,
Ἐλευθερίου Ἀπολλωνίας,
Ἠλία Βλάνδου,
Ἀλκιμήδους Σιλάνδου,
Πρόκλου Ἀδρανῶν,
Θεοδοσίου Ἰλιέων,
D
Πιονίου Τρῳάδος,
Στεφάνου Ποιμανηνοῦ,
Μάρκου Εὐρίας,
Κλαυδίου Ἀγχιασμοῦ,
Περεγρίνου Φοινίκης,
Κύρου Κυβίστρων,
Θεοδώρου Ἡρακλείας,
Τιμοθέου Δολίχης.

Aëtius Archidiaconus regiæ Constantinopolis, nouæ Romæ, & primicerius notariorum, dixit: Retinet vestra sanctitas, quoniam pridem lectis precibus, quæ piissimis & Christianissimis Imperatoribus nostris à religiosissimo Episcopo Dorylætanæ ciuitatis Eusebio, aduersus religiosissimum Episcopum Alexandriæ Dioscorum porrectæ sunt, certa gesta monimentorum subsecuta sunt, præsentibus huic sancto Concilio & gloriosissimis & magnificentissimis Iudicibus, & amplissimo & gloriosissimo Senatu, cum examinaretur inter vtrosque causa vsque ad vltimam vesperam. Quoniam igitur idem religiosissimus Episcopus Eusebius & nunc alios libellos vestræ sanctitati obtulit aduersus memoratum sanctissimum Episcopum Dioscorum, hos præ manibus habentes, intimamus ad id faciendum, quod vobis placuerit. Paschasinus Episcopus Lilybæi, prouinciæ Siciliæ,

E Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ πριμμικήριος νοταρίων, εἶπε. μέμνηται ἡ ἁγιότης ὑμῶν, ὅτι πρῴην ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἐπιδοθεισῶν δεήσεων τοῖς εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσιν ἡμῶν, παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαιέων κατὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρου, φανερά, παρηκολούθησε πρᾶξις ὑπομνημάτων, παρόντων τῷ F ἁγιωτάτῳ τούτῳ συνεδρίῳ τῶν τε ἐνδοξοτάτων, καὶ μεγαλοπρεπεστάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς, καὶ ἐνδόξου συγκλήτου, ἐξεταζομένου τοῦ μεταξὺ αὐτῶν πράγματος μέχρι βαθυτάτης ἑσπέρας· ἐπεὶ τοίνυν ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος Εὐσέβιος ἐπίσκοπος ἑτέρους λιβέλλους καὶ νῦν ἐπιδέδωκε τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι κατὰ τοῦ μνημονευθέντος ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, μετὰ χεῖρας ἔχοντες τούτους, ὑποβάλλομεν πρὸς ὃ παρεστάμεθα. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίου ἐπαρχίας Σικελίας,

ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, εἶπε Ῥωμαϊστί· καὶ ἑρμηνευθὲν ἐφάνη εἰς ἑλληνικὸν οὕτως. ἐγνώσθαι πάντως τῇ θεοφιλεῖ ταύτῃ συνόδῳ, καὶ πρὸς τὸν μακάριον, καὶ ἀποστολικὸν πάπαν Λέοντα θεῖα γράμματα ἀπεστάλθαι, ὥστε αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρεῖναι καταξιῶσαι. ἀλλ' ἐπειδήπερ οὔτε τὸ τῆς ἀρχαιότητος ἔθος ἔσχηκε τοῦτο, οὔτε τοῦ κοινοῦ καιροῦ ἡ ἀνάγκη ἐπιτρέπειν ἐδόκει, τὴν ἡμετέραν βραχύτητα ἀνθ' ἑαυτοῦ * τὰ τῆς ἁγίας συνόδου * ἐπέτρεψε. καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖόν ἐστι ταῦτα, ἅπερ ἂν εἰς μέσον ἀχθῇ, δι' ἡμετέρας διαλαλιᾶς σκοπηθῆναι. διά τοι τοῦτο ὁ λίβελλος, ὁ νῦν προσκομισθεὶς παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπου Εὐσεβίου, ὑποδεχθεὶς, παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιδιακόνου, καὶ πριμμικηρίου νοταρίων Ἀετίου, ἀναγινωσκέσθω. καὶ λαβὼν Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος * νοτάριος ἀνέγνω.

* ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.
* ἐπιτρέψαι. f. deest, προκαθέζεσθαι vt est sup. in ep. Leo. ad Synodum. Chal. pag. 31. & ita legisse videtur interpres Latinus.

agens vices sanctissimi Archiepiscopi Apostolicæ Sedis, Senioris vrbis Romæ Leonis, * per interpretem sic dixit: Notum est nempe huic Deo amabili Concilio, & ad beatum & Apostolicum & Catholicum Papam Leonem sacras esse litteras destinatas, quatenus huic sancto Concilio se præsentare dignaretur. Sed quoniam neque antiqua hoc tenuit consuetudo, neque generalis temporis necessitas permittere videbatur, nostram peruitatem huic sancto Concilio pro se præsidere præcepit. Ideoque necessarium est, hæc quæ in medium proferuntur, per nostram interlocutionem disceptari. Propter hoc igitur porrectus libellus à religiosissimo fratre nostro & Coepiscopo Eusebio, susceptus, à religiosissimo Archidiacono & primicerio notariorum Aëtio recitetur. Et suscipiens Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum, recitauit.

* Latini loquens

* ἴσως, πρῶτος.

Τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τῇ ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐλαβεστάτων ἡμῶν βασιλέων συνελθούσῃ ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαϊτῶν, ποιουμένου τὸν λόγον ὑπέρ τε ἑαυτοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν ἁγίοις Φλαβιανοῦ, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Sanctæ & vniuersali Synodo, ex sanctione piissimorum Imperatorum nostrorum congregatæ in Chalcedonensium ciuitate prouinciæ Bithyniæ, ab Eusebio Dorylætanæ ciuitatis Episcopo, facente verba tam pro se, quam etiam pro sanctæ memoriæ Flauiano quondam Episcopo Constantinop. ciuitatis, & pro Catholica Fide. Pag. 175.

Τὸ φιλόθεον, καὶ μισοπόνηρον ἦθος, καὶ τὸ περὶ τοὺς ἠδικημένους συμπαθὲς τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἐπιστάμενοι, πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ παρὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν ὑπομείναντες παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρου, προσήλθομεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ, τῶν δικαίων τυχεῖν ἀξιοῦντες. τὰ δὲ τοῦ πράγματος ἐν τούτοις. πρῴην συνελθοῦσα ὑμῶν ἡ ἁγία σύνοδος ἅμα τοῖς ὑπερλάμπροις, καὶ ἐξοχωτάτοις ἄρχουσι, καὶ τῇ ὑπερφυεῖ συγκλήτῳ, ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐπήκουσε τῶν δεήσεων ἡμῶν, τῶν ἐπιδοθεισῶν τοῖς εὐλαβεστάτοις ἡμῶν βασιλεῦσι κατὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου· καὶ προθεῖσα ὑμῖν τὸν ἀγῶνα, διέγνω τὰ μεταξὺ ἡμῶν· καὶ ἐπέστη τοῖς πεπλημμελημένοις Διοσκόρῳ κατ' ἐμοῦ, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Φλαβιανοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ᾐτιασάμεθα γὰρ τὸν προειρημένον Διόσκορον, ὡς ὁμόδοξον ὄντα Εὐτυχεῖ τῷ αἱρετικῷ, καὶ καθῃρημένῳ, καὶ ἀναθεματισμένῳ· καὶ ὅτι βουλόμενος τὴν ἐκείνου κακοδοξίαν βεβαιῶσαι ἐν τῇ ἐναγχος γενομένῃ συνόδῳ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, πλῆθος ἀτάκτων ὄχλων συναγαγὼν, καὶ δυναστείαν αὑτῷ ποιησάμενος διὰ τῆς προσούσης αὐτῷ εὐπορίας, τὴν τε ὀρθὴν πίστιν, τό γε ἧκον εἰς αὐτὸν, ἐλυμήνατο, καὶ ζύμην αἱρέσεως ἀήθους εἰσήνεγκε εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν,

Scientes vestræ sanctitatis mores Deo amabiles & contrarios malitiæ, & circa iniqua passos iustam compassionem vestram, multa & dira contra omnem consequentiam perpessi à reuerendissimo Episcopo Alexandriæ magnæ ciuitatis Dioscoro, adimus vestram reuerentiam, iustitiam impetrare deprecantes: * causam vero in his contentam. Pridem congregata vestra sancta Synodus pariter cum gloriosissimis & excellentissimis Iudicibus & amplissimo Senatu in hac sancta Ecclesia, * audiuit ex precibus nostris, quas obtulimus piissimis nostris Imperat. aduersus Dioscorum reuerend. [Alexandriæ magnæ ciuitatis] Episcopum, & propositum nobis certamen discussit inter nos, & * arguit, quæ audacter cõmissa sunt à Dioscoro aduersus me, & sanctæ memoriæ Flauianum, & orthodoxam Fidem. Accusauimus enim prędictum Dioscorum, tanquam consentaneum Eutychi hæretico & damnato & anathematizato, & quia volens perfidiam eius confirmare in nuper facto in Ephesia metropoli Concilio, multitudine seditiosæ turbæ collecta, potentiam sibimet acquirens per suas diuitias, rectam Fidem (quantum ad ipsum pertinet) contaminauit, & fermentum hæreseos insolitæ in Catholica Ecclesia introduxit,

* in causa vero hae sunt.
* audiuit preces nostras.
* animaduertit.

& nos sacerdotali dignitate priuauit. Quia ergo cognitione facta, sicut nouit vestra reuerentia, prædictus Dioscorus aliena sapere à catholica Fide, à nobis demonstratus est, & * me non permisit ingredi in Concilium in Ephesia metropoli factum, & adesse meis allegationibus, insuper vero & Flauianum sanctæ memoriæ quondam Constantinopolitanæ vrbis Episcopum, pro quo & sermonem feci, pro tempore suis allegationibus vti non siuit, præterea vero voces, quæ à Synodo tunc dictæ non sunt, monimentis indidit, & in puris chartis compulit eos subscribere, & omnem iniquitatem operatus est contra ipsam pietatem, & contra diuinas regulas, & contra legum consequentiam: precor & supplico vestræ sanctitati, miseremini nostri, sancti Patres: & dum adhuc in memoria retinetis, quæ antea inter nos & præfatum Dioscorum acta sunt, decernite, omnia quæ aduersus nos gesta sunt, * viribus carere, & nihil nobis ea monimenta, quæ iniuste contra nos facta sunt, nocere: habere vero nos & sacerdotalem dignitatem, anathematizare autem eius sceleratum dogma, pietatis autem verbum corroborare, & illum, eorum quæ audacter commisit, luere pœnas, quatenus exemplum factus in reliqua vita, omnes corrigat similia actis eius agere conantes. Quod impetrantes, incessanter gratias agemus vestræ sanctitati.

γνώρ. — *irritas esse.*

Eusebius Episcopus Dorylætanæ ciuitatis, prouinciæ Phrygiæ Salutariæ, hos libellos manu mea subscribens porrexi.

Et cum lecti fuissent, Eusebius Episcopus dixit: Supplico aduersarium meum ad conspectum meum euocari. Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Dudum, sicut iussistis, pergentibus hinc Domino & Cyriaco diaconibus, quemadmodum ad alios sanctissimos Episcopos, & ad Dioscorum sanctiss. Episc. priusquam consessus fieret, & hortantibus eum vt conueniret & ipse in hoc Concilio, nuntiauit se quidem velle venire, non autem permitti à custodientibus se, sicut dicebat. Paschasinus Episcopus dixit: Quoniam non vidimus præsentem esse Dioscorum sanctissimum Episcopum Alexandriæ, egredientes reuerendi clerici inquirant eum, si præ foribus Concilii inuenitur. Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Quemadmodum iussistis, Epiphanius & Elpidius presbyteri circumeuntes * sanctam hanc basilicam, quæsierunt religiosissimum Episcopum Alexandriæ Dioscorum: & si placuerit, præsentati interrogentur. Anatolius Episcopus Constantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ dixit: Dicant reuerendissimi Epiphanius & Elpidius presbyteri,

Pag. 176. — *sanctum hoc martyrium,*

A καὶ ἡμᾶς τῆς ἀξίας τῆς ἱερωσύνης ἀφείλετο. ἐπεὶ οὖν τῆς διαγνώσεως γενομένης, ὡς ἐπίσταται ὑμῶν ἡ θεοφίλεια, ἀπεδείχθη παρ' ἡμῶν ὁ προειρημένος Διόσκορος ἀλλότρια φρονῶν τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ ἐμὲ μὴ συγχωρήσας συνελθεῖν ἐν τῷ συνεδρίῳ, τῷ γενομένῳ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, καὶ συστῆναι ταῖς ἰδίαις δικαιολογίαις, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Φλαβιανὸν, τὸν γενόμενον ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὲρ οὗ καὶ τὸν λόγον B ἐποιησάμην, κατὰ καιρὸν ταῖς ἰδίαις δικαιολογίαις χρήσασθαι, πρὸς τούτοις δὲ καὶ φωνὰς, τὰς μὴ ῥηθείσας παρὰ τῆς τότε συνόδου, ἐνθεὶς τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ εἰς ἀγράφους χάρτας προσαναγκάσας αὐτοὺς ὑπογράψαι, καὶ πᾶσαν ἀδικίαν κατεργασάμενος εἴς τε τὴν εὐσέβειαν, καὶ εἰς τοὺς θείους κανόνας, καὶ εἰς τὴν τῶν νόμων ἀκολουθίαν· δέομαι, καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, οἰκτειρήσατε ἡμᾶς, ἁγιώτατοι πατέρες· καὶ ὡς ἔτι ἔχετε ἐν μνήμῃ τὰ πρώην πεπραγμένα μεταξὺ ἡμῶν, καὶ τοῦ C προειρημένου Διοσκόρου, ψηφίσασθε πάντα τὰ πραχθέντα καθ' ἡμῶν, σχολάζειν· καὶ μηδὲν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν γεγενημένων ἀδίκως καθ' ἡμῶν ὑπομνημάτων παραβλάπτεσθαι· ἔχειν δὲ ἡμᾶς τὴν ἀξίαν τῆς ἱερωσύνης· ἀναθεματίσαι δὲ τὸ μιαρὸν αὐτοῦ δόγμα· κρατῦναι δὲ τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον. κἀκεῖνον δὲ δίκας * ἀπαιτῆσαι τῶν τετολμημένων· ὥστε ὑπόδειγμα αὐτὸν γενόμενον τῷ λοιπῷ βίῳ, πάντας σωφρονίσαι τοὺς τὰ ὅμοια αὐτῷ πράττειν D ἐπιχειροῦντας. τούτου γὰρ τυχόντες ἀδιαλείπτως, εὐχαριστήσομεν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι.

* *ὑπέχειν*

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, ὑπογράψας χειρὶ ἐμῇ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ τὸν ἀντίδικόν μου κατὰ πρόσωπόν μου κληθῆναι. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πρῶτος νοταρίων, εἶπεν· ἤδη E καθὰ ἐκελεύσατε, ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, διαβάντων Δομνίνου, καὶ Κυριακοῦ τῶν διακόνων, πρὸς τὸν Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἔνθεν, πρὸ τοῦ συνεδριάσαι, καὶ προτρεπομένων αὐτὸν ἐπὶ τὸ συνελθεῖν, καὶ αὐτὸν ἐν ταὐτῷ ἐδήλωσεν, ἐθέλειν μὲν παραγενέσθαι, μὴ συγχωρεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῶν φυλαττόντων αὐτὸν, ὡς ἔφασκε. Πασχασῖνος ὁ ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδήπερ οὐχ ὁρῶμεν παρόντα Διόσκορον τὸν Ἀλεξανδρείας ἁγιώτατον F ἐπίσκοπον, ἐξελθόντες εὐλαβέστατοι κληρικοὶ, ἐπιζητησάτωσαν αὐτὸν, εἰ πρὸ τοῦ συνεδρίου τυγχάνει. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε· καθάπερ ἐκελεύσατε, Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, πρεσβύτεροι, περιελθόντες τὸ ἅγιον τοῦτο μαρτύριον, ἐζήτησαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῶν Ἀλεξανδρέων Διόσκορον· καὶ εἰ παρίσταται, παραγενόμενοι ἐρωτάσθωσαν. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι, Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, οἱ πρεσβύτεροι,

εἶγε ἐπεζητήσαμεν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον. Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, πρεσβύτεροι, εἶπον· περιελθόντες τοὺς περιβόλους τοῦ ἁγίου τόπου τούτου, ἐζητήσαμεν, καὶ οὐχ εὕρομεν αὐτόν. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπεν. εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ἀποσταλῆναι πρὸς αὐτόν τινας τῶν θεοφιλεστάτων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπων, εἰς τὸ καταγώγιον, ἔνθα μένει, καὶ ὑπομνησθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῷ παραγενέσθαι ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ. Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀντιοχείας εἶπε· καλῶς ἔδοξε τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ, ὥστε πεμφθῆναι θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους ἐπὶ τῷ μετακαλέσασθαι τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Διόσκορον· καὶ δήλην αὐτῷ ποιῆσαι τὴν κατ' αὐτοῦ γεγενημένην αἰτίαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι δηλωθῆναι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Διοσκόρῳ. ὅθεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντῖνος ὁ μητροπολίτης Βόστρων, καὶ Ἀκάκιος Ἀριαραθίας, καὶ Ἀττικὸς Ζήλων, διαβάντες, ὑπομνησάτωσαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, παραγενέσθαι εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο συνέδριον. καὶ ἀπελθόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Κωνσταντίνου, καὶ Ἀκακίου, καὶ Ἀττικοῦ, μετὰ Ἱμερίου ἀναγνώστου, καὶ νοταρίου, εἶτα ἐπανελθόντων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος νοταρίων εἶπεν. οἱ πρὸ βραχέος ἀποσταλέντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, Κωνσταντῖνος ὁ τῆς μητροπόλεως Βόστρων, καὶ Ἀκάκιος Ἀριαραθίας, καὶ Ἀττικὸς Ζήλων, πρὸς θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Διόσκορον παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, παραγεγόνασι· καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβάλλομεν πρὸς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· καταξιώσουσιν οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι διδάξαι τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον, οἵαν ἀπόκρισιν ἐδέξαντο παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου. Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· κατὰ τὸ προσταχθὲν παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἀπελθόντες πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων, ἐγγράφως τὰ ἐντεταλθέντα ἡμῖν εἴπομεν αὐτῷ· καὶ ἀξιοῦμεν τὸν συνόντα ἡμῖν Ἱμέριον τὸν ἀναγνώστην, καὶ νοτάριον, ἐξειληφότα εἰπεῖν, τίνα ἐστὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν λεχθέντα, καὶ ποίαν ἀπόκρισιν ἡμῖν δέδωκε. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος δι' ἑρμηνέως εἶπεν· ὁ παρὼν νοτάριος Ἱμέριος, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεοφιλεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπου, ταῦτα, ἅπερ ἀπεκρίνατο Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος, ἀναγινωσκέτω· ἵνα δυνηθῇ ἡ μακαρία αὕτη σύνοδος, κοινοποιησαμένη τὴν συμβουλὴν, ἐμμελῶς διαγνῶναι, τί ὀφείλει πραχθῆναι. Ἱμέριος ἀναγνώστης, καὶ νοτάριος ἀνέγνω οὕτως·

A si quæsierunt reuerendissimum Episcopum Dioscorum. Epiphanius & Elpidius presb. dixerunt: Peragrantes atria sancti huius loci, quæsiuimus, & non eum inuenimus. Anatolius Episcopus Constantinopolitanæ vrbis nouæ Romæ dixit. Si complacet vestræ sanctitati, aliquos ex Dei amantissimis fratribus & Coepiscopis nostris destinare ad eum in domum, in qua manet, & commonefacere eum, vt in hoc sanctum Concilium adueniat. B Maximus Episcopus magnæ Antiochiæ dixit: Bene placuit sanctissimo Archiepiscopo Anatolio, dirigi Deo amicissimos Episcopos ad accersendum rursus Dei amantissimum Dioscorum magnæ Alexandriæ ciuitatis Episcopum, & manifestum ei facere, quæ aduersus eum facta est accusatio. Sancta Synodus dixit: Consequens est, mandare Dei amantissimo Episcopo Alexandriæ ciuitatis Dioscoro. Vnde Deo amicissimi Episcopi Constantinus metropolitanus C Bostrensis, & Acacius Ariarathirensis, & Atticus Zelensis pergentes, commoneant Dei amantissimum Episcopum Alexandriæ Dioscorum occurrere ad sanctum hoc Concilium. Et cum abiissent reuerendissimi Episcopi Constantinus & Acacius & Atticus cum Himerio lectore & notario, & reuersi fuissent, Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Qui paulo ante destinati sunt sanctissimi Episcopi, D Constantinus metropolitanus Bostrensis, & Acacius Ariarathirensis, & Atticus Zelensis, ad Dei amantissimum Episcopum Alexandriæ Dioscorum à vestra sanctitate, aduenerunt; & hoc ipsum suggerimus ad notitiam vestræ sanctitatis.

Anatolius Episcopus Constantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ dixit: Dignemur Deo amicissimi Episcopi docere hanc sanctam Synodum, quale acceperunt responsum à Dei amantissimo Dioscoro E Episcopo. Constantinus Episcopus metropolitanus Bostrensis dixit: Secundum præceptum vestræ sanctitatis pergentes ad reuerendissimum Episcopum Alexandriæ Dioscorum, in scriptis ei, quæ nobis mandata sunt, diximus: & postulamus, vt Himerius lector & notarius, qui pariter nobiscum directus est, & excepit, dicat, quæ sunt, quæ à nobis dicta sunt, & F quale nobis dedit responsum. Paschasinus Episcopus per interpretem dixit: Præsens Himerius notarius secundum prosecutionem Deo amicissimi fratris nostri & Coepiscopi, ea quæ respondit Episcopus Dioscorus, recitet, vt possit hæc beatissima Synodus communi concilio * tractare, quid debeat agere. Himerius lector & notarius recitauit. Et lectum est ita.

* dignoscere conuenientes, quid

Constantinus Episcopus metropolis Bostrensis, ad Episcopum Dioscorum dixit: Sancta Synodus tuam obsecrat sanctitatem, vsque ad ipsam occurrere, quæ congregata est in basilica sanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ. Dioscorus reuerendissimus Episcopus Alexandriæ dixit: Custodior ego; si vero permittunt me descendere, dicant Magistriani. Acacius Episcopus Ariarathirensis dixit: Nos ad deuotissimos Magistrianos non sumus directi, sed ad tuam sanctitatem, quatenus digneris fatigare te, & peruenire ad sanctum Concilium, congregatum in basilica sanctæ Martyris Euphemiæ. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Paratus sum aduenire ad sanctum & vniuersale Concilium: sed prohibeor. Atticus Episcopus Zelensis dixit: Libelli porrecti sunt & nunc ab Eusebio Dei amantissimo Episcopo, sancto & vniuersali Concilio aduersus tuam sanctitatem; & per nos sancta & magna Synodus tuæ sanctitati mandauit, quatenus peruenias & satisfacias super his, de quibus accusaris. Dioscorus Episcopus Alexandriæ dixit: Semel dixi, quod ego * paratus sum venire ad sanctum & vniuersale Concilium: sed, vt videt vestra religiositas, prohibeor à deuotissimis Magistrianis & scholaribus. Et cum hæc lecta fuissent, Himerius lector [& notarius] dixit: Sed postquam descendi cum Dei amantissimis Episcopis, occurrit Eleusinius venerandus adiutor magnificentissimi & gloriosissimi magistri sacrorum officiorum, & reuersi iterum Deo amicissimi Episcopi ad eundem Dei amantissimum Episcopum Dioscorum, & ascendentes, rursus commouerunt eum [occurrere,] & certa locuti sunt, quæ in exceptis habeo: & si placet vestræ sanctitati & hæc * recenseo. Sancta Synodus dixit: Relege. Himerius lector [& notarius] legit: Dioscorus Alexandriæ Episcopus dixit: * Tractans apud memetipsum, & cognoscens quid expedit mihi, hæc respondeo. Quoniam * ante hac in congregatione sedentes magnificentissimi Iudices certa definierunt post multam vniuscuiusque interlocutionem, nunc vero in prædictorum infirmationem secunda me euocat congregatio; obsecro, vt qui pridem ad hoc sanctum Concilium gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus conuenerunt, & nunc sint præsentes; vt iterum sub eorum præsentia hæc eadem examinentur. Acacius Episcopus Ariarathirensis dixit: Non ita sancta & magna Synodus vestram sanctitatem euocauit, ad subuertendum ea quæ sub magnificentissimorum & gloriosissimorum Iudicum & sacri Senatus præsentia acta sunt: sed mandata destinauit, quatenus ad Concilium peruenias, & non absit ab eo tua sanctitas.

Pag. 177.

* constitui venire

* recensebo.

* Colligens memetipsum

* In priore congregatione

A Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον εἶπεν· ἡ ἁγία σύνοδος παρακαλεῖ σου τὴν ἁγιότητα ἀπαντῆσαι ἕως αὐτῆς, συνηθροισμένη ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· φυλάττομαι ἐγώ· εἰ δὲ συγχωρεῖ με κατελθεῖν, εἰπάτωσαν. * Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἡμεῖς πρὸς τοὺς καθωσιωμένους μαγιστριανοὺς οὐκ ἀπεστάλημεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν σὴν

B ὁσιότητα, ὥστε σε καταξιῶσαι σκυλῆναι, καὶ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον, συνηθροισμένην ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι παραγενέσθαι εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον· ἀλλὰ κωλύομαι. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπε· λίβελλοι ἐπεδόθησαν καὶ νῦν παρὰ Εὐσεβίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ κατὰ τῆς σῆς

C ὁσιότητος· καὶ δι' ἡμῶν ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος ἐδήλωσε τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ· ὥστε σε παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι, ἐφ' οἷς ἐγκαλῇ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. ἅπαξ εἶπον, ὅτι προθύμως κἀγώ εἰμι τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον· ἀλλ', ὡς ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, κωλύομαι ὑπὸ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν, καὶ σχολαρίων· καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι ταῦτα, Ἱμέριος ἀναγνώστης εἶπεν· ἐπειδὴ μετὰ τὸ κατελθεῖν με ἅμα τοῖς θεοφιλεστάτοις, ἀπήντη-

D σεν Ἐλευσίνιος ὁ θαυμασιώτατος βοηθὸς τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπέστρεψαν οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι πάλιν πρὸς τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, καὶ ἀνελθόντες, πάλιν ὑπέμνησαν αὐτὸν, καὶ φανερὰ διελέχθησαν. ἃ ἵνα ἐν ἐκλήψει ἔχω· καὶ εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ταῦτα ἀναγνώσομαι. ἡ ἁγία. καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος εἶπεν· ἀνάγνωθι. Ἱμέριος ἀναγνώστης ἀνέγνω οὕτως. Διόσκορος ἐπί-

E σκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· συναγαγὼν ἐμαυτὸν, καὶ γνοὺς τὸ συμφέρον, τάδε ἀποκρίνομαι· ἐπειδὴ ἐν τῇ πρὸ ταύτης συνόδῳ καθεζόμενοι οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, * ὥρισαν φανερὰ μετὰ πολλὴν ἑκάστου διαλαλιάν, νῦν δὲ δευτέρα με καλεῖ σύνοδος εἰς τὴν τῶν προειρημένων ἀνασκευήν, παρακαλῶ, τοὺς, καὶ πρώην ἐν τῇ συνόδῳ παραγενομένους μεγάλους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ νῦν πα-

F ρεῖναι. ἵνα πάλιν ἐπ' αὐτῶν τὰ αὐτὰ γυμνασθῇ. Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· οὐχ οὕτως ἐκάλεσεν ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη σύνοδος τὴν σὴν ἁγιωσύνην; ὥστε ἀνασκευάσασθαι τὰ ἐπὶ τῶν μεγάλων, καὶ ἐνδόξων ἀρχόντων, καὶ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου πραχθέντα, ἀλλὰ δηλώσασα ἀπέστειλεν, ὥστε καταλαβεῖν τὸ συνέδριον, καὶ μὴ ἀπολειφθῆναι αὐτοῦ τὴν σὴν ὁσιότητα.

* οἱ μαγιστριανοί.

* ταῦτα εἶπον, ὡς φανερῶς ὥρισαν μετὰ.

Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· Εἰρήκατέ μοι νῦν· ὅτι λιβέλλους ἐπιδέδωκεν Εὐσέβιος κατὰ τῆς σῆς θεοσεβείας· παρακαλῶ πάλιν παρόντων τῶν ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, δοκιμασθῆναι τὰ κατ' αὐτόν. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπεν· ἡμεῖς ἀπεστάλημεν πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα ἐπὶ τῷ προτρέψασθαι. καὶ ἐνέκοψεν αὐτὸν Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος, εἰπών· ἀπεκρινάμην ἤδη, ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μεγάλων ἀρχόντων, καὶ τῆς ὑπερφυοῦς συγκλήτου, πάλιν τὰ κατ' ἐμὲ ἐξετασθῆναι βούλομαι. Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Βόστρων εἶπεν. εὐθὺς ἐλθοῦσιν ἡμῖν ἀπεκρίνατο ἡ σὴ ὁσιότης. ὅτι ἐὰν συγχωρηθῶ ὑπὸ τῶν φυλαττόντων με, καταλαμβάνω τὴν ἁγίαν σύνοδον. ἐπεὶ τοίνυν παραγενομένου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου βοηθοῦ τοῦ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου, ἐπετράπης, εἰ βούλει, ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, περὶ τούτου, εἰ δοκεῖ, ἀπόκρισιν ἡμῖν δός. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· νῦν μεμάθηκα, ὅτι οὐ πάρεισιν οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος· καὶ διὰ τοῦτο νῦν οὕτως ἀπεκρινάμην.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· δέομαι τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, τὰ ἀναγνωσθέντα ἄρτι παρὰ τοῦ νοταρίου, καὶ ἀποσταλέντος μετὰ τῶν εὐσεβεστάτων ἐπισκόπων πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, κελεύσατε ἐμφέρεσθαι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· τὰ μὲν νῦν ἀναγνωσθέντα παρὰ Ἱμερίου τοῦ ἀναγνώστου, ἐμφερέσθω τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. ἀκόλουθον δὲ κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ αὖθις ἀποσταλῆναι πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον τοὺς * καλοῦντας αὐτὸν ἐκ δευτέρου ἐπὶ τῷ παραγενέσθαι ἐν τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος σκήψεις, καὶ προφάσεις προβάλλεται, τοῦ μὴ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον. φανερὰ γὰρ κεφάλαια ἤδη * ἐλέγχθη καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης; καὶ ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς; καὶ ἐνδόξου συγκλήτου. καὶ ἔστιν ἕτερα κεφάλαια, τὰ ὀφείλοντα ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης γυμνασθῆναι, καὶ * ἀποδειχθῆναι· καὶ κελεύσατε αὐτὸν παρεῖναι· οὐδὲ γὰρ ἀνασκευάζομέν τι τῶν ἤδη πεπραγμένων. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε· τί δοκεῖ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ περὶ τῆς διαλαληθείσης δευτέρας κλήσεως; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι, καὶ κανονικὸν καὶ δεύτερον αὐτὸν κληθῆναι. ἀπίτωσαν τοίνυν πρὸς Διόσκορον τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον οἱ * εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, Περγάμιος, Κεκρόπιος, καὶ Ῥουφῖνος, προτρεπόμενοι αὐτόν, ὥστε παραγενέσθαι πρὸς ἡμᾶς. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε· παρίσταται οὖν τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν * ἀποσταλῆναι πρὸς αὐτὸν ἐκ προσώπου τῆς ἁγίας συνόδου;

* καλέσοντας.
* ἐλεγχθέν.
* ἀποδειχθῆναι.
* θεοφιλέστατοι.
* ἐπισταλῆναι.

A Dioscorus Episcopus dixit: Dixistis mihi nunc quod libellos porrexit Eusebius aduersus meam religiositatem; postulo iterum præsentibus Iudicibus & glorioso Senatu * approbari quæ ab ipso dicuntur. Atticus Episcopus Zelensis dixit: Nos ad tuam directi sumus sanctitatem ad cohortandum. Et interrumpens eum Dioscorus Episcopus, dixit: Respondi iam, quia sub præsentia magnificentissimorum Iudicum & sacri Senatus B iterum, quæ de me sunt, volo discuti. Constantinus Episcopus metropolitanus Bostrensis dixit: Statim vt venimus, respondit nobis tua sanctitas: Quoniam si permissus fuero à me custodientibus, peruenio ad sanctum Concilium. Quoniam igitur adueniente viro clarissimo adiutore gloriosissimi magistri officiorum permissus es, si volueris, ad sanctam Synodum peruenire; de hoc, si placet, da nobis responsum. Dioscorus Episcopus dixit: C Nunc didici, quia non sunt præsentes magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & * sanctus Senatus, & ideo nunc ita respondi.

f. probari.
amplissimus

Et cum lectum fuisset, Eusebius Episcopus Dorylænæ ciuitatis dixit: Precor sanctitatem vestram quæ nunc à destinato notario cum Dei amantissimis Episcopis ad reuerendissimum Episcopum Dioscorum lecta sunt, iubete indi * præsentibus monimentis. D Maximus Episcopus magnæ Antiochenæ ciuitatis dixit: Ea quidem, quæ nunc ab Himerio notario lecta sunt, actis inserantur monimentorum. Consequens tamen est, secundum regulas sanctorum Patrum, & rursus dirigi ad Dei amantissimum Episcopum Dioscorum reuerendissimos Episcopos, ad vocandum eum secundo, vt adueniat in hoc vniuersale sanctumque Concilium. Eusebius Episcopus Dorylænæ ciuitatis dixit: Dei amantissimus Episcopus Dioscorus dissimulationes & E occasiones * emittit, ne ad hanc sanctam perueniat Synodum. Super certis enim capitulis iam conuictus est, tam sub vestræ sanctitatis, quam sub * magnificentissimum Iudicium & sacri Senatus præsentia; & sunt alia capitula, quæ debent coram vestra sanctitate ventilari, & * approbari; & iubete eum adesse. Neque enim subuertimus aliquid eorum quæ dudum acta sunt. Aëtius Archidiaconus & primi- F cerius notariorum dixit: Quid videtur vestræ sanctitati de interloquutione secundæ vocationis? Sancta Synodus dixit, Consequens & regulare est, & secundo eum euocare. Erant igitur ad Dioscorum religiosissimum Alexandrinorum Episcopum Deo amicissimi Episcopi Pergamius & Cecropius & Rufinus, ad cohortandum eum, vt ad nos veniat. Aëtius Archid. & primicerius notariorum dixit: Placet ergo sanctitati vestræ, [ipsos] ad eũ ex persona totius S. Concilii* destinare?

asseratis
prætendit;
illustri ergo sacri Senatus
Pag. 178.
f. probari;

Amphilochius Episcopus metropolitanus Sidensis dixit: Vno aut duobus diebus causa differatur. Menecrates Episcopus Cerasuntis, prouinciæ Lydiæ, dixit: Vnus homo vniuersum orbem desolauit & perturbauit, & tres menses assidemus ei. Et * destinatum est secundo ita.

scriptum

LITTERAE A CONCILIO directa Dioscoro Episcopo, ad vocandum eum secundo.

Sancta & vniuersalis Synodus, Dei amantissimo Episcopo Alexand. Dioscoro.

PRius placuit [sacratissimis] Dominis orbis terræ, * tam sub magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, quam etiam sub sacro & amplissimo Senatu, inter tuam religiositatem atque reuerendissimum Episcopum Eusebium, * & à nobis causam examinari: & nunc placuit, considente sancta & magna Synodo, habente * regularem auctoritatem, nihil de prioribus, quæ de te, [seu contra te] acta sunt in illo sacro Concilio, * retractari; sed de aliis quibusdam, de quibus nunc idem Dei amantiss. Episc. Eusebius, per libellos accusans tuam religiositatem, [à nobis petit] fieri examinationem. Sine vlla igitur excusatione tua religiositas perueniat ad nos, satisfactura, sicut ordo expetit regularum. Ecce enim & secundam regularem vocationem ad tuam fecimus religiositatem, dirigentes Pergamium, Cecropium & Rufinum, Dei amãtissimos fratres & coepiscopos nostros, debẽtes cõmonefacere tuam religiositatem, quatenus ipse ad nos indubitanter peruenias, & satisfacias de his, quæ tibi ingeruntur.

Nuper

nobis præsentibus causam

apostolicam

retractando, de aliis quibusdam, quæ nunc obijcit idem

Et his remeantibus, Aëtius Archid. & primicerius notariorum dixit: Qui secũdæ ministrauerunt vocationi, sanctiss. Episc. Pergamius & Cecropius & Rufinus, aduenerunt; & hoc ipsum suggerimus. Stephanus Ephesi dixit: Dicant Deo amiciss. Episc. si quid à B. Episcopo Alexandr. [magnæ ciuitatis] Dioscoro audierint; & sanctæ Synodo, quæ audierunt, cum veritate denuntient. Pergamius Episcopus [metropolitanus] Antiochiæ Pisidiæ dixit: Consequenter his quæ præcepta sunt à vestra sanctitate, de secunda regulari vocatione commonefecimus Dei amantiss. Episcopum Alexandrinorum Dioscorum; & super hæc, quæ ei in scriptis mãdata sunt, certum fecit responsum, quod, si placuerit vestræ sanctitati, à lectore & notario Hypatio, qui nobiscum directus fuerat, & exceperat, * recitetur. Diogenes Episcopus metropol. Cyzici dixit: Lector Hypatius, quæ à Dei amantiss. Episcopo Dioscoro excepit, huic sanctæ [& magnæ] & vniuersali recenseat Synodo. Hypatius lector & notarius relegit ita.

recitabitur.

A Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπεν· ὑπερτεθῇ μίαν, ἢ δύο ἡμέρας τὸ πρᾶγμα. Μενεκράτης ἐπίσκοπος Κερασοῦντος ἐπαρχίας Λυδίας εἶπεν· εἷς ἄνθρωπος τὴν οἰκουμένην ἠρήμωσε, καὶ παρακεκαθήμεθα αὐτῷ τρεῖς μῆνας. καὶ * ἀπεστάλη τὸ δεύτερον οὕτως. * ἐπειλη.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΗΣΙΣ ΔΙΟΣΚΟΡΟΥ.

B Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρῳ.

ΠΡώην ἔδοξε τοῖς κρατοῦσι τῶν ὅλων, ἐπί τε τῶν μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς, καὶ ἐνδόξου συγκλήτου, τὰ μεταξὺ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, καὶ ἐφ' ἡμῶν γυμνάζεσθαι. καὶ νῦν ἔδοξεν, ὥστε τὴν ἁγίαν C ταύτην συνεδρεύουσαν μεγάλην σύνοδον, ἔχουσαν τὴν ἀποστολικὴν αὐθεντίαν, μὴ ἀνασκευαζομένων τῶν πρότερον ἐπὶ σοὶ πεπραγμένων ἐν ἐκείνῳ τῷ θείῳ συνεδρίῳ, περὶ ἑτέρων τινῶν, ὧν ἐπάγει τανῦν ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, διὰ λιβέλλων αἰτιασάμενος, τὴν ἐξέτασιν ποιήσασθαι. ἀπροφασίστως τοίνυν ἡ σὴ θεοσέβεια παραγινέσθω πρὸς ἡμᾶς, ἀπολογησομένη, καθὰ ἡ τῶν κανόνων ἀπαιτεῖ τάξις. ἰδοὺ γὰρ καὶ δευτέραν κανονικὴν D κλῆσιν πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν πεποιήμεθα, ἀποστείλαντες Περγάμιον, Κεκρόπιον, καὶ Ῥουφῖνον τοὺς θεοφιλεστάτους ἀδελφοὺς, καὶ συνεπισκόπους ἡμῶν, ὀφείλοντας ὑπομνῆσαι τὴν σὴν θεοσέβειαν, ὥστε ἀνενδοιάστως πρὸς ἡμᾶς παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις.

Καὶ ἐπανελθόντων αὐτῶν, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος νοταρίων εἶπεν· οἱ τῇ δευτέρᾳ κλήσει διακονησάμενοι ἐπίσκοποι, Περγάμιος, Κεκρόπιος, καὶ Ῥουφῖνος, παραγεγόνασι, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἀναφέρομεν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· λεγέτωσαν οἱ θεοφιλέστατοι E ἐπίσκοποι, εἴπερ τι ἐπήκουσαν παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῶν Ἀλεξανδρέων· καὶ ἀναγγελλέτωσαν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἅπερ ἤκουσαν, μετὰ ἀληθείας. Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπεν· ἀκολούθως τοῖς προσταχθεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, τὴν ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ κανονικῇ κλήσει ὑπόμνησιν πεποιήμεθα πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Διόσκορον· καὶ ἐπὶ τοῖς δηλωθεῖσιν αὐτῷ ἐγγράφως, ἀπόκρισιν F φανερὰν πεποίηται· ἥνπερ, εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, ὑπαναγνωσθήσεται παρὰ τοῦ ἐξειληφότος, καὶ σὺν ἡμῖν παραγενομένου ἀναγνώστου, καὶ νοταρίου Ὑπατίου. Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ὁ ἀναγνώστης Ὑπάτιος ἀναγινωσκέτω, ἅπερ ἐξείληφε παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Ὑπάτιος ἀναγνώστης, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω οὕτως.

Περγά-

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπεν. ἡ συνειλεγμένη ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας οἰκουμενική, ἁγία, καὶ καθολικὴ σύνοδος, δευτέραν κλῆσιν ποιουμένη πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα, ἐξαπέστειλε τὴν ἡμετέραν βραχύτητα, τὴν ὑπόμνησιν ποιουμένην ἐγγράφως. μηνύσασα, ἅπερ νῦν τῇ σῇ ὁσιότητι ὑπαναγνωσόμεθα. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τῷ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου δηλωθέντα αὐτῷ διὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. ἤδη φθάσας δεδήλωκα τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ, ὡς ὅτι καὶ ἀρρωστίᾳ συνέχομαι, καὶ ἐξαιτῶ, ὥστε τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ νῦν παρεῖναι τῇ τῶν ἐξεταζομένων ἀκροάσει. ἐπειδὴ δέ μοι τὰ τῆς ἀρρωστίας ἐπετάθη, τούτου χάριν τὴν ὑπέρθεσιν πεποίημαι. Κεκρόπιος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπε· πρὸ βραχέος ἡ σὴ ὁσιότης οὐκ ἐνέφηνεν ἀρρωστίαν, ἀλλ' ἐπεζήτησε παρεῖναι τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας. νῦν δὲ τοῦτο προσέθηκε. καταξίωσον οὖν, πρέπον σεαυτῷ πρᾶγμα ποιῶν, καὶ τοῖς κανόσι τὸ εἰκὸς ἐκπληρῶν, ὑπακοῦσαι τῇ ἁγίᾳ, καὶ καθολικῇ συνόδῳ· ὥστε τὰ τοῦ πράγματος ἀκολούθως, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας προβῆναι. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ εἶπον, ὅτι * ἐξῄτησα τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους, καὶ ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, παρεῖναι τοῖς ὀφείλουσι καὶ νῦν ἐξετάζεσθαι. Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων εἶπε· κανονικά ἐστι τὰ νῦν κινούμενα, καὶ δύναται καὶ νῦν ἡ σὴ ὁσιότης παραγενομένη, ἃ βούλεται, * ἐξετάσαι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· παρεγένοντο οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐν τῇ συνόδῳ, Ἰουβενάλιος, Θαλάσσιος, Εὐσέβιος, Βασίλειος, καὶ Εὐστάθιος; Περγάμιος ἐπίσκοπος εἶπεν. περὶ τῆς ἐρωτήσεως, τῆς γενομένης παρὰ τῆς σῆς ἁγιωσύνης, ἀποκρίνασθαι ἡμᾶς τανῦν, οὐ προσέταξεν ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος. ὥστε δὲ τὸ ἱκανὸν τῇ κανονικῇ δευτέρᾳ κλήσει γενέσθαι, αὐτάρκως τὴν ὑπόμνησιν * πεποιήμεθα. τῆς σῆς τοίνυν ἐστὶν ὁσιότητος, καὶ τὴν ἁγιωτάτην, καὶ καθολικὴν σύνοδον προσηκόντως τιμῆσαι τῇ εὐπειθείᾳ, καὶ τοὺς ἐγνωσμένους τύπους κανονικοὺς τῇ σῇ θεοσεβείᾳ, ὡσαύτως ἐν τιμῇ ποιήσασθαι * τὸ ἀκολούθως αὐτοῖς εἶξαι. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· καὶ νῦν τὰ αὐτὰ λέγω. παρεκάλεσα τὸν εὐσεβέστατον, καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα, ὥστε καὶ νῦν τοὺς προεδρεύοντας ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, παρεῖναι τοῖς ἐξεταζομένοις· συμπαρόντων καὶ τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τῶν μετ' ἐμοῦ ἅμα ἐμοὶ ἐμφερομένων εἰς τὴν ἐναγωγήν, ἣν ἐπιφέρει ἡμῖν Εὐσέβιος. Κεκρόπιος ἐπίσκοπος εἶπε. τῆς σῆς μόνης θεοσεβείας ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος κατηγορεῖ. καὶ τῆς κοινωνίας ταύτης χρεία οὐκ ἔστιν.

* ἐζήτησα
* ἐξαιτῆσαι
* ὑπομνήματα
* τῷ L.

A Pergamius Episcopus metropolitanus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Congregata in basilica sanctæ martyris Euphemiæ vniuersalis, sancta & Catholica Synodus, secundum vocationem faciens ad tuam sanctitatem, paruitatem nostram direxit, facientem communionem in scriptis, denuncians quæ nunc tuæ sanctitati relegentur. Et cùm Episcopo Dioscoro, quæ à sancta vestra & vniuersali Synodo B per Dei amantissimos Episcopos ei mandata sunt, lecta fuissent, Dioscorus Episcopus dixit: Iam dudum præueniens demandaui vestræ religiositati, quia & infirmitate detineor, & postulo magnificentissimos Iudices & sacrum Senatum esse præsentem in eorum, quæ nunc examinanda sunt, audientia. Quoniam vero amplius mihi ægritudo inualuit, huius gratia feci dilationem. Cecropius Episcopus Seba- C stopolis dixit: Paulo ante tua sanctitas non se asserebat infirmari; sed postulauit sacratissimum Senatum & magnificentissimos Iudices esse præsentes: nunc vero hoc addidit. Dignare ergo, sicut te decet, agere, & regulis satisfaciens obedire sanctæ & vniuersali Synodo, quatenus quæ negotio competunt, consequenter & secundum regulas proueniant. Dioscorus Episcopus dixit: Semel dixi, quia postulaui gloriosissimos & magnificentissimos Iudices & sacratissi- D mum Senatum adesse his quæ nunc debent examinari. Rufinus Samosatenus Episcopus dixit: Canonica sunt quæ mouentur: & potest & nunc tua perueniens sanctitas, quæ vult, postulare à sancto Concilio. Dioscorus Episcopus dixit: Venerunt religiosissimi Episcopi ad Concilium, Iuuenalis & Thalassius, Eusebius, Basilius, & Eustathius? Pergamius Episcopus dixit: De hac interrogatione à tua reuerentia facta, responsum nunc facere non præcepit nobis sancta & vniuersalis Synodus: vt vero E satisfiat regulari secundæ vocationi, sufficienter commonefecimus. Tuæ igitur sanctitatis est, & sanctissimam & vniuersalem Synodum, prout decet, per obedientiam honorare, & tuæ reuerentiæ cognitas regulares formas similiter in honore habere, consequenter illis obtemperando. Dioscorus Episcopus dixit: Et nunc eadem dico. Petii piissimum & Christianissimum nostrum Imperatorem, F quatenus & nunc, ante hoc constituti in sancta Synodo magnificentissimi & gloriosissimi Iudices vnà cum sacro Senatu, præsentes sint his, quæ examinanda sunt, præsentibus etiam & gloriosissimis Episcopis, qui simul mecum feruntur in accusatione, quæ nobis ingeritur ab Eusebio. Cecropius Episcopus dixit: Tuam tantummodo religiosissimus Eusebius sanctitatem accusat, & hæc societas necessaria non est:

Pag. 179.

sed vt consequenter & regulariter impleatur obedientia, & quæ canonica sunt, ventilentur. Quando enim quædam regularia examinantur, neque iudices, neque alios laicos interesse oportet, nisi tantummodo tuam sanctitatem, quæ in propria accusatur persona. Non est igitur opus ista tarditate aut dilatione, si quidem volueris & Deo & canonibus obedire, & non per dilationes confirmare ea quæ ab accusatore dicuntur. Dioscorus Episcopus dixit: Semel precatus sum piissimum & amicum Christi nostrum Imperatorem, quatenus & alii Episcopi vnà mecum intersint. Neque enim aduersus me specialiter causam habet Eusebius, sed potius de quibus omnes pariter egimus. Pergamius Episcopus dixit: Secundum quod Dei amantissimus Coepiscopus Cecropius tuam commonuit reuerentiam, religiosissimi Eusebii Episcopi accusatio, sicut aduersus tuam reuerentiam facta, tuam quærit personam: ideoque tuam sanctitatem consequenter & regulariter vocauit & vocat sanctissima & Catholica Synodus. Dioscorus Episcopus dixit: Semel dixi, quæ dixi, & vltra hæc compendiosius quod dicam non habeo.

Et cum prædicta relecta fuissent, Eusebius Episcopus Dorylætanæ ciuitatis dixit: Et per preces, quas victoribus & triumphatoribus Dominis nostris obtuli, aduersus solum religiosissimum Episcopum Dioscorum accusationem institui, tanquam ab eo passus iniqua, vnà cum sanctæ memoriæ patre nostro & quondam Archiepiscopo Flauiano: & nunc sub fide monimentorum profiteor, quoniam aduersus nullum alterum facio accusationem, nisi tantummodo aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopum. Non ergo fingat occasiones Dioscorus, neque compellat me aliis, quibus nolo, accusationem ingerere: quippe etsi ab aliis læsus essem, licebat mihi aduersus vnum, quem vellem, accusationem deponere. Cum vero * profiteor, quia neque ab altero læsus sum, supplico vestræ sanctitati, & tertia eum accersitum vocatione, adesse vestro sancto Concilio, & meas contra eum factas conuentiones suscipere.

Pag. 180.

* neque profiteor, neque ab alio sim læsus

Et cum diceret, Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Ante hoc aliqui dicentes se esse clericos, vnà cum aliis laicis ab Alexandria * orti, aduersus Dioscorum sanctissimum Episcopum libellos porrexerunt: Hi ante sanctum Concilium vestrum constituti clamoribus vsi sunt, & obsecrant, coniurantes vos per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & salutem & victoriam piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum, introitum impetrare. Et hoc ipsum ad id quod placuerit, suggerimus. Sancta Synodus dixit: Ingrediantur, qui libellos porrexerunt. Et cum ingressi fuissent,

* profecti,

A ἀλλὰ ἀκολούθως, καὶ κανονικῶς τὴν ὑπακοὴν πληρωθῆναι, καὶ τὰ κανονικὰ ἐξετασθῆναι· κανονικῶν γὰρ ἐξεταζομένων, οὔτε ἄρχοντας, οὔτε ἑτέρους τινὰς λαϊκοὺς παρεῖναι χρή, εἰ μὴ μόνον τὴν σὴν ὁσιότητα, τὴν εἰς πρόσωπον κατηγορουμένην οἰκεῖον. οὔτε οὖν χρεία τῆς μελλήσεως, ἢ τῆς ὑπερθέσεως ταύτης, εἴπερ βούλει καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς κανόσι γενέσθαι εὐπειθής, καὶ μὴ βεβαιῶσαι τὰ παρὰ τοῦ κατηγόρου λεγόμενα, διὰ τῆς ὑπερθέσεως. Διόσκορος
B ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ ἐδεήθην τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους ἅμα ἐμοὶ παρεῖναι· οὐδὲ γὰρ ἰδικῶς ἴδιον πρᾶγμα πρὸς ἐμὲ ἔχει Εὐσέβιος, ἀλλ' ἢ ἄρα κοινῇ περὶ ὧν πάντες ἐπράξαμεν. Περγάμιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὰ ὁ θεοφιλέστατος συνεπίσκοπος Κεκρόπιος ὑπόμνησιν προσήγαγε τῇ σῇ θεοφιλείᾳ, ἡ κατηγορία, ἡ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, οἷα κατὰ τῆς σῆς γενομένη θεοσεβείας, τὸ σὸν ἐπιζητεῖ πρόσωπον. διὸ καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν
C ἀκολούθως, καὶ κανονικῶς ἐκαλέσατό τε, καὶ καλεῖ ἡ ἁγία, καὶ καθολικὴ σύνοδος. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ εἶπον, ἃ εἶπον· καὶ περαιτέρω τούτων εἰπεῖν οὐκ ἔχω συντόμως.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰ εἰρημένα, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε. διὰ τῶν δεήσεων τῶν ἐπιδοθεισῶν τοῖς καλλινίκοις, καὶ τροπαιούχοις ἡμῶν δεσπόταις, τὴν κατηγορίαν κατὰ μόνου τοῦ θεοφιλεστάτου Διοσκόρου
D συνεστησάμην, ὡς παρ' αὐτοῦ ἀδικηθεὶς, ἅμα τῷ ἐν ἁγίοις πατρὶ ἡμῶν Φλαβιανῷ· καὶ νῦν κατατίθημι ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων, ὅτι κατ' οὐδενὸς ἑτέρου ποιοῦμαι τὸν λόγον τῆς ἐναγωγῆς, εἰ μὴ κατὰ μόνου Διοσκόρου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. μὴ προφασιζέσθω τοίνυν Διόσκορος, μηδὲ ἀνάγκην μοι ἐπαγέτω ἄλλων κατηγορεῖν, ὧν οὐ βούλομαι. εἰ γὰρ καὶ ἤμην ἠδικημένος παρὰ ἄλλων, ἐξῆν μοι καθ' ἑνὸς, οὗπερ βούλομαι, τὴν ἐναγωγὴν ποιήσασθαι. ὁπότε δὲ
E οὐχ ὁμολογῶ, οὐδὲ ἠδίκημαί τι παρὰ ἄλλου, ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, καὶ τρίτῃ κλήσει αὐτὸν καλέσαι εἰς τὸ ἅγιον ὑμῶν συνέδριον, ἐπὶ * τὸ παραγενέσθαι, καὶ δέξασθαι τὰς παρ' ἐμοῦ εἰς αὐτὸν γενομένας ἐναγωγάς.

* ἴσως, τῷ

Καὶ ὡς ἔλεγεν, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος νοταρίων εἶπε· πρώην τινὲς, λέγοντες ἑαυτοὺς κληρικοὺς, μετὰ καὶ ἑτέρων λαϊκῶν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρέων ὁρ-
F μώμενοι, λιβέλλους ἐπιδεδώκασι κατὰ τοῦ ὁσιωτάτου Διοσκόρου. οὗτοι πρὸ τοῦ ἁγίου τούτου συνεδρίου τυγχάνουσι, καὶ ἐκβοήσει κέχρηνται· καὶ ἀξιοῦσιν ἐνορκίζοντες ἡμᾶς εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ ὁμοούσιον τριάδα, καὶ σωτηρίαν, καὶ νίκην τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, εἰσόδου τυχεῖν. καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβαλλόμενοι πρὸς τὸ παριστάμενον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· Εἰσιέτωσαν οἱ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκότες. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν,

Ἀθανάσιος, λέγων ἑαυτὸν εἶναι πρεσβύτερον τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, εἶπε· πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ παγχάλεπα, καὶ πάσης ἀσεβείας ἀνάμεστα, καὶ πλεονεξίας ὑπομεμενηκὼς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, δεήσεις ἐπιδέδωκα τοῖς εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν δεσπόταις, διδάσκων τὰ κατ' ἐμαυτὸν, καὶ ἃς ὑπομεμένηκα συσκευὰς, καὶ ἐπιβουλὰς παρ' αὐτοῦ· ἐπί τε τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τὰς αὐτὰς δεήσεις ἐπιδέδωκα· καὶ δέομαι τῶν ἁγίων, καὶ B θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ πατέρων ἡμῶν, ὥστε κἀμὲ κατελεῆσαι, καὶ δέξασθαι μετ' εὐμενείας, διδάσκοντα τὰ κατ' ἐμαυτόν. καὶ μετ' αὐτὸν Ἰσχυρίων, λέγων ἑαυτὸν εἶναι διάκονον τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, εἶπεν· ὥστε μὴ νομίζειν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, μόνον τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον κατηγορίαν ἐνστήσασθαι κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ γνῶναι καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ κατηγοροῦντες αὐτοῦ, καὶ τίνα τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ, παρακαλοῦμεν ἀναγνωσθῆναι τοὺς C λιβέλλους. Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· οἱ λίβελλοι, οἱ κατὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου παρὰ διαφόρων ἡμῖν προσκομισθέντες, παρὰ τοῦ ἀρχιδιακόνου, καὶ πριμμικηρίου Ἀετίου, ἀναγινωσκέσθωσαν· ὥστε πᾶσαν ταύτην τὴν ἁγίαν σύνοδον γνῶναι, τί περιέχουσιν. καὶ λαβὼν Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος νοταρίων, ἀνέγνω λίβελλον Θεοδώρου. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα λέγει ὁ παρὼν κατήγορος Θεόδωρος; Εἰ θαρρεῖ ἀποδεῖξαι D τὰ ἐπαγόμενα παρ' αὐτοῦ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ, διὰ τοῦ οἰκείου στόματος ὁμολογείτω, εἴ γε μὴ βούλεται καθ' ἑαυτοῦ στρέψεσθαι τὴν τῶν κανόνων ἀπόφασιν. Θεόδωρος εἶπεν· ἀξιῶ τὸν ἐπιδοθέντα λίβελλον ἐμφέρεσθαι τοῖς ὑπομνήμασιν· ἕτοιμος γάρ εἰμι συστῆναι ἐμαυτῷ. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁ ἀναγνωσθεὶς λίβελλος, τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπομνήμασιν ἐντασσέσθω. τὰ δὲ λοιπὰ λεγέτω Θεόδωρος, παραγενομένου τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, τὰ αὐτῷ προσαρμόζοντα. E

A Athanasius dicens se esse presbyterum magnæ Alexandrinæ ciuitatis, dixit: Multa & dira, & omnino sæuissima, & omni plena impietate & auaritia perpessus à reuerendissimo Episcopo Dioscoro, preces obtuli piissimis & Christianissimis nostris Imperatoribus, docens quas ab eo sustinui circumuentiones pariter & insidias, necnon & huic sancto & vniuersali Concilio easdem preces obtuli. Et precor sanctissimos & Dei amantissimos Episcopos & Patres nostros, quatenus & B mei misereamini, & clementer me suscipiatis, docentem quæ ad me ipsum pertinent. Et post ipsum Ischyrion, dicens se esse magnæ Alexandrinæ ciuitatis diaconum, dixit: Vt non putet reuerendissimus Episcopus Dioscorus, solum reuerendissimum Episcopum Eusebium accusationem aduersus eum instituisse, sed vt sciat & alios, & qui sint qui accusant, & quæ sunt quæ ei ingeruntur, obsecramus libellos recitari. Lucentius Episcopus C dixit: Libelli, qui aduersus reuerendissimum Episcopum Dioscorum à diuersis nobis oblati [sunt, suscepti] ab Aëtio Archidiacono & primicerio notariorum recenseantur, quatenus omnis hæc sancta Synodus scire possit quid continent. Et suscipiens Aëtius Archidiaconus & primicerius notariorum libellum Theodori, legit. Et cum lectum fuisset, Paschasinus reuerendissimus Episcopus dixit: Quid ad hæc dicit præsens accusator Theo- D dorus? Si confidit * approbare ea quæ ingerit aduersus reuerendissimum Episcopum Dioscorum, proprio ore confiteatur, si non vult aduersus se regularem conuerti sententiam. Theodorus diaconus dixit: Supplico porrectum libellum monimentis inseri: paratus enim sum mihi ipsi adesse. Paschasinus Episcopus dixit: Perlectus libellus monimentis Ecclesiasticis societur, reliqua vero dicat Theodorus, adueniente eius aduersario, quæ E ei competunt.

probare

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ Ἀλεξανδρείας, ἐπιδοθεὶς κατὰ Διοσκόρου.

Τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ θεοφιλεστάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνελθούσῃ βουλήσει Θεοῦ, καὶ θείῳ θεσπίσματι συναθροισθείσῃ, παρὰ Θεοδώρου διακόνου Ἀλεξανδρείας. F

Τὰ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Διοσκόρου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως τολ-

LIBELLVS THEODORI Diaconi, [ad Leonem Papam, & Chalcedonense Concilium,] contra Dioscorum exhibitus. Pag. 181.

Sanctissimo ac Dei amantissimo & vniuersali Archiepiscopo & Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sanctæ vniuersali Chalcedonensi Synodo, voluntate Dei & diuina præceptione congregata est, à Theodoro Ecclesiæ Alexandrinæ diacono.

QVæ à reuerendissimo Dioscoro Alexandriæ magnæ ciuitatis Episcopo per audaciam commissa sunt,

lingua quidem egent antiqua, quæ possit docere singula, quæ ab ipso perpetrata sunt & aduersus diuinitatem ipsam, & in sanctorum Patrum regulas, necnon etiam & in diuersos & plurimos illius prouinciæ. Quæ enim * in ipsam deuotionem ab eo confecta * sunt gesta, sub diuersis iudicibus habita, vestram sanctitatem docebunt. Tamen, vt omnia compendiosè dicam, quæ ab eo in nostram pusillitatem perpetrata sunt, adsum vestram deprecans sanctitatem. Viginti & duos plus minus annos in schola deuotissimorum Magistrianorum militans conuersatus sum, nullam aduersus memetipsum dans aliquando reprehensionem aut querelam, sperans magnæ illius scholæ mereri priuilegia. Sed sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, qui nominatissimæ Alexandrinæ ciuitatis [triginta & duos annos] fuit Archiepiscopus, rectæ & immaculatæ Fidei aduocatus, deputatum me habuit, & maxime in tempore, quo facta est sub eo in Epheso Synodus; & sine vlla querela * ministrans sancto illi & per Deum facto Concilio, ita vt pro sinceritate & studio meo, magnæ Alexandrinæ ciuitatis clericatum ab ipso mererer. * Si quidem videbar fructu multorum annorum fraudari militiæ meæ; maiorem tamen honorem existimans diuini & venerabilis mysterii ministerium, quindecim annos in eodem clero permansi, sperans & maiorem honorem mereri. Sed inter hæc sancto & beatæ memoriæ Cyrillo de hac humana vita migrante, succedens ei (quod vtinam numquam contigisset) memoratus reuerendissimus Episcopus Dioscorus, nulla aduersus me accusatione per scripturam vel sine scriptura facta, sed neque simplici querela, in principio Episcopatus sui (quem nescio quo ordine sortitus est) statim me * clericatu priuauit, comminans & à magna illa ciuitate fugare, propter nihil aliud, nisi ob id quod familiaritatem & beneuolentiam sanctæ memoriæ Cyrilli * merebar. Intentio enim eius talis est, non solum * parentes eius ex illa ciuitate exagitare, seu vita priuare, verumetiam & familiares ipsius; exercens inimicitias aduersus eius rectam fidem, hæreticus constitutus, & semper quæ Origenis sunt sapiens: & * hic homo neque sanctæ Trinitatis blasphemiis abstinens, neque homicidii expers, neque alienas parcens excidere arbores, neque incendia facere, neque domos destruere, sed enim & turpiter semper viuens: * quæ sum paratus ostendere. Quoniam igitur vestra Dei amabilitas peruidet, quia non leuem iniquitatem sustinui, militiam tantorum annorum contemnens, maiorem sacerdotalem ordinem arbitrans; supplico permittere mihi in sancto vostro Concilio adesse,

Marginal notes (left): criminis læsæ maiestatis adferri, sub diuersis. sunt. ipsa gesta sub diuersis. — ministrans — Cumque viderit. — à Clero exulasit. — meritus essem, — propinquos — Nos — quod

A μηθέντα, γλώττης μὲν δέονται ἀρχαίας, τῆς δυναμένης διδάξαι ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῦ τολμηθέντων εἴς τε τὸ θεῖον, καὶ τοὺς ἁγίους τῶν πατέρων ἡγεμόνας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς διαφόρους, καὶ πλείστους ἐκείνης τῆς χώρας. τὰ γὰρ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν παρ' αὐτοῦ κατασκευασθέντα, τὰ πεπραγμένα ἐπὶ διαφόρων ἀρχόντων διδάξει τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα· ὅμως, ἵνα πάντα συνελὼν εἴπω τὰ παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν

B μικρότητα γεγενημένα, πάρεσμι, δεόμενος τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ἐπὶ δύο, καὶ εἴκοσι ἔτη, πλέον, ἢ ἔλαττον, ἐστρατευσάμην ἐν τῇ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν σχολῇ, οὐδεμίαν κατ' ἐμαυτοῦ * βλα-βῶν, ἢ μέμψιν δεδωκώς, προσδοκήσας τῶν πριβιλη-γίων τῆς μεγάλης ἐκείνης σχολῆς ἀξιοῦσθαι. ἀλλ' ὁ τῆς ὁσίας, καὶ ἁγίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς περιωνύμου Ἀλεξανδρείας γεγονὼς ἀρχιεπίσκοπος, ὁ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως συνήγορος, δηπουτάτον με ἔσχε, καὶ

C μάλιστα ἐν τῷ καιρῷ τῆς κατὰ τὴν Ἔφεσον γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συνόδου. ᾗ δὴ καὶ ἀμέμπτως ἐξυπηρετησάμην τῇ ὁσίᾳ ἐκείνῃ, καὶ παρὰ Θεοῦ γεγενημένῃ συνόδῳ, * ὥστε ὡς διὰ τὸ γνήσιον, καὶ σπουδαῖον, ἠξίωσέ με τοῦ κλήρου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. ὡς δὲ ἐδόκουν τὸν * κατὰ τῆς πολυχρονίου στρατείας ἀποστερεῖσθαι, μείζονα ἡγησάμενος τὴν τιμὴν τὴν τῶν θείων, καὶ σεπτῶν μυστηρίων ὑπηρεσίαν, παρέμεινα

D ἐν τῷ αὐτῷ κλήρῳ ἐπὶ δέκα καὶ πέντε ἔτη, ἐλπίσας καὶ μείζονος ἀξιοῦσθαι τιμῆς. ἀλλ' ἐν τοσούτῳ τοῦ τῆς ὁσίας καὶ ἁγίας μνήμης Κυρίλλου τὸν ἀνθρώπινον ὑπεξελθόντος βίον, διαδεξαμένου τε αὐτὸν, ὡς εἴθε μήποτε, τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, οὐδεμιᾶς κατ' ἐμοῦ αἰτιάσεως ἐγγράφου, ἢ ἀγράφου γεγενημένης, ἀλλ' οὐδὲ ψιλῆς μέμψεως, ἐκτός με τοῦ κλήρου πεποίηκεν ἐν προοιμίοις * τῆς οὐκ οἶδ' ὅπως

E ἔλαχεν ἐπισκοπῆς, ἀπειλήσας καὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης διώκειν πόλεως, δι' οὐδὲν ἕτερον, εἰ μὴ διὰ τὸ τῆς οἰκειότητος, καὶ εὐμενείας τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου ἠξιῶσθαί με· σκοπὸς γὰρ αὐτῷ, οὐ μόνον τοὺς ἀπὸ γένους αὐτοῦ ἐλάσαι ἐκείνης τῆς πόλεως, ἤγουν παρελέσθαι τοῦ ζῆν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς προσοικειωθέντας αὐτῷ, ἀπεχθανομένῳ πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐκείνου πίστιν· αἱρετικὸς γὰρ ὑπάρχει, καὶ

F ἀεὶ τὰ Ὠριγένους * φρονῶν· καὶ ταῦτα ἄνθρωπος, οὐ δυσφημιῶν τῶν περὶ τὴν ἁγίαν τριάδα φεισάμενος, οὐ φόνων ἀμοιρήσας, οὐ δενδροκοπιῶν, οὐ πυρκαϊῶν, οὐ καθαιρέσεως οἰκιῶν· ἀλλὰ γὰρ καὶ αἰσχρῶς ἀεὶ ζήσας· ἅπερ ἑτοίμως ἔχω δεῖξαι· ἐπεὶ τοίνυν συνορᾷ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, ὡς οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀδικίαν ὑπομεμένηκα, στρατείας τοσούτου χρόνου καταφρονήσας, μείζονα τὴν τῆς ἱερωσύνης τάξιν ἡγησάμενος, παρακαλῶ ἐπιτραπῆναί με ἐν ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ γενέσθαι,

Marginal notes (right): * λαβών, — * ὅπως L. — * καρπῶν — * ἧς — * φρονῶν.

καὶ τοῖς προσοῦσί μοι χρήσασθαι δικαίοις. ὥστε με μὴ κατὰ δύο τρόποις ἐκπεσεῖν, τὸν ἐν τῇ στρατείᾳ, ὡς ἔφην, ἀμέμπτως διαπράξαντα, καὶ ἐν τῷ σεβασμιωτάτῳ κλήρῳ, τὸ ὅσον ἐπ᾽ ἐμοὶ, μετ᾽ ἐπιεικείας ἐν τῷ μνημονευθέντι χρόνῳ ἐξυπηρετησάμενον. δείξω γὰρ αὐτὸν πάντα τὰ εἰρημένα πλημμελήσαντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τὴν Νικαιαν μητρόπολιν παρ᾽ αὐτοῦ τολμηθέν. ἔστι γὰρ ὁ ἁγιώτατος, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, ἀγριώτατος, περὶ πάντα ἐν ἕξει γινόμενος τοῦ παρανομεῖν, οὐδὲν ἡγησάμενος τὸ παρ᾽ αὐτοῦ κατὰ τοῦ τῆς ὁσίας, καὶ ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ τολμηθὲν, ἐπὶ μεῖζον τὸ κακὸν τέτραπται. ἀκοινωνησίαν κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης * παρασκευάζει τοὺς ἅμα αὐτῷ ἐξελθόντας ἐξ Αἰγύπτου ἁγιωτάτους ἐπισκόπους τὸν ἀριθμὸν, πλέον, ἢ ἔλαττον, δέκα, οὐδὲ γὰρ πλείους τετολμήκασιν ἐξελθεῖν ἅμα αὐτῷ, διὰ τὰ παρ᾽ αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἐφεσίων παρανομηθέντα, καθυπογράψαι ταύτῃ, πῆ μὲν ἀπειλῶν, πῆ δὲ ἀπατῶν οὐ βουλομένους. ἀμέλει δακρύοντες, καὶ στένοντες ὑπέγραψαν τῷ ἀθεμίτῳ ἐκείνῳ χάρτῃ. συνορᾶτε τοιγαροῦν, θεοσεβέστατοι πατέρες, ὡς οὔτε Θεῷ θεμιτὰ τὰ παρ᾽ αὐτοῦ τολμηθέντα, οὔτε ἀνθρώποις φορητά· καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, κελεῦσαι, εἴγε παρίσταται, τοὺς ὑποτεταγμένους ἐν ἀσφαλεῖ γενέσθαι, ὥστε δειχθῆναι τὰ τῆς ἀληθείας· Εἰσὶ δὲ, Ἀγόραστος, Δωρόθεος, Εὐσέβιος, Ἰωάννης νοτάριος. καιροῦ γὰρ καλοῦντος, ἐκδώσω τῷ ὑμετέρῳ ἀγγελικῷ χορῷ ἁγίους ἄνδρας, ἐπὶ ὀρθότητι, καὶ εὐσεβείᾳ κεκοσμημένους, τοὺς ἐφ᾽ ἑκάστῳ κεφαλαίῳ μαρτυρεῖν δυναμένους. Θεόδωρος διάκονος τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ὁ προκείμενος, ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸν λίβελλον, ὁ αὐτὸς Θεόδωρος εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι παρεστῶτος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, συστῆναι τοῖς παρ᾽ ἐμοῦ κατηγορηθεῖσιν. Βονιφάτιος πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας Ῥώμης εἶπε· καὶ τοῦ καταβοῶντος Ἰσχυρίωνος, τοῦ παρόντος, τοὺς λιβέλλους ἀναγνωσθῆναι δίκαιον. Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπε· κατὰ τὰ διαλαληθέντα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου Βονιφατίου, οἱ προσδοθέντες παρὰ Ἰσχυρίωνος λίβελλοι ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ λαβὼν Ἀσκληπιάδης διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω.

& meis allegationibus vti, ne ex vtraque parte videar cadere, qui & in militia, sicut dixi, irreprehensibiliter conuersatus sum; & in venerabili clero, quātū ad me pertinuit, cum modestia memoratis tēporibus ministraui. Ostendam enim, cū omnia quæ dicta sunt, perpetrasse, necnon etiam * & contra gestū in metropoli Nicæa Concilium temerarium extitisse. *Quod in uicob metropoli ab eo temerarie est gestum.* Hic namq. sanctissimus, magis autem circa omnia ferocissimus, in consuetudine habens leges præuaricari, nihil arbitrans, quod ab ipso in sanctæ & sacræ memoriæ Flauianum commissum est, insuper ad mala maiora se vertit. Excōmunicationē namq; faciens contra sanctiss. & beatiss. Apostolicæ Sedis magnæ Romæ Episcopū, suasit subscribere eis, qui cum ipso de Ægypto exierunt, sanctiss. Episcopis plus minus numero decem, (neq. enim ampliores ausi sunt exire cum ipso, propterea quæ ab ipso in Epheso cōtra leges peracta sunt) aliquoties cōminans, aliquotiens nolentes decipiens. vnde lacrymantes atq; gementes, nefandæ illi chartæ subscripserunt. *Ita ex Græco emendandus videtur hic locus, non enim contra Nicæni Concilij decreta egerat Dioscorus, sed in Nicæa vrbe, antequam Synodus Chalcedonem trāsferretur, contra Leonem excōmunicationem parauerat.* Pag. 182. Considerate igitur, sanctiss. & reuerendiss. Patres, quam neque Deo placita sint, quæ ab eo per audaciam commissa sunt, neque hominib. toleranda. Et obsecro vestram sanctitatem præcipere, si placet, eos qui subter designati sunt, sub custodia fieri, quatenus quæ veritatis sunt ostendantur. Sunt autē, Agorastus, Dorotheus, Eusebius, Ioannes notarius. Temporē namque opportuno vocante, offero vestro angelico choro sanctiss. viros & reuerentia & rectitudine adornatos, qui super singulis capitulis possint testimonium perhibere. [Et ipse ego hanc accusationē propria subscripsi manu.] Theodorus diaconus sanctæ & Catholicæ Ecclesiæ magnę Alexandrinæ ciuitatis, suprascriptus, sancto & vniuersali Concilio hos libellos obtuli.

[Similiter & reliqui accusatores suas accusationes singuli per singula se probare spoponderunt, & singulos accusationis libellos propria manu subscripserunt.]

Et post * hoc idem ipse Theodorus dixit: Paratus sum adueniente reuerendiss. Episcopo Dioscoro in hoc sanctum vestrum Concilium, meis adesse accusationibus. *lectionē libb* Bonifacius presb. Romanæ Ecclesiæ, [vicarius & ipse beatiss. Papæ Leonis,] dixit: Et proclamantis præsentis Ischyrionis iustum est recitari libellos. | Romanus Episcopus metropolitanus Myrensis, prouinciæ Lyciæ, dixit. Secundum interlocutionem religiosissimi presbyteri Bonifacij, oblati libelli ab Ischyrione recenseantur. Et suscipiens Asclepiades diaconus & notarius, legit.

[Et postquam lectum est, Petrus Episcopus metropolitanus Corinthi dixit: Et ab Ischyrione reuerendiss. porrectus libellus ex lectione notus factus sancto huic & vniuersali Concilio, præsentibus inseratur monimentis.]

A

LIBELLVS ISCHYRIONIS Diaconi, * ad Leonem Papam & Chalcedonense Concilium.

sanctae & a universali Synodo exhibitus adversus Dioscorum.

Sanctissimo & beatissimo vniuersali Archiepiscopo & Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sanctæ vniuersali Chalcedonensi Synodo, voluntate Dei & diuina præceptione congregatæ, libellus ab Ischyrione magnæ Alexandrinæ ciuitatis diacono.

NVnc, quando liberam vocem vnusquisque, qui male passus est, recepit, & iusti patroni humano generi præsunt, & periit de cetero omnis circumuentio & auaritia, & dira quasi in tyrannide, tunc & ego ausus sum hunc libellum vestræ sanctitati offerre, & docere quanta aduersus me & aduersus * multos alios commissa sunt à reuerendissimo magnæ Alexandrinorum ciuitatis Episcopo Dioscoro, si mihi lingua dicere & pro illis sufficeret. Neque enim quisquam fuit expers illius crudelitatis & inhumanitatis. Aliquorum enim vastata sunt prædia, excisione arborum perpetrata, aliorum vero domus destructæ sunt, alii in exilium pulsi sunt, alii vero mulctatione vexati sunt, quidam vero & ab Alexandrina ciuitate, sicut de propria eius possessione, exclusi sunt. Quoniam quidem in ipsam deuotionem non intermisit maxima peccare, hoc magni & clari viri sciunt, necnon etiam & omnis illa magna ciuitas Alexandrina, sicut & acta habita sub diuersis iudicibus manifestant. Quæ enim contra sanctam & consubstantialem Trinitatem ab ipso sæpe contumeliosè dicta sunt, omni nominatissimæ illius ciuitatis populo, nec non etiam venerabili clero, reuerendissimis quoque monachis nota sunt. Tanta autem contra omnes (non sicut decebat Episcopum, & maxime tantæ ciuitatis, & Euangelicæ illius Sedis Præsulem constitutum) perpetrare ausus est, vt etiam & frumentum, quod à piissimis nostris Imperatoribus Ecclesiæ Libyæ, propter ariditatem illius prouinciæ, & quia ibi omnino triticum non nascitur, præstitum est, in primis quidem vt incruenta ex ipso hostia offeratur, deinde vt & peregrini, necnon etiam & prouinciales pauperes aliquod mereantur solatium, non permitteret suscipere sanctissimos Episcopos illius prouinciæ, sed adæraret & coemeret memoratum frumentum largissimis pecuniis, ipsum vero in tempore famis grauissimis æstimationibus venundaret.

quosdam

Pag. 183.

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΙΣΧΥΡΙΩΝΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥ Ἀλεξανδρείας, ἐπιδοθεὶς κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ.

Τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τῇ ἐν Χαλκηδόνι βουλήσει Θεοῦ, καὶ θείῳ θεσπίσματι συναθροισθείσῃ, παρὰ Ἰσχυρίωνος διακόνου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας.

B

ΝΥΝ, ὅτε φωνῆς ἐλευθέρας τετύχηκεν ἕκαστος τῶν πεπονθότων κακῶς, καὶ προστάται δίκαιοι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπιστατοῦσι, καὶ οἴχεται λοιπὸν πᾶσα συσκευὴ, καὶ πλεονεξία, καὶ τὰ ὡς ἐν τυραννίδι δεινὰ, τότε κἀγὼ * τεθαῤῥηκὼς, τόδε τὸ βιβλίον προσάξαι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, καὶ διδάξαι, οἷα κατ' ἐμοῦ, καὶ καθ' ἑτέρων τινῶν τετόλμηται, εἴ γε μοι γλῶττα τὴν δυναμένην καὶ ὑπὲρ ἐκείνων λέγειν, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Διοσκόρου. οὐδεὶς γὰρ ἠμοίρησε τῆς ἐκείνου τῆς ὠμότητος, καὶ ἀπανθρωπίας· τινῶν μὲν γὰρ ἐξεκόπησαν χωρία, δενδροκοπίας κατ' αὐτῶν τολμηθείσης· ἑτέρων δὲ καὶ οἰκήματα κατηνέχθησαν. ἄλλοι καὶ περιωρίσθησαν· ἕτεροι δὲ καὶ προστίμοις ὑπεβλήθησαν, τινὲς δὲ καὶ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ὡσανεὶ ἰδίου κτήματος αὐτοῦ οὔσης, ἀπηλάθησαν. ὅτι γὰρ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἁμαρτῆσαι τὰ μέγιστα οὐ παρῃτήσατο, τοῦτο μεγάλοι τε, καὶ περιφανεῖς ἄνδρες ἴσασιν· οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἐκείνη ἡ μεγάλη πόλις Ἀλεξάνδρεια, ὡς καὶ τὰ πεπραγμένα ἐπὶ διαφόρων ἀρχόντων δείκνυσι, τὰ γὰρ εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ ὁμοούσιον τριάδα παρ' αὐτοῦ πολλάκις ἐμπαρῳνηθέντα, ἅπας μὲν ὁ τῆς περιωνύμου πόλεως ἐκείνης λαὸς, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ εὐλαβὴς κλῆρος, καὶ εὐλαβέστατοι μονάζοντες, ἐπίστανται. τοσοῦτον δὲ πρὸς πάντας, ὡς οὐκ ἔπρεπεν ἐπισκόπῳ, καὶ μάλιστα τηλικαύτης πόλεως, καὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ ἐκείνου θρόνου τυγχάνοντι, τετόλμηκεν, ὥστε καὶ τὸν παρεχόμενον παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἡμῶν βασιλέων σῖτον ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Λιβύης, διὰ τὸ τὴν χώραν ξηροτάτην εἶναι, καὶ μηδὲ ὅλως σῖτον ἐν αὐτῇ γεωργεῖσθαι, πρὸς τὸ ἐν προσφοραῖς μὲν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας, ἔτι δὲ καὶ ἐντοπίους πένητας παραμυθεῖσθαι, μὴ συγχωρεῖν δέχεσθαι τοὺς ἁγίους ἐπισκόπους ἐκείνης τῆς χώρας, ἀλλ' ἐξαργυρίζειν τὸν μνημονευθέντα σῖτον δαψιλέσι χρήμασιν, αὐτὸν * δὲ καὶ τοῦτον ἐν καιρῷ * σιτοδείας * διαπιπράσκων βαρυτάτοις τιμήμασι·

C D E F

* δὲ τοῦτον. * ἰσ. [illegible] πιπράσκων

A ὡς ἀπὸ τούτου μήτε τὴν φρικτὴν, καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι, μήτε μὴν, ὡς ἔφην, τοὺς ξένους, ἢ καὶ τοὺς ἐντοπίους, ταύτης ἀπολαύειν τῆς παραμυθίας. τὸ γὰρ κατὰ τὴν τῆς λαμπρᾶς μνήμης Περιστερίας πρᾶγμα οὐδεὶς ἠγνόησε, καὶ μάλιστα τῶν ἐνοικούντων ταύτην τὴν βασιλίδα νέαν Ῥώμην. ἐκείνης γὰρ ὑπὲρ τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς ἐν τῷ διατίθεσθαι παρακελευσαμένης, πλείστην ποσότητα χρυσίου παρασχεθῆναι τοῖς μοναστηρίοις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ξενεῶσι, καὶ B πτωχείοις, καὶ ἑτέροις πένησι τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας, ἀχθεσθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἀνὴρ, ἐφ' οἷς οὐκ εἰς πρόσωπον * αὐτοῦ κατέλειψεν, παρασκευάζει ἐκεῖνα τὰ χρήματα αὐτοῦ παρασχεθῆναι, καὶ ἀντὶ ἐλεημοσύνης θυμέλαις, καὶ θεατρικοῖς ἑτέροις προσώποις. ὥστε μηδὲ τὴν εὐωδίαν τὴν ἀπὸ τῆς θυσίας τῆς λαμπρᾶς τὴν μνήμην Περιστερίας ἀνενεχθῆναι πρὸς τὸν Θεὸν, τὸ ὅσον ἐπ' αὐτοῦ. ἀλλὰ φανερὰ ἡ πρόθεσις ἐκείνης ἀπεδείχθη, ὁ δὲ * κύβος τοῦ προλεχθέντος εὐλαβοῦς ἀνδρὸς, C καὶ ἡ ἀκολασία, πάσῃ ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ οὐκ ἠγνόηται ἀπὸ τοῦ φανερῶς ἀσέμνους γυναῖκας συνεχῶς ἐντρυφᾶν τῷ ἐπισκοπείῳ καὶ τῷ λουτρῷ τούτου, καὶ μάλιστα ἡ περιβόητος Πανσοφία, ἡ καλουμένη Ὀρεινή, περὶ ἧς καὶ ὁ πολυάνθρωπος τῆς Ἀλεξανδρέων δῆμος ἀφῆκε φωνὴν, αὐτῆς τε, καὶ τοῦ ἐραστοῦ μεμνημένος· φανερωθήσεται δὲ τῷ ἡμετέρῳ ἀγγελικῷ χορῷ. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ φόνοι παρὰ τὴν αἰτίαν τοῦ θαυμαστοῦ προφήτου γεγένηνται. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ εἰς ἐμὲ τὸν ἐλεεινὸν D παρ' αὐτοῦ τολμηθέντα ἀφόρητα τυγχάνει, πρόσειμι, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, κατελεῆσαί με ἄνθρωπον ἐν πολλοῖς χρόνοις κεκμηκότα τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐκείνης τῆς μεγίστης πόλεως, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῦ κλήρου αὐτῆς ἀξιωθέντα, καὶ πολλάκις στελλόμενον ἀποδημίας, καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τοῦ τὸν εὐαγγελικὸν θρόνον διακοσμήσαντος, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης, E ποτὲ μὲν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, διὰ ζώων ἅπασαν τὴν ὁδὸν διανύσαντα, ποτὲ δὲ καὶ διὰ τὰς ἐγχειρισθείσας μοι παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου ἀναγκαίας χρείας διὰ θαλάσσης τὸν πάντα πλοῦν διαπορθμεύσαντα, ἄλλοτε διὰ Λυκίας, ἑτέρωθι διὰ Παμφυλίας· ὥστε ἐπισινῆ με τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν ὑπερβαλλόντων καμάτων γενέσθαι, ὡς καὶ αὐταῖς ὄψεσιν ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα μακαριότης. ἐτύγχανον γὰρ ἀξιωθεὶς καὶ τῆς οἰκειότητος, καὶ εὐμενείας τοῦ ἐν ἁγίοις τὴν μνήμην ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου. ὅπερ τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον F ἐλύπει. ἀμέλει γοῦν παραυτὰ τοῦ μεταφοιτῆσαι ἐν οὐρανοῖς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Κύριλλον, αὐτὸν τε καταστῆναι, ὡς εἴθε μή ποτε, κωλύει με τὴν τῶν εὐαγεστάτων, καὶ σεπτῶν μυστηρίων ὑπηρεσίαν ποιήσασθαι· οὐδὲν δὲ ἧττον ἐκπέμπει κατὰ τῶν ἡμετέρων εὐτελῶν κτημάτων,

* αὐτῇ L.

* κῶμος.

Et ex hoc neque terribile & incruentum sacrificium celebratum est, neque (sicut dixi) peregrini aut prouinciales hoc solatio fruiti sunt. Ceterum clarissimæ memoriæ Peristeriæ negotium nullus ignorauit, maxime eorum qui in hac regia vrbe noua Roma habitare noscuntur. Illa namque pro suæ animæ salute testamentum condens, iussit multam quantitatem pecuniarum præstari monasteriis, necnon etiam xenodochiis & * prochiis, & aliis pauperibus Ægyptiacæ prouinciæ. Quod moleste ferens idem reuerendissimus vir, ob id quod in persona eius hæc minime sunt dimissa, fecit easdem pecunias pro eleemosyna * scortis & aliis theatricis dispertiri personis, vt neque incensum ex oblatione * illius clarissimæ memoriæ Peristeriæ, quantum ad eum pertinuit, Deo offerretur. Sed illius quidem fœminæ manifestum propositum demonstratum est: * lasciuia vero prædicta reuerendi viri & luxuria omni illi prouinciæ non ignorata est (impudicis mulieribus frequenter in Episcopio, & in balneo eius aperte delicuantibus, præcipue famosissima Pansophia, quæ cognominatur * Orine, de qua & numerosus Alexandriæ populus [frequentissimas] voces emisit, tam ipsius, quam amatoris eius faciens mentionem,) vestro autem angelico choro manifestabitur. Non solum vero hæc, sed etiam homicidia per occasionem istius admirabilis doctoris perpetrata sunt. Quoniam vero & quæ in me miserabilem ab ipso commissa sunt, tolerabilia non sunt, supplex accedo, & precor vestram sanctitatem misereri mei, hominis, qui multis temporibus in sancta illa magnæ ciuitatis Ecclesia laboraui, & hac de causa clericatum eius merui, sæpius destinatus in peregrinationes sub sanctæ memoriæ Cyrillo, qui ipsam Euangelicam Sedem ornauit & maxime ad regiam nouam Romam, aliquando quidem in hyemis tempore cum * animalibus iter omne perficiens, aliquando vero & pro commissis mihi à sanctæ memoriæ Cyrillo necessariis causis, per mare * omne nauigio transmeans, aliquando per Lyciam, aliquando per Pamphyliam, itavt debile mihi corpus laborum fecerit magnitudo, sicut & ipsis aspectibus intuetur vestra beatitudo. Obtinui enim dignus fieri & familiaritate & gratia sanctæ memoriæ Archiepiscopi Cyrilli; quod reuerendissimum Episcopum Dioscorum contristabat. Quippe mox vt migrauit sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus in cœlos, iste (quod vtinam numquam contigisset) successit, qui prohibuit me in * sancto & venerabili mysterio obsequium facere. Nihilominus etiam aduersus nostras vilissimas possessiones,

pauperum domiciliis.

thymelicis

alia

Alexandriæ;

iumentis

omnem nauigationem confeci.

sanctis & venerabilibus mysteriis

monachos & aliquos alios destinauit, & tradidit eas incendio, ita vt & ipsa in eisdem possessionibus ædificia, ex quibus nutrimenti mei haberem solatium, pauper constitutus & solutus corpore, penitus ignis consumeret: * diuersæ quoque arbores ibi succiderentur, atque ipsa vastaretur terra, & mihi * vltra inutilis fieret, vt in reliquum mendicans, nec victus necessarios haberem. Sed neque his contentus, submittit aduersus miserabilem me Ecclesiasticorum cateruam (vt verius autem dicam, latronum) pariter cum Petro & Harpocratione diaconibus, & Mena presbytero, vt me de humanis rebus auferrent, mandans corpus meum mortuum sibi deportari. Quod nisi per misericordiam Dei ante punctum temporis mihi innotuisset, & fugissem, iampridem, sicut dixit, ab humanis rebus effectus essem alienus. Postquam vero saluari per misericordiam Dei potui, ex insensibilitate autem mea non discessi ex maxima vrbe Alexandrina, & propter infirmitatem corporis mei, & quia multum meorum obsequio indigebam, præcipue vero quia & ex ea essem ciuitate ego & mei maiores, & quia domum in ea haberem; iratus super his quasi nihil factum esset, in ipsis Paschalibus diebus iterum me iubet per Harpocrationem diaconum rapi, (semper enim eius ministrauit furori pariter cum prædicto Petro diacono, sicut demonstrant quæ apud Ephesum gesta sunt aduersus sanctæ memoriæ Flauianum quondam Archiepiscopum nouæ Romæ, & contra multos alios, insuper etiam & contra reuerendissimũ nunc quidem Episcopum, tunc vero presbyterum & œconomum constitutum magnæ Alexandrinæ ciuitatis Ecclesiæ Proterium:) & recludor in vno xenodochio tabidorum, nullo modo alicui obnoxius constitutus; neque sicut docui accusatione aliquando aduersus me facta; immittit autem iterum & in eodem xenodochio * aliquos, qui me occiderent, sicut & omnibus qui in ipso xenodochio sunt, manifestum est, in tantum, vt horrentes malitiam, iuuare me dignarentur: propter quod & viuo hactenus. Nec prius me ab illis iniquissimis absoluit vinculis, nisi & à magna Alexandria alienum me fieri promitterem in tali corporis statu, & aliqua alia quæ illi erant desiderabilia, agere. Quoniam igitur consideratis, sanctissimi & beatissimi Patres, quia omnia quæ ab eo commissa sunt, neq; Deo placita, neque legibus toleranda sunt, sed neque vlli homini: peto & deprecor * vestigia angelicæ vestræ militiæ, misereri mei, & præcipere, me sanctum & vniuersale vestrum intrare Concilium, hæc omnia probaturum: quatenus & ex omni iniquitate in me illæsus effectus, proprio gradui si vestræ placuerit sanctitati, restituar, homo, qui multis temporibus sincere iussionibus sanctæ memoriæ,

omnes quoque fructiferæ arbores

hoc inutilis fierent, vt in reliquum mendicarem,

Pag. 184.

quosdam qui me occideret,

gubernationi

A μονάζοντάς τε, καὶ ἑτέρους τινάς· καὶ ἐμπρήσομεν ταῦτα
καθυποβάλλει, ὥστε ἐν αὐτοῖς τοῖς κτηματίοις οἰκοδομή-
ματα, ἀφ' ὧν τὰς διατροφὰς εἶχον, πένης τυγχάνων,
καὶ συμπεπονημένος τὸ σῶμα, ἄρδην πυρὶ καταναλω-
θῆναι, ἐκκοπῆναι δὲ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς διά-
φορα καρποφόρα δένδρα, διακοπῆναι δὲ καὶ αὐτὴν
τὴν γῆν, καὶ ἀνόνητά μοι ταῦτα γενέσθαι· ὡς λοιπὸν ἐρα-
νίζεσθαι, καὶ μηδὲ τὰς ἀναγκαίας ἔχειν τροφάς, ἀλλὰ
B μηδὲ τούτοις ἀρκεσθεὶς, ἐπιπέμπει κατ' ἐμοῦ ἐλεεινοῦ
φάλαγγα ἐκκλησιαστικὴν, ἀληθὲς δὲ εἰπεῖν, λῃστρικὴν,
ἅμα Πέτρῳ διακόνῳ, καὶ Ἁρποκρατίωνι, καὶ Μηνᾷ
πρεσβυτέρῳ, ὥστε με τῶν ἀνθρωπίνων ἐκτὸς ποιήσα-
σθαι, ἐντειλάμενος τὸ σῶμά μου νεκρὸν αὐτῷ ἀπενε-
χθῆναι. ὅπερ εἰ μὴ ἐκ φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ πρὸ
βραχείας ὥρας μοι ἐγνώσθη, καὶ ἔφυγον, πάλαι ἂν, ὡς
ἔφην, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐκτὸς γενό-
μενος ἐτύγχανον. ὡς δὲ διασωθῆναι τῇ φιλανθρωπίᾳ
C τοῦ Θεοῦ δεδύνημαι, ἐξ ἀναισθησίας δὲ οὐ πέφευγα
τὴν μεγίστην Ἀλεξάνδρειαν, διά τε τὴν ἀσθένειαν τοῦ
ἡμετέρου σώματος, καὶ διὰ τὸ πλείστης θεραπείας πα-
ρὰ τῶν ἰδίων δέεσθαι, ἄλλως τε καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς εἶναι ἐμέ τε,
καὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους, καὶ τὸ ἐφέστιον ἐν αὐτῇ
ἔχειν, ὀργισθεὶς ἐπὶ τούτοις, ὡς οὐδενὸς γεγονότος, ἐν
αὐταῖς ταῖς πασχαλίαις ἡμέραις πάλιν με κελεύει ἐξα-
νάρπαστον γενέσθαι δι' Ἁρποκρατίωνος· ἀεὶ γὰρ αὐτοῦ τῇ
D μανίᾳ ὑπηρέτησεν, ἅμα Πέτρῳ τῷ προλεχθέντι
διακόνῳ· ὡς καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης
Φλαβιανοῦ τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπό-
λεως ἀπέδειξαν, καὶ ἑτέρων πολλῶν, ἔτι τε καὶ τοῦ εὐλαβε-
στάτου, νῦν μὲν ἐπισκόπου, τηνικαῦτα δὲ πρεσβυτέ-
ρου, καὶ οἰκονόμου τυγχάνοντος τῆς ἐκκλησίας τῆς με-
γαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, Προτερίου· καὶ ἐγκλείομαι
ἐν ἑνὶ ξενεῶνι τῶν λελωβημένων, κατ' οὐδένα τρόπον ὑπεύ-
θυνός τινι τυγχάνων· ἀλλ' οὐδὲ, ὡς ἐδίδαξα, αἰτιάσεώς
E ποτε γεγενημένης κατ' ἐμοῦ. ἐπιπέμπει δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
ξενεῶνί τινα πάλιν, ὥστε με ἀποκτεῖναι· ὡς καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ
τῷ ξενεῶνι πᾶσι πεφανέρωται. ἀμέλει γοῦν ἐκ μισοπο-
νηρίας βοηθῆσαί μοι κατενύγησαν. διὸ καὶ ζῶ μέχρι νῦν.
καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκαν ἐκείνων τῶν παρανόμων δεσμῶν, εἰ
μὴ καὶ τῆς μεγίστης Ἀλεξανδρείας συνεθέμην ἐν τοιαύτῃ
καταστάσει σώματος ἐκτὸς γενέσθαι, καὶ ἕτερά τινα καταθύ-
μια αὐτῷ πράττειν. ἐπεὶ οὖν συνορᾶτε ἁγιώτατοι, καὶ
F ὁσιώτατοι πατέρες, ὡς πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ γεγενημένα,
οὔτε Θεῷ θεμιτὰ, οὔτε νόμοις ἀνεκτὰ, ἀλλ' οὐδὲ παντὶ ἀν-
θρώπῳ, δέομαι τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς στρατηγίας κατε-
λεῆσαί με, καὶ κελεῦσαι εἰσελθόντα ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰ-
κουμενικῇ συνόδῳ, συστῆναι πᾶσι τούτοις· ὥστε μοι καὶ τὸ ἀ-
βλαβὲς, ἐφ' οἷς ἠδίκημαι, γενέσθαι, καὶ τὸν βαθμὸν, εἴγε ὑμῶν
τῇ ὁσιότητι παρασταίη, ἀποκατασταθῆναι, ἀνθρώπῳ ἐν
πολλῷ χρόνῳ γνησίως ἐξυπηρετησαμένῳ τῆς ἁγίας μνήμης

καὶ ὀρθοδόξου πίστεως συνηγόρῳ Κυρίλλῳ, ἐπειδὴ γενόμενος καὶ οὐκ ἔχοντι ἀλλαχόθεν τὰς ἀναγκαίας τοῦ ζῆν ἐφόδους· ἐφ' ᾧ τε με τούτων τῶν δικαίων τυχόντα, τὰς συνήθεις εὐχὰς, καὶ εὐχαριστίας ἀναπέμψαι τῷ πάντων ἡμῶν σωτῆρι Χριστῷ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου ἀγγελικοῦ χοροῦ. καὶ παρακαλῶ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν παρ' ἐμοῦ εἰρημένων ἐν ἀσφαλεῖ γενέσθαι Ἀγόρασον, Δωρόθεον, Εὐσέβιον, Διδίωνα, Ἁρποκρατίωνα, Πέτρον, * Γαϊανὸν, παραχύτην τοῦ ἐπισκοπικοῦ λουτροῦ, συνεκδημήσαντα αὐτῷ, ἰδιώτην ὄντα, καὶ δυνάμενον πάντα ἀκριβῶς εἰπεῖν. ἑτοίμως γὰρ ἔχω καιρῷ τῆς διαγνώσεως καὶ ἁγιωτάτους ἄνδρας βίῳ τε, καὶ πίστει μαρτυρουμένους παραγαγεῖν ἐκ κελεύσεως τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, τοὺς δυναμένους ἐπὶ πᾶσι τούτοις μαρτυρῆσαι. Ἰσχυρίων διάκονος ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, γενομένους κατὰ βούλησιν ἐμὴν, καὶ ὑπαγορευθέντας, καὶ ὑπεχειρισάμενος. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτὸν, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ὁ λίβελλος τοῦ παρόντος Ἀθανασίου, ὁ προσκομισθεὶς ἡμῖν, ἀναγινωσκέσθω. καὶ λαβὼν Προκόπιος διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτὸν, Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπερ ἐν τῷ λιβέλλῳ διδάσκεις κατὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, ταῦτα σκόπει· καὶ εἰ θαρρεῖς, γνώρισον * αὐτὸ, καὶ τῷ οἰκείῳ σου δήλωσον στόματι. Ἀθανάσιος εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι, καὶ θαρρῶ ἐμαυτῷ, παραγενόμενον αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συνόδου διελέγξαι εἰς πάντα, ἅπερ αὐτοῦ κατηγόρησα. καὶ μετ' αὐτὸν, Ἰσχυρίων εἶπεν. εἰ παραχθῇ ἐν ταύτῃ, καὶ τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἑτοίμως ἔχω κἀγὼ δι' ἐναργῶν ἀποδείξεων ταῦτα πάντα, ἅπερ ἐδίδαξα τὸν ὑμέτερον ἀγγελικὸν χορόν. οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τῶν ἐκδοθέντων παρ' ἐμοῦ μαρτύρων, συγκέλλων αὐτοῦ ὄντων, καὶ μετ' αὐτοῦ μέχρι καὶ νῦν ὄντων, καὶ παραφερομένων· ὥστε καὶ ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ταῦτα δεῖξαι ἀληθῆ· μετὰ τὰς εὐχὰς ὑμῶν. τινὲς δὲ τιμῆς ἠξιώθησαν, ὅτι ὑπούργησαν τοῖς φόνοις ἐκείνοις, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ γενομένοις, καὶ ἐνταῦθα εἰσί. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συνάδων εἶπεν· ὁ ἐπιδοθεὶς λίβελλος κατὰ Διοσκόρου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου παρὰ Ἀθανασίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἀλεξανδρείας, ἐμφερέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων. Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπε· τὸν ὑπαναγνωσμένον λίβελλον, ὃν ἐπιδέδωκεν Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος, ἐν ᾧ κατηγόρησε Διόσκορον τὸν ἐπίσκοπον, ἁρμόδιον τοῖς νῦν πραττομένοις ἐντάττεσθαι ὑπομνήμασι. λεγέτω δὲ ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ φωνῇ, εἴγε ταῖς κατηγορίαις ἑαυτοῦ συνίσταται.

* Γαϊανόν,

* αὐτό.

A & Catholicæ Fidei aduocati Cyrilli ministraui, & debilis factus, & non habens aliunde necessaria vitæ nutrimenta: quatenus hæc iuste promeritus, solitas orationes & gratias referam omnium nostrum Saluatori Christo pro vestro angelico choro. Et supplico, pro documento eorum quæ à me dicta sunt, in tuto collocari Agorastum, Dorotheum, Eusebium, Didionem, Harpocrationem, Petrum Gaianum mediastinum Episcopalis balnei, nunc eum comitantem, qui est imperitus, & qui potest omnia subtiliter dicere. Paratus
B enim sum, tempore cognitionis & sanctissimos viros, vita & fide probabiles, producere ex iussione vestræ sanctitatis, qui de his omnibus, [quæ in libellis accusationis sunt inserta,] testificari valeant. Ischyrion diaconus hos libellos obtuli, factos secundum meam voluntatem & dictatos, & manu mea subscriptos.

C Et cum recitatus fuisset libellus, Paschasinus Episcopus dixit: Et libellus præsentis Athanasii, qui nobis oblatus est, recenseatur. Et suscipiens cum Procopius diaconus & notarius, legit. Et cum lectus esset, Lucentius Episcopus dixit: Quæ per libellum docuisti aduersus Dei amantissimum Dioscorum Episcopum, hæc considera, & si confidis, per te notum * nobis facito, & proprio ore manifesta. Athanasius dixit: Paratus sum, & mihi confido, aduenientem eum in vestro sancto Concilio, in
D omnibus, de quibus eum accusaui, conuincere. Et post ipsum Ischyrion dixit: Si deductus fuerit in hac sancta & vniuersali Synodo Dioscorus reuerendissimus Alexandr. Episcopus, paratus sum per euidentissimas probationes demonstrare hæc omnia, quæ vestrum angelicum chorum docui, nihilominus & per nominatos à me testes, syncellos eius constitutos, qui hactenus cum ipso * degere & manere videntur, cum producti fuerint, quatenus & ex domesticis eius veritas ostendatur. * Per orationes enim vestras, quidam in honore
E promoti sunt, pro eo quod illis homicidiis, quæ in Epheso facta sunt, ministrassent, & hic cum ipso sunt. Et cum lecti fuissent libelli, Marinianus Episcopus [metropolitanus] Synnadæ dixit: Oblatus libellus aduersus reuerendissimum Dioscorum Episcopum ab Athanasio * viro religioso, fidei monimentorum [cum aliis] inseratur. Pergamius Episcopus [metropolitanus] Antiochiæ Pisidiæ dixit: Lectum libellum, quem
F obtulit reuerendus Athanasius, in quo reuerendissimum Dioscorum Alexandriæ ciuitatis Episcopum accusauit, oportet monimentis, quæ nunc aguntur, inseri. Dicat vero idem Athanasius propria voce, si suis accusationibus adest.

ips

Pag. 185.
degunt & commitantur.
quatenus

Sic mss orationes vestras inueni, quidam autem in honore

reuerendissimo presbytero Alexandriæ,

LIBELLVS ATHANASII presbyteri Alexandriæ, * ad Leonem Papam, & ad Chalcedonense Concilium.

prolatus adversus Dioscorum sanctæ Synodo,

Sanctissimo & beatissimo vniuersali Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sancto & vniuersali Concilio secundum Dei voluntatem & diuinum nutum congregato in Chalcedonensi ciuitate, à miserabili Athanasio quondam presbytero magnæ Alexandrinæ ciuitatis, & filio sororis sanctæ & beatæ memoriæ Episcopi Cyrilli.

Sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam triginta & duobus annis Archiepiscopus, irreprehensibiliter & cum recta Fide viuens, mihi quidem Athanasio, & clarissimæ memoriæ Paulo fratri meo auunculus fuerat; meæ vero matris Isidoræ germanus. Hic moriturus testamentum condens, honorauit eum, quicumque post eum fuisset ordinatus Archiepiscopus, plurimis & magnis legatis de propria sua substantia, coniurans eum in scriptis per venerabilia & terribilia mysteria, vt ipsius foueret genus, & in nullo eis laborem incureret. Sed reuerendissimus Episcopus Dioscorus, qui malo non solum nostro, sed etiam totius illius diœceseos, succedens in throno, inimicitias exercens contra eius rectam fidem hereticus constitutus, non solum non fouet, sed pro nihilo ducens eius terribiles adiurationes, contraria in nos* operatur, omnes aduersus nos exquirens insidias. Et in principio quidem Episcopatus, quem nescio qua ratione sortitus est, mihi & fratri meo adhuc tunc superstiti, mortem minitans, à nominatissima Alexandria quadam nos intentione exclusit, ita vt persequutionem passi, exinde ad felicissimam Constantinopolitanam vrbem perueniremus, sperantes mereri auxilium. Sed intentio præfati reuerendissimi viri talis erat, quatenus hic teneremur, & * affligeremur, tam ab iniquæ memoriæ Chrysaphio, quam etiam & à magnificentissimo & gloriosissimo Nomo, tunc res totius orbis habenti præ manibus. Huic enim * mandauit per litteras, quasi magnum aliquid prouidens memoratis, vt nos quidem ab eis consumeremur, ipsi vero * nostræ captionis gratiam se debere confiterentur. Quippe illico cum in regiam vrbem peruenissemus, sperantes mereri auxilium, sub custodia habiti, diuersis sumus pœnis subiecti, quousq; omnia quæ in mobilibus habebamus,

operatus est,

mitteremur impia mem. Chrys. & propterea magnificentissimo

indicauit

gratiam præbere se

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΡΕΣΒΥτέρου Ἀλεξανδρείας προσκομισθεὶς κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.

Τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ θεῖον νεῦμα συναχθείσῃ ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει, παρὰ τοῦ ἐλεεινοῦ Ἀθανασίου, γενομένου πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας, υἱοῦ ἀδελφῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου.

Ὁ ΤΗΣ ἁγίας καὶ μακαρίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας γεγονὼς ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τριάκοντα δύο ἔτη, ἀμέμπτως μετὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως ζήσας, ἐμοῦ μὲν τοῦ Ἀθανασίου γεγένηται θεῖος πρὸς μητρὸς, καὶ τοῦ τῆς λαμπρᾶς μνήμης ἀδελφοῦ μου Παύλου, * ἐμοῦ δὲ τῆς Ἰσιδώρας ἀδελφός. οὗτος μέλλων τελευτᾶν, διαθήκας θέμενος, ἐτίμησε τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον ἐπίσκοπον, ὅστις ἐὰν ᾖ, πλείστοις καὶ μεγάλοις λεγάτοις ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑποστάσεως, ὁρκώσας τοῦτον ἐγγράφως κατὰ τῶν σεπτῶν καὶ φρικτῶν μυστηρίων, ὥστε θάλψαι τὸ αὐτοῦ γένος, καὶ ἐν μηδενὶ κάματον αὐτῷ παρασχεῖν. ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος, ἐπὶ κακῷ οὐ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐκείνης τῆς διοικήσεως, διαδεξάμενος τὸν θρόνον, ἀπεχθανόμενος πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐκείνου πίστιν, αἱρετικὸς τυγχάνων, οὐ μόνον οὐ θάλπει, ἀλλὰ καὶ παρ' οὐδὲν θέμενος τοὺς φρικτοὺς ὅρκους, τὰ ἐναντία εἰς ἡμᾶς διεπράξατο, πᾶσαν ἐπίνοιαν καθ' ἡμῶν ἐπιβουλήν. καὶ διώκει μὲν ἐν προοιμίοις τῆς, ἧς οὐκ οἶδ' ὅπως ἔλαχεν, ἐπισκοπῆς, ἀπειλῶν θάνατον, ἐμέ τε, καὶ τὸν ἡμέτερον ἀδελφὸν ἔτι περιόντα, τῆς περιωνύμου Ἀλεξανδρείας, σκοπῷ τινι, ὥστε ἡμᾶς διωκομένους καταλαβεῖν τὴν πανευδαίμονα Κωνσταντινούπολιν, * ἐλπίζοντες βοηθείας ἀξιοῦσθαι. ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ προλεχθέντος εὐλαβοῦς ἀνδρὸς οὗτος ἦν· ὥστε ἡμᾶς * ἀπολειφθῆναι ἐνταῦθα, καὶ περιπεμφθῆναι τῷ τῆς ἀνοσίας μνήμης Χρυσαφίῳ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ, καὶ ἐνδοξοτάτῳ * Νόμῳ, τότε τὰ τῆς οἰκουμένης ἐν χερσὶν ἔχοντι πράγματα. * τούτῳ γὰρ ἦν διὰ γραμμάτων μηνύσας, ὡς μέγα τι προξενῶν τοῖς μνημονευθεῖσι, τὸ ἡμᾶς μὲν παρ' αὐτῶν ἀναλωθῆναι, αὐτοὺς δὲ χάριν τῆς θήρας ὁμολογῆσαι· ἀμέλει γοῦν παρ' αὐτὰ τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς ἐπὶ τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἐλπίζοντες βοηθείας ἀξιοῦσθαι, ἐν ἀσφαλεῖ γινόμεθα, καὶ αἰκισμοῖς διαφόροις ὑποβαλλόμεθα, ἄχρις ἂν πάντα, ἃ εἴχομεν ἐν κινητοῖς, παράσχωμεν·

* μητρὸς ἐμᾶς Ἰσιδ.

* ἐλπίσαν.

* ἀπολειφθῆναι.

* Νόμῳ.

* ἴσθι.

A ἔτι δὲ οὐκ ἀρκούμενοι πρὸς τὴν μεθοδείαν τῶν βασάνων ἐκείνων, ἀναγκασθῆναι ἡμᾶς ἐκ δανειστῶν πλείστοις ἐπὶ βαρυτάτοις τόκοις χρεωστῆσαι, ὡς τὸν μὲν ἡμέτερον ἀδελφὸν τὸν τῆς λαμπρᾶς μνήμης Παῦλον, οὐκ ἐνεγκόντα τὰς αἰκίας, καὶ τὰς ὕβρεις, τὸν ἀνθρώπινον ὑπεξελθεῖν βίον. ἐμὲ δὲ τὸν Ἀθανάσιον, καὶ τὰς ἡμετέρας θείας, καὶ τὴν γαμετὴν, καὶ τὰ παιδία τοῦ ἡμετέρου ἀδελφοῦ, τῷ κακῷ ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις εἶναι
B πράγμασιν, οὐδὲν ἕτερον ἔχοντας, * ἢ μόνον δανειστὰς, ἐπὶ βαρυτάτοις ἡμῖν, ὡς ἔφημεν, τόκοις ἐκδανείσαντας· καὶ λοιπὸν μηδὲ τοῦ προεληλυθέναι ἐξουσίαν ἔχειν, διαφόρων ἐντυχιῶν παρ' αὐτῶν τῶν δανειστῶν καθ' ἡμῶν γινομένων, καὶ οὐκ ἐχόντων πόθεν τὸ εὐγνώμον αὐτοῖς ποιησώμεθα. ἄπειρα γὰρ, καὶ ὑπερβαίνοντα οὐ μόνον τὴν ἡμετέραν δύναμιν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐν εὐπορίᾳ ἐπισήμων, ἀπῃτήμεθα. πρὸς δὲ τούτοις, ὥστε ἡμᾶς μηδὲ τὴν οἴκησιν ἔχειν, παρασκευάζει καὶ τὰς ἡμῶν οἰκίας
C ἐκκλησίας γίνεσθαι· καὶ τῆς ἐμῆς τοῦ Ἀθανασίου τετάρτῃ στέγῃ ἐπικειμένης, καὶ τῆς θέσεως οὐκ ἐπιδεχομένης εἶναι ἐκκλησίας, συμπεριλαμβάνει ταῖς προλεχθείσαις οἰκίαις καὶ τὰ παρακείμενα στερρὰ οἰκοδομήματα, καὶ προσόδια. ἀλλ' οὐδὲ τούτοις ἀρκεσθεὶς, καθαιρεῖ με τοῦ πρεσβυτερίου, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου ποιεῖται, μηδεμιᾶς κατ' ἐμοῦ * αἰτίας γεγενημένης. καὶ λοιπὸν ἑπταετῆ χρόνον διατελοῦμεν, * πλανώμενοι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, πῆ μὲν, ὡς ἔφημεν, παρὰ
D δανειστῶν διωκόμενοι, πῆ δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ, μηδὲ ἐν ἐκκλησίαις, ἢ μοναστηρίοις οἰκεῖν συγχωρούμενοι. οὕτως οὖν καταλαβομένου ἐμοῦ τοῦ Ἀθανασίου τὴν Μετάνοιαν, προάστειον δὲ τοῦτο τῆς μεγίστης Ἀλεξανδρείας, ὁ ποτὲ Κάνωπος καλούμενος· ὅπερ προάστειον ἄνωθεν, καὶ ἐκ παλαιᾶς συνηθείας, ἐτύγχανε πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν καταφυγόντων, ὅλον γὰρ δοκεῖ ὑπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου τῶν Ταβεννησιωτῶν, οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
E τοὺς περιβόλους τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὃ καὶ δημόσιον ἔχει λουτρὸν πρὸς τὸ θεραπείας τυχεῖν τὸ ἡμέτερον ἄθλιον σῶμα, καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἔχειν ἀπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων. τοσοῦτον πρὸς ἀσέβειαν ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ὁρᾷ, ὡς ἐλεεινοτέρους πάσης ἐλεεινότητος ἡμᾶς γενομένους, μὴ οἰκτειρῆσαι, μηδὲ μὴν τι συνιέναι τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ γὰρ κελεῦσαι, μήτε τὸ δημόσιον λουτρὸν λούειν, μήτε ἄρτον
F πέμπεσθαι, ἢ ἕτερόν τι ὄψον ἐκεῖσε διαπιπράσκεσθαι, πρὸς ἓν ὁρῶν, ὥστε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς στενοχωρίας, καὶ τοῦ λιμοῦ ἀπολέσθαι. καὶ γοῦν ὑπὸ τῆς πολλῆς στενώσεως, καὶ ἐνδείας, μικροῦ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐκτὸς γεγένημαι. ὅπερ μὲν εὐξάμην πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν κακῶν, οὐ συνέβη δέ μοι διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν. τὰ μὲν οὖν χρήματα, ἅπερ ἀπῃτήθημεν, τὰ μὲν ἐξ ἰδίας ὑποστάσεως, τὰ δὲ δανεισάμενοι βαρυτάτοις,

* εἰ μὴ δανειστάς.
* αἰτιάσεως
* σφαλλόμενοι. ἴσως, ἀλώμενοι.

A daremus, ita vt cum tormentis non sufficeremus, quasi pro remedio cogeremur grauissimis vsuris * multos fœneratores inquirere: ita vt noster quidem frater clarissimæ memoriæ Paulus non sustinens contemptus & iniurias, humanis rebus excederet. Ego autem Athanasius, & nostræ materteræ, & vxor & filii fratris mei, malo nostro in humanis rebus permansimus, nihil aliud quam fœneratores habentes sub grauissimis, sicut dixi,
B vsuris, vt de cetero nec procedendi haberemus * licentiam, pro frequentissima fœneratorum contra nos interpellatione, cum non haberemus vnde absolueremus debitum. Infinitam namque & excedentem non solum nostram virtutem, sed etiam diuitum insignium, pecuniam exacti sumus, [itave nihil nobis relinqueretur.] Super hæc autem, vt neque habitationem aliquam haberemus, nostras domos præparauit Ecclesias fieri, &
C meam Athanasii quarto tecto superiacentem, & quæ pro sui positione fieri non posset Ecclesia, * complectitur cum prædictis domibus, alias etiam vicinas validas domos, & * reditus tenens. Sed neque his contentus, me presbyterio priuauit, & alienum ab Ecclesiastico fecit collegio, nulla aduersus me facta accusatione. Et agimus annum iam septimum errantes de loco in locum, * aliquando quidem, vt diximus, à credi-
D toribus fugientes, * aliquando & ab ipso, neque in Ecclesiis, neque in monasteriis habitare permissi. Sic ergo perueniente me Athanasio in Metanœa, id est, huius nominis suburbano magnæ Alexandriæ ciuitatis, quod aliquando Canopus vocabatur; quod suburbanum ab initio & ex antiqua consuetudine ad refrigerium confugientium constitutum est; totum enim videtur esse sub tutela venerabilis monasterii Tabennensium; ve-
E rum etiam & intra fines sanctæ Dei Ecclesiæ, habens & publicum balneum, in quo & reficere nostrum miserabile corpus, & tutelam ab insidiantibus sperabamus habere, intantum ad impietatem memoratus reuerendissimus Episcopus declinauit, vt miserioribus omni miseria nobis effectis, neque misereretur, neque aliquod mandatum Christi * perciperet in mente. Nam præcepit, neque publicum balneum exhiberi, neque panem transmitti, aut
F alienum aliquem cibum ibidem venundari, ad hoc vnum respiciens, quatenus * sub angustia non lauandi & famis, periremus. Vnde ex multa angustia & penuria paulominus de humanis rebus excessi, quod mihi quidem optabile erat, vt à tantis malis liberarer: non autem contigit mihi per Dei misericordiam. Pecuniæ itaque quas exacti sumus, quædam quidem de propria nostra substantia, aliæ vero sub grauissimis vsuris,

cum multis [illegible]
Pag. 186.
libertatem
simul accepit cum
aditum. Sed
partim
partim
cogitaret
pro angustia & fame periremus

sicut diximus, accommodatæ, vsque ad mille quadringentas plus minus auri libras extenduntur, quas à nobis magnificentissimus & gloriosissimus Nomus, per virum deuotum Seuetum magistrianum, & quondam subadiutorem eiusdem deuotissimæ Magistrianorum scholæ, accepit. Nec enim faciem barbari illius Chrysaphii vidimus. Has vero nostras & huiusmodi calamitates pro nihilo ducens, in possessionem relictarum mihi Athanasio rerum mittitur, ita vt vndique mihi & necessarius victus deficeret, & postea mendicando, ab his qui misereri pie consueuerint, mihi & reliquis duobus aut tribus mancipiis victum colligerem. Post has autem omnes pecunias, à nostris matertris, sororibus vero sanctæ & beatæ memoriæ Cyrilli, angustians vsque ad ipsam animam, * extremamque expugnationem, afflictis metu mortis, exegit auri pondo octoginta quinque; nihilominus & à filiis clarissimæ memoriæ mei fratris orbitate infelicibus, & eius vxore, mortem mariti sui plangente, auri pondo quadraginta. Considerate igitur omnia, Deo amantissimi, quia nec barbari aliquando auersus subiectos sibi talia commiserunt, qualia iste mirabilis doctor, qui aliis prædicare debuit * obliuisci malitiam. Talia autem ipse non solum contra nos, sed etiam contra multos alios perpetrauit: & precamur vestram sanctitatem, vt vel nunc mereamur auxilium, & * cognitione vobis proposita, quæ iniuste à magnificentissimo & gloriosissimo * Nomo exacti sumus, recipiamus, & reddamus fœneratoribus. Parati enim sumus ostendere, hunc magnificentissimum virum, * qui nos illam quantitatem exegit, ac reuerendissimum Episcopum Dioscorum & in ipsum Christum contumelias perpetrasse, & multa alia commisisse, quæ non solum legibus * abdicata sunt, sed etiam immanissimis & ferocissimis barbaris. Istius enim commissa, illorum crudelitatem, & omnem circa Deum impietatem vicerunt. Et precamur, sicut & antea obsecrauimus, vestrum mereri auxilium; quatenus gratias agentes Deo & vestræ religiositati, solitas orationes pro vestra sanctitate Christo omnium nostrum Saluatori fundamus. Rogamus vero, neque testes abesse, qui possunt tempore cognitionis, de omnibus quæ à nobis dicta sunt, testimonium perhibere.

Miserabilis Athanasius presbyter nominatissimæ Alexandrinæ ciuitatis, hos libellos porrexi sanctissimo & vniuersali * Archiepiscopo & Patriarchæ Leoni, & sanctissimo & vniuersali Concilio sanctorum Patrum & Episcoporum.

Et post hæc Athanasius dixit: Possum adesse meæ * voci & opinioni, & per manifestissimas approbationes ostendere, omnia hæc

& obsidens exterminatus ipsam quoque morti, auri pondo

obliuionem iniuriarum.

adiudicatio nobis proponatur, quatenus (id est) ius nobis reddatur Nonno

Pag. 187. à nobis i. q. exegisse,

interdicta

Patriarchæ & Archiep. veteris Romæ

epistola

A ὡς ἔφημεν, τόκοις, συντείνουσιν εἰς χρυσίου λίτρας χιλίας τετρακοσίας, πλέον, ἢ ἔλαττον· ἅπερ ἐκομίσατο παρ' ἡμῶν ὁ μεγαλοπρεπέστατος * Νόμος, διὰ τοῦ καθωσιωμένου μαγιστριανοῦ Σεβήρου, τοῦ γενομένου σουβαδιούβα τῆς σχολῆς τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν. οὐδὲ γὰρ τὸ πρόσωπον τοῦ βαρβάρου Χρυσαφίου ἐθεασάμεθα. ταῖς δὲ τοιαύταις ἡμῶν, καὶ τηλικαύταις συμφοραῖς οὐδὲν ἡγησάμενος, ἐν κατοχῇ καὶ τῶν ὑπολειφθέντων ἐμοὶ τῷ Ἀθανασίῳ πραγμάB των γέγονεν. ὥστε πανταχόθεν μοι τὰ τῆς ἀναγκαίας τροφῆς ἐπιλεῖψαι, καὶ λοιπὸν ἐρανίζεσθαι παρὰ τῶν εὐσεβεῖν εἰωθότων τὰ πρὸς διατροφὰς ἐμοί, καὶ τῶν ὑπολιπέντων μοι δύο, ἢ τριῶν ἀνδραπόδων. μετελθὼν δὲ μετὰ ταῦτα πάντα τὰ χρήματα ταῖς ἡμετέραις θείαις, ἀδελφαῖς δὲ τῆς τῆς ὁσίας, καὶ μακαρίας μνήμης Κυρίλλου, στενοχωρήσας εἰς αὐτὴν τὴν ψυχήν, καὶ πολιορκήσας ἀπειλήσας, καὶ τὸν κατ' αὐτῶν θάνατον, χρυσίου λίτρας ὀγδοήκοντα πέντε· οὐδὲν ἧττον καὶ τὰ παιδία τοῦ τῆς λαμπρᾶς μνήμης μου ἀδελφοῦ, C καὶ τὴν τούτου γαμετήν, τὰ μὲν ὀρφανίαν δυστυχήσαντα, τὴν δὲ ἀπορίαν ἀνδρὸς ὀδυρομένην, χρυσοῦ λίτρας τεσσαράκοντα. συνορᾶτε τοίνυν πάντα, θεοφιλέστατοι, ὡς οὐδὲ βάρβαροί ποτε τοιαῦτα τετολμήκασι κατὰ τῶν ὑπηκόων, οἷα ὁ θαυμάσιος ὑποφήτης, ὁ τοῖς λαοῖς μὲν ὀφείλων κηρύττειν ἀμνησικακίαν· τοιαῦτα δὲ αὐτὸς οὐ μόνον καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑτέρων πολλῶν τολμῶν. καὶ δεόμεθα τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ὥστε ἡμᾶς νῦν γοῦν βοηθείας ἀξιωθῆναι, καὶ D διάκρισιν ἡμῖν προτεθεῖναι, ἐφ' ᾧ τε ἡμᾶς καὶ ἅπερ κακῶς ἀπῃτήθημεν παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου * Νόμου, ἀπολαβεῖν, καὶ ἐπὶ τοὺς δανειστὰς καταβαλεῖν. ἑτοίμως γὰρ ἔχομεν δεῖξαι αὐτὸν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἄνδρα ταύτην τὴν ποσότητα τοῦ χρυσοῦ ἀπαιτήσαντα ἡμᾶς, καὶ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον τετολμηκότα καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Χριστὸν * ἐμπαροινήσαντα, καὶ ἕτερα πολλὰ πλημμελήσαντα, ἃ μὴ τοῖς νόμοις μόνοις ἀπηγόρευται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγριωτάτοις, καὶ ὠμοτάτοις τῶν E βαρβάρων. τὰ γὰρ τούτου πλημμελήματα ἐκείνων τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν εἰς Θεὸν ἀσέβειαν ὑπερηκόντισεν. καὶ δεόμεθα τυχεῖν, ὡς καὶ πρότερον παρακεκλήκαμεν, τῆς ὑμῶν βοηθείας· ὥστε ἡμᾶς εὐχαριστοῦντας τῷ Θεῷ, καὶ τῇ ὑμῶν θεοσεβείᾳ, τὰς συνήθεις * εὐχαριστίας ἀναπέμψαι ὑπὲρ τῆς ὑμῶν ἁγιωσύνης τῷ πάντων ἡμῶν σωτῆρι Χριστῷ. παρακαλοῦμεν δὲ μηδὲ μάρτυρας ἀπολιμπάνεσθαι, τοὺς δυναμένους καιρῷ διακρίσεως ἐπὶ πᾶσι τοῖς παρ' F ἡμῶν εἰρημένοις μαρτυρῆσαι. Ὁ ἐλεεινὸς Ἀθανάσιος πρεσβύτερος τῆς περιωνύμου πόλεως Ἀλεξανδρείας τούσδε τοὺς λιβέλλους ἐπιδέδωκα τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, καὶ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων, καὶ πατέρων. Καὶ μετὰ ταῦτα Ἀθανάσιος εἶπε· συνίσταμαι τῇ ἐμαυτοῦ ἐπιστολῇ, τῇ ἐμῇ ὑπολήψει, καὶ * δι' ἐναργῶν ἀποδείξεων ἀποδείκνυμι, ὅτι πάντα

* Νόννος.

* Νόννου.

* ἐμπαροινῆσαι.

* εὐχάς.

* δι' ἐμ-

πάντα τὰ κατ' ἐμοῦ δραματουργηθέντα Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, * ἐν ὀκτὼ ἔτεσι σήμερον συσκευαζόμενόν με, καὶ ἐπιβουλεύοντά μοι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν, καὶ παντὶ τῷ ἡμετέρῳ γένει, καὶ ταῖς ἐμαῖς θείαις, καὶ τῷ τρισμακαριωτάτῳ μου ἀδελφῷ, καὶ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς παιδίοις. Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Σεβαστείας εἶπε· τί καὶ ὁ ἑστὼς βούλεται, σαφῶς διδασκέτω. Σωφρόνιος εἶπεν· ἀδικηθεὶς πλεῖστα κἀγὼ παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων, κατέλαβον τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον· καὶ προσελθὼν πρώην, ἐπιδέδωκα λιβέλλους· καὶ κελεύσατε αὐτοὺς ἀναγνωσθῆναι. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπε· καὶ οἱ τοῦ ἑστῶτος Σωφρονίου λίβελλοι ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ λαβὼν Ἀσκληπιάδης διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω· καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Σωφρόνιος εἶπεν· ἀξιῶ τοὺς ἐμοὺς λιβέλλους ἐνταγῆναι τοῖς ὑπομνήμασιν. Πατρίκιος ἐπίσκοπος Τυανέων εἶπεν· ἐμφερέσθωσαν καὶ οἱ ἀναγνωσθέντες λίβελλοι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων κατὰ τὴν αἴτησιν Σωφρονίου.

*ἐκτῶ ἐπι- αι ἐπιβου- λεύοντά μοι.

A aduersus me à reuerendissimo & Dei amantissimo Dioscoro perpetrata, in totis octo hodie annis eo circumueniente me, & insidias faciente vsque ad ipsam salutem mihi & omni nostro generi, & meis materteris, & ter beatissimo fratri meo, & vxori eius, & orphanis infantibus. Ioannes Episcopus metropolis Sebastiæ Armeniæ primæ dixit: Quid etiam adstans desiderat, manifeste doceat. Sophronius dixit: Multa iniqua perpessus & ego à Dioscoro reuerendissimo Alexandrinæ ciuitatis Episcopo, ad sanctum hoc per- B ueni Concilium: & interpellans dudum, libellos porrexi, & iubete eos relegi. Ioannes Episcopus metropolitanus Sebastiæ dixit: Et libelli præsentis Sophronij recitentur. Et accipiens Asclepiades Diaconus & notarius, recitauit. Et cum lecti fuissent, Sophronius dixit: Peto & meos libellos inseri monimentis. Patricius Episcopus metropolitanus Tyanensis di- C xit: Lecti libelli secundum postulationem Sophronij monimentorum seriè socientur.

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ, ΔΟΘΕΙΣ κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τῇ ἐν Χαλκηδόνι.

Τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ μακαριωτάτῳ, οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατὰ βούλησιν θεοῦ, καὶ θεῖα μανδάτα, ἐπὶ τῆς Χαλκηδονέων πόλεως συναθροισθείσῃ, παρὰ Σωφρονίου Χριστιανοῦ.

ΕΥΧΗΣ ἔργον μοι γεγένηται, οὐκ ἐμοὶ δὲ μόνῳ τῷ ἐλαχίστῳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ πᾶσι τοῖς ἠδικημένοις παρὰ Διοσκόρου τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, τὸ κατὰ βούλησιν θεοῦ, καὶ θέσπισμα τῶν δεσποτῶν τῆς οἰκουμένης, τὴν ἁγιωτάτην ὑμῶν, καὶ ἀγγελικὴν ἀθροισθῆναι σύνοδον· ἐφ' ᾧ τε προσελθόντα με διδάξαι, ὅσην τυραννίδα, καὶ βίαν ὑπέμεινα παρὰ τοῦ μνημονευθέντος εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. δέομαι τοίνυν τῆς ὁσιωτάτης ὑμῶν συνόδου, παρασχεῖν μοι τὰς ἀκοὰς, ὥστε διδάξαι, καθὸ μοι δύναμίς ἐστιν, εἰ καὶ μεγάλα, καὶ λόγου πλείστου δεόμενα, τὰ κατ' ἐμοῦ τολμηθέντα. ἀδικηθεὶς γὰρ τὰ μέγιστα κἀγὼ, καὶ εἰς πενίαν ἐληλακὼς ἐκ διαφόρων κατασκευῶν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας, ἀφ' ὧν διαφόρως κατ' ἐμοῦ τοῦ πένητος κατεσκεύασε, προσέτι διδάσκων, διαφόρους ἐσχηκὼς ὑπευθύνους· οὐ μὴν ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀδικηθεὶς παρὰ Μακαρίου τοῦ πολιτευομένου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας. οὗτος γὰρ τὴν ἡμετέραν γαμετὴν Θεοδότην, ἀφ' ἧς καὶ παῖδας πεποίηκα, οὐ διαιρέσεως παρακολουθησάσης,

LIBELLVS SOPHRONIJ contra Dioscorum, ad [sanctum Leonem Papam, &] sanctum ac vniuersale Concilium Chalcedonense.

D *Sanctissimo & beatissimo vniuersali Archiepiscopo, & Patriarchæ magnæ vrbis Romæ Leoni, & sanctissimo Concilio secundum voluntatem Dei & diuina mandata in Chalcedonensi ciuitate congregato, à Sophronio Christiano.*

* ORationis meæ opus fuit, * non solum vero mihi minimo, verum etiam omnibus, qui à Dioscoro Episcopo magnæ ciuitatis Alexan- E drinæ læsi sunt, vt secundum voluntatem Dei, & sanctionem sacratissimorum Dominorum orbis terræ, sanctum vestrum & angelicum congregarentur Concilium, quatenus interpellans edocerem, quantam tyrannidem & violentiam à memorato reuerendissimo Episcopo sustinui. Precor igitur vestram sanctam Synodum, suas mihi aures accommodare, vt quæ in me commissa sunt, pro meis viribus doceam, licet maiore ser- F mone, quia magna sunt, egeant. Læsus enim maxime & ego, & in paupertatem deductus per diuersas circumuentiones reuerendissimi Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopi, * per quas sæpius aduersus me pauperem maligne operatus est, adiens doceo, diuersos habens obnoxios, necnon etiam & iniqua passus à Macario magnæ Alexandrinæ ciuitatis Curiali. Hic enim coniugem meam nomine Theodotam, ex qua & filios susceperi, neque repudio consequente,

*optatissimo res mihi contigit, non sol.

*per quos

Pag.188.

neque tristi aliquo commisso, sed in communi connubio constitutam, desiderio iniquo captus, raptam apud se habuit. Ad hoc concitatus, quod neque barbari vnquam facile perpetrauerunt, [vix tandem] perueniens ad Dominos orbis terræ, & magnificentissimos & excellentissimos Præfectos, accusaui memoratum Macarium, & certa super his acta sunt. Et postulaui eum, qui sic contra iura perpetrare præsumpsit, repræsentari vnà cum mea coniuge Theodota, quatenus legitima * examinatio cognitionis proueniret, nominans & alios, qui mihi in scriptis, vel sine scriptis probationibus obnoxij sunt. Habens itaque diuina decreta, sed & maximas sententias magnificentissimorum & gloriosissimorum & gloriosissimorum Præfectorum, necessarie vero & eorum executorem, id est, virum * strenuum Theodorum ex amplissimo officio, reuersus sum in magnam Alexandrinam ciuitatem, quatenus hæc executioni traderentur. Sed reuerendissimus Episcopus Dioscorus omnia * indeuote agens, arbitratusq; se super omnes esse, neque * immortalia decreta, neque magnificas concessit exequi sententias, suâ magis prouinciam, quam Imperatorũ esse dicens. Quippe immittit aduersus me Isidorum, nomen quidem habentem diaconi, sui vero furoris ministrũ, cum latrocinantium agmine tam rusticorum, quam quorundam aliorum, vt me de rebus humanis facerent alienũ; exequutorem vero mihi ex amplissimo officio delegatum, sine vlla * accusatione abigerent; quod & factum est. Qui diaconus, secundum præceptionem memorati reuerendissimi Episcopi Dioscori, non contentus iis, insuper omnes meas abstulit facultates, quas in * nauibus & multis rebus aliis possidebam, ex quibus cum nostris infantibus victum habebam. Ex insperato enim ista cognoscens, aliquo mihi memorati insaniam nuntiante, fugiens saluatus sum. Quoniam igitur quæ perpetrata sunt à reuerendissimo Episcopo Dioscoro, neque à barbaris aliquando sunt commissa, adeo & deprecor vestram angelicam militiam, miseremini mei, & præcipite per Dei prouidentiam hic comprehensum tyrannum mihi facere responsum. Præparatus enim sum ostendere, reuerendissimum Episcopum Dioscorum & aduersus sãctam & consubstantialem Trinitatem sæpius blasphemas emisisse voces, necnon etiam adulteria perpetrasse, & in ipsam deuotionem peccasse. Nam & sacra laureata, cum pro felicitate orbis terræ & in Alexandrinam ciuitatem introissent, non recusauit agere, multas dispergens pecunias per Agorastum & Timotheum & alios quosdam, vt ea de ciuitate depelleret. Moleste enim ferebat, eo quod omnino talis orbis terræ dominus prædicaretur. Seipsũ.n. magis Ægyptiacæ diœcesi imperare volebat,

examinationis causa procedaret. — *contrahibilem.* — *impie.* — *imperialia.* — *actione.* — *vasibus.*

A οὐ λυπηροῦ τινος γενομένου, ἀλλὰ γὰρ τὸ συνοικέσιον ἅμα ἡμῶν ἐχόντων, ἐν ἐπιθυμίᾳ ἀδίκῳ γενόμενος, ἀφήρπασας ἔχει. πρὸς τούτοις ἀναγκασθεὶς, δι' ὅπερ οὔτε βάρβαροι τετολμήκασι ῥᾳδίως πώποτε, καταλαβὼν τοὺς δεσπότας τῆς οἰκουμένης, καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ * ἐξοχωτάτους ὑπάρχους, ᾐτιασάμην τὸν μνημονευθέντα Μακάριον, καὶ φανερὰ ἐπὶ * τούτῳ πέπρακται. ἠξίωσά τε, τὸν οὕτω παρανομῆσαι τολμήσαντα μετὰ καὶ τῆς ἡ-
B μετέρας γαμετῆς Θεοδότης ἄγεσθαι πρὸς τὸ νόμιμον ἐξετάσαι τὰ τῆς ὑποθέσεως προβῆναι, μνημονεύσας καὶ ἑτέρων μοι γενομένων ὑπευθύνων, κατ' ἐγγράφους, καὶ ἀγράφους ἀποδείξεις. ἐσχηκὼς τοίνυν τοὺς θείους τύπους, ἔτι τε καὶ τὰς μεγίστας ἀποφάσεις τῶν μεγάλων, καὶ ἐξοχωτάτων * ἐπάρχων, εἰκότως δὲ καὶ τὸν ταῦτα συνεκβιβάζοντα, φημὶ δὴ τὸν αἰδέσιμον Θεόδωρον, τὸν ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως, κατέλαβον τὴν μεγάλην Ἀλεξάνδρειαν, ὥστε ἐκβιβασμῷ ταῦτα παραδοθῆναι. ἀλλ' ὁ
C εὐλαβέστατος Διόσκορος πάντα ἀκαθοσιώτως πράττων, νομίζων τε ἀνώτερος πάντων εἶναι, οὔτε τοὺς θείους τύπους, οὔτε τὰς μεγίστας ἀποφάσεις συνεχώρησεν ἐκβιβασθῆναι, ἑαυτοῦ τὴν χώραν μᾶλλον, ἢ τῶν κρατούντων εἶναι λέγων. ἀμέλει γοῦν καταπέμπει κατ' ἐμοῦ Ἰσίδωρον, ὄνομα μὲν ἔχοντα διακόνου, ὑπηρέτην δὲ τῆς αὐτοῦ μανίας ἀεὶ γενόμενον, μετὰ φάλαγγος λῃστρικῆς χωρικῶν τε, καὶ ἑτέρων τινῶν, ὥστε με τῶν ἀνθρωπίνων ἐκ-
D τὸς ποιῆσαι πραγμάτων, τὸν δὲ ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως ἀπονεμηθέντα μοι ἐκβιβαστὴν, ἄπρακτον ἐκδιῶξαι. ὃ δὴ καὶ γεγένηται. ὅς τις διάκονος κατὰ πρόσταξιν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, οὐκ ἀρκεσθεὶς τούτοις, καὶ πάντα τὰ προσόντα μοι ἀφείλετο ἔν τε φαρέσι, καὶ ἑτέροις πράγμασιν. ἀφ' ὧν τὰς διατροφὰς εἶχον μετὰ καὶ τῶν ἡμετέρων παίδων. ἐκ γὰρ παραδόξου τοῦτο γνοὺς τινός μοι τὴν μανίαν τοῦ μνημονευθέντος μηνύσαντος, ἐκφυγὼν διεσώθην. ἐπεὶ οὖν τὰ τολμηθέντα παρὰ
E τοῦ εὐλαβεστάτου Διοσκόρου οὐδὲ βάρβαροί ποτε τετολμήκασι, πρόσειμι, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς στρατιᾶς, κατελεῆσαί με, καὶ κελεῦσαι, ἐνταῦθα ἐκ θείας προνοίας καταληφθέντα τὸν τύραννον, τὰς ἀποκρίσεις ποιήσασθαί μοι. ἑτοίμως γὰρ ἔχω δεῖξαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον καὶ κατὰ τῆς ἁγίας, καὶ ὁμοουσίου τριάδος πολλάκις δυσφήμους ἀφέντα φωνάς. οὐ μὴν ἀλλὰ
F καὶ μοιχείας τολμήσαντα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἡμαρτηκότα. τῶν γὰρ θείων λαυράτων ἐπ' εὐτυχίᾳ οἰκουμενικῇ εἰσερχομένων καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείᾳ, οὐ παρῃτήσατο ἔρανα διανείμας πλείστοις δι' Ἀγοράστου, καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. ἐπαχθῶς γὰρ ἔφερεν, ἐφ' οἷς ὅλως τοιοῦτος δεσπότης τῆς οἰκουμένης διηγορεύετο· ἑαυτὸν γὰρ μᾶλλον βασιλεύειν ἤθελε τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως:

ἐνδοξοτάτοις. — *ἴσ. τούτοις.* — *αἰχόντων.*

A καὶ τὰ πραχθέντα παρὰ διαφόροις ἄρχουσι δείκνυσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος Ἰωάννης μαρτυρεῖ. καὶ εἰ μὴ ὅτι ἐκ θείας προνοίας ἔτυχεν ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος Θεόδωρος, τὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἰθύνειν πράγματα, ὁ γνήσιος τῶν νόμων προστάτης, πάλαι ἂν * ἀπολέλειπτο ἡ μεγάλη Ἀλεξάνδρεια παρὰ τοῦ προλεχθέντος τυράννου. ὅτι γὰρ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πλεῖστοι ἕτεροί εἰσιν, οἱ πεπειραμένοι τῆς μανίας τοῦ προλεχθέντος εὐλαβεστάτου Διοσκόρου, ὡμολόγηται. καὶ οἱ πεπονθότες, εἴτε διὰ πενίαν, εἴτε καὶ διὰ τὸν φόβον τῆς ἐκείνου τυραννίδος, οὐ τετολμήκασι καταλαβεῖν τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, καὶ τοῦτον αἰτιάσασθαι. καὶ παρακαλῶ, καὶ δέομαι τοῦ ὑμετέρου ἀγγελικοῦ χοροῦ, Ἀγόρασον ἐνταῦθα καταλαμβανόμενον, ἕνα τῶν συνεργησάντων αὐτοῦ τῇ μανίᾳ, σύγκελλον αὐτοῦ ὄντα, παρενεχθῆναι καὶ κελεῦσαί με ἐπὶ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου εἰσελθόντα, συστῆσαι πᾶσιν, οἷς ἐδίδαξα. ἑτοίμως γὰρ ἔχω, εἰ ἀξιωθείην τῶν ὑμετέρων ὁσίων ἀκοῶν, δεῖξαι τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Διόσκορον ταῦτα πεπλημμεληκότα. Σωφρόνιος Χριστιανὸς ὁ προκείμενος ἐπιδέδωκα τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τούσδε τοὺς λιβέλλους, ὡς πρόκειται.

* ἀπελή-λατο.

sicut & gesta, apud diuersos iudices confecta, demonstrant. Nam & vir spectabilis tribunus [& notarius] Ioannes testimonium perhibet; & nisi quia ex diuina prouidentia contingit magnificentissimum & gloriosissimum Theodorum Ægyptiacæ prouinciæ gubernare negotia, fortem legum patronum, olim à prædicto tyranno magna Alexandrinorum ciuitas fuisset * deleta. Quia enim non ego solus, sed etiam multi sunt alij experti insaniam B prædicti reuerendissimi Dioscori, manifestum est, licet qui pertulerunt, siue pro paupertate, siue pro timore eius tyrannidis, non sunt ausi, ad vestram sanctitatem peruenientes, eum accusare: peto ergo & deprecor vestrum angelicum chorum, Agorastum hic comprehensum, vnum ex cooperatoribus eius insaniæ, & syncellum eius existentem, adduci, & iubete me apud vestrũ sanctum & vniuersale Concilium ingredientem, omnia probare quæ docui. Paratus enim sum, si meruero à C sanctis vestris auribus audientiam, ostendere reuerendissimum Episcopum Dioscorum hæc omnia perpetrasse. Suprascriptus Sophronius Christianus hunc libellum obtuli sancto & vniuersali Concilio, sicut præscripta sunt. Pag. 189

* capta.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ μὲν λίβελλοι πάντες ἐμφερέσθωσαν τοῖς πραττομένοις. εὔδηλον γὰρ, ὡς αὖθις ἀναγνωσθῆναι δεῖ τούτους, παραγινομένου τοῦ τὰς μέμψεις ἐπέχοντος ὁσιωτάτου Ἐπισκόπου Διοσκόρου. Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπε· δήλων ὄντων τῶν ἀναγνωσμένων, καὶ τρίτον κληθῇ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος· ἐπειδὴ τοῦτο βούλεται ἡ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας ἀκολουθία· ὅπως εἰ καὶ μετὰ ταύτην παραιτήσοιτο, ὁ κανὼν τὴν ἑαυτοῦ βαδίσῃ ὁδόν. Πασχασῖνος ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· προσφόρως ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Φλωρέντιος, δι' ὧν εἶπε, κατέθετο, ὥστε τρίτον ὑπομνησθέντα διὰ τῶν ἁγιωτάτων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ ὑπερθέσθαι, ἐπὶ τῷ τῶν οἰκείων κατηγοριῶν ἀγωγαῖς ἀποκρίνασθαι. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ ἀρέσκει τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τρίτον κληθήτω ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος. Ἀέτιος διάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· ἐπειδὴ τρίτην κλῆσιν παρὰ τῆς ἁγιωτάτης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον γενέσθαι ἐδικαιώσατε, κελεύσατέ τινας τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων ἀπελθόντας, ὑπομνῆσαι αὐτὸν ἀπαντῆσαι νῦν γοῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης συνέδριον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι, Φραγκίων, Λουκιανὸς, καὶ Ἰωάννης, διαβάντες πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον, ἐμφανῆ τὴν τρίτην ταύτην κλῆσιν καταστήσουσιν αὐτῷ ἀδελφικῶς παραινοῦντες.

Et post hæc sancta Synodus dixit: Omnes hi libelli gestis inserantur. Oportet enim eos rursus recitari, adueniente sanctissimo Dioscoro, * & que- D relam suscipiente. Florentius Episcopus metropolitanus Sardensis dixit: Certis constitutis quæ lecta sunt, & tertio vocetur religiosissimus Alexandrinorum Episcopus Dioscorus; quoniam hoc vult Ecclesiastici ordinis cõsequentia: vt si & post hanc tertiam euocationem venire recusauerit, regulæ suo itinere gradiantur. Paschasinus Episcopus dixit: Consequenter Dei amantissimus Episcopus Florentius prosequutus est, vt tertio commoneatur per E sanctissimos fratres nostros, quatenus venire non differat ad respondendum se accusantibus. Et pro hoc, si placet sanctæ & vniuersali Synodo, & tertio vocetur reuerendissimus Episcopus Dioscorus. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Quoniam tertiam vocationem à sancta Synodo ad religiosissimum Episcopum F Dioscorum fieri iudicatis, si placet, iubete aliquos sanctissimos Episcopos pergere, & commonefacere eum, vt occurrat vel nunc in sacratissimum vestrum Concilium. Sancta Synodus dixit: Deo amantissimi Episcopi Francion, Lucianus, & Ioannes, pergentes ad sanctissimum Episcopum Dioscorum, manifestam ei tertiam constituant vocationem, eum fraterne monentes.

* qui querelam sustinet.

Tertia vocatio sanctæ Synodi ad Dioscorum Episcopum.

A

LITTERÆ DIRECTÆ à sancta Synodo ad Dioscorum, quibus iam tertio vocatus est.

Sancta & magna vniuersalis Synodus, sanctissimo Episcopo Dioscoro.

QVæ à tua religiositate mandantur, multam & diuersam habent B varietatem. Aliquando enim teneri te à deuotissimis Magistrianis atque scholaribus significant. deinde post eorum permissionem, oportere confingunt, gerendis præsentes esse debere magnificentissimos & gloriosissimos Iudices. rursus ægritudinem proferunt, & iterum magnificentissimorum & gloriosissimorum Iudicum consessionem simulant expectare. insuper postulasse etiam à piissimo & Christi amico nostro Imperatore, religiosissimos Episcopos Iuuenalem, Thalassium, Eusebium, Basilium, & Eustathium vnà te- C cum adesse in iis, quæ contra te dicta sunt, significant. Quorum singula nullo modo veritati concordant, quoniam vnumquodque dictorum tuorum repellit [ex differentia] veritatem. Quoniam igitur neque piissimus & Christi amicus Imperator noster, ea quæ dixisti, decreuit, sed permisit sancto huic & vniuersali Concilio audientiam, neque aliud aliquid à D præsenti regulari examinatione nos prohibet; omni deposita excusatione dignare aduenire in sacrum hoc Concilium, ad satisfaciendum simul & reuerendissimo Eusebio Episcopo, & iis quæ tibi nunc ingeruntur, responsurus, & iis qui in præsenti aduersus te alios accusatorios dederunt libellos, qui non pauci sunt, & ab Alexandria venerunt, clericis & laicis, quorum nomina sunt, Athanasius, Theodorus, Ischyrion, & Sophronius; sciens, quod E si post tertiam hanc regularem vocationem, ex omni parte nullam habentem suspicionem, ad veniendum distuleris, præsens sancta & magna & vniuersalis Synodus ad illum veniet modum, qui contra pertinaces & contemptores Synodalis vocationis scit mouere pœnam à Canonibus iure constitutam. Direximus vero ad te & nunc tertiæ vocationis gratia, Dei amicissimos coëpiscopos nostros Francionem metropolitanum Philippopoleos, & F Lucianum Byzenum [prouinciæ Thraciæ,] & Ioannem Germaniciæ ciuitatis Orientalis.

Pag. 190

Anatolius Dei amantissimus Archiepiscopus dixit: Dignentur Francion & Lucianus & Ioannes Deo amicissimi Episcopi, sicut complacuit, pergere ad Dei amantissimum Episcopum Dioscorum, & rogare eum; vt vel nunc adsit huic sancto Concilio. Francion Episcopus metropolitanus Philippopoleos dixit:

ΤΡΙΤΗ ΚΛΗΣΙΣ ΔΙΟΣΚΟΡΟΥ.

Ἡ ἁγιωτάτη, καὶ οἰκουμενικὴ μεγάλη σύνοδος, τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ.

Τὰ παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας δηλούμενα, πολλὴν καὶ διάφορον ἔχει τὴν ποικιλίαν, ποτὲ μὲν ἐπέχεσθαι παρὰ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν, καὶ σχολαρίων γνωρίζοντα, εἶτα μετὰ τὴν ἐκεῖθεν ἐπιτροπὴν, δεῖν παρεῖναι τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους, καὶ ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας τοῖς πραττομένοις, αὖθις ἀρρωστίαν προϊσχόμενα, καὶ πάλιν ἀναμένειν τὴν τῶν μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων συνεδρείαν εἰρωνευόμενα, προσέτι δὲ καὶ ἐζητηκέναι ἤδη παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, Ἰουβενάλιον, Θαλάσσιον, Εὐσέβιον, Βασίλειον, καὶ Εὐστάθιον, συμπαρεῖναί σοι ἐπὶ τοῖς κατὰ σοῦ ῥηθεῖσι σημαίνοντα. ὧν ἕκαστον κατ' οὐδένα τρόπον ἐπάγεται τὴν ἀλήθειαν, ἑκάστου τῶν παρὰ σοῦ λεγομένων ἀπωθουμένου τὸ ἀληθές. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲ ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς, οἷα σὺ ἔφης, ἐθέσπισεν, ἀλλ' ἐπέτρεψε τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ ταύτῃ συνόδῳ τὴν ἀκρόασιν, οὔτε τι ἕτερον ἀπείργει ἡμᾶς τῆς παρούσης κανονικῆς ἐξετάσεως, πᾶσαν ἀποσεισάμενος πρόφασιν, καταξίωσον καταλαβεῖν τὸ ἱερὸν τοῦτο συνέδριον, αὐτῷ τε τῷ θεοφιλεστάτῳ Εὐσεβίῳ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τοῖς νῦν ἐπαγομένοις ἀποκρινόμενος, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποδεδωκόσι κατὰ σοῦ τοὺς κατηγορικοὺς λιβέλλους, οὐκ ὀλίγοις οὖσι, καὶ ἐκ τῆς Ἀλεξανδρέων ὁρμωμένοις κληρικοῖς τε, καὶ λαϊκοῖς· ὧν αἱ προσηγορίαι, Ἀθανάσιος, Θεόδωρος, Ἰσχυρίων, καὶ Σωφρόνιος, ἀπολογησόμενος, εἰδὼς, ὡς εἰ μετὰ τὴν τρίτην ταύτην κανονικὴν κλῆσιν, πανταχοῦ τὸ ἀνύποπτον ἔχουσαν, ὑπερθοῖο πρὸς τὴν ἄφιξιν, ἡ παροῦσα ἁγία, καὶ μεγάλη οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐπ' ἐκεῖνον ἐλεύσεται τὸν τρόπον, ὅς τις κατὰ τῶν ἀπειθούντων, καὶ καταφρονούντων τῆς συνοδικῆς κλήσεως οἶδε κινεῖν τὴν ἐκ τῶν κανόνων ἔνθεσμον ἐπιτίμησιν. ἀπεστείλαμεν δὲ καὶ νῦν τῆς τρίτης κλήσεως πρὸς σὲ χάριν τοὺς θεοφιλεστάτους συνεπισκόπους ἡμῶν Φραγκίωνα Φιλιππουπόλεως, καὶ Λουκιανὸν Βύζης, καὶ Ἰωάννην Γερμανικείας τῆς ἀνατολῆς. ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος εἶπε· καταξιωσάτωσαν, Φραγκίων, καὶ Λουκιανὸς, καὶ Ἰωάννης, οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, ὡς συνέδοξε, παραγενόμενοι πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, παρακελεῦσαι αὐτὸν * γοῦν παραγενέσθαι εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον. * νῦν L.

Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως εἶπεν·

A ἕνα τῶν ἐξειληφότων νοταρίων κελεύσατε συνελθεῖν ἡμῖν, ἐπὶ τῷ ἀναγνωσθῆναι τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου δηλωθέντα τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀπελθέτω Παλλάδιος διάκονος, καὶ νοτάριος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Πατρικίου, καὶ τὰ παραγγελθέντα αὐτῷ παρ' ἡμῶν, ἀπὸ τῆς ἐκλήψεως ὑπαναγνῷ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ, παρόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ἀποσταλέντων. B Επανελθόντων αὖθις αὐτῶν τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Αέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπεν, οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον ἐπὶ τῷ τρίτην κλῆσιν κατὰ τοὺς θείους κανόνας ποιήσασθαι, πάρεισι· καὶ τοῦτο αὐτὸ γνωρίζομεν. Ανατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης, εἶπε· καταξιώσατε ἀπαγγεῖλαι ἡμῖν, ποίας καὶ αὐτοὶ νῦν ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει ἀποκρίσεως τετυχήκατε παρὰ C τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου. Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως εἶπε· καθὼς κατηξίωσεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης προστάξαι, ὥστε ἡμᾶς διαβῆναι πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, ἀπελθόντες, καὶ τὰ ἐνταλθέντα διὰ ῥημάτων ἀπηγγείλαμεν, καὶ τὴν τρίτην κλῆσιν ἐγγράφως ἀποσταλεῖσαν, ἀναγνωσθῆναι πεποιήκαμεν· καὶ ἀξιοῦμεν τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν πρὸς αὐτὸν εἰρημένα, καὶ τὰ παρ' ἐκείνου πρὸς * ἀπόκρισιν εἰρημένα παρ- D αναγνωσθῆναι. (ἀνάγνωσιν.) Μάξιμος ἐπίσκοπος Αντιοχείας εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει δηλωθέντα. Παλλάδιος διάκονος, καὶ νοτάριος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Πατρικίου, ἀνέγνω οὕτως. Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως πρὸς Διόσκορον ἐπίσκοπον Αλεξανδρείας εἶπεν· ἡ ἁγιωτάτη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ συνεδρεύσασα ἐν τῷ ἁγίῳ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἀπέστειλε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν τὴν ἡμε- E τέραν εὐτέλειαν, τρίτην ἤδη κλῆσιν ταύτην ποιουμένη, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων κανόνων· καὶ αὐτὴν τὴν ἔγγραφον κλῆσιν, ἣν πεποίηται, κελεύσει ἡ σὴ θεοσέβεια ὑπαναγνωσθῆναι, ἵνα καταξιώσῃς παραγενέσθαι εἰς τὸ θεοφιλὲς αὐτῶν συνέδριον, καὶ ἀποκρίνασθαι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν. αὐτάρκως ἀνεδίδαξα τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· οἷς προστεθῆναί τι, οὐ δύναμαι· ἀρκοῦμαι γὰρ ἐκεί- F νοις. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης εἶπε. πρέπει τῇ σῇ ὁσιότητι ὑπακοῦσαι τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, καὶ θαρροῦσαν τῷ ἑαυτῆς συνειδότι, παραγενέσθαι, ἀπολογησομένην πρὸς τὰ ἐπαγόμενα· ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον ἀντιλέγουσα, ὑποβληθῇ τῷ κανονικῷ ἐπιτιμίῳ, τῷ μάλιστα τρίτην ἤδη ταύτην γεγονυῖαν πρὸς σὲ παρὰ τῆς ἁγιωτάτης καὶ μεγάλης συνόδου κλῆσιν.

Vnum de * excipientibus notariis iubete nobiscum venire, ad perlegenda religiosissimo Dioscoro episcopo quæ ei mandata sunt à vestro sancto Concilio. Sancta Synodus dixit: Pergat Palladius diaconus & notarius Deo amicissimi episcopi Patricii, & quæ à nobis ei * dicta sunt, ex exceptis suis religiosissimo episcopo Dioscoro, præsentibus directis reuerendissimis episcopis relegat. (*qui exceperunt.* *dictata*)

Et redeuntibus rursus iisdem reuerendissimis episcopis, Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Qui destinati sunt sanctissimi episcopi ad Dei amantissimum episcopum Dioscorum, ad faciendam ad eum secundum diuinas regulas tertiam vocationem, adsunt: & hoc ipsum suggerimus. Anatolius episcopus Constantinopolis nouæ Romæ dixit: Dignemini referre nobis, quale & ipsi nunc pro tertia vocatione à Dei amantissimo episcopo Dioscoro accepistis responsum. Francion episcopus [metropolitanus] Philippopoleos dixit: Sicut præcipere dignata est vestra sanctitas, pergere nos ad Dei amantissimum episcopum Dioscorum, peruenimus, & quæ mandata fuerant, verbis ei nunciauimus, & tertiam vocationem in scriptis directam perlegi fecimus: & petimus à sancta Synodo, tam quæ à nobis ad eum dicta, quam quæ ab ipso responsa sunt, relegi [sancto Concilio.] Maximus episcopus [magnæ ciuitatis] Antiochiæ dixit: Legantur, quæ à reuerendissimo episcopo Dioscoro pro tertia vocatione mandata sunt. Palladius diaconus & notarius Patricii Deo amicissimi episcopi [Tyanensis] recitauit ita.

Francion episcopus Philippopolitanus ad Dioscorum Alexandriæ ciuitatis episcopum dixit: Sancta & vniuersalis Synodus congregata in basilica sanctæ martyris Euphemiæ, nostram humilitatem ad tuam religiositatem destinauit, tertiam iam hanc vocationem faciens, secundum consequentiam sanctorum Canonum. Et hanc vocationem, quam in scriptis fecit: iubeat tua reuerentia recitari, vt digneris aduenire in sanctam eorum congregationem, ad respondendum ad ea quæ ingeruntur. Dioscorus episcopus dixit: Sufficienter docui vestram religiositatem: quibus addere aliquid non possum; illa enim sufficiunt mihi. Lucianus episcopus Byzensis dixit: Decet tuam sanctitatem obedire sancto & magno [& vniuersali] Concilio, & confidentia suæ conscientiæ aduenire ad satisfaciendum super iis, quæ sibi ingeruntur, ne amplius contradicens, regulari * increpationi succumbat, præcipue iam tertia hac ad te à sancta & magna Synodi facta vocatione. (*pœnæ*)

Dioscorus episcopus dixit: Quæ dixi, dixi: quibus addere aliquid non possum: Ioannes episcopus Germaniciæ dixit: Ante tres dies secundum præceptionem piissimi & Christianissimi nostri Imperatoris, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices, & sacratissimus Senatus, vnà cum sancta [& magna] Synodo examinationem * fecit de iis peccatis, quæ ingerebantur tuæ religiositati à religiosissimo episcopo Eusebio; & decernens aduersus tuam reuerentiam, promulgauit sententiam, si hoc placuisset sanctissimis episcopis, quibus hanc inferre à Domino Deo creditum est. Sed quod ipsam decet, sancta & magna Synodus mente concipiens, hactenus tuæ religiositati dedit inducias. Dignare igitur, si conscientia vteris munda, aduenire, & sanctæ & magnæ Synodo respondere. Dioscorus episcopus dixit: Et tertio hæc eadem dico, quod addere aliquid iis quæ iam dicta sunt, non habeo. Francion episcopus dixit: Sed necessarium ducimus, ad sanctam Synodum tuam religiositatem aduenire, & respondere; vt quæ Deo placuerint, ordinentur. Dioscorus episcopus dixit: Iterum hæc eadem dico, & nihil amplius addere habeo iis quæ dicta sunt. Lucianus episcopus dixit: Non parua, neque leuia inferuntur in libellis, qui aduersus tuam reuerentiam sancto & vniuersali Concilio oblati sunt. Si ergo tibi ipsi confidis, quasi potens adesse super iis quæ ingeruntur, petimus te adesse, vt ostendas, quia per omnia ab iis, in quibus reprehenderis, innocens & alienus existis. Dioscorus episcopus dixit: Quid me compellitis alia dicere? Hæc eadem, quæ prius, dico. Ioannes episcopus dixit: Non est * violentiæ causa. Magna est & vniuersalis sancta Synodus: & credimus, quia sicut * placitum est Deo, ita iudicat. Si igitur videtur, & scit tua sanctitas, posse destruere querimonias, quæ sibi ingeruntur tam à Dei amantissimo episcopo Eusebio, quam ab iis qui hodie interpellantes obtulerunt libellos, adesto, & à macula libera sanctam Dei Ecclesiam. Dioscorus Episcopus dixit: Maculam non habet Catholica Ecclesia. absit. Ego enim scio, quomodo occurri responsionibus. Ioannes episcopus dixit: Delicta sacerdotum, communis est turpitudo. Si igitur scit tua sanctitas calumniam se ab aliquibus pati, non est longe sancta Synodus, fatigare, vt conuincas mendacium. Dioscorus Episcopus dixit: Quæ dixi, dixi, & hæc mihi sufficiunt.

* ferentes & decernentes promulgauerunt.

Pag. 191.

* violentia quod agitur.

* sub Deo teste.

Et postquam recitatum est, Paschasinus episc. dixit: Cognouit Deo amabilis & beatiss. Synodus, quoniam tertio vocatus per Dei amantiss. Episcop. Francionem, Lucianum & Ioannem,

A Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἃ εἶπον, εἶπον· οἷς προσθεῖναι, οὐ δύναμαι. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπε· πρὸ τριῶν ἡμερῶν κατὰ θέσπισμα τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι, ἄρχοντες, καὶ ἡ ἱερὰ σύγκλητος μετὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπαγομένων τῇ θεοσεβείᾳ σου ἁμαρτημάτων παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου ἐποιήσαντο, καὶ καταψηφισάμενοι τῆς θεοσεβείας σου, τὴν ἀπόφασίν σοι πεποιήκασιν, εἰ τοῦτο παρασταίη τοῖς ταύτην ἐπάγειν παρὰ τοῦ δεσπότου Θεοῦ πεπιστευμένοις ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις. ἀλλὰ τὸ πρέπον ἑαυτῇ ἡ ἁγιωτάτη, καὶ μεγάλη σύνοδος, εἰς νοῦν λαβοῦσα, ἄχρι τοῦ παρόντος τῇ θεοσεβείᾳ σου ἐνδέδωκε. καταξίωσον τοίνυν, εἴπερ συνειδότι κέχρησαι καθαρῷ, παραγενέσθαι, καὶ τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ ἀποκρίνασθαι συνόδῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ τρίτον ἐγὼ ταῦτα λέγω, ὅτι προσθεῖναι τοῖς ἤδη ῥηθεῖσιν οὐκ ἔχω. Φραγκίων ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγούμεθα, παρεῖναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὴν σὴν θεοσέβειαν, καὶ ἀποκρίνασθαι, ὥστε τὰ τῷ Θεῷ δοκοῦντα τυπωθῆναι· Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· πάλιν τὰ αὐτὰ ἐρῶ, καὶ οὐδὲν πλέον προσθεῖναι τοῖς εἰρημένοις ἔχω. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐ μικρὰ, οὐδὲ τὰ τυχόντα ἐμφέρεται τοῖς λιβέλλοις, τοῖς ἐπιδοθεῖσιν κατὰ τῆς σῆς θεοσεβείας τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. εἰ τοίνυν, σαυτῷ θαρρεῖς, δυνάμενος συστῆναι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα, ἐξαιτοῦμεν παρεῖναί σε, δεικνύντα πανταχοῦ, ὅτιπερ ἀλλότριος, καὶ ἀθῷος τῶν κατά σου μέμψεων τυγχάνεις. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· τί με ἀναγκάζετε ἄλλα εἰπεῖν; τὰ αὐτὰ τοῖς προλαβοῦσιν ἐρῶ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἔστιν * ἀνάγκη τὸ πρᾶγμα. μεγάλη ἐστὶ, καὶ οἰκουμενικὴ ἡ ἁγία σύνοδος· καὶ πιστεύομεν, ὅτι, ὡς ὑπὸ μάρτυρι τῷ Θεῷ, οὕτω δικάζει. εἰ τοίνυν παρίσταται, καὶ οἶδέ σου ἡ ὁσιότης δύνασθαι ἀποσκευάσασθαι τὰς ἐπαγομένας σοι μέμψεις, παρά τε τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου, καὶ τῶν σήμερον προσελθόντων, καὶ λιβέλλους ἐπιδεδωκότων, παραγενοῦ, καὶ ἀπάλλαξον σπίλου τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν· Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· σπῖλον οὐκ ἔχει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία· μὴ γένοιτο. ἐγὼ γὰρ οἶδα, πῶς προσαπῆλθον ταῖς ἀποκρίσεσιν. Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἱερέων κοινὸν αἶσχός ἐστιν. εἰ τοίνυν οἶδέ σου ἡ ἁγιωσύνη συκοφαντίαν παρά τινων ὑπομένουσα, οὐκ ἔστι πόρρωθεν ἡ ἁγία σύνοδος, σκύλθητι, καὶ διέλεγξον τὸ ψεῦδος. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἃ εἶπον, εἶπον. καὶ ἀρκοῦμαι τούτοις. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔγνω ἡ θεοφιλεστάτη, καὶ μακαριωτάτη ἁγία σύνοδος, ὅτι τρίτον κληθεὶς διὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. Φραγκίωνος, καὶ Λουκιανοῦ καὶ Ἰωάννου,

* ἀνάγκης

Διόσκορος ἐπίσκοπος ἐπὶ τὸ τοῖς οἰκείοις κατηγόροις ἀποκρίνασθαι, τὸ συνειδέναι ἔνοχον τυγχάνειν ἑαυτὸν, ἐλθεῖν * κατεφρόνησε. τίνος τοίνυν ἄξιός ἐστιν ὁ οὕτω καταφρονήσας, ἡ ὑμετέρα ἁγιότης τῷ οἰκείῳ στόματι δῆλον ποιησάτω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τῆς ἐκ τῶν κανόνων ἀπειθούντων ἀγανακτήσεως. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· τοῦτό ἐστι τὸ ἀκόλουθον, τὸν κληθέντα κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας, καὶ καταφρονήσαντα, τῷ τῶν κανόνων ἐπιτιμίῳ ὑποβληθῆναι. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· πάλιν ἀξιοῦμεν τὴν μακαριότητα ὑμῶν. ὁ ἤδη τρίτον παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ συνεπισκόπων κληθεὶς, καὶ καταφρονήσας, καὶ μὴ ἐλθὼν, τίνος ἐστὶν ἄξιος; τί δοκεῖ τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν, μαθεῖν θέλομεν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τὰ δοκοῦντα τοῖς κανόσι. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, ἐπράχθη τινὰ κατὰ Νεστορίου ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατ' Ἔφεσον· ἐκείνοις ἐγκύψαντες, τύπον δότε τὸν παριστάμενον. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν, τοῖς ἐπιτιμίοις τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς χρησόμεθα κατ' αὐτοῦ; συναινεῖτε; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες συναινοῦμεν εἰς τὰ δοκοῦντα. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν, τοῖς ἐπιτιμίοις τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς χρησόμεθα κατ' αὐτοῦ, καθὰ διελάλησα; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ναὶ, συναινοῦμεν. Κόϊντος ἐπίσκοπος Φωκείας εἶπεν· ὅτε τὸν ἁγιώτατον ἄνδρα Φλαβιανὸν τὸν τῆς ὀρθοδοξίας φύλακα ἐφόνευσεν, οὔτε κανόνας * προσήνεγκεν, οὔτε ἀνεγνώσθησαν, οὔτε ἐκκλησιαστικῇ τινι εὐταξίᾳ ἐχρήσατο· ἀλλὰ αὐθεντίᾳ ἰδίᾳ χρώμενος, καθεῖλε· νῦν δὲ πάντα κανονικῶς ἔδοξε· καὶ οὐκ ὀφείλει πάλιν εἰς ὑπέρθεσιν χωρεῖν. Πρωτέριος ἐπίσκοπος * Σμύρνης εἶπε· ὅτε ἐφονεύετο ὁ ἁγιώτατος Φλαβιανὸς, οὐδὲν ἀκόλουθον ἐπράχθη ἐπ' αὐτῷ· νῦν δὲ τοσοῦτοι, ἅγιοι πατέρες· καὶ νῦν πάλιν ὑπερθέσεις πειρᾶται ἐφευρίσκειν, πάντων εὐσεβῶς, τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, συνειλεγμένων; Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ὑπαίπων εἶπεν· ἅγιοι πατέρες ἀκούσατε. τότε τὸ κῦρος εἶχε Διόσκορος κατὰ τὴν Ἐφεσίων πόλιν τοῦ κρίνειν· καὶ μεταξὺ μὲν τὸν ἁγιώτατον Φλαβιανὸν, καὶ τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον καθεῖλεν, ἄδικον ψῆφον * ἐξαγαγών· καὶ αὐτὸς πρῶτος κατέθετο τὴν ἄδικον κρίσιν· καὶ πάντες * ἐπηκολούθησαν μετὰ ἀνάγκης. νῦν ἡ ὑμετέρα ἁγιότης τὸ κῦρος ἔχει τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ συναχθεῖσα κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν θεοσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, καὶ ἔγνωτε ἕκαστα, ἅπερ γέγονεν ἐν Ἐφέσῳ ἄδικα· καὶ ἅπαντα τὰ πραχθέντα ἐκεῖ, ἐν γνώσει γέγονε τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ· καὶ πρῶτον, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον ἐκάλεσε Διόσκορον, καὶ οὐδαμῶς ἐβουλήθη ὑπακοῦσαι· παρακαλοῦμεν οὖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, τὴν ἐπέχοντα,

Marg.: * καταπεφρόνηκε. * παρήγαγεν. * Μυρίνης. * ἐπηνέγκεν. * ἐπηκολούθησαν.

A Dioscorus Episcopus ad respondendum suis * accusationibus, sciens se esse obnoxium, venire contempsit. Quo igitur dignus est ita contemnēs, vestra sanctitas ore proprio faciat manifestum. Sancta Synodus dixit: Indignatione, quæ contra inobedientes à sanctis regulis constituta est. Stephanus episcopus Ephesi metropolis dixit: Hoc consequens est, vt qui secundum sanctos Canones vocatus, eosdem Canones conculcauit, eorum B sententiæ subiaceat. Paschasinus episcopus dixit: Iterum rogamus vestram beatitudinem. * Ecce tertio à sanctis fratribus & Coëpiscopis nostris vocatus, & contemnens & non veniens, quo dignus est? Quid placeat vestræ sanctitati volumus discere. Sancta Synodus dixit: Quæ placita sunt Canonibus. Lucianus episcopus dixit: A beatissimo Patre nostro & Archiepiscopo Cyrillo in sancta Ephesina Synodo contra Nesto- C rium quædam acta sunt; ipsa inspicientes, formam, quæ placuerit, date. Paschasinus episcopus dixit: Iubet religiositas vestra, vt * vltione Ecclesiastica contra eum vtamur? Consentitis? Sancta Synodus dixit: Omnes consentimus, quæ regulis sunt placita, in eo fieri. Paschasinus episcopus dixit: Iubet religiositas vestra, vt Ecclesiastica sententia aduersus eum, vt sum interlocutus, vtamur? Sancta Synodus dixit: Etiam consen- D timus. Quintus episcopus Phocensis dixit: Quando sanctum virum Flauianum Catholicæ Fidei custodem interfecit, neque Canones protulit, neq; lecti sunt, neque aliquo Ecclesiastico ordine vsus est, sed propria vtens auctoritate, eum damnauit. Nunc vero omnia canonice placuerunt, & non debent iterum dilationibus protrahi. Proterius episcopus * Smyrnensis dixit: Quando interfectus est sanctus Flauianus, nihil consequenter super eum a- E ctum est. Nunc vero tanti sancti Patres, & nunc iterū protractiones tentat exquirere, omnibus pie in sancto Concilio collectis? Iulianus episcopus Hippæpensis dixit: Sancti Patres audite. Quando in Ephesi metropoli * primatum habebat Dioscorus ad iudicandum * inter sanctum Flauianum & religiosiss. Eusebium episcopum, [interq; Eutychem,] * ex omni parte iniquam proferens sententiam, ipse prius prosecutus est iniustum iudicium, & F omnes cum necessitate sequuti sunt. Nunc vestra sanctitas * primatum tenet sanctissimi Leonis, & omne sanctum Concilium, quod secundum Dei gratiam, & sanctionem pissimorum nostrorum Imperatorum congregatum est, & * cognouit singula, quæ in Epheso iniuste facta sunt, vestræ sanctitati innotuerunt: & semel, & secundo, & tertio vocauit Dioscorum, & nullatenus voluit obedire. Petimus igitur vestram sanctitatem, qui habes,

Marg.: accusatoribus. contempsit sed interpres legit κατὰ τὰ πατέρων, vt etiam infra reim habetur. Qui iam tertio est a vobis. censura Ecclesiastica. Myrinensis. auctoritatem. interim in desunt ... iniquam videtur interpres legisse καὶ ὅλον. Pag. 192. auctoritatem. cognouisti.

magis autem qui habetis locum sanctissimi Papæ Leonis promulgare in eum, & regulis insitam contra eum proferre sententiam. Omnes enim & tota vniuersalis Synodus concors efficitur vestræ sanctitatis sententiæ. Paschasinus Episcopus dixit : Iterum dico ; Quid placet beatitudini vestræ? Maximus episcopus magnæ Antiochenæ ciuitatis dixit: Quod videtur sanctitati vestræ, & nos concordes efficimur.

Paschasinus Episcopus Lilybætanus, prouinciæ Siciliæ, & cum ipso Lucentius episcopus * Esculanensis, & Bonifacius presbyter magnæ Romanæ Ecclesiæ, tenentes locum sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi Apostolicæ Sedis magnæ & senioris Romæ Leonis, pronuntiauerunt: Manifesta facta sunt, quæ à Dioscoro quondam Alexandriæ magnæ * ciuitatis Episcopo commissa sunt aduersus sanctarum regularum ordinem, & Ecclesiasticam disciplinam, tam ex iis quæ dudum examinata sunt in priori consessu, quam ex iis quæ hodie acta sunt. Hic enim (vt plurima intermittamus) Eutychem similia sibi sapientem, & regulariter à proprio damnatum episcopo (id est, sanctissimo patre nostro [Archiepiscopo quondam] Flauiano præsumens sibi primatum, irregulariter in communionem suscepit, priusquam consideret in Epheso cum Dei amantissimis episcopis. Sed illis quidem Apostolica Sedes veniam præstitit de iis, quæ ibi non voluntarie ab eis gesta sunt, qui & hactenus permanserunt obedientes sanctissimo Archiepiscopo Leoni, & omni sancto & vniuersali Concilio: huius gratia & in sua communione eos sicut confideles suscepit. Hic autem & hactenus permansit glorians in eis, pro quibus eum oportebat gemere, & se terræ prosternere. Super hæc vero neque epistolam legi permisit beatissimi Papæ Leonis, scriptam ad sanctæ memoriæ Flauianum, & hoc frequenter rogatus à portitoribus recitari eam, & cum iuramento fieri lectionem promittens; qua non lecta, scandalum & læsionem sanctæ Dei Ecclesiæ per totum orbem terræ pertulerunt. Sed tamen talibus ab eo audacter commissis, deliberabamus, vt de priore sua pessima actione aliqua ei præstaretur clementia, sicut & ceteris reuerendissimis episcopis, * & iis qui neque similem ei auctoritatem iudicandi habuerunt. Sed quoniam secundis excessibus priorem iniquitatem valde transcendit, præsumpsit enim & excommunicationem dictare aduersus sanctissimum & beatissimum Archiepiscopum magnæ Romæ Leonem; insuper etiam multi libelli [multis] eius pleni iniquitatibus, contra eum in sancto & magno Concilio oblati sunt,

Herculanensis

Ecclesiæ

nisi non simili ipsi causam iudicij habuerint.

A μᾶλλον δὲ τοὺς ἐπέχοντας τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀποφήνασθαι κατ' αὐτοῦ, τὰ ἐπιτίμια, τὰ τοῖς κανόσιν ἐγκείμενα, κατ' αὐτοῦ ὁρίσαι· πάντες γὰρ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος σύμψηφος γέγονε τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· πάλιν λέγω· τί ἀρέσκει τῇ μακαριότητι ὑμῶν; Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀντιοχείας εἶπεν· ὃ δοκεῖ τῇ ὁσιότητι ὑμῶν, καὶ ἡμεῖς σύμψηφοι B γινόμεθα. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίου τῆς Σικελίας, καὶ μετ' αὐτοῦ Λουκήνσιος ἐπίσκοπος Ερκουλάνων, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος ἐκκλησίας τῆς μεγάλης Ῥώμης, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ μακαριωτάτου πατριάρχου τῆς μεγάλης Ῥώμης, καὶ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος. ἀπεφήναντο· δῆλα γεγένηται τὰ πεπλημμελημένα Διοσκόρῳ, τῷ γενομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης ἐκκλησίας ἐπισκόπῳ, κατὰ τῆς τῶν κανόνων τάξεως, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, C ἔκ τε τῶν ἤδη ἐξετασθέντων ἐν τῷ πρώτῳ συνεδρίῳ, καὶ ἀπὸ τῶν σήμερον πεπραγμένων. οὗτος γὰρ, ἵνα τὰ πολλὰ παραλείψωμεν, Εὐτυχῆ τὸν ὁμόδοξον αὐτῷ, κανονικῶς καθαιρεθέντα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Φλαβιανοῦ, αὐθεντήσας, ἀκανονίστως εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο, πρὶν συνεδρεῦσαι ἐν τῇ Ἐφεσίων μετὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ὁ ἀποστολικὸς θρόνος συγγνώμην ἀπένειμεν D ἐπὶ τοῖς ἐκεῖσε μὴ κατὰ γνώμην ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένοις· οἳ καὶ διετέλεσαν μέχρι τοῦ παρόντος ἑπόμενοι τῷ τε ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι, καὶ πάσῃ τῇ ἁγιωτάτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. οὗ δὴ χάριν καὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ κοινωνίᾳ ὁμοπίστους ἐδέξατο. οὗτος δὲ μέχρι τοῦ παρόντος ἐνέμεινε σεμνυνόμενος ἐπ' ἐκείνοις· ἐφ' οἷς ἔδει στένειν, καὶ εἰς γῆν κεκυφέναι. πρὸς τούτοις δὲ οὐδὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθῆναι συνεχώρησε τοῦ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος, E τὴν γραφεῖσαν παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις τῇ μνήμῃ Φλαβιανὸν, καὶ ταῦτα, πολλάκις παρακληθεὶς ἀναγνωσθῆναι ταύτην ἀπὸ τῶν κεκομικότων, καὶ μεθ' ὅρκων ποιήσασθαι τὴν ἀνάγνωσιν ὑποσχόμενος· ἧς μὴ ἀναγνωσθείσης, σκανδάλου, καὶ βλάβης αἱ ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἐπειράθησαν ἁγιώταται ἐκκλησίαι. ἀλλ' ὅμως τοιούτων παρ' αὐτοῦ τολμηθέντων, ἐσκοποῦμεν ἐκ F τῆς προτέρας πράξεως, φιλανθρωπίας αὐτὸν ἀξιῶσαι, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, καίτοι μηδὲ * αἰτίαν παραπλησίως αὐτῷ τῆς κρίσεως * ἐσχηκότας. ἐπεὶ δὲ τοῖς δευτέροις τὴν προτέραν παρανομίαν ὑπερηκόντισεν, ἐτόλμησε δὲ καὶ ἀκοινωνησίαν * ὑπαγορεῦσαι κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, πρὸς δὲ τούτοις καὶ λιβέλλων πολλῶν * παρανομιῶν μεστῶν κατ' αὐτοῦ προσενεχθέντων τῇ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ συνόδῳ,

* αὐθεντίσα

* ἰσ. ἐσχηκότας.

* ἰσχυρίσαι.

* παρανομίας

καὶ ἅπαξ, καὶ δὶς, καὶ τρὶς παρὰ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων κανονικῶς κληθεὶς, οὐχ ὑπήκουσεν, ὑπὸ τοῦ συνειδότος δηλονότι κεντούμενος, καὶ τοὺς παρὰ συνόδων διαφόρων ἐνθέσμως καθαιρεθέντας, παρανόμως ἐδέξατο, αὐτὸς * καθ' ἑαυτοῦ τὴν ψῆφον ἐξενήνοχε, διαφόρως τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς πατήσας θεσμούς. ὅθεν ὁ ἁγιώτατος, καὶ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς μεγάλης, καὶ πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων, δι' ἡμῶν, καὶ τῆς παρούσης ἁγιωτάτης συνόδου, μετὰ τοῦ τρισμακαριωτάτου, καὶ πανευφήμου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, ὅς ἐστι πέτρα, καὶ κρηπὶς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὁ θεμέλιος, ἐγύμνωσεν αὐτὸν τῆς τε ἐπισκοπῆς, καὶ πάσης ἱερατικῆς ἠλλοτρίωσεν ἀξίας, τοιγαροῦν ἡ ἁγιωτάτη αὕτη, καὶ μεγάλη σύνοδος, τὰ δόξαντα τοῖς κανόσιν, ἐπὶ τῷ μνημονευθέντι Διοσκόρῳ ψηφίσεται.

[margin: * κατ' ἰδίαν.]

A & semel, & secundo, & tertio per Dei amantissimos Episcopos regulariter vocatus, minime voluit obedire, propria vtique conscientia stimulatus, & hos, qui à diuersis Conciliis regulariter damnati sunt, contra [diuinas] leges suscepit) ideo ipse contra se elicuit sententiam, * sæpius Ecclesiasticos conculcans Canones. Vnde sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus magnæ & senioris Romæ Leo, per nos & per præsentem sanctam Synodum, vna cum ter beatissimo, & omni laude digno beato Petro Apostolo, qui est petra & crepido Catholicæ Ecclesiæ, & rectæ Fidei fundamentum, nudauit eum tam Episcopatus dignitate, quam etiam & ab omni sacerdotali alienauit ministerio. Igitur sancta hæc & magna Synodus, quæ placent regulis, super memorato Dioscoro decernat.

[margin: * diuersimode.]

C Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· τὰ αὐτὰ τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ παρὰ πάντων φρονῶν, σύμψηφος κἀγὼ γίνομαι ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, ἑαυτὸν πάσης ἱερατικῆς λειτουργίας ἀλλότριον ἀποδείξαντος διὰ τὸ ἐν ἅπασιν ἀπειθῆσαι τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων κανόσι, καὶ τρίτον κανονικῶς κληθέντα, καὶ μὴ ὑπακοῦσαι θελήσαντα.

Anatolius Archiepiscopus regiæ Cõstantinopolis nouæ Romæ dixit: Hæc eadem Apostolicæ Sedi per omnia sapiens, concors sententiæ efficior super damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopi, qui se ipsum ab omni sacerdotali ministerio ostendit alienum, eo quod omnibus sanctorum Patrum regulis extitit inobediens, & tertio canonice vocatus noluit obtemperare. Pag. 193.

D

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας.

Maximus Episcopus magnæ Antiochiæ ciuitatis dixit: Optabam quidem, nullum ex fratribus & consacerdotibus meis, talibus peccatis irruere, vt etiam regulis subiaceret. Quoniam vero Dioscorus quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopus, super alia & tertio ad se facta regulari vocatione, inobediens visus est, non occurrens: ideo eum Ecclesiasticæ sententiæ subiicio, sicut & sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus & Pater noster Leo regiæ senioris vrbis Romæ, per Vicarios suos sanctissimos Episcopos Paschasinum & Lucentium, & religiosissimum presbyterum eiusdem magnæ Romæ Bonifacium, & sanctissimus & beatissimus regiæ nouæ Romæ Archiepiscopus Anatolius interlocuti sunt. Et ego his concors effectus, alienum eum iudico ab omni Episcopali siue sacerdotali dignitate & ministerio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου.

Stephanus episcopus Ephesi metropolis dixit: Et ego his quæ dicta sunt à religiosissimis & sanctissimis Leone & Anatolio super damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopi, concors efficior, & alienum eum ab omni sacerdotali dignitate esse definio.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης.

Lucianus Episcopus Byziæ ciuitatis, agens vices Deo amicissimi Episcopi Cyriaci metropolitani Heracleæ, pro ipso dixit: His quæ secundum Deum sancto & magno Concilio super damnatione Dioscori quondam magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopi bene placuerunt, consentio, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio & dignitate. E

Διογένης Ἐπίσκοπος Κυζίκου.

Diogenes Episcopus metropolis Cyzici ciuitatis dixit: Dioscorus quondam magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopus, nuper aduersus eum oblatis libellis, tertio regulariter per religiosissimos Episcopos vocatus, & non obediens, semetipsum huiusmodi increpationibus fecit F obnoxium. Vnde & ego consentio his quæ aduersus eum sunt definita, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio, consentiens his quæ statuta sunt à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Romano Leone, & his quæ à sanctissimo & beatissimo regiæ nouæ Romæ Anatolio, & præsente sancto & vniuersali Concilio.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Κώων.

Iulianus Episcopus Coënsis, & Legatus Romanæ Ecclesiæ, dixit: Mihi quidem lacrymarum

fontes distilant, & tenet linguam ad explanationem communis compassio. Sed quoniam præter meum votum Dioscorus magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopus, tot se ipsum per inobedientiam criminibus monstrauit obnoxium, accusatus à diuersis in multis delictis, & tertio vocatus regulariter, occurrere minime voluit, debilitate conscientiæ tentus, dolens & gemens dico, alienum eum esse ab Episcopatus dignitate & omni sacerdotali ministerio.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας.

Eunomius Episcopus Nicomediæ ciuitatis metropolitanus dixit: His quæ sub diligenti sancti huius & vniuersalis Concilij examinatione super Dioscoro, qui fuit magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopus cum legitima cautela gesta sunt, & ego consequenter decerno, alienum eum iudicans à sede sacerdotali.

Πέτρος ἐπίσκοπος Κορίνθου.

Petrus Episcopus metropolitanus Corinthi, prouinciæ Achaiæ, dixit: Consentio & ego his interloquutionibus, tam Vicariorum sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi maximæ Romæ Leonis, quam sanctissimi & Deo amicissimi & omni laude supergressi Anatolij, super damnatione Dioscori, & alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse decerno.

Ἐλευθέριος Χαλκηδόνος.

Eleutherius Episcopus Chalcedonensis dixit: Omnibus iuste definitis à sancta hac & vniuersali Synodo aduersus Dioscorum quondam magnæ Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, concors effectus, alienum eum esse iudico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεόδωρος Ταρσοῦ.

Pag. 194 Theodorus Episcopus metropolitanus Tarsensis dixit: Se ipsum alienum fecit à sacerdotali dignitate Dioscorus, Eutychem damnatum à sanctæ memoriæ Flauiano in communionem suam irregulariter suscipiens, super criminibus vero grauissimis accusatus, & vocatus à sancto & vniuersali Concilio, non obtemperans; vnde à maximis sedibus tam magnæ Romæ, quam nouæ Romæ, sanctissimarum Ecclesiarum Archiepiscopis Leone & Anatolio iuste damnatus est. Quibus & ego concors effectus, interlocutus sum, alienum eum iudicans ab omni pontificali ministerio.

Ῥωμανὸς Μύρων.

Romanus Episcopus metropolitanus Myrenæ ciuitatis dixit: Dioscorum accusatum per oblationem libellorum à religiosissimo Episcopo Eusebio, insuper etiam & à diuersis clericis in sancta & vniuersali Synodo, congregata secundum sanctionem piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum in Chalcedonensi ciuitate, tertia ad eum regulariter facta vocatione per reuerendissimos Episcopos, vt veniret, & de his quæ ei ingerebantur, sibi adesset, & minime obedientem, consone & ego sequens sanctissimum & beatissimum Archiepiscopum Leonem senioris Romæ, & sanctissimum & Dei amantissimum Archiepiscopum nouæ Romæ Constantinopolitanum Anatoliũ, & omne sanctum & vniuersale Concilium profiteor prædictum Dioscorum Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, contemnentem, & non obedientem, alienum esse tam ab Episcopatus dignitate, quam ab omni sacerdotali ministerio.

Κῦρος Ἀναζαρβοῦ.

Cyrus Episcopus metropolitanus Anazarbenæ ciuitatis dixit: Lamentatione quidem dignũ est, aliquem Patrum nostrorum in huiusmodi incidisse delicta, quæ à sacerdotali eum alienent dignitate. Quoniam vero ea quæ super Dioscoro quondam Episcopo magnæ Alexandrinæ ciuitatis subsecuta sunt, & tres, quæ ad eum factæ sunt vocationes, quibus noluit obedire, compulerunt sanctos & beatissimos nostros Patres regulariter & consequenter eum ab Episcopali dignitate & ministerio exterum constituere. hæc & ego, quod ab eis recte & iuste iudicata sunt, sequens, eadem decerno, alienum eum iudicans ab omni Episcopali dignitate & ministerio.

Κωνσταντῖνος Μελιτηνῆς.

Constantinus Episcopus metropolis Melitenæ ciuitatis dixit: Ploro quidem & plango, per suos actus ruentem de Episcopali gradu Dioscorum quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopum. Tamen quoniam consequenter & canonice & iuste aduersus eum à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Leone, & à sancto & beatissimo Anatolio Archiepiscopo nouæ Romæ Constantinopolitano, & sancto & magno & vniuersali Chalcedonensi Concilio est prolata sententia, concors efficior his, quæ super prædicto definita sunt, alienum eum iudicans ab omni sacerdotali ministerio.

Σέλευκος Ἀμασίας.

Seleucus Episcopus metropolitanus Amasiæ ciuitatis dixit: His, quæ legitime & canonice nuper prolata sunt ab Apostolica Romana Sede per sanctissimos Episcopos, qui eius loco aduenerunt, & à sanctissimo & Dei amantissimo Archiepiscopo nouæ Romæ Anatolio, & ab omni sancto Concilio, super Dioscoro magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopo, & ipse consentio & concordo, & omni eum iudico pontificatus ministerio esse priuatum.

A

Ἰωάννης Σεβαστείας.

Ioannes Episcopus metropolitanus Sebastiæ ciuitatis Armeniæ primæ dixit: Iusta & regularis est prolata sententia à beatissimo & sanctissimo Patre nostro & Archiepiscopo Romano Leone, & Dei amantissimo & sanctissimo Archiepiscopo Anatolio nouæ Romæ Constantinopolitano, & à sancto hoc & vniuersali Concilio, super Dioscoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopo. Et ego omnibus, quæ super eum sunt placita, consentiens, alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Κωνσταντῖνος Βόστρων.

Constantinus Episcopus metropolitanus Bostrenæ ciuitatis dixit: Consentio & ego his, quæ definita sunt aduersus Dioscorum Alexandrinæ Pag.195. magnæ ciuitatis quondam Episcopum à vicariis sanctissimi Archiepiscopi Leonis, Dei amantissimis Episcopis, & à sancto & beatissimo Archiepiscopo regiæ Constantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ Anatolio, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Καλόγηρος Κλαυδιουπόλεως.

Calogerus Episcopus Claudiopolis ciuitatis metropolitanus dixit: Consentio his, quæ regulariter & iuste super Dioscoro Alexandrino magnæ ciuitatis quondam Episcopo facta sunt, decernens eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Πατρίκιος Τυάνων.

Patricius Episcopus Tyanæ ciuitatis metropolitanus dixit: Ego quidem optabam, non interesse tali audaciæ Dioscori, ita contemnentis tam diuinos Canones, quam etiam sanctissimos Patres & Archiepiscopos magnæ Romæ Leonem, & nouæ Romæ Anatolium, & omne sanctum & vniuersale Concilium. Quoniam vero quæ commissa sunt, omnem repulerunt regularem consequentiam, concors sum omnibus his, quæ super eo à maxima & Deo amabili Synodo ordinata sunt, alienum eum iudicans ab omni pontificali ministerio.

Ἀμφιλόχιος Σίδης.

Amphilochius Episcopus metropolitanus Sidenæ ciuitatis, prouinciæ Pamphyliæ dixit: Votum quidem mihi erat, nec qualecunque quidem, maxime autem honoratum Ecclesiæ membrum, abscindere. Quoniam vero Dioscorus Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopus, super quibus accusatus est à quibusdam, tertio vocatus à sancto & vniuersali Concilio, minime occurrit, & super seipsum sanctæ Synodi attraxit sententiam, sibimet hoc ipsum iuste reputet.

Ἐπιφάνιος Πέργης.

Epiphanius Episcopus metropolitanus Pergensis ciuitatis, prouinciæ Pamphyliæ, dixit: Optabam quidem ex nulla parte, neque super minores talem proferre sententiam, qualem aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum. Sed quoniam seipsum obnoxium constituit, nolens tertio à sancto & B vniuersali Concilio vocatus aduenire, & satisfacere de his, quæ ei ingerebantur, contra se ipsum sententiam protulit, quam & ego sequens, consentio omnibus his, quæ super eo iudicata sunt.

Θεόδωρος Δαμασκοῦ.

Theodorus Episcopus metropolitanus Damascenæ ciuitatis dixit: Recte & iuste, & secundum sanctorum Canonum normam, sancta & C magna Synodus definiuit, quatenus Dioscorus sit alienus à sacerdotali & Episcopali dignitate. Propter quod & ego alienum eum ab omni sacerdotali ministerio iudico, concors effectus his, quæ placita sunt, sicut prædixi, sanctæ & magnæ Synodo.

Ἀττικὸς Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου.

D Atticus Episcopus Nicopolitanæ ciuitatis, metropolis veteris Epiri, dixit: Regularem fidem sanctorum Patrum decernentium damnationem Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, & ego sequens, concors efficior.

Ὀνησιφόρος Ἰκονίου.

Onesiphorus Episcopus metropolis Iconij ciuitatis dixit: Oportebat quidem, reuerendissimum Dioscorum & scientem regulas, & consue-E tudinem minime ignorantem, obtemperare his quæ à sancto & vniuersali Concilio præcepta fuerant, & tertio vocatum eum per Dei amantissimos Episcopos, aduenire in sanctum Concilium ad satisfaciendum de his, quæ ei ingerebantur. †

Βασίλειος Τραιανουπόλεως.

Basilius Episcopus metropolitanus Traianopolis ciuitatis dixit: His, quæ placuerunt sancto F Concilio super Dioscoro, consentit & mea paruitas.

Φλωρέντιος Σάρδεων.

Florentius Episcopus metropolitanus Sardenæ ciuitatis dixit: Sequens & ego hæc, quæ decreta sunt à sanctissimo & beatissimo Papa Leone, per eius beatitudinis Vicarios, & per alios sanctos Episcopos, Dioscorum magnæ Alexan-

drinæ ciuitatis Episcopum, quoniam se ipsum A obnoxium constituit, nolens tertio à sancta & vniuersali Synodo vocatus aduenire, alienum à sacerdotio & communione Ecclesiastica decerno, propter suprascriptas * culpas.

causas

Φραγκίων Φιλιππουπόλεως.

Francion Episcopus metropolitanus Philippopolis ciuitatis dixit: Concors & ego efficior Pag. 196 Apostolicæ Sedi, & sanctissimo & Dei amantissimo Archiepiscopo Anatolio Constantinopolitanæ B ciuitatis nouæ Romæ, & præsenti sancto & vniuersali Concilio, de damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & iudico alienum eum esse tam à dignitate sacerdotali, quàm etiam à communione terribilis mysterij.

Ἰωάννης Ῥόδου.

Ioannes Episcopus metropolitanus Rhodi insulæ dixit: Omnibus iuste & regulariter definitis à sancta hac & vniuersali Synodo aduersus C Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, concors & ego effectus, alienum eum iudico ab omni sacerdotali, siue etiam Episcopali dignitate & ministerio.

Πέτρος Γαγγρῶν.

Petrus Episcopus metropolitanus Gangrenæ ciuitatis dixit: Quæ placuerunt Apostolicæ Sedi & sanctis Patribus super damnatione Dioscori, D his & ego consensi.

Φώτιος Τύρου.

Photius Episcopus metropolitanus ciuitatis Tyri dixit: Iustæ & regulari sententiæ, quæ facta est in Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Leone, & sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo regiæ vrbis Anatolio, & à sancto & vniuersali Concilio, quod secundum decretum Dei & Imperialem sanctionem E in Chalcedonensi ciuitate factum est, consentio, & decerno ea quæ super eo sunt placita, & alienum eum habeo ab omni sacerdotali dignitate.

Νουνέχιος Λαοδικείας.

Nunechius episcopus metropolitanus Laodiceæ ciuitatis dixit: Secundum ea, quæ definita sunt à sanctissimo & beatissimo Patre nostro & Archiepiscopo senioris Romæ Leone, per directos ab eo reuerendissimos Episcopos & Dei amantissimum presbyterum Bonifacium, & à reuerendissimo & sanctissimo Anatolio Archiepiscopo nouæ Romæ Constantinopolitanæ ciuitatis, & omni præsenti Concilio, iudico & ipse Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, alienum esse ab omni sacerdotali ministerio.

Περγάμιος Ἀντιοχείας Πισιδίας.

Pergamius Episcopus metropolitanus Antiochenæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, dixit: Plurimam olim confusionem contra diuinos Canones operantem Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, & post multa aduersus eum à diuersis personis in sancta & magna Synodo in scriptis deposita, vocatum probabiliter non semel, neque secundo, sed tertio, & aduenire minime passum, sed aliqua inconsequenter & indecenter responsa facientem, & propter hoc iuste damnatum ab vniuersali hoc & sancto Concilio, alienum eum esse à sacerdotali ministerio & dignitate, & prædictis increpationibus subiacere, similiter & ego decerno.

Μελέτιος Λαρίσσης.

Meletius Episcopus Larissenæ ciuitatis, faciens verba pro Domno sanctissimo Episcopo metropolitano Apameæ ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego decerno, concors effectus sanctis Patribus aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, & eum alienum facio ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

Κριτωνιανὸς Ἀφροδισιάδος.

Critonianus Episcopus metropolitanus Aphrodisiadis ciuitatis dixit: Secundum prolatam sententiam aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, à sanctissimis & beatissimis Archiepiscopis & Patribus nostris magnarum & regalium vrbium, secundo & tertio regulariter vocatum, & minime obedientem, & ego concors effectus eidem sententiæ, alienum eum definio ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Συμεῶνος Ἀμίδης.

Symeon Episcopus metropolitanus Amidenæ ciuitatis dixit: Concors & ego sum regulariter gestis super damnatione Dioscori quondam Episcopi Alexandrinæ magnæ ciuitatis, à sanctissimo ac beatissimo Anatolio Archiepiscopo Constantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ, & sanctissimis & Dei amantissimis Episcopis in hoc F sancto Concilio congregatis, alienum iudicans eumdem Dioscorum ab omni Episcopali dignitate & ministerio.

Θεόκτιστος Πισινοῦντος.

Theoctistus Episcopus metropolitanus Pisinuntenæ ciuitatis dixit: Consentio & ego omnibus, quæ aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum ordinata sunt à sancto & vniuersali Concilio, per Pag. 197 Photinum

Photinum religiosissimum archidiaconum meū, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

A

Φρoντινιανὸς Σαγαλασσοῦ.

Frontinianus.

* Frontinianus Episcopus Sagalassenæ ciuitatis dixit: Concors efficior his, quæ statuta sunt à sanctissimis Patribus super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali & Ecclesiastico ordine.

B

Νεοπτόλεμος Κόρνων.

Neoptolemus Episcopus Cornensis dixit: Necessarium est & nos sequi ea quæ regulariter aduersus Dioscorum sanctis Patribus & metropolitanis Episcopis sunt placita. Vnde & ipse consentio factæ super eo damnationi.

Ἀχόλιος Λαράνδων.

Acholius Episcopus Larandenæ ciuitatis dixit: Iuste & regulariter iudicatis à sanctis Patribus aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, concors & ego effectus sum in eius damnatione.

Ἰουλιανὸς Ὑπαίπων.

Iulianus Episcopus Hypæporum dixit: Et ego consentio omnibus, quæ interloquuti sunt sanctissimi Episcopi Paschasius & Lucentius, & Bonifacius religiosissimus presbyter, vicarij sanctissimi & beatissimi Archiepiscopi Romani, & sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus regiæ Constantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ Anatolius, & omnibus quæ definiuit sancta & vniuersalis Synodus super Dioscoro magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopo, & iudico eum esse alienum ab omni sacerdotali dignitate, & à fruitione sancti & inenarrabilis ministerij Dei nostri.

Λεόντιος Μαγνησίας.

Leontius Episcopus Magnesiæ ciuitatis dixit: Lex est pia, patribus obedire, & eorum sequi iudicia. Hanc legem & in præsenti custodiens, iis quæ ordinata sunt super Dioscoro, concors & ego efficior, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate.

Εὐδόξιος Χώματος

Eudoxius Episcopus Chomatenæ ciuitatis dixit: Secundum ea quæ à sanctis Patribus approbata sunt super damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopi, & ego consentio, & alienum eum ab omni sacerdotio iudico.

Στέφανος Λιμυρέων.

Stephanus Episcopus Limyræ ciuitatis dixit: Consentio regulariter factæ Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi damnationi: propter quod & ego minimus definio, eum esse ab omni sacerdotio alienum.

Φρόντων Φασηλίδος.

Fronton Episcopus Phaselidenæ ciuitatis dixit: Concors sum & ipse damnationi factæ super Dioscoro magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopo, & alienum eum ab omni Episcopali & sacerdotali ministerio esse approbaui, sicut & sancti Patres & sanctum decreuit Concilium.

Θεόδωρος Ἀντιφέλλου.

C

Theodorus Episcopus Antiphellenæ ciuitatis dixit: Consentio damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, sicut sanctis regulis placuit, alienum eum existimans ab omni sacerdotali dignitate.

Λεόντιος Ἀράξου.

Leontius Episcopus * Zarenæ ciuitatis dixit: Secundum prolatam sententiam à sanctis per omnia Patribus aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, concors efficior in eius damnatione, ab omni sacerdotali dignitate alienum eum existimans. Araxena.

D

Ἀντίπατρος Καύνου.

Antipater Episcopus * Cauninæ ciuitatis dixit: Consentio in Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi damnatione, & ab omni sacerdotali ministerio alienum eum iudico. Cauni.

E

Φίλιππος Λιβυρέων.

Philippus Episcopus Liburenæ ciuitatis dixit: Concors efficior professionibus sanctorum Patrum, factis super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & approbo & ego alienum eum esse ab Episcopatus dignitate, & omni sacerdotali ministerio.

F

Κρατῖνος Πανόρμου.

Gratianus Episcopus Panormensis dixit: Concors & ego efficior in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, facta à sanctis Patribus, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate. Cratinus. Pag. 198.

A

Ανδρέας Τοέων.

Andreas Episcopus * Toënsis dixit: His quæ definita sunt à præcedentibus sanctis Patribus de damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, in omnibus concors efficior, & ab omni eum honore sacerdotali alienum iudico.

*Thoeorum, sup.

Νικόλαος Ακκερασσοῦ.

B

Nicolaus Episcopus Acarassenus dixit: Consentio damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, factæ à sanctis Patribus & à sancta Synodo, alienum eum iudicans ab omni sacerdotali dignitate.

Ρωμανὸς Βουβονέων.

C

Romanus Episcopus Bubonensis dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quæ & ante me sanctissimi patres, & concors sum in damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, ab omni sacerdotali honore alienum eum iudicans.

Αττικὸς Ζήλων.

D

Atticus Episcopus Zelensis dixit: Lacrymor equidem de his quæ contigerunt, eo quod frater noster aliquando & consacerdos in talibus fuerit delictis. Quoniam vero consequens est & iustum, regulariter me motum, eadem aduersus eum definire; huius rei gratia consentaneus & ego super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi sanctis Patribus efficior, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali dignitate.

Παῦλος Φιλομηλίου.

E

Paulus episcopus Philomeliensis dixit: Concors & ego efficior tam sanctissimo Archiepiscopo Leoni, quam regulari & iustæ sententiæ, factæ super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Φλωρέντιος Αδριανουπόλεως.

F

Florentius Episcopus Adrianopolitanus dixit: Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopus Dioscorus, super iis quæ gessit inique, luit supplicium. Igitur & ego his quæ à sanctis Patribus & Archiepiscopis & omni sancto Concilio super eum definita sunt, consentio, ab omni Ecclesiastico ministerio cessare eum decernens.

Μεσσαλῖνος Λαοδικείας.

Messalinus Episcopus Laodicensis dixit: Ostendit diuinitas, quia non protractione temporum solent magnitudines delictorum obliuionem suscipere: sed diuinorum ac sanctorum Patrum regulæ apprehenderunt iniqua gerentem, & per nos iudicant, Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum foris abiici ab Ecclesiastico ordine, & diuina sacerdotali operatione.

Ελπίδιος μονῆς Θέρμων.

Elpidius episcopus Mansionis Thermensis dixit: Consentio sententiæ prolatæ à sanctis Patribus contra Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Λογγῖνος Ορχιστοῦ.

Longinus Episcopus Orchistensis ciuitatis dixit: Concors efficior sanctis Patribus in damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis Episcopi, & ab omni sacerdotali ministerio alienum eum esse iudico.

Μυστήριος Αμμορίου.

Mysterius Episcopus Ammorij ciuitatis dixit: Prolatæ à sanctissimis & beatissimis Patribus & Episcopis nostris aduersus Dioscorum quondam magnæ ciuitatis Alexandrinæ Episcopum, sententiæ & ego minimus consentio, alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse existimans.

Πέτρος Δαρδανίου.

Petrus Episcopus Dardaniensis ciuitatis dixit: Definitionibus sanctorum Patrum aduersus Dioscorum promulgatis, & ego concors efficior, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio.

Ιοβῖνος Διβέλλου.

Iouinus Episcopus * Deueltensis dixit; Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, in multis & diuersis accusatum criminibus, insuper & perfidiam Eutychis secutum, & iuste à sancta & magna Synodo damnatum, concors & ego effectus, ab omni eum Episcopali ministerio existimo alienum. *Libell.

Ινδιμος Ειρηνουπόλεως.

Indimus episcopus Irenopolitanus Ciliciæ secundæ dixit: Consentio prolatæ sententiæ aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis Pag. 199

quondam Episcopum, à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Romano Leone, per eos qui ab ipso directi sunt, sanctissimos & beatissimos Episcopos, necnon etiam & à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo regiæ Constantinopolitanæ vrbis nouæ Romæ Anatolio, & à ceteris sanctissimis Patribus, & alienum eum existimo ab omni Episcopali dignitate & ministerio.

Ἀκύλας Εὐδοξιάδος.

Aquilas Episcopus Eudoxiadæ ciuitatis dixit: Agnosco iuste damnatum Dioscorum in hac sancta Synodo à sanctis Patribus, quia præter regulas, beatæ memoriæ Episcopum Flauianum damnauit: hunc & ego cum omni Synodo damnatum habeo.

* Ἀδάδων. Εὐτρόπιος* Ἀδάδου.

Eutropius Episcopus Adadensis dixit: Factæ damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & à sanctissimis & beatissimis Archiepiscopis Leone & Anatolio antiquæ Romæ & nouæ, & à sancto & vniuersali hoc Concilio, consentio & concors sum, ab omni eum Ecclesiastico ministerio alienum iudicans.

Μάρκος Ἀρεθούσης.

Marcus Episcopus Arethusæ ciuitatis dixit: Ad hæc eadem & ego consentio sanctis Patribus aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Προτέριος Μυρρίνης.

Proterius Episcopus Myrrhinæ ciuitatis dixit: Cum omnibus sanctis Patribus & ego concors efficior in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi.

Μαρκελλῖνος Μητροπόλεως.

Marcellinus Episcopus Metropolis ciuitatis dixit: Consentio & ego sanctis Patribus vniuersalis & sancti Concilij, in damnatione Dioscori, iuste suscipientis damnationem.

Εὐσέβιος Κλαζομενῶν.

Eusebius Episcopus Clazomenæ ciuitatis dixit: Et ego concors efficior sanctissimis & Dei amantissimis Patribus in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi.

Ὀλύμπιος Θεοδοσιουπόλεως.

Olympius Episcopus Theodosiopolitanus dixit: Consentio & ego sanctissimis & beatissimis Patribus, in damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam Episcopi.

Μάμας Ἀνινήτου.

Mamas Episcopus Aninetenæ ciuitatis dixit: *Prolato termino à sanctis Patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi & ego consentio. * prolata sententia.

Γερόντιος Σελευκείας.

Gerontius Episcopus Seleuciæ ciuitatis dixit: Et ego consentio factæ damnationi à sanctis Patribus super Dioscoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi.

Ἰουλιανὸς Ῥώσου.

Iulianus Episcopus Rhosi ciuitatis dixit: Consentio damnationi factæ à sanctis Patribus super Dioscoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopo, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Ὑπάτιος Ζεφυρίου, καὶ
Ἀλέξανδρος Σεβαστῆς, καὶ
Θεόδωρος Αὐγούστης, καὶ
Χρύσιππος Μάλλου.

Hypatius Episcopus Zephyrii, & Alexander Episcopus Sebastæ Ciliciæ secundæ, & Theodorus Episcopus Augustæ, & Chrysippus Episcopus Malli, dixerunt: Consentimus omnibus regulariter & iuste iudicatis super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, à sancta & vniuersali Synodo, & alienum eum habemus ab omni sacerdotali ministerio.

Κυριακὸς Τροκμάδων.*

Chrysippus presbyter, verba faciens pro Dei amantissimo & sanctissimo Cyriaco Episcopo Trocmadenæ sanctæ Dei Ecclesiæ, dixit: Concors & ego efficior his, quæ determinata sunt à sanctis Patribus super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, quatenus alienus sit à sacerdotali ministerio & episcopali dignitate.

Δανιὴλ * Ὀλέας. * Καδῶν.

Daniel minimus Episcopus Cadenæ ciuitatis dixit: Secundum ea quæ ordinata sunt ab Apostolica Sede senioris & regiæ Romæ, & ab omnipræsente sancto Concilio, & ipse iudico alienum esse Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum ab omni Ecclesiastico ministerio & sancta communione. Pag. 200

Θωμᾶς Θεοδοσιουπόλεως.

Thomas Episcopus Theodosiopolitanæ ciuitatis dixit: Et ipse concors efficior tam Apostolicę Sedi, quam vniuersæ sanctę Synodo, aduersus

Dioscorum Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, quatenus alienus sit ab Ecclesiastico ministerio, & sancta communione.

Ἰωάννης Τραπεζοῦντος.

Ioannes Episcopus Trapezuntis dixit: Concors efficior & ego omnibus præcedentibus sanctis Patribus aduersus Dioscorum, & alienum iudico eum ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

*Γεννάδιος

* Ἀθανάσιος Μοσσυνῶν

Gennadius sup.

* Athanasius Episcopus Mossynorum dixit: Et ego concors efficior omni sancto Concilio, & alienum iudico Dioscorum ab omni sacerdotali dignitate, & sancta communione.

Πατρίκιος Νεοκαισαρείας.

Patricius Episcopus Neocæsareæ, prouinciæ Augustæ Euphratesiæ, dixit: Consentio sancto & vniuersali Concilio, & iudico Dioscorum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio alienum.

Ἐπίκτητος Διοκλητιανουπόλεως.

Epictetus Episcopus Diocletianopolis dixit: Vestigia sequens & ego sanctorum Patrum, cum sanctis viris alienum iudico Dioscorum ab Episcopali honore & dignitate.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σελευκείας Πισιδίας.

Alexander Episcopus Seleuciæ Pisidiæ prouinciæ dixit: Concors & ego in omnibus efficior his, quæ iudicata sunt ab angelico vestro consessu aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum.

Οὐαλεριανὸς Λαοδικείας Φοινίκης.

Valerianus.

* Valerius Episcopus Laodiceæ Phœnicis dixit: Consona & ipse sancto Concilio aduersus Dioscorum quondam Episcopum decerno, iudicans eum ab omni Ecclesiastico ministerio & Episcopali dignitate alienum.

Νατίρας Γάζης.

Natiras Episcopus Gazæ dixit: Consentio beatissimis & sanctissimis Patribus nostris aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, & iudico eum alienum esse ab omni Episcopali dignitate & ministerio, contemnentem vocationes sanctorum Patrum.

Κυρῖνος Παταρῶν.

Cyrinus Episcopus ciuitatis Pataræ dixit:

A His, quæ iudicata sunt à sanctissimis Patribus & Archiepiscopis aduersus Dioscorum quondam Episcopum, concors & ego efficior & consentio, & alienum eum existimo à sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεόφιλος * Ἀρισελιοασοῦ. *Ἀειανοῦ

Theophilus Episcopus ciuitatis * Orei dixit: In omnibus quæ ordinata sunt à sancta & vniuersali Synodo aduersus Dioscorum quondam Episcopum, consentio, & concordo his quæ B super eo gesta sunt.

Ariassi. al. Onysi.

Νέων Σιλίου.

Neon Episcopus ciuitatis * Silij dixit: Omnibus quæ prolata sunt vel decreta à sancta & vniuersali Synodo aduersus Dioscorum quondam Episcopum, consentio, & concordo omnibus quæ aduersus eum acta sunt. al. Sibarum.

C

Εὐδόξιος Ἐτεννῶν.

Eudoxius Episcopus ciuitatis Etennorum dixit: Sicut præcedentes sancti Patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioscori quondam Episcopi.

Μαρκιανὸς Κοτένων.

D Marcianus Episcopus * Stephanorum dixit: Sicut præcedentes sancti Patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioscori quondam Episcopi. Cotenorum.

Διόδοτος Λυσιμαχίας.

Diodotus Episcopus ciuitatis * Lysimachiorum dixit: Et ego consentio omnibus decretis super damnatione Dioscori, qui fuit Episcopus. Lysimachiæ.

E

Ἰωάννης Φλαβιάδος.

Ioannes Episcopus Flauiadis, prouinciæ Ciliciæ, dixit: Consentio prolatæ à sanctis Patribus sententiæ aduersus Dioscorum quondam Episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Τρύφων Χίου.

F Tryphon Episcopus insulæ Chij dixit: Concors efficior sanctis Patribus aduersus Dioscorum quondam Episcopum, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Παῦλος Πτολεμαΐδος.

Paulus Episcopus Ptolemaidis ciuitatis dixit: In omnibus quæ ordinata sunt à sancto & vniuersali Concilio super Dioscoro quondam Episcopo, & ego consentio, & alienum eum iudico ab omni Episcopali dignitate & ministerio.

A

Pag. 201

Διονύσιος Ηρακλείας.

Dionysius Episcopus Heracleotenæ ciuitatis dixit: Prolatæ sententiæ à sanctissimis & beatissimis Archiepiscopis & Patribus magnarum & regalium vrbium, super Dioscoro quondam Episcopo, vocato secundo & tertio, & non obediente, & ego concors efficior, alienum eum existimans ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Ιωάννης Αλίνδου.

Ioannes Episcopus ciuitatis Alindæ dixit: Concors & ego efficior sanctis Patribus senioris & nouæ Romæ, & ceteris sanctis patribus, aduersus Dioscorum quondam Episcopum, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Εὐστάθιος Στρατονικείας.

Stratonic. sup. Eustathius * Eustathius Episcopus Stratoniciæ ciuitatis dixit: Secundum prolatam sententiam à sanctis Archiepiscopis & Patribus aduersus Dioscorum quondam Episcopum, vocatum secundo & tertio, & ego concors eis efficior, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Ιωάννης Αμαζονέων.

Ioannes Episcopus ciuitatis Amyzonum dixit: Et ego in omnibus concors efficior his, quæ super Dioscoro quondam Episcopo acta sunt, alienum eum iudicans ab omni Episcopali dignitate & ministerio.

Παπίας Ερίζων.

Papias Episcopus ciuitatis Erizorum dixit: Secundum prolatam sententiam à sanctis Patribus aduersus Dioscorum quondam Episcopum, concors & ipse efficior eis, & alienum eum iudico ab omni Episcopali ministerio.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Αντιοχείας * Καισαρείας.

* Καισ.

Dionysius Episcopus Antiochiæ ciuitatis, prouinciæ Cariæ, dixit: Et ipse concors efficior omnibus sanctis Patribus, & alienum iudico Dioscorum quondam Episcopum ab omni sacerdotali dignitate & cooperatione.

Τυχάνιος Απολλωνιάδος.

Tynchanius Episcopus Apolloniadæ ciuitatis dixit: Et ego similia sanctissimis & Deo amicissimis Archiepiscopis & Patribus nostris decerno super damnatione Dioscori Episcopi.

Θεοδώρητος Αλαβάνδων.

Theodoretus Episcopus ciuitatis Alabandenæ dixit: Et ego similia decerno beatissimis & sanctissimis Archiepiscopis & Patribus nostris super damnatione Dioscori quondam Episcopi, alienum eum iudicans ab omni sacerdotali dignitate & operatione.

B

Μένανδρος Ηρακλείας.

Menander Episcopus Heracleæ ciuitatis dixit: Similiter & ego decerno iis, quæ sancti Archiepiscopi & Patres nostri super Dioscoro quondam Episcopo, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate & operatione.

Φλακίλλος Ιασοῦ.

C

Flacillus Episcopus ciuitatis Iassi dixit: Secundum prolatum decretum à sanctissimis Archiepiscopis & Patribus super Dioscoro quondam Episcopo, vocato secundo & tertio & minime obediente, & ego alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & operatione.

Ιωάννης Κνίδου.

Ioannes Episcopus ciuitatis Gnidi dixit: Concors & ego efficior sanctis Patribus, & alienum iudico Dioscorum quondam Episcopum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

D

Καλανδίων ἐπίσκοπος Αλικαρνασοῦ.

Iulianus presbyter, & agens vices Calandionis Episcopi Alicarnassenæ ciuitatis dixit: Secundum prolatam iustam sententiam à sanctis Archiepiscopis & Patribus aduersus Dioscorum quondam Episcopum, vocatum & secundo & tertio, & minime obedientem, & ego alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

E

Θεότεκνος Τυρέν.

Theotecnus Episcopus *Tyrali dixit: Omnibus quæ à sanctis Patribus secundum Dei timorem, & secundum diligentiam sanctorum Canonum ordinata sunt super Dioscoro quondam Episcopo, & ego consentio, alienans eum ab omni Episcopali ministerio. Tyrd.

F

Εορτίκιος Νικοπόλεως.

Heorticius Episcopus Nicopolitanæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, dixit: Concors & ego efficior sanctis Patribus senioris & nouæ Romæ, & ceteris omnibus sanctis Patribus, aduersus Dioscorum quondam Episcopum, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Κύρος Σινιάνδου.

Cyrus Episcopus Siniandi ciuitatis dixit: Dio-
Pag. 202 scorum quondam Episcopum contra sanctos Canones agentem, & super sceleratis & nefandis à plurimis accusatum, & tertia vocatione vocatum, & minime obedientem, secundum praecedentes sanctos Patres & ego alienum eum iudico à Pontificatus collegio, & omni sacerdotali ministerio.

Αἰθέριχος Σμύρνης.

Ætherichus Episcopus Smyrnæ ciuitatis dixit: Decreto sanctorum Patrum super damnatione Dioscori quondam Episcopi facto, & ego consentio, alienum eum existimans ab Episcopali dignitate, & sanctorum communione, secundum quod placuit sanctissimo Archiepiscopo Leoni, & sanctissimo Archiepiscopo Anatolio, & sancto Concilio.

Φλωρέντιος Τενέδου.

Florentius Episcopus Tenedi insulæ dixit: Se ipsum nudans Pontificatus dignitate Dioscorus quondam Episcopus, pro eo quod vocatus secundum Ecclesiasticas regulas tertio per diuersos sanctissimos Episcopos, obaudire minime passus est, inordinatis vsus occasionibus, dignus est alienus esse à sacerdotali ordine, & omni ministerio & communione, secundum quod placuit præcedentibus sanctissimis Patribus & episcopis.

Ζηνόδοτος Τερμισσοῦ.

Termiss. Zenodotus Episcopus ciuitatis * Telmessi dixit: Non debet indignari Dioscorus, iusto succumbens iudicio, qui sanctæ memoriæ quondam episcopum Flauianum nullo modo damnatione ostensum dignum, inique damnauit, sicut lecta monimenta ante hac in hoc sancto Cōcilio ostenderunt, & in præsenti vocatus à sancta Synodo per sanctissimos Patres semel, secundo & tertio, secundum diuinorum Canonum ordinem, occurrere, & accusatoribus respondere minime passus est. Iuste igitur auferatur ab Episcopali sede, & omni Ecclesiastico statu.

Σάββας Πάλτου.

Sabbas Episcopus ciuitatis Palti dixit: Iuste & sancte sancti Patres damnauerunt nouum Cain Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum. Hunc & ego damno, & alienum ab Ecclesiastico ministerio esse decerno.

Θεόκτιστος Βεῤῥοίας.

Theoctistus Episcopus ciuitatis Berrhoæ dixit: Consentio omnibus quæ decreta sunt à san-
A ctis Patribus super damnatione Dioscori, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio & communione.

Μακάριος Αἴνου.

Macarius Episcopus Æni ciuitatis dixit: Consentio omnibus decretis præcedentium sanctorum Patrum super damnatione Dioscori.

B

Κυριακὸς Αἰγαίης.

Cyriacus episcopus ciuitatis Ægeæ dixit: Cōsentio omnibus quæ regulariter & legitime à sanctis Patribus super Dioscoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopo terminata sunt, alienum eum faciens ab omni sacerdotali honore, & episcopali dignitate.

Γενέθλιος Κρατείας.

C Eulogius presbyter, agens vices Genethlij reuerendissimi Episcopi Cratiæ ciuitatis dixit: Consentiens subscripsi his quæ definita sunt à sancta Synodo.

Φίλιππος Θεοδοσιουπόλεως.

Philippus Episcopus Theodosiopolis, siue Nouæ aulæ dixit: Et ego concors efficior sanctis Patribus aduersus Dioscorum quondam E-
D piscopum Alexandrinorum, alienum eum faciens ab Episcopali dignitate, & omni sacerdotali ministerio.

Βασίλειος Παλαιᾶς πόλεως.

* Basilius Episcopus Palæopolis dixit: Secundum * terminum sanctorum Patrum, quem sanxerunt aduersus Dioscorum quondam Episcopum Alexandrinorum, regulariter super eo proferentes sententiam, & ego concors eis efficior, vt sit extraneus tam à sacerdotali dignitate, quam à communione. Basilius sup. decretum S. P. quod.

E

Παυλῖνος Ἀπαμείας Πισιδίας.

Paulinus Episcopus ciuitatis Apameæ Pisidiæ dixit: Consona & ego profitens sanctis Patribus veteris & nouæ Romæ, à quibus Dioscorus damnatus est, qui intolerabiliter in Diuinitate deliquit, mala operans, super eius digne facta damnatione concors efficior.

F

Βασίλειος Νακωλείας.

Basilius episcopus ciuitatis Nacoliæ dixit: Et ego similia decerno, sicut sancta Patrum Synodus aduersus Dioscorum Alexandriæ quondam Episcopum, & extraneum eum existimo ab omni sacerdotali ministerio, regulis minime obtemperantem.

Ιωάννης Γερμανικείας.

Ioannes Episcopus Germaniciæ ciuitatis dixit: Manifestus est Dioscorus Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopus, quia mala vsus conscientia, pro his quæ ei crimina ingerebantur, occurrere ad hoc sanctum & vniuersale Concilium minime voluit. Vnde regulariter aduersus eum prolatæ sententiæ & ego consentio. Pag.205.

Κεκρόπιος Σεβαστουπόλεως.

B

Cecropius Episcopus Sebastopolitanæ ciuitatis dixit: Concors sum & ego Apostolicæ Sedi, & sanctæ & magnæ huic Synodo, in his quæ regulariter ordinata sunt aduersus Dioscorum, & consentio alienum eum esse à sacerdotali ministerio.

Ακάκιος Αριαραθίας.

C

Acacius Episcopus Ariarathirenæ ciuitatis dixit: Iusto & recto iudicio tam Apostolicæ Sedis, quam sanctæ & vniuersalis Synodi, & ego consentio super Dioscoro inobediente regulis; & alienum eum esse profiteor ab omni sacerdotali ministerio.

Ιωάννης Νικοπόλεως.

D

Ioannes Episcopus Nicopolitanus dixit: Boni consilij bonus est finis. Sed quoniam non recte cogitans Dioscorus Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopus, & secundum regulas tertio vocatus, minime obediens, vltimam super se traxit sententiam: inde & ego concors sum omnibus, & alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse iudico.

Ρουφίνος Σαμοσάτων.

E

Rufinus Episcopus Samosatenæ ciuitatis dixit: Sequens sanctos Archiepiscopos & Patres, concors & ego efficior his quæ iuste secundum regulas ordinata sunt, super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum ab omni ministerio sacerdotali esse existimo.

Λουκιανός Βύζης.

F

Lucianus Episcopus Byziensis dixit: Sequens & ego sanctos Patres, concors efficior iustæ secundum regulas prolatæ sententiæ aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, & alienum eum ab omni dignitate & sacerdotali ministerio esse existimo.

Σεβαστιανὸς Βεῤῥοίας.

Sebastianus Episcopus Berrhoënsis Macedoniæ dixit: Dioscorus regularibus laqueis compeditus, alienus sit ab Episcopali sede. Vnde

A omnibus sanctis Patribus concors aduersus eum efficior, secundum Apostolicæ scripturæ eloquium, dicentis: Tollite malum ex vobis ipsis. 1. Cor. 5.

Μενεκράτης Κερασίων.

Menecrates Episcopus * Cerassorum ciuitatis dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quæ & Metropolita meus, & sancta Synodus, concors effectus in damnatione Dioscori Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate. *Ceraseon.

Κοσίνιος Ιεροκαισαρείας.

Cossinius Episcopus ciuitatis Hierocæsareæ, prouinciæ Lydiæ, dixit: Concors & ego efficior huic sancto & magno Concilio super facta damnatione Dioscori, & alienum eum decreui ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Πατρίκιος Ακαμασσοῦ.

Patricius Episcopus Acamasenæ ciuitatis dixit: Consentio in facta damnatione ab omni sancto Concilio aduersus Dioscorum Alexandrinum quondam Episcopum, alienum eum iudicans ab omni sacerdotali ministerio.

Δομνῖνος Πλαταιῶν.

Domninus Episcopus Plateæ ciuitatis dixit: Consentio iustæ & regulariter factæ damnationi super Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum, à sancto & vniuersali Concilio, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Ατταλίας.

Dionysius Episcopus Attaliæ Lydiorum ciuitatis dixit: Consentio iustæ & regulari damnationi, quæ facta est in Dioscorum, qui fuit Episcopus Alexandriæ, à sancta & vniuersali Synodo, & alienum eum existimo ab omni Ecclesiastico ministerio.

Παῦλος Τριπόλεως.

Paulus Episcopus Tripolitanus dixit: Consentio & ego iustæ & regulariter à sancta hac & vniuersali Synodo aduersus Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum factæ damnationi, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Γεμέλλος Στρατονικείας.

Gemellus Episcopus Stratoniciæ ciuitatis dixit: Consentio in damnatione Dioscori Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, ab hac sancta & magna Synodo facta, & extraneum eum esse iudico ab omni Episcopali sede.

A

Μεόνιος Νύσσης.

Meonius Episcopus Nyssenæ ciuitatis, pro-
Pag. 204 uinciæ Asiæ, dixit: Non parua, neque leuia aduersus diuinos Canones deliquit Dioscorus Alexandrinorum quondam Episcopus, sicut pridem ante excellentissimos Iudices & sacratissimum Senatum ostensum est, & sicut diuersæ accusationes, à diuersis hodie factæ, ostendunt. Vnde & ego sequens sanctos Patres, decerno, nudum eum esse ab omni sacerdotali dignitate.

Ησαΐας Ελαιτῶν.

Esaias Episcopus Elaitenæ ciuitatis dixit: Iuxta prolatam formam à sanctis Patribus, contra se Dioscorus Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopus, super his quæ ab eo perpetrata sunt in sanctæ memoriæ Episcopo Flauiano, audiat
Matth. 7. a. Domini per meam paruitatem vocem: In quo iudicio iudicaueritis, iudicabimini. Proiectus est igitur à sancto & vniuersali hoc Concilio, cui & ego concors efficior.

Εσπέριος Πιτάνης.

Hesperius Episcopus Pitanensis dixit: Iuste sanctis Patribus iudicantibus secundum sanctas regulas super damnatione Dioscori Alexandrinæ vrbis quondam Episcopi alieno eum & ego cum omnibus ab omni Ecclesiastico ministerio.

Κόϊντος Φωκέων.

Quintus Episcopus Phoceæ ciuitatis dixit: Iuste & sancte à sanctis Patribus determinatis super damnatione Dioscori quondam Episcopi consentio.

Εὐςόχιος Δοκιμέων.

Eustochius Episcopus Docimeorum dixit: Dioscorum quondam Alexandrinorum Episcopum, damnatum regulariter à sanctis & beatissimis Patribus, alienum esse & ipse existimo ab omni sacerdotali consequentia.

Μυσώνιος Νύσσης.

Musonius Episcopus Nyssenus Lyciæ dixit: Eiusdem sum & ego sententiæ, quæ à sanctis Patribus promulgata est super damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam Episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate.

Ρῆνος Ιωνοπόλεως.

Rhenus. * Zenus Episcopus Iunopolitanus dixit: His, quæ Apostolica Sedes, & sanctum Concilium in Chalcedona congregatum, terminauit aduersus Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum, & ego consentio.

Παῦλος Μαριάμνης.

Paulus Episcopus Mariamnæ ciuitatis dixit: Omnibus sanctis Patribus consentio, & condemno Dioscorum quondam Episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Εὐςάθιος Σαρακηνῶν.

B

* Eustathius Episcopus gentis Saracenorum dixit: Omnibus quæ placita sunt sanctis regulis & sanctis Patribus, consentio. Eustathius Pr.

Θαλάσσιος Παρίου.

Thalassius Episcopus Parij ciuitatis dixit: Quæ à sancta Synodo iuste definita sunt aduersus Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum, & ego decerno & alienum eum iudico ab omni Episcopali dignitate.

C

Αθανάσιος Πέῤῥης.

Athanasius Episcopus * Pari insulæ dixit: Cōsentio omnibus, quæ sancto placuerunt Concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum iudico ab omni Episcopali dignitate. Perrhæ.

D

Οὐράνιος Εμέσης.

Vranius Episcopus Emisenus dixit: eadem & ego, quæ sancti Patres, decerno de Dioscoro Alexandrinorum quondam Episcopo, & volo eum alienum esse ab omni Episcopali ministerio.

Δαμιανὸς Σιδῶνος.

E

Damianus Episcopus ciuitatis Sidoniorum dixit: Hæc eadem & ego, quæ & sancta Synodus, decerno, & iudico Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum alienum esse ab omni sacerdotali ministerio.

Νῶε Κηφᾶς.

Noë Episcopus Cephacastelli dixit: Et ego concors sum in omnibus, quæ placita sunt sancto Concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi.

F

Οὐράνιος * Ιϐηρείων.

* Ιμερίων.

Paulus presbyter, agens vices Deo amicissimi Vranij Episcopi Himerorum ciuitatis dixit: Dioscorus aliquando Alexandrinæ ciuitatis Episcopus, * ipsum Concilium condemnans, alienauit se à sacerdotali dignitate, Vnde & ego talia accipiens à Dei amantissimo Vranio Episcopo mandata, concors efficior sanctissimis & Deo amicissimis Episcopis, qui iustam super eo protulerunt sententiam.

* ipsum semet damnans, alienauit sacerdotio.

Πολυχρόνιος Ἐπιφανίας.

Polychronius Episcopus Epiphaniæ ciuitatis dixit: Consentio sanctis Patribus super facta
Pag. 20 damnatione iusta & regulari aduersus Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum constitutum, iudicans eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως Φοινίκης.

Theodorus Episcopus Tripolitanæ ciuitatis, prouinciæ Phœniciæ primæ, dixit: Miratus sum huius sancti & magni Concilij sapientiam, & compassionem, atque magnanimitatem circa Dioscorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopum, huius verò memorati viri duritiam cordis. Namque tertio euocatus à sancta hac & magna Synodo, vt in Dei amantissimam congregationem veniret, atque accusationibus criminalibus satisfaceret, non acquieuit, mala conscientia vulneratus. Vnde & ipse iis quæ recte & regulariter à sancta hac & beata Synodo aduersus eum decreta sunt, & consentio & concordo, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio.

Λουκιανὸς Ἴψου.

Lucianus Episcopus Ipsensis ciuitatis dixit: Audiens hæc, quæ gesta sunt & decreta à sanctis Patribus & omni sancto Concilio de Dioscoro quondam Alexandriæ Episcopo, vt minime obtemperante sanctis Canonibus, & ego alienum eum iudico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Πρόκλος Ἀδραίων.

Proclus Episcopus ciuitatis Adranorum dixit: Hæc eadem & ego, quæ placuerunt Deo amantissimis & sanctissimis Archiepiscopis & sanctæ Synodo, decerno, alienum esse iudicans Dioscorum ab omni Episcopali & sacerdotali ordine & ministerio.

Ἀμάχιος Σέπτων.

Amachius Episcopus Septenæ ciuitatis, prouinciæ Lydiæ, dixit: Et ego hæc eadem decerno, quæ regulariter à sancto & vniuersali Concilio ordinata sunt super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam Episcopi, ab omni eum alienans sacerdotali dignitate.

* Ἀλκιμήδης Σιλανδῶν.

* Ἀλκιμήδης Σιλανδοῦ.

Alcimedes Episcopus Silandi ciuitatis, prouinciæ Lydiæ, dixit: His quæ consequenter & secundum diligentiam Canonum à sancto hoc & vniuersali Concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi ordinata sunt, consentio, alienum eum esse iudicans ab omni sacerdotali ministerio.

Πολύκαρπος Γαβάλων.

Polycarpus Episcopus Gabalenæ ciuitatis, prouinciæ Lydiæ, dixit: Et hæc eadem decerno, quæ sancta & vniuersalis Synodus secundum prolatam sententiam super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate, & ab Ecclesiastico ministerio.

Ἐλευσίνιος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ.

* Eleusinius Episcopus Apollinis fani ciuitatis, prouinciæ Lydiæ, dixit: Eadem & ego profiteor, quæcumque & sancta Synodus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio & Episcopatus dignitate. * Apollinis fani.

Πατρίκιος Ἀδριανοῦ θηρῶν.

Patricius Episcopus ecclesiæ * Adramyteorum, prouinciæ Hellesponti, dixit: Concors & ego efficior huic sanctæ & beatissimæ Synodo, & Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam episcopum, in plurimis & magnis delictis accusatum, & damnatum à sanctis Archiepiscopis, damno, ab omni eum Ecclesiastica communione alienum decernens. * Adrianotherorum.

Ἡλίας Βλαύνδου.

Elias Episcopus * Bleandrenæ ciuitatis dixit: Consentio & ego his, quæ à sancta Synodo super Dioscori damnatione ordinata sunt, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio. * Blaundi.

Εὐσέβιος Σελευκοβήλου.

Eusebius Episcopus Seleucobeli ciuitatis dixit: Rectum & iustum & regulare iudicium sanctæ huius magnæ & vniuersalis Synodi sequens, & his quæ ab ea aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum definita sunt, concors effectus, alienum eum definio ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεοδόσιος Κανώθα.

Theodosius Episcopus Canothæ dixit: Concors efficior sanctæ & vniuersali huic Synodo aduersus Dioscorum quondam Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate & Episcopali ministerio.

Ἑρμείας Ἀβύδου.

Hermias Episcopus Abydi sanctæ Ecclesiæ di-
Pag. 206 xit: Concors efficior sanctis Patribus super damnatione Dioscori Alexandriæ quondam Episcopi, & alienum eum esse iudico ab omni Ecclesiastico ministerio.

Γεννάδιος Ἀκμονέων.

Gennadius Episcopus ciuitatis Acmoneorum Phrygiæ Pacatianæ dixit: Concors efficior sanctis Patribus, & sancto magnoque Concilio, super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum esse iudico ab omni Ecclesiastico ministerio.

Εὐλάλιος Πιονίου.

Eulalius Episcopus Pionitanorum ciuitatis, prouinciæ Hellesponti, dixit: Secundum ea quæ determinata sunt à sanctis Patribus, consentio, & alienum iudico ab omni sacerdotali ministerio Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum.

Θεοσέβιος Ἰλιέων.

al. Heliopolitanus. Theosebius Episcopus * Ilij Hellesponti dixit: His, quæ determinata sunt aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum à sancto & vniuersali Concilio, concors efficior, & alienum eum esse iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Πιόνιος Τρῳάδος.

Pionius Episcopus ciuitatis Troadis dixit: Omnibus quæ definita sunt à sanctis Patribus aduersus Dioscorum quondam Alexandrinæ magnæ cuitatis Episcopum, consentio, alienum eum esse existimans ab Episcopali honore, & omni sacerdotali ministerio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ποιμανινοῦ.

Pemaniani. Stephanus Episcopus ciuitatis * Iamanæorum dixit: His, quæ determinata sunt à sanctissimis Patribus super Dioscoro Alexandrinorum quondam episcopo, consentio, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας.

Callinicus Episcopus Apamiæ dixit: Tribus vocationibus à sancto & vniuersali Concilio regulariter factis, inobediens Dioscorus, se ipsum alienum à sacerdotali dignitate ostendit, regulis contraria perpetrans. Igitur & ego ipse se-

A quens sententiam tam Romani sanctissimi Archiepiscopi Leonis, quam aduersus eum protulit per eos qui ab eo directi sunt, quam etiam magnæ Constantinopolitanæ ciuitatis sanctissimi Archiepiscopi Anatolij, & Antiochiæ, hæc eadem de eo decerno.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως.

Romanus Episcopus Eudoxiopolis Thraciæ
B dixit: Sequens fidem & decretum sanctorum Patrum, Dioscorum alienum iudicaui ab omni ministerio sacerdotali, & Ecclesiastica dignitate.

Ἀνδρέας Σατάλων.

Andreas Episcopus ciuitatis * Sectoriensis, Satalorum. prouinciæ Lydiæ, dixit: Hæc eadem & ego profiteor, & consentio factæ damnationi super Dioscorum à sanctissimo & vniuersali Concilio,
C & alienum eum facio ab omni sacerdotali ministerio, & Episcopali dignitate.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης.

Sophronius Episcopus Constantinæ ciuitatis dixit: Consentio his, quæ à sanctissimis & Dei amantissimis Archiepiscopis definita sunt, insuper etiam & à confidentibus eis sanctissimis
D Patribus, aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, decernens eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Ὁρμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως.

Hormisda Episcopus Philippopolitanus, prouinciæ Arabiæ, dixit: Consentio his quæ regulariter & iuste à sancto & vniuersali Concilio aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ci-
E uitatis quondam Episcopum facta sunt, & alienum eum iudico ab omni Ecclesiastico ministerio.

Παῦλος Ἀράδου.

Paulus Episcopus Aradensis dixit: Diosco-
F rus Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopus, ostensus est, quia mala compunctus conscientia, vocatus à vestra hac sancta & vniuersali Synodo, in Dei amantissimum hoc Concilium aduenire minime voluit, & de his quæ ei criminaliter ingerebantur, satisfacere. Vnde legitime aduersus eum facta damnatione à sanctis Patribus, & ipse concors sum, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Τιμόθεος Βαλανέων.

Timotheus Episcopus Balaneorum dixit: Et mea concors constituta est paruitas prolatæ canonicæ interlocutioni aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum à sancto hoc & vniuersali Concilio, & alienum eum esse existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεοδόσιος Ναζιανζοῦ.

Pag. 207 Theodosius Episcopus Nazianzenus, prouinciæ Cappadociæ secundæ, dixit: Concors efficior sanctis Patribus in damnationem prolatam aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum, & alienum eum esse iudico ab omni sacerdotali ministerio, & Episcopali dignitate.

Ἀριστόμαχος ἐπίσκοπος Κολωνείας.

Aristomachus Episcopus Coloniæ, prouinciæ Cappadociæ secundæ, dixit: Similia sanctis Patribus & regulis sapiens & iudicans, alienum esse cognosco Dioscorum ab omni sacerdotali ministerio.

Πέτρος Γαβάλων.

Petrus Episcopus Gabalenus Syriæ dixit: Consentio omnibus quæ definita sunt à sancto & vniuersali Concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Ρυφῖνος Βειύλων.

Rufinus Episcopus Briulensis dixit: Consentio & ego damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, sicut & sancta & vniuersalis Synodus determinauit, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως.

Olympius Episcopus Sozopolitanus dixit: Consentio sanctis Patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Εὐφράτης Ἐλευθέρνης.

Euphrates Episcopus Eleuthernæ ciuitatis dixit: Consentio sanctis Patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ ciuitatis

A quondam Episcopi, & alienum eum esse iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Καϊουμᾶς ἐπίσκοπος Μαρκουπόλεως.

Caiumas Episcopus Marcopolitanus, similiter dixit.

Ἰωάννης Καῤῥῶν.

B

Ioannes Episcopus Carthensis dixit: Hæc eadem, quæ sancti Patres, decerno aduersus Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum, & alienum eum iudico ab omni sacerdotali ministerio.

Ἀβραάμιος ἐπίσκοπος Κάστρου Κιρκισίου.

C Abraamius Episcopus Castricircensis dixit: Hæc eadem, quæ & sancti Patres, aduersus Dioscorum Alexandrinorum quondam Episcopum decerno, & alieno eum ab omni Ecclesiastico ministerio.

Δημήτριος * Λαπίτου.

Demetrius Episcopus ciuitatis * Lappæ dixit: Lapethi
Consentio sanctis Patribus super damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam Episcopi, & alienum eum esse iudico ab omni sacerdotali
D ministerio.

Βοήσλασις ἐπίσκοπος Νέας πόλεως.

* Bassonas Episcopus Neapolitanus dixit: Con- Boethlasis
cors efficior professionibus sanctorum Patrum super damnatione Dioscori Alexandrinorum magnæ ciuitatis quondam Episcopi, alienum eum existimans ab omni sacerdotali & Ecclesiastico ministerio.

E

Μουσώνιος Βειμινοῦ.

Musonius Episcopus * Briminensis dixit: Con- Liminensis
cors & ego efficior super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinorum ciuitatis quondam Episcopi, & alienum eum esse iudico ab omni sa-
F cerdotali & Ecclesiastico ministerio.

* Ἀντίοχος Σινώπης. Antilochus

* Antiochus Episcopus Sinopensis dixit: His, quæ legitime & iuste & regulariter definita sút à sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Romano Leone, & à sanctissimo Archiepiscopo regiæ ciuitatis Anatolio, super Dioscoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopo, & ipse concors efficior, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio.

A

Παράλιος Ανδράπων.

Elpidius presbyter, agens vices Deo amantissimi Episcopi Paralij Andrapensis dixit: His, quæ legitime ab Archiepiscopis & ab vniuersali Concilio aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum decreta sunt, concors efficior.

Δόμνος Κυκουσοῦ.

Euphronius presbyter, verba faciens pro Domno reuerendissimo Episcopo Cucusenorum, dixit: Iuste prolatæ à sancto hoc & vniuersali Concilio aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum sententiæ consentio & concordo, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

Αντωνιανὸς Αμίσης.

Elpidius presbyter, agens vices reuerendissimi Antoniani Episcopi Amisenorum, dixit: Legitime & regulariter à sanctissimis Archiepiscopis, & à sancto & vniuersali Concilio aduersus Dioscorum Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam Episcopum prolatæ sententiæ & ipse concors efficior.

Θεόδωρος Κλαυδιουπόλεως.

Theodorus Episcopus Claudiopolitanus, prouinciæ Isauriæ, dixit: Consentio iis quæ iuste decreta sunt à sanctissimo Archiepiscopo regiæ vrbis Romæ Leone per Paschasinum & Lucentium Dei amantissimos Episcopos, & Bonifacium religiosissimum presbyterum, vicarios eiusdem beatissimi Archiepiscopi Leonis, & à sanctissimo Archiepiscopo regiæ vrbis nouæ Romæ Constantinopolitano Anatolio, & ab omni sancta Synodo, super Dioscoro Alexandrinæ sanctæ Ecclesiæ quondam Episcopo, probans eum alienum esse ab Episcopatus dignitate. Pag. 208

B

Οἱ πάντες εἱρμῷ, τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως Ανατολίου διελάλησαν.

C

*Omnes * per ordinem post Dei amantissimum Anatolium, Episcopum regiæ vrbis Constantinopolis, interlocuti sunt.*

eadem, quæ Dei amantissimus Anatolius, Episcopus

Καὶ μετὰ τὸ διαλαλῆσαι πάντας τοὺς ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, ὑπέγραψαν οὕτως.

Et cum omnes sanctissimi Episcopi interlocuti fuissent, subscripserunt in hunc modum.

D

SVBSCRIPTIONES.

Αἱ ὑπογραφαί.

Paschasinus Episcopus Ecclesiæ Lilybætanæ, prouinciæ Siciliæ, * vice beatissimi atque Apostolici vniuersalis Ecclesiæ papæ vrbis Romæ Leonis sanctæ Synodo præsidens, in Dioscori damnatione consensu vniuersalis Concilij subscripsi.

tenens locum sanctiss. Archiepiscopi Magnæ Romæ Leonis, simul cum sanctiss. Synodo in Dioscori damnatione definiens, subscr.

Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίων τῆς Σικελῶν ἐπαρχίας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, * ὥρισα ἅμα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὁμοῦ δὲ ὑπέγραψα. * ὁρίσας.

E

Lucentius Episcopus * Esculanæ Ecclesiæ, *& ipse vicem gerens Apostolicæ Sedis magnæ Romæ Leonis, simul cum sanctissima Synodo in damnatione Dioscori definiens, subscripsi.*

Nerulanæ. al. Asculanæ

Λουκήνσιος ἐπίσκοπος Ερκουλάνων, καὶ αὐτὸς ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, ἅμα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Cælius Bonifacius presbyter & Legatus sanctæ Ecclesiæ antiquæ & magnæ Romæ, *& ipse similiter locum tenens sanctissimi Archiepiscopi Leonis, simul cum honorabili & beatissima, atque Apostolica Ecclesia Papæ Leonis, in damnatione Dioscori, definiens, subscripsi.*

Βονιφάτιος πρεσβύτερος, καὶ πρεσβευτὴς, τῆς ἐκκλησίας τῆς πρεσβυτέρας, καὶ μεγάλης Ῥώμης, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ τιμίᾳ, καὶ μακαριωτάτῃ, ἅμα, καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ πάπα Λέοντος, ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὁρίσας, ὑπέγραψα.

Anatolius Archiepiscopus Constantinopolis nouæ Romæ, definiens pariter cum sancta Synodo in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ανατόλιος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Μάξιμος

Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγάλης πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Κυντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγρ.

Καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, τῇ αὐτῇ τάξει, καὶ εἱρμῷ ὁρίσαντες, ὑπέγραψαν.

Στέφανος Ἐφέσου.

Διογένης Κυζίκου.

Ἰουλιανὸς ὁ Κῴων ἐλάχιστος ἐπίσκοπος, καὶ πρεσβευτὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ τὰ ἑξῆς.

Πέτρος Κορίνθου.

Ἰωάννης Σεβαστείας.

Σέλευκος Ἀμασείας.

Κωνσταντῖνος Μελιτινῆς.

Πατρίκιος Τυάνων.

Θεόδωρος Ταρσοῦ.

Θεόδωρος Δαμασκοῦ.

Πέτρος Γαγγρῶν.

Βασίλειος Τραϊανουπόλεως.

Ἐλευθέριος Χαλκηδόνος.

Βασίλειος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Ἀμφιλόχιος Σίδης.

Κῦρος Ἀναζάρβου.

Καλόγηρος Κλαυδιουπόλεως.

Εὐνόμιος Νικομηδείας.

Ῥωμανὸς Μύρων.

Κωνσταντῖνος Βόστρων.

Φραγκίων Φιλιππουπόλεως.

Μελέτιος Λαρίσσης.

Δόμνος Ἀπαμείας.

Στέφανος Ἱερᾶς πόλεως.

Φλωρέντιος Σάρδεων.

Περγάμιος Ἀντιοχείας Πισιδίας.

Νουνέχιος Λαοδικείας.

Ὀνησίφορος Ἰκονίου.

Λουκᾶς Δυῤῥαχίου.

Ἐπιφάνιος Πέργης.

Μαρινιανὸς Συνάδων.

Φώτιος Τύρου.

Νόννος Ἐδέσσης.

Σεβαστιανὸς Βεῤῥόης.

* Nicomus L. Ἰωάννης * πρώτης Ἀρμενείας.

Ἀριστόμαχος Κολωνείας.

Ἰωάννης Γερμανικείας.

Κεκρόπιος Σεβαστουπόλεως.

Ἀκάκιος Ἀριαραθείας.

Ἡράκλειος. * Ἡρακλᾶς Κομάνων.

A Maximus Episcopus magnæ ciuitatis Antiochiæ, definiens simul cum sancta Synodo in damnatione Dioscori, subscripsi.

Quintillus Episcopus Heracleæ Macedoniæ, gerens vicem Anastasii sanctissimi Archiepiscopi Thessalonicensis, definiens simul cum sancta Synodo in damnatione Dioscori, subscripsi.

Et reliqui omnes eodem ordine & serie definientes subscripserunt.

Stephanus Episcopus metropolitanus Ephesi, subscripsi.

Diogenes episcopus metropolitanus Cyzici, subscripsi.

B [Lucianus Episcopus Byziæ, pro Cyriaco reuerendissimo episcopo Heracleæ Thraciæ, subscripsi.]

Iulianus minimus episcopus Coënsis, & Legatus * Ecclesiæ Romanæ, definiens subscripsi. *Apostolicæ Sedis.*

Petrus episcopus Corinthi, prouinciæ Achaiæ, subscripsi.

Ioannes episcopus Sebastiæ metropolis, subscripsi.

Seleucus episcopus Amasiæ, subscripsi.

Constantinus episcopus Melitenæ metropolis, subscripsi.

C Patricius Episcopus Tyanæ, subscripsi.

Theodorus episcopus Tarsensis metropolis, subs.

* Theodosius episcopus ciuitatis Damascenæ, subs. *Theodorus.*

Petrus episcopus Gangrenæ ciuitatis, subscripsi.

Basilius episcopus metropolitanus Traianopolitanæ ciuitatis, subscripsi.

Eleutherius Episcopus Chalcedonensis, subscr.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, subscripsi.

Amphilochius episcopus metropol. Sidenæ ciuitatis, prouinciæ Pamphyliæ, subscripsi.

Cyrus Episcopus Anazarbenæ metropolis, subscripsi.

D Calogerus episcopus metropol. Claudiopolitanæ ciuitatis, subscripsi.

Eunomius episcopus Nicomediæ metropolis, sub.

Romanus episcopus Myrenæ metrop. subscripsi.

Constantinus episcopus metropol. Bostrenæ ciuitatis, subscripsi.

Francion episcopus metropol. Philippopolis ciuitatis, subscripsi. Pag. 209

Meletius episcopus Larissæ, & faciens sermonem pro Domno episcopo Apameæ Syriæ, subscr.

Stephanus episcopus Hierapolis, subscripsi.

Florentius Episcopus metropolitanus Sardenæ ciuitatis, prouinciæ Lydiæ, subscripsi.

E Pergamius episcopus metropolitanus Antiochenæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, subscripsi.

Nunechius episcopus Laodiceæ metropol. subscr.

Onesiphorus Episcopus Iconii metrop. subscripsi.

Lucas Episcopus Dyrrhachenæ ciuitatis, metrop. prouinciæ nouæ Epiri, subscripsi.

Epiphanius Episcopus metrop. Pergensis ciuitatis, prouinciæ Pamphyliæ, subscripsi.

Marinianus episcopus Synnadæ, subscripsi.

Photius episcopus metropolitanus Tyri, subscr.

Nonnus episcopus ciuitatis Edessæ, subscripsi.

Sebastianus episcopus Berrhoënsis, subscripsi.

F Ioannes episcopus Nicopolis Armeniæ primæ, subscripsi.

Aristomachus episcopus ciuitatis Coloniæ, subscripsi.

Ioannes episcopus Germaniciæ, subscripsi.

Cecropius episcopus Sebastopolis ciuitatis, subscripsi.

Acacius episcopus Ariarathiræ ciuitatis, subscripsi.

Heraclius episcopus ciuitatis Comanorum, subscripsi.

Simeon episcopus Amidæ metropolis, subscripsi.
Gratidianus episcopus Cerasuntensis, subscr.
Atarbius episcopus ciuitatis Trapezuntis, subscripsi.
Atticus episcopus metropolitanus Nicopolitanæ ciuitatis veteris Epiri, subscripsi.
Philippus episcopus ciuitatis Adanæ, subscr.
Thalassius episcopus ciuitatis Parii, subscr.
Theoctistus episcopus ciuitatis Beroensis, subscripsi.
Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, subscr.
Timotheus episcopus Balaneorum, subscr.
Sophronius episcopus ciuitatis Constantinæ, subscripsi.
Alexander episcopus Sebastæ Ciliciæ, subscr.
Marcus episcopus Arethusæ ciuitatis, subscr.
Theodosius episcopus Nazianzenus, subscr.
Hypatius episcopus ciuitatis Zephyrii, subsc.
Theodorus * Theodotus episcopus Claudiopolitanus, subscripsi.
Vranius episcopus Emesenæ ciuitatis, subscr.
Ipsensis Lucianus episcopus * Ipsinorum ciuitatis, subscripsi.
Iulianus episcopus ciuitatis Rhosi, subscr.
Eustochius episcopus ciuitatis Docimiorum, subscripsi.
Theodorus episcopus Augustæ, subscr.
Epictetus episcopus Diocletianopolitanæ ciuitatis subscripsi.
Polychronius episcopus Epiphaniæ, subscr.
Euetrius * Euoltius episcopus Zeugmatis, subscr.
Paulus episcopus Ptolemaidis, subscr.
Tryphon episcopus insulæ Chii, subscr.
Ioannes episcopus metropolitanus insulæ Rhodi, subscripsi.
Basilius episcopus ciuitatis Nacoliæ subscripsi.
Paulus episcopus Mariamnensis ciuitatis, subscripsi.
Antilochus * Antiochus episcopus ciuitatis Sinopæ, subscripsi.
Tyri. Apragmonius episcopus ciuitatis * Tii, subscripsi.
Zenodotus episcopus Telmissenæ ciuitatis, subscripsi.
Ionopolis, Rhenus episcopus * Iunopoleos, subscr.
Critonianus episcopus metropolitanus Aphodisiadæ ciuitatis, subsc.
Chrysippus episcopus ciuitatis Malli, subscr.
Callinicus episcopus Apameæ, subscr.
Indimus episcopus Carini ciuitatis, subscr.
Rhenus E. Eulandrorum, * Mirus episcopus Euladrenæ ciuitatis, subscripsi.
Caiumas episcopus Marcopolitanæ ciuitatis, subscripsi.
Ioannes episcopus Carrhenæ ciuitatis, subscripsi.
Castricirensis. Abrahamius episcopus * Circesiensis, subscr.
Eusebius episcopus Clazomeniæ ciuitatis, subscripsi.
Mamas episcopus Aninetenæ ciuitatis, subscripsi.
Ætherichus episcopus Smyrnæ, subscr.
Leontius episcopus Magnesiæ, subscr.
Proterius episcopus ciuitatis Myrrhinæ, subscripsi.
Pag. 220. Meonius episcopus Nyssenæ ciuitatis, subscripsi.
Marcellinus episcopus Metropoli ciuitatis, subscripsi.
Esaias episcopus Elaitanæ ciuitatis, subscr.
Quintus episcopus Phociensis, subscripsi.
Hesperius episcopus Pitanæ ciuitatis, subscr.

A Συμεὼν Ἀμίδης.
* Γρατιανὸς Κερασοῦντος. Γεραζοῦντος.
Ἀτάρβιος Τραπεζοῦντος.
Ἀττικὸς Νικοπόλεως.
Φίλιππος Ἀδάνης.
Θαλάσσιος Παρίου.
Θεόκτιστος Βεῤῥοίας.
Γερόντιος Σελευκείας.
B Τιμόθεος Βαλανέων.
Σωφρόνιος Κωνσταντίνης.
Ἀλέξανδρος Σεβαστῆς.
Μάρκος Ἀρεθούσης.
Θεοδόσιος Ναζιανζοῦ.
Ὑπάτιος Ζεφυρίου.
Θεόδωρος Κλαυδιουπόλεως.
Οὐράνιος Ἐμίσης.
Λουκιανὸς * Ἰψου. * Ἰψοῦ.
C Ἰουλιανὸς Ῥώσου.
Εὐστόχιος Δοκιμίου.
Θεόδωρος Αὐγούστης.
Ἐπίκτητος Διοκλητιανουπόλεως.
Πολυχρόνιος Ἐπιφανείας.
Εὐόλκιος Ζεύγματος.
Παῦλος Πτολεμαΐδος.
Τρύφων Χίου.
D Ἰωάννης Ῥόδου.
Βασίλειος Νακωλείας.
Παῦλος Μαριάμμης.
Ἀντίλοχος Σινώπης.
Ἀπραγμόνιος Τύρου.
Ζηνόδοτος Τελμισσέων.
Ῥῆνος Ἰωνοπόλεως.
Κριτωνιανὸς Ἀφροδισιάδος.
E Χρύσιππος * Μάλλου. * Μάλχου.
Καλλίνικος Ἀπαμείας.
Ἴνδιμος Καρίνου.
Ῥῆνος Εὐλανδρων.
Καΐουμας Μαρκουπόλεως.
Ἰωάννης Καῤῥῶν.
Ἀβραάμιος Κιρκησίου.
Εὐσέβιος Κλαζομενῶν.
F Μάμας Ἀνινήτου.
Αἰθέριχος Σμύρνης.
Λεόντιος Μαγνησίας.
Προτέριος Μυῤῥίνης.
Μεόνιος Νύσσης.
Μαρκελλῖνος Μητροπόλεως.
Ἠσαΐας Ἐλαΐτου.
Κόϊντος Φωκαίας.
Ἑσπέριος Πιτάνης.

Θεότεκνος Τυραίου.
Βασσωνᾶς Νέας πόλεως.
Ευμενείας. Παῦλος * Φιλομιλίου.
Παῦλος Τριπόλεως.
Κῦρος Σινιανδοῦ.
Ολύμπιος Θεοδοσιουπόλεως.
Φροντινιανὸς Σαγαλασσοῦ.
Κοσίνιος Ιεροκαισαρείας.
Παυλῖνος Απαμείας.
Σάββας Πάλτου.
Εὐδόξιος Χώματος.
Φίλιππος Βαλβουρέων.
Φρόντων Φασηλίδων.
Πατρίκιος Νεοκαισαρείας.
Τιμόθεος Δολιχῆς.
Κυριακὸς Πατάρων.
Στέφανος Λιβουρέων.
Θεόδωρος Αντιφέλλου.
Λογγῖνος Αράξων.
Αντίπατρος Καύνου.
Ανδρέας Τρωγλέων.
Κρατιανὸς Πανόρμου.
Ακρασσοῦ. Νικόλαος * Ακαρασσοῦ.
Ρωμανὸς Βουβωνέων.
Εὐλόγιος Φιλαδελφείας.
Ολύμπιος Σωζοπόλεως.
Θεοσέβιος Ιλίου.
Αβέρκιος Ιεραπόλεως.
Εορτίκιος Νικοπόλεως Πισιδίας.
Δομνῖνος Πλαταιῶν.
Εἰρηναῖος Ναυπάκτου.
Αθανάσιος Οπουντος.
Ερμείας Αβύδου.
Εὐτρόπιος Αράδου.
Φλωρέντιος Αδριανουπόλεως.
* Αδράνων. Πρόκλος * Αδράνων.
* Ογδόνος. Δαμιανὸς * Σιδῶνος.
Θεοδόσιος Κανώθας.
Αλέξανδρος Σελευκείας Πισιδίας.
Ρουφῖνος Σαμοσάτων.
Πατρίκιος Ακρασσοῦ.
Ορμίσδας Φιλιππουπόλεως.
Θεόδωρος Τριπόλεως.
Νεοπτόλεμος Κόρνων.
Εὐσέβιος Σελευκοβήλου.
Πέτρος Δαρδάνου.
Ιωάννης Πολεμωνίου.
Μαρτύριος Γορτύνης.
Νικόλαος Στοβῶν.
Κῦρος Κυβίστρων.

A Theotecnus episcopus ciuitatis Tyræi, subscripsi.
* Ballonas episcopus Neapolitanæ ciuitatis, subscripsi. Bithesala
Paulus episcopus Philomeliensis, subscr.
Paulus episcopus Tripolitanæ ciuitatis, subscr.
Cyrus episcopus ciuitatis Siniandi, subscripsi.
Olympius episcopus Theodosiopolitanus, subscripsi.
* Fonteianus episcopus Sagalassenæ ciuitatis, subscripsi. Frontinianus
Cosinius episcopus Hierocæsareæ, prouinciæ Lydiæ subscripsi.
B Paulinus episcopus Apameæ ciuitatis Pisidiæ, subscripsi.
Sabbas episcopus Paltenæ ciuitatis, subscripsi.
Eudoxius episcopus Chomatenæ ciuitatis, subscripsi.
Philippus episcopus ciuitatis Balbureorum, subscripsi.
Fronton episcopus Phaselidenæ ciuitatis, subscr.
Patricius episcopus Neocæsareæ, prouinciæ Augustæ Euphratesiæ, subscripsi.
Timotheus episcopus Dolichenæ ciuitatis, subscripsi.
* Cyrinus episcopus Pataræ ciuitatis, subscr. Cyriacus
C Stephanus episcopus * Limyræ ciuitatis, subscr. Libureorum
Theodorus episcopus Antiphellenæ ciuitatis, subscripsi.
* Leontius episcopus Araxenæ ciuitatis, subscr. Longinus
Antipatrus episcopus ciuitatis Cauni, subscripsi.
Andreas episcopus ciuitatis * Trogleorum, subscripsi. Tlosorum.
Gratianus episcopus Panormi, subscripsi.
Nicolaus episcopus Acarassenæ ciuitatis, subscr.
Romanus episcopus Bubonensis ciuitatis, subscr.
Eulogius episcopus metropol. Philadelphiæ, prouinciæ Arabiæ, subscripsi.
D Olympius episcopus Sozopolis, subscr.
Theosebius episcopus ciuitatis Ilii, subscr.
Abercius episcopus Hierapoleos ciuitatis, subscr.
Heorticius episcopus Nicopolitanæ ciuitatis, prouinciæ Pisidiæ, subscripsi.
Domninus episcopus ciuitatis Platæorum, subscripsi.
Irenæus episcopus ciuitatis Naupacti, subscr.
Athanasius episcopus Opuntinæ ciuitatis subscripsi.
Hermias episcopus Abydi sanctæ Dei Ecclesiæ, subscripsi.
E Eutropius episcopus * Adadæ ciuitatis, subscr. Aradi
Florentius episcopus Adrianopolitanæ ciuitatis, subscripsi.
Proclus episcopus Adranorum ciuitatis subscr.
Damianus episcopus ciuitatis * Sidonis, subscr. Ogdonis
Theodosius episcopus Canothæ, subscr.
Alexander episcopus Seleuciæ, prouinciæ Pisidię, subscripsi.
Rufinus episcopus Samosatenæ ciuitatis subscr.
Patricius episcopus Acrassenæ ciuitatis, subscr.
Hormisda episcopus Philippopolis, prouinciæ Arabiæ, subscripsi.
F Theodorus episcopus Tripolitanæ ciuitatis, subscripsi.
Neoptolemus episcopus Cornæ, subscripsi.
Eusebius episcopus ciuitatis Seleucobeli, subscripsi.
Petrus episcopus ciuitatis Dardani, subscr.
Ioannes episcopus Polemonii, subscr.
Martyrius episcopus Gortynæ, subscr.
Nicolaus episcopus Stoborum ciuitatis, subscripsi.
Cyrus episcopus ciuitatis Cybistrorum, subscr.

Gennadius episcopus ciuitatis Acmoneorum, prouinciæ Phrygiæ, subscripsi.
Demetrius episcopus * Lappenæ ciuitatis, subscripsi.
Euphratas episcopus ciuitatis Eleuthernæ, subscripsi.
Constantinus episcopus Demetriadis, subscr.
Paulus episcopus ciuitatis Derbæ, subscripsi.
Plutarchus episcopus Lystrenæ ciuitatis, subscripsi.
Eugenius episcopus ciuitatis Cannorum, subscr.
Rufus episcopus ciuitatis * Hydæ, subscripsi.
Tyrannus episcopus Homonadorum ciuitatis, subscripsi.
Acholius episcopus Larandenæ ciuitatis, subscr.
Pag. 211. Dionysius episcopus Attaliæ ciuitatis, subscr.
Philippus episcopus Lysiadis ciuitatis, subscr.
Strategius episcopus Polybotorum ciuitatis, subscripsi.
Cyriacus episcopus Trocmadorum ciuitatis, subscripsi.
Diodotus episcopus * Lysimachorum ciuitatis, subscripsi.
Dionysius episcopus Antiochiæ Cariæ, subscr.
Ioannes episcopus ciuitatis Alindenæ, subscr.
Tynchanius episcopus Apolloniadæ, subscr.
Menander episcopus Heracleæ, subscr.
Ioannes episcopus ciuitatis Amyzonis, subscripsi.
Theodoretus episcopus Alabandenæ ciuitatis, subscripsi.
Eupithius episcopus Stratoniciæ, subscr.
Romanus episcopus Eudoxiopolis, id est, Selymbriæ, prouinciæ Thraciæ, subscripsi.
Iulianus presbyter, agens vices Calandionis episcopi Halicarnassenæ ciuitatis, subscripsi.
Theoctistus episcopus metropolitanus Pissinuntinæ ciuitatis, subscripsi.
Mysterius episcopus Ammorii ciuitatis, subscr.
Cyriacus episcopus * Egaræ ciuitatis, subscr.
Iulianus episcopus ciuitatis Hypæporum, subscripsi.
Longinus episcopus Orchistenæ ciuitatis, subscripsi.
Dauid episcopus Adrianæ ciuitatis, subscripsi.
Alcimedes episcopus ciuitatis Silandi, prouinciæ Lydiæ, subscripsi.
Polycarpus episcopus ciuitatis Gabalenæ, prouinciæ Lydiæ subscripsi.
Amachius episcopus ciuitatis Septenæ, subscripsi.
Elias episcopus Blandorum ciuitatis, subscr.
Menecrates episcopus Cerassorum, subscr.
* Leucius episcopus Apollinis fani, subscr.
Gemellus episcopus Stratoniciæ ciuitatis, subscripsi.
Stephanus episcopus * Prymnesiæ ciuitatis, subscripsi.
Thomas episcopus Theodosiopolis, subscr.
Aquilas episcopus Aurocrorum, subscripsi.
Rufinus episcopus Briulenæ ciuitatis, subscr.
Thomas episcopus Porphyrionis, subscr.
Valerius episcopus Laodiceæ ciuitatis Phœniciæ, subscripsi.
Pionius episcopus ciuitatis Troadæ, subscr.
Paulus episcopus ciuitatis Puglorum, subscr.
Theodorus episcopus Heracleæ Ponti, subscr.
Ioannes episcopus ciuitatis Flauiadis, subscr.
* Gennadius episcopus Mossynorum ciuitatis, subscripsi.
Ioannes episcopus Trapezopolis, subscr.
Eulalius episcopus Pioniæ ciuitatis, prouinciæ Hellesponti subscripsi.
Neon episcopus ciuitatis * Silii, subscripsi.

Marginal variants (left): Lappanum. — Sidena. — Lysimachorum. — Aegea. — Eleusinius. — Prymnesiensis. — Athenasius. — Sylandi.

A Γεννάδιος Ἀκμονέων.
Δημήτριος Λαππαίων.
Εὐφράτας Ἐλευθερνης.
Κωνσταντῖνος Δημητριάδος.
Παῦλος Δέρβης.
Πλούταρχος Λύστρων.
Εὐγένιος Κάννων.
Ῥοῦφος * Ὕδης. * Σίδης.
B Τύραννος Ὁμονάδων.
Ἀχόλιος Λαράνδων.
Διονύσιος Ἀτταλείας.
Φίλιππος Λυσιάδος.
Στρατήγιος Πολυβότων.
Κυριακὸς Τροκμάδων.
Διόδοτος Λυσινέων.
Διονύσιος Ἀντιόχου.
Ἰωάννης Ἀλίνδων.
C Τυγχάνιος Ἀπολλωνιάδος.
Μένανδρος Ἡρακλείας.
Ἰωάννης * Ἀμαζόνος. Ἀμυζῶνος.
* Θεοδώρητος Ἀλαβανδων. Θεόδωρος.
Εὐπείθιος Στρατονικείας.
Ῥωμανὸς Εὐδοξιουπόλεως.
Καλανδίων Ἀλικαρνασσοῦ.
Θεόκτιστος Πισσινοῦντος.
D Μυστήριος Ἀμμορίου.
Κυριακὸς * Αἰγέης. Ἀλγίας.
Ἰουλιανὸς Ὑπαίπων.
Λογγῖνος Ὀρχιστοῦ.
Δαυὶδ Ἀδριανουπόλεως.
Ἀλκιμήδης Σιλανδοῦ.
Πολύκαρπος Γαβάλων.
Ἀμάχιος * Σέλλων. Σεπτῶν.
E Ἠλίας Βλανδοῦ.
Μενεκράτης Κεραστῶν.
Λεύκιος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ.
Γέμελλος Στρατονικείας.
Στέφανος Ποιμανηνοῦ.
Θωμᾶς Θεοδοσιουπόλεως.
Ἀκύλας * Αὐροκλῶν. Αἰρεκρῶν.
Ῥουφῖνος Βριύλων.
F Θωμᾶς Πορφυρεῶνος.
* Οὐαλεριανὸς Λαοδικείας Φοινίκης. Οὐαλέριος.
Πιόνιος Τρωάδος.
Παῦλος Πουγλῶν.
Θεόδωρος Ἡρακλείας Πόντου.
Ἰωάννης Φλαβιάδος.
Γεννάδιος Μοσσυνῶν.
Ἰωάννης Τραπεζουντος.
Νέων Σιλινδων.

Θεόφιλος Ἀειαατοῦ.
*Μαγύδου Μακεδὼν * Μαδύτου.
Παῦλος Ἀειςίου.
Σηρῆνος Μαξιμιανουπόλεως.
Ἰουλιανὸς Κελενδέρεως.
Φίλιππος τῆς Νέας Αὐλῆς.
Παυλῖνος Θεοδοσιουπόλεως.
Τύραννος Γερμανικουπόλεως.
Ἐπιφάνιος Κέςρων.
Ἀκάκιος Ἀντιοχείας τῆς Λαμωτίδος.
Ἀμμώνιος Ἰωτάπης.
Μάταλος Φιλαδελφείας.
Αἰλιανὸς Σελινοῦντος.
Πέτρος Γαβάλων.
Νῶε Κηφᾶ.
Μάρας Ἀναζάρβου.
Ῥωμύλος Χαλκίδος.
*ἴσ. Γνωσοῦ sive Κνωσοῦ. Γεννάδιος * Κρατείας.

A Theophilus Episcopus ciuitatis * Orei subscripsi. *Arlasis*
Macedonius episcopus Magydenæ ciuitatis subscripsi.
Paulus episcopus ciuitatis Aristii, subscripsi.
Serennus episcopus Maximianopolitanus, subscripsi.
Iulianus episcopus * Celenderitis ciuitatis, subscripsi. *Celenderens*
Philippus episcopus nouæ Aulæ ciuitatis, subscripsi.
Paulinus episcopus Theodosiopolis, subscripsi.
Tyrannus episcopus Germanicopolis, subscripsi.
B Epiphanius episcopus Cestriæ ciuitatis, subscripsi.
Acacius episcopus Antiochiæ Lamotidis, subscripsi.
Ammonius episcopus Iotapensis ciuitatis, subscripsi.
* Megalus episcopus Philadelphiæ, subscripsi. *Matalus*
Ælianus episcopus ciuitatis Selenuntis, subscripsi.
Petrus episcopus Gabalenæ ciuitatis, subscripsi.
Noe episcopus Cepha castelli, subscripsi.
Maras episcopus Anasarthenæ ciuitatis, pro me & Romulo episcopo Chalcidensis ciuitatis, subscripsi.
Gennadius episcopus Gnossi ciuitatis subscripsi.

[Indimus episcopus Irenopolis, prouinciæ Ciliciæ secundæ, subscripsi. Andreas episcopus Sectoriorum ciuitatis, subscripsi. Patricius episcopus * Adramyteorum sanctæ Dei Ecclesiæ, prouinciæ Hellesponti, subscripsi. Dionysius episcopus Heracleæ ciuitatis, subscripsi. Papias episcopus Erizorum, subscripsi. Athanasius episcopus Pari insulæ, subscripsi. Daniel episcopus * Gadenæ ciuitatis, subscripsi. Eudoxius episcopus ciuitatis Etennorum, subscripsi. Macarius episcopus ciuitatis Æni Thraciæ, subscripsi. Basilius episcopus Palæopolis, subscripsi. Messalinus episcopus Laodicensis, subscripsi. Iouianus Episcopus Deueltanæ ciuitatis, subscripsi. Natiras episcopus Gazæ ciuitatis, subscripsi. Eutychius episcopus Adrianopolis veteris Epiri, subscripsi. Eustachius Episcopus gentis Saracenorum, subscripsi. Paulus presbyter, agens vices Vranii reuerendissimi Episcopi Himerorum ciuitatis, subscripsi. Stephanus Episcopus ciuitatis Aradæ, subscripsi. Elpidius presbyter, agens vices Parali Episcopi Andrapenæ ciuitatis, subscripsi. Euphronius presbyter, agens vices Domini Episcopi Cucusenæ ciuitatis, subscripsi. Elpidius presbyter, agens vices Antoniani Episcopi ciuitatis Aminsinorum, subscripsi. Andreas presbyter Thessalonicensis, pro Anastasio reuerendissimo Episcopo meo subscripsi. Paulus Episcopus Anthedonis ciuitatis, subscripsi. Patricius Episcopus Acamasenus, subscripsi.

Adrianuthri torum
Caderum sup.
Pag. 212.

Οὗτοι πάντες παραπλησίως ὑπέγραψαν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ, ἥ ἐστιν· ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, πειθαρχῶν τῇ ἀποφάσει τῶν καθελόντων ἁγιωτάτων, καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων Διόσκορον, συνθέμενος ὑπέγ. κἀγὼ τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ἀκολουθήσας τῷ τύπῳ τῶν ἁγίων πατέρων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης, καὶ τῶν Αἰγιαλῶν, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα δι' Εὐλογίου τοῦ χωρεπισκόπου, διὰ τὸ ἐμὲ ὑπότρομον ἔχειν ἀπὸ ἀρρωστίας τὴν χεῖρα.

Σωτῆρος ἐπίσκοπος Θεοδοσιανῆς, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

D Hi omnes similiter subscripserunt hac inscriptione, id est, Definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum ciuitatis, obtemperans sententiæ sanctissimorum & beatissimorum Episcoporum, qui deposuerunt Dioscorum Episcopum, consentiens & ego subscripsi in damnationem eius.

E Thalassius Episcopus Cæsareæ Cappodociæ, sequens formam sanctorum Patrum, subscripsi in damnatione Dioscori.

Florentius Episcopus Tenedi * insulæ, Proselenes, & Ægialorum, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi per Eulogium Chorepiscopum, eo quod habeam manum trementem ex infirmitate. *Lesbi*

Soter Episcopus Theodosianæ ciuitatis, definiens in damnationem Dioscori, subscripsi.

Aa iij

Epaphroditus Episcopus ciuitatis Tamasii sanctæ Ecclesiæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi. A

Ἐπαφρόδιτος ἐπίσκοπος τῆς πόλεως * Δαμάσου ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα. Ταμάσου

[illegible] Dorotheus Episcopus * Diocæsareæ, Metropolis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος τῆς Διοκαισαρέων μητροπόλεως, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Elpidius Episcopus mansionis Thermanorum, definiens subscripsi in depositione Dioscori.

Ἐλπίδιος Μονῆς Θερμῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Aquilas Episcopus sanctæ Dei Ecclesiæ Eudoxiadis ciuitatis, definiens subscripsi depositioni Dioscori. B

Ἀκύλας ἐπίσκοπος * ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας τῆς κατ' Εὐδοξιάδα, ὁρίσας ὑπέγραψα. * τῆς

Atticus miseratione diuina Episcopus Zelensis ciuitatis, definiens in depositione Dioscori subscripsi.

Ἀττικὸς ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Ζήλων πόλεως, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Ioannes Episcopus Diocæsareæ ciuitatis Isauriæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi per Nilum lectorem meum.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Διοκαισαρείας τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα διὰ τοῦ ἀναγνώστου μου Νείλου.

Eulalius Episcopus ciuitatis Siblii sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi. C

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Σιβλίοις ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Eustathius episcopus Beryti ciuitatis, obtemperans sententiæ Dei amantissimorum & sanctissimorum Episcoporum, qui deposuerunt Dioscorum, consensi in damnatione eius, subscribens manu mea.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων πόλεως, πειθεὶς τῇ ἀποφάσει τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, τῶν καθελόντων Διόσκορον, συνεθέμην τῇ καθαιρέσει, ὑπογράψας χειρὶ ἐμῇ.

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ, obtemperans sententiæ sanctissimorum & religiosissimorum Episcoporum, qui deposuerunt, consentiens subscripsi in damnatione Dioscori. D

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας, πειθεὶς τῇ ἀποφάσει τῶν καθελόντων ἁγιωτάτων, καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, συνθέμενος ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Iulianus miseratione diuina episcopus Tabiæ, eodem modo consentiens sanctissimo metropolis nostræ episcopo, subscripsi in damnatione Dioscori.

Ἰουλιανὸς ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Ταβίας κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ἁγιωτάτῳ τῆς μητροπόλεως ἡμῶν ἐπισκόπῳ συναινέσας, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Pag. 213. Meliphthongus miseratione diuina episcopus ciuitatis Heliopolis sanctæ Dei Ecclesiæ, etsi vndecima hora, sicut scriptum est, adueni in damnationem Dioscori, concors factus iudicii Patrum, consentio sententiæ aduersus eum à sancta & vniuersali Synodo prolatæ, & subscripsi. E

Μελίφθογγος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, εἰ καὶ περὶ τὴν ἑνδεκάτην, κατὰ τὸ γεγραμμένον, συνέφθασα τὴν καθαίρεσιν Διοσκόρου, σύμψηφος τοῖς πατράσι γενόμενος, συναινῶ τῇ κατ' αὐτοῦ ἐξενεχθείσῃ ψήφῳ παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, καὶ ὑπέγραψα.

Acacius episcopus ciuitatis Cinnæ, consentio magnæ & vniuersali Synodo in depositione Dioscori, & subscripsi.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Κίννης, συναινῶ τῇ μεγάλῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, καὶ ὑπέγραψα.

Μνιζι Leucadius episcopus * Tynniensis ciuitatis, consentiens magnæ & œcumenicæ Synodo in damnatione Dioscori, subscripsi manu mea. F

Λευκάδιος ἐπίσκοπος Μνίζου, συναινῶν τῇ μεγάλῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Euphrasius episcopus Laganiæ ciuitatis, consentio magnæ & œcumenicæ Synodo, & in damnatione Dioscori subscripsi.

Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, συναινῶ τῇ μεγάλῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ ὑπέγραψα ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

A

Δανιὴλ ἐπίσκοπος Λαμψάκου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Daniel episcopus ciuitatis Lampsaci, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Ἀλκινῶν, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Antiochus episcopus Alcinensis ciuitatis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Βίβλου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Rufinus episcopus ciuitatis Bibli, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀνταράδου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Alexander episcopus Antaradi ciuitatis, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

B

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Leontius episcopus ciuitatis Ascalonæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Anianus episcopus Capitoliadis ciuitatis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Ioannes episcopus ciuitatis Gnidi, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Docimasius episcopus Maroniæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

C

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων, γνοὺς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ τούτων κρίσει ἐξακολουθεῖν ὀφείλων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Sozon episcopus Philippensis, cognoscens discussionem sanctorum Patrum, & cum sequi debeam eorum iudicium, subscripsi in damnatione Dioscori.

Εὐλόγιος πρεσβύτερος Κρατείας, τόπον ἐπέχων Γενεθλίου ἐπισκόπου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Eulogius presbyter Cratiæ, tenens locum Genethlii episcopi, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

D

Μόδεστος πρεσβύτερος, τόπον ἐπέχων Ὀλυμπίου ἐπισκόπου Προυσιάδος, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Modestus presbyter, gerens vicem Olympii Prusiadis ciuitatis episcopi, definiens in damnatione Dioscori subscripsi.

Πελάγιος πρεσβύτερος, τόπον ἐπέχων Θεοφίλου ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας, ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Pelagius presbyter, tenens locum Theophili episcopi Adrianopolis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Πέρσης ὑπέγραψα Περσιστί.

Persas subscripsi Persice.

Κυριακὸς Εὐκαρπίας.

Cyriacus episcopus ciuitatis Eucarpiæ, subscripsi.

* Musianus episcopus ciuitatis Limerorum, subscripsi. Ioannes episcopus Hephæsti, subscripsi. *Arusinia al. Limenia*
Macarius episcopus Laodiceæ ciuitatis, subscripsi. Ioannes episcopus Gadaræ ciuitatis, subscripsi.
Nicias episcopus Megarensis, subscripsi. Ophelimus episcopus Tegeæ ciuitatis, subscripsi.
Euander episcopus Diocliæ, subscripsi. Zebenus episcopus Pellensis, subscripsi.
Photinus episcopus Lyddæ ciuitatis, subscripsi. Cyrillus episcopus Subriti ciuitatis Cretæ, subscripsi.
Eusebius episcopus Topiri ciuitatis, subscripsi. Peregrinus episcopus Phœnicis, subscripsi.
Claudius episcopus Anchiaxi, subscripsi. Antiochus episcopus * Arcæ ciuitatis, subscripsi. *Arthelaidis*
Ioannes episcopus Tiberiadis, subscripsi. Florentius episcopus ciuitatis Iororum, subscripsi.
Leontius episcopus Zarensis, subscripsi. Philippus episcopus Liberensis ciuitatis subscripsi.
Ibas episcopus Edessenæ ciuitatis, subscripsi. Ætherius episcopus Sardanæ ciuitatis, subscripsi.
Alexander episcopus Tomitanorum, prouinciæ Scythiæ, subscripsi. Marcianus episcopus Stephaniæ ciuitatis, subscripsi.

A

Pag.214. DAMNATIO MISSA Dioscoro à sancto & vniuersali Concilio Chalcedonensi.

Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ gratia Dei secundum constitutum pijssimorum & Dei amantissimorum Principum nostrorum collecta est in Chalcedonensium ciuitate Bithyniæ, in basilica sanctissimæ & bonæ victricis Martyris Euphemiæ, Dioscoro.

B

COgnosce te ipsum, propterea quod diuinos Canones despexisti, & inobediens extitisti huic sancto & vniuersali Concilio: * superque hæc, præter alia tua commissa, in quibus inuentus es reus, etiam tertio euocatus ab hac sancta & magna Synodo secundum diuinas regulas, & accusationibus responderes, minime occurristi; Octobris mensis præsentis decimotertio die, à sancto & vniuersali Concilio esse ab Episcopatu depositum, & ab omni * Ecclesiastica functione submotum.

* siquidem præter alia,

* Ecclesiastico gradu

ΚΑΘΑΙΡΕΣΙΣ ΠΕΜΦΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, Διοσκόρῳ.

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων ἡμῶν συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγιωτάτης, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Διοσκόρῳ.

C

ΓΙνωσκε σεαυτὸν, διὰ τὴν κατὰ τῶν θείων κανόνων ὑπεροψίαν, καὶ διὰ τὴν ἀπείθειάν σου τὴν περὶ τὴν ἁγίαν ταύτην, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὑπὲρ ὧν πρὸς τοῖς ἄλλοις σου πλημμελήμασιν, οἷς ἑάλως, καὶ τρίτον κληθεὶς παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης, καὶ μεγάλης συνόδου κατὰ τοὺς θείους κανόνας, ἐπὶ τῷ ἀποκρίνασθαι τοῖς ἐπαγομένοις, σοι, οὐκ ἀπήντησας, * ὀκτωβρίῳ μηνὶ τοῦ ἐνεστῶτος τεισκαιδεκάτῃ, παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου καθῃρῆσθαι τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ * θεσμοῦ ὑπάρχειν ἀλλότριον.

* ὀκτωβρίου μηνὸς ἡ

* βαθμοῦ.

ITEM CLERICIS ALEXANDRINIS, qui erant Chalcedone, de damnatione Dioscori.

D

Sancta [& magna] & vniuersalis Synodus, quæ gratia Dei secundum sanctionem pijssimorum & amantium Christum Imperatorum nostrorum collecta est in Chalcedonensi ciuitate Bithyniæ regionis, in Martyris sanctissimæ & bonæ victricis Euphemiæ Ecclesia, Charmosyno presbytero & œconomo, & Euthalio archidiacono reuerendiss. & ceteris clericis, qui hîc sunt.

E

COgnoscat reuerentia vestra, Dioscorum, qui fuit vester Episcopus, multis modis deprehensum in sanctarũ & diuinarum regularum læsione, & Ecclesiastici ordinis, insuper vero & huic sanctæ & vniuersali Synodo cõtumelias irrogantem, quod tertio euocatus secundum diuinos Canones, contempsit occurrere; hesterno die, qui est præsentis Octob. mẽsis tertius decimus, dies Sabbati, à sancta & vniuersali Synodo, secundum quod placuit Ecclesiasticæ disciplinæ, tam ab Episcopatu esse depositum, quam & ab omni Ecclesiastico gradu factum extraneum. Custodite igitur res Ecclesiasticas vniuersas, tanquam qui reddituri estis rationem ei, qui secundum Dei voluntatem & nutum piissimorum & Dei amantiss. Imperatorum nostrorum Alexandrinę magnæ ciuitatis [sanctissimæ] Ecclesiæ ordinandus est Episcopus.

ΤΟΙΣ ΚΛΗΡΙΚΟΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ, τοῖς τυχοῦσιν ἐν Χαλκηδόνι, περὶ τῆς καθαιρέσεως Διοσκόρου.

Ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Χαρμοσύνῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ οἰκονόμῳ, καὶ Εὐθαλίῳ ἀρχιδιακόνῳ, τοῖς εὐλαβεστάτοις, καὶ λοιποῖς κληρικοῖς, οὖσιν ἐνταῦθα.

F

ΓΙνωσκέτω ὑμῶν ἡ εὐλάβεια, Διόσκορον, τὸν γενόμενον ὑμῶν ἐπίσκοπον, πολλοῖς τρόποις ἁλόντα ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἁγίων, καὶ τῶν θείων κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, προσέτι γε μὴν καὶ ἐνυβρίσαντα τὴν ἁγίαν ταύτην, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ἀπὸ τοῦ κεκλῆσθαι τρίτον κατὰ τοὺς θείους κανόνας, καὶ καταφρονήσαντα μὴ ἀπαντῆσαι, κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν, ἥτις ἐστὶ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς * ὀκτωμβρίου τεισκαιδεκάτη, ἡμέρα σαββάτου, παρὰ τῆς ἁγίας μεγάλης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, κατὰ τὸ δοκοῦν τῇ ἐκκλησιαστικῇ καταστάσει, καθαιρεθῆναι τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ γενέσθαι ἀλλότριον. Φυλάξατε τοίνυν τὰ ἐκκλησιαστικὰ σύμπαντα, ὡς μέλλοντες καὶ λόγον ἀποδοῦναι τῷ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ νεύματι τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἡμῶν βασιλέων, χειροτονηθησομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐκκλησίας ἐπισκόπῳ.

* ὀκτωβρίου

A

* Προθέσπισμα. in. πρόθεμα.

* ΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΤΑ ΔΙΟΣΚΟΡΟΥ.

Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων ἡμῶν, συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγιωτάτης, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, παντὶ τῷ φιλοχρίστῳ λαῷ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Χαλκηδόνος.

B

ΗΛΘΕΝ εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ μεγάλην σύνοδον, ὡς μετὰ τὴν ἐκ τῶν θείων κανόνων τῆς ἱερωσύνης ἀφαίρεσιν, Διόσκορος, ὁ γενόμενος τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπος, * ἐπιχειρήσας διαφυλάξαι, αὖθις ἀπολαβεῖν τὴν ἱερωσύνην, ἣν πρότερον ἔχων, οὐκ εἰς θεραπείαν τοῦ δεδωκότος Χριστοῦ, ἀλλ' εἰς ἀδικίαν, καὶ λύμην τῶν θείων κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως. * ταύτῃ ἀπεχρήσατο. ἵνα τοίνυν ἅπαντες οἱ τῆς * ἁγνῆς πίστεως τρόφιμοι ἀναμφίβολον ἔχητε τὴν ἔνδικον ἐπ' αὐτῷ παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς καθαιρέσεως ψῆφον, τόδε τὸ γράμμα ἐδικαιώσαμεν προτεθῆναι, διασημαίνοντες, ὡς ὁ παρὰ τοῦ δεσπότου θεοῦ, καὶ παρὰ τοσαύτης πλήθους ἐπισκόπων, δι' ὧν ἀσύγγνωστα δέδρακε, τῆς κατὰ τὴν ἱερωσύνην χάριτος ἀφαιρεθεὶς, οὐδεμίαν τὸ σύνολον ἔχει ἀποκαταστάσεως ἐλπίδα, ὡς μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀποβολῆς παυσαμένων καὶ τῶν σκανδάλων.

* ἐπιχείρησε. * ταύτην. * ὑγιοῦς L.

C

PROPOSITIO EDICTI [Chalcedonensis Concilij] contra Dioscorum.

Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ per gratiam Dei secundum sanctionem piissimorum & Dei amantissimorum Imperatorum nostrorum in Chalcedonensi ciuitate, prouinciæ Bithyniæ, collecta est in Ecclesia [S. & decore ornata] victricis sanctiss. martyris Euphemiæ, omni dilecto in Christo Constantinopolitanæ simul & Chalcedonensis ciuitatis populo.

PEruenit ad sanctum magnumque Concilium, quod post sacerdotij ablationem ex diuinis regulis descendentem, Dioscorus, qui fuit Alexandrinorum magnæ ciuitatis Episcopus, * diffamare præsumit, rursus se fore sacerdotium recepturum, quod prius * habuit: & non ad placandum largitorem Christum, sed ad iniquitatem, corruptionemque Canonum diuinorum, & Ecclesiastici ordinis, est hoc abusus: vt igitur cuncti, qui * sanæ Fidei estis alumni, certum & indubitatú teneatis, quod iusta sit super eum à sancto & vniuersali Concilio decreta deiectio, iustum iudicauimus has litteras promulgare, significantes quod qui talia perpetrauit, quæ ab omnium dominatore Deo, & à tanta Episcopali multitudine ignosci non debeant, sacerdotali gratia denudatus, omnino nullam restaurationis spem poterit obtinere: quippe quo proiecto, vna quieuerit, & scandalum.

* diuulgare. * habens, vel. * sanctæ.

Pag. 215.

EPISTOLA CONCILII CHALCEDONENSIS, ad Valentinianum & Marcianum Imperatores.

Piissimis & fidelissimis & Christianissimis Imperatoribus, victoribus ac triumphatoribus, Valentiniano & Marciano semper Augustis, sancta & magna Synodus secundum Dei gratiam & sanctionem vestræ pietatis congregata in Chalcedonensium ciuitate.

MAgnæ ægritudines & medicamine forti, & medico indigent sapienti. Propter hoc igitur omnium Dominus, passionibus orbis terræ, sicut medicum optimum vestram super instituit pietatem, vt has congruentibus sanetis medicamentis. Vos vero Christianissimi, diuinum suscipientes decretum, præ aliis omnibus competentem diligentiam adhibuistis Ecclesiis, Pontificibus concordiæ medicinam machinantes. Vndique enim nos congregantes, omne * commodastis auxilium, quatenus & factæ interimantur discordiæ, & paternæ Fidei doctrina roboretur. Nos igitur * considerantes, & vniuerso orbi factæ tempestatis causam inquirentes, huius rei auctorem comperimus Dioscorum quondam Alexandrinorum Episcopum. Primum quidem, quia epistolam à sanctissimo Archiepiscopo senioris

* commonistis. * consedentes.

D

Romæ Leone directam ad sanctæ memoriæ Flauianum quondam Constantinopolitanæ vrbis Episcopum, recitari prohibuit reuerendissimis Episcopis Ephesi congregatis, & hoc post promissiones suas & iuramenta plurima, sicut nos præsentes nouimus. Secundo vero, quia Eutychi ægrotanti impietate Manichæi, & legitime abdicato, tam sacerdotium, quam Monachorum principatum ante decretum synodale irregulariter reddidit. & hæc, cum sanctissimus & beatissimus magnæ Romæ Archiepiscopus Leo per easdem litteras conuenientia decreuisset, & scelestam Eutychis in scriptis damnasset perfidiam, dicentis: Confiteor quidem ante adunationem ex duabus naturis Dominum nostrum Iesum Christum, post vnitionem vero vnam esse naturam. & quia in Dei amantissimum Episcopum

Concilij Sardicen. can. 13. al. 16.

Eusebium iniqua commisit: adhuc autem & quosdam à diuersis Conciliis rite damnatos, in communionem propria auctoritate suscepit, sanctis regulis præcipientibus, excommunicatos ab aliis, in communionem alios non debere suscipere. Et forte super tantis ac talibus iniquitatibus veniã adipisci potuisset, si per dignam pœnitentiam * adscisceret medicinam ab hoc vniuersali Concilio. Sed quoniam super alias suas nequitias & aduersus ipsam Apostolicam Sedem latrauit, & excommunicationis litteras aduersus sanctissimũ & beatissimum Papam Leonem facere conatus est, & in prioribus arroganter perstitit iniquitatibus, & aduersus præsentem sanctam vniuersalem & magnam Synodum procax existens, atque diuersis contra se factis accusationibus, omnino contemnens, respondere non passus est, semel quoque ac secundo & tertio secundum sanctas regulas vocatus, despexit occurrere: decenter ab vniuersali Concilio sacerdotio est nudatus, & ab Episcopali dignitate pronuntiatus est alienus; vt his similia perpetrare tentantibus, disciplinæ fieret & * sobrietatis exemplum. quoniam quidem & diuinæ præcipiunt leges, aperte dicentes: Expellite malum à vobismetipsis. Quid autem peius est tantis in rebus delinquente, & ita diuinos Canones conculcante, & vniuersum orbem terræ fluctuatione & tempestate replente, & membra Ecclesiæ dissipante, & hæc eadem aduersus se inuicem armante? Enimvero inueniet aliquis & medicum (quando viderit membrum teneri incurabili passione, & corpori omni pestiferum: ferro vtentem, & abscindentem male se habentia, vt aliis corporis partibus conferat sanitatem. Hæc vere pium vestrum docemus Imperium, vt & illius malitiam, & in eum prolatæ (quod Deo teste dicimus) iustæ sententiæ sinceritatem consideretis. Credimus enim consonos nobis fieri & vos piissimos & Christianissimos Imperatores, scientes vestri venerabilis Imperij circa malos horrorem, & quantam pacis Ecclesiasticæ geritis prouidentiam, experimento edocti. Cuius gratia & omnium Deum petimus, Imperium vestrum amplius custodire, pietatem solito more protegens, & tranquille vniuersum orbem terræ regens, & iustitiam singulis subditis iudicans, & resistentes manus hostium subiugans, & vestris sceptris obtemperare compellens. Vt autem quæ bene & secundum Deum cum sanctis regulis definita sunt, manifestius cognoscat Christianissimum vestrum Imperium, & ipsa, quæ subsecuta sunt, monimentorum gesta, cum omnium nostrûm subscriptione huic relationi sociauimus.

al. quæreret. — *al. moderationis.* — *Deut 13.a. 1.Cor.5.a.*

RELATIO SANCTAE SYNODI Chalcedonensis ad gloriosam Pulcheriam Augustam de damnatione Dioscori Alexandriæ quondam Episcopi.

Piissimæ, & Christum diligenti, Deoque dilectissimæ Reginæ & Augustæ, custodi Catholicæ & Orthodoxæ Fidei, filiæ Pulcheriæ, sancta & magna Synodus, quæ secundum Dei gratiam & vestri Imperij sanctionem in Chalcedonensium metropoli congregata est.

A MVlta tibi bona præstentur, quæ donante digna sunt Saluatore, quæ amas Christũ, filia Augusta. Loquentes enim nos ad alumnam Fidei, oportet ab orationibus inchoare, atque hinc Deo laudes offerre, quia iuxta ipsam Domini Euangelicam vocem, lucet lux meritorum vestrorum coram cunctis hominibus, & bona opera vestra cernentes, glorificant Patrem nostrum, qui in cœlis est. Ecce enim cunctis pietatis vestræ fulgor irradiat: impletus est per vos Apostolicæ doctrinæ cursus, & zelo vestri amo-B ris in Deum, ignorantiæ caligo perculsa est, & Fidei declarata concordia, nec vltra hæreticæ pestilentiæ nobis sunt importuna zizania, Consonamus vniuersis magisteriis pietatis, vestris id adiuti laboribus impetrantes. Per vos enim nobis fidelium gregibus caulæ replentur: per vos nunc, qui olim fuerant dispersi, concurrunt: suntque pastores ouibus restituti, & magistri discipulis. Qui enim dispergebat, extinctus est: sopitus est persecutor, princeps tempestatis * explosus est: ipsique naues suas in cursu repetiere rectores, Christo ad intelligentiam prospere di-C rigente, qui ostendit in Leone mirabili veritatem; quia sicut sapiente Petro, ita & isto vtitur assertore. Et nos quidem desiderauimus, vt omne membrum nobiscum pariter fraterna concordia choros gaudij celebraret. Sed quia solus ille, qui Alexandrinorum tenuit præsulatum, vltro semetipsum à tantorum * bonorum collegio pepulit, & nos ei cum tristitia & lacrymis denegauimus communionis nostræ consortium: quia & Saluator noster, qui vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, illũ, quem sordida indutum veste conspexit, à regali D aula competenter exclusit. Cui quia similem comperimus esse Dioscorum, ob hoc eum à sacerdotij dignitate contra vota nostra definiuimus alienum. Fratribus enim scandala ponebat vt nequam, & in ore suo abundauit nequitia, fallacia sua litterarum Romani Pontificis abnuens lectionem. Vnde quia semetipsum non exhibuit bonis exemplum, remansit sicut statua salis, vt terreat delinquentes, dum per illa quæ gessit, pro nobis suis adiudicatoribus satisfaciat, eo quod ex nulla duritia, quinimmo nec quanta adhuc exigebat iustitia, sententiæ aduersus eum decreta E protulimus. Vnde præsumentes, ea quæ placuerunt, vestro insinuamus Imperio, vt illum pro suis erroribus execretur, nostram vero sententiam probet, à quibus pro totius corporis prouidentia, quod computruerat, est abscissum.

Estote igitur incolumium protectores, & sicut pij roborate fideles, & diuinæ in vobis prouidentiæ largitori hanc vicissitudinem repensate, vt tali pretio illum obtineatis honorem, qui nulla successione finietur, & imperiali corona coronam immarcescibilem cõparetis. His enim, F qui pie dispensationem rerum peragunt terrenarum, necessario cœlestia rependuntur, & maxime vobis, ô fidelissimi, quibus & inter tanti onera principatus, in orationibus tota vita consistit; quorum conuersatio est in Psalmis; * & apud quos dignitate videntur ornati qui se humiliant propter Deum: quibus religionis est, vt ad eos facile accedatur; & zelus ille cœlestis, quatenus omnibus, qui ad vestrum pertinent principatum, fructum prouideant veritatis.

Matth 5.b. — *Expulsus est, ipsique naues suas cursu repetiere, Christo.* — *virorum.* — *1.Tim.2.a.* — *Matth. 22.* — *Psal. 54.d.* — *Gen. 19.* — Pag. 116. — *quorum dignitatem gerare, & in tamen humiles propter Deũ.*

A

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Φλαβίου Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου πρὸ δεκαὲξ καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων· τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου, στρατηλάτου, καὶ ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατιανοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν· προσέτι δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Φλωρεντίου· καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ πατρικίου Σενάτορος· καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Νόννου· καὶ τῶν λοιπῶν· συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· τουτέστι

Πασχασίνου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· καὶ

Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος· καὶ

Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης. καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας·

Κυντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης·

Στεφάνου Ἐφέσου·

Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θράκης·

Διογένους Κυζίκου· καὶ τῶν λοιπῶν·

ACTIO QVARTA CHALcedonensis Concilij.

Consulatu D. nostri Flauii Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nunciatus, 16. Kal. Nouembris Chalcedone secundum iussionem sacratissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, congregatis in sanctissima Dei Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ gloriosissimis Iudicibus, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto vrbis Tatiano, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & magnificentissimo & gloriosissimo ex magistro Martiali, & magnificentissimo Comite sacrorum priuatorum Genethlio: [ad hæc & gloriosissimo Senatu, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Florentio, & magnificentissimo & gloriosissimo exconsule ac patricio Senatore, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro & exconsule & patricio * Nomo, [& magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule & patricio Protogene, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto vrbis Zoilo, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto vrbis Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto vrbis Apollonio, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Romano, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Illyrici Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum Constantino, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Artaxerse:] congregato autem & sancto vniuersaliq; Concilio, quod secũdum diuinam sanctionem in Chalcedonens. ciuitate collectum est, hoc est,

* Nonno

Paschasino & Lucentio reuerend. episc. & Bonifacio reuerend. presbytero, habentibus locum sanctiss. & Deo dilectiss. Episcopi senioris Romæ Leonis, & Anatolio magni nominis Constantinopolis nouæ Romæ episcopi, & reliquis sanctiss. & reuerend. episcopis, id est, Maximo Antiochiæ Syriæ, Quintillo Heracleæ Macedoniæ, habente locum Anastasii episcopi Thessalonicensis, Stephano episcopo Ephesi, Luciano Byziæ, habente locum Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, Diogene Cyzici, [Petro Corinthi, Florentio Sardium, Eunomio Nicomediæ, Eusebio & Constantino presbyteris, habentibus locum Anastasii episcopi Nicææ, Eleutherio Chalcedonensi, Meletio Larissæ, habente locum Domni episcopi Apameæ Syriæ secundæ, Amphilochio Sidæ, Iuliano Coënsis ciuitatis, habente locum & ipso Sedis Apostolicæ Romæ; Theodoro Tarsi, Cyro Anazarbi, Constantino Bostrorum, Photio Tyri, Theodoro Damasci, Nonno Edessæ, Symeone Amidæ, Ioanne Sebastiæ, Seleuco Amasiæ] & reliqua sancta Synodo:

& residentibus omnibus ante altaris sanctissimi cancellos, propositis in medio sacrosanctis Euangeliis, gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Vt sciamus quæ gerenda sint, relegantur ea quæ in præcedentibus sunt audientiis constituta. * Constantinus vir deuotus Magistrianus & secretarius, ex scheda gestorum sub Consulatu Domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, octauo Idus Octobris Chalcedone, inter alia legit: Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: De orthodoxa quidem & Catholica Fide integrius & subtilius in Concilio post hunc diem inquisitionem fieri oportere * perpendimus. Quoniam autem Flauianus reuerendæ memoriæ & Eusebius reuerendissimi episcopi, ex gestorum & cognitionum perscrutatione, & ipsa voce aliquorum, qui priores fuerant in illo Concilio, & se errasse dicentium confessione, & quod vane fuerint condemnati, qui nihil in Fide peccauerant, probantur iniuste damnati; videtur nobis (secundum hoc, quod Deo est placitum) iustum esse, si visum fuerit sacratissimo & piissimo Domino nostro, * increpationi simili subiacere Dioscorum Alexandriæ, & Iuuenalem reuerendissimum Episcopum Hierosolymorum, Thalassium reuerendissimum episcopum Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebium reuerendissimum episcopum Ancyræ, & Eustathium reuerendissimum episcopum Beryti, & Basilium reuerendissimum episcopum Seleuciæ Isauriæ, qui potestatem habuerunt, & principes tunc fuere Concilii, [& cadere de sancta Synodo,] vt secundum Canones alieni à dignitate episcopatus existant, omnibus quæ subsecuta sunt, à sacro vertice cognoscendis.] Post aliqua, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Vnusquisque reuerendissimorum episcoporum huius præsentis sancti Concilii, quomodo credit, per scripturam sine aliquo metu, solius Dei timorem præ oculis habens, festinet exponere, sciens quia sacratissimus & piissimus Dominus noster Imperator secundum Nicænam expositionem sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, & secundum expositionem sanctorum Patrum centum quinquaginta, qui post hæc collecti sunt, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum Patrum, Gregorii, Basilii, Hilarii, Athanasii, Ambrosii, & Cyrilli canonicas duas epistolas, quæ sunt in primo Ephesino publicatæ Concilio atque firmatæ, credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reuerendissimum Archiepiscopum senioris Romæ Leo pro contentione, quæ ab Eutyche infideliter

Margin notes: * aliàs legit. legimus. legit. Sup. act. prima in fin. — Pag. 217. — * perspicimus. — * censura

A καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, προκειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁγίου καὶ ἀχράντου εὐαγγελίου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὥστε ἡμᾶς συνιδεῖν τὸ πρακτέον, ἀναγινωσκέσθωσαν οἱ δεδομένοι τύποι ἐν ταῖς προλαβούσαις ἀκροάσεσι, Ρωμαϊστὶ ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος ἀπὸ χαρτίου προαχθέντος ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου B Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν ὀκτωμβρίων ἐν Χαλκηδόνι, μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀνέγνω· οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· περὶ μὲν τῆς ὀρθοδόξου καὶ καθολικῆς πίστεως τελεώτερον συνόδου γινομένης μετὰ μίαν ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν δεῖν γίνεσθαι συνορῶμεν. ἐπεὶ δὲ Φλαβιανὸς ὁ τῆς * εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐκ τῆς C τῶν πεπραγμένων, καὶ διαγνωσθέντων ἐρεύνης, καὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς τινων, τῶν ἐξάρχων γινομένων τῆς τότε συνόδου, ὁμολογησάντων ἐσφάλθαι, καὶ μάτην αὐτοὺς καθῃρηκέναι, οὐδὲν περὶ τὴν πίστιν σφαλέντας, δείκνυνται ἀδίκως καθαιρεθέντες, φαίνεται ἡμῖν, κατὰ τὸ τῷ Θεῷ ἀρέσκον, δίκαιον εἶναι, εἰ παρασταίη τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τῷ αὐτῷ ὑπαχθῆναι ἐπιτιμίῳ Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον D Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἰουβενάλιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλάσσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀγκύρας, καὶ Εὐστάθιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Βηρυτοῦ, καὶ Βασίλειον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Σελευκείας Ἰσαυρίας, τοὺς ἐξουσίαν * ἐσχηκότας, καὶ ἐξάρχοντας τῆς τότε συνόδου, μετὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀλλοτρίους γινομένους· πάντων τῶν παρακολουθησάντων τῇ θείᾳ κο- E ρυφῇ γνωριζομένων. μετὰ τὰ λοιπά· οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἕκαστος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, ὅπως πιστεύει, ἐγγράφως ἄνευ τινὸς δέους, τὸν τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος φόβον, ἐκθέσθαι σπουδασάτω, γινώσκων, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν F τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ κατὰ τὰς κανονικὰς ἐπιστολὰς, καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἱλαρίου, Ἀθανασίου, Ἀμβροσίου, καὶ τὰς Κυρίλλου δύο κανονικὰς ἐπιστολὰς, τὰς ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ δημοσιευθείσας, καὶ βεβαιωθείσας, πιστεύει, κατ' οὐδένα τρόπον τῆς αὐτῶν πίστεως ἀναχωρῶν. καὶ γὰρ καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων πρὸς τὴν παρὰ Εὐτυχοῦς ἀπίστως,

καὶ

Margin notes: * αἰωνίου — * ὑλοφίσας

καὶ ὑπεναντίον τῆς καθολικῆς θρησκείας ἀνακύψασαν ἀμφιβολίαν, φαίνεται πρὸς τὸν τῆς εὐσεβοῦς μνήμης Φλαβιανὸν τὴν ἐπιστολὴν ἐκπέμψας. A

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ ἑτέρου χαρταρίου, πραχθέντων ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ * μιᾶς εἰδῶν ὀκτωμβρίων ἐν Χαλκηδόνι, μετὰ τὰ λοιπὰ ἀνέγνω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑπερτεθήσεται ἡ ἀκρόασις ἕως ἡμερῶν πέντε, ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην εἰς τὸ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ανατολίου, καὶ κοινῶς περὶ τῆς πίστεως βουλεύσασθαι· ἵνα οἱ ἀμφιβάλλοντες διδαχθῶσι. καὶ μετὰ τὰ λοιπὰ, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· οὐκ ἀναγκαῖον πάντας ὑμᾶς συνελθεῖν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκόλουθόν ἐστι, πεισθῆναι τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ανατόλιος ἀπὸ τῶν ὑπογραψάντων ἐπιλέξεται, οὓς ἂν νομίσῃ ἱκανοὺς εἶναι πρὸς * διδασκάλους τῶν ἀμφιβαλλόντων. μετὰ τὰ λοιπὰ, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται. B C

* ἐξ L.

* διδασκαλίας

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δήλων γινομένων τῶν ἤδη πρότερον τυπωθέντων ἣ ἔδοξε περὶ τῆς ἁγίας πίστεως τῇ εὐλαβεστάτῃ συνόδῳ, * αὕτη διδασκέτω * Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ, καὶ μακαρία σύνοδος τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῆς πίστεως τὸν κανόνα, τὸν ἐν τῇ Νικαίᾳ παρ' αὐτῶν ἐκτεθέντα, καὶ τοὺς ὅρους κρατεῖ, καὶ μεταδιώκει. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συναχθεῖσα σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, τὴν αὐτὴν πίστιν ἐβεβαίωσεν· οὗ τινος συμβόλου τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ Κυρίλλου σύνοδος ἐν τῇ Ἐφέσῳ * ἐξενεχθεῖσα, ἐν ᾗ Νεστόριος κατεδικάσθη, ὁμοίως ἀσπάζεται. τρίτον δὲ τοῦ μακαριωτάτου ἀνδρὸς, πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τοῦ τὴν Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς αἵρεσιν καταδικάσαντος, τὰ ἀποσταλέντα γράμματα φανεροῦσι, ποία τῆς ἀληθείας ἡ πίστις. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἁγία σύνοδος ταύτην τὴν πίστιν κατέχει· ταύτην μεταδιώκει· καὶ οὐδὲν περαιτέρω οὔτε προσθεῖναι, οὔτε μειῶσαι ἀνέχεται· ἧς τινος καταθέσεως ἑρμηνευθείσης ἑλληνιστὶ διὰ Βερονικιανοῦ τοῦ καθωσιωμένου σηκρηταρίου τοῦ θείου κονσιστωρίου, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὕτως πάντες πιστεύομεν, οὕτως ἐβαπτίσθημεν, οὕτως βαπτίζομεν, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, οὕτως πιστεύομεν. D E F

* αὐτὴ L

* συναχθεῖσα

& contra Catholicam religionem facta est, videtur ad reuerendæ memoriæ Flauianum epistolam direxisse.

Beronicianus vir deuotus secretarius, ex alia scheda gestorum, quæ acta sunt Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & eius qui fuerit nuntiatus, sexto Idus Octobris, Chalcedone, post alia legit. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Differatur auditio vsque ad dies quinque, vt inter hæc vestra sanctitas congregetur ad sanctissimum Archiepiscopum Anatolium, & de Fide communiter * cogiteris, vt ii qui dubitant, doceantur. Et post reliqua: Magnificentissimi gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Necessarium non est omnes vos conuenire. Sed quoniam consequens est credere dubitantes reuerendissimus Episcopus Anatolius eligat ex iis qui subscripserunt, quos putauerit esse dignos, vt doceant dubitantes. Post reliqua: Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Interloquutio, quæ præcessit, tradatur effectui.

sup. Act. 1. initio.

sup pag. 170. B

* consulteris

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Manifestatis iis, quæ iampridem constituta sunt, quod placuit reuerendo Concilio de Fide; ipsum nos doceat, Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius reuerendissimus presbyter, Vicarii Sedis Apostolicæ, per virum reuerendissimum Paschasinum episcopum dixerunt: Sancta & beatissima Synodus Fidei regulam, quæ apud Nicæam à Patribus est constituta, sequitur & tenet: sed etiam centum quinquaginta apud Constantinopolim, sub sanctæ recordationis Theodosio maiore congregata Synodus, ipsam Fidem confirmauit; * cuius Symboli expositionem à beatæ recordationis viro Cyrillo apud Ephesum expositam (quando Nestorius est pro sui calliditate damnatus) similiter amplectitur; tertio vero beatissimi atque Apostolici viri vniuersalis Ecclesiæ Papæ Leonis, Nestorii & Eutychetis hæresim damnantis, directa scripta, quid vera Fides habeat, exposuerunt. Similiter vero & sancta Synodus hanc Fidem tenet, hanc sequitur: nihil amplius nec addere potest, nec minuere. Qua expositione interpretata Græcè per Beronicianum deuotum secretarium diuini Consistorii, reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Omnes sic credimus, sic baptizati sumus, sic baptizamus: sic credidimus, sic credimus.

Pag. 218.

* à qua expositũ Symbolum similiter amplectitur Synodus Ephesi congregata sub beatæ memoriæ Cyrillo, in qua Nestorius est pro sua calliditate dãnatus. Tertio verò

Gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quoniam sacra Euangelia posita à reuerentia vestra perspicimus, singuli reuerendissimi Episcopi qui conuenerunt, doceant, si expositio trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui olim in Nicæa collecti sunt, & post hæc centum quinquaginta qui in Regia congregati sunt ciuitate, consonat epistolæ reuerendissimi Papæ Leonis.

Professione Epis. dicentiū epistolæ Papæ Leonis subscripsisse.

Anatolius reuerendissimus Episcopus regiæ Constantinopolis dixit: Epistola sanctissimi & Deo amicissimi Archiepiscopi Leonis consonat Symbolo trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui apud Nicæam, & centum quinquaginta qui apud Constantinopolim postea sunt collecti, qui eandem Fidem confirmauerunt: sed & iis quæ in Epheso sub beatissimo Cyrillo gesta sunt ab vniuersali & sancto Concilio, quando maledictum Nestorium condemnauit. Quapropter consensi, & eidem epistolæ libenter subscripsi.

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius presb. Vicarii Sedis Apostolicæ, per virum reuerendissimum Paschasinum dixerunt: Manifestum est, nec poterit dubitari vnam Fidem beatissimi Papæ Sedis Apostolicæ rectoris Leonis cum trecentorum decem & octo apud Nicæam Patrum concordare, atque * detineri: centum quoque quinquaginta apud Constantinopolim congregatorum * sacerdotum, qui eandem Fidem firmauerunt; sed & Cyrilli sanctæ recordationis viri apud Ephesum (quando Nestorius pro suo errore damnatus est) statuta * in nullo penitus discordare. Ideoque etiam beatiss. Papæ Leonis epistola, * quæ illam Fidem exposuisse, causa erroris Eutychis, est visa, vno sensu, vno quoque spiritu videtur illi Fidei esse coniuncta.

tenere Fidem tenemus

sed & sub Cyrillo sta. vero apud

& in nullo

per quam illa fidei repetita est causa erroris Eutychis, uno sensu,

Maximus reuerendissimus Episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Concordat epistola sanctissimi Archiepiscopi Romæ Leonis, expositionibus trecentorum decem & octo apud Nicæam sanctorum Patrum, & centum quinquaginta apud Constantinopolim nouam Romam, & in Epheso à sanctissimo Episcopo Cyrillo expositæ Fidei: & subscripsi.

Stephanus reuerendissimus Episcopus Ephesi dixit: Concordat epistola, & subscripsi ei, cum recte habeat.

Diogenes reuerendissimus Episcopus Cyzici dixit: Consonat, & subscripsi ei.

Cyrus Episcopus Anazarbi dixit similiter: Consonat & subscripsi ei.

Constantinus reuerendissimus Episcopus Bostrorum Arabiæ dixit: Consonat, & subscripsi ei.

A οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ τὰ θεῖα εὐαγγέλια παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας προτεθέντα ὁρῶμεν, ἕκαστος τῶν συνελθόντων ἐπισκόπων διδαξάτω, εἴ γε ἡ ἔκθεσις τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων, ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος.

B Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· συνάδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῷ συμβόλῳ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ ταῦτα συναχθέντων, τῶν τὴν αὐτὴν πίστιν βεβαιωσάντων, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς, καὶ ἁγίας συνόδου, ὅτε τὸν δύσφημον Νεστόριον καθεῖ- C λε. διὸ καὶ συνῄνεσα, καὶ ἀσμένως ὑπέγραψα. — *Romulo, οἴγμα, οἰγμὸς, αἴγμα.*

Πασχασῖνος καὶ Λουκίνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· σαφές ἐστι, καὶ οὐ δύναται ἀμφισβητηθῆναι, μίαν εἶναι πίστιν τοῦ μακαριωτάτου Πάπα τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συνᾴδουσαν τῇ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων πίστει, τῶν συνελθόντων D κατὰ Νίκαιαν, καὶ κρατεῖν, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Κυρίλλου κατὰ τὴν Ἔφεσον ὁρισθέντα, ἡνίκα Νεστόριος διὰ τὴν ἰδίαν πλάνην καθῃρέθη, καὶ οὐδαμῶς τὸ σύνολον διήρηται. καὶ τούτου χάριν καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Πάπα, ἥτις ἐκείνην τὴν πίστιν ἀνενέωσεν, αἰτία τῆς πλάνης Εὐτυχοῦς, ἀποδέδεκται, * ὡς ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι συνᾴδει τῇ αὐτῇ * ἐπιστολῇ. — ** ὡς τῇ* — ** πίστει*

E Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Ῥώμης Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ νέᾳ Ῥώμῃ, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου ἐκτεθείσῃ πίστει· καὶ ὑπεσημηνάμην.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· F συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ, καὶ ὑπεσημειωσάμην αὐτῇ, ὀρθῶς ἐχούσῃ.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συνᾴδει, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου εἶπεν ὁμοίως· συνᾴδει, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἀραβίας εἶπε· συνᾴδει, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστείας πρώτης, εἶπε· κατὰ τὴν ἐμὴν κατάληψιν ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ρν'. ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐκθέσει, τῇ γενομένῃ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακαριώτατος Κύριλλος· καὶ ὑπεσημηνάμην τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ. A

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀρμενίας δευτέρας Μελιτηνῆς εἶπε· πεπληροφόρημαι, ὡς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου Πάπα Λέοντος, τοῦ τῶν Ῥωμαίων, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνειλεγμένων, τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ρν'. ἐπὶ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Κυρίλλου. B

Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀμασείας εἶπε· συμφώνους τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τὰς συνοδικὰς ἐπιστολὰς τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου εὑρήκαμεν. ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς τε τριακοσίοις δεκαοκτὼ συνᾴδουσαν, καὶ τοῖς παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Λέοντος εὑρήκαμεν. C

Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυανῶν εἶπε· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, σύμφωνον εὑρήκαμεν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ρν'. τῶν μετὰ ταῦτα ἐν τῇ βασιλευούσῃ συνελθόντων ἁγίων πατέρων· καὶ ὑπέγραψα. D

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπεν· οὐδὲ ἀμφιβάλλειν ἐστὶν, ὅτι γε συνᾴδει τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου τῇ αὐτῇ ἐκθέσει συνᾴδουσι· καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ, τριακοσίων δεκαοκτὼ, τὴν συμφωνίαν εὑρίσκομεν παρά τε τοῖς ρν'. ἁγίοις πατράσι, τοῖς συνελθοῦσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα συνελθοῦσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος· ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ. E

Συμεὼν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀμίδης Μεσοποταμίας εἶπε· συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ τε ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει, καὶ τῇ τῶν ρν'. καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ ὑπεσημηνάμην αὐτῇ. F

Περγάμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπε· συνᾴδουσαν, καὶ συμφωνοῦσαν τὴν ἐπιστολὴν γνωρίζω τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος

Ioannes reuerendisſimus Epiſcopus Sebaſtiæ Armeniæ primæ dixit: Secundum intellectum meum, intentio epiſtolę ſanctiſsimi Archiepiſcopi Romæ Leonis conſonat Fidei trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui poſt hæc apud Cõſtantinopolim congregati ſunt, & expoſitioni quæ in Epheſo in damnatione impii Neſtorii facta eſt, cui beatiſsimus Cyrillus pręſidebat: & * in ea epiſtola ſubſcripſi. *eidem epiſtolæ*

Conſtantinus reuerendiſsimus epiſcopus Melitenæ Armeniæ ſecundæ dixit: Certo ſcio epiſtolam beatiſsimi & ſanctiſsimi Papæ Leonis Epiſcopi Romani, cui etiam ſubſcripſi, conſonam eſſe expoſitioni ſanctorum Patrum trecentorum decem & octo qui in Nicæa conuenerunt, centum quinquaginta qui Conſtantinopoli ſub diuæ memoriæ Theodoſio, & eorum qui in Epheſo ſub beatiſsimo Alexandrinorum Epiſcopo Cyrillo. Pag. 219.

Seleucus reuerendiſsimus epiſcopus Amaſiæ dixit: Conſonas expoſitę Fidei trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum inuenimus ſynodicas epiſtolas ſanctiſsimi patris noſtri Cyrilli. Similiter etiam epiſtolam ſanctiſsimi Archiepiſcopi noſtri Leonis inuenimus conſentire trecentis decem & octo, & iis quę à ſanctiſsimo Cyrillo ſunt expoſita.

Patricius reuerendiſsimus epiſcopus Tyanorum dixit: Epiſtolam ſanctiſsimi Leonis Archiepiſcopi Romę conſonam inuenimus trecentis decem & octo qui in Nicęa, & centum quinquaginta ſanctis Patribus qui poſtea in regia vrbe conuenerunt: & ſubſcripſi.

Theodorus reuerendiſsimus epiſcopis Damaſci dixit: Non eſt ambigendum, quin epiſtola beatiſsimi & ſanctiſsimi patris noſtri Archiepiſcopi Leonis conſonet expoſitioni ſanctorum Patrum qui in Nicæa conuenerunt; ſimiliter etiam epiſtolæ beatiſſimi Cyrilli eidem expoſitioni conſonant: & ſubſcripſi ei.

Photius reuerendiſſ. Epiſcopus Tyri dixit: Expoſitæ Fidei à ſanctis trecentis decem & octo Patribus qui in Nicæa, conſonantiam inuenimus & apud ſanctos Patres centum quinquaginta qui Conſtantinop. conuenerunt, & apud eos qui poſtea Epheſi ſub beatiſſimo Cyrillo, & cum epiſtola ſanctiſſimi & beatiſsimi Patris noſtri Archiepiſc. Romanorum Eccleſiæ Leonis: & ſubſcripſi mea manu.

Symeon reuerendiſsimus Epiſcopus Amidæ Meſopotamiæ dixit: Concordat epiſtola Romanorum Archiepiſcopi Leonis, expoſitæ Fidei & in Nicæa, & à centum quinquaginta, & in Epheſo ſub beatæ memoriæ Cyrillo, & ſubſcripſi ei.

Pergamius reuerendiſſimus Epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, dixit: Conſentire & concordare ſcio epiſtolam ſanctiſs. Archiep. Romanorum Leonis

cum catholica Fide trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum, quin etiam eorum qui postea in Ephesiorum vrbe conuenerunt sub beatissimo Cyrillo: & subscripsi ei.

Theodorus reuerendissimus episcopus Tarsi, dixit: Epistolam sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis conuenire scimus cum expositione Fidei trecentorum decem & octo sanctissimorum episcoporum qui in Nicæa, & centum quinquaginta similiter sanctorum Patrum qui Constantinopoli conuenerunt, & qui postea Ephesi sub beatissimo Cyrillo: & subscripsi ei.

Francion reuerendissimus Episcopus Philippopolis Thraciæ, dixit: Consonat epistola sanctissimi Archiepiscopi Leonis expositæ Fidei in Nicæa à trecentis decem & octo sanctis Patribus, & Synodo centum quinquaginta in regia vrbe congregatæ, & Synodo Ephesinæ cui præfuit beatus Cyrillus: & subscripsi ei.

Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi, dixit: Consonam esse censeo epistolam sanctissimi Archiepiscopi veteris Romæ Leonis expositioni trecentorum decem & octo Patrum in Nicæa congregatorum, & Synodo centum quinquaginta in magna vrbe Constantinopoli, & Synodo Ephesi habitæ sub beato Cyrillo: & subscripsi ei.

Pag. 220. Florentius reuerendissimus Episcopus Sardium Lydiæ, dixit: Epistola sanctissimi & beatissimi Papæ Leonis congruit cum Fide sanctæ Synodi in Nicæa congregatæ, & centum quinquaginta Constantinopoli collectæ, & eius quæ Ephesi aduersus Nestorium Dei voluntate conuenit, cui præfuit beatus Cyrillus: & subscripsi ei.

Amphilochius reuerendissimus Episcopus Sidæ Pamphyliæ, dixit: Sinceræ & veræ Fidei expositæ à sanctis Patribus in Nicæa collectis, congruentia tum sancti Patres conscripserunt, qui in magna Constantinopoli noua Roma, tum qui Ephesi in sancta Synodo sub beatæ memoriæ Cyrillo conuenerunt: cum qua etiam congruit sensus secundum pietatem dictatus epistolæ per omnia perfectissimi Romanorum Archiepiscopi Leonis: & subscripsi.

Mariniano * Marinianus reuerendissimus Episcopus Synnadorum, dixit: Consentire noui epistolam in omnibus sanctissimi Romanorum Archiepiscopi Leonis soli & beatæ ac religiosæ expositioni trecentorum decem & octo Patrum, & centum quinquaginta in regia Constantinopoli congregatorum; neque horum solummodo, verum etiam Synodo aduersus Nestorium Ephesi habitæ memoriæ: ideo etiam subscripsi ei.

A τῇ καθολικῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων. ἔτι μὴν καὶ τῶν μετὰ ταῦτα συνελθόντων ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν τῇ Ἐφεσίων πόλει· καὶ ὑπεσημηνάμην αὐτῇ.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ εἶπε· συμβαίνουσαν γνωρίζομεν τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ τῇ τῶν ρ'. ὁμοίως ἁγίων πατέρων, τῶν συνελθόντων ἐν Κων- B σταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῶν Ῥωμαίων Λέοντος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Φραγκίων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως τῆς Θρᾴκης εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει ὑπὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει γενομένῃ συνόδῳ C τῶν ρν'. καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συνόδῳ, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· σύμφωνον ἔκρινα εἶναι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ. καὶ τῇ συνόδῳ τῶν ρν'. τῶν συναχθέντων ἐν τῇ μεγαλοπόλει Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ γενομένῃ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ ὑπέ- D γραψα ἐν αὐτῇ.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων Λυδίας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ μακαριωτάτου Πάπα Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῆς τε ἐν Νικαίᾳ ἁγίας συνόδου συναχθείσης, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ρν'. συναγηγερμένης, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου βουλήσει Θεοῦ συνελθούσης, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

E Ἀμφιλόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σίδης Παμφυλίας εἶπε· τῆς εἰλικρινοῦς, καὶ ἀληθοῦς πίστεως ἐκτεθείσης παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ συλλεγέντων ἁγίων πατέρων, συμβαίνοντα καὶ οἱ κατὰ τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν, νέαν Ῥώμην ρν'. ἅγιοι πατέρες συνέγραψαν. καὶ οἱ τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου ἁγίας συνόδου· ἧς ἐστι καὶ ὁ νοῦς, ὁ κατ' εὐσέβειαν ὑπαγορευθεὶς, τῆς ἐπιστολῆς τοῦ πάντα ἐκτελεστάτου τῶν Ῥωμαίων ἀρχιεπι- F σκόπου Λέοντος· καὶ ὑπεσημηνάμην.

Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπε· συνᾴδειν ἔγνων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πάντα ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῶν Ῥωμαίων Λέοντος τῇ μόνῃ, καὶ μακαρίᾳ, καὶ θεοφιλεῖ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν βασιλίδι Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, οὐ μόνον δὲ τούτων, ἀλλὰ καὶ τῇ συνόδῳ, τῇ γενομένῃ κατὰ Νεστορίου ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· διὸ καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

A Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέργης εἶπεν· ὡς συνιδεῖν ἠδυνήθην ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, συμφωνεῖ κατὰ διάνοιαν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν μετ' αὐτὴν κατὰ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν συναθροισθέντων ρν'. καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ δὲ κατὰ Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς γενομένῃ· ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος. καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Epiphanius reuerendissimus Episcopus Pergæ dixit: Quantum perspicere potui ex lectione epistolæ religiosissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis, consonat eius sensus expositioni sanctorum trecentorum decem & octo Patrum in Nicæa, & centum quinquaginta in regia vrbe postea congregatorum, & Synodo Ephesi aduersus impium Nestorium habitæ, cui præerat beatus Cyrillus: & ita sentiens, subscripsi eidem epistolæ.

B Ὀνησίφορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰκονίου εἶπε· κατ' οὐδὲν ἀπᾴδουσαν συνιδὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ τοῦ Πάπα Λέοντος.

Onesiphorus reuerendissimus Episcopus Iconii, dixit: Cum epistolam sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis nulla in re dissentire videam ab exposita Fide sanctorum Patrum qui in Nicæa congregati sunt & centum quinquaginta qui apud magni nominis Constantinopolim conuenerunt, & ab iis quæ Ephesi in damnatione impii Nestorii à beatæ memoriæ patre nostro Cyrillo gesta sunt, C subscripsi eidem epistolæ Papæ Leonis.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν εἶπεν· ἣν ἐκράτυναν ἐφ' ἡμῖν πίστιν οἱ ἅγιοι πατέρες, οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ρν'. οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντες, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, προηγουμένου τοῦ μακαρίου Κυρίλλου τῆς ἁγίας ἐκείνης συνόδου, σύμφωνον οὖσαν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ τὸν αὐτὸν ἔχουσαν σκοπὸν, κατεδεξάμεθα· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Petrus reuerendissimus Episcopus Gangrorum dixit: Fidei, quam sancti Patres trecenti decem & octo in Nicæa confirmauerunt nobis, & centum quinquaginta in regia Constantinopoli congregati, & qui postea Ephesi, præsidente sanctæ illi Synodo beato Cyrillo, cum consona esset etiam epistola sanctissimi Archiepiscopi Leonis, & eumdem haberet scopum, eam D amplexi sumus, eique subscripsimus.

Θεοδόσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κανώθας εἶπεν· ἀσάλευτος ἡ πίστις τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ· ἐάν τις ἐπιχειρήσῃ σαλεῦσαι τὰ ἀσάλευτα, σεσάλευται. ταύτῃ γοῦν ἀκολουθοῦμεν, καὶ πιστεύομεν, καὶ τῇ ἐκθέσει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων, τῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ δυσσεβοῦς Νεστορίου γενομένῃ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Theodosius reuerendissimus Episcopus Canothæ, dixit: Immobilis est Fides sanctorum trecentorum decem & octo. Si quis conatus fuerit immota mouere, ipse fluctuabit. Hanc igitur sequimur, & credimus: expositionem quoque editam à sanctis centum quinquaginta Patribus qui Constantinopoli conuenerunt, & Ephesi aduersus impium Nestorium factam sub beatæ memoriæ Cyrillo: & con- E sentit epistola sanctissimi Archiepiscopi & Patris nostri Leonis: & subscripsi ei.

Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πάλτου Συρίας εἶπεν· οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες, συναχθέντες κατὰ γνώμην Θεοῦ εἰς Νικαίαν, καὶ διδαχθέντες ἀπὸ πνεύματος ἁγίου, τὴν ὀρθὴν πίστιν ἡμῶν ἐξέθεντο, καὶ οἱ ρν'. συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, ταύτῃ ἠκολούθησαν· ὁμοίως δὲ σύμφωνα ταύτῃ καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ἐν Ἐφέσῳ ἐδίδαξε. σύμφωνα δὲ καὶ ὁ F ὁσιώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων Λέων διὰ τῆς ἰδίας ἐπιστολῆς ἐδίδαξε· καὶ πᾶσα ἡ οἰκουμένη οὕτω κατηχήθη, καὶ ἐδιδάχθη· καὶ ἡμεῖς ταύτην κατέχομεν, καὶ διδάσκομεν· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ· καὶ ἀναθεματίζω τοὺς ἢ προστιθέντας τι, ἢ ὑφαιροῦντας.

Sabbas reuerendissimus Episcopus Palti Syriæ, dixit: Trecenti decem & octo sancti Patres voluntate Dei in Nicæa congregati, & edocti à Spiritu sancto rectam Fidem nostram exposuerunt, & centum quinquaginta Constantinopoli collecti eam sequuti sunt: similiter etiam huic congruentia beatus Cyrillus Ephesi docuit; consona quoque sanctissimus Archiepiscopus Romanorum Leo per suam epistolam docuit, & vniuersus orbis terrarum sic institutus est & edoctus, & nos eandem retinemus & docemus: & subscripsi ei, atque anathematizo eos qui aliquid vel addunt vel detrahunt. Pag. 121.

Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Αἰθερίου Πομπηϊου-

Epiphanius reuerendissimus presbyter, tenens locum religiosissimi Ætherii Episcopi Pompeiopolis, pro-

uinciæ Paphlagoniæ, dixit: Misericordia Domini nostri Christi confirmatus sum in Fide trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui in Nicæa, & quam postea confirmauerunt centum quinquaginta congregati in sancta Synodo Constantinopoli habita, & post hanc qui similiter Ephesi conuenerunt, præsidente sanctæ memoriæ Cyrillo: certus etiam de epistola sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis, quod consonet prædictis expositionibus: præterea cum ipse religiosissimus Episcopus Ætherius eidem epistolæ subscripserit, ego quoque prædictam sanctam Fidem sequor.

Philotimus reuerendissimus presbyter, tenens locum religiosissimi Themistii episcopi Amastridis, prouinciæ Paphlagoniæ dixit: Iisdem consentio.

Abrahamius reuerendissimus episcopus Castricircensis, Osroenæ prouinciæ, dixit: Audita depositione prædictorum reuerendissimorum episcoporum, similiter & ego depono: & subscripsi epistolæ sanctissimi Romanæ vrbis Archiepiscopi Leonis.

Eudoxius reuerendissimus Episcopus Etennorum Pamphyliæ dixit: Fides fundata est, quam trecenti decem & octo sancti Patres Niceæ firmauerunt, & centum quinquaginta Constantinopoli congregati, & Ephesi habita sancta Synodus, præsidente sanctissimo Episcopo Cyrillo; cui consonat etiam epistola sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis: & ei subscripsi.

Eugenius reuerendissimus Episcopus Cotenorum Pamphyliæ dixit: Et ego iisdem consentio, & subscripsi epistolæ sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis.

Obrimus reuerendissimus episcopus Coracesii dixit: Iisdem & ego consentio: & subscripsi epistolæ sanctissimi Archiepiscopi Romanorum Leonis.

Neon reuerendissimus episcopus ciuitatis * Psylli Pamphyliæ dixit: Epistola scripta à religiosissimo & sanctissimo Romanorum Archiepiscopo Leone, quod attinet ad sensum, consonat cum Fide exposita à sanctis trecentis decem & octo Patribus qui Nicææ, & à centum quinquaginta qui in regia vrbe Constantinopoli, & qui Ephesi propter impium Nestorium conuenerunt, cui Synodo præerat beatæ memoriæ Cyrillus: & hanc sequens sententiam, eidem epistolæ iam pridem subscripsi.

Silandi

Theophilus reuerendissimus episcopus * Orci Pamphyliæ dixit: Quantum assequi potui, epistola scripta à sanctissimo & religiosissimo Archiepiscopo veteris Romæ Leone consonat in sensu cum exposita Fide à sanctis trecentis decem & octo Patribus,

Arist. al. Ariasi

A πόλεως ἐπαρχίας Παφλαγονίας, εἶπεν· ἐλέει τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐβεβαιώθην εἰς τὴν πίστιν τῶν τιη΄. ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἣν μετὰ ταῦτα ἐβεβαιώθησαν οἱ ρν΄. οἱ συναχθέντες ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ μετὰ ταύτην οἱ ἐν Ἐφέσῳ ὁμοίως συναχθέντες, ἡγουμένου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· πληροφορηθεὶς δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῶν Ῥωμαίων Λέοντος, ὡς συμφώνου ταῖς προειρημέναις ἐκθέσεσιν, ὑπογράψαντος καὶ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβε-
B στάτου ἐπισκόπου Αἰθερίου τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ἀκολουθῶ τῇ προλεχθείσῃ ἁγίᾳ πίστει.

Φιλότιμος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Θεμιστίου Ἀμάστριδος ἐπαρχίας Παφλαγονίας, εἶπε· συνᾴδω τοῖς αὐτοῖς.

Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κάστρου Κιρκησίου * εἶπεν· ἐπακούσας τῆς καταθέσεως τῶν προειρημένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, κατὰ τὰ αὐτὰ κατα-
C τίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων πόλεως Λέοντος.

Οἰκωσίου

Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐτεννῶν Παμφυλίας εἶπεν· ἡ πίστις τεθεμελίωται· ἣν ὑπὲρ οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἐν τῇ Νικαίᾳ ἐστήριξαν ἅγιοι πατέρες, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα, συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ γενομένη ἁγία σύνοδος, ἡγουμένου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου· ᾗ περ συνᾴδει καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· ἐν ᾗ καὶ
D ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κοτενῶν Παμφυλίας εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος.

Ὄβριμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορακησίου εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος.

Νέων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Σιλλύου
E Παμφυλίας εἶπεν· ἡ γραφεῖσα ἐπιστολὴ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, συνᾴδει, ὅσον κατὰ διάνοιαν, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συνδραμόντων, Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς ἕνεκεν· ἧς ἡγεῖτο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος· καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, ἤδη
F πάλαι ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀρκιασοῦ Παμφυλίας εἶπεν. ὡς καταλαβεῖν ἠδυνήθην, συμφωνεῖ, ὅσον κατὰ ἔννοιαν, ἡ ἐπιστολὴ, ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρά τε τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων,

τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῶν Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς χάριν συνελθόντων ἐν τῇ Ἐφεσίων, ἧς τὸ κεφάλαιον ὑπῆρχεν ὁ μακάριος Κύριλλος· καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, φαίνομαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ αὐτοῦ Πάπα καθυπογράψας.

Βῆρος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον Μάρα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κορδαλαίων Παμφυλίας, εἶπε· κατατίθημι ὑπὲρ τοῦ μνημονευθέντος εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς· ἐπειδὴ δι᾽ ἀρρωστίαν ἀπὸ τῆς Νικαέων πόλεως οὐ παραγέγονεν· ὡς ἡ ἐπιστολὴ, ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, οὐκ ἀπᾴδει, ὅσον πρὸς ἔννοιαν, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρά τε τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδραμόντων, ἔτι μὴν καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Σεβαστιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βερροίας εἶπε· κατὰ πάντα συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῇ ἐκτεθείσῃ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ * ἀρεσθεὶς, ταύτῃ ὑπέγραψα.

ἀμυθείς.

Ἀριστόμαχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κολωνείας δευτέρας Καππαδοκίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος κατὰ πάντα τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ πραχθεῖσι· καὶ ἤδη ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ εἶπεν· ἀστράπτει τῇ συμφωνίᾳ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ρν΄. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου συναχθέντων, καὶ τοῖς πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Λέοντος· καὶ τούτοις ἐμμένων, ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ κυρίου Λέοντος τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων, καὶ μακαρίων πατέρων, καὶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαγορευθέντι παρὰ τῶν ρν΄. συμβόλῳ τῆς πίστεως, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προῤῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν, ὑπέγραψα.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως Ἀρμενίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ συνέσει τοῦ ἁγίου,

qui Nicææ conuenerunt, & à centum quinquaginta qui postea Constantinopoli, & ab iis qui Ephesi propter impium Nestorium conuenerunt, cuius Synodi caput erat beatus Cyrillus: & hanc sententiam sequentem, epistolæ eiusdem Papæ me subscripsisse liquet.

Verus religiosissimus presbyter, obtinens locum Maræ reuerendissimi episcopi * Cordilusorum Pamphyliæ, dixit: Depono pro memorato reuerendissimo viro, eo quod propter infirmitatem à Nicæa ciuitate non aduenit, epistolam scriptam à religiosissimo Archiepiscopo nostro vrbis Romæ Leone non dissentire, quod ad sententiam attinet, ab exposita Fide à trecentis decem & octo sanctis Patribus qui Nicææ, & à centum quinquaginta qui Constantinopoli, & ab iis etiam qui Ephesi conuenerunt.

Coidalensium

Pag. 222.

Sebastianus reuerendissimus episcopus Berrhœæ dixit: Epistola domini Leonis Archiepiscopi per omnia consentit cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum, & cum gestis Ephesi prius à sanctæ memoriæ Cyrillo: & huic consentiens subscripsi.

Aristomachus reuerendissimus episcopus Coloniæ Capadociæ secundæ dixit: Sanctiss. Archiep. Leonis epistola per omnia consentit cum expositione sanctorum Patrum trecentorum decem & octo in Nicæa, & centum quinquaginta Constantinopoli cōgregatorum, & cum iis quæ à sanctiss. Cyrillo in prima Ephesina Synodo acta sunt: & iam subscripsi.

Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsis dixit: Epistola sanctissimi Archiepiscopi nostri Leonis fulget ex concordia trecentorum decem & octo Patrum, & centum quinquaginta qui Constantinopoli sub diuæ memoriæ Theodosio congregati sunt; & congruit cum iis quæ Ephesi gesta sunt à beatissimo Cyrillo Alexandrinorum Episcopo: & in his permanens, subscripsi.

Theodotus reuerendissimus episcopus Cyri, dixit: Sanctissimi Archiepiscopi Domini Leonis epistola consentit cum exposita apud Nicæam Fide à sanctis & beatis Patribus, & cum Symbolo Fidei apud Constantinopolim à centum quinquaginta episcopis dictato, & cum epistolis beati Cyrilli: & amplexus prædictam epistolam, subscripsi.

Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis Armeniæ dixit: Epistola sanctissimi Archiepiscopi Romæ Leonis consentit cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum, & cum sententia sancti ac beatissimi

Cyrilli: & amplectens prædictam epistolam, subscripsi.

Acacius reuerendissimus Episcopus Ariarathiæ, dixit: Consona est epistola sanctissimi Archiepiscopi Romæ Leonis expositioni trecentorum decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & iis quæ sub sanctissimo Cyrillo prius Ephesi gesta sunt & confirmata: & consensi, ac subscripsi.

Atticus reuerendissimus Episcopus Zelorum, prouinciæ Helenoponti, dixit: Epistola sanctissimi Papæ Leonis consentit cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum Patrum Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & cum epistola sanctissimi Papæ Cyrilli olim Ephesi gestis recensita: iisq; consensimus, & subscripsimus.

Heraclius reuerendissimus Episcopus Comanorum, prouinciæ Armeniæ secundæ, dixit: Hoc dicimus, Epistolam sanctissimi Leonis per omnia conuenire cum sanctis Patribus nostris, trecentis inquam decem & octo, & centum quinquaginta, & cum iis quæ à beatissimo Cyrillo Ephesi prius gesta sunt & confirmata: eique tomo consensi, & subscripsi.

Meletius reuerendissimus Episcopus Larissæ, prouinciæ Syriæ secundæ, locum tenens Domni sanctissimi Episcopi Apameæ, dixit: Consonat epistola sanctissimi Archiepiscopi Romanę Ecclesiæ Leonis cum trecentis decem & octo sanctis Patribus, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, adhuc etiam & cum gestis & confirmatis à beatissimo Cyrillo in priore Synodo Ephesina: & consentiens subscripsi eidem epistolæ.

Pag.223. Olympius reuerendissimus Episcopus Paneadis, prouinciæ Phœniciæ primę, dixit: Epistola sanctissimi & gloriosissimi Archiepiscopi Leonis continet consona expositioni trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum, adhuc autem & gestis in priore Synodo Ephesina sub beatæ memoriæ Cyrillo: & consentiens subscripsi eidem epistolæ.

Timotheus reuerendissimus Episcopus Balaneorum Syriæ secundę, dixit: Cum sensu Fidei exposito à trecentis decem & octo sanctis Patribus in Nicæa congregatis, & à centum quinquaginta qui Constantinopoli eo tempore conuenerunt, consentit epistola scripta à sanctissimo Archiepiscopo & patre nostro Leone ad beatę memoriæ Flauianum; consona est etiam iis quæ in prima Ephesina Synodo à beato Cyrillo gesta sunt & consentiens, ei tomo subscripsi.

A καὶ τρισμακαρίου Κυρίλλου· καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προῤῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν, ὑπέγραψα.

Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπε· σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων ιη', τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ συνεθέμην, καὶ ὑπέγραψα.

B Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζήλων, ἐπαρχίας Ἑλενοπόντου εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Κυρίλλου, τῇ ἐν Ἐφέσῳ πάλαι πραχθείσῃ· καὶ τούτοις συνθέμεθα, καὶ ὑπεγράψαμεν.

C Ἡράκλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κομανῶν ἐπαρχίας δευτέρας Ἀρμενίας εἶπε· τοῦτο φαμὲν, ὅτι συνᾴδει ἐν ἅπασι τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἡμῶν, λέγω δὴ τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ, καὶ τοῖς ρν'. καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσιν, ἡ τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος ἐπιστολή· καὶ συνεθέμην τῷ τόμῳ, καὶ ὑπέγραψα.

D Μελέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρίσσης ἐπαρχίας δευτέρας Συρίας, τοποτηρῶν τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Δόμνου, εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τοῦ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, τοῖς τε τριακοσίοις δεκαοκτὼ ἁγίοις πατράσιν, καὶ τοῖς ρν'. ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔτι μὴν καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι, καὶ συνθέμενος, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

E Ὀλύμπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πανεάδος ἐπαρχίας πρώτης Φοινίκης εἶπε· σύνῳδα ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοσεβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος περιέχει τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων, ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι· καὶ συνθέμενος, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

F Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βαλανέων Συρίας δευτέρας εἶπε· τῇ ἐννοίᾳ τῆς πίστεως, τῇ ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῇ τῶν ρν'. ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τηνικαῦτα συνελθόντων, ὁμόλογός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ, ἡ γραφεῖσα πρὸς τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος, συμφωνοῦσα καὶ τοῖς παρὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ συνθέμενος, ὑπέγραψα, τῷ τόμῳ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ῥωσοῦ Κιλικίας δευτέρας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τε τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσιν ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ· καὶ συντιθέμενος, ὑπέγραψα τῷ τόμῳ.

Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαριάμμης Συρίας δευτέρας εἶπε· τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, πίστει, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ρν΄. καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου γραφεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· καὶ ταύτῃ συντιθέμενος, ὑπέγραψα.

Ἀτάρβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Τραπεζοῦντος Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε, τῇ πίστει τῇ περὶ τῆς ὁμοουσίου τριάδος, καὶ τῇ θεόθεν ὑμῖν ἐπιχορηγηθείσῃ σοφίᾳ, συνορᾷ καὶ ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης, σύμφωνον εἶναι τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγιωτάτων πατέρων τιη΄. καὶ τῶν ρν΄. τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ συναχθέντων μετὰ τὴν προρρηθεῖσαν, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου τὸ πρότερον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος· καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς τε, καὶ ὁ θεοφιλέστατος Δωρόθεος, ὁ τῆς μητροπόλεως ἡμῶν Νεοκαισαρείας ἐπίσκοπος, καθυπεσημηνάμεθα, οὕτω φρονοῦντες.

Φωτεινὸς διάκονος, τοποτηρητὴς τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δωροθέου Νεοκαισαρείας Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε· κἀγὼ ταῦτα κατατίθημι.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Πολεμωνίου Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Λέοντος σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, τῇ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου· καὶ ὑπεσημηνάμην αὐτῇ.

* Γρατιδιανός

* Γρατιανός, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερασοῦντος Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Πάπα Λέοντος, συμφωνούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσιν ὑπεσημηνάμην.

Ῥῆνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως Παφλαγονίας εἶπε· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ συνᾳδούσῃ τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον βεβαιωθεῖσιν, ὑπεσημηνάμην.

A Iulianus reuerendissimus Episcopus Rhosi Ciliciæ secundæ, dixit: Congruit epistola sanctissimi Archiep. Leonis expositioni Fidei sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & iis quæ in prima Ephesina Synodo sub beatissimo Cyrillo gesta sunt & confirmata: & consentiens, subscripsi ei tomo.

Paulus reuerendissimus Episcopus Mariamnæ Syriæ secundæ dixit: Sanctissimi & religiosissimi Archiepiscopi vrbis Romæ Leonis epistola consona est expositæ Fidei à sanctis Patribus in Nicæa, & post hæc à centum quinquaginta Constantinopoli, & iis quæ à beato Cyrillo Ephesi prius scripta sunt; & huic consentiens subscripsi.

Atarbius reuerendissimus Episcopus Trapezuntis, ciuitatis Ponti Polemoniaci, dixit: Per Fidem consubstantialis Trinitatis, & sapientiam diuinitus vobis subministratam, vestra etiam gloria videt, epistolam sanctissimi Leonis consonam esse expositioni Fidei trecentorum decem & octo sanctissimorum Patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui postea in regia vrbe conuenerunt, & iis quæ Ephesi sub sanctæ memoriæ Cyrillo prius gesta sunt & confirmata: ac propterea & nos, & religiosissimus Dorotheus Neocæsareæ metropolis nostræ episcopus, ita sentientes, subsignauimus.

Photinus diaconus, vicarius Dorothei reuerendissimi Episcopi Neocæsareæ Ponti Polemoniaci, dixit: Ego quoque hæc depono.

Ioannes reuerendissimus episcopus Polemonii, ciuitatis Ponti Polemoniaci, dixit: Epistola sanctissimi Leonis consona est expositioni trecentorum decem & octo, & sanctorum Patrum, qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, & priori Synodo Ephesinæ sub beatissimo Cyrillo: & ipsam subsignaui.

Gratidianus reuerendissimus Episcopus Cerasuntis Ponti Polemoniaci dixi: Epistolam sanctissimi Archiepiscopi Papæ Leonis, consentientem expositioni sanctorum Patrum trecentorum decem & octo in Nicæa, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, & iis quæ Ephesi sub sacræ memoriæ Cyrillo gesta & confirmata sunt, subsignaui.

[Ioannes Episcopus Carrhæ, similiter.]

Rhenus reuerendissimus Episcopus *Iunopolis Paphlagoniæ dixit: Epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis, consentientem expositæ Fidei à trecentis decem & octo, & centum quinquaginta sanctis Patribus, & iis quæ in priore Synodo Ephesina à sanctissimo Cyrillo confirmata sunt, subsignaui.

* Ionopoli

Caiumas reuerendissimus episcopus Marcopolis, prouinciæ Osroenæ dixit: Epistola sanctissimi Archiepiscopi
Pag. 224. Leonis concordat cum iis quæ exposita sunt à trecentis decem & octo sanctis Patribus & à centum quinquaginta, & cum iis quæ à beato Cyrillo confirmata sunt in priore Synodo Ephesina: & subscripsi ei.

Perrha Euphratesiæ. Athanasius reuerendissimus episcopus * Pari insulæ dixit: Epistola beatissimi Archiepiscopi Romæ Leonis consonat expositæ Fidei à trecentis decem & octo & à centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, & iis quæ à beatissimo Cyrillo decreta sunt in prima Synodo Ephesina: & eidem epistolæ subscripsi.

Basilius reuerendissimus episcopus Traianopolis, prouinciæ Rhodopes, dixit: Sequens ea quæ olim à sanctis Patribus trecentis decem & octo Nicææ decreta sunt, & quæ postea à centum quinquaginta sanctis Patribus Constantinopoli congregatis confirmata, & ea etiam quæ in priore Synodo Ephesina similiter acta sunt sub beatæ memoriæ Cyrillo; amplector etiam epistolam per omnia sanctissimi Romanorum Archiepiscopi Leonis, scriptã ad sanctæ memoriæ Flauianum, cum ad idem propositum respiciat; & ipse quoque subsignaui.

Docimasius reuerendissimus Episcopus Maroneæ Rhodopæ, dixit: Expositioni trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, ac iis præterea quæ sub beato Cyrillo in priore Ephesina Synodo acta sunt & confirmata, conuenire videns epistolam sanctissimi Archiepiscopi, cum omnibus ipse quoq; eam subsignaui.

Serenus reuerendissimus episcopus Maximianopolis Rhodopæ dixit: epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis consentientem inueniens expositioni sanctorum trecentorum decem & octo Patrum qui olim Nicææ, & centum quinquaginta qui posthæc Constantinopoli conuenerunt, & iis quæ sub sanctissimo Cyrillo in prima Synodo Ephesina gesta sunt, cum omnibus ego quoque eidem subscripsi.

Eusebius religiosissimus Episcopus Seleucobeli Syriæ secundæ, dixit: Consonam inueniens sanctissimi Archiepiscopi Leonis epistolam iis quæ exposita sunt à sanctis Patribus trecentis decem & octo, & centum quinquaginta & iis etiam quæ à beato Cyrillo Ephesi in priore Synodo gesta & confirmata sunt, subscripsi ei.

Eusebius & Constantinus, reuerendissimi Presbyteri ciuitatis Nicænæ, ac vicarii Anastasii sanctissimi Episcopi eiusdem ciuitatis, dixerunt:

A Καϊουμᾶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαρκουπόλεως, ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τῇ προτέρᾳ βεβαιωθεῖσι. καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέρρης Εὐφρατησίας εἶπε· συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου
B ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς Ῥωμαίων τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς τυπωθεῖσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων προτέρᾳ συνόδῳ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου· καὶ ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως, ἐπαρχίας Ῥοδόπης, εἶπε· τοῖς πάλαι παρὰ τῶν ἁγίων
C πατέρων, τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, ἐν τῇ Νικαιέων τυπωθεῖσι, καὶ μετὰ ταῦτα παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, βεβαιωθεῖσιν, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν προτέραν σύνοδον, συμφώνως ἐκείνοις πεπραγμένοις ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου στοιχῶν, καὶ τὴν τοῦ τὰ πάντα ὁσιωτάτου τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπιστολὴν, τὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν, προσίεμαι, πρὸς τὸν * αὐτὸν βλέπουσαν σκοπόν· καὶ αὐτὸς ὑπε- * αὐτὴν
D σημηνάμην.

Δοκιμάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαρωνείας Ῥοδόπης εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τῇ προτέρᾳ πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι, συμβαίνουσαν ὁρῶν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, μετὰ πάντων καὶ αὐτὸς ὑπεσημηνάμην αὐτῇ.

E Σερῆνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως Ῥοδόπης εἶπε· τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν τῇ Ἐφεσίων προτέρᾳ συνόδῳ πραχθεῖσι, συνᾴδουσαν εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, μετὰ πάντων καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκοβήλου
F Συρίας δευτέρας εἶπε· τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔτι μὴν καὶ τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν προτέραν σύνοδον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι, σύμφωνον εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὑπέγραψα αὐτῇ.

Εὐσέβιος καὶ Κωνσταντῖνος, οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι τῆς Νικαιέων πόλεως, ἐπιτηρητοῦντες τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀναστασίῳ, εἶπον·

A κατατιθέμεθα, ὅτι ἤδη καὶ ἀναγνοὺς τὸν τόμον τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος ὁ ὁσιώτατος ἡμῶν ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος, καὶ εὑρὼν αὐτὸν σύμφωνον τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων, τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει συναχθέντων, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι, καθυπέγραψεν αὐτῇ.

Πορφύριος ἀρχιδιάκονος, τοποτηρῶν Οὐρανίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἐμέσης ἐπαρχίας Φοινίκης, εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἡμῶν Οὐράνιος, ὁ εἰς τόπον αὐτοῦ ἀποστείλας με, εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης συμφωνοῦσαν τῇ ἐκθέσει τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσιν, ὑπέγραψα αὐτῇ.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως ἐπαρχίας Ἰσαυρίας εἶπε· τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, σύμφωνός ἐστιν ἡ ἑρμηνεία, ἡ ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ βεβαιωθεῖσα ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον προτέρᾳ ἁγίᾳ συνόδῳ· σύμφωνος δὲ ἐστὶ καὶ ἡ ἑρμηνεία τῆς ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας Αὐγουστοευφρατησίας εἶπεν· ἐπὶ τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀθροισθέντων, καὶ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν, καὶ ταύτῃ σύμφωνα εὑρόντες τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, ἐν τῇ προτέρᾳ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ, καὶ βεβαιωθέντα, ἔτι μὴν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὑπεγράψαμεν αὐτῇ.

Εὐλόγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τοῦ Ζεύγματος Αὐγουστοευφρατησίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ὁμοίως, Κυΐντιλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου μητροπόλεως Ἑλλάδος, καὶ

Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως μητροπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου, καὶ

Λουκᾶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δυρραχίου μητροπόλεως νέας Ἠπείρου, καὶ

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δημητριάδος Θεσσαλίας, ἐπέχων τὸν τόπον Βιγιλαντίου τοῦ εὐ-

A Cum sanctissimus Episcopus noster Anastasius legisset tomum sanctissimi Leonis, & inuenisset ipsum consentire iis quæ à sanctis trecentis decem & octo Patribus in ciuitate nostra congregatis exposita sunt, & iis quæ sub beato Cyrillo in prima Ephesina Synodo acta & confirmata sunt, ipsum ei subscripsisse deponimus.

Porphyrius Archidiaconus, locum tenens Vranii reuerendissimi Episcopi B Emessæ, prouinciæ Phœniciæ, dixit: Vranius reuerendissimus Episcopus noster, qui in sui locum me misit, inueniens epistolam sanctissimi Leonis Archiepiscopi veteris Romæ consentientem expositioni trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, & iis quæ à beatissimo Cyrillo gesta & confirmata sunt in Ephesina Synodo priore, subscripsi ei.

C Theodorus Episcopus Claudiopolis prouinciæ Isauriæ, dixit: Fidei trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, consona est interpretatio exposita à beatissimo Cyrillo, & confirmata in sancta Synodo Ephesina prima: cui etiam consona est interpretatio epistolæ religiosissimi Archiepiscopi Leonis: & subscripsi ei.

Ioannes reuerendissimus Episcopus Germaniciæ Augustæ Euphratesiæ dixit: In Fide trecentorum decem & octo qui Nicçæ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli superioribus temporibus cõgregati sunt, & baptizati sumus, & baptizamus: & huic consona inuenientes ea quæ à beatissimo Cyrillo in priore Ephesina Synodo exposita sunt & confirmata, & epistolam quoque sanctissimi Archiepiscopi Leonis subscripsimus ei. Pag. 225

D

* Euolpius reuerendissimus Episcopus Zeugmatis Augustæ Euphrasiæ dixit: Epistola sanctissimi Archiepiscopi Leonis consentit cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum, & cum iis quæ beatissimo Cyrillo in priore Synodo Ephesina gesta & confirmata sunt: & subscripsi ei. Εὐλόγιος

E

Similiter Quintillus reuerendissimus Episcopus Heracleæ, tenens locum sanctissimi Anastasii Thessalonicensis Episcopi, &,

F Petrus reuerendissimus Episcopus Corinthi, metropolis Helladis, &,

Atticus reuerendissimus Episcopus Nicopolis, Metropolis veteris Epiri, &,

Lucas reuerendissimus Episcopus Dyrrachii, metropolis nouæ Epiri, &,

Constantinus reuerendissimus episcopus Demetriadis Thessaliæ, tenens

A Martyrius reuerendissimus Episcopus Gortynæ, metropolis Cretæ,
Et reuerendissimi episcopi Macedoniæ primæ, id est,
Sozon reuerendissimus Episcopus Philippensium, &,
Eusebius reuerendissimus Episcopus Toperi, &,
Maximus reuerendissimus Episcopus * Chersonesi, &,
Serrhorum
Nicolaus reuerendissimus Episcopus Stoborum, &,
B Ioannes reuerendissimus episcopus * Parthenopolis,
Parthenicupo-les.
Dardanius reuerendissimus episcopus Bargalæ, &,
Honoratus reuerendissimus episcopus Thassi.
Et Episcopi Helladis, hoc est,
Nicæas reuerendissimus episcopus Megaræ, &,
Ioannes reuerendissimus episcopus Messenæ, &,
C Ophelimus reuerendissimus episcopus Tegeæ, &,
Athanasius reuerendissimus episcopus Opuntis, &,
Irenæus reuerendissimus episcopus Naupacti, &,
Domninus reuerendissimus episcopus Platæarum, &,
* Onesiphorus reuerendissimus episcopus Argorum,
Onesimus
Et Episcopi veteris Epiri, hoc est,
Marcus reuerendissimus episcopus * Euriæ, &,
Eubœæ.
D Peregrinus reuerendissimus episcopus Phœniciæ, &,
Eutychius reuerendissimus episcopus Adrianopolis, &,
Claudius reuerendissimus episcopus Anchiaxi, &,
Soterichus reuerendissimus episcopus Corcyræ,
Et Episcopi nouæ Epiri, hoc est.
Petrus reuerendissimus episcopus Echinæorum, &,
Eusebius reuerendissimus episcopus Apolloniæ,
E Et Episcopi Cretæ, id est,
Cyrillus reuerendissimus episcopus Subritis, &,
Gennadius reuerendissimus episcopus Gnosi, &,
Demetrius reuerendissimus episcopus * Lappæ, &,
Lampæ.
Euphratas reuerendissimus episcopus Eleuthernæ, tenens etiam locum Pauli reuerendissimi episcopi * Candie, ex charta dictauerunt notis per Sozontem episcopum Philippensium:
Cantanorum
F Pag.226. Nos sanctorum Patrum trecentorum decem & octo Fidem, quæ est salus nostra, & seruamus, & cum ipsa vitam nostram complere oramus: necnon & centum quinquaginta Fides nullo modo antedictæ Fidei dissonat, * quam & seruantes, exequimur & omnia quæ acta sunt & decreta in prima Ephesina Synodo, cuius præsides fuerunt beatissimus Celestinus Apostolicæ Sedis Præsul,
Perficimus etiam seruare omnia

Μαρτύριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γορτύνης, μητροπόλεως Κρήτης,
Καὶ οἱ Μακεδονίας πρώτης εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι· τουτέστι,
Σώζων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλίππων, καὶ
Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, * Δοβήρου, * τοπίρου καὶ
Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σερρῶν, καὶ
Νικόλαος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στοβῶν, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Παρθενικουπόλεως, καὶ
Δαρδάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Βαργάλων, Βαργάλου, καὶ
Ὁνωράτος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θάσου,
Καὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος· τουτέστι,
Νικίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μεγάρων, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μεσσήνης, καὶ
Ὠφέλιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τεγέας, καὶ
Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ὀπουντος, καὶ
Εἰρηναῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ναυπάκτου, καὶ
Δομνῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πλαταιέων, καὶ
Ὀνήσιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἄργους,
Καὶ οἱ παλαιᾶς Ἠπείρου· τουτέστι;
Μάρκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐβοίας, καὶ
Περεγρῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φοινίκης, καὶ
Εὐτύχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, καὶ
Κλαυδιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγχιάζου, καὶ
Σωτήριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερκύρας,
Καὶ οἱ νέας Ἠπείρου· τουτέστι,
Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐχινέου, καὶ
Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνείας,
Καὶ οἱ τῆς Κρήτης, τουτέστι,
Κύριλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σουβρίτου, καὶ
Γεννάδιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κνωσσοῦ, καὶ
Δημήτριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λάμπης, καὶ
Εὐφράτας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Ἐλευθέρνης, ἐπέχων τὸν τόπον καὶ Παύλου εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καντάνων, ἀπὸ χάρτου διὰ σημείων ὑπηγόρευσαν διὰ Σώζοντος ἐπισκόπου Φιλίππων· τὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πίστιν, σωτηρίαν ἡμετέραν οὖσαν, καὶ φυλάττομεν, καὶ μετὰ ταύτης ἐξελθεῖν τὸν βίον εὐχόμεθα. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα κατ' οὐδένα τρόπον τῆς εἰρημένης πίστεως ἀσύμφωνός ἐστι. φυλάττοντες δὲ διατελοῦμεν καὶ πάντα τὰ πεπραγμένα, καὶ ὡρισμένα τῆς πρώτης Ἐφεσιακῆς συνόδου, ἧς καθηγηταὶ γεγόνασιν ὁ μακαριώτατος Κελεστῖνος ὁ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας πρόεδρος, καὶ
Ἐλευθερνίης

καὶ ὁ μακαριώτατος Κύριλλος, ὁ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας· καὶ ὀρθοδοξότατον εἶναι τὸν ἁγιώτατον πατέρα, καὶ ἀρχιερέα Λέοντα πεπληροφορήμεθα. γεγένηται δὲ ἡμῖν περὶ τῆς ἐπεσταλμένης παρὰ τῆς αὐτοῦ μακαριότητος ἐπιστολῆς τὸ ἀναμφίβολον, τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων Πασχασίνου, καὶ Λουκηνσίου, τὸν τόπον ἐπεχόντων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, σαφηνισάντων ἡμῖν, ἃ ἡ φράσις διϊστᾶν ἠπείλετο. ὅτε γὰρ κατὰ τὸν τύπον τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας παρὰ τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς μεγάλης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίῳ, καὶ τῇ συνεδρευούσῃ αὐτῷ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ παρεγενόμεθα, ὀφείλοντες περὶ ὧν ἀμφεβαλλόμεθα ὀλίγων πληροφορηθῆναι, εὕρομεν αὐτῶν τὴν ἁγιότητα ἑτοιμότατα τὴν ἀμφιβολίαν ἐκβάλλουσαν· πάντα γὰρ ἄνθρωπον ἀνεθεμάτισαν, διϊστῶντα τῆς θεότητος τὴν σάρκα τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἥνωσεν ἑαυτῷ ἀπὸ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας τῆς θεοτόκου, καὶ μὴ τὰ θεοπρεπῆ, καὶ ἀνθρωποπρεπῆ αὐτοῦ εἶναι λέγοντα ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως, καὶ ἀδιαιρέτως. διὰ τοῦτο πληροφορηθέντες, καὶ συμφωνεῖν ἡγούμενοι κατὰ πάντα τοῖς προγεγραμμένοις ἁγίοις πατράσι τὴν ἐπιστολήν, συνῃνέσαμεν ταύτῃ, καὶ ὑπεγράψαμεν. Πάντες οἱ προλεχθέντες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πάντες οἱ τοῦ Ἰλλυρικοῦ τὴν αὐτὴν φωνὴν ἐδώκαμεν, ᾗ τινι πάντες συντιθέμεθα.

Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος Παλαιστίνης πρώτης, καὶ

Φωτεινὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λύδδης, καὶ

Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀνθηδόνος, καὶ

Ἡράκλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, καὶ

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰαμνείας, καὶ

Πολυχρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, καὶ

Παγκράτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λιβυάδος, καὶ

Ζώσιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μηνοΐδος, καὶ

Ἀνανίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος Παλαιστίνης δευτέρας, καὶ

Ζέβεννος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέλλης, καὶ

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τιβεριάδος, καὶ

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαδάρων, καὶ

Βήρυλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ Παλαιστίνης τρίτης, καὶ

Ἀρέτας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐλούσης, καὶ

Μουσώνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζωορῶν, καὶ

Μαρκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰωτάπης, ἀπὸ χάρτου ὑπαγορεύσαντες διὰ Ἀνανίου ἐπισκόπου εἶπον·

A & beatissimus Cyrillus episcopus magnæ ciuitatis Alexandriæ: & summe orthodoxum esse sanctissimum patrem * nostrum Archiepiscopum Leonem, perfectissime nouimus. *(& Pontificem Leonem.)* Factum est autem nobis certum de epistola * missa ab ipsius beatitudine, *(scripta)* à sanctissimis Episcopis Paschasino & Lucentio, qui locum continent Apostolicæ Sedis, qui nobis dilucidauerunt, quæ * linguæ obscuritas secernere subnotabat. *(phrasis secernere)* Quando enim secundum iussionem potesta-B tis vestræ, ad sanctissimum Archiepiscopum Constantinopolis magnæ ciuitatis Anatolium & ad considentem ei sanctam Synodum peruenimus, volentes * de quibus paulo ante dubitabamus, doceri, *(de paucis illis, de quibus dubitabamus,)* inuenimus ipsorum sanctitatem paratissimam ad expellendam omnem dubitationem. Omnem enim hominem anathematizabant separantem à diuinitate carnem Domini & Dei & saluatoris nostri Iesu Christi, quam sibi adunauit de sancta virgine C Maria genitrice Dei, & non dicentem, quæ Deum decent, & quæ homini conueniunt, ipsius esse inconfusè & indiuisè & sine conuersione. Et per hoc nobis satisfactum est. Et per omnia consonare æstimantes præscriptis sanctis Patribus, huic epistolæ consensimus, & subscripsimus. Omnes antedicti reuerendissimi Episcopi dixerunt: Omnes de Illyrico eandem vocem dedimus, cui omnes consentimus.

Leontius reuerendissimus Episcopus D Ascalonæ Palæstinæ primæ, &

Photinus reuerendissimus episcopus Lyddæ, &

Paulus reuerendissimus episcopus Anthedonis, &

Heraclius reuerendissimus episcopus Azoti, &

Stephanus reuerendissimus Episcopus Iamniæ, &

Polychronius reuerendissimus Episcopus Antipatridis, &

E

Pancratius reuerendissimus episcopus Libyadis, &

Zosimus reuerendissimus episcopus Minoidis, &

*Anianus reuerendissimus episcopus Capitoliadis Palæstinæ secundæ, & *(Ananias)*

Zebennus reuerendissimus episcopus Pellensis ciuitatis, &

F Ioannes reuerendissimus episcopus Tiberiadis, &

Ioannes reuer. episc. Gadarorum, &

Beryllus reuerend. episcopus Aialæ Palæstinæ tertiæ, &.

Aretas reuerend. episcopus Elusæ, &

Musonius reuerend. episc. Zoarę, &

* Marcianus reuerendissimus episcopus Iotapæ, *(Marcianus)* ex charta cum dictassent per * Anianum episcopum Capitoliadis, *(Ananiam)* dixerunt:

Nos omnes sanctorum Patrum trecentorum decem & octo qui in Nicæa ciuitate conuenerunt, Fidem semper seruauimus & seruamus, & cum ea vitæ nostræ finem complere oramus. Sequimur autem & centum quinquaginta, Fidem nullo modo dissonantem. Consentimus etiam actis & constitutis in prima Ephesina Synodo à beatissimæ & sanctissimæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Episcopus Alexandriæ [magnæ ciuitatis.] Sed & lecta nobis epistola beatissimi & Deo amicissimi Archiepiscopi Romani Leonis, in plurimis recte * habens, & prædictis consonans, & consentimus. Aliqua autem nobis ex ipsa obstiterunt verba, vt partitionem & separationem aliquam demonstrantia sic volentibus sapere: de quibus & ab initio ante vestram clementiam * certabamus, & tunc à vestra iussi exire magnificentia, audiuimus à sanctissimis Patribus & Episcopis Presbyteris locum continentibus sanctissimi & Dei amatoris præcipui Archiepiscopi Leonis, quia nullam dicunt partitionem in Domino & Deo & saluatore nostro Iesu Christo, sed vnum eumdemque Dominum filium Dei. propter quod consensimus, & tomo subscripsimus. Existimamus autem quod & ipsi etiam nunc, si inuitati fuerint à vestra magnitudine, eadem confitebuntur, pro vtilitate totius mundi. Omnes prædicti reuerendissimi Episcopi dixerunt: Eadem omnes diximus, & his consentimus.

habentibus & prædictis consonantibus consensimus.

Pag. 127.

ambigebamus.

Nunechius reuerendissimus Episcopus Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ dixit: Epistola beatissimi Leonis, in qua & subscripsi, consonat expositioni Fidei sanctorum Patrum qui in Nicæa, & centum quinquaginta qui in Constantinopoli, congregati sunt, & Synodo Ephesinæ, cuius præsidens fuit beatus pater noster Cyrillus.

Nonnus reuerendissimus Episcopus Edessæ Osroenæ dixit: Epistola sanctissimi Leonis consona est Synodo Nicææ habitæ trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui in Constantinopoli sub Theodosio diuæ memoriæ conuenerunt, & epistolæ sanctæ memoriæ Cyrilli, in Ephesina metropoli confirmatæ; quam etiam subsignaui.

Polychronius reuerendissimus Episcopus Epiphaniæ Ciliciæ dixit: Communis fidelium pater beatus Apostolus, qui nos omnes per Euangelium genuit, testatur de fide Romanorum quod in toto mundo annuntietur: quam fidem iam inde à principio sancta illa Ecclesia seruauit: quam eloquutus est nunc & semper sanctissimus Archiepiscopus Leo, consonantem Fidei sanctorum Patrum qui Nicææ conuenerunt, & omnium orthodoxorum. Hanc iam olim tenuimus Fidem, ac tenemus, in qua & baptizati sumus, & baptizamus.

1. Cor. 4. c.

Rom. 1. b.

A ἡμεῖς πάντες τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, τὴν πίστιν ἐφυλάξαμεν ἀεὶ, καὶ φυλάττομεν, καὶ μετὰ ταύτης τὸν βίον ἐξελθεῖν εὐχόμεθα· ἀκολουθοῦμεν δὲ καὶ τῇ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων κατ' οὐδὲν διαφωνούσῃ· συντιθέμεθα δὲ καὶ τοῖς παρὰ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου τὴν μνήμην γενομένου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Κυρίλλου πεπραγμένοις, καὶ ὡρισμένοις, κατὰ τὴν Ἐφεσίων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. ἀλλὰ καὶ ἀναγνωσθείσης ἡμῖν τῆς ἐπιστολῆς B τοῦ μακαριωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, τοῖς πλείοσιν ὀρθῶς ἔχουσι προσετέθημεν, καὶ τοῖς εἰρημένοις συνᾴδουσι. τινὲς δὲ ἡμῖν ἐξ αὐτῆς προσέστησαν λέξεις, ὡς μερισμόν τινα, καὶ χωρισμὸν τοῖς οὕτω φρονεῖν ἐθέλουσιν ἐμφαίνουσαι, περὶ ὧν καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἐξ ἀρχῆς ἀμφεβάλλομεν φιλανθρωπίας, καὶ ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας κελευσθέντες μεγαλοπρεπείας, ἠκούσαμεν παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, C ἐπισκόπων τε, καὶ πρεσβυτέρων, τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὡς οὐδένα λέγουσι μερισμὸν ἐπὶ τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν κύριον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. διὸ συνετιθέμεθα, καὶ τῷ τόμῳ καθυπεγράψαμεν. οἰόμεθα δὲ αὐτοὺς καὶ νῦν, εἰ ἐπιτραπείη παρὰ τοῦ ὑμετέρου μεγέθους, τὰ αὐτὰ κατατίθεσθαι ὑπὲρ ὠφελείας τοῦ κόσμου παντός. πάντες D οἱ προλεχθέντες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τὰ αὐτὰ πάντες εἴπομεν, καὶ τούτοις συντιθέμεθα.

Νουνέχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Φρυγίας Πακατιανῆς εἶπεν. ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος.

Νόννος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Ὀσροηνῆς E εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος σύμφωνός ἐστι τῇ συνόδῳ, τῇ κατὰ Νίκαιαν γενομένῃ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου, ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει βεβαιωθείσῃ· ᾗ καὶ ὑπεσημηνάμην.

Πολυχρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας Κιλικίας εἶπεν· ὁ κοινὸς τῶν πιστῶν πατὴρ, ὁ μακάριος F Παῦλος ὁ ἀπόστολος, ὁ διὰ τοῦ εὐαγγελίου πάντας ἡμᾶς γεννήσας, μαρτυρεῖ τῇ πίστει Ῥωμαίων, ὡς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ καταγγελλομένῃ· ἣν πίστιν ἄνωθεν ἐφύλαξεν ἡ ἁγία ἐκκλησία ἐκείνη· ἣν ἐξεφώνησε νῦν, καὶ ἀεὶ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων, συμφωνοῦσαν τῇ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων. ταύτην ἄνωθεν ἐκρατήσαμεν τὴν πίστιν, καὶ κρατοῦμεν, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ὀρθῶς, καὶ εὐσεβῶς ἐχούσῃ, ἠκολούθησεν ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῶν Ἀλεξανδρέων Κύριλλος, ἔτι μὴν καὶ ἡ ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, ἐπισκόπων ἐπὶ τῆς τοῦ θείας λήξεως Θεοδοσίου ἀθροισθεῖσα σύνοδος, τὴν αὐτὴν γνώμην ἐκύρωσε· καὶ ὁ θεοφιλέστατος δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀρχιεπίσκοπος Λέων σαφῶς ἐξακολουθήσας δείκνυται ταύτῃ. μηδὲν οὖν καινισθέντες ἐφ' ᾗ ἔχομεν πίστει ἐκ πατέρων, ταύτην ἐφυλάξαμεν τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι, καὶ φυλάττομεν, καὶ φυλάξομεν.

Ἀλέξανδρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς πρώτης Κιλικίας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῇ γινομένῃ ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν συναχθέντων, ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τῇ ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθείσῃ.

Καλλίνικος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας Βιθυνίας εἶπεν· ἡ σύνοδος, ἡ ἐν τῇ Νικαέων συγκροτηθεῖσα παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ χειροτονίᾳ τοῦ * μακαριωτάτου Νεκταρίου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα, ἓν ἔχει φρόνημα, τριάδα προσκυνοῦσα, καὶ τριάδα κηρύττουσα, καὶ τριάδα τῷ κόσμῳ παραδιδοῦσα· καὶ αὐτὸς οὖν ταύταις ταῖς ἁγίαις συνόδοις στοιχῶ· εἰς ἃς καὶ ἐπίστευσα, καὶ ὑπέγραψα, εἰς ταύτας καὶ ὁμολογῶ, καὶ συντίθεμαι. καὶ τὰ ἴσα τούτοις γέγραφεν ὁ ὁσιώτατος πατὴρ ἡμῶν Λέων.

* εὐλαβεστάτου

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τριπόλεως Φοινίκης πρώτης παραλίας εἶπε· τῇ ὀρθῇ, καὶ ἀποστολικῇ πίστει, τῇ ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν μακαριωτάτων, καὶ ἁγιωτάτων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, ἔτι μὴν καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης Κωνσταντινουπόλεως συνελθόντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῦ τῶν Ἀλεξανδρέων γενομένου ἐπισκόπου, ἐν Ἐφέσῳ ἐμφανισθείσῃ, συνᾴδει ἡ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Λέοντος ἐπιστολή.

Ἀπραγμόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τίου εἶπεν· οὐδεμίαν διαφορὰν ἐν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρά τε τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν τριακοσίων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, οὔτε μὴν παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, συνορῶ. ἀλλὰ γὰρ καὶ ταύταις συνᾴδειν τὰς ἐπιστολὰς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου Πάπα Ῥώμης Λέοντος, ἐπίσταμαι.

Κοσίνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροκαισαρείας Λυδίας εἶπε· σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Πάπα Λέοντος, τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ

Eunomius reuerendissimus Episcopus Nicomediæ dixit: Expositionem Fidei sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, qui in Nicæa conuenerunt, recte ac religiose habentem, secutus est religiosissimus episcopus Alexandriæ Cyrillus: præterea Synodus etiam centum quinquaginta Episcoporum in magna vrbe Cōstantinopoli sub diuæ memoriæ Theodosio collecta, eādem sententiam confirmauit: religiosissimus quoque Romanorum Archiepiscopus Leo perspicuè eandem secutus ostenditur. In ea igitur Fide, quam ex Patribus habemus, nihil noui admittentes, hanc per Dei gratiam seruauimus, & seruabimus.

Alexander reuerendissimus episcopus Sabastiæ primæ Ciliciæ dixit: Epistola beatissimi ac sanctissimi Leonis Archiepiscopi Romæ consona est expositioni trecentorum decem & octo Nicææ editæ, & centum quinquaginta in Constantinopoli felicissima vrbe congregatorum, sub diuæ memorię Theodosio, & epistolæ sanctissimi & beatissimi Cyrilli Ephesi confirmatæ.

Callinicus reuerendissimus episcopus Apameæ Bithyniæ dixit: Synodus Nicææ habita à trecentis decem & octo sanctis Patribus, & centum quinquaginta Constantinopoli celeberrima vrbe propter ordinationem beatissimi Nectarii Episcopi, & quæ Ephesi aduersus Nestorium conuenit, vnum habet sensum, dum Trinitatem adorat, & Trinitatem prędicat, & orbi Trinitatem tradit. Ego igitur has sanctas Synodos sequor, in quas credidi, & subscripsi. has etiam confiteor, hisque consentio: & his paria sanctissimus pater noster Leo scripsit.

Theodorus reuerendissimus episcopus Tripolis Phœnicis primæ maritimæ dixit: Cum recta & Apostolica Fide exposita à beatissimis ac sanctissimis Patribus qui Nicææ, atque etiam centum quinquaginta qui in regia vrbe Constantinopoli noua Roma conuenerunt; & cum epistola beatissimi Cyrilli Alexandrinæ quondam Episcopi, Ephesi declarata, consentit epistola sanctissimi ac religiosissimi episcopi Leonis. Pag. 228.

Apragmonius reuerendissimus Episcopus * Chii dixit: Nullam differentiam inter ea quæ exposita sunt à sanctissimis Patribus trecentis decem & octo qui Nicææ conuenerunt, & ea quæ à centum quinquaginta, conspicio. quin etiam cum iis consentire scio epistolas beatissimi Cyrilli, & sanctissimi ac religiosissimi Leonis Papæ Romani.

Cosinius reuerendiss. episcopus Hierocæsareæ Lydiæ dixit: Consona est epistola patris nostri & Papæ Leonis trecentis decem & octo Patribus

nostris qui Nicææ conuenerunt, & actio prior beati patris nostri Cyrilli Ephesi habita aduersus Nestorium, & centum quinquaginta in felicissima vrbe Constantinopoli noua congregatorum; & his credimus, & ita docemus.

Eulogius reuerendissimus Episcopus Philadelphiæ Arabiæ dixit: Ego sic credo vt exposuerunt trecenti decem & octo sancti Patres, & qui in regia vrbe conuenerunt, & vt continet epistola beatissimi patris nostri Cyrilli, & epistola religiosissimi Archiepiscopi Leonis. (consonant enim trecenti decem & octo) & ei subscripsi.

Epiphanius reuerendissimus episcopus Cestrorum Syriæ dixit: Nihil minus continet epistola sanctissimi Archiepiscopi & patris nostri Leonis, quam expositio Nicææ edita à sanctis Patribus trecentis decem & octo; & epistola scripta à beatæ memoriæ Cyrillo ad eos qui erant Ephesi; & quæ à centum quinquaginta sanctis Patribus in vrbe felicissima Constantinopoli noua Roma congregatis: & ei subscripsi.

Sardorum sup. Andreas reuerendissimus episcopus Sagarorum * Lydiæ dixit: Epistolam patris nostri Papæ Leonis nihil varietatis inuenio continere ab exposita fide trecentorum decem & octo Patrum, & ab epistola beati patris nostri Cyrilli, & ab actis in celeberrima vrbe Constantinopoli noua Roma à sanctis centum quinquaginta Patribus: & ei credimus, & ita docemus, eique subscripsi.

Iulianus reuerendissimus episcopus Celenderenæ ciuitatis, prouinciæ Isauriæ, dixit: Credimus secundum Fidem nobis traditam à sanctis Patribus trecentis decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta, & epistolis sanctissimi Alexandrinæ vrbis episcopi Cyrilli, & sanctissimi & religiosissimi Leonis Papæ Romani: & ei subscripsi.

Patricius reuerendissimus Episcopus Acrassi, prouinciæ * secundæ, dixit: Sicut edocti sumus, expositioni sanctorum Patrum trecentorum decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta in regia vrbe Constantinopoli congregatorum, & epistolæ sanctissimi ac religiosissimi Archiepiscopi Leonis, cui etiam subscripsi, cum sibi consentiant, credo.

Dionysius reuerendissimus Episcopus Attaliæ, prouinciæ Lydiæ, dixit: Secundum Euangelicam vocem exposuerunt Fidem firmam atque inconcussam trecenti decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta in regia vrbe Constantinopoli congregati. Epistola quoque beatissimi Cyrilli, & epistola piissimi & sanctissimi Archiepiscopi magnæ Romæ Leonis, cui etiam subscripsi, cum omnibus consentiunt.

A πατράσιν ἡμῶν, τοῖς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἡ πρᾶξις ἡ προτέρα τοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, ἐν Ἐφέσῳ γενομένη κατὰ Νεστορίου, καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, συναχθέντων ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ. καὶ ταύταις πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν.

Εὐλόγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλαδελφείας Ἀραβίας εἶπεν· ἐγὼ οὕτως πιστεύω, καθὼς ἐξέθεντο οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες, καὶ οἱ συνελθόντες ἐν τῇ B βασιλευούσῃ πόλει, καὶ καθὼς περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ περιέχει τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· συνᾴδουσι γὰρ τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτώ· καὶ ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κέστρων Συρίας εἶπεν· οὐδὲν ἧττον περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος τῆς ἐκθέσεως, τῆς γενομένης παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῆς ἐπιστολῆς, τῆς γραφείσης παρὰ τοῦ C τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου τοῖς ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, τῶν συναχθέντων ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σαγάρων Λυδίας εἶπεν· οὐδεμίαν ἐναλλαγὴν εὑρίσκω τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων περιέχουσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Πάπα Λέοντος, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μα-D καρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ τῇ πράξει, τῇ γενομένῃ ἐν τῇ πανευφήμῳ νέᾳ Ῥώμῃ, Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων. καὶ ταύτῃ πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν· καὶ * ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κελενδέρεως ἐπαρχίας Ἰσαυρίας εἶπε· πιστεύομεν κατὰ τὴν πίστιν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγιωτάτου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως Κυ-E ρίλλου, καὶ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου Πάπα Λέοντος Ῥώμης· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ. ὑπηχέμ... ἐν.

Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀκρασσοῦ ἐπαρχίας δευτέρας εἶπε· καθὼς ἐδιδάχθημεν, τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, συναχθέντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἐν ᾗ καὶ F ὑπέγραψα, ἐχούσαις συνῳδά, πιστεύω.

Διονύσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀτταλείας ἐπαρχίας Λυδίας εἶπε· κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν φωνὴν ἐξέθεντο τὴν πίστιν βεβαίαν, καὶ ἀσάλευτον οἱ τριακόσιοι δεκαοκτώ, οἱ ἐν Νικαίᾳ συναχθέντες, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα, οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ ἐπιστολὴ δὲ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος· ἐν ᾗ καὶ ὑπέγρ. συνᾴδουσι πᾶσιν.

A Ἠλίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Βλανδοῦ Λυδίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῇ παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου Πάπα Λέοντος Ῥώμης, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα διὰ τοῦ κυρίου Κωνσταντίνου.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων Λυκίας εἶπεν· ὅτι αἱ δύο ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνῳδὰ λέ- B γουσι, συντίθημι. ἡ δὲ ἐν Νικαίᾳ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, περὶ τοιούτων οὐκ ἔσχε διάλεξιν. πᾶσι δὲ τοῖς παρ' αὐτῆς ἐκτεθεῖσι καὶ ἐμμένομεν, καὶ στοιχοῦμεν. καὶ οὔτε τι ὑφελεῖν, οὔτε προστεθῆναι δυνάμεθα.

Νεοπτόλεμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορνέων ἐπαρχίας Λυκαονίας εἶπεν· ἄνωθεν, καὶ ἐξ ἀρχῆς ἡ ἡμετέρα πατρὶς, πάσης αἱρετικῆς καθαρεύουσα νόσου, περὶ τὰς τοιαύτας ζητήσεις, καὶ φιλονεικίας, ἀγυμνάστως ἔσχε· καὶ ἡμεῖς C ἁπλούστερον ἐπιστεύσαμεν, ἀκολουθοῦντες τῇ πίστει τῶν πατέρων, τῇ ἐκτεθείσῃ ἐν τῇ Νικαέων πόλει, ἣν ὕστερον ἡρμήνευσεν ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ πάλιν ἐσαφήνισεν ὁ ἁγιώτατος, καὶ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων τῆς Ῥωμαίων πόλεως· καὶ πάλιν ἡμεῖς ταῖς ἐκθέσεσι ταύταις οὐκ ἐναντιούμεθα. εἰ δέ τις οἴεται ἔχειν τινὰ ἀφορμὴν ἀντιλογίας κατὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος ἐπισκόπου, αὐτὸς συζητείτω, καὶ φιλονεικείτω· D ἡμῶν ἐν μηδενὶ ἀντιλεγόντων, ἢ ἀπομαχομένων τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων πίστει.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως Πισιδίας εἶπε· πρὸ τῶν ἑρμηνειῶν τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, πειθόμενοι, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, καὶ πιστεύομεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συναινοῦμεν τῇ πίστει, τῇ σαφῶς διαγορευούσῃ, ὡς ἐκ πνεύ- E ματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσαρκώθη· ταύτῃ τῇ πίστει τῇ τῶν ἁγίων πατέρων οὕτω πιστεύομεν, ὥσπερ * ἡρμηνεύσαμεν, καὶ οὐδὲν διαμφιβάλλομεν.

ἡρμηνεύσαντο,

Εὐτρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδάδων Πισιδίας εἶπεν· ἐν οὐδενὶ ἀπᾴδει τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ ταῦτα συνελθόν- F των, καὶ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· ἀλλ' ἐν πᾶσι συμφωνεῖ. καὶ ἀναγκαίως κἀγὼ συναινῶ, καὶ ταύτῃ ὑπέγραψα.

Φροντινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σαγαλασσοῦ εἶπεν· ἐκ πολλῶν ὅσων ἐμαυτὸν πληροφορήσας, συνᾴδειν τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἡμῶν πατρὸς

Elias reuerendiſſimus Epiſcopus * Blandri Lydiæ dixit: Expoſitioni ſanctorum Patrum trecentorum decem & octo Nicææ congregatorum, & centum quinquaginta, epiſtola ſanctiſſimi & glorioſiſſimi Leonis Papæ Romani, cui etiam ſubſcripſi per Dominum Conſtantinum.

* Blandi

Pag. 229.

Romanus religioſiſſimus Epiſcopus Myrorum Lydiæ dixit: Epiſtolas quidem duas, alteram ſanctæ memoriæ Cyrilli, alteram religioſiſſimi Archiepiſcopi Leonis, conſentire fateor: Verum illa Nicææ habita ſancta & œcumenica Synodus de eiuſmodi rebus non diſſeruit. In omnibus autem quæ ab ipſa ſunt expoſita, & manemus, & incedimus, neque adimere aliquid, neque adiicere poſſumus.

Neoptolemus reuerendiſſimus Epiſcopus Cornorum, prouinciæ Lycaoniæ, dixit: Iam inde ab initio noſtra patria ab omni hæretica labe pura, eiuſmodi quæſtionum & contentionum expers fuit, noſque ſimplicius credidimus, Patrum Fidem ſequentes expoſitam in vrbe Nicæna, quam poſtea interpretatus eſt beatæ memoriæ Cyrillus, ac denuo declarauit ſanctiſſ. ac religioſiſſ. Romanæ vrbis Archiep. Leo: noſq; rurſum his expoſitionibus non aduerſamur. Quod ſi quis habere ſe putat occaſionem aliquam contradicendi aduerſus expoſitionem beatiſſimi Epiſcopi Leonis, ipſe ſimul quærat atque contendat, nobis nulla in re contradicentibus aut repugnantibus expoſitioni trecentorum decem & octo, & eorum qui poſtea fuerunt centum quinquaginta ſanctorum Patrum Fidei.

Florentius reuerendiſſimus Epiſcopus Adrianopolis Piſidiæ dixit: Ante interpretationes religioſiſſimi & beatiſſimi Patris noſtri Cyrilli, & beatiſſimi Archiepiſcopi Leonis, expoſitioni ſanctorum Patrum qui Nicææ conuenerunt, obſequentes, ita credidimus & credimus, necnon centum quinquaginta Fidei conſentimus, aperte prædicanti, ex Spiritu ſancto & Maria Virgine Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum eſſe incarnatum. Huic Fidei ſanctorum Patrum ita credimus vt interpretati * ſumus, neque vlla in re ambigimus.

* ſunt,

Eutropius reuerendiſſimus Epiſcopus Adadorum Piſidiæ dixit: Epiſtola ſanctiſſimi Archiepiſcopi Leonis nulla in re diſſentit ab expoſita Fide à ſanctis Patribus qui Nicææ, & à centum quinquaginta qui poſtea Conſtantinopoli conuenerunt, & ab epiſtola Cyrilli ſanctæ memoriæ, ſed in omnibus conſonat: & neceſſario ego quoque conſentio, & ei ſubſcripſi.

* Fonteianus reuerendiſſimus epiſcopus Sagalaſſi dixit: Ex quam plurimis argumentis mihi perſuadens, epiſtolam à beatiſſimo Patre noſtro

Frontinianus

Leone scriptam, consonare cum Symbolo à sanctissimis Patribus Nicææ exposito, & à centum quinquaginta qui in vrbe felicissima eandem Fidem exposuerunt, & cum epistola à sanctæ memoriæ Cyrillo quondam Alexandrinæ vrbis sanctissimo episcopo edicta: & consentiens subscripsi.

Paulus reuerendissimus episcopus Derbæ Lycaoniæ dixit: Nos ab initio, nostráque ciuitas hanc quæstionem ignorauit: credimus etiam misericordi Deo, quod neque in posterum quæstio existet: nam propter eius bonitatem ab omni hæretico morbo puri sumus. Didicimus enim & accepimus vt credamus expositioni trecentorum decem & octo in Nicæa sanctorum Patrum, & centum quinquaginta qui postea Constantinopoli conuenerunt, & epistolam beatissimi Archiepiscopi Leonis consonanti cum Fide sanctorum Patrum, & cum interpretatione sanctæ memoriæ Cyrilli: & ita credimus.

Acholius reuerendissimus Episcopus Larandorum Lycaoniæ dixit: Nulla in re differre probauimus epistolam sanctissimi Papæ Leonis ab expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & ab expositione beatissimi Cyrilli: cui etiam subscripsi.

Pag.250. Mœrus reuerendissimus episcopus Eulandrorum Phrygiæ dixit: Secundum canones sanctorum Patrum in Nicæa & centum quinquaginta in vrbe regia congregatorum, & secundum expositionem beatissimi Cyrilli, epistolæ nunc ab Archiepiscopo Leone scriptę, cum per omnia concordet, consentio, & subscripsi.

Lucianus reuerendissimus Episcopus Ipsensis Phrygiæ dixit: Epistolæ beatissimi ac sanctissimi Leonis cùm epistolæ sanctissimi Cyrilli, & expositioni centum quinquaginta, sanctorum Patrum consonet, qui in regia vrbe conuenerunt, consentio, & subscripsi.

Philippus reuerendissimus Episcopus Lysiadis Phrygiæ dixit: Ego audita epistola Archiepiscopi Leonis, & certior factus, quod consona dixerit epistolę beatissimi Cyrilli, & expositioni centum quinquaginta qui in regia vrbe cógregati sunt, & trecentorum decem & octo Patrum, consentiens subscripsi.

Eustochinus reuerendissimus episc. Docimii Phrygiæ dixit: Lecta nobis nuper epistola beatissimi Archiepiscopi Leonis consona continet sanctæ Synodo Nicææ trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui in Regia vrbe Constantinopoli conuenerunt, & epistolæ beatissimi Cyrilli: quamobrem & ego consentio, & ei subscripsi.

Basilius reuerendissimus episcopus Nacoliæ Phrygię dixit: Lecta nobis epistola sanctissimo Archiepiscopo Leone scripta, & epistola B. Cyrilli,

A Λέοντος τῷ συμβόλῳ, τῷ ἐκτεθέντι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ πανευδαίμονι πόλει τὴν αὐτὴν ἐκθεμένων πίστιν, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου γενομένου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως ἐκτεθείσῃ, καὶ συναινέσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δέρβης Λυκαονίας εἶπεν· ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις τὴν ζήτη- B σιν ταύτην ἠγνόησε. πιστεύομεν δὲ τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ, ὅτι οὔτε τὸ λοιπὸν ζήτησις γενήσεται· διὰ γὰρ τὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ πάσης καθαρεύομεν νόσου αἱρετικῆς· ἐδιδάχθημεν γὰρ, καὶ παρελάβομεν πιστεύειν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συν- C αδούσῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ οὕτω πιστεύομεν.

Ἀχόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρανδῶν Λυκαονίας εἶπεν· ἐν οὐδενὶ ἐδοκιμάσαμεν διαφέρειν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Λέοντος πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου· ᾗ τινι καὶ ὑπέγραψα.

Μοῖρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐλανδρων Φρυγίας εἶπε· κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, D καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τῇ νῦν γραφείσῃ ἐπιστολῇ παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συναινῶ, εἰς πάντα συναινούσῃ· καὶ ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Ἴψου Φρυγίας εἶπε· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος, συμφωνούσῃ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἁγίων πατέρων, συναινῶ, καὶ ὑπέγραψα. * Ἰψῶ

E Φίλιππος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λυσιάδος Φρυγίας εἶπεν· ἐγὼ ἐπακούσας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· ὅτι σύμφωνα καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν συναχθέντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, καὶ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡρμήνευσε, πληροφορηθεὶς, καὶ συναινέσας, ὑπέγραψα.

Εὐστόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δοκιμίου Φρυ- F γίας εἶπεν· ἡ ὑπαναγνωσθεῖσα ἡμῖν ἐπιστολὴ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συνῳδὰ ἔχει τῇ ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου. ὅθεν κἀγὼ συναινῶ, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νακωλείας Φρυγίας εἶπε· τῆς ἐπιστολῆς, τῆς γραφείσης παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀναγνωσθείσης ἡμῖν,

καὶ τῆς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῆς τῶν τριακοσίων A
δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἐκθέσεως, καὶ τῆς τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τὴν πίστιν εὑρὼν συνᾴδουσαν, καὶ πληροφορηθεὶς, συνῄνεσα εἰς πάντα, καὶ ὑπέγραψα.

Εὐκαρπίας Κυριακὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Εὐκάρπου εἶπε· τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου εὗρον συνᾴ- B
δουσαν, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ συναινῶν εἰς πάντα, ὑπέγραψα.

Ἀβέρκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως Φρυγίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον συνᾴδουσαν τὴν ἐπιστολὴν, τὴν γραφεῖσαν παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ οὕτω πι- C
στεύω, καὶ πρὸς πάντα πληροφορηθεὶς, συνῄνεσα, καὶ ὑπέγραψα.

Στρατήγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Πολυβοτέων πόλεως εἶπε· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος εὗρον οὐκ ἀπᾴδουσαν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συνελθόντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ D
τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἁγίων πατέρων, κἀγὼ συναινῶ· καὶ οὕτω πιστεύων, ὑπέγραψα.

Κριτωνιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας εἶπε· καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ· ἣν τινα καὶ ἐβεβαίωσαν οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα, οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντες· ἣν καὶ Κύριλλος ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐν Ἐφέσῳ συμφώνως ἡρμήνευσε, κατὰ ταύτην εὑρὼν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πάπα Λέοντος συνᾴδειν, συναινῶν εἰς πάντα, ὑποσημηνάμην. E

Παπίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐρίζης εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾴδουσαν· καὶ ταύτῃ ἀκολουθῶν συναινῶ.

F
Εὐπάθιος * Εὐπίθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στρατονικείας εἶπε· κἀγὼ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν συνελθόντων ἐν τῇ Νικαέων πόλει, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον συνῳδὰ λέγουσαν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ συναινῶ πάντα, καὶ ὑπέγραψα.

& expositione sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, & altera centum quinquaginta, cum Fidem consentire inuenerim, & certior sim factus, consensi per omnia, & subscripsi.

Cyriacus reuerendissimus episcopus Eucarpi dixit: Cum secundum Fidem sanctorum Patrum trecentorum decem & octo qui Nicææ, & eorum qui postea in regia vrbe congregati sunt, epistolam beatissimi Archiepiscopi Cyrilli, & epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis inuenerim consonare; & ipse per omnia consentiens subscripsi.

Abercius reuerendissimus episcopus Hierapolis Phrygiæ dixit: Expositioni trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui Nicææ conuenerunt, & centum quinquaginta qui Constantinopoli, & epistolæ scriptæ à beatæ memoriæ Cyrillo, reperi consonare scriptam à Leone Archiepiscopo epistolam: & ita credo, & per omnia certior factus consensi, & subscripsi.

Strategius reuerendissimus Episcopus Polybotis vrbis dixit: Epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis inueni non dissidere ab expositione sanctorum trecentorum decem & octo Patrũ qui Nicææ, & centum quinquaginta qui in regia vrbe conuenerunt, & ab epistola sanctæ memoriæ Cyrilli: exposuerunt vero trecentorum decem & octo, & postea centum quinquaginta sanctorum Patrum, & ego consentio, & ita credens subscripsi.

[Epiphanius episcop. Midei similiter.]

Critonianus reuerendissimus Episcopus Aphrodisiadis Cariæ dixit: Cum inuenerim epistolam Papæ Leonis cõsonare expositioni sanctorum trecentorum decem & octo Patrum qui Nicææ, quam etiam confirmarunt centum quinquaginta qui in regia vrbe cõgregati sunt, & quam Cyrillus sanctæ memoriæ apud Ephesum consentienter est interpretatus, per omnia consentiens subsignaui.

[Ioannes episcop. Amazonis similiter.
Dionysius episc. Antiochiæ similiter.]

Papias reuerendissimus Episcopus Frizæ dixi: Consentientem expositioni sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, qui in Nicæa, & centum quinquaginta qui postea in regia Pag. 231.
vrbe congregati sunt, epistolam quoq; sanctæ memoriæ Cyrilli reperi, & epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis; & eam sequens approbo.

Eupithius reuerendissimus Episcop. Stratoniciæ dixit: Ego etiam iuxta expositionem trecẽtorum decem & octo sanctorum Patrum qui in Nicæa vrbe conuenerunt, & centum quinquaginta qui postea in regia vrbe cõgregati sunt, & epistolam sanctæ memoriæ Cyrilli, inueni consona dicere etiam epistolam beatissimi Archiepiscopi Leonis: & approbo omnia, & subscripsi.

Theodoretus reuerendissimus Episcopus Alabandorum Cariæ dixit: Et ego consentio epistolæ sanctissimi Archiepiscopi Leonis, consonanti cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, centum quinquaginta qui postea Constantinopoli conuenerunt, & cum epistola sanctæ memoriæ Cyrilli: & subscripsi.

Menander reuerendissimus episcopus Heracleæ Salbaces Cariæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & cum epistola sanctæ memoriæ Cyrilli deprehendi etiam epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis concordare; eique consentiens subscripsi.

Ioannes reuerendissimus Episcopus Gnidi dixit: Ita credo, vt exposuerunt sancti Patres trecenti decem & octo, & centum quinquaginta Constantinopoli, vt etiam beatus Cyrillus credidit; & amplector epistolam beatissimi Papæ Leonis iis consentientem; eique approbans subscripsi.

Tynchanius reuerendissimus episcopus Apolloniadis dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum Patrum in regia vrbe congregatorum, & cum epistola beatissimi Cyrilli deprehendi etiam epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis consonare; & ita sentiens subscripsi.

Dionysius reuerendissimus Episcopus Lagmi Cariæ dixit: Iuxta expositionem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in vrbe Nicæa congregatorum, & iuxta confirmationem centum quinquaginta qui in Constantinopoli celeberrima vrbe cōuenerunt, & iuxta doctrinam beatissimi Cyrilli, & iuxta epistolam lectam sanctissimi Archiepiscopi Leonis, quæ ab ipsorum fide non dissentit, & ego credo & subscripsi.

Gemellus reuerendissimus Episcopus Stratoniciæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum Patrum Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, epistolam quoque beatissimi & sanctissimi Leonis concordare deprehendi; & ita credens subscripsi.

Leucius reuerendissimus Episcopus Apollinis fani, prouinciæ Lydiæ, dixit: Expositionem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, & centum quinquaginta, & epistolam sanctæ memoriæ Cyrilli, epistolam quoque modò lectam sanctissimi Archiepiscopi Leonis inueni concordare: & ita credens, ei epistolæ subscripsi.

Polycarpus reuerendissimus episcopus Gabalorum, prouinciæ * Syriæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui

Lydiæ.

A Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλαβανδῶν Καρίας εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συνᾳδούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ ὑπέγραψα.

Μένανδρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας Σαλβάκης Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεν-
B τήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσίου τὴν μνήμην Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾳδουσαν, καὶ ταύτῃ συναινῶν, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κνίδου εἶπε· πιστεύω, καθὼς ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθὼς καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ἐπίστευε· καὶ καταδέχομαι
C τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου Πάπα Λέοντος, συνᾳδουσαν τούτοις· καὶ ταύτῃ συναινῶν, ὑπέγραψα.

Τυγχάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναχθέντων, ἁγίων πατέρων, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾳδουσαν· καὶ οὕτω φρονῶν,
D ὑπέγραψα.

Διονύσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λάγμου Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν τῇ Νικαέων συναχθέντων, καὶ κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, ἁγίων πατέρων, καὶ κατὰ διδαχὴν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὑπαναγνωσθεῖσαν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, οὐκ ἀπᾴδουσαν τῆς αὐτῶν πίστεως, κἀ-
E γὼ πιστεύω, καὶ ὑπέγραψα.

Γέμελλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στρατονικείας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν * τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος, συνᾳδουσαν εὗρον· καὶ οὕτω πιστεύων, ὑπέγραψα. * δι. ὀκ.

Λεύκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ
F ἐπαρχίας Λυδίας εἶπε· τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τὴν νῦν ἐπαναγνωσθεῖσαν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, εὗρον συνᾳδουσαν· καὶ οὕτως πιστεύων, ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ.

Πολύκαρπος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαβάλων ἐπαρχίας Συρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν συναχθέντων ἐν

τῶν Νικαέων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος * ἑρμηνευθεῖσαν, καὶ οὕτω πιστεύων, καὶ συναινῶν, ὑπέγραψα.

* ἑρμηνευθεῖσαν, οὕτω πιστ. ἀρ. συναινοῦντο ἀρέσω

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλινδῶν ἐπαρχίας * Καρίας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ οὕτω συναινῶν, ὑπέγραψα.

* ἰσ. Καρίας

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἁλικαρνασσοῦ, ἐπέχων τὸν τόπον Καλανδίωνος τοῦ ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς πόλεως, εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος γραφεῖσαν· καὶ ταύτῃ συναινῶν, ὑπέγραψα.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· Εἰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, οἱ μὴ ἰδικῶς καταθέμενοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, συντίθενται τοῖς εἰρημένοις παρὰ τῶν καταθεμένων ὁσιωτάτων πατέρων, οἰκείᾳ φωνῇ διδασκέτωσαν. Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες συντιθέμεθα· πάντες συναινοῦμεν· πάντες ὁμοίως πιστεύομεν· πάντες τὰ αὐτὰ φρονοῦμεν· οὕτω φρονοῦμεν· οὕτω πιστεύομεν. τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ· τοὺς ὁμοδόξους τῇ συνόδῳ. τοὺς ὑπογράψαντας τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ. τοὺς ὁμοπίστους τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· τοὺς ὁμόφρονας τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ πέντε τῇ πίστει ὑπέγραψαν. ὡς Λέων, οὕτω φρονοῦσι. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· ἀνηνέγκαμεν τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ περὶ αὐτῶν· καὶ ἀναμένομεν τὴν ἀπόκρισιν τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας. ἡ δὲ εὐσέβεια ἡ ὑμετέρα καὶ περὶ Διοσκόρου, τοῦ παρ' ὑμῶν καθαιρεθέντος, ἀγνοούσης καὶ τῆς θειοτάτης κορυφῆς, καὶ ἡμῶν, καὶ περὶ αὐτῶν τῶν πέντε, ὑπὲρ ὧν τὴν παράκλησιν ποιεῖσθε, καὶ πάντων τῶν πεπραγμένων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δώσει λόγον τῷ Θεῷ. * πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. Διόσκορον ὁ Θεὸς καθεῖλε· Διόσκορος δικαίως καθῃρέθη. Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε..

Ῥωμαϊστί, αἰγυπτ., αἰγυπτιστί, αἰγυπ.

Καὶ ὀλίγων ὡρῶν διαγενομένων ἐν τῷ περιμένειν τὴν παρὰ τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἀπόκρισιν, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς μαθὼν τὰς ὑμῶν αἰτήσεις, τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ δέδωκε βουλεύσασθαι περὶ Ἰουβεναλίου, καὶ Θαλασσίου, καὶ Εὐσεβίου, καὶ Βασιλείου, καὶ Εὐσταθίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τῶν

A Nicææ, & centum quinquaginta qui in Constantinopoli celeberrima vrbe congregati sunt, etiam epistolam sanctissimi Archiepiscopi Leonis * conuersam; & ita credens, & consentiens subscripsi.

f. interpretatam, & ...

Ioannes reuerendissimus episcopus Alindorum, prouinciæ * Cæsareæ, dixit: Epistola sanctissimi Papæ Leonis concordat cum Fide trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, & centum quinquaginta in Constantinopoli celeberrima vrbe B congregatorum, & cum epistola beatæ memoriæ Cyrilli: & ita consentiens subscripsi. Pag. 238.

Cariæ sup.

Iulianus reuerendissimus presbyter Halicarnensis, continens locum Calandionis eiusdem vrbis Episcopi, dixit: Congruentem expositioni trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & epistolæ sanctæ memoriæ Cyrilli, deprehendi etiam epistolam à sanctissimo Archiepiscopo C Leone scriptam, & ei consentiens subscripsi.

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: * Et si reliqui omnes reuerendissimi episcopi, qui non specialiter sunt confessi, consentiunt dictis eorum qui iam confessi sunt, sanctissimorum Patrum, propria voce doceant. Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Omnes acquiescimus, omnes consentimus, omnes D similiter credimus, omnes eadem sapimus. Sic sapimus, sic credimus. Patres ad Synodum, concredentes ad Synodum, qui subscripserunt, ad Synodum. Multi anni Imperatoribus: multi anni Augustæ. Patres ad Synodum, concredentes ad Synodum. Multi anni * Imperatoribus. Consapientes ad Synodum. Multi anni * Imperatoribus. Ipsi etiam quinque Episcopi Fidei subscripserunt; sicut Leo, sic sapiunt. Multi anni Imperatoris. E Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Suggessimus diuo & piissimo domino nostro Imperatori * propter ipsos: & expectamus pietatis eius mandata. Vestra autem reuerentia & de Dioscoro, qui à vobis damnatus est, ignorante diuo vertice & nobis, & de ipsis quinque, pro quibus petitionem facitis, & de omnibus actis in sancta Synodo dabit rationem Deo. * Omnes reue-F rendissimi episcopi clamauerunt: Dioscorum Deus deposuit, Dioscorus iuste damnatus est, Dioscorum Christus deposuit.

Si & rel.

Imperatori.

Imperatoribus.

de ipsis

Latine legi, legimus, legisti.

Et paucis horis transactis, dum expectabatur diui & piissimi domini nostri [Imperatoris] mandatum, magnificentissimi & gloriosiss. Iu lices & amplissimus, Senatus dixerunt: Piissimus noster Imperator addiscens vestras preces, sententiæ vestræ permisit de Iuuenale deliberare, & de Thalassio, & de Eusebio, & de Basilio, & de Eustathio reue-

rendis. Episcopis, quæ vobis placuerint. Ergo vestra religiositas cognoscens, quia Deo de his quæ fiunt, dabit rationem, quid fieri de ipsis debeat, cogitet. Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolis dixit: Petimus eos intrare. Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Rogamus eos intrare. Qui [similiter credunt, ad Synodum: qui] eadem sapiunt, Synodo: qui subscripserunt epistolæ Leonis, ad Synodum. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Intrent. * Et postquam intrauerunt præfati reuerendissimi Episcopi, & consederunt, omnes reuerendissimi episcopi [iterum] clamauerunt: Vnus Deus, qui hoc fecit. Multi anni Imperatorum: magnorum Imperatorum multi anni: multi anni Senatus, multi anni Iudicum. Orthodoxorum multi anni. Hæc integra adunatio, hæc pax Ecclesiarum.

Latine legi, legimus, legit.

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Pridie certi episcopi Ægyptiacæ regionis petitiones porrexerunt diuinissimo & piissimo Imperatori domino nostro, propriam Fidem exponentes; & placuit pietati eius ante vestram sanctam Synodum eas recitari. Ergo obedientes decretis diui & victoris apicis, & intrare eos* præcipimus, & petitiones ipsis præsentibus recitari, & vestram reuerentiam docere, quod de eis placuerit. * Vt intrauerunt Hieracus, Sabinus, Apollonius, Pasmeius, Ianuarius, Eulogius, Ioannes, Isaac, Heron, Stephanus, Theophilus, Theophilus alter, Isidorus, reuerendiss. Ægyptiorum Episcopi, & ex iussione * omnium consederunt, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Vos petitiones porrexistis? * Reuerendissimi Ægyptiorum Episcopi dixerunt: Etiam, per vestigia vestra. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Et subscripsistis eis? * Et conspexerunt iidem reuerendissimi Ægyptiorum episcopi subscriptionem petitionum, & dixerunt: Etiam, per vestigia vestra, cognoscimus subscriptiones. Nos subscripsimus, nostræ sunt litteræ. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur petitiones. * Constantinus deuotissimus secretarius sacri Consistorii recitauit.

permittimus, — *Latine,* — Pag. 233. *omnes* — *Latine.* — *Latine.* — *Latine, legi, legimus, legit.*

A ὑμῶν παρεστάμεθα. τῆς θεοσεβείας τοίνυν ἐστὶ τῆς ὑμετέρας, γινωσκούσης, ὅτι τῷ Θεῷ τῶν γινομένων δώσει λόγον, ὅ, τι πρακτέον περὶ αὐτῶν διαλογίσασθαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· δεόμεθα αὐτοὺς εἰσελθεῖν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρακαλοῦμεν αὐτοὺς εἰσελθεῖν, τοὺς ὁμοδόξους τῇ συνόδῳ, τοὺς ὑπογράψαντας τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος, τῇ συνόδῳ. B οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· εἰσίτωσαν. * καὶ εἰσελθόντων τῶν προγεγραμμένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ καθεσθέντων, πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· εἷς Θεός, ὁ τοῦτο ποιήσας· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· καὶ * μεγαλωνύμων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων· τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. C αὕτη τελεία ἕνωσις· αὕτη ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν.

Ρωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω. — * *μεγάλων*

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τῇ προτεραίᾳ φανεροὶ ἐπίσκοποι τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, δεήσεις δεδωκότες τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τὴν οἰκείαν πίστιν ἐξέθεντο· καὶ ἤρεσε τῇ αὐτοῦ εὐσεβείᾳ, ταύτας ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν ἀναγνωσθῆναι συνόδου. εἴκοντες τοίνυν τοῖς προσταχθεῖσι παρὰ τῆς θείας, καὶ καλλινίκου κο- D ρυφῆς, εἰσελθεῖν τε αὐτοὺς ἐπιτρέπομεν εὐλάβειαν διδάξαι. * καὶ εἰσελθόντος Ἱερακίου, Σαβίνου, Ἀπολλωνίου, Πασμηΐα, Ἰανουαρίου, Εὐλογίου, Ἰωάννου, Ἰσαάκ, Ἥρωνος, Στεφάνου, Θεοφίλου, ἑτέρου Θεοφίλου, Ἰσιδώρου, τῶν εὐλαβεστάτων Αἰγυπτίων ἐπισκόπων καὶ κατὰ κέλευσιν πάντων καθεσθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑμεῖς δεήσεις ἐπιδεδώκατε; * οἱ εὐλαβέστατοι τῆς Αἰγυπτίων ἐπίσκοποι εἶ- E πον· ναὶ τῶν ποδῶν ὑμῶν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· καὶ ταύταις καθυπεγράψατε; * καὶ ἐπιδόντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τὰς ὑπογραφὰς τῆς δεήσεως, εἶπον· ναὶ τῶν ποδῶν ὑμῶν· γνωρίζομεν τὰς ὑπογραφάς· ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν· ἡμέτερά εἰσι τὰ γράμματα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγι- F νωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις. * Κωνστάντιος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω.

Ρωμαϊστί. — *Ρωμαϊστί.* — *Ρωμαϊστί,* — *Ρωμαϊστί. ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.*

A

Τοῖς εὐλαβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν βασιλεῦσι, Φλαυΐῳ Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Φλαυΐῳ Μαρκιανῷ, νικηταῖς, τροπαιούχοις, ἀεὶ Αὐγούστοις, παρὰ πάντων τῶν τῆς ὑμετέρας Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἐπισκόπων.

B ΤΗΝ ἐξ ἀρχῆς παραδοθεῖσαν ἡμῖν ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ πνευματοφόρων ἡμῶν πατέρων ὀρθόδοξον πίστιν ἀπό τε τοῦ εὐαγγελιστοῦ τοῦ ἁγίου Μάρκου, καὶ τοῦ ἀοιδίμου ἐπισκόπου, καὶ μάρτυρος Πέτρου, καὶ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, Ἀθανασίου, Θεοφίλου, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, καὶ ἡμεῖς φυλάττοντες, καὶ τῆς ἐκείνων ὁμολογίας ὑπάρχοντες μαθηταί, ταύτην πρεσβεύομεν, καὶ κατὰ ταύτην φρονοῦμεν, καθὼς καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ τιή. ἐξέθεντο, καὶ ὁ μακαριώτατος Ἀθανάσιος, καὶ ὁ ἐν ἁγίοις C Κύριλλος, ἀναθεματίζοντες πᾶσαν αἵρεσιν, τήν τε Ἀρείου, καὶ Εὐνομίου, καὶ Μανιχαίου, καὶ Νεστορίου, καὶ τῶν λεγόντων, ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα τοῦ κυρίου ἡμῶν ὑπάρχειν, καὶ μὴ ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας τῆς παρθένου, καθ' ὁμοιότητα πάντων ἡμῶν, χωρὶς ἁμαρτίας, πρὸς δὲ ταύταις καὶ πᾶσαν αἵρεσιν, ἐκτὸς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας φρονοῦσάν τε, ἢ διδάσκουσαν. καὶ αἱ ὑπογραφαί.

D Ἱέρακος, ἢ Ἱεράκιος * Ἱέρακις ἐπίσκοπος Ἀφναϊτῶν ἐπιδέδωκα.
Σαβῖνος ἐπίσκοπος Κοπτιτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Τανέως ἐπιδέδωκα.
Πασμηίας ἐπίσκοπος Παραλεωτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἰανουάριος ἐπίσκοπος Λεόντων ἐπιδέδωκα.
Ἀθριβιτῶν Εὐλόγιος ἐπίσκοπος * Ἀθλιβίτων ἐπιδέδωκα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ψύγχεως ἐπιδέδωκα.
Ταναϊων Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος * Ταραιωτῶν ἐπιδέδωκα.
E Ἥρων ἐπίσκοπος Θεννήσου ἐπιδέδωκα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Γεριτῶν ἐπιδέδωκα.
Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἐρυθρᾶς ἐπιδέδωκα.
Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπατρίδος ἐπιδέδωκα.
Ἰσίδωρος ἐπίσκοπος Σεθροΐτων ἐπιδέδωκα.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸ δόγμα τοῦ Εὐτυχέος διὰ τί οὐκ ἀνεθεμάτισαν; μετὰ ἐπιθέσεως τὰς δεήσεις ἐπιδεδώκασι. τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος ὑπογράψωσιν, ἀναθεματίζοντες Εὐτυχέα, καὶ F τὸ δόγμα αὐτοῦ. συνθῶνται τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος. χλευάσαι ἡμᾶς θέλουσι, καὶ ἀπελθεῖν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ἡ σύνοδος διὰ Εὐτυχέα ἐγένετο. μὴ γὰρ δι' ἄλλο τί ποτε ὁ Ῥώμης ἀρχιεπίσκοπος δι' αὐτὸν ἔγραψε. συνῃνέσαμεν πάντες τῇ ἐπιστολῇ, ἀκολουθούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων συνθῶνται καὶ αὐτοὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος. Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι,

*Piissimis & Christi amatoribus nostris Imperatoribus, Flauio Valentiniano, & Flauio Marciano, victoribus ac triumphatoribus, semper Augustis, ac omnibus Episcopis Ægyptiacæ * regionis.* diœceseos.

QVæ à principio tradita est nobis à sanctissimis & spiritualibus Patribus nostris orthodoxa Fides, & à sancto Euangelista Marco, vbique audito Episcopo & martyre Petro, & sanctissimis Patribus nostris Athanasio, & Theophilo, * & sanctissimæ memoriæ Cyrillo; & nos seruamus, & confessionis eorum sumus discipuli: eam colimus, & secundum eam sapimus, sicuti & trecenti decem & octo qui in Nicæa, & beatus Athanasius, & qui sanctis connumeratur Cyrillus, exposuerunt; anathematizantes omnes hæreses, & Arii & Eunomii, & Manichæi, & Nestorii, & * illos qui dicunt è cœlo carnem Domini nostri fuisse, & non ex sancta Dei genitrice virgine Maria, ad similitudinem omnium nostrum * sine peccato; super hæc & omnes hæreses, quæ extra Ecclesiam Catholicam sapiunt & docent. sancto Cyrillo, illorum excepto peccato,

Et subscriptiones.

Hieracus Episcopus Aphnaitarum porrexi.
Sabinus episcop. Coptitarum porrexi.
Apollonius episc. Taneorum porrexi.
Pasmeius episcopus Paraleotorum porrexi.
Ianuarius episc. Leontorum porrexi.
Eulogius episcopus Athribitarum porrexi.
Ioannes episcopus Psynchi porrexi.
Isaac episcopus * Tanæotarum porrexi. Tanes sup.
Heron episcopus Thenissæ porrexi.
Stephanus episcopus Geritarum porrexi.
Theophilus episcopus Erythræ porrexi.
Theophilus episcopus Cleopatridis porrexi.
Isidorus episc. Sethrœtarum porrexi.

Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Dogma Eutychis quare non anathematizauerunt? Cum impostura petitiones porrexerunt. Epistolæ Leonis subscribant, anathematizantes Eutychem & dogma eius. Consentiant epistolæ Leonis. Eludere nos volunt, & discedere. Diogenes reuerendissimus Episcopus Cyzici dixit: Synodus propter Eutychem facta est, non propter aliud aliquid. Romanus * Episcopus propter ipsum scripsit. Omnes consensimus epistolæ consequenter habenti expositioni sanctorum Patrum. Consentiant & isti epistolæ sanctissimi Leonis. Paschasinus & Lucentius reuerendissimi episcopi, Archiepiscopus

A & Bonifacius presbyter, vicarii Sedis Apostolicæ, per Paschasinum Episcopum dixerunt: Dicant si consentiunt epistolæ Apostolicæ Sedis, & si anathema dicunt Eutycheti. Acacius reuerendissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Suggerimus anathematizare eos Eutychem aperte, qui dixit ante incarnationem duas naturas Saluatoris nostri, & post incarnationem vnam. Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis dixit: Subscribant epistolæ beatissimi Papæ Leonis, & Eutychem anathematizent, & dogma eius.
B Hieracius reuerendissimus episcopus
Pag. 234. Ægypti, & ceteri reuerendissimi episcopi Ægyptii, per eundem Hieracium dixerunt: Si quis præter ista, quæ à nobis in petitionibus porrecta sunt, sapit, Eutyches, siue alter aliquis, anathema sit. De epistola autem sanctissimi & Deo amicissimi Archiepiscopi Romani Leonis, sciunt omnes sanctissimi Patres nostri, quia in omnibus expectamus sententiam sanctissimi Archiepiscopi; & petimus vestram clementiam expectare Præsidis nostri sententiam, quia eum in omnibus sequemur. Nam & sanctissimi Patres, qui in Nicæa congregati sunt, trecenti decem &
Can. 6. octo, hanc regulam dederunt, & vt sequatur omnis Ægyptiaca regio Archiepiscopum magni nominis ciuitatis Alexandrinæ, & nihil absque ipso agatur ab aliquo ei subiacente Episcopo. Eusebius reuerendissimus Episcopus Dorylæi dixit: Mentiuntur. Florentius reuerēdissimus episcopus Sardium dixit: Ostendant quod dicunt. Omnes [reuerendissimi episcopi] clamauerunt: Manifeste anathematizate dogma Eutychis. Qui non subscribit epistolæ, cui omnis sancta Synodus consensit, hæreticus est. Anathema Dioscoro & amantibus eum. Si non recte sapiunt, quomodo possunt eligere episcopum? Reuerendissimi Episcopi Ægyptii clamauerunt: De Fide est certamen. Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis dixit: Non nouerunt isti quomodo credunt, & nunc volunt dicere. Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: Consentitis epistolæ beatissimi [& sanctissimi] Archiepiscopi Romæ Leonis, sicut & vniuersalis Synodus consensit, & subscripsit, aut non? Paschasinus & Lucentius reuerendissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii Sedis Apostolicæ, per Paschasinum reuerendissimum episcopum di-
Ecclesiis xerunt: Tot annorum Episcopi in * Ecclesia senescentes, vsque ad hoc tempus Fidem rectam & Catholicam ignorant,
in aliena sententia pendere & expectant adhuc * alienam sententiam? Et interpretata in Græcam linguam prædicta interloquutione, omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Qui non consentit epistolæ sanctissimi Archiepiscopi Leonis, hæreticus est. Diogenes reuerendiss. Episcopus Cyzici dixit: Qui needum cognoscunt quod credunt, isti ordinare habēt episcopum?

A καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ ἐπισκόπου εἶπον· εἰπάτωσαν, εἰ συντίθενται τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ εἰ ἀναθεματίζουσιν Εὐτυχέα. Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθίας εἶπεν· ἀξιοῦμεν, αὐτοὺς φανερῶς ἀναθεματίσαι Εὐτυχέα, τὸν εἰπόντα περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως δύο φύσεις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν μίαν. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ὑπογραψάτωσαν
B τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Πάπα Λέοντος, καὶ Εὐτυχέα ἀναθεματισάτωσαν, καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ. Ἱεράκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰγύπτου εἶπε, καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι δι' αὐτοῦ τοῦ Ἱερακίου· εἴ τις παρὰ ταῦτα, τὰ παρ' ἡμῶν ἐν ταῖς δεήσεσιν ἐπιδοθέντα, φρονεῖ, εἴτε Εὐτυχὴς, εἴτε ἕτερός τις, ἀνάθεμα ἔστω. περὶ δὲ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἴσασι πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἡμῶν πατέρες,
C ὅτι ἐν ἅπασιν ἀναμένομεν τὴν γνώμην τοῦ παρ' ἡμῖν ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ἀναμεῖναι τὴν ἡμετέραν προέδρου γνώμην· αὐτῷ γὰρ ἐν ἅπασιν ἀκολουθήσομεν· τοῦτο γὰρ καὶ οἱ ἐπὶ τῆς Νικαέων ἅγιοι πατέρες συναγηγερμένοι ἐκδεδώκασι κανόνα τινά· ὥστε ἀκολουθεῖν πᾶσαν τὴν Αἰγυπτιακὴν διοίκησιν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ μηδὲν δίχα αὐτοῦ πράττεσθαι παρά
D τινος τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· ψεύδονται. Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπε· δείξωσιν, ὃ λέγουσιν. πάντες ἐβόησαν· φανερῶς ἀναθεματίσατε τὸ δόγμα Εὐτυχέος· ὁ μὴ ὑπογράφων τῇ ἐπιστολῇ, ἣ συνῄνεσεν ἡ ἁγία σύνοδος, αἱρετικός ἐστιν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ, καὶ τοῖς φιλοῦσιν * αὐτόν· ἐὰν μὴ ὀρθοδόξως φρονῶσι, πῶς ἔχουσι ψηφίσασθαι ἐπίσκοπον; οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· περὶ πίστεώς ἐστιν ὁ ἀγών. Κεκρόπιος ὁ εὐ- * αὐτῷ
E λαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· οὐκ ἴσασιν οὗτοι, πῶς πιστεύουσι, καὶ νῦν μαθεῖν βούλονται. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· συντίθεσθε τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, καθὼς καὶ ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος συνέθετο, καὶ ὑπέγραψεν, ἢ οὔ; Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, καὶ Βονιφάτιος, οἱ εὐλαβέστατοι τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου εἶπον· τοσούτων ἐτῶν ἐπίσκοποι ἐν
F ταῖς ἐκκλησίαις γηράσαντες, ἕως τοῦ καιροῦ τούτου τὴν πίστιν τὴν ὀρθόδοξον, καὶ καθολικὴν ἀγνοοῦντες, ἔτι ἐκδέχονται ἀλλοτρίας γνώμης ἠρτῆσθαι; καὶ ἑρμηνευθείσης ἑλληνιστὶ τῆς προγεγραμμένης καταθέσεως, πάντες οἱ ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μὴ συντιθέμενος τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, αἱρετικός ἐστι. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ὁ ἀκμὴν μὴ εἰδὼς, τί πιστεύει, οὗτος ἔχει χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον;

οἱ

οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μὴ ἀναθεματίζων Εὐτυχέα, αἱρετικός ἐστιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτου ἐβόησαν· ἀνάθεμα Εὐτυχεῖ, καὶ τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὑπογράψωσι τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος. ὁ μὴ ὑπογράφων τῇ ἐπιστολῇ, αἱρετικός ἐστιν. οἱ τῆς Αἰγύπτου εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρὰ γνώμην ἀρχιεπισκόπου οὐ δυνάμεθα ὑπογράψαι. Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἄτοπόν ἐστι, τὴν οἰκουμενικὴν ὑπεριδεῖν σύνοδον, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον βλέπειν, τὸ μέλλον τὴν ἐπισκοπὴν διανύειν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως· ὁ σκοπὸς γὰρ αὐτοῖς ἐστιν, ὥσπερ ἐν Ἐφέσῳ τὰ πάντα συνέχεον, καὶ σκανδάλων ἐπλήρωσαν τὴν οἰκουμένην, καὶ νῦν ταράξαι τὴν ἁγίαν ταύτην, καὶ μεγάλην σύνοδον. δεόμεθα οὖν, μὴ παραχωρῆσαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ συνθέσθαι αὐτοὺς τῇ ἐπιστολῇ, ἢ δέξασθαι τὰ ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτίμια, καὶ εἰδέναι, ὅτι ἀκοινώνητοί εἰσι. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· πῶς τὴν χειροτονίαν ἐπιχειροῦσι ποιῆσαι, ἕτερα φρονοῦντες τῇ οἰκουμενικῇ ταύτῃ συνόδῳ; Εἰ τοίνυν φρονοῦσιν ὀρθῶς, δειξάτωσαν τὸν ἑαυτῶν σκοπὸν, τὸν περὶ τὴν πίστιν· καὶ δεξάσθωσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· εἰ δὲ μὴ βούλονται, ἀκοινώνητοί εἰσιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τοῦτο πάντες λέγομεν· πάντες οὕτω φρονοῦμεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου εἶπον· ἤδη διὰ δεήσεων τὴν ἑαυτῶν πίστιν φανερὰν ἐπεδείξαμεν. καὶ οὐκ ἔξω τῆς καθολικῆς πίστεως ὤφθημεν πιστεύοντες. ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς διοικήσεως ἡμῶν θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι τυγχάνουσι πάμπολλοι, οὐχ οἷοί τε δὲ ἡμεῖς ἐσμὲν, εὐαρίθμητοι ὄντες, τὸ ἐκείνων ἀναδέχεσθαι πρόσωπον, ἀξιοῦμεν τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν, καὶ τὴν ἁγίαν, καὶ μεγάλην ταύτην σύνοδον, ὥστε κατελεῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἀναμεῖναι τὸν ἡμέτερον ἀρχιεπίσκοπον, ἵνα κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἔθη τῇ γνώμῃ ἐκείνου ἐξακολουθήσωμεν. ἐὰν γὰρ παρὰ τὴν τοῦ ἡγεμονεύοντος γνώμην ποιήσωμέν τι, ὡς ἀκανονίστοις ἐπέρχονται ἡμῖν οἱ ἀπὸ πάσης τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, καὶ ὡς ἀθετήσασι, καὶ μὴ φυλάξασι τὰ ἀρχαῖα ἔθη κατὰ τοὺς κανόνας. ἐλεήσατε τὸ γῆρας ἡμῶν, ἐλεήσατε· καὶ μὴ παρεάσητε ἡμᾶς ἐν ἀλλοδαπῇ τὸν βίον ἡμῶν καταλῦσαι. καὶ ἔρριψαν ἑαυτοὺς εἰς τὸ ἔδαφος οἱ αὐτοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ εἶπον· ἐλεήσατε ἡμᾶς, φιλάνθρωποί ἐστε. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος τῆς Αἰγυπτιακῆς μείζων ἐστὶ, καὶ ἀξιοπιστοτέρα· καὶ οὐκ ἔστι δίκαιον, δέκα αἱρετικοὺς ἀκουσθῆναι, καὶ παροφθῆναι χιλίους διακοσίους ἐπισκόπους· οὔτε γὰρ νῦν ἀπαιτοῦμεν αὐτοὺς, ὑπὲρ ἑτέρων τὴν ἑαυτῶν πίστιν φανερῶσαι· ἀλλ' εἰς οἰκεῖον πρόσωπον λέγομεν αὐτοὺς συνθέσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῶν Αἰγυπτίων ἐβόησαν·

A Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Qui non anathematizat Eutychem, hæreticus est. Reuerend. Episcopi Ægypti clamauerunt: Anathema Eutychi, & credentibus ei. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt, & dixerunt: Subscribant epistolæ Leonis. Qui non ei subscribit, hæreticus est. Reuerendissimi Episcopi Ægypti clamauerunt: Extra voluntatem Archiepiscopi nostri non possumus subscribere. Acacius reuerendissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Incongruum B est, vniuersalem Synodum prætermittere, & in vnam personam attendere, quæ susceptura est episcopatum Alexandriæ magnæ ciuitatis. Intentio enim his est, sicut in Epheso, perturbauerunt omnia, & scandalis compleuerunt vniuersum mundum, & nunc istam sanctam & magnam Synodum perturbare. Petimus, vt non eis * cõcedatur: sed aut consentiant epistolæ, * prouidet: aut regularem damnationem suscipiant, & cognoscant quia excommu- C nicati sunt. Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: Quomodo conantur ordinationem facere, non eadem sapientes huic sanctæ & vniuersali Synodo? Si enim recta sapiunt, ostendant propriam intentionem, qualis est circa Fidem, & suscipiant epistolam [sanctissimi] Archiepiscopi Leonis. Si autem nolunt, excommunicati sunt. Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hæc omnes dicimus, omnes sic sapimus. D Reuerend. Episcopi Aegyptiorum [per vnum ipsorum, Hieracum scilicet] dixerunt: Iam per petitiones nostras fidem manifestam fecimus, & non extra Catholicam Fidem credentes apparuimus. Quia vero Episcopi nostræ regionis nimis multi sunt, non possumus pauci numero, illorum personas suscipere. Petimus autem vestram sublimitatem, & hanc sanctam & magnam Synodum, vt misereamini nobis, & expectetis nostrum Archiepiscopum, Pag. 235. E vt secundum antiquam cõsuetudinem, illius sequamur sentẽtiam. Quod si extra voluntatem Præsidis nostri aliquid faciemus, sicut præsumptores, & non seruantes, secundum Canones antiquã consuetudinem, omnes Aegyptiacæ regiones insurgent in nos. [Ergo] miseremini nostræ senectutis: miseremini, & non nos faciatis in peregrinatione nostram vitam consumere. Et iidem reuerendissimi Episcopi iactauerunt se in terram, & dixerunt: Clementes estis, F miseremini nostri. Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis dixit: Vniuersalis hæc Synodus, Ægyptiaca [regione] maior est, ac fide dignior: & non est iustum decem hæreticos audiri, & prætermitti mille ducentos episcopos. Non enim nunc nos exigimus, vt pro aliis suam Fidem ostendant; sed dicimus, vt ipsi pro sua persona rectæ Fidei consentiant. Reuerendis. Episcopi Ægyptiorũ clamauerunt:

A Iam non possumus habitare in prouincia: miseremini nostri. Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Procuratores sunt isti omnium Ægyptiorum, & debent vniuersalem Synodum sequi. Lucentius reuerendissimus episcopus, vicarius Sedis Apostolicæ, dixit: Si errant, doceantur per vestram magnificentiam: quia non possunt decem homines præiudicium facere Synodo sexcentorum episcoporum, nec Catholicæ Fidei.

B Reuerendissimi Episcopi Ægyptii clamauerunt: Occidimur, miseremini nostri. Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Videtis, quomodo testimonium perhibent suis episcopis, dicentes, quia occidimur? Ægyptii reuerendissimi episcopi dixerunt: Morimur, per vestigia vestra, miseremini nostri. Moriamur à vobis, & non illic. Fiat hîc Archiepiscopus, & subscribimus, & consentimus, Miseremini canorum * nostrorum. [*istorum.]

C Detur hic Archiepiscopus Anatolius, quia talis consuetudo in Ægyptiaca regione obtinuit, vt omnes episcopi obediant Archiepiscopo Alexandriæ. Non quia non obtemperamus Synodo, sed occidimur in patria. Miseremini nostri; potestatem habetis. subditi sumus, non recusamus. Melius est nos mori à Domino mundi, & à vestra * magnificentia, [*clementia,] & ab hac sancta Synodo, quam illic. Propter Deum miseremini istorum canorum, parcite decem hominibus, parcite.

D Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Isti hæretici sunt. Reuerendissimi episcopi Ægyptii dixerunt: Potestatem habetis in animam nostram, parcite decem hominibus. Moriemur illic. Melius est hîc mori. Misericordes sunt Domini. Nouit consuetudinem Anatolius Archiepiscopus. Hic sumus, vsque dum fiat Archiepiscopus. Sedes nostras volunt, tollant: nolumus esse Episcopi; solummodo non moriamur.

E Date Archiepiscopum, & si contradixerimus, punite nos. Consentimus his quæ decreuerit potestas vestra. Non contradicimus, sed eligite Archiepiscopum. Hic expectamus vsque dum ordinetur. Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Subscribant damnationi Dioscori. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt:

F Quoniam reuerendissimi Episcopi Ægyptiorum non vt repugnantes Catholicæ Fidei subscribere in præsenti distulerunt epistolæ sanctissimi Archiepiscopi Leonis: sed dicentes consuetudinem esse in Ægyptiaca regione, extra sententiam & iussionem Archiepiscopi nihil tale se posse; poscunt autem sustineri se, donec consecretur Episcopus, qui ordinandus est magnæ ciuitatis Alexandriæ: rationabile nobis & clemens esse apparuit, vt in eodem habitu expectent in regia ciuitate,

A οὐκέτι δυνάμεθα οἰκῆσαι τὴν ἐπαρχίαν· ἐλεήσατε ἡμᾶς. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἐντολεῖς εἰσιν οὗτοι πάντων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ὀφείλουσι τῇ οἰκουμενικῇ συνόδῳ συνθέσθαι. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· Εἰ πλανῶνται, παρὰ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας μανθανέτωσαν· ὅτι οὐ δύνανται δέκα ἄνδρες πρόκριμα ποιεῖν τῇ συνόδῳ τῶν ἑξακοσίων ἐπισκόπων, καὶ τῇ καθολικῇ πίστει.

B οἱ εὐλαβέστατοι τῶν Αἰγυπτίων ἐπίσκοποι ἐβόησαν, φονευόμεθα, ἐλεήσατε ἡμᾶς. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁρᾶτε, πῶς μαρτυροῦσι τοῖς ἑαυτῶν ἐπισκόποις; λέγουσιν· ὅτι φονευόμεθα. οἱ Αἰγύπτιοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀποθνήσκομεν, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἐλεήσατε ἡμᾶς· ἀποθάνωμεν ἀφ' ὑμῶν, καὶ μὴ ἐκεῖ· γένηται ὧδε ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ὑπογράφομεν, καὶ συντιθέμεθα· τὰς πολιὰς ταύτας ἐλεήσατε· δοθήτω ὧδε ἀρχιεπίσκοπος·

C οἶδεν ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἔθος κεκράτηκεν ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει· ὥστε πάντας τοὺς ἐπισκόπους ὑπακούειν τῷ Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπῳ, οὐκ ἀπειθοῦμεν τῇ συνόδῳ· ἀλλὰ φονευόμεθα ἐν τῇ πατρίδι· ἐλεήσατε ἡμᾶς, ἐξουσίαν ἔχετε· ὑποκείμεθα, οὐκ ἀπειθοῦμεν. αἱρετώτερον ἡμᾶς παρὰ τοῦ δεσπότου τῆς οἰκουμένης, καὶ παρὰ τῆς ὑμῶν ὑπεροχῆς, καὶ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀποθανεῖν,

D ἢ ἐκεῖ. διὰ τὸν Θεὸν ταύτας τὰς πολιὰς ἐλεήσατε· φείσασθε δέκα ἀνθρώπων, φείσασθε. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὗτοι αἱρετικοί εἰσιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι εἶπον· τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἐξουσίαν ἔχετε· δέκα ἀνθρώπων φείσασθε· ἀποθνήσκομεν ἐκεῖ. βέλτιον ἐνταῦθα ἀποθανεῖν· ἐλεήμονές εἰσιν οἱ δεσπόται. οἶδε τὰ ἔθη ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος. ὧδέ ἐσμεν, ἕως οὗ γένηται ἀρχιεπίσκοπος· τοὺς θρόνους θέλουσι, λαβέτωσαν.

E οὐ θέλομεν εἶναι ἐπίσκοποι· μὴ ἀποθάνωμεν μόνον· φέρετε ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ἐὰν ἀντείπωμεν, τιμωρήσασθε ἡμᾶς· πειθόμεθα οἷς ὁρίζει ἡ ἐξουσία ὑμῶν· οὐκ ἀπειθοῦμεν, ἀλλ' ἐκλέξασθε ἀρχιεπίσκοπον· ὧδε ἐκδεχόμεθα. ἕως οὗ χειροτονῆται. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὑπογράψωσι τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῶν Αἰγυπτίων,

F οὐχ ὡς μαχόμενοι τῇ καθολικῇ πίστει, ὑπογράψαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεβάλλοντο, ἀλλὰ φάσκοντες ἔθος εἶναι ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, παρὰ γνώμην, καὶ διατύπωσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου μηδὲν τοιοῦτον ποιεῖν, καὶ ἀξιοῦσιν ἐνδοθῆναι αὐτοῖς ἄχρι τῆς χειροτονίας τοῦ ἐσομένου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπισκόπου, εὔλογον ἡμῖν ἐφάνη, καὶ φιλάνθρωπον, ὥστε αὐτοὺς, μένοντας ἐπὶ τοῦ ἰδίου σχήματος ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει,

A ἐνδιδόασιν παραχωρηθῆναι, ἄχρις ἂν χειροτονηθῇ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. * Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου εἶπεν. Εἰ προστάττει ἡ ὑμετέρα ἐξουσία, καὶ * κελεύετε, τί ποτε αὐτοῖς παρασχεθῆναι φιλανθρωπίας ἐχόμενον, ἐγγύας δότωσαν, ὅτι οὐκ ἐξέρχονται ταύτης τῆς πόλεως, ἕως οὗ ἡ Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπον δέξηται. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· ἡ τοῦ ὁσιω-

B τάτου ἐπισκόπου Πασχασίνου ψῆφος βεβαία ἔστω. Ὅθεν μένοντες ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῶν Αἰγυπτίων, ἢ ἐγγύας παρέξουσιν, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δυνατόν, ἢ ἐξωμοσίᾳ καταπιστευθήσονται, ἀναμένοντες τὴν χειροτονίαν τοῦ ἐσομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. * Καὶ κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς μεγαλοφυοῦς συγκλήτου, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, εἰσελθόντων, Φαύστου, Μαρτίνου, Πέ-

C τρου, Μανουηλίου, Ἀβραμίου, Ἰὼβ, Ἀντιόχου, Θεοδώρου, Παύλου, Ἰακώβου, Εὐσεβίου, Τρύφωνος, Μαρκέλλου, Τιμοθέου, Περγαμίου, Πέτρου, Ἀστερίου, Ἰωάννου, τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιμανδριτῶν, καὶ καθεσθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δεήσεις ἐπεδόθησαν τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ ἐξ ὀνόματος Καρώσου, καὶ Δωροθέου, τῶν εὐλα-

D βεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἑτέρων τινῶν. Τὰ ὀνόματα τοίνυν τῶν ἐπιδεδωκότων αὐτὰς δῆλα γενέσθωσαν τοῖς εἰσελθοῦσιν εὐλαβεστάτοις ἀνδράσιν, ὥστε αὐτοὺς εἰπεῖν, εἰ πάντας ἴσασιν εἶναι ἀρχιμανδρίτας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιδεδωκότων τὰς δεήσεις, διὰ Φαύστου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· Κάρωσος καὶ Δωρόθεος ἀρχιμανδρῖταί εἰσιν. Ἐλπίδιος μεμορεοφύλαξ τῶν Προκοπίου ἐστί. Φωτεινὸν οὔτε οἴδαμεν, τίς ἐστιν. Εὐτύχιος ἐν μαρτυρείῳ Κελερίνης

E ἐστὶ, μοναστήριον γὰρ οὐκ ἔχει. Θεόδωρος μεμορείτης ἐστί. Μωσῆν οὐκ οἴδαμεν. Μάξιμος ἀρχιμανδρίτης ἐστὶ, διδάσκαλος Εὐτυχέος. Γερόντιον οὐκ οἴδαμεν. Νεμεσινὸν οὐκ οἴδαμεν· καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ξενίζει ἡμᾶς. Θεοφίλου τὸ ὄνομα ξενιζόμεθα. Θωμᾶν ὁμοίως οὐκ οἴδαμεν. Λεόντιος * ἀπαρχιέρεφος ἐστιν. Ὕψης μεμορείτης ἐστὶν, ἔχων δύο ἢ τρία ὀνόματα εἰς τὸ Ξυλόκιρκον. Παῦλος ὁ Βιθυνὸς κατὰ μόνας ἐστὶν εἰς μεμόρειον.

F Γαυδέντιος * ἐστὶν, ἔχει πέντε ὀνόματα εἰς * τὸ Φιλίππου. Εὐγνωμόνιον οὐκ οἴδαμεν. Παρακαλοῦμεν πεμφθῆναι ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου τινὰς, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἰδεῖν τὰ μοναστήρια αὐτῶν, καὶ πυθέσθαι, εἰ ἔχουσι μοναστήρια, ἢ χλευάζουσι τὰς ὑπολήψεις τῶν ἀρχιμανδριτῶν· καὶ ἀπὸ τούτων ὀφείλουσιν * ἐπιτιμηθῆναι, ὥστε μὴ ἑαυτοὺς ἀρχιμανδρίτας λέγειν, τοὺς ἐν μεμορείοις κατοικοῦντας.

[Margin: ῥωμαϊκῶς. — * κελεύων. — ῥωμαϊκά, αἰτῶν, αἰτουμένων, αἰτῶ. — * ὑπὸ ἀρ[χ]ιμάνδρου (?). — * ἴσ. μεμορείτης ἐστὶν, * τό. — * ἐπιτιμηθῆναι.]

& dilationem habeant vsque ad ordinationem Archiepiscopi magnæ ciuitatis Alexandriæ.* Paschasinus reuerendissimus episcopus vicarius Sedis Apostolicæ, dixit: Si præceperit * gloria vestra, & iubetis illis aliquid præstari humanitatis, fideiussoribus datis non exeant de ista ciuitate, quamdiu Alexandria Episcopum accipiat. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sanctissimi Paschasini sit firmum iudicium. Vnde permanentes in proprio habitu reuerendissimi episcopi Ægyptiorum, aut dent fideiussores, si hoc illis est possibile; aut per sacramentum eis credatur, quia expectant ordinationem futuri Episcopi magnæ ciuitatis Alexandriæ.*

Per iussionem quoque gloriosissimorum Iudicum, & amplissimi Senatus, & sanctæ Synodi, intrantibus Fausto, Martino, Petro, Manuele, Abrahamio, Iob, Antiocho, Theodoro, Paulo, Iacobo, Eusebio, Tryphone, Marcello, Timotheo, Pergamio, Petro, Asterio, Ioanne, reuerendissimis presbyteris, & Archimandritis, & considentibus, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Petitiones porrectæ sunt diuinissimo & piissimo nostro Imperatori ex nomine Carosi & Dorothei reuerendissimorum archimandritarum, & aliorum aliquorum. Nomina autem illorum qui eas porrexerunt, manifesta fiant his, qui introierunt, reuerendissimis viris, vt dicant, si omnes nouerunt esse archimandritas. * Et audientes Archimandritæ nomina eorum qui petitiones porrexerunt, per Faustum reuerendissimum [archimandritam] dixerunt: Carosus & Dorotheus archimandritæ sunt: Elpidius * monumentorum Procopiensium custos est: Photinus autem quis est, non nouimus: Eutychius de basilica * Celestinæ est, quis monasterium non habet: Theodorus in monumentis habitat: Moysen non nouimus: Maximus archimandrita est, magister Eutychis: Gerontium non nouimus: Nemesinum non nouimus, sed & nomen eius miramur: Theophili & nomen miramur: Thomam similiter non nouimus: Leontius * ex vrsario est: * Hypsius in monumentis habitat, habens * duo vel tria nomina in Xylocirco: [Callinicus habet decem nomina in memoria in Xylocirco:] Paulus de Bithynia est, habitans solitarie in monumento: Gaudentius in monumentis habitat: habet quinq; nomina in Philippianis: * Eugnomonem non nouimus. Rogamus aliquos mitti à vestra sancta Synodo, vt ambulent, & videant monasteria eorum, & discant si habent monasteria, an * deludant, & noceant honoribus archimandritarum, & amodo debent accipere disciplinam, vt non se dicant archimandritas, qui in monumentis habitat.

[Margin: Latini. — Pag. 256. — potestas — Latine, legi, legimus, legis. — Latine, legi, legimus, legis. — f. memoriarũ — Celerinæ — f. arcario — Hypsius. — i. duos vel tres homines, qui sub eius disciplina degũt. — Eugnomonium — deludant honores archimandritarum, & ab his debent puniri, vt]

Petimus etiam, vt & illi qui se dicunt esse monachos, & non agnoscũtur nec à vestra magnificentia, nec à sanctissimo Archiepiscopo, nec à nobis, vt exeant à ciuitate sicut impostores, propter scandalum quod conati sunt facere. Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Intrent reuerendissimi monachi, qui petitiones porrexerunt. Et intrauerunt Carosus, & Dorotheus, & Elpidius, & Photinus, & Eutychius, & reliqui reuerédissimi monachi, & Barsumas monachus, insuper etiam & Calopodius eunuchus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices, & amplissimus Senatus dixerunt: Petitiones olim reuerentia vestra victori summo porrexit. Ergo respicientes quæ vobis proferuntur, dicite si eas agnoscitis à vobis porrectas. Carosus & Dorotheus reuerendissimi Archimandritæ, & reliqui, respicientes petitiones, dixerunt: Istæ sunt petitiones, quas nos porreximus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur petitiones. Et antequam recitarentur, Anatolius reurend. Archiep. Constantin. dixit: Calopodius & Gerontius, qui inter eos presbyteri sunt, olim damnati sunt, & non illis licet intrare. Calopodius & Gerontius dixerunt. Nemo nobis dixit, quia damnati sumus: modo nobis dixerunt. Aetius archidiaconus sanctæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ
Pag. 237. vadens ad Calopodium eunuchum dixit ei: Archiepiscopus per me Archidiaconum dicit tibi, quia damnatus es: & exi. Calopodius dixit: Pro qua causa? Aëtius Archidiaconus dixit: Vt hæreticus. Calopodius dixit: Suggero vt legantur petitiones nostræ. Gloriosissimi & magnificentissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur. * Beronicianus deuotissimus Magistrianus & secretarius sacri Consistorii recitauit.

Betius. legi, legimus, legit.

A περιεκαλούμεθα, τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς μονάζοντας, καὶ μὴ γνωριζομένους μήτε παρὰ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, μήτε ἀπὸ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, μήτε παρ' ἡμῶν, ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως, ὡς * ἐπιθέτας, διὰ τὸ σκάνδαλον, ὃ ἐπεχείρησαν ποιῆσαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· εἰσελθέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι μονάζοντες, οἱ τὰς δεήσεις ἐπιδεδωκότες. καὶ εἰσῆλθον Κάρωσος, καὶ Δωρόθεος καὶ Ἐλπίδιος, καὶ Φωτεινός, καὶ
B Εὐτύχιος, καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ προειρημένοι μοναχοὶ εὐλαβέστατοι, καὶ Βαρσουμᾶς μοναχὸς, ἔτι μὴν καὶ Καλοπόδιος ὁ εὐνοῦχος. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δεήσεις πάλαι ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια δέδωκε τῇ καλλινίκῳ κορυφῇ. ἐπιδόντες τοίνυν τὰς προφερομένας ὑμῖν, εἴπατε, εἰ ἐπιγινώσκετε αὐτὰς εἶναι τὰς παρ' ὑμῶν ἐπιδοθείσας. Κάρωσος καὶ Δωρόθεος, οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται, καὶ οἱ λοιποὶ, ἐπιδόντες τὰς δεήσεις, εἶπον· αὗταί εἰσιν αἱ δεήσεις, αἱ παρ'
C ἡμῶν ἐπιδοθεῖσαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις· καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· Καλοπόδιος, καὶ Γερόντιος, οἱ μεταξὺ αὐτῶν πρεσβύτεροι ὄντες, κεκαθήρηνται πάλαι, καὶ οὐκ ἔξεστιν αὐτοῖς εἰσελθεῖν. Γερόντιος καὶ Καλοπόδιος εἶπον· ἡμῖν οὐδεὶς εἶπεν, ὅτι καθῃρέθημεν. ἄρτι ἡμῖν εἶπον. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κων-
D σταντινουπόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, ἀπελθὼν πρὸς Καλοπόδιον τὸν εὐνοῦχον, εἶπεν αὐτῷ· ὁ ἀρχιεπίσκοπος λέγει σοι δι' ἐμοῦ ἀρχιδιακόνου, ὅτι καθῃρημένος εἶ· καὶ ἔξελθε. Καλοπόδιος εἶπε· διὰ ποῖον πρᾶγμα; Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ὡς αἱρετικός. Καλοπόδιος εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὰς δεήσεις ἡμῶν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν. * Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

Ῥωμαϊκοί. ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

E

DIVERSORVM ARCHIMANDRItarum Epistolium ad Marcianum Augustum.

*Pijssimo & Christi amantissimo Imperatori nostro nouo Constantino, Marciano, à Caroso, Dorotheo, Elpidio, Photino, Eutychio, Theodoro, Moyse, Maximo, Gerontio, Nemesino, Theophilo, Thoma, Leontio, Hypsio, Callinico, Paulo, Gaudentio, * Eugnomone, minimis Archimandritis, & ab omnibus in Christo comitibus suis, & reliquis clericis & monachis & laicis.*

Eugnomonio;

SEmper Imperium Romanorum, & præsertim à Theodosio magno & beato, vniuersum mundum pacis bono compleuit, laborás pro recta Fide. Sed quoniam quisque suum quærit, non etiã proximi, (sicut sancit sancta Scriptura)

1. Cor. 10. d. 24.

Τῷ εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ, νέῳ Κωνσταντίνῳ, Μαρκιανῷ, Καρώσου, Δωροθέου, Ἐλπιδίου, Φωτεινοῦ, Εὐτυχίου, Θεοφίλου, Θωμᾶ, Λεοντίου, Θεοδώρου, Μωσῆ, Μαξίμου, Γεροντίου, Νεμεσινοῦ, Ὑψη, Καλλινίκου, Παύλου, Γαυδεντίου, Εὐγνω-
F μονίου, τῶν ἐλαχίστων ἀρχιμανδριτῶν, καὶ πάσης αὐτῶν τῆς συνοδίας τῆς ἐν Χριστῷ, καὶ λοιπῶν κληρικῶν, καὶ μοναζόντων, καὶ λαϊκῶν.

ΑΕὶ τὸ Ῥωμαίων βασίλειον, καὶ μάλιστα ἀπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, καὶ μάκαρος, τὴν οἰκουμένην γαλήνης πεπλήρωκεν, ἀγωνισάμενον ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ἀλλὰ διὰ τὸ ἕκαστον τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖν, καὶ μηκέτι τὸ τοῦ ἑτέρου, καθὼς νομοθετεῖ ἡ θεία γραφή,

A ἅπαντα λέλυται· τῶν ἀποστόλων ἡ πίστις τετάρακται. καὶ τὰ μὲν τῶν ἐχθρῶν, Ιουδαίων φαμὲν, καὶ ἑλλήνων, ἐν εἰρήνῃ εἰ καὶ καθέστηκε κακίστῃ, τὰ δὲ ἡμέτερα ἐν πολέμῳ ἀσπόνδῳ τυγχάνει. αὕτη δὲ ἡ διόρθωσις ἐτηρεῖτο τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βασιλείᾳ πρὸς τὸ μὴ σχίσμα γενέσθαι ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ἀλλὰ τὴν πίστιν στηριχθῆναι ὑπὸ τῆς θειότητος ὑμῶν. πᾶν γὰρ δίκαιον παντὶ μὲν ἄρχοντι πρέπει, βασιλεῖ δὲ, καὶ μάλιστα εὐσεβεῖ, κατ᾽ ἐξαίρετον, ὅθεν αὐτῷ πέφυκε νομοθετῆσαι τὸ δίκαιον. B δεόμεθα οὖν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, πρὸς τὸ κελεῦσαι οἰκουμενικὴν γενέσθαι σύνοδον, ἣν ἤδη καὶ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, προνοουμένη τῆς πάντων σωτηρίας, θεσπίσαι κατηξίωσεν, ἀργῆσαι δὲ τὰς στάσεις, καὶ τὰς κατὰ βίαν ὑπογραφὰς γινομένας, καὶ τοὺς διωγμοὺς, τοὺς καθ᾽ ἑκάστην παρὰ τῶν κληρικῶν καθ᾽ ἡμῶν μελετωμένους· οὓς ἐπιχειροῦσι, λανθάνοντες τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν. καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν θειότητα, * μηδένα ἀναβάλλεσθαι, μήτε ἀπὸ μοναστηρίου, C μήτε ἀπὸ ἐκκλησίας, μήτε ἀπὸ μαρτυρίου, ἕως τῆς δικαιοκρισίας τῆς ἁγίας συνόδου, πρὸς τὸ μὴ * καὶ νομίσαι τινὰς, ἄλλων ἀτακτούντων, ἐπιγράφειν ταῦτα τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ. καὶ γὰρ φιλεῖν ὑμᾶς τὴν εἰρήνην, καὶ ταύτης φροντίζειν πρὸ πάντων, πεπείσμεθα· ἵνα τῆς ἁγίας πίστεως στηριχθείσης καὶ πάλιν διὰ τῶν ἁγίων, δυνηθῶμεν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν σωφρόνως, καὶ δικαίως, ἐν εἰρήνῃ τὰς συνήθεις, καὶ ἀδιαλείπτους εὐχὰς ἀναπέμψαι τῷ δεσπότῃ Χριστῷ ὑπὲρ τῆς διαμονῆς τοῦ D αἰωνίου ὑμῶν κράτους τοῦ καὶ ἀοράτως τῇ ἰδίᾳ εὐδοκίᾳ χαρισαμένου ὑμῖν τὸ βασίλειον, θειότατοι Αὔγουστοι.

* ἰσ. μηδένα ἐκβάλλεσθαι μήτε

* χειροτονῆσαι τινας,

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· Βαρσουμᾶς, ὁ μεταξὺ αὐτῶν εἰσελθὼν, ἔσφαξε τὸν μακάριον Φλαβιανόν· αὐτὸς ἔστηκε, καὶ ἔλεγε· σφάξον. καὶ μὴ ἐγκείμενος ταῖς δεήσεσι, διὰ τί εἰσῆλθε; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πᾶσαν Συρίαν Βαρσουμᾶς ἠφάνισεν· ἐπήγαγεν ἡμῖν χιλίους μονάζοντας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες πρὸς τοὺς μονά- E ζοντας εἶπον· κατὰ τὴν ὑμετέραν διὰ τῶν δεήσεων παράκλησιν ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον συγκροτηθῆναι, καὶ νῦν ὑμᾶς εἰσόδου τυχεῖν προσεκελεύσατο. εἰσελθόντες τοίνυν ἀνέχεσθε μαθεῖν τὰ παρὰ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης συνόδου περὶ πίστεως τυπούμενα· * Κάρωσος, καὶ Δωρόθεος, οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται, καὶ οἱ λοιποὶ μονάζοντες, εἶπον· ἀξιοῦμεν, ἀναγνωσθῆναι τὸν παρ᾽ ἡμῶν προσφερόμενον λίβελλον. F οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν φονέα Βαρσουμᾶν ἔξω βάλετε· τὸν φονέα τῷ σταδίῳ· ἀνάθεμα τῷ Βαρσουμᾷ· Βαρσουμᾶν τῇ ἐξορίᾳ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὁ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν ἐπιδεδομένος λίβελλος, ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ὑποδεξάμενος, ἀνέγνω.

Ῥωμαϊστὶ, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

A omnia soluta sunt, Apostolorum Fides turbata est, & ea quidem quæ sunt inimicorum, Iudæorum dicimus & Paganorum, quamuis pessima, tamen in pace constituta sunt: nostra autem in libello irreconciliabili persistunt. Hæc autem in bello irreconciliabili persistũt. Hæc autem correctio seruabatur vestro amico Christi Imperio, vt non in recta Fide fiat schisma, sed vt Fides firmaretur à Diuinitate vestra. Omnis enim iu- B stitia omnem quidem * iudicem decet, sed præcipue Imperatorem, & maxime piũ: * vnde ad ipsum pertinet, ius promulgare legitimum. Suggerimus ergo pietati vestræ, vt præcipiat vniuersalem fieri Synodũ, quam vestra pietas * prouidentiam faciens nostrum omnium saluti, iam conuenire sanciuit. Vacent autem * turbationes, & subscriptiones quæ per violentiam fiunt, & persecutiones quæ semper à clericis contra nos * meditantur, & quas conantur facere, C latentes vestram pietatem. Et petimus Diuinitatem vestram, iam neminem iactari nec à monasterio, nec ab Ecclesiæ, neque à basilica Martyris, vsque ad iustum sanctæ Synodi iudicium, [ne canonicis regulis obuiare videamur, &] ne forte aliqui, aliis seditionem facientibus, hæc pietati vestræ putent * adscribenda, quam pacem diligere, & pro ipsa * præ omnibus nouimus cogitare: vt iterum per sanctos Patres sancta Fide confirmata, possimus reliquum tempus D vitæ nostræ caste & pie viuere, & in pace incessanter consuetas orationes offerre Domino nostro Christo pro diuturnitate æterni vestri Imperii, qui & sua bona voluntate inuisibiliter vobis donauit Imperium, diuiniss. Augusti.

* p iudicem,

* vnde eius ipsum sancire consueuit.

* prouidens nostra omnium salute, iam indicere dignata est.

* seditiones.

* exercentur,

* audeant adscribere.

* ante omnia

Diogenes reuerendiss. episcopus Cyzici dixit; Barsumas, qui inter illos intrauit, occidit beatum Flauianum. Ipse instabat, & dicebat: Occide. Et non est positus in petitionibus: quare introiuit? Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnem Syriam Barsumas e- E uertit; duxit super nos mille monachos, Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus ad monachos dixerunt: Secundum vestram petitionem, quam per suggestiones dedistis, diuus & piissimus Imperator noster & sanctam Synodum conuenire, & vos nunc introire præcepit. Ergo postquam intrastis, sustinete discere quæ ab ipsa sancta Synodo de Fide * firmantur. * Carosus & Dorotheus reuerend. Archimandr. & ceteri monachi dixerunt: F Rogamus vt recitetur libellus, qui à nobis offertur. [Omnes] reuerendiss. episcopi clamauerunt: Homicidam Barsumam mittite foras; homicidam in arenam an... ...ma Barsumæ, Barsumam in exilium. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitetur libellus, qui à reuerendissimis monachis porrectus est. Constantinus deuotiss. secretarius diuini Consistorii, accipiens [ab eis] recitauit.

* decernuntur.

Latine, legi, legimus, legit.

A

EPISTOLA ARCHIMANDRITArum ad Chalcedonense Concilium, pro Dioscori rehabilitatione.

Sanctæ Synodo, quæ hic modo profecta est, ab Archimandritis, & omni in Christo fraternitate.* (* præsens)

AD primam vocationem statim conuenire habuimus ad vestram sanctitatem: sed quia piissimus Imperator sanctissimo archimandritæ & presbytero Caroso mandauit non venire, nisi & ipsius pietas præsens fuerit; nos autem sine ipso intrare superuacuum putauimus, quia pater est noster; sicut & vestræ sanctitati per * rescripta mandauimus, quia ad hoc non venimus. Nunc autem ad vos venientes, petimus vestram sanctitatem, vt omnia consequenter procedant, & ad hoc Concilium conueniant sanctissimus Archiepiscopus Dioscorus, & qui cum ipso sunt sanctissimi Episcopi. (* homines à vobis ad nos missos significatum est has causa: ob hoc)

Et cum legerentur, omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Anathema Dioscoro. Dioscorum Christus deposuit. Istos mitte foras. Tolle iniuriam à Synodo. [Voces Imperatori.] Tolle violentiam à Synodo, tolle notam à Synodo. Faustus reuerend. & qui cum ipso reuerendissimi Archimandritæ dixerunt: Tolle iniuriam à monasteriis. Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Petitiones istas * Synodum audire non licet. Illum, qui damnatus est ab omni Synodo, Episcopum nominare ausi sunt. Regulæ quare calcantur? Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Sine præiudicio recitetur libellus. * Constantinus deuotissimus secretarius sacri Consistorii, libelli reliqua recitauit. (* audire non est Synodi, — * Latine,)

Namque & ipse piissimus noster Imperator, ex quo congregare hanc Synodum constituit, pollicitus est nobis, confirmari tantum expositionem Fidei trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, & nihil aliud ante hoc moueri vel fieri. Isto autem placito, vtique irrationabilis est facta damnatio contra sanctissimum Archiepiscopum Dioscorum, quia nec sine eo, & sanctissimis episcopis qui cum ipso sunt, possumus aliquid de Fide aut dicere, aut facere. Ergo præcipite venire eundem sanctissimum Archiepiscopum Dioscorum, & omnes Episcopos, qui cum ipso sunt, vt & scandala, quæ facta sunt de Fide, incidantur, & orthodoxi populi non habeant inter se discordiam. * Debebat enim in hac parte vobis esse studium ante omnia vitæ necessaria. Si autem contra hæc, quæ nos tam consequenter requirimus, vestra nititur reuerentia, & velit auctoritate vti, quæ contraria est vtilitatibus: (* Nam in hac parte studium omnib. humanis rebus vobis est præponendum.)

Τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ ἐνταῦθα ἐνδημούσῃ νῦν, παρὰ τῶν ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἁπάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος.

ΚΑτὰ τὴν πρώτην κλῆσιν εὐθὺς ἐλθεῖν εἴχομεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· ἀλλ' ἐπεὶ ὁ εὐσεβὴς ἡμῶν δεσπότης ἐδήλωσε τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχι-
B μανδρίτῃ, καὶ πρεσβυτέρῳ Καρώσῳ, μὴ παραγενέσθαι αὐτὸν, εἰ μὴ καὶ ἡ αὐτοῦ εὐσέβεια παρῇ, ἡμεῖς δὲ ἐκτὸς αὐτοῦ εἰσελθεῖν περιττὸν ἡγησάμεθα, ἐπειδὴ ἐστὶν ἡμῶν πατὴρ, ὡς καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ διὰ τῶν πεμφθέντων παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἀντεδηλώθη αὕτη ἡ αἰτία, τούτου ἕνεκα οὐ παρεγενόμεθα. νῦν δὲ παραγενόμενοι, δεόμεθα τῆς ἁγιωσύνης ὑμῶν, πάντα ἀκολούθως προβῆναι, καὶ παρεῖναι κατὰ τὸ συνέδριον
C τοῦτο τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Διόσκορον, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ· Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε· τούτους ἔξω βάλε. ἆρον ὕβριν τῆς συνόδου. ἆρον βίαν τῆς συνόδου. ἆρον αἶσχος τῆς συνόδου. Φαῦστος ὁ εὐλαβέστατος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται, εἶπον. ἆρον ὕβριν τῶν μο-
D ναστηρίων. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τῶν δεήσεων τούτων οὐκ ἔστι τῆς συνόδου ἀκοῦσαι. τὸν καθαιρεθέντα παρὰ πάσης ὁμοῦ τῆς συνόδου, ἐπίσκοπον ἐτόλμησαν ὀνομάσαι. οἱ κανόνες διὰ τί πατοῦνται; οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· ἄνευ προκρίματος ἀναγινωσκέσθω ὁ λίβελλος. * Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς τοῦ λιβέλλου. (* Ρωμαϊκί,)

Καὶ γὰρ ὁ εὐλαβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς, ἀφ' οὗ προσέ-
E θετο τὴν σύνοδον ταύτην γενέσθαι, ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὰ τῆς πίστεως, τῆς ἐκτεθείσης παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, ἐπισφραγίζεσθαι μόνον, καὶ μηδὲν ἕτερον πρὸ τούτου κινεῖσθαι, ἢ γίνεσθαι. τούτου δὲ δόξαντος, πάντως οὐκ εὔλογος ἡ καθαίρεσις, ἡ γενομένη κατὰ Διοσκόρου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου. ἐπειδὴ οὔτε ἐκτὸς αὐτοῦ, ἢ τῶν σὺν αὐτῷ ὄντων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, δυνάμεθά τι λέγειν, ἢ ποιεῖν περὶ πίστεως. κελεύσατε τοίνυν, παραγενέσθαι τὸν αὐτὸν ἀρχιεπίσκοπον Διόσκορον,
F καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπισκόπους, ὥστε τὰ σκάνδαλα, τὰ γενόμενα περὶ τὴν πίστιν, ἐκκοπῆναι, καὶ τοὺς ὀρθοδόξους λαοὺς μὴ ἔχειν σχίσματα ἐν ἑαυτοῖς. ἐπειδὴ ἡ περὶ τοῦτο τὸ μέρος σπουδὴ πάντων ὑμῖν τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ προτιμότερον ὀφείλει εἶναι. Εἰ δὲ εἰς τὰ οὕτως ἀκολούθως παρ' ἡμῶν ζητούμενα ἡ ὁσιότης ὑμῶν ἀντιτείνει, καὶ θέλει αὐθεντίᾳ χρήσασθαι, ἐναντίᾳ οὔσῃ τοῖς συμφέρουσι,

μαρτυρόμενοι τὸν δεσπότην Χριστὸν, καὶ τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα, καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ τὸ ὑμέτερον δὲ συνειδὸς, καὶ ἀποτιναξάμενοι τὰ ἱμάτια, τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐκτὸς ποιησόμεθα ἑαυτούς. οὐ γὰρ αἰσχόμεθα, τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἀθετουμένου, κοινωνοὶ γίνεσθαι τοῖς τοῦτο ἀθετοῦσιν. εἰς δὲ τελεωτέραν ἀπόδειξιν τοῦ μηδὲν ἡμᾶς ὑπεναντίον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως φρονεῖν, μήτε χώραν ἔχειν τινὰ συκοφαντίαν καθ' ἡμῶν γινομένην, ὑπεταξάμεθα καὶ αὐτὸ τὸ σύμβολον, καὶ τὸν ὅρον ἐπισφραγίζοντα τοῦτο, καὶ ἐξενεχθέντα παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς καθελούσης Νεστόριον. B

Αέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, εἶπε· κανών ἐστιν οὗτος, ὃς μετὰ τῶν ἄλλων τέθειται παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων· οὓς φυλάττοντες οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐπίσκοποι, ἐκδιδάσκουσι κληρικοὺς, καὶ μοναχοὺς, καὶ πάντας τοὺς χριστιανίζοντας, εἰ εὑρεθεῖεν ἢ ἀφηνιῶντας, ἢ μὴ βουλομένους πείθεσθαι, κεχρῆσθαι τῷ κανόνι τούτῳ. καὶ ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω ταῦτα. C

Περὶ τῶν ἑαυτοὺς ἀφοριζόντων κληρικῶν, ἢ μοναζόντων.

Εἴ τις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος καταφρονήσας τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἀφώρισεν ἑαυτὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἰδίᾳ συνήγαγε, καὶ θυσιαστήριον ἔστησε, καὶ τοῦ ἐπισκόπου προσκαλουμένου, ἀπειθοίη, καὶ μὴ βούλοιτο αὐτῷ πείθεσθαι, μηδὲ ὑπακούειν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καλοῦντι, τοῦτον καθαιρεῖσθαι παντελῶς, καὶ μηκέτι θεραπείας τυγχάνειν, μηδὲ ἀπολαμβάνειν αὐτὸν δύνασθαι τὴν τιμήν. εἰ δὲ ἐπιμένοι θορυβῶν, καὶ ἀναστατῶν τὴν ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἔξωθεν ἐξουσίας, ὡς στασιώδη, αὐτὸν ἐπιστρέφεσθαι. D

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὗτος δίκαιος κανών· οὗτος ὁ κανὼν τῶν ἁγίων πατέρων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· κατὰ τὴν ὑμετέραν αἴτησιν, καὶ ἀντιλεγόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἱ ἐπιδοθέντες παρ' ὑμῶν λίβελλοι, ἀνεγνώσθησαν· εἴπατε τοίνυν, εἰ βούλεσθε τοῖς δόγμασι πάσης τῆς ἁγιωτάτης συνόδου συναινέσαι. E

Ραβουλᾶς. * Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τὴν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ γενομένων πατέρων, πίστιν, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, οἶδα· ἐπεὶ ἐγὼ ἄλλην πίστιν οὐκ οἶδα. ἐπίσκοποί εἰσι, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσι, καὶ ἀφορίσαι, καὶ καθαιρῆσαι· καὶ εἴ τι θέλουσιν, ἐξουσίαν ἔχουσι. πλείω ταύτης ἐγὼ ἄλλην οὐκ οἶδα. ἐμὲ ὁ ἅγιος Θεότιμος * ἐν τῷ μνημείῳ, ὅτε ἐβάπτισεν, ἐκέλευσέ μοι ἄλλο τί ποτε μὴ φρονῆσαι. Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ὅρῳ τῶν ἐν Ἐφέσῳ καθελόντων Νεστόριον ἐμμένω· καὶ οὕτω πιστεύω· F

** ἐν Τόμοις ἐβάπτισε.*

testamur Dominum Christum, & piissimum Imperatorem, & magnificentissimos Iudices, & amplissimum Senatum, & vestram conscientiam; & vestes nostras excutimus, & extra communicationem vestram nosmetipsos efficiemus. Non enim patimur, Symbolo Fidei trecentorum decem & octo recusato, communicatores fieri eorum qui hoc respuunt. Ad integriorem autem probationem quod nihil nos contrarium Symbolo Fidei sapiamus, & vt locum non habeat aliqua calumnia aduersum nos facta, subdidimus & ipsum Symbolum, & definitionem, quæ hoc supersignauit, prolatam à sancta & vniuersali Synodo quæ Nestorium condemnauit.

Aëtius archidiaconus Constantinopolis sanctæ & Catholicæ Ecclesiæ dixit: Regula est hæc cum aliis posita à sanctis Patribus, quam custodientes sanctissimi Patres Episcopi, docent & clericos & monachos, & omnes Christum colentes. * Si autem inueniant aut resultantes, aut acquiescere non volentes, hac * vtuntur regula. Et ex codice relegit hæc. Pag. 239.

** Si inuenerint aut resilientes.* ** vti*

*De clericis & monachis, qui semetipsos à communione * suspendunt.*

Can. 1. Concil. Antiocheni. ** separant.*

Si quis presbiter aut diaconus suum contemnens Episcopum, à communione semetipsum * suspendit Ecclesiæ, & secretius collectam fecerit, & altare cōstituerit, & noluerit euocanti Episcopo consentire, neque eidem acquiescere, neq; obedire & prius & secūdo vocanti; hunc omnino damnari, nec vnquam curationem mereri, nec recipere eum posse honorem, [ordinamus]. Si autem permanserit turbas faciens & seditiones Ecclesiæ; per extraneam potestatem, tanquam seditiosum, debere * conuerti.

** separauerit* ** coerceri.*

Omnes reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Hæc iusta regula, hæc regula Patrum. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Secundum vestram petitionem, & contradicentibus reuerendissimis Episcopis, oblati à vobis libelli relecti sunt. Dicite igitur si vultis dogmatibus totius sanctiss. Synodi consentire.

* Carosus reuerend. Archimandrita dixit: Fidem trecentorum decem & octo Patrum qui cōuenerunt apud Nicæam, in qua & baptizatus sum, noui; nam ego aliam Fidem nescio. Episcopi sunt: potestatem habent & excommunicare & * damnare, & quidquid volunt, potestatem habent; * amplius ab hoc ego aliud nescio. * Me sanctus Theotimus in Tomis baptizauit: iussit mihi nihil aliud sapere. Dorotheus reuerend. Archim. dixit: Permaneo in Fide Ss. Patrum trecentorū decem & octo qui apud Nicæā conuenerunt, in qua baptizatus sum, & in constituto eorum qui apud Ephesum Nestorium damnauerunt. Et sic credo,

** [illegible]* ** deponere,* ** amplius hac ego aliam nescio* ** Sanctus Theotimus in monaste[rio], quo me baptizauit.*

& præter hanc non noui aliam fidem. Barsumas reuerendissimus monachus per proprium hominem, interpretantem eum Syriace loquentem, dixit: Sic credo, quomodo trecenti decem & octo: & sic baptizatus sum in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, sicut ipsos Dominus docuit Apostolos. [Matth. 28.] Elpidius monachus dixit: Ego credo sicut trecenti decem & octo qui conuenerunt apud Nicæam, & qui in Epheso Nestorium damnauerunt, & permaneo in * constitutis, & sicut exposuerunt. [constitutis quæ exposuerunt sancti Patres.] Alii monachi, qui cum ipsis erāt, dixerunt: Et nos eadem dicimus.

Aëtius Archidiaconus Constantinopolitanæ sanctissimæ Ecclesiæ, vadens ad * eos, [quam dixit] dixit eis: Sanctum hoc magnumque Concilium sic credit, sicut trecenti decem & octo sancti Patres, qui apud Nicæam tunc cōgregati sunt, exposuerunt; & hoc Symbolum & ipsi custodiunt, & omnes aduenientes edocent. Quoniam autem inter hæc discordiæ sunt per aliquos generatæ, & aduersus has repugnantes sancti Patres Cyrillus & Celestinus, & nunc sanctissimus & beatissimus Papa Leo, epistolas interpretantes Symbolum, non Fidem aut dogma exponentes, dederunt, quas veneratur omne Concilium vniuersale, & consentit, & interpretationem earum tradit cupientibus edoceri: & vestra dilectio huic sententiæ totius sanctæ Synodi conquiescit, & anathematizat Nestorium & Eutychem, tanquam * nouas voces [Nouas] introducentes, aut non? Carosus reuerend. monachus dixit: Ego quid habeo anathematizare Nestorium, qui semel & secundo & tertio & multoties anathematizaui & dānaui eum. Aëtius reuerendiss. archidiaconus Constantinopolis [sanctissimæ] Ecclesiæ dixit: [Pag. 240] Et Eutychem igitur modo anathematizas, sicut sancta Synodus, aut non? Carosus reuerendiss. monachus dixit: [Matth. 7.] Non est scriptum tibi: non iudices, ne iudiceris? Episcopi sedent, & tu cur loqueris? Aëtius reuerendiss. Archidiaconus [Constantinopolitanæ Ecclesiæ] dixit: Ad ea quæ per me interrogatus es à sancto Concilio, dic: Acquiescis sanctiss. & vniuersali Concilio, an non? Carosus reuerend. monach. dixit: Ego secundum expositionem trecētorum decem & octo sanctorum Patrum, vt dixi, sic credo, * sic baptizatus sum: [sicut & baptizatus sum dixisti] aliud qui mihi * dicis? nescio. Potestatem habetis, episc. estis: vultis in exilium mittere? vultis damnare? Quidquid vultis, suscipio à vobis. Sanctus Apostolus dicit: Si Angelus de cœlo annunciauerit [Gal. 1.] vobis præterquam quod accepistis, anathema sit. Quid habeo facere? Si non credit Eutyches, sicut credit vniuersalis Ecclesia, anathema sit. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Relegantur preces, quæ à Fausto reuerend. & ab aliis reuerend. Archim. oblatæ sunt. [Latine.] * Beronicianus deuotissimus secretarius sacri Consistorii legit.

A καὶ παρὰ ταύτην ἄλλην πίστιν οὐκ οἶδα. Βαρσουμᾶς, ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς, διὰ ἰδίου ἀνθρώπου, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν, Συριστὶ λαλοῦντα, εἶπεν· οὕτω πιστεύω, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, καὶ οὕτως ἐβαπτίσθην εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὡς αὐτοὺς ἐδίδαξεν ὁ κύριος τοὺς ἀποστόλους. Ἐλπίδιος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ πιστεύω, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ πατέρες, οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, οἱ Νεστόριον καθελόντες· καὶ ἐμμένω τῷ ὅρῳ, ᾧ ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι πατέρες. οἱ
B λοιποὶ ἄλλοι μονάζοντες εἶπον· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀπελθὼν πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν· ἡ ἁγία αὕτη, καὶ μεγάλη σύνοδος, οὕτω πιστεύει, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐν Νικαίᾳ τότε συναθροισμένοι, ἐξέθεντο· καὶ τοῦτο τὸ σύμβολον αὐτοί τε φυλάττουσι, καὶ πάντας τοὺς προσιόντας ἐκδιδάσκουσιν. ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ διχόνοιαι παρά τινων ἐνεφύησαν,
C καὶ πρὸς ταύτας ἀντιπαραταττόμενοι οἱ ἅγιοι πατέρες, Κύριλλος, καὶ Κελεστῖνος, καὶ νῦν ὁ ἁγιώτατος, καὶ μακαριώτατος Πάπας Λέων, ἐπιστολὰς ἑρμηνευούσας τὸ σύμβολον, οὐ πίστιν, ἢ δόγμα ἐκτιθέμενοι, ἐκδεδώκασιν· ἃς ἀσμενίζει πᾶσα ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ συναινεῖ· καὶ τὴν ἐκ τούτων ἑρμηνείαν παραδίδωσι τοῖς ἐπιθυμοῦσι μανθάνειν· καὶ ἡ ὑμετέρα ἀγάπη ταύτῃ τῇ γνώμῃ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου πείθεται, καὶ ἀναθεματίζει Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, ὡς καινοφωνήσαντας, ἢ οὔ; Κάρωσος ὁ εὐλα-
D βέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ τί ἔχω ἀναθεματίσαι Νεστόριον, ὅτι καὶ ἅπαξ, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ πολλάκις ἀνεθεμάτισα αὐτὸν, καὶ καθῄρησα; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας εἶπεν. καὶ Εὐτυχέα τοίνυν * ἀναθεματίζετε, ὡς ἡ ἁγία σύνοδος, ἢ οὔ; [* ἀναθεματίζεις] Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· οὐ γέγραπταί σοι· μὴ κρίνῃς, ἵνα μὴ κριθῇς; ἐπίσκοποι καθέζονται, καὶ σὺ διὰ τί λαλεῖς; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος εἶπε. πρὸς ἃ ἠρωτήθης δι' ἐμοῦ παρὰ τῆς ἁγίας
E συνόδου, εἰπέ· πείθῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ οἰκουμενικῇ, ἢ οὔ; Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, ὡς εἶπα, οὕτω πιστεύω, ὡς καὶ ἐβαπτίσθην. ἄλλο τί μοι λέγετε; οὐκ οἶδα. ἐξουσίαν ἔχετε· ἐπίσκοποί ἐστε· θέλετε ἐξορίσαι; θέλετε καθαιρῆσαι; εἴ τι θέλετε, δέχομαι παρ' ὑμῶν. ὁ ἅγιος ἀπόστολος λέγει· ἐὰν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται ὑμῖν, παρ' ὃ * παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. τί ἔχω ποιῆσαι; ἐὰν [* εὐηγγελισάμεθα]
F μὴ πιστεύῃ Εὐτυχὴς, ὡς πιστεύει ἡ ἐκκλησία ἡ καθολικὴ, ἀνάθεμα ἔστω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις αἱ παρὰ Φαύστου τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν ἐπιδοθεῖσαι. * Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, ἀνέγνω. [Ῥωμαϊστί.]

A

Τῷ * ὑπὸ ἀχράντου τριάδος σκεπομένῳ εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ δεσπότῃ βασιλεῖ, Μαρκιανῷ, αἰωνίῳ Αὐγούστῳ δέησις, καὶ ἱκεσία, παρὰ Φαύστου, Μαρτίνου, Πέτρου, Μανουήλου, Ἀβραμίου, Ἰώβ, Ἀντιόχου, Δωροθέου, Παύλου, Ἰακώβου, Εὐσεβίου, Τρύφωνος, Μαρκέλλου, Τιμοθέου, Γερμανοῦ, Πέτρου, Ἀστερίου, Ἰωάννου, πρεσβυτέρων, B καὶ ἀρχιμανδριτῶν.

* ὑπὸ τῆς ἀχρ.

Ἡ φιλόχριστος ὑμῶν, καὶ εὐαγὴς βασιλεία, τὴν εὐσεβῆ τῶν ὀρθοδόξων θρησκείαν αὔξειν τε, καὶ συγκροτεῖν μεμελετηκυῖα, τὸν τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν ἐξήλασε θόρυβον. Εὐτυχέα γὰρ, τὸν τὰς μιαρὰς, καὶ βεβήλους, κατὰ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ἐξερευξάμενον φωνὰς, καὶ ἐπισπεῖραι πολλὰ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ ζιζάνια μηχανησάμενον, ἐξέωσε τὸ φιλόχριστον C ὑμῶν κράτος. οἱ δὲ ἐκείνῳ μαθητευθέντες, οὐ βούλονται τῇ ὀρθοδόξῳ, καὶ εὐσεβεῖ πίστει καθυποσημήνασθαι, καὶ ἐξακολουθῆσαι τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων εὐσεβέσι δόγμασιν· ἀλλὰ σκληροτράχηλοι μεμενήκασιν, ἀνθιστάμενοι, καὶ ἐναντιούμενοι τῇ ὀρθῇ τῶν πατέρων ὁμολογίᾳ· καίτοι πολλῆς αὐτοῖς παραινέσεως προσαχθείσης παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ πρεσβυτέρων, καὶ τῶν D ἱερῶν αὐτοῖς δογμάτων παραναγνωσθέντων, καθὼς οἱ παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντες τοῦτο δηλοῖ ἡμῖν κατέστησαν. τούτου ἕνεκεν ἀξιοῦμεν τὸ ὑμέτερον κράτος, ὥστε θεσπίσαι, μὴ ἐπιπλέον προκόψαι αὐτοῖς τὰ τῆς ἀσεβείας, ἐπιτραπῆναι δὲ ἡμῖν, τοῖς πνευματικοῖς τῶν μοναχῶν ὅροις ὑποβαλεῖν τοὺς οὕτως ἀναιδῶς τῆς ὀρθῆς ἡμῶν ἀποστάντας πίστεως· ἵν', εἰ μὲν διορθωθεῖεν, ὅπερ εὐχόμεθα, μετὰ τῶν σωζομένων κἀκείνους τὴν μερίδα ἔχειν. E Εἰ δὲ ἐπιπλέον ἐπιμένοιεν τῇ ἑαυτῶν κακοπιστίᾳ, πρέπουσαν δέξασθαι τὴν ἐπιτίμησιν αὐτούς. καὶ περὶ τοῦ σπηλαίου δὲ, ἔνθα οἱ θηριώδεις κατοικοῦσι, καὶ καθ' ἑκάστην τὸν τῶν ὅλων βλασφημοῦσι σωτῆρα Χριστὸν, τύπον δοθῆναι παρ' ἡμῶν ἐπιτρέψῃ ἡ φιλόχριστος ὑμῶν βασιλεία, θείας ὑμῶν * ἐπισημειώσεως καταπεμπομένης εἰς πρόσωπον ἡμέτερον.

ὑποσημειώσεως.

Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐπειδὴ Εὐτυχῆ λέγουσιν, ὅτι πρὸ τῆς ἑνώσεως δύο φύσεις εἶπε, καὶ μετὰ F τὴν ἕνωσιν μίαν φύσιν, καὶ ἀναθεματίζουσιν αὐτὸν, ὡς αἱρετικὸν πανταχοῦ προθέματα ἔθηκεν Εὐτυχὴς· καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια ἤκουσε τὰ προθέματα αὐτοῦ, ὅτι ὀρθόδοξός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, καὶ συκοφαντοῦσιν αὐτόν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· Εὐτυχὴς εἶπεν· ὅτι τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐκ ἔστι τῆς ἡμῶν οὐσίας.

FAVSTI, MARTINI, PETRI, & aliorum Archimandritarum litteræ ad Marcianum Imperatorem.

*A diuina semper manu protecto piissimo & Christiani, imo Domino & Imperatori Marciano perpetuo Aug. preces & supplicationes à Fausto, Martino, Petro, Manuele, Abrahamio, Iob, Antiocho, * Theodoro, Paulo, Iacobo, Eusebio, Tryphone, Marcello, Timotheo, Germano, Petro, Asterio & Ioanne, Presbyteris & Archimandritis.*

Ab immaculata Trinitate protecto.

Dorotheo.

CHristianissimum & pium vestrum Imperium sanctam orthodoxorũ religionem augere atq; continere meditans, sanctarum Ecclesiarum expulit turbationem. Eutychem enim, qui pollutas & profanas aduersus omnium saluatorem Christum voces euomuit, & superseminare in Christi Ecclesia multa zizania machinatus est, proiecit Christianissima vestra potentia. Qui autem ab illo edocti sunt, nolunt piæ & orthodoxæ Fidei subscribere, & sequi sanctorum Patrum piissima dogmata, sed dura ceruice manserunt, resultantes atq; aduersantes rectæ Patrum confessioni, quamuis multa admonitio eis adhibita sit à Dei amantissimo Archiepiscopo Anatolio, & his qui cum eo sunt, sanctissimis episcopis & presbyteris, & diuinis dogmatibus eis relectis, sicut hi qui à nobis directi sunt, * vobis hoc declararunt. Hac de causa rogamus vestram sancire potestatem, * quatenus non amplius eorum augeatur impietas: præcipi autem nobis, vt monachorum spiritualibus constitutis substitutis subdamus eos, qui sic inuerecunde à nostra Fide recta recesserunt: vt si emendati fuerint, (quod oramus) cum his qui saluantur, ipsi quoque partem habeant: sin autem amplius in sua mala fide permanserint, * decentem eos suscipiant disciplinam. De spelunca autem, vbi ipsi * digni bestiis habitant, & quotidie blasphemant saluatorem omnium Christum, dispoui à nobis præcipiat Christianissimum vestrum Imperium, sacra vestra subnotatione transmissa ad nostram personam.

nobis

ne vlterius eorum progrediatur impietas. permitti

meritas ipsi pœnas luant.

efferati habitant,

Dorotheus reuerendissimus monachus dixit: Quoniam Eutychem dicunt, quia ante vnionem duas naturas dixit, & post vnionem vnam naturam, & anathematizant eum sicut hæreticum: passim vbique propositiones posuit Eutyches, & vestra magnificentia audiuit, quæ sunt ab eo proposita, quia orthodoxus est is homo, & fit ei calumnia. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Eutyches ait, quod corpus saluatoris nostri Iesu Christi non fuit nostræ substantiæ: tu de hoc quo-

Fortè? Latine. modo * confiteris? * Dorotheus reuerendissimus monachus dixit: In nomi-
Pag. 241. ne Patris, & Filii, & Spiritus sancti cuncti baptizati sumus, confitentes saluatorem nostrum Iesum Christum, qui descendit, & incarnatus est ex sancta virgine Maria, qui inhumanatus est, & crucifixus est pro nobis temporibus Pontii Pilati. Sustinete autem, & si quid me transit, * corrigatur. *corrigite.* Hunc ex Trinitate esse fatemur. Nam & ipse Dominus noster, in cuius faciem expuerunt, & * telo percussus est, *qui lancea* & alapas accepit, cum surrexisset à mortuis, dixit sanctis suis discipulis: *Ioan. 19. Matth. 28.* Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. * Credimus *Confitemur* ergo illum passum, * Trinitatis esse; *ex Trinitate* & aliam Fidem non nouimus. Omnes reuerendissimi episcopi dixerunt: Subscribis epistolæ, aut non? Dorotheus reuerendissimus monachus dixit: Ego in baptisma credo, epistolæ autem non subscribo. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Cum piissimus noster Imperator & magnificentissimos Iudices * & amplissimum Senatum ad vos destinauit, *gloriosissimos Senatores ad* promisistis non contradicere his quæ à sancta Synodo promulgantur: quare igitur in præsenti non consentitis decretis sanctæ Synodi? * Dorotheus reuerendissimus monachus dixit: *Latinè legi, legimus, legit.* Tunc nos loquuti sumus Iudicibus & Senatui & intus intrantes, rogauimus Imperatorem, vt hæc Synodus quæ præsens est, Fidem confirmaret trecentorum decem & octo Patrum, in qua baptizati sumus, vnà cum definitione, quæ ab ipsis Patribus definita est. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: Quia diuinissimus Imperator noster pius est, & nos intentionem eius sequimur, si vultis, inducias duorum aut trium dierum ad cogitandum * accipite *hoc vt* (hoc enim vt vobis concedatur, nos petimus sanctam Synodum;) vt recogitantes, confessionem Fidei sanctorum Patrum sequamini. Carosus reuerendissimus Archimandrita dixit: Hic sum; quid opus habetis duos aut tres dies sustinere? Ecce modo, si vultis aliquid facere, potestatem habetis. Dorotheus reuerendissimus monachus dixit: In Fide permaneo trecentorum decem & octo Patrum, in qua & baptizatus sum, & in definitione Ephesia, & aliud aliquid non dico. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices & amplissimus Senatus dixerunt: A sancta Synodo formula dabitur. * *Latinè legi, legimus, legit.*

A σὺ περὶ τούτου πῶς δοξάζεις; * Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐβαπτίσθημεν, ὁμολογοῦντες τὸν σωτῆρα ἡμῶν Χριστὸν, τὸν κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα ἐκ τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου. μακροθυμήσατε δὲ, καὶ ἐὰν * παρέχητέ με, διορθώσασθε. *Ῥωμαϊ.* τοῦτον ἐκ τῆς * *περιέχητέ με, διορθώσασθαι.* τριάδος εἶναι ὁμολογοῦμεν· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὁ ἐμπτυσθεὶς, καὶ λογχευθεὶς, καὶ ῥαπισθεὶς, ἡνίκα ἀνέ-
B στη ἐκ νεκρῶν, λέγει τοῖς ἁγίοις μαθηταῖς αὐτοῦ· πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὁμολογοῦμεν οὖν, τὸν παθόντα ἐκ τῆς τριάδος εἶναι· καὶ ἄλλην πίστιν οὐκ οἴδαμεν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὑπογράφεις τῇ ἐπιστολῇ, ἢ οὔ; Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν. ἐγὼ εἰς τὸ βάπτισμα πιστεύω, ἐπιστολῇ δὲ οὐχ ὑπογράφω. οἱ με-
C γαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἡνίκα ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τοὺς συγκλητικοὺς ἔπεμψε τοὺς ἐνδοξοτάτους πρὸς * ἡμᾶς, ὑπέσχεσθε *ὑμᾶς L.* πείθεσθαι τοῖς τυπουμένοις παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· αἰτίου τίνος ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐ συντίθεσθε τοῖς ὅροις τῆς ἁγίας συνόδου; * Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶ- *Ῥωμαϊκ. αἰτίου, αἰτίου μὲν, αἰτίου.*
πεν· ἡμεῖς τότε ἐλαλήσαμεν τοῖς ἄρχουσι, καὶ τῇ συγκλή-
D τῳ, καὶ παρεκαλέσαμεν τὸν βασιλέα, εἰσελθόντες ἔσω, ἵνα ἡ σύνοδος ἡ παροῦσα βεβαιώσῃ τὴν πίστιν τῶν τιη. ἁγίων πατέρων, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθημεν, μετὰ τοῦ ὅρου, τοῦ ὁρισθέντος παρὰ τῶν * αὐτῶν πατέρων. *αὐτῶν* οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ ὁ θειότατος ἡμῶν δεσπότης εὐσεβής ἐστι, καὶ ἡμεῖς τῷ αὐτοῦ σκοπῷ ἀκολουθοῦμεν, εἰ βούλεσθε ὑμῖν ἐνδοθῆναι δύο, ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸς ἐπίσκεψιν, ἐξαιτοῦμεν τοῦτο παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ὑμῖν ὑπάρ-
E ξαι· ἵνα ἐπισκεψάμενοι, ἀκολουθήσητε τῇ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δοξαζομένῃ πίστει. Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ὧδέ εἰμι· τί χρείαν ἔχετε δύο, ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐκδέξασθαι; * Εἰ δὲ ἄρτι ἐξουσίαν ἔχετε, * ὅτι θέλετε, ποιῆσαι. *ἰδοὺ. ἄρτι* *ἴσ. εἰ, ὃ* Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπε· τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη. ἐμμένω, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ὅρῳ τῷ ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἄλλο τίποτε οὐ λέγω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδο-
F ξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον. παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τύπος δοθήσεται. * *Ῥωμαϊκ. αἰτίου, αἰτίου μὲν, αἴτιον.*

A

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΡΙ ΚΑΡΩΣΟΥ, καὶ Δωροθέου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ὑπατείας τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Μαρκιανοῦ Αὐγούστου τὸ πρῶτον, πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν νοεμβρίων, συνεδρευούσης τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων συναθροισθείσης ἐπὶ τῆς Χαλκηδονέων μητροπόλεως, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Αέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμμικήριος, εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος, ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης πρὸς τὸν εὐσεβέστατον, καὶ φιλόχριστον βασιλέα τῶν μοναζόντων ἕνεκεν, τῶν περὶ Κάρωσον, καὶ Δωρόθεον, καὶ τῶν κατὰ Εὐτυχῆ, τόν ποτε ἀρχιμανδρίτην μονάζοντα, τῶν ἀποστατησάντων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, φανερὰ παρὰ τῆς αὐτῶν εὐσεβείας κελευσθεὶς εἰπεῖν πρὸς τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, παραγενόμενος νῦν, βούλεται καταθέσθαι· καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· λεγέτω ὁ παρὼν εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος, τὰ παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ πιστοτάτου βασιλέως ἡμῶν δηλωθέντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος, καὶ περιοδευτὴς εἶπεν· ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ παρὰ τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, πρὸς τὸν εὐλαβέστατον, καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα, εἰπόντος μου αὐτῷ· ὅτι Δωρόθεος, καὶ οἱ περὶ Κάρωσον, οἱ δεδωκότες τὰς δεήσεις, ἐδήλωσαν λέγοντες· ὅτι ὑπέσχετο ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, τὰ μοναστήρια συγκαλέσασθαι, καὶ ἡμᾶς μετ' αὐτῶν, καὶ κειμένου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, διακρίνειν μεταξὺ ἀμφοτέρων ἡμῶν. ἐὰν οὖν κελεύῃ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, τοῦτο γινέσθω· ἐπεὶ ἡμεῖς ἀπελθεῖν ἐκεῖ οὐ δυνάμεθα. ταῦτα ἀκούσας ὁ δεσπότης τῆς οἰκουμένης, ἐδήλωσεν αὐτοῖς δι' ἐμοῦ, καὶ τοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ δεκουρίωνος· ὅτι εἰ ἤθελον ἐγὼ καθεσθῆναι ἀνὰ μέσον ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων μοναστῶν, καὶ διακοῦσαι μεταξὺ ἀμφοτέρων ὑμῶν, οὐκ ἂν τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον ἔσκυλα ἐνταῦθα· ἀλλὰ διὰ τοῦτο παραγινομένων αὐτῶν, καὶ δηλωσάντων ἡμῖν περὶ ὑμῶν, εἶπον παραγενέσθαι ὑμᾶς, καὶ ἅπερ μὴ οἴδατε, γνῶναι, καὶ ἐρωτήσαντας, ἃ οὐκ οἴδατε, μαθεῖν παρ' αὐτῶν. δίκαιον οὖν ἐκρίναμεν, ἀπελθεῖν ὑμᾶς εἰς τὴν σύνοδον. ἵνα γὰρ τοῦτο εἰδῆτε, ὅτι εἴτι δ' ἂν τυπώσῃ ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ ἐπιδῷ μοι ἐγγράφως, τούτοις στοιχῶ, τούτοις στέργω, τούτοις πιστεύω. πρὸς τοῦτο ἔχετε, καὶ ἄλλην ἀπόκρισιν παρ' ἐμοῦ οὐ λαμβάνετε.

ACTIO DE CAROSO & Dorotheo, & iis qui cum eo erant.

Consulatu piiſſimi & Chriſtum amantis Imperatoris noſtri Marciani Auguſti primum, tertiodecimo Kalendas Nouembris, conſidente ſancto & generali Concilio, quod iuxta iuſſionem piiſſimorum Imperatorum noſtrorum congregatum eſt in Chalcedonenſium metropoli, in martyrio ſanctæ & pulchræ victricis martyris Euphemiæ, Aëtius Archidiaconus & primicerius dixit: Reuerendiſſimus presbyter & circuitor Alexander miſſus à ſanctitate veſtra ad piiſſimum & Chriſti amantem Imperatorem noſtrum monachorum cauſa, Caroſi & Dorothei, & eorum qui Eutychem monachum quondam archimandritam ſequuntur, qui deſciuerunt ab orthodoxa Fide; certa quædam ab ipſorum pietate iuſſus dicere veſtræ ſanctitati, nunc adeſt, ac vult exponere. Et hoc vobis ſuggerimus, ad quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Dicat, qui adeſt, reuerendiſſimus presbyter & viſitator Alexander, quæ à piiſſimo & fideliſſimo Imperatore noſtro ſignificata ſunt ſanctæ Synodo. Alexander presbyter & viſitator dixit: Miſſus à ſanctitate veſtra, & à magnificentiſſimis Iudicibus & ſacro Senatu ad piiſſimum & Chriſti amantem Imperatorem noſtrum, cum ei dixiſſem, quod Dorotheus & Caroſus qui preces obtulerunt, ſignificarunt dicentes, quod pollicita eſt pietas veſtra, monaſteria conuocari, & nos cum ipſis, & propoſito ſancto Euangelio, inter vtroſque nos diſceptare. Si igitur iubet pietas veſtra, hoc fiat; nos enim illuc ire non poſſumus. Hæc cum audiſſet Dominus orbis, ſignificauit eis per me & Dominum Ioannem Decurionem, quod ſi voluiſſem ego ſedere inter vos atque alios monachos, & audire inter vtroſque vos, non huc ſanctam & vniuerſalem Synodum fatigaſſem. Sed cum ipſi propterea adfuiſſent, ac nos de vobis certiores feciſſent, dixi vt vos adeſſetis, & ea quæ neſcitis, cognoſceretis, & interrogando, ea quæ non noſtis, diſceretis ab iis. Iuſtum igitur decreuimus, vos ad Concilium abire. Nam (vt ſciatis) quidquid definierit ſanctum & generale Concilium, ac mihi in ſcriptis dederit, ea ſequor, iis contentus ſum, iis fidem habeo. Ad hoc habetis, nec aliud à me reſponſum accipitis. Sancta Synodus acclama-

Ex verſione noua.

Pag. 248.

uit Imperatori multos annos Augustæ, multos annos Orthodoxis. Postea lectæ sunt preces oblatæ pissimo Imperatori à Caroso, & qui cum ipso erant; quibus lectis, Aëtius archidiaconus dixit: Audiuit sanctum magnum vestrum & vniuersale Concilium preces datas piissimo & Christum amanti Imperatori nostro, qui à Christo Domino electus est, à reuerendissimis monachis Caroso & Dorotheo, & iis qui cum ipsis in Fide claudicant, qui temere agentes, ac se in periculum coniicientes, ausi sunt Episcopum nominare Dioscorum, qui à sancto & vniuersali Concilio depositus est; ac deprecari piissimos ac Deo amabilissimos Imperatores, vt *ipsi adessent ad hoc sanctum Concilium, &, quasi hoc reprehensione careat, libere Fidei patrocinarentur. Quoniam igitur ipsi non solum male in hoc sentire deprehensi sunt, sed etiam depositos protegere: aperta autem pronunciant sacri Canones de Clericis ac Monachis, qui in huiusmodi labuntur: si iubetis, hos legemus; quandoquidem maxime videntur se iampridem à sanctissima & Catholica Ecclesia & à proprio Episcopo separasse, vt etiam ex datis libellis suam sententiam aperuerunt. Sancta Synodus dixit: Sacri Patrum Canones legantur, & commentariis inserantur. Sumptoque libro Aëtius archidiaconus & primicerius magnæ Ecclesiæ, legit.

f. ipse adesset ad hoc s. Conc. &, quasi reus non esset, libere Fidei patrocinaretur.

Est can. 4. Conc. Antioche. ni. ex can. 28. Apost.

Canon octogesimus tertius.

Si quis Episcopus à Synodo depositus, aut presbyter, aut diaconus, aut omnino qui est sub regula, à proprio Episcopo, ausus fuerit amplius aliquid sacri ministerii gerere, siue Episcopus iuxta superiorem consuetudinem, siue presbyter, siue diaconus; postea non liceat ei ne in altera quidem Synodo spem restitutionis, nec *satisfactionis locum habere. Sed & omnes qui ei communicant, eiiciantur ex Ecclesia: & maxime si, postquam cognouerunt sententiam in prædictos latam, is communicare ausi fuerint.

defensionis

Can. 5. Conc. Antioch. ex can. Apost. 31

Alius Canon octogesimus quartus.
De iis qui se ipsos separant.

Si quis presbyter, aut diaconus, contempto proprio Episcopo, se ab Ecclesia segregauerit, ac seorsim congregationem habuerit, & altare constituerit: si cõmoneri Episcopi non acquieuerit, nec consentire vel obedire voluerit semel & iterum ac tertium vocanti; is omnino deponatur, nec vltra remedium consequi, nec proprium honorem recipere possit. Quod si perseuerauerit tumultuari, & Ecclesiam perturbare; per potestatem externam tanquam seditiosus corrigatur.

A ἡ ἁγία σύνοδος ἐπεφήμησε· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ὀρθοδόξων. καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη δέησις, δοθεῖσα τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ παρὰ Καρώσου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Αέτιος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία ὑμῶν μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τῶν ἐπιδοθεισῶν δεήσεων τῷ παρὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀναδειχθέντι εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ παρὰ τῶν B εὐλαβεστάτων μοναζόντων, Καρώσου, καὶ Δωροθέου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς περὶ τὴν πίστιν χωλευόντων, ὡς ῥιψοκινδύνως προάττοντες, ἐτόλμησαν ἐπίσκοπον ὀνομάζειν τὸν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου καθαιρεθέντα Διόσκορον, καὶ *παρακελεῦσαι τοὺς εὐσεβεστάτους, καὶ θεοφιλεστάτους βασιλέας, παραγενέσθαι *αὐτοὺς εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον ταύτην, καὶ ὡς ἀνεύθυνοι, μετὰ παρρησίας τῇ πίστει συνηγορεῖν. ἐπεὶ τοίνυν οὐ μόνον αὐτοὶ τοῦτο πεφώρανται κακο-C δοξοῦντες, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῶν καθαιρεθέντων ὑπερασπίζοντες, φανερὰ δὲ διαγορεύουσιν οἱ θεῖοι κανόνες κατὰ τῶν τὰ τοιαῦτα σφαλλομένων κληρικῶν τε καὶ μοναχῶν, εἰ κελεύετε, τούτους ἀναγνωσόμεθα· ἐπειδὴ πάνυ μάλιστα καὶ φαίνονται ἐκ πολλοῦ χωρίσαντες ἑαυτοὺς τῆς τε ἁγιωτάτης, καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ὥστε καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιδοθέντων λιβέλλων φανερὰν τὴν ἑαυτῶν γνώμην κατέστησαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ θεῖοι τῶν πατέρων D κανόνες ἀναγινωσκέσθωσαν· καὶ ἐμφερέσθωσαν τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ λαβὼν τὴν βίβλον Αέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀνέγνω.

παρακαλέσαι *ἰσ. αὐτὸν*

Κανὼν πγʹ.

Εἴτις ἐπίσκοπος ὑπὸ συνόδου καθαιρεθεὶς, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὅλως ὁ κανόνος ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου τολμήσειέ τι πρᾶξαι τῆς λειτουργίας, εἴτε ἐπίσκοπος κατὰ τὴν προάγουσαν συνήθειαν, εἴτε ὁ πρεσβύτερος, εἴτε ὁ διάκονος, μηκέτι *ἐξὸν εἶναι αὐτῷ μηδὲ ἐν ἑτέρᾳ συνόδῳ ἐλ-E πίδα ἀποκαταστάσεως, μηδὲ ἀπολογίας χώραν ἔχειν· ἀλλὰ καὶ τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ, πάντας ἀποβάλλεσθαι τῆς ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα, εἰ μαθόντες τὴν ἀπόφασιν, τὴν κατὰ τῶν προειρημένων ἐξενεχθεῖσαν, τολμήσειαν αὐτοῖς κοινωνεῖν.

ἐξεῖναι αὐτῷ

Περὶ τῶν ἑαυτοὺς ἀφοριζόντων.
Κανὼν πδʹ.

Εἴτις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, καταφρονήσας τοῦ F ἰδίου ἐπισκόπου, ἀφώρισεν ἑαυτὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ *ἰδίᾳ συνήγαγε, καὶ θυσιαστήριον ἔστησε, καὶ τοῦ ἐπισκόπου προσκαλεσαμένου αὐτὸν ἀπειθήσει, καὶ μὴ βούλοιτο αὐτῷ πείθεσθαι, μηδὲ *ἀκούειν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον καλοῦντι, τοῦτον παντελῶς καθαιρεῖσθαι, καὶ μηκέτι θεραπείας τυγχάνειν, μήτε ἀπολαμβάνειν αὐτὸν δύνασθαι τὴν τιμήν. εἰ δὲ παραμένει, θορυβῶν, καὶ ἀνάστατον τὴν ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἔξωθεν ἐξουσίας, ὡς στασιώδη αὐτὸν *ἐπιστρέφεσθαι.

ἰδίᾳ *ὑπακούειν* *ἐπιστρέφεσθαι.*

Καὶ

A Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων, καὶ ἱερῶν κανόνων, ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τὴν δεσπότου Χριστοῦ εἰς φιλανθρωπίαν μιμουμένη ἡ ἁγία αὕτη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἀπεδέξατο τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους, καὶ ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν, καὶ φιλόχριστον σύγκλητον, τῆς ἐπὶ τοῖς μονάζουσι, Καρώσῳ, Δωροθέῳ, καὶ Βαρσουμᾷ, καὶ τοῖς σὺν αὐτοῖς, συγκαταβάσεως· ὥστε παρασχεθῆναι τοῖς μνημονευθεῖσι πρὸς ἐπίσκεψιν, καὶ πεισθῆναι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τοῖς παρ' αὐτῆς ἐπὶ τῇ ὀρθῇ πίστει τυπωθεῖσι, διωρίαν ἡμερῶν τριάκοντα, τουτέστιν, ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ὀκτωμβρίου πεντεκαιδεκάτης μέχρι νοεμβρίου πεντεκαιδεκάτης. ἀποσταλήσονται τοίνυν πρὸς αὐτοὺς κληρικοὶ καὶ τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ, ὑπομιμνήσκοντες αὐτοὺς, ἵνα ἢ ὀρθοποδήσωσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἢ εἴξωσι πᾶσι τοῖς δόξασι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ πρὸς ἀναίρεσιν πάσης αἱρετικῆς κακοδοξίας, ἢ ἴστωσαν, ἑαυτοὺς μετὰ τῶν σὺν αὐτοῖς μοναχῶν γεγυμνωθῆναι τοῦ τε βαθμοῦ, καὶ πάσης ἀξίας τε, καὶ κοινωνίας, C μετὰ τοῦ καὶ ἀποστῆναι ἡγεμονεύειν μοναστηρίων· ὡς, εἴγε διαφυγεῖν ἐπιχειρήσαιεν, κρατεῖν ἐπ' αὐτοῖς τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον, ψηφίζεται ἡ ἁγία αὕτη, καὶ οἰκουμενικὴ μεγάλη σύνοδος· δηλονότι καὶ τῆς ἔξωθεν αὐθεντίας, κατὰ τοὺς θείους, καὶ ἱεροὺς τῶν πατέρων κανόνας, συνεπισχυούσης τῷ τόπῳ κατὰ τῶν ἀπειθούντων.

Post lectionem autem diuinarum & sacrarum regularum sancta Synodus dixit: Christi Domini benignitatem atque humanitatem imitans sancta hæc & vniuersalis Synodus, probat laudatque magnificentissimi & gloriosissimi Iudices, & sacrum Christique amantem Senatum, de condescensione erga monachos Carosum, Dorotheum, Barsumam, & qui cum ipsis sunt: vt memoratis ad deliberandum & ad obediendum sancto B huic & œcumenico Concilio, & iis quæ ab eo de recta Fide statuta sunt, darentur triginta dierum induciæ, idest, à decimo quinto die præsentis Octobris, vsque ad Nouembris decimum quintum. Ad eos igitur clerici mittentur præfinito die, qui admoneant, vt vel recto pede ambulent in veritate, ac iis cedant quæ placita sunt huic sancto Concilio, ad totius hæreticæ prauæque opinionis destructionem; aut sciant se cum monachis, qui cum ipsis sunt, priuatos esse & gradu, & omni dignitate & communione, vnà cum eo vt desinant præesse monasteriis, ac si quidem perfugere conentur, valere in eos eandem pœnam decernit sanctum hoc & vniuersale magnum Concilium: extrema videlicet authoritate, iuxta diuinas sacrasque Patrum regulas, corroborante sententiam in contumaces latam.

Pag. 143.

D

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΡΙ ΦΩΤΙΟΥ ἐπισκόπου Τύρου, καὶ Εὐσταθίου ἐπισκόπου Βηρυτοῦ.

ACTIO DE PHOTIO Episcopo Tyri, & Eustathio Episcopo Beryti.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ανατολίου, καὶ λοιπῶν τῶν προειρημένων μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, προσόντι δὲ καὶ τῆς προειρημένης ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ θειοτάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ, καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, ἀκοῦσαι τοῦ πράγματος, καὶ τύπον δοῦναι αὐτῷ. παρακαλῶ τοίνυν, ἀναγνωσθῆναί μου τὰς δεήσεις, καὶ τὰ δίκαια ὑπαρχθῆναί μοι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον:

Ex noua versione.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & eius qui renunciatus fuerit, decimo tertio Kalendas Nouembris, Chalcedone iussu sacratissimi & piissimi Domini nostri conuenientibus E in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule & Patricio Anatolio, & ceteris prædictis magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, insuper & prædicta sancta & generali Synodo, iussu sacratissimi & piissimi Domini nostri in Chalcedonensium ciuitate congregata, & considentibus F omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, Photius reuerendissimus Episcopus Tyri dixit: Preces obtuli sacratissimo & Christum diligenti Imperatori: ac iussit vestram magnificentiam vnà cum sancto hoc & vniuersali Concilio causam audire, eamque definire. Oro igitur vt legantur meæ preces, mihique iudicium reddatur. Gloriosissimi Iudices dixerunt:

Legantur preces Photii reuerendissimi Episcopi. Et antequam legerentur, Eustathius reuerendissimus Episcopus Beryti dixit: Piissimus & Christi amans Dominus noster, ac piissima Christique amans Domina nostra, vosque gloriosissimi & Christi amantes Iudices & amplissimus Senatus, & sanctum generaléque Concilium, cuius principes sunt Deo amabilissimi & sanctissimi Patres nostri Leo & Anatolius, Fidei causa nos hic congregarunt: ac iubete ante omnia subscribi definitionem, vt prius quaestio Fidei absoluatur. Quod si de mea quoque causa iubetis nunc quaeri, non sum in mora, sed protinus respondebo. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quandoquidem conuentus sacratissimus Dominus noster à Photio reuerendissimo Episcopo Tyriorum metropoleos, iussit * rem eius & aliorum Episcoporum, qui dicunt laesum esse capitulum, in sanctissimo Concilio praesentibus nobis examinari: legantur preces Photii reuerendissimi Episcopi. * Cumque eae datae essent, Constantinus deuotus secretarius sacri Consistorii legit.

de eo & de aliis Episcopis, qui dicunt se laesos esse, capitulum in Latino.

A ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου· καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος, καὶ φιλόχριστος ἡμῶν δεσπότης, καὶ ἡ εὐσεβεστάτη, καὶ φιλόχριστος ἡμῶν δέσποινα, καὶ ὑμεῖς οἱ ἐνδοξότατοι, καὶ φιλόχριστοι ἄρχοντες, καὶ μεγίστη σύγκλητος, καὶ ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἧς ἐξάρχουσιν οἱ θεοφιλέστατοι, καὶ ὁσιώτατοι πατέρες ἡμῶν, Λέων, καὶ Ανατόλιος, τῆς πίστεως ἕνεκεν B ἡμᾶς ἐνταῦθα συνήγαγον. καὶ κελεύσατε πρὸ πάντων ὑπογραφῆναι τὸν ὅρον· ὥστε πρότερον πληρωθῆναι τὸ περὶ τῆς πίστεως. εἰ δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐμοῦ πράγματος κελεύετε νῦν ζητηθῆναι, οὐχ ὑπερτίθεμαι, ἀλλ' εὐθὺς τὰς ἀποκρίσεις ποιοῦμαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ προσελευσθεὶς ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς παρὰ Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων μητροπόλεως, ἐκέλευσε καὶ τὸ κατ' αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους, τοὺς βεβλάφθαι λέγοντας, κεφάλαιον ἐν τῇ ἁγιωC τάτῃ συνόδῳ παρόντων ἡμῶν ἐξετασθῆναι. ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. * Καὶ ἐπιδοθέντων αὐτῶν, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

Ρωμαϊστί.

Pag. 244 *Terrae & maris, omniumque hominum nationis & generis dominis, Flauiis Valentiniano & Marciano, perpetuis & triumphatoribus Augustis, preces & supplicatio à Photio Episcopo Tyriorum ciuitatis vestrae primae Phoenices.*

Τοῖς γῆς, καὶ θαλάττης, καὶ πάντων ἀνθρώπων ἔθνοις, καὶ γένους δεσπόταις, Φλαυΐοις, Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις, καὶ τροπαιού-D χοις Αὐγούστοις, δέησις, καὶ ἱκετηρία παρὰ Φωτίου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων πόλεως τῆς ὑμετέρας πρώτης Φοινίκης.

QVicumque ea quae ex sententia sunt, volunt adipisci, non aliter poterunt, quàm si vestris vestigiis aduoluti, inde spei suae fructum aliquem capere valeant, ac maxime cum ius supplicationibus eorum adest. Ego igitur ad has preces veni, persuasum habens, quod non à iure exciderem. Quaenam igitur causa sit precum mearum, breuis edocebit sermo. Sanctissimae Tyriorum Ecclesiae ex priscis & immemorabilibus temporibus à sanctis Canonibus certa definita sunt iura, tum in Ecclesiastica administratione, tum in ordinationibus. Eiusmodi iura Eustathius reuerendissimus Episcopus Berytiorum ciuitatis, cum nonnullorum pro tempore studia habuisset, violare conatus est, sacra faciens rescripta sub Theodosio diuae memoriae, quibus voluit, certarum ciuitatum sibi ordinationes asserens, quaedam iura praedictae Ecclesiae in se transferre. Tanta autem memoratus sanctissimus Episcopus ad scribendum Ecclesiae iura, instantia vsus est,

ΠΑντες, ὅσοι τὴν κατὰ γνώμην τυχεῖν ἐθέλουσιν, οὐκ ἄλλως δυνηθήσονται, εἰ μὴ τοῖς ὑμετέροις ἴχνεσι προσπεσόντες, ἐκεῖθεν τῶν ἐλπιζομένων καρπόν τινα ἀπόνασθαι ἐξισχύσουσιν· ὅταν μάλιστα τὸ δίκαιον ταῖς αὐτῶν ἱκετηρίαις προσῇ. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τάσδε τὰς λιE τὰς ἐλήλυθα, πείσας ἐμαυτὸν, ὡς οὐ διαμαρτάνοι τοῦ δικαίου. τίς τοίνυν ἡ αἰτία τῶν ἐμῶν δεήσεων, βραχὺς ἀναδιδάξει λόγος. τῇ Τυρίων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐξ ἀρχαίων, καὶ ἀμνημονεύτων τῶν χρόνων, ἀπὸ τῶν ἁγίων κανόνων φανερὰ ἀφώρισται δίκαια ἔν τε διοικήσει τῇ ἐκκλησιαστικῇ, καὶ ἐν ταῖς χειροτονίαις. τὰ τοιαῦτα δίκαια Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων πόλεως, σπουδῇ κατὰ * καιρὸν τινῶν ἐσχηF κὼς, διαφθεῖραι ἐπεχείρησε, θείας ποιησάμενος ἀντιγραφὰς ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου· δι' ὧν ἐβουλήθη, ἐκδικεῖν ἑαυτῷ φανερῶν πόλεων χειροτονίας, τινὰ τῶν δικαίων τῆς προειρημένης ἐκκλησίας εἰς ἑαυτὸν μεταθεῖναι. τοσαύτῃ δὲ ὁ μνημονευθεὶς ὁσιώτατος ἐπίσκοπος εἰς τὸ περιγράψαι, τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δίκαια ἐνστάσει ἐχρήσατο,

**καιρὸν τοῖς ἰσχ.*

ὡς καὶ συνοδικὸν πρός με παρασκευάσαι ἐκπεμφθῆναι, καθαίρεσιν ἀπειλοῦν, εἰ μή γε τῷ τοιούτῳ ἐπισημήνωμαι χάρτῃ· ᾧ τινι οὐκ ἐκ προθέσεως, διὰ δὲ τῆς ἐν αὐτῷ ἐγκειμένης ἀπειλῆς ὑποσημηνάμενος, τὴν ἐπενεχθεῖσάν μοι ἀνάγκην, διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἐσήμανα. ἔγραψα γὰρ, ὡς κελευσθεὶς, ὑπέγραψα, εἰδὼς, ὡς οὐδὲν τοῦτο προκρίνει μοι, τῶν θείων, καὶ τῶν θείων νόμων, τὰ μὴ ἐκ προθέσεως, ἐξ ἀνάγκης δὲ γινόμενα, μηδεμίαν ἔχειν ἰσχὺν διοριζόντων. ἐπὶ δὲ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οὗ ἴσασι, πεῖραν προειληφότες ἄνθρωποι πάντες, ὡς οὔτε ἄλογος προστασία κρατεῖ, οὔτε τις μὴ ἀρχαιότητι ἐγνωσμένον ἐκδικεῖν ἑαυτῷ τι ἐθελήσας κατὰ καινοτομίαν δυνήσεται. δέομαι οὖν προσκυλινδούμενος τῶν ὑμετέρων ἰχνῶν, θεσπίσαι τὸ οὐράνιον ὑμῶν κράτος, πάντα τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῶν θείων κανόνων ἀφορισθέντα τῇ προειρημένῃ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, ἀκέραια μένειν. Εἴ τι δὲ ὑπεναντίον τῆς ἀρχαιότητος παρὰ τοῦ μνημονευθέντος, ἢ παρ' ἑτέρου τινὸς αὐτῷ συμπράττοντος ἐπικεχείρηται, τοῦτο ἄκυρον τυγχάνειν, καὶ μηδεμίαν ἔχειν ἰσχὺν, ἀλλ' ἀποδοθῆναι ἀκέραια τὰ δίκαια τῆς ἐν Τύρῳ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀργεῖν δὲ πάντα τὰ ἐκ συναρπαγῆς τῷ μνημονευθέντι πορισθέντα, τοῦτο μὲν θεῖα γράμματα, τοῦτο δὲ καὶ ἀποφάσεις οἱωνδήποτε μεγίστων δικαστηρίων. καὶ εἴ τις δὲ τούτων χάριν συναίρεσις παρά τινων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων γεγένηται ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς ἀρχαιότητος, καὶ τῶν θείων κανόνων, μηδεμίαν ἔχειν ἰσχύν· μηδενός μοι προκρίματος γινομένου ἐκ τῆς παρ' ἐμοῦ γεγενημένης ἐν τῷ συνοδικῷ, καθ' ὃν εἴρηκα τρόπον, ὑποσημειώσεως, θείου ὑμῶν, καὶ προσκυνουμένου τύπου πραγματικοῦ περὶ τούτου καταπεμπομένου πρός τε τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους, καὶ ἐνδοξοτάτους ἐπάρχους τῶν ἱερῶν ὑμῶν πραιτωρίων, καὶ πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐνδοξότατον στρατηλάτην τῆς ἕω, καὶ πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐνδοξότατον μάγιστρον τῶν θείων ὑμῶν ὀφφικίων, καὶ τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, τὴν ἐν Χαλκηδόνι χάριτι Χριστοῦ, καὶ νεύματι ὑμετέρῳ ἀθροισθεῖσαν· ὡς ἂν μηδὲν ὑπεναντίον τῶν παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας θεσπιζομένων, προβῆναι δυνηθείη. πέφυκε γὰρ τὰ τῶν ἱερῶν δίκαια μηδέ ποτε ἐλαττοῦσθαι ἀπὸ τῆς τῶν προεστώτων ῥᾳθυμότητος. καὶ τούτου τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους ποιήσομαι διηνεκῶς. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τί πρὸς ταῦτα δικαιολογεῖται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων Εὐστάθιος; Εὐστάθιος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύσατε αὐτὸν εἰπεῖν, εἴτε κανονικῶς κινεῖ, εἴτε κατὰ νόμους. Φώτιος ἐπίσκοπος εἶπε. * προσελθὼν τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ, ὥστε τυχεῖν τῶν δικαίων τὸν θρόνον τῆς Τυρίων, καὶ ὅτι παλαιὸν ἔθος ἐζήτησεν ἀνατρέψαι Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐρωτηθῶσιν οἱ κύριοι,

* προσῆλθον

vt Synodicum ad me curauerit mitti, depositionem comminans, nisi tali chartæ subsignarem: cui cum, non ex proposito, sed metu minarum quæ ei inerant, subsignassem, impositam mihi necessitatem subscriptione significaui. Scripsi enim, quod iussus subscripsi: cum scirem nihil hoc mihi præiudicare, quæ sacræ diuinæque leges ea quæ non ex proposito, sed ex necessitate fiunt, nullam vim habere definiant. Sub vestra autem pietate, sciunt quicumque experimentum sumpsere, quod neque * pro aliquo homine sine ratione stare quidquam pollet; nec, si quis velit quod vetustati ignotum sit, per nouitatem vsurpare, id poterit. Obsecro igitur prouolutus vestris pedibus, vt sanciat cœleste vestrum Imperium, vt omnia quæ primitus à sacris regulis attributa sunt prædictæ sanctissimæ Ecclesiæ, integra maneant: si quid vero contra antiquitatem memoratus, vel quiuis alius qui cum eo faciat, aggressus sit, id irritum sit & vanum, nec vllam vim habeat: sed reddantur integra iura sanctissimæ Tyri Ecclesiæ: cessent vero omnes, quæ ex subreptione à memorato quæsitæ sunt tum sacræ litteræ, tum sententiæ quorumcumque maximorum iudiciorum, ac si quis, horum gratia à quibusdam Episcopis assensus factus sit ad euertendam vetustatem & sacras regulas, nullum vim habeat: nullo mihi facto præiudicio ex ea quæ à me in synodico facta est, quemadmodum dixi, subsignatione: de hoc mittendo sacrum vestrum & venerandum typum pragmaticum ad magnificentissimos Præfectos sacrorum vestrorum prætoriorum, & ad magnificentissimum & gloriosissimum Præfectum exercituum Orientis, & ad gloriosissimum Magistrum sacrorum vestrorum officiorum, atque ad sanctum & œcumenicum Concilium, quod Chalcedone Christi gratia & nutu vestro collectum est: vt nihil contra ea quæ à vestra pietate sanciuntur, procedere possit. Natura enim comparatum est, vt sacrorum iura nunquam imminuantur à Præfectorum * vanitate. Hoc cum adeptus fuero, consuetas preces pro æterno vestro Imperio iugiter faciam.

* irrationabilis patrocinium quidquam.

* inertia siue mollitie.

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Quid ad hæc allegat reuerendissimus Episcopus Berytiorum Eustathius? Eustathius Episcopus dixit: Iubete eum dicere, vtrum secundum Canones moueat, an secundum leges. Photius Episcopus dixit: Adii religiosissimum Imperatorem, vt sedes Tyriorum sua iura adipisceretur. Quod autem vetustum morem studuerit euertere Eustatius reuerendissimus Episcopus, interrogentur domini

Pag. 245.

& sanctissimi episcopi. Ego enim à regulis non discedo, nec volo typos Patrum euertere; sed postulo ne illa iura euertantur. Gloriosiss. Iudices dixerunt: Sacratissimo Domino orbis placuit, non iuxta sacras litteras aut pragmaticos typos, res sanctissimorum Episcoporum procedere, sed iuxta regulas à sanctis Patribus latas. Omni igitur cessante è sacris pragmaticis definitione, Canones de hoc capitulo editi legantur. Et ante Canonum lectionem, Eustathius Episcopus dixit: Per vestigia vestra: quoniam me calumniatus est, quasi studio fecerim, obsecro sanctum & vniuersale Concilium * satisfactionem accipere quòd nihil per me actum est. Neque enim ita audax fuissem, vt Patrum regulis aduersarer. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Dicat sancta & vniuersalis Synodus, vtrum ei placeat ex regulis Patrum huius causæ quæstionem examinari, an è sacris pragmaticis: de quibus quid sacro apici visum sit, iam omnibus apertum fecimus. Sancta Synodus dixit: Contra regulas nihil pragmaticum valebit. Regulæ Patrum teneat. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Nunc tempus est edoceri nos à sancta Synodo, an liceat ex sacro pragmatico alienæ Ecclesiæ iura ab aliis episcopis auerti. Sancta Synodus dixit: Non licet hoc: est per regulas. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Cum apertum responsum sit quod sancta Synodus dedit, dicat reuerendissimus episcopus Photius, quas Ecclesias, quæ sub se metropolitano Episcopo essent, abstulit reuerendissimus Episcopus Eustathius: aut quid gestum sit de ordinationibus quæ ab ipso factæ fuerant. Photius episcopus Tyri dixit: Cepit Biblon, Botryn, Tripolim, Orthosiadem, Arcas, Antaradon; ac precor, vt benignitas vestra iubeat, eas sedi Tyri restitui; atque vt de aliis quæ facta sunt, amplitudo vestra cognoscat. Eustathius reuerendissimus Episcopus dixit: Concilium reuerendissimorum Episcoporum factum est Constantinopoli, ac data definitio est, cui etiam Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ subscripsit. Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ dixit: Charta mihi allata est, quæ habebat subscriptionem sanctissimi Archiepiscopi Anatolii; quem ego sequens, subscripsi. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Aderat igitur reuerentia tua Synodo, quæ sub sanctissimo Archiepiscopo Anatolio hæc definiebat, & gestis consensit? Maximus reuerendissimus Episcopus Antiochiæ dixit: Eram Constantinopoli; cum vero Concilium de hoc haberetur, non adfui; sed mihi allata est charta, & subscripsi.

Nec loco, & ordine, per sacras litteras intercipiuntur Imperatorum latere.

docere.

A καὶ ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις. ἐγὼ γὰρ τῶν κανόνων οὐκ ἐξίσταμαι· οὔτε τύποις τῶν πατέρων ἀνατρέψαι βούλομαι· ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ δίκαια μὴ ἀνατραπῆναι, αἰτῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τῷ θειοτάτῳ δεσπότῃ τῆς οἰκουμένης ἤρεσε, μὴ κατὰ θεῖα γράμματα, ἢ πραγματικοὺς τύπους τὰ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων προβαίνειν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας, τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων νομοθετηθέντας. πάσης τοίνυν ἀργούσης ἐκ θείων πραγματικῶν διατυπώσεως, οἱ περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου
B κείμενοι κανόνες, ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν κανόνων, Εὐστάθιος ἐπίσκοπος εἶπε· τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἐπεὶ διέβαλέ με, ὡς κατὰ σπουδὴν αὐτὸ δρῶντα, παρακαλῶ πληροφορηθῆναι τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὅτι οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ πέπρακται. οὔτε γὰρ οὕτω τολμηρὸς ἤμην, ὥστε κατὰ τῶν κανόνων τῶν πατέρων ἐλθεῖν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, εἴγε αὐτῇ ἀρέσκει, κατὰ τοὺς κανόνας
C τῶν πατέρων ἐξετασθῆναι τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἢ κατὰ τὰ θεῖα πραγματικά, περὶ ὧν τὰ παραστάντα τῇ θείᾳ κορυφῇ ἤδη πᾶσι φανερὰ κατεστήσαμεν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· κατὰ τῶν κανόνων * πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύσῃ· οἱ κανόνες τῶν πατέρων κρατείτωσαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· νῦν καιρός ἐστι, διδαχθῆναι ἡμᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, εἰ ἔξεστι κατὰ θεῖον πραγματικὸν ἀλλοτρίας ἐκκλησίας δίκαια ἑτέροις ἐπισκόποις πα-
D ραιρεῖσθαι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐκ ἔξεστι τοῦτο· παρὰ τοὺς κανόνας ἐστίν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· φανερᾶς γενομένης τῆς ἀποκρίσεως, ἣν ἔδωκεν ἡ ἁγία σύνοδος, λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φώτιος, ποίας ἐκκλησίας ὑπ' αὐτὸν μητροπολίτην τυγχάνοντα ἐπισκοπον ἀφείλετο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐστάθιος· ἢ τί περὶ τῶν χειροτονιῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων πέπρακται. Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· ἔλαβε Βί-
E βλον, Βότρυν, Τρίπολιν, Ὀρθωσιάδα, Ἄρκας, Ἀντάραδον· καὶ παρακαλῶ, κελεῦσαι τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ταύτας τῷ θρόνῳ Τύρου * ἀποκατασταθῆναι, καὶ περὶ τῶν γενομένων ἑτέρων μανθάνειν τὸ ὑμέτερον μέγεθος. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· σύνοδος εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων γέγονεν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ὁρισθὲν δέδοται ᾧ τινι καὶ Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὑπέγραψε. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος
F ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· χάρτης μοι ἐπεδόθη, ἔχων ὑπογραφὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τούτῳ ἀκολουθήσας κἀγώ, ὑπέγραψα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· παρῆν οὖν ἡ σὴ εὐλάβεια τῇ συνόδῳ, τῇ ἐπὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου ταῦτα τυπούσῃ, καὶ τοῖς πραττομένοις συνῄνει; Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤμην· συνόδου γενομένης περὶ τούτου, οὐ παρήμην· ἀλλ' ἐπεδόθη μοι χάρτης, καὶ ὑπέγραψα.

* πραγματικά.

* ἀποκαταστῆναι

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος εἶπε· διδάσκω τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὡς οὐ νῦν δικαιολογούμενος, ἵνα εἰς τοῦ πάντως λάβω, ἀλλὰ περὶ τοῦ πεῖσαι, ὅτι ἐσυκοφάντησέ με. ἐγὼ γὰρ οὔτε δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ, ἵνα μητρόπολιν Βηρυτὸν ποιήσῃ· ἔθος δὲ τοῖς βασιλεῦσι ποιεῖν τὰς μητροπόλεις. καὶ τὰς πόλεις δὲ οὐκ ἐγὼ διεῖλον, ἀλλ᾽ ἡ ἁγία σύνοδος διεῖλεν, ὥσπερ καὶ νῦν ὀλίγων συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπέμφθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῖς ἁπανταχοῦ μητροπολίταις, καὶ ὑπεγράφη, οὕτω καὶ τότε τὰ δόξαντα τοῖς παροῦσιν ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις προσηνέχθη, καὶ ὑπεγράφη. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· χειροτονία ἐγένετο παρ᾽ ἐμοῦ, τῶν τῆς ἐπαρχίας συνόντων μοι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τὴν παλαιάν, καὶ ἐπέμφθη μοι ἐντεῦθεν πρῶτον μὲν ἀκοινωνησία ἀπόντι, καὶ ἐποίησα * ἀκοινώνητος ρκβ΄. ἡμέρας· καὶ δύο πάλιν ἐχειροτόνησα ἐπισκόπους· καὶ καθεῖλεν αὐτούς, καὶ ἐποίησε πρεσβυτέρους. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τίς ἐστιν ὁ πέμψας; Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· οὐκ οἶδα· ἐντεῦθεν ἐπέμφθη. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἀνακόλουθά τινα ἔπραξε, καὶ ἀγανακτήσασα ἡ σύνοδος ἐνταῦθα, κατὰ κανόνας κινηθεῖσα, ἀκοινωνησίαν αὐτῷ ἔπεμψεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ ἐξῆν τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ, ἀπόντι Φωτίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ ἀκοινωνησίαν καταπέμψαι, καὶ προστάττειν, ἀφαιρεθῆναι αὐτοῦ φανερὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκκλησίας· καὶ εἰ σύνοδον χρὴ καλεῖν τῶν ἐπιδημούντων τῇ βασιλίδι πόλει τὴν συνέλευσιν. Τρύφων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Χίου εἶπε· σύνοδος καλεῖται· καὶ συνάγονται· καὶ οἱ καταπονούμενοι, τῶν δικαίων ἀπολαύουσιν. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπεν· ἀλλ᾽ ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· συνήθεια ἄνωθεν κεκράτηκε, τοὺς ἐνδημοῦντας τῇ μεγαλωνύμῳ πόλει ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, ἡνίκα καιρὸς καλέσῃ περὶ ἀνακυπτόντων τινῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, συνιέναι, καὶ διατυποῦν ἕκαστα, καὶ ἀποκρίσεως ἀξιοῦν τοὺς δεομένους. οὐδὲν τοίνυν καινοτομίας παρ᾽ ἐμοῦ ἐχόμενον γεγένηται, οὐδὲ συνεδρεύσαντες κατὰ τὸ σύνηθες οἱ ἐνδημοῦντες ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, * καινὸν τύπον ἐξήνεγκαν. καὶ δείκνυσι τὴν παρουσίαν τῶν ἐπισκόπων ἡ γενομένη πρᾶξις. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν ἠρώτησεν ἡμᾶς, εἰ ἔξεστι τὸν ἀπόντα καταδικάζεσθαι. πρὸς τοῦτο δίδωμι τὴν ἀπόκρισιν * Ῥωμαϊκῇ φωνῇ·

* ἀκοινώνητος

* κοινὸν

* ἴσως, Ῥωμαϊκὰ φωνῇ ἐν

A Eustathius episcopus dixit: Vestram potestatem & sanctam Synodum doceo, quod nunc non allego, vt omnino capiam; sed vt vobis persuadeam, quod calumniatus est me; neque enim ego religiosissimo Imperatori preces obtuli, vt Berytum metropolim facerer. Consuetudo autem Imperatoris est facere metropoles. Nec vero ego ciuitates diuisi, sed sancta diuisit Synodus. Quemadmodum & nunc, cum pauci Constantinopoli conuenissent,
B missa est epistola almi Archiepiscopi Leonis, iis qui vbique essent, metropolitis, & subscripta est: sic tunc quæ visa erant præsentibus sanctissimis episcopis, allata sunt & subscripta. Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: A me ordinatio facta est, cum, iuxta vetustum ordinem, qui de Prouincia sunt, mihi adessent: atque inde primum missa est mihi absenti excommunicatio, ac mansi excommunicatus centum viginti duos dies; ac
C duos rursum ordinaui Episcopos; eos deposuit, presbyterosque fecit. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Quis misit? Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: Nescio. inde missa est. Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolis dixit: Quædam egit nullo more atque ordine, hic indignata Synodus, & iuxta regulas commota, excommunicationem ei misit. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices
D dixerunt: Dicat sancta Synodus, licuerit ne sanctissimo Archiepiscopo Anatolio, absenti reuerendissimo episcopo Photio excommunicationem mittere, ac iubere vt ei certæ Ecclesiæ in prouincia auferrentur: & an Synodum appellare oporteat, conuentum Episcoporum qui in regia ciuitate diuersantur. Tryphon reuerendissimus episcopus Chii dixit: Synodus appellatur, & conueniunt, & laborantes aliqua oppressione sua iura nanciscuntur. Atticus reuerendissimus
E episcopus Zelorum dixit: At absentem nemo damnat. Omnes reuerendissimi Episcopi acclamarunt: Nemo absentem condemnat. Anatolius reuerendissimus episcopus Constantinopolis dixit: Tenuit pridem consuetudo, vt qui in magna hac ciuitate morantur sanctissimi Episcopi, cum eos temporis occasio vocat, de emergentibus quibusdam Ecclesiasticis caussis, conueniant, ac singula definiant, responsoque eos dignentur, qui præ-
F cantur aliquid. Nihil ergo à me factum est, quod nouitati sit affine: nec qui ex consuetudine consederunt sanctissimi qui in ciuitate erant episcopi, nouam formam protulerunt; ac ostendit præsentiam Episcoporum actio quæ facta est. Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit: Magnificentia vestra nos percontata est, num liceat absentem condemnare: ad hoc responsum * do Romana voce:

Pag. 246

f. do: Romanã voce in [illegible]

A In diuinis est Scripturis, sic continens in libro Actorum: Non est Romanis consuetudo donare aliquem hominem, prius quàm is qui accusatur, præsentes habeat accusatores, locumq; defendendi accipiat ad diluenda crimina. Photius reuerendissimus Episcopus dixit: Nihil aliud postulo precorque vestrum iustum iudicium, nisi vt faciatis vt regulæ stent, vtque ii qui à me legitime ordinati sunt, postea vero eiecti, & facti presbyteri, restituantur, ac vt ego Ecclesias meas recipiam. Sancta Synodus acclamauit: Hoc iustum postulatum; regulæ teneant; iusta petitio Photii reuerendissimi Episcopi. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Legantur regulæ. Atticus reuerendissimus Episcopus Nicopolis Epiri legit.

Trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, qui Nicææ conuenerunt. Can. IV.

Episcopum maxime quidem conuenit ab omnibus qui in prouincia sunt, * constitui. Si vero id difficile fuerit, aut propter vrgentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, omnino tres simul conueniant, suffragantibus etiam absentibus, & per litteras assensum suum declarantibus, ac tunc ordinatio fiat. Suprema vero auctoritas eorum quæ fiunt, detur in vnaquaque prouincia Metropolitæ.

* ordinari.

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt. Aderant ne prouinciæ Episcopi, cum ordinaret reuerendissimus episcopus Eustathius? Eustathius reuerendissimus episcopus Berytui dixit: Ex quo factus sum Metropolita, vnà mecum adfuerunt qui mihi sunt visi: nunc autem licet piissimo Imperatori iubere quod vult. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Sancta Synodus quid sibi videatur doceat: vtrum placeat, iuxta regulam sanctorum trecentorum decem & octo Patrum, vnum metropolitanum episcopum esse, qui in ordinationibus reuerendissimorum Episcoporum in vnaquaque prouinciæ ciuitate potestatem habeat, an duos; itavt iis liceat separatim in ciuitatibus ordinationes facere. Sancta Synodus dixit: Vnum, iuxta regulas sanctorum Patrum, volumus esse Metropolitam; petimus vt regulæ sanctorum Patrum teneant. Atticus reuerendissimus episcopus Nicopolis ciuitatis Epiri dixit: Trecentorum decem & octo Patrum regula vnum vult Metropolitam in vnaquaq; prouincia Episcopum esse; & supplicamus, vt etiam nunc virtus regularum in omnia & in omnes prouincias valeat: cessantibus omnibus pragmaticis, quæ ex concursatione & ambitione fiunt, quæque euerterunt ea quæ spiritualiter & secundum Deum à sanctis Patribus sancita sunt.

Pag. 247.

A ἐν ταῖς θείαις ἔγκειται γραφαῖς, οὕτω περιέχουσα τῇ βίβλῳ τῶν πράξεων· οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· οὐδὲν ἕτερον ἀξιῶ, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας δικαιοκρισίας, ἢ τοὺς κανόνας στῆσαι, καὶ τοὺς παρ' ἐμοῦ μὲν χειροτονηθέντας ἐνθέσμως, ἐκβληθέντας δὲ, καὶ γενομένους πρεσβυτέρους, ἀποκαταστῆναι, καὶ λαβεῖν με B τὰς ἐκκλησίας. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία αἴτησις· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· δικαία ἡ αἴτησις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν οἱ κανόνες. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου ἀνέγνω.

Τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, Κανὼν δʹ.

C Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξ ἅπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι· τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ. D

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· παρῆσαν τότε οἱ τῆς ἐπαρχίας ἐπίσκοποι, ὅτε ἐχειροτόνει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐστάθιος; Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἀφ' οὗ μητροπολίτης ἐγενόμην, παρῆσαν σὺν ἐμοὶ οἱ δόξαντές μοι. νῦν δὲ ἔξεστι τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ κελεῦσαι, ὃ βούλεται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ ἁγία σύνοδος τὸ παριστάμενον αὐτῇ διδασκέτω· πότερον E ἀρέσκει, κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἁγίων τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων ἕνα μητροπολίτην ἐπίσκοπον εἶναι, τὸν ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν κατὰ πόλιν ἑκάστης ἐπαρχίας εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τὸ κῦρος ἔχοντα, ἢ δύο· ὥστε καὶ ἐξεῖναι αὐτοῖς κεχωρισμένοις ἐν ταῖς πόλεσι τὰς χειροτονίας ποιεῖσθαι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἕνα κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων ἀξιοῦμεν εἶναι μητροπολίτην· δεόμεθα, τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων κρατεῖν. F Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου εἶπεν· ὁ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ἕνα βούλεται μητροπολίτην καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν εἶναι ἐπίσκοπον· καὶ ἱκετεύομεν καὶ νῦν τὴν δύναμιν τῶν κανόνων εἰς πάντα, καὶ πάσας τὰς ἐπαρχίας ἰσχύειν. ἀργούντων πάντων τῶν ἐκ περιδρομῆς πραγματικῶν γινομένων, καὶ ἀνατρεψάντων τὰ πνευματικῶς, καὶ κατὰ Θεὸν θεσπισθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων.

οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· κατὰ τοὺς κανόνας τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ κατὰ τὴν ψῆφον, καὶ δικαίωσιν πάσης τῆς ἁγίας συνόδου, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυρίων μητροπόλεως τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ χειροτονεῖν ἐν ἁπάσαις ταῖς πόλεσι τῆς πρώτης Φοινίκης ἐπαρχίας ἕξει· Εὐστάθιος δὲ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπὸ τοῦ θείου πραγματικοῦ τύπου μηδὲν πλέον ἑαυτῷ ἐκδικείτω τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας. καὶ εἰ συναινεῖ τούτοις ἡ ἁγία σύνοδος, διδασκέτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη Θεοῦ κρίσις· αὕτη δικαία ψῆφος· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· περὶ τῶν ἐπισκόπων, τῶν χειροτονηθέντων παρὰ Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ἀποκινηθέντων δὲ παρὰ Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, καὶ μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν πρεσβυτέρων εἶναι κελευσθέντων, τί παρίσταται τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἐπισκόπους αὐτοὺς εἶναι ἀξιοῦμεν· δίκαιον αὐτοὺς ἐστιν ἀπολαβεῖν τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὰς πόλεις, ὡς χειροτονηθέντας παρὰ τοῦ μητροπολίτου. ἡ χειροτονία τοῦ πατρὸς Φωτίου κρατείτω. Σεβαστιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βερροίας Θρᾴκης εἶπε· τοῦτο πάντες παρακαλοῦμεν, ἀποδοθῆναι αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιτιμίαν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὸν θρόνον αὐτῶν, καὶ τὴν τιμὴν, ὡς χειροτονηθεῖσι παρὰ τοῦ μητροπολίτου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ περὶ τούτου τελείως ψηφίζεσθαι, καὶ τυποῦν, τῆς ἁγίας συνόδου. ἧς τινος διαλαλιᾶς ἑρμηνευθείσης ἑλληνιστὶ διὰ Βερονικιανοῦ, τοῦ καθωσιωμένου σηκρηταρίου τοῦ θείου κονσιστωρίου, Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας Ῥώμης, εἶπον· ἐπίσκοπον εἰς πρεσβυτέρου κατάγειν βαθμὸν, ἱεροσυλία ἐστίν· εἰ δὲ καὶ αἰτία τις δικαία ἐκείνους ἀπὸ τῆς πράξεως τῆς ἐπισκοπῆς ἀποκινεῖ, οὐδὲ πρεσβυτέρου τόπον κατέχειν ὀφείλουσιν· εἰ δὲ καὶ ἐκτὸς τινος ἐγκλήματος ἀπεκινήθησαν τοῦ ἀξιώματος, πρὸς τὴν ἐπισκοπικὴν ἀξίαν ἐπαναστρέψουσιν. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὗτοι, οἱ λεγόμενοι ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας εἰς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν καταληλυθέναι, εἰ μὲν ἀπὸ εὐλόγων τινῶν αἰτιῶν καταδικάζονται, εἰκότως οὐδὲ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου ἐντὸς ἄξιοι τυγχάνουσιν εἶναι τιμῆς· εἰ δὲ δίχα τινὸς αἰτίας εὐλόγου εἰς τὸν ἥττονα κατεβιβάσθησαν βαθμὸν, δίκαιοι τυγχάνουσιν, εἴγε ἀνεύθυνοι φανεῖεν, τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἀναλαβεῖν ἀξίαν τε, καὶ ἱερωσύνην. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ τοῖς θεοφιλεστάτοις, καὶ ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις,

A Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Iuxta regulas trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, & iustam sententiam totius sanctæ Synodi, Photius reuerendissimus episcopus Tyriorum metropolis omnem potestatem ordinandi in vniuersis ciuitatibus primæ Phœnices prouinciæ habebit: Eustathius vero reuerendissimus episcopus è sacro pragmatico typo nihil amplius sibi vindicet, quam reliqui B episcopi eiusdem prouinciæ. Et an his consentias sancta Synodus edoceat. Sancta Synodus acclamauit: Hoc iustum iudicium, hoc Dei iudicium, hæc iusta sententia. Multos annos Imperatorum, multos annos Augustæ, multos annos Iudicum. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: De Episcopis ordinatis à Photio reuerendissimo Episcopo, amoris vero ab Eustathio reuerendissimo Episco- C po, & post Episcopatum presbyteris esse iussis, quid videtur sanctæ Synodo? Sancta Synodus dixit: Episcopos eos esse censemus: iustum est eos recipere Episcopatum & ciuitates, tanquam ordinatos à Metropolitana; ordinatio patris Photii teneat. Sebastianus reuerendissimus Episcopus Berrhoeæ Thraciæ dixit: Hoc omnes deprecamur, vt reddatur iis dignitas & Episcopatus & sedes & honor, D tanquam ordinatis à Metropolita. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: De his finaliter decernere ac definire, sanctæ est Synodi. * Qua interlocutione Græce interpretata per Beronicianum deuotum secretarium sacri Consistorii, Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii Apostolicæ Sedis Romæ, dixerunt: Episcopum in gradum presbyteri * redigere, sacrilegium est. Si vero & causa E quædam iusta illos ab actu Episcopatus amouet, nec presbyteri locum retinere debent. Si autem citra aliquod crimen amoti sunt dignitate, ad Episcopalem dignitatem reuertentur. Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolis dixit: Hi qui dicuntur ab Episcopali dignitate in presbyteri ordinem descendisse, si quidem ex rationabilibus quibusdam causis damnantur, inec nec in F presbyterii quidem honore esse merentur: sin absque aliqua rationabili causa; in inferiorem gradum detracti sunt, iustum est eos, si quidem non obnoxii cognoscantur, Episcopatus recipere dignitatem, & sacerdotium. Maximus reuerendissimus Episcopus Antiochiæ dixit: Ego quoque eadem, quæ Deo amabilissimi & sanctissimi Episcopi, sentio de

Latinè.

demitter.

his qui ab Episcopis in presbyteros transpositi sunt. Iuuenalis reuerendissimus Episcopus Hierosolymorum dixit: Et ego de huiusmodi eadem dico. Thalassius reuerendissimus Episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit; Assentior his quæ in scriptis definita sunt à sanctis Patribus, tum Romanis, tum magni nominis Constantinopolis Anatolio. Eusebius reuerendissimus Episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Sequor sententiam præfatorum sanctorum Patrũ, ac pronunciationem iustæ illorum sententiæ. Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsium ciuitatis, & ipse vicarius Apostolicæ Sedis, dixit: Inconsequens est, nec pium, eos qui episcopi canonice ordinati sunt, & ordinationem prompto animo susceperũt, rursum presbyteri, præter omnem Canonum ordinem, dignitatem habere. Si vero recte accusantur vt deprehensi in quibusdam criminibus, sancta Synodus causæ certitudinem explorabit: ac veritate in lucem prolata, Episcopi honore carebunt. Nec enim fieri potest, vt minor gradus maiori dignitati succedat. Eunomius reuerendissimus Episcopus Nicomediæ dixit: Qui dignus non est esse episcopus, nec dignus quidem est qui sit prebyter. Omnes reuerendissimi Episcopi acclamarunt: Iustum Patrum iudicium: omnes eadem dicimus. Patres iustè decreuerunt: sententia Archiepiscoporum polleat. Magnificentiss. & gloriosissimi Iudices dixerunt: Quæ placita sunt sanctæ Synodo, in omne tempus firma custodiantur.

Pag. 248

Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis dixit: Ne potestas vestra accusationem & querimonias à quacumque persona accipiat, & fatigetur, neve nos conteramur, petimus vt sine contradictione cessent ea pragmatica, quæ in detrimentum Canonum à quibusdam facta sunt in omni prouincia: Canones autem per omnia teneant. Sic enim & Fides custoditur, & vnaquæque Ecclesia tutum statum habebit: ac ne liceat aliquos præter Canones ordinare. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Si tota sanctissima Synodus consentit petitioni Cecropii reuerendiss. episcopi, doceat. Sancta Synodus acclamauit: Omnes eadem dicimus; vniuersa pragmatica cessabunt; regulæ teneant: & hoc à vobis fiat. Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerunt: Ex sententia sanctæ Synodi, in aliis quoque omnibus prouinciis regulæ teneant. Sancta Synodus acclamauit: Multos annos Imperatoris, multos annos Augustæ, multos annos Iudicum. Hoc iustum iudicium: iusti iustè iudicarunt. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: De quibus interlocutio facta est, effectui mandabuntur.*

Rotius, legi, legimus, legit.

A συντίθεμαι περὶ τῶν ἀπὸ ἐπισκόπων εἰς πρεσβυτέρους μετατεθειμένων. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε, κἀγὼ τὰ αὐτὰ λέγω περὶ τῶν τοιούτων. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· συντίθεμαι τοῖς ἐγγράφως τυπωθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τε Ῥωμαίων, καὶ τοῦ τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἀκολου-
B θῶ τῇ ψήφῳ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν προδηλωθέντων, τῇ τε τῆς δικαίας γνώμης αὐτῶν ἀποφάσει. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κώων πόλεως, τοποτηρητὴς καὶ αὐτὸς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· ἀνακόλουθόν ἐστι, καὶ ἀσεβὲς χειροτονηθέντας κανονικῶς ἐπισκόπους, καὶ προθύμως τὴν χειροτονίαν δεξαμένους, πάλιν τὴν τοῦ πρεσβυτέρου παρὰ πᾶσαν τὴν τῶν κανόνων τάξιν ἀπολαύειν ἀξίας. εἰ δὲ, οἷα εἰκὸς, κατηγοροῦνται, ὡς ἁλόντες ἐπί τισιν ἐγκλήμασι, δοκιμάσει ἡ ἁγία σύνοδος τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πράγματος,
C καὶ τῆς ἀληθείας φωτισθείσης,* ἐκτὸς γενήσονται τῆς ἐπισκοπικῆς τιμῆς. οὐ γάρ ἐστιν οἷόν τε, τὴν ἐλάττονα βαθμὸν μείζονος ἀξίας καθεστάναι διάδοχον. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ὁ μὴ ὢν ἄξιος ἐπίσκοπος εἶναι, οὐδὲ πρεσβύτερος εἶναι δύναται ἄξιος. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· δικαία ἡ κρίσις τῶν πατέρων· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. οἱ πατέρες δικαίως ἐψηφίσαντο. ἡ ψῆφος τῶν ἀρχιεπισκόπων κρατείτω. οἱ μεγαλο-
D πρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ ἀρέσαντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον βέβαια φυλαττέσθω.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ὑπὲρ τοῦ μηδὲ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν αἰτίασιν παρ᾽ ἑκάστου προσώπου δέχεσθαι, καὶ κάμνειν, μήτε ἡμᾶς συντρίβεσθαι, δεόμεθα, ὥστε ἀργῆσαι ἀναντιῤῥήτως τὰ ἐπὶ βλάβῃ τῶν κανόνων πραγματικὰ πραχθέντα τισὶν
E ἐν πάσῃ ἐπαρχίᾳ· κρατῆσαι δὲ τοὺς κανόνας διὰ πάντων· οὕτω γὰρ καὶ ἡ πίστις φυλάττεται, καὶ ἑκάστη ἐκκλησία ἕξει τὸ ἀσφαλὲς, καὶ μὴ ἐξεῖναι παρὰ κανόνας χειροτονεῖν τινας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· εἰ πᾶσα ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος συναινεῖ τῇ αἰτήσει Κεκροπίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, διδασκέτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησε· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. ὅλα τὰ πραγματικὰ ἀργησάτω· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· καὶ τοῦτο παρ᾽ ὑμῶν γένηται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες
F εἶπον· κατὰ τὴν ψῆφον τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις ἐπαρχίαις τὰ τῶν κανόνων κρατείτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησε· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. αὕτη δικαία κρίσις· οἱ δίκαιοι δικαίως ἔκριναν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται.*

* ἐκτὸς

Ῥωμαῖοι, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Υπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ μιᾶς καὶ δέκα καλανδῶν νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ B ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ανατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου, συνελθόντων δὲ, καὶ Πασχασίνου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας C Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ανατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Αντιοχείας Συρίας, καὶ

Ιουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ιεροσολύμων,

ACTIO QVINTA
Chalcedonensis Concilij.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuncupatus, vndecimo Kalendas Nouembris Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, B conuenientibus in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiam Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo presbytero, C agentibus vices sanctissimi Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &,

Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, &,

Maximo reuerendissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &,

Iuuenali reuerendissimo episcopo Hierosolymorum, &,

C

Quintillo reuerendissimo episcopo Heracleæ D Macedoniæ, agente vices sanctissimi Anastasii episcopi Thessalonicensis, &,

Thalassio reuerendissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &,

Stephano reuerendissimo episcopo Ephesi, &,

Luciano reuerendissimo episcopo Byriæ, agente vices Deo amicissimi Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, &,

Eusebio reuerendissimo episcopo Cyzici, &,

Petro reuerendissimo episcopo Corinthi, &,

Florentio reuerendissimo episcopo Sardium, &,

Eunomio reuerendissimo episcopo Nicomediæ, &,

Anastasio reuerendissimo episcopo Nicææ, &,

Iuliano reuerendissimo episcopo Coënsi, & eodem agente vices Sedis Apostolicæ senioris Romæ, &,

Eleutherio reuerendissimo episcopo Chalcedonensi, &,

Basilio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &,

Meletio reuerendissimo Larissæ, agente vices reuerendissimi Domini episcopi Apameæ Syriæ, &,

Amphilochio reuerendissimo episcopo Sidæ, &,

Theodoro reuerendissimo episcopo Tarsi, &,

Cyro reuerendissimo episcopo Anazarbi, &,

Constantino reuerendissimo episcopo Bostrorum, &,

Photio reuerendissimo episcopo Tyri, &,

Theodoro reuerendissimo episcopo Damasci, &,

Stephano reuerendissimo episcopo Hierapolis, &,

Nonno reuerendissimo episcopo Edessæ, &,

Symeone reuerendissimo episcopo Amidæ, &,

Epiphanio reuerendissimo episcopo, agente vices reuerendissimi Olympii episcopi Constantiæ,

E Ioanne reuerendissimo episcopo Sebastæ, &

Seleuco reuerendissimo episcopo Amasiæ, &

Constantino reuerendissimo episcopo Melitenæ, &,

Patricio reuerendissimo episcopo Tyanensi, &,

Petro reuerendissimo episcopo Gangrorum, &,

Eustathio reuerendissimo episcopo Beryti, &,

Apragmonio reuerendissimo episcopo Tii, agente vices reuerendissimi Calogeri episcopi Claudiopolis, &,

Atarbio reuerendissimo episcopo Trapezuntis, F agente vices Theoctisti reuerendissimi episcopi Pisinuntis, &,

Romano reuerendiss. episcopo Myrorum, &,

Critoniano reuerendissimo episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &,

Nunechio reuerendissimo episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &,

Mariniano reuerendissimo episcopo Synnadorum, &,

Onesiphoro reuerendissimo episc. Iconii, &,

Pergamio reuerendissimo episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &,

Pergæ Pamphiliæ, sup. Epiphanio reuerendissimo episcopo * Pergami, &c, A

Attico reuerendiss. Episcopo Nicopolis Epiri, &c,

Martyrio reuerendissimo episc. Gortynæ, &c,

Luca reuerendissimo Episcopo Dyrrhachii, &c,

Vigilantio reuerendissimo Episcopo Larissæ Thessaliæ, &c,

Francione reuerendissimo episcopo Philipporum, &c,

Sebastiano reuerendissimo episcopo Berrhœæ, &c,

Gerontio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Syriæ, &c,

Eusebio presbytero, agente vices Macarii reuerendissimi Episcopi Laodiceæ Syriæ, &c,

Eusebio reuerendissimo episcopo Dorylæi,

B

& reliqua sancta & vniuersali Synodo secundum præcepta diuinissimi & piissimi domini nostri Marciani congregata in Chalcedonensi ciuitate: & concedentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Hæc quæ decreta sunt de Fide, manifesta nobis iubete perfici. * Asclepiades diaconus * magni nominis sanctissimæ Ecclesiæ Constantinopolis recitauit definitionem, quam non placuit iis gestis inserere. Et post lectionem dubitantibus aliquibus, Ioannes reuerendissimus episcopus Germaniciæ, [transiens in medio] dixit: Non bene habet definitio, sed debet integre fieri. Anatolius Dei amantissimus Archiepiscopus [nominatissimæ] Constantinopolis ad sanctam Synodum dixit: Placet vobis definitio? Omnes reuerendissimi Episcopi, præter Romanos & aliquos Orientales, clamauerunt: Definitio omnibus placet. Hæc Fides Patrum. Qui præter ista sapit, hæreticus est. Qui aliter sapit, anathema sit. Nestorianos mitte foras. Hæc definitio omnibus placet. Qui non anathematizat Nestorium, exeat à Synodo. Anatolius Deo amicissimus Archiepiscopus [regiæ vrbis] Constantinopolis dixit: Heri omnibus definitio Fidei placuit. [Prædicti] reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Definitio omnibus placuit; aliter non credimus. Anathema illi qui aliter credit. Ista Fides Patrum. Definitio Deo placuit. Ista Fides orthodoxum. Fides fraudem * non patitur. Sancta Maria Theotocos scribatur: in Symbolo sic addatur,

Latine, legi. legimus, legit. magna Ecclesia

patiatur.

C D E

Quæ sequuntur, ex Latino Græce sunt reddita.

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii Sedis Apostolicæ Romæ, dixerunt: Si non consentiunt epistolæ Apostolici & beatissimi viri Papæ Leonis, iubete nobis rescripta dari, vt reuertamur, & ibi Synodus * celebretur. [Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Si placet, ab Orientalibus reuerend. Episcopis sex, & ab Asiana regione tres, & ab Illyrico tres, & à Pontica tres, & à Thracia tres, præsentibus etiam sanctissimo Archiepisco. Anatolio, & reuerendissimis Romanis conueniamus intro in oratorio * sanctæ martyris,

perficiatur.

F

Καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ πρόσταγμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐλαβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων παρὰ τὰ κάγκελλα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ τυπωθέντα περὶ τῆς πίστεως, δῆλα ἡμῖν καταστῆσαι καταξιώσατε. * Ἀσκληπιάδης διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω ὅρον· ὃν ἔδοξε μὴ ἐνταγῆναι τοῖσδε τοῖς ὑπομνήμασι. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀμφιβαλλόντων τινῶν, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπε· οὐκ ἔχει καλῶς ὁ ὅρος· καὶ ὀφείλει καλῶς γενέσθαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπεν· ἀρέσκει ὑμῖν ὁ ὅρος; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐκτὸς τῶν Ῥωμαίων, καί τινων ἀνατολικῶν, ἐβόησαν· ὁ ὅρος πᾶσιν ἀρέσκει· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ὁ παρὰ ταῦτα φρονῶν, αἱρετικός ἐστιν· εἴ τις ἄλλως φρονεῖ, ἀνάθεμα ἔστω. τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε. οὗτος ὁ ὅρος πᾶσιν ἀρέσκει. ὁ μὴ ἀναθεματίζων Νεστόριον, ἐξέλθῃ τῆς συνόδου. Ἀνατόλιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἤρεσε χθὲς πᾶσιν ὁ ὅρος τῆς πίστεως; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσεν. ἄλλως οὐ πιστεύομεν· ἀνάθεμα τῷ ἄλλως πιστεύοντι· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ὁ ὅρος τῷ Θεῷ ἤρεσεν· αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· ἡ πίστις δόλον μὴ πάθῃ· ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος γραφῇ· ἐν τῷ συμβόλῳ οὕτω προστεθῇ.

Ῥωμαϊστί. ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

Τῶν Ῥωμαϊκῶν τούτων ἡ ἑρμηνεία, ἑλληνιστί ἐστι τὰ ἑπόμενα. Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ῥώμης, εἶπον· εἰ μὴ συναινοῦσι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἀποστολικοῦ, καὶ μακαριωτάτου ἀνδρὸς ἐπισκόπου Λέοντος, κελεύσατε ἡμῖν ἀντίγραφα δοθῆναι, ἵνα ὑποστρέψωμεν κἀκεῖ σύνοδος ἐπιτελῆται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰ δοκεῖ, ἀπὸ τῶν εὐλαβεστάτων ἀνατολικῶν ἐπισκόπων ἕξ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως τρεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς Ποντικῆς τρεῖς, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ τρεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς Θρᾴκης τρεῖς, συμπαρόντων, τοῦ τε ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀπὸ Ῥώμης, συνέλθωμεν ἔνδον ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου μαρτυρίου,

καὶ πάντων ἀκωλύτως παρ' αὐτῶν ἐξετασθέντων, τὰ A ἀρέσκοντα περὶ τῆς ἁγίας πίστεως, φανερὰ ὑμῖν γενήσεται. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσε· ταῖς φωναῖς τῷ βασιλεῖ· οὗτος ὁ ὅρος τῶν ὀρθοδόξων. καὶ πάλιν Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Γερμανικείας ἐλθόντος πρὸς τοὺς ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε· τοὺς θεομάχους ἔξω βάλε. τίνες εἰσι, * καὶ μόλις ἐδειχθησαν. ἡ οἰκουμένη ὀρθόδοξός ἐστι. χθὲς ὁ ὅρος B πᾶσιν ἤρεσεν· ὁ βασιλεὺς ὀρθόδοξός ἐστιν· ἡ Αὐγοῦστα ὀρθόδοξός ἐστιν· ἡ Αὐγοῦστα Νεστόριον ἐδίωξεν. οἱ ἄρχοντες ὀρθόδοξοί εἰσιν. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. χθὲς ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσε, πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. ὁ ὅρος, δεόμεθα, ὑπογραφῇ ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων· πᾶσιν ἤρεσε, κελεύσατε ὑπογραφῆναι τὸν ὅρον. κατὰ τῆς πίστεως δόλος μὴ γίνηται. ὁ μὴ ὑπογράφων τῷ ὅρῳ, αἱρετικός ἐστιν· ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος ἐστίν. ὁ μὴ φρονῶν οὕτως, αἱρετικός ἐστιν. * οἱ ὀρθό- C δοξοι ἄρχοντες τὴν πίστιν * φυλάττουσιν· ὀρθοδόξων βασιλέων ὀρθόδοξοι ἄρχοντες· τοῦ ὅρου οὐδεὶς ἐξίσταται. τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν ὅρον ὑπηγόρευσεν. ὁ ὅρος ὀρθόδοξός ἐστιν· ὁ ὅρος ἄρτι ὑπογραφῇ. ὁ μὴ ὑπογράφων, αἱρετικός ἐστι· τοὺς αἱρετικοὺς ἔξω βάλε. θεοτόκος ἡ παρθένος Μαρία. τὸν αἱρετικὸν ἔξω βάλε. ἡ θεοτόκος Μαρία τῷ ὅρῳ προσετέθη. τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε. ὁ Χριστὸς Θεός ἐστιν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι D ἄρχοντες, εἶπον. Διόσκορος ἔλεγεν, ὅτι διὰ τοῦτο καθεῖλον Φλαβιανὸν, ἐπειδὴ δύο φύσεις εἶπεν εἶναι· ὁ δὲ ὅρος ἐκ δύο φύσεων ἔχει. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· διὰ τὴν πίστιν οὐ καθῃρέθη Διόσκορος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκοινωνησίαν ἐποίησε τῷ κυρίῳ Λέοντι τῷ ἀρχιεπισκόπῳ· καὶ τρίτον ἐκλήθη, καὶ οὐκ ἦλθε· διὰ τοῦτο καθῃρέθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος καταδέ- E χεσθε; * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ναὶ ὑπεδεξάμεθα, καὶ ὑπεγράψαμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οὐκοῦν τὰ ἐν αὐτῇ ἐμφερόμενα, ἐντεθῇ τῷ ὅρῳ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἄλλος ὅρος οὐ γίνεται· οὐδὲν λείπει τῷ ὅρῳ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἄλλος ὅρος οὐ γίνεται. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὴν ἐπιστολὴν ὁ ὅρος ἐβεβαίωσεν· ἀρχιεπίσκοπος Λέων, ὡς πιστεύομεν, οὕτω πιστεύει. ὁ ὅρος F ὑπογραφέσθω. ὁ ὅρος πάντα ἔχει. ὁ ὅρος τὴν πίστιν ἔχει. Λέων εἶπε τὰ Κυρίλλου· Κελεστῖνος τὰ Κυρίλλου ἐβεβαίωσε. Ξύστος τὰ Κυρίλλου ἐβεβαίωσεν· ἓν βάπτισμα, εἷς κύριος, μία πίστις· ἆρον δόλον τοῦ ὅρου. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀνενεχθήσονται τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐλαβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ τὰ ἐκβοώμενα· καὶ ἀπελθὼν κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων εἰς τὸ θεῖον παλάτιον Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου,

A & omnibus ab iisdem consequenter * requisitis, quæ placuerint de sancta Fide manifesta * nobis fiant. Prædicti reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Omnibus definitio placuit. Has voces Imperatori. Ista definitio orthodoxorum est. Et iterum Ioanne reuerendiss. episcopo Germaniciæ veniente ad gloriosissimos Iudices, reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Nestorianos mitte foras, inimicos Dei mitte foras. Qui sunt, vix * apparent. Vniuersus mundus orthoxus est. Heri definitio omnibus placuit. B Imperator orthodoxus est, Augusta orthodoxa est, Augusta Nestorium expulit. Iudices orthodoxi sunt. Multi anni Augustæ, multi anni Imperatori. Heri definitio omnibus placuit. Multi anni Iudicibus. Petimus vt definitio subscribatur coram Euangeliis. Omnibus placuit; iubete subscribi definitionem. Cōtra Fidem fraus non fiat. Qui non subscribit definitioni, hæreticus est. Sancta Maria * Theotocos est. Qui non sic sapit, hæreticus est. Orthodoxi Iudices C Fidem * custodite. Orthodoxorum Imperatorum Orthodoxi Iudices; à definitione nullus abscedit. Spiritus sanctus definitionem dictauit. Definitio orthodoxa est. Definitio modo subscribatur. Qui non subscribit, hæreticus est. Hæreticos foras mitte. Virgo Maria Thotocos est. Hæreticum mitte foras. Maria Theotocos definitioni * addita est. Nestorianos mitte foras. Christus Deus est. Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerunt: Dioscorus dicebat, pro- D pter hoc se dānasse Flauianū, quia duas naturas aiebat esse; definitio autem ex duabus habet naturis. Anatolius reuerend. Archiepisc. Constantinop. dixit: Propter Fidem non est damnatus Dioscorus, sed quia excōmunicationem fecit D. Archiepiscopo Leoni, & tertio vocatus est, & non venit, & ideo damnatus est. Magnificentiss. & gloriosiss. Iudices dixerunt; Epistolam sanctissimi Leonis suscipitis? * Prædicti reuerend. E Episcopi clamauerunt: Etiam suscipimus, & subscripsimus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Ergo quæ in ea inseruntur, inserantur definitioni. Prædicti reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Altera definitio non fit; nihil deest definitioni. Eusebius reuerend. Episcopus Dorylæi dixit: Alia definitio non fit. Prædicti reuerend. Episcopus clamauerūt: Epistolam definitio firmauit. Archiep. Leo, vt credimus, sic credit. Definitio subscri- F batur; definitio habet omnia: definitio Fidem habet. Leo eadem dixit, quæ & Cyrillus: Celestinus, quæ Cyrillus dixit: firmauit: Xystus firmauit, quæ Cyrillus dixit: Vnū baptisma, vnus Dominus, vna Fides. Tolle fraudē à definitione. Magnificentiss. & gloriosi. Iudices dixerunt: Suggerētur diuiniss. & piiss. D. n. Imperatori * clamores isti. Et per iussionem gloriosissimorum Iudicum vadēs in diuinum palatium Beronicianus deuotissimus secretarius sacri Consistorii,

*examinatis.
*vobis fiant.
*essensi fuat.
Pag. 250.
*ὀρθόδοξοι
*φυλάξατε.
*Dei genitrix
*custodientes.
*addatur.
*Ῥωμαϊστί, αἰνοῦμεν, αἰνοῦμεν, αἰνοῦμεν.
*Latine legit, legimus, legit.
*Epheso. a. 1.
*acclamationes ista.

A & post paulum rediens, ista sanctæ Synodo interlocutus est.

Interlocutio.

Præcepit diuinissimus & piissimus dominus noster Imperator, vel sicut placuit magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, sex reuerendissimos Episcopos ab Orientali regione, & tres ex Pontica, & tres ab Asiana, & tres à Thracensi, & tres ab Illyrico, præsentibus etiam sanctissimo Archiepiscopo Anatolio, & reuerendissimis Romanis, * & conuenientibus in Oratorio sanctissimæ Martyris, de Fide rectè & irreprehensibiliter constituatur; * quibus omnes consentiant; & nihil dubium relinquatur: vel si vobis hoc non placet, singuli Fidem suam per suum Metropolitam manifestam constituant, vt nulla similiter dubietas, aut discordia relinquatur. Si autem neque hoc vestra velit sanctitas, cognoscite quia in partibus Occidentalibus habet fieri Synodus, eo quod religiositas vestra hic noluit de vera & orthodoxa Fide indubitanter definire. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Multi anni Imperatori: Aut definitio persistat, aut discedimus. Multi anni Imperatoribus. Cecropius reuerendissimus Episcopus Sebastopolis dixit: Petimus recitari definitionem, & ii qui contradicunt, & non subscribunt, ipsi ambulent; quia nos consentimus bene decretis, & in nullo contradicimus. Reuerendissimi episcopi Illyrici dixerunt: Qui contradicunt, manifesti fiant. Qui contradicunt, Nestoriani sunt. Qui contradicunt, Romam ambulent. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Dioscorus dicebat, * Quod ex duabus naturis est, suscipio, duas non suscipio. Sanctissimus autem Archiepiscopus Leo duas naturas dicit esse in Christo vnitas inconfusè, inconuertibiliter, & indiuisibiliter in vno vnigenito Filio Saluatore nostro. Quem igitur sequimini? Sanctissimum Leonem, aut Dioscorum? * Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Vt Leo sic & credimus. Qui contradicunt, Eutychianistæ sunt. Leo rectè exposuit. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Ergo addite definitioni, secundum iudicium sanctissimi patris nostri Leonis, duas esse naturas vnitas in Christo inconuertibiliter, inseparabiliter, & inconfusè. * Et rogati ab omnibus gloriosissimi Iudices, intrauerunt in Oratorio sanctissimæ martyris Euphemiæ, vnà cum Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo Constantinopolitano, & Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio presbytero, & Iuliano reuerendissimo Episcopo Coënsi, vicariis Apostolicæ Sedis Romanæ magnæ ciuitatis, necnon & Maximo reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Syriæ,

conueniretis. f. vt vide

vt omnes

Pag. 251.

Ex duabus esse naturis.

Latine.

Latine.

A καὶ μετ' ὀλίγον μικρὸν ἐπανελθὼν, προσεφώνησε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ταῦτα. Προσφώνησις. Ἐκέλευσεν ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης, ἢ κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις, καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσιν, ἓξ ἀπὸ τῶν τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Ποντικῆς, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Θρᾴκης, καὶ τρεῖς ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, συμπαρόντων, τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου B Ἀνατολίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀπὸ Ῥώμης, συνελθεῖν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγιωτάτου μαρτυρίου, καὶ τὰ περὶ τῆς πίστεως ὀρθῶς, καὶ ἀνεπιλήπτως τυπῶσαι, ἐπὶ τῷ πάντας συναινέσαι, καὶ μηδὲν ἐν ἀμφιβόλῳ καταλειφθῆναι, ἤ, εἰ μὴ τοῦτο δοκεῖ, ἕκαστος τὴν πίστιν διὰ τοῦ μητροπολίτου δήλην καταστῆσαι· ὥστε μηδεμίαν ἀμφιβολίαν, ἢ διχόνοιαν ὁμοίως καταλειφθῆναι· Εἰ δὲ μὴ τοῦτο βουληθείη ἡ ὑμετέρα ἁγιότης, εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι περ ἐν τοῖς δυτικοῖς μέρεσιν ἔχει γενέσθαι ἡ σύνοδος, ὡς C τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας ἐνταῦθα τὰ περὶ τῆς ἀληθοῦς, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως, ἀναμφιβόλως τυπῶσαι μὴ βουλομένης. Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· ἢ ὁ ὅρος κρατείτω, ἢ ἀπερχόμεθα. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι τὸν ὅρον· καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ μὴ ὑπογράφοντας, ἐκείνους ἀπελθεῖν· ἡμεῖς γὰρ συναινοῦμεν D ἐπὶ τοῖς καλῶς τυπωθεῖσι, καὶ οὐδὲν ἀντιλέγομεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τοῦ Ἰλλυρικοῦ εἶπον· οἱ ἀντιλέγοντες, φανεροὶ γένωνται. οἱ ἀντιλέγοντες, Νεστοριανοί εἰσιν· οἱ ἀντιλέγοντες εἰς Ῥώμην ἀπέλθωσιν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον. Διόσκορος ἔλεγε· τὸ ἐκ δύο φύσεων δέχομαι. τὸ δὲ δύο οὐ δέχομαι. ὁ δὲ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων δύο φύσεις λέγει εἶναι ἐν τῷ Χριστῷ, ἡνωμένας ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως, καὶ ἀδιαιρέτως, ἐν τῷ ἑνὶ μονογενεῖ υἱῷ, τῷ σωτῆρι E ἡμῶν. τίνι τοίνυν ἀκολουθεῖτε; τῷ ἁγιωτάτῳ Λέοντι, ἢ Διοσκόρῳ; * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὡς Λέων, οὕτω καὶ πιστεύομεν· οἱ ἀντιλέγοντες, Εὐτυχιανισταί εἰσιν. Λέων ὀρθοδόξως ἐξέθετο. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· προσθεῖτε οὖν τῷ ὅρῳ. κατὰ τὴν ψῆφον τοῦ ἁγιωτάτου ἡμῶν Λέοντος, δύο φύσεις εἶναι * ἡνωμένας, ἀτρέπτως, καὶ ἀμερίστως, καὶ ἀσυγχύτως ἐν τῷ Χριστῷ. * καὶ κατὰ παράκλησιν πάντων, οἱ ἐν- F δοξότατοι ἄρχοντες εἰσῆλθον ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τῆς ἁγιωτάτης μάρτυρος Εὐφημίας, ἅμα Ἀνατολίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Πασχασίνῳ, καὶ Λουκηνσίῳ, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, καὶ Βονιφατίῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ Ἰουλιανῷ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Κώων πόλεως, τοῖς τοποτηρηταῖς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ῥωμαίων μεγαλοπόλεως, ἔτι μὴν καὶ Μαξίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰου-

Ῥωμαϊστί.

ἡνωμένας,

Ῥωμαϊστί,

A καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλασσίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσεβίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀγκύρας Γαλατίας, καὶ Κωντίλλῳ, καὶ Ἀττικῷ, καὶ Σώζοντι, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, τοῖς ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ Διογένει τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κυζίκου, καὶ Λεοντίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Μαγνησίας, καὶ Φλωρεντίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Σάρδεων, καὶ Εὐσεβίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Δορυλαίου, καὶ Θεοδώρῳ τῷ B εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ταρσοῦ, καὶ Κύρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Αναζαρβοῦ, καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Βόστρων, καὶ Θεοδώρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας, καὶ Φραγκίωνι, καὶ Σεβαστιανῷ, καὶ Βασιλείῳ, τοῖς εὐσεβεστάτοις ἐπισκόποις, τοῖς ἀπὸ τῆς Θρᾴκης· καὶ πραχθέντων περὶ τῆς ἁγίας πίστεως, καὶ ἐξελθόντων, καὶ καθεσθέντων πάντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· καταξιωσάτω ἡ ἁγία σύνοδος τὴν πίστιν συγκροτοῦσα, μετὰ C ἡσυχίας ἀκοῦσαι τὰ ὁρισθέντα ἐπὶ παρουσίᾳ ἡμετέρᾳ παρὰ τῶν συνελθόντων ἁγίων πατέρων, καὶ τὸν ὅρον τῆς πίστεως ἑρμηνευσάντων. * Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω.

Ῥωμαϊστὶ, ἀνέγνων, ἀνεγνώσαμεν, ἀνέγνω.

Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, Μαρκιανοῦ, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, Αὐγούστων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων μητροπόλει D τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα.

Ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ σωτὴρ, Ἰησοῦς Χριστὸς, τῆς πίστεως τὴν γνῶσιν τοῖς μαθηταῖς βεβαιῶν, ἔφη· εἰρήνην τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· ὥστε μηδένα πρὸς τὸν πλησίον διαφωνεῖν ἐν τοῖς δόγμασι τῆς εὐσεβείας, ἀλλ᾽ ἐπίσης ἅπασι τὸ τῆς ἀληθείας ἐπιδείκνυσθαι κήρυγμα. ἐπειδὴ δὲ οὐ παύεται διὰ τῶν ἑαυτοῦ ζιζανίων ὁ πο- E νηρὸς, τοῖς τῆς εὐσεβείας ἐπιφυόμενος σπέρμασι, καί τι καινὸν κατὰ τῆς ἀληθείας ἐφευρίσκων ἀεὶ, διὰ τοῦτο συνήθως ὁ δεσπότης προνοούμενος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸν εὐσεβῆ τοῦτον, καὶ πιστότατον πρὸς ζῆλον ἀνέστησε βασιλέα, καὶ τοὺς ἁπανταχῆ τῆς ἱερωσύνης πρὸς ἑαυτὸν ἀρχηγοὺς συνεκάλεσεν· ὥστε, τῆς χάριτος τοῦ πάντων ἡμῶν δεσπότου Χριστοῦ ἐνεργούσης, πᾶσαν μὲν τοῦ ψεύδους τῶν τοῦ Χριστοῦ F προβάτων ἀποσείσασθαι λύμην, τοῖς δὲ τῆς ἀληθείας αὐτὴν καταπιαίνειν βλαστήμασιν. ὃ δὴ καὶ πεποιήκαμεν, κοινῇ ψήφῳ τὰ τῆς πλάνης ἀπελάσαντες δόγματα, τὴν δὲ ἀπλανῆ τῶν πατέρων ἀνανεωσάμενοι πίστιν, τὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ σύμβολον τοῖς πᾶσι κηρύξαντες, καὶ ὡς οἰκείους, τοὺς τοῦτο τὸ σύνθημα τῆς εὐσεβείας δεξαμένους πατέρας, ἐπιγραψάμενοι· οἵπερ εἰσὶν οἱ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ μεγάλῃ Κωνσταντινουπόλει συνελθόντες ρν.

A & Iuuenale reuerendissimo Episcopo Hierosolymitano, & Thalassio reuerendiss. Episcopo Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebio reuerendissimo Episcopo Ancyræ Galatiæ, & Quintillo, & Attico, & Sozonte reuerendissimis episcopis Illyricis, & Diogene reuerendissimo Episcopo Magnesiæ, & Florentio reuerendissimo episcopo Sardium, & Eusebio reuerendissimo Episcopo Dorylæi, & Theodoro reuerendissimo Episcopo Tarsi, & Cyro reuerendissi- B mo Episcopo Anazarbi, & Constantino reuerendissimo Episcopo Bostrorum, & Theodoro reuerendissimo Episcopo Claudiopolis Isauriæ, & Francione, & Sebastiano, & Basilio reuerendissimis Episcopis Thracibus. Et postquam tractauerunt de sancta Fide, & exierunt, & sederunt omnes, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices, dixerunt: Dignetur sancta Synodus Fidem * continens, cum taciturnitate audire quæ decreta sunt in præsentia C nostra à congregatis sanctissimis Patribus, qui & definitionem Fidei interpretati sunt. * Aëtius Archidiaconus sanctæ Ecclesiæ magnæ ciuitatis Constantinopolis, recitauit.

roborans. seu confirmans.

Latine legi, legimus, legit.

Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ per gratiam Dei, & præceptum piissimorum & Christianissimorum Imperatorum Valentiniani & Marciani Augustorum, congregata est in Chalcedone metropoli prouinciæ Bithyniorum, in Ecclesia D sanctæ & victricis martyris Euphemiæ, hæc definiuit, quæ subter scripta sunt.

Definitio Concilij Chalcedonensis.

Dominus noster & saluator Iesus Christus, notitiam Fidei discipulis suis firmans, dixit: Pacem meam relinquo vobis, pacem meam do vobis: vt nullus dissonet à proximo circa dogmata pietatis, sed vt pariter veritatis ostendant prædicationem. Quia E vero non desinit per zizania sua diabolus contra semina pietatis insurgere, & semper aliquid nouum contra veritatem inuenire: propter hoc Dominus, vt consueuit, prouidens humano generi, piissimum hunc & fidelissimum ad æmulationem erexit Imperatorem, & vndique Sacerdotij præsides ad se conuocauit, vt gratia Domini omnium nostrum Christi operante, omnem quidem mendacii pestilentiam à Christi ouibus remoueret, germini- F bus autem veritatis eas pinguescere faciat. Quod & perfecimus, communi iudicio dogmata expellentes erroris & * inerrabilem Patrum renouauimus Fidem, Symbolum trecentorum decem & octo omnibus prædicantes. Et eos qui hanc veluti tesseram pietatis acceperunt, vt proprios Patres etiam adscribimus, eos nimirum qui postea in magna Constantinopoli congregati sunt centum quinquaginta,

Ioan. 14.

Matth. 13.

vetustam

& eandem Fidem ipsi quoque confirmauerunt. Decernimus igitur, ordinem & omnes formulas custodientes, quæ de Fide sunt constitutæ, & nos sanctæ Synodi quondam in Epheso factæ cuius præsides fuerunt beatissimæ memoriæ Celestinus Romanorum, & Cyrillus Alexandrinorum, & * præfulgere quidem rectæ & immaculatæ Fidei expositionem sanctorum & beatissimorum trecentorum decem & octo Patrum, qui in Nicæa temporibus piæ memoriæ Constantini Imperatoris cōgregati sunt: * seruari autem & ea quæ apud Constantinopolim à sanctissimis centum quinquaginta Patribus decreta sunt, ad expellendas quidem hæreses quæ eo tempore germinauerant, & ad confirmationem eiusdem Catholicæ & Apostolicæ nostræ Fidei.

Pag. 252.

* vt præfulgeat quidem … recta & immaculata Fide expositione sanct.

* vigeant etiam

A καὶ αὐτοὶ τὴν αὐτὴν ἐπισφραγισάμενοι πίστιν. ὁρίζομεν τοίνυν, τὴν τάξιν, καὶ τοὺς περὶ τῆς πίστεως ἅπαντας τύπους φυλάττοντες καὶ ἡμεῖς τῆς κατ' Ἔφεσον πάλαι γεγενημένης ἁγίας συνόδου, ἧς ἡγεμόνες οἱ ἁγιώτατοι τὴν μνήμην, Κελεστῖνος ὁ τῶν Ῥωμαίων, καὶ Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων, ἐτύγχανον, προλάμπειν μὲν τῆς ὀρθῆς, καὶ ἀμωμήτου πίστεως, τὴν ἔκθεσιν τῶν τιη΄. ἁγίων, καὶ μακαρίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς μνήμης Κωνσταντίνου, τοῦ γενομένου βασιλέως, συναχθέντων·
B κρατεῖν δὲ καὶ τὰ παρὰ τῶν ρν΄. ἁγίων πατέρων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁρισθέντα, πρὸς ἀναίρεσιν μὲν τῶν τότε φυεισῶν αἱρέσεων, βεβαίωσιν δὲ τῆς αὐτῆς καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς ἡμῶν πίστεως.

Symbolum trecentorum decem & octo Patrum in Nicæa.

CRedimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium conditorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei, natum ex Patre vnigenitum, idest, ex substantia Patris, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis: & incarnatus est de Spiritu sancto & Maria virgine, atque inhumanatus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, & passus & sepultus est: & resurrexit tertia die secundum Scripturas: & ascendit in cœlos: sedet in dextera Patris: & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & viuificantem. Eos vero qui dicunt: Erat quando non erat, & antequam genitus esset, non erat, & quia ex non extantibus factus est; vel ex alia subsistentia vel substantia dicunt esse, vel mutabilem vel alterabilem Filium Dei; istos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Σύμβολον τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων.

C ΠΙστεύομεν εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε, καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας
D τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν. τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑπο-
E στάσεως, ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτόν, ἢ ἀλλοιωτόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τούτους ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία.

Item Symbolum centum quinquaginta Ss. Patrum, qui Constantinop. congregati sunt.

CRedimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium & inuisibiliū. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei vnigenitum, natum ex Patre ante omnia sæcula; [Deum de Deo,] lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: genitum, non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis: & incarnatus est de Spiritu sancto

Καὶ τὸ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων σύμβολον, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων.

F ΠΙστεύομεν εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων, καὶ ἀοράτων· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, φῶς ἐκ φωτός, θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος

ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, καὶ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ, καὶ υἱῷ. συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν· εἰς μίαν ἁγίαν, καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογοῦμεν ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ἤρκει μὲν οὖν εἰς ἐντελῆ τῆς εὐσεβείας ἐπίγνωσίν τε, καὶ βεβαίωσιν, τὸ σοφὸν, καὶ σωτήριον τοῦτο τῆς θείας χάριτος σύμβολον. περί τε γὰρ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐκδιδάσκει τὸ τέλειον· καὶ τοῦ κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν τοῖς πιστῶς δεχομένοις παρίστησιν. ἀλλ' ἐπειδήπερ οἱ τῆς ἀληθείας ἀθετεῖν ἐπιχειροῦντες τὸ κήρυγμα, διὰ τῶν οἰκείων αἱρέσεων τὰς κενοφωνίας ἀπέτεκον, οἱ μὲν τὸ τῆς δι' ἡμᾶς τοῦ κυρίου οἰκονομίας μυστήριον παραφθείρειν τολμῶντες, καὶ τὴν θεοτόκον ἐπὶ τῆς παρθένου φωνὴν ἀπαρνούμενοι, οἱ δὲ σύγχυσιν, καὶ κρᾶσιν εἰσάγοντες, καὶ μίαν εἶναι φύσιν τῆς σαρκὸς, καὶ τῆς θεότητος, ἀνοήτως ἀναπλάττοντες, καὶ παθητὴν τοῦ μονογενοῦς τὴν θείαν φύσιν τῇ συγχύσει τερατευόμενοι, διὰ τοῦτο πᾶσαν αὐτοῖς ἀποκλεῖσαι κατὰ τῆς ἀληθείας μηχανὴν βουλομένη, ἡ παροῦσα νῦν αὕτη ἁγία μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, τὸ τοῦ κηρύγματος ἄνωθεν ἀσάλευτον ἐκδιδάσκουσα, ὥρισε προηγουμένως, τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν μένειν ἀπαρεγχείρητον· καὶ διὰ μὲν τοὺς τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ μαχομένους τοῖς χρόνοις ὕστερον παρὰ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης πόλεως συνελθόντων ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων περὶ τῆς τοῦ πνεύματος οὐσίας παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν κυροῖ· ἣν ἐκεῖνοι τοῖς πᾶσιν ἐγνώρισαν, οὐχ ὥς τι λεῖπον τοῖς προλαβοῦσιν* ἐπάγοντες, ἀλλὰ τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος αὐτῶν ἔννοιαν, κατὰ τῶν τὴν αὐτοῦ δεσποτείαν ἀθετεῖν πειρωμένων, γραφικαῖς μαρτυρίαις τρανώσαντες. διὰ δὲ τοὺς τὸ τῆς οἰκονομίας παραφθείρειν ἐπιχειροῦντας μυστήριον, καὶ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου τεχθέντα Μαρίας, ἀναιδῶς ληρῳδοῦντας, τὰς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας γενομένου ποιμένος, συνοδικὰς ἐπιστολὰς, πρός τε Νεστόριον, καὶ πρὸς τοὺς τῆς ἀνατολῆς, ἁρμοδίους οὔσας ἐδέξατο, εἰς ἔλεγχον μὲν τῆς Νεστορίου φρενοβλαβείας, ἑρμηνείαν δὲ τῶν εὐσεβεῖ ζήλῳ τοῦ σωτηρίου συμβόλου ποθούντων τὴν ἔννοιαν· αἷς καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς μεγίστης Ῥώμης προέδρου, τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν ἐπ' ἀναιρέσει τῆς Εὐτυχοῦς κακονοίας,

ἐπεισάγοντες,

A & Maria virgine, & homo factus est; & crucifixus est propter nos sub Pontio Pilato, passus & sepultus est: & resurrexit tertia die, secundum Scripturas: & ascendit in cœlos, & sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & viuificantem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio adorandum, & conglorificandum; qui loquutus est per [sanctos] Prophetas. B In vnam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confitemur vnum baptisma in remissionem peccatorum; expectamus resurrectionem mortuorum, & vitam futuri sæculi. Amen.

Sufficeret quidem ad plenam cognitionem & confirmationem pietatis, hoc sapiens & salutare diuinæ gratiæ Symbolum. De Patre enim & Filio & Spiritu sancto perfectionem docet, ac Domini nostri inhumanationem fideliter accipientibus repræsentat. C Sed quoniam hi qui veritatis reprobare prædicationem conantur, per proprias hæreses* nouas voces genuerunt: alii quidem mysterium dispensationis Domini, quæ propter nos facta est corrumpere præsumentes; & vocem * Theotocos de Virgine dici denegantes: alii autem confusionem & mixtionem introducentes, & vnam naturam esse carnis & Diuinitatis stultæ confingentes, & passibilem Vnigeniti diuinam D naturam per confusionem prodigiosè dicentes: propter hoc illis omnem machinationem contra veritatem volens claudere præsens nunc sancta & magna & vniuersalis Synodus, prædicationem hanc ab initio immobilem docens, decreuit ante omnia, Fidem integram & intemeratam permanere trecentorum decem & octo sanctorum Patrum: & confirmat doctrinam, quæ de substantia Spiritus sancti à Patribus centum quinquaginta postea congregatis in regia ciuitate tradita est propter illos qui E Spiritu sancto repugnabant; quam illi omnibus notam fecerunt, non quasi aliquid deesset prioribus adiicientes, sed suum de sancto Spiritu intellectum, cōtra illos qui dominationem eius respuere tentauerunt. Scripturarum testimoniis declarātes: propter illos autem qui dispensationis mysterium corrumpere conantur, & purum hominem esse genitum ex sancta virgine Maria impudēter delirant, epistolas synodicas beatissimi Cyrilli Alexandrinæ Ecclesiæ F præsulis ad Nestorium & ad Orientales, congruenter habentes * suscepit, ad conuincendas Nestorii væsanias, & ad interpretationem eorum, qui salutaris Symboli pio zelo nosse desiderant intellectum: quibus etiam & epistolam magnæ [& senioris vrbis] Romæ præsulis, beatissimi & sanctiss. Archiepiscopi Leonis, quæ scripta est ad sanctæ memoriæ Archiepiscop. Flauianum ad perimēdam Eutychis malam intelligentiā,

[illegible]

Deiparam

Pag. 253.

ἀσμένως γρ.

utpote & magni illius Petri confessioni congruentem, & communem quandam columnam existentem aduersus peruerse sentientes, ad confirmationem rectorum dogmatum congruenter aptauit. His namque qui in duos filios dispensationis [diuinæ] mysterium discerpere nituntur, repugnat: & illos qui passibilem Deitatem Vnigeniti ausi sunt dicere, à sacro cœtu expellit: & his qui in duabus Christi naturis temperamentum aut confusionem opinantur, resistit: & eos qui cœlestem, aut alicuius esse substantiæ, quam ex nobis assumpsit serui formam, delirantes dicunt, abigit: & qui duas quidem ante vnitionem naturas Domini fabulantur, vnam vero post vnitionem cõfingunt, * condemnat. Sequentes igitur sanctos Patres, vnum eundemque confiteri Filium & Dominum nostrum Iesum Christum consonanter omnes docemus, eundem perfectum in Deitate, & eundem perfectum in humanitate, Deum verum & hominem verum eundem ex anima rationali & corpore, consubstantialem Patri secundum Deitatem, consubstantialem nobis eundem secundum humanitatem, per omnia nobis similem absque peccato: ante sæcula quidem de Patre genitum secundum Deitatem, in nouissimis autem diebus eundem propter nos & propter nostram salutem ex Maria virgine Dei genitrice secundum humanitatem, vnum eundemq; Christum, Filium Dominum, Vnigenitum, * in duabus naturis inconfusè, immutabiliter, indiuisè, inseparabiliter agnoscendum: nusquam sublata differentia naturarum propter vnitionem, magisque salua proprietate vtriusque naturæ, & in vnam personam atque subsistentiam concurrente: non in duas personas partitum aut diuisum, sed vnum eundemque Filium & Vnigenitum, Deum Verbum, Dominum Iesum Christum, sicut ante Prophetæ de eo, & ipse nos Iesus Christus erudiuit, & Patrum nobis Symbolum tradidit. His igitur cum omni vndique exacta cura & diligentia à nobis dispositis, definiuit sancta & vniuersalis Synodus, alteram Fidem nulli licere proferre, aut conscribere vel componere, aut sentire, aut alios docere. Eos autem qui audent componere Fidem alteram: aut proferre, aut docere, aut tradere alterum Symbolm volentibus ad agnitionem veritatis conuerti vel ex Gentilitate, vel ex Iudaismo, vel ex hæresi quacumque: hos si episcopi fuerint aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos à clero: si vero monachi aut laici fuerint, anathematizari eos. Post lectionem vero definitionis omnes religiosissimi episcopi clamauerunt: Hæc Fides Patrum. Metropolitani modo subscribant, præsentibus ipsis Iudicibus modo subscribant, quæ bene definita sunt, dilationem non suscipiant. Hæc Fides Apostolorum,

anathematizat.

Hebr. 4.

ex duabus

Pag. 254.

A ἅτε δὴ τῇ τοῦ μεγάλου Πέτρου ὁμολογίᾳ συμβαίνουσαν, καὶ κοινήν τινα στήλην ὑπάρχουσαν κατὰ τῶν κακοδοξούντων, εἰκότως συνήρμοσε, πρὸς τὴν τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων βεβαίωσιν. τοῖς τε γὰρ εἰς υἱῶν δυάδα τὸ τῆς οἰκονομίας διασπᾶν ἐπιχειροῦσι μυστήριον παρατάττεται, καὶ τοὺς παθητὴν τοῦ μονογενοῦς λέγειν τολμῶντας τὴν θεότητα, τοῦ τῶν ἱερῶν ἀπωθεῖται συλλόγου, καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ κρᾶσιν, ἢ σύγχυσιν ἐπινοοῦσιν ἀνθίσταται· καὶ τοὺς B οὐράνιον, ἢ ἑτέρας τινὸς, ὑπάρχειν οὐσίας τὴν ἐξ ἡμῶν ληφθεῖσαν αὐτῷ τοῦ δούλου μορφὴν παραπαίοντας ἐξελαύνει· καὶ τοὺς δύο μὲν πρὸ τῆς ἑνώσεως φύσεις τοῦ κυρίου μυθεύοντας, μίαν δὲ μετὰ τὴν ἕνωσιν ἀναπλάττοντας, ἀναθεματίζει. ἑπόμενοι τοίνυν τοῖς ἁγίοις πατράσιν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογεῖν υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, συμφώνως ἅπαντες ἐκδιδάσκομεν, τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν θεότητι, καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι, Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώ-C ματος, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τὸν αὐτὸν ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, κατὰ πάντα ὅμοιον ἡμῖν, χωρὶς ἁμαρτίας· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ τὸν αὐτὸν, Χριστὸν, υἱὸν, κύριον, μονογενῆ, ἐκ δύο φύσεων ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρί-D στως γνωριζόμενον· οὐδαμοῦ τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, σωζομένης δὲ μᾶλλον τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον, καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο πρόσωπα μεριζόμενον, ἢ διαιρούμενον, ἀλλ' ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν, καὶ μονογενῆ, Θεὸν λόγον, κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. καθάπερ ἄνωθεν οἱ προφῆται περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεπαίδευσε, καὶ τὸ τῶν πατέρων ἡμῖν πα-E ραδέδωκε σύμβολον. τούτων τοίνυν μετὰ πάσης πανταχόθεν ἀκριβείας τε, καὶ ἐμμελείας παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων, ὥρισεν ἡ ἁγία, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἑτέραν πίστιν μηδενὶ ἐξεῖναι προφέρειν, ἢ γοῦν συγγράφειν, ἢ συντιθέναι, ἢ φρονεῖν ἢ διδάσκειν ἑτέρους. τοὺς δὲ τολμῶντας, ἢ συντιθέναι πίστιν ἑτέραν ἢ γοῦν προκομίζειν, ἢ διδάσκειν, ἢ παραδιδόναι ἕτερον σύμβολον τοῖς ἐθέλουσιν ἐπιστρέφειν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐξ Ἑλληνισμοῦ, ἢ ἐξ Ἰου-F δαϊσμοῦ, ἢ γοῦν ἐξ αἱρέσεως οἱασδηποτοῦν, τούτους, εἰ μὲν εἶεν ἐπίσκοποι, ἢ κληρικοὶ, ἀλλοτρίους εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τοὺς κληρικοὺς τοῦ κλήρου· εἰ δὲ μονάζοντες, ἢ λαϊκοὶ εἶεν, ἀναθεματίζεσθαι αὐτούς. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὅρου, πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. οἱ μητροπολῖται ἄρτι ὑπογράψωσι. παρόντων αὐτῶν τῶν ἀρχόντων, ἄρτι ὑπογράψωσι. τὰ καλῶς ὁρισθέντα, ὑπέρθεσιν μὴ δέξηται. αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων.

A ταύτῃ πάντες στοιχοῦμεν· πάντες οὕτω φρονοῦμεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθέντα, καὶ πᾶσιν ἀρέσαντα, δῆλα τῇ θείᾳ γνωσθήσεται κορυφῇ.

Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: quæ à sanctis Patribus statuta sunt, & omnibus placuerunt, manifesta fient sacro vertici.* *Latine, legi, legimus, legit.*

Explicit actio quinta.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΤΗ.

B Ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθούσης ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ὁσίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης, τουτέστι,

C Πασχασίνου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστι,

D Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας,

Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων,

Κυντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης,

Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας,

Στεφάνου Ἐφέσου,

Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ Ἡρακλείας Θρᾴκης,

E Εὐσεβίου Ἀγκύρας Γαλατίας,

Διογένους Κυζίκου,

Πέτρου Κορίνθου,

Φλωρεντίου Σάρδεων,

Καὶ τῶν λοιπῶν.

ACTIO SEXTA CHALcedonensis Concilij.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, octauo Kal. Nouembris, in Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, conueniente in sanctissima Ecclesia sanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ, sancta & vniuersali Synodo, quæ secundum diuinam sanctionem in Chalcedonensium ciuitate congregata est, id est,

Paschasino & Lucentio reuerendiss. Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo Presbytero, locum tenentibus sanctissimi & Deo amicissimi Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &,

Anatolio sanctissimo Archiepiscopo splendidissimæ Constantinopolis [nouæ Romæ,] & reliquis sanctissimis & reuerendissimis Episcopis, id est,

Maximo Antiochiæ Syriæ,

Iuuenale Hierosolymorum,

Quintillo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum Anastasii Episcopi Thessalonicensis,

Thalassio Cæsareæ Cappadociæ,

Stephano Ephesi,

Luciano Byziæ, tenente locum Cyriaci Episcopi Heracleæ Thraciæ,

Eusebio Ancyræ Galatiæ,

Diogene Cyzici,

Petro Corinthi,

Florentio Sardium,

[Eunomio Nicomediæ,

Anastasio Nicææ,
Eleutherio Chalcedonensi,
Iuliano ciuitatis Coënsis, tenente & ipso locum Apostolicæ Sedis senioris Romæ Leonis,
F Basilio Seleuciæ Isauriæ,
Meletio Larissæ, tenente locum Domni Episcopi Apameæ Syriæ,
Amphilochio Sidæ,
Theodoro Tarsi,
Cyro Anazarbi,
Constantino Bostrensi,
Photio Tyri,
Theodoro Damasci,
Stephano Hierapoleos,
Nonno Edessæ,
Symeone Amidæ,

Epiphanio Episcopo Pergæ, tenente locum Olympii Episcopi Constantiæ,
Ioanne Sebastiæ,
Seleuco Amasiæ,
Constantino Melitenę,
Patricio Tyanensi,
Petro Gangrensi,
Apragmonio Tii, tenente locum Calogeri Episcopi Claudiopolis,
Atarbio Trapezuntis, tenente locum Dorothei Episcopi Neocæsareæ,
Photino Archidiacono, tenente locum Theoctisti Episcopi Pisinuntis,
Romano Myrensi,
Critoniano Aphrodisiadis Cariæ,
Nunechio Laodiceæ Phrygiæ,
Martiniano Synnadæ

Onesiphoro Iconii,
Pergamio Antiochiæ Pisidiæ,
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ,
Luca Dyrrhachii,
Vigilantio Larissæ Thessaliæ,
Francione Philippopolis,
Basilio Traianopolis,
Tryphone Chii,
Theoctisto Berrhœæ Syriæ,
Gerontio Seleuciæ,
Eusebio Presbytero, tenente locum Macarii Laodiceæ Syriæ,
Eusebio Dorylæi,
Sabba Palti,
Petro Gabalæ,
Sophronio Constantinæ,
Patricio Neocæsareæ Augustæ Euphratesiæ,
Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti,
Leontio Ascalonæ,
Aniano Capitoliadis,
Zebenno Pellæ,
Ioanne Tiberiadis,
Antiocho * Archelaidis, *Arcis.*
Beryllo Ailæ,
Aretha Elusæ,
Mosonio * Zoaræ, *Sigor.*
Rufino Bibli,
Pancratio Libyadis,
Zosimo Minoidis,
Natira Gazæ,
Polychronio Antipatridis,
Ioanne Gadaræ,
Paulo Athedonis,
Photino Lyddæ,
Heraclio Azoti,
Marciano * Gerræ, *Gerarenum.*
Stephano Iamniæ,
Epicteto Diocletianopolis,
Romano Eudoxiopolis,
Theodoro Claudiopolis Isauriæ,
Iuliano Celenderitis,
Tyranno Germanicopolis,
Ioanne Diocæsareæ,
Acacio Antiochiæ,
Epiphanio Cestriæ,
Æliano Selenuntis,
Ammonio Iotapis,
* Megalo Philadelphiæ, *Metalo.*
Marco Arethusæ,
Timotheo Balaneorum,
Eusebio Seleucobeli,
Eutychiano Epiphaniæ,
Paulo Mariamnis,
Lampadio Rhaphanæorum,
Alexandro Sebastiæ,
Philippo Adanæ,
Hypatio Zephyrii,
Theodoro Augustæ,
Chrysippo Malli,
Iuliano Rhosi,
Polychronio Epiphaniæ,
Ioanne Flauiadis,
Indimo * Hermopolis, *Premopolis.*
Sophronio Chorepiscopo, tenente locum Bassiani Episcopi Mopsuestiæ,
Proclo Adranæ,
Eulogio Philadelphiæ Arabiæ,
Theodosio Canothæ,
Hormisda Philippopolis,

A Damiano Sidonis,
Theodoro Tripolis,
Olympio Paneadis,
Paulo Ptolemaïdis,
Paulo Aradi,
Thoma Porphyrionis,
Bosphoro Orthosiadis,
Porphyrio Archidiacono, tenente locum Vranii Episcopi Emissæ,
Ioseph Hieropolis Phœniciæ,
B Iordano Abilæ,
Valerio Laodiceæ Phœniciæ,
Thoma Euoreæ Phœnicis,
Theodoreto Cyri,
Rufino Samosateno,
Ioanne Germaniciæ,
Timotheo Dolichis,
* Euolrio Zeugmatis, *Eulogio.*
Athanasio * Pari insulæ, *Porba.*
Caiuma Marcopolis,
Ioanne Carrhensium,
Abrahamio Circisii,
C Ioanne Saracenorum,
Noë Cepha castelli,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Leucadio * Thinniensi, *Gnidi.*
Ioanne Polemonii,
Gratidiano Cerasuntis,
Iuliano Tabiæ,
Meliphthongo Iuliopolis,
* Hypericio Asponensium, *Hyperechio.*
Acacio Cinnæ,
Euphasio * Laciniæ, *Logonis.*
Cecropio Sebastopolis,
Ioanne Nicopolis Armeniæ,
D Dorotheo Presbytero, tenente locum * Anatolii Episcopi Satalorum, *Ambros. sup.*
Atticho Zelorum,
Antiocho Sinopis,
Euchario Diacono, tenente locum Paralii Episcopi Andraponensis,
Paulo Presbytero, tenente locum Vranii Episcopi * Himerorum, *Iberorum.*
Acacio Ariarathiræ,
Hieraclio Comanorum,
Adelphio Chorepiscopo, tenente locum Adolii Episcopi Arabyssi,
E Euphronio Presbytero, tenente locum Domini Episcopi Cucusi,
Otreio Presbytero, tenente locum Ioannis Episcopi Arcensis,
Theodosio Nazianzeno,
Aristomacho Coloniæ,
Rheno Iunopolis,
Epiphanio Presbytero tenente locum Ætherii Episcopi Pompeiopolis,
Philotimo Presbytero, tenente locum Themistii Episcopi Amastridis,
Theodoro Heracleæ,
Eulogio Presbytero, tenente locum Genethii Episcopi Cretiæ,
F Pelagio Presbytero, tenente locum Theophili Episcopi Adrianopolis,
Elpidio Thermensis,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Ammorii,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroneæ,
Sereno Maximianopolis,
Æthericho Smyrnæ,
Eusebio Clazomenensi,
Cyriaco Ægensi,

Mama Anineti,
Leontio Magnesiæ Mæandri,
Quinto Phoceæ,
Proclo Argissæ,
Aulicomu. Thoma * Alalcomensi,
Olympio Theodosiopoleos,
Philippo Nouæ aulæ,
Rufino Briuleno,
Marcellino Metropolis,
Esaia Elaitano,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Iuliano Hypæpæ,
Hesperio Pitanæ,
Myrrenis, Proterio * Myrrinæ,
Basilico Palęopolis,
Mæonio Nyssæ,
Petro Dardani,
Thalassio Parii,
Dauide Adrianæ,
Eulogio * Eulalio Pioniæ,
Pionio Troadis,
Pemaninensi Stephano * Primnesiæ,
Theodosio * Theosebio Ilii,
Hermia Abydi,
Daniele Lampsaci,
Adriannuthe-rorum, Patricio * Adramyteorum,
Menecrate Cerassorum,
Andrea Coslinio Hierocæsareæ, & tenente locum * Argei Episcopi Sardeorum,
Elia Blandi,
Polycarpo Gabalorum,
Attasi, Patricio * Acamaseno,
Paulo Tripolis Lydiæ,
Amachio Septoriorum,
Leucio Apollinis fani,
Gemello Stratoniciæ,
Alcimede Silandi,
Dionysio Attaliæ,
Nicolao Acarasseorum, & tenente locum Stephani Episcopi Limyræ,
Zenodoto Telmessi,
Frontone Phaselidis,
Balburorũ. Philippo * Liburnæ,
Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum,
Antipatro Cauni,
Andræa Sectoriorum,
Andrea * Paulo Tlogorum,
Tlasorum. Romano Bupneorum,
Nicia Megarorum,
Athanasio Opuntis,
Domnino Plateæ,
Onesimo Argorum,
Marco Euriæ,
Peregrino Phœnicis,
Eutychio Adrianopoleos,
Claudio Anchiaxi,
Sotericho Corcyræ,
Dionysio Antiochiæ,
Ioanne Alindæ,
Flacillo Iassi,
Papia Erizorum,
Dionysio Heracleę Lyncestidum,
Salbacis. Menandro Heracleæ * Latmi,
Eupithio Stratoniciæ,
Ioanne Amyzonis,
Tynchanio Apolloniadis,
Theodoreto Alabandorum,
Ioanne Gnidi,
Iuliano Presbytero, tenente locum Calandionis Episcopi Alicarnassi,
Daniele Cladorum,

A Modesto Sebastæ,
Paulo Aristii,
Eulalio * Sylbii, Sibliæ.
Charitone Dionysiopolis,
Ioanne Trapezopolis,
Gennadio Acmoneorum,
Thoma Theodosiopoleos,
Gennadio Mossynorum,
Euandro Diocliæ,
Gerontio Basilinopolis,
Alphio Myndi,
Theoctisto Presbytero, tenente locum Diogenis
B Episcopi Orthosiæ,
Philotheo Presbytero, tenente locum Zotici Episcopi * Arpasensis, Ariasii.
Miro Eulandrensi,
Luciano Ipsensi,
Philippo Lysiadis,
Epiphanio Midæi,
Abercio Hierapoleos,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii,
Aquila Aurocrorum,
Basilio Nacoliæ,
C Strategio Polyboti,
Neoptolemo Cornensi,
Paulo Derbis,
Plutarcho Lystrensi,
Eugenio Cannorum,
Rufo * Hydæ, Hidæ.
Tyranno Homonadum,
Acholio Larandæ,
Eutropio Adadorum,
Paulo Philomelii,
Paulino Apameensi,
Theotechno * Tiracii, Tyrisii.
D Eorticio Metropoleos,
Cyro Siniandi,
Libanio * Parii Lycaoniæ, Paralai.
Alexandro Seleuciæ,
Olympio Sozopoleos,
Fonteiano Sagalassi,
Adilo Chorepiscopo, tenente locum Messalini Episcopi Laodiceæ,
* Bassona Neapoleos, Bassolo
Florentio Adrianopolis,
* Maiano Limerorum, Messenis Limenorum.
Zebenno Martyropolis,
E Euelpisto Chorepiscopo, tenente locum Florentii Episcopi Tenedi,
Sotere Theodosiadis, tenente locum Heliodori Episcopi Amathuntis, & Proëchii Arsinoæ,
Epaphrodito Tamassii, tenente locum Didymi Episcopi ciuitatis Lapithi,
Dionysio Diacono, tenente locum Photini Episcopi Chytrorum,
Ioanne Messenæ,
Ophelimo Tegeæ,
Irenæo Naupacti,
Cyrillo Subritis,
F Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniensi,
Demetrio * Lappensi, Lampa.
Euphrate Eleuthernensi,
Chrysogono presbytero, tenente locum Pauli Episcopi * Candiæ, Cantani.
Sozonte Philipporum,
Constantino Demetriadis,
Eusebio * Topiris, Doberorum.
Maximino Serres,
Nicolao Stoborum,
Dardanio Bargalæ.

Parthenopolis. Ioanne* Patricopoleos,
Honorato Tassi,
Ariassi. Theophilo* Orei,
Sillij. Neone* Psyllii,
Theodoto Lysinaorum. * Diodoro Lysimachiorum,
Paulo Puglorum,
Codrylorum. Mara* Cordilusorum,
Marcellino Isindorum,
Macedonio Magydensi,

A Eudoxio Etennorum,
Eugenio Cotennorum,
Marcellino Coralliæ,
Obrimo Coracesii,
Petro Echinæorum,
Eustathio gentis Saracenorum,
Aurelio Afro,
Rusticiano Afro,

& reliqua sanctissimis & religiosissimis Episcopis. & reliqua sancta Synodo: adueniens in eadem sanctissima Ecclesia diuinissimus & piissimus dominus noster Marcianus perpetuus Augustus, Pag. 257. [præsente ex diuino zelo ac feruore Fidei etiam piissima & Christianissima Regina Augusta Pulcheria,] vnà cum magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, id est, gloriosissimo magistro militum & exconsule ac patricio Anatolio, & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo præfecto regiæ Constantinopolitanæ vrbis nouæ Romæ Tatiano,* & reliquis magnificentissimis iudicibus. [& gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & viris magnificentissimis & magistris Martiali & Placito, & viro magnificentissimo Comite domesticorum Sporacio, & viro magnificentissimo Comite sacrorum priuatorum Genethlio, & viro magnificentissimo Comite domesticorum & sacrorum stabulorum Aëtio, & viro magnificentissimo primicerio clarissimorum tribunorum & notariorum Leontio: super his etiam amplissimo Senatu, id est, gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Florentio, & gloriosissimo exconsule ac patricio Senatore, & gloriosissimo exmagistro & exconsule ac patricio Nomo, & gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Protogene, & viro magnificentissimo expræfecto & patricio Eugaro, & viro magnificentissimo expræposito Romano, & viro magnificentissimo expræfecto Zoilo, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Theodoro, & viro magnificentissimo expræfecto Apollonio, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Antiocho, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Anyño, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Theodoro, & viro magnificentissimo expræposito Artaxerse, & viro magnificentissimo expræfecto Constantino, & viro magnificentissimo Pharasio. expræfecto * Parmasio, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Eulogio, & viris magnificentissimis exquæstoribus, Apollodoro, Theodoro, & Menna, & viro magnificentissimo, & Comite priuatorum Seuero, & viro magnificentissimo, & Comite largitionum Basilio, & viro magnificentissimo, & Comite priuatorum Iuliano, & viro magnificentissimo expræfecto Tryphone, & viro magnificentissimo exquæstore Polychronio, & viro magnificentissimo excomite Constantino, & viro magnificentissimo excomite Seueriano, & viro magnificentissimo excomite * Heracliano; Heraclio. super his etiam spectabilibus Comitibus & tribunis notariis;] alloquutus est quæ subsequuntur, primum Latinè, & postmodum Græcè: [cuius alloquutionis virtus est ista. *

Dominus noster Marcianus perpetuus Augustus alloquutus est sanctam Synodum.

VBi primum diuino iudicio ad Imperium sumus electi, inter tantas necessitates Reipubl. nulla nos magis causa constrinxit, quam vt orthodoxa & vera Fides Christiana, quæ sancta atque pura est, indubitata omnium animis insideret. Constat autem, auaritia vel prauis studiis quorundam, per media tempora nonnullis diuersa sentientibus, & pro voluntate sua, non prout

Καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐσεβεστάτων ἐπισκόπων. παραγενόμενος ἐν τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ B ἐκκλησίᾳ ὁ θειότατος, καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανὸς, ὁ αἰώνιος Αὔγουστος, ἅμα τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις, καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσι, τουτέστι, τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηλάτῃ, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίῳ Ἀνατολίῳ, καὶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἐπάρχῳ τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίῳ, καὶ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐπάρχῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, Ταλιανῷ, καὶ λοιποῖς τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις C ἄρχουσιν· Γεγονότι δὲ καὶ τοῖς περιβλέπτοις κόμησι, καὶ τριβούνοις νοταρίοις· προσεφώνησε τὰ ὑποτεταγμένα, πρότερον Ῥωμαϊστὶ, καὶ μετὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν προσφώνησιν, Ἑλληνιστί.

---

veritas atq; doctrina Patrum postulat, populos seducentibus, in errorē quàmplurimos esse deductos. Qua de re sanctā Synodū hoc videlicet proposito fieri studuimus, & vobis laborem indixisse videmur, D quatenus omni errore atq; caligine detersa, prout se Diuinitas hominib. manifestare voluit, & doctrina Patrū ostendit, religio nostra, quæ pura atq; sancta est, vniuersorū mentib. insinuata,* suæ propria virtute. virtutis luce fulgescat: nec in posterū quisquā audeat de Natiuit. Domini & saluatoris nostri Iesu Christi aliter disputare, quam Apostolica prædicatio, & instituta 318 sanctorum Patrum, eidem conuenientia, posteritati tradidisse noscuntur: sicut etiam S. Leonis Papæ vrbis Romæ, qui sedem Apostolicam gubernat, missa ad sanctæ memoriæ Flauianū Constantinopolitanæ vrbis Episcopum scripta testantur. Remotis itaque studiis, ablatis E patrociniis, cessante auaritia, cunctis veritas innotescat. Nos enim ad Fidē confirmandā, non ad potentiam aliquā* exercendam, exēplo religiosi ostendendam. principis Cōstantini, Synodo interesse voluimus, ne vel vlterius populi prauis suasionibus separentur. Facile enim simplicitas quorumdā, hactenus nonnullorū ingeniis atq; superflua verbositate decepta est, & constat, diuersorū prauis insinuationibus dissensiones & hæreses natas. Studiū autem nostrum est, vt omnis populus per verā & sanctā doctrinā vnum sentiens, in eādem religionem redeat, & verā Fidē Catholicam colat, quam secun- F dum institutiones Patrū exponere concordantibus æque animis religio vestra festinet: quatenus sicut à Nicæna Synodo vsq; ad proximū tempus, erroribus amputatis, vera Fides cunctis innotuit; ita & nunc per sanctā Synodum remotis caliginibus, quæ in his paucis annis, sicut superius dictū est, prauitate atque auaritia quorumdam emersisse videntur, perpetuo, quæ statuta fuerint, conseruentur. Erit autem diuinæ* maiestatis, id quod prouidentiæ. sancto animo fieri desideramus, in æternum firmiter custodire.

A

Πάντες ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη· Εἷς υἱὸς Κωνσταντῖνος. Μαρκιανῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ.

[Et post Regis hæc verba] omnes clamauerunt: Multi anni Imper. multi anni Augustæ. Orthodoxis multos annos. vnus filius Cõstantinus. [Marciani amatoris Christi regnum in sęcula permaneat, digni orthodoxæ Fidei amatoris. Sit ab his procul inuidia.]

Ἑρμηνεία τῆς Ῥωμαϊκῆς προσφωνήσεως.

B Interpretatio Latinæ alloquutionis.

Ὁ θειότατος, καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανός, ὁ αἰώνιος Αὔγουστος, τὴν δύναμιν τῆς * προστεταγμένης προσφωνήσεως, καὶ ἑλληνιστὶ προσεφώνησεν οὕτως.

* προκειμένης.

Diuinissimus & piiss. D. noster Marcianus perpetuus Augustus, virtutem præscripta alloquutionis & Græce alloquutus est ita.

ΕΝ προοιμίοις τῆς ἡμετέρας βασιλείας, θείᾳ ψήφῳ ἐπ' αὐτὴν αἱρεθέντες, παρὰ τὰς ἄλλων ἁπασῶν, καὶ ἀναγκαιοτάτων φροντίδων, οὐδὲν οὕτω καὶ βουλῆς, καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐνομίσαμεν, ὡς τὸ περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἁγίαν καὶ ἀληθῆ τυγχάνουσαν, ὁμογνώμονας ἅπαντας εἶναι, καὶ μηδὲν περὶ αὐτὴν ἀμφίβολον ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἐγκαθῆσθαι ψυχαῖς. εὕρηται γὰρ ὁ μέσος χρόνος, τινὰς τοῦτο μὲν χρημάτων ἐπιθυμίας, τοῦτο δὲ φαύλαις σπουδαῖς, φρονοῦντας διάφορα, καὶ παρὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων πίστιν τὰς διδασκαλίας τοῖς πλήθεσιν ἐκτεθεικότας, πλάνης γεμούσας ἐπιβλαβοῦς· ταύτην ἰάσασθαι βουλόμενοι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἠθροίσαμεν σύνοδον, τῶν τῆς ὁδοιπορίας μόχθων ἀποτέλεσμα μέγιστον ἔσεσθαι πιστεύσαντες τὴν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας βεβαίωσιν· ὥστε τὴν ἐπικειμένην ἀχλὺν ταῖς τῶν ἀνθρώπων τῶν πεπλανημένων ἐννοίαις, διαιρεθῆναι· καὶ καθὼς αὐτὸ τὸ θεῖον τοῖς ἀνθρώποις οἰκείᾳ βουλήσει ἑαυτὸ κατέστησε φανερὸν, καὶ ὡς ἡ τῶν ἁγίων πατέρων διδασκαλία τὴν καθαρωτάτην, καὶ ἀληθινὴν, ταῖς ἁπάντων ψυχαῖς ἐκλάμπουσαν πίστιν ἐξέθετο, οὕτω τὸ ἀνθρώπινον θρησκεύειν γένος, καὶ τοῦ λοιποῦ πᾶσαν περιαιρεθῆναι τοῖς τολμῶσιν αὐθάδειαν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἕτερόν τι φρονεῖν, ἢ διαλογίζεσθαι, παρὰ τὰ κηρυχθέντα μὲν παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, παραδοθέντα δὲ νῦν συμφώνως παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ὅν τρόπον καὶ ἡ τοῦ θεοφιλεστάτου Λέοντος, τοῦ τῆς βασιλίδος Ῥώμης ἀρχιεπισκόπου, τοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον κυβερνῶντος, ἐπιστολὴ, διαπεμφθεῖσα πρὸς τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης Φλαβιανὸν, ἐπίσκοπον τῆς νέας βασιλίδος Ῥώμης γεγονότα, σημαίνει. ἀναιρεθείσης τοίνυν πάσης ἀτόπου σπουδῆς, ἐκβαλλομένης τε ἁπάσης προστασίας, καὶ τῆς ἀπληστίας χώραν ἐχούσης οὐδεμίαν, ἡ ἀλήθεια ταῖς ὑμῶν ἐκθέσεσι φανερούσθω. ἡμεῖς γὰρ βεβαιότητα τοῖς πραττομένοις προσθήσοντες, οὐ δυνάμεως ἐπίδειξιν ποιησόμενοι, παρεῖναι τῇ συνόδῳ ἐδοκιμάσαμεν, ὑπόδειγμα ποιησάμενοι τὸν τῆς μακαρίας λήξεως Κωνσταντῖνον

VBi primum diuino iudicio ad Imperium sumus electi, ante alias omnes publicas & summe necessarias * causas, nihil sic & consilio & studio dignum putauimus, nisi vt circa orthodoxam Fidem, quæ sancta & vera est, omnes vnius essent sententiæ, & nihil de ea dubitabile in animabus hominum insideret. Repertum est enim * medio tempore quosdam partim pecuniarum cupiditatibus, partim prauis studiis diuersa sensisse, & præter sanctorum Patrum Fidem, doctrinæ expositionem erroribus plenam multitudini edidisse. Huic rei remedium volentes adhibere, sanctam vestram collegimus Synodum, laboribus, quos ex itinere suscepistis, euentum maximum fore credentes, vt vera religio firmaretur, quatenus * omnis interiectus error atque caligo auferretur ab intelligentiis seductorum: & prout ipsa se Diuinitas hominibus propria voluntate manifestauit, & vt sanctorum Patrum doctrina purissimam & verissimam animis omnium præfulgentem exposuit Fidem, sic humanum genus coleret, & de reliquo omnis auferatur audentibus præsumptio de natiuitate Domini & saluatoris nostri Iesu Christi aliter sentiendi aut disputandi, præter hæc, quæ prædicata quidem sunt à sanctis Apostolis, tradita autem nunc consone à trecentis decem & octo sanctis Patribus nostris qui Nicææ conuenerunt, sicut Deo amicissimi Leonis Papæ vrbis Romæ, qui Sedem Apostolicam gubernat, missa ad sanctæ memoriæ Flauianum nouæ regiæ Romæ Episcopum epistola * testatur. Amputato igitur omni inconuenienti, studio, & eiecto omni patrocinio, & locum nullum habente auaritia, cunctis veritas vestris expositionibus innotescat. Nos enim * ad Fidem confirmandam, non ad potentiam ostendendam, exemplo religiosi principis Constantini, Synodo interesse volumus;

Pag. 258.
Quam,
medio tempore quibusdam partim p. c. p. p. d. s. d. sententiis, t. p. s. p. F. populo doctrinas expositionibus, nouis plenas erroribus
incumbens caligo
significat
vt firmitatem his quæ geruntur adiiciamus, non vt potentiam ostentemus,

C D E F

vt inuenta veritate, non vltra multitudo, prauis quorundam doctrinis attracta, discordet. Multos enim mentis simplicitate à quibusdam * perterritos, superflua & callida introducere conantibus, haud mirum est fuisse deceptos. Non est enim dubium, quod imperfectis & prauis diuersorum expositionibus, tam dissensiones, quam multæ exortæ sunt hæreses. Nostræ autem serenitati operæprecium est, omnes populos vnam eandemque circa Diuinitatem habentes sententiam, veram & catholicam Religionem Fidemque colere, quam ipsis secundum tradita à sanctis Patribus dogmata exponite. Hoc ergo operis sit sanctitatis vestræ, vt consentientes animo, sicut in Nicæno, sanctissimo Patrum Concilio manifestata Fides, ab errore quidem homines liberauit, ad lucem autem prolata, omnibus cognita est: similiter & nunc per vestrum Concilium omnis quidem ambiguitas prauitate cupiditatéque quorundam, sicut diximus, in hoc paruo medio tempore nata, amputetur: in perpetuum autem, quæ à vobis terminata fuerint, seruentur. Erit autem hoc diuinæ prouidentiæ, vt id, quod pio proposito fieri curamus, semper ad vtilitatem, quę per vos orta est, firmiter conseruetur. *Omnes clamauerunt: Marciano nouo Constãtino multos annos. Imperatori multos annos. Augustæ [orthodoxæ] multos annos. * Marciane amator Christi, vestrum nobis duret Imperium. [Semper nobis imperetis,] digni ex orthodoxa Fide.* Ab amatoribus Christi procul inuidia sit. Et post has voces, Aëtius archidiaconus Constantinopol. vrbis [nouæ Romæ, & primicerius notariorum] dixit: Quoniam nutu supernæ gratiæ, & diuinæ zelo serenitatis vestræ * piissimæ & fidelissimæ, quibus à Deo datum est omnib. imperare, hæc magna & sancta & vniuersalis Synodus, quæ per præceptũ vestrum congregata est, summo studio & diuina diligentia per multos dies omnẽ discordiã, quę in pręterito quoquo modo aduersus rectã & immaculatã catholicam nostrã Fidem exorta est, expulit, per verbũ veritatis omnẽ * nouam vocẽ abiiciens, sicut scripta per singula quæ contigerunt gesta manifestant: definitionẽ autem nũc ab omni errore alienã prædicauit, diuinarũ scripturarum virtute munita, seruatáq; in ea sanctorum & beatiss. Patrum sententia, ad certam quidẽ scientiam sincere legentiũ, & ad perpetuam, coronam vestri pii Imperij: hanc prę manibus habens, si placet, annuente vestra serenitate recitabo. Diuinissimus & piiss. D. Imperator dixit: Lege * Aëtius Archidiaconus Constantin. nouæ Romæ legit. Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ secundũ Dei gratiam & sanctionem piissimorũ Christianissimorumq; Imperatorum nostrorũ Valentiniani & Marciani Augustorũ,

perculsos, anxios & captioso argumento proponentibus haud

Latine.

Marciano amatori Christi. vestrum vestrum duret. Christi amatores, abundetur. Aëtius

piissimi & fidelissimi Imperatores,

vnam

Latine.

A ὥστε τῆς ἀληθείας εὑρεθείσης, μὴ περαιτέρω τὰ πλήθη, ὑποσυρόμενα φαύλαις τισὶ διδασκαλίαις, διχονοεῖν. πολλοὶ γὰρ ἁπλότητι διανοίας πτοηθέντες ὑπό τινων, περιττὰ, καὶ σεσοφισμένα ἐπιχειρησάντων, εἰκότως ἠπάτηνται. οὐκ ἔστι μὲν γὰρ ἀμφίβολον, ὡς ἀτελέσι, καὶ * μοχθηρῶν ἐξηγήσεσιν, αἵ τε διχόνοιαι, καὶ πολλαὶ ἀνεφύησαν αἱρέσεις. τῇ δὲ ἡμετέρᾳ γαληνότητι σπουδαῖόν ἐστι, τοὺς δήμους ἅπαντας, μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν περὶ τὸ θεῖον B ἔχοντας γνώμην, τὴν ἀληθῆ, καὶ καθολικὴν θρησκείαν τε, καὶ πίστιν σέβειν, ἣν αὖθις κατὰ τὰ παραδοθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δόγματα ἐξηγήσασθε. ἔργον τοίνυν γενέσθω τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας· ἵνα ὁμογνώμονι ψυχῇ, καθάπερ ἐν τῇ Νικαέων ὁσιωτάτῃ τῶν πατέρων συνόδῳ φανερωθεῖσα ἡ πίστις, πλάνης μὲν ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἰς φῶς δὲ παραχθεῖσα, πᾶσιν ἐγνώσθη, παραπλησίως καὶ νῦν διὰ τῆς ὑμετέρας συνόδου πᾶν μὲν ἀμφίβολον ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ χρόνῳ τεχθὲν, καθὼς ἔφημεν, φαυλότητι τινων, καὶ ἀπληστίᾳ, C περικοπῇ, εἰσαεὶ δὲ τὰ παρ' ὑμῶν δικαιούμενα φυλαχθείη. ἔσται γὰρ τῆς θείας προνοίας, τοῦθ', ὅπερ εὐσεβεῖ γενέσθαι προθέσει σπουδάζομεν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐπὶ τῇ παρ' ὑμῶν ὠφελείᾳ φυλαχθῆναι βέβαιον. * Πάντες ἐβόησαν· Μαρκιανῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. Μαρκιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ. διαβίου ἡ ὑμῶν D βασιλεία· ἄξιοι τῆς ὀρθοδοξίας. φιλόχριστοι, ἄφθονα ὑμῖν. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐπειδὴ τῇ ῥοπῇ τῆς ἄνωθεν χάριτος, καὶ τῷ φιλοχρίστῳ ζήλῳ τῆς γαληνότητος ὑμῶν, τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ πιστοτάτων, τῶν ἐκ Θεοῦ εἰληχότων τὸ πάντων κρατεῖν βασιλέων, ἡ κατὰ θέσπισμα ὑμέτερον συνειλεγμένη ἁγία αὕτη, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, μετὰ πλείστης ὅσης ἐκ πολλῶν ἡμερῶν σχολῆς, καὶ θείας ἐμμελείας, E πᾶσαν μὲν ἐν τῷ παρεληλυθότι ὁπωσοῦν ἀναφυεῖσαν κατὰ τῆς ὀρθῆς, καὶ ἀμωμήτου, καθολικῆς ἡμῶν πίστεως, διχόνοιαν ἐκ ποδῶν πεποίηκε, τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ πᾶσαν ἀπελάσασα κενοφωνίαν, καθὰ καὶ τὰ ἐγγράφως ἐφ' ἑκάστῳ τῶν παρακολουθησάντων πεπραγμένα δηλοῖ· ὅρον δὲ νῦν ἐξεφώνησεν ἀπλανῆ, τῇ τῶν θείων γραφῶν ὀχυρωθεῖσα δυνάμει, καὶ τῶν ἁγίων, καὶ μακαριωτάτων πατέρων ἐν αὐτῷ διατηρήσασα τὴν διάνοιαν, F πρὸς γνῶσιν μὲν ἀκριβῆ τῶν εἰλικρινῶς ἐντυγχανόντων, ἀγήρω δὲ στέφανον τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς βασιλείας· * ὅνπερ ἔχων τοῦτον μετὰ χεῖρας, εἰ παρίσταται νεύματι τῆς ὑμετέρας ἡμερότητος, ἀναγνώσομαι. ἀνάγνωθι. * Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ἀνέγνω. Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν εὐλαβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ, Αὐγούστων,

ἴσ. μοχθηραῖς διαφόροις.

Ῥωμαϊστί,

ἰχνοῦν

Ῥωμαϊστί,

συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα. ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὰ ἑξῆς γέγραπται ἐν τῇ πρὸ τῆς πράξεως ταύτης πράξει, ἤτοι πέμπτῃ.

Πασχασῖνος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου, τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας ἐπισκόπου πόλεως Λέοντος ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Λουκήνσιος ἐπίσκοπος πόλεως ἐκκλησίας Ερκουλανῶν, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς πάσης ἐκκλησίας ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Βονιφάτιος πρεσβύτερος πόλεως Ῥώμης, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου, τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας, ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος, ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπέγρ.

Κυίντιλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ἐπέχων τὸν τόπον Κυριακοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θρᾴκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Κορίνθου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Νικαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος, καὶ πρεσβευτὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς μητροπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ποιούμενος τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου Δόμνου, ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας δευτέρας καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ταρσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A cógregata est apud Chalcedonem metropolim Bithyniæ prouinciæ, in * basilica sanctæ & venerabilis martyris Euphemiæ, definiuit subter annexa. Dominus noster & saluator Iesus Christus notitiam Fidei, &c. *martyrio sanctæ & victoriosæ martyris*

Reliqua descripta sunt in proxima superiore actione, idest quinta.

Paschasinus Episcopus, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici vniuersalis Ecclesiæ * Papæ vrbis Romæ Leonis * Synodo præsidens, B statui, consensi, & subscripsi. *Episcopi in Synodo; Græce relecta subscripsi.*

Lucentius episcopus ciuitatis Ecclesiæ * Erculanæ, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici viri vniuersalis Ecclesiæ Papæ vrbis Romæ Leonis in Synodo Græce relecta subscripsi. *al. Asculana*

Bonifacius presbyter vrbis Romæ, vicarius domini mei beatissimi & Apostolici viri vniuersalis Ecclesiæ C Papæ vrbis Romæ Leonis, * cum vniuersa Synodo consensi & subscripsi. *in Synodo, Græce, relecta subscr.*

Anatolius episcopus Constantinopolis nouæ Romæ, definiens subscripsi.

Maximus episcopus Antiochiæ, statués subscripsi.

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum, statuens subscripsi.

Quintillus episcopus Heracleæ, tenens locum Anastasii sanctissimi Episcopi Thessalonicensium, statuens subscr.

D Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Ephesi, definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byzæ, habens locum Cyriaci religiosissimi episcopi Heracleæ Thraciæ definiens subscripsi.

Eusebius episcopus Ancyræ, definiens subscripsi.

Diogenes episcopus Cyzici, definiens E subscripsi.

Petrus episcopus Corinthi, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Sardium, definiés subscripsi.

Anastasius episcopus Nicææ, definiens subscripsi.

Eunomius episcopus Nicomediæ, definiens subscr.

Iulianus minimus episcopus, & Legatus Sedis Apostol. definiens subscr.

Eleutherius episcopus Chalcedonésis, F definiens subscripsi.

Basilius misericordia Dei episcopus Seleuciæ metropolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Meletius Episcopus Larissæ, sermonem faciens & pro sanctiss. Domno episcopo Apameæ Syriæ secúdæ, & pro me, definiens subscr.

[Amphilochius episcopus Sidę, definiés subscripsi.]

Theodorus episcopus metropolis Tarsi, definiens subscr.

Cyrus episcopus Anazarbi ciuitatis sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus Bostrensium metropolis, definiens subscripsi.

Pag. 260 Photius episcopus Tyri metropolis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Damasci, definiens subscr.

Stephanus episcopus Hierapolis, definiens subscr.

Nonnus episcopus Edessenorum ciuitatis, definiens subscripsi.

Symeon episcopus Amidæ metropolis definiens subscripsi per Petrum presbyterum.

Olympius episcopus metropolis Constantiæ, definiens subscripsi per Epiphanium episcopum.

Ioannes miseratione Dei episcopus Sebastiæ, definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus Amasiæ metropolis, definiens subscripsi.

Constantinus miseratione diuina episcopus Melitenæ, definiens subscripsi.

Patricius episcopus Tyanorum metropolis, definiens subscr.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi.

Calogerus episcopus metropolis Claudiopolis, definiens subscripsi per Apragmonium episcopum Tii.

Dorotheus episcopus Neocæsareæ, definiens subscripsi per Atarbium episcopum Trapezuntis.

Theoctistus episcopus Pissinuntis metropolis, definiens subscripsi per Photinum archidiaconum.

Romanus episcopus metropolis Myrorum, definiens subscripsi.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis Cariæ, definiens subscripsi.

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ, definiens subscr.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, definiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii, definiens subscripsi.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ, definiens subscripsi.

Epiphanius episcopus Pergæ metropolis Pamphyliæ, definiens subscripsi.

Atticus episcopus Nicopolis veteris Epiri, definiens subscripsi.

Martyrius episcopus Gortynæ metropolis Cretæ, definiens subscripsi.

A Κῦρος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος τῆς Τύρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ὁρίσας ὑπέγρ.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Νόννος ἐπίσκοπος τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Συμεώνιος ἐπίσκοπος Ἀμίδης, τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Πέτρου πρεσβυτέρου.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κωνσταντίας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σεβαστείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Σέλευκος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀμασίας ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος τῆς Τυανέων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D Καλόγηρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Ἀπραγμονίου ἐπισκόπου Τείου.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἀταρβίου ἐπισκόπου Τραπεζοῦντος.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς Πισσινουντίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Μύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συνάδων τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνησίφορος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἰκονίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης τῆς μητροπόλεως Παμφυλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, τῆς κατὰ τὴν παλαιὰν Ἤπειρον, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐπίσκοπος Γορτύνης, τῆς Κρητῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκᾶς

Λουκᾶς ἐπίσκοπος Δυῤῥαχίου μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φραγκίων ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βιγιλάντιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαρίσης Θεσσαλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βασίλειος ἐπίσκοπος τῆς Τραϊανουπολιτῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Χίου, ὁρίσας ὑπέγραψα ὑπὲρ Ἰωάννου ἐπισκόπου Ῥόδου.
Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μακάριος ἐπίσκοπος Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐσεβίου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὁρίσας ὑπέγρ.
Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου, διὰ Θαλασσίου διακόνου ὁρίσας ὑπέγρ.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος Γαβουλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πατρίκιος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγρ.
Μάρας ἐπίσκοπος Αναζαρθοῦ, ὁρίσας ὑπέγρ.
Ῥωμύλος ἐπίσκοπος Χαλκίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ Μάρα τοῦ ἐπισκόπου Αναζαρθοῦ.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ὑπέγρ.
Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ὁρίσας ὑπέγρ.
Ζέβεννος ἐπίσκοπος πόλεως Πέλλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Τιβεριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Αρκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βήρυλλος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀρέτας ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μουσώνιος ἐπίσκοπος Σηγὼρ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Βίβλου, ὁρίσας ὑπέγρ.
Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος, ὁρίσας ὑπέγρ.
Νατηρᾶς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γάζαν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῶν Γαδαρέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἀνθηδόνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φωτεινὸς ἐπίσκοπος ἐλάχιστος Λύδδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπέγρ.

A Lucas Episcopus Dyrrhachii metropolis, definiens subscripsi.
Francion episcopus Philippopolis metropolis, definiens subscripsi.
Vigilantius episcopus Larissæ metropolis Thessaliæ, definiens subscr.
Sebastianus episcopus Beroæ, definiens subscripsi.
Basilius episcopus Traianopolis metropolis, definiens subscripsi.
Tryphon episcopus Chii, definiens subscripsi pro Ioanne episcopo
B Rhodi.
Theoctistus episcopus Berrhœæ, definiens subscripsi.
Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, definiens subscripsi.
Macarius episcopus Laodiceæ Syriæ, definiēs subscripsi per Eusebium presbyterum Antiochiæ.
Eusebius episcopus Dorylæi deficiens subscripsi.
Sabbas episcopus Palti, per Thalassium diaconum definiens subscripsi.
C Lucianus episcopus Byziæ, definiens subscripsi. Pag. 261.
Petrus episcopus Gabalæ, definiens subscripsi.
Sophronius episcopus Constantinæ, definiens subscr.
Patricius episcopus Neocæsareæ, definiens subscr.
Maras episcopus Anasarthæ, definiens subscripsi.
Romulus episcopus Chalcidis, definiēs subscripsi per manum Maræ * Chorepiscopi Anasarthæ. * Episcopi
D Eustathius episcopus Beryti metropolis, definiens subscripsi.
Leontius episcopus Ascalonis, definiēs subscripsi.
Anianus episcopus Capitoliadis, definiens subscr.
Zebennus episcopus ciuitatis Pellæ, definiens subscr.
Ioannes episcopus Tiberiadis ciuitatis, definiens subscr.
Antiochus episcopus * Archelaidis, definiens subscr. * Arcæ
E Beryllus episcopus Ailæ, definiens subscripsi.
Aretas episcopus Elusæ, definiens subscripsi.
Musonius episcopus Segor, definiens subscripsi.
Rufinus episcopus Bibli, definiens subscripsi.
Pancratius episcopus Libyadis, definiens subscripsi.
Nateras episcopus Gazæ, definiens subscripsi.
F Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscr.
Ioannes episcopus Gadarensium, definiens subscr.
Paulus episcopus Anthedonis, definiēs subscripsi.
Photinus minimus episcopus Lyddæ, definiens subscr.
Heraclius episcopus Azoti, definiens subscripsi.

Gerarorum. Marcianus episcopus * Gerrhæ, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Iamniæ, definiens subscripsi.

Epictetus episcopus Diocletianopolis, definiens subsc.

Romanus episcopus Eudoxiopolis, definiens subscr.

Ibas Episcopus Edessæ, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Claudiopolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Iulianus episcopus Celenderis Isauriæ, definiens subscr.

Tyrannus episcopus Germanicopolis Isauriæ, definiens subscr.

Ioannes episcopus Diocæsareæ ciuitatis, definiens subscripsi per lectorem meum * Iulium. Nilum.

Ælianus episcopus Selenuntis ciuitatis, definiens subscripsi, per subdiaconum meum Paulum.

Acacius episcopus Antiochiæ ciuitatis Isauriæ, definiens subscripsi.

Epiphanius episcopus ciuitatis Cestriç, definiens subscr.

Ammonius episcopus Iotapæ, definiens subscripsi.

Megalus episcopus Philadelphiæ, ciuitatis, definiens subscripsi.

Marcus episcopus Arethusæ, definiens subscr. per Timotheum episcopum Balanæorum.

Timotheus episcopus Balanæorum, definiens subscr.

Eusebius episcopus ciuitatis Seleucobeli, definiens subscr. per Paulum episcopum Mariamnæ.

Eutychius. * Eutychianus episcopus Epiphaniæ, definiens subscripsi per Meletium episcopum Larissæ.

Paulus Episcopus Mariamnæ, definiẽs subscripsi.

Lampadius episcopus ciuitatis Rhaphanæorum, definiens subscripsi per * Ianuarium diaconum meum. Ianuarium.

Alexander episcopus Sebastæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Philippus Episcopus Adanæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Pag.161. Hypatius episcopus Zephyrii ciuitatis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Augustæ, ciuitatis, definiens subscripsi.

Chrysippus episcopus ciuitatis Malli, definiens subscripsi.

Polychronius episcopus Epiphaniæ, definiens subscr.

Ioannes episcopus Flauiadis, definiens subscripsi.

Indimus Episcopus Irenopolis, definiẽs subscripsi.

Iulianus Episcopus Rhosi ciuitatis, definiens subscripsi.

Sophronius Chorepiscopus, sermonem faciens pro Bassiano episcopo [Mopsuestiensi,] definiens subscripsi.

A Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος Γεῤῥῶν *, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἰαμνίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἐπίκτητος ἐπίσκοπος Διοκλητιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἴβας ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Ἰούλιος ἐπίσκοπος Κελενδέρεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ. Ἰουλιανός

Τύραννος ἐπίσκοπος Γερμανικουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Διοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ ἀναγνώστου μου Νείλου.

C Αἰλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σελινοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ τοῦ ὑποδιακόνου μου Παύλου.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Κέστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀμμώνιος ἐπίσκοπος Ἰωτάπης, ὁρίσας ὑπέγρ.

* Μέγαλος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὁρίσας ὑπέγραψα. Τίμωνος

D Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου ἐπισκόπου Βαλανεαίων.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανεαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Σελευκοβήλου, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Παύλου ἐπισκόπου Μαριάμνης.

Εὐτυχιανὸς ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μελετίου ἐπισκόπου Λαρίσσης.

Παῦλος ἐπίσκοπος Μαριάμνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Λαμπάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Ῥαφανεαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἰωάννου διακόνου μου.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδάνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὑπάτιος ἐπίσκοπος πόλεως Ζεφυρίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Αὐγούστης πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Χρύσιππος ἐπίσκοπος πόλεως Μάλλου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Φλαβιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωφρόνιος χωρεπίσκοπος, ποιούμενος λόγον ὑπὲρ Βασσιανοῦ ἐπισκόπου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Εὐλόγιος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Σαδράων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανώθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ορμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιπποπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σιδῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ολύμπιος ἐπίσκοπος Πανεάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Αράδου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βοτρύων, Πορφύριος ἐπίσκοπος * Βοτρυῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου διακόνου.

Φωσφόρος ἐπίσκοπος Ορθωσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου διακόνου.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος πόλεως Εμέσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωσὴφ ἐπίσκοπος Ηλιουπόλεως Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βίδης, Ιορδάνης ἐπίσκοπος * Βίλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βαλέριος ἐπίσκοπος πόλεως Λαοδικείας τῆς Φοινίκης; ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Εὐαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ἐπίσκοπος Κύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ρουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσατέων, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολίχης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐόλκιος ἐπίσκοπος Ζεύγματος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Αθανάσιος ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ζέβεννος ἐπίσκοπος Μαρτυροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Απαμείας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Καϊουμᾶς ἐπίσκοπος Μαρκοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Καῤῥῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αβραάμιος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λευκάδιος ἐπίσκοπος Μνίζου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Νόης ἐπίσκοπος Κηφᾶς, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ατάρβιος ἐπίσκοπος πόλεως Τραπεζοῦντος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Πολεμωνίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γρατιδιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Κερασοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Eulogius episcopus ciuitatis Philadelphiæ, definiens subscr.

Proclus episcopus * Adranorum ciuitatis, definiens subscripsi. Sadraeorum;

Theodosius episcopus ciuitatis Canothæ, definiens subscripsi.

Hormisda Episcopus Philippopolis, definiens subscripsi.

Damianus episcopus ciuitatis Sidonis, definiens subscr.

B Theodorus episcopus Tripoleos, definiens subscr.

Olympius episcopus Paneadis, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Ptolemaidis, definiens subscripsi.

Paulus episcopus ciuitatis Aradi, definiens subscr.

Thomas episcopus Porphyrionis, definiens subscr.

Porphyrius episcopus Botryorum, definiens subscripsi per Timotheum diaconum.

C Phosphorus Episcopus Orthosiadis, definiens subscripsi per Timotheum diaconum.

Vranius episcopus Emissæ, definiens subscripsi.

Ioseph episcopus Heliopolis Phœnices, definiens subscripsi.

Iordanus Episcopus * Abilæ, definiens subscripsi. Bidæ.

Valerius episcopus Laodiceæ ciuitatis, definiens subscr.

D * Theonas episcopus Euriæ [Phœnicis] definiens subscr. Thomas Ep. Euariæ.

Theodoretus episcopus Cyri, definiens subscripsi.

Rufinus episcopus Samosatenus, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Germaniciæ, definiens subscr.

Timotheus episcopus Dolichæ, definiens subscripsi.

Euoltius episcopus Zeugmatis, definiens subscripsi.

E Athanasius episcopus * Pari, definiens subscripsi. Perrhæ;

Zebennus Episcopus Martyropolis, definiens subsc.

Callinicus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.

Caiumas episcopus Marcopolis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus ciuitatis Carrhensium, definiens subscripsi.

Abrahamius episcopus Circensium, definiens subscr.

F Leucadius episcopus * Thinniensis, definiens subscripsi. Mnizi;

Noë episcopus Cephacastelli, definiens subscripsi.

Atarbius episcopus Trapezuntis ciuitatis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Polemonii, definiens subscripsi.

Gratidianus episcopus Cerasuntis ciuitatis, definiens subscripsi.

Onesiphoro Iconii,
Pergamio Antiochiæ Pisidiæ,
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ,
Luca Dyrrhachii,
Vigilantio Larissæ Thessaliæ,
Francione Philippopolis,
Basilio Traianopolis,
Tryphone Chii,
Theoctisto Berrhœæ Syriæ,
Gerontio Seleuciæ,
Eusebio Presbytero, tenente locum Macarii Laodiceæ Syriæ,
Eusebio Dorylæi,
Sabba Palti,
Petro Gabalæ,
Sophronio Constantinæ,
Patricio Neocæsareæ Augustæ Euphratesiæ,
Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti,
Leontio Ascalonæ,
Aniano Capitoliadis,
Zebenno Pellæ,
Ioanne Tiberiadis,
Arcis. Antiocho * Archelaidis,
Beryllo Ailæ,
Aretha Elusæ,
Sigor. Mosonio * Zoaræ,
Rufino Bibli,
Pancratio Libyadis,
Zosimo Minoidis,
Natira Gazæ,
Polychronio Antipatridis,
Ioanne Gadaræ,
Paulo Athedonis,
Photino Lyddæ,
Heraclio Azoti,
Gerarorum. Marciano * Gerræ,
Stephano Iamniæ,
Epicteto Diocletianopolis,
Romano Eudoxiopolis,
Theodoro Claudiopolis Isauriæ,
Iuliano Celenderitis,
Tyranno Germanicopolis,
Ioanne Diocæsareæ,
Acacio Antiochiæ,
Epiphanio Cestriæ,
Æliano Selenuntis,
Ammonio Iotapis,
Metalo. * Megalo Philadelphiæ,
Marco Arethusæ,
Timotheo Balaneorum,
Eusebio Seleucobeli,
Eutychiano Epiphaniæ,
Paulo Mariamnis,
Lampadio Rhaphanæorum,
Alexandro Sebastiæ,
Philippo Adanæ,
Hypatio Zephyrii,
Theodoro Augustæ,
Chrysippo Malli,
Iuliano Rhosi,
Polychronio Epiphaniæ,
Ioanne Flauiadis,
Ermopolis. Indimo * Hermopolis,
Sophronio Chorepiscopo, tenente locum Bassiani Episcopi Mopsuestiæ,
Proclo Adranæ,
Eulogio Philadelphiæ Arabiæ,
Theodosio Canothæ,
Hormisda Philippopolis,

A Damiano Sidonis,
Theodoro Tripolis,
Olympio Paneadis,
Paulo Ptolemaïdis,
Paulo Aradi,
Thoma Porphyrionis,
Bosphoro Orthosiadis,
Porphyrio Archidiacono, tenente locum Vranii Episcopi Emissæ,
Ioseph Hieropolis Phœniciæ,
B Iordano Abilæ,
Valerio Laodiceæ Phœniciæ,
Thoma Euoreæ Phœnicis,
Theodoreto Cyri,
Rufino Samosateno,
Ioanne Germaniciæ,
Timotheo Dolichis,
* Euolrio Zeugmatis, Eulogio.
Athanasio * Pari insulæ, Perrha.
Caiuma Marcopolis,
Ioanne Carrhensium,
Abrahamio Circisii,
C Ioanne Saracenorum,
Noë Cepha castelli,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Leucadio * Thinniensi, Ouidi.
Ioanne Polemonii,
Gratidiano Cerasuntis,
Iuliano Tabiæ,
Meliphthongo Iuliopolis,
* Hypericio Asponensium, Hyperechio.
Acacio Cinnæ,
Euphasio * Laciniæ, Logania.
Cecropio Sebastopolis,
Ioanne Nicopolis Armeniæ,
D Dorotheo Presbytero, tenente locum * Anatolii Episcopi Satalorum, Andreæ, sup.
Atticho Zelorum,
Antiocho Sinopis,
Euchario Diacono, tenente locum Paralii Episcopi Andraponensis,
Paulo Presbytero, tenente locum Vranii Episcopi * Himerorum, Iberorum.
Acacio Ariarathiræ,
Hieraclio Comanorum,
Adelphio Chorepiscopo, tenente locum Adolii Episcopi Arabyssi,
E Euphronio Presbytero, tenente locum Domini Episcopi Cucusi,
Otreio Presbytero, tenente locum Ioannis Episcopi Arcensis,
Theodosio Nazianzeno,
Aristomacho Coloniæ,
Rheno Iunopolis,
Epiphanio Presbytero tenente locum Ætherii Episcopi Pompeiopolis,
Philotimo Presbytero, tenente locum Themistii Episcopi Amastridis,
Theodoro Heracleæ,
Eulogio Presbytero, tenente locum Genethii Episcopi Cretiæ,
F Pelagio Presbytero, tenente locum Theophili Episcopi Adrianopolis,
Elpidio Thermensis,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Ammorii,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroneæ,
Sereno Maximianopolis,
Æthericho Smyrnæ,
Eusebio Clazomenensi,
Cyriaco Ægensi,

Mama Anineti,
Leontio Magnesiæ Mæandri,
Quinto Phoceæ,
Proclo Argissæ,
Thoma * Alalcomensi, *Aulioconu.*
Olympio Theodosiopoleos,
Philippo Nouæ aulæ,
Rufino Briuleno,
Marcellino Metropolis,
Esaia Elaitano,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Iuliano Hypæpæ,
Hesperio Pitanæ,
Proterio * Myrrinæ, *Myrrinæ.*
Basilico Palęopolis,
Mæonio Nyssæ,
Petro Dardani,
Thalassio Parii,
Dauide Adrianæ.
* Eulalio Pioniæ, *Eulogio*
Pionio Troadis,
Stephano * Primnesiæ, *Pemaniensis*
* Theosebio Ilii, *Theodosio*
Hermia Abydi,
Daniele Lampsaci,
Patricio * Adramyteorum, *Adrianutherarum,*
Menecrate Cerassorum,
Cosinio Hierocæsareæ, & tenente locum * Argei Episcopi Sardeorum, *Andrea*
Elia Blandi,
Polycarpo Gabalorum,
Patricio * Acamaseno, *Acrasi.*
Paulo Tripolis Lydiæ,
Amachio Septoriorum,
Leucio Apollinis fani,
Gemello Stratoniciæ,
Alcimede Silandi,
Dionysio Attaliæ,
Nicolao Acarasseorum, & tenente locum Stephani Episcopi Limyræ,
Zenodoto Telmessi,
Frontone Phaselidis,
Philippo * Liburnæ, *Balburensiũ.*
Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum,
Antipatro Cauni,
Andræa Sectoriorum,
* Paulo Tlogorum, *Andrea Tloensium,*
Romano Bupneorum,
Nicia Megarorum,
Athanasio Opuntis,
Domnino Plateæ,
Onesimo Argorum,
Marco Euriæ,
Peregrino Phœnicis,
Eutychio Adrianopoleos,
Claudio Anchiaxi,
Sotericho Corcyræ,
Dionysio Antiochiæ,
Ioanne Alindæ,
Flacillo Iassi,
Papia Erizorum,
Dionysio Heracleę Lyncestidum,
Menandro Heracleæ * Latmi, *Salbaci.*
Eupithio Stratoniciæ,
Ioanne Amyzonis,
Tynchanio Apolloniadis,
Theodoreto Alabandorum,
Ioanne Gnidi,
Iuliano Presbytero, tenente locum Calandionis Episcopi Alicarnassi,
Daniele Cladorum,

A Modesto Sebastæ,
Paulo Aristii,
Eulalio * Sylbii, *Sibliæ.*
Charitone Dionysiopolis,
Ioanne Trapezopolis,
Gennadio Acmoneorum,
Thoma Theodosiopoleos,
Gennadio Mossynorum,
Euandro Diocliæ,
Gerontio Basilinopolis,
Alphio Myndi,
Theoctisto Presbytero, tenente locum Diogenis
B Episcopi Orthosiæ,
Philotheo Presbytero, tenente locum Zotici Episcopi * Arpasensis, *Ariassi.*
Miro Eulandrensi,
Luciano Ipsensi,
Philippo Lysiadis,
Epiphanio Midæi,
Abercio Hierapoleos,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii,
Aquila Aurocrorum,
Basilio Nacoliæ,
C Strategio Polyboti,
Neoptolemo Cornensi,
Paulo Derbis,
Plutarcho Lystrensi,
Eugenio Cannorum,
Rufo * Hydæ, *Idde.*
Tyranno Homonadum,
Acholio Larandæ,
Eutropio Adadorum,
Paulo Philomelii,
Paulino Apameensi,
Theotechno * Tiracii, *Tyrissi.*
D Eorticio Metropoleos,
Cyro Siniandi,
Libanio * Parii Lycaoniæ, *Parndelt.*
Alexandro Seleuciæ,
Olympio Sozopoleos,
Fonteiano Sagalassi,
Adilo Chorepiscopo, tenente locum Messalini Episcopi Laodiceæ,
* Bassona Neapoleos, *Bassido*
Florentio Adrianopolis,
* Maiano Limerorum, *Musonio Limenæ.*
Zebenno Martyropolis,
E Euelpisto Chorepiscopo, tenente locum Florentii Episcopi Tenedi,
Sotere Theodosiadis, tenente locum Heliodori Episcopi Amathuntis, & Proëchii Arsinoæ,
Epaphrodito Tamassii, tenente locum Didymi Episcopi ciuitatis Lapithi,
Dionysio Diacono, tenente locum Photini Episcopi Chytrorum,
Ioanne Messenæ,
Ophelimo Tegeæ,
Irenæo Naupacti,
Cyrillo Subritis,
F Gennadio Gnosi,
Eusebio Apolloniensi,
Demetrio * Lappensi, *Lampæ.*
Euphrate Eleuthernensi,
Chrysogono presbytero, tenente locum Pauli Episcopi * Candiæ, *Cantani.*
Sozonte Philipporum,
Constantino Demetriadis,
Eusebio * Topiris, *Doberorum.*
Maximino Serres,
Nicolao Stoborum,
Dardanio Bargalæ,

Parthenopoli. Ioanne* Patricopoleos,
Honorato Tassi,
Ariassi. Theophilo* Orei,
Sibyj. Neone* Psyllii,
Theodoto * Diodoro Lysimachiorum,
Lysimacorum. Paulo Puglorum,
Codrylorum. Mara* Cordilusorum,
Marcellino Isindorum,
Macedonio Magydensi,

& reliqua sanctissimi & religiosissimi Episcopi. & reliqua sancta Synodo: adueniens in eadem sanctissima Ecclesia diuinissimus & piissimus dominus noster Marcianus perpetuus Augustus, *Pag. 257.* [præsente ex diuino zelo ac feruore Fidei etiam piissima & Christianissima Regina Augusta Pulcheria,] vnà cum magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, id est, gloriosissimo magistro militum & exconsule ac patricio Anatolio, & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo præfecto regiæ Constantinopolitanæ vrbis nouæ Romæ Tatiano,* *& reliquis magnificentissimis iudicibus.* [& gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & viris magnificentissimis & magistris Martiali & Placito, & viro magnificentissimo Comite domesticorum Sporacio, & viro magnificentissimo Comite sacrorum priua- C torum Genethlio, & viro magnificentissimo Comite domesticorum & sacrorum stabulorum Aëtio, & viro magnificentissimo primicerio clarissimorum tribunorum & notariorum Leontio: super his etiam amplissimo Senatu, id est, gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Florentio, & gloriosissimo exconsule ac patricio Senatore, & gloriosissimo exmagistro & exconsule ac patricio Nomo, & gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Protogene, & viro magnificentissimo expræfecto & patricio Eugaro, & viro magnificentissimo expræposito Romano, & viro magnificentissimo D expræfecto Zoilo, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Theodoro, & viro magnificentissimo expræfecto Apollonio, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Antiocho, & viro magnificentissimo expræfecto Vrbis Anysio, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Theodoro, & viro magnificentissimo expræposito Artaxerse, & viro magnificentissimo expræfecto Constantino, & viro magnificentissimo *Theosebio.* expræfecto* Parmasio, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Eulogio, & viris magnificentissimis exquæstoribus, Apollodoro, Theo- E doro, & Menna, & viro magnificentissimo, & Comite priuatorum Seuero, & viro magnificentissimo, & Comite largitionum Basilio, & viro magnificentissimo, & Comite priuatorum Iuliano, & viro magnificentissimo expræfecto Tryphone, & viro magnificentissimo exquæstore Polychronio, & viro magnificentissimo excomite Constantino, & viro magnificentissimo excomite Seueriano, & viro magnificentissimo excomite* *Heraclio.* Herachano; super his etiam spectabilibus Comitibus & tribunis notariis;] alloquutus est quæ subsequuntur, primum Latinè, F & postmodum Græcè: [cuius alloquutionis virtus est ista.*

Dominus noster Marcianus perpetuus Augustus alloquutus est sanctam Synodum.

VBi primum diuino iudicio ad Imperium sumus electi, inter tantas necessitates Reipubl. nulla nos magis causa constrinxit, quam vt orthodoxa & vera Fides Christiana, quæ sancta atque pura est, indubitata omnium animis insideret. Constat autem, auaritia vel prauis studiis quorundam, per media tempora nonnullis diuersa sentientibus, & pro voluntate sua, non prout

A Eudoxio Etennorum,
Eugenio Cotennorum,
Marcellino Coralliæ,
Obrimo Coracesii,
Petro Echinæorum,
Eustathio gentis Saracenorum,
Aurelio Afro,
Rusticiano Afro,

Καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων, καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων. παραγινόμενος ἐν τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ B ἐκκλησίᾳ ὁ θειότατος, καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανὸς, ὁ αἰώνιος Αὔγουστος, ἅμα τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις, καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσι, τουτέστι, τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηλάτῃ, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίῳ Ἀνατολίῳ, καὶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἐπάρχῳ τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίῳ, καὶ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐπάρχῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, Τατιανῷ, καὶ λοιποῖς τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις C ἄρχουσιν. Προσέτι δὲ καὶ τοῖς περιβλέπτοις κόμησι, καὶ τριβούνοις νοταρίοις· προσεφώνησε τὰ ὑποτεταγμένα, πρότερον Ῥωμαϊστὶ, καὶ μετὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν προσφώνησιν, Ἑλληνιστί.

---

veritas atq; doctrina Patrum postulat, populos seducentibus, in errorẽ quàmplurimos esse deductos. Qua de re sanctã Synodũ hoc videlicet proposito fieri studuimus, & vobis laborem indixisse videmur, D quatenus omni errore atq; caligine detersa, prout se Diuinitas hominib. manifestare voluit, & doctrina Patrũ ostendit, religio nostra, quæ pura atq; sancta est, vniuersorũ mentib. insinuata,* suæ *propria virtute.* virtutis luce fulgescat: nec in posterũ quisquã audeat de Natiuit. Domini & saluatoris nostri Iesu Christi aliter disputare, quam Apostolica prædicatio, & instituta 318 sanctorum Patrum, eidem conuenientia, posteritati tradidisse noscuntur: sicut etiam S. Leonis Papæ vrbis Romæ, qui sedem Apostolicam gubernat, missa ad sanctæ memoriæ Flauianũ Constantinopolitanæ vrbis Episcopum scripta testantur. Remotis itaque studiis, ablatis E patrociniis, cessante auaritia, cunctis veritas innotescat. Nos enim ad Fidẽ confirmandã, non ad potentiam aliquã* exercendam, exẽplo religiosi *Ostentandam.* principis Cõstantini, Synodo interesse voluimus, ne vel vlterius populi prauis suasionibus separentur. Facile enim simplicitas quorumdã, hactenus nonnullorũ ingeniis atq; superflua verbositate decepta est, & constat, diuersorũ prauis insinuationibus dissensiones & hæreses natas. Studiũ autem nostrum est, vt omnis populus per verã & sanctã doctrinã vnum sentiens, in eãdem religionem redeat, & verã Fidẽ Catholicam colat, quam secundum institutiones Patrũ exponere concordantibus F æque animis religio vestra festinet: quatenus sicut à Nicæna Synodo vsq; ad proximũ tempus, erroribus amputatis, vera Fides cunctis innotuit; ita & nunc per sanctã Synodum remotis caliginibus, quæ in his paucis annis, sicut superius dictũ est, prauitate atque auaritia quorumdam emersisse videntur, perpetuo, quæ statuta fuerint, conseruentur. Erit autem diuinæ* maiestatis, id quod *prouidentia.* sancto animo fieri desideramus, in æternum firmiter custodire.

A

Πάντες ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη· Εἷς υἱὸς Κωνσταντίνος. Μαρκιανῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ.

Ἑρμηνεία τῆς Ῥωμαϊκῆς προσφωνήσεως.

B

Ὁ θειότατος, καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανὸς, ὁ αἰώνιος Αὔγουστος, τὴν δύναμιν τῆς * προτεταγμένης προσφωνήσεως, ἐν ἑλληνιστὶ προσεφώνησεν οὕτως. * προκειμένης.

ΕΝ προοιμίοις τῆς ἡμετέρας βασιλείας, θείᾳ ψήφῳ ἐπ' αὐτὴν αἱρεθέντες, πρὸ τῶν ἄλλων ἁπασῶν, καὶ ἀναγκαιοτάτων φροντίδων, οὐδὲν οὕτω καὶ βουλῆς, καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐνομίσαμεν, ὡς τὸ περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἁγίαν τε καὶ ἀληθῆ τυγχάνουσαν, ὁμογνώμονας ἅπαντας εἶναι, καὶ μηδὲν περὶ αὐτὴν ἀμφίβολον ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἐγκαθεσθῆναι ψυχαῖς. εὕρηται γὰρ ὁ μέσος χρόνος, τινὰς τῶν μὲν χρημάτων ἐπιθυμίας, τῶν δὲ φαύλαις σπουδαῖς, φρονοῦντων διάφορα, καὶ παρὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων πίστιν τὰς διδασκαλίας τοῖς πλήθεσιν ἐκτεθειμένων, πλάνης γεμούσας ἐπιβλαβοῦς. Ταύτην ἰάσασθαι βουλόμενοι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἠθροίσαμεν σύνοδον, τῶν τῆς ὁδοιπορίας μόχθων ἀποτέλεσμα μέγιστον ἔσεσθαι πιστεύσαντες τὴν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας βεβαίωσιν· ὥστε τὴν ἐπικειμένην ἀχλὺν ταῖς τῶν ἀνθρώπων τῶν πεπλανημένων ἐννοίαις, ἀναιρεθῆναι· καὶ καθὼς αὐτὸ τὸ θεῖον τοῖς ἀνθρώποις οἰκείᾳ βουλήσει ἑαυτὸ κατέστησε φανερὸν, καὶ ὡς ἡ τῶν ἁγίων πατέρων διδασκαλία τὴν καθαρωτάτην, καὶ ἀληθινὴν, ταῖς ἁπάντων ψυχαῖς ἐκλάμπουσαν πίστιν ἐξέθετο, οὕτω τὸ ἀνθρώπινον θρησκεύειν γένος, καὶ τοῦ λοιποῦ πᾶσαν περιαιρεθῆναι τοῖς τολμῶσιν αὐθάδειαν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἕτερόν τι φρονεῖν, ἢ διαλογίζεσθαι, παρὰ τὰ κηρυχθέντα μὲν παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, παραδοθέντα δὲ νῦν συμφώνως παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν Νικαίᾳ, ὅν τρόπον τε ἡ τοῦ θεοφιλεστάτου Λέοντος, τοῦ τῆς βασιλίδος Ῥώμης ἀρχιεπισκόπου, τοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον κυβερνῶντος, ἐπιστολὴ, διαπεμφθεῖσα πρὸς τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης Φλαβιανὸν, ἐπίσκοπον τῆς νέας βασιλίδος Ῥώμης γεγονότα, σημαίνει. ἀναιρουμένης τοίνυν πάσης ἀπρεποῦς σπουδῆς, ἐκβαλλομένης τε ἁπάσης προστασίας, καὶ τῆς ἀπληστίας χώραν ἐχούσης οὐδεμίαν, ἡ ἀλήθεια ταῖς ὑμῶν ἐκθέσεσι φανερούσθω. ἡμεῖς γὰρ βεβαιότητα τοῖς προαποδοθεῖσι (?) προσθήσοντες, οὐ δυνάμεως ἐπίδειξιν ποιησόμενοι, παρεῖναι τῇ συνόδῳ ἐδοκιμάσαμεν, ὑπόδειγμα ποιησάμενοι τὸ τῆς μακαρίας λήξεως Κωνσταντίνου

[Et post Regis hæc verba] omnes clamauerunt: Multi anni Imper. multi anni Augustæ. Orthodoxis multos annos. vnus filius Constantinus. [Marciani amatoris Christi regnum in sæcula permaneat, digni orthodoxæ Fidei amatoris. Sit ab his procul inuidia.]

Interpretatio Latinæ allo-quutionis.

Diuinissimus & piiss. D. noster Marcianus perpetuus Augustus, virtutem præscripta alloquutionis & Græce alloquutus est ita.

VBi primum diuino iudicio ad Imperium sumus electi, ante alias omnes publicas & summe necessarias * causas, nihil sic & consilio & studio dignum putauimus, nisi vt circa orthodoxam Fidem, quæ sancta & vera est, omnes vnius essent sententiæ, & nihil de ea dubitabile in animabus hominum insideret. Repertum est enim * medio tempore quosdam partim pecuniarum cupiditatibus, partim prauis studiis diuersa sensisse, & præter sanctorum Patrum Fidem, doctrinæ expositionem erroribus plenam multitudini edidisse. Huic rei remedium volentes adhibere, sanctam vestram collegimus Synodum, laboribus, quos ex itinere suscepistis, euentum maximum fore credentes, vt vera religio firmaretur, quatenus * omnis interiectus error atque caligo auferretur ab intelligentiis seductorum: & prout ipsa se Diuinitas hominibus propria voluntate manifestauit, & vt sanctorum Patrum doctrina purissimam & verissimam animis omnium præfulgentem exposuit Fidem, sic humanum genus coleret, & de reliquo omnis auferatur audentibus præsumptio de natiuitate Domini & saluatoris nostri Iesu Christi aliter sentiendi aut disputandi, præter hæc, quæ prædicata quidem sunt à sanctis Apostolis, tradita autem nunc consone à trecentis decem & octo sanctis Patribus nostris qui Nicææ conuenerunt, sicut Deo amicissimi Leonis Papæ vrbis Romæ, qui Sedem Apostolicam gubernat, missa ad sanctæ memoriæ Flauianum nouæ regiæ Romæ Episcopum epistola * testatur. Amputato igitur omni inconuenienti, studio, & eiecto omni patrocinio, & locum nullum habente auaritia, cunctis veritas vestris expositionibus innotescat. Nos enim * ad Fidem confirmandam, non ad potentiam ostendendam, exemplo religiosi principis Constantini, Synodo interesse volumus;

C D E F

Pag. 258. * curam.

* medio tempore quibusdam partim p. c. p. d. s. d. sententiis, & p. f. populo doctrinæ expositionibus, non vi plenum errorum.

* intenebrans caligo.

* significat.

* ex formidabilibus quæ geruntur ad terrorem, non et potestatem ostentantes.

vt inuenta veritate, non vltra multitudo, prauis quorundam doctrinis attracta, discordet. Multos enim mentis simplicitate à quibusdam * perterritos, superflua & callida introducere conantibus, haud mirum est fuisse deceptos. Non est enim dubium, quod imperfectis & prauis diuersorum expositionibus, tam dissensiones, quam multæ exortæ sunt hæreses. Nostræ autem serenitati operæprecium est, omnes populos vnam eandemque circa Diuinitatem habentes sententiam, veram & catholicam Religionem Fidemque colere, quam ipsis secundum tradita à sanctis Patribus dogmata exponite. Hoc ergo operis sit sanctitatis vestræ, vt consentienti animo, sicut in Nicæno, sanctissimo Patrum Concilio manifestata Fides, ab errore quidem homines liberauit, ad lucem autem prolata, omnibus cognita est: similiter & nunc per vestrum Concilium omnis quidem ambiguitas prauitate cupiditatéque quorundam, sicut diximus, in hoc paruo medio tempore nata, amputetur: in perpetuum autem, quæ à vobis terminata fuerint, seruentur. Erit autem hoc diuinæ prouidentiæ, vt id, quod pio proposito fieri curamus, semper ad vtilitatem, quę per vos orta est, firmiter conseruetur. * Omnes clamauerunt: Marciano nouo Constãtino multos annos. Imperatori multos annos. Augustæ [orthodoxæ] multos annos. * Marciane amator Christi, vestrum nobis duret Imperium. [Semper nobis imperetis,] digni ex orthodoxa Fide. * Ab amatoribus Christi procul inuidia sit. Et post has voces, Aëtius archidiaconus Constantinopol. vrbis [nouæ Romæ, & primicerius notariorum] dixit: Quoniam nutu supernæ gratiæ, & diuinæ zelo serenitatis vestræ * piissimæ & fidelissimæ, quibus à Deo datum est omnib. imperare, hæc magna & sancta & vniuersalis Synodus, quæ per præceptũ vestrum congregata est, summo studio & diuina diligentia per multos dies omnẽ discordiã, quę in pręterito quoquo modo aduersus rectã & immaculatã catholicam nostrã Fidem exorta est, expulit, per verbũ veritatis omnẽ * nouam vocẽ abiiciens, sicut scripta per singula quæ contigerunt gesta manifestant: definitionẽ autem nũc ab omni errore alienã prædicauit, diuinarũ scripturarum virtute munita, seruatãq; in ea sanctorum & beatiss. Patrum sententia, ad certam quidẽ scientiam sincere legentiũ, & ad perpetuam, coronam vestri pii Imperij: hanc prę manibus habens, si placet, annuente vestra serenitate recitabo. Diuinissimus & piiss. D. Imperator dixit: Lege * Aëtius Archidiaconus Constantin. nouæ Romæ legit. Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ secundũ Dei gratiam & sanctionem piissimorũ Christianissimorumq; Imperatorum nostrorũ Valentiniani & Marciani Augustorũ,

perculsos, astuta & captiosa argumenta proponentibus haud

Latine.

Marciano amatori Christi. vestrum vestrum duret.

Christi amatores, abundetis. Aëtius

piissimi & fidelissimi Imperatores,

vnam

Latine.

A ὥστε τῆς ἀληθείας εὑρεθείσης, μὴ περαιτέρω τὰ πλήθη, ὑποσυρόμενα φαύλαις τισὶ διδασκαλίαις, διχονοεῖν. πολλοὶ γὰρ ἁπλότητι διανοίας πτοηθέντες ὑπό τινων, περιττὰ, καὶ σεσοφισμένα ἐπιχειρούντων, εἰκότως ἠπάτηνται. οὐκ ἔστι μὲν γὰρ ἀμφίβολον, ὡς ἀτελέσι, καὶ * μοχθηραῖς ἐξηγήσεσιν, αἵ τε διχόνοιαι, καὶ πολλαὶ ἀνεφύησαν αἱρέσεις. τῇ δὲ ἡμετέρᾳ γαληνότητι σπουδαῖόν ἐστι, τοὺς δήμους ἅπαντας, μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν περὶ τὸ θεῖον
B ἔχοντας γνώμην, τὴν ἀληθῆ, καὶ καθολικὴν θρησκείαν τε, καὶ πίστιν σέβειν, ἣν αὐτοῖς κατὰ τὰ παραδοθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δόγματα ἐξηγήσασθε. ἔργον τοίνυν γενέσθω τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας· ἵνα ὁμογνώμονι ψυχῇ, καθάπερ ἐν τῇ Νικαέων ὁσιωτάτῃ τῶν πατέρων συνόδῳ φανερωθεῖσα ἡ πίστις, πλάνης μὲν ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἰς φῶς δὲ προαχθεῖσα, πᾶσιν ἐγνώσθη, παραπλησίως καὶ νῦν διὰ τῆς ὑμετέρας συνόδου πᾶν μὲν ἀμφίβολον ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ χρόνῳ τεχθὲν, κα-
C θὼς ἔφημεν, φαυλότητί τινων, καὶ ἀπληστίᾳ, περικοπῇ, εἰσαεὶ δὲ τὰ παρ' ὑμῶν ὁριζόμενα φυλαχθείη. ἔσται δὲ τῆς θείας προνοίας, τοῦθ', ὅπερ εὐσεβῶς γενέσθαι προθέσει σπουδάζομεν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐπὶ τῇ παρ' ὑμῶν ὠφελείᾳ φυλαχθῆναι βέβαιον. * Πάντες ἐβόησαν· Μαρκιανῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. Μαρκιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ. διαβίου ἡ ὑμῶν
D βασιλεία· ἄξιοι τῆς ὀρθοδοξίας. φιλόχριστοι, ἄφθονα ὑμῖν. Αέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐπειδὴ τῇ ῥοπῇ τῆς ἄνωθεν χάριτος, καὶ τῷ φιλοχρίστῳ ζήλῳ τῆς γαληνότητος ὑμῶν, τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ πιστοτάτων, τῶν ἐκ Θεοῦ εἰληχότων τὸ πάντων κρατεῖν βασιλέων, ἡ κατὰ θέσπισμα ὑμέτερον συνειλεγμένη ἁγία αὕτη, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, μετὰ πλείστης ὅσης ἐκ πολλῶν ἡμερῶν σχολῆς, καὶ θείας ἐμμελείας,
E πᾶσαν μὲν ἐν τῷ παρεληλυθότι ὁπωσοῦν ἀναφυεῖσαν κατὰ τῆς ὀρθῆς, καὶ ἀμωμήτου, καθολικῆς ἡμῶν πίστεως, διχόνοιαν ἐκ ποδῶν πεποίηκε, τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ πᾶσαν ἀπελάσασα καινοφωνίαν, καθὰ καὶ τὰ ἔγγραφως ἐφ' ἑκάστῳ τῶν παρακολουθησάντων πεπραγμένα δηλοῖ· ὅρον δὲ νῦν ἐξεφώνησεν ἀπλανῆ, τῇ τῶν θείων γραφῶν ὀχυρωθεῖσα δυνάμει, καὶ τῶν ἁγίων, καὶ μακαριωτάτων πατέρων ἐν αὐτῷ διατηρήσασα τὴν διά-
F νοιαν, πρὸς γνῶσιν μὲν ἀκριβῆ τῶν εἰλικρινῶς ἐντυγχανόντων, ἀγήρω δὲ στέφανον τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς βασιλείας· * ἐπέχων τοῦτον μετὰ χεῖρας, εἰ παρίσταται νεύματι τῆς ὑμετέρας ἡμερότητος, ἀναγνώσομαι. ἀνάγνωθι. * Αέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ἀνέγνω. Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ, Αὐγούστων,

ἴσ. μοχθηραῖς διαφόροις.

Ρωμαϊστί,

ἰχοῖ

Ρωμαϊστί,

συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα. ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὰ ἑξῆς γέγραπται ἐν τῇ πρὸ τῆς πράξεως ταύτης πράξει, ἤτοι πέμπτῃ.

Πασκασῖνος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου, τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας ἐπισκόπου πόλεως Λέοντος ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Λουκήνσιος ἐπίσκοπος πόλεως ἐκκλησίας Ερκουλανῶν, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς πάσης ἐκκλησίας ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Βονιφάτιος πρεσβύτερος πόλεως Ῥώμης, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου, τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας, ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος, ἐν τῇ συνόδῳ τοῖς ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθεῖσιν ὑπέγραψα.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπέγρ.

Κυντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ἐπέχων τὸν τόπον Κυριακοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θράκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Κορίνθου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Νικαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος, καὶ πρεσβευτὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς μητροπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ποιούμενος τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου Δόμνου, ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας δευτέρας καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ταρσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A congregata est apud Chalcedonem metropolim Bithyniæ prouinciæ, in * basilica sanctæ & venerabilis martyris Euphemiæ, definiuit subter annexa. Dominus noster & saluator Iesus Christus notitiam Fidei, &c.

martyrio sancto & venerabili martyrio

Reliqua descripta sunt in proxima superiore actione, idest quinta.

Paschasinus Episcopus, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici vniuersalis Ecclesiæ * Papæ vrbis Romæ Leonis * Synodo præsidens, statui, consensi, & subscripsi. B

Episcopi in Synodo, Græce relecta subscripsi.

Lucentius episcopus ciuitatis Ecclesiæ * Erculanæ, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici viri vniuersalis Ecclesiæ Papæ vrbis Romæ Leonis in Synodo Græce relecta subscripsi.

al. Asculana

Bonifacius presbyter vrbis Romæ, vicarius domini mei beatissimi & Apostolici viri vniuersalis Ecclesiæ Papæ vrbis Romæ Leonis, * cum vniuersa Synodo consensi & subscripsi. C

in Synodo, sanctæ, relecta subscr.

Anatolius episcopus Constantinopolis nouæ Romæ, definiens subscripsi.

Maximus episcopus Antiochiæ, statués subscripsi.

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum, statuens subscripsi.

Quintillus episcopus Heracleæ, tenens locum Anastasii sanctissimi Episcopi Thessalonicensium, statuens subscr. D

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Ephesi, definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byzæ, habens locum Cyriaci religiosissimi episcopi Heracleæ Thraciæ definiens subscripsi.

Eusebius episcopus Ancyræ, definiens subscripsi.

Diogenes episcopus Cyzici, definiens subscripsi. E

Petrus episcopus Corinthi, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Sardium, definiés subscripsi.

Anastasius episcopus Nicææ, definiens subscripsi.

Eunomius episcopus Nicomediæ, definiens subscr.

Iulianus minimus episcopus, & Legatus Sedis Apostol. definiens subscr.

Eleutherius episcopus Chalcedonésis, definiens subscripsi. F

Basilius misericordia Dei episcopus Seleuciæ metropolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Meletius Episcopus Larissæ, sermonem faciens & pro sanctiss. Domno episcopo Apameæ Syriæ secúdæ, & pro me, definiens subscr.

[Amphilochius episcopus Sidę, definiés subscripsi.]

Theodorus episcopus metropolis Tarsi, definiens subscr.

Cyrus episcopus Anazarbi ciuitatis sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus Bostrensium metropolis, definiens subscripsi.

Pag. 260 Photius episcopus Tyri metropolis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Damasci, definiens subscr.

Stephanus episcopus Hierapolis, definiens subscr.

Nonnus episcopus Edessenorum ciuitatis, definiens subscripsi.

Symeon episcopus Amidæ metropolis definiens subscripsi per Petrum presbyterum.

Olympius episcopus metropolis Constantiæ, definiens subscripsi per Epiphanium episcopum.

Ioannes miseratione Dei episcopus Sebastiæ, definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus Amasiæ metropolis, definiens subscripsi.

Constantinus miseratione diuina episcopus Melitenæ, definiens subscripsi.

Patricius episcopus Tyanorum metropolis, definiens subscr.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi.

Calogerus episcopus metropolis Claudiopolis, definiens subscripsi per Apragmonium episcopum Tii.

Dorotheus episcopus Neocæsareæ, definiens subscripsi per Atarbium episcopum Trapezuntis.

Theoctistus episcopus Pissinuntis metropoliis, definiens subscripsi per Photinum archidiaconum.

Romanus episcopus metropolis Myrorum, definiens subscripsi.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis Cariæ, definiens subscripsi.

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ, definiens subscr.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, definiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii, definiens subscripsi.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ, definiens subscripsi.

Epiphanius episcopus Pergæ metropolis Pamphyliæ, definiens subscripsi.

Atticus episcopus Nicopolis veteris Epiri, definiens subscripsi.

Martyrius episcopus Gortynæ metropolis Cretæ, definiens subscripsi.

A Κῦρος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος τῆς Τύρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ὁρίσας ὑπέγρ.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Νόννος ἐπίσκοπος τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Συμεώνιος ἐπίσκοπος Ἀμίδης, τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Πέτρου πρεσβυτέρου.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κωνσταντίας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σεβαστείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Σέλευκος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀμασείας ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος τῆς Τυανέων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D Καλόγηρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Ἀπραγμονίου ἐπισκόπου Τείου.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἀταρβίου ἐπισκόπου Τραπεζοῦντος.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς Πισσινουντίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Μύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συνάδων τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἰκονίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης τῆς μητροπόλεως Παμφυλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, τῆς κατὰ τὴν παλαιὰν Ἤπειρον, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐπίσκοπος Γορτύνης, τῆς Κρήτης μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκᾶς

A Λουκᾶς ἐπίσκοπος Δυρραχίου μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φραγκίων ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βιγιλάντιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαρίσσης Θεσσαλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος τῆς Τραϊανουπολιτῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Χίου, ὁρίσας ὑπέγραψα ὑπὲρ Ἰωάννου ἐπισκόπου Ῥόδου.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μακάριος ἐπίσκοπος Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐσεβίου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου, διὰ Θαλασσίου διακόνου ὁρίσας ὑπέγρ.

C Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαβούλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Μάρας ἐπίσκοπος Ἀναζάρθου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ῥωμύλος ἐπίσκοπος Χαλκίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ Μάρα τοῦ ἐπισκόπου Ἀναζάρθου.

D Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπετωλιάδος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ζέβεννος ἐπίσκοπος πόλεως Πέλλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Τιβεριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Ἀρκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Βήρυλλος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀρέτας ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Σηγὼρ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Βίβλου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Νατήρας ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γάζαν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῶν Γαδαρέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἀνθηδονέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος ἐλάχιστος Λύδδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Lucas Episcopus Dyrrhachii metropolis, definiens subscripsi.

Francion episcopus Philippopolis metropolis, definiens subscripsi.

Vigilantius episcopus Larissæ metropolis Thessaliæ, definiens subscr.

Sebastianus episcopus Beroæ, definiens subscripsi.

Basilius episcopus Traianopolis metropolis, definiens subscripsi.

Tryphon episcopus Chii, definiens subscripsi pro Ioanne episcopo Rhodi.

Theoctistus episcopus Berrhœæ, definiens subscripsi.

Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, definiens subscripsi.

Macarius episcopus Laodiceæ Syriæ, definiẽs subscripsi per Eusebium presbyterum Antiochiæ.

Eusebius episcopus Dorylæi deficiens subscripsi.

Sabbas episcopus Palti, per Thalassium diaconum definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byziæ, definiens subscripsi. Pag. 261.

Petrus episcopus Gabalæ, definiens subscripsi.

Sophronius episcopus Constantinæ, definiens subscr.

Patricius episcopus Neocæsareæ, definiens subscr.

Maras episcopus Anasarthæ, definiens subscripsi.

Romulus episcopus Chalcidis, definiẽs subscripsi per manum Maræ * Chorepiscopi Anasarthæ. * Χωρεπισ.

Eustathius episcopus Beryti metropolis, definiens subscripsi.

Leontius episcopus Ascalonis, definiẽs subscripsi.

Anianus episcopus Capitoliadis, definiens subscr.

Zebennus episcopus civitatis Pellæ, definiens subscr.

Ioannes episcopus Tiberiadis civitatis, definiens subscr.

Antiochus episcopus * Archelaidis, definiens subscr. * Ἀρκης

Beryllus episcopus Ailæ, definiens subscripsi.

Aretas episcopus Elusæ, definiens subscripsi.

Musonius episcopus Segor, definiens subscripsi.

Rufinus episcopus Bibli, definiens subscripsi.

Pancratius episcopus Libyadis, definiens subscripsi.

Nateras episcopus Gazæ, definiens subscripsi.

Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscr.

Ioannes episcopus Gadarensium, definiens subscr.

Paulus episcopus Anthedonis, definiẽs subscripsi.

Photinus minimus episcopus Lyddæ, definiens subscr.

Heraclius episcopus Azoti, definiens subscripsi.

Gerarorum. Marcianus episcopus * Gerrhæ, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Iamniæ, definiens subscripsi.

Epictetus episcopus Diocletianopolis, definiens subsc.

Romanus episcopus Eudoxiopolis, definiens subscr.

Ibas Episcopus Edessæ, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Claudiopolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Iulianus episcopus Celenderis Isauriæ, definiens subscr.

Tyrannus episcopus Germanicopolis Isauriæ, definiens subscr.

Ioannes episcopus Diocæsareæ ciuitatis, definiens subscripsi per lectorem meum * Iulium. Nilum.

Ælianus episcopus Selenuntis ciuitatis, definiens subscripsi, per subdiaconum meum Paulum.

Acacius episcopus Antiochiæ ciuitatis Isauriæ, definiens subscripsi.

Epiphanius episcopus ciuitatis Cestriç, definiens subscr.

Ammonius episcopus Iotapæ, definiens subscripsi.

Megalus episcopus Philadelphiæ, ciuitatis, definiens subscripsi.

Marcus episcopus Arethusæ, definiens subscr. per Timotheum episcopum Balanæorum.

Timotheus episcopus Balanæorum, definiens subscr.

Eusebius episcopus ciuitatis Seleucobeli, definiens subscr. per Paulum episcopum Mariamnæ.

Eutychius *Eutychianus episcopus Epiphaniæ, definiens subscripsi per Meletium episcopum Larissæ.

Paulus Episcopus Mariamnæ, definiés subscripsi.

Lampadius episcopus ciuitatis Rhaphanæorum, definiens subscripsi per * Ianuarium diaconum meum. Ioannem

Alexander episcopus Sebastæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Philippus Episcopus Adanæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Pag. 261. Hypatius episcopus Zephyrii ciuitatis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Augustæ, ciuitatis, definiens subscripsi.

Chrysippus episcopus ciuitatis Malli, definiens subscripsi.

Polychronius episcopus Epiphaniæ, definiens subscr.

Ioannes episcopus Flauiadis, definiens subscripsi.

Indimus Episcopus Irenopolis, definiés subscripsi.

Iulianus Episcopus Rhosi ciuitatis, definiens subscripsi.

Sophronius Chorepiscopus, sermonem faciens pro Bassiano episcopo [Mopsuestiensi,] definiens subscripsi.

A Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος Γεῤῥῶν *, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἰαμνίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἐπίκτητος ἐπίσκοπος Διοκλητιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰβᾶς ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Ἰούλιος ἐπίσκοπος Κελενδέρεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ. Ἰουλιανός

Τύραννος ἐπίσκοπος Γερμανικουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Διοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ ἀναγνώστου μου Νείλου.

Αἰλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σελινοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ τοῦ ὑποδιακόνου μου Παύλου.

C Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Κέστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀμμώνιος ἐπίσκοπος Ἰωτάπης, ὁρίσας ὑπέγρ.

* Μέγαλος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὁρίσας ὑπέγραψα. Γέμελλος

D Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου ἐπισκόπου Βαλαναίων.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλαναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Σελευκοβήλου, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Παύλου ἐπισκόπου Μαριάμνης.

Εὐτυχιανὸς ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μελετίου ἐπισκόπου Λαρίσσης.

Παῦλος ἐπίσκοπος Μαριάμνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λαμπάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Ῥαφαναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἰωάννου διακόνου μου.

E Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδάνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὑπάτιος ἐπίσκοπος πόλεως Ζεφυρίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Αὐγούστης πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Χρύσιππος ἐπίσκοπος πόλεως Μάλλου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Φλαβιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωφρόνιος χωρεπίσκοπος, ποιούμενος λόγον ὑπὲρ Βασσιανοῦ ἐπισκόπου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Εὐλόγιος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Σαδράων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανώθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ορμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σιδῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ολύμπιος ἐπίσκοπος Πανεάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Αράδου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βοτρύων, Πορφύριος ἐπίσκοπος * Βοτρυῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου διακόνου.

Φωσφόρος ἐπίσκοπος Ορθωσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου διακόνου.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος πόλεως Εμίσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωσὴφ ἐπίσκοπος Ηλιουπόλεως Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βίδης, Ιορδάνης ἐπίσκοπος * Βίλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βαλέριος ἐπίσκοπος πόλεως Λαοδικείας τῆς Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Εὐαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ἐπίσκοπος Κύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ρουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσατέων, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολιχῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐόλκιος ἐπίσκοπος Ζεύγματος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Αθανάσιος ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ζέβεννος ἐπίσκοπος Μαρτυροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Απαμείας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Καΐουμας ἐπίσκοπος Μαρκουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Καῤῥῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αβραάμιος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λευκάδιος ἐπίσκοπος Μνίζου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Νόης ἐπίσκοπος Κηφᾶς, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ατάρβιος ἐπίσκοπος πόλεως Τραπεζοῦντος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Πολεμωνίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γρατιδιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Κερασοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Eulogius episcopus ciuitatis Philadelphiæ, definiens subscr.

Proclus episcopus * Adranorum ciuitatis, definiens subscripsi. Sadraorum;

Theodosius episcopus ciuitatis Canothæ, definiens subscripsi.

Hormisda Episcopus Philippopolis, definiens subscripsi.

Damianus episcopus ciuitatis Sidonis, definiens subscr.

B Theodorus episcopus Tripoleos, definiens subscr.

Olympius episcopus Paneadis, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Ptolemaidis, definiẽs subscripsi.

Paulus episcopus ciuitatis Aradi, definiens subscr.

Thomas episcopus Porphyrionis, definiens subscr.

Porphyrius episcopus Botryorum, definiens subscripsi per Timotheum diaconum.

C Phosphorus Episcopus Orthosiadis, definiens subscripsi per Timotheum diaconum.

Vranius episcopus Emissæ, definiens subscripsi.

Ioseph episcopus Heliopolis Phœnices, definiens subscripsi.

Iordanus Episcopus * Abilæ, definiens subscripsi. Bilæ;

Valerius episcopus Laodiceæ ciuitatis, definiens subscr.

D * Theonas episcopus Euriæ [Phœnicis] definiens subscr. Thomas Ep. Euaria.

Theodoretus episcopus Cyri, definiens subscripsi.

Rufinus episcopus Samosatenus, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Germaniciæ, definiens subscr.

Timotheus episcopus Dolichæ, definiẽs subscripsi.

Euoltius episcopus Zengmatis, definiens subscripsi.

E Athanasius episcopus * Pari, definiens subscripsi. Perrhi;

Zebennus Episcopus Martyropolis, definiens subsc.

Callinicus episcopus Apameæ, definiẽs subscripsi.

Caiumas episcopus Marcopolis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus ciuitatis Carrhensium, definiens subscripsi.

Abrahamius episcopus Circensium, definiens subscr.

F Leucadius episcopus * Thinniensis, definiens subscripsi. Mnizi;

Noë episcopus Cephacastelli, definiẽs subscripsi.

Atarbius episcopus Trapezuntis ciuitatis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Polemonii, definiẽs subscripsi.

Gratidianus episcopus Cerasuntis ciuitatis, definiens subscripsi.

A

Iulianus episcopus Tabiæ, definiens subscripsi.

Meliphthongus episcopus Iuliopolis, definiens subscripsi.

*Hypericius episcopus Asponensium, definiens subscr. — *Hyperechius*

Acacius episcopus ciuitatis Cinnæ, definiens subscripsi.

Pag. 263. Euphrasius episcopus Laganiæ, definiens subscripsi.

Cecropius episcopus Sebastopolis, definiens subscripsi.

B

Ioannes episcopus Nicopolis, definiẽs subscripsi.

Anatolius Episcopus ciuitatis Satalorum, definiens subscripsi per Dorotheum presbyterum.

Atticus episcopus ciuitatis Zelorum, definiens subscripsi.

*Antiochius episcopus Sinopis, definiens subscr. — *Antilochus*

Paralius episcopus ciuitatis Andraporum, definiens subscripsi, per Eucharium diaconum.

C

Vranius episcopus *Himerorum, definiens subscripsi per Paulum presbyterum meum. — *Iberorum.*

Acacius episcopus ciuitatis Ariarathiæ, definiens subscr.

Heraclius episcopus ciuitatis Comanorum, definiens subscripsi.

Adolius episcopus ciuitatis Arabyssi, definiens subscr. per Adelphium Chorepiscopum.

Domnus episcopus Cucusi, definiens subscripsi per Euphronium presbyterum.

D

Ioannes episcopus Arcæ, definiens subscr. per manum Otrei presbyteri.

Theodosius episcopus ciuitatis Nazianzi, definiens subscripsi.

Aristomachus episcopus Coloniæ, definiens subscripsi.

Apragmonius episcopus ciuitatis Tii, definiens subscripsi.

Rhenus episcopus *Iunopolis, definiẽs subscripsi. — *Ionopolis.*

Ætherius episcopus Pompeiopolis, definiens subscripsi [per Epiphanium presbyterum.]

E

Themistius episcopus Amastridis, per Philotimum presbyterum definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Heracleæ Ponti, definiens subscripsi.

Genethlius episcopus Cariæ, definiens subscripsi per Eulogium presbyterum.

Theophilus episcopus Adrianopolis, definiens subscripsi per Pelagium presbyterum meum.

F

Elpidius episcopus ciuitatis Thermarum, definiens subscripsi.

Aquilas Episcopus Eudoxiadis definiẽs subscripsi.

Mysterius episcopus ciuitatis Ammorii, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Trognadorum, definiens subscripsi per manum Chrysippi presbyteri.

Longinus Episcopus ciuitatis Orcisti, definiens subscr.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβείας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Μελίφθογγος ἐπίσκοπος Ἰουλιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὑπερέχιος ἐπίσκοπος Ἀσπόνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Κίννης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κεκρόπιος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σατάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Δωροθέου πρεσβυτέρου.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

*Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Σινώπης, ὁρίσας ὑπέγραψα. — Ἀντίλοχος

Παράλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνδραπων, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Εὐχαρίου διακόνου.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἰβώρων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου πρεσβυτέρου μου.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀριαραθίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος πόλεως Κομανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀδόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀραβισσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Ἀδελφίου χωρεπισκόπου.

Δόμνος ἐπίσκοπος Κουκουσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ *Εὐφροσύνου πρεσβυτέρου. — Εὐφρονίου

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἀρκης, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ πρεσβυτέρου Ὀτρείου.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀριστόμαχος ἐπίσκοπος Κολωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀπραγμόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ῥῆνος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος Πομπηϊουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεμίστιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος, διὰ Φιλοτίμου πρεσβυτέρου ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας Πόντου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γενέθλιος ἐπίσκοπος Κρατείας, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Εὐλογίου πρεσβυτέρου.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ πρεσβυτέρου μου Πελαγίου.

Ἐλπίδιος ἐπίσκοπος πόλεως τῶν Θερμῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκύλας ἐπίσκοπος Εὐδοξιάδος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Μυστήριος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμμορίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Τρογνάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ χειρὸς Χρυσίππου πρεσβυτέρου.

Λογγῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ὀρκιστοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σερῆνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα, ὑπὲρ Πολυχρονίου ἐπισκόπου Δαδύβρων, καὶ Θεοδώρου ἐπισκόπου Σούρων.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου διακόνου.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Κλαζομενῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Αἰγαῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάμας ἐπίσκοπος πόλεως Ανινήτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας Μαιάνδρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κόιντος ἐπίσκοπος πόλεως Φωκαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Αργιζῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Αὐλίου Κώμης, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ολύμπιος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος νέας αὐλῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ρουφῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Βριούλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκελλῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ησαΐας ἐπίσκοπος Ελαιτῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.

Παυλῖνος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Υπαίπων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εσπέριος ἐπίσκοπος πόλεως Πιτάνης, ὁρίσας ὑπέγρ.

Προτέριος ἐπίσκοπος πόλεως Μυρρίνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασιλικὸς ἐπίσκοπος Παλαιᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος πόλεως Δαρδάνου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος, πόλεως Παρίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Δαυὶδ ἐπίσκοπος Αδριανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Πιονίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τρῳάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Νύσσης, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ποιμανινῶ. Στέφανος ἐπίσκοπος * Ποιμανηνοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Ιλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ερμῆς ἐπίσκοπος πόλεως Αβύδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος πόλεως Λαμψάκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος Αδριανοῦ θηρῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.

Μενεκράτης ἐπίσκοπος πόλεως Κερασταίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Serenus episcopus Maximianopolis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi pro Polychronio Episcopo * Dablior um, & Theodoro Episcopo * Sotorum. *Dadybrorum. Sororum.*

Ætherichus episcopus Smyrnæ, definiens subscr.

Eusebius episcopus ciuitatis Clazomenarum, definiens subscripsi.

B Cyriacus episcopus * Ægeæ, definiens subscripsi. *Aegaei.*

Mamas episcopus * Aninetensis, definiens subscripsi. *ciuitatis Aninetii.*

Leontius episcopus Magnesiæ Mæandri, definiens subscr.

Quintus episcop. Phociensis ciuitatis, definiens subscripsi.

Proclus episcopus * Argissæ, definiens subscripsi. *Argizorum.*

C Thomas episcopus * Alalcomenus, definiens subscr. *Auliocomensis.*

Olympius episcopus Theodosiopolis, definiens subsc.

Philippus episcopus * Nouæ aulæ, definiens subscripsi. *Theodosiopolis*

Rufinus episcopus Briulenus, definiens subscripsi.

Marcellinus episcopus Metropolis ciuitatis, definiens subscr. Pag. 264

Esaias Episcopus Elaitanus, definiens subscripsi.

D Paulinus episcopus Theodosiopolis, definiens subscr.

Iulianus episcopus ciuitatis Hypæporum, definiens subscripsi.

Hesperius episcopus Pitanæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Proterius Episcopus Myrrhinæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Basilicus episcopus Palæopolis, definiēs subscripsi.

E Petrus episcop. ciuitatis Dardaniorum, definiens subscripsi.

Thalassius episcopus Parii ciuitatis, definiens subscr.

Dauid Episcopus Andrianorum, definiens subscr.

Eulalius Episcopus ciuitatis Pioniorum, definiens subscripsi.

Pionius episcopus Troadis ciuitatis, definiens subscripsi.

Mæonius episcopus Nyssæ ciuitatis, subscripsi.

F Stephanus episcopus * Primnesiæ, definiens subscr. *Poemanini.*

* Theosebius episcopus Ilii, definiens subscripsi. *Theodosius*

* Hermias Episcopus Abydi ciuitatis, subscripsi. *Hermes*

Daniel episcopus ciuitatis Lampsaci, definiens subscripsi.

Patricius episcopus * Adramyteorum, definiens subscripsi. *Adrianuthirarum.*

Menecrates Episcopus ciuitatis * Carysforum, definiens subscripsi. *Carystorum.*

Cossinius episcopus Hierocæsareæ, ciuitatis definiens subscripsi.

Agalorum. Andreas episcopus * Dædalorum, definiens subscripsi per Cossinium episcopum.

Blandi. Elias episcopus ciuitatis * Bleandri, definiens subscripsi.

Polycarpus episcopus ciuitatis Gabalorum, definiens subscr.

ciuitatis Acrasis, Patricius episcopus * Acamassenus, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Tripolis, definiens subscripsi.

Septorum, Amachius episcopus * Septennorum, definiens subscripsi.

Lucius episcopus Apollinis fani, definiens subscripsi.

Gemellus episcopus Stratoniciæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Alcimedes episcopus Silandi Lydiæ, definiens subscripsi.

Dionysius episcopus Attaliæ Lydiæ, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Limyrensium, definiens subscripsi per Nicolaum episcopum Acarassenum, eo quod ægrotarem.

Zenodotus episcopus Telmessi metropolis, & Maciæ insulæ, definiens subscripsi.

Fronto episcopus ciuitatis Phaselitarum, definiens subscripsi.

Zabuneorum Philippus episcopus ciuitatis * Liburnensium, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus ciuitatis Antiphelli, definiens subscripsi.

Leontius episcopus ciuitatis Araxorum, definiens subscripsi.

Carasenorum, vel, Cangasorum, Antipater episcopus * Cauni, definiens subscripsi.

Andreas Episcopus Tloæorum ciuitatis, definiens subscripsi.

Nicolaus episcopus ciuitatis Acarassi, definiens subscripsi.

Romanus episcopus ciuitatis Bubonensium, definiens subscripsi.

Pag. 265 Docimasius episcopus ciuitatis Maroneæ, definiens subscripsi.

Nicias episcopus ciuitatis Megarensium, definiens subscripsi.

Athanasius episcopus ciuitatis Opuntis, definiens subscr.

Domninus episcopus Platæensium, definiens subscripsi.

Onesimus episcopus Argorum, definiés subscripsi.

Mardonius * Marcus episcopus Euroæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Peregrinus episcopus ciuitatis Phœnices, definiens subscripsi.

Eutychius episcopus Adrianopolis, definiens subscripsi.

Anchiasmi, Claudius episcopus * Anchiaxi, definiens subscripsi.

A Κοσίνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Αγαλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Κοσινίου ἐπισκόπου.

Ἠλίας ἐπίσκοπος πόλεως Βλάνδου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Πολύκαρπος ἐπίσκοπος πόλεως Γαβαλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ακρασοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Παῦλος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αμάχιος ἐπίσκοπος Σεπτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λούκιος ἐπίσκοπος Απόλλωνος ἱεροῦ ὁρίσας ὑπέγρ.

Γέμελλος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αλκιμήδης ἐπίσκοπος Σιλάνδου Λυδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Διονύσιος ἐπίσκοπος Λυδὸς Ατταλειώτης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Λιμύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Νικολάου ἐπισκόπου τῆς Ακαρασσαίων πόλεως, διὰ τὸ ἀῤῥωστεῖν με.

Ζηνόδοτος ἐπίσκοπος τῆς Τελμησσαίων μητροπόλεως καὶ Μακρᾶς τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φρόντων ἐπίσκοπος τῆς Φασηλιτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Βαλβουραίων ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Αντιφέλλου ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Αραξῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αντίπατρος ἐπίσκοπος Καρασαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ανδρέας ἐπίσκοπος τῆς Τλωαίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Νικόλαος ἐπίσκοπος πόλεως Ακαρασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ρωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς Βουβωναίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος πόλεως Μαρωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νικίας ἐπίσκοπος πόλεως Μεγάρων, ὁρίσας ὑπέγρ.

F Αθανάσιος ἐπίσκοπος πόλεως Οπουῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ονήσιμος ἐπίσκοπος Αργους, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐροίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Περεγρῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Αδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Κλαύδιος ἐπίσκοπος Αγχιασμοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωτήριχος ἐπίσκοπος πόλεως Κερκύρας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἀλινδῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Φλαγκίλιος ἐπίσκοπος Ἰασοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παπίας ἐπίσκοπος πόλεως Ἐριζῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λάτμου, Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας * Ἀταλμου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B

Σαλβάκης, Μένανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας * Σαλμάκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐπείθιος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμαζόνος, ὁρίσας ὑπέγρ.

Τυγχάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπολλωνιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀλαβανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλανδίων ἐπίσκοπος πόλεως Ἁλικαρνασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος, πόλεως Κάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μόδεστος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σιβλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D

Χαρὴς ἐπίσκοπος Διονυσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραπεζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Ἀκμοναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Μοσσυνῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὔανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Διοκλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E

Γερόντιος ἐπίσκοπος πόλεως Βασιλειουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλφειὸς ἐπίσκοπος πόλεως Μύνδου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Διογένης ἐπίσκοπος πόλεως Ὀρθωσιαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Θεοκτίστου πρεσβυτέρου.

Ζωτικὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ἀρπασῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φιλοθέου πρεσβυτέρου.

Μέρος ἐπίσκοπος Εὐλάνδρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ἴψου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Λυσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Μιδαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀβέρκιος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγρ.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐκαρπίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Soterichus Episcopus Corcyræ ciuitatis, definiens subscr.

Dionysius episcopus ciuitatis Antiochiæ, definiens subscr.

Ioannes episcop. ciuitatis Alyndorum, definiens subscripsi.

Flancilius episcopus * Assi, definiens subscripsi. Iassi.

Papias Episcopus ciuitatis Erizorum, definiens subscr.

B Dionysius episcopus Heracleæ ciuitatis Latmi, definiens subscripsi.

Menander episcopus Heracleæ Salbacis, definiens subscr.

Eupithius episcopus Stratoniciæ ciuitatis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus ciuitatis Amazonis, definiens subscripsi.

Tynchanius episcopus Apolloniadis ciuitatis, definiens subscr.

C Theodoretus episcopus ciuitatis Alabandorum, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Gnidi, definiens subscripsi.

Calandion Episcopus ciuitatis Halicarnassi, definiens subscripsi [per Iulianum presbyterum.]

Daniel Episcopus ciuitatis Cadorum, definiens subscripsi.

Modestus episcopus Sebastæ ciuitatis, definiens subscr.

[Paulus episcopus Aaristii, definiens subscripsi.]

D Eulalius episcopus ciuitatis * Silbii, definiens subscr. Sibli.

Chariton episcopus Dionysiopolis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Trapezopolis, definiens subscripsi.

Gennadius episcopus Acmonæorum, definiens subscripsi.

Thomas episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

Gennadius episcopus ciuitatis Mossynorum, definiens subscripsi.

Euandrus episcopus ciuitatis Diocliæ, definiens subscr.

E Gerontius episcopus ciuitatis Basilianopolis, definiens subscr.

Alpheus episcop. ciuitatis Myndi, definiens subscr.

Diogenes Episcopus ciuitatis Orthosiæ definiens subscr. per Theoctistum presbyterum.

Zoticus episcopus ciuitatis Arpasensium, definiens subsc. per Philotheum presbyterum.

Merus episcop. Eulandrorum, definiens subscripsi.

F Lucianus episcopus Ipsensis, definiens subscripsi.

Philippus episcopus Lysiadis ciuitatis, definiens subsc.

Epiphanius episcopus * Midanensis, definiens subscripsi. Mida.

Abercius episcopus Hierapolis, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus ciuitatis Eucarpiæ, definiens subscripsi.

Eustathius * Eustathius episcopus ciuitatis Docimii, definiens subscripsi.

Pag. 266. Aquilas episcopus Aurocrorum, definiens subscripsi.

Basilius episcopus Nacoliæ, definiens subscripsi.

Strategius episcopus Polyboti, definiens subscripsi.

Neoptolemus episcopus ciuitatis Cornensium, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Derbæ, ciuitatis definiens subscripsi.

Plutarchus episcopus ciuitatis Lystrorum, definiens subscripsi.

Eugenius episcopus ciuitatis Cannorum, definiens subscripsi.

Rufinus Episc. ciuit. Hydæ. * Rufus episcopus Sidæ, definiens subscripsi.

Tyrannus episcopus ciuitatis Homonadorum, definiens subscripsi.

Acholius episcopus Larandorum ciuitatis, definiens subscripsi.

Aladæ, Eutropius episcopus * Alandorum, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Philomelii, definiens subscripsi.

Paulinus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.

Theotecnus E. Tyrasis * Theoctistus episcopus Tyrii, definiēs subscripsi.

Eorticius episcopus Nicopolis Pisidiæ, definiens subscr.

Cyrillus * Cyrus episcopus Siniadi, definiens subscripsi.

Paraliorum. Libanius episcopus ciuitatis * Pari Lycaoniæ, definiens subscripsi.

Alexander episcopus Seleuciæ, definiens subscripsi.

Olympius episcopus Sozopolis, definiens subscr.

Frontinianus * Fonteianus episcopus Sagalassi, definiens subscripsi.

Messalinus episcopus Laodiceæ, definiens subscripsi per * Adilum Chorepiscopum. *Daditum*

Bassonas episcopus Neapolis, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Adrianopolis, definiens subscripsi.

Musonius E. Limenum, * Musianus episcopus Limerorum, definiens subscripsi.

Manasses episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Bargylæ, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Lesbi Tenedi, definiens subscripsi, per Euelpistum Chorepiscopum.

Tryphon episcopus Chii insulæ, definiens subscripsi.

Epaphroditus Episcopus ciuitatis Tamasii, definiens subscripsi.

Soteres episcopus ciuitatis Theodosianæ, definiens subscr.

A Εὐσάθιος ἐπίσκοπος πόλεως Δοκιμίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκύλας ἐπίσκοπος Αὐροκρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Νακωλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στρατήγιος ἐπίσκοπος Πολυβότου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νεοπτόλεμος ἐπίσκοπος πόλεως Κόρνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Δέρβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πλούταρχος ἐπίσκοπος πόλεως Λύστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Καννῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ὕδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τύραννος ἐπίσκοπος πόλεως Ὁμοναδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Ἀχόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Λαρανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Ἀλαιδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος Φιλομηλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παυλῖνος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεότεκνος ἐπίσκοπος Τυρασίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εορτίκιος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κύριλλος ἐπίσκοπος Σινιάδου, ὁρίσας ὑπέγρ.

D Λιβάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Παραλίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σελευκείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φροντινιανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Μεσσαλῖνος ἐπίσκοπος Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Δαδίτου χωρεπισκόπου.

Βασσωνᾶς ἐπίσκοπος Νέας πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μουσιανὸς ἐπίσκοπος Λιμνῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μανασσῆς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Ἰωάννης ἐπίσκοπος Βαργυλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λέσβου Τενέδου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐελπίστου χωρεπισκόπου.

Τρύφων ἐπίσκοπος Χίου τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπαφρόδιτος ἐπίσκοπος πόλεως Ταμασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωτήρας ἐπίσκοπος πόλεως Θεοδοσιανῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡλιόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμαθοῦντος, ὁρίσας ὑπέγρ.
Δίδυμος ἐπίσκοπος Λαπίθου, ὁρίσας ὑπέγρ.
Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ἀρσινόης, ὁρίσας ὑπέγρ.
Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Σόλων, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Σωτῆρος ἐπισκόπου.
Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Χύτρων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Διονυσίου διακόνου.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Μεσσήνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ὠφέλιμος ἐπίσκοπος πόλεως Τεγέας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος πόλεως Ναυπάκτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σούβειτος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Κνωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπολλωνιάδος, συναινέσας, καὶ ὑπέγραψα.
Δημήτριος ἐπίσκοπος Λάμπης, ὁρίσας ὑπέγρ.
Εὐφράτας ἐπίσκοπος Ἐλευθέρνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Καντάνου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Χρυσογόνου πρεσβυτέρου.
Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων, ὁρίσας ὑπέγρ.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δοβήρου, ὁρίσας ὑπέγρ.
Μαξιμῖνος ἐπίσκοπος Σερρῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.
Νικόλαος ἐπίσκοπος Στοβῶν, ὁρίσας ὑπέγρ.
Δαρδάνιος ἐπίσκοπος Παρλαᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Παρθικοπόλεως ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Κυρίλλου πρεσβυτέρου.
Ὀνωράτος ἐπίσκοπος πόλεως Θάσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἀριασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγρ.
Νέων ἐπίσκοπος Σιλλύου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Λυσινιῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μάρας ἐπίσκοπος πόλεως Κοδρυλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μαρκελλίνου ἐπισκόπου.
Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Πύγλων, ὁρίσας ὑπέγρ.
Μαρκελλῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ἰσινδῶν συναινέσας, καὶ ὑπέγραψα.
Μακεδὼν ἐπίσκοπος πόλεως Μαυδοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐδόξιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐτεννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Αὐρήλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδραμυττηνῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Κοραλλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Heliodorus episcopus ciuitatis Amathuntis, definiens subscripsi [per Soterem episcopum Theodosianæ.]
Didymus episcopus Lapithi, definiens subscripsi [per [illegible] episcopum Tamasii.]
* Proechius Episcopus Arsinoës, definiens subscr. per Soterem Episcopum [Theodosianæ.] Proſechius
Epiphanius episcopus Solorum, definiens subscripsi [per Soterem Episcopum Theodosianæ.]
B Photinus episcopus Chytrorum, definiens subscripsi per Dionysium diaconum.
Ioannes Episcopus Messenæ ciuitatis, definiens subsc.
Ophelimus episcopus Tegeæ ciuitatis, definiens subscr.
Irenæus episcopus ciuitatis Naupacti, definiens subscr.
Cyrillus episcopus ciuitatis Subriti, definiens subscr.
Gennadius episcopus Gnossi ciuitatis, consensi & subscripsi. Pag. 267
C Eusebius Episcopus ciuitatis Apolloniadis, definiens subscr.
Demetrius Episcopus * Lappæ, definiens subscr. Lampæ
Euphratas episc. Eleuthernæ, definiẽs subscripsi.
Paulus episcop. Cantani, definiens subscripsi per Chrysogonum presbyterum.
Sozon Episcopus Philippensis, definiẽs subscripsi.
D Eusebius Episcopus * Topirensium, definiens subscripsi. Dobirj
Maximus episcopus Serrensium, definiens subscr.
Nicolaus episcopus Stoborum, definiens subscripsi.
Dardanius Episcopus * Bargalæ, definiens subscripsi. Parlæ
Ioannes episcopus Parthicopolis, definiens subscripsi per * Cyriacum presbyterum. Cyrillum
Honoratus episcopus ciuitatis Thassi, definiens subscripsi.
E Theophilus Episcopus Ariassi, definiens subscripsi.
Neon episcopus * Psyllenus, definiens subscripsi. Sillyi
Diodotus episcopus ciuitatis * Lysimachorum, definiens subscripsi. Lysiniorum
Maras episcopus ciuitatis * Cordilusorum, definiens subscr. per Marcellinum episcopum [Isindensem.] Codrylorum
Paulus episcopus * Tlosorum definiens subscripsi. Pyglorum
F Marcellinus episcopus ciuitatis Isindorum, consensi & subscripsi.
Macedonius episcopus ciuitatis * Magidis, definiens subscr. Maudi
Eudoxius episcopus ciuitatis Etennorum, definiens subscripsi.
Aurelius episcopus Adrumetinus, definiens subscripsi.
Marcianus episcopus ciuitatis Coralliæ, definiens subscripsi.

Eugenius episcopus ciuitatis Cotennorum, definiens subscripsi.

Obrimus episcopus Cotacesii ciuitatis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus ciuitatis Echinæorum, definiens subscripsi per manum Sophronii Coepiscopi.

Eustathius episcopus gentis Sarracenorum, consensi & subscripsi.

Constantinus episcopus ciuitatis Demetriadis, definiens subscr.

Resticianus episcopus Africanus, consensi & subscripsi.

Sabinianus Episcopus Perrhæ, definiés subscripsi.

Eudoxius episcopus Chomatis, definiés subscripsi.

Palladius Episcopus Corydalorum, definiens subscripsi per Eudoxium Episcopum Chomatis.

Diogenes episcopus metropolis Cyzici, & pro absentibus Episcopis sub me constitutis, hoc est, Alexandro ciuitatis Ozæ, Gemello Melitopolis, Eustorgio Scepsii, Eutychiano Barensi, Acacio Prœconnesi, & Timotheo Germæ, consentiens subscripsi.

Theodorus episcopus Tarsi metropolis, & pro absentibus Episcopis sub me constitutis Sallustio Corycensi, & Matroniano Pompeiopolis, consentiens subscripsi.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, & pro absentibus reuerédissimis episcopis qui sub me sunt, Helladio * Thyatiræ, Paulo ciuitatis Amadassæ, Auxanonte ciuitatis * Præpenissi, Otreio ciuitatis Bryzenorum, Iacobo * Primnesiæ insulæ, & Basilio ciuitatis * Orei, consentiens subscripsi.

Tecbeij, Prymnissa ciuitatis, Oris,

Pag. 268 *Cyrillus*

* Cyrus Episcopus Anazarbi metropolis, & pro absentibus Episcopis sub me constitutis, Paregorio Castabalæ, Iuliano Alexandriæ minoris, Eustathio [Rhisorum, Alexandro] Ægæorum, consentiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus Iconii metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Eugenio ciuitatis, * Aranæ, Diomede Amblatense, Aëtio Isauropolis, Eustathio ciuitatis * Ebagenorum, Hegemonio ciuitatis * Gadarenorum, Conone ciuitatis * Pergæ, Armatio ciuitatis Misthii, Onesimo ciuitatis * Cyzistrorum, Olympio ciuitatis * Sadagenorum.

Barangorum, Sauatrorum, Hydmauti, Perforum, Ilistrorum, Vsadorum.

Basilius Episcopus Seleuciæ Isauriæ metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Antonio Nephelidis, Iacobo Anemorii, Nunechio Charadrorum, Diapherontio * Olbassæ, Antonio Domitiopolis, Stephano Dalisandi, Paulo Hierapolis, Menodoro Irenopolis, Conone * Isidis.

Olba. Bida.

A Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Κοτεννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὄβριμος ἐπίσκοπος πόλεως Κορακησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐχιναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ χειρὸς Σωφρονίου συνεπισκόπου μου.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος ἔθνους Σαρακηνῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Δημητριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥεστικιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρικῆς, συνῄνεσα, καὶ ὑπέγραψα.

Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγρ.

Εὐδόξιος ἐπίσκοπος Χώματος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παλλάδιος ἐπίσκοπος Κορυδάλλων, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Εὐδοξίου ἐπισκόπου.

C Διογένης ἐπίσκοπος μητροπόλεως Κυζίκου, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμὲ, τουτέστιν, Ἀλεξάνδρου πόλεως Ὀζης, Γεμέλλου Μελιτουπόλεως, Εὐστοργίου Σκηψίου, Εὐτυχιανοῦ Βαρης, Ἀκακίου Προικοννήσου, καὶ Τιμοθέου Γέρμης, συναινῶν ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμὲ, Σαλουστίου Κωρύκου, καὶ Ματρωνιανοῦ Πομπηϊουπόλεως, συναινῶν ὑπέγραψα.

D Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Συνάδων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμὲ, Ἑλλαδίου πόλεως * Τεκτοείου, Παύλου πόλεως Ἀμαδάσσης, Αὐξάνοντος πόλεως Πραιπενίσσου, Ὀτρέως πόλεως Κιναβορείου, Αὐξάνοντος πόλεως Βρύζου, Ιακώβου πόλεως Πρυμνησσης, καὶ Βασιλείου πόλεως Ὄρου, συναινῶν ὑπέγρ. *Τεκτοσάγων*

Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμὲ, Παρηγορίου Κασταβάλης, Ιουλιανοῦ * Ἀλεξάνδρου, Εὐσταθίου Αἰγῶν, συναινῶν ὑπέγραψα.

E *Ἀλεξανδρείας.*

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος Ἰκονίου μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμὲ, Εὐγενίου πόλεως Βαράγγων, Διομήδους πόλεως Ἀμβλάδων, Ἀετίου Ἰσαυροπόλεως, Εὐσταθίου πόλεως, * Σαυάτρων, Ἡγεμονίου πόλεως Ὑδμαυτοῦ, Κόνωνος πόλεως Περσῶν, Ἀρματίου πόλεως Μισθίας, Ὀνησίμου πόλεως Ἰλίστρων, Ὀλυμπίου πόλεως Οὐσάδων. *Σαυατρων*

F Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ὑπ' ἐμὲ ἐπισκόπων, Ἀντωνίου Νεφελίδος, Ιακώβου Ἀνεμουρίου, Νουνεχίου Χαράδρων, Διαφεροντίου Ὄλβης, Ἀντωνίου Δομετιουπόλεως, Στεφάνου Δαλισάνδου, Παύλου Ἱεραπόλεως, Μηνοδώρου Εἰρηνουπόλεως, Κόνωνος Βίδης.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ὑπ' ἐμὲ ἐπισκόπων, Συμμαχίου πόλεως Ἀττουδῶν, Φιλήτου πόλεως Χαιρεταπῶν, Ἐπιφανίου πόλεως Κολασσῶν, Εὐαγόρου πόλεως Ἰλουζῶν, Ζωσίμου πόλεως Θεμισσοῦ, Ἀντιόχου πόλεως Σανάων, Φιλαδέλφου πόλεως * Ἀτλμαίσου, Ἀραμίου πόλεως Συνάου, Ἡρακλείου πόλεως Κυδισσοῦ, Γαΐου πόλεως Αλιάνων. Ματθία πόλεως Τεμένου Θυρῶν, Φιλίππου πόλεως Πελτῶν, Τατιανοῦ πόλεως Φιλιππουπόλεως.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Κύπρου, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Ἐπαφροδίτου ἐπισκόπου πόλεως Ταμάσου, καὶ ὑπὲρ ἀπόντων Ἑρμολάου πόλεως * Καρπειουπόλεως, Ἀριστοκλέους Τιβερίουπόλεως, καὶ Νικοπολίωνος πόλεως.

Συμεώνης ἐπίσκοπος Ἀμίδης τῆς μητροπόλεως ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ, Εὐσεβίου Μαρωνουπόλεως, Καϊουμᾶ Οὐαλαρσικουπόλεως, Σπεικίου πόλεως ... διὰ Πέτρου πρεσβυτέρου.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδῶν μητροπόλεως, ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῆς προειρημένης ἐπαρχίας, Ἀπελλίου πόλεως, Πρωτογένους πόλεως, Μαρκελλίνου πόλεως, Μαξιμίνου πόλεως, Τιμοθέου πόλεως, Εὐτροπίου πόλεως, Ἀρμενίου πόλεως, Μουσωνίου πόλεως.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ ἀπόντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστιν, Εὐτροπίου πόλεως Περγάμου, Φλαβιανοῦ πόλεως Ἀδραμυτίου, Μαξίμου πόλεως Ἀσσοῦ, Ἀρετιανοῦ πόλεως Ἀντάνδρων, Χρυσογόνου πόλεως Μύκης, Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαγνησίας, Εὐσταθίου πόλεως Τεμένου, Δρακοντίου πόλεως Ἐρυθρῶν, Γενναδίου πόλεως Τέων, Ἰουλιανοῦ πόλεως Λεβέδου, Ἀλεξάνδρου πόλεως Κολοφῶνος, Ζωτικοῦ πόλεως Αναίας, Ἰσιδώρου πόλεως Πριήνης, Μαξίμου πόλεως Μασταυρῶν, Εὐστοργίου πόλεως Διὸς ἱεροῦ, Γεροντίου πόλεως Ἀρκαδιουπόλεως, Θωμᾶ πόλεως Αὐλίου κώμης, Ῥουφίνου πόλεως Ἰλίου, Ἰωάννου Βαρέτων, Βασιλείου πόλεως Ἀσσαίων, Ἀλεξάνδρου πόλεως Μεναόλης, συναινέσας ὑπέγραψα διὰ Ἑσπερίου ἐπισκόπου Πιτάνης.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Πλάκου πόλεως Γεράσων, Ζωσίου πόλεως Ἐσβουντῶν, Μάλχου πόλεως Αὔου, * Γαυτοῦ πόλεως Νεέλων, Νόννου πόλεως * Ζεραβένης, Χείλωνος πόλεως Νέας πόλεως, Ἰωάννου πόλεως Ἔῤῥης, Ἰωβίου πόλεως Νέβης, Γαϊανοῦ πόλεως Μηδαβῶν, Σεβήρου Μαξιμιανουπόλεως, Ἀναστασίου πόλεως Εὐτιμίας, Σολέμου πόλεως Κωνσταντίνης, Μαρᾶ πόλεως Διονυσιάδος, συναινέσας ὑπέγ.

Nunechius Episcopus Laodiceæ metropolis, definiens subscr. & pro præsentibus Episcopis sub me constitutis, Symmachio Attudorum, Phileto * Ceratapensi, Epiphanio Colossensi, Euagora Iluzorum, Zosimo Themissi, Antiocho ciuitatis * Neæ, Philadelphio ciuitatis * Anthemusiæ, Aramio ciuitatis Synnai, Heraclio ciuitatis Cydissorum, Caio ciuitatis * Egarorum, Matthia Temenithyrorum, Philippo ciuitatis Peltorum, Tatiano Philippopolis.

Olympius Episcopus metropolis Cypri, definiens subscripsi per Epaphroditum episcopum Tamassi, & pro absentibus Episcopis sub me constitutis, Hermolao ciuitatis Carteriopolis, Aristoclide Tiberiopolis, Nicopolione ciuitatis ....

Symeonius Episcopus Amidæ metropolis, subscripsi & pro Episcopis sub me constitutis, Eusebio Maronopolis, Caiuma Valarsecopolis, * Tyricio ciuitatis .... per Petrum presbyterum.

Pergamius episcop. Antiochiæ Pisidiæ, subscripsi & pro absentibus religiosissimis episcopis prædictæ prouinciæ, Apellio, Protogene, Marcellino, * Maximo, Timotheo, Eutropio, Armenio, Musonio.

Stephanus episcopi Ephesi metropolis, & pro religiosissimis episcopis absentibus sub me constitutis, hoc est, Eutropio ciuitatis Pergami, Flauiano ciuitatis * Adriacenorum, Maximo ciuitatis Assi, Aretiano ciuitatis Antandrorum, Chrysogono ciuitatis * Cimæ, Alexandro Magnesiæ [apud Sypilum,] Eustathio ciuitatis * Timbriæ, Dracontio ciuitatis * Hydræ, Gennadio ciuitatis Teorum, Iuliano ciuitatis Lebedi, Alexandro ciuitatis Colophonis, Zotico ciuitatis Anæorum, Isidoro ciuitatis Prienes, Maximo (Trallianorum, Sabatio) Mastaurorum, Eustorgio ciuitatis Templi Iouis, Gerontio Arcadiopolis, Thoma ciuitatis Aulii, Rufino ciuitatis Ilii, Ioanne ciuitatis * Bargasorũ, Basilio ciuitatis Asæorum, Alexandro ciuitatis * Naulochi, per Hesperium episcopum Pitanæ cõsentiens subscripsi.

Constantinus Episcopus metropolis Bostrorum & pro religiosissimis episcopis sub me constitutis, Placo ciuitatis Gerasæ, Zosio ciuitatis Esbuntorum, Malcho ciuitatis * Auaræ, Gautone ciuitatis * Elanorum, Nonno ciuitatis Zerabenæ, Chilone Neapolis, Ioanne ciuitatis Erræ, Iouio ciuitatis Nebæ, Caiano ciuitatis Medaborum, Seuero Maximianopolis, Anastasio * Anithæ, Solemo ciuitatis * Constantiæ, Mara Dionysiadis, consentiens subscripsi.

Εὐτυπαίσου — Καρπείν, — Γαύτου — Ζαζαβένης

Cheratapenfi. — Samnorum — Eucarpensi. — Alianorum. — Sozicio — Maximino. — Adramyti. — Myrin. — Temeni. — Erythrensium — Pittanorum. — Metanolis. — Aueli. — Neelorum. — Euthimiæ. — Constantianæ

A Theodorus Episcopus metropolis Damasci, & pro religiosissimis episcopis sub me constitutis, Ioanne ciuitatis Palmyræ, * Cochena ciuitatis Danaborum, Eusebio ciuitatis Iabrudorum, Theodoro ciuitatis Dabrorum, Abrahamio ciuitatis * Alanorum, Petro ciuitatis Coradænorum, consentiens subscripsi.

Pag. 269 *Dada Chonachorum.* *Arthaorum, al. Arlanorū*

Stephanus episcopus metropolis Hierapolis, & pro Deo amantissimis episcopis sub me constitu- B tis, Vranio ciuitatis Surorum, Mara ciuitatis Orimorum, Dauid ciuitatis Europi, Cosma Marianopolis, consentiens subscripsi.

Gregorius episcopus Hadrianopolis, definiens subscripsi.

Iuuenalis episcopus Dibelli definiens subscripsi.

Diuinissimus & piissimus Dominus noster Imperator ad sanctam Synodum dixit: Dicat sancta Synodus, si C secundum omnium sanctorum Episcoporum * expositionem, definitio nunc relecta, prolata est. * Omnes clamauerunt: Omnes sic credimus: vna Fides, vna voluntas; omnes idipsum sapimus, omnes consentientes subcripsimus. Hæc fides Patrum, hæc Fides Apostolorum, hæc Fides orthodoxorum, hæc Fides orbem terræ saluauit. Marciano nouo Constantino, nouo Paulo, nouo Dauid, annos Dauid Imperatori; pio Domine vitam ei, nouo Constantino, nouo Marciano. Vos D estis pax orbis, pio Domine vitam ei. Conseruet vos fides vestra: Christus, quem honoras, ipse te custodiat. Orthodoxam Fidem tu roborasti; sicut Apostoli, ita creditis. Augustæ multos annos. Vos lumina orthodoxæ Fidei, propter hæc vbique pax est. Lumina pacis, Domine tu custodi. Luminaria mundi, Domine tu custodi. Perpetua memoria nouo Constantino. Quæ ex genere orthodoxa est, Deus eam custodiat: custodem Fidei Deus custodiat: eam, quæ semper pia est, E Deus custodiat. Pia orthodoxa, quæ contraria est hæreticis, Deus eam custodiat. Omnes hæreticos tu fugasti: [Nestorium & Eutychem tu persecuta es.] Absit inuidia à vestro Imperio: digni Fide, digni Christo: absit inuidia à vestro regno. Fideles Imperatores sic honorantur. Deus custodiat potestatem vestram, Deus pacificet Imperium vestrum. Marcianus nouus Constantinus, Pulcheria noua Helena. Fidem tu ostendisti: zelum Helenæ tu * F sectaris. Vestra vita, munimen cunctorum est: vestra fides Ecclesiarum gloria est.

consensionem, *Latine legi, leg. mus, legit.* *demonstrasti.*

[Et post has voces] diuinissimus & piiss. Dominus noster ad sanctam Synodum dixit: Licet laborem vestræ reuerentiæ fatigationemq; fecerimus, tamen maximas gratias agimus omnium Saluatori Christo, quia multorum errantium circa Fidem amputata discordia, in vnam eandemque religionem

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Δαμασκοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἰωάννου πόλεως Παλμύρας, Δάδα πόλεως Χοναχώρων, Εὐσεβίου πόλεως Ἰαβρουδῶν, Θεοδώρου πόλεως Δάβρων, Ἀβραμίου πόλεως * Ἀρχάων, Πέτρου πόλεως * Κοραδαίων, συναινέσας ὑπέγραψα.

Ἀρλαίων, * *Κοραδαίων,*

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἱεραπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Οὐρανίου πόλεως Σύρων, Μαρᾶ πόλεως Ὠρίμων, Δαυὶδ πόλεως Εὐρώπου, Κοσμᾶ πόλεως Μαριανουπόλεως, συναινῶν ὑπέγραψα.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Διβέλλου ὁρίσας ὑπέγρ.

Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ κατὰ συναίνεσιν πάντων τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων ὁ νῦν ἀναγνωσθεὶς ὅρος, ἐξεφωνήθη. * Πάντες ἐβόησαν· πάντες οὕτως πιστεύομεν. μία πίστις· μία γνώμη· πάντες τὸ αὐτὸ φρονοῦμεν. πάντες συναρέσαντες ὑπεγράψαμεν. πάντες ὀρθόδοξοί ἐσμεν. αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων· αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων. αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἔσωσεν. Μαρκιανῷ νέῳ Κωνσταντίνῳ, νέῳ Παύλῳ, νέῳ Δαυίδ, τὰ ἔτη τοῦ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ. εὐσεβὲς κύριε ζωὴν αὐτῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ, νέῳ Μαρκιανῷ. ὑμεῖς ἡ εἰρήνη τῆς οἰκουμένης. εὐσεβὲς κύριε ζωὴν αὐτῷ. φυλάξει ὑμᾶς ἡ πίστις ὑμῶν. τὸν Χριστὸν τιμᾷς, αὐτός σε φυλάξει. τὴν ὀρθοδοξίαν σὺ ἐβεβαίωσας. ὡς οἱ ἀπόστολοι, οὕτω πιστεύετε. * τῇ Αὐγούστῃ πολλὰ τὰ ἔτη. ὑμεῖς φωστῆρες τῆς ὀρθοδοξίας· διὰ ταῦτα πανταχοῦ εἰρήνη. τοὺς φωστῆρας τῆς εἰρήνης κύριε φύλαξον· τοὺς φωστῆρας τῆς οἰκουμένης κύριε φύλαξον. αἰωνία ἡ μνήμη νέῳ Κωνσταντίνῳ. τὴν ἀπὸ γένους ὀρθόδοξον ὁ Θεὸς * φυλάξει· τὴν φύλακα τῆς πίστεως ὁ Θεὸς φυλάξοι· τὴν ἀεὶ εὐσεβῆ ὁ Θεὸς φυλάξοι. τὴν εὐσεβῆ, τὴν ὀρθόδοξον, τὴν κατὰ τῶν αἱρετικῶν ὁ Θεὸς φυλάξει. ὅλους τοὺς αἱρετικοὺς σὺ ἐδίωξας. ἀπείη φθόνος τῆς ὑμῶν βασιλείας. ἄξιοι τῆς πίστεως, ἄξιοι τοῦ Χριστοῦ· ἀπείη φθόνος τῆς ὑμῶν βασιλείας. οἱ πιστοὶ βασιλεῖς οὕτω τιμῶνται. ὁ Θεὸς * φυλάξει τὸ κράτος ὑμῶν. ὁ Θεὸς * εἰρηνεύσει τὴν βασιλείαν ὑμῶν. Μαρκιανὸς νέος Κωνσταντῖνος· Πουλχερία νέα Ἑλένη. τὴν πίστιν σὺ ἐπεδείξω· τῆς Ἑλένης τὸν ζῆλον σὺ ἐπεδείξω. ἡ ὑμετέρα ζωὴ πάντων ἀσφάλεια. ἡ ὑμετέρα πίστις δόξα τῶν ἐκκλησιῶν.

Φρονοῦμεν, αἰνοῦμεν, αἰνοῦμεν, αἰνοῦμεν. * *τῆς Αὐγούστης* * *φυλάξει* * *φυλάξοι* * *εἰρηνεύσοι*

Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπεν· Εἰ καὶ κάματον τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ. καὶ σκυλμὸν ἐποιήσαμεν, χάριν μεγίστην ὁμολογοῦμεν τῷ πάντων σωτῆρι Χριστῷ, ὅτι πολλῶν πλανωμένων περὶ τὴν πίστιν, ἀναιρεθείσης τῆς διχονοίας, εἰς μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμογνωμόνως θρησκείαν ἅπαντες,

συνηλ-

συνήλθομεν, ἐλπίζοντες τὴν ταχίστην πρὸς τὸ κρεῖττον ταῖς ὑμετέραις πρεσβείαις, καὶ τὴν ἐπὶ πᾶσιν εἰρήνην ἡμῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ δωρηθήσεσθαι. Πάντες ἐβόησαν· ταῦτα ἄξια τῆς ὑμῶν βασιλείας· ταῦτα ἴδια τῆς ὑμῶν βασιλείας. τοῦτο κατόρθωμα τῆς σῆς βασιλείας, ἄξιε τῆς πίστεως· ἄξιε τοῦ Χριστοῦ, ἄξιε τῆς βασιλείας, καὶ τῆς θρησκείας, διὰ ταῦτα εἰρηνεύει ἡ οἰκουμένη. ταῦτα ἄξια τῆς ὑμῶν βασιλείας· διὰ σοῦ ἡ ὀρθοδοξία ἐβεβαιώθη. διὰ σε οὐκ ἔνι αἵρεσις. οὐράνιε βασιλεῦ, τὸν ἐπίγειον φύλαξον· διὰ σοῦ βεβαία ἡ πίστις. οὐράνιε βασιλεῦ, τὴν Αὐγοῦσταν φύλαξον· διὰ σοῦ βεβαία ἡ πίστις· Εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας. οὐράνιε βασιλεῦ, τὴν Αὐγοῦσταν φύλαξον· ἄξιοι τῆς εἰρήνης· τοὺς αἱρετικοὺς σὺ ἐδίωξας. Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ ἀνάθεμα. ἀνάθεμα καὶ Διοσκόρῳ. δι' ὑμᾶς ἡ πίστις· δι' ὑμᾶς ἡ εἰρήνη. αὕτη ἡ εὐχὴ τῶν ἐκκλησιῶν. αὕτη εὐχὴ τῶν ποιμένων. Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ Διοσκόρῳ, ἀνάθεμα.

Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης, πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· τῆς εὐσεβοῦς καὶ καθολικῆς ἡμῶν πίστεως παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, κατὰ τὴν τῶν πατέρων ἔκθεσιν φανερωθείσης, δίκαιον ὁμοῦ, καὶ συμφέρον εἶναι ἡ ἡμετέρα γαληνότης ἐδοκίμασε, πᾶσαν τὴν τοῦ λοιποῦ φιλονεικίας ἀφορμὴν περὶ τῆς εὐαγοῦς θρησκείας ἀναιρεθῆναι. εἴ τις τοίνυν ἰδιώτης, ἢ * στρατιώτης προσομιλήσας, ἢ εἰς κλῆρον τελῶν, δημοσίᾳ περὶ τῆς πίστεως ὀχλαγώγιον συναγαγών, καὶ ἐν προσχήματι διαλέξεως θόρυβον ἐμποιεῖ, ἴστω, ὡς ὁ μὲν ἰδιώτου τύχην ἐπιγραφόμενος, τῆς βασιλίδος ἐξελαθήσεται πόλεως· ὁ δὲ στρατευόμενος, περὶ τῆς ἑαυτοῦ στρατείας, καὶ ὁ κληρικὸς περὶ τοῦ ἰδίου βαθμοῦ κινδυνεύσει. καὶ ἑτέραις ὑποβληθήσεται τιμωρίαις. Πάντες ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ Χριστιανῷ. τὰς ἐκκλησίας σὺ ὤρθωσας, τὴν ὀρθοδοξίαν σὺ ἐστήριξας. τῆς Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη· τῇ εὐσεβεῖ, καὶ φιλοχρίστῳ. τὴν ὑμετέραν βασιλείαν ὁ Θεὸς * φυλάξει· τοὺς αἱρετικοὺς ὑμεῖς ἐξεβάλετε. Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ Διοσκόρῳ, ἀνάθεμα. ἡ τριὰς τοὺς τρεῖς καθεῖλεν· ἡ τριὰς τοὺς τρεῖς ἐξέβαλε. δι' αἰῶνος ἡ ὑμῶν βασιλεία.

ϛρατιῶ

* φυλάξοι

Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· τινά ἐστι κεφάλαια, ἅτινα πρὸς τιμὴν τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας ὑμῖν ἐφυλάξαμεν, πρέπον ἡγησάμενοι, παρ' ὑμῶν ταῦτα κανονικῶς κατὰ σύνοδον τυπωθῆναι, ἢ νόμοις θεσπισθῆναι ἡμετέροις. καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, Βερονικιανός, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, τὰ κεφάλαια ἀνέγνω οὕτως.

Τοὺς ἀληθῶς, καὶ εἰλικρινῶς, τὸν μονήρη μετιόντας βίον, τῆς ὀφειλομένης ἀξιοῦσθαι τιμῆς. ἐπεὶ δέ τινες τῷ μοναχικῷ κεχρημένοι προσχήματι, καὶ τὰς ἐκκλησίας,

A omnes nunc vna voluntate conuenimus, sperantes * celerrimam vestris ad Diuinitatem precibus, & circa omnia pacem nobis à Deo donari. Omnes clamauerunt: Hæc digna vestro Imperio: hæc propria vestri regni: * hæc correctio vestri Imperii; digne Fide, digne Christo, digne Imperio, & religione. Propter hæc pacificatur orbis terrarum; hæc digna vestro Imperio. Per te orthodoxa Fides firmata est, per te hæresis non est. Cælestis rex, B terrenum custodi. Per te firmata Fides est. Cælestis rex, Augustam custodi. Per te Fides firmata est. Vnus Deus, qui hoc fecit. Rex cælestis Augustam custodi, dignam pacis. Hæreticos tu fugasti. Nestorio & Eutychi anathema: anathema & Dioscoro. Per vos Fides, per vos pax. Hæc oratio Ecclesiarum, hæc oratio Pastorum. Nestorio & Eutychi & Dioscoro anathema.

quamprimum omnia in melius conuersa vestris precibus, & super omnia

hoc opus

C [Et post has voces] diuinissimus & piissimus Dominus noster ad sanctam Synodum dixit: Pia & Catholica Fide à sancta & vniuersali Synodo secūdum Patrum expositionem declarata, iustū simul & expediens esse nostra tranquillitas approbauit, omnem de cetero cōtentionis occasionem de sanctæ Fidei religione penitus amputari. Si quis igitur idiota, vel militaris, seu clericus, publice de Fide, turbam congregans, sub obtentu disputationis tumultum D fecerit, sciat, quia si quidem idiota sit, ab vrbe regia expelletur: militaris vero & clericus, gradus sui periculum sustinebunt, & pœnis aliis subiacebunt. Omnes clamauerunt: Multos annos Imperatori, [multos annos Augustæ.] Christum amantis Imperatoris multi anni: pio & Christiano [multi anni.] Ecclesias tu erexisti, orthodoxam Fidē tu confirmasti. Augustæ orthodoxæ multos annos: piæ & amatrici. Imperium vestrum Deus custodiat. Vos hæreticos expulistis. Nestorio & Eu- E tychi & Dioscoro anathema. Trinitas hos tres damnauit, Trinitas hos tres eiecit: In perpetuum maneat vestrum Imperium.

Pag. 270

Diuinissimus & piissimus Dominus noster ad sanctam Synodum dixit: Quædam capitula sunt, quæ ad honorem vestræ reuerentiæ vobis seruauimus, decorum esse iudicantes, à F vobis hæc regulariter potius formari per Synodum, quam nostra lege sanciri. Et iubente diuinissimo & piissimo Principe nostro, Beronicianus vir deuotus secretarius diuini Consistorii, capitula sic relegit.

CAPITVLVM I.

Eos, qui vere & sincere solitariam arripiunt vitam, debito honore dignos iudicamus. Quoniam verò quidam sub prætextu solitariæ vitæ & Ecclesias,

Habetur inf. inter Canones huius Concilij ordine .v.

& cōmunes perturbant causas, placuit nullum quidem ædificare monasterium præter voluntatem episcopi ciuitatis, neque in possessione præter volūtatem domini possessionis. Eos vero monachos, qui per singulas ciuitates sunt atq; prouincias, subiici episcopo, & quietem amplecti, & intendere solum ieiunio & orationi, & neque Ecclesiasticis, neque publicis importunos rebus existere; nisi forte iubeatur eis propter necessariam causam ab episcopo ciuitatis. Sed neq; potestatem habere monachos suscipiēdi in monasteriis suis seruos, aut inscripticios, præter voluntatem dominorum.

Inf. Can. iij.

Cap. II.

Quoniam vero aliqui clericorum & monachorum pecuniæ amore languentes, curis mundanarum rerum semetipsos subiiciunt, aut possessionum conductores, aut procuratores constituti, aut in domibus [sæcularium] obuersantes, tanquam dispensatores effecti: placuit huic sancto & magno Concilio, nullum clericum conducere possessiones, aut procurationem suscipere; nisi forte ei à proprio episcopo iubeatur Ecclesiasticarum possessionum habere sollicitudinem. Si quis autem post hanc definitionem aut ipse conducere præsumpserit, aut per alium quemlibet hāc curam suscipere, Ecclesiasticæ pœnæ subdatur: quod si in contentione perstiterit, dignitate priuetur.

Inf. Can. xx.

Cap. III.

Clericos in Ecclesia constitutos, non licere alterius ciuitatis Ecclesiæ deputari, sed permanere illic, in qua ministrare ab initio deputari, sed permanere illic, in qua ministrare ab initio deputati sunt: extra illos scilicet, qui amissis propriis prouinciis, ex necessitate in alienam ecclesiam transierunt. Si quis vero post hanc definitionem, clericum alteri episcopo competentem susceperit, placuit extra communionem fieri & eum qui susceptus est, & qui suscepit, donec clericus qui abscessit, ad propriam reuertatur ecclesiam.

Et post hanc lectionem, traditis capitulis à sacratissimo & piissimo Principe religiosissimo Archiepiscopo Regiæ Constantinopolis nouæ Romæ Anatolio, omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: * Multos annos Imperatori pio, Christiano. Christus, quem colis, ipse te seruet. Hæc Fide digna sunt. Sacerdoti, Imperatori multos annos, ecclesias tu erexisti, victor * bellorum, doctor Fidei. Multos annos Augustæ, piæ, amatrici Christi. Orthodoxæ multos annos. Vestrum Imperium Deus conseruet. Hæreticos vos destruxistis: Fidem vos custodistis. Inuidia ab Imperio vestro procul sit: Imperium vestrum per sæculum sit.

Deest anni Imperatori pio

Pag. 271.

bestium.

Et post hæc diuinissimus & piissimus Dominus noster ad sanctam Synodum dixit: Ad honorem sanctæ Martyris Euphemiæ,

A καὶ τὰ κοινὰ διαταράττουσι πράγματα, ἔδοξε, μηδένα μὲν οἰκοδομεῖν μοναστήριον παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου, μήτε δὲ ἐν κτήμασι παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότου τοῦ κτήματος. τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν, καὶ χώραν μονάζοντας, ὑποτετάχθαι τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς, ἢ δημοσίοις παρενοχλεῖν πράγμασιν, εἰ μήποτε ἄρα ἐπιτραπεῖεν διὰ χρείαν ἀναγκαίαν ὑπὸ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου· μήτε μὴν ἐξουσίαν ἔχειν τοὺς μονάζοντας δέχεσθαι ἐν τοῖς ἑαυτῶν μοναστηρίοις δούλους, ἢ ἐναπογράφους παρὰ γνώμην τῶν δεσποτῶν. B

Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατειλεγμένων, καὶ τῶν μοναζόντων, τῇ φιλοχρηματίᾳ νοσοῦντες, εἰς φροντίδας βιωτικῶν πραγμάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσι, μισθωταὶ κτημάτων, ἢ ἐπίτροποι καθιστάμενοι, ἢ οἰκίαις προσεδρεύοντες, ὡς διοικοῦντες, ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ μηδένα κληρικὸν μισθοῦσθαι κτήματα, C ἢ ἐπιτροπὴν ἀναδέχεσθαι, εἰ μή ποτε ἄρα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἐπιτραπεῖεν, τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ποιεῖσθαι φροντίδα. Εἰ δέ τις μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον, ἢ αὐτὸς τολμήσοι μισθώσασθαι, ἢ δι' ἄλλου τινὸς τοιαύτην ἀναδέξασθαι φροντίδα τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦτον ὑποβάλλεσθαι ἐπιτιμίᾳ· εἰ δὲ ἐπιμένοι φιλονεικῶν, γυμνοῦσθαι αὐτὸν τοῦ ἀξιώματος.

D Κληρικοὺς εἰς ἐκκλησίαν τελοῦντας, μὴ ἐξεῖναι εἰς ἄλλης πόλεως τετάχθαι ἐκκλησίαν, ἀλλὰ στέργειν ἐκείνην, ἐν ᾗ λειτουργεῖν ἐξ ἀρχῆς ἠξιώθησαν, ἔξω ἐκείνων, οἵτινες ἀπολέσαντες τὰς οἰκείας πατρίδας, ἀπὸ ἀνάγκης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν μετῆλθον. Εἰ δέ τις μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον τὸν ἄλλῳ ἐπισκόπῳ προσήκοντα δέξαιτο κληρικὸν, ἔδοξεν ἀκοινώνητον εἶναι, καὶ τὸν δεχθέντα, καὶ τὸν δεξάμενον, ἕως ἂν ὁ ἀποστὰς κληρικὸς εἰς τὴν ἰδίαν ἐπανέλθῃ ἐκκλησίαν.

E Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπιδοθέντων τῶν κεφαλαίων παρὰ τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου τῷ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, Ἀνατολίῳ, πάντες οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ Χριστιανῷ· ὁ Χριστὸς, ὃν σέβῃ, αὐτός σε φυλάξοι. ταῦτα τῆς πίστεως ἄξια. τῷ ἱερεῖ, τῷ βασιλεῖ. τὰς ἐκκλησίας σὺ ὤρθωσας, F νικητὰ πολεμίων, διδάσκαλε πίστεως. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης, τῇ εὐσεβεῖ, τῇ φιλοχρίστῳ. τῆς ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη. τὴν ὑμετέραν βασιλείαν ὁ Θεὸς φυλάξοι. τοὺς αἱρετικοὺς ὑμεῖς καθείλετε. τὴν πίστιν ὑμεῖς ἐφυλάξατε. ἄφθονα τῆς ὑμῶν βασιλείας. δι' αἰῶνος ἡ ὑμῶν βασιλεία.

Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπεν· εἰς τιμὴν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας.

καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, τὴν Χαλκηδονέων πόλιν, ἐν ᾗ * τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διεκροτήθη, μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἰδίου ἀξιώματος. * πάντες ἐβόησαν· δικαία ἡ κρίσις τοῦ βασιλέως· ἄξιε τῆς ἁγίας τριάδος. ἓν πάσχα τῇ οἰκουμένῃ. τὰς περιστάσεις τῶν ἐπισκόπων ὑμεῖς κωλύσατε. ἡ ἁγία τριὰς φυλάξει σε. δεόμεθα, ἀπόλυσον ἡμᾶς.

* τὰ τῆς πίστεως τῆς ἁγίας τῆς συνόδου διεκ.
* σεισίου Ῥωμαΐζει,

A & vestræ pariter sanctitatis, Chalcedonensium ciuitatem, in qua sanctæ Fidei Concilium gestum est, metropolis priuilegia habere sancimus, nomine tantum hanc honorantes, salua videlicet Nicomediensiũ ciuitati propria dignitate. * Omnes clamauerunt: Iustum iudiciũ Imperatoris,* digni sancta * Martyre. Vnum Pascha orbi terrarũ. * Circumuentiones episcoporum vos cohibetis. * Hæc sancta te custodiat. Supplicamus, dimitte nos: [pie Imperator dimitte nos.]

* al. Trinitate. Exilia Episcoporum: al. prohibete Sancta Trinitas

B Ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· κεκμήκατε, τῷ καλῷ διαστήματι σκυλμὸν ὑπομείναντες. ἀναμείνατε δὲ τρεῖς ἡμέρας, ἢ τέσσαρας ἔτι. καὶ παρόντων τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ἡμῶν ἀρχόντων ἕκαστα, ὧν βούλεσθε, κινήσατε, τῆς πρεπούσης βοηθείας ἀξιωθησόμενοι. μηδεὶς δὲ ἡμῶν πρὸ τοὺς τελείους τύπους πάντων δοθῆναι, τῆς ἁγίας ἀναχωρήσει συνόδου.

Diuinissimus & piissimus dominus noster [Marcianus perpetuus Augustus] ad S. Concilium dixit: * Multum quidem estis itinere fatigati, laborem perferentes. Verumtamen sustinete adhuc tres aut quatuor dies, & præsentibus magnificentiss. nostris Iudicibus, quæcumque vultis monete, competens adepturi * solatium. Nullus vestrum antequam * perfecti termini ex omnibus proferantur, à sancto Concilio discedat.

* defatigati estis, longo spatio: vexationẽ perferentes.
* auxilium. perfecta decreta omnium

C *Explicit Actio sexta.*

ΠΡΑΞΙΣ ΕΒΔΟΜΗ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, τῇ πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκ- D κλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιω- E τάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας τῆς Μακεδονίας, ἐπέχοντος F τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας, καὶ λοιπῶν τῶν προειρημένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου,

ACTIO SEPTIMA

Chalcedonensis Concilij.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, septimo Kalendas Nouembris, Chalcedone secundum iussionem sacratissimi & piissimi domini nostri conuenientibus in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, gloriosissimis Iudicibus, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus autem Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo presbytero, Vicariis sanctissimi Archiepiscopi veteris Romæ Leonis, & Anatolio reuerendissimo Episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenali reuerendissimo Episcopo Hierosolymorum, & Quintillo reuerendissimo Episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi Thessalonicensium episcopi Anastasii, & Thalassio reuerendissimo Episcopo Cæsareæ, & ceteris supradictis reuerendissimis episcopis, & reliquo sancto & vniuersali Concilio, per sanctionem diuinissimi & piissimi Domini nostri in Chalcedonensium ciuitate congregato, & residentibus cunctis ante cancellos sanctissimi altaris,

magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerunt: Diuinissimus & piiss. D. noster rogatus à Maximo & Iuuenale sanctiss. episcopis, præcepit nos* agnoscere de motis inter eos capitulis. Vnde conuenientes prædicti sanctiss. viri, certa adsinuicem inter se ex non scripto constituerunt, quæ etiam nobis manifesta fecerunt, & videntur ex consensu iustè disposita. Hæc igitur necessarium iudicauimus etiam coram sancta Synodo vnumquemque eorum edocere, quatenus & ex nostro decreto, & ex vestra sententia, quæ fuerint placita, confirmentur.*

*disceptare

*Latine.

Pag. 272. Maximus reuerendiss. episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Placuit mihi & reuerendiss. Episcopo Iuuenali, post multam contentionem, per consensum, vt sedes quidem Antiochensium maximæ ciuitatis beati Petri habeat duas Phœnicias & Arabiam, sedes autem Hierosolym. habeat tres Palæstinas. Et rogamus ex decreto vestræ magnificentiæ & sancti Concilii hæc ex scripto firmari.

Iuuenalis sanctissimus Hierosolym. ciuitatis episcopus dixit: Hæc etiam mihi complacuerunt, vt sancta quidem Christi resurrectio tres Palæstinas habeat; sedes autem Antiochiensium duas Phœnicias & Arabiam. Et rogo, quatenus ex decreto vestræ magnificentiæ & sancti Concilii ista firmentur.

Quia interloquutione Græce interpretata per Beronicianū deuotissimum magistrianum, & secretarium sacri Consistorij, mox sequentia.

Paschasinus & Lucentius reuerend. episcopi, & Bonifacius presb. tenens locum Apostolicæ Sedis veteris Romæ, [per Paschasinum reuerēd. episcopum] dixerunt: Hæc concordantibus fratribus nostris, Maximo reuerendissimo Antiochensium ciuitatis episcopo, & Iuuenale [reuerendiss. & sanctissimo] Hierosolym. episcopo, pro bono pacis dicta noscuntur, hoc est, vt Antiochēsium Ecclesia duas Phœnicias & Arabiam habet, Hierosolymorum vero tres Palæstinas possideat. Ad hoc autem & nostræ humilitatis interloquutione firmentur, vt nulla in posterum de hac causa prædictis ecclesiis contentio relinquatur.

Anatolius reuerendiss. Archiepiscopus gloriosæ Constantinopolis nouæ Romæ dixit: Quæ placuerunt inter Dei amantissimum Episcopum Antiochensium Maximum, & Dei amantissimum Hierosolymorum episcopum Iuuenalem, & ex mea interloquutione firma consistant, vt sanctissima quidem Ecclesia Antiochensium magnæ ciuitatis habeat duas Phœnicias & Arabiam, sanctissima vero ecclesia Hierosolymorum tres Palæstinas obtineat, quatenus de cetero vtrique ecclesiæ huius rei causa nullius contentionis relinquatur occasio.

A οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁ θειότατος, καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης παρακληθεὶς παρὰ Μαξίμου, καὶ Ἰουβεναλίου, τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, προσεκαλέσατο ἡμᾶς διαλαβεῖν μεταξὺ αὐτῶν περὶ τῶν κινουμένων κεφαλαίων· καὶ συνελθόντες οἱ μνημονευθέντες ὁσιώτατοι ἄνδρες, φανερὰ πρὸς ἀλλήλους ἐν τοῖς * ἀγράφοις ἐτύπωσαν, ἃ καὶ ἡμῖν δῆλα καθέστησαν, δοκοῦντα κατὰ συναίνεσιν δικαίως τετυπῶσθαι. ταῦτα τοίνυν ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου
B ἑκάτερον διδάξαι, ὥστε καὶ ἐξ ἡμετέρας ἀποφάσεως, καὶ ἐξ ὑμετέρας ψήφου τὰ ἀρέσκοντα βεβαιωθῆναι.

*ἐγγράφοις

Μάξιμος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπεν· ἤρεσέ μοι, καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ, κατὰ σύμβασιν, μετὰ πολλὴν φιλονεικίαν, ὥστε τὸν μὲν θρόνον τῶν Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως, τὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, ἔχειν δύο Φοινίκας, καὶ Ἀραβίαν, τὸν δὲ θρόνον
C τῆς Ἱεροσολυμιτῶν ἔχειν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας· καὶ ἀξιοῦμεν ἐξ ἀποφάσεως τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, ἐγγράφως βεβαιωθῆναι ταῦτα.

Ἰουβενάλιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἱεροσολυμιτῶν πόλεως εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀμοὶ συνήρεσεν· ὥστε τὴν μὲν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασιν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, τὸν δὲ θρόνον τῆς Ἀντιοχέων δύο Φοινίκας, καὶ Ἀραβίαν. καὶ ἀξιῶ, ὥστε ἐξ ἀποφάσεως τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, βεβαιωθῆναι ταῦτα.

D Ἧστινος διαλαλιᾶς Ἑλληνιστὶ ἑρμηνευθείσης διὰ Βερονικιανοῦ τοῦ καθωσιωμένου μαγιστριανοῦ, καὶ σηκρηταρείου τοῦ θείου κονσιστωρίου, τὰ ἐπαγόμενα.

Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάκιος πρεσβύτερος, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπον· ταῦτα, ἅτινα συμφωνούντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, καὶ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων,
E ὑπὲρ ἀγαθῆς εἰρήνης εἰρῆσθαι νομίζομεν· τουτέστιν, ἵνα ὁ τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας τὰς δύο Φοινίκας, καὶ τὴν Ἀραβίαν ἔχῃ, ὁ δὲ Ἱεροσολύμων τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχῃ, ἔτι τε καὶ ἡμετέρας ταπεινώσεως τῇ διαλαλιᾷ βεβαιωθῶσιν· ἵνα μηδεμία μετέπειτα περὶ τοῦ πράγματος ταῖς προλεχθείσαις ἐκκλησίαις φιλονεικία καταλειφθείη.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος τῆς ἐνδόξου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· τὰ συναρέσαντα μεταξὺ τοῦ θεοφιλε-
F στάτου ἐπισκόπου τῶν Ἀντιοχέων Μαξίμου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῶν Ἱεροσολυμιτῶν Ἰουβεναλίου, καὶ ἐξ ἐμῆς διαλαλιᾶς βέβαια μενέτω· ἵνα ἡ μὲν ἁγιωτάτη ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως Φοίνικας δύο, καὶ Ἀραβίαν ἔχῃ, ἡ δὲ ἁγιωτάτη ἐκκλησία τῆς Ἱεροσολυμιτῶν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχῃ. ὥστε τοῦ λοιποῦ ἑκατέραν ἐκκλησίαν πρὸς τὴν ἑτέραν ταύτης ἕνεκα τῆς ὑποθέσεως μηδεμίαν· ἀμφισβητήσεως ἔχειν ἀφορμήν.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τοῖς κατὰ συναίνεσιν τυπωθεῖσι μεταξὺ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Μαξίμου, καὶ Ἰουβεναλίου, καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· καθὼς ἔδοξε τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως Μαξίμῳ, καὶ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν Ἰουβεναλίῳ, ὥστε τὴν μὲν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἔχειν τὰς δύο Φοινίκας, καὶ τὴν Ἀραβίαν, τὴν δὲ ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, κἀγὼ βεβαιῶ τὰ μεταξὺ αὐτῶν δόξαντα· ὥστε ἑκατέραν ἐκκλησίαν τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν ἀφορμὴν ἔχειν φιλονεικίας.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· χάριν γινώσκομεν τῷ δεσπότῃ Θεῷ, ἐφ' οἷς δύο πατέρων ἀμφισβήτησις συμβάσει φιλικῇ πεπεράτωται. κρατεῖν τοίνυν τὰ ἑκατέροις τοῖς μέρεσι δεδογμένα, βουλόμεθα.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ, καὶ ὁμονοίᾳ τῶν ἀμφοτέρων πατέρων ἡσθέντες, συναινοῦμεν τοῖς δόξασιν.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κώων εἶπε· καθὼς συνήρεσεν ἑκατέροις τοῖς μέρεσι· τουτέστι, εὐλαβεστάτῳ Μαξίμῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀντιοχέων, καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱεροσολύμων, ὥστε τὴν μὲν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ἔχειν τὰς δύο Φοινίκας, καὶ τὴν Ἀραβίαν, τὴν δὲ ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, κἀγὼ ὁρίζω, βέβαια εἶναι τὰ μεταξὺ αὐτῶν δόξαντα, μεσιτευούσης τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης ἑκατέροις εἰς ἕνωσιν.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συναινῶ τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων γεγενημένοις.

Ἀμφιλόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπε· τῆς θείας ἐναργῶς οἰκονομίας εἰς φιλικὴν σύμβασιν τὰ τῆς ἀμφισβητήσεως τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Μαξίμου, καὶ Ἰουβεναλίου, ἐλθεῖν κελευσάσης, εὐχαριστῶν κἀγὼ τῷ σωτῆρι Χριστῷ περὶ τῆς αὐτῶν εἰρήνης, συναινῶ τοῖς τετυπωμένοις.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν· καὶ συναινοῦμεν τοῖς παρὰ τῶν πατέρων εἰρημένοις. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἔργον καὶ τοῦτο γεγένηται τῆς ἁγίας τριάδος, καὶ τῆς τοῦ θειοτάτου ἡμῶν βασιλέως προθέσεως· ὥστε τὰ ἀμφισβητούμενα παρ' αὐτῶν τῶν φιλονεικεῖν δοκούντων, ὁμογνώμονι τέμνεσθαι προθέσει. ἡ κατὰ σύμβασιν τοίνυν Μαξίμου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἱεροσολυμιτῶν γενομένη συναίνεσις,

A Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: His, quæ per consensum ordinata sunt inter Dei amantissimos Episcopos Maximum & Iuuenalem, & nos consentimus.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Sicut placuit Dei amantissimo & reuerendissimo Episcopo Antiochensium ciuitatis Maximo, & Dei amantissimo Iuuenali Hierosolymorum episcopo, vt sanctissima quidem B Antiochensium ciuitatis Ecclesia habeat duas Phœnicias & Arabiam, sanctissima vero Hierosolymorum Ecclesia tres habeat Palæstinas: quæ inter eos placuerunt, confirmo, quatenus vtraque Ecclesia de cetero nullius habeat contentionis occasionem.

Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Gratias agimus Domino Deo, in eo quod duorum Patrum contentio amicabili placito C terminata est. Obtinere igitur volumus ea, quæ vtrisque Partibus placuerunt.

Petrus reuerendissimus episcopus Corinthi dixit: Circa pacem & concordiam vtrorumque Patrum gaudentes, placitis consentimus.

Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsium dixit: Sicut complacuit vtrique parti, hoc est, Maximo reuerendissimo episcopo Hierosolymorum, vt sanctissima quidem Ecclesiæ D Antiochensium maximæ ciuitatis habeat duas Phœnicias & Arabiam, sanctissima vero Ecclesia Hierosolymorum tres Palæstinas obtineat; & ego quæ inter eos placuerunt, mediante Christi charitate, vtrisque ad vnitatem firma esse decerno. Pag. 731.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Consentio his, quæ à Patribus facta sunt.

E Amphilochius reuerendissimus episcopus Sidensis dixit: Aperte diuina dispensatione ad amicabilem consensum contentione Deo amantissimorum episcoporum Maximi & Iuuenalis venire iubente, gratias agens & ego saluatori Christo de eorum pace, consentio his quæ sunt bene dispofita.

Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Nos etiam eadem dicimus, & consentimus his, quæ à F Patribus dicta sunt. Magnificentissimi, & gloriosissimi Iudices dixerunt: Et hoc opus fuit sanctæ Trinitatis, & propositi diuinissimi & piissimi Principis nostri, quatenus ea quæ in lite erant apud eos qui contendere videbantur, concordi proposito deciderentur. Per placitum igitur Maximi sanctissimi Antiochensium ciuitatis episcopi, & Iuuenalis sanctissimi Hierosolymorum episcopi facta consensio,

sicut vtriusque attestatio declarauit, firma etiam per nostrum decretum, & sententiam sancti Concilii in omni tempore permanebit, hoc est, vt Maximus quidem sanctissimus episcopus, seu Antiochensium sanctissima Ecclesia, duas Phœnicias & Arabiam sub propria habeat potestate: Iuuenalis autem sanctissimus Hierosolymorum episcopus, siue sanctissima Ecclesia quæ sub eo est, tres Palæstinas itidem sub propria habeat potestate, vacantibus scilicet, secundum iussionem diuinissimi & piissimi Principis, omnibus * rebus, & quocumque modo sacris ab vtraque parte litteris impetratis, insuper & multatione, quæ in eis huius rei causa noscitur contineri.

* Pragmaticis.

A ἣν ἡ ἑκατέρου κατάθεσις ἐδήλωσε, βεβαία καὶ διὰ τῆς ἡμετέρας ἀποφάσεως, καὶ ἀπὸ τῆς ψήφου τῆς ἁγίας συνόδου, εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον διαμενεῖ· τουτέστιν, ὥστε Μάξιμόν τε τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, εἴτουν, τὴν ἁγιωτάτην Ἀντιοχέων ἐκκλησίαν, τὰς δύο Φοινίκας, καὶ τὴν Ἀραβίαν ἔχειν ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν, Ἰουβενάλιον δὲ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Ἱεροσολυμιτῶν, εἴτουν, τὴν ὑπ' αὐτὸν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν, τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν ἔχειν, ἀργούντων, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, πάντων τῶν πραγματικῶν, καὶ τῶν ἄλλως πορισθέντων τοῖς μέρεσι θείων γραμμάτων, καὶ τῶν περιεχομένων αὐτοῖς προστίμων, ταύτης ἕνεκεν τῆς ὑποθέσεως.

ACTIO OCTAVA Chalcedonensis Concilij.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nunciatus, sub die septimo Kalendas Nouembris, Chalcedone secundum iussionem sacram diuinissimi & piissimi domini nostri congregatis in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo, & gloriosissimo magistro militum, & exconsule [ordinario] & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: congregatis autem & Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &,

Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, nouæ Romæ &,

Maximo reuerendissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &,

Iuuenali reuerendissimo episcopo Hierosolymorum, &,

Quintillo reuerendissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum sanctissimi Episcopi Thessalonicensis Anastasii, &,

Thalassio reuerendissimo episcopo, Cæsareæ Cappadociæ, &,

Stephano reuerendissimo episcopo Ephesi, &,

Luciano reuerendissimo episcopo Byziæ, habente locum reuerendissimi Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, Heracleæ Thraciæ, &,

Eusebio reuerẽdissimo episcopo Ancyræ, &,

Diogene reuerendissimo episcopo, Cyzici, &,

ΠΡΑΞΙΣ ΟΓΔΟΗ

C Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου, Ἀνατολίου, καὶ D τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων, Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκωμάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου, καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ

E Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ

Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ

Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας τῆς Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου,

F καὶ

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου,

καὶ τῶν καθεξῆς προειρημένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων.

Pag. 274 Petro reuerendissimo episcopo Corinthi, &
Florentio reuerendissimo episcopo Sardium, &,
Eunomio reuerendissimo episcopo Nicomediæ, &,
Anastasio reuerendissimo episcopo Nicææ, &,
Iuliano reuerendisimo episcopo Coënsi, habente locum & ipso Apostolicæ Sedis senioris Romæ Leonis, &
Eleutherio reuerendissimo episcopo Chalcedonensi, &,
Basilio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &,
Meletio reuerendissimo Episcopo Larissæ, habente locum reuerendissimi Episcopi Apameæ Syriæ, Domini &,
Amphilochio reuerendissimo Episcopo Sidæ, &,
Theodoro reuerendissimo Episcopo Tarsi, &
Cyro reuerendissimo Episcopo Anazarbi, &,
Constantino reuerendissimo Episcopo Bostrorum, &
Photio reuerendissimo episcopo Tyri, &
Theodoro reuerendissimo Episcopo Damasci, &
Stephano reuerendissimo Episcopo Hierapolis, &
Nunechio reuerendissimo Episcopo Laodiceæ, habente locum reuerendissimi Olympii Episcopi Constantiæ, &
Ioanne reuerendissimo Episcopo Sebastæ, &
Seleuco reuerendissimo Episcopo Amasiæ, &
Constantino reuerendissimo Episcopo Melitenæ, &
Patricio reuerendissimo Episcopo Tyanorum, &
Petro reuerendissimo Episcopo Gangrorum, &

A Apragmonio reuerendissimo Episcopo Tii, habente locum reuerendissimi Calogeri Episcopi Claudiopolis, &
Atarbio reuerendissimo Episcopo Trapezuntis, habente locum reuerendissimi Dorothei Episcopi Neocæsareæ, &
Photino archidiacono, habente locum reuerendiss. Theoctisti Episcopi Pissinuntis, &
Romano reuerendissimo Episcopo Myrorum, &,
Critoniano reuerendissimo Episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &
Nunechio reuerendissimo Episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &
B Mariniano reuerendissimo Episcopo Synnadorum, &
Onesiphoro reuerendissimo Episc. Iconii, &
Pergamio reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &
Epiphanio reuerendissimo Episcopo Pergæ, &
Attico reuerendiss. Episcopo Nicopolis Epiri, &
Martyrio reuerendissimo episcopo Gortynæ, &
Luca reuerendissimo Episcopo Dyrrhachenorum, &
C Vigilantio reuerendissimo Episcopo Larissæ Thessaliæ, &
Francione reuerendissimo episcopo Philipporum, &
Sebastiano reuerendissimo episcopo Berrhœæ, &
Gerontio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Syriæ, &
Eusebio presbytero, agente vices Macarii reuerendissimi Episcopi Laodiceæ Syriæ, &
Eusebio reuerendissimo episcopo Dorylæi,

D Καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐλαβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Θεοδώρητος ἄρτι ἀναθεματισάτω. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπεν· καὶ δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, καὶ λιβέλλους ἐπι-
E δέδωκα τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, τοῖς ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ εἰ δοκεῖ ὑμῖν, ἀναγινώσκονται ἐφ' ὑμῶν· καὶ μανθάνετε, ὅπως φρονῶ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀναγνωσθῆναι οὐδὲν θέλομεν· Νεστόριον ἄρτι ἀναθεμάτισον. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν καὶ παρὰ ὀρθοδόξοις ἐτράφην, καὶ ὀρθοδόξως ἐδιδάχθην, καὶ ὀρθοδόξως ἐκήρυξα. καὶ οὐ μόνον
F Νεστόριον, καὶ Εὐτυχῆ, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄνθρωπον, μὴ φρονοῦντα ὀρθῶς, ἀποστρέφομαι, καὶ ἀλλότριον ἡγοῦμαι. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· φανερῶς εἰπέ· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ τοῖς φιλοῦσιν αὐτόν. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας οὐ λέγω, εἰ μὴ ὡς οἶδα ἀρέσκειν τῷ Θεῷ· πρότερον πείσω ὑμᾶς, ὅτι οὔτε πόλεως φροντίζω,

Et reliqua sancta & vniuersali Synodo, quæ secundum sanctionem diuinissimi & piissimi Domini nostri [Imperatoris] in Chalcedonensium ciuitate collecta est: & residentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Theodoretus modo anathematizet [Nestorium.] Theodoretus reuerendissimus episcopus transiens in medium, dixit: Et preces obtuli diuinissimo & piissimo Imperatori, & libellos obtuli reuerendissimis Episcopis, agentibus locum reuerendissimi Archiepiscopi Leonis: & si vobis videtur, legantur coram vobis, vt sicut sapio cognoscatis. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Nihil relegi volumus: modo anathematiza Nestorium. Theodoretus reuerendissimus episcopus dixit: Ego per Dei gratiam * ab orthodoxis sum nutritus, & orthodoxe sum edoctus, & orthodoxe prædicaui: & non solum Nestorium & Eutychem, sed & omnem hominem, qui recte non sapit, auersor & alienum existimo. Et dum diceret hæc, reuerendissimi episcopi clamauerunt: Clare dic, Anathema Nestorio, & dogmatibus eius: Anathema Nestorio, & amantibus eum. Theodoretus reuerendissimus episcopus dixit: Vere non dico, nisi quo modo noui Deo placere. Prius * satisfacio vobis, quia neque de ciuitate * cogito,

apud orthodoxos

persuadebo

curo

neque honore opus habeo, neque ob hoc adueni: sed quia calumniam passus sum, veni satisfacere me esse orthodoxum, [& omnem hæreticum, qui conuerti noluerit, anathematizo.] & quia Nestorium & Eutychem, & omnē hominem dicentem vel opinantem duos filios, anathematizo. Et cum diceret, reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Dic aperte, Anathema Nestorio, & qui ea quæ eius sunt, sapiunt. Theodoretus reuerendissimus episcopus dixit: Ego, nisi exposuero quomodo credo, non dico. Credo autem. Et cum diceret, reuerendissimi episcopi clamauerunt: Iste hæreticus est, iste Nestorianus est. Hæreticum foras mitte. Theodoretus reuerendiss. episcopus dixit: Anathema Nestorio, & ei qui non dicit Dei genitricem virginem Mariam, & qui in filios partitur vnum Filium vnigenitum. Ego autem & Fidei definitioni subscripsi, & epistolæ sanctiss. & Deo amantissimi D. Leonis, & sic sapio. Et post omnia hæc [dixit:] Saluete. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Omnis iam dubitatio de Theodoreto reuerendiss. episcopo est soluta, quippe & Nestorium coram nobis anathematizauit, & à sanctiss. & Dei amantiss. Archiepiscopo senioris vrbis Romæ Leone susceptus est, & definitionē Fidei à religiositate vestra prolatam libenter suscepit, & insuper epistolæ memorati sanctissimi Archiepisc. Leonis subscripsit. Deest igitur vt sententia proferatur à reuerentia vestra, vt Ecclesiam suam recipiat, sicut & sanctiss. Leo Archiepiscopus iudicauit.* Omnes reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Theodoretus dignus est sede. Ecclesiæ orthodoxum. Ecclesia pastorem recipiat: orthodoxum doctorem Ecclesia recipiat. Theodoretus dignus est sede. Archiepiscopo Leoni multos annos. * Post Deum Leo iudicauit. Populus orthodoxum recipiat dignum sua sede. Theodoreto * Catholico doctori reddatur Ecclesia.

Pag. 275.

* Legi, legitimus

* Cum Deo

* Episcopo reddatur

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius reuerendissimus Presbyter, insuper & Iulianus reuerendiss. episcopus Coēnsis, habentes locum Apostolicæ Sedis, dixerunt: Sanctissimum & venerabilem episcopum Theodoretum sanctissimus & beatissimus vniuersæ Ecclesiæ episcopus vrbis Romæ Leo dudum in communionem suscepit ita, sicut litteræ ab eo ad nostram humilitatem directæ testantur. Si igitur Fidem Catholicam, sicut promittit, & secundum prædictum beatum episcopum subscriptionem in proprio libello direxit, & nostræ insuper humilitati, alio dato libello, monstrauit, quoniam & Nestorium & Eutychem non solum scripto, sed & sub præsentia totius consessus ore proprio anathematizauit; hoc iudicio sanctissima & venerandissima Synodus, insuper vero & nostra humilitas, reddi ei Ecclesiam propriam definiuit.

A οὔτε τιμῆς χρήζω, οὔτε διὰ τοῦτο παραγενόμενος. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐσυκοφαντήθην, ἦλθον πληροφορῆσαι, ὅτι ὀρθόδοξός εἰμι, καὶ ὅτι Νεστόριον, καὶ Εὐτυχῆ, καὶ πάντα ἄνθρωπον δύο υἱοὺς λέγοντα, ἀναθεματίζω. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Εἰπὲ φανερῶς· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ τοῖς φρονοῦσι τὰ αὐτοῦ. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ, ἐὰν μὴ ἐκθῶμαι, ὅπως πιστεύω, οὐ λέγω· πιστεύω δέ. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Οὗτος αἱρετικός ἐστιν· οὗτος Νεστοριανός ἐστι. τὸν αἱρετικὸν ἔξω βάλε. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ τῷ μὴ λέγοντι τὴν ἁγίαν παρθένον Μαρίαν θεοτόκον, καὶ τῷ εἰς δύο υἱοὺς μερίζοντι τὸν ἕνα υἱὸν, τὸν μονογενῆ. ἐγὼ δὲ καὶ τῷ ὅρῳ τῆς πίστεως ὑπέγραψα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος. καὶ οὕτω φρονῶ· καὶ μετὰ ταῦτα πάντα, * σώζεσθαι. οἱ εὐλαβέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ πᾶσα λοιπὸν περὶ Θεοδωρήτου τοῦ θεοφιλεστάτου ἀμφιβολία λέλυται· καὶ γὰρ Νεστόριον ἐπὶ ἡμῶν ἀναθεμάτισε, καὶ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης προσεδέχθη, καὶ τὸν ὅρον τῆς πίστεως, τὸν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας δοθέντα, ἐδέξατο ἀσμένως· καὶ προσέτι μὴν καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μνημονευθέντος ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος καθυπέγραψε. λείπεται τοίνυν ψῆφον ἐξενεχθῆναι παρὰ τῆς θεοφιλίας τῆς ὑμετέρας, ὥστε καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτὸν ἀπολαβεῖν, καθὼς καὶ ὁ ὁσιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ἐδικαίωσεν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Θεοδώρητος ἄξιος τοῦ θρόνου. τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν ὀρθόδοξον. ἡ ἐκκλησία τὸν ποιμένα ἀπολάβοι. τὸν ὀρθόδοξον διδάσκαλον ἡ ἐκκλησία ἀπολάβοι. τοῦ θρόνου Θεοδώρητος ἄξιος. τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος πολλὰ τὰ ἔτη. μετὰ τοῦ Θεοῦ Λέων ἐδίκασεν. ὁ λαὸς τὸν ὀρθόδοξον ἀπολάβοι· ἄξιε τοῦ θρόνου. Θεοδωρήτῳ τῷ ἐπισκόπῳ ἡ ἐκκλησία ἀποδοθῇ.

* [illegible]

Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἔτι δὲ καὶ Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπον· τὸν ἁγιώτατον, καὶ σεβάσμιον ἐπίσκοπον Θεοδώρητον καὶ ὁ ἁγιώτατος, καὶ μακαριώτατος πάσης ἐκκλησίας ἐπίσκοπος πόλεως Ῥώμης Λέων * πάλιν εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο οὕτως καθὼς τὰ γράμματα, τὰ παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα πρὸς τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν, μαρτυροῦσιν. εἰ τοίνυν τὴν καθολικὴν πίστιν, καθὼς ὑπισχνεῖται, καὶ κατὰ τὸν προλεχθέντα μακάριον ἐπίσκοπον, τὴν ὑπογραφὴν ἐν τῷ ἰδίῳ λιβέλλῳ ἀπέστειλε, καὶ τῇ ἡμετέρᾳ ἔτι ταπεινώσει ἑτέρου δοθέντος λιβέλλου, * ἔδειξε· ἐπειδὴ καὶ Νεστόριον, καὶ Εὐτυχῆ, οὐ μόνον ἐγγράφως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων τοῦ συνεδρίου, οἰκείῳ στόματι ἀναθεμάτισε, ταύτῃ τῇ κρίσει ἡ ἁγιωτάτη, καὶ σεβασμία σύνοδος, ἔτι τε καὶ ἡ ἡμετέρα ταπείνωσις, ἀποδοθῆναι αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν ὥρισεν.

* ἴσ. πάλαι

* ἐδέξατο.

A Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θεοδώρητος διὰ πάντων μὲν ὀρθόδοξος ἀπεδείχθη, καὶ δι' αὐτὸ δὲ τοῦ ἀναθεματίσαι Νεστόριον, καὶ Εὐτυχῆ, δικαίως ταύτην καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀπολήψεται ἐκκλησίαν.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· πάλαι μὲν, καὶ ἐξ ἀρχῆς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Θεοδώρητον ὀρθόδοξον ᾔδειν, ἐπακούων αὐτοῦ περὶ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τὰς διδασκαλίας, πολλῷ δὲ πλέον νῦν B ἀποδεξάμενος τὴν αὐτοῦ ὁσιότητα, ἀναθεματίσασαν νῦν Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, καὶ φρονοῦσαν κατὰ τὸν ὅρον τὸν ἐκτεθέντα παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου. ὅθεν ψηφίζομαι καὶ ἐγὼ, τῆς πόλεως Κύρου συνήθως αὐτὸν εἶναι ἐπίσκοπον.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθεμαι, οἷς περ ἐψηφίσατο ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος.

C Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· κἀγὼ παραπλήσια τοῖς ἀποφηναμένοις ἁγίοις πατράσι ψηφίζομαι περὶ Θεοδωρήτου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου.

Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· τοῖς τυπωθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπων, κατατίθεμαι συνῳδὰ περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεοδωρήτου.

D Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἀραβίας εἶπε· συναινῶ κἀγὼ τοῖς περὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Θεοδωρήτου ὀρθῶς, καὶ δικαίως ὁρισθεῖσιν.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη δικαία ψῆφος. αὕτη Χριστοῦ κρίσις. τούτοις καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν. ταῦτα πάντες λέγομεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἁγίας συνόδου, Θεοδώρητος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, τὴν ἐκκλησίαν Κύρου πόλεως ἀπολήψεται. * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀναθεματισάτω καὶ Σωφρόνιος. E

Ρωμαϊκῇ,

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης εἶπεν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ πᾶσι τοῖς μὴ ὀρθῶς φρονοῦσι. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ Ἰωάννης ἄρτι ἀναθεματισάτω.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπεν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ πᾶσι τοῖς φαῦλα φρονοῦσιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Ἀμφιλόχιος Εὐτυχέα ἄρτι ἀναθεματισάτω. F

Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ ἐπικαταράτῳ Εὐτυχεῖ, καὶ τοῖς τὰ αὐτοῦ φρονοῦσιν. οἱ ἐνδοξότατοι καὶ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· διὰ πάντων θεραπευθείσης τῆς ἁγίας συνόδου, καιρὸς τὴν ὁμόνοιαν πάντας φυλάττειν.

Anatolius reuerendissimus Episcopus Constantinopolis dixit: Reuerendiss. episcopus Theodoretus per omnia quidem est orthodoxus demonstratus; & ob hoc* vero, quod anathematizauit Nestorium & Eutychem, [eiusque male placiti hæresim,] suam igitur Ecclesiam iustè recipiat. *demum.*

Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ dixit: Dudum quidem & à principio reuerédiss. episcopum Theodoretum noui Catholicum, audiens doctrinas eius in sanctissima Ecclesia; multo autem magis nunc eius recipio sanctitatem, quia modo anathematizauit Nestorium & Eutychem, & sapit secundum definitionem expositam ab hoc sancto Concilio. Vnde & ego decerno esse eum consuete Episcopum ciuitatis Cyri.

Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Et ego eisdem consentio, quæ decreuit Anatolius Dei amantissimus Constantinopolitanus episcopus.

Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Et ego decerno his similia, quæ Patres sanctiss. de Dei amantissimo episcopo Theodoreto firmauerunt.

* Eusebius reuerendissimus episcopus* Ancyræ dixit: His quæ firmata sunt à sanctissimis Patribus nostris & Archiepiscopis, consona definio de reuerendissimo episcopo Theodoreto. *Photius* *Tyri*

Constantinus reuerendiss. Episcopus Bostrorum Arabiæ dixit: Et ego consentio his, quæ de sanctissimo Episcopo Theodoreto rectè & iustè decreta sunt.

Omnes reuerendiss. episcopi clamauerunt: Hoc iustum iudicium, hæc iusta sententia, hoc Christi iudicium; his & nos consentimus: hæc omnes dicimus. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Secundum decretum sancti Concilii, Theodoretus sanctiss. episcopus Ecclesiam ciuitatis Cyri recipiat. * Reuerendiss. episcopi clamauerunt: Anathematizet & Sophronius. *Latine, relegi, relegimus.*

Sophronius reuerendissimus episcopus* Constantiæ dixit: Anathema Nestorio & Eutychi, & omnibus qui orthodoxe non sapiunt. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Et Ioannes modo anathematizet. *Constantianæ* Pag.176.

Ioannes reuerendiss. episcopus Germaniciæ dixit: Anathema Nestorio & Eutychi, & omnibus praua sapientibus. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Amphilochius modo Eutychem anathematizet.

Amphilochius reuerendiss. episcopus Sidæ dixit: Anathema maledicto Eutychi, & qui ea quæ eius sunt, sapiũt. Gloriosissimi & magnificentissimi. Iudices dixerunt: Curata per omnia sancta Synodo, tempus est omnes seruare concordiam.* *Legi, legimus, legit.*

Explicit Actio octaua.

A

ACTIO NONA CHALCEDONENSIS CONCILIJ.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit declaratus, septimo Kalendas Nouembris in Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi Domini nostri Marciani perpetui Augusti, conuenientibus in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ * magnificentissimo & gloriosissimo Magistro militum, exconsule, & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo Præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo Magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiam & Paschasino & Lucentio religiosissimis episcopis, &,

gloriosissimis pr... ... bus & sancta ... uniuersali Synodo,

Bonifacio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi Archiepiscopi antiquæ Romæ Leonis, &,

Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, nouæ Romæ, &,

Maximo reuerendissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &,

Quintillo reuerendissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum reuerendissimi Episcopi Thessalonicensium Anastasii, &,

Thalassio reuerendissimo episcopo, Cæsareæ Cappadociæ, &,

Stephano reuerendissimo episcopo Ephesi,

& reliqua sancta & vniuersali Synodo, quæ per decretum diuinissimi & piissimi Domini nostri Marciani in Chalcedone ciuitate collecta est; & residentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, ingressus Ibas reuerendissimus, qui fuit Edessenæ ciuitatis episcopus, dixit: Iniustitiam ab Eutyche & falsa figmenta perpessus, absens à quadraginta mansionibus & condemnatus, huc aduenì impetrare clementiam, & adii sacrum & immortalem verticem, & iussit vestram magnificentiam, cum sancta hac & vniuersali Synodo, quæ * aduersum me sunt gesta perquirere. Deprecor igitur vos, vt cognoscatis quoniam falsam accusationem pertuli, & calumniam à quibusdam clericis. Iubete ea quæ iudicata sunt à Photio & Eustathio reuerendissimis episcopis, relegi. Vranius enim episcopus Himerorum in gratiam Eutychis omnia agens, præparauit vt quidam clerici accusarent me,

circa

ΠΡΑΞΙΣ ΕΝΝΑΤΗ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ * ἓξ Καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων, Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου· συνελθόντων δὲ, καὶ Πασχασίνου, καὶ Λουκινσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ *Lac. ἑξ*

B C

Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτίδος Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ

D

Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου,

καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, εἰσελθὼν Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, εἶπεν· ἀδικηθεὶς παρὰ Εὐτυχοῦς, καὶ συκοφαντίαν ὑπομείνας, ἀπὼν ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν, καὶ καθαιρεθεὶς, ἦλθον ἐνταῦθα φιλανθρωπίας τυχεῖν· καὶ προσῆλθον τῇ θείᾳ, καὶ ἀθανάτῳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, ἐξετάζειν τὰ κατ' ἐμέ. δέομαι τοίνυν ὑμῶν, ἵνα μάθητε, ὅτι συκοφαντίαν ὑπέμεινα, συκοφαντηθεὶς παρά τινων κληρικῶν. κελεύσατε τὰ ἐπικριθέντα παρὰ Φωτίου, καὶ Εὐσταθίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, ἀναγνωσθῆναι. Οὐράνιος γὰρ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἱμερίων, εἰς χάριν Εὐτυχοῦς πάντα πράττων, παρεσκεύασέ τινας κληρικοὺς, αἰτιάσασθαί με,

E F

καὶ τὴν δίκην ἑαυτῷ τι, καὶ τοῖς προλεχθεῖσι παραπεμφθῆναι. καὶ εὑρέθην ἀπὸ τῶν βλασφημιῶν, τῶν ἐπενεχθεισῶν μοι· καὶ ἐπίκρισις ἐξηνέχθη παρὰ τῶν προλεχθέντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τὰς μὲν κατηγορίας, τὰς κατὰ συκοφαντίαν κατ' ἐμοῦ γενομένας ἐλέγχουσα, προσμαρτυροῦσα δὲ τῇ ἐμῇ ὀρθοδοξίᾳ. κελεύσατε οὖν, πάντα τὰ κατὰ ἀπουσίαν μου πεπραγμένα ἐν Ἐφέσῳ, ἀργεῖν, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι τῷ ἐν μηδενὶ καταγνωσθέντι, καὶ ἀποδοθῆναί μοι τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὴν ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ ἅπαντες οἱ κληρικοὶ Ἐδέσσης, δι' ὧν ἔγραψαν τοῖς προλεχθεῖσιν ἐπισκόποις, ἐμαρτύρησάν μοι, ὅτι καὶ ὀρθόδοξος τυγχάνω, καὶ ἀλλότριός εἰμι τῆς ἐπενεχθείσης μοι ἀθεμίτου βλασφημίας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τῆς διδασκαλίας Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου δήλης γενομένης, τί παρίσταται τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ; * Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, καὶ Ἰουλιανὸς, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐβόησαν σὺν Βονιφατίῳ πρεσβυτέρῳ· τὰ πεπραγμένα, ὧν τὴν μνήμην ἐποιήσατο ὁ εὐλαβέστατος Ἴβας, καὶ ἑαυτὸν καθαρὸν ἀπὸ πάσης κατηγορίας ἐν τῷ τῶν ἐπισκόπων κριτηρίῳ κατεσήμανε, προσκομισθῶσιν ἐν τῷ μέσῳ· ἵνα ἐκ τῆς τούτων ἀναγνώσεως ἢ δικάσιμον, ἢ εἴτι ὁρίσαι χρὴ, ἐπιγνῶμεν. καὶ ἐπιδοθείσης τῆς ἐπικρίσεως παρὰ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου, Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, ἀνέγνω.

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, πρὸ πέντε καλανδῶν Μαρτίων, ἐν κολωνίᾳ Τύρῳ λαμπροτάτῃ μητροπόλει ὑπατικῇ, ἔτους τετάρτου ἑβδομηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, μηνὸς Περιτίου δεκάτῃ, κατὰ Ῥωμαίους Φεβρουαρίου πέμπτῃ καὶ εἰκάδι, ἰνδικτιῶνος πρώτης, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου μητροπόλεως, καὶ Εὐστάθιος τῆς Βηρυτίων καλλιπόλεως, διελαλήσαμεν τὰ ὑποτεταγμένα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ εὐδοκιμώτατος τριβοῦνος, καὶ νοτάριος Δαμάσκιος, ἐπιδημήσας τῇ Φοινίκων ἐπαρχίᾳ, εὐσεβῆ γράμματα ἡμῖν * δέδωκε τοῦ πάντα εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, διακελευόμενα, ὥστε ἀκροατὰς ἡμᾶς γενέσθαι ἅμα τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱμερίων πόλεως Οὐρανίῳ τῶν κινουμένων πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως Ἴβαν παρὰ Σαμουήλου, καὶ Κύρου, καὶ Μάρα, καὶ Εὐλογίου, τῶν εὐλαβεστάτων· καὶ τύπον τὸν ἡμῖν φαινόμενον δικαιότατον παρασχεῖν. τοῖς οὖν εὐσεβῶς θεσπισθεῖσι τὸ ἱκανὸν ποιοῦντες, * προστεθείκαμεν τὴν ἀκρόασιν. καὶ τῶν μερῶν προσαχθέντων ἡμῖν διὰ τοῦ προειρημένου εὐδοκιμωτάτου, καὶ περιβλέπτου τριβούνου, καὶ νοταρίου Δαμασκίου, καὶ καταθέσεως γεγενημένης παρὰ τοῦ αὐτοῦ εὐδοκιμωτάτου ἀνδρὸς, δῆλον ποιούσης τοῦ πανευσεβοῦς βασιλέως ἡμῶν τὸ θέσπισμα, ἀναγκαίως ἐπετρέπομεν οἱ τῶν κατηγόρων τὸ πρόσωπον ἔχοντες, διδάσκειν, ἃ περ ἔχουσιν, ἐπιδεδωκότων δὲ αὐτῶν κεφάλαιά τινα,

Ῥωμαϊστὶ, [margin note]

ὑπέδωκε, [margin note]

* προστεθείκαμεν [margin note]

& iudicium sibi prædictisque transmitteretur: & inuentus sum innocens à blasphemiis, quæ mihi illatæ sunt, & iudicium datum est à præfatis reuerendissimis episcopis, accusationes quidem aduersum me per calumniam factas arguens,* testificans autem me esse Catholicum. Iubete igitur omnia quæ per absentiam meam in Epheso sub Dioscoro gesta sunt, euacuari, & iustitiam mihi seruari, qui in nullo culpabilis sum, & reddi mihi episcopatum pariter & Ecclesiam. Nam & omnes clerici Edesseni per quæ scripserunt præfatis episcopis testantur me esse Catholicum: & alienus sum à nefaria blasphemia, quæ mihi infertur. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Postulatione Ibæ reuerendissimi declarata, quid sanctæ Synodo videtur? * Paschasinus & Lucentius & Iulianus reuerendissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, [Vicarii Sedis Apostolicæ, per Paschasinum] dixerunt: Ea quæ gesta sunt, quorum memoriam fecit reuerendiss. Ibas, & semetipsum mundum ab omni accusatione in episcoporum iudicio significauit, proferantur in medium, vt eorum lectione, aut quid iudicandum sit, aut quid definiri oporteat, cognoscamus. Et porrecta ea sententia ab Iba reuerendissimo, Beronicianus deuotiss. secretarius diuini Consistorii relegit.

Ibæ Edessenæ Ecclesiæ Episcopi Acta.

Post Consulatum Flauii Zenonis & Posthumiani [venerandorum virum] Consulum, sub die quinto Kalendas Martias, in Colonia Tyro clarissima metropoli consulari, anno quingentesimo septuagesimo quarto, mensis * Perithu die decima, secundum Romanos autem Februarii quinta & vicesima, indictione prima, Photius episcopus Tyriorum metropolis, & Eustathius Berytiorum pulchræ ciuitatis, interlocuti sumus ea, quæ sunt subiecta. Magnificentissimus & gloriosissimus tribunus & notarius Damascius, adueniens in Phœnicum prouinciam, pias litteras nobis dedit per omnia piissimi & amatoris Christi Imperatoris nostri, quæ iuberent auditores nos esse cum religiosissimo Vranio episcopo ciuitatis Himeriæ, capitulorum eorum quæ mouentur aduersus Dei amantissimum Ibam Edessenæ ciuitatis episcopum, à Samuele & Cyro & Mara & Eulogio reuerendissimis; & formam, quæ nobis videretur, iustissimam proferre. His ergo quæ pie sancita sunt, satisfacientes, audientiam proposuimus: & partibus nobis adductis, per præfatum * strenuissimum & spectabilem tribunum & notarium Damascium, ab eodem strenuissimo viro depositione facta, manifestante Imperatoris nostri piissimi sanctionem, necessarie* hortabamur, accusatorum personam habentes, docere quæ vellent. His ergo dantibus capitula quædam,

Testimonium autem reddit meæ recta fidei. [margin note]

Pag. 277 [margin note]

Latine [margin note]

Hi duo Episcoporum conuentus habiti, alter [illegible] non post eorum consulatum: & hic annus est coniunctus ab ortu Christi, quare aut alia numeranda ratio seruata est, & ab alio principio ducta, aut mendum in numeros irrepsit. Sed cum omnes codd. mss. quos habuimus, tam Græci quam Latini, sic legant, nihil mutare voluimus. [margin note]

Peritij [margin note]

clarissimum [margin note]

iubebamus. [margin note]

legentes nos capitula.

& rogantibus vt horum fieret subtilis inquisitio, & * incumbentes nos capitulis, & inuenientes in his accusationem quandam aduersus Ibam religiosissimũ episcopum, qua non recte saperet, sed alia præter piam doctrinam doceret; necessario huius rei prius inquisitionẽ cum magna diligentia facere sumus impulsi. Præcepimus igitur accusatoribus dicere, quænam à religiosissimo Episcopo Iba dogmata dicta essent, à pietate (sicut ipsi dicebant) aliena. Cum illi certa quædam dixissent, & multa mota fuissent, quæ in actis inserta sunt; nos audientium ordinem ad modicum relinquentes, & ad sanctarum Ecclesiarum communem vtilitatem respicientes, pro iudicibus, pacis mediatores eis partibus nosmetipsos effecimus: & multis vsi consiliis, pietatem vbique præponentes, & inquirentes, * præparauimus religiosissimum Ibam episcopum (quod & ipse amplexus est) ad satisfactionem eorum qui læsi dicebantur, ex scripto dare quod sentit vel sapit de pia nostra Fide: quod & fecit. Ex abundanti autem prædictus religiosissimus vir promisit & in suæ ciuitatis Ecclesia alloqui, & manifestè anathematizare malignæ impietatis principem Nestorium, [& eos qui sicut ille sapiunt,] & qui vel libris vel codicibus eius vtuntur. * Confessus autem sic se credere, sicut continent litteræ conuentionis factæ inter Dei amantissimum & sanctissimæ memoriæ virum Ioannem maximæ Antiochenæ ciuitatis episcopum, & Cyrillum maximæ Alexandrinorum ciuitatis episcopum, quibus ministrauit beatæ memoriæ Paulus Emissenorum ciuitatis episcopus, ex quibus vniuersalis concordia facta est. Consentire autem & omnibus quæ nuper gesta sunt à sancta Synodo, quæ conuenit in regia & Christiana Constantinopoli ciuitate: habere autem omnia quæ placuerunt in Ephesina metropoli, vt à Concilio, quod à Spiritu sancto mouebatur, æqualem autem eam * iudicare illi, quæ in Nicæa habita est, & nullam differentiam arbitrari eius ad illam. Et valde eius religiositatem laudauimus, quod prompte anticipauerit curare eos, qui vel suspicione, vel alio quolibet modo læsi erant de opinione eius doctrinæ. His ergo placitis & promissis, & * medium parietem inimicitiarum Dei ope soluentes, necessarium fuit congregare nos, & coniungere ad pacem & concordiam & dilectionem cum capite membra diuisa. Docentes igitur quæcumque decebat, persuasimus reuerendissimo episcopo Ibæ, vt præfatos sicut filios proprios haberet & foueret & contineret, omni iniuriarum obliuione præuia, Dei iudicium ei proponentes. Persuasimus autem & eisdem prædictis, vt conuenirent cum eodem religiosissimo episcopo Iba tamquam cum patre,

iussimus, vel hortati sumus — *Confiteri etiã* — Pag.278 — *Synodum iud.* — *medio pariete i. D. o. destructo*

A καὶ ἀξιωσάντων τούτων ἀκριβῆ γενέσθαι τὴν ἐξέτασιν, ἐντυχόντες ἡμεῖς τοῖς κεφαλαίοις, καὶ ἐν τούτοις εὑρόντες διαβολήν τινα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, ὡς οὐκ ὀρθῶς φρονοῦντος, ἀλλ᾽ ἕτερα παρὰ τοὺς τῆς εὐσεβείας λόγους διδάσκοντος, ἀναγκαίως τούτου πρώτου τὴν ἐξέτασιν μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας ποιήσασθαι κατηπείχθημεν. ἐπετρέψαμεν τοιγαροῦν τοῖς κατηγόροις εἰπεῖν, τίνα ἐστὶν, ἃ παρὰ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα εἴρηται, τῆς εὐσεβείας, B ὡς ἔφασκον, ἀλλότρια δόγματα. Εἰπόντων δὲ αὐτῶν φανερά τινα, καὶ πολλῶν κινηθέντων, ἅπερ ἐμφέρεται τοῖς ὑπομνήμασιν, ἡμεῖς τὴν τῶν ἀκροατῶν τάξιν πρὸς μικρὸν καταλιπόντες, εἰς τὸ κοινωφελὲς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἀπιδόντες, ἀντὶ δικαστῶν, εἰρήνης μεσίτας τοῖς μέρεσιν ἑαυτοὺς κατεστήσαμεν· καὶ πολλαῖς χρησάμενοι ταῖς συμβουλαῖς, τῆς εὐσεβείας πανταχοῦ προτιμωμένης, καὶ ἐξεταζομένης, * παρεκελευσάμεθα τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, καὶ αὐτὸν τοῦτο ἁρπάσαντα, εἰς πληροφορίαν τῶν λεγόντων βεβλάφθαι, C ἐγγράφως ἐπιδοῦναι, ὅπως ἔχει τε, καὶ φρονεῖ περὶ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως· ὅπερ καὶ πεποίηκεν. ἐκ περιουσίας δὲ ὁ προειρημένος θεοφιλέστατος ἀνὴρ ὑπέσχετο, καὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ πόλει διαλέγεσθαι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ φανερῶς ἀναθεματίζειν τὸν τῆς πονηρᾶς δυσσεβείας ἔξαρχον Νεστόριον, καὶ τοὺς ἢ λόγοις, ἢ βίβλοις αὐτοῦ κεχρημένους· ὁμολογεῖν δὲ οὕτως πιστεύειν, ὡς τὰ γράμματα περιέχει τὰ τῆς συμβάσεως, D τῆς γεγενημένης μεταξὺ τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ ὁσιωτάτων τὴν μνήμην, Ἰωάννου τοῦ τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως ἐπισκόπου, καὶ Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγίστης πόλεως ἐπισκόπου, οἷς διηκονήσατο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης ἐπίσκοπος τῆς Ἐμεσηνῶν πόλεως Παῦλος· ἐξ ὧν ἡ οἰκουμενικὴ συνεκροτήθη ὁμόνοια· στοιχεῖν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς πραχθεῖσιν ἔναγχος παρὰ τῆς συνελθούσης ἁγίας συνόδου ἐν τῇ βασιλευούσῃ, καὶ φιλοχρίστῳ Κωνσταντινουπόλει· E ἔχειν δὲ τὰ δεδογμένα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἅπαντα, ὡς παρὰ συνόδου ὑπὸ ἁγίου πνεύματος κινηθείσης, ἴσην τε αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῇ ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθείσῃ, καὶ μηδεμίαν διαφορὰν νομίζειν αὐτῆς πρὸς ταύτην. καὶ σφόδρα, αὐτοῦ τὴν θεοσέβειαν ἐπῃνέσαμεν, ἁρπάσαντος προθύμως τὸ θεραπεῦσαι τοὺς ἐξ ὑπονοίας, ἢ ἄλλως βεβλαμμένους περὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας. Τούτων δοξάντων, καὶ ἐπαγγελθέντων, καὶ μεσοτοίχου τῆς ἔχθρας σὺν Θεῷ καταλυθέντος, F ἐπάναγκες ἦν, συναγαγεῖν ἡμᾶς, καὶ συνάψαι πρὸς εἰρήνην, καὶ ὁμόνοιαν, καὶ ἀγάπην τῇ κεφαλῇ τὰ διεστῶτα μέλη. διαλεχθέντες τοιγαροῦν, ὅσαπερ ἔδει, πεπείκαμεν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, ἔχειν τοὺς προειρημένους, ὡς ἴδια τέκνα, καὶ θάλπειν, καὶ συγκροτεῖν, ἁπάσης ἀμνησίας προκειμένης, τοῦ Θεοῦ τὸ κριτήριον αὐτῷ προθέντες. πεπείκαμεν δὲ καὶ αὐτοὺς, τοὺς προειρημένους, συνελθεῖν, ὡς πατρὶ τῷ αὐτῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ,

* παρασκευάσαμεν

καὶ

καὶ πᾶσαν ἐπαγγείλασθαι εὔνοιαν, καὶ διάθεσιν, ὡς τῶν λυπηρῶν ἀπάντων σὺν Θεῷ πεπαυμένων. πρὸς * τούτοις ἀπῃτήσαμεν ἡμεῖς * λόγον τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, ὡς πᾶσι τοῖς ἐν τῷ παρόντι πράγματι λυπήσασιν αὐτὸν, ἢ δόξασιν αὐτὸν περιστέλλειν, ἀμνηστίαν δωρήσασθαι, καὶ οὐδένα λυπήσῃ, οὔτε μὴν ἐπιστερήσῃ βαθμοῦ, οὐδὲ τοὺς ἐλάττονας προτιμήσῃ τῶν ὑπερβεβηκότων, διὰ τὴν γεγενημένην λύπην, ἀλλὰ πάντας, εἴτε κληρικοὶ εἶεν, εἴτε μονάζοντες, ἢ λαϊκοὶ, ὡς ἴδια ἕξει τέκνα, οὐδεμίαν διαφορὰν ἑκάστου πρὸς τὸν ἄλλον ποιούμενος, ἀλλὰ πᾶσι τὸ δίκαιον φυλάττων ἔν τε ταῖς τιμαῖς, καὶ ταῖς θεραπείαις, καὶ τοῖς βαθμοῖς. περὶ δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς προσόδου, καὶ τῶν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας προσπορίζομένων τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, κινηθέντων τινῶν, ἔδοξε τῷ αὐτῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, ἐξ οἰκείας γνώμης ἐπαγγείλασθαι, ὅτι διὰ τοῦ λοιποῦ κατὰ τύπον τὸν ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ διοικεῖται τὰ πράγματα διὰ οἰκονόμων, ἐκ τοῦ κλήρου προβαλλομένων ὑπὸ τῆς αὐτοῦ θεοσεβείας. ἔδοξε δὲ, ὡς εἴ ποτε δόξας δικαίως λυπεῖσθαι ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, βουληθείη ἐπιτιμῆσαί τινι τῶν προειρημένων εὐλαβεστάτων, Σαμουήλῳ, Κύρῳ, Μάρᾳ, Εὐλογίῳ, μὴ ἐξ αὐθεντίας ἰδίας ἐπιτιμᾶν αὐτοῖς, ἀλλὰ τοῦτο ποιεῖν γνώμῃ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς, καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου, διὰ τὴν φθάσασαν εἰς αὐτοὺς γενέσθαι μικροψυχίαν. ἐγυμνάσθη δὲ καὶ ἕτερα τινὰ κεφάλαια * ἀγράφως· ἅτινα καὶ ἐτυπώθη· καὶ ἔστερξεν ἀμφότερα τὰ * παρ' ἡμῶν δοκιμασθέντα.

* ἴσ. πάντων
* ἔφων L.
Τλάφως
μέρη

Αἱ ὑπογραφαί.

Φώτιος ἐπίσκοπος τῆς Τυρίων πόλεως ἐπέκρινα.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων καλλιπόλεως ἐπέκρινα.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος στέργω τὰ ἐπικριθέντα.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἤκουσε τῶν ἀναγνωσθέντων ἡ ἁγία σύνοδος· τὸ τοίνυν παριστάμενον * αὐτῇ λεγέτω. Πασχασῖνος, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι, διὰ τοῦ * πρεσβυτέρου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου εἶπον· οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἵτινες ἰδίᾳ ψήφῳ ἀναίτιον, καὶ πάσης κατηγορίας ἐλεύθερον Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον ἐδηλώσαμεν, τὴν ἰδίαν ἐπίκρισιν εἰ ἐπιγινώσκουσιν, εἰπάτωσαν. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· ναὶ, ἡμετέρα ἐστὶν ἡ ἐπίκρισις. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἐμή ἐστιν ἡ ὑπαγορεία. Πασχασῖνος, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἤκουσεν ἡ ἡμετέρα μακαριότης, τί περιέχει καὶ ἡ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων ἐπίκρισις· ὁμοίως καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι περὶ τῆς στάσεως Ἴβα τί φαίνεται, ἀποφήνασθαι καταξιώσατε. καὶ σιωπώντων πάντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τῇ ἑξῆς τὴν ἑαυτῆς γνώμην ἡ ἁγία σύνοδος φανερὰν καταστήσει. *

* αὐτῇ
* ἴσ. Βονιφατίου πρεσβυτέρου
Ῥωμαϊκί, λείπουσι, αἱ ὑπογραφαὶ λείπειν.

A & omnem * præberent benignitatem pariter & affectum, omnibus quæ tristitiam commouerunt, Deo iuuante cessantibus. Super hæc nos exegimus sacramentum à religiosissimo Episcopo Iba, vt omnibus qui eum in præsenti negocio contristassent, vel visi fuissent aliquid aduersus eum egisse, obliuionem donaret, & nullum penitus contristaret, neque gradu fraudaret, neque minores maioribus propter præfatam cõtristationem præferret: sed omnes, siue B clerici, siue monachi, vel laici essent, tãquam proprios filios haberet, nullam differentiam vniuscuiusq; ad alium faciendo, sed omnibus seruaret iustitiam in honoribus & obsequiis & gradibus. De Ecclesiastico vero reddītu, & ex quacumq; causa acquisitis sanctis. Ecclesię, motis aliquibus placuit eidem religiosissimo episcopo Ibæ ex propria voluntate promittere, quod de cetero secundum formam Antiochenæ maximæ * ciuitatis gubernarentur res per œconoC mos ex clero ordinatos ab eius religiositate. Placuit autem, vt si aliquando iuste visus contristari religiosissimus Ibas episcopus voluerit corripere aliquem præfatorum venerabilium Samuelis, Cyri, Maræ, Eulogii, non ex auctoritate propria corripiat eos, sed ex sententia religiosissimi & sanctissimi patris & Archiepiscopi Domni hoc faciat, propter præcedentem, quæ inter eos accidit, offensionem. Sunt autem agitata & alia quædam ex non scripto capitula, D quæ & disposita sunt, & rata ambæ partes habuerunt, quæ à nobis sunt probata. *Subscriptiones.*

promitteret
Ecclesia gub.

Photius episcopus Tyri decreui.

Eustatius episcopus Berytiorum pulchræ ciuitatis decreui.

Samuel presbyter rata habeo quę decreta sunt.

[Maras presbyter rata habeo quę decreta sunt.

Cyrus presbyter rata habeo quæ decreta sunt.

E Eulogius presbyter rata habeo quæ decreta sunt.]

Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerunt: Audiuit sancta Synodus quæ relecta sunt: quid igitur ei videatur edicat. Paschasinus & reliqui reuerend. episcopi per Bonifaciũ presb. Apostol. Sedis dixerunt: Sanctiss. episcopi, qui decreto proprio inculpabilẽ & ab omni accusatione liberum Ibam reuerendiss. declararunt, si propriam sententiã recognoscant, edicãt. Photius reuerend. epiF scopus Tyri dixit: Etiam, nostrũ est iudicatũ. Eustathius reuerend. episcopus Beryti dixit: Mea est & dictatio. Paschasinus & reliqui episcopi [Sedis Apostol.] * dixerunt: Audiuit vestra beatitudo quid contineat & sanctiss. episcoporum decretũ: similiter & vestræ puritati de statu Ibæ quid videatur, declarare dignemini. Et tacentibus omnibus reuerendiss. Iudices dixerunt: Subsequenti die suam sententiam sanctiss. Synodus efficiat manifestam*. *Explicit Actio ix.*

Clamauerunt
Latine, hyl, lugmum, lupio.

A

Pag. 279.

ACTIO DECIMA CHALCEDONENSIS CONCILII.

Similiter sexto Kalend. Nouembris, eodem Consulatu, in eadem sanctiss. Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, * præsentibus eisdem magnificentissimis & gloriosiss. Iudicibus, & eadem sancta & vniuersali Synodo secundum iussionem B diuinissimi & piiss. D. nostri Marciani perpetui Augusti, ingressus prædictus reuerendissim. Ibas episcopus, dixit: Deprecor magnificentiam vestram, & sanctam hanc & vniuersalem Synodum. Eutyches aduersus me pro fide quædam falsa confinxit, nec me in Synodū introire permisit, per quadraginta mansiones per diuersos ad inuicem succedentes ordines direxit me, viginti amplius * carceres mutaui, * tanquam non C esset carcer in Antiochia in ordine Comitianorum, dicunt mihi, quia damnatus es. Si videtur ergo magnificētiæ vestræ & sanctæ vestræ Synodo, quæ sine iudicio in absentia mea aduersum me acta sunt, infringere, in vestra erit potestate. Ob hoc etenim, sicut iam docui, adii sacrum & immortalem verticem: & iussit vestram magnificentiam & sanctā Synodum audire, quæ * aduersum me gesta sunt. Et cognouistis ex decreto, quia in nullo culpabilis sum repertus. Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices D dixerunt: Pridem dilatione facta, vt sancta Synodus quæ ei viderentur ediceret de Iba reuerēdissimo: quæ ei placent, manifestè declaret. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Absentem nemo condemnat. Ibas reuerendiss. dixit: Exoro vos; absens condemnatus sum, non aderam: non obtinui me defendēdi locum, non mihi permissum est facere verbum. Reuerend. episcopi clamauerunt: Male fecerunt, qui eum præter Canones dudum damnauerunt. Quæ E aduersus absentem facta sunt, vacuētur. Hæc omnes dicimus. Nullus condemnat absentem. Patricius reuerēdissimus episcopus Tyanensis dixit: Pridem relecta est sententia eorū, qui tunc iudices fuerunt deputati, (dico autem Photii & Eustathii reuerendiss. episcoporum) & decreuerunt eum sacerdotem esse. Omnes ergo eorum definitioni consentimus, & eum esse volumus sacerdotem. Orientales Episcopi clamauerunt: Iustū F est hoc decretum. Quidam reuerendiss. Episcopi clamauerunt: Contradicitur: Sunt [accusatores eius foris, & iubeatur ingredi. Magnificentiss. & gloriosiss. Iudices dixerunt: Ingrediantur] qui Ibam reuerendissimū episcopum accusare volunt. Et ingressis Theophilo diacono, & Euphrasio, & Abrahamio, & Antiocho, Theophilus dixit: Rogamus, quæ super Iba in Beryto gesta sunt, relegi, vt addiscatis quia iustè damnatus est.

Marginalia: circumsedentibus · custodes f. cum essem in carcere in Antiochia sub ordine Comitu · propter

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΚΑΤΗ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὁμοίως τῇ πρὸ * πέντε καλανδῶν Νοεμβρίων, * ἐξ L. ὑπατείᾳ τῇ αὐτῇ, ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας παρακαθεζομένων τῶν αὐτῶν μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς αὐτῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, εἰσελθὼν ὁ προλεχθεὶς εὐλαβέστατος Ἴβας εἶπε· δέομαι τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν, καὶ τῆς ἁγίας ταύτης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου. Εὐτυχής με διὰ τὴν πίστιν συνεσκεύασεν· οὐ συνεχώρησέ μοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν σύνοδον, ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν δι' ἀμοιβαίων τῶν τάξεων περιέπεμψέ με· εἴκοσιν, ἢ καὶ πλείους * φύλακας ἤμειψα, * ὡς εἰμὶ ἐν φυλακῇ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τὴν κομητιακὴν τάξιν, λέγουσί μοι, ὅτι καθῃρέθης. Εἰ παρίσταται τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ὑμῶν, καὶ τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ, τὰ ἀκρίτως ἐπ' ἐμοὶ ἀπόντι γενόμενα ἀναπαύσασθαι, τῆς ὑμετέρας ἐστὶν ἐξουσίας. περὶ γὰρ τούτου, ὡς ἤδη ὑμᾶς ἐδίδαξα, προσῆλθον τῇ θείᾳ, καὶ ἀθανάτῳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἀκοῦσαι τῶν κατ' ἐμέ. καὶ ἔγνωτε ἀπὸ τῆς ἐπικρίσεως, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἴτιος εὑρέθην. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τῇ προτεραίᾳ ὑπερθέσεως γενομένης εἰς τὸ τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον τὰ δοκοῦντα αὐτῇ εἰπεῖν περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου, τὰ δόξαντα αὐτῇ φανερὰ καταστάτω. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει· Ἴβας εὐλαβέστατος εἶπε· δέομαι ὑμῶν· ἀπὼν κατεκρίθην· οὐ παρήμην· οὐκ ἔτυχον ἀπολογίας· οὐκ ἠξιώθην λόγου. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· κακῶς ἐποίησαν οἱ παρὰ τοὺς κανόνας κατακρίναντες αὐτόν· τὰ κατὰ ἀπόντος γενόμενα, ἀργείτω· ταῦτα πάντες λέγομεν· οὐδεὶς ἀπόντα κατακρίνει. Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυάνων εἶπε· πρώην ἀνεγνώσθη ὅρος τῶν τότε δικαστῶν τυπωθέντων, φημὶ δὴ, Φωτίου, καὶ Εὐσταθίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· καὶ ἔκριναν αὐτὸν ἱερέα εἶναι. πάντες οὖν συναινοῦμεν τῷ ὅρῳ ἐκείνῳ, καὶ βουλόμεθα, αὐτὸν εἶναι ἱερέα. οἱ ἀνατολικοὶ ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις. τινὲς τῶν ἐπισκόπων ἐβόησαν· ἀντιλέγεται· εἰσὶν οἱ κατήγοροι θέλοντες Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου· καὶ εἰσελθόντων, Θεοφίλου διακόνου, καὶ Εὐφρασίου, καὶ Ἀντιόχου, καὶ Ἀβραμίου, Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὰ ἐπὶ Ἴβα πεπραγμένα ἐν Βηρυτῷ, ἀναγνωσθῆναι, ἵνα μάθητε, ὅτι δικαίως καθῃρέθη.

Marginalia: * φυλακὰς ἴσως, * εἰσί μοι ἐν φυλακῇ

A οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· κατηγορήσων Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, εἰσελήλυθας, ἤ, ὡς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀγωνιζόμενος, τὰ πεπραγμένα ζητεῖς ἀναγνωσθῆναι; Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· οἱ κατήγοροι δῆλοί εἰσι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐνταῦθα. ἐγὼ διάκονός εἰμι, καὶ οἶδα τὴν βίαν τῆς πόλεως· καὶ εἰ κατηγορῶ, οὐ πάρεισι μάρτυρες, καὶ ἀρνεῖται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· *ἐγγράφως ἀποδείξεις περί τινος δύνασαι παρασχεῖν; Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· ἔχω τὰ ὑπομνήματα, τὰ ἐπ' αὐτοῦ πεπραγμένα ἐν Βηρυτῷ, καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ· ἰδοὺ καὶ ὁ κύριος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος οἶδεν· αὐτὸς δεξάμενος τὰς ἀναφοράς, πάρεστιν· αὐτὸς ἐρωτηθῇ· αὐτὸς καὶ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ἐποίησε· διὰ ποῖον πρᾶγμα, καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος πάρεστι, καὶ οἶδεν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἐγὼ ἀναφορὰν οὐκ ἐδεξάμην· ἤκουσα δὲ ἀναγινωσκομένης αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἔστι πολυεπὴς ὁ χάρτης, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων καταθέσεις ἔχων. εἰ δὲ ἔχει ὑπομνήματα, ὡς *ἐν δεήσει, αὐτοῦ ἐστι δεῖξαι· ἐγὼ γὰρ μετὰ τοῦ πλήθους ἀκροατὴς ἤμην. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· μετὰ πάντων ἠκροασάμεθα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· παρῆν τηνικαῦτα Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος τῇ ὑμετέρᾳ ἀκροάσει; Θαλάσσιος, καὶ Εὐσέβιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, εἶπον· οὐ παρῆν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· ἡ ἀλήθεια δειχθῇ ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου. καὶ ὁ κύριος Εὐστάθιος λέγει· ὅτι εἰσήνεγκαν τρεῖς, καὶ ἕξ, καὶ δώδεκα μάρτυρας διὰ τὴν λέξιν ἣν εἶπε, τὴν, οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ γενομένῳ Θεῷ. ἐνταῦθά ἐστι Φώτιος ὁ ἐπίσκοπος· προτεθῇ αὐτῷ τὸ εὐαγγέλιον. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· πεπειραμένος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φώτιος τῆς κρίσεως τῆς συνόδου, τὴν δικαιοσύνην, ἣν ἐπὶ τοῦ ἰδίου πράγματος εὗρε, φυλάξαι καὶ νῦν σπουδασάτω, διηγούμενος ἡμῖν, ὡς ἔχει τὸ κατὰ Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον πρᾶγμα. *Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Τυρίων πόλεως εἶπε· τὸ ἀληθὲς λέγω· οὔτε γὰρ πρέπει ἐν οἱῳδήποτε πράγματι ψεύσασθαι· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τοιούτῳ, καὶ τοσούτῳ, καὶ ζητουμένῳ παρὰ τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας, καὶ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου φανερῶς. ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντες ἀπὸ Μεσοποταμίας πρεσβύτεροι, καὶ μονάζοντες, ἔλεγον περὶ αὐτοῦ εἶτα οὗτος ἠρνεῖτο· ἡμεῖς ὡς ἐμεσάζομεν. καὶ ἀπὸ τοῦ ὄγκου τῶν δυσφημιῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως τῶν μοναζόντων, καὶ πρεσβυτέρων, *προσέπεσα ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἀπὸ Τύρου. ἐσκανδαλίζετο γὰρ ἡ πόλις, μηδέποτε τοιοῦτόν τι *νοήσασα, μήτε ἀκούσασα. μετὰ ταῦτα αὐτοῦ ὀμνύοντες, μηδὲν εἰρῆσθαι παρ' αὐτοῦ, ἐδεξάμεθα ἡμεῖς ἀφορμάς, ὥστε εἰρηνεῦσαι τοὺς ἀμφοτέρους, κοινωνῆσαι *αὐτούς· παρῆν δὲ, νομίζω,

Margin notes: * ἐγγράφως. — * ἐν δέοντι αὐτῷ. — Ρωμαϊστί, — * προσεπέσαμεν ἐξελθ. al. προσεπέμψαμεν, siue, προσετάξαμεν ἐξελθ. — * νοήσασα — * αὐτοῖς

A Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerūt Theophilo: Accusaturus Ibam reuerendissimum episcopum aduenisti, an tanquam pro Fide certaturus, gesta relegi quæris? Theophilus diaconus dixit: Accusatores manifesti sunt, & hic non sunt. Ego diaconus sum, & scio violentiam ciuitatis. Etsi accuso, & testes non adsunt, & denegat. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Scriptas probationes de re aliqua præstare potes? Theophilus diaconus dixit: Habeo monimenta, quæ super eo gesta sunt in Beryto, & quæ in Ephesо. Ecce & domnus Thalassius religiosissimus episcopus nouit: ipse, qui suscepit relationes, adest. Interrogetur ipse, ob quam caussam damnationem fecit. Et domnus Eusebius adest, & nouit. Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Ego relationem non suscepi: dum autem in Ephesio relegeretur, audiui, & est versuum charta multorum, & multorum hominum depositiones habens. Si autem habet monimenta, tanquam ad petitionem gesta, eius est probare. Ego enim cum multitudine audi tor fui. Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Cum omnibus audiebamus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Aderat tunc reuerendissimus Ibas in vestra audientia? Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ, dixerunt: Non aderat. [Orientales & Pontici] reuerendissimi episcopi clamauerunt: Absentem nullus * abiicit. Theophilus diaconus dixit: Veritas in sancta Synodo demonstretur. Et domnus Eustathius dixit: Quia introduxerunt tres, & sex, & duodecim testes propter dictionem quam dixit, hoc est: Non inuideo Christo facto Deo. Hic est Photius episcopus. Proponatur ei Euangelium. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Expertus reuerendiss. episcopus Photius sententiam Synodi, iustitiam quam in propria causa inuenit, custodire nunc quoq; festinet, narrans nobis quomodo se habuit Ibæ negotiū. * Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: Vere dico; neque enim decet in quacumq; causa mentiri, multo magis in tali & tanta, & quæ à vestra potestate requiritur, & ab vniuersali Synodo aperte. [Quæstione quadam de eo mota] aduersus eum venientes presbyteri & monachi à Mesopotamia dicebant de ipso: iste vero negabat. Nos tanquam mediatores, & pro mole blasphemiarum, & pro importunitate monachorum & presbyterorum, * iussimus egredi eos à Tyro. Scandalizabatur enim ciuitas, quæ nunquam tale aliquid vel cogitauerat, vel audierat. Post hæc eo iurante nihil tale à se dictum, occasionem percepimus vt pacificaremus ambos, & communicarent sibi, (aderat autem, vt puto,

Right margin: Pag. 280 — condemnat. — Latine. — f. rogauimus.

& domnus diaconus Eulogius, Constantinopolitanus) & nos amicos eos fecimus. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Ibas igitur reuerendissimus à suis accusatoribus est conuictus? Photius reuerendissimus episcopus Tyri dixit: Non. Dicebat autem: Venerunt quidam, tres cohabitatores ipsis clericis iniuriantibus, & litigantibus contra eum, dicere testimonium. Nos diximus quia non possunt cohabitantes inimicis susceptibiles ad testimonium comprobari. Fecimus ergo eos amicos: sancta munera * rursum in episcopio communicauerunt inuicem presbyteri & ipse. Theophilus diaconus dixit: Per salutem Imperatorum, eorumque victoriam, legantur quæ super eo gesta sunt. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Relegantur ea quæ super Iba reuerendissimo in Tyro gesta dicuntur *. Et his oblatis, Constantinus deuotus magistrianus [& ' adiutor sacri Consistorii] relegit.

supra — *Latine, legi, leg. mus, legit.* — *f. auditor*

COMMONITORIVM [PRO causa Ibæ Edesseni Episcopi.]

Damascio spectabili tribuno & notario prætorianorum.

Scientes admirationis tuæ propositum, & cognoscentes quantum habeas studium, vt te ipsum Deo & nostræ pietati commendes, visum nobis est, vt tu pergas cum Vranio reuerendissimo episcopo Himerorum ciuitatis ad patres Orientales, & cooperantibus per singula loca iudicibus, inducas reuerendissimum Ibam Edessæ ciuitatis episcopum, & Danielem reuerendissimum [Carrhenorum ciuitatis episcopum, & Ioannem reuerendissimum] Theodosiopolitanum episcopum, in Phœnicum prouinciam properare, & ibi inquiri, quæ mouentur à reuerendissimis prædictarum ciuitatum clericis, tam apud prædictum religiosissimum Vranium, & Photium reuerendissimum episcopum Tyri* metropolis, quam Eustathium, reuerendissimum Berytiorum ciuitatis episcopum, aduersus supra memoratos religiosissimos episcopos. Festina igitur secundum ea quæ nostræ diuinitati visa sunt, pergere ad partes Orientales, & inducere præfatos reuerendissimos episcopos in Phœniciam aduenire, & ibi omnia capita quæ mouentur à venerabilibus clericis Edessenæ [& Carrhensis & Theodosiopolitanæ] ciuitatis, inquiri subtiliter apud memoratos religiosissimos episcopos, & quæ ab iis fuerint definita, effectui mancipare. Datum Constantinopoli, * sexto kalend. Nouembris.

ciuitatis, — Pag. 281. — *septimo*

A καὶ ὁ κύριος ὁ διάκονος Εὐλόγιος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως· ἡμεῖς φίλους αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἠλέγχθη τοίνυν Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος παρὰ τῶν κατηγορησάντων αὐτοῦ; Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔ· ἔλεγε δὲ * ἐλθόντες τινές, συνόντες αὐτοῖς τοῖς κληρικοῖς, τρεῖς, ὑβρίζουσι, καὶ ἀτιμάζουσι, καὶ μαχομένοις πρὸς αὐτόν, μαρτυρεῖν· ἡμεῖς εἴπομεν, ὅτι οὐκ ἔστι, τοὺς συνόντας τοῖς ἐχθροῖς, δεκτοὺς εἶναι B εἰς μαρτυρίαν. ἐποιησάμεθα οὖν αὐτοὺς φίλους· τὰ ἅγια δῶρα αὖθις ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Θεόφιλος διάκονος εἶπε· τὴν σωτηρίαν τῶν βασιλέων, καὶ τὴν νίκην αὐτῶν, ἀναγνωσθῇ τὰ ἐπ' αὐτῷ πεπραγμένα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὰ ἐπὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐν τῇ Τυρίων λεγόμενα πεπρᾶχθαι. * καὶ ἐπιδοθέντων αὐτῶν, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς ἀνέγνω.

** ἦλθον τ.* — *Ρωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.*

C

ΥΠΟΜΝΗΣΤΙΚΟΝ ΔΑΜΑΣΚΙΩι τῷ περιβλέπτῳ τριβούνῳ, καὶ νοταρίῳ * πραιτωριανῷ.

** πραιτωριανῶν*

Εἰδότες τὴν πρόθεσιν τῆς σῆς θαυμασιότητος, καὶ ἐπιστάμενοι, ὁπόσην ἔχεις σπουδὴν εἰς τὸ παρέχεσθαι ἑαυτὸν τῷ Θεῷ, καὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, ἐδοκι- D μάσαμεν, * ὡς τὸ ἀπελθεῖν ἅμα Οὐρανίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱμερίων πόλεως εἰς τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, καὶ συνεπιλαμβανόντων τῶν κατὰ τόπον ἀρχόντων, παρασκευάσαι Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, καὶ Δανιὴλ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Θεοδοσιουπόλεως, εἰς τὴν Φοινίκων ἀπελθεῖν ἐπαρχίαν, κἀκεῖσε κινηθῆναι τὰ κινούμενα παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῶν προειρημένων πόλεων ἐπί τε τοῦ προειρημένου θεοσεβεστάτου Οὐρανίου, καὶ Φωτίου E τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων πόλεως, καὶ Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βηρυτίων πόλεως, κατὰ τῶν μνημονευθέντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων. σπούδασον τοίνυν, κατὰ τὰ παραστάντα τῇ ἡμετέρᾳ θειότητι, ἀπελθεῖν εἰς τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, καὶ παρασκευάσαι, τοὺς προειρημένους εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους εἰς τὴν Φοινίκων παραγενέσθαι, κἀκεῖσε πάντα τὰ κινούμενα κεφάλαια παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, ἀκριβῶς ζητηθῆναι ἐπὶ τῶν F μνημονευθέντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τὰ ὁριζόμενα παρ' αὐτῶν, πέρας παραδοθῆναι. ἐδόθη τῇ πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

** ἴσ. ὥστε*

A

ΤΑ ΕΝ ΒΗΡΥΤΩι ΓΕΓΡΑΓΜΕΝΑ ἐπὶ Ἴβα.

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαυΐου Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, καλάνδαις Σεπτεμβρίαις, ἰνδικτιῶνος δευτέρας, ἐν κολωνίᾳ φιλοχρίστῳ Βηρυτῷ, συνεδρευόντων, Φωτίου, Εὐσταθίου, Οὐρανίου, τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἐν τῷ νέῳ ἐπισκοπείῳ τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγιωτάτης νέας ἐκκλησίας, παρόντος καὶ Δαμασκίου τοῦ περιβλέπτου τριβούνου, καὶ νοταρίου τοῦ θείου παλατίου, καὶ Εὐλογίου τοῦ θεοφιλεστάτου διακόνου τῆς κατὰ τὴν φιλόχριστον Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, παρόντων τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἴβα, Ἰωάννου, Δανιήλου, ἑστώτων δὲ Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, Ἀβλαβίου, Ἰωάννου, Ἀνατολίου, Καϊούμου, καὶ Ἀβίβου, ὁ περίβλεπτος Δαμάσκιος εἶπε· τῶν παρόντων εὐλαβεστάτων κληρικῶν προσελθόντων τῷ εὐσεβεστάτῳ, καὶ θειοτάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, καὶ αἰτιασαμένων τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, καὶ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην, καὶ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Δανιῆλον, ἐθέσπισεν ἡ αὐτοῦ εὐσέβεια, ὡς περιέχουσι καὶ αἱ πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν εὐσεβεῖς, καὶ θεῖαι συλλαβαὶ, τοὺς αἰτιαθέντας ἀπὸ τῆς Ὀσροηνῶν τὴν Φοινίκων καταλαβεῖν, καὶ πρὸς τὰ ἐπαγόμενα αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας ἀπολογήσασθαι· καὶ προσετάχθην αὐτοὺς προσαγαγεῖν, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ὁριζόμενα, ἐκβιβασμῷ παραδοῦναι. πάρεισιν ἀμφότερα τὰ μέρη εἰς τὸ παριστάμενον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, Φώτιος, καὶ Εὐστάθιος, καὶ Οὐράνιος, εἶπον· τὸ εὐσεβὲς κομμονιτώριον καταξιώσῃ ἡ σὴ μεγαλοπρέπεια ἐπιδεῖξαι, ἵνα τῷ σκοπῷ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως διὰ πάντων ἀκολουθήσωμεν· προλάμπειν γὰρ ὀφείλει τῆσδε τῆς πράξεως. τούτου γενομένου, Εὐλόγιος διάκονος εἶπε· προσελθόντων τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, Ἀβλαβίου, Ἰωάννου, Ἀνατολίου, Καϊούμου, καὶ Ἀβίβου, τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν Φλαβιανῷ τῆς κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν, νέαν Ῥώμην, ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ αἰτιασαμένων Ἴβαν, καὶ Ἰωάννην, καὶ Δανιῆλον, τοὺς θεοσεβεστάτους ἐπισκόπους, ἐδοκίμασεν ἡ αὐτοῦ ἁγιότης, τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν ἀκοῦσαι τῆς ὑποθέσεως· καὶ περὶ τούτου γράμματα ἐκόμισα, καὶ ἀποδέδωκα τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. καὶ πάρεισι τὰ μέρη πρὸς τὸ παριστάμενον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπειδὴ ἀποροῦμεν, ὅπως προσαγάγωμεν τὰς πεύσεις, καὶ τὰς ἀποκρίσεις, τοῖς τὸ πρόσωπον τῶν κατηγόρων ἐπέχουσι, διδασκέτω ἡμᾶς ὁ θεοφιλέστατος Ἴβας ἐπίσκοπος, εἴ τι κατ' αὐτῶν πέπρακται ἐπὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου,

BERYTENSIS SYNODUS habita in causa Ibæ Edesseni Episcopi, relecta Chalcedone.

Post Consulatum Flauii Zenonis & Postumiani virorum clarissimorum, Kalendis Septembris, indictione secunda, in Colonia Christi amica Beryto, considentibus Photio & Estathio & Vranio religiosissimis Episcopis in nouo episcopio Beryti sanctissimæ nouæ Ecclesiæ, præsente & Damascio spectabili tribuno & notario diuini palatii, & Eulogio reuerendissimo diacono Christi amantissimæ Constantinopolis sanctissimæ Ecclesiæ præsentibus religiosissimis episcopis Iba, Ioanne, Daniele: stantibus autem Samuele & Cyro, & Eulogio, & Mara, & Ablauio, & Ioanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo, vir spectabilis Damascius dixit: Cum præsentes reuerendi clerici adiissent piissimum & diuinissimum dominum nostrum Imperatorem, & accusassent reuerendissimum & Deo amantissimum Ibam episcopum, & reuerendissimum Ioannem episcopum, & reuerendissimum Danielem episcopum, pietas eius sanxit (sicut continent & piæ sacræ litteræ, quæ ad vestram datæ sunt sanctitatem) vt ii qui accusati sunt, ab Osroena prouincia ad Phœniciam aduenirent, & ad illata crimina, apud vestram religiositatem responderent. Et deputatus sum eos deducere, & quæ à vobis fuerint definita, executioni mandare. Adsunt ambæ partes ad hoc quod vobis placuerit. Religiosissimi episcopi Photius & Eustathius & Vranius dixerunt: Pium commonitorium dignetur tua magnificentia demonstrare, vt per omnia intentionem piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri sequamur; præfulgere etenim debet his gestis: Quo facto, Eulogius diaconus Constantinopolis dixit: Adeuntibus reuerendissimis clericis, Samuele, Cyro, Eulogio, Mara, Ablauio, Ioanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo, Deo amantissimum & sanctissimum Archiepiscopum nostrum Flauianum in sanctissima Ecclesia regiæ Constantinopolis nouæ Romæ, & accusantibus Ibam, Ioannem, & Danielem reuerendissimos episcopos, approbauit eius sanctitas vestram religiositatem audire negotium: & de hoc litteras detuli, & dedi vestræ sanctitati. Et adsunt partes ad hoc quod vobis videtur. Reuerendissimi episcopi dixerunt: Quoniam dubitamus, quomodo proferre interrogationes aut responsiones debeamus his qui personam accusatorum obtinent, Deo amantissimus episcopus Ibas nos doceat, si quid aduersus eos actum est in sancta & magna Synodo,

quæ in Antiochena pridem facta est ciuitate. Samuel dixit: Rogamus vt ea quæ dicuntur, dicantur Syra lingua propter sanctiss. episcopum Vranium: quoniam integre nouit ea quæ scripta sunt Deo amantiss. & sanctiss. Archiepiscopo Flauiano à Deo amantissimo & sanctissimo Archiep. Domno de nobis; adfuit enim apud Constantinopolim. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Adsit vnus eorum, qui* possit interpretari Deo amantiss. episcopo Vranio. [Notarii dixerũt: Adest Maras, qui potest interpretari Deo amantissimo episcopo Vranio.] Deo amantissimi episcopi dixerunt: Iam interrogationem intulimus tibi religiosissimo episcopo Ibæ, quatenus nos doceres, si quid de his stantibus actum est in sancto magnoq; Concilio, quod est pridem in Antiochia Christo amantissima congregatum, vt congrue eis nos inferamus interrogationes, siue responsa. Religiosiss. episcopus Ibas dixit: Isti quatuor, qui stant, libellos obtulerunt religiosiss. episcopo Domno, & dignata est eius sanctitas mãdare nobis, vt occurreremus. Et quoniam quadragesima erat, post diẽ nos iussit occurrere. Qui scripsit mihi, vt ab excõmunicatione eos absoluerem; erant enim à me excõmunicati. Ego omnia sententiæ Archiep. dereliqui. Qui Archiep. propter festiuitatẽ ab excõmunicatione eos absoluit, sub ea tamen definitione, vt non excederẽt Antiochia, donec sententiam causa perciperet. Si autem exirent antequam finẽ causa perciperet, maiori pœnę essent dãnationis obnoxii. Samuel & Cyrus, antequã adueniremus in ciuitatẽ, deserẽtes in Comitatũ profecti sunt: Maras autem & Eulogius remanserunt. Deinde vbi collecta est sancta Synodus, (erant enim illic non pauci episcopi) iussit libellos relegi. Relecti libelli sunt, cõtinebãtur nomina quatuor accusatorũ: stabant autẽ duo. Interrogauit autẽ eos: Vbi sunt vestri sodales, [qui vobiscũ obtulerunt libellos?] Illi autẽ dixerũt: Nescimus; tamen sicut audiuimus, Cõstantinopolim perrexerunt. Religiosiss. episcopi dixerũt: Tua religiositas, quæ tũc præsens fuit, debet scire intentionẽ sancti illius & magni Concilii, vtrũ integrè dãnasset, an in dubio hãc sententiã protulisset. Manifestũ est enim, quia nõ patietur tua sanctitas, quæ à sãcto illo non sũt gesta Cõcilio, dicere quasi gesta. Nã & facile percipitur veritas. Religiosiss. episcopus Ibas dixit: Occulta nosse non possum. Ego puto, quia perfectam horũ damnationem fecit. Si autẽ videtur vobis ex sentẽtia eorũ damnationem eorũ non fecisse, vestrũ est iudicare. Reuerẽdiss. episcopi dixerunt: [Ea quæ gesta sunt in sancto illo conuentu, tua sanctitas præ manibus habet? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Habeo, & adiacent. Reuerẽdissimi episcopi dixerũt:] Suscipientes notarii, illam partem gestorum percurrant, quæ continet de his qui se subtraxerunt: vt quæ de his gesta sunt, agnoscamus. Samuel dixit:

queat

Pag. 282.

A καὶ κατὰ τὴν μεγαλόπολιν Ἀντιόχειαν πρῴην συγκροτηθείσης. Σαμουῆλος εἶπε· παρακαλοῦμεν, τὰ λεγόμενα, συριστὶ λεχθῆναι διὰ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Οὐράνιον· ἐπειδὴ ἀκριβῶς οἶδε, τίνα ἐστὶ τὰ γραφέντα τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Δόμνου περὶ ἡμῶν· παρῆν γὰρ ἐν Κωνσταντινουπόλει. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρέστω τῶν δυναμένων ἑρμηνεύειν εἷς τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ B Οὐρανίῳ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ ἤδη πεῦσιν προσηγάγομέν σοι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ· ὥστε διδάξαι ἡμᾶς, εἴ τι περὶ τῶν ἑστώτων ἐπράχθη ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, τῇ πρῴην συναχθείσῃ κατὰ τὴν φιλόχριστον Ἀντιόχειαν· ὥστε ἁρμοδίως προσαγαγεῖν ἡμᾶς αὐτοῖς τὰς πεύσεις, καὶ ἀποκρίσεις. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· οὗτοι οἱ τέσσαρες, οἱ ἑστῶτες, λιβέλλους ἐπιδεδώκασι τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπι- C σκόπῳ κυρίῳ Δόμνῳ· καὶ κατηξίωσεν ἡ αὐτοῦ ἁγιωσύνη δηλῶσαι ἡμῖν ἀπαντῆσαι· καὶ ἐπειδὴ τεσσαρακοστὴ ἦν, ἐκέλευσε μετὰ τὴν ἡμέραν ἀπαντῆσαι ἡμῖν, γράψας ἐμοὶ, ὥστε ἀπολυθῆναι αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας· ἦσαν γάρ μοι ἀκοινώνητοι. ἐγὼ δὲ πᾶν ἐπέτρεψα τῇ γνώμῃ τοῦ ἀρχιεπισκόπου. ὁ ἀρχιεπίσκοπος διὰ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τούτῳ, ἐπὶ τῷ μὴ ἐξελθεῖν Ἀντιοχείας, ἕως ἂν τύπον λάβῃ τὰ κατὰ τὸ πρᾶγμα· ἐὰν δὲ ἐξέλθωσι, πρὶν τύπον δέξεται τὸ D πρᾶγμα, ὑποκεῖσθαι αὐτοὺς μείζονι ἐπιτιμίῳ τῆς καθαιρέσεως. Σαμουῆλος, καὶ Κύρος, πρὸ τοῦ ἡμᾶς ἐπιστῆναι τῇ πόλει, καταλιπόντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὸ κομιτάτον. ἔμεινε δὲ Μάρας, καὶ Εὐλόγιος. εἶτα, ὡς συνεκροτήθη ἡ ἁγία σύνοδος, ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι ἐπίσκοποι ἐκεῖ, ἐκέλευσεν ἀναγνωσθῆναι τοὺς λιβέλλους. ἀνεγνώσθησαν οἱ λίβελλοι· ἐνέφερεν ὀνόματα τεσσάρων κατηγόρων· ἑστήκεισαν δὲ οἱ δύο· ἤρετο αὐτούς· ποῦ * ἴσως E εἰσιν οἱ * ἕτεροι ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπον· οὐκ οἴδαμεν· ὡς δὲ ἠκούσαμεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπῆλθον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἡ σὴ θεοσέβεια παροῦσα τότε, τὸν σκοπὸν ὀφείλει εἰδέναι τῆς ἁγίας ἐκείνης, καὶ μεγάλης συνόδου, εἴ τε τελείως καθεῖλεν, εἴ τε ἐπ' ἀμφιβόλῳ τοῦτον τὸν ὅρον ἐξεφώνησε· δῆλον γάρ ἐστιν, ὡς οὐκ ἂν ἕλοιτο ἡ σὴ ὁσιότης, τὰ μὴ παρὰ τῆς ἁγίας ἐκείνης συνόδου πραχθέντα, ὡς πεπραγμένα εἰπεῖν. F ἐπεὶ καὶ ῥᾴδιον καταλαβεῖν τὴν ἀλήθειαν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· τὰ κρυπτὰ εἰδέναι οὐ δύναμαι. ἐγὼ νομίζω, ὅτι τελείαν καθαίρεσιν αὐτῶν ἐποιήσατο· εἰ δὲ φαίνεται ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, τὴν καθαίρεσιν αὐτῶν μὴ πεποιηκέναι, ὑμέτερόν ἐστι κρῖναι. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· λαβόντες οἱ νοτάριοι, ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ περὶ τῶν ἀπολειφθέντων διελθωσιν, ἵνα γνῶμεν τὰ πεπραγμένα. Σαμουῆλος εἶπε·

πᾶσαν δικαιολογίαν ἡμῖν ἁρμόζουσαν κατὰ τῆς καταθέσεως τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, καὶ κατὰ τῶν κελευσθέντων ἀναγνωσθῆναι, φυλαχθῆναι τῷ ἡμετέρῳ μέρει, παρακαλοῦμεν δικαιῶσαι τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰς πρόκριμα σὸν * οὐκ εἴπομεν τὴν ἀνάγνωσιν γενέσθαι. Σαμουῆλος εἶπεν· ἐπειδὴ τὰ πραττόμενα, ἀκολούθως πράττεται, καὶ πολλάκις * ἐπιγίνεται, ἕτερα κινεῖν, οὐ ταῦτα· ἠξιώσαμεν * δὲ φυλαχθῆναι ἡμῖν δικαιολογίας, καὶ περὶ τούτου ἀγωνιζόμεθα, καὶ δεικνύομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπεύθυνοι τῇ καθαιρέσει, οὐδὲ τῇ ἀκοινωνησίᾳ· ἀλλὰ τὸ γινόμενον, μετὰ ἀταξίας γέγονε, καὶ παρὰ τοὺς κανόνας, παρὰ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Ἴβα. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὸ μέρος τῶν ὑπομνημάτων, τὸ περὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἐν τῇ ἀκροάσει, τῇ κατὰ τὴν μεγίστην Ἀντιόχειαν γεγενημένῃ.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ποῦ εἰσιν, οἱ ἅμα ὑμῖν ἐπιδεδωκότες τοὺς λιβέλλους; Μάρας, καὶ Εὐλόγιος, πρεσβύτεροι εἶπον· τὰς συκοφαντίας αὐτοῦ μαθόντες, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐμάθομεν, οὐκ οἴδαμεν, πῶς ἐκεῖνοι ἀνεχώρησαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ποῦ δὲ νῦν εἰσι; Μάρας πρεσβύτερος εἶπεν· οὐκ οἴδαμεν ἀκριβῶς· ὡς δὲ ἠκούσαμεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ὥδευσαν· οὔτε δὲ γράμματα αὐτῶν ἐδεξάμεθα· οὔτε οἴδαμεν ἀκριβῶς. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Δόμνος εἶπε· ποίας ὑφωρῶντο συκοφαντίας; καὶ μὴν ἐμοῦ γράψαντος τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα περὶ τούτου, ἀντέγραψεν, ἡμῖν διδοὺς τὸ πᾶν, καὶ ἐλύθησαν ἅμα ὑμῖν τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας, ἐπὶ ὅρῳ τούτῳ, ἐπὶ τῷ ἔχειν μὲν ὑμᾶς τὴν κοινωνίαν· ἐὰν δέ τις ὑμῶν ἀπολειφθείη πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ὑποθέσεως, ἐκκλησιαστικῷ ὑποβληθήσεται ἐπιτιμίῳ. δῆλοι τοίνυν εἰσὶν ἀπολειφθέντες, καὶ τῆς ἀκοινωνησίας, καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θρόνου καταφρονήσαντες, καὶ ἑαυτοὺς ὑποβαλόντες καὶ τῷ μείζονι τῆς καθαιρέσεως ἐπιτιμίῳ. Σαμουῆλος εἶπεν· ἀξιῶ τὰς ὑπογραφὰς τῶν εὑρεθέντων ἐκεῖ ἐπισκόπων, καὶ ὑπογραψάντων, ἀναγνωσθῆναι, καὶ ἐνταγῆναι τοῖς πραττομένοις. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, τῶν ἐγκειμένων τῷδε τῷ ὑπομνήματι· καὶ ἐντατ(τ)έσθωσαν.

Αἱ ὑπογραφαί.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας διελάλησα.

Συμεώνης ἐπίσκοπος Ἀμίδης τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρης, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Μοψουεστίας, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Πλάγκος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γέρασαν ἁγίας ἐκκλησίας, τὰ αὐτὰ ἐψηφισάμην.

Εὔορκιος ἐπίσκοπος τοῦ Ζεύγματος, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Margin notes: οἶκ L. — * ἐπάλ — * ἡμῶ — * διεψηφισάμην.

A Omnem allegationem nobis congruam aduersus depositionem reuerendissimi Episcopi Ibæ, & aduersus ea quæ iusta sunt relegi, reseruari nostræ parti, sicut iustum est, vestram sanctitatem statuere quæsumus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ad præiudicium tuum non diximus nunc fieri lectionem. Samuel dixit: Quoniam ea quæ aguntur, consequenter aguntur, & *forte imminet vobis, vt non hæc, sed alia moueantur: rogauimus autem reseruari nobis allega-B tionem, & ob hoc certamus, & ostendimus, quia non subiacemus damnationi, neque excommunicationi: sed hoc quod factum est, sine ordine & præter regulas à reuerendissimo episcopo nostro Iba factum est. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Relegatur pars illa gestorum, quæ de his qui se de audientia subtraxerunt, pridem in maxima Antiochia sunt confecta.

Sanctum Concilium dixit: Vbi sunt qui vobiscum obtulerunt libellos? Ma-C ras & Eulogius presbyteri dixerunt: eius calumnias agnoscentes, sicut & nos didicimus, nescimus quomodo illi discesserint. Sanctum Concilium dixit: Nunc autem vbi sunt? Maras presbyter dixit: Nescimus integre; sicut autem audiuimus, Cõstantinopolim sunt profecti. Neque vero litteras eorum suscepimus. neque scimus integre. Sanctissimus Domnus Archiepiscopus dixit: Quas calumnias metuebant, cum ego vtiq; scripsissem religiosissimo Ibæ D ob hoc, & rescripserit, relinquens mihi omnia, & absoluti vobiscum sunt ab excommunicationis pœna, sub hac definitione, vt vos quidem haberetis cõmunionem; si quis autem vestrum caussam desereret ante finem, Ecclesiasticæ disciplinæ subiaceret? Manifesti sunt igitur desertores, & excommunicationem & Apostolicum hunc thronum cõtemnentes, & semetipsos submittentes maiori damnationis supplicio. Samuel dixit: Rogo subscriptiones eorum episcoporum, qui ibidem reperti sunt, & subscripserunt, relegi, & inseri monimen-E tis. Reuerendissimi episcopi dixerunt: Relegantur subscriptiones religiosissimorum & sanctissimorum episcoporum, qui in his inserti sunt monimentis, pariter & subdantur. *Subscriptiones.*

Domnus episcopus Antiochiæ interlocutus sum.

Symeonius episcopus Amidæ, hæc eadem interlocutus sum.

[Stephanus episcopus Hierapolitanus, hæc eadem interlocutus sum.]

F Constantinus episcopus Bostræ [sanctissimæ Ecclesiæ] hæc eadem interlocutus sum.

Theoctistus episcopus Berrhœæ, hæc eadem interlocutus sum.

Thomas episcopus Mopsuestiæ, hæc eadem interlocutus sum.

Planeus episcopus Gerasenæ sanctæ Ecclesiæ, hæc eadem decreui.

* Euoltius episcopus Zeugmatis, hæc eadem interlocutus sum.

Margin notes: *Sæpe rogauimus, non hæc, sed alia moueantur.* — *Pars Concil. Antioch.* — Pag. 283. — *Eorcius*

Berrhoensium. Daniel episcopus * Carrhensium, A hæc eadem interlocutus sum.

Dadas episcopus Batenorum, hæc eadem interlocutus sum.

Deo amantissimi episcopi dixerunt: Manifesta est interlocutio reuerendissimi & sanctissimi patris nostri & Archiepiscopi Domni. Libelli igitur, qui heri oblati sunt, relegantur, & gestis addantur.

B

LIBELLVS SAMVELIS, & aliorum Presbyterorum Edessæ, ad Photium & ad reliquos Episcopos, contra Ibam.

Sanctissimis per omnia & Deo amantissimis Episcopis Photio & Eustathio & Vranio, petitio oblata à Samuele, Cyro, Eulogio, Mara, Presbyteris sanctissimæ Ecclesiæ Edessenæ.

C Nos equidem optamus per omne tempus vitæ sine litigio viuere. Quoniam autem ea quæ audacter gesta sunt aduersus nostram Ecclesiam & sanctorum nostrorum Patrum Fidem, à venerabili episcopo Iba, * per summam iniustitiam, compulerunt nos ad hanc accusationem descendere tam eius, quam eius fratris Danielis, qui idem episcopus est Carrhensium ciuitatis, consequenter & secundum Canones adeuntes Concilium tam Orientale, quam Occidentale, oportuit nos & piissimum atque Christianissimum Principem nostrum pro his deprecari. Ex hoc ergo & sanctissimo nostro Archiepiscopo Flauiano pariter decernente, & cum piissimo nostro Principe disponente, à vestra sanctitate nostrum exerceri negotium, aduenimus parati nobis adesse. Adimus igitur per hos nostros deprecantes libellos, vt iubeatur à vestra sanctitate inchoari negotium.

(Margin: * omnem iniustitiam superantes.)

D

E

Samuel presbyter libellos obtuli cum collegis.

Cyrus presbyter porrexi libellos cum collegis.

Eulogius presbyter obtuli hos libellos cum sociis.

F Maras presbyter obtuli libellos cum sociis.

Samuel dixit: Rogamus hoc nobis licitum existere à vestra iustitia, vt hæc eadem Syra lingua dicantur Deo amantissimo & sanctissimo episcopo Vranio, quoniam aderat Constantinopoli, quando litteræ de hoc scriptæ ab Archiepiscopo Domno ad Archiepiscopum Flauianum, relectæ sunt: & iterum adfuit in Antiochia, quando de hoc mo-

A Δανιῆλος ἐπίσκοπος πόλεως Βεῤῥοίων, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Δάδας ἐπίσκοπος Βάτνων, τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· δήλη ἐστὶν ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου. Τοιγαροῦν οἱ λίβελλοι, ἐπιδοθέντες χθὲς, ἀναγινωσκέσθωσαν, καὶ ἐμπλεκέσθωσαν τοῖς πεπραγμένοις.

B

ΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΒΑ ΛΙΒΕΛΛΟΙ.

Τοῖς ἁγιωτάτοις, καὶ πάντα ὁσιωτάτοις, καὶ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, Φωτίῳ, Εὐσταθίῳ, καὶ Οὐρανίῳ, ἱκεσία παρὰ Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, πρεσβυτέρων τῆς κατὰ Ἔδεσσαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

C Ἡμεῖς μὲν ηὐξάμεθα, τὸν ἀπράγμονα τῆς ζωῆς ἅπαντα βιῶσαι χρόνον· ἐπεὶ δὲ τὰ τολμηθέντα κατὰ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας, καὶ τῆς εὐαγοῦς τῶν πατέρων ἡμῶν πίστεως, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, ἐπέκεινα ὄντα τῆς ἀδικίας, συνήλασεν ἡμᾶς ἐπὶ τήνδε τὴν κατηγορίαν ἐλθεῖν αὐτοῦ τε, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιήλου, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου τῆς Καῤῥηνῶν πόλεως, ἀκολούθως, καὶ κατὰ κα-

D νόνας, ταῖς συνόδοις προσελθόντες, τῇ μὲν τῇ ἀνατολικῇ, τῇ δὲ τῇ δυτικῇ, ἐδέησεν ἡμᾶς, καὶ τὸν εὐσεβέστατον, καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα περὶ τούτων προσελθεῖν, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ συμψηφισαμένου τῷ εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τυπώσαντος, ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος τὰ καθ' ὑμᾶς γυμνασθῆναι, παραγενόμεθα, ἑτοίμως ἔχοντες ἑαυτοῖς συστῆναι. Προσί-

E μεν τοίνυν διὰ τῶνδε ἡμῶν τῶν λιβέλλων, δεόμενοι, ἐπιτραπῆναι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος, ἄρξασθαι τῆς ὑποθέσεως.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, * ἅμα ἑτέροις.

(Margin: * ἑταίροις, i. e. sociis.)

Κῦρος πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τούσδε καὶ τὰ ἑξῆς.

Εὐλόγιος πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, ἅμα ἑτέροις.

F Μάρας πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, ἅμα ἑταίροις.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος εἶπε· παρακαλοῦμεν, καὶ τοῦτο ὑπάρξαι ἡμῖν παρὰ τῆς ὑμετέρας δικαιοσύνης, ὥστε αὐτὰ ταῦτα Συριστὶ ῥηθῆναι τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Οὐρανίῳ· ἐπειδὴ πρῴην ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡνίκα τὰ γραφέντα περὶ * τούτου γράμματα παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν, ἀνεγνώσθη· καὶ πάλιν πρῴην ἐν Αντιο-

(Margin: * πόλει)

A χεία, ὅτι περὶ τούτου ἐμέλλομεν κινεῖν λόγον. καὶ περὶ τούτου οἷα αὐτῷ διελέχθη, καὶ τί αὐτῷ εἶπε, παρακαλοῦμεν αὐτὸν εἰπεῖν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, Φώτιος, καὶ Εὐστάθιος, εἶπον· ἅπαντα, ἅπερ ἐζήτησας, ὁ παρεστὼς, τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Οὐρανίῳ διὰ τῆς οἰκείας ἑρμηνευθήσεται γλώττης. καὶ ἡρμηνεύθη. * διδαξάτω λοιπὸν καὶ ἡμᾶς ὁ εὐλαβέστατος Μάρας, ἅπερ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Οὐράνιος τῇ οἰκείᾳ διελέχθη φωνῇ. Μάρας εἶπε· ταῦτα εἶπεν· ἀνεγνώσθη τὰ γράμματα ἐπὶ τῶν πατρικίων· ὅτι ἐπειδὴ συνέχεον τὸ συνέδριον, ἐποιήσαμεν αὐτοὺς ἀκοινωνήτους. ὅμως δὲ ἐγὼ κριτὴς ἐδόθην, καὶ οὐ δύναμαι μαρτυρεῖν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐκείνων ὁ κύριος Δόμνος οὐκ ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, γράφων πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν, ἅπαξ καθῃρημένων. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰρήκαμεν· δήλη ἐστὶν ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου. ἀναγινωσκέσθωσαν τοίνυν αὖθις οἱ λίβελλοι. καὶ ἀνεγνώσθησαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οἱ ἐπιδοθέντες παρ᾽ ὑμῶν λίβελλοι, γενικήν τινα περιέχουσι κατηγορίαν. ἐγγράφως τοίνυν ἕκαστος κατατιθέσθω, τί τε κατηγορεῖν ἔχει, καὶ οἵοις ἐνστῆναι κεφαλαίοις βεβούλευται. Σαμουῆλος εἶπε· κατὰ τάξιν τὰ κεφάλαια διὰ στόματος προφέρομεν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος. ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τούτου τοῦ κεφαλαίου. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἕκαστος οἰκείᾳ φωνῇ κατατιθέσθω, εἰ ἐνίσταται τῇ κατηγορίᾳ περὶ τῶν ἐπιδεδομένων κεφαλαίων. Σαμουῆλος εἶπεν· ἐνίσταμαι. Μάρας εἶπεν· ἐνίσταμαι. Εὐλόγιος εἶπεν· ἐνίσταμαι. Κῦρος εἶπεν· ἐνίσταμαι. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν τὰ κεφάλαια ἅπαντα· καὶ οὕτως ἑκάστου ποιούμεθα τὴν ἐξέτασιν. Σαμουῆλος εἶπε· καὶ αὐτὰ ἐνταγῆναι τοῖς πεπραγμένοις παρακαλοῦμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐνταττέσθωσαν τὰ κεφάλαια.

Τῆς πόλεως συνεισενεγκούσης εἰς λύτρωσιν αἰχμαλώτων ἕως νομισμάτων χιλίων πεντακοσίων, καὶ ὄντων παρὰ τῷ κειμηλιοφύλακι ἕως νομισμάτων ἑξακισχιλίων, μικρῷ πρὸς, ἐκτὸς προσόδων, ὧν ὑποδέχεται ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς, ἔχων σκεύη ἀργύρου ἡγιασμένου ἕως λιτρῶν διακοσίων, ταῦτα πέπρακε· καὶ εἰ μὴ χίλια νομίσματα μόνον, ὡς ἔγνωμεν, οὐκ ἔπεμψε, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς ἑαυτὸν ἀπενεγκάμενος.

διὰ λίθων, Ἔτι τὸ ποτήριον * διάλιθον, πολλοῦ ἄξιον, προσενεχθὲν τῇ ὑμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ παρὰ ἁγίου ἀνδρὸς ἀπὸ ἐτῶν ἕνδεκα, ἐν τοῖς κειμηλίοις τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀπέθετο· καὶ οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν ἀπ᾽ αὐτοῦ.

Ἔτι καὶ ἀπὸ χειροτονιῶν λαμβάνει.

Ἀβραάμιός τις ἦν διάκονος τοῦ ἡμετέρου κλήρου· οὗτος, Ἰωάννου τινὸς γόητος φωραθέντος, οὗ ἦν φίλος, καὶ συμμύστης, ἐπὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐπισκόπου,

turi eramus sermonem. Et de hoc qualia ei locutus sit, & quid ei dixerit, rogamus vt dicat. Photius & Eustathius reuerendissimi episcopi dixerunt: Omnia quæ exquisisti, qui adest, religiosissimo episcopo Vranio propria interpretabitur lingua. Et postquam interpretata sunt, Deo amantissimi Photius & Eustathius episcopi dixerunt: Edoceat nos venerabilis Maras, quæ religiosissimus episcopus V-

B ranius propria voce locutus est. Maras dixit: Hæc dixit. Relectæ sunt litteræ coram * patriciis, & quoniam confundebant consessum, fecimus eos * excommunicari. Tamen ego iudex datus sum, & non possum testari. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Non fecit illorum mentionem dominus Domnus in epistola, quam scripsit ad sanctissimum Archiepiscopum Flauianum, qui fuerunt semel damnati. Religiosissimi & sanctissimi episcopi dixe-

C runt: Diximus, Clara est interlocutio Deo amantissimi & sanctissimi patris nostri & Archiepiscopi Domni: relegantur igitur rursus libelli. Et postquam relecti sunt, Deo amantissimi episcopi dixerunt: Libelli, qui à vobis oblati sunt, generalem quandam continent accusationem. In scriptis igitur vnusquisque vestrum deponat & quid accusare habeat, & quibus deliberauerit instare capitulis. Samuel dixit: Per ordinem ex ore capitula co-

D ram vestra sanctitate proferimus. Incipimus autem ab isto capitulo. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Singuli propria voce deponant, si accusationi persistunt de iis capitulis, quæ dederint. Samuel dixit: Persisto. Maras dixit: Persisto. Eulogius dixit: Persisto. Cyrus dixit: Persisto. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Relegantur omnia capitula, & sic vniuscuiusque inquisitionem faciemus. Samuel dixit: Et ea deprecamur inseri monimentis. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Inserantur.

E

I. Ciuitate conferente ad redemptionem captiuorum vsque ad mille & quingentos solidos, & positis apud custodem sacrorum * ministeriorum vsque ad sex millia solidorum, & paulo amplius, præter redditus, quos suscipit ipsius frater, habens in vasis argenti sacri vsque ad libras ducentas, ea vendidit * pro mille solidis solum, (sicut nos cognouimus, non direxit) in semetipsum reliqua conferens.

F

II. Rursum calicem gemmatum magni precii, oblatum nostræ Ecclesiæ à sancto viro ante annos vndecim, inter vasa sanctæ Ecclesiæ non reposuit, & nescimus quid factum sit de eo.

III. Adhuc & de ordinationibus accipit.

IV. Abrahamius quidam diaconus nostri cleri fuit. Hic Ioanne quodam maleficio deprehenso, cuius amicus erat & conscius coram reuerendissimo Episcopo nostro, &

Pag. 284

patriciis, quoniam excommunicatos.

vasorum.

& nonnisi mille solidos, ut cognouimus, misit reliquos ad seipsum abstulit.

congregato omni clero * conuocato ad audientiam *conuictus est ipso confitente, conscius esse, adeo vt* Abrahamii diaconi, * monstratum est eodem confitente conscium esse, vt pœnam sustinuerit excommunicationis, & omnibus odio fuerit, & omnium insectationi patuerit multo tempore. Post hæc (nescimus quomodo persuasus) satisfactione ab eo nullatenus proueniente, tentauit eum Batenorum ciuitatis ordinare episcopum: & prohibitus ab eo, qui tunc Archidiaconus erat, indignatus est. Et hunc quidem, qui morti erat obnoxius, apud semetipsum decreuit esse episcopum. Illum vero *sermonem qui in ciuitate iactabatur, indi audiat, ac dixerat iustū* qui * turbam incitauerat ciuitatis, & dixit iustum non esse hoc fieri, remouit de proprio loco, & excommunicauit, & expulit ab Ecclesia. Et quia de episcopo ei non processit, compulsus est eum facere xenodochum. Et retinet chartam magicarum incantationum reuerendissimus episcopus noster, qui *crimen deferre, secundum* debuit ad iudicem prouinciæ * hunc, qui ita execrabilis est, offerre secundum consuetudinem legum.

V. *Valentinū quēdā infamem, quem omnes criminati sunt* * Balleum nomine quemdam virum (de quo omnes qui in eodem vico habitant, * clamauerunt & in scriptis, & sine scriptura, tanquam adulterum & masculorum concubitorem) ordinauit presbyterum, & procuratorem, in custodiam retrudens, & iudicii tradens *criminati sūt* hos qui * clamauerunt; & hæc innotescentibus ei litteris Deo amantissimi Archiepiscopi Domni.

Pag. 285.

VI. *f. Hellenopolis.* Qui ordinauit Danielem filium sui fratris episcopum * Paganorum ciuitatis; cui oporteret sanctum Spiritum adesse, cuius possent opera adducere & persuadere, vt vel nunc ad cognitionem veritatis accederent; iste illic ordinauit inquietum, & iuuenem existentem, & luxuriosissimum. Neque enim statuit, aut passus est aliquando latere, sed penè semper in nostram adueniebat ciuitatem propter Challoam quandam maritatam, circumducens eam per loca diuersa, & in deliciis cum ea deditus.

VII. Quia omnes Ecclesiasticos reditus multos existentes, & in infinitam tendentes quantitatem, confert suo fratri, vel consobrinis. Et rogamus vt rationem faciat coram vestra sanctitate.

VIII. Quia hæreditates & munera, & quæ vndecumq; offeruntur, & cruces * *dicatas* positas aureas & argenteas, collecta * *erogat* dirigit fratri suo, vel consobrinis.

IX. Quia quæ ex definita * mensura in ex- *patto* pensas * captiuorum eroganda fuerant, *φυλακῶν videtur legisse hic interp. & alim qui vertit carcerū. at Græcus codex habet φυλάκων custodum.* in domos suorum erogat cognatorum.

X. Quæ dum memoria fieret sanctorum Martyrum, non est datum vinum * ad sacrificium altaris, ad sanctificationem & populi distributionem, nisi admodum exiguum, & vitiosum, ac lutosum, & quasi eo tempore vindemiatum: vt ex hoc cogerentur, *vt offerretur sanctificati altari, & sanctificaretur, & populo distribueretur,* qui deputati fuerant ministrare, de tabernis omnino vitiosi comparare sex sextarios, qui nec sufficerent: ita vt his qui sanctum corpus distribuebāt,

A Καὶ πάντος τοῦ κλήρου, τοῦ συγκληθέντος ἐπὶ τῇ ἀκροάσει Ἀβραμίου τοῦ διακόνου, ἀπεδείχθη, αὐτοῦ ὁμολογήσαντος, συνειδέναι· ὡς καὶ κόλασιν ὑπομεῖναι τῆς ἀκοινωνησίας, καὶ παρὰ πάντων μισηθῆναι, καὶ διωχθῆναι, καὶ ἐπὶ πολλῷ τῷ χρόνῳ· μετὰ ταῦτα, οὐκ οἴδαμεν, πῶς ὑποπεισθεὶς, ἀπολογίας παρ' αὐτοῦ οὐδαμοῦ προχωρησάσης, ἐπεχείρησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον χειροτονῆσαι τῆς * Βατνῶν *Βαθνῶν* πόλεως· καὶ κωλυθεὶς παρὰ τοῦ τηνικαῦτα ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ, ἠγανάκτησε· καὶ τὸν μὲν ὑπεύθυνον θανάτῳ, καθ'

B ἑαυτὸν ἐψηφίσατο εἶναι ἐπίσκοπον, τὸν δὲ μινύσαντα τὸν θρύλλον τῆς πόλεως, καὶ εἰπόντα, ὡς οὐ δίκαιον γενέσθαι, ἀπεκίνησε τοῦ τόπου, ποιήσας ἀκοινώνητον, διώξας καὶ τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἐπειδὴ οὐ προέβη αὐτῷ τὰ τοῦ ἐπισκόπου, ἠπείχθη αὐτὸν ποιῆσαι ξενοδόχον· καὶ ἔχει παρακαταθήκην τὸν χάρτην τῆς γοητευτικῆς ἐπικλήσεως ὁ εὐλαβέστατος ἡμῶν ἐπίσκοπος, ὀφείλων τῷ ἄρχοντι τῆς ἐπαρχίας τὸν ἀπηγορευμένον προσενεγκεῖν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν νόμων.

C Βαλέντιόν τινα ἐπίρρητον ἄνδρα, οὗ πάντες οἱ συγκωμῆται κατεβόησαν ἐγγράφως, καὶ ἀγράφως μοιχείας, καὶ ἀρσενοκοιτίαν, ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον. καὶ προεστῶτα, φυλακίσας, καὶ τῷ ἄρχοντι παραδοὺς τοὺς καταβοήσαντας· καὶ ταῦτα, ἐμφανισθέντα αὐτῷ γράμματα τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Δόμνου.

Ὅτι ἐχειροτόνησε Δανιὴλ τὸν αὐτοῦ ἀδελφιδοῦν ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως· ᾧ ποτε ἔδει πνεῦμα ἅγιον

D γενέσθαι, οὗ ἠδύναντο τὰ ἔργα καταπεῖσαι, καὶ ὑποπεῖσαι, νῦν γοῦν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, αὐτὸν ἄτακτον ὄντα, καὶ ἀσελγέστατον, καὶ νεώτερον. οὐδὲ γὰρ ἠξίωσεν, οὐδὲ ἠνέσχετό ποτε λαθεῖν· ἀλλὰ δι' ὅλου σχεδὸν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει παραβάλλων διά Χαλλοάν τινα ὕπανδρον, ἐκπεριάγων ταύτην, καὶ περιιστῶν τόπον ἐκ τόπου, καὶ εἰς τρυφὴν ἑαυτὸν μετὰ ταύτης ἐκδιδούς.

E Ὅτι πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ προσόδια, πολλὰ ὄντα, καὶ εἰς ἄπειρον ποσότητα συντείνοντα, καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀδελφιδοῦς· καὶ ἀξιοῦμεν λόγον αὐτὸν δοῦναι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος.

Ὅτι τὰ κληρονομίας, καὶ τὰς καρποφορίας, καὶ τὰ ὁθενδήποτε συνεισφερόμενα, καὶ ἀναθέματα, σταυρὰ χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, συναγόμενα, καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀδελφιδοῦς.

F Ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ἀφωρισμένου * μέτρου εἰς ἀνάλωμα τῶν * *μέτρου* φυλάκων, εἰς τὰς οἰκίας τῶν αὐτοῦ συγγενῶν ἀναλίσκει.

Ὅτι μνείας οὔσης τῶν ἁγίων μαρτύρων, οὐκ ἐδόθη οἶνος προσενεχθῆναι τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, καὶ ἁγιασθῆναι, καὶ τῷ λαῷ διαδοθῆναι, εἰ μὴ ὀλίγος πάνυ, καὶ οὗτος φαῦλος, καὶ πηλώδης, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τρυγηθείς· ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς ἀφορισθέντας ὑπηρετῆσαι, ἀπὸ καπηλείου φαύλου πάνυ ἀγοράσαι ἓξ ξέστας, τοὺς μηδὲ ἐπαρκέσαντας· * ὅπου τοῖς τὸ ἅγιον σῶμα διανέμουσιν ἐλθεῖν * *ἐπεὶ L.*

ἐπελθεῖν αὐθις, ὡς τοῦ αἵματος μὴ διευρισκομένου, αὐτῶν A πινόντων, καὶ ἐσχηκότων, καὶ ἀεὶ ἐχόντων διάφορον, καὶ θαυμαστὸν οἶνον. καὶ ταῦτα ἐπράχθη, τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν τῆς ὑπηρεσίας, ἰδόντος, καὶ διδαχθέντος, ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸν διδάξαι τὸν ἐπίσκοπον μετὰ παρρησίας. καὶ μηδὲν αὐτοῦ ποιήσαντος κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ὡς ἀναγκασθῆναι ἡμᾶς, καὶ αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἀναδιδάξαι· μαθόντα δὲ, μὴ κινηθῆναι, ἀλλὰ καταφρονῆσαι, ὡς σκανδαλισθῆναι ἐντεῦθεν πολλοὺς τῶν τῆς B ἡμετέρας πόλεως.

Ὅτι Νεστοριανός ἐστι, καὶ τὸν μακάριον Κύριλλον, τὸν ἐπίσκοπον, αἱρετικὸν ἀποκαλεῖ.

Ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Δανιῆλος τινας τῶν μάλιστα τῆς ἀσελγείας αὐτοῦ ἐχειροτόνησε κληρικούς.

Πειρόζου τοῦ πρεσβυτέρου καλῶς διαθεμένου, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν τυπώσαντος, καὶ καταλείψαντος, ἅπερ εἶχε πράγματα, ταῖς προσόδους μὴ ἐχούσαις ἐκκλησίαις, C ἀγανακτηθεὶς ὁ ἡμέτερος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἶπε γραμματεῖον αὐτοῦ ἔχειν νομισμάτων τρισχιλίων διακοσίων· καὶ τοῦτο ἐδήλωσεν αὐτῷ, θέλων ἀνατρέψαι αὐτοῦ τὴν βούλησιν, καὶ αὐτὸν ἀπολέσαι ἀπὸ λύπης.

Δανιήλου δὲ τοῦ ἐπισκόπου διαθεμένου, καὶ καταλείψαντος, ἅπερ εἶχε πλούσια πράγματα, καὶ κτήματα ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τοῖς ἐγγόνοις τῆς αὐτοῦ φίλης, καὶ αὐτῇ Χαλλώᾳ, οὔτε ἠγανάκτησεν, οὔτε ἐνεκάλεσεν.

Ὅτι Χαλλώα, ἡ φίλη Δανιήλου τοῦ ἐπισκόπου, ἡ D πρότερον μηδὲν ἔχουσα, ἀποκεχρημένη τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς τοῖς παρ' αὐτῇ οὖσι πολλοῖς πράγμασι, δανείζει ἀπὸ νομισμάτων διακοσίων, καὶ τριακοσίων· ὡς δῆλον ἐντεῦθεν γενέσθαι, πόθεν ἡ συναγωγὴ τῶν πραγμάτων.

Ἀβραάμιός τις ἦν διάκονος· ἐστὶ * ἀπ' αὐτῆς ἐτύγχανε τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας, διαφόρως πραγματευσάμενος, ὢν πρότερον πένης, καὶ μηδὲν, σχεδὸν εἰπεῖν, ἔχων, τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας πολλὰ, καὶ ἀμύθητα πράγματα ἔσχεν· ἅ περ κατὰ ἀλήθειαν ἦν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας· ἀναπείθει τοῦτον Δανιῆλος ὁ ἐπίσκοπος, εἰς αὐτὸν παραπέμψαι τὸν κλῆρον κατ' ἐγγράφους διαθήκας, ὀμόσας αὐτῷ τοῖς πτωχοῖς αὐτὰ διδόναι μετὰ τὴν ἐκείνου ἀποβίωσιν· τοῦτο γὰρ καὶ αἱ διαθῆκαι περιέχουσι. τούτων ἐγκρατὴς γενόμενος ὁ Δανιῆλος, οὐ μόνον, ὡς ἐχρῆν, καὶ ὤμοσεν, οὐ διῴκησεν, ἀλλὰ τῇ δουλευούσῃ τῇ ἀσελγείᾳ αὐτοῦ Χαλλώᾳ, τῇ γυναικὶ, δέδωκεν αὐτά.

* ἰσ' αὐτῆς ἐ, ἰσ. ἀπ' αὐτῆς,

E

F

Ὅτι παρὰ τῶν ἐμπιπτόντων ἑλλήνων ἁμαρτήματι θυσίας, λαμβάνων Δανιῆλος ἐπίσκοπος σπόρτουλα, ἀφίησι τοῦ ἐγκλήματος, πραγματευόμενος ἑαυτῷ κἀντεῦθεν κέρδος.

Ὅτι τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσσης τοῦ κτήματος Λαφαργαρίθας ὕλας τεμόντες, ἀπηνέγκαν εἰς τὰ κτήματα Χαλλώας, τῆς φίλης Δανιήλου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἔκτισαν, ἃ ἠβουλήθησαν.

innueret vt ingrederetur, quia sanguis non inueniretur, illis bibentibus, & tunc ac semper habentibus * diuersum & mirabile vnum. Et hæc acta sunt conscio & admonito eo, qui potestatem ministeriorum habebat: cui & dictum est, vt & ipse admoneret episcopum cum fiducia. Et cum nihil fecisset, illo tempore coacti sumus nos & ipsum reuerendissimum episcopum rursus admonere. Et cum didicisset, haud permotus est, sed contempsit, ita vt multi nostræ ciuitatis hinc scandalizarentur.

* eandem

Quia Nestorianus est, & beatum Cyrillum episcopum appellat hæreticum. XI.

Quia episcopus Daniel quosdam suæ maximæ intemperantiæ clericos ordinauit. XII.

Pirozo presbytero bene testante, & sua propria disponente, & res quas habuit relinquente Ecclesiis redditus nullos habentibus, accensus noster episcopus Ibas cautionem eius se habere dixit * mille ducentorum solidorum: & id significauit ei, volens eius infringere voluntatem, & eum per tristitiam perimere. XIII.

* trium millium ducentorum

Daniele autem episcopo testante, & relinquente quam habuit locupletem facultatem & prædia ex Ecclesiasticis rebus, nepotibus suæ amicæ, & ipsi Challoæ neque indignatus est, neque increpauit eum. XIV.

Quia Challoa amica Danielis episcopi, quæ prius nihil habuit, multis rebus Ecclesiasticis abutens, quæ apud ipsam sunt, ducentos & trecentos solidos fœneratur: vt ex hoc manifestum fiat, vnde sit harum rerum collectio. XV.

Abrahamius fuit quidam diaconus. Hic * apantita erat nostræ Ecclesiæ, diuersis negociabatur temporibus: primitus pauper & nihil fere habens, ex nostra Ecclesia multas & innumeras res habuit, quæ pro veritate erant nostræ Ecclesiæ. Suadet huic Daniel episcopus, vt subscripto testamento in eum suam transmitteret hæreditatem, iurans ei, hæc se post eius mortem pauperibus erogare, hoc enim & testamento continetur. Et postquam hæc Daniel est adeptus, non solum (sicut oportebat, & sicut iurauerat) non disposuit, sed luxuriæ suæ * seruiuit: Challoæ enim mulieri dedit. XVI.

* ex ipsa, vel, in ipsa nostra Ecclesia erat, & diuerso modo negotiabatur: rerum

* mancipio, Challoæ mulieri dedit.

Quia à paganis * incidentibus in peccatum sacrificiorum, accipiens Daniel episcopus sportulam, remittit crimen, negocians & hinc sibimet lucrum. Pag. 286 XVII.

* lapsi

Quia & Ecclesiæ Edessenæ è prædio Lafargaritha siluas cædentes, portauerunt ad prædia Challoæ amicæ Danielis episcopi, & ædificauerunt quæ voluerunt. XVIII.

A Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quando redargutio capituli sequitur, animæ periculum ferens, superfluam iudicamus inquisitionem fieri ceterorum. Quæ igitur manifestè interdicta sunt & Canonibus & legibus, & sunt aperte odiosa Deum timentibus, hæc eligite primum, & his instare. Videntur autem nobis hæc esse principalia. Primum quidem, rectæ esse oportere Fidei, qui sacerdotio fungitur. Deinde, esse eum totius luxuriæ liberum: B sed nec prodere pietatem, maxime pecuniarum causa. Ex quibus si alicuius probare potestis præuaricationem, proprio ore deponite. Samuel dixit: Sicut iam postulauimus, rogamus fieri inquisitionem capituli vniuscuiusque per ordinem. Et si quidem primum capitulum * increpationem talem habeat, vt id solum sufficiat, & nihil aliud sit mouendum, bene id iudicabit vestra sanctitas, & nos * his seruiemus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ex capitulis à C vobis oblatis, tria sane sunt * pessima, cum soleant talia obiurgari facillime. Hæc igitur si probare potestis, vt diximus, propria lingua testamini. Maras dixit: De Fide mouemus prius, & alia capitula post mouemus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Si proposuimus vobis, vt horum trium capitulorum probationi insteteris, non ex hoc inquisitionem negauimus reliquorum. Maras dixit: Capitulum de Fide moue- D mus prius. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quid habes de Fide mouere? Maras dixit: Alloquens dixit: Non inuideo Christo facto Deo: in quantum enim ipse factus est, & ego factus sum. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Confiteatur prius religiosissimus episcopus Ibas, si hæc * ita dicta sunt. Religiosiss. episcopus Ibas dixit: Anathema ei qui dixit, & ei qui calumniatur. Ego enim non dixi; absit. Samuel dixit: Testes nobis existunt huius rei, ex iis qui hic E sunt; rogamus hos à vobis vocatos suscipi, & propria voce testari, si eam non audierunt hæc dicentem. Reuerendissimus episcopus Ibas dixit: Decies millies ego secari patior, quam dicere hoc verbum; absit à me, hoc vel cogitare. Sed scio ego, quia vnusquisque ex confessione saluatur. Deo amantissimi episcopi dixerunt: In Ecclesia dicis religiosissimum Ibam episcopum hæc dixisse? Samuel dixit: Consuetudo F est in Ecclesia in die sancto Paschæ, aut ante diem, dare eum de manu clericis quædam pro festiuitate. Hæc daturus, alloquitur primitus, & sic dat. Alloquutus est autem hoc, & dixi coram omnibus præsentibus clericis, vt acciperent ea quæ pro festiuitate dantur. Et conuincitur ab ab aliquibus ex his clericis his stantibus, qui hoc ab isto audierint dictum.

Marg.: conferentem — huic — grauissima & facilia quæ ab aliis arguuntur — al. dixi.

A Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὅταν ἔλεγχος ἐπὶ κεφαλαίῳ παρακολουθήσῃ, ψυχῇ κίνδυνον φέρων, περιττὴν ἡγούμεθα τὴν λοιπῶν τὴν ἐξέτασιν. τὰ τοίνυν ὁμολογουμένως ἀπηγορευμένα καὶ τοῖς κανόσι, καὶ τοῖς νόμοις, καὶ προδήλως μισητὰ τοῖς τὸν Θεὸν φοβουμένοις, ταῦτα ἐκλέξασθε πρότερον· καὶ τούτοις ἐνστῆτε. δοκεῖ δὲ ἡμῖν, ταῦτα εἶναι τὰ * κύρια, πρῶτον μὲν τὸ ὀρθῆς εἶναι πίστεως χρῆναι τὸν ἱερατεύειν ταχθέντα· εἶτα τὸ καθεστάναι πάσης ἀσελγείας ἐλεύθερον· ἀλλὰ μὴν καὶ B τὸ μὴ προδιδόναι τὴν εὐσέβειαν, μάλιστα χρημάτων ἕνεκεν. * ὡς εἴ τινος ἀποδεῖξαι δύνασθε τὴν παράβασιν, οἰκείῳ καταθέσθε στόματι. Σαμουῆλος εἶπεν· ὡς ἠξιώσαμεν ἤδη, παρακαλοῦμεν ἑκάστου κεφαλαίου κατὰ τάξιν τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι. καὶ εἰ μὲν τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἐπιτίμιον τοιοῦτον ἔχει, ὥστε αὐτῷ ἀρκεσθῆναι μόνῳ, καὶ μήτε ἕτερα κινηθῆναι, καλῶς ἐδικαίωσεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης· καὶ ἡμεῖς τούτῳ δου- C λεύσομεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐκ τῶν ἐπιδοθέντων παρ' ὑμῶν κεφαλαίων τρία μάλιστά ἐστι τὰ πάνδηλα, καὶ τῶν ἄλλων δυσκολώτερον ἐξελέγχεσθαι πεφυκότα. τούτοις τοίνυν εἰ συστῆναι δύνασθε, καθάπερ εἰρήκαμεν, οἰκείᾳ γλώττῃ καταθέσθε. Μάρας εἶπε· τὰ περὶ τῆς πίστεως κινοῦμεν πρότερον· καὶ τὰ ἄλλα κεφάλαια κινοῦμεν. οἱ θεοπρεπέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· προθέντες ὑμῖν τὸ ποιήσασθαι τούτων τῶν τριῶν κεφαλαίων D τὴν σύστασιν, οὐκ ἤδη ἠρνησάμεθα τὴν λοιπῶν τὴν ἐξέτασιν. Μάρας εἶπε· τὸ περὶ τῆς πίστεως κινοῦμεν πρότερον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τί κινεῖν ἔχεις περὶ πίστεως; Μάρας εἶπε· προσομιλῶν εἶπεν· οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ, γενομένῳ Θεῷ· ἐφ' ὅσον γὰρ αὐτὸς ἐγένετο, κἀγὼ ἐγενόμην. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὁμολογησάτω πρότερον ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἰ * αὐτῷ ταῦτα εἴρηται. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ εἰπόντι, καὶ τῷ συκοφαντήσαντι· ἐγὼ γὰρ οὐκ εἶ- E πον, μὴ γένοιτο. Σαμουῆλος εἶπε· μάρτυρες ἡμῖν εἰσι τούτων ἐξ ὧν ἐνταῦθα πάρεισι. παρακαλοῦμεν, τούτους καλουμένους παρ' ὑμῶν, δεχθῆναι, καὶ οἰκείᾳ φωνῇ καταθέσθαι, εἰ μὴ ἤκουσαν αὐτοῦ εἰρηκότος τοῦτο. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· μυριάκις ἐγὼ ἀποτμηθῆναι καταδέχομαι, ἢ εἰπεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ μὴ γένοιτο, μηδὲ ἐννοηθῆναί με τοῦτο. ἀλλ' οἶδα ἐγώ, ὅτι ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁμολογίας σώζεται. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπ' ἐκ- F κλησίας φὴς ταῦτα εἰρῆσθαι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ; Σαμουῆλος εἶπεν· ἔθος ἐστὶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα, ἢ πρὸ τῆς ἡμέρας, διδόναι αὐτὸν ἐκ χειρὸς τοῖς κληρικοῖς φανερά τινα ἑορταστικά· ταῦτα μέλλων διδόναι, ὁμιλεῖ πρότερον, καὶ οὕτως δίδωσιν. ὡμίλησε δὲ τοῦτο, καὶ εἶπεν ἐπὶ πάντων κληρικῶν, παρόντων διὰ τὸ λαβεῖν τὰ ἑορταστικὰ ταῦτα· καὶ ἐλέγχεται, τινῶν ἐξ αὐτῶν ἐνταῦθα κληρικῶν παρόντων, τῶν ἀκουσάντων τοῦτο εἰρημένον παρ' αὐτοῦ.

Marg.: ἴσ. κύρ. — * ὧν L. — * αὐτοῦ L.

περὶ αὐτοῦ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πρὸ πόσου χρόνου ταῦτα εἰρῆσθαι λέγεις τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα; Σαμουήλος εἶπεν· ἔστι τρία ἔτη, μικρῷ πρός. εἴρηται δὲ καὶ ἕτερα· τέως δὲ ταῦτα, εἰ παρίσταται, ἀποδείκνυομεν. Εἰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα συνάψαι ἡμᾶς κελεύετε, καὶ τὰ ἄλλα καταλύσομεθα. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τίνες εἰσὶν τέως οἱ τοῦτο μαρτυρεῖν δυνάμενοι; Σαμουήλος εἶπεν· Εἰσὶ μὲν πολλοί· ἐπὶ παντὸς γὰρ τοῦ κλήρου εἶπε· ἐκ τούτων δέ εἰσιν οὗτοι τρεῖς· καὶ οἱ τρεῖς δεκτοὶ καὶ τοῖς κανόσι, καὶ τοῖς νόμοις. Εἰ δὲ πλειόνων χρεία, καὶ παρίσταται, καὶ ἄλλων ἐκδίδομεν ὀνόματα· καὶ παραγίνονται κατὰ κέλευσιν ὑμετέραν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἔστιν ὁ κλῆρος ἡμῶν διακοσίων ὀνομάτων μικρῷ πρός, ἢ καὶ πλειόνων· οὐδὲ γὰρ σώζω τὸν ἀριθμόν· πάντες οἱ κληρικοὶ ἐμαρτύρησαν, εἴτε αἱρετικός εἰμι, εἴτε ὀρθόδοξός εἰμι, καὶ δι' ἐγγράφων ὁμολογιῶν, ἀποσταλεισῶν τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Δόμνῳ. ἔγραψαν δὲ καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· Εἰ συνᾴδει ἡ μαρτυρία τῶν τοσούτων κληρικῶν τῇ, ὥς λέγει, τριῶν μαρτύρων, τῶν συνεισελθόντων αὐτοῖς εἰς κατηγορίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ νῦν δὲ αὐτοῖς ἅμα οὖσιν, ὑμέτερόν ἐστι δοκιμάσαι. Σαμουήλος εἶπεν· ἡμέτερόν ἐστι, τῶν προτεινόντων τὸ κεφάλαιον, ἢ κατηγορούντων, ἀποδείξεις δοῦναι, ὧν εἴπομεν, οὐ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα μαρτυρῆσαι ἑαυτῷ, ἢ δι' ἄλλων· ἀρνήσεως γὰρ λόγον οὐδεὶς ἀπαιτεῖται. εἶπον, ὅτι γέγονεν· ἐμόν ἐστιν ἀποδεῖξαι. οἱ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· Εἰπὲ τοὺς * παραγγελμένους ὑπὸ σοῦ μάρτυρας ὀνομαστί, ὡς ἀκηκοότας τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα ταῦτα εἰρηκότος. Σαμουήλος εἶπεν· ἔστι Δαυὶδ διάκονος ἀπὸ κειμηλιοφυλάκων, καὶ Μάρας διάκονος, καὶ Σάββας ὁ διάκονος, ὁ τὰ συντάγματα κατὰ τὸν τόπον τοῦ μακαρίου Ἐφραὶμ λέγων, ἀνὴρ ἐν τοῖς Σύροις σοφώτατος. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· καὶ Μάρας ἐνέτυχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ μετ' αὐτῶν, καὶ λιβέλλους ἐπιδέδωκε μετ' αὐτῶν, καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἅμα αὐτοῖς· Μάρας δὲ κατὰ τὸ ἀληθὲς ἀκοινώνητός ἐστι τῷ ἰδίῳ ἀρχιδιακόνῳ. οὐδὲ γὰρ ἐμοί ἐστιν ἀκοινώνητος· ἐπειδὴ ὕβρισε πρεσβύτερον· διὰ τοῦτο ἀκοινώνητον αὐτὸν ἐποίησεν. Εἶτα εὗρον αὐτὸν λυπούμενον, καὶ προσεδέξαντο αὐτὸν εἰς κατηγορίαν. ἐκείνους τοὺς ἀνελθόντας κατ' ἐμοῦ, πῶς δύνανται αὐτοὶ παράγειν εἰς μαρτυρίαν; σὺ ὅτε εἶπας· ἡ ζωὴ ἀπέθανεν, οὐκ εὐθὺς εἶπόν σοι· ἑταῖρε· Εἰ μὲν τοῦτο λέγεις, ὅτι ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου ζωοποιός ἐστι, καὶ ὁ Χριστὸς ἡμῶν ζωή ἐστι, κἀγὼ ὁμολογῶ· Εἰ δὲ ἠνίξω τὴν θεότητα, οὐ δέχομαι· καὶ ἐξ ἐκείνου ἐκοινώνησάς μοι δέκα ἔτη· Σαμουήλος εἶπεν· Εἰ ἐκάλεσέ με ἰδίᾳ, ἢ ἐνεκάλεσεν, ἢ περὶ τούτου μοι διελέχθη, ὑπεύθυνός εἰμι, οἷς λέγει· εἰ μή, ὅτι ἐξ ἐκείνου οὐκ ἐπέτρεψέ μοι ὁμιλῆσαι.

[Margin: γρ. παραγγελμένους.]

A Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ante quantum tempus hæc dixisse reuerendissimum Ibam episcopum profiteris? Samuel dixit: Sunt tres anni, * plus minus. Dicta sunt autem & alia. Sed interim hæc, si videtur, comprobamus. Si autem & alia nos coniungere iubetis, & alia quoque deponimus. Deo amātissimi episcopi dixerunt: Qui sunt, qui hoc possint interim attestari? Samuel dixit: Sunt quidem multi; coram omni enim clero dixit. Et his autem sunt hic tres: & * tres, quos canones legesque suscipiunt. Si autem pluribus opus est, & videtur, etiam aliorum dabimus nomina, & secundum vestram aderunt iussionem. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Est clerus noster paulo maior numero nominum ducentorum, aut etiam plurium, (neque enim retineo numerum:) omnes clerici testati sunt, siue orthodoxus, siue hæreticus sum, & per confessiones scriptas, quæ directæ sunt sanctissimo Archiepiscopo Domno, & ad vestram reuerentiā scripserunt; si consonat tantorum testimonium clericorum tribus (sicut ipse dicit) testibus, qui cum ipsis venerunt ad accusandum in Constantinopolim, & nunc vero cum ipsis existunt, vestrum est iudicare. Samuel dixit: Nostrum est, qui * intendimus de hoc capitulo, & accusantium, eorum quæ diximus, probationes ostendere, non religiosissimi episcopi nostri Ibæ aut per semetipsum aut per alios sibi testari. Negationis enim rationem nullus exigit. Dixi, quia factū est: meum est probare. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Eos qui testes à te adducti sunt, declara nominatim, vt qui audierint Ibam religiosissimum episcopum hoc dixisse. Samuel dixit: Est Dauid diaconus * excustode sacrorum vasorum, & Maras diaconus & Sabbas diaconus, qui * constituta B. Ephræm per loca singula profert, vir inter Syros sapientissimus. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Et * Maras cum ipsis in Antiochia addit, & libellos cum ipsis porrexit, & ascendit Constantinopolim cum eis. * Maras autem secundū veritatem excommunicatus est à proprio Archidiacono, (non enim à me excommunicatus est) quoniam iniuriam fecit presbytero, ob hoc eum à communione suspendit. Deinde inuenerunt eum tristem, & susceperunt eum ad accusationem. Illos qui ascenderunt aduersus me, [& contra me adierunt Principem,] quomodo isti ad testimonium producere poterunt? Tu quando dixisti, Vita mortua est; non tibi dixi repente, Amice, si quidem hoc dicis, quia caro Domini viuificans est, & Christus * noster vita est, & ego confiteor: si autem de Diuinitate sensisti, non recipio: & ex eo tempore cōmunicasti mihi annis decem. Samuel dixit: Si vocauit me secretius, vel increpauit, vel de hac re si mihi locutus est, sum his quæ dicit, obnoxius, nisi quia ex illo me alloqui non * præcepit.

[Margin notes: & paulo plus. — tres à canonibus & legibus admittuntur. — Pag. 287. — proposuimus hoc capitulo, & accusantium, eorum — ex custodibus — scripta B. Ephr. — f. alter ex his Sabbas dicendus est nam duarum personarum desunt in Gr. — noster vita — permisit.]

A Deo amantissimi episcopi dixerunt: Religiosissimi episcopi Ibas edocuit, quia te vocasset, & aliqua monuisset, tu denegas. Coram testimoniis vero nullus * ex omnibus est, qui vel doceat, vel moneat. Hoc ergo tanquam superuacuum relinquentes, ad præsens redite negotium. Samuel dixit: Sufficit mihi, quod coram vestra cōfessus est sanctitate, quoniam me increpauit de hoc. Religiosissimus Ibas episcopus dixit: Non increpaui, sed interrogaui: Amice, quomodo dixisti vitam fuisse mortuam? B Diuinitatem dicis, an carnem Dei viuificantem dicis? Etenim vita est, & viuificans. Et sic credo, & confiteor ore meo, sicut iussit ipse Deus: quia ore fit confessio ad salutem. Deo amantiss. episcopi dixerunt: Interrogauimus vos, si in Ecclesia religiosissimus episcopus Ibas hoc quod dicitur à vobis, docuit: & dicitis, quia in triclinio episcopii, omni clero præsente, hoc dogmatizauit. C Quoniam igitur & canones & leges propter indignitatem certum numerum testium deduci * ex omnibus decreuerunt, & in præsenti negocio indigentia testium non est, sed abundantia magis, sicut ipsi testamini: necessarium est, non solum his qui à vobis nunc adducti sunt, credi, quoniam illos reuerendissimus episcopus Ibas tanquam * accusatores vobiscum hic asserit existentes, sed pene omnes interrogari, qui illo tempore benedictiones ab eo, sicut D narratis, acceperunt. Maras dixit: * Forte sunt quidam neque scientes se audire: sed qui integre nouerunt talia, manifesti sunt, & hos nominaturi sumus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quot aderant ibi tunc presbyteri? Maras dixit: Nescimus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Dum benedictiones præberentur, verisimile est omne reuerendissimum clericorum Concilium adfuisse. E Eulogius dixit: Maxime quidem, & si venire & dicere aliqui voluissent, eius * concinnationes pauescentes non venerunt. Multi enim eligunt hunc non offendere, ne moriantur. Quendam enim presbyterum nolentem subscribere in eius laudibus, cum accusationem in Antiochia aduersus eum instituissemus, postquam exinde est reuersus, insidiosè petenit: & viro ante annos quinquaginta Catholico, nec lauanti aliquando ex F quo conuersus est, cui tota ciuitas testabatur, accusationem intulit contra ipsum per proprios dispensatores, quam nec ad exitum perducere valuit, * quamuis iudex in eius gratia ageret, illo stante & clamante: Ostendatur quæ aduersus me calumnia instituta est, aut absoluat. Et omnis ciuitas suscepit eum cum cereis & lucernis. Et ob hoc omnes clerici metuentes,

Margin notes: * *omnino* [nullus]. — Rom. 10.b — * *omnino* [ex omnibus]. — * *accusationis vestræ socios.* — * *Plerumque sunt nimirum, qui audire quidē soleant.* — * *machinationes.* — Pag. 288 — * *sita vt iudex qui ibi gratificabatur, vltra nollet, illo instante & dicente, Demonstretur ea qua in me structa est calumnia, & ipsū absoluerit, & vniuersa ciuitas cū studio cū cereis & lucernis eum susciperet.*

A οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδαξεν, ὡς προσεκαλέσατό σε, καὶ τινα παρῄνεσεν· αὐτὸς ἀρνῇ. ἐπὶ μαρτύρων δὲ οὐδεὶς ἐκ παντὸς ἢ διδάσκει, ἢ παραινεῖ. τοιγαροῦν, ὡς περιττὸν, καταλιπόντες, ἐπὶ τὸ προκείμενον ἔλθετε. Σαμουῆλος εἶπεν· ἀρκεῖ μοι, ὅτι ὡμολόγησεν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ὅτι ἐνεκάλεσέ μοι περὶ τούτου. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· οὐκ ἐνεκάλεσα, B ἀλλ' ἐπυθόμην· ἑταῖρε, πῶς εἶπας τὴν ζωὴν τεθνάναι; τὴν θεότητα λέγεις, ἢ τὴν σάρκα τοῦ Θεοῦ ζωοποιὸν λέγεις; καὶ γὰρ καὶ ζωή ἐστι, καὶ ζωοποιός· καὶ οὕτω καὶ πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ τῷ στόματί μου, ὡς ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς αὐτός· ὅτι τῷ στόματι ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπυνθανόμεθα ὑμῶν, εἰ ἐπὶ ἐκκλησίας ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας τοῦτο τὸ παρ' ὑμῶν εἰρημένον ἐδίδαξε· καὶ εἴπατε, ὅτι ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ ἐπισκοπείου, C παντὸς τοῦ κλήρου παρόντος, τοῦτο ἐδογμάτισεν. ἐπεὶ τοίνυν οἱ κανόνες, * οἱ νόμοι διὰ τὸ ἄπορον προσέταξαν ῥητὸν ἀριθμὸν μαρτύρων ἐκ παντὸς παραλαμβάνεσθαι, ἐν δὲ τῷ παρόντι πράγματι ἀπορία οὐκ ἔστιν, ἀλλ' εὐπορία μαρτύρων, ὡς αὐτοὶ κατέθεσθε, ἐπάναγκές ἐστι, μὴ μόνον τοὺς ὑφ' ὑμῶν νῦν * παραλαμβανομένους, ἐπείπερ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, ὡς συγκατηγόρους ὑμῶν αὐτοὺς διέβαλε, πιστευθῆναι, ἀλλὰ γὰρ D καὶ σχεδὸν πάντας ἐρωτηθῆναι, τοὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τὰς εὐλογίας παρ' αὐτοῦ δεξαμένους, ὡς ἐδιδάξατε. Μάρας εἶπε· πολλάκις εἰσί τινες, μηδὲ εἰδότες ἀκοῦσαι· ἀλλ' οἱ ἀκριβῶς εἰδότες τὰ τοιαῦτα, φανεροί εἰσι· καὶ τούτους ἐκδεδώκαμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πόσοι παρῆσαν τηνικαῦτα ἐκεῖσε πρεσβύτεροι; Μάρας εἶπεν· οὐκ οἴδαμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπεν· εὐλογιῶν παρεχομένων, εἰκὸς ἦν, ἅπαν τὸ σύστημα τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν E παρεῖναι. Εὐλόγιος εἶπε· μάλιστα μέν· καὶ εἰ ἠβούλοντό τινες ἐλθεῖν, καὶ εἰπεῖν, τὰς συσκευὰς αὐτοῦ φοβούμενοι, οὐκ ἀνῆλθον. πολλοὶ γὰρ αἱροῦνται, μὴ προσκρούσαι αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. τινὰ γὰρ μὴ βουληθέντα τῶν πρεσβυτέρων καθυπογράψαι τοῖς αὐτοῦ ἐπαίνοις, ἡνίκα τὴν κατηγορίαν ἐν Ἀντιοχίᾳ κατ' αὐτοῦ ἐνεστησάμεθα, μετὰ τὸ κατελθεῖν αὐτὸν ἐκεῖθεν, συνεσκευάσατο· καὶ ἄνδρα ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὀρθόδοξον ὄντα, F μηδέποτε μηδὲ λουσάμενον, ἐξ οὗ τῷ βίῳ τούτῳ ἀπετάξατο, ᾧ πᾶσα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, κατηγορίαν ἐνστησάμενος κατ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἰδίων οἰκονόμων *, ἣν οὐδὲ ἐπεξελθεῖν ἐδυνήθη, ὡς τοῦ ἄρχοντος προσχαριζομένου αὐτῷ μὴ βουληθῆναι. * ὅτι ἐκείνου ἑστῶτος, καὶ λέγοντος· δειχθείη ἡ κατ' ἐμοῦ συσκευή, ἀπολῦσαι αὐτόν, καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν δέξασθαι αὐτὸν ἀπὸ φυλακῆς μετὰ κηρῶν, καὶ λύχνων. καὶ διὰ τοῦτο πάντες οἱ κληρικοὶ εὐλαβούμενοι,

Margin notes: * ἴσ. ἢ. — * ἴσ. παραγομένους. — * ἦν, ἰδ. * ἴσ.

οὐχ αἱρούμεθα καταμαρτυρῆσαι αὐτοῦ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· οὐχ ἡγούμεθα, τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντας, καὶ τῆς πίστεως προκειμένης, αἱρεῖσθαι πρὸς χάριν ἀνθρώπων τῆς ἰδίας καταφρονεῖν σωτηρίας. ὅθεν, ἐπειδήπερ αὐτὸς ἐδίδαξας, ὡς τὸ πλῆθος συνήθροιστο τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, ὅτε ταῦτα ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδασκεν, οὐ δεχόμεθα τὴν τῶν προαγομένων παρ' ὑμῶν τριῶν μαρτύρων φωνήν, καὶ μάλιστα ὑπόπτων ὑπαρχόντων αὐτῶν τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, καθάπερ κατέθετο. A B Σαμουῆλος εἶπε· πῶς οἷόν τέ ἐστιν, ὅλον τὸν κλῆρον ἐνεχθῆναι εἰς μαρτυρίαν; Εὐλόγιος εἶπεν· ὅτε ἦμεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐποίησαν ὑπαγορείαν ἐπαίνων, καὶ περιέφερον αὐτὴν τοῖς κληρικοῖς, ἵνα ὑπογράψωσι. τινὲς τῶν κληρικῶν, ἢ δεκαπέντε, ἢ δεκαοκτὼ, οὐκ ἠβουλήθησαν ὑπογράψαι, λέγοντες· ὅτι πολλάκις ἐρωτώμεθα τί ποτε, καὶ οὐκ οἴδαμεν τί εἰπεῖν, καὶ οὐ δυνάμεθα ψεύσασθαι. C τούτους ἀγαγὼν βιαίως εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐποίησε καταχραγῆναι, ὡς ὀφείλοντας βληθῆναι ἔξω, ἐπειδὴ μὴ ὑπέγραψαν· καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀκοινωνήτους ἐπὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς ἔξω· καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐν Ἀντιοχείᾳ. ἐξ οὗ δὲ εἶδον, ὅτι κατεπονήθημεν, καὶ οὐκ ἐδέχθη ἡμῶν τὰ δίκαια, καὶ ὅτι κατῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, ὡς περιγενόμενος ἡμῶν, ἐφοβήθησαν κατελθεῖν εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀνάγκην ἔχομεν τρέφειν αὐτοὺς ἕως τῆς σήμερον διὰ τὴν μαρτυρίαν. D ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος καὶ ὁσιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος παρεγένετο εἰς Ἱεράπολιν εἰς τὸν * ἐνθρονιασμὸν τοῦ κυροῦ Στεφάνου, τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου· ἠβουλήθημεν πληρῶσαι τὰ νενομισμένα, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἀσπάσασθαι αὐτοὺς, εἰς Ἱεράπολιν. ὡς ἔτι ἐξερχόμεθα, ἀκούομεν, ὅτι Σαμουῆλος καὶ Κῦρος ὧδε νῦν ἐπὶ τὸ κατηγορῆσαι ἡμῶν ἦλθον, ὑπογραφὰς τινῶν κληρικῶν λαβόντες, ὁμολογῶ τοῦτο. E συνεκάλεσα τὸν κλῆρον, καὶ εἶπον, ὡς ἤκουσα, ὅτι Σαμουῆλος καὶ Κῦρος ἦλθον ἐπὶ τῷ κατηγορῆσαι ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ὑμῖν λέγω, εἴ τις ἐγγράφως αὐτοῖς ἐκοινώνησεν εἰς τοὺς λιβέλλους, ἕως ἂν εἴδῃ, ποῖον πέρας λαμβάνει τὸ πρᾶγμα, μὴ κοινωνήσῃ. ἀφώρισαν ἑαυτοὺς οἱ λοιποὶ, τιτρωσκόμενοι ὑπὸ τοῦ συνειδότος. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πόσοι ἦσαν οἱ ἀφορίσαντες αὐτούς; ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· εἰσὶν ὡς δεκαπέντε, μικρῷ πρὸς, οἱ ἀφορίσαντες ἑαυτούς· καὶ ἐγὼ οὐκ ἀφώρισα αὐτούς. F Μάρας εἶπεν· * εἰ ἀφώρισέ τις ἑαυτοὺς, εἰ μὴ ἐγὼ μόνος, καὶ ὁ πρεσβύτερος Σαμουῆλος· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἦμεν, λιβέλλους ποιήσαντες κατ' αὐτοῦ, οἱ τέσσαρες. ἐγὼ καὶ Κῦρος καὶ Σαμουῆλος καὶ Εὐλόγιος· ἔλαβον οἱ δύο τοὺς λιβέλλους, καὶ ἀπῆλθον εἰς Ἱεράπολιν, ἐπὶ τῷ μεῖναι τὸν ἀρχιεπίσκοπον. ὁ κύριος δὲ Σαμουῆλος ἐκακοῦτο λοιπὸν, συνεκάλεσε πάντας ἐν τῷ σεκρέτῳ, καὶ εἶπεν·

* ἐνθρονισμόν

* οὐκ ἀφώρισεν L.

aduersus eum testari non volunt. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Non arbitramur, timorem Dei ante oculos * habentes, & Fidei causa proposita, pro gratia hominum salutem propriam aliquem posse contemnere. Vnde quoniam ipse narrasti collectam reuerendiss. clericorum multitudinem, quando hæc religiosissimus episc. Ibas edocuit, non suscipimus trium test.ũ, qui à vobis deducti sunt, voces, & maxime cum suspecti sint eidem religiosissimo episcopo Ibæ, sicut deposuit. Samuel dixit: Quomodo possibile est, totum clerum ad testimoniũ euocari? Eulogius dixit: Dum essemus in Antiochia, fecerunt dictationem laudum, & hanc circumferebant clericis vt subscriberent, quidam clericorum, aut quindecim, aut decem & octo subscribere noluerunt, dicentes: * Forte interrogamur aliquid, nescimus quid dicere, & mentiri non possumus. Hos deducens in Ecclesiam violenter, inclamari fecit, quasi qui deberent foras mitti, quoniam minime subscripsissent: & excommunicauit eos coram omni Ecclesia, & misit eos foras, & ex hoc venerunt in Antiochiam. Ex quo autem viderũt, quia oppressi sumus, & non sunt nostræ allegationes susceptæ, & quia * descendit homo ille, * qui quasi contra nos præualuerat, timuerunt * descendere in ciuitatem, & necesse habuimus vsque hodie eos pro testimonio pascere. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus noster aduenit in Hierapolim, vt domnum Stephanum inthronizaret religiosissimum episcopum. Nos voluimus quæ consuetudinis sunt implere, & ire & salutare eos in Hierapolim. Dum egredimur, audio quia Samuel & Cyrus iam huc venerunt ad accusandum nos subscriptiones nonnullorum clericorum accipientes. Confiteor quia conuocaui clerum, & dixi me audisse, quia Samuel & Cyrus venerunt ad accusandum nos. Sed & vobis dico, si quis in scriptis * communicauerit eis in libellis, donec videat quem finem causa suscipiet, non communicet. * Excommunicauerunt semetipsos reliqui sua conscientia vulnerati. Religiosissimi episcopi dixerunt: Quot erant, qui semetipsos * excommunicauerunt? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Sunt * plus minus quindecim, qui semetipsos à communione suspenderunt. Nam ego eos non excommunicaui. Maras dixit: Nullus * excommunicauit semeipsum, nisi ego solus, & presbyter Samuel. Quoniam nos quatuor, libellos * dederamus aduersus eum, ego & Cyrus, & Samuel & Eulogius: duo tulerunt libellos, & profecti sunt Hierapolim, vt * sustinerent Archiepiscopum, domnus autem Samuel iam male habebat. Deinde conuocauit omnes in secretario, & dixit:

habentem

Iam

f. reddis vt qui contra nos præualuisset.

communicauerit

Segregauerunt

segregauerunt

similiter quindecim; paulo plures, qui

segregauit

confeceramus

expectarent

Quoniam audiui, quia Cyrus & Eulogius profecti sunt vt me accusarent, hos à communione suspendi, vt cognoscatis quia excommunicati sunt. Si quis autem eis in libellis cooperatus est, vel conscius est (quoniam audio quod triginta sunt clerici qui eis consenserunt) eorum dimitto sententiæ. Nullusque egressus est, nisi ego solus & ipse, quia non nobis consenserant, sed remanserunt communicantes ei. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Dicat religiosissimus episcopus Ibas, si vere ab eo dicta sunt, quæ isti dixerunt. Religiosissimus

Pag. 289

episcopus Ibas dixit: Ego nec dixi, & anathematizo qui dixit, ego enim nec à dæmone audiui hoc verbum. Maras dixit: Sunt testes, qui testantur nobis, hic tres, quorum nomina damus. Sunt autem & alii nobis in Edessa. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Necessarium est adduci & horum quoque * vocabula, quoniam non est de re modica quæstio.

accusationes.

Eulogius dixit: Dabimus. Maras dixit: Beatum Cyrillum non vocasti hæreticum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Cum veritate dico, non sum memor. Et si vocaui eum quando Orientale Concilium eum quasi hæreticum anathematizauit, sequutus sum primatem meum. Maras dixit: Non dixisti, quia nisi anathematizasset capitula sua, non reciperemus eum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Dixit quia nisi semetipsum interpretatus fuisset, & suscepisset eum Orientale Concilium, & ego eum cum meo principe & Orientali Concilio abnegabam eum. Maras dixit: * An non dixisti, quando agitatum est in secreto: Bonæ memoriæ Cyrillum tanquam hæreticum habui, & donec anathematizasset sua capitula, non recepi * eum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Vere non sum memor. Si autem dixi, dixi, quia vere, nisi Orientale Concilium recepisset eum sua illic capitula retractantem, hæreticum eum haberem. Religiosissimi episcopi dixerunt: Si probare potestis, quia post factam Ecclesiarum vnitionem (quæ facta est cum beatissimæ & sanctissimæ memoriæ Ioanne, & religiosissimæ & sanctissimæ memoriæ Cyrillo episcopo) * eum sua confessione hæreticum nominauit religiosissimus episcopus Ibas? Maras dixit: Hoc dixit, quia habuimus eum hæreticum donec sua anathematizasset capitula. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Ego, postquam sua capitula interpretatus est, tantum abest vt eum virum anathematizarim, vt etiam litteras ab eo acceperim, & litteras ei miserim; & communicatorem me habuit, & communicatorem eum habui. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Postquam communicastis adinuicem, dixisti aliquid?

Anno superiori dixisti,

eum Religiosissimus

eum hæreticum nominauit religiosiss. Episcopus Ibas sermone,

A ἐπειδὴ ἤκουσα, ὅτι Κῦρος καὶ Εὐλόγιος ἀπῆλθον κατ' ἐμοῦ κατηγορῆσαι, τούτους ἀφώρισα, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἀκοινώνητοί εἰσιν. Εἰ δέ τις συνέπραξεν αὐτοῖς ἐν τοῖς λιβέλλοις, ἢ συνοίδεν, ἐπειδὴ ἀκούω, ὅτι τριάκοντά εἰσι κληρικοὶ, οἱ συνθέμενοι αὐτοῖς, δίδωμι τῇ γνώμῃ αὐτῶν. οὐδεὶς ἐξῆλθεν, εἰ μὴ ἐγὼ μόνος, καὶ αὐτός· ἐπειδὴ οὐκ ἦσαν συνθέμενοι ἡμῖν· ἀλλ' ἔμειναν κοινωνοῦντες αὐτῷ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον·
B λεγέτω ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἰ ἀληθῶς λέλεκται αὐτῷ, ἅπερ οὗτοι εἰρήκασιν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ οὔτε εἶπον· καὶ ἀναθεματίζω τὸν εἰπόντα· ἐγὼ γὰρ οὔτε παρὰ δαίμονος ἤκουσα τὸ ῥῆμα τοῦτο. Μάρας εἶπεν· εἰσὶ μάρτυρες, οἱ μαρτυροῦντες ἡμῖν, ἐνταῦθα τρεῖς· ὧν τὰ ὀνόματα ἐκδίδομεν· εἰσὶ δὲ ἡμῖν καὶ ἕτεροι ἐν Ἐδέσσῃ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπάναγκές ἐστι, καὶ τούτων παρασταθῆναι τὰς * κατηγορίας· ἐπειδὴ οὐ περὶ μικροῦ
C ἐστὶν ἡ ζήτησις. Εὐλόγιος εἶπεν· ἐκδίδομεν. Μάρας εἶπε· τὸν μακάριον Κύριλλον οὐκ ἐκάλεσας αἱρετικόν; ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας λέγω, οὐ μέμνημαι· εἰ δὲ καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, ὅτε ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος, ὡς αἱρετικὸν ἀνεθεμάτισεν, ἐξηκολούθησα τῷ ἐξάρχῳ μου. Μάρας εἶπεν· οὐκ εἶπας· ὅτι εἰ μὴ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, οὐκ ἐδεξάμεθα αὐτόν; ὁ θεοσεβέστατος
D ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· εἶπον, ὅτι εἰ μὴ αὐτὸς ἑαυτὸν ἡρμήνευσε, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος, κἀγὼ μετὰ τοῦ ἐξάρχου μου, καὶ τῆς ἀνατολικῆς συνόδου, ἀπηρνούμην αὐτόν. Μάρας εἶπε· πέρυσιν εἶπας, ὅτε ἡ κίνησις ἐγένετο ἐν τῷ σεκρέτῳ· τὸν μακάριον Κύριλλον, ὡς αἱρετικὸν εἶχον, καὶ ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια, οὐκ ἐδεξάμην αὐτόν; ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ὄντως οὐ μέμνημαι. εἰ δὲ καὶ εἶπον, * εἶπον· ὅτι ἀληθῶς, εἰ μὴ ἡ
E ἀνατολικὴ σύνοδος ἐδέξατο αὐτὸν ἑρμηνεύσαντα τὰ ἐκεῖ κεφάλαια αὐτοῦ, αἱρετικὸν εἶχον αὐτόν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰ δύνασθε ἀποδεῖξαι, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν γενομένην πρὸς τὸν μακαριώτατον, καὶ ὁσιώτατον τὴν μνήμην πατέρα ἡμῶν, καὶ ἐπίσκοπον Ἰωάννην, καὶ τὸν θεοσεβέστατον, καὶ ἁγιώτατον τὴν μνήμην ἐπίσκοπον Κύριλλον, αἱρετικὸν ὠνόμασεν αὐτὸν ὁ θεοσεβέστατος Ἴβας, ὁμολογήσατε.
F Μάρας εἶπε· τοῦτο εἶπεν· ὅτι εἴχομεν αὐτὸν αἱρετικὸν, ἕως οὗ * ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ μετὰ τὸ ἑρμηνευθῆναι αὐτοῦ τὰ κεφάλαια ἀναθεματίσαι τὸν ἄνδρα, ὅτι καὶ τὰ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐδεξάμην, καὶ γράμματα αὐτῷ ἔπεμψα, καὶ κοινωνικόν με ἔσχε, καὶ κοινωνικὸν αὐτὸν ἔσχον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· μετὰ τὸ γενέσθαι ὑμᾶς κοινωνικοὺς, τί ποτε εἶπας;

* κατηγορίαι. L.

* εἶπον ἀληθῶς, ὅτι εἶπον L.

* ἰσ. ἀνεθεμάτισε

Μάρας εἶπε· πέρυσιν εἶπεν, ὅτι αἱρετικὸς ἦν, ἕως ὅτε ἀνεθεμάτισεν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἕως ὅτε ἡρμήνευσεν αὐτὸν, ἐπειδὴ ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος αἱρετικὸν αὐτὸν ἐκάλει, καὶ ὡς αἱρετικὸν καθεῖλεν, αἱρετικὸν αὐτὸν κἀγὼ ἐνόμιζον· μετὰ δὲ τὸ ἑνωθῆναι τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸν μακάριον Παῦλον ἀπελθεῖν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀπενεγκεῖν τὴν πίστιν τῶν ἀνατολικῶν, καὶ δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὴν ἑρμηνείαν τῶν κεφαλαίων, πάντες κοινωνικὸν αὐτὸν ἔχομεν, καὶ ὀρθόδοξον, καὶ οὐδεὶς καλεῖ αὐτὸν αἱρετικόν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· μάλιστα μὲν ἀρκεῖ ἡ ἄρνησις τῆς αἱρέσεως πρὸς εὐσέβειαν· πλὴν ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδαξε τὴν αἰτίαν, δι' ἣν αἱρετικὸν ἐνόμισε μετὰ πάσης τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἁγίας συνόδου τὸν ὁσιώτατον τὴν μνήμην Κύριλλον. ὑμεῖς δὲ φατε, ὅτι πέρυσιν αἱρετικὸν αὐτὸν ὠνόμασε. τοῦτο ἐπάναγκές ἐστιν ὑμᾶς δεῖξαι. Μάρας εἶπε· πέρυσιν εἶπεν· αἱρετικὸν αὐτὸν εἶχον, ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἕως οὗ ἐψιθύρισε πρὸς τὸ οὖς τῷ μακαριωτάτῳ Ἰωάννῃ, καὶ ἐδέξατο παρ' αὐτοῦ τὴν ἔγγραφον ὁμολογίαν περὶ πίστεως, ἣν ἔπεμψε διὰ τοῦ μακαριωτάτου Παύλου, πάντες αἱρετικὸν αὐτὸν εἴχομεν· καὶ μετὰ τὸ δέξασθαι αὐτὸν, κοινωνικοὶ ἦμεν, καὶ ἐκοινώνει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς αὐτῷ. Σαμουῆλος εἶπε· ταῦτα νῦν λέγει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, θέλων διορθώσασθαι αὐτοῦ τὰ σφάλματα· ἡμέτερον δὲ δεῖξαί ἐστι, ὅτι Κύριλλον εἶπεν αἱρετικὸν, καὶ διορθούμενος ἑαυτὸν, μετὰ ταῦτα εἶπεν· ὅτι ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, αἱρετικὸς ἦν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ ἀναθεματισμὸν οὐκ ἐμνημόνευσα· ἐγὼ ἐξηκολούθησα τῇ ἀνατολικῇ συνόδῳ· θέλετε τὰ ἔγγραφα; προσενέγκατε τὰ ἔγγραφα. * οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰ φαίνεται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, αἱρετικὸν αὐτὸν ὀνομάζων, καὶ αἱρετικὸν αὐτὸν ἔχων, ἀποδείξατε. Μάρας εἶπεν· ἀποδείκνυμεν· ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος σηκρητάριος ὁμοίως ἀνέγνω. *

* θέλετε τὰ ἄγραφα; προσενέγκατε τὰ ἄγραφα.

Ῥωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

A Maras dixit: Anno superiore dixit, quia hæreticus fuit, donec anathematizasset. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Donec seipsum interpretatus fuisset, (quia Orientale Concilium eum vocabat hæreticum, & vt hæreticum meum condemnauit) hæreticum eum & ego putabam. Postquam vero adunatæ sunt Ecclesiæ, & beatus Paulus perrexit Alexandriam, Orientalium Fide portata, & suscepit ab eo capitulorum interpretationem, omnes eum
B communicatorem habuimus & orthodoxum, & nullus eum appellat hæreticum. Religiosissimi episcopi dixerunt: Maxime quidem sufficit ad pietatem, hæresis abnegatio: verumtamen religiosissimus Ibas episcopus causam edocuit, pro qua putauit hæreticum cum omni Orientali Concilio sanctissimæ memoriæ Cyrillum. Vos autem dicitis: Hoc anno eum nominauit hæreticum. Hoc vobis est necessarium probare. Maras dixit: Hæreticum eum
C habui, donec anathematizasset sua capitula. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Donec secretius ad aurem Ioannis beatissimi loqueretur, & suscepisset ab eo scriptam de Fide cõfessionem, quam per Paulum beatissimum destinauit, hæreticum eum omnes habuimus: postquam vero suscepit eum, communicauimus ei, & communicauit nobis, & nos ei. Samuel dixit: Hæc modo reuerendissimus episcopus Ibas dicit, sua corrigere volens errata: nostrum vero
D est probare, quia Cyrillum dixit hæreticum, & post hæc emendans semetipsum ait: Donec sua anathematizasset capitula, hæreticus fuit. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Ego anathematis non feci mentionem: ego secutus sum Orientale Concilium. * Vultis in scriptis proferre quæ scripta sunt? Vultis non scripta proferre, an scripta? Deo amantissimi episcopi dixerunt: Si post mortem beatissimi Cyrilli religiosissimus Ibas episcopus eum visus est hæreticum nominasse, & eum hæreti-
E cum habuisse, monstrate. Maras dixit: Probamus. Idem vir deuotissimus secretarius similiter relegit*.

Vultis in scripta proferre quæ scripta non sunt? Vultis non scripta proferre an scripta

Pag. 290

Latine legi, legimus, legit.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΓΡΑΦΕΙΣΗΣ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως Μάρῃ Πέρσῃ, μετὰ τὰ προοίμια.

ΕΝ συντόμῳ δὲ τῇ συνέσει σου τῇ φωτεινῇ, τῇ δι' ὀλίγων τὰ πολλὰ ἐπιγινωσκούσῃ, οἷα πρὸ τούτου, καὶ νῦν, ἐνταῦθ' ἐγένετο, γνωρίσαι σοι ἐσπουδάσαμεν, εἰδότες, ὡς ταῦτα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ γράφοντες, πᾶσι διὰ τῆς σῆς σπουδῆς τοῖς ἐκεῖσε γνώριμα γίνεται τὰ παρ' ἡμῖν, ὡς οὐδεμίαν ἐναλλαγὴν αἱ παρὰ τοῦ Θεοῦ δοθεῖσαι γραφαὶ ἔλαβον. ποιούμενοι δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποθέσεως ἐκ τῶν λόγων, ὧν καὶ αὐτὸς ἐπίστασαι.

EX EPISTOLA, QVAE scripta est à reuerendissimo Iba episcopo Edessenorum, Mari Persæ post proœmium.

F IN breui autem claræ tuæ prudentiæ, quæ in paucis multa cognoscit, indicare quæ pridem & nunc hic acta sunt, festinauimus, scientes quia quæ vestræ sanctitati à nobis scripta sunt, vestro studio illic *omnibus innotescent, & quia nullam permutationem scripturæ à Deo traditæ susceperunt. Facio autem huius argumenti principium ex sermonibus, quos & ipse edoctus es.

innotescunt, quia nul-

Contentio facta est, ex quo hic tua religiositas fuit, his duobus hominibus Nestorio & Cyrillo, & conscripserunt aduersum se nociuos & perniciosos libros, qui audientibus fuerunt scandalum. Nestorius enim dixit in suis libris, sicut & religiositas tua nouit, quia beata Maria Dei genitrix non est: ita vt multi putarent, ex hæresi Pauli Samosateni hunc esse, qui dixit hominem purum esse Christum. Cyrillus autem libros Nestorii volens destruere, lapsus est, & inuentus est in Apollinarii dogma incidens. Conscripsit enim & iste illi similiter, quia ipse Deus Verbum hoc factus est, vt non esset differentia inter templum, & inhabitantem in eo. Conscripsit enim duodecim capitula, quæ puto & tuam cognouisse religiositatem: quia vna natura est Diuinitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi: & quia, sicut dicit, non oportet diuidere voces dictas, quas vel Dominus de semetipso dixit, vel Euangelistæ de eo. Hæc omni impietate plena sunt, & antequam nos dicamus, sicut sanctitas tua nouit. Quomodo enim accipi potest hoc, quod est in principio Verbum, de templo quod factum est ex Maria? aut illud: Minuisti eum paulo minus ab Angelis; (Psal. 8.) de Diuinitate Vnigeniti dictum? Ecclesia enim sic dicit, sicut & tua religiositas nouit, & à principio * est edocta atque firmata diuina doctrina ex libris beatissimorum Patrum: (*sum edocta atque firmata*) Duæ naturæ, vna virtus, vna persona, * quod est vnus Filius Dominus noster Iesus Christus. (*quæ est*) Ob hanc contentionem victores & pii Imperatores iusserunt Episcoporum primores in Ephesina congregari ciuitate, & coram omnibus libros Nestorii & Cyrilli iudicari. Prius autem quam omnes Episcopi, qui iussi fuerant congregari, venissent in Ephesum, * præcedens idem Cyrillus, aures omnium quodam medicamine, quod solet sapientum oculos obcæcare, præoccupauit. (*antecurreni*) Inuenit autem causam ex odio, quod habuit circa Nestorium. Et antequam in Synodum adueniret sanctissimus & Deo amantissimus Archiepiscopus Ioannes, Nestorium ex episcopatu deposuerunt, iudicio & inquisitione non facta. Post duos autem dies damnationis eius venimus in Ephesum: & cognoscentibus nobis, quia in damnatione Nestorii quæ ab eis facta est, duodecim capitula quæ à Cyrillo conscripta sunt, cum essent contraria veræ Fidei posuerunt & firmauerunt, & consenserunt eis tanquam veræ Fidei consonis, omnes Orientales episcopi eundem Cyrillum damnauerunt, & excommunicationem aduersus alios episcopos qui consenserant eius capitulis, protulerunt. Et post hanc perturbationem vnusquisque in suam ciuitatem reuersus est:

A ἐγένετο φιλονεικία, ἐξ οὗ παρ' ἡ σὴ θεοσέβεια ἐνταῦθα, τοῖς δύο ἀνθρώποις τούτοις, Νεστορίῳ, καὶ Κυρίλλῳ· καὶ συνέγραψαν κατ' ἀλλήλων λόγους βλαβερούς· οἵτινες σκάνδαλον ἦσαν τοῖς ἀκούουσι. Νεστόριος γὰρ εἰρήκει ἐν τοῖς αὐτοῦ λόγοις, καθὼς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια ἐπίσταται, ὅτι ἡ μακαρία Μαρία θεοτόκος οὐκ ἔστιν, ὡς νομισθῆναι τοῖς πολλοῖς ἐκ τῆς αἱρέσεως Παύλου τοῦ Σαμοσατέως αὐτὸν εἶναι, τοῦ φάσκοντος, ἄνθρωπον ψιλὸν εἶναι τὸν Χριστόν. B Κύριλλος δὲ θέλων τοὺς λόγους Νεστορίου ἀνατρέψαι, ὤλισθε, καὶ εὑρέθη ἐμπίπτων εἰς τὸ δόγμα Ἀπολιναρίου. συνέγραψε γὰρ καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐκείνῳ, ὅτι αὐτὸς ὁ Θεὸς λόγος γέγονεν ἄνθρωπος· ὡς μὴ εἶναι διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ναοῦ, καὶ τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν αὐτῷ. συνέγραψε γὰρ τὰ δώδεκα κεφάλαια, ἅπερ νομίζω καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν ἐγνωκέναι· ὅτι μία C φύσις ἐστὶ τῆς τε θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ὡς, οὐ χρή, φησί, διαιρεῖν τὰς φωνὰς τὰς εἰρημένας· ἃς ἢ ὁ κύριος περὶ ἑαυτοῦ εἰρήκει, ἢ οἱ εὐαγγελισταὶ περὶ αὐτοῦ. πάσης δὲ ἀσεβείας πεπλήρωται ταῦτα, καὶ πρὸ τοῦ ἡμᾶς εἰπεῖν· ὡς καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη ἐπίσταται. πῶς γὰρ δυνατὸν, ληφθῆναι τὸ ἐν ἀρχῇ λόγον ἐπὶ τοῦ ναοῦ, τοῦ γεννηθέντος ἐκ Μαρίας, ἢ ἐκεῖνο τὸ, ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, περὶ τῆς θεότητος τοῦ μονογενοῦς ῥηθῆναι; ἡ γὰρ ἐκκλη- D σία οὕτως λέγει, ὡς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια ἐπίσταται, καὶ ἐξ ἀρχῆς * ἐδιδάχθη, καὶ ἐστηρίχθη τῇ θείᾳ διδασκαλίᾳ, ἐκ τῶν λόγων τῶν μακαρίων πατέρων· δύο φύσεις, μία δύναμις, ἓν πρόσωπον· ὅπερ ἐστὶν, εἷς υἱὸς κύριος Ἰησοῦς Χριστός. (*ἐδιδάχθη, ἐστηρίχθη L.*) διὰ ταύτην τὴν φιλονεικίαν οἱ νικηταὶ, καὶ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, ἐκέλευσαν τοὺς ἐξάρχους τῶν ἐπισκόπων εἰς τὴν Ἐφεσίων πόλιν συναχθῆναι, καὶ ἐπὶ πάντων τοὺς λόγους Νεστορίου, καὶ Κυρίλλου κριθῆναι. πρὸ δὲ τοῦ πάντας τοὺς ἐπισκόπους τοὺς κε- E λευσθέντας συναχθῆναι, ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἔφεσον, προλαβὼν ὁ αὐτὸς Κύριλλος τὰς ἀκοὰς τῷ φαρμάκῳ, τῷ πηρωσοῦντι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν σοφῶν, προκατέσχεν· εὗρε δὲ αἰτίαν ἐκ τοῦ μίσους τοῦ πρὸς Νεστόριον. καὶ πρὸ τοῦ εἰς τὴν σύνοδον παραγενέσθαι τὸν ἁγιώτατον, καὶ θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Ἰωάννην, ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς τὸν Νεστόριον καθεῖλον, κρίσεως, καὶ ζητήσεως, μὴ γενομένης. μετὰ δὲ δύο ἡμέρας τῆς τούτου καθαιρέσεως ἤλθομεν F εἰς Ἔφεσον· καὶ μαθόντων ἡμῶν, ὅτι ἐν τῇ καθαιρέσει Νεστορίου, τῇ γενομένῃ παρ' αὐτῶν, τὰ δώδεκα κεφάλαια, τὰ συγγραφέντα παρὰ Κυρίλλου, ἐναντία ὄντα τῇ πίστει τῇ ἀληθινῇ, ἀνέθηκαν, καὶ ἐβεβαίωσαν, καὶ συνέθεντο αὐτοῖς, ὡς τῇ ἀληθινῇ πίστει συμφωνοῦσι, πάντες οἱ τῆς ἀνατολῆς ἐπίσκοποι αὐτὸν Κύριλλον καθεῖλον, καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων, τῶν συνθεμένων τοῖς κεφαλαίοις, ἀκοινωνησίαν ὥρισαν. καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀταξίαν, ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν τὴν ἑαυτοῦ ὑπέστρεψεν.

Νεστόριος δὲ, ἐπειδὴ ἐμισεῖτο παρὰ τῆς πόλεως, καὶ τῶν A μεγάλων τῶν ὄντων ἐν αὐτῇ, ἐκεῖ ὑποστρέψαι οὐκ ἠδυνήθη. καὶ ἔμεινεν ἡ σύνοδος ἡ ἀνατολικὴ μὴ κοινωνοῦσα τοῖς ἐπισκόποις τοῖς κοινωνήσασι Κυρίλλῳ, καὶ διὰ ταῦτα λύπη πολλὴ μεταξὺ αὐτῶν ἐγένετο· καὶ ἐν φιλονεικίᾳ ἐπίσκοποι πρὸς ἐπισκόπους ἐγένοντο, καὶ λαοὶ πρὸς λαούς· καὶ τὰ γεγραμμένα ἔργῳ ἐπληρώθη· ὅτι ἔσονται ἐχθροὶ οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. καὶ ἐκ τούτου λοιδορίαι πολλαὶ καθ' ἡμῶν ἐγένοντο ἑλλήνων τε, καὶ αἱρετικῶν· οὐ γὰρ B ἐτόλμα τις ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ἢ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ἀπέρχεσθαι· ἀλλ' ἕκαστος τὸν πλησίον, ὡς ἐχθρὸν, ἐδίωκε. πολλοὶ δὲ μὴ ἔχοντες φόβον Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν, προφάσει ζήλου τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν, ἣν εἶχον ἔχθραν κεκρυμμένην ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, εἰς ἔργον ἀγαγεῖν ἐσπουδάσασιν. ὧν εἷς ἐξ αὐτῶν τυγχάνει ὁ τῆς ἡμετέρας πόλεως τύραννος, ὃν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγνοεῖς· ὅς τις προφάσει τῆς πίστεως οὐ μόνον τοὺς ζῶντας ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς πάλαι πρὸς τὸν Θεὸν ἐπαναλυθέντας· C ὧν εἷς ἐστιν ὁ μακάριος Θεόδωρος, ὁ κήρυξ τῆς ἀληθείας, καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας· ὃς οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ τοὺς αἱρετικοὺς * ἐκολάφιζεν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτοῦ πίστιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ὅπλον πνευματικὸν τοῖς συντάγμασιν αὐτοῦ τοῖς τέκνοις τῆς ἐκκλησίας κατέλειψεν· ὡς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια, αὐτῷ συντυχοῦσα, ἔγνω, καὶ ἀπὸ τῶν συγγραφέντων παρ' αὐτοῦ ἐπείσθη. τοῦτον ἐτόλμησεν ὁ πάντα τολμῶν, ἐπ' ἐκκλησίας φανερῶς D ἀναθεματίσαι, τὸν διὰ ζῆλον Θεοῦ οὐ μόνον τὴν ἰδίαν πόλιν ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὴν ἀλήθειαν ἐπιστρέψαντα, ἀλλὰ καὶ τὰς μακρὰν οὔσας ἐκκλησίας παιδεύσαντα τῇ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ. καὶ περὶ τῶν βίβλων αὐτοῦ πολλὴ ἔρευνα πανταχοῦ ἐγένετο, οὐ διὰ τὸ τῇ πίστει τῇ ἀληθινῇ ἐναντίας αὐτὰς εἶναι· ἀεὶ γὰρ ζῶντος αὐτοῦ συνεχῶς αὐτὸν ἐπῄνει, καὶ εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ ἀνεγίνωσκεν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν κεκρυμμένην, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν· E ἐπειδὴ ἤλεγξεν αὐτὸν φανερῶς ἐν τῇ συνόδῳ. τούτων δὲ τῶν κακῶν μεταξὺ γενομένων, καὶ ἑκάστου, ὡς ἐβούλετο, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἀπιόντος, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσκυνητὸς, ὁ πάντοτε τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ φροντίζων * τῆς ἐκκλησίας, διήγειρε τοῦ πιστοτάτου, καὶ νικητοῦ βασιλέως τὸν νοῦν, πέμψαι ἄνδρα μέγαν, καὶ γνώριμον ἀπὸ τοῦ παλατίου τοῦ ἰδίου, ἀναγκάζοντα τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἀνατολῆς τὸν κύριον Ἰωάννην, F διαλλαγῆναι Κυρίλλῳ· ὑπ' αὐτοῦ γὰρ τῆς ἐπισκοπῆς καθῄρητο. καὶ μετὰ τὸ δέξασθαι τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως, ἀπέστειλε τὸν ἁγιώτατον, καὶ θεοφιλέστατον, Παῦλον τὸν ἐπίσκοπον * Ἐμέσης, γράψας δι' αὐτοῦ τὴν ἀληθινὴν πίστιν, καὶ παραγγείλας αὐτῷ, ὅτι, εἰ ταύτῃ τῇ πίστει συνθῆται Κύριλλος, καὶ ἀναθεματίσῃ τοὺς λέγοντας, ὅτι ἡ θεότης ἔπαθε, καὶ τοὺς λέγοντας, ὅτι μία φύσις ἐστὶ θεότητος, καὶ ἀνθρωπότητος,

* ἴσ. ἐκάλαιον

* τῶν ἐκκλησιῶν

* Ἐμέσης

Nestorius autem, quia suæ erat odio ciuitati, & viris qui in ea sunt maximis, in eam reuerti non potuit. Et remansit Orientale Concilium non communicans episcopis, qui communicauerunt Cyrillo. At ob hoc multa tristitia inter eos facta est, & in cótentione erant episcopi aduersus episcopos, & populi aduersus populos: & completum est opere, quod scriptum est: Quia erunt inimici hominis domesti eius. Ex hoc detractationes B multæ aduersus nos factæ sunt paganorum & hæreticorum. Non enim audebat aliquis de ciuitate ad ciuitatem, aut ad prouinciam de prouincia proficisci: sed tanquam inimicum suum, vnusquisque proximum suum persequebatur. Multi autem ante oculos non habentes Dei timorem, occasione Ecclesiastici zeli, inimicitiam, quam occultam in cordibus suis habuerant, ad effectum perducere festinabant. Ex quibus vnus existit no- C stræ tyrannus ciuitatis, quem & ipse non ignoras, qui occasione Fidei non solum viuentes punit, sed & hos etiam qui olim ad Dominum migrauerunt. Quorum vnus est beatus Theodorus veritatis prædicator, & doctor Ecclesiæ, qui non solum in vita sua colaphis cecidit hæreticos pro veritate suæ Fidei, sed & post mortem spiritalia arma in opusculis suis Ecclesiæ filiis dereliquit, sicut & tua sanctitas cum eo versata agnouit, & ex his quæ D ipse conscripsit, credidit. Hunc ausus est, qui omnia præsumit, coram Ecclesia clare anathematizare, qui propter zelum Dei non solum propriam ciuitatem ab errore ad veritatem conuertit, sed & longe existentes Ecclesias sua doctrina perdocuit. Et de libris quidem eius multa vbique perscrutatio facta est, non quia à vera fide existerent alieni, * (vidi enim eum, adhuc illo viuo frequenter eum laudantem, & in libris eius legebat) sed E propter inimicitiam latentem, quam aduersus eum habuit, quoniam manifestè eum conuicit in Synodo. *His ergo malis interea gestis, & vnoquoque vt volebat, sicut scriptum est, ambulante, adorandus Deus noster, qui semper sua clementia curam pro suis gerit Ecclesiis, erexit cor fidelissimi atque victoris principis, vt dirigeret virum magnum, in suo palatio notum, qui cogeret reuerendissimum atque sanctissimum Archiepiscopum F Orientis domnum Ioannem, vt recóciliaretur Cyrillo; ab eo enim fuerat de episcopatu depositus. Et postquam litteras Imperatoris accepit, sanctissimum & religiosissimum Paulum Emissenum episcopum direxit, per eum veram Fidem scribens, & denuncians ei, quia si huic Fidei Cyrillus consentiret, & anathematizaret eos qui dicunt: Quia Diuinitas passa est; & qui dicunt: Quia vna natura est Diuinitatis & humanitatis;

Pag. 291.

Matth. 10.

(Semper enim illum ... laudabat.)

Cum interim mala hæc gererentur & vnusquisque

Iudic. 17. & 21.

vt ei communicaret. Voluit autem Dominus, qui semper suæ curam gerit Ecclesiæ, quam sanguine suo proprio redemit, vt & cor Ægyptii * subigeret, & sine fatigatione consentiret Fidei, eamque susciperet, & omnes qui absque hac crederent, anathematizaret. Et communicantibus inuicem, contentio de medio est ablata, & pax in Ecclesia facta est, & non est in ea iam schisma, sed pax, sicut pridem fuit. Quæ autem verba sunt, quæ à sanctissimo & Deo amantissimo Archiepiscopo Ioanne scripta sunt, & quæ à Cyrillo rescripta suscepit, ipsas epistolas huic, quam ad tuam direxi religiositatem, coniunxi: vt relegens tua sanctitas, agnoscat, & omnibus amantibus pacem denunciet, quia contentio iam quieuit, & medius inimicitiæ partes est ablatus, & qui seditiosè aduersus viuos & mortuos irruerant, in confusione sunt, satisfacientes pro suis excessibus, & contraria docentes suæ priori doctrinæ. Non enim quisquam audet dicere: Quia vna est natura diuinitatis & humanitatis, sed confitentur in templum, & in eum in hoc habitat, qui est vnus filius Iesus Christus. Hæc autem scripsi tuæ religiositati ex magno affectu, quem circa te habeo, sciens quia tua sanctitas nocte die in doctrina Dei semetipsum exercet, vt multis sit vtilis.

mollires.

A ἵνα αὐτῷ κοινωνήσῃ. ἠβουλήθη δὲ ὁ Θεὸς, ὁ πάντοτε φροντίζων τῆς ἰδίας ἐκκλησίας, τῆς τῷ ἰδίῳ αἵματι αὐτοῦ λυτρωθείσης, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ Αἰγυπτίου μαλάξαι, καὶ ἐκτὸς σκύλσεως τῇ πίστει συνθέσθαι, καὶ ταύτην δέξασθαι, καὶ πάντας τοὺς ἐκτὸς ταύτης πιστεύοντας ἀναθεματίσαι. καὶ κοινωνησάντων ἀλλήλοις, ἡ φιλονεικία ἐκ μέσου ἤρθη, καὶ εἰρήνη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γέγονε· καὶ οὐκ ἔτι λοιπὸν ἐν αὐτῇ σχίσμα, ἀλλὰ εἰρήνη, ὡς τὸ πρότερον, ἐστί. τίνα δὲ ἐστὶ τὰ ῥήματα, τὰ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου, B καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου γραφέντα, καὶ ποῖα ἀντίγραφα ἐδέξατο παρὰ Κυρίλλου, αὐτὰς τὰς ἐπιστολὰς ταύτῃ τῇ πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν συζεύξας, ἀπέστειλα τῇ σῇ ὁσιότητι· ἵνα ἀναγνοὺς γνῷς, καὶ πᾶσιν διαγγελίσῃ, ὅτι ἡ φιλονεικία λοιπὸν πέπαυται, καὶ τὸ μεσότοιχον ἤρθη τῆς ἔχθρας, καὶ οἱ ἀτάκτως κατὰ ζώντων, καὶ νεκρῶν ἐπελθόντες, ἐν αἰσχύνῃ εἰσὶν, ἀπολογούμενοι ὑπὲρ τῶν ἰδίων πλημμελημάτων, καὶ ἐναντία τῇ προτέρᾳ αὐτῶν C διδαχῇ διδάσκοντες. οὐ γὰρ τολμᾷ τις εἰπεῖν, ὅτι μία ἐστὶ φύσις θεότητος, καὶ ἀνθρωπότητος· ἀλλὰ ὁμολογοῦσιν εἰς τὸν ναὸν, καὶ εἰς τὸν ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦντα, ὄντα ἕνα υἱὸν Ἰησοῦν Χριστόν. ταῦτα δὲ ἔγραψα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ ἐκ πολλῆς διαθέσεως, ἧς ἔχω πρὸς σὲ, πεπεισμένος, ὡς ἡ σὴ ἁγιωσύνη νυκτὸς, καὶ ἡμέρας ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Θεοῦ σαυτὸν γυμνάζεις· ἵνα πολλοὺς ὠφελήσῃς.

Pag. 292. Ibas reuerendissimus episcopus dixit: Iubeat vestra clementia relegi & litteras clericorum Edessenorum, vt cognoscatis, quia & ab his quæ mihi illata sunt, alienus existo, & violentiam sum perpessus. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Relegantur ea quæ scripta sunt à venerabilibus clericis Edessenis. Et oblatis his, Beronicianus deuotus secretarius sacri Consistorii legit.

D Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· κελευσάτω ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία, ἀναγνωσθῆναι τὰ γράμματα τῶν κληρικῶν Ἐδέσσης· ἵνα μάθητε, ὅτι καὶ τῶν ἐπαχθέντων μοι ἀλλότριός εἰμι, καὶ βίαν ἔπαθον. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὰ γράμματα, τὰ γραφέντα παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν Ἐδέσσης. καὶ ἐπιδοθέντων, Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω.

E

*INSTRVCTIO ET DEPRECATIO Deo amantissimis atque sanctissimis Episcopis Photio & Eustathio, ab omni clero Edessenæ * ciuitatis.*

metropolis.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ τοῖς θεοφιλεστάτοις, καὶ ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, Φωτίῳ, καὶ Εὐσταθίῳ, παρὰ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς Ἐδεσσηνῶν μητροπόλεως.

A Multis atque diuersis de Phœnice aduenientibus ad nos, cognouimus ea quæ ab his, qui insurrexerunt in Deo amantissimum & sanctissimum episcopum nostrum Ibam, gesta sunt, & perterriti in eo quod dictum est, (transcendunt enim & illorum qui sine Deo sunt, & infidelium, & hæreticorum, & Iudæorum, & Paganorum auditum, ea quæ nobis dicta sunt: quia nobis præsentibus dixisset idem Deo amantissimus episcopus noster: Non inuideo Christo facto Deo, quoniam & ego, si volo, possum fieri secundum illū:

Παρὰ πολλῶν, καὶ διαφόρων, τῶν ἀπὸ Φοινίκης παραγενομένων πρὸς ἡμᾶς, μαθόντες F ἡμεῖς τὰ παρὰ τῶν ἐπαναστάντων τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα· καὶ φρίξαντες ἐπὶ τῷ ῥηθέντι· ὑπερβαίνει γὰρ καὶ τὴν τῶν πάντων ἀθέων, καὶ ἀπίστων, αἱρετικῶν, καὶ Ἰουδαίων, καὶ Ἑλλήνων ἀκοὴν τὰ ῥηθέντα ἡμῖν· ὅτιπερ ἐπὶ πάντων ἡμῶν εἶπεν ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος, καὶ ἡμῶν ἐπίσκοπος· ὅτι οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ, γενομένῳ Θεῷ, ἐπεὶ κἀγὼ, εἰ βούλομαι, γίνομαι κατ' αὐτόν·

καὶ πάντας ἡμᾶς, ὡς λέγουσιν, ἀκηκοέναι τῶν ῥηθέντων κατάδηλον ποιοῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλίᾳ, ὅτι, ὡς ἐπὶ Θεοῦ τοῦ φιλανθρώπου, οὔτε παρ᾽ αὐτοῦ, οὔτε παρ᾽ ἄλλου οὐδενὸς ἀκηκόαμεν τοιοῦτόν ποτε εἰρῆσθαι, οὐδὲ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ὦτα τὰ ἡμέτερα οὐδὲν τοιοῦτον οὐδέ ποτε, ἀναθεματίζοντες ἑαυτούς, καὶ τῇ φρικτῇ γεέννῃ ὑπευθύνους ποιοῦντες, εἰ οἴδαμέν τι τοιοῦτον εἰρῆσθαι παρ᾽ αὐτοῦ, ἢ ἕτερόν τι ἐναντιούμενον τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. Εἰ γὰρ τοιούτου τινὸς ῥηθέντος, ἠνεσχόμεθα, ἢ κοινωνῆσαι τῷ εἰπόντι, ἢ συλλειτουργῆσαι αὐτῷ, τῇ ἐσχάτῃ ὑπεύθυνοι ἦμεν τιμωρίᾳ, ὡς κοινωνήσαντες τοιούτῳ * μύσει. Παρακαλοῦμεν δέ, καὶ δεόμεθα τῆς ὑμετέρας σοφίας, ὥστε μετὰ τάχους συμπεῖσαι τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἡμῶν ἐπίσκοπον, καταλαβεῖν τὴν αὐτοῦ ποίμνην, κινδυνεύουσαν διασπασθῆναι παρὰ πάντων, μηδενὸς ὄντος τοῦ ταύτης προστῆναι δυναμένου· καὶ μάλιστα τῆς σωτηρίου ἑορτῆς τοῦ ἁγίου πάσχα προσπλησιαζούσης· ἐν ᾗ καὶ διὰ τὰς κατηχήσεις, καὶ τοὺς ἀξιουμένους τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, χρεία τῆς αὐτοῦ παρουσίας. καὶ ἀξιοῦμεν ταύτην ἡμῶν τὴν διδασκαλίαν ἐντάγῆναι τοῖς πεπραγμένοις ἐπὶ τῆς ὑμετέρας σοφίας· ὥστε μηδένα ταύτην διαλαθεῖν.

Καὶ αἱ ὑπογραφαί.

* Φικίδας πρεσβύτερος, πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα * ἑτέροις.

Οὐρσικῖνος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Εὐλόγιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Λιβάνιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Λεόντιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

* Μίχαλλος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Βασίλειος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ἀβραάμιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Πατρώνιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Βάσσος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Στρατήγιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Σαββάτιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Νικίας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

* μύσει

* Φαικίδας

* ἑταίροις

* Μικάλλος

A & omnes* nos, quos dicunt audiuisse ea verba) manifestum facimus vestræ Deo amabilitati tanquam coram Dei clementia, quia neque ab alio vllo tale dictum aliquid audiuimus; neque in aures nostras ingressum est tale aliquid aliquando: anathematizantes nosmetipsos, & terribili gehennæ nosmetipsos obnoxios facientes, si nouimus aliquid tale dictum ab eo, aut aliud aliquid contrarium Catholicæ Fidei. Si enim aliquo tali dicto acquiescemus, B aut communicare ei qui dixit, aut comministrare in sacrificio; vltimo supplicio fuissemus obnoxii, tanquam communicantes tali execrationi. Rogamus autem & deprecamur vestram sapientiam, vt eidem religiosissimo episcopo suadeatis, quatenus velociter ad suum gregem reuerti festinet, qui periclitatur ab omnibus lacerari, cum nullus sit qui ei adesse præualeat, & maxime festiuitate salutifera sancti diei Paschalis imminente, in C qua & propter catechismos, & propter eos qui digni sunt sancto baptismate, opus est eius præsentia. Et petimus hanc instructionem nostram coram vestra sapientia gestis innecti vt nullum hæc lateant.

* nos (vel dicunt audiuisse).

Et subscriptiones.

Fæcidas presbyter feci hanc suggestionem cum socijs.

D *Vrsicinus presbyter feci hanc suggestionem cum socijs.*

Eulogius presb. feci hanc suggestionem cum socijs. Et subscriptio Syra.

Libanius presbyter feci hanc instructionem cum socijs. Et subscriptio Syriaca.

[Rhodon presbyter similiter. Et subscriptio Syra.]

E *Leontius presb. feci hanc instructionem cum socijs.*

Micallus presbyter, similiter.

Eusebius presbyter, similiter.

Basilius presbyter, similiter. Et subscriptio Syra.

Abrahamius presb. feci hanc instructionem cum socijs.

F *Patronius presbyter, similiter.*

[Atticus presbyter, similiter.]

Bassus presbyter, similiter.

Strategius presbyter, similiter. Et subscriptio Syra.

Sabbatius diaconus feci hanc suggestionem simul cum ceteris.

**Nicaas diaconus, similiter.*

Νικίας

Martyrius diaconus, similiter.

Eulogius diaconus, similiter.

Sabbas diaconus, similiter.

Iacobus diaconus, similiter.

[*Cyrus Leontij diaconus, similiter.*]

Aphremius diaconus, similiter.

Patricius diaconus, similiter.

Acacius diaconus, similiter.

Isaacius * *Sanctius diaconus, similiter.*]

Sabbas diaconus, qui dicor medicus, feci hanc suggestionem cum ceteris. Et subscriptio Syriaca.

Eusebius diaconus, similiter.

Cyrillus * *Cyrus diaconus, similiter.*

Abrahamius diaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

[*Lucianus diaconus, similiter.*]

Anysius diaconus, similiter.

Abibus diaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Andreas diaconus, similiter.

Arbius diaconus, rogatus subscripsi pro Hypatio diacono, qui confessus est se fecisse hanc instructionem cum socijs.

Dadoës diaconus feci hanc instructionem cum socijs, [stans pro ea usque ad mortem.]

Abibus diaconus rogatus subscripsi pro reuerend. Valentino diacono, ob hoc quod non poterat. Et subscriptio Syra.

Eusebius diaconus feci hanc instructionem cum socijs. Et subscriptio Syra.

Instructionem *Eulogius diaconus feci hanc * petitionem cum socijs, & insto pro ea usque ad mortem.*

Abrahamius diaconus feci hanc petitionem cum socijs, & insto pro ea usque ad mortem.

Romanus diaconus, similiter.

Paulus diaconus, similiter.

A Μαρτύριος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Εὐλόγιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Σάββας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ἰάκωβος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

* Ἀφρήμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. Ἐφρήμιος

B

Πατρίκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ἀκάκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ἰσαάκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Σάββας διάκονος, λεγόμενος ἰατρὸς, πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή. C

Εὐσέβιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Κύριλλος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ἀβραάμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

D Ἀνύσιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ἀβίβος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ἀνδρέας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Ἄρβιος διάκονος, ἀξιωθεὶς ἔγραψα ὑπὲρ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ὑπατίου, ὁμολογοῦντος πεποιηκέναι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

E Δαδόης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ἀβίβος διάκονος ἀξιωθεὶς, ἔγραψα ὑπὲρ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Οὐαλεντίνου διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτόν. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Εὐσέβιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

F Εὐλόγιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις, ἐνιστάμενος ὑπὲρ αὐτῆς ἄχρι θανάτου.

Ἀβραάμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ῥωμανὸς διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Παῦλος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Παῦλος διάκονος ἀξιωθεὶς, ὑπέγραψα ὑπὲρ Μάρεα διακόνου, τὴν δὲ πεποιηκότος διδασκαλίαν, ἅμα ἑτέροις.

Κύριλλος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Καισάριος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Απίνεος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Μαρώνης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. B

Φαικίδας *Φιχίδας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ιωάννης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Γερόντιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Αγάπιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. C

* διάκονος Αδέλφιος * ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Σάββας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Βάσσος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ρεστίτουτος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις, ἐνιστάμενος ὑπὲρ αὐτῆς ἕως θανάτου. D

Κῦρος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Ρεστίτουτος ὑποδιάκονος, ἀξιωθεὶς, ὑπέγραψα ὑπὲρ Αβίβου ὑποδιακόνου, πεποιηκότος τήνδε τὴν διδασκαλίαν, ἅμα ἑτέροις.

Θωμᾶς διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή. E

Βάσσος ὑποδιάκονος ἀξιωθεὶς, ὑπέγραψα ὑπὲρ Αβίβου ἀναγνώστου, ὁμολογοῦντος πεποιηκέναι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Αδέλφιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις.

Εὐφράσιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ρωμύλος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή. F

Εὐσέβιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Ποιμένιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

Θεόφιλος ἀναγνώστης πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην, ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ συριακή.

*Item Paulus diaconus rogatus subscripsi pro * Marea diacono, qui hanc fecit petitionem cum socijs.* Maræ

Cyrillus diaconus feci hanc instructionem cum socijs.

Cæsarius diaconus, similiter.

Apeneus diaconus, similiter.

Maronius diaconus, similiter.

Fæcidas diaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Ioannes diaconus, similiter.

Gerontius diaconus, similiter.

Agapius diaconus, similiter. Pag. 294

Adelphius diaconus, similiter.

Sabbas diaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Bassus subdiaconus feci hanc instructionem cum socijs, instans pro ea vsque ad mortem.

Restitutus subdiaconus feci hanc instructionem cum socijs instãs pro ea vsque ad mortem.

Cyrus subdiaconus feci hanc instructionem cum socijs.

Restitutus subdiaconus rogatus subscripsi pro Abibo subdiacono, qui hanc petitionem fecit cum socijs.

Thomas subdiaconus, feci hanc petitionem cum ceteris. Et subscriptio Syra.

Bassus subdiaconus rogatus subscripsi pro Abibo lectore, qui se confessus est hanc petitionem fecisse cum socijs.

*Adelphius * lector feci hanc petitionem cum socijs.* subdiaconus

Euphrasius subdiaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Romulus subdiaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Eusebius subdiaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Pœmenius subdiaconus, similiter. Et subscriptio Syra.

Theophilus lector similiter. Et subscriptio Syra.

A Theophilus diaconus dixit: Deprecor vos, qui detulit hanc ipsam (nescio quomodo dicitur diaconus, qui eam deportauit) postquam inde proiectus est, si non confessus est coram omnibus clericis, quia ego mutaui verbum illud, vt placerem episcopo. Et post hæc relatio facta est ab omni ciuitate, & est illud verbum in relatione positum. Iubete quæri, si non confessus est diaconus, quia ego mutaui verbum: misit enim eum à Beryto.

B Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Ea quidem quæ relecta sunt, clarent: vt autem nihil desit iustè iudicare debentibus, relegantur quæ in Epheso in vltimum de Iba reuerendissimo episcopo gesta sunt. *

Latine legi, legimus, legit.

C Paschasinus & Lucentius & Iulianus reuerendissimi episcopi, & Bonifacius reuerendissimus presbyter, vicarii Sedis Apostolicæ, per Paschasinum dixerunt: Synodus proferri non potest, in qua illa nefaria delicta relecta sunt, & ob hoc ad lectionem videntur esse superflua ea quæ ibi sunt acta. Si ergo & à beatissimo & Apostolico Romanæ vrbis episcopo, omnia quæ ibi gesta sunt, vana sunt habita, claret, quia & sanctissimus episcopus Antiochenæ ciuitatis extra hæc est, [quem post hæc beatissimus episcopus in propria communione suscepit. Necessarium est enim,] vt rursus eundem tranquillissimum & Christianissimum Principem adeamus, quatenus illud Concilium sacra* & pia lege neq; nominari præcipiat.

propria lege

D Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolis nouæ Romæ dixit: * Hinc destructionem ea quæ in Epheso nuper gesta sunt, habuerunt, ex quo maxime post hæc optime sunt & Deo amabiliter emendata. Igitur definimus, nihil horum valere, quæ in illa (quæ Synodus dicitur) sunt confecta, nisi illud circa sanctissimum Maximum magnæ Antiochenæ ciuitatis episcopum: quoniam & sanctissimus Leo Romanus Archiepiscopus in communionem eum recipiens, præesse eum Antiochensium iudicauit Ecclesiæ: quam formam sequens & ipse approbaui, & præsens omne sanctum Concilium. Deprecamur autem piissimum & Christi amantiss. nostrum Imperatorem, quatenus & pia lege sanciat, neque Synodum illam, quæ post primam in Epheso facta est, nominari, neq; quidquam, quod in ea actum est, tenere.

Ex ipsis destruct.

Pag. 295.

E F Iuuenalis reuerendissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Quod placet de hac re piissimo & Dei amantissimo Imperatori nostro, eius Imperium Deo amicum sancire dignetur.

Thalassius reuerend. episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit, Hæc eadem & ego sapio, quæ Dei amantissimus & sanctissimus Iuuenalis episcopus.

A Θεόφιλος διάκονος εἶπε· δεόμεθα ὑμῶν, ὁ ἐνέγκας ταύτην αὐτήν, οὐκ οἶδα, πῶς λέγεται ὁ διάκονος, ὁ ἐνεγκὼν αὐτήν, μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἐκεῖθεν, εἰ μὴ ὡμολόγησεν ἐπὶ ὅλων τῶν κληρικῶν, ὅτι ἐγὼ ἤλλαξα τὴν λέξιν ἐκείνην, ἵνα ἀρέσω τῷ ἐπισκόπῳ· καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἡ ἀναφορὰ ἀπὸ πάσης τῆς πόλεως· καὶ κεῖται ἐκείνη ἡ λέξις εἰς τὴν ἀναφοράν. κελεύσατε ζητηθῆναι, εἰ μὴ ὡμολόγησεν ὁ διάκονος, ὅτι ἐγὼ

B ἤλλαξα τὴν λέξιν· ἔπεμψεν αὐτὸν ἀπὸ Βηρυτοῦ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ μὲν ἀναγνωσθέντα, φανερά· ἵνα δὲ μηδὲν ἐλλείψῃ τοῖς δικαίως κριθῆναι ὀφείλουσιν, ἀναγινωσκέσθω τὰ ἐν Ἐφέσῳ ἐν τελευταίοις περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου πραχθέντα. *

Ῥωμαϊκῇ, ἀνέγνων, ἀνεγνώσθη, ἀνέγνω.

C Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος, καὶ Ἰουλιανὸς, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίου εἶπον· σύνοδος οὐ δύναται ἐμφέρεσθαι, ἐν ᾗ τὰ ἀθέμιτα πλάσματα ἐκεῖνα ἀνεγνώσθησαν, καὶ διὰ τοῦτο περιττὰ φαίνεται πρὸς ἀνάγνωσιν τὰ ἐκεῖ πεπραγμένα. εἰ μὲν οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ μακαριωτάτου, καὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως Ῥώμης πάντα τὰ ἐκεῖ πεπραγμένα μάταιά ἐστι, δῆλόν ἐστιν, ὡς καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἔξω τούτων ἐστίν, * ἵνα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γαλη-

D νοτάτου, καὶ χριστιανικωτάτου βασιλέως ἐπιτύχωμεν· ὥστε ἐκείνην τὴν σύνοδον ἱερῷ ἰδίῳ νόμῳ μήτε ὀνομάζεσθαι προστάξει.

* ἴσ. καταψηφιζόμεθα

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπεν· αὐτόθεν τὴν ἀνατροπὴν ἔσχον τὰ κατ' Ἔφεσον πρῴην πεπραγμένα, ἀφ' οὗ μάλιστα μετὰ ταῦτα καλλίστην, καὶ τῷ Θεῷ φίλην ἔσχηκε τὴν διόρθωσιν. τοιγαροῦν * κατασοφιζόμεθα, μηδὲν τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ λεγομένῃ συνόδῳ πεπραγμένων

E κρατεῖν, πλὴν τοῦ κατὰ τὴν μεγίστην Ἀντιόχειαν ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Μαξίμου· ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Ῥωμαίων Λέων, εἰς κοινωνίαν αὐτὸν δεξάμενος, ἄρχειν τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐδικαίωσεν. ᾧ τινι τύπῳ ἀκολουθῶν, αὐτός τε συνῄνεσα, καὶ πᾶσα ἡ παροῦσα ἁγία σύνοδος. δεόμεθα δὲ τοῦ εὐλαβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ὥστε καὶ εὐσεβεῖ νόμῳ θεσπίσαι, μήτε σύνοδον ἐκείνην, τὴν μετὰ τὴν πρῴην

F γενομένην ἐν Ἐφέσῳ, ὀνομάζεσθαι, μήτε τι τῶν ἐν αὐτῇ πεπραγμένων κρατεῖν.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ὁ ἀρέσκεται περὶ τούτου τῷ εὐσεβεῖ ἡμῶν βασιλεῖ, κυρωσάτω τὸ θεοφιλὲς αὐτοῦ κράτος.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ φρονῶ τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ.

Εὐσέβιος

* σύμφωνα

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· * συμφωνῶ κἀγὼ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, καὶ φρονῶ, καὶ λέγω.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· κἀγὼ δοκιμάζω, τὰ παρὰ κανόνας γινόμενα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, ἀνατραπῆναι, ἐκτὸς τῶν πραχθέντων κατὰ Δόμνου τοῦ τῆς Ἀντιοχέων ἐπισκόπου, διὰ τὸ δεχθῆναι τὴν χειροτονίαν τοῦ γενομένου κανονικῶς θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Μαξίμου ἀντ' αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀντιοχέων μητροπόλει παρά τε τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· οὔτε ἀφειλόμην αὐτὸν τῆς ἱερωσύνης· ἐπειδὴ μήτε ἐκοινώνησα τῇ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον· καὶ ἕπομαι τῇ καταθέσει τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συναινῶ κἀγὼ τοῖς ὁσιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπεν· ὁμογνωμόνως τῷ θεοφιλεστάτῳ, καὶ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ ψηφίζομαι κἀγώ, τῇ αὐθεντίᾳ τὸ πᾶν ἐπιδοὺς τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· κἀγὼ συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν πατέρων λαληθεῖσι.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· κἀγὼ συναινῶ πᾶσι τοῖς παρὰ τῶν πατέρων δικαίως, καὶ ὁσίως τυπωθεῖσι.

Κριτωνιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπε· κἀγὼ συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθεῖσι.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπε· πάντα τὰ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων τυπούμενα περὶ τῆς λεγομένης συνόδου, οὐκ οὔσης δέ, καὶ ἡμεῖς προθύμως δεχόμεθα.

* ἔδοξε, L.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ὅπερ * δόξει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ τῶν πραχθέντων ἐν Ἐφέσῳ, τοῦτο κἀμοὶ ἀρέσκει.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπε· σύνοδον ἐκείνην οὐκ ὀφείλομεν λέγειν. Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Μηκέτι τοίνυν ἀναγνωσθέντων τῶν ἐν Ἐφέσῳ τὸ δεύτερον πραχθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὸ παριστάμενον περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἡ ἁγία σύνοδος διδαξάτω. *

Ῥωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου εἶπον· ἀναγνωσθέντων,

A Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Consona & ego sanctissimo episcopo Iuuenali de hoc negocio & sapio & dico.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Et ego iudico, vt quæ contra canones in Ephesina metropoli facta sunt, infringantur, exceptis his quæ gesta sunt aduersus Domnum Antiochenæ ciuitatis episcopum, B ob hoc, quia ordinatio Dei amantissimi episcopi Maximi facta pro eo canonice in Antiochena metropoli, à sanctissimo Archiepiscopo Leone & hac præsente sancto & vniuersali Concilio est suscepta.

Petrus reuerend. episcopus Corinthi dixit: Neque abstuli ipsi Ibæ sacerdotium, quia nec communicaui Ephesino Concilio: & sequor expositionem horum, qui Sedis Apostolicæ locum habent, & sanctissimi Archiepiscopi C Anatolii.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Et ego consentio sanctissimis Archiepiscopis.

Ioannes reuerendissimus episcopus Sebastiæ dixit: Simili sententia, qua Dei amantissimus & sanctissimus episcopus Iuuenalis, & ego decerno, omnia auctoritati Imperatoris nostri piissimi & Christianissimi permittens.

Constantinus reuerendissimus episcopus Bostræ dixit: Et ego consentio D his quæ interloquuti sunt Patres.

Theodorus reuerendiss. episcopus Damasci dixit: Et ego consentio omnibus, quæ à sanctis Patribus iustè & sanctè * formata sunt,

* statuta

Critonianus reuerendiss. episcopus Aphrodisiadis dixit: Et ego consentio his quæ à sanctis Patribus sunt formata.

Romanus reuerendissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Omnia, quæ à piissimis & Christi amatoribus E Imperatoribus nostris * formata sunt de Synodo, quæ dicitur esse, cum non sit, & nos prone suscipimus.

* formantur de Syn.

Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit: Quod placuit sancto Concilio de his quæ in Epheso gesta sunt, hoc & mihi placet.

Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolitanus dixit: Illud Concilium dicere non debemus.

Reuerendissimi episcopi clamauerunt: F Omnes hæc eadem dicimus.

Igitur non amplius relectis iis quæ in Epheso gesta sunt, magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Quod placet ei de Iba reuerendissimo episcopo, sancta Synodus doceat. *

* Latine legi, legimus, legit.

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi episcopi, & Bonifacius Presbyter, tenentes locum Sedis Apostolicæ per Paschasinũ dixerũt: Relect chartis,

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ὅρου, τοῦ ἐκφωνηθέντος ἐν Τύρῳ παρὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, Φωτίου, καὶ Εὐσταθίου, ἐδίδαξεν. ὡς ὁ εὐλαβέστατος Ἴβας ἐν ἐκείνῳ τῷ κριτηρίῳ ἀνεθεμάτισε Νεστόριον, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ δόγματα, καὶ τοῖς ὀρθοῖς συνέθετο δόγμασι. διὸ καὶ οἱ προρρηθέντες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, τὴν πληροφορίαν ταύτην δεξάμενοι, ὃ δεῖν ἔχειν αὐτὸν τὴν ἐπισκοπὴν ἐδοκίμασαν. καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοίνυν, τὸν αὐτὸν θεοσεβέστατον Ἴβαν, ἀναθεματίζοντα Νεστόριον, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ δόγματα, ἔχεσθαι βούλομαι τῆς ἀρχιερωσύνης.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· τὸν εὐλαβέστατον Ἴβαν, ἀναθεματίζοντα Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν δόγματα, κἀγὼ ψηφίζομαι, καθὼς καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες, εἶναι ἐν τῇ τάξει τῆς ἐπισκοπῆς.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὸν ὅρον, τὸν ἐκφωνηθέντα παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Φωτίου, καὶ Εὐσταθίου, περὶ τοῦ θεοφιλεστάτου Ἴβα κρατεῖν ἐδικαίωσα, τῷ μάλιστα καὶ τοὺς κατηγόρους, τοὺς ἐγκειμένους συναινέσαι διὰ τῆς οἰκείας ὑπογραφῆς τῷ αὐτῷ ἐκτεθέντι ὅρῳ, καὶ νῦν ἀναγνωσθέντι ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς καλῶς δόξασι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ Ἴβα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· τοῖς ἀκολούθως, καὶ κανονικῶς, παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ὁρισθεῖσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ θεοφιλεστάτου Ἴβα κἀγὼ συντίθεμαι.

Μελέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας, εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς ὁρισθεῖσι καλῶς παρὰ τῶν ἁγίων, καὶ ὁσίων πατέρων περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπεν· ὡς ἡ τῶν ἀναγνωσθέντων ἔπεισεν ἡμᾶς πίστις, ἐγκρίνω κἀγὼ, τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν * ἔχειν τὴν ἱερωσύνην, καθὼς καὶ οἱ ἁγιώτατοι ἀρχιεπίσκοποι ἐψηφίσαντο, δηλονότι ἀναθεματίζοντα Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν φρονήματα.

* ἔχεσθαι τῆς ἱερωσύνης,

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, καὶ Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστείας, καὶ Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος Ἀμασείας, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς, καὶ Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυάνων,

A Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Lectio sententiæ, quæ in Tyro prolata est à sanctissimis episcopis Photio & Eustathio, docuit quia reuerendissimus Ibas in illo iudicio anathematizauit Nestorium, & eius impia dogmata, & consentit rectis dogmatibus. Quapropter & præfati reuerendissimi episcopi hanc satisfactionem recipientes, eum episcopatum retinere debere censuerunt. Et in præsenti igitur eundem religiosissi- B mum Ibam anathematizantem Nestorium, & eius impia dogmata, permanere in sacerdotio volo.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Reuerendissimum Ibam anathematizantem Nestorium & Eutychem, & eorum impia dogmata, & ego decerno, sicut & sancti Patres, in ordine episcopatus existere.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Sententiam, quæ prolata est à sanctissimis episcopis C Photio & Eustathio de reuerendissimo episcopo Iba, tenere oportere iudicio, maxime quia & eius accusatores * ibi positi, subscriptione propria expositæ illi definitioni consentiunt, quæ nunc relecta est in sancto hoc & vniuersali Concilio.

* ἐγκείμενοι.

Constantinus reuerendissimus episcopus Bostrorum dixit: Et ego consentio iis quæ bene visa sunt sancto Concilio de Iba Dei amantiss. episcopo.

Theodorus reuerendissimus episco- D pus Damasci dixit: His quæ consequenter & canonice à sanctis Patribus definita sunt super persona religiosissimi Ibæ, & ego consentio. Pag. 397

Meletius reuerendissimus episcopus Larissæ, tenens locum domni reuerendissimi episcopi Apameæ Syriæ, dixit: Et ego consentio iis quæ bene definita sunt à sanctissimis Patribus de reuerendissimo episcopo Iba.

Romanus reuerendissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Sicut relectorum nobis fides suasit, & ego de- E cerno eundem reuerendissimum episcopum Ibam permanere in sacerdotio, sicuti est & à sanctissimis patribus & Archiepiscopis definitum, vbique eo anathematizante Nestorium & Eutychem, & ea quæ impie sapuerunt.

Eunomius reuerend. episc. Nicomediæ [dixit: Iam quidē ex iis quæ relecta sunt, innoxius approbatus est reuerend. Ibas. In quib. etenim dicēdo male, culpare visus est B. Cyrillū, in postremis recte cōfessus, illa in quib. culpauerat, re- F futauit. Vnde & ego anathematizantem eum Nestorium & Eutychem, & impia eorum dogmata, & consentientem iis quæ à sanctissimo episcopo Leone scripta sunt, & huic Vniuersali Concilio, dignum esse episcopatu decerno.]

Ioannes reuerendissimus episcopus Sebastiæ, & Seleucus reuerend. episcopus Amasiæ, & Constantinus reuerendissimus episcopus Melitenus, & Patricius reuerendiss. episcopus Tyanorum,

& Petrus reuerendissimus episcopus Gangrorum, & Atarbius reuerendissimus episcopus Trapezuntis, habens locum reuerendissimi episcopi * Dorothei Neocæsareæ, dixerunt: Definitio reuerendissimorum episcoporum Photii & Eustathii demonstrat innoxium reuerendissimum episcopum Ibam: similiter autem & Ibæ abnegatio facit nos ad eum recipiendum promptiores. Amica etenim semper est Domino Christo clementia. Vnde secundum iudicium sacrorum Præsulum, & totius sancti Concilii, iustum decernimus & nos, eum recipere gradum episcopatus, quippe cum anathematizet Nestorium & Eutychem, & impia eorum dogmata, & per omnia huic sanctæ Synodo consentiat.

Francion reuerendissimus episcopus Philippopolitanus, & Basilius episcopus Traianopolitanus, dixerunt: Qui in iudicio neque præsens fuit, sed neque aduocatus est, eum nullo modo lædi per sententiam, quæ aduersus eum prolata est, iudicamus.

Nunechius reuerendissimus episcopus Laodiceæ Phrygiæ dixit: Consentio iis quæ definita sunt à sanctis Patribus de Iba reuerendissimo episcopo.

Florentius reuerendissimus episcopus Sardium Lydiæ: Et ego * eadem colloquor iis, quæ iam dicta sunt de Iba reuerendissimo episcopo.

Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: * Tantis Patribus episcopatum reuerendissimo Ibæ reddentibus & ego consentio.

Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnes eadem dicimus. Nestorium modo anathematizet, Eutychem [& eius dogmata] modo anathematizet.

Ibas reuerendissimus episcopus dixit: Et iam in scripto anathematizaui Nestorium, eiusque dogma, & nunc anathematizo eum decies millies. Quod enim semel * cum satisfactione fit, si fiat decies millies, non contristat. Anathema & ipsi Nestorio & Eutychi, & vnam dicenti naturam. Et omnem eum, qui non sapit sicut hæc sancta Synodus, anathematizo.

Magnificentissimi & gloriosiss. Iudices dixerunt: Quæ iudicata sunt à sancto Concilio de Iba reuerendiss. episcopo, propriam vim retinebunt.*

Explicit Actio decima.

Καὶ Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος Γαγγρῶν, καὶ Ἀτάρβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραπεζοῦντος, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεοδώρου Νεοκαισαρείας, εἶπον· ὁ ὅρος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων Φωτίου, καὶ Εὐσταθίου, ἀνεύθυνον ἔδειξε τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ αὐτοῦ ἄρνησις προθυμοτέρους ἡμᾶς περὶ τὸ δέξασθαι αὐτὸν κατέστησε· φίλον γὰρ ἀεὶ τῷ δεσπότῃ Χριστῷ τὸ φιλάνθρωπον. ὅθεν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὁσιωτάτων προέδρων, καὶ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου, δίκαιον κρινόμεθα αὐτὸν καὶ ἡμεῖς ἀπολαβεῖν τὸν βαθμὸν τῆς ἐπισκοπῆς, ἀναθεματίζοντα αὐτὸν δηλονότι Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν δόγματα, καὶ συντιθέμενον κατὰ πάντα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ.

Φραγκίων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, καὶ Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως, εἶπον· τὸν ἐν τῇ κρίσει μὴ παρόντα, ἀλλὰ μήτε προσκληθέντα, κατὰ μηδένα τρόπον βλάπτεσθαι ὑπὸ τῆς ἐξενεχθείσης κατ' αὐτοῦ ψήφου δοκιμάζομεν.

Νουνέχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Φρυγίας εἶπε· συναινῶ τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐπὶ Ἴβᾳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων Λυδίας εἶπε· σύμφημι κἀγὼ τὰ ἴσα τοῖς προλεχθεῖσι ἐπὶ Ἴβᾳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· τοσούτων ὁσίων πατέρων ἀποδεδωκότων Ἴβᾳ τῷ εὐλαβεστάτῳ τὴν ἐπισκοπὴν, κἀγὼ συναινῶ.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Νεστόριον, καὶ Εὐτυχέα, ἄρτι ἀναθεματισάτω.

Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ἤδη ἐγγράφως ἀνεθεμάτισα Νεστόριον, καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ, καὶ νῦν ἀναθεματίζω αὐτὸν μυριάκις· τὸ γὰρ ἅπαξ μετὰ πληροφορίας γινόμενον, κἂν μυριάκις γένηται, οὐ λυπεῖ. καὶ ἀνάθεμα καὶ αὐτῷ Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ τῷ λέγοντι μίαν φύσιν. καὶ πάντα δὲ τὸν μὴ φρονοῦντα, ὡς φρονεῖ ἡ ἁγία σύνοδος αὕτη, ἀναθεματίζω.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ δικαιώματα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, τὴν ἰδίαν ἰσχὺν ἕξει. *

Theodori ? | Tam multis | [illegible] | Latine, legi, [illegible] | Romaicè, [illegible]

ACTIO DE DOMNO ANTIOCHENO.

Pag. 298 CONsulatu domini Marciani, perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sexto Kalendarũ Nouembrium, Chalcedone secundum præceptũ diuinissimi & clementissimi domini nostri Imperatoris, conuenientibus in sancta Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule ordinario & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacri consistorij Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo sacrorum officiorum magistro Vincomalo: conueniẽtibus etiam Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo Presbytero, vicariis sanctissimi Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, & Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo maximi nominis Constantinopolis, & Maximo reuerendissimo Archiepiscopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenale reuerendissimo Episcopo Hierosolymitano, & cetera sancta Synodo, quæ ex sanctione diuinissimi & clementissimi domini nostri Marciani Imperatoris in Chalcedonensi ciuitate congregata est, quorum nomina infra sunt scripta: Et residentibus vniuersis ante cancellos sancti altaris, Maximus reuerendissimus Episcopus Antiochiæ dixit: Deprecor magnificentissimos & gloriosissimos Iudices, & sanctam hanc & vniuersalem Synodum, vt humanitatem exercere in Domnum, qui fuit Antiochiæ Episcopus, dignemini, & statuere ei certos sumptus de Ecclesia, quæ sub me est.

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi Episcopi, & Bonifacius Presbyter, vicarij Sedis Apo- A stolicæ, per Paschasinum reuerendissimum Episcopum dixerunt: Sanctus & beatissimus Papa, qui Episcopatum sancti ac venerabilis Maximi Episcopi Antiochenæ Ecclesiæ confirmauit, iusto satis iudicio eius meritum approbasse videtur: si quidem memoratus reuerendissimus Episcopus Maximus suo arbitrio Domno voluerit esse consultum, vt sumptus ei de sua Ecclesia, miserationis intuitu, prout æstimauerit, largiatur; vt contentus alimoniis, quiescat in posterum. Quæ confessio Græce per Beronicianum virum B deuotissimum, secretarium sacri consistorij, * translata est. Anatolius reuerendissimus Episcopus Constantinopolitanus dixit: Laudo & ego condolentiam beatissimi Episcopi Antiochiæ Maximi, in quibus spontanea voluntate ipse tales precatorias obtulit, vt sumptus præstaret Domno, qui fuit Episcopus Ecclesiæ sanctæ, quæ sub eo est, præter hoc prædicto nihil requirente. *tradita.*

Iuuenalis Episcopus Hierosolymitanus dixit: Amplector & ego consilium sancti Episcopi Antiochiæ Maximi. Vniuersa sancta Synodus vociferata: est Laudabiles merito sunt beneuolentiæ C Archiepiscopi. Omnes cogitatum eius laudamus. Hic decet eius existimationem humanus cogitatus Pontificis. Magnificentissimi Iudices dixerunt: Amplectente sancta Synodo arbitrium Maximi viri religiosi Episcopi Antiochensium, quod de Domno probauit, & nos * eidem consentimus, eius arbitrio derelinquentes quæ sunt de Domni honorificentia. Et alia manu edantur. *idem.*

ΠΡΑΞΙΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΤΗΣ ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ D αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τεσσάρων καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου ἡμῶν, καὶ εὐσεβεστάτου, δεσπότου συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ E μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου, συνελθόντων τε, Πασχασίνου καὶ Λουκιντίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς πρεσβυτίδος Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Κυιντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας,

ACTIO VNDECIMA Chalcedonensis Concilij.

D CONsulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nũtiatus, quarto kalendas Nouembris, in Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi domini nostri Imperatoris conuenientibus in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ *magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiam Paschasino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo Presbytero, tenentibus locum sanctissimi ac beatissimi Episcopi antiquæ Romæ Leonis, & Anatolio reuerendissimo Episcopo magni nominis Constantinopolis, nouæ Romæ, & Maximo reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Syriæ, & Quintillo reuerendissimo Episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi Anastasii Thessalonicensium Episcopi, & Thalassio reuerẽdissimo Episcopo Cæsareæ Cappadociæ,* E

A & Stephano reuerendissimo Episcopo Ephesi, & reliquo sancto & vniuersali Cōcilio, ex diuali decreto in Chalcedonensium ciuitate congregato: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, ingressus Bassianus reuerendissimus, pridem factus Episcopus in Ephesiorum metropoli, adhærente sibi etiam Cassiano reuerendissimo presbytero, * dixerunt (*dixit.): Violentiam passus, adii piissimum nostrum Imperatorem, eique supplicaui, & direxit diuinas litteras ad sanctum & magnum & vniuersale Concilium, vt me audiat. Et quoniam omnia quæ mouentur in sancto Concilio diuinus apex præsente vestra magnificentia præcepit examinari, rogo vestram potestatem, sanctūque Concilium, vt litteræ diuinæ legantur, & ego audiar, & mihi quæ sunt iusta, seruentur. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Litteræ * diuinæ (*Diua.) legantur. Quibus traditis, Beronicianus vir deuotus, magistrianus & secretarius diuini consistorij, legit.

Pag. 299

Imperatores Cæsares Valentinianus & Marcianus, victores & triumphatores, [maximi, semper colendi Augusti,] sancto Concilio, quod sacro nostro decreto Chalcedone collectum est.

BAssianus reuerendissimus multa incongrua passus, contenta in precibus eius, quæ his nostris diuinis litteris subditæ sunt, petit à vestra sanctitate hæc discuti. * Festinet igitur vestra reuerentia, has nostras suscipiens litteras, causam discutere; & formam, quæ vobis visa fuerit, proferre. (*Placeat igitur vestræ reuerentiæ, vt has nostras suscipiens litteras.)

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Et preces, quæ subiectæ sunt, relegantur. Idem relegit.

Terræ marisque & totius humani generis dominis, Flauijs Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis supplicatio & deprecatio à Bassiano humili & pusillo Episcopo. (Bassiani Episc. supplicatoria ad Valentinianum & Marcianum Impp. supplicatoria pro causa sua.)

OMnis salus violentiam patientiū, post Deum vestra tranquillitas est, præcipue autem sacerdotum Christi. Quapropter & ego ad has preces veni prouolutis vestigiis vestris, vt in his mei misereamini. Nam quæ in me præsumpta sunt, lacrymis & gemitibus plena & inenarrabilia esse noscuntur. Sed vt breuiter pietati vestræ suggeram, quidam eorum qui sacerdotio funguntur, necnon & alij vulgares, crudelia & interdicta legibus in me facere præsumpserunt,

A καὶ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Χαλκηδονιέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων περὶ τὴν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, εἰσελθὼν Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, ὁ πρῴην γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, * συνόντων (*ἰσ. συνόντος.) αὐτῷ καὶ * Βασσιανοῦ (*Κασσιανοῦ L.) τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, εἶπε· Βίαν παθὼν, προσῆλθον τῷ εὐλαβεστάτῳ ἡμῶν βασι-
B λεῖ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ, καὶ κατέπεμψε θεῖον γράμμα πρὸς τὴν ἁγιωτάτην, καὶ μεγάλην, καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον· ὥστε ἀκουσθῆναί με. καὶ ἐπειδὴ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐκέλευσεν ἡ θεία κορυφὴ, παρούσης τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας ἐξετασθῆναι, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὥστε τὸ θεῖον γράμμα ἀναγνωσθῆναι, καὶ ἀκουσθῆναί με, καὶ τὰ * δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. (*δικαιώματά μου.) οἱ ἐνδοξότατοι ἄρ-
C χοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὸ θεῖον γράμμα. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ, Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατὰ θεῖον ἡμῶν θέσπισμα ἐν Χαλκηδόνι συναθροισθείσῃ.

D

BΑσσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, πολλὰ ἄτοπα ὑπομεμενηκὼς, ἅτινα ταῖς αὐτοῦ δεήσεσι, ταῖς τῷ δὲ τῷ θείῳ ἡμῶν γράμματι ὑποτεταγμέναις, περιέχεται, ἠξίωσε, παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ ταῦτα γυμνασθῆναι. θελησάτω τοίνυν ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια, δεξαμένη ταῦτα ἡμῶν τὰ θεῖα γράμματα, ζητῆσαι τὰ τοῦ πράγματος, καὶ τύπον δοῦναι τὸν ὑμῖν παριστάμε-
E νον. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· καὶ αἱ ὑποτεταγμέναι δεήσεις ἀναγινωσκέσθωσαν. ὁ αὐτὸς ἀνέγνω.

Τῆς γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ παντὸς ἀνθρώπων ἔθνους, καὶ γένους δεσπόταις, Φλαυΐῳ Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, δέησις, καὶ ἱκεσία παρὰ Βασσιανοῦ ταπεινοῦ, καὶ ἐλαχίστου ἐπισκόπου.

F ΠΑσα ἡ σωτηρία * μετὰ τὸν θεὸν ἡ ὑμετέρα γαληνότης ὑπάρχει, ἐξαιρέτως δὲ τῶν ἱερέων τοῦ Χριστοῦ. (*τῶν βίαν πασχόντων. L.) διὸ κἀγὼ ἐπὶ τάσδε τὰς δεήσεις ἐλήλυθα, προκυλινδούμενος τοῖς ὑμετέροις ἴχνεσιν, ἐν τούτοις με κατελεηθῆναι. τὰ γὰρ εἰς ἐμὲ τολμηθέντα, δακρύων, καὶ στεναγμῶν ἀνάμεστα ὑπάρχει, καὶ ἀδιήγητα. ἀλλ' ἵνα διὰ συντομίας ἀναδιδάξω τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν. τινὲς τῶν ἐν τῷ τάγματι τῆς ἱερατείας, καὶ ἄλλων τινῶν τυγχανόντων, δεινὰ, καὶ ἀπηγορευμένα τοῖς νόμοις, εἰς ἐμὲ, ὡς εἴρηται,

A τετολμήκασι τοιαῦτα, οἷα οὔτε ὑπὸ βαρβάρων τετόλμηταί ποτε. περιφρονήσαντες γὰρ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν τῶν ἀχράντων μυστηρίων δύναμιν, ἥν τινα ἐκ τῶν ἐλέου θεοῦ ταπεινῶν χειρῶν μου ἐδέξαντο, μετὰ τὴν τῶν ἀχράντων μυστηρίων τελέσαι ἡμᾶς λειτουργίαν, παρ' αὐτὰ χειρωσάμενοί με, ἁρπάσαντες ἀπὸ τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, πληγαῖς ᾐκίζοντό μοι, ἄγοντες, καὶ φέροντες ἐν τῇ ἀγορᾷ· ποτὲ δὲ καὶ ἐγκατάκλειστον ποιοῦντες, ξίφει με κατέβαλον. ἐν τούτοις τοίνυν εἰς αὐτὸ τὸ ζῆν κινδυνεύοντός μου, μανιῶντες ἐναγρίζουσι, ἁρπάσαντες τὸ περιβόλαιον τῆς ἐμῆς ἱερωσύνης, ἕνα τινὰ, καὶ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν τῶν τολμησάντων τὰ εἰς ἐμὲ γεγενημένα ἀτοπήματα, εἰς τὸν τόπον τὸν ἐμόν. καὶ λοιπὸν καὶ ὅσα περ ὑπῆρχέ μοι πράγματα ἔν τε κινητοῖς, καὶ ἀκινήτοις, ἀφείλοντο καὶ, ὡς ἠβουλήθησαν, εἰς ἑαυτοὺς κατεμερίσαντο. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν διαφερόντων μοι ἀνθρώπων θανάτῳ, καὶ πληγαῖς διαφόροις, κατέβαλον· ὥστε καὶ τὰ λείψανα παρὰ τὴν θύραν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τινὲς ἀπέθεντο. C ἐπεὶ οὖν ἐν οὐδενὶ, τοῦ θεοῦ μοι μαρτυροῦντος, καὶ ἀνθρώπων δὲ δυνατῶν, καὶ εὐλαβῶν, παραίτιος ἐγενόμην ἐπὶ τούτοις τοῖς εἰρημένοις, καὶ τολμηθεῖσι παρ' αὐτῶν εἰς ἐμὲ, δέομαι τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καὶ προσκυλινδοῦμαι τῶν θείων ὑμῶν, καὶ ἀχράντων ἰχνῶν· ὅπως θεσπίσαι καταξιώσῃ τὸ ὑμῶν οὐράνιον κράτος διὰ θείας ὑμῶν ὑποσημειώσεως, καταπεμπομένης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, D διάγνωσιν συγκροτηθῆναι μεταξὺ αὐτῶν τε τοῦ ἐλεεινοῦ, καὶ αὐτῶν τῶν ταῦτα διαπραξαμένων εἰς ἐμὲ, καὶ λεγόντων ἔχειν τι πρὸς ἐμέ. θεσπίσαι δὲ καὶ τοῦτο ἱκετεύω τὴν ὑμετέραν θειότητα ὥστε μὴ ἐξεῖναί τινι, ἐπάγειν μοι μεθοδείαν, ἄχρις ἂν πέρατος ἀξιωθῆναι τὰ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἐμῶν διαδίκων πραττόμενα· ἐπειδὴ ἔθος αὐτοῖς ἐστι ποιεῖν τοῦτο, πρὸς τὸ μὴ περιγενέσθαι με αὐτῶν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐπιφερόμενά μοι, καὶ παρ' ἐμοῦ λεγόμενα ἐπὶ τῶν ἀρχιερέων E ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐπὶ τὰς θείας ὑμῶν ἀκοὰς ἀναγαγεῖν· δοθῆναι δὲ ἡμῖν, τὸν ὀφείλοντα τὰ παρ' αὐτῶν ἐπικριθέντα εἰς πέρας ἀγαγεῖν· καὶ τούτου τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς τῷ θεῷ ἀναπέμψω ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους διαπαντός. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος τὰς προσηγορίας τῶν παρ' αὐτοῦ αἰτιαθέντων. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· πολλοὶ μέν εἰσιν· ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῶν γεγενημένων αὐτός ἐστιν, ὁ ἄρτι ἐπίσκοπος Στέφανος. οὗτος γὰρ καὶ τὸν θρόνον μου κατέχει, καὶ τὰ πράγματα· καὶ παρακαλῶ, F δοκιμασθῆναι πάντα. ἀναγκαιοτέρα ἐστὶν ἡ ἱερωσύνη τῶν κτημάτων. ζητηθῇ, ἐάν τι ποτε ἡμάρτηκα. δοκιμάσωσιν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ὡς θέλουσιν, ὁρισάτωσαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀποκρινάσθω πρὸς ταῦτα Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπεκρίνατο· εἰσὶν ἐνταῦθα οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως· καὶ ἔλθωσι· καὶ συνιστάμεθα ἑαυτοῖς.

A & talia, quæ neque à barbaris sunt aliquando commissa. Spernentes enim Dei timorem, & immaculatorum virtutem mysteriorum, quam ex humillimis manibus meis Dei misericordia susceperunt, postquam à nobis mysteriorum * perfectio celebrata est, repente apprehendientes me, & abripientes de sancta Ecclesia, * plagis afficiebant, ducentes & portantes in foro, aliquando vero & recludentes gladiis me subiecerunt. In iis itaque, dum ipsius vitæ periculum sustinerem, furentes & B abripientes pallium sacerdotij mei, in sede posuerunt quemdam ex iis, qui & ipse præsumpserat ea quæ in me incongrue facta sunt, & in locum meum. Et post hæc, quascumque res habueram mobiles vel immobiles, abstulerunt, & sicut voluerunt, sibi partiti sunt. Super hæc etiam, multos hominum meorum diuersis plagis morti tradiderunt, ita vt * funera ante ianuas sanctæ Dei Ecclesiæ quidam exponerent. C Quia ergo (Deo mihi teste & hominibus potentibus & venerabilibus) in nullo culpabilis extiti ex iis quæ in me dicta sunt, atque in me præsumpta: supplico vestræ pietati, & prouoluor diuinis vestris sacratisque vestigiis, quatenus sancire dignetur vestra cœlestis potestas, sacra vestra subnotatione missa ad sanctum Concilium, vt cognitio fiat inter me * miserrimum, eos & qui in D me talia * præsumpserunt, ac dicunt aliquid se aduersum me habere. Hoc insuper sancire vestram diuinitatem exoro, vt nulli liceat vexationem aliquam mihi inferre, donec ad finem perueniant ea quæ inter me & aduersarios meos aguntur. Nam consuetudo illorum est, hoc facere, ne * in eos videar præualere, & ea quæ mihi ab eis inferuntur, vel à me dicuntur, coram sacerdotibus in sancto Concilio, vestris sacratissimis auribus E referre: & vt detur nobis, qui debeat quæ ab eis definita fuerint, effectui mancipare: * vt his potitus, consuetas orationes referam incessanter Deo pro perpetuo vestræ potestatis imperio.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Dicat Bassianus reuerendissimus nomina eorum, qui ab eo sunt accusati. Bassianus reuerendissimus Episcopus dixit: Multi quidem sunt: princeps tamen horum ipse est, qui nunc Episcopus est Stephanus. Hic enim F & sedem meam tenet, & res: & rogo omnia examinari. * Necessarium est enim potius sacerdotium, quam possessiones. Quæratur enim si quid peccaui: inquirant Patres nostri, & sicut volent, decernant. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Stephanus reuerendissimus Episcopus ad ista respondeat. Stephanus reuerendissimus Episcopus dixit: Sunt hic Episcopi Asianæ diœcesis; veniant, * & probabimus quæ nostra sunt.

Marginal notes: sacrificium absolutum est, vel verberibus. — cadauera. — miserabilem. — perpetrauerunt. — ab ipsis possim emergere. — & . . . — Pag. 300 — Potior est enim sacerdotalis dignitas. — & nosipsi defendemus.

Est Episcopus Magnesiæ Leontius, Mæonius Episcopus Nyssæ, Proterius Episcopus Smyrnæ, & ceteri qui hic sunt. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Interim tu responde. Stephanus reuerendissimus Episcopus Ephesi dixit: Iste neque ordinatus est in Epheso, sed vacante sancta Ecclesia, colligens seditiosorum turbam cum gladiis, & aliis quibusdam * arenariis, superingressus est, & sedit ibi. Si hunc iudicat vestra magnificentia esse Episcopum, alia ratio est. Hoc ergo expulso secundum canones, & proiecto vt merebatur, me quadraginta Episcopi Asiani, suffragio & nobilium & * plebis, & totius reuerendissimi cleri, & omnis ciuitatis, ordinauerunt. Hodie enim quinquaginta annos habeo in Ephesino clero. Bassianus reuerendissimus Episcopus dixit: Noli me circumuenire. Ego & canonice factus sum Episcopus, & ostendo hoc, [& à nullo depositus sum,] nec accusatus ab aliquo, neque culpatus. Sed & ego à iuuenili ætate mea vixi pauperibus, & * ptochium feci, & in eo posui septuaginta lectos, & omnes languentes & vlceratos hospitio suscipiebam. Memnon autem, qui fuit Episcopus Ephesi, * inuidiam habens in istis, quoniam diligebar ab omnibus, nihil non egit vt expellerer à ciuitate: & immisit manus suas vt me ordinaret Episcopum Euazorum, & hoc fecit. Ego autem non acquiescebam, sed ab hora tertia vsque ad sextam * coram altari me plagis afflixit, & sanctum Euangelium & altare sanguine est impletum. His igitur ita gestis ego sic permansi, neque ad ciuitatem vadens, [neque penitus Ecclesiæ illi communicans, in qua nominatus fueram,] neque penitus ipsam ciuitatem videns. Mansi ergo sic, & contigit ipsum Memnonem finem vitæ suscipere. Post hæc ordinatus est Basilius. Is autem euocans Concilium prouinciæ, & agnoscés ab eis violentiam, quam fueram passus, & quoniam machinatio fuerat, alium in illa ciuitate ordinauit Episcopum, mihi vero reddidit communionem & locum Episcopatus. Contigit iterum & hunc finem vitæ suscipere, me autem cum multa necessitate & vi inthronizauerunt in eadem ciuitate Ephesi popul' & clerus & Episcopi, quorum vnus Episcopus Olympius hic est. Agnoscens autem hæc piissimus noster Imperator, * repente hoc confirmauit, & continuo per commonitorium aperte declarauit, confirmans Episcopatum. Postea direxit iterum sacram per Eustathium Silentiarium, quæ confirmaret Episcopatum. Veni autem in regiam Constantinopolim, & suscipiens nos idem rerum Dominus, id est, me & eum qui erat in ipsa regia ciuitate, Episcopum Proclum, amicos nos fecit: & communicaui cum eo, & cum omnibus Episcopis qui * per singula tempora sunt reperti. Et faciens synodicam idem sanctissimus Proclus,

Marginalia: * i. gladiatores qui in arena depugnant. — * primatum, — * i. hospitium pauperum. — * hic robur inuidens, — * in altari consistebat, — * statim. — * tunc temporis.

A ἐστὶν ὁ ἐπίσκοπος Μαγνησίας Λεόντιος, Μαιόνιος ἐπίσκοπος Νύσσης, Προτέριος ἐπίσκοπος * Μυῤῥίνης, καὶ λοιποὶ, οἱ ὄντες ἐνταῦθα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τέως ἀπόκριναι αὐτός. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· οὗτος οὔτε ἐχειροτονήθη ἐν τῇ Ἐφέσῳ, ἀλλὰ σχολαζούσης τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, συναγαγὼν ὄχλον ἄτακτον μετὰ ξιφῶν, καὶ ἄλλων τινῶν * ἐργαστηρίων, ἐπεισῆλθε, καὶ ἐκαθέσθη ἐν αὐτῇ. εἰ τοῦτον κρίνει B ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια εἶναι ἐπίσκοπον, ἄλλος λόγος ἐστί. τούτου ἐξωσθέντος κατὰ κανόνας, καὶ ῥιφέντος ἀξίως, ἐμὲ τεσσαράκοντα ἐπίσκοποι τῆς Ἀσίας ψήφῳ καὶ τῶν λαμπροτάτων, καὶ τῶν λογάδων, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου παντὸς κλήρου, καὶ τῶν λοιπῶν πάντων τῆς πόλεως πάσης, ἐχειροτόνησαν. σήμερον γὰρ πεντήκοντα ἔτη ἔχω ἐν τῷ κλήρῳ Ἐφέσου. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· μὴ περιτρέχε με. ἐγὼ καὶ κανονικῶς ἐγενόμην· καὶ δεικνύω C τοῦτο· οὔτε κατεγνώσθην παρά τινος· ἀλλ' ἐκ νέας ἡλικίας ζῶν * τοῖς πτωχοῖς, καὶ πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια, καὶ πάντας τοὺς νοσοῦντας, καὶ τετραυματισμένους ἐξένιζον. Μέμνων δὲ, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, φθονήσας τούτοις, ἐπειδὴ ἠγαπώμην παρὰ πάντων, πάντα ἐποίησεν ἐπὶ τῷ ἐκβληθῆναί με τῆς πόλεως. καὶ ἐπέβαλε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῷ χειροτονῆσαί με ἐπίσκοπον Εὐάζων· καὶ τοῦτο D ἐποίησεν. ἐγὼ δὲ οὐ κατεδεχόμην· ἀλλ' ἀπὸ ὥρας τρίτης ἕως ἕκτης ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου με ἀνήλισκε· καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἐγεμίσθη αἵματος, καὶ τὸ θυσιαστήριον. τούτου δὲ οὕτω γεγονότος, ἐγὼ ἔμεινα οὕτω μήτε εἰς τὴν πόλιν ἀπελθὼν, μήτε αὐτὴν τὴν πόλιν εἰδώς· ἔμεινα δὲ οὕτω, καὶ συνέβη, τὸν αὐτὸν Μέμνονα τέλει τοῦ βίου χρήσασθαι. μετὰ ταῦτα ἐχειροτονήθη Βασίλειος. οὗτος δὲ μετακαλεσάμενος τὴν σύνοδον τῆς ἐπαρχίας, καὶ μαθὼν παρ' αὐτῶν τὴν βίαν, ἣν ἔπαθον, ὅτι * σκευὴ E ἦν, ἐχειροτόνησεν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἄλλον ἐπίσκοπον· ἐμοὶ δὲ ἀπέδωκε τὴν κοινωνίαν, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς. συνέβη δὲ, τοῦτον πάλιν τέλει τοῦ βίου χρήσασθαι, ἐμὲ δὲ μετὰ πολλῆς ἀνάγκης, καὶ βίας ἐνεθρόνιζουσιν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Ἔφεσον ὁ λαὸς, καὶ ὁ κλῆρος, καὶ οἱ ἐπίσκοποι· ὧν εἷς Ὀλύμπιος ὁ ἐπίσκοπος ἐνταῦθα ἐστι. γνοὺς δὲ ταῦτα ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς, εὐθὺς τοῦτο αὐτὸ ἐβεβαίωσε· καὶ εὐθέως διὰ F ὑπομνηστικοῦ ἐδήλωσεν ἐν φανερῷ, βεβαιῶν τὴν ἐπισκοπήν. μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε σάκραν πάλιν διὰ Εὐσταθίου τοῦ σιλεντιαρίου, βεβαιοῦσαν τὴν ἐπισκοπήν. ἦλθον δὲ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει· καὶ λαβόμενος ἡμᾶς ὁ αὐτὸς δεσπότης, ἐμέ τε, καὶ τὸν γενόμενον τῆς αὐτῆς βασιλευούσης πόλεως ἐπίσκοπον Πρόκλον, φίλους ἡμᾶς ἐποίησε· καὶ ἐκοινώνησα μετ' * αὐτῶν, καὶ μετὰ πάντων τῶν κατὰ καιρὸν εὑρεθέντων ἐπισκόπων. καὶ συνοδικὰ ποιήσας ὁ αὐτὸς ὁσιώτατος Πρόκλος,

Marginalia: * τ. μυρίνης L. — * ἴσ. ἐργαστηρίων. — * πτωχοῖς, & νοσ. — * σκευή, — * αὐτοῦ. L.

ἀπέστειλε καὶ τῇ πόλει, καὶ τοῖς ἐπισκόποις, καὶ τοῖς κληρικοῖς. ἔμεινα δὲ οὕτως ἐγὼ τετραετῆ χρόνον, ὡς καὶ δέκα ἐπισκόπους με χειροτονῆσαι, καὶ πολλοὺς κληρικούς. καὶ ἐν εἰρήνῃ ἡμῶν διαγόντων, ἅπερ καὶ δι᾽ ἀναφορᾶς ἐγνώρισαν οἱ αὐτοὶ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, καὶ ὁ εὐλαβέστατος κλῆρος τῷ εὐλαβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τῇ αἰωνίᾳ Αὐγούστῃ, εὐμενῶς δεξαμένη ἡ αὐτῶν εὐσέβεια, εὐθὺς ἀντέγραψεν ἐμοί τε, καὶ αὐτοῖς τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, καὶ τοῖς κληρικοῖς· καὶ ἀπέστειλαν διὰ σιλεντιαρίου. ἀναγνωσθεισῶν δὲ τῶν θείων συλλαβῶν, πάντες ἐδοξάσαμεν τὸν Θεόν, ὅτι οὕτως φροντίζει ἡ αὐτῶν εὐσέβεια περὶ τῆς εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν. τῇ δὲ αὔριον ἡμέρᾳ λειτουργήσαντες πάντες ὁμοῦ, ἀπὸ τῆς λειτουργίας αὐτόχειρες γενόμενοι, κατάκλειστόν με ἐποίησαν· καὶ μετὰ βίας ἁρπάσαντές μου τὸ περιβόλαιον τῆς ἱερωσύνης, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά μοι, καὶ λαβόντες ἕνα ἐξ αὐτῶν τοῦτον τὸν Στέφανον, ἐποίησαν αὐτὸν ἐπίσκοπον. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· κελεύσει ἡ ὑμετέρα ἐξουσία, ἐνταῦθά εἰσιν οἱ ἐπίσκοποι· ἔλθωσιν ἐπὶ τῷ φανῆναι τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς ὑμετέρας. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπὶ τίνι καλεῖς τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐπὶ τῷ καταθέσθαι αὐτοὺς τὰ γενόμενα πάντα· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπεισῆλθε τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μετὰ ξιφῶν, καὶ ἐρανιαρίων, καὶ ἄλλων τινῶν, καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. καὶ ἐξώσθη διὰ τοῦτο παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, παρά τε τοῦ ὁσιωτάτου τῆς βασιλευούσης Ῥώμης Λέοντος, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Φλαβιανοῦ, τοῦ ἐν ὁσίοις, τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παρὰ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ παρὰ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ. παρὰ τούτων ἐξώσθη· κρίσει βασιλικῇ κατέστη δὲ ἡ ἐμὴ βραχύτης. ἔμαθον πάντες· συνῄνεσαν, καὶ ὁ ἐν ἁγίοις βασιλεὺς Θεοδόσιος, καὶ ἡ σύνοδος πᾶσα. ἐπὶ τούτοις ἔπεμψεν ὁ ἐν ἁγίοις βασιλεὺς Θεοδόσιος Εὐστάθιον τὸν πριμικήριον τῶν σιλεντιαρίων, διαγνῶναι μεταξὺ αὐτοῦ, καὶ τοῦ κλήρου, καὶ τῶν πτωχῶν, τῶν ἠδικημένων παρ᾽ αὐτοῦ. ἦλθεν ἐν τῇ Ἐφεσίων ὁ μακάριος Εὐστάθιος, τρεῖς μῆνας ἐποίησε διαγινώσκων. ἃ διέγνω, φανερὰ κατέστησε· καὶ τὸν ὅρον, ὅνπερ ὥρισεν ὁ μακάριος Εὐστάθιος, κατεδέξατο· καὶ ὁμολογίας ἐξέθετο· καὶ τῷ κλήρῳ, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ φανερὰ ταῦτά ἐστιν. εἰσὶν ἐνταῦθα οἱ ἐπίσκοποι· εἰσέλθωσι, καὶ ὁμολογησάτωσαν ἐὰν ἄλλως ἐρῶ· κελεύσει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, ἐλθεῖν αὐτούς. μὴ σὺν αὐτοῖς ἐχειροτονήθη ἐκεῖ; ἐπεισῆλθεν ἐκεῖ σήμερον ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν. καὶ ὁ Ῥώμης αὐτὸν καθεῖλε· καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας αὐτὸν καθεῖλεν· ἴδῃ τὴν ἐπιστολὴν, τὴν γραφεῖσαν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Πάπα Λέοντος, τὸ ὑμέτερον μέγεθος. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁμολογεῖς Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον τέσσαρα ἔτη κατεσχηκέναι τὴν ἁγιωτάτην τῆς Ἐφεσίων πόλεως ἐκκλησίαν,

A direxit & ciuitati, & episcopis, & clericis. Mansi itaque sic quatuor annis, ita vt decem episcop. ordinarem, & multos clericos. Et eum in pace degeremus, (& quæ etiam per relationem suam manifestauerunt ipsi sanctissimi episcopi & reuerendissimus clerus pijssimo nostro Imperatori, & perpetuæ Augustæ;) placida voluntate suscipiens eorum pietas, repente rescripsit mihi & ipsis sanctissimis episcopis & clericis, & direxerunt per Silentiarum. B Relectis autem diuinis Syllabis, omnes nos glorificauimus Deum, quia eorum pietas de Ecclesiarum pace adeo curam gerit. Crastina autem die Missas celebrauimus omnes simul, & post Missas, manus iniicientes incluserunt me, & cum vi abripuerunt pallium sacerdotii mei, & omnia bona mea: & sumentes vnum ex ipsis hunc Stephanum, fecerunt eum episcopum. Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Iubeat vestra C potestas, episcopos qui sunt hic, venire, vt appareat veritas coram vestra magnificentia. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Pro qua re vocas reuerendissimos episcopos? Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Vt testentur de vniuersis quæ gesta sunt, quandoquidem ipse superintrauit in sanctam Ecclesiam cum gladiis & eranariis & * aliis quibusdam, & sedit in sede. Et pro hoc expulsus est à sanctis Patribus, D & à sanctissimo regiæ ciuitatis Romæ Leone, & à beatissimo sanctæ memoriæ Flauiano Constantinopolitanæ vrbis, & ab Alexandrino & Antiocheno; ab his enim expulsus * est. Ecclesiastico enim iudicio mea humilitas constituta est. Cognouerunt omnes, & consenserunt, & sanctæ memoriæ Theodosius Imperator & vniuersa Synodus. Pro his enim misit sanctæ memoriæ Imperator Theodosius Eustathium primi- E cerium Silentiariorum, vt cognosceret inter eum & clerum & pauperes, qui ab eo iniustitiam fuerant passi. Venit in Epheso beatæ memoriæ Eustathius, tres menses exegit cognoscendo. Quæ cognouit, manifesta fecit: & terminum, quem decreuit beatæ memoriæ Eustathius, suscepit, & * confessiones exposuit: & clericis [& pauperibus] & Ecclesiæ hæc manifesta sunt. Sunt hic episcopi: veniant huc, & fa- F teantur si aliter dico. Iubeat vestra magnificentia venire eos. Numquid cum iis ordinatus est ibi? Superintrauit ibi, hodie quatuor anni sunt: & Romanus episcopus eum deposuit, & Alexandrinus eum damnauit. Videat vestra magnificentia epistolam scriptam à beatissimo Papæ Leonis. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Confiteris reuerendissimum Bassianum quatuor annis obtinuisse sanctam Ephesiorum ciuitatis Ecclesiam,

Pag. 301

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

velut episcopum? Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Velut tyrannus, non vt episcopus. Quomodo enim obtinere poterat, qui per manus impositionem constitutus non est, sed cum gladius est ingressus, & sedit * ibi? Iubeat vestra magnificentia Episcopos ingredi. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Ostendat Bassianus reuerendissimus, si per Synodũ reuerendissimorum episcoporum, & consueta ordinationis lege episcopus Ephesiorum metropolis est constitutus. * Bassianus reuerendissimus episcopus dixit: Euazorum ego neque vnquam factus sum, neque profectus illuc, sed vim passus, denominatus sum episcopus. Canones manifesti sunt. Dicant Patres, si præiudicium est ordinari, nec proficisci. Ipsi dicant: nouerunt regulas. Supplico vt audiar. Interim præsumptio declaretur, quia auctoritate vsi capiẽtes clauserunt me, & tunc de sacerdotio quærimus. Violentia primo quæratur. Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Supplico vt canones relegantur, qui dicunt, vt iis qui in alia ciuitate ordinatus est, constitui non possit in altera. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Relegantur hi canones. Leontius reuerendissimus episcopus Magnesiæ, ex codice relegit regulam nonagesimam quintam.

fibi

Latine, legi, legimus, legit.

Si quis episcopus vacans, super Ecclesiam vacantem semetipsum iniciẽs, subripuerit sedem præter perfectum Concilium; hunc expellendum esse, licet omnis populus quem arripuit, eum elegerit. Perfecta vero Synodus illa est, cui interest & metropolitanus episcopus.

Est Can. xvi. Concilij Antiocheni.

Idem reuerendissimus Leontius episcopus ex eodem codice legit regulam nonagesimam sextam.

Si quis episcopus ordinationem acceperit episcopatus, & populo præesse decretus, non acquieuerit ordinationi, neque ei persuasum fuerit proficisci ad Ecclesiam sibi commissam, hunc excommunicatum esse, donec coactus acquiescat, aut quidquam de eo episcoporum prouinciæ Synodus perfecte definiat.

Pag. 302. *Can. xvij. eiusdem Concil. Antioch.*

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Reuerendissimus episcopus Bassianus edoceat, quis eum fecit episcopum. Bassianus reuerendissimus episcopus dixit: Vnus eorum qui me inthronizauerũt, hic est Olympius; nescio alios: hunc recordor. Lucianus reuerendiss. episcopus Byziæ dixit: Qui habuit ius, suscepit eum bonæ memoriæ Proclus, & suscepit eum beatæ memoriæ Theodosius piissimus Imperator: & vocans eos, amicos effecit: sed tamen cur est expulsus? Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Beatus sanctæ memoriæ Flauianus expulit eum. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quoniam memoria facta est Olympii reuerendissimi episcopi, tanquam is inthronizauerit Bassianum reuerendissimum Episcopũ,

A ὡς ἐπίσκοπον; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· τυραννήσας, οὐχ ὡς ἐπίσκοπος· πῶς γὰρ εἶχε κρατῆσαι, ὁ μὴ χειροτονηθεὶς, ἀλλὰ μετὰ ξιφῶν εἰσελθὼν, καὶ καθισθεὶς ἑαυτῷ; κελεύσει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, εἰσελθεῖν τοὺς ἐπισκόπους. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· δεικνύτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, εἴγε ἀπὸ συνόδου εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ κατὰ τὸν εἰωθότα θεσμὸν εἰς χειροτονίαν, ἐπίσκοπος κατέστη τῆς Ἐφεσίων μη-

B τροπόλεως. * Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· Εὐάζων ποτὲ ἐγὼ οὔτε ἐγενόμην, οὔτε ἀπῆλθον, ἀλλὰ βιασθεὶς, ὠνομάσθην ἐπίσκοπος· οἱ κανόνες φανερὰ ἔχουσιν· εἰπάτωσαν οἱ πατέρες, ἐὰν πρόκριμά ἐστι τὸ χειροτονηθῆναι, καὶ μὴ ἀπελθεῖν· αὐτοὶ εἰπάτωσαν. οἴδασι τοὺς κανόνας. παρακαλῶ, ἀκούσατέ μου· τέως φανερωθῇ ἡ τόλμα. ὅτι ηὐθέντησαν· καὶ λαβόντες ἐνέκλεισάν με· καὶ τότε περὶ τῆς

Ῥωμαϊστί, αἰέγνων, αἰέγνωμεν, αἰέγνω.

C ἱερωσύνης ζητοῦμεν· ἡ βία ζητηθῇ. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀξιῶ τοὺς κανόνας ἀναγνωσθῆναι τοὺς λέγοντας· ὥστε ἐν ἑτέρᾳ πόλει τὸν χειροτονηθέντα, μὴ δύνασθαι ἐν ἑτέρᾳ καθίστασθαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν οἱ κανόνες. Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαγνησίας ἀνέγνω.

Καν. πε'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος σχολάζων, ἐπὶ σχολάζουσαν ἐκκλησίαν ἑαυτὸν ἐπιῤῥίψας, ὑφαρπάζοι τὸν θρόνον δίχα συ-

D νόδου τελείας, τοῦτον ἀπόβλητον εἶναι· κἂν εἰ πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ὑφήρπασεν, ἕλοιτο αὐτόν· τελείαν δὲ εἶναι σύνοδον ἐκείνην, ᾗ συμπάρεστι καὶ ὁ τῆς μητροπόλεως.

Ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Λεόντιος ἐπίσκοπος ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου.

Καν. πϛ'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος χειροτονίαν λάβοι ἐπισκόπου, καὶ ὁρισθεὶς προεστάναι λαοῦ, μὴ καταδέξοιτο τὴν χειροτονίαν, μηδὲ πείθοιτο, ἀπιέναι εἰς τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ

E ἐκκλησίαν, τοῦτον εἶναι ἀκοινώνητον, ἕως ἂν ἀναγκασθεὶς καταδέξεται, ἢ ὁρίσῃ τι περὶ αὐτοῦ ἡ τελεία σύνοδος τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐπισκόπων.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· δειξάτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, τίς αὐτὸν κατέστησεν ἐπίσκοπον. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· Εἷς ἐκ τῶν ἐνθρονισάντων με οὗτός ἐστιν Ὀλύμπιος· οὐκ οἶδα ἄλλους· τοῦτον μνημονεύω. Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βύζης εἶπεν· ὁ ἔχων τὸ κῦρος, ἐδέξατο αὐ-

F τόν· ὁ μακαρίτης Πρόκλος ἐδέξατο αὐτόν· καὶ ὁ μακαρίτης Θεοδόσιος, ὁ εὐσεβέστατος βασιλεύς· καὶ καλέσας αὐτοὺς, φίλους αὐτοὺς ἐποίησεν. ἀλλ' ὅμως διὰ τί ἐξεβλήθη; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὁ μακάριος ἐν ἁγίοις Φλαβιανὸς ἐξεώσατο αὐτόν· οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ μνήμη γέγονεν Ὀλυμπίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ὡς ἐνθρονίσαντος Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον,

A ὁ παραλεχθεὶς εὐλαβέστατος Ὀλύμπιος, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, διδασκέτω. Ὀλύμπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως εἶπε· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατὰ καιρὸν ἐπισκόπου Βασιλείου ἐν τῇ πόλει, ἐν ᾗ κεχειροτόνημαι ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ἐν αὐτῇ διῆγον, δηλοῦσί μοι οἱ κληρικοὶ αὐτῆς τῆς πόλεως Ἐφέσου, λέγοντες· παραγενοῦ ἐνταῦθα, ἵνα κανονικῶς χειροτονίαν δέξηται ἡ πόλις· ἐπειδὴ ἐκοιμήθη ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Βασίλειος, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐγὼ δὲ δεξάμενος τὰ γράμματα ταῦτα, παρεγενόμην, B ὑπολαβών, ὅτι καὶ ἄλλοι εὐσεβέστατοι ἐπίσκοποι ἐκλήθησαν. πρὸ τριῶν δὲ ἡμερῶν τοῦ μέλλειν εἰσιέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦτον, καὶ ἐνθρονίζεσθαι, καταχθεὶς ἔν τινι ὁσπιτίῳ, περιέμενον καὶ τοὺς ἑτέρους εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους, ὥστε γενέσθαι κανονικὴν τὴν χειροτονίαν κατὰ τὸ ἔθος. ὡς δὲ καὶ μίαν, καὶ δευτέραν, καὶ τρίτην ἡμέραν ἔμεινα ἐν τῷ ὁσπιτίῳ, καὶ ἄλλος οὐχ εὑρέθη θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος, τελευταῖον ἐλθόντες τινὲς τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, λέγουσί μοι· ἄλλοι ἐπίσκοποι οὐκ C εἰσὶν ἐνταῦθα, τί δεῖ γενέσθαι; εἶπον ἐγώ· τί δύναμαι ποιῆσαι; ἐπειδὴ ἔξω τῆς ἀκριβείας τῶν κανόνων ἐστί, μόνον ἐπίσκοπον διοικεῖν ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα τοιαύτης περιφανοῦς μητροπόλεως. ὡς δὲ ταῦτα ἐλάλουν μετ᾽ ἐμοῦ, περιεκύκλωσαν τὸ οἴκημα, ἔνθα ἤμην, πλῆθος ἄπειρον, καὶ οὐκ οἶδα πόθεν ἥκων, καὶ ἐπὶ τοσαύτης ἐξουσίας, καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον Ὁλοσήρικος, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ, κομητιανὸς τάχα ὤν, D ἦλθε καὶ αὐτός, καὶ τὸ πλῆθος ἅπαν, καὶ βαστάσαντές με, ἀπήγαγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ οὕτω μετὰ διακοσίων, ἢ τριακοσίων ἀνθρώπων, καὶ ἐμέ, καὶ αὐτόν, ἀνήγαγον εἰς τὸν θρόνον· καὶ ἐγένετο ὁ ἐνθρονιασμός. μέχρι τούτου τὸ ὅπως γέγονεν οἶδα. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐψεύσατο. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰ Πρόκλος ὁ τῆς ὁσίας μνήμης, ὁ γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ἐδέξατο αὐτὸν Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καὶ E ἐκοινώνησεν αὐτῷ, ὡς ἐπισκόπῳ τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, ὁ εὐλαβέστατος κλῆρος τῆς ἁγίας Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας διδασκέτωσαν. * Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ ἐν ἁγίοις Πρόκλος κοινωνικόν, καὶ συνοδικοῖς γράμμασι τιμήσας αὐτόν, ἀπέλυσεν ἐπὶ τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ἔταξεν αὐτοῦ τὸ ὄνομα· καὶ ἐλέγετο ἕως πρὸ ὀλίγου καιροῦ. F πάντες οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοὶ τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἶπον· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν. ἐδέξατο γὰρ αὐτόν, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτῷ ὁ μακάριος Πρόκλος· καὶ ἐποίησε συνοδικὰ γράμματα· καὶ εἰς τὰ δίπτυχα αὐτὸν ἔταξεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· νῦν Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος λεγέτω, ὅπως ἐπίσταται, Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀποκινηθέντα τῆς ἐπισκοπῆς· καὶ εἰ αὐτὸς παρὰ τῆς συνόδου ἐχειροτονήθη.

Ῥωμαϊκ. αἴγνων, αἴγνωμεν, αἴγνω.

prædictus Olympius, si hæc ita sunt, nos edoceat. Olympius reuerendissimus episcopus Theodosiopolis dixit: Post mortem Basilii episcopi, qui illo tempore fuit in ciuitate, in qua ordinatus sum episcopus Theodosiopolis, in ea degebam. * Mandauerunt mihi clerici eiusdem ciuitatis Ephesi, dicentes: Veni huc, vt canonice ordinationem suscipiat ciuitas, quoniam obdormiuit sanctæ memoriæ Basilius, qui fuit episcopus. Ego vero has litteras accipiens, adueni, credens quia & alii reuerendissimi episcopi vocati essent. Ante tres autem dies quam * ingressus essem Ecclesiam, vt inthronizaretur, dum applicassem in quodam hospitio, sustinebam etiam reuerendissimos episcopos, vt canonice secundum morem ordinatio proueniret. Vt ergo primam & secundam & tertiam sustinuissem diem in hospitio, & alter nullus Deo amicissimorum est inuentus episcopus: tandem venientes quidam è reuerendis clericis, dicunt mihi: Alii episcopi non sunt hic, quid facto est opus? Dicebam ego: [Solus] quid possum facere? Quoniam extra rationem canonum est, solum episcopum disponere Ecclesiam, & maxime * tantæ metropolis. Cum ergo hæc loquerentur mecum, circumdedit mansionem, in qua eram, innumera multitudo: nesciui vbi essem, & coram tanta potestate, & coram altari, quidam enudans gladium, Holosericus nomine, qui puto comitianus est, & venit & ipse & omnis multitudo, & portantes me, * profecti sunt in Ecclesiam. Et ita cum ducentis aut trecentis hominibus & me & ipsum leuauerunt ad sedem, & inthronizatio celebrata est. Vsque ad hoc, quemadmodum factum est, noui. Bassianus reuerendissimus episcopus dixit: Mentitus est. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Si Proclus sanctæ memoriæ, qui fuit Archiepiscopus regiæ Constantinopolis, suscepit Bassianum reuerendissimum episcopum, & communicauit ei tanquam episcopo Ephesiorum metropolis, reuerendissimus clerus sanctæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ nos edoceat. * Theophilus reuerendissimus presbyter Constantinopolis sanctæ Ecclesiæ dixit: Vt coram Deo, & suscepit eum sanctæ memoriæ Proclus communicantem, & Synodalibus litteris honorans dimisit eum ad Ephesum, & in diptychis posuit eius nomen, & recitabatur vsq; ad modicum ab hinc tempus. Omnes reuerendissimi clerici sanctiss. Cōstantinopolitanæ ecclesiæ dixerunt: Et nos hæc ipsa dicimus. Suscepit enim eum, & communicauit ei beatæ memoriæ Proclus, & fecit synodicas litteras, & in diptychis eum posuit.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Nunc Stephanus reuerendissimus episcopus dicat, quemadmodum nouit Bassianum reuerendissimum episcopum ab episcopatu remotum, & si ipse per Synodum ordinatus est:

Significauerunt.

ipso ingresso in ecclesia.

tam illustris

abduxerunt

Latine, legi, legimus, legit.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Relatum est ab episcopo Alexandrinæ ciuitatis, sanctissimæ memoriæ Theodosio principe scribente illuc, allatæ sunt etiam litteræ à beatissimo & sanctissimo Papa Romano, quatenus istum esse non oporteret episcopum, & manifestæ sunt litteræ. Iubete venire notarios, vt declaretur quomodo remotus est, & quomodo est eiectus, & quomodo ego sum ordinatus. Nos propter fidem venimus. Numquid ergo sciebam, quoniam hoc potuisset emergere? Semel finem accepit causa. Venit Silentiarius illuc, tres menses fecit, cognoscens inter eum & clericos. Clarent ea quæ definita sunt. Bassianus reuerendissimus dixit: Stephanus dixit: Stephanus presbyter meus fuit: quatuor annis mecum Missas celebrabat, mecum communicabat, & communicabat * mihi tanquam episcopo. Et ipsa die qua recluserunt me, [simul communicauimus, & arripuit me, & inclusit me:] & ista sum passus, per virtutes Dei, aquam quæsiui, & non mihi dederunt. Tribus mensibus habuerunt me clausum. Episcopi autem qui à me ordinati sunt, ipsi & hunc ordinauerunt episcopum, dum essem inclusus. Si non sum ego episcopus, neque illi qui à me sunt ordinati, esse debent episcopi, neque clerici.

al. tanquam ab Episcopo.

Casſianus presbyter, qui fuit cum Bassiano reuerendiss. dixit: Media hebdomada coëgerunt nos, & introduxerunt in baptisterio Stephanus reuerendiss. episcopus, & Mæonius, & dederunt mihi Euangelium, & coniurauerunt me, & dixerunt: Veni, iura non discedere ab illo, sed viuere cum eo, & mori cũ eo, & non tradere eum. Dixi: Hodie viginti quinque annis communico, Constantinopoli negotium agẽs: & Deus est qui nouit, quia numquam iuraui alicui: & nunc dum presbyter sum, cogitis me iurare? Qui sumentes Euangelium dederunt mihi, & iuraui eis. Et quinta feria de sancto Pascha tollentes, & ipsum incluserunt, & me ceciderunt, & debilem fecerunt calcibus. Et adduxerunt tres subdiaconos, & * vespere tulerunt, & duxerunt me in domum meam, & posuerunt me semiuiuum, & phlebotomauerunt me. Vt ergo non peierarem, hodie quatuor annos habeo errando, & mendicando Constantinopoli, vt non peierarem nomen Filii Dei. Lucianus reuerendiss. episcopus Byziæ, transiens in medium dixit: Obstrinxerunt nos reliqui episcopi nobiscum residentes, vt vnusquisque quod nouit in veritate, & ad pietatem tendere, dicat: Et licet ex nobisipsis bonum esset hoc facere, verumtamen dicimus, quoniam quatuor annis operatus est in sede sine contentione, sine contradictione, & ordinauit decem episcopos, & clericos multos, & communicauit ei, qui nunc est episcopus Stephanus,

al. tandem

A Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀνηνέχθη παρὰ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, τοῦ ἐν ἁγίοις Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως γράψαντος ἐκεῖ, ἠνέχθη δὲ γράμματα καὶ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Πάπα, τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου, ὥστε τοῦτον μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον· καὶ φανερά ἐστι τὰ γράμματα. κελεύσατε ἐλθεῖν τοὺς νοταρίους ἐπὶ τῷ φανερωθῆναι ποίῳ τρόπῳ ἀπεκινήθη,
B καὶ ποίῳ τρόπῳ ἐξεβλήθη, καὶ ποίῳ τρόπῳ ἐγὼ κατέστην. ἡμεῖς διὰ τὴν πίστιν ἤλθομεν. μὴ οὖν ᾔδειν, ὅτι τοῦτο εἶχεν ἀνακύψαι; ἅπαξ πέρας ἔλαβε τὸ πρᾶγμα. ἦλθεν ὁ Σιλεντιάριος ἐκεῖ, τρεῖς μῆνας ἐποίησε διαγινώσκων μεταξὺ αὐτοῦ, καὶ τῶν κληρικῶν· φανερά ἐστι τὰ ὁρισθέντα. Βασιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· Στέφανος εἶπε, Στέφανος πρεσβύτερός μου ἦν, τέσσαρα ἔτη μετ' ἐμοῦ ἐλειτούργει· μετ' ἐμοῦ ἐκοινώνει· καὶ ἐκοινώνει παρ'
C ἐμοῦ, ὡς παρ' ἐπισκόπου· καὶ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐνέκλεισάν με, καὶ ταῦτα ἔπαθον, μὰ τὰς δυνάμεις τοῦ Θεοῦ, ὕδωρ ἐζήτησα, καὶ οὐκ ἔδωκάν μοι. ἐπὶ τρίμηνον εἶχόν με ἐγκατάκλειστον· οἱ δὲ παρ' ἐμοῦ ἐπίσκοποι χειροτονηθέντες, αὐτοὶ καὶ τοῦτον ἐχειροτόνησαν ἐπίσκοπον, ὄντος μου ἐγκατακλείστου. ἐὰν μή εἰμι ἐγὼ ἐπίσκοπος, οὐδὲ οἱ παρ' ἐμοῦ χειροτονηθέντες ὀφείλουσιν εἶναι ἐπίσκοποι, οὐδὲ οἱ κληρικοί.

Κασιανὸς πρεσβύτερος, συνὼν Βασιανῷ τῷ εὐ-
D λαβεστάτῳ, εἶπε· τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατηνάγκασαν ἡμᾶς, καὶ εἰσήνεγκαν ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ Μαιόνιος· καὶ ἐπέδωκάν μοι τὸ εὐαγγέλιον· καὶ ὥρκωσάν με, καὶ λέγουσί μοι· δεῦρο, ὄμοσον, μὴ ἀναχωρῆσαι ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ζῆν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποθανεῖν μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ προδοῦναι αὐτόν· λέγω· σήμερον εἰκοσιπέντε ἔτη εἰμὶ * κοινωνός, εἰς Κωνσταντινούπολιν πραγματευόμενος· καὶ Θεός ἐστιν ὁ εἰδὼς, οὐδέποτε ὤμοσά τινι· καὶ νῦν πρεσβυτέρου μου ὄν-
E τος, καταναγκάζετέ με ὀμόσαι; λαβόντες τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἔδωκάν μοι, καὶ ὤμοσα αὐτοῖς· καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἁγίου Πάσχα λαβόντες, καὶ αὐτὸν ἐνέκλεισαν, καὶ ἐμὲ ἐφόνευσαν, καὶ ἐπισινῆ με ἐποίησαν διὰ λακτισμάτων· καὶ ἤνεγκαν τρεῖς ὑποδιακόνους, καὶ ὀψὲ ἦραν, καὶ ἀπήνεγκάν με ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἔθηκαν ἡμιθανῆ, καὶ ἐφλεβοτόμησάν με. ἵνα οὖν μὴ ἐπιορκήσω, σήμερον * τεσσαράκοντα ἔτη πλαζόμενος ἐπαιτῶ ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἵνα μὴ ἐπιορκήσω τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ Θεοῦ. Λου-
F κιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βύζης, παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπεν· ἐνεβράτησαν ἡμᾶς οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι, οἱ μεθ' ἡμῶν καθεζόμενοι, ὥστε ἕκαστον, ὃ εἶδεν ἀληθὲς, καὶ πρὸς εὐσέβειαν συντεῖνον εἰπεῖν· καὶ εἰ καὶ ἐξ αὐτῶν καλὸν ἦν ἡμᾶς τοῦτο ποιῆσαι, πλὴν λέγομεν· ὅτι τετραετίαν ἐνήργησεν ἐν τῷ θρόνῳ ἀμάχως, δίχα ἀντιρρήσεως, καὶ ἐχειροτόνησε δέκα ἐπισκόπους, καὶ κληρικοὺς πολλοὺς, καὶ ἐκοινώνει αὐτῷ αὐτὸς ὁ νῦν ἐπίσκοπος Στέφανος, πρεσβύ-

* κοινω-νός.

* ἴσ. τέσσα-ρα L.

A πρεσβύτερος αὐτοῦ ὤν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ κληρικοί. καὶ πῶς οἷόν τε ἐστὶ, νῦν Βασσιανὸν ἐξωθῆναι παρὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθίαν, τοῦ καὶ μάλιστα τὸν μακαριώτατον Πρόκλον, τὸν τῆς βασιλευούσης ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, κοινωνῆσαι αὐτῷ, καὶ διὰ συνοδικῶν γραμμάτων βεβαιῶσαι τὴν τούτου ἐπισκοπήν; Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰλιουπόλεως, παρελθὼν εἰς τὸ μέσον εἶπεν· ἐχρῆν, τὸν τετραετῆ χρόνον κατεσχηκότα τὴν ἐπισκοπὴν ἀμάχως, ἢ μεμφθῆναι, ἢ B οὕτως ἀκρίτως μὴ ῥιφθῆναι. καὶ ἐπειδὴ κατεκριματίσθην παρὰ τῶν ἐγγὺς καθεζομένων κἀγὼ ἐπισκόπων· ὥστε με παρελθόντα εἰπεῖν τὰ κινοῦντα πρὸς πάντας, στόμα γενόμενος τῶν ἐγγύς μου λοιπῶν ὄντων ἐπισκόπων, ἐκ προσώπου πάντων ταῦτα ἀναφέρω τῇ τε ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἐξουσίᾳ· ἅπερ Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ὁ Ῥώ- C μης τοῦτον καθεῖλεν· ἐπειδὴ παρὰ κανόνας ἐγένετο. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπε· κύρι Στέφανε, πόσα δύναται Φλαβιανὸς καὶ ὁ μακάριος, καὶ μετὰ θάνατον; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως, εἶπον· ἡ ἀλήθεια οὕτως ἔχει. πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Φλαβιανοῦ αἰωνία ἡ μνήμη. τοῦ ὀρθοδόξου αἰωνία ἡ μνήμη. ἴδε ἐκδίκησις, ἴδε ἀλήθεια. Φλαβιανὸς μετὰ θάνατον τὴν πίστιν ἐξέθετο. Φλαβιανὸς ὧδέ ἐστιν. ὁ ὀρθόδοξος ὧδέ D ἐστιν. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. Φλαβιανὸς ἡμῖν συνδικάζει.

* ἴσ. ἐνδοξότατοι Οἱ * ὀρθοδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· πάντων ἐξετασθέντων, τῶν ἐπὶ Βασσιανῷ καὶ Στεφάνῳ, τοῖς εὐλαβεστάτοις, πεπραγμένων, ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν κανόνων, λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος αὕτη περὶ τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπισκοπῆς, τί αὐτῇ παρίσταται. * οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸ δίκαιον Βασσιανὸν καλεῖ· οἱ κανόνες κρατείτωσαν. E οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡμῖν μὲν φαίνεται οὔτε Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἄξιος ὢν ἐπίσκοπος εἶναι τῆς Ἐφεσίων πόλεως· ἐπειδήπερ ἐξ ἐφόδου βιαίας ἑαυτῷ ταύτην ἐξεδίκησεν, οὔτε Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος, ἐκ συνωμοσιῶν, καὶ τοιαύτης περινοίας τὴν ἐπισκοπὴν ἑαυτῷ περιποιήσας· δίκαιον δὲ εἶναι ἐπιλεχθῆναι ἕτερον, τήν τε πίστιν ἀκριβῶς ἐπιστάμενον, καὶ βίῳ κεκοσμημένον, τὸν ἐπίσκοπον εἶναι ὀφείλοντα. τὸ πᾶν δὲ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ F καταλιμπάνομεν· ὥστε δοῦναι τὸν παριστάμενον αὐτῇ τύπον ἐπὶ τῷ πράγματι. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη Θεοῦ κρίσις· ὁ Χριστὸς ἐδίκασε τὴν ὑπόθεσιν· ὁ Θεὸς δι' ὑμῶν δικάζει· αὕτη ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ ἐστί. τοὺς κανόνας, καὶ τοὺς νόμους ὑμεῖς φυλάττετε. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συνόδου.

Ῥωμαϊστὶ, αὐίγουστ, αὐίγουστ, αὐίγουστ.

Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι,

cum esset eius presbyter, & omnes reliqui clerici. Et quomodo possibile est nunc Bassianum expelli præter consequentiam * regularem, cum præcipuè beatissimus Proclus regiæ Constantinopolis episcopus ei communicauerit, & per synodicas litteras firmauerit eius episcopatum? Meliphthongus reuerendissimus episcopus Iliopolis, transiens in medium dixit: Oportebat eum qui quatuor annis sine contentione episcopatum obtinuit, aut accusari, aut ita sine iudicio non * iactari. Et quoniam * & ego coniuratus sum ab episcopis iuxta me sedentibus, quatenus transiens in medium dicam ea quæ * cunctos mouent; tanquam os effectus reliquorum propè me residentium episcoporum, ex persona cunctorum hæc refero & sancto Concilio & vestræ potestati, quæ Lucianus reuerendissimus episcopus dixit. Stephanus reuerendissimus episcopus dixit: Sanctissimus Archiepiscopus Romanus Leo hunc * damnauit, quoniam præter regulas factus est. Cecropius reuerendissimus episcopus Sebastopolis dixit: Domne Stephane, cognosce quantum potest Flauianus * beatæ memoriæ etiam post mortem. Reuerendissimi episcopi & clerici Constantinopolitani clamauerunt: Veritas sic habet: omnes hæc ipsa dicimus. Flauiano æterna memoria: orthodoxi æterna memoria. Ecce vltio, ecce veritas. [Flauianus post mortem viuit. martyr pro nobis oret.] Flauianus post mortem Fidem exposuit. Flauianus hic est: orthodoxus hic est. Multos annos Imperatori. Flauianus nobiscum iudicat.

canonum. abjici. sub pœnali sententia addictus sum ab. ea commouent omnibus: deposuit; & imperator etiam. Pag. 304

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Omnibus examinatis de Bassiano & Stephano reuerendissimis, relectis etiam Canonibus, dicat sancta Synodus, de * episcopatu Ephesio quid eis videatur. * Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: Iustitia Bassianum vocat, regulæ valeant. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Nobis quidem videtur, neque Bassianum reuerendissimum dignum existere vt sit Ephesiorum ciuitatis episcopus, quoniam ex inuasione violenta Episcopatū sibimet vindicauit: neque Stephanum reuerend. episcopum, qui per coniurationes, & tales adinuentiones episcopatum sibimet acquisiuit: iustum vero esse, vt eligatur alius, qui & Fidem integre sciat, & vita noscatur ornatus, vt esse possit episcopus. Totum autem Concilio sancto relinquimus, quatenus sententiam, quæ in hac causa fuerit visa, depromat. Sancta Synodus clamauit: Hæc iusta sentẽtia est: hoc Dei iudicium est: Christus iudicauit causam: Deus per vos iudicat; hæc sententia Christi est: Canones & leges vos custoditis. Multos annos Imperatoribus, multos annos Iudicibus, multos annos Concilio.

Episcopà Ephesi. Latine, legit. legimus, legite.

Paschasinus & Lucentius reuerendissimi episcopi obtinentes locum

Apostolicæ Sedis veteris Romæ, dixerunt: Clarent quæ ab vniuerso Concilio dicta sunt. quid de hac causa siue de personis videatur, & nostrum & horum est confirmare sententiam. Anatolius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolis nouæ Romæ dixit: Eos, qui se contra legem, sponsæ Christi sanctissimæ Ephesinæ Ecclesiæ coniunxerunt, hos, * decenter legibus expellit. Igitur & qui insiliuit sedi Bassianus reuerendissimus episcopus, & qui post illum inordinate semetipsum immisit Stephanus reuerendissimus episcopus, quietem habeant, cessantes ab * operatione eiusdem Ecclesiæ. Dabitur autem Ephesiorum metropoli episcopus à Deo monstratus, & ab omnibus qui pascendi sunt, eligendus ad ordinationem illius * episcopatus, qui & recte prædicet verbum veritatis: memoratis scilicet dignitatem tantummodo episcopatus habentibus & communionem, * necessariáque salaria quæ à sanctissima hac consequentur Ecclesia.

legitime à se q; expulit.

administratione

Ecclesia,

decensque solarium, quod

Sancta Synodus exclamauit: Hæc iusta sententia, hoc iustum iudicium est.

Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Inuasio reuerendissimi Bassiani euersionem habet regularum, & extra regulas etiam inordinate facta ordinatio in Stephano. Vnde, si videtur, ambo debent Ephesiorum metropolis episcopatu vacare; ordinari autem regulariter debet episcopus prædictæ metropoli, vita & fide compositus. Asiani reuerendissimi episcopi prostrati ante sanctissimam Synodum Patrum dixerunt: Misceremini nostri: nos supplicamus sancto Concilio, vt misereatur filiorum nostrorum, ne forte propter nos & propter peccata nostra moriantur, * vt nobis clementiæ condonetur. nam si Bassiano successorem suadeat aliquis hic ordinari, & filii nostri moriuntur, & ciuitas deperit: Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quoniam secundum voces sancti Concilii neque Bassianus, neque Stephanus reuerendissimi episcopi, digni sunt qui in Ephesiorum ciuitate sint episcopi, Asiani autem episcopi hic reperti dicunt: Si hic ordinetur alter episcopus, Ephesiorum conturbari ciuitatem, dicat sancta Synodus, vbi volunt Canones episcopum Ephesinæ sanctissimæ Ecclesiæ ordinari. Reuerendissimi Episcopi clamauerunt: In prouincia. Diogenes religiosissimus episcopus Cyzici dixit: Consuetudo sic obtinet, si factus fuisset * à Constantinopolitano episcopo, non habuerunt hæc agi. Ibi enim salgamarios ordinant, & propterea * euersio fit. Leontius reuerendissimus episcopus Magnesiæ dixit; A sancto Timotheo vsque nunc, viginti septem episcopi facti, omnes in Epheso sunt ordinati.

vt his clementia tribuatur, & nobis condonetur saltem Bassianus ad tollenda mala: nam si quispiam his fuerit ordinatus, & filÿ

Pag. 505.

Constantinopoli episcopus, non hæc audissent ibi.

perturbatio accidit.

A ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπον· δῆλα τὰ παρὰ πάσης τῆς συνόδου λεχθέντα. τί περὶ τούτου τοῦ πράγματος, ἢ τῶν προσώπων δοκεῖ, καὶ ἡμῶν, καὶ τούτων, ἐστὶ τὴν ἀπόφασιν βεβαιῶσαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· τοὺς ἀθέσμως ἑαυτοὺς ἁρμόσαντας τῇ τοῦ Χριστοῦ νύμφῃ, τῇ κατ' Ἔφεσον, φημὶ, ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τούτους εἰκότως ἐννόμως ἑαυτῆς ἀπέβαλε. τοιγαροῦν ὅ, τε ἐπιπηδήσας τῷ θρόνῳ Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον ἑαυτὸν ἐπιβαλὼν ἀτάκτως, Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τὴν ἡσυχίαν ἀγέτωσαν, πεπαυμένοι τῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν ἐνεργείας. δοθήσεται δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἐπίσκοπος, ὁ παρὰ Θεοῦ ἀναδεδειγμένος, καὶ παρὰ πάντων τῶν μελλόντων ποιμαίνεσθαι ψηφιζόμενος, εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐκεῖ χειροτονίαν, ὀρθοτομῶν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας· τῶν μνημονευθέντων δηλονότι, ἐχόντων μόνον τὴν ἀξίαν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τὴν κοινωνίαν, ἐκ παραμυθίας τῆς προσηκούσης ἀπὸ ταύτης τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀξιουμένων. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὕτη δικαία ψῆφος· αὕτη δικαία κρίσις.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἡ ἔφοδος τοῦ εὐλαβεστάτου Βασσιανοῦ ἀνατροπὴν ἔχει τῶν κανόνων, καὶ ἡ ἀτάκτως γενομένη ἐπὶ Στεφάνῳ χειροτονία. ὅθεν, εἰ δοκεῖ, ἀμφοτέρους μὲν σχολάζειν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, χειροτονηθῆναι δὲ κανονικὸν ἐπίσκοπον τῇ προειρημένῃ μητροπόλει, βίῳ, καὶ πίστει κεκοσμημένον. οἱ τῆς Ἀσίας εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, προσπεσόντες τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῶν πατέρων, εἶπον· ἐλεήσατε ἡμᾶς. ἡμεῖς παρακαλοῦμεν τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὥστε κατελεῆσαι τὰ παιδία ἡμῶν, μὴ δι' ἡμᾶς καὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀποθάνῃ· ὥστε φιλανθρωπίαν δοθῆναι τούτοις, καὶ δοθῆναι ἡμῖν κἂν Βασσιανὸν εἰς κακοῦ ἀναίρεσιν· ἐπεὶ, εἴ τις ὧδε χειροτονηθείη, καὶ τὰ παιδία ἡμῶν ἀποθνήσκει, καὶ ἡ πόλις ἀπόλλυται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ κατὰ τὰς φωνὰς τῆς ἁγίας συνόδου οὔτε Βασσιανὸς, οὔτε Στέφανος, οἱ εὐλαβέστατοι, ἄξιοί εἰσιν ἐπίσκοποι εἶναι τῆς Ἐφεσίων πόλεως, οἱ δὲ τῆς Ἀσιανῆς ἐπίσκοποι. οἱ ἐνταῦθα εὑρεθέντες, φασὶν, ἐπὶ ἐνταῦθα χειροτονηθείη ἕτερος ἐπίσκοπος, ἐν θορύβῳ γίνεσθαι τὴν Ἐφεσίων πόλιν, λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, ποῦ βούλονται οἱ κανόνες τὸν τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὸ ἔθος ὧδε ἔχει· εἰ ἐγένετο ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος, οὐκ εἶχε ταῦτα γίνεσθαι. ἐκεῖ σαλγαμαρίους χειροτονοῦσι· καὶ διὰ τοῦτο ἀνατροπὴ γίνεται. Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαγνησίας εἶπεν· ἀπὸ τοῦ ἁγίου Τιμοθέου μέχρι νῦν εἰκοσιεπτὰ ἐπίσκοποι ἐγένοντο· πάντες ἐν Ἐφέσῳ ἐχειροτονήθησαν·

μένος Βασίλειος κατὰ βίαν ὧδε ἐγένετο· καὶ σφαγαὶ ἐγένοντο. Φίλιππος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγίας μεγάλης ἐκκλησίας εἶπεν· ὁ ἐν ἁγίοις Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως δεκαπέντε ἐπισκόπους καθεῖλεν, ἀπελθὼν ἐν Ἀσίᾳ, καὶ ἐχειροτόνησεν ἄλλους ἀντ' αὐτῶν· καὶ Μέμνων ὧδε ἐβεβαιώθη. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· καὶ Κασῖνος ὧδε ἐχειροτονήθη· Ἡρακλείδης, καὶ ἄλλοι μετὰ γνώμης B τοῦ ὧδε ἀρχιεπισκόπου ἐχειροτονήθησαν· καὶ Βασίλειον ὁμοίως ὁ μακάριος Πρόκλος ἐχειροτόνησε· καὶ ὁ μακάριος Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς * συνήργησε τῇ τοιαύτῃ χειροτονίᾳ, καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν. Αἱ φωναὶ τοῦ βασιλέως. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν· τὰ τῶν πατέρων τῶν ρν'. κρατείτω. τὰ προνόμια Κωνσταντινουπόλεως μὴ ἀπόληται. C ἡ χειροτονία κατὰ τὸ ἔθος ὑπὸ τοῦ ὧδε ἀρχιεπισκόπου γένηται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· συνορῶμεν, ὅτι ἐπισκέψεως δεῖται ἡ ἁγία σύνοδος περὶ τῆς χειροτονίας τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπισκοπῆς. ὅθεν, εἰ δοκεῖ, τῇ ἑξῆς τοῦτο τελείως τυπωθήσεται. *

συνεργήσει

Ῥωμαϊστί. αἰίγων, αἰίγωμεν, αἰίγω.

A Solus * Basilius violenter hic factus est, & multæ cædes hinc ortæ sunt. Philippus reuerendissimus presbyter Constantinopolitanæ sanctissimæ magnæ Ecclesiæ dixit: Sanctæ memoriæ Ioannes episcopus Constantinopolitanus quindecim episcopos deposuit, profectus in Asiam, & pro eis alios ordinauit, & Memnon hic * ordinatus est. Aëtius archidiaconus Constantinopolis dixit: Et Castinus hic ordinatus est: Heraclides, & alii cum voluntate nostræ vrbis Archiepiscopi ordinati sunt. Basilium similiter beatæ memoriæ Proclus ordinauit, & beatę memorię quidem Theodosius Imperator huiuscemodi ordinationi cooperatus est, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinus episcopus. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Canones obtineant. Voces Imperatori. Clerici Constantinopol. Ecclesiæ clamauerunt: Ea quæ sanctorum Patrum centum quinquaginta sunt, teneant: priuilegia Constantinopolis ne depereant. Ordinatio secundum morem ab Archiepiscopo nostro fiat. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Perspicimus quia hic deliberatione opus habet sanctum Concilium, de ordinatione episcopatus Ephesinæ Ecclesiæ. Vnde, si videtur, cras hoc perfectius disponatur. *

Explicit Actio vndecima.

l. Bassianus ut est in vno ms Lat.

confirmatus

Latine, legi. agimus, legit.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὁμοίως τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Νοεμβρίων, ὑπατείᾳ τῇ αὐτῇ, ἐν τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ προκαθεζομένων τῶν προγεγραμμένων μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ τῶν δημοσίων φροντὶς ἀναγκαία τυγχάνουσα τῇ πολιτείᾳ, ῥαθυμεῖται, ἡμῶν E διὰ τὴν πίστιν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνεχῶς οὕτω παραβάλλειν ὑπὸ τῆς θείας κορυφῆς προσταχθέντων· ἐπιπολὺ δὲ ἐπέκεινα τῶν ἀναγκαίων τῇ πολιτείᾳ πραγμάτων ἀφέλκεσθαι ἡμᾶς οὐ δυνατόν, ταχεῖαν ἐπὶ ταῖς ζητήσεσι λύσιν ἐπιτεθῆναι σπουδάζοντες, ἐν πρώτῃ τάξει λέγειν τὴν ἁγίαν σύνοδον ἐξαιτοῦμεν, εἴ τι πλέον ἐβουλεύσατο περὶ τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, πότερον χρὴ χειροτονηθῆναι ἕτερον αὐτῇ ἐπίσκοπον, ἢ Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀναλαβεῖν τὴν ἐπισκοπήν, F ἢ Στέφανον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον εἶναι· πάντα γὰρ τὰ κατ' αὐτούς, ὡς ἐπίσταται ἡ αὐτὴ ἁγία σύνοδος, τῇ χθὲς ἡμέρᾳ ἱκανῶς ἐξητάσθη.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐμοὶ ἀρέσκει, εἰ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρίσταται, μηδέτερον αὐτῶν τῆς πόλεως ἐκείνης εἶναι ἐπί-

D ACTIO DVODECIMA

Chalcedonensis Concilij.

Similiter tertio Kalendarum Nouembrium, eodem Consulatu, in eadem sanctissima Ecclesia residentibus supradictis magnificentissimis & gloriosissimis Iudicibus, & eodem sancto & generali Concilio, gloriosissimi Iudices dixerunt: Sollicitudo necessaria reipublicæ negligitur, nobis propter Fidem in sancto Concilio * continuo occupari, à diuino apice iussis. Quia ergo * multum nos à necessariis reipublicæ causis abduci non est possibile, velocem quæstionibus solutionem imponere festinantes, primo ordine dicere sanctam Synodum petimus, si quid * maius deliberauit de sanctissima Ephesiorum Ecclesia, vtrum alium ei episcopum oporteat ordinari, an certe Bassianum reuerendissimum episcopum recipere episcopatum, Stephanum reuerendissimum episcopum esse. Omnia enim quæ ad eos pertinent, sicut nouit eadem sancta Synodus, hesterno die sufficienter examinata noscuntur.

adeo frequenter adesse.

amplius

Eusebius reuerendissimus Archiepiscopus Constantinopolitanus dixit: Mihi placet, si etiam sancto Concilio videtur, neutrum horum illius esse ciuitatis

Episcopum, sed alium debere ordinari, eo quod præter Canones sibimet episcopatum vsurparunt: habere autem eos & dignitatem episcopatus, & à sancta pascendos Ecclesia.

Paschasinus reuerendiss. episcopus, obtinens locum Apostolicæ Sedis, dixit: Bassianus vel Stephanus Episcopi, sicut cognitio manifestauit, non bono ordine vterque Ephesiorum Ecclesiam Pag.306. detinuisse noscuntur. Hac ergo gratia, si omnis sanctissima Synodus consentit, his remotis, alter regulariter ordinetur.

Lucentius reuerendissimus episcopus, obtinens locum Apostolicæ Sedis, dixit: Non est Canonicum ambos esse.

Iulianus reuerendissimus Coënsium ciuitatis episcopus, & ipse vicarius * Romanæ Apostolicæ Sedis, dixit: Non debent ambo proiici.

vna cum Romana Apostolica

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quoniam sæpe nobis interloquentibus, & poscentibus proferri sententiam de episcopatu sanctæ Ecclesiæ in Epheso constitutæ, perfecta responsio ab omnibus non est data, venerabile & immaculatum Euangelium in medio proferatur. Et allato sanctissimo Euangelio in medio, gloriosissimi Iudices dixerunt: Similem petitionem sanctæ Synodo rursus offerimus, propositis sanctis Euangeliis adhortantes vos, neque duorum quemquam lædere, si forte quisquam eorum dignus est, * vt in memorata sanctissima Ecclesia episcopatum debeat obtinere, siue si vterque indignus est, declarare. Vnde secundum Deum, & secundum quod dignũ est atq; decens ac vtile sanctæ Ecclesiæ, quæ sunt * iusta decernite. *

Episcopatũ obtinere, neque memoratam Ecclesiam, si alteruter indignum est, sed secundum Deum

visa decernere Latine, legi, legimus, iogis.

Anatolius reuerendissimus episcopus Constantinopolitanus dixit: Et dudum dixi, mihi videtur, si etiam sanctissimo Concilio placet, vt neuter eorum sit Ephesiorum ciuitatis episcopus, sed alius ex electione omnium qui pascendi sunt, ordinetur ad gubernandum episcopatum, eo quod ambo præter regulas sibimet episcopatum vsurpauerint. habere autem eos & dignitatem episcopi, & communionem, & ab Ecclesia esse pascendos.

Paschasinus reuerendiss. episcopus, obtinens locum Sedis Apostolicæ antiquioris Romæ, dixit: Hæc ipsa quæ semel disposui, & in præsenti dispono de memoratis, quorum vterque, nullo ordine Ephesiorum suscepit Ecclesiam: & propterea, * si consentit omnis Synodus, debet, his remotis, alter secundum canonum statuta decerni.

vniuersa Synodus consentire debet, vt his remotis, a. s. c. statuta decernatur.

Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Absque regulis ambo, ex his quæ heri cognita sunt, episcopatum obtinuerunt. Quis autem eorum dignus est esse in ciuitate per clementiam,

A σκοπον, ἀλλ' ἕτερον χειροτονηθῆναι. διὰ τὸ τούτους παρὰ κανόνας ἑαυτοῖς τὴν ἐπισκοπὴν ἁρπάσαι· ἐχόντων αὐτῶν δηλονότι τὴν τοῦ ἐπισκόπου ἀξίαν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀποτρεφομένων.

Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν θρόνον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, εἶπε· Βασσιανός, ἢ Στέφανος, ἐπίσκοποι, καθὼς ἡ * διάγνωσις ἐφανέρωσεν, οὐκ ἀγαθῇ τάξει ἀμφότεροι τῶν Ἐφεσίων κεκρατηκέναι *ἀνάγνωσις.*
B γινώσκονται ἐκκλησίαν. τούτου οὖν χάριν * ἡ πᾶσα ἁγιωτάτη σύνοδος συναινεῖ, τούτων ἀποκινηθέντων, * ἄλλους κατὰ κανόνας ψηφισθῆναι. ** εἰ L.* ** ἄλλον, L.*

Λουκήνσιος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· κανονικὸν οὐκ ἔστιν ἀμφοτέρους κρατεῖν.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, τοποτηρητὴς καὶ αὐτὸς ἅμα τοῖς Ῥωμαίοις τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· οὐκ ὀφείλουσιν οἱ δύο ῥιφῆναι.

C Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ πολλάκις ἡμῶν διαλαλησάντων, καὶ ἐξαιτησάντων, ψῆφον ἐξενεχθῆναι περὶ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τελεία ἀπόκρισις παρὰ πάντων οὐκ ἐδόθη. τὸ σεπτόν, καὶ ἄχραντον εὐαγγέλιον μέσον κομιζέσθω. καὶ ἐνεχθέντος τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν ὁμοίαν αἴτησιν προσάγομεν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, προκειμένων τῶν σεβασμίων εὐαγγελίων, προτρέποντες αὐτήν, μήτε τῶν
D δύο τινὰ βλάψαι, εἴγε ἄξιός ἐστί τις αὐτῶν τῆς ἐπισκοπῆς ἀντέχεσθαι, μήτε τὴν μνημονευθεῖσαν ἐκκλησίαν, εἴγε ἑκάτερος ἀνάξιός ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ Θεόν, καὶ κατὰ τὸ ἄξιον, καὶ πρέπον, καὶ συμφέρον τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τὰ δοκοῦντα ψηφίσασθαι. *

Ῥωμαϊκί, δοίγμοι, αἰγμοί, αἰγμ.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· καὶ ἤδη εἶπον, ἐμοὶ παρίσταται, εἰ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δοκεῖ, ὥστε μηδένα αὐτῶν τῆς Ἐφεσίων πόλεως εἶναι ἐπίσκοπον, ἀλλ' ἕτερον ἐξ ἐπιλογῆς πάντων τῶν
E μελλόντων ποιμαίνεσθαι ψηφιζόμενον, διοικεῖν τὴν ἐπισκοπήν, διὰ τὸ τοὺς δύο παρὰ κανόνας ἑαυτοῖς τὴν ἐπισκοπὴν ἁρπάσαι, ἔχειν δὲ αὐτοὺς καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ τὴν κοινωνίαν, καὶ ἀποτρέφεσθαι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπε· τὰ αὐτά, ἅπερ ἅπαξ κατεθέμην, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος
F τυπῶ, τῶν μνημονευθέντων ἑκάτερος τῶν Ἐφεσίων ἀτάκτως ἐκκλησίαν κατείληφε· καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα ἡ σύνοδος συναινοῦσα ὀφείλει, τούτων ἀποκινηθέντων, ἄλλον κατὰ τοὺς κανόνας ψηφισθῆναι.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· παρὰ κανόνας ἀμφότεροι ἀπὸ τῶν χθὲς διαγνωσθέντων τὴν ἐπισκοπὴν κατέχον. τίς δὲ αὐτῶν ἄξιός ἐστι μεῖναι ἐν τῇ πόλει κατὰ φιλανθρωπίαν,

τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐστὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων εἰπεῖν.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· συνορᾷ ἡ ἁγία σύνοδος, τρέφεσθαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφεσίων, ἕτερον δὲ χειροτονηθῆναι κανονικῶς.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· συντίθεμαι ταῖς διαλαληθεῖσι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων πατέρων.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπε· τοῖς ἀποφηναμένοις πατράσι συναινῶ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· κατὰ μὲν κανόνας, οὐδεὶς εἷς ὤφειλεν εἶναι, κατὰ δὲ φιλανθρωπίαν, ἡ σύνοδος ἡ Ἀσιανὴ ἐπιλέξεται, τίς ὀφείλει εἶναι.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· πίστευσον, παρὰ κανόνας οἱ δύο ἐγένοντο.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὰ κατ' αὐτοὺς πλέον ἴσασιν οἱ τῆς ἐπαρχίας θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι. ὥστε λεγέτωσαν ἐκεῖνοι κατὰ τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς εὐλάβειαν εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τίνα προσήκει κρατεῖν τῆς Ἐφεσίων, διὰ τὸ μὴ στασιασθῆναι τὴν πόλιν.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπε· συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθεῖσι.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος Νικομηδείας εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τοῖς τυπωθεῖσι παρὰ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων.

Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπε· κανονικῶς οὐδεὶς αὐτῶν ὀφείλει εἶναι.

Ἐλευθέριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος εἶπεν· ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἡ διάγνωσις, ἡ κατὰ τοὺς ἐπισκόπους, ὅτιπερ οὐδεὶς αὐτῶν κανονικῶς κατέχει τὴν ἐπισκοπὴν τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀρέσκει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Πασχασίνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ Ῥώμης ἀποστολικοῦ θρόνου, ἡ λέγουσα, τοὺς μὲν δύο ὀφείλειν ἀποκινηθῆναι, ὡς παρὰ κανόνας γενομένους, ἕτερον δὲ χειροτονηθῆναι, τοὺς δὲ προειρημένους, ἔχοντας τὴν τοῦ ἐπισκόπου ἀξίαν, ἀπὸ τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀποτρέφεσθαι; ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη εὐσεβὴς διαλαλιά· αὕτη κατὰ κανόνας ἐστί.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τῶν ἄλλων αὕτη βελτίων ἐστί· πάντες ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη πᾶσιν ἀρέσκει. οἱ δύο παρὰ κανόνας ἐγένοντο· τὰ τῶν κανόνων ἐπ' αὐτοῖς κρατείτω.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ πᾶσιν ἀρέσκει ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου, καὶ τοῦ

A à sanctissimis prouinciæ episcopis est dicendum.

Iuuenalis reuerendissimus Hierosolymorum episcopus dixit: Si perspicit sancta Synodus, pasci quidem eos ab Ephesiorum Ecclesia, alium vero regulariter ordinari.

Thalassius reuerendissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Consentio interlocutionibus reuerendissimorum Patrum.

B Eusebius reuerendissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: His quæ à Patribus sunt decreta, consentio.

Iulianus reuerendissimus episcopus Coënsium, & vicarius Apostolicæ Sedis, dixit: Secundum regulas quidem neuter esse debet; per clementiam vero Synodus Asiana eligat, * qui possit esse. *quis debeat esse.*

Eusebius reuerendissimus episcopus Dorylæi dixit: Crede, absque regulis ambo sunt facti.

Diogenes reuerendissimus episcopus C Cyzici dixit: Qualis quisque eorum sit, plus sciunt Dei amantissimi episcopi prouinciæ. Dicant ergo illi secundum reuerentiam, quam de Dei timore habent, episcopatum Ephesi quem oporteat obtinere, ne ciuitate seditio generetur.

Romanus reuerendissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Consentio his quæ à Ss. Patribus sunt ordinata.

Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit: Et ego consentio in D his quæ à sanctissimis Patribus ante me definita sunt.

* Matinianus reuerendissimus episcopus Synnadorum dixit: Regulariter neuter eorum esse debet. *Pag. 307. Marigniano.*

Eleutherius reuerendissimus episcopus Chalcedonensis dixit: Docuit nos cognitio, quæ de episcopis facta est, quia nullus eorum regulariter episcopatum sanctissimæ Ephesinæ detinuit Ecclesiæ.

E Gloriosissimi Iudices dixerunt: Placet sancto Concilio interlocutio Dei amantissimi Archiepiscopi Anatolii, & reuerendissimi episcopi Paschasini, obtinentis locum Romanæ Apostolicæ Sedis, qua declaratum est, ambos quidem esse remouendos, tanquam præter regulas factos, alterum vero ordinari debere; prædictos autem habere episcopi dignitatem, & à sanctissima Ephesina Ecclesia nutriendos? -

Sancta Synodus exclamauit: Hæc pia interlocutio, hæc secundum regu-F las est.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: * Aliarum hæc melior est. *Aliis.*
Omnes clamauerunt: Hæc iusta sententia, hæc omnibus placet. Ambo absq. regulis facti sunt. Quæ Canonica sunt, in his obtineant. [Interlocutiones episcoporum teneant.]

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quoniam placuit vniuersis interlocutio Dei amantissimi Archiepiscopi regiæ Constantinopolis Anatolii, & reueren-

A dissimi episcopi Paschasini, obtinentis locum Leonis Dei amantissimi Archiepiscopi senioris Romæ, præcipiens, eo quod vterque contra regulas factus est, neutrum eorum denominari, neque præesse sanctissimæ Ephesiorum Ecclesię, & omnis sancta Synodus contra regulas eos ordinatos edocuit, & interlocutionibus reuerendissimorum episcoporum consensit; remouebuntur quidem à sancta Ephesiorum Ecclesia Bassianus & Stephanus reuerendissimi; habeant autem dignitatem episcopi & ex redditibus memoratæ sanctissimæ Ecclesiæ, nutrimenti gratia & consolationis, annis singulis solidos aureos ducentenos accipiant: alter vero secundum regulas eiusdem sanctissimæ Ecclesiæ episcopus ordinabitur.

Omnis sancta Synodus exclamauit: Hæc iusta sententia, hæc * iusta forma. hęc bene habent. Bassianus reuerendissimus episcopus dixit: Quæ mihi abrepta sunt, iubete restitui. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Si quid Bassiano reuerendissimo episcopo ex rebus illi competentibus direptum est, siue à Stephano reuerendissimo episcopo, siue ab aliis quibuscumq; personis, hoc ei post iudiciales probationes, ab his qui abstulerunt, vel causa læsionis fuerunt, restituetur. *

P* [margin]

Latine, legi, legimus, legit. [margin]

Explicit Actio duodecima.

ACTIO DECIMA TERTIA Chalcedonensis Concilij.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nunciatus, tertio Kalendas Nouembris Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi Domini nostri Imperatoris, congregatis in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ magnificentissimo & gloriosissimo Magistro militum, exconsule, ordinario, ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo Magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiam Paschasino & Lucentio religiosissimis episcopis, &, Bonifacio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi Archiepiscopi antiquæ Romæ Leonis, & Anatolio reuerendissimo episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reuerendissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenali reuerendissimo Archiepiscopo Hierosolymorum, Pag. 308 & reliquo sancto vniuersalique Concilio per diuinam sanctionem

εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πασχασίνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Λέοντος τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, παρακελευομένη, διὰ τὸ ἀμφοτέρους ἀκανονίστως γεγενῆσθαι, μηδέτερον αὐτῶν χρηματίσαι, μήτε μὴν ἡγεῖσθαι τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ πᾶσα δὲ ἡ ἁγία σύνοδος ἀκανονίστως τούτους κεχειροτονῆσθαι ἐδίδαξε, καὶ ταῖς διαλαλιαῖς τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων συνῄνεσεν, ἀποκινηθήσονται μὲν τῆς κατ' Ἔφεσον
B ἁγίας Βασσιανὸς καὶ Στέφανος, οἱ εὐλαβέστατοι, ἐχέτωσαν δὲ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἀπὸ τῶν προσόδων τῆς μνημονευθείσης ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἐφοδίων ἕνεκα, καὶ παραμυθίας, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀνὰ διακοσίους χρυσίνους λαμβανέτωσαν· ἕτερος δὲ χειροτονηθήσεται κατὰ τοὺς κανόνας τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπος. πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· οὗτος εὐσεβὴς τύπος· ταῦτα καλῶς ἔχει.
C Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· τὰ ἐφαρπαχθέντα μοι, ἀποκατασταθῆναι κελεύσατε.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τι Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐκ τῶν αὐτῷ διαφερόντων ἀφῃρέθη, εἴτε παρὰ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, εἴτε παρὰ ἑτέρων οἱωνδήποτε προσώπων, τοῦτο αὐτῷ μετὰ τοὺς * ἐνδικαστηρίους ἐλέγχους παρὰ τῶν ἀφελομένων, ἢ αἰτίων τῆς βλάβης γενομένων, ἀποκατασταθήσεται. *

* ἐν δικαστηρίοις. Ῥωμαίου, αἰτιῶν, αἰτιουμένων, αἰτιῶν. [margin]

D

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου, δεσπότου ἡμῶν
E συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ανατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου, συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ
F Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ανατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Αντιοχείας Συρίας, καὶ Ιουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ιεροσολύμων, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δε-

αὐτοῦ ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐσεβεστάτῳ δεσπότῃ τῆς οἰκουμένης, παρακαλῶν τὰ κανονικὰ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, κατὰ τοὺς κρατήσαντας ἀρχῆθεν κανόνας, καὶ ἔθη, φυλαχθῆναι· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἀκοῦσαι, καὶ τύπον δοῦναι τῷ πράγματι. παρακαλῶ τοίνυν, ἀναγνωσθῆναι τὰς δεήσεις μου, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀκουσθῆναι, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

A in ciuitate Chalcedonensium congregato; & residentibus omnibus ante cancellos sacri altaris, Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediensium dixit: Preces obtuli pijssimo orbis terrarum Domino, postulans, vt * priuilegia metropolis Nicomediæ secundum canones, qui antiquitus obtinuerunt, atque consuetudines, conseruentur; & iussit vestram magnificentiam simul cum sancto Concilio cognoscere, & causæ terminum dare. B Rogo itaque, vt * cognoscatis preces meas, & causam meam audiatis, & mihi quæ sunt iusta, seruetis. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Relegantur preces. Beronicianus vir deuotus, magistrianus & secretarius diuini Consistorij legit.

iura — *legantur preces meæ,* — *Eunomij Nicomedensis libellus ad Valentinianum & Marcianum Augustos.*

* τοῖς

* Τῆς γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ παντὸς ἀνθρωπίνου ἔθνους, καὶ κυρίοις, δεσπόταις, Φλαυΐοις, Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, δέησις, καὶ ἱκεσία παρὰ Εὐνομίου ἐπισκόπου, καὶ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς κατὰ Νικομήδειαν μητρόπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας.

C *Terræ marisque & * totius gentis hominum dominis, Flauijs Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis, supplicatio & postulatio ab Eunomio Episcopo, & omni clero Nicomediensis metropolis sanctæ Dei Ecclesiæ Catholicæ.*

cuiusque gētis ac generis hominum

ΘΕὸς τὸ βασιλεύειν ὑμῖν, καὶ κρατεῖν τῶν ὅλων ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνῃ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, δικαίως δεδώρηται. διὸ δὴ πρὸ πάντων τε, καὶ μετὰ πάντων, εὐσεβέστατοι, καὶ φιλόχριστοι βασιλεῖς, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ ὑγιοῦς δογμάτων φροντίζετε, τὰ μὲν τῶν αἱρέσεων φρυάγματα σβέσαντες, τὰ δὲ τῶν εὐσεβῶν δογμάτων εἰς φῶς ἀγαγόντες δίκαια. προσαπτόμεθα τοίνυν τοῖς ἴχνεσι τοῦ ὑμετέρου κράτους, κελεῦσαι κωλυθῆναι τὴν καθ' ἡμῶν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νικαέων Ἀναστασίου πλημμεληθεῖσαν ἀδικίαν, ὡς δυνηθῆναι ἡμᾶς τῆς προσηκούσης Χριστιανοῖς εἰρήνης ἀπολαύοντας, ἀπερισπάστως τὰς τοῦ Θεοῦ λειτουργίας ἐκτελεῖν. ὁ γὰρ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος Ἀναστάσιος μήτε τὸν τοῦ Θεοῦ λαμβάνων πρὸ ὀφθαλμῶν φόβον, μήτε τοὺς τῆς εὐσεβείας ὑμῶν ἐντρεπόμενος νόμους, συγχέειν, καὶ * καταρράσσειν ἐν τῇ Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ πειρᾶται τοὺς κρατήσαντας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βασιλικούς τε, καὶ κανονικοὺς τύπους, ἁρπάζων τὰ ἡμῖν παρὰ τοῦ νόμου τῆς εὐσεβείας ὑμῶν, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν ὑπάρξαντα δίκαια· ἅπερ οὐδεὶς ποτε τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐπισκόπων παρασαλεῦσαι, ἢ κινῆσαι ἐπεχείρησε· μόνος δὲ οὗτος πλεονεκτεῖν ἡμᾶς, καὶ ταράσσειν ἤρξατο, τὸ ἐπὶ κακοῖς ἰσχύειν δόξαν λογιζόμενος· ὡς ταύτης ἕνεκα τῆς αἰτίας καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ λιβέλλους ἐπιδοῦναι ἡμᾶς. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τῆς ἀκροάσεως εἰς ὑπέρθεσιν χωρεῖ, καὶ δεδοίκαμεν, μή πως λυθείσης τῆς συνόδου ἀργήσῃ τὰ ἡμέτερα δίκαια, δεόμεθα, νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους ἀνυπερθέτως γενέσθαι τὴν ἀκρόασιν·

* ταράττειν

DEus vobis regnum, & omnium rerum imperium, [vt omnes gubernaretis] ad salutem orbis terrarum, D & pacem sanctarum Ecclesiarum, iustè donauit. Quapropter ante omnia & per omnia, pijssimi & Christi amantissimi Principes, pro orthodoxæ & saluberrimæ Fidei dogmatibus cogitatis, tam hæreticorum fremitus extinguentes, quam * pia dogmata ad lucem deducentes. Vnde posternimus nos maiestatis vestræ vestigiis, vt iubeatis arceri iniustitiam, quæ aduersum nos à reuerendissimo episcopo Nicæno Anastasio est præsumpta; quatenùs valeamus, congrua Christianis pace fruentes, sine * intermissione mysteria di- E uina perficere. Memoratus enim reuerendiss. Anastasius, neque timorem Dei præ oculis sumens, neque leges pietatis vestræ reueritus, * confundit & conturbat in Bithyniorum prouincia [absque consuetudine] formas & * Ecclesiasticas & imperiales, quæ hactenus tenuisse noscuntur in Ecclesiis, inuadendo iura, quæ nobis pietatis vestræ legibus & Ecclesiasticis sanctio- F nibus sunt collata, quæ nullus aliquando præcessorum eius Episcoporum, * iubere aut mouere tentauit. Solus autem hic per cupiditatem opprimere nos & conturbare cœpit, in malis victorem ac superiorem esse, gloriam credens, ita vt huius rei gratia huic sancto & vniuersali Concilio libellos cogeremur offerre. Sed quoniam audiētia in dilationē cedit, & formidamus, ne forte dimisso Concilio iura nostra vacuentur, supplicamus nutu vestræ maiestatis audientiam nostram sine dilatione fieri;

piorū dogmatum lumen ad. — *distractione* — *confundere & conturbare molitur* — *imperiales & canonicas quæ in Ecclesiis viguerunt.* — *f. turbare*

A vt dum impetrauerimus quæ poscimus, consuetas orationes Domino Deo pro æterna vestra potestate soluamus.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quid ad hæc reuerendissimus Anastasius allegat? Anastasius reuerendissimus episcopus Nicænæ Ecclesiæ dixit: Accusauit me, quasi ego aliquas nouitates inter hæc introduxissem, aut violentiam fecerim. Vnum ex his quæ
contrarium dicit, ostendat. Ego autem * diuersa
B monstraturus sum: quoniam abripuit parochias meas, & multa, quæ non est consuetudo facere Nicomedien-
aliquos sem, fecit in me, & passus sum * in omnibus: supplicans Archiepiscopo, & iura mea examinari deposcens secundum antiquitatem & regulas: nec enim ego aliquid amplius volo. Gloriosissimi
Peculiariter Iudices dixerunt: * Proprie dicat Dei amantiss. Eunomius Nicomediæ episcopus, in quo iniustitiam ab Anastasio reuerendissimo episcopo passus est. Eunomius reuerendissimus episcopus
C Nicomediæ dixit: Secundum consuetudinem, quam tenebant superiores mei & eius, subiectas habeo in prouincia
Pag.390. Bithyniorum Ecclesias: religiosissimus autem episcopus Anastasius clericos
subiecta Ecclesiæ Basilinopolis mihi * subiectos excommunicauit, quod canonibus prohibetur. Anastasius reuerendissi-
– mus episcopus Nicææ dixit: Prius ostendat, quia & Basilinopolis sub ipso est, & quia ego clericos Ecclesiæ suæ
D excommunicatos effeci, hæc duo probet. Ego autem ostendam Basilino-
semper polim sub Nicæa * iam olim fuisse; nam regio fuit eius: id curia nouit. & dicat curia, sub quo fuit Basilinopolis, si non fuit regio Nicææ? Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quomodo te monstrare promittit Basilinopolis sanctissimam Ecclesiam sub Nicæa esse, vtrum secundum canones, an ex aliqua consuetudine? Anastasius religiosissimus episcopus Nicææ dixit: Sicut
Tattaius * Tacteus & Doris regiones sunt sub
E Nicæa, sic fuit ante hoc Basilinopolis sub Nicæa. Imperator quidam Iulianus (aut nescio quis ante eum) fecit eam ciuitatem, & sumens ex Nicæa curiales, ibi constituit, & consuetudo ex tunc hactenus obseruatur. Et si forte defuerit in Basilinopoli curialis, de Nicæa mittitur ibi, & rursus de Basilinopoli transfertur in Nicæam. Quæ cum prius fuisset regio, postea ciuitas effecta est: ex illo perspicuum est ab episcopo Niceno ibidem episcopum fuisse ordinatum & se-
F mel & secundo. Et sunt epistolæ beati Ioannis episcopi Constantinopolitani ad Nicænum episcopum, vt iret & emédaret Ecclesiam, tanquam sibimet competentem. Habeo litteras ad beatæ memoriæ Proclum. Ostendo ego, quot à Nicæa ordinati sunt: & ostendat hic quoque quot à Nicomedia sunt ordinati. Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit; Neque quidem potest ostédere ordinationem se fecisse:

A τυχόντες γὰρ ὧν ἐδεήθημεν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους τῷ δεσπότῃ Χριστῷ ἀναπέμψομεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τί πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος δικαιολογεῖται; Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος τῆς Νικαέων πόλεως εἶπεν· ᾐτιάσατό με, ὅτι ἐγὼ ἐκαινοτόμησα ἐν τῷ μεταξὺ, ἢ ἐβιασάμην. ἓν δείξῃ, ὧν λέγει. ἐγὼ δὲ τὸ ἐναντίον ἔχω δεῖξαι, B ὅτι καὶ ἥρπασέ μου παροικίας, καὶ πολλά, ἃ οὐκ ἔστιν ἔθος ποιεῖν τὸν Νικομηδείας, ἐποίησεν ἐπ' ἐμοῦ· καὶ ἠνεσχόμην πανταχοῦ, ἐντυχὼν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ ἀξιῶν τὰ δίκαιά μου γυμνασθῆναι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, καὶ τοὺς κανόνας· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ πλέον τι ζητῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον. ἰδικῶς λεγέτω ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας Εὐνόμιος, κατὰ τί ἠδίκηται παρὰ Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. Εὐνόμιος Νικομηδείας εἶπε· κατὰ τὸ κρατῆσαν ἔθος ἐπὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν C πρὸ αὐτοῦ, ὑποτεταγμένας ἔχω τὰς ἐν τῇ Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ ἐκκλησίας· ὁ δὲ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος κληρικοὺς ἐκκλησίας τῆς ἐν Βασιλινουπόλει, τῆς ὑποτελοῦς ἐμοὶ, ἀκοινωνήτους ἐποίησεν· ὅπερ τοῖς κανόσιν ἀπείρηται. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπε· πρότερον δείξει, ὅτι καὶ Βασιλινούπολις ὑπ' αὐτόν ἐστι, καὶ ὅτι ἐγὼ κληρικοὺς ἀκοινωνήτους ἐποίησα· τὰ δύο δειξάτω. ἐγὼ δὲ δείκνυμι Βασιλινούπολιν ἀεὶ ὑπὸ Νί- D καιαν γενομένην· καὶ γὰρ ῥεγεὼν ἦν αὐτῆς· ταῦτα τὰ βουλευτήρια οἶδε· καὶ εἴποι, ὑπὸ τίνα ἦν Βασιλινούπολις, εἰ μὴ ῥεγεὼν ἦν Νικαίας; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατὰ ποῖον τρόπον ἀποδεῖξαι ἐπαγγέλλῃ, τὴν κατὰ Βασιλινούπολιν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν ὑπὸ Νίκαιαν εἶναι; πότερον κατὰ τοὺς κανόνας, ἢ ἐκ συνηθείας τινός; Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπεν· ὥσπερ Ταττaῖος καὶ Δωρεὶς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τούτου καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν. E βασιλεύς τις Ἰουλιανὸς, ἢ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· καὶ λαβὼν ἀπὸ Νικαίας πραγματευομένους, κατέστησεν ἐκεῖ· καὶ τὸ ἔθος ἀπὸ τότε ἕως νῦν τοῦτο κρατεῖ· καὶ ἐὰν λείψῃ ἐν Βασιλινουπόλει πραγματευόμενος, ἀπὸ Νικαίας πέμπεται ἐκεῖ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βασιλινουπόλεως μεθίσταται ἐν Νικαίᾳ· καὶ ἡ πρότερον οὖσα ῥεγεὼν, πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις. διὰ ἐκείνου φαίνεται ὁ Νικαίας ἐπίσκοπον χειροτονήσας ἐκεῖ καὶ ἅπαξ, καὶ F δεύτερον, καὶ εἰσὶν ἐπιστολαὶ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Νικαίας ἐπίσκοπον, ὥστε ἀπελθεῖν, καὶ διορθώσασθαι τὴν ἐκκλησίαν, ὡς αὐτῷ προσήκουσαν. ἔχω γράμματα πρὸς τὸν μακάριον Πρόκλον. δείκνυμι ἐγὼ, πόσοι ἀπὸ Νικαίας ἐχειροτονήθησαν· καὶ δειξάτω καὶ οὗτος, πόσοι ἀπὸ Νικομηδείας ἐχειροτονήθησαν. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· οὐ δύναται δεῖξαι χειροτονίας πεποιηκώς·

εἰ δὲ καὶ ἐποίησε καθ' ὑφαρπαγὴν ἅπαξ, ἐμοὶ οὐδὲν κατὰ τοὺς κανόνας προκρίνειν δύναται. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ πρὸ ἐμοῦ ἐποίησεν. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ ἐποίησεν, ὡς λέγεις, ἢ πολλάκις; εἰ ἅπαξ ἐποίησε κατὰ ὑφαρπαγὴν τινά, ἢ συμβαίνει, ὅτι οὐκ εἶχε τότε ἐπίσκοπον ἡ μητρόπολις Νικομήδεια, καὶ ἐδέησε παρὰ τοῦ Νικαέως γενέσθαι, οὐδὲν πρόκριμα ἐμοὶ κατὰ τοὺς κανόνας. δύναμαι γὰρ ἐγὼ δεῖξαι, πολλοὺς μὲν ἀπὸ Νικομηδείας χειροτονηθέντας. σὺ δέ, οὐκ οἶδα, εἰ δυνήσῃ κἂν ἕνα δεῖξαι. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὅτε πόλις ἐγένετο ἡ Βασιλινούπολις, τίς * πρῶτον ἐχειροτόνησε; Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὅτι ἀφώρισε κληρικοὺς Βασιλινουπόλεως ἐμοὶ ὑποκειμένους, δύναμαι δεῖξαι· μάρτυρα καλῶ τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς μεγαλοπόλεως, ὅστις ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν κοινωνίαν. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐ λέγεις ἀληθές. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· δὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κυροῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ὅπου ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν κοινωνίαν, καὶ ὅπου ἔγραψέ σοι, ὡς παρὰ κανόνας πεποιηκότι. δεικνύω ψηφίσματα Βασιλινουπολιτῶν, ὅπου παρεκάλεσαν περὶ ἐπισκόπου· σὺ δεῖξον, ποῦ παρεκάλεσαν Νικαέα, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς ἐπίσκοπον. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· κελεύσατέ με διδάξαι μικρόν. ἐπέδωκα λιβέλλους τῷ ἀρχιεπισκόπῳ γενομένῳ, ἀξιῶν αὐτὸν καλέσαι τὸν κύριν Εὐνόμιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ διακοῦσαι μεταξὺ τῶν δικαίων ἡμῶν. δίδωσι γράμματα καὶ πρὸς ἐμέ, καὶ πρὸς αὐτόν, γράψας ἀμφοτέροις, ὅτι μηδεὶς ὑμῶν μηδὲν καινοτομείτω, ἀλλὰ στοιχεῖτε τοῖς ἀρχαίοις. οἶδα γὰρ ἐγώ, πῶς ὀφείλω τὰς μητροπόλεις τιμᾶν. καὶ ἔχω τοιαῦτα γράμματα καὶ ἐγώ, καὶ αὐτὸς λαμβάνω, ὡς εἶπον, τὰ τοιαῦτα γράμματα. ἴσασι δὲ οἱ νοτάριοι· εἴπωσι καὶ ἄλλοι. ἔρχονται οἱ Βασιλινουπόλεως κληρικοὶ ἐντυγχάνειν μοι κατὰ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῶν. φυλάττων ἐγὼ τὰς παραγγελίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου, λέγω· οὐ δέχομαι ὑμᾶς· ἀλλ' ἀπέλθετε πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον· καὶ ἐὰν κελεύσῃ μοι, ἀκούω. καὶ ἐάσαντες ἐκεῖνοι καὶ ἐμέ, καὶ αὐτόν, ἔρχονται πρὸς τὴν ἁγιωσύνην τοῦ κυροῦ Εὐνομίου· διδόασιν αὐτῷ λιβέλλους κατὰ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ ἰδίου· πέμπει αὐτὸς εὐθύς, παριστῶν τὸν ἐπίσκοπον Βασιλινουπόλεως· προσφεύγει ὁ ἐπίσκοπος Βασιλινουπόλεως πρὸς ἐμέ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν οἱ κανόνες. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ βιβλίου, ἐπιδοθέντος παρὰ Εὐνομίου τοῦ εὐλαβεστάτου, ἀνέγνω.

Κεφ. ϛʹ.

Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπισκόπων καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξ ἅπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους,

* πρῶτος

A quod etsi fecit semel per subreptionem, secundum Canones nequaquam mihi præiudicare potest. Anastasius reuerendissimus episcopus dixit: Non ego, sed decessor meus fecit. Eunomius reuerendissimus episcopus dixit: Semel fecit, sicut dicis, an frequenter? Si semel fecit per subreptionem, vel contigit forte, quod tunc non haberet episc. metropolis Nicomedia, & indiguit à Nicæo fieri, hinc nullum mihi præiudicium secundum regulas generatur. Pos-B sum enim ego monstrare, multos quidem à Nicomedia ordinatos: tu vero nescio si possis vel vnum ostendere. Anastasius reuerendiss. episcopus dixit: Quando ciuitas facta est Basilinopolis, quis prius ordinauit? Eunomius reuerendissimus episcopus dixit: Quia excommunicauit clericos Basilinopolis mihi subiectos, possum ostendere. Testem voco sanctissimum magnæ Constantinopolis Archiepiscopum, qui suscepit eos, & reddidit eis communio-C nem. Anastasius reuerendissimus episcopus dixit: Non vere dicis. Eunomius reuerendissimus episcopus dixit: Da epistolam domni Archiepiscopi, vbi reddidit eis communionem, & vbi scripsit tibi, quod præter Canones fecisti. ostendo decreta Basinopolitanorum, vbi rogauerunt de episcopo. Tu ostende vbi rogauerunt * Nicænum, vt eis daret episcopum. Anastasius reuerendiss. episcopus dixit: Iubete me probare paululum. Obtuli libellos Archiepiscopo qui fuit; rogans D eum vt vocaret domnum Eunomium episcopum; & audiret inter iura nostra. Dedit litteras & ad me & ad eum, scribens ambobus, ac dicens: Nullus vestrum introducat aliquam nouitatem, sed consistite in rebus antiquis. Ego enim noui, quomodo debeam metropoles honorare. Et habeo huiusmodi litteras & ego & ipse. Accepi ego, sicut dixi, tales litteras, sciunt hoc & notarii: dicant & alii. Venerunt Basilinopolitani clerici, adeuntes E me aduersus episcopum suum. Ego custodiens mandata * episcopi, dixi: Non vos suscipio, sed abite ad Archiepiscopum: & si mihi iusserit, audiam. Et relinquentes illi & me & ipsum: venerunt ad sanctitatem domni Eunomii: dederunt ei libellos aduersus episcopum suum. Misit ipse repente, præsentans episcopum Basilinopolis: confugit Episcopus Basilinopolis ad me. Gloriosissimi Iudices di-F xerunt: Canones legantur. Beronicianus vir deuotus, magistrianus & secretarius diuini Consistorii, ex codice dato ab Eunomio reuerendissimo episcopo legit:

* Nicænor.

* Archiepiscopi

Pag. 310.

CAP. VI.

Episcopum oportet quidem præcipuè ab omnibus episcopis prouincialibus ordinari: si vero hoc difficile est, aut propter imminentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, * ex omnibus ad hoc ipsum trib. vna cógregatis,

Est canon 4. Conc. Nicæni

* omnino tribus vnà cógregatis, & in sad.

di 'ntistiā conuenientib. etiā absentibus, & per litteras consentientibus, ordinationem perficere.

& in vno decernentibus, & absentibus per litteras consentientibus, ordinationem fieri. Potestas autem gestorum vniuscuiusque prouinciæ metropolitano episcopo competit.

Anastasius reuerendissimus episcopus dixit: Consentio canoni. Si non sum metropolitanus, nec ego illic habeo * potestatem. *partem.* Gloriosissimi Iudices dixerunt: Ostende quemadmodum iura metropolitani habes. Anastasius reuerendissimus episcopus dixit: Supplicio relegi legem. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Legatur. Et dante Anastasio reuerendissimo episcopo *, Constantinus vir deuotus, magistrianus & secretarius diuini Consistorii, legit.

A συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, ποιεῖσθαι τὴν χειροτονίαν. τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπε· στοιχῶ τῷ κανόνι. Εἰ μὴ εἰμὶ μητροπολίτης, οὐκ ἔχω μέρος, οὐδὲ ἐγὼ ἐκεῖ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπίδειξον κατὰ ποῖον τρόπον τὰ τοῦ μητροπολίτου δίκαια ἔχεις. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὸν νόμον· οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· B ἀναγινωσκέσθω. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ παρὰ Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, καὶ μαγιστριανὸς, ἀνέγνω.

Valentiniani & Valentis Imperat. littera, quibus Nicææ ciuitati confertur priuilegium quod sit metropolis.

Interpretatio legis.

Flauij

*Imperatores Cæsares * Flauius Valentinianus & Valens, pij, felices, Augusti, perpetui victores, salutem dicunt Nicænis.*

Ἑρμηνεία νόμου.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες, Φλαύιοι, Οὐαλεντινιανὸς, καὶ C Οὐάλης, εὐτυχεῖς, εὐσεβεῖς, σεβαστοὶ, αἰώνιοι νικηταὶ, λέγουσι Νικαεῦσιν.

Licet studium nostrum ex illo manifestum atque clarum sit cunctis, ex quo regni sublimitatem, & publicam gubernationem Dei voluntate suscepimus, verumtamen & * super principatum huius felicitatis adiicimus, *ad summam huius* quoniam vestra ciuitas sub initium completa gaudio, & exultans super nostra felicitate, * gratiæ atque lætitiæ omni populo causa facta est. *iucunditatis* * Propterea licet metropolitana olim est nominata, & hoc leges antiquæ continent, tamen legem nobis profitentibus, nulla dubitatio esse poterit, eo quod hæc immota & firma permaneant, & temporibus futuris augenda, & de cetero hunc etiam in vestra ciuitate * exornantes, procedere sanciuimus. *Itaq; cum sit olim metropolis appellata, & hoc lex continens, quæcumque Nicomediensibus nostra lege concessa sunt nulla d. a. p. quin eadē immota permaneant* Permaneat igitur in perpetuum ista consuetudo, & ciuitas vestra sit metropolitana, consuetudine tamen in processu Bithyniæ iudicis permanente. Nullus enim aufert aliquid aliorum. Ergo voluntate Dei vestræ ciuitatis dignitas augeatur. Gaudentes itaque, orationes vestras duplicate, & lætamini in his, in quibus hic vobis præbetur honor, omni dubietate in futurum vacante, conspicientes quemadmodum perpetuam * pacem & prouidentiam ex nostris sanctionibus impetrastis. *beniuolentiam*

Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit: Rogo vestram magnificentiam, vt iubeatis legi legem Nicomediensibus post hæc concessam. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Legatur. Et dante Eunomio reuerendissimo episcopo, Beronicianus vir deuotus, secretarius diuini Consistorii legit.

Εἰ καὶ ἡ σπουδὴ ἡ ἡμετέρα δήλη πᾶσι, καὶ περίβλεπτος γέγονεν, ἐξ οὗ τῆς βασιλείας τὸ ὑπερ ἀναβεβηκὸς, καὶ τῶν δημοσίων τοὺς οἴακας βουλήσει τοῦ κρείττονος ὑπεδεξάμεθα, ὅμως πρὸς τούτοις ἀποσώσομεν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τῆς εὐτυχίας· ὅτι γε ἡ ὑμετέρα πό- D λις, παραυτὰ πληρωθεῖσα, καὶ γαυριωθεῖσα ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐτυχίᾳ, χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης παντὶ δήμῳ αἰτία γέγονε. διὰ δὴ, ἐπειδὴ μητρόπολις πάλαι ὠνομάσθη, καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὰ αὐτὰ, ἅπερ Νικομηδεῦσι νομοθετούντων ἡμῶν ὑπῆρξεν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται, τὸ ἀσάλευτα, καὶ ἰσχυρὰ μένειν, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα αὐξηθησόμενα. καὶ εἰς τὸ ἑξῆς αὐτὸν στέψαντες, ἐν τῇ ὑμετέρᾳ πόλει προϊέναι ἐθεσπίσαμεν. διαμενέτω τοίνυν εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ συνήθεια αὕτη· καὶ ἡ E πόλις ὑμῶν μητρόπολις ἔστω, τῆς συνηθείας τῆς ἐπὶ τῇ προόδῳ τοῦ Βιθυνιάρχου διαμενούσης. οὐδεὶς γὰρ ἀφαιρεῖταί τι τῶν ἄλλων· βουλήσει τοῦ κρείττονος αὐξηθείη τῆς ὑμετέρας πόλεως τὸ ἀξίωμα. χαίροντες τοίνυν, τὰς εὐχὰς διπλασιάζετε· καὶ ἥδεσθε ἐφ' οἷς αὕτη ἡ τιμὴ ὑμῖν παρέχηται· πάσης ἀμφιβολίας εἰς τὸ ἑξῆς σχολαζούσης, συνορῶντες, ὅπως αἰωνίου περιφανότητος, καὶ προνοίας ἐκ τῶν ἡμετέρων θεσπισμάτων τετυχήκατε.

F Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι τὸν νόμον, τὸν παρασχεθέντα Νικομηδεῦσι μετὰ ταῦτα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ παρὰ Εὐνομίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

A

Οὐαλεντινιανὸς, εὐσεβὴς, εὐτυχὴς, Αὔγουστος, Νικομηδεῦσι χαίρειν.

Η Περὶ τὰ πριβιλήγια τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας πάλαι ὑπάρξασα ἀρχαία συνήθεια, φυλαχθήσεται· οὔτε γὰρ ἡ προσθήκη τῆς τιμῆς τῶν Νικαέων πόλεως τὸ δίκαιον τὸ ὑμέτερον δύναται βλάψαι, ὁπότε ἐπαυξεται τὸ ἀξίωμα τῆς Νικομηδέων, εἴπερ ἐκείνη, ἡ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὖσα, μητροπόλεως ὀνόματι καλεῖται.

B

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οὐδὲν μὲν θεῖον γράμμα περὶ ἐπισκόπου διαλέγεται· ἑκάτερον δὲ τιμὴν ταῖς μητροπόλεσι παρέχει. τὸ δὲ θεῖον γράμμα τῆς θείας λήξεως Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Οὐάλεντος, τὸ δεδωκὸς τῇ Νικαέων πόλει τὸ μητροπολιτικὸν δίκαιον, ἰδικῶς παρακελεύεται τῶν ἄλλων μηδὲν ὑφαιρεῖσθαι πόλεων· καὶ ὁ κανὼν τῶν ἁγίων πατέρων περὶ ἑνὸς μητροπολίτου καθ' ἑκάστην τῶν ἐπαρχιῶν διαγορεύει. τί τοίνυν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρίσταται περὶ τούτου; ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν, τοῖς κανόσι τὸ ἱκανὸν γενέσθω. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου εἶπεν· ὁ κανὼν οὕτως διαγορεύει, ὥστε ἐν μιᾷ ἑκάστῃ τῶν ἐπαρχιῶν τὸ κῦρος ἔχειν τὸν τῆς μητροπόλεως, καὶ αὐτὸν καθιστᾶν πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ὄντας ἐπισκόπους· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ διάνοια τοῦ κανόνος. τῷ δὲ τῆς Νικομηδείας, ἐπειδὴ ἐξ ἀρχαίου αὕτη μητρόπολίς ἐστι, κεχρεώστηται, πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὄντας ἐπισκόπους χειροτονεῖν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ταῦτα πάντες βουλόμεθα. ταῦτα πάντες δεόμεθα· ταῦτα πανταχοῦ κρατείτω· ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει. Ἰωάννης Κωνσταντῖνος, Πατρίκιος, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Ποντικῆς διοικήσεως εἶπον· οἱ κανόνες ἴσασιν ἕνα μητροπολίτην τὸν ἀρχαιότερον· καὶ δῆλον, ὡς τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Νικομηδείας διαφέρουσιν αἱ χειροτονίαι· καὶ ἐπειδὴ καὶ αἱ νομοθεσίαι, ὡς συνεῖδε καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, ὀνόματι μητροπόλεως μόνῳ ἐτίμησαν τὴν Νικαέων, προσλιμᾶται δὲ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας τῇ τιμῇ μόνῃ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· κανονικῶς ἐδίδαξαν· καλῶς ἐδίδαξαν· πάντες αὐτὰ λέγομεν.

C

D

E

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὑποβαλλόμεθα τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλοπρεπείᾳ, παρακαλοῦντες, ὥστε μηδὲν προκρίμα τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτῳ θρόνῳ ἐνεγκεῖν τὰ νῦν διαλαλούμενα παρὰ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, τῆς Νικομηδέων πόλεως Εὐνομίου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νικαέων Ἀναστασίου, ἢ τὰ ἐπ' αὐτοῖς τυπούμενα. ὁ γὰρ ἁγιώτατος τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνος ἢ τὴν χειροτονίαν αὐτὸς ἐνεργεῖ ἐν τῇ Βασιλινουπόλει μετὰ τῶν λοιπῶν, ἢ ἐπιτρέπει γενέσθαι, καθὼς,

F

Valentinianus pius, felix, Augustus, Nicomedienſibus ſalutem.

Valentiniani Imp. priuilegium Nicomedienſi ciuitati concesſum.

CIrca priuilegia ciuitatis veſtræ, quæ olim * fuerint, priſca conſuetudo ſeruabitur. Neque enim honoris adiectio Nicæorum ciuitatis, ius veſtrum lædere poterit, cum augeatur dignitas Nicomedienſium ciuitatis, quando illa quæ ſecundo loco eſt, metropolis nomine vocatur.

fuerunt.

Glorioſiſsimi Iudices dixerunt: Nullæ * quidem ex his diuinæ litteræ de epiſcopatu loquuntur: vtræque enim * de honore referuntur metropolitanarum vrbium. Sacræ autem litteræ diuinæ memoriæ Valentiniani & Valentis, quæ tunc Nicænæ ciuitati præbuerunt metropoliticum ius, propriè præcipiunt ab aliis ciuitatibus nihil auferri: & regula ſanctorum Patrum de vno metropolita in vnaquaque prouincia, decreuit. Quid igitur hac de re Concilio ſancto videtur? Sancta Synodus clamauit: Canones teneant, Canonſbus ſatisfiat. Atticus reuerendiſsimus epiſcopus Nicopolis veteris Epiri dixit: Regula ita præcipit, vt in vnaquaque prouincia Metropolitanus habeat poteſtatem, & ipſe conſtituat omnes, qui in ea prouincia ſunt, epiſcopos: & hic eſt ſenſus regulæ. Nicomedienſis autem epiſcopus, quoniam * ab initio hæc metropolis eſt, debet omnes epiſcopos qui in eadem prouincia ſunt, ordinare. Sancta Synodus dixit: Hæc omnes volumus, hæc omnes ſupplicamus, hæc vbique teneant, hæc omnibus placent. Ioannes, Conſtantinus, Patricius, [Petrus,] & reliqui reuerendiſsimi epiſcopi Ponticæ diœceſis, [per vnum ipſorum Ioannem,] dixerunt: Canones vnum ſciunt Metropolitam antiquiorem: & manifeſtum eſt, quoniam reuerendiſsimo epiſcopo Nicomediæ ordinationes competunt, & quia leges etiam (ſicut perſpexit & veſtra magnificentia) nomine metropolis ſolummodo honorauerunt * Nicænum, & proponitur reliquis epiſcopis prouinciæ honore ſolummodo. Sancta Synodus dixit: Regulariter docuerunt, bene docuerunt: omnes hæc ipſa dicimus.

honorem tribuunt metropolitanis vrbium.

semper, ab

Nicænam ciuitatem.

Aëtius archidiac. ſplendidiſſimæ Conſtantinopolis dixit: Suggerimus veſtræ magnificentię, rogantes vt nullum præiudicium Conſtantinopolitanę ſanctiſs. ſedi fiat ex his quæ nunc * proferuntur à reuerendiſs. Archiepiſcopis, vel quæ mouentur inter Dei amantiſſimum epiſcopum Nicomedienſium Eunomium, & Dei amantiſsimum epiſcopum Nicæum Anaſtaſium, aut quæ inter eos ordinantur. Sanctiſſima enim Conſtantinopolitana ſedes aut ordinationem ipſa facit in Baſilinopoli cum reliquis, aut eā permittit fieri, ſicut literis,

Interlocutione dicta ſunt à ſanctiſ. Epiſcopis, Nicomedienſis ſcilicet Eunomio, & Dei amantiſ. Nicænorum Epiſ. Anaſtaſio, aut quæ de eis conſtituta ſunt.

veniunt, aut venerunt

quæ * fiunt, vel factæ sunt sæpius, A ostendere possumus. Et rogamus, vt epistolæ proponamur. Sancta Synodus clamauit: Canones teneant: Canonibus satisfiat. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Auctoritatem quidem metropolitani inter Ecclesias prouinciæ Bithyniæ, Nicomediensis reuerendissimus habebit episcopus. Nicæno habente honorem metropolitani tantummodo, subiacente autem ad exemplum aliorum Episcoporum prouinciæ, Nicomediensi. Hoc enim B visum est etiam sancto Concilio. Quæcumque autem sedi Constantinopolitanæ sanctissimæ Ecclesiæ de * ordinationibus prouinciæ competunt, hæc suo ordine coram sancto Concilio examinabuntur. Eunomius reuerendissimus episcopus Nicomediæ dixit: Gratias ago iustitiæ iudicii magnificentiæ vestræ, & diligo Archiepiscopum splendidissimæ Constantinopolis, obtinentibus vtrique regulis. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quæ dixisti, con- C scripta sunt. *

faciendis ordinationibus in prouinciis

Ratine, legi, legimus, legit.

Explicit Actio decimatertia.

ACTIO DECIMA QVARTA Chalcedonensis Concilij.

D Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nunciatus, sub die pridie kalendas Nouembris Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi Domini nostri Imperatoris, conuenientibus in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule, ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & E magnificentissimo & gloriosissimo Magistro sacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiam Paschasino & Lucentio religiosissimis episcopis, &, Bonifacio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi Archiepiscopi antiquæ Romæ Leonis, & Anatolio reuerendissimo episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reuerendissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & F Iuuenali reuerendissimo Archiepiscopo Hierosolymorum, Quintillo reuerendissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi episcopi Thessalonicensium Anastasii, & Thalassio reuerendissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, & Stephano reuerendissimo episcopo Ephesi, & reliquo sancto vniuersalique Concilio, quod in Chalcedonensium ciuitate

Pag. 312.

In omnibus Græcis codd. quos habuimus, Stephanus adhuc nominatur Episcopus Ephesi, cum tamen in Act. xj. abiisse Episcopatu depositus fuerit.

καὶ τὰ φοιτῶντα γράμματα, ἢ φοιτήσαντα πολλάκις, δεῖξαι δυνήσονται. καὶ ἀξιοῦμεν τὰς ἐπιστολὰς προβληθῆναι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· τοῖς κανόσι τὸ ἱκανὸν γινέσθω. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν μὲν αὐθεντίας τοῦ μητροπολίτου ἐν ταῖς κατὰ Βιθυνίαν ἐκκλησίαις ὁ Νικομηδείας εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἕξει, τοῦ Νικαίας τὴν τιμὴν μόνην τοῦ μητροπολίτου ἔχοντος, ὑποκειμένου δὲ κατὰ μίμησιν τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας τῷ τῆς Νικομηδείας· τοῦτο γὰρ καὶ τῇ ἁγίᾳ ἤρεσε συνόδῳ. ὅσα δὲ τῷ θρόνῳ τῆς κατὰ τὴν μεγαλώνυμον Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας περὶ τῶν χειροτονιῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἁρμόττει, ταῦτα κατὰ τάξιν οἰκείαν ἐπὶ τῆς ἁγίας γυμνασθήσεται συνόδου. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείων εἶπεν· εὐχαριστῶ τῇ δικαιοκρισίᾳ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν· καὶ ἀγαπῶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, κρατούντων τῶν κανόνων. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἃ εἴρηκας, γέγραπται. *

Forsitan, εἴχομεν, εἴχομεν, εἶχεν.

ΠΡΑΞΙΣ ΙΔ'.

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Υπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ μιᾶς καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βιγκομάλου, συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἀρχιεπισκόπου πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τοῦ Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, ἐν τῇ

A ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Σαβινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀφαιρεθεὶς ἀδίκως τοῦ θρόνου τῆς ἐπισκοπῆς, δεήσεις ἐπιδέδωκα τῇ θείᾳ, καὶ ἀθανάτῳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρᾶγμα ζητῆσαι. ἔχω δὲ καὶ διδασκαλικὸν πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον· καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, κελεῦσαι καὶ τὸ διδασκα- B λικὸν ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὰς δεήσεις, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις, καὶ τὸ προσκομιζόμενον διδασκαλικὸν παρὰ Σαβινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. Κωνσταντῖνος, ὁ καθωσιωμένος βοηθὸς τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω.

diuali sanctione collectum est: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, Sabinianus reuerendissimus episcopus dixit: Abrepta mihi iniuste episcopatus mei sede, libellos supplices obtuli sacro & immortali vertici, & iussit vestram magnificentiam vna cum sancto & vniuersali hoc Concilio causam meam inquirere. Habeo autem & petitionem ad sanctum hoc Concilium: & supplico præcipere vestram magnificentiam, & petitionem meam legi & preces meas, & mihi quæ sunt, iusta, reseruari. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Legantur preces, & oblata petitio à Sabiniano reuerendissimo episcopo. Constantinus vir deuotus, adiutor diuini Consistorii, legit.

Τοῖς εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις, καὶ ἀξίως παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων τετιμημένοις Αὐγούστοις, Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Μαρκιανῷ, δέησις, καὶ ἱκεσία παρὰ Σαβινιανοῦ ἐπισκόπου. C

Piissimis & Christi amantissimis, & digne à Deo omnium honoratis Augustis, Valentiniano & Marciano, preces & supplicatio à Sabiniano Episcopo. *Sabiniani episcopi ad Valentinianum & Marcianum Augustos deprecatoria.*

Ὁ τῶν ὅλων κύριος, ἰδὼν τὴν ἀποστολικὴν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν ἀπὸ τῶν ῥαθύμων τέως χειμαζομένην, καὶ πάντα τὸν κόσμον ἐν ἀταξίᾳ κλυδωνιζόμενον, ἤγειρε τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν ἰθῦναι καὶ κυβερνῆσαι τὴν οἰκουμένην, καὶ τὰς ὑπὸ τῶν μοχθηρῶν ἐπιφυείσας τῇ διδασκα- D λίᾳ τῶν ἁγίων, ταραχὰς καταστεῖλαι, καὶ τὸ λαμπρὸν, καὶ βέβαιον τῆς ὀρθοδοξίας κυρῶσαι. καὶ εἰκότως ἐπὶ τῆς ὑμετέρας γαληνότητος εἴποι καὶ ὑμῖν ὁ Θεός· ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου· εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου· ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν· ἡ γὰρ χείρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτόν. * πιστεύων οὖν νεύματι θείῳ, εἰς τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν, καὶ δεσποτείαν ἐπιστῆναι ὑμῶν τὴν θειότητα, πρόσειμι λιπαρῶν, καὶ καθικετεύων ὑμῶν τὴν εὐσέβειαν, κελεῦ- E σαι, προνοίας μου γενέσθαι, καὶ ζητηθῆναι τὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν. ἐγὼ γὰρ ἤμην παιδόθεν ἀσκητήριον οἰκονομῶν, πολύανδρον μοναστήριον, οὐδὲν περὶ ἐπισκόπου ἐνθυμούμενος, μή τί γε προσελθὼν τινι τούτου τοῦ ἀξιώματος ἕνεκεν. ἐν τῇ οὖν ἐπιμελείᾳ τῶν μοναχῶν ὄντος μου, ἐφίσταταί μοι αἰφνίδιον ὁ κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ τῆς μητροπόλεως ἐπίσκοπος, μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων· καὶ χειροτονεῖ με ἐπίσκοπον Γέῤῥης, ἐξ ἧς καθῃρέθη Ἀθανά- F σιος, ἐγγράφως ἐπὶ βαρυτάτοις κεφαλαίοις κατηγορηθεὶς, καὶ μὴ δυνηθείς ποτε ἀπολογήσασθαι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα, ἀλλά ποτε μὲν παραιτούμενος τὴν ἐπισκοπὴν, ποτὲ δὲ διαφόρως παρακρούων τὰς κλήσεις τῶν καλουσῶν αὐτὸν εἰς κρίσιν συνόδων διετέλει· οὗτος ἐν τῇ κατ᾽ Ἔφεσον συνόδῳ ἐξ ἐπιτάγματος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων προέδρου τῇ ἐμῇ ἐπεισῆλθεν ἐκκλησίᾳ,

* πισύων

Dominus omnium, videns Apostolicam & orthodoxam Fidem à* dissimulatoribus interim fatigari, & omnem mundum seditione vexari, suscitauit vestram pietatem, vniuersum mundum regere atque gubernare, & tumultus, qui à nefariis hominibus exorti sunt aduersus sanctorum doctrinam, reprimere, & claritatem atque soliditatem recti dogmatis confirmare. Vnde iuste de vestra etiam tranquillitate vobis dixerit Deus: Exaltaui electum de plebe mea: inueni Dauid seruum meum, oleo sancto meo vnxi eum: manus enim mea suscipiet eum, & brachium meum confortabit eum. Credens itaque, nutu diuino super omnium principatum ac dominationem consistere vestram diuinitatem, adsum supplicans atque rogans vestram pietatem, vt mei prouidentiam fieri, & causam meam examinari præcipiatis. Ego enim à puero eram in monasterio dispensator asceterii multorum virorum, nihil de Episcopatu cogitans, nedum* rogans quenquam huius gratia dignitatis. Dum ergo essem in monachorum* prouidentia constitutus, adstitit mihi repente illius temporis metropolitanus episcopus cum prouincialibus episcopis, & me Perrhæ ordinauit episcopum, de qua deiectus est Athanasius, ex scripto de grauissimis capitulis accusatus, nec valens vnquam pro illatis sibi criminibus reddere rationem, nunc quidem episcopatum repudiabat, nunc vero citationes Synodorum vocantium eum ad iudicium varie declinabat. Is in Ephesina synodo, ex præcepto Alexandrini præsulis, in meam Ecclesiam superingressus est,

desidiosis interim iactari, & omn. perturbatione fluctuari.

Ψαλμ. πη.

adiens

cura

& ego præter voluntatem meam ordinatus, expulsus sum. Et hæc quidem acta sunt, habitatoribus illius ciuitatis dolentibus & lugentibus meam expulsionem. Supplico igitur vestræ potentiæ, vt iubeatis & meam causam sub præsentia vestræ pietatis examinari, & placitum terminum dari: vt & ego cum cunctis aliis, consuetas orationes pro perpetua vestra potentia semper exoluam, piissimi atque victores Principes. Sabinianus episcopus dictaui, & subscripsi, & offero vestræ pietati. Beronicianus vir deuotus, secretarius diuini Consistorii, petitionem legit.

Pag. 313.

Sabiniani episcopi [illegible] pro iustitia obtinenda, ad Chalcedon. Synodum

Per omnia Dei amantissimis, & sanctissimis patribus & Archiepiscopis, Leoni, Anatolio, Maximo, & omni sancto Concilio, petitio & deprecatio data à Sabiniano Episcopo.

MVlta quidem atque diuersa sunt circa genus humanum Domini Christi beneficia: hæc autem in præsenti tempore circa sanctas eius ecclesias cura propria quædam existit atque præcipua, sicut ipsæ res clamant. Congregauit enim vestrum angelicum Concilium per piissimos reuera & Christianissimos nostros Imperatores, ad errorem perspiciendum, & confusionem atque seditionem, quæ ante hos paulo plus duos annos in Epheso facta est, destruendam, & veritatem atque iustitiam declarandam. Vnde & ego illam tempestatem & fluctuationem expertus, ad vestrum confugi tranquillissimum portum, suggerens, quia Dioscorus Alexandrinus auctoritate sua, insuper & tyrannide, me quidem à Perrhenorum ecclesia, commissa mihi secundum Canones à sanctissimo episcopo metropolis nostræ Stephano, expulit. E diuerso autem introduxit Athanasium, virum depositum in Antiochensium splendidissima ciuitate à multis Dei amantissimis episcopis. Quæ vero post hæc gesta sunt, & quomodo ciuitas vniuersa cum amaris lacrymis atque gemitibus circumfusa à me ægrè separabatur, & violentam meam lugebat exclusionem, me dicere, puto, superfluum est. Vnde rogo & supplico vestræ pietati, vt iniustitiam quam passus sum, nullatenus despiciatis; sed etiam iubeatis, me impetrare quæ iusta sunt: quatenus etiam in hoc Dei clementia collaudetur, qui per vestram angelicam, & à Deo honoratam Synodum destruxit quidem errorem, & luci reddidit veritatem. Sabinianus episcopus obtuli hanc petitionem, à me dictatam atque subscriptam.

[illegible]

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Respondeat Athanasius reuerendissimus episcopus. Athanasius reue-

A ἐγὼ δὲ παρὰ γνώμην χειροτονηθεὶς, ἐκβέβλημαι· καὶ ταῦτα τῶν οἰκούντων ἐκείνην τὴν πόλιν, ὀδυρμοῖς, καὶ θρήνοις χρησαμένων ἐπὶ τῇ ἐμῇ ἐξόδῳ. ἱκετεύω τοίνυν τὸ ὑμέτερον κράτος, κελεῦσαι, καὶ τὴν κατ' ἐμὲ ὑπόθεσιν παρούσης ὑμῶν τῆς εὐσεβείας ἐξετασθῆναι, καὶ τὸ παριστάμενον πέρας λαβεῖν· ἵνα κἀγὼ μετὰ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους ποιοῦμαι διὰ παντὸς, εὐσεβέστατοι, καὶ καλλίνικοι

B βασιλεῖς. Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος ὑπαγορεύσας καὶ ὑπογράψας ἐπιδίδωμι τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος, τὴν διδασκαλίαν ἀνέγνω.

Τοῖς τὰ πάντα θεοφιλεστάτοις, καὶ ἁγίοις πατράσι, καὶ ἀρχιεπισκόποις, Λέοντι, Ἀνατολίῳ, Μαξίμῳ, καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, δέησις, καὶ ἱκεσία παρὰ Σαβινιανοῦ ἐπισκόπου.

C

ΠΟλλαὶ μὲν, καὶ διάφοροι, αἱ περὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τοῦ δεσπότου Χριστοῦ εὐεργεσίαι· ἡ δὲ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ περὶ τὰς αὐτοῦ ἁγίας ἐκκλησίας γινομένη κηδεμονία, ἰδική τις τυγχάνει, καὶ ἐξαίρετος, καθὼς τὰ πράγματα βοᾷ. συνήθροισε γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀγγελικὴν σύνοδον διὰ τῶν ὡς ἀληθῶς εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, ἐπὶ τῷ τὴν

D πλάνην ἰδεῖν, καὶ τὴν μὲν πρὸ τούτων τῶν ἐνιαυτῶν δύο, μικρῷ πρὸς, ἐν Ἐφέσῳ γινομένην σύγχυσίν τε, καὶ ἀκαταστασίαν, καταργῆσαι, τὴν δὲ ἀλήθειαν, καὶ δικαιοσύνην φωτίσαι. ὅθεν κἀγὼ τῆς ζάλης ἐκείνης, καὶ τῶν κλυδώνων πειραθεὶς, ἐπὶ τὸν ὑμέτερον κατέφυγον εὔδιον λιμένα, διδάσκων, ὡς Διόσκορος, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων, αὐθεντίᾳ, ἔτι δὲ καὶ τυραννίδι, ἐμὲ μὲν τῆς ἐγχειρισθείσης μοι κατὰ κανόνας τῶν Περρήνων ἐκκλησίας διὰ τοῦ ἁγιω-

E τάτου ἐπισκόπου, καὶ μητροπολίτου ἡμῶν Στεφάνου, ἐξέωσεν, ἀντεισήγαγε δὲ Ἀθανάσιον, ἄνδρα καθαιρεθέντα ἐν τῇ Ἀντιοχέων μεγαλοπόλει ὑπὸ πλείστων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. οἷα τοίνυν καὶ τοῖς μετὰ τούτοις γέγονε, καὶ ὅπως πᾶσα ἡ πόλις μετὰ πικρῶν δακρύων, καὶ ὀδυρμῶν περιχυθεῖσα, δυσαποσπάστως εἶχε περὶ ἐμὲ, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπένθει βιαίαν ἐκβολὴν, τάχα περιττὸν ἐμὲ λέγειν. διὸ παρακαλῶ, καὶ καθικετεύω τὴν ὑμετέραν φιλοθεΐαν, μὴ περιϊδεῖν τὴν κατ' ἐμοῦ γινομένην ἀδικίαν,

F ἀλλὰ κελεῦσαι, τῶν δικαίων μετυχεῖν· ὅπως καὶ ἐν τούτῳ ὑμνῆται ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς, διὰ τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς, καὶ θεοτιμήτου συνόδου, καταργήσας μὲν τὴν πλάνην, φωτίσας δὲ τὴν ἀλήθειαν. Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος ἐπιδέδωκα, ὑπαγορεύσας, καὶ ὑπογράψας τήνδε τὴν δέησιν.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀποκρινάσθω Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέρρης.

Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· τὸ ἐμὸν πρᾶγμα ἀπὸ μακροῦ χρόνου κατῆρκται· καὶ τούτου ἤκουσαν οἱ τῆς μακαρίας μνήμης, Κύριλλός τε, καὶ Πρόκλος· καὶ φανεροὺς τύπους ἔγραψαν τῷ Ἀντιοχείας γενομένῳ ἐπισκόπῳ Δόμνῳ· συνέθετο δὲ ἐκεῖνος πληρῶσαι ταῦτα. αἰσθόμενος δὲ θανάτου τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, ἀνεπήδησε, καὶ ἐκάλεσε εἰς κρίσιν. ἐγὼ δὲ * ἀντέστρεψα· ὡς, εἰ μὲν βούλοιτο ἐμμεῖναι τοῖς τύποις, τοῖς δοθεῖσι παρὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων, ἕτοιμός εἰμι· εἰ δὲ ἕτερόν τι βούλεται, οὐκ ἐπακούω τῇ κλήσει. ἅπαξ γὰρ οἱ προλαβόντες ἅγιοι ἐπίσκοποι φανερὰ ἐτύπωσαν. ᾐτιασάμην δὲ καὶ αὐτοὺς, τοὺς συσκευασαμένους με· καὶ ἐκέλευσαν μὴ παρεῖναι τῇ κρίσει αὐτοὺς τοὺς αἰτιαθέντας παρ' ἐμοῦ. ἀξιῶ, εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἐξουσίᾳ, τὰ γράμματα τῶν ἀρχιεπισκόπων ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ γράμματα Πρόκλου, καὶ Κυρίλλου, τῶν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ ἐπιδοθέντος χαρταρίου παρὰ Ἀθανασίου τοῦ ἐπισκόπου, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀνέγνω.

* ἀντήγραψα L.

A rendissimus episcopus Perrhæ dixit: Mea causa à longo tempore inchoata est: & hanc audierunt beatæ memoriæ Cyrillus & Proclus, & certas formas scripserunt Domno, qui fuit Antiochenus episcopus, promisitque ille eas complere. Et cum cognouisset mortem beati Cyrilli, resiliuit, & ad iudicium me vocauit. Ego rescripsi, quia si vellet permanere in datis sententiis ab Archiepiscopis, paratus essem: si B vero vellet aliud aliquid, non audire me eius citationem. Semel enim præcedentes episcopi rem certissimam decreuerunt. Accusaui autem eos qui aduersum me machinati sunt: & iusserunt non interesse iudicio eos qui à me fuerant accusati. Rogo itaque, si videtur vestræ potestati, Archiepiscoporum litteræ relegantur. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Litteræ Procli & Cyrilli reuerendissimæ memoriæ relegantur. Et tradita scheda ab Athanasio C reuerendissimo episcopo Beronicianus deuotus secretarius diuini Consistorii legit.

Ἀντίγραφον συνοδικοῦ γράμματος.

Κυρίῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, καὶ συλλειτουργῷ Δόμνῳ, Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

D ΣΥναλγεῖν ἡμᾶς ἀδελφοῖς ἀναγκαῖον, καὶ οἵ τινες τῶν συλλειτουργῶν πεπονθέναι τι διισχυρίζονται, καὶ τοῦτο, παρὰ κληρικῶν ἰδίων, οὓς ἦν ἀναγκαῖον ὑπέχειν, ἅτε πατρὶ, τὸν αὐχένα, καὶ ὑποτάττεσθαι κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς τῆς ἐκκλησίας κανόσι διηγορευμένον. τοῦτο πῶς οὐ τῶν αἰσχίστων ἐστὶ τολμώμενον; τοιαῦτα φησὶ πεπονθέναι ἑαυτὸν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος· * ἔδωκε * καὶ τὸ τῆς συναχθείσης κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν συνόδου κατενεχθῆναι δάκρυον. φησὶ E γὰρ, τινὰς τῶν * ἀπ' αὐτῶν ὄντων κληρικῶν καταυθεντῆσαι τοσοῦτον, ὡς, τό γε ἧκον εἰς ἐγχειρήματος δύναμιν, καὶ ἐξελάσαι τῆς ἱερωσύνης αὐτὸν, καὶ καθαιρέσεως ψῆφον ἐπ' αὐτὸν ἐξενεγκεῖν. βούλονται γὰρ τοὺς μὲν οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας, ἤτοι τοὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων χειριστὰς, ἐκβαλεῖν, στῆσαι δὲ αὐτοὺς τοὺς κατὰ γνώμην ἰδίαν· καὶ πρὸς τούτοις ἔτι καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν διπτύχων ἀφελεῖν αὐτοῦ τὸ ὄνομα, ἕτερά τέ τινα ἀπηχῆ, καὶ F ἀνοσιότητος γέμοντα, δρᾶσαι· ἃ καὶ ἡ τῶν συνεζευγμένων λιβέλλων παρέχει δύναμις. ἐπειδὴ δὲ ἐστὶ τῶν ἀτόπων, τοιαῦτα τολμᾶσθαι παρὰ κληρικῶν κατὰ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων, καὶ περιιδεῖν ἀμήχανον αὐτὰ, καταξιωσάτω ἡ σὴ ὁσιότης, εἰ τῆς Ἀντιοχέων ἐστὶ μακρὰν ἡ πόλις, ἣν διοικεῖν ἔλαχεν ὁ μνημονευθεὶς θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, τισὶ διὰ οἰκείων γραμμάτων ἐπιτρέψαι τὴν ἀκρόασιν· ὥστε κληθέντας τοὺς τὴν * αἰτίασιν ὑπομένοντας, ἀπολογήσασθαι,

* καὶ εἴ πως

* ὥστε L.

* καὶ ἀπὸ τῆς

* ὑπ' αὐτὸν

* αἰτίας

RESCRIPTVM SYNODIcarum litterarum.

Domino meo dilectissimo fratri & consacerdoti Domno, Cyrillus in Domino salutem.

Cyrilli epistola ad Domnum Antioch. pro causa Athanasii Perrhæ episcopi.

D COndolere nos fratribus necessarium est, * quando quidam consacerdotum aliqua se passos affirmant, & hoc à propriis clericis, quos erat necessarium subdere tanquam patribus ceruicem, & esse subiectos secundum placitum Dei, & Ecclesiæ regulas talia decernentes. Hoc ergo præsumi, * quouis modo turpissimum est. Tanta namque passum se dicit reuerendissimus episcopus Athanasius, vt E etiam congregata in regia ciuitate Synodus lacrymas daret. Ait enim, quosdam clericos qui sub eo constituti sunt, in tantam audaciam prosiluisse, vt quod attinet ad præsumptionis vim, & expellerent eum à sacerdotio, & super eum * damnationis sententiam ferrent. Volunt enim œconomos ecclesiæ, aut certe ecclesiasticarum rerum dispensatores eiicere, & quosdam alios sibi propria auctoritate constituere: super hæc autem etiam de sacris diptychis nomen F eius auferre, & alia quædam absurda, & sceleribus plena perpetrare, quæ subiectorum libellorum virtus noscitur continere. Quia vero nimis incongruū est, præsumi talia à clericis aduersus episcopos proprios, & hæc despicere nos impossibile est: dignetur tua sanctitas (si ab Antiochia longe est ciuitas, cuius gubernationem sortitus est memoratus religiosissimus episcopus Athanasius) quibusdam per proprias litteras audientiam delegare; quatenus euocati hi qui accusati sunt, responderent,

* & si quidam

Pag. 314.

* quomodo, vt turpissimum est

* depositionisq;

Criminibus obnoxij. & si inuenti fuerint * accusationibus rei, A à sacro ministerio decidant. Quod enim ipsi aduersus patrem proprium præsumpserunt, hoc iuste sustineant, quando *ord. nem contempserunt,* omnem * consequentiam prætermiserunt, & omnem legem transcendere præsumpserunt, & pro nihilo esse iudicauerunt senectutem exhonorare patris. Dicuntur autem non modo primum tales esse cœpisse, sed iam in multis * culpati sunt adhuc valde peioribus asperioribusque. *condemnati sunt peioribus quoque & audacioribus culpis* Asserit autem eum se suspectum habere, qui nunc ius metropoliticũ prouinciæ obtinet, ex qua est; B &, sicut iam dixi, nihil molesti est, si iis qui ei suspecti sunt, iudicare non liceat. Dic fraternitati, quæ apud te est, salutem. Salutat te in Domino, quæ nobiscum est.

RESCRIPTVM SYNODICARUM litterarum.

Procli episcopi epist. ad Domnum Antioch. pro causa Athanasij Perrhæ episcopi.

Sanctißimo & Dei amantißimo fratri & consacerdoti Domno, Proclus in Domino salutem. C

mutua CHaritas * sancta, Deo dilectissime, maximum in hoc est donum. Vinciens enim ad concordiam * magnus artifex Deus naturam *optimus* quam fabricatus est, beneuolentia eos coniunxit, qui ratione reguntur, vt dũ alii aliorum casus proprios ducerent, ac vnusquisq; ex se res alterius metiretur, in insolubilem consensionis vnanimitatem ea connecterentur, quæ vnius naturæ sunt. D Ea enim quæ affectu disiuncta sunt, necessario in mutuum exitium ruunt: quæ vero voluntate vnita sunt, non facile à firmitate propria dilabũtur. Vnde & B. Paulus multitudinem fideliũ *Ephes. 5.* & coniunctionem ecclesiæ, corpori cõparauit, dicẽs: *1. Cor. 12.* Vos estis corpus Christi, & membra ex * membro: *partes* omnino prædicans multitudinis conspirationem, & ex concordia membrorum prohibens, ne contentionis morbo, cui bella sunt amica, laboremus. Cur autem hæc scribam, Dei amantissime pater, rogo paulu- E lum * vt agnoscas. *agnoscere me grauaris.* Dei amantissimus ecclesiæ Perrhenorum episcopus Athanasius, incredibilem simul, & audientib. non mediocriter molestam * pompam *tragœdiam* defleuit, dicens clericos suos velut * ex- *abiecta cogitatione* utos ratione subiectionis, & putantes sibi sufficere voluntatem, vt essent sacrorum tyranni, expulisse eum ab ecclesia, cum iusta ratio nulla subsisteret: & F quantum ad eos attinet, in tantam væsaniam exiliisse, vt etiam damnarent eũ, & operibus persuaderent, quia in voluntate procacium, & non in decreto regularum, sacrorum ordo consistat: œconomos autem & curatores propria volun- *Pag. 315.* tate cõstituisse ecclesiæ Dei, & episcopi nomen de sacris diptychis abstulisse, & vt breuiter dixerim, palam ecclesiasticũ ordinem expulisse: adiiciens, quoniam nutriuit circa hæc istorum præsumptionem veteribus eorum & sceleratis operibus non rationabilis venia data.

A καὶ εἰ εὑρεθεῖεν ἔνοχοι τοῖς αἰτιάμασιν, ἀποπλανηθῆναι τῆς ἱερατικῆς λειτουργίας. ὃ γὰρ αὐτοὶ τετολμήκασι κατὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς, τοῦτο πάθοιεν ἂν δικαίως, πάσης ἀλογήσαντες ἀκολουθίας, καὶ πάντα θεσμὸν ὑπερβάντες, καὶ παρ' οὐδὲν ποιησάμενοι τὸ ἀτιμάσαι πατέρα. λέγονται δὲ καὶ οὐ νῦν * πρότερον ἄρξασθαι εἶναι τοιοῦτοι, ἀλλ' ἤδη κατηγορεῖσθαι καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἔτι χείροσι, καὶ θρασύτεροις ἐγχειρήμασι. ** πρῶτον* φάσκει δὲ ὕποπτον * ἔχειν τὸν λαχόντα νῦν εἰς τὸ μητροπολιτικὸν δίκαιον τῆς ἐπαρχίας, ἐξ ἧς ἐστι· καὶ ὡς ἔφθην ἤδη, B τὸ λυποῦν οὐδὲν, ἐξεῖναι τοὺς ἐν ὑποψίᾳ μὴ δικάζειν αὐτῷ. πρόσειπε τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα· σὲ ἡ σὺν ἐμοὶ ἐν κυρίῳ προσαγορεύει.

Ἀντίγραφον συνοδικοῦ γράμματος.

Τῷ ὁσιωτάτῳ, καὶ θεοφιλεστάτῳ, καὶ συλλειτουργῷ Δόμνῳ, Πρόκλος ἐν κυρίῳ χαίρειν. C

ΤΟ φιλάλληλον, θεοφιλέστατε, μέγιστον ἐν τούτῳ τυγχάνει δῶρον· συνδεσμῶν γὰρ εἰς ὁμογνωμοσύνην ὁ ἀριστοτέχνης Θεὸς, ἣν ἐδημιούργησε φύσιν, τῇ ἀγαθότητι τοὺς λόγῳ διοικουμένους συνέσφιγξεν· ἵν' οἰκειούμενοι τὰ ἀλλήλων πάθη, καὶ ἕκαστος ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ τοῦ ἑτέρου μετρῶν, εἰς ἄλυτον συμπαθείας ὁμοφροσύνην συμπλέκοιντο τὰ ὁμοφυῆ. τὰ μὲν γὰρ ἀφεστῶτα κατὰ σχέσιν, πρὸς D τὴν ἀλλήλων ἀναγκαίως ἐπείγεται φθοράν· τὰ δὲ ἡνωμένα κατὰ γνώμην, οὐ ῥᾳδίως ἀπολισθαίνει τῆς οἰκείου ἀσφαλείας. διὸ καὶ ὁ μακάριος Παῦλος τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν, καὶ τὸ σύγκρότημα τῆς ἐκκλησίας, σώματι ἀπείκασε, λέγων· ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέλους, πάντως διαγορεύων νοσεῖν τὸ τοῦ πλήθους σύμπνοιαν, καὶ ἀπαγορεύων νοσεῖν τὴν φιλοπόλεμον ἀντίστασιν, ἐκ τῆς τῶν μελῶν συμφωνίας. πρὸς τί δὲ ταῦτα γράφω, θεοφιλέστατε, μικρὸν ἀνάσχου μαθεῖν. ὁ θεοφιλέστατος E ἐπίσκοπος τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας Ἀθανάσιος ἄπιστον ὁμοῦ, καὶ πλήττουσαν οὐ μετρίως τοὺς ἀκούοντας ἀπεθρήνησε τραγῳδίαν, φήσας, τοὺς αὐτοῦ κληρικοὺς, ὥσπερ ἀποδυσαμένους τὸν λογισμὸν τῆς ὑποταγῆς, καὶ νομίσαντας, ἀρκεῖν αὐτοῖς ἐκ τοῦ βούλεσθαι, καὶ εἶναι ἱερατύραννοις, ἀπώσασθαι μὲν αὐτὸν τῆς ἐκκλησίας οὐδενὶ δικαίῳ λόγῳ, καὶ τό γε ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ὅσον ἧκεν εἰς μανίας F ὑπερβολὴν, καθελεῖν, καὶ τοῖς ἔργοις πεῖσαι, ὅτι ἐν τῇ γνώμῃ τῶν * προπετευομένων, ἀλλὰ μὴ ἐν τῇ ψήφῳ τῶν κανόνων, ἡ τῶν ἱερῶν κρατύνεται τάξις· οἰκονόμους τε, καὶ φροντιστὰς κατ' οἰκείαν αὐθεντίαν ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τῶν ἱερῶν δέλτων περιελεῖν τὸ ὄνομα τοῦ ἐπισκοποῦντος. καὶ συντόμως εἰπεῖν, ἀναφανδὸν ἐξορχήσασθαι τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν. προσθεὶς, ὡς ἐνέθρεψεν αὐτῶν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα τόλμαν ἡ τῶν πάλαι παρ' αὐτῶν ῥᾳδιουργηθέντων οὐκ εὔλογος συγγνώμη· ** προπετευομένων*

A τοῖς γὰρ πρὸ αὐτοῦ τὰ ὅμοια πεποιηκότες, ὁδὸν τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκορύφωσαν, ἐφ' οἷς μὴ πάλαι ἀξίαν δεδώκασι δίκην, τοῦ μηδὲ αὖθις σωφρονῆσαι ἐσχηκότες ἐφόδιον. ἀλλ' αὐτὸς, θεοφιλέστατε, καταξίωσον, παρ' ἡμῶν δυσωπούμενος· δύνασαι γὰρ, οἰκειώσασθαι τοῦ συνιερέως τὰς ἀσθενείας, μάλιστα πειθόμενος τῷ μακαρίῳ Παύλῳ, βοῶντι· Εἰ πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη. καὶ εἰ μακρὰν τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ἡ πόλις, ἐν ᾗ ταῦτα ἐδραματουργήθη, B ἀφώρισαι τινὰς τῶν ἀστυγειτόνων, καὶ ἀπροσωπολήπτων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἀκοῦσαι τῆς ὑποθέσεως. ὑφορᾶται γὰρ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς μητροπόλεως, ὡς τῇ τῆς μανίας τῶν ἀντιπάλων φλογὶ τὴν ἐκ δυσμενείας κατ' αὐτοῦ παρέχοντα δύναμίν τε καὶ ὕλην. καὶ, εἰ ἐλεγχθεῖεν ἐφ' οἷς ᾐτιάθησαν οἱ παρ' αὐτοῦ καταβοώμενοι, καὶ εἰς ἀπόνοιαν τὸν Ἀβεσαλὼμ ἐκεῖνον μιμησάμενοι, ἐπίσης ἐκείνῳ δέξασθαι τὴν C ἐκ τοῦ παραδείγματος τιμωρίαν. οὕτω γὰρ μισεῖ ὁ Θεὸς τοὺς κατὰ πατέρων ὁπλιζομένους, ὡς ἐν πάσῃ τῇ κτίσει στηλιτεύειν τοὺς πατραλοίας. οἶδα δὲ, θεοφιλέστατε, ὡς πάντας περιπτυσσόμενος ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ, καὶ γέμων συμπαθείας, οἰκειώσῃ τὸν πρεσβύτην, καὶ ἀπομάξεις αὐτοῦ τὸ τῆς θλίψεως δάκρυον, καὶ χαριῇ αὐτῷ τὸ μισοπόνηρον, καὶ τοὺς τῆς ἱερωσύνης ἐπιβούλους, * μετὰ τοὺς ἐλέγχους ὀργῇ δικαίᾳ χρησάμενος, καὶ D ἀμοιβῇ τὸ πρέπον ἐχούσῃ, παρασκευάσεις ἐκποδὼν γενέσθαι, πονηρὰν * νομὴν, τὸ κοινὸν τῆς ἱερωσύνης καταβλάπτουσαν, ἐπιστημόνως ἐκτέμνων. εἰ γὰρ δοίη τις, τοὺς τολμῶντας, ἃ μὴ δεῖ, καὶ εἰς τοσοῦτο φθάνοντας θράσους, ὡς καὶ τοιούτων κατατολμᾶν, δι' ὧν ἱερωσύνην καθυβρίζουσιν, οἰκτείρεσθαι ἀκρίτως, ἀφ' ὧν τὸν ἔλεον παρὰ ἀνομίας * θηρῶνται, καὶ παρακαλεῖν, λείπεται οὐδὲν, ἢ πάντας τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτας E παίγνιον εἶναι καὶ τῶν διαβολικῶν ὀργάνων. ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν προεχειρίσατο, ἐπί τε καὶ παύειν ἀδικίας, καὶ τόλμας διαστέλλειν, καὶ ἱερωσύνῃ καμνούσῃ βοηθεῖν, καὶ ταῖς οἰκείαις λοιδορίαις χώραν μὴ παρέχειν· ἀλλὰ μετὰ διάγνωσιν, τῷ μὲν συκοφαντουμένῳ, εἴγε συκοφαντεῖται, βοηθεῖν, τὸν δὲ συκοφαντοῦντα, εἴγε ἀληθῶς συκοφαντεῖ, ἐκτέμνειν. μὴ τοίνυν νομίσῃ σου ἡ θεοσέβεια ὡς ἐφ' ὕβρει τοῦ θρόνου F τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως κατέλαβε τὰ τῇδε ὁ μνημονευθεὶς θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος· ἀλλ' ὑφορώμενος τινὰς, ὥς φησι, τοὺς ταραχαῖς χαίροντας, καὶ οἰκείῳ πάθει στρατευομένους, δέδωκε πρὸς καιρὸν τόπον τῇ ὀργῇ· ἐπεὶ τό, τε ἀνεξίκακον, καὶ ἥμερον, καὶ φιλοδίκαιον τῆς σῆς θεοσεβείας κηρύττων οὐ παύεται· καὶ ἄλλως οὐκ αἰτιώμενος, μὴ γένοιτο, ἀλλὰ δυσωπῶν αἰδεσιμωτέραν γενέσθαι τὴν ἐπ' αὐτῷ μεσιτείαν. διὸ καὶ τοῖς παροῦσιν αὐτὸν ἐφοδιάσαντες γράμμασι, θαρρεῖν εἴπομεν

* καί

* γνώμην,

* ἀδικίας παρακαλῶν,

A Nam præcessoribus eius similia facientes, inde gradu facto, impetum suum ad peiora cumularunt, cum prius meritas pœnas non sustinuerint, aditu illis dato; vt neque in posterum sibi temperarent. Sed tu, Dei amantissime, dignare, à nobis rogatus (potes enim) consacerdotis infirmitates tibi proprias efficere, obediens præcipuè beato Paulo dicenti: Si patitur vnum membrum, compatiuntur omnia membra: & siquidem longe ab vrbe An- 1. Cor. 12.
B tiochena ciuitas constituta est, in qua hæc perpetrata noscuntur, aliquos Dei amantissimorum episcoporum ipsi vrbi vicinos, personas non accipientes, ad audiendum hanc causam sanctitas tua deputet. Formidat enim religiosissimum metropolitanum episcopum, tanquam vesanæ flammæ inimicorum eius ex odio aduersus eum vim præbentem atque materiam. Et si quidem conuicti fuerint, in quibus accusantur, ii de quibus conqueritur,
C & qui superbiam Abſalom imitati sunt: simili exemplo plectantur. Sic enim odit Deus eos, qui aduersus patres armantur, vt patrum inuasores in omni mundo infamia notet. Noui autem, Dei amantissime, quoniam omnes complectens in Christi visceribus, & commiseratione plenus, consolaberis senem, & lacrymas eius tribulationis absterges, * & donabis ei odium malignitatis, & sacerdotii aduersarios
D post conuictionem furori iusto & competenti vindictæ subiiciens, expelles * omnem pessimam voluntatem, & communis sacerdotii pestem, scienter abscidens. Nam si quis concesserit, vt præsumptoribus & inconuenienter in tantam procacitatem exilientibus, vt * Dei Pontificibus contumeliam inferre audeant, misericordia illis sine iudicio fiat, * ex quibus oleum iniquitatis supplicationibus aucupantur: nihil est reliquum, nisi vt omnes Ecclesia-
E rum præsules in lusum & opprobrium fiant, * & per hæc stabiliatur diabolicum instrumentum. Sed Deus ad hoc tuam religiositatem * præordinauit, vt & iniustitias remoueas, & præsumptiones comprimas, & sacerdotio laboranti succurras, & * multis maledictis locum non præbeas: sed post cognitionem, ei quidem qui calumniam patitur, adiutorium feras: illum vero qui calumniam facit, si vere est calumniatus, abscindas. Non igitur tua religiositas
F arbitretur, quia tanquam ad iniuriam sedis Antiochenæ maximæ ciuitatis huc venit memoratus Dei amantissimus episcopus; sed metuens quosdam, sicut ait, seditionibus gaudentes, & passioni propriæ militantes, dedit ad tempus locum iræ: nam alioqui patientiam, & mansuetudinem, & iustitiam tuæ religiositatis prædicare non cessat: nec vt accuset, (absit hoc) sed vt supplicet honestiorem in se conditionem effici. Vnde & præsentibus eum litteris consolantes, confidere iussimus

& veri improbitati commonebis.

malum quod serpendo insinuatur, & communitatem sacerdotij lædit, sapienter excidens.

sacerdotium audeant.

ex eo quod misericordiam pro sceleribus deprecari dicuntur.

ad sacerdotium premendum ipsi quoque diaboli sint instrumentum.

proprijs

vt hæc pro se intercessio ad animum reconciliandum esset gratior itaque eum præsentibus litteris dat.

ego atque reuerendissimus episcopus & consacerdos noster Cyrillus, quod propter Charitatem, quæ continetur in nobis, habens reuerentiam scribentibus, harum litterarum gerulum modis omnibus adiuuabis. Omnem, quæ tecum est, in Christo fraternitatem, plurimum saluto.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Post epistolas quid actum est? Sabinianus reuerendissimus episcopus dixit: Supplico gesta legi, & ipsa vos edocebunt. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Interlocutiones gestorum quæ porriguntur, legantur. Constantinus deuotus secretarius diuini Consistorii, ex scheda illi à Sabiniano reuerendissimo episcopo data, cuius initium erat disruptum, & * reliqua
proximè sequenti. legit.

A ἐγώ τε, καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, καὶ συλλειτουργὸς ἡμῶν Κύριλλος, ὡς διὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν ἡμῖν ἀγάπην αἰδεσθεὶς τοὺς ἐπιστείλαντας, βοηθήσεις πάντως τῷ κομίσαντι. πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύω.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· μετὰ τὰς ἐπιστολὰς, τί ἐπεράχθη; Σαβινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ, τὰ ὑπομνήματα ἀναγνωσθῆναι· καὶ ταῦτα
B διδάσκει ὑμᾶς. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· αἱ * διδασκαλίαι τῶν προσκομιζομένων ὑπομνημάτων ἀναγνωσθήτωσαν. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ χαρταρίου ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρὰ Σαβινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, οὗ ἡ ἀρχὴ ἔφθαρται, καὶ τὰ ἑξῆς ἀνέγνω. — διαλαλιαί

ANTIOCHENVM *Concilium.*

C Ἐκ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ συνόδου.

IN Antiochensium sanctissima Ecclesia in porticu æstiualis secretarii, facto Concilio, & residentibus
Pag. 316. sanctissimis episcopis, Domno eiusdem Antiochiæ, Theodoro Damasci, Valerio Anazarbi, Pompeiano Emesæ, Polychronio Epiphaniæ secundæ Ciliciæ, Damiano Sidonis, Iamblicho Chalcidis, Theoctisto Berrhœæ, Gerontio Seleuciæ, Iosepho Heliopolis, Timotheo Dolichis, Be-
Arethus. netio Bibli, Epiphanio * Arcæ, Paulo Ptolemaidis, Stephano Epiphaniæ Syriæ secundæ, Bosphoro Orthosiadis, Thoma Mopsuestiæ, Iordane Abilæ, Paulo Antaradi, Barane Alexandriæ, Mara Vrimorum, Sabba Palti, Mara Anasarthæ, Ioanne Theodosiopolis, Daniele Carrensium, Sophronio Constantinæ, Vranio Hi-
Rhosaphæ. merorum, Mariniano * Iotapæ; Tatianus diaconus & notarius dixit: Perrhenses clerici libellos & nunc iterum obtulerunt vestræ sanctitati, aduersus reuerendissimum episcopum Athanasium. Quia igitur adest sanctum Concilium, præ manibus habeo libellos, & si præcipit tua sanctitas, eos relego.

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Vbi sunt, qui libellos obtulerunt? Tatianus diaconus dixit: Foris sunt. Domnus episcopus dixit: Ingrediantur. Tatianus diaconus dixit: Adstitit Isaacius, qui libellos obtulit. Domnus episcopus dixit: Solus Isaacius libellos obtulit, an alii cum eo? Tatianus diaconus dixit: Solus Isaacius obtulit libellos. Domnus episcopus dixit: Dicat Isaacius, si ipse libellos obtulit. Isaacius primicerius lectorum dixit: Etiam, quæso sanctitatem tuam. Domnus episcopus dixit: Lege illos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Quoniam memoria facta est & Ioannis subdiaconi, & ipse ingrediatur. Tatianus diaconus dixit:

ΕΝ τῇ Ἀντιοχέων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐν τῷ στοιδίῳ τοῦ θερινοῦ σηκρήτου, συνόδου γενομένης, καὶ καθεσθέντων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, Δόμνου τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας, Θεοδώρου Δαμασκοῦ, Βαλερίου Ἀναζάρβου, Πομπηϊανοῦ Ἐμέσης, Πολυχρονίου Ἐπιφανείας τῆς δευτέρας Κιλικίας, Δαμιανοῦ Σιδῶνος, Ἰαμβλίχου Χαλκίδος, Θεοκτίστου Βεῤῥοίας, Γεροντίου Σελευκείας,
D Ἰωσὴφ * Ἰλιουπόλεως, Τιμοθέου Δολιχῆς, Βενετίου Βίβλου, Ἐπιφανίου Ἡρακλείας, Παύλου Πτολεμαΐδος, Στεφάνου Ἐπιφανείας δευτέρας Συρίας, Φωσφόρου Ὀρθωσιάδος, Θωμᾶ Μοψουεστίας, Ἰορδάνου Ἀβίλης, Παύλου Ἀντάραδου, Βαράνου Ἀλεξανδρείας, Μάρα Οὐρίμων, Σάββα Πάλτου, Μάρα * Ὀνοσαρθᾶς, Ἰωάννου Θεοδοσιουπόλεως, Δανιήλου Καρρῶν, Σωφρονίου Κωνσταντίνης, Οὐρανίου Οὐρῶν, Μαριανοῦ Ῥοσαφᾶς. Ταλιανὸς διάκονος, καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀπὸ Πέῤῥης ὁρ-
E μώμενοι κληρικοὶ λιβέλλους καὶ νῦν πάλιν ἐπιδεδώκασι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι κατὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου. ἐπειδὴ τοίνυν πάρεστιν ἡ ἁγία σύνοδος, ἔχω μετὰ χεῖρας τοὺς λιβέλλους· καὶ εἰ κελεύσειεν ἡ σὴ ὁσιότης, τούτους ἀναγνώσομαι. — Ἡλιουπόλεως. Ἀναφάρθης.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ εἰσιν οἱ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκότες; Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔξω εἰσίν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔστη-
F κεν Ἰσαάκιος, ὁ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκώς. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· μόνος Ἰσαάκιος δέδωκε τοὺς λιβέλλους, ἢ καὶ ἄλλοι σὺν αὐτῷ; Ταλιανὸς διάκονος εἶπε· μόνος Ἰσαάκιος ἐπιδέδωκε τοὺς λιβέλλους. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· λεγέτω Ἰσαάκιος, εἰ αὐτὸς ἐπιδέδωκε τοὺς λιβέλλους. Ἰσαάκιος ἀρχιαναγνώστης εἶπε· ναί, δέομαι τῆς ἁγιωσύνης σου. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτωσαν. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ ἐμνημόνευσε καὶ Ἰωάννου ὑποδιακόνου, εἰσίτω καὶ αὐτός. Ταλιανὸς διάκονος εἶπε·

πάρεστι καὶ Ἰωάννης ὁ ὑποδιάκονος. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· παρόντων αὐτῶν, ἀνάγνωθι τοὺς συνεζευγμένους λιβέλλους. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ εἰσιν οὗτοι οἱ λίβελλοι; Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω μετὰ χεῖρας. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ τούτους. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἡνίκα παρεπέμψαμεν τὴν δίκην τῷ μακαριωτάτῳ Πανολβίῳ τῷ τηνικαῦτα μητροπολίτῃ τῆς ἐπαρχίας, ὥστε διακοῦσαι τῆς ὑποθέσεως, τίνα παρηκολουθήσαν; Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω τοῦ αὐτοῦ μακαριωτάτου Πανολβίου ἐπιστολὴν, δι᾽ ἧς ἐδίδαξε τὰ παρακολουθήσαντα. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ ταύτην. καὶ ἀνεγνώσθη. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔχεις τὰ ἀντίγραφα τῶν παραιτήσεων τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου; Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω μετὰ χεῖρας καὶ τὰ ἀντίγραφα, καὶ τὰ αὐθεντικὰ, λαβὼν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ αὐθεντικὰ κατὰ τάξιν. καὶ ἀνεγνώσθη.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπεν· ὅτι εὐνοϊκῶς διέκειτο περὶ τὸν εὐλαβέστατον Ἀθανάσιον ὁ μακαρίτης Πανόλβιος, ὁ τῶν Ἱεραπολιτῶν τότε τηνικαῦτα ἐπίσκοπος, διὰ τῶν οἰκείων παραιτήσεων ἐδίδαξεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος. δῆλος τοίνυν ἐστὶ φυγὼν τὴν δίκην, καὶ μηδὲ τῷ φίλῳ ἑαυτοῦ τὴν κατ᾽ αὐτὸν ἐμπιστεύσας ἀκρόασιν.

Βαλέριος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου εἶπε· δῆλός ἐστιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος συνειδὼς ἑαυτῷ τινα, ἅπερ καὶ κατηγόρηται, τῷ μὴ βουληθῆναι παρὰ τῷ αὐτοῦ φίλῳ, τῷ μακαριωτάτῳ Πανολβίῳ δικάσασθαι, κατὰ τὰς παρ᾽ αὐτοῦ γραφείσας παραιτητικὰς ἐπιστολάς.

Πομπηϊανὸς ἐπίσκοπος Ἐμίσης εἶπε· φίλου τυγχάνοντος αὐτῷ τοῦ παμμακαρίου Πανολβίου τοῦ ἐπισκόπου, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος δῆλός ἐστιν, ὡς ὑπὸ κακοῦ συνειδότος τοῦτο πεποίηκε.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐδὲ τῷ αὐτοῦ φίλῳ θαῤῥήσας τὴν κατ᾽ αὐτοῦ κατηγορίαν, δῆλός ἐστι φαύλῳ συνειδότι φυγὼν τὴν δίκην.

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἑαυτῷ ἐθάῤῥει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἂν τὴν ἀκρόασιν Πανολβίου τοῦ φίλου αὐτοῦ παρῃτήσατο· ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς γράμμασι, τοῖς πρὸς αὐτὸν, ὡμολόγησεν· ἀλλ᾽ ἴσως ὑπὸ τοῦ συνειδότος ἐλαυνόμενος, ἔφυγε τὴν κλῆσιν τὴν ἐπὶ τοῦ προειρημένου μακαρίου Πανολβίου.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Σιδῶνος εἶπε· μεγάλα ἑαυτὸν ἠδίκησε, καὶ ὑπόδικον κατέστησε τοῖς ἁγίοις κανόσιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, τρίτον κληθεὶς παρὰ τοῦ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης Πανολβίου, τοῦ τότε τηνικαῦτα τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου τυγχάνοντος, καὶ τρίτον παραιτησάμενος, καὶ μὴ ἀπαντήσας.

A Adest Ioannes subdiaconus. Domnus episcopus dixit: Præsentibus eis lege coniunctos libellos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Vbi sunt ipsi libelli? Tatianus diaconus dixit: Habeo eos præ manibus. Domnus episcopus dixit: Lege etiam eos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Quando delegauimus causam beatissimo Panolbio, qui tunc Metropolitanus erat eius prouinciæ, vt causam audiret, quæ subsecuta sunt? Tatia-B nus diaconus dixit: Habeo eiusdem beatissimi Panolbii epistolam, per quam edocuit quæ secuta sunt. Domnus episcopus dixit: Lege eam. & lecta est. Domnus episc. dixit: Habes exemplaria * repudii reuerend. Episcopi Athanasii? Tatianus diaconus dixit: Præ manibus habeo & exemplaria & authentica, quæ accepi à Dei amantissimo episcopo Ioanne Hierapolitanorum metropolis. Domnus episcopus dixit: Legantur authentica per ordi-C nem. Et lecta sunt.

renunciationis

Theodorus episcopus Damasci dixit: Quoniam fauorabilis erat circa reuerendissimum episcopum Athanasium beatæ memoriæ Panolbius Hierapolitanus quondam episcopus, per proprios repudii libellos edocuit idem reuerendissimus episcopus Athanasius. Manifestus est igitur, litem fugiens, & neque amico proprio audientiam suam credens.

D Valerius episcopus Anazarbi dixit: Manifestus est reuerendissimus episcopus Athanasius tanquam sibi conscius nonnullorum, de quibus accusatur, eo quod noluerit apud amicum proprium Panolbium causam dicere, secundum epistolas repudii ab eo conscriptas.

Pompeianus episcopus Emisæ dixit: Cum amicus eius existeret beatæ memoriæ Panolbius episcopus, certum est quod reuerendiss. episcopus Athanasius hoc conscientia mala fecit.

E Polychronius episcopus Epiphaniæ dixit: Reuerendiss. episcopus Athanasius neque suo amico committens accusationem suam, certum est praua conscientia declinasse iudicium.

Iamblicus episcopus Chalcidis dixit: Si confideret reuerendissimus Athanasius, audientiam Panolbii amici proprii non fugisset, sicut ipse in litteris repudii ad eum datis professus est. Sed forsan conscientia compul-F sus, euocationem declinauit à prædicto beato Panolbio factam. Pag. 317

Damianus episcopus Sidonis dixit: Maxime sibi ipsi nocuit, & reum se Canonibus sanctis effecit reuerendissimus episcopus Athanasius, * citatus à reuerendæ memoriæ Panolbio, qui tunc erat Hierapolitanorum metropolitanus episcopus, & tertio respuens, nec occurrens.

vel cit.

Gerontius episcopus Seleuciæ dixit: Valde si metipsi nocuit reuerendissimus episcopus Athanasius, neque amicum suum prædictum Panolbium passus, & præcipuè euocatus ad iudicium, & audientiam fugiens, sicut * tria eius repudia manifestant.

tres eius epistolæ renunciatoriæ

Benetius reuerendissimus episcopus Bibli dixit: Lectio litterarum repudii reuerendissimi episcopi Athanasii docuit nos, quia purus amicus fuit ei, qui tunc Metropolitanus erat, hoc est, beato Panolbio, apud quem respondere oportebat. Vnde non oportuit euocationem effugere, nisi forte eius conscientia impedisset.

Theoctistus episcopus Berrhœæ dixit: Si mundam habuisset conscientiam reuerendissimus episcopus Athanasius, non repudiasset audientiam beati Palnobii, cum eius vtique amicus esset.

Epiphanius episcopus Arcæ dixit: Ostendit reuerendissimus episcopus Athanasius, quia semetipsum ab episcopatu Perrhenorum Ecclesiæ fecit extraneum, repudium tertio mittens, dum vtiq; beatum Panolbium Hierapolitanorum episcopum amicum haberet, qui posset, nisi ipse sibi conscius esset, eius negotium bene disponere.

Maras episcopus Vrimorum dixit: In eo quod reuerendissimus episcopus Athanasius iudicium beati Panolbii declinauit, qui tunc Hierapolitanorum erat episcopus, appatet quia conscientia sua conuictus est.

Baranes episcopus Alexandriæ dixit: Maxime sibi nocuit reuerendissimus episcopus Athanasius, non obediens tunc metropolitano beatæ memoriæ Panolbio, & præcipuè cum eius amicus existeret: vnde certum est, quia non recta conscientia viuens, talem audientiam declinauit, & ad recusationes venit.

Stephanus episcopus Epiphaniæ dixit: Superfluam rem esse indico, post * tria repudia, & terminũ habentia, causam reuerendissimi episcopi Athanasii in examinationem adduci. Quomodo enim * elegit hanc à sancto Concilio iudicari, cum proprii amici sui B. memoriæ Panolbii, sicut ipse in repudiis manifestauit, videatur declinasse iudicium?

tres renunciationes, & eas cũ iureiurando,

eligat à sancto

Phosphorus episcopus Orthosiadis dixit: Ea quæ à reuerendissimo episcopo Athanasio sunt scripta ad beatæ memoriæ Panolbium, qui nunc Hierapolitanorum erat episcopus, manifestant, quoniam iudicium fugiens, reus à Perrhenorum discessit episcopatu.

Daniel episcopus Carrhensius dixit: Palam est quia directis repudii litteris à reuerendissimo episcopo Athanasio ad beatæ memoriæ Panolbium, qui tũc Metropolitanus erat, refutando iudicium, ab episcopatu semetipsum fecit extraneum.

Ioannes episcopus Theodosiopolis dixit: Iis quæ placent sancto Concilio vestro, & ego consentio.

A Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· τὰ μέγιστα ἑαυτὸν ἠδίκησεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, μήτε τὸν φίλον αὐτοῦ τὸν μακάριον Πανολβίου ἀνασχόμενος, καὶ ταῦτα κληθεὶς δικάσασθαι, φυγὼν τὴν ἀκρόασιν· ὡς καὶ αἱ παρ' αὐτοῦ πρὸς παραιτητικαὶ ἐπιστολαὶ διεγνώκεισαν.

Βενέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βίβλου εἶπε· τὰ παραιτητικὰ γράμματα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἐδίδαξεν ἡμᾶς, ὡς γνήσιος ἐτύγχανεν ὁ τότε μητροπολίτης αὐτῷ, ὁ μακάριος Πανόλβιος· παρ' ᾧ τὰς B ἀποκρίσεις ἔδει ποιήσασθαι. ὅθεν οὐκ ἔχρῆν τὴν κλῆσιν φυγεῖν, εἰ μή πού γε τὸ συνειδὸς αὐτῷ ἐνεπόδιζε.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας εἶπεν· εἰ εἶχε καθαρὸν τὸ συνειδὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἂν παρῃτήσατο τοῦ μακαρίου Πανολβίου τὴν κλῆσιν, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Ἀρκης εἶπεν· ἔδειξεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, ὡς ἑαυτὸν τῆς Περῤῥαίων ἐκ- C κλησίας ἀπηλλοτρίωσε, τὴν ἐπισκοπὴν παραιτησάμενος, * τρὶς ἐπέστειλε, καὶ ταῦτα, φίλον ἔχων τὸν μακάριον Πανόλβιον, τὸν γενόμενον τῶν Ἱεραπολιτῶν ἐπίσκοπον, δυνάμενον, εἰ μὴ ἑαυτῷ συνῄδει, τὰ κατ' αὐτὸν δεόντως τυπῶσαι. Μάρας ἐπίσκοπος Οὐρίμων εἶπε· ἐν τῷ φυγεῖν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον τὴν κρίσιν τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ τότε τηνικαῦτα τῶν Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπου, δῆλός ἐστιν ἐλεγχόμενος ὑπὸ τοῦ συνειδότος. * ἀπειπάμενος

D Βαράνης ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ μέγιστα ἑαυτὸν ἠδίκησεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, μὴ ὑπακούσας τῷ τηνικαῦτα μητροπολίτῃ τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ, καὶ ταῦτα, φίλῳ αὐτοῦ τυγχάνοντι. ὅθεν δῆλός ἐστιν, ὡς οὐκ ὀρθῷ συνειδότι συζήσας, ἀπέφυγε τὴν τοιαύτην κρίσιν, καὶ ἐπὶ τὰς παραιτήσεις ἦλθεν.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας εἶπε· περιττὸν * εἶναι μετὰ τρεῖς παραιτήσεις, καὶ ταῦτα, * ὅρον ἐχούσας, ἐξετάσει παραδοθῆναι τὸ πρᾶγμα, τὸ κατὰ τὸν εὐσεβέστατον E ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον. πῶς γὰρ ἂν ἕλοιτο παρὰ τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ δικάσασθαι, ὁπότε ἐπὶ τοῦ οἰκείου φίλου τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ ἐσήμανε, τὴν κρίσιν φαίνεται ἀποφυγών; * οἶμαι καὶ * ὅρκον

Φωσφόρος ἐπίσκοπος Ὀρθωσιάδος εἶπε· τὰ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου γραφέντα πρὸς τὸν μακάριον Πανόλβιον, τὸν τηνικαῦτα ἐπίσκοπον ὄντα τῆς F Ἱεραπολιτῶν, δηλοῖ, ὡς τὴν κρίσιν φεύγων, τῆς Περῤῥαίων ἀνεχώρησεν ἐπισκοπῆς.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος Καρρῶν εἶπεν· ἐδήλωσε τὰ πεμφθέντα παραιτητικὰ γράμματα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου πρὸς τὸν μακάριον ἐπίσκοπον Πανόλβιον, ὡς παραιτησάμενος τὴν κρίσιν, ἀλλότριον ἑαυτὸν τῆς ἐπισκοπῆς κατέστησεν.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως εἶπε· τοῖς δόξασιν ὑμῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ αὐτὸς συναινῶ.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης πόλεως εἶπεν· ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων παραιτητικῶν γραμμάτων δῆλός ἐστιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, εἰς κρίσιν μὴ θέλων ἐλθεῖν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν παραιτησάμενος.

* ἴσ. Ἡλίου

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος * Ἰλίου πόλεως εἶπε· τρίτον παραιτησάμενος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ μὴ βουληθεὶς ἐπὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ δὲ τηνικαῦτα τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, ἀπαντῆσαι, καὶ δικάσασθαι, καὶ ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ ἐγκλημάτων, δῆλός ἐστι κακῷ συνειδότι χρησάμενος.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολίχης εἶπεν· ἔδει μὲν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον παρὰ τὴν ἀρχὴν, τρίτον κληθέντα, παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Πανολβίου, τοῦ δὲ τηνικαῦτα τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, ἀπαντῆσαι, καὶ ταῖς προσούσαις αὐτῷ χρήσασθαι δικαιολογίαις, ὁπότε ἀπὸ τῶν νυνὶ ἀνεγνωσμένων, καὶ φίλον αὐτὸν ἑαυτοῦ ὡρίσατο. ἐπειδὴ τοίνυν πολλάκις κληθεὶς, παρῃτήσατο, ὑπεύθυνον ἑαυτὸν κατέστησε τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ.

Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀράδου εἶπε· τρίτον εἰς ἀκρόασιν κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, καὶ ταῦτα, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος, ὡς ἀπὸ τῶν ἀνεγνωσμένων ἐμάθομεν, καὶ τρίτον παραιτησάμενος τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Γερρηνῶν ἐκκλησίας, δῆλός ἐστιν, ὡς οὐ καλῷ συνειδότι πληττόμενος, ἔφυγε τὸ κριτήριον.

Παῦλος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος εἶπε· τοῖς καλῶς, καὶ ἐνθέσμως παρὰ τῶν προλαβόντων ἁγίων πατέρων ἀποφανθεῖσι κατ' αὐτοῦ, τὰ ὅμοια κατατίθημι.

Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου εἶπε· τρίτον παραιτησάμενος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ ὁρκώσας ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι, ποῖον λόγον ἔχει λοιπὸν περὶ ἐπισκόπου κινεῖν τῆς Γερρηνῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα, ἐπὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ τηνικαῦτα τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, μὴ δικασάμενος;

Ἀνασάρθας

Μάρας ἐπίσκοπος * Ὀροζάρθας εἶπε· γνησίως φιλούμενον αὐτὸν ἔδειξεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου Πανολβίου τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου διὰ τῶν * πρὸς αὐτὸν παραιτητικῶν ἐπιστολῶν. φυγὼν τοίνυν τὴν ἐπ' αὐτῷ ἀκρόασιν, δῆλός ἐστι πονηρῷ συνειδότι τοῦτο πεποιηκώς.

* σοῖς L.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· μετὰ τὰς παραιτήσεις ταύτας ποῦ διῆγεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; Ἰσαάκιος ἀρχιαναγνώστης εἶπεν· ἐξῆλθε τὴν πόλιν, καὶ ἐπὶ τῇ χώρᾳ Σαμοσάτων διῆγε καθ' ἑαυτὸν ἐν ἰδίῳ χωρίῳ· καὶ πάλιν κατῆλθεν ἐν Σαμοσάτοις τῇ πόλει. ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθα εἰσὶ κληρικοὶ, παρακαλῶ τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, εἰσελθεῖν τε αὐτοὺς, καὶ εἰπεῖν αὐτοὺς, ἅπερ καὶ αὐτοὶ οἴδασιν.

A Sophronius episcopus * Constantiæ dixit: Ex repudii litteris, quæ relectæ sunt, deprehenditur reuerendissimus episcopus Athanasius, quia ad iudicium venire noluit, & episcopatum quoque repudiauit. *Constantinæ*

Ioseph episcopus * Iuliopolis dixit: Tertio repudians reuerendissimus episcopus Athanasius, & nolendo apud amicum suum beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc metropolitanus erat episcopus, occurrere, & causam dicere, B & semetipsum ab illatis sibi criminibus liberare, certum est quoniam conscientia mala sit vsus. *Heliopolis*

Pag. 318.

Timotheus episcopus Dolichæ dixit: Oportebat quidem reuerendissimũ episcopum Athanasium ab exordio, euocatum tertio à beatæ memoriæ Panolbio, qui tunc metropolitanus episcopus erat, occurrere, & allegationibus suis vti, cum secundum ea quæ nunc lecta sunt, amicum suum eundem esse definiret. C Quia igitur sæpe euocatus repudiauit, reum semetipsum illatorum sibi criminum constituit.

Paulus episcopus Aradi dixit: Tertio ad audientiam euocatus reuerendissimus Athanasius à Panolbio metropolitano Episcopo, & maxime eius amico, sicut ex his quæ sunt lecta didicimus, & tertio Perrhenorum episcopatum repudians, apparet non bona conscientia percussum declinasse D iudicium.

Paulus episcopus Ptolemaidis dixit: His quæ recte ac rite à præcedentibus sanctis Patribus aduersus eum pronunciata sunt, similia decerno.

Sabbas episcopus Palti dixit: Tertiò repudiando reuerendissimus Athanasius, & coniurando alium pro se ordinari debere, quam de reliquo rationem habet de episcopatu Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ nunc mouere, & E præcipuè cum apud amicum suum beatæ memoriæ Panolbium causam non dixerit?

Maras episcopus Anasarthæ dixit: Integre semetipsum diligi monstrauit reuerendissimus episcopus Athanasius à beatæ memoriæ Panolbio metropolis Episcopo, per epistolas repudii ad eum directas. Fugiens itaque audientiam eius, apparet hoc conscientia mala fecisse.

F Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Post hæc repudia vbi degebat reuerendissimus episcopus, Athanasius? Isaacius * Archidiaconus dixit: Egressus est de ciuitate, & in regione Samosatorum degebat * apud semetipsum in proprio prædio, & denuo descendit in ciuitatem Samosatorum. Quoniam autem hic sunt clerici, rogo sanctum vestrũ Concilium ingredi eos, & dicere quæ ipsi quoque nouerunt.

primicerius Lectorum

solitarie &

Domnus episcopus dixit: Ingrediantur. Et illis ingressis, Tatianus diaconus dixit: Adsunt reuerendissimi clerici. Domnus episcopus dixit: Stent secundum ordinem reuerédissimi presbyteri, & reuerendissimi diaconi. Theodorus episcopus Damasci dixit: Vbi degebat post repudia reuerendissimus episcopus Athanasius? * Domnus episcopus dixit: Quid dicunt & reliqui clerici? Theodorus episcopus dixit: Ex illo regressus est Perrhen. Domnus episcopus dixit: Quot ordinauit? Theodorus episcopus dixit: Istas ordinationes post* repudia à se facta, constituit? Domnus episcopus dixit: Dicant & reliqui clerici, * qui nouerunt, quid postea subsecutum sit. Theodorus episcopus dixit: Vos cuius rei causa estis Hierapolim profecti? Domnus episcopus dixit: Noui & ego domo profectum esse reuerendissimum episcopum Athanasium. Nam detulit mihi litteras Dei amantissimorum & sanctissimorum episcoporum, idest, domni Procli, & domni Cyrilli. Theodorus episcopus dixit; Diuinæ litteræ per Dei amantissimum episcopum Athanasium perlatæ sunt sanctissimorum Archiepiscoporum: iubeat tua sanctitas, has relegi coram sancto Concilio. Domnus episcopus dixit: Legantur. Et lectæ sunt.

Tres sunt repulsiones clericorum.

Post renuntiationem, facta dicunt ab illo: quæ nouerunt, & quid

Theodorus episcopus dixit: Videtur reuerendissimus episcopus Athanasius nihil verum docuisse sanctissimos & Dei amantissimos Archiepiscopos domnum Proclum & domnum Cyrillum, cum etiam apud beatum Panolbium, qui fuit eius metropolita, & eius amicus, sicut ipse in repudiis à se datis ostendit, repudiauit Perrhæ episcopatum, & non à clericis est expulsus, sicut edocuit: sed ipse tertio ab eodem Panolbio euocatus, audientiam illatorum sibi criminum refutauit, & propriam ciuitatem reliquit: adiciens & hoc in repudii sui litteris, quoniam ante duos aut tres annos hoc apud se deliberatum fuisset, vt ab episcopatu recederet.

Pag. 319.

Valerius episcopus dixit: Perspexi & ego, quoniam reuerendissimus Athanasius falsa docuerit Dei amantissimos & sanctissimos Archiepiscopos Proclum & Cyrillum. Nam & propria voluntate ex scripto repudiauit episcopatum: & tertio à beatæ memoriæ Panolbio euocatus, audientiam declinauit: vsus * etiam repudio, & propria voluntate, ciuitatem deseruit, & non à propriis clericis est expulsus.

quibusdam transactionibus

Polychronius episcopus dixit: Manifesta est Dei amantissimi episcopi Athanasii circa causam suam * argumentatio, calumniam facientis (quasi de violentia sua) reuerendissimis Ecclesiæ suæ clericis, qui cum à semetipso ab ecclesiastico ministerio discesserit,

negatio,

A Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· εἰσίτωσαν. καὶ εἰσελθόντων αὐτῶν, Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἐφήκασιν οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοί. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· ἱστάσθωσαν κατὰ τάξιν οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, καὶ οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ διῆγε μετὰ τὰς παραιτήσεις ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί λέγουσι καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοί; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐξ ἐκείνου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πέῤῥην. Δό-

B μνος ἐπίσκοπος εἶπε· πόσους ἐχειροτόνησε; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· ταύτας χειροτονίας μετὰ τὰς πρὸς παραιτήσεις λέγεις γεγενῆσθαι παρ' αὐτοῦ; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰπάτωσαν καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοὶ, ἅπερ ἴσασι, καὶ τί μετὰ ταῦτα παρηκολούθησε. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὑμεῖς τίνος ἕνεκεν ἀπήλθετε ἐν ἱερᾷ πόλει; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· οἶδα κἀγὼ, ἐκδεδημηκέναι τὸν ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον· καὶ γὰρ ἐκόμισέ μοι γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων, καὶ

C ἁγίων ἐπισκόπων, τοῦ κυρίου Πρόκλου φημὶ, καὶ τοῦ κυρίου Κυρίλλου. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅσα γράμματα διὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου κεκόμισται τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. κελευσάτω σου ἡ ἁγιότης, ταῦτα ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ ἀνεγνώσθη.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· φαίνεται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος μηδὲν ἀληθὲς διδάξας τοὺς ἁγιω-

D τάτους, καὶ θεοφιλεστάτους ἀρχιεπισκόπους, τὸν κύριον Πρόκλον, καὶ τὸν κύριον Κύριλλον· ὁπότε καὶ ἐπὶ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ γενομένου αὐτοῦ μητροπολίτου, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος, καθὼς ἐν ταῖς ἐπιδοθείσαις παρ' αὐτοῦ παραιτήσεσιν ἐγνώρισε, παρῃτήσατο τὴν τῆς Πέῤῥης ἐπισκοπὴν, καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν κληρικῶν ἐξηλάθη, ὡς ἐδίδαξεν· ἀλλ' αὐτὸς τρίτον παρὰ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου κληθεὶς, παρῃτήσατο τὴν ἀκρόασιν τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ ἐγκλημάτων καὶ τὴν πόλιν ἀπέλιπε· προσ-

E θεὶς καὶ τοῦτο ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν, ὅτι δύο, ἢ τριῶν ἐνιαυτῶν τοῦτο παρ' αὐτῷ κέκριτο τοῦ ἀποστῆναι τῆς ἐπισκοπῆς.

Βαλέριος ἐπίσκοπος εἶπε· συνεῖδον κἀγὼ, ὡς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ψευδῆ ἐδίδαξε τοὺς θεοφιλεστάτους, καὶ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, Πρόκλον, καὶ Κύριλλον· καὶ γὰρ καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν ἐπισκοπὴν παρῃτήσατο ἐγγράφως· καὶ τρίτον παρὰ τοῦ μακαρίου Πανολβίου

F κληθεὶς, ἔφυγε τὴν κρίσιν, καὶ χρησάμενος παραιτήσει, καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν πόλιν ἀπολιπὼν, καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν ἰδίων κληρικῶν * ἐξηλάθη.

ἐξελαθείς.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· πρόδηλος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ ἀδολεσχία, συκοφαντήσαντος τοὺς τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ εὐλαβεστάτους κληρικούς· * ἑαυτὸν γὰρ ἀναχωρήσας τῆς ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας,

ἴσως, ἀφ' ἑαυτοῦ

καὶ πρὸ πλείστων χρόνων εἰς ἀποδημίαν μακρὰν ἀπεληλυθώς, ἐκείνοις τὴν αἰτίαν ἐπέγραψε.

Πομπηϊανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς συνείδομεν, ὡς ἐψεύσατο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ ἕτερα ἀνθ᾽ ἑτέρων ἐδίδαξε τοὺς θεοφιλεστάτους, καὶ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, Πρόκλον, καὶ Κύριλλον.

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπεν· οἱ ἐπιδοθέντες λίβελλοι τῆς παραιτήσεως παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ, τῷ τηνικαῦτα ἐπισκόπῳ τῆς μητροπόλεως τυγχάνοντι, καὶ φίλῳ αὐτοῦ ὄντι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδίδαξε, διδάσκουσιν ἡμᾶς, ὡς μάτην ἐσυκοφάντησε παρὰ τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις, Πρόκλῳ, καὶ Κυρίλλῳ, τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς αὐτοῦ, αὐτὸς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἀπολιπὼν τὴν Περρήνων ἐπισκοπὴν, καὶ ὁρκώσας ἕτερον ἀντ᾽ αὐτοῦ χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐθαύμασα, πῶς ἠνέσχετο ὁ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, κληθεὶς παρὰ τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου τοῦ μακαρίου Πανολβίου ἀπολογήσασθαι, καὶ παραιτησάμενος τρὶς τὴν ἐπισκοπὴν, ἐνόχλησι τοῖς θεοφιλεστάτοις ἀρχιεπισκόποις, Πρόκλῳ καὶ Κυρίλλῳ, μηδὲν ἀληθὲς διδάξας.

Γερόντιος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ, ὡς μηδὲν ἀληθὲς ἐδίδαξε τοὺς ἁγιωτάτους, καὶ θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, Πρόκλον φημὶ, καὶ Κύριλλον, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος εἶπεν· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ, ὡς ψευδῆ ἐδίδαξε τοὺς ἁγιωτάτους, καὶ ὁσιωτάτους ἀρχιεπισκόπους, Πρόκλον φημὶ, καὶ Κύριλλον, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος.

Στέφανος ἐπίσκοπος εἶπεν· κἀγὼ οὕτω συνεῖδον μᾶλλον ἐψεῦσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἀρχιεπισκόπων, Πρόκλου, καὶ Κυρίλλου, τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον· οὔτε γὰρ παρὰ τῶν κληρικῶν φαίνεται ἀπελαθεὶς, ἀλλὰ μᾶλλον οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν παραίτησιν ποιησάμενος.

Βαλέριος ἐπίσκοπος Λαοδικείας εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.

Βαράνης * Βαρίας ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, κἀκεῖνα σύμφημι εἶναι, ἃ καὶ αὐτοὶ καλῶς ἔχειν ἐδοκίμασαν.

Παῦλος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον τοῖς προλαβοῦσιν ἁγίοις πατράσι, σύμψηφος * αὐτὸς ὤν. * αὐτοῖς

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος εἶπεν· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ τοῖς θεοφιλεστάτοις, καὶ ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις.

A & ante multa tempora in profectionem longinquam abierit, * causam illis adscripsit.

Pompeianus episcopus dixit: Hæc eadem & nos cognouimus, quod mentitus est reuerendissimus episcopus Athanasius, & alia pro aliis edocuit Dei amantissimos & sanctissimos episcopos Proclum & Cyrillum.

Iamblichus episcopus dixit: Dati repudii libelli a reuerendissimo episcopo B Athanasio beatæ memoriæ Panolbio, qui tunc metropolitanus episcopus & amicus eius erat, sicut & ipse monstrauit, docent nos quia inaniter calumniam fecit apud sanctissimos & venerandissimos Archiepiscopos Proclum & Cyrillum de reuerendissimis suis clericis, cum ipse episcopatum Perrhenorum sponte reliquerit, & coniurauerit, alium pro se ordinari episcopum.

C

Timotheus episcopus dixit: Hæc eadem, quæ Dei amantissimi episcopi, & ego perspexi.

Damianus * Daniel episcopus dixit: Admiratus sum, quomodo passus sit reuerendissimus episcopus Athanasius (euocatus a metropolitano episcopo beatæ memoriæ Panolbio vt satisfaceret, & tertio repudians) episcopus importunus existere Dei amantiss. Archiepiscopis Proclo & Cyrillo, & nihil eos veri edocere.

D

Gerontius episcopus dixit: Hæc eadem & ego perspexi, quia nihil veritatis edocuit sanctissimos & Dei amantissimos episcopos Proclum & Cyrillum reuerendissimus episcopus Athanasius.

Theoctistus episc. dixit: Hæc ipsa & ego perspexi, quia falsa docuerit sanctissimos & venerabilissimos Archiepiscopos Proclum & Cyrillum reuerendiss. episcopus Athanasius.

E

Stephanus episcopus dixit: Et ego ita perspexi, quia magis mentitus est etiam apud sanctiss. & Dei amantissimos Archiepiscopus Proclum & Cyrillum reuerendiss. episcopus Athanasius. Nam neque a clericis videtur expulsus, sed potius propria voluntate repudia fecit.

Valerius episcopus Laodiceæ Syriæ dixit: Et ego hæc ipsa perspexi, quæ sanctum Concilium.

[Epiphanius episcopus * Arcæ dixit: Hæc ipsa & ego cognosco, quæ sanctũ Concilium.]

F

Baranes episcopus dixit: Et ego consentio sancto Concilio Dei amantissimorum episcoporum, & illa constituo, quæ & ipsi bene se habere comprobauerunt.

Paulus episc. dixit: Hæc ipsa & ego perspexi, quæ præcedentes sanctiss. Patres, & cum eis quoque decerno.

Ioseph episc. dixit: Hæc ipsa & ego perspexi, quæ amantiss. & sanctiss. Archiepiscopi [decreuerunt.]

Pag. 320. Maras reuerendissimus episcopus dixit: Conuictus est reuerendissimus episcopus Athanasius falsa docuisse Dei amantissimos episcopos.

Sabbas Episcopus dixit: Si quietem diligeret reuerendissimus episcopus Athanasius, non eum oportuerat post repudium & iusiurandum, importunum existere sanctissimis patribus & Archiepiscopis Proclo & Cyrillo.

Ioannes episcopus dixit: Similiter & ego perspexi.

B Daniel episcopus dixit: Similiter & ego perspexi.

Sophronius episcopus dixit: Præcedentibus me Dei amantissimis episcopis, & ego consentio.

Domnus episcopus dixit: Quando suscepi litteras Dei amantissimorum Procli & Cyrilli, memor sum quia & eum huc euocaui, & Dei amantissimos episcopos prouinciæ, vt hæc causa examinaretur. Relege itaque C ambas epistolas. Et lectæ sunt. Domnus episcopus dixit: Quid rescripsit ad hæc reuerendissimus episcopus Athanasius? * Domnus episcopus dixit: Lege & epistolam, quam scripsit religiosissimus Ioannes Hierapolitanorum metropolis episcopus. Idem dixit: Noui, quando suscepi à reuerendissimo episcopo Athanasio litteras, quia mox conuocaui sanctum Concilium secundum eius preces, mittens etiam scripta ad eum, D vt adesset in hoc sancto Concilio. Relege itaque à me ad eum missam epistolam. Idem dixit: Lege etiam synodicas litteras ad eum datas. Domnus episcopus dixit: Quis ei detulit hanc epistolam? Idem dixit: Quæ sunt præter hæc ex non scripto dicta à reuerendissimo episcopo Athanasio? Domnus episcopus dixit: Lege etiam epistolam ab eo conscriptam sancto Concilio. Tatianus diaconus dixit: Habeo & epistolas religiosissimorum episcoporum domni Ibæ & domni Andreæ, E quas miserunt euocati à tua sanctitate, & occurrere non valentes. Domnus episcopus dixit: Lege & eas per ordinem. Tatianus diaconus dixit: Alios libellos obtulit sancto Concilio reuerendissimus Philippus subdiaconus sanctæ Dei Ecclesiæ Perrhensis: & si iubeat vestra sanctitas, hos quoque relego. Domnus episcopus dixit: Lege. Theodorus episcopus dixit: Ea quæ posita sunt in libellis, solus nosti, an F & alii simul sciunt? Philippus subdiaconus dixit: Nouit hæc etiam reuerendissimus presbyter Fronton exœconomus. Domnus episcopus dixit: Dicat reuerendissimus Fronton, quid de hac causa nouit. Domnus Episcopus dixit: Hæc Dominica quæ est? Theodorus Episcopus dixit: Quis scit hæc?

Desunt confessiones hic & alibi.

A Μάρας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐλήλεγκται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, ὡς ψευδῆ διδάξας τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους.

Σάββας ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ τὴν ἡσυχίαν ἠγάπα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἔδει αὐτὸν μετὰ παραίτησιν, καὶ ὅρκους, ἐνοχλῆσαι τοῖς ἁγίοις πατράσι, καὶ ἀρχιεπισκόποις, Πρόκλῳ, καὶ Κυρίλλῳ.

B Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁμοίως κἀγὼ συνεῖδον.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ τοῖς πρὸ ἐμοῦ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις συναινῶ.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἡνίκα ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Πρόκλου, καὶ Κυρίλλου, μέμνημαι καὶ αὐτὸν ἐνταῦθα συγκαλέσας, καὶ τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας, ὥστε ἐξετάσαι τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. ἀναγινωσκέσθωσαν τοίνυν ἀμφότεραι αἱ ἐπιστολαί. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ ἣν ἔγραψεν ἐπιστολὴν ὁ θεοφιλέστατος Ἰωάννης, ὁ τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπίσκοπος. ὁ αὐτὸς εἶπεν· οἶδα, ἡνίκα ἐδεξάμην τὴν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἐπιστολήν, εὐθὺς συγκαλέσαι με τὴν ἁγίαν σύνοδον κατὰ τὰς αὐτοῦ παρακλήσεις, ἐπιστείλας τι καὶ πρὸς αὐτόν, ὥστε παραγενέσθαι τῆς ἁγίας συνόδου * συγκεκροτημένης. ἀνάγνωθι τοίνυν τὴν παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν γραφεῖσαν ἐπιστολήν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα ἀντέγραψεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; ὁ αὐτὸς εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ τὸ συνοδικὸν γράμμα τὸ πρὸς αὐτὸν γενόμενον. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τίς ταύτην αὐτῷ ἀπεκόμισε τὴν ἐπιστολήν; ὁ αὐτὸς εἶπε· τίνα ἐστὶ τὰ ἀγράφως ῥηθέντα ἔτι παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ γραφεῖσαν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον. Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω καὶ ἐπιστολὰς τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τοῦ κυροῦ Ἴβα, καὶ τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου· ἃς ἐπέστειλαν κληθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ὁσιότητος, καὶ μὴ δυνηθέντες ἀπαντῆσαι. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ ταύτας κατὰ τάξιν. Ταλιανὸς διάκονος εἶπεν· ἑτέρους λιβέλλους ἐπιδέδωκε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ὁ εὐλαβέστατος ὑποδιάκονος Φίλιππος τῆς κατὰ Πέρρην ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας· καὶ εἰ κελεύσειεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης, τούτους ἀναγνώσομαι. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ ἐγκείμενα τοῖς λιβέλλοις μόνος οἶδας, ἢ καὶ ἄλλοι συνίσασιν; Φίλιππος ὁ ὑποδιάκονος εἶπεν· οἶδε ταῦτα καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Φρόντων ὁ ἀποικονόμος. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Φρόντων, τί περὶ τῆς ὑποθέσεως οἶδε ταύτης; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· αὕτη ἡ δομινίκα * τίς ἐστι; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τίς οἶδε ταῦτα;

* ἴσ. συγκεκροτημένοις

* ἢ ἐστι.

Φρόντων

A Φρόντων πρεσβύτερος εἶπε· Θεόφιλος διάκονος, ὁ συμμένας τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τί οἶδας ἐν τῇ ὑποθέσει τῇ κατὰ τοὺς στύλους τοὺς ἀργυροῦς; εἴπερ ἀληθῶς * συνῆσθα καὶ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰπάτωσαν καὶ οὗτοι, ὧν μνήμην ἐποιήσατο Φρόντων ὁ πρεσβύτερος, ἅπερ ἐπίστανται. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἐνταῦθά εἰσιν, ὧν μνήμην ἐποιή- B σατο ὁ εὐλαβέστατος Μάρης, ἐν αὐτοῖς οἰκείᾳ φωνῇ καταμαρτυρησάτωσαν, ἅπερ ἐπίστανται. Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἵστανται Μάρης καὶ Θεόφιλος, οἱ διάκονοι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τί οἴδατε ἐν τῷ πράγματι; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι τούτους. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς οὐκ ἀρκοιώντων τῶν ἤδη ῥηθέντων, σκανδάλου πληρῶσαι τὰς ἁπάντων ἀκοάς.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί συνορᾷ ὑμῶν ἡ ἁγία σύ- C νοδος δεῖν γενέσθαι;

Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ τῆς ὑπολήψεως τῆς ἑαυτοῦ ἐφρόντιζεν Ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος, οὐκ ἂν ἔφυγε τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἐπαχθέντων αὐτῷ, καὶ τὸ δὴ μεῖζον, τῆς ἀκροάσεως ἀφορισθείσης τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ, τῷ γενομένῳ τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπῳ· ὃν καὶ φίλον αὐτῷ γενέσθαι, καὶ εὐνοϊκῶς περὶ αὐτὸν διακεῖσθαι, ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος δι' οἰκείων γραμμάτων πολλαχῶς ἐσήμανεν· ἀλλὰ καὶ τρίτον τὴν ἐπισκοπὴν τῆς D Πέρρης παρῃτήσατο ἐγγράφως, δι' ὧν πρὸς τὸν αὐτὸν μακαρίτην ἐπέστειλε Πανόλβιον· ἐν οἷς παρεκάλει, δεῖσθαι καὶ ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, φήσας. τοῦτο δὲ οὐκ ἐποίησεν· ἀλλὰ μακρὰς ὁδοὺς στειλάμενος, ἠνώχλησε τὰς ἀκοὰς τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων ἀρχιεπισκόπων, τοῦ κυρίου φημὶ Πρόκλου, καὶ τοῦ κυρίου Κυρίλλου, μηδὲν ἀληθὲς τοὺς μνημονευθέντας ἄνδρας διδάξας. ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα πολλάκις κληθεὶς, τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπου κυρίου Δόμνου, E τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, ἀποδύσασθαι τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα, παραγενέσθαι οὐκ ἠβουλήθη. τί οὖν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δοκεῖ θεσμοῖς, τὸν ἐπί τισιν ἀτοπίαις ἐγκαλούμενον, καὶ τρίτον καλούμενον, καὶ μὴ παραγενόμενον, ἐκπίπτειν ἧς ἔχει τιμῆς; Φαίνεται δὲ ὁ μνημονευθεὶς Ἀθανάσιος, οὐ τρίτον μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλάκις κληθεὶς, καὶ μὴ ὑπακούσας, μηδὲ τοῖς ἐπαγομένοις ἐγκλήμασι βουληθεὶς ἀποκρίνασθαι. τούτου ἕνεκεν ἀλλότριον * ἑαυτὸν τῆς ἱερωσύνης κατὰ τοὺς F ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς εἶναι * κρίνων, καὶ χρῆναι φημὶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἱεραπολιτῶν τὸν κύριον Ἰωάννην, τὴν ταχίστην ἐπίσκοπον τῆς Περρηνῶν ἐνθέσμως χειροτονῆσαι· ὅπως κἂν ὀψέ ποτε ἐν εἰρηνικῇ καταστάσει ἡ αὐτὴ γένηται πόλις, ἀπαλλαγεῖσα τοῦ σάλου, καὶ τοῦ θορύβου, τοῦ ἐν τῷ διετεῖ τούτῳ χρόνῳ ἐν αὐτῇ γενομένου.

Margin notes (Greek column): * συνῄδεις; * αὐτόν; * ἴσ. κρίνω

A Fronton presbyter dixit: * Theodorus diaconus, qui * commanebat cum ipso episcopo Athanasio. Theodorus episcopus dixit: Quid nosti in causa columnarum argentearum? * Si vere conscius eras illo tempore reuerendissimo episcopo Athanasio? Domnus episcopus dixit: Dicant etiam isti, quorum memoriam fecit Fronton presbyter, quid nouerunt. Theodorus episcopus dixit: Si hic sunt, quorum memoriam B fecit reuerẽdissimus Mares [presbyter,] & ipsi quæ nouerunt, propria voce testentur. Tatianus diaconus dixit: Adstant Mares & Theophilus diacones. Theodorus episcopus dixit: Quid nostis in causa? [Qui postquam libellorum meminerant,] Domnus episcopus dixit: Lege eos. Theodorus episcopus dixit: Numquid non sufficiẽt nobis, quæ iam dicta sunt, atque deposita, scandalis complere omnium aures?

C Domnus episcopus dixit: Quid respicit vestra sancta Synodus fieri oportere?

Theodorus episcopus dixit: Si opinionis suæ curam habuisset Athanasius reuerẽdissimus episcopus non declinasset examinationem criminum sibimet illatorum, & quod maius est, audientia delegata beatæ memoriæ Panolbio, Pag. 521. qui fuit Hierapolitanus episcopus, & eius amicus, & circa eum valde fauorabilis, sicut ipse Athanasius propriis litteris sæpius intimauit. A quo tertio ad D audientiam euocatus, non obediuit; sed etiam tertio episcopatum Perrhensem ex scripto repudiauit per ea, quæ ad eundem beatæ memoriæ Panolbium scripsit, in quibus etiam rogauit, dicens * à se silentium complectendum. Sed hoc non fecit, sed longa itinera aggressus, turbauit aures sanctissimorum & Dei amantissimorum Archiepiscoporum, id est, domni Procli & dõni Cyrilli, nihil verum memoratos sanctissimos viros edocens: sed etiam E postea sæpius euocatus, tam à sanctissimo patre nostro & Archiepiscopo domino Domno, quàm à præsenti sancto Concilio, quatenus semetipsum à criminibus sibi illatis exueret, venire non voluit. Quid ergo ecclesiasticis sanctionibus placet? eum qui pro quibusdam rebus incongruis euocatur, & tertio vocatus non venit, cadere honore quem habet. Manifestum est autem, memoratum Athanasium non solum tertio, sed etiam frequenter euocatum non obedisse, neque illatis criminibus respondere voluisse. Huius F rei gratia alienum eum à sacerdotio secundum ecclesiasticas leges esse decerno, & oportere Dei amantissimum episcopum Hierapolitanorum domnum Ioannem, velociter episcopum in Ecclesia Perrhenorum regulariter ordinare, vt tandem aliquando in pacifica quiete eadem ciuitas constituatur, libera à fluctuatione atq; tumultu, qui in hoc duorum annorum tempore in ea fuit.

Margin notes (Latin column): * Theophilus; * commansio; * siquidem certum est te illo tempore simul fuisse cum reuerendissimo episcopo Athanasio.; * se quietem amplecti.

Valerius Episcopus dixit: Quoniam dudum videtur examinationem causæ repudiasse prædictus Athanasius, declinando iudicium beatæ memoriæ Panolbii, insuper etiam & eius successoris metropolitæ, & nunc etiam regulariter euocatus à communi patre & Archiepiscopo Domno & à sancto Concilio hic congregato, similiter examinationem fugit, * frequenter differendo, certum est, quoniam debet condemnari. Igitur extraneum eum & ego à sacerdotio iudicaui, & ab episcopi dignitate, & debet * ab omnibus illic ordinari alter episcopus, tanquam hoc semel alienato: quatenus vel nunc desinat esse patre (quod violenter sustinuit) orbata Perrhenorum ciuitatis ecclesia.

diuersis modis

omnino

A Βαλέριος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ φαίνεται δήπουθεν παραιτησάμενος τὴν ἐξέτασιν τῆς ὑποθέσεως ὁ προειρημένος Ἀθανάσιος, ἀποφυγὼν καὶ τὴν κρίσιν τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ἔτι τε καὶ τοῦ μετὰ ταῦτα γενομένου αὐτοῦ μητροπολίτου, καὶ νῦν δὲ ἐνθέσμως κληθεὶς παρά τε τοῦ κοινοῦ πατρὸς, καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου, καὶ τῆς συναθροισθείσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου, ὁμοίως καὶ τὴν ἐξέτασιν ἀπέφυγε, διαφόρως ὑπερτιθέμενος, δῆλός ἐστιν ὀφείλων καταψηφισθῆναι. B τοιγαροῦν ἀλλότριον αὐτὸν κἀγὼ τῆς ἱερωσύνης ἐδοκίμασα, καὶ τῆς ἐπισκόπου ἀξίας· καὶ ὀφείλει ἐκ παντὸς ἐκεῖ χειροτονηθῆναι ἕτερος ἐπίσκοπος, ὡς τούτου ἅπαξ ἀλλοτριωθέντος· ὥστε παύσασθαι νῦν γοῦν τῆς ὀρφανίας τῆς Γερρηνῶν πόλεως.

Timotheus episcopus dixit: Recta & iusta prolata est sententia à congregato hic sancto Concilio aduersus prædictum Athanasium. Nam toties consequenter & regulariter euocatus à metropolitano suo beatæ memoriæ Panolbio, & Dei amantissimo & sanctissimo episcopo Ioanne metropolita nostro, & à præsenti sancto Concilio, imo etiam à sanctissimo & Dei amantissimo episcopo nostro Domno, & non obaudiens, diuersis vero dilationibus vsus, sibimet omnem sacerdotii priuationem adscribat. Igitur & ego consentio iis quæ regulariter & legitime sunt decreta à sancto vestro Concilio: & supplico vt Perrhenorum sanctissimæ Ecclesiæ ordinetur Episcopus, vt & nos & eadem sanctissima Ecclesia contritione & miseria liberemur.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὀρθή, καὶ δικαία ἐξενήνεκται ψῆφος παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἀθροισθείσης ἁγίας συνόδου κατὰ τοῦ προειρημένου Ἀθανασίου· καὶ γὰρ κληθεὶς τοσαυτάκις ἐνθέσμως, καὶ ἀκολούθως, καὶ παραιτησάμενος, C ὑπό τε τοῦ μητροπολίτου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὑπό τε τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν, καὶ ὑπὸ τῆς παρούσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, καὶ μὴ ὑπακούσας, διαφόροις δὲ ἀναβολαῖς χρησάμενος, ἑαυτῷ ἐπιγραφέτω τὴν παντελῆ ἀποβολὴν τῆς ἀρχιερωσύνης. τοιγαροῦν συντίθεμαι καὶ αὐτὸς τοῖς κανονικῶς, καὶ ἐνθέσμως D διαγορευθεῖσιν ὑπὸ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου· καὶ παρακαλῶ, ὥστε ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι τῇ Γερρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, πρὸς τὸ ἡμᾶς, καὶ τὴν αὐτῶν ἁγίαν ἐκκλησίαν, συντριβῆς, καὶ ταλαιπωρίας ἀπαλλαγῆναι.

Maras episcopus dixit: His eisdem & ego consentio, & alienum esse decerno ab honore episcopatus Athanasium, qui Perrhæ fuit episcopus, quoniam sæpe vocatus non obediuit: & supplicio, vt velociter in Perrhenorum ecclesia ordinetur episcopus.

Μάρας ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συντίθεμαι καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον Γέρρης ἐπίσκοπον· ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ παρακαλῶ, ὥστε τὸ τάχιστον ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι ἀντ' αὐτοῦ τῇ Γερρηνῶν ἐκκλησίᾳ.

Pompeianus episcopus dixit: His quæ regulariter & ecclesiastice definita sunt à sanctissimis & Dei amantissimis metropolitis Theodoro & Valerio, & ego consentio, quæ vtique iuste ab eis decreta sunt; approbans & ego Athanasium, qui Perrhæ fuit episcopus, esse & ab episcopatu omnimodis alienum, & ab honore Pontificatus: & rogo alium episcopum pro eo constitui in eadem ciuitate, vt vel nunc à tumultu & seditionibus eadem Perrhenorum sancta Dei ecclesia liberetur.

E Πομπηϊανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς, καὶ ἐκκλησιαστικῶς διαγορευθεῖσιν ὑπὸ τῶν ἁγιωτάτων, καὶ θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν, Θεοδώρου, καὶ Βαλερίου, κἀγὼ συντίθεμαι δικαίως ὑπ' αὐτῶν κριθεῖσι, δοκιμάσας κἀγὼ, Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον Γέρρης ἐπίσκοπον, ἀλλότριον εἶναι παντάπασι καὶ τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς· καὶ παρακαλῶ ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ καταστῆναι ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς πόλεως· ἵνα κἂν νῦν ἀπαλλαγῇ F ταραχῶν, καὶ θορύβων ἡ αὐτὴ κατὰ Γέρρην ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία.

Pag. 322. Iamblichus episcopus dixit: Simul decerno & ego ea quæ regulariter & legitime constituta sunt à Dei amantissimis & sanctissimis episcopis, id est, Theodoro & Valerio metropolitis, de Athanasio, qui quondam Perrhenorum fuit episcopus. Vnde & ego rogo sanctissimum Ioannem episcopum huius pridem metropolitam,

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπε· σύμψηφος γίνομαι κἀγὼ τοῖς ἐνθέσμως, καὶ κανονικῶς τυπωθεῖσι παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων· φημὶ Θεοδώρου, καὶ Οὐαλερίου, τῶν μητροπολιτῶν, περὶ Ἀθανασίου τοῦ ποτὲ ἐπισκόπου τῆς Γερρηνῶν. ὅθεν ἀξιῶ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην τὸν μητροπολίτην,

* ἱμπίεχι τούτου ἀλλοτρίου γενομένου κατὰ τὴν * ἡμετέραν δοκιμασίαν τῆς ἐπισκοπῆς, ἄλλον πρόεδρον δοῦναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος εἶπεν· Ἀθανάσιον τὸν ἐπίσκοπον κληθέντα εἰς τὸ ἀπολογήσασθαι περὶ τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ μεγάλων, καὶ ἀθεμίτων ἐγκλημάτων, καὶ ὑπακοῦσαι τῇ ἐνθέσμῳ κλήσει τοῦ θεοφιλεστάτου. καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας, καὶ μεγάλης συνόδου, ὑπὸ συνειδότος κακοῦ ἀγχόμενον· τοῦτον κἀγὼ ψηφίζομαι ἀνάξιον, καὶ ἀλλότριον πάσης ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας, καὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου προσηγορίας.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔδει Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας ἐπίσκοπον, ἐπὶ φανεροῖς ἐγκλήμασιν αἰτιαθέντα, καὶ κληθέντα ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ γενομένου μητροπολίτου αὐτοῦ, καὶ φροντίζοντος αὐτοῦ, ὑπακοῦσαι, καὶ χρήσασθαι τοῖς ἑαυτοῦ δικαίοις· ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ πεποίηκεν, ἀλλὰ μακρὰν στειλάμενος ὁδὸν, καὶ ἐνοχλήσας ταῖς ἀκοαῖς τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Πρόκλου, καὶ Κυρίλλου, καὶ κομίσας τὰ γράμματα, ὧν εἵνεκα καὶ αὖθις ἐκλήθη παρά τε τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, παρά τε τῆς ἁγίας συνόδου, ὑπακοῦσαι οὐκ ἠβουλήθη. τοῦτο οὖν μὴ ποιήσαντα, ἐδοκίμασα κἀγὼ ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς ἀξίας· καὶ χρῆναι τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην, τὸν τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπίσκοπον, ἀντ' αὐτοῦ προχειρίσασθαι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ πρόεδρον.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· θρήνων, καὶ ὀδυρμῶν πρόξενος ἡμῖν ἐγένετο Ἀθανάσιος, ὁ ποτὲ τῆς Περρηνῶν γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐπὶ ἐγκλήμασι γὰρ διαφόροις κατηγορηθεὶς, τὴν κρίσιν ἀπέφυγε· τρίτον κληθεὶς ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπου, καὶ ταῦτα φίλου τυγχάνοντος αὐτοῦ, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ ἐδήλωσε γράμμασι. καὶ νῦν δὲ πολλάκις κληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, τοῦ κυροῦ Δόμνου, καὶ τῆς ἐνταῦθα συνελθούσης συνόδου, ὑπακοῦσαι τῇ κλήσει οὐκ ἠθέλησεν· ἀλλ' ἔμεινεν ἐπὶ πολλὸν χρόνον, παίζων, καὶ * πατῶν τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμούς. τούτων οὖν ἕνεκεν πάντων ἑαυτὸν τῆς ἱερατικῆς ἀπέτεμε λειτουργίας, καὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου προσηγορίας. καὶ ἔστω καθῃρημένος καὶ τῇ ἐμῇ ψήφῳ· χειροτονηθήσεται δὲ ἕτερος ἐπίσκοπος τῇ ἐν Πέρρῃ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὁ δυνάμενος αὐτῇ λῦσαι τὴν συμφορὰν τῶν κακῶν.

* ἀπατῶν, L.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι τοῖς καλῶς, καὶ ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· ὥστε ἀλλότριον εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον τῆς Πέρρης ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι. ὥστε ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι ἄλλον τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπον.

Βενέτιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἐξενεχθεῖσι, συντίθεμαι καὶ αὐτὸς, κρίνας Ἀθανάσιον

A isto secundum vestram approbationem alieno ab episcopatu facto, alienum Pontificem constituere sanctissimæ Perrhenorum Ecclesiæ.

Vranius Episcopus dixit: Athanasium episcopum euocatum, vt satisfaceret de illatis sibi maximis nefariisque criminibus, & non obedientem citationi Canonicæ Dei amantissimi & sanctissimi Archiepiscopi nostri Domni, & præsentis sancti magnique Concilii, quoniam conscientia mala videtur alligatus: hunc B & ego decerno indignum & extraneum omni Ecclesiastico ministerio, episcopique vocabulo.

Damianus episcopus dixit: Oportebat Athanasium, qui Perrhenorum Ecclesiæ fuit Episcopus, * in quibusdam criminibus accusatum, & euocatum à beatissimo Panolbio suo tunc metropolita, & curam eius habente, obaudire, & suis allegationibus vti: at hoc quidem non fecit, sed per C longa itinera profectus, & molestus existens auribus religiosissimorum episcoporum Procli & Cyrilli, & deferens litteras, quarum gratia & iterum euocatus est à sanctissimo Archiepiscopo nostro Domno & sancto Concilio, obaudire contempsit. Cum ergo hoc non fecerit, & ego decerno alienum eum existere à dignitate Pontificatus, & oportere vt amantissimus Dei Ioannes episcopus Hierapolitanorum metropolis episcopum * consecret D pro eo Perrhenorum sanctæ Ecclesiæ.

de notis

præficiat

Polychronius episcopus dixit: * Luctus & gemitus causa nobis effectus est Athanasius quondam Perrhenorum episcopus. Diuersis enim criminibus accusatus, iudicium declinauit, tertio euocatus à beatæ memoriæ Panolbio Hierapolitanorum episcopo, cum vtique eius amicus existeret, sicut ipse in repudii sui litteris declarauit, & nunc quoque sæpius à Dei amantissimo & sanctissimo Archiepisco Domno, & E hoc congregato Concilio; obedire citationi non voluit, sed permansit multo tempore illudens, & * fallens Ecclesiasticas sanctiones. Propter hæc igitur omnia, semetipsum ab omni Pontificatui ministerio * denudauit, episcopique vocabulo; & sit quoque depositus etiam meo decreto: & ordinabitur alter episcopus sanctæ Perrhensi Ecclesiæ, qui possit ei soluere malorum calamitatem.

Lamentationis

contemnens

abscidit.

F

Theoctistus episcopus dixit: Consentio his quæ bene & regulariter definita sunt à sancto Concilio, quatenus alienus sit ab honore Pontificatus Athanasius, qui Perrhæ fuit episcopus: & decerno, vt pro eo alius Perrhenorum sanctissimæ Dei Ecclesiæ ordinetur episcopus.

Benetius Episcopus dixit: His quæ regulariter à sancto Concilio sunt prolata, consentio etiam ipse,

A iudicans Athanasium Perrhæ quondam Episcopum posthac alienum esse à Pontificatu, & oportere pro eo Pontificem Ecclesiæ Dei constitui.

Gerontius Episcopus dixit: Quoniam sæpe vocatus Athanasius Perrhæ quondam episcopus & à Metropolita suo beatæ memoriæ Panolbio, & à Ioanne Hierapolitanorum metropolitano episcopo, & ab Archiepiscopo nostro Domno, sed & à præsenti sancto Concilio, non adfuit; hunc & ego alienum esse decerno secundum Ecclesiasticas sanctiones ab Episcopatu: & rogo velociter episcopum ordinari pro eo sanctissimæ Perrhenorum ecclesiæ.

Stephanus episcopus dixit: De maximis criminibus accusatus Athanasius
Pag. 323. Perrhenorum quondam episcopus, & sæpius euocatus, & nec semel obaudiens, sed longa itinera eligens proficisci, & molestus exire auribus religiosissimorum episcoporum Procli & Cyrilli, & propterea rursus ab Exarcho Orientalis diœcesis euocatus, & à congregato sancto Concilio, & neque sic obaudiens, dignus est expelli à Pontificatu, alio pro eo prædictæ Ecclesiæ constituto Pontifice.

Ioseph, episcopus dixit: Oportebat quidem occurrere Athanasium Perrhenorum Ecclesiæ quondam Episcopum, & ab illatis sibi criminibus semetipsum * exuere. Sed quoniam sæpe euocatus, hoc non fecit, sanctum præsens Concilium in eum sententiam protulit secundum Ecclesiasticas sanctiones. Vnde & ego consentio omnibus quæ ab eis legaliter definita sunt, iudicans eum alienum esse à Pontificatu; oportere autem alium pro eo Pontificem Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ ordinari.

purgare

Phosphorus episcopus dixit: Consentio & ego his quæ regulariter definita sunt a sancto Concilio, alienum esse iudicans ab episcopatu prædictum Athanasium: rogo autem, & vna decerno, alium pro eo Perrhenorum sanctissimæ Dei Ecclesiæ ordinari Pontificem.

Thomas episcopus dixit: Accusatoribus Athanasii frequenter olim quidem beatæ memoriæ Panolbio, qui metropolis fuit episcopus, & sanctissimo Archiepiscopo nostro Domno, & nunc etiam sancto Concilio, molestis existentibus, & vocationibus sæpe factis, vt accusationum examinatio proueniret, non occurrens Athanasius, semetipsum extraneum ab * efficacia Pontificatus effecit. Vnde post sententiam sancti Concilii, necessario Perrhenorum sanctissima Dei Ecclesia, tanto tempore sine præsule manens, suscipiat Pontificem à sanctissimo Metropolita & religiosissimis Episcopis prouinciæ regulariter ordinatum.

administratione.

τὸν Γέῤῥης γενόμενον ἐπίσκοπον, ἀλλότριον τοῦ λοιποῦ τῆς ἀρχιερατικῆς τυγχάνειν τιμῆς, καὶ δεῖν ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ πρόεδρον προβληθῆναι τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Γερόντιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς Ἀθανάσιος, ὁ γενόμενος Γέῤῥης ἐπίσκοπος, ὑπό τε τοῦ μητροπολίτου αὐτοῦ, τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὑπό τε τοῦ θεοφιλεστάτου, Ἰωάννου, τοῦ τῶν Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου

B ἡμῶν Δόμνου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς παρούσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου. οὐ παρεγένετο· τοῦτον κἀγὼ ἀλλότριον κρίνω κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῆς ἐπισκοπῆς· καὶ παρακαλῶ, τὸ τάχιστον χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Γεῤῥηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Στέφανος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ μεγίστοις ἐγκλήμασι κατηγορηθεὶς Ἀθανάσιος, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Γεῤῥηνῶν πόλεως, καὶ πολλάκις κληθεὶς, καὶ οὐδὲ ἅπαξ ὑπα-

C κούσας, ἀλλὰ μακρὰν ὁδὸν ἑλόμενος στείλασθαι, καὶ ὀχλῆσαι τὰς ἀκοὰς τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Πρόκλου, καὶ Κυρίλλου, καὶ διὰ τοῦτο πάλιν ὑπὸ τοῦ ἐξάρχου τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως κληθεὶς, καὶ τῆς ἀθροισθείσης ἁγίας συνόδου, καὶ οὐδὲ οὕτως ὑπακούσας, δίκαιός ἐστιν ἐξεῶσθαι τῆς ἀρχιερωσύνης, ἑτέρου ἀντ' αὐτοῦ καθισταμένου προέδρου τῇ προειρημένῃ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔδει μὲν ἀπαντήσαντα τὸν Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον τῆς Γεῤῥηνῶν ἐκκλησίας ἐπί-

D σκοπον, ἀποδύσασθαι τὰ ἐπιφερόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο, πολλάκις κληθεὶς, οὐ πεποίηκεν, ἡ δὲ παροῦσα ἁγία σύνοδος κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς ψῆφον ἐξήνεγκε κατ' αὐτοῦ, συντίθεμαι κἀγὼ πᾶσι τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, κρίνας ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι τῆς ἀρχιερωσύνης, χρῆναι δὲ ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Γεῤῥηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ πρόεδρον καταστῆναι.

E Φωσφόρος ἐπίσκοπος εἶπε· συναινῶ κἀγὼ τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· καὶ ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι δοκιμάσας τῆς ἐπισκοπῆς τὸν προειρημένον Ἀθανάσιον, παρακαλῶ, καὶ συμψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ προχειρισθῆναι ἐπίσκοπον τῆς Γεῤῥηνῶν ἐκκλησίας.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος εἶπε· τῶν κατηγόρων Ἀθανασίου πολλάκις, πάλαι τε τῷ Πανολβίῳ τῷ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπῳ γενομένῳ, καὶ τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν κυρῷ Δόμνῳ, καὶ νῦν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρενοχλησάντων,

F κλήσεών τε πολλάκις γενομένων, ὥστε τὴν τῶν κατηγοριῶν γενέσθαι ἐξέτασιν, μὴ ἀπαντήσας Ἀθανάσιος, ἑαυτὸν ἔξω τῶν τῆς * ἀρχιερατικῆς πεποίηκεν ἔργων· καὶ μετὰ τὴν τῆς ἁγίας συνόδου ψῆφον ἀναγκαίως ἡ τῶν Γεῤῥηνῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, τοσοῦτον ἀπροστάτευτος μείνασα χρόνον, λήψεται πρόεδρον, χειροτονούμενον ἀκολούθως παρά τε τοῦ θεοφιλεστάτου μητροπολίτου, καὶ τῶν τῆς ἐπαρχίας θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων.

* ἀρχιερωσύνης.

A Παῦλος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι τοῖς ἀποφανθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, καὶ ἀλλότριον τῆς ἐπισκοπῆς κρίνω τὸν προειρημένον Ἀθανάσιον· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ συντόμως χειροτονηθῆναι τῇ Περρινῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Παῦλος ἄλλος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς ἐκκλησιαστικῶς, καὶ κανονικῶς ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, σύμψηφός εἰμι· ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον Πέρρης ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι B ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ διὰ ταχέων προβληθῆναι τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Μάρας ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ συντίθεμαι· καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον, τὸν γενόμενον Πέρρης ἐπίσκοπον· ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρινῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Βαράνης ἐπίσκοπος εἶπεν· τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσιν C ὑπὸ τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, συνῳδὰ κἀγώ φημι, ἀλλότριον κρίνας παντελῶς τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς, καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπισκόπου τὸν αὐτὸν Ἀθανάσιον· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Περρινῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ χειροτονηθῆναι.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς καλῶς, καὶ ἐνθέσμως ἀποφανθεῖσιν ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου, συντίθεμαι, καὶ αὐτὸς, ἀλλότριον κρίνας τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον, D τὸν γενόμενον Πέρρης ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι, διὰ τάχους ἕτερον προβληθῆναι τῇ αὐτῇ Περρινῶν ἐκκλησίᾳ, δυνάμενον διοικῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸ τοῦ Θεοῦ βούλημα.

Ἰορδάνης ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου καλῶς ἀποφανθεῖσι συντίθεμαι, ἀλλότριον κρίνας Ἀθανάσιον τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς, τὸν γενόμενον Πέρρης ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρινῶν E ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι καὶ αὐτὸς ἐγὼ τοῖς κανονικῶς, καὶ ἐνθέσμως ψηφισθεῖσι παρὰ τῆς θείας συνόδου· καὶ ἀλλότριον κρίνας τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθανάσιον, δοκιμάζω ἕτερον πρόεδρον καταστῆναι τῇ Περρινῶν ἐκκλησίᾳ.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος εἶπε· σύμφημι πᾶσι τοῖς κανονικῶς δόξασι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· καὶ ἀλλότριον κρίνας Ἀ- F θανάσιον τῆς ἐπισκοπῆς δοκιμάζω ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρινῶν πόλει.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς, καὶ ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ αὐτὸς ἐξακολουθῶν, ἀλλότριον κρίνω τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθανάσιον· καὶ δοκιμάζω ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ καταστῆναι τῇ Περρινῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Paulus episcopus Prolemaidis dixit: Consentio his, quæ decreta sunt ab hoc sancto Concilio, & alienum ab episcopatu iudico prædictum Athanasium, atque decerno alium pro eo velociter Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ ordinandum episcopum.

Paulus alius episcopus dixit: His quæ ecclesiastice & regulariter à sancto Concilio sunt decreta, particeps sum, alienum iudicans ab honore episcopatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum, & decerno alium pro eo celerius eidem sanctissimæ Dei ecclesiæ constituendum episcopum.

Maras episcopus dixit: Et ego hæc ipsa constituo, & alienum iudico ab honore Pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum, quoniam sæpius euocatus non obaudiuit: & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ ordinari debere.

Baranes episcopus dixit: His quæ regulariter definita sunt à Dei amantissimis episcopis, consona loquor & ego, alienum iudicans ab omni Pontificatus honore, & dignitate episcopatus eundem Athanasium, & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ constituendum.

Epiphanius episcopus dixit: His quæ bene & regulariter à sancto Concilio sunt decreta, consentio & ipse, alienum iudicans ab honore Pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum; & decerno celeriter alium constitui eidem Perrhenorum Ecclesiæ, qui eam possit pro Dei voluntate gubernare.

Iordanus episcopus dixit: His quæ secundum Ecclesiasticos Canones à sancto Concilio bene sunt prolata, consentio, alienum iudicans ab honore pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum, & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ ordinandum.

Ioannes Episcopus dixit: Consentio & ego ipse iis quæ Canonice & legitime definita sunt à sancto Concilio, & alienum ab episcopatu iudico Athanasium, approbans alterum pontificem constituendum Ecclesiæ Perrhenorum.

Daniel episcopus dixit: Consentio omnibus his quæ regulariter sancto Concilio placuerunt, & alienum iudico Anathasium ab episcopatu, approbans alterum pro eo Perrhenorum ciuitati ordinandum episcopum. Pag. 341.

Sophronius episcopus dixit: Ea quæ regulariter atque legaliter à sancto Concilio definita sunt, & ipse sequens, alienum iudico Athanasium ab episcopatu, approbans alterum pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ constituendum episcopum.

A Sabbas episcopus dixit: Consentio & ego omnibus quæ dicta sunt, & vna decerno cum sancto Concilio, alienum iudicans esse ab honore pontificatus Athanasium, quoniam euocatus ab omni sua prouincia, suisque Metropolitis, & sanctissimo patre nostro atque doctore, & ab omni hoc sancto Concilio, non obediuit: approbo autem, quatenus pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ alter ordinetur episcopus, qui possit ab ea hanc malorum congeriem auertere.

B Domnus episcopus dixit: Mei quidem voti non fuit, talem aduersus episcopum proferre sententiam. Quia vero sancto Concilio digne complacuit, alienum existere Athanasium secundum Ecclesiasticas sanctiones ab episcopatu, tanquam multis magnisq; criminibus accusatum, semper vero iudicium & examinationem causæ fugientem; confirmo hæc etiam ego, & in his quæ omnibus communiter placuerunt, concors existo, iudicans eũ C alienũ esse à pontificatu: & * præcipio (*permitto*) Dei amantissimo episcopo Ioanni, & ipsius prouinciæ religiosissimis episcopis, alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei Ecclesiæ episcopum ordinare.

CONCIL. CHALC.

Et subscriptiones prædictorum Episcoporum.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Si qui eorum, qui tunc cum Domno deposuerunt Athanasium reuerendissimũ episcopum, assident sancto Concilio, D in medium transeant. * Et transeuntibus (*Latini legi, legimus, legit.*) in medio Theodoro reuerendissimo episcopo Damasci, Theoctisto reuerendissimo episcopo BerrhϾ, Gerontio reuerendissimo episcopo Seleuciæ, Damiano reuerendissimo episcopo Sidonis, Ioseph reuerendissimo episcopo Heliopolis, Sabba reuerendissimo episcopo Palti, Sophronio reuerendissimo episcopo Constantinæ, Gloriosissimi Iudices dixerunt: Dicant reuerendissimi & sanctiss. episcopi pro qua culpa tunc Athanasium reuerendissimum deposuerunt de episcopatu.

E Theodorus reuerendissimus episcopus Dasmasci dixit: Clerici Perrhenorum Ecclesiæ accusationes obtulerunt aduersus eum, & euocatus non adfuit, dicens quosdam se inimicos habere, & secundo euocatus non adfuit. Cum vero tres euocationes in eum factæ fuissent, & venire recusasset, secundum Canones aduersus eum depositionis eius sententia prolata est.

F Theoctistus reuerendissimus Episcopus BerrhϾ dixit: Tertio euocatus religiosiss. episcopus Athanasius à Concilio Antiochiæ congregato, non adfuit: & ideo quod non adfuit, damnatus est.

Gerontius reuerend. episc. Seleuciæ dixit: Nos deposuimus eum, quoniam regulariter euocatus tertio, non occurrit, & secundum regulas depositus est ab omnibus qui tunc cõuenerant. Grauia enim quædam posita erant in libellis

A Σάββας ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς διαλαληθεῖσι πᾶσι· καὶ σύμψηφός εἰμι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἀλλότριον δοκιμάσας εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον· ἐπειδὴ κληθεὶς παρὰ πάσης τῆς ἐπαρχίας, καὶ τῶν μητροπολιτῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, καὶ διδασκάλου, καὶ πάσης τῆς παρούσης τῆς ἁγίας συνόδου, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ δοκιμάζω, ὥστε ἕτερον ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ καταστῆναι τῇ Γερρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, τὸν δυνάμενον αὐτῇ λῦσαι τὴν συμφορὰν τῶν κακῶν.

B Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐμοὶ μὲν ἀπευκτὸν ἦν, τοιαύτην ἐξενεχθῆναι κατ' ἐπισκόπου ψῆφον· ἐπειδὴ δὲ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνέδοξεν, ἀλλότριον Ἀθανάσιον εἶναι κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῆς ἐπισκοπῆς ἀξίως, αἰτιαθέντα μὲν ἐπὶ πολλοῖς, καὶ μεγάλοις ἐγκλήμασι, φυγόντα δὲ ἀεὶ τὸ κριτήριον, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς ὑποθέσεως, βεβαιῶ ταῦτα κἀγώ· καὶ τοῖς κοινῇ πᾶσι δόξασι συμψηφίζομαι, κρίνας αὐτὸν ἀλλότριον εἶναι τῆς ἱερωσύνης· C καὶ ἐπιτρέπω τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ, καὶ τοῖς τῆς ἐπαρχίας θεοσεβεστάτοις ἐπισκόποις, ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον τῇ ἐν Γέρρῃ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ. καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν προτεταγμένων ἐπισκόπων.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τινες τῶν τηνικαῦτα ἅμα Δόμνῳ καθελόντων τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον προσεδρεύουσι τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ, παρελθέτωσαν εἰς μέσον. D * Καὶ παρελθόντων εἰς μέσον, Θεοδώρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δαμασκοῦ, Θεοκτίστου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Βεῤῥοίας, Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Σελευκείας, Δαμιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Σιδῶνος, Ἰωσὴφ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡλιουπόλεως, Σάββα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πάλτου, καὶ Σωφρονίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Κωνσταντίνης, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· Ἀθανάσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ τηνικαῦτα καθεῖλον. (*Ρωμαΐς, αἴγιου, αἰγιωνᾶ, αἴγιω.*)

E Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· κληρικοὶ τῆς Γερρηνῶν ἐκκλησίας αἰτιάσεις δεδώκασι κατ' αὐτοῦ· καὶ κληθεὶς οὐ παρεγένετο, εἰπὼν τινὰς ἐχθροὺς ἔχειν, καὶ δεύτερον κληθείς, οὐ παρεγένετο· ὡς δὲ τρίτη κλῆσις ἐπ' αὐτῷ γεγένηται, καὶ παρῃτήσατο ἐλθεῖν, κατὰ τοὺς κανόνας ἐξηνέχθη ἀπόφασις, ἡ καθαιροῦσα αὐτόν.

Θεόκτιστος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας εἶπε· κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τῆς F συνόδου, τῆς συναχθείσης ἐν Ἀντιοχείᾳ, τρίτον, οὐ παρεγένετο· καὶ κατεκρίθη ἀπὸ τοῦ μὴ παραγενέσθαι.

Γερόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπεν· ἡμεῖς καθείλομεν αὐτόν· ἐπειδὴ κανονικῶς ἐκλήθη τρίτον, καὶ οὐκ ἀπήντησε· καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καθῃρέθη παρὰ πάντων τῶν συνελθόντων. βαρέα γάρ τινα ἐνέκειτο τοῖς λιβέλλοις, τοῖς κατ' αὐτοῦ·

ἐκλήθη κανονικῶς, καὶ οὐκ ἀπήντησε.

Δαμιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σιδῶνος εἶπε· κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τῆς συναθροισθείσης ἐν τῇ Ἀντιοχέων, τρίτον οὐχ ὑπήκουσε· καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καθῃρέθη παρὰ πάντων, τῶν τότε συνελθόντων.

Ἰωσὴφ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως εἶπε· κληθεὶς ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνελθούσῃ, ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ἅπαξ, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, ὁ εὐλαβέστατος Ἀθανάσιος, καὶ μὴ παραγενόμενος, ὑπεβλήθη τῇ καθαιρέσει.

* παρὼν

Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πάλτου εἶπε· * παρήμην εἰς τὸ δικαστήριον· ἦν δὲ Ἀθανάσιος ἐνεγκὼν σάκραν, μὴ καθεσθῆναι μηδὲ τὸν κύριον * Θεόδωρον εἰς τὴν δίκην, μηδὲ Ἰωάννην τὸν μητροπολίτην· ἐκαθέσθησαν οἱ δύο εἰς τὴν δίκην· ἔλεγον πρὸς αὐτούς· ὅτι εἰ δικασταί ἐστε, ἀκούσατε τοῦ πράγματος, εἰ δὲ μὴ ὑπογράφετε, ἐξέλθετε· ἁπλῶς φιλονεικία ἐγένετο· καὶ οὐκ ἤθελον ὑπογράψαι· τέλος ἐκλήθη τρίτον, καὶ οὐκ ἦλθε, καὶ διὰ τοῦτο καθείλομεν αὐτόν.

* ἐκάθισεν

Σωφρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης πόλεως εἶπεν· οὐδὲν ἐξήτασται τῶν κατ' αὐτόν, καὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ κατὰ συστάδην οὐδὲν ἐξητάσθη· ἀλλὰ ἐκ μιᾶς μοίρας ᾐτιάσαντο ἐκεῖνοι· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐπιστεύσαμεν τῇ μιᾷ μοίρᾳ· ἐπειδὴ οἱ κατήγοροι ὅσα θέλουσι λέγουσι· οὐ πάντως δὲ δεῖ πείθεσθαι τοῖς κατηγοροῦσιν. ἐκλήθη διὰ ταῦτα ἅπαξ, εἶπε τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ παρεγένετο· ἥ τις ἔγκειται τοῖς ὑπομνήμασι· πάλιν ἐκ δευτέρου ἐκλήθη. πάλιν ἐκλήθη ἐκ τρίτου. ὡς οὐχ ὑπήκουσεν ἐκ τρίτου, ἐξηνέχθη ψῆφος, ἡ καθελοῦσα αὐτόν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τίνος ἕνεκα τρίτον κληθεὶς παρὰ τῆς κατὰ Ἀντιόχειαν συνόδου, οὐκ ἀπήντησε, ταῖς οἰκείαις δικαιολογίαις χρησόμενος. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐπειδὴ ἐχθρός μου ἦν αὐτὸς ὁ κρίνων, ὁ Ἀντιοχείας· καὶ ἀξιῶ, ταῦτα ἀναγνωσθῆναι, καὶ δειχθῆναι τὴν ἀλήθειαν· ἀπῆλθον οἱ κληρικοί, καὶ αὐτοὶ ἐψηφίσαντο, μὴ θελήσαντες. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· Σαβινιανὸς μὲν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπειδὴ μετὰ τὴν καθαίρεσιν Ἀθανασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν συνόδου ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Περρινῶν πόλεως, καθὼς ἡμεῖς συνορῶμεν, μένειν ὀφείλει· οὐδὲ γὰρ ἐκ μιᾶς μοίρας ἀποκινηθείς, δίκαιός ἐστι πρόκριμα παθεῖν, ὁπότε οὐ μετεκλήθη, οὐδὲ ἀπολογία αὐτῷ ἐφυλάχθη. Ἀθανάσιος δὲ καθαιρεθείς, ὡς μὴ ὑπακούσας ταῖς κλήσεσι, μετὰ ταῦτα δὲ ἐκ μιᾶς μοίρας παρὰ Διοσκόρου τῆς ἐπισκοπῆς ἀντέχεσθαι κελευσθείς, τέως, καθὼς συνορῶμεν, ἡσυχάζειν ὀφείλει, τὰ δὲ περὶ τῶν ἐπαχθέντων, αὐτῷ δίκην σκεφθῆναι δικαιοῦμεν,

aduersus eum prolatis, & euocatus regulariter * obaudire contempsit.

* occurrere

Damianus reuerendissimus episcop. Sidonis dixit: Tertio euocatus Athanasius reuerendissimus episcopus à sancto Concilio Antiochiæ congregato, non obaudiuit: & secundum regulas ab omnibus qui tunc conuenerant, condemnatus est.

Ioseph reuerendissimus episcopus Heliopolis dixit: Euocatus à sancto Concilio Antiochiæ congregato in auditorio & semel & secundo & tertio reuerendissimus Athanasius, & non adueniens, damnationi submissus est.

Sabbas reuerendissimus episcopus Palti dixit: Aderam in iudicio. Detulerat Athanasius sacram, vt non sederet neque domnus Theodorus in causa, neque Ioannes metropolita. Sedebant ambo in causa. Dicebam ad eos: Quia si iudices estis, audite negotium. Si vero non subscribitis, egredimini. Simpliciter contentione facta subscribere noluerunt. Ad vltimum euocatus est tertio, & non venit: propterea deposuimus eum.

Sophronius reuerendissimus episcopus Constantinæ dixit: Nihil discussum est eorum quæ aduersus eum erant, & in præsentia eius * per probationem nihil examinatum est. Sed ex vna parte accusauerunt illi. Nos autem non credidimus vni parti, quoniam accusatores quæcumque volunt dicunt, nec omnino oportet accusatoribus credi. Euocatus est autem propter hæc semel: dixit causam, pro qua non adesset, [quosdam se inimicos habere in Synodo:] quæ posita est in gestis. Iterum secundo euocatus est. Rursus tertio euocatus est. Cum autem non obaudisset tertio, deponens eum prolata sententia est.

* in contradictorio iudicio nihil

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Dicat Athanasius reuerendissimus episcopus, cur tertio euocatus à sancto Antiocheno Concilio, non occurrit, vt propriis allegationibus vteretur. Athanasius reuerendissimus episcopus dixit: Quoniam inimicus meus erat ipse qui iudicebat, Antiochenus. Et rogo hæc relegi, & veritatem probari. Abierunt [tredecim] clerici, & ipsi decreuerunt nolentes. Gloriosiss. Iudices dixerunt: Sabinianus reuerendiss. episcopus quoniam post depositionem Athanasii reuerendiss. ordinatus est à prouinciali Concilio, in Perrhenorum ciuitatis episcopatus (sicut nos perspicimus) manere debet. Neque enim ex vna parte remotus, iustum est vt præiudicium patiatur: quoniam neque vocatus est, neque * contradictio ei seruata est. Athanasius vero depositus, tanquam euocationibus non obaudiens, postea vero ex vna parte à Dioscoro episcopatum obtinere iussus, interim, sicut perspicimus, debet quiescere. Causas vero illatas ei, examinandas esse decernimus

* respondendi locum ei fuisse non datum.

apud sanctissimum episcopum Antiochiæ Maximum, & Concilium quod cum eo est: ita tamen, vt intra octo menses, à præsenti die numerandos, examinatio fiat eorum qui dudum accusationem aduersus eum proposuerunt: aut si quiuis alius contra eum de his ipsis instare voluerit: & si quidem conuictus fuerit omnia præsumpsisse, quæ ei criminaliter, seu peculiariter sunt illata, & gestis inserta, aut vnum ex illis, quod * damnatione sit dignú, non solum eum alienum esse ab eodem Episcopatu, sed etiam legibus publicis esse subdendum. Si vero intra hoc tempus non agatur aduersus eum, * neque conuincatur, sicut prædictum est; Athanasius quidem Episcopatum eiusdem recipiat ciuitatis & Ecclesiam per sanctissimum episcopum Antiochiæ Maximum: Sabinianus vero reuerendissimus episcopus & dignitatem Episcopatus habeat, & substitutus sit, & pascatur, sicut reuerendissimus episcopus Antiochenorum Maximus secundum facultatem Perrhenorum sanctissimæ Ecclesiæ disposuerit. Hæc audiens sanctissima Synodus dicat, si ea quæ sunt ordinata, * decernit, an aliud quid disponit.

depositione — *vel si agatur, non conuincatur.* — *confirmat,*

Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ dixit: Hoc nihil iustius. Cyrus reuerendissimus episcopus Anazarbi dixit: Deus per vos locutus est. Sancta Synodus dixit: Nihil iustius, nihil integrius; hoc iustum iudicium: hæc iusta sententia. Quæ disposita sunt, effectui mancipentur, quia cum Deo vos iudicatis.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Ea quæ * à nobis quidem approbata sunt, disposita vero à sancto Concilio, firma consistant. *

nobis quidem visa — *Latino, legi legimus, legis.*

Explicit Actio decimaquarta.

A ἐπὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων Μαξίμου, καὶ ἐπὶ τῆς μετ᾽ αὐτοῦ συνόδου· οὕτω μέντοι, ὥστε ἐντὸς ὀκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας ἀριθμουμένων τὴν ἐξέτασιν γίνεσθαι τῶν ἤδη κατ᾽ αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν ποιησαμένων, ἢ καὶ ἑτέρου τινὸς τῷ πράγματι συνισταμένου. καὶ εἰ μὲν ἐλεγχθείη τετολμηκὼς πάντα τὰ ἐγκληματικῶς, καὶ χρηματικῶς αὐτῷ ἐπενεχθέντα, καὶ ἐμφερόμενα τοῖς ὑπομνήμασιν, ἢ καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν ἄξιον * ὑπάρχον καθαιρέσεως, μὴ μόνον αὐτὸν ἀλλότριον B εἶναι τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς, ἀλλὰ καὶ τοῖς δημοσίοις ὑποπίπτειν νόμοις. εἰ δὲ ἐντὸς ταύτης τῆς προθεσμίας μὴ ἐναχθείη, ἢ ἐναχθέντος μὴ ἐλεγχθείη, ὡς προείρηται, Ἀθανάσιον μὲν τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς αὐτῆς πόλεως, ἀναλαβεῖν διὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Μαξίμου, τοῦ τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως, Σαβινιανὸν δὲ τὸν εὐλαβέστατον καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ἐπισκοπῆς ἔχειν, καὶ ὑποκατάστατον εἶναι, τρεφόμενον, ὡς C ἂν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων Μάξιμος πρὸς τὴν δύναμιν τῆς κατὰ Γέρρων ἁγιωτάτης ἐκκλησίας διατυπώσῃ. τούτων ἀκούσασα ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος, λεγέτω, εἰ τοῖς τυπωθεῖσιν ἐπιψηφίζεται, ἢ πέτερον τυποῖ.

ὑπάρχει

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· τούτου οὐδὲν δικαιότερον. Κῦρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ εἶπεν· ὁ Θεὸς δι᾽ ὑμῶν ἐλάλησεν· ἡ D ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐδὲν δικαιότερον· οὐδὲν ἀκριβέστερον· αὕτη δικαία ψῆφος· τὰ τυπωθέντα πέρατι παραδοθῇ· μετὰ τοῦ Θεοῦ ὑμεῖς δικάζετε. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, εἶπον· τὰ παρ᾽ ἡμῶν μὲν δοκιμασθέντα, τυπωθέντα δὲ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, βέβαια μενέτω. *

Romaeki. αἰγου, αἰγουδ, αἰγου.

E

ACTIO XV. CONCILII Chalcedonensis.

Definitiones Ecclesiasticæ editæ à sancta & generali Synodo Chalcedone congregata.

CAN. I.

Regulas sanctorum Patrum, per singula nunc vsque Concilia constitutas, proprium robur obtinere decreuimus.

CAN. II.

Si quis episcopus per pecunias fecerit ordinationem, & sub pretio redegerit gratiam, quæ non potest * vendi, ordinaueritque per pecunias episcopum, aut chorepiscopum, aut presbyterum,

epi.

ΠΡΑΞΙΣ ΙΕ'.

Τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὅροι ἐκκλησιαστικοὶ, ἐκφωνηθέντες παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς ἐν Χαλκηδόνι συναχθείσης.

ΚΑΝ. α'.

F

Τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων καθ᾽ ἑκάστην σύνοδον ἄχρι τοῦ νῦν ἐκτεθέντας κανόνας, κρατεῖν ἐδικαιώσαμεν.

ΚΑΝ. β'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιήσαιτο, καὶ εἰς πρᾶσιν καταγάγῃ τὴν ἄπρατον χάριν, καὶ χειροτονήσῃ ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον,

A ἢ διάκονον, ἢ ἕτερόν τινα τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατηριθμημένων, ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν ἢ οἰκονόμον, ἢ ἔκδικον, ἢ προσμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κανόνος, δι' αἰσχροκέρδειαν οἰκείαν, ὁ τοῦτο ἐπιχειρήσας, ἐλεγχθεὶς, περὶ τὸν οἰκεῖον κινδυνευέτω βαθμόν· καὶ ὁ χειροτονούμενος μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπορείαν ὠφελείσθω χειροτονίας, ἢ προβολῆς· ἀλλ' ἔστω ἀλλότριος τῆς ἀξίας, ἢ τοῦ φροντίσματος, οὗ περ ἐπὶ χρήμασιν ἔτυχεν. Εἰ δέ τις καὶ μεσιτεύων φανείη τοῖς οὕτως αἰσχροῖς, καὶ ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος, εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, τοῦ οἰκείου ἐκπιπτέτω βαθμοῦ, εἰ δὲ λαϊκὸς, ἢ μονάζων, ἀναθεματιζέσθω. B

aut diaconum, vel quemlibet ex his qui connumerantur in clero, aut promouerit per pecunias dispensatorem, aut defensorem, vel mansionarium, vel quemquam omnino qui subiectus est regulæ, pro suo turpissimo lucri commodo: is qui hoc attentasse probatus fuerit, proprii gradus periculo subiacebit: & qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione vel promotione per negotiationem facta, proficiat, sed sit alienus à dignitate vel * sollicitudine, quam pecuniis ac- [cura.] B quisiuit. Si quis vero mediator tam turpibus & nefandis datis vel acceptis extiterit, & ipse, si quidem clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laicus aut monachus, anathematizetur.

ΚΑΝ. γ'.

Ἦλθεν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὅτι τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατειλεγμένων τινὲς δι' οἰκείαν αἰσχροκέρδειαν ἀλλοτρίων κτημάτων γίνονται μισθωταί, καὶ πράγματα κοσμικὰ ἐργολαβοῦσι, τῆς μὲν τοῦ Θεοῦ λειτουργίας καταῤῥαθυμοῦντες, τοὺς δὲ τῶν κοσμικῶν ὑποτρέχοντες οἴκους, καὶ οὐσιῶν χειρισμοὺς ἀναδεχόμενοι διὰ φιλαργυρίαν. C ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, μηδένα τοῦ λοιποῦ, μὴ ἐπίσκοπον, μὴ κληρικὸν, μὴ μονάζοντα, ἢ μισθοῦσθαι κτήματα, ἢ πράγματα, ἢ ἐπεισάγειν ἑαυτὸν κοσμικαῖς διοικήσεσι· πλὴν εἰ μή που ἐκ νόμων καλοῖτο εἰς ἀφηλίκων ἀπαραίτητον ἐπιτροπήν· ἢ ὁ τῆς πόλεως ἐπίσκοπος ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρέψοι φροντίζειν πραγμάτων, D ἢ ὀρφανῶν, καὶ χηρῶν ἀπρονοήτων, καὶ τῶν προσώπων τῶν μάλιστα τῆς ἐκκλησιαστικῆς δεομένων βοηθείας, διὰ τὸν φόβον τοῦ Κυρίου. εἰ δέ τις παραβαίνειν τὰ ὡρισμένα τοῦ λοιποῦ ἐπιχειρήσοι, ὁ τοιοῦτος ἐκκλησιαστικοῖς ὑποκείσθω ἐπιτιμίοις.

Can. III.

Peruenit ad sanctam Synodum, quod quidam qui in clero * videntur allecti, [facti] propter lucra turpia conductores alienarum possessionum fiant, & sæcularia C negocia sub cura sua suscipiant, Dei quidem ministerium paruipendentes, sæcularium vero discurrentes domos, & propter auaritiam, patrimoniorum sollicitudinem sumentes. Decreuit itaq; sanctum hoc magnumque Concilium, nullum deinceps, non episcopum, non clericum, vel monachum, aut possessiones conducere, aut negotiis sæcularibus se immiscere, præter pupillorum (si forte leges imponant) inexcusabilem curã, aut ciuitatis episcopus Ecclesiasticarum D rerum sollicitudinem habere præcipiat, aut orphanorum & viduarum, earum quæ sine vlla * prouisione sunt, ac per- defensione sonarum quæ maxime Ecclesiastico indigent adiutorio, & propter timorem Domini [causa deposcat.] Si quis autem de cetero transgredi hæc statuta tentauerit, qui est huiusmodi, Ecclesiasticis * pœna increpationibus subiacebit.

ΚΑΝ. δ'.

Οἱ ἀληθῶς, καὶ εἰλικρινῶς τὸν μονήρη μετιόντες βίον, τῆς προσηκούσης ἀξιούσθωσαν τιμῆς. E ἐπειδὴ δέ τινες τῷ μοναχικῷ κεχρημένοι προσχήματι, τάς τε ἐκκλησίας, καὶ τὰ πολιτικὰ διαταράττουσι πράγματα, περιϊόντες ἀδιαφόρως ἐν ταῖς πόλεσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναστήρια ἑαυτοῖς συνιστᾷν ἐπιτηδεύοντες, ἔδοξε μηδένα μηδαμοῦ οἰκοδομεῖν, μηδὲ συνιστᾷν μοναστήριον, ἢ εὐκτήριον οἶκον, παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου· τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας, ὑποτετάχθαι τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν F μόνῃ τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, ἐν οἷς τόποις ἀπετάξαντο προσκαρτεροῦντες, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς, μήτε βιωτικοῖς παρενοχλεῖν πράγμασιν, ἢ ἐπικοινωνεῖν, καταλιμπάνοντας τὰ ἴδια μοναστήρια· εἰ μή ποτε ἄρα ἐπιτραπεῖεν διὰ χρείαν ἀναγκαίαν ὑπὸ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου· μηδένα δὲ προσδέχεσθαι ἐν τοῖς μοναστηρίοις δοῦλον ἐπὶ τῷ μονάσαι παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου δεσπότου,

Can. IV.

Qui vere & sincere * singularem sectantur vitam, competenter honorentur. solitariam E Quoniam vero quidam vtentes habitu monachali, Ecclesiastica negotia ciuiliáque conturbant, circumeuntes indifferenter vrbes, necnon & monasteria sibi instituere tentantes: placuit nullum quidem vsquam ædificare, aut constituere monasterium, vel oratorii domum, præter * conscientiam voluntatem ciuitatis episcopi. Pag. 317. Monachos vero per vnamquamque ciuitatem aut regionem subiectos esse episcopo, & quietem F diligere, & intentos esse tantummodo ieiunio & orationi, in locis in quibus renunciauerunt sæculo, permanentes, nec Ecclesiasticis vero nec sæcularibus negotiis cõmunicent, vel in aliquo sint molesti, propria monasteria deserentes: nisi forte his * pręcipiatur propter opus permissum fuerit necessarium ab episcopo ciuitatis. Nullum vero recipere in monasteriis seruum, vt sit * cum eis monachi obtentu, præter sui domini * conscientiam, monachus; voluntatem,

Transgredientem vero hanc definitionem nostram, excommunicatum esse decernimus, ne nomen Dei blasphemetur. Verumtamen Episcopum conuenit ciuitatis, competentem monasteriorum prouidentiam gerere.

Can. V.

De his qui transmigrant de ciuitate in ciuitatem, episcopis aut clericis, placuit Canones, qui de hac re à sanctis Patribus statuti sunt, habeant propriam firmitatem.

Can. VI.

Nullum absolute ordinari debere, presbyterum aut diaconum, nec quemlibet in * gradu Ecclesiastico, nisi specialiter in Ecclesia ciuitatis aut pagi, aut in martyrio, aut monasterio, qui ordinandus est, pronuncietur. Qui vero absolute ordinantur, decreuit sancta Synodus irritam * haberi huiuscemodi manus impositionem, & nusquam posse ministrare, ad * ordinantis iniuriam.

ordine — *habere* — *probrum ordinantis.*

Can. VII.

Qui semel in clero deputati sunt, aut monachorum vitam * expetiuerunt, statuimus, neque ad militiam, neque ad dignitatem aliquam venire mundanam: aut hoc tentantes, & non agentes pœnitentiam, * quominus redeant ad hoc, quod propter Deum primitus elegerũt, anathematizari.

experti sunt, — *iterum*

Can. VIII.

Clerici, qui præficiuntur ptochodochiis, & qui [ordinantur] in monasteriis [& basilicis Martyrum,] sub episcoporũ qui in vnaquaque ciuitate sunt, secundum sanctorum Patrum traditiones, potestate permaneant, nec per contumaciam ab episcopo suo dissiliant. Qui vero audent euertere huiuscemodi formam quocumque modo, nec proprio subiiciuntur episcopo: si quidem clerici sunt, Canonum * correptionibus subiaceant: si vero laici vel monachi fuerint, communione priuentur.

i. mendicorum hospitijs. — *censuris*

Can. IX.

Si quis clericus aduersus clericum habet negotium, non deserat proprium episcopum, & ad sæcularia percurrat iudicia: sed prius actio ventiletur apud Episcopum proprium, vel certe concilio eiusdem episcopi, apud quos vtræque partes voluerint, iudicium * obtinebũt. Si quis autem præter hæc fecerit, Canonicis correptionibus subiacebit. Quod si clericus habet causam aduersus episcopum proprium, vel aduersus alterum, apud Synodum prouinciæ iudicetur. Quod si aduersus eiusdẽ prouinciæ Metropolitanum episcopus vel clericus habet querelam, petat aut Primatem diœceseos, aut sedem regiæ vrbis Constantinopolitanæ, & apud ipsam iudicetur.

agitetur.

A τὸν δὲ παραβαίνοντα τοῦτον ἡμῶν τὸν ὅρον, ὡρίσαμεν ἀκοινώνητον εἶναι, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. τὸν μέντοι ἐπίσκοπον τῆς πόλεως χρὴ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν μοναστηρίων.

ΚΑΝ. ε΄.

Περὶ δὲ τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν, ἔδοξε τοὺς περὶ τούτων κανόνας παρὰ B τῶν ἁγίων πατέρων ἔχειν τὴν ἰδίαν ἰσχύν.

ΚΑΝ. ϛ΄.

Μηδένα δὲ ἀπολελυμένως χειροτονεῖσθαι, μήτε πρεσβύτερον, μήτε διάκονον, μήτε ὅλως τινὰ τῶν ἐν ἐκκλησιαστικῷ τάγματι· εἰ μὴ ἰδικῶς ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως, ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ, ὁ χειροτονούμενος ἐπικηρύττοιτο· τοὺς δὲ ἀπολύτως χειροτονουμένους ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος ἄκυρον ἔχειν τὴν τοιαύτην χειροθεσίαν, καὶ μηδαμοῦ δύνασθαι ἐνεργεῖν, ἐφ᾽ C ὕβρει τοῦ χειροτονήσαντος.

ΚΑΝ. ζ΄.

Τοὺς ἅπαξ ἐν κλήρῳ κατειλεγμένους, ἢ καὶ μονάσαντας, ὡρίσαμεν, μήτε ἐπὶ στρατείαν, μήτε ἐπὶ ἀξίαν κοσμικὴν ἔρχεσθαι· ἢ τοῦτο τολμῶντας, καὶ μὴ μεταμελουμένους, ὥστε ἐπιστρέψαι ἐπὶ τοῦτο, ὃ διὰ Θεὸν πρότερον εἵλοντο, ἀναθεματίζεσθαι.

D

ΚΑΝ. η΄.

Οἱ κληρικοὶ τῶν πτωχείων, καὶ μοναστηρίων, ὑπὸ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει ἐπισκόπων τὴν ἐξουσίαν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων παράδοσιν διαμενέτωσαν· καὶ μὴ καταυθαδιαζέσθωσαν, ἢ ἀφηνιάτωσαν τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου. οἱ δὲ τολμῶντες ἀνατρέπειν τὴν τοιαύτην διατύπωσιν καθ᾽ οἱονδήποτε τρόπον, καὶ μὴ ὑποταττόμενοι τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, εἰ μὲν εἶεν κληρικοί, τοῖς τῶν κανόνων ὑποκείσθωσαν ἐπιτιμίοις, εἰ δὲ μονάζοντες, ἢ λαϊκοί, ἔστωσαν ἀκοινώνητοι. E

ΚΑΝ. θ΄.

Εἴ τις κληρικὸς πρὸς κληρικὸν πρᾶγμα ἔχοι, μὴ καταλιμπανέτω τὸν οἰκεῖον ἐπίσκοπον, καὶ ἐπὶ κοσμικὰ δικαστήρια κατατρεχέτω· ἀλλὰ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν γυμναζέτω παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, ἢ γοῦν γνώμῃ αὐτοῦ τοῦ ἐπισκόπου, παρ᾽ οἷς ἂν τὰ ἀμφότερα μέρη βούλεται, τὰ τῆς δίκης συγκροτείσθω. εἰ δέ τις παρὰ ταῦτα ποιήσοι, F κανονικοῖς ὑποκείσθω ἐπιτιμίοις. εἰ δὲ καὶ κληρικὸς ἔχοι πρᾶγμα πρὸς τὸν ἴδιον ἐπίσκοπον, ἢ πρὸς ἕτερον, παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας δικαζέσθω. εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην, ἐπίσκοπος, ἢ κληρικός, ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ δικαζέσθω.

A

KAN. ι'.

Μὴ ἐξεῖναι * κληρικὸν ἐν δύο πόλεων καταλέγεσθαι ἐκκλησίαις κατὰ τὸ αὐτὸ, ἐν ᾗ τε τὴν ἀρχὴν ἐχειροτονήθη, καὶ ἐν ᾗ προσέφυγεν, ὡς μείζονι δῆθεν, διὰ δόξης κενῆς * ἐπιθυμίαν· τοὺς δέ γε τοῦτο ποιοῦντας, ἀποκαθίστασθαι τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς ἐχειροτονήθησαν, καὶ ἐκεῖ μόνον λειτουργεῖν. Εἰ μέντοι ἤδη τις μετετέθη ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν, μηδὲν τοῖς τῆς προτέρας ἐκκλησίας, ἤτοι τῶν ὑπ' αὐτὴν μαρτυρίων, ἢ πτωχείων, ἢ ξενοδοχείων, ἐπικοινωνεῖν πράγμασι. Τοὺς δέ γε τολμῶντας μετὰ τὸν ὅρον τῆς μεγάλης, καὶ οἰκουμενικῆς ταύτης συνόδου πράττειν τι τῶν νῦν ἀπηγορευμένων, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ.

κληρικὸν — *ἐπιθυμίας.*

CAN. X.

Non liceat clericum conscribi in * duabus simul ecclesiis, & in qua ab initio ordinatus est, & ad quam confugit, quasi ad potiorem, ob inanis gloriæ cupiditatem. Hoc autem facientes, reuocari debere ad suam ecclesiam, in qua primitus ordinati sunt, & ibi tantummodo ministrare. Si vero iam quis translatus est ex alia in aliam ecclesiam, B prioris ecclesiæ, vel martyriorum quæ sub ea sunt, aut prochodochiorum, aut xenodochiorum rebus in nullo communicet. Eos vero qui ausi fuerint post definitionem magnæ & vniuersalis huius Synodi, quidquam ex his quæ nunc sunt prohibita, perpetrare; decreuit sancta Synodus à proprio gradu excidere.

duarum ciuitatum simul — Pag. 328.

KAN. ια'.

Πάντας τοὺς πένητας, καὶ δεομένους ἐπικουρίας, μετὰ δοκιμασίας, ἐπιστολίοις, εἴτουν εἰρηνικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μόνοις ὡρίσαμεν ὁδεύειν, καὶ μὴ συστατικοῖς· διὰ τὸ τὰς συστατικὰς ἐπιστολὰς προσήκειν τοῖς οὖσι μόνοις ἐν ὑπολήψει παρέχεσθαι προσώποις.

CAN. XI.

Omnes pauperes & indigentes auxi- C lio, cum proficiscuntur, sub probatione epistolis vel ecclesiasticis pacificis tantummodo * commendari decreuimus, & non commendatitiis litteris, propterea quod commendatitias litteras * honoratioribus tantummodo personis præstari conueniat.

f. commeare — *iis solis personis quæ sunt suspectæ, præstari*

KAN. ιβ'.

Ἦλθεν εἰς ἡμᾶς, ὥς τινες παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς προσδραμόντες δυναστείαις, διὰ πραγματικῶν βασιλικῶν τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο κατέτεμον· ὡς ἐκ τούτου δύο μητροπολίτας εἶναι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, τοῦ λοιποῦ μηδὲν τοιοῦτον τολμᾶσθαι παρὰ * ἐπισκόπῳ· ἐπεὶ τὸν τοῦτο ἐπιχειροῦντα, ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ. ὅσαι δὲ ἤδη πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῷ τῆς μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι, μόνης ἀπολαυέτωσαν τῆς τιμῆς, καὶ ὁ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῆς διοικῶν ἐπίσκοπος, δηλονότι σωζομένων τῇ κατὰ ἀλήθειαν μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων.

ἐπισκόπων.

CAN. XII.

Peruenit ad nos, quod quidam præter ecclesiastica statuta facientes, conuolarunt ad potestates, & per * prag- D maticam sacram in duo prouinciam vnam diuiserunt, itavt ex hoc facto duo Metropolitani * esse videantur in vna prouincia. Statuit ergo sancta Synodus, de reliquo nihil ab episcopis tale tentari: alioquin, qui hoc adnisus fuerit, amissioni gradus proprii subiacebit. Quæcumq; vero ciuitates iam litteris Imperialibus * metropolitani nominis honore subnixæ sunt, honore tantummodo perfruantur, & qui ecclesiam eius gubernat episcopus, saluis scilicet veræ me- E tropoli priuilegiis suis.

pragmaticis Imperiales — *fint* — *metropolitani nomine honorata sunt,*

KAN. ιγ'.

Ξένους κληρικοὺς, καὶ * ἀναγνώστας, ἐν ἑτέρᾳ πόλει δίχα συστατικῶν γραμμάτων τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, μηδ' ὅλως μηδαμοῦ λειτουργεῖν.

Cod. vat. ἀγνώστους, Cod. Sfor. ἀγνώτας, ignotos.

CAN. XIII.

Peregrinos clericos & lectores in alia ciuitate, * præter commendatitias litteras sui episcopi, nusquam penitus ministrare debere.

sine commendatitiis litteris

KAN. ιδ'.

Ἐπειδὴ ἔν τισιν ἐπαρχίαις συγκεχώρηται τοῖς ἀναγνώσταις, καὶ ψάλταις γαμεῖν, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, μὴ ἐξεῖναί τινα αὐτῶν ἑτερόδοξον γυναῖκα λαμβάνειν· τοὺς δὲ ἤδη ἐκ τοιούτων γάμων παιδοποιήσαντας, εἰ μὲν ἔφθασαν βαπτίσαι τὰ ἐξ αὐτῶν τεχθέντα παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς, προσάγειν αὐτὰ τῇ κοινωνίᾳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· μὴ βαπτισθέντα δὲ, μὴ δύνασθαι ἔτι βαπτίζειν αὐτὰ παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς, μήτε μὴν συνάπτειν πρὸς γάμον αἱρετικῷ, ἢ Ἰουδαίῳ, ἢ Ἕλληνι·

CAN. XIV.

F Quoniam in quibusdam prouinciis concessum est lectoribus & Psalmistis vxores ducere: statuit sancta Synodus, non licere cuiquam ex his accipere sectæ alterius vxorem. Qui vero ex huiusmodi coniugio iam filios susceperunt, si quidem præuenti sunt, vt ex se geniti apud hæreticos baptizarentur, offerre eos ecclesiæ Catholicæ communioni conuenit: non baptizatos autem, non posse eos vlterius apud hæreticos baptizare: sed neque * copulari debet nuptura hæretico, aut Iudæo, vel Pagano;

coniungere in matrimonium cum hæretico,

nisi forte persona orthodoxæ copulanda promittat se ad orthodoxam Fidem transferre. Si quis hanc definitionem sanctæ Synodi transgressus fuerit, correptioni Canonicæ subiacebit.

CAN. XV.

Diaconissam non ordinandam esse * *Mulierem* ante annum quadragesimum, & hanc cum summo libramine. Si vero suscipiens manus impositionem & aliquantum temporis in ministerio permanens, semetipsam tradat nuptiis, gratiæ Dei contumeliam faciens, anathematizetur huiusmodi, cum eo qui eidem copulatur.

CAN. XVI.

Virginem, quæ se Domino Deo cõsecrauit, similiter & monachum, non licere nuptialia iura contrahere. Quod si hoc inuenti fuerint perpetrantes, * *fiat excommunicati.* excommunicentur. [Confitentibus autem] decreuimus, vt habeat auctoritatem eiusdem loci episcopus misericordiam eis humanitatemque largiri.

CAN. XVII.

Singularum Ecclesiarum rusticas parochias, vel * *regionarias,* in possessionibus, manere inconcussas illis episcopis, qui eas retinere noscuntur, & maxime si per tricennium eas absque vi obtinentes, *Pag.329.* * *f. suo* sub dispensatione rexerunt. Quod si intra tricennium facta est de his, vel fiat altercatio, licere eis qui se læsos asserunt, apud sanctam Synodum prouinciæ de his mouere certamen. Quod si quisquam à suo Metropolitano læditur, apud Primatem diœceseos, aut apud sanctam Constantinopolitanam sedem iudicetur, sicut superius dictum est. Si qua vero ciuitas potestate Imperiali nouata est, aut * *in posterum* si protinus innouetur, ciuiles dispositiones & publicas, Ecclesiasticarum quoque parochiarum * *ordo subsequatur.* ordines subsequantur.

CAN. XVIII.

Coniurationis vel conspirationis crimen & à * *secularibus* veteribus legibus est omnino prohibitum: multo magis hoc in Dei Ecclesia ne fiat, admonere conuenit. Si qui ergo cleri, vel monachi reperti fuerint coniurantes, aut conspirantes, aut insidias ponentes episcopis aut conclericis, gradu proprio penitus * *excidant.* abscindantur.

CAN. XIX.

Peruenit ad aures nostras, quod in prouinciis statuta episcoporum Concilia minime celebrentur, & ex hoc plurima negligantur ecclesiarum causarum, quæ correctionibus indigeant. *Can. 5. Concilij Nicæni.* Decreuit itaque sancta Synodus, secundum Canones Patrum bis in anno episcopos in idipsum * in vnamquamque prouinciam conuenire,

A εἰ μὴ ἄρα ἐπαγγέλλοιτο μετατίθεσθαι εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τὸ συναπτόμενον πρόσωπον τῷ ὀρθοδόξῳ. Εἰ δέ τις τοῦτον τὸν ὅρον παραβαίη τῆς ἁγίας συνόδου, * κανονικῶς ὑποκείσθω. ** ἐπιτιμίῳ κανονικῷ.*

ΚΑΝ. ιε'.

Διακόνισσαν μὴ χειροτονεῖσθαι γυναῖκα πρὸ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ταύτην μετὰ ἀκριβοῦς δοκιμασίας. Εἰ δέ γε δεξαμένη τὴν χειροθεσίαν, καὶ χρόνον τινὰ παραμείνασα B τῇ λειτουργίᾳ, ἑαυτὴν ἐπιδῷ γάμῳ, ὑβρίσασα τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν, ἡ τοιαύτη ἀναθεματιζέσθω μετὰ τοῦ αὐτῇ συναφθέντος.

ΚΑΝ. ις'.

Παρθένον ἑαυτὴν ἀναθεῖσαν τῷ δεσπότῃ Θεῷ, ὡσαύτως δὲ καὶ μονάζοντα μὴ ἐξεῖναι γάμῳ προσομιλεῖν. Εἰ δέ γε εὑρεθεῖεν τοῦτο ποιοῦντες, ἔστωσαν ἀκοινώνητοι. C ὡρίσαμεν δὲ ἔχειν τὴν αὐθεντίαν τῆς ἐπ' αὐτοῖς φιλανθρωπίας τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον.

ΚΑΝ. ιζ'.

Τὰς καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἀγροικικὰς παροικίας, ἢ ἐγχωρίους, μένειν ἀπαρασαλεύτους παρὰ τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα, εἰ τριακονταετῆ χρόνον ταύτας ἀβιάστως διακατέχοντες ᾠκονόμησαν. Εἰ D δὲ ἐντὸς τῶν τριάκοντα ἐτῶν γεγένηταί τις, ἢ γένηται περὶ αὐτῶν ἀμφισβήτησις, ἐξεῖναι τοῖς λέγουσιν ἠδικῆσθαι, περὶ τούτων κινεῖν παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας. Εἰ δέ τις παρὰ τοῦ ἰδίου ἀδικοῖτο μητροπολίτου, παρὰ τῷ ἐπάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθὰ προείρηται. Εἰ δέ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἢ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς, καὶ δημοσίοις τύποις, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθείτω. E

ΚΑΝ. ιη'.

Τὸ τῆς συνωμοσίας, ἢ φρατρίας ἔγκλημα, καὶ παρὰ τῶν ἔξω νόμων πάντη κεκώλυται, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ τοῦτο γίνεσθαι ἀπαγορεύειν προσήκει. εἴ τινες τοίνυν ἢ κληρικοὶ, ἢ μονάζοντες εὑρεθεῖεν συνομνύμενοι, ἢ φρατριάζοντες, ἢ κατασκευὰς τυρεύοντες ἐπισκόποις, ἢ F συγκληρικοῖς, ἐκπιπτέτωσαν πάντῃ τοῦ οἰκείου βαθμοῦ.

ΚΑΝ. ιθ'.

Ἦλθεν εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς, ὡς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αἱ κεκανονισμέναι σύνοδοι τῶν ἐπισκόπων οὐ γίνονται· καὶ ἐκ τούτου πολλὰ παραμελεῖται τῶν διορθώσεως δεομένων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος κατὰ τοὺς τῶν ἁγίων πατέρων κανόνας δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπιτοαυτὸ συντρέχειν καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τοὺς ἐπισκόπους,

ἔνθα

ἔνθα ἂν ὁ τῆς μητροπόλεως ἐπίσκοπος δοκιμάσῃ, καὶ διορθοῦν ἕκαστα τὰ ἀνακύπτοντα· τοὺς δὲ μὴ συνιόντας ἐπισκόπους, ἐνδημοῦντας δὲ ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι, καὶ ταῦτα, ἐν ὑγιείᾳ διάγοντας, καὶ πάσης ἀπαραιτήτου, καὶ ἀναγκαίας ἀσχολίας ὄντας ἐλευθέρους, ἀδελφικῶς ἐπιπλήττεσθαι. A

ΚΑΝ. κ'.

Κληρικοὺς, εἰς ἐκκλησίαν τελοῦντας, καθὼς ἤδη ὡρίσαμεν, μὴ ἐξεῖναι εἰς ἄλλης πόλεως τάττεσθαι ἐκκλησίαν, ἀλλὰ στέργειν ἐκείνην, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς λειτουργεῖν ἠξιώθησαν, ἐκτὸς ἐκείνων, οἵτινες ἀπολέσαντες τὰς ἰδίας πατρίδας, ἀπὸ ἀνάγκης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν μετῆλθον. εἰ δέ τις ἐπίσκοπος μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον ἄλλῳ ἐπισκόπῳ προσήκοντα δέξεται κληρικὸν, ἔδοξεν ἀκοινώνητον εἶναι καὶ τὸν δεχθέντα, καὶ τὸν δεξάμενον, ἕως ἂν ὁ μεταστὰς κληρικὸς, εἰς τὴν ἰδίαν ἐπανέλθῃ ἐκκλησίαν. B C

ΚΑΝ. κα'.

Κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, κατηγοροῦντας ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν, ἁπλῶς, καὶ ἀδοκιμάστως, μὴ προσδέχεσθαι, εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθῇ αὐτῶν ἡ ὑπόληψις.

ΚΑΝ. κβ'.

Μὴ ἐξεῖναι κληρικοῖς μετὰ θάνατον τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου διαρπάζειν τὰ διαφέροντα αὐτῷ πράγματα· καθὼς καὶ τοῖς πάλαι κανόσιν ἀπηγόρευται· τοὺς δὲ τοῦτο ποιοῦντας, κινδυνεύειν εἰς τοὺς ἰδίους βαθμούς. D

ΚΑΝ. κγ'.

Ἦλθεν εἰς ἀκοὰς τῆς ἁγίας συνόδου, ὡς κληρικοί τινες, καὶ μονάζοντες, μηδὲν ἐγκεχειρισμένοι ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἔστι δὲ ὅτε ἀκοινώνητοι γενόμενοι παρ' αὐτοῦ, καταλαμβάνοντες τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ πολὺ ἐν αὐτῇ διατρίβουσι, ταραχὰς ἐμποιοῦντες, καὶ θορυβοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀνατρέπουσί τε οἴκους τινῶν. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, τοὺς τοιούτους ὑπομιμνήσκεσθαι μὲν πρότερον διὰ τοῦ ἐκδίκου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἐπὶ τῷ ἐξελθεῖν τῆς βασιλευούσης πόλεως. Εἰ δὲ τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν ἐπιμένοιεν, ἀναισχυντοῦντες, καὶ ἄκοντας αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκδίκου ἐκβάλλεσθαι, καὶ τοὺς ἰδίους καταλαμβάνειν τόπους. E F

ΚΑΝ. κδ'.

Τὰ ἅπαξ καθιερωθέντα μοναστήρια κατὰ γνώμην ἐπισκόπου, μένειν εἰς τὸ διηνεκὲς μοναστήρια· καὶ τὰ προσήκοντα αὐτοῖς πράγματα, φυλάττεσθαι τῷ μοναστηρίῳ, καὶ μηκέτι δύνασθαι γίνεσθαι ταῦτα κοσμικὰ καταγώγια· τοὺς δὲ συγχωροῦντας τοῦτο γίνεσθαι, ὑποκεῖσθαι τοῖς ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτιμίοις.

quo metropolitanus epiſcopus probauerit, & corrigere ſingula, ſi qua fortaſſis emerſerint. Quicumque vero non aduenerint epiſcopi, reſident autem in ſuis ciuitatibus, & hoc, ſi in ſua incolumitate conſiſtunt, omniq; * inexcuſabili & neceſſaria occupatione probantur liberi, fraterno corripiantur affectu. *infirmitate & nec.*

CAN. XX.

Clericos in Eccleſia miniſtrantes, ſicut iam conſtituimus, in alterius ciuitatis Eccleſia * ſtatutos fieri non oportet: ſed * contentos eſſe, in quibus ab initio miniſtrare meruerunt: exceptis illis, qui * proprias amittentes prouincias, ex neceſſitate ad aliam Eccleſiam tranſierunt. Si quis autem epiſcopus poſt hanc definitionem ſuſceperit clericum ad alium epiſcopum pertinentem, placuit, & ſuſceptum & ſuſcipiẽtem cõmunione priuari, donec is qui migrauerat clericus, ad propriam fuerit regreſſus Eccleſiam. *collocari* *eo contentos eſſe, in qua* *ſua patria dimiſſa,*

CAN. XXI.

Clericos aut laicos accuſantes epiſcopos aut clericos, paſſim & ſine probatione ad accuſationem recipi non debere, niſi prius eorum diſcutiatur exiſtimationis opinio.

CAN. XXII.

Non licere clericis poſt obitum ſui epiſcopi, res ad eum pertinentes diripere, ſicut antiquis quoque eſt Canonibus conſtitutum. Quod ſi hoc facere tentauerint, graduum ſuorum periculo ſubiacebunt.

CAN. XXIII.

Peruenit ad aures ſancti Concilii, quod quidam clerici & monachi, quibus nihil ab epiſcopo ſuo commiſſum eſt, aliquando vero & communione ab eo priuati, peruenientes ad vrbem regiam Conſtantinopolitanam, in ea diutius immorantur, excitantes turbas, & ſtatum Eccleſiaſticum commouentes, ſubuertentes etiam quorumdam domos. Decreuit itaque ſancta Synodus, huiuſmodi primo quidem per defenſorem Conſtantinopolitanæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ commoneri, vt egrediantur ab vrbe regia. Quod ſi iiſdem negotiis impudenter inſiſtant, etiam nolentes idem defenſor expellat, vt ad propria loca perueniant.

CAN. XXIV.

Pag. 330.

Quæ ſemel ex voluntate epiſcopi dedicata ſunt monaſteria, perpetuo manere monaſteria, & res quæ ad ea pertinent, monaſterio reſeruari: nec poſſe ea vltra fieri ſæcularia habitacula. Qui vero hoc fieri permiſerint, Canonum correptionibus ſubiacebunt.

Can. XXV.

rumore | Quoniam quidam Metropolitanorum (quantum * comperimus) commissos sibi greges negligunt, & ordinationes episcoporum facere differunt: placuit sanctæ Synodo, intra tres menses ordinationes episcoporum celebrari, nisi forte necessitas * inexcusabilis | ineuitabile coëgerit tempus dilationis extendi. Quod si hoc minime fecerit, correptioni Ecclesiasticæ subiacebit: verumtamen redditus Ecclesiæ viduatæ, penes œconomum eiusdem Ecclesiæ B integri reseruentur.

ΚΑΝ. κε΄.

Ἐπειδὴ δή τινες τῶν μητροπολιτῶν, ὡς περιηχήθημεν, ἀμελοῦσι τῶν ἐγκεχειρισμένων αὐτοῖς ποιμνίων, καὶ ἀναβάλλονται τὰς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐντὸς τριῶν μηνῶν γίνεσθαι τὰς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, εἰ μήποτε ἄρα ἀπαραίτητος ἀνάγκη παρασκευάσῃ ἐπιταθῆναι τὸν τῆς ἀναβολῆς χρόνον· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσῃ, ὑποκεῖσθαι αὐτὸν κανονικῷ ἐπιτιμίῳ· τὴν μέντοι πρόσοδον τῆς χηρευούσης ἐκκλησίας σώαν φυλάττεσθαι παρὰ τῷ οἰκονόμῳ τῆς ἐκκλησίας.

Can. XXVI.

Quoniam in quibusdam Ecclesiis (vt rumore comperimus) præter œconomos, Episcopi facultates Ecclesiasticas tractant: placuit, omnem Ecclesiam habentem episcopum, habere œconomum de clero proprio, qui dispenset res Ecclesiasticas secundum sententiam episcopi proprii, itavt Ecclesiæ dispensatio præter testimonium non sit, C & ex hoc dispergantur Ecclesiasticæ facultates, & sacerdotio [maledictionis] contumelia * procuretur. | ingeratur. Quod si hoc minime fecerit, diuinis constitutionibus subiacebit.

ΚΑΝ. κϛ΄.

Ἐπειδὴ ἔν τισιν ἐκκλησίαις, ὡς περιηχήθημεν, δίχα οἰκονόμων οἱ ἐπίσκοποι τὰ ἐκκλησιαστικὰ χειρίζουσι πράγματα, ἔδοξε πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐπίσκοπον ἔχουσαν, καὶ οἰκονόμον ἔχειν ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου, οἰκονομοῦντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου· ὥστε μὴ ἀμάρτυρον εἶναι τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκ τούτου τὰ τῆς ἐκκλησίας σκορπίζεσθαι πράγματα, καὶ λοιδορίαν τῇ ἱερωσύνῃ προστρίβεσθαι· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσῃ, ὑποκεῖσθαι αὐτὸν τοῖς θείοις κανόσι.

Can. XXVII.

Eos qui rapiunt mulieres etiam sub | coniugij. nomine * simul habitandi, aut coo- | consentientes perantes, aut * conuenientes raptoribus, decreuit sancta Synodus, vt si quidem clerici sunt, decidant gradu proprio; si vero laici, anathematizentur.

ΚΑΝ. κζ΄.

Τοὺς ἁρπάζοντας γυναῖκας καὶ ἐπ' ὀνόματι συνοικεσίου, ἢ συμπράττοντας, ἢ συναινοῦντας τοῖς ἁρπάζουσιν, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ μὲν κληρικοὶ εἶεν, ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ, εἰ δὲ λαϊκοί, ἀναθεματίζεσθαι αὐτούς.

Canones qui sequuntur, non extant in codicib. Gręcis mſ. quos habuimus huius Concilij, nec etiam in Latinis, neq; in collectionibus Dionysij & Isidori. Cuius rei causa ea esse videtur, quia Anatolij Constantinop. Episcopi circumuentione ac fraude, cum Sedis Apostolicę Legati è Synodo egressi essent, Patribus Concilij propositi, atque ab eis subscripti fuerant: ex quorum primo, qui est xxviij. duorum Patriarcharum Alexandrini & Antiocheni priuilegia à Concilio Nicæno eis data, infringebantur, & primatus eius in Ecclesia post Romanum Pontificem statuebatur. Quod beatus Leo indigne ferens, eodem reiecit & infirmauit, vt apparet ex ipsius epist. lxj. ad Episcopos Synodi Chalced. & epist. lxij. ad Maximum Antiochenum, & alijs. Recensentur tamen à Th. Balsamone, Io. Zonara, & alijs Gręcis Canonum collectoribus. Et cum idem xxviij. canon relectus sit in sequenti Actione, petentibus ipsis Apostol. Sedis Legatis, illos hic adscribendos putauimus, non vt eis aliquid authoritatis adiungatur, sed vt rei gestæ series non ignoretur.

Can. XXVIII. D

Sanctorum Patrum decreta vbique sequentes, & canonem, qui nuper lectus est, centum & quinquaginta Dei amantissimorum episcoporum agnoscentes, eadem quoque & nos de- | primatu & priuil. cernimus ac statuimus de * priuilegiis sanctissimæ Ecclesiæ Constantinopolis nouæ Romæ. Etenim antiquæ Romæ throno, quod vrbs illa imperaret, iure Patres priuilegia tribuerunt. Et eadem consideratione moti centum quinquaginta Dei amantissimi episcopi,

ΚΑΝ. κη΄.

Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὅροις ἑπόμενοι, καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα κανόνα τῶν ρν΄. θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων γνωρίζοντες, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομεν, καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης· καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οἱ πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα· καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ρν΄.

θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ῥώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἐκείνην, μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν, καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· δηλαδὴ ἑκάστου μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων, μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται· χειροτονεῖσθαι δὲ, καθὼς εἴρηται, τοὺς μητροπολίτας τῶν προειρημένων διοικήσεων παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπου, ψηφισμάτων συμφώνων, κατὰ τὸ ἔθος, γινομένων, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἀναφερομένων.

A sanctissimo nouæ Romę throno æqualia priuilegia tribuerunt, recte iudicantes, vrbem, quæ & Imperio & senatu honorata sit, & æqualibus cum antiquissima regina Roma priuilegiis fruatur, etiam in rebus Ecclesiasticis, non secus ac illam, extolli ac magnifieri, secundam post illam existentem: vt & Ponticæ & Asianæ & Thraciæ diœcesis Metropolitani soli, præterea episcopi prædictarum diœcesum, quæ sunt inter B barbaros, à prædicto throno sanctissimæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ ordinentur: vnoquoque scilicet prędictarum diœcesum Metropolitano cum prouinciæ episcopis, prouincię episcopos ordinante, quemadmodum diuinis Canonibus est traditum; ordinari autem, sicut dictum est, prædictarum diœcesum Metropolitanos à Constantinopolitano Archiepiscopo, conuenientibus de more factis electionibus, & ad ipsum relatis. C

KAN. κθ'.

Ἐπίσκοπον εἰς πρεσβυτέρου βαθμὸν φέρειν, ἱεροσυλία ἐστίν. εἰ δὲ αἰτία τις δικαία ἐκείνους ἀπὸ τῆς πράξεως τῆς ἐπισκοπῆς ἀποκινεῖ, οὐδὲ πρεσβυτέρου τόπον κατέχειν ὀφείλουσιν. εἰ δὲ ἐκτὸς τινὸς ἐγκλήματος ἀπεκινήθησαν τοῦ ἀξιώματος, πρὸς τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἀξίαν ἐπαναστρέψουσιν.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν. οὗτοι οἱ λεγόμενοι ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας εἰς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν καταληλυθέναι, εἰ μὲν ἀπὸ εὐλόγων τινῶν αἰτιῶν καταδικάζονται, εἰκότως οὐδὲ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου ἐντὸς ἄξιοι τυγχάνουσιν εἶναι τιμῆς· εἰ δὲ δίχα τινὸς αἰτίας εὐλόγου εἰς τὸν ἥττονα κατεβιβάσθησαν βαθμὸν, δίκαιοι τυγχάνουσιν, εἴγε ἀνεύθυνοι φανεῖεν, τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἐπαναλαβεῖν ἀξίαν τε, καὶ ἱερωσύνην.

CAN. XXIX.

Pag. 33[illegible]

Episcopum in Presbyteri gradum deducere, est sacrilegium. Si qua autem iusta causa illos ab episcopali actione remouet, nec Presbyteri debent locum obtinere. Sin autem absque vllo crimine dignitate moti sunt, ad episcopalem dignitatem redibunt.

D Anatolius religiosissimus Constantinopolitanus Archiepiscopus dixit: Ii qui dicuntur ab episcopali dignitate ad Presbyteri ordinem descendisse, si iustis quidem de causis condemnantur, iure nec Presbyteri honore digni sunt. Sin autem sine aliqua probabili causa ad inferiorem gradum depressi sunt, iure, si quidem nulli sunt culpæ affines, episcopatus auctoritatem & sacerdotium recipient.

KAN. λ'.

E

Ἐπειδὴ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου, οὐχ ὡς μαχόμενοι τῇ καθολικῇ πίστει, ὑπογράψαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεβάλλοντο, ἀλλὰ φάσκοντες, ἔθος εἶναι ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, παρὰ γνώμην καὶ διατύπωσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου μηδὲν τοιοῦτον ποιεῖν, καὶ ἀξιοῦσιν ἐνδοθῆναι αὐτοῖς, ἄχρι τῆς χειροτονίας τοῦ ἐσομένου τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἀρχιεπισκόπου, εὔλογον ἡμῖν ἐφάνη, καὶ φιλάνθρωπον, ὥστε αὐτοῖς μένουσιν ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος, ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἔνδοσιν παρασχεθῆναι, ἄχρις ἂν χειροτονηθῇ ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἀρχιεπίσκοπος. ὅθεν μένοντες ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος, ἢ ἐγγύας παρέξουσιν, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δυνατὸν, ἢ ἐξωμοσίᾳ καταπιστευθήσονται.

CAN. XXX.

Quoniam religiosissimi episcopi Ægyptii, non vt Catholicæ Fidei aduersantes, sanctissimi Archiepiscopi Leonis epistolę subscribere distulerunt, sed dicentes in Ægyptiaca diœcesi hanc esse consuetudinem, vt præter voluntatem & mandatum episcopi nihil tale faciant, & petunt concedi sibi dilationem vsque ad ordinationem futuri F magnæ ciuitatis Alexandrinorum Archiepiscopi; iustum nobis & humanum visum est, vt ipsis in proprio habitu in Imperiali vrbe manentibus, remissio concedatur, donec ordinatus fuerit Alexandrinus Archiepiscopus. Vnde in proprio habitu manentes, vel fideiussores dabunt, si hoc ab eis fieri potest, vel eorum iuriiurando fides habebitur.

ALTERA EDITIO CANONVM CONCILII CHALCEDONENSIS.

Can. I.

Isidori Mercatoris. Regulas à sanctis Patribus in vnaquaque Synodo vsque nunc prolatas, teneri statuimus.

Can. II.

Si quis Episcoporum, accepta pecunia, ordinationem fecerit, & sub pretium deduxerit impretiabilem gratiam, atque ordinauerit per pecunias Episcopum, siue Chorepiscopum, siue presbyterum, siue diaconum, aut quemcunque alium qui connumeratur inter clericos, aut accepta pecunia ordinauerit œconomum, id est, defensorem, siue * paramonarium: quicumque ergo hæc meditatus fuerit, si conuictus fuerit, ipse quidem subeat gradus sui periculum; & qui sic ordinatus fuerit, nullum habeat fructum ex huiusmodi mercimonio & creatione probrosa, sed sit alienus & dignitatis & sollicitudinis eius, quam per pecunias introiuit. Sed & ille, qui instans tam turpibus & illicitis, intercessor apparuit, si quidem clericus fuerit, de proprio decidat gradu: si vero laicus, siue monachus fuerit, anathema sit.

*mansionarii.

Can. III.

Peruenit ad sanctam Synodum, quia de his qui in clero connumerantur, quidam propter turpis lucri gratiam, alienarum possessionum conductiones, & causas sæculares suscipiunt, & se ipsos quidem à ministeriis sanctis per desidiam separant, ad domos autem sæcularium concurrunt, & substantiarum eorum gubernationes auaritiæ causa suscipiunt. Decreuit ergo sancta & magna Synodus, neminem deinceps eorum, hoc est, Episcopum, siue clericum, aut monachũ, conducere possessiones, aut misceri sæcularibus procurationibus: nisi forte qui legibus ad minorum tutelas ætatum, siue curationes, inexcusabiles attrahuntur, aut cui ipsius ciuitatibus Episcopus Ecclesiasticarum rerum commiserit gubernacula, vel orphanorum, ac viduarum, quæ indefensæ sunt, & earum personarum, quæ maxime Ecclesiastico indigent adminiculo, propter timorem Dei. Si quis vero transgressus fuerit statuta, correptioni Ecclesiasticæ subiaceat.

Can. IV.

Qui vere & pure solitariam eligunt vitam, digni sunt conuenienti honore. Quia tamen quidam monachi habitu vtentes, res communes disturbant, indifferenter ciuitates circumeuntes, necnon & monasteria per se ipsos propria præsumptione constituere tentant: placuit, neminem aut ædificare, aut constituere monasteria, aut oratorij domum, sine conscientia ipsius ciuitatis Episcopi. Eos vero, qui per singulas ciuitates seu possessiones in monasteriis sunt, subiectos esse debere Episcopo, & quieti operam dare, atque obseruare ieiunia & orationes, in locis in quibus semel Deo se deuouerunt, permanentes: & neque communicare Ecclesiasticis, neque sæculares aliquas tractare actiones, relin-

A quentes propria monasteria: nisi forte iubeantur, propter vrgentes necessitates, ab ipsius ciuitatis Episcopo. Et neminem seruorum suscipi in monasterium, vt sit cum eis monachus, nisi cum domini proprij conscientia. Prætereuntem vero hæc, decreuimus extra communionem esse, ne nomen Domini blasphemetur. Conuenit vero ciuitatis Episcopo, curam sollicitudinemque necessariam monasteriis exhibere.

Can. V.

B Propter eos Episcopos siue clericos, qui de ciuitate ad ciuitatem transeunt, placuit, definitiones datas à sanctis Patribus, habere propriam firmitatem.

Can. VI.

Neminem absolute ordinari presbyterum, vel diaconum, vel quemlibet in Ecclesiastica ordinatione constitutum, nisi manifeste in Ecclesia ciuitatis, siue possessionis, aut in martyrio, aut in monasterio, qui ordinatur, mereatur ordinationis publicatæ vocabulum. Eorum vero, qui absolute ordinantur, decreuit sancta Synodus vacuam haberi manus impositionem, & nullum ei* tale factum valere, ad iniuriam ipsius qui eum ordinauit. Pag. 311.

C

Can. VII.

Eos, qui semel in clero taxati fuerint, siue in monasteriis deputati, decreuimus neque ad militiam, neque ad honores sæculares venire. Eos autem, qui hoc ausi fuerint facere, & non eius rei pœnitere maluerint, vt ad hoc idem reuertantur, quod ante obtentu Dei proposuerunt sibi, anathematizari.

Can. VIII.

Clerici in Ptochiis, & in monasteriis, aut martyriis constituti, sub potestate sint eius, qui in ea D est ciuitate Episcopus, secundum traditionem sãctorum Patrum; nec per præsumptionem recedant à suo Episcopo. Eos vero, qui ausi fuerint rescindere huiusmodi institutionem quocumque modo, vel si noluerint subiacere proprio Episcopo; si quidem fuerint clerici, pro personarum ordinatione subiaceant condemnationibus Canonum: si vero monachi seu laici fuerint, communione priuentur.

Can. IX.

Si clericus aduersus clericum habeat negotiũ, non relinquat suum Episcopum, & ad sæcularia iudicia non concurrat: sed prius negotium agitetur apud proprium Episcopum, vel certe (si fuerit E iudicium ipsius Episcopi) apud arbitros ex vtraq; parte electos audiatur negotium. Si quis vero cõtra hæc fecerit, Canonum subiaceat correptionibus. Et si clericus aduersus suum, vel alium Episcopum habeat causam, apud audientiam Synodi prouinciæ eius conquiratur. Si vero contra ipsius prouinciæ metropolitanum Episcopum, Episcopus siue clericus habeat controuersiam, pergat ad ipsius diœcesis Primatem, aut certe ad Constantinopolitanæ regiæ ciuitatis sedem, vt eorum ibi proprium negotium *exquiratur.

*terminetur.

Can. X.

Non licere clericum in Ecclesiis duarum ciuitatum ordinari, sed in ea, in qua ab initio ordinatus est, & cuius expetitio erat ante profugium. Et si propter vanæ gloriæ desiderium contigerit, vt post ad maiorem Ecclesiam confugerit, eum indubitanter reuocari debere ad eam, in qua ab exordio ordinatus est, & ibi tantummodo ministrare. Si quis vero iam translatus est ab alia in aliam Ecclesiam, nihil habeat commune cũ priore Ecclesia, siue sub hac Ecclesia constitutis martyriis, siue in ptochiis, vel xenodochiis, aut eorũ negotiis. Eos vero qui ausi fuerint post ordinationem huius magnæ & vniuersalis Synodi agere quæ prohibita sunt, statuit sancta Synodus cadere de proprio gradu.

Can. XI.

Omnes pauperes, & indigentes Ecclesiasticis auxiliis, cum proficiscuntur, sub probatione epistolij, siue pacificis, quæ dicuntur Ecclesiasticæ, tantummodo commendari statuimus, & non commendatitiis epistolis: quia commendatitias epistolas, quas dicimus, eos tantum accipere conuenit, qui in opere sunt clariores.

Can. XII.

Peruenit ad nos, quod quidam præter Ecclesiasticos ordines affectantes potentiam, per pragmaticam formam, vnam prouinciam in duas diuidant, ita vt ex hoc inueniantur duo metropolitani Episcopi in vna eademque esse prouincia. Statuit ergo sancta Synodus, deinceps nihil tale attentari à quolibet Episcopo: eos vero qui tale aliquid attentauerint, de proprio gradu cadere. Si quæ vero antea ciuitates per pragmaticam Imperialem Metropolitani nominis honore decoratæ sunt, nomine solo perfruantur, & qui Ecclesiam eius regit Episcopus, priuilegio metropolitano Episcopo iure proprio reseruato.

Can. XIII.

Extraneum clericum & lectorem extra ciuitatem suam sine commendatitiis litteris proprij Episcopi nusquam penitus liceat ministrare.

Can. XIV.

Quia in quibusdam prouinciis conceditur psalmistis & lectoribus vxores accipere, statuit sancta Synodus, prorsus non licere cuiquam ex his alterius sectæ accipere vxorem. Si quis vero præuenit, & habet iam de tali coniugio filios, si forte præuenerint eos iam apud hæreticos baptizari, debent eos offerre sanctæ Ecclesiæ Catholicæ, vt ibi communicent. Qui vero adhuc baptizati non sunt, omnimodo non posse eos in hæretica Ecclesia baptizari, nec in matrimonio iungi hæretico, Iudæo, vel pagano; nisi forte sponderit se venire ad orthodoxam Fidem, dum coniungitur personæ orthodoxæ. Si quis vero hanc definitionem sanctæ Synodi prætererit, regularum condemnationibus subiaceat.

Can. XV.

Diaconissam non debere ante quadraginta an-

A nos ordinari, & hoc cum diligenti probatione. Si vero susceperit ordinationem, & quantocumque tempore obseruauerit ministerium, & postea se nuptiis tradiderit, iniuriam faciens Dei gratiæ, hæc anathema sit, cum eo qui in illius nuptiis conuenit.

Can. XVI.

Si qua virgo se dedicauerit Deo, similiter & monachus, non licere eis iungi nuptiis. Si vero inuenti fuerint hoc facientes, maneant excommunicati. Statuimus vero posse in eis facere humanitatem, si ita probauerit loci Episcopus. B

Can. XVII.

Per singulas Ecclesias parochias rusticanas, siue in possessionibus, manere immobiles apud eos, qui eas retinent, Episcopos, & maxime si eas sine violentia iam per triginta annos tenẽtes gubernauerunt. Si vero intra triginta annos etiam facta fuerit, aut fiat de his * altercatio, licere eis (*dubitatio*) qui se dixerint læsos, propterea eas mouere apud Synodum prouinciæ certamen. C Si quis vero putauerit se à proprio Metropolitano grauari, apud Primatem diœceseos, aut apud Constantinopolitanæ ciuitatis sedem agat iudicium, sicut dictum est. Si vero quælibet ciuitas per auctoritatem Imperialem renouata est, aut si renouetur in posterum, ciuilibus & publicis ordinationibus etiam Ecclesiarum parochianarum sequatur ordinatio.

Can. XVIII.

D Coniurationum & conspirationum crimen, quod apud Græcos dicitur phratria, publicis etiã legibus certum est penitus inhiberi: hoc multo magis in sancta Dei Ecclesia ne fiat, conuenit abdicari. Si qui vero clerici vel monachi inuenti fuerint coniurantes, aut phratrias vel factiones componentes aliquas suis Episcopis, aut aliis clericis, omnino cadant de proprio gradu.

Can. XIX.

Peruenit ad aures nostras & hoc, quod in prouinciis constituta Episcoporum concilia minime celebrentur: & quod inde multæ, quæ correctione opus habent, Ecclesiasticæ res negligantur. E Statuit igitur hæc sancta Synodus, secundum Patrum regulas bis in anno in vnum conuenire (*Can. 5. Concilij Nicæni.*) per singulas prouincias Episcopos, vbi singula quæ emerserint, corrigantur. Qui vero noluerint conuenire Episcopi, constituti in suis ciuitatibus, & cum hoc maxime in sui corporis sanitate consistentes, etiam omnibus aliis vrgentibus & inexcusabilibus negotiis liberi sunt, licere eos fraternæ charitatis admonitionibus corripi. (*Pag. 333.*)

F

Can. XX.

Clericos in suis Ecclesiis constitutos, sicut iam definiuimus, non licere in alterius ciuitatis Ecclesiis ordinari; sed acquiescere in ea, in qua ab initio ministrare meruerunt: exceptis illis, qui proprias ciuitates perdiderunt, & ex necessitate ad alias Ecclesias migrauerunt. Si vero quicumque Episcopus post definitionem istam susceperit clericum ad alium Episcopum pertinentem, placuit sanctæ Synodo, & hunc qui susceperit, &

eum qui susceptus est, tamdiu excommunicatos manere, quamdiu ipse clericus ad propriam Ecclesiam reuertatur.

CAN. XXI.

Clericos, siue laicos, qui accusauerint Episcopum, aut clericos, temere atque indifferenter nō debere suscipi in accusationem, nisi prius eorum opinio fuerit perscrutata.

CAN. XXII.

Non licere clericis, post mortem Episcopi sui rapere pertinentes ad eum res, sicut iam præcedentibus regulis statutum habetur. Si vero hæc fecerint, periclitari se nouerint in proprio gradu.

CAN. XXIII.

Peruenit ad aures sanctæ Synodi, quia clerici quidam & monachi nihil habentes sibi iniunctū à proprio Episcopo, interdum vero etiam illi, qui ab eo fuerant excommunicati, veniant ad regiam ciuitatem Constantinopolitanam, & multis temporibus in ea consistentes, perturbationes tranquillitati Ecclesiasticæ inferant, & diuersorum domos corrumpant. Statuit igitur sancta Synodus, hos quidem primum commoneri per defensorem Constantinopolitanæ sanctæ Ecclesiæ, vt exeant de regia ciuitate. Si autem in eodem proposito improbe perdurauerint, etiam inuitos eos expellat ipse defensor, vt ad sua loca redeant.

CAN. XXIV.

Quæ semel consecrata fuerint monasteria cum iudicio sui Episcopi, maneant perpetuo monasteria, & res ad ea pertinentes, conseruari ipsis monasteriis decreuimus, nec vlterius posse ea fieri sæcularia habitacula. Qui vero permiserint hæc fieri, subiaceant his condemnationibus, quæ per Canones constitutæ sunt.

A

CAN. XXV.

Quoniam quidam Metropolitanorum, sicut ad nos perlatum est, negligunt creditum sibi gregē, & differunt ordinationes facere Episcoporum: placuit sanctæ Synodo intra tres menses fieri ordinationes Episcoporum, nisi forte inexcusabilis necessitas coegerit tempus ordinationis amplius prorogari. Si autem quis Episcoporum hæc non obseruauerit, ipsum debere Ecclesiasticæ condemnationi subiacere: redditus vero eiusdem viduatæ Ecclesiæ integros reseruari apud œconomum eiusdem Ecclesiæ placuit.

B

CAN. XXVI.

Quia in quibusdam Ecclesiis, sicut ad nos peruenit, sine œconomo Episcopi res Ecclesiasticas tractant: placuit, omnes Ecclesias Episcopos habentes, etiam œconomum habere de proprio clero, qui gubernet Ecclesiæ res cum arbitrio sui Episcopi, vt non sine testimonio sit gubernatio ipsarum rerum Ecclesiasticarum, & ex hoc eueniat res eiusdem Ecclesiæ dispergi, & sacerdotali dignitati obtrectatio generetur. Si vero quis hoc non obseruauerit, diuinis subiaceat regulis.

C

CAN. XXVII.

D

Eos, qui sibi rapiunt vxores, vel eos qui eis auxilium præstiterint, statuit sancta Synodus, si quidem clerici fuerint, cadere de proprio gradu: si vero laici fuerint, anathema sint.

ACTIO DECIMA-SEXTA Concilij Chalcedonensis.

Numerus videtur corruptus. nā Actio xiiij. habita fuit prid. Kal. Nouemb. & xv. eodem die post legatorū discessum, vt ipsi testantur, hac autē die sequenti, quare legendum esset, Kalendis Nouembris. tamen quia in omnibus codd. quos habuimus, tum Græcis, tum Latinis sic reperitur, nihil mutare voluimus.

.prædicto magnificentissimo & gloriosissimo iudicibus, at etiam reuerendissimo Episcopo.

CONsulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, * quinto Kal. Nouembris, Chalcedone secundum iussionem diuinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, congregatis in sanctissima Ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, * magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: congregatis etiam Paschalino & Lucentio reuerendissimis Episcopis, & Bonifacio reuerendissimo Presbytero, habentibus locum sanctissimi Archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &

E

F

Anatolio reuerendissimo Archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, &
Maximo reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Syriæ, &
Iuuenali reuerendissimo Episcopo Hierosolymorum, &
Quintillo reuerendissimo Episcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum Anastasij reuerendissimi Thessalonicensium Episcopi, &
Thalassio reuerendissimo Episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &
Stephano reuerendissimo Episcopo Ephesi, &
Luciano reuerendissimo Episcopo Byziæ, habente locum religiosissimi Cyriaci Episcopi Heracleæ Thraciæ, &
Eusebio reuerendissimo Episcopo Ancyræ Galatiæ, &
Diogene reuerendissimo Episcopo Cyzici, &
Petro reuerendissimo Episcopo Corinthi, &
Florentio reuerendissimo Episcopo Sardium, &
Eunomio reuerendissimo Episcopo Nicomediæ, &

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΚΑΙΔΕΚΑΤΗ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου.

ΥΠατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, πρὸ πέντε καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Χαλκηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, καὶ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν προειρημένων μεγαλοπρεπεστάτων, καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, ἔτι δὲ καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων.

A Anastasio reuerendissimo episcopo Nicææ, &
Iuliano reuerendissimo episcopo Coënsi, habente locum & ipso Apostolicæ Sedis senioris Romæ Leonis, &
Eleutherio reuerendissimo episcopo Chalcedonensi, &,
Basilio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &,
Pag. 334. Meletio reuerendissimo Episcopo Larissæ, habente locum reuerendissimi Episcopi Apameæ Syriæ, Domini &,
Amphilochio reuerendissimo Episcopo Sidæ, &,
B Theodoro reuerendissimo Episcopo Tarsi, &
Cyro reuerendissimo Episcopo Anazarbi, &,
Constantino reuerendissimo Episcopo Bostrorum, &
Photio reuerendissimo episcopo Tyri, &
Theodoro reuerendissimo Episcopo Damasci, &
Stephano reuerendissimo Episcopo Hierapolis, &
Iba reuerendissimo Episcopo Edessæ, &
Symeone reuerendissimo Episcopo Amidæ, &
C Epiphanio reuerendissimo Episcopo Pergæ, habente locum reuerendissimi Olympii Episcopi Constantiæ, &
Ioanne reuerendissimo Episcopo Sebastæ, &
Seleuco reuerendissimo Episcopo Amasiæ, &
Constantino reuerendissimo Episcopo Melitenæ, &
Patricio reuerendissimo Episcopo Tyanorum, &
Petro reuerendissimo Episcopo Gangrorum, &
Calogero reuerendissimo episcopo Claudiopolis, &
Apragmonio reuerendissimo Episcopo Tii, habente locum reuerendissimi Calogeri Episcopi Claudiopolis, &
Atarbio reuerendissimo Episcopo Traperontis, habente locum reuerendissimi Dorothei Episcopi Neocæsareæ, &
Photino archidiacono, habente locum reuerendiss. Theoctisti Episcopi Pissinuntis, &
Romano reuerendissimo Episcopo Myrorum, &,
Critoniano reuerendissimo Episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &
Nunechio reuerendissimo Episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &
Mariniano reuerendissimo Episcopo Synnadorum, &
Onesiphoro reuerendissimo Episc. Iconii, &
Vigilantio reuerendissimo Episcopo Larissæ Thessaliæ, &
Pergamio reuerendissimo Episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &
Epiphanio reuerendissimo Episcopo Pergæ, &
Attico reuerendiss. Episcopo Nicopolis Epiri, &
Martyrio reuerendissimo episcopo Gortynæ, &
Luca reuerendissimo Episcopo Dyrrhachii, &
Francione reuerendissimo episcopo Philippopolis, &
Sebastiano reuerendissimo episcopo Berrhœæ, &
Basilio reuerendissimo episcopo Traianopolis, &,
Tryphone reuerendissimo episcopo Chii, &,
Theoctisto reuerendissimo episcopo Berrhœæ, &
Gerontio reuerendissimo episcopo Seleuciæ Syriæ, &
Eusebio presbytero, agente vices Macarii reuerendissimi Episcopi Laodiceæ Syriæ, &
Eusebio reuerendissimo episcopo Dorylæi,

D καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ τὸ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, ἐν τῇ Χαλκηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων περὶ τὴν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Πασχασῖνος, καὶ Λουκήνσιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπον· εἰ προστάττει ἡ ὑμετέρα μεγαλειότης, ἔχομεν διδασκαλίας ὑποβαλεῖν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λέγετε, ὃ βούλεσθε. E Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τῆς Ῥώμης, εἶπεν· οἱ δεσπόται τῆς οἰκουμένης, φροντίζοντες ὑπὲρ τῆς ἁγίας καθολικῆς πίστεως, δι' ἧς τὸ βασίλειον αὐτῶν αὔξεται, καὶ ἐπιδίδωσιν, ὁρίσαι τοῦτο κατηξίωσαν, ἵνα μία πίστις διὰ τὸ ἀγαθὸν τῆς εἰρήνης ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις φυλάττηται. μείζονι τοιγαροῦν φροντίδι ἔτι καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἡ τούτων φιλανθρωπία F προνοῆσαι κατηξίωσιν· ἵνα μή τις αὖθις ἀμφιμαχία μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων τοῦ Θεοῦ ἢ σχίσματα, ἢ σκάνδαλα ἀναφυῇ. τῇ χθὲς δὲ ἡμέρᾳ ἀναχωρησάσης τῆς ὑμετέρας ὑπεροχῆς, καὶ τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως, ὑπομνήματα τινὰ λέγεται πεπρᾶχθαι· ἅπερ ἡμεῖς ὑπεναντίον τῶν κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστήμης, φάσκομεν γεγενῆσθαι. ταῦτα αἰτοῦμεν, ἵνα ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης προστάξῃ ἀναγνωσθῆναι· ἵνα πᾶσα γνῷ ἡ ἀδελ-

Et reliquo sancto & vniuersali Concilio, quod secundum sanctionem diuinissimi & pijssimi D. nostri Imperatoris in Chalcedonensium ciuitate collectum est: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, Paschasinus & Lucentius reuerendiss. episcopi, vicarii Sedis Apostolicæ, dixerunt: Si imperat magnificentia vestra, habemus quædam referre vobis. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Quod vultis edicite. Paschasinus sanctiss. episcopus, vicarius Sedis Apostolicæ, dixit: Domini totius orbis pro Catholica & orthodoxa Fide decertantes, per quam & augetur eorum & lucet Imperium, sancire dignati sunt, quatenus vnam Fidem teneant omnes Ecclesiæ * pro bono pacis. * Maior autem eorum tranquillitati cura est, in quibus post hæc cura est, in quibus post hæc prouidere dignati sunt, ne qua rursus contentio inter sacerdotes Dei, aut schisma, aut aliquod nascatur scandalum. Hesterna enim dies, postquam potestas vestra surrexit, & humilitas nostra [vestigia vestra secuta est,] quædam gesta facta dicuntur, quæ nos & præter Canones * Ecclesiasticos & disciplinam æstimans effecta. Poscimus ergo, vt vestra magnificentia relegi hæc præcipiat, vt omnis fraternitas inspiciat, verú iusta, an iniusta sint ea quæ gesta sunt. [Qua

* per bonum
* Maiore autem cura & nunc & in posterum illorum clementia prouidere dignata est.
* & Ecclesiasticam disciplinam

voce Græce interpretata per Beronicianum deuotum secretarium diuini Consistorii.] Gloriosissimi Iudices dixerunt: Si qua gesta post nostrum discessum facta sunt, relegantur. Et antequam recenserentur, Aëtius archidiaconus sanctæ Ecclesiæ Constantinopolis dixit: * Confitendum est, quia formam ea quæ de Fide sunt, congruam susceperunt. Consuetudo autem est in Synodis, postquam ea quæ sunt omnium præcipua, fuerint definita, alia quædam necessaria * exerceri atque formari. Habuimus, hoc est, Constantinopolitana sanctissima Ecclesia, certa quædam, quæ agere deberemus: rogauimus dominos episcopos de Roma, vt communicarent iis gestis: refutauerunt, dicentes, talia se non suscepisse mandata. Retulimus & ad vestram magnificentiam, & iussistis, vt præsens sanctum Concilium hoc ipsum inspiceret. Procedente vestra magnificentia, sanctissimi episcopi qui hic sunt, tanquam de communi causa surgentes poposcerunt * hæc fieri gesta. Et adsunt hic, neq; in occulto gestum est, neque furtim sunt gesta, sed consequenter atque Canonice facta. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Gesta quæ confecta sunt, relegantur.

Certum est. — *examinari.* — *benedictionem celebrari.*

Pag. 335. Et oblata scheda ab Archidiacono Constantinopolitano, Beronicianus deuotus secretarius diuini Consistorii legit.

Definitiones sanctorum Patrum sequentes vbique, & regulam quæ nunc relecta est, centum quinquaginta Dei amantissimorum episcoporum, qui congregati sunt, piæ memoriæ Imperatore magno Theodosio, in regia ciuitate Constantinopoli noua Roma, cognoscentes, & nos eadem definimus de priuilegiis eiusdem sanctissimæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ nouæ Romæ. Etenim sedi senioris Romæ, propter Imperium ciuitatis illius Patres * consequenter priuilegia reddiderunt. Et eadem intentione permoti centum quinquaginta Dei amantissimi episcopi, æqua sanctissimæ sedi nouæ Romæ priuilegia tribuerunt, rationabiliter iudicantes, Imperio & senatu vrbem ornatam, * æquis senioris regiæ Romæ priuilegiis * frui; & in Ecclesiasticis, sicut illam, maiestatem habere negotiis, & secundam post illam existere, & hi qui de Ponto sunt, & de Asia & Thracia, diœcesibus, Metropolitanos solos: rursus autem & qui inter Barbaros sunt, episcopos præfatarum diœcesum ordinari à prædictæ sanctissimæ Constantinopolitanæ sedis sanctissima Ecclesia: quippe, vt vnusquisque Metropolita præfatarum diœcesum cum episcopis suæ prouinciæ, ordinet suæ regionis episcopos, sicut diuinis Canonibus est præceptum. Ordinari autem, sicut dictum est, Metropolis præfatarum diœcesum à

merito primatum — *& equè frueretur.*

A φότης, πότερον δίκαια, ἢ ἄδικα τὰ πεπραγμένα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τινά ἐστιν ὑπομνήματα μετὰ τὴν ἡμετέραν ἀναχώρησιν πεπραγμένα, ἀναγινωσκέσθω. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, εἶπεν· ὡμολόγηται, ὅτι τὰ περὶ τῆς πίστεως τύπον ἐδέξατο πρέποντα. ἔθος δὲ ἐν ταῖς συνόδοις, μετὰ τὸ * τὰ κυριώτατα πρῶτον τυπωθῆναι, καὶ ἕτερά τινα ἀναγκαῖα γυμνάζεσθαι, καὶ τυποῦσθαι. B εἴχομεν, τουτέστιν, ἡ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγιωτάτη ἐκκλησία, φανερά τινα διαπράξασθαι· παρεκαλέσαμεν τοὺς κυρίους τοὺς ἐπισκόπους, τοὺς ἀπὸ Ῥώμης κοινωνοὺς γενέσθαι τῶν πραττομένων· παρῃτήσαντο, λέγοντες, ἐντολὰς μὴ εἰληφέναι τοιαύτας. ἀνηνέγκαμεν καὶ ἐπὶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν· ἐκελεύσατε τὴν ἁγίαν σύνοδον τοῦτο αὐτὸ διασκοπῆσαι. παρελθούσης τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, ὡς κοινοῦ ὄντος ἐν τούτῳ τοῦ πράγματος, ἀναστάντες ἐζήτησαν τὴν C πρᾶξιν ταύτην γενέσθαι. καὶ πάρεισιν ἐνταῦθα, οὔτε ἐν παραβύστῳ πέπρακται, οὔτε κλοπῆς τρόπῳ· καὶ ἔστιν ἡ πρᾶξις ἀκόλουθος, καὶ κανονική. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ γενομένη πρᾶξις ἀναγινωσκέσθω.

Καὶ ἐπιδοθέντος χαρταρίου παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας, Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω.

Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὅροις ἑπόμενοι, καὶ τὸν D ἀρτίως ἀναγνωσθέντα κανόνα τῶν ρν´. θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, τῶν συναχθέντων ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς τῆς μνήμης μεγάλου Θεοδοσίου, τοῦ γενομένου βασιλέως ἐν τῇ βασιλίδι Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, γνωρίζοντες, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομεν, καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης. καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οἱ πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα· καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ρν´. θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν E τῷ τῆς νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες τὴν βασιλείᾳ, καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ῥώμῃ· καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἐκείνην, μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ᾽ ἐκείνην ὑπάρχουσαν, καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι F ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου, τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, δηλαδὴ ἑκάστου μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται· χειροτονεῖσθαι δὲ, καθὼς εἴρηται, τοὺς μητροπολίτας τῶν προειρημένων διοικήσεων παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου

Κωνσταντινουπόλεως· ψηφισμάτων συμφώνων κατὰ τὸ ἔθος γενομένων, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἀναφερομένων. A

ὑπογραφαί.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα. B

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπέγρ.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Ἡρακλείας μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Λουκιανοῦ ἐπισκόπου Βύζης.

Διογένης ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα. C

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Μύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κῦρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀναζαρβοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ταρσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα. D

Καλόγηρος ἐπίσκοπος τῆς Κλαυδιουπολιτῶν μητροπόλεως Ὁνωριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Στεφάνου πρεσβυτέρου.

Σέλευκος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀμασείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα. E

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, τὸν λόγον ποιούμενος ὑπὲρ τε τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Δόμνου Ἀπαμείας Συρίας, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φραγκίων ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Φιλίππου, ὁρίσας ὑπέγραψα. F

Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Συνάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνησίφορος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Constantinopolitano Archiepiscopo, decretis consonis secundum morem factis, & ad eum relatis.

Subscriptiones.

Anatolius episcopus Constantinopolis nouæ Romæ, definiens subscripsi.

Maximus episcopus Antiochiæ Syriæ, definiens subscripsi.

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Heracleæ metropolis, per Lucianum episcopum Byziæ, definiens subscripsi.

Diogenes episcopus metropolis Cyzici, definiens suscripsi.

Florentius episcopus Sardium Lydiæ metropolis, definiens subscripsi.

Romanus episcopus metropolis Myrorum, definiens subscripsi.

Basilius Dei gratia episcopus Seleuciæ metropolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Cyrus episcopus Anazarbi metropolis definiens subscripsi.

Eleutherius episcopus metropolis Chalcedonensis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Tarsi, definiens subscripsi.

Calogerus episcopus metropolis Claudiopolis Honoriadis, per Stephanum presbyterum, definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus metropolis Amasiæ, definiens subscripsi.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi.

Photius episcopus metropolis Tyri, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Damasci, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus metropolis Bostrorum, definiens subscripsi.

Meletius episcopus Larissæ, sermonem faciens pro sanctissimo Domno episcopo Apameæ Syriæ, & pro me, definiens subscripsi. Pag. 338.

[Stephanus episc. Hierapoleos, similiter Basilius episc. Traianopolis, similiter.]

Francion episcopus Philippopolis metropolis, definiens subscripsi.

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ, definiens subscripsi.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, definiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii, definiens subscripsi.

Pergamius Episcopus Antiochiæ Pisidiæ, definiens subscripsi. A

Critonianus Episcopus Aphrodisiadis metropolis, definiens subscripsi.

Eutychius * Eutychianus Episcopus Epiphaniæ secundæ, definiens subscripsi per Meletium Episcopum Larissæ.

Eusebius episcopus Dorylæi, definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byziæ & Arcadiopolis, definiens subscripsi. B

Ioannes Episcopus Rhodi, definiens subscripsi per Tryphonem, Episcopum Chii.

Ibas Episcopus Edessæ, definiens subscripsi.

Abrahamius Episcopus Circensii, definiens subscripsi.

Theodorus Episcopus Claudiopolis, definiens subscripsi.

Antiochus * Antiochus miseratione diuina Episcopus Sinopæ, definiens subscripsi. C

Rufinus Episcopus Samosatensis, definiens subscripsi.

Iberorum Vranius episcopus * Hinterorum, definiens subscripsi.

Callinicus Episcopus Apameæ, definiēs subscripsi per Paulum presbyterum.

Timotheus episcopus Balanæorum, definiens subscripsi.

Marcus episcopus Arethusæ, definiens subscripsi per Timotheum episcopum Balanæorum. D

Proclus episcopus Adraorum ciuitatis, definiens subscripsi.

Theodosius Episcopus ciuitatis Canothæ, definiens subscripsi.

Hormisdas Episcopus Philippopolis, definiens subscripsi.

Paternius chorepiscopus, pro Iordane Episcopo Abilæ, definiens subscripsi.

Meliphthongus miseratione diuina Episcopus Iuliopolis sanctæ Dei Ecclesiæ, definiens subscripsi. E

Ioseph Episcopus Heliopolis, definiens subsbripsi.

Damianus episcopus ciuitatis Sidonis, definiens subscripsi.

Ioannes Episcopus Flauiadis ciuitatis, subscripsi.

Indimus Episcopus Irenopolis, definiens subscripsi.

Iulianus episcopus ciuitatis Rhosi, definiens subscripsi.

Aretas episcopus Elusæ, definiens subscripsi. F

Beryllus episcopus Ailæ, definiens subscripsi.

Olympius episcopus Paneadis, definiens subscripsi.

Vranius episcopus Emesæ, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Tripolis, similiter.

Paulus episcopus Aradi, definiens subscripsi.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀφροδισιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας Συρίας δευτέρας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μελετίου ἐπισκόπου Λαρίσης.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, καὶ Ἀρκαδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ῥόδου, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Τρύφωνος ἐπισκόπου Χίου.

Ἴβας ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀβραάμιος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀντίοχος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σινώπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἰβώρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου πρεσβυτέρου.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλαναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου ἐπισκόπου Βαλαναίων.

Πρόκλος ἐπίσκοπος Ἀδραέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανώθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὁρμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατέρνιος χωρεπίσκοπος ὑπὲρ Ἰορδάνου ἐπισκόπου Ἀβίλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελίφθογγος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἰουλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σιδῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Φλαβιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀρέτας ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βήρυλλος ἐπίσκοπος Αἴλας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Πανεάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἐμέσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁμοίως.

Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀράδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος Λαμψάκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Ἰψηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σελευκείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Ποιμανηνοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πολύκαρπος ἐπίσκοπος πόλεως Γαβάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεῦκος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Νατίρας ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γάζαν ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος τῆς Μοσυναίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλφειὸς ἐπίσκοπος πόλεως Μύνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος τῆς Ἀκμονιαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διονύσιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀλινδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διονύσιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας Λάγμου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Σελευκοβήλου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου ἐπισκόπου Μαριάμνης.
Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Αὐρήλιος ἐπίσκοπος ἐκ τῶν μερῶν τῆς Ἀφρικῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πατρίκιος ἐπίσκοπος Ἀκρασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγρ.
Βασσιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Μοψουεστίας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Σωφρονίου ἐπισκόπου Ἀναζαρβοῦ.
Ῥῆνος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ζηνόδοτος ἐπίσκοπος τῆς Τελμισσοῦ πόλεως, καὶ Μακρᾶς τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιφελλιτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φίλιππος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος πόλεως Βαλβουρέων ἐπαρχίας Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Λυκίας πόλεως Τλωαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥωμανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Βουβωναίων πόλεως, Λυκίας ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Daniel episcopus Lampsaci, definiens subscripsi.
Leontius episcopus Ascalonis definiens subscripsi.
Lucianus episcopus Ipsenopoleos, definiens subscripsi. Pag. 337.
Alexander episcopus Seleuciæ Pisidiæ, definiens subscripsi.
Stephanus episcopus * Prymnesiæ, definiens subscripsi. [illegible]
Polycarpus episcopus ciuitatis Gabalorum, definiens subscripsi.
B Leucus episcopus Templi Apollinis, definiens subscripsi.
Natiras episcopus Ecclesiæ Gazæ, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus Mosynæorum ciuitatis, definiens subscripsi.
Alphius episcopus ciuitatis Mindi, definiens subscripsi.
C Gennadius episcopus Acmonæorum, definiens subscripsi.
Dionysius minimus episcopus Antiochiæ ciuitatis, definiens subscripsi.
Ioannes minimus episcopus ciuitatis Alindorum, definiens subscripsi.
Dionysius minimus episcopus ciuitatis Heracleæ Lagmi, definiens subscripsi.
Ioannes minimus episcopus Gnidi, definiens subscripsi.
D Eusebius episcopus Seleucobeli, per Paulum episcopum Mariamnæ, definiens subscripsi.
[Paulus episc. Mariamnæ, similiter.]
Polychronius episcopus Epiphaniæ, definiens subscripsi.
Romanus episcopus Exdoxiopolis, definiens subscripsi.
Aurelius episcopus ex partibus Africanis, definiens subscripsi.
E Patricius episcopus ex Acrassi, definiens subscripsi.
Bassianus episcopus Mopsuestenus, per Sophronium episcopum Anazarbi, definiens suscripsi.
Rhenus episcopus Ionopolis, definiens subscripsi.
Zenodotus episcopus Telmissæ ciuitatis, & Longæ insulæ definiens subscripsi.
F Theodorus miseratione diuina episcopus Antiphellensis ciuitatis, definiens subscripsi.
Philippus miseratione diuina episcopus ciuitatis * Liburnæ, prouinciæ Lyciæ, definiens subscripsi. Balburorum
Andreas episcopus Lyciæ ciuitatis Tloæorum, definiens subscripsi.
Romanus miseratione diuina episcopus ciuitatis Bubonæorum, prouinciæ Lyciæ, definiens subscripsi.
Thomas episcopus ciuitatis * Euareæ, definiens subscripsi. Euromasy.

A Theodorus Episcopus ciuitatis Pisinuntis, per Photinum archidiaconum meum, definiens subscripsi.

Florentius Episcopus Lesbi, Tenedi, Proselenes, Ægialorum, per Eueلpistum chorepiscopum meum, definiés subscripsi.

Triphon episcopus sanctæ Ecclesiæ in Chio, definiens subscripsi.

Docimasius episcopus Maroneæ, definiens subscripsi.

B Serenus minimus Episcopus Maximianopolis, definiens subscripsi.

Euphrasius Episcopus Laganiæ, definiens subscripsi.

Eustochius Episcopus Docimii, definiés subscripsi.

Basilius Episcopus Nacoliæ, definiens subscripsi.

Pionius Episcopus ciuitatis Troadis, definiens subscripsi.

Pag. 538. C Petrus minimus Episcopus ciuitatis Dardani definiens subscripsi.

Theosebius Episcopus ciuitatis Ilii, definiens subscripsi.

Eulalius Episcopus Pioniorum, definiés subscripsi.

Eutropius minimus episcopus Adadorum Pisidiæ, definiens subscripsi.

D Olympius episcopus Sozopolis, definiens subscripsi.

Musianus Episcopus Limenum, definiés subscripsi.

Philippus episcopus Lysiadis, definiens subscripsi.

Gemellus Episcopus ciuitatis Stratoniciæ definiens subscr.

Cyrinus episcopus ciuitatis Pataroru m, definiens subscripsi.

[illegible] Eulalius Episcopus ciuitatis * Silbii, definiens subscripsi.

E Modestus Episcopus ciuitatis Sebastiæ, definiens subscripsi.

Epiphanius Episcopus ciuitatis Medaii, definiens subscripsi.

Thomas episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

Paulus episcopus ciuitatis Aristii, definiens subscripsi.

F Ioannes episcopus Trapezopolis, definiens subscripsi.

Tynchanius episcopus Apolloniadis ciuitatis, definiens subscr.

Photius episcopus Tyri metropolis subscripsi & pro Petro Episcopo Bibli, & pro Heraclito Episcopo Arcæ, & pro Phosphoro Episcopo Orthosiadis, & pro Porphyrio Episcopo Botryorum.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς Πισινουντίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου μου.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λέσβου, Τενέδου, Προσελήνης, Αἰγιαλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐελπίστου χωρεπισκόπου μου.

Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Χίον ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σερῆνος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐστόχιος ἐπίσκοπος Δοκιμίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Νακωλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τρωάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Δαρδάνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως * Ιλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα. * Ἰλλίου;

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος Πιονίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐτρόπιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Αδάδων Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ολύμπιος ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μυσιανὸς ἐπίσκοπος Λιμένων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος Λυσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γέμελλος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυρῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Πατάρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σιβλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μόδεστος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Επιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Μηδαίου ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Αρίστου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Τραπεζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τυγχάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Απολλωνιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου μητροπόλεως, ὑπέγραψα, καὶ ὑπὲρ Πέτρου ἐπισκόπου Βίβλου, καὶ Ηρακλείτου ἐπισκόπου Αρκης, καὶ ὑπὲρ Φωσφόρου ἐπισκόπου Ορθωσιάδος, καὶ ὑπὲρ Πορφυρίου ἐπισκόπου Βοτρύων.

Πατρίας

A Παπίας ἐπίσκοπος πόλεως Ερίζων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Αμαζόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Αλαβανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλανδίων ἐπίσκοπος πόλεως Καρίας Αλικαρνασσοῦ ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ιουλιανοῦ πρεσβυτέρου μου.

B Νεοπτόλεμος ἐπίσκοπος Κορίων ἐπαρχίας Λυκαονίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Δέρβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πλούταρχος ἐπίσκοπος πόλεως Λύστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Καννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ροῦφος ἐπίσκοπος πόλεως Υδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C Αχόλιος ἐπίσκοπος Λαράνδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τύραννος ἐπίσκοπος Ομαναδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Πορφυρέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὔανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Διοκλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Βαργυλίου, ὁρίσας ὑπέγρ.

Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ατταλείας τῶν Λυδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D Ανδρέας ἐπίσκοπος πόλεως Σαγάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα, διὰ Διονυσίου ἐπισκόπου.

Σάββας ἐπίσκοπος πόλεως Πάλτου, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Αχολίου ἐπισκόπου πόλεως Λαράνδων.

Μῖρος ἐπίσκοπος τῆς κατ' Εὐλανδρηνῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Αβέρκιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Ιεραπολιτῶν πόλεως Φρυγίας Σαλουταρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E Κυριακὸς ἐπίσκοπος Εὐκαρπιαίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ακύλας ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Αὐεραχρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλόγιος ἐπίσκοπος Φιλαδελφείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αλέξανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

F Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Αδανέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Αὐγούστης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Τροκμάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ πρεσβυτέρου μου Χρυσίππου.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Αντιπατρίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐδόξιος ἐπίσκοπος πόλεως Χώματος Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Papias episcopus ciuitatis Erizorum, definiens subscripsi.

Ioannes minimus episcopus Amazonis, definiens subscripsi.

Theodoretus minimus episcopus Alabandorum, definiens subscripsi.

Calandion episcopus Halicarnassi ciuitatis Cariæ, per Iulianum presbyterũ meum, definiens subscripsi.

Neoptolemus episcopus Cornensis, prouinciæ Lycaoniæ, definiens subscripsi.

Paulus episcopus ciuitatis Derbæ, definiens subscripsi.

Plutarchus episcopus ciuitatis Lystrorum, definiens subscr.

Eugenius episcopus ciuitatis Cannorũ, definiens subscripsi.

Rufus episcopus ciuitatis Hydæ, definiens subscripsi.

Acholius episcopus Larandorum, definiens subscripsi.

Tyrannus episcopus Homonadorum, definiens subscr.

Thomas episcopus Porphyrionis, definiens subscr.

Euander episcopus ciuitatis Dioclex, definiens subscr.

Ioannes episcopus ciuitatis Arcæ, definiens subscr.

[Dardanius episc. Bargylæ, similiter.]

Dionysius episcopus Attaliæ ciuitatis, Lydiæ, definiens subscripsi.

Andreas episcopus ciuitatis * Sectoriorum, per Dionysium episcopum Attaliæ Lydiæ definiens subscr. *Sagalorum*

Sabbas episcopus Palti, definiens subscripsi per Acholium episcopum Larandorum.

Mirus episcopus sanctæ Dei Ecclesiæ Eulandræ subscripsi manu mea.

Abercius minimus episcopus Hierapoleos Phrygiæ Salutaris, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Eucarporum, definiens subscripsi. Pag. 339.

Aquilas minimus episcopus * Androsiorum definiens subscripsi. *Aueracrorum*

Eulogius episcopus Philadelphiæ, definiens subscripsi.

Alexander episcopus ciuitatis Sebastæ definiens subscripsi.

Philippus episcopus ciuitatis Adanorũ, definiens subscr.

[Hypatius episcop. Zephyrii, similiter.]

Theodorus episcopus Augustæ, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus ciuitatis Trocmadorum, definiẽs subscripsi per Chrysippum presbyterum meum.

Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscripsi.

[Ioannes episc. Carrhorum, similiter.]

Eudoxius episcopus Chomatis ciuitatis Lyciæ definiens subscripsi.

Stephanus miseratione diuina episcopus Limyrorum Lyciæ definiens subscripsi.
Patricius episcopus Adrianitherorum, definiens subscripsi.
Hermias minimus episcopus ciuitatis Abydi, definiens subscripsi.
Dauid episcopus Adrianæ, definiens subscripsi.
Heraclius episcopus Azoti, definiens subscripsi.
Leontius episcopus Arazorum, definiēs subscripsi.
Sabianus episcopus Perrhæ, definiens subscripsi.
Paulinus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.
Tyrannus episcopus Germanicopolis, definiens subscripsi.
Daniel episcopus ciuitatis Cadorum, definiens subscripsi.
Atticus miseratione diuina episcopus Zelorum, definiens subscripsi.

Noë episcopus Cepha castelli, subscripsi manu mea.
Valerius episcopus Laodiceæ Phœnicis, definiens subscripsi.
Cyrus episcopus ciuitatis Siniandi, definiens subscripsi.
Bassonas episcopus Neapolis, definiens subscripsi.
Eupithius episcopus Stratonicensium Cariæ, definiens subscripsi.

Heorticius episcopus Nicopolis Pisidiæ, definiens subscripsi.
Ioannes episcopus Germaniciæ, definiens subscripsi.
Theodoretus episcopus Cyri, definiens subscripsi.
Timotheus episcopus ciuitatis Dolichis, definiens subscripsi.

Thalassius episcopus Parii, definiens subscripsi.
Gerontius episcopus Seleuciæ, definiens subscripsi.
Theoctistus episcopus Berrhææ subscripsi per Gerontium episcopum Seleuciæ.
Petrus episcopus Gabulæ, definiens subscripsi.
Euolcius Episcopus Zeugmatis, definiēs subscripsi.
Fonteianus episcopus Sagalassi, definiēs subscripsi.
Rusticus episcopus Afer, definiens subscripsi.
Anianus episcopus Capitoliadis, definiens subscripsi.
Zebennus episcopus ciuitatis Pellæ, definiens subscripsi.

Ioannes episcopus Tiberiadis sanctæ Ecclesiæ, definiens subscripsi.

Menecrates Episcopus ciuitatis Carysforum, definiens subscripsi.

Pancratius episcopus sanctæ Ecclesiæ Libyadis, definiens subscripsi.

A Στέφανος ἐπίσκοπος ἐλέῳ Θεοῦ * Μύλων Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα. Λιμύρων
Πατρίκιος ἐπίσκοπος Ἀδριανοῦ θηρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἑρμείας ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀβύδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δαυὶδ ἐπίσκοπος Ἀδριανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπέγρ.
B Λεόντιος ἐπίσκοπος Αράζων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παυλῖνος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τύραννος ἐπίσκοπος Γερμανικουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δανιὴλ ἐπίσκοπος Κάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀττικὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ζήλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
C Νόης ἐπίσκοπος Κηφᾶς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βαλεριανὸς ἐπίσκοπος Λαοδικείας τῆς Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κῦρος ἐπίσκοπος πόλεως Σινιάνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βασσωνᾶς ἐπίσκοπος Νέας πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐπίθιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Στρατονικέων Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
D Ἑορτίκιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Πισίδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδώρητος ἐπίσκοπος Κύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος πόλεως Δολιχῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Παρείου, ὁρίσας ὑπέγρ.
Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας, ὁρίσας ὑπέγρ.
E Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας, ὑπέγραψα διὰ Γεροντίου ἐπισκόπου Σελευκείας.
Πέτρος ἐπίσκοπος Γαβουλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐόλκιος ἐπίσκοπος Ζεύγματος, ὁρίσας ὑπέγρ.
Φοντηιανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥουστίκιος ἐπίσκοπος Ἄφρος, ὑπέγραψα.
Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπετωλιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
F Ζέβεννος ἐπίσκοπος πόλεως Πέλλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς ἐν Τιβεριάδι ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μενεκράτης ἐπίσκοπος πόλεως Κεραστῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παγκράτιος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Λιβυάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Κοσίνιος ἐπίσκοπος Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγρ.

Ἀλκιμήδης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Σιλάνδρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀμάχιος ἐπίσκοπος πόλεως Σετῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος χάριτι τοῦ Θεοῦ Πομπηϊουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπιφανίου ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβυτέρου.

B Θεμίστιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φιλοτίμου πρεσβυτέρου.

Παῦλος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μανασσῆς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως μεγάλης Ἀρμενίας, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Φρόντων ἐπίσκοπος τῆς Φασηλιτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ὑπ' ἐμέ, Τιμοθέου Γέρμης, Ἀλεξάνδρου Ὀκῆς, Φιλοστοργίου Σκηψίου, Γεμέλλου Μιλητουπόλεως, Εὐτυχιανοῦ Βάρεως, Ἀκακίου Προικοννήσου, τῷ ὅρῳ. C

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως ὑπέγραψα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμέ, Οὐρανίου, Μάρα, Δαυίδ, Κοσμᾶ, Μαρινοῦ, τῷ ὅρῳ.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἡρακλείου, Συμμαχίου, Φιλίππου, Φιλαδελφίου, Φιλητοῦ, Τατιανοῦ, Ἀντιόχου, Ζωσίμου, Ἐπιφανίου, Ἀραβίου, Γαΐου, Εὐαγόρα, τῷ ὅρῳ. D

Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· πρῶτον ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης ἐδοκίμασεν, ὅσα ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων ἐπράχθη· ἵνα μή τις κατὰ ἀνάγκην ὑπογράψαι τοῖς μνημονευθεῖσι κανόσι βιασθῇ.

E Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὐδεὶς ἠναγκάσθη. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· φαίνεται * προσαποσυρεῦσθαι τοῖς ὅροις τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα, τὰ νῦν μνημονευθέντα, μὴ ἐμφερόμενα δὲ ἐν τοῖς συνοδικοῖς κανόσι, ταῦτα φάσκουσιν ὡρίσθαι. Εἰ τοίνυν ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις τῷ βενεφικίῳ ἐχρήσαντο, τί νῦν ζητοῦσιν, ᾧ μὴ κατὰ κανόνας ἐχρήσαντο; Ἀέτιος, ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας, εἶπεν· Εἰ περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου ἐντολὰς εἰλήφασί τινας προσενεγκάτωσαν. Βονιφάτιος, ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, εἶπεν· ὁ μακαριώτατος, καὶ ἀποστολικὸς ἐπίσκοπος μετὰ πολλά, καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐνετείλατο. καὶ ἀπὸ τοῦ χάρτου ἀνέγνω. F

* ἴσ. προσαποσυρεῦσθαι

A Cossinius episcopus Hierocæsareæ, definiens subscripsi.

Alcimedes minimus episcopus Silandri, definiens subscripsi.

Amachius episcopus ciuitatis * Septoriorum, definiens subscripsi. Settorum

Ætherius Dei gratia episcopus Pompeiopolis, definiens subscripsi, per Epiphanium presbyterum.

B Themistius episcopus Amastridis, definiēs subscripsi per Philotimum presbyterum.

Paulus episcopus Tripolis, definiens subscripsi.

[Musonius episc. Zoarorum, similiter.

Messalinus episc. Laodiceæ, similiter.]

* Olympius episcopus Theodosiopolis magnæ Armeniæ, definiens subscr. Manasses

Fronton episcopus Phaselitarum, definiens, subscripsi.

Diogenes episcopus Cyzici metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus religiosissimis episcopis qui sub me sunt, C Timotheo Germæ, Alexandro Ocæ, Philostorgio Scepsiæ, Gemello Miletopolis, Eutychiano Bareæ, Acacio Proeconnesi.

Stephanus episcopus Hierapolis subscripsi, & pro absentibus qui sub me sūt, religiosissimis episcopis Vranio, Mara, Dauid, Cosma, * Marino. Mariani

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ subscripsi, & pro his qui sub me sunt, religiosissimis episcopis, Heraclio, Symmachio, Philippo, Philadelphio, Phileto, Tatiano, Antiocho, Zosimo, Epiphanio, Arabio, Caio, Euagora. D

Lucentius reuerendissimus episcopus, Sedis Apostolicæ Vicarius, dixit: Primo gloria vestra perpendat, qua circumuentione cum sanctis Episcopis gestum sit, vt non conscriptis Canonibus quorum mentionem fecerunt, subscribere sint coacti. [Et interpretata voce per Beronicianum deuotum secretarium diuini Consistorii,] reuerend. Episcopi clamauerunt: Nemo coactus est. Lucentius reuerend. Episcopus, Vicarius Sedis Apostol. dixit: Accedit ad cumulum, quod trecentorum decem & octo constitutionibus postpositis, centum quinquaginta, qui in Synodicis Canonibus non habentur, mentionem tantum fecisse noscuntur, quæ dicunt ante octoginta prope annos constituta fuisse. Si ergo his temporibus hoc beneficio vsi sunt, quid nunc * requirunt? Si nunquam vsi sunt, quare requirunt? [Qua voce per Constantinum deuotum secretarium diuini Consistorii Græce interpretata,] Aëtius archidiaconus sanctiss. Constantinop. Ecclesiæ dixit: Si de hoc capitulo aliquod mandatum acceperunt, proferant. Bonifacius presbyter, Sedis Apostol. Vicarius, dixit: Beatiss. & Apostolicus Papa, inter cetera hoc nobis mandauit. Et ex chartula recitauit. E F

Versio Latina nihil distat à verbis Græcis, quæ corrupta videntur, & interpretis sensum ex integro totum desumpsimus.

requirunt, qui non secundum Canones vsi sunt?

Sanctorum quoq; Patrum constitutionem prolatam, nulla patiamini temeritate violari, vel imminui, seruantes omnimodis personæ nostræ in vobis, [quos vice nostra transmisimus,] dignitatem: ac si qui forte ciuitatum suarum * splendore confisi, aliquid sibi tentauerint vsurpare, hoc qua dignum est constantia retundatis. *potentia*

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Vtraque pars Canones proponat. Paschasinus reuerend. episcopus, & Vicarius Sedis Apostolicæ, recitauit.

Trecentorú decem & octo sanctorú Patrum Canon sextus. Quod Ecclesia Rom. semper habuit primatum. Teneat * autem & Ægyptus, vt episcopus Alexandriç omnium habeat potestaté, quoniam & Rom. episcopo hæc est consuetudo. Similiter autem & * qui in Antiochia constitutus est, & in ceteris prouinciis, primatus habeant Ecclesiæ ciuitatum ampliorum. Per omnia auté manifestum sit, quod si quis præter voluntatem metropol. episcopi fuerit ordinatus, hunc statuit hæc sancta Synodus, non debere esse episcopum. Sane si cómuni consensui & rationabiliter probato, & secundum Ecclesiasticam regulam statuto, duo aliqui aut tres per contentionem suam contradicunt, illa obtineat sententia, in qua plures fuerint numero [sacerdotes.] Quoniam vero mos antiquus obtinuit & vetusta traditio, vt etiá Æliæ, id est, Hierosolymorum episcopo deferatur, habeat consequenter honorem suum: sed Metropolitano sua dignitas salua sit.

igitur — *in Antiochia, & in aliis prouinciis, primatus Ecclesiis conseruetur.*

Constantinus deuotus secretarius diuini Consistorii, ex dato codice ab Aëtio archidiacono Constantinopol. sanctissimæ Ecclesiæ, recitauit.

Regula sexta trecentorum decem & octo sanctorum Patrum. Antiquæ consuetudines teneant in Ægypto, vt Alexandrinus episcopus omniú habeat potestatem, quoniam & Romano episcopo hæc consuetudo est. Similiter autem & * Antiocheno, & in aliis prouinciis, primatus habeant Ecclesiæ ciuitatum. Vniuersaliter autem illud manifestum est, quia quisquis præter voluntatem Metropolitani fiat episcopus, hunc sancta Synodus definiuit non debere esse episcopum. Sane si communi omnium consensui rationabiliter probato, & secundum Ecclesiasticam regulam statuto, duo aliqui vel tres per contentionem suam contradicunt, * definitio obtineat plurimorum.

in Antiochia — *sententia*

* Synodicum primi Concilii sub Nectario episcopo Constantinopolis, episcoporum centum quinquaginta. Hæc constituerunt episcopi, qui in Constantinopolim Dei gratia conuenerunt ex diuersis prouinciis, secundum euocationem Dei amantissimi Principis Theodosii, sub Nectario episcopo Constantinopolitano: Non * recusari fidem, neque regulas trecentorum decem & octo Patrum, qui in Nicæa Bithyniæ conuenerunt

Idem secretarius relegit ex eodem codice synodicum secundæ synodi.

A Τὸν ὅρον τῶν ἁγίων πατέρων μηδεμιᾷ προπετείᾳ ἐλαττοῦσθαι, ἢ μειοῦσθαι. φυλαττέσθω τοιγαροῦν τοῦ ἡμετέρου προσώπου ἡ ἀξία πᾶσι τρόποις ἐν ὑμῖν· κἂν τινες τυχὸν πεποιθότες δυνάμει τῶν ἰδίων πόλεων, παρασαλεῦσαι ἐπιχειρήσωσι, τούτους ἐκβάλλεσθαι κατὰ τὸ τῷ δικαίῳ πρέπον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἑκάτερον μέρος τοὺς κανόνας προβαλλέτω· Πασχάσινος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ τοποτηρητὴς ἀνέγνω.

B Τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ἕκτος. ἡ ἐκκλησία Ῥώμης πάντοτε ἔσχε τὰ πρωτεῖα. ἐχέτω τοιγαροῦν καὶ ἡ Αἴγυπτος, ὥστε τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας πάντων ἔχειν ἐξουσίαν· ἐπειδὴ καὶ τῷ Ῥώμης ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν. ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις τὰ πρωτεῖα σωζέσθω ταῖς ἐκκλησίαις. * καὶ τοῦτο δὲ πρόδηλον, ὡς εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ μητροπολίτου γένηται ἐπίσκοπος, C τὸν τοιοῦτον ἡ σύνοδος ἡ μεγάλη ὥρισε μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον. ἐὰν μέντοι ἡ ἐκείνων πάντων γνώμη εὔλογος εἴη, καὶ κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν, δύο δὲ, ἢ τρεῖς, δι' οἰκείαν φιλονεικίαν ἀντιλέγωσι, κρατείτω ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος. ἐπειδὴ δὲ ἡ συνήθεια κεκράτηκε, καὶ παράδοσις ἀρχαία ἐστὶν, ὥστε καὶ τὸν ἐν Αἰλίᾳ ἐπίσκοπον τιμᾶσθαι, ἐχέτω τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμῆς, τῇ μητροπόλει σωζομένου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος.

D

Κωνσταντῖνος σηκρητάριος ἀπὸ βιβλίου, ἐπιδοθέντος παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου, ἀνέγνω.

Τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ς'. τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω, τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, ὥστε τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον πάντων ἔχειν ἐξουσίαν· ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ῥώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐν E ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις, τὰ πρεσβεῖα σώζεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις. καθόλου δὲ πρόδηλον ἐκεῖνο, ὅτι εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ μητροπολίτου γένοιτο ἐπίσκοπος, τοῦτον ἡ σύνοδος ἡ μεγάλη ὥρισε μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον. ἐὰν μέντοι τῇ κοινῇ πάντων ψήφῳ, εὐλόγῳ οὔσῃ, καὶ κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν, δύο, ἢ τρεῖς δι' οἰκείαν φιλονεικίαν ἀντιλέγωσι, κρατείτω ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος.

F Ὁ αὐτὸς σηκρητάριος ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου συνοδικὸν τῆς δευτέρας συνόδου. Τάδε ὥρισαν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει χάριτι Θεοῦ συνελθόντες ἑκατὸν πεντήκοντα ἐπίσκοποι ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν κατὰ κλῆσιν τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου, ἐπὶ Νεκταρίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· μὴ ἀθετεῖσθαι τὴν πίστιν, μηδὲ τοὺς κανόνας τῶν πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνελθόντων,

ἀλλὰ μένειν ἐκείνην κυρίαν, καὶ ἀναθεματισθῆναι πᾶσαν αἵρεσιν, καὶ ἰδικῶς τὴν τῶν Εὐνομιανῶν, εἴπουν ἀνομοίων, καὶ τὴν τῶν Ἀρειανῶν, ἤγουν πνευματομάχων, καὶ τὴν τῶν Σαβελλιανῶν, καὶ τὴν τῶν Μαρκιωνιστῶν, καὶ τὴν τῶν Φωτεινιανῶν, καὶ τὴν τῶν Ἀπολιναριστῶν. τοὺς δὲ ὑπὲρ τὴν διοίκησιν ἐπισκόπους ταῖς ὑπερορίοις ἐκκλησίαις μὴ ἐπιβαίνειν, μηδὲ συγχέειν τὰς ἐκκλησίας, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας, τὸν μὲν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον τὰ ἐν Αἰγύπτῳ μόνον οἰκονομεῖν, τοὺς δὲ τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπους τὴν ἀνατολὴν μόνην διοικεῖν· φυλαττομένων τῶν ἐν τοῖς κανόσι τοῖς κατὰ Νίκαιαν πρεσβείων τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως ἐπισκόπους τὰ κατὰ τὴν Ἀσιανὴν διοίκησιν μόνον οἰκονομεῖν, καὶ τοὺς τῆς Ποντικῆς τὰ τῆς Ποντικῆς μόνον, καὶ τοὺς τῆς Θρᾴκης τὰ τῆς Θρᾴκης μόνον· ἀκλήτους δὲ ἐπισκόπους ὑπὲρ διοίκησιν μὴ ἐπιβαίνειν ἐπὶ χειροτονίᾳ, ἤ τισιν ἄλλαις οἰκονομίαις ἐκκλησιαστικαῖς. φυλαττομένου δὲ τοῦ γεγραμμένου περὶ τῶν διοικήσεων κανόνος, εὔδηλον, ὡς τὰ καθ᾽ ἑκάστην ἐπαρχίαν ἡ τῆς ἐπαρχίας σύνοδος διοικήσει, κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα. τὰς δὲ ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσι τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας οἰκονομεῖσθαι χρὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν ἐπὶ τῶν πατέρων· τὸν μέντοι Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν Ῥώμης ἐπίσκοπον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ῥώμην.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οἱ ὑπογράψαντες τῷ ἀναγνωσθέντι τόμῳ ἐκ τῶν τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως, καὶ Ποντικῆς ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, λεγέτωσαν, εἴ γε οἰκείᾳ γνώμῃ, ἢ ἀνάγκης τινὸς αὐτοῖς * ὑπενεχθείσης, ὑπέγραψαν. καὶ παρελθόντων αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ, Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ἀπὸ γνώμης ὑπέγραψα, ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* ἴσ. ἐπενεχθείσης

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπεν· οὐδεμία μοι ἀνάγκη ἐπήχθη, ἀλλ᾽ ἑκουσίως ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπεν· οὐκ ἠναγκάσθην ἐγώ· ἡδέως ἔχω, ὑπὸ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως εἶναι· ἐπειδὴ καὶ αὐτός με ἐτίμησε, καὶ αὐτός με ἐχειροτόνησεν. ἐμοὶ δίκαιον φαίνεται, καὶ ἀπὸ γνώμης ὑπέγ.

Καλόγηρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως εἶπε· κατὰ γνώμην τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ρν΄. ἰδίᾳ γνώμῃ ὑπέγραψα, μὴ ἀναγκασθείς.

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασίας εἶπε· πρὸ ἐμοῦ τρεῖς ἐπίσκοποι ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ θρόνου τούτου· καὶ εὑρὼν ταύτην τὴν ἀκολουθίαν, ἠκολούθησα· καὶ νῦν ἑκουσίως ἐποίησα, βουλόμενος εἶναι ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦτον.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος εἶπεν· ἐπιστάμενος, ὡς καὶ ἐκ τῶν κανόνων, καὶ ἐκ τῆς προλαβούσης συνηθείας, ἔχει τὰ δίκαια ταῦτα ὁ Κωνσταντινουπόλεως θρόνος, μεθ᾽ ἡδονῆς ὑπέγραψα.

A sed maneat illa * propria. Et anathematizentur omnes hæreses, & proprie Eunomianorum, vel dissimilem Filium Patri credentium, & Arianorum, [seu Pneumatomachorum], & Sabellianorum, & Marcionistarum, & Photinianorum, & Apollinaristarum. Episcopi autem * super diœcesim, quæ trans finem sunt Ecclesiarum, non transcendant, neque confundant Ecclesias: sed secundum regulas, Alexandriæ quidem Episcopus ea solum quæ sunt in B Ægypto, disponat: Orientis autem episcopi, Orientem solum gubernent: seruatis * autem primatibus, secundum Canones Nicænos, Antiochenæ Ecclesiæ: & Episcopos Asianæ diœcesis Asianam diœcesim tantummodo gubernare, & Ponticos Ponticam, & Thraciæ Thraciam solum. Ineuocatos autem episcopos * super diœcesim, vel pro ordinatione, vel pro aliis Ecclesiasticis * ordinationibus nullatenus aduenire: seruata autem suprascripta C de prouinciis vel regionibus regula, manifestum est, quia * secundum vnamquamq; prouinciam eiusdem Synodus prouinciæ gubernatura est, secundum ea quæ in Nicæa sunt constituta. Eas autem, quæ sunt in barbaris gentibus, Dei Ecclesias gubernari oportet secundum hanc, quæ * per Patres consuetudo tenet. Episcopatum tamen Constantinopol. habere primatus honorem post Romanum Episcopum, propterea quod sit noua Roma.

firma.

, contra Spiritū sanctum pugnantium.

ultra diœcesim ad Ecclesias quæ ultra terminos, non

honoribus primatus.

ultra

negotiis nullis.

vniuscuiusque prouinciæ eiusdem

Patrum tempore consuetudo tenuit.

D Gloriosissimi Iudices dixerunt: Hi qui relecto tomo subscripserunt Asiani & Ponti sanctissimi Episcopi dicant, si voluntate propria; vel imposita sibi aliqua necessitate coacti subscripserunt. Et transeuntibus in medio Ponticis & Asianis episcopis qui subscripserunt, Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: * Coram Deo, cum voluntate subscripsi.

* Tanquam coram

E Florentius episcopus Sardium Lydiæ dixit: Nulla mihi illata est necessitas, sed sponte subscripsi.

Romanus episcopus Myrorum dixit: Non sum coactus. Ego gradum habeo sub sede Constantinopolitana esse, quoniam & ipse me honorauit, & ipse me ordinauit. Mihi iustum videtur, & voluntate subscripsi.

Calogerus episcopus Claudiopolis Honoriadis dixit: Secundum sententiam sanctorum Patrum centum quinquaginta, voluntate propria, non F coactus subscripsi.

Seleucus episcopus Amasiæ dixit: Ante me tres sunt ab hac Sede ordinati episcopi, & * inueniens hanc consequentiam, & ego sequutus sum. Et nunc propria voluntate feci, sub hac sede esse volens, [quia & prouidetur mihi.]

Pag. 342.

cum hunc ordinem inuenissem, &

Eleutherius episcopus Chalcedonensis dixit: Sciens quia & per canones & per consuetudinem præcedentem habet hæc iura Cōstantinopolitana sedes, cum * voluntate subscripsi.

voluptate

Petrus episcopus Gangrorum dixit: Ante me tres sunt ordinati à sede regiæ ciuitatis, & ego post * tantos similiter. Et ob hoc consensi his quæ consuetudo habuit, & sponte subscripsi.

tot

Nunechius episcopus Laodiceæ dixit: Gloria sedis Constantinopolitanæ, gloria nostra est. Huius enim honoris nos sumus quoque participes, quoniam sollicitudines nostras suscipit, & * diligimus vt vniuscuiusque prouinciæ metropolis à sede hac ordinetur; vnde & sponte subscripsi.

gratum habemus

Marinianus episcopus Synnadorum dixit: Cum sint & priores mei à sede Constantinopol. sanctæ Ecclesiæ ordinati, & ego ipse quoque per eam, sponte subscripsi, quoniam & canones primatum præbent Constantinopolitanæ sanctissimæ sedi.

Pergamius episcopus Antiochię Pisidiæ dixit: Et propria voluntate subscripsi, & in omnibus sanctissimum Archiepiscopum regiæ ciuitatis nouæ Romæ in honore & * cura, sicut patrem præcipuum, habere nos conuenit. Hoc solum rogo, vt si qua aut per eorum sanctitatis ignorantiam, aut per subreptionem inueniuntur agi, pro eius gloria, vel pace sanctarum Ecclesiarum, & eius ad Deū * coram omnibus comprobatione, hæc tanquam coram patre discutiatur atque seruentur.

obsequio.

apud omnes commendatione.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis dixit: Ex propria voluntate subscripsi, sequens intẽtionem sanctorum Patrum, & debitor huius sedis existens, * quoniam & ego ordinatus sum, & priores mei, & omne patrocinium Ecclesia nostra * promeretur.

à qua

consecuta est.

Eusebius episc. Dorylæi dixit: Sponte subscripsi, quoniam & hanc regulam sanctissimo Papæ in vrbe Roma ego relegi præsentibus clericis Constantinopolitanis, eamque suscepit.

Antiochus episc. Sinopę dixit: Spōte subscripsi, sequens Metropolitam meū, & regulam centum quinquaginta.

Ceteri reuerendiss. episcopi clamauerunt: Sponte subscripsimus.

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Relectis subscriptionibus, vniuscuiusque subscribentium depositione manifestata; quia nulla necessitate, sed voluntate propria subscripserunt sanctissimi episcopi, quid edocent?

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Ego meum dicturus sum verbum, nullum in commune præiudicium faciens. Quoniam penitus * desisto à desiderio ordinationis, rebus ostendi. Petrus etenim episcopus, qui modo testatus est, de Gangris est episcopus. Ante hunc * enim qui fuit, ego ordinaui. Omnis enim ciuitas ad me venit in Ancyra, decreta portantes. Respondi eis, dicens:

dixi

etiam qui

A Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν εἶπε· πρὸ ἐμοῦ τρεῖς ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ τῆς βασιλευούσης πόλεως· κἀγὼ μετ᾽ αὐτοὺς ὁμοίως. καὶ διὰ τοῦτο συνεθέμην, ὡς συνήθειαν ἔχων· καὶ ἑκουσίως ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας εἶπεν· ἡ δόξα τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, δόξα ἡμῶν ἐστί· τῆς γὰρ ἐντεῦθεν τιμῆς καὶ ἡμεῖς μετέχομεν. ἐπειδὴ καὶ τὰς μερίμνας ἡμῶν ἀναδέχεται· καὶ ἀγαπῶμεν, τὸ καθ᾽ ἑκάστην ἐπαρχίαν μητροπολίτην ὑπὸ τοῦ θρόνου τούτου χειροτονεῖσθαι·
B ὅθεν καὶ ἑκὼν ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπεν· ὡς καὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ χειροτονηθέντων ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτου θρόνου, καὶ ἐμοῦ δι᾽ αὐτοῦ, ἑκουσίως ὑπέγραψα· ἐπειδὴ καὶ οἱ κανόνες τὰ πρεσβεῖα παρέχουσι τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτῳ θρόνῳ.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν ὑπογραφὴν πεποίημαι· καὶ ἐν πᾶσι τὸν ὁσιώ-
C τατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης διὰ τιμῆς, καὶ θεραπείας, ἅτε πατέρα ἐξαίρετον ὄντα, ἔχειν ἡμᾶς πρέπον ἐστί. τοσοῦτον δὲ μόνον ἀξιῶ, ὥστε, εἴ τινα ἢ κατ᾽ ἄγνοιαν τῆς αὐτῶν ὁσιότητος, ἢ συναρπαγὴν, εὑρίσκεται πραττόμενα ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ δόξης, καὶ τῆς εἰρήνης τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν αὐτοῦ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμήσεως, ταῦτα, ὡς ἐπὶ πατρὸς, ἐξετασθῆναί τε, καὶ φυλα-
D χθῆναι.

Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπεν· ἀπὸ οἰκείας γνώμης τὴν ὑπογραφὴν πεποίημαι, ἀκολουθῶν τῷ σκοπῷ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, καὶ χρεωστῶν τῷ θρόνῳ τούτῳ, ἐφ᾽ ᾧ κἀγὼ ἐχειροτονήθην, καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ, καὶ πάσης προστασίας ἡ ἐκκλησία ἡμῶν τετύχηκεν.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἑκὼν ὑπέγραψα· ἐπειδὴ καὶ τὸν κανόνα τοῦτον τῷ ἁγιωτάτῳ Πάπᾳ
E ἐν Ῥώμῃ ἐγὼ ἀνέγνων, παρόντων τῶν κληρικῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπεδέξατο αὐτόν.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Σινώπης εἶπεν· ἑκὼν ὑπέγραψα, ἀκολουθήσας τῷ μητροπολίτῃ μου, καὶ τῷ κανόνι τῶν ρν᾽. οἱ λοιποὶ ἐβόησαν· ἑκόντες ὑπεγράψαμεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθεισῶν τῶν ὑπογραφῶν, καὶ τῆς ἑκάστου τῶν ὑπογραψάντων καταθέσεως φανερᾶς γενομένης, ὡς οὐδεμιᾷ ἀνάγκῃ, ἀλλὰ γνώμῃ οἰκείᾳ ὑπέγραψαν, οἱ μὴ ὑπογράψαντες ὁσιώ-
F τατοι ἐπίσκοποι, τί διδάσκουσι;

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπεν· ἐγὼ ἐμὸν λόγον ἔχω εἰπεῖν, οὐδὲν πρόκριμα φέροντα τῇ κοινότητι. ὅτι παντελῶς ἀπέχω τοῦ ἐπιθυμεῖν χειροτονεῖν, ἐκ πραγμάτων ἐδήλωσα. ὁ γὰρ ἀρτίως καταθέμενος ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, καὶ τὸν πρὸ τούτου ἐγὼ ἐχειροτόνησα. ἅπασα γὰρ ἡ πόλις ἦλθε πρὸς ἐμὲ εἰς τὴν Ἄγκυραν· καὶ ἐκόμισαν τὰ ψηφίσματα· ἀπεκρινάμην αὐτοῖς, λέγων·

A ἐγὼ οὐκ εἰμὶ τῶν ἐπιθυμούντων χειροτονεῖν. ἀνεμίμνησκόν με τῶν πρότερον χειροτονηθέντων παρὰ τοῦ Ἀγκυρανοῦ ἐπισκόπου, ἑνός, δευτέρου, τρίτου. ἐγὼ εἶπον· ὅσα μοι ἐὰν λέγητε, ἐγὼ ἐμαυτὸν δίκῃ οὐκ ἐμβάλλω. μετὰ ταῦτα ἔρχονται. παρακαλοῦσι τὸν μακάριον Πρόκλον. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν, Φίλιππος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας εἶπεν· ἡ θεοσέβειά σου ἔγραψε περὶ Καλλινίκου· μετὰ δὲ τὴν θεοσέβειάν σου, Πέτρον ἐχειροτόνησεν B ὁ μακάριος Πρόκλος. Εὐσέβιος Ἀγκύρας εἶπεν· ἐπέστειλεν ὁ μακάριος πρὸς ἐμέ· ἐχειροτόνησα αὐτόν. ταῦτα πάντα οὐκ ἔστι δικαιολογία, ἀλλὰ ἀπόδειξις τῆς ἐμῆς προαιρέσεως· ἵνα μετὰ ταῦτα ἐπαγάγω, τί αἰτῶ, ἢ πρὸς * τίνας τί λέγω. ἀπῆλθον εἰς τὰ Γάγγρα, ἐνεθρόνισα τὸν ἐπίσκοπον· οὕτως συνέβη, ἀπέθανεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν· πάλιν πάντες οἱ τῆς πόλεως προσελθόντες μοι, παρεκάλουν, ὥστε ποιῆσαι ἄλλον ἐπίσκοπον· τὰ αὐτὰ ὑμῖν C ἀπεκρινάμην καὶ νῦν· ἐγὼ οὐκ ἐπιθυμῶ χειροτονεῖν. θεασάμενοι τὴν ἐμὴν προαίρεσιν ἐπὶ τούτῳ, ἦλθον ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἤγαγον τὸν κύριν Πέτρον, τὸν νῦν καταθέμενον. ταῦτα μὲν οὖν ἔστω μαρτυρία τῆς ἐμῆς προαιρέσεως· καὶ ὅτι οὐ χειροτονεῖν οὐκ ἐπιθυμῶ. παρακαλῶ δέ, ταῖς πόλεσι διὰ χειροτονίαν μὴ λύεσθαι· ἐὰν * μὲν γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐταῖς οἱ ψηφιζόμενοι παρὰ τῆς πόλεως, χειροτονῶνται παρὰ τῆς συνόδου τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν δοκιμαζόμενοι, λύονται αἱ οὐσίαι. καὶ ἀπὸ πείρας εἰμί· ἐπὶ τοῦ πρὸ ἐμοῦ D πολλὴν ὁλκὴν ἀπέδωκα. Φίλιππος πρεσβύτερος εἶπεν· ἀπὸ τοῦ κανόνος ταῦτα ἀνῄρηται. ταῦτα νόμοις, καὶ κανόσιν ἀνῄρηται. καθαρεύει τὰ θυσιαστήρια. Εὐσέβιος Ἀγκύρας εἶπε· διὰ τὸν Θεὸν λάμπει ἡ ὑπόληψις τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου. ἀλλ' οὐδείς ἐστιν ἀθάνατος.

τί αἰτῶ. L.

** μὴ γὰρ*

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὑφ' οὗ ἐχειροτονήθης αὐτός; Εὐσέβιος εἶπε· τῷ κακῷ μου εὑρέθην ἐν τούτῳ, καὶ ἐχειροτονήθην παρὰ τοῦ μακαρίου Πρόκλου. E Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας εἶπεν· ἀπερχόμεθα πρὸς τὸν κύριν τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀνατόλιον· καὶ τυποῦμεν αὐτό.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐκ τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐκ τῆς ἑκάστου καταθέσεως, συνορῶμεν, πρὸ πάντων μὲν τὰ πρωτεῖα, καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμήν, κατὰ τοὺς κανόνας, τῷ τῆς πρεσβυτίδος Ῥώμης θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ φυλάττεσθαι· χρῆναι δὲ τὸν ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, τῶν αὐτῶν πρεσβείων τῆς F τιμῆς ἀπολαύειν, καὶ αὐτὸν ἐξ αὐθεντίας ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ χειροτονεῖν τοὺς μητροπολίτας, ἔν τε τῇ Ἀσιανῇ, καὶ Ποντικῇ, καὶ Θρακικῇ, ταῖς διοικήσεσι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὥστε ψηφίζεσθαι μὲν παρὰ τῶν ἑκάστης μητροπόλεως κληρικῶν, καὶ κτητόρων, καὶ λαμπροτάτων ἀνδρῶν ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων πάντων,

Ego non sum ex iis qui ordinare desiderant. Commemorabant vero mihi priores, qui fuerant ordinati ab episcopo Ancyranorum, * duos aut tres. Ego dixi: Quæcumque mihi dicatis, ego meipsum * iudicio non submitto. Post hæc veniunt rogantes beatum Proclum. Et cum diceret, Philippus reuerendissimus presbyter Constantinopolitanæ sanctæ Ecclesiæ dixit: Religiositas tua scripsit de Callinico, & post sanctitatem tuam Petrum ordinauit beatus Proclus. Eusebius episcopus Ancyræ dixit: Direxit beatus Proclus ad me scripta. Ordinaui eú. Hoc totum allegatio non est, sed meæ voluntatis probatio, vt post hæc inferam quod peto, vel * id quod contradico. Profectus sum in Gangra, inthronizaui episcopum. Sic euenit, vt moreretur intra paucos dies. Rursus omnes de ciuitate adeuntes rogabant vt fieret alter episcopus. Dixi hæc ipsa vobis, & nunc respondeo: Ego non desidero ordinare. Respicientes meum * in his rebus fastidium, venerunt Constantinopolim, & deduxerunt domnum Petrum, qui nunc confessus est. Hoc ergo sit pro meæ testimonio voluntatis: & quod ego ordinare non cupio. Rogo autem vt ciuitates pro ordinationibus non soluant. Si enim non in ciuitatibus ipsis hi qui eliguntur à ciuitate, ordinantur, à Synodo prouinciæ comprobati, soluuntur substátiæ. Et hoc probatum habeo: quia pro eo qui ante me fuit, multa reddidi debita. Philippus presbyter dixit: Ex regula * hoc interemptum est. Hæc legibus & regulis * interempta sunt. Altaria munda sunt. Eusebius episcopus Ancyræ dixit: * Propter Deum, opinio clara est sanctissimi episcopi Anatolii, sed nullus immortalis existit.

vnum, alterum, tertium.

in iudicium non coniicio.

Pag. 343.

f. ad

in hac re propositum.

hæc sublata sunt.

hæc sublata sunt.

Per Dei gratiam.

Anatolius episcopus Constantinopolis dixit: A quo ordinatus es ipse? Eusebius dixit: Hic malo meo repertus sum, & ordinatus à beato Proclo. Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Pergimus ad domnum Anatolium Archiepiscopum, & * ordinamus illud.

statuimus

Gloriosissimi Iudices dixerunt: Ex his quæ gesta sunt, & ab vnoquoque deposita, perpendimus, * omnem quidem primatum & honorem præcipuum secundum Canones, antiquæ Romæ Dei amantissimo Archiepiscopo conseruari. Oportere autem sanctissimum Archiepiscopum regiæ Constantinopolis nouæ Romæ * eisdem primatibus honoris & ipsum dignum esse, & potestatem habere ordinare Metropolitas in Asiana & Pontica & Thracia diœcesibus, secundum hunc modum, vt decreto facto à clericis vniuscuiusque metropolis, & possessoribus, atque clarissimis viris, super hæc & à reuerendissimis episcopis prouinciæ,

ante omnia

eisdem primatus honore frui, & ipsum sua authoritate potestatem

omnibus aut pluribus, eligatur is, quem praefati metropolitanae Ecclesiae * Episcopi dignum esse probauerint: referatur autem ab omnibus eligentibus sanctissimo Archiepiscopo regiae Constantinopolis, vt penes eum sit, si velit, hunc qui electus est aduenire, & hic ordinari, an secundum eius permissionem in prouincia, Episcopatus mereri decretum; vniuscuiusque tamen ciuitatis sanctissimos Episcopos ordinari ab omnibus, aut pluribus prouinciae reuerendissimis episcopis, potestatem habente Metropolitano secundum Patrum regulas definitam, etiam nihil communicante in illorum ordinationibus sanctissimo Archiepiscopo regiae Constantinopolis. Haec à nobis inspecta sunt. Quae autem sibi videantur, sanctum & vniuersale Concilium docere dignetur.

Reuerendissimi Episcopi clamauerũt: Haec iusta sententia, haec omnes dicimus, haec omnibus placent, hoc iustum decretum. Quae constituta sunt, valeant. Haec iusta sententia. Omnia ordinate decreta sunt. Supplicamus, dimittite nos. Per salutem Imperatorum dimittite nos. Omnes in hac sententia permanemus, omnes eadem dicimus.

Lucentius reuerendissimus episcopus Vicarius Sedis Apostolicae, dixit: Sedes Apostolica * nobis praesentibus humiliari non debet: & ideo quaecumque in praeiudicium canonum vel regularum hesterna die gesta sunt nobis absentibus, sublimitatem vestram petimus vt circumduci iubeatis: sin alias, contradictio nostra his gestis inhaereat, vt nouerimus quid apostolico viro * vniuersalis Ecclesiae Papae referre debeamus: vt ipse aut de suae sedis iniuria, aut de Canonum euersione possit ferre sententiam.

[Ioannes reuerendissimus episcopus Sebastiae dixit: Omnes in sententia vestrae magnificentiae permanemus.] Illustrissimi Iudices dixerunt: * Quod interlocuti sumus, * tota Synodus approbauit. *

Explicit Actio xvi. & vltima.

episcopum

ex decreto episcoporum ...

praecepit nobis praesentib. omnia fieri: &

protiim Ecclesiae praecipuo episcopo.

Quae interl.

omnia

* Latine, legi, legimus, legis.

A ἢ τῶν πλειόνων, καὶ ἐπιλέγεσθαι, ὅνπερ ἂν οἱ προειρημένοι ἄξιον εἶναι τῆς κατὰ τὴν μητρόπολιν ἐκκλησίας ἐπισκοπῆς δοκιμάσοιεν· ἀναφέρεσθαι δὲ παρὰ πάντων τῶν ἐπιλεξαμένων τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ τῷ ἐν αὐτῷ εἶναι, εἴτε βούλεσθαι, τὸν ἐπιλεχθέντα ἐνταῦθα παραγινόμενον, χειροτονηθῆναι, εἴτε κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῇ ψήφῳ τῆς ἐπισκοπῆς τυχεῖν τοὺς μέν τοι κατὰ πόλιν ὁσιωτάτους ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι παρὰ πάντων, ἢ τῶν πλειόνων τῆς B ἐπαρχίας, εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τὸ κῦρος ἔχοντος τοῦ μητροπολίτου, κατὰ τὸν κείμενον τῶν πατέρων κανόνα, καὶ μηδὲν ἐπικοινοῦντος τοῦ ἐκείνων χειροτονίαις τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως. Ταῦτα παρ' ἡμῶν ἐσκοπήθη. τὰ δὲ παριστάμενα αὐτῇ, ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος διδάξαι καταξιωσάτω.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία ψῆφος. ταῦτα πάντες λέγομεν· ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει. C αὕτη δικαία κρίσις· τὰ τυπωθέντα κρατείτω· αὕτη δικαία ψῆφος· πάντα δεόντως ἐτυπώθη. δεόμεθα, ἀπολύσατε ἡμᾶς. τὴν σωτηρίαν τῶν βασιλέων, ἀπολύσατε ἡμᾶς. πάντες τῇ ἀποφάσει ἐμμένομεν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν.

Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁ ἀποστολικὸς θρόνος, ἡμῶν παρόντων, προσέταξε, πάντα πραχθῆναι. καὶ διὰ τοῦτο, εἴ τι δή ποτε παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρὰ κανόνας τῇ D χθὲς ἡμέρᾳ ἐπράχθη, ἀπόντων ἡμῶν, τῆς ὑμετέρας ὑπεροχῆς αἰτοῦμεν, ὥστε κελεῦσαι περιαιρεθῆναι· * ἵνα μὴ φιλονεικία τις ἐξ ἡμῶν ἔγκειται τούτοις τοῖς ὑπομνήμασιν, * ἀλλὰ γινώσκειν ἡμᾶς σαφῶς, τί τῷ ἀποστολικῷ, καὶ πάσης ἐκκλησίας προύχοντι ἐπισκόπῳ ἐνεγκεῖν· ἵνα αὐτὸς ἢ περὶ τῆς οἰκείας τοῦ θρόνου ὕβρεως, ἢ περὶ τῆς ἀνατροπῆς τῶν κανόνων, δυνηθῇ ἀποφήνασθαι.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὅσα διελαλήσαμεν, πάντα ἡ σύνοδος ἐκύρωσε. *

E

* ὑβρί..., ἀντὶ ... L.

* ὑπὸ ἐμοῦ

Ῥωμαϊστί. αἴρομεν, αἴρομεν, αἴρω.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΝ Ω ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΕΝΙΑ, ΚΑΙ ΑΛΛΑ τὰ μετ' αὐτήν.

TERTIA PARS, IN QVA

CONTINENTVR NONNVLLA AD CONCILIVM SPECTANTIA, ET ALIA quæ post Concilium acta sunt.

A

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν εὐλαβέστατον, καὶ φιλόχριστον βασιλέα Μαρκιανόν.

ALLOCVTIO SANCTI & vniuersalis Chalcedonensis Concilii, ad Marcianum piissimum & amatorem Christi Imperatorem.

Ὅτι οὐ καινοτομῶν τι, καὶ κατὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως, νῦν ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ἐποιήσατο τὴν ἐπιστολὴν τὴν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις ἐπίσκοπον τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανόν, ἀλλὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἀκολουθῶν, οἳ καὶ μετὰ τὴν μεγάλην σύνοδον, τὴν ἐν Νικαίᾳ, τὰς κατὰ καιρὸν ἀναφυείσας αἱρέσεις ὁμοιοτρόπως ἐλέγξασι.

B

Quod non innouans aliquid aduersus Nicænam fidem nunc sanctiss. Archiepisc. Leo scripsit epistolam ad sanctæ memoriæ Flauianum Constantinopol. regiæ vrbis Episcopum, sed sanctos Patres secutus sit, qui & post magnam Synodum Nicænam, hæreses quæ per vnumquodque tempus exortæ sunt, similiter refutauerunt.

Ἦν ἄρα καὶ τοῦτο τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἐπάξιον, τῆς τῶν ὑπηκόων ἐκ τῶν περὶ Θεὸν προσηκόντων ἐπιμελείας κατάρχεσθαι, καὶ πρῶτον ὑπὲρ εὐσεβείας κατὰ τοῦ διαβόλου συγκροτῆσαι στρατόπεδον. ὅθεν ἄτρωτον * ὑμῖν ἐκ πλάνης ὁ Θεὸς ἐπενόησε πρόμαχον, καὶ τὸν τῆς Ῥωμαίων πρὸς νίκην εὐτρέπισε πρόεδρον, τοῖς τῆς ἀληθείας αὐτὸν πανταχόθεν περισφίγξας διδάγμασιν· ἵνα, ὡς ὁ θερμὸς τῷ πόθῳ Πέτρος μαχόμενος, ἅπαν πρὸς Θεὸν ἐφελκύσηται νόημα. ἀλλὰ μή τις τῆς πίστεως αὐτοῦ τὴν ὁμόνοιαν παραιτούμενος, καὶ τῆς οἰκείας ἀπάτης τὸν ἔλεγχον ἐπικαλύπτειν πειρώμενος, ὡς ξένην τινά, καὶ τοῖς κανόσιν οὐ νενομισμένην τῆς ἐπιστολῆς διαβάλλῃ τὴν σύνταξιν, ὡς οὐκ ἐξὸν εἶναι λέγων, ἔκθεσιν τινα πίστεως παρὰ τὴν ἐν

* ἡμῖν L.

C

ET hoc vestrum decebat Imperium, vt suæ circa subiectos sibi prouidentiæ ex his quæ ad Deũ pertinẽt, initiũ sumeret; & primo cõtra diabolũ pro pietate [a] militia cõueniret. Vnde [b] nobis [c] impenetrabilẽ in omni errore propugnatorẽ Deus prouidit, & Romanę Eccl. Papã ad victoriã præparauit, doctrinis eũ [d] per omnia veritatis accingẽs, vt quemadmodũ feruẽs affectu Petrus, & his affectu feruẽntiore decertãs, omnẽ ad Deũ sensũ intelligentiãq; perducat. Sed ne quis Fidei eius concordiã vitãs, & propriæ seductionis cõuictionẽ celare cõtendẽs, quasi peregrinã quãdã & [e] ignoratã regulis, epistolę eius seriẽ accuset, asserẽs quod non liceat [f] cuiquã exponere Fidẽ præter Patres, qui apud

a castra colligeret.
b vobis Deus nullius erroris vulneri patẽtem seu inuulnerabilẽ errori prouidit propugnatorẽ; & Rom.
c inuictum
d vndique
e à regulis alienam.
f fieri expositionem, præter illã quæ à Patribus apud Nicæã facta est:

Nicæam cõcorditer cõuenerunt; vnam * quidem esse velut principali loco trecentorum decẽ & octo Patrũ doctrinæ confessionem, lex nobis Ecclesiæ præcipit, quam velut * cõmune sanctorũ decretũ, ad eorũ qui vocantur in adoptionem filiorũ, tradimus firmitatem. Aduersus autem eos qui veritati resistunt, * variæ nobis certaminũ causæ tributæ sũt, à piis viris cõgruenter adhibitæ cõtra ea quæ ab his fallaciter inferuntur. Et credẽtibus quidẽ sufficit ad vtilitatẽ, Fidei * indiscussa prospectio, ad confessionem pii dogmatis deuotus pertrahẽs animus. His autem qui doctrinã rectã peruertere moliuntur, ad singula quæ male pariunt, oportet occurrere, & eorum * obiectis congrua quæq; prouidere. Nam si omnes contenti essent Fidei constituto, & pietatis semitam nulla innouatione turbarent, deceret Ecclesiæ filios nihil * amplius excogitare, quam Symbolo cõstat esse declaratã. Sed quia multi à recta linea per anfractus erroris exorbitant, nouum quoddam sibimet iter mendacii cõstruentes: necesse nobis est, veritatis eos inuentione conuertere, cõmenta quoque eorum [deuiã salutaribus adiectionibus] refutare, non vt nouum ad pietatem (quasi Fidei desit) semper aliquid exquirentes, sed vt cõtra ea quæ ab illis * innouata sunt, excogitãtes quæ salubria iudicantur. Et vt mansuetudini vestræ, quod dicimus, euidenter appareat, ab ipsis Fidei sermonibus inchoëmus, sanctorum Patrum, qualiter quisque de his senserit, decreta subdentes. Dixit fides.

quippe esse

communem à sanctis editam legẽtã traditam initiãdis vt eos de adoptione filiorũ securos faciamus.

varia nobis c. subsidia tributa

minime curiosa, perceptio, ad sententiam dũ dogmatis pietatis

machinis apta opponere præsidia.

ultra Symbolum ad fidem faciendam excogitare.

inuenientes excogitare.

Credo in vnũ Dominũ Iesum Christum Filiũ Dei, cõsubstantialẽ Patri. Hoc verbũ perfectũ est, atq; sufficiens his qui ad cõfessionem Fidei deuotũ animũ deferre cõtendunt, vnã Diuinitatis naturã Patris Filiiq; significans, ita vt non alterius quidẽ substantiæ Patrẽ, alterius vero Filiũ sensus excogitet; & Arii contra pietatẽ sentiẽtis, malignitatib. cõueniat. Sed quia Photinus atq; Marcellus aliam aduersus Filiũ blasphemiã innouarunt, eum prorsus existere audaci calũnia negantes, sed vnum eumdemq; ipsum Patrem & Filium & Spiritum sanctum appellatum esse affirmantes, & vsque ad vocabulorum tantummodo sonum * Trinitatis definiuere substantiam: contra eos quoque trium subsistentiarum Patres intulere doctrinam, non extra Scripturam sanctam hanc inuentionem sibi confingentes, nec intelligentiam fidei veluti imperfectam penitus transeũtes, sed eam diuinitus inspiratis explanãtes * eloquiis, & pro * Homoousii, idest, vnius essentiæ confessione optime desudantes, & ostendentes quod vnam duarum personarum nobis essentiam Fides ediderit, nequaquam Filii subsistentiam denegauerit. Iterum ait Symbolum: Credo & in Spiritum sanctum: sufficiẽtem intelligentiam, quod Spiritus sanctus Dei sit, piis mentibus tradens. Si enim similiter vt in Patrem & Filium, ita etiã & in Spiritum sanctũ credere iussit,

distinctionem afferentes:

verbis, & Homoousii vocabulo firmato decertantes.

A Νικαίᾳ τῶν πατέρων συνελθεῖν. μίαν μὲν γὰρ ὡς κεφαλαίῳ τὴν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, διδασκαλίαν ὁ τῆς ἐκκλησίας εἶναι παρακελεύεται νόμος· ταύτην, ὡς κοινὸν ἐξ ἁγίων σύνθημα, τοῖς μυουμένοις πρὸς τὴν τῆς υἱοθεσίας παρεγγυώμενοι ἀσφάλειαν· πρὸς δὲ τοὺς ἀντιπαλαίοντας ποικίλας τῶν ἁγίων ἡμῖν ἀφορμὰς παραδίδονται, τοῖς ὑπ' αὐτῶν ψευδῶς ἐπαγομένοις παρὰ τῶν εὐσεβούντων * προσαρμοζόμενον. τοῖς μὲν γὰρ οἰκείοις ἀρκεῖ πρὸς ὠφέλειαν ἡ τῆς πίστεως ἀπερίεργος κατανόησις, εἰς συγκατάθεσιν τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων τοὺς εὐγνωμονοῦντας προσάγουσα· τοῖς δὲ τὴν ὀρθὴν διαστρέφειν πειρωμένοις διδασκαλίαν, δεῖ πρὸς ἕκαστον, ὧν αὐτοὶ γίνωσι, προσαπαντᾷν, καὶ ταῖς αὐτῶν μηχαναῖς ἀντιτάττειν τὰ πρόσφορα. Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες τῷ τῆς πίστεως ἠρκοῦντο συνθήματι, καὶ τῆς εὐσεβείας οὐκ ἐκαινοτόμουν τὴν τρίβον, ἔδει τοὺς τῆς ἐκκλησίας μηδὲν τῷ συμβόλῳ προσεπινοεῖν εἰς ἀπόδειξιν. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῆς εὐθείας πρὸς τὰς τῆς πλάνης ὁδοὺς ἐκτρέπονται, καινήν τινα πορείαν ἑαυτοῖς ἐπινοοῦντες τῷ ψεύδει, ἀνάγκη καὶ ἡμᾶς τοῖς τῆς ἀληθείας αὐτοὺς ἐπιστρέφειν εὑρέμασι, καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπινοίαις ἀντιτάττειν τὸν ἔλεγχον, οὐχ ὡς τι λεῖπον τῇ πίστει καινουργοῦντας ἀεὶ πρὸς εὐσέβειαν, ἀλλ' ὡς τοῖς παρ' ἐκείνων καινοτομουμένοις ἐπινοοῦντας τὰ πρόσφορα. καὶ ἵνα τῷ ὑμετέρῳ κράτει γένηται καταφανὲς τὸ λεγόμενον, * αὐτῶν τῶν τῆς πίστεως ῥημάτων ἀρξώμεθα, τὰς * τῶν πατέρων, ὡς ἕκαστος ἔχει περὶ αὐτῶν, παρατιθέντες * ἐννοίας. εἶπεν ἡ πίστις.

** συναρμοζόμενον*

** ἐν ἀ.*

Πιστεύω εἰς ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὁμοούσιον τῷ πατρί. τοῦτο τέλειον τοῖς εὐγνωμόνως πειρωμένοις πρὸς ὁμολογίαν τὸ ῥῆμα, μίαν τοῦ υἱοῦ πρὸς πατέρα τῆς θεότητος ἀποφαῖνον τὴν φύσιν· ὥστε μὴ ἄλλης μὲν οὐσίας τὸν υἱὸν, ἑτέρας δὲ τὸν πατέρα προσεπινοεῖν τῷ φρονήματι, καὶ ταῖς Ἀρείου κατὰ τῆς εὐσεβείας κακοτεχνίαις συμφέρεσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ Φωτεινὸς καὶ Μάρκελλος ἑτέραν κατὰ τοῦ υἱοῦ βλασφημίαν ἐκαινοτόμησαν, οὐκ εἶναι τοῦτον παντελῶς ταῖς συκοφαντίαις ἀρνούμενοι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν πατέρα, τὸν υἱὸν, καὶ πνεῦμα καλεῖσθαι, διαβεβαιούμενοι, καὶ μέχρι μόνον φωνῆς τὴν κλῆσιν τὸ διάφορον ὁριζόμενοι, τὸ τῶν τριῶν ὑποστάσεων οἱ πατέρες ἀντεισήγαγον δόγμα, οὐκ ἔξωθεν τῆς γραφῆς αὐτοῖς ἀναπλάσαντες τὸ ἐφεύρεμα, οὐδὲ τῆς πίστεως, ὡς ἀτελῆ παραδραμόντες τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' αὐτὴν ταῖς θεοπνεύστοις σαφηνίζοντες ῥήσεσι, καὶ τῷ τοῦ ὁμοουσίου καλῶς ἐπαγωνιζόμενοι πράγματι, καὶ δεικνύντες, * καὶ μίαν ἐπὶ δύο προσώπων ἡμῖν οὐσίαν ἡ πίστις ἐξέθετο, οὐκ αὐτὴν τοῦ υἱοῦ τὴν ὕπαρξιν περιεγράψατο. πάλιν ἔφη· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀρκοῦσαν τοῖς εὐσεβέσι τῆς τοῦ πνεύματος θεολογίας παραδιδοῦσα τὴν ἔννοιαν· εἰ γὰρ ὁμοίως τῷ πατρὶ, καὶ υἱῷ, τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ πιστεύειν διαγορεύουσα,

** ὅτι L.*

δηλονότι ὡς εἰς Θεὸν ἔχειν τὰς ἐλπίδας ἐπέταξε, μίαν ἐν Τριάδι φύσιν τοῖς προσδεχομένοις γνωρίζουσα. ἀλλ' ἐπειδὴ τότε ἁπλῆν ἡ πίστις τηνικαῦτα τοῦ πνεύματος τὴν διδασκαλίαν ἐξέθετο, οὐδενὸς οὔπω περὶ αὐτοῦ προσερίζοντος, οἱ τῆς Ἀρείου σπορᾶς ἐν ἑαυτοῖς τὴν λύμην φυλάξαντες, τοῖς περὶ τοῦ υἱοῦ συνωθέντες ἐλέγχοις, ἐπὶ τὸ πνεῦμα τὴν βλασφημίαν μετήνεγκαν, ἀναπόδεικτον αὐτοῖς εἶναι τὴν συκοφαντίαν οἰόμενοι· καὶ τὴν τοῦ κτίσματος εὐτέλειαν αὐτῷ τολμηρῶς ἐπεφήμισαν. ὅθεν οἱ μετὰ ταῦτα τῆς ἀληθείας ὑπερασπίζοντες, τὴν αὐτῶν λύμην ταῖς εὐσεβέσι μηχαναῖς ἀπεώσαντο, κύριον αὐτὸ, καὶ Θεὸν, καὶ πατρόθεν ἔχον τὴν ἐκπόρευσιν, κατὰ τὴν τῆς πίστεως διδασκαλίαν ἀποφαίνοντες. οὕτω μὲν οὖν οἱ κατὰ τῆς θεότητος τολμηταὶ, εὐσεβείας προσωπείῳ κατὰ τῆς πίστεως τὴν πίστιν ὀρύττοντες, τοῖς τῆς Τριάδος συνηγόροις ἑάλωσαν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ καλῶς τῇ πίστει περὶ τῆς οἰκονομίας τεθέντα, ταῖς αὐτῶν ἑτεροσκευωρίαις ἀνατρέπειν προέθεντο, πάλιν ἡ χάρις καὶ πρὸς τὴν τούτων ἔφοδον ἡμῖν ἀνέδειξε στρατηγοὺς δεικνύντας, ὡς ἐντελῆ τε, καὶ θεῖα, καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου φιλανθρωπίας ἐπάξια τὰ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ συμβόλου τυγχάνει νοήματα. ἔφη γάρ· κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα, καὶ ἐνανθρωπήσαντα. τῷ μὲν κατελθόντα, τὴν ἑκούσιον τῆς ἐξουσίας ὑπογράφοντα συγκατάβασιν· τῷ δὲ σαρκωθέντα, τὴν ἀληθῆ τῆς ἡμετέρας σαρκὸς ἀνάληψιν ὑποφαίνοντα, καὶ * τὴν ἐκ παρθένου καθ' ἕνωσιν γεννήσεως τὴν ἀπόδειξιν ἐνδεικνύμενα· τῷ δὲ ἐνανθρωπήσαντα, τὴν ψυχῆς λογικῆς, καὶ σώματος, ἐν αὐτῷ τῆς ἡμετέρας φύσεως συμπλήρωσιν παρεχόμενα. ἀλλ' οὐκ οἶδ', ὅπως πολυσχιδῆ τοῖς ἀνθρώποις ἐντεῦθεν ὁ πονηρὸς τὴν ἀπώλειαν ἐπενόησε, τῆς εἰς ἡμᾶς, ὡς ἐχθρὸς, τοῦ Θεοῦ προνοίας τὸ κεφάλαιον ἐξαρπάζειν βουλόμενος· καὶ τοὺς μὲν ἔπεισε τὴν ἐκ παρθένου κατὰ τὸ ληφθὲν ἀπαρνήσασθαι γέννησιν, ὡς ἐν τιμῇ δῆθεν, καὶ φειδοῖ τῆς τοῦ σωτῆρος ἀξίας, τὴν θεοτόκος τοῦ γένους ὑποκλέπτων φωνήν· τοὺς δὲ κατ' αὐτῆς ἀνέδην τῆς τοῦ μονογενοῦς θεότητος ὥπλισε πρὸς ἀσέβειαν, τρεπτὴν, καὶ παθητὴν αὐτὴν ὑποπείσας ἀνακηρύξαι τοῖς ῥήμασι, μερίσας τοῖς κακῶν ὑπηρέταις ἀξίοις διανέμων τὰ βλάσφημα· ὥστε τοὺς μὲν τῆς ληφθείσης μορφῆς ἀνελεῖν τὰ γνωρίσματα, τοὺς δὲ μέχρι σαρκὸς μόνης ὁμολογῆσαι ἕνωσιν· καὶ τοὺς μὲν τῆς ψυχῆς τὴν ἰατρείαν ἀρνήσασθαι, τοὺς δὲ ταύτην δίχα νοῦ παρεῖναι λέγειν τῷ σώματι· καὶ τοὺς μὲν τὸ τῆς ἑνώσεως διασπάσαι μυστήριον, καὶ ψιλὸν, ὡς ἐπὶ προφήτου τινὸς, εἰπεῖν τὸ φαινόμενον, τοὺς δὲ τὸ τῶν φύσεων παραιτεῖσθαι διάφορον, καὶ μηδὲν τῆς τοῦ σωτῆρος θεότητος, καὶ ἀνθρωπότητος, καταλιπεῖν ἰδίωμα,

* ἰσ. τῆς

A manifestum est quod quippe vt in Deum spem nos habere præcipit, vnam naturā insinuans in Trinitate credentibus. Sed quia tunc fides simplicem de Spiritu sācto doctrinā protulit, nullo adhuc certamen afferente de eo: illi qui de Arii stirpe progeniti sunt, apud semetipsos hanc pestilentiam retinentes, veris refutationibus conuicti de Filio, in Spiritum sanctum suam blasphemiam transtulerunt, arbitrantes calumniam suam non B posse * detegi, cùm temerarie eum inter creaturæ vilia deputarent. Vnde qui defensionem veritati postea detulerunt, piis renisi argumentationibus, eorum penitus expulere contagia, Dominum illum & Deum ex Patre procedentem, secundum Fidei * documenta declarantes. Sic igitur audaces aduersus diuinitatem, qui colore pietatis aduersus Fidē simulato, regulam Fidei subruebant, ab assertoribus Trinitatis capti atque pro-C triti sunt. Sed quia etiam illa, quæ bene de Dominicę incarnationis dispensatione probantur esse fide disposita, aliis hæretici malignis inuentionibus subuertere sunt moliti, iterum gratia & contra eorum ferales impetus nobis propugnatores veritatis ostendit, confidentius asserentes, quod * integra & diuina de incarnatione Dei Verbi, dignaque tantæ clementiæ Symboli intelligentia comprobetur. Ait enim: Descendit, & incarnatus est, & inhumanatus est. * Quod descendit quidem, hæc dicta sunt, spō-D taneæ potestatis condescensionem describentia: dicens vero, Incarnatus est, veram assumptionem nostræ carnis, & ex Virgine per vnitatem natiuitatis ostendit. Quod vero inhumanatus est, in ipso nostræ naturæ plenitudinem ex anima rationali & corpore manifestant. Sed nescio quomodo contra Fidem * hanc malignus multifidam perniciem excogitauit hominibus, tanquam inimicus * arcē diuinæ prouidentiæ circa nos violare contendens: & his quidem iux-E ta id quod assumptum est, natiuitatem persuasit ex Virgine denegare, velut in honorem atque reuerentiam nostri Saluatoris & Domini gloriæ, vocabulum Dei genitricis ab eius generatione subripiens: illos autem aduersus ipsam eiusdem vnigeniti diuinitatem impie atque impudenter armauit, cōuertibilem eam atq; passibilem, profanis instigans prædicare sermonibus; distributor plane malarū rerū dignis ministratoribus, quæ sunt blasphema sacrilegáq; dispertiens, ita vt per illos quidē assumptæ formæ adimerentur indicia, per istos autem tan-F tummodo carnis vnitio diceretur. Et illi quidem negarēt animæ medicinā, hi vero inesse quidem animam corpori, sed eàm præter intelligentiam esse faterentur. [a] Per hos etiam hostis antiquus vnitionis nisus est sacramenta diuidere, & purum, tanquam de Propheta aliquo, id quod apparuit pro nobis, asserere: per illos autem differentiam negare naturarum, & nihil Redemptoris nostri diuinitatis, humanitatisq; relinquere propriū:

conuinci, & abdaster creaturæ immutatē ipsi tribuerit.

b sensum

Pag. 346
integra & diuina & digna Dei Verbi clementia sunt illa Symboli de incarnatione sententia.
a Cum in eo quod descendit, spontaneā potestatis condescensionem describant: in eo quod incarnatus est, veram nostræ carnis assumptionem ostendant, & illam per vnionem ex virgine natiuitatem probent. In eo vero quod homo factus est, in ipso
b hinc
c quod summum fuit diuinæ circa nos prouidentiæ abripere contendens.

d & hi quidē vnitionis mysterium diuiderit, & simplicem esse, vt in propheta quopiam, partem aspectabilem dicerent: illi vero naturarum disse.

gentiam refugerent, nullaque in Saluatore nostro diuinitatis humanitatisque proprietatem relinquerent, & vt in vniuersum dicamus, omnia dispensationis gesta miscerent.

simulque fermenti instar, dispensationis negotia vniuersa miscere. Verum non latuit indormitabilem oculum, naturæ nostræ communis inimicus: sed tanquam luminaria cōfestim patres nostros, his quos tenebrarum persuaserat error, ostendit: qui cunctis reserarent intelligentiam Fidei, & incarnationis beneficia diligēter prædicarent, quomodo dispensationis sacramentum sit ab initio ex vtero a dispositum, quomodo & Dei genitrix sit virgo vocitata, propter eum qui virginitatem eius dignatus est etiam b sacrare post partum, vterumque (vt decebat Deum) integritate signare: quomodo secundum veritatem mater dicta sit propter carnem, quam ex se omnium Domino c ministrauit, quomodo de Iessæ radice ortus sit, quomodo semen Abrahæ mundi conditor apprehenderit, quomodo in seipso nostræ * probauerit naturæ primitias, quomodo perfectus Deus & perfectus homo vnigenitus apparuerit, quomodo in eo sub testimoniis claruerit differentia naturarum, quomodo personæ singularitas demonstrata sit, quomodo Iesus Christus heri & hodie, ipse & in sæcula: quomodo recens, & sempiternus: quomodo cœlestis, atque terrenus: quomodo visibilis, & inuisibilis: quomodo consubstantialis Patri secundum Diuinitatem, & consubstantialis idem ipse matri secundum humanitatem: quomodo idem impassibilis vt Deus, & vt homo passibilis sit, probatur. His inimicum patres nostri prostrauere sermonibus: hanc pro Symbolo defensionem contra eos qui calumniam tentauerunt struere, protulerunt, non aliud nobis ad confessionem proferentes signaculum Fidei, sed quod male ab hostibus corruptum fuerat, instaurantes, atque obsistentes eis qui per illa tempora subripere nitebantur, [& custodes singuli eorum, quibus præerant, affecti sunt ad salutem.] Sic magnus ille Basilius minister gratiæ, subsistentiarum euidentiam, vt in epistola, mire declarauit, & sancti Spiritus doctrinam diligentius tradididit, consacerdotum suorum eliciens etiam subscriptione consensum. Sic quoque Damasus Romanæ vrbis decus ad iustitiam, literis ad Paulinum datis, dispensationis sacramenta patefecit, admonens, vt his quæ bene decreta sunt, si qui communionis suæ participes velint esse, consentiant. Ita & qui postmodum vbique aduersus varias hæreticorum congregati sunt nouitates, commune de Fide decretum vnanimiter ediderunt, ea quæ fraterno consensu probauerant, absentibus euidentissime intimantes. Et illi quidem, qui apud Sardicam contra reliquias Arii * conuenerunt, Orientalibus dixerunt sui constituta iudicii. Qui vero in * hac vrbe Apollinaris detexerunt pestilentiam, Occidentalibus proprium innotuere decretum: & illis quidem Hosius ad proferendā sententiam * præerat:

a perfectum — *b seruare* — *c naturalis* — *Esa. 11.* — *Hebr. 2.* — * *natura ostenderit initia.* — *Hebr. 13.* — Pag. 347 — * *tentauerunt.* — * *his partibus* — * *dux fuit.*

A φύρειν δὲ ἁπαξαπλῶς ἅπαντα τῆς οἰκονομίας τὰ πράγματα. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τὸν ἀκοίμητον ὁ τῆς φύσεως ἐχθρὸς ὀφθαλμόν· ἀλλ' ὡς φωστῆρας εὐθὺς τοῖς ἐν πλάνῃ τοὺς πατέρας ἀνέδειξε, τῆς πίστεως ἅπασιν ἀναπτύσσοντας τὴν διάνοιαν, καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀκριβῶς τὴν εὐεργεσίαν κηρύττοντας, πῶς ἄνωθεν ἐκ μήτρας τῆς οἰκονομίας κατήρτισται τὸ μυστήριον, πῶς καὶ θεοτόκος, διὰ * τὸν τὴν παρθενίαν αὐ- (* τὴν L.)
B τῇ καὶ μετὰ τὴν κύησιν φυλαξάμενον, καὶ θεοπρεπῶς τὴν μήτραν σφραγισάμενον, καὶ κατὰ ἀλήθειαν μήτηρ, διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς, ἣν ἐδάνεισε σάρκα, τῷ δεσπότῃ τῶν ὅλων ἡ παρθένος ὠνόμασται· πῶς ἀνέτειλεν ἐκ τῆς Ἰεσσαὶ ῥίζης ὁ κύριος. πῶς σπέρματος Ἀβραὰμ ὁ κύριος ἐπελάβετο· πῶς τῆς ἡμετέρας ἐν αὐτῷ φύσεως τὴν ἀρχὴν ἐπεδείξατο· πῶς Θεὸς τέλειος καὶ ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς ἀναπέφανται· πῶς ἐν αὐτῷ τῶν φύσεων μεμαρτύρηται τὸ διάφορον·
C πῶς τοῦ προσώπου τὸ μοναδικὸν ἀποδέδεικται. πῶς Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς, καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· πῶς πρόσφατος, καὶ ἀΐδιος· πῶς οὐράνιος, καὶ ἐπίγειος· πῶς ὁρατὸς, καὶ ἀόρατος· πῶς ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα· καὶ ὁμοούσιος αὐτὸς τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· πῶς ὁ αὐτὸς ἀπαθὴς, ὡς Θεὸς, καὶ παθητὸς, ὡς ἄνθρωπος, ἀποδέδεικται· τούτοις οἱ
D πατέρες τὸν πονηρὸν κατηγωνίσαντο τοῖς ῥήμασι. ταύτην ἐπὶ τῷ συμβόλῳ κατὰ τῶν συκοφαντεῖν ἐγχειρούντων τὴν συνηγορίαν πεποίηνται, οὐκ ἄλλο τῆς πίστεως ἡμῖν πρὸς ὁμολογίαν ἐπεισάγοντες σύνθημα, ἀλλὰ τὸ κακῶς παρ' ἐχθρῶν παραποιούμενον, διασώζοντες, καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν ἐφαρπάζειν ἐπιχειροῦσι παραταττόμενοι. οὕτως ὁ μέγας Βασίλειος, ὁ τῆς χάριτος ὑπηρέτης, τὴν τῶν ὑποστάσεων, ὡς ἐν ἐπιστολῇ, σαφήνειαν διέκρινε, καὶ
E τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀκριβῆ διδασκαλίαν παρέδωκε, ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν συμποιμένων ἀπαιτήσας τὴν συγκατάθεσιν. οὕτως Δάμασος, τὸ τῆς Ῥώμης πρὸς δικαιοσύνην καλλώπισμα, τοῖς πρὸς Παυλῖνον τὴν οἰκονομίαν διήρθρωσε γράμμασι, πείσας τοῖς καλῶς κριθεῖσι τοὺς τῆς αὐτοῦ κοινωνίας μετέχειν βουλομένους, ἐπιψηφίσασθαι· οὕτως οἱ μετὰ ταῦτα πανταχῇ ποικίλως ἐπὶ τοῖς τῶν αἱρετικῶν ἀ-
F θροισθέντες καινίσμασι, κοινὴν, ὡς σύμψυχοι, τὴν ὑπὲρ τῆς πίστεως ψῆφον ἐξενήνοχαν· ἅπερ ἀδελφικῶς ἑαυτοῖς ἐδοκίμασαν, ταῦτα τρανῶς τοῖς ἀποῦσι διαπορθμεύσαντες. καὶ οἱ μὲν ἐν Σαρδικῇ κατὰ τῶν Ἀρείου λειψάνων ἀγωνισάμενοι, τοῖς ἐν ἀνατολῇ τὴν κρίσιν ἐξέπεμπον· οἱ δὲ ἐνταῦθα τὴν Ἀπολιναρίου λύμην φωράσαντες, τοῖς ἐν δύσει τὴν ψῆφον ἐγνώριζον· καὶ τῶν μὲν Ὅσιος ἐξῆρχε τῆς γνώμης,

τῶν δὲ

A τῶν δὲ Νεκταρίου καὶ Γρηγορίου τὴν ἡγεμονίαν ἤρχετο. οὕτως ἐν Ἐφέσῳ τὸ περὶ τῆς θεοτόκου κριθὲν, ἐκυροῦτο τοῖς γράμμασι· καὶ τὰς περὶ τῆς θεότητος, καὶ ἀνθρωπότητος τοῦ κυρίου χρήσεις μεθ' ὑπογραφῆς ἐψηφίζοντο, χειρὶ, καὶ γλώττῃ τὴν τῶν φύσεων ἐν ἑνὶ προσώπῳ παριστῶντες ὁμολογίαν. εἰ δέ τις μέχρι τούτου στῆναι τοῖς τῇ πίστει συνηγορεῖν βουλομένοις προστάττει τὴν ἀξίαν, μάλιστα μὲν τι τοῖς αἱρετικοῖς τοῦτο νομοθετείτω B τὸ πρόσταγμα, ἐκείνους παῦσαι τῆς ἀδικίας, μὴ τοὺς ποιμένας τῆς ἀντιλήψεως· πᾶς γὰρ νόμος τοῖς πονηροῖς ἀπαγορεύει τὴν ἁμαρτίαν, οὐ τοὺς κριτὰς ἀπείργει τῆς ἐξουσίας. ἄλλως τε μανθανέτωσαν, ὡς καὶ νῦν ἔξεστιν, ἀμφισβητήσεως φυείσης, ταῖς τῶν πατέρων ἑρμηνείαις τὴν ἡμετέραν ἐπισυνάπτειν ὁμολογίαν, καὶ πείθειν, ὡς οὐκ ἀπᾶδον τῆς ἐκείνων διανοίας ἐπιδεικνύμεθα φρόνημα, ἀλλὰ μάρτυσιν αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς C ἡμετέρας πίστεως βεβαίωσιν χρώμεθα· οὕτω τοῖς Ἀθανασίου πρὸς Ἐπίκτητον φιλοτιμούμεθα γράμμασιν· οὕτως ὡς οἰκείαν τὴν πρὸς Κληδόνιον Γρηγορίου ἐπιστολὴν περιφέρομεν. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; εἰ γὰρ τὸ δι' ἐπιστολῶν τῆς ἐκκλησίας σαφηνίζεσθαι φρόνημα πρὸς ἑκάστην ζήτησιν, μέμψεως ἄξιον, αὐτὸν ἄν τις πρῶτον τὸν μακάριον γράψαιτο Κύριλλον, ὃς τοῖς ἑαυτοῦ γράμμασι τοῖς τῆς ἕω τὸ οἰκεῖον ἐπεδήλωσε φρόνημα· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν μέγαν τῇ αὐτῇ τις ἂν Πρόκλον περιβάλοι D γραφῇ, τὸν πρὸς Ἀρμενίους τόμον τοῖς τῆς ἀνατολῆς εἰς συμφωνίας ἀπόδειξιν διαπέμψαντα. κοινωνήσει δὲ τῆς αἰτίας καὶ ὁ σοφὸς τῶν Ἀντιοχέων Ἰωάννης, ὃς τῶν αἱρετικῶν τὰς λοιδορίας ἀποστρεφόμενος, καὶ τῆς ἀποστολικῆς διδαχῆς τὸ εὐθὲς ἐνδεικνύμενος, τῆς ἕω ὡς ἐκ μιᾶς γλώττης τῷ ὁσίῳ Πρόκλῳ, καὶ τῷ τῆς οἰκουμένης τὰ σκῆπτρα διέποντι τὴν ὁμολογίαν ἐξέπεμψε. μὴ τοίνυν ἡμῖν τοῦ θαυμαστοῦ τῆς Ῥώμης προέδρου τὴν ἐπιστολὴν, ὡς καινοτομίας ἔγκλημα, προσφερέτωσαν· ἀλ- E λὰ, εἰ μὴ σύμφωνος ταῖς γραφαῖς, ἐλεγχέτωσαν· εἰ μὴ τοῖς προλαβοῦσι πατράσιν ὁμόδοξος· εἰ μὴ πρὸς δυσσεβῶν κατηγορίαν γέγραπται· εἰ μὴ * τοῖς ἐν Νικαίᾳ πίστεως τὴν συνηγορίαν ἐνδείκνυται· εἰ μὴ τῶν • καινοτομεῖν ἐπιχειρούντων ἀνατρέπει τὸ μύθευμα· εἰ μὴ τῶν ματαιοφρονούντων καταγωνίζεται τερατείαν. εἰ γάρ τις τῶν πατέρων παραχαράττει τὴν ἔννοιαν, ἐστὶ τῶν τῆς παραβάσεως εὐθυνῶν ὑπόχρεως, οὐχ ὁ τὴν παράβασιν ἐπιφέρων τὸν ἔλεγχον. ὁ μὲν γὰρ ἐξ F οἰκείας γνώμης, οὐδενὸς μαχομένου, τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι φιλοτιμούμενος ἔκθεσιν, ἐστὶν ὡς ἀλαζὼν ἂν εἰκότως ἁλίσκοιτο. ὁ δὲ τοῖς κακῶς φρονεῖν ἐγνωκόσι μαχόμενος, τῇ τῶν ἐχθρῶν ἐπινοίᾳ προσαρμόζει τὴν γλῶτταν, τὰ παρ' ἐκείνων κακῶς ἐπαγόμενα τοῖς τῆς ἀληθείας διαλύειν πειρώμενος. ἀλλ' ὦ φιλόχριστοι, καὶ τῆς ἄνωθεν ὑμῖν κληρωθείσης βασιλείας ἐπάξιοι,

* ἰσ. τῆς

horum autem Nectarius cum Gregorio tenuit principatum. Sic & apud Ephesum, id quod de Dei genitrice iudicatum est scripto firmatum est. Et de Deitate atque humanitate Domini testimonia cum propria subscriptione * protulerūt, manu & lingua naturarum professionem in vna persona pariter approbantes. Si quis autem * censet, huiusque consistere debere eos, qui fidem pro facultate defendere cupiunt, maxime quidem hoc præceptum hæreticis promulgare debebit, illos ab impugnatione remouens, & non auertens à protectione pastores. Omnis enim lex iniustos à delictis cohibet, * non iudices à potestate disiungit. Alias autem doceantur indociles, quia & nunc licet, vt ambiguitate quęstionis exorta, Patrum interpretationibus nostram confessionem * coaptemus satisfacientes quod in nullo discordem intelligentiæ eorum detulerimus animam, sed his vtamur testibus ad nostræ Fidei firmitatem. Sic Athanasiii ad Epictetum amplectimur litteras: sic tanquam propriam Gregorii ad Cledonium epistolam vbique proferimus. Et quid oportet plura dicere? Si enim per epistolas Ecclesiæ dogmata declarari pro vnaquaque quæstione, dignum * culpa iudicant, ipsum in primis beatissimum Cyrillum quilibet potuerit denotare, qui litteris suis, quod sentiebat, Orientalibus expressit. Necnon & magnum Proclum huic vituperationi subiiciet; qui eisdem Orientalibus volumen ad Armenios pro Fidei congruentia destinauit. His autem consociabitur ad culpam & sapientissimus Ioannes Antiochenus Episcopus, qui hæreticorum maledicta repellens, & Apostolicæ doctrinæ rectissimum dogma declarans, totius Orientis confessionem, velut ex vno ore, sanctissimo Proclo, & ei qui per idem tempus mundi regebat gubernacula, destinauit. Non igitur nobis admirandi Romę vrbis Pręsulis epistolam, velut innouationis * offendiculum criminentur, sed si non est diuinis scripturis * coaptata redarguant, si non pręcedentium Patrum sententiis * adunata, si non impiorum accusationem continet, si non defensionem Nicęnæ Fidei profert, si non eorum qui nouitates appetunt, commenta subruit, si non vaniloquorum contagia prodigiosa subuertit. Si quis enim Patrum deprauat intelligentiam, hic pœnæ transgressionis habetur obnoxius, non qui transgressionem sua cura redarguit. Qui enim sponte sua nullo contra confligente, * professionem verbis propriis defert, hic vt elatus non immerito comprobatur. Qui vero eis qui praua sentiunt, obluctatur: is contra inimicorum adinuentiones linguam prudenter exercet, quæ ab illis male prolata sunt, veritatis nitens ratione dissoluere. Sed, ô vos Christi amantes, & Imperio superno nutu vobis concesso dignissimi,

roborarunt:

volentibus fidem defendere, facultati hucatque consistere iubet: mas.

non potestati iudicibus adimit. Ceterum discant.

adiungere eademque quod

reprehensione

ad fidei suæ concordiam demonstrandam.

driment obiiciant,

congruens

concordat,

expositionem Fidei per iactantiam profert.

compensare ei fidem, qui beneficia tanta concessit; studioque circa purissimam confessionem, pro côcessis honoribus præstantiam vestræ deuotionis ostendite, malignorum quidem molimina refrænantes, omnibus vero piæ confessionis * declarantes in vnitate concordiam; ac velut signaculum sacræ doctrinæ, Concilii huius à vobis congregati prædicationem: Petri Sedis auctoritate roborantes. Confidere namque oportet vestram pietatem, quia nihil præter Fidem, quæ olim à sanctis Patribus annuntiata est, venerabilis Romanus Pontifex innouauit. Atque vt nulla his qui Apostolicum virum per inuidiam lacerare nituntur, relinquatur occasio, consonantia epistolæ eius sanctorum Patrum testimonia, ad certiorem notitiam vestræ pietatis, ex multis pauca subdimus.

concordiã proponentes, & sacrorũ dogmatum velut signaculũ per Synodũ a vobis congregatam, Petri Sedis prædicationem roborantes.

Pag. 548

Testimonia sanctorum Patrum, qui & duas naturas in Christo confessi sunt, & consubstantialem Patri Deum Verbum, etiam nobis secundum carnem ex Maria consubstantialem factum, veraciter asseruerunt.

Lib. 1. contra Eunom.

Sancti Basilij, ex his quæ contra Eunomium scripsit.

Ego enim & hoc quod est in forma Dei existere,* ac si in essentia Dei, æquiualere pronũtio. Sicut enim hoc quod formam serui suscepit, in substantia humana Dominum nostrum factum esse significat: ita cum dicit, quod in forma Dei est, diuinæ substantię proprietatem sine dubitatione commendat.

idem valere atque in essẽtia Dei existere

Lib. 2. de Fide cap. 4.

Beati Ambrosij ex his quæ scripsit ad Gratianum Imperatorem.

Seruemus * differentiam Diuinitatis & carnis. Vnus in vtraque loquitur Filius Dei, quia in eodem vtraque natura est.

distinctionem

Beati Gregorij Theologi ex epistola ad Cledonium.

Epist. 1.

Naturæ quidem duæ, Deus & homo, quia & anima & corpus: filii autem non duo, neque duo Dii.

Eiusdem ex secundo sermone de Filio.

Et hoc est quod * facit hæreticis seductionem, nominum prolata seiunctio. Signum est autem, quia vbi naturæ secernuntur intelligentiis, simul secernuntur & nomina.

, hæreticis causa erroris est nominum seiunctio, variatis nominibus propter commixtionẽ.

Sancti Athanasii ex his quæ scripsit aduersus hæreses.

Orat. 1. contra Arian. prope. fin.

Et sicut non essemus liberati à peccato atque maledicto, si non caro naturæ esset humanæ, quam induit Verbum (nihil enim commune nobis est ad alienum)

A τῇ πίστει τὸν εὐεργέτην ἀμείψασθε, καὶ τῇ περὶ τὴν ὁμολογίαν σπουδῇ τῆς τιμῆς τὴν εὐγνωμοσύνην ἐνδείξασθε· τῶν μὲν πονηρῶν τὰς ὁρμὰς ἀνακόπτοντες, πᾶσι δὲ τῆς εὐσεβοῦς ὁμολογίας τὰς συμφωνίας βραβεύοντες, καὶ καθάπερ σφραγῖδα τῶν εὐσεβῶν δογμάτων τῇ παρ᾽ ὑμῶν ἀθροισθείσῃ συνόδῳ τῆς Πέτρου καθέδρας βεβαιοῦντες τὸ κήρυγμα. Θαῤῥεῖν γὰρ χρὴ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, ὡς οὐδὲν τῆς πάλαι παρὰ τῶν ἁγίων πατέ-
B ρων καταγγελθείσης πίστεως ὁ θεοφιλὴς τῆς Ῥώμης παρακεκίνηκε πρόεδρος. καὶ ἵνα μηδεμία τοῖς ἐκ φθόνου τὸν ἀποστολικὸν ἄνδρα διαβάλλειν πειρωμένοις καταλίπηται πρόφασις, τὰς συμφώνους τῇ ἐπιστολῇ τῶν ἁγίων πατέρων χρήσεις πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ὑμετέρου κράτους ἐκ πολλῶν ὀλίγας παρατεθείκαμεν.

C Ὅτι καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες δύο φύσεις ἐν Χριστῷ εἰρήκασι, καὶ τὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ Θεὸν λόγον, ὁμοούσιον ἡμῖν ἐκ Μαρίας κατὰ σάρκα γενόμενον.

Τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἐκ τοῦ πρὸς Εὐνόμιον.

Ἐγὼ γὰρ καὶ τὸ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, ἴσον τῷ ἐν οὐσίᾳ Θεοῦ ὑπάρχειν δύνασθαί φημι. ὡς γὰρ τὸ μορφὴν ἀνειληφέναι δούλου, ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος τὸν κύριον ἡμῶν γεγενῆσθαι σημαίνει, οὕτω λέγων, ἐν μορ-
D φῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, τῆς οὐσίας τῆς θείας παρίστησι πάντως τὴν ἰδιότητα.

Τοῦ μακαρίου Ἀμβροσίου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν βασιλέα Γρατιανόν.

Φυλάξωμεν διαφορὰν θεότητος, καὶ σαρκός· εἷς ἐν ἑκατέρᾳ φθέγγεται υἱὸς τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ ἑκατέρα φύσις ἐστίν.

E Τοῦ μακαρίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐκ τῆς πρὸς Κληδόνιον.

Φύσεις μὲν γὰρ δύο, Θεὸς, καὶ ἄνθρωπος· ἐπεὶ καὶ ψυχὴ, καὶ σῶμα. υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ θεοί.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ περὶ υἱοῦ δευτέρου λόγου.

Καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ ποιεῖ τοῖς αἱρετικοῖς τὴν πλάνην, ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίζευξις, ἐπαλλαττομένων τῶν ὀνομάτων διὰ τὴν
F σύγκρασιν· σημεῖον δὲ, ὡς ἡνίκα αἱ φύσεις διΐστανται ταῖς ἐπινοίαις, συνδιαιρεῖται καὶ τὰ ὀνόματα.

Τοῦ μακαρίου Ἀθανασίου ἐκ τοῦ κατὰ αἱρέσεων λόγου.

Καὶ ὥσπερ οὐκ ἂν ἠλευθερώθημεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, εἰ μὴ φύσει σὰρξ ἦν ἀνθρωπίνη, ἣν ἐνεδύσατο ὁ λόγος· οὐδὲν γὰρ κοινὸν ἦν ἡμῖν πρὸς τὸ ἀλλότριον,

οὕτως οὐκ ἂν ἐθεοποιήθη ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὴ φύσει ἐκ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἴδιος ἦν αὐτοῦ ὁ λόγος, ὁ γενόμενος σάρξ· καὶ διὰ τοῦτο γὰρ τοιαύτη γέγονεν ἡ συνάφεια, ἵνα τῷ κατὰ φύσιν τῆς θεότητος συνάψῃ τὸν φύσει ἄνθρωπον.

A alienum) sic nequaquam homo Deus fieret, si non natura esset ex Patre, & verum atq; consempiternum esset eius Verbum, quod factum est caro. Idcirco namque talis est facta connexio, vt ei qui iuxta naturam Diuinitatis est, * illud hominem, qui est humanæ naturæ, coniungeret. *ipsum coniungeret qui natura sua homo est.*

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Amphilochij Episcopi Iconij de explanatione Euang. secundùm Ioannem.

Διάκρινον λοιπὸν τὰς φύσεις, τήν τε τοῦ Θεοῦ, τήν τε τοῦ ἀνθρώπου· οὔτε γὰρ κατ' ἔκπτωσιν Θεοῦ γέγονεν ἄνθρωπος· οὔτε κατὰ προκοπὴν ἐξ ἀνθρώπου Θεός· Θεὸν γὰρ λέγω, καὶ ἄνθρωπον, δὸς τὰ παθήματα τῇ σαρκὶ, δὸς τὰ θαύματα τῷ Θεῷ.

B Discerne iam naturas tam Dei; quam hominis. Neque enim per amissionem Dei factus est homo, neque secundum prouectum ex homine Deus est. Deum enim * dico & hominem; da passiones carni, da Deo miracula. *dicens & hominem, da*

Ἀντιόχου ἐπισκόπου Πτολεμαΐδος.

Antiochi Episcopi Ptolemaidis.

Μὴ συγχέῃς τὰς φύσεις, καὶ οὐχὶ ναρκήσεις περὶ τὴν οἰκονομίαν.

Non confundas naturas, & non obstupesces circa dispensationem.

C

Τοῦ μακαρίου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ Ἀντιοχείας εἰς τὰ θεοφάνια.

Beati Flauiani Episcopi Antiocheni in Theophania.

Τίς ὡς ἀληθῶς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; τίς ἂν λόγῳ παραστήσει τῆς εἰς ἡμᾶς εὐεργεσίας τὸ μέγεθος; ἀνθρωπίνη φύσις θεότητι συναπτέσθη· μενούσης ἐφ' ἑαυτῆς ἑκατέρας φύσεως.

" Quis reuera loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes eius? Quis verbo collati nobis beneficii magnitudinem possit exprimere? Humana natura Deitati coniungitur; ita tamen, vt in se vtraque natura permaneat. *Psal. 105.*

D

Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Beati Ioannis Episcopi Constantinopolitani de explanatione Euangelij secundùm Ioannem. *Hom. 10.*

Τί γὰρ ἐπάγει; καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. μονονουχὶ λέγων· μηδὲν ἄτοπον ὑποπτεύσῃς ἀπὸ τοῦ, ἐγένετο· οὐ γὰρ τροπὴν εἶπε τῆς ἀτρέπτου φύσεως ἐκείνης, ἀλλὰ σκήνωσιν, καὶ κατοίκησιν· τὸ δὲ σκηνοῦν οὐ ταὐτὸν ἂν εἴη τῇ σκηνῇ· ἀλλ' ἕτερον ἐν ἑτέρῳ σκηνοῖ· ἐπεὶ οὐδὲ ἂν εἴη σκήνωσις· οὐδὲν γὰρ ἐν ἑαυτῷ κατοικεῖ. ἕτερον δὲ εἶπον κατ' οὐσίαν· τῇ γὰρ ἑνώσει, καὶ τῇ συναφείᾳ, ἕν ἐστιν ὁ Θεὸς λόγος, καὶ ἡ σάρξ· οὐ συγχύσεως γενομένης, οὐδὲ ἀφανισμοῦ τῶν οὐσιῶν· ἀλλ' ἑνώσεως ἀρρήτου τινὸς, καὶ ἀφράστου.

Quid enim intulit? Et habitauit in nobis. Hoc fere dicens: Nihil incongruum suspiceris ex hoc quod factum est. Non enim conuersionem dixit illius inconuertibilis naturæ, sed habitationem & commorationem. Id autem quod habitat, non ipsum est quod habitaculum, sed alterũ in altero inhabitat; alioquin iam non erit habitatio; nihil E enim in seipso habitat. Alterum autem dixi iuxta substantiam. Per vnitionem enim & connexionem, vnum est Deus verbum & caro, nequaquam facta confusione vel * permixtione harum substantiarum, sed vnitione quadam ineffabili atque inenarrabili. *Ioan. 1.* *Pag. 345* *Intermixtione*

Τοῦ μακαρίου Ἀττικοῦ ἐκ τῆς πρὸς Εὐψύχιον ἐπιστολῆς.

Beati Attici [Constantinopol. Episcopi] ex epistola ad Eupsychium.

Τί τοίνυν ἐχρῆν, τὸν πάνσοφον πραγματεύσασθαι; μεσιτείᾳ τῆς προσληφθείσης σαρκὸς, καὶ ἑνώσει τοῦ Θεοῦ λόγου πρὸς τὸν ἐκ Μαρίας ἄνθρωπον, ἑκάτερα γέγονεν· ὥστε τὸν ἐξ ἀμφοῖν ἡνωμένον Χριστὸν, θεότητι μὲν διατιθέμενον, ἐπὶ τοῦ οἰκείου μεῖναι τῆς ἀπαθοῦς θεότητος ἀξιώματος, σαρκὶ δὲ θανάτῳ προσομιλήσαντα, ὁμοῦ μὲν ἀποδεῖξαι τῇ ὁμοφύλῳ τῆς σαρκὸς φύσει τὴν κατὰ τοῦ θανάτου ὑπεροψίαν, ὁμοῦ δὲ κρατύνεσθαι τῇ τελευτῇ τῆς καινῆς διαθήκης τὰ δίκαια.

Quid igitur oportebat operari illum sapientissimum? mediatione assumptæ F carnis, & vnitione Dei Verbi ad hominem qui ex Maria est, vtrumque factum est, itavt ex vtroque vnitus Christus, quatenus Deus est, in propria impassibilis Deitatis dignitate persisteret: quatenus vero per carnem cum morte congressus, simul & per cognatam carnis naturam contemptum mortis ostenderet, pariterque etiam per ipsius mortem noui Testamenti iura firmarentur.

A

Beati Procli ex sermone: Puer natus est nobis, & filius datus est nobis.

Τοῦ μακαρίου Πρόκλου ἐξ ὁμιλίας, τῆς εἰς τό, παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν.

vnionem. Et naturas ratione diuide, & * vnitatem mysteriis diuinis extolle praeconiis.

Καὶ τὰς φύσεις τῷ λόγῳ διέλε, καὶ τὴν ἕνωσιν τοῦ μυστηρίου θεολόγησον.

Concil. Ephes. par. 1, c. 8. *Beati Cyrilli ex epistola ad Nestorium.*

Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐκ τῆς πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς.

Et quia diuersae quidem sunt naturae, quae ad vnitionem veracissimam conuenerunt: vnus vero ex vtraque B est Christus & Filius: non quod naturarum differentia per vnionem sublata sit.

Καὶ ὅτι διάφοροι μὲν αἱ πρὸς τὴν ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθεῖσαι φύσεις, εἷς δὲ ἐξ ἀμφοῖν Χριστὸς καὶ υἱός, οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν.

Eiusdem ex epistola ad Ioannem Antiochenum Episcopum destinata.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἰωάννην ἐπιστολῆς.

Concil. Ephes. par. 1, c. 10. Vnus enim Dominus Iesus Christus, licet non ignoretur differentia naturarum, ex quibus ineffabilem perfectam. vnitionem dicimus esse * celebratam. C

Εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, κἂν ἡ τῶν φύσεων μὴ ἀγνοῆται διαφορά, ἐξ ὧν τὴν ἀπόρρητον ἕνωσιν πεπρᾶχθαι φαμέν.

Eiusdem ex epistola ad Nestorium.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς.

al. inhumanationis. Aduertentes igitur modum * incarnationis, vt dixi, videmus quod duae naturae per indiuiduam vnitionem inconfuse atque inconuertibiliter inuicem sibi conuenerunt. Caro namque caro est, & non deitas, licet Dei sit facta caro. Similiter etiam Verbum Deus est, & non caro, licet dispensatorie propriam fecerit carnem. D

Ἐννοοῦντες τοίνυν τὸν ἐνανθρωπήσεως τρόπον, ὡς ἔφην, ὁρῶμεν, ὅτι δύο φύσεις συνῆλθον ἀλλήλαις καθ' ἕνωσιν ἀδιάσπαστον, ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως· ἡ γὰρ σὰρξ σάρξ ἐστι, καὶ οὐ θεότης· εἰ καὶ γέγονε * Θεὸς σάρξ. ὁμοίως δὲ καὶ * Θεοῦ l. ὁ λόγος Θεός ἐστι, καὶ οὐ σάρξ, εἰ καὶ ἰδίαν ἐποιήσατο τὴν σάρκα οἰκονομικῶς.

Eiusdem epistola ad beatum Ioannem Patriarch. Antiochenum directa.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας πατριάρχην ἐπιστολῆς.

In epist. Ioannis Antiocheni ad Cyrillum qui hoc idem recitatis in epistol. sua ad eundem Ioan. par. 1. Concil. Ephes. c. 10. & 30. Duarum namque naturarum vnitio facta est: idcirco vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur. Secundum hanc inconfusibilis vnitatis intelligentiam confitemur sanctam Virginem Dei genitricem, propterea quod Deus Verbum incarnatus est, & homo factus, & ex ipsa conceptione vnierit sibi quod ex ea sumptum est templum. E

Δύο γὰρ φύσεων ἕνωσις γέγονε. διὸ ἕνα Χριστόν, ἕνα υἱόν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον. διὰ τὸ τὸν Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι, καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ ἐξ αὐτῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφθέντα ναόν.

Sancti Ioannis Archiepiscopi Constantinopolitani de explanatione Euangelij secundum Matthaeum.

Τοῦ ἁγίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῆς ἑρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου.

In medio pugnae spatio. Et quemadmodum quis * in meditullio pugnae positus, duobus quibusdam inuicem sibi discordantibus, vtrasque manus extendens, sumens vtrumque coniungat: sic etiam Christus fecit, vetus nouo, diuinam naturam humanae, sua nostris clementer adiungens. F

Καὶ καθάπερ τις ἐν μεταιχμίῳ στὰς δύο τινῶν ἀλλήλων διεστηκότων, ἀμφοτέρας ἁπλώσας τὰς χεῖρας, ἑκατέρωθεν λαβὼν συνάψειεν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐποίησε, τὴν παλαιὰν τῇ καινῇ συνάπτων, τὴν θείαν φύσιν τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὰ αὐτοῦ τοῖς ἡμετέροις.

A

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΑΛΕΙΣΑ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῷ ἁγιωτάτῳ Πάπᾳ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντι.

Η ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονέων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, τῷ ἁγιωτάτῳ, καὶ μακαριωτάτῳ τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι.

Ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως. ταύτην ὡς οἰκείαν ἡμῖν ἡ χάρις τὴν προφητείαν ἐφήρμοσεν· εἰς ὃ τῆς εὐσεβείας ἐβεβαιώθη κατόρθωμα. τί γὰρ πίστεως πρὸς εὐφροσύνην ἀνώτερον; τί τῆς δεσποτικῆς γνώσεως πρὸς χορείαν φαιδρότερον; ἣν αὐτὸς ἄνωθεν ὁ σωτὴρ πρὸς σωτηρίαν ἡμῖν παρέδωκε, φήσας, πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· ἣν αὐτὸς ὥσπερ χρυσίου σειρὰν ἐν προστάγματι τοῦ θεμένου καταγομένην εἰς ἡμᾶς, διεφύλαξας, πᾶσι τῆς τοῦ μακαρίου Πέτρου φωνῆς ἑρμηνεὺς καθιστάμενος. ὅθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἀρχηγῷ σοὶ τοῦ καλοῦ πρὸς ὠφέλειαν χρησάμενοι, τῆς ἀληθείας τοῖς τῆς ἐκκλησίας τέκνοις τὸν κλῆρον ἐδείξαμεν, οὐ καθ' ἕνα ἕκαστος ἐν παραβύστῳ τὴν διδασκαλίαν ποιούμενοι, ἀλλὰ κοινῷ πνεύματι, μιᾷ συμπνοίᾳ, καὶ ὁμονοίᾳ τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν γνωρίσαντες· καὶ ἦμεν ἐν κοινῇ χορείᾳ τοῖς πνευματικοῖς, ὡς ἐν βασιλικοῖς δείπνοις, ἐντρυφῶντες ἐδέσμασιν· ἅπερ διὰ τῶν σῶν γραμμάτων ὁ Χριστὸς τοῖς εὐωχουμένοις ηὐτρέπισε· καὶ τὸν ἐπουράνιον νυμφίον ἐν ἡμῖν ὁρᾶν ἐδοκοῦμεν ἐνδιαιτώμενον. Εἰ γὰρ ὅπου εἰσὶ δύο, ἢ τρεῖς, συνηγμένοι εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἐκεῖ ἔφη εἶναι ἐν μέσῳ αὐτῶν, πόσην περὶ πεντακοσίους εἴκοσιν ἱερέας τὴν οἰκείωσιν ἐπεδείκνυτο, οἳ καὶ πατρίδος, καὶ πόνου, τῆς εἰς αὐτὸν ὁμολογίας τὴν γνῶσιν προέθηκαν; ὧν σὺ μὲν, ὡς κεφαλὴ μελῶν ἡγεμόνευες, ἐν τοῖς τὴν σὴν τάξιν ἐπέχουσι τὴν εὔνοιαν ἐπιδεικνύμενος. βασιλεῖς δὲ πιστοὶ πρὸς εὐκοσμίαν ἐξῆρχον, ὡς Ζοροβάβελ * πρὸς Ἰησοῦ, τῆς ἐκκλησίας, καθάπερ Ἱερουσαλὴμ, τὴν ἐν τοῖς δόγμασιν οἰκοδομίαν ἀνανεοῦν προθυμούμενοι. καὶ ἦν ὁ ἀντικείμενος, ὡς θὴρ ἔξω τῆς μάνδρας καθ' ἑαυτὸν ὠρυόμενος, οὐδένα ἔχων λαβεῖν, εἰ μὴ ἑαυτὸν αὐτῷ πρὸς θήραν ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων πάλαι γενόμενος ἐπέρριψε πρόεδρος· ὃς πολλὰ πρότερον εἰργασμένος δεινὰ, ἀπέκρυψε τοῖς δευτέροις τὰ πρό-

RELATIO SANCTAE Synodi Chalcedonensis ad sanctissimum Papam Romanæ Ecclesiæ Leonem, de omnibus gestis generaliter.

Pag. 550

B *Sancta & magna & vniuersalis Synodus, quæ per gratiam Dei & sanctionem pijssimorum & amatorum Christi Imperatorum nostrorum collecta est in Chalcedonensium metropoli prouinciæ Bithyniæ, sanctissimo & beatissimo Romanorum Archiepiscopo Leoni.*

II.

Repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione. Hanc (Psal. 125.)
C tanquam propriam nobis prophetiam gratia proactauit, à quibus * pietatis est restitutio confirmata. (*pietas egregiè confirmata est opere.*) Quid enim fide sublimius ad lætandum? Quid agnitione Dominica festiuius ad * coronas, (*choreas;*) quam nobis olim Saluator ipse traditur ad salutem, inquiens: Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, docentes eos seruare omnia, quæcumque mandaui vobis. (*Matth. 28.*) Quam veluti auro textam * seriem, (*catenam*) ex [veste Christi &] præcepto legislatoris * venientem (*deductam*)
D vsque ad nos, ipse seruasti, vocis beati Petri omnibus constitutus interpres, [eius Fidei beatificationem super omnes adducentes.] Vnde ad nos, * quippe vt inchoatore bonorum te ad vtilitatem vtentes, (*tanquam illo boni duce & auctore ad communem vtilitatem*) Ecclesiæ filiis hæreditatem sortemque veritatis ostendimus, nō singulatim, faciente in occulto vnoquoque doctrinam, sed vno spiritu, vna cōspiratione atq; concordia confessionem Fidei declarantes: & eramus in communi * corona gaudii, (*chorea*) quasi in Im-
E perialibus cenis, delicijs spiritualibus epulantes, quas per tuas litteras Christus præparauerat * inuitatis (*conuiuantibus.*) & supercœlestem sponsum inter nos conuersantem nos cernere putabamus. Si enim vbi sunt duo aut tres congregati in nomine eius, ibi se in medio eorum fore perhibuit: (*Matth. 18.*) quantam circa quingentos viginti sacerdotes * peculiaritatem (*familiaritatem*) potuit demonstrare, qui & patriæ & labori suæ confessionis notitiam prętulerunt? Quibus tu quidem sicut membris caput pręeras in his, qui * tuum tenebant ordinē, (*tuam vicem gerebant.*) beneuolentiam præferens. Imperatores
F vero fideles ad ordinandum decentissime præsidebant, sicut Zorobabel & Iesus, (*1. Esd. 3.*) Ecclesiæ, tanquam Hierusalem, ædificationem renouare circa dogmata adnitentes. Et erat vtiq; aduersarius tanquam bestia extra caulas apud semetipsum rugiens, nullum præualens capere, nisi semetipsum ei ad capiēdum iniecisset is, qui Alexandrinorum quondam Pontifex fuit. Qui multa prius pessime operatus, priora sequentibus superauit:

A Nam beatum illum inter sanctos Constantinopolis pastorem Flauianum, Apostolicam proferentem Fidem, & Dei amantissimum episcopum Eusebium, præter omnem Canonum consequentiam deposuit atque damnauit: & Eutychem pro impietate damnatum, suæ
absoluit: tyrannidis decretis * innoxiũ statuit, & dignitatem, quæ à vestra illi ablata sanctitate, (quippe vt ab eo qui hac gratia
Psa. 80. erat indignus) ille restituit, & in summa, sicut singularis ferus, in vineam
B irruens, quam optimam reperit plantationem, euertit; quam vero, vt infructuosam eradicatam, rursus induxit: & eos quidem, qui ea quæ pastorum sunt, sapiunt, abscidit; eos vero qui lupi *
manifesti erant, demonstrati sunt, super oues imposuit. Et post hæc omnia, insuper & contra ipsum, cui vineæ custodia à Saluatore commissa est, extendit insaniam, idest, contra tuam quoque Apostolicam sanctitatem; & excommunicationem meditatus est contra te, qui corpus Ecclesiæ vnire festinas.
C Et dum de talibus pœnitere eum potius oporteret, dum deberet misericordiam lacrymis postulare, tanquam de bonis [male sobrius] exultabat, epistolam quidem tuæ res-
Pag. 351. puens sanctitatis, omnibus vero dogmatibus veritatis aduersans. Et quidem oportebat eum mox inter illos, in quorum se ipse statuit parte, relinquere.
1. Tim. 2. Quoniam vero Saluatoris profitemur nos esse discipulos, qui omnes homines saluos fieri vult, & ad agnitioné
D veritatis accedere; opere hanc in eo misericordiam festinauimus confirmare, & eum cum fraterna mansuetudine ad iudicium vocabamus, non quasi tentantes abscindere, sed excusantionis
vt mederemur, tribuentes: & orabamus illum superiorem euadere qui eum diuersis criminibus accusabãt, ei locum * saluandi causa tribuentes: & orabamus eum declarari victorem contra eos, qui eum diuersis criminationibus accusabant; vt festiua celebrique lætitia Concilium dimittentes, in nullo superaremur à satana. Sed ille in semet-
vehementi cõscientia redargutione conuictus, ipso * inscriptam conuictionem conscientiæ habens, refutatione iudicii, ac-
E cusationibus suis assensit, & legitimas ad se factas tres euocationes abiecit. Propterea ergo decretum, quod ipse cõtra semetipsum peccando protulerat, hoc (prout potuimus leuigando) firmauimus, lupum pastorali pelle nudantes, qua prius quoque figura tantummodo, seu in speciem conuincebatur obtectus. Vsque ad hæc nobis tristia prouenientia cessauerunt, & bonorum gratia mox effulsit: & vnum zizaniorum euellentes, mũdo tritico vniuersum mundum cum
F voluptate compleuimus. Et tanquam euellendi ac plantandi potestatem sumentes, incisionem quidem vno homine tenus coangustauimus, bonorum vero vbertatem diligenter plantauimus. Deus enim erat qui operabatur, & quæ
vt Virgo Euphemia. suo thalamo concilium coronauit * ornata decore victoriæ Euphemia; quæ tamquam propriam confessionem, Fidei definitionem suscipiens à nobis, suo sponso per pissimum Imperatorem,

A τερα, τόν τε γὰρ μακάριον ἐκεῖνον τὸν ἐν ἁγίοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ποιμένα Φλαβιανὸν, τὴν ἀποστολικὴν προφερόμενον πίστιν, καὶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον, παρὰ πᾶσαν τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθίαν καθεῖλε· καὶ τὸν ἐπὶ δυσσεβείᾳ κατακεκριμένον Εὐτυχῆ, ταῖς τῆς τυραννίδος αὐτοῦ ψήφοις ἠθῴωσε· καὶ τὴν παρὰ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος, ὥσπερ ἀναξίου τῆς χάριτος, ἀφαιρεθεῖσαν ἀξίαν ἀπέδωκε· καὶ
B ὡς μονιὸς ἅπαξ ἄγριος ἐπιπεσὼν τῇ ἀμπέλῳ, ἣν μὲν ἀρίστην εὗρε φυτείαν, ἀνέτρεψεν. ἣν δὲ ὡς ἄκαρπον, ἐρρειμμένην, εἰσήγαγε. καὶ τοὺς μὲν τὰ ποιμένων φρονοῦντας, ἀπέτεμε· τοὺς δὲ λύκους ἀποδεδειγμένους, τοῖς προβάτοις ἐπέστησε· καὶ πρὸς τούτοις ἅπασιν, ἔτι καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ τῆς ἀμπέλου τὴν φυλακὴν παρὰ τοῦ σωτῆρος ἐπιτετραμμένου τὴν μανίαν ἐξέτεινε, λέγομεν δὴ, τῆς σῆς ὁσιότητος, καὶ ἀκοινωνησίαν κατὰ σοῦ, τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας ἑνοῦν σπου-
C δάσαντος, ἐμελέτησε· καὶ δέον ἐπὶ τούτοις μετανοῆσαι, δέον δάκρυσιν αἰτῆσαι τὸν ἔλεον, ὡς ἐπὶ σεμνοῖς, ἐπεγάλλετο, τὴν μὲν ἐπιστολὴν τῆς σῆς ὁσιότητος διαπτύων, πᾶσι δὲ τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασιν ἀντιστάμενος. καὶ ἔδει μὲν, αὐτὸν εὐθὺς ἑαυτὸν ἐφ' ἧς ἔταξε καταλεῖψαι μερίδος· ἐπεὶ δὲ τοῦ σωτῆρος τὴν μαθητείαν ἐπαγγελλόμεθα, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἔργῳ
D ταύτην ἐπ' αὐτῷ κυρῶσαι τὴν φιλανθρωπίαν ἐσπεύσαμεν· καὶ πρὸς κρίσιν ἀδελφικῶς ἐκαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀποτέμνειν πειρώμενοι, ἀλλ' ἀπολογίας αὐτῷ χώραν πρὸς ἰατρείαν παρέχοντες· καὶ ηὐχόμεθα κρείττονα φανῆναι τῶν ποικίλως αὐτὸν γραψαμένων αἰτιάσεσιν, ἵνα φαιδροὶ φαιδρῶς τὸν σύλλογον διαλύσαντες, ἐν μηδενὶ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. ἀλλ' ἐπεὶ ἐν ἑαυτῷ * ἄχραντον τοῦ συνειδότος ἔχων τὸν ἔλεγχον, τῇ παραιτήσει τῆς κρίσεως ταῖς κατηγορίαις *ἐγκεῖσθαι*
E συνέθετο· καὶ τὰς ἐνθέσμους τρεῖς ἐπ' αὐτῷ γενομένας κλήσεις παρεώσατο. διὰ ταῦτα τοιγαροῦν, ἣν αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τοῖς πλημμελήμασιν ἐξήνεγκε ψῆφον, ταύτην ὡς ἐνῆν μετρίως ἐκυρώσαμεν, τῆς ποιμαντικῆς δορᾶς τὸν λύκον γυμνώσαντες· ἣν καὶ πάλαι σχήματι περικείμενος, ἀπηλέγχετο. μέχρι τούτων ἡμῖν ἔστη τὰ στυγνὰ, καὶ τῶν καλῶν ἡ χάρις εὐθὺς ἐπέλαμψε· καὶ ἓν ζιζάνιον ἀνασπάσαντες, πᾶσαν
F τοῦ καθαροῦ σίτου τὴν οἰκουμένην μεθ' ἡδονῆς ἐπληρώσαμεν. καὶ ὡς ἐκριζοῦν, καὶ καταφυτεύειν τὴν ἐξουσίαν δεξάμενοι, τὴν μὲν ἐκτομὴν μέχρις ἑνὸς ἐστενώσαμεν, τῶν δὲ καλῶν τὴν εὐκαρπίαν ἐπιμελῶς ἐρριζώσαμεν. Θεὸς γὰρ ἦν ὁ ἐνεργῶν, καὶ ἡ τὸν σύλλογον τῷ νυμφῶνι στεφανοῦσα καλλίνικος Εὐφημία· ἣ ὥσπερ οἰκείαν ὁμολογίαν, τὸν τῆς πίστεως παρ' ἡμῶν δεξαμένη τὸν ὅρον, τῷ ἑαυτῆς νυμφίῳ διὰ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως,

A καὶ τῆς φιλοχρίστου βασιλίδος προσήγαγε, πᾶσαν μὲν τῶν ἀντικειμένων ταραχὴν καταλύσασα, τὴν δὲ τῆς ἀληθείας, ὡς φίλην, ὁμολογίαν κρατύνασα, καὶ χειρὶ, καὶ γλώττῃ, ταῖς πάντων ψήφοις ἐπιψηφίσασα πρὸς ἀπόδειξιν. ταῦτά ἐστιν, ἅπερ σὺν σοὶ, τῷ πνεύματι παρόντι, καὶ συνευδοκεῖν, ὡς ἀδελφοῖς, ἐγνωκότι, καὶ μονονουχὶ διὰ τῆς τῶν σῶν τοποτηρητῶν ὁρωμένῳ σοφίας, εἰργάσμεθα. γνωρίζομεν δὲ, ὡς καὶ ἕτερά τινα τῆς τῶν πραγμάτων εὐταξίας, καὶ τῆς τῶν B ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν εὐσταθείας ἕνεκα ὡρίσαμεν, πεπεισμένοι καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην διδαχθεῖσαν ἀποδέχεσθαί τε ταῦτα, καὶ βεβαιοῦν. τὸ γὰρ ἐκ πολλοῦ κρατῆσαν ἔθος, ὅπερ εἶχεν ἡ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία εἰς τὸ χειροτονεῖν μητροπολίτας τῶν διοικήσεων τῆς τε Ἀσιανῆς, καὶ Ποντικῆς, καὶ Θρακικῆς, καὶ νῦν κατὰ συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον, οὐ τοσοῦτον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως τι παρέχοντες, C ὅσον ταῖς μητροπόλεσι τὴν εὐταξίαν πρυτανεύοντες, διὰ τὸ πολλοὺς πολλάκις, τελευτώντων τῶν ἐπισκόπων, ἀνακύπτειν θορύβους, ἀκυβερνήτων ὄντων τῶν ἐν αὐταῖς κληρικῶν τε, καὶ * λαϊκῶν, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν συγχεόντων· ὅπερ οὐδὲ τὴν ὑμετέραν ἔλαθεν ἁγιότητα, μάλιστα τῶν Ἐφεσίων ἕνεκεν, πλεονάκις ὑμῶν διενοχληθέντων. ἐβεβαιώσαμεν δὲ καὶ τὸν τῶν ρν΄ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων ἐπὶ τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνή- D μης τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου κανόνα, τὸν διαγορεύοντα μετὰ τὸν ὑμέτερον ἁγιώτατον, καὶ ἀποστολικὸν, τὰ πρεσβεῖα τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν, πεπεισμένοι, ὡς τῆς ἀποστολικῆς παρ' ὑμῖν κρατούσης ἀκτῖνος, καὶ ἐπὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίαν, συνήθως κηδόμενοι, πολλάκις ταύτην ἡπλώσατε, διὰ τὸ ἄφθονον ὑπάρχειν ὑμῖν τὴν τῶν οἰκείων ἀγαθῶν πρὸς τοὺς γνησίους μετάδοσιν. ἅπερ τοίνυν ὡρίσαμεν πρὸς ἀναί- E ρεσιν μὲν πάσης συγχύσεως, βεβαίωσιν δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ταῦτα ὡς οἰκεῖά τε, καὶ φίλα, καὶ πρὸς εὐκοσμίαν ἁρμόδια, περιπτύξασθαι καταξίωσον, ἁγιώτατε, καὶ μακαριώτατε πάτερ. οἱ γὰρ τὸν τόπον τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος ἐπέχοντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, Πασχασῖνος, καὶ Λουκίνσιος, καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Βονιφάτιος, τοῖς οὕτω τυπωθεῖσι σφοδρῶς ἀντειπεῖν ἐπειράθησαν, F πάντως ἀπὸ τῆς ὑμετέρας ἄρξασθαι καὶ τοῦτο τὸ καλὸν προνοίας βουλόμενοι, ἵνα καθάπερ τῆς πίστεως, οὕτω καὶ εὐταξίας ὑμῖν λογισθῇ τὸ κατόρθωμα. ἡμεῖς γὰρ θεραπεύοντες τούς τε εὐσεβεστάτους, καὶ φιλοχρίστους βασιλέας ἐπὶ τούτῳ ἡδομένους, τήν τε λαμπρὰν σύγκλητον, καὶ πᾶσαν, ὡς εἰπεῖν, τὴν βασιλεύουσαν, εὔκαιρον ἐνομίσαμεν τὴν ἐπ' αὐτῇ * παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου βεβαίωσιν τῆς τιμῆς.

* λαῶν.

* παρὰ L.

& amicam Christi Augustam obtulit, omnem quidem perturbationem contrariorum sedans: veritatis autem confessionem roborans, vt amicam, & manu ac lingua vniuersorum decretis * pro demonstratione subscribens. Hæc sunt, quæ tecum, qui spiritu præsens eras, & complacere tanquam fratribus deliberasti, & qui pene per tuorum Vicariorum sapientiam videbaris à nobis, effecimus. Indicamus vero, quia & alia quædam pro rerum ipsarum ordinata quiete, & propter Ecclesiasticorum statutorum definiuimus firmitatem, scientes quia & vestra sanctitas addiscens, & probatura & confirmatura est eadem. Eam namque consuetudinem, quæ ex longo iam tempore * permansit, quam habuit Constantinopolitanorum sancta Dei Ecclesia ad ordinandum Metropolitanos prouinciarum, tam Asianæ, quam Ponticæ, & Thraciæ, & nunc, synodali decreto firmauimus, non tam sedi Constantinopolitanæ aliquid præstantes, quam metropolitanis vrbibus quietem congruam prouidentes, eo quod frequenter episcopis vitam finientibus, multæ turbæ nascuntur, clericis ac populis qui per easdem sunt ciuitates, absque rectore remanentibus, & Ecclesiasticum ordinem confundentibus, quod nec vestram latuit sanctitatem, maxime propter Ephesios, * & vnde quidam vobis sæpius importuni fuerunt. Cõfirmauimus autem & centum quinquaginta sanctorum Patrum regulam, qui in Constantinopoli congregati sunt sub piæ memoriæ maiore Theodosio, quæ præcepit, post vestram sanctissimam & Apostolicam Sedem * honorem habere Constantinopolitanam, [quæ secunda est ordinata,] confidentes, quia lucente apud vos Apostolico radio, & vsque ad Constantinopolitanorum Ecclesiam, consuete gubernando, illum spargentes, hunc sæpius expanditis, eo quod absque inuidia cõsueueritis vestrorum bonorum participatione ditare * domesticos. Quæ igitur ad interemptionem quidem totius confusionis, confirmationem vero Ecclesiasticæ ordinationis definiuimus, hæc sicut propria & amica, & * ad decorem conuenientissima, dignare cõplecti, sanctissime & beatissime Pater. Qui enim locum vestræ sanctitatis obtinent sanctissimi episcopi Paschasinus & Lucentius, & qui cum eis est reuerendissimus presbyter Bonifacius, his ita constitutis vehementer resistere tentauerunt, proculdubio à vestra prouidentia inchoari & hoc bonum volentes, vt sicut Fidei, sic bonæ ordinationis vobis deputetur effectus. Nos enim * curantes tam piissimos & Christi amicos Imperatores, qui super hoc delectantur, quam clarissimum Senatum, & totam (sicut dicere conuenit) Imperii ciuitatem, opportunum credidimus esse honoris eius confirmationem ab vniuersali Concilio celebrari,

* vt omnibus manifestum esset.

* obtinuit

* quorum causa sæpe molestia affecti sumus

* primatum

* sincera charitate manifestet

* ordini

Pag. 552.

* obsequentissimo modo optimis & Christianissimis Imperatoribus, quibus id gratum erat, verum etiam clarissimo Senatui, & toti, vt ita dicam, regiæ vrbi.

& velut hæc à tua sanctitate fuerunt inchoata, eo quod fouere semper studeas, * roborauimus, præsumentes, dum nouerimus, quia quidquid rectitudinis à filiis fit, ad patres recurrit, facientes hoc sibi proprium. Rogamus igitur & tuis decretis nostrum honora iudicium; & sicut nos capiti in bonis* adiecimus consonantiam, sic & summitas tua filiis quod decet adimpleat. Sic enim & * pii Principes complacebunt, qui tanquam legem tuæ sanctitatis iudicium firmauerunt, & Constantinopolitana sedes suscipiet præmium, quæ omne semper studium vobis ad causam pietatis expleuit, & semetipsam vobis ad concordiam eodem zelo coniunxit. Vt autem cognoscatis, quia nihil alicui donando per gratiam fecimus, aut per inimicitias aduersando, sed vt nutu gubernati diuino; omnem vobis gestorum vim insinuauimus, ad comprobationem nostræ sinceritatis, & ad eorum quæ à nobis gesta sunt, * firmitatem & consonantiam.

roborasse nos sumus, (etenim) quidquid à filiis rectè geritur,

impendimus

pii Principibus gratum erit,

confirmationé atque consensionem.

EDICTVM VALENTINIANI, & Marciani Imperatorum, quo prohibentur disputationes de Fide coram vulgo.

Imperatores Cæsares, Flauius Valentinianus, & Flauius Marcianus, de Christianæ Fidei rebus edictum ciuibus nostris Constantinopolitanis.

III. Tandem aliquando, quod summis votis atque studiis optabamus, euenit. Remota est de orthodoxa Christianorum lege contentio, tandem remedia culpabilis erroris inuenta sunt, & discors populorum sentētia in vnum consensum, concordiamque conuenit. E diuersis enim prouinciis religiosissimi sacerdotes Chalcedonem venerunt iuxta nostra præcepta, & quid obseruari in religione debeat, perspicua definitione docuerunt. Cesset igitur iam profana intentio. Nam vere impius atque sacrilegus est, qui post tot sacerdotum sententiam, opinioni suæ aliquid tractandum relinquit. Extremæ quippe dementiæ est, in medio & perspicuo die commentitium lumen inquirere. Quisquis enim post veritatem repertam aliquid vlterius discutit, mendacium quærit. Nemo itaque vel clericus, vel militaris, vel alterius cuiuslibet conditionis, de Fide Christiana publice, turbis adunatis & audientibus, tractare * conetur in posterum, ex hoc tumultus & perfidiæ occasionem requirens. Nam iniuriam facit iudicio religiosissimæ Synodi, si quis semel iudicata, ac recte disposita, reuoluere, & publice disputare contendit, cum ea quę nunc de Christiana Fide statuta sunt, iuxta Apostolicas expositiones, & statuta sanctorum Patrum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, definita esse noscantur.

l. 1. C. de sum. Trinit. & fid. Cath.

audiant

A καὶ ὡς ἐκ τῆς σῆς ὁσιότητος ταύτην ἐναρχθεῖσαν, δι' ἣν ἀεὶ θάλπειν ἐσπούδακας, θαῤῥήσαντες ἐκυρώσαμεν· εἰδότες, ὡς πᾶν παρὰ τῶν τέκνων γινόμενον κατόρθωμα, εἰς τοὺς οἰκειουμένους πατέρας ἀνατρέχει. παρακαλοῦμεν τοίνυν, τίμησον καὶ ταῖς σαῖς ψήφοις τὴν κρίσιν, ὥσπερ ἡμεῖς τῇ κεφαλῇ τὴν ἐν τοῖς καλοῖς συμφωνίαν εἰσενηνόχαμεν, οὕτω καὶ ἡ κορυφὴ τοῖς παισὶν ἀναπληρώσοι τὸ πρέπον. οὕτω γὰρ καὶ βασιλεῖς εὐσεβεῖς θεραπευθήσονται,
B οἱ τὴν τῆς σῆς ὁσιότητος, ὡς νόμον, βεβαιώσαντες κρίσιν, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως θρόνος τὴν ἀμοιβὴν ἀποδέξεται, πᾶσαν ἀεὶ σπουδὴν πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας ὑμῖν ἐκπληρώσας ὑπόθεσιν, καὶ τῷ ζήλῳ συνάψας ἑαυτὸν ὑμῖν πρὸς ὁμόνοιαν. ἵνα δὲ γνῶτε, ὡς οὐδὲν πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν πεποιήκαμεν, ἀλλ' ὡς θείῳ κυβερνώμενοι νεύματι, πᾶσαν ὑμῖν τῶν πεπραγμένων τὴν δύναμιν ἐγνωρίσαμεν εἰς σύστασιν ἡμετέραν, καὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσίν τε, καὶ συγκατάθεσιν.

C

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ, ΦΛΑΥΙΟΣ ΟΥΑΛΕΝτινιανὸς, καὶ Φλαύιος Μαρκιανὸς, αἰώνιοι αὔγουστοι, περὶ τοῦ κεκωλῦσθαι τὰς * περὶ τῶν χριστιανῶν διαλέξεις πρόσταγμα τοῖς πολίταις ἡμῶν τοῖς Κωνσταντινουπολίταις.

* περὶ τὸ (sive περὶ τὰ) χρ.

D Μόλις ποτὲ τὸ διὰ μεγίστης εὐχῆς ὑπάρχον ἡμῖν, καὶ σπουδῆς, ἀποβέβηκε· καὶ ἡ περὶ τοῦ νόμου τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἐκποδὼν φιλονεικία γεγένηται· μόλις εὕρηται τὰ τῆς ἐπιψόγου πλάνης ἰάματα, καὶ τῶν δήμων ἡ διαφωνοῦσα διάνοια πρὸς μίαν ἐλήλυθε συνῴδησιν, καὶ ὁμόνοιαν. ἐκ διαφόρων γὰρ ἐπαρχιῶν εὐλαβεῖς κατὰ τὴν Χαλκηδονέων πόλιν ἐπίσκοποι συνηθροίσθησαν ἐξ ἡμετέρου προστάγματος, καὶ δι' ὅρου
E σαφοῦς, ἐπὶ τῇ θρησκείᾳ τί δέοι παραφυλάττειν, ἐδίδαξαν. ἡ βέβηλος τοίνυν ἔρις τοῦ λοιποῦ σχολαζέτω· καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀσεβὴς, καὶ ἱερόσυλος, ὃς μετὰ τοσούτων ἐπισκόπων ἀπόφασιν τῇ οἰκείᾳ τί ποτε γνώμῃ καταλιμπάνει πρὸς ἔρευναν, ἐπείπερ ἐσχάτης δηλονότι παρανοίας ἐστὶ τὸ μεσούσης ἡμέρας φῶς σεσοφισμένον ζητεῖν· ὁ γὰρ ὅτι μετὰ τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας διερευνώμενος περαιτέρω, ψεῦδος ζητεῖ. μηδεὶς οὖν κληρικὸς, ἢ στρατευόμενος, ἢ γοῦν ἑτέρας αἱρέσεως οἱασδήποτε,
F περὶ τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως, δημοσίᾳ συναγομένων ὄχλων, καὶ ἀκροωμένων, εἰς τὸ ἑξῆς διαλέξεις ποιεῖσθαι τολμάτω, ταραχὰς ἐκ τούτου, καὶ κακοδοξίας προφάσεις ἐπινοῶν. τῇ κρίσει γὰρ ὕβριν ποιεῖ τῆς ἁγίας συνόδου, ὅστις ἂν τὰ ἅπαξ κριθέντα, καὶ ὀρθῶς τυπωθέντα, πάλιν ἀνακυλίει ἐκ διαλέξεως, καὶ δημοσιεύει φιλονεικίαν· ὁπότε τὰ νῦν περὶ τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως ὁρισθέντα, κατὰ τὰς τῶν τιη' διδασκαλίας, καὶ τῶν ρν' τυπωθέντα γινώσκεται.

οὐδὲ γὰρ ἐλλείψει τιμωρία κατὰ τῶν τοῦδε καταφρονούντων A τοῦ νόμου· ἐπειδήπερ οὐ μόνον κατὰ τῆς πίστεως τῆς εὖ διατεθείσης ἐναντίοι χωροῦσιν, ἀλλὰ γὰρ Ἰουδαίοις τε, καὶ ἕλλησιν ἔκπυστα διὰ τῆς τοιᾶσδε φιλονεικίας τὰ σεπτὰ ποιοῦσι μυστήρια. ἐντεῦθεν, εἰ μὲν εἴη κληρικὸς ὁ περὶ θρησκείας δημοσίᾳ φιλονεικεῖν τολμῶν, ἀποκινηθήσεται τοῦ καταλόγου τῶν κληρικῶν, εἰ δὲ στρατείᾳ κοσμούμενος, τὴν ζώνην ἀφαιρεθήσεται. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ οἱ ἔνοχοι τῷ ἐγκλήματι τούτῳ τῆς βασιλίδος αὐτῆς ἐλαθήσονται πό- B λεως, κατὰ τὴν τῶν δικαστηρίων κίνησιν καὶ ταῖς ἁρμοζούσαις ὑποβληθησόμενοι τιμωρίαις. δῆλον γὰρ, ἐντεῦθεν τῇ μανίᾳ τῶν αἱρετικῶν τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐκβάσεις ταύτην περιέχεσθαι, ἐν ὅσῳ τινὲς διαλέγονται δημοσίᾳ, καὶ ἐρίζουσιν. ἅπαντες τοίνυν τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ὁρισθέντα παραφυλάττειν ὀφείλουσι, τοῦ λοιποῦ μηδὲν ἀμφιβάλλοντες. διὰ τούτου τοιγαροῦν ὑπομνησθέντες τοῦ τῆς γαληνότητος ἡμῶν διατά- C γματος τῶν δυσσεβῶν φωνῶν ἀπολήξατε, καὶ τοῦ περὶ τῶν θείων περαιτέρω ζητεῖν. ὅπερ ἀθέμιτον. ἐπειδήπερ οὐ μόνον ἐκ θείας κρίσεως, καθάπερ πιστεύομεν, τὸ ἁμάρτημα τὸ τοιοῦτον τιμωρηθήσεται, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῇ τῶν νόμων, καὶ τῇ τῶν δικαζόντων αὐθεντίᾳ σωφρονισθήσεται. ἐδόθη πρὸ ἑπτὰ εἰδῶν Φεβρουαρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Nam in contemptores huius legis pœna non deerit: quia non solum contra Fidem bene compositam veniunt, sed etiam Iudæis & Paganis ex huiuscemodi certamine profanant veneranda mysteria. * diuulgant Igitur si clericus erit qui publice tractare de religione ausus fuerit, à consortio clericorum remouebitur: si vero militia præditus sit, cingulo spoliabitur: ceteri etiam huius criminis rei, de hac regia vrbe pellentur, pro vigore iudiciario etiam competentibus suppliciis subiugandi. Constat enim, hinc hæreticæ insaniæ exordia, fomitemque præberi, dum publice quidam disputant atque contendunt. Vniuersi ergo quæ à Synodo Chalcedonensi statuta sunt, custodire debebunt, nihil postea dubitaturi. Pag. 355. Hoc itaque nostræ commoniti serenitatis edicto, abstinete à profanis vocibus, & vlterius desinite de C diuinis disputare, quod nefas est. Quia non solum diuino iudicio peccatum hoc, prout credimus, punietur, verùm etiam legum & iudicum authoritate coercebitur. Datum Constantinopoli vii. idus Februarii, Sporatio viro clarissimo, & qui fuerit nunciatus, Consulibus.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΥ, D

καὶ φιλοχρίστου, βασιλέως Μαρκιανοῦ, προτεθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τὴν σύνοδον, βεβαιοῦσα τὰ παρ' αὐτῆς πεπραγμένα.

ΤΗΝ εὐαγῆ τῆς καθολικῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως ἁγιότητα φανερὰν, καὶ ἀναμφίβολον καταστῆσαι πᾶσιν ἡ ἡμετέρα γαληνότης ἐθέλουσα, ὅπως ἂν ἡ περὶ τὸ θεῖον μείζων παραδοθῇ τοῖς ἀνθρώποις εὐσέβεια, τὴν τοσαύτην, καὶ τοιαύτην τῶν ἐξ ἁπά- E σης σχεδὸν ἐπαρχίας συνειλεγμένων ἐπισκόπων σύνοδον, κατὰ τὴν Χαλκηδονέων πόλιν ἀθροισθῆναι παρεκελεύσατο· κἀκεῖ διασκέψεως ἐπὶ πλείστας ἡμέρας γεγυμνασμένης, τὸ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν εὗρεν ἀληθὲς, καὶ αὐθεντικόν. εὐχαῖς γὰρ, καὶ λιταῖς πλείσταις τὸ θεῖον παρακεκλήκασι, μὴ λαθεῖν αὐτοὺς τὴν εὐαγῆ, καὶ πληρεστάτην ἀλήθειαν. ἠκολούθησάν τε τοῖς τύποις τῶν ἁγίων πατέρων, ἐκείνοις, δηλαδὴ, F τοῖς ὑπὸ τῶν τιη΄. ἁγιωτάτων ἐπισκόπων κατὰ τὴν Νικαέων ἀποφανθεῖσιν, ὁμοίως δὲ κἀκείνοις, ἅπερ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα κατὰ τὴνδε τὴν βασιλίδα πόλιν ὥρισαν συνελθόντες· καὶ ἐκείνοις δὲ, τοῖς ἤδη πάλιν κατὰ τὴν Ἔφεσον ὁρισθεῖσιν· ὅτε τῆς ἀληθείας ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κελεστῖνος ὁ τῆς Ῥωμαίων, καὶ Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπος, ἔξαρχοι,

EDICTVM PIISSIMI & Christianissimi Imperatoris Marciani, propositum Constantinopoli, de confirmatione gestorum Chalcedonensis Synodi, & eorum obseruatione.

IV. VEnerabilem Catholicæ orthodoxorum Fidei sanctitatem, manifestam & indubitatam vniuersis constituere cupiens nostra serenitas, vt maior erga diuinitatis obsequia hominibus religio traderetur, tantam atque talem Synodum, ex omnibus penè prouinciis coadunatis episcopis, in Chalcedonensi ciuitate colligi iussit, atque ibi plurimis diebus tractatu habito, quid verum & infucatum Christianæ Fidei esset, inuenit. Votis enim & orationibus plurimis exorauere diuinitatem, quatenus sancta & plena veritas eos non lateret. Secutique sunt statuta venerabilium Patrum, ea videlicet quæ apud Nicæam trecentorum decem & octo sanctorum episcoporum sententia sunt definita: similiter & quæ centum quinquaginta in hac amplissimâ coadunati vrbe constituerunt, atque ea quæ ad Ephesum pridem statutâ sunt, cum beatissimæ recordationis Celestinus Romanæ vrbis, & Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis episcopi, veritatis duces fuerunt;

Quo tempore etiam & Nestorianus error exclusus est, eius auctore damnato. Quibus ita rite & venerabiliter apud Chalcedonem inquisitis, Eutyches, qui plura affirmabat illicita, cum sua assertione deiectus est, ne decipiendorum vlterius hominum ei præberetur facultas. Ordinatis itaque religiose & fideliter quæ venerandam orthodoxorum Fidem fundasse noscuntur, itavt nulla in posterum dubitatio, vel illis qui calumniari diuinitatem assolent, relinqueretur; sacro nostræ serenitatis edicto venerandam Synodum confirmantes, admonuimus vniuersos, vt de religione disputare, desinerent, quoniam vnus & alter tanta secreta inuenire non posset, maxime cum summo labore & magnis orationibus tot venerabiles sacerdotes, nisi Deo, vt credendum est, auctore, ad indaginem veritatis non potuerint peruenire. Verum sicut manifesta ratione cognouimus, non desinunt quidam in eadem peruersitatis insania permanere, & publice de religione contendere populis coadunatis, & mysteria diuina sub Iudæorum Paganorumque obtutibus publicare, & * profanare quæ rectius colenda sunt, quam inquirenda. Oportuerat itaque in eadem pertinacia persistentes, statuta dudum animaduersione compesci, vt pœna corrigeret, quos reuerentia iussionum emendare non potuit. Verum in hoc secuti consuetudinem nostram, noscentes præ omnibus quod diuinitas pietate lætetur, pœnam nocentium * credidimus differendam, iterata hac sancientes nostræ clementiæ iussione, vt in futurum à prohibitis omnes abstineant, nec conuenticula colligant super religione certantes: quia in huiusmodi peruersitate & vanitate detecti, & statutas dudum suscipient pœnas, iudiciario motu, provt religiosis temporibus conuenit, punientur. Oportet enim Chalcedonensem Synodum sequi, in qua omnibus diligenter quæsitis, ea definita sunt, quæ pridem tres prædicti cœtus Apostolicam fidem secuti, omnibus obseruanda tradiderunt. Datum tertio idus Martii Constantinopoli, Sporatio viro clarissimo, & qui fuerit nunciatus, Consulibus.

* in vulgus proferre

* putauimus remittendam.

Pag. 354

Et eodem exemplo scriptum Palladio viro illustri prætori Orientis, Valentiniano viro illustri prætori Illyrici, Tatiano viro illustri præfecto vrbis, Vincomalo viro illustri magistro sacrorum officiorum, & Consuli designato.

καθ' ὃν καιρὸν ἀπεκλείσθη καὶ ἡ Νεστορίου πλάνη. αὐτοῦ καταδικασθέντος τοῦ ταύτης αὐθέντου γεγονότος· ὧν ὀρθῶς, καὶ προσηκόντως ἐν Χαλκηδόνι ζητηθέντων, Εὐτυχὴς ὁ διαβεβαιούμενος ἀθέμιτα πάμπολλα, μετὰ τῆς συνηγορίας τῆς ἑαυτοῦ καταβέβληται· ὅπως ἂν αὐτῷ μὴ περαιτέρω παρασχεθῇ ἡ τοῦ ἀπατᾷν τοὺς ἀνθρώπους εὐχέρεια. τούτων τοίνυν θρησκευτικῶς, καὶ πιστῶς τυπωθέντων, ἅπερ θεμελιοῦν τὴν τῶν ὀρθοδόξων προσκυνητὴν γινώσκεται πίστιν, οὕτως, ὡς μηδεμίαν τοῦ λοιποῦ τοῖς συκοφαντεῖν εἰωθόσι τὸ θεῖον, ἀμφιβολίαν ὑπολιμπάνεσθαι· ἱερῷ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος διατάγματι, τὴν ἁγίαν βεβαιώσαντες σύνοδον, ὑπεμνήσαμεν ἅπαντας, ὥστε τὴν περὶ θρησκείας παύσασθαι διαλέξεων. ἐπειδήπερ οὐχ εἷς, καὶ δεύτερος εὑρεῖν οἷός τε ἦν τὸ τοιοῦτον μυστήριον· ὁπότε μάλιστα σὺν καμάτῳ μεγίστῳ, καὶ μεγάλαις εὐχαῖς, τοσοῦτοι ἄξιοι ἱερεῖς, εἰ μὴ Θεοῦ, καθάπερ πιστευτέον ἐστὶν, ἡγουμένου, φθάσαι πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἀνίχνευσιν οὐκ ἂν ἠδυνήθησαν. πλὴν, ὡς ἔγνωμεν ἐναργεῖ λογισμῷ, τινὲς ἐν τῇ μανίᾳ τῆς αὐτῆς διαστροφῆς ἐμμένειν, οὐ παύονται· καὶ περὶ θρησκείας δημοσίᾳ φιλονεικεῖν, συναγομένου τοῦ πλήθους, ὥστε τὰ θεῖα μυστήρια Ἰουδαίων τε, καὶ ἑλλήνων δημοσιεύειν ἐπ' ὄψεσι· καὶ ἐκπομπεύειν, ἅπερ σέβειν ἄμεινον, ἢ ζητεῖν· ἐχρῆν τοιγαροῦν, τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ τυγχάνοντας ἐπιμονῇ, διὰ τῆς ὁρισθείσης ἤδη σωφρονισθῆναι κολάσεως. ὅπως ἂν ἡ τιμωρία διορθώσειεν, οὓς τῶν * πραγμάτων τὸ σέβας, ἐπανορθοῦν οὐ δεδύνηται. ἀλλὰ τὰ ἔθη τὰ ἡμέτερα ἀκολουθοῦντες ἐν τούτῳ, καὶ πρὸ πάντων γινώσκοντες, ὡς τὸ θεῖον χαίρει ταῖς εὐσεβείαις, τὴν * ἐνόχων ὑπερθέσθαι ἡγησάμεθα τιμωρίαν, διὰ τῆσδε τῆς ἐπαναληφθείσης κελεύσεως τῆς ἡμετέρας θεσπίζοντες, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς τῶν κεκωλυμένων πάντας ἀπέχεσθαι, καὶ μὴ συνάγειν ὀχλαγωγίαν τοὺς περὶ θρησκείας ἐρίζοντας· ἐπειδήπερ οἱ ἐν τῇ τοιαύτῃ διαστροφῇ, καὶ ματαιότητι φωραθέντες, καὶ τὰς ὁρισθείσας ἤδη κολάσεις ἐκδέξονται, καὶ τῇ τῶν δικαστηρίων κινήσει, καθάπερ τοῖς εὐσεβέσι καιροῖς ἁρμόζει, τιμωρηθήσονται. χρὴ γὰρ ἕπεσθαι τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ, ἐν ᾗ πάντων ἐπιμελῶς ζητηθέντων, ταῦτα διώρισται, ἃ πρότεροι αἱ τρεῖς μνημονευθεῖσαι σύνοδοι, αἱ τῇ τῶν ἀποστόλων ἀκολουθήσασαι πίστει, τοῖς πᾶσι φυλακτέα παραδεδώκασιν. ἐδόθη πρὸ τριῶν εἰδῶν Μαρτίων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπατείᾳ Σποραχίου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

* συγ- [illegible]

* αἰτίαι [illegible]

Ἐγράφη Παλλαδίῳ ἐπάρχῳ τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν πραιτωρίων· Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τῶν κατὰ τὸ Ἰλλυρικὸν πραιτωρίων. Τατιανῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως, Βιγκομάλῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ AD ANATOLIVM Constantinopolitanum Episcopum.

Leo Episcopus Anatolio Episcopo.

V. MAnifestato, sicut optauimus, per gratiam Dei lumine Euangelicæ veritatis, & ab vniuersali Ecclesia perniciosissimi erroris nocte depulsa, ineffabiliter gaudemus in Domino, quod creditæ nobis dispensationis labor ad desideratum peruenit effectum, sicut etiam epistolæ tuæ textus eloquitur, vt secundum Apostolicam doctrinam, idipsum dicamus omnes, & non sint in nobis schismata; simus autem perfecti in eodem sensu, & in eadem sententia. (1.Cor.1.b) In cuius operis deuotione gratulamur dilectionem tuam esse consortem, vt & corrigendis tua prodesset industria, & ab omni te deuiantium participatione & factione purgares. Decessore enim tuo beatæ memoriæ Flauiano, propter defensionem Catholicæ veritatis eiecto, non immerito credebatur, quod ordinatores tui contra sanctorum Canonum constituta viderentur sui similem consecrasse. Sed adfuit misericordia Dei, in hoc te dirigens atque confirmans, vt malis principiis bene vtereris, & non te iudicio hominum, sed Dei prouectum benignitate monstrares. Quod vere ita accipiendum est, si hanc diuini muneris gratiam alia offensione non perdas. Virum enim Catholicum, & præcipue Domini sacerdotem, sicut nullo errore implicari, ita nulla oportet cupiditate violari. Dicente quippe Scriptura sancta: Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua auertere: (Eccl.18.d) multis mundi huius illecebris, multis vanitatibus resistendum est, vt veræ continentiæ obtineatur integritas, cuius prima est labes superbia, initium transgressionis & origo peccati: quoniam mens potentiæ auida, nec abstinere nouit à vetitis, nec gaudere concessis, dum inordinato prauoque progressu, impunitatum transgressionum augentur excessus, & crebrescunt culpæ, quæ toleratæ sunt studio Fidei reparandæ, & amore concordiæ. Post illa itaque ordinationis tuæ non inculpata principia, post cõsecrationem Antiocheni Episcopi, quam tibimet contra Canonicam regulam vindicasti, doleo etiam in hoc dilectionem tuam esse prolapsam, vt sacratissimas Nicænorum Canonum constitutiones conareris infringere, tanquam oportune se tibi hoc tempus obtulerit, quo secundi honoris priuilegium sedes Alexandrina perdiderit, & Antiochena Ecclesia proprietatem tertiæ dignitatis amiserit; vt his locis iuri tuo subditis, omnes metropolitani Episcopi proprio honore priuentur. Quibus inauditis, & numquam ante tentatis, ita præuentis excessibus, vt sanctam Synodum ad extinguendam solum hæresim & confirmationem Fidei Catholicæ studio Christianissimi Principis congregatam, in occasionem ambitus trahas, & vt conniuentiam suam tibi dedat impellas: tamquam refutari nequeat, quod illicite voluerit multitudo, & illa Nicænorum Canonum per sanctum vere Spiritum ordinata conditio, in aliqua vmquam sit parte solubilis. Nulla sibimet de multiplicatione congregationis synodalia Concilia blandiantur, neque trecentis illis decem atque octo quantumlibet copiosior

A numerus sacerdotum vel comparare se audeat, vel præferre, cum tanto diuinitus priuilegio Nicæna sit Synodus consecrata, vt siue per pauciores, siue per plures Ecclesiastica iudicia celebrentur, omni penitus auctoritate sit vacuum, quidquid ab illorum fuerit constitutione diuersum. Nimis ergo hæc improba, nimis sunt praua, quæ sacratissimis Canonibus inueniuntur esse contraria. In totius Ecclesiæ perturbationem superba hæc tendit elatio, quæ ita abuti voluit Concilio synodali, B vt fratres in Fidei tantummodo negotium conuocatos, & definitione eius causæ, quæ erat curanda perfunctos, ad consentiendum sibi aut deprauando traduceret, aut terrendo compelleret. Inde enim fratres nostri, ab Apostolica Sede directi, qui vice mea Synodo præsidebant, probabiliter atque constanter illicitis ausibus obstiterunt, aperte reclamantes, ne contra statuta Nicænæ Synodi, præsumptio reprobæ nouitatis assurgeret. Nec potest de eorum contradictione dubitari, de C quibus in epistola tua etiam ipse conquereris, quod conatibus tuis voluerint obuiare. In quo eos quidem multum mihi, hæc scribendo, commendas: sed temetipsum, quod eis parere nolueris, dum illicita moliris, accusas, (Ephes.11.A.) superflue non concedenda appetens, & insalubriter contraria concupiscens, quæ nullum vmquam potuerunt nostrum obtinere consensum. Absit enim à conscientia mea, vt tam praua cupiditas meis studiis adiuuetur, ac non potius & meo, & omnium qui non alta D sapiunt, sed humilibus consentiunt, opere subruatur. Sancti illi & venerabiles Patres, qui in vrbe Nicæna, sacrilego Ario cum sua impietate damnato, mansuras vsque in finem (Prouerb.22.) mundi leges Ecclesiasticorum canonum condiderunt, & apud nos in toto orbe terrarum in suis constitutionibus viuunt, & siquid vsquam aliter quam illi statuerunt, præsumitur, sine cunctatione cassatur; vt quæ ad perpetuam vtilitatem generaliter instituta sunt, nulla com- E mutatione varientur; nec ad priuatum trahantur commodum, quæ ad bonum sunt commune præfixa. Et manentibus terminis, quos constituerunt patres, nemo in ius tendat alienum: sed intra fines proprios atque legitimos, prout quis valuerit, in latitudine se charitatis exerceat. cuius satis vberes fructus Constantinopolitanus potest Antistes acquirere, si magis humilitatis virtute nitatur, quam si spiritu ambitionis infletur. Noli, frater, altum sapere, sed time, & Christianissimo- (Rom.11.A.) F rum Principum piissimas aures improbis petitionibus inquietare desiste, quibus certum habeo, modestia te magis, quam elatione placiturum. Persuasioni enim tuæ in nullo penitus suffragatur quorumdam Episcoporum ante sexaginta, vt iactas, annos facta subscriptio numquamque à prædecessoribus tuis ad Apostolicæ Sedis transmissa notitiam, cui ab initio sui caducæ, dudumque collapsæ, sera nunc & inutilia subiicere fulcimenta voluisti,

eliciendo à fratribus speciem consensionis, quam tibi in suam iniuriam verecundia fatigata præberet. Memento quid Dominus ei, qui vnum de pusillis scandalizauerit, comminetur: & sapienter intellige, quale sit iudicium Dei subiturus, qui tot Ecclesiis, tot sacerdotibus scandalum inferre non metuit. Fateor enim, ita me dilectione vniuersæ fraternitatis obstringi, vt nemini prorsus in his quæ contra se poscit, assentiam: possisque euidenter agnoscere, me dilectioni tuæ beneuolo animo contraire, vt saniore consilio ab vniuersalis te Ecclesiæ perturbatione contineas. Non conuellantur prouincialium iura primatum, nec priuilegiis antiquitus institutis metropolitani Antistites fraudentur. Nihil Alexandrinæ sedi eius, quam per sanctum Marcum Euangelistam beati Petri discipulum meruit, pereat dignitatis: nec Dioscoro impietatis suæ pertinacia corruente, splendor tantæ Ecclesiæ tenebris obscuretur alienis. Antiochena quoque Ecclesia, in qua primum prædicante beato Apostolo Petro, Christianum nomen exortum est, in paternæ constitutionis ordine perseueret, & in gradu tertio collocata, numquam se fiat inferior. Aliud enim sunt sedes, aliud præsidentes. Et magnus vnicuique honor est integritas sua. Quæ cum in quibuslibet locis propria ornamenta non perdat, quanto magis in Constantinopolitanæ vrbis magnificentia potest esse gloriosa, si per obseruantiam tuam, & defensionem paterni canonis, exemplum probitatis multi habeant sacerdotes? Hæc tibi scribens, frater in domino, hortor ac moneo, vt deposito ambitionis desiderio, spiritu potius ferueas charitatis, eiusque virtutibus, secundum doctrinam Apostolicam, proficienter orneris. Est enim patiens & benigna, & non æmulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quærit quæ sua sunt. Vnde si charitas non quærit propria, quantum peccat qui concupiscit aliena? A quibus volo vt te prorsus abstineas, memorque sis eius sententiæ quæ dicit: Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Nam si inconcessa quæsieris, ipse te tuo opere atque iudicio, vniuersalis Ecclesiæ pace priuabis. Frater autem & coepiscopus noster Lucianus, & filius noster Basilius diaconus, quantum in ipsis fuit, studiose his quæ eis iniunxeras, adfuere: sed actioni eorum iustitia negauit effectum. Data xj. kal. Iunij, Herculano viro clariss. Consule.

EPISTOLA EIVSDEM AD Marcianum Augustum.

Leo Episcopus Romanæ & vniuersalis Ecclesiæ, Marciano Augusto.

VI. Magno munere misericordiæ Dei, totius Ecclesiæ catholicæ multiplicata sunt gaudia, cùm sancto & glorioso clementiæ vestræ studio perniciosissimus error extinctus est, vt labor noster citius ad desideratum perueniret effectum, quem Deo seruiens principatus vester, & fide & potestate iuuisset. Quia etsi in virtute Spiritus sancti, inter quaslibet dissensiones per Sedis Apostolicæ famulatum Euangelii erat defendenda libertas, manifestior tamen apparuit gratia Dei, quæ præstitit mundo, vt in victoria veritatis, auctores tantum violatæ Fidei deperirent, & sua integritas Ecclesiæ redderetur. Bellum igitur, quod pacis nostræ inimicus excitauerat, adeo feliciter, dextera Domini pugnante, confectum est, vt triumphante Christo, omnium sacerdotum esset vna victoria, & coruscante lumine veritatis, erroris tenebræ cum suis assertoribus pellerentur. Nam sicut in ipsa Domini resurrectione credenda, ad corroboranda initia Fidei, multum securitatis accessit quòd quidam Apostoli de corporea Domini IESV Christi veritate dubitarunt, & visu atque contactu fixuras clauorum, & vulnus lanceæ perscrutando, ambiguitatem cunctis, dum ambigunt, abstulerunt: ita nunc quoque dum aliquorum infidelitas confutatur, omnium hæsitantium corda firmata sunt, & profecit vniuersis ad illuminationem, quod quibusdam intulit cæcitatem. In quo opere digne & iuste exultat vestra clementia, quæ fideliter proprieque prospexit, vt Orientalibus Ecclesiis diabolicæ insidiæ non nocerent, sed ad propitiandum Deum efficaciora vbique offerrentur holocausta, quando per mediatorem Dei & hominum, hominem Christum IESVM, eadem confessio plebium, eadem sacerdotum, eadem esset & Regum, gloriosissime fili, & clementissime, Auguste. His autem, propter quæ tanta facta est congregatio sacerdotum, bono & optabili fine compositis, miror & doleo, quod pacem vniuersalis Ecclesiæ diuinitus reformatam, ambitionis rursus spiritus inquietat. Quamuis enim necessarie sibi frater meus Anatolius consuluisse videatur, vt ordinatorum suorum errorem deserens, in assensum catholicæ Fidei salubri correctione transiret, custodire tamen debuit, vt quod * vestro beneficio noscitur consecutus, nullius cupiditatis prauitate turbaret. Nos enim vestræ fidei & interuentionis habentes intuitum, cum secundum suæ consecrationis auctores eius initia titubarent, benigniores circa ipsum quàm iustiores esse voluimus, quò perturbationes omnes, quæ operante diabolo fuerant excitatæ, adhibitis remediis leniremus: quæ illum modestum magis, quàm immoderatum facere debuerunt. Qui etiam si præcipuis meritis, optimoque iudicio legitimo fuisset ac solemniter ordinatus, contra reuerentiam tamen canonum paternorum, contra sancti Spiritus instituta, contra antiquitatis exempla, nullis posset suffragiis adiuuari. Apud Christianum, & vere religiosum, vereque orthodoxum Principem loquor: multum Anatolius Episcopus proprio detrahit merito, si illicito crescere optat augmento. Habeat, sicut optatus, Constantinopolitana ciuitas gloriam suam, ac protegente dextera Dei, diuturno clementiæ vestræ fruatur imperio. Alia tamen ratio est rerum sæcularium, alia diuinarum: nec præter illam petram, quam Dominus in fundamento posuit, stabilis erit vlla constructio. Propria perdit, qui indebita concupiscit. Satis sit prædicto, quod vestræ pietatis auxilio, & mei fauoris assensu, Episcopatum tantæ vrbis obtinuit. Non dedignetur regiam ciuitatem, quam Apostolicam non potest facere sedem; nec vllo speret modo, quod per aliorum possit offensiones augeri. Priuilegia enim Ecclesiarum, sanctorum Patrum canonibus instituta, & venerabilis Nicænæ Synodi fixa decretis, nulla possunt improbitate conuelli,

conuelli, nulla nouitate imputari. In quo opere, auxiliante Christo, fideliter exequendo, necesse est me perseuerantem exhibere famulatum, quoniam dispensatio mihi credita est, & ad meum tendit reatum, si paternarum regulæ sanctionum, quæ in Synodo Nicæna ad totius Ecclesiæ regimen, spiritu Dei instruente, sunt conditæ, me (quod absit) conniuente, violentur, & maior sit apud me vnius fratris voluntas, quàm vniuersæ domus Domini communis vtilitas. Et ideo sciens gloriosam clementiam vestram Ecclesiasticæ studere concordiæ, & his quæ pacificæ congruunt vnitati, piissimum præstare consensum precor, & sedula suggestione vos obsecro, vt ausus improbos, vnitati Christianæ, pacique contrarios, ab omni pietatis vestræ abdicetis assensu, & fratris mei Anatolii, nocituram ipsi, si perstiterit, cupiditatem salubriter comprimatis; ne ea quæ vestræ gloriæ atque temporibus inimica sunt, cupiens, maior suis velit esse prioribus: liberumque illi sit quantis potuerit splendere virtutibus; quarum non aliter particeps erit, nisi charitate magis voluerit ornari, quàm ambitione distendi. Hanc autem improbi desiderii conceptionem, numquam quidem debuit intra cordis sui recipere secretum: sed cum illi fratres & coepiscopi mei, qui vice mea aderant, obuiarent, ab illicito appetitu, eorum saltem salubri contradictione cessasset. Nam & vestræ pietatis apices, & ipsius scripta declarant, Legatos Sedis Apostolicæ, sicut oportuit, contradictione iustissima ei restitisse, vt inexcusabilior esset præsumptio, quæ se nec increpata cohiberet. Vnde quia conuenit fidei vestræ & gloriæ, vt sicut hæresis Deo per vos agente destructa est, ita etiam omnis ambitus retundatur: agite, quod & Christianæ est probitatis & regiæ, vt prædictus Episcopus pareat patribus, consulat paci, neque sibi æstimet licuisse, quod Antiochenæ Ecclesiæ sine vllo exemplo, contra statuta canonum, Episcopum ordinare præsumpsit; quod nos amore reparandæ Fidei, & pacis studio retractare cessauimus. Abstineat ergo ab Ecclesiasticarum iniuria regularum, & illicitos declinet excessus, ne se ab vniuersali Ecclesia, dum inimica paci tentat, abscindat. Quem opto magis irreprehensibiliter agentem diligere, quàm in hac præsumptione, quæ illum ab omnibus separare poterit, perdurare. Frater autem & coepiscopus meus Lucianus, qui cum filio meo Basilio diacono clementiæ vestræ ad me scripta portauit, omni deuotione partes susceptæ legationis impleuit: qui non est æstimandus negotio defuisse, quem potius causa deseruit. Data xi. Kal. Iunij, Herculano viro clariss. Cons.

Pag. 356.

EPISTOLA EIVSDEM LEONIS Papæ ad Pulcheriam Augustam.

Leo Episcopus, Pulcheriæ Augustæ.

VII. Sanctis & Deo placitis clementiæ vestræ studiis defensam contra hæreticos Catholicam Fidem, & vniuersæ Ecclesiæ redditam pacem, ineffabiliter cum vestra pietate gaudemus, gratias agentes misericordiæ omnipotentis Dei, quod exceptis his magis dilexe-

Leon. 1.

runt tenebras, quam lucem, neminem passus est Euangelicæ veritate fraudari, vt abstersa erroris caligine, in omnium cordibus purissimum lumen orietur, nec de infirmis quorumdam animis tenebrosus ille exultaret inimicus; quem non solum hi qui illæsi steterant, sed etiam quos fecerat nutare, superauerunt; vt errore abolito, per totum mundum Fides vera regnaret: & omnis lingua confiteatur, quoniam Dominus IESVS Christus in gloria est Dei Patris. Philipp. 2. Confirmato autem in vnitate Euangelii vniuerso mundo, & in eodem sensu directis cordibus omnium sacerdotum, optimum fuerat, supra illa, propter quæ sancta est Synodus congregata, & quæ secundum pietatis vestræ studium probabili sunt fine conclusa, nihil quod tanto bono contrarium esset, inferri: nec per occasionem Episcopalis Concilii, id in commune appeti, quod non licuit concupisci. Frater enim & coepiscopus meus Anatolius parum considerauit, quanto pietatis vestræ beneficio, & mei fauoris assensu Constantinopolitanæ Ecclesiæ sacerdotium fuerit consequutus: & non tam de adeptis gauisus, quam de immodicis appetendis supra mensuram sui honoris accensus est, credens huic tam intemperanti cupiditati posse prodesse, quod ei quorumdam consensum præbuisse dicitur extorta subscriptio; quum tam destruendis mox conatibus contradictio fratrum & coepiscoporum meorum vicem meam agentium, fideliter & laudabiliter obuiaret. Quoniam contra statuta paternorum canonum, quæ ante longissimæ ætatis annos in vrbe Nicæna spiritualibus sunt fundata decretis. nihil cuiquam audere conceditur, ita vt siquis diuersum aliquid decernere velit, se potius minuat, quam illa corrumpat: quæ si, vt oportet, à cunctis Pontificibus intemerata seruentur, per vniuersas Ecclesias tranquilla erit pax & firma concordia, nullæ de mensuris harum dissensiones, nullæ de ordinationibus lites, nullæ de priuilegiis ambiguitates, nulla erunt de alieni vsurpatione certamina: sed ea quæ iure charitatis rationabilis est, & morum & officiorum seruabitur vnanimitas: & ille vere erit magnus, qui fuerit totius ambitionis alienus, dicente Domino: Quicumque voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister; & quicumque voluerit inter vos primus esse, erit vester seruus. Matth. 20. Sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare. Et tamen hæc illis tunc insinuabantur, qui de pusillo volebant crescere, & de infimis ad summa transire. Constantinopolitanæ vero præsuli Ecclesiæ (quia amplius quam assecutus est concupiscit) quid illi satisfaciet, si tantæ vrbis magnificentia & claritudo non sufficit? Superbum nimis est & immoderatum, vltra fines proprios tendere, & antiquitate calcata, alienum ius velle præripere, atque vt vnius crescat dignitas, tot Metropolitanorum impugnare primatus, quietisque prouinciis, & olim sanctæ Synodi Nicænæ moderatione dispositis, bellum nouæ perturbationis inferre; atque vt venerabilium Patrum decreta soluantur, quorumdam Episcoporum proferre consensum, cui tot annorum series negauit effectum. Nam sexagesimus fere annus huius iactantiæ esse iactatur, qua se prædictus Episcopus æstimat adiuuari, frustra cupiens id sibi prodesse, quod etiam si quisquam ausus est velle, nullus tamen potuit obtinere,

Agnoscat cui successit viro: & repulso omni A spiritu elationis, Flauiani modestiam. Flauiani humilitatem, quæ illum vsque ad Confessoris gloriam prouexit, imitetur. Cuius si velit splendere virtutibus, laudabilis erit, & in omni loco plurimum dilectionis acquiret, non ambiendo humana, sed promerendo diuina. Hæc autem obseruantia, vniuscuiusque illi animum spondet copulandum, & eam Apostolicæ Sedis dilectionem, quam Constantinopolitanæ Ecclesię semper impendimus, nulla mobilitate violandam: quia si interdum immoderati pręsules aliquas B incidunt culpas, Ecclesiarum tamen Christi integra gratia perseuerat. Consensiones vero Episcoporum, sanctorum canonum apud Nicæam conditorum regulis repugnantes, vnita nobiscum vestrę fidei pietate, in irritum mittimus, & per auctoritatem beati Petri Apostoli, generali prorsus definitione cassamus; in omnibus Ecclesiasticis his legibus obsequentes, quas ad pacificationem omnium sacerdotum, per trecentos decem & octo Antistites Spiritus sanctus instituit, ita vt etiam si multo plures aliud, quam illi statuere, decernerent, in nulla reuerentia sit habendum, quidquid fuerit à prędictorum constitutione diuersum. Prolixitatem itaque epistolę meę, qua necesse habui explicare quid sentiam, rogo vt per fratrem & coepiscopum meum Lucianum, qui quantum in ipso est sollicitudinem susceptę legationis est fideliter exequutus, & per filium meum Basilium diaconum, pietas vestra dignanter accipiat. Et quia moris vestri est, pro pace & vnitate Ecclesię laborare, fratrem meum Anatolium Episcopum ex vestra insinuatione delectum, salubriter in his quę ipsi profutura sunt, continete; vt gloria clementię vestrę sicut magnificatur de fide reparata, ita prędicetur de ambitione compressa. Data xj. Kal. Iunij, Herculano viro clariss. Consule.

C

EXEMPLAR EPISTOLÆ scriptæ ab Imperatore Marciano Alexandrinis Monachis, per Ioannem Decurionem.

IN nullo quolibet modo delinquere, proprium est Dei omnium, Dominique cunctorum: sapientium autem virorum est, quando cum sint homines, est eis impossibile non peccare, vt dum peccauerint, repente pœnitentiam agant, vt pœnitendo vitia corrigant. (vel defendere) Nam permanere in peccatis, & * in eis exerceri, & festinare malo malum accumulare, omnino malignum & valde vesanum est. Quod aliquos Alexandriam, eique vrbi vicina loca habitantes reuerendissimos Monachos passos esse cognouimus: & credentes non per simplicitatem morum hoc eos pertulisse, diuinis litteris vsi sumus, declarantibus orthodoxam nostram Fidem. Et quia sancta Catholicáque Synodus, quæ Chalcedone facta est, circa Apostolicam Fidem nihil penitus innouauit; sed per omnia Anastasii, & Theophili, & Cyrilli, reuerendæ memoriæ Alexandrinorum Pontificum secuta doctrinam, damnauit quidem Eutychis blasphemiam, nihil aliud sapientem, quam Apollinarii impiam doctrinam: abscidit autem & impietatem Nestorii. * Ab illo missus oppugnare sanctam & orthodoxam Fidem, nihil se mali facere putauit, si Eutychis impietatem imitaretur, qui contra piam orthodoxorum religionem insurrexit, æmulans quidem Photinum à veritate alienum, imitator vero esse studens Deo repugnantis sententiæ Apollinarii, & Valentini, & Nestorii,

Hæc non cohærent cum superioribus & aliquid deesse videtur tam in Græco, quam in Latina interpretatione, quæ ab hoc loco vsque ad finem desumpta est ex ms. cod. Vat.

ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ ΘΕΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Μαρκιανοῦ, πεμφθέντων τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μονάζουσιν.

ΤΟ μηδὲν μηδαμῶς ἁμαρτεῖν ἴδιον ὑπάρχει τοῦ τῶν ὅλων Θεοῦ, καὶ δεσπότου· τῶν δὲ συνετῶν ἐστὶν ἀνδρῶν, ἐπείπερ ἄνθρωποι ὄντες, οὐχ οἷόν τε μὴ πταίειν, τὸ ἁμαρτήσαντας αὐτίκα μεταμελεῖσθαι, καὶ διορθοῦσθαι τῇ μεταμελείᾳ τὰ σφάλματα. D τὸ δὲ ἐπιμένειν τοῖς πταίσμασι, καὶ τούτοις ἐπαγωνίζεσθαι, καὶ σπουδάζειν κακῷ τὸ κακὸν ἐπισωρεύειν, παμπονήρου τινὸς καὶ λίαν ἐξεστηκότος ἐστίν. ὅπερ τινὰς τῶν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ περὶ αὐτὴν οἰκούντων εὐλαβῶν μοναχῶν πεπονθέναι μαθόντες, καὶ νομίσαντες, μὴ δι' ἁπλότητα τρόπων τοῦτο αὐτοὺς ὑπομεμενηκέναι, θείοις ἐχρησάμεθα γράμμασιν· E ἃ δηλοῦσι τὴν ἡμετέραν ὀρθόδοξον πίστιν· καὶ ὅτι ἡ [illegible] ἡ ἁγία, καὶ καθολικὴ σύνοδος ἡ ἐν Χαλκηδόνι γενομένη, περὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν οὐδὲν ἐκαινοτόμησε· διὰ πάντων δὲ τῇ Ἀθανασίου, καὶ Θεοφίλου, καὶ Κυρίλλου, τῶν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης γενομένων ἐπισκόπων τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, ἀκολουθήσασα διδασκαλίᾳ, καθεῖλε μὲν τὴν Εὐτυχοῦς βλασφημίαν, οὐδὲν ἕτερον, ἢ τὰ Ἀπολιναρίου φρονοῦσαν ἀσεβῆ F δόγματα· ἐξέκοψε δὲ καὶ τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν· * παρ' ἐκείνου πεμφθεὶς πολεμῆσαι τῇ ἁγίᾳ καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει, οὐδὲν ᾠήθη διαπράττεσθαι φαῦλον, εἰ τὴν Εὐτυχοῦς δυσσέβειαν μιμήσοιτο, ὃς κατὰ τῆς εὐσεβοῦς τῶν ὀρθοδόξων θρησκείας ἐπανέστη· ζηλῶν μὲν Φωτεινὸν τὸν τῆς ἀληθείας ἀλλότριον, μιμητὴς δὲ εἶναι τῆς θεομάχου γνώμης Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου, σπουδάζων·

συκοφάντης ἄντικρυς ἀποδεικνύμενος, τῆς πρώην κατὰ τὴν Χαλκηδονέων πόλιν συγκροτηθείσης διὰ τὸ περὶ τὴν πίστιν θερμὸν ἡμετέρῳ νεύματι ἁγιωτάτης συνόδου. ἣ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων πρὸς συγκρότησιν τῆς πίστεως τὸ σύμβολον ἐβεβαίωσεν, οὐδὲν κατὰ προσθήκην, ἢ μείωσιν τῆς τῶν αὐτῶν ὁσίων πατέρων διδασκαλίας ἐναλλάξασα. Εὐτυχῆ δὲ, ὡς τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενον, καὶ τὴν πίστιν παρασαλεῦσαι βουληθέντα, ἀλλότριον εἶναι τοῦ τῶν ὀρθοδόξων ὀνόματος δικαιώσασα. οὗ τῇ μοχθηρίᾳ, καὶ ῥιψοκινδύνῳ τόλμῃ Θεοδόσιος ἀκολουθῶν, καταλαμβάνει μὲν τὴν Παλαιστινῶν χώραν, ἀπατᾷ δὲ τοὺς οὐκ εἰδότας, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων δεδογματίσθαι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πλαττόμενος. ἔφησε γὰρ, ὡς ἡ αὐτὴ ἁγιωτάτη σύνοδος δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, καὶ δύο πρόσωπα προσκυνεῖσθαι ἐδογμάτισε· καὶ, ὡς ὑπεναντίον τοῦ συμβόλου τῶν ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν ἡρμήνευσεν. ἐντεῦθεν τε αὐτῷ πλῆθος τῶν ἀπατηθέντων ἀθροίσας, καὶ τὴν τῶν ἀφελῶν, ὡς εἰπεῖν, ἄγνοιαν κτησάμενος σύμμαχον, τὴν Αἰλιέων κατατρέχει πόλιν, ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν, φόνους εὐλαβῶν ἀνδρῶν, ἀφέσεις τῶν ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις ἐγκλήμασιν ἑαλωκότων τολμῶν· δι' ὧν εὐλαβοῦς τινος δόξαν θηρώμενος ἐπικινδύνως ηὐθέντησε· καὶ τὰς εἱρκτὰς ἀναρρηγνὺς, ἵνα τῶν ὑπευθύνων, τό γε ἐπ' αὐτῷ, τῆς δίκης ἐλευθερωθέντων, πᾶσιν, ὡς εἰπεῖν, τοῦ πλημμελεῖν ἀνεύθυνον παράσχῃ τὴν ἐγχέρειαν· καὶ εἰς αὐτὴν δὲ τὴν καθοσίωσιν, καὶ τοὺς τῆς ἡμετέρας θειότητος νόμους ἐξαμαρτάνων, ἀπέκλεισε μὲν τῆς πόλεως τὰς πύλας, ἑαυτῷ τε τὸ τῆς ἐπισκοπῆς βεβαίως παρὰ πάντας τοὺς κανόνας ἐνεχείρησεν ὄνομα, Ἰουβεναλίου τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ περιόντος, καὶ ἐπὶ τῆς πόλεως τυγχάνοντος, ὁμοῦ τὰ θεῖα, καὶ τὰ ἀνθρώπινα χραίνων τε, καὶ συγχέων δίκαια. ἐντεῦθεν τε ὁδῷ βαδίζων ἐπὶ τὰ χείρονα, τὰς κατὰ τὴν Παλαιστίνην πάσας ἁγιωτάτας ἐκκλησίας, καὶ πόλεις τοῖς μείζοσι περιέβαλλε κακοῖς, τοὺς μὲν εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους ἀναιρεῖσθαι παρασκευάζων, ἐν δὲ ταῖς χειροτονῶν, οὓς ἐβούλετο. προσέταττε γὰρ, μανιώδει τῷ θράσει κεχρημένος, τοὺς πάλαι ψήφῳ δικαίᾳ κατὰ τοὺς θείους κανόνας τῶν πόλεων ἐπισκόπους, ὡς αὐτῷ ἤρεσε, ἀλλοτρίους τῆς ἱερωσύνης καθίστασθαι, καὶ τῶν θρόνων, οἷς ἐκληρώθησαν, ἀπελαύνεσθαι· ἐπεστράτευε δὲ καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ πανταχόθεν διὰ τοῦ πεμφθέντος πλήθους, τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ πραγματευόμενος. οὕτω γὰρ ᾤετο, βεβαίως μὲν καθέξειν τὴν οὐδὲν αὐτῷ προσήκουσαν ἐπισκοπὴν, κατορθώσειν δὲ τελείως τὰ τῆς οἰκείας ἐπιχειρήσεως. Ἰουβενάλιον μὲν οὖν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον ἥ τε ἁγία τριὰς, καὶ ὡς τὸ πρᾶγμα ἔδειξε, τὸ περὶ τὴν πίστιν θαρρεῖν διέσωσε. Σευηριανὸς δὲ ὁ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης ἐπίσκοπος τῆς Σκυθοπολιτῶν, ἅμα ἑτέροις δι' ἐκείνου δυσσεβῶς ἀναιρεθεὶς,

A calumniator operte ostensus sanctissimi Concilii, quod nunc propter Fidei ardorem in Chalcedonensium vrbe nostro nutu congregatum est, quod trecentorum decem & octo sanctorum Patrum Symbolum ad constituendam Fidem editum confirmauit, nihil, vel addendo, vel minuendo, immutans ab eorumdem sanctorum Patrum magisterio: iustum vero censens, vt Eutyches qui veritatem oppugnaret, & Fidei fluctuationem afferre cuperet, à nomine orthodoxorum B alienus esset. Cuius improbam ac temerariam præsumptionem Theodosius sequens, in Palæstinorum regionem se confert, circumuenit ac decipit ignaros, alia pro aliis sanctam Synodum docuisse fingens. Asseruit enim, quod ipsa sancta Synodus duos filios, & duos Christos, & duas personas adorari docuerit, quodque contra Symbolum sanctorum Patrum Fidem interpretata sit. Cúmque inde C multitudinem hominum deceptorum collegisset, simplicium, vt ita dicam, imperitiam adiutricem nactus, Æliensium vrbem inuadit, incendia domorum perpetrans, cædes religiosorum hominum, liberationes eorum qui summis criminibus conuicti essent: quibus facinoribus, religionis opinionem aucupans, periculosè auctoritatem sibi arrogauit: & perfringens carceres, vt sontibus, quantum in ipso esset, iudicio ereptis, omnibus, D vt ita dicam, flagitiorum ac scelerum liberam facultatem præberet. In ipsam porro sanctionem & maiestatis nostræ leges peccans, portas vrbis clausit, sibique Episcopatus, præter omnes certe leges, nomen vsurpauit, sanctissimo Iuuenale & superstite, & in ipsa vrbe degente: diuina simul & humana iura violans & conturbans. Hinc ad atrociora progrediens, omnes Palæstinæ sanctissimas Ecclesias atque vrbes in E grauiora mala incommodáque adducit, cædes designans reuerendissimorum Episcoporum, in nonnullis vero vrbibus quos sibi libuisset ordinans. Insana enim audacia vsus iussit Episcopos ciuitatum iusto pridem suffragio ex diuinis regulis creatos, alienos, vt ipsi quidem visum est, à Sacerdotio haberi, sedibusque, quibus assignati fuerant, expelli. Bello autem sanctissimum E- F piscopum Iuuenalem oppugnat per immissam vndique multitudinem cædem eius moliens: sic enim autumabat, Episcopatu se nihil ad ipsum pertinente esse potiturum, conatusque suos tandem processuros. Iuuenalem quidem sanctissimum Episcopum & sancta Trinitas, & vt res ipsa ostendit, Fidei constantia seruauit: at Seuerianus piæ memoriæ Episcopus Scythopolis vnà cum aliis pro illo nefarie interemptus,

vesaniæ Theodosii fuit parergon atque * additamentum. Hæc & his teteriora ausus Theodosius, postquam allatis ad potestatem nostram eius facinoribus; vndecumque ipsius vestigiis inquiri vnà cum satellitibus suis, sceleruṁque sociis, est iussus, è Palæstina quam sic affecerat, profugit, rebus ipsis ostendens ministrum se ac præcursorem Antichristi fuisse. Loca porro è locis identidem mutans, sanctissimas perturbans Ecclesias, idque studens, vt qui in Fide simpliciores sunt, aliena à veritate sentiant, impiéque diuinitatem colant; in mótem Sina, vt certiores facti sumus, domicilium religionis, quo sanctis viris aditus est, peruenit; in quo à vobis exorta, chara Deo, ac digna quibus nos omnem honorem habeamus, sita sunt Monasteria: vbi latitans, meditatur etiam orthodoxiam oppugnare, & occasionem sibi fore sperat. Atque illius quidem nulla iam habenda est ratio: quandoquidem nec * designatorum ab eo, ipsiusque, satellitibus facinorum pœnæ dignum modum quisquam inuenire potest. Nostra autem potestas, quamuis admodum confidit, perniciosam ac Deo repugnantem Theodosii sententiam nullo modo posse commouere vestræ Fidei stabilitatem; tamen ne dæmonis opus, cuius ille est administer, præter vestrum nostræque potestatis propositum, quidquam valere queat, decreuit, vestram reuerentiam per has sacras litteras hortari, vt tam nefarium hominem, alienum ab orthodoxa Fide, hostem sanctissimarum Ecclesiarum, vnà cum ipsius adiutoribus vndique inuestigatum tradatis prouinciæ rectori, vt in maximum gloriosissimi magistri militum Orientis, exconsulis & patricii, iudicium adducatur: non vt tot flagitiorum pœnam suscipiat, sed vt in posterum certe religiosas & circa numen diuinum simplicius affectas animas, ad perniciem loca omnia circumeundo, inescare desinat. Sciat enim reuerentia vestra, nos vsque à maioribus orthodoxam Fidem colere, ac diuinis scripturis edoctos sanctam Trinitatem adorare trecentorum decem & octo almæ memoriæ Patrum Symbolum amplecti, id sequi, iuxta id credere; Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Nestorii, & Eutychis, & aliorum, quotquot contra Symbolum sentire decreuerunt, scelus aspernantes, credentes vero Dominum nostrum ac Saluatorem Iesum Christum de Spiritu sancto & Maria Virgine Deipara natum esse; profitentes vnum ac eumdem filium Iesum, Deum perfectum & hominem perfectum eumdem; Deum vere & hominem vere eumdem; nulloque modo diuisum, aut separatum, aut conuersum Saluatorem Christum iugiter adoramus.

quaddam aliud agentis opus.

Pag. 358.

commissorum

A πάρεργον τῆς Θεοδοσίου κατέστη μανίας. ταῦτα καὶ τὰ τούτων δεινότερα τολμήσας Θεοδόσιος, ἐπειδὴ τῶν κατ' αὐτὸν ἁπάντων τῷ ἡμετέρῳ κράτει γνωρισθέντων, πανταχόθεν ἀνιχνευθῆναι σὺν τοῖς αὐτοῦ δορυφόροις, καὶ τῶν κακῶν κοινωνοῖς προσετάχθη, δραπετεύει μὲν ἐκ τῆς Παλαιστινῶν, ἣν οὕτω διέθηκεν, αὐτοῖς ἐπιδεικνὺς τοῖς πράγμασιν, ὡς ὑπηρέτης, καὶ πρόδρομος τοῦ ἀντιχρίστου γέγονε. τόπους δὲ ἐκ τόπων ἀμείβων, τὰς μὲν ἁγιωτάτας ἐκκλησίας διαταράττων, τοὺς δὲ περὶ τὴν πίστιν
B ἁπλουστέρους ἕτερα παρὰ τὴν ἀλήθειαν φρονεῖν, καὶ δυσσεβῶς τὸ θεῖον θρησκεύειν παρασκευάζων, οὕτως, ὡς ἐμάθομεν, τὸ τῆς εὐλαβείας οἰκητήριον, καὶ τοῖς ἁγίοις ἀνδράσι βατὸν, Σινᾶ κατείληφεν ὄρος· ἐν ᾧ τὰ παρ' ὑμῶν, φίλα μὲν τῷ κρείττονι, παρὰ δὲ ἡμῖν πάσης ἄξια τιμῆς, ἵδρυται μοναστήρια. καὶ δι' ὧν ἐν αὐτῷ λανθάνων ἔτι μελετᾷ κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας, καιρὸν αὐτῷ γενήσεσθαι προσδοκᾷ. ἀλλ' ἐκείνου μὲν, οὐδεὶς λόγος.
C ἐπείπερ οὐδὲ τῆς τιμωρίας τῶν πεπλημμελημένων αὐτῷ τε, καὶ τοῖς αὐτοῦ δορυφόροις, εὕροι τις ἂν μέτρον ἄξιον. τὸ δὲ ἡμέτερον κράτος, εἰ καὶ λίαν τεθάρρηκεν, ὡς οὐδενὶ τρόπῳ τὸ πονηρὸν, καὶ θεομάχον Θεοδοσίου φρόνημα τὴν ἀληθῶς, καὶ βεβαίαν ἐν ὑμῖν στηριχθεῖσαν πίστιν παρασαλεῦσαι δυνήσεται, ὅμως, ἵνα μή τι τοῦ δαίμονος ἔργον, ᾧ διακονεῖται, παρὰ τὴν ὑμῶν τε, καὶ τοῦ ἡμετέρου κράτους πρόθεσιν ἰσχῦσαι δυνηθῇ, τοῖσδε τοῖς
D θείοις γράμμασι τὴν ὑμετέραν προτρέπει εὐλάβειαν, τὸν οὕτως ἀνόσιον, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀλλότριον, τῶν τε ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν πολέμιον, ἅμα τοῖς αὐτῷ συνεργοῖς πανταχόθεν ἀνιχνευθέντα παραδοῦναι τῷ τὴν ἐπαρχίαν ἰθύνοντι, εἰς τὸ μέγιστον τοῦ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου τῆς ἕω ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου δικαστήριον ἀχθησόμενον· οὐχ ἵνα δίκην ὑπόσχῃ τοσούτων, ἀλλ' ἵνα τοῦ λοιποῦ γοῦν τὰς εὐλαβεῖς, καὶ περὶ τὸ θεῖον ἀφελεστέρας διακειμένας ἐκ τοῦ περινοστεῖν ἐπ'
E ὀλέθρῳ τῶν τόπων, οὓς ἂν καταλάβοι, δελεάζειν παύσηται ψυχάς. ἴστω γὰρ ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια, ὡς ἡμεῖς ἐκ προγόνων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως γεγονότες, καὶ ταῖς θείαις γραφαῖς τὴν ἁγίαν τριάδα προσκυνεῖν διδαχθέντες, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ τῆς ὁσίας μνήμης πατέρων τὸ σύμβολον ἀσπαζόμεθα. οὕτω βαδίζοντες, καὶ κατ' αὐτὸ πιστεύοντες, τήν τε Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Οὐαλεντίνου, καὶ Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς, τῶν τε ἄλλων
F πάντων, ὅσοι τῷ συμβόλῳ ἐναντία φρονεῖν, ἐγνώκασι δυσσέβειαν ἀπωθούμενοι, πιστεύοντες δὲ τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου τετέχθαι· καὶ ὁμολογοῦντες ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον αὐτὸν, Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν, οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ χωριζόμενον, ἢ τρεπόμενον, τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνοῦμεν διαπαντός,

ἐν ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως μένειν εὐχόμενοι, ἀναθεματίζοντες φανερῶς τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς, ἢ δύο πρόσωπα, ἢ εἰπόντας, ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. ἥν τινα προειρημένην ἁγιωτάτην πίστιν, ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον οὖσαν, καὶ ἡ κατὰ Χαλκηδόνα ἔναγχος συγκροτηθεῖσα ἁγιωτάτη σύνοδος ἐβεβαίωσε, συμφώνως χρησαμένη περὶ τὴν εὐαγῆ, καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν φρονήματι, καὶ τὴν Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν ὁμογνώμονι τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα.

A In hac fide Deum precamur, vt stabiliter maneamus: aperte anathematizantes eos qui duos filios dicunt, aut duos Christos, aut duas personas; vel qui dixerunt, aut scripserunt aut præsumunt dicere. Quam quidem sanctissimam Fidem, quæ vera est, atque orthodoxa; sanctum Concilium firmauit proxime Chalcedone celebratum, vno ore vnoque sensu religionem sanctam & orthodoxam colens: peruersamque solius Eutychis opinionem condemnauit suffragio cum sanctis Patribus sentiente.

EIVSDEM EPISTOLÆ MARCIANI IMPERATORIS altera versio, quæ vsque ad verba illa, Abscidit autem & impietatem Nestorii, *est cum superiori, Græco textui, cui respondet apposita: exinde vero nihil cum eo commune habet.*

& venerabile Symbolum trecentorum decem A & octo sanctorum Patrum, qui in Nicæa conuenerunt, integrum per omnia custodiuit, neque imminutione neque adiectione vexatum. Et credit quidem nostra tranquillitas, sanctas litteras nostras, necnon, & præcepta proposita dudum in Alexandrinorum magna ciuitate, sufficere ad persuasionem eorum, qui nescio quo modo adhuc dubitant, eo quod nihil innouatum sit à sancto Catholicoque Concilio, & quatenus nullus decetero dubitaret, huius rei gratia relinquatur. Neque enim quemlibet ita simpliciorum esse credimus, vt legens B tantas doctrinas, sic clare pronuntiantes Fidem orthodoxam, hactenus in ipso errore permaneat. Si vero fortasse sint aliqui (quod non credimus) insitam nobis clementiam non sequêtes, volumus iterum eis per has sacratissimas litteras nostras certissime satisfieri: quia sanctorum & venerabilium Patrum doctrinas sequens sanctissima Catholicaque Synodus, cuncta disposuit, & Eutychis quidem peremit impietatem; quem Dioscorus est secutus, & alii quidem, qui libros C Apollinaris non dubitauerunt plebi dispergere, vocabula sanctorum Patrum eis attitulâtes, quatenus ad plenum simplicium mentes sua falsitate deciperent. Confirmauit autem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in Nicæa conuenientium venerabile Symbolum, nihil nec auferens, nec adiiciens. secundum quod baptizata nostra tranquillitas, ab ætate adolescentiæ sapit, & vt in eo consistat exoptat; credens Dominum nostrum & saluatorem Christum filium Dei vnigenitum, coæternum & consubstantialem Patri, propter nos & propter nostram salutem humanatum, natum ex Spiritu sancto & Maria virgine Dei genitrice, & esse Deum & hominem vere eumdem, non alium & alium (absit hoc) sed vnum eumdemque nullo modo partitum, aut separatum, aut conuertibilem. Eos auté qui dicunt, aut aliquando duos filios, aut duas personas, etiam nos tamquam Dei inimicos abominamur & anathematizamus. Hæc igitur & nunc agnoscentes, si qui forsitan estis Pag.559. adhuc falsitate decepti, ad veritatem recurrere festinate, nefandis vosmetipsos, & Canonibus contrariis collectionibus abstinentes, ne super hoc, quod animas vestras perditis, etiam legali castigationi subdamini: vnite vero vos omnes sanctissimæ & Catholicæ orthodoxorum Ecclesiæ, quæ vna est, sicut & venerabiles definitiones Patrum nos docent. Hoc enim agentes, animam quidem vestram saluti donabitis, Deo vero cunctorum, quæ sunt placita, facietis; sed & nostræ tranquillitati vos commendantes, eius cura fruemini. Propterea siquidem & Ioannem videlicet Decurionem eligêtes misimus, qui certissime valeat ea quæ de Fide sunt, explanare. Nam & sanctorum Episcoporum vniuersali Catholicorum Concilio interfuit, & vniuersa quæ gesta sunt, clare nouit: vt per omnia satisfactione suscepta, hi qui (quod non credimus) adhuc dubitant, tandem aliquando vel ad veram & immaculatam Fidem remeare festinent.

ἈΝΤΙΤΥΠΟΝ ΘΕΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

πεμφθέντων ἀρχιμανδρίταις, καὶ λοιποῖς ἐν Αἰλίᾳ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν οἰκοῦσι μοναχοῖς παρὰ τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου. Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου.

ΕΝτυχὸν δὴ ἡμέτερον κράτος ταῖς δεήσεσιν, ἃς πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην, καὶ θειοτάτην δέσποιναν ἡμῶν τὴν

EXEMPLAR SACRAE

missæ à sacratissimo & piissimo domino nostro Marciano perpetuo Augusto ad Archimandritas, monachos, & reliquos habitantes in Aelia, & circa eam.

AGnoscens nostra maiestas preces, quas ad sacratissimam piissimamque nostræ tranquillitatis IX.

coniugem direxistis, rebus ipsis mihi persuasum est, quod non supplicationes miseritis, sed sub obtentu precum, impiam, & Dei legibus, Romanæque Reipublicæ contrariam existentem, vestram demonstraueritis intentionem. Nam cum oportuerit vos quieti vacare, & esse sub Sacerdotibus, eorumque doctrinis * obedire, doctorum potius ordinem audacia vehementi adsumere præsumpsistis, qui neque à recte docentibus doceri patimini, & vobisipsis stulte persuadetis, quod cunctos oporteat circa apertæ Fidei scientiam vos potius sequi, quam sanctorum Apostolorum, Prophetarumque volumina, & à sanctæ memoriæ Patribus mandata contradita. Et quasi minus, quam * priores relinquere vos putaretis, si falsis * doctrinis vestras præsumptiones obumbrare velleritis, nihil veritatis in vestris precibus docuistis, asserentes neque incendiorum, neque homicidiorum, neque aliarum incongruarum rerum esse vos auctores, aut Monasteria, sed & incolas ciuitatis, & quosdam peregrinos memoratarum rerum originem extitisse. Sed nihil horum quæ tentata sunt, nostram latuit pietatem; quando & monimentorum gestis, * & singulorum relationibus nobis apertum est, quomodo & Æliensium ciuitas à vobis velut hostibus capta sit, qui habitare in Monasteriis, & eiusmodi locis * obseruare debuistis. Insuper & venerandæ memoriæ Diaconi commissa cædes, & quod illius corpus post necem etiam * communi sepultura priuatum, insensibiliter tractum subdebatur iniuriis. Quomodo etiam domus incensæ, & portæ clausæ sint ciuitatis, & quasi * legibus propriis ciuitatis custodiebatis muros, & carcere violenter aperto, * malorum præsumptoribus remissio pœnarum & periculosæ fugæ præbebatur occasio. * Proficientibus autem ad peiora, postremis minora fuisse præcedentia demonstrantes, Iuuenalem sanctissimum Episcopum, & alios reuerendissimos sacerdotes, per quædam ad hoc destinatum interficere voluistis. Cum vero is qui missus fuerat, fuisset spe sua deceptus, * sine effectu suam væsaniam, & eorum à quibus missus fuerat, * esse non sinens, Seuerianum sanctæ memoriæ Episcopum gladio percutiens, neque his qui erant cum eo, pepercit. Hæc ergo & his peiora delicta, & quomodo præsumpta, & quibus agentibus, [aut inuitantibus] acta sint, * manifestant ea quæ frequenter in diuersis iudiciis proprie demonstrata, & sacratissimis nostris auribus intimata sunt, certissimum indicium vestræ voluntatis habentia,* quam prompte ad maxime delinquendum descenderitis, non Dei Fidem defendere vel fouere volentes,

Margin notes: instrui. — priora peccata fuerint suggestionibus vestris fouere. — & relationibus singulis nobis manifestata sunt, — tantummodo residere — communi violatione iuris, debiti mortuus, tractum, etsi insensibiliter iniuriis subdebatur, — in statu ciuitatis legibus libera — facinorosis hominibus — Malo autem in peius progrediente, — adsessorium sua væsania opus fecit. Seuerianum — manifestatur eum diuersis modis in tribunalibus propriis sint — ei quam

A ὁμόζυγον τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐξεπέμψατε, τοῖς πράγμασιν ἐπείσθη, ὡς οὐχ ἱκετηρίας ἐπέμψατε· δεήσεως δὲ προσχήματι τὴν ἀσεβῆ, καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ νόμοις, καὶ τῇ πολιτείᾳ τῶν Ῥωμαίων ἐναντίαν καταστᾶσαν σκοπὸν ὑμῶν ἀπεδείξατε. δέον γὰρ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ τελεῖν ὑπὸ τοὺς ἱερέας, καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν μαθήμασι προσομιλεῖν, διδασκάλων τάξιν ὑπὸ τῆς ἄγαν αὐθαδείας ἑαυτοῖς ἐπενοήσατε, οἱ μηδὲ τὰ παρὰ τῶν διδασκόντων ὀρθῶς μαθεῖν ἀναδεχόμενοι· πεί- B σθέντες δὲ ἑαυτοὺς ἀνοήτως, ὅτι δεῖ μᾶλλον ὑμῖν πάντας ἀκολουθεῖν πρὸς τὴν τῆς πίστεως εἴδησιν, ἢ ταῖς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ προφητῶν βίβλοις, τοῖς τε παρὰ τῶν τῆς θείας μνήμης πατέρων παραγγέλμασιν. ὥσπερ δὲ τῶν προλαβόντων ἐλάττονα πλημμελοῦντες, εἰ ψευδέσι διδασκαλίαις τὰ παρ' ὑμῶν τετολμημένα ἐπισκιάζειν βουληθείητε, οὐδὲν τῆς ἀληθείας ἐχόμενον ταῖς ἱκετηρίαις ἐδιδάξατε· φάσκοντες μήτε τῶν ἐμπρησμῶν, μήτε τῶν φόνων, μήτε τῶν ἄλλων ἀτο- C πημάτων ὑμᾶς αἰτίους, ἢ τὰ μοναστήρια καθεστάναι, τῶν δὲ τὴν πόλιν οἰκούντων, καί τινων ξένων ἔργον γεγενῆσθαι τὰ μνημονευθέντα δεινά. ἔλαθε δὲ οὐδὲν τῶν τετολμημένων τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, ἐκ πράξεων ὑπομνημάτων, καὶ ἀναφοραῖς τῶν καθ' ἕκαστον φανερωθέντων· ὅπως τε ἡ τῶν Αἰλιέων παρ' ὑμῶν, ὥσπερ D εἰ πολεμίων, κατελήφθη πόλις, τῶν οἰκεῖν τὰ μοναστήρια, καὶ τοῖς τοιούτοις προσεδρεύειν μόνον τόποις ὀφειλόντων· ἥτε τοῦ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης διακόνου ἀσεβῶς τολμηθεῖσα σφαγή· καὶ ὡς τὸ ἐκείνου σῶμα μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, καὶ τῆς κοινῆς χωρισθὲν ὁσίας, ἑλκόμενον ἀναισθήτως ὑβρίζετο· ὅπως τε ἐνεπρήσθησαν μὲν αἱ οἰκίαι, αἱ δὲ τῆς πόλεως ἀπεκλείσθησαν πύλαι, ὡς ἐν αὐτονομίᾳ· τά τε τείχη τῆς πόλεως ἐφυλάττετο, καὶ τῆς εἱρκτῆς βιαίως ἀνοιχθείσης, τοῖς τὰ δει- E νὰ τετολμηκόσιν ἄφεσις τῶν τιμωριῶν, καὶ φυγῆς * ἐπικινδύνου παρείχετο πρόφασις· προβαίνοντος δ' ἐπὶ χεῖρον τοῦ κακοῦ, τοῖς ὕστερον χαλεποῖς μικρὰ τὰ προλαβόντα δεικνύντες, Ἰουβενάλιον τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, καὶ ἑτέρους εὐλαβεῖς ἱερέας διὰ τοῦ πεμφθέντος ἀνελεῖν ἠβουλήθητε. ὡς δὲ τῆς ἐλπίδος ὁ σταλεὶς ἐσφάλη, παρέργον τῆς αὐτοῦ μανίας, καὶ τῶν ἀποστειλάντων αὐτὸν ἐποιήσατο Σευηριανὸν τὸν τῆς ὁσίας μνή- F μης ἐπίσκοπον ξίφει διαχειρισάμενος, μηδὲ τῶν συνόντων αὐτῷ φεισάμενος. ταῦτα, καὶ τούτων δεινότερα πλημμελήματα, καὶ ὅπως τετόλμηται, καί τινων διαπραξαμένων, γνωρίζει διαφόρως ἐν δικαστηρίοις ἰδικῶς ἀποδειχθέντα, καὶ ταῖς θείαις ἡμῶν ἀκοαῖς μηνυθέντα, ἔλεγχον ἀκριβῆ φέροντα τῆς ὑμετέρας γνώμης, ἀφ' ἧς προχείρως ἐπὶ τὸ πλεῖστον, πλημμελεῖν ἐτράπητε· οὐ περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐκδικεῖν, ἢ ταύτῃ συγκροτεῖν βουλόμενοι·

ἀλλ' ἑαυτοῖς τὰς προεδρίας, καὶ τὰς ἱερωσύνας· ὧν ἀλλότριοι πάντη πάσι πεφήνατε, περιποιεῖν ἐπὶ λύμῃ τῶν πόλεων ἐσπουδάκατε. θαυμάζειν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τῇ ἡμετέρᾳ πάρεστι, τίνος ἕνεκεν Εὐτυχῆ μὲν ἀναθεματίζετε, καλῶς γε τοῦτο ποιοῦντες, Θεοδοσίῳ δὲ τῷ πάντα τολμηρῷ ἑαυτοὺς ἐξεδώκατε τῷ φρονοῦντι τὰ Εὐτυχοῦς· ὃς τὴν Βαλεντίνου, καὶ Ἀπολιναρίου κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ζηλώσας μανίαν, ταῖς μὲν ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις θορύβων, ταῖς δὲ πόλεσιν ἀνατροπῆς, καὶ βλάβης γεγένηται πρόξενος ἀφορήτου· ὑμῖν δὲ κατέστη τῶν οὕτως ἀφορήτων, καὶ παρανόμων πράξεων ἀρχηγός. τῆς μὲν οὖν δυσσεβείας, καὶ τῶν πλημμελημάτων πάντων ὑφέξετε δίκας ἀξίας τῷ τῶν ὅλων δεσπότῃ καὶ σωτῆρι Χριστῷ, ὧν τὴν αἰτίαν ἐδώκατε. οὐ γὰρ ἀνέξεται ἡ θεία δύναμις ἀτιμώρητα περιδεῖν τὰ εἰς τὴν αὐτῆς πίστιν δυσφήμως, καὶ εἰς τὰς ἁγίας ἐκκλησίας, καὶ εἰς τοὺς ὁσίους ἄνδρας ἐλεεινῶς ἀναιρεθέντας ἀθεμίτως πεπλημμελημένα. ἡ δὲ ἡμετέρα γαληνότης οὐδὲν τοιοῦτον κατὰ τῶν μοναχῶν προσέταξε γενέσθαι· μόνην δὲ τὴν Αἰλιαίων καταστῆσαι πόλιν, τοῦ λοιποῦ γοῦν ἐπὶ τῇ τῶν οἰκούντων ἡσυχίᾳ φυλαχθησομένην. τὸ δὲ ὑμέτερον θράσος ἐναντία τοῖς τῶν μοναχῶν παραγγέλμασι * διαπραττόμενον, πόλεμον ἤγειρε κατὰ τῆς κοινῆς εὐταξίας. καὶ πλῆθος ἀθροῖσαν τῶν τε λῃστευόντων, καὶ ἄλλως παρανομεῖν εἰωθότων, καὶ ὅπλα κατὰ τῶν εὐνομουμένων κινῆσαν, σφαγῆς, καὶ ἁλώσεως, καὶ ἑτέρων χαλεπῶν τοῖς τὴν χώραν οἰκοῦσιν αἴτιον κατέστη, ὡς κινηθὲν τὸ ἡμέτερον κράτος, ἐπαγανακτῆσαι μὲν τοῖς πεπλημμελημένοις, ἐμφύτῳ δὲ φιλανθρωπίᾳ * κινηθὲν, τοὺς τῶν φόνων, καὶ τῶν ἐμπρησμῶν εὑρισκομένους αἰτίους, δίκας ὑποσχεῖν παρακελεύσασθαι. εἰ καὶ ὅτι καὶ καθ' ὑμῶν ἦν τὰ τῆς ἀγανακτήσεως προελθεῖν, καταλειφθέντων μὲν τὰ μοναστήρια, οἷς ὑμᾶς διηνεκῶς προσεδρεύειν τὸ ἐπάγγελμα παρακελεύεται, τολμησάντων δὲ τοιαῦτα, ἃ τῶν ἐσχάτων τιμωριῶν ἄξια καθέστηκεν. ἐπεὶ καὶ διδάσκειν αὐτοὶ τοῦ μανθάνειν ἐπιχειρεῖτε, οὐκ εἰδότες τὰ θεῖα λόγια φανερῶς διαγορεύοντα, ὡς οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ποίαις διδασκαλίαις τοῦ σωτῆρος τῶν ὑμετέρων ψυχῶν, ἢ τῶν ἁγιωτάτων ἀποστόλων, καὶ πατέρων ἠκολουθήσατε; οὐ γὰρ δὴ ταῖς οἰκείαις ἑπόμενοι δυσσεβείαις λέγειν τολμήσετε, ὡς ἐπὶ φόνοις, ἢ πλημμελήμασιν ἑτέροις, ἅπερ ὑμεῖς διεπράξατε, τὰ τῶν ἁγίων * προεμβαίνει διδάγματα. ἐπεὶ δὲ δύο φύσεις ἀκούοντες, τὰς ὑμετέρας ψυχὰς θαμβεῖσθαι ἐδιδάξατε, ὡς τινος καινοφωνίας ταῖς ἡμετέραις ἀκοαῖς προσαγομένης, ἴστε, ὡς ὑμῖν μὲν τὴν περὶ τούτων ἐξέτασιν πολυπραγμονεῖν οὐ προσήκει, συνιέναι τὴν ἐπὶ τούτοις λεπτότητα μὴ δυναμένοις. ἡμεῖς δὲ τὰς τῶν πατέρων * ἐκδεξάμενοι διδασκαλίας, τὴν φύσιν νοοῦμεν ἀλήθειαν.

διαπραττόμενοι,

* ἴσ. νικηθὲν, L.

* ἐμμένει

* ἐκλεξάμενοι

A sed vobis ipsis præfecturas & sacerdotia, quorum vos ostendistis omnimodis alienos, in perditionem ciuitatum vindicare studentes. Nostra siquidem pietas admiratur, qua causa Eutychem quidem anathematizatis, bene in hac parte facientes, Theodosio verò, qui proiectæ audaciæ est, vos ipsos contradidistis, sapienti ea quæ sunt Eutychis, qui Valentini & Apollinaris contra orthodoxam Fidem æmulatus insaniam, B sanctissimas quidem conturbat Ecclesias, ciuitatibus vero subuersionis & importabilis vexationis extitit occasio, vobis etiam factus est adeo nefandarum & iniquarum actionum princeps. Et impietatis quidem * suæ ac delictorum omnium pœnas dignissimas * dabit omnium Domino & saluatori Christo, quorum excitastis originem. Non enim patietur diuina potestas sine supplicio pertransire ea, quæ in eius fidem blasC pheme, & in sanctas Ecclesias, & in sanctos viros miserande peremptos, nefande commissa sunt. Nostra vero tranquillitas nihil tale fieri contra Monachos imperauit, sed vt tantummodo Æliensium * sedaretur ciuitas, quatenus de cetero * quies eius ab omnibus seruaretur. Vestra vero procacitas * mandatis contraria Monachorum agens, bellum aduersus communem quietem assumpsit: & multitudinem congregans latronum, D & aliorum inique agere solitorum, armaque contra legitime viuentes commouens, causa cædis & deuastationis, aliarumque crudelium rerum, prouinciæ habitatoribus fuit; itavt mota maiestas nostra indignaretur * rerum talium commissoribus, sed per insitam clementiam superata, cædis & incendiorum auctores, pœnas luere iuberet. licet etiam aduersus vos iustum esset, vt nostra indignatio progrederetur, qui relictis Monasteriis, in quibus vos perpetuo residere vestra professio iubet, ea ausi estis, E quæ vltimo supplicio digna sunt. Nam etiam docere potius, quam discere præsumitis, diuina nescientes eloquia aperte * præcipientia, quia non est discipulus super magistrum suum, nec seruus super dominum suum. Quas doctrinas Saluatoris animarum nostrarum, aut sanctissimorum Apostolorum & Patrum secuti estis? Non enim proprias sequentes F impietates, dicere audebitis, quod ad cædes, aliaque delicta quæ vos egistis, sanctorum documenta progrediantur. Sed quia duas naturas audiétes, perturbatas vestras animas fuisse docuistis, veluti quadam nouitate auribus vestris illata; scitote, quia vobis quidem harum rerum examinationem facere non congruit, qui subtilitatem huius rei intelligere nequitis. Nos autem Patrum suscipientes doctrinas, naturam intelligimus veritatem:

Pag. 560

* vestra

* dabitis

* contentiosa

* ad quietem habitantium

* professioni

* vel committentibus

Matth. 10.

* asserentia

Hoc enim est quod sapimus, simul & dicimus: quia Dominus noster Iesus Christus, & Deus vere & homo vere est idem: sicut & sanctiss. Apostolus Paulus naturam ipsam veritatem intelligens, in epistola ad Galatas clare docet, ita dicens: Sed tunc quidem nescientes Deú, seruiistis eis, qui natura non sunt dii: hoc est, ignorantes vere Deum, eis qui vere non sunt dii. ex his palam significans, quia natura veritas est. Sed dicitis, quia de naturis in Fidei Symbolo nihil continetur à trecentis decem & octo sanctis Patribus exposito. Neque enim vlla de hac re tunc quæstio mota erat, neque nunc alia nouitas aduersus eam fidem excogitata est; sed sanctorum Patrum, qui in orthodoxa Fide claruerunt, firmata est traditio. Vos autem qui dicitis, Non oportet naturarum rationes exquiri, hoc ipsum facere compertum est, aperte in supplicationibus à vobis directis. naturarum memoriam facientes, atque dicentes: Quomodo parit virgo, & manet virgo? Et quomodo generat per naturam eum, qui super naturam est? Verbum enim caro factum est? quomodo separari potest? Factum vero est non natura mutatum, neque Diuinitate conuersum. Videte igitur quomodo naturam vbique commemoratis, qui propter ipsum nomen naturæ turbamini, & vndique vobis ipsis calumniandi ea, quæ à sancta Synodo pro Fide vere firmata sunt, occasionem exquiritis, etiam in eo peccantes, quod mentientes adseritis, prorsus definitum esse dici debere duos filios, & duos Christos, quod ita non est. Nos enim hoc * abdicantes, anathematizamus eos qui hoc scripserunt, aut dixerunt, aut dicere forte præsumunt. Nostra namque tranquillitas Symbolum trecentorum decem & octo Patrum & iampridem secuta est, & ei in posterum tempus assentit, credens Dominum nostrum Saluatorem Iesum Christum ex Spiritu sancto & Maria virgine Dei genitrice natum. Orthodoxam namque Fidem, sicut accepimus, seruare in perpetuum festinamus, quemadmodum etiam sancta Synodus nuper in Chalcedonensium ciuitate celebrata, credens docet, Symbolum confirmans, & consona sapiens ipsis sanctis Patribus, Ephesinoque Concilio, cuius Celestinus & Cyrillus reuerendæ memoriæ præsules fuerunt, errorem Nestorii condemnantes. Ac nostra clementia nulli penitus necessitatem præcepit imponi, quatenus aut subscriberet, aut consentiret Inuitus. Non enim terrore aut violentia aliquos volumus ad viam trahere veritatis. Vos autem è contrario præterea quæ dudum ausi estis, gladiis, aliisque crudelitatibus, insuper & iniuriis * & tormentis in mulieres honestas & nobiles perpetratis, necessitatem plurimis non dubitastis inferre, vt consentirent vestris peruersis doctrinis;

Gal. 4.

Pag. 361.

prohibentes,

verberationibus.

A τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ φρονοῦμεν, καὶ φαμὲν ὅτι περ ὁ δεσπότης ἡμῶν, καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς, Θεὸς ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπος ἀληθῶς ἐστιν ὁ αὐτός· καθὼς καὶ ὁ ἁγιώτατος ἀπόστολος Παῦλος, τὴν φύσιν ἀλήθειαν νοῶν, ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ διδάσκει, σαφῶς λέγων· ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς· ἐκ τούτου φανερῶς, ὅτι φύσις ἐστὶν ἡ ἀλήθεια, σημαίνει· εἰ καὶ ὅτι περὶ φύσεων ἐν τῷ τῆς πίστεως οὐ * παραδέχεται συμβόλῳ, τῷ ἐκτεθέντι παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων. οὔτε γάρ τις περὶ τούτου ζήτησις ἐκινήθη· οὔτε δὲ νῦν καινοτομία τις κατὰ τῆς αὐτῆς ἐπινοήθη πίστεως· ἀλλὰ τὰ τῶν ἁγίων, τῶν ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ λαμψάντων, ἐκυρώθη παραγγέλματα. ὑμεῖς δὲ οἱ μὴ χρῆναι λέγοντες φυσιολογεῖν, αὐτὸ τοῦτο ποιοῦντες ἁλίσκεσθε, διαῤῥήδην ἐν ταῖς παρ' ὑμῶν ἀποσταλείσαις δεήσεσι φύσεως μεμνημένοι, καὶ λέγοντες· πῶς τίκτει παρθένος, καὶ πάλιν μένει παρθένος; καὶ πῶς γεννᾷ κατὰ φύσιν τὸν ὑπὲρ φύσιν; καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ· ὁ γὰρ λόγος σὰρξ ἐγένετο· πῶς δὲ γέγονε; πῶς χωρισθῆναι δύναται; γέγονε δὲ, οὐ τραπεὶς τὴν φύσιν, οὐδὲ μεταβληθεὶς τὴν θεότητα. ὁρᾶτε οὖν, πῶς φύσεως πανταχοῦ μέμνησθε, οἱ πρὸς αὐτὸ δὲ τῆς φύσεως ὄνομα ταραττόμενοι, καὶ πανταχόθεν ἑαυτοῖς τοῦ συκοφαντεῖν τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀληθῶς ἐπὶ τῇ πίστει κυρωθέντα, ἀφορμὰς περιποιεῖτε· ἁμαρτάνοντες καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι ψευδόμενοί φατε· ὡς ἐδογματίσθη λέγειν δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, ὅπερ οὐχ οὕτως ἔχει. ἀπαγορεύοντες γὰρ, ἀναθεματίζομεν τοὺς τοῦτο λέγοντας, ἢ γράψαντας, ἢ εἰπόντας, ἢ καὶ τολμῶντας λέγειν. ἡ γὰρ ἡμετέρα γαλήνη τῷ συμβόλῳ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων τόν τε παρελθόντα χρόνον ἠκολούθησε, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς πείθεται, πιστεύουσα τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τετέχθαι. τὴν γὰρ ὀρθόδοξον πίστιν, ὡς παρελάβομεν, διηνεκῶς φυλάττειν σπουδάζομεν, ὃν τρόπον καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ κατὰ τὴν Χαλκηδονέων ἔναγχος συγκροτηθεῖσα, πιστεύουσα διδάσκει, βεβαιοῦσα τὸ σύμβολον * τοῖς τε αὐτοῖς ἁγίοις πατράσι, καὶ τῇ συνόδῳ, τῇ κατ' Ἔφεσον, ἧς Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, οἱ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, προεβεβλήκεσαν, τὴν Νεστορίου πλάνην ἐξουθενοῦμενοι. καὶ ἡ μὲν ἡμετέρα γαληνότης οὐδενὶ τὸ σύνολον ἀνάγκην ἐπαχθῆναι προσέταξεν· ὥστε ἢ ὑπογράφειν, ἢ συναινεῖν, εἰ οὐ βούλοιτο. οὐδὲ γὰρ ἀπειλαῖς, ἢ βίᾳ τινὰ πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ὁδὸν ἕλκειν βουλόμεθα. τὸ δὲ ἐναντίον ὑμεῖς, πρὸς τοῖς ἤδη τετολμημένοις, διὰ ξιφῶν, καὶ ἑτέρων χαλεπῶν, ἔτι μὴν καὶ ὕβρεων, καὶ αἰκισμῶν εἰς γυναῖκας λαμπρὰς, καὶ σεμνὰς γινομένων, ἀνάγκην ἐπάγειν οὐκ ὠκνήσατε πολλοῖς, πείθεσθαι μὲν ταῖς διεστραμμέναις ὑμῶν διδασκαλίαις, ἐκβοῆσαι δὲ,

καὶ ὑπογραφαῖς ἀναθεματίζειν τὴν αὐτὴν ἁγιωτάτην σύνοδον, καὶ τὸν ὁσιώτατον πατριάρχην τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντα, καὶ τοὺς ἄλλους ὁσίους πατέρας· ὑπὲρ ἧς τόλμης ἀναγκαίως δώσετε λόγον τῷ τῶν ὅλων δεσπότῃ Θεῷ· οὗπερ, εἰ θέμις εἰπεῖν, ἐφ' ὕβριν ταῦτα πράττειν ἐτολμήσατε· ἐπονείδιστοι καὶ καταγέλαστοι δικαίως τοῖς τε μιαροῖς Ἕλλησι, καὶ ταῖς αἱρέσεσι καταστάντες· οἷς ὑπόδειγμα αἰσχύνης γεγόνατε. ἐπειδὴ δὲ καὶ τοὺς Σαμαρείτας ᾐτιάσασθε, ὡς κατὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν δεινά, καὶ ἀθέμιτα τολμήσαντας, καὶ φόνους, ἢ ἕτερά τινα ἄτοπα πλημμελήσαντας, γινώσκετε, ὡς ἐθεσπίσαμεν, ζητήσεως παρακολουθησάσης ἀκριβοῦς παρὰ τοῦ περιβλέπτου κόμητος Δωροθέου, τὰ μὲν ἁρπαγέντα ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς ἀπολέσασιν ἀποκατασταθῆναι, τοὺς δὲ τούτων εὑρισκομένους αἰτίους, τιμωρίαν, τὴν ἐκ τῶν νόμων, ὑποσχεῖν, τῆς ἐπὶ τούτοις ἐκδικήσεως οὐδὲν ὑμῖν προσηκούσης, οὓς χρὴ διδαχθέντας, ὅπως τὸ ἡμέτερον κράτος πιστεύει, καὶ παρὰ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας προτραπέντας, μὴ χωρίζεσθαι τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως, προσεδρεύειν δὲ τοῖς μοναστηρίοις, καὶ ταῖς πρὸς τὸ κρεῖττον σχολάζειν εὐχαῖς, σύμφωνα τῷ ἐπαγγέλματι διαπραττομένους, καὶ μηδένα θόρυβον παντάπασιν ἐμποιοῦντας, μήτε μὴν τοῖς ἐπὶ ἀπωλείᾳ τῶν ψυχῶν παρὰ τῶν φαύλων διδασκόντων λεγομένοις, ἁπλῶς πειθομένους, μήτε διὰ τὰς ἐκείνων ἀσεβεῖς συμβολὰς, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν χωριζομένους. παρασυνάξεις μηδὲ ὅλως ποιεῖν τολμήσητε· εἰδότες τὰ πάλαι νομοθετηθέντα παρὰ τῶν τῆς θείας λήξεως ἐν τοῖς ἀνωτέροις χρόνοις γεγονότων βασιλέων, οἳ τὴν εὐαγῆ, καὶ καθολικὴν συγκροτήσαντες θρησκείαν, μεγίστοις ἐπιτιμίοις τοὺς παρασυνάγειν τολμῶντας ὑποβάλλεσθαι θεσπίζουσι. μεταμεληθήσεσθαι δὲ ὑμῖν τῶν προτέρων πιστεύοντες, οὐδὲ τὰ τῆς φιλανθρωπίας ἠρνησάμεθα, πολλαῖς παρακλήσεσι χρησαμένου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου· δι' ὧν ἡμᾶς ἐξεδυσώπησε, ταῦτα πρὸς ὑμᾶς τὰ θεῖα χαράξαι γράμματα. διδαχθέντες δὲ ταῖς δεήσεσιν, ὡς ὑπὸ τῶν φυλάττειν κελευσθέντων στρατιωτῶν τὴν Αἰλιέων πόλιν, τῷ τε τῶν ἵππων, καὶ ἀνδρῶν πλήθει θορυβεῖται τὰ ὑμῶν εὐκτήρια, καὶ ἀγανακτήσαντες πρὸς τοῦτο, Δωρόθεον τὸν περίβλεπτον κόμητα ὑμᾶς ἐλευθεροῦν τῆς ὀχλήσεως ἐθεσπίσαμεν· εἰ καὶ ὅτι οὐδὲ πρὸ τούτου ἐνυβρισθῆναι τὰ μοναστήρια, ἢ τὰς ὑμῶν ξενίας στενοχωρηθῆναι προσετάξαμεν.

A & clamoribus atque subscriptionibus anathematizarent eamdem sanctam Synodum, & sanctissimum Patriarcham Sedis Apostolicae maximae Romae Leonem, & alios sanctissimos Patres: pro quibus ausibus necessarie reddituri estis Deo omnium domino rationem, in cuius iniuriam, si dici fas est, talia facere praesumpsistis, iure opprobrium & irrisio scelestis paganis & haereticis effecti, quibus estis exemplum confusionis redditi. Quia
B vero & Samaritas accusastis, tamquam ipsi aduersus sanctas Ecclesias crudelia & nefanda commiserint, & caedes, & alia simul incongrua perpetrarint: cognoscite quia sanciuimus, vt inquisitione subtilissima subsecuta per virum spectabilem Comitem Dorotheum, ea quidem quae direpta sunt, sanctis Dei Ecclesiis, & eis qui perdiderunt, restituantur; illi autem qui harum rerum inueniuntur auctores, legitimae vltioni subiaceant: cum horum criminum
C vltio nihil ad vos pertineat, quos oportet, agnoscentes quomodo credat nostra potentia, & à nostra pietate pariter inuitatos, à sancta & orthodoxa Fide nullatenus deuiare, sed sedere potius in Monasteriis, & orationibus ad Deum fusis vacare, & consona vestrę professioni semper efficere, nullasque turbas omnino miscere: neque his quae ad perditionem animarum à prauis doctoribus
D proferuntur, incaute consentientes, neque propter eorum impios coetus ab orthodoxa Fide, & Dei vos separantes Ecclesiis. Collectas vero canonibus contrarias nequaquam facere praesumatis, scientes ea, quae dudum sancita sunt à diuae memoriae priorum temporum Principibus, qui sanctam Catholicamque religionem corroborantes, maximis suppliciis extraneas collectas praesumentes facere subdi sanxerunt. Nos autem creden-
E tes fore vt priorum vos poenitentia capiat, clementiam nullatenus denegauimus, multis vtique precibus vtente sanctissimo Iuuenale, per quas nos exorauit haec ad vos scripta transmitti. Agnoscentes autem * ex diuersorum precibus, quod à militibus custodire iussis Aeliensium ciuitatem, & equorum multitudine atque virorum vestra * Monasteria conturbantur, etiam in hoc indignati, Dorotheum
F virum spectabilem Comitem ab hac vos molestia liberare sanciuimus, licet nec antea iniuriam fieri Monasteriis, aut vestra * refugia sustinere praecepimus angustias.

autem ex prę-cibus

oratoria

hospitia

INTERPRETATIO LEGIS A THEODOSIO IVNIORE, CVM ſeductus fuiſſet à Chryſaphio, aduerſus Flauianum & ſocios pro Eutyche promulgata: quam religioſiſſimi Marciani Principis lex ſubſecuta deſtruxit.

OLim quidem prius Neſtorius, qui fuit Conſtantinopolitanus Epiſcopus, noua & peſtifera, præter illa quæ tradita ſunt, tentans inducere, dogmatum Chriſtianorum puræ & orthodoxæ Fidei contraria, à ſancta Synodo eſt eiectus, quæ Epheſi ex vniuerſo orbe principali ſanctione conuenit. Quæ ſancta Synodus pariter confirmauit etiam catholicam Fidem, ab Epiſcopis qui Nicææ congregati ſunt, traditam. Et nos confirmantes quæ ſalubriter definita ſunt ab eodem ſancto Concilio quod Epheſi congregatum eſt, generalem promulgauimus legem, qua tam prædictum Neſtorium, quàm eos qui ei ſimilia ſapiunt, damnat, præcipientes, ne Chriſtiano ſaltem nomine cenſerentur, ſed vt Simoniani potius vocarentur, quoniam blaſphemiam Simonis dilexerunt. Definiuimus etiam certis eos debere vltionibus ſubiacere, quas continet præfata præceptio. Quoniam vero præſenti tempore, dum poſt illa iampridem quietæ eſſent Eccleſiæ, Flauianus Conſtantinopolitanus Epiſcopus, & Euſebius alter Epiſcopus, pernicioſas ſeductiones ſequendo Neſtorii, ſchiſmata Eccleſiis iniecerunt; præcepimus rurſus in eiuſdem ciuitatis Epheſi ſanctiſſimam ECCLESIAM vndique conuenire concilium, vt cum omni ſubtilitate vera Fide firmata, à ſanctis Eccleſiis iniecta per eos hæreſis auferatur. Hæc ipſa igitur ſancta Synodus definiuit, obtinere quidem Fidem, quæ Nicææ à trecentis decem & octo Patribus tradita eſt, excludi vero ab Epiſcopatu non ſolum Flauianum & Euſebium, ſed & Domnum, qui fuit Antiochenus Epiſcopus & Theodoretum, & alios quoſdam, qui in eadem præfatæ hæreſeos cæcitate participant, & ob hoc ſacerdotalibus indigni ſunt ſedibus. Et nos igitur eiuſdem ſanctæ Synodi decreta laudamus atque confir-A mamus, hanc orthodoxam Fidem putantes atque nominantes, quæ à trecentis decem & octo Patribus expoſita eſt, & firmata in ſanctis Conciliis quæ Epheſi congregata ſunt. Vt vero & in reliquum tempus perfectiſſima fiat totius ſolutio quæſtionis, iubemus vt in omni orbe terrarum, huic ipſi Fidei quæ in Nicæa prolata eſt, vndique Epiſcopi vniuerſi ſubſcribant per Metropolitanos ſingulorum locorum, & hoc ipſum nobis per proprias eorum litteras intimetur. Omnino autem nullus, qui Neſtorii ac Flauiani, & eorum qui B eiuſdem hæreſis ſententia detinentur, vllo modo Epiſcopus ordinetur. Sed & ſi quis iam maligno præuentu eſt ordinatus, aut ſi quis de cætero per concurſum fuerit ſimulationemque prouectus, is orthodoxorum Pontificum decreto proiiciatur. Et nec vſque ad verbum eidem ſanctæ Fidei vel adiiciatur aliquid, vel dematur. Sed nec habeat aliquis, aut legat, aut tranſcribat, proferatve Neſtorium, vel * terminos eius, aut codices noxios, & maxime quos contra ſolas Porphyrius edidit C Chriſtianas litteras, neque Theodoreti ſcripta: ſed quicumque huiuſmodi codices habet, publice illos proferat, & cunctis videntibus igni tradantur. Et eos qui hanc religionem colunt, vel doctores eorum, nullus neque in ciuitate, neque in agro, neque in ſuburbio ſuſcipiat, neque eos ſecum patiatur habere conſeſſum: alioquin rebus eius publicatis, ipſe perpetuo exilio relegabitur. Quicumque hoc egerit vel qualiſlibet extiterit, vel quiſquis codices habuerit, interdictam fidem Neſtorii ac Theo-D doreti continentes, aut interpretationes eorum, vel qui vocantur ſermones allocutorij, ſiue traditiones, iiſdem tormentis ſubiaceat, vel ſi ea quæ ſunt ab illis compoſita, alterius nomine fuerint prænotata.

DE INFIRMANDIS iis, quæ contra ſanctæ memoriæ Flauiaum Epiſcopum Conſtantinopolitanæ vrbis iniuſte ſunt prolata, & confirmandis iis, quæ poſtea de eo conſtituta ſunt à ſancta Synodo Chalcedonenſi.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΑΤΡΑΠΗΝΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ, τοῦ ἐπισκόπου τῆς βασιλευούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ βεβαιωθῆναι τὰ μετὰ ταῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τυπωθέντα.

VALENTINIANVS ET Marcianus Auguſti, Palladio præfecto prætoriorum Orientis, Valentiniano præfecto Illyrici, Tatiano præfecto vrbis, Vincomalo magiſtro diuinorum officiorum, & Conſuli deſignato.

Οἱ βασιλεῖς Παλλαδίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων, Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, Τατιανῷ ἐπάρχῳ πόλεως, Βιγκομάλῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

XI. GLoria numquam * glorioſi morte perimitur, nec pereunt cum morientibus virtutes:

gloriosorum bonorum.

ΟΥ δέ ποτε δόξα τῷ θανάτῳ τῶν ἐνδόξων ἀπόλλυται. Οὐδὲ συναποθνήσκουσι τοῖς τελευτῶσιν αἱ ἀρεταί.

A μᾶλλον γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἡ ὑπόληψις αὔξεται τῇ τελευτῇ. ἐπειδήπερ ἅπας ὁ κατὰ τῶν τελευτώντων ἐκ μέσου γὰρ φθόνος. ἐντεῦθεν μετὰ τοσαύτης σπουδῆς, καὶ ἐπαίνων, τὰ τῶν προγόνων διαφημίζεται κατορθώματα. ἐντεῦθεν ἡμῖν τῶν ἀρίστων ἡ μνήμη μετὰ μεγίστης ἐπιτελεῖται τῆς προσκυνήσεως. ἐντεῦθεν τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν αἱ ψυχαὶ πολλάκις τὰς εὐκλεεῖς εἵλοντο τελευτάς. συνωμολόγηται γὰρ ἐκείνους μόνους εἰς τὸ διηνεκὲς ἀποθνήσκειν, ὧν ἥτε ζωή, καὶ ὁ θάνατος σιωπᾶται. B τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὕτως ἔχειν, ἥτε θεία, καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐπιδείκνυσι κρίσις. ὁπότε γὰρ φθόνῳ ψευδεῖ ὑπὸ τῆς ἀναιδοῦς συντεθείσης συκοφαντίας ὁ τῆς ἁγίας, καὶ προσκυνητῆς μνήμης Φλαβιανὸς, ὁ ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως ἐπίσκοπος τῆς ἀρχιερωσύνης ἦν ἐκβληθεὶς, καὶ ὁπότε κατὰ τὸ δῆθεν οὐκ ἦν ἑτέρως τῆς ἐπισκοπῆς τελειότερον ἔχεσθαι, ἢ περὶ τὴν πίστιν, ἣν παρειλήφει, φυλάττειν· οὗτος γὰρ μόνος ἠξίωται τοῦ τυγχάνειν ἐπίσκοπος, ὅμως τὰ τούτου λείψανα ἡ βασιλικωτάτη αὕτη πόλις ἐζήτησε, καὶ ἀπέλαβεν· C ὡς ἡ μακαριώτερον αὐτὴν πάντων τῶν ζώντων ὀφθῆναι ὥστε τὴν τελευτὴν ἐκείνην τὴν χαλεπὴν νομισθεῖσαν, δι' εὐχῆς πιστεύεσθαι γεγενῆσθαι· δι' ἧς ἐκείνην τὴν ἀθάνατον εὐφημίαν ἐπραγματεύσατο· καὶ δὴ τούτοις ἐπηκολούθησεν ἐκεῖνο, ὅπερ τοῖς αὐτοῦ γέρασιν ὁ Θεὸς ἐδωρήσατο· ὥστε προσκυνητὴν σύνοδον ἀναριθμήτων σχεδὸν ἐπισκόπων συνελθεῖν εἰς τὴν Χαλκηδονέων· ἥτις ἐν ὅσῳ τὰ κατὰ τὴν πίστιν ἐπιμελῶς ἐκζητεῖ, D διὰ τῆς αὐθεντίας τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος, τοῦ τῆς αἰωνίας τῆς δόξης Ῥώμης ἐπισκόπου, καὶ τῆς θρησκείας κυροῖ τὰ θεμέλια, Φλαβιανῷ τὸ βραβεῖον τοῦ τε προβεβηκότος βίου, καὶ τῆς ἐνδόξου παρέσχηκε τελευτῆς. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ τῆς προσκυνητῆς μνήμης Φλαβιανὸς τῇ τοσαύτῃ κεκόσμηται μαρτυρίᾳ, ὥστε Εὐτυχῆ, τὸν τἀναντία πεφρονηκότα, μετὰ τῶν μυσαρῶν αὐτοῦ ῥημάτων καταδικασθῆναι παρὰ πάντων ἑνὶ στόματι, ἀπαλειφέσθω τὰ τῆς διατάξεως ἐκείνης· ἥτις E καθ' ἁρπαγὴν τῶν μυσαρῶν μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ κατ' αὐτοῦ τεθεῖσα γινώσκεται· καὶ καθόλου σχολαζέτω τὰ ἐξ ἀδικίας τὴν ἀρχὴν ἐσχηκότα, ἥτε ἄδικος ἀπόφασις μηδὲν βλαπτέτω, μηδὲ Εὐσέβιον, μηδὲ Θεοδώρητον, τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, οὓς ὁ ὅρος ὁ αὐτὸς περιέχει· ἐπειδήπερ οὐ δύνανται ἐκ διατάξεως ἐπίσκοποι κατακρίνεσθαι, οὓς ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῇ τῆς πίστεως, συνοδικὴ ψῆφος ἐκόσμησεν. ἐκβληθείσης τοιγαροῦν τῆς νομοθεσίας ἐκείνης, F κατεχέτω τοῦ βίου, καὶ τῆς δόξης τῆς ἑαυτοῦ Φλαβιανὸς, ἧσπερ ἠξίωται, τὸν αἰώνιον ἔπαινον, τῆς εὐσταθείας τῆς περὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ τοῖς λοιποῖς * ἐσομένης ὑπόδειγμα· ἡ ὑπερλαμπρότερος τοιγαροῦν, ἡ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου τὸν σωτηριώδη τουτονὶ νόμον, προτεθέντων ἐδίκτων, εἰς τὴν ἁπάντων ποιήσει γνῶσιν ἐλθεῖν. ἐδόθη πρὸ μιᾶς νόνων Ἰουλίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείᾳ Σφωρακίου τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

[margin: * ἰσομένης]

immo etiam obitu existimatio augetur proborum hominum, quia omnis aduersum mortuos euanescit inuidia. Inde tanto studio ac praeconiis maiorum facta laudantur, inde optimorum virorum maxima cum veneratione memoria celebratur, inde magnorum virorum animi exitus appetiuere gloriosos: quia compertum * erat, eos solummodo perpetuo mori, quorum de vita ac morte * taceretur. Id ita esse, etiam praesenti tempore diuinum ostendit, humanumque iudicium. Cum enim falsa inuidia & improbe concinnata calumnia, religiosae ac venerabilis recordationis Flauianus huius almae Vrbis Episcopatu fuisset expulsus (quamuis hoc fuit plenius retinere Sacerdotium, fidem quam acceperat, conseruare: is enim solus est, qui esse meretur Episcopus) tamen ita eius reliquias & expetiit haec * sacratissima ciuitas & recepit, vt beatior omni viuente videretur: vt exitus ille qui putabatur acerbus, optandus credatur fuisse, quo illam immortalem mercatus est laudem: sequutumque est illud; quod meritis eius diuinitas praestitit, vt venerabilis Synodus innumerabilium pene Sacerdotum Chalcedonem conueniret, quae dum Fidem diligenter inquirit, auctoritate beatissimi Leonis Episcopi aeternae vrbis Romae, & Religionis fundamenta * constituit, Flauiano & anteactae vitae palmam, & mortis tribuit gloriosae. Ergo quoniam venerabilis recordationis Flauianus tanto ac tali decoratus est testimonio, vt Eutyches qui contra senserat, cum sceleratis dictis suis ab omnibus vno ore damnaretur; aboleatur illa constitutio, quae sceleratorum subreptione, post obitum sanctae memoriae Flauiani aduersus eum lata cognoscitur; cessentque in totum ea, quorum initium fuit iniquum, & iniusta sententia nihil obsit Eusebio quoque & Theodoreto religiosis Episcopis, qui eadem lege continentur: quoniam non possunt Sacerdotes constitutione damnari, quos Synodicum ornat decretum. Expulsa itaque illa sanctione, retineat vitae gloriaeque suae Flauianus, quam meretur, perpetuam laudem, ceteris constantiae erga Fidem futurus exemplum. Illustrissima igitur & magnifica auctoritas tua hanc saluberrimam legem, edictis propositis, ad omnium notitiam faciat peruenire. Datum Constantinopoli pridie nonas Iulii, Sporatio viro clarissimo & qui fuerit nuntiatus, Conss.

[margin: * [illegible] · * tacentur · * regia · Pag. 363. · * confirmauit]

A

DE CONFIRMANDIS quæ à sancta Synodo Chalcedonensi contra Eutychem & eius Monachos constituta sunt.

eisdem præf. dic. *Iidem Augusti * Palladio præfecto prætorij.*

XII. Amplæ omnipotenti Deo habendæ atque agendæ sunt gratiæ, quod scelera nec latere prorsus, nec durare impunita permittit. Horum enim alterum, lædendi habet plurimam facultatem: alterum peccandi ceteris præstat exemplum. Curæ igitur esse diuinitati hominum actus, & maxime reuerentiam Religionis, proxime in confirmanda Catholica Fide euidenter apparuit, cum Eutychem sceleratorum dogmatum sectatorem, nec * latere, vt diu lateret, siuit; nec patefacto scelere, passa est pœnam sceleris euitare. Sententiis itaque diuinis humanisque damnatus, Synodicum decretum, vt merebatur, excepit, reus diuinitati, cui faciebat iniuriam; reus hominibus, quos decipere conabatur. Proxime etenim innumerabiles ex toto pene orbe beatissimi Episcopi Chalcedone congregati, improba prædicti Eutychis, vnà cum * Synodo eius causa habita, expulere commenta, sequuti sanctorum definita maiorum, quæ apud Nicæam à trecentis decem & octo constituta sunt, vel in hac postea alma vrbe à centum quinquaginta sunt Episcop. decreta, vel apud Ephesum, cum Nestorii est error exclusus, præsidentibus Celestino Romæ vrbis, & Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis Episcopis. Ea igitur, quæ sunt iuxta pristinam disciplinam à Reuerenda Synodo Chalcedonensi definita, illa fide qua Deum colimus, * per omnia seruanda censuimus, atque censemus: quia valde consequens est [quingentorum viginti] Sacerdotum pura mente Deum colentium definita, quæ pro orthodoxorum Fide sacrosancta secundum Patrum regulas processerunt, summa cum veneratione seruare. Verum quoniam * principalis prouidentiæ est, omne malum inter initia opprimere, & serpentem morbum, legum medicina resecare: hac lege decernimus, eos qui Eutychetis decipiuntur errore, ad exemplum Apollinariorum, quos Eutyches secutus est, quosque venerabiles parentum regulæ, id est, Ecclesiastici Canones & Principum d... sacratissima scita condem... ,

Marginal notes: *latere diutius, vt latebat, fuit.* — *errore Synodi Ephesinæ eius causa habita.* — *perpetuo* — *regia*

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΕΒΑΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑΥΤΑ, ἅπερ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τῆς ἐν Χαλκηδόνι, κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ τῶν αὐτοῦ μοναχῶν ὡρίσθη.

Οἱ αὐτοὶ Αὔγουστοι τοῖς αὐτοῖς ὑπάρχοις.

B Μεγίστας τῷ παντοκράτορι Θεῷ χρὴ ἔχειν, καὶ ὁμολογεῖν τὰς χάριτας· ὅτι τὰ μύση οὔτε λανθάνειν παντελῶς, οὔτε διαμένειν ἀτιμώρητα συγχωρεῖ· ὧν θάτερον μὲν τοῦ βλάπτειν πλείστην ἔχει τὴν ἄδειαν, θάτερον δὲ τοῦ ἁμαρτάνειν ὑπόδειγμα δίδωσι τοῖς λοιποῖς. τοιγαροῦν ἐν φροντίδι τὰς τῶν ἀνθρώπων πράξεις ὑπάρχειν τῷ Θεῷ, καὶ τὸ τῆς θρησκείας μάλιστα σέβας, πρῴην ἐν τῷ κυροῦσθαι τὴν καθολικὴν πίστιν περιφανῶς ἀνεδείχθη· ἡνίκα τὸν τοῖς μυσαροῖς ἑπόμενον δόγμασιν Εὐτυχῆ, οὔτε λανθάνειν, ὡς ἐλάνθανεν, ἐπὶ πλέον οὐκ εἴασε, καὶ ἀλόντα, τοῦ μύσους τὴν τιμωρίαν διαφυγεῖν, οὐκ ἠνέσχετο. ὅθεν ταῖς ψήφοις ὑπό τε Θεοῦ τε καταδικασθεὶς, καὶ ἀνθρώπων, ὅρον συνοδικὸν, ὡς ἦν ἄξιος, ἀπηνέγκατο, Θεῷ τε ὑπεύθυνος ὢν, ᾧ τὴν ὕβριν ἐποίει, καὶ ἀνθρώποις ἔνοχος, οὓς ἀπατᾶν ἐπεχείρει. πλεῖστοι γὰρ ἔναγχος ἐκ πάσης, ὡς εἰπεῖν, τῆς οἰκουμένης ὁσιώτατοι κατὰ τὴν Χαλκηδόνα ἀθροισθέντες ἐπίσκοποι, τὰ τοῦ μνημονευθέντος Εὐτυχοῦς φαυλότατα πλάσματα, μετὰ τῆς πλάνης τῆς ἐν Ἐφέσῳ συνόδου, τῆς αὐτοῦ χάριν γεγενημένης, ἐξέβαλον, τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ἀκολουθήσαντες δόγμασι, τοῖς τε ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐκτεθεῖσι, καὶ τοῖς ἐν ταύτῃ τῇ πόλει παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ, ἡνίκα τὴν Νεστορίου πλάνην ἐξέκλεισαν, προεδρευόντων, Κελεστίνου τε τοῦ τῆς Ῥωμαίων, καὶ Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, ἐπισκόπων. τὰ κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην τοίνυν διδασκαλίαν ὑπὸ τῆς προσκυνητῆς συνόδου, τῆς ἐν Χαλκηδόνι, ὁρισθέντα, κατ' ἐκείνην τὴν πίστιν, δι' ἧς τὸν Θεὸν σεβόμεθα, φυλάττεσθαι διὰ παντὸς ἐθεσπίσαμεν, καὶ θεσπίζομεν. ἀκόλουθον γὰρ σφόδρα καθέστηκε, τῶν ἐπισκόπων, τῶν καθαρᾷ διανοίᾳ τὸν Θεὸν θρησκευόντων, τοὺς τύπους, τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀκριβείας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως πεφυκότας, κατὰ τοὺς τῶν πατέρων κανόνας, μετὰ μεγίστου φυλάττεσθαι τοῦ σεβάσματος. ἐπειδὴ δὲ τῆς βασιλικῆς προνοίας ἐστὶ πᾶν φαῦλον ἐν ἀρχῇ καταπαύειν, καὶ τὴν ἕρπουσαν νόσον διὰ τῆς τῶν νόμων ἰατρείας ἐκτέμνειν, διὰ τοῦδε τοῦ νόμου θεσπίζομεν, τοὺς ὑπὸ τῆς μανίας Εὐτυχοῦς ἀπατωμένους, καθ' ὑπόδειγμα τῶν Ἀπολιναριστῶν, οἷς ἠκολούθησεν Εὐτυχὴς, καὶ οὓς οἱ σεπτοὶ τῶν πατέρων τύποι, τουτέστιν, οἱ τῆς ἐκκλησίας κανόνες, καὶ αἱ θεῖαι διατάξεις τῶν πάλαι βασιλέων καταδικάζουσι, μηδένα

μηδένα ἔχειν πρεσβύτερον, μηδέ τινας κληρικοὺς ἢ ἔχειν, ἢ ὀνομάζειν· καὶ αὐτὸν Εὐτυχῆ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας, ἧς ἀνάξιος ὢν ἐγυμνώθη, καθόλου στερίσκεσθαι. Εἰ δέ τινες, ἄντικρυ τῶν παρ᾽ ἡμῶν ὁρισθέντων, ἐπισκόπους, ἢ πρεσβυτέρους, ἢ καὶ λοιποὺς κληρικοὺς χειροτονῆσαι τολμήσαιεν, αὐτούς τε τοὺς χειροτονουμένους, καὶ τοὺς χειροτονοῦντας, ἢ περιποιοῦντας ἑαυτοῖς κατὰ παράληψιν τὸν βαθμὸν τὸν τῶν κληρικῶν, μετὰ τὸ καταδικασθῆναι τῇ τῶν ὑπαρχόντων ἀποβολῇ, καὶ ἐξορίᾳ διηνεκεῖ συγκλεισθῆναι, προστάττομεν, τοῦ συνιέναι τε, ἤτοι συνάγεσθαι ἢ μοναχοὺς συναθροίζειν, ἢ οἰκοδομεῖν μοναστήριον, οὐδεμίαν αὐτοὺς ἔχειν κελεύομεν ἄδειαν· καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς τόπους, εἰ πειραθεῖεν ἴσως ποτὲ συνιέναι, δημοσιεύεσθαι· ὅμως, εἰ τοῦ δεσπότου τοῦ τόπου ἐγνωκότος συνέλθοιεν· ὡς εἴγε ἀγνοοῦντος, τὸν διοικητὴν, εἴτουν μισθωτὴν τοῦ τόπου, βασανισθέντα ῥάβδοις, μετὰ δημοσίας ἐξορίας ὑπεισιέναι, θεσπίζομεν. πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲν αὐτοὺς ἐκ διαθήκης δέχεσθαι, οὐδὲ τοῖς ἐκ τῆς αὐτῆς πλάνης ὑπάρχουσι καταλιμπάνειν, ἀλλ᾽ οὐδεμίας μετιέναι στρατείαν, ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τὴν τῶν κορταλίνων, ἢ τῶν λιμητανέων. εἰ δὲ καί τις ἐν ἑτέρᾳ παρὰ τὴν προειρημένην εὑρεθείη στρατείᾳ, ἢ διὰ τὸ ἠγνοῆσθαι αὐτοῦ τὴν ἐν τῇ θρησκείᾳ ἀναστροφὴν, ἢ καὶ διὰ τὸ μετὰ τὴν ζώνην εἰς ταύτην αὐτὸν ἐληλυθέναι τὴν πλάνην, τῆς στρατείας ἀφαιρεθεὶς, τοῦτον καρπὸν τῆς οἰκείας κακοδοξίας ἐχέτω, τὸ καὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ τῆς τοῦ παλατίου στερίσκεσθαι μετουσίας· καὶ μήτε ἑτέρωθι, εἰ μὴ ἐν ᾗ ἐτέχθησαν κώμῃ, ἢ πόλει, αὐτοὺς ἀναστρέφεσθαι. ὡς εἴγε τινὲς τούτων ἐκ ταύτης ὁρμῶνται τῆς πολυευδαίμονος πόλεως, ὃ πιστεύειν ἀθέμιτον, ἀπὸ ταύτης τῆς τε βασιλίδος πόλεως, καὶ τοῦ θείου κομιτάτου, καὶ πάσης ἐλαυνέσθωσαν μητροπόλεως, καὶ ταῦτα μὲν γενικῶς περὶ πάντων ὁρίζομεν, τῶν κρατουμένων τῷ μιάσματι τούτῳ τοῦ νοσήματος, ἢ μελλόντων ἐνέχεσθαι. τοὺς μέντοι γε πρὸ τούτου κληρικοὺς ὄντας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ μοναχοὺς, τοὺς τὸ αὐτὸ οἰκήσαντας Εὐτυχεῖ καταγώγιον, οὐδὲ γὰρ λέγειν προσήκει μοναστήριον, ὅπερ τοὺς τῆς εὐσεβείας ἔσχεν ἐχθροὺς, τοὺς εἰς τοῦτο ἐλάσαντας μανίας, ὥστε καταλειφθείσης τῆς εὐσεβῶς προσκυνουμένης θρησκείας, καὶ τῆς συνοδικῆς κρίσεως, ἣν σχεδὸν ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης συναχθέντες ἐν Χαλκηδόνι ὥρισαν ἱερεῖς, ἀκολουθῆσαι τοῖς φαύλοις διδάγμασιν Εὐτυχοῦς, ἐπειδήπερ τὸ ἀληθὲς φῶς καταλείψαντες, τὸ σκότος ἐπιλέξασθαι δεῖν ᾠήθησαν, πάσαις ταῖς τιμωρίαις, ταῖς καὶ τῷδε τῷ νόμῳ, καὶ ταῖς * προηγουμέναις κατὰ τῶν αἱρετικῶν ὡρισμέναις, κατασχεθῆναι κελεύομεν· καθάπερ αἱ πρότεροι εὐσεβεῖς διατάξεις περὶ Μανιχαίων ἐτύπωσαν· ὅπως ἂν μὴ ταῖς τούτων, πεφαρμαγμέναις ἀπάταις,

* προαγομέναις

A [nullum Episcopum,] nullum habere Presbyterum, nullos habere, vel appellare Clericos, ipsumque Eutychem nomine Presbyteri (quo & indignus & spoliatus est) in totum carere. Si qui autem contra definita nostra Episcopos, Presbyteros, ceterosque Clericos ausi fuerint creare, tam factos, quam facientes, vel præsumentes sibi Clericorum gradum, bonorum amissione perculsos, exilio perpetuo B præcipimus contineri. Coëundi vel colligendi, vel congregandi Monachos aut ædificandi Monasteria, iubemus nullam eos habere licentiam: locaque ipsa, in quæ forte conuenire aliquando tentauerint, confiscari, si tamen domino loci sciente conuenerint: quod si ignaro, actorem conductoremque loci fustibus cæsum, * deportationem subire censemus. Ipsos præterea nihil ex testamento C cuiusquam capere nihil eis qui eiusdem erroris sunt, relinquere testamento, ad nullam eos patimur adspirare militiam, nisi forte ad cohortalitiam, vel limitaneam. Si quis autem extra prædictam militiam inuentus fuerit militare, vel quia ignorabatur eius in religione peruersitas, vel quia post adeptum cingulum ad hunc deuenit errorem: solutus militia, infidelitatis suæ fructum hunc habeat, vt optimorum hominum & D palatii communione priuetur: nec alibi, quam in quo natus est vico vel ciuitate versetur. Quod si qui eorum in hac * alma vrbe (quod credi nefas est) geniti sunt, tam hac ciuitate venerabili, quam sacratissimo comitatu, & omni excludatur metropolitana ciuitate. Et hæc quidem generaliter circa omnes constituimus, qui tali labe polluti sunt, E vel polluentur. Eos autem qui ante hac Clerici orthodoxæ Fidei fuere, & Monachi qui * quondam Eutychis habitauere diuersorium (neque enim Monasterium dicendum est, quod religionis habuit inimicos) qui ad hoc vsque insaniæ processerunt, vt relicto venerabilis religionis cultu, & Synodico decreto, quod totius pœna F orbis Chalcedone coadunati decreuere sacerdotes, infaustam Eutychetis sequantur assertionem: quia vera luce deserta, tenebras eligendas esse crediderunt, omnibus pœnis, quæ vel hac, vel præcedentibus legibus aduersus hæreticos definitæ sunt, iubemus teneri: imo extra Romanum expelli solum, sicut præcedentes religiosissimæ constitutiones de Manichæis constituere: ne eorum venenatis fraudibus,

ordinatos, quàm ordinantes,

bonisque publicatis, gr.

felicissima

in eodem cum Eutyche habitauere diuersorio,

ſceleratiſque commentis, innocentum & infirmorum animorum animi decipiantur. Comperimus præterea quædam eos in contumeliam religionis, & inuidiam venerabilis Synodicæ definitionis, fuiſſe mentitos, conſcriptiſque libris & chartarum * tomis plura finxiſſe, quæ eorum inſaniam aduerſus veram Fidem aperte ſignarent: atque ideo præcipimus, vbicumque huiuſmodi ſcripta reperta fuerint, ignibus cremari. Eos vero qui vel ſcripſerint, vel aliis legenda tradiderint docendi ſtudio vel diſcendi, cenſemus cum publicatione bonorum deportatione puniri. Docendi etenim hanc infauſtam hæreſim, ſicut pridem edictis ſerenitatis noſtræ continetur, omnibus adimimus facultatem: quia vltimo ſupplicio coërcebitur, qui illicita docere tentauerit. Eos vero, qui diſcendi ſtudio audierint ſcelerata diſſerentem, decem librarum auri mulcta compeſcimus. Ita enim materia ſubtrahetur erroris, ſi peccatorum & doctor defuerit & auditor, Palladi parens chariſſime. Illuſtris itaque & magnifica auctoritas tua edictis propoſitis, omnibus faciat
Pag. 365. nota, quæ iuſſimus, cognoſcentibus moderatoribus prouinciarum, eorumque officiis, defenſoribus etiam ciuitatum, quod ſi ea quæ pura fide & ſancto propoſito cuſtodienda cenſuimus, aut neglexerint temerari, ſinguli denarum librarum auri mulcta perculſi, vt religionis legumque proditores etiam de exiſtimatione laborabunt. Datum quinto kal. Auguſti, Conſtantinopoli, Sporatio viro clariſſ. & qui fuerit nuntiatus, Conſs.

* plurima temere confinxiſſe.

A καὶ τοῖς ἐναγεστάτοις σοφίσμασι, τὰς ἀκεραίων, καὶ ἀσθενεστέρων λογισμοὶ δελεάζωνται. πρὸς τούτοις ἔγνωμεν, τινὰς ψεύδεσθαι εἰς ὕβριν τῆς εὐσεβείας τούτους, καὶ φθόνον τῶν ὡρισμένων περὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ συγγραφομένων βιβλίων τε, καὶ τόμων ἐν χάρταις πάνυ πολλοῖς, ταῦτα πλάττειν ἅπερ τὴν μανίαν αὐτῶν ὑπεναντίον τῆς ἀληθοῦς πίστεως σαφέστατα διελέγχει. καὶ διὰ τοῦτο προστάττομεν, ὅπου δή ποτ' ἂν εὑρεθῇ τὰ τοιάδε γράμματα, πυρὶ κατακαίεσθαι· τοὺς
B δὲ συγγραψαμένους, ἢ πρὸς ἀνάγνωσιν δεδωκότας ἑτέροις, σπουδῇ τοῦ μαθεῖν, ἢ διδάξαι, θεσπίζομεν τῇ μετὰ δημεύσεως ἐξορίᾳ κολάζεσθαι· τοῦ δὲ διδάσκειν τὴν ἀσεβῆ ταύτην αἵρεσιν, καθάπερ ἤδη τοῖς ἐδίκτοις τῆς ἡμετέρας θειότητος περιέχεται, πάντων τὴν ἄδειαν περιείλομεν· ὅτι γε δὴ διὰ τῆς ἐσχάτης κολασθήσεται τιμωρίας, ὁ τὰ ἀπειρημένα διδάσκειν ἐπιχειρῶν· τοὺς δὲ σπουδάζοντας ἀκροᾶσθαι τῶν τῇ
C μιαρᾷ διαλέξει χρωμένων, δέκα λιτρῶν χρυσοῦ τιμωρίᾳ καταπαυόμενον. οὕτω γὰρ ἡ πρόφασις ἡ τῆς πλάνης ὑφελκυσθήσεται, εἰ τῶν ἁμαρτημάτων ἐκλείψει καὶ ἀκροατὴς, καὶ διδάσκαλος. ἡ ὑπερλαμπροτάτη τοιγαροῦν, καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου, προτεθέντων ἐδίκτων, πᾶσιν, ἃ προσετάξαμεν, γνώριμα ποιησάτω. εἰδότων τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχόντων, καὶ τῶν τάξεων τούτων, καὶ τῶν ἐκδι-
D κούντων τὰς πόλεις, ὡς εἴ γε τὰ καθαρᾷ πίστει, καὶ ἁγίᾳ προθέσει φυλαχθῆναι παρ' ἡμῶν θεσπισθέντα, ἢ ῥᾳθυμίας ἀξιώσωσιν, ἢ συγχωρήσωσι παραβαίνεσθαι, ἕκαστος ἀνὰ δέκα λιτρῶν προστίμῳ χρυσοῦ βαλλόμενος, ὥσπερεὶ προδόται τῆς εὐσεβείας καὶ περὶ αὐτὴν ἔσονται κάμνοντες τὴν ὑπόληψιν. Ἐδόθη δὲ πρὸ πέντε καλανδῶν αὐγούστων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείας Σφωρακίου τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Eodem exemplo ſcripta Valentiniano viro illuſtri præfecto Illyrici, & Tatiano præfecto vrbis, & Vincomalo magiſtro officiorum, Conſuli deſignato.

E Καὶ ὡσαύτως ἐγράφη Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ Τατιανῷ ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ Βιγκομάλῳ μαγίστρῳ, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

EXEMPLVM REGIARUM litterarum ſcriptarum ad Baſſam præfectam Monaſterij in Ælia, à piiſſima & Chriſti amante Auguſta Pulcheria.

ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, γραφέντος Βάσσῃ ἡγουμένῃ ἀσκητηρίου ἐν Αἰλίᾳ, παρὰ τῆς εὐσεβεστάτης, καὶ φιλοχρίστου Αὐγούστης, Πουλχερίας.

F

XIII. SERENITATIS noſtræ ſtudium, animumque in ſanctam & orthodoxam Fidem, & quomodo eam vſquequaque amplificari & celebrari ſtudemus, nemini dubium eſſe arbitramur: maxime vero omnium id noſſe certo tuam reuerentiam confidimus. Sed quoniam his temporibus extitit Simonis erroris imitator,

ΤΗΝ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος περὶ τὴν εὐαγῆ, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν σπουδήν τε, καὶ προθυμίαν, καὶ ὅπως αὐτὴν διὰ πάντων αὔξειν τε καὶ συγκροτεῖσθαι σπουδάζομεν, οὐδενὶ μὲν ἀμφίβολον εἶναι νομίζομεν· πλέον δὲ πάντων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι τὴν σὴν εὐλάβειαν, τεθαῤῥήκαμεν. ἐπεὶ δὲ ἀνεφάνη ἐν τοῖς νῦν καιροῖς ὁ τῆς Σίμωνος πλάνης,

A μᾶλλον δὲ τοῦ ἀντιχρίστου πρόδρομος Θεοδόσιος, ὅς ὅπως μὲν διέθηκε τὴν Αἰλιέων πόλιν, καὶ τὰς ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἁγιωτάτας ἐκκλησίας ἐτάραξε, μυρία δεινὰ κατά τε τῶν θείων, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων διαπραξάμενος, συκοφαντῶν τε τὴν ἁγίαν, καὶ οἰκουμενικὴν ἐν Χαλκηδόνι συγκροτηθεῖσαν σύνοδον, ὡς τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων παρασαλεύσασαν, καὶ δύο υἱοὺς, καὶ δύο πρόσωπα προσκυνεῖσθαι, δογματίσασαν, οὐδὲ τὴν ὑμετέραν λέληθεν B εὐλάβειαν, ἀναγκαῖον ἡγήσατο ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια, διὰ τῶν περὶ τούτου καταπεμφθέντων θείων ἡμῶν συλλαβῶν, ἐλέγξαι μὲν τὰς τοῦ μνημονευθέντος μυσαροῦ ἀνδρὸς ψευδολογίας. τὴν δὲ ἡμετέραν ἐκ προγόνων ἡμῖν παραδοθεῖσαν φανερῶσαι πίστιν· καὶ ὅτι κατὰ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πιστεύομεν, ὅπερ καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος, μηδὲν τούτῳ προσθεῖσα, μήτε μὴν αὐτοῦ μειώσασα, ἐβεβαίωσε. καὶ διὰ τὴν C φιλανθρωπίαν τοῦ δεσπότου ἡμῶν, καὶ σωτῆρος Χριστοῦ, γνόντες οἱ τὴν Αἰλιέων πόλιν οἰκοῦντες, τήν τε τῆς ἐμῆς γαληνότητος, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου δεσπότου τῆς οἰκουμένης, καὶ ὁμοζύγου τῆς ἐμῆς θειότητος, ἀληθῆ, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, ταύτῃ τε προσέδραμον, καὶ διαφόροις εὐφημίαις τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, τήν τε ἡμετέραν ἀνύμνησαν βασιλείαν, καὶ συγγνώμην ἐπὶ τοῖς προλαβοῦσιν αὐτῶν ᾐτήσαντο πταίσμασι. καὶ περὶ μὲν αὐτῶν ὁ θειότατος, καὶ εὐλαβέστατος δεσπό- D της, καὶ ὁμόζυγος τῆς ἐμῆς γαληνότητος, τῇ συνήθει αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ κεχρημένος, τύπον δέδωκε τὸν τῇ αὐτοῦ πρέποντα εὐσεβείᾳ. ἡ δὲ ἡμετέρα γαληνότης, λογιζομένη τὰς Θεοδοσίου, τοῦ προλεχθέντος μυσαροῦ, καὶ ἀνοσίου συκοφαντίας, μὴ καί τινων εὐλαβεστάτων γυναικῶν τὰς ἁπλουστέρας ἠπάτησε, καὶ ταῖς αὐτοῦ μαγγανείαις τε, καὶ ψευδολογίαις, ἀπαγαγεῖν ταύτας τῆς ἀληθείας ἴσχυσε, πανταχόθεν τε βουλομένη τὴν τοῦ μνημονευθέντος E μυσαροῦ ἀπελεγχθεῖσαν ἐξελάσαι δυσσέβειαν· τούτου ἕνεκα τάδε πρὸς ὑμᾶς τὰ θεῖα ἡμῶν καταπέμπομεν γράμματα, δι᾽ ὧν τήν τε ἐκ πατέρων ἡμῶν παραδοθεῖσαν ἡμῖν, φανεροῦμεν πίστιν· πάσαις δὲ ταῖς τῷ Θεῷ ἀνακειμέναις γυναιξὶ δήλην ταύτην δι᾽ ὑμῶν γενέσθαι βουλόμεθα· ὅτι περ ἡμεῖς, τὴν μὲν πίστιν κατὰ τὸ ἐκτεθὲν σύμβολον παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων, φυλάττομεν· βδελυσσόμεθα δὲ τὴν F Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου δυσσέβειαν, καὶ πρὸς τούτοις, τὴν νεαρὰν Εὐτυχοῦς κακοδοξίαν· καὶ πιστεύομεν τὸν δεσπότην, καὶ σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου τετέχθαι· ὁμολογοῦντες ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτόν· Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτόν· οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον,

vel potius Antichristi præcursor Theodosius, qui quemadmodum affecerit Æliensium ciuitatem, Palæstinæque sanctissimas Ecclesias turbauerit, contra diuina & humana iura perpetrans innumerabilia mala, & calumnians sanctam & vniuersalem Chalcedone collectam Synodum, quasi Symbolum trecentorum decem & octo sanctorum Patrum commouerit & labefactarit, & duos filios, duosque Christos, ac duas personas adorari oportere docuerit, nec reuerentiam tuam latet: necessarium duxit pietas nostra, per sacras nostras litteras antea missas redarguere memorati nefarii viri mendacia; nostramque fidem, nobis à maioribus traditam, declarare: & quod iuxta Symbolum trecentorum decem & octo Patrum credimus, quod quidem sancta Synodus Chalcedone habita, nihil vel addens vel imminuens, confirmauit. Cum vero benignitate atque humanitate Domini nostri & saluatoris Christi, ii qui Æliensium vrbem incolunt, cognouissent meæ serenitatis, & religiosissimi domini orbis terræ & coniugis maiestatis meæ, veram & orthodoxam Fidem, ad eam accurrerunt, multisque laudibus Dominum nostrum & saluatorem Iesum Christum, ac nostram potestatem celebrarunt, veniamque delictorum, quæ ante commiserant, orârunt. Ac de illis quidem sacratissimus & piissimus dominus & coniux meæ serenitatis, solita vsus humanitate, eum typum dedit, qui ipsius pietatem deceat. nostra autem serenitas considerans præfati scelesti ac nefarii Theodosii calumnias, metuensque ne quas è religiosis feminis simpliciores circumscripsit, suisque præstigiis & fallaciis eas valuerit à veritate abducere, volensque vndique delere memorati scelesti hominis conuictam impietatem: idcirco has ad vos sacras nostras litteras dirigimus, quibus Fidem nobis vsque à patribus traditam declaramus, eamque volumus omnibus Deo consecratis feminis per vos manifestam esse; quod nos fidem secundum expositum Symbolum à trecentis decem & octo sanctis Patribus seruamus: detestamur vero Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Nestorii impietatem; ad hæc vero & nouellam improbamque Eutychis sententiam: & credimus Dominum & Saluatorem nostrum Iesum Christum de Spiritu sancto & Maria Virgine Deipara natum esse: confitentes vnum & eumdem Filium Iesum, Deum perfectum, & hominem perfectum eumdem; Deum vere, & hominem vere eumdem, nulloque modo diuisum;

Pag.366. aut paratum, aut conuersum saluatorem Christum semper adoramus: in hac Fide sine fluctuatione perseuerare optantes, & anathematizantes eos, qui dicunt duos filios, aut duos Christos, aut duas personas, vel qui dixerunt, aut scripserunt, aut dicere audent. Quam quidem sanctam & orthodoxam Fidem vniuersalis etiam Synodus, quæ proxime Chalcedone habita fuit, confirmauit: nullamque vel additionem vel detractionem fecit in exposito sancto Symbolo à trecentis octodecim sanctis Patribus: ac solius Eutychis peruersam opinionem condemnauit suffragio sanctis Patribus concinente. Quamobrem reuerentia tua cognita serenitatis nostræ vera & orthodoxa Fide, orare pro nobis ac nostro imperio assidue studeat.

A ἢ γεραιζόμενον ἢ τρεπόμενον τὸν σωτῆρα Χριστὸν, προσκυνοῦμεν διαπαντός· ἐν ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως διαμένειν εὐχόμενοι, καὶ ἀναθεματίζοντες τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς, ἢ δύο πρόσωπα, ἢ εἰπόντας, ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. ἥν τινα ἁγίαν, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἔναγχος οἰκουμενικὴ συγκροτηθεῖσα σύνοδος, ἐβεβαίωσε· μηδεμίαν προσθήκην, ἢ μείωσιν ἐν τῷ ἐκτεθέντι
B ἁγίῳ συμβόλῳ παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ποιήσασα, τὴν Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν συμφώνῳ τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα· μαθοῦσα τοίνυν ἡ σὴ εὐλάβεια τὴν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἀληθῆ, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, εὔχεσθαι ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ἐκτενέστερον σπουδαζέτω.

EXEMPLVM SACRARVM litterarum scriptarum Archimandritis & reliquis Monachis in Aelia & circa eam habitantibus, à sacratissima domina nostra Pulcheria perpetua Augusta.

C ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ ΘΕΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, γραφέντων ἀρχιμανδρίταις, καὶ λοιποῖς ἐν Αἰλίᾳ καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν οἰκοῦσι μοναχοῖς, παρὰ τῆς θειοτάτης δεσποίνης ἡμῶν Πουλχερίας, τῆς αἰωνίας Αὐγούστης.

XIV. PReces equidem, quas ad nostram direxistis pietatem, indicium vestri erroris ostẽdunt. Sacratiss. autem & masuetiss. Imperator, nostræ tranquillitatis coniux, & nostra serenitas pietatem omnibus rebus proponere iudicauimus, & clementiam nobis insitam amplectimur. Quæ autem eius pietas, vestras supplicationes agnoscens, vobis scripserit, litteræ diuinitatis eius ostendunt, quas vobis multis precibus Iuuenalis sanctiss. Episcopi, eius exorata tranquillitas destinauit. Nostra vero serenitas culpat equidem ea, quæ dudum à vobis aduersus venerabilem religionem, communemque disciplinam præsumpta sunt, agentibus illa, quæ sunt instituto & professioni Monachorum valde contraria. Monet autem diuinis syllabis, vt licet tarde, tamen ad meliora respicientes, omnem vestrarum animarum abiiciatis errorem, & veritatem Fidei cognoscatis, quam à progenitoribus suscipiens nostra pietas, vniuerso tempore conseruat, sicut tradiderunt sanctæ memoriæ trecenti decem & octo venerabiles Patres, sine contradictione credens; & Nestorii impietatem expulsam ab Ephesino sancto Concilio, cui Celestinus & Cyrillus reuerendæ memoriæ præsidebant, tamquam inimicam Dei iustissime respuit, ac necessarie odio habet Eutychis * resultationem contra rectam doctrinam: qui Valentini & Apollinaris aduersus Fidem orthodoxam

* rebellionem

Αἱ μὲν δεήσεις, ἃς ἀπεστείλατε πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, ἔλεγχοι τῆς ὑμετέρας φέρονται
D πλάνης· ὁ δὲ θειότατος, καὶ ἡμερώτατος βασιλεὺς, ὁμόζυγος τῆς ἐμῆς γαληνότητος, καὶ ἡ ἡμετέρα θειότης, τὴν μὲν εὐσέβειαν προτιμᾶν ἐγνώκαμεν πάντων, τὴν δὲ φιλανθρωπίαν, ἔμφυτον οὖσαν ἡμῖν, ἀσπαζόμεθα. καὶ οἷα μὲν ἡ αὐτοῦ γαληνότης, ἐντυχοῦσα ταῖς ἱκετηρίαις, ἀπέστειλεν ὑμῖν, τὰ τῆς αὐτοῦ θειότητος σημαίνει γράμματα· ἃ ταῖς πολλαῖς ἱκεσίαις τοῦ Ἰουβεναλίου, τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου, δυσωπηθεῖσα ἡ αὐτοῦ γαληνότης, πρὸς ὑμᾶς ἀντέγραψε· τὸ δὲ ἡμέτερον κράτος μέμ-
E φεται μὲν τοῖς ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ κατὰ τῆς εὐαγοῦς θρησκείας, καὶ τῆς κοινῆς εὐταξίας τολμηθεῖσι παρ' ὑμῶν, ἐναντία διαπραττομένων τοῦ τῶν μοναχῶν ἐπαγγέλματος. παραινεῖ δὲ ταῖς θείαις συλλαβαῖς, ὀψὲ γοῦν ποτε πρὸς μεταμέλειαν * ὑμῶν τῶν γινομένων ἀπιδόντας, πᾶσαν τῶν ὑμετέρων ψυχῶν ἀπώσασθαι πλάνην, ἐπιγνῶναι δὲ τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν, ἣν ἐκ προγόνων λαβοῦσα, εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἡ ἡμε-
F τέρα φυλάττει εὐσέβεια, ὡς μὲν ἐδίδαξαν οἱ τῆς ὁσίας μνήμης τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες, ἀναντιρρήτως πιστεύουσα· τὴν Νεστορίου δὲ δυσσέβειαν ἀπελαθεῖσαν παρὰ τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγίας συνόδου, ἧς Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, οἱ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, προεβέβληντο, ὡς θεομάχοι, δικαίως ἀποστρεφομένη· μισήσασα δὲ ἀναγκαίως, καὶ τὴν Εὐτυχοῦς κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας ἐπανάστασιν· ὃς τοῖς Βαλεντίνου, καὶ Ἀπολιναρίου, κατὰ τῆς ὀρθοδόξου

πίστεως διδασκαλίαις ὁδηγηθεὶς, τὴν ἀληθῆ θρησκείαν A
διαφθείρειν ἐσπούδασιν, ἑπομένη δὲ τῇ ἁγίᾳ συνό-
δῳ, τῇ κατὰ Χαλκηδονέων ἔναγχος συγκροτηθείσῃ, ἐφ'
οἷς ἑρμηνείᾳ συμφώνῳ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων
δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ἐβεβαίωσε, πιστεύει τὸν
δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Χριστὸν, ἐκ πνεύματος
ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου γεγενῆσθαι,
διδαχθεῖσα νοεῖν τὴν φύσιν ἀλήθειαν εἶναι. καὶ τὸν δεσπό- B
την ἡμῶν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄν-
θρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτόν. οὕτω γὰρ καὶ ὁ ἁγιώτατος
Παῦλος ὁ ἀπόστολος διδάσκει ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
ἐπιστολῇ ῥήμασι τούτοις· ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδότες
Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς· τουτέστιν,
ἀγνοοῦντες τὸν ἀληθῶς Θεὸν, τοῖς μὴ κατὰ ἀλήθειαν
οὖσι θεοῖς ἐδουλεύσατε. τούτοις γὰρ ἡμᾶς σαφῶς διδά-
σκει τοῖς ῥήμασι, τὴν φύσιν ἀλήθειαν νοεῖν. μάτην δὲ C
τὰς ὑμετέρας ἔπληξε ψυχὰς ψευδὴς ὑπόνοια· οἷα
δὴ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συγκροτηθείσης ἁγιωτάτης συ-
νόδου διδαξάσης, ἢ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος πε-
πιστευκυίας, δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς, διὰ τῶν δύο
φύσεων νοεῖσθαι. ἔχει δὲ οὐχ οὕτως ἡ ἀλήθεια. ἀπαγο-
ρεύοντες γὰρ, ἀναθεματίζομεν τοὺς τοῦτο γράψαντας,
ἢ εἰπόντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. τὸ δὲ ἡμέτερον κρά-
τος ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, Θεὸν τέ-
λειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον, τὸν αὐτὸν Θεὸν ἀλη- D
θῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν, οὐδενὶ τρόπῳ
μεριζόμενον, ἢ τρεπόμενον, τὸν σωτῆρα Χριστὸν ὁμο-
λογεῖ διαπαντὸς, ἐν ταύτῃ τῇ πίστει διαμένειν ἀσα-
λεύτως εὐχόμενοι. διδαχθέντες τοίνυν τὸ ἁπλοῦν, καὶ
ἀληθὲς τῆς ἡμετέρας πίστεως, ὅπερ φυλάττειν σπουδά-
ζομεν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἀληθεστάτην παρά-
δοσιν· εἰδότες δὲ καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὸν φιλάν-
θρωπον σκοπὸν τοῦ γαληνοτάτου δεσπότου τῆς οἰκου-
μένης, καὶ ὁμοζύγου τῆς ἐμῆς εὐσεβείας, καὶ τοῖς πρά- E
γμασι πειραθέντες, δι' ὧν μόνη τῇ πρὸς τὸ κρεῖττον εὐ-
σεβείᾳ τοὺς οὕτω δυσσεβῆ, καὶ παράνομα τετολμηκό-
τας δίκης ὑποβάλλειν ταῖς ἀξίαις ἀνεβάλετο, καὶ τῆς
εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον τιμῆς, καὶ συγκροτήσεως, παρ'
ἡμῶν πειραθήσεσθαι προσδοκῶντες, τοῦ λοιποῦ γοῦν
πᾶσαν ἀμφισβήτησιν τῶν ὑμετέρων ψυχῶν ἀνέλετε,
τοῖς τε μοναστηρίοις προσκαρτεροῦντες, καὶ τὸν μονή-
ρη βίον εὐλαβῶς μετιόντες, τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ τῆς
ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν μηδόλως χωριζόμενοι· ὡς ἂν F
μή τις ὑμῖν, ὅπερ οὐκ ἐλπίζει τὸ ἡμέτερον κράτος,
e. ὀνομάτ. αἱρέσεως * ὄνομα τῇ ἀληθείᾳ πολεμούσης ἐπιγράψῃ.
γινώσκετε δὲ, ὡς ἡ αὐτοῦ γαληνότης θείοις γράμμασι
πρὸς Δωρόθεον, τὸν περίβλεπτον κόμητα ἐκέλευσεν,
ἀκριβῆ ζήτησιν προστεθῆναι περὶ τῆς τῶν πραγμά-
των ἁρπαγῆς, τῆς λεγομένης παρὰ τῶν Σαμαρειτῶν
τετολμῆσθαι. καὶ ὅσα μὲν ἂν ἐπιδειχθείη ληφθέντα,

dogmatibus eruditus ; religio- A
nem veram studuit conturbare.
Sequitur autem sanctum Conci-
lium, quod nuper Chalcedone
congregatum est, * quando in- *In eo quod in-terp.*
terpretatione consona, trecento-
rum decem & octo Patrum Sym-
bolum confirmauit; & credit Do-
minum nostrum & Saluatorem
Christum ex Spiritu sancto &
Maria virgine natum, erudita in- B
telligere naturam esse veritatem, &
Dominum nostrum Iesum Christum
Deum vere & hominem vere eum-
dem. Sic enim & sanctissimus Pau-
lus Apostolus docet in epistola ad *Gal. 4.*
Galatas, his verbis loquens: Sed
tunc quidem nescientes Deum;
seruistis natura non existentibus
diis: hoc est, nescientes eum qui
vere Deus est, his qui vere dii
non sunt, * seruiistis. His itaque *seruierunt.*
verbis clare nos docet naturam in- C
telligere veritatem. Frustra vero
vestras animas falsa percussit opi-
nio, quasi sancta Chalcedonensis
Synodus congregata docuerit, aut
tranquillitas nostra crediderit duos
filios, aut duos Christos per duas
naturas intelligendos: sed non ita
veritas habet. Nos enim abdican-
tes hoc anathematizamus eos qui
hoc dixerunt, aut scripserunt aut
dicere fortasse præsumunt. Nostra
namque potestas vnum eumdem-
que Filium Iesum Christum Deum D *Pag. 365.*
perfectum, & hominem perfectum
eumdem, nullo modo diuisum, vel
mutatum, Saluatorem Christum
confitetur: semperque in ea fide
optamus inconcusse persistere. A-
gnoscentes igitur simplicitatem ve-
ritatemque nostræ Fidei, quam cu-
stodire studemus secundum sancto-
rum Patrum veram traditionem,
scientes etiam orthodoxam Fidem
& clementissimam intentionem tran-
quillissimi rerum domini, & pieta- E
tis meæ coniugis, & rebus ipsis
credentes, per quas solum pieta-
tem in Deum respiciens, eos qui
sic peccare præsumpserunt, digna
vltione castigare distulit, * in futu- *& à nobis posthac honore atque fauore cumulari*
ro tempore honore, nostrisque be-
neficiis cumulari sperantes, de ce-
tero cunctam dubitationem ab ani-
mis vestris auferte, & in vestris
Monasteriis perdurantes, & solita-
riam vitam * reuerenter agentes, à *religiose*
recta Fide & * veritate Ecclesia- *vnitate Eccl.*
rum vos nolite seiungere, ne (quod F
non sperat nostra clementia) tam-
quam veritatis impugnatoribus,
nomen adscribatur hæreseos. Sci-
tote etiam, quia tranquillitas eius,
diuinis litteris ad Dorotheum co-
mitem destinatis, iussit subtilissi-
mam inquisitionem fieri de sub-
reptione rerum; quæ à Samari-
tis * dicuntur esse præsumpta, & *dicitur.*
quæcumque direpta monstrantur,

eis sanctissimis Ecclesiis, & qui ea perdiderunt, ab eis reddi sanciuit; vtque raptarum rerum auctores, pœnas debeant legitimas sustinere. Monasteria vero & habitacula vestra ab importunitate militum, eiusdem viri sollicitudine, libera & sine molestia conseruari præcepit. Credit enim nobiscum eius tranquillitas, quia per hanc prouidentiam atque exhortationem, & priorum vos actuum pœnitebit, & * Catholicæ Ecclesiæ concordi fide possitis vniri in pace & vnanimitate, orthodoxa religione seruata. *Et alia manu.* Deus vos custodiat multis annis reuerendissimi.

Catholicæ Ecclesiæ concordi fide vnietur in pace.

EXEMPLVM SACRARVM litterarum pijssimi Imperatoris Marciani ad sanctam Synodum in Palæstina congregatam.

XV. Pietatis nostræ feruorem erga fidem, quantoque quotidie studio circa sanctissimam & orthodoxam Fidem vtamur, neminem quidem latere putamus: ante omnes vero penitus nosse reuerentiam vestram, atque vniuersos, qui Deo amabili ordine sanctissimorum Episcoporum continentur. Qui vero Christianorum generi ex instituto bellum facit, inuidus diabolus non desinit molimina excogitare contra sanctam & orthodoxam Fidem: ac priores hæreses desperans, aliam nunc adinuenit per impii Eutychis prauam opinionem, qui Photini & Valentini, & Nestorii cum Deo pugnantem sententiam æmulatus est: quæ nobis peperit impium & præcursorem Antichristi, & imitatorē Simoniani erroris Theodosium: qui aspernatus veritatem (quomodo enim ei assensurus fuerat, qui partis Antichristi sit, vel potius totum eum induerit?) & peruidens, quod nisi quædam fingeret astutia & impietate sua digna, non esset habiturus qui eum audirent, quasdam excogitauit & composuit litteras quas solus poterat fingere diabolus: ac per eas sanctam, quæ Chalcedone habita est, Synodum calumniari non destitit; quasi quæ docuisset duos filios, & duos Christos, & duas personas adorari debere. Sic simpliciorum animas decipiens, & quosdam alios diabolo deditos, habuit qui ad eum accurrerent: quinimmo & monachos & eremitas, & multitudinem ex iis colligens, ciuitates euertit, cædesque in iis mediis perpetrat; nec quorumcumque, sed sanctorum & religiosorum virorum: audet vero & incendia, & seditiones, & rerum nouarum motum contra ipsam rempublicā diuinorum simul & humanorum confusionem, carceres perrūpens faciens;

Pag. 368.

A ταῦτα ταῖς τε ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς ἀπολέσασι, παρ' αὐτῶν ἀποδοθῆναι, ἐθέσπισεν· ὑπάγειν δὲ τοὺς διεισχημένους αἰτίους ταῖς ἐκ τῶν νόμων εὐθύναις· τὰ δὲ μοναστήρια καὶ τὰ οἰκήματα ὑμῶν, τῆς παρὰ τῶν στρατιωτῶν ὀχλήσεως, φροντίδι τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς, ἐλεύθερα φυλαχθῆναι, προσέταξε. πιστεύει γὰρ ἅμα ἡμῖν τὸ * αὐτῶν κράτος, ὡς διὰ τῆς τοιαύτης προνοίας, καὶ προτροπῆς, τῶν τε πρότερον ὑμῖν πεπραγμένων μεταμελήσει, καὶ τὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἑνωθήσεται συμφώνῳ πίστει, ἐν εἰρήνῃ, καὶ ὁμονοίᾳ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας φυλαττομένης. * ἐπὶ

B

ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ ΘΕΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Μαρκιανοῦ, πεμφθέντων τῇ ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίᾳ συνόδῳ.

C

ΤΟ περὶ τὴν πίστιν θερμὸν τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, καὶ ὁπόσῃ ὁσημέραι κεχρήμεθα σπουδῇ περὶ τὴν ἁγιωτάτην, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, ἡγούμεθα, μηδένα μὲν λανθάνειν, πρὸ δὲ πάντων ἀκριβῶς εἰδέναι τήν τε ὑμετέραν εὐλάβειαν, καὶ πάντας τοὺς τῷ θεοφιλεῖ καταλόγῳ τῶν ὁσιωτάτων ἱερέων περιεχομένους· ὁ δὲ τῷ γένει τῶν χριστιανῶν ἐξ ἔργου πολεμῶν
D βάσκανος διάβολος, οὐ παύεται μηχανήματα ἐπινοῶν κατὰ τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τῶν προλαβουσῶν αἱρέσεων ἀπογνοὺς, ἑτέραν ἐφεῦρε νῦν διὰ τῆς τοῦ δυσσεβοῦς Εὐτυχοῦς κακοδοξίας, τοῦ τὴν Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου θεομάχον ζηλώσαντος γνώμην· ἥτις ἡμῖν ἀπέτεκε τὸν δυσσεβῆ, καὶ πρόδρομον τοῦ ἀντιχρίστου, μιμητὴν δὲ καὶ τῆς Σίμωνος πλάνης Θεοδόσιον· ὃς ἀποστραφεὶς τὴν ἀλήθειαν· πῶς γὰρ ἔμελλε ταύτῃ πείθεσθαι ὁ τῆς μερίδος τοῦ ἀντιχρίστου ὑπάρχων, μᾶλλον δὲ ὅλον αὐτὸν ἐνδεδυμένος;
E καὶ συνιδὼν, ὡς εἰ μὴ πλάττοιτό τινα τῆς αὐτοῦ πανουργίας, καὶ δυσσεβείας ἄξια, οὐχ ἕξει τοὺς ὑπακούοντας, ἐπινοεῖ τινα, καὶ συντάττει γράμματα, ἅπερ ἠδύνατο πλάσασθαι μόνος ὁ διάβολος· καὶ δι' αὐτῶν τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν συκοφαντεῖν οὐκ ἐπαύσατο σύνοδον, ὡς δογματίσασαν δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, καὶ δύο πρόσωπα, ὀφείλειν προσκυνεῖσθαι· οὕτω τε τὰς τῶν ἁπλουστέρων ἀπατήσας ψυ-
F χὰς, καί τινας ἄλλους τῷ διαβόλῳ ἐκδεδομένους, ἔσχεν αὐτῷ συντρέχοντας· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναχοὺς, καὶ ἐρημίτας, καὶ πλῆθος ἐκ τούτων συναγαγὼν, ἀνατρέπει μὲν πόλεις, ἐργάζεται δὲ φόνους ἐν μέσαις αὐταῖς, καὶ οὐδὲ τῶν τυχόντων, ἀλλ' ὁσίων, καὶ εὐλαβῶν ἀνδρῶν. τολμᾷ δὲ ἐμπρησμοὺς, καὶ στάσεις, καὶ νεωτερισμοὺς κατὰ τῆς πολιτείας αὐτῆς, σύγχυσιν τῶν θείων ὁμοῦ, καὶ ἀνθρωπίνων ἐργαζόμενος, διαρρηγνὺς εἱρκτὰς, καὶ

A φονέας τοὺς τὰ παραπλήσια αὐτῷ τολμήσαντας, καὶ ἑτέρους, ἐπὶ ἀθεμίτοις ἐγκλήμασι φυλαττομένους πρὸς τιμωρίαν, ἀφιείς· ὥσπερ ἄδειαν διδοὺς πᾶσι τοῦ πλημμελεῖν διὰ τούτων, ἃ βούλοιντο. καὶ ὡς μικρῶν ὄντων τῶν προλαβόντων, ἐπάγει καὶ ἕτερα τούτων βαρύτερα. τῇ γὰρ ἑαυτοῦ ἐπιτρέψας δυσσεβείᾳ, ἐπιπηδᾷ τῷ θρόνῳ τοῦ τρισμακαρίστου ἀποστόλου Ἰακώβου, ἡγησάμενος, μὴ ἕξειν τοῦτον ἀσφαλῶς, εἰ μὴ τὸν κατὰ τοὺς θείους κανόνας ἐνιδρυθέντα πάλαι αὐτῷ, ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Ἰουβενάλιον ἀνέλοι. B ἐπιπέμπει τοίνυν αὐτῷ τοὺς ἀναιρήσοντας· ἀποτυχὼν δὲ τοῦ προλεχθέντος ἀνδρὸς, διά τε τῆς πίστεως αὐτοῦ ἑδραῖον, καὶ τὴν τῆς ἁγίας τριάδος περὶ αὐτὸν ῥοπὴν, Σευηριανὸν τὸν ὁσιώτατον τῆς Σκυθοπολιτῶν ἐπίσκοπον, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ ἀναιρεῖ. γέγονε δὲ, ὥς γε ἐνόμιζεν, ἐν καθέξει τοῦ θρόνου. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτῳ, καὶ τοὺς ἐν ἑτέραις πόλεσιν ὄντας εὐλαβεῖς ἐπισκόπους, τῶν τε ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀπελαύνει, C ἑτέρους δὲ τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ τῆς ἀσεβείας, καὶ τῶν ἀθεμίτων πράξεων, ἀντ' αὐτῶν καθιστᾷ. ταῦτα μὲν οὖν τὰ παρ' αὐτοῦ τετολμημένα, ἴστε πάντες ἀκριβῶς, ἐπειδὴ τὸ πολὺ τῶν πεπραγμένων μέρος κατὰ τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας * ἐγύμνασεν. ἃ περιελθόντα εἰς ἀκοὰς τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ἅμα τῷ ἀκουσθῆναι, δικαίῳ τύπῳ, καὶ οὐκ ἀξίαν μὲν τῶν αὐτοῦ ἀδικημάτων ἐπάγοντι τιμωρίαν, φιλανθρωπίᾳ δὲ σωφρονίζοντι, τὰ ἀδικήματα διελύθη. D οὕτω δὲ αἰσθόμενος, δραπετεύει ἀπὸ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν, καὶ φεύγει τὴν Παλαιστινῶν ἅπασαν, ἣν κακῶς διέθηκεν, ὡς αὐτοψεὶ περιείληφεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη. ἐν δὲ τῷ Σινᾷ ὄρει, ἅμα τισὶ κοινωνοῦσιν αὐτῷ τῶν ἀθεμίτων βουλευμάτων, ἑαυτὸν ἐγκατακρύπτει· πάντως που ἐμφωλεύων αὐτόθι κατὰ τῆς ἀληθείας, καὶ βουλόμενος τὰ πάλαι ἐγχειρηθέντα αὐτῷ, εἰς πέρας ἀγαγεῖν, καὶ τὰς τῶν ἐκεῖσε ἁπλουστέρων ψυχὰς ταῖς ἰδίαις ψευδολογίαις ἐξανδραποδίζειν, E συκοφαντῶν τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ λέγων τινὰ κατ' αὐτῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας· ἃ τῇ δυσσεβεῖ τε ψυχῇ, καὶ γλώσσῃ ἐκείνου μόνου ἁρμόττει. διὸ ἐπαγρυπνοῦσα τῇ περὶ τὴν ἁγιωτάτην ὀρθόδοξον πίστιν σπουδῇ ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια, ἐκ γὰρ αὐτῆς τὴν ἡμετέραν βασιλείαν ἠρτῆσθαί τε, καὶ συγκροτεῖσθαι πιστεύομεν, πρὸς Μακάριον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καὶ τοὺς ἐν τῷ προλεχθέντι ὄρει ἀρχιμανδρίτας τε, καὶ μοναχοὺς πάντας, F θεῖα κατέπεμψε γράμματα, ἐλέγχουσα μὲν τὴν μανίαν, καὶ ἀσέβειαν Θεοδοσίου τοῦ μυσαροῦ, παραινοῦσα δὲ φεύγειν τὰς αὐτοῦ ψευδολογίας, τὴν δὲ ἁπλῆν, καὶ ἀμώμητον πίστιν σέβειν· καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ παρειλήφαμεν, τοῦτόν τε ἐκδιῶξαι ἐκ τῶν προλεχθέντων σεβασμίων τόπων·

* ἐγύμνασε

& homicidas, qui similia atque ipse ausi sunt, aliosque qui ob nefaria crimina, ad supplicium custodiuntur, dimittens; tamquam impunitatem omnibus dans quorumlibet facinorum. Et quasi priora leuia sint, addit & alia his grauiora. Nam impietati suæ laxans habenas, inuadit sedem ter beati Apostoli Iacobi, ratus se eam tuto non habiturum, nisi eum qui iuxta sanctos Canones in ea pridem collocatus est, sanctissimum Episcopum Iuuenalem de medio tolleret. Quare immisit qui eum interficerent. Cum autem prædicto viro potitus non esset, propter eius fidei stabilitatem, & sanctæ Trinitatis opem ac fauorem in eum; Seuerinum sanctissimum Scythopolitarum Episcopum qui vnà cum ipso erant, interfecit. Venit autem, vt quidem arbitrabatur, in possessionem sedis. Nec vero eo contentus, eos qui in aliis ciuitatibus erant, religiosos Episcopos è sanctis Ecclesiis & è sacerdotio expulit; alios autem impietatis suæ ac nefariorum facinorum socios, pro iis instituit. Hæc itaque ab eo ausa omnes certo scitis; quandoquidem magnam scelerum partem in vestram reuerentiam exercuit. Quæ quidem cum ad aures nostræ serenitatis venissent, simulatque audita sunt, iusta sententia, nec tamen satis dignam eius iniuriis pœnam irrogante, sed humaniter castigante, compressa facinora sunt. Quod cum sensisset, Hierosolymis aufugit; ac vitat Palæstinam vniuersam, quam multis malis affecerat, sicuti ipsis oculis sanctitas vestra accepit: seipsum vero in Sina monte vnà cum quibusdam scelestorum consiliorum participibus occultat, eo se quasi in latibulum, inque ferarum cubicula abdens, ac comparans se aduersus veritatem. Cumque vellet conatus suos ad exitum adducere, simpliciorumque illic animas mendaciis suis captiuare, obtrectans sanctæ Synodo, quædam contra eam effutiuit, vel potius contra salutem suam, quæ impiæ ipsius solius menti & linguæ consentanea sunt. Quamobrem studio sanctissimæ nostræ Fidei inuigilans pietas nostra (ab ea enim imperium nostrum pendere, & firmari confidimus) ad Macarium Reuerendissimum Episcopum, & ad archimandritas, Monachosque omnes, qui in præfato monte degunt, sacras litteras misit, scelerati Theodosii væsaniam & impietatem redarguens, & exhortans fugere eius commenta, falsosque sermones; simplicem vero & inculpatam Fidem colere, sicut à sanctis trecentis octodecim Patribus qui Nicææ fuerunt, accepimus; & eum eiicere è prædictis venerabilibus locis,

ne ipsa quoque polluantur Theodosii scelere; vel etiam eum tradere vnà cum ipsius satellitibus prouinciæ præfecto, vt perducatur ad magnificentissimi & gloriosissimi prætoris Orientis exconsulis & patricii iudicium: quandoquidem metus est (nam omnimodum malum est diabolus, quem Theodosius induit) ne ex iis locis effugiens, & in Palæstinam se referens, illis partibus scelera sua inferat, simpliciorumque animas circumueniat. Sacras porro litteras nostras ad vestram dirigimus reuerentiam, sanctitatem vestram hortantes, vt præcaueatis nefarii hominis aduentum, & plebis aures atque animos præoccupetis, veritatem orthodoxæ Fidei prædicantes ac docentes, quod nos vsque à Patribus in sancta & orthodoxa Fide sumus, & iuxta Symbolum trecentorum octodecim sanctorum Patrum credimus; odimus vero ac execramur Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Nestorianii impietatem, ac præterea recentem peruersamque Eutychis opinionem. Et credimus Dominum nostrum & Saluatorem Iesum
Pag.369. Christum de Spiritu sancto & Maria virgine Dei genitrice natum esse, confitentes vnum & eumdem filium Iesum, Deum perfectum & hominem perfectum eumdem, Deum vere & hominem vere eumdem: nulloque modo diuisum, aut separatum, aut conuersum, Saluatorem Christum adoramus. In hac fide non fluctuantes permanere optamus, anathematizantes eos, qui dicunt duos Christos, vel qui dixerunt, scripserunt, vel dicere præsumunt. quam quidem sanctam & orthodoxam fidem nuper Chalcedone congregata œcumenica Synodus etiam confirmauit, nulla additione aut diminutione in exposito sancto Symbolo à trecentis octodecim sanctis Patribus facta: Eutychis solius mala opinione condemnata suffragiis, cœtui sanctorum Patrum consentientibus. Hac enim Fide potestas nostra freta est, in eaque permanere & studet & optat, nostrumque ab ea custodiri imperium. Nostram itaque veram & colendam & orthodoxam Fidem, quam & sancta Synodus quæ Chalcedone facta est, confirmauit, vniuersæ multitudini prædicantes, & maxime Archimandritis, qui sententiam secuti non sunt nefarii Theodosii, qui ciuitates & Ecclesias, quantum quidem in ipso fuit, euertit, consuetas orationes pro nobis ac Romano statu intentius facere ne intermittatis.

A ὥστ' αὖ μὴ καὶ οὗτοι χρανθεῖεν ἐκ τῆς Θεοδοσίου δυσσεβείας, ἢ καὶ παραδοῦναι αὐτὸν μετὰ τῶν αὐτοῦ δορυφόρων τῷ τῆς ἐπαρχίας ἡγουμένῳ, διαπεμφθησόμενον εἰς τὸ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηγοῦ τῆς ἕω, ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου δικαστήριον· ἐπειδὴ δέος ἐστί· πολύτροπον γὰρ κακὸν ὁ διάβολος, ὃν Θεοδόσιος ἐνδέδυται, μή πως τούτους ἀποφυγὼν τοὺς τόπους, πλησιάσας δὲ πάλιν τοῖς τῆς Παλαιστίνης, τὰς αὐτὰς δυσσεβείας
B ἐνσπείρει τοῖς μέρεσι, καὶ τὰς τῶν ἀφελεστέρων πλανήσῃ ψυχάς. τάδε τὰ θεῖα ἡμῶν γράμματα πρὸς τὴν ὑμετέραν καταπέμπομεν εὐλάβειαν, παραινοῦντες τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, παραφυλάττεσθαι μὲν τὴν τοῦ μυσαροῦ παρουσίαν, προκαταλαμβάνειν δὲ τὰς τοῦ πλήθους ἀκοάς, καὶ διαθέσεις, κηρύττοντας μὲν τὴν ἀλήθειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, διδάσκοντας δὲ, ὡς ἡμεῖς ἐκ πατέρων τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ὑπάρχοντες, κατὰ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων
C πιστεύομεν· μισοῦμεν δὲ, καὶ βδελυσσόμεθα τὴν Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου, δυσσέβειαν, καὶ πρὸς τούτοις τὴν νεαρὰν Εὐτυχοῦς κακοδοξίαν· καὶ πιστεύομεν τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ θεοτόκου τετέχθαι, ὁμολογοῦντες ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν
D αὐτόν· Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν, οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ χωριζόμενον, ἢ τρεπόμενον, τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνοῦμεν, ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως διαμένειν εὐχόμενοι, ἀναθεματίζοντες τοὺς λέγοντας δύο υἱούς, ἢ δύο Χριστούς, ἢ εἰπόντας ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας· ἥν τινα ἁγίαν, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἔναγχος οἰκουμενικὴ συγκροτηθεῖσα σύνοδος ἐβεβαίωσε, μηδεμίας προσθήκης, ἢ μείωσιν ἐν τῷ ἐκτεθέντι ἁγίῳ συμβόλῳ παρὰ τῶν τρια-
E κοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ποιήσασα, τὴν δὲ Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν συμφώνῳ τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα. ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ πίστει τὸ ἡμέτερον πέποιθε κράτος, καὶ ἐν ταύτῃ διαμένειν σπουδάζει τε, καὶ εὔχεται, καὶ τὴν ἡμετέραν δι' αὐτῆς φυλάττεσθαι βασιλείαν. τὴν τοίνυν ἀληθῆ, καὶ σεπτὴν, καὶ ὀρθόδοξον πίστιν ἡμῶν, ἥνπερ καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσε, τῷ πλήθει παντὶ κηρύττοντες, καὶ μάλιστα τοῖς
F ἀρχιμανδρίταις, τοῖς μὴ ἀκολουθοῦσι τῇ γνώμῃ τοῦ μυσαροῦ Θεοδοσίου, τοῦ τὰς πόλεις, καὶ τὰς ἐκκλησίας τό γε ἐπ' αὐτῷ ἀνατρέψαντος, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπέρ τε ἡμῶν, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς καταστάσεως, ἐκτενέστερον ποιεῖσθαι, μὴ κατοκνήσητε.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ AD EPISCOPOS, QVI in sancta Synodo Chalcedonensi congregati fuerunt.

Leo Episcopus, sanctæ Synodo apud Chalcedonem habitæ.

XVI. A OMnem quidem fraternitatem vestram nosse non ambigo, definitiones sanctæ Synodi, quæ ob confirmationem Fidei in Chalcedonensi ciuitate celebrata est, toto corde me fuisse complexum: quia nulla sinebat ratio, vt qui vnitatem catholicæ Fidei dolebam, ab hæreticis fuisse turbatam, non exultanter in integrum rediisse gauderem. Hoc autem non solum ex ipso beatissimæ consensionis affectu, sed etiam ex epistolis meis, quas post reditum meorum ad Constantinopolitanæ vrbis antistitem dedi, potuissetis agnoscere, si vobis responsionem Sedis B Apostolicæ manifestare voluisset. Ne ergo per malignos interpretes dubitabile videatur, vtrum quæ in Synodo Chalcedonensi per vnanimitatem vestram de Fide statuta sunt approbem; hæc ad omnes fratres & coepiscopos nostros, qui prædicto Concilio interfuerunt, scripta direxi, quæ gloriosissimus, & clementissimus Princeps, sicut poposci, in notitiam vestram mittere pro catholicæ Fidei amore dignabitur, vt & fraterna vniuersitas, & omnium fidelium corda cognoscant, me non solum per fratres, C qui vicem meam executi sunt, sed etiam per approbationem gestorum synodalium, propriam vobiscum iunxisse sententiam, in sola videlicet Fidei causa (quod sæpe dicendum est) propter quam generale Concilium & ex præcepto Christianorum Principum, & ex consensu Apostolicæ Sedis placuit congregari, damnatis hæreticis, qui si corrigi voluissent, nulla penitus resideret de vera Domini nostri IESV Christi incarnatione dubitatio. Vnde si quis vmquam D ausus fuerit vel Nestorij perfidiam tueri, vel Eutychetis ac Dioscori impium dogma defendere, à catholicorum communione resecetur, nec habeat eius corporis participationem, cuius abnegat veritatem, fratres charissimi. De custodiendis quoque sanctorum Patrum statutis, quæ in Synodo Nicæna inuiolabilibus sunt fixa decretis, obseruantiam vestræ sanctitatis admoneo, vt iura Ecclesiarum, sicut ab illis trecentis decem & octo Patribus diuinitus inspiratis sunt ordinata, permaneant. Nihil alienum impro- E bus ambitus concupiscat, nec per alterius imminutionem, suum aliquis quærat augmentum. Quantumlibet enim extortis assentationibus sese instruat vanitatis elatio, & appetitus suos Conciliorum æstimet nomine roborandos, infirmum atque irritum erit, quidquid à prædictorum Patrum canonibus discrepauit. Quorum regulis Apostolica Sedes quam reuerenter vtatur, scriptorum meorum, quibus Constantinopolitani antistitis conatus repuli, poterit sanctitas vestra lectione cognoscere, & me auxilian- F te Domino nostro, & Catholicæ Fidei, & paternarum traditionum esse custodem. Data duodecimo Kal. Aprilis, Opilione viro clariss. Cons.

EIVSDEM EPISTOLA AD MAximum Antiochenum Episcopum.

Leo catholicæ Ecclesiæ Episcopus, Maximo charissimo fratri, Episcopo Antiocheno.

QVantum dilectioni tuæ placeat communis Fidei sacratissima vnitas, & pacis Ecclesiasticæ tranquilla concordia, litterarum tuarum textus ostendit, quas ad nos filii nostri Marinianus presbyter, & Olympius diaconus detulere, eo nobis gratiores, quod per ipsas alloquia alterna miscemus, & magis magisque innotescit gratia Dei, qua fit, vt per totum mundum de manifesto Catholicæ veritatis lumine gaudeatur. Quamuis (quod multum dolemus) quidam adhuc, sicut sermo indicat nuntiorum, tenebras suas diligant, cum vbique diei splendor exortus sit, etiam nunc cæcitatis suæ delectentur obscuro: & perdita fide, solo & vacuo remanserint nomine Christiani, non habentes intelligentiam, qua errorem ab errore discernant, & blasphemiam Nestorij, ab Eutychis impietate distinguant. Nec enim ideo excusabilis videri aliqua eorum falsitas potest, quia ipsi sunt in sua peruersitate contrarii. Nam cum Nestorium Eutychetis discipuli detestentur, & Eutychem anathematizent Nestorii sectatores; Catholicorum iudicio pars vtraque damnatur, & amba simul hæreses à corpore Ecclesiæ resecantur, quia neutra falsitas nobiscum potest habere concordiam. Nec interest, quo sacrilegio ab incarnationis Dominicæ veritate discordent, dum id quod prauissime sentiunt, nec auctoritas Euangelii, nec ratio recipiat sacramenti. Et ideo, frater charissime, oportet dilectionem tuam toto corde perspicere, cuius Ecclesiæ gubernaculis te Dominus voluerit præsidere, & eius meminisse doctrinæ, quam præcipuus Apostolorum omnium beatissimus Petrus, per totum mundum quidem vniformi prædicatione, sed speciali magisterio in Antiochena & Romana vrbe fundauit: vt illum in suæ glorificationis domicilio præeminentem, ea intelligas reposcere instituta, quæ tradidit, sicut ab ipsa quam confessus est, veritate suscepit. Neque vllo modo sinas in Orientalibus Ecclesiis, maximeque in his quas Antiochenæ sedi sacratissimorum Patrum Nicæni Canones deputauere, ab improbis hæreticis Euangelio insultari, & vel Nestorii vel Eutychetis à quaquam dogma defendi. Quoniam, sicut dixi, Catholicæ Fidei petra, cuius cognomen beatus Apostolus Petrus sumpsit à Domino, nullum recipit ab vtraque impietate vestigium, sed euidenter atque perspicue & Nestorium anathematizat, qui Verbi carnisque naturam in beatæ Virginis coniunctione seiungens, vnumque Christum in duos diuidens, aliã deitatis, & aliam humanitatis voluit esse personam, quum omnino vnus idemque sit, qui & secundum sempiternam deitatem de Patre est natus sine tempore, & de matre natus in tempore: & Eutychem similiter execratur, qui in

XVII. Pap. 370.

Domino IESV Christo veritatem humanæ carnis euacuans, ipsum Verbum in carnem asserit transformatum, vt nasci, nutriri, proficere, pati, mori, atque sepeliri, & die tertio suscitari, solius fuerit deitatis, quæ seruilis formæ non veritatem susceperit, sed figuram. Summa itaque vigilantia cautum te esse conuenit, ne quid sibi hæretica prauitas audeat vindicare, quum te aduersus eas his sacerdotali auctoritate resistere, nosque sæpius de profectu Ecclesiarum tuis relationibus, quid agatur, instruere. Dignum est enim, te Apostolicę Sedis in hac solicitudine consortem, & ad augendam fiduciam priuilegia tertiæ sedis agnoscere, vt in nullo cuiusquam ambitione minuantur: quia tanta apud me est Nicænorum Canonum reuerentia, vt ea quæ sunt à sanctis Patribus constituta, nec permiserim, nec patiar aliqua nouitate violari. Etsi enim diuersa nonnumquam sunt merita Præsulum, tamen iura permanent sedium: quibus etsi possunt æmuli perturbationem aliquam fortassis inferre, non tamen possunt minuere dignitatem. Vnde cum aliquid pro Antiochenæ Ecclesiæ priuilegiis dilectio tua agendum esse crediderit, propriis litteris studeat explicare, vt & nos consultationi tuæ absolute & congrue respondere possimus. Nunc autem ad omnia generaliter pronuntiare sufficiat, quod si quid à quoquam contra Nicænorum Canonum statuta in quacumque Synodo vel tentatum est, vel ad tempus videtur extortum, nihil præiudicii potest inuiolabilibus inferre decretis. Et facilius erit quarumlibet consensionum factum dissolui, quam prædictorum Canonum regulas ex vlla parte corrumpi. Subrependi enim occasiones non prętermittit ambitio: & quoties ob intercurrentes causas generalis congregatio facta fuerit sacerdotum, difficile est vt cupiditas improborum non aliquid supra mensuram suam moliatur appetere. Sicut etiam in Ephesina Synodo, quę impium Nestorium cum dogmate suo perculit, Iuuenalis Episcopus ad obtinendum Palæstinæ prouincię principatum, credidit se posse sufficere, & insolentes ausus per commentitia scripta firmare. Quod sanctæ memoriæ Cyrillus Alexandrinus Episcopus merito perhorrescens, scriptis suis mihi, quid prædicta cupiditas ausa sit, indicauit, & solicita prece multum poposcit, vt nulla illicitis conatibus præberetur assensio. Nam cuius epistolæ ad nos exemplaria direxisti sanctæ memoriæ Cyrilli, eam in nostro scrinio requisitam, nos authenticam noueris reperisse. Hoc tamen proprium definitionis meæ est, vt tantum liber numerus sacerdotum amplior, aliquid per quorumdam subreptionem decernat, quod illis trecentorum decem & octo Patrum constitutionibus inueniatur aduersum, id iustitiæ consideratione cassetur: quoniam vniuersa pacis tranquillitas non aliter poterit custodiri, nisi sua Canonibus reuerentia intemerata seruetur. Si quid sane ab his fratribus, quos ad sanctam Synodum vice mea misi, præter id quod ad causam Fidei pertinebat, gestum esse perhibetur, nullius erit penitus firmitatis: quia ad hoc tantum ab Apostolica Sede sunt directi, vt excussis hæresibus, Catholicę essent Fidei defensores. Quidquid enim præter speciales causas Synodalium Conciliorum ad examen Episcopale defertur, potest aliquam diiudicandi habere rationem, si nihil de eo est à sanctis Patribus apud Nicænam definitum. Nam quod ab illorum regulis constitutio-

A neque discordat, Apostolicæ Sedis numquam obtinebit consensum. Quanta vero hoc diligentia custodiatur à nobis, exemplaribus eius epistolæ, quam ad Constantinopolitanum Episcopum, refrænantes ipsius cupiditatem, direximus, instrueris: quam in omnium fratrum & sacerdotum nostrorum facias notitiam peruenire, vt nouerint pacem Ecclesiasticam per concordiam Deo placitam debere seruari. Illud quoque dilectionem tuam conuenit præcauere, vt præter eos qui sunt Domini sacerdotes, nullus sibi ius docendi & prædicandi audeat vindi-
B care, siue sit ille monachus, siue sit laicus, qui alicuius scientiæ nomine glorietur. Quia etsi optandum est, vt omnes Ecclesiæ filij, quæ recta & sana sunt sapiant, non tamen permittendum est, vt quisquam extra sacerdotalem ordinem constitutus, gradum sibi prædicatoris adsumat, quum in Ecclesia Dei omnia ordinata esse conueniat, vt in vno Christi corpore & excellentiora membra suum officium impleant, & inferiora superioribus non resultent. Data iij. idus Iunij, Opilione viro clariss. Consule.

C

EIVSDEM LEONIS PAPÆ Epistola ad Marcianum Augustum.

Leo Episcopus, Marciano Augusto.

QVod sæpissime multa iam experimenta docuerunt, sanctum pietatis vestræ studium circa religionem Christianam gloriosis perseuerat & crescit augmentis: & hæc fides vestræ clementiæ non solum me, sed & omnes Domini XVIII.
D sacerdotes consolatur & roborat, dum in Christianissimo Principe sacerdotalem experimur affectum. Quem si Orientalium partium sacerdotes studeant imitari, nihil scandalorum neque pax, neque fides Christiana patietur. Vnde cum Constantinopolitanus Episcopus ad omnem pietatis profectum præsenti clementiæ vestræ doceatur exemplo, si fideliter vestris acquiescat hortatibus, habebit in me sincerę gratię animum: tantum, vt quod verbis spondet, corde perficiat. Si vero quæ Deo & pietati vestræ displicent, pertinaci intentione delegerit,
E salua mansuetudinis vestræ reuerentia, vtar cum omnibus, & pro omnibus, vobis quoque annitentibus, aduersus superbientem liberiore constantia, quem (quod sæpe dicendum est) mallem pro sanctis actibus fraterna charitate complecti, gloriosissime Imperator. Quia vero suggestiones meas pro tranquillitate Catholicæ Fidei libenter accepistis, significatum mihi fratris & coëpiscopi mei Iuliani, quem excepistis piissime, sermone cognoscite, Eutychem impium pro suis quidem meritis exulare, sed in ipso suæ damnationis loco, multa aduersus integritatem Catholicam blasphemiarum desperatius venena
F profundere, & quod in illo totus mundus exhorruit atque damnauit, impudentia maiore, vt innocentes decipere possit, euomere. Plenum itaque rationis æstimo, vt vestra clementia ad longinquiora eum iubeat & secretiora transferri. Monasterio vero eius Constantinopoli constituto, in quo habitatores ipsius monachi Euangelica Apostolicaq. doctrina crebrius sunt & plenius roborandi, salubriter, vt arbitror, fiet, si is qui ipsi monasterio præpositus esse dicitur, à societate veneratoris vestri Iuliani Episcopi,

quem in speculis propter Fidem, illic esse constitui, non recedat, cuius assidua visitatione, profectus seruorum Dei illic habitantium possit augeri. Petitionem autem de festiuitate Paschali gaudeo ita à vestra pietate susceptam, vt confestim Nectarium Agentem in rebus Alexandriam mitteret, de errore remouendo, quem sanctæ memoriæ Theophili constitutio videtur inferre. De qua te, sicut scribere dignamini, quidquid ad pietatis vestræ notitiam perlatum fuerit, iubete me nosse, vt de obseruantia, quam non licet esse diuersam, quid potissimum sit tenendum, Ecclesia vniuersalis agnoscat. Precor autem, quod vestræ noui clementiæ conuenire, vt eos maxime tueamini contra omnes insidias, quos mihi & vestræ mansuetudini propter amorem Fidei placere cognoscitis; vt nos Constantinopolitanus Episcopus lædendi non habeat facultatem. Data xvij. kal. Maij, Aetio & Studio viris clarissimis Coss.

SACRA MARCIANI IMPERATORIS contra hæreticos.

Imperator Marcianus Augustus, Palladio præfecto prætorii.

XIX. sup. cap. xij.

Licet iam etiam sacratissima constitutione mansuetudinis meę cautum ac definitum sit, quæ in eos seueritas exercenda sit, qui Eutychetis, vel Apollinaris hæreticam peruersitatem secuti, à religione & Fide Catholica diuiarunt: Alexandrinæ tamen vrbis ciues atque habitatores tantis sunt Apollinaris infecti venenis, vt necessarium fuerit ea quæ ante sanximus, repetita nunc etiam lege decernere. Oportet enim, vt sit numerosa seueritas sanctionum, vbi est licentia crebra culparum. Custodiendæ præterea orthodoxæ Fidei cura, tanto à serenitate mea adhiberi impensior debet, quanto res humanas diuinæ præcedunt. Quicumque ergo vel in hac sacra vrbe, vel in Alexandrina ciuitate, vel in omni Ægyptiaca diœcesi, diuersisque aliis prouinciis Eutychetis profanam peruersitatem sequuntur, & ita non credunt, vt trecenti decem & octo sancti Patres tradiderunt, Catholicam Fidem in Nicæna ciuitate fundantes, centum quoque & quinquaginta alii venerabiles Episcopi, qui in hac alma vrbe Constantinopolitana postea conuenerunt, & sicut Athanasius & Theophilus & Cyrillus sanctæ recordationis Episcopi Alexandrinæ ciuitatis crediderunt, quos etiam Ephesina Synodus (cui beatæ memoriæ Cyrillus præfuit, in qua Nestorii error expulsus est) in vniuersis secuta est, & nuper venerabilis Chalcedonensis Synodus est secuta, prioribus Conciliis sacerdotum ex omni prorsus parte consentiens, nihilque adimens sacrosancto Symbolo, neque adiiciens, sed Eutychetis dogmata funesta condemnans; sciant se esse hæreticos Apollinaristas. Apollinaris enim facinorosissimam sectam Eutyches & Dioscorus mente sacrilega sunt secuti. Ideoque omnes hi, qui Apollinaris vel Eutychetis peruersitatem sequuntur, illis pœnis, quæ diuorum retro Principum constitutionibus contra Apollinaristas, vel serenitatis nostræ sanctione postmodum contra Eutychianistas, vel hac ipsa augustissima lege contra eosdem decreta sunt, nouerint se esse plectendos. Idcirco Apollinaristæ, hoc est, Eutychianistæ, quibus etsi est in Appellatione diuersitas,

l. Quicumque C. de hær. & Manich.

A est tamen in hæresis prauitate coniunctio, & dispar quidem nomen, sed idem sacrilegium; siue in hac alma vrbe, diuersisque prouinciis, siue in Alexandrina ciuitate, seu in Ægyptiaca diœcesi sunt, neque ita credunt, vt prædicti venerabiles Patres credebant, neque viro reuerendissimo Alexandrinæ vrbis antistiti Proterio Fidem orthodoxam tenenti communicant, secundum sacratissimas diuorum retro Principum constitutiones, quæ de Apollinaristis promulgatę sunt, non habeant potestatem faciendi testamenti, & condendæ vltimæ voluntatis, neque
B ad id capiant, quod ipsis ex testamento cuiusquam fuerit derelictum, nihil etiam ex donatione aliqua consequantur: sed si quid in ipsos vel liberalitate viuentis, vel morientis fuerit voluntate collatum, in fisco nostro protinus addicatur. Ipsi vero in nullos aliquid ex facultatibus suis, donationis titulo & iure transfundant. Episcopos quoque, vel presbyteros, aliosque clericos illis creare & habere non liceat, scientibus tam Eutychianistas, vel Apollinaristas, qui ausi fuerint cuiquam Episcopi, vel presbyteri, vel clerici nomen imponere, quam hos qui
C conati fuerint impositum sibi nomen sacerdotale retinere, pœnam exilij & facultatum suarum amissionem subituros. Eos vero qui ante hac Catholicarum Ecclesiarum clerici, vel orthodoxę Fidei monachi fuerunt, & relicto vero & orthodoxo omnipotentis Dei cultu, Apollinaris vel Eutychetis hæresim & dogmata abominanda sectati sunt, vel postea sectabuntur, omnibus pœnis, quæ vel hac, vel prioribus legibus aduersus hæreticos constitutæ sunt, iubemus teneri, & extra ipsum quoque Romani Imperij solum pelli, sicut de Manichæis præcedentium
D legum statuta sanxerunt. Vniuersi præterea Appolinaristæ vel Eutychanistæ, non Ecclesias, non monasteria, sibi construant, parasynaxes & conuenticula tam diurna, quàm nocturna non contrahant, neque ad domum, neque ad monasterium, neque ad quemcumque alterius locum, operatores sectæ funestissimæ congregentur. Quod si fecerint, & hoc factum fuisse domino volente constiterit, post rem in examine iudicis approbatam, domus vel possessio, in quam conuenerint, fisco sine dilatione societur: monasterium vero, eius ciuitatis orthodoxæ Ecclesiæ, in cuius territorio est, iubemus ad-
E dici. Si vero ignorante domino, sciente vero qui pensiones domus exigit, vel conductore, vel procuratore, vel actore prædij, parasynaxes & conuenticula interdicta collegerint: conductor, vel procurator, siue actor, vel quicumque eos in domum, vel in possessionem, vel monasterium receperint, ac passi fuerint illicitas parasynaxes, conuentusque celebrare si vilis & abiectæ condicionis sint, fustibus publice & in pœnam suam, & in aliorum coerceantur exemplum: si honestę vero personæ sint, decem li-
F bras auri mulctę nomine fisco nostro cogantur inferre. Nullum præterea Apollinaristam vel Eutychianistam ad aliquam iubemus adspirare militiam, nisi ad cohortalitiam. Si qui vero extra prædictam militiam inuenti fuerint militare, soluto cingulo, honestorum hominum & palatii communione priuentur: nec in aliqua, quam in ea in qua nati sunt, ciuitate vel vico ac regione versentur. Si qui vero in hac alma vrbe nati sunt, tam sacratissimo comitatu, quam omni per prouincias metropolitana ciuitate pellantur. Galli insuper Eutychianistæ vel Apollina-

sistæ, publice vel priuatim aduocandi cœtus, A circulos contrahendi, & hæretico more disputandi, ac peruersitatem facinorosi dogmatis asserendi, sit facultas. Nulli etiam contra venerabilem Chalcedonensem Synodum liceat aliquid vel dictare, vel scribere, vel edere atque emittere, aut aliorum super eadem rescripta proferre nemo huiusmodi habere libros, & sacrilega scriptorum audeat monimenta seruare. Quod si qui in his criminibus fuerint deprehensi, perpetua deportatione damnentur. Eos vero qui discendi studio audierint de infausta hæresi disputantes, decem librarum auri, quæ fisco nostro inferenda sunt, iubemus subire dispendium. Omnes vero huiuscemodi chartæ ac libri, qui funestum Eutychetis, hoc est, Apollinaris, fuerint dogma complexi, incendio concrementur, vt facinorosæ peruersitatis vestigia ipsa flammis combusta depereant. Æquum namque est, vt immanissima sacrilegia par pœnæ magnitudo percellat, Palladi pater charissime, atque amantissime. Illustris igitur & magnifica auctoritas tua, quæ hac sacratissima constitutione decreuimus, in hac alma vrbe, diuersisque prouinciis, ac præcipue in Alexandrina ciuitate, & per vniuersam Ægyptiacam diœcesim, edictis ex more propositis, ad omnium notitiam faciat peruenire, vt cuncta, quam statuimus in eos qui rei fuerint deprehensi, seueritas protinus exerceatur: scientibus moderatoribus prouinciarum, eorumque apparitoribus, defensoribus etiam ciuitatum, quod si ea quæ legis huius religiosissima sanctione custodienda decreuimus, aut neglexerint, aut aliqua permiserint temeritate violari, denarum librarum auri mulctam fisco nostro cogentur inferre, insuper etiam existimationis suæ periculum sustinebunt. Ea quoque, quæ de Paganis per omne Romanum Imperium æqualiter valitura parennitatis nostræ lege decreuimus, instantissime in eos exerceantur, quos constiterit, profanos ritus, ac simulacrorum impios cultus, & interdicta sibi sacrilegia celebrare. Data sub die Kalend. Augusti, Constantinopoli, diuo Valentiniano octauum, & Anthemio viris clariss. Conss.

Pag. 371.

RESCRIPTVM SYNODICARVM litterarum Iuuenalis sanctissimi Episcopi Hierosolymorum, ad reuerendos presbyteros & archimandritas, & reliquos monachos Palæstinæ prouinciæ sub eius diœcesi constitutos.

XX. *Matth. 16.* CVm summus & primus Apostolorum Petrus dixisset: Tu es Christus filius Dei viui; Dominus intulit, dicens: Beatus es Simon Bariona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus qui in cælis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Super hanc confessionem roborata est Ecclesia Dei, & fidem, quam nobis sancti tradiderunt Apostoli, hanc Ecclesia custodiuit, & custodiet vsque ad finem mundi. Quam & sanctum quoque magnumque & vniuersale Concilium Nicænum trecentorum decem & octo sanctorum Patrum exposuit, quamque sanctum quoque magnumque & vniuersale Concilium nuper congregatum Chalcedone secutum est: huic neque adiici, neque subtrahi potest. Calumniatores autem & transgredientes mandatum Dei, quod præcipit: Non falsum testimonium dices aduersus proximum tuum, conuenit aduersari. *Exod. 20. Psal. 100.* Nam si rex Dauid propheta dicebat, Eum, qui derogabat occulte aduersus proximum suum, hunc persequebar: superbo & auaro corde, cum eo non edebam cibum: quanto magis nos debemus aduersari eos, qui falsum testimonium dicunt aduersus tantos sanctissimos Patres, magis autem aduersus cunctum terrarum orbem? Vestra itaque reuerentia fidem quam suscepit, teneat. Gratia enim Christi hæc & ab Apostolis data, & à Patribus est sanctis exposita, hæc etiam nunc valet, & vsque ad finem mundi vigebit. Quomodo Galatis scribens, dicebat Apostolus: B *Galat. 1.* Si quis vobis Euangelizauerit præter quod accepistis, anathema sit. Deus autem etiam errantes suæ coniungat Ecclesiæ, qui per prophetam dicit: Viuo ego, dicit Dominus, Nolo mortem peccatoris, sed vt conuertatur & viuat. *Ezech. 18. & 33.*

Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum, in Domino valere vos opto.

Irenaus Episcopus Cæsareæ, in Domino valere vos opto.

Paulus Episcopus Parali, in Domino valere vos opto. Et consequenter trium Palæstinarum Episcopi subscripserunt. C

EXEMPLAR EPISTOLÆ Leonis Imperatoris primi ad Anatolium Episcopum Constantinopolitanum.

Imperator Cæsar Leo piissimus, victor, & triumphator maximus, semper Augustus, Anatolio regiæ ciuitatis Episcope.

D VOtum quidem meæ pietatis fuit, vniuersas, orthodoxorum sanctas Ecclesias, necnon & ciuitates sub Romano Imperio constitutas, maxima frui quiete, nihilque contingere, quod possit earum statum tranquillitatemque turbare. XXI. Qualia vero, in Alexandrinorum ciuitate nuper euenerint, iam quidem nosse tuam credimus sanctitatem. Vt tamen perfectius cuncta cognoscas, & quæ causa tanti tumultus confusionisque fuerit, exemplaria precum quas reuerendissimi Episcopi & clerici à prædicta ciuitate & Ægyptiaca diœcesi ad regiam Constantinopolim venientes, contra Timotheum meæ E clementiæ porrexerunt, necnon & exemplaria precum, quas, hi qui in sacratissimum nostrum * expeditum pro Timotheo ab Alexandrina ciuitate venientes, nostræ tranquillitati obtulerunt, *comitatum.* tuæ sanctitati direximus, quatenus quod actum est de prædicto Timotheo, quem Alexandrinorum populus, & honorari, & curiales, & naucleri Episc. sibi petent, aliisque negotiis, quæ ipsarum precum continet textus, ad hæc autem & de Chalcedonensi Concilio, cui nullo F modo consentiunt, quemadmodum libelli adiuncti ostendunt, clare sanctitas tua possit agnoscere. Tua siquidem reuerentia omnes orthodoxos Episcopos, qui in præsenti in hac vrbe regia commorantur, necnon & reuerendissimos clericos ad se repente faciat conuenire, & diligenter omnia pertractantes atque discutientes, quoniam Alexandrinorum ciuitas perturbata est, pro cuius disciplina & quiete, maxima sollicitudo nobis existit, & de prædicto Timotheo, & de Chalcedonensi Concilio, quid in commune sapitis,

ſapitis, ſine quolibet humano terrore, & abſque gratia cuiuſcumque vel odio, ſolummodo omnipotentis Dei timorem veſtris oculis proponentes, (quoniam ſicut noſtis, de tali cauſa intemeratæ diuinitati rationem eritis ſine dubio reddituri) cum omni celeritate meam facite cognoſcere pietatem: vt ex omnibus veſtris litteris hæc integre cognoſcentes, formam congruam dare poſſimus, quatenus Aegyptiaca diœceſis & Alexandrinorum ciuitas, pro cuius quiete nos præ omnibus conuenit cogitare, tranquillitate ſanctarum Eccleſiarum, & diſciplina & inconcuſſa pace potiatur.

Huic ſubiecta ſunt & ſequentes preces, quæ vna cũ ſuperiori epiſtola directæ ſunt & aliis metropolitanis Epiſcopis, & monachis quibuſdam, videlicet.

Leoni reuerendiſſimo vrbis Romæ Pontifici.
Baſilio Epiſcopo Antiochiæ Syriæ.
Iuuenali Epiſcopo Hieroſolymorum.
Epiphanio Epiſcopo Syriæ ſecundæ.
Dorotheo Epiſcopo Damaſci Phœniciæ Libaniſiæ.
Pelagio Epiſcopo Tarſi Ciliciæ primæ.
Oreſto Epiſcopo Anazarbi Ciliciæ ſecundæ.
Stephano Epiſcopo Hierapoleos.
Ibæ Epiſcopo Edeſſæ Oſroënæ.
Simeoni Epiſcopo Amidæ Meſopotamiæ.
Antipatro Epiſcopo Boſtrorum Arabiæ.
Baſilio Epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ.
Olympio Epiſcopo Scythopoleos.
Sabino Epiſcopo Conſtantiæ Cypri.
Ioanni Epiſcopo Patrenſi.
Euſtathio Epiſcopo Beryti.
Eunomio Epiſcopo Nicomediæ.
Anaſtaſio Epiſcopo Ancyræ.
Theoctiſto Epiſcopo Piſſinuntis.
Alypio Epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ primæ.
Patricio Epiſcopo Tyanenſi.
Charterio Epiſcopo Claudiopoleos.
Petro Epiſcopo Gangrenſi.
Seleuco Epiſcopo Amaſeæ.
Ioanni Epiſcopo Sebaſtiæ.
Ortio Epiſcopo Molitianenſi.
Petro Epiſcopo Cænorum.
Eleutherio Epiſcopo Chalcedonenſi.
Iuliano Epiſcopo Tabiæ.
Adelphio Epiſcopo Arabiſſi.
Euethio Epiſcopo Cyzici.
Ioanni Epiſcopo Epheſi.
Eleutherio Epiſcopo Sardenſi.
Agapeto Epiſcopo Rhodi.
Critoniano Epiſcopo Aphrodiſiadis.
Petro Epiſcopo Myrenſi.
Pergamio Epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.
Epiphanio Epiſcopo Pergæ.
Palladio Epiſcopo Iconii.
Nunechio Epiſcopo Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ.
Pag. 373. Mariniano Epiſcopo Synnadenſi.
Amphilochio Epiſcopo Sidæ.
Ætherico Epiſcopo Smyrnæ.
Philippo Epiſcopo Hierapoleos.
Ioanni Epiſcopo Heracleæ Europæ.
Baſilio Epiſcopo Traianopolis.
Gregorio Epiſcopo Adrianopolis.
Valeriano Epiſcopo Marcianopolis.
Valentino Epiſcopo Philippopolis.
Euxitheo Epiſcopo Theſſalonicenſi.
Petro Epiſcopo Corinthi.
Eugenio Epiſcopo Nicopolitano.
Martyrio Epiſcopo Gortinenſi.
Vigilantio Epiſcopo Lariſſæ.
Lucæ Epiſcopo Dyrrhacheno.
Vrſicino Epiſcopo Scupenſi.
Zoſimo Epiſcopo Sardicæ.
Luciano Epiſcopo Byzano.
Theotimo Epiſcopo Tomizano.
Iacobo monacho Niſibeno.
Symeoni monacho.
Varadato monacho.

EPISTOLA ÆGYPTIORVM Epiſcoporum, & cleri Alexandrini, ad Leonem Auguſtum.

Piiſsimo, & Chriſtianiſsimo, & diuinitus electo, victori, triumphatori, ſemper Auguſto Leoni.

Oblatæ preces ab vniuerſis Epiſcopis veſtræ Aegyptiacæ diœceſis, & clericis ſanctiſsimæ Eccleſiæ veſtræ maximæ ciuitatis Alexandrinæ.

XXII. A Superna gratia modò diuinitus condonatus, iuſte non ceſſas pro communi vtilitate cogitare, poſt Deum cunctorum venerabilis Imperator. Quapropter etiam omnis fortitudo verborum tuis vincitur actibus, quibus diuinitas exoratur: & verba quidem ad hæc eis neceſſaria non ſunt quibus opera facere noſcuntur indicium. Nuper enim electus à Deo, & purpura exornatus, optimum iudicaſti propoſitum tuum magnum oſtendere, quem ipſe omnium creator elegit, benignis initiis largitorem remunerando bonorum, quando repente in ipſo principio, voce veſtra ex ſcripto procedente piiſſima ad ſanctiſſimos metropolitanos Epiſcopos, inerumpibilem Eccleſiæ Catholicæ crepidinem roboraſtis, & priorum omnium piiſſimorumque Principum conſtituta pro orthodoxa religione firmaſtis. Inſuper & ea quæ nuper à ſanctæ & beatæ memoriæ Marciano principe noſtro ſancita ſunt, conſona decernentes, nihil aliud eſtis mercati, quàm pacem omnium, & ſtabilitatem reipublicæ, frænantes linguas eorum, qui aduerſus Eccleſias Chriſtianas conſurgunt, & blaſphemant Deum, aut in eum quocumque modo delinquunt. Iniuria namque Dei manifeſta eſt, hæreticorum abſcindentium ſemetipſos à recta Fide licentia. Quapropter hanc optime ſciens, venerabilis Imperator, maligni prolem exiſtere, ſemper inſidiantis quieti ſanctarum Chriſti Eccleſiarum, earumque immutilatam pacem conſiſtere non ſinentes, recte prouidentiam tuam ſtuduiſti mox adhibere, ei per omnia reſiſtentem: quod eſt opus piiſſimorum Principũ pro orthodoxa Fide pugnantium, & reſiſtentiũ primitus malis extrinſecus venientibus, & animabus fidelium aduerſantibus. Hunc igitur animum te poſſidente religioſum & tutorem humani generis, tantumq; circa Chriſtum ſtudium demonſtrantem adimus & nos, importabilia mala paſſi, licet peccatores, Chriſti Pontifices, quæ neque ſermonibus ſufficimus præſentare, nec lugere digne valemus. Quemadmodũ autem noſtra ſit geſta calamitas, enarramus. Catholica ſiquidem, intemerata & Apoſtolica fide in Nicæa à ſanctis tunc trecentis decẽ & octo Patribus poſita, & vbiq. firmata, & apud omnes verbum veritatis recte prædicantes habita, quam etiam vnaquæque per tempora

orthodoxorum Episcoporum*, ad peremptionem quidem sæpius exortatum contra rectam Fidem vanarum quæstionum, custodiam vero recte considentium patrum, firmauit atque roborauit; simili quoque modo & Chalcedone sanctum & vniuersale Concilium congregatum dudum sub pio sanctæ memoriæ principe Marciano, hanc inuiolatam incontaminatamque seruauit, abscindens quidem zizaniæ pestem, à quibusdam rectis superseminatam dogmatibus, confirmans autem venerabilis Nicænæ fidei, sicut diximus, Symbolum salutare, & fingens ineuersibiles terminos super eum, sicut gratia Spiritus sancti dictabat, formamque constituit, per quam omnem adiectionem, omnem imminutionem aduersus confessionem rectam penitus abnegauit. Quapropter & nostro Ægyptio Concilio necessarie cum Archiepiscopo nostro sanctæ memoriæ Proterio, indubitanter ei consentiente, & ea sapiente, & vnanimiter cum vniuersis totius orbis Christi sacerdotibus, & præ omnibus summis sanctis Episcopis, id est, Romano Leone, regiæ Constantinopolis Anatolio, & Antiocheno Basilio, & Iuuenali Hierosolymorum, & omnibus orthodoxis Episcopis, laborantibus nobis, secundum S. Apostolum, pro Euangelicæ fidei firmitate, & in Christo sapientibus cum nostris Ecclesiis & ciuitatibus, & in commutata pace orthodoxi populi apud nos, & apud Alexandriam consistente, excepto Timotheo, qui semetipsum ab Ecclesiæ Catholicæ fidei disrupit pariter & abscidit, mox post S. Chalcedonense Concilium, dum tunc dignitate presbyterii fungeretur, cum quatuor aut quinque solis Episcopis & paucis monachis, hæretica Apollinaris & eius similium secta languentibus, propter quam damnati tunc regulariter à sancta memoriæ Proterio, & omni Ægyptiaco concilio, etiam imperiali nutu digne exilium sunt experti. Hunc Timotheum malignus inuenit arma suæ machinationis aptissima, quem nouimus quidem boni cuiuslibet extorrem, diabolicæ vero mentis solummodo instrumentum opportunum existere. Qui dudum inhians in episcopatum Alexandrinæ maximæ ciuitatis, sicut rei euentus ostendit, appetens quod eum oportebat effugisse, si tamen saperet, bene præponens schema, quod vitare se primitus dolose fingebat, insidiatusque transitum sanctæ memoriæ principis Marciani, quo migrauit ad Deum; blasphemis vocibus impudenter aduersus eum insurgens, & sanctum & vniuersale Chalcedonense Concilium anathematizans inuerecunde, & vulgus populi seditiosorum & vilium congregans, eumque contra sanctas regulas, Ecclesiasticam disciplinam, & communem rempublicam legesque coarmans, irruit in Ecclesiam sanctam Dei, habentem pastorem atque doctorem sanctissimum nostrum tunc patrem, Archiepiscopumque Proterium, & collectas solitas celebrantem, & orationes fundentem omnium nostrum Saluatori Christo pro vestræ pietatis Imperio, & Christianissimo vestro palatio, congregatio in ipsa ciuitate magnificentissimis iudicibus, & curia & plebe fideli, omnique clero simul & monachis. Hoc itaque malo procedente, & vix adhuc facta die, dum in episcopio secundum consuetudinem degeret Deo amabilis Proterius, assumens secum Timotheus iuste condemnatos duos Episcopos, & clericos similiter, qui (sicut diximus) in exilio fuerant habitare damnati, tamquam manus impositionem suscepturus à duobus, nullo penitus orthodoxorum Episcoporum ex diœcesi Aegyptiaca præsente, vt moris est in talibus Alexandrinorum Episcoporum ordinationibus interesse, vt credit, adeptus est pontificatus sedem, adulterium aperte præsumens in Ecclesia proprium sponsum habente, & agentem in ea diuina mysteria, & sedem propriam regulariter exornantem. Iste optimus odibilem Deo & vndique periculosam differri non sinens actionem, cum rabie quadam * incontemnibili repente semetipsum inthronizauit, legem & ordinem ecclesiasticum, irrationabilem iram populi permixti esse confidens, & neque regulas patrum, non legem Imperialem, aut sanctiones Ecclesiasticas, non ordinem, non potestatem Imperialem, non iudicialem seueritatem monte percipiens, mox ordinationes effecit Episcoporum simul & clericorum, Episcopus sine impositione manus existens. Sed neque priorem habens presbyteratus ordinem, baptisma fecit: & omnes operationes, quæ ei nullatenus agere competebant, exercuit. His ita audacter & nefande per eum quotidie procedentibus, post aliquot dies dum alibi degeret, magnificus & gloriosissimus dux Dionysius ciuitati adfuit laboranti, & egit quatenus pestifer Ecclesiæ crudelissimus tyrannus, etiam ab ipsa ciuitate recederet. Quo facto, Ecclesiæ & ciuitati communem vtilitatem consuluit. Sic ergo decursis paucis diebus, dum commotio & irrationabilis ira pro Timotheo meditaretur ab aliquibus contra sanctæ memoriæ Proterium, nihil aliud erat quod faceret ille beatæ memoriæ, quam vt locum daret iræ, secundum quod scriptum est, vt ad sacrum Baptisterium se conferret, inuasionem fugiens contra suam concurrentium necem. In quo scilicet loco, & barbaris & cunctis ferocibus hominibus timor fuit, etiam nescientibus loci culturam, & exinde gratiam emanantem. Hi vero tamen qui ab initio intentionem Timothei ad effectum perducere festinabant; neque in illis intemeratis locis eum saluari volentes neque cultum loci metuentes, nec tempus, cum esset salutaris Paschæ festiuitas, nec ipsum sacerdotium pauescentes, quod est mediatio Dei & hominum, percusserunt inculpabilem virum, eumque crudeliter occiderunt, etiam cum aliis sex, & circumducentes eius vbique cadauer vulneratum, crudeliterque trahentes per omnia pæne ciuitatis loca insensibile corpus plagis sine misericordia verberabant, diuidentes membratim eum, & neque interiora more canum gustare parcentes illius viri, quem nuper habere se mediatorem Dei & hominum putauerunt, tradentesque reliquum eius corpus igni, etiam dispergebant eius cineres in ventos, ferocitatem bestiarum omnium transcendentes. Horum siquidem omnium auctor fuit, & sapiens (si Deo placet) tectus Timotheus; primo siquidem adulter, postea etiam homicida, pæne manibus propriis hoc nefas efficiens; & propterea condemnandus, quando agenti, qui iubet malum fieri, in supplicio proximus est. Adiecit etiam his malis sine timore peiora, dum inique contra regulas operatur. Hactenus agit sacra mysteria, qui neque laicorum communionem habere sanctis canonibus potest: & gubernat quidem auctoritate sua S. Alexandrinorum Ecclesiam, res autē eius,

incomprehensibilibus.
Pag. 374.
Rom. 12.
Rom. 1.

vt viſum fuerit ei, male deuaſtat, & habentes alimenta pauperes ab Eccleſia, cuius ſolatio priuat omnimodis, aliis hæc ſceleratiſſimis expendendo. Et aperte quidem Epiſcopos condemnatos quatuor aut quinque, contrarios orthodoxæ Fidei, ſicut diximus, exiſtentes, alios quidem ſecum habent, alios vero per ciuitates mittit, vt in eis Epiſcopos orthodoxos perſequantur: ſed & alios ordinare non ceſſat. Nos autem qui regulariter conſiſtunt, velut communicatores ſancti & vniuerſalis Concilii, & ſanctæ memoriæ Proterii, anathematizauit, & ſic expulit omnem ſanctiſſimum vrbis Alexandrinæ clerum communicantem ſimiliter generali Concilio, & ſanctæ memoriæ Proterio Archiepiſcopo: ſed etiam clericos, qui in noſtris Eccleſiis & à nobis ſunt ordinati, omnes velut hæreticos anathematizando vere monſtrauit. Orthodoxos vero ſenes, & ſanctæ memoriæ Theophilum Alexandrinorum ciuitatis Epiſcopum, & ſanctæ memoriæ Cyrillum & beatæ memoriæ Proterium, omnes antiquitus ordinatos, & vt diximus, anathematizauit, & à ſacerdotio cuncto prohibuit. Addidit autem iſtis malis etiam hoc, quod ex venerabilibus diptychis abſtulit quidem ſanctæ memoriæ Proterii vocabulum; poſuit vero ſuum nomen, & Dioſcori ab vniuerſali Concilio condemnati, cuius nec ordinationes ſuſcipit. Sic vndique velut ebrius eſſe varia calliditate conuincitur & per ſingulas ciuitates & venerabilia monaſteria præcipit, vt nullus communionem ſuſcipiat aut ab Epiſcopis aut clericis, qui communicatores ſunt aut fuerunt ſancti & vniuerſalis Chalcedonenſis Concilii, & memoriæ venerandæ Proterii, nec putet clericos, qui à nobis ſunt ordinati: ſed pro illis iubet alios introduci tam quos ipſe ordinat, quam quos alios facere iubet. Hinc igitur cunctas Aegyptiacæ diœceſis ſanctas Eccleſias obtinente caligine atque mærore, eiſque confuſione rerum in eis ſic exiſtentium cumulatis, coacti ſumus, contemnentes ſalubritatem propriam, multo itineris labore ſuſcepto, de ciuitatibus noſtris exire, & leporibus atque ranis formidoloſiorem agere vitam, propter calumnias à Timotheo, eique concordantibus contra nos ſingulos meditatas, & tamquam adſecuriſſimum & influctuabilem portū, id eſt, ad veſtræ tranquillitatis veſtigia conuolare, deſerentes conſacerdotes noſtros in quibuſdam latentes locis, propter inſidias ab his factas, nec valentes nobiſcum longa itinera properare, expectanteſque per nos veſtræ pietatis auxilia, & vnam eamdemque nobiſcum ſimul cum Alexandrinis omnibus clericis habentes fidem. Quia vero ſic aperta ſunt, quæ quotidie à Timotheo præſumuntur, vt neque conuictionibus aut laboribus egeant ad probandum, quando eius ſuperbia manifeſtata eſt, & contra regulas Patrum, & contra ſanctiones Eccleſiarum, contraque ipſam rempublicam, contra omne cingulum & poteſtatem, præſumimus autem dicere aperte, etiam contra veſtræ pietatis Imperium; ſupplicamus & deprecamur veſtram Chriſtianiſſimam poteſtatem, vt orthodoxam & intemeratam Fidem & integre vbique ſeruatam, & indubitabiliter conſiſtentem, nulloque noſtrorum circa eam diſcrepante, ſed, ſicut diximus, concordantibus nobis cum omnibus totius orbis ſacerdotibus, non patiamini tyrannidem rectitudinem Fidei ſuſtinere, ſed vindicare potius S. Patrum regulas, & ordinem Eccleſiaſticum, eiuſdemque

A diſciplinam, & ſanctorum magnorumque Conciliorum, diuerſis temporibus pro orthodoxæ Fidei vigore celebratorum iniuriam: & ſcribere dignemini ſanctiſſimo Romanæ ciuitatis Archiepiſcopo, quatenus hæc ei à veſtra tranquillitate nota fiant: necnon & Antiocheno, & Hieroſolymitano, & Theſſalonicenſium vrbis Epiſcopo, & Epheſino, aliiſque quibus viſum veſtræ fuerit poteſtati. (nam Archiepiſcopo huius regiæ ciuitatis Anatolio declarata eſt noſtris libellis huiuſmodi cauſa) vt eorum ſanctitas certiſſime cognoſcens mala quæ B prouenerunt contra orthodoxorum Eccleſias & Epiſcopos per Timotheum, veſtræ pietati renuntiet, quid in tantis malefactis S. Patrum regulis ſit decretum. Et tunc ſanciat quidem veſtra potentia, vt qui ita vaſtauit Eccleſiaſticas ſanctiones, ab Alexandrinorum Eccleſia ſancta recedat, cui præſederat tyrannico modo, & non legitima diſpoſitione tentauit atque perfecit, tantarumque præſumptionum pœnæ ſubiaceat. Deinde iubeat, ſicut ſanctæ Patrum regulæ præcipiunt, & antiqua conſuetudo tradit, Aegyptiacę diœceſis omnem ſynodum C orthodoxam, & communicatricem totius orbis Epiſcoporum, quempiam ſanctę vitæ eligere dignum ſacerdotio virum, & communicatorem vniuerſalis Concilii, & veſtræ pariter pietatis, & qui ſedi S. Marci Euangeliſtæ irreprehenſibilis eſſe videatur, quique poſſit vita Alexandrinorum populum in ſanctitate atque iuſtitia gubernare, noſtique valeat velut propria membra defendere, & ſit ad ſatisfaciendum idoneus verbo ſimul & doctrina, ſecundum Apoſtolum, vt poſſit erudire reſultantes, & ad veritatem eum ſatisfactione reducere. *Tit. 1.* D Si vero (quod non credimus) poſtquam ſecura fuerint hæc quæ popoſcimus ſupplicantes; opus fuerit etiam Synodo, non pro cauſa Fidei, quia, ſicut prædiximus, nullo modo dubitamus, ſed propter Timothei nouitates & vanitates, & nefandos actus: neque hoc euitamus, neque ſegnes ad hoc erimus, ſed potius confidentes accedemus: quia ipſa noſtra iuſtitia defenſionem nobis apportat, quando nobis nullum ſermonem facientibus pro redargutione vel probatione eorum, ipſa quæ ab illis iam contra ſanctas regulas praue cõmiſſa ſunt, & hacte- E nus perpetrantur, pęne vocem ſuam aduerſus eos emittunt, nec occultari poſſunt. Cumque ipſe cum ſuis inſtanter vſque ad præſens, impudenterque deroget & anathematizet ſummos Archiepiſc. id eſt, Rom. Leonem, & Conſtantinopolitanum Anatolium, & Baſilium Antiochenum, cunctumque Chalcedonenſe Concilium, *Pag. 375.* omneſque totius orbis Epiſcopos, & vndique orthodoxos clericos ſimul & laicos: hinc itaque veſtram tranquillitatem ſuppliciter exoramus, quatenus dum petitiones noſtræ perueniant ad effectum, ſancire iubeatis veſtræ ſyllabis pie- F tatis, Timotheum ab appetita vęſania prohiberi; vt nec ordinationes aliquas tamquam Epiſcopus faciat Epiſcoporum, ſeu clericorum, aut quorumlibet aliorum, neque collectas debeat celebrare, aut quodlibet aliud Epiſcopi opus efficere, vel contra noſtras ciuitates, aut Eccleſias, aut aduerſus nos aliquid tentare vel innouare, quando abſolute contrarius apparuit & Concilio, & Catholicæ ſimul Eccleſiæ: ſed neque vt res Alexandrinæ Eccleſiæ vt viſum ei fuerit, diſpergat, ne ſicut male putat, per pecunias ſuæ vtilitati proſpiciat: ſed vt Concilio

senioris cleri Alexandrinæ ciuitatis, præter eos scil. qui ab ipso nunc sine iudicio & contra regulas ordinati sunt, constituat, qui etiam dudum iudicium diligentiæ fauorisque S. Ecclesiæ temporibus patrum præcedentium præbuerunt: quatenus & prouidere rebus Ecclesiæ, & custodire eius redditus possit domino, hæc forma à vestra pietate proferatur. Clericos vero vniuersos honore dignos, & in reuerentia senescentes, qui ab eo sunt, sicut iam diximus, expulsi, * sanciri præcipite sine calumnia ad suas Ecclesias, in pace celebrantes pro vestra pietate solemnes orationes, cum quiete seruati, vrbemque pariter & in ea sanctas Ecclesias constitutas, ad Christi gloriam, & salutem & perpetuitatem vestræ Christianissimæ pietatis: litteras dirigentes pro his quæ poscimus, ad magnificentissimum Dionysium ducem, necnon & ad singularum prouinciarum iudices; quatenus ea quæ à vestra mansuetudine sunt sancita, & seruentur, & effectui contradantur.

f. redire.

Nestor Episcopus ciuitatis Flagonitorum, his precibus subscripsi.
Athanasius Episcopus Toicenæ ciuitatis, similiter.
Pulsaminon Episcopus Nicıotorum ciuitatis, similiter.
Theonas Episcopus Vantena ciuitatis, similiter.
Pœmen Episcopus Elesmatis, similiter.
Athanasius Episcopus Thoitorum, similiter.
Apollo Episcopus Antitherum, similiter.
Harpocras Episcopus Ganeorum, similiter.
Paulus Episcopus Taneos, similiter.
Esaias Episcopus ciuitatis Naucratenæ, similiter.
Isaac Episcopus Thineos, similiter.
Petrus Episcopus Sciuorum Mandrorum, similiter.
Maurion Episcopus Cotenopolitanus, similiter.
Maximus Episcopus Gazulenus, similiter.
Ammonius presbyter Alexandrinus & œconomus, similiter.
Timotheus presbyter & œconomus eiusdem Ecclesiæ, similiter.
Aaron presbyter, & Macarius presbyter, similiter.
Theodorus diaconus, & Proterius diaconus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Ægyptiacæ diœcesis, ad Anatolium Archiepiscopum Constantinopolitanum.

Sanctissimo & Dei amantissimo Archiepiscopo Constantinopolitanæ & Catholicæ Ecclesiæ Anatolio, Episcopi Aegyptiacæ diœcesis.

XXIII. SIcut paterni pontificatus & successionis gubernacula retines, sic & illorum integritate imitaris zelum, & omnes quidem diuersis temporibus sæuientes exasperatos contra sacras regulas, & sanctam intemeratamque Fidem, & hæreticos operarios à sancta & venerabili Ecclesia remouisti, liberamque eam omni discordia & hæretico sensu monstrasti: quod etiam nunc credimus & à tua sanctitate fieri, & ab aliis sanctissimis Archiepiscopis, qui eiusdem honoris sortiti sunt sedem, magis autem ab omnibus sanctissimis totius orbis Archiepiscopis contra Timotheum, qui Alexandrinæ Ecclesiæ pontificalem sedem sibi tyrannico abripuit modo, & contra eos qui tantæ vesaniæ cooperatores existunt, eo quod commune sit omnibus Christi pontificibus, bellum aduersus eos adsumere. Iam itaque preces offerentes piissimo & Christianissimo nostro Principi, licet non omnia quæ præsumpta sunt, valeremus edicere propter multitudinem iniquitatum ab eo factarum contra sacras venerabilisque regulas, & aduersus ipsam rempublicam. Verumtamen vt virtutis nostræ veræ humilitatis fuit, hæc tamquam in tabula depingentes; eius pietati narrauimus, poscentes auxilium præberi sanctis Ecclesiis in Ægypto constitutis, & correctionem vitiis quæ commissa sunt, adhiberi. Nihilominus autem & tuam sanctitatem adimus per hos libellos, & denuo suggerimus, quod narrantes ore proprio dudum effecimus, quæ quidem præsumpta sint aduersus sanctas regulas à memorato Timotheo, quæ vero etiam contra sanctam immaculatamque Fidem commissa sunt, quemadmodum iura ab eo sint sacerdotii conculcata, & ad quantam derisionem Iudæis atque Gentilibus, & aliis qui non recte circa orthodoxam Ecclesiam Catholicamque consistunt, Christianorum sacramenta perduxerit: & quemadmodum ipsam rempublicam in peiorem statum mutauerit, qui sanctissimas quidem Ecclesias in Ægypto positas, earumque orthodoxos pastores, & cum disciplina Christi ouilia gubernantes, expulit ab Ecclesiis cum sacerdotibus suis: venerabilia vero monasteria, & quæ olim Fide orthodoxa claruerunt, iuuenum, virginumque subuertit, vt pæne omnes Aegyptiacæ Ecclesiæ vnà cum monasteriis propter prædictas causas & persecutiones à Timotheo factas, in calamitate sint positæ. Obscure loquentes, ne credamur superflua quædam dicere veritati, sermoni nostro ponentes ordinem, conamur vt possumus, breuiter ea quæ aduersus nos, magis autem quæ aduersus veritatem sunt facta, depromere. Igitur post turbam, quæ nuper facta est sanctis Ecclesiis à quibusdam hæreticis, qui tunc clerici erant, & sanctissimæ Alexandrinorum Ecclesiæ sedis pontificatum desiderabant, cum in sancta pace consisterent Aegyptiacæ & Alexandrinæ sanctissimæ Ecclesiæ, & concordarent omnes sancto vniuersali Chalcedonensi Concilio, eo quod consonet, nihilque mutatum habeat, neque augmentum, nec imminutionem obtineat à sancto Concilio, quod certo tempore in Nicæa ciuitate à trecentis decem & octo sanctissimis Episcopis celebratum est, præsumpta sunt, religiosissime pater, contra Alexandrinam sanctissimam Ecclesiam, quæ nec sermo, nec omne sæculum quolibet tempore nouit affecta, sed neque tyrannorum quilibet tale malo sui capitis aliquando tractauit. Quidam enim Timotheus Alexandrinæ Ecclesiæ presbyter, malignitate insignis existens, & sub figmento semper continentem ostendens vitam, & opportunum propriæ voluntatis cognomen habens furoris, illo tempore desiderio detentus in sedis Alexandrinæ pontificatu, & hoc non adipiscens, præcipue dum sacerdotio fuisset deiectus sententia synodali Dioscorus, nihil mali reliquit, quo molitus non est contra sanctam Ecclesiam, donec desiderium proprium adimpleret. Insidiatus ergo mortem, magis autem transitum ad cælos, pii & beatæ memoriæ Imperatoris Marciani, & hunc quasi congruum sibi iudicauit, vt suam perficeret voluntatem, redimens quosdam monachos negligentes, qui in suburbanis habitare noscuntur, & semetipsos, sicut & ille, ex quo Chal-

cedonensi sanctum & vniuersale Concilium celebratum est, à communione generalis Ecclesiæ suspenderunt, turbisque gaudentibus semper adhuc superstite sanctæ memoriæ Archiepiscopo nostro Proterio, & solemnia atque decentia Pontifice celebrante mysteria, & collectas sine aliqua seditione faciente nobiscum, & cum omni Alexandrino clero, & concurrente omni curia ad collectas quæ ab eo celebrabantur pro communi salute, pro piissimo atque Christianissimo Principe nostro, & omni palatio & eius exercitu; misit in ciuitatem, vt turbam atque tumultus facerent, tamquam nouitas quædam, aut permutatio reipublicæ & orthodoxæ Fidei facta fuerit in transitu piæ memoriæ Principis Marciani: tantamque commouit seditionem, totam vrbem complens simplicium virorum & seditiosis consentientium, & sine iudicio talium voluntatibus consonantium, vt etiam nefarii clamores fierent, nullusque posset liberorum, & mansuete viuentium illo die procedere. Deinde alia congregata est multitudo permixta atque redempta, eiusdem Timothei molitione collecta in maiorem Alexandrinæ ciuitatis Ecclesiam, vnà cum prædictis monachis, & sumens duos Episcopos consentientes sibi, & propterea sub indignatione factos Ecclesiæ à pontificali sede Alexandrinæ Ecclesiæ, nullamque communionem habentes cum sancta Catholicaque Ecclesia, semetipsum inthronizauit, & quasi Archiepiscopum demonstrauit, dum vere Catholicus Archiepiscopus cum omni clero in episcopio consisteret. Et repente quidem accessit baptismata & ordinationes efficere diaconorum atque presbyterorum, necnon & Episcoporum: & alia cœpit niti, quæcumque facere competunt vero Pontifici. Et eos quidem quos ordinauit, distribuit in Alexandrinas sanctas, Ægyptiacasque Ecclesias, præcipiens omnes religiosissimos presbyteros Ecclesiarum, atque diaconos à præcessoribus transitum ad cælos habentibus, ordinatos, id est, à Theophilo, & Cyrillo, & Proterio, ab Ecclesiis expelli, nullum vlterius sacerdotii ministerium habituros. Extendens autem suam væsaniam, & quasi incrementum suæ superbiæ & concupiscentiæ operatus, considerans quia non possit aliter studium suæ intentionis efficere, nisi ab humanis rebus auferret, quod etiam fecit, eum qui regulariter iure Archiepiscopus, & Catholicæ pastor fuit Ecclesiæ, sanctæ memoriæ Proterium, suadens aliquos, sicut rerum euentus ostendit, homicidas veros contra insurgere, qui eum orantem in baptisterio peremerunt, & per omnem (vt ita dicamus) vrbem trahentes, & velut in pompa eius reliquias deducentes vndique vulneratas, & membratim incisas, non respuerunt etiam carnis eius & internorum viscera sancta gustare, ignique tradentes reliquum eius corpus, ventris etiam cinerem dispargebant, omnem bestiarum transcendentes ferocitatem: non senectutem, non canos, non pontificatum, mediatorem Dei & hominum, non tempus erubescentes. Commiserunt enim homicidium tempore sancto Paschæ, quo etiam dæmones salutari passione perterriti conquiescunt. Rursum etiam augmentum malorum efficiens per eos, qui cum eo dudum fuerunt, & quasi semetipsum in malis exercens, condemnatos quidem in scripto clericos & Episcopos in communionem suscepit; & ministrare præcepit san-

Pag. 576.

A ctis & venerabilibus sacrificiis: sanctum vero & vniuersale Concilium Chalcedone celebratum, quod nec augmentum, nec imminutionem, sicut prædiximus, habet à S. Nicæna Synodo, anathemati subdidit cum omnibus ei communicantibus: nullumque religiosorum Episcoporum ex Aegypto, aut Alexandrinorum clericorum ei communicantium suscepit, nisi qui illa abrenuntiare præsumunt, quod hactenus nemo fidelium fecit. Insuper omnes totius orbis Episcopos, eorumque venerabiles clericos anathematizans, parua siquidem hæc esse iudi-
B cans, & ad satietatem hæreticæ suæ væsaniæ non posse sufficere, etiam in venerabili diptycho (in quo piæ memoriæ transitum ad cælos habentium Episcoporum vocabula continentur, quæ tempore sanctorum mysteriorum secundum sanctas regulas releguntur) posuit suum nomen & Dioscori, qui sub damnatione anathematis à Deo & vniuersali Concilio esse decretus est, & deleuit exinde sanctæ memoriæ, & secundum Deum viuentis Proterii nomen regulariter Archiepiscopi constituti. Et ne polluamus vltra sermonem, dum singulas eius volu-
C mus præsumptiones edicere, vsque ad ea quæ dicta sunt, linguam præcurrentem refrænantes, aliquo modo reticuimus. Nolumus enim recordari, quemadmodum conatus est in sanctissimas Aegyptiacæ diœcesis Ecclesias, in quibus Dei amantissimi & orthodoxi Episcopi constituti sunt, hæreticos Episcopos destinare, & in venerabilibus monasteriis clericos; & quemadmodum concutiat virginum monasteria, conturbans eas, & terrorem eis suæ tyrannidis imponens; vel ad quantam væsaniam insiliuit, ita vt etiam pontificales, sedes, in quibus resedit
D sanctæ memoriæ Proterius, postquam fregit eas, igni contraderet, aqua marina venerabilia sanctaque altaria in sanctis Ecclesiis, vbi ædificata sunt atque dicata, diluerit; ne audientes in incredulitatem forte ducantur, aut certe rectæ Fidei inimici lætentur: à quo & alia multa valde præsumpta sunt, quæ narrari sermone non possunt. Quia vero terribilia sunt, & omnem væsaniam valde transcendunt, quæ in talibus sanctissimis temporibus sunt ab eo commissa aduersus sanctam intemeratamque Fidem, & contra sanctas & venerabiles regulas, communemque disciplinam, magis autem contra san-
E ctarum Ecclesiarum statum, & aduersus ipsam rempublicam, eiusque leges; hæc ferre minime præualentes, neque permittenda censentes, multam itineris fatigationem, marinaque pericula, & incertam vitam ipsius, nostrarumque Ecclesiarum curas secundo loco ponentes, ad hanc regiam venimus ciuitatem, consacerdotes in occulto velut in persecutione tyrannica dimittentes, & preces piissimo & Christianissimo Principi, & tuæ sanctitati fundentes, atque poscentes, quatenus misericordiam præbeatis statui communi, & saluti orthodoxæ plebis,
F Ecclesiarum pariter vnitati; necnon & sanctorum & Dei amantissimorum patrum nostrorum laboribus feratis auxilium, qui diuersis temporibus pericula sunt perpessi, multaque contra inimicos habuere certamina, quatenus sancta & intemerata Fides, immobilis & intentibilis possit ab omni hæretica sapientia custodiri; nostrosque gemitus synodicis litteris sanctissimæ Ecclesiæ Rom. Pontifici Leoni, necnõ & Antiocheno, & Hierosol. atq. Thessal. & Ephesino, Dei amantissimis Episc. vel aliis, quib. fuerit visũ,

Eccl. indicetis: quoniam hoc delictum læsio est A communis; vt omnes totius orbis Episcopis cognoscentes ea quæ præsumpta sunt à Timotheo, & quia nouitates exercuit contra sanctas regulas, & religionem orthodoxam, litteris synodicis piissimo & Christianissimo Principi nostro, vestræque sanctitati secundum venerabiles patrum regulas rescribentes, dignam formam, quæ in hoc placuerit, præbere non differant. Si vero prospexeritis oportere fieri vniuersale Concilium pro salute fidelium populorum, & statu SS. Ecclesiarum, vt terminus debeat regulariter in his quæ à Timotheo sunt nefande commissa, proferri, ne malignis aliis viris occasio perpetrandi similia præbeatur, & hoc fieri deprecamur, sanctissime & Dei amantissime Pontifex. B Paulo minus autem nos transierat etiam hoc ad obiurgationem eorum, quæ à Timotheo sunt præsumpta contra sanctæ memoriæ Proterium, declarare: quod facimus, vt nullam ille possit habere in suis delictis excusationis occasionem, & omnes audientes agnoscant, quia nihil contra eum pro inimicitiarum causa suggessimus. Nam cum post mortem sanctę memoriæ Archiepiscopi nostri Proterii tantam rabiem contra eum & væsaniam demonstrauerit, vt etiam pontificalem sedem, in qua ille sedit, igne crem aret, C & de venerabili diptycho eius nomen auferret, & qui ab eo fuerant ordinati, ecclesiasticum & sacerdotale ministerium celebrare prohiberet, eiusque generis proximos valde persequeretur; substantiam quoque eius, quam à parentibus habuerat, deuastaret: quomodo manifestus non est, quia cædem contra eum ipse commisit, rebus ipsis voluntatem Timothei valde pandentibus & quemadmodum esse væsanus apparuit contra memoriam illius, qui beate defunctus est? Supplicamus igitur, vt nulla subreptio apud * angelum vestræ sanctitatis obtineat, per eos qui pro D eo sermonem videntur efficere, sed res ipsas inspicite, quia non solum aduersus viuum infestus extitit, sed etiam contra defunctum: & sanctis regulis placitam contra eum formam dare dignemini.

f. animum.

EPISTOLA QVORVMDAM Episcoporum Ægyptiacæ diœcesis pro Timotheo nefando Archiepiscopo Alexandrinæ Ecclesiæ, ad Leonem Imperatorem Augustum.

E

Piissimo & Christianissimo Imperatori orthodoxo Leoni, victori, triumphatori, semper Augusto, Episcopi & clerici Aegyptiacæ diœcesis ab Archiepiscopo Timotheo Æluro destinati.

XXIV. Scriptum est, omni poscenti rationem esse reddendam de spe, quæ in nobis est, atque multo magis piissimo & Christianissimo Principi. Nos itaque sanctissimi & Dei amantissimi patris nostri & Archiepiscopi Timothei litteras tranquillitati vestræ detulimus, gratiarum actione plenissimas, & quod Alexandrinorum magna ciuitas, auspice Deo, sub vestræ pietatis Imperio pacem habeat, & cum quiete multa tam ipsa ciuitas, quàm sanctissimæ Ecclesiæ & venerabilia monasteria gubernentur. Quia vero necessario visum est, etiam spem nostram & fidem breuiter vestræ mansuetudini declarare; suggerimus, nos trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, qui in Nicæna ciuitate collecti sunt, & per sanctum Spiritum sunt locuti, Symbolum atque Fidem tenere & custodire, & neque augmentum aliquod, nec imminutionem recipere. Ea namque, quæ à sancto Spiritu dicta atque conscripta sunt, fas non est aliquo modo retractari, nec augmentum aliquod, nec imminutionem eis inferre, sicut scriptum est: Noli transponere terminos æternos, quos posuerunt patres tui: quando neque interpretatione eget prædictorum sanctorum Patrum Fidei Symbolum, cum per se interpretatum sit, & clare prædicet mysteria pietatis: Hanc ego Fidem firme & inconcusse atque immobiliter detinemus. Hæc ad satisfactionem perfectam mansuetudini tuæ suggerimus, & ita credimus tam nos, quàm Dei amantissimus Archiepiscopus noster Timotheus. Hoc autem manifestum tuæ facimus pietati de prædicto Archiepiscopo nostro Timotheo, quia confidens de tua pietate, eidem Symbolo trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, in quo baptizati estis, bonamque confessionem confessi, credere, & in eo persistere, & spem salutis habere. Et communicauit tuæ pietati, & confitetur se orthodoxum ita sapientem atque credentem, vt etiam collectas & sine sanguine sacrificia celebret pro vestra potentia. Quia vero satisfecimus præcepto vestræ tranquillitatis, suppliciter exoramus, vt annuatis precibus nostris, & Dei amantissimo & sanctissimo Archiepiscopo nostro rescribatis, & nos ad eius sanctitatem protinus dirigatis. Speramus enim, quoniam Deus qui tuæ serenitati pium hoc donauit Imperium, pacemque in Alexandrina ciuitate dispensare dignatus est, vestrum corroborabit amplius principatum, maioremque pacem donabit cuncto terrarum orbi & sanctis Ecclesiis. Quia vero vestra pietas imperauit, quemadmodum de Synodis sapiamus; nostram sententiam facimus manifestam, quoniam communicat Ecclesia Synodis in Epheso celebratis. Synodum vero centum quinquaginta nescimus: nouimus autem, quia beati patres nostri & Archiepiscopi post Concilium, * atque in Constantinopolitana Ecclesia maximæ ciuitatis Alexandrinæ non suscipit.

1. Pet. 3. *Prouerb. 22.*

Pap. 377.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ ad Leonem Imperatorem.

Leo Episcopus Leoni Augusto.

XXV. Litteras clementiæ tuæ, plenas virtute fidei lumine veritatis, veneranter accepi: quibus cuperem etiam in eo quod præsentiam meam pietas vestra necessariam existimat, obedire, vt maiorem fructum conspectu vestri splendoris assequerer: sed magis id vobis arbitror placiturum, quod eligendum ratio demonstrauit. Nam F cum sancto & spiritali studio in vniuerso mundo pacem Ecclesiæ muniatis, nihilque sit conuenientius Fidei defendendæ, quam his, quæ per omnia instruente Spiritu sancto irreprehensibiliter definita sunt, inhærere; ipsi videbimur bene statuta conuellere, & auctoritates, quas Ecclesia vniuersalis amplexa est, ad arbitrium hæreticæ petitionis infringere, atque ita nullum colligendis Ecclesiis modum ponere, sed data licentia rebellandi, dilatare magis quàm sopire certamina. Vnde, quia post illas Ephesinæ synodi

impietates, quibus Dioscori scelere Fides catholica refutata, & peruersitas Eutychiana suscepta est, nihil ad * conseruationem Fidei Christianæ vtilius potuit ordinari, quàm vt prædicti facinus sancta Synodus Chalcedonensis aboleret, & tanta illic haberetur cælestis cura doctrinæ, vt nihil in cuiusquam opinione resideret, quod à prædicationibus vel Propheticis vel Apostolicis dissonaret; ea scilicet moderatione seruata, vt rebellibus tantum ac pertinacibus ab Ecclesiæ vnitate reiectis, nulli correcto venia negaretur. Quid probabilius, quid religiosius poterit pietas vestra decernere, quàm vt quæ non tam humanis, quàm diuinis sunt statuta decretis, nullus vltra sinatur impetere, ne vere digni sint tantum Dei munus amittere, qui de veritate ipsius ausi fuerint dubitare? Cum ergo vniuersalis Ecclesia per illius principalis petræ ædificationem facta sit petra, & primus Apostolorum beatissimus Petrus voce Domini dicentis audierit: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam: quis est, nisi aut antichristus, aut diabolus, qui pulsare audeat inexpugnabilem * firmitatem? qui in malitia sua inconuertibilis perseuerans, per vasa iræ, suæ apta fallaciæ, falso diligentiæ nomine, dum veritatem se mentitur inquirere, mendacia desiderat seminare. Atque contemnenda & vitanda merito sibi incontinens furor & impietas cæca præscripsit, vt dum diabolico instinctu in S. Alexandrinam sæuit Ecclesiam, quales essent qui Chalcedonensem Synodum retractari cupiunt, disceretur; in qua nullo modo accidere potuit, vt à nobis contra sanctam Nicænam Synodum sentiretur, quod hæretici mentiuntur, qui se fidem Nicæni Concilii tenere confingunt, in quo sancti & venerabiles Patres nostri contra Arium congregati, non carnem Domini, sed deitatem Filii homoousion Patri esse firmauerunt: in Chalcedonensi autem Concilio aduersum Eutychianam impietatem definitum est, de substantia Virginis matris Dominum Iesum Christum sumpsisse nostri corporis veritatem. Apud Christianissimum igitur Principem, & inter Christi prædicatores digno honore numerandum, vtor catholicæ Fidei libertate, & ad consortium te Apostolorum ac Prophetarum securus exhortor, vt constanter despicias ac repellas eos, qui se Christiano nomine priuauere: nec patiaris impios parricidas sacrilega simulatione de Fide agere, quos constat * Fidem velle vacuare. Cum * enim clementiam tuam Dominus tanta sacramenti sui illuminatione ditauerit, debes incunctanter aduertere, regiam potestatem tibi non solum ad mundi regimen, sed maxime ad Ecclesiæ præsidium esse collatam; vt ausus nefarios comprimendo, & quæ bene sunt statuta, defendas, & veram pacem his quæ sunt turbata, restituas: depellendo scilicet peruasores iuris alieni, & antiquæ fidei sedem Alexandrinæ Ecclesiæ reformando: vt correctionibus tuis Dei iracundia mitigata, regiæ ciuitati non retribuat quæ ante admissa sunt, sed remittat. Constitue ante oculos cordis tui, venerabilis Imperator, omnes qui per totum orbem sunt Domini sacerdotes, pro ea tibi Fide, in qua totius mundi est redemptio, supplicare: in qua te specialius ambiunt, qui Apostolicæ Fidei sectatores, Alexandrinæ Ecclesiæ præsederunt, agentes apud pietatem tuam, ne hæreticos homines, & merito pro sua peruersitate damnatos, vti sua persuasione patiamini, cum siue impietatem er-

Marginal notes (left): confirmationem. — Matth 16. — veritatem. — à fide deuiare.

A roris aspicias, siue opus perpetrati furoris attendas; non solum ad sacerdotii honorem admitti nequeant, sed ab ipso Christiano nomine mereantur abscindi. Nam (quod exorata pietatis vestræ venia dixerim) quodam contagio splendorem vestræ serenitatis offuscant, cum sacrilegi parricidæ id audeant petere, quod nec innocentes liceat obtinere. Oblatæ sunt gloriosissimæ pietati vestræ preces, quarum exempla vestris litteris subdidistis: sed in his, quæ catholicorum sunt deplorantium, subscriptio continetur: & quia causa probabilis est, fiducialiter nomina B singulorum, vel dignitas sui honoris aperitur. In illis autem, quas orthodoxo Principi hæretica porrigere non formidauit obreptio, sub incerto confusæ vniuersitatis vocabulo, ideo certum nomen retrahitur, ne non solum paucitas personarum, sed etiam meritum detegatur. Latere enim sibi vtile existimat eorum quantitas, quorum est & qualitas iudicata: nec incongrue, cuius loci homines sint, profiteri metuunt, qui meruere damnari. In vna ergo catholicorum supplicatio continetur, in alia hæreticorum commenta panduntur. Hic sacerdotum Domi-C ni, & totius Christiani populi, ac monasteriorum defletur euersio: ibi immanium scelerum continuatio demonstratur, vt quod non licuit audiri, liceat dilatari. Nonne perspicuum est, quibus pietas vestra succurrere, & quibus debeat obuiare, ne Alexandrina Ecclesia, quæ semper fuit domus orationis, spelunca nunc sit latronum? Manifestum quippe est, per crudelissimam immanissimamque vesaniam, omne illic cælestium sacramentorum lumen extinctum. Intercepta est sacrificii oblatio, defecit chrismatis sanctificatio, & parricidalibus manibus impiorum D omnia se subtraxere mysteria. Nec vllo modo ambigi possunt, quid de his decernendum sit, qui post nefanda sacrilegia, post sanguinem probatissimi sacerdotis effusum, & concremati corporis cinerem, in contumeliam aëris cælique dispersum, audent sibi ius peruasæ dignitatis expetere, & Apostolicæ doctrinæ inuiolabilem Fidem ad concilia prouocare. Magnum ergo vobis est, vt diademati vestro de manu Domini etiam fidei addatur corona, & de hostibus Ecclesiæ triumphetis. Quia si laudabile vobis est, aduersarum gentium arma conterere; quanta E erit gloria, ab insanissimo tyranno Alexandrinam Ecclesiam (in cuius contritione, omnium Christianorum est iniuria) liberare? Vt autem pietati tuæ litteræ meæ colloquium quasi præsentis exhibeant, quidquid de communi fide fueram suggesturus, scriptis prosequentibus insinuandum esse perspexi: ac ne huius epistolæ pagina in nimiam longitudinem tenderetur, aliis litteris, quæ adsertioni catholicæ Fidei congruunt, comprehendi: vt licet ea quæ à Sede Apostolica sunt prædicata, sufficerent, insidias tamen hæreticorum etiam hæc, quæ sunt adiecta, reserarent. Sacerdotalem namque & Apo-F stolicum tuæ pietatis animum, etiam hoc malum ad iustitiam vltionis debet accendere, quod Constantinopolitanæ Ecclesiæ puritatem * pestilentes obscurant, in qua inueniuntur quidam clerici, hæreticorum sensui consonantes, & intra ipsa Catholicorum viscera adsertionibus suis hæreticos adiuuantes. In quibus deturbandis si frater meus Anatolius, cum nimis benigne parcit, segnior inuenitur, dignamini pro fide vestra etiam istam Ecclesiæ præstare medicinam, vt tales non solum ab ordine clericatus, sed etiam

Marginal notes (right): Pag 378. — Matth. 21. — pestilenter obscurant.

ab vrbis habitatione pellantur, ne vlterius sanctus Dei populus, peruersorum hominum contagio polluatur. Cultores autem pietatis tuæ, Iulianum Episcopum, & Aëtium presbyterum mea petitione commendo, vt suggestiones eorum pro Catholicæ defensione Fidei, placide digneris audire: quia vere sunt eiusmodi, vt fidei vestræ possint per omnia vtiles inueniri. Data Kalend. Decemb. Constantino & Rufo viris clariss. Conss.

EPISTOLA ANATOLII Episcopi, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori Augusto, victori ac triumphatori, Leoni, Anatolius Constantinopolitanus Episcopus.

XXVI. ORationi siquidem nostræ opus est, Christianissime & fidelissime Imperator, vt non circa meditationem à diabolo peruenientium rerum contra communem Ecclesiarum pacem occupemur. Quia vero, sicut apparet, aduersarius non finit præsentem sine fluctuatione nauigare nos vitam, necesse est supernæ gratiæ gubernaculo vsos oportere nos omnes, qui Deo auctore sumus in sacerdotio constituti, illius certaminibus obuiare. Vnde etiam nullus in his, quæ sunt præsumpta in Alexandrinorum Ecclesia, non quieui, sed sequens vestræ Christianæ tranquillitatis intentionem, volentem & S. Patrum regulas non sperni, & ciuilia iura seruari, quod me facere congruebat, scilicet sedem gubernantem huius regiæ ciuitatis, egi: & hæc manifesta vestræ pietati fient per ea quæ scripsi tam Romano sanctissimo & venerando Leoni Pontifici, quam omnibus vniuscuiusque diœcesis venerabilibus metropolitanis Episcopis, apud quos ingemui petulantiam contra S. Patrum regulas perpetratam, & facta scelesta Timothei, sicut accusationes aduersus eum vestræ pietati & nobis scriptæ testantur, qui conculcauit Ecclesiasticas sanctiones, legesque ciuiles, quique secundum quod scriptum est, malam potius partem libenter elegit, & quæ illis quæ in rebus decentibus deficiunt, commodatur. Ait enim, Impius dum ceciderit in profundum malorum, spernit. Significaui nihilominus eis & de sancto beatoque nostro Concilio Chalcedonensi, quæ digna sunt. Ergo quoniam aliis hæc conuenienter exposui, pronior nunc extiti, vt cum fiducia clarius de rebus præsentibus meam possim publicare sententiam. Notum igitur facio vestræ tranquillitati, quod piissimis vestris syllabis à nobis fieri præcepistis, quia constituo Timotheum quidem, quantum ad integritatem sanctorum canonum, aduersum quos semper ea quæ gessit & gerit, hactenus irritauit, in ordinatione sacerdotii nullatenus esse dignum. Quomodo enim sacerdos erit, qui ita à proprio Pontifice, & ab omnibus totius orbis sacerdotibus sponte semetipsum abrupit, & hæreticum per omnia demonstrauit, dudum se à sancto & famosissimo Chalcedonensi Concilio separando, & reuerendissimos Episcopos Ægyptiacæ diœcesis, & clericos, necnon & orthodoxorum multitudinem, & monachorum Catholicæ Fidei & ipsi vniuersali Concilio communicantium, veluti hæreticos ab Ecclesiis propriis expellendo; insuper & aliarum multarum malarumque rerum auctor existens, sicut accusationes aduersus eum oblatæ proclamant? De Chalcedonensi vero sancto & vniuersali Concilio hoc aperte pronuntio, quia tentare omnino retractare aliquid eorum quæ ab eo definita sunt, hominum est insidiantium solummodo Catholicæ Ecclesiarum Christi concordiæ, congaudentium turbis atque tumultui, quando Apostolica quidem & paterna dogmata olim nobis tradita, in eo roborata sunt & affirmata: nullum autem dogma rectitudini Ecclesiasticæ contrarium, illic peregrine aut nouiter est probatum. Illa siquidem Deo amabilis ac venerabilis Synodus, ex Imperiali tunc sanctione celebrata, ad peremptionem scandalorum, quæ tunc contra Fidem intemeratam videbantur exorta, non aliam innouauit fidem, non peremit antiquitus existentem, non adiecit aliquid olim confessioni contraditæ, non imminuit eam quæ semper custoditur & saluat: sed trecentorum decem & octo S. Patrum Symbolum, incontaminabile & inuiolabile à domesticis Fidei custodiri, & eis qui imbuuntur ab impietate cum terrore tradi præcepit. Necnon & Synodos sanctas & orthodoxas, post illam maximam, ei consonas existentes, & pro illius conformatione diuersis temporibus celebratas, recte probauit, & solummodo, sicut diximus, semen zizaniorum tunc ortum exterminauit, ne vlla ex hoc malitiæ radix per eos qui inerudite contendunt, denuo pullularet, puram intemeratamque nostram Fidem in aliquo noceret, quatenus ab hoc aliqui simplicium fœdarentur. Nunc igitur, famosissime & fidelissime noster Princeps, insertæ tibi iustitiæ congruit sancire, ne quorundam mala voluntas, seu hæretica prauitas, cuncto orbi terrarum & omnibus Christi sacerdotibus vnitis secundum Deum, & pacem habentibus vexationis communis & contritionis fiat occasio, & sacris canonibus suum robur contra Timotheum spernentem eos, per nos demonstrantibus decernere, vti quæ necessaria sunt, vt per vestræ pietatis imperium, sicut in illis quoque contra talium rerum præsumpta prouenire sancitum est, hæc secundum legum seueritatem effectui contradantur, ad vindictam contemptarum Ecclesiæ sanctionum, & innoxii sanguinis, hoc est, sanctæ memoriæ Proterii orthodoxi Alexandrinæ ciuitatis Episcopi, sicut visum fuerit pietatis vestræ tranquillitati, Christianissime ac fidelissime Imperator Auguste, immaculata & intemerabili dextera.

Prouerb. 18.

Pag. 579.

EPISTOLA EPISCOPORVM Europæ ad Leonem Imperatorem.

Prefecto, pio & Christianissimo domino totius orbis terrarum, & Imperatori perpetuo Augusto Leoni, Ioannes reuerendissimus Heracleæ, Theophronius Episcopus Aphrodisiadis, Theotechnus Episcopus Cyclensis, & Babulas Episcopus nouæ Theodosiopolis Europæ vestræ.

PIetatis vestræ & Christianitatis Imperium clarius purpura atque diademate pro Fidei causa lucet. Vere namque, piissime & Christianissime Imperator, Leo quidem contra hostes existis, circa mites autem & subditos, mansuetissimi Dauid imitator cognosce- XXVII.

ris, quippe diuinitus adeptus Imperium. Eodem namque modo etiam eos qui inordinati videntur, & contra sanctas regulas semetipsos armauerunt, & seditiones impias & scelestas arripiunt, imperiali auctoritate comprimitis, & de mundi quiete cogitantes, incommotas & sine fluctibus sanctas vbique conseruatis Ecclesias. Præstet igitur omnium Dominus Christus vestrum Imperium, indeclinabiliter confessionem Fidei conseruantem, longæuis annorum curriculis sanctorum intercessionibus permanere. Sacras igitur & Christianissimas litteras à vestra tranquillitate directas, cum multo studio relegentes, in quibus præcepistis nobis clarius explanare, quid de sancto magnoque & vniuersali Chalcedonensi Concilio sentiamus, & de Timotheo, quem Alexandrinorum populus sibimet ordinauit Episcopum; per hanc humilem nostram relationem vestræ pietati significamus, quomodo cunctis sanctissimis orthodoxisque Conciliis & concordamus & consentimus. Primum quidem dogmata & expositionem trecentorum decem & octo sanctorum sequimur Patrum, eorumque fidem indeclinabiliter custodimus, in quam etiam baptizati sumus & baptizamus. Post quos, centum quinquaginta sanctorum Patrum, qui in regiam Constantinopolim congregati sunt, constituta seruamus. Necnon etiam Ephesinum Cōcilium, quod sub beatæ memoriæ Cælestino, successore sancti & venerandi & custodis clauium regni cælorum Petri, & sub sanctæ memoriæ Cyrillo Alexandrino Pontifice congregatum est, propter hæresim nefandam prophanamque Nestorij: præcipue tamen per Dei gratiam Chalcedone collectum magnum sanctumque & vniuersale Concilium, eo quod prædicta Concilia firmauerit, nihilque quod illis bene videatur placuisse, commouerit, nec augmentum quoddam vel detractionem fecerit, aut quidquam ex his quæ tunc fuere definita, commouerit, aut aliquid incongruenter interpretatum sit. Quod Concilium velut anchoram cautam firmamque seruamus, quando contra omnem hæreticam tyrannidem scutum inexpugnabile & arma extitit, quæ nequeant superari. Huius igitur formas siue definitiones nullus recta sapientium mutilare præsumat: & neque vnum iota aut vnum apicem possumus aut commouere, aut violare horum, quæ ab eo recte sunt & inculpabiliter definita. Sequimur autem & famosissimorum sanctorum Patrum doctrinas rectas, misericordia regis omnium Christi Euangelicum adepti sacerdotium, recte sapimus semper, & sicut sapit Apostolica Romanorum sedis Ecclesia, & sicut sapuerunt beatæ famosæque memoriæ patres & Episcopi regiæ Constantinopolis, & sicut omnes totius orbis Episcopi, recte verbum prædicantes veritatis sapimus, sic regentes populos prædicamus, rectam eis proponentes intemeratamque doctrinam. De Timotheo vero, sicut continent preces subditæ sacratissimis vestris & Deo amantissimis litteris, quia eius immissione sanctæ memoriæ Proterius orthodoxus sanctusque pater & Alexandrinorum Episcopus, in sacratissimi baptisterii loco peremptus est, membratimque concisus, & locis omnibus circumtractus, & post hæc igni contraditus, aliaque passus, quę propter sceleris exaggerationem terretur lingua proferre: sanctissimum quidem Proterium in ordine & choro sanctorum Martyrum ponitus, & eius intercessionibus misericordem & proprium Deum nobis fieri postulamus: Timotheum vero, qui talia perpetrauit in beatæ memoriæ Proterio, qui fuit Episcopus, cuiusque consilio atque tractatu factum est scelus huiusmodi, quod etiam humanos auditus propter excellentiam crudelitatis obturat, tamquam tyrannum & sanguinarium, & propter immensam sui crudelitatem antiquos tyrannos, qui semetipsos aduersus triumphatores Martyres armauerunt, transcendentem, quique Episcopatum arripuit, alienum à sacerdotio & Episcopatus dignitate & extraneum esse decernimus. Sanctissimos autem & consacerdotes nostros, qui ab eo contra Ecclesiasticas sanctiones excommunicati sunt atque damnati, & consacerdotes nostros eos, & comministros, & coēpiscopos, & communicatores habemus, & optamus sanctis eorum orationibus Dei clementiam promereri. Similiter autem siue archimandrita, siue presbyter, siue Diaconus, siue quis alius in clero cōstitutus, excommunicatus ab eo est propter bonę memoriæ Proterium Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, huic communicamus, & esse eum in clericatus dignitate decernimus. Nam lupus, qui pastori non pepercit, nec ouibus parcit. Eos autem qui in damnatorum locis ab eo sunt constituti, siue Episcopi sint, siue archimandritæ, siue presbyteri, siue Diacones, siue quilibet in clero humiliori consistens; hos indignos graduum, in quibus sunt præter Ecclesiasticam consequentiam ordinati, cum obumbratam velut theatralem dignitatem videantur sortiti esse, decreuimus. Vestræ siquidem tranquillitatis est, Alexandrini populi curam habere, & à sancta Dei aula lupum expellere, & inuulneratum inconsumptumque gregem Saluatoris Christi seruare, & concordiam multamque pacem Alexandrinorum ciuitati concedere, ad gloriam Christi, & exaltationem piissimi vestræ Christianitatis Imperij.

Ioannes Episcopus. Incolumem vestram pietatem Deus omnium nobis donet longæuis temporibus sanctorum orationibus.

Theotechnus Episcopus Cyclensis, similiter.

Theophronius Episcopus Aphrodisiadis, similiter.

Babulas Episcopus nouæ Theodosiopolis similiter.

EPISTOLA LVCIANI Episcopi Byzensis, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Domino Imperatori, perpetuo Augusto Leoni, Lucianus humilis Byzæ metropolitanus Episcopus.

Datis mihi piis atque venerabilibus litteris vestræ Christianitatis Imperii, & relegente me sacros apices vestros, ac inueniente in eis feruentissimum circa orthodoxam Fidem zelum, & excellentem pietatis intentionem, & quia valde pro sanctarum Ecclesiarum pace curatis, necnon & vestras ciuitates sub quiete manere, & omnes subiectos in tranquillitate consistere festinatis, & sacerdotes Christi pro Fidei robore ad concordiam inuitatis, & ea quæ discerpta sunt insidiis inimici, voluntate Dei coniungere decertatis: & mea humilitas suam indicat voluntatem, inquantum intelligere potest, principaliter equidem de Timotheo, quem etiam lectioni subiectæ preces edocuerunt sacerdotii appellatione & operatione nimis indignum, qui secundum sanctorum Patrum regu- XXVIII.

A las expellendus, nisi forte propter magnitudinem clementiæ sanctis summorum thronorum Archiepiscopis quidquam de eo aliud videatur: eo quod & pijssimæ vestræ diuinitus factæ, clementesque litteræ manifestant, valde vos de vrbe Alexandrina cogitare. De sancto vero & vniuersali Chalcedonensi Concilio, quod concor-
Pag.380. dat & trecentis decem & octo sanctis Patribus qui in Nicæa conuenerunt, & centum quinquaginta qui post hæc in vrbe regia congregati sunt & eis qui in Epheso sub Cælestino Romanæ vrbis, & Cyrillo Alexandrinorum, sanctis Episcopis conuenerunt, etiam animo quidquam sumere, quod sit ei contrarium, impium atque hæretici sensus esse iudicaui.

EPISTOLA VALENTINI Episcopi Philippopolis ad Leonem Imperatorem.

Per omnia piissimo & Christianissimo Imperatori triumphatori & Augusto Leoni, humilis Valentinus in Domino æternam salutem.

XXIX. CVm & ante Imperium virtutibus regnauerit Christianissima vestra tranquillitas, & in Imperio supra purpuras diadema Fidei rectitudine decoratur & coronatur. Nam compensationem iustitiæ potius quam donum à Christo regalia sceptra percipientes, compensationem rursus Deo redditis, vestrum Imperium conseruanti, dum incessabiliter cogitatis, quatenus securam ab omni hæretica tempestate Ecclesiam eius & sine fluctuatione seruetis. Quemadmodum gentium bella amantium superbas cogitationes ad terram deponere festinastis, ita & prauos sensus hæreticorum aduersus Christum latrantium, velut puluerem exsufflantes ad nihilum vsque perducetis, & secundum vocabulum vestrum, inimicis quidem Dei & vestri Imperii, tamquam Leo sæuus occurritis: circa eos autem qui pie Deum colunt, & Imperii vestri sceptris obediunt, ouium pastoris imitatores & oues simpliciores existitis. Igitur pro Ecclesiastica pace & salute filiorum Ecclesiæ multam prouidentiam pietas vestra gerens, sacratissimis suis syllabis adorandisque sanciuit, vt mea paruitas sanctissimos prouinciæ Episcopos in vnum colligens, quæ humilitati nostræ placerent, & regulis conuenirent, & Fidei rectæ congruerent, indicaremus vestræ Christianitatis Imperio: maxime autem de crudelibus malignisque rebus, & omnis tragœdiæ narratione maioribus, quæ nuper Alexandriæ prouenerunt, simul & de Chalcedonensi sancto magnoque & vniuersali, gratia Christi celebrato Concilio: cuius termini non ex nobis, sed gratia sancti Spiritus sunt confixi, nihil metuentes, neque pro gratia vel inimicitiis decernentes, sed Dei solummodo iudicium iniudicabile formidantes, ad notitiam vestræ Christianissimæ tranquillitatis referre deberemus. Quapropter & in vnum nosque simul & nostri clerici congregati, habentes timorem Dei præ oculis, sub ea quæ à vestra sunt pietate sancita, suggerimus vestræ tranquillitati, quoniam & vnitatem colimus, & iniquorum communionem abominamur, & sanctorum Patrum Concilia complectimur, & ea quæ ab eis sunt definita atque decreta, custodire intransgressibiliter exoramus. Timotheum vero, qui totius malitiæ culmen excedit, & inhumanitatis crudelitatem transcendit, homicidam, patrisque necatorem, qui Episcopo superstite Ecclesiam eius adulterauit, & sponsum eius occidit, & tyrannico modo & impudenter semetipsum in sedem eius imposuit, sicut preces oblatæ tranquillitati vestræ declararunt, non oportere neque inter viuos examinari, palam est: numquam dignitate Pontificatus indui, & in sancto altari stare, & diuinitati ministrare credendus est. Quid etiam dicamus de populo indiscreto, qui ab eo ad impietatem armatus est, & amplius quam eorum fluuius
B inundauit iniquitatibus, maliti æ turre vltra Pharum, qui apud eos excellenter accenditur, & vsque ad cælos flammas impietatis extendit? Victoriam dicam iudicans hanc esse, ad comparationem aliarum rerum, quæ ab eo sine timore commissa sunt, qui etiam vnam naturam negantes cuncta ferocitate vestiti sunt. De sancto vero & vniuersali Chalcedonensi Concilio, cuius princeps non homo, sed Christus, qui est super omnia Deus & rex æternus, deinde pastores totius orbis extitere doctores; præsentibus eis &
sacratissimo vestro senatu, & culmine eminen-
C tium potestatum, & diuæ memoriæ ter beato principe Marciano, omnibus obsignantibus hanc esse pietatis viam, patrumque fidem impollutam & immutabilem, sanctorumque Apostolorum doctrinam in nullo mutatam, neque discordantem expositæ Fidei à sanctis Patribus in Nicæno Concilio congregatis: cum vtique ea doceat simul & alliget, & aperte ab omni hæretica nos secta discernat. In hac ergo perdurabimus, hanc tenemus, & ea quæ in ea sunt explanata, intransgressibiliter obseruamus, omnemque hæreticam prauitatem abominamur; Deo
D semper hymnos pacificos exoluentes, qui nobis custodem rectæ Fidei vestram potentiam condonauit.

Valentinus Episcopus Philippopolitanæ metropolis sanctissimæ Ecclesiæ, manu mea subscribens, his quæ sunt supra scripta, consentio.

Epictetus Episcopus Diocletianopolis, similiter. Et reliqui similiter.

EPISTOLA SEBASTIANI Episcopi ad Leonem Imperatorem.

E

Post Deum domino totius orbis piissimo & Christianissimo nostro Principi Leoni, in Domino salutem, humilis & vltimus Sebastianus Episcopus.

TVm quidem, piissime Imperator, laudabilem & gloriosissimum inter homines principatum omnium Dominus Christus quotidianis diebus bonis incrementis maximum splendidissimumque demonstrat, & de cetero demonstrabit, hoc semper efficiens propter Fi- XXX.
F dem rectam, quæ ab infantia est vobis inserta, & propter reuerentiam, quam diuinitati salubriter exhibetis. Quod autem supplicamus, sacratissime Imperator, illud est, ne patiamini illius venerabilis & inter sanctos habitantis maximi viri Marciani, tanti talisque principis post mortem opinionem nunc à culicibus lacerari, neque tuum ita præcipuum, & vltra gloriam constitutum Imperium contemptibile illudere volentibus ostendatis: sed veritatis experimentum sumant stulti, scientes quia terribile est incidere

A in manus Dei viui. Hoc autem in ordine primo pijssime nosse supplicamus, quia sicut Soli ad demonstrandum quia Sol est; nihil minus est: ita illi magno sanctoque & vniuersali Chalcedonensi Concilio, bonorum quidem omnino nihil deest: neque enim eget augmento, neque detractione, cum sit à sancto Spiritu, velut diuino quodam sale conditum. Nam qui in eo illo tempore condemnati, & indigni pontificali statu esse decreti sunt, sententia hoc magni Dei tanquam impii pertulerunt. Qui vero suscepti sunt, velut iniustam & tyrannicam circumuentionem paruo tempore sustinentes, repente de- B creto sancti Spiritus iuste suscepti sunt: inter quos nostrorum temporum secundus Abel beatus Flauianus exstitit. Tanti siquidem & talis probatique Concilij amplectere iudicium, serenissime orthodoxe Imperator. Taliter namque sapuisse comperimus omnes, qui verbo & doctrina, & vita mirabili, Deo per diuersa tempora placuerunt, id est, beatum Athanasium, qui sæpius propriis sanciuit dogmatibus, quia erat in corpore passibili impassibilis, & in mortali immortalis. Sic & Basilius magnus, & Gregorius C Nazianzenus, & alter Gregorius Nyssæ, & post Ioannes Constantinopolitanus, verborum simul & cogitationum pelagus benedictum. Scito siquidem nefandum Timotheum, & eos qui similia cum immensa tyrannide sapuerunt, ac sapiunt, alienos à nobis factos ab orthodoxorum Episcopatu. Bene autem & digne tuorum temporum, Imperator egregie, si preces ab Ægyptiaco Concilio tibi datas rationabiles existentes, & omni approbatione dignas, tanquam orthodoxas suscipias, & alia cuncta tamquam Satanæ
Pag.381. opera, & cogitationes animas corrumpentes ef-
D fugias, solumque vobis sufficiat Chalcedonense Concilium, cum solum omnia orthodoxorum antiqua Concilia in semetipso Spiritus sancti virtute constringat. Incolume semper consistens atque crescens vestrum Imperium, Dominus orbis terrarum longis dignetur seruare temporibus, Imperator sacratissime.

EPISTOLA THEOTIMI Episcopi Scythiæ ad Leonem Imperatorem.

E *Domino piissimo, & Christianissimo Imperatori nostro Leoni, Theotimus humilis Scythiæ regionis Episcopus.*

XXXI. DEcet tuam pietatem, venerabilis Imperator Auguste, Ecclesiarum tranquillitate gaudere, & tribulationes populi conturbati & tempestates, tranquillissimis vestris allocutionibus ad pacis iura transferre. Propterea si quidem vos Deus cælitus diuino nutu suo muniuit, vt ea quidem quæ sana sunt, imperiali potestate integra semper saluaque custodiatis; quæ vero F vexata sunt atque corrupta, vestræ pietatis medicina curetis. Nihil itaque Deo amabilius est, nihil acceptius, quam vt illa vos sapiatis, quæ à Dei Patris sapientia didicistis, & illa doceatis, quæ ab ipsis Fidei vestræ incunabulis saluberrime estis eruditi. Et quoniam sacratissimis vestris syllabis admonuistis, vt quæ sapimus de sancto Chalcedonensi Concilio, nostris litteris referamus ad vestræ notitiam pietatis; cognoscat vestra serenitas, quoniam nihil amplius, nihil minus, quam quæ in Chalcedonensi Concilio à sanctis Patribus integre atque perfecte definita sunt, credimus, aut consentimus. Neque enim aliud nos vltra sapere, quam ea quæ tantorum Patrum termino sanctus Spiritus erudiuit. Vnde mansuetissime Imperator, & ego, & omnis Ecclesia Dei sic sapimus, & in consensu nostro sanctorum Patrum definitiones fide & deuota confessione firmamus. De Timotheo vero sic sapimus; quoniam secundum virtutem precum, adhuc viuo existente Episcopo, impudenti intentione ab excommunicatis est ordinatus, exordinatum & excommunicatum Ecclesiastica regula eum esse decernit: neque manus impositionem illorum Episcoporum in sancta Ecclesia permittit quamdam habere virtutem, qui Christi fidem violantes, ordinationem impositam sibimet amiserunt. Nunc igitur nostræ confessionis verbum facientes saluberrimis vestris auribus manifestum, deposcimus Dominum nostrum Iesum Christum, vt vestrum Imperium catholicæ Fidei robore confortatum, & crucis virtute munitum, ab omni suspectione bellorum intactum semper custodire dignetur. Optamus vestram tranquillitatem diuina prouidentia semper incolumem, & coronam Imperii vestri intemeratam & impollutam multis annis nobis diuinitas donare dignetur, domine sacratissime & venerabilis Imperator.

EPISTOLA EPISCOPORVM Mœsiæ secundæ, ad Leonem Imperatorem.

Domino piissimo, victori, semper Augusto Leoni, Marcianus, Martialis, Monophilus, Marcellus, Petrus & Dittas Episcopi secundæ Mœsiæ.

TRanquillissime Principum, desiderium ha- XXXII.
bens pii propositi, verbum Fidei, quam tenes, tibi fieri manifestum, sacris litteris hoc à nostra humilitate fieri præcepistis, vt vobis aperte significaret de sancta & incomprehensibili Deitate, quam humana lingua nec comprehendere, nec scribere potest, sed potius cum mundo corde colere debet & adorare. Hoc autem adstruimus, confiteri nos, & perdurare in fide, quam in vrbe Nicæna trecenti decem & octo Patres, condemnata impietate Arii, tradiderunt in toto orbe terrarum: necnon & quæ à sanctis centum quinquaginta Patribus in vrbe Constantinopolitana de sancto Spiritu, pro delenda Macedonii persona, prolata est: insuper & quæ in Epheso ad depositionem impietatis Nestorianæ formam accepit: super hæc autem & quæ ad peremptionem Eutychianæ væsaniæ de humanatione Saluatoris, in Chalcedonensium ciuitate multis sanctis Episcopis conuenientibus per iussionem Leonis Romani Pontificis, qui vere caput est Episcoporum, & venerabilis sacerdotis & Patriarchæ Anatolii Concilio celebrato, sub duobus Imperatoribus confirmata est. Quod Concilium nos cum omni clero & populo Christiano vsque ad finem tenentes & possidentes, in eo concupiscimus permanere. Timotheum vero, qui postea per odium atque crimen, sicut publicis libellis agnoscitur, scelestissime contra Proterium reuerendissimum virum, Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, operatus est, & condemnatis viris sibimet per obreptionem indigne Episcopatus nomen imposuit, nunc cum

his qui similia præsumpserunt, in ordine sacerdotum nec numerari, sed sub anathemate, & inter Simoniacos reputandum esse decernimus. De Synodo vero, quam petunt fieri quidam post decretum Patrum, qui Chalcedone definierunt, nos nec optamus, nec fieri consentimus, ne maiora scandala generentur, sed magis contra principes tanti sceleris vltionem proferri decernimus.

Marcianus Episcopus ciuitatis Abriticæ, confirmaui & subscripsi.

Martialis Episcopus ciuitatis Apiarensis, similiter.

Monophilus Episcopus ciuitatis Dorostrij, similiter.

Marcellus Episcopus ciuitatis Nicopoleos, similiter.

Petrus Episcopus ciuitatis Nouensis, similiter.

Ditta Episcopus ciuitatis Odyssa Scythiæ, similiter.

Et hæc Latine quidem data, est in Græco interpretata, & iterum translata de Græco in Latinum.

EPISTOLA EPISCOPORVM primæ Syriæ, ad Leonem Imperatorem.

Sacratissimo & piissimo amatori Christi Augusto, & à Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Basilius, Maximus, Theoctistus, Domnus, Gerontius, Flauianus, Sabacurus, & Petrus Episcopi primæ Syriæ.

XXXIII. OMnibus siquidem, sicut lux, vestra potentia ad beneficia proposita, æquos radios indigentibus velut in mensura condonat, præcipue vero illis, qui amatores rectæ Fidei, & eamdem circa Deum, quam vos, obtinent pietatem: cuius præceptores quidem sunt Doctores rectorum dogmatum, & qui diuersis temporibus extiterunt lumina veritatis. Custos autem omnium præcipuus præs, quando & culturæ à vobis dilatæ susceptor & fidelissimus conseruator existis. Quapropter non auream in his coronam vobis offerimus, nec qualem hi qui mundanarum rerum obtinent potestatem, propter beneficia sibi collata, beneficiorum grates exoluunt; sed ex famosissimis actionibus compositam, quas consuerunt studia virtute bonaque vita fulgentia generare. Quarum natura immarcescibilis, non ad breue tempus apud suscipientes manet, sed in æternum bene agentibus præmia & vbertatem epulationis extendit. Quomodo enim repensare possumus ei terrena, qui vtitur cœlesti prudentia? Quid de nostris retribuamus illi, cui diuina carpere moris est? Transeant ergo paupertatis nostræ negotia ad fauoris culmen, diuina dogmata deducantur ad medium, quæ etiam vos amplectentes, æternam vobis gloriam radicastis. Hæc enim à nobis Saluator docenda prædicauit, & Spiritus sancti gratia construxit, dudum quidem scripturas sanctas legentibus quæ prænuncians, postea vero à Nicænis Patribus pro communi vtilitate confirmans. Non enim tempus aliquod horum Fidei Symbolum permutauit, nec quælibet ars verborum eorum sensus conuertit: sed velut in quamdam petram omnis hæreticorum impetus in hæc verba percussus, in
Pag. 3. 81 spumam repente dissoluitur. Siue enim creaturam dicat aliquis Filium Dei secundum Patris

A naturam, per hanc fidem male sentire conuincitur: siue nostræ formæ veritatem in eo neget, tamquam pietatis inimicus expellitur: siue sancti Spiritus diuinam tentauerit permutare substantiam, velut Fidei alienus abiicitur. Nam hæc quasi vera lux, obumbrationem nullatenus recipit falsitatis. Dum enim dicit: Ex Deo natus est, hoc est, de substantia Patris ante sæcula, & non factum; consubstantialitatem confirmat, & omnem eis, qui aduersa sapiunt, fomitem impietatis excludit. Rursus cum dicit: Qui propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & humanatus est, & natus ex virgine, dispensationis interpretatur omne miraculum. Similiter
B autem cum in sancto Spiritu vnam & eamdem, quam in Patre & Filio, profitetur fidem, impietatem perimit eorum qui sancto Spiritui reluctantur. Ex his itaque sermonibus coarmati, etiam posteri veritatis propugnatores, considerantes verborum virtutem, malis adinuentionibus Fidem violare tentantibus, linguas opposuerunt, non ipsi quidquam nouitatis & per contentionem inuenientes, sed verbis Symboli Patrum velut in acie repugnantes. His enim qui diuinitatis Vnigeniti naturam passibilem esse calumniantur, responsionem contrariam obii-
C ciunt, inconuertibilem & immutabilem substantiam Dei docentes. Eos, qui primitias nostræ naturæ in vnigenito respuunt, ex eodem similiter arguunt, ex ipsa nuncupatione explanantes, quod ad incarnationem & humanationem nihil aliud, quam assumptionem & vnitionem nostræ naturæ monstrauit. Hos ita centum quinquaginta magni Patres, & qui vniuersale Concilium Chalcedonense sancti Spiritus voluntate celebrauere, secuti sunt, vnum eumdemque Filium, & secundum diuinam, & secundum huma-
D nam naturam docentes; eundemque de Patre secundum diuinitatem, eumdem de matre secundum humanitatem, tamquam Deum impassibilem; * eumdem secundum quod sumptum est de nobis, consubstantialem nobis; eumdem *f. dust, eundem tanquam hominem passibilem.* secundum natiuitatem de Patre, consubstantialem genitori, & hoc quod fuit ante secula naturam, manifestantem, & quod in se assumpsit nouissimis diebus, veritate seruantem: non alium & alium per hæc denuntiantes, sed eundem filium Dominum & Deum, & quæcumque de eo dicuntur, competenter glorificantes. Hanc Sy-
E nodum, tamquam concordem illis, per omnia custodimus, & eos quidem qui in ea anathematizati sunt, & anathematizamus, Eutychem, & Nestorium: eos vero qui in ea claruerunt, valde laudamus, & omnes absolute, qui paternam sortem nobiscum vnà custodiunt, tamquam fratres recipimus: eos autem, qui parentalem rectitudinem negant, velut extraneos iudicamus, nihil aliud in eis amplius cogitantes. Quos enim alienos fides efficit, quid oportet à nobis aliis omnino delictorum suppliciis? de Timotheo si-
F quidem, qui Alexandrinum pontificatum & Ægyptiacæ diœcesis arripuit potestatem, superuacaneum etiam aliquid dicere iudicamus. Quid enim amplius dicamus de eo, qui à confessione pia per ea quæ dudum & nunc agit & loquitur, sicut ex precibus vestræ maiestati prolatis ostenditur, semetipsum fecit extraneum? Denique ipse & defensores eius aperte litteris, quas vestræ obtulerant tranquillitati, bellum se habere contra Ecclesiam monstrauerunt, tanta Concilia, hoc est, centum quinquaginta, & eorum qui Chalcedone collecti, abdicantes audacter.

Quapropter

Quapropter multis maximisque accusationibus A aduersus eum factis, non arbitramur oportere, vt hæc à nobis examinentur; nisi forte etiam Gentiles, qui à pietate segregati sunt, omnino culpemus quod non omnes Ecclesiæ custodiunt sanctiones. Contra hos enim qui prima fronte alienigenæ sunt, & in summis rebus nequaquam nobis communicare proponunt, decernere aliquid de reliqua conuersatione, nullus derelictus est locus, & tamquam legum aliquarum transgressores castigare, dum vtique alienatione Fidei ab omni corpore sint abscissi, & procul à rebus nostris semetipsos ab- B straxerint. Si quis enim in diuinis causis elegerit, quæ nostra sunt sequi, tunc in eum definitiones canonum in reliquis delictis examinamus. si vero summitate concordiæ communionis nostræ ab Ecclesiasticis legibus longe discordat, iste nimis extraneus est. De delictis autem & præsumptionibus, quas nefande commisit, reipublicæ legibus, & earum præsidibus secundum rationem iudicio competendi subdetur. Vestræ igitur erit clementiæ, ea quidem quæ sunt pietatis, extendere & ornare, & ad cel- C situdinem decoris subuehere: ea vero quæ huic sunt aduersa, resoluere: ostendentis simul ad clementiam & malignitatis abiectionem, per quæ in vobis imitatio diuina formatur, ad vtilitatem subiectorum cuncta disponens, & veram mansuetudinem & pacem tribuens vniuersis, quæ vestræ pietati repensationem bonorum per ea quæ geritis, pollicetur.

Basilius Episcopus opto incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis conseruari, Dei Ecclesiis & Romano Imperio, religiosissime & piissime, & Christo amabilis Imperator. D

Maximus Episcopus Laodiceæ, similiter.
Theoctistus Episcopus Berrhœæ similiter.
Gerontius Episcopus Seleuciæ, similiter.
Flauianus Episcopus Gabale, similiter.
Domnus Episcopus Chalcidis, similiter.
Cyrus Episcopus Onosartha, similiter.
Petrus Episcopus Gabbi, similiter.
Sabbas Episcopus Palti, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Syriæ secundæ, ad Leonem Imperatorem. E

Religiosissimo atque piissimo & Christianissimo Augusto, & honorato competenter à Deo Imperatori Leoni, Epiphanius, Eusebius, Elias, Diogenes, Maximus, Paulus & Magnus Episcopi secundæ Syriæ.

XXXIV. OStendit, piissime Principum, dominus omnium Christus amorem circa sanctas Ecclesias suas eximium, & ad terminum etiam nunc adduxit promissionem, qua in sanctis Euangeliis

Matth. 16. Petro dictum est: Tu es Petrus & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferni non præualebunt aduersus eam: quando vestram tranquillitatem impii Imperii Augusta veste circumdedit, & mirabile non est. Nam cum Deus sit, & sine mendacio verba protulit, & firmas suas promissiones semper ostendit. Vnde vos largitorem potestatis optime cognoscentes, ea quæ gloriam eius declarare nouerunt, hæc statuere laboratis, confidentes quoniam ex hoc vestræ gloriæ culmen augebitur, dum eum

A qui glorificauit, glorificare denuo festinatis. Quapropter nos beneficiorum vestrorum culmen experti, pro pietate vestra diuinitati incessabilibus orationibus, supplicamus, vt suo decreto terrarum orbi gubernatorem donatum, longo tempore conseruare dignetur ad exaltationem sanctarum Ecclesiarum, & æternam constantiam rerum. Confidimus autem, quoniam nostras suscipiet preces, videns nos pro sua gloria cogitantes, & propterea orationes pro vestro facientes Imperio. Igitur dignatum est vestri culmen Imperij, piis syllabis indicare, vt B affectum quem circa Fidem habemus, aperiamus. Complentes ergo quod scriptum est, sine aliqua dilatione vestræ sanctioni velociter obedimus. Ait enim: Parati semper ad satisfactionem omni petenti vos rationem de spe, quæ in 1. Pet. 3. vobis est. Et si vnicuique, piissime Principum, iubet sermo diuinus de pietate proferre cum præparatione responsum, quanto magis nobis, qui propter communem vtilitatem hoc facere festinamus? Significamus ergo quam sententiam habemus circa venerabilem confessionem, & C quæ Concilia vera decernimus, quæ hanc Fidem firmam esse per sanctas scripturas asseruerunt. Est itaque prima quidem Synodus post Apostolicam fundationem, velut crepido quædam immobilis trecentorum decem & octo Patrum, qui in Nicæa sub diuæ memoriæ Constantino collecta est, & Arii vesaniam publicauit, & consubstantialitatis scientiam cunctis aperuit. Post illam vero, centum quinquaginta Patrum, quæ in regia Constantinopoli congregata est, Pag. 383. quæ Deum sanctum Spiritum declarauit aperta confessione: & his duabus consentire ea quæ in Epheso sunt prius gesta, didicimus. Post D quas sanctas & vniuersales Synodos, & eam quæ Chalcedone celebrata est, & cum summa integritate tradi per omnia festinauit, tamquam voluntatem Dei dicimus & congregatam pariter, & firmatam. Rectam enim & immaculatam adseruit Fidem, nihil vlterius dici aut sanciri consentiens, quam ea quæ posita sunt in venerabili Symbolo trecentorum decem & octo Patrum. Hæc autem & dudum scripsimus vestræ potentiæ, cum subscriptionibus subditis reuerendissimorum Episcoporum prouinciæ destinantes. Quia vero & de Timotheo, qui E Alexandrinorum Ecclesiam quadam fluctuatione commouit, nos significare sanxistis, sacratissimas regulas sequentes, & his edocti per Dei gratiam, Ecclesiastico tramite nostrum peragere tempus, auctorem homicidii & adulterii hunc talem operarium esse decernimus, legentes ea quæ precibus sanctissimorum Episcoporum, vestram maiestatem adeuntium, continentur. Ex quibus etiam nos extincti super eum decretum tale protulimus, cum & efficacem & penetrantem super omnem gladium bis acutum proponentes Dei sermonem: & licet ne- F que ab initio possederit, (nam quomodo habere potuit, qui secundum quod scriptum est, non Hebr. 5. accepit?) tamen alienum eum à cuncta dicimus sacerdotii dignitate. Vestræ igitur pietatis est, sanctissimum etiam in hoc agere zelum, & illa 1. Cor. 5. sancire, quæ legibus & sacris canonibus, & cunctis Dei Ecclesiis pacem conferre videantur. Incolumē pietatem vestram multis annorum curriculis conseruari Dei Ecclesiis, & Romano principatui deprecamur, religiosissime & Christo amabilis Imperator.

Epiphanius Episcopus Epiphaniæ.
Eusebius Episcopus Arethusæ, similiter.
Elias Episcopus Seleuciæ, similiter.
Diogenes Episcopus Larissæ, similiter.
Magnus Episcopus Mariamnæ Euphratesiæ, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Prouinciæ Osroenæ, ad Leonem Imperatorem.

Deo amantissimo & piissimo atque Christianissimo Augusto, digne à Deo coronato Imperatori Leoni, Nonnus, Damianus, Ioannes, Abrahamius, Ioannes, Petronius, Elias, Basilius, Episcopi Osroenæ prouinciæ.

XXXV. NOn est mirabile, ô victor atque Christianissime Principum, vt qui desuper sceptrorum potentiam sumpsit, cum consilio Dei, qui hæc præbuit, cuncta faciat, atque immobilia sacerdotii iura custodiat, nihilque patiatur propter multam mansuetudinem rerum sibi competentium præter eius decernere voluntatem. Et hoc maximum est inter alia nimis indicium, C quod designant etiam litteræ vestræ, quas nuper nobis dirigere tranquillitas vestra dignata est, per quas ea quæ crudeliter sunt præsumpta contra sanctas regulas à Timotheo, qui tyrannice sedem diuinitus sacerdotibus condonatam tenuit in Alexandrina ciuitate, cognouimus. Omnium enim iniquitatum res plenæ sunt, & piæ intentioni vestræ tranquillitatis, & immaculatæ Fidei valde contraria. Vos enim ex quo purpuram & coronam geritis, orthodoxum lumen, Ecclesiarum omnium Domini Christi diuersam semper habuistis curam. Quæ vero D in Alexandria gesta sunt, sicut preces continent eorum, qui * eas pietati vestræ apices obtulerunt, omnem transcendunt iniquitatem. Vos Fidem orthodoxam custoditis, scientes ab ea optime commoneri. Timotheus autem ad eius destructionem nihil non præsumpsit. Vos pacis estis auctores, illi nouorum certaminum inuentores. Vos sine sanguine subiectos viuos virtute Dei legibus custoditis: illi nutricem suam pontificali sanguine compleuerunt. Vos cum benedictione competenti ad diuina loca semper acceditis: illi principium sceleris ibidem com- E miserunt. Quomodo ergo possibile est his ita se habentibus, aut humilibus nobis, aut vobis pie regnantibus, inter sacerdotes constituere natum rerum auctorem? Et de Timothei quidem causa hanc sententiam nos habemus. Vt autem correctio in eo fieri debeat, estis vos domini per auctoritatem Imperii, quam estis iustitiæ suffragio consecuti. De sancto autem Concilio Chalcedone celebrato, ex quo semetipsos penitus absciderunt, id est, Timotheus, & huic similia sapientes ad peremptionem dogmatum bene expositorum à beatis Patribus in Nicæa collectis, quæ etiam idem sanctum Chalcedonense Concilium confirmauit; corroborauit, non subuertit, laudauit, & non infregit: quid oportet aliquid nos vel dicere, orantes cum his quæ ab illis decreta sunt, quibus etiam præfulget Symbolum à sanctis Patribus in Nicæna vrbe signatum, & viuere & vitam huius sæculi terminare? Ab illo enim nos sancto & beato Concilio, nullus præter mortem poterit separare, quomodo & vos tranquillissimi, quæ

f pietatis vestræ apices.

A ab his sancita sunt, optime vestris syllabis confirmastis.

Nonnus Episcopus Edessenæ Metropolis, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis conseruari Dei Ecclesiis, & Romano Imperio Dominus præstet Christus, piissime & Christianissime Deo amabilis Imperator.

Damianus Episcopus Callinici, similiter.
Abrahamius Episcopus Circisit. similiter.
Basilius Episcopus Batliensis similiter.
Ioannes Episcopus Carensis, similiter.

B

EPISTOLA EPISCOPORVM Mesopotamiæ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo atque piissimo, & Christianissimo Augusto, & à Deo coronato, & honorato Imperatori Leoni Maras, Maronius, Noe, Eusebius, Retictus, Valaras, Moras, Abrahamius, Episcopi vestræ Mesopotamiæ regionis.

OMnium Christus atque Saluator, qui humanum genus tamquam facturam propriam miseratus, ab impietatis profunditate & ignoratione peccati ad celsitudinem scientiæ pietatis euexit, & lumen quidem Ecclesiam suam, id est, corpus fidelium nominauit, inuictam verò eam etiam inferni portis esse constituit, & operationibus eam tamquam Deus vndique roborauit; non solum per piscatores discipulos suos, magnum mysterium veritatis annunciantes, non iam humanæ prudentiæ verbis, sed cœlesti sapientia, & ignea sancti Spiritus lingua fundauit & auxit: sed etiam per pios postea Principes, & collaborantes piscatoribus, ad prædicationem pietatis euexit. Quorum pii Imperii successorem, & Fidei salutaris heredem etiam nunc suis donauit Ecclesiis, & omnibus quæ sub cœlo sunt rebus, tranquillissimam Christianitatis vestræ potentiam, ad confirmationem Ecclesiasticæ pacis, saluantis vos spe simul & fide, & constantiam totius orbis terrarum, & pelagi rationalis fidelium populorum. Igitur à Deo propter interram vobis ædem hanc & pietatem regalia sceptra suscipientes, Christianissime principum, mansuetudine atque clementia largitorem remuneratis Imperii, quando pro humana salute & Ecclesiarum pace cum sacerdotibus Christi curam congruam ante alias cogitationes, & beneficia tamquam pii Principis exhibetis: & vt fideles Christi sacerdotes regalibus vestris & piis litteris honoratis, eosque ad hanc vtilitatem participes vos habere non piguit. Huic ergo consilio obedientes, voluntati ac prouidentiæ vestræ potentiæ altam pacem & longæuam optantes vitam, congregati in vestra Mesopotamia, ex his quæ apud vos pio proposito gesta sunt, nostram sententiam declaramus. Sanciuit itaque Christianitatis vestræ potestas, vt relegentes oblata vobis aduersus Timotheum preces, syllabis pietatis vestræ subiectis, indicaremus vestræ tranquillitati, quam de eo sententiam habere possumus, cum Dei videlicet hoc timore facientes. Quas preces non sine dolore, non sine lacrymis relegentes, & scelus non modicum, & narrationem auribus terribilem in eis inuenientes, nihil aliud præter hoc dicimus, Christianissime Principum, * qui sufficit omni auditui XXXVI.

Matth. 16. *1. Cor. 10.* *f quod.*

& menti fidelium, in his quæ nefande à Timotheo gesta sunt, cum hæc vera probentur, iustam contra eum habere vos indignationem, & pias leges vestras erigere, & vt sacerdotes Christi legunt eum, qui talium rerum cooperator effectus est, & hoc in schemate sacerdotis, cum vtique neque possit esse, neque laicorum vti communione fidelium, non quia sacerdotis & hominum sibi debeat nomen imponere. Igitur de rebus tristitia plenis & fletibus, hæc à nostra humilitate ad notitiam pietatis vestræ perducta sunt, cum possitis per sapientiam vobis à Deo celebratam, quando in manibus eius vestra corda seruantur, & cogitare decenter Ecclesias Christi ab huiusmodi scelere liberare. De spe autem & fide, quæ in nobis est, in qua nutriti sumus, & in qua ex hac vita oramus abire, confessionem quam habuimus & habemus, mansuetissime Principum, sequentes principaliter, & velut super firmissimum fundamentum nostra verba & vitam super Euangelicam & Apostolicam prædicationem Trinitatis ædificantes, deinde & expositam à sanctis Patribus, qui in Nicæa collecti sunt, sequimur Fidem, reuerenter autem, & velut tutamen nostræ vitæ, etiam sanctum Concilium, quod Chalcedone celebratum est, obtinemus atque seruamus, quod nihil in Symbolo Fidei exposito Nicææ à sanctis trecentis decem & octo Patribus est adiectum. Sancta siquidem Chalcedonensis Synodus impietatem hæreticorum singulorum temporum abdicauit, & prædicationem Trinitatis confirmare secundum diuinas scripturas, & piissimorum Patrum expositiones atque traditiones per omnia festinauit. Hæc & de fide & de spe, quæ in nobis pro satisfactione est, etiam cum timore Dei manifesta vestræ facimus potestati, hæc tamquam solita saluare defendimus, hæc cum sacerdotibus Christi pietas vestra tenens atque confirmans, in pace Imperii retinacula gubernabit, Ecclesiam Christi immobiliter conseruando, regni cœlorum arrhas firmissimas possidebit, & nos sacerdotes & populum fidelem cum studio magno clamare faciet ad Dominum Christum: Saluum fac Domine regem tuum, & exalta cornu eius Imperii, quod est & erit gloria tuorum Domine sacerdotum, simul & Ecclesiarum tuarum.

Maras Episcopus vestra Mesopotamia, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis conseruari Ecclesiis Dei, & Romano pariter optamus imperio, religiosissime & Christo amabilis Imperator.

Zoras Episcopus, similiter.
Moronius Episcopus, similiter.
Noe Episcopus, similiter.
Eusebius Episcopus, similiter.
Reticius Episcopus, similiter.
Valaras Episcopus, similiter.
Maras Episcopus, similiter.
Abrahamius Episcopus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Phœniciæ maritimæ, ad Leonem Imperatorem.

Domino amantissimo & Christianissimo, & à Deo decenter honorato Imperatori Leoni, Dorotheus, Eustathius, Magas, Theodorus, Rufinus, Cassius, Paulus, Heraclitus, Antiochus, Nonnus, Magnus, Thomas Episcopi oræ maritimæ Phœniciæ, in Domino salutem.

XXXVII.

Glorificat quidem omne genus humanum Dominum Christum, quoniam scriptis vestræ pietatis lætari promeruit: plus autem collaudat Deum chorus sacerdotum, quoniam vestris bonis in communi participatur, & quia rursus ratione præcipua honorem vobis ipsis debitum promeretur. Decebat enim eum, qui culmen Imperii diuina largitate sortitus est, Dei sanctas Ecclesias venerari. Optime namque confiditis, quoniam his bene dispositis, omnis manus hostium vertitur in timorem: & qui pridem imprudenter resistere didicerant, propter vestræ fidei magnitudinem confusi, venient ad ruinam. Imitatores enim eorum Principum constituti, qui iustitia & æquitate claruerunt, facillime rebus præsentibus præualebitis. Pro Dei siquidem legibus dimicatis: velut integri custodes earum, & sanctorum habentes curam, æquo cum eis honore fruemini: cogitantes vt nullius hominis disciplina minor inueniatur, & pro subiectorum quiete præcipuam studetis habere sollicitudinem. Et hæc quidem quantum ad consolationem pertinet corporalem, pro eius vtilitate gerere vestra serenitas non quiescit: potiorem vero habet industriam, vt Fidei orthodoxæ cultus in hominum animabus oriatur: quatenus vestra pietate adducantur Regi regum, qui à Deo, vt essent, plasmati sunt. Hanc itaque deuotionem possidens apud Deum, & sanctas Ecclesias multiplicare quotidie studens vestra tranquillitas, sequendo quidem reuerendæ memoriæ, & in sanctorum choro laudantem Constantinum, & tenendo vestigia piæ memoriæ Marciani, pro pace Ecclesiarum maximam diligentiam gerit vestra religio. Quapropter sancire dignati estis, vt per vniuersos prouinciarum Episcopos manifestum vestræ tranquillitati fiat, quam voluntatem habemus de glorioso Concilio Chalcedone celebrato. Qua de re nostram aperte sententiam declaramus, quia nulla ratione aut modo discordat ab expositione sanctorum Patrum Nicææ congregatorum: nec tamquam minus habeat doctrina maiorum, qui in Nicæa fuerunt, hoc gestum est, sed vt per Chalcedonense Concilium, illorum expositionis reueletur intentio. Quia enim alii aliter, &, vt volunt, piis syllabis violenti sunt, & familiarem malæ sectæ nequitiam immaculatæ Fidei superimponere moliuntur; huius rei gratia pestiferam eorum & callidam redarguens voluntatem, & omnem putatiuam opinionem Dominicæ inhumanationis abdicans, eos qui prodigiose, non ex Dei genitrice Virgine esse nostrum fermentum credunt, destruxit, & væsanam rabiem figmenta talia cogitantium publicauit. Neque enim augmentum aut correctionem, neque imminutionem aut decisionem fecit

Chalcedonense Concilium Patrum spiritali A concordia collectorum. Est enim & ex hoc indicium sumere manifestum, eo quod diuino decreto & approbatione cuncti conuenientes, rectæ confessioni in his quæ sunt placita, consenserunt, & nulla (Dei gratia) secuta est discordia. Et de his quidem, vt congruit, indicauimus, immobiliter nostram sententiam roborantes, & scientes quia omnipotenti Deo valde placemus, & vestræ maiestati hoc modo satisfacimus, quando nihil contrarium, nec extraneum à Nicænorum Patrum Symbolo sectatur Chalcedonense Concilium diuinitus inspiratum, sed magis vt dictis maiorum consonat atque concordat, ita contra maleuolos semper illud amplectitur. De eo siquidem, qui Episcopalem vocationem Alexandrinæ ciuitatis abripuit, sicut eum preces oblatæ plurima contra Patrum regulas fecisse designant, hoc tantummodo dicimus: quia secundum ea quæ precibus sunt inserta, mensuras Ecclesiasticæ vindictæ transcendit. Cur enim dicat quilibet, vt ei dignitatis nuditas inferatur, quam neque primitus habuit, nec illi post hæc accessit? Hic enim, sicut preces de eo edocent, & legum & Ecclesiasticorum canonum pro nihilo habuit sanctiones. Et quæ aures huius sceleris dicta non respuant? quæ lingua ea quæ scripta sunt in illis precibus, explicare cuncta præualeat? Vestræ siquidem solummodo erit iustitiæ atque sapientiæ cogitatio, celerem terminum rebus imponere. Quod autem nunc nostram mentem effugerat, non erat reminisci superfluum: quia enim quasi gloriantes hi, qui pro eo petitiones obtulerunt, dixerunt, quod Timotheus Symbolum trecentorum decem & octo Patrum, sicut affirmauerunt, amplectitur, ex hoc apparebit hic simulatione & arrogantia magis vsus. Nam qui præter eorum formam ac terminos inuerecunde omnia perpetrauit, & aperte contra eos bella suscepit, illos primitus impugnauit. in quorum minime constituto permansit. Igitur piissime Imperator Leo, vestrum est, vt in eum formam congruam deferatis. Extingue armiger Dei, sicut tuæ conuenit religioni, impetus frequentium tempestatum, & sanctis Ecclesiis Dei ita dispone pacem, quatenus pro vestra potentia, & omni sacro palatio, & victoria fidelis exercitus orationes suas emittant, pro omni vitæ vestræ tempore, quam Deo placeat conseruare.

Pag. 383.

Dorotheus Episcopus Tyri. Incolume pium vestrum & Christianum Imperium, pro beneficio & pace cunctarum Ecclesiarum sancta Trinitas custodire dignetur, piissime & Christo amabilis Imperator.

Eustathius Episcopus Beryti, similiter.
Magas Episcopus Sidonis, similiter.
Theodorus Episcopus Tripolis, similiter.
Heraclitus Episcopus Arcesi, similiter.
Nonnus Episcopus Orthosiadis, similiter.
Atticus Episcopus Aradia Constantia, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Phœniciæ secundæ, ad Leonem Imperatorem.

Dei amantissimo & piissimo, atque Christianissimo domino totius orbis terrarum, & à Deo decenter honorato Imperatori Leoni, Ioannes, Veranius, Petrus, Ioannes, Ioannes, Thomas, Dada, Eusebius, Theodorus, Abraamius, Petrus & Eustathius, Episcopi Phœniciæ secundæ Libanisiæ.

Vero cor regis in manu Dei, & cor Dei in consilio regis: propterea qui ab eo Imperij retinacula sunt sortiti, numquam decipiuntur, subiectos autem magna sollicitudine gubernantes: Dei enim cor habent, vnde possident donum sapientiæ atque * solatii, vnde meruerint coronari. Ex illa siquidem manu, rerum domine, adeptus sapientiam, habes immobilem atque robustam in te fidei rectæ crepidinem. Igitur consulere nos vestra serenitas pia sanctione dignata est de immaculata Fide, quæ in nobis est, quam videamur habere voluntatem. Hoc enim nos docent Apostolicæ sanctiones, quod à Patribus sanctis caute percipimus, tam ab his qui in Nicæa per sanctum Spiritum congregati sunt, & quæ sunt sancti Spiritus, ibi sanxerunt, quam à centum quinquaginta Patribus, qui cum eo Spiritu, inimicis eiusdem Spiritus corde pacifico restiterunt. Necnon & de beatis Patribus Chalcedone collectis, qui superiora quidem Concilia multitudine transcenderunt, nihil autem horum quæ ab illis recto probata sunt, reliquerunt, quod non competenter insinuauerint. Si enim ea quæ à Patribus Chalcedone congregatis sancita sunt, infirma iudicauerimus: & ea quæ in Nicæa decreta sunt, sine dubitatione destruimus. Horum namq; illa nõ peremptio, sed robur existunt. Si autem ea quæ in Nicæa constituta sunt, vel vsq; ad vnum sermonem refutare voluerimus, & Apostolorum sanctiones læsisse videbimur. Vbi enim fundamentum rectæ & immobilis Fidei posuerunt sapientissimi architecti, illic prædictorum Patrum sanctiones ædificatæ sunt. Qua gratia nostras animas non negamus, neque sanctos Patres, aut quæ ab eis noscuntur esse sancita. De sancto quidem Chalcedonensi Concilio, & quæ illic pie definita sunt, hanc nos habemus cum vestra pietate sententiam. De impia vero tyrannide Timothei Ægyptii, qua vsus est, sacerdos equidem factus non est, sed potius Ecclesiæ adulter apparuit. Quid dicam, qui eam, quam Saluator proprio sanguine liberauit, ille pontificali sanguine voluit adipisci, & factus est non pastor ouium Christi, sed importabilis lupus; non pater, sed parricida, non sponsus, sed thalami violator? Hæc enim omnia continentur in precibus tranquillitati vestræ porrectis, quas relegentes, amarè fleuimus. Quomodo enim ingemiscere non poteramus, audientes hæc in Canonum subuersionem fuisse commissa, & per mutationem Ecclesiasticarum sanctionum, & disciplinæ digressionem, sacerdotum necem, sacrorũ (quantum ad præsumptiones attinet) pollutionem? Nam licet sacra omni violatione sint libera, veruntamen audacium nisus, eorumque conscientia violata est, secundum Apostoli dictum Tit. 1.

XXXVI Prouer. 21.

* consilii.

Hæc itaque de illius præsumptione proferimus, quoniam non est fas, vt vestræ fidei tranquillitas hunc dignum debeat iudicare. Qui enim rebus diuinis illusit, magis autem tyrannidem ei intulit, quique eiusmodi malis semina ministrauit quidem, monstrauit etiam posteris causas scandalis plenas, & suæ malitiæ imitatores effecit, nequaquam nos vocamus sacerdotem, aut suis criminibus innoxium esse decernimus. Nos itaque ex his quæ agnouimus, omni venia hunc virum exuimus: vestra Christianissima maiestas de ciuitatis illius emendatione deliberet. quidquid enim vultis, mansuetissimi domini, adimplere poteritis. Pio namque Principi nihil impossibile, quod non possit modo pietatis adimplere. Dominus enim vniuersorum gubernat Imperium, & ipse auctoritate sua imperauit fluctuanti mari vt quiescat, & tam vobis mundi rectoribus, quam eis qui reguntur à vobis, suo imperio tranquillitatis pignora condonauit.

Ioannes Episcopus, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis custodiri Ecclesiis Dei, & Romano deprecamur Imperio, venerabilis & piissime atque Christianissime Imperator.

Vranius Episcopus Emesæ, similiter.

Petrus Episcopus Heliopolis, similiter.

Ioannes Episcopus Abilæ, similiter.

Ioannes Episcopus Almirensis, similiter.

Thomas Episcopus Euariæ, similiter.

Dadas Episcopus Comoarenus, similiter.

Eusebius Episcopus Abydenus, similiter.

Theodorus Episcopus Castridanabenus, similiter.

Abraamius Episcopus Coradensis, similiter.

Eustathius Episcopus Saracenorum similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Prouinciæ Isauriæ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori nostro Augusto, & à Deo competenter honorato principi Leoni, Episcopi Isauriæ prouinciæ, Basilius, Ioannes, Iulianus, Nunechius, Epiphanius, Ammonius, Paulus, Conon, Euphronius, Sabbatius, Athanasius, Hermophilus, Iulianus, Theon, Dacianus, Paulus, Orention.

XXXIX. QVem alterum decebat Imperatorem, talia pro talibus præcipere, & scribere nobis subiectis, & leges pro rebus diuinis ponere sacerdotibus æquo iudicio puras, præter vestram solummodo pietatem, quam ipse proprie Deus elegit, & ex totius mundi potentia coronauit, & supra reipublicæ retinacula constituit, violentia tempestatis nullatenus imminente? Quapropter bonam retributionem, * quæ prospicitis, Christo referre desideratis. Abel sacrificiorum puritatem fecistis: * in quo enim æquale est sacrificium cum veritate fidei & amicitia pacis. Zelatus es actibus tuis, tranquillissime Imperator, Constantinum illum memoriæ immortalem, maximum, pium, amatorem Christi, & indubitanter apud omnes beatum, qui Abelis viuens imaginem in animabus hominum possedit in æternum: qui cum Dauid quidem sicut Rex & Propheta stat apud Deum, cum Petro autem & Paulo & tonitrui filiis, quasi similis eis, in prædicationibus veritatis effulget. Ille enim, quando eum Romanorum sceptris Deus ordinauit, Ecclesiæ membris intexuit, multam caliginem & tempestatem quamdam imminere luci purissimæ dogmatum veritatis inspiciens, & creaturarum adoratione imminuta, à falsis simulatoribus pietatis denuo eam videns institui contra Christianam fidem, & sacerdotes, qui vere Filium esse Dei, & de substantia Patris ante sæcula natum credunt & prædicant, semetipsum per sanctum Spiritum increatæ Trinitatis imperio & adorationi subiiciens, suum in terra firmauit regnum, & pietatis radios in terra mixtos omni caligine, ex illo tempore vsque ad præsens per omnes (vt ita dixerim) terras explicuit: factus semen, & radix, & cultura, & scintilla nobis salutis inextinguibilis. Sed rursum Christianissima vestra, * honorabilis Imperator, ad illius tendit intentionem. Ecclesiæ siquidem Alexandrinæ ædificatore nequitiæ languorem serente certaminis, & membra corporis vniuersorum fidelium dissipante, quæ pro salute communi debebant alterutris esse sociata: quatenus, qui sanæ sunt mentis, in definitionibus Nicæni Concilii permanerent, quas dudum Patres congregati Chalcedone signantes, * ouilium rationalium ouium tradiderunt. Pag. 386. Aliis vero quemdam Timotheum eligentibus, repugnantem dogmatibus Patrum qui Chalcedone collecti sunt, & petentibus eum principem, ouiumque pastorem, qui illis derogare præsumit, quæ admirari magis oportet, & accusat Patrum Chalcedonensium constituta, & fratres hæc amplectentes expellit. Ita cum his rebus odia & persecutiones variæ sint obortæ, sicut oppressorum preces contra opprimentes eos, pietati vestræ oblatæ denunciant, tu piissime velut mansuetissimus pater potius quam regnator, potestate regali interim quiescendum rebus ita commissis decreuisti, & sacerdotibus huius passionis medicinam impartire dignatus es, & spiritalem aduocasti sententiam, decreto sacerdotum communi magis volens ad incolumitatem membra languentia reuocare, vt hæc res quamdam reuerentiam & memoriam Dei præberet, & asperitatem rerum, & certamen exortum, & feruorem iracundiæ crescentis * egerit, ipse cœpisti. Itaque piis vestri Imperii sanctionibus, vt sententiam quam vnusquisque nostrum in suo gerit animo, reuelaret, & aperte vestræ maiestatis imperio declararet, de his quæ à Patribus Chalcedone sancita sunt, & Timotheo, quem aliqui Alexandriæ præsidere deposcunt. Volentes autem examinatione certissima fulgere Deo amabilem vndique veritatem, etiam timorem nobis proposuistis futuri iudicij, quatenus neque inimicitia, neque circa quosdam gratia faciente, deberemus obumbrare quod iustum est. Seruientes igitur nutui vestræ potestatis, & omnes pariter congregati, & tractantes atque vniuersa considerantes, vt erant, hoc dicimus: quia Chalcedonensis Concilij intentio est valde firmissima. Sequitur enim prædicationes Euangelij, & sanctorum Patrum qui dudum in Nicæna vrbe collecti sunt. Symbolum inuiolatum omnino custodit: omnem quidem dogmatis nequitiam ab impiis adinuentam procul abiiciens, & sensum verborum Symboli sanctæ fidei subtiliter inuestigans, & hæc faciens manifesta: necnon & centum quinquaginta Patrum, qui olim in regia ciuitate conuenerunt, piissimam legem immobilem inuiolatamque custodiens,

Marginal notes: quæ prospicitis: *f. desit aliquid*; in quo enim: *f. in eo*; * honorabilis: *f. desit maiestas aut quid simile*; * ouilium: *f. ouilibus*.

quam illi vniuersi, de sancti Spiritus substantia, eiusque dominatione posuerunt, blasphemam Macedonii religantes linguam, & vnam naturam esse eamdemque Patri, & Filio, & sancto Spiritui publice confitentes. Destructæ sunt autem hoc constituto, etiam impietates variæ, importabiliaque commenta Manichæorum, quæ sub figmento reuerentiæ obumbrata videbantur. Multis etenim rationibus egit illa Synodus, multisque verbis, non quo nouitates aliquas contra definitiones iam bene fixas introduceret: sed vt interpretatione latiori, conamen contra Symbolum meditatum, latronibus veritatis auferret. Quia enim stultitiam sectantes Eutychis, veram naturam Dominicæ carnis, pietatis prædicationi subripiebant, extraneum eum omnino facientes à nobis, qui ex nobis est, Dominum Iesum Christum, nihil eum de matre sua secundum carnem beata virgine Maria assumpsisse confitentes, simulabant autem se Patrum in Nicæa conuenientium dogmata sequi, necnon & Cyrilli amplecti nimis & honorare decreta, cum sint valde callidi, & Patrum nostrorum concordiam & amicitias se habere mentiantur, quando voluerint eorum filiis fraudes ingerere: rememori patres operatione sancti Spiritus, pissimam beati Cyrilli linguam ad accusationem væsaniæ istorum euocare crediderunt, qui olim dum Alexandrinam gubernaret Ecclesiam, & aperte contra Nestorij væsaniam dimicaret, & beato Cœlestino incolumus Ecclesiæ Romanorum pastori particeps esset, aduersus Nestorii impietatem in priori Patrum Ephesi Concilio, pro veritatis defensione maximus propugnator emicuit, quando vno fonte & iisdem syllabis à se conscriptis, & impietatem Nestorii perculit, & contra zizania prauæ sectæ Eutychis, quæ iam quidem tunc germinabant, nondum tamen videbantur aperte, falcem sectionis apertissime præparauit. Propterea namque epistolam ab illo sapientissimo Patre conscriptam, Patres illi ad medium deduxerunt, in qua cum omni subtilitate nos docuit dispensationis Dominicæ sacramentum: quomodo & incarnatus vnigenitus Filius permansit filius vnius existens, demonstrans in eo & humanæ naturæ, quam assumpsit ex virgine, inconuertibilem seruari proprietatem, & paternæ substantiæ gloriam sine aliquo temperamento consistere, nequaquam assumptam à Domino carnem alterum fidelium in glorificatione Trinitatis introducens, quod Nestorius nouiter afferebat: sed existentem ante sæcula Filium inuisibilem, in nouissimis diebus reuelatum nobis. Neque secundum Eutychis vanitatem, carnem Domini cognationem docens hominum declinare: propter quod Deus Verbum incarnatus, homo factus est, apprehendens (sicut Paulus ait) semen Abrahæ, & particeps proxime nobis factus sanguinis & carnis, & formam serui suscipiens, totius dominus creaturæ, & per omnia similis factus nobis absque peccato, qui est impermutabilis per figuram paternæ substantiæ. Huic autem etiam illam epistolam, quæ à Patribus Orientalis Ecclesiæ scripta dinoscitur, Patres sanctissimi coniunxerunt, studentes vndique celsam & tutissimam itineri regio pietatis circumferre maceriam, ne forsan agentes inter pusilli cuiusdam sensus circumuentionem conclusi, aut in foueam Nestorii ruerent, aut in alterius præcipitii profunditatem inciderent, quam Eutyches postea suffodit, quam tamen iam prius effossam & à diligentibus cultoribus coopertam, ipse denuo in interitum suæ animæ rursus aperuit. Miramur igitur, quomodo hi qui vestræ pietati preces pro Timotheo porrexerunt, confitentur cognoscere & amplecti Synodum Patrum, qui Ephesi contra Nestorium conuenerunt, homines, qui per ea quæ gesserunt, etiam illam vt Chalcedonensem, penitus denegant. Nam litteræ eiusdem epistolæ ad impium Nestorium à Cyrillo conscriptæ, in Concilio vtroque florentes, in Ephesino quidem blasphemantem Nestorium arguerunt, in Chalcedonensi vero Eutychis væsaniam destruxerunt, & propter easdem syllabas in illo quidem Concilio, omnium laudibus Cyrillus coronatus est, sapiens Alexandrinorum pater: & rursus in isto Concilio post mortem, quasi præceptor prædicatus est pietatis, nihil amplius ex epistolis beatissimi Cyrilli, his qui Chalcedone conuenerunt, ad medium deducentibus nisi illas litteras, quas Deo amabilis Leo Romanæ pater Ecclesiæ, ad sanctæ memoriæ Flauianum contra Eutychis væsaniam constituens destinauit, in quibus & ipse vocibus beatissimi Cyrilli concordare dignoscitur. Et has quidem Synodus deduxit ad medium, non quasi validiores eas Symbolo Patrum in Nicæa conuenientium esse decernens, (nullus hoc putet) sed aperte volens per ipsas arguere eos, qui simulant se quidem Symbolum Nicænorum Patrum amplecti, dum autem nullum volunt proferre sermonem, quo veritas carnis Dominicæ designatur, pessima semina Manichæorum latenter simpliciorum inserunt animabus, à quibus maiore custodia opus est, quam ab impia calliditate Nestorii. Ille siquidem aperte vnum Christum in duos diuidens filios, Patrum Symbolo semetipsum pandit inimicum: isti vero vnum quidem eumdemque se venerari, colere, & adorare dicentes, sicut Symbolum docet, vnitatum vero duarum naturarum proprietates perimentes, & neque passibilitatem carnis Dominicæ, neque impassibilitatem diuinitatis eius esse confitentes, dubiam circa incautos habentes sententiam, maximas læsiones eis inspirare moliuntur. Nam aut conuersionem factam suspicari concedunt circa dispensationis sacramentum, aut aliquid putatiuum, aut phantasiam, aut confusionem, aut transitum falsè per Virginem figuratum, & non gestam vere natiuitatem Domini, dicunt. Hæc enim omnia germina sunt dolosæ radicis, quæ mortem animabus his obedientibus afferunt. Propterea siquidem ad peremptionem væsaniæ totius hæreticæ, prædictis epistolis egerunt. Nam & post expositionem subtilissimam harum litterarum rursus Patres qui sanctum Concilium Chalcedonense celebrauerunt, Symbolum Patrum Nicænorum pro lapide sumentes, vbique hoc solum circumferri & prædicari ad illuminationem fidelium sanciuerunt. Quapropter omnium mansuetissime & venerabilis Imperator, quisquis laudat Chalcedonense Concilium, & Ephesinum & Nicænum valde miratur: qui autem hoc respuit, neque illorum legibus acquiescit, sed simulat tantummodo se colere pietatem. Pro causa vero Timothei quid amplius vestræ pietatis potentiæ nos dicamus? Si enim preces contra eum datas sequuntur vt causæ, & omnia quæ ibi sunt posita, opere (sicut illi asserunt) facta noscuntur, nullus ei per Canones sanctorum Patrum veniæ sermo relinquitur. Hæc ergo vobis scribere, vestra tranquillitate præcipiente,

Hebr. 2. — Pag. 387.

curamus. Deus autem sapientia vestræ pietatis Imperii, membra Ecclesiæ semper vniat, sitque communium medicus passionum, & mansuetissimum vestrum Imperium perpetuo tranquille & mansuete custodiat, affectu nos paterno regentem.

Basilius Episcopus misericordia Dei Seleucia metropolis vestra Isauria, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis, Ecclesia Dei & toti orbi terrarum, oro seruari, piissime & Christianissime triumphalis Imperator.

Iulius Episcopus Calenderios, similiter.

Nunechius Episcopus Latini & Calendri, similiter.

Stephanus Episcopus Dalisandi, similiter.

Epiphanius Episcopus Cestri, similiter.

Ammonius Episcopus Zotapa, similiter.

Paulus Episcopus Hierapoleos, similiter.

Canon Episcopus Libyadis, similiter.

Acacius Episcopus Antiochia, similiter.

Sebastianus Episcopus Sebastia, similiter.

Euphronius Episcopus Anemoru, similiter.

Athanasius Episcopus Philadelphi similiter.

Hermophilus Episcopus Diocasa... similiter.

Iulianus Episcopus He...mopolis, similiter.

Theon Episcopus Hellinosi, similiter.

Paulus Episcopus Olbi similiter.

Orentio Episcopus Domitiopolis, Episcopus.

EPISTOLA EPISCOPORVM Ciliciæ primæ, ad Leonem Imperatorem.

Dei amantissimo, atque piissimo & Christianissimo Augusto, à Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Pelagius, Alexander, Philippus, Hypatius, Chrysippus, Seleucus, Eustathius, Titus, Episcopi primæ Cilicia, in Domino salutem.

XL. CHristianissima intentio vestræ potentiæ, & propositum pietatis, ex multis quidem rebus nobis innotuit, præcipue autem ex litteris vestræ pietatis nuper ad nos directis; quibus priuilegem circa pietatem laborem suum tranquillitas vestra demonstrauit. Quapropter omnium Deum laudantes, & linguas ad fauorem, & corda ad supplicationes incessabiliter commouentes, pro pio vestræ serenitatis Imperio, congregauimus Dei amantissimos Episcopos vniuersæ prouinciæ pro quibus sancire suis litteris pietas vestra dignata est, & concordi mente decreuimus, Timotheum quidem contra sanctorum Patrum regulas & Ecclesiasticas sanctiones sacerdotium inuasisse seditione populi pariter & tumultu. Hæc enim nos lectæ contra eum preces edocuerunt, quem neque sacerdotem arbitramur, nec omnino in ordine Episcoporum constitui patimur. Magnam etenim Synodum sanctorum Patrum Chalcedone collectam amplectimur, & salutarem esse decreuimus: & non solum propter multitudinem Pontificum ibidem congregatorum, & sententiam sancti & pii Imperatoris Marciani vna cum eis prolatam; sed quia & sanctorum Patrum in Nicæno Concilio congrua & conuenientia, & in nullo contraria eam sapuisse conspicimus. Hæc quidem per nostram sententiam declaramus. Vestra vero pietate Romano Imperio incolumi permanente, credimus in pace & constantia sanctas Dei Ecclesias conseruari Christo, vestrum pium propositum Deo dirigente ad illa gerenda, quæ eius Ecclesiis videantur esse vtilia, & per vestram mansuetudinem eis pacis iura præbente.

Pelagius Episcopus Tarsi. incolume vestrum Imperium tempore longo sanctis Ecclesiis, & Romano conseruet Imperio, piissime atque Christianissime.

Alexander Episcopus, Philippus Episcopus, similiter.

Hypatius Episcopus, Seleucus Episcopus, Eustathius Episcopus, similiter.

Titus Episcopus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Pisidiæ ad Leonem Imperatorem.

Per omnia Christianissimo, victori atque triumphatori, & à Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Pergamius Episcopus Antiochia Pisidia metropolis, Eutropius Episcopus Adandenus, Paulinus Episcopus Apamenus, Libanius Paralenus, Alexander Seleucia, Gortyna, , Bassus Paneapoleos, Florentius Adrianopolis, Metrophilus Metropolis, Theodorus Theodosiopolis, Marcianus Philomeli, Eugenius Synnadorum, Politianus Sozopolis, Attalus Malinopoleos, Calestinus Limenopoleos.

COgnoscentes sanctionem vestram zelo diuino esse completam, & placationem Dei voluntate sancta conferentem, & subiectis per fidem inenarrabilem quietem ac disciplinam, quæ ad salutem pertinent, piissime prouidentem, per quam præcipitis nobis, vt de Timotheo, qui in omni impietate noscitur accusatus, necnon & de his quæ pro Fide catholica placuerunt sancto & vniuersali Concilio Chalcedone celebrato, quid communiter sentiamus, sine timore cuiuspiam hominis, & absque gratia vel inimicitiis indicemus, tamquam redditturi incircumscriptibili Dei iudicio rationem: vestræ potentiæ nostris significamus apicibus, Timotheum quidem, qui iam damnatus ostenditur, sicut plurimi venerabilium Episcoporum Ægyptiacæ diœcesis, & reuerendissimi clerici in scripturis affirmantes, vestræ clementiæ suggesserunt nouissime, contra Ecclesiasticas sanctiones ad sacerdotii ministerium fuisse productum, sed etiam eos, cui eum scirent eum fuisse damnatum, communicare illi sine periculo crediderunt, extraneos eos esse à Dei Ecclesia indicamus, secundum consequentiam regularem nulla eis venia nec spe restitutionis vllo modo remanente, sicut tertia & octogesima regula de talibus aperte decernit, cuius initium est: Si quis Episcopus à Synodo depositus, aut presbyter, aut Diaconus ab Episcopo proprio, &c. Nam vt is, qui & illi sententiæ succubuit, & ante tantorum inenarrabiliumque malorum, & multis lacrymis lugendorum auctor extitit, dignum debeat secundum leges subire supplicium, postquam cognoscitur talia præsumpsisse, nostrum non est edicere, sed probare decet, & iudicare vestram Christianissimam maiestatem: quatenus & pro omnibus cogitetis, & pia quiete placetis Deum, & proprium muniatis Imperium, & subiectos ab iniqua peste huiusmodi liberetis. Si vero fidem sancti Calcedonensis vniuersalisque Concilii Timotheus negare præsumit, & quicumque nefandorum eius

est can. 4. Concilii Antioch.

XLI.

actuum ministri sociique reperiuntur, nihil mirum est. Nam qui à diuina pace monstrantur extranei, sine dubio & ab Ecclesiasticis sanctionibus simul, & æquitatis contra Romanum Imperium * contenti sunt inimici, non est mirandum. si etiam à sensibus propriis exciderunt, væsane blasphemantes & anathematizantes saluberrimæ Fidei doctores atque custodes sanctissimos, & apostolicos patres, & Archiepiscopos, omnesque simul Dei amantissimos Episcopos, sequentes sanctissimos Episcopos, qui per generationes singulas rectæ Fidei lumina fuisse noscuntur, & Dei amantissimos senioris & nouæ Romæ Archiepiscopos, qui his concordes existunt. Quorum firma & immobilis & inexpugnabilis fides in Christo probata est apud sanctam vniuersalem Synodum Chalcedone celebratam, cuius per Dei gratiam communicatores & fuimus, & vsque ad vitæ terminum in Deo permanebimus, secundum centum quinquaginta sapientes & egregios medicos, qui diuerso modo passiones & subtiliter perscrutantur, & tunc congruam simul & singularem medicinam offerunt ægrotantibus: cogitantes pro correctione eorum quæ in Alexandria contigerunt, diuino zelo feruentes, in memorata sanctione præcepistis, quatenus omnia diligenter tractentur, & à sanctissimis Episcopis comprobantur, quoniam nunc Alexandrina ciuitas conturbatur, pro cuius quiete & disciplina maximam se habere sollicitudinem significauit vestra clementia. Quapropter edicimus, Timotheo siquidem consentientes, & qui pro eo vestræ Christianitati preces proprias obtulerunt, velut Episcopi & clerici Ægyptiacæ diœcesis, cum non sapiunt, vt apparet, sapere se confidunt, quando sic aperto mendacio impudenter incumbunt. Videntur enim in prædictis precibus, pietatis vestræ sanctioni subiectis, contra litteras mansuetudinis vestræ locuti, & contra gloriosam cogitationem, quam pro Alexandrina ciuitate & eius disciplina geritis, tractasse. Affirmantes enim maximam pacem, memoratam ciuitatem & sanctissimas Ecclesias & monasteria possidere, aperte rebus ipsis capti sunt, & aduersus pietatis vestræ vocem & cogitationem sine metu locuti. Plenam namque caliginem, & à malis imminentibus nubem, disciplinam esse dicentes & pacem, & in Ecclesia Alexandrinorum diuinitus attributam, quoniam huiusmodi viri putabantur contra veritatem & vestra optima consilia properantes, pacemque Dei vocantes persecutiones, & bellum contra orthodoxos sacerdotes & clericos gestum, nouamque tyrannidem contra sacras regulas inquirentes, clare in sacrum illud incurrere videntur eloquium: Non est, inquit, indisciplinationis, sed pacis Deus, sicut in sanctorum vniuersis Ecclesiis agnoscitur. Hi etenim ad perditionem parati sunt, secundum Prophetam dicentem: Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Quomodo autem isti credendi sunt sapere, & tenere causam ab omni mendatio segregatam, aut diuinam sapientiam salutarem, hoc est, salubrem fidem, quam præcipue seruare promittunt, dicentes in prædictis precibus suis, inconcusse atque firme & immobiliter se credere Symbolo in Nicæa ciuitate à sanctis trecentis decem & octo Patribus explanato, & neque augmentum, neque detractionem hoc posse recipere, neque opus habere qualibet interpretatione, cum per se, vt aiunt, videatur interpretatum: centum quinquaginta vero sanctorum Patrum Concilium ignorare se profitentes, docentesque communicare Alexandrinam Ecclesiam Ephesiis Conciliis: adiicientes & hoc, quod Synodum Chalcedone celebratam Ecclesia Alexandrina non recepit. Per hæc igitur ostenduntur similes esse eorum, qui nescientes exponentem optime salutis remedia medicinam, & passiones prouenientes subtiliter edocentem, impudenter totum se nosse promittunt. Sic enim & isti, neque temporum diuersorum languores hæresim scientes, nec medicinam congruam infirmis opportune prolatam ab spiritualibus medicis, sanctis scilicet & orthodoxis sacerdotibus, qui per tempora Synodos impleuerunt, inspicientes, harum rerum non habentes discretionem, superfluos & erroneos in suis precibus posuerunt sermones. Nam si hæc, quæ memorauimus, agnouissent, non arbitrarentur augmentum aut detractionem factam in sancto Symbolo, à trecentis decem & octo sanctis Patribus explanato, nec per se dicerent illud interpretatum, quod paucissimis quidem sermonibus, sed perfectis sensibus scripturæ diuinæ per viros eius scientiæ peritissimos videretur esse completum. Quorum veritatem ignorantes, & qualis quantaque hæretico tunc procedente languore prolata sit medicina diuinitus inspirata, in illud incurrisse diuinum videntur eloquium, quod ait: Nolite fieri sapientes apud vosmetipsos. Propter hæc enim ignorauerunt hæreticos, qui postea per diuersa tempora variis languoribus sunt exorti, necnon etiam eos, qui opportune & necessarie eorum infirmitatibus saluberrimæ Fidei congruam obtulerunt salutaris adiutorii medicinam, sicut sanctissimi centum quinquaginta Patres infirmitati languoris Macedonii, qui diuinitatem sancti Spiritus negauit, obtulerunt, aperte firmitatem rectæ Fidei docentes, & diuinitatem vnitatis inseparabiliter adorandam. Rursus igitur alia passione nata circa inhumanationem Dei Verbi per callidum erroneumque Nestorium, sancti Patres qui illo tempore Ephesi conuenerunt, suscipientes pariter Orientalium Episcoporum probatissimam sibi concordiam, perfecte prædictum languorem inenarrabili fide curauerunt. Similiter autem Timothei sequaces ignorare videntur, quemadmodum postea Eutyches, cum in profundum phantasiæ praua ignorantiæ suæ secta corruerit, principatu hæretico suffocatus sit, & quia pro eo duo sint celebrata Concilia, prius in Epheso, & postea Chalcedone, & quia quæ Ephesi quidem facta est, non sufficit eius ægritudinis, vt oportebat, discernere passionem, & offerre quæ erant necessaria medicinæ. Quæ vero Chalcedone per Dei gratiam congregata est, eius solatio ita præualuit, vt ægritudinem aperte cognosceret, & remedium medicinæ salutaris offerret. Igitur notum est sapientibus vniuersis, quia nisi diuersæ diuersisque temporibus hæreses exortæ fuissent, nequaquam opus esset consilio spiritualium medicorum. Nam vbi infirmitas, illic opus est sine dubio medicina. Et quia non sicut defensores Timothei putant, adiectio quædam Symbolo trecentorum decem & octo Patrum est facta, quando emergentibus variis ægritudinibus spiritalis & necessaria eis oblata est medicina, simul quia corpori est ægrotanti similis incredulitas. Et quemadmodum oculis dudum ægrotantibus, & caute atque competenter à medicis qui tunc inuenti fuerint, curatis, si rursus contingat aliquam visceribus forte dolere,

Margin notes: Pag. 388. — 1. Cor. 14. a — Psal. 5. — Rom. 12. — Pseudo Synodus Ephesina.

quicumque postea reperti fuerint, non desinunt adhibere medicinam: ita hæretica infirmitate temporibus diuersis exorta, mirum non est, si à piissimis temporum quorumque Principibus, Deo amantissimi Episcopi pro imminente cura conuocati, medicinæ vtilia remedia porrexerunt. Quæ cum ita sint, nonne ignorantia manifesta est, & nouissima in Timothei * inscitia atque superbia, quando omnibus quidem orthodoxis & religiosissimis Episcopis quicumque nunc sunt, & qui ad Deum iam migrauerunt, aperte calumniatur quasi adiectionem quamdam in sacro trecentorum decem & octo sanctorum Patrum Symbolo fecisse videantur? & *quasi pro credulitate sua dicant, quia in prædicto sacro Symbolo nullum ipsi augmentum, aut detractionem quamcunque recipiant, nonne plenum est hoc totius falsitatis indicium, cum dicant centum quinquaginta sanctorum Patrum se ignorare Concilium? Vnde magis videntur, quia non solum talium medicorum necessariam curam prorsus ignorant, sed etiam ipsam infirmitatem Macedonii, pro qua videntur esse collecti. Quam scilicet ignorantes, cum sit vtique manifesta & nimis insignis etiam simplicibus orthodoxis, & in laico ordine constitutis, multo magis varium Nestorii errorem, necnon Eutychis impietates, vanam phantasiamque nescire panduntur. Et propterea inaniter & indiscrete in suis precibus dixerunt, se Ephesiis communicare Conciliis, cum prius vtique sit sine dubitatione susceptum, secundum vero non solum priori consistat aduersum, sed etiam vniuersis sanctis Episcopis, qui olim luminaria fuisse probantur Ecclesiæ, quorum famosissimam & religiosissimam multitudinem dinumerare difficile est. Præcipue tamen aduersarii esse panduntur immortalis & beatæ memoriæ Athanasio Alexandrinæ ciuitatis Episcopo; cui dum inueniantur esse contrarii Timothei sequaces, omnibus indubitanter orthodoxis, & maxime fidelibus Ægyptiis, & Dei zelum habentibus omnibus, omnino videbuntur inimici. Sed hæc equidem dicta sunt de vnoquoque capitulo petitionibus eorum inserto, quantum breuiter à nostra dici potuit paruitate, vt vestræ pietatis imperio, sicut piis litteris imperare dignati estis, indicaremus. Religiosissima namque vestra pietas decenter egit, vt se contineret, & necessariæ discretioni Deoque placenti committeret examinationem horum, qui nullam impietatis speciem reliquerunt, sed super alia mala etiam hoc adiecerunt, vt diabolica inspirati virtute, examinatione non facta, sanctissimos Episcopos & religiosissimos clericos in sanctis orthodoxisque Ecclesiis enutritos, expellerent à ministeriis quæ Christi Domini gratia sunt sortiti. Vt autem vndique diuino lumine veritatis, mendacii tenebræ sequacium Timothei destruantur, & à religiosissima pietate vestra simul & æquitate hæc impietas iniquissimaque superbia radicitus euellatur, decet eos aperte conuinci, quia cum sibi recte credere videantur, multum extra hanc scientiam esse noscuntur, nequaquam diuinum intendentes eloquium: Non cognouerunt, neque intellexerunt, in tenebris ambulant. Vt autem talis omnibus ostendatur, & præcipue populo volenti Timotheum habere Pontificem, diuino nobis proposito timore confidimus & hoc sacræ vestræ maiestati suggerere, quatenus valde celerrime, & sine qualibet obumbratione in sua ignorantia & prauæ sectæ sententia conuincatur

[Margin notes: l. dissensibus. — l. quum. — Pag. 389. — Psal. 81.]

A Timotheus, & eius sequaces Episcopi simul & clerici. Igitur si placet vestræ pietatis imperio, sub custodia eos foris Alexandrina ciuitate esse præcipite, & seorsum eorum singulos habitare, & diuinæ scripturæ libros quos voluerint, dato primitus ab eis breue, quos habeant necessarios accipere; vt intra certos dies arctissime custoditi, ita vt nulli liceat ad eos accedere, & verba eius sensusque disseminare, iubeantur exponere, quam virtutem scripturæ diuinæ respicientes, rectæ Fidei Symbolum susceperunt, & fidem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum immobiliter se tenere & custodire polliciti sunt; B quæ fuerunt Arianorum variæ blasphemiæ atque languores, quas nefande sanctarum scripturarum textu nitebantur adstruere, & quemadmodum hæ à prædicto Symbolo sunt exclusæ. Non solum enim Arianorum, sed & plurimæ ante hanc hæreses exortæ, in diuinæ scripturæ proloquiis putantur incumbere. Isti quidem si venerabiliter reminiscuntur omnium sanctæ memoriæ orthodoxorum Patrum, & quales quique fuerunt, agnoscunt inter eos reuerendæ memoriæ Athanasium simul & Cyrillum doctrina copiosa pollentes, & pastores Alexandrinæ ciuitatis C insignes, quos omnes orthodoxi sequuntur, & præcipue fideles Ægyptiorum. Quæ cum ita sint, in scriptis sequaces Timothei declarare iubeantur, quomodo memorati sancti Patres saluberrime crediderunt, & quomodo horum inueniuntur aduersi qui cum Ario fuisse noscuntur hæretici, & qui sunt isti, aut quæ sapientes à recta Fide recesserunt: quo facto & caligo erroris simul & prauæ sectæ sequentium Timotheum vbique protinus aperitur, ipsis insuper qui non cum discretione, sed sine quadam probatione D præuenti sunt, indicatur. Et ex hoc omni venia monstrabuntur extranei, qui rectæ Fidei vniuersale Concilium nefandissima voluntate & scelestissima lingua anathematizare præsumunt. Tum etiam præter Concilium Dei amantissimorum Episcoporum, sapientissime & semper memorabiliter, velociter vestra pietas efficiet, vt dum primitus conuicta fuerit atque notata praua eorum nefandissimaque secta damnetur, & ea quæ pro recta Fide sunt, & Christo Deo placent, & diuinæ disciplinæ pacique conueniunt, roborentur. Turpe satis, & rectitudini vestræ nimis indignum est, vt diuulgetur generali Synodo nunc E opus esse, dum hæc aperta sint & valde certissima: quatenus, vt dictum est, plus valere videantur qui se Diabolo tradiderunt, & eius impietate ebriati. Et vt insignis pompa Concilii, occasio quidem multis contemptus sacræ Fidei & detractionis existit; frequentia vero multorum indiscrete loquentium, paganorum, aut infidelium, & præcipue hæreticorum, plurimi (quod absit) simplicium trahuntur ad lapsum: qui dum illi putentur quidem de quibus volunt honeste loqui, ad varias autem blasphemias rectæ Fidei F dogma perducant. Cur enim hoc capitulum eligunt, qui hactenus quod sapiunt, ita nesciunt, vt pro sua fide frequenter egeant conuenire?

Pergamius Episcopus Antiochiæ Pisidiæ, subscripsi quæ sunt subiecta intercessionibus omnium sanctorum, armatus recta Fide, & omnia quæ pietati sunt aduersa, deuincens. Multo tempore à clementia diuina seruaris, Christo amabilis, & honorate diuinitus Imperator.

Eutropius Episcopus Adadenorum ciuitatis, similiter.

Paulinus Episcopus Apamenus, similiter.
Libanius Episcopus Paralenus, similiter.
Alexander Episcopus Seleucia, similiter.
Baccus. * *Maximus Episcopus Gorrenus, similiter.*
Bassus Episcopus Neapolis, similiter.
Florentinus Episcopus Adrianopolitanus, similiter.
Metrophilus. * *Minophilus Episcopus Metropolitanorum, similiter.*
Theodorus Episcopus Theodosiopolis, similiter.
Marcianus Episcopus Philomeli, similiter.
Eugenius Episcopus Synnadorum, similiter.
Politianus Episcopus Sozopolitanus, similiter.
Attalus Episcopus Malinopoleos, similiter.
Castinus Episcopus Limenopoleos, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Synodi Sardianæ in Lydia, ad Leonem Imperatorem.

Domino piissimo Christique amantissimo Imperatori nostro Leoni, perpetuo Augusto, paruus & humilis Synodus congregata in metropoli Sardianorum vestræ Lydiæ.

XLII. PRimitus vestræ pietatis Imperium nuper adeptæ sanctissimæ Dei Ecclesiæ in Lydia constitutæ, augmentum magnæ tuitionis & zeli circa orthodoxam Fidem vestræ tranquillitatis agnoscunt. Vnde incessabiliter pro vestræ Christianitatis Imperio preces offerentes Deo, vt longæua & in pace vestra seruetur vita, nonnulli magis aliquam sibi & suis sacerdotibus atque populis quietam negotiantur vitam. Pro quibus enim hæc à nostra paruitate suggesta sunt, breuiter indicamus. Quoniam diuina sanctione per Eudoxium virum deuotum magistrianum religiosissimo nostro metropolitæ Ætherio data, conuocati sumus in ciuitate Sardianorum litteris memorati sanctissimi viri metropolitæ nostri directis, congregatisque nobis in vrbe prædicta, vestræ pietatis litteræ sunt directæ, necnon & preces, quæ videbantur de quibusdam capitulis eis esse subiectæ: quas audientes, de vtroque capitulo vestræ pietati suggerimus. De principali namque capitulo, & quod ad ipsam Christianorum fidei respicit summitatem, id est, de sancto & vniuersali Concilio Chalcedone collecto, cui regulariter præsederunt & maximæ Romæ sanctissimus & beatissimus Archiepiscopus Leo per venerabiles Episcopos directos & clericos, necnon & regiæ Constantinopolis sanctissimus & venerabilis Archiepiscopus Anatolius, & summi sacerdotes qui ei concordes fuerunt, & similia decreuerunt, necnon & omnes sanctissimi totius orbis Episcopi, etiam hoc fatemur, quia necessario per illorum vestigia gradientes, & reuerentiam eis habentes, eosque venerantes, quæ pie & diuina inspiratione constituta sunt, quæ in prædicto sancto & vniuersali Concilio sancita noscuntur, eis concordes sumus, quando nihil dissonant à sancto & vniuersali Nicæno Concilio trecentorum decem & octo sanctorum Patrum. Deus enim, qui per illos olim Fidem regulariter exposuit, ipse etiam nunc per istos eam denuo, quoniam vnus & idem, secundum beatum Apostolum, Spiritus sanctus operatus est 1.Cor.12. vniuersa. De Timotheo namque, qui tyrannice, sicut agnouimus, & contra regulas sedem sanctissimæ Ecclesiæ Alexandrinæ ciuitatis inuasit, dum vtique esset ecclesiasticæ correctioni con-

A traditus, relegentes preces quæ syllabis pietatis vestræ subiectæ sunt à Dei amantissimis Episcopis Ægyptiacæ diœcesis, & venerabilibus clericis Alexandrinæ ciuitatis, per eas agnouimus, quia cum adulterio, quod in pontificatu commisit, & homicidio, etiam anathematizare sanctum Concilium Chalcedonense non timuit. Quibus auditis, animæ nostræ profundo vulnere sunt percussæ, deflentes quod in tam venerabilibus temporibus ab aduersario pietatis & inimico orthodoxæ Fidei, tantæ obsessiones nobis insurgunt. Legentes etiam preces, ab aliquibus B Timotheo consentientibus mansuetudini vestræ pietatis oblatas, amplius defleuimus, & nostra mente nimis excessimus pro tanta præsumptione. Quia super ea quæ iam commiserunt, non eos piguit etiam prædicto magno sanctoque Concilio, quantum ad eos attinet, contumelias inferre, & illud prorsus expellere. Totum tamen hoc vestro iudicio, non personam respicientes, committimus, supplicantes vt omnium Pag. 590. totius orbis sanctissimorum Episcoporum post Deum vitam vestra pietas faciat esse securam, & sanctis Ecclesiis quietis & pacis iura concedat. Prouer. 8. C Scimus enim, quia Deus qui vobis perpetua regni sceptra donauit, secundum beatum Salomonem, poscentibus sapientiam & prudentiam præbebit etiam in hac causa, quatenus benignitatem Imperialem per omnia demonstretis, Christianissimi atque piissimi.

Ætherius Episcopus Sardianorum Lydiæ. Christus Deus Christianissimum & inuictissimum vestræ pietatis Imperium in augmento Fidei & pacifica vita sanctorum intercessionibus conseruare dignetur, piissime & religiosissime & Christo amabilis Imperator.

D

Paulus Episcopus Daldi, similiter.
Alianus Episcopus Philadelphiæ, similiter.
Ioannes Episcopus Heraclidis, similiter.
Polycarpus Episcopus Gabalorum, similiter.
Iulianus Episcopus Mosthenæ, similiter.
Ioannes Episcopus Mæoniæ, similiter.
Rufinus Episcopus Areopolis, similiter.
Lucius Episcopus Apollinis, similiter.
Gemellus Episcopus Stratonicæ, similiter.
Dionysius Episcopus Attaliæ, similiter.
Cyriacus Episcopus Apolloniadis, similiter.
E *Theodotus Episcopus Gordi, similiter.*
Anatolius Episcopus Hellenorum, similiter.
Leonides Episcopus Beanæ, similiter.
Heraclidianus Episcopus Senus, similiter.
Diamonius Episcopus Tyaterenus, similiter.
Onesiphorus Episcopus Blandi, similiter.
Iulianus Episcopus Satalæ, similiter.
Ioannes Episcopus Tripolis, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Pamphiliæ regionis, ad Leonem Imperatorem.

F *Piissimo & Christianissimo domino Imperatori Leoni, Epiphanius Episcopus Pergensis, & qui cum eo sunt reuerendissimi Episcopi, Ephesius, Porphyrius, Diodotus, Noysimaras, Paulus, Marcianus, Auxentius, Pierius, Ioannes, Miccus, Innocentius, Polemon, Theosebius, Episcopi Pamphyliæ regionis.*

DEcet quidem Deum omnis humana laus, & XLIII. omnis pariter oratio, pium vero Principem

famosissimus sermo. Nam & ipse cum subiectis adorat Imperii largitorem, & pacis prouisorem Dominum Christum, qui protegit inuisibiliter, & eos qui aduersus pacem gerunt bella, concidit. Ait enim quodam loco sacra scriptura, dum Ægyptiorum multitudinem populus formidaret: Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis. & hoc quidem frequenter operatus est Christus, sub vestræ vero pietatis Imperio palam gerens feruida, & vehementer expauit. Quæ cum esset ad capiendum difficilis, & non crederetur posse subdi, sic potuit repente consumi, vt de cætero neque nomen eius valeat inueniri. Ita siquidem Deus protegit ac prouisor existit eorum, qui in eo cordis pietate confidunt, qualem te quoque esse contigit, Deo amabilis Imperator, qui non solum extranearum rerum prouisor esse dinosceris, sed etiam sanctarum Dei Ecclesiarum pacem multo labore conquiris, vt habeas eam tu quoque, qui pro ea decertas, & pro eius vniuersitate cuncta diligenter operaris, quomodo & vno Christi corpore, omnes qui eius sunt, alligantur. Quis itaque sermo digne possit vestram laudare tranquillitatem, circa vtrumque sic pie & paterna charitate laborantem, & tuitionem suam summo studio conferentem? Quapropter competit vobis Psalmistæ verbum: Sperauit in Domino, & in misericordia Altissimi non commouebitur. Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis, & dextera tua inueniat omnes odientes te. Et hæc quidem à nobis humillimis pro gratiarum actione referuntur, piissime & Christo amabilis Imperator. Dudum itaque litteras ad vestram pietatem dirigens ego humilis, declaraui meam vestræ pietati sententiam, qualis sim circa orthodoxam Fidem, necnon & sanctum Chalcedonense Concilium. Quia vero etiam nunc diuinis syllabis tranquillitas vestra præcepit, vt vnà cum Deo amantissimis Episcopis qui mecum sunt, conueniens significare debeam quid sentiamus de eodem sancto Chalcedonensi Concilio, & de Timotheo Alexandrino, sicut aiunt, Episcopo: etiam rursus communiter vestræ maiestati significamus, quoniã gratia Dei nulla parte ab eius pietate recedimus, nisi quia læsionẽ indicamus, diuisionẽ simpliciũ populorũ, quã nescio quomodo ignorantiam facientem patiantur. Sicut enim iamdudum Christianissimis vestris auribus indicaui, nulla alia doctrina tradita est à nobis accedentibus ad salutare sanctumque baptisma, nisi quæ à sancto Nicæno Concilio gratia spiritali prolata est, per quam & nos metuimus peccatorum redemptione saluari, & donum adoptionis adipisci, vnde bona futura percipere sustinemus, & mundus pariter vniuersus. Non enim nos quidem per ea ad Christum accessimus; alios autem eadem nobiscum participare gratia prohibemus, dum omnia compleat, & omnibus valde sufficiat, nullusque respuere potest quo ipse saluatus est. Non igitur dicant, quia nos hanc solum prædicamus, & non eam colimus: sed & colimus, & veneramur, & prædicamus, & cum ea de præsenti vita optamus egredi, & Christo Domino per hanc credimus præsentari. Non ergo mentem simplicium subuertentes hæc dicant. Nos enim & Nicænam Synodum debito honore veneramur, & Chalcedonensem quoque suscipimus, veluti scutum eam contra hæreticos opponentes, & non anathema Fidei existentem. Non enim ad populum à Papa Leone, & à sancto Chalcedonensi Concilio scripta est, vt ex hoc debeant scandalum sustinere: sed tantummodo sacerdotibus, vt habeant quo possint repugnare contrariis. Duarum namque naturarum siue substantiarum vnitatem in vno Christo declaratam inuenimus à pluribus apud nos consistentibus sanctis & religiosissimis Patribus, & nequaquam veluti mathema, aut symbolum his qui baptizantur, hoc tradimus, sed ad bella hostium reseruamus. Si vero propter medelam eorum qui per simplicitatem scandalizati noscuntur, placuerit vestræ potentiæ, Christo amabilis Imperator, sanctissimo Leoni Romanæ ciuitatis Episcopo, necnon aliorum pariter sanctitati, propter istorum (sicut dixi) condescensionem & satisfactionem, quatenus idem sanctissimus vir litteris suis declaret, quia non est symbolum, neque mathema epistola, quæ tunc ab eo ad sanctæ memoriæ nostrum Archiepiscopum Flauianum directa est, & quod à sancto Concilio dictum est, sed hæreticæ prauitatis potius increpatio: simul & illud quod ab eis est dictum, in duabus naturis, quod forte eis dubium esse dignoscitur, dum à parte prolatum sit propter eos, qui veram Dei Verbi incarnationem negant, his sermonibus apertius indicatum, ita tamen, vt in nullo sanctæ Synodi fiat iniuria. Nihil enim differt, siue duarum naturarum vnitas inconfusa dicatur, siue ex duabus eodem modo referatur. Sed neque si vna dicatur Verbi natura, inferatur autem incarnata, aliud quid significat, sed idem honestiori sermone declarat. Nam & inuenimus sæpius hoc dixisse sanctos Patres. Apud vestræ pietatis Imperium, quod significat vestra potentia decenter ago, quia ipsa Synodus permanebit, sicut Ecclesiæ membra discerpta copulabuntur hoc sermone curata, & ea quæ contra sacerdotes nefande committuntur, cessabunt, & ora hæreticorum contra nos aperta damnabuntur, & omnia reducentur ad pacem, & fiet, sicut scriptum est, vnus grex & vnus pastor. Quoniam & Dominus Christus multa condescensione circa nos vsus, & humanum saluauit genus: & quia cum diues esset, vtique diuinitate, pauper factus est pro nobis, secundum quod homo fieri voluit, vt nos illa paupertate ditaremur, sicut beatus Paulus edicit. Et iterum quo modo relinquens nonagintanouem oues in cælis, perrexitque quærere perditam, quod constat in nobis: & quia cum inuenisset, multam nobis tuitionem exhibuit, ita vt eam humeris suis imponeret, & cælestibus ordinibus copularet. in quo & magnum gaudium factum dicit in cælo & pro eius inuentione, & pro numeri supplemento. His itaque quid sentiamus de Chalcedonensi Concilio, nos humiles vestræ pietati suggessimus. De Timotheo vero, quantum nos humiles probare potuimus, vestræ tranquillitati suggerimus: quia si ea quæ de eo continentur in precibus oblatis vestrę tranquillitatis Imperio, tanta & talia vera comperiuntur, sicut asserunt reuerendissimi Episcopi, qui ea suppliciter obtulerunt, extraneus ab omni sacerdotali honore, & pia Canonum integritate dignoscitur, sicut nos humiles valemus inspicere. Omnis enim causa eius in iudicio & probatione vestri pendet Imperii, & integritate sanctorum summorumque Patrum, quibus & nos humiles iustum est obedire propter maximam eorum scientiam ac sapientiam, subtiliter talia iudicare valentium. Nobis autem dari veniam à vestra potestate poscimus, si quid vt homines in his litteris incaute suggessimus. Inuitati enim, aut potius

Marginalia: Exod. 14. — Locus corruptus — Psal. 20. — Locus mendosus. — Pag. 301. — Ioan. 10. — 2. Cor. 8. — Luc. 15. — Letters A–F.

iussi, & quod maius est, coniurati, hæc scribere vestræ tranquillitati præsumpsimus.

Epiphanius Pergenæ ciuitatis Episcopus, incolumem pietatem vestram Dei Ecclesiis & Romano Imperio in Christo opto seruari semper, piissime & Christo amabilis Imperator.

** Ephesius Episcopus Commenus, similiter.*
Porphyrius Episcopus Palæopoleos, similiter.
Diodotus Episcopus Lysinensis, similiter. *
Polemon Episcopus Tebennorum, similiter.
Miccus Episcopus Adrianopolis, similiter.
Maras Episcopus Codri, similiter.
Neon Episcopus Gilsatenus, similiter.
Paulus Episcopus Puglensis, similiter.
Martinus Episcopus Pellensis, similiter.
Hierius Episcopus Panemotici, similiter.
Ioannes Episcopus Arsassi, similiter.
Theosebius Episcopus Maximinianopolis, similiter.
Auxentius Episcopus Termissæ, similiter.
Innocentius Episcopus Eudoxianus, similiter.

EPISTOLA SYNODI Myrensis, ad Leonem Imperatorem.

Christo amantissimo, victori atque triumphatori, & à sancta Trinitate seruato Imperatori Leoni, Synodus quæ per sanctionem vestræ maiestatis in Myrena metropoli vestra Lyciæ prouinciæ congregata est.

XLIV. Litteras tranquillitatis vestræ suscepimus per Branemundum magistrianum, plenas fide ac pietate, zeloque iustitiæ & agnitionis Dei. Manum itaque tuam commodaturus Christo, sacerdotes cooperatorios aduocasti, & pro orthodoxa religione propugnaturus, præsules eius socios tibi in dimicationibus adesse decreuisti, & sanctiones Ecclesiasticas regulasque sanctorum Patrum contemptas agnoscens, eos qui hæc orãt inuiolabiliter conseruari, ad defensionem concurrere præcepisti, Pontificisque necem vlciscens sicut Moyses maximus, per syllabas sacras pæne clamare visus es: Qui est Domini, veniat ad me. Sed & preces criminibus cumulatas suscipiens, vindictam interim suspendisti, vt cum iuste reum punire videreris, & iudices ad hoc constituisti orthodoxos totius orbis Episcopos; vt apud omnes iudicatus, quasi præsens ab omnibus iustam videretur ferre sententiam ille qui cunctos in eo qui inique necatus est, vexasse cognoscitur auditores. Singulos autem à ciuitate propria non traxisti, ne forsitan euocationem quasi violentam is qui euocabatur, accusaret: sed permisisti, tamquam compatiens vniuersis, vt consistentes in prouincia iudicarent, quatenus satisfactione careat, quisquis post hæc forte suam voluerit mutare sententiam. Igitur & nos, ô Christo amabilis, & qui Imperium à Christo sortitus es, in tuis consiliis exultamus, videntes te pro orthodoxa Fide ita feruentissime laborantem: Deumque propter perpetuam vestram maiestatem deprecamur, vt longo tempore vestrum nobis conseruet Imperium, & nequaquam alii subiecti esse videamur. Suggerimus igitur, quia de singulis quæ in sacris litteris vestris continentur, lectio apud nos cum laudibus celebrata est atque lætitia: sed precum cognitio eisdem litteris subditarum, nostra gaudia violauit, Christo amabilis & triumphabilis Imperator. Tremor enim & terror recte singulorum corda commouit, & fontes lacrymarum de pupillis oculorum valde fluxerunt, fletibus etiam genæ rigatæ sunt, procellæque malorum, & multa iacula calamitatum subinde reuelata sunt, & amara nuntia alia crudelia præuenerunt. Et donec audiremus quidem, quia viuente adhuc nostro sacerdote ordinatus est, cognouimus quia velut adulteri filius, sic Abessalom impudenter insurrexit in patrem, & sponsam viui genitoris abripuit, & quia nefande semetipsum constituit & irregulariter sacerdotem. Quasi pelagi tempestate commota, ea quæ à populo inconsiderate fiunt, ad modicum quidem præualent, tempore vero superueniente soluuntur. Cum vero audissemus & necem per præcedentẽ lectionem, & in venerabilibus locis factam, & bestiarum modo lacerationem corporis perpetratam, & mortui nefandas iniurias, & membrorum humanorum crudelissimas sectiones, & exusti corporis cinerem, & nullam compassionem Timotheum, aut auersionem aut odium habuisse contra huiusmodi præsumptores, cum oportuerit eum mox dare locum, vt aliena violentia magis quam eius proposito hæc facta monstrarentur; sed potius eum festiuitatem cum eis celebrasse: tunc exhuimus, & vultum, secundum quod scriptum est, tristem habentes, atque dicentes: Oblitus est nostri Dominus, reliquit nos Dominus. quid iam nos sacerdotes faciemus? Quomodo pastores, cum mercenarium vidimus greges ita dispergere? Quomodo compatientes, cum hæc examinari minime supplicamus? Quomodo reuerendi, qui cultum sancti baptismatis obscuratum despicimus? Quomodo Ecclesiæ præsules, nefandum adulterium reticentes? Quomodo exemplum fidelium, cum paternarum regularum custodes in temporibus pietatis Ecclesiæ fluctuantur? Tranquillitas diuinæ scientiæ continet vniuersa, & nauis orthodoxorum duceretur forsitan in profundum, nisi Imperator pius existeret, pro purpura virtutibus fulgens, armis vtens aduersus hostes venerabili Cruce: & hac vocatus appellatione, qua per clementiam Christus vocari dignatus est: Recubans, inquit, soporatus est sicut leo. Oportebat tunc secundum prophetæ Hieremiæ vocem, nouissimum quærere locum, & die noctuque ea quæ sunt commissa lugere. Non enim vna est mulier, secundum historiam, quæ iniustitiam & vim pertulisse dinoscitur. Breuiter itaque, Christo amabilis Imperator, historiam quoque audire dignare. Aliquando Leuita vir violentiam passus in coniuge, & contumeliam ferre non valens, & iniuriam sceleris immensam esse conspiciens, dum mulier mane mortua fuisset inuenta, plurimis contumeliam inferentibus, diuidens eam in vndecim, & non duodecim, quia vnam tribum sciebat iniuriosos & luxuriosos habere viros. Tunc omnes vndique ad vltionem velocissime concurrerunt, pro litteris mulieris membra suscipientes, & velut inimicos fratres proprios expugnantes, dum tanti sceleris præsumptio atque mortis, dilectionem cognationis excluderet. Insuper etiam anathematizauerunt eos, ne sponsam ab eis sumerent, aut darent sponsum eis: & nisi remedium sapientiæ fuisset post hæc inuentum, etiam nomen tribus Beniamin esset ablatum. Ea siquidem quæ nunc gesta sunt, illis comparata crudelitate maiora

iora sunt. Non enim vna Ecclesia hanc pertulit læsionem, nec vnus Sacerdos occisus est, sed omnis Ecclesia, & omnis Pontifex est necatus (vnum enim, secundum B. Pauli vocem, omnes pariter sumus, & vnum membrum, & fratres, vnum habemus caput Christum:) Ecclesiasticæ sanctiones & constituta conculcata, regulæ S. Patrum spretæ sunt. Dominus totius orbis terrarum Christus, nutritor pietatis, & orthodoxæ fidei propugnator, occasionem dedit loquendi coram regibus, & non timendi. Antiqui iura loquebantur etiam audire nolentibus. Ipse autem, mitissime atque clemens, nostras imbuit aures, vt malum tamquam malum noremus: Væ, inquit, qui dicit malum bonum, & amarum dulce. Ad iustam igitur indignationem, rogamus, excitamus atque supplicamus, vt baptisteria & altaria, sacerdotium, regulas vindices patrum, sceleris domino feruentissime vlto prouideas Ecclesiis Saluatoris quietem. Quantum enim ex lectione precum & scelerum commissorum, quæ illic referuntur, agnouimus, mercenarius, & non pastor, probatus est Timotheus. Occulte namque, latrocinanter, & non regulariter per ianuas sanctarum regularum ad ouium caulas ingressus est. Adulter Timotheus, viuo adhuc sponso, in eius sedem væsanissimus insiluit. Homicida Timotheus: particeps est enim eorum, qui suum spiritalem patrem & Christum implacabiliter lacerarunt. Sacerdotio indignus Timotheus: abripuit enim, non accepit, honorem. Incredulo peior Timotheus: negat enim S. Chalcedonense Concilium, sicut per eos quos destinauit, scripsisse dinoscitur, quod nullo modo à decreto sanctorum Patrum in Nicæa conuenientium, Dei vtrique & hominum celebrato timore, discordat. Cui enim eorum qui ibidem cõgregati sunt, sicut sub Dioscoro in Epheso aduersus bonæ memoriæ Flauianum, terror illatus est, qui, sicut ibi, dextera calamum figens, atque digito demonstrans eos qui ante ianuas obseruabant, aliquid reclamauit, aut plagas forte sustinuit? Nullus per subsellia semetipsum abscondit, fugiens subscriptionis iniquitatem. Hic nouum nil audiuimus: (nam neque consentire poteramus. Quæ tradiderunt nobis ab initio inspectores & ministri Verbi, trecenti decem & octo S. Patres qui in Nicæa conuenerunt, & Constantinopoli, aut qui in Epheso venerande collecti sunt, hæc in nobis ipsis, & dudum in Chalcedone per nos obsignauimus, & non hæc in aërem & inaniter sunt soluta, Christo amabilis Imperator. Sed etiam his litteris mox ad vestram tranquillitatem vsi sumus, & pæne lachrymis nostram supplicationem, non atramento conscripsimus, rogantes & supplicantes, & tamquam prostrati præsentes, vt non sinatis inimicos Ecclesiç sanctas Dei Ecclesias conturbare: sed & faciatis eas sub quiete consistere, & occasionem fieri Synodum requirentibus abscindatis. In nullo enim discordamus in rebus, in quibus est nobis satisfactum, aut de Fide saluberrima dubitamus: & si quis annuntiauerit nobis præter quod accepimus, anathema sit. Expellite, secundum quod scriptum est, de concilio pestilentiam, & virum sanguinum auferte de medio & cõsacerdotes qui persecutionem iniuste passi sunt, tamquam pii vestro more protegite, Ecclesiis proprios sponsos redonate, & monasteria congregate, & sudores sanctæ memoriæ Athanasii & Theophili & Cyrilli, qui orthodoxæ Fidei principes extiterunt, nequaquam inutiles esse permittite: & Proterium sanctæ memoriæ, qui mediator Dei fuit & hominum, magna voce clamitantem, clementer audite. Celare enim eius sanguinem, sicut Zachariæ, terra non patitur, ne iterum celans, secunda vice maledicatur.

1.Cor. 1. & 12. Ephes. 1. Luca 21. Esai. 5.

Petrus misericordia Dei Episcopus Myrenæ metropolis sanctæ Dei Ecclesiæ, subscribens relegi. Incolumem in Christo longo tempore maiestatem vestræ pietatis oro.

Eudoxius Episcopus Chomatenus, similiter.
Cyrinus Episcopus Patarenus, similiter.
Stephanus Episcopus Limyrenus similiter.
Eudoxius Episcopus Acalandenus, similiter.
Leontius Episcopus Araxenus, similiter.
Andreas Episcopus Tloeorum, similiter.
Nicolaus Episcopus Aerassenus, similiter.
Athanasius Episcopus Xanthensis, similiter.
Hypatius Episcopus Sidymensis, similiter.
Pannitius Episcopus Ascandenus, similiter.
Anatolius Episcopus Olympiensis, similiter.
Cyrinus Episcopus Oeneandenus, similiter.
Nicolaus Episcopus Gaunenus, similiter.
Aquilinus Episcopus Panullenus, similiter.
Nicolaus Episcopus Balburenus, similiter.
Aristodemus Episcopus Phaselitanus, similiter.
Eustathius Presbyter subscripsi pro Theodoro Episcopo Antiphellensi & manibus dolente.
Carporus Presbyter subscripsi in loco Paladii Episcopi Corydallani, similiter.
Gelasius Presbyter subscripsi in loco Romani Episcopi Bunensis ciuitatis, similiter.
Nicolaus Archidiaconus subscripsi in loco Heliodori Episcopi Narensis, similiter.
Timasius Presbyter subscripsi in loco Leontii Episcopi Calindeni, similiter.

EPISTOLA AGAPITI Episcopi, ad Leonem Imperatorem.

Domino Christo amabili, atque victori Leoni, Agapitus misericordia Dei Christi Episcopus vestræ Rhodi.

DEsuper sceptra regni suscipiens, sacratissime & inuictissime Principum, pro munere vestræ pietati collato, Deum cælestem regem primitiis decentibus honorastis. Prima enim oblatio & acceptabile sacrificium est, vt auriga mundi, & princeps totius orbis qui sub sole cõsistit, adorandæ Trinitatis fidẽ seruet incolumẽ, & doceat ex his quæ facit & colit, timere & homines Deũ, & talia sectari, per quæ nostrũ seruatur genus, & cogitare pro communi republica, & totius populi disciplina: quatenus optima causa pacis & nomẽ vbique pręcellat & vigeat, & non instar bestiarũ contra suum genus homines singuli rabiem feritatis exerceant. His itaque bonis & aliis multiplicibus dudum & nunc per vestrum Imperium constitutum diuinitus perfruentes, omnes oramus innumeris vos conseruari temporibus, (vere namque sacerdos & natura Imperator existis;) sed & omne genus humanum Deo conuenit supplicare pro Imperii vestri longæuitate. Nam in principiis vestræ serenitatis Imperii, tantam barbarorum multitudinẽ manu dextera subiugastis, & nimis importabilem destruxistis, vt perpetuum erigeretis tropheum in omni orbe terrarum, & altam pacem toto XLV.

præbereris in mundo. Nihilominus autem & nunc pro humano genere cogitatis, salubertimas has litteras & vtiles animarum sacerdotibus destinantes, his quibus ligare & soluere peccata concessum est, communionis sacræ solicitudinem committentes. Quapropter corroborati piarum vestræ serenitatis auctoritate litterarum, ad hoc responsum confidentes accessimus, supplicantes Deo & vestræ serenitatis Imperio, vt nostras humiles voces dignemini placanter accipere, & si quid tamquam idiotæ paululum delinquimus, veniam condonare. Sacræ siquidem & incomparabiles vestræ syllabæ potestatis, & mala quæ incredibiliter Alexandriæ prouenerunt, & Timothei gesta pessima declararunt, qui, sicut aiunt preces oblatæ pietati vestræ à quibusdam Dei amantissimis Episcopis Ægyptiacæ diœcesis, auctor tantis sceleris esse dignoscitur. Super hæc autem & ea quæ satisfactores Timothei fieri postulant, nostræ paruitati manifestata sunt. Iussistis itaque considerare consilium vestræ prouinciæ insularum, quid sentiat de sancto & vniuersali Chalcedonensi Concilio: & mihi quidem fuit optabile & nimis vtilissimum, secundum vestræ pietatis iussionem cum omnibus Episcopis nostræ prouinciæ præbere responsum. Sed quoniam euocatio quidem & ante susceptionem sacrarum pietatis vestræ litterarum, & rursus postquam susceptæ sunt, à me festinanter effecta est, sed hiemalis temporis qualitas, sicut pietas vestra prospicit, eos venire ad Metropolim non permisit, dum tribus aut quatuor millibus stadiorum quidam abesse videantur: necessarium fuit, ne quod impedimentum fieret Eudoxio viro deuoto magistriano, præcepti pietatis vestræ ministro ad reliqua responsa prouinciarum & commissa, vt velociter meam sententiam facerem manifestam. Hoc enim etiam ipse videlicet magistrianus compulit adimplere. Gradior itaque gratia Dei ad narrationem hæreticam qua possum. Memoratus enim Timotheus si talis esse paruerit, qualem eum oblatæ preces vestræ pietati à Dei amantissimis Ægyptiacæ diœcesis Episcopis atque clericis esse declarauerunt, non solum inter Episcopos siue clericos, sed neque inter fideles laicos iuste constituendus est, qui & piorum Canonum disciplinam vastauit, & Romanam rempublicam confusione compleuit. Verumtamen quoniam Imperialis lex & Ecclesiasticarum sanctionum consequentia custoditur, si placet, hoc supplico, vt vocetur accusatus sacro vestræ pietatis edicto: quatenus in præsenti conuinci possit coram vestris auribus, quæ circumueniri non possunt, aut coram sancta Synodo, quæ pro qualitate temporis in ciuitate regia poterit inueniri, si tamen placuerit potestati vestræ, & ita dignam suorum actuum suscipiat vltionem. Si vero, quod non credo, in tantis & talibus criminibus accusatus, diuinæ iussioni vestræ obedire noluerit, nec ad proprium dominum ita pium, mansuetumque principem concurrere festinarit, non solum ab ordine sacerdotii, sed & à Deo simul & principe & cunctis hominibus, sicut reus, erit abiiciendus. De sancto siquidem vniuersali Concilio Chalcedone Imperiali sanctione collecto, ad confirmationem quidem atque cautelam orthodoxæ & Catholicæ Fidei, & damnationem atque destructionem prauitatis Eutychianæ, quid dicamus, quando per omnia concordem sensum intemeratæ Fidei à trecentis decem & octo Patribus qui in Nicæa Christi gratia conuenerunt, & Patrum Chalcedone conuenientium reperimus: Non enim aliud quidquam præter illam immobilem & fundatam rectæ Fidei expositionem eos decreuisse, nec aliquod augmentum aut detractionem in Symbolo sancto fecisse cognouimus: ob quam rem & pæne omnes Occidentalium partium Deo amabiles Episcopi consentientes sibimet, & pariter decernente sanctissimo atque beatissimo Leone Romanæ vrbis Archiepiscopo, litteris propriis & oris sui confessione ea quæ ab ipsis sanctis Patribus Chalcedone collectis interpretata seu explanata sunt de Domini nostri Iesu Christi incarnatione, confirmauerunt atque consignauerunt. Vnde vestram pietatem suppliciter exoramus, vt dum vna sit dominatio Patris & Filii & Spiritus sancti, & eiusdem fidei vniuscuiusque baptismatis, & nos vnum atque idem sapimus, & in vna sancta & consubstantiali & adoranda Trinitate baptizati sumus, sicut & Dominus noster & Deus & saluator Iesus Christus sanctis discipulis suis iniunxit: pacem quidem & nunc sanctis Ecclesiis conferatis, & retinaculum ori apponatis hæretico, quod indisciplinabilem eorum & inobedibilem arceat intellectum. Non enim ad Ecclesiarum ædificationem, sed ad destructionem simplicium populorum, contentiones excitare noscuntur. Hæc itaque à mea paruitate mediocriter, vt potui, dicta sunt: tu vero domine Christo amabilis atque laudabilis, cuius potestas & virtus in manu Domini est, quod tibi reuelauerit Deus, & in tuo corde fuerit consueto locutus, hoc in omnibus sancire dignare. Nouimus enim & credimus, quoniam qui te vnxit in regem Iesus Christus Deus & saluator noster, ipse tibi sicut Dauid & Danieli suam sapientiam condonauit, ad robur quidem & augmentum sanctarum Christi Ecclesiarum, & ad ædificationem atque constantiam fidelium populorum. Quæ tamen acta fuerint apud consacerdotes in concilio apud nos celebrando secundum sacram vestram & adorabilem sanctionem, post non multum vestræ pietati declarabuntur.

Ego Agapetus Episcopus Rhodiorum, orans Dominum incolumem valere, & longo sæculo conseruari Christo amabile vestræ serenitatis Imperium, manu mea subscripsi.

EPISTOLA IVLIANI Episcopis Coënsis, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo atque fidelissimo victori atque triumphatori Leoni, principi semper Augusto, Iulianus humilis Episcopus Coensis.

Ego, domine Christo amabilis Imperator, illam sapientissimam monitionem mente percipiens, qua dictum est, Cognosce temetipsum, volui taciturnitate quiescere, & maiorum patrum iudicium sustinere. Non enim euocationis æqualitas parem rerum seruat effectum: sed quando coactus cum euocatione concordat, tunc similitudo nominum habet rerum quoque impermutabilem veritatem. Verumtamen quoniam consultare nos tranquillitas vestra XLVI.

A præcepit de vnoquoque capitulo quod continetur in precibus Deo amabilium consacerdotum Ægyptiacæ diœcesis, manifestam meæ paruitatis facio voluntatem, mœstus existens, & lacrymarum imbribus irrigatus, quod loquar ignorans, captiuitatem ac destructionem vtrique pietatis; illam tamen & Pontificis lugens inopinabilem necem. Ea siquidem quæ in Alexandrina ciuitate commissa sunt, ex ipsa narratione declarant animi passionem, & ad vindictam tanti facinoris vestram solummodo prouocat æquitatem. Nam constituti vt orbem debeatis gubernare terrarum, B indisciplinationis ægritudinem ad interitum perducentem mederi summo studio festinantes, non gladium euaginantes ad necem, sed interminationis verbo indisciplinatos regulariter perducentes ad obedientiæ voluntatem. Sententiam itaque quam contra se Timotheus nefandus exegit, sanctiones apertius explanarunt, quas sua tyrannide sæpius abnegauit, disciplinam Ecclesiasticam confundendo, & iniurias inferendo, inimicus nescio quo modo totius Christianitatis effectus. Captus enim C in talibus, vestram iustitiam debet experiri solummodo, quoniam ad magnitudinem commissorum eius, sicut in precibus continetur, potestas Ecclesiasticarum non sufficit sanctionum. Pendo siquidem vestræ potentiæ & quid de S. Chalcedonensi Concilio sentire dignoscor. Hoc etenim nullatenus à veritate discordat, quoniam Fidem traditam à sanctis beatisque trecentis decem & octo Patribus, consona voluntate diuina inspiratione firmauit, non dogma aliud introduxit, non alterum Symbolum, non vanam expositionem, non dualitatem vnigeniti Filii Dei, neque nouitaD tem aliquam celebrauit: sed per omnia consonat etiam sacro Concilio centum quinquaginta S. Patrum pariter, & Ephesino, cui præsederunt ter beati & sanctissimi patres Cælestinus Romanæ Pontifex ciuitatis, & Cyrillus Alexandrinus Episcopus. Supplicamus igitur vestræ potentiæ, vt inuiolabiliter conseruetis ea quæ à Christo per ipsum de ipso bene sunt constituta. Vbi enim tantorum erat congregata multitudo Pontificum, & sanctorum præsentia Euangeliorum, & frequens simul oratio, E illic creaturæ totius opificem, inuisibili virtute credimus fuisse præsentem. Terror enim tunc nullus fuit Imperialis auctoritatis, quoniam sanctæ piæque memoriæ Marcianus, amoris diuini diademate coronatus, spiritalem quoque suscipiens curam, festinauit Apostolorum dogmata confirmari à præsulibus Ecclesiæ, desiderio Fidei accensus orthodoxæ: (Pag. 394.) quem cum vestra pietas imitatur, & victoriam contra barbaros adipiscitur, & veritatis quoque destruxit inimicos.

F *Iulianus humilis Episcopus definiens retuli.*

Concil. general. Tom. j.

EPISTOLA EPISCOPORVM Synodi Cyzicenæ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo & iuste à Deo potestatem totius orbis & dominationem sortito, victori semper Augusto Leoni, Concilium humilium Episcoporum, gratia Christi & nutu vestræ tranquillitatis in Cyzicorum metropoli celebratum, quæ est Hellespontinæ regionis.

QVantum ad fidem tuam, Christo amabilis atque piissime Principum, neque sermo ad fauorem esse valebit æqualis. XLVII. Claret enim, quoniam diuina pietas apud vos potius gubernat Imperium. Nam propter eius fidei constantiam, voluntatem requiritis sacerdotum, quatenus ex omni concordia venerabilis Fidei iura seruentur. Vnde studio vestræ serenitatis Christus omnium Dominus præbet effectum. Igitur sanctioni vestræ pietatis omni virtute & celeriter ministrantes, ea quæ nobiscum magna deliberatione atque Concilio placuerunt; per has mediocres litteras indicamus. Sacras etenim vestræ mansuetudinis litteras relegentes, directas nobis per Eudoxium virum deuotum magistrianum, mox in ipsis principiis inuenimus fulgere pietatem, & maximum vestræ serenitatis & fidele certamen. Super hæc autem & de morte sacerdotis inquisitionem illic positam, quam homicidæ quidam non timuerunt suo iure committere in sanctæ memoriæ Proterium Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, & sicut positum est in precibus eorum, qui & post mortem eius animam venerantur, ipsum quidem perimere sanctissimo in Baptisterio non timuerunt, per totam ciuitatem trahentes, post hæc autem igni eius reliquias contradentes, cinerem in ventos dispergere præsumpserunt: quod peccatum omni quidem tragœdia, & quibus libet fabulis aut huiusmodi figmentis verborum poeticorum videtur immensius, & nihil horum lamentationi Hieremiæ secundum. Quis etenim sensum habens, non clamet, hos præsumptores crudeliores esse quàm bestias, quæ tamen post mortem se in consanguineis nesciunt vindicare? Quis autem mortuum ita violare præsumens, vel solo nomine sit acceptabilis Christianus? Sacerdotis autem sanguis velocem habuit vltionem à Domino Christo, quem sacerdotii esse constat auctorem, sicut in sanctis docemur scripturis: quia sanguis sancti Zachariæ Hierusalem non esse pertulit impunitam. Quia etsi fuisset aliquid ab eo contra leges factum, quod possit eum facere à dignitate Episcopatus alienum, oportebat non homicidas manibus, sed legum iudicio sacratum & ciuilium hæc finiri. (Mat. 23.) Ergo quod in eo præsumptum est, si veritas precibus inest, valde crudelissimum esse dignoscitur: vestra tamen hoc solummodo, maxime Principum, vindicta indiget, aut certe clementia. Et præcipue quidem ciuitati Alexandrinæ parcendum est, sicut etiam prospicit vestra tranquillitas. Si vero etiam populum, qui indisciplinationem æstimat esse legem, oportet sine emendatione dimitti, & hoc in vestra pendet pietatis arbitrio. Timotheus autem, qui nunc

Yy ij

Alexandriæ est constitutus Episcopus, sicut in precibus continetur, in ea sede permanere non potest. Si vero amisit presbyterii dignitatem, & habuit cum iusta damnatione exilium; quæ tamen rursus non ex concilio sanctorum Patrum regulariter sunt abolita: deinde cum secundum sacras regulas Episcopi consecratio celebretur conuenientibus prouinciæ cunctis Episcopis, & si per ægritudinem forte aut pro aliis necessariis & ineuitabilibus causis absentes sint, propriis tamen litteris ordinationi factæ consentientibus: si duo homines, & hi quoque damnati, Timotheum ordinauerunt nequaquam Ægyptiaco consentiente Concilio, superfluum est huiusmodi hominem in Episcopatus ordine permanere, si tamen, vt diximus, preces nequaquam à veritate discedunt. Sed & petitiones pro eo vestræ tranquillitati porrectas legentes, inuenimus gratiarum actionem apud vestram pietatem factam, & post hæc propriæ fidei expositionem. Dixerunt enim sanctam quidem Synodum in Nicæa factam se suscipere, & secundum eorum expositionem credere: centum quinquaginta vero reuerendissimorum Episcoporum Concilium, & quod pridem Chalcedone celebratum est, penitus ignorare. Vnde huiusmodi sensus ostendit, quod contrarii cultores sint sanctorum Episcoporum qui in toto orbe consistunt. Nam si Concilium factum contra hæreses respuunt, quale est & sub Nectario sanctæ memoriæ in maxima ciuitate regia ex diuersis prouinciis congregatum, palam est quoniam illas hæreses prohibere nolint, sed eas potius amplectuntur, quas sanctissimi Patres hac pie constituentes anathemati subdiderunt: denique prima regula in eis est posita, quæ anathematizat apertis sermonibus hæreses vniuersas. Qui ergo hanc Synodum refutant ita sanctam ac venerandam, quam præ omnibus quidem veritas confirmauit, deinde & tanto tempore robur accepit, certum est quia non in vno capitulo sustinent scandalum, sed in multis hæresibus languere noscuntur. Nam qui legem veritatis adiutricem refugiunt, aperti sunt veritatis ipsius inimici, quando hanc Synodum, quam se ignorare confingunt, & Proterius Deo amabilis tunc Alexandrinæ ciuitatis Episcopus, vir anima venerandus, vnà cum eis præsens & ipse firmauit. Nos autem eorum maximam ignorantiam de ineffabili inhumanatione damnamus, quia cum à Cyrillo sanctæ ac beatæ memoriæ & ipso Alexandrinæ ciuitatis Episcopo, diuinas litteras doceri putentur, aut definitiones ab eo diuina inspiratione de ineffabili humanatione expositas ignorarunt, aut hactenus sub pietatis figmento latuerunt, quando sanctæ memoriæ Cyrillo vsque ad mortem communicauerunt, & post eius terminum diuersa sentire noscuntur. Nos igitur mox vt syllabas pietatis vestræ suscepimus congregati, vestræ tranquillitati significamus, quia nouimus Chalcedonense Concilium fuisse secutum expositionem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum qui in Nicæna vrbe conuenerunt, assidente quoque tunc temporis ipsi venerando Concilio sanctæ piæque memoriæ Marciano, & sacratissimo Christianissimoque senatu. Vnde sanctorum Patrum sequimur per omnia voluntatem. Nos ergo vestræ pietatis iussionibus omni virtute velociter ministrauimus: Dominus autem omnium & protector Christus conseruet vestræ pietatis Imperium, vt ad tempora longa procedat: quatenus vestra tranquillitate salua, in pace Dei sanctissimæ Ecclesiæ & totius orbis terræ consistat.

Canon 1. Con. CP.

Euoptius humilis Episcopus metropolis Cyzici, incolumem propter omnes vestram pietatem & longo tempore conseruari, sanctam & consubstantialem deprecans Trinitatem subscripsi.

Petrus Episcopus Dardani, similiter.
Timotheus Episcopus Ceramensis similiter.
Thalassius Episcopus Parij, similiter.
Dauid Episcopus Andriana, similiter.
Pionius Episcopus Troadis, similiter.
Alexander Episcopus Occa, similiter.
Theosebius Episcopus Ilij, similiter.
Hieremias Episcopus Abydi, similiter.
Patricius Episcopus Adrianotheros, similiter.
Sotominus Episcopus Mileti similiter.
Polytenus Episcopus Scepsis, similiter.
Sabbas Episcopus Pionia, similiter.
Armonius Episcopus Lampsaci similiter.
Ioannes Episcopus Pœmanensis, similiter.
Dominus Episcopus Vurenus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Armeniæ primæ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori, victori, semper Augusto Leoni, Ioannes, Gregorius, Auxentius, Eustathius, Epiphanius, Episcopi primæ Armeniæ, in Domino salutem.

DEus verus Dominus noster Iesus Christus semper optima naturæ humanæ dona concedens, nullum tempus sine sua prouidentia dereliquit. Qua gratia etiam nunc Fidei veræ prospiciens, quæ nostræ salutis spes est, in te pio & Christianissimo Principe quodam secundo Dauid, cornu Imperii reclinauit: quem sibi nouit religiose à cunabulis seruiturum, hunc sua sententia in omni orbe terrarum imperare sanciuit: quatenus ex vestro Imperio profluerent bona subiectis, & vbique pietatis prædicatio præualeret, vestra vtique mansuetudine nihil aliud præter Fidem sceptra regalia iudicante. Quarum rerum testis est & præsens zelus, & studium illa firmandi, vnde firmitas vestri accedat Imperii. A Deo namque vnctus in regem, mox ei qui vnxit, ipsa principia commendasti, optime satis cogitationibus simul & vocibus ei deseruiens, & vt hæc bene consisterent, præteritis omnibus apud cunctos pro Fide orthodoxa decertatus es omni scilicet mala secta prorsus expulsa atque sublata, in idem conuenientibus & adinuicem concordantibus, qui nuper, quod fieri non oportuerat, videbantur esse diuisi. Quia vt prospicit vestræ pietatis intentio, ad vnam reduxistis Ecclesiam non solum eos qui per dissensionem noua passione languebant, sed etiam eos, quorum erat à priscis temporibus mens corrupta, & à recta & regia via recedentes, ad loca praua & spinosa blasphemi erroris abierant: vt secundum Euangelicam vocem, omnes Ecclesiæ vnum ouile consisterent, & vnus pastor Dominus Christus esset. Sed hæc quidem omnia prouenianṫ in vestro semper Imperio. Quia vero

XLVIII. Pag. 395.

A & mea simul humilitati piis litteris estis iubere dignari, vt quid sentiam de his quæ in Alexandria facta sunt, manifestem, licet & exaggeratio rerum ibi gestarum neque sententiæ tribuit facultatem, caligine rerum tristium mentibus obumbrante: hoc tamen vobis insinuo, quia si vera sunt quæ in precibus religiosissimorum Episcoporum & clericorum Ægyptiacæ diœcesis continentur, & auctor Timotheus inuenitur tantorum & talium scelerum, quæ propter nimietatem, vt arbitror, non creduntur, alienus à sacerdotio cum his qui similia perpetrarunt, apud sanctos Canones iudicabitur. Et B hæc quidem de his quæ in Alexandria gesta sunt, cum sancto concilio quod mecum est, deliberans, religiositati vestræ significaui. Fidem vero solam trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, qui Dei gratia conuenerunt in Nicæna vrbe sub piæ memoriæ principe Constantino, seruamus, qua ab infantia sumus imbuti, & in sacerdotio alios imbuere nouimus; quamque & post hæc Episcopi congregati in ciuitate regia firmauerunt, & propriam iudicarunt, & ipsa sibi cooperatrice vtentes, & doctrina diuinitus inspirata, sancti scilicet Spiritus blasphemias & zizania radicitus amputantes; quamque nihilominus & definitio à sancto Chalcedonensi Concilio explanata firmauit, præcipue repugnans væsaniæ nefandi Nestorii, & sanctam Synodum quæ Ephesi est celebrata, confirmans, cuius Præsules fuerunt Deo amabiles & sanctissimæ memoriæ Romanorum & Alexandrinorum Episcopi, Cælestinus & Cyrillus, qui maxime aduersus sceleratam blasphemiam Nestorii suis responsionibus doctrinisque claruerunt: quorum epistolæ aduersus eumdem impium Nestorium ad Orientales vniuersos datæ, & ab eodem sanctæ memoriæ Cyrillo contra eumdem Nestorium anathemata proposita, sunt firmata atque roborata. Igitur indicamus prolatam definitionem à sancto Chalcedonensi Concilio, non sicut Fidei Symbolum, sed sicut definitionem esse positam, ad peremptionem * Nestorianæ væsaniæ, & exclusionem eorum qui salutem incarnationis Domini nostri Iesu Christi denegare noscuntur: & agnoscant omnes qui ob hoc scandalum patiuntur, quia neque nos post orthodoxum Symbolum à trecentis decem & octo sanctis Patribus traditum, aut augmentum, aut diminutionem in his quæ sunt perfecte & à sancto Spiritu definita, suscipimus, Fidem aliam nescimus: quia neque est, nec patimur hoc audire; licet quidam esse dicant. Si vero quibusdam volunt calumniari verbis, etiam hoc vestræ serenitati indicare confidimus, quoniam ea quæ illis videntur esse dubia ad intelligendum, sic respicere noscantur effectum. Sunt enim quædam in definitione, quæ recte intelligantur orthodoxa: sunt vero aliqui, qui si ea aliter velint aspicere, inuenient hæc sensus dubios parientia. Multi quidem & scripturas diuinas non intelligentes, sicut scriptæ sunt, propriæ blasphemiæ dogmata genuerunt, quos Dominus Christus sua clementia, vt sacra pietatis vestræ prudentia diligentiaque conuertat, & vere prædicare verbum veritatis edoceat, & hoc sapere, quod sancta dictat Ecclesia, cuius caput quidem est Christus, vos autem robur ac fundamentum, imitantes immobilem Christi petram, super quam omnium creator Ecclesiam suam ædificans,

Eutychianæ.

Matth 16.

omnibus Christianis pietatis requiem condonauit: qui etiam vestram serenitatem semper conseruare dignetur in talibus vigilantem, & insidiantem bestiam Christi ouilibus à septis Fidei orthodoxæ repellentem. Credimus enim, quia postquam nostris litteris hæc indicauimus, cuncta veritatis via & omnis modus vestræ panditur pietati; quatenus sopiantur scandala, & ad Fidem rectam membra discordantia reducantur, Domino Christo desuper quadam inspiratione vestram tranquillitatem ad bona omnia deducente.

Ioannes Episcopus misericordia Dei Sebastæ metropolis sanctæ Dei Ecclesiæ, manu mea subscribens, secundum sanctionem vestræ pietatis prædictam, epistola meam sententiam nuntiaui, quam habeo pro fide trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in Nicæa conuenientium, quam & sanctum Chalcedonense Concilium confirmauit: simul & pro Timotheo, quem preces his aduersarium ostenderunt, & conseruari vestram potestatem temporibus longis exopto.

C *Ioannes Episcopus Nicopolitanus, similiter.*
Gregorius Episcopus Sebastopolis, similiter.
Maxentius Episcopus Barissara, similiter.
Eustathius Episcopus Celonæ, similiter.
Epiphanius Episcopus Ataleni, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Armeniæ secundæ, ad Leonem Imperatorem.

D *Religiosissimo & piissimo & Christianissimo Imperatori semper Augusto Leoni, Acacius, Ioannes, Adelphius, Hormisda, Longinus, secundæ Armeniæ Episcopi, in Domino salutem.*

DEus, qui glorificantes se glorificat, secundum cor suum apicem vestræ tranquillitatis inueniens inexpugnabilem palmam & honorem Fidei consistentem, placidus præbuit vobis, Christianissime Principum, super omnes homines sine prohibitione aliqua potestatem. Insurgentes enim inopinabiliter subdidit E victoriis atque incomparabilibus triumphis, & vestram pietatem excellentissimis honoribus exornauit, immutilata & sine litigio, & ab aliis indiuisa præbens sceptra vestri Imperii, vt firmas atque claras in vobis diuinas seruantes formas, optima voluntate seruetis. Bonum enim circa Dominum fauorem vobis habentibus, mansuetis vocibus ad legalem & mirabilem vitam conuersationemque deducitur, quidquid sub sceptro vestri Imperii gubernatur: æqua vero sorte salutis vestræ vtilitati reliquorum hominum F ponens, inconcussam Catholicis totius orbis Ecclesiis pacem sine tumultuatione confertis, & Dei clementiam imitantes, neque paruulos neque humiles despicitis, quando per commodum condescensionis sumitis culmen, ad nos etiam pro Fidei causa depositis, sociosque nos, qui pro abiectione nostra nihil in terra sumus, inter vestras accipitis curas, non egentes collatione nostra: & in hoc vtique magnitudinem incomparabilis Dei clementiæ demonstrantes. Quapropter quoniam iussi sumus, vltra nos quoque præsumimus, & quid sen-

XLIX. *Relat.*

Pag. 396.

tiamus, vestræ pietati suggerimus. Nos igitur, A venerabilis Imperator, in vltimo mundi loco degimus, multo spatio à regia ciuitate distantes, sed à vestræ potentiæ in nullo diuisi fauore. circa Fidem equidem rectam sententiam possidemus, ad sermones verò contentionum linguas habemus segnes. Cohabitamus enim circa Armenios barbaros, fideles quidem, sed recte Romano eloquio non vtentes, breuiquodam spatio ab eis, magis autem intercisione Euphratis fluminis separati, & propter frequentem barbarorum permixtionem, longos nequiuimus proferre sermones. Vitamus autem etiam doctrinas extraneas proferentes, quia eloquia quidem sancti Spiritus renuunt, & propriam doctrinam in Euangelicis eruditionibus afferre noscuntur. Nos etenim secundam inhabitantes Armeniam, vna & immobili vtimur voluntate, & in vna Fide consistimus, communiter omnes, & seorsum
XXXV. singuli pro vestra maiestate ad Deum facientes orationem, ab omni hæresi & lingua blasphema separati, vnamque doctrinam super omnia claram à sanctis trecentis decem & octo Patribus percipientes, patrum Fidem inuiolabilem conseruamus. quæstiones vero de Deo tamquam C inutiles & nostra cogitatione superiores effugimus, & aliud quidquam aut dicentes valde declinamus, à superfluis quæstionibus abstinemus, & lectiones impias refutantes, ab earum prauitate inimica Ecclesiæ sumus extranei, & triticum fidei à zizaniis separatum vobis fidelibus imperantibus conseruamus, in traditione Patrum doctrinæ sufficientiam possidentes, & nihil superuacaneum quemquam loqui sinentes. Superflui namque perscrutatores diuinarum rerum, & dogmatum quæsitores, & quasi pietatem suis syllabis comprehendentes, cum loquuntur, aut D aliud quidquam de scientia diuina delinquunt, eleuantur mox contra Deum, & volens vnus quis aliquid constituere, propriam fidem scribit, à Catholica Ecclesia semetipsum abrumpit, rectis dogmatibus contradicit, fideles & fortiter instantes & manentes in fide vehementer impugnare nititur, & lingua propria debellatur. Vnde ne sæpius aduersitate diaboli diuisi, & in multas disereti sententias, rectam patrum imminuamus Fidem, propugnatores vos Fidei, quia immensis iam beneficiis Dei imaginem conseruastis, Deus instituit, quatenus contra operantes scandala, vestra obiicientes auxilia, atque solatium laborantibus in Euangelio conferentes, triumphum cum eis pariter habeatis. Sancta siquidem & Catholica Ecclesia, Euangelicam percipiens fidem, in qua tu quoque vocatus es, piissime Principum, & confessus bonam confessionem, in ea consistis, atque traditiones tenes quascumque præcepit, & vocante Iesu Christo, non poteris amoueri: ab iniquis autem comprimitur quidem, non tamen annihilatur, sed floret potius, pietatis illustrata dogmatibus, & vestra simul irradiata fide, suscipit bella hostium sibi placentium, & eorum mala consilia nihilominus auersatur, peregrinis & vanis doctrinis per diuersa non fertur. Omnibus enim blasphemiis impietatis initium est languor pessimus, quo se magis amare volunt. Vnusquisque enim horum vocationem Christi ad nomen proprium transferre volens, iniquas blasphemias aduersus Christum eructare dignoscitur, qui ex nobis fuerunt, non manserunt nobiscum. A recta namque & regia digressi via, & redemptorem nostrum Christum impudenter abnegantes, & ipsi vocatione qua vocati sunt, facti probantur extorres, & obedientes sibimet, impie suum habere vocabulum pro Christiana religione fecerunt, qui non in alia baptizati sunt fide, aut alios Christi discipulos habuerunt, alium modum baptismatis introducentes, aut Christum alium prædicantes. Vnus enim Dominus, vna fides, vnum baptisma. Quidam vero imitantes Iudæ voluntatem, à semetipsis blasphemiæ malitiam genuerunt, & Christi vocabulo cum ipsa Ephes. 4. pietate priuati, eos qui sub eorum nomine crediderunt, suo nomine vocari quadam deceptione fecerunt. Hinc enim trecenti decem & octo Patres fidem in diuersis corporibus habentes vnam, confidenter bellum pro pietate gesserunt, & veritatem nimis mansuetissime defendentes, & mentem væsanam hostium Ecclesiæ reuelantes, eos quoque qui & tunc simulerant, & nos qui post multum tempus sumus exorti, Symbolo Fidei ad veritatis iura perducere non quiescunt. Accedentibus enim ad baptisma, tradimus quod & accepimus, non augmentum aliquod facientes aut detrimentum hoc. Huic namque doctrinæ nihil affectione minus est. Contra omnes itaque abominandas hæreses veritatem confidenter opponimus, ne velut imparati secundum scripta spiritalia condemnemur. Et eis quidem qui sacrilegium in diuinas perpetrant scripturas, & corda sibimet faciunt adhærere simplicium, nos qua possumus virtute resistimus: nerui vero & arma Ecclesiarum & virtus, vos estis, Christianissimi Principum. Nam & beatæ memoriæ Constantinus, princeps militiæ omnipotentis Christi, trecentos decem & octo sanctos Patres habens armigeros, & Dominico bello vincens, maximus quidem apud Regem regum apparuit, in omnibus autem Dei Ecclesiis tempore longo & obliuione memoriam possedit fortiorem, & ab omni pio ore laudatur. Igitur quasi paternæ succedentes hæreditati sacratissimi Principes, qui sceptra illius susceperunt, in Synodo centum quinquaginta Patrum & Fidem trecentorum decem & octo Patrum piis & Deo decibilibus sanctionibus firmauerunt, & inuentorem nouorum dogmatum confuderunt, inanem depellentes ab Ecclesia pestem, æqualem Patris & Filii & Spiritus sancti substantiam, virtutem atque dinitatem annuntiantes, in nullo dignitatem, auctoritatem aut dominationem penitus E imminutam. Rursus ergo diabolus arma suæ malitiæ Nestorii linguam exacuens, in duos filios diuidere vnum & solum Christum nefanda voluntate præsumpsit, & rem vnitatis veræ dissoluens, seorsum in hominem, & seorsum in Dominum Christum filium Dei viui impia machinatione discreuit. Quo facto, mox beatæ memoriæ Cælestinus Petri sedis sententiæque successor, & Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis Episcopus, & Acacius magnus noster pater & doctor, cum multitudine sibimet aggregata sapientes, impetum contra veritatem factum destruentes, inuentorem mendacii cum ipso mendacio pariter expulerunt, & sanctorum trecen- F torum decem & octo Patrum Fidem roborauerunt. Sed neque hac diabolus deuictione confusus, dogma Valentini olim sopitum, per Eutychen denuo renouauit, surrexitque dicens cæleste corpus assumpsisse Dominum Iesum Christum, & ad homines aduenisse. Quem si fas esset, callidum verbis, non vero intellectu contendentem, vt non dicam dogmatum nummularium, vt cum corpore ad cælos educeretur,

ostenderemus ei Dominum gloriæ, figuras clauorum in manibus habentem, & his potius quàm in accessibili luce fulgentem. In carne enim is qui semper est, apparuit: factus est ex muliere creator omnium, factus sub lege, vt eos qui sub lege erant, redimeret, vt filiorum adoptionem reciperemus. Pauper factus est, cum esset diues: & participationem meæ carnis elegit, ex semine Abrahæ factus est, & sanguine & carne participatus, proxime nobis vniens & compaginans in vnum diuinæ naturæ peccatricem nostram ex transgressione naturam. Caro enim & ossa, secundum Euangelistam, Deum ostenderunt, & Deus naturæ in carne & ossibus manifestatus est, vt cum à vita nostra mortalitas sit absorpta, nequaquam sit iam mors, vita viuente per mortem. Viuus enim Dei sermo in morte semetipsum ostendens quia vita est, mortem nequaquam esse declarauit, & robur atque integritatem suæ præsentiæ demonstrare volens, ad discipulos ait: Palpate me & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. Factus vtique secundum nos homo, qui permansit Deus: mediator effectus Dei & hominum, primitiæ dormientium, primogenitus ex mortuis, secundus Adam, caput corporis Ecclesiæ. Ait namque Propheta: Et homo est, & quis agnoscet eum? Quod enim ait, & homo est, augmentum & assumptionem ostendit eius qui est, & futuri in sæcula diuinitatem interpretatur. Cum itaque adoramus Christum, qui & dispensatiue pro nostra salute suscepit carnem passionis, & diuinæ nobis impassibilitatis iura donauit. * Sic enim Concilium sanctorum Patrum Chalcedone celebratum sapiens, & trecentorum decem & octo Patrum inuiolabilem & intentabilem custodiuit Fidem, & fortiter in eruditis viris fatuitatibus resistens, Catholicis Ecclesiis in toto orbe fundatis contulit bona pacis. Cum quibus nos quoque in vno corpore congregati per fidem, vestrum Imperium immutilatum, & ad filiorum filios peruenire, ab omnium Domino deprecamur. Si vero quidam decerpentes congruentia syllabarum compositionesque verborum, bella & lites mouere tentant aduersus Ecclesias, Deus resistet eis. Nos autem intentionem exponentium Fidem, & mentem probantes, nequaquam à verborum compositione recedimus, sed & propugnatores dogmatum, & perfectos custodes Fidei trecentorum decem & octo Patrum habemus, & S. Patres Chalcedone collectos, sicut & ipsos trecentos decem & octo Patres, honoramus. Nihil enim adiicientes illorum Symbolo, os obnoxium multis suppliciis damnauerunt. Igitur sanctionem pietatis vestræ suscipiens vna cum sanctissimis Episcopis nostræ prouinciæ, relegensque preces ab Alexandrinis clericis vestræ maiestati porrectas priores atque posteriores, in prioribus quidem inuasionem ouium factam contra pastorem heu, & contra ipsum sacerdotium seditionem noui Dathan & Abiron nimis ingemui. Pudor enim cunctus per arrogantiam est expulsus, omnis lex & timor imperialis & iudicium est contemptui, & sacerdotales sanctiones vexauerunt nefandissimæ voluntates, manus contra sacerdotes armantes, quas debuerant optime temperare, & donum perceperunt, dignum suæ salutis pignus. Habens etenim mentem ratione priuatam, sicut precibus sumus edocti, si tamen veræ sunt, sceleratus Timotheus principatus amorem vtilitati præponens, ad res nefandas accessit, sedibus non sibi competentibus irruens, adhuc viuo Ecclesiæ sacerdote, dispensationemque Ecclesiæ petulanti voluntate diripiens, & principium sacerdotii faciens sanguinis effusionem: sed etiam sanctorum gregum cædis factus occasio, impudenter custodem constituit semetipsum, qui neque vocari dignatus est Christianus, quando cruentis manibus venerabilia mysteria non dubitat impia præsumptione contingere, & post damnationem illam operari, quæ eum, neque alios agentes, sanctorum Patrum regulæ videre permittunt. Qui neque sustinens, vt secundum regulas ordinaretur Ecclesiasticas, & ab his qui simili castigationi videbantur esse subiecti, factus Episcopus, ab omnibus Ecclesiis semetipsum excommunicasse dignoscitur, quasi faciens diuinæ gratiæ donis iniuriam. Deinde cum non valeat curare quæ ab eo male præsumpta sunt, si tamen quæ de ipso dicta sunt, cum veritate concordant, Patrum conciliis obloquitur: & cum ei mala patriæ non sufficiant, omnes conturbare tentat Ecclesias; quasi potestatem habens gerendi quæcumque voluerit: & neque viuis neque mortuis Præsulibus parcit Ecclesiæ, sed quasi contra omnes potestatem impietatis adeptus, primum & Patrum Synodo derogat, quam spiritu diuino statuit sedes Alexandrina. Quod mihi videtur fecisse, vt effugiat homicidii adulteriique supplicia. Illic namque in ipsis principiis contra homicidas excommunicationis decreuerunt pœnam. Non suscipit autem sanctum & vniuersale Chalcedonense Concilium, nesciens quia etiam ante hoc à trecentorum decem & octo sanctorum Patrum fide semetipsum fecit extraneum, quam sanctum vtique Chalcedonense Concilium confirmauit ac roborauit. Oportebat enim eum ascendentem tyrannice ad thronum beatæ memoriæ Cyrilli, illius libris incumbere, & doctrinam illius possidere. Sed vos pii, tanquam vniuersos Principes optima virtute superantes; Fidem defendite tyrannidem sustinentem, Patrum sanctionibus conferte virtutem, sacerdotibus donate à periculis libertatem, prohibete eos qui irregulariter contra Ecclesias nituntur insurgere: quatenus sine seditione & lite atque bello vestris temporibus sanctæ Dei Ecclesiæ constitutæ, incessabiliter pro vestra longæuitate atque salute emittant Domino Christo suas orationes, vt longis pacificisque temporibus vniuerso orbi terrarum & omnibus sanctis & Catholicis Dei Ecclesiis condonetis, per omnia inuictissime & Christianissime triumphator semper Auguste.

** Tresius misericordia Dei Episcopus Melitenæ metropolis sanctæ & Catholicæ Ecclesiæ, propria manu subscribens, secundum sanctionem vestræ pietatis, per præfatam epistolam protuli, quid sentio in confessione S. Patrum in Nicæa conuenientium, quam secutum est & Chalcedonense sanctum & vniuersale Concilium: simul & quod sapio super Timotheum, quem preces accusauerunt: & custodiri vestram potestatem sanctis Ecclesiis & omni orbi terrarum temporibus longis exoro.* Oriuli

Ioannes Episcopus Arcæ similiter.
Adelphius Episcopus Arabiæ similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Cappadociæ primæ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo & à Deo insulas Imperiales adepto, Leoni Augusto, Alypius Episcopus Cæsareæ Cappadociæ, in Domino salutem.

L.

MAximus omnium Dominus Deus, munus optimum & sanctis Dei Ecclesiis & toti B orbi terrarum vestrum condonauit Imperium. Et hoc nos non aliqua coniectura dicimus, sed ipso rerum experimento eruditi proferimus. Nam quando in ipso principio vestri regni, quod à Deo in omni orbe suscepistis, non aliunde, nisi vnde decebat, Imperii fecistis initium, maximum est indicium voluntatis vestræ, quam habetis circa beneficii largitorem. Mox enim vt ad Imperium accessistis, bene etiam hoc dispensante pro nobis Domino nostro Iesu Christo, repente iusta Dei sententia in vestra pietate monstrata est, magis autem in nobis. Nam virtus imperantis commune bonum est, & vtile singulorum, redditusque per vos & à vobis cunctis sanctis Dei Ecclesiis honor, litteris vbique currentibus atque significantibus & quam habeatis circa Fidem orthodoxam voluntatem, & quia nihil veritati præponitis. Hinc itaque nobis fiducia conceditur, & bonorum omnium spem habere confertur sub tali Principe constitutis, qui & subiectorum salutem rebus omnibus superponit. Quia vero contigit turbas atque tumultus emergere, & in his magis rebus, vbi vobis maximum est studium, id est, circa Dei Ecclesias pacis iura conferre, quam bonitatis inimicus diabolus ab eis auferre, & violentiam inferre tentauit: neque in hac causa nostram probaris neglexisse cautelam, inuigilas autem, & cuncta consideras secundum bonos pastores, ne lupis liceat oues arripere: aut certe secundum optimos medicorum, alligas vulnera, & eis præbes denuo medicinam. Cooperatur itaque Dominus huic vestræ pietatis intentioni, & modum inueniat, quatenus omnia quæ diuisa sunt, copulentur, & disrupta totius corporis membra, rursus compaginentur, & totum Ecclesiæ corpus salubritati reddatur, vnitumque seruetur. De his enim, vnde mihi vestris litteris præcepistis, id est, de sancto Chalcedonensi Concilio, & Alexandrinis malis, quæ cum fieri non oportuerit, facta dicuntur: hoc tantum dico, quia similiter ignoraui & quæ Chalcedone sunt gesta, quia nec in Synodo fui; & ea quæ Alexandriæ facta sunt, nunc vix audiui, simul & quomodo defunctus est sanctæ memoriæ Proterius, & quia eo viuente is qui nunc Episcopus factus dicitur, ordinatus est. Quia vero iussistis me de his omnibus ignorantem, meam vobis sententiam declarare, colligere festinaui Episcopos sub me constitutos, (sunt enim duo) quorum vnus, sicut præcepistis, aduenit, & ipse mecum fecit sententiam manifestam: alter vero infirmitate detentus, occurrere quidem non valuit, suam vero voluntatem, ad me datis litteris indicauit, quas etiam meæ suggestioni coniungens pariter destinaui. His itaque sic se habentibus, vestræ pietati significo, quia ea quidem quæ particulariter examinata sunt atque gesta à S. Episcopis in Chalcedonensi collectis ciuitate, non legi, (neque enim à sanctæ memoriæ tunc Episcopo Thalassio, qui interfuit S. Concilio, aliquid hic amplius est allatum ex his quæ gesta noscuntur) sed tantummodo definitionem expositam ab illo sancto Concilio, ab eo delatam inspexi; quam relegens salubriter, congruenterque suscipiens atque intelligens, & (vt reor) mente recta eam vt oportebat examinans, comperi à recta Fide non dissonare. Nam & trecentorum decem & octo S. Patrum Nicææ conuenientium laudat Fidem, & eam sequi omni intentione festinat, & inuiolabiliter immobiliterque custodit, in qua, gratia Domini nostri Iesu Christi, & baptizati sumus & credimus, & in qua credere accedentes ex gentibus edocemus, sed & reliquos omnes sanctos sequitur Patres, & eos qui post illos in regia ciuitate collecti, & rursus qui Ephesi conuenerunt: & vt simpliciter dicatur; omnes qui in Fide & recto dogmate sunt præclari, socios asserit & Fidei communicatores. Inscribit & sanctæ memoriæ Cælestinum, & maximum Cyrillum, qui vbique noscitur approbatus, & maxime in anathematibus prolatis contra Nestorium, & ei similia sapientes: sed etiam eos qui cum illis pro pietate dimicarunt atque decertarunt contra Nestorium veritatis inimicum, & qui iniquitatem locutus est in excelsum: necnon aduersus eos quicumque; adulterare vera dogmata cognoscuntur, & quod summum est, Dominum nostrum Iesum Christum non confitentur ex S. Maria virgine Dei genitrice incarnatum nostra carne, & per omnia secundum nos factum peccatum propter salutem nostram: quod ab omnibus qui recte crediderunt & credunt, intelligi & dici omnes agnoscimus, quia hanc gratiam adepti sumus. Ergo quantum ad definitionem, quam etiam legi, nihil habeo in quo S. Concilium passim de mala secta culpare. Si vero non propter Fidem, sed propter alia quædam quasi non secundum regulas à sanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæna vrbe prolata, facta sunt, quæstio nunc exorta est, hæc non vniuersalem debent tumultum facere, sed vestræ indigent examinatione pietatis. Vobis namque hæc inquirentibus, & sacras regulas relegentibus, bene noui quia correctionem causa suscipiet. Nullus itaque iudicet, quia supra me, & vltra quam mihi conuenit, hæc locutus sum. Nam neque hæc ipsa dicerem, nisi coniurationem in vestræ pietatis syllabis positam formidarem, compellentem nos quæ vera sunt cum fiducia declarare. De his autem quæ in Alexandrina ciuitate facta vulgantur, hoc tantummodo dico, quia lamentatione digna sunt quæ gesta dicuntur, & si vera facta sunt, aut à Timotheo qui Episcopus dicitur ordinatus, aut à quolibet alio, & sicut conscripta sunt in libellis pietati vestræ ab accusatoribus eius oblatis, ita contigerunt, indignos sacerdotio huiusmodi operarios esse dico. Vestrum est autem omnia disponere sapienter, & prouide huius mali impetum cohibere, ne vlterius possit accidere. Igitur quæ de prædictis causis noui, atque dicere debui, hæc sunt. Quæ vero ipsius negotiis, & omni mundo profutura sint, opto si quid nec orationes prosint, vt Dominus Iesus Christus cuncta bona sua vestro Imperio præstet, & nobis in se sperantibus longis temporibus vestrum custodiat principatum, dispensantem mansuete atque clementer & religiose, quæ nostra sunt.

Alypius misericordia Dei Episcopus metropolis

Marginalia: A, 4., B, C, D, E, F, Psal. 72., Pag. 598.

Cæsareæ primæ Cappadociæ sanctæ Dei Ecclesiæ, obediens his quæ piè nimis à vestra potestate præcepta sunt, hæc meis scriptis insinuaui.

Vnius Episcopus Nyssenus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Secundæ Cappadociæ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo, & amabili Imperatori, semper Augusto Leoni, Patricius, Eustathius, Nebulius, Theodosius, Aristomachus, Cyrus, Ambrosius, Patrophilus, Episcopi secundæ Cappadociæ.

LI. INtentio pia, & studium quod circa rectam Fidem geritis, munus Romanorum vobis contulit principatum, ô sacratissime & Christo amabilis Imperator. Quam fidem in vtroque conseruans, vis equidem sanctas Ecclesias esse, & eas augeri, necnon vnumquemque ad Fidem rectam, quam à prima iuuentute serenitas vestra seruauit, adducere, quamque etiam vobis nunc tempus est aperte omnibus explanare. Quia vero nostram sententiam, quid sapiamus, sacris litteris manifestare sanxistis, & agnoscere voluistis, quid de sancto Chalcedonensi Concilio sentiamus, & de his quæ Alexandriæ gesta dicuntur, conuocatis in vnum S. Episcopis secundæ Cappadociæ hoc egimus. Conuenientes enim in vnum vnà cum clericis, primum quidem pro vita vestræ tranquillitatis orauimus ad custodiam sanctarum Ecclesiarum, necnon ipsius rectæ & venerabilis Fidei, & pace vndique per victoriam cunctarum gentium longius propaganda. Relectis autem precibus ex vtraque parte vobis oblatis, hoc est, à sanctissimis Episcopis Ægyptiacæ diœcesis, & ab aliis, indicamus quia & ab initio in his quæ definita sunt à sancto & vniuersali Chalcedonensi Concilio, tunc consensimus, & nunc in præsenti subscripsimus, & ea ita seruamus, sicut antiquum sanctum & vniuersale Concilium sanctorum trecentorum decem & octo Patrum in Nicæna vrbe celebratum, secundum quod & baptizati sumus, & nosmetipsos bonæ confessioni tradidimus, sacerdotiumque sortiri clementia Domini nostri Saluatoris Christi, ad fidem eius eos qui imbuuntur, adducimus. Necnon & alias Synodos, quas per singula tempora congregari necessariæ res exigerunt, sicut in his iudicatur, per omnia custodimus, quod à S. Spiritu celebratæ sint, & de his quæ placuerunt, constitutæ noscantur: & arbitramur quia quicumque sancto & vniuersali Chalcedonensi Concilio aduersari nituntur, semetipsos non intelligunt, quando & sanctorum trecentorum decem & octo Patrum in Nicæno Concilio inimici apertissime comprobantur. Nam si S. Chalcedonensis Synodus hanc Synodum suscepit atque firmauit tamquam veritatem habentem, & rectæ Fidei firmitatem, (vtraque enim inest in se) quomodo non aperte illi quoque repugnare noscuntur? Non enim prudentis est animi, in parte quidem suscipere, in parte vero aliquid reprobare, & propria abiicere sententia: quæ ab illis sunt vtiliter definita. Et de sancto quidem Chalcedonensi Concilio hæc dicta sufficiant. De his autem quæ Alexandriæ non bene gesta sunt, dudum quidem sufficienter fleuimus, & nunc etiam nequaquam lamentari quiescimus. Quis enim modus nostrarum erit lacrymarum, cum multa & importabilia videantur quæ in ea vrbe contigerunt, S. Ecclesiis passis iniurias, licet hoc vel dicere præsumptiuum sit, & neque pudore prohibitis eis, qui S. Baptisterium inuaserunt, quique forsitan & in eo sanctam gratiam adepti sunt, ad redemptionem pristinorum vtique peccatorum? Cum vero adiicitur, quia in his locis sacerdotis interfectio perpetrata est, quomodo non erit ita terribile, vt omnem auditum valeat obturare? Dum autem etiam depompatum dicatur omne corpus, iniuriisque subiectum cum iam caruerit sensu, & membra diuisa, ignique contradita, collectusque cinis, secundum quod illis placuit, dispersus est, quomodo non erit hoc miserandum, & multarum lacrymarum rigatione dignissimum? præcipue dum quis animo cogitet, quia neque post mortem, defuncto sacrificii oblationem fieri permiserunt, sed tanquam extra naturæ legem eum punire festinauerunt, qui iam nequaquam harum iniuriarum videbatur habere sensum. Ea vero quæ de Timotheo gesta sunt, penitus non laudamus, sacerdotium habere non potest. Primum quidem, quia oportet eum qui ex quacumque causa deponitur, sustinere, & nequoad eum gradum accedere, neque ad maiorem currere dignitatem, antequam is qui eum deposuit, soluat sententiam in eo prolatam, aut certe sanctorum Episcoporum Synodus quæ perspexerint iusta definiant. Depositos autem Episcopatu seu clericatu aliis hanc conferre dignitatem, lex Ecclesiastica nulla permittit. Si autem etiam sinamus per concessionem, quia duo Episcopi fuerunt fidei præconio digni; neque hoc modo deficiente numero ordinatio Episcopi potuit prouenire, quando hoc sacris Canonibus inhibetur. Dum vero habente Episcopo in sua Ecclesia sacerdotium, & in nulla parte reprehenso, neque remoto, alter in Ecclesia dicatur introductus, & culpabile & omni ratione probatur incongruum. Quia vero, sicut precibus indicatur, omnia quæ de Timotheo gesta sunt, sine venia sunt & omni consequentia videntur extranea, & sacerdotio dissonantia, non solum si hæc omnia in eo probantur effecta, sed vel si vnum tantummodo horum quæ prædicta sunt, contigit, neque sic eum subtilitates Canonum sacerdotium habere permittunt. Quod si etiam insidiatus agnoscitur sanctæ memoriæ Proterio aut voluntate, aut opere, palam est quia & sacris Canonibus expellitur, & apud leges bene positas odibilis inuenitur. Hæc itaque sunt, quæ in vnum conuenientes atque deliberantes pariter approbamus: vestra vero piissima Christianissimaque serenitas, quæ super nos prouide sortita videtur Imperium, multis bonisque fruatur temporibus; & sicut oramus, sanctissimas sub quiete seruet Ecclesias, & pacem omni conferat mundo, omnesque gentes vobis, quæ sub sole sunt constitutæ, succumbant, quod dudum gratia Domini Christi constat esse iam factum, vt rursus ad meliorem statum Romanus perueniat principatus.

Pag. 399.

Patricius Episcopus Tyanorum metropolis, secundum vestræ pietatis sanctionem, meam manifestaui sententiam de Chalcedonensi Synodo, quia eam suscipio, nihil contrarium sanctis Patribus sapientem. similiter autem & de Timotheo, sicut supra scriptum est: & manu mea subscripsi, & potestatem vestram multis oro custodiri temporibus.

Eustathius Episcopus Paterni, similiter.
Theodosius Episcopus Nazianzi, similiter.
Aristomachus Episcopus Colonorum, similiter.
Cyrus Episcopus Cubistulæ, similiter.
Ambrosius Episcopus Asinæ, similiter.
Patrophilus Episcopus Iustinopolis, similiter.
Anebrius Episcopus Doale, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Prouinciæ Ponti, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori, Cæsari Leoni, triumphatori, semper Augusto, Euippus, Petrus, Ioannes, Gratianus, Episcopi prouinciæ vestræ Ponti.

LII. VOs equidem inuictissimos atque Christianissimos principum quis non laudet, terrarum orbem sapientia gubernantes, & principatum fortiter obtinentes; & optimum æquitatis fundamentum, hoc est amorem quem circa nos geritis, digna ædificatione ponentes? Aperte namque per hæc monstratur, quia nulli fuit aliquando cuiuslibet ita sic feruentissimus amor, sicut vestræ pietatis Imperio, vt Christianorum populus possit augeri, & ad maximam gloriam potestatemque perduci, quem penitus in malis esse non sinitis. Nec vos ab huiusmodi voluntate suspendit neque fauor populi, neque multitudo pecuniarum, nec quæstus gloriæ, neque quod rex regum esse videris & nominaris, nec omnia reliqua, quibus agnoscitur humana felicitas. Nihil itaque horum omnium vos ita lætificat, quo modo vt per vestram maiestatem nos exultemus, & per nos vestrum apud Deum & homines approbetur Imperium, & insolubilis apud vos potestas permaneat in æternum. Propterea siquidem alienigenarum quidam populus, qui pridem nostram prouinciam veluti suam inuaserat, non magno labore subiectus est, sed & omnes circa Romanum Imperium gentes inimicæ destructæ sunt. Vos autem hæc omnia secundo loco ponentes, tamquam diuina manu protecti, nostram concordiam valde requiritis, bene scientes, quia vestra securitas Ecclesiarum pace consistit. Nam si fuerit pax inconcussa, immobiliter seruabuntur vniuersa. Nos itaque quis digne possit flere, sciens verborum facta considerare, & passiones lamentationibus æquare? Quoniam pacem, quam à patribus percepimus, non seruamus, & eius tantum nomen audiuimus, hanc nec leuiter venerari cognoscimur. Solutum est enim vinculum charitatis, thesaurorum nostrorum pax direpta est. O quanta sunt mala! protrahimur enim passionibus nostris ad gemitus. Nostra fuit charitas aliquando, paterna est hæc hereditas, quam in nobis per discipulos Dominus thesaurizauit, dicens: Man[datum] istum vobis do nouum, vt diligatis ad inuicem. Sed hanc hereditatem priores quidem successores filii à patribus suscipientes, vsque ad nostros patres inuiolabiliter seruauerunt: hæc autem luxuriosa generatio non seruauit. Quomodo lapsæ sunt de manibus nostris, charitate defluente, diuitiæ? Nos charitate pauperes sumus, & inimici de malis nostris locupletantur. Ait enim Psalmista: Zelatus sum super iniquos. Nos paululum transeuntes, quod scriptum est legamus: Zelati sumus super iniquos, pacem peccatorum videntes.

Ioan. 13.
Psal. 72.
ibi.

A tes. Illi siquidem sunt concordes alterutris, & sibimet copulantur, & velut funes sua perplexione roborantur: nos autem nec consentimus ad inuicem, neque nostris sententiis concordamus, cum nullus ignoret, quia sanctæ & laudabilis Trinitatis primum bonum sit pax & indiuisio. Vnde & Deus vnus & est, & esse creditur, non minus propter concordiam aut æqualitatem substantiæ, sed etiam vt nomen hoc vnitatis Deo sit commune cum aliis, quibus gaudet. Pax enim, & charitas, & similia vocitatur, per hæc nomina nobis præstans, vt his virtutibus trans-
B formemur ad Deum. Secundæ vero post Deum potestates, id est, Angelicæ cælestesque virtutes nihil ita libenter habent, quomodo quietem tumultusque vacationem. Deinde siue leges creaturæ respiciamus, quia cælum & terra & mare & totus hic mundus, maximum Dei elementum atque mirabile, quod etiam Deus declarat, donec constiterit, & pacem ad semetipsum habuerit, manens in propriis naturæ terminis, & nihil alterius contingens, neque vincula suæ harmoniæ digrediens, quibus artifex ratio omnia colligauit, mundus est, quod vocatur præcipua
C pulchritudo, qua nihil poterit quilibet hic clarius aut magnificentius inuenire: mox autem vt pacem amiserit, & mundus esse cessauit, & illud pacis bonum quale fuerit, tumultuatione monstratur. Et vt relinquamus populos, & ciuitates, & choros, & militias, & domos, & nauium complementa, & coniugia, atque societates pace quidem creuisse, tumultuatione vero defecisse; ad Israel veniamus, & aliorum flagello corripiamur. Illi namque donec pacem habuerunt & adinuicem & ad Deum, sanctus populus, & pars Domini, & regale sacerdotium vocabantur, & à principibus regebantur gubernatis à Deo, & columnæ eos ignis & nubis nocte die-
D que deducebant vt inter eos adstantes, mare vero * Moysis virga percussum, velut vitrum in aliqua summitatis parte vsque ad finem sectum, ab initio littoris vsque ad terminum alterius probatur esse diuisum, vt & Moyses cum omni populo in fundo constitutus sine vlla infusione, adustus etiam sole, & pedibus abyssos in siccitate fundi ingrediens, non timuerit repentinum murum ex fluctibus fabricatum, hinc & hinc instar muri conspiciens aquas fuisse coagulatas. Esurientibus autem cibus est cælitus allatus, fontem pe-
E tra sitientibus ministrauit: pugnantibus autem manuum extensio pro innumeris millibus fuit, & triumphos oratio contulit, itinera præparauit. Ab horum facie flumina recedebant, imitantia mare cognatum. Sol stetit iusti oratione vinctus, & proprio cursu subsistens, occasionem persequendi concessit, augmentum quotidianæ mensuræ largitus est. Sed & propter sacerdotum ambitum, tubarumque sonum, murus hostium fortissimus est commotus. At vbi iam mente languere cœperunt, & legem, vmbram futurorum, sæpius conculcare, & Prophetas clamantes sperne-
F re, deinde Euangelica miracula quæ per Christum sunt facta, respicientes, id est conceptum sine permixtione, incorruptam natiuitatem ex Virgine, & desuper inuisibiliter testificantes voces ei, cuius supereminet dignitas, & naturalium infirmitatum salubritatem non aliqua medicina, sed puro sermone & iussu voluntatis effectam, & mortuorum regressionem, & timorem dæmonum, & potestatem passionum in aere.

Et super maria gressum, non diuiso per vtramque pelago, nec in fundo nudato gradien-

Deut. 32.
Exod. 19.
Exod. 13.
Exod. 14.
Pag. 400
Exod. 16.
Exod. 17.
Exod. 17.
Iosue 3.
Iosue 10.
Iosue 6.
Matth. 14. & 16.

tibus secundum miracula Moseos, sed ipsa superficie gressibus quasi terræ constipatione substrata, per quamdam fortitudinem procedente vestigio, & ciborum copiam, quantam ille voluit ministratam, & epulas in deserto largissimas, cum multa millia pascerentur, quibus non cælitus manna fluebat, neque terra frugifera de sua natura res necessarias dabat, sed de ineffabilibus horreis diuinæ virtutis hæc munificentia procedebat: panisque præparatus ministrorum fructificatus in manibus, & amplificatus satietate comedentium, ita vt reliquiæ multis aliis mensis copiam ministrarent, & de panum epulis totidem numero cophini, quot sunt Apostoli, remanerent. Hæc itaque miracula videntes singuli, grauiter valde respiciebant; sed & piscium epulas, quas maria non præbebant, sed ille qui etiam mari hoc genus inseruit: pro tantis beneficiis mordacitate concussi, & inuidentes suæ saluti, vt Domini bona paterentur, crimen hoc maximum iudicantes, aduersus Saluatorem & Christum magis accensi sunt, in multasque diuisi partes, aduersus semetipsos postea sunt conuersi, crucifixo Domino eos ad hanc pœnam vtique compellente. Igitur quanta in oppressione sint passi, non victum porrigentes filiis, sed eos pro victu negantes, & famis remedium carorum pignora facientes, longum est enarrare. Verumtamen vna est horum maxima valde calamitas, quod in totum mundum dispersi sunt, vt & cultus deficeret eorum, & Hierusalem pauimentum vix possit agnosci: ad quam eis ad hoc tantum licet accedere, quantum possunt desolationem eius in die lugere. Sed nos etiam huiusmodi habentes exempla, ad discordiæ mala procedimus. Heu mihi, quia ditati sumus in malis, & omnia tenebræ conceperunt, & operuerunt vniuersa, multùm nouem plagis Ægyptiorum grauiora. *Exod. 10.* Palpabiles tenebras iam timemus, ne fumus expectati illius ignis hæc præsentia comprehendat, ne in his antechristus adsit, & * tempus habeat suæ potentiæ nostra vitia præsentesque labores. *i. occasionem & opportunitatem.* Non enim contra bene valentium muros accedit, aut charitate coarmatos aggreditur. *Thren. 1.* Propterea inquit Hieremias in Lamentationibus: Ego defleo, & quæro oculis meis fontes lacrymarum. Passiones sufficientes & voto sapientes, vt lamentationem operentur, & vtero doleo, non est quomodo reueletur dolor, aut quibus sermonibus hoc agatur, quia deuictis inimicis, à nobis ipsis modo destruimur, tamquam væsani carnes proprias comedentes, nec sentientes quia alterutros iaculamur, & ab alterutris in fugam conuertimur. Nam si preces oblatæ vestræ potentiæ & religiosissimis Episcopis Aegyptiacæ prouinciæ & reuerendissimis clericis cum veritate concordant, quæ magnitudo est relicta nequitiæ? aut vbi sic amarus terminus alicuius tragœdiæ poterit inueniri? Quis sine lacrymis in hac narratione grauitatem * philosophiæ non possit excedere, audiens mediatorem Dei & hominum, qui cum Angelis stetit, qui cum Archangelis choros egit, in venerabili Paschæ tempore, quo etiam latrocinantium collegia requiescunt, arma non mouentur, prætoria nihil agunt, & vnum omnibus Christianis studium est, à rebus aliis vocantibus, Christo per orationis puritatem in passionibus atque resurrectionis sacramento communicare, ab spiritaliter pariente matre fuisse protractum, & ab eis qui ab ipso in eo fonte nascuntur initiari, pariter & quia sacerdos sacrificiorum sine sanguine celebratorum

A necatus est, & manus sacrificia faciens, suo sanguine violata est, quia in multas partes ferro diuidebatur corpus eius, diuersis contumeliis sanciatum, & irrationali populo lusus effectum, viris atque mulieribus atque iuuenibus calamitatem hanc pro pompa gerentibus, ignique contraditum, & pyramide tracta in ciuitate Christiana in cinerem dissolutum?

Hoc tamen gestum est, vt per omnia elementa sacerdotes victor existeret, in terra punitus, igne consumptus in aërem dispersus, & vt assolet, per minutas partes & atoma direptus, ad vicinas aquas vndis effusus, ita vt nec sepulturam sanctam promereretur, quæ etiam impiis non B negatur. Quantum credendum est, tunc paganos atque Iudæos taliter conspicientes, nostra mysteria derisisse? Hæc igitur erunt posteris fabulæ incredibiles & amaræ.

Sed quis horum malorum auctor, si tamen accusatores veri sunt? Is vtique qui adhuc viuente Pontifice, in Marci sedem prorupit ascendere, & adultero modo thalamos inuiolabiles attentare, ad sacrum altare pedibus non lotis accedens, qui suis manibus Pontifex ordinatus est, qui omnes simul patrum terminos commouit, & sententiam in sua damnatione prolatam, C ipse sicut putauit, absoluit, & alio iudicio Episcoporum non indigens, nefandam atque imaginariam ordinationem suam à damnatis Episcopis, & hoc duobus, accepit, cum regulæ Patrum sanctam & venerabilem colentium Trinitatem, vel tres Episcopos corporaliter adesse in huiusmodi dispensationibus omnino prospiciant. *Concil. Nicæn. ca. 4.*

Hic autem non tali obseruatione prouectus, quoniam non poterat virtute hanc bonitatem Præsulis Ecclesiæ Alexandrinæ transcendere, D alium molitus est modum, per quem conspicuus è contrario videretur, & idem passus, quod prouenit eis qui furoris immensitate cæcantur, & quidquid prius occurrerit eis, irrumpunt, licet sit quoquo modo parcendum: qui cum tales sint, alios medicare contendunt, neque hoc mansuete, aut mitissime faciunt, sed velut quidam medicus imperitus, incidere solummodo & occidere præparatus, cui recte dicendum est: *Luc. 4.* Medice, cura teipsum. Abstulit itaque de diptychis eum, qui lege & ordine ascensu spiritali honorandus erat, & conscripsit illum, qui dogmate *Dissertatio* E tantorum Episcoporum de Pontificali cathedra proiectus est. His igitur ita gestis, vt dictum est, (non enim nos harum rerum integritatem nouimus, in vltimo quodam loco Ponti degentes) huiusmodi emendatio vestra tranquillitate nunc eget: quia nisi causa languoris ablata fuerit, non poterit sanitas reparari.

Quia vero etiam de Concilio fecerunt memoriam hi qui multa primitus commiserunt, etiam de causa quiduis nos pati contingat, pro veritate licet sustinentes pericula non celamus, dum liberam potestatem & fiduciam vtique F sumpserimus: quatenus in nullo dissimilitudinis imago posita, principali figura disiungi, & propterea sæpius vera sententia supplantari, multis vtique propter honoris affectum atque potentiæ, qui neque præsumptionem, neque fastum, sed vitam deberent sequi, virtutum contraria facientibus, quique à vite propterea diuelluntur, & cum eis abrumpitur etiam multa pars plebis, qui mos est seditionibus congaudere, & cum volantibus pariter aduolare. Huiusmodi siquidem conspirationibus armatorum *Pag. 401.*

acquiescendum est, dum magis ordo Episcopalis per miracula conquiratur. Quid enim de eis, qui Gregorii magni, ciuitatis nostræ Episcopi, & aliorum eiusdem vocabuli Episcoporum, & Basilii, & immortalitatis amatoris Athanasij dogmata sapiunt aliud post tanta tempora potest credi? Aut aliquid conuertibiliter de inconuertibili poterunt cogitare, & secundis semper priora dissoluere, & non magis per quietem impetum tergiuersantium, semper quæstiones de loco quærentium, destruere, & aliquando post longas turbas, sanctis Dei Ecclesiis pacis iura conferre? Sicut enim rerum materies, vehementi spiritu irruente, in semetipsa contrita, ignem & flammam sponte frequenter remittit, nequaquam prius hoc passa, donec spiritus flare cessabit, aut certe si celatus ignis in paleis, nulla respiratione flammæ concessa, neque ea quæ sunt vicina consumit, nec omnino valet extingui, sed pro flamma vapor quidem per paleas fertur in aëra, si vero quamdam respirationem sumit, fumum conuertit in flammas: sic & nunc agitur, dum adhuc intus sunt querimoniæ, quæ contra nos machinari noscuntur. Si vero conuenientes contra nos certamen decreuimus excipere, quod neque aures audiant, neque oculi videant aliquando, pia vestra potentia sceptra Imperii gubernante, metus est ne forsitan ad impudentissima bella perueniamus, & confusio magna præualeat, & nullam pacem alterutrum expectemus. Vnde considerandum est, quia iam Rex cælestis ad ianuas est, nouissima sustineamus, & ipsum Dominum in gloria paterna venturum, iam non sub imagine, sed aperte respiciendum, iudicaturum omnem humanam naturam, timoris & spei futurorum ambiguitatem pendentem, & propter euentum vtriusque rei fortiter inhiantem. Quia vero etiam de his qui Chalcedone conuenerunt, consulere nos vestra tranquillitas dedignata non est, dicimus quoniam multitudinem illorum virorum respicientes senectute sapientiaque pollentium, in cunctis spiritalibus donis admirandorum, super hæc & Fidem glorificantium pii numeri quos in Nicæna vrbe sanctus Spiritus congregauit, necnon & quos idem Spiritus in regia vrbe collegit, cui etiam nos conformati esse dinoscimur, & pie conseruamus quæ ab eis prouisa sunt, & numquam tantum Concilium denegamus. Hæc ergo breuiter piscatorie & non Aristotelice suggessimus. Si quid vero inerudite dictum est, aut velut ignorantibus compositionem ornatumque sermonis, aut velut à negotiis longe positis, veniam supplicamus vestram tribuere pietatem.

Gregorius Neocæsareæ Episcopus, θαυματουργὸς dictus.

Euippus misericordia Dei Episcopus metropolis Neocæsareæ sanctæ Dei Ecclesiæ, subscripsi, & oro pacificum vestræ Imperium pietatis longis conseruari temporibus pro sanctarum Dei Ecclesiarum & totius orbis statu, piissime & Deo amabilis Imperator.

Petrus Episcopus Comanus, similiter.
Ioannes Episcopus Polemonii, similiter.
Gratianus Episcopus Cerasuntis, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM Prouinciæ Hellesponti, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo terræ domino, possidenti cæleste regnum, perpetuo Augusto, Imperatori Leoni, Seleucus, Vranius, Erythrius, Aelianus, Hyperitius, Paulus, humiles Episcopi Hellesponti prouinciæ.

LIII. Dignæ sanctiones actuum vestrorum, qui vobis Imperii retinacula * gubernarunt. Secundum Fidem namque Apostolicam, catholicamque virtutem vobis agentibus Deus potentiam mundi commisit, quam pace Deo placita gubernatis. Sancti itaque prouinciæ nostræ Deo amabiles Episcopi conuenientes in vnum, relegere vestræ serenitatis epistolam & preces annexas, vt quod secundum sanctiones Ecclesiasticas placeret, vobis indicaretur. Considerantes ergo prædictas preces, & earum lectiones velut oculis inspicientes, necem sanctissimi sacerdotis in venerabili Baptisterii loco præsumptam, in quo etiam his qui pessima facinora committunt, refugientibus salus est: necnon & peregrinam quamdam & ineffabilem, quæ neque apud feroces barbaros agitur, in eius corpore factam rabiem, & non solum aduersus eum, sed etiam contra totius ordinem sacerdotii & pietatis pariter perpetratam, horumque scelerum, Iudaica vesania atque superbia commissorum, auctorem fuisse Timotheum: lamentatione simul & lacrymis etiam nunc sumus impleti, & neque medium tempus luctum nostrum potuit imminuere: quia temporibus Christianis & vestris, à Christianis quoque talia in sacerdote proprio committuntur, quæ à sæculo facta non sunt, nec quilibet sermo hæc retulisse cognoscitur. Quæ audientes, & vix abstinentes à lacrymis, indicamus, quoniam qui hoc scelus vere gesserunt, nequaquam Episcopatu digni sunt: sed neque is qui ab eis ordinatus est, sacerdotium poterit obtinere, vel si regulariter prouenisset, quando etiam is qui dicitur ordinatus, vt * audiuerunt, damnatus erat à sanctissimæ memoriæ Episcopo suo Proterio, & Concilio sanctorum Episcoporum Ægyptiacæ diœcesis, quique à duobus solummodo similiter secum condemnatis, & neque numerum ordinantium complentibus regularem, nefandam ordinationem dicitur suscepisse, viuo Pontifice, & ea quæ sunt sacerdotii celebrante. Et super hoc orthodoxos ac venerabiles Episcopos pæne totius Aegyptiacæ diœcesis à propriis sedibus exclusisse, necnon & clericos & monachos à proprio ciuitatum suarum ordine repulisse, & irregulares homines & mendaces in locis expulsorum tentauit euehere. Sed & alia plurima perpetrata dicuntur, quæ cuncta sacris Canonibus fieri prohibentur, & ea sanctionibus Ecclesiasticis excluduntur. Super hæc autem, dicit se non suscipere sanctam & vniuersalem Synodum Chalcedone celebratam, quæ per omnia Fidem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in Nicæa conuenientium, inuiolabilem custodiuit, simul & quæ in reliquis Conciliis definita sunt, hoc est, & sanctorum Patrum in regia ciuitate congregatorum, & prioris Ephesii, & nascentes hæreses spiritalibus gladiis radicitus amputauit,

A putauit, & ita Fidem inuiolatam prædictorum trecentorum decem & octo sanctorum Patrum per omnia roborauit, in qua & nati sumus, & baptizati, & baptizamus, & in ea vitam finire semper oramus. Si vero lucem cæci, & veritatem mendaces accusant, illi quidem propter cæcitatem visus, illi vero eo quod eorum error & malitia pariter arguantur, nouimus quia omnes hæretici sanctas Synodos, eorum malas sectas destruentes, accusant. Sic enim Ariani & Eunomiani de trecentis decem & octo Nicænis Patribus agunt; Macedoniani vero de centum quinquaginta in Constantinopolitana vrbi congregatis, Nestoriani autem Ephesiæ Synodo, Eutychianistæ vero, & Apollinaristæ, & ceteri malorum adinuentores, sexcentis triginta Patribus Chalcedone conuenientibus aduersantur, inimicas veritati destructiones extendunt, & per suam væsaniam mentiri probantur. Igitur Timotheum, qui Apollinarista cognoscitur, & propterea semetipsum à S. Concilio facit extraneum, irregulariter ordinatum, & tanti mali reum si tamen accusatores veri probantur, nequaquam Episc. nominamus, aut communicatorem sacerdotij summus qui his ita malis videtur obnoxius: & supplicamus piæ vestræ potentiæ, quatenus S. Ecclesiarum prouidentiam solemniter habeatis, & disciplinam Ægyptiacæ diœcesis dignam vestra rectitudine teneatis: quatenus fuga quidem persecutionem patientium depellatur, & eis qui turbati fuerant, pax alta reuocetur, sanctisque Ecclesiis illic positis vnitas conferatur. Nostræ vero Ecclesiæ, Deo gratiæ, vestræ prouidentia pietatis, in pace & vnanimitate & Fidei rectæ concordia magna consistunt, nostraque voce deposcunt, quatenus resistatur eis qui synodum fieri quærunt. Nam si sæpius conueniamus, aliud quidquam sapere poterimus præter ea quæ nobis sunt tradita à sanctis Patribus, & sanctis Conciliis explanata. Nihil enim aliud student, qui optant synodos congregari, nisi vt vasa sacra plurimi sanctorum Episcoporum vendentes, pro sumptibus & expensis & subuectionibus animalium pretia vniuersa consumant, & aliqui eorum in peregrinatione aut mari vitæ huius luce priuari, onus hoc atque peccatum congregantibus Concilium prouidere noscantur. Sed iubete potius singulos sacerdotum in propria Ecclesia positos, & vbi constituti sunt, permanentes, orationes & preces pro vestræ serenitatis Imperio celebrare.

(Margin: Pag. 402.)

Seleucus gratia Dei Episcopus Amasiæ metropolis sanctæ Christi Ecclesiæ, manu mea subscripsi, secundum religiosam sanctionem vestræ pietatis meam sententiam per prædictam epistolam manifestans, vnà cum Dei amantissimis Episcopis cunctæ prouinciæ, quid sentiam, & pro recta Fide trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in Nicæa conuenientium, quam & Chalcedonense Concilium confirmauit: necnon & de Timotheo, qui precibus accusatus est: & multis temporibus à Deo seruari vestrum oramus Imperium.

Vranius Episcopus Iboreæ, similiter.
Erythrius Episcopus Amisi, similiter.
Ælianus Episcopus Sinopensis similiter.
Hyperitius Episcopus Tilis, similiter.
Paulus Episcopus Adratenus, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORUM Paphlagoniæ regionis, ad Leonem Augustum Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo, amabili Imperatori, & regnum cælestium possidenti Augusto Leoni, Petrus, Aetherius, Olympius, Saturnellus, Hypertius, Episcopi Paphlagoniæ regionis.

B LIV.

Erexistis equidem olim Dei sanctas Ecclesias, primum hoc iustum sacrificium offerentes Domino Christo, quod iura omnia pietatis transcendat, & propriam virtutem habeat: & quatenus ea quæ à diuæ memoriæ Marciano constituta sunt, firma permaneant. Nunc itaque orta nobis est Christo amabilis, & regnum à diuinitate suscipiens vestra tranquillitas, vt magna intentione concordiæ & indiuisæ recta perque feruetur Fides in sanctis Dei vbique constitutis Ecclesiis. Agnouimus etenim vestræ pietatis studio, quia pro Alexandrinæ ciuitatis pace curam maximam habeat vestra serenitas. Ex precibus autem subiectis inuenimus Proterium quidem beatæ memoriæ ab eadem Ecclesia facta exclusione, & voluisse Timotheum in eadem ciuitate sumere Pontificatus officium, & machinatum vt memoratus vir cum pœna de præsenti vita recederet. Ad hæc autem confitetur Timothei sectatores, quia trecentorum quidem decem & octo Patrum, & Concilii Ephesi congregati sequantur fidem: centum vero quinquaginta sanctorum Patrum Concilium in regia ciuitate celebratum, & sanctam & vniuersalem Chalcedonensem Synodum denegare noscuntur. Sancientes ergo quæ communiter sapimus Episcopi Paphlagoniæ regionis ad notitiam pietatis vestræ deducimus. Præcedente siquidem nostra oratione ac supplicatione ad Dominum nostrum Iesum Christum emissa pro vestræ serenitatis Imperio, & vnitate sanctarum Ecclesiarum, & cum multa deliberatione diuinas litteras intuentes, & preces subiectas eis; vestræ pietati suggerimus, quia cuncti ante nos Deo amabiles Episcopi doctrinam sanctorum Euangeliorum & Apostolorum percipientes, & sequentes Fidem sanctorum Patrum Apostolicam confessionem docentium, tradiderunt nobis vnam cum fideli populo huiusmodi fidem. Vnde Dominum & Deum nostrum orantes, rempublicam potentiamque vestram à Deo nobis concessam longæuitate seruari, nequaquam separamur à traditione decem & octo sanctorum Patrum, neque Concilium sanctorum centum quinquaginta in regia ciuitate celebratum, neque sanctam & vniuersalem Synodum in metropoli Chalcedonensi factam *: sed neque augmentum aut imminutionem à traditione sanctorum trecentorum decem & octo Patrum eas habere dicimus, sed ad peremptionem eorum factas, qui quantum ad se, gratiam S. Spiritus denegare noscuntur, & in sancti mysterii Christi Domini dispensatione. * Quamobrem repugnant & contumelias inferunt etiam illi magno sanctoque Concilio trecentorum decem & octo sanctorum Patrum. Non enim sine periculo esse putauerunt S. Patres, si taceretur hæreticorum

(Margin: f. deest aream.)

f. consuetudines. incredulitatem; nitentium sancti illius Concilij iura * conuertere, & non aperta narratione sanctam veramque Fidem omnibus explanarent. Quapropter ostenditur, quia isti qui nunc S. Concilia denegant, non zelo pietatis, sed inconstanti contentiosaque sententia non solum contumelias patribus sanctis inferunt sed etiam vniuerso ordini sacerdotum. De Timotheo vero, & quæ ab eo machinata dicuntur, (si tamen veræ preces sunt, quas vestræ serenitati porrexerunt reuerendissimi clerici Alexandrinæ ciuitatis, & sanctissimi Episcopi Ægyptiacæ diœcesis) dicimus quia dura videntur & valde crudelia quæ ab eo commissa sunt, & cunctos iniquitatis terminos tali operatione transcendunt, ita vt non solum sacerdotij gradu probetur indignus, sed etiam ab ordine sit laicorum remouendus, præsumens cum multis criminibus quæ gessit, contumelias quoque Conciliis sanctis inferre: de quo Domini quidem Dei opus est, vt ei remittatur opus quod fecit aduersus sacerdotem nihil sibi nocentem: vestrum vero est, triumphator maxime Principum, vt iustum sacrificium offeratis Domino Deo, tantorum scelerum vindictam vobis placitam facientes. Deprecamur autem, & vestram pietatem totis viribus exoramus, vt Apostolicam doctrinam in quam creditis, immobilem conseruetis in pace multa & tranquillitate sub vestræ pietatis Imperio, & in clero & in omni populo in fide saluberrima constituto, & vt eis qui inaniter alia Concilia fieri desiderant, resistatis, & vt nobis vestra pietate donetis, quatenus sub quiete degentes, secundum fidem & traditionem sanctorum Patrum confitentes, in pace inuiolabili & disciplina seruemur, orationi diuinæ supplicationique vocantes, & vita atque conuersatione Domino Christo placentes ad honorem orthodoxæ Fidei: & fundentes Domino Deo preces pro vestra serenitate, quatenus Dominus Christus vestræ pietatis Imperio suæ infundat dexteræ claritatem, quæ vos sua pace conseruet, & fortitudinem vobis atque virtutem præstet, simul magnificentissimis maximisque proceribus, & gloriose sapienti iustissimoque vestro Senatui, ad peremptionem ferocitatis malignorum, & vnanimitatem sanctarum Christi Ecclesiarum, & totius Romanæ pacis & disciplinæ.

Petrus Episcopus Grangrenæ metropolis sanctæ Dei Ecclesiæ, manu mea subscripsi, & secundum sanctionem vestræ pietatis propria sententia declaraui, sicut in hac epistola probatur esse prædictum, vnà cum Deo amantissimis Episcopis nostræ prouinciæ, quam habemus voluntatem in orthodoxa Fide trecentorum decem & octo S. Patrum Nicææ conuenientium, quam & S. Chalcedonense Concilium confirmauit; necnon & de Timotheo, qui in precibus accusatus est: & oramus orthodoxum & Christi amabilem principatum vestrum multis à Deo Domino conseruari temporibus.

Ætherius Episcopus Pompeiopolis, similiter.

Olympius Episcopus Surensis, similiter.

f. pro me & sanctiss. Episcopo Hyperio, &c. *Saturnellus Episcopus Amastrenæ ciuitatis, * pro sanctissimo Episcopo, eo quod ægrotaret, subscripsi similiter.*

EPISTOLA EPISCOPORVM Dardaniæ, ad Leonem Imperatorem. Pag. 403.

Domino piissimo & inuictissimo, atque Christianissimo perpetuo Augusto, Imperatori Leoni, Vrsilius, Dalmatius & Maximus, Episcopi vestræ Dardaniæ.

LV.

ET agnouimus & inuenimus in lectione Imperii vestri, Saluatoris Dei iudicium, & quia virtute sua cunctas regno vestro subdidit barbaras nationes, & per vos eius pietas firma inuiolabilisque consistit, & vt nemo præsumat apud pium Imperatorem aliquid iniquum petulantia scelerata suggerere: quia sicut in sua pace omnia diuina consistunt, ita nihil sacramentorum Dei per fidem tranquillitatis vestræ humana varietate mutatur. Quid enim ita præceps est, aut sic impium poterit iudicari, quam credere pietatem Fidei terminis Apostolicis communitam innumerabilibus sacerdotibus & omnibus sanctarum scripturarum testimoniis roboratam, necnon & decretis Nicæni, Chalcedonensisque Concilij iudicio confirmatam, inanibus & profanis præsumptionibus posse violari, dum ad omnem perfectionem catholicæ Fidei, sapientissimi Salomonis doctrina sufficiat? Ait enim: *Sapien. 1.* Sentite de Domino in bonitate, & in simplicitate cordis quærite eum. Quid ergo pessima calliditate nequitia faciet, cui vltra bonitatem nequaquam licet excedere? Sed sicut ostenderunt litteræ, meæ humilitati directæ, hæc Timotheus respuisse dinoscitur, qui Episcopatum ambiens Episcopi morte percepit: quapropter aliorum scelus eius ruina factum est, & in fraterno concilio non vocatur, quando fratris necator esse cognoscitur, vtique à reuerendæ memoriæ Proterio, quantum ad fidem eius, in nullo læsus: cuius tali morte hic ordinatus, vestræ tranquillitatis iudicio nullum poterit eius gradus habere robur. Igitur religio vestræ pietati commissa ab æterno Deo, inuictissime Principum, conseruetur: eius clementia Imperium, quod vobis collatum est, in omni gloria longa ætate muniatur. Et sicut vestra mansuetudo diuina propitiatione continuis temporibus custoditur, sic & sacra mysteria nullorum scelestis præsumptionibus vulnerentur, sed pietatis vestræ laboribus pax mundo lata in sua soliditate intransgressibili pietate seruetur.

Vrsilius Episcopus Dardaniæ, incolumem tranquillitatem tuam pro pace mundi, & catholicis Ecclesiis, multis annis virtus æterna custodiat, domine piissime & inuictissime perpetue Auguste.

Dalmatius Episcopus Nentina, similiter.

Maximus Episcopus Diocletianensis, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM nouæ Epiri, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & inuictissimo domino totius terrarum orbis, & Christianissimo Imperatori Leoni, Petrus Episcopus metropolis Corinthi, & reliqui Episcopi reuerendissimi sub me constituti, Athanasius, Rufinus, Alexander, Candidus, Agatherus, Alexander, Archetimus, Cyriacus, Thales, Domitius, Hosius, Constantinus, Isicius, Ioannes, Athanasius, Timotheus, Aphobius, Zoilus, Plutarchus, Gerontius, in Domino salutem.

LVI. IN omnibus quidem, quibus propter religiosum Imperium vestrum respublica bene regitur, omnium Dominus glorificatur Christus; præcipue autem in quibus orthodoxæ Fidei inconcussa iura seru re studet vestra tranquillitas: pro quibus sancta & adoranda Trinitas intentionem vestram remunerans, & victorias de inimicis, & omnia sicut optatis præbuit, & præbebit vestræ pietatis Imperio. Vnde vero dignata est nobis scribere vestra tranquillitas, & aperte iussit nostram manifestare sententiam, hæc pietatis vestræ potentiæ declaramus, quia ea quæ à Chalcedonensi sancto & vniuersali Concilio definita sunt, tanquam sanctis Synodis præcedentibus consona, & in nullo contraria, aut sanctorum trecentorum decem & octo Patrum Nicæno Concilio, aut Constantinopolitano centum quinquaginta, aut Ephesio sub beatæ memoriæ Cyrillo celebrato, omnibus sententiis manere immutilata decreuimus. Nihil enim dubium in eadem sancta salutari Fide derelictum est, nec conuenit de tali causa sæpius fieri tractatus vniuersales, quasi in verborum nouitate, & non in fide inconcussa, rectaque conuersatione, salus humani generis constituta sit. Timotheum vero, sicut ex his quæ sunt scripta, cognouimus, nec regulariter nec consequenter sacerdotio obtinere prospicimus. Quo tamen modo oporteat eius causam, & sanctas Ecclesias in illa consistentes regione, disponi secundum Deum, in vestræ pietatis & iustitiæ pendet arbitrio, quæ non minus paci Ecclesiarum, quam securitati ciuitatum & subiectorum prouidere dignatur, perfecte sciens quibus imperare diuino iudicio constituta sit, docta pariter Ecclesiasticas sanctiones & proprias leges, & per vtraque tam orthodoxam Fidem, quam reipublicæ iura disponens. Nostras igitur orationes, quas pro vestræ serenitatis Imperio incessanter offerimus, omnium Deus & Dominus placatus accipiat: quatenus & omnis mundus per vos, & sanctæ eius Ecclesiæ cum omni pace & tranquillitate & fide orthodoxa gubernentur.

Petrus Episcopus metropolis Corinthi subscripta & consubstantiali Trinitati, quæ unum genus ad munimen Fidei orthodoxæ, & salutem generis humani constituit, pium tranquillitatis tuæ longissimo tempore seruet Imperium, venerabilis Imperator.

Athanasius Episcopus Athenensis, similiter.
Rufinus Episcopus Thespiensis, similiter.
Alexander Episcopus Patrensis, similiter.
*Candidus Episcopus, * similiter.*
Agatherus Episcopus Megarensis, similiter.
Alexander Episcopus Elateæ, similiter.
Archetimus Episcopus Thebarum, similiter.
Cyriacus Episcopus Caryslensis, similiter.
Thales Episcopus Agri, similiter.
*Domitius Episcopus, * similiter.*
Hosius Episcopus Lacedæmonis, similiter.
Constantinus Episcopus Chalcidis, similiter.
Isicius Episcopus Tanagrensis, similiter.
Ioannes Episcopus Megarensis, similiter.
Athanasius Episcopus Proponti, similiter.
Timotheus Episcopus Megalopoleos, similiter.
Aphobius Episcopus Coronæ, similiter.
Zoilus Episcopus Carsiæ, similiter.
Plutarchus Episcopus Platæensis, similiter.
** Georgius Episcopus, * similiter.* Gerontius

EPISTOLA EPISCOPORVM primæ Galatiæ, ad Leonem Augustum Imperatorem.

Religiosissimo & Christianissimo, amabili Imperatori & Augusto Leoni, Anastasius, Iulianus, Proclianus, Epiphanius, Daniel, Amatius & Euphrasius Episcopi primæ Galatiæ.

QVi sermo sufficiat ad laudem Domini Christi, tantam felicitatem humano generi conferentis, & suam prouidentiam in totius vitæ tempore demonstrantis? Ecce cum venerandæ memoriæ Principem Marcianum ad Deum proficiscentem, & de gloria ad gloriam demigrantem, & de terrenis sceptris cœleste Imperium possidentem, vestram potentiam Deus induxit in regnum eius, & pietati pariter succedentem: quatenus hæc per Apostolicam vestram religionem in Ecclesiis conseruata permaneant. Quapropter mox vt Deus vos ad solium Imperiale perduxit, primitias largitori vestro clarissimas obtulistis, id est, legem hanc erroneis dogmatibus resistentem, Ecclesiasticæ veritatis adiutricem. Semper enim diuinarum rerum curam habentes, neque tumultum qui Alexandriæ prouenisse dicitur, sine examinatione dignissima reliquistis: sed vestræ pietatis oraculis primæ Galatiæ Synodum sanctorum Episcoporum in metropoli Galatiæ conuenire sanxistis, quatenus deliberationem subtilissimam adhibentes, & relegentes vtriusque partis sul ectas oraculo vestro preces oblatas à sancto Ægyptiaco concilio, & clericis Alexandrinæ ciuitatis, necnon & Timothei defensoribus, nostram sententiam panderemus, quid de sancto Chalcedonensi Concilio, & de his quæ Alexandriæ gesta sunt, sentimus. Quapropter omnibus nobis celeriter congregatis, hæc principia, hoc nostrum fuit initium, vt omnium Dominum rogaremus, quatenus vobis tantam studium pro Ecclesia eius habentibus, supernam retributionem conferat, pietatemque vestram maxima longæuitate custodiat pro dogmatum sacrorum * Deinde considerantes etiam preces, quæ sapimus, vestro Imperio declaramus. Fidem itaque habemus atque seruamus, in qua & nati sumus, & cum qua pergere ad Dei terribile iudicium omnes oramus, in qua etiam baptizati sumus, & absque merito ad sacerdotium euocati, ad fidem gratiam accipientes imbuimus. Quam fidem venerabiles

LVII. (right margin at "Qui sermo")
Pag. 404. (right margin at "mas obtulistis")
* desunt defensione (right margin)

Euangelistarum numerum, & chorus tradidit gloriosus Apostolorum, quibus vtique sacramenta cœlestia desuper insinuata sunt, sed & numerus trecentorum decem & octo sanctorum Episcoporum collectus in Nicæna vrbe sanciuit, Apostolicam religionem perfecte & Apostolico spiritu conscribens, & diuina Ecclesiæ nostræ dogmata cum magnanimitate custodiens: necnon & aliæ sanctorum Episcoporum Ecclesiæ catholicæ Synodi, quæ necessario pro insurgentibus hæresibus sunt collectæ, hanc seruari cum integritate iusserunt. Nihilominus & Chalcedonensis, nutu Christianissimi Principis congregata, æquam de ea habuit voluntatem, definiens illorum sanctorum Patrum dogmata intemerata immobiliaque seruari: & quasi B ex quodam diametro vtramque redarguens veritatis aduersitatem, quæ duo æqui impietate perducere probantur in præceps. Et destruens Nestorij nefandi vesaniam, diuisionem & sectionem dispensationis Domini Christi pessime dictantis, necnon & Apollinaris furorem, qui confusionem in eiusdem Vnigeniti inhumanationem introduxit, & multa alia vane locutus est à veritate * posita. Bonam igitur confessionem C Fidei trecentorum decem & octo nostrorum Patrum & Chalcedonensis Synodus & aliæ decreuerunt inuiolabilem permanere, & nos, qui Ecclesiarum Galatiæ prouinciæ sortiti sumus Episcopatum, cum omnibus Ecclesiarum populis hanc perfecte seruamus. Insolubilis enim est firmitas dogmatum Apostolorum, Patrumque nostrorum, augmento non egens, imminutionem nequaquam suscipiens: sed qualis fuit à Patribus conscripta & tunc prædicata, vsque ad finem sæculi conseruanda est, & ab omni nouitate manebit extranea. Nullus itaque ad rationem Ecclesiasticæ veritatis Apostolo maior est, D quia vas electionis esse promeruit. Hic enim doctrinas imbuit, quarum eruditionem, in tertium cœlum ascendens, accepit. Nullus ad ministrandum supernis sacramentis decentior Angelo, quoniam pura natura nouit ministrare purissimis. Sed siue Paulus voluerit aliquid iubere quod primitus ipse non docuit, seu Angelus hoc Ecclesia Dei non suscipit, sciens quia scriptum est. * Ergo siue Angelus prædicet præter quod Paulus docuit, & chorus trecentorum decem & octo sanctorum prædicauit Episcoporum, non terremur angelica dignitate, vt E aliud doceamus præterquam sumus à sanctis Patribus eruditi: nec Pauli merito subdimur, qui raptus est in paradisum, eique verba ineffabilia sunt credita. Hæc enim lex est: Siue ego, inquit, vel Angelus de cœlo annunciauerit vobis præter quod accepistis, anathema sit. Non quia Paulus erat in suis dogmatibus permutandus, qui per Christum & mouebatur & loquebatur; nec quia Angelus de cœlo ad ministerium nostræ salutis mittendus erat, vt aliquid extra gratiam sacramentorum prædicare pateretur: sed vt tantorum merito, cunctis aliquid contra F Ecclesiastica dogmata nitentibus, omne conamen nouitatis abrogaretur. Nos itaque omni virtute seruamus sanctorum Patrum dogmata, & sanctum Concilium Chalcedonense cognoscimus, quod scilicet paternorum dogmatum diuitias sanctis Ecclesiis inuiolabiliter conseruabit. Qui vero ab eo Concilio semetipsos abscindunt, ignorant quia nomine Chalcedonense Concilium denegantes, ipsi autem ipsi à cuncto totius mundi collegio sacerdotum

Gal. 1. 2. Cor. 12.

Ibidem. Gal. 1.

A sine dubio segregantur. Illud ab omnibus celebratum est, quod eorum qui ibi collecti sunt, nullus penitus discordauit. Sed & si pauci quidam pro aliquibus necessitatibus per prouincias remanserunt, ad communionem eius attracti sunt, quoniam antiqua Ecclesiæ dogmata seruare dignoscitur. Ea siquidem quæ Alexandriæ perpetrata diuulgantur, dudum quidem fama ad nos perduxit, sed nunc integritatem insertam precibus agnoscentes & mentibus nostri gemitus non habentes, fontes requirimus lacrymarum, & luctus Hieremiæ lamentationibus pares, scientes vtique fletum passionibus adæquare. Quis enim valeat abstinere, licet animum B habeat adamante fortiorem, audiens in sacris locis nullum pudorem fuisse seruatum, sanctumque locum communis redemptionis nostræ, hoc est, venerabile Baptisterium, multorum virorum, quantum ad eorum attinet voluntatem, inuasione fuisse temeratum, dum diuina omnia nequaquam iniuriarum molis succumbant, & hæc perpetrata ab illis forsitan, qui peccatorum redemptionem ibidem susceperunt? Et quid est crudelius, sacerdotis necem etiam auribus valde C terribilem, iram nec vsque ad interitum illius habentem finem, sed vltra naturam indisciplinabiliter excedentem. Solet enim contra aduersarios furor insurgere: quem vero quilibet inimicum non habet, hunc honorandum natura docet. Omnis ciuitas scelerum immanitate completa est, & per omnes plateas & omnes porticus secta membra, mysteria sacra celebrantis, tractare feruntur, & ad nouissimum incensa atque consumpta, & ad cineres vsque redacta. Et neque in his solummodo doctorem atque Pontificem sistere passi sunt, sed etiam in ventos miserabiliter dispersserunt. Hæc igitur quantum vacus sunt D valde deflentes, de Timotheo tantorum malorum auctore, sicut preces docuerunt, quas bene se habere credimus, secundum piam sanctionem vestræ potentiæ nunciamus, si re vera accusantium verba cum accusationis veritate concordant, alienum eum ab omni sacerdotio esse demonstrant. Nam eum qui ex quacumque causa depositus est, non solum ad maiorem gradum venire lex Ecclesiastica non permittit, sed neque in ordine, in quo fuit, permanere, nisi deponens propria sententia eum rursus absoluat, aut certe Synodus sanctorum Episcoporum aliquid E de eo disponat. Sed etiam Episcopi, qui à sua dignitate depositi videbantur, sicut edocuerunt, lex non est vt alium possint ad officium euehere, quod ipsi videbantur amisisse. duo solummodo, licet super omnes honorabiles existerent, & omni accusatione liberi essent, ordinationem tamen Episcopi celebrare Ecclesiastico ordine prohibentur. Quod autem & viuo Pontifice Ecclesiarum gubernante, & nullo propter ordinationem regulariter procedente decreto, constitutus dicitur, omnem transcendit iniquitatem. Quod vero & necem iam eiusdem aggressus est, aut cooperatus, sicut edocuerunt, non solum F hoc regulis interdictum, sed etiam legibus & communi iure naturæ prohibitum est. Igitur si veræ monstrantur accusationis preces, [illegible] sacerdotio [illegible] potest [illegible] vestrum. Itaque [illegible] de Imperium [illegible] bene se habere decreuimus, [illegible] prudentiæ sanctis seruet Ecclesiis, atque dignetur disciplinam communem [illegible] collegio, omnique virtute ac fortitudine bono * Christi corporis

Conc. Nicæn. can. 4.

Concil. Nicæn. can. 6.

vnanimitatem pacemque seruare. Sciatque vestra tranquillitas, & agnoscat mansuetudo quomodo sunt seducti, qui neque Chalcedonense Concilium, neque quodlibet aliud, cui pietatis Ecclesiæ Apostolicæ participium inest, aliam tenent Fidem præter antiquam illam Euangelicam, quam chorus trecentorum decem & octo Patrum superna gratia inspiratus, Ecclesiis Christianæ religione dereliquit. Qui vero propriis quidem passionibus instigati, zelum autem figmentum sibi met apponentes, & simpliciores seducentes, Alexandrinam Ecclesiam turbauerunt, ipsi auditorum perturbatores, quicumque esse noscuntur. Inter eum enim nec recta intentione, nec sermone veritatis vtuntur contra sanctam Chalcedonensis Concilium, quia non solum ab illo se separauit, sed neque sanctorum Patrum Concilia in regia ciuitate facta, se suscipere professi erat, cum & ea dogmata sanctorum trecentorum decem & octo Patrum subtiliter referant: per quæ manifeste & in ipsa sancta Synodo inter primos fuerat, cum illo tempore pontificium Alexandri pro communis videbatur esse commissum, viri Apostolici, & ab omni macula sermonum [illegible] legitimates. Sed quia donauit venerabile vestræ pietatis Imperium Romano principatui, Dei largitas Ecclesiis longa serenitatis vestræ tempora [illegible] efficere, pacemque per vos & vestra [illegible] Christi confessione, subiectaque vobis omnes aduersarias nationes: quatenus vndique pace Christi munitis, patrum dogmata immobilia conseruetis, & omnem rempublicam æquitatis ordine disponatis.

Anastasius Episcopus Ancyræ metropolis sanctæ Dei Ecclesiæ, manu mea subscribens secundum pietatis vestræ iussionem, per prædictam epistolam insinuaui quid sentiam de congregatione sanctorum Patrum. Vicæ congregationem, quam Chalcedonensis sancta Synodus secuta esse dinoscitur, & de Timotheo qui precibus accensatus est, & seruari vos temporibus longiore.

Iulianus Episcopus similiter.
Proclianus Episcopus similiter.
Epiphanius Episcopus similiter.
Amatius Episcopus similiter.
Daniel Episcopus similiter.
Euphrasius Episcopus similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM
Veteris Epiri, ad Leonem Augustum Imperatorem

Dei amantissimo atque piissimo & Christianissimo, victori, triumphatori, semper Augusto Leoni, humilis Episcopus Eugenius in Domino salutem.

LVIII. NOs quidem humillimi volumus, & hoc superna gratia promerentes, nostra mente quiescere, & taciturnitatis pelagus in sancti & adorandi Spiritus pace retinere, vt sic abstinentes, siue propter sermonum inopiam, aut infirmitatem, dicendi sermonem tanti delicti apud nos haberemus. Sed quia proprii principatus adulter excellitur, & in sublime semper eleuatur, in ipse semetipsis multorum corda succendit, vt pulchritudinem sapientissimam solummodo Dei contemnet Ecclesiarum, summa necessitas nobis iniungit inutare propositum, vt a vobis prouocati, per hanc dicendi orationem egrediamur in altum, Dei hoc nostros obturantes auditus, vt ita Sirenarum mortiferum peccatum, siue earum (secundum Historias) fabularum mortem transeuntes, per ipsum pelagus vitæ tecum sobrie veniamus. Suscipe igitur hoc piissime, suscipe libenter a nobis minus nostrum omnium sacerdotum, & reliquorum in ministerio diuinæ scientiæ, qui constituti sunt, prædicationemque missionis quasi ex vna cuncta conscriptam. Fideliter namque fideliterque interroganti Principi factum est sacerdotibus, immortalis liber sanctam offerre responsionem, vt ex te denuo, Christiane, & tuæ tranquillitatis Imperio in omnem terram & cunctos homines cum mansuetudine pietatis poculum ministrent, vno omnium nostro Domino vnigenito Dei filio gubernante, qui solus in omnibus sæculis perpetuo regnans, & tibi Imperatori coronam, quando oportuit, hæreditario magis claro nutu superimposuit. Primum tibi signum regalis dignitatis, beati Dauid sanctitatem laudabili voluntate conseruans, per deserta discurrens, aptissime bestias iaculares. Nos autem sub arbore pacis positi, hoc timore in aura delectabili commoramur. Iaculare ergo, iaculare potentissime, secundum Danielem etiam Idol vel huiuscum paterna fide iaculo, vt nequaquam perditus ventilet ea quæ sunt ad Austrum. Ille namque paululum exiliens ad vltima Libyæ regionis, illam immedicabilem Alexandrinorum plebi infixit passionem, & sacerdotem intercemptorem, amorem Dei proprio dominio monstrauit: & viro sacrilego sacerdotii priuilegia nefanda committeret, qui non solum a sacerdotali voluntate, sicut preces de eo conlatæ præ[illegible] ostenduntur, sed etiam omni affectioni vulgi peregrinus agnoscitur, licet quibuscumque verbis, gestorum delere nitatur auditus. Nam si et animo concepti adulterii non inueniunt crimen, hoc solummodo paternæ traditionis destructori possit, quod est adhærere, vt in eo vitio possit vltio prouenire. Cum namque clarum non est, nisi qui forte sponte bona sese despicit, quid per sacratissima sanctissima & beatissimi post Deum patris nostri Leonis scripta sancitum est. Tacemus enim quæ primitus sub sanctæ memoriæ Principe Marciano coram omni populo in ciuitate Chalcedonensi de Fide orthodoxa sunt prolata ad confutationem quidem maleficorum & vesanorum hominum, & commemorationem atque consolationem piorum & fidelium. Quæ Fides & ab illo sancto omnique honorando Concilio testimonium bonum promeruit, & definitio sequitur clarioris vno voto ab omnibus obsignata est, totam formam detinens, quæ dudum in sancto Nicæno Concilio, & Ephesino primo apud recte sapientes constituta dignoscitur. In qua præcipue diuinitas & humanitas (sic enim dicendum est) vnius Vnigeniti custoditur, hoc est, in vno Domino nostro Iesu Christo incarnato Dei Verbo oratione serata, vt in nomine Iesu Christi, sicut ait Apostolus, omne genu flectatur, cælestium terrestrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. Quiescant igitur, quiescant, & hoc per te piissime, qui modicum bonum putant minus taciturnitatis existere. Quiescant confundere & Dei Ecclesias conturbare, & [illegible] sermonibus auditus personare cupientium: vel tuam rectam

Fidem, si metum futuri iudicii non habent, erubescant. Cur ventis sermonum tranquillitatem sanctæ Fidei nostræ conturbant? Cur concilia aduersus Deum in omni loco & gente faciunt residere vilissima? Cur tela contra nos dæmonibus subministrant? Cur de morte paruulorum cogitantes, nostræ immortalitatis auctorem * parua sectantur qui adhuc terrenas caulas tractare noscuntur? Cur certant sua scientia secundum Adam fieri velut Dei, qui adhuc nec quæ sunt hominum, agunt? (Genes. 3.) Cur lenem nostram mollemque pacem impugnant pro zelo, simplicitatem sancti nostri & celandi mysterii suffocantes? quo mysterio non solum nos, sed & omnes ministri spiritus superantur. B Quapropter gloriamur velut codicillos nos habere creditæ dignitatis huius, qua diuinitas tractatur, & immensæ scientiæ cum mensura congrua ministrare dicatur. Iterum à nobis dicatur & hoc, domine Deo amantissime, & cum omnibus hominibus in omni loco positis. In hoc enim tibi librum responsionis de confessione & oratione concludimus, (Rom. 9.) quod à sanctis Patribus & ab initio & hactenus dicitur: Pater & Filius & Spiritus sanctus in æterna Trinitate est, vnus principatus virtus, qui est C super omnia benedictus in sæcula Deus.

Eugenius Episcopus Epiri. Incolumem vestram pietatem omnium Dominus noster Iesus Christus pollentem, magna longæuitate conseruet, & sancta nostra & beatissima Fides sanctionibus, per omnia Deo amantissime atque piissime.

Pag. 406. *Valerianus Episcopus Phœnices, similiter.*
Claudius Episcopus Anciasmi, similiter.
Soterichus Episcopus Corcyræ, similiter.
Hypatius Episcopus Adrianopolis, similiter.
Didacus Episcopus Phocæ, similiter. D
Eugenius Episcopus Euromæ, similiter.
Vranius Episcopus Dodonææ, similiter.
Stephanus Episcopus Bothroti, similiter.

EPISTOLA EPISCOPORVM nouæ Epiri, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christo amantissimo, à Deo principe constituto, victori, triumphatori semper Augusto Leoni, Lucas Episcopus, Artemius, Antonius, Philocharis, Eusebius, Nazarius & Paulus Episcopi Epiri. E

LIX. RElegentes ea quæ nobis à vestra tranquillitate sunt scripta, & agnoscentes mox inter ipsa principia non solum pro Fide catholica sanctarum Ecclesiarum, sed pro ciuitate quæ sub vestri Imperii sceptro dinumeratur, tantam vos habere sollicitudinem, quantam oportet gerere diuino nutu Romana Imperia conscendentem, & tranquille omnia gubernantem, vt vndique totius orbis terrarum inconcussa & sine fluctu sit nauis: maximas gratias Saluatori nostro Iesu F Christo debere nos confitemur, orantes pariter, vt Christianum nobis vestrum Imperium multis temporibus conseruetur, quod nobis & singulis vtique & pariter vniuersis spes maximas & demonstrat, & donat. Itecer enim & simul & singulari vniuersis, quasi de quodam pectoris nostri cubiculo bona vestra proferre, quorum prima & maxima est, pacis vbertas. Relegentes igitur oblatas vobis preces ab Alexandrinis, in A malorum tempestate maxima constitutis, & agnoscentes scelera à dæmone ibi commissa, amarissime in his ingemiscentes, & propria membra lugentes quæ tali calamitate noscuntur afflicta, paululamque respirantes, & communem de his rebus tractatum habentes omnes Episcopi in vestra Epiro constituti, secundum ea quæ à vestra tranquillitate sancita sunt, hæc vestris piis auribus indicamus: gratias primitus etiam in hoc agentes, quoniam parcentes nostris infirmitatibus atque laboribus, & maximam propter hyemis vehementiam nostri solemniter curam habentes, præcipitis vt singuli nostrum B in regione propria de præsentibus rebus suam debeant proferre sententiam. Quapropter dicimus, quod si ea quæ ab Alexandrinis in accusatione deducta sunt, cum veritate concordant, (non enim ex vna parte verba suscipienda sunt) nec ordinatio Timothei firma consistit, & ab Episcopatu, quem arripuisse dicitur, est penitus alienus. Si autem oportet eum sermonem satisfactionis in præsentia vocatum præbere pro his quæ commisit, sicut & conuenit, & iustum simul & pium est, si etiam vestræ tranquillitati C complacet, vt secundum petitiones supplicum nihil ab eo in medio tempore aduersus Fidem catholicam petitus innouetur, cum præcipue Imperator piæ memoriæ Marcianus deponendos esse sanciuerit etiam recte factos Episcopos, si quid mutilare aut commouere ex his quæ Chalcedone à sancto & vniuersali Concilio sunt definita, tentauerit, sicut ipsa monumenta ibi confecta testantur, (supra expos.) in quibus quoddam signaculum definitionibus, memorati Principis sanctio supposita est. Ea vero quæ Chalcedone constituta sunt à sancto & vniuersali Concilio de Fide catholica, inquantum doctrinas & ex- D positiones & interpretationes perfectorum Patrum nostrorum sequi valuimus, esse consona iudicauimus his quæ Nicææ à sanctis trecentis decem & octo Patribus definita sunt, & postea in regia ciuitate à centum quinquaginta Patribus explanata, in quibus etiam perdurámus. Et licet plurimis sermonibus extendatur expositio Fidei catholicæ Chalcedone celebrata, tamen ad illas respicit, quarum in præcedentibus probatur fuisse memoria, & veluti paucarum illarum est interpretatio syllabarum. Si quis igitur sobrie ac fideliter, & non contentione de his vo- E luerit cogitare, in tantorum decretis consentit, quorum etiam multus numerus ad satisfactionis sufficit rationem. Non enim in verbo fidei omnium vnanimiter potuit sententia conuenire, nisi sanctus Spiritus illic pro causa veritatis interfuisset. Cum ergo grandia sint hæc quæ mota noscuntur, & egeant vestræ Christianitatis auxilio, supplicamus tantis malis resistere, & rebus inoptabilibus repugnare. Dignumque vestra pietate trophæum cum superno solatio contra diabolum confidenter erigite: flammam hanc, antequam in sublime conscendat, extinguite, languoremque, priusquam velut morbus inficiat vni- F uersa, curate. Nam medicorum ægritudines curantium illos potius admiramur, qui neque ad ægritudinem venire permittunt. Non patiamini horum scelerum cumulum fieri posteris in exemplum: habeant loca sancta proprium cultum, Ecclesiæ inuiolabile securitatis ius, Pontificesque cautela baptisteria purgentur à nece. Deleiam venerabilis Imperator, impietatis monumenta: doceantur omnes pietatis exercere culturam.

Lucas Episcopus Dyrrhachenus. Incolumem semper in omnibus mentis pium vestræ serenitatis principatum, multis in pace temporibus Dominus Christus conseruare dignetur, Deo amabilis, victor & triumphator Auguste.

Artemius Episcopus Elampenus, similiter.
Antoninus Episcopus Lychnidi, similiter.
Polichronius Episcopus Callidi, similiter.
Eusebius Episcopus Apolloniadis, similiter.
Nazarius Episcopus Aulonæ, similiter.
Paulus Episcopus Pennatensis, similiter.

B

EPISTOLA EPISCOPORVM Cretæ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo Imperatori, & Christo amabili domino, Augusto Leoni, Martyrius humilis Episcopus vestra Gortynæ.

LX. TEmpus nobis est lyram sumere diuinitus inspirati Psalmistæ Dauid, principatum tranquillitatis vestræ. Hic namque solus idoneus est C hymnus pro vestræ magnitudinis proferri, in quo ait: Saluum fac Domine regem: & exaudi nos. (Psal. 19. Psal. 20.) Et iterum in aliis modulationibus dicit: Domine, in virtute tua lætabitur rex, & in salutari tuo exultabit vehementer, & reliqua quæ in ipso Psalmo sunt, pro vestræ potentiæ ordinatione dicta creduntur. Sciens enim ex illo tempore gestorum talia Prophetarum, quia per quæ confirmatis ea quæ Dei sunt, per ea quoque vestrum roboratis Imperium. De his autem quæ nos vestra sanciuit pietas indicare, ego & mei consacerdotes recte consistentes insinuauimus, quia D sanctum Chalcedonense Concilium concordare credimus expositioni Fidei trecentorum decem & octo Patrum in Nicæa vrbe congregatorum, in qua baptizati & baptizantes, & prolatum exinde omnibus Symbolum intemeratum inuiolatumque seruantes, vitam in eo complere reliquam: & his quæ postea definita sunt a sanctis centum quinquaginta sacerdotibus in ciuitate regia Constantinopoli congregatis: necnon & his quæ in Ephesina Synodo priori, quæ Nestorii diabolicas blasphemias abscidit, & vesaniam Eutychis vna destruxit, & quæcumque inter hæc E orta est hæretica blasphemia. Et dicimus tranquillitati vestræ, quia ab initio totius hæreticæ blasphemiæ inexperta est vestra Creta, decem Martyribus prouincialibus passionibus tempore deprecantibus Saluatorem Deum, vt libera à tentationibus hæreticis, semper ab æstu eorum prouincia seruaretur. Et secundum magniloquum Apostolum Paulum scribentem fugiendas (2. Timo. 2.) quæstiones stultas, quæ lites noscuntur sæpe generare. De his enim quæ in sanctæ memoriæ Proterium gesta sunt, non est qui non grauiter & absque humana natura hæc facta decernat. F (Prou. 21.) Vestræ vero pietatis est, cuius anima, secundum scripturam diuinam, in manu diuina consistit, secundum propriam clementiam ea quæ sunt commissa corrigere. Timotheus vero, si viduata sanctissima Ecclesia Episcopus ordinatus est, (Pag. 407.) decreto communi vniuersorum & vel grauissimorum Episcoporum vniuersæ prouinciæ, aut omnium aut plurimorum conuenientium vna, & reliquis aut propter senectutem aut propter ægritudinem, aut quamcunque neA cessariam causam absentibus, à tribus tamen vel paucis Episcopis inculpabilibus & communicatoribus regulariter ordinatus atque constitutus est, firmitatem eum sedis habere decernimus. Si vero aliquid horum defuit, necesse est ordinationem pariter diiudicare.

Martyrius Episcopus Gortynæ. Incolumem vestram potestatem, tuentem pacem sanctarum Dei Ecclesiarum, sancta & viuificatrix Trinitas omni tempore vita conseruet, piissime & Christo amabilis Imperator.

*Cyrillus Episcopus * Subrinus, similiter.*
Euphronius Episcopus Hierapytnæ, similiter.
B *Gennadius Episcopus Cnosii, similiter.*
Prosdocius Episcopus Lappæ, similiter.
Euphrata Episcopus Chersonensis, similiter.
** Nicias Episcopus Catamensis, similiter.*
Sebon Episcopus Doniæ, similiter.

EPISTOLA VARADATI Monachi, ad Leonem Imperatorem.

C *Terræ marisque & totius generis humani domino, orbis terrarum victori, & piissimo Augusto Leoni Imperatori, pauper Varadatus in Domino salutem.*

TErribiles litteras Imperii vestri suscipiens per Eutropium Magistrianum, vestræ diuinitatis famulum, valde gauisus sum (semper enim gratiam tranquillitatis vestræ suscepimus) eo quod * posuit potestas vestra sollicita pro sanctis Ecclesiis Domini Iesu Christi, cunctisque pauperibus sub vestro Imperio constitutis. Pro- LXI. D pterea enim in omni Imperio Romanorum vestram pietatem Deus elegit, conferens vobis intellectum sapientiæ, sicut scriptum est: Principium sapientiæ timor Domini, quæ sapientes mundi transcendit: quatenus conterat vestra diuinitas eos qui iniquissime conuersantur, & liberet iustos de manibus impiorum. Audiuimus (Psal. 110. Prou. 1. & 9.) enim quomodo incedunt lupi super greges, & rapiunt oues ab ouilibus suis, & non metuunt à voce pastorum. Quapropter repente, amice Leo, rugies, fiesque illis valde terribilis, & pro metu, Leonis impetum fugientes, quod abri- E puerunt, de suo redimittunt. Sic ergo vestram facere condecet pietatem, vt sicut nomen est Imperii vestri, ita prædicetur in toto mundo terribile pietatis vestræ decretum, sicut scriptum est: Secundum nomen tuum Deus, ita & (Psal. 47. Prouer. 19.) laudatio tua. Sed & Salomon, Dauid filius, ait: Similis est ira regis furori leonis. Et Deus omnipotens glorificauit nomen Leonis super omnia quæ in terra sunt, vt subiiciat omnes volentes extolli contra timorem Dei. Scriptum est enim, (3. Reg. 13.) quia dixit Deus omnipotens Semel Prophetæ, veniret ad Hieroboam regem, & argueret eum in F quibus deliquerat: dixitque Deus Prophetæ, ne comederet panem, aut biberet aquam in illo loco. Et cum locutus fuisset Propheta regi Hieroboam secundum verba Dominica, & audiuit verba mendacii, cumque comedisset panem, & bibisset aquam in illo loco, iussit leoni Deus, & depotuit sic anno suo Prophetam, & decerpsit eum, & membratim in via proiecit, eo quod transgressus est præceptum Domini. Dixerat enim ei, ne comederet, aut biberet: & comedit & bibit. Et scriptum est quid fecit leo Prophetæ, vsque in

hodiernum diem. Sic decet nomen pietatis vestræ terribilia ferre præcepta in omni terra contra omnes qui præsumunt diuina mandata corrumpere. Isti enim sunt filii Timothei, qui latenter egit inique, necauit hominem, & tulit eius vxorem. Et quidem Deus omnipotens cum faceret nobis, sed neque vestra diuinitas hoc perpetrare permisit: & cum deberent omnipotenti supplicare Deo, vt misereretur eis, & rogare vestræ pietatis Imperium, vt ei cederet de sanguine quem habent in manibus, per diuersa discurrunt, fallaces volentes sicut scriptum est, multos a sua recta decipere, si potuerint: faciunt etiam electos errare, sicut scriptum est in sancto Euangelio. Indesertum hæc recta est & inuicta, vt scriptum est: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Et ipsum Verbum habitauit in Maria, & sicut legitur, induit corpore * de figmento Dei Patris & Domini nostri Iesu Christi. Et testis est beatus Paulus, quia Christus Iesus de Maria est natus ex semine Dauid in Spiritu sancto, missus à Patre qui in cælis est, vt in mundum veniens & ambulans renouaret omnem carnem in carne sua, & resurgere nos faceret à morte in carne sua, & omnia in eo nobis ostendit. Nam & protoplastus homo ab eius Patre factus est: & propterea postquam periit, in illo vita quæsita est. Et iterum propter aduersarium diabolum, qui filius noluit fieri lucis, & propterea debellabit homines, & omnem carnem hominis in concupiscentia obligabat, Deus omnipotens facturam suam deperire non voluit, sed misit Spiritum sanctum suum ad Mariam Galilæam, in corpore quod ille deceperat, in quo etiam seducebat inimicus, vt per eum deuinceretur atque confunderetur. Corpus enim Domini nostri Iesu Christi omnem carnem viuificauit, vt per corpus proprium ostenderet iustitiæ templum. Per ipsum enim sumus liberati, sicut beatus Paulus ait, & Esaias Propheta testatur. Cum enim vidisset Dominum Deum, ait: Væ mihi in labiis iniquis, & Dominum Deum vidi. Et sumens Angelus carbonem ignis ab altari per ferrum, posuit in ore Prophetæ, dixitque Prophetæ Angelus: Transiit iniquitas tua. Rogamus vestrum Imperium, vt ad eos dicere iubeatis, quare per ferrum carbonem sustulit Angelus, & Esaias Propheta digitis carnis appropinquare non potuit, quoniam vrebantur. Et dicere si nequiuerint coram vestro Imperio & victoria, etiam nos quod nobis tribuit vestra tranquillitas, dicimus cum veritate, monstrantes sicut in sanctis Scripturis de virga ferrea legitur: est enim virga Christus, sicut scriptum est, in igne, & fit ignis. Numquid possunt digiti carnis appropinquare ei, & non vri? Sed per forfices ferreas, quæ similes ferro sunt, & dum per eas tenta fuerit virga ferrea, iam tunc teneret carnis digitus, nec vruntur. Sed etiam & ipsi, qui tenent * in fundum virgam ferream, & ignem qui similis est, in aqua, & tunc possunt digiti tenere, & non vri. Ita factum est in Ioanne, qui secundum similitudinem artificis, tenuit baptizando in aqua Dominum ad similitudinem ignis. Et tunc datum est sanctis sacerdotibus Dei tenere corpus sanctum filii Dei, & non vruntur communicantes hominibus cibum æternum. Legitur, Vita hominis, panis & aqua: non est panis, qualem comedunt Iudæi, & operantur non credentes, quia vita est hominum: sed corpus, quod factum est filius Dei ex Maria virgine, & est figmentum Dei quod est filius Dei, panis qui de cælo descendit. Non enim aqua,

Matth. 24. — Ioan. 1. — Rom. 1. — Luc. 1. — Galat. 1. — Esai. 6. — Ibid. — Psal. 2. — * f. infundunt. — Matth. 3. — Ephes. 10.

A quæ ex multis est fontibus, vita est hominum, quam sunt multi aquam non habentes, sed aqua, quæ vita hominum est, aqua est baptismatis, quæ est ex Deo. Sicut enim virga ferrea fit ignis, & absque forcipe ferrea non tenetur: sic & Verbum quod erat in principio, tenere non poterat, & nemo vitam non tenuit, nisi induisset carnem, vt in eo corpore teneri suam similitudinem teneretur. Non poterat autem sine corpore hominis hoc teneri, sicut [illegible] illud tenuit digitis carnis, quia iam nondum indutum carne Verbum Dei. Quomodo enim ostendere poterunt, B ex quo est plasmatus Adam, vsque dum venisset Christus, & induisset carnem ex Maria virgine, quia potuit quisquam electorum tenere Verbum, quod nunc factum est, sicut multi nunc comedunt? Numquid non diligebat Deus, sicut diligit nunc, eos qui in hac generatione sunt? Diligebat eos, & inter valde gaudebat. Sicut enim sapiens artifex massam fermentat, & non repente omnem conspersionem permiscet, sed spatio aliquo momentum infert, & tunc sumens conspersionem fermentatam, & tradit amicis suis præbet ad comedendum; ita nunc gestum est, vt C sufficiant hæc exempla non credentibus. Abraam, cum dixisset Saræ vt faceret fermenti sata tria, non dixit ei nomen, eo quod non erat fermento conspersum. Et cum venisset Deus, & donasset gratiam Patris, ait: Simile est regnum cælorum homini, qui accepit farinæ sata tria, & abscondit in eis modicum fermentum. Quis enim Prophetarum antiquorum aut nouissimorum dixit, vt misceretur conspersioni fermentum, nisi ipse Christus, qui venit vt diuinitas eius voluit, & permansit plasma Patris, secundum voluntatem Patris sui, sicut scriptum est: Veni facere volunta- D tem tuam, Deus? Scimus enim, quia Verbum in principio erat ante plasma & ante solem, & sic mansit donec hoc plasmate opus esset. nam & fermentum mundi ante plasma. Quod autem præsumpserunt atque locuti sunt coram vestræ serenitatis Imperio, sicut didicimus ex his quæ conscripta sunt, quoniam dicunt sufficere sibi Concilium in Nicæna vrbe celebratum, & nequaquam in Chalcedonensi Concilio consentire: exprobret eis vestra diuinitas per sapientiam sanctorum Apostolorum, qui dum congregati essent in Hierusalem, præter Paulum Apo- E stolum, omnes simul librum Actuum conscripserunt propter fidem Domini Iesu Christi, & permanet in sanctis Ecclesiis quod scripserunt, & post multos annos venerunt ex eis in magnam ciuitatem Antiochenam, & venit simul beatus Paulus ad eos. Et congregatis eis in sancta magnaque Ecclesia, surgens beatus Paulus, sicut scriptum est, arguit beatum Petrum coram omni ecclesia. Sic enim dixit Petro: Si tu, cum sis Iudæus, in præputio viuis, quomodo cogis gentes Iudaice viuere? Et non contradixit Petrus, & reliqui Apostoli Paulo, sed verba Pauli cum gra- F tia susceperunt, permanentes in vera fide, quæ per Paulum eis adiecta est. Et si isti, qui cum essent lumina mundi, & multo tempore cum Christo Domino conuersati, susceperunt sermonem Pauli, quem in nouissimo Deus elegit: quanto magis debent, qui missi sunt à Timotheo ad vestrum Imperium, suscipere doctrinam sancti Concilii, & beati semperque memorabilis Marciani, & quæcumque ibi iussa sunt de vera fide Chalcedonensi? Disposita vero nequaquam maligna sua machinatione consentiant in sancto Concilio, & in Prophetis, aut in Apostolis. Sufficit

Ioan. 6. — Ioan. 1. — Psal. 101. — Pag. 408. — Genes. 18. — Matth. 13. — Luc. 13. — Psal. 39. — Galat. 2.

A beatus Dauid exprobrans & confundens non sentientes suscipere Verbum Dei, quem quotidianis diebus in suis auribus audiunt. Ait etiam Dauid. Ante solem fuit nomen eius. Et quando natus est de sancta virgine Maria, dixit ei denuo Deus omnipotens: Ego hodie genui te. Et metuendum est atque terribile, putare mentiri Deū in sermonibus suis, quibus ait: Ante solem fuit nomen eius. Et iterum cum natus esset de Maria virgine, Ego hodie genui te. Sed rursus ait: In Sion homo natus est, & ipse fundauit eam. Et ipse Dauid in sancto Spiritu ait de seipso: Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextris meis. Hæc ergo, quæ thesaurizauerant nobis Apostoli & Prophetæ, & iusti habitantes in montibus & in speluncis, qui placuerunt in conspectu Dei, ea scripsimus vestræ pietati, ad gloriam Dei & Christi & Spiritus sancti. Et dudum quidem sancti & venerabiles Archiepiscopi vestræ tranquillitati veram Fidem scripserunt, & de Chalcedonensi Concilio, similia enim sunt coram Deo, & qualis fuit oblatio Abraam prius, & Iob in medio, & sanctorum nouissime offerentium; ita suscepit Deus legislationem sancti Concilii prioris & posterioris. Vellem autem, vt iuberet vestra diuinitas coram se filiis Timothei: Abraam vnum

Psal. 71. *Psal. 2.* *Psal. 71.* *Psal. 2.* *Psal. 86.* *Psal. 109.* *Gen. 22.*

A agnum obtulit, & suscepit Deus & lætatus est: & Iob septem agnas & septem boues vnam oblationem Deo, & suscepit Deus, & lætatus est: & sancti Apostoli tres panes, qui sunt corpus Christi, & suscepit. Quid putas dicturi sunt Timothei filii. Similis est ouis Abraam illis quatuordecim, quas obtulit Iob? An certe dicturi sunt, quia non fuit similis vna ouis Abraam, illis quatuordecim Iob? Item nos omnes filii Abraam sumus, vocati in vera fide. Sed Abraam & Iob, qui placuerunt Deo, minime hoc baptisma susceperunt. Numquid nos diuisi sumus ab eis? Absit, sed credimus quia & ipsi & nos filii sumus omnipotentes. Sic decet credere vestrum Imperium, & veram statuere Fidem. Deus enim perfectus est, & non possunt homines perscrutari diuinitatem eius.

B Sicut enim solem non potest quilibet minuere aut mutare, sic nec factorem solis poterit in æternum. Hæc cum tremore scripsi vestræ pietatis Imperio, septima & vicesima die Augusti mensis, anno secundo Imperii, indictione decima. Saluto vestram diuinitatem, & omnes diligentes tranquillitatem vestram, & deprecor omnipotentem Deum, vt statuat vestrum Imperium longæuis in hoc mundo temporibus, & in futuro sæculo coram Deo.

Iob. 42. *Rom. 4. Galat. 3.*

Finis Concilij Chalcedonensis.

NOTÆ
SEVERINI BINII
IN

Concilium *a* Chalcedonense *b* Oecumenicum seu vniuersale IV, *c* approbatum *d* in quo sexcenti triginta Episcopi *e* omnes hæreses maximè Eutychetis *f* & Dioscori *g* condemnarint *h* anno Domini 451. Marciano & Adelphio consulib. æra 489. *i*.

Hoc Concilium à Leone Pontifice indictum est.

CONcilium] *hæc sacrosancta synodus, auctoritate S. Leonis indicta, hortatu, opera, & auxilio Marciani Imperatoris congregata, conuocata ac celebrata fuit hac occasione. Post obitum Theodosii Imperatoris voluntate S. Pulcheriæ ex senatus consulto delatum est imperium Marciano. Cum enim nullum præcessisset exemplum, vt Augusta sola moderaretur habenas Imperij, ipsaque Deo virginitatem vouisset, iamque ætate grandior esset; vt pote, quæ annum quinquagesimum primum vitæ suæ ageret, salubre illud iniit consilium, vt coniugij titulo eueheret in imperium virum ætate maturum, consilio grauem, continentia probatum, atque militari virtute vbique spectatum, sicque optimo imperij regimini, opportune consuleret, & tamen deuotæ Deo virginitatis integritati omnino prospectum esset. Nutu igitur ac voluntate diuina electus imperator Marcian. duabus epistolis, quæ extant inter præambulares Concilij Chalcedonensis, ad Leonem scriptis, rogat Pontificem, vt ad propulsandas hæreses, locum, tempus & modum congregandi Concilij vniuersalis præscribat. Priore epistola hæc ait:* Per celebrandam synodum te auctore maxima pars circa omnes Episcopos Fidei Catholicæ fiat. *Secunda epistola ad Leonem, quæ extat inter præambulares:* Superest, *inquit,* vt si placuerit tuæ beatitudini in has partes aduenire, & Synodum celebrare, hoc facere religionis affectu dignetur. *Et paulo post:* Si vero hoc onerosum est, vt tu ad has partes aduenias, hoc ipsum propriis literis tua sanctitas manifestet, quatenus & in omnem Orientem & in ipsam Thraciam & Illyricum nostræ literæ dirigantur, vt ad quendam destinatum locum vbi vobis placuerit, omnes sanctissimi Episcopi debeant conuenire, & quæ Christianæ religioni & Catholicæ fidei prosint, sicut sanctitas tua secundum Ecclesiasticas regulas definiuit, sua dispositione declarent. *Idem enixe admodum Pulcheria Augusta petens epist. ad Leonem scripta ait:* Tua reuerentia, quocunque modo prospexerit, significare dignetur: vt omnes etiam totius Orientis Episcopi Thraciæ atque Illyrici (sicut etiam nostro Domino piissimo Imperatori meo coniugi placuit) in vnam ciuitatem velociter ab Orientalibus partibus valeant conuenire, & illic sancto Concilio & de Catholica confessione, & de his Episcopis qui ante hoc segregati sunt, sicut fides & Christiana pietas exigit, te auctore decernant. *Hæc ex epist. Pulcheriæ ad Leonem, quæ extat inter præamb. Concilij Chalcedonensis. Tanta cum industria Concilium Oecumenicum expetentibus Augustis, Pontifex respondit; cum ingruentem Hunnorum exercitum Gallias deuastantem, & iam Italiam inuadere cogitantem, Concilium Oecumenicum ad tempus opportunum differendum esse; ideo nimirum, vt Episcopi à barbarica hostilitate liberati, se libere ad synodum conferre possent, Constat ex epistola Leonis quadragesima secunda, quadragesima tertia, & quadragesima quarta, Tum consensisse, nouaque legatione, quæ synodo Oecumenicæ interesset decreta, priorem illam, de qua supra in Actis Concilij Constantinopolitani & Mediolanensis egimus, reuocasset; Imperator piissimus publicam edidit sanctionem inter præambulares Concilij Chalcedonensis extantem, de synodo Oecumenica Nicææ in Bithynia Kalend. Septembris celebranda. Optabat enim ibi contra hæresim Eutychetis vniuersale Concilium celebrari, vbi primum Arianæ impietas damnata fuit. Legati Pontificij de fide Occidentalium per Leonem & prouincialia Concilia Mediolani atque alibi in Oriente habita iam ante, prout fieri conuenit, informati; cum literis commendatitiis ad imperatorem scriptis, ante Kalend. Iulias Roma discesserunt, secum deferentes etiam Leonis Pontificis epistolam quadragesimamseptimam ad synodum transmissam, ex qua Patres Concilij intelligerent, quibus de rebus in Synodo agere: quosque Concilij Præsides agnoscere deberent. Cum igitur ad præfinitum diem Kalendarum Septembrium Episcopi ad Synodum conuocati, se Nicæam Bithyniæ contulissent, ibique pluribus diebus aduentum Imperatoris Synodo interesse volentis, expectassent scriptis ad imperatorem epistolis petitum fuit; vt quia plures Episcopi ad difficultatem & laborem itineris, infirmitatibus, aliisve angustiis affligerentur, conuentus ex more agi permitteret. Ad hæc Marcianus Augustus rescripsit, visum esse Apostolicæ sedis legatis, ne absque Imperatoris sententia Synodus ageretur, seque propediem aduenturum pollicitus est. Sin autē aduentū maturare non liceret, hortatus est eosdem, vt se Chalcedonem conferrent Cum interea Illyricum ob metum imminentis barbaricæ inuasionis perturbari audiuisset, aliisque non*

Qua occasione?

Imperatoris rogatu Pontifex indixit concilium.

Qua ratione dilatum?

Quare mandatum [illegible] Nicææ [illegible]

Qua ratione Concilium [illegible] translatum sit.

A videretur esse tutum, ob bellicas expeditiones Constantinopoli longe recedere, decima Kalend. Octobris, Patres Nicææ congregatos, iteratis literis Chalcedonem Constantinopolis propinquiorem conuocauit. Vnde, quod initio dixi, liquidissime constat, hanc synodum Oecumenicam, Imperatoris instinctu & consilio: Pontificis autem iussu atque auctoritate congregatam fuisse. Hoc apertis verbis profitentur Episc. secunda Mœsia in epistola ad Leon. Imperatorem, quæ extat inter epistolas ad Chalced. Concilium pertinentes, vbi sic aiunt: In Chalcedonensium ciuitate multi sancti Episc. conuenerunt, per iussionem Leonis Romani Pontificis, qui vere caput est Episc. B Denique Gelasius in epistola ad Episc. Dardaniæ scribit, non Alexandrinam vel Antiochenam, sed solam duntaxat Apostolicam sedem cum auxilio Imperatoris, sua auctoritate decreuisse, vt synodus Chalced. fieret. Quod si Magdeburgenses, prout debebant, bene accepissent, non tam impudenter Gelasium vera scribentem, de mendacio arguissent. Scitu & obseruatu necessarium est, appellatione huius Concilij ea tantum acta intelligenda esse, quæ Leonis I. Pontificis Maximi auctoritate confirmata fuerunt. Nam decretum illud act. 16. quo Patres Conc. absentibus legatis & postea reclamantibus Constantinopolitanæ sedis primatum C attribuerunt, ideo, quod instar Romæ caput imperij effecta, primatum meruerit, velut illegitimum à Leone Pontifice iustissime improbatum fuit. Supponit enim, quod Romana sedes tunc primatū habere meruerit, cum Romani vrbis imperio potiretur, atque adeo non diuino, sed humano iure caput Ecclesiarum effecta fuerit. Vide quæ dicemus infra verbo approbatum. Baron. anno 450. & 451. Bellarm. lib. 4. de Concil. cap. 13.

Redarguuntur Magdeburg.
Quæ sola appellatione huius Concilij nominanda sint?

b Chalcedonense] Sic dictum à Chalcedone, quæ erat ciuitas Bithyniæ, prope Bosporum Thracium, è conspectu Byzantij, quod in altera parte est situm. Hanc D Megarenses condiderunt; teste Strabone libro duodecimo. Incolæ vrbis Cæci appellati sunt; ideo quod non potius oppositum littus elegissent, in quo postea conditum est Byzantium, loco longe feliciori situm. Huius meminit Pomponius lib. 2. Plinius lib. 5. cap. vlt. Ptolomæus cap. 1. lib. 5. Antoninus in suo itinerario. Hæc ciuitas licet ante non ignobilis foret, à Patribus huius Concilij, honore & dignitate clarior & illustrior reddita fuit. Cum Imperator instaret, vt ad honorem Euphemiæ Martyris Chalcedon. nomine tenus Metropolis dignitatem consequeretur, citra præiudicium Nicomediæ; Patres Concilij act. 7. communi consensu id admiserunt. Et quamquam principio Im- E perator voto singulari desideraret, vt Patres Nicæam conuenirent, eodemque loco, quo primum Ariana perfidia oppugnata est, Eutychianam hæresim condemnarent: propter bellicas tamen expeditiones, & barbarorum incursiones fieri debuit, vt Patres præscripto die Nicææ congregati, transferrentur Chalcedonem, quæ Constantinopoli propinquior, & à metu hostium multo securior erat.

Chalcedon quæ & qualis vrbs.
Hæc vrbs occasione Concilij facta est Metropolis.
Locus habiti concilij.

In amplissima basilica S. Euphemiæ Martyris, quæ non intra mœnia, sed in suburbiis collocata fuit, Episcopi conuenerunt. Ante cancellos sacri altaris in secretario, prout fieri consueuit, synodalis Patrum consessus fuit. Quo F ordine infra dicemus verbo Sexcentorum. Ecclesiam S. Euphemiæ graphice describit Euagrius lib. 2. cap. 3. Quis locus Ecclesiæ dicatur Secretarium siue sacrarium, post ea, quæ notauimus supra can. 21. Concilij Laodiceni, prolixius ostendit Baro. an. 451. n. 61. 62. & 63.

Consessus Episcoporum vbi?

c Oecumenicum seu vniuersale.] Cum ad instantiam Imperatoris hoc Concilium auctoritate Romani Pontificis indictum sit, iussuque eiusdem omnes Episcopi totius orbis conuocati fuerint, vt patet ex ijs, quæ diximus supra verbo Concilium: cum denique huic sanctorum Patrum conuentui Romanus Pontifex per suos legatos præsederit, quis vniuersale & œcumenicum esse neget? Paschasinum & Lucentium Episcopos: Bonifacium & Basilium Presbyteros legationis munere fungentes synodo interfuisse, ac præsedisse, singulæ fere actiones Concilij attestantur. Ipsi enim in omnibus prope actionibus prope actionibus primi nominantur, primi sedent, primi loquuntur, & primi subscribunt, non alia sane auctoritate, quam vt ius præsidendi à Pontifice sibi delegatum ipso facto vsurparent. Quid quod ijdem legati, definitiuam sententiam in Dioscorum pronunciantes, apertis verbis indicent act. 3. se ad nomine Pontificis velut vniuersi Concilij prædare? Verba sententiæ hæc sunt. Sanctissimus ac beatissimus Papa caput vniuersalis Ecclesiæ Leo, per nos legatos suos, sancta synodo consentiente, Petri Apostoli præditus dignitate, qui Ecclesiæ fundamentum & petra fidei, & cælestis regni ianitor nuncupatur, Episcopali dignitate Dioscorum nudauit, & ab omni sacerdotali opere fecit extorrem. Tertio, quod supra nominatis Episcopis ac Presbyteris, auctoritate Pontificia collata sit præsidendi auctoritas, ipse Sanctus Leo Pontifex epistola quam scripsit ad synodum Chalcedonensem, 47. 45. profitetur his verbis: In his fratribus Paschasio & Lucentio Episcopis, Bonifacio & Basilio Presbyteris, qui ab Apostolica sede directi sunt, me synodo vestra fraternitas existimet præsidere. Quarto denique ex synodica ipsius Concilij ad Leonem scripta, quæ habetur post finem Concilij, manifesto constat, ipsos legatos non tantum præsidendi auctoritatem habuisse & vsurpasse; verum etiam ab omnibus Patribus Concilij pro præsidibus agnitos & honoratos fuisse. Tu quidem, inquiunt, sicut membris caput præeras in his, qui tuum tenebant ordinem, beneuolentiam præferens. Si dicas, Martianum Concilio 1. actione interfuisse, eumque primo loco sedisse, adeoque vt iudicem ac præsidem Concilij præsto fuisse. Respondeo, imperatorem in propria persona non prima, sed secunda actioni; & per sæculares iudices posterioribus actionibus omnibus interfuisse: vt iudicem controuersiarum fidei egerit, nemo præter insanum Lutherum aliquem aut Caluinum affirmauerit. Qua intentione Imperator per se aut suos vicarios præsens esse voluerit, Patres Concilij in epist. synodica ad Leonem scribunt his verbis: Tu Episcopis iudicibus sicut membris caput præeras in his qui tuum tenebant locum: Imperatores vero ad ordinandum decentissime præsideant, &c. nimirum, vt omnem vim, fraudem atque tumultum à synodo auerterent. Cum enim in conciliabulo Ephesino, Dioscorus Alexandrinus Episcopus, vsurpatus duntaxat & illegitimus vniuersalis Concilij præses, introductis militibus, Episcopus ad subscribendum coegisset, voluit per se vel suos vicarios interesse, ne cuiquam aliqua violentia inferretur. Hoc est quod in oratione ad synodum habita act. 6. ait, sed venisse ad confirmandam fidem, sicut olim fecerat Constantinus Magnus: qui cum non ad iudicandas & explicandas fidei controuersias: sed ad defendendum & exequendum decreta synodi præsto adfuerit, certum est non alia intentione Marcianum Imperatorem huic Concilio interfuisse, quam vt illud sua auctoritate, aduersus hæreticorum tumultus ac seditiones, tutaret ac defenderet. Aduertas ergo Lector, quam splendide mentiatur Caluinus, cum ait ex solo permissu & priuilegio Imperatoris: atque ex decretis personarum idonearum accidisse, quod legati Pontificis huic Concilio præsederint. Vide Bellar. lib. 1. de Conciliis cap. 19.

Concilium Oecumenicum fuit.
Legatos Apostol. sedis præsedisse concilio probatur 4 rationibus.
Ratio II.
Ratio III.
Ratio IIII.
Refellitur obiectio.
Qua intentione imperator per se vel per vicarios interfuerit.
Caluini mendacium detegitur.

d Approbatum.] Ea, quæ hoc Concilio de fide Incarnationis Domini nostri Iesu Christi, contra hæresim Eutychianam, communi Patrum Orthodoxorum sententia definita sunt, auctoritate Leonis Pontificis, prout ijdem Patres concilij synodali epistola ad Leonem scripta expedierant, confirmata & approbata fuerunt, vt patet

Quæ acta huius concilij approbata sint? Reprobantur quæ de primatu Constantinopolitanæ sedis decreta sunt.

ex circulari epistola. Id vero, quod instigante Anatolio Constantinopolitano Antistite, ambitiose absentibus, & postea contradicentibus legatis, de primatu sedis Constantinopolitanæ contra decreta Nicæni Concilij constitutum fuit, vt post Romanam sedem, secundum locum patriarchalis honoris ac dignitatis Constantinopolitana Ecclesia haberet; id inquam, S. Leo Pontifex plane improbauit, cassauit atque irritum reddidit. Approbatio decretorum fidei extat epistola Leonis 61. quam ad synodum Chalcedonensem habitam scripsit. Cuius initio hæc ait: Omnem quidem fraternitatem vestram nosse non ambigo, definitiones sanctæ synodi, quæ ad confirmationem fidei in Chalcedonensi ciuitate celebrata est, toto corde me fuisse complexum. *Et paulo infra:* Ne ergo per malignos interpretes dubitale videatur, vtrum quæ in synodo Chalcedonensi per vnanimitatem vestram de fide statuta sunt, approbem; hæc ad omnes fratres & Coepiscopos nostros, qui prædicto Concilio interfuerunt, scripta direxi, quæ gloriosissimus & clementissimus Princeps (sicut poposci) in notitiam vestram mittere, pro Catholicæ fidei amore dignabitur: vt & fraterna vniuersitas, & omnium fidelium corda agnoscant, me non solum per fratres, qui vicem meam executi sunt; sed etiam per approbationem gestorum synodalium propriam vobiscum iunisse sententiam, in sola videlicet fidei causa (quod sæpe dicendum est) propter quam generale Concilium, & ex præcepto Christianorum Principum, & ex consensu Apostolicæ sedis placuit congregari, damnatis hæreticis: qui si corrigi voluissent, nulla penitus resideret de vera Domini nostri Iesu Christi incarnatione dubitatio. Vnde si quis vnquam ausus fuerit, vel Nestorij perfidiam tueri: vel Eutychetis aut Dioscori impium dogma defendere, à Catholicornm communione resecetur, nec habeat eius corporis participationem, cuius abnegat veritatem. *De improbatione primatus sedi Constantinopolitanæ adiudicati, idem Leo Pontifex epistola 55. ad Pulcheriam scribit.* Consensiones Episcoporum & sanctorum canonum apud Nicæam conditorum regulis repugnantes, vnita nobiscum vestræ fidei pietate, in irritum mittimus, & per auctoritatem B. Petri Apostoli generali prorsus definitione cessamus. *Omnia igitur illa, quæ nomine huius Concilij sub præsidio Leonis habito continentur, eiusdem auctoritate approbata fuerunt. Canones vero, quos legatis absentibus ad Concilium clanculo & furtim addiderunt Orientales Episcopi, à Leone Pontifice nequaquam recepti fuere; cum nihil præter fidei definitionem confirmarit, vt ex epist. 61. verbis supra recitatis liquido apparet.*

Chalcedonensis fidei definitio miraculis confirmata.

Præter confirmationem sedis Apostolicæ accesserunt etiam ad corroborandam hanc Chalcedonensem synodum Sanctissimorum virorum, qui his temporibus Orientalem Ecclesiam illustrabant, & miraculorum virtute nitebant, SS. Euthymij nimirum & Auxentij elogia, qui se fidem hac synodo definitam tenere, verbis & miraculis testati fuerunt. Refert Zonaras tom. 3. annalium, quod cum Eutychianæ factionis sectarij, decreta Concilij subsannarent, eiusque auctoritatem non veritate; sed potentia Imperatoris niti dicerent, Anatolium patriarcham conuocatis aduersariis ita locutum fuisse: Quoniam sententiam vestram adhuc mordicus tenetis, neque vos perperam sentire crediritis, sed nos incusatis, quasi Nestorii dogma approbemus, cum duas naturas in saluatore prædicemus, vtraque circa confusionem proprietatem suam retinente, istius controuersiæ dubitatio, si placet, Deo mittatur. Scribatur igitur vestra de fide sententia in vno libello, & nostra in altero: atque ambo in loculo gloriosæ Martyris Euphemiæ collocentur, & huius iudicium esto, vtri recte an perperam sentiant. Hæc cum hæreticis etiam placuissent, libelli scripti, remoto lapide, qui loculum claudebat, pectori Martyris apponuntur, & lapis in suum locum repositus ab vtraque parte signatur. Dehinc supplicationes fiunt, & preces ad Deum peruigiles, vt demonstret vtra sententia ei cordi sit, & quæ reiicienda videatur. Post triduum conueniunt, Imperatore etiam præsente. Aperto loculo (ô rem mirabilem) libellus hæreticorum ad pedes Martyris inuenitur; alter in manu eius dextera, quam extendisse fertur ad Imperatorem & Patriarcham, ac libellum ei porrexisse. Itaque rectæ sententiæ assertores plaudere, aduersarij vero demissis vultibus & præ pudore caligantibus abire, quidam etiam veram sententiam amplecti. *Hæc Zonaras, quem sequuntur Cedrenus tom. 3. annal. Metaphrastes & Nicephorus lib. 15. c. 5. eandem quidem historiam recensent, sed in rat one temporis aberrant. Non infima laus sacrosancti Concilij est, quod à Concilio Constantinopolitano anno 20. Leonis celebrato, confirmatum sit: quodque triginta septem Metropolitani Orientales teste Euagrio lib. 2. cap. 10. & Liberato in breuiar. c. 15. ad Leonem Imperatorem anno Christi 457. rescribunt,* Chalcedonensem Synodum vsque ad sanguinem vindicandam, eo quod non alteram fidem teneret, quàm synodus Nicæna constituit. *Basiliscum Imperatorem tyrannum & hæreticum, qui erat quasi flagellum Dei & virga furoris Domini, & manifestus persecutor Ecclesiæ, hanc synodum, quod refert Euagrius lib. 3. cap. 4. reiecisse: Anastasium Acephalorum hæreticorum sectarium, aliosque hæreticos plures, teste eodem Euagrio cap. 30. eandem acerrime impugnasse, concedimus: sed cum magno gloriæ & celebritatis augmento, ad Concilium hac occasione addito. Nam quanto eam hæretici grauius accusarunt, tanto eam viri sancti fortius defenderunt & propugnarunt. Theodosius Cænobiarcha sanctissimus in epistola ad Anastasium, quam ex Metaphraste recitat Surius die 11. Ianuarij, cum recensuisset decreta huius Concilij, sic Imperatorem allocutus est.* Aduersus hoc & ignis accendatur, & ensis acuatur, & mors quoque nobis acerba afferatur, imo vero, si fieri possit, pro vna in innumerabiles: nos vero nunquam prodemus veram religionem, neque ea quæ recte placuerunt Patribus, ea abrogando, probro afficiemus. *Extat in bibliotheca SS. Patrum Leontius Byzantinus, qui in opere de sectis hæreticorum, auctoritatem huius synodi acerrime propugnat: Quanquam ea, quæ summi Pontificis & Conciliorum auctoritate: & virtute miraculorum est corroborata, talibus defensoribus non indigeat. Si dicas hoc Concilium in fide & moribus aberrasse, tum quod act. 16. definiat, Romanum Pontificem à Patribus Nicæni Concilij primatum habuisse, quem iure diuino sibi concessum, iam diu ante obtinuerat, & de facto vsurparat: tum etiam, quod illam a quinta synodo condemnatam epistolam Ibæ ad Marim Persam, qua Cyrillus Alexandrinus arguitur, Theodorus Mopsuestenus cum suis scriptis laudatur, Concilij Patres approbauerint. Respondeo nihil præiudicij, his omnibus sacrosancto Concilio generari. Quicquid enim de primatu Apostolico & Constantinopolitano decretum est, absentibus legatis sedis Pontificiæ constitutum fuit: ideoque auctoritate pontificia non tantum reprobatum; verum etiam Concilij nomine indignum est, quicquid eadem actione sub nomine & prætextu huius Concilij editum & constitutum fuit, vt ex præcedentibus sufficienter constat. Epistolam Ibæ Patres Concilij non approbarunt, sed ex ea tantum diiudicarunt, scriptorem Ecclesiæ, qui ante concordiam Cyrilli Alexandrini cum Ioanne Antiocheno initam Nesto-*

Omnes fere Orientales Episcopi Epistolis ad Leonem Imperatorem scriptis, supra in fine Concilij huius extantib. hanc Synodum approbant.

Basiliscus & Anastasius Imperatores oppugnarunt.

Obiectio.

Responsio.

An Concilium Chalcedonense Epistolam Ibæ approbauerit.

riana

licum esse, meritoque præcedentibus duobus iudiciis ecclesiasticis, Tyri & Berythi habitis, à calumnia aduersariorum absolutum fuisse. Hoc enim iudicio Episcoporum decisum est, quod in controuersiam vocabatur; nimirum, an Ibas Edessenus Episcopus catholice & orthodoxe contra Nestorium de persona Christi sentiret, adeoque iusto iudicio Tyri & Berythi calumnia aduersariorum absolutus esset. de epistola nulla fuit controuersia, eaque non aliter in iudicium adducta fuit, quam vt inde agnosceretur, Ibasne post initam concordiam inter Cyrillum & Ioannem Antiochenum catholicus, an Nestorianus esset. Summam itaque iniuriam irrogant Concilio sanctissimo, qui epistolam hæreticam hæreticorum laudes, orthodoxorum calumnias continentem, iustoque iudicio quintæ synodi vniuersalis condemnatam, à Patribus huius Concilij receptam & approbatam fuisse cum Nestorianis in vulgus emittunt. Vide quæ diximus hac de re supra in Notis Concilij Berythensis sub Leone. Item quæ infra notabimus quintæ synodi collat. 8.

Numerus Episcoporum.

(e) Sexcenti triginta Episcopi.] *Sexcentos triginta Episcopos huic sacro Concilio præsentes fuisse, testatur Marcellinus in Chron. Liberatus diaconus in breuiar. cap. 13. Photius de septē Conciliis c. 4. Leo epist. 52. ad Episcopos Galliarū scribens, vbi sexcentos ferme fratres Coepiscopos congregatos fuisse, etiā profitetur. Vnde cū in prima actione Concilij trecenti tantū quadraginta quinque Episcopi scripti legantur, dimidiā fere partē Episcoporū, qui interfuerant, ibidem desiderari certū est. Ex horū numero Pontificia legationis munere, vt ex epist. Leonis ad Synod. Chal. constat, functi sunt Paschasinus Lilybæi in Sicilia Episcop. Lucentius Asculanus Antistes: Bonifacius & Basilius S. R. E. Presbyt. Cardinales. Iulianū Coensem Episcopum in Oriente re. Ecclesiæ agere iussū Pontifex voluit in hac eadē synodo legati munera obire, vt ex subscriptionibus Synodalibus act. 1. & Leonis ep. liquet. Ex Afric. Ecclesia, licet Vandalica persecutione assidue vexaretur, adfuerunt Aurelius Adrumetinus & Rusticus. Adfuerunt etiam hostes Catholicæ fidei, qui simul conspirarant contra Flauianū, Dioscorus Alexandrinus & Iuuenalis Hierosolymitanus. Domnus Antiochenus, qui iam primatus & qui eius loco suffectus fuit Maximus, itemque in locum S. Flauiani subrogatus Anatolius Constantinop. à S. Leone Catholicæ Ecclesiæ iam ante reconciliatus. Nestorium hæresiarcham ex subscriptione alterius Episc. eodem nomine appellati, interfuisse apud Euagrium l. 2. c. 2 scribit Zacharias Rhetor, sed merito ab Euagrio reprehenditur, cū is, cuius nomen subscriptum habetur, Phanagoriæ ciuitatis Episcopus, adeoque ab illo hæresiarcha, longe alius fuerit. Marcianum Imperatorem vna cum Pulcheria Augusta aliisque imperii magistratibus præsentē fuisse, ipsa acta Concilij loquuntur. Horū omniū consessus ita dispositus fuit: imperator cū Pulcheria Augusta, magistratibus, senatoribus & iudicibus cognitoribus sede habuit ante cancellos: Ex Patribus Concilij inter absidem & cancellos cōstitutis, Legati sedis Apostolicæ & post eos Anatolius Constantinopolitanus, Antiochenus, aliique deinceps Episcopi sederunt à læua parte: Dioscorus autem Alexandrinus, & post eum Iuuenalis Hierosolymitanus aliique à dextera: In medio ipsorum super thronum sacrosancta Euangelia collocata fuere. Et quia læua, quod supra in Notis Concilii Nicæni verbis, Trecentorum Octodecim dixi, dignior est dextera: vel quia Christum, Dominum nostrum, qui est summus Pontifex (cuius typum gerebat euangelium super thronum in meditullio collocatum) in synodalem consessum respicientem, à dexteris haberent, qui sederent in sinistra: & à sinistris, qui considerent in dextera: hac, inquam, de causa accidit, vt quanquam Dioscorus & Iuuenalis ambo iudicandi adessent, dextrum locum occupare permissi fuerint. De locali enim dispositione in antiquo Romano ordine hæc leguntur.* Sedebunt ea locali dispositione, vt intrantibus Ecclesiam Episcopi sint ad sinistram, &c.

Legatorum nomina quæ.

Episc. Africa.

Dioscorus cum fuisse asseritur interfuit.

Nestorius quis.

Quis consessus Concilii.

Cur Legati sedis Apostolicæ læua parte sederint.

(f) Eutychetis.] *Eutyches monachorum Constantinopoli degentium Archimandrita fuit; contra Nestorianam hæresim in Concilio Ephesino cæteris præstantius dimicauit, tanto etiam zelo, vt eam ob rem à Leone epist. 6. & act. 4. Concilii Constantinopol. sub Leone celebrati, laudari meruerit. Sed cum imprudenter prædictam hæresim impugnaret, eo prosiluit, vt non modo duas personas: sed etiam duas naturas in Christo Domino negaret, diceretque eos omnino Nestoriana hæresi infectos esse, qui in Christo vnam personam, duas vero naturas indiuise & inconfuse coniunctas profiterentur. Hæc ille multis annis secreto docuerat, missisque ad aliorum monasteriorum monachos & abbates hac de re scriptis libellis & voluminibus, quorundam subscriptionem & approbationem impetrauit. Denunciatus hanc ob rem ab Eusebio Dorylæi Episcopo, in Constantinopolitano Concilio condemnatus, scriptis ad Pontificem appellationum libellis, quibus se catholicum simulabat, in Conciliabulo Ephesino, quod per Chrysaphium importunis precibus apud Imperatorem extorserat, nullo iuris & æquitatis ordine seruato ille absolutus, contra Flauianus in exilium ablegatus fuit, vt supra in Notis præd. duorum Conciliorum prolixius enarraui. Postquam hoc sacrosancto Concilio Acta Ephesini Conciliabuli rescissa essent, meritamque damnationis sententiam iterato iudicio accepisset, vt è monasterio Constantinopolitano, vbi cum periculo fidelium agebat, longius relegaretur, à S. Leone duabus epist. ad Pulcheriam 45. & ad Marcianum 70. scriptis petitum fuisse constat, sed ad quem locum, quoue successu & euentu exularit, non liquet. Hæc ex Liberati Diaconi Breuiario cap. 11. & ex actis Concilij Constantinopolitani & conciliabuli Ephesini actione 1. in chalcedonensi concilio extantibus. Vide Notas præd. Concilij.*

Eutychei hæresiarchæ describitur.

Pag. 412.

(g) Dioscori.] *Post obitum Cyrilli Magni & sanctissimi Præsulis Alexandrini, Dioscorus Nestorium hac in re imitatus, super inducta admirandæ sanctitatis larua, vacantis Ecclesiæ Alexandrinæ sedem est adeptus. Speciem humilitatis & modestiæ præ se ferens, intus superbiam cum summa arrogantia occultauit, voluitque videri sanctissimus, qui facinorosissimus erat, quique act. 3. huius Concilij de Origenistarum & Arianorum hæresi, de homicidio, incendio, vitaque turpissima est conuictus. Ad vniuersum populum sibi conciliandum,* simulac in thronum euectus est, (*inquit Liberatus Diaconus in breuiario*) opprimens Cyrilli hæredes & per calumnias multas ab iis auferens pecunias, pistoribus & Cauponibus ciuitatis dedit, vt mundissimum panem, & pretiosissimum vinum viliore pretio populo exhiberent, *Clericos Cyrillo cariores absque causa ab ordine deponere tentauit. Nepotes eiusdem more afflictatos per Nouco consulem Alexandria expulit. Athanasium quoque Cyrilli ex sorore nepotem presbyterio priuauit, nullaque præuia accusatione ab Ecclesiastico collegio alienum fecit. Prædatorio illi Ephesino Conciliabulo seu potius patrocinio quanta cum turpitudine præsederit, ipsa acta loquuntur. Hoc Concilio homicida sacrilegus iusto iudicio condemnatus, postquam excommunicando summum Pontificem scelus inauditum attentasset, in Gangram Paphlagoniæ ciuitatem relegatus est, illucque manu militari perductus, ibidem paulo post mortuus est. Hæc ex actis Concilij Ephes. Chalced. Breuiario Liberati, Euagrio, Baronio, &c. Plura dicemus infra.*

Dioscorus Alexandr. describitur.

(h) Condemnarunt, &c.] *Id qua ratione, quoue ordine iuris ac rerum gestum sit, tredecim sessionibus septendecim actiones continentibus, summatim recensebo. Vnius sessionis nomine, appello actiones plures vno eodemque die habitas.*

Sessionis nomine quid intelligendum.

Sessio I.

Sessione 1. quid sit gestum.

PRima sessione 8. idus Octobr. an. 451. celebrata, episcoporũ sedibus, eo quo supra diximus ordine, ante cancellos in secretario dispositis, Dioscorus Alexandrinus per legatos Pontificis denunciatus, ideo quod sine auctoritate & consensu Pontificis vniuersale Concilium congregasset, eiq; contra omnem antiquitatem & consuetudine præsedisset, decreto Concilij e Patrum consessu amotus, velut reus diiudicandus, iussus est in medio sedere. Quo facto Eusebius Dorylæi Episcopus, in medium velut accusator progressus, ad acta pseudosynodi Ephesinæ prouocauit. Post lectum libellum, Dioscorus, vt suũ iudicium declinaret, de fide primum agendum esse contendit; sed interlocutione iudicũ ipsa acta Ephesini Conciliabuli ante omnia iussa sunt legi. Quæ dum legerentur, delictum suum excusans & attenuans dixit, non sua solius auctoritate; sed & Iuuenalis Hierosolymitani, Thalassij Cæsareensis Episcopi, aliorumque omniũ præsentium subscriptione prædicta acta confirmata esse: contra episcopi fere omnes dixerunt, voluntarie & citra vim adhibitam neminem subscripsisse: vim per milites fustibus, gladijs & minis exilij Flauiano aliisque pluribus illatam deinceps exposuerunt; addentes, Acta à Notarijs Dioscori corrupta esse atque deprauata: Eutyche*ten in ea quam obtulerat confessione fidei incarnatum quidem Christum profiteri, sed non ex Maria virgine. Quæ cum dixissent, tandem sui erroris atque peccati veniam deprecati fuerunt.*

Absoluta lectione Actorũ Ephesini Concilij, producta sunt Acta Concilij Constantinopolitani, ex quibus legati sedis Apostolicæ probauerunt Flauianũ vere Catholicum esse; Eutychetem autem absq; dubitatione vlla impium hæreticum. Dioscorus interlocutus, Flauianum iure damnatum, adeo quod post incarnationem duas naturas distinctas & confusas in Christo confiteretur, hæresim suã manifestauit. His adiecta est recitatio Actorum de cognitione habita Constantinopoli super fide Notariorum. Inde Eutychetis absolutio: & post interposita quadã acta Concilij Ephesini Oecumenici, impia sententia à Dioscoro in Flauianum Ephesi pronunciata in hoc Patrum consessu lecta fuerũt. Quibus omnibus exacte cognitis, interlocutione iudicũ tractatio de fide in sequentem sessionem dilata est. Rogati quid de iudicibus Flauiani statuendũ foret, respondebant, omnes Flauiani accusatores, & iudices, nominatim vero Dioscorũ, Iuuenalem, Thalassiũ, aliosve, qui cũ prædictis principem locum in pseudosynodo Ephesina obtinuerunt, ex præscripto sacrorum canonum, damnandos esse.

Post hæc pro gratiarum actione & Dei laudum celebratione, subsecuta est sacri trisagij acclamatio, videlicet, Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus & immortalis, *additumque* multos annos Imperatori : *& denique plurima in Dioscorum dicta fuerunt.*

Sessio II.

Sessionis 2. res gesta.

SEcunda sessio celebrata est sexto idus Octobr. an. 451. in qua habita est a Patribus tractatio de fide, hoc ordine. Primo lectum est sacrum Nicæni Concilij symbolũ: secundum illud cum veteribus Patribus sensisse Cyrillum & S. Leonem omnes contestati fuerunt. Recitatum est deinde ex scripto symbolum Constantinopolitani Concilij Oecumenici. Postea vero duæ S. Cyrilli epistolæ: quarum alteram ad Nestorium; alteram ad Ioannem Antiochenum dederat. Insuper magna illa S. Leonis Epist. 10. de verbi incarnatione ad Flauianum scripta publice recitari iussa est. Denique refutatis illis, quæ ab Episcopis Palæstinæ & Illyrici obiecta fuerunt, acclamatum est ab omnibus. Hæc Patrum fides : hæc Apostolorum fides. Omnes ita credimus, Orthodoxi ita credimus, anathema qui non ita credit, Petrus per Leonem ita locutus est, &c.

Sessio III.

Sessionis 3. breuis enarratio.

TErtio idus Octobris præd. anni ad tertiam sessionem conuenerunt episcopi tãtum modo (quæ est manifestissima nota Oecumenici Concilij) absque magistratibus sæcularibus, eo quod tractanda esset Dioscori damnatio, cui præter episcopos, secundum canones nemo aliorum iudicum sæcularium aut laicorum interesse licebat. Cum ad hanc sessionem Dioscorus, qui à militibus domi custodiebatur ne fugam arriperet, secundo citatus, propter absentiam iudicum & prætensam quandam ægritudinem comparere recusasset, lecti sunt libelli accusationum, quos Theodorus & Ischyrion Alexandrinæ Ecclesiæ diaconi: Athanasius eiusdem ecclesiæ Presbyter, & Sophronius Alexandrinæ ciuitatis Christianus, contra Dioscorum obtulerunt. Primo libello accusabatur, quod esset Origenista hæreticus, blasphemus in sanctam Trinitatem, homicida Flauiani, incendiarius, iniustus & temerarius, vtpote qui Theodorũ Diaconũ nulla alia de causa à Diaconatu amouisset, nisi quod S. Cyrilli Episcopi amicus fuisset: quod post hominũ memoriã primus Romanum Pontificem excommunicãdo, scelus inauditum commisisset. Secundus libellus Ischyrionis post confirmata prædicta scelera continebat, quod frumentum ad conficiendam sacram Eucharistiam, & solatium peregrinorum ab Imperatore ecclesiis Libyæ dari solitum, surripuisset, adeo vt eam ob causam, incruentum sacrificium Missæ diu oblatum nõ fuerit. Adiecit, quod ea bona, quæ Peristeria nobilissima fœmina per testamentũ monasterijs & pauperibus cõtulisset eo fine, vt pro salute animæ suæ sacrificium Deo offerretur, ille scortis & turpibus personis in eleemosynã contulerit, vt ne quidem ex bonis illius (quod vetus & recepta consuetudo orandi pro defunctis, tunc meritis impiissimũ iudicabat) incensum Deo pro eius anima obtulerit. *De vita ipsius valde obscœna plurima addidit, vt quod subintroductas fœminas haberet in Episcopio quibuscum in balneo lauaretur, & quod inter alias Pansophiam quandam famosissimam magno omnium Alexandrinorum scandalo in delicijs haberet. Postremo quod non satis ei fuerit, Theodorum Diaconum ob amicitiam cum S. Cyrillo habitam Diaconatus officio priuasse: verum etiam possessiones eiusdem per monachos à se missos incenderit, arbores exciderit, iussusque occidi Theodorus, vix fugiens euaserit. Tertio libello Athanasius, Presbyter Cyrilli Alexandrini, se cum fratribus & cognatis vrbe eiectum, omnibus bonis ac fortunis spoliatum, tormentis Chrysaphij subiectum, ad summam paupertatem adactum esse, vt mendicando victum quærere debuerit. Fratrem inter tormenta expirasse: sibi Presbyterum ademptum esse, & ne vestigium vllum Alexandriæ superesset, domos suas in Ecclesias conuersas esse. Quarto libello Sophronij, tyrannidis est accusatus: vtpote qui pœnam adulteri cuiusdam, quem Imperator puniri rescripserat, impedierit; dicens: Ægyptum magis ad se, quam ad Imperatorem pertinere: ideoque etiam allatas Alexandriam noui Imperatoris Marciani imagines per suos vrbe efferri mandauerit. His visis, ne qua solennitas requisita deesset, placuit Patribus, vt Dioscorus adhuc tertio vocaretur per scriptum citationis libellum, qui prætensas illius excusationes falsas esse demonstrabat. Legitime igitur tertio citatus, vt libellis Alexandrinorum contra se oblatorum respondeat, contumax in proposito perstitit, &* Pag. 413. *adesse recusauit. Cum igitur nihil reliquum esset ad eius defensionem vel excusationem, ipsi Apostolicæ sedis legati, aduersus Dioscorum damnationis, & ab Episcopatu, omnique Ecclesiastica functione depositionis sententiam protulerunt. Singuli vero Episcopi, singulis sententijs impium Dioscorum perstringentes, eidem subscripserunt. Latam sententiam ipsi Dioscoro insinuarunt, per quæ synodicas epistolas, ad Imperatores Pulcheriam Augustam, & ad clerum Alexandrinum scriptas, eandem vbique promulgarunt.*

Sessio IV.

Quarta Sessionis breuis narratio.

QVarta sessione 16. Kalend. Nouembres celebrata, Episcopis synodi cum magistratibus & iudicibus cognitoribus in vnum conuenientibus proposita est causa Iuuenalis Hierosolymitani, Thalassij Cæsariensis, Eusebij Ancyræ, Eustathij Beryti & Basilij Seleuciæ Episcoporum, qui cum Dioscoro improbo Ephesino conuentui præfuerant: petebant ad communionem Ecclesiæ & simul ad synodum recipi, qui cum Dioscoro ob eadem patrata scelera sess. 1. damnati fuerant. Qui cum decreto synodali interposito paruissent, Nicæno atque Constantinopolitano symbolo, necnon epistolæ S. Leonis Papæ decimæ, de verbi incarnatione ad Flauianum transmissæ subscripsissent, contrarium sentientibus ac docentibus anathema dixissent, ad communionem Ecclesiæ, & simul etiam ad ingressum synodi admissi fuerunt. Post hæc Ægyptij Episcopi cum libello fidei, quem Imperatori obtulerunt, ingressi, iussu legatorum Apostolicæ sedis in Eutychetem anathema dixerunt: ne autem epistolæ Leonis, antequam nouus Alexandrinus Antistes eligeretur, subscriberent, precibus suis impetrarunt, cautione adhibita, quod Chalcedone non prius sint abituri, quam in locum Dioscori alius Alexandrinus Episcopus surrogatus fuerit. Post hæc iuxta relationem exemplarium latinorum (Græci enim, quibus hac de re maior est adhibenda fides, ante quartam id est. enim hæc contigisse referunt.) Carosus, Dorotheus & Barsumas Archimandritæ Eutychetis adhærescentes, ad synodum intromissi libellum obtulerunt; in quo cum more Eutychetis & Dioscori, sub mentito pallio Nicænæ fidei, Catholicos se iactitarent & tamen pro Dioscoro supplices preces haberent, concessa est illis dilatio triduum dierum ad resipiscendum, & Catholicæ fidei aduersus Eutychetem subscribendum: Archimandritæ Catholici contra eius perfidiam libellum obtulerunt, qui omnium iudicio, vt catholicus & orthodoxus approbatus fuit.

Sessio V. quam Latinus Codex antiquæ versionis non habet.

Quinta Sessionis succincta & breuis enarratio.

Actio prior sessionis 5.

DEcimo-tertio Kalendas Nouembres anni 451. habita est sessio quinta duabus actionibus, vno eodemque die translatis. Priore actione Carosus, Dorotheus, aliique Archimandritæ illi qui libellum Marciano Imperatori obtulerant, petierunt sibi concedi, vt coram Imperatore de fidei veritate cum Catholicis disputare liceat. Id quod hæreticis pessime respondit Imperator, Alexander Visitator & Ioannes Decurio in synodo retulerunt, his verbis. Hæc cum audiuisset Dominus orbis, *Marcianus Imperator*, significauit per me & Dominum Ioannem Decurionem: si voluissem ego sedere inter vos, atque alios monachos & audire inter vtrosque vos, non hic sanctam & vniuersalem synodum fatigassem, sed cum ipsi conuenissent, & nos de vobis certiores fecissent, dixi, vt vos adessetis, & ea quæ nescitis cognosceretis, & interrogando ea, quæ non nostis, adduceretis ab iis. Iustum igitur decreuimus, vos ad Concilium abire. Nam, vt scitis, quæcunque definierit sanctum & vniuersale Concilium, ac mihi in scriptis dederit, ea sequor, his contentus sum, his fidem habeo. Hoc habete, nec à me aliud responsum accipitis.

Actio posterior sessionis 5.

His enarratis magno præconio Imperatori acclamatum est. Hæreticis vero ad resipiscendum data sunt induciæ vsque ad decimamquintam Nouembris.

Posterior actio huius sessionis quintæ, controuersiæ illius, quæ inter Photium Tyri, & Eustathium Beryti Episcopum, de iure Metropolis primæ Phœniciæ exorta fuit, tractationem continet. Controuersia talis erat: Antiquitus secundum veterem prouinciarum distinctionem per canones factam, Tyria Ecclesia iure Metropolitano præerat primæ Phœniciæ. Accidit vt Imperator pragmatica sanctione, aliam fecerit eius prouinciæ diuisionem, ex qua complures ciuitates, quæ subiacebant Tyriæ sub Berytiæ Ecclesiæ ponerentur; nempe Biblon, Botrys, Tripolis, Orthosias, Arcas & Antaradon. Huic autem diuisioni cum Photius non acquieuisset, habito ea de re iudicio Constantinopoli, corā Anatolio Constantinopolitano aliisque cum eo residentibus Episcopis excommunicatus fuit, neque prius absolui potuit, quam decreto synodali de Aucto iure Berytensis ecclesiæ super nominatas ecclesias subscripsisset. Cum autem Photius ad hanc synodū Chalcedone congregatam venisset Marciano Imperatori per supplicē libellum oblatum conquestus est de iure antiquo suæ Metropolis diminuto, ciuitatibusque quibusdam ab Eustathio vendicatis. Imperator accepto libello causam illam sanctæ synodo diiudicandam tradidit sicque præd. die 13. kal. Nouembres coram sacro Patrum conuentu producta fuit. Principio rogabat Photius, causam prout mandauerat Imperator à synodo audiri, suumque libellum Imperatori oblatum, in consessu Patrū recitari. Sed ne fieret libelli lectio, Eustathius obiecit, id nō esse faciendū ante absolutam illā de fide tractationē, cuius causa omnes ad synodū congregati & conuocati essent. Iudices autem interlocuti, libelli legi mandarunt. Ex quo cum Photij de vsurpatis ab Eustathio Tyriæ Metropolis ciuitatibus, deque consensu per vim & metū extorto, querelas audiuissent, instituit Photius, vt secundum pristina iura ablatæ ciuitates suæ Ecclesiæ Tyriæ redderentur.

Fragmentum Sessionis 5.

Iussus autem à iudicibus cognitoribus adhæc respondere Eustathius, rogauit idem eos, num secundum canones Ecclesiasticos, an vero secundum leges Imperatoris causa dirimenda esset. Tunc iidem interlocuti iudices ista dixere: Sacratissimo Domino Orbis placuit, non iuxta sacras Imperatoris literas & pragmaticos typos res sanctissimorum Episcoporum procedere, sed secundum canones à sanctis Patribus datos. Omni igitur cessante è sacris pragmaticis definitione, canones de hoc capitulo editi legantur. *Et inferius iidem Patres conuersi:* dicat, *inquiunt*, sancta synodus, Vtrum ei placeat ex regulis Patrum huius causæ quæstionem examinari, an ex sacris pragmaticis, de quibus ea quæ sacro apici visa sunt, iam omnibus aperta fecimus. Sancta synodus dixit: Contra canones nihil pragmaticum valebit. Regulæ Patrum teneant. Gloriosissimi Iudices dixerunt: Nunc tempus est, edoceri nos à sancta synodo, an liceat ex sacro pragmatico, alienæ Ecclesiæ iura ab aliis Episcopis auerti. Sancta synodus dixit: Non licet hoc; est præter regulas. *His dictis iussus est Photius docere synodum, de vsurpatis ab Eustathio Ecclesiis Tyriæ metropolis: quo facto petiit idem Photius a S. Synodo irrita reddi, quæ ab Anatolio & aliis Episcopis haud pridem contra eandem metropolim ex lege Imper. Constantinopoli definita fuissent. Ad hæc Eustathius se excusans dixit, non a se inuasa iura Tyriæ Ecclesiæ sed factum esse lege Imperatoris: consuetudinisque esse, Imperatores metropoles facere. Attamen S. Synodus definiuit, nullam esse debere sententiā, aduersus Photium absentem pronunciatam. Rursum à Photio petitum, in suas Ecclesias esse restituendos Episcopos a se ordinatos, ab Eustathio autem episcopatu eiectos & inter Presbyteros adnumeratos. Antequam autem de his S. Synodus aliquid decerneret, iussere Iudices cognitores legi sacrum canonem: lectusque est canon quartus Magni Nicæni Concilii, quo iubetur vniuscuiusque prouinciæ esse debere vnum Metropolitanum episcopum. Lecto itaque canone, & Eustathio respondente, licere Imperatori iubere quod vellet: Iudices cognitores de his S. Synodi iudicium ita interpellarunt:* Sancta synodus quid sibi videatur doceat; Verum plæ

cerat secundum canonem trecentorum decem & octo Patrum, vnum Metropolitanum Episcopum esse, qui in ordinationibus Reuerendissimorum in vnaquaque prouinciæ ciuitate Episcoporum potestatem habeat, an duos, ita vt liceat separatim in ciuitatibus ordinationes facere. Sancta synodus dixit: Vnum iuxta regulas sanctorum Patrum postulamus esse Metropolitam: Petimus vt regula sanctorum Patrum teneat. Atticus reuerendissimus Episcopus Nicopolis ciuitatis Epiri dixit: Trecentorum decem & octo Patrum regula, vnum vult Metropolitam in vnaquaque prouincia Episcopum esse. Et supplicamus vt nunc etiam virtus canonum in quoslibet & in omnes prouincias valeat, cessantibus omnibus quæ ex concursatione & ambitione Pragmaticorum fiunt, quæ & euerterunt ea quæ spiritualiter & secundum Deum à sanctis Patribus sancita sunt. *Hæc Atticus. His omnibus auditis atque exacte perceptis, Iudices Cognitores definita à S. Patribus probauere, atque sua ipsorum sententia firmauere, ita interlocuti.* Iuxta regulas trecentorum decē & octo Patrum, & iuxta sententiam totius sanctæ synodi, Photius reuerendissimus Episcopus totius Tyriorum metropolis omnem potestatem ordinandis in vniuersis ciuitatibus Primæ Phœnices prouinciæ habebit. Eustathius reuerendissimus Episcopus à sacro pragmatico typo nihil amplius sibi vendicet, quam reliqui Episcopi eiusdem prouinciæ. At an his consentiat sancta synodus, doceat. Sancta synodus exclamauit: Hoc iustum iudicium: hæc iusta sententia: Multos annos Imperatorum: multos annos Augustæ: multos annos Iudicum. *Restitutis ex sententia totius Oecumenicæ synodi Episcopis in diuersis ciuitatibus à Photio ordinatis: redactis vero in ordinem Presbyterorum ab Eustathio promotis, improbatoque per Apostolicæ sedis legatos, & alios visu illo; vt qui ab Episcopatu depellebantur, sinerentur Presbyteri ministrare: mox eiusmodi ad Iudices & ad S. Synodum facta est suggestio à Cecropio Episcopo Sebastopolis:* Ne potestas vestra accusationem & querimonias à quacunque persona accipiat & fatigetur; neve nos conteramus: petimus vt sine contradictione cessent ea pragmatica, quæ in detrimentum canonum à quibusdam facta sunt in omni prouincia: Canones vero per omnia teneant: sic enim & fides custoditur, & vnaquaque Ecclesia tutum statum habebit: Ac ne liceat præter canones ordinare. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Si tota sanctissima synodus consentit petitioni Cecropii reuerendissimi Episcopi, doceat. Sancta synodus acclamauit. Omnes eadem dicimus: Vniuersa pragmatica cessabunt: Canones teneant, & hoc à vobis fiat. Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: Ex sententia sanctæ synodi in aliis quoque omnibus prouinciis teneant. *His stabilitis secuta est ex more fausta totius synodi acclamatio. Iusseruntque Iudices, vt quæ definita essent, effectui mandarentur.*

Pag. 414

Sessio VI. quæ in Codice Latino per errorem Collectoris quinta Actio nominatur.

Sessionis sextæ summa breuis.

Sexta sessio habita est 11. Kal. Nouembris. Fidei Catholicæ definitio, quam recusauit quidam Constantinopolitanæ Ecclesiæ Diaconus, explosa est; Aetius quoque infensus vetita, non, quod non esset Catholica; sed quod ad coarguendas & damnandas hæreses Eutychianis non sufficeret. Leonis sententia contra Dioscorum de incarnatione Christi, secundo iudicio per acclamationem omnium Patrum est approbata, adeo quod Anatolius Constantinopolitanus Episcopus memor adhuc sui Dioscori, cuius fuerat Apocrisiarius, temerarie effutiuisset, Dioscorum non propter fidem; sed ob excommunicationem, in Romanum Pontificem temere pronunciatam, damnatum esse. Quibus ita peractis, ad destructionem Eutychianæ hæreseos edita est definitio fidei, cuius exordium est: Dominus noster & Saluator, &c. *De qua obseruatu necessarium est, quod in Græcis exemplaribus sub vna tantum definitione recte comprehendantur, quæ in Latina editione praue per errorem Collectoris ponuntur sub titulo duarum definitionum, ab illis scilicet verbis:* Sufficeret quidem ad plenam cognitionem, &c. *quæ sequuntur. Quæ in Græcis exemplaribus recte & conformiter ipsis actis, nullo interposito alio titulo, vno filo sermonis cum præcedentibus continuantur. Deleantur igitur & expungantur ex Latina editione antiqua inter initium & finem definitionis collata verba hæc:*

Alia definitio Chalcedonensis Synodi similiter sub quadruplici editione.

Comprehendens eorum, quæ in Conciliis Nicæno primo, Constantinopolitano primo, Ephesino primo decreta sunt, approbationem & duarum creaturarum in vna Christi persona assertionem.

Hæc est illa fidei definitio, quam vnà cum professione fidei hæretica, ad probandum vtra verior esset, per inuocationem S. Euphemiæ confirmatam esse diximus supra, verbo, approbatum.

Sessio VII. quæ in Latinis exemplaribus sexta Actio mendose nominatur.

Sessionis septimæ summa breuis.

Octauo Kal. Nouembr. ipso natali gloriosissimæ Virginis & Martyris, in cuius basilica conueniebatur, habita est septima sessio, siue actio nona. Ob diei celebritatem, Marcianus Imperator, & Pulcheria Augusta, vna cum magistratibus interesse solitis præsto fuerunt. Marcianum Imperatorem latine primum & subinde Græco sermone perorantem, Patres Concilii per ingeminatas acclamationes, immensis laudibus sunt prosecuti. Lecta deinde & per subscriptionem omnium Episcoporum approbata est illa definitio fidei, quæ superiore sessione conscripta fuit. Sanctionem pœnalem tulit Imperator contra eos, qui aduersus hanc definitionem fidei disputantes, turbas aut tumultum concitauerint. Rogatu eiusdem Imperatoris tria decreta ediderūt. Primum ne monachi absque consensu Episcoporum monasteria ædificent: ab Episcopali obedientia & subiectione non eximantur: neve inuito domino seruum adscriptitium in Monasterium assumant: degentes in Monasterio Reipublicæ negotia non curent; sed orationibus tantum & ieiuniis vacent. Secundo ad cohibenda vitia, & inconstantiam Clericorum extra suas Ecclesias, in quibus ordinati sunt, vagantium, decretum est, ne quis alienum clericum suscipiat. Tertio constitutum fuit, vt ad honorem S. Martyris Euphemiæ ciuitas Chalcedonensis citra præiudicium Nicomediæ, nomine tenus dignitatem Metropolis habeat. Quibus constitutis Patres quidem abitum & discessionem concedi petiuerunt, sed rogauit Imperator, vt adhuc tres vel quatuor dies expectarent.

Sessio VIII. comprehendens Latinæ editionis Actiones tres 7. 8. & 9.

Sessionis octauæ summaria enarratio.

Ad diuersarum Ecclesiarum controuersias dirimendas 7. kal. Nouembr. ad synodum conuenerunt Episcopi, eaque sessione tres actiones sub vno die absoluerunt. Harum prima, controuersia inter Antiochenum & Hierosolymitanum Episcopos, de iure Metropoleos agitata, composita est. Sedi Antiochenæ Phœnicia atque Arabia

A *adiudicata sunt. Hierosolymitano vero Episcopo, in quem ius Metropolis Palæstinæ, quod ante Cæsareensis Ecclesia habebat, translatum erat, datæ sunt tres Palæstinæ. Secunda actione de Theodoreto Cyri Episcopo actum est. Hic cum à Dioscoro in conuenticulo Ephesino depositus, & tanquam si Nestorianus esset, exulare coactus fuisset apud Romanum Pontificem, aliosque Orientis Episcopos hac de re diu multumque conquestus, se vere catholicum esse plurimis literis significauit. Sed cum Patres Concilii Ephesini Oecumenici, ipsum acerrimum scriptorum S. Cyrilli impugnatorem experti essent, Epistolis Theodoreti fidem nullam adhibuerunt: sed potius in hoc consessu institerunt, vt anathema Nestorio diceret.* B *Quod cum ille non grauate secunda iam vice præstitisset, omnium gratiã sibi concilians, eademque omnium sententia in pristinam sedem est restitutus; quem iam ante S. Leo post dictum anathema Nestorio in communionem ecclesiæ susceperat. Cum hoc iudicium synodi Eutychiani post aliquot lustra annorum infringere conarentur Vigilius Pontifex sententiam episcoporum scriptis Theodoreti conuenientem confirmauit. Tertia Actione pronunciatum fuit, Ibam Edessenum Episcopum à calumniis aduersariorum suorum duobus Conciliis Tyri & Berythi habitis recte absolutum: male vero Ephesino Conciliabulo condemnatum & Episcopatu amotum fuisse. Inquisitio de Nonno Episcopo in locum Ibæ subrogato, commissa est Maximo Antiocheno* C *Episcopo. Hæc non tantum in actis Concilij, sed etiam apud Liberatum Diaconum in breuiario c. 13. recensentur.*

Theodoret. absoluitur.

Ibæ absolutio confirmatur.

Sessio IX. quam Latinus codex actionem nonam appellat male: quia numerus actionum, sessionum numerum excedit, & sub vna sessione quandoque plures actiones habitæ repeniuntur.

Actio sessionis nonæ summatim recensita.

S*Essio nona habita est 6. kalend. Nouembr. in qua absoluta est causa Ibæ, de qua supra egimus. Sed &*, D eadem sessione, *inquit Liberatus c. 13.* id etiam inuenitur esse decretum, vt quod sub Dioscoro in Epheso congregatum est Concilium, nomen Concilij minime obtineret: sed & vt peteretur ab Imperatore, vt de hoc ipse legem sanciret. *Hac eadem sessione eodemque die, nimirum 6 kalend. Novembris habita legitur actio de Domno Antiocheno Episcopo, qua ad petitionem Maximi Antiocheni præsulis auctoritate Pontificia in sede confirmati, concessum est, vt Domno per iniustam sententiam Dioscori à Leone approbatam exauctorato, ex Antiochenæ Ecclesiæ redditibus alimenta præstentur. Hæc actio in Græco codice desideratur.* E *Quin etiam tempore Iustiniani Imperatoris eadem actione Græca exemplaria caruisse, colligitur ex quadam Nouella constitutione eiusdem Imperatoris ad Ioannem Romanum Pontificem data: quæ extat infra sub hoc initio.* Scientes quod nihil aliud hic potest, &c. *Qua constitutione non dixisset Imperator Dominum Antiochenum à sancta synodo Chalcedonensi post mortem damnatum fuisse, si hanc actionem, qua ipsi ad instantiam Maximi, alimenta decernuntur, in codice Græco legisset. Vetus Latina editio hanc actionem non suo loco, sed sub actione septima exhibet, quæ ad sessionem nonam referri debebat.* In Latino F vetere scripto Codice Vaticano, qui Proculi & Albini fuisse dicitur, *inquit Baronius,* sub nona actione reponitur & sub eadem die, nempe sub sexto Kalend. eiusdem mensis Nouembris: sed dicenda potius sessio nona, quam actio nona. Actionum enim numerus excedit numerum sessionum, quod, vt dictum est, sub vna sessione interdum plures actiones habitæ reperiantur.

Pag. 415.

Sessio X. quæ extat in Latino Codice Actio 11.

Sessionis 10. acta.

D*Ecima sessio habita est 4. kalend. Nouembr. qua tractata est controuersia inter Bassianum e sede Ephesina depositum, & Stephanum in eius locum subrogatum. Sed cum illi mutuis se criminationibus lacerarent, in sequentem sessionem res est dilata.*

Sessio XI. Latini Codicis actio 12. & 13. comprehendens.

Sessionis 11. compendiosa narratio.

C*Vm Patres 3. kalend. Nouembres conuenissent, in prædicta controuersia sessionis decimæ definitum est, vt neuter prædictorum duorum esset Ephesinæ Ecclesiæ Episcopus, sed potius alius ordinaretur: ita tamen vt vterque in episcopali dignitate maneret, singulisque eorum ducenti solidi ab Ephesina Ecclesia præstarentur. Ad accusationem & depositionem Stephani facta est acclamatio S. Flauiano Martyri, vtpote quod præsto esset, & causam suam iudicaret, & in vltionem Stephani, qui potentissimus Dioscori fautor & administer fuerat, pro synodo oraret. Hac controuersia decisa, agitata est causa Eunomii Nicomediensis Episcopi cum Anastasio Nicæno. Licet enim rescripto Imperatorum Valentiniani & Valentis Nicæna ecclesia dignitatem Metropolis consecuta fuerit, tamen hæc sacrosancta synodus definiuit, eam Episcopo Nicomediæ subiisse debere.*

Sessio XII. actionem 14. & 15. comprehendens.

Sessionis 12. summaria narratio.

P*Ridie kalend. Nouembris habita est 12. sessio, in qua Antiocheni Concilij sententia de Sabiniano in Ecclesiam Parenorum (qua fuerat à Dioscoro spoliatus) restituto, & Athanasio, qui fuerat in locum eius suffectus, amoto, est confirmata, concessa ei facultate, vt si quæ iura aduersus Sabinianum haberet, ea infra spacium octo mensium apud Maximum Antiochenum prosequeretur. Hac causa absoluta finitum erat Concilium, solutisque comitijs Legati sedis Apostolicæ cum Iudicibus egressi sunt, & abierunt: Orientales autem Episcopi ad instantiam Anatolij Constantinopolitani clandestine & dolose remanserunt, & triginta canones act. 15. extantes sanciuerunt. Quorum vno 28. scil. hoc constitutum fuit, vt & patriarchalis Ecclesia Constantinopolitana sit, & secundum locum inter patriarchales sedes (quod Alexandrinæ iure successionis apostolicæ concessum,) Constantinopolitanus Episcopus obtineat. Hac ratione se id consecuturum sperabat Anatolius, quod in Concilio Oecumenico Constantinopolitano primo à suis antecessoribus quidem tentatum fuit, sed Pontificibus Romanis obstantibus frustra.*

Canon de primatu Constantinopolitano constitutus.

Sessio XIII. actio 16. complectens.

Sessio 13. summatim recensita.

I*Psis Kalendis Nouembr. (quod Græca & Latina exemplaria habent. 5. Kalend. Nouembr. hanc actionem celebratam fuisse, mendosum est) die nimirum sequente post actionem decimam quintam, ad instantiam legatorum Pontificiorum, omnes Episcopi cum Iudicibus cognitoribus conuenerunt. Quibus præsentibus Legati Pontificii dixerũt:* Hesterno die postquã potestas vestra surrexit, & humilitas nostra vestigia secuta est, quędã gesta facta dicuntur, quæ nos præter canones ecclesiasticos existimamus effecta, poscimus ergo vt vestra magnificentia religi hęc pręcipiat, vt omnis fraternitatis inspiciat, vtrum iusta an iniusta sunt ea quæ gesta sunt. *Mandato igitur Iudicis decretum præcedentis diei prælectum fuit. Quod cum legati sedis Apostolicæ Nicæno canoni sexto contrariũ, Anatolius vero cũ suis, Constantinopolitani primi quarto canon.*

idem conueniens esse asseruissent, iudicibus Constantinopolitanæ Ecclesiæ fauentibus, itum est in sententiam Anatolii. Legati contradixerunt, suamque interpositam hac de re protestationem ad Acta referri postularunt. His omnibus absolutis sancta synodus nouissimo loco synodicā epistolam ad Leonem Pontificem perscripsit, petens ab eo cuncta rata haberi & confirmari, quæ in Concilio gesta fuerunt. Quid verò ad synodum Pontifex rescripserit, quas actiones probarit, quasve improbarit, diximus supra verbo approbatum: *& in Notis epist. 55. & aliarum S. Leonis supra tom. 1.*

Quo tēpore hoc Concilium habitum fuerit.

Marciano & Adelphio Consulib.] *Hæc ex initio actorum Concilii narrantur his verbis:* In nomine Domini nostri Iesu Christi, cōsulatu pissimi Marciani sub die octauo idus Octobris, Indict. 4. *Idem consulatus Marciani in singularum fere actionum principio repetitur. In fastis emendatioribus annus Christi 451. Leonis 12 Valentiniani 27 & Marciani 2. cum præd. Consulatu coincidunt. Consulatus igitur Valentiniani 7. & Anieni cum æra 488. errore librariorum in titulum actionis 1. irrepserunt. His ergo deletis substituantur ea, quæ de tempore huius Concilii habet inscriptio, in principio præambularium epistolarum collocata.*

Inscriptio Concilii emendata.

Notæ in Epist. Præambulares.

Argumētū epistolæ à Petro Rauennate ad Eutycheté scripta.

Epist. Petri Rauennatis ad Eutychetē.] *Responsoria est epistola rescripta ad illā Eutychetis, qua ante initiū Conciliabuli Ephesini perditissimus hominum, conatus est omnes Occidentales Episcopos contra Flauianū concitare & impellere. Rescripto eius errore monet, vt Encyclicæ illi Leonis epist. 10. de incarnatione verbi diuini scriptæ, tanquam oraculo Spiritus sancti plane acquiescat. Scriptorem epistolæ Petrum Chrysologum hoc vel sequente anno, secunda die Decembris, vt produnt tabulæ Ecclesiasticæ, ex hac vita migrasse, constat ex epist. Leonis 37. quam anno Domini 451. sub Consulatu Marciani ad eius successorem Neonem scripsit.*

Tempus & occasio epistolæ Hilari Diaconi.

Epist. Hilari Diaconi.] *Hilarus S. Romanæ Ecclesiæ Diaconus, & Magni Leonis Pontificis legatus, hanc epistolā de rebus in pseudosynodo Ephesina gestis scripsit ad Pulcheriā Augustā anno Domini 449. paulo postquā fuga elapsus per inuia loca perque multa pericula Romam venisset. Dioscorus magno conatu laborabat, vt Hilarum ad subscribendum sententiæ iniustæ, contra Flauianum prolatæ induceret; cum verbis illud efficere non posset, vi adhibita eum vel saltem retinere tentauit, ne Pontifici Romano res à se tyrannice gestas nunciaret. Cognitis insidiis Dioscori, Hilarus ne caperetur per inuia & periculosa loca fugit, votisque Deo per S. Ioannem Euangelistam nūcupatis, liberationem expetiit, & impetrauit. Factus post obitum S. Leonis Romanus Pontifex, memor beneficii accepti, & voti nuncupati, ædiculam erexit Romæ in baptisterio Constantini, ornauitque eam musiuo opere: in cuius superliminari, beneficium ab eo acceptum voluit posteris omnibus reddi testatum, his verbis.*

Liberatori suo, Beato Ioanni Euangelistæ Hilarus Episcopus famulus Christi.

Egregium sane antiquitatis monumentum, quo sceleratorum hæreticorum grassatio in latrocinio Ephesino aduersus Catholicæ fidei defensores paucis notis describitur & nota redditur. Ex aduersa parte eiusdem baptisterii, alterum etiam ædiculam S. Ioannis Baptistæ erexit, quæ hactenus a piis hominibus magno studio frequentatur: in cuius superliminari hæc leguntur:

Hilarius Episcopus Sanctæ Plebi Dei.

In ipsis autem eiusdem ædiculæ vel Sacelli portis æneis, habentur ære deargenteo insculpta, verba hæc.

In honorem Beati Ioannis Baptistæ Hilarus Episcopus Dei famulus offert.

De fuga Hilari, plura vide apud S. Leonem epist. 25. ad Theodosium, & 26. ad Pulcheriam scripta. De oratoriis & sacellis, vide quæ dicturi sumus infra in Notis ad vitam eiusdem Hilari ex Anastasio Bibliothecario desumptam. Baronium an. 449. num. 99. & 100.

Tempus & occasio Sacrarum Imper.

Sacræ literæ.] *Has literas Valentinianus Eudoxia coniunx, & Galla Placidia mater Valentiniani, ad Imperatorem Theodosium in Oriente degentem scripserunt eo tempore, quo S. Leo Pontifex habito Romæ Concilio Ephesinum Conciliabulum reprobauit circa initium Octobris anni 449. Accidit enim opportune admodum, vt prædictus Imperator Valentinianus cum Augusta matre & vxore ad sacra Apostolorum limina pie frequentanda venerit illo tempore, quo supra nominatum Concilium habebatur. Cum audiissent ea quæ Ephesi per tyrannidem gesta fuerant, exhorruerunt: & ad immane facinus delendum singuli singulas literas ad Theodosium in Orientem miserunt.*

Explicatur locus Epist.

Post venerabilem noctem diei Apostoli, &c.] *Quæ ista nox sit, merito dubitatur. De natali die Apostoli Petri, qui vbique & semper vigesima nona Iulii celebrari consueuit, hæc intelligi nequeunt; quoniam eo tempore pseudosynodus Ephesina nondum celebrata fuit. Opinor hæc dicta fuisse de die dedicationis eiusdem basilicæ, quæ solita est celebrari decimo nono Nouembris, ad quam omnes Episcopi, qui synodo Romanæ interfuerunt, detenti sunt, ideo, vt responsum Theodosii expectarent: vel etiam, vt in Concilio generali in Italia fortasse cogendo, facile & cito præsentes esse possent.*

Hac epist. de conuocāda Synodo actum est apud Pontificem.

Epistola Marciani.] *His literis pissimus Imperator de Oecumenica synodo celebranda cum Pontifice tractare cœpit. Sciens enim non aliter, quam cum auctoritate Romani Pontificis Oecumenicas synodos conuocari debere, per literas eius consensum impetrauit. & paulo post hisce sacris ad omnes Episcopos transmissis, primo Nicæam, & paulo post propter barbarorum incursiones, Chalcedonem eosdem conuocauit. Vide quæ diximus supra in verbo* Concilium.

Epist. Pulcheriæ cur scripta.

Intentio nostræ tranquillitatis est.] *Cum promulgatum esset ab Imperatore Marciano edictum de vniuersali Concilio Nicææ celebrando, turbas, contentiones atque tumultus in populo excitari contigit. Quæ cum Imperator sub pœna capitis prohibuisset, accedebat, quod plures Monachi, Clerici & Laici diuersorum fauoribus in diuersa commoti, Nicæam se conferrent, atque adeo metum seditionis nouæ, Augustis Imperatoribus incuterent. Ad hoc periculum tumultus auferendum, S. Pulcheria Augusta has literas ad Strategium Consularem Bithyniæ dedit, mandans illi, vt omnes omnino isthic non vocatos ab aditu vrbis & Concilii repellat.*

Notæ Actionis I.

Ex læua quidem parte sedentibus.] *De ratione consessus synodalis, vide, quæ diximus supra verbo* Chalcedonense, *& in notis Concilii Nicæni, verbo* Nicænum.

Antepositis in medio sacrosanctis & venerabilibus Euangeliis.] *Qua de causa in medio consessus, sacrosancti Euangelii Codex in throno eminentiori*

collocatus fuerit, allegatis locis dixi.

Quibus in Græco interpretatis.] *Quare Paschasius Latine non Græce locutus fuerit in Concilio Græcorum, dicemus infra, verbis:* Interpretante eum Florentio, &c.

Sine auctoritate Rom. Pontificis non licet oecumenicum Concil. conuocare.

Synodum ausus est facere sine auctoritate Sedis Apostolicæ, quod nunquam licuit.] *Confirmantur his verbis ea, quæ supra frequenter dixi, soli Romano Pontifici conuenire oecumenica Concilia sua auctoritate indicere: ibique per se vel per legatos suos interesse. Vide notas epist. Marcelli, tom. 1 Concil.*

Error Notæ Consularis.

Datum 3. Kalend. Aprilis Zenone & Posthumiano V. Clariss. Consulib.] *Hoc rescriptum Theodosii pro Synod. Ephesina cogenda ad Dioscorum missum,* B *notas consulares & temporis depravatum esse, nemo non videt. Quia vltima Synodi Constantinopolitanæ II. actio, in causa Eutychetis habita fuit 27. Aprilis, Asterio & Protogene Consulibus, vt constat supra ex Notis eiusdem Concilii. Et post hanc Synodalem actionem ab Imperatore hoc rescriptum est promulgatum. Cum igitur Zenonem & Posthumianum superiore anno, nimirum 448. consulatum egisse certum sit, quid commune est illis cum rebus 449. anni? Restituendum est ergo,* Tertio Kalend. Maias, Asterio & Protogene Consulibus. *Vide Baronium anno 449. num. 25. Epistolæ, quæ sequuntur, ad acta pseudo-Synodi Ephesinæ spectant:* C *De quibus, præter ea, quæ supra diximus in Notis eiusdem Conciliabuli, nihil addam.*

Lectio Concilij emendatur.

Textus Concilij emendatur.

Tempore Zenonis & Posthumiani, &c. Indictione 2. *Hæc verba depravata atque hoc modo corrigenda esse,* Post Consulatum Zenonis & Posthumiani, &c. Indictione secunda, *supra probauimus in Notis Conciliabuli Ephesini.*

Cur Iulianus Græce sciens, in Concilio Græcorum Latine locutus fuerit.

Interpretante eum Florentio Episcopo Lydiæ.] *Iulianus Coensis episcopus & legatus Sedis Apostolicæ, Græcæ linguæ peritissimus fuit. Voluit enim sanctus Leo epistolam suam de incarnatione Verbi ad Flauianum scriptam ab eo in Græcum sermonem transferri. Accedit quod eiusdem Pontificis rogatu ac iussu, vt patet ex epist.* D *Leonis 56. Acta Chalcedonensis Concilii Latine transtulerit. Factum est igitur non ob inscitiam & ignorantiam Græcæ linguæ, sed ob consuetudinem Romanæ Ecclesiæ, quod legati Pontificii, etiam apud Græcos Latine loqui consueuerint. Vide quæ hac de re notauimus in epist. Leonis 56.*

Consulibus Flauiis Zenone, &c.] *hoc loco qui est pagina 14. col. 1. incipiunt enarrari acta Concilii Constantinopolitani primi; de quibus vide, quæ dixi supra, in notis eiusdem Concilii, tom. 1 Conc. sub Leone.*

Trisagium cur hic decantatum.

Sanctus Deus, sanctus fortis, &c.] *Magna sane Dei prouidentia factum esse videtur, vt cum Eutyches in* E *secreto cubiculo, & penetralibus Monasterii, aduersus diuinitatem supernaturæ super inanem obcæcatæ perfidiæ, fulmina blasphemiæ fabricaret, quibus ipsa Diuinitas, si posset, labefactanda foret, vnam naturam in Christo passam atque mortuam esse, &c. prædicauit; magna, inquam, Dei benignitas est & prouidentia, quod aduersus nouum hunc ducem Hagiomachorum non fulgur intorserit; sed canticum dumtaxat præparauit, quo diuinitatis immortalitas vbique gentium prædicaretur, & per ipsum offensi numinis imploratio conciliaretur. Quod, qua ratione, quoue tempore acciderit, ex antiquo Menologio Græcorum annuatim publice in Ecclesia legitur &* F *recitatur his verbis.* Die 24. Septembris, Imperante Theodosio, *anno Imperii eius 39. qui erat Christi* 446. terræ motus factus est magnus, & talis qualis numquam antea factus fuisse commemoratur. Quo factum est, vt totus populus vna cum Imperatore & Patriarcha exierit extra vrbem in locum, qui dicitur, Campus; propterea quod sine cessatione aliqua erat illa terrarum commotio. Cum igitur Imperator ipse Theodosius & Proclus Patriar- A cha, & totus populus Litaniis & supplicationibus diuinam opem implorarent, repente puerulus quidam de media turba in aërem raptus est. Omnibus autem præ timore clamantibus *Kyrie eleison,* descendit puer, & voce magna populum compellans, petit, vt trisagion in hunc modum decantaret: Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus & immortalis, miserere nobis. Quæ cum dixisset, animam Deo reddidit, & terræ motus quieuit. *Ita Deus optimus Maximus, antequam instaret prælium, arma præparauit, antequam venenum in præcordia irreperet, medicamenta confecit, atque ante venturam famem horrea frumento repleuit. Vide quæ dicturi sumus infra in Notis Epist.* B *Felicis Pap. III.*

Quando & qua occasione institutum.

Emendatur lectio.

Finis primæ cognitionis, &c.] *Chronologia Christi & indictionis hic addita, vitiosa est: quomodo emendanda sit, ex iis, quæ supra dicta sunt, patet.*

NOTÆ Actionis II.

Formula fidei à quo inuenta.

Expositio fidei Concilii in Nicæa.] *Hanc formulam fidei, a quo & in quem finem edita fuerit tempore Nicæni Concilii, dixi supra in Notis Concilii Nicæni, verbis:* Contra hæreses Arianorum; *litera g. notatis.*

Annotatio temporis signata.

C Consulatu Paulini & Iuliani.] *Obseruandum est, quod hæc descriptio, qua die & consule Alexandrino, tempus exactissime, describitur nequaquam ipsi confessioni & formulæ Nicænæ fidei, sed tantum Oecumenicæ Synodo præfixa fuerit. Nam hæreticorum tantum consuetudo erat (teste Athanasio de Synodis) edere professionem fidei chronologia temporum & consulum consignatam. Vide Notas Concilii Nicæni verbis iisdem.* Pag. 417

Symbolum Synodi Constantinopolitanæ.] *A quo hoc symbolum conscriptum, quomodo alias nominatum fuerit: quando apud Latinos hæc particula, Filióque, addita & recepta sit, dixi in Notis concilii Constantinopol. 1. Oecumenici, verbo* Credimus. *Et in no-* D *tis concil. Tolet. 1. verbo* Regula fidei.

NOTÆ Actionis III.

Roman. Pontifex vniuersalis Episcopus est.

Vniuersali Archiepiscopo & Patriarchæ magnæ Romanæ Leoni.] *In omnibus his libellis Leo Pontifex Romanus, vniuersalis Patriarcha nominatur; & in titulo eorundem libellorum sanctæ vniuersali Concilio anteponitur. Quibus cum Patres Concilii non modo non contradixerint, verumetiam in sua epistola ad Leonem scripta, eundem Patrem suum & caput appellarint, dubium non est, quin illum vniuersæ Ecclesiæ primatem,* E *omnique Concilio maiorem & superiorem esse cognouerint.*

Explicatur locus S. Greg.

Verum igitur est, quod epist. 30. ad Eulogium Alexandrinum scribit sanctus Gregorius, per sanctam Chalcedonensem Synodum Pontifici Sedis Apostolicæ hoc Vniuersitatis nomen oblatum esse. Quod autem subiungit à nullis suorum antecessorum vsurpatum fuisse, ita intelligi debet, quod nemo Roman. Pontif. eo titulo ex solemni ritu semper & in omnibus inscriptionibus vsus sit. Constat enim quod non modo sanctus Leo epist. 54. ad Marcianum; verum etiam Sixtus I. & Zephyrinus se vniuersales Episcoporum Episcopos & Pontifices Maximos appellarint. Vide notas epist. 2. Sixti, verbo Vniuersalis, *&* F *in vitam Zephyrini, verbo* Zephyrinus. *Item Notas epist. 54. S. Leonis, & quæ dicemus infra in Notis epist. Synod. concilii huius, post act. 16.*

Vsus sacrificii incruenti.

Neque terribile & incruentum sacrificium celebratum est.] *conqueritur hoc loco Ischyrion Diaconus, quod Dioscorus triticum illud, quo Imperator Lybiæ Ecclesiis, tritico ob nimiam prouinciæ ariditatem carentibus, dare solebat, ad conficiendam sacram Eucharistiam & solatium peregrinorum, ipse sustulerit, adeo, vt eam ob causam, in Lybia diu non fuerit oblatum incruentum*

Missæ sacrificium. Ex quo cum firmissimum contra hæreticos nostri temporis argumentum pro sacrificio Missæ, eiusdemque ritibus colligatur, placuit hunc locum hac singulari nota depingere.

Usus oblationum pro defunctis.

Ut neque incensum ex oblatione illius Deo offeretur.] *Vides hic veterem usum, quo pij defunctorum memoriam prosequebantur: quod, nisi sancte pieque solere in universa ecclesia catholica frequentari, nequaquam coram œcumenica Synodo Dioscoro id crimini datum fuisset.*

Inscriptio Edicti mendosa.

Edictum siue leges sanctæ Marciani.] *Huius edicti, quo sancitur, ne cui amplius liceat de fide disserere, vitiosa & dolose corrupta est inscriptio. Primo enim non potuit Imperator vix trium annorum, fuisse vigesima septima tribunitia potestatis, quæ non nisi cum imperio impertiri solita fuerit. Secundo non potuit neque debuit inscribi Pontifex, cum is titulus in Gratiano defecerit. Hæc & plura alia si constarent sibi, possent tituli ex subiugatis populis defendi. Accidit enim non semel quod hæredes Imperij ijsdem uterentur insignibus titulorum, quibus prædecessores condecorati fuerant.*

Græca & Latina Editio consortiatur.

Actio IV.] *Ante hanc actionem quartam in Græco Codice ponitur Actio Synodalis de Archimandritis Eutychianis à præcedentibus & subsequentibus actionibus distincta. Verum quod ad res Archimandritarum in concilio gestas spectat, putarem magis Latinis exemplaribus quam Græcis in his deferendum esse: quia probabile non est, Archimandritas hæreticos auditos esse, antequam lapsorum Episcoporum causa pertractaretur. Ita verius esse puto, quod post absolutionem Episcoporum, Archimandritarum causa, prout habent Latina exemplaria, in iudicium deducta fuerit.*

De Clericis & Monachis] *Vide quæ diximus supra in Notis concilij Antiocheni 1. sub Iulio ad canonem.*

Lectio Concilij emendatur.

Actio V.] *Verius actio septima: quia Græcum exemplar amplius quam Latinum, habet sessionem quintam 13. Kalend. Nouembr. celebratam, duasque actiones continentem. In quarum priore de Carosio & Dorotheo: quid gestum fuerit, supra dixi. In posteriore controuersia illa, quam de iure Metropolis Photius Tyri & Eustathius Beryti Antistites mouerunt, decisa est eo ordine, quo supra dixi. Illam quintam: hanc sextam actionem nominare poteris.*

Suriana Editio hic emendatur.

Alia definitio Chalcedonensis,&c.] *Hæc omnia,* alia definitio Chalcedonensis Synodi, similiter sub quadruplici editione, &c. *quæ tanquam titulus & argumentum alterius cuiusdam definitionis præfiguntur definitioni fidei, deleantur & expungantur: quia una tantum definitio fidei in concilio edita fuit. Quamobrem in Latina editione, quod factum est in Græco codice, hæc verba:* Sufficeret quidem, *&c. usque ad finem, cum præcedentibus sine ulla interpositione tituli vel alterius argumenti continuenda sunt: Doleo hæc à Typographis in hac editione nostra non esse emendata.*

Actio VI.] *Hæc actio septima in sessione celebrata fuit: Cum igitur ex præcedentibus constet, duas actiones habitas fuisse sessione quinta, necessario concedendum est, hanc actionem ordine octauam esse.*

NOTÆ Actionis VII.

Emendatur, actio VII.

Actio VII.] *Verius actio nona, ut ex præcedentibus constat. celebrata est autem hæc actio 7. Kalendas Nouembr. cum duabus alijs infra sequentibus: sessione octaua, ut videre est in Græco Codice, & apud Liberatum Diaconum. Quod igitur initio huius actionis dicitur, 4. Kalendas Nouembr. hanc actionem habitam fuisse, mendosum est.*

NOTÆ Actionis VIII.

Mendosa lectio corrigitur.

Actio VIII.] *Verius decima. Tres enim actiones supradictæ celebratæ sunt uno die, unaque sessione, quæ in Græco Codice octaua, & apud Liberatum septima est, ideo quod Liberatus unum illud secretarium, supra ex Græcis exemplaribus restitutum prætereat. Illud igitur, quod hic in principio dicitur;* Sub die 8. Kalendas Nouembris, *mendosum est, debetque pro* octauo *poni* septimo Kal. Nouembris.

Actionis IX.] *Hac actione cœpta est causa Ibæ Episcopi Edesseni, quam verius undecimam quam nonam Actionem nominaueris, ex causis supradictis.*

Post Consulatum Flauij Zenonis, &c.] *Hæc verba mendosa esse, & sic corrigenda.* Sub Consulatu Flauij Zenonis & Posthumiani, *non tantum ex actis Concilij illius, quod in causa Ibæ habitum est Tyri; verum etiam ex principio Actorum Berythensis Concilij colligitur pag. 109. quo loco sub consulatu Zenonis & Posthumiani dicitur habitum fuisse iudicium Berythi in eadem causa, ob quam mense Maio eiusdem anni Tyri aliquot Episcopi prius conuenerant. Vide Notas Concilij Tyri sub Leone.*

Actio X.] *Verius XII. ut ex prædictis manifeste liquet. De rebus hac actione gestis, atque de Ibæ Episcopi absolutione & epistola, vide quæ diximus supra in Notis Concilij Berythensis sub Leone. Item supra, verbo* approbatum *in præambulibus Notis huius Concilij.*

Indictione secunda.] *Mendosum est, corrige;* Indictione prima. *Nam ex principio actorum Concilij in causa Ibæ Tyri habiti, quæ extant supra pag. 107. constat quod consulatus Zenonis & Posthumiani; annus Domini 448 & Indictio prima inciderint in eundem annum: sicut etiam coincidunt in annum 451. Consulatus Marciani & Adelphi, & indictio quarta. Vide quæ notauimus supra in Notis Concilij Berythensis sub Leone.*

Quæ de actione secunda huius sessionis nonæ hoc loco dicenda erant, dicta sunt supra in Notis actionis 7.

Actio de Domno Antiocheno est 13. habita sessione nona in Græco Codice non extat.

Actio de Domno Antiocheno.] *Hæc actio celebrata fuit sessione nona, sexto Kalendas Nouembr. postquam causa Ibæ Edesseni Episcopi absoluta fuisset. Hæc actio in Græco exemplari desideratur, eamque tempore Iustiniani Imperatoris in vulgo Codice Græco non extitisse; supra diximus* sessione nona. *Sub nona actione reperitur, teste Baronio, in quodam vetere Manuscripto Codice Vaticano. Sed dicenda potius sessio, quam actio nona. Actionum enim numerus sessionum numerum excedit, quia quod supra frequenter diximus; interdum sub una sessione plures actiones habitæ fuerunt. Potest nominari & inscribi actio XIII. Quia sept. Kalend. Nouembres, nona actione de causa Antiocheni & Hierosolymitani Episcoporum actum est. Decima, de Theodoreto Cyri Episcopo. Undecima Ibæ Edesseni controuersia est inchoata, & duodecima tandem actione 6. Kalend. Nouembr. absoluta.*

Actio XI.] *Hæc actio habita est sessione decima, quæ vero rerum ordine obseruato, est actio XIV. Quid in eo gestum fuerit, supra dixi.*

Relegit regulam nonagesimam quintam.] *De sequentibus duobus canonibus, vide, quæ notauimus supra in concilio Antiochen. 1. sub Iulio canone 5. 16. & 17.*

Actio XIII.] *Verius 15. si ad ea quæ supra dicta sunt, attendas.* Pag. 418.

Actio XIV.] *Verius 16. De rebus in hac actione gestis Consule ea, quæ supra dixi sessione 12.*

Actio XV. Canones Synodi complectens.] *Hæc actio Synodica non est, utpote iam legatis Pontificijs alijsque orthodoxis Episcopis absentibus, post abitum iudicum*

Aegyptiorum, ad instantiam Anatolij Constantinopolitani, hominis ambitiosi, ab Orientalibus dumtaxat dolose & clandestine remanentibus, celebrata fuit. Canones omnes absentibus legatis constitutos fuisse, testatur Liberatus in Breuiario cap. 12. Eosdem à S. Leone improbatos fuisse, supra dixi verbo, approbatum. *Qui à Romanis Pontificibus renouati, vel in alijs approbatis Concilijs editi sunt, robur & auctoritatem habent. Bellarm. lib. 2. de Roman. Pont. cap. 22.*

Procurato dictio. Præter pupillorum (si forte leges apponant, inexcusabilem curam.] *An si Episcopus datiuam tutelam alicui clerico imponat, contra statum Africani Concilij 2. sub Stephano celebrati, agat, diximus supra to. 1. in Notis præd. Concilij Africani.*

Can. 4. Cōpetenter honorentur.] *Quis honor Episcopis, quisue Presbyteris cōpetat, diximus in Notis Com. Nicæni 1.*

Can. 5. De his qui transmigrant, &c.] *Vide quæ diximus supra in notis Concilij Sardicensis can. 3.*

Can. 6. Nullum absolute ordinari.] *Neminem sine titulo ordinari debere, iam diu in Ecclesia obseruatum & constitutum fuit, vt patet ex his, quæ supra in Notis ad vitam Euaristi dixi, &c. Nouum ergo non est, quod hic ea de re constituitur.*

Can. 9. Primatem Diœceseos.] *Id est, Episcopum Romanum: nam Græca vox huius canonis ἔξαρχος non proprie primatem, sed principem significat. Solus vero Romanus Pontifex, est princeps christianæ diœceseos. His verbis igitur lex constituitur, vt si quis cum metropolitano aliquo controuersiam habeat, non alibi eum conuenire possit aut debeat, quam apud principem Diœceseos, Romanum scilicet Pontificem.*

An Constant. sedes Rom. æquata fuerit. Aut sedem vrbis Constantinopolitanæ.] *Hæc non mandantis, sed permittentis Concilij verba sunt, adeo vt horum auctoritate clericis vel Episcopis prope Constantinopolim habitantibus concessum fuerit, suas causas coram Antistite Constantinopolitano proponere, ibique totius controuersiæ decisionem expectare. Ita hunc canonem Nicolaus I. in epist. ad Michaelem imperatorem interpretatur. Eandem expositionem, reiecta sententia Archidiaconi & Ioannis de Turrecremata, sequitur & approbat Bellar. lib. 2. de Rom. Pont. cap. 22. vbi contra Nilum Thessalonicēsem quondam Episcopum, doctissime primatum Romanæ Ecclesiæ defendens ostendit, nequaquam ex hoc loco probari, quod auctoritate huius Concilij, Constantinopolitana sedes, quoad dignitatem Patriarchalem, sedi Romanæ adæquata fuerit. Etiamsi enim, quod verum nō est, concederemus, quod iuxta hunc & can. 17. omnes Clericos totius orbis iniuriam à suo Metropolitano sibi illatam, apud Constantinopolitanam sedem denuntiare possit, quodque ipsi Constantinopolitano quaslibet causas iudicare liceat, non tamen inde recte probaretur, eundem Romano Pontifici parem esse. Nam ex vi horum canonum, solum eos iudicare potest Constantinopolitanus, qui se à suo Metropolitano læsos esse arbitrantur: at Rom. Pontifex eos quoque iudicare potest, qui vel ab ipsis Patriarchis, vel ab Episcoporum Concilijs etiam maximis & frequentissimis læsi fuerunt. Quod Cæciliani, Athanasij, Chrysostomi, Pauli, Flauiani, Theodoreti, aliorumque plurium exempla declarant. Iuxta canones Sardicenses à sententia cuiusuis Metropolitani ad Romanam sedem appellare licet, atque ita penes Romanum Pontif. vltimum iudicium semper remanet. Vnde etiamsi Constantinopolitanus quaslibet causas ex toto terrarum orbe iudicare posset, non tamen Apostolicæ sedis Antistiti exæquaretur. Vide Bellar. præd. loco.*

Can. 11. Epist. Pacificæ quæ. Pacificis tantummodo.] *Quæ dicantur literæ pacificæ: quæ commendatitiæ supra in Notis ad vitam & epistolam Sixti I. & in Notis can. 425. Concilij Eliberitani. Item alibi diximus.*

Can. 15. Diaconissam non ordinandam.] *De Diaconissa eiusue officio egimus supra in notis Concilij II. Hierosolymitani, & Laodiceni, &c.*

Can. 20. Clericos.] *Qua ratione vel occasione transmutatio Episcopatuum prohibita vel concessa sit, diximus supra in Notis Conciliorum Nicæni & Sardicensis.*

Can. 27. Canon de primatu Cl. Constantin. redarguitur. Sanctorum Patrum decreta.] *Hic est ille canon clandestinus & surreptitius quem Anatolius cum reliquis Orientalibus ad primatum suæ Ecclesiæ comparandum, legatis absentibus & contradicentibus constitui atque decerni procurauit; quemque S. Leo Pontifex pluribus epistolis damnauit & reprobauit, non tantum ideo, quod citra auctoritatem Romani pontificis editus, illegitime constitutus fuerit, verumetiam quod duo aliaque plura manifesto falsa mendacia contineat. Quod in eo refertur, à Patribus Nicænis Rom. Pont. primatum esse attributum, quasi eum ante non habuerit, falsum est. Nam vt alia Scripturæ, Patrum & Conciliorum testimonia omittam, ex ipso initio sexti canonis Nicæni manifeste constat, quod ipsa Romana Ecclesia, non à Concilijs vel Christianis Imperatoribus, sed à Christo Domino Saluatore nostro primatum obtinuerit. Ita enim exorditur sextus canon Concilij Nicæni:* Ecclesia Romana semper habuit primatum. *Quomodo itaque eum à Patribus Nicæni Concilij accepisse potuit? Alterum quod falso asserunt, ideo nimirum Rom. Ecclesiæ primatum esse concessum, quia Roma est sedes imperij, S. Leo epist. 52. ad Marcianum, & S. Gelasius epistol. ad Episcopos Dardaniæ disertis verbis refellunt. Inter alias hanc rationem habet S. Gelasius: Mediolanum, Rauenna, Sirmium, Treueri, & Nicomedia multis temporibus sedes Imperij fuerunt. Quibus cum nihil plus iuris, dignitatis, & prærogatiuæ Ecclesiæ ea de causa concessum fuerit, non immerito mendacij arguuntur, qui dicunt prædicta de causa Romanam vrbem ad fastigium Apostolici muneris euectam esse. De canone Concilij Constantinopolitani vide quæ ibi notauimus. Item quæ scripsi supra in Notis sexti canonis Nicæni. Hunc canonem cum duobus sequentibus tanquam appendicem habet Theodorus Balsamon ex Nomocanone Photij.*

Can. 30. Cur electionem Alexand. Episc. distulerint. Quoniam religiosissimi Ægypti Episcopi.] *Cum editus canon. 28. de primatu Constantinopolitanæ sedis, vertebatur in iudicium Ecclesiæ Alexandrinæ, Alexandrini Episcopi electionem, per summam calliditatem, post Synodum distulerunt, ne si præsens esset conatibus Anatolij restitisset, & ne præsentes Ægyptij Episcopi reclamarent, absentes esse voluerunt, eo prætextu, quod ipsis absque Episcopo Alexandrino Synodicis decretis subscribere non liceret. Et ne schismatici haberentur Ægyptij, per hunc canonem declararunt sine præiudicio schismatis ipsorum subscriptionem expectandam fore. Hæc Baron. an. 452. nu. 143.*

Act. 16. Lectio Concilii emendatur. Quinto Kalendas Nouembris.] *Hæc verba mendosa sunt. Nam tam in Græco, quam in Latino codice actio hæc, vt patet ex Lucentij Episcopi verbis, celebrata est ipsis Kalendis Nouembris. Ita enim ait Lucentius Sedis Apostolicæ legatus;* Hesterno die, postquam potestas vestra surrexit, & humilitas nostra vestigia vestra secuta est, quædam gesta facta dicuntur, quæ nos & præter Canones Ecclesiasticos, & disciplinam æstimamus effecta, &c. *Quod cum pridie Kal. Nouemb. acciderit, vt videre est in principio actionis 14. patet hæc verba sic esse emendanda.* Ipsis Kalen. Nouemb. in Chalcone, &c.

Quod Ecclesia Romana semper habuit primatum, &c.] *Vide notas canonis sexti supra in Nicæno Concilio.*

Episcopatum tamen Constantinopolitanum.] *Vide notas can. 5. supra in 1. Constantinopolitano Oecumenico, sub Damaso pontifice.*

An titulus Epist. corruptus. Relatio sanctæ Synodi Chalced. ad B. Papam Leonem, &c.] *Cum sancta synodus hac eadem epistola S. Leonem caput vniuersalis Ecclesiæ esse profiteatur, meminetque eundem patrem omnium Episcoporum, titulum Alexandrinorum Libellis inditum non increparit,*

neque sustulerit, nullumque studium prætermiserit, quo ipsum primatum Christianæ religionis Antistitem prosequeretur, admodum verisimile est, quod nomen Oecumenici in titulo huius epistolæ praxi non quid in fuerit; sed Librarij alicuius dolo hinc subauditum sit: Maxime propterea, quia sanctus Leo lib. 7. epist. 50. ad Eulogium Alexand. scribens, ait: Vestra sanctitas nouit, quod mihi per sanctam Chalcedonensem Synodum Pontifici Sedis Apostolicæ (cui Deo disponente deseruio) hoc vniuersalis nomen oblatum est: *Nunquam fortasse euidentius, quam in titulo & inscriptione huius Synodalis epistolæ. Quomodo sit intelligendum illud sancti Gregorij, quo dicit, nullum prædecessorum suorum hunc titulum vsurpasse supra semel atque iterum attigimus.*

Verba surreptitia expiduntur.

Hæc circa finem Epistolæ in Latinis antiquis adiecta verba: Scripsi pridie Kalend. Aprilis feria tertia, Indictione 13. *non sunt epistolæ Synodicæ, sed Librarij illius, qui eam exscripsit. Sicut enim ex præcedentibus certissime constat, hanc synodum mense Nouembri absolutam, non peruenisse ad sequentis anni 452. mensem Aprilem, ita multo certius est nihil pertinere decimamtertiam Indictionem ad Chalcedon. Concilium, quod indictione quarta celebratum esse, ipsa Acta Concilij demonstrant. Quid quod epistola refert, Marcianum Imperatorem idem exoptare, quod sacrosancta Synodus petebat, nimirum vt primatum vrbis Constantinopolitanæ adiudicatum Leo Pontifex confirmet: Quod si verum est, nequaquam defendi potest, Synodicam hanc Indict. 13. scriptam esse; cum octaua Indictione Marcianus Imperator defunctus fuerit. Vide Baron. an. 451. num. 146.*

Pag. 419

Hæc sacra Imperatoris qua occasione scripta.

Exemplar epistolæ scriptæ ab Imperatore Marciano Alexandrinis.] *Cum Proterium communibus votis Episcoporum eorum, qui concilio interfuerant in locum Dioscori eo modo quem refert Liberatus cap. 14. surrogatum fuisset, maxima seditio in populo cum multorum cæde & incendio excitata fuit, vt videre est apud Euagrium lib. 2. cap. 5. Quam seditionem, vt Marcianus princeps optimus & Christianissimus coerceret, misit ad eos Ioannem decurionem virum maxime pium atque disertum, quem quod laicus esset (Catholicos enim omnes & Episcopos auersabantur, adeo vt potius irritamentum fuisset ad iras, quam ad pacem conciliandam fomentum, si Episcopum aliquem misisset.) de rebus in Concilio gestis libentius & facilius audirent. Dedit etiam epistolam hanc qua eos conatus est ad mansuetudinem reuocare, redderéque veritatis amplectendæ cupidos, atque concordiæ studiosos; insinuans illud imprimis nihil noui in concilio Chalcedonensi esse sancitum; sed omnia secundum Nicænæ fidei regulam iuxta Alexandrinorum Episcoporum sententiam, Athanasij, Theophili atque Cyrilli esse decreta: adeo quod huic Synodo velle refragari, idem esse, quod suis ipsorum Doctoribus aduersari.*

Dioscorus religiose cultus est Alexandriæ.

Quid autem Imperator hoc rescripto effecerit, non liquet. Certum est illud, Alexandrinum studium in improbissimum & nequissimum Dioscorum eo vsque inualuisse, vt diuinos etiam honores cultumque religiosum, proh scelus! ei detulerint, vel ad hoc vsque tempus, quo anno 1594. ab Ecclesia Alexandrina, vniuersaque Ægypti solemnis missa est legatio Romam ad Clementem 8. Romanum Pontificem, qua Apostolicæ sedis communionem, quam post damnatum Dioscorum & emissam Orthodoxæ fidei Catholicæ professionem expetebant, obtinuerunt.

Qua occasione hæc epist. scripta sit.

Epistolæ Marc. ad Archimandritas.] *Pseudomonachi Eutychiani in Palæstina grauissimis tumultibus excitatis Iuuenalem Episcopum Hierosolymitanum, paulo post Chalcedonense Concilium eiecerunt, & quendam Theodosium Monachum (à quo teste Damasc. de hæresi, Theodosiani vocati sunt,) hominem nefarium in Episcopum asciuerunt, vt constat ex Euagrio lib. 2. c. 5. & Niceph. lib. 15. cap. 9. cuius opera cum post multas cædes & incendia Concilij Chalcedonensis professoribus illata, Eudociam Augustam Theodosij Imperatoris relictam viduam in suas partes pertraxissent, scriptis ad Pulcheriam literis, eam in hæresim eamdem pellicere tentarunt, scientes talibus artibus, & eo præsidio fœminarum Arianam aliasque hæreses toto orbe fœcundiore germine propagatas esse. Ne videantur hæretici, profitentur se Eutychetem atque Nestorium damnare & detestari. Has literas, quæ potius supplicem libellum præ se ferebant, cum accepisset Pulcheria, eas Marciano coniugi suo ostendit. Ille vero recensens non armis; sed pijs potius admonitionibus illos ab errore ad fidem Catholicam reuocandos esse, hanc epistolam mansuetudine & doctrina orthodoxa plenissimam ad eos scripsit, adiunxit alias eiusdem argumenti Pulcheria, quarum exordium est;* Preces equidem, quas ad nostram, &c. *Verum quamdiu Theodosius ille scelestissimus Monachus in ea regione permansit, obdurata corda impiorum Monachorum emolliri non potuerunt; sed potius cum perditissimo homine in omnia mala conspirarunt. Hisce literis Augustorum laicos Hierosolymitanos per Dei gratiam commotos, ex lapsis primum resipuisse, constat ex Epist. S. Pulcheriæ, quam ad Bassam Abbatissam Monasterij, quod erat Hierosolymis, scripsit.*

His literis Imp. Laici Hierosolym. conuersi sunt.

Non enim terrore aut violentia aliquos volumus trahere ad viam veritatis.] *Quod ait Imperator se neminem inuitum cogere ad fidem, intellige illo modo, quo ipsi hæretici in Palæstina faciebant, gladijs nimirum & tormentis iniuste inflictis. Plura enim aduersus hæreticos à Marciano data esse rescripta, patet supra ex actis Concil. Chalced. act. 3.*

Hæretici Romanũ Pont. excõmunicantes, à gentilibus ridentur.

Opprobrium & irrisio scelestis paganis & hæreticis iustissime constituti, quibus estis exemplum confusionis effecti.] *Nota & obserua, lector, hos pseudomonachos à paganis alijsue hæreticis derisos esse, ideo quod scelus hactenus inaudatum audentes, in sanctam Synodum, ipsumque sanctum Leonem Romanum Pontificem anathema dixissent, aliosque ad idem agendum per tormenta impulissent. Quis non derideat nouantes nostri sæculi hæsiarchas, maiora si possent patraturos?*

Qua occasione epist. virorũ illustrium pro Chalcedon. Concil. scriptæ sint.

Exemplar Epistolæ Leonis Imperatoris.] *His omnibus epistolis sequentibus scribendis, occasionem præbuerunt, partim pseudomonachi in Ægypto sacram Synodum Chalcedonensem respuentes, eamque de erroribus arguentes, partim plebs Alexandrina, quæ exordio Imperij Leonis, anno nimirum Domini 457. in cœna Domini septimana sancta Proterium Dioscoro substitutum occidit, eique Timotheum Ælurum cædis auctorem, parricidam sacrilegum, hominemque qualis depingitur in epist. Alexandrinorum ad Leonem scripta pag. 146. scelestissimum surrogarunt. Leo igitur Imperator recens electus, accepta gratulatoria Leonis Pontificis epist. 73. qua ad defensionem Chalcedonensis Concilij monebatur, nihil antiquius habuit, quam fidei orthodoxæ consulere, & quibus eam viribus confirmare atque solidius stabilire valeret. Ad quod præstandum illud salubre consilium iniit, vt sanctione amplissimam ederet, qua significaret, se confirmare omnia à prædecessoribus Imper. aduersus hæreticos promulgata decreta, atque imprimis quæ pro firmitate Chalcedonensis Concilij haud pridem à Marciano Augusto sancita fuissent edicta. Accessit postea, vt ad Metropolitanos omnes Orientales literas daret; quibus reliqui pariter admonerentur Ecclesiarum minores Episcopi, vt cuius essent fidei, redditis literis facerent manifestum: ex quo alterum de duobus efficeretur: vt vel in hunc modum omnium Orthodoxorum calculo, iterum ipsorum*

confeßione Chalcedonense Concilium firmaretur, & perinde ac præsentes in Synodo, sua scriptione fidem Catholicam communirent; vel saltem ex hoc, qui essent hæretici, palam fieret, deiectique tum sententiam Episcoporum; tum etiam legibus Imperatorum è gradu sedeque pristinis eijcerentur. Hæc constant ex epistola Alexandrinorum, quam ad Leonem Imperatorem miserunt, & ex illa Encyclica Imperatoris, ad Anatolium Constantinopolitanum, hu de rebus scripta.

Hac occasione ipsi quoque hæretici ad Leonem Imperatorem legatos literasque dederunt, quibus more hæreticorum profitentur se Nicænam fidem citra vllum additamentum credere, quibus Ephesinum Conciliabulum sub Dioscoro celebratum venerantur, & Chalcedonensem Synodum reijciunt. Extat pag. 150.

Finis Notarum in Concilium Chalcedonense.

Causa habiti Concilij.

SYNODVS ALEXANDRINA, à Proterio Alexandrino Episcopo, in causa Eutychianorum celebrata sub Leone.

NOTÆ.

Synodus Alexandrina.] *In hac Synodo congregata auctoritate Proterij illius, qui in locum Dioscori magna cum seditione Alexandrinorum, vt supra diximus, surrogatus fuit, actum est, vt ad catholicam communicationem illi, qui hactenus ob hæresim Eutychianam separati fuerant, catholica fides professione facta, ad Ecclesiam redeant. Sed cum illi penitus restitissent, Imperator eos exilio mulctauit. Mentio huius concilij habetur in epist. Catholicorum Episcoporum & Clericorum Ægypti ad Leonem, quæ extat supra post Chalcedon. concil. pag. 146. Vide quæ dixi in Notis Concilij Chalcedon. verbo* exemplar.

Pag. 420

CONCILIVM ANDEGAVENSE,

Anno Do. 453 celebratum sub Leone Pap. I.

INCIPIVNT CAPITVLA Canonum Andegauensis Concilij.

I. *De eo, cum conuenissent Episcopi Andegauis.*

II. *De eo, vt contra Episcopale iudicium clericis non liceat prosilire.*

III. *De eo, vt Diaconi Presbyteris humiliter deferant.*

IV. *De violentia & crimine.*

V. *De familiaritate extranearum fœminarum, quam nouerint esse vitandam.*

VI. *De eis qui accepta pœnitentia resilierunt.*

VII. *De is qui alienis vxoribus maritatu coniugio abutuntur.*

VIII. *De Clericis qui relicto clero ad sæcularem militiam se contulerunt.*

IX. *De Monachis, qui cœptam obseruationem suam relinquunt.*

X. *De Episcopis, quibus alienis Clericis gradum augere non liceat.*

XI. *De Clericis quibus excommunicare non liceat nisi probatis criminibus.*

XII. *De Diaconibus vel Presbyteris vt bigami non ordinentur.*

XIII. *De pœnitentibus qui conuersi errorem suum voluerint consiteri.*

Cum ad ordinandum Episcopum in ciuitate Andegauorum conuenissent, & Thalassius esset Episcopus ordinatus: omnibus pariter residentibus, Leone, Eustochio, * Chariatone, Rumorido, * Vincentio, Victorio & Thalassio Episcopis, pari consilio atque tractatu, decisionem quam verbis decreuerant, etiam scripturæ mandare voluerunt, vt * hac die, hoc est, 4. Nonas Octobr. Opilione V. C. Consule, hæ regulæ Ecclesiasticæ seruarentur, quæ à senioribus iuxta auctoritatem Scripturarum iam fuerant constitutæ. Can. I. *al. Chariattone. for. Chariat one. Viuentio. al. vt ab hac die*

Primum, vt contra Episcopale iudicium Clericis non liceat * resilire, neque inconsultis * sacerdotibus, sæcularium iudicia expetere: sed nec de loco vnum alium sine Episcopi permissione transire, nec sine commendatitiis sacerdotum suorum literis commeare. Can. II. *al. prosilire. al. Sacerdotibus suis sæcularia iudicia*

Vt Diaconi Presbyteris nouerint omni humilitate deferendum esse. Can. III.

Vt à violentia & crimine perputationis * abstineant. Can. IIII. *al. persuasionis.*

Familiaritatem extranearum fœminarum nouerint esse vitandam. Sed si qui sunt cælibes * nonnisi à sororibus, aut amitis suis, aut à matribus consolentur: Quia sicut bonum est hominum solum esse; ita familiares esse Clericos fœminis non oportet extraneis: quia frequenter plurimorum ruinas sub hac occasione deflemus. Si quis autem post hoc interdictum à prædictis familiaritatibus se reuocare noluerit; nequaquam gradu altiori donabitur, & si iam ordinatus fuerit, non ministret. Tum si qui in tradendis vel capiendis ciuitatibus interfuisse fuerint detecti: non solum à communione habeantur alieni, sed ne conuiuiorum quidem admittantur esse participes. Can. V. *addidit*

Quod etiam de his qui accepta pœnitentia resilierint, debita seueritate seruabitur. Quæ forma etiam circa eas, quæ de virginitate Sanctimonialium crimine proprio deciderunt, statuto rigore permaneat. Can. VI.

Hi quoque qui alienis vxoribus superstitibus ipsorum maritis, nomine coniugii abutuntur, à communione habeantur extranei. Can. VII.

Clerici quoque, qui relicto clero, se ad * sæcularium militiam & ad laicos contulerint, non iniuste ab Ecclesia, quam * relinquerunt, amoueantur. Can. VIII. *al. familiarem al. reliquerant, moueantur.*

Monachi quoque, qui cœptam obseruationis viam * relinquere, & absque epistolis & absque certis negotiis vel necessitatibus per regiones vagantur alienas, cognita districtione, si se non emendauerint, ab Abbatibus suis, vel à Sacerdotibus ad communionem non recipiantur. *al. relinquunt*

Aliis quoque Episcopis aliorum clericis gradum augere non liceat. Can. IX.

Quicumque autem vel de laicis vel de Cle- Can. X.

ro ministri fuerint ordinati, & obseruare noluerint, si laicus, communicare non liceat, nisi forte reprobauerint criminosos.

Can. XI. Nonnisi vnius vxoris viri iidemque virginibus copulati, Diaconi, vel Presbyteri ordinentur.

Can. XII. Pœnitentiæ sane locus omnibus pateat, qui conuersi errorem suum voluerint confiteri; quibus, perspecta qualitate peccati, secundum Episcopi æstimationem erit venia largienda.

Can. XIII. ...... Quod ita inter prædictos viros pari consilio & ordinatione decretum est, vt si quis ex ipsis contra hanc ordinationem agendum esse præsumpserit, obnixus fuisse regulæ Ecclesiasticæ iudicetur: aduersus quem ceteris fratribus suis, quasi aduersus contemptores licebit insurgere.

Notæ in Concilium Andegauense anno Domini CCCCLIII. celebratum sub Leone.

Concilium.] *Hoc Concilio, disciplina Ecclesiastica licentia quadam viuendi corrupta, in meliorem statum reformata fuit. Pater Fronto Ducæus Societatis Iesu Presbyter dignissimus, & professor in Galliis doctissimus, è temporum obscuritate vindicatum, per annales Illustrissimi Cardinalis Baronij in lucem primus emisit; apud Baronium desiderantur capitula canonum, quæ magno commodo vniuersæ Ecclesiæ idem Pater Fronto ad nos transmisit, dum hoc ipsum Concilium prælo committeremus. Scribit se hæc exhibere ex manuscripto Codice Reuerendissimi Domini Ioannis Filij Episcopi Meldensis. Varietatem lectionis ex eodem Codice collectam, suo loco addidimus. Rogo vt si plura huius generis Ecclesiæ profutura habeantur; in appendice quadam vniuersali ad finem quarti tomi addenda, communicentur.*

Andegauense.] *Sic dictum à ciuitate quadam Galliæ Lugdunensis, quæ hodie Latine Andegauum, Gallice, Angers, appellatur.*

Anno Domini 453.] *Quinto Nonas Octobris sub clarissimo viro Opilione Consulatu, qui cum anno Christi 453. Leonis XIV. Marciani IV. & Valentiniani Imperatoris XXIX. conuenit. Hæc acta Concilij testantur.*

Thalassius.] *Andegauensis Episcopus, vt ex Turonensis Concilij subscriptionibus constat.*

Leone.] *Bituricensis Episcopo.*

Eustochio, Charlatone.] *In manuscr. Episc. Meldens. Chariatone, scribenarum fortasse, Charitone. Hæc Fronto.*

Vincentio.] *Alias Victurio Cenomanensi Antistite, qui vna cum Thalassio Andegauensi in Venetico Concilio scriptus habetur.*

Vt hac die, hoc est,] *Manuscripti, vt ab hac die.*

Quomodo[?] hic canon constitutum. Vt contra Episcopale iudicium Clericis non liceat sæcularium iudicia expetere.] *Hæc pro Ecclesiastica immunitate contra Valentiniani Imperatoris sanctionem anno 452. Romæ promulgatam, & Christiano Principe indignam, quæ Ecclesiasticorum forum suis priuilegiis spoliauit, fori exceptionem clericis abstulit, nullamque extra causas fidei & religionis iurisdicendi auctoritatem illis concessit, nisi Patres ex consensu apud aliquem Episcoporum agere delegerint. Hæc Patrum constitutio quam æqua: contra vero Imperatoris Valentiniani sanctio quam fuerit iniqua & impia, non modo can. & Marcellini Pontificum con*stitutiones, *Mileuitani & Chalcedonensis Concilij antiquiora decreta; & Maioriani & Iustiniani nouellæ Constitutiones 79. 83. & 123. indicant, verumetiam ipsa denique ratio euidentissime ostendit. Omnium enim iudicio absurdum est, si aliquis posteriorem suum iudicet, si habe prætor ad tribunal Episcopi: cras Episcopus ad tribunal Prætoris euocari possit. Vt index terrenus summi Iudicis seruos, hominesque sacratos capiat aut puniat, quis non absurdissimum esse dixerit? Pulcherrimum igitur responsum fuit Constantini Magni, qui ad Episcopos loquens dixit:* Vos dicitis à summo Deo constituti, conueniens non est, vt homo iudicet Deos. *Quo sensu Deos appellarit, diximus supra in Notis Edicti de donatione. Accedit quod magno malo totius Romani Imperij Valentinianus Imperator expertus fuerit, quod hanc sanctionem impiissimam ferendo in iura ac priuilegia Ecclesiarum hactenus longo tempore vsurpata, insurrexerit. Nam dum Attila, flagellum Dei nominatus, à Gothis anno præcedente in Galliis victus fuisset, adeoque Romano imperio parum nocuisse potuisset, peccato imperatoris, iustoque Dei iudicio permissu, viribus refectus Aquileiam aliasque nobilissimas vrbes Italiæ expugnauit & diruit; ipsam quoque vrbem Romanam, vnà cum imperio euertisset; nisi per Leonis Papæ, cuius auctoritatem & potestatem suo edicto depresserat & humiliauerat, præsidium & auxilium munita fuisset.* Nam cum Romam quoque pararet irrumpere, *inquit Paulus libro decimoquinto* [illegible]. Leo Magnus ad eum nutu Valentiniani Imperatoris accessit: eumque adeo mitem reddidit vt illico promissa pace firmissima, vltra Danubium, non rediturus abierit. *Qua ratione id effectum fuerit, hac de re quæsitus, suo id indicauit responso; quod videlicet Leoni summo Sacerdoti alium quendam, fortasse Petrum Apostolum, vt inquit Diaconus, Sacerdotali habitu astantem viderit, sibique gladio minantem, si non Leonis mandato obtemperaret.*

Clerici à potestate sæculari iure exempti.

Pag. 411

Attila flagellum Dei, iussu Leonis Papæ.

Attila cur ab vrbe euersione abstinuerit.

Resilire.] *Manusc. Meld.* prosilire.

Sacerdotibus sæcularium.] *Sacerdotibus suis sæcularia iudicia. Manuscr. Meld. Hæc Fronto.*

Cap. 2. Vt Diaconi Presbyteris deferendum esse.] *Hoc idem constitutum fuit ante annos plusquam centum in concilio Arelatensi primo canone decimoquarto, his verbis:* De Diaconibus vrbicis vt non aliquid per se præsumant, sed honor Presbyteris reseruetur. *Diaconi ob bonorum administrationem sibi commissam, maiore honore à populo obseruabantur, eaque occasione aduersus Presbyteros ceruicem erigebant, eosque contemnebant; & cum ex antiqua lege Ecclesiæ, Presbyteris sedentibus, ipsi stare tenerentur, ex administratione bonorum elatiores facti, contra has leges & obseruationes Ecclesiæ agebant. Cum ergo ille Diaconorum fastus aliquoties depressus, hoc tempore in Galliis vicissim repullulasset, opus fuit, vt Ecclesiastica censura securi, malum alias amputatum iterum succederetur. Vide quæ de fastu Romanorum Diaconorum: de contentione inter Diaconos & Presbyteros Romæ exorta, dixi supra tomo primo in Notis ad vitam Anastasij I. verbo* Constituit, vt quoties Euangelia canerentur, Sacerdotes non sederent; sed curui starent. *Item quæ de Diaconis dixi in Notis Concil. Roman. II. sub Syluestro & Carthag. IV. can. 34.*

Diaconorum arrogantia quæ & vnde.

Cap. 6. Vt à crimine peruasionis.] *Ita etiam mendose legit Manuscriptum Meldensis. Sed Pater Fronto in Notis suis marginalibus, quas mihi transmisit, legendum putat* peruasionis. *Hoc enim sensu vsurpabant illud illo sæculo: vt peruadere sit alienas res inuadere ac per vim vsurpare: Sic concilio Agathensi can. 29.* Libertos legitime à Dominis suis factos Ecclesia tueatur:

tueatur: quos si quis ante audientiam aut pervadere aut expoliare præsumpserit, ab Ecclesia repellatur. [illegible] Vt aut diœceses alienas transgrediendo terminos à Patribus constitutos pervadat. *[illegible]*

Familiaritatem.] *De habitatione [illegible]*

Cap. 2. Ad sæcularium militiam.] *[illegible]* ad sæcularem militiam. *[illegible]* Quam reliquerunt, amouerint, *[illegible]* quam rei quærant, amouerint.

Cap. 10. Non nisi vnius vxoris viri.] *[illegible]*

VENETICVM CONCILIVM CIRCA annum Domini 465. tempore Leonis Papæ I. celebratum. Est provinciale.

DOminis beatiss. & nobis in Christo omni charitatis honore venerandis fratribus, Victurio & Thalasio Episcopis Perpetuus, Paternus, Albinus, Athenius, Nunechius, & Liberalis Episcopi. Cum semper à nobis curæ diligentis labor debeat in promptu, nec diurna debeat esse meditatio, eo præcipue tempore, quo nos aut voluntas, aut occasio congregarit, vt communis ex multorum collatione tractatus, quod fert enim Christo spiritu, multarum sententiarum authoritate firmetur, ne per singularitatem pro arbitrii sui qualitate definitio aut imperitiæ decipiatur errore, aut tumore præsumptionis vel iracundiæ depravetur: & dum vnusquisque sine fratrum collatione suo tantum credit arbitrio, statuit quod merito cunctis possit displicere. Itaque quoniam nos in Ecclesia Venetica causa ordinandi Episcopatus congregavit, rectum esse credidimus, de regula Ecclesiastica, quæ nobis donante Domino credita est, & de districtione, cuius etiam non sine culpa nostra omittemus, habita* constitutione, vt quæ in priorum patrum statutis vidimus omissa, & procedente tempore ex nimia licentia prolabente sæculari libertate præsumpta, statutis salubribus sanciremus. Quod in notitiam beatitudinis vestræ, quia præsentia vestra nobis necessitate faciente frustrata est, credidimus deferendum, vt si probabile duxeritis, id quoque & vestra authoritate firmetur, & districtione servetur.

1. Itaque censemus homicidas, & falsos testes à communione Ecclesiastica submovendos: nisi pœnitentiæ satisfactione crimina admissa diluerint.

2. Eos quoque, qui relictis vxoribus suis, sicut in Evangelio dicitur, excepta causa fornicationis, sine adulterii probatione alias duxerint, statuimus à communione similiter arcendos, ne per indulgentiam nostram* prætermissa peccata, alios ad licentiam erroris invitent.

3. Pœnitentes quoque, qui susceptam publice pœnitentiam intermiserint, & ad priorem errorum consuetudinem revoluti, vitæ se sæculari conversationi reddiderint, non solum à communione Dominicorum sacramentorum, sed etiam à conviviis fidelium submovendos.

4. Eas etiam, quæ virginitatem professæ, & benedictionem fuerint per manus impositionem sub contestatione huius propositi consecutæ, si fuerint in adulterio deprehensæ, cum adulteris ipsarum arcendas à communione censemus.

5. Clericus aut monachus, sine commendatitiis epistolis Episcopi sui, licentia non pateat evagandi, aut [illegible], & in omni loco, ad quem sine epistolis Episcopi sui (vt dictum est) venerint, à communione habeantur alieni.

6. In monachis quoque par sententiæ forma servetur. Quos, si verborum increpatio non emendaverit, etiam verberibus statuimus coerceri.

7. Servandum est de monachis, ne eis ad solitarias cellulas liceat à congregatione discedere, nisi forte probatis post emeritos labores, aut propter infirmitatis necessitatem asperior ab Abbatibus regula remittatur. Quod ita demum fiet, vt intra eadem monasterii septa manentes, tamen sub Abbatis potestate, separatas habere cellulas permittantur.

8. Abbatibus quoque singulis diversas cellas aut plura monasteria habere non liceat, nisi tantum propter incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare.

9. Clericis vero, si [illegible] Episcopi sui, sæcularia iudicia adire non liceat. Sed si fortasse Episcopi sui iudicium cognoverit habere suspectum, aut ipsi de proprietate aliqua adversus ipsum Episcopum fuerit nata contentio, aliorum Episcoporum audientiam, non sæcularium potestatum debebit ambire. Alias à communione habeantur alieni.

10. Clericos quoque ab Episcopis ordinatos, sine permissu eorum, à quibus fuerant ordinati, promovere ad superiorem aliquis Episcoporum non præsumat, ne concordiam fraternam iniuria illata contaminet.

11. Presbyteri, Diaconi, atque Subdiaconi vel deinceps, quibus ducendi vxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum evitent convivia, ne his cœtibus misceantur, vbi amatoria cantantur & turpia, aut obsceni motus corporum choris & saltationibus efferuntur, ne auditus & obtutus sacris mysteriis deputati, turpium spectaculorum atque verborum contagio polluantur. Pag. 432.

12. Omnes deinceps Clerici Iudæorum convivia evitent, nec eos ad convivium quisquam excipiat: quia cum apud Christianos cibis communibus non vtantur, indignum atque sacrilegum est, eorum cibos à Christianis sumi, cum ea, quæ Apostolo permittente, nos sumimus, ab illis iudicentur immunda, ac si inferiores incipiant esse Clerici, quam Iudæi, si nos, quæ ab illis apponuntur, vtamur, illi à nobis oblata contemnant.

13. Ante omnia à Clericis vitetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix est. Nec quis potest liberum corporis sui animique habere iudicium, cum captus vino à sensu proprio fuerit alienus, & proclivis ad vitium, mente labefacta seducatur, ac plerumque possit peccatum aut crimen, dum nescit, admittere. Sed ignorantia talis non potest non subiacere pœnæ, quam ex voluntaria amentia tam male constiterit. Itaque eum quem ebrium fuisse constiterit (vt ordo patitur) aut triginta dierum, aut corporali subdendum esse supplicio.

14. Clericus, quem intra muros civitatis suæ manere constiterit, & matutinis hymnis sine probabili excusatione ægritudinis inventus

fuerit defunctus septem diebus a communione habeatur extraneus: quia ministrum sacrorum, & tempore quo non potest * ab officio suo vlla honesta necessitas occupare, fas non est a [illegible] * cessare.

For abesse. For oportet.

16. R[illegible] quoque duximus, vt vel intra prouinciam nostram sacrorum & ordo psallendi vna sit [illegible], vt sicut vnam cum Trinitatis confessione fidem tenemus, vnam & officiorum regulam teneamus, ne [illegible] obseruatione [illegible] obseruatio nostra discrepare credatur.

Dist. 12. c. 13. Agnonatis Flan[illegible] & Ex Agathensi Concilio.

16. [illegible] videatur omissum, quod maxime fidem Catholicæ religionis infestat, quod aliquanti Clerici [illegible] augurijs, & sub nomine [illegible] religionis quas [illegible] sortes vocant * diuinationis scientiam profitentur, aut quarumcumque [illegible] futura [illegible] in hoc quicumque Clericus detectus fuerit vel consulere, vel docere, ab Ecclesia habeatur extraneus. Incolumen regnum & coronam vestram, Ecclesiæ suæ Deus protegat, domini filij [illegible].

Notæ in Concilium Veneticum sub Leone Papa I.

Quo tempore habitum.

Concilium.] *Hoc Concilium licet [illegible] Concilium [illegible] tempore A[illegible] [illegible]. Sed [illegible] ad [illegible] in [illegible].*

Causa Concilij.

[illegible] Itaque quoniam nos in Ecclesia Venetica causa ordinandi Episcopatus congregauit, &c. *vt [illegible] plurimum [illegible] tam, emendent & corrigant.*

Venetia duplex.

Veneticum.] *[illegible] lib. 4. c. 18. Strabo lib. 4. [illegible] Tra[illegible] lib. 3 [illegible] Strabo lib. 4. Baron. tom 6. [illegible] anno 452. nu. [illegible] de Venetorum origine [illegible].* Tradunt ex inuasione Attilæ Venetæ prouinciæ occasionem manasse, vt Veneti in insula transire [illegible], itaque Patauium occupauerunt [illegible] necessitate primum impellente, postea vero & ratione suadente, ad [illegible] barbarorum incursus ibi habitare delegerunt, vt paulatim crescentibus ædificiis amplissimæ Venetiarum ciuitatis condendæ ex ea infelicitate felicissima fundamenta iacta fuerint: vt Diuino plane nutu accederit, ne Italia relinqueretur sine Republica, quæ olim florentissima [illegible] oppressa, iam cum imperio collabente, prorsus extincta videretur.

[illegible]

Han. Synodum, [illegible] in Gallia celebratam fuisse, [illegible]

Burch.

[illegible] ibidem habita [illegible]

Cap. 6.

Itaque censemus, &c.] *Hic [illegible] Concilio [illegible] Burch. lib. 6. c. 29. [illegible] 10. 33. [illegible]*

Eos qui relictis.] *Quod si adulteram [illegible] dimiserit, [illegible] ad secundas nuptias [illegible] adulteram, [illegible] aliam duxerit, [illegible] Matth. 19.* Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœchatur. *[illegible]*

Cap. 6. [illegible] matrimonij non [illegible] Matth. 19.

[illegible]

Dices fortasse, ad quid ergo causa fornicationis, sicut Matth. 5. & 19. ita etiam hoc Canone excipitur? Respondeo, [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

II. Causa.

[illegible]

III. Causa.

[illegible]

vindicandam iniuriam innocenti illatam, verisimum est. Nam ex instituto Christi Domini factum est Matth. cap. 5. vt adultera, quæ in antiqua lege propter adulterium comburebatur, vel lapidibus aliove modo è
Pag. 423. *medio tollebatur, tempore legis gratiæ non moreretur; sed abrogata lege vetere dimittatur atque dimitteretur.*

Clericis aut Monachis.] *Additæ videntur voces* aut monachis, *quæ in Concilio Agathensi can. 58.*
Cap. 6. *item 20. quæst. 4. can. 3. non habentur. Et quidem ideo maxime, quod sequente canone hic, & vtroque loco supradicto, ad monachos eadem constitutio extendatur.*

Cap. 6. In Monachis quoque par sententia.] *In Concilio Agathensi & in decreto Gratiani 20 quæst. 3. can. 3. legitur:* In monachis quoque præsentis sententiæ forma seruetur.

Asperior ab Abbatibus regula permittatur.]
Cap. 7. *In decreto Gratiani can. supra allegato, sicut etiam Nouella 123. num 33. apud Iulianum.* Abbatis licentia, *legitur & requiritur, sed hæc vox* Licentia *non tantum à duabus vetustioribus Conciliorum editionibus, & duobus Vaticanis codicibus, sed etiam à duobus Gratiani exemplaribus abest. Vide notas iussu Greg. XIII. ad can. 3. q. 3 causa 20. editas.*

Abbatibus quoque singulis.] *In aliquot Concilio-*
Cap. 8. *rum editionibus legitur* Abbati: *Hæc omnia intelligenda esse de monachis religiose viuentibus prædicto loco annotatum est.*

Cap. 11. Licentia non est.] *In impressis codicibus Gratiani legebatur,* Licentia modo non est: *quæ dictio cum neque in originali, neque in vetustis exemplaribus Gratiani, neque in Burchardo & Iuone habeatur, merito in Gratiani decreto ab eiusdem censoribus & animaduersoribus expuncta est. Nam Presbyteris ne quidem apud Græcos vnquam vxores ducere permissum fuit.*

CONCILIVM CONSTANTINOPOLITANUM LXXIII. Episcoporum anno Domini 459. celebratum sub Leone, est prouinciale.

Epistola Synodica & circularis ad abolendas simoniacas molitiones scripta, extat hæc.

Extat apud Theodo. Balsam. post. Nomocanonem. Item tom. Biblioth. SS. Patrum apud Baron. anno 459 num. 1. & seqq.
Quid aduersum Simoniacos statutum sit.

R*Eligiosissimo & sanctissimo in sacris comministro N. Gennadius, & quæ in Christi amante regia ciuitate Constantinopoli coacta est sancta Synodus.*

Cum Dominus & Deus Saluator noster Iesus Christus suis discipulis Euangelij prædicationem credidisset, eosque per vniuersum terrarum orbem inter homines ad docendum misisset: aperte iussit, vt quod gratis accepissent, eis quoque gratis darent, non aurum vel argentum, aut alias omnino materiales & terrenas facultates pro eis acquirentes: Cælestibus enim & spiritualibus donis nulla est cum terrenis & temporalibus commutandi ratio. Hoc autem præceptum non solum illis, sed etiam nobis per illos dedit, quos in illorum gradum & locum substituere dignatus est: & oportet, sicut illi tunc, nos quoque nunc accurate & diligenter seruare, nec in iis quæ technas sophisticas non admittunt, vti sophistica calliditate, nec aleam periculosam iacere. Gratis (inquit) accepistis, gratis date: Non possidentes æs, neque aurum, neque argentum in zonis vestris. Simplex est & aperta huius mandati ratio, quæ nihil habet varium, nihil quod non sit facile & explicatum, nihil quod sophistica expositione egeat. A me (inquit) accepistis dignitatem sacerdotii. Si mihi pro ipso parum quid vel magnum soluistis, & hoc à me venditum est; vos quoque gratis date. Quid hoc est mandato apertius? Quid autem iis qui parent, vtilius? Væ illis re vera qui Dei donum acquirere, vel illud pro pecunia dare in animum inducunt: In fel enim amaritudinis & vinculum iniquitatis iuxta S. Petri sententiam, à sua malitia comprehensi sunt.
Matth. 10. Marc. 6.
Act. 8.

Vnde & sanctorum & beatorum Patrum sanctæ & magnæ Synodi œcumenicæ Chalcedone congregatæ huic legi Dominicæ conuenit canon, qui sic à nobis aperte iisdem verbis editus est.
Canon Conc. Chalcedon. sui simoniacos.

Si quis Episcopus pecuniis ordinationem fecerit, vel non venalem gratiam ad venditionem deduxerit, & pecuniis ordinauerit Episcopum, vel Coepiscopum, vel Presbyterum, vel Diaconum, vel aliquem eorum qui in clero connumerantur; vel pecuniis prouehat Oeconomum, vel Defensorem, vel Paramonarium, vel omnino aliquem ex clero propter suum turpe lucrum: qui hoc aggressus esse conuictus fuerit, de proprio gradu veniat in periculum; & qui ordinatur, nihil ex ordinatione, vel promotione, quæ fit instar mercaturæ, iuuetur, sed sit alienus à dignitate, vel curatione, quam pecuniis assecutus est. Si quis autem his turpibus ac nefariis lucris sequester intercessorve apparuerit, is quoque si sit clericus, à primo gradu excidat, si autem laicus, vel monachus, anathematizetur.

Pulcherrima & valde pia sunt huius canonis sanctorum Patrum præcepta, quæ omnem inuasionem satanicam, diabolicumque conatum, qui in donum spirituale intenditur, repellit & rescindit. Nullo enim modo vult ordinationis promotionem pecuniis aut fieri, aut suscipi, nec ab eo qui illam exercet, nec ab eo qui ordinationis promotionem accipit: sed nec ante tempus ordinationis, nec post dari pecunias concedit: omnium enim in hac quoque re esse sordes, munerumque corruptionem pronuntiat.
Eiusdem Epistolæ turba.

Quoniam tamen iis ita aperte prohibitis, quidem sunt in Galatarum Ecclesia deprehensi propter turpe lucrum & auaritiam hæc salutaria & humana præcepta negligere & transgredi: ea quoque ipsa nobis renouare visum est, cum hac sancta Synodo, quæ in hac regione, Noua Roma nunc agit, vt sine omni penitus inuocatione, & omni prætextu, callidoque commento impiam hanc & odiosam, quæ nescio quomodo in sanctissimas Ecclesias iniit, consuetudinem omnino exscindamus, vt cum pura & absque vlla cauponatione eorum qui ordinantur, renunciatio ab Antistitibus facta fuerit, gratia Spiritus sancti superne veniat. Quibus nescio an per pecuniam promotionem facientibus, & manu non pure operante, ad eum qui promouetur accedit, secundum vocem Euangelii, & non potius retrahetur gratia sancti Spiritus.
Galatæ Simoniaci.

Scias ergo, ô vir religiosissime & omni ex parte sanctissime, quod quicunque huius conuictus fuerit Episcopus, vel Coepiscopus, vel Viator, vel Presbyter, vel Diaconus, vel quiuis alius ex canone, vel ex laicis, communi Antistitum decreto, communique sententia condemnatus est, sicut de hoc quoque sanctorum Patrum præcedens canon loquitur. Oportet enim gratiam semper esse gratiam, & argentum apud eam nequaquam intercedere. Sit ergo & ab omni sacerdotali dignitate & ministerio alienus, & anathematis loco subiectus, qui & se per pecunias acquirere existimat, & qui eam pecuniis habere pollicetur, siue sit clericus, siue laicus, siue hoc facere conuincatur; siue monachus quia fieri non potest, vt conueniant quæ conuenire nequeunt; nec vt Mammona Deo consentiat; vel vt qui ei seruiunt, Deo seruiant. Domini est sententia, cui contradici non potest: Non potestis Deo seruire & Mammonæ. *Matt. 6.*

Nos in his pro viribus consulentes, & eis credentes, * cum eo qui hæc dixit, aduersus eos qui in iis peccant, sententiam protulimus. *ordinem.* Tua sanctitas curam gerat, omni adhibita diligentia, vt hæc per transcripta exemplaria innotescant & sanctissimis Episcopis qui tibi subsunt, & [illegible], & aliis omnibus: vt in vno spiritu & vna anima omnes simul constipati Christiani aduersus communem inimicum, Dei auxilio possimus auaritiæ radicem, quæ ab illo in nobis insita est, cum omnibus eorum malorum germinibus exscindere. Omnem quæ tecum est in Christo fraternitatem salutamus. Fortis ex [illegible] in Christo, ora pro nobis, sanctissime frater. Huic epistolæ cum ipso Gennadio subscripserunt etiam septuaginta tres.

Ioannes Episcopus metropolis Heracleæ.
Anastasius Episcopus metropolis Ancyræ.
Eunomius Episcopus metropolis Nicomediæ.
Petrus Episcopus metropolis Nicææ. *Pag. 424.*

N O T Æ.

Causa Constit. Concilium Constantinop. &c.] *Cum Leo Imperator apud Leonem Pontificem de indicenda vniuersali Synodo diu frustra egisset, rogauit tandem vt à latere sui legatos mitteret Constantinopolim, qui vna cum Gennadio eiusdem sedis Antistite vigilantissimo, Ecclesiam ab Eutychiana hæresi, & à labe Simoniaca expurgarent. Præsentibus igitur Pontificis atque Gennadio Episcopo, Apostolicæ sedis a latere legatis, Gennadius e proximioribus prouinciis Episcopos 73. conuocauit.* [*... numerus Episcoporum.*] *Inchoato Concilio, ex more, primo omnium actum est de firmando fidei decreto in Chalcedonensi Concilio edito,* [*Acta Concilij quæ ...*] *quod hæretici frequentibus libellis concutere, atque penitus deiicere conabantur. Deinde recitatæ fuerunt illæ demum omnes illæ epistolæ, quas & Episcopi Orientis, & sanctissimi Anachoretæ conscripserunt. Ad tollendam Simoniacam labem, quæ Constantinopolitanam Ecclesiam deturparat, canonem illum ediderunt, qui in epistola Encyclica huius Concilij supra extante continetur. Reliqua acta omnia præter fragmentum supra positum interierunt. Vide Baronium anno 459. numero 1. 2. 3.*

VITA, EPISTOLÆ ET DECRETA HILARI PAPÆ.

Ex libro Pontificali.

HILARVS natione Sardus, ex patre Crispino, sedit annos sex, menses tres, dies decem. *Anno Domini 461. Nouembr.* Hic fecit decretalem, & per vniuersum Orientem sparsit, & epistolas de fide Catholica, confirmans tres Synodos, Nicænam, Ephesinam, & Chalcedonensem, & tomum sancti Archiepiscopi Leonis. Et damnauit Eutychem & Nestorium, & omnes eorum sequaces, & omnes hæreses, confirmans damnationem & principatum sanctæ sedis Catholicæ & Apostolicæ. Hic fecit constitutum de ecclesia in Basilica ad sanctam Mariam consulatu Basilisci & Hermenerici 16. Calend. Decemb. Hic fecit oratoria tria in Basilicæ Constantinianæ baptisterio, sancti Ioannis Baptistæ, & S. Ioannis Euangelistæ, & sanctæ Crucis, omnia ex argento & lapidibus pretiosis. Confessionem autem S. Ioannis Baptistæ fecit ex argento pensantem l. 100. & crucem auream. Et confessionem S. Ioannis Euangelistæ fecit ex argento pensantē l. 100. & crucem auream. Et in ambobus oratoriis ianuas æreas argento clusas. In oratorio vero S. Crucis fecit confessionem, vbi lignum posuit Dominicum, & crucem auream cum gemmis, pensantem pondo librarum 20. In confessione fecit ianuas ex argento l. pensante lib. 50. Supra confessionem arcum aureum, qui pensat lib. 4. quem portant columnæ onychinæ, & eo loci stat agnus aureus, qui pensat libras duas. Coronam auream ante confessionem. Pharum cum delphinis, pensantem libras quinque. Lampades aureas 4. pensantes libras duas. Nymphæum & triporticum ante oratorium sanctæ Crucis, vbi sunt columnæ miræ magnitudinis, quæ dicuntur Hecatonpenta. Lacus & conchas striatas duas, cum columnis porphyreticis * foratis, aquam fundentes. *perforatis. columnis.* Et in medio lacum porphyreticum cum concha * striatam medio, aquam fundente, circumdata à dextris & à sinistris in medio cancellis æreis & columnis, cum fastigiis & epistyliis, vndique ornatis ex musiuo, & columnis Aquitanicis, & tripolitis, & porphyreticis. Ante confessionem B. Ioannis posuit coronam argenteam, pensantem libras 20. Pharum cantharum, pensantem l. 25. Item ad sanctū Ioannem intra sanctum fontem lucernam aureā cum * nixis luminibus 10. pensantem lib. 5. *lychnis.* Ceruos argenteos tres fundentes aquam, pensantes singul. lib. 30. Turrim argenteam cum delphinis, pensantem lib. 60. Columbam auream, pensantem libras duas. In Basilica Constantiniana pharos cantharos argenteos, pendentes ante altare, 10. pensantes singul. lib. 20. Scyphum aureum, pensantem libras 6. Alium scyphum aureum, pensantem libras 5. Calices aureos 5. pensantes singul. libras * singulas. *duas.* Scyphos argenteos 5. pensantes singul. libras 10. Calices ministeriales 20. pensantes singulos lib. 2. Amas argenteas 5. pensantes singulas libras 10. Ad beatum Petrum Apostolum scyphum aureum, pensantem libras 5. Alium scyphum aureum cum

gemmis Prasinis & hyacinthinis, pensantem lib. 4. Calices argenteos ministeriales 10. pensantes singul. lib. 2. Amas argenteas 2. pens. singul. lib. 8. Pharos cantharos argenteos 24. pensantes singulos libras quinque. Ad beatum Apostolum scyphum aureum, pensantem lib. 5. Scyphos argenteos 2. pensantes singul. lib. 10. Calices ministeriales decem pensantes singul. lib. duas. Amas argenteas duas pensantes singul. lib. 10. ad B. Laurentium martyrem scyphum aureum cum gemmis prasinis & hyacinthinis, pensantem lib. 4. Lucernam auream * nixorum 10. pensantem lib. 5. Scyphum aureum purissimum, pensantem lib. 5. Lampades aureas 2. pensantes libras singulas. Pharum cantharum aureum, pensantem libr. duas. Turrim argenteam cum delphinis, pensantem libr. 25. Scyphos argenteos tres, pensantes lib. 24. Calices ministeriales 12. pensantes lib. 2. Altare argenteum, pensans lib. 40. Lampades argenteas 10. pensantes lib. 20. Amas argenteas duas pensantes singul. lib. 15. In Basilica beati Laurentij Martyris, pharos cantharos argenteos decem, pensantes libr. 2. Cantharos æreos viginti sex. Ministeria ad baptismum intus ad pœnitentiam argentea, pensantia libras decem. Pharos æreos . . In vrbe Roma constituit ministeriales, qui circuirent constitutas stationes. Scyphum aureum stationarium vel stationarium, pensantem libr. octo. Scyphos per titulos viginti quinque, pensantes lib. 10. Amas argenteas 25. pensantes libras 10. Calices minister. 50. pensantes singul. lib. 2. Hæc omnia in Basilica Constantiniana, vel ad sanctam Mariam constituta recondidit. Hic fecit monasteria ad sanctum Laurentium, & balneum, & prætorium sancto Laurentio. Fecit autem oratorium sancti Stephani in baptisterio Lateranensis. Fecit autem & bibliothecas duas in eodem loco. Ad Lunam vero monasterium in vrbe construxit. Hic fecit ordinationem vnam in vrbe Roma per mensem Decembrem, presbyteros viginti quinque, diacones quinque, Episcopos per diuersa loca viginti duos. Qui etiam sepultus est ad S. Laurentium in crypta, iuxta corpus B. Sixti. Et cessauit Episcopatus dies decem.

N O T Æ.

Hilarus.] *Post interregnum septem fere mensium, pridie idus Nouemb. anni 461. qui est Leonis Imperatoris quintus. Hic antea natione Sardus, olim Diaconus, & in Conciliabulo Ephesino legationis functus, in locum S. Leonis surrogatus fuit. Initio Pontificatus, ea quæ tribus Oecumenicis Concilijs contra Arianam, Nestorianam & Eutychianam hæresim decreta fuerant, confirmauit, annumque paschalem Cyclum annorum quingentorum quadraginta duorum per Victorium Aquitanum eius facultatis tum facile principem, Gennadio & Mariano teste auctoribus, fieri curauit.* Anthemium Imperatorem Occidentis, *in quit Gelas. epist. 11. ad Dardan.* cum Philotheus Macedonianus eius familiaritate suffultus, noua Conciliabula diuersarum sectarum in vrbem inducere vellet, apud B. Petrum Apostolum, palam ne id fieret clara voce constrinxit, in tantum, vt non ea facienda cum interpositione iuramenti idem Imperator promitteret. *Huius temporibus Constantinopoli, curatam fideri Christum forma louis pingere conantis, manus exaruit: post facinoris & delicti confessionem, oratione huius Episcopi Constantinopolitani sanatur. Cedren. in Chronic. Daniel Stylita sanctitate & mi-*

raculis celeberrimus claruit, qui precibus suis, vt referunt acta eiusdem, Leoni imperatori ex Verina coniuge prolem masculam obtinuit, & vrbis Constantinopolitanæ incendium quatriduanum extinxit. Qua fortuna Hilarus in fuga Dioscori Alexandrini e latrocinio Ephesino elapsus, post legationem per auiam Romam venerit, quidue egerit, diximus supra in Notis; sola illius, quam Hilarus adhuc Diaconus ad Pulcheriam Augustam hac de re conscripsit.

Sedit annos sex, menses tres, dies decem] *Quinto idus Septembris anni Christi nati 467. qui est Leonis II. Imperatoris, Hilarus vita ac Pontificatu defunctus, sedit annos sex, menses tres decem minus duobus diebus. Constabit veritatem eius, quod dixi, si initium & finem pontificatus conferes.*

Fecit constitutum.] *Id est decretum Synodale, vt dixi supra in Notis ad vitam Innocentij. Hoc autem decretum, de quo loquitur auctor Pontificalis Anastasius, latum fuit in Concilio Romano sub Hilaro celebrato anno Domini 465. qui Pontificatus Hilari quintus annus est.*

EPISTOLA HILARI DIACONI S. Rom. Ecclesiæ & S. Leonis Papæ legati de Ephesino Conciliabulo, factionibus Dioscori, & fuga sua ad Pulcheriam scripta.

Gloriosissimæ & piissimæ Pulcheriæ Augustæ Hilarus Diaconus.

STudium mihi fuisse, &c. Excusa est cum quibusdam annotationibus supra in præambulantibus Concilij Chalcedonensis.

EPISTOLA PRIMA HILARI Papæ Synodalis ad Episcopos Tarraconenses de Synodali decreto.

Flauio Basilisco & Herminerico viris clarissimis consulibus.

QVantum religiosius, &c. Extat integra in Concilio Romano sub Hilaro.

EPISTOLA PRIMA TARRAconentium Episcoporum ad Hilarum Papam.

De ordinatione Episcopi per Siluanum Calagurritanum Episcopum contra Patrum regulas & Nicænos canones facta apud Romanum Pontificem conqueruntur, cumque consulunt, quid in hoc casu facere, aut qua ratione aliquibus eiusmodi occurrere debeant.

D*Omino beatissimo & Apostolica reuerentia a nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius Episcopus & vniuersi Episcopi Tarraconensis prouinciæ.*

Etsi nulla exstaret * necessitas Ecclesiasticæ disciplinæ, expetendum re vera nobis fuerat illud priuilegium sedis vestræ, quo susceptis Regni clauibus post Resurrectionem Saluatoris per totum Orbem beatissimi Petri singulari

Bbb iij

A prædicatio vniuersorum illuminationi prospexit: Cuius Vicarii principatus sicut eminet, ita metuendus est ab omnibus & amandus. Proinde nos Deum in vobis penitus adorantes, cui sine querela seruimus, ad fidem recurrimus Apostolico ore laudatam, inde responsa quærentes, vnde nihil errore, nihil præsumptione, sed Pontificali totum deliberatione præcipitur.

Cum hæc ita se habeant: est tamen inter nos falsus frater; cuius præsumptionem sicut diutius tacere non licuit, ita & loqui futuri iudicii necessitas imperauit. Siluanus quidem Episc. Calagurræ in vltima parte nostræ prouinciæ con-
B stitutus, diuinationes* sibi indebitas vsurpando, humilitatem nostram ad hoc vsque perduxit, vt contra eius vanissimam superstitionem sedis vestræ vnicum remedium flagitemus. Hic namque iam ante septem aut octo amplius annos, postponens Patrum regulas, & vestra instituta despiciens, nullis petentibus populis Episcopum ordinauit: cuius præproperum factum existimantes fraterna & pacifica posse admonitione sanari, profecit in peius. Denique contra vetustatem canonum, contra Synodi constituta, alterius fratris nostri presbyterum,
C spiritu tantum præsumptionis accensus, in eodem loco, qui illi fuerat destinatus, cui inuito & repugnanti imposuerat manus, & qui nostro iam cœtui fuerat aggregatus, Episcopum fecit. Hinc factum est, vt de eius insertissima temeritate ad nos Cæsaraugustanæ vrbis Episc. frater noster vniuersa referret, cuius diligentia & sollicitudo admodum prospexerat, si in aliquo profuisset. Siquidem cunctis in vicina positis Episc. ne se schismatico adiungerent, frequentissime contradixit: sed obstinatione damnabili totum,
D quod erat illicitum, & quod nobis pudor est dicere, non erubuit solus ille committere.

ordinationes.
Siluani causa.

Proinde quia his præsumptionibus, quæ vnitatem diuidunt, quæ schisma faciunt, velociter debet occurri: quæsumus sedem vestram, vt quid super hac parte obseruare velitis, Apostolicis afflatibus instruamur: quatenus fraternitate collecta, prolatis in medium venerandæ Synodi constitutis, contra rebellionis spiritum vestra auctoritate submixi, quid oporteat de ordinatore & de ordinato fieri, intelligere, Deo adiuuante, possimus. Erit profecto vester
E triumphus, si Apostolatus vestri temporibus, quod S. Petri cathedra obtinet, Catholica audiat Ecclesia, si nouella zizaniorum semina fuerint extirpata. *Et subscriptio* Orantem pro nobis S. Apostolatum vestrum iugi æuo diuina conseruet æternitas.

Causa Episcoporum ad Rom. Pont. defertur.

N o t æ.

Epist.] *Hæc epistola lecta est in Concilio Romano anno Dom. 465. Romæ celebrato, de quo infra. Dum legeretur, Patres suas sententias acclamando & inter loquendo addiderunt. Hoc igitur loco placuit eam ex Cres-*
F *conio & manuscrip. Vatican. ad verbum collocare, sicut a Tarraconensibus ad sedem Apostolicam scripta et directa fuerat. In Synodo Romana cum appositis acclamationibus, interloquentibus, & sententiis Patrum excusa habetur. Vtrobique itaque ponenda fuit: vt quas illa ex Patrum sententiis interpositas ad lectionem acceperit, facile constare possit. Et quamuis tum barbarorum furor Gothorum Hispaniarum Ecclesias* [illegible] *vigorem Ecclesiasticæ disciplinæ in Hispania relaxasset,* [illegible] *custodem legum & canonum primam Sedem, Romanum Pontificem appellasse,*

Hæc Epistola lecta in Conc. Rom.

Tarraconensis Prouinciæ constantia in fide.

A *omnes controuersias ad eundem velut ad supremum iudicem & Patrem Ecclesiæ detulisse, hæc epistola manifeste satis indicat.*

EPISTOLA II. TARRACONENSIUM Episcoporum ad Hilarium Papam.

BEatissimo, & Apostolica reuerentia à nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius & vniuersi Episcopi Tarraconensis prouinciæ.

Ex Crescon. & Vat. manuscr. codicib. item in tom. 1 ep. Rom. Pont.

B Quam curam Apostolatus vester de prouinciarum suarum sacerdotibus gerat, filio nostro illustri Vincentio, duce prouinciæ nostræ, referente cognouimus: cuius impulsu, votum nostrum in ausum scribendi prona deuotione surrexit. Ergo prouinciales litterario sermone debita coronæ vestræ obsequia deferentes, his quæsumus, vt dignatione, qua cæteros, etiam humilitatem nostram in orationibus vestris in mente habere dignemini, beatissime & Apostolica reuerentia in Christo à nobis colende pater: illud specialius deprecantes, vt factum nostrum,
C quod iam voto pene omnis prouinciæ, quam exemplo vetustatis in notitiam vestram defertur, perpensis assertionibus nostris, roborare dignemini. Episcopus Barchinonensium ciuitatis S. Nundinarius, sortem expleuit conditionis humanæ. Hic Episcopo venerabili fratri nostro Irenæo, quem ipse anteà in diœcesi sua nobis volentibus constituerat, derelinquens ei, quod potuit habere paupertas, supremæ voluntatis arbitrio, in locum suum vt substitueretur, optauit: sed defuncti iudicium, in eius meritum non vacillat: Siquidem omnis clerus & plebs eius-
D dem ciuitatis & optimi & plurimi prouinciales, vt idem eius locum obseruaret, à nobis sperauerunt, dato consensu. Nos cogitantes defuncti iudicium, & probantes eius vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant, simul & vtilitatem ecclesiæ memoratæ optimum duximus, vt tanto sacerdoti, qui ad diuina migrauerat, non minoris meriti substitueretur antistes, præsertim cum Ecclesia illius municipii, in qua ante fuerat ordinatus, semper huius ciuitatis Ecclesiæ fuisse diœcesis constet. Ergo Pag. 425
suppliciter precamur Apostolatum vestrum, vt
E humilitatis nostræ decretum, quod iuste a nobis videtur factum, vestra authoritate firmetis. Iamdudum sane questi fueramus litteris nostris de præsumptione Syluani Episcopi: & miramur, quod nulla Apostolatus vestri responsa suscepimus. Nunc hæc eadem suggerentes, petimus, vt quid super his rebus obseruandum sit, Apostolicis sermonibus nos dignemini informare. Et ne forsitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem, humilitatis nostræ ad vos scripta non potuerint ex hoc ne-
F gotio peruenire, etiam suggestionem nostram maluimus iterare. *Et subscriptio*: Orantem pro nobis, S. Apostolatum vestrum, iugi æuo diuina conseruet æternitas nobis omnibus & Ecclesiæ suæ, domine* vere noster & Apostolice Papa.

venerandas.

N o t æ.

Epistola.] *Hanc epistolam, cuius prioris iam dudum scriptæ mentionem facit,* [illegible] *tempore* [illegible] *Tarraconensium* [illegible] *ad veritatem* [illegible]

perficiendam, si qua prius acta sunt, priore loco enarrentur & collocentur. In Concilio Romano hec primo loco recitata, primo ordine merito collocata fuit. Acclamationes Episcoporum laudentium huius epistolæ interiectas infra designabimus. in prad. Concilio Rom. Memoratu digna duo continet. Vnum quod ad Rom. sedem tantum pertineat dispensare in iis, quæ contra canones præsumpta sunt: alterum quod nullius Concilii prouincialis tanta est authoritas, vt inconsulta sede Apostolica id præstare potuerit.

EPISTOLA SECVNDA Hilari Papæ ad Ascanium & reliquos Tarraconensis prouinciæ Episcopos.

CAPITVLA EPISTOLÆ SEQVENTIS.

Vt nullus sine consensu Episcopi metropolitani episcopus ordinetur. 1
Vt nullus Episcoporum, relicta propria ecclesia, ad aliam transeat. 2
Vt Irenæus, remotus à Barcinonensi ecclesia, ad propriam reuertatur. 3
De remouendis Episcopis, qui illicite ordinati sunt, & ne in vna ecclesia duo Episcopi habeantur. 4
De damnatione Irenæi, si ad suam Ecclesiam non reuertatur. 5

HIlarus *Episcopus Ascanio & vniuersis episcopis Tarraconensis prouinciæ.* Postquam litteras vestræ dilectionis accepimus, quibus præsumptiones Syluani Episcopi Calagurensium Ecclesiæ retundi petistis, & rursum Barcinonensium quæ sitis nimis illicita vota firmari: honoratorum, & possessorum Turiassonensium, Cascantensium, Calagurritanorum, Virgiliensium, Tritiensium, Legionensium, & Ciuitatensium, cum suis subscriptionibus diuersorum, literas nobis constat ingestas: per quas id, quod de Syluano querela vestra deprompserat, excusabant. Sed reprehensione iustissima, eorum pariter iusta allegatio non carebat, quia præter conscientiam metropolitani fratris & coepiscopi nostri Ascanii, nonnullis clamantibus ordinatos clarum sacerdotes. Vnde, quoniam quicquid ab alterutra parte est indicatum, omni videmus peruersitate confusum, temporum necessitate perspecta, hac ratione decernimus ad veniam pertinere, quod gestum est, vt nihil deinceps contra præcepta B. Apostoli, nihil contra Nicænorum Canonum constitutum teneatur.

Al. c. 1. Quoniam quicquid.

Al. Tim. 3. & Hab. in Nota. Concil. c. 17. 2.

Capitulum Primum.

HOc autem primum, iuxta eorundem patrum regulas, volumus custodiri, vt nullus præter notitiam atque consensum fratris Ascanii metropolitani, aliquatenus consecretur antistes: quia hoc & vetus ordo tenuit, hoc trecentorum decem & octo sanctorum patrum desiniuit authoritas. cui quisquis obuias tetenderit manus, eorum se consortio faciet indignum, quorum præceptionibus resultare.

2. Inprimis in contumeliam, à superbo spiritu etiam parallelo commititur, qui vetatur, ne quis, relicta ecclesia sua, ad alteram transire præsumat. Quod nimis improbe conuentibus & (vt doleatur grauius) vobis asserentibus, Irenæus episcopus conatur admittere, * qui nostra authoritate roborari cupitis, quos maxime de rebus illicitis magna indignatione probatis accendi. Lectis ergo in conuentu fratrum, *quos natalis mei festiuitas congregarat*, literis vestris, quæ de ordinandis episcopis secundum statuta Canonum vel prædecessorum meorum decreta sunt, prolata sententia, gestorum, quæ pariter direximus, tenore didicitis.

Sard. Concil. c. 1. & 2. quod quam.

3. Vnde remoto ab Ecclesia Barcinonensi, atque ad suam remisso Irenæo Episcopo, sedatis per sacerdotalem modestiam voluntatibus, quæ per ignorantiam Ecclesiasticarum legum desiderant, quod non licet, obtinere, talis protinus de clero proprio Barcinonensibus Episcopus ordinetur, qualem te præcipue, F. Ascani, oporteat eligere, & deceat consecrare: ne si * similiter forte factum fuerit, non sine obiurgatione tui maxime nominis * retundat nostra præceptio, quod in iniuriam Dei, à quo specialiter sacerdotalium est gratia dignitatum, didicerimus admissum. Nec Episc. honor hæreditarium ius putetur, quod nobis sola Dei nostri benignitate Christi confertur.

Al. c. 3. Remoto.

aliter.

retundatur.

4. Ordinatos ergo nunc Episcopos (qui, licet te ignorante prouecti sunt, cum suis authoribus meruerunt submoueri) hac ratione firmamus, si nec viduarum maritus fuerit quisquam * & inuimus virginis nuptias ac vota conuenerit, sicut & legalia constituta præcipiunt, dicendo: *Sacerdos virginem vxorem accipiat, non viduam, non repudiatam*: secundum quod etiam B. Apostolus Paulus, magister gentium, de his qui fieri desiderant sacerdotes, propria institutione non tacuit, dicens: *Vnius vxoris virum*. Cuius sane tenore sententiæ ita informat: esse debetis, fratres charissimi, vt inter cætera, quæ cauenda sunt, hæc studeatis præcipue custodire, quæ cognoscitis ante viuuersis mandari. In quibus etiam * prospiciendum est, ne duo simul sint in vna Ecclesia sacerdotes: nec literarum ignarus aut carens aliqua parte membrorum, vel etiam ex pœnitentibus aliquis ad sacrum ministerium prorsus sinatur accedere. Nec tantum putetis petitiones valere populorum, vt cum his parere cupitis, voluntatem Dei nostri, quæ nos peccare prohibet, deseratis. Cuius indignatio ex hoc grauius commouetur: quia benignitas eius, dum illicita per eos, qui sunt interpretes placationis, offenditur.

vt in secundis nuptiis. Leuit. 21. Ezech. 44.

1. Tim. 3.

Perspiciendum.

5. Vt autem omnia, secundum hæc, quæ scripsimus, corrigantur, præsentes literas, Trajano subdiacono nostro veniente, direximus. Quod si Irenæus Episcopus ad Ecclesiam suam, deposito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non iudicio, sed humanitate præstabitur, remouendum se ab Episc. consortio esse cognoscat. Deus incolumes vos custodiat, fratres charissimi. Data 3. kal. Ianu. Basilico & Herminerico viris clarissimis consulibus.

Basilico An. Dom. 465.

NOTÆ.

Quos natalis mei festiuitas congregarat.] *Per natalem diem Pontificis Hilari intellige diem ordinationis huius electionis, quo in summum Pontificem electus & assumptus fuit. Solemnis enim hoc tempore consuetudo erat, vt plures Episc. singulis annis Romam conuenirent, magna cum solemnitate celebraturi illum diem, quo Episc. Rom. Ecclesiæ ad summum Pontificatus*

Natalis dies Pontificum.

culmen aſſumptus fuit. S. Leo aliquot ſermones de ſua ordinatione ſiue anniuerſaria die aſſumptionis ſuæ ad faſtigium & culmen ſummi Pontificatus habuit. Huc faciunt ea, quæ S. Aug. habet de die natali Aurelij Epiſc. Carthaginenſis ſerm. 32. de verbis Domini in fine, de que anniuerſario die ordinationis ſuæ homilia 24. & 25. Quomodo hoc idem nonnullis auctoritate Paulini epiſt. 16. ad Delphinum confirmet, non video. Loquitur enim de ſolemnitate & antiquiſſima conſuetudine, qua celebrant fideles, nulla habita ratione calculum æſtimatorum, ad natalem diem SS. Apoſtolorum Petri & Pauli concurrere, de qua egimus ſupra in Notis epiſtolæ illius præambularis Concilij Chalcedonenſis, quam Galla Placidia ſcripſit ad Pulcheriam Auguſtam. Vide Baronium an. 465. numero. 17.

Pag. 427.

EPISTOLA III. HILARI Papæ ad Aſcanium Tarraconenſem Epiſcopum, priuatim ſcripta, eſtque eiuſdem argumenti cum epiſtola præcedente.

D*ilectiſſimo fratri Aſcanio Hilarus Epiſcopus.* Diuinæ circa nos gratiæ memores eſſe debemus, quia nos per dignationis ſuæ miſericordiam ob hoc ad faſtigium ſacerdotale prouexit, vt mandatis ipſius inhærentes, & in quadam * ſacerdotij eius ſpecula conſtituti, prohibeamus illicita, & ſequenda doceamus. Vnde directis per Traianum ſubdiaconum noſtrum literis, admonemus, vt quæ male ſunt facta, corrigantur. Et miramur admodum dilectionem tuam Barchinonenſium petitiones non ſolum nulla authoritate retudiſſe, verum etiam, directis ad nos literis, * conſummationem praui deſiderij poſtulaſſe, adhibendo in epiſtolarum proœmio Concilij mentionem: tanquam culpæ minuerentur exceſſus per multitudinem * imperitorum, cum ſi etiam ſub ſignificatione vnuſquiſque ſui nominis tecum pariter retuliſſet, & ſubſcriptiones proprias factas ſinguli commodaſſent, dilectionem tamen tuam rei, de qua diſplicet, ſumma tangebat: quia pro loco & honore tibi debito, cæteri ſacerdotes docendi fuerant, non ſequendi. Vnde ſicut in generalibus literis indicaui, Irenæus ad propriam reuertatur eccleſiam, & Barcinonenſibus de ſuo clero protinus conſecretur antiſtes, cui tamen ſtatuta canonum & Apoſtolica præcepta concordent. Et licet hi, qui præter notitiam atque conſenſum tuæ dilectionis ordinati ſunt ſacerdotes, cum ſuis debuerint authoribus ſubmoueri, ne quid tamen in tanta neceſſitate decernamus auſterum, eos, qui Epiſcopi facti ſunt, ita volumus permanere, vt in Apoſtolicis præceptionibus & ſtatutis ſanctorum patrum non reperiantur obnoxij, ac deinceps nihil, quod contra diſciplinam eccleſiaſticam veniat, ſicut hactenus factum eſt, perpetretur. Tuæ ſollicitudinis eſt, frater chariſſime, omnia debita tibi authoritate tueri, & illicitis non modo non præbere aſſenſum, ſed etiam cuncta, quæ contra regulam facta reperies, coercere, atque ante omnia, quæ ſola vnitate decernimus, Irenæum ad eccleſiam ſuam redire compelle: Ad quam ſponte potius redire debebit, ſi à ſacerdotali conſortio non metuit ſeparari. Nec vnius eccleſiæ duo eſſe permittantur antiſtites, quod opportunius ſupradicti Subdiaconi fieri delegauimus inſtantia, quem etiam pro conſeruanda eccleſiæ diſciplina, commeare ad Hiſpanias ; diſ-

ſacerdotum.

conſenſionem.

imperitorum.

poſitionis noſtræ fecit authoritas. Deus autem incolumem te cuſtodiat frater chariſſime.

Notæ.

Epiſtola.] *Huius plurimumque aliarum epiſtolarum Pontificum idem & commune eſſe exordium, patebit facile, ſi prima Zephyrini & tertia Fabiani, cum hac tertia Hilari: item ſi tertia S. Leonis, cum ſecunda Pelagij conferantur.*

EPISTOLA IV. HILARI Papæ ad Leontium Veranum & Victurium Epiſcopos.

Monet vt ea, quæ obreptitie ſupradictum Ingenui Ebredunenſis Metropolitani Auxanius Epiſcopus impetrauerat, irrita nullaque eſſe declarent; S. Leonis Papæ decretis inhærent, & priuilegia Eccleſiarum fideliter defendant & conſeruent.

D*ilectiſſimis fratribus, Verano, Leontio & Victuro Epiſcopis Hilarus Papa.* * Mouemur ratione iuſtitiæ, quæ licet ab omnibus, qui recta ſapiunt, debeat cuſtodiri, tamen præcipue Domini ſacerdotibus non eſt aliquatenus negligenda, quorum cæteros intentior conuenit eſſe inſtructus. Frater igitur & Coepiſcopus noſter Ingenuus Ebredunenſis, Alpium maritimarum prouinciæ Metropolitanus, ſemper honore ſubnixus, in præiudicium ſuum, ſicut adnexa declarauit querimonia, quædam nos, petente fratre & Coepiſcopo noſtro Auxanio, ſtatuiſſe commemorat, quæ vim etſi in hac eadem cauſa defenſionibus contrairent. Siquidem relationibus in noſtro iudicio recenſitis, quas frater & Coepiſcopus noſter Veranus ad ſanctæ memoriæ deceſſorem meum cum cæteris prouinciæ ſacerdotibus miſit, & Apoſtolicæ ſedis, quæ tunc directa fuerat, perlecta reſponſione manifeſtatum eſt, nihil poſtea debuiſſe tentari, nec ad iniuriam ſynodalium regularum, quæ quaſi per obreptionem, quæ proxime facta eſt, debere conſtitui. Nam licet ex hoc etiam, quod à nobis eſt illicitum, cenſeatur infirmum, quia ex ipſo inſinuatum eſt expreſſionibus illis, qui inerunt, tamen ne odio vel gratia [illegible], quæ in cauſarum diſceptationibus eſſe non debet, ita veſtræ charitati cognitionem adnexæ quæſtionis delegamus, vt nihil aduerſum venerabiles Canones, nihil contra ſanctæ memoriæ deceſſoris mei conſtitutum valeat, quicquid obreptum nobis eſſe conſtiterit. Nolumus namque fratres chariſſimi, eccleſiarum priuilegia, quæ ſemper ſunt ſeruanda, confundi [illegible] ſacerdotis, alterius [illegible] per hoc [illegible] delinquitur ſanctiones, quas non [illegible] prius Domini [illegible], cum expectet [illegible] in hac [illegible], ſed in æquiſitione [illegible]. Habeat itaque pontificium frater & Epiſcopus noſter Ingenuus prouinciæ ſuæ, de cuius dudum ab Apoſtolica ſede eſt [illegible] culpatus [illegible] omnibus, quæ ſuper eccleſiis Cemelenſis ciuitatis, vel caſtelli * Nicæenſis, ſicut diximus ſanctæ memoriæ deceſſoris mei definiuit authoritas; nihil eccleſiarum amplius noceat, quo

Maximo.

Nicænſis.

in alterum memoratorum, à prædicto fratre, ad excludendam cupiditatem quemdam modum prohibuit, addito eis, hic, qui proximè est Episcopus consecratus: sed statutæ correctionis forma permaneat, vt ad viuus Aunstiti regimen prædicta loca reuertantur, quæ in duos diuisa non debent aliquem dolores. Dominus vos incolumes custodiat, fratres dilectissimi.

NOTÆ.

Qua occasione scripta. Epistola.] *Epistola hæc scripta fuit* [illegible] *Episcopi* [illegible] *B* [illegible] *ad* [illegible] *Metropolitani* [illegible] *Ecclesiæ* [illegible] *dicat* [illegible] *ad* [illegible] Ex [illegible] etiam fructus nostri ministerij non in latitudine regionum, sed in æquitatione ponitur animarum. *Baron. anno 463. num. 25.*

Leontius quis. Leontium] *Ex* [illegible] *Ecclesiæ Leontium Episcopum* [illegible] *et* [illegible] *Episcopum* [illegible] *Hilarus* [illegible] *latensis in* [illegible] *de* [illegible] *Honorato Episcopo* [illegible] *laudibus* [illegible] *ad quem Synodi* [illegible] *literæ scriptæ reperiuntur, cuius etiam S. Leo meminit in Epist. 89. ad Episcopos Galliæ Viennensis. Baron. prædict. loco.*

[illegible] Quicquam per obreptionem, quæ proximè facta est.] [illegible] *per sæpe* [illegible] *ex malis in* [illegible] *ac opprimant. Nemo ergo miretur, quod S. Leo Hilarium Arelatensem: Hilarus Pontifex Mamertum Viennensem, Episcopos sanctitate celeberrimos acerbè castigarint: cum* [illegible] *in his, quæ* [illegible] *sub specie recti,* [illegible] *decipere.*

Pag. 428. Nolumus Ecclesiarum priuilegia confundi] *De priuilegiis Ecclesiarum antiquitus* [illegible] *non tantum decretis Pontificum; verum etiam publica sanctione Marciani Imperatoris constitutum fuit,* Priuilegia, *inquit l. 12.* [illegible] *de sacros. Eccles.* quæ generalibus Constitutionibus vniuersis Ecclesiis orthodoxæ religionis retro principes præstiterunt, firma & illibata in perpetuum decernimus custodiri. Omnes sanè pragmaticas sanctiones, quæ contra canones Ecclesiasticos interuentu gratiæ vel ambitionis elicitæ sunt, suo robore & firmitate vacuatas esse præcipimus, *&c. Quod de priuilegiis* [illegible] *S. Leo, ex eiusdem epist. 53. 54. 55. 89. & 109. cognoscere licet.*

EPISTOLA V. HILARI PAPÆ ad Leontium Episcopum; petit sui electionem in Gallia manifestari: & pro salute sua totiusque Ecclesiæ orari.

Ex antiquo Codice Arelat. Baron. [illegible]

DIlectissimo fratri Leontio, Hilarus Papa. Quantum reuerentia in Spiritu Dei, qui subditos sibi inhabitat sacerdotes B. Petro Apostolo & sedi ipsius deferatur, omnibus arbitror esse compertum, quibus paternarum traditionum incorrupta custodia est: quos cum volumus de nostri ordinationis primordiis gratulari, opera quæ in nos diuinæ pietatis dignatio ostendit, sanctitati tuæ duximus indicanda: vt ipse primum pro eo quem in nobis accensum per impendimus, præstante Domino, lætus affectu: deinde vt dispositione tua fraternitatis omnibus per vniuersam prouinciam fratribus & consacerdotibus innotescat, quod humilitatem meam dextera Domini visitare dignata sit, & in Apostolicæ sedis regimine non merito, sed pro suæ gratiæ abundantia [illegible] Proinde, frater charissime, quod sanctitati tuæ præsenti sermone patefecimus, in omnium nostrum (quemadmodum [illegible]) vt supplicent Domino nostro Iesu Christo, sic exultatione gaudia, ita prosperitatis vniuersalis Ecclesiæ orationum nobis vota coniungant. Dominus te incolumem custodiat, frater charissime. Data III. kalend. Februar. domino Seuero* Aug. Cons.

In Vatic. [illegible]

NOTÆ.

Epistola.] *Hæc* [illegible] *Ecclesias* [illegible] *Hæc eiusdem argumenti* [illegible] *Leontium* [illegible] *extat in* [illegible] *Arelatensis* [illegible] *cum sequentibus omnibus acceptis, ab illustrissimo Cardinale Baronio primum in lucem editæ inueniuntur.*

EPISTOLA VI. HILARI Papæ ad Leontium Episcopum.

Ex Cod. Arelat. Baron. anno [illegible]

Cum præcedentem epistolam Leontio nondum traditam accepisset, hanc eiusdem argumenti ad eundem transmisit, qua suum erga Gallicanas Ecclesias amorem & officium declarat, &c.

DIlectissimo fratri Leontio Hilarus. Dilectioni meæ, quæ circa Ecclesias Gallicanas, omnesque in eis Domini sacerdotes etiam in inferiori gradu positos [illegible], multum accedit augmenti, quod per virum & spectabilem populum filium nostrum sermonis tui ad me sunt delata principia. Ex quo tamen cognoui, paginam meam, quam dudum de Episcopatus mei primordiis misi, necdum traditam tibi fuisse cum scriberes, de qua vtique non siluisses, nisi prolatorem aliqua causa tardasset. Vnde quod & consuetudo poscebat & charitas, iampridem me executum significo: & hoc ipsis litterarum exemplaribus, quæ direxi, plenius nosse vos cupio, vt officio fraterno in nullo intelligatis fuisse me desidem. & ita vicissim frequentandis studeamus alloquiis, vt vicem nobis communis præsentiæ scribendi cura compenset, frater charissime. Acceptis itaque communionis tui * gratiam peruisse non passus es, & quod eis sollicitudine intentum te esse cognosco, vt custodiendis paternorum canonum regulis studere me cupias. quo desiderio nihil concupiscibilius potest, quam vt in vna Ecclesia, cui oportet nec maculæ aliquid inesse, nec rugæ, vna sit in omnibus obseruantia disciplinæ. Cui si aliquid eruditionis aut correptionis addendum est, rectissimè per vestram diligentiam conferetur, si quemadmodum es dignatus scribere, tam instructa ad vos fuerit persona directa, quæ inquisitionem nostram plenè ex om-

nibus possit instruere. Expondeo enim, quantum gratia Dei donat, vt expondeam hoc me ad vniuersalem sacerdotum Domini concordiam prouisurum, vt omnes non sua audeant quærere, sed quæ sunt Christi studeant obtinere. Deus te incolumem custodiat, frater charissime.

Ex Cod. Arelat. Baron. ann. 462. n. 2.

EPISTOLA VI HILARI Papæ ad eundem Leontium Episcopum.

Reprehenditur Leontius, quod intrusionem Hermetis cuiusdam non impedinerit, vel ad sedem Apostolicam non detulerit.

Dilectissimo fratri Leontio Hilarus Papa. Miramur fraternitatem tuam ita legis Catholicæ immemorem esse, vt quæque iniqua & contra Patrum nostrorum statuta in prouincia quæ ad monarchiam tuam pertinet, si ipse aut non vis, aut non potes, etiam nec nos silentii tui taciturnitate permittas corrigere. Siquidem quod & rumore cognouimus, & quantum diligenter à diacono Ioanne, qui à magnifico viro filio nostro Frederico litteris suis insinuatus est, requisiuimus, quod iniquissima vsurpatione quidam Hermes Episcopatum ciuitatis Narbonensis execrabili auctoritate præsumpserit. Quam rem decuerat sanctitatem tuam vt nobis in vestigio indicaret. Qua de re, frater charissime, monemus, vt fides adhibeatur assertis, seposita excusatione, ad nos tam dilectionis tuæ, quam fratrum nostrûm, aut per portitorem literarum, aut per quem ipsi elegeritis, subscriptam manuum vestrarum relationem transmittatis, vt quid definire possimus, recurrenti pagina possitis agnoscere. Dominus te incolumem custodiat, frater charissime. Dat. III. Nonas Nouembr.

Ex antiquo Cod. Arelat. Baron. anno 462. n. 6.

EPISTOLA VIII. HILARI Papæ ad diuersos Metropolitanos Galliæ.

De quorundam temeraria præsumptione & audacia conqueritur. De Hermete eadem, quæ supra ascripsit, repetit. Præiudicium Narbonensi Ecclesiæ illatum exponit. Concilium singulis annis bis celebrari, & in grauioribus causis Apostolicam sedem consuli, admonet.

Dilectissimis fratribus Episcopis prouinciæ Viennensis, Lugdunensis, Narbonensis Primæ & Secundæ, & Alpium Apenninarum, Hilarus Episcopus S.

Quamquam notitiam dilectionis vestræ, quanta vel qualia in Narbonensi ac Biterrensi Ecclesia dum sint admissa non lateant, & præsumptionis improbitas ad nos vsque perueniens procul dubio regionibus manifesta sit Gallicanis: Apostolicæ tamen solicitudinis interest culpas in nostro deprehensas examine non tacere, ne per incongruum silentium cum inique agentibus habere videamur conuenientiæ portionem. Olim igitur vrbium Præsides prædictarum sanctæ memoriæ decessori meo non minus quam nobis etiam tunc attulerunt dolores illicitis petitionibus audendo prosequi, quod vix apud patientiam nostram sola necessitatum potuit deploratione liniri. Quibus enim (sicut etiam vos probatis factis) constat exemplis, & quā non obiurgatione dignissimum est, quod sanctorum Patrum decretis & ipsis repugnat canonum institutis? Cum ideo se frater iam & Coepiscopus noster Hermes à Narbonensi Ecclesia crederet iure inscribi: quia indigne a Biterrensibus, quibus ordinatus est, diceebat excludi. Quod si vere hoc in se factum doleret, & legitimo remedio sibi iniuriæ propriæ fecisset iniuriæ, vindictam magis debuit sperare perpessis, quam veritatem perpetratis. Denique si nunc saltem commune omnium Domini sacerdotum vtatur animo, si tenetur exemplum, si ad hæc quæ Ecclesiasticæ quietis contemplatione vt cumque sopita sunt, oculis cordis intendat, & pro totius Ecclesiæ pace vel fide quæ sunt multipliciter rata consideret: nil id est profecto, quod non etiam ipse reprehendat, & erubescat sibi annui, quod in altero laudabiliter improbarit. Pag. 429.

Scimus enim, & iamdiu de memorati fratris conuersatione nihil habentes ambiguum, cum anteactæ vitæ ipsius cursum & retro ante positum nostro reuoluentes animo, hos illum quos in eo arguimus, neutiquam potius, quam fugisse existimemus excessus. De quibus præsidente fratrum numeroso Concilio ex diuersis prouinciis diem natalis nostri in honorem B. Petri Apostoli per Dei gratiam congregato, præsidentibus fratribus & Coepiscopis nostris Fausto & Auxanio, atque agentibus plurimis quæ vigorem respiciunt auctoritatemque iudicij, id à nobis pacis amore est constitutum, vt in sententia, quam sub aduersione vtriusque legationis inde directæ, Christo Domino nostro inspirante, protulimus, neque charitas Euangelicæ indulgentiæ, neque Apostolicæ virga defuerit disciplinæ: namque in totum nec remittere suos fecit indulgentia, nec affectio coercere. Et qui nunc Ecclesiæ Narbonensi præsidere permittitur, ordinandorum Episcoporum ob hæc quæ praue facta sunt, sustulimus potestatem: quam ita ad fratrem & Coepiscopum nostrum Constantium Vcetiensis Ecclesiæ Antistitem, qui à suo honoris Primas esse dicitur, pertinere censuimus, vt si superstite Herme Episcopo defunctus fuerit, illum hæc cura respiciat, quem repererit Episcopalis ordo Primatem: Herme autem Episcopo deficiente, faciendorum mos Antistitum Narbonensi mox reddatur Ecclesiæ, quem non ciuitas, sed causa præsumptionis amisit.

Vnde vestra fraternitatis in Domino sincera dilectio solicitudinem pastoralis curæ in suis sedibus partita nobiscum commissarum sibi Ecclesiarum diligenter a vigilanter exerceat, & eorum taliter quæ in Narbonensi prouincia emersere meminerit, vt testetur factum potius, quam sumat exemplum. Quod ita deinceps esse nolumus non fuisse. Itaque fratres charissimi, necessarius studius est agendum, ne error, quam iuuante Christo Domino nostro nuper aboleuimus, aut in similes, aut in nouos vnquam prodire possit excessus: quod vtique non aliter poterit præcaueri, nisi statuta venerandorum canonum in faciendis conuentibus, quos hactenus omitti fecit certa necessitas, exequamur: in quibus possint pro emergentium necessitate causarum ad Ecclesiasticæ obseruantiam disciplinæ, & quæ secus facta fuerint corrigi, & sequenda constitui.

Per annos itaque singulos ex prouinciis, quibus potuerit congregari, habeatur Episcopale Concilium: ita vt opportunis locis atque tem-

poribus secundum dispositionem fratris & Coepiscopi nostri Leontii, cui solicitudinem in congregandis fratribus delegauimus, Metropolitanis per literas eius admonitis, celebretur: Vt si quid vsquam vel in ordinandis Episcopis, vel presbyteris, aut ministris [illegible] faciendis contra præcepta Apostolica reperitur admissum, aut in eorum conuersatione quippiam reprobatur, communi omnium [illegible] releuetur. [illegible] præcipue celebrata [illegible] præsidente Christo Domino [illegible] & veneranda sit sanctitas, & formidanda seueritas. Nec enim [illegible] regulis [illegible], quas non iuxta canonum definitiones vnita fraternitas in commune [illegible] ita singuli actus suos dirigant, vt his [illegible] Indignatione [illegible] & quæ ille non potuerit [illegible] Apostolicæ sedis sententiam [illegible].

Illud etiam non possumus præter Metropolitanorum [illegible] literas aliqui ad quamlibet prouinciam [illegible] quod etiam in omni genere [illegible] per singulas debet Ecclesias custodiri. Quibus e contrario hac ratione prospiciemus, vt [illegible] per aliquam non [illegible] Metropolitanis [illegible] quæ congruæ sunt, Arelatensis Episcopus cuncta discutiens pro causæ qualitate [illegible] constituat, nec [illegible] præter testimonium proprii Antistitis secundum canonum statuta [illegible]. Singuli autem fratres vniuersi [illegible] cognoscant patendum esse præsentibus, [illegible] quibus etiam commonitio nostra [illegible] Domini nostri iudicium minime defuturum, qui [illegible] super hac [illegible] conuentus, conscientiæ suæ testimonio [illegible] sacerdotalis innocentiæ [illegible] ducatum non habere.

Præterea eiusdem fratris libellus oblatus est nobis, quo perhibet parochias Arelatensis Ecclesiæ à prædecessore suo Hilario alias, quod non licuit, fuisse translatas, petens illas pristino iuri nostra auctoritate restitui. Sed moderamini Apostolicæ memores fraternitati vestræ querelam ipsius censuimus audiendam, vt in vestro conuentu hæc quæ a nobis scripta sunt allegentur, & quæ Ecclesiasticis regulis congruant decernantur. Simul etiam [illegible] hoc vniuersam fraternitatem voluimus esse commonitam, ne prædia quæ neque deserta neque damnosa sint, & ad Ecclesiam pertinent, ex quibus plurimorum consueuerit necessitatibus subueniri, absque iure in alterum transferantur, nisi prius apud Concilium alienationis ipsius causa doceatur, vt quid fieri debeat, communi omnium deliberatione tractetur. Dominus vos incolumes custodiat, fratres charissimi. Dat. 3. Non. Decemb.

Ex Cod. Arelat. Baron. an. 465. n. 11.

EPISTOLA IX. HILARI Papæ ad Leontium Episcopum aduersus Mamertum Viennensem Episcopum, quod extra suam Metropolim Episcopum ordinasset.

Dilectissimo fratri Leontio Hilarus. Qualiter contra sedis Apostolicæ venerationem constituta sacerdotalem modestiam Mamertus Episcopus Viennensis excesserit, dilectionis tuæ debuimus relatione cognoscere, vt ausibus talibus maturam & iuxta Ecclesiasticum ordinem regularem congruentem [illegible].

Quamuis enim [illegible] nostri viri illustris Magistri militum [illegible] sit indicatum, [illegible] Episcoporum [illegible] & qui ad [illegible] quem [illegible] Apostolicæ sedis [illegible] nostris legimus, [illegible] more [illegible] Episcopum [illegible] charissime, [illegible] possimus, [illegible] & moderatio nobis esset [illegible]. Atque [illegible] memores [illegible] dilectionem [illegible] esse commissam quicquid [illegible] nostram [illegible] Synodali [illegible] congregandis, [illegible] quæ sunt acta [illegible] rationem [illegible] fraternitatis [illegible] nostræ [illegible], facere [illegible] ordinationis [illegible] frater charissime. Data [illegible] Cæsob. Basilio V. C. Conf.

Pag. 430. Ex Cod. Arelat. & Baron. an. 465. num. 15.

EPISTOLA X. HILARI ad Metropolitanos Galliæ.

Terminos [illegible] Concilia, [illegible] & tempore celebrari mandat.

Dilectissimis fratribus [illegible] Lugdunensi [illegible] & S[illegible] [illegible]

Etsi meminerimus fraternitatem vestram ea quæ à nobis sunt statuta retinere, [illegible] aliquid ex his dubium [illegible] quæ [illegible], videlicet pro disciplina Ecclesiastica & pro causis quæ inter Domini sacerdotes oboriri plerumque non dubium est, Synodalia quotannis Concilia, quorum maxime in fratre & Coepiscopo nostro Leontio Arelatensis Ecclesiæ summam placuit esse, celebrentur, nec aliud fieri posse credamus, quam quod pro communis Domini domo nostra ordinatio vobis placita constituit: tamen repetitis literis eadem nunc quoque obseruanda decernimus, præcipue cum [illegible] Viennensis ciuitatis Episcopus [illegible] in iniuriam fratris & Coepiscopi nostri Leontii Diensibus Antistitem consecrando. De cuius facto vindictæ congruæ sententiam differentes, relationi fratrum quæ interim [illegible] respondimus: Sed quoniam tanti excessus maiorem nobis solicitudinis materiam detulerunt: hæc ad vniuersam fraternitatem vestram etiam per fratrem & Coepiscopum nostrum Antonium scripta direximus, quatenus admonita communis omnium solicitudo procuret, ne quisquam fratrum [illegible] alterius prouinciam iniuriam transcendat terminos à venerandis Patribus constitutos.

Vnde omnia quæ à vobis sunt per fratres & Coepiscopos nostros Faustum & Auxanium definita roborantes, congregationes annuas ordinante fratre & Coepiscopo nostro Leontio admonitis Metropolitanis, quod sæpe dicendum est, iis locis celebrare dignemini, ad quæ con-

temendi nulla sit cuiquam commeantium difficultas. Cui diligentiæ etiam prouisio adhibenda est, vt opportunitas quemadmodum locorum, ita constituatur & temporum: vt in excusabilior, quisquis iam necessariter & salubriter constitutum nostrum negligendum putaret, appareat, fratres charissimi. Illius autem confirmationem, quem Viennensis Episcopus alienum & ad se minime pertinentem grauiter ordinare præsumpsit, fratris & Coepiscopi nostri Leontij relinquimus voluntati, quem confidimus non præter humanitatem pensare quæ iusta sunt. Deus vos incolumes custodiat, fratres charissimi.

EPISTOLA XI HILARI Papæ ad diuersos Galliæ Episcopos.

Præceptum Hilari Papæ continetur de Ecclesia Diensi, vbi Episcopus indebite a Viennensi Episcopo ordinatus est.

Dilectissimis fratribus Victurio, Ingenuo, Idacio, Eustasio, [illegible], Vincentio, Eutalio, [illegible], [illegible]xamino, Frecido, Auxonio, Paulo, Memoriali, Cælestio, Prætextato, Eutropio, Aucliano, Fusco & Leontio, Hilarus.

Sollicitis admodum nobis, & ex his quæ proxima ad nos relatio certa detulerat, multa expectatione suspensis, literæ dilectionis vestræ, fratre & Coepiscopo nostro Antonio quem dignum tanta legatione probamus interpretem, deferente, sunt traditæ, quæ nos ab ipsis contextus sui contristauere principiis: nam qui requiescere sollicitudinem nostram & magna ex parte reuelari in his quæ à sanctæ memoriæ decessore meo de Viennensi Episcopo præfixa sunt, credebamus, euidenti assertione cognouimus & non sine dolore miramur, definitiones illas à Mamerto Episcopo nunc putasse transcendi, per quas Ecclesia priuilegium probarat acquirendum præcipue sancti fratris & Coepiscopi nostri Leontij moderatio formam continentiæ præbere debuerat ambienti: aut si spiritu æmulationis inflatus eum, quod non oportuit, arbitratus est negligendum, decessoris sui saltem instructus exemplo illius imitaretur temperantiam, cuius honore perfungitur: nec transgrediendo violalaret, quod iam nunc, nisi patientiæ moderamina teneremus, posset amittere. Cui vnquam profuit mens rebellis? aut quem superbiæ non inclinauit elatio? Altior est humilitatis gratia, cui paupertate spiritus ad præmium promissæ beatitudinis iter regni cœlestis aperitur. Nec perfunctorium præuaricator existimet esse quod fecit, si eruditus doctrinis Ecclesiasticis, quod vterque mereatur, agnoscit: cum alter secundum Propheticam vocem in medio Dominicæ domus habitare prohibetur: alter, suscipiente se Domino, semper sanctus asseritur, cuius consolatione saluatur. Possent venerandum veterum multa replicari, quæ iuxta veritatem dicta monstrantur: [illegible] eadem causa, quæ se vt loquere [illegible] recentiora sunt exempla sumenda. Non dignitas in Viennensi Ecclesiæ Mamertus Episcopus [illegible] Arelatensis Antistitis quondam transgressione [illegible], & pro corrigendis quæ perperam gerebantur inuiolabili postea definitione compositum, ne alter inglorius, alter

Psal. 100.

in totum veteri honore per vitium præcessoris reperiretur exutus.

Sicut ergo & vestræ dilectionis relatio, & fratris & Coepiscopi nostri Antonij insinuatio referauit, claret prædictum priuilegia certis conclusa terminis velle perdere plus volendo. Qui abusus fratris & consacerdotis Leontij moderantia Diensibus contra fas Episcopum, etiam si est meritus, non timuit consecrare. In quo factum eius conuenerat sic resolui, vt iuxta eorum quæ perpetrata sunt qualitatem, non sine iactura proprij ordinis etiam illum a sacerdotali consortio tribuno remoueret, quem creauit indebite, quem vtique indignissime fecisse continetur, correctum istius visione sentiret, nec conceptæ audacia incastigata temeritas licentiæ se peperisse putaret exemplum.

Verum ad Ecclesiasticum quieteam tantæ transgressionis vulnera, memores Apostolicæ sapientiæ, curari volumus ante fomentis vt corporis nostri membrum forte sanandum in integritatem pristinam per mitiora medicamenta reuocetur: nec credatur negligi, quod interim non monetur abscindi. Et enim medendi semper austeritatis est lenitas, nec omnis ferro statim culpa compescitur, aut inexplorato, vel quod facile prodesse possit offertur: nunc enim temporis opportunitas, nunc languentis necessitas, nunc medicina ipsius & modus est quærendus, & qualitas: vt omnis per sapientiam facta in vitiis reprimendis sollicitudo curantis gaudeat reparatione quod saluat, nec careat moderatione quod relecat.

His igitur vestra fraternitas grauiter prudenterque perpensis, alia apud nos dissimulare posse non æstimet: in querelam se maxime contumeliam qui non immerito pulsatur, erexit: fratri enim nostro Leontio nihil constitutum à sanctæ memoriæ decessore meo iuris potuit abrogare, nihil valuit quod honori eius debetur offerri: quia Christianorum quoque Principum lege decretum est, vt quicquid Ecclesiis earumque rectoribus pro quiete omnium Domini sacerdotum atque ipsius obseruantia disciplinæ in auferendis confusionibus Apostolicæ sedis Antistes suo pronunciasset examine, veneranter accipi, tenaciterque seruari cum suis plebibus charitas vestra cognosceret, nec vnquam possent conuelli, quæ & sacerdotali Ecclesiastica præceptione fulciuntur, & regia.

Vnde, fratres charissimi, præsumptionem prædicti, quæ in fratris & Coepiscopi nostri Leontij processit iniuriam, ita conuenit tolerare dignæ nunc interim vltionis immunem, vt si transgressor remediis abutitur satisfactionis & veniæ, nec culpam præuenius excessus curandam futuræ obseruantiæ sedulitate promittit, redeunte quemoria, ea priuilegia Viennensis Ecclesiæ ad Arelatensem Antistitem transferantur exemplo, quo migrauere principio. Vnde moderationis nostræ nomen tenentes, ad Veranum fratrem & Coepiscopum nostrum scripta direximus, vt prædictum de nostra delegatione conueniat, quatenus quod de eo retulentis agnoscat: quia onerosum esse non debet delinquentem fratrem de propriis excessibus increpare, quibus præceptum constat frequenter ignoscere. Necesse est autem si nullam correctionis eius [illegible] quod illa est protestatione [illegible] quam definitione sedis Apostolicæ periculo ordinis sui [illegible] semper sine vlla de neceptitate transgressione retenta, ad Arelatensem

Pag. 421.

tentem Ecclesiam easdem quatuor ciuitates: A quas [illegible] Mamertus Episcopus, ordinationi esse reuocandas. Quod etiam tunc [illegible] vllus vnquam post eum, [illegible] corrupimus, & vlterius ab [illegible] præsumptiones [illegible] extiterit. De hoc sane, qui licet indebite Dienlibus cognoscitur ordinatus, iustitiæ ratione [illegible], vt sacerdotium eius fratris & Coepiscopi nostri [illegible] arbitrio, [illegible] consecratum. Deus vos custodiat, fratres charissimi, æuo longiore. Data 6. kalend. Mar. P. C. Basilii V. C. Cons.

B

N O T Æ.

A Mamerto] [illegible] Mamertus [illegible] Viennensis Episcopus, qui [illegible] disciplina [illegible] in Galliis tempore Valentiniani [illegible] Imperatoris, anno Christi 464. [illegible] ante [illegible] Rogationes [illegible] in Gallia [illegible] C [illegible] ad [illegible] Apollinaris Sidonius lib. 5. Epist. 4. [illegible] Harum rogationum solemnitatem [illegible] Mamertus Pater & Pontifex [illegible] exemplo [illegible] experimento [illegible], instituit, [illegible] quidem prius [illegible] vagæ, tepentes, [illegible] supplicationes, quæ sæpe interpellantium prandiorum obicibus hebetabantur: ad quas, vt nihil amplius dicam, [illegible] non oportuit [illegible]. In his auté, D quas [illegible] Sacerdos, & [illegible] [illegible] & [illegible], oratur, psallitur & [illegible], &c.

[illegible]

F

[illegible]

accidere, vt falsis accusationibus & [illegible] aures Pontificum repleantur, & [illegible] putant [illegible] innocentem exigerent.

Quam [illegible] Leoni Pontifici [illegible] in causa Hilarii Arelatensis, [illegible] Epist. 89. acerrime innocentem [illegible]; idem ex [illegible], Hilaro Pontifici in causa Mamerti accidisse potuit.

D E C R E T V M H I L A R I P A P Æ. iuxta Gratianum, quod in prioribus non ponitur.

B *Corpus Christi in [illegible] partibus singuli totum accipiunt.*

Vbi pars est corporis, est & totum. Eadem ratio est in corpore Domini, quæ in manna, quod in eius figura præcessit. De quo dicitur: Qui plus collegerat, non habuit amplius: neque qui minus parauerat habuit minus. Non enim est quantitas [illegible] hoc æstimanda mysterio, sed virtus Sacramenti spiritualis.

C A L I V D D E C R E T V M E I V S D E M ex Codice [illegible] Cap. XIX.

[illegible]

Si quis videtur contentiosus esse, dicente Apostolo, nos talem consuetudinem non habemus, sed neque Ecclesia Dei. Si quis taxit, notetur, vsquequo se corrigat.

Finis Decretorum Hilari Papæ.

D

C O N C I L I V M
R O M A N V M X L V I I I,
Episcoporum sub Hilaro celebratum anno Domini 467

R O M A N I C O N C I L I I A C Decretorum Hilari Papæ, Tituli.

E

Vt Canones Nicæni, vel Apostolicæ sedis decreta custodiantur. 1

Vt bigami, aut [illegible], aut corruptæ mariti, ad Ecclesiasticos gradus non accedant. 2

Vt pœnitentes, aut imperiti litterarum, siue defectu membrorum, aut [illegible] aliquid minus habentes, ad superiorem ordinem non accedant. 3

Vt ea, quæ [illegible] Episcopus, vel [illegible] eius ordinauit, ab eo, qui successit, emendentur. 4

F *Vt nullus Episcopus sibi eligat successorem* 5

R O M A N I C O N C I L I I , E T Epistolæ Hilari Papæ, Capitula.

Flauio * Basilisco & Herminerico viris clarissimis Consulibus, sub die decimoquinto

Kalend. Decembrium, residente viro venerabili Hilaro Papa in basilica sanctæ Mariæ, & Maximo Taurinæ ciuitate prouinciæ Galliarum, Ingenuo Ebredunensi, prouinciæ * SS. Mediolanensis prouinciæ * SS. Saturnino Auinionensis prouinciæ * SS. Petro Portuensis, * Paulino Aquæuiuensi, Primo Arellano, Palladio Salpinati, Gaudentio Albingensi, Sotere Neapolitano, Tiburtio Capuano, Gaudentio Scylaceno, Felice Lucensi, Eubodio Tiforneni, Eusebio Senensi, Maioriano Astensi, Iusto Faucentino, Felice Sipontino, Concordio Parmo, Verano.

Capratio Castitano, Ianuario Prænestino, Constantino Aquinati, Adeodato Cumano, Prætextato Interamnino, Tiberio Curicum Sabinorum, Claudio Puteolano, Gerontio Camerino, Adeodato Velitrerno, Lucifero Trium tabernarum, Christiano Subaugustano, Romano Albanensi, Seruo Dei Nomentano, Florentio Clusino, Hilaro Amerino, Candido Tiburtino, Paulo Foronouano, Euseb. Sutrino, Apuleio Tarquiniensi, Gaudentio Antiatino, Asterio Gabinati, Proiectitio Nepesino, Asterio Forombensi, Philippo Numanati, Gudentio * Veceonensi, Restituto & Octauio Aphitis: Residentibus etiam vniuersis Presbyteris, adstantibus quoque Diaconibus. Hilarus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ, vrbis Romæ, Synodo præsidens dixit:

CONCILIUM PRIMUM.

Quoniam religiosus, sancto Spiritu congregante, conuentus hortatur, vt quæcunque pro disciplina Ecclesiastica necessaria sunt, cura diligentiore tractemus, si placet, fratres, ea, quæ ad ordinationum tenorem pertinent, iuxta diuinæ legis præcepta & Nicænorum Canonũ constituta, ita adiuuante Domino in omne * æuum mãsura solidemus, vt nullitas sit sine status sui periculo, vel diuinas constitutiones, vel Apostolicæ sedis decreta temerare: quia nos, qui potissimi sacerdotis administramus officia, talium transgressionũ culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inuenti: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ sacerdotum: siquidem reatu maiore delinquit, qui potiori honore perfruitur: & grauiora facit vitia peccatorum, sublimitas dignitatum.

2. Cauendum ergo imprimis est, ne ad * sacratos gradus, sicut gestis prioribus ante præscriptum est, quisquam, qui vxorem non virginem duxit, adspiret. Repellendos est etiam qui fuerit, qui in secundæ vxoris nuptias contra Apostolica præcepta conuenit.

3. Inscii quoque literarum, necnon & aliqua membrorum damna perpessi, & hi, qui ex pœnitentibus sunt, ad sacros ordines adspirare non audeant. Quisquis talem consecrauerit, effectum suum ipse dissoluet.

4. Sed & quo Episcopus commisit illicite aut idecessoribus suis inuenit admissum, si proprium periculum vult vitare, damnabit: nos enim in nullo volumus seueritatem vltionis exercere. Sed qui in causis Dei vel contumacia, vel [illegible] deliquerit, aut ipse quod perperam [illegible] noluerit: ut sequitur [illegible] carit, inuenerit. Quod [illegible] custodiri, si placet sententias [illegible] & subscriptione [illegible] Synodali [illegible] Abyniensis Episcopus & Presbyteris [illegible] Christe, Hilaro vita: dictum est sexies. Hæc &

confirmamur, & hæc docemus: dictum est octies. Hæc tenenda sunt, hæc seruanda sunt: dictum est quinquies. Doctrinæ vestræ gratias agimus: dictũ est decies. Ista vt in perpetuum seruentur, rogamus: dictum est quindecies. Ista per sanctum Petrum, vt in perpetuum seruentur, optamus: dictum est octies. Hæc præsumptio nunquam fiat: dictum est decies. Qui hæc violauerit, in se inueniet: dictum est septies. Et facto silentio, Hilarus Episcopus dixit:

5. Præterea, fratres, noua & inaudita (sicut ad nos, missis de Hispaniis Epistolis, sub certa relatione peruenit) in quibusdam locis præsumptionum semina subinde nascuntur. Denique nonnulli Episcopatũ, qui non nisi meritis præcedentibus datur, nõ diuinum munus, sed hæreditariũ putant esse compendium: & credunt, sicut res caducas atque mortales, ita sacerdotium, velut * legali aut testamentario iure, posse dimitti. Nam plerique sacerdotes in mortis confinio constituti, in locum suum feruntur alios designatis nominibus subrogare: vt scilicet non legitima expectetur electio, sed defuncti gratificatio, pro populi habeatur assensu. Quod quam graue sit æstimate. Atque ideo, si placet, etiam hanc licentiam generaliter de Ecclesiis auferamus, ne (quod turpe dictu est) homo sibi quæsierit deberi, quod Dei est. Vt autem, quod ad nos prolatum est, ad vestram etiam possit peruenire notitiam, Hispanorum fratrum & Coepiscoporum nostrorum scripta legantur. Paulus notarius recitauit.

EPISTOLA TARRACONENSIUM Episcoporum ad Hilarum, in Concilio lecta.

Rogant vt Hilarus Papa Irenæum Episcopum, quem Nundinarius Episcopus de Ecclesia bene meritus testamento suo in Tarraconensi Ecclesia successorem designauit, confirmet, atque Syluani Episcopi facto sententiam suam ingerat.

Beatissimo & Apostolica reuerentia a nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius & vniuersi Episcopi Tarraconensis prouinciæ.

[illegible]

[illegible] ... legeret, ab vniuersis Episcopis & Presbyteris acclamatum est: Exaudi Christe, Hilaro vita: dictum est decies. Hæc præsumptio nunquam fiat: dictum est sexies. Quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt: dictum est sexies. Per Deum nostrum Petrum, rogamus, vt in perpetuum seruentur: dictum est sexies. Hæc vt reteneantur, rogamus. Hilarus Episcopus dixit: Lege. Paulus notarius recitauit: *Episcopi [illegible] ... [illegible] venerabili fratri [illegible]*

Paulo.

Pag. 452.

* Forte Veronensi.

* æuum mansura solidemus.

* potissimum.

* sacerdotes.

* Ad sacros ordines.

* Si quis per ignorantiam ... quid.

* legitimo aut testamentario iure.

* legeretur.

A *Ireneo, quem ipse antea in diœcesi sua nobis volentibus constituerat, dereliquenda ei, quod potuit habere paupertas, supremæ voluntatis arbitrio, in locum suum ut subsisteretur, optauit: sed defuncti iudicium, in eius meritum non* legatur inter homines pari. *vacillat.* Et cum * legeret, Probus Episcopus è consessu surgens, dixit: Illud licuit, hoc nó licuit. Successores Deus dat. Authoritate vestra resistite huic rei per Apostolatum vestrum. Hilarus Episcopus dixit: Percurre, quæ cœperas: Paulus notarius recitauit: *Siquidem omnis clerus & plebs eiusdem ciuitatis & optimi & plurimi prouinciales, ut idem eius locum obseruaret, à nobis sperauerunt; dato consensu. Nos cogitantes defuncti iudicium, & probantes eius vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant, simul & vtilitatem Ecclesiæ memoratæ,* B *optimum duximus, vt tanto, à quo ille, qui ad diuina migrauerat, non minoris meriti, substitueretur Antistes, præsertim cum Ecclesia illius minor sit, in qua ante fuerat ordinatus, semper huius ciuitatis Ecclesiæ suæ diœcesis consistet. Ergo supplicater precamur Apostolatum vestrum, ut humilitatis nostræ decretum, quod magis a vobis videtur pateum, vestra authoritate firmetis. Iamdudum sane passi fueramus literis nostris de præsumptione Syluani Episcopi: & miramur quod nulla Apostolatus vestri responsa suscepimus. Nunc hæc eadem suggerentes, petimus, ut quid super his rebus obseruandum sit, Apostolicis sermonibus nos dignemini informare.* C *Et ne forsitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem, humilitatis nostræ ad vos scripta non potuerint ex hoc negotio peruenire, etiam suggestionem nostram maluimus iterare.* Et subscriptio: *Orantem pro nobis sanctum Apostolatum vestrum, longo æuo diuina conseruet æternitas nobis omnium Ecclesiarum, Domine * vere* venerando in diœcesio Hilario. *noster & Apostolice Papa.* Hilarus Episcopus dixit: Alia Epistola recitetur. Paulus notarius recitauit:

EPISTOLA[P][N] SECVNDA TARRA- D conens. Episcoporum ad Hilarum Papam, in Concilio recitata.

DOmino beatissimo, & Apostolica reuerentia à nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius Episcopus & vniuersi Episcopi Tarraconensis prouinciæ. Et si nulla * extaret necessitas Ecclesiasticæ disciplinæ, expetendum revera nobis fuerat: & reliqua vsque ad finem, vt supra inter Epistolas Hilari. Ab vniuersis Episcopis
Pag. 433.
& Presbyteris acclamatum est: Vt hæc * recidantur, rogamus: dictum est septies. Vt disciplina E seruetur, rogamus: dictum est octies. Vt antiquitas seruetur, rogamus: dictum est quinquies. Vt Canones custodiantur, rogamus: dictú est septies. Vt in præsumptoribus vindicetur, rogamus: dictum est septies. Ordinatio Apostolica illibata seruetur: dictú est octies. Exaudi Christe, Hilaro vita: dictú est quinquies. Dignus Papa, dignus Doctor: dictum est octies. Hilarus Episcopus dixit: Acceptis, quę recitata sunt, de omnibus nunc fratres speciales sententias, Deo vobis inspirante, depromite. Maximus Episcopus Ecclesiæ Taurinanæ, dixit. In custodiendis omnibus, quæ ad * sacras ordinationes pertinent, disciplinis, melius sententiæ meæ professione * denuncio, nihil à me vnquam eorum, quæ prohibita sunt, esse faciendum. De reliquis censeo, vt quisquis talia fecerit, aut detecta in Ecclesiis resecare noluerit, se graues causas in Apostolicæ sedis iudicio redditurum, in quo illi necesse erit subire sententiā. Ingenuus Episcopus Ebredunensis, dixit: Mihi quoque eadem de omnibus partibus sententia F est, qua me * ipse constringo, ne quid à me vnquā de his, quæ sunt interdicta, tentetur: quia noui statum & professionem meā. De cæteris etiam censeo, vt quisquis statutorum transgressor extiterit, sciat se Ecclesiasticæ regulæ laqueis innodari, & reatum Apostolicæ sedis incurrere. * Paulus Episcopus Aquęnius, dixit: Ego quoque simili me lege constringo, & de cæteris, qui transgressores fuerint, pariter censeo, ne eis sine periculo sui quicquam tale tentare liceat, quod merito debeat vindicari. Primus Episcopus Ecclesiæ Atellanę, dixit: Hoc & ego censeo obseruandū. Palladius Episcopus Ecclesiæ Salpinatis, dixit: Nihil me contra disciplinam Ecclesiasticam, vel statuta sanctorum Canonum facturum esse polliceor. Tiberius Episcopus Ecclesiæ Sabinensis, dixit: Profiteor me statuta sedis Apostolicę in omnibus custodire: & si in Ecclesia mea Clericorum aliquem, contra præcepta sanctorum Canonum deprehendero aut mulieré duxisse, aut duas habere vxores, ab Ecclesiastico officio separari. Ab vniuersis Episcopis dictū est. Sententias fratrū omnes sequamur, omnes confirmamus & obseruandas esse decernimus. Exaudi Christe. Hilaro vita: dictum est sexies. Quæ male admissa sunt, per te corrigantur: dictum est octies. Quod non licet, C non fiat: dictum est octies. Hilarus Episcopus Ecclesiæ vrbis Romæ, Synodo præsidens, dixit: Quoniam præsentis definitionis formam, quæ secundum Sanctorum est statuta sententiam, in omnium Ecclesiarum notitiam peruenire decernimus, ne cuiquam pro turpitudine ignoratione liceat, quod non licet, edere gesta notariorum sollicitudo curabit.

EPISTOLA SYNODALIS HILARI
Papæ ad Ascanium & reliquos Tarraconensis prouinciæ Episcopos sic incipiens: *Postquam literas vestræ dilectionis accepimus, &c.* excusa est supra inter Epistolas Hilari.

NOTÆ in Concilium Romanum sub Hilaro Papa.

COncilium] *Qua occasione, quaue de causa hoc Concilium Romæ celebratum sit, indicat Hilarus Papa Epist. 8. his verbis.* Præsidente fratrum numeroso Concilio ex diuersis prouinciis ad diem natalis nostri in honorem B. Petri Apostoli per Dei gratiam congregato, *&c. & Epist. 1.* Lectis in conuentu fratrum, quos natalis mei festiuitas congregrat, literis vestris, quæ de ordinandis Episcopis secundum statuta Canonum vel prædecessorum meorum decreta sunt, duxetis. *Vnde patet, quod cum ad celebrandum diem creati Pontificis Hilari 48 Episcopi Romam conuenissent, ex Hispania diuersæ Epistolæ Tarraconensium Episcoporum allatæ sunt, quarum prima Siluanum de ordinatione perperam facta denunciauit: altera Irenæum, quem sibi Nundinarius tam moriturus successorem designauerat, confirmari petiuit. Itaque postquam in nomine S. Spiritus congregati tria Decreta ad rectam ordinandorum Clericorum constitutionem spectantia constituta, omniumque acclamationibus approbata fuissent, consultationes duæ, quas per duas literas Episcopus Tarraconensis ex Hispania miserat, in medium allatæ sunt. Recitata est vtraque Epistola. Priore loco illa quæ posterius scripta fuerat, Nundinarij Barchinonensis Episcopi & eius successoris Irenæi causam continebat.*

Posteriore loco illa quæ de Siluano Calaguritano Episcopo querelam iniustæ ordinationis habebat: quid

in vtroque negotio definitum sit, acta declarant. In hac eadem Synodo ab Hilaro Papa ad ædificationem vniuersalis Ecclesiæ constitutionem editam fuisse, refert Anastasius in vita Hilari his verbis. Fecit constitutum de Ecclesia in basilica ad S. Mariam, consulatu Basilisci & Hunnerici, decimo sexto Kalend. Decembris. *Hilarus Papa Epist. 1. Synodica fatetur, pro Siluano Episcopo quædam producta fuisse, quæ ad euitandum schisma Ecclesiæ Hispanicæ, Pontificem, ad dispensandum cum eodem Siluano, commouerent. Quæ cum in actis huius Concilij desiderentur, ea mutila & non integra esse euidentissimo argumento commonstratur. Hæc synodus vno mense & duodecim diebus durasse videtur. Constat enim in principio Actorum eam 15. Kalend. Decembris inchoatam, tertio Kalend. Ianuarias, quando Synodica ad Tarraconenses reddita est, absolutam fuisse.*

Acta Concilij mutila sunt.

Tempus Concilij.

Flauio Basilisco, &c] *Anno nimirum Christi 465. qui est Hilari Pontificis quintus, & Leonis Imperatoris nonus.*

Cōsules qui.

Maximi Taurinens.] *Moris erat antiquissimi, vt post Patriarchas in Synodali consessu, inter simplices Episcopos primum locum sibi vendicaret is, qui in Episcopatu plures annos egerat; quantumuis dignitate inferior fuisset. Eodem iure accidit hic, vt Maximus Taurinensis Episcopus Mediolanensi prærogatiua sedis inferior, post Romanum Pontificem primo loco ponatur. Hunc plurimos annos in Episcopatu egisse, ex eo potest intelligere, quod de illo agens Gennadius de viris illustribus c. 40. tradit eum vixisse sub Honorio & Theodosio Iuniore, quodque Concilio Mediolanensi anno 451 sub Leone habito interfuerit & subscripserit.*

Maximus Taurinensis Episcopus.

Ingenuus Episcopus quis.

Ingenuo.] *Hic est ille Ebredunensis Episcopus Alpium Maritimarum Metropolitanus, qui de inuasis suæ diœceseos iuribus apud Hilarum Pontificem conquestus, causæ illius cognitionem Leontio delegari impetrauit. Vide quæ supra dixi in Notis Epist. 4. Hilari ad Leontium, verbo* Epistola.

Epistola Tarraconensium.] *Hæ sunt illæ Epistolæ duæ, quas Tarraconenses ad Hilarum Pontificem transmiserunt, quibus dum legerentur in Concilio, Patres suas sententias & acclamationes maioribus typis excusas interposuerunt. Notas harum Epistolarum cum Notis Synodicis, require supra.*

VITA, EPISTOLÆ ET DECRETA SIMPLICII PAPÆ.

Ex libro Pontificali.

Anno Christi 467.

SImplicius natione Tiburtinus, ex patre Castino, sedit annos xv. mensem vnum, dies vij. Hic dedicauit basilicam sancti Stephani in Cœlio monte in vrbe Roma. Et basilicam beati Apostoli Andreæ iuxta basilicam sanctæ Mariæ, & aliam basilicam sancti Stephani iuxta basilicam sancti Laurentij. Et aliam basilicam intra vrbem Romam iuxta palatium Licinianum beatæ martyris Bibianæ vbi corpus eius requiescit. Hic constituit ad sanctum Petrum Apostolum, & ad sanctum Paulum Apostolum, & ad sanctum Laurentium martyrem hebdomadas, vt Presbyteri manerent ibi propter pœnitentes & baptismum, regionem tertiam ad sanctum Laurentium, regionem primam ad sanctum Paulum, regionem sextam vel septimam ad sanctum Petrum. Sub huius Episcopatu venit relatio de Græciæ ab Acacio Constantinopolitano Episcopo, & affirmauit Petrum Alexandriæ vrbis Eutychianistam hæreticum, facta petitione ab Acacio Episcopo, chirographo constructa. Eodem tempore fuit Ecclesia hoc est, prima sedes Apostolica executrix. Tunc Simplicius præsul hoc audiens, damnauit Petrum Alexandrinum, de quo Acacius innumerabilia crimina affirmabat: ita tamen, vt pœnitentiæ reseruaret tempus. Eodem tempore recepit Timotheus Catholicus & Acacius; dicentes, quod etiam in mortem Proterii Catholici Petrus esset permixtus. Tunc Archiepiscopus Simplicius dissimulans, nunquam recepit Acacio: sed damnauit Petrum, expectans tempus pœnitentiæ. Hic fecit in Ecclesia Romana scyphum aureum, pensantem libras v. Cantharos argenteos ad beatum Petrum xvj. pensantes singul. xij. Hic fecit ordinationes in vrbe Roma 3. per mensem Decembrem & Februarium, Presbyteros lviij. Diacones xj. Episcopos per diuersa loca numero xxxvj. Hic sepultus est in basilica beati Petri Apostoli, vi. Nonas Martii, & cessauit Episcopatus dies vi. Pag. 434.

Notæ. in vitam Simplicii Papæ.

Simplicius qui ponetifex creatus.

Simplicius.] *Cum post obitum Hilari decem diebus sedes vacasset, anno Christi 467. qui est Leonis Imperatoris Orientalis 11. vigesimo die Septembris creatus est Pōtifex Simplicius Tiburtinus Castini filius. Huius temporibus totus ferme Christianus orbis sub hæreticorum Principum dominio constitutus fuit, nullusque penitus Rex Catholicus alicui saltem exiguæ prouinciæ dominabatur. Etenim post Anthemium, Olymbrium, Glycerium & Augustulum Occidentis Imperatores occisos vel relegatos, Odoacer Erulorum Rex Arianus iuxta vaticinium S. Seuerini, Noricorum & vicinarum gentium Apostoli miraculis clarissimi, Italiam totumque Occidentale imperiū suo dominio subiecit: tituloque Imperatoris, purpura & regalibus indumentis abiectis, Regio tantum nomine vsurpato deinceps tenuit. Gallias cum Hispania Ariani Gothi obtinuerunt. Dirus Catholicorum persecutor Arianus & Tyrannus Rex Gensericus vniuersa Africa imperauit. In Oriente post obitum Leonis, Zeno Imperator Eutychianus simulata perfidia acerbissimum se Ecclesiæ impugnatorem præbuit. Petrum Fullonem Acametarum monachum, & Timotheum, Ælurum sacrilegum Alexandrinæ Ecclesiæ inuasorem, quos ob hæresim & seditionem Leo Imperator iustissimo iudicio in exilium relegarat, Zeno Imperator impius non tantum ab exilio reuocauit; verum etiam Martyrio Antiocheno, & Timotheo Alexandrino, præsulibus sanctissimis & Catholicis inde electis, monachos sacrilegos & Apostatas, iisdem, non sine magno totius Ecclesiæ periculo ac dispendio surrogauit. Ad hæc non parum perturbationis addidit, Acacij Constantinopolitani violenta ambitio, qua conatus est diu desideratam sedis Constant. prærogatiuam per Imperatorem à Simplicio extorquere, quam sub prædecessoribus Pontificibus duobus aliquoties frustra expetiuerant. Inter has maris procellas ventorumque turbulentas agitationes, barbaricos inter furores & Arianorum procaciam cum potentia coniunctam, deploratissimis hisce temporibus, Simplicius Pontifex, omnium Christianorum Principum præsidio destitutus, eadem auctoritate & libertate, qua semper antea prædecessores, in cathedra Petri consedit: Ambitioni Præsulis Acacii teste Gelasio epist. 11. ad Episcopos Dardaniæ restitit: Timotheum Ælurum sede Alexandrina eiecit: Imperatori Zenoni Concilium vniuersale exigenti contradixit, eumque postea etiam fidei confessionem in communione Ecclesiæ recepit ea lege, vt se Catholicæ Fidei defensorem præberet: Fullonem autem impiissimum Antiochena sedis detentore vrbe & Episcopatu eiiceret. De*

Romanum occidentale imperium defecit.

Zeno Imper. persequitur Ecclesiam in oriente.

Simplicius quid egerit.

rebus Alexandrinis, prout ipse pro sua vniuersorum sollicitudine petierat, ab Acacio per literas certior redditur: nimirum: quod Timotheus Ælurus Alexandrinæ Ecclesiæ incupator, sibi ipsi mortem hausto veneni intulisset, & Timotheus Catholicus in sedem, vnde eiectus fuerat, restitutus esset. Cum ex Alexandrina Ecclesiæ legatis (quos Timotheus Episcopus Romam miserat, ad postulandam veniam, ob id quod Eutychianorum timore perterritus Dioscorum ad altare nominasset) Simplicius Pontifex intellexisset, Petrum Mogum Alexandrinæ sedis quondam inuasorem postquam inde eiectus fuisset, in ciuitate latere, ibique multos seducere, mandauit Acacio vt eiusdem Mogi relegationem apud Imperatorem vrgeat. Missum ad se libellum pœnitentiæ eorum, qui à fide Catholica per Eutychianos principes, & Antistites seducti fuerant, approbat, eisque absolutionem ab hæresi soli Apostolicæ sedi reseruatam paterno affectu impendit.

Romana Ecclesia à Deo gubernatur.

Vnde quid aliud colligas, nisi quod Simplicius Pontifex eam cathedram occuparit, quæ auctore Deo altissimo supra firmam petram ita est ædificata, vt aduersus eam nulla hominum inferorumque potentia præualere possit. Quas turbas tria istarum diuersarum sedium Patriarchalium Petrus Fullo Cnapheus, Timotheus Ælurus & Petrus Mogus in Ecclesia concitarint: ex Notis epistolarum Simplicij patebit. Zeno Imperator qua ratione imperium adeptus, postque Basilisci tyrannidem restitutus, qualisque in Deum & religionem fuerit, ibidem dicetur. Memorabile est, quod

Memorabile aliquid refertur.

hoc tempore accidisse refert Niceph. lib. 15. c. 12. nimirum: duobus Episcopis concertantibus, vno Ariano, altero Catholico: Arianum à Catholico prouocatum esse ad testimonium per ignem, recusante Ariano, Catholicum per ignem illæsum transiisse, & ex igne disputasse.

Quamdiu sederit.

Sedit annos 15. mensem vnum & dies septem.] *Annis 15. mensibus 5. & diebus decem sedisse, initium Pontificatus, & obitus Simplicij ostendunt. Principio enim mensis Martij, anno Domini 483. defunctum esse, constat ex epistola Felicis successoris eiusdem.*

Basilica S. Andreæ.

Basilicam B. Apostoli Andreæ] *Hæc basilica in monte Esquilino olim erecta hoc tempore penitus diruta iacet: apud Platinam vnum eiusdem monumentum conseruatum extat his verbis.*

Hoc autem in templo hæc carmina legisse me memini musiuo opere descripta:

Hæc tibi mens valide decreuit prędia, Christe,
Cui testator opes detulit ille suas.
Simpliciusque Papa sacris cœlestibus aptans
Effecit vere muneris esse tui.
Ne quod Apostolici deessent limina nobis
Martyris Andreæ nomina composuit.
Vtitur hac heres titulis Ecclesia iustis
Succedensque domo mystica iure locat.
Plebs deuota veni, perque hæc commercia disce.
Terreno sensu regna superna peti. *hæc ex Platina.*

Constituit hebdomadas, vt Presbyteri manerent ibi propter Pœnitentes & baptismum, &c.] *Constituit vt propter ingruentem populum, Presbyteri vices hebdomadales in designatis Ecclesiis præstolentur, semperque ad confessiones peccatorum audiendas & ad reliqua Sacramenta pro necessitate fidelium dispensanda parati assint. Qui hoc munus peragebant, dicti sunt hebdomadarij, ideo quod alij alijs per vices succederent. Vnde*

Hebdomadarij Pœnitentiarij qui.

manifestum est, Sacramentalem peccatorum confessionem à Christo Domino institutam, anterioribus sæculis huc vsque frequentatam fuisse. Quod Nouantes nostri temporis aiunt, Nectarium Constantinopolitanum Episcopum cum Presbytero Pœnitentiario eiusque munere & officio Sacramentalem peccatorum confessionem sustulisse, ridiculum est. Nihil enim ad substantialem vsum huius Sacramenti pertinens Nectarius sustulit; sed tantum

Quem Pœnitentiæ ritum Nectarius Const. abrogarit.

vel abstulit, vel moderatus est illum ritum, quo publica peccata per libellum confessionis Pœnitentiario Presbytero oblatum recensebantur, atque ab eodem illa, quæ maius scandalum generabant, publice recitabantur, prout ille pro sua prudentia necessarium esse iudicabat. Quoniam igitur huius occasione scandalum illud, quod de Diacono & muliere quadam referunt Socrates & Sozomenus, obortum fuerat, hanc consuetudinem & ritum publicæ pœnitentiæ Nectarius sustulit. Et quod hoc, cum multi alij Episcopi fortasse imitati sunt: quamuis non defuerint, qui grauiter tulerunt, antiquam illam & honestam consuetudinem, & ad frenandos peccatores vtilissimam, abrogatam esse. Poterat enim hac in re pro

Socrates impetitur.

diuersitate locorum & temporum, esse diuersitas iudiciorum absque errore. Quocirca cum Socrates libro quinto, capite decimo nono, & Sozom. libro sexto, cap. decimo sexto, referunt, vnumquemque relictum esse consilio animi sui, &c. *si illud Socrates Nouatianus hostisque pœnitentiæ, & Sozomenus, teste Gregor. lib. 6. Epist. 195. frequenter mentiri solitus, malitiose non addiderunt, exponendum est, id factum fuisse, non ad excludendam confessionem, sed publicam illam satisfactionem & consultationem Presbyteri Pœnitentiarij: atque hoc modo vniuscuiusque libertati relictum fuisse, vt confiteretur cui vellet sacerdoti iurisdictionem habenti, & iuxta eius præscriptum peracta pœnitentia ad sacra mysteria accederet. Ita Bellar. lib. 3. de pœnit. cap. 14. Suarez tom. 4. disput. 17. sect. 2. num. 30. & seqq. Illustrissimus Card. Baron. tom. 1. anno dom. 56. totam hanc Historiam quasi à Socrate Nouatiano & Sozomeno mendace confictam sit omnino fere reiicere videtur.* Pag. 434. *Quod cum citra difficultates grauiores sustineri non possit, placet magis id quod supra dixi. Vide Notas Concil. Laodic.*

Cur quatuor tantum pœnitentiarios constituerit.

Regionem.] *Ex septem regionibus vrbis, Eruli qui Ecclesiæ Catholicæ non communicabant; vt pote quod Ariani essent, tres occupabant. Vnde factum est, quod Simplicius Pontifex quatuor tantum regionibus pœnitentiarios, eosque hebdomadarios Presbyteros posuerit. Ita Romanæ Ecclesiæ auctoritas atque maiestas effulsit, quantumuis Occidentalis Orbis Romani Imperatores defecissent, barbarumque Ariani in Italia principatum obtinerent.*

Sub huius Episcopatu.] *Harum rerum enarrationem prolixiorem, Vide infra in Notis Epistolarum.*

Cessauit Episcopatus] *Hoc tempore Basilium Præfectum Romæ quandam præsumpsisse, enarratur infra in Act. 3 synodi.*

EPISTOLA PRIMA SIMPLICII Papæ, ad Zenonem * Spalensem Episcopum, de commissa illi vice Apostolicæ sedis, in omnibus Hispaniarum Ecclesiis.

Hispalensem potius.

D*ilectissimo fratri Zenoni, Simplicius.* Plurimorum relatu comperimus, dilectionem tuam feruore Spiritus sancti ita te Ecclesiæ gubernatorem existere, vt naufragij detrimenta, Deo authore, non sentiat. Talibus idcirco gloriantes indiciis, congruum duximus. Vicaria sedis nostræ te authoritate fulciri, cuius vigore munitus, Apostolicæ institutionis decreta vel sanctorum terminos Patrum, nullo modo transcendi permittas: quoniam digna honoris remuneratione cumulandus est, per quem in his regionibus diuinus crescere innotuit cultus. Deus te incolumem custodiat, frater charissime.

NOTÆ.

Epistola.] *Hæc Epistola magnum & vigilantissimum Simplicij Papæ studium ostendit. quod sub*

gladio Erulorum existens, non prætermiserit solicitudinem externarum Ecclesiarum, quæ longius positæ, sub Gothica seruitute gemebant. Obseruandum, quod sicut hoc loco Zenonem Hispalensem, Ecclesiarum Hispanicarum Vicarium constituit, ita alibi Acacio Constantinopolitano in orientalibus Ecclesiis moderandis vices suas delegauerit. Idque factum ideo, vt is, cui totius Ecclesiæ cura à Deo commissa fuit, nulla in re officio suo defuisse videretur. Vide quæ diximus supra in Notis can. 20. Conc. Sardicensis, A

EPISTOLA II. SIMPLICII Papæ ad Ioannem Reuennatem Episcopum. B

S*implicius Episcopus Ioanni Episcopo Rauennati.* Si quis esset intuitus Ecclesiasticæ disciplinæ, vel si quid apud te sacerdotalis modestiæ teneretur, nunquam plectibiles perpetrarentur excessus: à quibus si nullo te paternarum regularum poteras continere præcepto, saltem sanctæ memoriæ prædecessoris tui fueras reuocandus exemplo. Qui cum minus deliquisset, faciendo presbyterum inuitum, sensit tamen dignum pro tali vsurpatione iudicium. Vbi ista didicisti, C quæ in fratrem & Coepiscopum nostrum Gregorium, non electione, sed inuidia perpetrasti, quem inexcusabili violentia pertrahi ad te passus es, atque vexari, vt ei honorem tantum non per animi tranquillitatem, sed per amentiam (sicut dicendum est) irrogares? Neque enim talia potuissent fieri sanitate Consilii. Nolumus exaggerare quod gestum est, ne cogamur iudicare quod dignum est. Nam priuilegium meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate. Sed vna nos ratio facit esse sententiæ mollioris, quam maluimus te fratre & Coepiscopo nostro Proiecto referente, cognoscere, non nostris literis propter opprobrium publicare. Nam scan- D dalum, cuius author cognosceris, ita moderatio nostra compescuit, vt frater & Coepiscopus meus Gregorius (quem non prouectum constat esse, sed pulsum) nullam causam (sicut petit) tecum habiturus, Mutinensem gubernet Ecclesiam, & contubernium * spiritale, quod sortiri non oportebat inuitum, non recuset amplecti. Cui si quid negotii forsitan emerserit, nostrum * ex eo vel contra eum petatur examen. Necessitatibus etiam, quas (faciente te) compellitur sustinere, ac definitione consulemus, vt E refuso prędio, quod ante annum* sibi datum esse commemorat, atque ad Ecclesiam Rauennatem reuerso, possessio in Bononiensi xxx. solidorum * reddituum liberorum sine dubitatione tradatur in diem scilicet vitæ eius, saluo proprietatis iure Rauennatis Ecclesiæ, ad quam post prædicti obitum reuertetur. Quod si non fuerit nostris paritum constitutis, quid post transgressionem maneat contumacem, ipse perpendis. Denunciamus autem, quod si post hac quicquam tale præsumpseris, & aliquem seu Episcopum seu presbyterum, seu Diaconum, inuitum facere F forte credideris, ordinationes tibi Reuennatis Ecclesiæ vel Æmiliensis noueris auferendas. Data 3. kalend. Iunij, Seuerino viro clarif. Cons.

11 q. 3. Priuilegium omnino. Et est verbum Gregorii in Registro.

speciale.

ab.

ibi.

redituu.

11. q. 3. Denunciamus autem.

Anno Domini 481.

EPISTOLA III. SIMPLICII Papę, ad Florentinum, Equitium & Seuerum, Episcopos.

Gaudentius Aufiniensis Episcopus ob illicitas Ordinationes factas, munere sacerdotali & triplici parte redditunm Ecclesiæ priuatur.

S*implicius Episcopus; Florentio, Equitio & Seuero Episcopis.* Relatio nos vestræ dilectionis instruit, & gestorum series plenius intimauit, Gaudentium Aufiniensis Ecclesiæ sacerdotem, contra statuta Canonum ac nostra præcepta, ordinationes illicitas perpetrasse, quarum illi totam penitus auferri præcipimus potestatem. Scripsimus enim ad Seuerum fratrem & Coepiscopum nostrum, vt (si necesse fuerit) ipse in supradicta Ecclesia, consideratis patrum regulis, hoc fungatur officio. quo ille abusus esse conuictus est, ita vt hi, qui illicite ab eodem sunt prouecti, ab Ecclesiasticis ministeriis sint remoti. Simul etiam de redditibus Ecclesiæ vel oblatione fidelium, quid deceat nescienti, nihil licere permittat, sed sola ei ex his * quarta portio remittatur. Duæ Ecclesiasticis fabricis, & erogationi peregrinorum & pauperum profuturæ, * ab Onagro presbytero sub periculo sui ordinis ministrentur: vltima inter se clericis pro singulorum meritis diuidatur. At vero ministeria Ecclesiæ, quæ alienata comperimus, reparare præsumptor, prædicti fratris compellatur instantia, cui etiam hoc specialiter præcipimus imminere, vt tres illas portiones, quas per triennium dicitur sibi tantummodo vindicasse, restituat. Data * 13. Kalend. Decembrium, post consulatum Leonis Augusti.

12. q. 2. de redditibus Ecclesiæ. vna.

à Bonagro in q. 2. de redditibus Ecclesiæ.

alij.

Anno Domini 475.

NOTÆ.

De dispatatione bonorum Ecclesiæ plura supra dixi in Notis can. Apostol. 39. & Concil. Gangr. Can. 7. &c.

EPISTOLA IV. SIMPLICII ad Zenonem.

Extat apud Baron. anno 476. n. 6. & tom. 4. Epist. Rom. Pont.

Z*enoni August. Simplicius Episcopus.* Cuperem quidem, quantum ad meæ spectat deuotionis arbitrium, qua Principes Christianos iugi veneratione suscipio, debita pietati vestræ continuis officia deferre colloquiis: Sed cum ad huius intentionis augmentum etiam sacræ cura religionis accedat: ratio mihi negotij potioris incumbit, vt simul honorificentiam vobis prona mente persoluam, & causas fidei fidentes insinuem: quia me ad vtramque vel dicata trahit clementiæ vestræ semper affectio, vel respectus ordinis mei & Apostolici moderaminis solicitudo compellit.

Functus igitur, gloriosissime ac clementissime fili Imperator Auguste, munere salutandi; quæ in Ecclesiis Orientis per hæreticorum latrocinia recidiua rursus dicuntur scandala concitari, nec debeo silere, nec possum. Nam sicut in meam notitiam feruentium pro fide Catholica detulerunt scripta Monachorum, comperi Timotheum parricidam, qui Ægyptiacæ pridem va-

De Timotheo immensis sceleribus.

Gon. ei.

A statot Ecclesiæ, in mortem Cain (vt lectio Diuina testatur) electus à facie Dei, hoc est, Ecclesiæ dignitate scelestus etiam per deserta vagus, sceleratæ conscientiæ diu tormenta passurus in exilium proprii erroris abductus est, resumptis pristini furoris incendiis congregatis nihilominus agmina perditorum, & Alexandrinæ vrbis Ecclesiam, quam sacerdotali prius sanguine cruentauit, ipsam denuo nunc cruentum depulsione legitimi peruasisse Pontificis: vt cui illa relegationis humanitas inicere debuerit, ex his quæ impie gesserat, aculeum pœnitendi, nutriendi potius otia tribuisse videatur atrocioris insaniæ: B quo proculdubio Cain ipso longe detestabilior approbatur. Ille siquidem à perpetrato semel facinore damnatus abstinuit, hic proficit ad crimina maiora post pœnam.

Nec eo tamen scelerum fine contentus, Constantinopolitanam quoque super vrbem, recti semper dogmatis amore flagrantem (ne quid intemeratum populator humanæ salutis omitteret) fertur audacter ingressus, & à suæ consortibus prauitatis libenter audisse soli Christo debitam vocem, qua plane non in nomine Domini venire benedictus, sed Diuini culminis vsurpator cui dicitur est monstratus Antichristus: qui cum C etiam à communione Catholica tam laudabiliter esset exclusus, per quorundam priuatas domos, respersis humano sanguine manibus non Diuina sacrificia, sed sacrilegia celebrasse memoratur: in quo vtique non est eius firmata susceptio, sed communicatorum diuulgata proditio, cum eodem de illa iniquitatis sede, nisi resipiscant, omninode casuros, quam sicut diabolus pater eius, Altissimo similem se faciens, æternam sibi perfidus construere non desinit ad ruinam.

D Hæc, venerabilis Imperator, cum horreat animus vel à tanto gladiatore fuisse tentata, maximo tamen, fateor, stupore detineor, sub vestræ pietatis aspectibus potuisse committi. Quis enim deuotam semper Deo clementiæ vestræ mentem, & Orthodoxis deditam regulis aut ignoret, aut ambigat? quippe qui supernæ dispositionis prouidentia, sicut pro vtilitate publica August. memoriæ Marciani pariter & Leonis eruditi virtutibus, sic coram sitis etiam ad Catholicam veritatem sensibus instituti; nec cuiquam omnino sit dubium, pietatem tuam illo-E rum esse fidei sequacem, quorum es successor Imperii. Quæ cum de vestræ tranquillitatis animo certa ab omnibus teneantur & fixa, absit vt temporibus vestris, diuini cultus integritas, & antiquitus roborata fidei Catholicæ putetur interpellanda sinceritas.

Respicite, quæso, ad diuina beneficia; quæ sint vobis collata, perpendite: atque vt hæc prospera valeant permanere, propitiandum esse censete auctorem muneris, non lædendum. Inter quaslibet enim occupationes publicas à religioso Principe magnopere procurandum est, quod F eius protegit principatum: & præferenda cunctis rebus est cœlestis obseruantiæ rectitudo, sine qua recta nulla consistunt. Suppetunt affatim clementiæ tuæ, si in Palatii sui requiri mandet Archiuis, cum nostrorum coeuntium definitione maiorum documenta copiosa. Neque enim conscientiam vestram latere credendum est, quæ per cunctas prouincias Orientis ex Imperii vestri arce diffusa sunt, illa scilicet, quæ vel ad Augustæ memoriæ Marciani nihilominus & Leonis, vel ad Chalcedonensis Concilii beatæ recordationis prædecessor meus Leo consulta direxit: qui-A bus ita plane ac dilucide sacramentū Dominicæ incarnationis exposuit, vt non modo nō Catholicus, sed ne Christianus quidem valeat nuncupari, quisquis illic redemptionis suæ causas non euidenter agnoscat.

Certe vt facilis vobis necessaria non desit instructio, earundem exemplaria ad fratrem Coepiscopum nostrum Acacium misi vestris sensibus offerenda. Hæc igitur pietas tua recensere dignetur, vel quæ totius Orientis Episcopi de huius prædicationis consensione rescripserunt: aspiciet profecto examinata diligenter & B veraciter promulgata, atque deo pestiferæ falsitatis ambagibus nequaquam debere pulsari. Quia re vera quæ de Scripturarum fonte purissimo sincera perspicuaque manarunt, nullis agitari nebulosæ veritatis poterunt argumentis. Perstat enim in successoribus suis hæc & eadem Apostolicæ norma doctrinæ, cui Dominus totius curam ouilis iniunxit, cui se vsque ad finem sæculi minime defuturum, cui portas inferi nunquam præualituras esse promisit; cuius sententia quæ ligarentur in terris, soluta testatus est non posse nec in cœlo.

Matth. 16.

C Quapropter clementiam vestram, cui mea vice propensius frater & Coepiscopus meus Acacius supplicabit, precor atque obsecro, vt imitatores facti tantorum & talium prædecessorum, nefandæ præsumptionis operarios Catholico pectore respuentes, regia censeatis potestate cohiberi. quisquis (sicut prædixit Apostolus) præter quam accepimus, seminare molitur, anathema sit. Nullus ad aures vestras perniciosis mentibus surrependi pandatur accessus: nulla retractandi quippiam de veteribus constitutis fi-D ducia concedatur. Quia (sicut sæpius iterandum est) quod Apostolicis manibus cum Ecclesiæ vniuersalis assensu acie meruit Euangelicæ falcis abscindi, vigorem sumere non potest renascendi, nec in Dominicæ vitis fructiuam * valet redire propaginem, quod igni deputatum constat æterno.

Galat. 1.

fructiferam.

Si hæresum denique machinamenta cunctarum Ecclesiasticis prostrata decretis nunquam sinuntur oppugnatione elisa reparari certamina: * ante omnia autem quæso, vt B. Marci Euangelistæ sedes (Alexandrinam loquor Ecclesiam) à cruentissimi prædonis incubatione liberata, E Catholico reformetur Antistiti, libertatemque suam pariter recipiat & quietem. At vero impius parricida, qui diuinis simul est reus legibus & humanis, reductus eodem quo iure fuerat ante detrusus, ab innocentium nece retrahatur animarum: procul à regno pietatis vestræ funesti capitis venena discedant: quę quoniam salutiferę prędicationis, auribus obturatis, medicantia verba capere nequiuerunt; ab humani conuentus abducta pernicie, in virulentiæ suæ congrua solitudine contabescant: quo magis ac magis B. Petri Apostoli voce, qualiscunque sedis eius mini-F ster, obtestor, vt inimicos antiquæ fidei non sinas impune grassari, qui vestros optatis habere subiectos; vt veræ confessionis pacem cunctas Domini seruare decernatis Ecclesias, qui Orbem vestri Imperii desideratis tenere pacatum; & vnicam spem salutis, quæ genus hominum ad regna cœlestia vitamque perducit æternam, nulla patiamini parte violari, qui placatum Deum regno vestro cupitis, vel saluti. Data quarto Idus Ian. Basilisco * Augusto Cons.

Imitanda proponit exempla Marciani et Leonis Impp.

Cuius extant Epist. S. Leonis.

De restituenda in pristinum Eccles. Alexand.

& Armatij Coss.

Notæ.

Occasio Epistolæ scriptæ. Epistola.] *Cum Simplicius ex fidelissima relatione Monachorum Constantinopolitanæ Ecclesiæ accepisset, Timotheum Ælurum, scelestissimum Alexandrinæ Ecclesiæ inuasorem, non solum ab exilio solutum fuisse; sed etiam libere Constantinopoli morari, ibique vires omnes pro hæresi propaganda insumere: Hanc Epistolam ad Zenonem Augustum, cuius patrocinio ipse clanculo fouebatur, scripsit: adiungit patentem ad Acacium Episcopum scriptam hac de re Epistolam eidem Zenoni offerendam, ea quidem intentione, ne in transuersum ab hæretici cis penitus ageretur. Et quanquam vni Imperatori omnis mali origo tribus deberet, vtpote qui sacrilegum inuasorem Ecclesiæ, ab exilio cum honore reuocasset; tamen ipsi culpam adscribere prudentissime dissimulat, vt ad pœnitentiam agendam commotum, faciat patrati sceleris destructorem.*

Nota Consulatus mendosa. *In Consularem notam mendum irrepsit; nam loco* Armati, *qui hoc anno, prout emendatiores Fasti testantur, cum Basilisco consulatum agebat, positum est nomen Augusti.*

Pag. 437.

EPISTOLA V. SIMPLICII ad Acacium.

Scribit Acacio, vt omni conatu obsistat Timotheo, ne Concilium vniuersale, quod ille apud Imperatorem agebat, habeatur.

SIMPLICIVS *Papa Acacio Episcopo Constantinopolitano.*

Quantum presbyterorum & ex diuersis monasteriis Domino seruientium monachorum relatione patefactum est, Ecclesias Domini rursus diabolus inquietat; ita vt excluso Alexandrino sacerdote hæreticus, atque ab vniuersitate damnatus eundem locum, de quo pulsus fuerat, occupasse dicatur: Insuper quibusdam fauentibus, Constantinopolim ausum fuisse contendere, vt ciuitas Christianorum Principum circa fidei Catholicæ veritatem deuotione præcellens, & Christiana plebs in defensione religionis attenta, hæreticorum prauitate, quæ iam fuerat sopita, turbetur. Sed misericordia Dei, cuius est causa, non defuit, vt Timotheus, qui ab vniuersali Ecclesia sacerdotalibus sententiis & Imperialibus constitutis iuste fuerat segregatus, ad Ecclesiam tuæ dilectionis, vel ad Fidelium domorum limina non permitteretur accedere. Quem conuentus nouos pro se didicimus comminari, resolui existimantem, quod de se vniuersalis decreuit auctoritas. Vnde quia sanctæ memoriæ prædecessorum nostrorum extante doctrina, contra quam nefas est disputare, quisquis recte sapere videtur, nouis assertionibus non indiget edoceri; sed plana atque perfecta sunt omnia, quibus potest vel deceptus ab hæreticis erudiri, vel in vinea Domini plantandus institui implorata fide clementissimi Principis vocem faciendæ Synodi facrespui, nec sit apud aures Imp Christiani pigra suggestio; quia salus eius & regni ipsius Christus est fortitudo.

Ergo cum prædictis presbyteris ac monachis opportune pietati eius nostro quoque nomine supplica, & legationem hanc pro nobis quoque clementiæ ipsius, ne quid subrepatur, insinua: omnium pariter precibus instruatur, ne per occupationes publicas quieti Ecclesiasticæ aliquas inimicus moliatur insidias: integritati suæ Alexandrinam reddi præstet Ecclesiam, B. Marci Euangelistæ sede hostem parricidamque propellat, & qualiter Catholicæ fidei teneatur integritas, in penetrali usaulæ suæ dignanter inquirat quæ ne aliqua fortitan fidei æmulorum fraude vitientur, licet in Ecclesiæ tuæ possint scrinijs inueniri: tamen exemplaria mittimus, quæ pietati ipsius præparabis offerre.

Nota namque & omnibus illic potestatibus celebrata, quæ sanctæ memoriæ prædecessor meus Leo ad consultationem Augustæ recordationis Leonis scripserit, & quam veneranter accepta sint recognoscant: appareat sic (vt confidimus) eius imitator fidei, cuius, propitiante Deo, dignior est successor Imperii: sibique scriptum æstimet, quicquid ante se Principibus pia est traditum lectione. Illa est namque perennitas, regnique per seriem propaganda posteritas, sic in successore reperitur, quod à prædecessore descendit.

Hortor ergo, frater charissime, vt modis omnibus faciendæ Synodi peruersorum conatibus resistatur; quæ non alias semper indicta est, nisi cum aliquid in prauis sensibus nouum, aut in assertione dogmatum emersit ambiguum: vt in commune tractantibus, si quæ esset obscuritas, sacerdotalis deliberationis illuminaret auctoritas; sicut primum Arij, ac deinde Nestorij, postremum Dioscori atque Eutycheris fieri coegit impietas. Et, quod misericordia Christi Dei nostri Saluatoris auertat, intimandum est, abominabile esse, contra sententias totius Orbis Domini sacerdotum & Principum vtriusque rectorum, damnatos reos restituere, reduci exules relegatos in causa nefariæ coniurationis absolui. Itaque, quod sæpe repetendum est, hæc omnia clementissimis auribus suppliciter intimato. Veniet proculdubio Deus in adiutorium vestrum, in cuius manu cor Regis esse retinens constitutum, potestatis suæ nesciat aliunde principium. *Occasionem Concilia quo occasione cogenda.* Dat. 5. Idus Ian.

Notæ.

Epistola.] *Hæc est illa epistola ad Acacium scripta, quam Pontifex patentem & nondum obsignatam cum præcedente Epistola misit ad Imperatorem illo fine, & argumento, quo supra dixi.*

EPISTOLA VI. SIMPLICII ad Acacium.

Commendat Acacium, quod Timotheo Æluro nulla Ecclesia Constantinopoli patuerit, hortaturque eundem vt Imperatorem moneat, ne Chalcedonensis Concilij statuta violari permittat.

SIMPLICIVS *Episcopus, Acacio Episcopo Constantinopolitano.* *Ex vetusto Codice Vaticano.*

Cum filii nostri Illustris vir Latinus Patricius, & spectabilis Madusius pro legatione publica mitterentur, negligere non potuimus, quod omni intentione curamus. Proxime namque cum presbyterorum & monachorum, de Timotheo olim ab vniuersali Ecclesia separato, querela venisset, tam Christianissimo Principi, quam dilectioni tuæ scripsimus vt modis omnibus resistatur, ne quid hæreticorum contra Chalcedo-

nense Concilium moliatur audacia, frater charissime, & dilectionis tuæ laudando constantiam, multum nobis, immo ipsi Domino placere memorauimus, quod damnatum hominem non solum fidei, sed etiam parricidij causa nullam Constantinopoli Ecclesiam introire permiseris, quod nunc iterum commonemus, vt cum ad dilectionem tuam eadem scripta peruenerint, immo etiam donec veniant apud Christianissimum Principem, etiam nostro nomine agere suppliciter, atque insinuare non desinas, vt quæ totiens, & bene statuta sunt, nulla obreptione violentur: quia regni eius certum & singulare est firmamentum, vero atque æterno regi congregatorum in causa fidei diuino spiritu sacerdotum illæsum conseruare Concilium.

NOTÆ.

Qua occasione scripta. Epistola. *Hanc & sequentem aliasque nonnullas eiusdem argumenti, occasione publicæ legationis, quam misit Odoacer ad Zenonem, Acacio scripsit. Ex Vaticano Codice acceptam, primumque tom. 1. Epist. Rom. Pontif. excusam, huc transtulimus cum sequentibus.*

EPISTOLA VII. SIMPLICII Papæ ad Presbyteros & Archimandritas Constantinopolitanos.

Clericorum ac Monachorum Constantinopoli degentium fidei constantiam commendat, cum Timotheum ad communionem non admiserint, illumque, vt sæpe damnatum, ostendit non audiendum.

Ex vetusto Codice Vaticano. SIMPLICIVS Episcopus, *Presbyteris & Archimandritis apud Constantinopolim constitutis.*

Per filium nostrum laudabilem virum Epiphanium literis vestræ dilectionis fetuis quam voluistis acceptis, magno sumus dolore permoti, quod illic intra Ecclesiam Dei scandalorum recidiua nascuntur incendia, vbi totius auctoritate Apostolicæ sedis, & sententia Synodi vniuersalis extincta sunt. Cui namque in toto terrarum orbe cum peruersitate dogmatum nefandorum Nestorij, Eutychetis Dioscorique damnatio, cui Timothei rursus Alexandrinæ Ecclesiæ peruasoris non est nota deiectio? Testis est anterius Ephesinum, testis est recens Chalcedonense Concilium, quod quisquis desiderat retractari, in numero fidelium pronunciat se non haberi, cum prædictorum talis impietas auctoribus & principibus Christianis, non solum ab Ecclesiæ corpore, verum à cœtu omnium exiliis segregata diuersis vnitæ sententiæ damnatione percussa est. De quorum nihil est nunc errore dicendum; quia *Pag. 458.* post traditionem tantorum domini sacerdotum, qui longe ante nos in vniuersa mundi parte has quoque hæreses euicerunt, beatæ recordationis prædecessor noster Leo multiplici sermone doctrinæ, quid Catholicæ veritatis sequatur integritas, quid detestetur asseruit. Hac eruditione fundata, non contentione opus est, vt adhuc tanquam de dubiis iudicetur. Sed sicut dilectionem vestram gaudemus facere, firmis contra deiectos state vestigiis: nec vos aduersarius terreat: aut tardam putetis desuper venire victoriam: Cadere didicit, qui resultat. Breuiter hæc ad consultationem, imo etiam consolationem vestræ scripsimus charitati, volentes aliquos, quemadmodum cupitis, pro causæ necessitate dirigere, nisi ad omnem plenitudinem, non iam defendendæ, quæ fo... iacta est fidei, sed repellendis hæreticis atque damnatis illa sufficerent, quæ etiam ad sanctæ memoriæ Flauianum, atque ad sanctam Chalcedonensem Synodum, vel ad Augustæ recordationis Martianum ac Leonem beatæ memoriæ antecessorem meum scripsisse retinetis, atque totius Orientis Episcopi rescriptis ad principem tunc Leonem propriis intimarunt. Vnde insolubile esse non dubium est, quod vel ante decreuerunt in vnum conuenientes tot domini sacerdotes, vel quod singuli per suas Ecclesias constituti eadem nihilominus sentientes diuersis quidem vocibus, sed vna mente dixerunt, damnantes erroris exsecrabilium auctores pariter & sequaces. Quapropter inter tot formas quæ erectæ sunt prædicandi, non assertione noua, sed constantia nitendum est iam probatum est, quod (Domino vos iuuante) profecerint labores vestri. Deo placitus fructus ostendit, quando eius domum vobis obsistentibus latroni introire non licuit, qui nonnullis occurrentibus sibi, latentes adhuc fortitan sui similes pullicauit: non enim iunguntur bona pessimis, recta peruersis, nec possunt salutaria coire cum noxiis, quia luci communio nulla cum tenebris, nec infideli portio cum fideli. *2. Cor. 6.* Vnde necessario damnatorum comitabuntur exitum, qui talium delegere consortium, nisi forte resipiscentibus animis, & maxime qui nuper decepti sunt, videntes in quæ abrupta sunt ducti ad splendorem veræ fidei discussa conferant se nube mendacii, quod Apostolicæ Sedis pietate vt prouenire possit optamus, quia vitam in Domini voluntate cognoscimus, ad Christianissimum quoque principem, vel ad fratrem & Coepiscopum nostrum, Acacium competentia simul scripta direximus, cuius accusandum silentium non putamus, quia scientes fidem probatissimi sacerdotis, certum tenemus, suum non esse quod tacuit. Vt autem plenius dilectio vestra cognoscat nostrarum, quas ad Christianissimum Principem misimus seriem literarum, exemplaria internuncio, quem misistis redeunte, direximus. Data 3. Idus Ian. Cons. suprascript.

EPISTOLA VIII. SIMPLICII ad Zenonem.

Gratulatur ei de recuperato Imperio, hortaturque, vt Alexandrinum Episcopum sedi suæ restituat; & Leonis, & Chalcedonensis Concilij decreta seruari faciat.

SIMPLICIVS Episcopus, *Zenoni Augusto.* Inter opera diuinæ prouidentiæ, quæ pia semper, & iusta sunt, nostris quoque temporibus eloqui potentias Domini vix quælibet humana lingua sufficiet. *Ex vetusto Codice Vaticano.* Quis etenim valeat vel cogitatione complecti, vel voce depromere, quod in ipso vtriusque rei laborantis articulo & votis publicis religionis sanctæ reddidit vos quieti, nisi quod tanti consideratione miraculi clamandum est cum Propheta: hæc est mutatio dexteræ excelsi, quæ exaltantes semetipsos potenter humiliat, & humiliantes se clementer exaltat: *Psal. 76.* in quibus etiam si dispensationis supernę sagacius mensura libretur, profecto euidenter apparet, ideo

perfidorum irrepsisse perniciem, vt fides clementiæ tuæ etiam inter aduersa probaretur: quantoque magis rebus vrgeri crederetur infestis, tanto clarius vestra magnanimitas immineret, atque ob hoc mansuetudinis vestræ de Constantinopolitana Vrbe prouenisse discessum, vt vniuersorum desiderijs expetiti, gloria maiore rediretis, vt ex contrariorum periculis, quod in vobis esset cunctis vtile nosceretur. Dauidicæ nimirum illius virtutis exemplo, qua singulari patientia cedens pusillum furoribus patricidæ: continuo victoriam populorum precibus imploratus præstantiore fastigio est reuersus in regnum. Lætare igitur, venerabilis Imperator, eos fuisse tuos hostes, qui extiterunt diuinitatis inimici, atque gaude cum Ecclesia laborasse, & cum fidei Catholicæ libertate Imperium restitutum, atque vt in omnibus doceas causam tibi cum Deo esse communem, cuius ope viriliter fretus insiste; vt per quem publicos incubatores subegit, Ecclesiæ quoque depellat tyrannos. Sicut enim pietas vestra merito recteque confidit, illo nos tempore nihil aliud Deum nostrum suppliciter implorasse, quam vt nobis Romani Imperii præsules quales nunc loquimur, redderentur; ita expectari cernis, vt huiusmodi vos esse ipsorum actuũ qualitate monstretis. Respicite, quæso, Augustæ memoriæ Martiani, atque Leonis omni mundo conspicuam Catholica deuotione constantiam, & salubri consideratione perpendi, cum in eodem loco stare nequiuerint qui ab eorum rectitudine deuiarunt, successorem Regiæ potestatis legitimum, ac diuinitus attributum eum fore sine dubio, qui illorum fidei perstiterit imitator. Debes gloriosissime & clementissime fili Imperator augustæ memoriæ tantorum virorum, taliumque reuerentiam debes vices muneribus Dei. Ille te ad istorum reduxit Imperium, tu Deo istis similem redde famulatum. Et quia hæc B. Apostolo docente nos Petro, mea nuper humilitate prædicante, refutata sunt, à casuris, Deo fautore proficiant in regni soliditate mansuris. Ego quidem literis, quas vestra clementia destinauit, pignus immensum venerandæ religiositatis accipiens, & ingenti gratulatione respiro, & omnino non ambigo mentem vestram in rebus diuinis gesturam longe potiora quàm cupio, sed mei memor officii, in hanc partem clementiam tuam ideo prolixiore hortor alloquio, quia Imperii tui pariter & salutis affectu, illis te causis inhærere semper exopto, quibus solis & præsentis regni stabilitas custoditur, & æterni gloria comparatur. Vnde ante omnia precor, vt Alexandrinam Ecclesiam non minus à funesto, quam ab hæretico peruasore clementiæ vestræ dispositionibus liberatam, Catholico ac legitimo restitui censeatus antistiti, eisque etiam, quos temeritate diabolica diuersis Ecclesiis ordinasse perhibetur eiectis, rectæ fidei subrogari constituatis Episcopos, vt sicut Remp. vestram à tyrannica dominatione purgastis, ita vbique Ecclesiam Dei ab hæreticorum latrociniis atque contagiis exuatis; nec id potius præualere patiamini, quod iniquitas temporum, & eos, quos non solum vestro Imperio, sed & in Deum quoque rebellis spiritus concitauit; quam quod tot, tantique Pontifices, & cum egregiis orthodoxisque pontificibus vniuersalis Ecclesiæ decreuit assensus. Chalcedonensis Synodi constituta, vel ea, quæ beatæ memoriæ prædecessor meus Leo Apostolica eruditione perdocuit, intemerata vigere iubeatis: quia hoc vllo modo retractari potest, quod illorum definitione sopitum est, nec vllatenus recipi totiens vno vndique ore damnatus: ipsa est quippe, sicut experti estis, Catholica fides, quæ potentes de sede læsa deposuit, & exaltando, humiles custodita seruauit. Quare satis agendum est pietati tuæ, vt qui huius tibi auctor est doni, sit ipse etiam propagator. Data 8. Idus Octobris post Consulatum Basilisci & Armati.

Vt ea Imperatoris ut Leonis causa sit cum Deo communis.

NOTÆ.

Epistola] *Cum Zeno Imperator scelestissimum Timotheum ab exilio, quo illum Leo Imperator mulctauerat, posthabitis omnium Catholicorum votis, spretisque sanctissimi Pontificis Leonis piis admonitionibus reuocasset, & contra ipsum Christum Dominum in vrbem introduxisset, accidit iusto Dei iudicio, vt Basiliscus flagellum Dei & virga furoris Domini ad Zenonem puniendum imperium inuaserit, eoque in exilium, vnde excrandum hæreticum reuocauerat, fugato, illud anno vno & sex mensibus tenuerit. Quibus euolutis, Zeno per huiusmodi vexationem nonnihil melior redditus, precibus & intercessione S. Protomartyris Theclæ, deiecto tyranno ad fasces Imperij rediit, scriptaque statim ad Pontificem Simplicium Epistola, orthodoxæ fidei Catholicæ professionem integerrimam edidit. Quam cum Pontifex magno cum gaudio accepisset, hanc illi gratulatoriam Epistolam reddidit, qua de recuperato per Dei gratiam imperio ei congratulatur, & vt amoto violento inuasore Timotheo, verum Alexandrinæ Ecclesiæ Antistitem exulantem sedi suæ restituat, hortatur. Inuasor sedis cognito Zelo Imperatoris, non expectans sententiam iudicis,* optauit sibi mortem, *inquit Liberatus, cap. 16.* & istud perseueranter orans, ab humana vita hausto veneno solutus est. *Ita in semetipsum iusto Dei iudicio vindex scelerum suorum insurrexit, cui Imperatores, qui præcesserunt inique admodum ignouerunt.*

Qua occasione hæc Epistola ad Zenonem. Imperio restitutum scripta sit.

Pag. 439.

EPISTOLA ACACII AD Simplicium.

Simplicium de Alexandrinæ Ecclesiæ statu certiorem facit, scribens ob Timothei hæretici mortem, Petri Mogi eiusdem Ecclesiæ perturbatoris fugam, pacem Ecclesiæ redditam esse, ac Timotheum suæ sedi restitutum.

D*omino Beatissimo sancto Patri Archiepiscopo Simplicio, Acacius.*

Solicitudinem omnium Ecclesiarum, secundum Apostolum, circumferentes, nos indesinenter hortamini, quamuis sponte vigilantes ac præcurrentes: sed vos diuinum zelum solito demonstratis, statum Alexandrinæ Ecclesiæ certius requirentes, vt pro paternis canonibus suscipiatis laborem, purissimo stillantes sudore pro his, sicut semper est approbatum. Sed Christus Dominus noster, qui diligentibus se in bonum cooperatur, nostris cogitationibus insidens, & vnam nobis in his mentem atque eandem pro gloria sua esse cognoscens, omnem victoriam ipse perfecit, consortes nos cum tranquillissimo principe faciens, & Timotheum quidem decessorem, spirantem procellas, & Ecclesiasticam tranquillitatem (sicut apparuit) conturbantem, vitæ subduxit humanæ, dicens ei: Tace, & obmutesce. Petrum quoque qui ab Alexandria more similiter procellæ surrexerat, dissipauit, atque in æternam fugam (sancto Spiritu flante) conuertit,

2. Cor. 11.

Rom. 8.

vnum & ipsum de his, qui olim fuerant damnati. Sicut enim in nostris archiuis inuentum est, & de vestris etiam, si diligentius requirere, poteritis agnoscere, quia eo tempore de eodem subsequuta, ab Alexandrino Episcopo Romam ad alterutrum sint relata. Qui Petrus noctis existens filius, & operum diei lucentium alienus apparens, omnino tenebras ad iniquitatem peragendam congruas, eatum cooperator inuenit eius media nocte, adhuc iacente, exsistente illius, qui paternos canones subuerterat insepulto, subrepsit in sedem, sicut ipse arbitratus est, vno & solo præsente, & eo, qui contra illos condemnatus fuerat, ita vt propter hoc maioribus suppliciis subderetur: nec, quod sperabat, effectum est. Sed ille quidem de se ex parte vel minima iudicauit, nunquam penitus omnino conspirans. Timotheus autem paternorum canonum custos, qui Dauid carminibus vnde in exemplo datur, & [illegible] propter sacerdotii honorem [illegible] accipiens, gratiam [illegible] multiplicatam sibi honore a Christo principe pastorum propter quem & tolerauit, coronam sibi [illegible]. Attentius igitur oret vestra Beatitudo & pro Christianissimo Imperatore, & pro nobis ipsis. Nihil enim [illegible] custodiam Ecclesiarum [illegible]. Vnde [illegible] quæ [illegible] Christo & qui in eo [illegible] sunt, salutamus. [illegible] In Domino consistueris, sanctissime & beatissime Pater.

EPISTOLA IX. SIMPLICII ad Acacium.

Gratulatur Timotheum Alexandrinæ Episcopum Catholicum suæ Ecclesiæ fuisse restitutum.

SIMPLICIVS Episcopus, Acacio Episcopo Constantinopolitano.

In vetustis Codicibus Vaticanis.

Quam sit efficax supplicantium Domino perseuerantia sacerdotum, & quam iucundo gratuletur affectu, hinc etiam quod dilectionis fidei syncerius nostris infertur literis tuæ dilectionis agnoscitur, quando post tantas tempestatum procellas, quibus Dei misericordiam causa propriæ religionis famulos & ministros suæ constituerat potestati, probatissimos illos fecit esse victores: si quidem Alexandrina Ecclesia diuinis tandem auxiliis liberata, in eo Episcopum communionem nostram adductam gaudemus, cum, qui hæreticæ fugatus fuerat, ad eius sedem redditum esse scimus. Vnde animis exultantibus ad vniuersalis Ecclesiæ quietem Christo Deo nostro pro salute piissimi fidelissimi principis supplicamus, cui pro deuotione, qua cunctos antecellit sacerdotes, pietas hæc diuina concedit, quæ nos liberos pro populis Christianis apud omnipotentem cælestem pietatem interpretes. Sicut ergo in reditu fratris & coepiscopi nostri Timothei gratulamur, ita cum communi rerum dilectione tua [illegible] quam nunc multi [illegible], cum tandiu [illegible] non habuisse constantiam, quando eo, vt damnati Dioscori nomen inter alia recitaretur, extortum est. Data 3. Idus Martii Ill. v. c. Consule.

EPISTOLA X SIMPLICII ad Zenonem Imperatorem.

Gratias agit, ob Timotheum Alexandrinæ Ecclesiæ restitutum, eumque rogat, vt Petrum eiusdem Ecclesiæ perturbatorem expelli iubeat.

SIMPLICIVS Episcopus, Zenoni Augusto.

In vetustis Codicibus Vaticanis.

Per Petronium virum spectabilem Comitem Placidiæ nobilissimæ eteam nec clari diuinorum exultatione munerum, triumphalis in Domino regni vestri Imperium salutarum, cum vniuersis Ecclesiæ gaudio mediocritatis meæ litera, obtulisse meminerim nec inter vniuersos Catholicæ fidei sacerdotes opera Domini nostri vel solus potai tacere, vel primus: qui secundum B. Paulum Apostolum, Ecclesiarum omnium curam sustinens minime mediam gaudio, de residuo pro clementia vestri reatum pacem specialiter vindicans, quod vos dominatus vestri, deiectis religionis & regni hostibus meruerimus habere victores, & in vno eodemque pronuntia Christo in nobis vbique vincente & cuius veræ fidei, & status est reparatus Imperii: quod vtrumque adeo fuerat a Diabolo temporibus maioribus turbatum, vt alterutrum aduersarius dimpetus, prætermiserunt maiora vincentis. vt de tam præclare tractatorum virtutibus adeptus cum lætitia vniuersalis Ecclesiæ nunc quoque piis sine cessatione faciam, tacere non possum gratias sine dubio perennes, quod antiquæ veræque fidei in fratre & coepiscopo meo Timotheo Alexandrinam Ecclesiam reddidistis, omnis ad me nuper litera commeantes, expulsa profanitate Eutychetis atque Dioscori, damnatorum ad regentes orthodoxos beati Petri, & Euangelistæ Marci sedem: quod antea compertum est: de recenti commemorantes, meritis nos volentes, vt hæc ipsa pietatis vestræ temporibus referremus. Vt ergo tranquillitas vestri perpetuo & fixa in regni, quietem, quam cunctis in memorata Ecclesia præstitistis, peruigili protectione custodite; & quod fauente vos Domino pro innocentium fidei salute animatum, religiosiore studio & diligentia attentiore protegite: quia non minoris est gloriæ, quod condideris seruare, quam condere; & omnibus est probatum, tantum vobis diuini fauoris impensum, quantum Christianæ religioni a vestra pietate est sedulitatis exhibitum. Et quamuis in omni parte regni sui profutura diuino cultui prouidentia vestra non desisteret curis publicis tranquillitatem Ecclesiæ præferre, precor tamen, vt quod per nos ferio postulat, imo quod ipsi specialiter supplicamus, Petrum Alexandrinæ Ecclesiæ peruasorem, & ob hoc iure damnatum, qui a moliri quædam latens in Alexandrina (sicut ad nos relatum est) ciuitate contra hæc, quæ a vobis fuerit statuta memoratur, ad exteriora transferri nullifera præceptione iubeatis, ne aliquos modis eiusdem quos facere prohibetur, inficiat, & ad peruersitatis suæ instrumenta traducat. Longe sint ab innocentibus perniciosa contagia, vt per vos intra Dominici gregis ouile sit synceritas, quam sola tenere potest Imperialis auctoritas.

Marc. 1.

In vetustis Codicibus Vaticanis.

a Cor. 11. Prima in Tiriaco memorat. [illegible]

Pag. 4 [illegible]

EPISTOLA XI. SIMPLICII ad Acacium.

Scribit Timotheum Alexandriæ Catholicum Episcopum a se veniam petisse, quod Dioscori nomen inter altaria timore ductus recitasset, & se ad Imperatorem literas dedisse, vt Petrum dictæ Ecclesiæ perturbatorem procul arceat.

Ex vetusto Codice Vaticano.

SIMPLICIVS Episcopus, Acacio Constantinopolitano Episcopo.

Quantos & quam vberes fructus constantiæ fidei, & deuotionum circa religionem Catholicam mentium semper habeat fortitudo, labor tuæ dilectionis, & eorum, qui pariter repente diabolo grandidolum turbantur, ostendit. Nam cum Christi inimicus, & regni Christiani semper aulam mox cassatus inuaderet, atque impia persecutione fideles Domini, plebemque concuteret, oratione atque vigiliis sacrilega tantamenta superauit, & se victoria cœlestis eo vsque porrexit, vt regressu religiosissimi Principis, Ecclesiæ quoque Alexandrinæ Catholicus redderetur Antistes, de quo mox cum exultatione diuinæ gratiæ gaudia nostra contulimus, & mutuis nos literis fecimus gratulari. Et licet fratri ipsius nunquam sui defuerit plenitudo, tamen frater & coepiscopus noster Timotheus persecutione probabilior factus, priorum non immemor institutum, per fratrem & coepiscopum Elaiam, & filios nostros Nilum presbyterum, & Martyrium diaconum Alexandrinæ Ecclesiæ solemnia scripta direxit, quibus & illud quod ante perterritus de Dioscori nomine fecerat, se destruxisse memorauit, & remissionem ipsius erroris expetiit, nosque de quiete fecit Ecclesiæ gratulari, expertus erga se quantum nobiscum tua caritas valet, quod in eo tunc reprehendimus non multum &, reconciliatum sibi, tunc diuinæ miserationis affectum, frater charissime, memoratis in Vrbe, quæ mox venerant, constituis occasionem filii nostri Petri, viri spectabilis Comitis, quasi ex sententia proficiscentis amplexi, tam nostro proposito, quam petitione literis & coepiscopi nostri Timothei, legatorumque ipsius precibus, ad ipsum ad tuam voluimus peruenire notitiam, vt etiam nunc communium fieres particeps gaudiorum, & in prædictæ Ecclesiæ tranquillitate (quemadmodum diuinus ei honoris tui nobiscum carperes fructum, & Christianissimo & Clementissimo Principi nostra visceras offerens, super hac etiam re, vt & ipse quoque deuotionis & fidei propriæ donis, se Deo protegente lætetur, atque insistente caritate tua actionibus studiis Catholicæ religionis salutaria scripta mittendo munere dignetur Ecclesias, ne (sicut experti sumus) in aliqua religione antiquus ille serpens totiens excisi capitis virus effundat, & nocendi aliquos occasionem (quod absit) rursus inueniat, proinde præceptorum suæ pietatis ordinatione deponat religiosis, & sicut eandem nunc approbauit Deo, se commendantibus legibus sanciat, ne vel in tenebris delitescant, & improuisi ambulantes in iure percutiant, & eos, quos in fide puriores esse repererint, quod Propheta testatur, ideo etiam vt faciat Petrum monitore, qui nonnullis modo per tumultus haeriis seditionum latebris confouetur, & quem zelo misit ad Episcopatu constituit submoueri, & exteriores terras abire, sicut & nos pietati eius scripsimus, ad Ecclesiasticam pacem speciali præceptione decernat: qui a rursus sollicitus aliqua contra dispositionem fidei, prius sine cessatione moliri. Quia igitur hac opportunitate perlatoris fidelissimi nos oportuit indicare, & specialius admonere, vt cum i[illegible] remeare cœperit, vel si qua fortassis altera occasio reperietur, quam primum nos facias certiores, & curam nostram subleuare deproperes. Vt autem perfecto gaudio gauderemus, idem frater & coepiscopus noster Timotheus exerit duos libellos satisfactionis eorum, quos a Catholicæ fidei veritate Timotheus & Petrus vir eiusdem parti, damnationis terrore traduxerant, veniam postulantes, ad nos pariter destinauit, sacerdotali pietate lapsis subuenire desiderans, quod diuinæ miserationis intuitu, quæ neminem vult perire, refutabile non putauimus.

EPISTOLA XII. B. SIMPLICII Papæ ad Zenonem.

Hortatur, vt Timotheum Alexandrinæ Ecclesiæ, lagrum restitutum protegat, & vt Petrum eiusdem Ecclesiæ perturbatorem longius expellat.

Ex vetusto Codice Vaticano.

SIMPLICIVS Episcopus, Zenoni Augusto.

Proxime quidem cum ad Vrbem frater & coepiscopus meus [illegible] Timotheus Alexandrinæ vrbis Antistes nouato more misisset, victoriam vestræ fidei [illegible] cognoui. Pietate enim vestra fulta diuinitatis auxilio & imperii tranquillitas, & Catholicæ religionis splendorem suum scandalorum nube discussa recepit integritas: de quo me gratias post Deum clementiæ vestræ egisse reminiscor, & nunc quoque cultum vestro regno debitum silere non potui, ne quasi [illegible] videretur ingratus, si vobis qualibet opportunitate vel imperii vel Ecclesiarum laudare desisterem tot triumphos. Exhibens ergo debitæ venerationis officium, precor vt studiosius circa vniuersos rectæ fidei sacerdotes, & maxime circa Alexandrinum Episcopum, cuius certamina & testis & iudices, protectionis impendatis auxilium, & decernatis iussionis constitutis Petrum sæpius perturbatorem [illegible] in Diaconatu suus potuit ordo constare, longius a tam præclara ciuitate relegari, ne rursus [illegible] fide & simplices fortasse seducat, & in eadem Ecclesia, quod absit, quæ sopita scandala renouata exagitet. Prolaturus in corpore illum vobis dexteræ suæ dedisse præsidium, quod totius orbis gaudium, & in Ecclesiæ vniuersalis exultatione mea vestra clementia Romanorum teneat imperium. Data [illegible] Calend. Nouemb. III. V. C. Consule.

EPISTOLA XIII. SIMPLICII ad Acacium.

Eadem quæ in superiori Epistola.

Ex vetusto Codice Vaticano.

SIMPLICIVS Episcopus, Acacio Episcopo Constantinopolitano.

Proxime quidem dilectioni tuæ petentibus hæc ad nos ab fratre & coepiscopo nostro Timotheo Alexandrinæ Ecclesiæ Antistite directi fuerant,

fuerant, commune gaudium literis indicaui, & de fructu pusilli operis, quod Catholicus memoratæ Ecclesiæ sacerdos est restitutus, pariter nos gaudere memoraui. quod nunc quoque significare properauimus, vt agnosceres gaudia silentium non amare, vnde semper exultans, & orationum communium cupiens vota sociari, hortor, frater charissime, vt [illegible] per clementissimum & Christianissimum Principem Deo auctore, compositus, diligenter [illegible] non desistas ed Petrus ab indebito sibi honore deiectus, in Alexandrina regione non [illegible] habitare, sed procul extra terminos patriæ, sicut etiam nos poposcimus, frequenti cum postulatione in [illegible] stione relegari, ne quos impietatem prauitatis suæ persuasione seducat, & a Catholicæ [illegible] te veritati auertat. Quicquid autem de [illegible] timo impetrabis imperio, cura tuæ dilectionis ad meam notitiam faciat peruenire. & nos actuum ad custodiam Euangelicæ doctrinæ pertinentium dic esse consortes. Data [illegible] kalendas Nouembris III. V. C. Consule.

Pag. 441.

Notæ in præcedentes quatuor Epistolas.

[illegible]

Epistolæ.] *[illegible] Alexandrinum Episcopum [illegible] relegatus, [illegible] Episcopum, [illegible] & Martyrium Diaconum [illegible] ad [illegible] Pontificem [illegible], [illegible] quod Petrum [illegible] Leonis Papæ, nomen [illegible] apud [illegible]. [illegible] In super eadem legatione notum fecit, Petrum Mogum Alexandrinæ [illegible], qui [illegible], [illegible] Ecclesiæ [illegible] Hæc [illegible] Imperator & Acacius Episcopus Simplicio Papæ [illegible] quod Episcopum Alexandrinæ [illegible] Diaconum [illegible]. Vid. Baron. an. 478. num. 9. & seq.*

EPISTOLA XIV. SIMPLICII Papæ ad Zenonem.

Laudat Imperatoris sollicitudinem in his puniendis, qui [illegible] Antiochenum [illegible] comparauerant. Dolet, quas ad Acacium litteras executioni non fuisse mandatas, & Antiochenæ Ecclesiæ Constitutionis electionem, Nicæni Concilij non obseruato decreto factam improbat.

Ex vetusto Codice Vaticano.

SIMPLICIVS Episcopus, Zenoni Augusto.

De Ecclesia Antiochena venerandos mihi semper vestræ pietatis apices gaudens accepi: quibus ingenito vobis studio Catholicæ religionis post determinationem fidei, quæ vos seruat, ac custodit, impietatis audaciam, & facinora apud Antiochiam perpetrata coercita reperimus. Exultantes vobis inesse animum fidelissimi sacerdotis, & principis. vt imperialis auctoritas & sancta Christianæ deuotioni acceptabilior Deo fieret, & appareret integritas, cum hi, qui in Episcoporum necem [illegible] eadem [illegible], dignum [illegible] pœnæ supplicium, in quo & quieti

Ecclesiæ & vestro consulens imperio, quia vindicatio Dei contumeliis [illegible] gratia, & [illegible] auxilium. quorum [illegible] non reliquerit [illegible] [illegible] vt loquar, [illegible] principi Christiano si [illegible] literarum, quas de Petri [illegible] [illegible] Acacium [illegible] ordo teneretur, ad hoc non potuit peruenire, quod [illegible] vindicare. [illegible] que vt facta suggestione [illegible] vt & [illegible], qui per occasionem tyrannicæ dominationis, [illegible] extra metas vestri pellerentur imperij, ne [illegible] sensibus [illegible] vsus infunderent, & verba impia contra fidem orthodoxam innocentiores [illegible], quod tum apparet, communicans [illegible], & [illegible] esse [illegible], actum est, vt [illegible] inter altaria, non tam plebis [illegible] eorum, sed [illegible] quoque [illegible] & prædicatores fidei pertinentur [illegible] sacerdotes. Vnde si qua alia reliquia sub vestro imperio [illegible], eas velimus in exteriores terras [illegible] necessitas, & [illegible] supplicium [illegible] est [illegible] peccati: & [illegible] Antiochenæ religiosissimo proposito [illegible], nisi [illegible] venerandi illius Concilij Nicæni apud [illegible] ordinatum. [illegible] Oriental synodo [illegible] Antiochenæ Petrum [illegible] Petrus Apostolus [illegible], & Christi [illegible] principes [illegible] verba [illegible] quod post hæc in Antiochena Vrbe [illegible] compositione [illegible] Episcopus [illegible], ne quod [illegible] Acacius [illegible], in [illegible] & statuta patrum, quæ præcipue [illegible]. Vnde quæ a vobis amore [illegible] & religione sunt ordinata, reprobare non possumus, ne status Antiochenæ Ecclesiæ [illegible] nostra dubitatione videatur [illegible] quæ sequitur ordinatis, testimonio clementiæ vestræ, & tanta sit prædicatione [illegible] horum [illegible] & Ecclesiæ [illegible] H[illegible] sermonibus & veneratione [illegible] curaui, [illegible] & facinora Diuinis & sæcularibus legibus persequenda, qua [illegible] memoria & conuersatione [illegible], quorum [illegible] videtis, potest auctoritate [illegible]. Data [illegible] kalendas Iulias post consulatum III. V. C.

Papa [illegible] Concilij Nicæni [illegible].

Dilemma Papæ in gratiam Imperatoris.

EPISTOLA XV. SIMPLICII Papæ, ad Acacium.

Eadem [illegible].

SIMPLICIVS Episcopus, Acacio Episcopo Constantinopolitano.

Clementissimi principis litteris, tuæque

Pro ordinando Co... Vnaniano.

dilectionis de sacrilegis & sanctissima cæde, quæ apud Antiochiam [illegible], [illegible] & nimium affectu [illegible], respondeo [illegible], si quæ iam dudum de Petro & alijs complicibus eorum [illegible], & vt pietas eius cum cæteris, qui [illegible] suggerere postularam, vt optaretur [illegible] hæreticorum temeritas ad tantum facinus non veniret, ne aliquid necessitatis existeret, vt non illi rei prædictæ subueniretur Ecclesiæ, nisi vt aliquid de iure eius curatio ipsi minueret. [illegible] enim protecerit id quietem, quod Christianissimi principis iussione, vel sine præiudicio Constantinopolitanæ charitate fuerit Antiochenus Episcopus ordinatus, tamen non est [illegible], cuius cauendum [illegible] testatur, qui præcepit exemplum, [illegible] pietati eius gratias dignum est [illegible], quoniam ita gloriæ suæ moderatus est potestatem, vt [illegible] deuotione patrum regulis submittere quæ iuberet, nec in auctoritatem [illegible] quod sequenti constituit ætate prohiberi, videlicet in hac tantummodo persona, quam iussu eius & studio quietis Antiochenis [illegible] Antistitem consecrasti, quo [illegible] est necessitate sufficeret. In quo tua dilectionis [illegible] cognoscimus [illegible] Ecclesiarum iura respiciens, [illegible] non immerito suspendisse [illegible] videretis [illegible] quod tanto Principi, & in tam grani causa non poteras abnegare. Quapropter, frater charissime, institutorum veterum, quæ in te sunt probata non immemor, sicut [illegible] non permittes quod tibi certum est imperatum, ita ipse dans honorem patribus [illegible] ne necessitas sit vlla faciendi quod [illegible] nunc satisfactione purgari.

Notæ in præcedentes duas Epistolas.

Catechiani quos turbas auctores Petri Fullone coniurationis [illegible].

Epistola.] *[illegible] Petro Fullone & ac [illegible], quem Zeno Imperator [illegible] in Antiochena Ecclesia [illegible] versari [illegible], Eutychiani [illegible] turbationes [illegible] seditiones [illegible]. Nam cum Stephanus Catholicus Episcopus, [illegible] magna [illegible] solemniter celebraret, Petri Cnaphei [illegible] Eutychiani [illegible], exertis gladijs, [illegible] Dei [illegible] sanctissimum [illegible] Antistitem Stephanum, in quem [illegible] tormentis confecerunt. De quo ex [illegible] scriptor Euagrius, lib. 3. cap. [illegible] scribit.* Petro Ecclesiæ Antiochenæ exturbato, Stephanus illius sedem cepisse, quam triennio in hunc vsque annum tenuit. Hunc *[illegible]* Antiocheni calamis ad similitudinem hastarum præacutis, vti scribit Ioannes Rhetor, confecerunt. *[illegible] ex eodem Ioanne [illegible] Nicephorus lib. [illegible] cap. 18. Postquam vero Zeno Imperator [illegible] Antiochiam [illegible] sacrilegis [illegible], [illegible] Antiochenus futurus Episcopus, Constantinopoli eligeretur, id [illegible] Antiochia [illegible] Antiochenæ [illegible] habeatur. [illegible] Stephanus iunior, sed cum [illegible] Episcopus, & [illegible] Antiochenæ [illegible] Concilio [illegible] Episcopum*

Stephanus An[illegible]chianus fu[illegible].

Stephanus iunior [illegible] [illegible]

Antiochenum Episcopum ordinare soleret. Zeno Imperator literas ad Pontificem scripsit, quibus ea quæ gesta erant, à Romano Pontifice rata haberentur. Pontifex respondit [illegible] ordinationem libenter ratam habiturum, modo exemplum hoc extraordinarium [illegible] nihil [illegible], id quod Imperator iuramento promittit. Item [illegible] exemplo contigit, vt [illegible] Sedis Episcopis ordinari soleret Antiochiæ Antiochenus, agente Imperatore, & ratum habente Pontifice Romano, Stephanus iunior ab Acacio Constantinopolitano Episcopo ordinatus fuerit. Accidit etiam hac occasione, quod sicut latens humor malus, cum [illegible] in cutem transmittitur, leui [illegible] pruritus mordacior excitatur: ita plane ambitio primatus quæ in Acacio [illegible] latuit, hoc facto magis magisque [illegible] primatus [illegible] incendit, vsque adeo [illegible] seu potius explendæ rabiei [illegible], custodias Canonum claustra ruperit, & vincula Catholicæ communionis fregerit, & se [illegible] præcipitem dederit: vt infra suo loco dicemus. Vide Baron. an 479. num. 1. & 2.

Quo[illegible] [illegible]

EPISTOLA XVI. SIMPLICII Papæ ad Acacium.

Calendionis Antiocheni Episcopi electionem confirmat.

SIMPLICIVS *Episcopus, Acacio Episcopo Constantinopolitano.*

Pro [illegible]

Antiochenæ Ecclesiæ sacerdotum [illegible] qua ratione fieri feceris indicatum, quamuis minime nos latere potuerit, tamen & ipse veluti in [illegible] indicasti. Quod licet non oportuerit fieri, ita fieri excusatio est, quam necessitas fecit extremam, quia quod voluntarium non est, vocari non potest reatum. Et ideo per fratrem & coepiscopum nostrum Anastasium, qui ex prædicta regione directus est, literas quas pro tua dilectione accepimus, alteram vicissitudinem sermonis tuæ reddidimus [illegible], alteram vicissitudinem sermonis tui reddidimus charissime [illegible] & coepiscopi nostri Calendionis [illegible] gremio Apostolicæ Sedis amplexi in consortium nostrum per gratiam Christi Dei nostri [illegible] vrbis Antistitem collegam [illegible]. Miramur autem nihil nos de iure Antiochenæ Ecclesiæ te insinuante didicisse, quem nunc ita habere te comperimus, vt [illegible] per occasionem obitus sanctæ memoriæ Timothei eandem Ecclesiam [illegible] habere [illegible]. Vnde agendum est dilectioni tuæ cum clementissimo principe, ne conuellatur sub eius imperio, quod tyranni temporibus potuit obtineri. Data Idibus Iulij, Seuerino V.C. Cons.

Notæ.

Epistola.] Anno eodem [illegible] 482. sub Consulatu Seuerini: Stephanus iunior Antiochenus Episcopus tertio anno [illegible] Calendionem Episcopum [illegible] Euagrius lib. 3. [illegible], [illegible] Timotheo, [illegible] ad [illegible], anathema decernit [illegible] Antiochenam [illegible] Episcopum, [illegible] Acacium [illegible] Antiochenam [illegible] Episcopum, [illegible] Calendionis [illegible] ab Apostolica [illegible], Simplicius Papa Acacio

Stephanus [illegible]

Calendion [illegible]

Acacius Calendionem læ ſæ maieſtatis reum, & Epiſcopatu indignum. *Conſtantinopolitano renuntiat. Quod poſt hæc Acacius?* A *Calendionem criminis læſæ Maieſtatis reum, adeoque Epiſcopatu indignum eſſe denuntiat, tum quod faciente ſi quibuſdam, vt ait Euagrius, contra Zenonem adhæſiſſet; tum etiam quod nomen eiuſdem Zenonis e Diptychis abſtuliſſet. Gelaſ. epiſt 11. ad Dardanos. Ita qui confeſſorem Euſtathium in nomine Confeſſoris recepit, ſuſtinendo exilium confeſſionis gloriam eſt conſecutus.* Poſt *Petrus Fullo ſedem ſubſtituitur.* amotum Calendionem, *ſubdit Euagrius cap. 16. præd lib.* Petrus cognomento Cnaphæus, qui ante Calendionem & Stephanum Epiſcopus fuit Antiochiæ, perperam ſedem recuperauit: *eaque per vim & dolum v. ciſſim occupata, Theopaſchitarum hæreſim ſæpe damnatam palam non tantum promulgauit, ſed ipſi etiam ſanctiſſimæ Trinitati in triſagio* B *hymno crucem adſcripſit, verbo & opere docens, non vnam tantum perſonam: ſed totam ſacroſanctam Trinitatem paſſam eſſe. Vnde quam vehementer Orientalis Eccleſia turbata fuerit, infra dicetur. Vide Baron. an 482. num 2.3.*

Timotheo Alexand. Ioannes mox ſubſtituitur Epiſcop. orthodoxus. Sanctæ memoriæ Timothei.] *Timotheum Alexandrinus Epiſcopus Catholicus an. 492. diem obijt, cum ſediſſet anno 23. Liberat. cap 16. Ab Epiſcopis Ægypti in vnum conuenientibus communi conſenſu Ioannes homo orthodoxus in locum eiuſdem ſurrogatus fuit. Miſſa eſt legatio, quæ Electionis confirmationem peteret. Huius legationis relatu cum ſtatum Antiochenæ Eccleſiæ Pon-* C *tifex cognouiſſet, cumque Acacius ſubdole & malitioſe* *Occaſio Epiſtolæ.* *ſubticuiſſet, ſequentem illi epiſtolam 17. ſcripſit qua eum non immerito redarguit, quod de rebus tanti momenti nihil ſcripſiſſet, cum ex credito ſibi vicariæ præfecturæ ſedis Apoſtolicæ officio, illud facere debuiſſet.*

EPISTOLA XVII. SIMPLICII Papæ, ad Acacium.

D *Conqueritur vna cum Imperatoris litteris ab eo litteras non accepiſſe, & Imperatorem, Petrum hæreticum in Alexandria Epiſcopum petere, dum ipſe paratus eſſet Ioannem confirmare: demum precatur vt Imperatorem moneat, ne hæretico tam damnato fauere velit.*

Ex vetuſto Cod. Vaticano. SIMPLICIVS *Epiſcopus, Acacio Epiſcopo Conſtantinopolitano.*

Miramur pariter & dolemus, ita in tuæ dile- E ctionis animo diſſimulatam lacerare curam caritatis & fidei, vt cum Chriſtianus Imperator pietatis & religionis inſtinctu affandi me, & de cauſis Eccleſiaſticis conſulendi fideles atque ſolertes internuncios deſtinaret, ipſe & alternæ gratiæ & vigilantiæ paſtoralis oblitus nec alloqui nos volueris, nec de his, quæ ad Catholicæ veritatis cuſtodiam pertinebant, duxeris inſtruendos: atque ideo, frater chariſſime, quæ non immerito cernis libera affectione culpari, potiore diligentia repenſando cognoſce: proinde de- Pag. 443. legatum tibi munus impendens, ſenſus tuos F prudenter attolle, & pro tuendis Chalcedonenſis ſynodi conſtitutis vehementer inuigila, ne per negligentiam deſidiamque noſtram ſubrepatur gregibus Domini letale ſuſpendium. Nuper ab Ægyptia ſynodo, quæ & numero plurima, & fidei Catholicæ eſſet communione ſuffulta, atque ab ipſo omni propemodum Clero Alexandrinæ ſedis ad nos ex more relatio miſſa patefecit, ſanctæ memoriæ fratrem quendam & coepiſcopum noſtrum obiiſſe Timotheum, in- A que eius vicem cõſona fidelium voluntate Ioannem, qui ad ſacerdotium conſtare crederentur omnia, ſubrogatum, vt nihil omnino reſtare videbatur, niſi vt Deo noſtro gratias agentibus nobis atque gaudentibus, vt ſine ſtrepitu, quod Catholicus in defuncti miniſterium ſucceſſiſſet Antiſtes, Apoſtolicæ quoque moderationis aſſenſu votiuam ſumeret firmitatem, cum ecce *Alexandrinæ Eccleſiæ epiſcopũ Petrum Fonſ. confirmat.* ſecundum conſuetudinem nihil talia diſponenti tranquilliſſimi principis ſcripta ſunt reddita, quibus memoratum tamquam periurii reum, quod fraternitati quoque tuæ non eſſe diceretur incognitum, ſacerdotio perhiberet indignum. Illico retraxi pedem, & meam reuoca- B ui ſuper eius confirmatione ſententiam, ne quid contra tantum ac tale teſtimonium præpropere feciſſe iudicarer. Sed illud me non mediocriter fecit attonitum, quod iiſdem litteris ſuis Petrum, qui hæreticorum ſocius dudum extitiſſe probetur & princeps, quod conſcientiam dilectionis tuæ meminimus non latere, inſtructioneſque ipſas, quibus fuerit confutatus, noſſe confidimus, quemque etiam dubium non ſit adhuc extra communionem durare Catholicam, ſæpeque nos de eodem ex illa vrbe pellendo ſcripſiſſe ſit certum ad præfatæ Eccleſiæ regimen ex- *Hæretico non patet aditus ad munera Eccleſiaſtica, niſi præcedat ſatisfactio.* C iſtimet prouehendum, cumque promittat rectæ fidei definitionibus conuenire, à cuius vtique (ſicut ſuperius dixi) conſortio tam degit extraneus, quàm ab eius communione diſcretus eſt, ad quam ſi nunc redire contendit niſi per ſatisfactionem Chriſtianis regulis competentem non poteſt introire, ac perinde non ad faſtigium ſacerdotalis dignitatis accedere; ſed medelæ, quæ poſt pœnitudinem præbenda eſt, conſequenter aptari animæ ſuæ cupiens, reconciliatus auxiliũ, non gradum ſummi honoris affectans, qui diu D conuincitur peruerſus, ne per ſpeciem remeantis non remedium ſynceræ ſaluationis inquirat, ſed facultatem propagandæ prauitatis inueniat. Quo facto non hunc magis ab errore detrahimus, quam perniciem fidelibus irrogamus: eoque modo Chalcedonenſis ſynodi ſtatuta violantes, ad tam læua copulatione graſſandi in Eccleſiam lupis rapacibus aperimus. Denique ab eiſdem ipſis, cum quibus olim à Catholica participatione diuiſus eſt, Pontifex dicitur poſtulari, vt ſatis euidenter appareat, non eos rectam fidem velle, ſed in præſide proprio nefandi dog- E matis quærere poteſtatem, neque inter ipſos & veraciter ſentientes, pax inde poſſit fœda generari. Vnde hæreticarum mentium creſcit funeſta damnatio, & Catholicorum ſuccedit miſeranda captiuitas. Tantis igitur malis, atque periculis pro ſacerdotii qualitate, & Catholicæ prædicationis intuitu, vt qua potes ratione ſapienter obſiſtas, maximis vndique rebus aſtringeris: nec dilectioni tuæ fas eſt id ſegnius operari, quod ad animæ tuæ cauſam honoris, æſtimationiſque reſpectum non dubitas pertinere. Opportunitatibus ergo repertis, clementiſſi- F mi Principis voluntatem inceſſabiliter pro fide Catholica ſupplicando; & ab his ſedulo reuocare quæ nociua ſunt dogmati Chriſtiano, & ſecundum hæc, quæ mandamus, informare crebro inque eam partem, quæ amica ſit veritati, potius inſtare non deſinas. & (vt ſanctum Timo- *2. Tim 4.* theum venerandus Apoſtolus Paulus inſtituit) opportune, importune obſecrando, inſinuando, exponendoque nullatenus allegare ceſſabis, & nobis ſubinde quæ gerantur, quæve gerenda ſint veraciter indicare, vt creditorum tibimet

diſpenſatione Dominica talentorum, in hac multiplicatione fidelis ſeruus oſtendaris, ſi non tantum in Eccleſia, cui præſides, ſed vbicunque potueris pro vnitate Catholica, & pro paternis definitionibus ſuadere non renues. Data Idibus Iuliis, Seuerino V.C. Conſule. A

N o t æ.

Ioannem Orthodoxum Alex. Epiſc. Zeno amouit, eique Mogum ſubſtituit.

Qua occaſione hec epiſtola ſcripta ſit, dixi ſupra in Notis epiſt. 15. verbo Sanctæ memoriæ Timothei. *Surrogatum in locum Timothei Ioannem, Zeno Imperator impulſu Acacij Epiſcopum amouit, eique nefandum illum Petrum Mogum ante deiectum hæreticum ſubſtituit, eo prætextu quod periurus eſſet Ioannes: vt pote qui iuraſſet non futurum, vt pateretur ſe aliquando in Alexandrinum* Epiſcopum *eligi. Vide Baron. an.* 482. *num.* 11. *&* 12. B

EPISTOLA SIMPLICII
ad Acacium.

Mirari ſe ait, Acacium de Alexandrina Eccleſiæ vexationibus nequaquam ſe monuiſſe: hortatur autem, vt Imperatori inſinuet, vt eidem Eccleſiæ pax optata reddatur. C

D*ilectiſsimo fratri Acacio, Simplicius.*

Cogitationum ferias non habemus, nec enim quieſcere nos cauſa permittit, quam ſi relinquamus, apud Chriſtum Dominum noſtrum, cuius intereſt, inexcuſabiles ſumus. Et mirum eſt, dilectionem tuam tot emenſis temporibus, & tot opportunitatibus inde venientibus, nihil nos de Alexandrina Eccleſia, quæ tam grauiter quæritur, inſtruere voluiſſe; cum monere te nec increpatio noſtra deſtiterit, vt, participata ſolicitudine, litteras meas apud Chriſtianiſſimum principem, præſentibus tuæ dilectionis proſequereris alloquiis, & inſtituti veteris memor in orthodoxorum defenſionem nobiſcum ſic ſemper incumberes, ne quiſquam noſtrum, Chriſtiana plebe pereunte, reatum deditionis incurrat, & mercenarius potius videatur eſſe, quam paſtor. Vnde hortamur dilectionem tuam, vt opportune atque importune piis auribus inſinuare non deſinat, quatenus remotis ſcandalis, quæ in Alexandrinam Eccleſiam recidiuis auſibus irruerunt, pax optata reddatur, & celeriter vigilantiæ tuæ profectus, poſthabitis difficultatibus, inducatur. Data 8. Idus Nouemb. Seuerino conſule. *directa per Reſtitutum.* D E

N o t æ.

Quare & quando ad Acacium ſcripta?

Epiſtola] *Perbreues haſce & aculeatas litteras poſtremas ad Acacium dedit Simplicius, quibus illum aduerſus hæreticos ad prælium euocare conatur; ſed fruſtra, vt pote qui transfuga factus in caſtris aduerſariorum militet, ſollicitéque apud Imperatorem agat, vt duo venenati colubri, truculenta beſtia & faces hæreticorum, Cnapheus & Mogus Antiochenæ & Alexandrinæ ſedi obtrudantur, legitimique poſſeſſores Calendion & Ioannes Epiſcopi inde expellantur.* F

T V R O N I C V M

CONCILIVM PRIMVM tempore Hilari Papæ eſt Prouinciale.

TVRONENSE CONCILIVM primum, eſt illius Canonis. Eſtque Prouinciale.

SEVERINO viro clariſſ. conſule, ſub die 18. *A.D. 461.*
Kalend. Decembr. cum ad ſacratiſſimam feſtiuitatem, quo domini Martini receptio celebratur, in ciuitate Turonorum beatiſſimi ſacerdotes, quorum ſubſcriptio ſubter adiecta eſt, venissent, neceſſario crediderunt, vt quia per longam incuriam, in aliquo de rebus Eccleſiaſticæ diſciplinæ regula fuiſſet vitiata, diffinitionem ſuam, quæ cum patrum authoritate concordat, præſentis ſcripturæ emanatione firmarent, non quæ prius illicite permiſſa ſunt, reuoluentes, ſed in poſterum vniuerſorum vtilitati proſpicientes, vt ſecundum Euangelica præcepta & Apoſtolicam doctrinam, patrum ſtatuta ſeruantes, Eccleſia Domini pura & immaculata permaneat. *Pag. 444.*

CAPITVLVM PRIMVM.

Primo ergo loco, ſacerdotes vel miniſtri Eccleſiæ (de quibus dictum eſt, Vos eſtis lux mundi) ita in omni ſancta conuerſatione à Dei timore actus ſuos dirigant, vt & Diuinæ poſſint placere clementiæ, & bonum fidelibus præbeant exemplum: quia ſicut væ eis interminatur, per quos nomen Dei blaſphematur, ita illi immortalitatis gloriam conſequentur, per quorum actus nomen Dei benedicitur. Si enim vniuerſis fidelibus, ſecundum Apoſtolicam doctrinam, caſtitas cuſtodienda indicitur, vt qui habent vxores, ita ſint, quaſi non habentes: quanto magis ſacerdotes Dei, ac Leuitæ Diuino mancipati altari, cuſtodire debent, vt non ſolum cordis, verum etiam corporis puritatem ſeruantes; pro plebe ſupplicaturi, preces illorum ad Diuinum mereantur introire auditum? quia ſecundum authoritatem Apoſtoli, qui in carne ſunt, Deo placere non poſſunt. Vos autem non eſtis in carne, ſed in ſpiritu. Et iterum: Omnia munda mundis, coinquinatis autem & infidelibus nihil eſt mundum: ſed polluta eſt eorum & mens & conſcientia. Cum ergo laico abſtinentia imperetur, vt poſſit orationi vacans, & Deum deprecans, exaudiri: quanto magis ſacerdotibus vel Leuitis, qui omni momento parati eſſe debent in omni munditia & puritate, ſecuri, ne aut ſacrificium offerre aut baptizare, ſi id temporis neceſſitas popoſcerit, cogantur imparati aut immundi? Qui ſi cõtaminati fuerint carnali concupiſcentia, qua fronte excuſabunt, quo pudore vſurpabunt? qua conſcientia, quo merito exaudiri ſe credent?

Matth. 5. Leuit. 20. & Eſai. 52. 1. Cor. 7. Rom. 8. Tit. 1. 1. Cor. 7.

2. Et licet à patribus noſtris è commiſſa authoritate id fuerit conſtitutum, vt quicunque ſacerdos vel Leuita, filiorum procreationi operam dare fuiſſet conuictus, à communione Dominica abſtineret; nos tamen huic diſtrictioni moderationem adhibentes, & iuſta conſti-

tutione mollientes, id decreuimus, vt sacerdos vel Leuita coniugali concupiscentiæ inhærens, vel à filiorum procreatione non desinens, ad altiorem gradum non conscendat, neque sacrificia Deo offerre, vel plebi ministrare præsumat. Sufficiat his tantum, vt à communione non efficiantur alieni. Sed vt hæc valeant * obseruare, fomitem omnium vitiorum oportet abscindi, Apostolo præcipiente: Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Et quam grauis ebrietas supplicio expietur, eadem Apostolica manat fiat doctrina, inter cætera dicens: neque fornicatores, neque idolis seruientes, neque ebriosos regnum Dei possessuros. Si quis vero in omni officio clericali Deo militans, ab ebrietate se non abstinet, secundum status sui ordinem competens in eum vindicta * tribuatur.

obseruari Ephes. 5. — *1. Cor. 6.* — *tribuatur*

3. Et quia nullum diabolo locum dari oportet, hoc præcipue custodiendum decreuimus, vt nullam Clerici cum extraneis fœminis habeant familiaritatem, ne vllum male loquendi vel sentiendi hominibus aditum tribuant: quia frequenter per hanc indecentem occasionem contingit, vt diabolus, qui insidiatur sicut leo in cubili suo, de ruina seruorum Dei exultet. Si quis Clericus post interdictum Episcopi sui illicitam familiaritatem extranearum fœminarum voluerit inhærere, à communione habeatur alienus.

Ephes. 4.

4. Et vt clericus, cui datur nubendi licentia, internuptam non accipiat vxorem. Quod si fecerit, vltimum in officio clericali teneat locum.

5. Si quis vero Clericus, relicto officii sui ordine, laicam voluerit agere vitam, vel se militiæ tradiderit, excommunicationis pœna feriatur.

6. Qui vero se sacratis virginibus per coniunctionem nefandam miscuerit, vel propositum professæ religionis dereliquerit, vtrique à communione habeantur alieni, (quia si quis templum Dei violauerit, disperdet illum Deus) donec resipiscentes a laqueo diaboli, à quo capti tenentur, * ab ipsius voluntate ad auxilium pœnitentiæ reuertantur.

1. Cor. 3. — *ad ipsius voluntatem ad.*

7. Homicidis penitus non communicandum, donec per confessionem pœnitentiæ ipsorum crimina diluantur.

8. Si quis vero post acceptam pœnitentiam, sicut canis ad vomitum, ita ad seculares illecebras, derelicta, quam professus est pœnitentia, fuerit reuersus, à communione Ecclesiæ vel à conuiuio fidelium extraneus habeatur, quo facilius & ipse compunctionem per hanc confusionem accipiat, & alii eius terreantur exemplo.

2. Pet. 2.

9. De præsumptoribus, etiam placuit obseruari; vt si quis Episcopus in ius fratris sui, suam conatus fuerit inserere potestatem, vt aut diœceses alienas, transgrediendo terminos à patribus constitutos peruadat, aut clericos ab aliis ordinatos, vel sanctimoniales promouere præsumat: ab vniuersorum fratrum & consacerdotum suorum communione se alienum efficiendum non dubitet: quia, Apostolo docente, cognoscimus, nulla nos cum fratribus inordinate ambulantibus, & non secundum traditionem a patribus constitutam, posse habere participationem.

2. Thess. 3.

10. Ordinationes vero illicitas, irritas * deuocamus, nisi per satisfactionem, quæ ad pacem pertinent, componantur.

denunciamus

11. Si quis vero Clericus absque Episcopi sui permissu, derelicta Ecclesia sua ad alium se transferre voluerit locum, alienus à communione habeatur.

12. Et vt Clerici non absque sacerdotum suorum commendatione ad alias prouincias siue ciuitates ambulare disponant.

13. Illud etiam secundum scripturarum authoritatem, vel patrum constitutionem addendum credidimus, vt ne quis Clericus, qui negociandi studium habere voluerit, vsuras accipiat: quia scriptum est, Qui pecuniam suam non dedit ad vsuram. Et alio loco. Et non defecit de plateis eius vsura & dolus. Manifestum est enim, beatitudinis non posse consequi gloriam, qui à præceptis Diuinis deuiauerit. Et humilitatis nostræ constitutio, vt adiuuante Domini misericordia valeat custodiri, sancti ac beatissimi sacerdotis domini Martini, quæ Deo accepta est, obtinebit intercessio. Confidimus enim sacerdotum Domini consensu diffinitionem nostram firmandam, quæ cum patrum nostrorum authoritate concordat.

Psalm. 14. Psal. 54.

¶ Perpetuus Turonicæ ciuitatis Episcopus interfui & subscripsi. Victurius Episcopus Cenomannicæ ciuitatis, huic diffinitioni interfui & subscripsi. Leo Episcopus Bituricæ ciuitatis, interfui & subscripsi. Eusebius Episcopus Nannetticæ ciuitatis, interfui & subscr. * Amandinus Episcopus Cathalaunicæ ciuitatis, interfui & subscripsi. Germanus Episcopus Rothomagensis ciuitatis, interfui & subscripsi. * Athenius Episcopus Rhedonicæ ciuitatis, huic diffinitioni interfui & subscripsi. Mansuetus Episcopus Britannorum, subscripsi. Iocundinus presbyter, iussu domini mei venerandi Episcopi, quia ipse non cerneret, subscripsi. Thalassius peccator, hanc diffinitionem dominorum meorum, ab ipsis ad me transmissam, in ciuitatula mea relegi, subscripsi & consensi.

Amandus. — *Anthemius.*

NOTÆ I.

CONCILIVM TVRONICVM ALIAS Turonense I. Tempore Simplicij Papæ, Anno Domini 486. celebratum in causa Ecclesiasticæ disciplinæ per Gallias reformandæ.

Concilium.] *In hoc Concilio disciplina Ecclesiastica barbarorum incursionibus in Galliis laxata, tredecim Canonibus est reformata. Causam conueniendi dedisse sacratissimam illam festiuitatem, qua S. Martini receptio celebratur, acta referunt.*

Causa et obiectum Conuing.

Turonicum.] *Sic dictum ab oppido Galliæ, cuius incolæ apud Tacitum & Cæsarem Turones appellantur. Sidonius nominat eam Turonem. Greg. Turonicam. Martinopolim a S. Martino huius vrbis Episcopo nominat Matthæus Vindocinensis in sua historia Tobiæ.*

Seuerino viro clarissimo.] *Anno Domini 482. qui est Simplicij Pontificis 15. & Zenonis Imperij 9. vt ex emendatioribus Fastis constat.*

Consul Conuinij.

Ad sacratissimam festiuitatem receptionis Sancti Martini, &c.] *De hac festiuitate Baronius, in Notis Martyrologij, die 11. Nouembris hæc scribit.*

Tempus Concilij.

Deletum Receptionis Martini quando.

Existimamus autem hanc illam esse diem, qua post altercationes Pictauiensium conantium sibi vendicare corpus eiusdem sancti (Martini) à Turonensibus ipsum clam ablatum atque naugio impositum, magna omnium alacritate in Turonensem ciuitatem receptum est, vt scribit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 1. cap. vlt. *Vnde patet hanc receptionem S. Martini eandem esse cum translatione; cum videlicet è pristino loco per angusto, in ampliorem basilicam eius venerandum corpus receptum fuit. Hoc tempore basilicam ipsam absolutam fuisse Sidonius, qui de ea carmen scripsit, satis admonet.*

De Subscriptionibus.

Perpetuus quis.

Perpetuus.] *Perpetuus sextus Turonensis sedis Episcopus, is qui basilicam S. Martino Centesjori dicatam, multo ampliorem reddidit. De quo Sidonius Apollinaris lib. 4. epist. 18. hæc scribit* Basilicam S. Pontificis Confessorisque Martini Perpetuus Episcopus dignissimus tanto prædecessore successor, multo priore quæ fuit hactenus capaciorem nouauit. Magnum est, vt ferunt, opus nominandumque, quod in honorem talis viri factum, talis vir fecisse debuerit. Huius me parietibus inscribere supradictus sacerdos hoc epigramma compellit, &c. *De ieiuniis & vigiliis sacris ab eo institutis, hæc Greg. Turon lib. 10. hist. Franc. c. 30.*

Quid instituerit.

Hic instituit ieiunia vigiliasque, qualiter per circulum anni obseruarentur, quod hodie quoque apud nos retinetur scriptum.] *Postea subsequitur ordo & temporum & locorum, quibus singula ieiunia & vigilias haberi volebat. Sedit, teste Greg. prædictis locis, annis triginta. Huius natalis dies anniuersaria celebratione in toto orbe Occidentali recurrit sexto Id. April. Baron. in Martyr. & annalibus an. 432. nu. 48. & seqq.*

Victorius quis.

Victorius.] *His temporibus Victorium quendam Episcopum Cenomannorum Ecclesiæ præfedisse, non hinc tantum, sed etiam supra ex Concilio Andegauensi constat. Sit ne ille idem, qui secundum tabulas Demochar. lib. de sacrificio missæ, S. Liborii eiusdem sedis Episcopo, quinto ordine surrogatur, quique annis 24. mensibus 7. & diebus 13. sedisse, ibidem describitur, dubium fit & incertum ex eo, quod Beda in Martyrolog. scribit, hunc S. Martino notissimum fuisse, adeoque Theodosii Imperatoris temporibus claruisse. De Victorio Cenomannorum Episcopo agit Gregor. Turonensis lib. de gloria Confess. cap. 56. Eius acta manuscripta extare tradit Molanus. Victorium interfuisse Concilio Andegauensi diximus supra in Notis eiusdem Concilii sub Leone.*

Leo Thalassius.] *De Leone & Thalassio, vide quæ supra notaui in Notis Concilii Andegauensis.*

VITA, EPISTOLÆ ET DECRETA FELICIS PAPÆ TERTII.

Ex libro Pontificali.

An. Dom. 483.

FElix natione Romanus, ex Patre Felice presbytero de titulo Fasciolæ, sedit annos 8. menses 11. dies 18. Hic fuit temporibus Odoacris regis, vsque ad tempora Theodorici regis. Hic fecit Basilicam sancti Agapeti iuxta Basilicam sancti Laurentii martyris. Sub huius Episcopatu iterum venit relatio de Græcia, Petrum Alexandrinum reuocatum ab Acacio Constantinopolitano. Tunc venerabilis Felix Archiepiscopus sedis Apostolicæ vrbis Romæ, mittens defensorem cum Concilio sedis suæ, facto Concilio, damnauit Acacium cum Petro. Post annos tres iterum venit relatio ab Imperatore Zenone, vt pœnitens rediret Acacius. Tunc Papa Felix misit duos Episcopos, Misenum & Vitalem, vt sinuenerint complicem Petri Acacium, iterum damnarent eos, si non afferrent libellum pœnitentiæ. Qui dum introirent in ciuitatem Heracleam, corrupti sunt pecunia data supra scripti Episcopi, & non fecerunt secundum præceptum Apostolicæ sedis. Venientes vero Romam ad sedem Apostolicam, venerabilis Felix Papa fecit Synodum: & facta discussione inuenit ambos Episcopos (id est, Misenum & Vitalem) reos, & eiecit eos à communione. Tunc Misenus Episcopus non se tacuit corruptum pecunia, cui Concilium concessit tempus pœnitentiæ. Hoc factum est tempore Odoacris regis. Hic fecit ordinationes duas in vrbe Roma per mensem Decembrem, presbyteros 28. Diaconos 5. Episcopos per diuersa loca 31. Hic sepultus est in Basilica beati Pauli Apostoli. Et cessauit Episcopatus dies 5. Et post transitum eius factum est à presbyteris & diaconibus constitutum de omni Ecclesia.

Notæ in vitam Felicis III.

Felix quando Pontifex factus.

Felix.] *Post interregnum sex dierum, quibus Basilius Præfectus Prætorio, Romæ Odoacris Regis vices agens, electioni Romani Pontificis, prout acta quartæ synodi Romanæ sub Symmacho referunt, sæculares potestates ingerere conatus fuerat, anno Dom. 483. 8. die Martii creatus est Pontifex Felix, patria Romanus, atauus Gregorii magni prout ipse testatur hom. 38. in Euang. & 4. dial. cap. 16. Initio pontificatus sui reiecit, proscripsit & execratus est impiissimi Zenonis Henoticon, id est pacis & reconciliationis vnitiuum edictum, quo homo laicus in Concil. Chalced. in Episcopos aliosque orthodoxos anathema intulit, fidei noua decreta sanciuit, leges Ecclesiæ præscripsit, Doctores Ecclesiæ docere, nouumque fidei symbolum ipsis proponere studuit, quo demum claues potestatis Ecclesiasticæ furaturam, in non obtemperantes anathema, proh scelus, intorsit. Hoc impiissimum sacrilegi Imperatoris edictum, impietatis seminarium, quod recitat ad verbum* Euagrius lib. 3. cap. 14. *non tantum Pontifex proscripsit; verum etiam subscribentes anathematis sententia condemnauit. Theod. Lector lib. 2. Henoticon, id est, vnitiuum nominauit, vt per eius professionem & subscriptionem hæretici cum Catholicis aliqua saltem specie vnirentur.*

Zenonis Henoticon damnatum.

Huius temporibus Vvandalica persecutio, biennio antequam oriretur multis signis præfigurata, auctore Hunerico, excitata est in Africa, qua præter alias crudelitates quater millenongenti sexaginta sex Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & alii Ecclesiæ clerici in exilium eremi ablegati fuerunt. Vict. lib. 2. de persecut. Vvand. Idem Hunericus omnes leges a Catholicis Imperat. contra hæreticos latas, per edictum sæuissimum in Catholicos conuertit. Quibusdam Catholicis per tortores supra nominatus præcepit linguas & manus dexteras præscindi, qui nihilominus Spiritu sancto præstante, ita locuti sunt & loquuntur, quemadmodo antea loquebantur. Sed si quis incredulus esse voluerit, *inquit Victor*, pergat nunc Constantinopolim & ibi reperiet vnum de illis subdiaconum Reparatum, sermones politos, sine vlla offensione loquentem, ob quam causam venerabilis nimium in palatio Zenonis habetur, & præcipue Regina mira cum reuerentia veneratur. *Ad.*[illegible] *Iustinian. Imperat.* [illegible] *de officio Præfecti Prætorij*

Persecutio Vvandalica.

Martyres abscissa lingua loquuntur.

Pag. 446.

Africa, ita ait: Vidimus venerabiles viros, qui abscissis radicitus linguis, pœnas suas miserabiles loquebantur. *Neminem* [illegible] *Arianorum Princeps, crudelitatem hanc impune tulisse, iuste Dei vindicis manu accidit, ut cum omnino tibi de hac Catholica prostrata triumphum agendum esse putares, scaturientibus toto corpore vermibus extinctus, diuinam vindictam expertus fuerit. Victor præd. lib. Gregor. Turon. hist. lib. 2. c. 3.*

Cum Eutychiana hæresis, Alexandrinæ & Antiochinæ per ipsarum Ecclesiarum præsides [illegible] *Fullonem & Mongum* [illegible], *vna cum S. Matthæi Euangelio, quod humana* [illegible] *patrat, quo perspicuum vera humanitas Christi comprobatur, in* [illegible] *hæresi tunc inuale* [illegible] *S. Barnabæ Apostoli, miraculo inuentum fuit. Theod. lect. lib. 2. coll. Niceph. Cedrenus. Sigebertus, &c. Xenaias quidam genere Persa,* [illegible] *baptizatus* [illegible] *clericum fingens, primus* [illegible] *temporibus* [illegible] *Niceph. lib. 16. c. 27.* [illegible] *Arianorum ad* [illegible] *miraculo* [illegible] *se cæcum esse simulans* [illegible] *vt* [illegible] *cæcum* [illegible]

Hunc Pontificem Petrus Fullo Antiochena sede ob hæresis & blasphemias synodali iudicio condemnatus [illegible] *Deinde Opt. Max. sententia iterato iudicio perstringitur. Anno Pontificatus Felicis sexto, Acacius Constantinopol. Episcopus, in anathemate persistens, homo ambitiosissimus & arrogantissimus, qui* [illegible] *viuentis imaginem in Ecclesia depingi passus est, vt est apud eundem, a iudicio Ecclesiæ ad tribunal Dei Max. vocatus est: in locum eius per summam improbitatem & fraudem succedit Flauitus vel Flauianus hæreticus, atque hæreticorum communione pollutus, qui cum non accepisset literas communicatorias, quas simulata fide Catholica a Roman. Pont. expectarat, morte repentina post 4. menses sublatus est. Huic Euphemius surrogatur, qui quamprimum in sede Constantinopolitana collocatus fuit, Synodum Chalcedonensem approbauit, Petri Alexandrini communionem renuntiauit, eiusque nomen e Diptychis expunxit; Felicis Papæ ab Acacio extinctum nomen restituit. Et quia nec tum nomen Acacii e Diptychis abstulisset, non, quas per* [illegible] *expectarat, literas pacificas & communicatorias: sed tantum commonitorias impetrauit. Liberatus Diac. c. 18. Euag. lib. 3. c. 23. Niceph. lib. 16. c. 19.*

Petrus Moggus vastator & pestis Ecclesiæ Alexandrinæ mortem anno decimotertio occupati Episcopatus, qui est Felicis Papæ 9. Christi Redempt. 491. Surficitur ei Athanasius Heraclij [illegible] *successor, tanta sede tantoque nomine plane indignus. Euagrius, Nicephor. Liberatus præd. loc. De his plura in Notis Epist. & Conciliorum infra.*

Hunc Felicem III. atauum S. Gregorii Papæ fuisse, sanctæque Tarsillæ nepti suæ apparuisse, eamque ad cœlestia regna vocasse, Martyrologium Romanum a mendis, quæ in illud irrepserant, emendatum, testatur his verbis. Romæ, die vigesimaquinta Februarij, natalis S. Felicis Papæ tertij: qui S. Gregorij Papæ atauus fuit: de quo ipse refert, quod S. Tarsillæ nepti apparens illam ad cœlestia regna vocauit. *Verba Gregorij homilia 38. in Euang. & dialog. lib. 4. c. 16. hæc sunt.* Tres pater meus sorores habuit, quæ cunctæ tres sacræ virgines fuerunt: quarum vna Tarsilla, alia Gordiana, alia Æmiliana dicebatur. *Et paulo infra.* Quadam vero nocte huic Tarsillæ, quæ inter sorores suas virtute continuæ orationis, afflictionis studiosæ, & abstinentiæ singularis, grauitate vitæ venerabilis, & honore & culmine sanctitatis excreuerat, sicut ipsa narrauit, per visionem atauus meus Felix huius Romanæ Ecclesiæ Antistes apparuit, eique mansionem perpetuæ claritatis ostendit, dicens: Veni: quia in hac te lucis mansione suscipio. Quæ subsequente mox febri correpta, ad diem peruenit extremum, &c.

Sedit annis 8. mensibus 11. diebus 18.] *annis nimirum nouem, minus 12. diebus. Obiit enim 5. Kalend. Martij, anno a redemptione orbis 492. Quæ si ad initium & hunc finem Pontificatus numeratur, præadictos annorum numeros reperies.*

Fuit temporibus Odoacris.] *Odoacer Rex Herulorum a Nepotiano in exilium eiectus, qui Augustulum filium, quem Imperatorem appellauerat, in Italiam vocatus, occiso Oreste & fratre eius Paulo, relegato in Campaniam Augustulo, ablato que Occidentali imperio, factus est Rex Italiæ anno Domini 476. Sicut illi Sanctus Seuerinus Noricorum Apostolus, sanctitate & miraculis clarissimus futurum prædixerat, cum ab Odoacre vilissimis pellibus induto visitaretur. Regnauit in Italia iuxta eiusdem Sancti Seuerini vaticinium annis tredecim integris & absolutis, atque sine purpura, regalibus insignibus, & nomine Imperatoris absti*[illegible] *ita vt Romanum imperium in Augustulo inchoatum, in Augustulo, qui per contemptum Augustulus dicebatur, in Occidente defecerit. Hic Odoacer, quantumlibet Arianus esset, nusquam, quod sciam, est memoria, rebus sacris vel Clerum* [illegible] *postea Arianismum in vrbem intulit, Gelasius Papa magno animo restitit, vt infra dicemus.* Cæterum iste, *inquit Eugipius in vita S. Seuerini*, postmodum in Italia sancto Seuerino familiares literas direxit, rogans vt quicquid ab eo vellet, peteret: memor illius præsagij, quo cum quondam prædixerat regnaturum. Quibus sanctis alloquijs inuitatus, Ambrosium quendam exilio damnatum *(cuiusdam qui Ambrosium ait* [illegible]*)* iussit absolui. *Testatur Ennodius Diaconus Ticinensis in vita S. Epiphanij Episc. Ticinensis, eundem Epiphanium petisse pro suis ciuibus quinquennium indulgentiæ tributorum, quæ Odoacer tyrannica potestate imposuerat, idque quæ ab eodem Odoacre petierat, impetrasse. A Theoderico Ostrogothorum Rege anno regni sui Italici 14.* [illegible] *& Verona victus est. Tertio certamine superatus Rauennæ præditione deinde occisus est, anno Domini 493. Post hæc tempora Italia Ostrogothorum Regibus paruit, vt infra dicemus.*

De Zenone eiusque infra dicemus in Notis ad vitam Gelasij.

Post annos tres.] *Constat infra ex Epistola VI. Felicis, qua continetur sententia in Acacium lata, & ex notis Concilij Romani primi & secundi sub Felice infra, hos legatos ante damnationem Acacij deputatos & ablegatos esse. Falsum est igitur, quod tribuitur hic, eos triennio post damnatum Acacium Constantinopolim missos fuisse.*

EPISTOLA I. FELICIS AD ACAcium Constantinopolitanum.

Optat sancta Synodus Romana, vt Zenonem Imperatorem inducat, ad emendandum sedulo studio ea, quæ aduersus Catholicam fidem hactenus perperam egisset.

FElicis ad Acacium Episcopum per Vitalem & Misenum Episcopos.

Postquam sanctæ memoriæ decessore meo Papa Simplicio de huius vitæ cursu superna preceptione migrante, ministerij quod regebat ad meæ humilitatis officium gubernacula peruenere,

Hunericus qualis obiit.

Corpus S. Barnabæ inuentum.

Xenaias [illegible]

Fullonis & Acacii exitus.

Petri Moggi exitus eiusque successor quis.

Felix atauus S. Gregorii magni.

Tempus sedis eius.

Odoacer quis [illegible]

Quot annos in Italia regnauerit.

Victus Odoacer a Theoderico, qui [illegible] *iussu fuit.*

Ferrandi Praef. [illegible]

Ex Cod. Crefconii [illegible]

A B C D E F

runt: in diuerſas generalis Eccleſiæ curas, quas vbique terrarum cunctis populis Chriſtianis, ſummi Paſtoris voce delegante, beatiſſimus Petrus Apoſtolus peruigili moderatione diſpenſat: continuo me ſolicitudo maxima, quæ & prædeceſſorem meum inceſſanter vrgebat, tam Alexandrinæ vrbis, quam ſtatus fidei totius Orientalis regionis excepit: Hæc nos diebus noctibuſque perſtringens, ad dominum filium noſtrum Chriſtianiſſimum Principem per Vitalem & Miſenum fratres & Coepiſcopos noſtros legationem compulit deſtinare: quæ vice mea pietati eius & debita præſentaret officia, & pro fide Catholica maiorumque noſtrorum ſeruandis conſtitutionibus ſupplicaret.

Felix redarguit Acacium de aſſeclatione hæreticorum. Hac igitur illo pergente, par fuit dilectionem tuam dilectis pariter ſalutare colloquiis, & conſequenter hortari, vt aliquando tandem patrocinium cauſæ Domini communis impendas, nec dispiciendum putes, quod Chriſti confeſſione vendica, & vniuerſalis eius Eccleſiæ definitione... vel de pace concorditer... ſi illius & honore cupis eſſe clarus & nomine. Fatemur enim ſecundum Apoſtolicam vocem, magnam nobis ineſſe triſtitiam & dolorem cordis noſtris *Rom. 9.* continuum, cogitationibus, quas in die, procedentibus negotiis* ſuſtinemus. In primis illud; ** propoſſibilibus.* quod dubium ante oculos fere omnium vertebatur, occurrit: cuiuſnam rei cauſa, videlicet *Pag. 447.* interceſſit, indica nobis, quod dilectio tua non modo tantis opportunitatibus indeſinenter exortis, verum etiam ſæpe numero à deceſſoribus meis literis inuitata*, velut obſtinato ſilentio, nunquam ſuper hanc partem aut ** inuitata.* conſulere quicquam voluerit, aut referre. Cumque nos aliquid temere ſiniſtrum (quod abſit) de tua mente conueniat opinari: tamen quia venerabilium virorum, qui Eccleſiam, cui præſides, ante rexerunt, morem formamque deſtitutas, vllo modo poſſis non eſſe ſuſpectus.

Acacius ſuperbia redarguitur. Certe ſi (quod non credimus) dedignaris B. Apoſtoli victoris reuerentiam tuis deferre faſtuoſis affectibus memor ſaltem officii pro fidei integritate Catholicæ, pro paternarum cuſtodia ſanctionum, pro Synodi Chalcedonenſis conſtitutione ſeruanda, quæ Nicæni Conuentus penitus probat articulos, atque pro eis vbique hoſtibus comprimendis, ſicut Orthodoxorum viris illius imitator Athanaſium, conſtanter exurgere debuiſſes: quoniam te aliter membra corporis Chriſti monſtrare non poſſis, niſi nullatenus prouidere deſiſteres illis, quæ per totum mundum dicuntur obrepſiſſe, contagiis.

Proinde adire debes ſæpius Chriſtianæ mentis Auguſtum, & cautas eidem ſalutis ſuæ atque etiam Imperii reddituros, & conſeruandi eius auxilium frequenter ingerere, vnde inimici illius corruerint, & qua via idem ſurrexerit nihilominus intimare ei ſcripta illa ſenſibus pietatis eius offerre, quibus deceſſorem meum eximia laude extulit, eo quod hæreticam tyrannidem Catholicæ veritatis aſſertione confoderit: Item illa quoque, quibus Petrum Alexandrinum ab Alexandrinæ temeritatis exculit Eccleſiæ, & ſanctæ memoriæ Timotheum vocauit Orthodoxum: Nec illa præterire, quibus Epiſcopis & clericis, laicisque per omnium Ægyptum conſtitutis, quod à diuina Chriſtiana profeſſione deuiaſſent, ſicut Catholicus Imperator obteſtatus, niſi intra duos menſes ad communionem Timothei redirent, honoribus, Eccleſiis, omnibuſque in illa regione

denunciauit eſſe priuandos: Simul etiam quibus Petrum, quem illicite ie Alexandrinæ Eccleſiæ inieciſſe perhibuit, ac Timothei hæretici iam defuncti ordinationes, vel ea quæ ſecreto per modos dicebant, ita recaſſauit: Necnon etiam illud adnectere, quod cum Timotheus ſanctæ memoriæ Catholicus ſurgeretur extremis, diuinæ inſpirationis inſtinctu, tam de eius Pontificis conſulta reſcribens quam ad vrbis Alexandrinæ clerum, omni prouidentia mandauerit præcauendum vt ſi præfatum Dominus ſacerdotem tranſire iuſſerit, nonniſi de Catholicorum corpore clericorum, & qui Orthodoxa fidei profiteretur eſſe diſcipulus, omnibuſque communicaret Eccleſiis, atque à Catholicis ordinatus ſuccederet defuncto Pontifici: nimirum ſapienter intendens, Petrum, qui aut à nullis, aut ab hæreticis falſi nominis huius honore iactaretur, ſuper* petram Catholicæ Eccleſiæ, è qua eius temeraria fuerat ** vnde Petrum.* præſumptione depulſus, nunquam poſſe penitus præſidere.

Hæc huiuſmodi quæ geſta ſunt, & dilectionis tuæ conſcientiam non latent, conuenerat ſæpius impertiri: præcipue cum in his Chriſtianiſſimo Principi promulgandis, quando ad regiam poteſtatem, Deo comitante, remeauit, operam tuam mihi huc literis non tacueris vehementer impertiam eſſe, dignam Catholico Pontifice; gloriareris, omnes qui contra ſedem veſtram*, contraque Chalcedonenſem Synodum, & contra prædicationem ſedis Apoſtolicę venire ** noſtram.* tentauerint, fuiſſe proſtratos: quo magis te pro tua ſalute & profeſſione feruentius apud clementiæ eius aures oportuerat alia inceſſabiliter allegare, ac magnopere deprecari, quo nec ſuam, quam Catholica mente deprompſerat, violari vllatenus pateretur cuiuslibet ſubreptione ſententiam: Nec aduerſus vniuerſalis Eccleſiæ ſanctionem per hæreticorum furtas, quas, *Felix Pap redarguit Acacium tacitum ... hæreticorum ...* Deo inſpirante, pietas eius eliſerat, ſineret de ſuo pullulare, quam manifeſtiſſime peruideres; ac tua modis omnibus prædicatione rurſum in ea quæ extiterant ei aduerſa conſurgeres, atque eadem ſine dubitatione firmares: quando hoc reluctantia, ſicut dudum fuerant ſubuerſa, iaceſſent, ne vel tu (quod abſit) fidei deſtitutor, vel perfidiæ diceceris fautor alienæ Error enim, cui non reſiſtitur, approbatur; & veritas, quæ minime defenſatur, opprimitur. Denique cum te, Domino præſtante, apud Dominum filium noſtrum religioſum Principem familiaritatem eſſe nouerimus: nullus vnquam potuit ſuaderi, dilectionem tuam nequiuiſſe gerere, quin potius noluiſſe. Et ideo quia non impoſſibilitatis eſſet, quod taceretur: ipſe quoque non ambigis, quid hinc vniuerſalis iudicare poſſit Eccleſia.

Vbi eſt, frater Acaci, labor tuus, quo tyrannidis hæreticæ tempore deſudaſti? Pateris hoc damno conſcientiæ tuæ cuiuſmodi perire mercedem? Reſpice Apoſtoli verba, quæ teſtantur: Currebatis bene: quis vos contaſcinauit? *Galat.* Cur eorum, frater, quærere ſemitas veteres nunc relinquis? Cur irruentibus in ouile Dominicum lupis, nulla vigilantia mihi fieri paſtoralis obſiſtis, ſed æquanimiter atque ſecurus commiſſum gregem aut laniari perſpicis, aut necari? Non dicentem recolis Dominum, & animam ſuam quidem pro ouibus ponere pios pro deuotione paſtores; mercenarium autem de his curam penitus non habentem, mox, vt beſtiam forte conſpexerit, ſine vlla diffugere conſide-

ratione testantem? Verum cum sibi fugiendi nulla sit causa: nam nulla formido est: metuo, ne septa Dominica non tam pauore deserere, quam (quod est detestabilius) sponte videaris sæuis dentibus obiecisse*.

deiecisse.
Luc. 11.

Ausculta vocem eiusdem Domini præmonentis: Qui mecum non est, contra me est: Et qui mecum non colligit, dispergit. Et diligenter attende, nihil aliud esse, non procurare, quæ Christi sunt, nisi se palam profiteri eius inimicum. Non desperemus facere, frater, veram Saluatoris nostri sententiam, qua se vsque ad finem seculi Ecclesiæ suæ non defuturum esse pollicitus est: nec ab inferi portis eam dixit esse superandam; & quæ omnia per Apostolicæ scita doctrinæ ligarentur in terris, nec in cælestibus memorauit absolui. Neque putemus, quod quibus libet sit vallata periculis, vnquam pondus vigoris sui, vel censura beatissimi Petri, vel auctoritas vniuersalis amittat Ecclesiæ: quæ quanto magis cauet ne mundi prosperitatibus intepescat, tanto non frangitur, sed potius erudita diuinitus, crescit aduersus. Vnde* perspiciendum est, ne eam, quæ nullis potest obrui motibus* procellarum: quicunque eam submergere nititur in ipso seculi pelago fluctuantis, ipse potius à gubernatione salutari in profunda deiectus, illa præualente mergatur.

Matth. 12.
Matth. 16.
Matth. 16. 18.
vbi.
mollibus.

Atque ideo, cum ita sit, moneo, hortor, & suadeo, vt quæ commissa sunt corrigas, & sequentibus studiis de te facias meliora sentiri: Negligere quippe, cum possis deturbare peruersos, nihil est aliud quam fouere. Non caret scrupulo societatis occultæ, qui euidenter facinori desinit obuiare. Vnde si contra Synodi instituta Chalcedonensis tendere hostilis corda perspicis, & quiescis: mihi crede, nescio quemadmodum te Ecclesiæ totius asseris esse participem. Ad te oculos præterea non reducis, quia non solum in hac causa aduersus omnem Catholici dogmatis tendatur vnitatem, sed etiam cunctis hæresibus, quæ vel se nobis melius sentire prætendunt, resumendi vires, atque inter vsus pristinos resurgendi, latus campus aperitur, si semel quod à nostris maioribus est dispositum, qualibet occasione pulsetur.

Perstringitur Acacius à Felice Papa.

Vnde iterum atque iterum protestamur, ne abruptus totius Ecclesiæ status per audaciam contra Synodum Catholicam insurgere molientium sinatur abduci. In quo quidem certamine firmum fundamentum Deus statuet, sicut de eo nobis licet sperare, & nouit Dominus qui sunt eius. Veruntamen, saluo eo, quod in die iudicii talem à nobis Ecclesiam, certum est, qualem à Patribus accepimus, exigendam; etiam in hac vita se ad eam non pertinere cognoscat, qui non solum plenitudini eius noxia conatur inferre, sed etiam qui ea quæ eidem congruentia sunt, dissimulat prouidere. Absit, vt de tua dilectione taliter nos credamus, quem & dudum pro Catholica fide viriliter stetisse reminiscimur, & à totius Ecclesiæ corpore nolumus discrepare. Quapropter instantius (qui te sincero diligimus charitatis intuitu) crebro repetitis hortationibus incitamus, vt ipse vicissim ea posthæc deuites, quæ te ab omni domo Christi ostendant esse disiunctum; nec magis illa secteris, quæ ab eadem te faciant esse diuisum. Multa vero (quia non opus fuit litteris vniuersa congerere) quæque vtilitas negotii præsentis afflagitat, fratribus & Coepiscopis Apostolicæ sedis legatione fungentibus, vel cum dannino filio nostro clementissimo Principe, vel cum tua dilectione colloquenda mandauimus: quod* a quibus est & pro Catholicæ fidei obseruatione prompta mente suscipere, & pro tuæ æstimationis intuitu necessariam apud Augustæ mentis beneuolentiam suggestionibus adiuuari.

Pag. 448.
fidei.

N o t æ.

Epistola.] *Hæc epistola est illa synodica, quam Patres Concilii Romani, à Felice Pontifice ad Acacium transmittendam esse censuerunt. Qua de re infra in Notis eiusdem Concilii. Hactenus nusquam edita, nunc primum è penetralibus bibliothecæ Baronianæ eiusque annalibus in lucem emittitur. Extat in peruetusto Codice Cresconianæ collectionis. Huius & sequentium Epistolarum à Felice scriptarum meminit Euagrius lib. 3. c. 18. 19. & 25. Item Liberatus in breuia. c. 18.*

Epistola synodica.

Felicis ad Acacium.] *In allegato Codice hæc inscriptio his literis præfigitur.*

Per Vitalem & Misenum.] *Quarum ciuitatum Episcopi hi legati fuerint, nusquam apud aliquem historicum expressum inuenitur.* De Miseno tantum, *inquit Baronius*, in constituto Vigilii Roman. Pontificis de tribus capitulis, reperimus eum nominatum esse Cumanum Episcopum, sed in scripto perantiquo codice nostræ bibliothecæ, cui est titulus, *Concordantiæ canonum*, inter alia inest breue compendium historiæ, complectens tempora ab ortu Nestorii hæresis vsque ad Concilium Romanum sub Felice Papa, in quo damnatus est Acacius: quod licet sine auctoris nomine editum reperiatur, alicuius qui hoc sæculo vixit, & veritatis studiosus fuit, esse videtur, in hoc inquam opere, inter alia habentur hæc de his legatis missis Constantinopolim: *Postquam ergo Felix Papa literas prædecessoris sui nihil proficere cognouit, & ludibria quædam in euersionem fidei ab Acacio fieri: tunc Vitalem Episcopum Droentinum ex regione Campaniæ direxit, &c.* Sed pro Droentinum legendum est Truentinum. Erat enim tunc ea ciuitas apud fluuium eo nomine nuncupatum, Truentum, hodie vulgo, Tronto dictum: meminerunt eiusdem ciuitatis Plinius, Ptolemæus, & alii. *Hæc de legatis Constantinopolim missis Baronius ann. 483. num. 19.*

Vitalis & Misenus qui.

EPISTOLA II. FELICIS Papæ III. ad Zenonem Imperatorem.

Ex Cresconiana; Baron. an. 483. n. 19.

Pro Ecclesia Alexandrina supplicat: quicquid ante hac pro defensione eiusdem Ecclesiæ dixit aut fecit commemorat, vt posteriorem Ioannis Alexandrini Episcopi electionem, & Petri Mogi restitutionem reprehendat.

I*ncipit epistolæ exemplum beatissimi Papæ Felicis vrbis Romæ ad Zenonem Augustum per Vitalem & Misenum Episcopos.*

Decebat profecto, venerabilis Imperator, post sanctæ memoriæ decessoris mei transitum, meque in eius locum diuina gratia subrogatum, clementiæ tuæ literarum munus offerre: quod vel ea, sicut rerum poscebat ratio, nunciarem, vel officiositatis meæ primitias exhiberem: quibus tamen rite depensis, etiam illa pariter necterentur, quæ ad vestri munimen Imperii prosperitatisque eius suffragia pertinerent, quantoque essent studio maiore curanda, tanto dignioribus

internuntiis explerentur. Itaque conueniens fuit, vt Vitalis & Miseni fratrum & Coëpiscoporum meorum, & famuli vestri Felicis Ecclesiæ Defensoris ad vos necessariam legationem mitterem, qui non tam baiuli specie ista deferrent, quam meam vicem peragentes, me quodammodo vobis facerent esse præsentem. Per hanc igitur, velut cominus honorificentiæ tuæ iunctus colloquiis, precor vt supplicationem meam benignis auribus, sicut Princeps Christianus, accipias. Nec existimet pietas tua, quod quisquam magis sinceramente te diligat, quam qui te pacem in Deo vult habere perpetuam: quando fideli mente non ambigas, & temporalis culminis potestatem & æternæ vitæ commercia de superna propitiatione pendere.

Ecce iamdiu est, quod beati Apostoli sedes, datis per beatæ memoriæ decessorem meum ad serenitatem tuam litteris, expectans, & nullam recepit pro Catholica fide, pro Occidentalium * tranquillitate responsum; præsertim cum tuam conscientiam, gloriosissime Princeps, metuendis obstrinxerit illa sacramentis, ne sedes beati Euangelistæ Marci à doctrina magistri sui, vel communione permitteres separari. Sed quoniam præfati decessoris mei studium, longa incommoditate faciente, hæc eadem crebrius iterare non potuit; per meæ nunc humilitatis officium sollicitius repetere non quiescit. Rursus ergo Apostoli Petri veneranda confessio materne instat vocibus, & suorum præcipue filiarum compellare non desinens confidentiam tuæ pietatis, exclamat: Christiane Princeps, cur me à curriculo charitatis, quo Ecclesia vniuersalis astringitur, permittis incidi, cur in me rumpis totius Orbis assensum?

Orientalium pro Ecclesia Alexandrina supplicat.

Quæso te, fili piissime, ne tunicam Domini desuper contextam per totum, quæ in vnum corpus sancto Spiritu vbique regente, indiuiduam fore Christi figurauit Ecclesiam, vlla patiaris sorte violari: neve cuius inter ipsos qui crucifixerunt Saluatorem mansit integritas, tuis videatur temporibus esse diuisa. Nonne mea fides est, quam solam esse vnam, & nulla aduersitate superandam Dominus ipse monstrauit, qui Ecclesiæ suæ in mea confessione fundatæ portas inferi nunquam præualituras esse promisit? Hæc te renatum ad regiam sustulit dignitatem, atque ab eius impugnatoribus potestate extrusa, præualendi tibi denuo viam in ipsius defensione patefecit.

Verum quæso propone etiam exempla gestorum, & hanc vicem meis repende beneficiis, vt quæ per rerum examina comprobasti, & pericula præcaueas, & subsidia recuperatæ à te dignitatis affectes. Hæc rogo, quæ dicta Deus esse voluit per dictæ sedis Antistitem, vel per mei ordinis paruitatem, qui tuæ securitatis intuitu, huiuscemodi ideo promenda iudicauit, vt non tam per eius qualemcunque Vicarium, sed præsentis Apostoli velut auctoritate commonitus, altius vias & diuinæ reuerentiæ & humanæ conditionis aspiciens (quod absit) non ingratus existere videaris collatæ felicitatis auctori. Redeat, obsecro, in animi tui integra deliberatione conspectum, quæ inimicos tuos facta deiecerunt; quæ te ad Imperiale fastigium, Deo comitante, reuexerint; qualiter illi cum nefanda dogmatis receptione conciderunt; & quemadmodum gloria tua in hæreticorum fuerit depulsione reparata: vt illi contra Chalcedonensis Synodi venerabilia constituta, & beatissimi Papæ Leonis scripta venientes, ipsa sui molitione collapsi sunt; & quibus modis eorum reformationes ad pristinum remearunt * tuam reuerentiam Principatum.

repararunt.

Liceat, oro, apud te fidenter exponere *, quem conuenit non tacere. Vnicum in te superest prisci nomen Imperatoris: Ne, quæso, nobis salutem tuam, pie Imperator, inuideas: ne fiduciam pro te minuas supplicandi. Causæ, quibus Dominus sit propitius, inquirendæ sunt, non quibus eius indignatio prouocetur. Conuenio, contestor, obtestor, quoniam metuo, horresco, formido, ne mutatione causarum (quod absit) mutetur euentus. Respice propitius ad decessores tuos Augustæ memoriæ Marcianum scilicet & Leonem, & tantorum Principum fidem legitimus eorum successor: Amplecti debes illorum in religione consensum, quorum debes memoriæ reuerentiam. Absit à tua deuotione, absit à tua potestate, vt talium credatis respuisse iudicium.

enarrare. Pag. 449.

Postremo professionem tuam, conscientiamque recolendam sensibus tuæ pietatis intimo: Palatii tui facito scrinia recenseri, & scripta illa diligenter inuestigari, quæ ad apicem summæ regrediens potestatis ad decessorem meum pietas tua pro communi gratulatione direxit: his cum semper magna laude prosequeris, quod hæreticam tyrannidem prædicationis Catholicæ vigore contriueris, qua vtique istius veritatis prædicatione nihil aliud quam de Eutychiano labores errore prorsus abolendo, eiusque sequacibus excludendis. Hæc pro synodi Chalcedonensis definitione seruanda, reducendoque sanctæ memoriæ Timotheo rectæ fidei sacerdote, tota sua textus serie pie locuta est. Hæc certe tua mansuetudo cognouit: nec res incognitas tua clementia proferre potuisset, & palam apertèque professa, quod laudum tuarum testificatione firmasti.

Requirantur illa quoque, quæ ad sanctæ memoriæ Timotheum Orthodoxum Alexandrinum Episcopum serenitatis tuæ paginæ sunt locutæ: atque ex ipsis Actibus intuere, nisi Petro ex ea memorata vrbe secluso, qui ei Ecclesiæ tunc temporis incubabat, supradictum Timotheum non fuisse reuocatum. Vos ad eundem venerandæ recordationis Pontificem iam reductum Sacras venerabiles mox dedistis, quibus fideli pectore gloriabamini, quod sanctæ Ecclesiæ magnæ ciuitatis Alexandriæ prouidens Orthodoxæ fidei, Dominus noster ac Saluator verum restituerit sacerdotem. Vbi manifestum est, quia cum hoc verbum dicitis, illum fuisse falsum qui pulsus est ostenditis: & cum in venerando Timotheo Orthodoxo fidem Dominum testamini reduxisse, peruersam in omnibus in Petro perhibetis refutasse doctrinam, non ob aliud, nisi quia & ille qui Orthodoxus pronunciatur & verus, Chalcedonensi Synodo (sicut eius tunc missa tenet professio) consentiebat, & iste qui falsus & peruersus dicitur, ab eiusdem Synodi tramite discrepabat.

Ex prioribus suis [illegible] arguit.

Denique cunctos Episcopos Ægypti, vniuersosque cleros * increpastis, vestris generaliter apicibus sancientes, vt nisi intra duos menses ab his quæ à principio contra canones, contra Ecclesias Dei, contra Orthodoxam fidem cogitauerunt, abstinerent, atque B. Timothei communione, quam impie reliquerunt, dignæ pœnitentiæ satisfactione remearent; non solum dispoliandos honoribus, verum etiam & Alexandrina

Clericos.

vrbe, & omni [illegible] præcæ regione [illegible] in[illegible] Christianus Imperator [illegible] ad Ecclesiam [illegible] segregarent, habere [illegible] aut vllo sacro ministerij nomine censerentur. Vos [illegible] ab Alexandrino [illegible] eos qui propter [illegible] deceptione [illegible] obedientiam [illegible] arbitrabantur.

Vos Petrum [illegible] elogio, quod ille [illegible] Alexandrinæ [illegible] qui tam ab [illegible] hæretico [illegible] fuerant ordinati, [illegible] ad [illegible] Timotheum [illegible] [illegible]. Vos [illegible] [illegible] Petrum [illegible] [illegible] & [illegible].

[illegible] quod [illegible] [illegible] Vos [illegible] Catholicorum [illegible] [illegible] Eutychianæ [illegible] [illegible] [illegible] Catholica [illegible] Dominum [illegible].

[illegible] Chalcedonensis Synodi [illegible] Meministis quemadmodum [illegible] regia mediaque gradiendo, [illegible] Nestorii [illegible] condemnata [illegible] Dei Patris consubstantialem [illegible] Verbum, [illegible] conceptione [illegible] Virgine [illegible] Iesum Christum Dominum nostrum, [illegible] Dei [illegible] Filium, [illegible].

[illegible] Deum [illegible] Patris [illegible] Nicæni Concilij [illegible] Papæ [illegible] [illegible] Catholicorum [illegible] [illegible] probatur [illegible] dudum probatur [illegible] retinendum. Pag. 430

An non [illegible] Catholicæ [illegible] & doctor, & ad [illegible] [illegible] tamen [illegible] Nunquid ad hanc [illegible] dissimulationem [illegible] præceptoris: In quo [illegible] Dolet certe pietas tua, [illegible] [illegible] [illegible] fiducia.

Non est hoc, [illegible] decreti de [illegible] [illegible] Catholico [illegible] [illegible] vos [illegible] [illegible] Ille vos [illegible] Imperatoris [illegible]

suffultos: reddite vos magistro discipulum, sedem beati Marci Euangelistæ ad communionem beatissimi Petri, de vitæ eorum meritis deuotione reducite: vt ipso in vobis opus bonum perficiente, qui cœperit, secure audire mereamini: Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit: & ad tuæ gloriæ cumulum, ita vice Dei præsideas, verendus veraciter existens Diuinitatis imitator, atque adhuc in rebus temporalibus constitutus, iam expectans & munus in æternam tibi beatitudinem præparatum.

Matth. 10.

Quod vero cuncta literis non potuerunt comprehendi, quæ negotii qualitas non sinit præteriri, quædam venerabilibus nostris fratribus & Coepiscopis meis, quibus cura legationis iniuncta est, proprio apud vos agenda sermone commissa sunt. Precor vt ea quæque & audire benignius, & indubitaliter annuere, tum pro Catholicæ obseruantia veritatis, tum etiam pro regni vestri incolumitate digneminí.

N O T Æ.

Synodica Epistola hæc quando scripta.

Epistola.] *Hæc est illa Synodica Felicis Papæ epistola, quam in illa Synodi Romana dedit ad Zenonem Imperatorem: qua occasione, in Notis illius Synodi diceemus infra. Ex codice Col. Romano collationis supradictis in hanc editionem Conciliorum nunc recens transstata est.*

EPISTOLA III. FELICIS
Papæ ad Petrum Fullonem ex Synodo Romana.

Ostendit Petrum Fullonem alias Cnaphæum, non solum in Valentini, Manichæi, Arii, Sabellii, Apollinaris & Eutychetis hæresis; verum etiam in errores gentilitatis plures Deos asserentis incidisse. Deinde monet vt resipiscat, & quod in Trisagio Crucifixus propter nos *addere non oportuit.*

Ex Synodo Constantinopolitana. Hier. 9. [illegible]

FElix Episcopus, Petro Episcopo [illegible] salutem.

Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum? qualem patrem & dignum fletum ad lucam animæ meæ, condolens Domini Saluatoris nostri Christi sanctæ Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ: Ipsa enim plorans plorauit super filios & filias suas, & non est qui consoletur eam, ex omnibus, qui diligunt eam. Vniuersi tyranni & hæresiarchæ persequentes ipsam, apprehenderunt eam per te, frater honoratissime, & affligentes ipsam, facti sunt in caput eius. Omnis decor ipsius, quantum in te est, factus est ad nihilum. Videntes inimici eius, gauisi sunt super perditione filiorum eius. Quos enim fouerat, quos enutrierat, quos ad mensuram ætatis produxerat, lacteque pauerat Propheticis & Apostolicis doctrinis, hos tu vno temporis momento veneno necasti. Quemadmodum enim qui piscationem sectantur, hamum esca contegunt, & ex improuiso capiunt pisces: sic & tu angelicæ laudationi additionem induxisti, & trisagiæ deprecationi, quasi pietatis obtentu, dirum impietatem excogitasti. Ex pluribus enim Orientalibus prouinciis literas suscepimus, significantes nobis, quomodo venenatio traducendam sopitum Valentinianum dogma resumpsisti, & irritatam a vobis Saluatoris incarnatio, quoque in Manichæorum dogma & Arii & Apollinaris, Pauli quoque Samosateni incidisti. Dicere enim vnigenitum filium & Dominum nostrum Christum Iesum perfectum, incapabilem suscipere passionem crucis, sed vnam verbi Dei naturam incarnatam, corpusque Domini sine anima & mente, Apollinaris hæresim roborat. Ille enim ignorauit, quod ab ipsis mundi nascentis exordiis primum anima primi parentis nostri mortua est, vel in mortem præcipitata est, atque ita deinde corpus. Dictum quippe illi est a Deo: In quacunque die comederis de ligno scientiæ boni & mali, morte morieris. Itaque iuxta latam in illum a Deo sententiam, qua die comedit ex ligno, in ipsa secundum animam mortuus est. Nam ipsius corporis mors, post nongentos & triginta annos contigit. Itaque Deus dominum non dimidiatum fecit, sed totum simul Adam ex vtero Virginis sumpsit, vt eum perditum, totum saluum faceret. Ideirco & Dominus ipse dicebat: Ego animam meam pro ouibus pono. Valentinum & Marcionem, Manichæi omniumque gentilium innouare vis dogmata. Si enim Deus est, qui diuinibiliter atque substantialiter est mortuus, similiter sanctus Spiritus Deus, & ipse diuinibiliter ac substantialiter immortuus: sicque iuxta tuam & illorum rationem, tres dii erunt, ac per hoc plurium deorum inualescet error: quantumque in te est, euacuabitur illud: Audi Israel, Dominus Deus tuus, Dominus est. Item quod ait Hieremias: Hic Deus noster, non reputabitur alius ad eum. Similiter & Dominus: Vt cognoscant te solum verum Deum. Cum que scriptura diuina vnum Deum, sanctam & indiuiduam Trinitatem prædicet, tu & hi, qui ante te fuerunt hæresiarchæ, tres Deos dogmatizare ausi estis: alium quidem dicentes Deum patrem præter filium, & alium Deum filium præter patrem. Rursusque alium Deum Spiritum sanctum præter patrem & filium. Atque alium quidem mortalem & nouiter genitum, alium vero æternum atque immortalem. In his autem nouis verbis tuis, contraria sentire vis patribus, qui in Nicæa, & qui in Constantinopoli, atque Chalcedone conuenerunt: qui & consubstantialem roborauerunt, & vnam Deitatem patris & filii sanctique Spiritus prædicauerunt, atque Arianorum contradixerunt. At vero tu in Ecclesia ausus es dicere, quod vnus increatæ atque indiuiduæ Trinitatis, passionem subiit: & per hoc consubstantialem quoque tollere niteris, ac Deum subintrare numero. Si enim vnus sanctæ Trinitatis & coæternus, qui crucifixus est Deus, * hoc est filius: sunt autem duo S. Trinitatis, pater & Spiritus sanctus: dicuntur autem dii, & non (vt habet veritatis ratio) Deus, (sicut tradiderunt nobis, qui ipsi inspexerunt, & ministri fuerunt verbi) inueniris quoque consubstantialem soluere. Quippe mortale & immortale consubstantialia tam esse non possunt: roborabitur autem ita pluralitas deorum, dum tres a Christianis tribus fingerentur. Cum itaque scriptum sit: Verbum caro factum est, & Deus erat verbum, non alius Deus Verbum, præter patrem, inuenietur: verbum non simpliciter, sed verbum substantiale, & Deus illis astruemetur, vt ex vnitate nostra, vnitatem substantiæ patris & verbi & sancti spiritus agnoscamus. Non enim non alii, præter vnitatem nostram, inuenientur. Quomodo igitur, [illegible] Dei [illegible] verbum est [illegible] [illegible] passionem [illegible] patris & filii & [illegible]

Gene. 2.

Ioan. 10.

Deut. 6. Hiere. 3.

Ioan. 17.

Ioan. 1.

Pag. 451.

sancti spiritus Deitas) patitur autem proprium animatum corpus, quod ipsum substantiale Dei verbum ex ipsa sanctæ & intemeratæ Virginis vulua sibi coniungens, ex muliere processit, de qua sancto Spiritu afflati Prophetæ cecinerunt: [Psal. 79.] Deus virtutum conuertere, respice de cœlo, & vide, & visita vitem istam: & perfice eam, quam plantauit dextera tua, & super filiũ hominis quẽ confirmasti tibi: vitem & filium hominis, quam confirmauit verbum, vt inferni claustra contereret, & viuificaret eos, qui à sæculo mortui sunt, salutarem verbi incarnationem vocans. Idcirco & Dominus dicebat discipulis suis: [Ioan. 15. Matth. 16.] Ego sum vitis, vos autem palmites, & pater meus agricola est, & tradetur filius hominis in manibus peccatorum. [B] Patris enim intimum substantiale verbum ac Deus, per sanctæ Virginis aures illapsum, conceptionem ineffabiliter operatum est. Qua igitur parte vnigenitus filius est consubstantialis patri, vnus indiuiduæ Trinitatis, increatus atque inuisibilis, impassibilis & immortalis permãsit. Quod ergo increatum atque immortale est, creaturæ ne applices, neque deorum pluralitatem confirmare pergas, dicens vnum S. Trinitatis mortuum esse. Rursus, qua parte ex muliere natum est, & substantiæ nostræ ac generationis est particeps, absque peccato sustinuit passionẽ. [C] Porro, quod non modo consubstantialis, verum etiam cognatus secundum carnem sit nobis filius Dei, docet ipse Dominus nunc quidem in Euangelio his, qui in se crediderant, dicens: [Ioan. 15. Psal. 21.] Ego sum vitis, vos palmites: nunc autem in Psalmis, Annunciabo nomen tuum fratribus meis. Vnde autem tibi tam pessima superbia subrepere potuit, vt te ipsis quoque sanctis Angelis intelligentiorem, sapientioremque putares? Super his ingemisco, in his plango [Philip. 3. Matth. 18. Rom. 16.] inimicos crucis Christi, quorum finis perditio, & quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorũ. [D] Non cogitasti, quod scandalizare vel vnũ solũ ex his, qui credunt in Dominum nostrũ Iesum Christum, quam graui cruciatui facit obnoxium? Sed incaute, vt serpẽs Euæ, tu ipse quoque erroris venena multitudini fideliũ atque auribus infudisti, traditáque ab angelis sanctissimam laudationis formã corrupisti, inserens illi: Qui crucifixus es pro nobis. Ergo ne non aduertisti, quod Paulum Samosatenum, Photinumque & Artemium impietate transcendis, qui duos Dei filios posuerunt, vnũ quidem ante sæcula, alterum vero nouiter natum, cum ipse quoque Trinitati inuexeris pluralitatem, duos Dei filios dicens, vnum fortem alterũ crucifixum? [E] Ad hæc fidelissimum Christi gregem in Manichæi opinionem præcipitare contendis, qui Spiritum sanctũ asserit crucifixum. Nam quod post illud, sanctus, immortalis, quod est Spiritus sanctus, tunc infers, Qui pro nobis crucifixus es, miserere nobis: quaternitatemque, non Trinitatem, populo insinuare videris. Nempe si ex humana traditione manasset hæc laus, non ita incaute crucem insereres laudi, in qua filii appellatio, fortis scilicet, ponitur. Quoniam vero ab angelis nobis laus ista profluxit, qui ante crucem dicebant, Sanctus, Sanctus, Sanctus: [F] [Esa. 6.] sicut respicere Esaias meruit, post crucem vero cum laude clamabant: Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis. Denique cum terræmotu Constantinopolis quateretur, populusque in campo oraret, infantulus, toto populo spectante cum Proclo ciuitatis Episcopo, in cœlum per vnam horam raptus est, ibique huiusmodi didicit hymnum. Rursumque descendens nunciauit quæ in æthere audierat, dicens de cœlo

[A] quasi de multitudine psallentium, huiusmodi laudes insonuisse auribus suis, dictumque sibi, vt eam laudationem populo indicaret. Quam vbi populi inceperant, ciuitatem receperunt, Deoque per huiusmodi laudem propitio facto, ab imminenti ira liberati sunt. At tu quam temere, vt scripturas diuinas reliquas, ita & angelorum laudem peruertere præsumpsisti. Quis igitur in huiusmodi nõ ingemiscat? quis non lamentetur? quis dolor similis inuenietur, sicut dolor Ecclesiæ Domini & Saluatoris nostri Christi? conspice te constitutum, vt sis lumen his, qui in tenebris sunt, & eruditor insipientium: immo insipientiæ præceptor es, lucem in tenebras transferens. Vide à te populos semel illuminatos, qui bona [Heb. 6.] gustauerunt Dei verba, Dei mandata, Dei prophetias, prædicationes Dei, Apostolicas euangelicasque doctrinas abs te peruerti magis, ac doceri non solum crucifigere filium Dei & ostentui habere, verum & contraria sentire scripturis diuinis, & pacta abnegare, quæ accedentes ad sanctum Baptisma fecerunt. Nam cum coram cœlestibus virtutibus omnibus, coram Apostolicis euangelicisque ordinibus sancti baptismatis tempore promiserint credere in vnum Deum omnipotentem, nunc illos in tres Deos credere docuisti. Rursum, cũ polliciti sint credere in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei incarnatum, & hominem factum de Spiritu sancto & Maria virgine; tu eos doces, ne dicant Dominum Iesum Christum, filium Dei crucem perpessum esse, qui Deus est secundum sempiternam & impassibilem ex patre generationem, & idem homo secundum eam, qua in nouissimis diebus ex matre prodiit, secundum quàm etiam sustinuit passionem; sed vnum Trinitatis mortuum esse, qui est ipsum Dei verbum. Confessi sunt rursus Spiritum sanctum viuificum & immortalem, dicentes, credere in Spiritum sanctum, Dominum & viuificantem, & mortalem esse ponis Spiritum sanctum, cum dicis: Sanctus immortalis, qui crucifixus es pro nobis. Fuge, obsecro, huiusmodi errorem. Corruisti, noli in ruina persistere. Peccasti, iam peccare noli. Expectat te sancta Dei Ecclesia, cupit amplecti pœnitentem in vanis propositionibus tuis, & secum de Christo diuina prædicantem, neque negantem ipsius animatam incarnationem, secundum quam etiam passus esse memoratur, clamatque tibi per nos: Venite ad [Matth. 11. Ezech. 18. 2. Tim. 2. Matth. 1.] me omnes, qui laboratis, & ego reficiã vos. Non vult Deus, frater carissime, mortem peccatoris: sed vt conuertatur, & viuat. Memor esto Iesum Christum resurrexisse à mortuis, secundum Euangelium. Memento B. Matthæi scribentis: Liber generationis Iesu Christi filii Dauid, filii Abraham. Recordare, quid Paulus scribat, [Rom. 1.] Segregatus in Euangelium Dei, quod promiserat ipse Deus in scripturis sanctis de filio suo, qui factus est ei ex semine Dauid secundum carnem, qui prædestinatus est filius. Memento etiam Ioannis, clamantis: In principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, sicut etiam est, & Deus erat verbum, quodque caro factum est, homine assumpto, & quod Deum nemo vidit vnquam. [Ioan. 1.] Hæc tibi scripsi vna cum præsente synodo, conueniens te coram Deo & sanctis angelis, vt ea doceas, ea nobiscum sentias, vt illibata fides nostra permaneat in gloriam Dei.

Notæ.

Epistola synodica.

Epistola.] *Hæc est illa synodica epistola, quæ missa est è Concilio Romano ad Petrum Fullonem, qua post refutatos eius errores blasphemos prima actione ad resipiscendum admonitus fuit. Vide quæ diximus ibidem in Notis eiusdem Concilij.*

Trisagion quando & qua occasione institutum.

Denique cum terræmotu Constantinopolis quateretur.] *Hæc de terræmotu, & trisagij miraculosa institutione historia, contigit anno Christi 446. Meminerunt illius Marcell. in Chronico. Niceph. lib. 14. cap. 46. Omnes fere Episcopi in Epistolis suis, quas e synodo Constantinopolitana sub pontificatu Felicis 3. habita ad Petrum Fullonem miserunt, hanc rem adeo ingentem, omnemque captum humanum penitus superantem, magnificentissimis testimoniis confirmarunt. Hoc trisagion in fine actionis primæ decantatum est in Concilio Chalced. Græci totam historiam ex antiquo suo Menologio, die quo anniversariam huius facti memoriam recolunt, in Ecclesia publice legunt. Verba Menologij recensita extant supra in Notis Concilij Chalced. in fine act. 1. verbo* Trisagion. *Pag. 451.*

EPISTOLA IV. FELICIS ad Petrum Fullonem Episcopum Antiochenum.

Tom. 1. epist. Rom. Pont. extat ex Cod. Vaticano alterius translationis.

QVoniam importabilibus verbis impie garrulasti, & non iudicasti cedere prædictis sanctis Patribus, qui ornarunt sedem B. memoriæ & multum triumphantis Ignatij martyris, cuius tu indignus existens, nescio, quomodo insiluisti inchoare nouitatem in Catholica Ecclesia tuis prophanis legibus & impiis dogmatibus, & iudicasti non oportere dicere Christum crucifixum propter nos: sed passionem ideo impassibili impie induxisti, & immortali patri mortem imponere, & non horruisti ea, quæ non suscepisti ex diuinis Euangeliis & Apostolis, & Δοξολογιῶν, gloriosorum Patrum, pessime sophisticatus ipsa intorquere, & propriam pestem sensus imponere simplicioribus, & scandalum huiuscemodi hæresis, non vt æqualiter prioribus hæresibus vigeat, sed magis multipliciter excellat: & non statuisti credere veritati, & literis nostris ad te scriptis, nunc incepi sententiare contra te: immo ille, qui vertex est omnium pastoralium sedium, in sanctis laudibus florens, Apostolorum vere optimus Petrus, cuius tu nomine æqualises, sed non opinione, neque fide, quoniam ab istius recta intentione, & immaculata fide, valde declinasti. Et non solum contra te sententio, sed & contra eos, qui non erubuerunt characteres venerabilium Euangelistarum & Apostolorum eos sequentium, ac perfectorum doctorum sermones: & instabili sententia ex tua iniqua expositione firmati sunt, tanquam dulcissima circunsequendi in mala opinione, quod vere amarissimum est, & non auerterunt huiusmodi impietatem. Dicemus ergo tibi, sicut & contra illos: quoniam dilexisti iniquitatem magis loqui quam iustitiam, dilexisti * super omnia præcipitationis linguam dolosam, propter hoc Deus destruet te in finem. Et non solum ab Antiochena Ecclesia, sed ab omni ciuitate deponet: & firma sit hæc tua depositio à me, & ab his, qui vnà mecum Apostolicum thronum regunt, & ab Acacio Constantinopolitanæ Ecclesiæ pastore, & à venerabilibus Episcopis sibi subiectis, quoniam ipsorum monimenta non sustinuisti. Quandoque enim dicis Trinitatem propter nos crucifixam, non Christum, quandoque autem immortalem spiritum, Manichæizans, quandoque ab istis diffugiens, meis argumentis repræhensus & sermonibus, dixisti Christum, post immortalem spiritum, passionem sustinuisse, sicut Samosatenus & Nestorius, vnum filium diuidentes in dualitatem filiorum. Quandoque autem & his cessisti non detrectando, & venisti ad peius, non glorificando Cherubicum hymnum, ad filium referre præstolanti tremore αὐτῷ ὁμοουσίως venerabiliter similiter Trinitatem, sed totum hymnum ad filium referre, volens firmare morbum cancri rodentis, quem innocentibus intulisti, & inde omnis generis hæresium laqueis circumpræcipitatus, à veritate exiens, non prædicas Christum pro nobis crucifixum, nec vnigenitum filium Dei, qui in medio patris & Spiritus sancti est, pie glorificas. Quid enim isto magis interdictum, patre à vobis & sancto Spiritu non glorificato? Nam calumniam Seraphim vos infertis, qui Trinitatem non dicitis glorificandam, Sanctus, Sanctus, Sanctus: sed solum personaliter filium. Et quæ præcipitatio hæresium ita confudit, id est, impudenter egit, sicut vos? Veruntamen & in isto percurrens adhuc * nouius ascendistis, & strangulandas infamias à Deo, adiicitis, filium videlicet, patrem, & sanctum spiritum, Sabellianizantes, simul coniungere indicantes. Trinitatem confiteri negatis, in qua baptizamur, & credimus, & confitemur. Quis ergo non defleret sic dicentes de intemerato trisagio, quod mihi valde conuenit refutare, & fletum merito dare in hos animarum simplicium cauillatores, ac impium facinus fingentes, quos & alienos putauimus ab orthodoxa fide & catholica Ecclesia, & à communione ducis nostri gloriosi præcessoris Petri, qui claues regni à Saluatore nostro recepit? Qui autem participes Apostoli esse volunt, ducuntur & doctrina ipsius, qui Christum dicit & credit propter nos crucifixum, & hoc non negat, sicut & modo depositus Petrus ex eo quod non legitime, & inclementer in trisagio adinnouauit, qui crucifixus est propter nos, scientes, quia non Trinitatem crucifixam ab Apostolis suscepistis non patrem, non Spiritum sanctum, nisi carne filium Dei vnigenitum solum. Fugite ergo ab hac inclementi communione, & ero vobis communicans, inquantum & vos mihi, dolosa fallacia, longe à nostra orthodoxia, expulsa, Custodite Christi discipuli, mei autem filij, traditiones quas à diuinis scripturis accepistis.

for. Paradoxis παραδόξως aut ἀρχαιοτάτων.

Psal. 51. omnia verba præcipitationis lingua dolosa.

nouitius.

Anath. 4.

Notæ.

Epistola 3. ad Fullonem missa ex concilio Romano.

Epistola.] *Hæc est tertia epistola Felicis Papæ, quam e Synodo Romana ad Petrum Fullonem transmisit: quaque eum post binas salutares admonitiones, sententia anathematis & depositionis iure meritoque condemnauit. Hanc ordine tertio ad eum scriptam esse, indicant huius epistolæ verba hæc ex edit. quæ habetur tom. 1. epist. Rom. Pontif.* Nec ambulare in veritate, nec nostris duabus epistolis aurem voluisti accommodare: nunc igitur sum exorsus aduersus te proferre sententiam, &c. *Vnde patet quod secunda illa monitoria Felicis Papæ ad Petrum transmissa interierit.*

EPISTOLA V. FELICIS ad Zenonem Imperatorem.

Nunciat Imperatori Petrum Fullonem synodali iudicio sententia anathematis condemnatum, ideóque ab eius communione abstinendum esse. Hortatur eundem Imperatorem, vt Petrum depositum ex Antiochena Ecclesia expellat.

Gloriosissimo ac serenissimo filio Zenoni Augusto, Felix Episcopus in Domino salutem.

Ex synodo Constantinopolitana

Conuenit clementiæ tuæ, rerum ordinem numerare gestarum pro tranquillitate imperij serenitatis tuæ, & oro suscipias precem meam, ac si ipse præsens essem, benignis auribus tuis vt Christianissimus Imperator: & nequaquam arbitretur pietas tua, illum puro nos corde diligere, quicunque te pacem cum Deo habere non vult. Quoniam vero fideli mente credidisti, nec ambigis & temporalis solii potestatem, & æternę vitæ retributionem superno ex momento pendere, per nostram etiam paruitatem dignare suscipere venerabilem ac diuinam beatissimi Petri confessionem, Apostolorum scilicet principis, cui & regni claues à Saluatore traditæ sunt, qui etiam præparabit Christianissimo imperio vestro locum in cœlo cum sanctis Angelis, quique immutabilem & immaculatam fidem in Dominum nostrum Iesum Christum, Dei filium vnigenitum primus exponens, à Saluatore ipso beatus est dictus. Nam cum ipse dixisset ad Dominum, Tu es Christus filius Dei viui, ab ipso audire meruit, Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed pater meus, qui in cœlis est: & super ista confessione ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Cum ergo Saluator dixerit, quod portæ inferi non præualebunt aduersus ipsius Ecclesiam, vt ab ea ipsius denominationem tollant, quæ dicitur Christus Iesus, & Dei omnipotentis filius; Petrus primogenitus & diaboli filius, & qui sanctæ Antiochenæ Ecclesiæ indignissime se ingessit, sanctamque sedem pontificatus Ignatii martyris polluit, qui Petri dextera Episcopus ordinatus est, Eustathiique confessoris ac præsidentis trecentorum decem & octo patrum, qui in Nicæa conuenerunt; ausus est dicere, non oportere Christum etiam Dei filium nominare secundum diuinam Saluatoris sanctionem, & traditionem diuinarũ scripturarum, patrumque expositionem: sed vnum de Trinitate, passionem pro nobis pertulisse in substantia Deitatis iuxta Arij & Apollinaris, Eunomiique blasphemiam, volens hac voce euacuare salutarem Domini incarnationem, secundum quam Christus & passionem subiit. Dicitur autem & vnus ex nobis, vt qui Abrahæ semen apprehendit. Augere quoque deorum pluralitatem nititur: Quippe sensus eius tres introducit deos, vnum mortuum, & duos viuentes. Soluit etiam consubstantialis nomen, sacrasque abiicit Synodos, Nicænam, Constantinopolitanam, & Chalcedonensem; sanctam quoque Mariam, virginem nequaquam admittere deprehenditur. Si enim non ex ea incarnatum verbum homo factum est, quæ necessitas virginis? & quare ad eam dixisset Gabriel: Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur filius Dei, & dabit illi Dominus Deus sedem Dauid patris eius? Posthæc autem omnia impia, & blasphemiæ suæ præsumpta, & deprauationem trisagiæ deprecationis cum illis addere voluit, Qui crucifixus est pro nobis, multa inconuenientia effecit, multumque à nobis & in Christo dilectis fratribus nostris, qui in Oriente sunt, & à venerabili Acacio vestræ regalis, & à Deo amatæ ciuitatis Archiepiscopo admonitus, conuerti noluit. Quapropter nunc sancta Dei Ecclesia maternis te vocibus, vtpote ad excellentem ipsius filium, alloqui non cessat: O à Christo amate Imperator, meæ venerabilitatis vinculum, in quo multitudines fidelium circumstringuntur, dissolui non permittas: Domini autem Christi & vnigeniti filii Dei laudationem transgredi non permittas, quæ & vestram ciuitatem periclitantem saluauit, sed tanquam angelorum traditionem indeprauatam conseruatam, Petrum Arianæ superstitionis sequacem, ab Ecclesia Antiochena expelle. Qua ex causa Petrus scindit vestem meam desuper contextam? Deus & pater mandauit principi Apostolorum quid vocarent filium. Eius vnigenitus filius in confessione primi Apostolorum fundauit me sanctus Spiritus quotidie testatur mihi, dicens: Non iudicare scire aliquid, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum. Si autem inimici, increduli, insidiatores, qui extra vitem sunt, & qui vnigenitum filium Dei mactauerunt, lapidauerunt, & ligno crucis affixerunt, vestem suam non diuiserunt, & Petrus fidei meæ vestem dirupit? Portæ inferi non præualuerunt aduersus me, & Petrus tentat muros meos demoliri? Ego, piissime Imperator, te de imperio expulsum rursus introduxi, & malignos ac inobedientes meis diuinis dogmatibus dedi pro sepultura tua, viamque potentiæ aperui ante te, inimicos tuos percussi vna cum iniquo eorum dogmate, antequam potentiam exquisiui tibi à Deo in altis regnante, ex quo & regnare sumpsisti. Respice ad prædecessorem tuum piissimum Imperatorem Martianum, & illius fidem libenter amplectere, hæreticam tyrannidem Petri quam citissime eradica, Valentini & Eutychetis discipulum expelle à ciuitate simul & Ecclesiastico regimine, & à dignitate hierarchica deiectum esse sancito. Conspice, sanctissime fili & Imperator inuictissime, qualis in Chalcedonensi Synodo indubitabilis defensio facta fuit, & quibus expugnauit Æschinum, & diuulgationes hæreticæ doctrinæ Petri expedias. Hæc legat sancta Dei Apostolica & Catholica Ecclesia, vt ab ipsa propter prædictas causas depositum, ad communionem non suscipias: sed per diuinos apices vestræ serenitatis ab Antiochiæ confinio propellite. Pro ipso autem constituite virum operibus sacerdotium ornantem, custodemque diligentem sanctæ Chalcedonensis Synodi, & eorum, quæ in ea firmata sunt. Omnipotens Deus custodiat vestram potentiam in pace semper.

Matth. 16. — Ibidem. — Ibidem. — pag. 453. — Heb. 2. — Luc. 1. — Matth. 27. — 1. Cor. 2. — Ioan. 19. — Esa. 45.

EPISTOLA VI. FELICIS ad Acacium.

Acacium munere sacerdotali, & fidelium communione priuat.

Felix Episcopus, sancta Ecclesia Catholica vrbis Romæ, Acacio.

Ex Cresconio.

Multarum transgressionum reperiris obnoxius, & in venerabilis Concilii Nicæni contumelia sæpe versatus, alienarum tibi prouinciarum iura temerarie vindicasti. Hæreticos peruasores atque ab hæreticis ordinatos, & quos ipse damnaueras, atque ab Apostolica institisti Sede damnari, non modo communioni tuæ recipiendos putasti, verum etiam aliis Ecclesiis, quod nec de Catholicis fieri poterat, præsidere fecisti: aut etiam honoribus, quos non merebantur auxisti. Testatur hoc Ioannes, quem à Catholicis Apameæ non receptum, pulsumque de Antiochia, Tyriis præfecisti: & Humerius, tunc de Diaconio deiectus, atque Christiani nominis appellatione priuatus, à te etiam in presbyterii prouectus officium. Et quasi hæc minora tibi viderentur, in ipsam doctrinæ Apostolicæ veritatem ausu superbiæ tuæ tetendisti, vt Petrus, quem damnatum à sanctæ memoriæ decessore meo ipse retuleras, sicut testantur annexa, beati Euangelistæ Marci sedem, te conniuente rursus inuaderet, & fugatis orthodoxis Episcopis & clericis, sui procul dubio similes ordinaret, pulsoque eo, qui illic fuerat regulariter constitutus, captiuam teneret Ecclesiam. Cuius tibi adeo grata persona est, & ministri eius accepti, vt Episcopos & clericos plurimos orthodoxos, nunc Constantinopolim venientes, detegaris affligere, & apocrisarios eius confouere, atque anathematizantem eundem Petrum Chalcedonensis decreta concilii, & violantem sanctæ memoriæ Timothei sepulturam, sicut ad nos certiores nunc quoque Nuncij detulerunt, per Mesenum & Vitalem credideris excusandum: nec eum laudare desieris, & multis efferre præconiis, ita vt damnationem ipsius, quam ante retuleras, veram non fuisse iactaris. Tantum autem perseueras in hominis defensione peruersi, vt quondam Episcopos, nunc vero honore & communione priuatos, Vitalem atque Mesenum, quos ad eius expulsionem specialiter miseramus, sublatis chartis, custodiæ passus fueris mancipari: & ad processionem, quæ tibi cum hæreticis habetur: exinde productos sicut eorum professione patefactum est, ad hæreticorum, tuamque communionem, contempta, quæ vel gentium iure seruari debuit, legatione, pertraxeris, præmisque corruperis, & in læsionem beati Petri Apostoli, à cuius sede profecti fuerant, non solum inefficaces redire feceris, sed etiam impugnatores omnium, quæ fecerant mandata, monstraris. In quorum deceptione tuam nequitiam prodidisti, & ad libellum fratris & Coepiscopi mei Ioannis, qui te grauissimis obiectionibus impetiuit, in Apostolica Sede secundum canones respondere diffidens, obiecta firmasti. Felicem quoque defensorem fidelissimum nobis, necessitate faciente serius subsequutum, indignum tuis censuisti oculis. Eos quoque tecum litteris tuis communicare testatus es, quos constat hæreticos. Quid enim sunt aliud, qui post obitum sanctę memorię Timothei, ad Ecclesiam sub Petro redeunt, vel qui se ex Catholicis eidem tradiderunt, nisi quod Petrus ab vniuersa Ecclesia, atque à te fuerat iudicatus? Habe ergo cum his, quos libenter amplecteris, portionem ex sententia præsenti, quam per tuæ tibi direximus Ecclesiæ defensorem: sacerdotali honore, & communione Catholica, necnon etiam à fidelium numero segregatus, sublatum tibi nomen & munus ministerii sacerdotalis agnosce sancti Spiritus iudicio & Apostolica auctoritate damnatus nunquamque anathematis vinculis exuendus. Cælius Felix Episcopus sanctæ Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, subscripsi. Data V. Kalend. Augusti, Venantio viro clarissimo Consul. *Simul 67. Episcopi absque Papa subscripserunt.*

NOTÆ.

Epistola.] *Hæc epistola synodica est, scripta ex Concilio Romano II continetque eam anathematis & depositionis sententiam quæ post causæ diligentem inquisitionem, omnium decreta lata est in Acacium Constantinopolitanum, quæque ad eundem Constantinopolim transmissa, & ab illo recusata. monachi cuiusdem opera suspensa est ad pallium Acacij, dum ad sacra peragenda pergeret. Quo facto eo insania prorupit, vt Dioscorum Alexandrinum imitatus, nomen Felicis Papæ è sacris Diptychis tolleret, atque Catholicos Episcopos surrogatis hæreticis & infamibus, sedibus suis exterminaret: verum non super regnum & imperium inniti sedem Apostolicam; sed super Christum Regem Regum & Dominum Dominantium. ipse suo tandem expertus est damno, quando nomen hominis ambitiosissimi & arrogantissimi, qui suas ipsius viuentis imagines in Ecclesia dedicari passus est, è sacris tabulis plane abolitum fuit, vt infra dicemus. Vide Liberat. inf. cap. 18. Niceph. lib. 7. cap 17. Baron. anno 484.* Pag. 454. *Epistola synodica Concilij Rom. II.*

EPISTOLA VII. FELICIS Papæ III. ad vniuersos Episcopos.

Statuit quomodo qui rebaptizati sunt ad Ecclesiam Catholicam admitti debeant.

Ex manuscriptis.

DIlectissimis in Christo Iesu fratribus, vniuersis Episcopis per diuersas prouincias constitutis.

Qualiter in Africanis regionibus astutia diaboli sæuierit in populum Christianum, atque in id multiplici deceptione proruperit, vt non modo vulgus incautum, sed ipsos quoque in mortis profunda demerserit sacerdotes, nullus non orbis gemuit, nulla terra nesciuit. Vnde in graui mœrore positi, dissimulare non possumus pereuntium, atque à nobis exigendarum discrimen animarum. Quapropter competens adhibenda est talibus medicina vulneribus, ne immatura curandi facilitas mortifera captis peste nihil prosit, sed segnius tracta pernicies, reatu non legitimæ curationis inuoluat pariter saucios & medentes.

In primis itaque venientis ad vos & remedium postulantis, solicite discutienda est professio & persona decepti, vt medela possit congruens exhiberi. Et qui satisfacturus Deo per pœnitentiam, se rebaptizatum legitime doluerit; verum ad hoc facinus * concurrerit, an impulsus accesserit, requiratur: sciens, quod se decipiat ipse, qui fallit, nihilque per nostram facilitatem tribunalis excelsi iudicio derogari, cui illa sunt rata, quæ pia, quæ vera, quæ iusta sunt: & aliter necessitatis, aliter tractanda est ratio voluntatis. Deterior est autem causa illius, qui forte precio solicitatus est vt periret. Nihil enim intentatum relinquit inimicus, cui ne de sua liceat gaudere captura, succurrendum est irretitis, & contendendus est venantis laqueus, vt infucatum lamentantibus lapsum tam iustitiæ moderatione, quam compunctione pietatis ad aulam, quam reliquerant, sit regressus.

Rebaptizati non nisi per pœnitentiam ad Ecclesiam Catholicam patet regressus.

* *concurrerit vel occurrerit.*

1. Pet. 1.

Nec pudeat forsit, ã aut piegat indictis ieiuniorũ gemituumque temporibus obedire, aut aliis obseruantiæ salubrioris obtemperare præceptis: quia humilibus datur gratia, non superbis. Sit ergo ruinæ suæ dolore prostratus, quisquis in Christo fieri quęrit erectus, & per dispositionis nostrę ministerium, quod vestram sequi conuenit charitatem, nec alioui fas est velle, vel posse transcendere causas eius, qui contra Apostolicam doctrinã, ad iterationem se baptismatis nimis infaustam dedidit: vel eius, qui aliquibus argumentis excusandum callide proprium putauerit esse consensum, Sacerdotali vigore & humanitate tractemus, vt in eis fides, quæ nisi est vna iam nulla est, adiutorio Domini iudicis, ad salutem sine nostræ operationis offensione reparetur: quia cum peccatoris à nobis satisfactio protrahitur, non præter laudem nostram atque lætitiam, mens eius ad veniam purgatior inuenitur. Et ideo memineritis, hanc super his non habere sententiam, vt seruata discretione peccantium, non eadem cuncti, qui lapsi sunt, lance pensentur. quoniam maioris castigationis exigendus est vsura, cui domus Domini commissa fuerit disciplina.

Episcopis & clericis rebaptizatis vsque ad finem vitæ agenda est pœnitentia, quibus ad eum etiam negatur communio.

Vt ergo ab Ecclesię summitatibus inchoemus, eos, quos Episcopos, presbyteros, vel diaconos fuisse constiterit, & seu optantes forsitan, seu coactos lauacri illius vnici salutarisque claruit fecisse iacturam, & Christum, quem non solum dono regenerationis, verum etiam gratia percepti honoris induerant, exuisse, cum constet neminem ad secundam tinctionem venire potuisse, nisi se palam Christianum negauerit, & professus fuerit se esse paganum. Quod cum generaliter sit in omnibus execrandum, multo magis in Episcopis, presbyteris, diaconibus auditu saltem, dictúque probatur horrendum. Sed quia idem Dominus atque Saluator clementissimus est, & neminem vult perire, vsque ad exitus sui diem, in pœnitentia (si resipiscunt) iacere conueniet: nec orationi non modo fidelium, sed ne catechumenorum omnimodis interesse, quibus communio laica tantum in morte reddenda est. Quam rem diligentius explorare vel facere probatissimi sacerdotis cura debebit.

Rebaptizatis pœnitentibus in fine vitæ conceditur viaticum. Nic. can. c. 01.

De clericis autem & monachis, aut puellis Dei, aut sæcularibus, seruari præcipimus hunc tenorem, quem Nicęna Synodus, circa eos, qui lapsi sunt, vel fuerint, seruandum esse constituit, vt scilicet, qui nulla necessitate, nullius rei timore, aut periculo se, vt rebaptizentur, hæreticis impie dediderunt, si tamen eos ex corde pœniteat, tribus annis inter audientes sint: septem autem annis subiaceant inter pœnitentes manibus sacerdotum: duobus autem annis oblationes modis omnibus non sinantur offerre, sed tantummodo sæcularibus in oratione socientur. Nec confundatur Deo colla submittere, qui non eum timuit abnegare. Quod si, vt pote mortales, intra metas præscripti temporis cœperit vitæ finis vrgere, subueniendum est imploranti, & seu ab Episcopo, qui pœnitentiam dederit, seu ab alio, qui tamen datam esse probauerit, aut similiter à presbytero viaticum abeunti de sæculo non negetur.

Impuberibus sub manus impositione redditur communio.

Pueris autem, quibus (quod adhuc impuberes) à pubertate vocabulum est, seu clericis, siue laicis, aut etiam similibus puellis, quibus ignorantia suffragatur ætatis, aliquandiu sub manus impositione detentis, reddenda communio est: nec eorum expectanda pœnitentia, quos excipit à coërcitione censura. Quod est à nobis prou de

A constitutum, ne hi, quibus in terreni labe contagii plus minusve restat ad vitam, dum adhuc in pœnitentia sunt, pœnitenda committant. Quod si ante præfinitum pœnitentiæ tempus desperatus à medicis, aut euidentibus mortis pressus indiciis, recepta quisquam communionis gratia conualescit; seruemus in eo, quod Nicæni Canones ordinauerunt, vt habeatur inter eos, qui in oratione sola communicant, donec impleatur spatium temporis eidem præstitutum.

Nic. can. c. 13.

Nec catechumenos nostros, qui sub tali professione baptizati sunt, prætermittimus: quia non est causa dissimilis (sicut iidem sancti Canones B ordinauerunt) eius, qui quolibet modo Christum, quem semel confessus, abiurauit; tribus annis inter audientes sint, & postea cum catechumenis permittantur orare, per manus impositionem communionis Catholicæ gratiam percepturi, exceptis sano tantummodo Episcopis, Presbyteris, & Diaconibus; quos solo mortis suæ tempore reconciliandos esse iam diximus. Cæteros, id est, seu clericos, siue monachos, seu laicos vtriusque sexus personas, quos violentiæ periculis coactos iterationem baptismatis C subiisse constiterit; vel qui aliquo commento, huius se facinoris piaculo dixerant non teneri, his pœnitentiam per triennium durare decreuimus, & per manus impositionem ad societatem recipi eos sacramenti.

Nic. can. c. 14.

Illo per omnia custodito, ne eis vnquam qui in qualibet ætate, alibi quam in Ecclesia Catholica aut baptizati, aut rebaptizati sunt, ad Ecclesiasticam militiam prorsus non permittantur accedere. Quibus satis esse debet, quod in Catholicorum numero sunt recepti: quoniam de suo ordine & communione videlicet ferre iudicium, quisquis hoc violauerit institutum, D vel qui non remouerit eum, quem ex eis ad ministerium clericale obrepsisse cognouerit.

Extra Ecclesiam baptizati aut rebaptizati ad Ecclesiasticam militiam non admittantur.

Pag. 455.

Curandum vero maxime, & omni cautela est prouidendum, ne quis fratrum Coepiscoporumque nostrorum, aut etiam Presbyterorum in alterius ciuitate vel diœcesi pœnitentem, vel sub manu positum sacerdotis, aut eum, qui reconciliatum se esse dixerit, sine Episcopi vel Presbyteri testimonio & litteris, ad cuius pertinet parochiam, Presbyter aut Episcopus in ciuitate suscipiat. Quod si aliqua dissimulatione negligitur, culpa tangit etiam E clerum, qui in locis, in quibus hoc minus curatum fuerit, commoratur. His itaque rite dispositis, & ad Ecclesiarum vestrarum notitiam nostra deliberatione perlatis, parere vos conuenit: quibus, licet ad animarum reparationem nihil deesse videatur, tamen si cui noui aliquid, & quod præterire nos potuit fuerit reuelatum, secundum beatum Apostolum Paulum, tacente priore, fideliter insinuet: quia Spiritus sanctus vbi vult spirat, maxime cum sua causa tractatur, nec nos pigebit audire, & si quæ sunt omissa, non arroganter obnuere, sed rationaliter ordina-F re. Deus custodiat vos dilectissimi fratres. Data Idibus Martij, Dinamio & Sindio viris clarissimis Coss.

Pœnitentes ab aliis quã a suis episcopis vel Presbyteris non suscipiantur.

1. Cor. 14. Ioan. 3.

A

Notæ.

Epistola Synodica Concilij Rom. III.

Hæc est illa Synodica, quæ ex Cõcilio Rom. 3. sub Felice, missa est ad vniuersos: Episcopos quaque diutius Romæ detenta, consignata est nota consulari anni 458. quo in Africam transmissa fuit. Lecta in consessu Patrum sententia eorundem approbata fuit: quas constitutiones synodales contineat, summatim infra in Notis præallegati Concilij, recensui.

EPISTOLA VIII. FELICIS III. ad Zenonem Episcopum.

B

Terentianum commendat.

Dilectissimo fratri Zenoni, Felix Episcopus.

Filius meus vir clarissimus Terentianus ad Italiam dudum veniens, dilectionis tuæ singularis extitit prædicator, talemque te esse vulgauit, qui ita Christi gratia redundares, vt inter mundi turbines gubernator Ecclesiæ præcipuus appareres. Quapropter, frater carissime, cum ad prouinciam commearet, seduloque deposceret nostras ad dilectionem tuam literas destinari, C gratanter annuimus, qui & dignum Deo sermone complecti cuperemus Antistitem, & per eum maxime vellemus id fieri, cuius nobis fuerat laudibus intimatus. Quamuis ergo sanctis operibus ex omni parte prædictam fraternitatem tuam vir præfatus adstruxerit, multumque fiduciæ de tua beneuolentia iam teneret; tamen æquum est, vt quod desiderabat magnopere, consequatur: quatenus, qui tuis olim gratus est animis, contemplatione nostri reddatur acceptior, simulque materna & sacerdotali consolatione foueatur, peregrinationisque præsidium pastorali pietate reperiat, D vt vestræ dignitatis affectu appareat apud synceritatem tuam, nostrum quoque non minimum salutantis valuisse colloquium. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

ADMONITIO AD LECTOREM.

Epistola quædam Felicis ad Cæsarium Arelatensem, extat apud Baron. Anno Domini 488. num. 7. sub Felice 3. Hanc à Felice 4. scriptam fuisse, Baronius in appendice tomi decimi recognouit, eo ipso, quod Arausicanum secundum aliaque plura Concilia, quibus Cæsarius Arelatensis præsedit vel interfuit, longe post hæc tempora, habita fuisse recognouerit: quodque idem Cæsarius Anno Domini 554. attigerit; quem, si tempore Felicis 3. Arelatensis Episcopus fuisset, attingere non potuisset. Obstat huic sententiæ, quod Gennadius de script. Ecclesiasticis, cap. 86. huius Cæsarij, dataque ad eum Epistola librum eius de gratia approbantis, meminerit. Quod fieri non potuisset, si à Felicis quarti tempore Episcopatum Arelatensem tenuisset. Ea enim, quæ Gennadius de scriptoribus Ecclesiasticis scripsit, Gelasii Pontificis censuræ subiecit, vt constat ex eiusdem libri cap. 99. & 100. adeoque Felicis quarti esse non potest ea Epistola, cuius prædicto libro ad Gelasium misso, mentionem facit. Nodus iste difficilis est, nisi dicamus, quod ait Suffridus Petri, Cæsarium Gennadiano Codici insertum fuisse eadem ratione, qua Auitus, Pomerius, & Honoratus Massiliensis, eidem operi fraudulenter, vel saltem ignoranter inserti fuisse scribuntur ab Honorio, in Catalogo de viris illustribus. Vide Possevinum in apparatu sacro, verbo Gennadius.

SEQVITVR DECRETVM vnum Felicis.

FELICIS PAPÆ III. DEcretum vnum desumptum ex Gratiano, quod non habetur in præmissis.

In Ecclesiasticis causis regia voluntas sacerdotibus est postponenda.

Certum est hoc rebus vestris esse salutare, vt cum de causis Dei agitur, iuxta ipsius constitutionem, regiam voluntatem sacerdotibus Christi studeatis subdere, non præferre: & sacrosancta per eorum præsules potius discere, quam docere: Ecclesiasticam formam sequi, non huic, humanitus obsequendo, iura præfigere: neque in eius sanctionibus velle dominari, cuius clementiæ Deus voluit tuæ piæ deuotionis colla submittere: ne, dum mensura cœlestis dispensationis exceditur, eatur in contumeliam disponentis. — Distin. 10. Certum est hoc.

SEQVVNTVR CONCILIA SVB Felice Tertio.

CONCILIVM ROMANVM PRIMVM sub Felice tertio, contra Acacium Constantinopolitanum & Petrum Fullonem.

Notæ.

Concilium.] *Cum in locum defuncti Timothei, Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopi Orthodoxi, communi consensu Episcoporum, Ioannem virum optimum, hominemque Orthodoxum, Timotheo in sede Alexandrina suffectum, Zeno Imperator impulsu Acacii Episcopatu amouisset, eique, vt supra in Notis Epist. 17. Simplicij Papæ diximus, Petrum Mogum hæreticum, antea semel E inde fugatum substituisset, Ioannes de vi & iniuria sibi illata protestatus, ad Sedem Apostolicam appellauit. Anno Domini 483. Romam veniens, suam quàm interposuerat appellationem introducturus, & debito modo prosecuturus, Felici Papæ (Simplicium enim defunctum inuenerat:) libellum iniuriarum obtulit. Quo suscepto Felix ob causam, quæ non vnius tantum, sed trium præcipuarum sedium Orientis Ecclesiarum vertebatur periculum, Concilium ex Episcopis Italiæ more maiorum celebrandum esse putauit. Conuocatis itaque sanctissimis Patribus habita est sacra Synodus, quæ post grauissimas sententias plurimorum interpositas, omnium consensu illud F constitutum fuit, vt ad Zenonem Imperatorem Constantinopoli degentem, legatio decerneretur, scriberenturque robustissimæ ad eum literæ, quibus de proditione Catholicæ fidei, eiusque proditoribus querela ingereretur: adderet suas ad Acacium Constantinopolitanum, quibus cum eo ob fidem non defensam & conniuentiam cum hæreticis expostularet. Præterea visum fuit esse conuenientissimum, vt transmissa copia illius libelli, quem Ioannes Alexandrinus Pontifici obtulerat, Acacius ad sui defensionem in scripto citaretur, scriptoque libello rogaretur Imperator, vt Acacium ad respondendum querelis aduersum se obiectis impelleret. Hæc omnia debito modo per-*

Causa Concilij.

Decretum Concilij.

Pag. 456.

acta fuisse, Epistola Felicis ad Acacium & Zenonem, quæ nunc primum cum prædictis libellis quibusdam, opera illustrissimi Cardinalis Baronij in lucem prodierunt, aperte demonstrant. Hac eadem Synodo damnatus est Petrus Fullo, alias Cnaphaus nominatus, intrusus post Calendionem eiectum Episcopus Antiochenus. Qui dum sacro Trisagio, in omnibus Orientis Ecclesiis ex reuelatione Dei cantari consueto, quo dicitur: Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis; *hanc blasphemiam addidit:* Qui passus es pro nobis; *quasi scilicet, tota sanctissima Trinitas mortem ac passionem subiisset, se non tantum Eutychianum, sed etiam Apollinaristam atque Sabellianum esse detexit. Cum enim diceret vnam in Christo esse naturam, Eutychianum se prodidit. Cum diceret carnem de cælo allatam in verbum esse conuersam, se Apollinaris sectatorem professus est. Cum vero Patri, Filio, ac Spiritui sancto passionem coniungeret, Sabellianum se esse aperuit; quoniam eo ipso vnam tantum totius Trinitatis personam esse asserebat, sicque nefandum Theopaschitarum errorem, iamdiu ante proscriptum maiori cumulo reddidit. In hoc iudicio Fullonis, tres actiones habita videntur; quarum prima directa est ad eum Epistola Synodica, qua Pontifex confutatis singulis illius blasphemis erroribus in fine sic eum alloquitur:* Hæc tibi scripsi vna cum præsente Synodo, conueniens te coram Deo & sanctis Angelis, vt ea doceas & nobiscum sentias, vt illibata fides nostra permaneat ad gloriam Dei. *Extat hæc Epistola supra inter Epistolas Felicis ordine 3. Incipit sic:* Quis dabit capiti meo aquam? *Secunda actione visum fuit secundas literas commonitorias ipsi transmittere minis adhibitis, vt nisi bene monentibus acquiescat, excommunicationis & depositionis sententiam sibi infligendam præcognoscat. Hæc constant ex Epistola quarta Felicis, qua latures in eum depositionis sententiam, sic eum alloquitur.* Nec ambulare in veritate, nec nostris duabus Epistolis aurem voluisti accommodare. Nunc igitur sum exorsus aduersus te proferre sententiam, &c.

Petrus Fullo damnatus.

Quid ad Trisagium addiderit.

In iudicio Fullonis tres actiones habita. Prima actione quid. Secunda actione quid gestum.

Secundæ literæ Felicis ad Petrum interierunt. Cum duabus hisce admonitionibus maxime paternis homo scelestissimus necdum acquiesceret, consilio & hortatu Patrum quadraginta duorum Romæ hac de causa diutius commorantium, Felix Pontifex excommunicationis & depositionis sententiam in eum conceptam promulgauit, scriptaque ad eum Epistola Synodica latam sententiam eidem intimauit. Adiecit his Felix Papa literas ad Zenonem, monens, vt caueat à communione Petri Ecclesiastico iudicio iam condemnati.

Tertia actione condemnatus est Petrus Fullo.

At non Felix tantum; sed etiam Quintianus magni nominis Asculanus, Iustinus Siciliæ & Flauianus Rhodopensis Episcopi ex Occidente, ad Petrum Fullonem blasphemum, literas dederunt, quibus post refutatas illius horrendas blasphemias, eundem ad pœnitentiam & meliorem mentem exhortati fuerunt. Horum Epistolas hactenus confuse editas, huic loco inserendas esse putauit.

ACTA ET PRODVCTA IN causa Acacij.

EPISTOLA FELICIS AD Acacium Constantinop.

Optat sancta Synodus, &c. *Extat supra inter Epist. Felici, estque ordine prima.*

EPISTOLA FELICIS AD Zenonem Imperatorem.

Decebat profecto, &c. *Extat supra ordine & tempore secunda.*

LIBELLVS CITATIONIS AD Acacium per Vitalem & Misenum transmissus.

EPiscopali diligentia commonente, debuerat dilectio tua Ecclesiasticum morem secuta, quid responsio sanctæ memoriæ prædecessoris mei per virum deuotum Vranium Subdiaconum apud clementiss. Principem, quid apud te quoque literæ ipsius in causa Alexandrinę Ecclesiæ profecerint, indicare: & curam, cuius te non immerito voluit esse participem, cuncto studio prosperorum significatione moliri; vt Catholica fides apud Chalcedonensem Synodum roborata, & iterum firmata, responsis omnium qui in eadem resederant Domini sacerdotum, quam inopinato rursus hæreticorum prauitas inquietat, communi opere inimicis propriis subiacere non permitteretur oppressa. Quod cum diu omittitur, superueniens & Coepiscopus noster Ioannes fugatus ab hæreticis peruasoribus sedis Alexandrinæ, libellum nobis, quem sanctæ memoriæ decessori meo parauerat porrigendum (quantum ex subiectis agnosces) ingessit. Quem morem maioris sui beatæ memoriæ Athanasij exemplo & priorum nostrorum, non potuimus refutare.

Et ideo lectis subditis, * frater carissime, ad hæc quæ proposita esse cognoscis, apud B. Petrum Apostolum, cui preces in nobis oblatas peruides, & quem ligandi atque soluendi à Domino potestatem sumpsisse, non potes diffiteri: & in conuentu fratrum & Coepiscoporum nostrorum respondere festina: vt in alterutram partem quod iustitia parauerit; ordinantes, amotis scandalis Ecclesiarum, quas scindi videmus, reparata concordia, & seruata integritate fidei, puris mentibus acceptissimas faciamus placationis hostias, quas pro omni populo Christiano & salute gloriosissimi Imperatoris offerimus. Ad quam rem de collegio, nostro fratres & Coepiscopos nostros Vitalem & Misenum, cum quibus illum à latere nostro fidelissimum nostrum Felicem Defensorem, sanctæ Ecclesiæ Romanę ordinatione direximus: quibus moram fieri non oportet; ne ad indignationem Domini prouocandam, quæ corrigenda sunt, procrastinationibus conualescant.

** subiectis.*

LIBELLVS A FELICE DEcreto Concilij ad Zenonem Imperatorem transmissus.

CVm sibi redditam pacem, compressis per vos hæreticis, qui seruiebantur attolli, vniuersalis gauderet Ecclesia, & vestræ pietatis Imperium etiam de inimicis suis victoriam reportasset, & per vniuersum Orbem pro salute vestrę serenitatis oratio cunctorum oraret ad Dominum sacerdotum; & vestra pietas fidei custos & defensor Orthodoxiæ sub æterni Regis propitiatione regnaret: quando venerandi apices vestri, & Deo proxima currens de sacro pectore frequenter auctoritas, inter gaudia recepti Imperij, Petrum conuersatum cum hæreticis, & parricidæ illi Timotheo cohærentem, à prophanis (quia nec ab aliis fieri poterat) Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopum, quantum sibi existimauerat, ordinatum, acceptissima Deo præceptione deiecerat, & tyranni literas, quas in euersionem

contra fas & sacrosancti Chalcedonensis Concilii definitiones mens insana dictauerat, pro regni sui commendatione, euacuauit. Ita deinde illicitas ordinationes eius, vel etiam Timothei, vt pote hæreticorum, irritas fecit; atque eos, quantum extra Ecclesiam fuerint, iudicauit *. *Iudicauit.*

Sed nunc eum, mutatis omnium gaudiis in mœrorem, Ecclesiæ Alexandrinæ cognouimus præsidere. Quod si verum est (vt Christianissimo Principi coram Deo fiducialiter est faciendum) diuino iudicio suggerimus, non leniter esse pensandum, nisi certis remediis, quod in contumeliam Dei factum dicitur, fuerit expiatum. Et quia (sicut scriptum est) vnius membri totum corpus patitur passiones, in persona eius Orientis concutiuntur Ecclesiæ. *Rom. 12.* Quod fratrem & Coepiscop. meum Constantinopolitanum respicit sacerdotem, aduersus quem in Conuentu mihi ab eo, cuius sedem præfatus fertur tenere, libellus oblatus est, quem deplorationibus meæ humilitatis annexui; vt idem frater & Coepiscopus meus Acacius, sicut Ecclesiasticis necesse est, & vestris legibus fieri decet, ad hæc quæ de se peruidet intimari, apud beatissimum Petrum Apostolum diluere obedienter procuret, nec vllo modo existimet differendum. *Pag. 456.* Qui si, quemadmodum confidimus, bene conscitus est, Apostolicum non debet iudicium cum consacerdotibus suis & moderationem abiicere, vt sacerdotalibus actibus & comprobatione fideli comprobatus, primum Christi Domini nostri, atque omnium sacerdotum, ac deinde pietatis vestræ gratia gloriosus perfruatur.

ACTA ET PRODVCTA in causa Petri Fullonis alias Cnaphæi.

EPISTOLA MONITORIA Felicis Papæ ad Petrum Fullonem.

Quis dabit capiti, &c. *Extat supra ordine 3.*

EPISTOLA FELICIS PAPÆ Ad Petrum Fullonem, & continens sententiam excommunicationis & depositionis; hæc est:

Quoniam pestiferis doctrinis, &c. *Extat supra ordine 4.*

EPISTOLA FELICIS AD Zenonem.

Conuenit tuæ clementiæ, &c. *Extat supra ordine 4.*

EPISTOLA QVINTINIANI Episcopi ad Petrum Fullonem Episcopum Antiochiæ.

MVltifariam multisque modis, charissime, à veritate deuiasti, contraria faciens herilis mysterii, non sequendo Euangelia, vel Apostolos, vel sanctos Patres. Etenim expositio tua graue em fert contra ipsos nouitatem Catholicæ Ecclesiæ. Et quidem non abiecisti ipsam, multis Episcopis præmonentibus te, maxime sanctissimo Archiepiscopo Felice, ab ipsa diuertere, & esse rectum & orthodoxum, salubris prædicationis sectatorem: sed certe contra hæresium assectator fuisti, & talentum diuinæ doctrinæ in terram abscondisti, & non potius ipsum supra mensam proiicere censuisti, videlicet sanam doctrinam in cordibus hominum inserere, sed econtra zizania seminasti. Et quis adhuc sustinebit te, peruertentem Christi Euangelium? Non prædicando vnum filium in duabus naturis Dominum nostrum Iesum Christum, & nunc crucifixum: sed Deum, fortem, immortalem, videlicet, vnam Trinitatis substantiam dicens crucifixam: & non solum, sed & vnam naturam Dei verbi & carnis, dicis. Et si vna natura Dei verbi & carnis est, vna autem natura Dei patris & verbi, quomodo non vna & ipsa natura patris & corporis & verbi? Si autem non vna natura Dei patris, & carnis humanæ, & verbi: dic quomodo vna natura verbi & carnis? Quomodo creata, & increatum, vna natura est? Si autem hoc impossibile est, quomodo caro, & increatum verbum vna natura, & non duæ * commutatæ? *al.* Si autem vnius naturę est Christus, & non duarum: quarum dicis Christum, creatum, sicut Arius, * vel increatum, sicut Manichæus? Vbi autem est temporalis Christi generationis natura, & diuinitatis ipsius æterna generatio? Vbi & illud, Hodie genui te? & illud, Iesus Christus heri & hodie, ipse est & in sæcula? *Psal. 2. Hebr. 13.* Quomodo autem & dicis, ante vnionem verbi Dei & carnis, * duæ, vel ante fuit secundum subsistentiam ex virgine vnio? *for. natura duo. Vel antequam.* Etenim si est Christo caro ante Mariam, secundum Valentini impium sermonem, quomodo duæ ante fuerunt naturæ ante Mariam? Cuius autem est ipsa expressio, non Eutychis, magis Atychis, ex duabus dicere vnam naturam factam fuisse. *Eutyches sonat faustum. Atyches infaustum.* Si ista autem cum illo sapis, quomodo ipsum abiicis, qui ipsius recipis pessimas innouationes? Quod si in veritate hoc factum est, sanctos Patres in Chalcedona contra ipsum habuisses certe acceptos. Dic verumtamen mihi, quomodo vnitate Pater & Filius & Spiritus sanctus dicitur Trinitas, solus existens Deus, si non suscipis dicere in vno filio duas naturas? Et si Trinitas vnus Deus est, quomodo Deus, & corpus nostrum ipsi vnitum? Non debet dici vnus filius in duabus naturis? Si autem vna natura, Deus verbum & caro; vel mutatum est verbum, vel caro: Et si caro mutata, facta fuit verbum, non erit amplius caro. Si autem in istis non facta est mutatio, quomodo in Christo non sunt duæ naturæ? Caro enim, caro est, quanquam sit Dei caro: & verbum, verbum est, licet assumpsit nostrum assumptum. Si autem mutata est, quomodo est non consubstantialis caro & coæterna patri, sicut & verbum? Si autem alterius substantiæ est caro patri, in quantum recentior est, pater autem sine tempore est, quomodo non recens & verbum, sicut vnam esse naturam carnis & verbi Dei dicis, & Filium alterius substantiæ patri dicis? Si autem non est eadem natura verbi Dei & carnis, quomodo non sunt duæ, caro & verbum? Si autem omnino Deitas caro facta est, quomodo mansit verbum quod fuit? Quomodo autem incommutabiliter incarnatum est, si non est Christus in duabus naturis? Quomodo incarnatus Deus, verbum mansit, quod fuit? Et si est Deus verbum passibilis, impassibilis autem pater,

quomodo vnus & solus est Deus? Quomodo autem & istarum vna est natura? Si autem & impassibilis est Trinitas, quomodo Deus verbum passus est pro nobis? Si autem non passus est, quomodo altera natura carnis non est passa? Et si omne patiens, creatum est: quomodo Deus verbum non est increatus, patiens carne: patitur Deus, quomodo non patitur sibiipsi Deus? Si autem idem est dicere, Deum passum carne: & dicere, Christum passum carne: quomodo non erit idem dicere, Spiritum diuinum carne pati, cum spiritus Deus sit? Si autem non est simile, Deum passum carne dicere, & dicere Christum pati carne: quomodo passibile erit, plus appropriari Deum verbum carnis, cuius appropiat pater ea, quæ sunt Dei verbi? Quomodo autem & si appropriatione Deus verbum patitur carne, non erit* appropriatione & pater Deo verbo patiens? Et si mortuus est Deus verbum carne, quomodo est consubstantialis patri immortalitate? Mortuus enim pro nobis non est immortalis: mortuus certe est secundum scripturas. Et si vnus de Trinitate mortuus est, quandoque Trinitas dualitas facta est. Et si Trinitas nunquam dualitas facta est, quomodo vnus de Trinitate mortuus est? Et si altera natura verbi Dei, scilicet hominum natura, non est mortua: & si trisagia vox, Trinitas non subsistis, manifestum est, quod vnius substantiæ esse dicis Trinitatem. Et quomodo non ostendis* esse Sabellianum? Et si in tribus hypostasibus vna natura subsistit trisagiæ vocis, quomodo non dicis Trinitatem esse crucifixam & sine Deo teipsum, sicut Marcionistæ, esse non dicis?

for. appropelauit.

for. esse te.

SANCTI QVINTIANI XII. Anathematismi.

OMnis ergo qui dicit vnam naturam Dei Verbi & carnis, non duas vnitas indiuisasque; damnetur.

Si quis confundit duas Christi naturas, dicens Deum passum carne, & non passum Christum carne, secundum Apostolum; damnetur.

Si quis impassibilem & immortalem Deum Verbum dicit conuersum in passionem & mortem, & non hoc reddit eius carni; damnetur.

Si quis nomen Trisagion, hoc est, ter sanctum, dicit propter nos crucifixum, & non Dominum Iesum Christum Filium Dei vnigenitum; damnetur.

Si quis post vocem ter sanctam, Deum dicit crucifixum propter nos, & non potius vnum Filium, cui in medio ter sanctæ vocis hymnus dicitur; damnetur.

Pag. 458. Si quis hominem dicit qui pro nobis crucifixus est, siue Deum, diuidendo naturas, & non eas copulando in crucifixione eius; damnetur.

Si quis dicit duas personas, seu substantias, & non potius duas naturas in vnam personam & vnam subsistentiam concurrentes; damnetur.

Si quis alterius substantiæ dixerit carnem Domini a carne nostra, & non potius nobis consubstantialem absque peccato; damnetur.

Si quis Deum hominem, & non magis Deum & hominem dicit; damnetur.

Si quis dicit creatum Patris verbum, & non magis eius carnem; damnetur.

Si quis dicit consubstantialem carnem Domini Deo & Patri, & non potius Deum Verbum; damnetur.

Si quis dicit sine mente & sine anima Dominum nostrum Iesum Christum, & pro ea habuisse diuinitatem, & ex hoc dicendum passum carne Deum, & non magis mentem cum anima rationali humanatum Deum Verbum, & impassibilem dicendum eundem diuinitate, humanitate vero passibilem, damnetur.

Has duodecim depositiones misi tibi, terrefactus istorum iudiciis, remouearis ab omni tua iniqua nouitate, sciens, quod oportet sequi reuelationem sanctissimi Procli Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopi, quando in campum cum toto populo cucurrit, fluctuante ipsa ciuitate sub terræmotu, & omnibus fletum emittentibus, repentibus, repente puerum in aere leuari à quadam virtute, & huic imponi trisagium litaniæ, & dicere, Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, miserere nobis, & hæc annunciare Episcopo iussus est: sicque per tres horas in tribunali stans secus pedes ipsius Episcopi, hæc narrauit. Et sic postquam litanias fecerunt, stetit terræmotus. Sic ergo & tu litanias fecerunt, stetit terræmotus. Sic ergo & tu litanias fac, & pausabit ira, quæ contra te proferenda est. Si autem non, veniat supra te depositio à patre nostro Felice, custodiet autem Deus mundum à scandalis. Cui gloria nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

NOTÆ.

Has duodecim damnationes vel depositiones, &c.] *Vides hoc loco non plures quam duodecim fuisse Quintiani anathematismos: Reliqui igitur octo alij, qui tom. 2 Concil. editionibus anterioribus post hos duodecim sequuntur, non sunt Quintiani Episcopi Asculani, sed Asclepiadis Trallensis Antistitis, vt ex Codice Vaticano apparet.*

Duodecim anathematismi.

EPISTOLA IVSTINI EPISCOPI in Sicilia ad Petrum Fullonem, quoniam non oportet additionem crucis esse in trisagio, vt non inducas duos filios.

OPortet militem armari contra bellantes, & athletam contrastantibus obsistere. Luctatio autem vestra non est carnalis, neque luctatio corporis vnctionibus fit, neque quis vocans à luctatione, coronam habebit Deitatis, si neglexerit reprehendis non anteponere luctationem veritatis. Si enim quis certat, non coronatur, nisi legitime certauerit: & arma nostra non sunt carnalia, sed potentia Deo ad demolitionem munimentorum, cogitationes destruentia, & omnem altitudinem contra scientiam Dei eleuatam: * quare tanquam fratrem incito hac monitione, quoniam bonum est patribus obedire, & detrahere proprias nouitates, obedias amicabiliter, charissime, & argumentis non addas trisagio duos filios: sed crede Seraphim, Trinitatem similiter glorificando, & non præter hæc addes languescere vana gloria, pessimum sophisma faciendo, crucem in hymno ponens, multisque factus cæcus. Quid ergo oculos rusticorum idiotarum effodis, insculpans impiorum impietates? Quid* Maniam, & Valentinum, & Eutychen armas ad dicendum diuinum passibilem, & ma-

2.Tim.2. *2.Cor.10.*

for. quare Ille

for. Manem

A gis Paulum Samosatenum & Nestorium, propterea quod in trisagio addis quaternitatem? Quia quocunque te vertas, quod impium est, intellectum pietatis habere non potest, sed plurimarum hæresum formas ostendit. Arius enim filium diminuebat, & Eutyches similiter: propter quod & passionem addebant diuinæ naturæ filii, ideo non dicebant filium homousion, id est, consubstantialem, sicut Eunomius. Si enim iam apud ipsos pater impassibilis est, filius autem diuinitate passibilis, quomodo consubstantialis est? Macedonius autem spirat à patre solo Spiritum sanctum, & Nestorius similiter diuidit vnum filium in dualitate filiorum, & impossibile est (sicut tu dicis) in trisagio quaternitatem dicere crucifixam impie addens, post confessionem Trinitatis. Cessa igitur ab huiusmodi tua impia præcipitatione, non addas scandalo, & non eris causa perditionis magis simplicium hominum, ne præsidens noster Felix, secundum canones sententiam dicat contra te: & non iuuauit te dicere, Ego vtiliter hoc apposui, crucifixum in trisagio confiteri. Tolle iniquitatem de vniuerso, ne hoc cito multiplicetur: quoniam impium, facile susceptibile est: melius autem, non. Suscipe ergo tanquam fratris tui admonitionem: extingue hæreticorum conspersionem, & fias pastor ouili, non lupus: & secutus B. Proclum & ipsius reuelationem, in campo timoribus existentibus, deprecatiue dicas trisagium ad pausationem iræ, & ne incites adhuc iram fortis. Si autem non velis tu, fraternitas mea innocens erit, & ego cum ipsis: & qui vna mecum de his tibi scripserunt, custodiemus nosipsos à scandalis. Didicisti ab Esaia, dicere:
Esa. 6. Sanctus, Sanctus, Sanctus: Non crucifixum, inquit, tibi dicere. Sed dicis: Tunc filius non erat crucifixus, & propter hoc non addidit tunc, crucifixus. Qui ergo nunc Seraphim in trisagio addiderunt crucifixum, quod tu dicis: Et si dicis, non puto. Et si nescis, quomodo non impius es? Etenim & tunc inquit Propheta passiones carnis verbi, & aperte confitetur trasigium. Propterea, quomodo & dicis, suscepta fuit Synodus Chalcedonensis & tamen absolute, sicut ipsa tradidit, tu non prædicas trisagium: sed inobedis illi, & non timuisti ipsam, dicentem: Qui non sapit sic, anathema sit. Salubriter prædica vel dic, & sanus eris: si autem non, non solus hauries mala.

EPISTOLA FLAVIANI Episcopi Rhodopensis ad Petrum Fullonem.

Huius Epistolæ hactenus nusquam editæ fragmentum ex Codice Vaticano desumptum, extat apud Baronium anno 483. num. 62. 63. & 64. quam, quia integram nobis habere non licuit, lectorem eo remittimus.

CONCILIVM CONSTANTINOPOLITANUM sub Felice Papa, in causa Petri Fullonis Antiocheni Episcopi, anno Domini 483. celebratum.

NOTÆ.

B CONCILIUM.] *Petrus Fullo alias Cnaphæus, Epistolam quandam blasphemiis plenissimam scripsit ad Acacium Constantinopol. Episcopum, quando eius opera expulso Calendione, in sedem Antiochenam inuectus fuit. Hanc cum Acacius accepisset, exhorrescens tot blasphemiarum inuolucrum instar serpentem, mutuis spiris inter se inuicem glomerantium, quantumuis eisdem nonnihil studuisset, ad dementem hominem curandum, Constantinopoli Concilium Episcoporum congregauit, quo omnium Orthodoxorum vnanimi consensu, insanus ille insani Fullonis error condemnatus fuit. Hæc autem ann. Dom. 483. initio Pontificatus Felicis, quando in eadem causa Roma haberetur Concilium, facta esse, certo inde deducitur argumento, quod Epist 4. Felicis, qua Petrus Fullo condemnatur, mentio habeatur de Acacio adhuc præsidente Constantinopolitanæ Ecclesiæ: quem tamen ann. 2. Felicis, qui est Christi 484. exauctoratum esse infra constabit. Absoluta Synodo Acacius Constantinopolitanus, Antheon Arsemetis in Ægypto, Faustus Apollonidis, Pamphilus Abydorum & Asclepas Tralliarum Episcopi literas ad Petrum Fullonem dederunt, hasce sequentes.* Causa Concilij. Acta Concilij. Tempus Concilij. Pag. 459. Epistolæ virorum illustrium ad Petrum Fullonem quæ.

EPISTOLA ACACII ARCHIepiscopi Constantinopolitani, ad Petrũ Archiepiscopum Antiochenum. Quod non oportet ponere in trisagio illud: Qui crucifixus est propter nos.

OBstupuit cœlum, & tremuit terra: Mota sunt autem & fundamenta sanctæ Dei Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ, luctus & ploratus apprehendit sacerdotes Christi in his, quæ ego & sancta Synodus, hic secundum Dei nutum congregata, audiuimus fieri à te, frater. Ephes... (margin)
E Quæ scriptura docuit, dicere Spiritum sanctum crucifixum esse, aut duos filios dogmatizare, seu trisagiam hymnologiam deprauare, vel quaternitatem pro Trinitate glorificare, aut Angelis sanctiorem & sensatum magis teipsum demonstrare? Nam dicendo, Sanctus fortis, & rursus ex altera parte inferendo, Qui crucifixus est propter nos: duos filios significas, vnum fortem & vnum crucifixum: quando autem rursus dicis, Sanctus immortalis, qui crucifixus est propter nos, inueniris inferre crucem sancto Spiritui. De ipso enim dictum est, Sanctus immortalis. Et huiusF cemodi intellectus, tuæ totius hæreticæ prauitatis propria sunt, immo vero Manichææ furiæ idololatria est. Nam ille, quemadmodum & tu, cum omnino negasset vnigenitum Dei Filium, & virginalem partum, dixit sanctum Spiritum in specie columbæ descendisse de cœlis in Iordane flumine, & ex aquis incorporatum fuisse, & * hominibus illustrasse, & cruci affixum fuisse, & mortem pro nobis sustinuisse. Quomodo autem & ascendere nunc sacerdotalem thronum non erubescis, quem contaminasti per tuas blasphe- *fort. hominem.*

mias? Extra hierarchicum ordinem, & alienus factus est ab ouili Christi. Non solum enim Cherubicum hymnum corrupisti, per quem & nostra ciuitas firmata est, cum olim moueretur ab interioribus terræ motibus puero infante ad aërea rapto in conspectu totius ciuitatis vsque ad tertium cœlum, quemadmodum diuinus Paulus ibidem hanc ineffabilem hymnologiam, in qua hora in campo multitudo cum lachrymis exclamabant: Domine miserere, ad Deum simul cum sancto Patre nostro Archiepiscopo huius regalis & à Deo amatæ ciuitatis. At tu enim multis modis contrariis contraria sapere non solum sanctarum Synodorum, quæ in Nicæa, & quæ in hac regali ciuitate, & quæ in Chalcedona, sed & diuinarum Scripturarum, non volens secundum ipsarum traditionem dicere, Christum vnigenitum Filium Dei passioné sustinuisse carne, id est, secundum carnem, secundum traditionem verticis Apostolorum. Scribens enim ipse bene dicit: *Christus semel pro peccatis mortuus est, iustus pro iniustis, mortuus quidem carne, viuificatus autem spiritu*, in quo & in custodia spiritibus ambulauit, & prædicauit custodiam, infernum vorans. Abscondens enim hamum suæ Deitatis, intus animam sancti sui corporis, sic inferno occultatus est, & ipsius omnium voracem ventrem abscidit, & ab æterno mortuos viuificauit, secundum Iob, dicentem; *Duces draconem in hamo*. Tu autem auertisti autem, à veritate ad fabulas conuersus, secundum Arianum & Apollinariuum dicens, vnum de Trinitate pati, qui est ineffabilis sapientia Dei Patris, hoc est, ipsius splendor & character substantiæ ipsius, verbum simul sine principio, & coæternum. In principio enim erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Sic autem sapere festinasti, cum iam negasti salutem verbi humanatam, quam pro nobis ipse Deus & verbum, redemptionem dedit morti, quam resuscitans à mortuis, adduxit ad cœlos, de qua ad Abraham dixit Deus: *In semine tuo benedicentur omnes gentes.* Quod confirmans Apostolus, dixit: *Abraham dictæ sunt repromissiones & seminis suo: non dicit, & seminibus suis, tanquam in multis, sed tanquam in vno, & semini tuo, qui est Iesus Christus.* Festinetur autem à te sic sapere, quemadmodum non suscipis* cognominationem Domini nostri Iesu Christi Filii Dei. Et ergo omnino de te sic hoc scriptum: *Si quis non confitetur, Dominum nostrum Iesum Christum in carne venisse, sit anathema.* Et quod est à Ioanne dictum, *Omnis spiritus confitens* Iesum Christum, ex Deo fuit: & omnis Spiritus, qui non confitetur Iesum Christum, ex Deo non fuit. Qui ergo ex Deo fuerunt, Christi Filii Dei passionem fuisse dicunt secundum præannunciatas de ipso Prophetias. & Apostolorum doctrinas; Christum enim dicens Filium omnipotentis Dei crucem sustinuisse, vtrumque dicis in vno, & ipsius Deitatem, secundum quam Deus est impassibilis & consubstantialis* Dei & Patris: & humanitatem, secundum quam homo est mortalis & consubstantialis virgini matri. Dicere enim vnum Trinitatis pati, ostendit ipsum verbum passibile. Si ergo verbum passibile est, similiter & Pater. Si autem Pater & verbum passibile est, passibilis & Spiritus sanctus erit, cum vna substantia & vna istorum Deitas sit. Si autem dicis (fugiens culpam paternitatis) passibile quidem verbum, impassibilem autem Patrem & Spiritum, soluisti consubstantialitatem, adduxisti

1.Cor.12. 1.Pet.3. Locus obscurus. Iob.40. Hebr.1. Ioan.1. Gen.22. Galat.3. 1.Ioan.4. 1.Ioan.4. Dei Patris.

autem & plures Deos. Vt ergo non incedas per interitum & inuiam semitam, & præcipitatus in aciem hæresium, fias & causa perditionis multorum, & à Dei sacerdotio alienus, in via regali teipsum & ouile dirige, per quam & sancti Patres, qui in Chalcedona conuenerunt, ambulauerunt, & cœlum apprehenderunt. Tu enim cognoscis, quod dolabra ad radicem infructuosarum arborum iacet, & sub ipsa sicut oleaster incideris: hoc est, sancti Spiritus virtute, vt pax & Concordia firma permaneat in sacerdotibus Christi.

Matth.3.

ANTHEONIS

EPISCOPI ARSINOIS

Arsinoes.

Epistola ad Petrum Episcopum Antiochiæ, quoniam non oportet additionem crucis in trisagio adiungere, illam scilicet, Qui crucifixus est propter nos, quam hæretici apposuerunt.

MVltum valde sum angustiatus super te, frater honorantissime, quoniam per te magnum oritur scandalum, præamputante me scandala. Etenim cum in hoc volo lachrymas compescere, prohi cor à tua peruersa excogitata hæresi, quoniam Euangelia à te sauciantur, Actusque & Apostolus. Visus es enim vltra ipsos θεοπασχίταις, dum non Christum crucifixum pure confiteris, sed trisagio crucem coadunas, sicut prima tua scripta ad Acacium Constantinopolitanæ vrbis pastorem, ostendunt. Ex quo autem in impietatem incidisti, opinionem à te iniuste prolatam, differenter peruertis, quatenus iniquiorem & stabilem ipsam apud omnes confirmes. Neque enim diuinum dicimus passibilem, sicut tu dicis: neque nudum verbum dicimus crucifixum, sed Christum Iesum. In trisagio autem, vbi non est corporis significatio, quem locum crucis appellatio accipiet? Dicis enim, Sanctus Deus. Et quis nescit, quoniam primus Pater sit secundum ordinem opinationis omnibus consuetæ, licet non secundum eminentiam Diuinæ dignitatis? Postea dicis, Sanctus fortis. Et quis nescit secundum Prophetam Esaiam, natum nobis Christum Iesum puerum, cuius principium fuit simul cum ipso, & vocatur, & est magni consilij Angelus, Deus fortis? Si enim crucifixus est, ex infirmitate, infirmum nostrum assumens corpus, hoc passus est. Fortis autem Deus existens, voluntarie ad crucem proprium exhibuit corpus, sicut dicit Propheta: *Ipse infirmitates nostras assumpsit.* Deus autem & homo, ab omnibus simul confitetur Christus, tu solam fortitudinem Christi, Deitatis dicis: Et percurrens hoc, venisti ad Spiritum sanctum, & confessus fuisti (sicut est vere) immortalem. Quem ergo inferens crucifixum, propter nos, præter Christum, dicis? Nonne ergo manifestus factus es quaternitatem sapere, alium præter fortem Deum, Christum nominans, dum Spiritum sanctum crucifixum fuisse dicis? Et quid magis impium isto factum vnquam fuit? Sed phantasiam dicis, passionis dispensationem. Nonne ergo phantasia, secundum impios Manichæos, & saluatio nostra est? Vides quomodo vndique præcipitaris, & ignorans vel sciens voluntarie malefacis? Ecce nunc recordatus verecundare

insperg. Esa.9. Esa.53.

de tua ineruditione, & scito (sicut à Propheta recepisti) glorificare trisagium. Incorporaliter enim nominatur. Nullo carnis ænigmate ipsum prædices. Vnigenitus pure debet glorificari, nulla crucis additione inducta. Sic enim si quis Sophista sit, è recta opinione præceps efficitur. Christum autem assumo, propter nos filium Dei crucifixum, secundum B. Paulum dicentem: *Nos autem prædicamus Christum Iesum, & hunc crucifixum.* Noli negare istius nomen & passionem. Sic autem nos præueniens ille, dixit: *Si quis vobis euangelizet, præter quod accepistis, anathema sit. Ego enim* (inquit) *non indicaui me aliquid scire in vobis nisi Christum Iesum, & hunc crucifixum.* Si autem istum negas crucifixum, & trisagio passionem adiungis, quomodo non subintrasti anathematizationem? Paulus est, qui anathematizat, vas electionis. Præcupias, id est, assumas Christum, & crucem noli negare. Non alterum pro altero. Plurimi enim sunt crucifixi, vnus autem, qui propter nos. Porta ergo in cruce istius nomen, vt non alium suspiceris dicere crucifixum, quoniam scis, quod multæ sunt insidiæ dolosi. Propter hoc trecenti decem & octo, & centum quinquaginta Patres, vnum Dominum Iesum Christum crucifixum tradiderunt, & nô trisagium. Qui autem iudicant seipsos esse meliores Legis latores quam isti Patres, quomodo non ostendunt se ab istis alienos?

Esa.6.
1.Cor.1.
Galat.1.
1.Cor.2.
Act.9.
Eccles.11.

EPISTOLA FAVSTI EPIscopi * Apollonidæ, ad eundem Petrum.

Apolloniadis.

QVoniam * permissum est, primos pungi ab his, quibus postremo mysterium Dei reuelatum est, illos autem silentium docere, à mala doctrina tanquam pessimos dogmatistas effectos: audiui à multis Coepiscopis, dilectissime, te à recta opinione deuiare, & hoc vbique circumstrepitur. Propter quod necessarium putaui, quærere à te, si hæc ita se habent. Ostendere enim visum est, non ita te sapere debere, vt trisagio crucem adiungas, & passioni & morti impassibile submittas: sed pure, sicut ea, quæ sunt Seraphim, & pie gloriam dicere. Quomodo Christianizant gentes, si nomen Saluatoris non inferatur Christo? Quomodo autem & ipsi Christiani fideles esse possunt, non superponentes cruci nomem Christi? Audientes enim infideles Deum immortalem propter nos crucifixum, dicent scandalum esse, credere in Christum, auertentes & dicentes, Dii nostri, qui apud Christianos populos adulteri sunt, immortales à nobis appellantur. Et quomodo ipsorum Deus, immortalis existens, mortuus est? Manifestum quod falsa est dictio ipsa. Si enim mortuus est, non est immortalis. Adhuc neque fortis, sed infirmus mortalitate tentatus. Non isti solum, sed & Dei cultores, & nobis confideles, dicent: Vtique isti * Dei passionarii sunt, & non Christiani: Manichæi, & non Orthodoxi: quia Trinitatem tenentes non Trinitatem, Eutychianistæ sunt, non recte sentientes. Nestoriani, non Christianizantes. Si quis autem in cruce appensum audiet Christum Iesum esse, qui mortalem carnem nostram sua clementia χρίων, Christus proprie vocatur, propter quod & crucifixerunt ipsam, quem speramus, quoniam ipse est venturus redimere Israël, tunc cadens in faciem, dicet: Et ego Christianus sum, Credo, in quem & isti cre-

primum.
Esai.1.
Th.impassibiles homines.
sanctam.

A diderunt. Et credentur esse & passiones, & mortalitas corporis ipsius. Et propter hoc enim plurimis deliramentis iaculata est ab infidelibus fides orthodoxa sexcentorum triginta Patrum in Chalcedona, quoniam dixerunt, duas naturas esse in Christo, vnam passibilem, mortalem, visibilem & tractabilem, quæ est caro nostra: & vnam impassibilem, immortalem, inuisibilem, intractabilem, quæ est Dei inuiolabilis natura. Vtrunque ergo in Christo oportet nos confiteri, quorum vnioni non des distantiam: neque scindas Deum à carne, & non vociferaberis Nestorianus: neque discretionem Christi naturarum
B negabis, & non suspicaberis esse Eutychianista: & non confundas Deum passionibus carnis, & non diceris Apollinarista: neque * impassibili & immortali superbe addas Christum crucifixum, & non asseueres quadrifactum Deum, & non eris habitus Manichæus. Neque in trisagio post Deum Patrem, & fortem ipsius Filium & immortalem spiritum, addas Christum, & non habebis Samosateni hæresim. Et non redarguaris quaternitatem sapiens, non Trinitatem, neque Trinitatem in Christum induplices, ipsum Patrem & Filium & Spiritum sanctum dicens, & non subibis Sabellii pœnam, id est, causam. Non velis vo-
C cari præceptor, & non sequutor, doctrinæ Christi: & non innouabis vanæ gloriæ hæresim, & non contaminabis animam tuam: quoniam scis, Apostolos non fuisse præceptores in nouitate, sed indagantes solum præceptorem & Legis latorem Christum. Videas charissime, non in finem ducas diffamationem tuam, ne derisus fias tanquam Deum passibilem, vel quaternitatem asserens. Si autem apprehendisti hos sermones in instinctu sensus, cito declina à malo, & fac bonum, & (vt optamus) rectum facias verbum
D veritatis, Christum simul confitendo secundum carnem propter nos passum, Filium Dei viuentis: & simul sic confitendo, non supplantaberis ab hæresibus: Multi enim erronei exierunt in mundum, qui non confitentur Christum Iesum in carne venisse.

impassibilem & immortalem.
Psal.36.
Ioan.4.

EPISTOLA PAMPHILI Episcopi * Abydarum, ad eundem Petrum.

Abydorum alias Amudenorum.

E FIliorum meorum dilectissime, amarum excitas me luctum emanare. Si enim cum in aliqua domo quis moritur, ibidem fletus abundat; quomodo non lachrymabor, & dolebo mortem filiorum meorum tuis suasis perniciose delatam, quos oportebat te, tanquam confratrem, studere, vna mecum ad Deum adducere? Contrarium autem à te factum est, Deo amantissime. Fuisti enim ipsorum corruptor, non vita: amaritudo, non dulcedo: vua amara, non dulcis botrus: zizania, non frumentum: stipula, non aurum:
F spina, non flos: conturbatio, non serenitas, id est, tranquillitas. Quid enim? Præcedentium nostrorum Coepiscoporum attendens symbola, non sciuisti non fuisse additam Trinitati quaternitatem, dum trisagium diceres in additione crucis? Ipsa enim est draconica, & venenosarum hæresum vox, & porta inferni, & sempiternus ianitor mortis, & Christianorum laqueus, innocentium captio, orthodoxorum anomus, id est, contaminatio, fidelium prolapsus, sapientium turbatio, industriorum scandalum, quibus suspectus fuisti dulcis esse cum tua

* exclamata

* exclamata expositione, qua agonizas contra Apostolicam diffinitionem & Euangelia, & trecentorum decem & octo Patrum Symbolum, additionem in trisagio ignorantium intellectuale venenum. Dic mihi ergo, quis Deitatem dicit crucem sustinuisse? Quid Deum verbum nudas à stola? Quid insecabilem tua ignauia seu vmbrositate secas? Quid veritatem saucias? Quid Nestorio & Eutycheti, Christi sectione, fœderatus fis, & Samosateno condiscipulus, scindis Christi Diuinam substantiam à carne, & cum Valentino eructasti, dicens (sicut ille) immortalem crucifixum fuisse, & diuinam naturam, serui supponens passionibus? Quid * Continebo, vel loquar? Num Paulianistam te acclamabo? Tamen in tuis literis dixisti, post Trinitatem, Christum propter nos crucifixum. Num Manichæum te dicam? Tamen tu tibiipsi reprehensibilis factus fuisti, Deum, non Christum, dicens crucifixum. Num Nestorianum te appellabo? Sed approbasti post patrem non cōfiteri laudatum à fidelibus Filium Deifortem, carne crucifixum. Num Apollinaristam te dicam. Commiscuisti enim, sicut ipse, Deum confundens passionibus carnis. Multa itaque tristitia repletus, hæc tibi addo, simul cum Acacio, inducente me ad hoc ipsum, quorum viriliter ab orthodoxis dementiæ resistendum est. Quid contaminas Ecclesiam? Quid dilaceras Christi ouile? Si male dico, dic mihi tu. Quæro enim te doctrina rectissima excellere me & plurimos. Quid ergo dicemus, sicut Paulus, Christum crucifixum, vel sicut tu, immortalem crucifixum? Quid dicemus, quoniam oportet filium hominis pati, sicut multoties Dominus dixit, vel sicut tu innouando dixisti, Deitatem pati? Vel Euangelia & Actus & Apostolus (sicut tu dicis) non dicunt sicut oportet, sed sunt apud te spernenda, & apud eos, qui sequuti sunt huiusmodi tuam insipientiam, dicendo trisagium crucifixum, vel post Trinitatem, Christum crucifixum? Designati enim sunt tecum quaternitatem asserentes. Si autem hæc ita se habent, ad quid sacræ Scripturæ leguntur, vel ipsæ creduntur * auditæ? Vbique enim Christum tradunt propter nos crucifixum, & non trisagium, sicut tu dicis: sed reiiciendos scripturæ dixerunt omnes, qui Deum passibilem dicunt. Iam autem & ante has literas, tanquam domino meo & patri, sic rectissima sapiens manifestaui, reformari debere * & refringere impium dogma à te innouatum, & non acquieuisti. Propter quod ego, tanquam ad primum inuectorem horum impiorum sermonum, iaculor contra te mulctam, vt si forte per ista monita reprehensus à minore in dignitate, cito cedas confiteri Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum: & nihil his addere vel auferre teneas culmen throni pro nobis. Si autem sic non sustinueris, inducam supra te communionis priuationem. Dicit enim Apostolus: Hæreticum hominem post primam & secundam monitionem recusa, sciens quoniam euersus est talis, & peccat, seipso condemnatus existens. Verumtamen Dei interpellatores sumus, ne tuipsius condemnator existas, sed recti verbi veritatis prædicator existas.

Margin notes: *amouata vel exagitata appositione.* — Pag. 461. — ** fortè continebo.* — 1. Cor. 2. — Matth. 16. Marc. 8. — *auditæ.* — *forte restringi.* — Tit. 3.

EPISTOLA ASCLEPIADIS EPISCOPI Tralliarum, ad eundem Petrum.

Ecce charissime, impletus est mundus scandalo appositionis, & palatia plena curæ facta sunt, & pastores incitantur merito inducere supra te maledictionem.

* Da ergo consolatoriè vocem vnam orthodoxā. Trutinare verum conuitor. Filium Deum vident in mundo simul confiteri crucifixū, & nō spernatur iste per te, & istius nomen * in dicendo non aliter peruertatur in trisagio istius crucis. Non tu primus es patrum in Nicæa, vt diffinitio tua super ipsos dominetur. Sed dicis: Ego propter Nestorium addidi in trisagio crucē, ex eo quod repellebatur ab eo Deitas, dū ipsum crucifixum dicebat. Et quid? Non est intellectus iste iunior Nestorio. Incepit enim hoc à Photino vane sententiæ, quē sancti Patres, qui in Nicæa conuenerunt, in vita quidem non inuenerunt, dogma autē ipsius condemnauerunt. Non tamen propterea deprehendunt ipsi trisagiū crucifixum, quoniam hoc ipsis erat in notitia valde graue, Photino autem amabile. Vnde trisagiū in solis mysteriis vocari permiserunt, sicut illa Seraphim dicunt, nullam in isto additionem vel detractionē facientes. Rursus autē hæc impietas, renouata in tempore Samosateni, iterum inualuit, & sanctæ memoriæ patres in Constantinopoli congregati, licet ipsum non inuenerint, tamen dogma ipsius condemnarunt: hoc est, non sapere duos filios. Ideo vnū filium in ipsorū diffinitione confessi sunt, nō trisagium. Dixerunt autem ipsum crucifixum, quoniam diffinitionē patrum ante ipsos præcedentium sequuti sunt, & ipsorum dogmata sequi iudicauerunt, audire videlicet in solis mysteriis trisagiū impassibiliter, sicut Seraphim, & nō crucifixum. Rursus reualescente Nestorio, & instruente impia ante ipsum dogmata illa, videlicet Photini & Samosateni, cōgregati propter ipsum, qui circa Cœlestinū & Cyrillum erant, huiusmodi impietates propulsauerunt, & nō apposuerunt in trisagio crucē. * Vel tu videris omnibus istis sapientior esse, vel habere plus Spiritus sancti quàm ipsi, quibus scientia fuit? Tua ergo additio crucis in trisagio apposita, impia blasphemia est. Verumtamen, & post hos sanctos Patres, cùm graues terræmotus ciuitatem Constantinopolitanam occupassent, magnus & paruus, diues & pauper, seruus & liber, extra ciuitatem in campo secedentes, simul concurrerunt, frigoribus & hyeme ibidem perdi malentes, quàm ciuitati ipsi coniungi. Quibus vbi Deus parcere clementer dignatus est, reuelauit beato Proclo trisagium acclamare, cum ipsi ad propulsandam iram litanias facerent. Et hoc clare non vni, vel duobus notum fuit, sed toti mundo. Si ergo introduxit Deus in eo dicere crucem, quomodo non respicit ad iniuriam suam? Dixit enim * dicere, Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, miserere nostri. Quomodo ergo tu ausus fuisti apponere crucem, præter Deum & sanctos Patres, Patrem confundens Filio & Spiritui sancto, in trisa-

Margin notes: * *Da ergo vocem vnam orthodoxam, consentaneè trutinare. Verū conuitor filiū Dei videns in mundo simul confiteri crucifixum, & nō spernatur iste per te, nec ipsius crucis nomen in trisagio inducendo, taliter peruertatur. Num tu primus es patrum in Nicæa, vt diffinitio tua super ipsos dominetur?* — *est.* — *fortè An.* — *dicere.*

Sequuntur: Anathematiſmi duplicis editionis.

gio vocans crucem, tanquam apud te Pater non eſſet Pater ſolum, ſed & Filius: & Filius non eſſet Filius ſolum, ſed & Spiritus: & Spiritus ſanctus non eſſet Spiritus ſolum, ſed & Filius? Propter hoc;

Si quis apponit in triſagio crucem præter filium Dei, anathema ſit.

Si quis quaternitatem introducit in triſagio, apponens poſt Trinitatem Chriſtum crucifixum, anathema ſit.

Si quis confundit Trinitatem, eundem dicens eſſe Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum, anathema ſit.

Si quis diſtinguit vnam eſſentiam Trinitatis in duas, anathema ſit.

Si quis vnum filium ſecat in dualitatem filiorum, anathema ſit.

Si quis Dei verbum & carnem dicit vnam naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema ſit.

Si quis diuinam naturam filii confundit paſſionibus carnis eius, & non confitetur eum ſpiritu impaſſibilem, carne vero paſſum, anathema ſit.

Si quis dicit Deum paſſibilitatem aut mortem guſtaſſe, tanquam ad hæc cum bona voluntate veniſſe, cum conuerſus eſſet, & non confitetur eum tanquam Deum non fuiſſe ſub damnatione mortis, mortem vero mortificaſſe per carnem ſuam mortalem, quam aſſumpſit, anathema ſit.

Credimus enim, quia vita eſt, & non recedit in mortem: tu autem cognoſce & abcide, in quibus inique loquutus es. Tamen ſit & eſt Dei gratia cum his, qui recte prædicant verbum veritatis.

Pag. 462. Propter hoc, ſi quis apponat in triſagio crucem, præterquam Filio Dei, anathema ſit. Si quis confundat Trinitatem, dicens eundem eſſe Patrem & Filium & Spiritum ſanctum, anathema ſit. Si quis diſtinguit vnam ſubſtantiam Trinitatis in duas, anathema ſit. Si quis vnum filium diuidit in dualitatem filiorum, anathema ſit. Si quis Deum verbum & carnem vnam dicit naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema ſit. Etenim credimus, quod vita, vita eſt, & non coincidit in mortem. Tu autem cognoſcas & præcidas, quæ iniquè dixiſti. Sit autem (vt eſt) Dei gratia cum his, qui rectum faciunt verbum veritatis.

CONCILIVM ROMANVM II. IN QVO

Epiſcopi lxxvij. damnatis Vitale & Miſeno Sedis Apoſtolicæ legatis, in Acacium Conſtantinopolitanum, & Petrum Mogum Alexandrinæ ſedis inuaſorem, ſynodali iudicio anathematis & depoſitionis ſententiam pronuntiarunt, Petrique Fullonis damnationem repetiuerunt.

Nota.

Anno 487. **C**Oncilium.] *Huic ſynodo celebrandæ occaſionem præbuerunt Vitalis & Miſenus duo Epiſcopi, ſedis* A *Apoſtolicæ legati. Deſtinarat eos Romana ſynodus prima, vt ad inſtantiam Ioannis Antiocheni, Acacio & Zenoni ſynodicas illas ſupra memoratas epiſtolas porrigerent; quibus ſi nihil impetraretur, Acacium citarent, oblatoque Imperatori ſcripto alio, peterent eundem ad parendum compelli. Cum itaque his litteris inſtructi Conſtantinopolim veniſſent, contra ius gentium omnemque pietatem à Zenone tractati fuerunt: ereptis literis in carcerē coniecti ſunt, & ab Acacio blanditiis mellitiſque ſermonibus inducti, ipſi Acacio non tantum communicarunt; verum etiam nefandiſſimi Petri Mogi Alexandrinæ ſedis inuaſoris hæretici nomen in Diptychis publice recitari* B *audiuerunt, & ſine vlla contradictione ſuſtinuerunt. Præuaricatio legatorum per monachos orthodoxos Romam nunciata fuit. Quibus auditis, Felix Papa in tanto rerum diſcrimine, licet Eccleſia ſub Erulis Arianis quaſi captiua videretur, maioreſque tumultus ab Eutychianis in Oriente concitatos eſſe ſciret, fideique Catholicæ Imperatorem aduerſari conſpiceret, indicit ſynodum 77. Epiſcoporum, vt tantum nefas ex proditione legatorum admiſſum, omnium ſententia damnaretur, & tam ipſos proditores, quam ad ſcelus impulſores per damnationis ſententiam percelleret. Epiſcopi ex Italia vocati properarunt ad ſynodum. Qui dum ſimul in vnum congregati* C *eſſent apud S. Petrum Apoſtolum, ſolemnibus ex more peractis, præſidente Felice Papa Romano, iuſſerunt, Miſenum atque Vitalem Epiſcopos iam Conſtantinopoli reuerſos de credita ſibi legatione rationem reddere. De tranſgreſſione & præuaricatione ſuorum mandatorum, deque iniuſta cum hæreticis communicatione ex litteris Acacij, quas ſecum attulerunt, & quorundam præſentium teſtimonio conuicti, vna omnium ſententia, quantumuis vim, fraudes & iniurias ſibi illatas pro defenſione prætexerent, Apoſtolica communione indigni habiti, ſunt condemnati, & Epiſcopatus honore deiecti.* Gelaſius in Epiſt. ad Epiſcop. Dard. *His peractis alia* D *ſeſſione cognita eſt cauſa Acacij, allatiſque in medium cunctis manifeſtis ab eo perpetratis criminibus, hæreticorum participatione pollutus, omnium Epiſcoporum iudicio de hæreſi eſt condemnatus: ſub pœna excommunicationis infligendæ admonitus vt reſipiſceret, non modo non reſipuit; verum amplius peruerſe agere, & contra Romanum Pontificem niti conſtituit: Ioannem illum Apameæ Epiſcopum, quem nuper ad inſtantiam ipſius Acacij, cum Petro Felix Papa excommunicarat, Tyri Epiſcopum creauit: Petrum Fullonem ſynodali decreto depoſitum, etiam in ſede Antiochena confirmauit, ſuperbe nimis exiſtimans, Præſulem ampliſſimæ Conſtantinopolitanæ* E *ciuitatis, in qua ſola Romani Imperij ſceptra vigebant, cedere non debere Romanæ Eccleſiæ, quæ cum Romano Imperio in Occidente humi depreſſa eſſet. Cum igitur ipſi Romano Pontifici, & ſanctæ huic ſynodo ſimul innotuiſſet, Acacium more ſuo nouiſſimam admonitionem contempſiſſe, adeo vt nulla plane ſpes emendationis reliqua foret, collatis calculis vna omnium ſententia eum condemnarunt, & Catholica communione indignum, Epiſcopum honore priuarunt, ipſam damnationis & excommunicationis ſententiam ſcripto conceptam, teſte Liberato cap. 18. Conſtantinopolim miſerunt. Quam cum Acacius præſidio Imperatoris fultus acceptare nollet, ignotus* F *quidam monachus Acoemetenſis ad pallium Acacij, dum ad ſacra peragenda procederet, ſententiam ſuſpendit. Formula ſententiæ hæc eſt:* Habe ergo cum his, quos libenter amplecteris, portionem ex ſententia præſenti. quam per tuæ tibi direximus Eccleſiæ defenſorem, ſacerdotali honore & communione Catholica, nec non etiam à fidelium numero ſegregatus: ſublatum tibi nomen & munus miniſterii Sacerdotalis agnoſce, ſancti Spiritus Iudicio & Apoſtolica auctoritate damnatus, numquamque anathematis vinculis exuendus. *Extat in fine ſynodicæ Epiſtola Felicis*

Prima ſeſsionis Acta.

Secunda ſeſsionis Acta.

Acacius nondamnatus ſed eſt pertinax.

Formula ſententiæ in Acacium lata.

supra ordine sexta, quæ sic incipit. Multarum transgressionum, &c.

His literis à Felice Papa & synodo datis, mox ad omnes Orientales Episcopos alia scripta fuerunt, quibus admoniti sunt, vt Acacij communionem vitarent quem Ecclesia sua communione indignum iudicasset. Scripsit etiam sancta Synodus, post latam sententiam ad Clericos & Monachos, tum Constantinopoli, tum in omni prouincia Bithyniæ existentes; quibus eos de rebus in synodo gestis admonuit.

Epistola synodalis mutila extat, desideratur enim in ea rectæ fidei instructio, & sententia Felicis Papæ: quæ corpori Epistolæ inserta fuisse videntur: sicut nunc extat, hic eam tibi subijcimus.

Epistola synodalis mutila.

S. *Synodus apud B. Petrum Apostolum congregata vniuersis presbyteris & Archimandritis Orthodoxis Constantinopoli & Bithyniæ consistentibus dilectissimis filijs in Domino salutem.*

Olim nobis, atque ab initio sedi Apostolicæ omnium nostrorum principi fides vestræ probata est sanctitatis: nec dubitari potest, ita vos veræ in Deum pietatis tenere constantiam, vt etiam discernendi iustos ab impiis, Fideles ab infidelibus, Catholicos ab hæreticis, dono diuini Spiritus habeatis industriam. De quo gloriantes in Domino, etsi nihil esset quod in causa fidei latere nouerimus: tamen ne quis pusillæ forte sit mentis, pro solicitudine ministerii per Ezechielem Prophetam à Domino specialiter verba dicta proferimus: Quod si, inquit, speculator gladium viderit venientem, & non insonuerit buccina, & populi se non custodierint, veneritque gladius, & tulerit de eis animam, ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem vero de manu speculatoris requiram. Videtis ecce quæ nos cura constringat, quæ mandata perterreant; & quod cauendum est potius, ne ipsi taceamus aduersis, quam magis verendum diuinis subiacere suppliciis; & cum possit cœlestis vocis auditu, quisquis se custodierit, sine dubitatione saluari: speculatoris sit grauior reatus, si quemquam taciturnitas eius amiserit.

Ezech. 33.

Vnde quæ sint acta, memoramus: Cum Vitalis atque Misenus nostro iudicio constituti causas mandatæ sibi pro fide legationis exponerent: quoniam astutiores sunt filiis lucis filii tenebrarum, præuaricatores mandatæ sibi legationis, circumueniente magisque opprimente Acacio, sunt reperti: ita vt, quantum famæ mobilitate præcognitum est, constiterit eos, prædicti contra formam præcepti, prohibitis sui exhibuisse famulatum, cum ob hoc specialiter directi fuissent, Vtinam Ecclesia vobis audientibus eum corriperet, & Petro Alexandrina vrbe secluso, quē S. Simplicius Papa sæpius poposcerat longinquo exilio relegandum, vt Catholicis Episcopis subueniretur & populis, isto coram vobis inter altaria veneranda non solum Acacio, quod veritum fuit contraria perpetranti, sed iisdem ipsis, ad quos directi fuerant euitandos, se nescientes communicasse dixerunt; nec Catholicis Episcopis & clericis, quos persequebatur Acacius: callida seductione translatis, subuenire voluerunt. Et cum se vniuersa sicut illis mandata sunt mentirentur egisse; lectis Acacii litteris, quas ipsi detulerant, manifestum est eos sine excusatione vidisse, vnum atque idem Petrum, Acaciumque sentire, qui Petrum à S. Simplicio & ante Episcopatum fuisse damnatum, & ab Episcopatu ipsius retulerat honore propulsum.

Pag. 465.

Adiectum etiam tunc, cum ista in examinatione tractantur, quod Acacius Ioannem illum Tyriorum Ecclesiæ fecerit præsidere, qui Apamenis à Petro Antiochenæ Ecclesiæ tyranno fuerat Episcopus ordinatus; sed minis receptus, proprio ordinatore depulso, eandem sedem non timuit occupare: quos tunc hypocrita Acacius ita fecit ab Apostolica sede damnari, vt his etiam Christianorum vocabulum tolleretur, quod gesta apud eum habita manifestant.

His ergo deterioribus compertis, Vitalem atque Misenum à sacerdotali collegio & sacrosancta communione suspendimus. Acacium quoque membris Christi perniciosius inhiantem, & per ciuitates atque prouincias vnam de fide Catholica Ecclesiam dissipantem, inter Episcopos sanctos atque inter Christianos iudicauimus non haberi. Qualiter enim fieri poterat, vt scindens tunicam Christi, quam nec crucifigentes eum diuidere ausi sunt, in numero fidelium censeretur? Igitur omnia quæ nobis in timore Dei competunt, cogitantes & præuidentes, ne totiens extinctæ Eutychianæ pestis hæreseos, cuius Acacius defensor est & patronus, serpens vt cancer, Christi membra disperderet, cum iam nunc è corpore Ecclesiastico, vt partem putridam, anathematizamus, sententia memorata abscissum, Dominicis eloquiis obsequentes: Si oculus tuus, aut pes tuus scandalizauerit te, abscinde eum, & proiice abs te. Et vt charitas vestra possit agnoscere, venerandas Synodos Nicænam & Ephesinam priorem, atque Chalcedonensem contra Nestorium & Eutychetem impiissimum nos tenere, &c.

Matth. 18.

Post illam sententiam, quæ in Acacium perturbatorem totius Orientis Ecclesiæ dicta est, nos quoque nunc congregati adiunximus litteris, memoratam subdendo sententiam, quam placuit per Tutum Defensorem Ecclesiæ Acacio dirigi, ne volentes aliqui circumscribere veritatem, malignissimis blandimentis simpliciores quosque seducant. Nam si terra marique Orthodoxis non ponerentur insidiæ, plurimi ex nobis cum eadem Acacii sententia venire potuissent. Vnde nunc causa Antiochenæ Ecclesiæ apud beatum Petrum Apostolum collecti, rursum dilectioni vestræ, more qui apud nos semper obtinuit, properauimus indicare.

Requiritur fidei expositio ac sententia in Acacium.

Quotiens intra Italiam propter Ecclesiasticas causas, præcipuè fidei, colliguntur Domini sacerdotes, consuetudo retinetur, vt successor Præsulum sedis Apostolicæ ex persona cunctorum totius Italiæ sacerdotum, iuxta solicitudinem sibi Ecclesiarum omnium competentem cuncta constituat, qui caput est omnium. Domino ad beatum Petrum Apostolum dicente: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Quam vocem sequentes trecenti decem & octo sancti Patres apud Nicæam congregati, confirmationem rerum atque auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ detulerunt: quam vtramque vsque ad ætatem nostram

Mos vetus Romana Ecclesia.

Matth. 16.

successiones omnes, Christi gratia præstante, custodiunt. Quod ergo placuit sanctæ Synodo apud beatum Petrum Apostolum (sicut diximus) per Tutum Ecclesiæ Defensorem, & beatissimus vir Felix, caput nostrum, Papa & Archiepiscopus iudicauit, in subditis continetur.

Sententia in Acacium lata.

Sic * autem Acacius impietatem pestiferæ damnationis tetendit, vt etiam deiectus insultet, vt scissus sæuire non desinat; & cum omnino extra corpus habeatur, eius tamen membra dilaceret; & de se scriptum esse testetur: Impius cum venerit in profundum malorum, contemnit, adiiciens deteriora prioribus, persequendo iam mortuos, eius anima grauiter delinquendo, condemnationem secundæ mortis incurrit: qui Calendione Episcopo sancto (quemadmodum cognouimus) nuper eiecto, Petrum totiens & à se ante damnatum in eius immisit Ecclesiam; ita vt plurimi (si verum est) Catholici cesserint, relictis suis sedibus, sacerdotes, & nostræ proiectæ sint porcis & canibus margaritæ.

Veruntamen neminem terreat, quod damnatus Acacius non quiescat. Elisus est satanas, & tamen operatur. Vicit Christus & vincit, nec adhuc hostis absistit. Et quia certum est nobis, meminisse vos etiam propheticæ lectionis, nec aliquid habere contra consistentia castra formidinis: opportunissime cohortamur expectantes Dominum, vt (sicut & nos) perseueretis in finem; & sententiam, quam reperitis in subditis, animo constanti retineatis.

Ne quid autem maligni in literis nostris mutari apud prauissimas mentes, aut aliter interpretari possit: primum clementissimo Principi (sicut oportuit) supplicantes, has easdem literas nostras ad dilectionem vestram, clerum, plebemque, & amplissimum Senatum direximus, quibus singuli vniuersique subscripsimus, diuinum petentes auxilium, vt vitatis insidiis, hæc ad vos scripta faciat peruenire. Et *alia manu.* Deus vos incolumes custodiat, filii dilectissimi: *subscriptiones Episcoporum.*

Candidus Tiburtinæ ciuitatis Episcopus Petro Alexandrinæ Ecclesiæ peruasori, & Acacio quondam Ecclesiæ Constantinopolitanæ, necnon etiam Petro Antiocheno ab Episcopatus & Christianorum numero olim iure & merito segregatis, omnibusque sequacibus eorum, sequens auctoritatem sedis Apostolicæ secundum nostrum iuxta Ecclesiæ statum Catholica deliberatione prolatam, anathema dicens subscripsi. *& quadraginta duo Episcopi similiter subscripserunt.*

CONCILIVM ROMANVM III. Triginta octo Episcoporum de Lapsis Africanæ Ecclesiæ recipiendis, celebratum anno Domini 487. sub Felice III.

TITVLI CAPITVLORVM.

De his, qui rebaptizati doluerunt, & postea pœnitere noluerunt. 1

De presbyteris vel diaconibus, qui in lapsu, hæreticorum sese baptismati dediderunt. 2

De his, qui rebaptizandos impie dederunt. 3

De his, qui per ignorantiam ætatis rebaptizati sunt. 4

De his, qui ab hæreticis baptizati, aut rebaptizati sunt, vt ad Ecclesiasticam militiam non perueniant. 5

De pœnitentibus, vt ab aliis episcopis non suscipiantur. 6

EXEMPLAR GESTORVM, CONcilii Romani, quibus alligatum est præceptum Papæ Felicis.

A. D. 487.

FLAVIO Boethio viro clarissimo consul. sub die 3. Iduum Martiarum, in Basilica Constantiniana, residente venerabili viro Papa Felice, vna cum Candido Tiburtino, Paschasio Centumcellensi. * Constantio Aquinati, Equitio Martellicatensi, Philippo Numanati, Epiphanio Spoleti, Bono Ostiensi, Hærennio Portuensi, Constantino Tribiati, Agnello Torcellino, Constantino Capuano, Vrbano Fulginati, Seuero * Cassinati, Martiniano Formiano, Martiano Amerino, Cresconio Tudertino, Herculio Otriculano, Basilico Tolentinati, Maximo Blerano, Proiectitio Tarquiniens. Petro Subaugustano, Maximino * Ferentanensi, Basso Ferentinati, Felice Antiatino, Innocentio Meuanaten. Felice Anagnino, Benigno Aquæuinensi, Andrea Gabinati, Decio Trium tabern. Cypriano Nomentano, Athanasio Albabensi, Vitale Pundano, Petro Lorensi, Constantio Sutrino, Felicissimo Sabinensi, Gaudentio Foroclodiensi, Bonifacio Veliterno, Asteri Foronouato, Romulo Prænestino, Victore, Donato, Rustico & Pardalio Aphris Episcopis: & presbyteris, Rustico, Firmino, Castino, Simplicio, Laurentio, * Vnicomalo, Laurentio, Canusio, Cassio, Petro, Leone, Eugenio, Ianuario, Martiano, Gordiano, Petro, Lepido, Maxentio, Epiphanio, * Epiphanio, Asterio, Petro, Iustino, Felice, Alexandro, Redempto, Proiectitio, Bonifacio, Laurentio, Iouino, Epiphanio, Bono, Seruo Dei, Petro, Seruando, Marcellino, Petro, Iuliano, Vrbico, Paulino, Petro, Valente, Petro, Asterio, Sorano, Valentino, Paschasio, Asterio, * Asterio, Asello, Bonifacio, Petro, Smaragdo, Bonifacio, Sixto, Petro, Paschasio, Felice, Petronio, Laurentio, Fulgentio, Calisto, Romano, Ioanne, Valentino, Sebastiano, Martiniano, Epiphanio, Andrea, Petro, Opilione, Sebastiano, Romano, * Domnino, Agapeto, & Abundantio, adstantibus quoque diaconibus, Felix Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romanæ, præsidens Synodo, dixit: Communis dolor, & generalis est gemitus, quod intra Aphricam rebaptizatos etiam Episcopos, presbyteros, diaconosque cognouimus, quæ res sine dubio ad vestræ quoque peruenit notitiam sanctitatis: De quo quid obseruari debeat, ordinare nos conuenit. Proinde, vt manifesta sit super hoc nostra sententia, quæ nobis sunt visa, recitentur.

Constantino. Cassano. Ferentano. Vnicomalo.

A

Anastasius Diaconus recitauit.

Dilectissimis in Christo Iesu fratribus, vniuersis Episcopis per diuersas prouincias constitutis. Qualiter in Africanis regionibus astutia diaboli sæuierit in populum Christianum, atque in id multiplici deceptione proruperit, vt non modo vulgus incautum, sed ipsos quoque in mortis profunda demerserit sacerdotes, nullus non orbis gemuit, nulla terra nesciuit. Vnde in grandi mœrore positi, dissimulare non possumus pereuntium, atque à nobis exigendarum discrimen animarum. Quapropter competens adhibenda est talibus medicina vulneribus, ne immatura curandi facilitas mortifera captis peste nihil prosit, sed segnius * tracta pernicies, reatu non legitimæ curationis inuoluat pariter saucios & medentes.

** tractata.*

CAPITVLVM PRIMVM.

IN primis itaque venientis ad vos, & remedium postulantis, solicite discutienda est professio & persona decepti, vt medela possit congruens exhiberi. Et qui, satisfacturus Deo per pœnitentiam, se rebaptizatum legitime doluerit: vtrum ad hoc facinus * concurrerit, &c. *Extant supra. Epist. Felicis 7. quæ incipit sic*: Qualiter in Africanis, &c.

** voluntate vel coactus.*

NOTÆ.

Causa Concilij. Concilium Romanum.] *Cum post obitum Hunerici, Gundabundus Rex Vandalorum, teste Isidoro, pacem Ecclesiis donasset, & Catholicos primus ab exilio reuocasset, illi qui lapsi fuerant, à Confessoribus post liminio redditis vitabantur. Sed cum resipiscentes vulneribus inflictis medicinam quærerent, Romanamque Ecclesiam, velut quandam pharmaciam, ex qua congruum & præsentaneum antidotum ægrotantibus præpararetur, adirent, Felix Romanus Pontifex, cuius muneris est lapsos sacerdotes potissimum erigere, collecto triginta octo Episcoporum Concilio, pro qualitate vulnerum, opportuna pharmaca composuit, eaque aliquot diuersis capitibus distinxit.*

Constitutio Concilij. *De Episcopis, Presbyteris & Diaconis constitutum est, vt quantumuis pœnis coactis misere lapsi fuerint, exclusi ab omni cœtu fidelium atque Catechumenorum, vsque ad finem vitæ laica tantum communicatione impertirentur. Reliqui inferioris ordinis clerici, monachi vel laici triennio inter audientes perseuerarent; inter pœnitentes septem annis sub manibus sacerdotum collocarentur, peregrinæ tantum communicationis participes effecti, dum cum sæcularibus sine perceptione Eucharistiæ orare permitterentur. Additum, neque pueros aut puellas, quas ætas excusat sine pœnitentia ad Ecclesiam admittendos, sed inter pœnitentes sub manus impositione retineri debere, vt tandem communicationis participes esse possint. Denique constitutum fuit, vt eiusmodi lapsis ad clericatum nullus vnquam aditus pateret; sed inter laicos Catholicos tantummodo vsque ad exitum vitæ connumerari deberent.*

Flauio Boethio, &c.] *Anno nimirum Domini 487. qui est Felicis Papæ V. & Zenonis Imp. 14.*

VITA, EPISTOLÆ ET DECRETA GELASII PAPÆ I.

Ex libro Pontificali.

GElasius natione Apher, ex patre Valerio, sedit annos 4. menses 8. dies 18. Fuit autem
B
temporibus Theodorici regis, & Zenonis Augusti. Huius temporibus inuenti sunt Manichæi in vrbe Roma, quos in exilio deportari præcepit, quorum quoque codices ante fores Basilicæ sanctæ Mariæ incendio concremauit. Hic sub gesta synodica, cum fletu & sub satisfactione libelli purgatum Mesenum Episcopum reuocauit, quem & Ecclesiæ suæ restituit, qui peccauerat in causa Acacii & Petri. Hic fuit amator cleri & pauperum, & clerum ampliauit. Hic liberauit à periculo famis ciuitatem Romanam. Hic fecit constitutum de omni Ecclesia. Huius tempori-
C
bus iterum venit relatio de Græcia, eo quod multa mala & homicidia fierent à Petro & Acacio Constantinopolitano. Eodem tempore fugiens Ioannes Alexandrinus Episcopus Catholicus, venit Romam ad sedem Apostolicam. Quem B. Gelasius suscepit cum gloria, cui etiam & secundam sedem præbuit. Ipsis temporibus fecit synodum, & misit per tractum Orientis, & iterum damnauit in perpetuum Acacium & Petrum, si non pœnitentes, sub satisfactione libelli postularent pœnitentiam, secundum humanitatē primæ sedis Ecclesiæ. Hic dedicauit Basilicam
D
sanctæ Euphemiæ martyris in ciuitate Tiburtina, milliario 20. ab vrbe. Dedicauit autem & Basilicas alias sanctorum Nicandri & Eleutherii & Andreæ, via Lauicana in fundum in villa pertusa. Fecit autem & Basilicam S. Mariæ via Laurentina in fundo Crispini, milliario ab vrbe * 20. Hic fecit 5 libros aduersus Nestorium & Eutychem qui hodie in bibliotheca & archiuo Ecclesiæ continentur. Fecit & hymnos in modum B. Ambrosii Episcopi. Item duos libros aduersus Arium. Fecit etiam & sacramentorum præfationes & orationes cauto sermone, & Episto-
E
las fidei elimato sermone. Multum sub huius Episcopatu clerus creuit. Hic fecit ordinationes duas in vrbe Roma per menses Februarium & Decembr. presbyteros 32. diaconos duos, Episcopos per diuersa loca numero 67. Qui etiam sepultus est in Basilica beati Petri Apostoli 11. kalend. Decembr. Et post obitum eius cessauit Episcopatus dies 7.

Anno Domini 492. Alij tamen eum mortuum produnt anno antequam creetur Pontifex Gelas. De quo in Felicis epist. ad Acacium.

NOTÆ in vitam Gelasii.

Quando Gelasius Pontificatum adeptus fuerit. Gelasius.] *Secunda die Martij, anno Redemptoris nostri 492. post interregnum quinque dierum, Ge-*
F
lasius natione Africanus, surrogatus est Felici III. Sub huius enim anni Consulibus plures epistolæ ab eo datæ reperiuntur infra. Vnde corrigendus est Marcellinus, qui eius ingressum post annum 493. ponit. Initio pontificatus, Anastasio Imperatori orthodoxam fidem professo, communicauit literas pacificas, quas Euphemio Constantinopolitano petenti denegarat, donec Acacij nomen è Dypthchis expunxisset. Huius temporibus magnus ille Monachorum Patriarcha, decus Occidentalis Ecclesiæ, Benedictus patria Nursinus, ab vrbe Roma, vbi 29.

S. Benedictus monasticæ vitæ fundator.

Pag. 465. *litteris operam dederat, in solitudinem recedens, sublimioris vitæ monasticæ prima fundamenta iecit.* A

Sedit annos 4. menses 8. dies 18.] *Indices Vaticani idem attestantur.*

Theodoricus Rex quis & qualis.

Theodorici Regis.] *Hic post Odoacrum Regem Herulorum ter quaterue deuictum, ac tandem contra datam fidem, anno Christi 493. interemptum annis triginta tribus Ostrogothis & Italis regio titulo & ornatu asseruatis imperauit, missaque deinceps legatione, pacem ab Anastasio omnibusque regibus petiit & impetrauit. Clodouæi filiam in vxorem duxit; filiarumque ex concubina alteram* B *Alarico Vesigothorum, alteram Burgundionum Regi collocauit. Cassiod. in Chron. item epist. 1. Hic quantumuis Arianus esset, Catholicos tamen gratos habebat, & non tantum de Episcopis Catholicis; verumetiam de ipsa sede Apostolica bene meritus fuit. Scribunt de eo Theod. Lector. Niceph. Zonar. & Cedrenus, quod cuidam Catholico sui gratia ad Arianos transeunti, caput resecuerit dicens:* Si Deo fidem synceram non seruasti, quomodo mihi, qui homo sum, conscientiam sanam præstabis? *Epiphanium Ticinensem & Cæsarium Arelatensem veneratus est, & munificentissimis muneribus donauit. Qualis fuerit in Symmachum sedemque Apostolicam infra patebit in Notis Concilij Romani 4. sub Symmacho.* C

Theodoricus apostatam a fide occidi iussit.

Auctor libri Pontificalis errat.

Zenonis] Errat *Anastasius auctor libri Pontificalis. Constat enim Marcellini & Cassiodori in Chron. Euagrij Cedreni, aliorumque scriptorum auctoritate, Zenonem Imperatorem sub consulatu Olybrij, anno Domini 491. qui fuit Felicis Papæ nonus, morbo comitiali arreptum; adeo, vt videretur mortuus, viuentemque adhuc sepultum fuisse, atque simulatæ pietatis & religionis mercedem, suo merito iusta Dei vindicta retulisse. Hormisda Pontifex huius nomen iam plurimis annis defuncti, ex albo Catholicorum Imperatorum per Iustinum Imperatorem expungi curauit ac demandauit; non vt mortuum damnaret; sed vt declararet hæreticum sine pœnitentia defunctum alienum esse & indignum illo consortio communicationis Catholicæ, qua certis quibusdam ritibus præscriptis, Ecclesia Catholica cum mortuis communicare solet. Baron. an. 491. num. 2. 3. 4. 5.* D

Zeno ex albo Imperatorum expunctus.

Quo signo Manichæi à Catholicis discreti fuerint?

Huius temporibus inuenti sunt Manichæi.] *Sicut tempore Leonis, ita etiamnum Manichæi latitabant in vrbe: qui ne detegerentur, simulantes fidem Orthodoxam, vna cum Catholicis communicabant: à sumptione calicis autem superstitiose abstinebant; quia Cerinthum aliosque hæresiarchas secutati, vinum creaturam Diaboli esse docebant. Verba Leonis serm. 4. de temp. quadrag. hæc sunt:* Cumque ad tegendam infidelitatem suam nostris audeant interesse mysteriis: ita in sacramentorum communione se temperant vt interdum tutius lateant, ore indigno Christi corpus accipiunt, sanguinem vero redemptionis haurire omnino declinant. Quod ideo vestram volumus scire sanctitatem, vt vobis huiuscemodi homines ex his manifestentur indiciis: & quorum deprehensa fuerit sacrilega simulatio, notati & proditi, à sanctorum societate sacerdotali auctoritate pellantur. *Vt ergo certo aliquo & manifestissimo indicio, euidentique nota Manichæi, clanculo in vrbe latitantes, & fidem orthodoxam simulantes à Catholicis discernerentur, pro necessitate temporis ac loci, edito decreto constituit Pontifex, ne aliter quam sub vtraque specie panis & vini sacra Eucharistia pro tempore distribueretur. Verba canonis dist. 2. de consecrat. extantis hæc sunt:* Comperimus autem quod quidam sumpta tantummodo corporis sacri portione, à calice sacri cruoris abstineant. Qui proculdubio, quoniam E F

Qua occasione Gelasius vtriusque speciei sumptionem pro tempore vsurpari voluerit?

A nescio qua superstitione docentur astringi, aut integra sacramenta percipiant, aut ab integris arceantur; quia diuisio vnius eiusdemque mysterij sine grandi sacrilegio non potest prouenire. *Vnde quam inepte inferant nostri temporis Nouatores hæretici, necessario sub vtraque specie communicandum esse, nemo non videt. Cum ex hoc potius contrarium colligatur. Licuisse nimirum fidelibus hoc tempore sub altera tantum specie communionem* Eucharisticam *sumere. Ad discernendos vero & ab vrbe expellendos Manichæos illud ad aliquod duntaxat tempus prohibitum fuisse. Vide Baron. an. 496. num. 19. & seqq. Item quæ diximus supra in* B *Notis Concilij Roman. sub Leone. Item quæ dicemus infra in Notis Conc. Constant.*

Hic sub gesta synodica, &c.] *De his fusius in notis Concilij Romani secundi sub Gelasio infra.*

Huius temporibus, &c.] *Quæ de Acacio & Petro, tanquam viuentibus à Gelasio damnatis auctor adiungit, procul à vero abhorrent. Iam enim ante damnatos & vita functos esse diximus supra in Notis ad vitam & Epist. VI. Felicis. Item in Notis ad Concilium Romanum sub Felice II. Posset dici, quod horum iam damnatorum* C *& mortuorum occasione multa Constantinopoli gesta fuerint.*

Auctor Pontificalis libri reprehenditur.

Hic fecit quinque libros aduersus Nestorium & Eutychetem.] *Hoc grande & præclarum volumen fuisse, testatur Gennadius de script. Eccles. cap 14. his verbis:* Gelasius vrbis Romæ Episcopus scripsit aduersus Eutychetem & Nestorium grande & præclarum volumen: & tractatus diuersarum scripturarum & sacramentorum limato sermone, &c. *Vnde patet quod libellus iste de duabus naturis contra Eutychetem & Nestorium in bibliotheca* SS. *Patrum* D *extans; sicque incipiens:* Necessarium quoque fuit, &c. *Gelasio Romano Pontifici attribui non possit: siquidem paruum duntaxat opusculum sit, vnius libri periodo terminatum. Hæc communis doctiorum virorum nostri sæculi sententia, confirmatur primum ex eo: quod auctor allegati opusculi Eusebij Cæsariensis scripta plurimum commendat, quæ Gelasius Pontifex in Actis Concilij Romani infra inter apocrypha recensuit. Secundo, quod plurima Græcorum Patrum; Latinorum pauca vel nulla testimonia producat, adeoque Græcus potius quam Latinus scriptor esse videatur. Cum enim adduxisset 15. Patres Græcos, duos tantum latinos, Ambrosium & Damasum* E *profert Cypriano, Hilario, Hieronymo, Augustino, Innocentio, Leone, Prospero, similibusque alijs omissis: quos sibi notissimos Gelasius Pontifex nunquam omisisset. Gennadio ascribi nequit, quia tradit se illos sex libros non aduersus Eutychetem, sed Nestorium scripsisse. Posset sustineri, quod ex recentioribus aiunt plurimi, huius libelli auctorem esse Gelasium Cæsariensem Episcopum, cuius meminit S. Hieronymus de script. Ecclesiast. capit. 130. Vnde quoque Theodoretus in Dialogis plura citauit. Illustrissimus Cardinalis Baronius post longam huius rei indagationem, solertissime inter omnes alios concludit huius libelli de duabus naturis contra Eutychetem: & Actorum Ni-* F *cæni Concilij, quæ supra tomo secundo extant, vnum eundemque esse auctorem: tum quod vtrobique fateatur, se vtrumque opus conscripsisse, vt contra Eutychianos hæreticos tempore Basilisci Imperatoris circa annum Domini 476. inualescentes, fidem orthodoxam defenderet; tum etiam quod Eusebium Cæsariensem Episcopum vtrobique plurimum laudet, eumque titulis magno alicui orthodoxo conuenientibus exornet, & à suspicione hæreseos Arianæ plane eximat. Quod vtriusque præfatione intuenti prima fronte apparebit. Ipsa vero acta Nicæni Concilij tribus tomis comprehensa auctore Gelasio conscripta esse, fatetur Photius in bibliotheca verbis illis, quæ supra ante præfa-*

An Gelasius Papa sit auctor libelli de duabus naturis?

Gelasium non esse auctorem istius libelli probatur duplici ratione.

Gennadius non est auctor libelli eiusdem.

Auctor libelli huius est Gelasius Cyzicenus.

tionem Actorum Nicæni Concilij Alphonſi Piſani recenſui. Eundem ergo Gelaſium Cyzicenum huius libelli auctorem, de quo diu multumque hactenus dubitatum fuit, auctorem eſſe cum Baronio libenter concludimus. Verum quicunque tandem auctor huius libelli fuerit, in doctrina de tranſubſtantiatione panis & vini in ſacramento Euchariſtiæ, *ab aliis Catholicis ſcriptoribus non diſcrepat. Quod enim ait:* Non deſinit ſubſtantia vel natura panis & vini, *intelligendum eſt de natura & eſſentia accidentium: Frequens enim eſt, vt communi vſu dicendi ſubſtantia pro natura & eſſentia accipiatur. Ita explicat hunc locum Bellarm. libr. 2. de ſacram. Euchariſtia c. 27. Baron. anno Chriſti 436. num. 10. & ſeqq. Ante victoriam ergo triumphant Lutherani hæretici, qui ex hoc loco doctrinam orthodoxam, de tranſubſtantiatione panis & vini in ſacramento* Euchariſtia *euerſam eſſe iactitant. Reliqua quæ per calumniam obijciunt Gelaſio Pontifici, partim refutauimus ſupra verbo.* Huius temporibus inuenti: *partim infra diluemus in tomo Gelaſii de anathematis vinculo. De ſcriptis Gelaſii vide Poſſeuinum in apparatu ſacro verbo* Gelaſius. Extat apologia Gelaſii aduerſus Andromachum Senatorem, cæteroſque Romanos, qui Lupercalia ſecundum morem priſtinum colenda conſtituebant. *Quam ex Baronij annalibus acceptam, Lectori infra exhibendam eſſe putauimus.*

An auctor libelli neget tranſubſtantiationem ergo?

Pag. 466.

SEQVVNTVR EPISTOLÆ GELASII PAPÆ I.

EPISTOLA I. GELASII Papæ I. ad Euphemianum.

Scribit neminem ad Sedis Apoſtolicæ communionem ſe poſſe admittere, qui Acacij nomen non damnauerit. Quare eum hortatur, vt quemadmodum Eutychetem, reliquoſque hæreticos, ſic quoque Acacium anathematizet.

Dilectiſſimo fratri Euphemiano, Gelaſius.* Quod plene cupimus, atque ſyncera fidei communioniſque Catholicæ reintegratione firmari, aſſerit tua dilectio, quod alteri ſolus non ſufficiat auditus, niſi per litteras ſpectauerit ſignificantiam prouocantem de his, quæ circa nos diſpenſatio Diuina perfecit, vt ſic in ſecundis vicem ſalutationis impenderem. Non arbitramur vel dilectionem tuam, vel aliquem ſic hoc ſperare potuiſſe, vt putaret nos vel aliquempiam potiorem, quæ ſunt geſta referentes, debuiſſe reſponſa promereri: quia nimis iudicaretur arrogans, ſi de prima Sede taliter exiſtimaſſet. Quod ſi, magis opinamur, quaſi ſociis, quibus præeſſe Chriſti munere delegata eſt, Apoſtolicam Sedem inſtitutum ſibi nouiter ſacerdotem præeuntibus oportuiſſe dixiſti litteris indicare: fuit quondam Eccleſiaſtica vetus hæc regula apud Patres noſtros, quibus vna Catholica Apoſtolicaque communio, ab omni præuaricatorum libera pollutione conſtabat. Nunc autem cum ſocietatem præferre malitis extraneam, quam ad Beati Petri purum redire, illibatumque conſortium; quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena? Quomodo diſpoſitionis Apoſtolicæ antiqua fœdera præbeamus hominibus communionis extraneæ? Quemadmodum vobis ordinationem renunciatura eſt, cui veſtro etiam teſtimonio hæreticos damnatos præponitis? Dicat forſitan tua dilectio, hæreticos damnatos dici Acacium & Petrum. Cur ſi fas non eſt, præſentibus ſaltem litteris colloquamur? Quia aliter appellamus Dominicæ menſæ participes: aliter, qui in eius nobiſcum ſocietate diſſentiunt: quia ipſe Dominus alio modo verba faciebat, à ſua prædicatione diſcretis: alio diſcipulis regni cœleſtis ſecreta pandebat. Conſequenter quoque Apoſtoli non ita, à ſuo collegio ſeparatis, quemadmodum fidei domeſticis, conſortibuſque loquebantur. Sed ait dilectio tua, tantum circa me ſeſe charitatis habuiſſe, vt non ſolum ad ſcribendum fueris contentus, ſed effatu audire. Lege ſententiam? Fides ex auditu, auditus autem per verbum Dei: illud ſcilicet verbum, quod confeſſioni beati Apoſtoli Petri portas inferni nunquam præualituras eſſe promiſit. Atque ideo rationabiliter exiſtimaſti, quia fidelis Deus in verbis ſuis, non niſi aliquid tale promiſiſſet inſtituere, veram ſponſionis ſuæ promiſſionem impleret. Ait denique tua dilectio, nos Diuinæ prouidentiæ gratia: quod ille monſtrauerit, ſanctarum Eccleſiarum ſe non deſerere charitatem, quia me in pontificali Sede locauerit non indigentem, ſicut ait, doceri; ſed intendentem omnia neceſſaria ad Eccleſiaſtici corporis vnitatem. Ego quidem ſum omnium hominum minimus, ſatis immeritus ad tantæ Sedis officium, niſi quod ſuperna gratia ſemper operatur magna de paruis. Quid enim de me ſentiam, cum hoc ipſe de ſe magiſter gentium teſtetur, qui ſe vltimum & non vocari dignum Apoſtolum, profitetur? Verumtamen, vt ad dilectionis tuæ verba redeamus, ſi veraciter executus es hæc Diuinitus mihi fuiſſe collata, quæ & profecto quæcunque ſunt bona, dona ſunt Dei: ſequere ergo hortamenta non indigentis doceri, & ſecundum ſupernam diſpoſitionem vniuerſa cunctaque inſpicientis, quæ ad Eccleſiarum pertinent vnitatem, & aduerſus diabolum conturbatorem veræ pacis atque compagis, vt aſſeris, fortiter reſiſtentem. Si ergo de me iſta pronuncias, aut ſectanda tibi ſunt, quæ à Chriſto, vt perhibes, conſtituta ſunt: aut palam te, quod abſit, Chriſti diſpoſitionibus obuiare depromis, aut ad ᵇ veniam luxuriæ de me cognoſceris iſta iactare. Sed conſequenter adnectis, condeſcendibilem me & optima diſpoſitione reuocare poſſe concordiam. Proinde, quoniam iſto verbo frequenter vtimini, quid ſibi velit, explorem. Optima enim illa eſt Eccleſiæ Catholicæ, atque Apoſtolicæ diſpoſitio, ad meliora proficiendo conſcendere, non ad inferiora deſcendendo deficere. Cum autem dicis, condeſcendere nos debere vobiſcum, interim iam vos aut deſcendere, aut deſcendiſſe monſtratis. Vnde, quæſo, vel quo iſta deſcenſio eſt? Vtique ex ſuperiori quodam loco ad inferiora quæque deponens, à Catholica Apoſtolicaque communione ad hæreticam damnatamque prolapſos vos videtis, cognoſcitis, non negatis: & non ſolum vos in infimis iacere delectat, ſed etiam in ſuperiore manentes ſede, vultis impelli. Condeſcendere nos nobiſcum inuitatis ad ima de ſummis, nos conſcendere vos nobiſcum rogamus ad ſumma de imis. Nunc igitur ſub conſpectu illius excelſæ iuſtitiæ iudicet genus humanum, quis noſtrum debeat alteri obedire. An dicis, vt cætera nunc omittam, deſcendit Dominus ipſe de cœlo? Deſcendit plane, ſed vt hominem ab errore liberaret, non vt eius

Al. Euphemio Epiſcopo Conſtantinop. de quo Marcellinus Comes in Chronic. Liberat c. 18. Euagr. lib 3. cap. 23. Niceph. li. 16. cap. 19.

Pſal. 136.

Quod.

Rom 10. Matth. 16.

1. Cor. 15.

Iob. 2.

ᵇ venialem.

Matth. 24. misceretur errori. Nonne ipse præmonuit, vt qui in tecto consisterent, non descenderent nec ad ea, quæ in domo videntur esse, tollenda? Nonne pro omnibus Apostolus clamat vous, qui plus 1. Cor. 15. Galat. 2. omnibus laborauit, cum de custodia veritatis ageretur, quibus nec ad horam cessimus subiectionis gratia, vt veritas Euangelii permaneret apud vos? Videtis cœlestem magistrum condescendere noxiis recusantem? Postremo faciamus aliquem corruisse, ad quem benignissime subleuandum, paululum quispiam velit inflecti. Ergo, vt erigatur iacens, miserantem conuenit inclinari, non vt cum eodem præcipitetur in foueam. Igitur per litteras, quas per Sinditium Diaconem destinastis, de his quos baptizauit, quos ordinauit Acacius, Maiorum traditione confectam & veram, præcipue religionum solicitudini congruam præbemus sine difficultate medicinam. Quo nos vultis vltra descendere? Quid tacetis? Quid verecundamini verbis exprimere quod corde gestatis? Ipsa vos saltem verecundia, quod nonnunquam fit, debuit commonere. An forsitan, vt hæreticorum damnatorumque & his vel eorum successoribus communicantium, nomina consentiamur admitti? Hoc non est condescendere ad subueniendum, sed euidenter in inferna demergi. Parcite, quæso, & nobis & vobis. Quod si curam vestri adeo non habetis, date veniam nobis. Dolere & flere possumus & debemus: in hæc abrupta deduci nec possumus, nec debemus, qui, præstante Deo nostro, synceram, puramque paternæ traditionis fidem, communionemque retinere, & ab omni præuaricatorum contagione discretam etiam intentato periculo mortis, optamus, eligentes, (si velit Deus) quælibet illa perpeti, quam causas incidere damnationis æternæ. Date, inquam, veniam, si tamen cum vos propter amorem cuiuslibet hominis vel timorem hæc libenter incurritis, nos, propter amorem Dei & timorem gehennæ, talia refutamus. Nec vos credatis, dissimulando causas atque personas, cuiuslibet amicitiis posse subripere; quia neque vos ita subtiles estis, qui non possitis intelligi: & nos, præstante Deo nostro, non reperitis incautos. Nonne missis huc sæpe litteris indicastis, cum cæteris hæreticis vos Eutychen quoque respuere? Hoc si verum est, aut eos, qui communicauerunt Eutychetis successoribus, pariter abdicate: aut aliorum quoque hæreticorum successoribus communicantes, admittite. Sed Acacius, inquis, nihil contra fidem, sicut Eutyches & successor eius, legitur vbicunque dixisse: quasi non sit deterius, & non ignorasse veritatem, & tamen communicasse veritatis inimicis. Si enim, cum aliquis recte sapiens de fide Catholica communi- pag. 467. cet illis hæreticis, inter quos Eutychetem posuistis, vel successoribus eorum, non est fas eos inter Catholicorum altaria nominare: ita ergo nec illius Eutychetis successoribus communicando, simili sorte tenetur obnoxius? De talibus quippe conuenienter dicitur, Descendant in infernum Psal. 54. Rom. 1. viuentes: qui dum illa vita, qua iustus viuit, vera atque Catholica putantur viuere, repente aut in prona prauitatis, aut in hæreticæ communionis inferna vergunt. Ecce quales Christo dicitis esse præponendos, cum ille nec animas nostras sibimet præcipiat anteponi. Imo & adhuc quæritis, quando fuerit damnatus Acacius: quasi reuera, etiam si eum nullus ante damnasset, non habuerit orthodoxæ, & Apostolicæ communionis, cuius præuaricator extitit & desertor,

A participatione secludi: sicut etiam quilibet, qui fuerit ante Catholicus, cuicunque hæresi communicans, merito iudicatur à nostra societate remouendus: aut in tali sorte defunctus, inter Catholicorum nomina nullatenus computari. Miramur tamen, quomodo ista profertis, hoc est, vt & synodum Chalcedonensem vos suscipere pro fide Catholica profiteamini: & eos, quos damnauit, sectantium communicatores, non pariter generaliterque putetis fuisse damnatos. Ostendite ergo, quæ synodus in vnaquaque hæresi cum erroribus successores eorum his communicantes simulque omnes non damnet & complices. Itaque ille vester Acacius, qui Euty- B chianis hæresibus detestabili communione factus est particeps, ab eadem synodo sine dubitatione damnatus est, quæ & Eutychen, Dioscorumque cum successoribus eorum hisque communicantes synodico tenore prostrauit.

Sic sequaces quoque eorum, Timotheum, Petrumque simili definitione deiecit. Proinde si ea, quæ in synodo Chalcedonensi pro fide & communione Catholica, lege Apostolica definita sunt, vere certeque sectamini sicut vestra professione multiplici continetur: aut successores ab illa synodo damnatorum, hisque communi- C cantes abiicite; aut, si istos admittitis; ea, quæ in illa synodo, pro fide & communione Catholica & Apostolica sunt peracta, non solum falso vos retinere perpenditis, sed insuper labefactare conamini, & in Eutychianam hæresim sine retractatione reciditis, meritoque à Catholicis probamini esse vitandi: quia vt talem pestilentiam perpetuo possemus euadere ea, quæ contra ipsam ab illa congregatione sanctorum patrum salubriter decreta leguntur, nullatenus mutilanda, non solum Sedis Apostolicæ præsules, sed etiam D Orientalium regionum Catholici censuere pontifices. An Petrum dicitis fuisse purgatum, cui communicauit Acacius? Veris assertionibus edocete, hoc ostendite, hoc probate, quibus ille modis, quibus ille regulis ab Eutychiana fuerit professione vel communione mundatus, vt eum id nihilominus euidenti rerum claruerit demonstratione conuictum, palam aperteque possitis aduertere, aut vos debere cedere veritati, aut aduersus hanc manifesta dimicatione confligere. Nec vobis blandiamini, quia fidem Catholicam profitemini vos tenere, qui Eutychetis no- E men ademistis: quia ea, veluti prædicare videamini, quæ orthodoxa prædicauit antiquitas. Clamat enim vobis illa Euangelica sententia: Aut facite arborem bonam, & fructus eius bonos, aut facite arborem malam, & fructus eius Matth. 12. malos: à fructibus enim arbor cognoscitur: id est, si voce, si fide, si professione Catholica & Apostolica fideliter veraciterque gloriamini: huius & communionem recipite. Si vero hæreticorum, scilicet damnatorum, vel his aut successoribus eorum communicantium, communio vobis placet; quid statis? quid circumspicitis? simul F & eorum aperte manifesteque remotis obstaculis, dogma defendite. Quid enim iuuat? imo & satis grauat, dictis polliceri, quod factis negatur, vt non solum ipsa per se hæresis Eutychiana, quam sit funesta Christiano sacramento, possitis agnoscere, sed quanta & quam grauia hæresis ista in sui diffinitione contineat. Ecce ad quæ nos præcipitia condescendere prouocatis, atque ad quæ nos vitæ æternæ pericula cupitis inclinare. Hoc descensu saluare est ægrotantem, an cum languente consumi? Hæc erit optima dispositio

illius, quam memoras, reparandæ concordiæ, A an illa potius, vt reiectis contagiis perfidorum, integra fide, syncera sui communione potiatur communio Catholica atque Apostolica, ac hæreticorum tabe depulsa, intemeratam suæ fidei confessionem nitatur adstruere, atque inuicem sibimet congruentis orthodoxæ professionis, communionisque sit vnitas? Hanc (sicut dilectionis tuæ literæ cohortantur) meis quoque temporibus custodiri, qua valeo, prece deposco, quæ per tot annos ab illis patribus gloriosis illibata intactaque seruata est. Hæc enim est, sicut ipse dicis, quam Deus noster de omnibus B bene futuram, & secundum suam veritatem & regulã gubernandam, & præscius ante constituit, & singulis quibusque temporibus sua dispositione conuenienter aptauit. Hæc est voluntas Dei, cuius tu ingeris mentionem, quam ego quoque pro meo modulo, quem Dominus donare dignatur, cupio prorsus implere, vt non reus de huius talenti cælestis diminutione reperiar: sed in hoc talento (sicut ipse quoque nos admonet) incrementum Christi gratia postulo consequi, & nullum prorsus incidere detrimentum. Hinc est, quod prioribus dilectionis tuæ literis, sicut tua C quoque pagina designauit, pro vestra sumpsi salute tristitiam, vbi comperi, quod erat vobis noxium, & quod veræ paci contrarium reperi. Contristatur enim Apostolus de errore deuiantium, & lætitiam recipit de eisdem sua prædicatione correctis. (2.Cor.7.) Si autem tua charitas, vt dixit, nescio quorum necessitate constringitur, quod (pace tua dixerim) sacerdos pro veritate promenda nec facere deberet omnino, nec dicere; ignoscite nobis hominibus timidissimis, si coarctante nos terribili & diuini iudicii grandi necessitate constringimur, sicut qualescunque mi- D nistros Christi decet, nos animas nostras ponere pro veritate saluandas, quam eas lucrari velle veritatis diminutione perdendas, vt non dicam, contra fidem libitis cuiuslibet abdicandas. Istæ mihi sunt (quas dilectio tua commendat) certæ fidei perpetuæ cum eo, quicunque voluerit, in Christi visceribus amicitiæ. Hic non tam optamus præponi aliis, sicut prædicas, quam cum fidelibus cunctis sanctum & Deo placitum habere consortium. Hæc mihi (quam mandat dilectio tua) pax solida, inconuulsa, & perennis: E hoc vnum vinculum (sicut etiam ipse desideras) salutare, quo cuncta vniri possit Ecclesia. Hoc quibus est creditum, (sicut & ipse deprecaris) protectio diuina perficiat. Hæc est, quæ Deus est, charitas, quam poscis, de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta. (1.Timo.1.) Quomodo ergo de corde puro, si hæreticorum fuerit participatione polluta? Quomodo conscientia bona, si malorum fuerit confusione permixta? Quomodo fide non ficta, si fuerit mixta cum perfidis? Quæ si prudentia tua (sicut eam precamur) diligenter aduertat, perspicit Apostolicam Sedem F non vitare pacem, sed hæreticorum damnatorumque vitare vestigia. Quæ etiam vos rationabiliter intuentes, creditis, componendum populum Constantinopolitanum, non permittere submoueri, nomine perfidorum. Quisnam hoc in Ecclesia Dei, quæso te, possit audire, cum vtique pastorem sequi grex debeat ad pascua salutaria reuocantem, non per deuia gregem pastor errantem? Dic mihi, rogo te, grex pro te, an tu pro grege redditurus es rationem? Certe si vobis hoc placet, multo magis causa est nobis iustior, qui populum Romanum à fide illa sua, A laudabili Maiorum traditione percepta, declinare non sinentem nos penitus libenter audiuimus, si vos Constantinopolitanam plebem, ab hæretica communione discedere recusantem, non vultis offendere.

Sed nos dicitis debere dirigere, qui eam valeant mitigare. Quomodo me auditura est, quem videtur habere suspectum, si præsules suos despicit admonentes? Nonne ipsis Apostolis est præceptum in aliquibus regionibus verbi prædicatione non vti: his quippe, in quibus non fuerant audiendi? Veniemus, frater Euphemiane, Pag. 468. B sine dubitatione, veniemus ad illud pauendum tribunal Christi: vt taceam, quia ex hoc sit metuenda vindicta circumstantibus illis, à quibus fides ipsa defensa est. Non illic inficiationibus, non dilationibus, non inclusionibus est agendum: sed manifestissime comprobandum, vtrum beati Petri gloriosa confessio cuiquam eorum, quos regendos accepit, quicquam subtraxerit ad salutem: an eam auscultare nolens, etiam cum suo periculo rebellis exstiterit obstinata pernicies? Ibi certe dilucidabitur, vtrum ego, sicut putatis, acerbus, asper, & nimis durus, difficilisque sim C vobis, qui cum ratione vestram salutem partitio, qui clamo, etiam si austerum videtur antidotum: Accipite, quæso, bibite, viuite, nolo moriamini; An vos, qui à noxiis prohibiti, medicos ducitis execrandos, imo qui vultis vobiscum medicos ægrotare, quam vos recipere sanitatem. *Et alia manu:* Dominus te incolumem custodiat.

Notæ.

Epistola.] *Hæc est secunda epistola, Gelasii responsoria illius, qua Euphemius Constantinopolitanus Episcopus communionem Catholicam sibi negatam extorquere* D *frustra conatus est. Euphemius orthodoxam quidem fidem profitebatur, sed qui nomen Acacii prædecessoris sui ab Ecclesia Romana damnati è Diptychis, prout Felix Papa monuerat, necdum expunxerat, Catholicæ Ecclesiæ communione indignus erat. Vt Gelasium in locum Felicis surrogatum accepit Euphemius more maiorum scripsit quidem epistolam fidei suæ confessoriam, vt communicatorias literas impetraret; sed Gelasius reddidit tantum illi, quæ non extat, epistolam communicatoriam, qua eum admonuit se, frustra de obtinenda Ecclesiæ Catholicæ communione agere, antequam nomen Acacii è sacris tabulis abstulerit,* E *penitusque eraserit. Qua occasione, cum Euphemius alia legatione, alias ad Pontificem dedisset literas eiusdem argumenti cum prioribus, Pontifex priori sententiæ & epistolæ inhærens, hanc secundam ad eundem Euphemium epistolam rescripsit, anno Pontificatus sui primo: poterat enim vno eodemque spacio bimestri Euphemius binas literas Constantinopoli Romam misisse: & responsarias suarum inde vicissim recepisse.*

(Euphemius Constantinopolitanus Episcopus communione Catholica indignus quare? Acacius.)

Fratri.] *Non exhorruisse orthodoxos, interdum vocare fratres Christianos etiam à communione extorres, hoc aliisque pluribus exemplis demonstrari potest: Compagine* F *enim humanæ naturæ & nominis Christiani, licet non fidei orthodoxæ, neque Catholicæ communionis coniunctione, eiusmodi nomenclatura aliquando à patribus vsitata reperitur Baron. ann. 492. num. 4.*

(An & quomodo Excommunicati appellari possint fratres.)

Nisi per litteras spectauerit significationem prouocatam. *Id est, reddens tortorem eum, qui ante literas prouocauerat.*

EPISTOLA II. B. GELASII Papæ I. Ad Laurentium de Lignido Episcopum.

Ad Pontificatum assumptus de more Romanæ Ecclesiæ fidei formulam, quam omnes profiteri teneantur, præscribit.

IN prolixitate epistolæ dilectionis tuæ magno nos gaudio replesti in ea parte, in qua dictum est, quod in Thessalonicensi ecclesia, vel in aliis similiter recitata epistola prædecessoris nostri de excessibus Acacii, cuncti eidem anathema dixerint, nec quisquam communioni præuaricatoris sese miscuerit. Vnde quia nos admones dilectione fraterna, vt velut medicinam quandam fidei episcopis per Illyricum, vel aliis ministrare debeamus, quamquam hoc copiosissime factum sit à beatæ recordationis prędecessore nostro: & quia mos est Romanæ Ecclesiæ sacerdoti nouiter constituto formam fidei suæ ad sanctas Ecclesias prærogare; hæc eadem compendiosa nimis breuitate studui renouare, vt sub qua fide viuendum sit, secundum statuta patrum, in hanc nostram epistolam propter breuitatem sine fastidio lector agnoscat.

Confitemur ergo Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei vnigenitum ante omnia quidem sæcula sine principio, ex patre natum secundum Deitatem, in nouissimis autem diebus de sanctissima Virgine Maria eundem incarnatum & perfectum, hominem ex anima rationali & corporis susceptione, homoousion Patri secundum deitatem, & homoousion nobis, secundum humanitatem. Duarum enim naturarum perfectarum vnitas facta est ineffabiliter, propter quod vnum Christum eundem filium Dei & hominis vnigenitum à Patre, & primogenitum ex mortuis confitemur; scientes quod quidem coæternus sit suo Patri secundum diuinitatem, secundum quam opifex est omnium, & dignatus est post consensionem sanctiss. Virginis, cum dixit ad Angelum, Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. (Luc. 1.) Ineffabiliter sibi ex ipsa ædificauit templum, & sibi vniuit, quod non coæternum de sua substantia è cælo detulit corpus, sed ex massa nostræ substantiæ, hoc est, ex Virgine, hoc accipiens, & sibi vniens, non Deus Verbum in carnem versus est; neque vt phantasma apparens, sed inconuertibiliter & incommutabiliter suam conseruauit essentiam, primitias naturæ nostræ suscipiens, sibi vniuit. Nam principium Deus Verbum, has nostræ naturæ primitias, multa sibi bonitate vnire dignatus est, qui non permixtus, sed in vtriusque substantia vnus & ipse visus, secundum quod scriptum est: Soluite templum istud, & in tribus diebus resuscitabo illud. (Ioan. 2.) Soluitur enim Christus Iesus, secundum meram substantiam, quam suscepit, & solutum suscitat proprium templum: hoc ipse secundum diuinam substantiam, secundum quam & omnium artifex est. Nunquam autem post resurrectionem vnitionis nostræ naturæ discessit à proprio templo, nec discedere potest propter ineffabilem suam benignitatem, sed est ipse dominus Iesus Christus & passibilis, & impassibilis: passibilis secundum humanitatem, impassibilis secundum diuinitatem. Suscitauit igitur suum templum Deus Verbum, & in se naturæ nostræ resurrectionem & renouationem operatus est, & hanc dominus Christus noster Deus postquam resurrexit à mortuis, discipulis suis ostendebat dicens: Palpate me, & videte (Luc. 24.) quoniam spiritus carnem & ossa nō habet, quemadmodum me dicitis esse, sed habere, vt & qui habetur considerans, non permixtionem, non conuersionem, non mutationem, sed vnitatem factam respicias. Propterea & fixuras clauorum, & fixionem lanceæ demonstrauit; & cum discipulis manducauit, vt per omnia resurrectionem nostræ naturæ in se renouatam doceret: & quia secundum beatam diuinitatis substantiam inconuertibilis, incommutabilis, impassibilis, immortalis, nullius indigens, perficiens omnes passiones, se permisit proprio inferri templo, quod virtute propria suscitauit, & per propriam perfectionem templi sui renouationem nostræ naturæ operatus est. Qui autem dicunt subtilem hominem Christum, aut passibilem Deum, aut in carne versum, aut non cognitum habuisse corpus, aut de cælo hoc detulisse, aut phantasma esse, aut mortalem dicentes, Deum Verbum indiguisse, vt à Patre suscitaretur, aut sine anima corpus, aut sine sensu hominem suscepisse, aut duas substantias Christi, secundum permixtionem confusas, vnam factam fuisse substantiam, & non confitentes Dominum nostrum Iesum Christum duas esse naturas inconfusas, vnam autem personam, secundum quæ vnus Christus, vnus idem filius, istos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia. Hæc ergo sunt, frater dilectissime, quæ pro antidoto nos debere mittere flagitasti, quod nullum amarum, neque dulce noxium videndum refugite, nam & de nostro conuentu disposueramus quosdam dirigere, si ratio id temporis fieri permisisset: quod facere credimus oportune, cum illarum partium correctio ad nos, iuuante Domino, legatione plenissima, sicut confidimus, fuerit nuntiata. Sperantes etiam de Dei nostri misericordia, vt huic prædicationi nostræ Clementissimus & Christianissimus Imperator vnanimitatem suam auxiliumque coniungat, quatenus pro fide, qua pollet in illis regionibus coerceat, quin suis quæstiunculis, & secundum elementa mundi, sicut vas electionis ante prædixit, superflua vanaque concidant, nolentes contineri salutaribus disciplinis: (Pag. 469. Colos. 2.) sed vos, sicut ait idem Apostolus, non ita didicistis Christum, si tamen illum audistis, & in illo docti estis, sicut est veritas in Iesum, quam vtique ille apprehendere poterit, qui orthodoxorum patrum, sicut iam sæpe dictum est, obseruauerit instituta. Deus te incolumem custodiat, frater charissime.

NOTA.

Epist.] *Hæc epistola circularis est & Encyclica ad omnes Episcopos Macedoniæ anno 1. Pontificatus Gelasii scripta; ea occasione, quod Episcopus Thessalonicensis totius Macedoniæ prouinciæ Metropolitanus, (vt constat infra ex epist. 9. ad Dardan. & Illyr. Ep.) Acacianis modo turpiter adhæreret, qui alias contra oborta schismata inter Orientales & Romanum Pontificem sedi Apostolicæ firmiter inhærere, eiusque patrocinium suscipere consueuisset. Vt ergo reliquos eius prouinciæ Episc. in officio Catholicæ & Apostolicæ communionis contineret, ad eiusdem prouinciæ Antistites has circulares literas dedit.* (Occasio Epistolæ huiusque.)

A

RESCRIPTVM EPISCOPORVM Dardaniæ ad Gelasium Papam.

Gratias agunt, quod ipsos monuerit à quibus cauendum sit; & cupere ipsos ab Apostolica Sede visitari scribunt.

Ex vetusto Codice Vaticano.

Domino Sancto Apostolico & Beatissimo Patri Patrum Gelasio Papæ Vrbis Romæ, humiles Episcopi Dardaniæ.

Saluberrima Apostolatus vestri præcepta Tryphone viro religioso filio nostro deferente, qua oportet deuotione suscepimus, & maximas Deo omnipotenti, & beatitudini vestræ referimus gratias, quod nos pastorali admonitione & Euangelica doctrina visitare dignatus es, Domine sancte Apostolice, & beatissime Pater Patrum. Desiderii enim & voti nostri est iussionibus vestris in omnibus obedire, & quemadmodum à patribus nostris accepimus Sedi Apostolicæ, quæ vitæ & meritis vestris delata est intemerata seruare atque religionem orthodoxam, cuius estis prædicatores, fideli & inculpata deuotione prout rusticitatis sensus patitur, custodire. Eutychetis enim vel Petri Acaciique & omnium sectatorum eius, atque consortium, velut quædam pestifera contagia ante vestram quoque vitauimus iussionem, & multo magis nunc post admonitionem Sedis Apostolicæ, & ab eadem nos pollutione necesse est abstinere; & si qui alij eiusdem Eutychetis sectam vel Petri & Acacii aut sequuti sunt aut sequentur, vel eorundem se complicibus, atque consortibus æstimant immiscendos à nobis, qui Sedi Apostolicæ, secundum diuina præcepta, & patrum statuta inculpati seruire desideramus, omni ratione vitandi sunt: & si qui forte praua intentione (quod neque arbitramur, neque optamus) à Sede Apostolica se crediderint segregandos, ab eorum nos alienos esse consortio profitemur; quoniam vt dictum est, patrum in omnibus custodientes præcepta, & inuiolabilia sacrosanctorum Canonum instituta sectantes, Apostolicæ & singulari illi Sedi vestræ communi fide & deuotione parere contendimus. Et quoniam suggerendi fomitem nobis, pro insita sibi benignitate beatitudo vestra concessit, aliqua memorato Tryphoni viro religioso filio nostro, præceptorum vestrorum portitori suggerenda mandauimus; & vt suggestionem eius, quantum arbitramur iustam & rationabilem pro supplicatione nostra, libenti animo Apostolatus vester dignetur admittere, iustis precibus exoramus, quod supplicatio nostra mereatur effectum vnum ex angelica sede vestra, cum sæpe dicto viro religioso ad nos vsque præcipite destinare, vt sub eius præsentia quæ fides orthodoxa, & vestræ iussionis synceritas postulat, ordinetur. *Et subscriptio.* Ioannes Episcopus sacrosanctæ Ecclesiæ Scopinæ metropolitanæ ciuitatis huic rescripto à nobis dato consentiens ad omnia quæ superius continentur manu propria subscripsi. Bonosus Episcopus vt supra subscripsi. Samuel Episcopus vt supra subscripsi. Verianus Episcopus per Valentinium Archidiaconum vt supra subscripsi. Faustinus Episcopus vt supra subscripsi. Vrsinus Episcopus vt supra subscripsi.

Ex diuina institutione & Patrum traditione Sedi Apostolicæ parendum.

EPISTOLA III. B. GELASII Papæ I. ad Episcopos Dardaniæ.

Nunciat se Pontificem electum, Catholicæ fidei libellum transmittit; hortaturque, vt cum Eutychianistis non communicent, & muneri pastorali inuigilent.

B

Ex vetusto Codice Vaticano.

Dilectissimis fratribus vniuersis Episcopis per Dardaniam constitutis, Gelasius Episcopus.

Vbi primum respirare fas est à continuorum tempestate bellorum, quæ vel in illis prouinciis, vel in illis temporibus qualitas incessanter exercuit, cunctos per Dardaniam domini sacerdotes fraternæ sollicitudinis charitate duximus alloquendos: primum quia regimen Apostolicæ Sedis adepti, strepitu publico, sicut dictum est, retardante commissum nobis sacræ dispensationis officium, propriis, vt mos erat, literis nequiuimus indicare, quo vestra fraternitas de communionis Domini nobiscum munere gratuletur. C Deinde, vt post tantas acerbitates incommoditatesque mundanas, qualiter inuicem valeremus, mutuus sermo depromeret: postremo si qua de Ecclesiasticis referenda sunt causis, quæ propter insidias perpetui hostis, pastorali sunt iugiter circunspicienda vigilantia, significationibus panderemus alternis. His igitur incitati per fratrem & coepiscopum nostrum Vrsicinum præsentia dirigere scripta curauimus, præeunte gratia salutationis, orantes vt magnanimiter auxilio Domini tolerando rerum transeuntium vastitatem, magis esse debeamus attenti, ne quod absit, perpetuæ subeamus vitæ dispendium. Proinde quæ Catholicæ veritatis poscit vtilitas præcauenda, D dilectio vestra paulisper aduertat. Apud Græcos, quibus multas hæreses abundare non dubium est, iam ante annos fere quadraginta & quinque de Domini nostri & Saluatoris incarnatione nata conquestio est; Eutyche quondam presbytero Constantinopolitano in blasphemias proruente, per quas diceret vnam tantummodo, id est, solam diuinitatis naturam, siue substantiam in domino Iesu Christo credere nos debere, susceptæ carnis veritate prorsus abolita: quod vtique improbum commentum Marcionistis, Manichæisque coniunctum totum sine dubio salutis E nostræ solueret sacramentum; siquidem quantum & scripturæ venerabilis dicit auctoritas, & maiorum testatur doctrina nostrorum, redemptorem mundi Deum, totum simul Deum totumque hominem ex Maria Virgine fuisse progenitum. Et huic mundo certum est extitisse conspicuum, sic passum, atque resurrexisse constat à mortuis. Itaque quadraginta diebus fuisse cum discipulis conuersatum, in cælum ascendisse, plena luce sit clarum, eoque modo dictum ad iudicium, Angelo testante venturum, vt F & filius hominis, quem beatus Stephanus Martyr à dextris virtutis Dei vidit astantem, manifestus appareat, & quem compunxerunt persecutores eius, aspiciant: quod nimirum sine carnis humanæ non potest constare materia, cuius assumptio glorificata est Deitate, non prorsus absumpta. Vnde & beatus Apostolus Ioannes dicit, Qui negat Christum in carne venisse, hic est Antichristus. & gloriosus Apostolus Paulus qualem hodie credere debeamus Dominum nostrum Iesum Christum palam professus est, dicens, In

Act. 7.

1. Ioan. 4.

Coloss. 2.

quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, quod breui capitulo simul Arianam pestem, & hanc quam diximus Eutychianam cælesti prædicatione subuertit, quia & homo nihilominus est, vbi omnis plenaque diuinitas habitare perhibetur, & corporaliter exprimendo, in veritate persistere nostri corporis approbatur.

Pag. 470.

Super autem his frequenter ab Apostolica Sede, & per beatæ memoriæ sanctum Leonem, & per successores eius certum est, Græcos fuisse conuictos, sicut ipsorum chartis, quas apud nos habemus, sine ambiguitate monstratur. Nunc vero quamuis ipsam pestilentiam non audeant profiteri, eos tamen qui talibus communicauerint, meritóque secundum Chalcedonensis decreta concilii ab Apostolica Sede damnati sunt, obstinatique in eadem damnatione defuncti, pernicioso furore defendunt, & eorum recitationem Ecclesiæ Catholicæ moliuntur ingerere. Quod vtique, quod absit, receptis, etiam contagium prauitatis, cui se communione sociarunt, consequenter incurritur, quemadmodum (quod Dominus auertat) si Arii vel cuius libet hæretici ad Ecclesiasticam recitationem nomen admittitur, simul & consortium detestabilis erroris assumitur. Vnde quia errorem quidem fatentur, sed ea sibi putant communionem Catholicam conditione laxandam, vt nomina eorum, qui præuaricati sunt, illis in Ecclesia recitare sit licitum, & non tam ipsi corrigere, quam sinceritatem Catholicam inficere nitantur contagio perfidorum; dilectionem vestram fraternæ charitatis affectu non destitimus admonere, vt si qui talia seminantes, ad vestras regiones forte peruenerint, modis omnibus excludantur, vobisque cum Sede B. Apostoli Petri, sicut à patribus nostris est tradita illibata communio, atque ex omni parte inconuulsa perduret. Certe si quis aures vestras de hac crediderit subreptione pulsandas, solicitudine pastorali ad nos quam citius referre properetis, vt communi studio Catholicoque tractatu, pro domo vnius domini cuncti Catholici conferant sacerdotes; vt & quæ orthodoxæ definitioni competunt, intemerata seruentur: & quatenus errantibus debeat subueniri, rationabili deliberatione noscatur. Hæc autem vestra dilectio etiam ad contiguas sibi quasque prouincias, vicinosque pontifices prudenter faciat peruenire, vt ad Ecclesiarum præsules vniuersæ veritatis instructione percepta, mortiferam declinare valeant falsitatem: *& subscriptio*, Deus vos incolumes custodiat fratres charissimi.

Nota.

Epistola.] *Duabus epistolis admonuit Gelasius Pontifex Episcopos Dardaniæ, vt Eutychianorum communionem sedulo vitarent. Priorem, (quæ excidit,) misit per Tryphonem; ad quem præcedens Epistola ab Episc. Dardaniæ rescripta fuit. Posteriorem hanc eiusdem argumenti misit per Vrsicinum, prout ipsi petiuerant.* E*ncyclicam & circularem fuisse patet ex verbis* E*pistolæ in fine.* E*x eo quod ab initio Eutychianæ hæreseos, quæ detecta fuit anno 448. hoc loco enumeret annos 45. apparet eam anno pontificatus Gelasii primo scriptam esse.*

Duabus Epistolis Eutychianorum communio interdicta Episcopis Dardaniæ.

BEATISSIMI GELASII PAPÆ I. Epistola IV. seu Commonitorium ad Faustum magistrum, fungentem legationis officio Constantinopoli.

Acacium iure à Sede Apostolica damnatum, & in excommunicatione mortuum non posse absolui: & cum illo non communicandum.

Ego quoque mente percepi, Græcos in sua obstinatione mansuros, ne cui velut insperatum videri potest, quod est in ante præcognitum. Quapropter non iam propter religionis causas student dispositionibus publicis obuiare, sed potius per occasionem legationis regiæ Catholicam fidem moliuntur euertere, & tali commento nituntur sperata præstare. Quid sibi vult autem quod dixerit Imperator, à nobis se in religione damnatum, cum super hac parte decessor meus non solum minime nomen eius attigerit, sed insuper quando principia adeptus regiæ potestatis exercuit, in eius se rescripsit imperii promotione gaudere: & ego nulla ipsius vnquam scripta percipiens, honorificis (vt nostris) eum litteris salutare curauerim? Decessores mei, sacerdotes, qui præuaricatoribus se communicasse propria voce confessi sunt, à communione Apostolica submouerunt. Si isti placet se miscere damnatis, nobis non potest imputari: si ab eis velit abscedere, tanto magis à nobis non potest esse damnatus, sed potius ad gratiam syncerae communionis admissus. Ad senatum vero pertinet Romanum, vt memor fidei, quam à parentibus se suscepisse meminit, contagia vitet communionis externæ, ne à communione huius sedis Apostolicæ (quod absit) reddatur externus. Veniam sibi dari proponunt. Legatur, ex quo est religio Christiana, vel certe detur exemplum, in Ecclesia Dei à quibus libet Pontificibus, ab ipsis Apostolis, ab ipso denique Saluatore, veniam, nisi corrigentibus se fuisse concessam. Auditum autem sub isto cœlo nec legitur omnino, nec dicitur, quod eorum voce depromitur: Date nobis veniam, dum tamen nos in errore duremus. Id quoque pariter ostendant, qui nobis canones nituntur opponere, quibus hoc canonibus, quibus regulis, qua lectione, quove documento, siue à Maioribus nostris, siue ab ipsis Apostolis, (quos potiores merito fuisse, non dubium est) seu ab ipso Domino Saluatore, qui iudicaturus creditur viuos & mortuos, siue factum est vnquam, vel faciendum esse mandatur. Mortuos suscitasse legimus Christum, in errore mortuos absoluisse non legimus. Et qui certe hoc faciendi solus habuit potestatem, beato Petro principaliter mandat Apostolo: Quæ ligaueris super terram, ligata erunt & in cælis: & quæ solueris super terram, erunt soluta & in cælis. Super terram inquit; nam in hac ligatione defunctum nusquam dixit absolui. Quod ergo nunquam factum est, vel mente concipere formidamus, scientes in diuino iudicio non posse penitus excusari. Si autem, quod nunc prætendunt, à Romana Ecclesia se sunt diuisuri, id iamdudum fecisse monstrantur. Euphemium vero miror, si ignorantiam suam ipse

Matth. 9. Marc. 5. Luc. 8. Ioann. 11.

Matth. 16.

ipse non perspicit, qui dicit Acacium ab vno A non potuisse damnari. Ita ne non perspicit, secundum formam synodi Chalcedonensis, Acacium fuisse damnatum? nec nouit eam aut se nosse dissimulat, in qua vtique per numerosam sententiam sacerdotum, erroris huius auctores constat fuisse damnatos, sicut in vnaquaque hæresi à principio Christianæ religionis & factum fuisse, & fieri manifesta rerum ratione monstratur, decessoremque meum executorem fuisse veteris constituti, non nouæ constitutionis auctorem? Quod non solum præsuli Apostolico facere licet, sed cuicunque Pontifici, vt quoslibet & quemlibet locum, secundum regu- B lam hæreseos ipsius ante damnatæ, à Catholica communione discernant. Acacius quippe non fuit noui vel proprii inuentor erroris, vt in eum noua scita prodirent, sed alieno facinori sua communione se miscuit. Itaque necesse est, vt in illam recideret iusta lance sententiam, quam cum suis successoribus per conuenientiam synodalem susceperat auctor erroris. Nobis opponunt canones, dum nesciunt quid loquantur. Contra quos hoc ipso venire se produnt, quod primæ Sedi, sana rectaque suadenti, parere fugiunt. Ipsi sunt canones, qui appellationes to- C tius Ecclesiæ, ad huius Sedis examen voluere deferri. Ab ipsa vero nusquam prorsus appellari debere, sanxerunt; ac per hoc illam de tota Ecclesia iudicare, ipsam ad nullius commeare iudiciũ nec de eius vnquã præceperunt iudicio iudicari, sententiamque illius constituerunt non oportere dissolui, cuius potius decreta sequenda mandarunt. In hac ipsa causa Timotheus Alexandrinus, & Petrus Antiochenus, Petrus, Paulus, Ioannes, & cæteri non solum vnus, sed plures vtique nomen sacerdotii præferentes, sola D Sedis Apostolicæ sunt auctoritate deiecti, cuius rei testis etiam ipse docetur Acacius, qui præceptionis huius extitit executor. Quod vtique sicut Apostolicam Sedem iuxta formam synodicam fecisse manifestum est; sic neminem resultare potuisse, certissimum. Hoc igitur modo recidens in consortium damnatorum, est damnatus Acacius, qui eorum damnationem antequam præuaricator existeret, fuerat executus. Nobis ausi sunt facere canonum mentionem, contra quos semper ambitionibus illicitis fecisse monstrantur. Quia ipsi synodo, vel secundũ cuius synodi formam Alexandrinum Ioannem de Ecclesia, cui E ordinatus fuerat, expulerunt? qui nullis causis euidentibus nec ante cõuinci, nec postea prouocans, etiam in iudicio competenti potuit accusari. Quod si dicunt, Imperator hoc fecit, hoc ipsum quibus canonibus, quibus regulis est præceptum? Cur huic tam prauo facto consensit Acacius, cum auctoritas diuina dicat, Non solum qui faciunt praua reos esse, sed etiam qui consentiunt facientibus? Quibus canonibus, quibusve regulis Calendion exclusus est, vel primi vrbium diuersarum Catholici sacerdotes? Qua traditione Maiorum Apostolicam sedem in iudicium vocant?

An secundæ sedis antistites, & tertiæ, cæterique bene sibi conscij sacerdotes depelli debuerunt, & qui religionis extitit inimicus, depelli non debuit? Viderint ergo, si alios habent canones, quibus suas ineptias exequantur. Cæterum isti, qui sacri, qui ecclesiastici, qui legitimi celebrantur, Sedem Apostolicam ad iudicium vocare non possunt: & Constantinopolitanæ ciuitatis Episcopus, quæ vtique per canones inter sedes nullum nomen accepit, in communionem recedens perfidorum, non debuit submoueri? An, qui homini mentitus dicitur Imperatori, & qui Imperatorem læsisse perhibentur, depelli debuerunt: & in Deum, qui summus & verus est Imperator, Acacium delinquentem, synceramque communionem diuini Sacramenti studentem miscere cum perfidis, secundum synodum, qua hæc est damnata perfidia, non oportebat excludi? Sed velint nolint ipsius iudicio antiquæ canonum constitutiones firmabuntur.

Sed religiosi viri atque perfecti, secundum canones concessam Sedi Apostolicæ potestatem nimirum conantur eripere, & sibimet eam contra canones vsurpare contendunt? O canonum magistros atque custodes! Nobis nullum fas est inire certamen cum hominibus communionis alienæ, diuina scriptura prædicante: Hominem hæreticum post primam & secundam correptionem deuita, sciens, quod huiusmodi delinquat, proprio iudicio condemnatus. Ecce cognoscant, quia non solum ab alio, sed à se quoque ipso damnetur hæreticus. Illud autem nimis est impudens, quod Acacium veniam postulasse confingunt, & nos extitisse difficiles. Testis est frater vester, filius meus vir illustris Andromachus, qui & ad nobis abundanter instructus est, vt cohortaretur Acacium deposita obstinatione resipiscere, & à Sedis Apostolicæ remeare consortium, quique se sub iureiurando magis cum eodem molitionibus egisse testatur, nec ad ea, quæ recta sunt, potuisse deflecti, sicut rerum probatur effectu. Certe proferatur iudicium, quando miserit, quando veniam postularit, correctionemque suam nobis promiserit exhibendam: nisi forte hunc animum gessit, quem successores eius habere perspicimus, vt tamen si veniam postularet, sic sibi vellet impendi, vt nihilominus in errore persisteret: vbi vtique non tam à nobis recipi videretur, quam non potius in suam traduceret prauitatem. Quem reatum se confessuros asserunt ante certamen? Si reatus est, vtique corrigendus est. Si corrigendum non putant fallaciter se reatum perhibent profiteri, nisi quod est infelicius, cum & fatentur reatum, & non æstimant corrigendum. Illud quoque me ridere libuit, quod ait, Si necesse fuerit veniam postulare: existimans nimirum tunc se peccati veniam necessario postulare, si ei concedamus, ne peccare desistat, immo etiam (quod absit) cum eodem consentiamus nos quoque peccare: Nescio, inter quæ mundi prodigia hæc vox possit admitti. Remitti culpa de præterito potest, correctione sine dubio subsequente. Nam si deinceps sinitur mansura peruersitas, non est benignitas remittentis, sed consentientis assensio. Non mirum, si isti Sedem beati Petri Apostoli blasphemare præsumunt, qui talia portenta vel corde gerunt, vel ore diffundunt, & nos insuper superbos esse pronunciant, cum eis prima Sedes, quicquid F est pietatis, non desistat offerre, illi eam ipso proteruo spiritu subiugare se posse confident. Sed captos mente, facere ista non mirum est. Sic phrenetici solent medicantes quosque, velut hostes putare vel cædere. Quæro tamen ab his, iudicium quod prætendunt, vbi nam possit agitari, an apud ipsos, vt iidem sint inimici, & testes, & indices? Sed tali iudicio nec humana debent committi negocia, nedum diuinæ legis integritas. Si quantum ad religionem pertinet, non

Margin notes: *Ad Sede Roma. non datur appellatio.* — Pag. 471. — *Rom. 1.* — *Prima sedes à nemine iudicatur.* — *Episcopus Const. inter sedes per canones nullum nomen accepit.* — *Cum hæreticis non est disputandum. Tit. 3.*

Sedes Apostolica de omnibus iudicat secundum canones, & per Christum tributam auctoritatem.

nisi Apostolicæ Sedi iuxta canones debetur summa iudicii totius: si quantum ad sæculi potestatem, illa à Pontificibus, & præcipue à B. Petri vicario, debet cognoscere, quæ diuina sunt, non ipsa eadem iudicare: nec sibi hoc quisquam potentissimus sæculi (qui tamen Christianus est) vindicare præsumit, nisi religionem forsitan persequens. Quid tamen dicerent, si non cartis suis in omnibus vincerentur? Ineptias itaque suas sibi seruent, nisi resipiscant potius, cogitantes Christi vocem non esse superfluam, quæ confessioni B. Petri Apostoli inferni portas nunquam præualituras asseruit. Quapropter non veremur, ne Apostolica sententia resoluatur, quam & vox Christi, & maiorum traditio, & canonum fulsit auctoritas, vt totam potius Ecclesiam semper ipsa diiudicet. Sed cogitent magis, si quis in eis religionis est sensus, ne prauitatem suam nullatenus deponentes, apud Deum hominesque Sedis Apostolicæ perpetua constitutione damnentur. Sic autem dicitur fuisse definitum, vt deinceps de negocio nihil dicatur, quasi vel nunc eos (quemadmodum nostis) meo duxerim nomine specialiter alloquendos. Neque plane cum istis non corrigentibus iucunda congressio, quemadmodum cum aliarum quoque hæresium sectatoribus dimicatio renuenda. Vos autem saluos & sospites quantocyus huc reuerti, continuis diuinitatem votis experimus.

Matth. 16.

NOTÆ.

Theodorus pacem petit.

Commonitorium Gelasii.] *Cum Theodoricus Gothorum Rex post Odoacrem Regem Herulorum deuictum & occisum, vna cum Rauenna integra Italia potitus esset, bello diuturno fatigatus ad Anastasium Imperatorem Constantinopoli degentem, duos hoc e legatos Faustum Magistrum officiorum, & Irenæum ablegauit; qui ad obtentum Italiæ regnum rectius stabiliendum, pacem sibi concedi peterent & impetrarent: Hac occasione Gelasius Papa anno Pontificatus sui 2. alteri legatorum Fausto officiorum Magistro causam illam, quæ cum Euphemio Constantinopolitano adhuc schismatico vertebatur, commendauit. vt æquissimis iussionibus Ecclesiæ Romanæ obtemperans, eiusdem communionem hactenus frustra expetitam, consequi mereretur. Huius negotii expediendi ratio commissa est Fausto ea de causa; quod Euphemius patriarcha, Gelasii epistolis duabus admonitus, nomen Acacij è tabulis sacris non modo non expunxerit; sed & eiusdem defendendi patrocinium susceperit, atque ea quæ solent heretici & schismatici contra sedem Apostolicam effutiuerit: quodque demum ad concitandam contra Pontificem Romanum Anastasii Imperatoris inuidiam in vulgus sparserit, ipsum Anastasium Imperatorem; neque ab Episcopo vrbis Romæ: neque à Romano senatu recipi, adeoque Imperatorem contra vrbem & Episcopum commouerit. Ne igitur horum occasione Romana Ecclesia in discrimen adduceretur, atque inter duos hæreticos principes Anastasium & Theodoricum arctata, durioribus angustiis premeretur, Fausto officiorum magistro, viro pientissimo, tantæ molis negotium credidit, vt cum esset Constantinopoli, obiecta dilueret, tentata destrueret, atque sequester pacis existens, Orientalis Ecclesiæ cum Occidentali conciliator accederet. Profectus est Faustus, grauiterque susceptum negotium peregit; sed non ex sententia, vt erat in optatis, absoluit, refragante Euphemio, & maiora rixarum fomenta miscente. Qui & de omnibus, quæ cum ipso transacta erant, datis ad Gelasium literis eum certiorem reddidit. Quibus acceptis Gelasius ad eum rescripsit hanc defensionem; qua aduersariorum calumnias refellere posset.*

Causa Euphemii Constantinopolitani commissa est Fausto legato.

Pag. 472.

Occasio huius Epistolæ.

Vnde non immerito Commonitorium *nuncupatur, cum eo ipso à Pontifice admoneatur, quonam modo calumniantium petulantiam valide retundere queat. Hæc ex Baron. an. 493. num. 3. & seqq.*

EPISTOLA V. B. GELASII Papæ I. Ad Honorium Dalmatiæ Episcopum.

Monet ne Pelagianam hæresim à tot Pontificibus detestatam reuiuiscere sinat.

Ex vetusto Codice Vaticano.

Dilectissimo fratri Honorio, Gelasius. Licet inter varias temporum difficultates continuis occupationibus implicati, vix respirare valeamus; pro Sedis tamen Apostolicæ moderamine totius ouilis Dominici curam sine cessatione tractantes, quæ beato Petro Saluatoris ipsius nostri voce delegatum est: Et tu conuersus confirma fratres tuos. Et item: Petre amas me, pasce oues meas, Dissimulare nec possumus, nec debemus; quæ nostram solicitudinem forma perstringat cum beato Paulo Apostolo sentientes atque dicentes: Quis infirmatur, & ego non vror? Ita quippe nos repente tristis, horrenda & vix credibilis confecit opinio, vt mentem nostram confunderet, sauciaret, affligeret. Nuntiatum nobis est enim in regionibus Dalmatiarum, quosdam recidiua Pelagianæ pestis zizania seminasse: tantumque illic eorum præualere blasphemiam, vt simplices quosque mortiferi furoris insinuatione decipiant. Est quidem error ipse nefarius tanto perniciosior ad subripiendum, quanto ad fallendum verisimilitudinis colore versutior: præstante Domino, adest fidei Catholicæ pura veritas, concordibus vniuersorum patrum deprompta sententia, quæ & subtile virus funestæ prauitatis exponat, & humano gneri saluando conferat de scripturarum confectione medicinam. Nullatenus igitur discretionem rerum nondum abundantia corda conturbet, donec & occultum vulnus appareat, & saluatio singularis eluceat: quoniam quantalibet arte fallaciæ spiritus perditionis armetur, sancto gladio spiritus principalis & detegitur & necatur. Quapropter per dilectionem tuam cunctos ibidem Domini sacerdotes fraterno commonemus affectu; vt quod cum erudiente vos Domino contra nouitios pugnetis errores, olim peruersitatem toto orbe damnatam nec ipsos recipere debeatis, aut quod temere putatur, esse faciendum; quæ non hæresis maioribus nostris conuenienter extincta rursus prouocare nos audeat, & palam nouis resumpti viribus, aperteque confligat. Numquidnam licet nobis à venerandis patribus damnata dissoluere, & ab illis excisa nefaria dogmata retractare? Quid est ergo quod magnopere præcauemus, ne cuiuslibet hæresis semel detecta pernicies ad examen denuo venire contendat? Si quæ antiquitus à nostris maioribus cognita, discussa, refutata sunt, restauranda nitamur; nonne ipsi nos (quod absit) & quod nunquam Catholica patietur Ecclesia aduersariis veritatis vniuersis contra nos resurgendi; proponimus exemplum? vbi est quod scriptum est. Terminos patrum tuorum nō transgredieris, & interroga patres tuos, & annuntiabunt tibi, & seniores tuos, & dicent tibi? Quid ergo tendimus vltra definita maiorum, aut cur nobis non sufficit? Si quid

Luc. 22. Ioan. 21.

2. Cor. 11.

Decisa à maioribus non sunt retractanda.

Deut. 32.

A ignorantes discere cupiamus, qualiter ab orthodoxis patribus & senioribus singula quæque vel vitanda præcepta sunt, vel aptata Catholicæ veritati; cur non his probantur ista decreta? Nunquid aut sapientiores illis sumus, aut potentiores firma stabilitate constare? Si ea quæ ab illis constituta sunt, subruamus, an fortasse nescitis hanc hæresim, de qua loquimur & ab Apostolica dudum sede per beatæ memoriæ Innocentium, ac deinde Zosimum, Bonifacium, Cælestinum, Sixtum, Leonem continuis & incessabilibus sententiis fuisse prostratam; nec tantum Ecclesiæ Catholicæ legibus, sed principum quoque Romanorum eo tenore damnatam, vt nec vsquam terrarum viuendi locum sectatores eius habere sinerentur? Quæ omnia tam gestis Ecclesiæ per singulas quasque Regiones de eorum prauitate confectis, quam censuræ publicæ sanctionibus edocentur. Ecce quorumlibet aures Catholicas audire doctrinam, quæstiones accipere, tractare tendiculas, & blasphemias patienter admittere: O si studerent aduersus eos maiorum nostrorum libros, responsaque cognoscere, illic modis omnibus cerneretur, nihil esse prorsus, quod & ab istis fuerit ventilatum, & ab illis magnifica veritate contritum. Sicque de cunctis eorum nequitiis refutandis fideles quique redderentur instructi, vt nihil amplius quæreretur. Sed si forsitan inerud tos animos quædam de eorum sensibus proposita commouerunt; ita venerabilium patrum doctrinis & omnis eorum publicatur insania, & quibus remediis curetur, ostenditur, vt ex his Deo præstante præuisis, cuncta, quæ de eorum serie texuerunt, & periculosa sectantibus & stulta deprehendentibus esse videantur; ita vt si quis existimet reluctandum, non tamen veterum sententiis contradictor existat, sed humanæ saluti, Catholicæque doctrinæ palam, se aperteque profiteatur inimicum; quo magis attentius peruigil cura pastorum à sacris gregibus luporum debet arcere sæuitiam. Num quidquid ouibus sanctis acciderit detrimenti, præsulum (quod absit) damnet incuriam: sicut à regeneratis agminibus nocentium depulsio bestiarum, custodum præmiis perpetuum procurauit augmentum? Certe si vt magis optamus, falsis hæc rumoribus sint relata quantocyus desideramus agnoscere, vt qui membrorum Christi vexatione trepidamus, multo magis de eorum stabilitate lætemur. Data 5. Kalend. Augusti, * Fausto V.C. Consule.

Pelagianam hæresim quæ nam damnauerit.

Albino.

NOTÆ.

Fausto V.C Consule.] *Mendosa est & surreptitia hæc Consularis nota. Nullus enim Fausti consulatus sub Pontificatu Gelasii reperitur. Legatur ergo.* Albino. V. C. Consule.

Nota Consularis mendosa.

EPISTOLA VI. B. GELASII Papæ I. ad eundem Honorium Dalmatiæ Episcopum.

Eum non debuisse mirari scribit, quod admonuerit inuigilandum, ne iterum Pelagiana hæresis pullularet.

DILECTISSIMO *fratri Honorio*, *Gelasius.*

...a vetusto Co... ...Vaticano.

Miramur dilectionem tuam fuisse miratam, curam Sedis Apostolicæ, quæ more maiorum cunctis per mundum debetur Ecclesiis pro vestræ quoque regionis fide fuisse solicitam. Cumque ad eam perlatum esset, quod quidam per Dalmatias integritatem Catholicam vitiare niterentur; & diuinis humanisque legibus ante damnatum Pelagianæ pestilentiæ denuo virus inferre; non putauerimus vllatenus differendum, quominus hæc diligentius inquirentes, aut si fortasse subrepserant, de proximo sanarentur; aut anxietatem nostram, si falsa B probarentur, iactata releuarent, æstimantes melius nos videri impatientius talia vestigare voluisse, quam crescere dissimulando perniciem. Neque enim vel silentio premere causas huiusmodi, vel differendo fouere deberemus. Cum dicente magistro gentium, sollicitudine non pigri, atque iterum, qui potest in solicitudine, reos proculdubio nos nisi cōtinuo quæreremus; etiam si inaniter essent vulgata conuincerent; nec interesset per quos ad aures nostras eadem peruenissent, dummodò libet ista referentibus postquam nostram conscientiam penetrarent, in his veraciter indagandis pastorales excubias esse non oportuerit negligentes, quatenus vel C è vestigio posset lupis inhiantibus obuiari, vel nullis existentibus feris, ouium custodia secura persisteret ab his, qui essent Cloes. Corinthiorum se dissensiones agnouisse testatur Apostolus, confestimque scribere non omittit; vt vel nascentibus iurgiis pius medicator occurreret, vel de eorum comperta mox incolumitate gauderet: quod nos quoque litteris, quæ super hac parte directæ sunt, indicasse reminiscimur, vt scilicet aut in repentibus obsisteremus insaniis, aut si nihil horum penitus accidisset, de Catholicæ veritatis integritate lætaremur. Qua-D propter non solum dilectio tua nostra non debet vigilantia permoueri, sed præsentis colloquii salutatione percepta, nobiscum potius industriam propriæ sociare solertiæ; quatenus vel siue tentata sint talia, protinus corrigantur, vel ne qualibet obreptione tententur, attentius præcauendo subintrare non valeant. De quibus autem ii, quos tua charitas destinauit, si plenius instrui voluerint, sequentes tituli cum suis responsionibus intimabunt: & quoniam se his acquiescere præfati eatenus sunt professi, vt eadem se & primitus tenuisse firmarent, E sed ante vllius in quæstionem vocata vellent manifestius expediri, studuimus quantum inter occupationes fieri potuit, quæ nos minime respirare patiuntur, largiente Domino, sequentes paterna vestigia, de talibus, quæ cœpimus non silere: quam regulam sobrie sentiendi quisquis fideli corde sectatur, inter Orthodoxos merito debeat æstimari. Quisquis vero putauerit abnuenda, ab Apostolicis sese non ambigat exultare doctrinis. Certe si quid est quod valeat F animum permouere, fraternitas tua consulere fiducialiter omittat, vt Domini gratia ministrante, totius discutiat obscuritatis ambiguum fraterna collatio.

Hæresis impatientius inuestigare est melius quam dissimulando augere perniciem. *Rom. 12.*

Pag. 473. *1. Cor. 10.*

EPISTOLA V. B. GELASII Papæ I. Ad omnes Episcopos per Picenum.

Tria præcipua Pelagianæ hæresis capita refellit. Primum scilicet paruulos sine originali peccato nasci. Secundum hos pro solo peccato originali non damnari. Tertium Gratiam ad salutem non esse necessariam; illamque secundum hominum merita conferri.

Ex veteri Codice Vaticano.

GElasius Episcopus vniuersis Episcopis per Picenum in Domino salutem.

Barbaricis hactenus dolebamus incursibus, maxime vicinas Vrbi prouincias, & bellorum sæua tempestate vestari; sed quantum inter ipsa recentium calamitatum feruentia pericula comperimus, perniciosiorem diabolus Christianorum mentibus labem quam corporibus hostilis feritas irrogauit: quod malum principaliter illarum regionum respicit sacerdotes, qui tanta segnitia, tantaque ministerii dissimulatione suscepti, commissarum sibi negligunt regimen animarum, vt eas etiam ab exiguis quibusque bestiolis lacerari sub conspectibus suis impune patiantur: quin imo subrepentes inequitias confouendo, & deprauatoribus acquiescendo fidelium, non solum eas minime retrahant, sed ipsi magis præbeant propria nutrimenta perditionis exemplo. Quid autem tales essent acturi Pontifices, si (quod absit) vel alíqua noua pestis, & primitus ignorata prorumperet, vel ingeniis acrioribus, sensibusque versutis, aut aliqua secularium doctrinarum peritia, callidis sacrilega blasphemiarum dicta promerentur, qui tam veteris erroris detrita commenta, tamque maioribus Ecclesiarum magistris, quam etiam nostra ætate conuicta non recolunt, nec refutant; atque ab imperitis stultisque prolata non respuunt. Gratias omnipotenti Deo, agimus quoniam suorum corda per huiusmodi personas examinat; qui hoc ipsum virus nesciunt quod loquantur. Nam quid facerent populorum præsules sub astutioribus inimicis, qui se subiiciunt libenter indoctis? Quando vtique etiam si tanta erat in rectoribus Dominici gregis prorsus ignauia, vt ne tam vilem hebetemque personam possint vel intelligere vel frænare, potius pastorali cura debuerint à nobis cognoscenda perquirere, quàm suasionibus inconsideranter absurdis, facilem submittere voluntatem: oblatus est enim nobis miserabilis senex Seneca nomine, qui non modo totius est eruditionis alienus, sed ipsius quoque intelligentiæ communis prorsus extraneus, in Pelagianæ voraginis cœno, sicut de quibusdam in Apocalypsi legimus, velut vna ranarum imprudenter immersus, inque illa (Apoc. 16.) fæce horribiliter volutatus, nullatenus inde qualiter emergere posset inueniens; quia puritatem relinquens Catholicæ veritatis, quanto se per lubricum falsitatis conatur attollere, tanto magis eius lutosis foueis circumclusus obruitur, de illis vnus existens, de quibus Petrus dicit (2. Pet. 2.) Apostolus: Hi vero velut irrationabilia pecora naturaliter in captione & in perniciem; in his quę ignorant blasphemantes in corruptione sua, & peribunt recipientes mercedem iniustitiæ. Re vera enim sic eius stolidus & obtusus est animus, vt de his venenis, quæ male hausit, & vomuit; nullam rationem vel accipere valeat omnino vel reddere. Sed induratus obcæcatione diabolica, sibique iam traditus, cordis sui funesta sit obstinatione damnatus; nihilque supersit ei, nisi vt Deus noster, qui dixit, quæ hominibus impossibilia videntur, apud se esse facilia, huiusmodi mentem potenti compunctione transfigat, vt secundum beatum Apostolum Paulum, resipiscat à Diaboli laqueis, quibus captiuus detinetur, (2. Tim. 2.) sententia diuini iudicii. Multa illi quæ de Pelagianis sensibus nec in somnis omnino contigerant, nos magis patefacta prodidimus ea, quæ dudum conuicta fuisse monstrauimus. Hæc etiam ipsa, quæ idem proferre videbatur olim & ab hæreticis Pelagianis in medium producta docuimus, & Catholicis prædicatoribus competenter elisa, Pelagium, Cælestium, Iulianum, cæterosque complures oratoriæ facundiæ viros in hac assertione probauimus fuisse conuictos, & tam Ecclesiasticis constitutis, quam Imperialibus etiam percussos fuisse præceptis; proinde istum ferre non posse firmauimus; in quibus illi tales tantique prostrati sunt, qui nec ipsa, quæ ab illis sunt disputata, vel intellecta capere, vel eloquio simili possit astruere. Sed, vt dictum est, diabolica mens inspiratione possessa, in profundum veniés (Prouerb. 18.) iam malorum ad remedia nulla consentit. Quapropter de innumeris blasphemiarum generibus, quas auctores Pelagianæ hæresis ediderunt, tria, quæ sibi præcipue hic senex lugendus asciuit, credidimus non tacenda, vt reserata manifestius panderentur, & Deo destruente facilius viderentur euersa. In vteris, inquiunt, matrum opere diuino creantur infantes, propterea iustum videri non putant, quod factura Dei sine vllis propriis actionibus cuiquam peccato gignatur obstricta. Iniustumque Deum faciunt, si rei efficiantur, antequam nati, hoc velut acutissimum sui dogmatis exerunt argumentum, non aduertentes quia primi illi parentes generis humani de nullis vtique genitoribus, sed de innoxia limi materia procreati, & pure atque syncere potenter arte diuina compacti, factique rationales, propria voluntate seductorem sequuti diabolum, prauis cupiditatibus per excessum præuaricationis infecti sunt. In quibus vtique humana natura peccauit, & humana est facta natura vitiosa, receptrix sine dubio mali, quod ante nesciebat, quæ a bono rectoque deficiens, in affectum mali, prauique recidere, ipso rerum consequentium tramite, manifestum est. Tales igitur affecti principes nostræ substantiæ, semetipsos passibiles, & corruptibiles reddiderunt; in tantum conditionis diuinæ dona violantes, vt mortis fuerint vltione puniti. Hac enim die fuisse mortuos, qua mortales effecti sunt, ambiguum non habetur: proinde quicquid isti genitores de suo germine protulerunt, opus quidem Dei est, secundum institutionem naturæ, sed non absque contagio illius mali, quod sua præuaricatione traxerunt: & vtique hoc idem ipsius mali contagium, certum est opus non esse diuinum. Itaque non ex creatione Dei est vitium quod voluntario motu natura collegit; sed etiam de vitiata per semetipsam natura Deus institutionem suam quidem suæ creationis exequitur, sed creatio profert vitium, quod non ex institutione creatoris accepit, sed quod ipsa per lapsum transgressionis suæ assumpsit. Nam si ipsi primi homines ex nullis, vt dictum est parentibus nati, & sine vllo formati contagio, per ambitum præ-

A sumptionis illicitæ semetipsos deprauare potuerunt, & in opere Dei opus diabolicæ fraudis annectere; quid mirum, si iidem deprauati protulerunt sobolem deprauatam? Nonne etiam cum Deus vtique liberam condiderit humanam sua creatione substantiam, etiam apud humanas tamen leges extrinsecus accedens seruitus naturaliter eam reddit obstrictam, & obnoxiam? origine generantur obnoxii, & ex conditione seruili gignuntur addicti; & nascendo fiunt prius obligati quam geniti: si hoc agitur de rebus extra naturam positis, quanto magis de his prouenire non mirum est, quibus ipsa humana substantia deprauata cognoscitur? ac per hoc sicut se ipsa humana substantia de institutione syncera actuum reproborum rea fecit voluntate pollutam; sic edidit sobolem, atque progeniem naturæ suæ ex actuum suorum rea voluntate maculosam; quia huiusmodi genuit prolem, cuiusmodi se ipsa reddidit præuaricationis excessu. Ideoque non solum de se profert quod bene Deus instituit, sed etiam quod male ipsa inconsequenter adiecit. Quemadmodum autem qualitas interior appetendi valet immutare naturam, diuinæ lectionis auctoritate firmatur: Sic denique pascendi Iacob, commissus illa grex ouium, supposita canalibus varietate virgarum, dum potat, illectus affectionali delectatione, concepit, quod non habuit in natura, & molitum sensibus transfudit in prolem quod in creatione non sumpsit: quod tunc vtique figuraliter gestum, & in Ecclesiasticis significauit gregibus hoc futurum, & Pelagianorum Deus prouidens calumnias, & excitandas fidelibus suis decertationes, intelligentiam præparauit. Docent diuina testimonia, & ipsa Ecclesiastica sacramenta, & ab ipso Domino Saluatore Catholicorum tradito magistrorum humanæ generationis decolorata primordia. Hinc est, quod clamat propheta: Quis gloriabitur castum se habere cor, aut mundum esse à peccatis? nec infans, cuius est vnius diei vita super terram. Hinc est, quod item dicit scriptura: Quis potest facere mundum, de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? & alibi, Quia semen, inquit, erat maledictum; nec non etiam Dauid propheta testatur: In iniquitatibus conceptus sum; & in delictis peperit me mater mea, & si hoc ille dicit: Quis aliter se asserat procreatum? Beatus Apostolus quoque Paulus asserit. Et nos aliquando eramus natura filii iræ sicut & cæteri. De qua ita in Euangelio dicit: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, habebit vitam æternam: qui autem non crediderit, iam iudicatus est, & ira Dei manet super eum. Illa vtique de qua dictum est, morte morieris, ipse Dominus Iesus Christus cælesti voce pronuntiat: Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipsum, vbi vtique neminem videmus exceptum: nec ausus est aliquis dicere, paruulum sine hoc sacramento salutari ad æternam vitam posse perduci; sine illa autem vita, in perpetua futurum morte non dubium est. Cur igitur infans hac sorte concluditur, si nullum habet omnino peccatum? magisque videbitur (quod absit) iniustus Deus, si illic instigatur pœna, vbi nulla sit culpa. Vnde cum de propriis actibus nullo reatu teneatur obstrictus, nihil restat nisi vt sola sit vitiosa natiuitate pollutus; & si non fuerit mysterii Christiani participatione mundatus, ad vitam non potest peruenire perpetuam. Hinc est quod exsufflantur, & catechizantur infantes: & quia in opere Dei, quod in auctore suo bene sunt instituti, opus diabolicæ malignitatis accessit, eruti de potestate tenebrarum; (sicut docet Apostolus) ad filii Dei sortem, purgationemque legitimam transferuntur. Nisi autem prima generatio, quam bonam Deus instituit, præuaricatione venisset in culpam, & reprobabilis esset effecta; secunda generatio subroganda non fuerat propter quod dicit beatus Paulus Apostolus: Sicut per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccauerunt, & paulo post: Igitur sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per vnius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitæ.

Libertas est naturalis ex Dei creatione. Seruitus ex legibus hominum.

Genes. 30.

Iob. 14.

Psalm. 50.

Ephes. 2.

Ioan. 3.

Gen. 2.

Ioan. 6.

Infantes cur exsufflantur & catechizantur.

Coloss. 1.

Rom. 5.

B C D E F

Sicut autem omnes in condemnationem dicit, vtique qui de Adam parente sunt geniti, sic omnes in iustificationem vitæ non nisi illos adstruit, qui in Christi mysterio sunt renati. Innumeris talibus instrumentis hæresis Pelagianæ doctrina mortifera, & à nostris est conuicta maioribus; & nunc eorum copiosa potest eruditione conuinci: nec debent simplices animos ista turbare, quibus quæ non intelligunt secundum ecclesiasticam formam credidisse sufficiet, aut si quis nosse desiderat, interrogare conueniet. De paruulis autem, quod asserit sine sacro baptismate pro solo originali peccato non posse damnari, satis impia, satis profana propositio est: quamuis enim recentes ab vtero matrum in remissionem peccatorum baptizari nullus Christianus ignorat, quod vtique non fallaciter, sed veraciter Catholica celebrat Ecclesia, ne in sacramentis cælestibus (quod absit) mentiri videatur; proinde quia propria non habeant vlla peccata; constat eius sola prorsus originalia relaxari. Itaque omnibus etiam solis remissis vitam per baptismum consequuntur æternam; consequens est, vt solis etiam non remissis, ad æternam vitam peruenire non possint Vnde & Dominus, sicut superius diximus, ait (quod vtique nisi baptizatis non conuenit) Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipso: sine vita autem esse perpetua quid est nisi in sempiterna morte constitui? quamuis idem sit regnum cælorum quod æterna vita: tamẽ vt prouidentia Dei omnes Pelagianorum nequitias amputaret, non solum dictum est. Qui non fuerit renatus ex aqua & Spiritu sancto non intrabit in regnum cælorum; sed etiam pariter dictum est. Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipso. De vita autem æterna hoc dictum nullus addubitat; quoniam multi non manducantes hoc sacramentum, vitam habere videantur præsentem.

Ioan. 6.

Nihil est ergo quod dicant, quod non renati infantes tantummodo in Regnum cælorum ire non valeant; non autem perpetua damnatione puniantur; dum sine baptismate corpus & sanguinem Christi nec edere valeant, nec potare: sine autem hoc, vitam in semetipsis habere non possent; sine vita vero non nisi mortui fiant futuri.

Ioan. 3.

Dicant igitur in morte perpetua constitui, si non æstimentur esse damnati: tollant ergo de medio nescio quem ipsi tertium, quem decipiendis paruulis faciant locum. Et quia non nisi dextram partem legimus & sinistram, non illos faciant in sinistra regione sine baptismate

remanere, sed baptizatos sinant ad dextram salutarem sacra regeneratione transferri.

Tertio capitulo iam toto mundo cognita; atque conuicta Pelagianorum deliramenta circumferre, quibus dicunt, quod homo per liberum arbitrium, quod corrupit, fœdauit, ac perdidit, bono suffragante naturæ beatus efficiatur, cum de beatitudine paradisi, vbi bona fuerat constituta substantia, nisi suo amisso bono nullatenus potuisset expelli, vnde mortalis effecta quia de bono vtique præuaricatione transisset ad malum, & à participatione diuina ad diabolica semet facinora contulisset: ideo deceptori suo, cui volens assenserat, competenter addictus, ideo de felicitatis suæ charitate seclusus, atque ad spinas & tribulos, miseriasque multiplices cælesti voce damnatus est; quæ vtique pœna iusti iudicii tam grauis & aspera in bono perseueranti nullatenus esset inflicta; & nisi malo non conuenienter illata probaretur. Ecce sine diuino suffragio, quod in illa beatitudine positus nunquam legitur expetisse; non solum homini naturale bonum prodesse non potuit, non solum non effecit beatum; sed cum hoc solo confidit, atque ad eius non reuertitur largitorem, & beatitudinem potius amisit, & malorum omnium sumpsit exordium. Quod autem libero arbitrio beatitudinem consequantur, quo male vsus in perpetuam recidit seruitutem, sicut scriptum est: Qui facit peccatum, seruus est peccati, à quo quis superatur, huic & seruus addicitur. Nonne hæc est illa præsumptio naturalis, quæ ad detestandæ captiuitatis iura descendit; quam Scriptura sancta sic memorat: Graue iugum super filios Adam à die exitus de ventre matris eorum vsque in diem sepulturæ in matrem omnium; de qua genus humanum non nisi solus Dominus noster Iesus Christus commercio suæ redemit passionis, & mutata natiuitate nos eruit. Solus vtique venit quærere, & saluare quod perierat, vt libertas, quæ per temerariam fuerat deiecta superbiam, instauretur reparata per gratiam: mutuaque vice humanæ voluntatis arbitrium, sicut sequendo diabolum, captiuitatem meruerat sempiternam, sic reformatæ subsequendo libertatis auctorem, amissum rediret ad præmium. Hinc est quod ipse Dominus ait: Cum vos filius liberauerit, tunc vere liberi eritis. Et Apostolus beatus Paulus exequitur: cum serui essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ, id est alieni à iustitia; liberati autem à peccato, serui facti estis iustitiæ, & iterum idem ipse: libertatem, inquit, qua vos Christus liberauit. Nonne ipse vos vas electionis affirmat, & dicit: Deus est qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate; ne etiam in mala voluntate, & velle & perficere Deus putaretur operari. Illud autem Pelagianorum peculiare virus est, olimque detritum, quo putant gratiam Dei secundum merita hominum posse conferri; quod absit à mentibus Christianis, cum testetur Apostolus: gratia est quæ gratis datur. Alioquin si ex operibus gratia, iam non est gratia, quia merces redditur non gratis, vnde gratia nomen accepit impenditur. Quis autem audeat dicere Christianus, aliquid habere boni sine gratia? quando magister gentium clamat, cuncta breuiter in se dona concludens: gratia Dei sum id quod sum, & gratia eius in me vacua non fuit; vt ostenderet, quia donum gratiæ non ipse præcesserit, sed fuerit subsequutus, atque monstraret cooperatorem se esse gratiæ subsequendo: sed plus omnibus, inquit, illis laboraui. Ac rursus veritus ne de se præsumere videretur adiunxit: non ego, sed gratia Dei mecum. Non dixit, ego & gratia Dei mecum, sed præposuit gratiam præcedentem se, atque subiunxit. Quid autem haberi possit sine gratia, cum sit fides ipsa per gratiam? eodem Apostolo nos docente: Misericordiam consecutus sum, vt fidelis essem. Nec aliud est misericordia diuina quã gratia. Audiamus etiam quemadmodum informat Ecclesiam: Gratia, inquit, salui facti estis per fidem; vt principium salutis & fidei à gratia cœpisse dissereret, sicut secutus annectit: & hoc non ex vobis, sed Dei donum est; non ex operibus, ne quis extollatur; idem ipse alibi generaliter & absolute pronunciat, dicens: Quid enim habes quod non accepisti? Aut si accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Quis sufficiet singula recensere? quibus euidenter apparet, non naturalis libertatis arbitrium gratiam promereri, sed potius per gratiam recipere, vt à seruitute, quam peccando meruerat, misericorditer absolutum esset, huius sacramenti redemptione ante mundi principium sempiterna prouidentia præparati siue nondum prolata lege seu sub obseruatione legali, figuralibus signis atque sacrificus omnium Sanctorum virorum fœminarumque sanctarum vetus origo mundata est, vniuersisque iustis per gratiæ spiritum hoc de longè adorando mysterio salutis æternæ remedia contigerunt, cuius in Christo manifestata gentibus plenitudo, mundum purgat, & renouat, beatitudinisque perpetuæ verè facit esse participes. Quapropter nimis incusamus fratres & coepiscopos nostros, maximè per Piceni prouincias Ecclesiam Domini gubernantes, qui non solum ineptissimi senis, abiectæque personæ prauum non deterruere colloquium, verùm & suo nutriuere consensu. Quis audiat? quis ferat, passos esse pontifices, vt cadauer nescio quod indignum, presbyterum sibi non acquiescentem audire, communione priuaret? quomodo talis vel susceptus ab aliquo, vel patienter auditus est? qui insuper leges dedit, libenter exceptus, vt serui Dei cum puellis sacris congregatione dedecorissima miscerentur? nam cum spirituales animi etiam cum desint ista consortia, imaginariis infestentur illecebris, quemadmodum alterni sexus intuitu, qui illicite nolentes non vehementius incitentur? Adhuc maius scelus accrescit, vt sub conspectu & præsentia sacerdotum beatæ memor. Hieronymum atque Augustinum Ecclesiasticorum lumina Magistrorum; musca moritura, sicut scriptum est, exterminans oleum suauitatis, lacerare contenderet. Sed quid miremur Ecclesiarum præsules ista negligere, quos sicut à multis audiuimus, contra canones omnia gerere, & contra Apostolicam disciplinam passim cuncta miscere, manifestum est; non seruatis regulis ordinare, liciteque non solum Monachos, sed etiam ministros Ecclesiæ cum fœminis ad peregrina migrantes remeare rursus, & ab aliis Episcopis in militiam prouehi clericalem? Quid cum singula toleranda non sint, quis sustineat tot & talia facinora perpetrari, quibus spectaculum Gentilibus, Iudæis, & hæreticis non immerito præbentes, in ipsum (quod absit) tendere videatur religionis excidium? digneque ista facientibus aptabitur illa sententia dicentis Apostoli: Nomen enim Dei per vos blasphematur in gentibus. Sufficiat igitur hactenus fuisse hæc commissa, & vt placetur Deus humanis rebus, solicitius diuina curentur. Nusquam loci prorsus inueniatur præfatæ pestis

Margin notes: Pag. 475. — Eccles. 40. — Matth. 18. — Ioan. 8. — Rom. 6. — Gal. 5. — Philip. 2. — Rom. 11. — 1. Corin. 15. — 1. Tim. 1. — Ephes. 2. — 1. Cor. 4. — Viros non esse congregandos cum fœminis. — Rom. 2. — Section letters: A, B, C, D, E, F.

assertor, nec accessum prorsus Ecclesiæ vel vsquam participationem catholicæ communionis inueniat qui hæreticorum mauult subsequi nefaria professione consortium; & hi cum quibus antea probabitur noxium miscuisse colloquium, nisi respiciunt, & ab eius societate discedunt, ab Ecclesiastico remoti seruitio, deuota vltione plectantur, quæ cæteris cauendi ministretur exemplum; nullum adeat, nec vsquam loqui damnatæ olim blasphemiæ iam sinantur: discreta suis habitationibus virorum atque fœminarum sicut sanctum propositum decet, exerceatur circunspecta deuotio. Contra Canonum constituta nullus ad Ecclesiasticum permittatur officium: non ignoraturis prouinciæ vniuscuiusque Rectoribus, nec de præteritis se veniam reperturos erroribus, si deinceps dissimulauerint vitare patefactos: nec excusationis de cætero relinquetur occasio, si post præcepta præsentia, quæ per Romulum diaconum, cuius solertiam pro fide catholica & pro religione vigilantiam gratissime comprobamus, duximus destinandam. Quisquis super his omnibus aut contemptor aut negligens deprehendetur Antistes, sicut enim ad Sedis Apostolicæ moderamina pertinet, cunctis solicitudinem debitam ministrare congruenter Ecclesiis; ita necesse est, vt in contumaces & desides traditam sibi diuinitus non dissimulet potestatem. Dat. j kalend. Nouembr. Albino V. C. Coss.

Diuersa habitatio virorum & fœminarum virginum.

Notæ.

Epistola Encyclica.

Epistola.] *Hæc epistola circularis, data est ad omnes Episcopos in Piceno positos qua plurimum dolet, Pelagianam hæresim in eadem prouincia coalescere cœpisse. Missa est per Romulum S. R. E. Cardinalem Diaconum. Tres in ea enumerat & refutat Pelagianas sententias. Earum prima illa est, quod prædicans circulator senex probrosus & indoctus, negaret infantes cum peccato originali corripi, & ei obnoxios reddi. Secunda ista; Paruulos sine baptismo non posse damnari. Tertia demum erat, hominem per liberum arbitrium ipsa natura suffragante posse beatum reddi, tantamque vim liberæ voluntati inesse dicebat, vt si vellet, etiam sine Dei auxilio posset inter adolescentulas versari, easque contrectare, & tamen non inquinari; Quare cum ad prædictas hæreses acceptandas, more hæreticorum: carnis lasciuas delectationes proposuisset, & ad bestias terræ capiendas, rete carnis, quo vti solent, expandisset, hanc paternam admonitionem & pastoralem vigilantiam cum obstante metu Anastasij Imp. Eutychiani & Theoderici Regis Arriani Italia regnantis exercere oportebat.*

Pag. 476.

EPISTOLA VIII. B. GELASII Papæ I. ad Anastasium Imperatorum.

Præmissa excusatione, cur Imperatorem non scripserit, illum hortatur, vt Apostolicæ Sedi obtemperet, & Acacij nomine damnato, Ecclesiarum pacem restituendam curet.

Gelasius Episcopus, ad Anastasium Augustum. Famuli vestræ pietatis, filii mei, Faustus magister & Irenæus viri illustres, atque eorum comites publica legatione fungentes, ad Vrbem reuersi, clementiam vestram quæsisse dixerunt, cur ad vos meæ salutationis scripta non miserim. Non meo, fateor, instituto, sed cum directi dudum dem partibus Orientis vel videndi me licentiam, sibi vestris præceptionibus abnegatam tota Vrbe dispersérint, à literis credidi temperandum, ne onerosus potius quam officiosus existerem. Videtis igitur non mea dissimulatione prouenisse, sed competentis fuisse cautelæ, ne respuentibus animis molestias irrogarem. Sed vbi serenitatis tuæ beneuolentiam comperi præfatis indicantibus, humilitatis meæ clementer expetisse sermonem, iam reuera perpendi, imputandum non immerito mihi, si tacerem: quia gloriose fili, te sicut Romanus natus, Romanum principem amo, colo, suscipio: & sicut Christianus, cum eo, qui zelum Dei habet, secundum scientiam veritatis habere desidero: & qualiscunque Apostolicæ Sedis vicarius, quodcunque plenæ fidei catholicæ deesse compereto, pro meo modulo suggestionibus opportunis supplere contendo. Dispensatione etenim mihi diuini sermonis iniuncta, væ mihi est, si non euangelizauero. Quod cum vas electionis beatus Paulus Apostolus formidet & clamet, multo magis mihi exiguo metuendum est, si diuinitus inspiratum, & paterna deuotione transmissum, subtraxero ministerium prædicandi. Pietatem tuam precor, ne arrogantiam iudices diuinæ rationis officium. Absit, quæso, à Romano principe, vt intimatam suis sensibus veritatem, arbitretur iniuriam. Duo quippe sunt, Imperator Auguste, quibus principaliter mundus hic regitur, auctoritas sacra Pontificum, & regalis potestas. In quibus tanto grauius est pondus sacerdotum, quanto etiam pro ipsis regibus hominum in diuino reddituri sunt examine rationem. Nosti etenim, fili clementissime, quod licet præsideas humano generi dignitate, rerum tamē præsulibus diuinarum deuotus colla submittis, atque ab eis causas tuæ salutis expetis, inque sumendis cælestibus sacramentis, eisque (vt competit) disponendis, subdi te debere cognoscis religionis ordine potius, quam præesse nosti. Itaque inter hæc, ex illorum te pendere iudicio, non illos ad tuam velle redigi voluntatem. Si enim, quantum ad ordinem pertinet publicæ disciplinæ, cognoscentes imperium tibi superna dispositione collatum, legibus tuis ipsi quoque parent religionis Antistites, ne vel in rebus mundanis exclusæ videantur obuiare sententiæ, quo (rogo) te decet affectu eis obedire, qui prærogandis venerabilibus sunt attributi mysteriis? Proinde sicut non leue discrimen incumbit Pontificibus, siluisse pro diuinitatis cultu, quod congruit: ita his (quod absit) non mediocre periculum est, qui, cum parere debeant, despiciunt. Et si cunctis generaliter sacerdotibus, recte diuina tractantibus, fidelium conuenit corda submitti: quanto potius Sedis illius præsuli consensus est adhibendus, quem cunctis sacerdotibus & diuinitas summa voluit præminere, & subsequens Ecclesiæ generalis iugiter pietas celebrauit? Vbi pietas tua euidenter aduertit, nunquam quolibet penitus humano consilio eleuare se quemquam posse illius priuilegio vel confessioni, quem Christi vox prætulit vniuersis, quem Ecclesia veneranda confessa semper est, & habet deuota primatem. Impeti possunt humanis præsumptionibus, quæ diuino sunt iudicio constituta, vinci autem quorumlibet potestate non possunt. Atque vtinam sic contra nitentibus perniciosa non sit audacia, quemadmodum quod ab ipso sacræ religionis auctore præfixum est, non potest vlla virtute conuelli. Firmamentum enim Dei stat. Nunquidnam cum aliquibus infestata religioso est,

1. Cor. 9. *Quanto præstent Pontifices, Regibus.* *Omnibus sacerdotibus præcipue vero Rom. Pont. parendum.* *Matth. 16.* *2. Tim. 2.*

quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, quod breui capitulo simul Arianam pestem, & hanc quam diximus Eutychianam cælesti prædicatione subuertit, quia & homo nihilominus est, vbi omnis plenaque diuinitas habitare perhibetur, & corporaliter exprimendo, in veritate persistere nostri corporis approbatur.

Pag. 470.

Super autem his frequenter ab Apostolica Sede, & per beatæ memoriæ sanctum Leonem, & per successores eius certum est, Græcos fuisse conuictos, sicut ipsorum chartis, quas apud nos habemus, sine ambiguitate monstratur. Nunc vero quamuis ipsam pestilentiam non audeant profiteri, eos tamen qui talibus communicauerint, meritóque secundum Chalcedonensis decreta concilii ab Apostolica Sede damnati sunt, obstinatique in eadem damnatione defuncti, pernicioso furore defendunt, & eorum recitationem Ecclesiæ Catholicæ moliuntur ingerere. Quod vtique, quod absit, receptis, etiam contagium prauitatis, cui se communione sociarunt, consequenter incurritur, quemadmodum (quod Dominus auertat) si Arii vel cuius libet hæretici ad Ecclesiasticam recitationem nomen admittitur, simul & consortium detestabilis erroris assumitur. Vnde quia errorem quidem fatentur, sed ea sibi putant communionem Catholicam conditione laxandam, vt nomina eorum, qui præuaricati sunt, illis in Ecclesia recitare sit licitum, & non tam ipsi corrigere, quam sinceritatem Catholicam inficere nitantur contagio perfidorum; dilectionem vestram fraternæ charitatis affectu non destitimus admonere, vt si qui talia seminantes, ad vestras regiones forte peruenerint, modis omnibus excludantur, vobisque cum Sede B. Apostoli Petri, sicut à patribus nostris est tradita illibata communio, atque ex omni parte inconuulsa perduret. Certe si quis aures vestras de hac crediderit subreptione pulsandas, solicitudine pastorali ad nos quam citius referre properetis, vt communi studio Catholicoque tractatu, pro domo vnius domini cuncti Catholici conferant sacerdotes; vt & quæ orthodoxæ definitioni competunt, intemerata seruentur: & quatenus errantibus debeat subueniri, rationabili deliberatione noscatur. Hæc autem vestra dilectio etiam ad contiguas sibi quasque prouincias, vicinosque pontifices prudenter faciat peruenire, vt ad Ecclesiarum præsules vniuersæ veritatis instructione percepta, mortiferam declinare valeant falsitatem: *& subscriptio*, Deus vos incolumes custodiat fratres charissimi.

N o t æ.

Duabus Epistolis Eutychianorum communio interdicta Episcopis Dardaniæ.

Epistola.] *Duabus epistolis admonuit Gelasius Pontifex Episcopos Dardaniæ, vt Eutychianorum communionem sedulo vitarent. [illegible]orem, (quæ excidit,) misit per Tryphonem; ad quem præcedens Epistola ab Episc. Dardaniæ rescripta fuit. Posteriorem hanc eiusdem argumenti misit per Vrsicinum, prout ipsi petinerant. Encyclicam & circularem fuisse patet ex verbis Epistolæ in fine. Ex eo quod ab initio Eutychianæ hereseos, quæ detecta fuit anno 448. hoc loco enumeret annos 45. apparet eam anno pontificatus Gelasii primo scriptam esse.*

BEATISSIMI GELASII PAPÆ I. Epistola IV. seu Commonitorium ad Faustum magistrum, fungentem legationis officio Constantinopoli.

Acacium iure à Sede Apostolica damnatum, & in excommunicatione mortuum non posse absolui: & cum illo non communicandum.

Ego quoque mente percepi, Græcos in sua obstinatione mansuros, ne cui velut insperatum videri potest, quod est in ante præcognitum. Quapropter non iam propter religionis causas student dispositionibus publicis obuiare, sed potius per occasionem legationis regiæ Catholicam fidem moliuntur euertere, & tali commento nituntur sperata præstare. Quid sibi vult autem quod dixerit Imperator, à nobis se in religione damnatum, cum super hac parte decessor meus non solum minime nomen eius attigerit, sed insuper quando principia adeptus regiæ potestatis exercuit, in eius se rescripsit imperii promotione gaudere: & ego nulla ipsius vnquam scripta percipiens, honorificis (vt nostris) eum litteris salutare curauerim? Decessores mei, sacerdotes, qui præuaricatoribus se communicasse propria voce confessi sunt, à communione Apostolica submouerunt. Si isti placet se miscere damnatis, nobis non potest imputari: si ab eis velit abscedere, tanto magis à nobis non potest esse damnatus, sed potius ad gratiam syncerae communionis admissus. Ad senatum vero pertinet Romanum, vt memor fidei, quam à parentibus se suscepisse meminit, contagia vitet communionis externæ, ne à communione huius sedis Apostolicæ (quod absit) reddatur externus. Veniam sibi dari proponunt. Legatur, ex quo est religio Christiana, vel certe detur exemplum, in Ecclesia Dei à quibus libet Pontificibus, ab ipsis Apostolis, ab ipso denique Saluatore, veniam, nisi corrigentibus se fuisse concessam. Auditum autem sub isto cœlo nec legitur omnino, nec dicitur, quod eorum voce depromitur: Date nobis veniam, dum tamen nos in errore duremus. Id quoque pariter ostendant, qui nobis canones nituntur opponere, quibus hoc canonibus, quibus regulis, qua lectione, quove documento, siue à Maioribus nostris, siue ab ipsis Apostolis, (quos potiores merito fuisse, non dubium est) seu ab ipso Domino Saluatore, qui iudicaturus creditur viuos & mortuos, siue factum est vnquam, vel faciendum esse mandatur. Mortuos suscitasse legimus Christum, in errore mortuos absoluisse non legimus. Et qui certe hoc faciendi solus habuit potestatem, beato Petro principaliter mandat Apostolo: Quæ ligaueris super terram, ligata erunt & in cælis: & quæ solueris super terram, erunt soluta & in cælis. Super terram inquit; nam in hac ligatione defunctum nusquam dixit absolui. Quod ergo nunquam factum est, vel mente concipere formidamus, scientes in diuino iudicio non posse penitus excusari. Si autem, quod nunc prætendunt, à Romana Ecclesia se sunt diuisuri, id iamdudum fecisse monstrantur. Euphemium vero miror, si ignorantiam suam ipse

Matth. 5. Marc. 5. Luc. 8. Ioann. 11.

Matth. 16.

ipse non perspicit, qui dicit Acacium ab vno A non potuisse damnari. Ita ne non perspicit, secundum formam synodi Chalcedonensis, Acacium fuisse damnatum? nec nouit eam aut se nosse dissimulat, in qua vtique per numerosam sententiam sacerdotum, erroris huius auctores constat fuisse damnatos, sicut in vnaquaque hæresi à principio Christianæ religionis & factum fuisse, & fieri manifesta rerum ratione monstratur, decessoremque meum executorem fuisse veteris constituti, non nouæ constitutionis auctorem? Quod non solum præsuli Apostolico facere licet, sed cuicunque Pontifici, vt quoslibet & quemlibet locum, secundum regulam hæreseos ipsius ante damnatæ, à Catholica communione discernant. Acacius quippe non fuit noui vel proprii inuentor erroris, vt in eum noua scita prodirent, sed alieno facinori sua communione se miscuit. Itaque necesse est, vt in illam recideret iusta lance sententiam, quam cum suis successoribus per conuenientiam synodalem susceperat auctor erroris. Nobis opponunt canones, dum nesciunt quid loquantur. Contra quos hoc ipso venire se produnt, quod primæ Sedi, sana rectaque suadenti, parere fugiunt. C Ipsi sunt canones, qui appellationes totius Ecclesiæ, ad huius Sedis examen voluere deferri. Ab ipsa vero nusquam prorsus appellari debere, sanxerunt; ac per hoc illam de tota Ecclesia iudicare, ipsam ad nullius commeare iudiciũ nec de eius vnquã præceperunt iudicio iudicari, sententiamque illius constituerunt non oportere dissolui, cuius potius decreta sequenda mandarunt. In hac ipsa causa Timotheus Alexandrinus, & Petrus Antiochenus, Petrus, Paulus, Ioannes, & cæteri non solum vnus, sed plures vtique nomen sacerdotii præferentes, sola D Sedis Apostolicæ sunt auctoritate deiecti, cuius rei testis etiam ipse docetur Acacius, qui præceptionis huius extitit executor. Quod vtique sicut Apostolicam Sedem iuxta formam synodicam fecisse manifestum est; sic neminem resultare potuisse, certissimum. Hoc igitur modo recidens in consortium damnatorum, est damnatus Acacius, qui eorum damnationem antequam præuaricator existeret, fuerat executus. Nobis ausi sunt facere canonum mentionem, contra quos semper ambitionibus illicitis fecisse monstrantur. Quia ipsi synodo, vel secundũ cuius synodi formam Alexandrinum Ioannem de Ecclesia, cui E ordinatus fuerat, expulerunt? qui nullis causis euidentibus nec ante cõuinci, nec postea prouocans, etiam in iudicio competenti potuit accusari. Quod si dicunt, Imperator hoc fecit, hoc ipsum quibus canonibus, quibus regulis est præceptum? Cur huic tam prauo facto consensit Acacius, cum auctoritas diuina dicat, Non solum qui faciunt praua reos esse, sed etiam qui consentiunt facientibus? Quibus canonibus, quibusve regulis Calendion exclusus est, vel primi vrbium diuersarum Catholici sacerdotes? Qua traditione Maiorum Apostolicam sedem in iudicium vocant? F

A Sede Romana non datur appellatio.

Pag. 471.

Rom. 1.

An secundæ sedis antistites, & tertiæ, cæterique bene sibi conscij sacerdotes depelli debuerunt, & qui religionis extitit inimicus, depelli non debuit? Viderint ergo, si alios habent canones, quibus suas ineptias exequantur. Cæterum isti, qui sacri, qui ecclesiastici, qui legitimi celebrantur, Sedem Apostolicam ad iudicium vocare non possunt: & Constantinopolitanæ ciuitatis Episcopus, quæ vtique per canones inter sedes nullum nomen accepit, in communionem recedens perfidorum, non debuit submoueri? An, qui homini mentitus dicitur Imperatori, & qui Imperatorem læsisse perhibentur, depelli debuerunt: & in Deum, qui summus & verus est Imperator, Acacium delinquentem, synceramque communionem diuini Sacramenti studentem miscere cum perfidis, secundum synodum, qua hæc est damnata perfidia, non oportebat excludi? Sed velint nolint ipsius iudicio antiquæ canonum constitutiones firmabuntur.

Prima sedes à nemine iudicatur.

Episcopus Constant. inter sedes per canones nullum nomen accepit.

B Sed religiosi viri atque perfecti, secundum canones concessam Sedi Apostolicæ potestatem nimirum conantur eripere, & sibimet eam contra canones vsurpare contendunt? O canonum magistros atque custodes! Nobis nullum fas est inire certamen cum hominibus communionis alienæ, diuina scriptura prædicante: Hominem hæreticum post primam & secundam correptionem deuita, sciens, quod huiusmodi delinquat, proprio iudicio condemnatus. Ecce cognoscant, quia non solum ab alio, sed à se quoque ipso damnetur hæreticus. Illud autem nimis est impudens, quod Acacium veniam postulasse confingunt, & nos extitisse difficiles. Testis est frater vester, filius meus vir illustris Andromachus, qui & ad nobis abundanter instructus est, vt cohortaretur Acacium deposita obstinatione resipiscere, & à Sedis Apostolicæ remeare consortium, quique se sub iureiurando magis cum eodem molitionibus egisse testatur, nec ad ea, quæ recta sunt, potuisse deflecti, sicut rerum probatur effectu. Certe proferatur iudicium, quando miserit, quando veniam postularit, correctionemque suam nobis promiserit exhibendam: nisi forte hunc animum gessit, quem successores eius habere perspicimus, vt tamen si veniam postularet, sic sibi vellet impendi, vt nihilominus in errore persisteret: vbi vtique non tam à nobis recipi videretur, quam non potius in suam traduceret prauitatem. Quem reatum se confessuros asserunt ante certamen? Si reatus est, vtique corrigendus est. Si corrigendum non putant fallaciter se reatum perhibent profiteri, nisi quod est infelicius, cum & fatentur reatum, & non æstimant corrigendum. Illud quoque me ridere libuit, quod ait, Si necesse fuerit veniam postulare: existimans nimirum tunc se peccati veniam necessario postulare, si ei concedamus, ne peccare desistat, immo etiam (quod absit) cum eodem consentiamus nos quoque peccare: Nescio, inter quæ mundi prodigia hæc vox possit admitti. Remitti culpa de præterito potest, correctione sine dubio subsequente. Nam si deinceps sinitur mansura peruersitas, non est benignitas remittentis, sed consentientis assensio. Non mirum, si isti Sedem beati Petri Apostoli blasphemare præsumunt, qui talia portenta vel corde gerunt, vel ore diffundunt, & nos insuper superbos esse pronunciant, cum eis prima Sedes, quicquid est pietatis, non desistat offerre, illi eam ipso proteruo spiritu subiugare se posse confidunt. Sed captos mente, facere ista non mirum est. Sic phrenetici solent medicantes quosque, velut hostes putare vel cædere. Quæro tamen ab his, iudicium quod prætendunt, vbi nam possit agitari, an apud ipsos, vt iidem sint inimici, & testes, & iudices? Sed tali iudicio nec humana debent committi negocia, nedum diuinæ legis integritas. Si quantum ad religionem pertinet, non

Cum hæreticis non est disputandum.

Tit. 3.

Sedes Apostolica de omnibus iudicat secundum canones, & per Christum tributam auctoritatem.

nisi Apostolicæ Sedi iuxta canones debetur summa iudicii totius: si quantum ad sæculi potestatem, illa à Pontificibus, & præcipue à B. Petri vicario, debet cognoscere, quæ diuina sunt, non ipsa eadem iudicare: nec sibi hoc quisquam potentissimus sæculi (qui tamen Christianus est) vindicare præsumit, nisi religionem forsitan persequens. Quid tamen dicerent, si non cartis suis in omnibus vincerentur? Ineptias itaque suas sibi seruent, nisi resipiscant potius, cogitantes Christi vocem non esse superfluam, quæ confessioni B. Petri Apostoli inferni portas nunquam præualituras asseruit. Quapropter non veremur, ne Apostolica sententia resoluatur, quam & vox Christi,

Matth. 16.

& maiorum traditio, & canonum fulsit auctoritas, vt totam potius Ecclesiam semper ipsa diiudicet. Sed cogitent magis, si quis in eis religionis est sensus, ne prauitatem suam nullatenus deponentes, apud Deum hominesque Sedis Apostolicæ perpetua constitutione damnentur. Sic autem dicitur fuisse definitum, vt deinceps de negocio nihil dicatur, quasi vel nunc eos (quemadmodum nostis) meo duxerim nomine specialiter alloquendos. Neque plane cum istis non corrigentibus ineunda congressio, quemadmodum cum aliarum quoque hæresum sectatoribus dimicatio renuenda. Vos autem saluos & sospites quantocyus huc reuerti, continuis diuinitatem votis expetimus.

Nota.

Theodoricus pacem petit.

Commonitorium Gelasii.] *Cum Theodoricus Gothorum Rex post Odoacrem Regem Herulorum deuictum & occisum, vna cum Rauenna integra Italia potitus esset, bello diuturno fatigatus ad Anastasium Imperatorem Constantinopoli degentem, duos hoc est legatos Faustum Magistrum officiorum, & Irenæum ablegauit; qui ad obtentum Italiæ regnum recens stabiliendum, pacem sibi concedi peterent & impetrarent: Hac occasione Gelasius Papa anno Pontificatus sui 2. alteri legatorum Fausto officiorum Magistro causam illam, quæ cum Euphemio Constantinopolitano adhuc schismatico vertebatur, commendauit. vt æquissimis institutionibus Ecclesiæ Romanæ obtemperans, eiusdem communionem hactenus frustra expetitam, consequi mereretur. Huius negotii expediendi ratio commissa est Fausto ea de causa; quod Euphemius patriarcha, Gelasii epistolis duabus admonitus, nomen Acacii è tabulis sacris non modo non expunxerit; sed & eiusdem defendendi patrocinium susceperit, atque ea quæ solent hæretici & schismatici contra sedem Apostolicam effutiuerit: quodque demum ad concitandam contra Pontificem Romanum Anastasii Imperatoris inuidiam in vulgus sparserit, ipsum Anastasium Imperatorem; neque ab Episcopo vrbis Romæ: neque à Romano senatu recipi, adeoque Imperatorem contra vrbem & Episcopum commonuerit. Ne igitur horum occasione Romana Ecclesia in discrimen adduceretur, atque inter duos hæreticos principes Anastasium & Theodoricum arctata, durioribus angustiis premeretur, Fausto officiorum magistro, viro pientissimo, tantæ molis negotium credidit, vt cum esset Constantinopoli, obiecta dilueret, tentata destrueret, atque sequester pacis existens, Orientalis Ecclesiæ cum Occidentali conciliator accederet. Profectus est Faustus, grauiterque susceptum negotium peregit; sed non ex sententia, vt erat in optatis, absoluit, refragante Euphemio, & maiora rixarum fomenta miscente. Qui & de omnibus, quæ cum ipso transacta erant, datis ad Gelasium literis eum certiorem reddidit. Quibus acceptis Gelasius ad eum rescripsit hanc defensionem; qua aduersariorum calumnias refellere posset.*

Causa Euphemii Constantinopolitani commissa est Fausto legato.

Pag. 472.

Occasio huius Epistolæ.

Vnde non immerito Commonitorium *nuncupatur, cum eo ipso à Pontifice admoneatur, quonam modo calumniantium petulantiam valide retundere queat. Hæc ex Baron. an. 493. num. 3. & seqq.*

EPISTOLA V. B. GELASII Papæ I. Ad Honorium Dalmatiæ Episcopum.

Monet ne Pelagianam hæresim à tot Pontificibus detestatam reuiuiscere sinat.

Ex vetusto Codice Vaticano.

D*ilectissimo fratri Honorio, Gelasius.* Licet inter varias temporum difficultates continuis occupationibus implicati, vix respirare valeamus; pro Sedis tamen Apostolicæ moderamine totius ouilis Dominici curam sine cessatione tractantes, quæ beato Petro Saluatoris ipsius nostri voce delegatum est: Et tu conuersus confirma fratres tuos. Et item: Petre amas me, pasce oues meas, Dissimulare nec possumus, nec debemus; quæ nostram solicitudinem forma perstringat cum beato Paulo Apostolo sentientes atque dicentes: Quis infirmatur, & ego non vror? Ita quippe nos repente tristis, horrenda & vix credibilis confecit opinio, vt mentem nostram confunderet, sauciaret, affligeret. Nuntiatum nobis est enim in regionibus Dalmatiarum, quosdam recidiua Pelagianæ pestis zizania seminasse: tantumque illic eorum præualere blasphemiam, vt simplices quosque mortiferi furoris insinuatione decipiant. Est quidem error ipse nefarius tanto perniciosior ad subripiendum, quanto ad fallendum verisimilitudinis colore versutior: præstante Domino, adest fidei Catholicæ pura veritas, concordibus vniuersorum patrum deprompta sententia, quæ & subtile virus funestæ prauitatis exponat, & humano generi saluando conferat de scripturarum confectione medicinam. Nullatenus igitur discretionem rerum nondum abundantia corda conturbet, donec & occultum vulnus appareat, & saluatio singularis eluceat: quoniam quantalibet arte fallaciæ spiritus perditionis armetur, sancto gladio spiritus principalis & detegitur & necatur. Quapropter per dilectionem tuam cunctos ibidem Domini sacerdotes fraterno commonemus affectu, vt quod cum erudiente vos Domino contra nouitios pugnetis errores, olim peruersitatem toto orbe damnatam nec ipsos recipere debeatis, aut quod temere putatur, esse faciendum; quæ non hæresis maioribus nostris conuenienter extincta rursus prouocare nos audeat, & palam nouis resumpti viribus, aperteque confligat. Numquidnam licet nobis à venerandis patribus damnata dissoluere, & ab illis excisa nefaria dogmata retractare? Quid est ergo quod magnopere præcauemus, ne cuiuslibet hæresis semel deiecta pernicies ad examen denuo venire contendat? Si quæ antiquitus à nostris maioribus cognita, discussa, refutata sunt, restauranda nitamur; nonne ipsi nos (quod absit) & quod nunquam Catholica patietur Ecclesia aduersariis veritatis vniuersis contra nos resurgendi, proponimus exemplum? vbi est quod scriptum est. Terminos patrum tuorum nõ transgredieris, & interroga patres tuos, & annuntiabunt tibi, & seniores tuos, & dicent tibi? Quid ergo tendimus vltra definita maiorum, aut cur nobis non sufficit? Si quid

Luc. 22. Ioan. 21.

2. Cor. 11.

Decisa à maioribus non sunt retractanda.

Deut. 32.

ignorantes discere cupiamus, qualiter ab orthodoxis patribus & senioribus singula quæque vel vitanda præcepta sunt, vel aptata Catholicæ veritati; cur non his probantur esse decreta? Nunquid aut sapientiores illis sumus, aut poterimus firma stabilitate constare? Si ea quæ ab illis constituta sunt, subruamus, an fortasse nescitis hanc hæresim, de qua loquimur & ab Apostolica dudum sede per beatæ memoriæ Innocentium, ac deinde Zosimum, Bonifacium, Cælestinum, Sixtum, Leonem continuis & incessabilibus sententiis fuisse prostratam; nec tantum Ecclesiæ Catholicæ legibus, sed principum quoque Romanorum eo tenore damnatam, vt nec vsquam terrarum viuendi locum sectatores eius habere sinerentur? Quæ omnia tam gestis Ecclesiæ per singulas quasque Regiones de eorum prauitate confectis, quam censuræ publicæ sanctionibus edocentur. Ecce quorumlibet aures Catholicas audire doctrinam, quæstiones accipere, tractare tendiculas, & blasphemias patienter admittere: O si studerent aduersus eos maiorum nostrorum libros, responsaque cognoscere, illic modis omnibus cerneretur, nihil esse prorsus, quod & ab istis fuerit ventilatum, & ab illis magnifica veritate contritum. Sicque de cunctis eorum nequitiis refutandis fideles quique redderentur instructi, vt nihil amplius quæreretur. Sed si forsitan ineruditos animos quædam de eorum sensibus proposita commouerunt; ita venerabilium patrum doctrinis & omnis eorum publicatur insania, & quibus remediis curetur, ostenditur, vt ex his Deo præstante præuisis, cuncta, quæ de eorum serie texuerunt, & periculosa sectantibus & stulta deprehendentibus esse videantur; ita vt si quis existimet reluctandum, non tamen veterum sententiis contradictor existat, sed humanæ saluti, Catholicæque doctrinæ palam, se aperteque profiteatur inimicum; quo magis attentius peruigil cura pastorum à sacris gregibus luporum debet arcere sæuitiam. Num quidquid ouibus sanctis acciderit detrimenti, præsulum (quod absit) damnet incuriam: sicut à regeneratis agminibus nocentium depulsio bestiarum, custodum præmiis perpetuum procurauit augmentum? Certe si vt magis optamus, falsis hæc rumoribus sint relata quantocyus desideramus agnoscere, vt qui membrorum Christi vexatione trepidamus, multo magis de eorum stabilitate lætemur. Data 5. Kalend. Augusti, * Fausto V.C. Consule.

Pelagianam hæresim qui nam damnauerint.

Albino.

NOTÆ.

Fausto V.C. Consule.] *Mendosa est & surreptitia hæc Consularis nota. Nullus enim Fausti consulatus sub Pontificatu Gelasii reperitur. Legatur ergo.* Albino. V.C. Consule.

Nota Consularis mendosa.

EPISTOLA VI. B. GELASII Papæ I. ad eundem Honorium Dalmatiæ Episcopum.

Eum non debuisse mirari scribit, quod admonuerit inuigilandum, ne iterum Pelagiana hæresis pullularet.

DILECTISSIMO *fratri Honorio, Gelasius.*

Ex vetusto Codice Vaticano.

Miramur dilectionem tuam fuisse miratam, curam Sedis Apostolicæ, quæ more maiorum cunctis per mundum debetur Ecclesiis pro vestræ quoque regionis fide fuisse solicitam. Cumque ad eam perlatum esset, quod quidam per Dalmatias integritatem Catholicam viriare niterentur; & diuinis humanisque legibus ante damnatum Pelagianæ pestilentiæ denuò virus inferre; non putauerimus vllatenus differendum, quominus hæc diligentius inquirentes, aut si fortasse subrepserant, de proximo sanarentur; aut anxietatem nostram, si falsa probarentur, iactata releuarent, æstimantes melius nos videri impatientius talia vestigare voluisse, quam crescere dissimulando perniciem. Neque enim vel silentio premere causas huiusmodi, vel differendo fouere deberemus. Cum dicente magistro gentium, solicitudine non pigri, atque iterum, qui potest in solicitudine, reos proculdubio nos nisi cōtinuo quæreremus; etiam si inaniter essent vulgata conuincerent; nec interesset per quos ad aures nostras eadem peruenissent, dummodo liber ista referentibus postquam nostram conscientiam penetrarent, in his veraciter indagandis pastorales excubias esse non oportuerit negligentes, quatenus vel è vestigio posset lupis inhiantibus obuiari, vel nullis existentibus feris, ouium custodia secura persisteret ab his, qui essent Cloes. Corinthiorum se dissensiones agnouisse testatur Apostolus, confestimque scribere non omittit; vt vel nascentibus iurgiis pius medicator occurreret, vel de eorum comperta mox incolumitate gauderet: quod nos quoque litteris, quæ super hac parte directæ sunt, indicasse reminiscimur, vt scilicet aut in repentibus obsisteremus insaniis, aut si nihil horum penitus accidisset, de Catholicæ veritatis integritate lætaremur. Quapropter non solum dilectio tua nostra non debet vigilantia permoueri, sed præsentis colloquii salutatione percepta, nobiscum potius industriam propriæ sociare solertiæ; quatenus vel siue tentata sint talia, protinus corrigantur, vel ne qualibet obreptione tententur, attentius præcauendo subintrare non valeant. De quibus autem ii, quos tua charitas destinauit, si plenius instrui voluerint, sequentes tituli cum suis responsionibus intimabunt: & quoniam se his acquiescere præfati eatenus sunt professi, vt eadem se & primitus tenuisse firmarent, sed ante vllius in quæstionem vocata vellent manifestius expediri, studuimus quantum inter occupationes fieri potuit, quæ nos minime respirare patiuntur, largiente Domino, sequentes paterna vestigia, de talibus, quæ cœpimus non silere: quam regulam sobrie sentiendi quisquis fideli corde sectatur, inter Orthodoxos merito debeat æstimari. Quisquis vero putauerit abnuenda, ab Apostolicis sese non ambigat exultare doctrinis. Certe si quid est quod valeat animum permouere, fraternitas tua consulere fiducialiter omittat, vt Domini gratia ministrante, totius discutiat obscuritatis ambiguum fraterna collatio.

Hæresis impatientius inuestigare est melius quam dissimulando augere perniciem. Rom. 12.

Pag. 473. *1. Cor. 1.*

EPISTOLA V. B. GELASII Papæ I. Ad omnes Episcopos per Picenum.

Tria præcipua Pelagianæ hæresis capita refellit. Primum scilicet paruulos sine originali peccato nasci. Secundum hos pro solo peccato originali non damnari. Tertium Gratiam ad salutem non esse necessariam; illamque secundum hominum merita conferri.

Ex vetusto Codice Vaticano. *GElasius Episcopus vniuersis Episcopis per Picenum in Domino salutem.*

Barbaricis hactenus dolebamus incursibus, maxime vicinas Vrbi prouincias, & bellorum sæua tempestate vastari; sed quantum inter ipsa recentium calamitatum feruentia pericula comperimus, perniciosiorem diabolus Christianorum mentibus labem quam corporibus hostilis feritas irrogauit: quod malum principaliter illarum regionum respicit sacerdotes, qui tanta segnitia, tantaque ministerii dissimulatione suscepti, commissarum sibi negligunt regimen animarum, vt eas etiam ab exiguis quibusque bestiolis lacerari sub conspectibus suis impune patiantur: quin imo subrepentes nequitias confouendo, & deprauatoribus acquiescendo fidelium, non solum eas minime retrahant, sed ipsi magis præbeant propria nutrimenta perditionis exemplo. Quid autem tales essent acturi Pontifices, si (quod absit) vel aliqua noua pestis, & primitus ignorata prorumperet, vel ingeniis actioribus, sensibusque versutis, aut aliqua secularium doctrinarum peritia, callidis sacrilega blasphemiarum dicta promerentur, qui tam veteris erroris detrita commenta, tamque maioribus Ecclesiarum magistris, quam etiam nostra ætate conuicta non recolunt, nec refutant; atque ab imperitis stultisque prolata non respuunt. Gratias omnipotenti Deo, agimus quoniam suorum corda per huiusmodi personas examinat; qui hoc ipsum virus nesciunt quod loquantur. Nam quid facerent populorum præsules sub astutioribus inimicis, qui se subiiciunt libenter indoctis? Quando vtique etiam si tanta erat in rectoribus Dominici gregis prorsus ignauia, vt ne tam vilem hebetemque personam possint vel intelligere vel frænare, potius pastorali cura debuerint à nobis cognoscenda perquirere, quàm suasionibus inconsideranter absurdis, facilem submittere voluntatem: oblatus est enim nobis miserabilis senex Seneca nomine, qui non modo totius est eruditionis alienus, sed ipsius quoque intelligentiæ communis prorsus extraneus, in Pelagianæ voraginis cœno, sicut de quibusdam in Apocalypsi legimus, velut vna Apoc.16. ranarum imprudenter immersus, inque illa fæce horribiliter volutatus, nullatenus inde qualiter emergere posset inueniens; quia puritatem relinquens Catholicæ veritatis, quanto se per lubricum falsitatis conatur attollere, tanto magis eius lutosis foueis circumclusus obruitur, de illis vnus existens, de quibus Petrus dicit 2.Pet.2. Apostolus: Hi vero velut irrationabilia pecora naturaliter in captione & in perniciem, in his quę ignorant blasphemantes in corruptione sua, & peribunt recipientes mercedem iniustitiæ. Re vera enim sic eius stolidus & obtusus est animus,

A vt de his venenis, quæ male hausit, & vomuit; nullam rationem vel accipere valeat omnino vel reddere. Sed induratus obcæcatione diabolica, sibique iam traditus, cordis sui funesta sit obstinatione damnatus: nihilque supersit ei, nisi vt Deus noster, qui dixit, quæ hominibus impossibilia videntur, apud se esse facilia, huiusmodi mentem potenti compunctione transfigat, vt secundum beatum Apostolum Paulum, resipiscat à Diaboli laqueis, quibus captiuus detinetur, 2.Tim.2. sententia diuini iudicii. Multa illi quæ de Pelagianis sensibus nec in somnis omnino contige-B rant, nos magis patefacta prodidimus ea, quæ dudum conuicta fuisse monstrauimus. Hæc etiam ipsa, quæ idem proferre videbatur olim & ab hæreticis Pelagianis in medium producta docuimus, & Catholicis prædicatoribus competenter elisa, Pelagium, Cælestium, Iulianum, cæterosque complures oratoriæ facundiæ viros in hac assertione probauimus fuisse conuictos, & tam Ecclesiasticis constitutis, quam Imperialibus etiam percussos fuisse præceptis; proinde istum ferre non posse firmauimus; in quibus illi tales tantique prostrati sunt, qui nec ipsa, quæ ab illis sunt disputata, vel intellecta capere, vel eloquio C simili possit astruere. Sed, vt dictum est, diabolica mens inspiratione possessa, in profundum veniēs Prouerb.18. iam malorum ad remedia nulla consentit. Quapropter de innumeris blasphemiarum generibus, quas auctores Pelagianæ hæresis ediderunt, tria, quæ sibi præcipue hic senex lugendus asciuit, credidimus non tacenda, vt reserata manifestius panderentur, & Deo destruente facilius viderentur euersa. In vteris, inquiunt, matrum opere diuino creantur infantes, propterea iustum videri non putant, quod factura Dei sine vllis propriis actionibus cuiquam peccato gignatur obstricta. Iniustumque Deum faciunt, si rei efficiantur, D antequam nati, hoc velut acutissimum sui dogmatis exerunt argumentum, non aduertentes quia primi illi parentes generis humani de nullis vtique genitoribus, sed de innoxia limi materia procreati, & pure atque syncere potenter arte diuina compacti, factique rationales, propria voluntate seductorem sequuti diabolum, prauis cupiditatibus per excessum præuaricationis infecti sunt. In quibus vtique humana natura peccauit, & humana est facta natura vitiosa, receptrix sine dubio mali, quod ante nescierat, E quæ à bono rectoque deficiens, in affectum mali, prauique recidere, ipso rerum consequentium tramite, manifestum est. Tales igitur affecti principes nostræ substantiæ, semetipsos passibiles, & corruptibiles reddiderunt; in tantum conditionis diuinæ dona violantes, vt mortis fuerint vltione puniti. Hac enim die fuisse mortuos, qua mortales effecti sunt, ambiguum non habetur: proinde quicquid isti genitores de suo germine protulerunt, opus quidem Dei est, secundum institutionem naturæ, sed non absque contagio illius mali, quod sua præuaricatione traxerunt: F & vtique hoc idem ipsius mali contagium, certum est opus non esse diuinum. Itaque non ex creatione Dei est vitium quod voluntario motu natura collegit; sed etiam de vitiata per semetipsam natura Deus institutionem suam quidem suæ creationis exequitur, sed creatio profert vitium, quod non ex institutione creatoris accepit, sed quod ipsa per lapsum transgressionis suæ assumpsit. Nam si ipsi primi homines ex nullis, vt dictum est parentibus nati, & sine vllo formati contagio, per ambitum præ-

sumptionis illicitæ semetipsos deprauare potuerunt, & in opere Dei opus diabolicæ fraudis annectere; quid mirum, si iidem deprauati protulerunt sobolem deprauatam? Nonne etiam cum Deus vtique liberam condiderit humanam sua creatione substantiam, etiam apud humanas tamen leges extrinsecus accedens seruitus naturaliter eam reddit obstrictam, & obnoxiam? origine generantur obnoxii, & ex conditione seruili gignuntur addicti; & nascendo fiunt prius obligati quam geniti: si hoc agitur de rebus extra naturam positis, quanto magis de his prouenire non mirum est, quibus ipsa humana substantia deprauata cognoscitur? ac per hoc sicut se ipsa humana substantia de institutione syncera actuum reproborum rea fecit voluntate pollutam; sic edidit sobolem, atque progeniem naturæ suæ ex actuum suorum rea voluntate maculosam; quia huiusmodi genuit prolem, cuiusmodi se ipsa reddidit præuaricationis excessu. Ideoque non solum de se profert quod bene Deus instituit, sed etiam quod male ipsa inconsequenter adiecit. Quemadmodum autem qualitas interior appetendi valet immutare naturam, diuinæ lectionis auctoritate firmatur: Sic denique pascendi Iacob, commissus illa grex ouium, supposita canalibus varietate, virgarum, dum potat, illectus affectionali delectatione, concepit, quod non habuit in natura, & molitum sensibus transfudit in prolem quod in creatione non sumpsit: quod tunc vtique figuraliter gestum, & in Ecclesiasticis significauit gregibus hoc futurum, & Pelagianorum Deus prouidens calumnias, & excitandas fidelibus suis decertationes, intelligentiam præparauit. Docent diuina testimonia, & ipsa Ecclesiastica sacramenta, & ab ipso Domino Saluatore Catholicorum tradito magistrorum humanæ generationis decolorata primordia. Hinc est, quod clamat propheta: Quis gloriabitur castum se habere cor, aut mundum esse à peccatis? nec infans, cuius est vnius diei vita super terram. Hinc est, quod item dicit scriptura: Quis potest facere mundum, de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? & alibi, Quia semen, inquit, erat maledictum; nec non etiam Dauid propheta testatur: In iniquitatibus conceptus sum; & in delictis peperit me mater mea; & si hoc ille dicit: Quis aliter se asserat procreatum? Beatus Apostolus quoque Paulus asserit. Et nos aliquando eramus natura filii iræ sicut & cæteri. De qua ita in Euangelio dicit: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, habebit vitam æternam: qui autem non crediderit, iam iudicatus est, & ira Dei manet super eum. Illa vtique de qua dictum est, morte morieris, ipse Dominus Iesus Christus cælesti voce pronuntiat: Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipsum, vbi vtique neminem videmus exceptum: nec ausus est aliquis dicere, paruulum sine hoc sacramento salutari ad æternam vitam posse perduci; sine illa autem vita, in perpetua futurum morte non dubium est. Cur igitur infans hac sorte concluditur, si nullum habet omnino peccatum? magisque videbitur (quod absit) iniustus Deus, si illic infligatur pœna, vbi nulla sit culpa. Vnde cum de propriis actibus nullo reatu teneatur obstrictus, nihil restat nisi vt sola sit vitiosa natiuitate pollutus; & si non fuerit mysterii Christiani participatione mundatus, ad vitam non potest peruenire perpetuam. Hinc est quod exsufflantur, & catechizantur infantes: & quia in opere Dei, quod in auctore suo bene sunt instituti, opus diabolicæ malignitatis accessit, eruti de potestate tenebrarum; (sicut docet Apostolus) ad filii Dei sortem, purgationemque legitimam transferuntur. Nisi autem prima generatio, quam bonam Deus instituit, præuaricatione venisset in culpam, & reprobabilis esset effecta; secunda generatio subroganda non fuerat propter quod dicit beatus Paulus Apostolus: Sicut per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccauerunt, & paulo post: Igitur sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per vnius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitæ.

Sicut autem omnes in condemnationem dicit, vtique qui de Adam parente sunt geniti, sic omnes in iustificationem vitæ non nisi illos adstruit, qui in Christi mysterio sunt renati. Innumeris talibus instrumentis hæresis Pelagianæ doctrina mortifera, & à nostris est conuicta maioribus; & nunc eorum copiosa potest eruditione conuinci: nec debent simplices animos ista turbare, quibus quæ non intelligunt secundum ecclesiasticam formam credidisse sufficiet, aut si quis nosse desiderat, interrogare conueniet. De paruulis autem, quod asserit sine sacro baptismate pro solo originali peccato non posse damnari, satis impia, satis profana propositio est: quamuis enim recentes ab vtero matrum in remissionem peccatorũ baptizari nullus Christianus ignorat, quod vtique non fallaciter, sed veraciter Catholica celebrat Ecclesia, ne in sacramentis cælestibus (quod absit) mentiri videatur; proinde quia propria non habeant vlla peccata; constat eius sola prorsus originalia relaxari. Itaque omnibus etiam solis remissis vitam per baptismum consequuntur æternam; consequens est, vt solis etiam non remissis, ad æternam vitam peruenire non possint. Vnde & Dominus, sicut superius diximus, ait (quod vtique nisi baptizatis non conuenit) Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipso: sine vita autem esse perpetua quid est nisi in sempiterna morte constitui? quamuis idem sit regnum cælorum quod æterna vita: tamẽ vt prouidentia Dei omnes Pelagianorum nequitias amputaret, non solum dictum est. Qui non fuerit renatus ex aqua & Spiritu sancto non intrabit in regnum cælorum; sed etiam pariter dictum est. Qui non manducauerit carnem filii hominis, & biberit sanguinem eius, non habebit vitam in semetipso. De vita autem æterna hoc dictum nullus addubitat; quoniam multi non manducantes hoc sacramentum, vitam habere videantur præsentem.

Nihil est ergo quod dicant, quod non renati infantes tantummodo in Regnum cælorum ire non valeant; non autem perpetua damnatione puniantur; dum sine baptismate corpus & sanguinem Christi nec edere valeant, nec potare: sine autem hoc, vitam in semetipsis habere non possent; sine vita vero non nisi mortui sint futuri.

Dicant igitur in morte perpetua constituti, si non æstimentur esse damnati: tollant ergo de medio nescio quem ipsi tertium, quem decipiendis paruulis faciant locum. Et quia non nisi dextram partem legimus & sinistram, non illos faciant in sinistra regione sine baptismate

Libertas est natura à Deo creatione. Seruitus à legibus hominum.

Genes. 30.

Iob. 14.

Psalm. 50.

Ephes. 2.

Ioan. 3.

Gen. 2.

Ioan. 6.

Infantes cur insufflantur & catechizantur.

Coloss. 1.

Rom. 5.

Ioan. 6.

remanere, sed baptizatos sinant ad dextram salutatem sacra regeneratione transferri.

Tertio capitulo iam toto mundo cognita; atque conuicta Pelagianorum deliramenta circumferre, quibus dicunt, quod homo per liberum arbitrium, quod corrupit, fœdauit, ac perdidit, bono suffragante naturæ beatus efficiatur, cum de beatitudine paradisi, vbi bona fuerat constituta substantia, nisi suo amisso bono nullatenus potuisset expelli, vnde mortalis effecta quia de bono vtique præuaricatione transisset ad malum, & à participatione diuina ad diabolica semet facinora contulisset: ideo deceptori suo, cui volens assenserat, competenter addictus, ideo de felicitatis suæ charitate seclusus, atque ad spinas & tribulos, miseriasque multiplices cælesti voce damnatus est; quæ vtique pœna iusti iudicii tam grauis & aspera in bono perseueranti nullatenus esset inflicta; & nisi malo non conuenienter illata probaretur. Ecce sine diuino suffragio, quod in illa beatitudine positus nunquam legitur expetisse; non solum homini naturale bonum prodesse non potuit, non solum non effecit beatum; sed cum hoc solo confidit, atque ad eius non reuertitur largitorem, & beatitudinem potius amisit, & malorum omnium sumpsit exordium. Quod autem libero arbitrio beatitudinem consequantur, quo male vsus in perpetuam recidit seruitutem, sicut scriptum est: Qui facit peccatum, seruus est peccati, à quo quis superatur, huic & seruus addicitur. Nonne hæc est illa præsumptio naturalis, quæ ad detestandæ captiuitatis iura descendit; quam Scriptura sancta sic memorat: Graue iugum super filios Adam à die exitus de ventre matris eorum vsque in diem sepulturæ in matrem omnium; de qua genus humanum non nisi solus Dominus noster Iesus Christus commercio suæ redemit passionis, & mutata natiuitate nos eruit. Solus vtique venit quærere, & saluare quod perierat, vt libertas, quæ per temerariam fuerat deiecta superbiam, instauretur reparata per gratiam: mutuaque vice humanæ voluntatis arbitrium, sicut sequendo diabolum, captiuitatem meruerat sempiternam, sic reformatæ subsequendo libertatis auctorem, amissum rediret ad præmium. Hinc est quod ipse Dominus ait: Cum vos filius liberauerit, tunc vere liberi eritis. Et Apostolus beatus Paulus exequitur: cum serui essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ, id est alieni à iustitia; liberati autem à peccato, serui facti estis iustitiæ, & iterum idem ipse: libertatem, inquit, qua vos Christus liberauit. Nonne ipse vos vas electionis affirmat, & dicit: Deus est qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate; ne etiam in mala voluntate, & velle & perficere Deus putaretur operari. Illud autem Pelagianorum peculiare virus est, olimque detritum, quo putant gratiam Dei secundum merita hominum posse conferri; quod absit à mentibus Christianis, cum testetur Apostolus: gratia est quæ gratis datur. Alioquin si ex operibus gratia, iam non est gratia, quia merces redditur non gratis, vnde gratia nomen accepit impenditur. Quis autem audeat dicere Christianus, aliquid habere boni sine gratia? quando magister gentium clamat, cuncta breuiter in se dona concludens: gratia Dei sum id quod sum, & gratia eius in me vacua non fuit; vt ostenderet, quia donum gratiæ non ipse præcesserit, sed fuerit subsequutus, atque monstraret cooperatorem se esse gratiæ subsequendo: sed plus omnibus, inquit, illis laboraui. Ac rursus

Pag. 475.

Eccles. 40.

Matth. 18.

Ioan. 8.

Gal. 5. Philip. 2.

Rom. 11.

1. Cor. 15.

A veritus ne de se præsumere videretur adiunxit: non ego, sed gratia Dei mecum. Non dixit, ego & gratia Dei mecum, sed præposuit gratiam præcedentem se, atque subiunxit. Quid autem haberi possit sine gratia, cum sit fides ipsa per gratiam? eodem Apostolo nos docente: Misericordiam consecutus sum, vt fidelis essem. Nec aliud est misericordia diuina quã gratia. Audiamus etiam quemadmodum informat Ecclesiam: Gratia, inquit, salui facti estis per fidem; vt principium salutis & fidei à gratia cœpisse dissereret, sicut secutus annectit: & hoc non ex vobis, sed Dei B donum est; non ex operibus, ne quis extollatur; idem ipse alibi generaliter & absolute pronunciat, dicens: Quid enim habes quod non accepisti? Aut si accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Quis sufficiet singula recensere? quibus euidenter apparet, non naturalis libertatis arbitrium gratiam promereri, sed potiùs per gratiam recipere, vt à seruitute, quam peccando meruerat, misericorditer absolutum esset, huius sacramenti redemptione ante mundi principium sempiterna prouidentia præparati siue nondum prolata lege seu sub obseruatione legali, figuralibus signis atque sacrificiis omnium Sanctorum C virorum fœminarumque sanctarum vetus origo mundata est, vniuersisque iustis per gratiæ spiritum hoc de longè adorando mysterio salutis æternæ remedia contigerunt, cuius in Christo manifestata gentibus plenitudo, mundum purgat, & renouat, beatitudinisque perpetuæ verè facit esse participes. Quapropter nimis incusamus fratres & coepiscopos nostros, maximè per Piceni prouincias Ecclesiam Domini gubernantes, qui non solum ineptissimi senis, abiectæque personæ prauum non deterruere colloquium, verùm & suo nutriuere consensu. Quis audiat? quis ferat, passos esse pontifices, vt cadauer nescio D quod indignum, presbyterum sibi non acquiescentem audire, communione priuaret? quomodo talis vel susceptus ab aliquo, vel patienter auditus est? qui insuper leges dedit, libenter exceptus, vt serui Dei cum puellis sacris congregatione dedecorissima miscerentur? nam cum spirituales animi etiam cum desint ista consortia, imaginariis infestentur illecebris, quemadmodum alterni sexus intuitu, qui illicite nolentes non vehementius incitentur? Adhuc maius scelus accrescit, vt sub conspectu & præsentia E sacerdotum beatæ memor. Hieronymum atque Augustinum Ecclesiasticorum lumina Magistrorum; musca moritura, sicut scriptum est, exterminans oleum suauitatis, lacerare contenderet. Sed quid miremur Ecclesiarum præsules ista negligere, quos sicut à multis audiuimus, contra canones omnia gerere, & contra Apostolicam disciplinam passim cuncta miscere, manifestum est; non seruatis regulis ordinare, liciteque non solum Monachos, sed etiam ministros Ecclesiæ cum fœminis ad peregrina migrantes remeare rursus, & ab aliis Episcopis in militiam prouehi F clericalem? Quid cum singula toleranda non sint, quis sustineat tot & talia facinora perpetrari, quibus spectaculum Gentilibus, Iudæis, & hæreticis non immerito præbentes, in ipsum (quod absit) tendere videatur religionis excidium? digneque ista facientibus aptabitur illa sententia dicentis Apostoli: Nomen enim Dei per vos blasphematur in gentibus. Sufficiat igitur hactenus fuisse hæc commissa, & vt placeetur Deus humanis rebus, solicitius diuina curentur. Nusquam loci prorsus inueniatur præfatæ pestis

1. Tim. 1.

1. Cor. 4.

Viri non esse congregandos cum fœminis.

Rom. 2.

assertor, nec accessum prorsus Ecclesiæ vel vsquam participationem catholicæ communionis inueniat qui hæreticorum mauult subsequi nefaria professione consortium: & hi cum quibus antea probabitur noxium miscuisse colloquium, nisi resipiciunt, & ab eius societate discedunt, ab Ecclesiastico remoti seruitio, deuota vltione plectantur, quæ cæteris cauendi ministretur exemplum; nullum adeat, nec vsquam loqui damnatæ olim blasphemiæ iam sinantur: discreta suis habitationibus virorum atque fœminarum sicut sanctum propositum decet, exerceatur circunspecta deuotio. Contra Canonum constituta nullus ad Ecclesiasticum permittatur officium: non ignoraturis prouinciæ vniuscuiusque Rectoribus, nec de præteritis se veniam reperturos erroribus, si deinceps dissimulauerint vitare patefactos: nec excusationis de cætero relinquetur occasio, si post præcepta præsentia, quæ per Romulum diaconum, cuius solertiam pro fide catholica & pro religione vigilantiam gratissime comprobamus, duximus destinandam. Quisquis super his omnibus aut contemptor aut negligens deprehendetur Antistes, sicut enim ad Sedis Apostolicæ moderamina pertinet, cunctis solicitudinem debitam ministrare congruenter Ecclesiis; ita necesse est, vt in contumaces & desides traditam sibi diuinitus non dissimulet potestatem. Dat. j kalend. Nouembr. Albino V. C. Coss.

Diuersa habitatio virorum & fœminarum virginum.

NOTÆ.

Epistola.] *Hæc epistola circularis, data est ad omnes Episcopos in Piceno positos qua plurimum dolet, Pelagianam hæresim in eadem prouincia coalescere cœpisse. Missa est per Romulum S. R. E. Cardinalem Diaconum. Tres in ea enumerat & refutat Pelagianas sententias. Earum prima illa est, quod prædicans circulator senex probrosus & indoctus, negaret infantes cum peccato originali corripi, & ei obnoxios reddi. Secunda ista; Paruulos sine baptismo non posse damnari. Tertia demum erat, hominem per liberum arbitrium ipsa natura suffragante posse beatum reddi, tantamque vim liberæ voluntati inesse dicebat, vt si vellet, etiam sine Dei auxilio posset inter adolescentulas versari, easque contrectare, & tamen non inquinari; Quare cum ad prædictas hæreses acceptandas, more hæreticorum: carnis lasciuias delectationes proposuisset, & ad bestias terræ capiendas, rete carnis, quo uti solent, expandisset, hanc paternam admonitionem & pastoralem vigilantiam cum obstante metu Anastasii Imp. Eutychiani & Theoderici Regis Arriani Italia regnantis exercere oportebat.*

Epistola Encyclica.

Pag. 476.

EPISTOLA VIII. B. GELASII Papæ I. ad Anastasium Imperatorum.

Præmissa excusatione, cur Imperatorem non scripserit, illum hortatur, vt Apostolicæ Sedi obtemperet, & Acacij nomine damnato, Ecclesiarum pacem restituendam curet.

GElasius Episcopus, ad Anastasium Augustum. Famuli vestræ pietatis, filii mei, Faustus magister & Irenæus viri illustres, atque eorum comites publica legatione fungentes, ad Vrbem reuersi, clementiam vestram quæsisse dixerunt, cur ad vos meæ salutationis scripta non miserim. Non meo, fateor, instituto, sed cum directi dudum dem partibus Orientis vel videndi me licentiam, sibi vestris præceptionibus abnegata in tota Vrbe dispserserint, à literis credidi temperandum, ne onerosus potius quam officiosus existerem. Videtis igitur non mea dissimulatione prouenisse, sed competentis fuisse cautelæ, ne respuentibus animis molestias irrogarem. Sed vbi serenitatis tuæ beneuolentiam comperi præfatis indicantibus, humilitatis meæ clementer expetisse sermonem, iam reuera perpendi, imputandum non immerito mihi, si tacerem: quia gloriose fili, te sicut Romanus natus, Romanum principem amo, colo, suscipio: & sicut Christianus, cum eo, qui zelum Dei habet, secundum scientiam veritatis habere desidero: & qualiscunque Apostolicæ Sedis vicarius, quodcunque plenæ fidei catholicæ deesse compertero, pro meo modulo suggestionibus opportunis supplere contendo. Dispensatione etenim mihi diuini sermonis iniuncta, væ mihi est, si non euangelizauero. Quod cum vas electionis beatus Paulus Apostolus formidet & clamet, multo magis mihi exiguo metuendum est, si diuinitus inspiratum, & paterna deuotione transmissum, subtraxero ministerium prædicandi. Pietatem tuam precor, ne arrogantiam iudices diuinę rationis officium. Absit, quæso, à Romano principe, vt intimatam suis sensibus veritatem, arbitretur iniuriam. Duo quippe sunt, Imperator Auguste, quibus principaliter mundus hic regitur, auctoritas sacra Pontificum, & regalis potestas. In quibus tanto grauius est pondus sacerdotum, quanto etiam pro ipsis regibus hominum in diuino reddituri sunt examine rationem. Nosti etenim, fili clementissime, quod licet præsideas humano generi dignitate, rerum tamē præsulibus diuinarum deuotus colla submittis, atque ab eis causas tuæ salutis expetis, inque sumendis cælestibus sacramentis, eisque (vt competit) disponendis, subdi te debere cognoscis religionis ordine potius, quam præesse nosti. Itaque inter hæc, ex illorum te pendere iudicio, non illos ad tuam velle redigi voluntatem. Si enim, quantum ad ordinem pertinet publicæ disciplinæ, cognoscentes imperium tibi superna dispositione collatum, legibus tuis ipsi quoque parent religionis Antistites, ne vel in rebus mundanis exclusæ videantur obuiare sententiæ, quo (rogo) te decet affectu eis obedire, qui prærogandis venerabilibus sunt attributi mysteriis? Proinde sicut non leue discrimen incumbit Pontificibus, siluisse pro diuinitatis cultu, quod congruit: ita his (quod absit) non mediocre periculum est, qui, cum parere debeant, despiciunt. Et si cunctis generaliter sacerdotibus, recte diuina tractantibus, fidelium conuenit corda submitti: quanto potius Sedis illius præsuli consensus est adhibendus, quem cunctis sacerdotibus & diuinitas summa voluit præminere, & subsequens Ecclesiæ generalis iugiter pietas celebrauit? Vbi pietas tua euidenter aduertit, nunquam quolibet penitus humano consilio eleuare se quemquam posse illius priuilegio vel confessioni, quem Christi vox prætulit vniuersis, quem Ecclesia veneranda confessa semper est, & habet deuota primatem. Impeti possunt humanis præsumptionibus, quæ diuino sunt iudicio constituta, vinci autem quorumlibet potestate non possunt. Atque vtinam sic contra nitentibus perniciosa non sit audacia, quemadmodum quod ab ipso sacræ religionis auctore præfixum est, non potest vlla virtute conuelli. Firmamentum enim Dei stat. Nunquidnam cum aliquibus infestata religioso est,

1. Cor. 9.

Quanto præstent Pontifices, Regibus.

Omnibus sacerdotibus præpue vero Rom. Pont. parendum.

Acatth. 16.

2. Tim. 2.

quantacunque potuit nouitate superari, & non magis hoc inuicta permansit, quo æstimata est posse succumbere? Designant ergo (quæso te) temporibus tuis quidam per occasionem perturbationis ecclesiasticæ præcipitanter ambire quæ non licet, ne & illa, quæ male appetunt, nullatenus apprehendant, & modum suum apud Deum & homines non teneant. Quapropter sub conspectu Dei pure ac syncere pietatem tuam deprecor, obtestor, & exhortor, vt petitionem meam non indignanter accipias: rogo, inquam, vt me in hac vita potius audias deprecantem, quam (quod absit) in diuino iudicio sentias accusantem. Nec me latet, Imperator Auguste, quod pietatis tuæ studium fuerit in priuata vita. Optasti semper fieri particeps promissionis æternæ. Quapropter noli precor irasci mihi, si te tantum diligo, vt regnum, quod temporaliter assecutus es, velim te habere perpetuum: & qui imperas sæculo, possis regnare cum Christo. Tuis certe legibus Imperator pateris nihil perire, Romano nomini nullum admittis ingeri detrimentum. Itane verum est, princeps egregie, qui non solum præsentia Christi beneficia, sed desideras & futura, vt religioni, vt veritati, vt synceritati catholicæ communionis & fidei, temporibus tuis patiaris quemquã inferre dispendium? Qua fiducia (rogo te) illic eius præmia petiturus es, cuius hic damna non prohibes? Non sint grauia, quæso te, quæ pro tuæ salutis æternitate dicuntur. Scriptum legisti: Meliora sunt vulnera amici, quam oscula inimici. Quæso pietatem tuam, vt quo affectu dicuntur à me, eo tuis sensibus intimentur. Nemo pietatem tuam fallat. Verum est, quod figuraliter per Prophetam scriptura testatur: Vna est columba mea, vna est perfecta mea, vna est Christiana fides, quæ est catholica. Catholica autem veraciter illa est, quę ab omnium perfidorum atque ab eorum successoribus atque consortibus syncera, pura, immaculata communione diuisa est. Alioquin non erit diuinitus mandata discretio, sed miseranda confusio. Nec vlla causa iam superest, si hoc in quolibet contagio voluerimus admittere, ne cunctis hæresibus aditum, ianuamque pandamus. Qui enim in vno offenderit, omnium reus est: & Qui minima spernit, paulatim decidit. Hoc est quod sedes Apostolica magnopere cauet, vt quia mundo radix est Apostoli gloriosa confessio, nulla rima prauitatis, nulla prorsus contagione maculetur. Nam si (quod Deus auertat, quod fieri non posse confidimus) tale aliquid proueniret, vnde cuiquam resistere auderemus errori? vel vnde correctionem errantibus posceremus? Proinde si pietatis tua vnius ciuitatis populum negat posse pace componi, quid nos de totius orbis terrarum sumus vniuersitate facturi, si, quod absit, nostra fuerit præuaricatione deceptus? Si totus correctus est mundus, profana patrum suorum traditione despecta, quomodo non corrigatur vnius ciuitatis populus, si prædicatio fida succedat? Ergo, gloriose Imperator, nolo ego ecclesiarum pacem, quam etiam si cum mei sanguinis impendio prouenire posset, amplector? Sed (precor te) cuiusmodi debeat esse pax ipsa, non vtcunque, sed veraciter Christiana mente libremus. Quomodo enim potest esse pax vera, cui charitas intemerata defuerit? Charitas autem qualiter esse debeat, nobis euidenter Apostolus prædicat, qui ait: Charitas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta. Quomodo, quæso te, de corde erit puro, si contagio inficia-

Prouer. 27.

Can. 6. Catholica fides quæ.

Iob 2. Eccles. 19.

Sedes Apostolica non potest errare.

Pax Christiana qua. 1 Tim. 1.

A tur externo? Quomodo de conscientia bona, si prauis fuerit malisque commixta? Quemadmodum fide non ficta, si maneat sociata cum perfidis? Quæ cum à nobis sæpe iam dicta sint, necesse est tamen incessabiliter iterari, & tam diu non taceri, quamdiu nomen pacis obtenditur, vt nostrum non sit, vt inuidiose iactatur, facere pacem, sed talem velle doceamus, qualis & sola pax esse, & præter quam nulla esse monstratur. Pag. 477.
Eutychianum certe dogma, contra quod Apostolicæ Sedis cautela peruigilat, si creditur salua fidei Catholicæ posse veritate constare, promatur, asseratur, & quantislibet viribus adstruatur,
B vt non solum per seipsum, quam inimicum sit fidei Christianæ possit ostendi, sed quantas, & quam lethales hæreses in sua contineat colluuione, monstrari. Si autem, vt magis confidimus, à Catholicis iudicatis mentibus excludendum, quæso te: cur non & contagia simul eorum, qui hac probantur esse polluti, decernitis refutanda, cum dicat Apostolus: non solum qui non facienda faciunt, reos videri, sed etiam qui consentiunt facientibus? Proinde sicut non potest, peruersitatis communicatore suscepto, non pariter peruersitas approbari: sic non potest refutari peruersitas, complice sectatore peruersitatis admis-
C so. Legibus certe vestris criminum conscii, susceptoresque latrocinantium, pari iudiciorum pœna constringuntur: nec expers facinoris æstimatur, qui licet ipse non fecerit, facientis tamen familiaritatem, fœdusque receperit. Proinde cum Chalcedonense Concilium, pro fidei Catholicæ atque Apostolicæ veritate, communioneque celebratum, damnauerit Eutychen detestandi furoris auctorem: non satis habuit, nisi vt pariter eius quoque consortem Dioscorum, cæ-
D terosque percelleret. Hoc igitur modo, sicut in vnaquaque hæresi vel factum semper, vel fieri non habetur ambiguum, successores eorum Timotheum, Petrum atque alterum Antiochenum Petrum, non viritim propter singulos quousque rursus facto Concilio, sed synodi semel acta regula consequenter elisit. Quemadmodum ergo non euidenter apparet, etiam cunctos simili tenore constringi, & qui eorum communicatores & complices extiterunt, atque omnes omnino à Catholica atque Apostolica merito communione discerni: hinc Acacium quoque iure dicimus à nostro consortio submouendum, qui maluit
E in sortem transire perfidiæ, quam in Catholicæ atque Apostolicę communionis synceritate constare, cum fere per triennium, ne in id veniret, Apostolicæ Sedis Epistolis doceatur competenter instructus. Postquam vero communionis est factus alienæ, non potuit nisi à Catholicæ & Apostolicæ mox societate præcidi, ne per eum, si vel paululum cessaremus, nos quoque videremur subiisse contagia perfidorum. Sed reuera vel tali perculsus pœna resipuit, correctionem promisit, emendauit errorem: aut ille tractatus lenius voluerat coerceri, qui etiam verbera dura
F non sensit. Quo in sua perfidia, & damnatione moriente, tam eius in Ecclesiastica recitatione non potest nomen adscribi, quam externæ contagium non debet communicationis admitti. Quapropter aut doceatur ab hæretica participatione syncerus, quorum se ille communioni permiscuit, aut cum eisdem non potest non repelli. Si autem causantur Orientis Episcopi, quod ad eos Sedes Apostolica non ista conscripserit, quasi vel ipsi de recipiendo legitime Petro Sedem Apostolicam suis literis fecerint certiorem, vel

Roman. 1.

Ironia.

huius receptionis inconditæ non iam pariter complices extitiſſent, quem ſicut vere non poſſunt docere ab hæretica prauitate fuiſſe purgatum, ita ſe hæreticorum nullatenus poterunt excuſare conſortes. Quod ſi fortaſis adſtruxerint, quod ad Apoſtolicam Sedem de ſuſceptione Petri per Acacium cuncti conſona voce retulerint, per eundem ſibimet omnes pari voce ſentiunt fuiſſe reſcriptum. Apoſtolicæ vero Sedis auctoritas, quod cunctis ſæculis Chriſtianis, Eccleſia prælata ſit vniuerſæ, & canonum ſerie paternorum, & multiplici traditione firmatur. Sed vel hinc: vtrum ſibi quiſquam contra Nicænæ Synodi conſtituta quippiam valeat vſurpare, collegio poteſt vnius communionis oſtendi, nõ mentibus externæ ſocietatis aperiri. Apud illos ſi quis confidit, egrediatur in medium, & Apoſtolicam Sedem de vtraque parte reuincat & inſtruat. Tollatur ergo nomen è medio, quod eccleſiarum diſcretionem procul à Catholica communione operatur, vt ſyncera pax fidei communioniſque reparetur, & vnitas: & tunc quis noſtrum contra venerandam vel inſurrexerit, vel nitatur inſurgere vetuſtatem, competenter & legitime perquiratur. Et illic apparebit, quis modeſto propoſito cuſtodiat formam traditionemque maiorum: quis ſupra hæc irreuerenter inſiliens, rapina æqualem poſſe fieri arbitretur. Quod ſi mihi populi Conſtantinopolitani perſona proponitur, per quam dicatur nomen ſcandali, id eſt, Acacii, non poſſe remoueri: taceo, quia & hæretico quondam Macedonio pulſo, & Neſtorio nuper eiecto, plebs Conſtantinopolitana permanere delegerit potius, quam maiorum præſulum damnatorum affectione retineri. Taceo quod qui ab eiſdem, ipſis damnatis præſulibus, baptizati fuerant, in fide Catholica manentes, nulla ſint exagitatione turbati. Taceo, quod pro rebus ludicris populares tumultus nũc etiam veſtræ pietatis auctoritas refrenarit: atque ideo multo magis pro ſalute animarum ſuarum, neceſſario vobis Conſtantinopolitanæ ciuitatis obtemperat multitudo, ſi eam ad Catholicam & Apoſtolicam communionem vos principes reducatis. Etenim, Imperator Auguſte, ſi contra leges publicas aliquid (quod abſit) quiſpiam fortaſſe tentaret, nulla pati id ratione potuiſſet: ad diuinitatis puram ſynceramque deuotionem, vt tibi plebs ſubdita redigatur, conſcientiæ tuæ non putas intereſſe? Poſtremo, ſi vnius ciuitatis populi animus non putatur offendi, ne diuina (vt res poſtulat) corrigantur: quanto magis, ne diuina offendantur, catholici nominis vniuerſi piam fidem nec lædere debemus omnino, nec poſſumus? Et tamen iidem noſtra ſe poſcunt voluntate ſanari. Competentibus ergo ſinant curari ſe poſſe remediis: alioqui (quod abſit) in eorum tranſeundo perniciem, cum illis perire poſſumus, ipſos vero ſaluare non poſſumus. Iam hic quid ſit magis ſequendum, ſub diuino iudicio veſtræ conſcientiæ derelinquo: vtrum, ſicut nos optamus, ſimul omnes certam redeamus ad vitam: an, ſicut illi poſcunt, manifeſtam tendamus ad mortem. Sed adhuc Apoſtolicam Sedem, ſibi medicinalia ſuggerentem, ſuperbam vocare arrogantemque contendunt. Habet hoc qualitas ſæpe languentium, vt accuſent magis medicos, congruis obſeruationibus ad ſalubria reuocantes, quam vt ipſi ſuos noxios appetitus deponere vel reprobare conſentiant. Si nos ſuperbi ſumus, quia animarum remedia conuenientia miniſtramus, quid vocandi ſunt, qui reſultant? Si nos ſuperbi ſumus, qui obediendum paternis diſcimus inſtitutis; qui refragantur, quo appellandi ſunt nomine? Si nos elati ſumus, qui diuinum cultum puro atque illibato cupimus tenore ſeruari; qui contra diuinitatem quoque ſentiunt, dicant, qualiter nuncupentur? Sic nos & cæteri, qui in errore ſunt, æſtimant, quod eorum non conſentiamus inſaniæ. Vbi tamen ſpiritus ſuperbiæ veraciter conſiſtat & pugnet, veritas ipſa iudicat.

Primatus Sedis apoſtolicæ.

N O T Æ.

Epiſtola.] *Cum circa finem anni 493. Theodorici Regis legati Conſtantinopoli reuertiſſent, atque ea, quæ ab Imperatore Anaſtaſio acceperant, Gelaſio Papæ nunciaſſent: ipſe Gelaſius apologeticam epiſtolam hanc, ad eundem Anaſtaſium conſcripſit: quæ in capitularibus Regni Francorum citatur lib. 5. cap. 167. His literis perſuaderi non potuit, vt remoto obice, Eccleſiis vnionem & pacem redderet. Obſtitit Euphemius, aſſerens ab Apoſtolica ſede magis exerceri vindictam, quod ab Acacio ſpreta eſſet, quam iuſtitiam defendi. Epiſtolam ſcriptam eſſe anno pontificatus Gelaſii 3. qui eſt Chriſti 494. ex eo colligitur, quod Anaſtaſius hoc tempore ſe Eutychianum eſſe hæreticum, & Acephalorum ſectæ ſigniferum necdum declararit: quem conſtat anno ſequente virus in pectore occultatum plane euomuiſſe.*

Quare hanc Apologiam ad Anaſtaſium ſcripſerit Gelaſius.

Cum fere per triennium.] *Huius triennii initium referendum eſt ad 15. annum Simplicii, quo Acacius delictum commiſit, vt patet ſupra in Notis Epiſtolarum Simplicii 15. & 17.*

EPISTOLA IX. B. GELASII Papæ I. ad Epiſcopos Lucaniæ.

Pag. 478.

Nonnulla Eccleſiaſtica inſtituta exponuntur.

D*ilectiſſimis Fratribus vniuerſis Epiſcopis per Lucaniam & Brutios & Siciliam conſtitutis, Gelaſius.*

Neceſſaria rerum diſpenſatione conſtringimur, & Apoſtolicæ Sedis moderamine conuenimur, ſic Canonum paternorum decreta librare, & retro præſulum deceſſorumque noſtrorum præcepta metiri, vt quæ præſentium neceſſitas temporum reſtaurandis Eccleſiis relaxanda depoſcit, adhibita conſideratione diligenti, quantum poteſt fieri, temperemus; quo nec in totum formam veterum videamur excedere regularum, & reparandis militiæ clericalis officiis, quæ per diuerſas Italiæ partes ita belli famiſque conſumpſit incurſio, vt in multis Eccleſiis, ſicut fratris & Coepiſcopi noſtri Ioannis, Rauennatis Eccleſiæ Sacerdotis, frequenti relatione comperimus, vſquequaque deficiente ſeruitio miniſtrorum, niſi remittendo paulisper Eccleſiaſticis promotionibus antiquitus interualla præfixa remaneant, ſine quibus adminiſtrari nequeant, ſacris ordinibus Eccleſiæ funditus deſtitutæ: atque in plurimis locis per inopiam competentis auxilii, ſalutare ſubſidium redimendarum deſit animarum: noſque magno reatu, ſi tanto coarctante periculo, non aliquatenus videamur inuecti.

Pro temporum neceſſitate rigor canonum relaxatur.

Priſcis igitur pro ſui reuerentia manentibus conſtitutis; quæ, vbi nulla vel rerum, vel temporum perurget anguſtia, regulariter conuenit

Niſi neceſſitas vrgeat Patrum inſtituta omnino ſeruanda.

custodire, eatenus Ecclesiis, quæ vel cunctis sunt priuatæ ministris, vel sufficientibus vsqueadeo dispoliatæ seruitiis, vt plebibus ad se pertinentibus diuina munera supplere non valeant, tam instituendi, quam promouendi clericalis obsequii sic spacia dispensanda concedimus.

Quæ requirantur in monachis, qui ad clerum promouentur.

Vt si quis etiam de religioso proposito, & disciplinis monasterialibus eruditus, ad clericale munus accedat, in primis eius vita præteritis acta temporibus inquiratur, si nullo graui facinore probatur infectus, si secundam non habuit fortassis vxorem, nec à marito relictam sortitus ostenditur: si pœnitentiam publicam fortassis non gessit, nec vlla corporis parte vitiatus apparet: si seruili aut originariæ non est conditioni obnoxius: si curiæ iam probatur nexibus absolutus: si assecutus est literas, sine quibus vix fortassis ostiarii possit implere ministerium; vt si his omnibus, quæ sunt prædicta, fulcitur, continuo lector vel notarius, aut certe defensor effectus, post tres menses existat acolythus, maxime si huic ætas etiam suffragatur; sexto mense Subdiaconi nomen accipiat: ac si modestæ conuersationis, honestæque voluntatis existit, nemo mense Diaconus, completoque anno sit presbyter: cui tamen quod annorum interstitia fuerant collatura, sancti propositi sponte suscepta doceatur prgstitisse deuotio.

Qui laici ordinari possint.

Si vero de laicis, quispiam Ecclesiasticis est aggregandus officiis, tanto solicitius in singulis, quæ superius comprehensa sunt, huiusmodi decet examinari personam, quantum inter mundanam religiosamque vitam constat esse discriminis: quia vtique conuenientia Ecclesiæ ministeria reparanda sunt, non inconuenientibus meritis ingerenda: tantoque magis, quod sacris aptum possit esse seruitiis, in eorum quærendum est institutis, quantum de tempore, quo fuerant hæc assequenda, decerpitur: vt morum habere doceatur hoc probitas, quod prolixior consuetudo non contulit; ne per occasionem supplendæ penuriæ clericalis, vitia potius diuinis cultibus intulisse iudicemur, non legitimæ familiæ computemur procurasse compendia: quorum promotionibus super anni metas, sex menses nihilominus subrogamus: quoniam, sicut dictum est, distare conuenit inter personam diuino cultui deditam, & de laicorum conuersatione venientem: quæ tamen eatenus indulgenda credidimus, vt illis Ecclesiis, quibus infestatione bellorum vel nulla penitus vel exigua remanserunt, ministeria renouentur: quatenus his Deo propitio restitutis, in Ecclesiasticis gradibus subrogandis Canonum paternorum vetus forma seruetur: nec contra eos vlla ratione præualeat, quod pro accidentis defectus remedio prouidetur, non aduersus scita Maiorum noua lege proponitur: cæteris Ecclesiis ab hac occasione cessantibus, quas non simili clade vastatas, pristinam faciendis ordinationibus conuenit tenere sententiam. Quo magis hac opportunitate commoniti, obseruantiam venerandorum Canonum propensius delegamus, singulorum graduum conscientias admonentes, ne in illicitos prorumpere moliantur excessus.

Qui ad clerum accedere prohibeantur.

Nec fas esse confidat quisque pontificum, bigamos aut coniugia sortientes ab aliis derelicta, siue quoslibet pœnitentiam vel sine litteris, vel corpore vitiatos, vel conditionarios, aut curiæ publicarumque rerum nexibus implicatos, aut passim nulla temporis congruentis expectatione discussos, diuinis seruituros applicare mysteriis: neque pro suo libitu iura studeant aliena peruadere, absque Sedis Apostolicæ iusta dispositione mandante.

Basilicas nouiter institutas, non petitis ex more præceptionibus, dedicare non audeant, nec ambiant Episcopi sibimet vindicare clericos potestatis alienæ.

A baptizandis vel consignandis pretia non exigenda. *Matth. 10.*

Baptizandis, consignandisque fidelibus sacerdotes precia nulla præfigant, nec illationibus quibuslibet impositis exagitare cupiant renascentes: quoniam quod gratis accepimus, gratis dare mandamur. Et ideo nihil à prædictis prorsus exigere moliantur, quo vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione reuocati, redemptionis suæ causas adire despiciant; certum habentes, quod qui prohibita deprehensi fuerint admisisse, vel commissa non potius sua sponte correxerint, periculum subituri proprii sint honoris.

Quæ presbyteris prohibeantur.

Nec minus etiam presbyteros vltra modum suum tendere prohibemus: nec Episcopali fastigio debita, sibimet audacter assumere: non conficiendi chrismatis, non cõsignationis pontificalis adhibendæ sibimet arripere facultatem: non, præsente quolibet Antistite, nisi fortasse iubeantur vel orationis, vel actionis sacræ supplendæ sibi præsumant esse licentiam. neque sub eius aspectu, nisi iubeantur, aut sedere præsumant, aut veneranda tractare mysteria. Nec sibi meminerint vlla ratione concedi, sine summo Pontifice, Subdiaconum aut acolythum ius habere faciendi: nec prorsus addubitent, si quicquam ad Episcopale ministerium specialiter pertinens suo motu putauerint exequendum, continuo se presbyterii dignitate & sacra communione priuari. Quod fieri necesse est, censeamus, si eorum præsule deferente, huiusmodi fuerit præuaricatio comprobata, nec ipso eorum Episcopo à culpa conniuentiæ & vltione vacaturo, si immoderata facientem dissimulauerit vindicare.

Quæ Diaconi facere non possint.

Diaconos quoque propriam constituimus seruare mensuram, nec vltra tenorem paternis canonibus deputatum, quippiam tentare permittimus: nihil eorum penitus suo ministerio applicare, quæ primis ordinibus proprie decreuit antiquitas. Absque Episcopo vel presbytero baptizare non audeant, nisi prædictis fortasse officiis longius constitutis, necessitas extrema compellat. Quod & laicis Christianis facere plerunque conceditur.

Vide Notas in 1. Concil. Andegauensis. sup.

Non in Presbyterio residere, cum diuina celebrantur, vel Ecclesiasticus habetur quicunque tractatus. Sacri corporis prærogationem, sub conspectu pontificis seu Presbyteri, nisi his absentibus, ius non habeant exercendi.

Ecclesiastici Canones ab omnibus obseruandi.

Cum enim decreta venerabilium sanctionum nos quoque magnopere custodire nitamur, ac sine eorum dispendio etiam illa, quæ pro alicuius vtilitatis compendio fortasse videantur laxanda, credamus: cumque nobis contra salutarium reuerentiam regularum cupiamus temere nihil licere, & cum Sedes Apostolica superior his omnibus, fauente Domino, quæ paternis canonibus sunt præfixa, pio deuotoque studeat tenere proposito; satis indignum est, quemquam vel Pontificum vel ordinum subsequentium, hanc obseruantiam refutare, quam B. Petri sedem & sequi videat, & docere: satisque conueniens sit, vt totum corpus Ecclesiæ in hac sibimet obseruatione concordet, quam illic vigere conspiciat, vbi Dominus Ecclesiæ

Pag. 479.

Cant. 2. 1. Cor. 14. Psal. 47.

totius posuit principatum dicente scriptura: Ordinate in me caritatem. Et item. Omnia cum ordine fiant. Atque iterum Psalmista prædicante: Circundate Sion, & complectimini eam, narrate in turribus eius: Ponite corda vestra in virtute eius, & distribuite gradus eius, vt enarretis in progenies alteras: quoniam hic est Deus Deus noster in æternū, & ipse reget nos in sæcula. Hic proculdubio, qui in Ecclesiasticarum narratur altitudine dignitatum, & in cuius virtute bonis operibus corda ponenda sunt, gradibus vtique distributis, cunctis Deus noster & rector populis prædicandus est Christianis: vbi nemo sibimet aliquid iam existimet imminutum, cum & de vniuscuiusque gradus perfectione nihil deperit, & conuenienter retinendo, quod cœlesti dispensatione collatum est, pariter nobis & cognoscibilem Deum fieri, & tribuit esse rectorem. Nam & si quid indulgetur de temporum quantitate, moribus aggregata strenuitate pensatur: si vitæ iam proposito continetur, quod protelata fuerat ætate curandum, dummodo illa nullatenus dissimulata subrepant, quorum quodlibet si inesse claruerit, merito clericalibus infulis reprobabilem conuincat esse personam. Etsi illa nonnunquam sinenda sunt, quæ, si cæterorum constet integritas, sola nocere non valeant: illa tamen sunt magnopere præcauenda, quæ recipi nisi manifesta decoloratione non possint. Ac, si ea ipsa, quæ nullo detrimento aliquoties indulgenda creduntur, vel rerum temporumque cogit intuitus, vel acceleratæ prouisionis respectus excusat: quanto magis illa nullatenus mutilanda sunt, quæ nec vlla necessitas, nec Ecclesiastica prorsus extorquet vtilitas?

Baptismū in Paschate & Pentecoste conferendum.

Baptizandi sibi quisquam passim quocunque tempore nullam credat inesse fiduciam, præter Paschale festum & Pentecostes venerabile sacramentum, excepto duntaxat grauissimi languoris incursu: in quo verendum est, ne morbi crescente periculo, sine remedio salutari fortassis ægrotans exitio præuentus abscedant.

Sacri ordines statis temporibus conferendi.

Ordinationes etiam Presbyterorum & Diaconorum, nisi certis temporibus & diebus, exercere non debent, id est, quarti mensis ieiunio, septimi & decimi, sed & etiam Quadragesimalis initii, ac mediana Quadragesimæ die, Sabbati ieiunio circa vesperam nouerint celebrandas. Nec cuiuslibet vtilitatis causa, seu presbyterum seu diaconum his præferre, qui ante ipsos fuerint ordinati.

Virgines sacræ quando velandæ.

Deuotis quoque Deo virginibus, nisi aut in Epiphaniarum die, aut in albis Paschalibus, aut in Apostolorum natalitiis sacrum minime velamen imponant, nisi forsitan (sicut de baptismate dictum est) graui languore correptis, ne sine hoc munere de sæculo exeant, implorantibus non negetur.

Viduæ non velandæ.

Viduas autem velare, pontificum nullus attentet, quod nec auctoritas diuina delegat, nec canonum forma præstituit. Non est ergo penitus vsurpandum eisque sic Ecclesiastica sunt ferenda præsidia, vt nihil committatur illicitum.

Serui absque Dominorum consensu non ordinandi.

Generalis etiam querelæ vitanda præsumptio est, qua propemodum causantur vniuersi, passim seruos & originarios, dominorū iura possessionumque fugientes, sub religiosæ conuersationis obtentu, vel ad monasteria sese conferre, vel ad ecclesiasticum famulatum, conuenientibus quoque præsulibus, indifferenter admitti; quæ modis omnibus est amouenda pernicies, ne per Christiani nominis institutum, aut aliena peruadi, aut publica videatur disciplina subuerti, præcipue cum nec ipsam ministerii clericalis hac obligatione fuscari conueniat dignitatem, cogaturque pro statu militantium sibi conditione neque iurgari, aut videri, quod absit, obnoxia. Quibus solicita competenter interdictione prohibitis, quisquis Episcopus, Presbyter, aut Diaconus, vel eorum, qui monasteriis præesse noscuntur, huiusmodi personas apud se retinentes non restituendas patronis, aut deinceps vel Ecclesiasticæ seruituti, vel religiosis congregationibus putauerint applicandas, nisi voluntate forsitan Dominorum, sub scripturæ testimonio primitus absolutas, vel legitima transactione concessas, periculū se honoris proprii non ambigant communionisque subituros, si super hac re cuiusquam verax nos querela pulsauerit. Magnis quippe studiis, secundum beatum Apostolum, præcauendum est, ne fides & disciplina Domini blasphemetur. *1. Timot.*

Clericis negotiationes, & turpia lucra prohibentur.

Consequens fuit, vt illa quoque, quæ de Piceni partibus nuper ad nos missa relatio nunciauit, non prætereunda putaremus, id est, plurimos clericorum negotiationibus inhonestis & lucris turpibus imminere, nullo pudore cernentes Euangelicam lectionem, qua ipse Dominus negotiatores è templo verberatos flagellis, asseritur expulisse, nec Apostoli verba recolentes, quibus ait: Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus: *2. Timot. 2.* Psalmistam quoque Dauid, surda dissimulantes aure cantantem: Quoniam *Psal. 70.* non cognoui negotiationes, introibo in potentia Domini. Proinde huiusmodi aut ab indignis post hac quæstibus nouerint abstinendum, & ab omni cuiuslibet negotiationis ingenio, vel cupiditate cessandum: aut in quocunque gradu sint positi, mox à clericalibus officiis abstinere cogantur: quoniam domus Dei, domus orationis & esse debet, & dici, ne officina negotiationis & spelunca potius sit latronum. *Luc. 19.*

Illiterati & corpore vitiati ad clerum non promoueantur. Leuit. 21. Deut. 23.

Illiteratos quoque, & nonnulla parte corporis imminutos, sine vllo respectu ad Ecclesiasticum didicimus venire seruitium. Quod simul antiqua traditio, & Apostolicæ Sedis vetus forma non recipit: quia nec literis carens, sacris esse potest aptus officiis, & vitiosum nihil prorsus Deo offerri legalia præcepta sanxerunt. Itaque de cætero modis omnibus hæc vitentur, nec quisquam talis suscipiatur in clerum. Si qui vero vel temeritate propria, vel incuria præsidentium tales ante suscepti sunt, in his, quibus constituti sunt, locis eatenus perseuerent, vt nihil vnquam promotionis accipiant: satisque habeant, hoc ipsum sibi pro nimia miseratione permissum.

De his autem, qui seipsos abscindunt, paterni Canones euidenter sequenda posuerunt, quorum tenorem sufficiat indidisse. Dicunt enim, talia perpetrantes, mox vt agniti fuerint, à munere clericali debere secludi. Quòd modis omnibus custodire nos conuenit, quia fas esse nulli suppeditat, quicquam præter illa quæ memorabilis decreuit forma, censere.

Criminosi in clerum non promouendi.

Comperimus etiam horrendis quibusdam criminibus implicatos, tota discretione submota, non solum de factis atrocibus necessariam pœnitudinem non habere, sed nec aliqua correctione penitus succedente, ad diuinum ministerium honoremque contendere. Nonnullos autem etiam in ipsis ordinibus constitutos, grauibus delinquentes facinoribus, non repelli, *1. Tim. 3.*

cum & Apostolus clamet: nemini cito manus imponendas, neque communicandum peccatis alienis; & maiorum veneranda constituta pronuncient, huiusmodi, etiam si forte subrepserint, tam qui ante peccauerunt, detectos oportere repelli, quam sacræ professionis oblitos, præuaricatoresque sancti propositi, proculdubio submouendos.

Dæmoniacis similibusque passionibus irretitis ministeria sacra non licet tractare.

Vsque adeo sane comperimus, illicita quæque prorumpere, vt dæmoniacis similibusque passionibus irretitis, ministeria sacrosancta tractare tribuatur. Quibus si in hoc opere positis aliquid propriæ necessitatis occurrat, quis de sua fidelium salute confidet, vbi ministros ipsos curationis humanæ tanta perspexerit calamitate vexari? Atque ideo necessario remouendi sunt, ne quibuslibet, pro quibus Christus est mortuus, scandalum generetur infirmis. Postremò, si corpore sauciatum fortassis aut debilem, nequaquam sancta contingere lex diuina permittit: quanto magis doni cœlestis dispensatores esse non conuenit, quod est deterius, mente perculsos?

Act. 19.

Pag. 480.

Leuit. 21.

Hi qui sacris virginibus se sociarunt, non nisi post publicã pœnitentiam conceditur communio.

Virginibus autem sacris temere se quosdam sociare cognouimus, & post dicatum Deo propositum, incesta fœdera sacrilegaque miscere. Quos protinus æquum est à sacra communione detrudi, & nisi per publicam probatamque pœnitentiam, omnino non recipi: sed tamen his viaticum de sæculo transeuntibus, si tamen pœnituerint, non negetur.

Viduæ propositũ castitatis non seruantes peccant.

1. Tim. 5.

1. Cor. 7.

Nam de viduis sub nulla benedictione velandis, superius late sufficienterque prædiximus. Quæ si propria voluntate professam pristini coniugii castitatem mutabili mente calcauerint, periculi earum intererit, quali Deum debeant satisfactione placare, quia (iuxta Apostolum) primam fidem irritam fecerunt: Sicut enim, si se forsitan continere non poterant, secundum Apostolum, nullatenus nubere vetabantur; sic habita secum deliberatione, promissam Deo pudicitiæ fidem debent custodire. Nos autem talibus nullum laqueum debemus inIicere, sed solum adhortationes præmii sempiterni, pœnasque proponere diuini iudicii, vt & nostra sit absoluta cõscientia, & illarum pro se rationem Deo reddat intentio. Cauendum est quippe, de earum moribus actibusque beatus Paulus Apostolus testatur, quod plenius exponere præterimus, ne sexus instabilis non tam deterreri, quam admoneri videatur.

1. Tim. 5.

Secundæ nuptiæ sæcularibus permittuntur, qua tamen ad clerum accedere prohibentur.

1. Cor. 7.

Secundas nuptias sicut sæcularibus inire conceditur, ita post eas nullus ad clericale sinitur venire collegium. Alia est enim humanæ fragilitati generaliter concessa licentia, alia debet esse vita, diuinarum rerum seruitio dedicata.

Episcopi propria relicta Ecclesia ad aliam se non transferant.

Quisquis propriæ desertor Ecclesiæ nullis existentibus causis, ad aliam putauerit transeundum, temereque susceptus fuerit & promotus: reuerendorum Canonum vel ipse vel receptor eius atque prouector, constituta non effugiet, quæ de huiusmodi præsumptoribus præfixere seruanda.

Simoniaci deponuntur.

De monachis laicisque in prima copiosius præceptionis huius parte digestum est, quæ vel quatenus his pro rerum, temporumque necessitate concessa sint, vel quemadmodum; vbi nullus necessitatis interesse probatur, non nisi vetus institutio debeat custodiri. Quos vero constiterit indignos meritis, sacram mercatos esse precio dignitatem, conuictos oportet arceri,

A non sine periculo facinus tale perpetrantes: quia dantem pariter & accipientem damnatio Simonis, quam sacra lectio testatur, inuoluit.

Act. 8.

Ecclesiæ sine authoritate Rom. Pontificis non dedicanda.

De locorum consecratione sanctorum, quamuis superius strictim fuerit comprehensum, nobis quoque patefactum est, quod absque præcepto Sedis Apostolicæ, nonnulli factas Ecclesias vel oratoria sacrare præsumant: hoc sumus tamen indicio detestabiliore permoti, quod in quocunque nomine defunctorum, & (quantum dicitur) nec omnino fidelium, constructiones ædificatas sacris processionibus audacter instituere memorantur. Quæ quoniam tam acerba tam dura sunt, vt eadem vix noster ferre possit

B auditus, si reuera Christianitatis affectus in illis regionibus certus & fixus est, & districtius ista quærantur, & à quibus fuerint gesta, prodantur: quoniã sicut latentibus in hac atrocitate nominibus non extat in quem sententia debita proferatur, ita cum manifestis fuerit documentis expositus, quem tanti sceleris poscit immanitas, non effugiet vllatenus vltionem.

Fœminæ sacris altaribus non ministrent.

Nihilominus impatienter audiuimus, tantum diuinarum rerum subiisse despectum, vt fœminæ sacris altaribus ministrare ferantur: & cuncta, quæ non nisi virorum famulatui deputata sunt,

C sexum, cui non competit, exhibere: viso quod omnium delictorum, quæ singillatim perstrinximus, noxa omnis & crimen eos respicit sacerdotes, qui vel ista committunt, vel committentes minime publicando, prauis excessibus se fauere significant: si tamen sacerdotum iam sint vocabulo nuncupandi, qui delegatum sibi religionis officium sic prosternere moliuntur, vt in peruersa quæque profanaque decliues, sine vllo respectu regulæ Christianæ, præcipitia funesta sectentur. Cumque scriptum sit, Minima qui spernit, *Eccles. 19.*

D paulatim decidit. quid est de talibus existimandum, qui immensis ac multiplicibus prauitatum molibus occupati, ingentem ruinam multi modis impulsionibus ediderunt, quæ non solum ipsos videatur obruere, sed & Ecclesiis vniuersis mortiferam, si non sanentur, inferre perniciem? Nec ambigant, qui hæc ausi sunt exercere, sed etiam, qui hactenus cognita siluerunt, sub honoris proprii se iacere dispendio, si non quanta possint celebritate festinent, vt lethalia vulnera competenti medicatione curentur. Quo enim more teneant iura pontificum, qui pontifi-

E calibus excubiis eatenus iniuncta dissimulant, vt contraria domui Dei, cui præsident potius operentur? Qui quantum ad Dominum possent, si non nisi conuenientia procurarent, tantum quid mereantur, adspiciant, cum execrabili studio sectentur aduersa. Et quasi magis hæc regula sit, qua Ecclesiæ debeant gubernari, si quicquid est Ecclesiasticis inimicum regulis, perpetratur, cum & si cognitos habuit Canones vnusquisque pontificum, & intemerata debuerit tenere custodia. Et si forsitan nesciebat, consulere fidenter oportuerit scientem. Quo magis excusatio nulla

F succurrit errantibus: quia nesciens, proposuit seruare quod nouerat, nec ignorans curauit nosse quod gereret.

Ecclesiæ redditus & fidelium oblationes quadripartito diuidenda.

Quatuor autem tam de reditu, quam de oblatione fidelium, prout cuiuslibet Ecclesiæ facultas admittit, sicut dudum rationabiliter est decretum, conuenit fieri portiones. Quarum sit vna pontificis, altera clericorum, pauperum tertia, quarta fabricis applicanda. De quibus, sicut sacerdotis intererit, integram ministris Ecclesiæ memoratam dependere quantitatem,

sic

sic clerus vltra delegatam sibi summam nisi insolenter nouerit expetendum. Ea vero, quæ Ecclesiasticis ædificiis attributa sunt, huic operi veraciter prærogata, locorum doceat instauratio manifesta sanctorum: quia nefas est, si sacris ædibus destitutis, in lucrum suum præsul impendia, his designata, conuertat. Ipsam nihilominus adscriptam pauperibus portionem, quamuis diuinis rationibus se dispensasse monstraturus esse videatur, tamen iuxta quod scriptum est, Vt videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui in cœlis est, oportet etiam præsenti testificatione prædicari, & bonæ famæ præconiis non taceri.

Matth. 5.

Quapropter nec clericorum quispiam se huius offensæ futurum confidat immunem, si in his, quæ salubriter sequenda depromsimus siue Episcopum, siue presbyterum, siue Diaconum viderit excedentem, non protinus ad aures nostras deferre curauerit, probationibus duntaxat competenter exhibitis, vt transgressoris vltio fiat & cæteris interdictio delinquendi. Sui vero modis omnibus erit vnusquisque Pontificum ordinis & honoris elisor, si cuiquam clericorum, vel Ecclesiæ totius auditui hæc putauerit supprimenda. Data 5. Idus Martii, Asterio & Præsidio viris clarissimis Consulibus. *Et alia manu*: Deus vos incolumes custodiat, fratres carissimi.

EPISTOLA X. B. GELASII Papæ I. ad Episcopos Siciliæ.

Ecclesiæ facultates ab Episcopis clericis & pauperibus distribui debere: diœceses & bona Ecclesiæ ab Episcopis triginta annos possessa eis non auferenda.

GElasius Romanæ Ecclesiæ Episcopus, *Dilectissimis & in Christi charitate vnanimiter connexis fratribus Episcopis, qui in Sicilia sunt constituti.*

Præsulum auctoritas nostrorum emanauit, vt facultates Ecclesiæ Episcopi ad regendum habeant potestatem; ita tamen, vt viduarum, pupillorum, atque pauperum, necnon & clericorum stipendia distribuere debeant. Hoc eis etiam statuimus dari, quod hactenus decretum est. Reliquum sibi Episcopi vindicent, vt (sicut ante diximus) peregrinorum atque captiuorum largitores esse possint.

Pag. 481. Illud etiam annecti placuit, vt si (quod absit) facultates Ecclesiæ, necnon & diœceses, quæ ab aliquibus possidentur Episcopis, iure sibi vindicent, quod tricenalis lex conclusit, quia & filiorum nostrorum principum ita emanauit auctoritas, vt vltra triginta annos nulli liceat pro eo appellare, quod legum tempus exclusit. Data Idibus Maii Asterio, & Præsidio viris clarissimis Consulibus.

EPISTOLA XI. B. GELASII Papæ I. Ad Episcopos Dardaniæ & Illyrici.

Commendat eorum religionem: Thessalonicensem Episcopum, qui hæreticorum nomina damnare recusauit, Apostolicæ Sedis communione priuatum esse, & Acacium in excommunicationem mortuum non posse absolui significat.

GElasius Episcopus vniuersis Episcopis per Dardaniam siue per Illyricum constitutis. Ex vetusto Cod. Vaticano.

Audientes orthodoxam vestræ dilectionis in Christo constantiam, atque ita vos antiquæ fidei, communionisque sinceræ traditionibus inhærentes; vt mentem Christianæ deditam veritati nullatenus inficerent præuaricatorum vicina contagia, magnificauimus Dominum, charitatemque vestram, missis litteris alloqui per religiosos viros filios nostros Cyprianum, atque Macarium Diacones tota cordis auiditate curauimus: quoniam pro Sedis Apostolicæ principatu, cuius solicitudo delegata diuinitus cunctis debetur Ecclesiis, nos viuimus, si vos statis in Domino, magnisque gaudiis triumphamus. Cum vbique terrarum Dominum Sabaoth semen puræ confessionis reliquisse cognoscimus, quod non in petrosa decuemens, æstu tentationis exaruit, nec viæ proximum cecidit vacantibus inimicis expositum, nec in spinis irruit suffocandum, sed in bonam terram piæ deuotionis vestræ cœlesti factione dispersum in trigesimum, & sexagesimum fructum centenariumque profecit, profectionemque scilicet frumenti Domini mystica loquutione designans. Quapropter exultantibus animis confidentius incitamus, vt ab Eutychianæ pestis incursu pectora vestra sapienter intemerata seruetis: quoniam iam qui perseuerauit vsque in finem, hic saluus erit. Dominus prope est, nihil soliciti sitis, si quidem maior est, quod in nobis est, quam qui in hoc mundo, regnumque Domini intra nos, (etiam scriptura testante) sit certum. Vt autem ab eorum qui in errore sunt positi, noxia societate caueatis, nullum talibus communicantem ad vestrum recipiatis qualibet subreptione consortium: quia sicut in vnaquaque hæresi cum prauitate auctore damnato successores eius & complices atque huiusmodi sectatoribus polluta communione permixtos catholica vitare debet integritas, ita cum Eutyche Dioscorus simulque Timotheus Elurus & Petrus Alexandrinus, eiusque communicator Acacius, necnon etiam Antiochenus Petrus, cum suis sunt omnino participibus abdicandi. Nec quisquam etiam si prauitatem deponere se promittat, recitandis tamen nominibus consentiens perditorum, vel eadem recitantium mipine communione discretus ad immaculata sacrilegiis ouilia quibuscunque modis est permittendus intrare, vt Ecclesia Dei nostri, quæ maculam rugamque non sustinet, inuiolata permaneat. Absint ergo à fidelibus Christi viperæ capitis dira commercia, & procul à cœlestibus pascuis mortifera venena pellantur, vt salutaris alimonia panis illius, qui de cœlo descendit fideles hanc sumentes ad vitam perducat æternam.

Matt. 13. Luc. 8. Matth. 24. Matth. 10. Luc. 17. Hæresis auctore damnato damnantur etiam sectatores. Ephes. 5. Ioan. 6.

Quæ vt mutua valeamus exhortatione prospicere, det operam vestra dilectio, vt sospitatem

A non habentes, quod pro suæ perditionis obstinatione respondeant, frequenti iam ratione conuicti, misera contentione submurmurant, nō quia sit alicuius momenti quod garriūt, sed quia non inueniunt penitus quid loquantur. Vbi magis eos, qui Catholicis sensibus instituti sunt, adhuc hærere miramur, quam illos, qui à veritate exciderunt, & ab antiqua Ecclesiæ traditione sunt deuii, profanasque vocum nouitates, & ineptias caducæ peruersitatis obtendunt, quibus eos vestra dilectio retulit iactitare. Ideo Acacium non putare iure damnatum, quod non speciali Synodo videatur fuisse deiectus: & insuper

B dementiam suæ vanitatis accumulant, pueriliter adiicientes præcipue Pontificem regiæ ciuitatis. Quapropter stultitiam respuentes inanium querelarum percurrere vos oportet ab ipsis beatis Apostolis, & considerare prudenter, quoniam patres nostri Catholici, doctique Pontifices in vnaquaque hæresi quolibet tempore suscitata, quicquid pro fide, pro veritate, pro communione Catholica atque Apostolica secundum scripturarum tramitem, prædicationemque maiorum, facta semel congregatione sanxerunt, inconuulsum voluerunt deinceps firmumque constare,

Non sunt retractanda, quæ semel in Conciliis sunt decreta.

C nec in eadem causa denuo quæ præfixa fuerant retractari qualibet recenti præsumptione permiserint, sapientissime præuidentes quoniam si decreta salubriter cuiquam liceret iterare, nullum contra singulos quosque prorsus errores stabile persisteret Ecclesiæ constitutum, ac semper iisdem furoribus recidiuis omnis integra definitio turbaretur. Nam si limitibus etiam præfixis positarum semel Synodalium regularum, non cessant elisæ pestes, resumptis certaminibus contra fundamentum sese veritatis attollere, & simplicia quæque corda percutere: quid fieret, si

D subinde fas esset perfidis inire Concilium, cum quamlibet illa manifesta sit veritas, nunquam desit quod perniciosa depromat & falsitas, tametsi ratione, vel auctoritate deficiens, sola tamen contentione non cedens: Quæ maiores nostri diuina inspiratione cernentes necessarie præcauerunt, vt contra vnamquamque hæresim coacta Synodus pro fide, communione & veritate Catholica atque Apostolica promulgasset, non sinerent post hæc nouis retractationibus mutilari, ne prauis occasio præberetur, quæ medicinaliter fuerant statuta, pulsandi: sed auctore

E cuiuslibet insaniæ, ac pariter errore damnato sufficere iudicarunt, vt quisquis aliquando huius erroris cōmunicator existeret, principali sententia damnationis eius esset obstrictus: quoniam manifeste quilibet vel professione sua vel communione posset agnosci. Et vt priora taceamus, quæ diligens inquisitor facile poterit vestigare, Sabellium damnauit Synodus: nec vt sectatores eius postea damnarentur, necesse fuit singulas viritim Synodos celebrari, sed pro tenore constitutionis antiquæ cunctos, qui vel prauitatis illius vel cōmunionis extitere participes, vniuersalis

Hæresis auctore damnato damnantur & eius sectatores.

F Ecclesia duxit esse refutandos. Sic propter blasphemias Arii forma fidei communionisque Catholicæ, Nicæno prolata conuentu. Arianos omnes, vel quisquis in hanc pestem, siue consensu siue communione deciderit, sine retractatione conclusit. Sic Eunomium, Macedonium, Nestorium Synodus semel gesta condemnans, vlterius ad noua Concilia venire non siuit: sed vniuersos quocunque modo in hæc consortia recidentes, tradito sibi limite Synodali, refutauit Ecclesia; nec vnquam recte cessisse manifestum est, quamlibet necessitate cogente nouis ausibus, quæ fuerant salubriter constituta temerasse. Propterea in tempestate quoque persecutionis Arianæ plurimi Catholici sacerdotes de exiliis, pace reddita, respirantes, sic cum Catholicis nihilominus fratribus Ecclesias composuere turbatas, vt non tamen illius Synodi Nicænæ quicquid de fide & communione Catholica, & Apostolica definierat, immutarent, nec noua quemquam prolapsum damnatione percellerent; sed illius tenore decreti, nisi resipuissent, cēserent, esse damnatos, quibus conuenienter (vt dictum est) ex paterna traditione perpensis, confidimus, quod nullus iam veraciter Christianus ignoret vniuscuiusque Synodi constitutum, quod vniuersalis Ecclesiæ probauit assensus, non aliquam magis exequi Sedem præ cæteris oportere, quàm primam, quæ & vnamquamque Synodum sua auctoritate confirmat, & continuata moderatione custodit, pro suo scilicet principatu, quem beatus Petrus Apostolus Domini voce perceptum, Ecclesia nihilominus subsequente & tenuit semper, & retinet. Hæc dum Acacium certis comperisset indiciis à communione Catholica deuiasse, diutius ista non credens, quippe quem nouerat executorem sæpe necessariæ dispositionis suę contra hæreticos extitisse, per triennium fere litteris destinatis eundem monere non destitit, sicut per diuersos missa frequenter scripta testantur. Quibus ille cum * debito silentio diu non respondere proponeret, Episcopalis quoque directa legatio est, ac nihilominus pagina destinata, quæ præmoneret, eum suorum ante meminisse gestorum, & quæ primitus pro fide Catholica desudasset, oportere respicere. Constans, & blandiendo pariter, & minando, ne se à corpore Catholicæ vnitatis abscinderet; simulque quoniam hunc Ioannes secundæ Sedis Antistes grauibus pulsaret obiectis, ad primæ Sedis audientiam cohortatus est, vel venire debere vel mittere. Licet enim Synodus iteranda non esset, tamen congrueret, vt cuiuslibet ciuitatis Episcopus primæ Sedis iudicium non vitaret, ad quod conuenerat secundæ Sedis Antistes, qui nisi à prima Sede non posset audiri, præcipue qui præiudicatis animis nulla Synodo à Græcis fuisset exclusus, etiam apud eos causam suam, nec posset omnino dicere, nec deberet: quia ab inferioribus Episcopis potior, nisi à prima Sede (sicut dictum est) vel discuti potuisset, vel si ita ratio postulasset, addici etiam cunctis orientalibus Episcopis cum ipso Acacio in Petri communionem recidentibus cum secundæ Sedis Episcopus catholicus ab externæ communionis hominibus esset nullatenus iudicandus. Sed Acacius non solum despexit satisfacere postulatis, verum etiam ipsam legationem Sedis Apostolicæ blandimentis, præmiis, periurisque deceptam, quibus ei cum Imperatore promisit, integram præsulis Apostolici causam de omnibus esse seruandam Petri communione pollutam redire perfecit, in tantum Sedis Apostolicæ despiciens potestatem, vt non solum eius auctoritati non cederet, sed etiam potius in consortium communionis externæ, per legatos suos niteretur abducere; fieretque Apostolicæ Sedi necessitas, eos ipsos, quos direxerat sacerdotes, honore pariter & communione priuare, ne tali contagione videretur infecta, satisque monstraret non se Acacii specialiter odisse personam, sed respuere fœdera perditorum: quæ etiam in suis Pontificibus detestata conuenienter horreret nihilominus autem litteris suis

Sedes Apostolica Synodos confirmat & custodit.

al. tanquam debito.

Nullus Episcopus primæ Sedis iudicium vitare potest.

Pag. 485.

Acacius indicarat: & in Alexandrini Petri se communionem, quem expetita Sedis Apostolicæ auctoritate executor ipse quoque damnauerat, sine eiusdem Apostolicæ Sedis consultatione promptissime recidisse, & accusationem Ioannis, laudesque Petri proprio sermone deferre, de quibus, si vtique confidebat magis, vel venire, vel mittere debuisset, vt & præsentem de mendaciis, quæ dicebat, posset confutare Ioannem, & præconia Petri, quæ digesserat, rationabiliter allegaret, quod cum minime fecerit, satis euidenter ostendit, nec Ioannem se posse conuincere, nec legitime receptum Petrum habere fiduciam perdocendi, solumque sibi monstrauit inesse propositum lacerandi catholicos, hæreticosque laudandi, sesque eorum potius, quos laudabat, docuit esse participem, quam catholicorum, quos nitebatur decolorare, consortem; tulitque de se ipse iudicium, cum damnati hominis communione pollutus, damnationis eius factus est particeps. Ita & Sedes Apostolica quod ad necessariam diligentiam respiceret, nil omisit, & Acacius secundum formam Synodi Chalcedonensis: qua error, cui communicauit, elisus est, sicut de hæretico homine scriptum est, suo iudicio condemnatus apparuit, iusteque Sedes Apostolica, quæ vtique se Alexandrinum Petrum damnasse non etiam soluisse memorat, ne per Acacii pristinam communionem Petri quoque collegium, cui Acacius communicauerat, incideret, ipsum competenter Acacium é sua communione submouit. Qui propter verũ errori vel præuaricationi communicauerit Acacius, quid opus erat, noua discussione cognoscere? cum iam litteris suis esset ipse confessus, ac sicut scriptum est, ore tuo iustificaberis, & ore tuo condemnaberis; verborum suorum vinculis & reus teneretur & iure plectendus. Cur ipse in noua causa, quam Synodus nulla præcesserat, Ioannem, quem suis litteris impetebat, qualemcunque secundæ Sedis Episcopum, in primæ Sedis beati Petri Apostoli iudicio confutare despexit: & vt causam diceret seu per se, seu per alium venire, vel destinare contempsit, indignum habens cuiuslibet ciuitatis Antistes ad primæ Sedis venire iudiciũ, ad quod secundæ Sedis cerneret venisse Pontificem, quod Anatolius Constantinopolitanæ vrbis Episcopus missis legationibus pro sua persona fecisse monstratur?

Anatolius Constantinopolitanus Antistes Romam misit legatos.

Ecce etiam in hac parte vocem non habent conquerentes; ecce inquam ad legitimum est vocatus examen, vbi vel suas partes iustis allegationibus defensaret, si ille Apostolicæ Sedis refugit examen in Ioannis Catholici Pontificis negotio vestigando, quemadmodum Sedes Apostolica de receptione Petri hæretici sua auctoritate resoluti, Acacii fuerat sequutura iudiciũ? An Sedẽ Apostolicã congruebat Parœciæ Heracliensis Ecclesiæ, id est Constantinopolitani Pontificis, vel quorumlibet aliorum, qui cum eodem, vel propter eum fuerant congregandi, iudicium præstolari? cum Apostolicam eiusdem primæ Sedis audientiam Constantinopolitanus Episcopus declinaret, qui vtique etiam si Metropolitani esset iure suffultus, etiam si inter Sedes haberet locum; primæ tamen Sedis cognitionem fas non habuit refutandi, ad quam secundum Canones, appellante secundæ Sedis Antistite, vocabatur ad nostrorum causam. Hoc ipso satis ostendit, reum se esse confessum, qui ad legitimum iudicium postulatus adesse contempsit; nec poterat vltra differri, ne sicut dictum est, antiqua illius

Reum se confitetur qui ad legitimum vocatus iudicium inesse contempsit.

A communione durante, cum sese iam sociasset externæ, Sedes quoque Apostolica per eum pollueretur contagiis perfidorum, dignumque esset vel præuaricatorem, vel contemptorem iudicii competentis, manifestissime scilicet de suo negotio desperantem, à Catholica atque Apostolica integritate & communione secludi. Hic si examinatio quæritur, iam iudicio non erat opus; posteaquam & litteris suis ipse confessus est, & ad legitimum iudicium vocatus adire pertimuit, si auctoritatis pondus inquiritur, Chalcedonensis Synodi tenor cum Apostolica Sede consentiens, & illius diffinitionis exequutio reperitur condemnati illic erroris communicator effectus: B præfixæ nihilominus ibidem particeps damnationis apparuit, quoniam idem ipse error, qui semel est cum suo auctore damnatus, in participe quolibet prauæ communionis effecto, & execrationem sui gestat, & pœnam. Hoc tenore etiã Timotheus Hellurus, atque ipse Alexandrinus Petrus, qui secundam certe sedem quoquomodo tenuisse videbatur, non repetita Synodo, sed auctoritate tantummodo Sedis Apostolicæ, ipso quoque Acacio postulante, vel exequente probatur esse damnatus: nunc autem ipsi doceãt legitime Petrum fuisse purgatum, & ab omni C hæreticorum contagione rite discretum, cum ei communicauit Acacius, si eius cõmunicatorem putant Acacium aliquatenus excusandum, aut si quod magis est verum, conuenienter atque legitime Petrum probare non poterunt expiatum; propter quod etiam ad Apostolicæ Sedis iudicium Acacius vel venire, vel destinare non ausus est; restat vt in eius communicatione fuerit, & qui ei cõmunicauit, infectus. Non reticemus autem quod cuncta per mundum nouit Ecclesia; quoniam quorumlibet sententiis ligata Pontificum. D Sedes beati Petri Apostoli ius habeat resoluendi, vtpote quod de omni Ecclesia fas habeat iudicandi, neque cuiquam de eius liceat iudicare iudicio. siquidem ad illã de qualibet mundi parte canones appellari voluerint, ab illa autẽ nemo sit appellare permissus. Quapropter cum satis cõstet Acacium nullũ habuisse Pontificium sententia Sedis Apostolicæ damnatum sine vlla eius notione soluendi; dicant certe qua Synodo hac ille præsumpsit, quod nec sic quidem absque Apostolica Sede fas haberet efficere, cuius Sedis Episcopus? cuius Metropolitanæ ciuitatis Antistes? nonne Parœciæ Heracliensis E Ecclesiæ? Si illi certe licuit sine Synodo sententiam Apostolicæ Sedis abrumpere, nulla eius consultatione quæsita, itane vero non licuit primæ Sedi Chalcedonensis Synodi constituta, sicut decuit exequendi huiusmodi præuaricatorem sua auctoritate detrudere? Sed nec vlla prætermimus, quod Apostolica Sedes frequenter, vt dictum est, more maiorum etiam sine vlla Synodo præcedente & absoluendi quos Synodus inique damnauerat, & damnandi nulla existente Synodo quos oportuit, habuerit facul- F tatem: sanctæ memoriæ quippe Athanasium Synodus orientalis addixerat, quem tamen exceptum Sedes Apostolica quia damnationi Græcorum non consensit, absoluit. Sanctæ memoriæ nihilominus Ioannem Constantinopolitanum Synodus etiam catholicorum præsulum certe damnaret, quem simili modo Sedes Apostolica etiam sola, quia non consensit, absoluit: itemque sanctæ memoriæ Flauianum Pontificum congregatione damnatum, pari tenore, quoniam sola Sedes Apostolica non consensit, absoluit,

Romana Sedes damnat & absoluit siue præcesserit synodus quos male iudicauerit, siue non.

potiusque qui illic receptus fuerat. Dioscorum A secundæ Sedis præsulem sua auctoritate damnauit, & impiam Synodum non consentiendo submouit, ac pro veritate, vt Synodus Chalcedonensis fieret, sola decreuit, in qua Pontificibus innumeris, qui latrocinio corruerant Ephesino, veniam poscentibus sola concessit. & in sua perfidia permanentes, nihilominus sua auctoritate prostrauit, quam congregatio quæ illic pro veritate reparanda collecta fuerat, est sequuta; quoniam sicut id, quod prima Sedes non probauerat, constare non potuit: sic quod illa censuit iudicandum, Ecclesia tota suscepit, vbi etiam B consequenter ostenditur, quia male gesta Synodus, id est, contra scripturas sanctas, contra doctrinam patrum, contra Ecclesiasticas regulas, quam tota merito Ecclesia non recepit, & præcipue Sedes Apostolica non probauit, per bene gestam Synodum, id est secundum scripturas, secundum traditionem patrum, secundum Ecclesiasticas regulas, pro fide Catholica, & cōmunione prolatam, quam cuncta recepit Ecclesia, quam maxime Sedes Apostolica comprobauit, vt debuerit, & potuerit immutari. Bene vero C gestam Synodum iuxta supradictum modum, noua Synodo nullatenus immutandam: proinde si Eutychen fatentur hæreticum, male gestam apud Ephesum Synodum qua est receptus, pariter fatebuntur, & per bene gestam Synodum Chalcedonensem, quod Eutyches vel cum eo sentientes talia, sunt reiecti, velint nolintque cōsentient, atque ideo bene gestam Synodum nouis exagitationibus retractari non licuisse cognoscant: qui si forsitan dixerint, eo tenore Ephesinā quoque Synodum non licuisse mutari rursus hęc eadem, quæ supra depromsimus planius repetita perpendantur, id est, quia contra fidem, contra D veritatem, communionemque catholicam vereque Christianam, nō recte gesta Synodus legitima Synodo pro fide, veritate, communioneque Catholica, vereque Christiana, modis omnibus secludenda est, & iniusta Synodus iusta Synodo submouenda: pro fide autem & veritate, & communione Catholica, bona Synodus, vereque Christiana, semel acta, nulla nec potest, nec debet, nouæ Synodi iteratione conuelli, sed secundum bene gestam Synodum recteque præfixam, si quis ab eius tramite deuiarit, consequenter ac E sufficienter eius diffinitione plectendus, meritoque illius subiacet constitutis, nec opus est per singulos quosque deuiantes, iureque plectendos, nouas rursus Synodos introduci, cum ex illius tramite, quæ auctorem cum errore damnauit, quisquis quolibet modo, quolibet titulo complex eiusdem fuerit factus erroris, vt eius se contagione polluerit, competenter & particeps eiusdem damnationis existat, eiusque pœna puniatur obstrictus, cuius maluit inire consortium. Quæro ergo ab his, quid de Eutyche sentiant: fuisse ne hæreticum, an asserunt non fuisse? si non fuisse contendunt, quid ambagibus agunt, F quid circuitionibus, præstigiisque se contegunt; palam se Eutychianos esse pronuncient, vt in eius sacrilego furore conuicti veritatis molibus obruantur, aperteque cognoscant, non solum hæc ipsa pestis Eutychiana, quantum Christiano dogmati probetur inimica; sed quantas alias hæreses, easque grauissimas in sua prauitate contineat, vt in quibus foueis volutentur, & in quod præcipitium barathrum quæ mergantur, intelligant. Simul autem si Eutychen hæreticum negant, omnimodis publicatur, quod ideo de omnibus Eutychianæ pesti, communicantibus suppresso veluti hoc ipso errore contendunt, vt nos per talium hominum, quod absit, insidias, captiosasque tendiculas, in Eutychetis insaniam nitantur inducere; quod quidem etiam si non negent, siue scientes, siue nescientes facere confutantur. Si vero & Eutychen hæreticum negare non audent, restat vt contra Catholicam fidem, non Synodum nuncupandam, sed conspirationem potius perditorum fuisse consentiant, quæ apud Ephesum Eutychete reducto perculit sanctæ memoriæ Flauianum cunctosque, qui illic aderant sacerdotes, militari terrore compulerit tanto sceleri præbere consensum. Atque ideo nobis necesse est, prauam peruersamque conspirationis illius, & latrocinalem fuisse perhibeant actionem, eamque debuisse modis omnibus abolere, & ideo iustam bonam veraciter Christianam Chalcedonensem Synodum processisse definiant, in his, quibus Eutychete depulso, cum suo fautore Dioscoro, hæresim eorum, erroremque damnarit. Hanc ergo Synodum (vt dictum est) bonam, veram, iustam, Christianamque esse non dubitant, per quam illa noxia sit remota. Perspiciant ergo, tandemque concedant, quod quisquis ab eius iustæ & Christianæ veræque Synodi fide, communione & veritate deuiarit, vel ab ea deuiantibus communionem miscuerit, sufficienter atque competenter, secundum ipsius definita teneatur obstrictus, quoniam mala Synodus bona debuit submoueri. Bona vero Synodus nulla causa est, cur alia debeat Synodo retractari, ne ipsa retractatio eius constitutis deroget firmitatem. Proinde quicunque congregationis Ephesinæ tenentur affectu, quid adhuc Acacii tantummodo nomen obtendunt, & non palam se sectatores Eutychetis, qui illic receptus fuerat, profitentur, qui si refugiunt, atque Eutychem se perhibent execrari, simul ergo & Ephesinam qua male receptus est, conspirationem iure cassatam, & Chalcedonensem Synodum, qua reiecta est merito consentient institutam, atque ita Synodum, quæ pro fide Catholica sit præfixa, secundum veterum formam, sicut dictum est, perspicient nouellis non potuisse quæstionibus ventilari, sed iuxta eius tenorem semel legitime, iusteque depromptum, & iure probari recta sectantes, & sentientes contraria refutari; quod Sedes Apostolica, sicut decuit, antiqua traditione custodiens, non Synodum duxit iterandam, sed in eius præuaricatore pellendo hanc eandem Synodum potius exequendam. Quapropter si quis adhuc secundum Chalcedonensem Synodum, hæc ab Apostolica Sede gesta reprehendit, præter quod & hac qua superius astruximus, & multiplici potest ratione conuinci, multo magis tamen Acacio non licuisse fatebitur, ista tentare. Dicat ergo, qua ipse Synodo Ioannem secundæ Sedis Antistitem qualemcunque certe Catholicum, & à Catholicis ordinatum, nec de Catholica fide, & communione aliquatenus impetitum duxerit excludendum; & hæreticum manifestum Petrum sua quoque executione damnatum, Pontifici Catholico permiserit subrogandum, cum etiam si reus manifestus esset Ioannes, post eum saltem catholicum conuenisset præfici sacerdotem, sicut ipse quoque suis sacris sanctæ memoriæ Timotheo catholico in Alexandria faciendum promisisse legitur Imperator, qua Synodo tertiæ Sedis Episcopum

Auctoritate Sedis Apostolicæ constitutum Chalcedonense concilium.

Pag. 484.

Synodum male gestam reprobat Ecclesia Romana, & bene gestam confirmat.

Calendionem idem expelli fecit Acacius, nihilominus eundem Petrum tam hæreticum manifestum, vt eidem palam necesse communicare prætenderet, sua passus est dispositione substitui: quia denique per totum orientem Synodo eiectis orthodoxis, nullo crimine maculatis prauos quosque & criminibus inuolutos sua prouisione supposuit, qua Synodo tot aliena priuilegia nefandus populator inuasit? Sed libri non sufficient, si tragœdias eius, quas per ecclesias totius orientis exercuit, sigillatim scribere moliamur, ad illud ipsius argumentum nobis existimant opponendum, quo facinora sua in imperialem nisus est iactare personam: cur igitur quando voluit obstitit Basilisco tyranno certe & hæretico vehementer infesto? cur ipsi Imperatori Zenoni, quia palam Antiocheno Petro noluit communicare, suam non subdidit voluntatem? Ecce potuit & in alliis resultare, si vellet, sed vt ea, quæ latius explicanda sunt, omittamus, quidquid ipse Zenon Imperator suis litteris profitetur, cuncta sese ex Acacii gessisse consilio, nec hoc eum fallere litteris suis ipse pariter testatur Acacius, qui & eum nihilominus vniuersa recte gessisse conscripsit, & suo consilio hæc eadem gesta non tacuit, quasi vero tantum in Alexandrini Petri communione Acacius præuaricator extiterit, & non in omnibus, quos vel fecit, depulsis Catholicis Pontificibus; tanquam tyrannus Ecclesiis quibusque præponi vel taliter præpositis, peruersa communione permixtus est, qui hoc ipso secundum Canones fuerant ab Ecclesiastica communione pellendi, quod se passi sunt successores, viuis sacerdotibus adhiberi. Quis autem non perspiciat Christianus, quod Catholicis Pontificibus propria sede deiectis non nisi hæretici potuerint introduci? quibus tamen cunctis, vel auctor fuit Acacius subrogandis, vel subrogatis communicator accessit? His vtique quia communioni hæreticorum nullatenus discrepabant. Cur ergo vel cum hæc fieri videret Acacius, non sicut sub Basilisco iam fecerat, ad Apostolicam Sedem referre curauit, vt si solus ipse non poterat iunctis cum eadem consiliis, atque tractatibus, apud Imperatorem possent quæ religioni competerent allegari? Nam si Basiliscus (vt dictum est) tyrannus, & hæreticus scriptis Apostolicæ Sedis vehementer infractus est, & à plurimis reuocatus excessibus, quanto magis legitimus Imperator, qui se catholicum videri volebat, potuit cum Apostolica Sede cunctorum quoque Pontificum moderata suggestione mitigari, præcipue cum eiusdem Acacij esset specialis fautor, & amator: & qui literis suis tam ipsum Acacium quam sanctæ memoriæ Papam Simplicium magnis laudibus extulisset, doceretur quod hæreticis constantissime restitisset. Cur tanto tempore Acacius inter ista conticuit; nisi quia præpediri nolebat vllatenus, quæ pro hæreticis desiderabat impleri? Ponamus tamen etiam si nulla synodus præcessisset, cuius Apostolica Sedes recte fieret executrix, cum quibus erat de Acacio Synodus ineunda, nunquid cum his, qui iam participes tenebantur Acacio, & per orientem totum catholicis sacerdotibus violenter exclusis, perque exilia diuersa relegatis socii euidenter existebant, communionis externæ prius se ad hæc consortia transferentes, quam Sedis Apostolicæ scita consulerent. Cum quibus ergo erat Synodus ineunda, Catholici Pontifices fuerant vndique iam depulsi, solique remanserant socii perfidorum, cum quibus iam nec licebat habere conuentum: quia moris Ecclesiastici omnino non esset cum his, qui pollutam communionem tenerent, permixtamque cum perfidis vllum miscere consilium Propheta quoque dicente: Non sedi in consilio vanitatis, & cum iniqua gerentibus non introibo: odiui congregationem malignorum, cum impiis non sedebo. Recte igitur per Chalcedonensis Synodi formam huiusmodi præuaricatio repulsa est, potius quàm ad concilium, quod nec opus erat post primam Synodum, nec cum talibus habere licebat, adducta est. Nam & quid ageretur de fide catholica, si intelligere voluissent, ignorare non poterant, cum viderant catholicos Pontifices nulla Synodi discussione, nullo concilio, præcipue cum nouas causas esse perpenderent, toto oriente depelli, & cæteri quid cauerent, ex illorum discere qualitate potuissent. Restat igitur, vt illius partis eos fuisse sit clarum, qui se post tot experimenta dediderunt, meritoque ab Apostolica Sede, cæterisque catholicis non iam consulendi erant potius sed notandi. Risimus autem, quod prærogatiuam volunt Acacio comparari, quia Episcopus fuerit regiæ ciuitatis. Nunquid apud Rauennam, apud Mediolanum, Sirmium apud Treuiros, multis temporibus non constituit Imperator? Nunquidnam harum vrbium sacerdotes vltra mensuram sibimet antiquitus deputatam, quippiam suis dignitatibus vsurparunt? Nunquid Acacius, vt Ioannem qualem libet hominem, catholicum tamen à catholicis ordinatum, de Alexandria excluderet, Petrumque in hæresi iam detectum, atque damnatum, absque Sedis Apostolicæ consultatione reciperet, aliqua synodo saltim illic habita, hoc audacter arripuit, vt Calendionem de Antiochia pelleret, hæreticumque Petrum, quem ipse quoque damnauerat, absque notitia Sedis Apostolicæ rursus admitteret, aliqua Synodo id fecisse monstratur? Si certè de dignitate agitur ciuitatum, secundæ Sedis, & tertiæ maior est dignitas sacerdotum, quam eius ciuitatis, quæ non solum inter Sedes minime numeratur, sed nec inter Metropolitanorum iura censetur, nam quod dicitis Regiæ ciuitatis, alia potestas est regni sæcularis, alia Ecclesiasticarum distributio dignitatum. Sicut enim quamuis parua Ciuitas prærogatiuam præsentis regni non minuit, sic Imperialis præsentia mensuram dispensationis religiosæ non mutat. Sit clara vrbs illa potestate præsentis Imperii, Religio tunc sub eadem forma, tunc libera, tunc prouecta consistit. Si potius hoc præsente propriam teneat sine vlla perturbatione mensuram. Postremo si sibi de Imperatoris præsentia blandiuntur, & inde putant Constantinopolitanæ ciuitatis Episcopi potiorem fieri posse personam; audiant Martianum eiusdem Principem ciuitatis, posteaquam pro augmento vrbis ipsius sacerdotis intercessor accedens, contra regulas obtinere nihil potuit: sanctæ memoriæ Papam Leonem summis laudibus prosecutum quod Canonum regulas violari nulla fuerit ratione perpessus. Audiant Anatolium eiusdem Sedis Antistitem, clerum potius Constantinopolitanum quam se tentasse talia confitentem, atque in Apostolici Præsulis totum dicentem positum potestate. Ipsum beatum Papam Leonem Sedis Apostolicæ præsulem, cuius Synodus Chalcedonensis auctoritate firmata est, quicquid vltra quam ab eodem pro fide & communione Catholica, atque Apostolica illic agendum, constaret esse

Margin, left column: Pag. 485.

Margin, right column: Psal. 1.

Margin, right column: Constantinopolitana Ecclesia non modo inter sedes, sed nec inter Metropolitanorum iura censetur.

Margin, right column: Quæ in Chalcedonensi Synodo vltra mandata gesta fuerunt, reprobauit Leo Papa.

Margin section letters: A, B, C, D, E, F

delegatum, per occasionem congregationis illius, præter Nicænos Canones noua videretur actione tentatum, competendi refutatione vacuasse. Eaque nihilominus etiam sub sanctæ memoriæ Papa Simplicio legato Sedis Apostolicæ sanctæ mem. Probum Canusinæ vrbis Episcopum, Leone principe tunc petente præsente docuisse nullatenus posse tentari, neque his prorsus præbuisse consensum, atque ideo non ad ciuitatis cuiuslibet respiciant qualitatem, sed modum dispensationis Ecclesiasticæ paterna traditione firmatum conuenienter obseruent. Dicatur autem de Alexandrino & Antiocheno Episcopis certis ex causis principem magis illa, quæ gesta sunt, non Acacium præcepisse. Sed principi Christiano decuerat suggerere sacerdotem, maxime cuius familiaritate & fauore fruebatur; saluam fore de eiusdem iniuria contumeliaque vindictam tantum, vt Ecclesiæ sineret Christianus princeps regulas custodiri, quia & noua in vtroque Pontifice causa esset exorta, & nouam discussionem consequenter inquireret; & sicut semper esset effectum, ac diuinæ pariter leges humanæque censerent, vt sacerdotali concilio de sacerdotibus iudicia prouenirent; non à sæculari viderentur qualescunque Pontifices, & si errore humanitus accedente, non tamen religionem vllatenus excedentes potestate percelli, an adhuc iusta ratione principi suggerenda non erat Regiæ ciuitatis honore sublimis; si factus erat illa regia ciuitate sublimior, tanto magis in his suggerendis debuit esse constantior. Si autem in his quæ pro religione fuerant exerenda, extitit contemptibilis, atque despectus, & aut segnis, aut fiduciam non habens intimandi, in quo per regiam ciuitatem maior effectus est, an vt per ea suæ præuaricationis exerceret potius tyrannidem, quam causas Religionis legitime procuraret, Nathan Propheta palam publiceque in facie Regi Dauid, & commissum pronunciauit errorem, & ipsum commisisse non tacuit; & confessione correctum conse-

2.Reg.12. quenter absoluit: beatæ memoriæ Ambrosius Mediolanensis sacerdos Ecclesiæ maiori Theodosio Imperatori communionem publice, palamque suspendit, atque ad pœnitentiam redegit Regiam potestatem: beatæ mem. Papa Leo (sicut legitur) Imperatorem Theodosium Iuniorem, Ephesino latrocinio libere coarguit excedentem; sanctæ memoriæ, quoque Papa Hilarus Anthemium Imperatorem, cum Philotheus Macedonianus eius familiaritate suffultus, diuersarum conciliabula noua sectarum in Vrbem vellet inducere, apud beatum Petrum Apostolum palam ne id fieret, clara voce constrinxit, in tantum, vt non ea facienda cum interpositione sacramenti idem promitteret Imperator: sanctæ memoriæ nihilominus Papa Simplicius, & post eum sanctæ memoriæ Papa Felix, non solum Basiliscum tyrannum, sed etiam Imperatorem Zenonem pro iisdem ipsis excessibus, auctoritate libera sæpius increpasse noscuntur, flectique potuisset, nisi Constantinopolitani præsulis accenderetur instinctu, qui particeps externæ communionis effectus, necessario in quod inciderat, iam fouebat, malens in suæ præuaricationis obstinatione persistere, quam curandus ad salubria remeare, sicut ipse rerum probauit euentus. Ecce nuper Hunerico regi

Pag. 486. Vandalicæ nationis, vir magnus & egregius sacerdos Eugenius Carthaginensis Episcopus, multique cum eodem catholici sacerdotes con-

A stanter resisterent sæuienti, cunctaque extrema tolerantes, hodieque persequutoribus resistere non omittunt. Nos quoque Odoacri barbaro hæretico regnum Italiæ tunc tenenti cum aliqua non facienda præciperet, Deo præstante nullatenus paruisse manifestum est. Hic autem vir bonus Acacius, & sacerdos eximius, in tantum se & suggerere potuisse monstrauit, & noluisse depromsit, imo fauisse patefecit; vt & Imperator cuncta se ex eius gessisse consilio non taceret, & ipse Imperatorem magnis præconiis eleuaret ista facientem, sesèque prodidit his agendis rebus

Eugenius Carthaginensis Episcopus restitit Hunerico Regi Vandalicæ nationi.

B fuisse participem. Sed esto Calendion Imperatoris nomen abstulerit; Ioannes principi mentitus fuisse iactetur, quæ tamen cum nouæ essent causæ, noua debuit Ecclesiastica prouenire discussio? an qui in hominem Imperatorem peccasse dicebantur, nulla interueniente Synodo deiici debuerunt? & in Deum, qui summus & verus est Imperator, Acacium delinquentem, synceramque communionem diuini sacramenti studentem miscere cum perfidis, secundum Synodum, qua hæc est damnata perfidia, non oportebat expelli? Quid de innumeris per totum

C orientem catholicis sacerdotibus propria sede depulsis, & indubitanter hæreticis intromissis? Nouæ certe erant causæ; & his consequenter noua Synodus debebatur. Cur tunc non venit in mentem, vt in talibus causis peteretur à principe saltem qualiscunque Synodus celebranda; vt quocunque vel colorato iudicio traditionis Ecclesiasticę passim pontifices viderentur excludi, non solum quarumcunque vrbium sacerdotes, sed Metropolitani incunctanter Antistes? His omnibus cum non restitit suggestione qua potuit, consensit Acacius, communicando cunctis, qui in Catholicorum locum hæretici fuerant

D subrogati: Apostolus autem dicit, non solum qui faciunt, sed & qui consentiunt facientibus reos indubitanter adscribi: an hæc licuit sæculari potestati & actis talibus, Acacio consentiente absque vlla Synodo, quam ipsa rerum nouitas exigebat, absque Sedis Apostolicæ consulatione perficere; & Sedi Apostolicæ non licuit: secundum tenorem Synodi Chalcedonensis in veteri constituto iuxta definitionem damnata, inimicis Synodi Chalcedonensis, Acacium communicantem à sua communione depellere? Sed inquiunt; Acacius principi obuiare non potuit,

Rom.1.

E cur Basilisco, quia voluit, obuiauit; cui ipse Zenoni, ne palam Petro Antiocheno quamuis latenter hoc fecerit communicare videretur, non commodauit assensum? ecce resultanti non institit Imperator: ecce vim nolenti non intulit; ecce refugienti contagia manifesta concessit; postremo, cur tanto tempore cum ista gererentur, vel gerenda cognosceret, non ad Sedem Apostolicam, à qua sibi curam illarum regionum nouerat delegatam, referre maturauit? Sed prius laudator factus est ipse gestorum, quam vel præmoneret talia esse tentanda, vel ne tentarentur obsisteret, sicut sub Basilisco iam fecerat cur illis

F cæteris communicare consensit, qui depulsis catholicis sacerdotibus, indubitanter hæretici singulis vrbibus fuerant substituti? Postremo ille defuit suis partibus; & quæ sacerdoti Catholico competerent, agere fastidiuit: ideo Sedes Apostolica quod ad eandem pertinebat vel potuit, vel debuit præterire. Quolibet igitur modo hæreticorum complicem refutauit & consortem communionis externæ à sua communione dimouit: nec opus fuit noua Synodo, cum veteris

constituti sufficienter hæc forma præscriberet; A nec opus fuit, vt hæc scienda orientis Episcopis intimaret, quos expulsione catholicorum, quæ agebantur in causa fidei, non ignorasse manifestum est; & communicando hæreticis subrogatis, facto tali consensisse non dubium est; etiam cum externę communionis effectis nec potuisse, nec debuisse Sedis Apostolicæ scita tractari. Ecce agnouerunt in eorum professione, qui constantissime perdurarunt, quod fidei communionique catholicæ deberetur. Ecce agnouerunt quemadmodum à talibus recedendo, imo talibus contra moliendo, à fide & communione B Catholica deuiarit Acacius: seque pariter cum eodem errori subdiderint. Ecce agnouerunt quam iustis ex causis pro fide & communione Catholica, atque Apostolica cui & illi, qui in ea persliterant congruebant, & hi, qui perstantibus obuiabant, ab eadem docebantur, alieni Sedis Apostolicæ auctoritate sit remotus Acacius, ad cuius præcipue vocatus examen vel venire, vel mittere non curauit, vt se de his omnibus, vt confidebat, absolueret, eiusque pariter quicunque complices extiterunt, atque ab illa merito cum his communione discretis, à qua se C ipse primum cum suis consortibus catholicis pontificibus discrepando cognoscitur separasse: iureque sententiam ille damnationis excepit, cæterisque consortibus cum suis consortibus promulgandam; qui solus pro omnibus suis consortibus in communionem se recidisse perfidiæ ad Apostolicam Sedem missis litteris est professus. Cui Acacio, si communicauerant orientales Episcopi antequam huc referret, pari vtique reatu, sine dubio probabantur inuolui, iureque per illum transgressionis sententiam susceperunt, tanquam facti cum eodem communionis externæ; qui vtique non consuli tanquam nostræ communionis homines iam deberent; D sed tanquam in contrario positi in consortio refutari. Si vero non communicauerant antequam Acacius huc referret & communicantem notare debuerant, & ipsi de eodem potius huc referre, atque Apostolicæ sedis vigore perculsum merito comprobare, cumque ea Sede Apostolica tantisque illis catholicis pontificibus magis tenere concordiam. Sed quia ab illorum societate desciuerant, & eorum successoribus communicare delegerant; ideo cum Sede Apostolica minime congruebant, quia in sortem reciderant præuaricatoris Acacii: & illius se sine E dubio peruidebant sententia consequenter astringi, ab hoc cum videri nolebant esse damnatum, quia se cognoscebant in eadem præuaricatione damnatos, in quo hodie quoque manere persistunt. Sed sicut ii simili conditione constricti complicem suum non possunt iudicare non iure damnatum, neque reum possunt competenter absoluere, sic illo iuste præuaricatore damnato; ipsi quoque pari iacent damnatione prostrati, neque nisi resipiscentes, inde poterunt prorsus absolui: quia sicut per vnum scribentem F eorum omnium vulgata transgressione, qui in eandem perfidiæ reciderant actionem: sic in vno eodemque qui pro omnibus scripserat, vel scribendo, omnium prodiderat voluntates, transgressione punita, pariter quoque cum eodem, vel in eodem est complicum transgressio punita cunctorum, quæ tamen sententia in Acacium destinata, & si nomine tantummodo præsulis Apostolici, cuius erat vtique potestatis legitimæ, probatur esse de prompta, præcipue

cum secreto dirigenda videretur: ne custodiis vbique prætentis dispositio salutaris quibuslibet difficultatibus impedita, necessarium habere non posset effectum: tamen quia orthodoxis vbique deiectis, & hæreticis tantummodo, eorumque consortibus iam relictis in Oriente, Catholici Pontifices aut residui omnino nō essent; aut nullam gererent libertatem plurimorum in Italia catholicorum congregatio sacerdotum; rationabiliter in Acacium sententiam cognouit fuisse prolatam, quæ congregatio facta Pontificum non contra Chalcedenensem, non tanquam noua Synodus contra veterem primamque cognouit; sed potius secundum tenorem veteris constituti particeps Apostolicæ executionis effecta est; vt satis appareat Ecclesiam Catholicam, Sedemque Apostolicam, quia alibi iam omnino non posset, vbi potuit & cum quibus potuit, nihil penitus omisisse, quod ad fraternum pertineret pro intemerata & syncera communione tractatum; quæ cum vniuersa nouerint qui videntur Ecclesiis orientalibus nunc præesse; propterea Christianam reparari legitima curatione refugiunt vnitatem: quia occasionem dissensionis huius suis ambitionibus suffragantem deponere iam recusant; quia sine auctoritate Sedis Apostolicę omnium Ecclesiarum passim iura confundant, magis eligentes in errore persistere, quàm præsumptionum suarum perdere facultatem, plus vsurpationem suarum licentiam diligentes quam diuini iudicii tenentes corde respectum. In quo necesse est velint nolint tam de fidei communionisque Catholicæ synceritate neglecta, quàm de paternis canonibus euidenter inruptis recipiant quod merentur, nisi dum hic tempus admittit hæc damnationis æternæ pericula correctis mentibus studeant declinare; vt possint non tales permanere, quibus insolubilis est lata sententia. Sed à talibus recedentes, ab eadem sententia non teneri: quæ sicut in errore durantibus nunquam soluenda præfixa est; sic ab his erit aliena, qui extiterint puniendæ prauitatis immunes. Hæc vero ad instructionem vestræ dilectionis satis abundeque sufficere iudicamus, quamuis eadem latius, si Dominus concesserit facultatem, studeamus exponere: quatenus & fidelium quisque cognoscat nihil Apostolicam Sedem (quod absit) præpropere censuisse, & non habere quod iuste possit opponere, peruersa doceatur improbitas. Recte autem faciet vestra dilectio, & ista quæ scribimus, pariter Catholicis, & contraria sapientibus innotescat; quo & sanis necessaria firmitas, & male sanis competens medicina præbeatur. Datum Calend. Febr. Victore V. C. Consule.

Pag. 487.

NOTÆ.

Epistola.] *Hanc Epistolam circularem esse, eamque omnibus Orthodoxis hæreticis & schismaticis Episcopis redditam voluisse, patet in fine his verbis:* Recte autem faciet dilectio Vestra, vt ista quæ scribimus pariter Catholicis & contraria sapientibus innotescant, &c. *Causam scribendæ epistolæ præbuit Euphemius Constant. Episcopus schismaticus, qui defuncti Acacij causam iniquam & impiam falsis textibus ornans, conatus est Orientales Episcopos à communione sedis Apostolicæ auellere. Vt ergo summe periclitanti Orientali Ecclesiæ succurreret, hanc prolixam valde atque disertam epistolam, qua Acacium sedis Apostolicæ*

Epistola Circularis.

Causa Epistolæ

lica iudicio, iure damnatum esse ostendit, ad Dardaniæ Episcopos transmisit.

Diluitur obiectio Euphemij.

Quod non speciali synodo, &c.] *Euphemius ad excusationem Acacij dicebat, ipsum synodali iudicio non fuisse condemnatum, adeoque nomen eius è sacris tabulis nequaquam expungendum. Quod si de vniuersali & Oecumenico Concilio intelligat, verum est: si de prouinciali synodo accipiatur, falsissimum esse constat ex ijs quæ supra notauimus in Notis Epist. & Conciliorum Romanorum sub Felice III. habitorum. Vniuersali & Oecumenico Concilio neque potuit neque debuit Acacius damnari. Orientales Episcopi omnes fere Acacij communione polluti fuerant: adeoque Vniuersale Concilium haberi non poterat: Et quia solius Pontificis Romani sententia damnatum esse sufficiebat, eodem Vniuersali & Oecumenico Concilio opus non erat.* B

Risimus autem quod prærogatiuam.] *Ridet Pontifex ibid, quod cum Euphemio Nouantes nostri temporis stulte admodum inculcant, dum ratione regiæ dignitatis, prærogatiuas sedium patriarchalium expendunt, & non potius Apostolicæ traditioni hæc priuilegia accepta referunt.*

C

SEQVVNTVR OPVSCVLA QVÆDAM GELASII.

TOMVS DE ANATHEMATIS vinculo Beatissimi Gelasij Papæ I.

D

Acta Chalcedonensis Concilii ea tantum rata, quæ Sedes Apostolica approbauit: Iusta, quæ in Acacium statuta: & Petrum Alexandrinum à Sede Apostolica solummodo potuisse absolui.

Abruptum principium Tomi prauis, imo potius deesse principium credibile est.

NE forte, quod solent, dicant, quod si Synodus Chalcedonensis admittitur, omnia constare debeant, quæ illic videntur esse deprompta. Aut enim ex toto eam admitti oportere, aut si ex parte repudiabilis est, firmam ex toto constare non posse. Cognoscant igitur illud secundum scripturas sanctas traditionemque Maiorum, secundum canones regulasque Ecclesiæ, pro fide communi, & veritate Catholica & Apostolica, pro qua hanc fieri Sedes Apostolica delegauit, factamque firmauit, à tota Ecclesia indubitanter admitti: alia autem quæ per incompetentem præsumptionem illic prolata sunt, vel potius ventilata, quæ Sedes Apostolica gerenda nullatenus delegauit, mox à vicariis Sedis Apostolicæ contradicta, manifestum est; quæ sedes Apostolica, etiam petente Martiano principe, nullatenus approbauit; quæ præsul Ecclesiæ Constantinopolitanæ tunc Anatolius, nec se præsumpsisse professus est, & in Apostolicæ Sedis antistitis non negauit posita potestate: quæ ideo, sicut dictum est, Sedes Apostolica non recepit, quia quæ priuilegiis vniuersalis Ecclesiæ contraria probantur, nulla ratione sustinet. Quid enim? Quia in libris sanctis, quos vtique veneramur & sequimur, quoniam quorundam illic & profanitates esse feruntur, & scelera gesta narrantur, ideo nobis pariter aut

Ea in Conciliis tractanda quæ Sedes Apost tractari praescribit.
Concil. Chal. actione 16. S. Leo in Epist. 56. 57. & 58.

A veneranda sunt, aut sequenda, quia in illis sanctis libris & venerabilibus continentur. S. Petrus primus Apostolorum, sic existimans noui testamenti gratiam prædicandam, vt à legis veteris non recederet institutis, quædam per simulationem legitur inter Iudæos Gentilesque gessisse. Nunquid ideo aut illa eius sequenda sunt, quæ merito ei coapostolus eius facta redarguit, & postea consequenter ipse vitauit, pariterque assumenda sunt cum his, quæ (vt pote primus Apostolus) salubria prædicauit? Nunquidnam aut eius recta doctrina cum his, quæ humanitus acciderant, repudianda est, aut illa adhuc imbecillis inscitia, cum perfecta eius suscipienda est doctrina? Nunquidnam in ipsorum hæreticorum libris non multa, quæ ad veritatem pertineant, posita releguntur? Nunquidnam ideo veritas refutanda est, quia illorum libri, vbi prauitas inest, refutantur? Aut ideo praui libri suscipiendi sunt eorum, quia veritas, quæ illic inserta est, non negatur? ait Apostolus: Omnia probate: quæ bona sunt, tenete. Scimus Apostolum etiam de paganorum libris aliqua posuisse. Nunquid ideo etiam cuncta recipienda sunt, quæ cum his pariter sunt prolata? Ipse Apostolus ait multos prædicatores aliter atque aliter Christum prædicare, vbi licet quocunque modo. Christum prædicatum oportet admitti, tamen non ideo illum morem, quo non recte prædicatum est, non admonet euitare. Malos operarios ipse conqueritur, quorum alia refutanda, alia docet esse sectanda. Hæc & huiusmodi exempla nos edocent, & testimonia diuina confirmant, non omnia passim à quocunque dicta, vel vbicunque scripta, indifferenter accipere: sed retentis donis, quæ noceant refutare. Peccatori homini mors illata est, & tamen homini Iesu Christo mors illata, reum fecit esse diabolum: quia vbi causa mortis non erat, puta peccatum, non debebatur & pœna. Sententia præfigitur, vel præfixa est semper errori. Quæ sententia huic errori præfixa, nunquam omnino resoluetur. Sicut enim, in quantum est ipse error esse desistit, sic à sententia præfixa nunquam resoluetur, quia error, qui agnoscitur esse damnatus, & eadem; quandiu manet error, probatur adstrictus. Itaque qui in eo errore sunt, sententia erroris obstricti sunt: & quandiu in eo manent, nullatenus absoluti sunt, sicut nec ipse, in quo sunt, error absoluitur. Error enim ipse nunquam veniam promeretur: sed qui eo veraciter caruerit, atque ab eius participatione discedit. Quamdiu ergo in eis est, error damnationem suam tenet, nunquamque resoluitur, quia error semper pœnam meretur. Participes vero eius, aut semper sunt & eius pœnæ participes, si in eodem prestare non desinant: aut si ab eodem recesserint, quam alieni facti sunt ab errore, & ab eius participatione discreti, tam & pœnæ eius erunt consequenter alieni. Cum erranti pœna præfigitur, quandiu manet errans eadem pœna constringitur; quia errans esse non potest sine pœna errati. Hæc eadem pœna perpetua est, numquamque soluenda, quandiu errans esse perstiterit. Qui si errans esse destiterit, pœna, quæ erranti, id est, alteri effecto, quam cui præfixa est, non solum non potest esse perpetua, sed nec esse iam pœna. Non est enim ipse cui præfixa est. Erranti enim præfixa est, non, non erranti. Quæ enim erranti præfixa, perpetua est, & perpetuo constringit errantem: non errantem, non potest iam tenere. Sit erranti dicta fore perpetua, sit

Gal. 2. *1. Thess. 5.* *Act. 17.* *1. Cor. 15.* *1. Tim. 1.* *Philip. 1.*

Pag. 488.

erranti dicta numquam esse soluenda. Manet A omnino & vere, certumque est, quod in ea præfixum est: nec potest prorsus absolui, quamdiu manenti præfixa debetur erranti. Non erranti autem nec pœna potest esse, quæ non erranti non debetur inferri. Nec putatur illa omnino, nec soluitur quæ debetur erranti. In suo ergo tenore illa præfixa est, in suo iure non potest omnino resolui: in non suo tenore, quæ esse non potest, iam docetur esse vacuata: & ius illic penitus non habere, vbi caussam non habet existendi. Plenæ sunt sanctæ scripturæ tali forma iustitiæ. *Psal. 103.* Dicitur: Pereant peccatores à terra, ita B vt non sint: peccatores, vt desistant esse peccatores. In hoc pereant, vt esse deficiant peccatores. Cæterum si prorsus peccatores, secundum prophetæ sententiam, vsquequaque deperirent, vt substantialiter non subessent, qui saluari potuissent à Redemptore nostro, qui venit non iustos vocare, sed peccatores? *Luc. 5. 1 Tim. 1. Rom. 5. &* Vel de quibus dicit Apostolus: Christus venit in hunc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum? *Gal. 1.* Et, cum peccatores essemus, misit Deus filium suum, & cætera huiusmodi? Hic reuera plurimi, etiam substantialiter, perierunt peccatores, C in peccatis suis vtique permanentes, veraque in eis sententia dicta permansit, numquamque resoluta est: & tamen eadem talibus, quibus præfixa est, permanente perpetua, quodam genere factum est, vt in talibus non vsquequaque manentibus, id est, in peccatis suis non vsquequaque durantibus, sententia tamen præfixa talibus permaneret. Nam & ipsi pereunt: sed esse peccatores, vt dictum est, non pœnaliter, sed remediabiliter, quodam & ipsi genere pereunt: quodam genere & in ipsis mansit præfixa sententia, donec permanens eos efficeret non esse peccatores, vel peccatores non esse perficeret. Completa est & in eis sententia, nec quo te- D nore peracto permanens illa sententia pereuntibus peccatoribus, ita vt non essent vtique peccatores. At ea iam in non peccatoribus, manere non potuit: quia in eis, quibus inflicta non fuerat, ius manendi penitus non habebat. Ita nec in suo iure vel tramite vllatenus sententia resoluta est, & eadem in his, quibus inflicta est, permanente, ab his, qui ab eius iure discreti sunt, aliena prorsus effecta est. Nec in his salua sui conditione, fas haberet manendi, quibus inflicta non erat. *Matth. 12. Peccatum in Spir. sanctum quomodo intelligendum irremissibile. 1. Ioan. 5.* Dixit Dominus, quod spiritum sanctum E peccantibus nec hic esset, nec in futuro sæculo remittendum.

Quantos autem cognoscimus in Spiritum sanctum delinquentes sicut hæreticos diuersos, Arianos, Eunomianos, Macedonianos, ad fidem Catholicam reuertentes, & hic remissionem suæ percepisse blasphemiæ, & in futurum spem sumpsisse indulgentiæ consequendæ? Nec ideo non vera est Domini sententia, aut putabitur esse vllatenus resoluta, cum circa tales, si hoc esse permaneant, nunquam omnino soluenda persistat, F effectis autem non talibus, non irrogata. Sicut etiam est consequenter & illud beati Ioannis Apostoli: Est peccatum ad mortem: non dico, vt oretur pro eo. Et est peccatum non ad mortem: dico vt oretur pro eo: est peccatum ad mortem, in eodem peccato manentibus: *Matth. 18.* est peccatum non ad mortem, ab eodem peccato recedentibus. Nullum est quippe peccatum, pro quo aut non oret Ecclesia remittendo: aut quod, data sibi diuinitus potestate, desistentibus ab eodem, non possit absoluere, vel pœnitentibus relaxare, cui dicitur: Quæcunque dimiseritis super terram, dimissa erunt & in cælis: & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta & in cælis. In quibuscunque omnia sunt, quantacunque sint, & qualiacunque sint, veraci nihilominus eorum manente sententia, quæ nunquam soluenda esse denunciatur: in eorum tenore consistens, non etiam ab hoc eodem post recedens. *Habetur supra in Epist. Felicis ad Acacium.* Quod etiam in Acacii sententia rationabiliter intuendum est, in qua etiam si ei dictum est, nunquamque soluendus: non est adiectum tamen, Etiam si resipueris, Etiam si ab errore discesseris, Etiam si præuaricator esse desiteris. Quapropter in aperto est ita dictum, nunquam soluendus, sed talis scilicet, qualis est & ligatus; non autem talis effectus, qui sicut ligandus non erat, sic absolutus esse docebatur. Sicut carebat obligatione, cum obligationis caussa caruisset: sic vtique absolutus existeret, quatenus & ipse non necessitate dictæ sententiæ, videretur non posse quodammodo iam solui: nam talis effectus, & obligatione carens, fieret absolutus: & circa tales præfixa sententia, nullo modo insolubilis redderetur. Nunquid enim misit, quæsiuit: expetiit, & abiectus est? Itaque ipse in se insolubilem fecit esse sententiam, qui talis permanere delegit, qualis veraciter non posset absolui: & noluit talis effici, circa qualem, permanente sententia circa tales, effectum nō talem insolubilis sententia non maneret, quæ circa effectum non talem, non haberet licentiam permanendi. Quo magis (vt dictum est) exemplo atque periculo admoniti, qui eodem tenore sunt constricti, festinare debent, vt non tales esse permaneant, quibus sententia illa non soluenda præfixa est, & esse tales incipiant, qualibus, non insolubilis præfixa sententia, possit esse solubilis. Quoniam autem effecto non tali, quali non soluenda præfixa sententia est, effecto, inquam, non tali, potest solubilis esse sententia; quia iam Acacio, non volenti non talem esse, sicut tali vsque in finem permanenti, permansit in absoluta sententia: ita iam non tali effici non volenti, solubilis non potest esse sententia. *De secunda Ephesina synodo dicit, quæ recte latrocinium appellatur.* Nonne tantos habebat Acacius, quorum exemplum sequi potuisset, antistites, qui in Ephesino prolapsi latrocinio, quolibet modo in consensionem reciderant prauitatis? Vtique tamen (& si dictum non erat) & perpetuam damnationem ferre potuissent, nisi resipiscentes, & non tales effecti, quales illic facti fuerant, damnationemque perpetuam merebantur, resolui circa se damnationem, recedentes à perpetuæ damnationis caussa, meruissent: quam, qui perstitere, circa se insolubilem reddiderunt. Nihil interest igitur, nihil differt, vtrum dicatur: nunquam soluendus, an non dicatur: quia Ecclesiastica sententia reos & præuaricatores obligat, quia sicut ei non potest suffragari, quod non est dictus nunquam soluendus, sed in errore permanserit, insolubilis modis omnibus perseuerat: nec potest inde, nisi non talis effectus, absolui; sic cuiquam præiudicare non potest, tametsi dictum est, nunquam esse soluendum, manifesta ratione monstrante, quia nunquam sit omnino soluendus, si talis, qualis legatus est, esse persistat: vel talis vtique nunquam soluendus, qualis est obligatus. Non adiecto autem, etiam si resipiscas & corrigas, patere prorsus & liberum esse non dubium sit, vt non talis effectus, qualis nunquam dictus est esse soluendus, sed talis, qualis non est dictus,

nunquam esse soluendus, id est, correctus & emendatus, consequenter correctus & possit solui. Notandum, quod quolibet genere blasphemantibus in Spiritum sanctum, si resipiscant & corrigant, & hic eis & in futuro sæculo remittatur; nec inde possit Domini nutare sententia, quæ circa tales, vtique permanentes dicta est, non circa non tales effectos Quamdiu autem in hoc manent, tales sunt, qualibus non remittendum esse præfixum est. Cum autem ab hoc recesserint, non tales efficiuntur, qualibus non remittendum esse prædictum est. Et ideo non talibus effectis potest & hic & in futuro sæculo non remitti. Alioquin (quod absit) frustra videretur Ecclesia huiusmodi sua reconciliatione suscipere. Quia autem frustrari non potest, hoc intellectu modis omnibus, salua Domini sententia, prædicandum est, quantum ad nos pertinet, omnino posse. Talis igitur dictus est Acacius, qualis ligatus est, nunquam esse soluendus. Talis vsque in finem esse permansit, talis esse non destitit. Ita talis est hodie, qualis est dictus. Non talis esse iam non potest, nunquam igitur, talis permanendo soluendus est: qui si talis esse desisteret, nec in non tali permansisset, & nunquam esse soluendum, quia non talis, qualis dictus est, nunquam esse soluendus, posset absolui, & non tali nunquam solui recederet; & ideo, vt solui posset, accederet. Quod Sedes Apostolica non consensit, nec Imperator imposuit, nec Anatolius vsurpauit. Totumque (vt dictum est) in Sedis Apostolicæ positum est potestate. Ita quod firmauit in Synodo Sedes Apostolica, hoc robur obtinuit; quod refutauit, habere non potuit firmitatem: & sola rescindit, quod præter ordinem congregatio synodica putauerat vsurpandum, non promulgatrix iteratæ sententiæ, sed cum Apostolica Sede veteris executrix. Hoc tamen, quod de vno eodemque homine dictum est, siue tali persistente, qualis sententiam competenter accepit, siue non tali effecto, & illa sententia, quæ non tali non dicta est, absoluto, & in vnaquaque ciuitate legitur, similiter esse præfixum, & populo ac gente simul depromptum potius, quæ in toto orbe portio est.

Pag. 489.

Concilij acta nisi à Rom. Pontif. confirmentur nulla sunt.

Idem enim mundus est, qui & periturus est dictus, & sermo Dei non potest excidere, & in ipso mundo nihilominus à prauis intentionibus recedente non promitur. Sic Tyrus & Beryton, & Geza & Ægyptus pronunciatæ sunt perituræ, quas postea per Euangelium nouimus esse saluatas. Perierunt itaque duplici modo: aut permanentes in eo, quo talem sententiam susceperunt; aut deficientes ab eo, quo talem sententiam susceperunt; aut deficientes ab eo, quo tales fuerant, & incipientes esse, quo non tales fuerant: quibus est illa præfixa sententia, vt consequenter ad nos tales non pertineret illa sententia, quæ non talibus præfixa non fuerat; sic etiam de gente Iudæorum à Deo etiam per Esaiam prophetam peremptorie veluti pronunciatum est: Claude oculos eorum, & obtura aures eorum, & videntes non videant, & audientes non audiant, ne quando intelligant; & obdura cor populi huius, ne vnquam conuertantur, & sanem illos. Hic etiam correctio & emendatio interdicta monstratur, & resipiscendi quoque spes prorsus abscinditur. De quo tamen populo Apostolos & Ecclesiam primitiuam nouimus processisse, & tot millia hominum vna die baptismate fuisse saluata. Ecce & in persi-

Hier. 47. Hier. 46. per totum. Luc. 10.

Esa. 6.

Act. 2.

A stentibus, qualis est illa sententia promulgata, permansit, nec ad correctionem prorsus venire sanitatis admissi sunt, sed adiudicati sunt in sua nequitia deperire, & manente diuina sententia, non per ipsorum propriam emendationem, suoque intellectu vel motu, suaque virtute vel possibilitate conuersi sunt, vt sanarentur, sed per gratiam Dei sanati sunt, vt conuertentur. Ne conuertantur, inquit, & sanem eos, ne sua sponte ne suis operibus quibus vtique confidebant, ne suam iustitiam sectantes, iustitiæ Dei non debeant esse subiecti, de suis viribus confidentes, non diuinæ se misericordiæ illuminationeque

Rom. 10.

B subdentes. Et ideo inhibetur eis superbæ præsumptionis effectus, ne conuertantur suis intentionibus, suis nisibus, vt putarant: & sanem eos, ne eorum quasi meritis ex propria facultate venientibus saluatrix gratia daretur, atque ita gratia iam non esset gratia; si non gratis data esset immeritis, sed merces tanquam meritis restituta. Non ergo ipsi conuertantur, & sanem eos: sed sanati per gratiam, qualiter ad humilitatem Christi conuertantur, agnoscant, ita in vtrisque, hoc est, & in eo permanentibus, in quo

Rom. 11.

C talem sententiam perceperunt, & in saluatis exinde sententia Dominica fixa permansit: & tamen illa permanente, sic eis miro genere sanitas introducta est, vt illa sententia non mutata videretur: sed eadem perdurante, sanitas non illorum confidentia, sed diuino munere proueniret. Quod si hæc tentare formidant, nec ad suæ pertinere cognoscunt modulum potestatis, cui tantum de humanis rebus iudicare permissum est, non etiam præesse diuinis, quomodo de his per quos diuina ministrantur, iudicare permissum est, non etiam præesse diuinis, quomodo de his, per quos diuina ministrantur, iudicare præ-

D sumunt? Fuerint hæc ante aduentum Christi, vt quidam figualiter, adhuc tamen in carnalibus actionibus constituti, pariter reges existerent, & pariter sacerdotes. Quod S. Melchisedech fuisse sacra prodit historia. Quod in suis quoque diabolus imitatus est, vt pote qui semper, quæ diuino cultui conuenirent, sibimet tyrannico spiritu vendicare contendit, vt pagani Imperatores, iidem & maximi Pontifices dicerentur. Sed cum ad verum ventum est eundem regem atque pontificem, vltra sibi nec Imp. Pontificis nomen imposuit, nec pontifex regale fastigium vendi-

Gen. 14. Heb. 7.

E cauit. Quamuis enim membra ipsius, id est, veri regis atque pontificis, secundum participationem naturæ, magnifice vtrumque in sacra generositate sumpsisse dicantur, vt simul regale genus & sacerdotale subsistant: attamen Christus memor fragilitatis humanæ quod suorum saluti congrueret, dispensatione magnifica temperans, sic actionibus propriis, dignitatibusque distinctis officia potestatis vtriusque discreuit, suos volens medicinali humilitate saluari, non humana superbia rursus intercipi, vt & Christiani Imperatores pro æterna vita pontificibus indigerent, & pontifices pro temporalium cursu re-

1. Pet. 2.

F rum imperialibus dispositionibus vterentur, quatenus spiritalis actio à carnalibus distaret incursibus & ideo militans Deo, minime se negociis sæcularibus implicaret: ac vicissim non ille rebus diuinis præsidere videretur, qui esset negociis sæcularibus implicatus, vt & modestia vtriusque ordinis curaretur, ne extolleretur vtroque suffultus, & competens qualitatibus actionum specialiter professio aptaretur. Quibus omnibus rite collectis, satis euidenter ostendi-

2. Tim. 2.

tur, à sæculari potestate nec ligari prorsus nec solui posse pontificem. Quo manifestius approbatur, Alexand. Petrum per Imperialem tantummodo sententiam nullo modo potuisse prorsus absolui; vbi si pontificum quoque sociatur assensus, quærimus vtrum præcesserit, an fuerit subsequutus. Si subsecutus est, nihilominus ad id reditur, vt absolutio sæculari potestate præcepta, & principaliter inchoata, valere non possit; Pontificumque secutus assensus, adulationis potius fuerit, quam legitimæ sanctionis. Si præcessit, doceatur à quibus & vbi ille sit gestus, si secundum Ecclesiæ regulam celebratus, si paterna traditione profectus, si maiorum more prolatus; si competenti examinatione depromptus. Vbi proculdubio requirendum est, si synodali congregatione celebratus, quod in receptione damnati, & depulsione Catholici, quia noua est causa, fieri debuisse certissimum est: si ad primam sedem cuius intererat sententiæ, qua Petrus tenebatur obstrictus, secundum Ecclesiæ regulas est relatum: si eadem, quæ ligauit, absoluit: si illa, quæ ligauerat, non resoluente, immo etiam nesciente, potuisset dissolui: Si hæc gesta non sunt, quo more, quo ritu Alexandrinus Petrus prætenditur absolutus, cum nec à Pontificibus legitime & Ecclesiasticis legibus fuerit expeditus, nec à sæculari potestate potuerit propter Ecclesiæ tramitem prorsus absolui? Sed dicatur forsitan: Non Imperator absoluit, sed à Pontificibus poposcit absolui. Tanto magis poscenti Imperatori à Pontificibus fuerat suggerendum, vt si eum legitime vellet absolui, legitima Ecclesiastici tenoris absolutio proueniret, & hæc omnia, quæ superius dicta sunt, secundum Ecclesiæ tramitem seruarentur: præcipue cum de secundæ sedis ageretur antistite, nec ab inferiore qualibet, sed à prima sede iure possit absolui. Inferior quippe potiorem absoluere non potest: sola ergo potior inferiorem conuenienter absoluit. Proinde inferioris loci pontifices, quia nullatenus se nouerant potiorem sibi, sine prima sede se posse resoluere, præcipue quem eius sententia nouerant obligatum, præuaricatoria absolutione potius non illum penitus exuerunt, sed se præuaricatione potius nexuerunt. Ita Petri absolutio ex vtroque non constat, qui nec præuaricatoria absolutione rei reum absoluere potuerunt, & depulsis vndique Pont. Catholicis, hæreticisque suppositis, vel his, quia hæreticorum tenebantur communione polluti, etiam sacræ religionis in synceritate polluti, participem suum tam absoluere nequiuerunt, quam ipsi non erant absoluti. Ac proinde tam Ecclesiasticæ regulæ præuaricatores, quam sacrosanctæ communionis integritatem maculantes consortio perfidorum, quod de reo simili modo potuerunt ferre iudicium? De Catholicis enim Pontificibus per totum Orientem aut quicunque perstitit, est eiectus: aut ille restitit, quia consensit errori, & se ab errantium contagio non retraxit.

Pag. 490. Quod igitur eorum potuit de cuiusquam errore esse iudicium, qui nusquam non errasse monstrantur, & hæreticorum simul Catholicorumque confessione permixta, cunctas religionis veræ & synceræ sedes turbasse, Catholicamque & Apostolicam confudisse puritatem? Ecce qui reum absoluere potuerunt, qui rei pro omnibus docebantur effecti? Ecce cum quibus de absoluendo reo synodus fuerat ineunda. Si fides & communio Catholica retinebatur, cur Catholici pellebantur antistites? Si Catholici pellebantur antistites, quomodo non tantummodo hæretici seruabantur?

N o t æ.

Fuerant hæc ante aduentum Christi, &c.] *Insinuat hoc loco Gelasius, Christum Redemptorem nostrum Regem atque Pontificem secundum ordinem Melchisedech, politicam potestatem, quam in terris reppererat, conseruari certisque limitibus circumscribi voluisse, ne se rebus sacris immisceat: statum vero Ecclesiasticum à politica potestate ita distinguit, vt tamen Ecclesiastica Iurisdictioni in his, quæ sunt ad Deum, subijciat. Patet ex Epist. eiusdem Gelasii ad Anastasium Imperatorem, qua sic ait:* Nosti enim, fili Clementissime, quod licet præsideas humano generi dignitate, rerum tamen Præsulibus diuinarum deuotus colla submittis. *Et paulo infra, de ipso Romano Pontifice hæc subiungit.* Etsi cunctis generaliter Sacerdotibus recte diuina tractantibus Fidelium conuenit corda submitti, quanto magis sedis illius Præsuli consensus est adhibendus, quem cunctis sacerdotibus & Diuinitas summa voluit præeminere, & subsequens Ecclesiæ generalis pietas celebrauit? *Viderint ergo Nouantes nostri temporis hæretici, qua ratione Gelasium Pontificem de quadripartita bonorum Ecclesiæ diuisione scribentem, iura ac possessiones eiusdem Ecclesiæ defendentem, harum rerum turbatorem esse tueantur. Istas actiones, de quibus Apostolus 2. Timot. 2.* Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus, *sacerdotibus interdixisse non negamus. Quæ vero sint ista, diuersis canonibus supra est explicatum.*

An Gelasius omnem potestatem Ecclesiasticam super Laicos sustulerit.

B. GELASIVS PAPA I. ADVERSVS Andromachum Senatorem, ceterosque Romanos, qui Lupercalia secundum morem pristinum colenda constituebant.

Damnat Lupercalium superstitiosam celebrationem; & non ex Lupercalium intermissione, sed ex sceleribus Romæ mala contigisse probat.

SEdent quidam in domibus suis, nescientes, neque quæ loquantur, neque de quibus affirment, de aliis iudicare nitentes, cùm si ipsi non iudicent & velint prius accusare quam nosse, ac docere quam discere, & indiscussis rebus, nec inuestigatis causis, nec rerum ratione quæsita, quod eis ad buccam venerit, inconsiderantet effundere, & præcipitanter euomere, non veritatis assertione prolata censentes, sed studio cacologiæ, quæ nesciunt arguentes, eóque progressi sunt: vt etiam recte facta maleuolentiæ proposito lacerare contendant; qui si saperent, non præcipitarent omnino sententiam, sed perscrutatis ante rebus loquenda depromerent. Verum quia nos arguunt, segnes esse censores in vitiis Ecclesiæ coercendis; à nobis consequenter agnoscant, non tantum corporalis adulterii esse peccatum, quod & discuti debeat, & iure puniri, sed esse longe maius fornicariis & adulteris genus, quod in quolibet Christiano, quia membrum omnis Christianus Ecclesiæ est competenter, debeat vindicari: tanto enim sacrilegii maius est crimen, quanto animæ fornicatio peior est corporis; nam per animæ fornicationem ab ipsius Dei coniunctione disceditur,

Ex vetusto Codice Vaticano.

atque

Fornicatio animæ est superstitio.

atque ad immundos spiritus spiritualis adulterii genere transitur. Quomodo autem non in hanc partem recidit, qui cum se Christianum videri velit, & profiteatur & dicat, palam tamen publicéque prędicare non horreat, non refugiat, non pauescat ideo morbos gigni, quia dæmonia non colantur, & Deo Februario non litetur. Video vbi hæc deliramenta competerit, quomodo præuaricator non est qui in has blasphemiæ profanitates incurrit: quomodo sacrilegus non æstimetur qui abiurata vnius Dei prouidentia, & potestate, quam confessus est ad prodigiosas superstitiones, & vana figmenta seducitur secundum Apostolum longe deterius reus, iuréque damnandus: cõfessam veritatem deserere, quam si in eam nullatenus credidisset: quamuis enim ridiculosa sint figmenta; quæ proferat, tamen ipse affectus, & voluntas in crimine est, & professio ac prædicatio iure damnanda; ac per hoc qui in alium sententiam damnationis vult sine dilatione proferri, in quo alium iudicat, semetipsum se condemnare cognoscat. Numquid enim Pontifex vindicare debet in eos, qui adulterium corporale committunt, & in eos qui sacrilegium, id est, fornicationem & adulterium spirituale gerunt, non debet vindicare? Nonne ipse Dominus cum adultera ad eum esset adducta; accusantibus dixit: Si quis vestrum sine peccato est, prius in eam lapidem mittat? Non ait, si quis vestrum, non similiter adulter est: sed si quis sine peccato est, quolibet ergo obstrictus quisque peccato in alterius peccati reum lapidem non audeat mittere. Quibus tunc pro sua conscientia discendentibus mundi Saluator adiecit: Mulier vbi sunt accusatores tui? nemo te condemnauit, nec te condemnabo, sed vade, vlterius iam noli peccare, tenes, & teneris; vrges, vrgeris; obstringis, obstringeris, Pontificis discutionem flagitas, vindictamque deposcis. Memento in aduersum in omne crimen esse proferendum. Numquid non etiam leges humanæ dicunt, quod reus reum facere non possit? festucam vides in oculo fratris, & in tuo trabem non vides? qui mœchos accusas, adulterium facis? & corporales adulteros spiritualis adulter incessis, certe discussionem poscis: homo diligens, maturus, religiosus, non vis aliquem in Ecclesia peccare, peccantem cupis discuti, & pœnæ consequenter addici, quæcumque in alium promis & in te proferre cogeris, hoc enim facis, ne segnitia Pontifici s accusetur, & maculetur Ecclesia. Debet ergo & Pontificis in omnibus malefactis solicitudo & seueritas non deesse, & ab omnibus Ecclesiæ fama purgari. Sed dicas forsan te laicũ illũ Ecclesiæ ministrũ, & ego grauius crimen exaggerans, verũ dicis. Nec ego diffiteor tanto solicitius examinãdus est, quãto magis propinquus est; tanto magis reus est, quãto in illo ministerio constitutus, & hæc facere minime debuisset. Ecce censura non deest auditu: & si conuictus fuerit, vindictæ consequenter addicitur. Age modo quid vis de te? Numquid quia monasterio sacro non es, in plebe sacra non es? An nescis & te mẽbrum esse summi Põtificis? An ignoras totã Ecclesiam sacerdotum vocitatam? postremo si ille reus est, qui accedens ad ministerium Ecclesiæ delinquit, nunquid & tu reus non es, qui post confessionem veritatis, ad praua & peruersa & profana & diabolica, quibus te renũtiare professus es, figmẽta reduceris? Itaque etiã tu post blasphemias palam publicéq; profusas, à

Ioan. 8.

Ibidem.

Matth. 7.

A sacro corpore modis omnibus abstinendus es. Non potes enim mensæ Domini participare, & mensæ dæmoniorũ; nec calicem Domini bibere, & calicem dæmoniorum. Nec potest templũ Dei esse templum diaboli, lux simul & tenebræ in te conuenire non possunt. Viderim verum vrges, atque cõpellas in alio maleficio vindicare. Tu tamen sceleris tui pondus non potes declinare: & quanto in alio transire crimen non pateris impunitum, tanto quid etiam in te pro rerũ ratione facere debeamus ostendis. Verũtamen in ipsis blasphemiis tuis quibus es iure plectibilis imperitiam tuã euidenter agnosce, & sicut ait ille: Voluntatem habere te mentiendi, artẽ fingendi non habere; cum sic te intelligat malum habere affectũ, peruersumq; apostatandi propositũ, vt tibi materia prorsus vnitatis illius nulla suppeditet, nec possis astruere quod corde concipis, & ore depromis. Dic mihi cum sæpenumero in Romanis historiis legatur, Liuio auctore, sæpissime in hac vrbe exorta pestilentia infinita hominũ millia deperisse, atque eo frequenter ventum, vt vix esset vnde illis bellicosis tẽporibus exercitus potuisset asscribi. Illo tempore Deo tuo Februario minime litabatur, an etiam cultus hic omnino nil proderat: illo tempore Lupercalia non celebrabantur. Nec enim dicturus es, hæc sacra adhuc illo tempore non cœpisse, quæ ante Romulum ab Euãdro in Italiam perhibentur allata. Lupercalia autẽ propter quid instituta sunt quantũ ad ipsius superstitionis cõmenta respectat, Liuius in 2. Decade loquitur. Nec propter morbos inhibẽdos instituta cõmemorat, sed propter sterilitatẽ, vt ei videtur, mulierũ, quæ tunc acciderat exhibendã: proinde si vel ad hoc ipsum aliquid hoc valeret, hoc intermisso, non morbus acciderit, cõtra quem Lupercalia reperta non sunt, sed fœminæ nequaquã generare debuerãt pro quarum fœcũditate cõcinnantur inuenta: quid dicturi estis de peste, de sterilitate, de bellorũ tempestate continuã, nũquid & hæc propter sublata Lupercalia cõrigerunt? Si autẽ non propter ista vel vitanda, vel curanda Lupercalia sunt prouisa; quid inani turbatione iactamini? quid Tuscia, quid Æmilia, cæteræq; prouinciæ, in quibus hominum prope nullus existit vt bellica necessitate cõsumeretur Lupercaliorũ fecit offẽsio, quæ longe ante vastatæ sunt, quàm Lupercalia tollerentur? Quãdo Anthemius Imper. Romam venit, Lupercalia vtique gerebãtur, & tamen pestilentia tanta subrepsit, vt tolerãda vix fuerit. Nũquid per Cãpaniam Lupercalia gerebãtur, quæ sublata morbos illic, & pestilentia procrearet? Sed dicturi estis ad Romam tanquam ad caput omnia pertinere, & quod hic factum non est, diuersis prouinciis ad eam pertinentibus obfuisse. Cur ergo antequam ad Romam istæ prouinciæ pertinerent, prætet Lupercalia propriis opibus floruerunt? vt sterilitas sit continuata terrarum Lupercalia sublata fecerunt: an nostrorum merita peccatorum? de quibus olim dictum est & quicquid Romani meruerant perdere mores, sterilitas certe fœminarũ debuit prouenire, propter quam auferẽdã Lupercalia instituta iactantur, non sterilitas terrarũ; propter quã Lupercalia non sunt instituta, remouenda. Quid in Africa? vnde sterilitas, quid in Galliis? Lupercalia ista fecerũt; an nostri mores, furta, homicidia, adulteria, iniustitiæ, iniquitates, ambitiones, cupiditates, periuria, falsa testimonia, oppressiones miserorũ, bonarũ causarũ impugnatio, malarũq; defensio, & in omnib. inaudita

Pag. 498.

peruersitas; postremo quod supra omnia est, A Deo fictæ mentes & sacrilegia, artesque magicæ etiam Paganis horrendæ. Ecce quæ faciunt omnia aduersa, & inimica nobis non Lupercalia, quæ sunt pro vestra salute, sublata. Sed quid dicitis vos ipsi, qui Lupercalia defenditis, & agenda proponitis? Vos eadem pretiatis, vos eorum cultum, celebritatemque vilem vulgaremque redditis. Si ostensio Lupercaliorum nobis aduersa procurauit, vestra culpa est; qui quod vobis singulariter prodesse putatis, negligentissime, non longe impari cultu, & deuotione, ea ducitis celebranda, quam profanitatis vestræ B celebrauere maiores. Apud illos enim nobiles ipsi currebant, & matronæ nudato publice corpore vapulabant. Vos ergo primi in Lupercalia commisistis; satius fuerat non agere quam ea cum iniuria celebrare: sed deduxistis venerandum vobis cultum, & salutiferum quem putatis ad viles, triuialesque personas, abiectos, & infimos. Si vere ergo profitemini in hoc sacrum, ac potius execramentum vobis esse salutare, ipsi celebrate more maiorum, ipsi cum amiculo nudi discurrite, vt rite vestræ salutis ludibria peragatis; si magna sunt, si diuina, si salutifera, si in C his vitæ vestræ pendet integritas; cur vos pudet per vos ipsos talia celebrare? si pudet & dedecus est, ita ne salutiferum est & diuinum & profuturum, quod vos ipsi dedecus esse fateamini? Nemo religionem profitetur, quam per se exequi prorsus erubescit & refugit: ipsa verecundia vestra vos doceat crimen esse publicum, non salutem & non diuinitatis cultum, de quo sapiens nullus erubescit, sed instrumenta prauitatũ, quibus mens vestra contra semetipsam testimonium ferens, quod gerendum profitetur, erubescit implere: Castores vestri certe, à quorum cultu desistere noluistis, cur vobis oportuna D maria minime præbuerunt, vt hyemis tempore venirent huc nauigia cum frumentis; & ciuitas inopia minime laboraret; an diebus sequentibus hoc futurum est æstatis, à Deo constitutum beneficium est; non Castorum vana persuasio? Dicite nobis nec Christiani, nec Pagani, vbique perfidi nusquam fideles; vbique corrupti, nusquam integri, quam tam vtrumque tenere non potestis, quam sibi vtrumque contrarium est. Dicite, inquam, Lupercaliorum patroni, & re vera diuinitatis ludibrii, & cantilenarum turpium defensores digni Magistri vesaniæ, & qui non sine causa sana E capita non habetis, digni hac religione, quæ obscœnitatum, & flagitiorum vocibus celebratur: videritis ipsi quid vobis salutis impendat; quæ tantam moribus labem, perniciemque proponit. Nec est, quod dicatis potius hæc agendo, & facinora vniuscuiusque vulgando deterrere à talibus commissis animos, & pudore refrenari, ne de his publica voce cantetur, quando sicut ille ait, non tam deterrere, quam admonere animos hæc ludibria videantur; & sicut ille dixit: Iram atque animos à crimine sumunt, eo F impudentiores effecti quo crimine publicato, expositáque verecundia nil superest omnino quod pudeat, nec habent quod metuat publicari, sed iam se fiducialiter exerat, qualis in propatulo, nõ per coercitionẽ; sed potius per quandam lætitiã, & celebritatem nominum decantata est quælibet illa persona, immo & religione se præstare confidit; vt sine, vnde nominum solemnia celebrentur, quæ nisi criminum decantationibus non coluntur. Dicite nobis itaque qui voluntatẽ profanitatis habetis propositũ falsitatis quam defendere non potestis, quod dicturi estis de siccitate, de grandine, de turbine, de tempestatibus variisque cladibus quæ pro morum nostrorum qualitate proueniunt. Numquidnam & hæc omnia pro sublatis Lupercalibus contigerunt, an in malis moribus castigandis meritis retributionibus inferuntur? Sed non mirum est homines non iudicio diuino velle ista contingere, sed vanæ superstitionis incursu: quibus sua crimina, & malefacta cooperiant, auctoritatem cœli, sydera perhibent adhibere, & fatalem inducit errorem, necessitatemque peccandi, facinoráque sua non de cordis propriis peruersitate procedere, sed cœlo auctore pendere. Proponite igitur pro quibus aut submouendis malis, aut promerendis bonis Lupercalia vestra fuerint instituta, & videamus quę illa bona prouenerint, cũ Lupercalia gererentur, & quæ mala successerint cũ Lupercalia viderentur ablata. Figite gradũ, ad quod vestrũ excidiũ dicatis hæc prodigia fuisse reperta, digni qui mõstrũ nescio quod pecudis hominisq; mixtura cõpositum, siue vere, siue false editũ celebretis. Si propter pestilentiam sũmouendã, vt antiquiora prætereã, ecce antequã meis tẽporibus tollerentur, pestilentiã graue tam in vrbe quam in agris hominũ, pecudũq; fuisse non dubiũ est: si pro sterilitate iactatis, cur in Africa, vel Gallis ista cõtingunt, vbi nec fuerunt aliquando Lupercalia, nec cõstat fuisse sublata? Cur nunc oriens omniũ rerũ copiis exuberat, & abũdat; qui nec celebrauit vnquam Lupercalia nec celebrat? An dicitis illic nocere, vbi per plurima sæcula fuerant celebrata, & repẽte sublata sunt? Videamus ergo si his temporibus quibus dicitis agitata & rite, ac plena sui, sicut vobis videtur, deuotione cõpleta sunt; nunquam pestilentia prorsus extiterit: si vero sæpenumero his cladibus ad extremum periculi ventum est; apparet his malis summouendis nihil Lupercalia profuisse; etiam eo tempore quo sicut dictum est, vt putatis, competenti ordine gererentur, sic de singulis quibusq; necessitatibus, propter quam dixeritis fuisse prouisum. Si constiterit etiam illis non desiisse, vana huius remedii conuincitur esse præsumptio. Verumtamen cur non hoc etiam nunc experiamini, vtrum valeat aliquid etiam rite celebrata, & vos per ludibria ista discurrite vestrorum more maiorum, vt diuinam rem, & salutarem vobis, vt dicitis, deuotionis celebrando, saluti vestræ prospicere magis, magisque valeatis. Numquid cum hæc celebrarentur, à Gallis Roma non capta est, & sæpenumero ad extrema quæq; peruenit? Nunquid bellis ciuilibus sub hac celebritate non concidit? Numquid Lupercalia deerant quando Vrbem Alaricus euertit? Et nuper cum Anthemii, & Ricimeris ciuili furore subuersa est, vbi sunt Lupercalia? cur istis minime profuerunt? certè diuinum est: si salutare vobis, cur non per vos ipsi vt maiores vestri ista faciatis? Cur causas vestræ salutis minuitis? cur decoloratis? cur elidistis? cur ad vilia quæque deducitis? quod imputatis nobis? cum ipsi remedia vestra calcetis? Satius est & non tentare, quam contumeliosè peragere, maiores certe vestri, si viciose (vti illis videbatur) sacrum aliquod celebrassent, instaurandum esse ducebant. Cur non quod ad vitiosum cultum redegistis, per indignas quasque id

exequendo personas, competenti instauratione A reparatis, vt causas vestræ salutis plenius, perfectiusque tractetis? cur vos pudeat agere, si salutare est? Si diuinum quod tractasse sit dedecus? Sed inquis vel imaginem ipsius rei non debere moueri, si prodest, si salutare est, cur imago potius apud vos, & non ipsa sit veritas? aut si certe nec tunc profuit, quando ritu integro, sicut dicitur, tractabatur? Quid quæritis eius imaginem, cuius nec ipsam profuisse cernitis veritatem? Sed dicitis tot sæculis rem gestam non oportere secludi, nihilominus multis temporibus paganitatis superstitio ventilata est. Sacrificetur in templis dæmonum, & in Capitolio B profana vanitas celebretur. Cur portionem defenditis, & quæ maiora sunt præteritis? Si plurima genera vanitatum multis acta sæculis probantur esse sublata; cur portio, quantouis tempore ventilata non possit auferri? Si temporibus præscribitur, imputate maioribus vestris, qui cum hac temporis præscriptione non vsi sint, posse quod superfluum est, & debere remoueri, dum plura & maiora submota sunt, iudicarunt. Sed dicis etiam Christianis temporibus hæc fuisse: sed etiam illa aliquandiu Christianis quoque C temporibus celebrata sunt. Numquidnam, quia sub primis præsulibus Christianæ religionis ablata non sunt, ideo sub eorum successoribus tolli minime debuerunt? Multa sunt, quæ à singulis Pontificibus diuerso tempore sublata sunt noxia, vel abiecta. Non enim simul omnes in corpore curat medicina languores, sed quod periculosius conspicit imminere; ne aut materia corporis non sufficiat medicinæ; aut pro conditione mortali simul omnia non possit auertere; quære quale sit, vnde agis, si bonum est, si diuinum, si salubre: merito quandocumque tolli non debuit, D si nec salubre, nec diuinum causandum tibi magis est; cur tardius auferatur, quod superstitiosum constat, & vanum? quod certe Christianæ professioni non conuenire manifestum est. Postremo quod ad me pertinet, nullus baptizatus, nullus Christianus hoc celebret, & soli hoc Pagani, quorum ritus est, exequantur, me pronunciare conuenit Christianis ista perniciosa, & funesta indubitanter existere; quid me incusas, si quod professi minime inimicum est à consortibus professioni Christianæ pronuntio submouendum? Ego certe absoluam conscientiam E meam, ipsi videant, qui iustis admonitionibus obedire neglexerint, quod etiam prædecessores meos forsitan fecisse non ambigo, & apud Imperiales aures hæc summouenda tentasse: & quia auditos esse non constat; dum hæc mala hodiéque perdurant, ideo hæc ipsa Imperia defecerūt, ideo etiam nomen Romanorum non remotis etiam Lupercalibus vsque ad extrema quæque peruenit. Et ideo nunc ea remouenda suadeo, quæ cum nihil profuisse cognosco, tanquam cōtraria veræ religioni, noxia potius extitisse pronuntio. Postremo si de meorum persona præ- F scribendum æstimas prædecessorum, vnusquisq; nostrorum administrationis suæ redditurus est rationem, sicut etiam in publicis dignitatibus fieri peruidetis. Ego negligentiam accusare non audeo prædecessorum; cum magis credam fortasse tentasse eos, vt hæc prauitas tolleretur, & quasdam extitisse causas & contrarias voluntates, quæ eorum intentionibus præpedirent; sicut ne nunc quidem vos istos absistere insanis conatibus velle perpenditis.

BEATISSIMI GELASII Papæ I. dicta aduersus Pelagianam hæresim.

Demonstrat hominem non viuere sine peccato, & dictum Apostoli: Vir infidelis sanctificatur per mulierem fidelem, &c. *mysteriumque Resurrectionis declarat.*

De Pelagianis quidem sensibus, blasphemiisque sacrilegis, & apud maiores nostros tam diuinis quàm humanis legibus, iusta discussione damnatis, nimis est copiosa materia; quia & illorum est multiplex perniciosa peruersitas, eoque nocentior, quo verisimilitudinis colore subtilior, quam de ipsius humani generis principe, prauo funestoque commento, non rite conceptam rerum consequentium mendaciis texuerunt. Necesse est enim, vt qui à principio deuiarit ab integro tramite, vagus vbique progrediens, quanto se currere fortius putet, tanto plus erret; & in his vt competit refutandis, disputatio prolixa debeat adhiberi: quoniam quidem perfectæ medicinæ mos est originem vel intelligere prius, vel reserare morborum; eisque patefactis medelam conficere congruentem; quæ cuncta, si Dominus vitam facultatemque tribuerit, in quantum cœlesti rore vegetati valebimus, alias moliemur explicare. Nunc autem hunc articulum, qui quosdam mouere perhibetur, sufficienter interim duximus explicandum; vt eodem conuenienter inspecto, quod in cæteris cauere iam debebant, Domino Deo nostro præstante perpendant. Æstimant igitur quidam in hac vita posse quemquam hac perfectione consistere; vt nullis prorsus fragilitatis humanæ pulsetur affectibus nec corporeis exagitetur illecebris: quod quisquis propriis viribus, suæque proposito voluntatis existimet adipisci, semetipsum seducit, & veritas in eo non est. nam si in ipsis primis hominibus, dum sua nimium felicitate confidunt, & tantam Dei gratiam in vacuum recipientes, non orando, quod vtique nusquam fecisse referuntur, nec de perceptis gratias referendo; nec vt eadem intemerata durarent, suppliciter implorando, incolumes constare nequiuerunt: quanto magis post præuaricationis ruinam, in quam mala sui confidentia creatorem nullatenus inquirendo, lethaliter inciderunt, absque diuino munere suis viribus vel ægri, vel stare non possunt; sine quo nec integri persistere valuerunt. Sin vero quisquam non possibilitate facultatis humanæ, sed per diuinam gratiam hoc asserat in hac vita quibuslibet sanctis posse conferri, bene quidem facit (nam dono Dei cuncta possibilia sunt) talia confidenter opinari, & sperare fideliter. Sed vtrum aliqui tales extiterint, qui vsque ad hanc perfectionem vitæ præsentis accederent, sicut nusquam euidenter astruitur; sic nos facile vel firmare vel impugnare non conuenit, magisque sobrium est, ex ipsorum vocibus Prophetarum, Apostolorumque sanctorum, quatenus huius vitæ profectum meriti debeamus agnoscere, quibus vtique in hoc mundo quantum ad sanctæ vitæ pertinet

institutum, nihil excellentius vel fuisse, vel esse manifestum est: qui etiam si copiosiore Dei munere vel raris omnino, vel minimis humanæ cõditionis passionibus impetiti sunt, & affluentiore Dei gratia mortalitatis vitia facile superarunt, non vsque adeo tamen expertes eorum se fuisse testantur, vt scilicet illius immaculati agni sit proprium, nullum prorsus habuisse peccatum, ne non soli videatur esse deputandum, si alius quilibet sanctus expers delicti fuisse credatur. Contenti simus ergo professione sanctorum; & quid de se ipsi magis pronuntient, audiamus, quam quid vel temere cogitandum sit, vel nostris opinionibus ventilandum sine certa auctoritate sectemur.

Cur à peccato [illegible] humani generis immunem [illegible].

Cur autem cum Deus omnipotens post mysterium reparationis humanæ etiam id homini conferre potuerit, vt ab omnibus omnino vitiis esset immunis, maluerit fideles suos saluos fieri, & expectare perfectæ beatitudinis firmitatem, vt quod sperando desideramus, rebus possimus adipisci: censueritque nunc perficere in infirmitate virtutem, quam remotis infirmitatibus humanam cõditionem nulla sineret languoris exagitatione pulsari.

Pag. 493.

Quantum Dominus ministrarit, vt competit, differetur scripturarum testificationibus, contra quarum tenorem nihil est temere profitendum super his sensibus eruditi. Constat in ipso primo homine Christum & Ecclesiam figuratam, beato Paulo Apostolo nos docente, cum de fœdere sancti coniugii loqueretur; Sacramentum hoc inquiens magnum est: Ego autem dico in Christo, & in Ecclesia. Itaque iam inde vt sanctorum quisque processit, in huius sacramenti figuratione censitus est; & hoc mysterium omnes sancti ab Abel suis sacrificiis, actionibusque gesserunt. In Christo ergo & in Ecclesia, in qua vtique generaliter præcondita est remissio peccatorum, fideles quique Deo, sanctique vixerunt, & vsque ad legis tempora per Moysen datæ certis sunt sacrificiis in huius mysterii virtute purgati. Quapropter si eguerunt omnes mysticis immolationibus incessabiliter expiari, non dubium est vitiis humanæ conditionis fuisse pulsatos; à quibus eos per illa remedia futuri sacramenti necessarium esset incessanter absolui. Iam vero legis tempore neminem fuisse sanctorum, qui non hostiam obtulerit pro peccato, lectio veneranda testatur: In tantum vt etiam Pontifices sic apud Deum causas agerent populi tunc fidelis, vt ipsi quoque pro suis delictis hostias immolarent, passimque vniuersi Prophetæ proclament peccatis suis veniam postulantes. Inde est, quod sanctus Iob dicit: Nemo mundus à sorde nec infans cuius est vnius diei vita super terram. idemque alibi: Astra non sunt munda in conspectu tuo. Prophetæ quoque Dauid de generalitate sanctorum certa definitio prolata cognoscitur, quæ ait: Ne intres in iudicium cum seruo tuo: quoniam non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens, vbi vtique neminem prorsus hominum discreuisse perspicitur, sicut idem planius hoc ipsum loquens manifestiusque declarat: Dixi pronuntiabo aduersum me iniustitiam meam Domino; & tu remisisti impietatem peccati cordis mei. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore oportuno. Qui vtique non poterat non solum sub lege sanctus esse, sed in futura Dei gratia eminentioris propositi post futurus. Vnde quod ait; In tempore opportuno, non sine rerum venturarum cognitione subiunxit etiam & in oratione sua sapientissimus Salomon: Non est homo qui non peccauit, & item ipse: Quis gloriabitur castum se habere cor; aut mundum se esse à peccato? Sed ne putentur illorum temporum sancti ab hac impassibilitate forsitan excipiendi, quoniam concessis à Deo coniugibus vtebantur, quamuis & beatus Elias passibilis fuisse memoretur: quemadmodum consequentia declarabunt: & sanctus Propheta Daniel non solum pro populi, sed & pro suis peccatis perhibeatur orasse, sicut ipse dicit: Cum orarem, & confiterer peccata mea, & peccata populi mei Domino Deo meo. Tandem veniamus ad beatos Apostolos, & dicat beatus ille Iacobus; qui cum omnes vtique iusti essent Apostoli, proprie atque speciatim iusti viri prærogatiuam legitur assecutus: Beatus vir qui suffert tentationem, quia cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se. Et item post paulum: Vnusquisque autem tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus: deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum, peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem. Item idem; In multis enim offendimus omnes. Idemque sequutus adiunxit: Et Elias homo erat similis nobis passibilis. Dicat beatus Petrus Apostolus: Charissimi rogo, vt quasi incolæ & aduenæ abstineatis vos à corporalibus voluptatibus, quæ militant aduersus animam. & iterum: Nolite mirari ad feruorem, qui ad tentationem vobis fit; quasi noui aliquid vobis contingat. Item postea: Sobrii estote, & vigilate, quia aduersarius vester diabolus, quasi Leo fremens; circuit quærens quem deuoret, cui resistite in fide; scientes easdem passiones in omni quæ est in mundo fraternitate vestra fieri, à qua fraternitate nimirum se ipsi fidelium sæpe cunctorum fratres annuntiant; nec suam probantur discreuisse personam. Dicat beatus Ioannes Apostolus & Euangelista ille, qui in pectore discubuit Saluatoris: Si dixerimus quia peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus. quia veritas in nobis non est, quod si confessi fuerimus delicta nostra, fidelis est & iustus. qui dimittat nobis peccata: & mundet nos ab omni iniquitate. Item quod si dixerimus, quia non peccauimus, mendacem faciemus eum, & Verbum eius non erit in nobis. Dicat idem, Hæc scribo vobis vt non peccetis. Sed si quis peccauerit, aduocatum habemus apud Patrem iustum, & ipse propitiatio peccatorum nostrorum, non tantum nostrorum, sed & totius mundi. Item ipse: Omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & ambitio sæculi, quæ non est à Patre; sed ex mundo est, & mundus transit, & concupiscentia eius: qui autem fecerit voluntatem Domini, manet in æternum. Veniat minimus Apostolorum, sed vas electionis Dei: veniat magister gentium Paulus prædicator diuinæ gratiæ singularis, & mysterii cœlestis copiosus expositor, ille qui verba ineffabilia siue in corpore siue extra corpus nesciens in tertium cœlum leuatus audiuit: qui tanta gratia redundauit, vt cum omnium esset postremus, plus omnibus laboraret, & qui non solum fidelibus insinuet quid super hac parte sentiret; sed etiam quid de se ipso pronunciet, libere veritatis doctor annuntiet. Et quoniam longum est cuncta, quæ ad hanc causam pertinent, dicta reuoluere, ponantur pauca de multis, ex quibus nobis sufficientissime de-

Marginal references: Ephes. 5. — Iob 25. — Psal. 142. — Ibid. — Dan. 9. — Iacob. 1. — Ibid. 1. — 1. Petr. 2. — Ibid. 5. — 1. Ioan. 1. — Ibid. 2. — 2. Cor. 12.

A monstretur, magis nos cum Paulo debere infirmari, vt habitet Christus in nobis, quam cum quolibet aliter sentiente quàm paulus fortes videri; & velut (quod absit) Christi remediis non egere. Ait ergo: Scio enim quia non habitat in me, hoc est, in carne mea bonum; nam velle adiacet mihi; perficere autem bonum non inuenio: nō enim quod volo bonum, hoc facio, sed quod nolo malum, hoc ago. Si autem quod nolo, illud facio, non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Item, Condelector enim legi Dei, secundum interiorem hominem: Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, ac captiuum me ducentem B in lege peccati, quæ est in membris meis. Miser ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia Dei per Iesum Christum Dominum nostrum. Quare se igitur miserum hominem appellat? quare se gaudet per Christi gratiam de mortis corpore liberari, si nullis affectibus humanæ miseriæ pulsabatur; si nullis infestabatur, ex quibus liberaretur incursibus? Item idem, Caro concupiscit aduersum spiritum, & spiritus aduersus carnem. hæc enim quæ vult spiritus perficit, ne de perfectione superbiat, & C idem non perficit caro quæ vult, vt sic humanæ conditionis admoneat.

Rom. 7.

Gal. 5.

Ne tamen vsquequaque propositum fidele demergat, ac ne forsitan vt solent quidam vanis opinionibus arbitrari, quod hæc B. Apostolus Paulus sub alterius nescio cuius persona pronuntiet, quam de se ipso fateatur; quamuis nihil illic tale valeat prorsus ostendi, tamen cum ait: miser ego homo, quis me liberabit de corpore mortis? gratia Dei per Iesum Christum, tam gentium, quam Iudæi remota probetur esse persona. Audiamus tamen hunc alibi, quasi D sese manu propria designantem, ac semetipsum specialiter indicantem: ego ipse mente seruio legi Dei, carne autem legi peccati. & item de se ipso, Castigo corpus meum & in seruitutem redigo, ne qui aliis prædico, ipse reprobus efficiar. Quis igitur non aduertat, quid interesse potuerit quod membra sua castigando refrenaret, ne reprobus existeret, si nullis talibus stimulis pulsaretur, quod negligendo, & non corporis sui castigatione subigendo, reprobus esse potuisset? Quapropter cum hæc & Apostoli de semetipsis professi fuisse monstrentur, qui E etiam si ista minime prodidissent, procul dubio tamen omnes orationem Dominicam, & necessario prædicarent, & veraci corde proferrent, qua quotidie supplicantes dimitti sibi sua debita postularent, & ne in tentationem inducerentur orasse, & vt à malo liberarentur, suppliciter implorasse doceantur; propter quod etiam B. Ioannes Apostolus, quod supra iam dictum est, intelligitur edidisse, dicens: Si dixerimus nos peccatum non habere, mendacem faciemus eum, Christum scilicet, qui hanc orandi formam suis discipulis condidisset, in qua vel quotidiani debiti relaxatio pronunciaretur, F & ne in tentationem inciderent, implorarent, vel vt à malo liberarentur exposcerent, si nihil esset omnino quod aut debitum prægrauaret minime relaxatum, aut tentatio posset inferri peccati, aut nullum à quo liberarentur malum prorsus existeret. Sic autem quosdam mouet surripiens illusio dormientium, quasi non grauior æstimata sit concupiscentia vigilantium. Quamuis enim & insolentia corporalis frequentius refrenanda sit vel castigatione ieiunii,

Rom. 7.

1. Cor. 9.

Pag. 494.

1. Ioan. 1.

vel ciborum frugalitate sumptorum, ne materia præbeatur humanis sensibus phantasticæ voluptatis imaginatione fallendis, vel magnis hoc de miseratione diuina sit precibus implorandum, vt ab illecebrosis visionibus sopitæ mentes reddantur immunes: Tamen siue hæc incontinenter agentibus siue viuentibus continenter eueniant, certe si quis est, minor reatus est nescientium, quam carnalis operis appetitu, palam aperteque cupientium. Denique licet non paruo Dei munere potiatur quisquis aut nullis talibus si fieri potest, aut perraris pulsatur insidiis, nusquam legimus in culpam vocari phantasmata somniorum, sed plane ipsius Domini voce non ignoramus esse depromptum; quod quisquis mulierem viderit, ad concupiscendum, quod eandem sit suo corde mœchatus, vbi consequenter reatum subesse non dubium est. Ideoque tam iugi supplicatione, quam eleemosynis, cæterisque bonis actionibus expiandum est. Non enim vacat mysterio quod dictum est: Omnia per eleemosynam posse mundari, cum ait Dominus, dum de internis, externisque figuraliter purificationibus loqueretur: Veruntamen quod superest, date eleemosynam; & ecce omnia munda sunt vobis. Sed etiam illud quod charitas cooperiat multitudinem peccatorū, vt scilicet quicquid in synceritate corporis, & mentis attrahitur, rationalis pietatis opere deleatur. De beatis autem, sicut supra iam diximus, Apostolis, tantum debemus nosse quæ ipsi de sua conuersatione sentiri propriis vocibus ediderunt. Quæ verò tacita sunt ab eis, nulla nobis relinquetur licentia perscrutandi. Sed iam diligentius vestigemus, cur hæc post reparationem quoque generis humani, renouationemque naturæ, quæ fit per baptismatis sacramentum; non solum hæc vitia sublata non fuerint, sed ipsos etiam in magnæ continentię proposito constitutos siue minus, siue amplius prout quisquis gratia diuina dispensante profecerit, tamen infestare non desinant, cur relicta sint, contra quæ mens religiosa pugnaret. Et licet iam saluati per fidem, spem redemptionis accepimus, adhuc tamen expectetur, sicut ait Apostolus, redemptio corporis nostri, & cum mysteriis cœlestibus iam renatis pignus sit adoptionis ingenitum, perficienda deinceps sustineatur adoptio, vt scilicet deficientibus iisdem vitiis contra quæ nobis in hoc tempore, continua dimicatione ab hac necessitate liberati, quod fide suscepimus, quod spe ¦ proposita sustinuimus, ipsarum rerum desideratis affectibus assequamur; quatenus hac incursionum peste prorsus exuti, tranquilla semper sanctificatione viuamus; quod in illa futura beatitudine promittitur esse complendum, cum sicut ait Apostolus, corruptibile hoc induerit incorruptionem, & mortale hoc induerit immortalitatem, atque animale corpus spiritualem sumpserit dignitatem. Igitur dubium non est, superbiam super omne esse peccatum; quippe de qua scriptum est, Initium omnis peccati superbia. Quod tantum malum est, vt singula praue facta in hoc ipso quia praua sunt, censeantur esse damnanda, solaque sit superbia, quæ & in benefactis periculosa doceatur: hæc est, quæ non tantum animal rationale in terris positum constare non sinit, sed Angelicam quoque deiecit infesta naturam. Nam cum Deus omnipotens, qui fecit omnia bona valde, cuncta suis modis, & congruis ordinibus instituta condiderit, eaque propriis

Phantasmata somniorum non sunt peccata. Matth. 5.

Luc. 11. 1. Pet. 4.

1. Cor. 15.

Eccl. 10. Superbia super omne peccatum.

A concesserit vel manere, vel proficere posse mensuris; hic rationabili creaturæ subrepsit affectus, *Gen. 1.* qui per id, quod decentius facta consisteret, plus ei de propria dignitate confidere, quam sicut modus eius poscebat, de ipso collatore dignitatis ingessit, atque ita aliter appetendo sui culminis firmitatem quam competens eius & decens norma requireret, fecit eam præter ordinem naturalem cupiendo fastigium meriti potioris erumpere; qui excessus vtique sicut reatum intulit excedenti, *Ib.* sic iustitiam conditoris, contra cuius ordinem tendebatur, offendit: & dum ab eo tenore cessatur, quo solo proficeretur ad summi boni perenne consortium, consequenter, B qui ad eius stabilem participationem peruenire non posset, defectus accessit, sicut creaturæ rationalis vsibus congruebat. Nam Angelos ad profectum conditos promerendæ stabilitatis æternæ, illa res indicat, quoniam si sic facti essent, vt vlterius nihil egerent, nulla pars eorum vllum potuisset habere defectum: non enim in eis diuersam naturam fuisse dicendum est, ne ille, qui propria voluntate prolapsus est Angelus, excusaretur, si hoc illi non suæ proteruitatis ingessit arbitrium, sed necessitas sibi inditæ conditionis imposuisse videatur. Vnde ergo beati & C sublimes Angeli de perceptis gratus, piæ deuotionis officio & non se ipsos, sed potius ipsi præferendo conuenienter auctorem, ad eius perpetuitatem proficere prouehique meruerunt: inde isti qui reprobi sunt de perceptis consequenter ingrati, debitumque dissimulantes obsequium, seque ipsos magis, quam qui tantæ dignitatis substantiam condiderat, præferre molientes: & delectatione suæ creationis illecti à creatoris honore

VII. cessando; quanto arroganter elati, tanto æternitatis rectitudinem per irreuerentiam non sequendo, ab eius pariter & indignatione & D participatione retracti sunt; & ab eo quod sempiternum est recedentes, in id quod semper deficit, sunt reducti: quod præstante Deo nostro, alias confidimus plenius exequendum. Nunc interim quantum præsenti negotio sufficit, hæc illa causa est, hoc illud malum, per quod etiam sine vitio corporali quadam spirituali fornicatione motus Angelus à diuina qua illustrabatur gratia & participatione delapsus est; eoque modo degener factus ac de cœlesti sede pro hac sua decoloratione seclusus, secundæ conditionis imaginem Dei per inuidiam flammatus euertit. Iisdem mo- E tibus aggrediens in securitate degentem, quibus de summis ad ima male confisus ipse deciderat; hinc illa felicitas paradisi primis hominibus constare non potuit: hinc illa primæ conditionis integritas, dum ita de se fidit, tamquam ipso qui condiderat non egeret, nec de perceptis agit gratias, quod nusquam fecisse memoratur, nec de conseruandis quæ sumpserat, poscit auxilium, nec ad eum etiam pulsata tentatoris accessu deuota concurrit, & consulit, suæque se credit inter prospera voluntati, facile sine præsidio creatoris patuit deceptoris insidiis, & in præua- F ricationem tracta consequenter illiciti, conditionem præfixæ mortis inuenit, meritoque est competenti subiecta vindictæ: quoniam nec de bonis fuerat deuota retinendis, nec malum præcauerat ante prædictum; dum pro maioris ambitum potestatis, Deum se sc. fore præsumentis, foueas hostibus persuasionis incurrit; & quæ si suo ordine mansisset, grata factori, perpetuum summæ commercium Deitatis potuisset apprehendere, competenter sine debito summæ diuinitatis officio copiosa promissione lustrata, ad diuinitatem non potuit peruenire. Sic ergo sine illius principalis ac summæ rationis affectu; quæ in bonis semper retinendis, contrariisque refutandis intemerata persistit: ad cuius vtique similitudinem rationale fuerat animal institutum, vt eam pro suo modulo congruis actionibus imitando, ipsiusque seruando reuerentiam, subsequendoque gratiam, vt vere similitudo eius & imago permaneret, obtinere potuisset, fieretque diuinæ rationis tanquam suæ parentis & auctoris digna consortio; & per hæc nihilominus, vtpote particeps æternitatis æterna constare, dum sua, quæ creata fuerat dignitate confidit; sibique se putat in eo quod erat facta subiacere, nec subdita veneratur deuotione factorem, & ab illius participatione discessit, & in se ipsa sine illo, in quo habebat subsistere posse, non constitit. Atque ita ordinem legitimæ rationabilitatis Pag. 495. excedens, in irrationabilitatis abruptum per verisimilitudinem ratiocinationis, qua Deum se fieri credebat, abducta est; & illius priuatione, quæ sempiterna vita est, in istam recidit, quæ sine fonte vitæ vitam perpetuam retinere non posset. Quamuis ergo pro his transgressionibus digna fuerit vltione, iustus tamen arbiter Deus, sic istam creaturam propositæ legis æquitate corripuit, vt quæ diuinum sequi tramitem inter felicia fastidiuit, sibimet ipsam merita lance dimisit. *Diabolus in humanum genus inuidia vnde est orta.* Vt tamen quia & decepta fuerat creaturæ potioris incursu, illius scilicet, quæ fremebat, illo terrenam proficere posse substantiam, vnde spiritalis ipsa deciderat, & tamquam solatium capere cupiebat de alterius ruina creaturæ, velut non solum se culpandam ex alterius quoque transgressione prætenderet, sed lapsum suum in creatoris referret opificium, cuius & aliud opus constare veluti minime potuisset, ineffabili circumuentæ pietate consuleret, vtramque vero creaturam recte conditam hac ratione monstraret, quia & degeneres Angeli per sanctorum Angelorum beatitudinem confutantur. Quod iisdem modis, quibus illi, hoc est, debitę pietatis officio, creatoremque suum debita prædicatione laudando, per dignationis eius augmenta, profectumque reuerentiæ competentis, participationem boni parentis, stabilitatemque perpetuam sempiternæ gloriæ sunt adepti. *Cur diabolus peccauit.* Sic isti quoque si eodem tenore niterentur, ad similem beatitudinem venire potuissent, nisi desides à sui laude factoris & competentem reuerentiam non sequentes, ab eius retracti participationis affectu, propriæ nequiuissent incrementa, perfectionemque sumere dignitatis, dum suæ institutionis claritate detenti vlterius se nihil agere, ac sibi se sufficere posse præsumunt, per quę se ipsos obtinere fidentes quicquid per solam gratiam potuissent conditoris adipisci, quod in suæ prorsus conditione mutabilitatis habere non poterant, homo quoque de se ipso manifestis indiciis reuincatur, in tantum rite factus, vt qui per diuinam gratiam potest surgere post ruinam; multo amplius potuisse doceatur, si eandem gratiam deuota mente sequeretur integer permanere, quantumcunque gratia ista prę- *Gratia Dei in homine quantum potuit.* ualeat magis inde cognosci, dum & incolumis absque eadem stare nequiuerit, & valeat ad eandem incolumitatem redire post lapsum. Bonus ergo artifex Deus, qui sempiternum & summum semper habet esse: quod bonus est, atque ideo nec vnquam crescendi gerit amplius appetitum: quia nihil est super id, quod sempiternum bo-

num semper, & summum est, nec vlla potest inclinatione diminui, de hoc ipso, quod summum bonum sempiternumque consentit. Vnde etiam non per rapinam in forma Dei dictus est constitutus: qui hoc habebat vtique per naturam, sicut ille Spiritus, qui quod erat nec sempiternum habebat omnino, nec summum per rapinam maluit occupare, quam per auctoris gratiam, porpetem consequi dignitatem, à quo sumpserat angelicæ substantiam claritatis, quemadmodum B. Angeli in diuina gratia permanentes consequuti sunt sempiternæ beatitudinis firmitatem: prauus autem spiritus nec illud potuit obtinere quod visus est incompetenter in- B uadere, & tenorem suæ conditionis excedens, in hoc etiam non potuit permanere, quod factus est. Auctor ergo bonus vt bonum se opus condidisse firmaret, si in eadem sui conditione perlisteret, inferioris creaturæ suæ miseratus offensam, quod spiritualis substantia, quæ & sui & alterius processerat, ipsa deceptrix atque in sua nequitia perseuerans omnino consequi digna non fuerat, terrenæ conditionis & per fraudem deceptæ substantiæ naturam pariter clementer suscepit & causam; sicque vt nunc breuiter explicemus, competenti lapsam dispensatione re- C parare proponens, vt in se ipso hæc eadem natura, quæ per inobedientiam mortis rediret ad vitam, solus ipse peccat in se sciens in substantia, quam post peccatum restaurandam potenti benignitate susciperet, vt indebitam mortem quam sine peccato vtique non debebat pro his qui per peccatum debitores mortis extiterant, imputaret; simulque diabolum hominis deceptorem, qui consentientem sibi subditum per diuinam tenebat iure sententiam, per iustitiam nihil ei reddere iam debentem. Et cum occidisset eum in quem sine peccato licentiam non ha- D bebat, merito ei vice mutua subiugaretur addictus, quique se humanæ substantiæ vt pote captiuæ suæ Dominum Deumque iactabat; huic & iusto pariter, & Deo vero mutuo subderetur. Intererat enim æquitatis immensæ & non abruptæ diuinæ potentiæ diabolus, sed ipsius hominis etiam quem se postrauisse iactabat iustitia vinceretur, quibus non satis habuit reparator excelsus, vt ipse tantummodo in ea natura quam sumpserat, gereret de hoste humani generis hunc triumphum. Quid enim præstaretur, vniuersæ nostræ creaturæ, si victor diaboli solus Christus existeret? Tribuit ergo fidelibus suis dignanter immensa pietate consortium. Tribuit per gratiam suam fidemque collatam, vt hominum millia ineffabilis compendio sacramenti participatum eius acquirerent, renouatæque in suo Saluatore naturæ facti consimiles, ipsi quoque fierent deceptoris sui mutata sorte victores. Itaque contra superbum spiritum permanentem, hoc est prouisum curatione saluandis, vt competentibus modis ad suæ conditionis integritatem proficerent, dignitatemque cælestem; quatenus elationis exitialis affectum (qui non solum humanam, sed ipsam quoque sicut dictum est angelicam prostrauerat ante naturam) humanitate necessaria medicinaliter declinaret ad integritatem reparandam, quippe post lapsum carere debuit illo malo, quo integra præstare nequiuerat: oportebat autem vt ipsa quoque rationabilis humana creatura quod propria voluntate perdiderat, etiam secundum Dei gratiam propriam reciperet voluntatem, & quæ sine merito curabatur, tribueretur ei, vt etiam hæc seque-

Cur Deus Verbum carnem humanam suscepit.

Christiani per Christum victorem vincunt diabolum.

A retur ex merito: propterea maluit singularis ille Saluator perfici potius in infirmitate virtutem, quam rursus sine infirmitate vel de se confidentem, vel auctoris negligentem fieri humanam substantia sine infirmitate securam. Hinc est igitur quod B. Paulus, qui & ruinam conditionis humanæ, & restaurationem ceteris copiosius intimauit, etiam de se ipso clamat: Ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ Angelus satanæ, qui me colaphizet: propter quod ter Dominum rogaui, vt discederet à me, & dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea; nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, vt inhabitet in me virtus Christi. & iterum ipse: Vanitati enim creatura subiecta est; Adhuc vtique vanitati, quantum adhuc mundanis sensibus implicatur, corruptibilique conditione deprimitur. Illa vtique creatura, de qua idem dicit alibi: Si qua igitur noua creatura, vetera transierunt: ecce facta sunt omnia noua, & de qua idem alibi dicit: Ipsius enim sumus figmentum, creati in Christo, in operibus bonis. Itemque ipse de eadem, in Christo enim Iesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed noua creatura.

Hæc vtique creatura, qua in Christo refecti sumus; non quia ab initio facti sumus, de qua etiam beatus Iacobus Apostolus sic ait: Voluntarie genuit nos verbo veritatis, vt simus initium aliquod creaturæ eius, non illius creaturæ, quæ in Adam condita est, sed quæ patris luminum, à quo est omne datum optimum, & donum perfectum voluntate genita verbo veritatis, initium sumpsit in Christo; & hoc ipsum ideo, ne quibuscunque suis bonis fideret humana substantia: sed quidquid recti in se esse cognosceret, desursum descendens, esse perpenderet ab illa incommutabili, & sine vicissitudinis obumbratione, luce semper immensa, per quam sibi mutabili & vicissitudinem obumbratione fuscatæ, luminis veri munus sentiret impendi. Hæc est igitur illa creatura, quæ spiritualiter viuens, non volens sustinet mortalis infestationis effectus, contra quos indesinenter pugnans, mallet non habere quos vinceret, quam cum infesto iugiter hoste confligere. Non volens ergo subiacet in tantum vanis desideriis, in quantum sine dubitatione periturtis. Vnde dicit Apostolus: E Caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, vt non quæ vultis, illa faciatis; sed propter eum inquit, qui subiecit in spe, vt nemo in hac scilicet vita rursus de plena felicitate sic arrogans; ac ne rursus forsitan desperatione succumberet, sic eam subiecit his molestiis perferendis, vt tamen spe consoletur erecta. Hæc est igitur sine ambiguo creatura, de qua ait; quia & ipsa creatura liberabitur à seruitute corruptionis in libertatem gloriæ filiorum Dei. Patefecit de qua creatura vellet intelligi, in libertatem inquiens filiorum Dei, quæ in hoc mundo ex ea parte nunc seruit: qua vitiis infestatur hu- F manis. Tunc ad libertatem filiorum Dei perfecta securitate venturam, cum corruptibile hoc induerit incorruptionem, & mortale hoc induerit immortalitatem, vt fiat sermo, qui scriptus est; Absorpta est mors in victoria: vbi est mors victoria tua? vbi est mors, stimulus tuus? stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero peccati lex. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum Christum. Quapropter beatus Apostolus manifestius vo-

2. Cor. 12. *Rom.* *2. Cor. 5. Ephes. 2. Gal. 6.* *Creatura noua quomodo dicatur Christianus.* *Iacob. 1.* *Gal. 5.* *Pag. 496.* *Rom. 8.* *1. Cor. 15.*

iens de qua creatura ageret, & de qua eius seruitute, quave libertate dissereret, vtpote per quem Christus loquebatur, ostendere, adhuc inculcat, & dicit: Scimus enim, quod omnis creatura ingemiscit & parturit, non nisi rationabilis creatura est, & illa rationabilis, quæ quid ingemiscat, quidve parturiat, iam renata cognoscit, & infirmitatem suam deflens, promissionem perpetuæ tranquillitatis expectat; quod doctor egregius quousque perducat, diligentius intuendum est: non solum inquiens illa, hoc est creatura populi Christiani, sed nos ipsi primitias spiritus habentes. Ipsi vtique Apostoli, ipsi Ecclesię principes & parentes, qui primordialiter sancti Spiritus dona sumpserunt, quæ Ecclesiastiais ministrarent spiritualiter incrementis; vbi sine controuersia semetipsos quoque in vna eademque quamuis maiore gratia præditos, vnde & ait; primitias spiritus habentes, quasi primates gratiæ Dei, in vna tamen eademque secum totamque Ecclesiam generali conditione constituit: sed etiam nosmetipsi, dicens, primitias Spiritus habentes intra nos gemimus, aperuit: quorum ille gemitus, quem supra dixerat, esse noscatur, & quid gemeret euidenter exposuit, adoptionemque expectantes, certe iam sacramento regenerationis pignus adoptionis accepit. Quæ est ergo ista adoptio, quæ post adoptionum initia sustinetur, quæue redemptio corporis nostri, quæ ventura proponitur? Ergo non accepisti, quæ expectare te dicis? Accepi inquit, sed mysteriis sum renouatus initiatusque cælestibus, quibus superstes, & in hac adhuc mortalitate consistens, quæ sua sunt, in me competenter operantibus, ad eorum plenitudinem, perfectionemque valeam, atque hic pugnantium ibi sit consummata victoria, vbi dicendum est: Absorpta est mors in victoria: vbi est mors stimulus tuus? Nunc autem spe salui facti sumus: spes autem quæ videtur, non est spes; nam quod videt quis, quid sperat? si autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus, satis clara luce patefecit qui sit status in hac vita fidelium, quid in fide teneant, quid in spe sustineant, quid tota charitate desiderent, quod totum incunctanter ideo fit, sicut quidam magister Ecclesiæ sapienter edocuit, dicens: Ad magnam enim vtilitatem fidelium materia est seruata certaminum, vt non superbiat sanctitas, dum pulsatur infirmitas, quo scilicet sua saltem fragilitate commonita post ruinam, non in se fidat nostra conditio; sed ad illius incessabiliter recurrat misericordiam reformanda, cuius gratiam non quærendo, nec in paradisi potuit intemerata felicitate constare, discatque sine tali præsidio inde lapsam per quod instruitur post ærumnas ad gaudia redire perpetua; multoque se magis incolumem hoc subsidio durare potuisse, quo non solum ad creationis suæ reducitur institutum, sed ad cæleste præparatur habitaculum. Huic autem disputationi nullatenus æstimetur esse contrarium, quod in epistola sua B. Ioannes Apostolus & Euangelista disseruit: quia qui natus est ex Deo, non peccat, vt ex hoc videlicet qui regenerati sunt, non peccare credantur: quod vtique si eo sensu, sicut quidam non recte iudicantes arbitrantur, vir magnus ille prompsisset: Vniuersaliter vtique quisquis renatus esset, iam peccare non posset. Deinde contra hunc eundem Apost. sentire conuincitur: Si quis hoc eum definisse prætendit, idemque quippe dicit alibi: Si dixerimus quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas in nobis non est. Et iterum: Si dixerimus, quia non peccamus, mendacem faciemus eum: & verbum eius non erit in nobis. & vtique hoc tantus & talis dicebat Apostolus: cuius si quis potiorem se meritis æstimare contendit, ipse videat, caueatque ne incidat in mortiferæ præcipitationis abruptum. Certe enim ipse qui hæc dicebat, ex Deo vtique natus erat; & tamen docebat, atque prædicabat dicens: Si dixerimus quia peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus; & cætera, quæ superius comprehensa sunt: sed qualiter peccare non possit, qui ex Deo nascitur ipse potius vir Deo plenus exponat: Si dixerimus, inquit, quia non peccauimus, mendacem faciemus eum; quod si confessi fuerimus delicta nostra, fidelis est & iustus, qui dimittat nobis peccata, & mundet nos ab omni iniquitate. Patefecit quomodo qui ex Deo nascitur, peccare non possit, vt scilicet vnusquisque fidelium postquam ex Deo natus est; sicut se non habere peccatum pronuntiare non debet, sic quod admittendo contraxerit, confidenti relaxatione submotum, peccatum inesse non possit, sicuti ipse etiam secutus adiunxit: Hæc scribo vobis, vt non peccetis; sed si quis peccauerit, aduocatum habemus apud Patrem iustum, & ipse est propitiatio peccatorum nostrorum, non tantum nostrorum, sed totius mundi. Quod breuiter indicatum prudens lector per totum scripturarum corpus copiosis poterit testificationibus inuenire, & manifestius approbare.

Sic temperatum nostræ salutis antidotum, vt omni proteruitate deposita, qui gloriatur non in se, sed in Domino glorietur. Etiam illud præterea diligentius intuendum est, quod quosdam mouere perspeximus, id quod ait Apostolus, cum coniugibus fidelibus infidelibusque loqueretur, sanctificari scilicet siue virum siue mulierem infidelem per cuiuslibet sexus fidele consortium: & in primis non inconuenienter occurrit, quod dictum est de fœdere coniugali; erunt duo in carne vna. Per quod possit consequenter intelligi, vt quoniam cuiuslibet coniugis fidelis sanctificatio corpus attingat, longeque distet ista societas ab illo consortio quod in vtrisque coniugibus Idolis mancipatum est, & immundi spiritus habitatione pollutum, dum in illo genere nuptiarum per legem fœdusque coniugii, ad alterum tametsi nescientem forsitan nec volentem diuina benedictio per alterius vnitæ sibi carnis accedit. In isto vero, & principalis illa fornicatio qua anima alienatur à Deo, & spiritus praui contagium tam reddat vtrumque coniugem detestanda coinquinatione maculatum, quam ab illa fide quæ corda purificat summæ diuinitatis externus. Deinde non irrationabiliter (quantum arbitror) & illud concurrit, vt oratione fidelis cuiusque coniugis etiam infideli misericordia quantacunque præstetur, vel ipsa certe quæ ad salutem pertineat temporalem: in qua misericordia non parum diuinæ pietatis acquirit, & per hoc secundum quendam modum particeps diuinæ dignationis effectus edicitur. Si enim cibi qui per legem sacram describuntur immundi, per Verbum Dei sanctificari testatur Apostolus, vnde etiam illud est: quod Deus mundauit, tu commune ne dixeris; non erit absurdum nec inconueniens quod per fidelis coniugis precem, quam fieri pro ipsa certum est affectione coniugii, aliquid etiam infidelis coniunx

Margin notes (left): Rom. 8. — Ibid. — Apostoli quomodo dicantur habere primitias spiritus. — 1. Cor. 15. Rom. 8. — Fidelium in vita status. Aug. — Natum ex Deo non peccare quomodo intelligendum. 1. Ioan. 3.

Margin notes (right): 1. Ioan. 1. — Ibid. — 1. Ioan. 2. — 2. Cor. 10. — 1. Cor. 7. — Matth. 19. — Act. 10.

Section letters: A, B, C, D, E, F

sanctificationis, misericordiam diuinam quam fidelis coniugis implorat supplicatio consequatur; longeque differat (sicut dictum est) ab illo connubio, in quo vtrique coniuges à veræ diuinitatis sunt puritate exteri, & vilitate submoti, sed immundos vtrique spiritus inuocantes, pari immunditia sunt referti. Nam si comparatione leuium vel grauium peccatorum iustificatus dicitur, ab eo qui maioribus est vitiis inuolutus ille quem minor reatus inuoluit (sicut dicitur ad Hierusalem quæ tunc criminum, & præuaricationum immanitate feruebat: iustificasti sororem tuam Sodomam) quanto magis iustificatio vel sanctificatio, & si non plena atque perfecta, secundum tamen quendam modum competenter accipitur, vbi non solum à fideli coniuge minus peccatur, sed ab eo etiam coniuge peccatore remedium summæ diuinitatis exposcitur, quam vbi à coniugibus vtrisque peccatur. Nam secundum quendam modum hanc sanctificationem per fidelem coniugem etiam infideli coniugi peruenire hæc ipsa verba testantur Apostoli. Siquidem non iam infidelem coniugem legitimam sanctificationem sumpsisse confirmat, quia per fidelem coniugem quippiam sanctificationis acquirat. Denique qua sit conditione censendus secutus adiunxit; Nam si infidelis discedat non iam inde tamquam fidelem suscipi designans, quia per hæc quæ dicta sunt aliquid ad eum peruenit fidelis coniugis, siue consortium, seu precem diuinæ sanctificationis & gratiæ, sed nisi ipse quoque fidelis existat, pro infideli sit proculdubio iudicandus. Est etiam ille modus infideli coniugi sanctificationis impertiendæ per coniugem iam fidelem, si huic exhortationem conuersionis ad Deum, & credulitatem summæ diuinitatis insinuet, maiestatem virtutemque eius inculcet, & per affectum coniugii, cum facilius informet, & inclinet ad fidem, astruens quæ sit spes in vnum Deum credentibus, vel in huius vitæ cursu, vel post eius transitum quæ requies sit futura. Hæc cum per fiduciam coniugii sanctis verbis cor eius assidua voce pulsando coniunx fidelis frequenter insinuat, diuinæ sanctificationis eidem, & menti eius, & corpori propinat effectum, sicut ait B. Petrus Apostolus: Similiter mulieres subditæ sint viris, vt si qui non credunt verbo, per mulieris conuersationem sine Verbo lucrifiant, considerantes in timore castam conuersationem vestram, quam si per familiaritatem suscipiat coniugalem, & Dei gratiam sibi per affectum coniugii ministratam non in vacuũ recipiat, & refutet, fit sanctificatio per fidelem coniugem coniugis infidelis, dum hisce modis ex infidelitate in consortium sanctificationis attrahitur. Alioquin si oblatam sibi gratiam nec per affectum suscipit coniugalem, quæ in vacuum tam diuinæ dignationis, quam etiam humanæ singularis affectionis oblitus, æstimat abnuendam, atque ob hoc ipsam quoque coniugis affectionem nititur abiurare, & ab ipsius pii consortii lege discedere, digne permittitur eidem licentia discedendi: quia non est illo coniugio dignus, quo se ipse iudicauit indignum, patienterque ferat fidelis coniux illo se caruisse coniugio, quod fornicatur à Deo, qui idem coniux fidelis inhærendo, principalem Dei retinet castitatem. Itaque & adultero caret, & eo qui respuit vna veraciter fieri caro cum coniuge iam fideli, nec æstimet fuisse legitimum, quod diuina sibi despexerit lege coniugii; ac potius libenter accipiat eum, qui anima separatus à Deo est,

Pag. 497. Ezech. 16.

A & à se quoque corpore fuisse diuisum.

Secundum hunc igitur modum etiam de talium filiis accipiendum est. quod ille consequenter asseritur, vbi dicit Apostolus: quod nisi hæc sanctificatio inter huiusmodi coniuges proueniret, filii eorum immundi essent, nunc autem sancti sunt. Sancti sunt enim, secundum quendam modum in comparatione illorum, qui ex vtrisque parentibus immunditiæ diabolicæ mancipatis contaminatisque nascuntur.

Isti enim ex ea parte, qua de sancta carne B fidelis parentis, & templo Dei, & Deum vnum in suo corde gestantis exorti sunt, nonnihil diuinæ benedictionis hauserunt, in qua vtique benedictione sanctitas continetur, cuius dignatione perstricti, sancti non immerito nũcupantur. Per hanc quidam etiam sanctificationem assumunt, vt ad eam sicut competit perueniant consequendam, iam eius per parentem fidelem rudimenta percipiunt, & odorem sanctæ adoptionis agnoscunt, precibus Christiani parentis, quibus eis sine ambiguo imploratur diuina misericordia, vtique sanctificatio iam præbetur, & C plerumque fidelis studio parentis, vel ad venerabilia loca paruuli deferuntur, vel etiam nescientibus renatis fonte baptismatis sanctificatio plena confertur. Aut vbi iam capaces rationis extiterint, adhortatio & insinuatio pii parentis ingeritur. Quæ omnia sanctificationis instrumenta esse manifestum est, quibus vt ad eius veniant firmitatem, aut si ista despiciunt, semetipsos sanctificatione dispolient, & gratiam Dei quæ his per affectum parentum ingeritur, euidenter euacuant. Atque ita de sanctis vel de eruditionibus sanctitatis abscissi, in non sanctorum consortia profana rediguntur. D De quibus nihilominus sic dicatur, quomodo de parentibus eorum infidelibus præceptum; si infidelis vult is discedere, discedat. Nunquid nam hæc genera sanctitatis, vel sanctificationis de vtroque profano parente progenitis filiis intimantur? Ecce quid interest inter sobolem ex illo vel isto coniugio procreatam: Ecce quemadmodum isti familiares, & propinqui sunt sanctificati, atque ideo non immerito sancti sunt editi, & quibus diuina misericordia consequenter eius precibus imploratur, quique cum sanctis educationibus imbuuntur, & sacræ religionis initiantur affectu, E ad cuius si peruenerint firmitatem, illius per sacramentum sanctificationis plenitudinem consequuntur, cuius per fidelem parentem etiam ante sacramentum rudimenta sumpserunt, per quæ rudimenta iam sancti, qui sancta institutione præparabantur, non incongrue sunt vocati. Numquid autem quia dictum est sanctificari infidelem coniugem per fidelem, ita dictum est, vt iam propriæ credulitatis sanctificatione non egeat, ac non magis ideo quia per illam familiaritatem fidelis coniugis percipiendæ sanctificationi proximus sit, & propinquus effectus. F Nam si iam sanctificatus diceretur, vt sanctificatione penitus non egeret: non de eodem in consequentibus diceretur, Infidelis si vult discedere, discedat. sic ergo & filii eorum nuncupati sunt sancti, quia per sancti parentis affectum capiendæ sine proximi sanctitatis; non quod iam ipsi propria sanctificatione non egeant, quæ vtique sicut nullus Christianus addubitat sine regenerationis sacræ mysterio nec sumitur nec habetur sicut & parens eorum infidelis sic sanctificatus dicitur per fidelem, vt tamen ingestæ sibi per

Quomodo dicantur sancti filii, qui ex alterutro fideli coniuge nati sunt.

1. Cor. 7.

fidelem coniugem sanctificationis ipse legitimum non suscepit effectum, infidelis fuerit nuncupatus. Sicut ergo eum, quem per fidelem coniugem sanctificatum dixit, postea nuncupat infidelem, quia proprie ipse vel ipsa non credidit, sic & filii qui per fidelem parentem eo modo sanctificati quo coniunx, sancti appellati sunt, nisi ipsi quoque proprie credant, infideles consequenter existunt: satis enim apparet, secundum quemadmodum sanctificationem hanc coniugis appellatam; qui postea infidelis asseritur; sic ergo & de filiis intelligendum est. Numquid igitur, quod sæpe repetendum est, soboles profanorum huiuscemodi sanctitatis aliqua cuiuslibet parentis portione contegitur, vel aliquibus huiusmodi disciplinis, precibus, adhortationibus cuiuspiam participationem, vel notitiam, vel auditum, vel eruditionem sanctitatis assumit, quæ est sub immundorum spirituum dominatione consistens, & diabolicis præuaricationibus, & contagiis mancipata? Hoc modo semper immunda est, quo parentes, quamdiu in eadem peruersitate consistit: plerumque autem & per participationem (quod in scripturæ sanctæ textu frequentius inuenitur) iam esse dicitur quod futurum est, sicut in Euangelio legimus. Quia Iesus moriturus erat pro gente, & non tantum pro gente, sed vt filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in vnum. Filios Dei certe iam nuncupans, qui adhuc essent diffusa gratiæ euocatione per mundum sacris innouandi mysteriis, in Dei filios adoptandi, vel cum dicitur: Beati qui non viderunt & crediderunt, iam beati appellati sunt qui adhuc tunc futuri fuerant beati, cum essent, quæ non viderant credituri; sicut & plerunque pro faciendis iam facta referuntur, vt foderunt manus meas, & pedes meos. Item tamquam profitendo definitur, quod non sit causa qualibet interueniente faciendum, sicut beatus Apostolus pro deuotione prædicationis iniunctæ ad Hispanias se profitetur iturum: quod tamen certa dispensatione Deitatis, quod fieret non prouenit, alter cum appellatur, aliquid esse; quod hoc ipsum esse cessauit, vel cessaturum est, hoc ipsum esse; quod dicitur, vt Iudas Apostolus qui præuaricando, quod est appellatus amisit, sicut idem & discipulus dictus est, cum quidem nec Christi discipulus esset; sed potius diaboli, sicut de eo dictum est. Vnus ex vobis diabolus est; quod diaboli esset operarius. Dictus est tamen discipulus etiam, cum nec verus esset, & cessaturus hoc dici. est & ille modus, quod sæpe velut generaliter & absolute dicitur, cum tamen ad omnes generaliter non pertinere manifestum est, vt cum dicitur Abrahæ: In semine tuo benedicentur: nec erit vlla natio sub cælo, cui non prædicetur Euangelium, & tunc veniat finis; sed ipsæ gentes non ex integro omnes benedicentur, quia non omnium est fides, vel sicuti est, omnis lingua confiteatur Deo; cui locutioni sensus ille connectitur, cum ex parte totum sæpius nuncupatur: sicut & tunc homo Iuda cum totam gentem proculdubio nominaret. Sic & illi fideles sancti videri possunt vocati, quia multi, vel plurimi ex his, per ea quæ dicta sunt, mysteriis imbuti cœlestibus, sancti efficientur, & merito iam esse dicti sunt quod futuri sunt, vel ex ea portione, qua per religiosum parentem erant participes sanctitatis, tamquam iam ex integro id essent, sancti sunt nuncupati, vel quia ex talibus filiis multi futuri essent plenæ sanctificationis hæredes.

Per anticipationem dicitur aliquid esse in scriptura quod futurum est.
Ioan. 11.

Pag. 498.
Ioan. 20.
Per anticipationem in scripturis dicuntur facta pro faciendis.
Psal. 21.

Ioan. 6.

Gen. 22.

A Iam & isti ex eo, quod futuri fuerant nuncupati sunt, & licet hoc essent plurimi forsitan nunc futuri, à parte sanctorum toti sancti generaliter sunt vocati. De resurrectionis vero qualitate, vel de ea quæ post resurrectionem species sit futura, audiamus Apostolum prædicantem, vbi ait: Sed dicit aliquis, quomodo resurgent mortui? Quali autem corpore venient? & humanæ mentis diffidentiam redarguens; quam merito stultam quæ Deo quicquam iudicaret

B impossibile nuncupando competenter ex rerum etiam visibilium & humanis conuersationibus vsitatam similitudinem, comparationemque magnificam præclarus doctor inducit, dicens: Insipiens qui Deo hæc impossibilia æstimas, vel ambigis esse facienda; tu quod seminas, viuificatur; nisi prius moriatur? quam similitudinem ad resurrectionem corporis post mortem futuram conuenienter aptauit. Deinde quod secutus adiecit: & quod seminas; non corpus quod futurum est, seminas, sed nudum granum, vt puta tritici & ceterorum; Deus autem dat illi corpus, prout voluit ad qualitatem iam & speciem, quæ

C post resurrectionem futura est, genus comparationis adhibere curauit prout voluit, inquit, quid adhuc quæris? prout voluerit Deus, sic dabit vnicuique corpus ineffabili potentia suscitatum, sed forsitan arbitreris, ideo magis significari non vnicuique suum reformandum proprie corpus, cum astruatur prout Deus voluerit esse reparandum.

Diligenter ergo sensum plenius hæc tractantis intende; si scire conaris cuiusmodi corpus vnicuique sit Deus hoc ipsum prout voluerit redditurus, & tamquam tibi iam tunc ad ista

D respondentis Apostoli verba perpende: nosse desideras; quare resuscitatis hominibus corpus, prout Deus voluerit, sit daturus agnosce prudenter, & vnicuique seminum proprium corpus, quod vtique non sine causa vir Deo plenus adnectit, nisi vt futuras hominum huiusmodi dubitationes expelleret. Audi, inquam, quod sapienter adiecit, & ex similitudine rem ipsam cui comparatur agnosce: & vnicuique, inquit, seminum proprium corpus, si in similitudine proprium corpus, ergo & in re cuius similitudo est, proprium corpus certum est esse redden-

E dum, semina enim ista sine controuersia hominibus comparauit, de quorum vtique morte & resurrectione loquebatur, atque ideo singula singulis conferens, quantum ad viuificanda post mortem corpora pertineret; de grani non prius viuificati quam mortui comparatione singulari mirabiliter explicauit. Dehinc quali post resurrectionem corpore censeretur esse quisque venturus, id est, vtrum hac conditione, quam moriendo gustauerat, an longe meliore, nihilominus illa similitudine patefacit, quam sequutus exposuit, & tu qui seminas, nudum granum

F seminas, vt puta tritici, aut alicuius ceterorum; & Deus dat illi corpus, prout vult. In hac ergo forma corpus Deum dare, decentius quam obiectat, euidenter expressit; sicut in subsequentibus dicitur: Seminatur in corruptione, surgit in incorruptionem: seminatur in ignobilitate, surgit in gloriam; seminatur in ignobilitate, surgit in virtutem: seminatur corpus animale, surgit corpus spirituale. Ecce quemadmodum hominis morientis non hoc seminatur, quod corpus est post futurum. Ecce prout vult Deus intelligitur resurrecturis corpus reformare post

Ioan. 12.

1. Cor. 15.

mortem cum inæſtimabili ſuæ miſericordiæ voluntate: quod fuerat in corruptione ſeminatum, incorruptibili nobilitate reſtaurat: quod fuerat terrenæ conditionis in ignobilitate ſopitum, in gloria cœleſti reſuſcitat: quod fuerat mortalitatis infirmitate reſolutũ, reintegrat in immortalitatis decore veſtitum: poſtremo quod fuerat animale, defunctum corpus ſpirituale reſtituit & reformat: quæ cuncta ad ſtatum meliorationis, ſublimationiſque reſpiciunt. Illa vero quæ reſtat pars comparationis annexæ ſpecialiter ad proprietatem corporis vnicuique redhibenda pertinere firmatur, qua conſequenter dicitur: & vnicuique ſeminum proprium corpus, vbi ſatis apparet in quauis reſurgentium claritate proprietatem corporis eſſe manſuram: nec otioſum eſt quod beatus Apoſtolus cum de ſolo humano genere, quod ſolum eſt vtique ſuſcitandum, nec alia quæcunque ſubſtantia hoc eſt munere decoranda, atque ideo ſufficeret ad vnum genus hominum vnam ſpeciem ſeminis gratia comparationis adhibere, per quam & non prius viuificari quam mori, & honorabilius corpus quam ſeminaretur exſurgere perdoceret; ſed vt diuerſi ſexus proprium corpus aſſereret innouandum, quod in vna ſpecie ſeminis, quantum ad ſimilitudinem reſpiceret, non habebat: ne per hoc & vnam tantummodo ſpeciem reſuſcitandorum corporum futurarum ſignificaſſe putaretur proprietatum diſtinctione ſummota; diſcreta quæque ſeminum genera comparationis ſuæ caute, conuenienterque duxit adhibenda, vt proprietatem corporum, ſicut dictum eſt, quam vna ſpecies diſcernere non valebat, ſeminum diuerſitas indicaret, ſuppeditaretque plenæ comparationi facultas, per quam ad ſpecialitatem corporum deſignandam conuenientiſſime diceretur, & vnicuique ſeminum proprium corpus, vt quod vna ſpecies cuiuslibet grani, diſcreto ſexu, qui ei nullus æſtimare non poſſet exprimendæ corporum proprietati, ſicut ſæpe iam dictum eſt, ſeminum diuerſitas intelligentiam miniſtraret.

Triplex igitur in hac comparatione propoſitio, diſputatio, diffinitio eſt: & quantum ad intelligendam reſurrectionem pertinet corporalem ex ſimilitudine grani non prius viuificati quam mortui competens ſimilitudo, ſufficienſque depromta eſt. Quantum vero ad id attinet, quia non id corpus ſeminatur, quod futurum eſt: ſed Deus dat illi corpus prout vult, in eiuſdem continentia lectionis neceſſario cauſa referatur, cum corruptibile corpus ſeminatum perhibetur incorruptibile rediturum, & cætera, quæ huic ſenſui probantur adhærere.

Quantum autem ad proprietatem corporum reſpicit edocendam pleniſſime declaratur, quod B. Apoſtolus nequaquam ſeminis vnius comparatione contentus, per quod proprietatem corporum non poſſet oſtendere, cum id vna ſpecies, vt ſupra memoratum eſt, ſeminis non haberet, ſtuduit ex ſeminum diuerſitate monſtrare vnicuique ſurgentium, qui ſunt vtique ſeminibus comparati, proprium corpus eſſe reddendum. Et reſurgent ergo homines viuificari poſt mortem, qui vtique prius morientibus, & poſtmodum viuificandis ſeminibus comparati ſunt: & non hoc quod moriuntur, id eſt tamquam ſeminantur, reſurgunt; ſed Deus eis dat corpus vt vult, vt ſit de corruptibili incorruptibile de mortali immortales de inſpirituali ſpirituale; vt quod mortis fuerat conditione decoloratũ immortale, de quorũ integritate reddatur, & propriũ corpus ſicut vnumquodque ſeminum ſine dubio recepturi ſunt; quod quia diuerſo ſexui in vno ſemine comparari non poterat: ex ſeminum diuerſitate collatum eſt, vt ex diuerſitate collatum eſt, vt ex diuerſitate ſeminum corporum proprietas ſignaretur. Si vero proprium corpus reſuſcitatus quiſque ſuſcipiet, indubitanter eſt conſequens, vt vnicuique ſexui corpus proprium reformetur, quia ſicut dictum eſt & vnicuique ſeminum proprium corpus reſtituitur, per quæ vtique ſemina in vtroque ſexu omne genus hominum deſignatum eſt. Sequitur vt omne genus humanum, quod in vtroque ſexu iſtis eſt ſeminibus deſignatum, proprium ſit corpus, arbitrium hoc nos ex verbis Apoſtoli fas eſt ſobria conſideratione metiri. Vltra quæ cauendum eſt temeraria curioſitate prorumpere: propter quod etiam commonemur, Altiora te ne quæſieris, & fortiora te ne fueris ſcrutatus, & non alta ſapientes, ſed humilibus conſentientes. Poſtremo attendentes illud, quod Apoſtolica quoque prædicatione firmatum eſt, quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcendit, quæ præparauit Deus timentibus ſe, quiſquis ſuperius memorati ſenſus Apoſtoli non eſt intelligentia, vel comparatione contentus: ad hoc certe velit nolit, ſine dubitatione conſtringitur, vt quæ oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcendit, qualibet audeat ſibi meditatione componere, quaſi verbo humani corporis aliqua membra culpabilia, vel decora vel reprehenſibilia ſint creata, cum Deus fecerit omnia bona valde & vnamquamque ſpeciem in ſuo genere competendi decore ſubnixam, niſi quod hæc, quæ inhoneſta noſtra ſunt dicta, concupiſcentiæ primordialis decoloraſſet exceſſus: quæ vtique ſic fuerant inſtituta, vt ad nutum mentis humanæ famulantia, tantummodo ex animæ rationalis arbitrio ad procreandæ ſobolis cauſam, ſuis officiis fungerentur. Præter hanc vero cauſam nihil contra mentis imperium, quæ præueniendo inſolentius voluntate, vel cum id voluntas expeteret, quicquam rebellionis efferrent. Sed poſtquam anima ſummis ſuis ſubiecta non conſtitit, pati in ſe ipſa naturæ contumacis lege punita ſuperbia eſt, vt huic quoque, id eſt animæ dominio ſubiecta conſequenter obſequia repugnarent, & quod vetiti præſumptione contraxerat humanæ mentis inobediens appetitus, in ea parte corporis indicaret, qua degeneris, ac decoloratæ ſuperbæque radicis proculdubio vitioſa fuerat generatio propaganda: quę vtique ſi hic niſi eſſent hac exorbitatione fœdata potuerant decore tantum humano generi propagando tam honeſta, quam moderata perſiſtere etiam in corpore ſine dubitatione terreno, quanto magis credendum eſt in ſpirituali corpore ineffabiliter decentius hæc poſſe conſtare; præcipue, cum nihil iam genitalis officii in illa perpetua claritate geſtura ſint: ſed ad hoc tantum ſuæ ſpeciei formæque non deerunt, vt non aliqua alia forma quam humana, cui promiſſa reſurrectio eſt, reſuſcitata iudicetur, nec aliquid ſit, quod in carnis perfecta reſurrectione non maneat, & videatur alia ſpecies ſuſcitata, quam integræ carnis humanæ lineamenta deſignant: quæ quiſque non vult fortaſſe moderata ratione librare velit nolit, vt dictum eſt; aut ad illud

1.Cor.15.

Pag.499.

Eccleſ.3.

Rom.12.
1.Cor.2.

Geneſ.1.

superius reuertetur, vt quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, non æstimet perscrutandum, aut si vltra conatur erumpere ipse videat suæ temeritatis abruptum. Quam autem condita sunt honesta humanæ membra substantiæ, etiam res illa nos admonet, quod cum in Paradiso nudi essent primi parentes, nihil in his confusionis habuerunt. Vnde post peccatum & concupiscentiæ virus ingressum corporum suorum inordinata perturbatione confusi sunt. Atque ideo satis apparet, quod si in illa quauis felicitate Paradisi positi, terreno tamen corpore constituti, conspici sine confusione potuerunt, multo magis in illo spirituali corpore, atque in illa sublimi beatitudine, quæ similitudinem gestura est Angelorum, & vt homini in carnis resurrectione nihil desit, integer reformetur. Et ne aliquid deforme conditor creasse videatur, si quid de resuscitato corpore subtrahatur bonum, potius eius opus inde etiam comprobetur, vt eius conditio in illis quoque claritatis decore permaneat, nisi forte isti etiam illic adhuc existiment motus corporeos orituros, vbi (sicut ipse Dominus ait) neque nubent, neque nubentur, sed sunt sicut Angeli. Quod vtique si in vnam speciem corporis vnumque sexum omnes fuerant suscitandi, cur diceretur, causa penitus non fuisset. Quin potius cum fœmineo sexu magis competat nubere, non illic defuturum, sed cessaturum prorsus à nuptiis indicatur. Cum autem nihilominus scriptum sit, vt capiat vnusquisque propria corpora quæ gessit siue bona, siue mala, quomodo id fiet, nisi vterque sexus in sui corporis proprietate vel iudicium subeat, vel præmium beatæ resurrectionis accipiat? Falluntur autem qui putant illud Apostoli testimonium sibimet suffragari, quo videntur asserere in virilem formam omnes homines resuscitandos, vbi ait: Donec occurramus omnes in vnum virum perfectum. quid ergo facient cum rursus idem dicat: Despondi vos vni viro virginem castam exhibere Christo; quod huic vtique opinioni eorum erit sine dubitatione contrarium, nisi mysterio competenter inspecto modesta mente cognoscant, qualiter virum conueniat. quid itaque velit sibi, quod in vtroque sexu describat Ecclesia, quantum Domino reserante sentimus, exponimus. Ab initio Christum & Ecclesiam humana carne similitudine coniugii designatam sancta Scriptura testatur. Proinde cum fœmineo sexu censetur Ecclesia, infirmitas quidem humanæ conditionis ostenditur, quæ tanquam in Ecclesia coniuge Christi conuenienter exprimitur: sed nomine virginitatis, vel continentiæ eius propositum vel integritas fidei, de qua & ipse beatus Apostolus disserit, intimatur. Cum vero dicitur, donec occurramus omnes in virum perfectum, nec diuersum est, nec diuisum, quoniam quicquid in Ecclesiæ corpore continetur, quæ cum Christo vna caro est sacri lege coniugii, etiam ipsius caro modis omnibus in sexu fieri vtroque quod dictum est siue illic virginem castam siue huic virum perfectum, vt ita sint in Ecclesia Catholica intemerata fide viuentes, & sancto proposito continentes. Licet adhuc possit in infirmitate conditionis humanæ, vt tamen per vnam carnem Ecclesiæ & Christi, id est coniugis & viri in ipso quoque virilem accipiat firmitatem, vigoremque perfectum, cuius per Ecclesiæ virgineam fidei castitatem, quam cum eodem vna caro fiunt, & viri membra perfecta: vbi illa quoque beati Apostoli Pauli verba tractanda sunt, quibus ait: Omnes nos in vnum corpus baptizati sumus in Christo. Quantum ad vnitatem vtique pertinet sacramenti vnum corpus sumus in Christo: quantum ad sexuum diuersitatem ipse alibi dicit: Siue vir, siue mulier, omnes vnum sumus in Christo, cum suo enim toto corpore, quod eius est plenitudo, perfectus est Christus: & ideo quia per vnum idemque mysterium, licet diuersi sexus, vnum tamen corpus recipitur, per cuius corporis plenitudinem perfectus est Christus. Cum ergo vir Christus Ecclesiæ tanquam coniugis suæ & caput sit & virtus, atque perfectio, merito omnis Ecclesia in hunc vnum virum perfectum, cuius est vna caro, perhibetur occurrere.

Marginalia: 1. Cor. 2. — Matth. 22. — 2. Cor. 5. — Ephes. 4. — 2. Cor. 11. — Occurrere in virum perfectum quo modo intelligatur. — 1. Cor. 12. — Gal. 3.

DECRETA DVO QVÆ (Gratiano authore) ex Epistola ad Dardaniæ Episcopos desumpta sunt.

PRIMVM.

Repeti non possunt, quæ 30. annis quiete possidentur.

Post quingentos annos, constituta Christi quosdam audio velle subuertere, quum 30. annorum lex hominum non possit abrumpi.

SECVNDVM.

Non oportet ab eorum eleemosynis abstinere post mortem, quibus in vita communicare non destitimus. Pag. 500

Nec quisquam vobis omnino persuadeat, Acacio præuaricationis suæ crimen fuisse laxatum: quia qui postquam in collegium recidens prauitatis, iure meruit ab Apostolica communione secludi, in hac eadem persistens damnatione defunctus est, absolutionem, quam superstes non quæsiuit omnino nec meruit, nec mortuus iam potest impetrare. Siquidem ipsis Apostolis Christi voce delegatum est: *Quæ ligaueritis super terram.* Et reliqua. Cæterum de eo, qui in diuino iudicio est constitutus, nobis fas non est aliud decernere, præter id, in quo eum dies supremus inuenit, atque ideo, nisi eius nomine refutato, cæterisque consortibus huius erroris, cum nullo prorsus eorum participare debetis mensæ Dominicæ puritatem, quam maiores nostri semper ab hæretica magnopere seruauerunt pollutione discretam.

Marginalia: 24. quæst. 2. Nec quisquam. — Matth. 16.

CONCILIVM

CONCILIVM ROMANVM I. QVO A LXX. Episcopis Libri sacri & authentici ab apocryphis sunt discreti sub Gelasio, anno Domini 494. Asterio atque Prælidio Consulibus.

ORDO LIBRORVM VETERIS Testamenti, quem sancta & Catholica Romana suscipit & veneratur Ecclesia, digestus à B. Gelasio Papa cum Septuaginta Episcopis.

Genesis liber vnus.
Exodi liber vnus.
Leuitici liber vnus.
Numeri liber vnus.
Deuteronomii liber vnus.
Iesu Naue liber vnus.
Iudicum liber vnus.
Ruth liber vnus.
Regnorum libri quatuor.
Paralipomenon libri duo.
Psalmorum 150. liber vnus.
Salomonis libri tres.
Prouerbia.
Ecclesiastes.
& Cantica Canticorum.
Item Sapientiæ liber vnus.
Ecclesiasticus liber vnus.
Item ordo Prophetarum.
Esaiæ liber vnus.
Hieremiæ liber vnus.
Cinoth, id est, de lamentationibus suis.
Ezechielis liber vnus.
Danielis liber vnus.
Oseæ liber vnus.
Amos liber vnus.
Michææ liber vnus.
Iohel liber vnus.
Abdiæ liber vnus.
Ionæ liber vnus.
Naum liber vnus.
Abacuc liber vnus.
Sophoniæ liber vnus.
Aggæi liber vnus.
Zachariæ liber vnus.
Malachiæ liber vnus.
Item ordo historiarum.
Iob liber vnus.
Tobiæ liber vnus.
Esdræ liber vnus.
Hester liber vnus.
Iudith liber vnus.
Machabæorum liber vnus.

ITEM ORDO SCRIPTVRARVM noui & æterni Testamenti.

Evangeliorum libri quatuor.
Secundum Matthæum liber vnus.
Secundum Marcum liber vnus.
Secundum Lucam liber vnus.
Secundum Ioannem liber vnus.
Actuum Apostolorum liber vnus.
Epistolæ Pauli Apostoli numero XIV.
Ad Romanos epistola vna.
Ad Corinthios epistolæ duæ.

A Ad Galatas epistola vna.
Ad Thessalonicenses epistolæ duæ.
Ad Ephesios epistola vna.
Ad Philippenses epistola vna.
Ad Colossenses epistola vna.
Ad Timotheum epistolæ duæ.
Ad Titum epistola vna.
Ad Philemonem epistola vna.
Ad Hebræos epistola vna.
Item Apocalypsis Ioannis liber vnus.
B Item Canonicæ epistolæ num. septem.
Iacobi Apostoli epistola vna.
Petri Apostoli epistolæ tres.
Iudæ Zelotis Apostoli epistola vna.

B. GELASII PAPÆ DECRETVM cum Septuaginta Episcopis habitum de Apocryphis Scripturis.

POst Propheticas, Euangelicas, atque Apostolicas scripturas, quibus Ecclesia Catholica per gratiam Dei fundata est, illud etiam intimandum putamus, quod quamuis vniuersæ per orbem Catholicæ Ecclesiæ vnus thalamus Christi sit, sancta tamen Romana Catholica & Apostolica Ecclesia nullis Synodicis constitutis cæteris Ecclesiis prælata est, sed Euangelica voce Domini & Saluatoris nostri, primatum obtinuit: Tu es Petrus, inquientis, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam: & tibi dabo claues regni cœlorum. Et quæcunque ligaueris super terram, erunt ligata & in cœlis; & quæcunque solueris super terram, erunt soluta & in cœlis. Cui data est etiam societas beatissimi Pauli Apostoli vasis electionis, qui non diuerso, sicut hæretici garriunt, sed vno tempore, vno eodemque die, gloriosa morte cum Petro in vrbe Roma, sub Cæsare Nerone agonizans, coronatus est, & pariter supradictam sanctam Romanam Ecclesiam Christo Domino consecrarunt, talemque omnibus vrbibus in vniuerso mundo sua præsentia atque venerando triumpho prætulerunt. Est ergo prima Petri Apostoli Sedes, Romana Ecclesia, non habens maculam neque rugã, nec aliquid huiusmodi. Secunda autem Sedes, apud Alexandriam B. Petri nomine à Marco eius discipulo & Euangelista consecrata est. Ipseque à Petro Apostolo in Ægyptum directus, verbum veritatis prædicauit, & gloriosum consummauit martyrium. Tertia vero Sedes, apud Antiochiam eiusdem beatissimi Petri Apostoli nomine habetur honorabilis, eo quod illic priusquam Romam venisset, habitauit, & illic primum nomen Christianorum nouellæ gentis exortum est. Et quamuis aliud fundamentum nullus possit ponere, præter id quod positum est, qui est Christus Iesus: tamen ad ædificationem nostram eadem sancta Romana Ecclesia post illas veteris vel Noui testamenti, quas regulariter suscepimus, etiam has suscipi non prohibet scripturas, id est, sanctam Synodum Nicænam trecentorum decem & octo Patrum, mediante maximo Constantino Augusto, in qua Arius hæreticus cõdemnatus est: Sanctam Synodum Constantinopolitanam, mediante Theodosio seniore Augusto, in qua Macedonius hęreticus debitam damnationem excepit: Sanctam Synodũ Ephesinã, in qua Nestorius condemnatus est consensu beatissimi Cœlestini Papæ, mediante Cyrillo Alexandrino

Margin notes: *Ex Cresconio.* (beside line beginning "POst Propheticas") — *Romana Ecclesia omnib. est prælata Domini voce. Matth. 16.* (beside "stolica Ecclesia nullis Synodicis") — C (beside "ca per gratiam Dei") — D (beside "luta & in cœlis") — *Petrus & Paulus eodem die Romæ necati.* (beside "bibus in vniuerso mundo") — E (beside "B. Petri nomine à Marco") — *Ephes. 5.* (beside "gelista consecrata est") — F (beside "na Ecclesia post illas") — *1. Cor. 3.* (beside "ad ædificationem nostram")

Sedis Antistite, & Archadio, episcopo ab Italia A destinato.

Sanctam Synodum Chalcedonensem, mediante Martiano Augusto, & Anatolio Constantinopolitano episcopo: In qua Nestoriana & Eutychiana hæreses simul cum Dioscoro eiusque complicibus damnatæ sunt. Sed & si qua sunt Concilia à sanctis Patribus hactenus instituta, post horum auctoritatem & custodienda & recipienda, & decernimus, & mandamus.

Pag. 501. Item opuscula B. Cypriani martyris & Carthaginensis episcopi.

Item opuscula B. Gregorii Nazienzeni episcopi. B

Item opuscula B. Basilii Cappadociæ episcopi.

Item opuscula B. Anastasii Alexandrini episcopi.

Item opuscula B Cyrilli Alexandrini episcopi.

Item opuscula B. Ioannis Constantinopolitani episcopi.

Item opuscula B Theophili Alexandrini episcopi.

Item opuscula B. Proterii Alex. Episc.

* Item opuscula B. Hilarii Pictauiensis episcopi. C

Item opuscula B. Ambrosii Mediolanensis episcopi.

Item opuscuscula B. Augustini Hipponensis episcopi.

Item opuscula B. Hieronymi presbyt.

Item opuscula Prosperi viri religiosissimi.

Item epistolam B. Leonis Papæ ad Flauianum Constantinopolitanum episcopum destinatam. Cuius textum quispiam si vsque ad vnum iota disputauerit, & non eam in omnibus venerabiliter receperit; anathema sit.

Item opuscula atque tractatus omnium orthodoxorum patrum, qui in nullo à sanctæ D Ecclesiæ Romanæ consortio deuiarunt, nec ab eius fide vel prædicatione seiuncti sunt; sed ipsius communionis per gratiam Dei vsque in vltimum diem vitæ suæ fuere participes, legendos decernimus.

Item Decretales Epistolas, quas beatissimi Papæ diuersis temporibus ab vrbe Romana pro diuersorum patrum consultatione dederunt, venerabiliter recipiendas.

Item gesta sanctorum Martyrum, qui multiplicibus tormentorum cruciatibus, & mirabilibus confessionum triumphis irradiant. Quis ita esse catholicorum dubitet. & maiora eos in agonibus fuisse perpessos, nec suis viribus, sed gratia Dei & adiutorio vniuersa tolerasse? Sed ideo secundum antiquam consuetudinem, singulari cautela in sancta Romana Ecclesia non leguntur, quia & eorum, qui conscripsere, nomina penitus ignorantur: & ab infidelibus aut idiotis superflua, aut minus apta, quam rei ordo fuerit, scripta esse putantur; sicut cuiusdam Quirici & Iulitæ, sicut Georgii, aliorumque huiusmodi passiones, quæ ab hæreticis perhibentur compositæ: propter quod, vt dictum est, ne vel leuis subsannandi oriretur occasio, in sancta Romana Ecclesia non leguntur. Nos tamen cum prædicta Ecclesia omnes Martyres, & eorum gloriosos agones, qui Deo magis quam hominibus noti sunt, omni deuotione veneramur.

Item Vitas Patrum, Pauli, Antonii, Hilarionis, & omnium Eremitarum, quas tamen vir beatissimus scripsit Hieronym. cum omni honore suscipimus.

Item actus B. Syluestri Apostolicæ Sedis præsulis, licet eius, qui conscripsit nomen ignoretur: à multis tamen in vrbe Roma Catholicis legi cognouimus, & pro antiquo vsu multæ hæc imitantur Ecclesiæ.

Item scripta de inuentione Crucis Dominicæ, & alia scripta, de inuentione capitis Ioannis Baptistæ, nouellæ quædam relationes sunt, & nonnulli eas catholici legunt. Sed cum hæc ad catholicorum manus peruenerint, B. Pauli Apostoli præcedat sententia: Omnia probate, quod bonum est, tenete. 1. Thess. 5.

Item Rufinus vir religiosus plurimos Ecclesiastici operis edidit libros, nonnullas etiam scripturas interpretatus est. Sed quoniam B. Hieronymus eum in aliquibus de arbitrii libertate notauit; illa sentimus, quæ prædictum B. Hieronymum sentire cognoscimus: & non solum de Rufino, sed etiam de vniuersis, quos vir sæpius memoratus, zelo Dei & fidei religione reprehendit.

Item Origenis nonnulla opuscula, quę vir beatissimus Hieronymus non repudiat, legenda suscipimus. Reliqua autem omnia cum auctore suo dicimus esse renuenda.

Item Chronica Eusebii Cæsariensis, & eiusdem Ecclesiasticæ historiæ libros: quamuis in primo narrationis suæ libro tepuerit, & postea in laudibus atque excusatione Origenis schismatici vnum conscripserit librum: propter rerum tamen notitiam singularem, quæ ad instructionem pertinent, vsque quaque non dicimus renuendos.

Item Orosium virum eruditissimum collaudamus: quia valde nobis necessariam aduersus paganorum calumnias dignam ordinauit historiam, miraque breuitate contexuit.

Item venerabilis viri Sedulii paschale opus quod heroicis descripsit versibus, insigni laude præferimus.

Item Iuuenci nihilominus laboriosum opus non spernimus, sed miramur. Cætera, quæ ab hæreticis siue schismaticis conscripta vel prædicata sunt, nullatenus recipit Catholica & Apostolica Romana Ecclesia, è quibus pauca, quæ ad memoriam venerunt, & a Catholicis vitanda sunt, credimus esse subdenda.

ITEM NOTITIA LIBRORVM Apocryphorum, qui non recipiuntur. E

Inprimis Ariminensem Synodum à Constantio Cæsare, Constantini Augusti filio congregatam, mediante Tauro præfecto, ex tunc & nunc, & vsque in æternum confitemur esse damnatam.

Item Itinerarium nomine Petri Apostoli, quod appellatur sancti Clementis libri octo, apocryphum.

Actus nomine Andreæ Apostoli, apocryphi.

Actus nomine Thomæ Apostoli, apocryphi.

Actus nomine Petri Apostoli, apocryphi.

F Actus nomine Philippi, apocryphi.

Euangelium nomine Thaddæi, apocryphum.

Euangelium nomine Matthiæ, apocryphum.

Euangelium nomine Petri Apostoli, apocryphum.

Euangelium nomine Iacobi minoris, apocryphum.

Euangelium nomine Barnabæ, apocryphum.

Euangelium nomine Thomæ, quo vtuntur Manichæi, apocryphum.

A Euangelium nomine Bartholomæi Apostoli, apocryphum.
Euangelium nomine Andreæ Apostoli, apocryphum.
Euangelia, quæ falsauit Lucianus, apocrypha.
Liber de infantia Saluatoris, apocryphus. *Hesychius.*
Euangelia quæ falsauit * apocrypha.
Liber de natiuitate Saluatoris, & de Maria & obstetrice, apocryphis.
Liber, qui appellatur Pastoris, apocryphus.
Libri omnes, quos fecit Leucius discipulus diaboli, apocryphi.
Liber, qui appellatur fundamentum, apocryphus
B Liber, qui appellatur thesaurus, apocryphus.
Liber de filiabus Adæ Geneseos, apocryphus.
Centimetrum de Christo, Virgilianis compaginatum versibus, apocryphum.
Liber, qui appellatur Actus Teclæ & Pauli Apostoli, apocryphus.
Liber, qui appellatur Nepotis, apocryphus,
Liber Prouerbiorum, qui ab hæreticis conscriptus, & sancti Sixti nomine prænotatus est, apocryphus.
Reuelatio, quæ appellatur Pauli Apostoli, apocrypha.
C Reuelatio, quæ appellatur Thomæ Apostoli, apocrypha.
Reuelatio, quæ appellatur Stephani, apocrypha.
Liber, qui appellatur transitus, id est, Assumptio sanctæ Mariæ, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia Adæ, apocryphus.
Liber Ogiæ nomine gigantis, qui ab hæreticis cum dracone post diluuium pugnasse perhibetur, apocryphus.
D Liber, qui appellatur testamentum Iob, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia Origenis, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia sancti Cypriani, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia Iamnis & Mambræ, apocryphus.
Liber, qui appellatur Sortes Apostolorum, apocryphus.
Liber, qui appellatur laus Apostolorum, apocryphus.
E Liber Canonum Apostolicorum, apocryphus.
Liber Physiologus, qui ab hæreticis conscriptus est, & B. Ambrosii nomine signatus, apocryphus.
Historia Eusebii Pamphili, apocrypha.
Opuscula Tertulliani, apocrypha.
Opuscula Lactantii, apocrypha.
Opuscula Africani, apocrypha.
Opuscula Posthumiani & Galli, apocrypha.
Pag. 502. Opuscula, Montani, Priscillæ & Maximillæ, apocrypha.
Opuscula omnia Fausti Manichæi, apocrypha.
F Opuscula Commodiani, apocrypha.
Opuscula alterius Clementis Alexandrini, apocrypha.
Opuscula Tatii Cypriani, apocrypha.
Opuscula Arnobii, apocrypha.
Opuscula Tyconii, apocrypha.
Opuscula Cassiani, presbyteri Galliarum, apocrypha.
Opuscula Victorini Pictauien, apocrypha.
Opuscula Fausti Rhegiensis Galliarum, apocrypha.

Opuscula Frumenti Cæci, apocrypha.
Epistola Iesu ad Abagarum regem, apocrypha.
Epistola Abagari ad Iesum, apocrypha.
Passio Quirici & Iulitæ apocrypha.
Passio Georgii, apocrypha.
Scriptura, quæ appellatur, contradictio Salomonis, apocrypha.
Phylacteria omnia, quæ non angelorum (vt illi confingunt) sed dæmonum magis arte conscripta sunt, apocrypha.

Hæc & omnia his similia, quæ Simon Magus, Nicolaus, Cerinthus, Marcion, Basilides, Ebion, Paulus etiam Samosatenus, Photinus, & Bonosus, & qui simili errore defecerunt, Montanus quoque cum suis obscœnissimis sequacibus, Apollinaris, Valentinus, siue Manichæus, Faustus, Africanus, Sabellius, Arius, Macedonius, Eunomius, Nouatus, Sabbatius, Cælestius, Donatus, Eustathius, Iouinianus, Iulianus Celanensis, Cælestinus, Maximinus, Priscillianus ab Hispania, Nestorius Constantinopolitanus, Maximus, * Vnicus, Lampetius, Dioscorus, Eutyches, Petrus, & alius Petrus, è quibus vnus Alexandriam, alius Antiochiam maculauit. *al. Cynicus.* Acacius Constantinopolitanus cum consortibus suis, necnon & omnes hæretici, eorumque discipuli siue schismatici, docuerunt vel conscripserunt, quorum nomina minime retinentur non solum repudiata, verum etiam ab omni Romana Catholica Apostolica Ecclesia eliminata, atque cum suis auctoribus, auctorumque sequacibus sub anathematis indissolubili vinculo in æternum confitemur esse damnata.

NOTÆ.

^F^ Concilium.] *Ad fidem Catholicam illibate custodiendam, dissidia tollenda, pacemque in Ecclesia restituendam, Pontifex vna cum Concilio in eo potissimum laborauit, vt Apostolica & Catholica Ecclesiæ communio nulla vel leui macula conspersa, illibata penitus & impolluta sarta ac tecta in omnibus seruaretur. Ad hoc autē præstādum solicitiorem curam impendens, non solum vindicasse voluit ipsam Ecclesiam ab omnibus, vt semper fuit, immunem hæresibus atque hæreticorum consortio; sed vt eam redderet a prauarum scriptorum contagione securam omne studium adhibens, delectum habuit Ecclesiasticorum librorum, qui hactenus editi, legi solerent: distinguens separansque quasi os Domini, mundum ab immundo, & secernens preciosum à vili.* *Causa Concilij.* *Cuius rei perficiendæ gratia Decretum constituit ab Ecclesia Catholica perpetuo seruandum, in quo post recensitos Veteris ac noui Testamenti libros canonicos, adiecit de primatu Romanæ Ecclesiæ & aliarum Patriarchalium Ecclesiarum iuribus, ad reprimendam Constant. Antistitum præsumptionem & audaciam refringendam, qua se Acacius primum, inde eius successores aduersus Romanam Ecclesiam proterue nimis erexerant.* *Acta Concilij.*

Ordo librorum veteris Testamenti.] *Quotquot hoc loco enumerantur, & in Canonem sacrorum librorum referuntur libri veteris Testamenti, iidem pene omnes recensiti sunt supra can. vlt. Conc. Laodicens. Et can. 47. Conc. Carthag. 3. Item Epist. 3. Innocentii I. ad Exuperium. Canonem Apostolorum 84. vtpote quo sacri libri omittuntur, & Apocryphi in numerum sacrorum referuntur, spurium esse & illegitimum, supra in Notis eiusdem Canonis copiose ostendimus. Veteris ac noui Testamenti libros sacros à calumnia hæreticorum omnium liberauit doctissime & copiosissime Reuerend. & Illustriss. Cardinalis Bellarm. tom. 1. de verbo Dei scripto. Illustriss. item Cardinalis Baron. tom. 1. Analium, diuersis in locis, S. Pauli, aliasque Canonicas Epistolas cum* *De libris sacris & apocryphis.*

Apoc. S. Ioannis Apostoli, à furore & dementia hæreticorum vindicauit. Ad euitandam prolixitatem istue Lectorem beneuolum remitto. De libris apocryphis, eorumque auctoribus diuersis in locis Annalium Baronius dignissima obseruatu annotauit: & post eum Antonius Possiuinus in apparatu sacro.

Sancta Romana Ecclesia.] *Hoc decretum extat dist. 15. can. 3. Lectio eius ab Originali tantopere discrepat, vt satis certo statui non possit, quæ sit vera & pura Gelasii, nec magnopere mirandum sit, si nonnulla sint, quæ difficultatem faciunt. Vide Notas emendatorum Decreti Gratiani, &c.*

CONCILIVM ROMANVM II. QVO A GELASIO & Episcopis lv. Misenus absoluitur, Anno Domini 495, tertio idus Maii.

RESidente in Synodo venerabili viro Papa Gelasio vnà cum Bonifacio, Maximino, Epiphanio, Basilio, Vitali, Claro, Irenæo, Decio, Asello, Euplo, Valentino, Martiniano, Basso, Benigno, Primitiuo, Palladio, Vindemio, Constantio, Martyrio, Candido, Laurentio, Deodato, Mercurio, Stephano, Dulcitio, Fortunato, Paschasio, Sanctulo, Innocentio, Chrysogono, Colonico, Molensi, Maximiano, Valentino, Constantio, Gaudentio, Felice, Vitaliano, Petro, Sereno, Aucupio, Timotheo, Stephano, Laurentio, & Probo Episcopis, residentibus etiam Castino, Laurentio, Canusio, Eugenio, Ianuario, Martiano, Gordiano, Petro, Vrbico, Paulino, Valente, Petro, Asterio, Smaragdo, Bonifacio, Maxentio, Epiphanio, Iustino, Felice, Redempto, Proiectitio, Callisto, Ioanne, Valentino, Sebastiano, Martino, Epiphanio, Andrea, Seruodei, Apellione, Petro, Seruando, Agapito, Abundantio, Marcellino, Litorio, Laurentio, Agathone, Sebastiano, Valentino, Anastasio, Genesio, Dionysio, Epiphanio, Acontio, Paulino, Agapito, Adeodato, Benedicto, Domi. Redempt. Seuero, Iuliano, Stephano, Crescentiano, Sept. Cypriano, & Epiphanio presbyteris vna cum Amandiano viro Illustri, & Diogeniano viro spectabili; astantibus quoque diaconibus, Gelasius Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ dixit: Meminit dilectio vestra superiore Conuentu oblatum nobis à Miseno libellum in conspectu vestro, fuisse recitatum: hunc eundem, si placet dilectioni vestræ denuo recensendum, vt Acta nostra contineant. Et quia aliud se quoque petitorium præ manibus habere profitetur, quid etiam in hoc contineatur, possimus agnoscere. Et adiecit: Miseni libellus denuo recitetur. Anastasius diaconus recitauit: Datum à famulo vestro Miseno die octauo Iduum Martiarum, Viatore V. C. Consule. Quantum ad meæ pertinet infelicitatis abruptum, errori meo qualibet ratione contracto definio non esse parcendum: quoniam hoc ipso pœna carere non debeo, quod merui *a* ad causam pœnalem, quæcunque foret perduci.

Quantum vero pertinet * ad remediale subsidium, duo sunt quæ ad me hoc suppliciter implorandum venire constringunt: ne vel ego desperatione magis perpetuis cruciatibus sim dignus addici Iudæ præuaricatoris exemplo: & quia tanta est ineffabilis illa clementia, quæ Apostolica potestate vniuersum facinus possit absoluere. Hanc igitur solam in meo negocio, Papa venerabilis, vocem miserandus effundo. *respicit.*

A Parce prostrato, porrige manum iacenti. Nullis ignorantiæ excusationibus nitor, nullas decipulas circumuentiones obtendo; nec in quemquam calamitatis meæ studeo transferre discrimen: quia alios incusare non debeo, qui possam clementer absolui: quia licet mihi pro mea defensione nihil afferam, non ambigam, tamen hæc omnia tuo iudicio esse tractanda. Tantum quæso, vt superno numini obsequentes, quod pronunciat per Prophetam: Nolo mortem morientis, donec reuertatur & viuat: vos potius cuncta quæ in persona mea gesta sunt, benigna con- *Ezech. 3.* *Pag. 505.*
B sideratione librantes, * viaticum seni *b* ægritudine, & continua maceratione consumpto, ne sine Ecclesiastica communione rapiar, non negetis, ex alterius casu experimentum meæ formidinis intuentes: qui auxilium, etiam vobis conferre volentibus, non potuit indipisci. Et me per imperitiam hac clade potius implicatum *c* hoc ipso dignanter ostendite, quod *d* ad receptionis Ecclesiasticæ superstes gratiam valui peruenire. *deliberatum.*

Quo lecto, Gelasius episcopus dixit: Petitorii Gesta retinebunt. Et adiecit: Ipse nunc Misenus adueniat, & petitorium quod obtulit, ipso præ-
C sente, recitetur. Cumque ingressus fuisset Misenus, prostratus in terram aliud petitorium obtulit, & rogauit vt susciperetur. Cumque susceptum fuisset, Gelasius episcopus dixit: Vtraque petitoria quæ obtulit, ipso quoque præsente, legantur. Iterum Anastasius Diaconus recitauit: Datum à famulo vestro Miseno, S. Id. Mart. Fla. Viatore V. C. Cons.

Quantum ad meæ pertinet infelicitatis abruptum, * errori meo qualibet ratione contracto definio non esse parcedum: quoniam hoc ipso pœna carere non debeo, quoniam merui ad pœna- *obitum.*
D lem causam quacunque sorte perduci. Quantum vero respicit ad remediale subsidium, duo sunt quæ me ad hoc suppliciter implorandum venire constringunt: ne vel ego desperatione magis perpetuis cruciatibus sim dignus addici Iudæ præuaricatoris exemplo: & cætera quæ superius continentur. Item aliud petitorium recitat: Datum à famulo vestro Miseno sub die tertio * Id. Mar. Fla. Viatore. V. C. Cons. *quarto.*

Oblato primitus petitorio meo nihil aliud suppliciter exoraui; quam vt misericordia mihi sedis Apostolicæ non in perpetuum negaretur: cuius mihi spem quoniam pro immensa Dei pie-
E tate, qua regitur, relucere iam sentio, magis magisque cōscientiam meam contagiis perfidorum, quæ infeliciter potius, quam studio, circumuentus incideram, liberam purgatamque esse pronuncians, toto corde atque ore protestor sub diuinæ contemplationis intuitu, me omnes quidē hæreses & quicquid inimicum est Catholicæ & Apostolicæ fidei, communionisque sinceræ, prona mente refutare; tum præcipue Eutychianam hæresim cum suo scilicet auctore Eutychete & eius sectatore Dioscoro, vel successoribus eius
F atque communicatoribus Timotheo Æluro, Petro Alexandrino, Acacio Constantinopolitano, Petro Antiocheno, cunctisque eorum complicibus & communicatoribus respuere, damnare, & anathematizare perpetuo; omnesque istos & huiusmodi horribiliter execrari; nec vnquam me cum talibus vllum quolibet modo profiteor habiturum esse consortium, sed ab his omnibus futurum prorsus alienum. Quorum prauitatem licet nunquam voluntate receperim; tamen quia me calamitatis impulsu minus cautus videor incidisse, sub conspectu Dei & B. Petri

Apostoli eiusque Vicarii, ac totius Ecclesiæ, mea (sicut dixi) professione * voceque condemno, detestor, exhorreo, in sola me fide communione que Catholica & Apostolica semper duraturum esse confirmans. Cui petitioni meæ manu mea subscripsi die tertio Id. Martiarum, Viatore V.C. Cons. Hæc vestræ beatitudini in Conuentu venerandorum * credidi meis manibus offerenda. *& alia manu.* Ego Misenus huic petitioni meę & à me oblatæ subscripsi, die & Consule suprascripto.

professione.

Episcoporum.

Gelasius Episcopus dixit: Quæ lecta sunt transcribantur. Et adiecit: Quid videtur fraternitati vestræ statuendum, vestri quoque consilii participatione desideramus agnoscere. Leuauerunt se omnes Episcopi & presbyteri, rogantes & dicentes: Exaudi Christe: Gelasio vita: dictum vicies. Quod vobis Deus dedit in potestate præstate: dictum duodecies. Hoc fac, quod facit dominus Petrus: dictum decies. Vt indulgeas, rogamus: dictum nouies. Cum denuo sedissent, Gelasius Episcopus dixit: Sedes Apostolica quidem, quæ Christo Domino delegante, totius Ecclesiæ retinet principatum, pro dispensatione curaque generali, qua vel pro fide Catholica, vel pro paternis canonibus regulisque maiorum necessaria semper circumspectione dependet, Misenum atque Vitalem, quos contra Eutychianæ pestilentiæ sectatores, vel contra eos qui talium se communione polluerant, suæ potestatis legatione suffultos ad Orientem dudum sub sanctæ memoriæ decessore meo Præsule destinarat, quod Apostolica præcepta declinantes quolibet modo in eorum, aduersum quos missi fuerant, consortia recidissent, Gestis Synodalibus rerum discussione patefacta, communione pariter & honore merito iureque submouit.

Quibus tamen misericordiæ locum memor supernæ pietatis pro suo moderamine reseruauit: & dum conditionem posuit vltionis, spem noluit propitiationis abscindi: sicque suam sententiam temperauit, vt istorum veniam cum illorum mallet salute prouenire, quorum fuerant participatione decepti: ac potius præberent eis, quo suo firmauerant in prauitate consensu, & salubrem correctionis metum, & emendationis imitandæ consortium. Denique sic ipsa animaduersionis verba librata sunt, vt se illi & cum istis perculsos aduerterent, & ex eorum conditione non diffiderent posse saluari. In quo vtique & his non est in totum via præclusa remeandi, & illis, si mallent, per istos est oblata correctio, studiumque porrectum, quo possint meliore conatu præteritos compensare prolapsus: si fauorem, quem præuaricatoribus facili voluntate detulerunt, in reformationem Catholicorum potius conuerterent sacerdotum.

Dictum est enim, tamdiu istos fore suspensos, donec auctore Deo, & adnisu Catholicorum Principum, vel populi Christiani Alexandrina Catholicum sacerdotem recepisset Ecclesia. Gratulandum scilicet crederetur, nullo modo Græcos non posse renuere quod viderent ab Apostolica sede fuisse damnatum, facileque eos posse de istorum supplicio commoueri, vt nossent quid vitarent, & quid consequenter ambirent, hac velle putarent resipiscendo magis sentire cum rectis, quam iugiter errare cum perfidis. Expectatumque diu est, vt his rationibus incitati contagia nefanda deponerent, vna cum Apostolica sede consentiendo, sicut de eorum speratum fuerat voluntate; & nitentesque Catholicis sacerdotibus reuocandi studium potius commodarent: quo ipsi ad Orthodoxam recurrerent vnitatem; & istis, qui illorum participes erroris extiterant, ministrarent præstitutæ receptionis effectum: Nec qua fieri potuit occasione cessatum est, quo competenter admoniti & sufficienter instructi, pariter pericula vitanda cognoscerent, ac patere sibi ianuam, si sinceris mentibus hanc petissent, Apostolicæ communionis aduerterent.

Sed quia eo peruentum est, vt hortamentis quoque medicinalibus, dum etiam quæ referrent contraria non haberent, differrent tamen hactenus adhibere consensum; illorum quidem difficultatibus paternum quendam debemus pii doloris affectum, deprecantes omnipotentiam Dei nostri, quæ sola quamuis deuias in veritatis viam potest conuertere voluntate, vt eisdem suæ propitiationis operatione mirabili spiritum resipiscentiæ & efficaciam correctionis dignanter infundat. Quæ donec (sicut de eius virtute confidimus) diuina placatione prouemiant, hunc interim qui supplicat desiderabiliter expetentem nullatenus perire patiamur: vt cuius non sunt Orientales deiectione perterriti, ne in errore persisterent, saltem curatione prouocentur, vt redeant ad salutem; præcipue cum dispositionis sedis Apostolicæ clementiam tenor comitetur ipse dictorum, neque prolata sibi repugnare constitutio iudicetur: Definitum quippe est, vt superius iam prædictum est, eos de quibus agimus eatenus debere suspendi, donec auctore Deo, & præfatis adnitentibus, Alexandrina Catholicum receperit Ecclesia sacerdotem: non abrupte & sine exceptione propositum est, sed ea ratione depromptum est, qua non siue illis adnitentibus siue non adnitentibus, indifferenter videretur infixa sententia. ideoque sub quo tenore librata conditio est, eodem non existente, necessitatem suæ professionis absoluit. Quod enim cum adnisu prædictorum pronunciatum est esse faciendum, hoc eodem non succedente non fieri posse, manifestum est. Sed cum eorum etiam faciendum memoratur adnisu, satis euidenter ostensum est, quod sine hoc non posset impleri. Licet ergo illi, quorum deesse probatur adnisus, de sua sint obstinatione miserandi: tamen quia deest, sicut sine eo effici non potest quod cum eodem effici posse præsumptum est, ita desistentibus causis, per quas hic articulus veniret ad terminum, insolubiliter non retinet obligatum. Pag. 504.

Quapropter lata sententia non existentibus per quæ possit vsque ad sui exitum deputatam tenere mensuram, his consulendi, & his qui arctati tenebantur, tribuet libertatem. Et Apostolica quidem sedes, vt sæpe repetendũ est, æstimãs Orientales nullo modo non posse respuere quod Sedes Apostolica refutasset, eosque saluti propriæ & Apostolicæ communioni nullius præferre posse personam, hæc de eorum mentibus melius æstimarat. Sed quod iterum non tacendum est, dolenda pernicies non velut improuidam bene de Orientalibus sentientem potest opinionem magis Apostolicę Sedis arguere, quam suæ peruicaciæ potius deputare, quod oblatum sibi tramitem proprię reintegrationis secuta non fuerit: nec ideo tamen aliis debet medicinalem desiderantibus impedire per

suam peruicaciam facultatem. Tunc enim dicta sunt de Græcorum consensione fidenter, quia & simul beati Petri societatem quibus libet videbantur præponere posse personis; & qui extiterunt ante Catholici, æstimabantur consensuri facile veritati, atque ideo cuiuslibet hominis affectum in desideriis Apostolicæ communionis non posse præponere? quæ cum nondum susceperint per quas hic ordo decurreret voluntates; id quod per eas fieri posse præsumptum est, cernitur absolutum; quoniam * cum desunt qui perficiant, nullus prouenire possit effectus; immo cum iidem ipsi, per quos iudicabatur esse faciendum, ne efficiatur obsistant: quasi in hac sunt (quod absit) obstinatione mansuri, resoluta conditio est illius rei, quæ eorum studus fiducialiter censebatur impleri.

si desint per quos id efficiatur

Sin vero (sicut potius optamus) fuerint ad meliora conuersi, ne inter hæc interim qui misericordiam postulat, vel ætate, vel morbo, quo frequenter impeditur, possit intercipi, dum super istis est consulendum, ne defuncto iam nullum possit remedium subrogari; quippe cum dictum sit, siue illis adnitentibus, siue etiam fortassis inuitis, sed cum eorum magis adnisu quod promulgatum fuerat posse constare: sicut igitur cum illis adnitentibus nullatenus pace fixa * perdurant: hoc etiam tenore beatus Paulus Apostolus non ideo, quod absit, fefellisse credendus est, aut sibi extitisse contrarius; quoniam cum se ad Hispanias promisisset iturum, dispositione diuina maioribus occupatus ex causis, implere non potuit quod promisit. Quantum enim ipsius voluntatis interfuit, hoc pronunciauit, quod reuera voluisset efficere: quantum ad diuini secreta consilii, quæ vt homo omnia non potuit licet Spiritu plenus agnoscere, superna prætermisit dispositione præuentus. Nec quia B. Petrus Apostolus pro affectu diuinæ reuerentiæ ipsi Domino respondit, Non lauabis mihi pedes in æternum, fefellisse (quod absit) aut in sua putabitur minime constitisse sententia, quod mox eidem diuinæ cesserit voluntati: & quod *m* se dixerit non esse facturum, causis adstrictus humanæ salutis expeteret prona voluntate faciendum.

præsta. *Rom. 15.* *Ioan. 13.*

Idcirco *n* illa non accedente via, qua eorum fuerat reconciliatio constituta, alteram licet adoriri, qua subueniatur, quibus subueniendum esse decretum est: maxime cum Miseno ex quolibet excessu vel qualibet præuaricationis pœna sufficiat, quæ vsque eo tractata est, vt *o* sola considerationis humanæ suprema consideratione laxetur, remittendaque punitio sit, quæ non habet vltra quo crescat: Quia cum nulli animæ Deus omnipotens & misericors per Ecclesiasticam pietatem quærenti voluerit remedium denegari; non dubium est, hoc ipso auctore Deo, & diuina compunctione prodire, vt tunc de eius receptione tractetur, quando ea non protelanda quoque necessitas compellat impendi: nostro præterea Saluatore B. Petro Apostolo præ cæteris delegante: Quæcumque ligaueris super terram, ligata erunt & in cœlis; & quæcumque solueris super terram, erunt soluta & in cœlis: sicut & his verbis nihil constat exceptum, sic per Apostolicæ dispensationis officium & totum possit generaliter alligari, & totum consequenter absolui. Præcipue cum ex hoc magis præberi cunctis oporteat Apostolicæ miserationis exemplum, vt absolutione damnati, si resipiscant vniuersi, & ab errore se retrahant, atque ad Apostolicæ communionis sinceram redeant vnitatem * vinculis se damnationis illius, quam vniuersaliter merito præuaricatores exceperant, non ambigant exuendos.

Matth. 16. *puritatem.*

Neque enim qui longe positos ad integram fidem curare nitimur, reuertentes in præsenti supplices refutare debemus: vbi solicite præcauendum est, ne conscientiæ detrimentum negantes, *p* vsque ad extremum peccati * materiam (quod absit) *q* nullatenus incidamus: censuræque veritas etiam circa supplices, sine fine persistens transeat in reatum. Proinde quantum præmonente Domino, possibilitatis humanę desideranti remedia præbeamus, totum quod supra nostrę facultatis est modulum diuino iudicio relinquentes, non autem nobis poterunt imputare, cur præuaricationis offensam viuentibus remittamus; quod Ecclesiæ, Deo largiente, possibile est: qui nos etiam mortuis veniam præstare deposcunt: quod nobis possibile non esse, manifestum est, quia cum dictum sit: Quæ ligaueris super terram: non humano, sed suo iudicio reseruauit. nec audet Ecclesia sibimet vendicare, quod ipsis beatis Apostolis conspiciat non fuisse concessum: quia alia sit causa superstitum, alia defunctorum.

poteris. *Matth. 16.*

Tulerit Vitalis sortem diuini iudicii, cui etiam cum magnopere vellemus, non potuit subueniri: huic saltem prosint, dum copia viuentis admittat, in remediis assequendis alterius experimenta repente subtracti. Cumque scriptum nouerimus: Vnus adsumetur, & vnus relinquetur: hortatur nos intercepti periculum in superstite subsidia non differenda sanandi, qui hoc ipso recipiendus diuinitus indicatur, cum illi superuiuit, *r* qui ad hæc non meruit peruenire: & quoddam de vtroque cœlestis iudicii refulget examen; ostenditurque nobis euidentius in duobus, in quo fuerit causa sine venia, & *s* in quo sit quæ indulgentia carere non debeat. atque ideo quam ipse quoque si superstes competenter Acacius expetisset, potuerat obtinere, quippe de quo sic positum est, insolubilem fore, vt non diceretur, Etiam si forte corrigeret, multo magis huic qui communione eius infectus est, imploranti flebiliter, pietatis est Apostolicæ non negare.

Luc. 17.

Professus ergo Misenus regulariter, se omnes hæreses, Eutychianam præcipue cum Eutyche, Dioscoro, Timotheo Æluro, Petro Alexandrino, Acacio Constantinopolitano, Petroque Antiocheno, vel cunctis eorum successoribus sectatoribus & communicatoribus detestari, eosque anathemate ferire perpetuo, communionis Apostolicæ, & sacerdotalis gratiam, quam Catholica traditione percepit, recipiet dignitatis. Omnes Episcopi & Presbyteri surgentes in Synodo adclamauerunt: Exaudi Christe: Gelasio vita: dictum duodecies. Cuius sedem & annos: dictum septies. *t* Vicarium Christi te videmus: dictum sexies. Cuius sedem & annos: dictum septies.

Misenus absoluitur.

Sixtus Notarius sanctæ Romanæ Ecclesiæ iussu domini mei beatissimi Papæ Gelasii ex scrinio edidi die *u* tertio Idus Maii, Flauio Viatore V.C. Consule.

A

VARIÆ LECTIONES R. P. Frontonis Ducæi in præcedens Concilium Roman. II. sub Gelasio Papæ.

a Ad causam pœnalem quæcumque foret.] *manuscriptus habuit*, ad causam pœnalem quacumque sorte perduci. *Eodemque modo legitur paulo post in hoc ipso Concilio.*

b Ægritudine & Continua.] *ægritudine continua & maceratione.*

c Hoc ipso dignanter ostendite.] *hoc ipsum indignanter ostendit, quod,*

d Ad receptionis Ecclesiasticæ,] *Hoc ipsum, inquit, me ostendit immerito fuisse calamitate oppressum, quod non vt vitalis ex hac vita subductus sum prius, quam communioni Catholicæ possem restitui: vnde subijcit paulo post Gelasius.* Hortatur nos intercepti periculum in superstite subsidia non differenda sanandi; qui in hoc recipiendus diuinitus indicatur.

e Semper circumspectione dependet,] *Semper circumspectione dependit.*

f Perculsos aduerterent.] *Percussos aduerterent, & ex eorum conditione non diffiderent posse saluari.*

g Alexandrina Catholicum.] *Alexandrina Catholico sacerdote cœpisset Ecclesia gratulari, vt sic crederetur.*

h Ac velle putarent.] *Ac velle putarentur resipiscendo.*

i Vnà cum Apostolica Sede.] *Vt cum Apostolica Sede.*

k Intentesque Catholicis.] *Intentes Catholicis.*

l Recurrerent vnitatem,] *Recurrerent veritatem.*

m Se dixerit non esse.] *Se dixerat non esse facturum.*

n Illa non accedente via.] *Illa non faciente via*, forte legendum, *fauente.*

o Vt sola considerationis.] *Vt sola conditionis humanæ.*

p Vsque ad extremum peccati.] *Vsque ad extremam peccati materiam.*

q Nullatenus incidamus.] *Vllatenus incidamus, censuraque seueritas etiam circa.*

r Qui ad hæc non meruit.] *Qui ad hoc non meruit.*

s In quo sit, quæ indulgentia,] *Quo indulgentia*, forte legendum, *quod indulgentia carere non debeat atq; adeo quod ipse quoque.*

t Vicarium Christi te videmus.] *Vicarium Christi te videmus: dictum vndecies, Apostolum Petrum te videmus: dictum sexies. Cuius sedem.*

v Tertio Id. Maij] *Id. Mart.*

Notæ Seuerini Binii.

Concilium.] *Cum Vitalis & Misenus Apostolicæ Sedis legati, per Zenonem Imperatorem inducti Acacio communicassent, & Petri Mogi Alexandrinæ Ecclesiæ inuasoris nomen in Diptychis publice recitari sine contradictione audiuissent, ideoque iuste iusto iudicio à Felice Papa in Synodali Patrum consessu excommunicati fuissent; tandem post interuallum vndecim annorum, postque Vitalem in excommunicatione defunctum, Misenus gratia Dei adiutus, ad mentem redut; suumque delictum plurimum detestatus, ad pœnitentiam & Ecclesiæ vnitatem recipi postulauit.* (Misenus resipuit.) B *Indicto igitur hac de causa Concilio, post causa cognitionem magno omnium applausu humeris pastorum impositus ad ouile Christi, vnde annis prope vndecim aberrauerat, vicissim reductus fuit.* (Causa huius Concilij) *Habitum est hoc Synodale iudicium in Basilica sancti Petri anno Christi 495. tertio Idus Maij, sub Consulatu viri Cla. Flauij Viatoris: qui est Gelasij 4. & Anastasij Imperatoris annus Imperij 5. Acta huius Concilij per Dionysium Exiguum translata fuerunt.* (Acta Concilij.) *Ea quæ ex Vaticana bibliotheca accepta sunt, atque etiã* C *num tom. 1. Epist. Pont. recitantur, nonnihil mendosa sunt, & fide carent. Quæ vero ex Codice Virdunensi per Frontonem Ducæum Societatis Iesu professorem edidit Illustriss. Cardin. Baronius anno 495. integriora sunt & magis emendata. Quæ Romano exemplari collata, in pristinum fere candorem omnino restituta, hic supra ante notas nostras tibi, beneuole Lector, exhibuimus.*

D

VITA, EPITSOLÆ, ET DECRETA ANASTASII PAPÆ II.

Ex libro Pontificali.

ANastasius natione Romanus, ex patre Petro, de regione quinta Caput tauri, sedit anno vno, mensibus vndecim, diebus 24. Hic fuit temporibus Theodorici Regis. (An. Domini 496.) Hic fecit confessionem beati Laurentii martyris ex argento, pensante lib. 80. (100.) E Eodem tempore multi clerici & presbyteri se à communione ipsius *erexerunt, eo quod communicasset sine consilio (*erruerunt vel mouerunt.) Episcoporum vel Presbyterorum vel Cleri cunctæ Ecclesiæ Catholicæ, Diacono Thessalonic. nomine Photino, qui communis erat Acacio, & quia occulte voluit reuocare Acacium, & nõ potuit. Qui nutu diuino percussus est. Hic fecit ordinationem vnam in vrbe Roma per mensem Decembrem, Presbyteros duodecim, Episcopos per diuersa loca num. 16. Qui etiam sepultus est in basilica beati Petri Apostoli, 13. kalend. Decembris. F Et cessauit Episcopatus dies quatuor.

Notæ in vitam Anastasij.

Anastasius.] *Sub Consulatu Pauli, (non vt habet Marcell. in Chron. Ioannis Scytha & Paulini) anno Domini 496. 28. Nouembris post interregnum 7. dierum Gelasio Pontifici surrogatus fuit.* (Quo tempore Anastasius fit creatus Papa.) *Exordio Pontificatus sui ad Anastasium Imperatorem ab heresi ad meliorem mentem auocandum, Germanum Capuanum & Cresconium Tridentinum Episcopos ablegauit*

cum epistola ad Imperatorem scripta, qua petebat, vt nomen Acacij Constantinopolitani è Diptychis plane expungeretur, vt infra in Notis eiusdem epistolæ dicemus. Falsum itaque & erroneum esse liquidissime constat, quod errantem Pontificalis libri auctorem secuti, vulgant hæretici, quasi damnata memoria schismatum Antistitem Constantinopolitanum Acacium, à Felice tertio & Gelasio ante prædamnatum, multisque ante præteritis annis tempore Felicis Papæ, vt ibidem ex Liberato annotauimus, defunctum, beatissimus Pontifex Anastasius in sedem suam reuocare, aut saltem nomen eius sacris Diptychis restituere voluerit. Quod de inita cum Photino communione, deque approbatione baptismi & ordinationum Acacij, in hoc Pontifice redarguunt, ineptum & calumnijs plenissimum esse infra patebit, Apocrisarij Ecclesiæ Alexandrinæ suprad. legatis Sedis Apostolicæ de sua fide libellum obtulerunt, vt Romanæ Ecclesiæ communionem suffurarentur; sed cum tota sua confessione nullam Chalcedonensis Concilij mentionem facerent, illud frustra conati fuerunt. Festus senator Romanus, hoc tempore propter quasdam necessitates ciuiles Constantinopolim ablegatus, fauore Imperatoris Anastasij impetrauit, vt sacra sanctorum Apostolorum Petri & Pauli memoria, à schismaticis hactenus aliquamdiu neglecta, honorificentius & splendidius celebraretur. Pro qua re, vt gratiam parem rependeret, Imperatori clanculo pollicitus est, inquit Theod. Lector coll. lib. 2. persuasurum se Romano Episcopo, vt concordiæ Zenonis subscriberet. Sed accidit mira erga Ecclesiam Dei prouidentia, quod cum Romam venisset, Anastasium Episcopum mortuum reperisset. Ex quibus satis apparet Anastasium Papam, antequam à Festo de perfidia tentaretur, integrum atque sincerum in Catholica fide decessisse: Et quanquam Iustinus Imperator, epistola ad Hormisdam manifeste significet, Pontificem cum Anastasio Imperatore alijsque Acacianis schismatis defensoribus communicasse; tamen ipsius Symmachi Papæ literæ apologeticæ satis declarant, Anastas. Pont. nullam cum Imperat. Anastasio concordiam inijsse, sed magis illum execratum esse. Verba Symmachi Papæ ad Imperatorem hæc sunt. Dicis quod mecum senatu conspirante excommunicatim te. Ista quidem ego: sed rationabiliter factum à decessoribus meis sine dubio subsequor. Quæ profecto tam liberè de prædecessoribus affirmare ausus non fuisset, nisi Papæ fides sincera, atque in ea tuenda sacerdotalis constantia in omnibus probata fuisset. Vide plura hac de re infra. Hæc ex Theod. Lect. Epist. Anast. Baron an. 497.

Anastasium calumniantur hæretici.

Festus senator auget schismatis Laurentiani.

An Anastasius Papa cum Acacianis vel Acephalis communicarit.

Sedit anno vno, mensibus vndecim, diebus 24.] A Consulatu Pauli vsque ad Paulini & Ioannis Scythæ.

Hic fuit temporibus Theodorici Regis.] Anno quinto regni illius Pontificatum adeptus, tenuit eum vsque in annum eiusdem Theodorici sextum, qui est Christi 498. cum mense Nouembri vita simul ac pontificatu Anastasius Papa defunctus fuit.

Eodem tempore multi Clerici & Presbyteri.] Hæc contra Anastasium, schismatis Laurentiani sectatores sparserunt, hac occasione: Leo Papa epistolam ab Interpretibus corruptam, à Photio Thessalonicensis Ecclesiæ Diacono restitui, atque ex prototypo archiuo Romanæ Ecclesiæ accepto, in pristinam integritatem transferri & emendari ex officio petierat. Quod cum Photius, vt ex libello legatorum Alexandrinorum patet, infra præstitisset, acceptum est ab aduersarijs, quasi cum Acacianis communicasset. Gloriantur nostri temporis hæretici, Anastasium de errore ac perfidia conuictum, quod sine Concilio Episcoporum, cum

Quare rumor sparsum fuerit Anastasium cum Acacianis communicasse.

Pag. 506

A Photio aliisve Acacianæ sectæ fautoribus communicarit: sed quam inepte & nimis præpropere, nemo non videt; potuit enim resipiscentem sine vllius Concilij auctoritate ab excommunicatione absoluisse, & citra vllum peccati periculum, cum eodem communicasse: Imo si operam illam toti Ecclesiæ necessariam, ab excommunicato & plane schismatico requisiuisset, non modo non fidem amisisset, sed neque vllam anathematis sententiam eo ipso incurrisset. Vide Bellarm. libro 4. de Roman. Pontific. cap. 10. Baron. præd. anno 479. num. 27. Emendatores Decreti Gratiani in Notis ad Can. Anastasius dist. 19. Couarruuias tom. 2.

Ac calumnia plane confutatur.

B lib. 4. variarum resol. cap. 13. hac consilia omnino esse probant hoc potissimum argumento, quod Acacius (sicut Niceph. lib. 16. cap. 12. Euagrius lib. 3. cap. 18. & seqq. testantur) tempore Felicis 3. obierit, quodque ipse Anastasius cap. 1. Epistola sua ad Imperatorem Anastasium, Acacium iam mortuum & ante Iudicem Christum vnà cum Felice adstare scripserit. Quod quidem de non reuocato per Anastasium Acacio certissimum est: sed de Photini communicatione non ita constanter affirmari potest; cum ex libello Alexandrinorum, quem ex Vaticana Bibliotheca acceptum nunc recens in lucem emittimus, contrarium non obscure colligatur.

C Quia voluit occulte reuocare Acacium.] Neque nomen Acacij ad sacras Diptychas; neque ipsum Acacium ad sedem Constantinopolitanam reuocari voluisse; indicat sequens epistola Anastasij Pontificis, qua nomen defuncti plane deleri ac tolli rogauit.

Nutu diuino percussus est.] Anastasium morbo diuinitus immisso extinctum esse, ideo quod baptismum & sacros ordines ab amico collatos epistola sequenti approbauerit, spargunt hæretici; sed more suo, per calumnias, mendacia ac fabulas. Quod enim de

De obitu Anastasij contra calumnias hæreticorum.

D Anastasio Imperatore hæretico circa hæc tempora fulmine percusso, scribunt in eius vita, Cedrenus, Zonaras & Paulus Diaconus; hoc illi nullo alio, præterquam vnius mendosi bibliothecarij authoritate freti in caput Anastasij Pontificis retorquere non verentur. Vide Bellar. præd. loco. Sanderum de visibili Monarchia Ecclesiæ. Hosium lib. 2. prop. doct. Cath.

EPISTOLA ANASTASII PAPÆ II.

E *Ad Anastasium Augustum.*

TITVLI EPISTOLÆ DEcretalis sequentis Anastasij Papæ II.

Quod pro Christo fungatur legatione, dum pro pace precatur Ecclesia. 1

Quod non sit temere iudicandum de his, qui ad Dominum migrauerunt. 2

F *Vt specialiter in Ecclesia nomen taceatur Acacij.* 3

Quod magnopere contentio sit cauenda. 4

Vt Alexandrinos Imperator admoneat ad fidem synceram, & ad pacem redire Catholicam. 5

Admonetur Imperator, vt constitutis Apostolicæ sedis obtemperet. 6

Quod eos, quos post damnationem suam vel baptizauit, vel ordinauit Acacius, nulla portio læsionis attingat. 7

Quod mali, bona ministrando, sibi tantummodo noceant, nec Ecclesiæ sacramenta commaculent. 8

GLoriosissimo & clementissimo filio Anastasio Augusto, Anastasius Episcopus.

Exordium Pontificatus mei, primitus oblata populis pace, pronuncio, & consequenter pro fide Catholica humilis pietati tuæ precator occurro: in quo primum mihi diuinum fauorem propinquasse confido, quod nunc consonantia in me augustissimi nominis tui non dubium præstat auxilium, vt sicut præcelsum vocabulum pie-
B tatis tuæ per vniuersas gentes toto orbe præfulget, ita per ministerium humilitatis meæ sicut semper est, sedes beati Petri in vniuersali Ecclesia assignatum sibi à Domino Deo teneat principatum. Nec propter vnum mortuum, diutius tunica illa saluatoris, desuper contexta per totum, malæ sortis patiatur incertum, quæ sola in discissionem pro firmitate sui venire non potuit, serenitate tua præcipuè rempublicam gubernante. Cui etiam in priuata vita tantum circa synceræ
Prou. 19. religionis studium fuit, vt (sicut fama certissima
C celebrauit) nemo magis vel inter præcipuos sacerdotes, præfixas à sanctis Patribus regulas Ecclesiæ custodisse dicatur. Quod sanctum studium cum maiestate Imperii creuisse confidimus.

CAPITVLVM PRIMVM.

in LEgatione itaque fungimur pro Christo* nec eos propter offensionem, vel scandalum patiamini publice nominari, quorum merita vel actus illum iudicem latere non possunt, in cuius iam sunt iudicio constituti. Nec illi se potest in-
D terserere in corpore mortali adhuc temeraria præsumptio, in quo non solum confessio facit aperta merita singulorum, sed etiam silentii ipsius non potest latere secretum. Namque & prædecessor noster Papa Felix, & etiam Acacius, illi proculdubio sunt, vnusquisque sub tanto iudice non potest perdere sui meriti qualitatem.

2. Itaque monente nos beatissimo Paulo Apostolo, ne quod sit in hoc offendiculum in Ecclesia, dum, quod facere non possumus, de his,
E qui iam transierunt, iudicare conemur, obseruandum esse tranquillitas tua cognoscat. Ait enim de his, qui de rebus ad Deum solum pertinenti-
Rom. 14. bus iudicare præsumunt: Nemo enim nostrum sibi viuit, & nemo sibi moritur. Siue enim viuimus, Domino viuimus: siue morimur, Domi-
2 Cor. 5. Esa. 45. no morimur. Siue ergo viuimus, siue morimur, Domini sumus. In hoc enim Christus resurrexit à mortuis, vt viuorum & mortuorum dominetur. Tu autem quid iudicas fratrem tuum? aut
Phil. 2. tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante Tribunal Christi. Scriptum est enim: Viuo ego, dicit Dominus, quoniam mihi flecte-
F tur omne genu, & omnis lingua confitebitur Deo. Itaque vnusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Non ergo amplius inuicem iudicemus, sed hoc iudicate magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum. Monet igitur beatus Apostolus, ne de his nobis præsumamus iudicium, de quibus nemo potest melius vel
quippiam temerarius. vt verius iudicare, quam Deus: nec sibi in hoc* quispiam temerarios ausus vsurpet, * & propter hoc pax atque vnitas Ecclesiæ dissipetur. Nam & in
1. Reg. 16. Regnorum libro dicitur: Non quomodo vi-
A det homo, videt & Deus: quia homo videt in 1. Paral. 28.
facie, Deus autem videt in corde. Item in Paralipomenon libro 1. Et nunc, ô Salomon, scito Deo patrem tuorum, & serui illi in corde perfecto & animo volente, quoniam omnia corda scrutatur Deus, & omnem cogitationem nouit. Item
in Ezechiele. Hæc dicit Dominus Deus: Sic Ezech. 11.
dixistis domus Israel, & cogitationes * spiritus cordis
vestri ego noui. Vnde & de Domino iudice dicitur in Euangelio: Sciens autem Iesus cogitationes eorum, dixit: Quid cogitatis mala in cordibus vestris? Matth. 9.

3. Precamur itaque clementiam vestram, vt specialiter nomen taceatur Acacii, vt quod multis ex causis scandalum vel offendiculum Ecclesiæ concitauit, speciali appellatione taceatur, cũ (sicut diximus) in generalitate sacerdotum, vnius cuiusque meritum illum iudicem latere non possit, qui nouit quid cuique tribuendum sit pro æstimata dispensatione meritorum, cui soli cogitationes quoque manifestæ sunt. Quantos vero excessus atque præsumptiones habuerit Acacius, ne clementiæ tuæ suggerere per singula forsasse videatur onerosum, Cresconio vel etiam Germano, fratribus & coepiscopis meis quos misimus ad serenitatem tuam, de causis singulis Acacii, qualis fuerit instructionem plenissimam dedimus, clementiæ vestræ specialius recensendam, si hoc pietati tuæ placuerit curiosius indagare, ne in aliquo suggestionibus nostris veritas defuisse videatur: vt pro diuina sapientia vestra perspicue videre possitis, non superbia vel elatione, Sedis Apostolicæ in Acacium talem processisse sententiam, sed facinoribus certis, quantum nos extra illud iudicium, quod solum falli non potest, æstimamus, zelo magis diuinitatis extortam.

4. Nos vero humiliter supplicantes, controuersiam in Ecclesia remanere nolumus, cùm magis vitanda contentio sit, sicut dicitur in Prouer-
bium: Odium suscitat * contentio. Omnes au contentiones.
tem qui non contendunt, protegit amicitia. Nam Prou. 10.
& Apostolus ad Corinthios: Cum enim sint in-
ter vos æmulationes & contentiones, nonne car- 1. Cor 3.
nales estis, & secundum hominem ambulatis? Item ad Philippenses: Si qua ergo consolatio in Christo, si qua * allocutio charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera & miserationes, implete gaudium meum, vt idipsum dicatis omnes, eandem charitatem habentes, nihil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate mentis inuicem æstimantes, semetipsis superiores, non sua singuli respicientes, sed aliorum.

5. Hoc tamen præcipuè insinuo serenitati tuæ, gloriosissime & clementissime fili Auguste, vt cum causæ Alexandrinorum patuerint piissimis auribus vestris, ad Catholicam & synceram fidem eos authoritate, sapientia, diuinisque vestris monitis redire faciatis. Nam quid tenendum sit in religione catholica, secundùm diffinita patrum, & prædicationem omnium sacerdotum, qui in Ecclesia floruerunt, si hoc quoq; præceperitis, scientibus in memoriam transmittendo renouabimus, ignorantibus ad discendũ pro officio nostræ instructionis offeremus, vt nulla extra hæc ingeniorum iactantia vel prauitatis audiatur.

6. Illud verò peculiariùs pro amore imperii vestri & beatitudine, quæ consequi poterit regnum, pro Apostolico officio prædicamus, vt (sicut decet, & Spiritus sanctus dictat) monitis

nostris obedientia præbeatur, vt bona omnia vestram rempublicam consequantur, sicut in Exodo promittitur: Si audieris vocem Domini Dei tui, & quæ placent ei, feceris coram ipso, & obedieris præceptis eius, & custodieris omnem iustitiam eius: omnem infirmitatem, quam importaui Ægyptiis, non importabo in te. Ego enim Dominus sum, qui saluum facio te. Et illic iterum tuba potentissima canitur: Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus postulat à te aliud, quàm vt timeas Dominum Deum tuum, & ambules in omnibus viis eius, & diligas eum, & seruias Domino Deo tuo ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, custodire præcepta Domini Dei tui, & iustitias eius, quas ego mando tibi? Hæc me suggerentem frequentiùs, non spernat pietas tua, ante oculos tuos habens Domini in Euangelio verba: *Qui audit vos, me audit: & qui vos spernit, me spernit: Et qui me spernit, spernit eum, qui me misit.* Nam Apostolus, concinens Saluatori nostro, ita loquitur: Quapropter qui hæc spernit, non hominem spernit, sed Deum, qui dedit Spiritum sanctum suum in nobis. Pectus clementiæ vestræ, sacrarium est publicæ felicitatis, vt per * præstantiam vestram, quam velut vicarium Deus præsidere iussit in terris Euangelicis Apostolicisque præceptis non dura superbia * resistant, sed per obedientiam, quæ sunt salutifera, compleantur.

(Marginal notes: Exod. 15. — Deut. 10. — Luc. 10. — 1. Thess. 4. — instant am — resistatur.)

7. Nam secundùm Ecclesiæ Catholicæ consuetudinem, sacratissimum serenitatis tuæ pectus agnoscit, quod nullum de his, vel quos baptizauit Acacius, vel quos sacerdotes siue Leuitas secundùm Canones ordinauit, vlla eos ex nomine Acacii portio læsionis attingat, quo forsitan per iniquum tradita sacramenti gratia, minus firma videatur. Nam & baptismum quod procul sit ab Ecclesia, siue ab adultero, vel à fure fuerit datum, ad percipientem munus peruenit illibatum: quia vox illa, quæ per columbam sonuit, omnem maculam humanæ pollutionis excludit, qua declaratur ac dicitur: *Hic est qui baptizat in Spiritu sancto & igne.* Nam si visibilis solis istius radii, cum per loca fœtidissima transeunt, nulla contactus inquinatione maculantur, multò magis illius, qui istum visibilem fecit, virtus nulla ministri indignitate constringitur. Nam & Iudas, cùm fuerit sacrilegus atque fur, quidquid egit inter Apostolos pro dignitate commissa, beneficia per indignum data, nulla ex hoc detrimenta senserunt, declarante hoc ipsum Domino manifestissima voce: *Scribæ, inquit, & Pharisæi super Cathedram Mosis sedent: quæ dicunt, facite: quæ autem faciunt, nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt.* Quicquid ergo ad hominum profectum quilibet in Ecclesia minister officio suo videtur operari, hoc totum contineri * implente diuinitatis * effectu, ita ille per quem Christus loquitur, Paulus affirmat: *Ego plantaui, Apollo rigauit, sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus.* A Deo autem non quæritur, quis vel qualis prædicet, sed quem prædicet, vt inuidos etiam benè prædicare Christum confirmet, quo malo diabolus ipse deiectus est, & hoc ipso prædicare non desinit.

(Marginal notes: Dist. 19. Secundum Eccl. Cathol. — Matt. 3. — Luc. 3. — Ioan. 10. — Matth. 23. — implendo — effectum — 1. Cor. 3. — Philip. 1.)

8. Ideo ergo & ipse Acacius, cuius nomen dicimus esse reticendum, malè bona ministrando, sibi tantùm nocuit. Nam inuiolabile sacramentum quod per illum datum est, aliis perfectionem suæ virtutis obtinuit, ei autem obfuit. Quod * cùm ita sit, aliquorum in tantùm se extendit curiosa suspicio, vt imaginentur, prolato à Papa Felice iudicio, posteà inefficaciter in sacramentis, quæ Acacius vsurpauit, egisse: ac perindè eos metuere, qui vel in consecrationibus, vel in baptismate mysteria tradita susceperunt, ne irrita beneficia diuina videantur. Meminerint, in hac quoque parte similiter tractatum præualere superiorem, quia non sine vsurpatione nominis sacerdotii, adiudicatus hoc egit: in quo virtutem suam obtinentibus mysteriis, in hoc quoque aliis, rea sibi persona non nocuit. Nam ad illum pertinuit, quod tuba Dauidica canitur: *Verumtamen Deus conquassabit capita inimicorum suorum, verticem capilli perambulantium in delictis suis.* Nam superbia semper sibi, non aliis, facit ruinam, quod vniuersa scripturarum cœlestium testatur auctoritas, sicut etiam per Spiritum sanctum dicitur in Propheta: *Non habitabit in medio domus meæ, qui facit superbiam.* Vnde cùm sibi sacerdotis nomen vendicauerit condemnatus, in ipsius verticem superbiæ tumor inflictus est: quia non populus, * qui in ministeriis donum ipsius sitiebat, exclusus est: sed anima sola illa, quæ peccauerat, iusto iudicio propriæ culpæ erat obnoxia. Quod vbique numerosa Scripturarum testatur instructio. Vnde remotis hominum studiis siue versutiis, in hac adhuc præsenti fragilitate positorum, secundùm preces nostras annisu & authoritate imperiali offerte Deo nostro vnam Catholicam Ecclesiam & Apostolicam: quia hoc solum est, in quo non solum in terris, sed etiam in cœlo triumphare possitis. *Subscriptio:* Omnipotens Deus regnum & salutem tuam perpetua protectione custodiat gloriosissime & clementissime semper Auguste.

(Marginal notes: fort. — Psal. 67. — Psal. 100. — mysteriis.)

NOTÆ in Epistolam Anastasii.

a Epistola.] *Hanc epistolam Anastasius Pontifex per Germanum & Cresconium Episcopos Apostolicæ Sedis legatos, Constantinopolim transmisit ad Athanasium Imperatorem hæreticum, vt eum ad meliorem frugem reuocaret. In proposito pijssimo Pontifex optimus nihil effecit. Imperator detentis dolose Constantinopoli legatis per fraudem ac dolum magno conatu elaborauit, vt ipsum Romanum Pontificem ad subscribendum Zenonis Enotico induceret. Vsus est hac in re opera Festi Senatoris, quo euentu, supra dixi in Notis ad vitam Anastasii.*

(Marginal note: Quo fine scripta.)

b Namque & prædecessor noster Papa Felix, & etiam Acacius illic procul dubio sunt, vbi vnusquisque sub tanto Iudice non potest perdere sui meriti qualitatem.] *Hoc loco manifestè indicat Anastasius Papa, Acacium diu ante hæc tempora è viuis excessisse. Dubium itaque nullum est, quin mendosum sit & erroneum, quod Auctor Pontificalis scribit supra in eius vita, ipsum de reuocando occultè Acacio plurimum elaborasse, ideóque nutu diuino percussum esse.*

(Marginal note: Anastasius Acacium iam sedis tempore defunctum agnouit.)

c Precamur vt specialiter nomen taceatur Acacii.] *Nomen Acacij è sacris Diptychis expungi rogat, tantum abest vt auctorem Schismatis ad sedem reuocari voluerit. Authoritate huius loci Iustinus Imperator ad Hormisdam scribens, ait:* Anastasius religiosissimæ memoriæ, vestræ culmen Ecclesiæ palam apertéque constituit, cum hoc idem negotium scriberet decessori nostro, satis esse pacem affectantibus, si nomen tantum reticeatur Acacii. Ergo priora vestræ sedis constituta sequitur, qui non omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas. *Quibus verbis insinuat, Pontificem in*

(Marginal notes: Nomen Acacij e Diptychis expungi rogat. — Iustiani impo. [?] testificatur.)

illud inclinasse, vt nomine Acacij tantum sublato, alio- A
Pag. 508. *rum sch[is]maticorum non expungerentur.* Errat *Impera-tor Iustinus. Etsi enim hic solius Acacij mentio fiat, de cæteris tamen cum Acacij nomine communicantibus, nequicquam decreuit; sed hoc tantum suggessit, se recepturum eos, quos Acacius baptizauit, vel etiam ordinauit: Quod Apostolica authoritate dispensando fieri posse cognouit, cum sciret Gelasium Papam, se idem præstiturum, pollicitum esse. Nullam vero concordiam cum Anastasio Imperatore iniisse, eiusdem nominis Pontificem, ea quæ supra ex apologeticis literis Symmachi Papæ adduxi, euidenter ostendunt. Baronius ann. 497. num. 25. & 26.*

B

d Nullum de his vel quos baptizauit Acacius.] *Baptismi & ordinis sacramenta ab Acacio administrata rata esse & valida: ideoque nullo modo iteranda decernit: idque Apostolicæ traditioni conuenientissime constituit, vt patet ex ijs, quæ supra diximus in Notis Can. Apostol. 46. & 27 multorumque Conciliorum hac de causa in Africa sub Stephano Papa habitorum. Vnde quod Gratianus dist. 19. can. 7 & 8. dicit:* Illicite & non canonice, sed contra decreta prædecessorum & successorum suorum hæc rescripta dedisse; *ordinatosque ab Acacio licite suos ordines vsurpasse & administrasse, optimo iure ab Emendatoribus Gratiani ibidem reprehenditur. Non enim sensit Anastasius, ordinatos ab Acacio post latam in ipsum sententiam acceptis officijs rite fungi potuisse: sed tantum firmam esse Sacramenti gratiam ab Acacio traditam. Vide Emend. Decreti prælleg. loco.*

Gratianus reprehenditur.

C

LIBELLVS QVEM DEDERVNT apocrisarij Alexandrinæ Ecclesiæ legatis ab vrbe Roma missis ab Anastasio Papa.

GLoriosissimo atque excellentissimo Patricio Festo, & venerabilibus Episcopis Cresconio & Germano simul cum eius potestate directis in legatione ab vrbe Roma ad clementissimum & Christo amabilem Imperatorem Anastasium, Alexandrinæ venerabilis Ecclesiæ Dioscorus Presbyter, & Cheremon lector responsis eiusdem Ecclesiæ seruientes.

Venerabiles sanctæ Ecclesiæ Romanæ vrbis atque Alexandrinæ non solum fidem rectam & immaculatam, ex quo salutaris in eis prædicatus est sermo, sed etiam in diuino ministerio semper concordiam seruauerunt. Quippe cum ab vno fuerit in vtrisque iactum fidei fundamentum (Petrum memoramus beatum Apostolum, cuius per omnia sanctus Euangelista Marcus extitit imitator) itavt si quando contigerit in rebus ambiguis quædam Episcoporum Concilia celebrari, sanctissimus is, qui Romanæ præsideret Ecclesiæ, reuerendissimum Alexandrinæ ciuitatis Archiepiscopum deligeret, vt sui curam loci susciperet.

De causa discordiarum inter Rom. Eccl. & Alex.

Sed hostem humani generis, cui bona perosa sunt, qui in perniciem nostram impio semper furore grassatur, non piguit per satellites proprios zizania inter vtrasque conserere, vt tantæ vnitatis discordiam perpetraret. Nam Eutychete impiissimo contra fidem, quæ in beatissimis Apostolis prædicata est, sentiente & docere tentante contigit per idem tempus sed s. Apostolicæ Præsulem tunc Leonem litteras ad Chalcedonense Concilium destinare: quarum litterarum fuere interpretes hi, qui cum Theodoreto Cyrorum ciuitatis Episcopo tunc fuerant Nestorianæ hæresis sectatores: contráque eam fidem, quæ à venerabilibus trecentis decem & octo Patribus est edita, supra memoratæ litteræ probantur existere; & non paruas occasiones his, qui eiusdem nefandissimi Nestorii blasphemias vindicant, præstiterunt; itavt licentius astruerent eundem Nestorium minimè peruersa sensisse. His igitur causis Deo amabilis populus noster offensus est, & de Græca translatione arbitratus est in Latino quoque sermone sensum contineri ac sese ab vnitate Romanæ diuisit Ecclesiæ. Necnon etiam Romanus Antistes, existimans nos contra eam fidem, quæ tradita est à beatissimis Apostolis, conspirasse, à nostra se communione suspendit.

Verumtamen eius volentes satisfacere sanctitati, nos eam fidem tenere, quam Princeps Apostolorum Petrus, eiusque discipulus Marcus beatissimus crediderunt, & postmodum trecenti decem & octo venerabiles edidere Pontifices, legatos ad vrbem Romam nostra dirigere curauit Ecclesia. Sed ibi quidam ciuitatis nostræ repertus est à recta fide dissentiens, atque ab ea ex causis quoque diuersis alienus existens, qui hoc visus est perpetrare, nec vlla in suscipiendis legatis copia præberetur: qui nec ad faciem vsque salutationis admissi, sine aliquo effectu reuersi sunt.

De legatis Alexandrinæ Romã missis.

Quia verò ante non multum temporis Photinus religiosus Diaconus sanctæ Thessalonicensis Ecclesiæ nobiscum de pace Ecclesiarum verba conseruit, dixitque se ante spacium parui tẽporis destinatum à sanctissimo Archiepiscopo Andrea Thessalonicensis Ecclesiæ ad Romanum Pontificem Anastasium: & affirmabat de his, quæ nos vehementer offendunt, in translatione epistolæ sibi satisfactum fuisse à supradicto præsule Romanæ Ecclesiæ, quod scilicet in epistolæ translatione comprobarentur errores: ipsam vero Latinam epistolam iuxta fidem trecentorum decem & octo sanctorum Patrum editam constitisse. Insuper quædam retulit ex persona eiusdem Antistitis fuisse narrata, quæ ad vituperationem eorum, quæ in translatione sunt indidita, pertinerent: & ad illos, qui ea confingere tentauerunt, ad satisfactionem eorum qui rectam fidem immaculatamque custodire non negligunt.

De legatione Thessalonicensis Ecclesiæ.

D

E

Quibus abunde sanatis, cupientesque pristinam reintegrari concordiam: maluimus etiam à vobis, si vera sunt illa quæ Photius religiosus Diaconus nobis retulerat, edoceri, vestræque desiderauimus occurrere sanctitati, & de his omnibus habere colloquium. Verum sanctitas vestra non semel, sed crebro nos docere dignata est in epistolæ interpretatione errores intersitos, non in Latino textu fuisse conceptos. Quapropter supplicauimus vobis, vt confessionem nostræ fidei sumeretis, pro qua venerabilis Ecclesiæ nostræ legatione perfungimur: quam fidem etiam vbique sanctissimus Archiepiscopus intimauit, & approbantium accepit rescripta cunctorum. Quod si etiam vestram huic fidei sanctam Ecclesiam videritis congruere, nobis satisfieri iubeatis? vt sublatis è medio scandalis, ad pristinam tam Romana, quam Alexandrina venerabiles Ecclesiæ redeant vnitatem.

De repurgatione & ad purum restitutione Epistolæ S. Leonis.

F

Hanc autem fidei confessionem vobis obtulimus taliter continentem ex Euangelicis Apostolicisque præconiis inspiratione diuina solam veram rectamque fidem, quam trecenti decem &

Professio fidei ex parte Eccl. Alexand.

ucto venerabiles Patres, qui in Nicæna Synodo congregati sunt, ediderunt: quam & secuti sunt centum quinquaginta qui ad vrbem regiam conuenerunt æque venerandi Pontifices. Hanc etiam exequentes qui Ephesi collecti sunt Patres, annuente quoque Sedis Apostolicæ Papa sanctissimo Celestino, sacrilegum damnauere Nestorium, pœnam in eos qui tentauerint fidem aliam statuere præfigentes: quem Nestorium nos quoque simul cum Eutychete contraria his quæ superius dicta sunt sentientes anathematis vltione damnamus, suscipientes duodecim illa capitula, quæ venerandæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ Ecclesiæ quondam Archiepiscopus scripsit. Confitemur autem vnigenitum Dei Filium & Deum, qui secundum veritatem factus est homo, Dominum nostrum Iesum Christum consubstantialem Patri secundùm diuinitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundùm humanitatem: qui descendit & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine Theotoco, hoc est, Dei genitrice, vnum Filium non duos existere. Vnus namque dicimus vnigeniti Filii Dei siue miracula, siue etiam passiones, quas sponte pro nobis carne sustinuit. Eos autem qui diuidunt, vel confundunt, aut phantasiam aliquam introducunt, nequaquam omnino recipimus: quia incarnatio illa, quam Dei genitrix secundum veritatem ex se edidit, augmentum filii non effecit: Mansit enim Trinitas, etiam incarnato, quod vnum ex Trinitate est, Verbo Dei. Hæc itaque scripsimus, non fidem nouantes, sed vobis causa concordiæ satisfacere cupientes. Omnem autem qui aliter sentit, senseritve, seu nunc, seu aliquando in quocumque loco, vel in quolibet Concilio, anathematis pœna percellimus, præcipuè verò Nestorium & Eutychetem, vniuersosque qui illis assentiunt.

Nullam Concil. Chalcedon. mentionem habens.

Vestra igitur reuerentia suscipiens fidem nostram, hanc se Præsuli Romanæ Ecclesiæ Anastasio asseruit relaturam: quem & paratum existere memorabat satisfacturum illis, qui fuissent à nobis ac causa transmissi. Illud etiam asserebat, hanc fidem Dioscorum, Timotheum, Petrumque sensisse nostræ quidem ciuitatis Archiepiscopos, nec deberi in Diptychis eorum nomina recenseri. Nos contra poposcimus, aut perduci aduersus eos qui astruant talesque demonstrent; aut si non reperientur qui eos conuincere potuissent, nobis pro eorum persona satisfacientibus acquiescant; demonstrantibus & approbantibus, quod hanc fidem tenuerint, docuerint, cunctisque quos informauerunt, tradiderint præfati parentes nostri & Archiepiscopi Timotheus, Dioscorus, & Petrus. Vestra autem sanctitas tenuit, dicens, non sibi fuisse præceptum ab Apostolicæ Sedis Antistite de his facere quæstionem.

De his, quæ gesta essent inter ipsos legatos.

Pag. 509.

Huius rei gratia obtestamur vos coram magno Deo & Saluatore nostro Iesu Christo, qui de sancta & Dei genitrice Maria Virgine incarnatus & natus est, quique concordem glorificationem seruitutemque Fidelium probat libenter & suscipit, & sanctis Angelis eius, per hanc eandem immaculatam quæ de illo est fidem; vt ad vrbem Romam, fauente Domino, venientes, hanc chartulam offeratis Apostolicæ sedis Antistiti Anastasio, quæ ex persona sanctæ Ecclesiæ Alexandrinæ vobis oblata est: vt eius sanctitas relegens, quæ sibi fuerint placita, seu literis ad sanctissimum nostrum Archiepiscopum datis, seu per aliquem internuncium manifestare di-

Nicæni cum sint, quærunt subripere Apostolicam communionem.

A gnetur. Nam cum à sanctitate eius fidei recta fuerit seruata confessio, quæ est à beatis Patribus constituta, nos paratos existere profitemur ad vrbem Romam legatos, qui pro vnitate sanctarum Dei Ecclesiarum agere debeant, destinare.

Confidimus autem in Domino nostro Iesu Christo, quod huic fidei eius beatitudo consentiens, iuxta illa quæ in responsione sunt posita, velut proprios etiam nostros populos arbitretur, & pro eorum regimine sollicitudinem gerat, cupiens secundum Deum omnibus vtilis approbari. B Exemplum autem huius chartulæ apud nos detinuimus, necesse habentes, si qua mora prouenerit quo minus sanctarum Ecclesiarum vnitas fiat, in illo glorioso de cœlis aduentu Domini nostri Iesu Christi, cum venerit iudicare viuos & mortuos, ante Tribunal eius, vbi nulla est acceptio personarum, cum hoc assistere ad refellendum eos qui sanctarum Ecclesiarum neglexerunt vnitatem.

NOTÆ.

C Libellus.] *Cum per vniuersam Orientalem Ecclesiam innotuisset, pro pace Ecclesiarum conciliandа, à sede Apostolica legatos Constantinopolim missos esse, Apocrisarij Alexandrinæ Ecclesiæ ibidem morantes, hunc libellum supplicem fideique confessionem obtulerunt, vt Alexandrina Ecclesia in communionem Catholicam ab Ecclesia Romana reciperetur. Et quia hic Libellus, in his, quæ spectant ad Epistolam sancti Leonis Papæ ab interpretibus deprauatam, luculentam rerum gestarum tractationem continet, eamque speciem pietatis exhibet, qua ad nefandissimos & sacrilegos hæreticos Dioscorum, Timotheum & Petrum colendos miseram plebeculam* D *induxit, dignum esse iudicauimus, cum in Codice Vaticano hactenus integrum conseruatum, huic loco inserere.*

Cur his Libellus huic operi insertus.

DECRETVM ANASTASII Papæ II. ex Gratiano.

Multorum impietati fauet, qui eis obuiare cessat.

Qui potest obuiare, & perturbare peruersos, & non facit: E nihil est aliud quam fauere impietati eorum. Nec caret scrupulo societatis occultæ, qui manifesto facinori desinit obuiare.

83. q. 1. Qui potest obuiare.

VITA, EPITSOLÆ, ET DECRETA SYMMACHI PAPÆ.

F *Ex libro Pontificali.*

SYmmachus natione Sardus ex patre Fortunato, sedit annos 15 menses 7. dies 27. Hic fuit temporibus Theodorici Regis, & Anastasii Augusti, à die X. kalend. Decemb. vsque in diem XIV. kalendas Augusti. Hic sub contentione ordinatus est vno die cum Laurentio, Symmachus in basilica Constantiana, Laurentius in Basilica beatæ Mariæ. Ex qua causa separatus est Clerus, & diuisus est Senatus. Alii cum Symmacho erant, alii vero cum Laurentio. Et facta contentione, hoc construxerunt partes, vt ambo Ra-

A bo Rauennam pergerent ad iudiciũ regis Theodorici. Qui dum ambo introissent Rauennam, hoc iudicium æquitatis inuenerunt, vt qui primo ordinatus fuisset, vel vbi pars maxima cognosceretur, ipse sederet in Sede Apostolica. Quod tandem æquitas in Symmacho inuenit, & cognitio veritatis. Et factus est præsul Symmachus. Eodem tempore Papa Symmachus congregauit Synodum & constituit Laurentium in Nucerina ciuitate Episcopum intuitu misericordiæ. Post annos vero quatuor, aliqui ex clero zelo ducti, & aliqui ex senatu, maxime Festus & Probinus, incriminauerunt Symmachum. Et subornauerunt B falsos testes, quos miserunt Rauennam ad Regem Theodoricum, accusantes B. Symmachum, & occulte reuocauerunt Laurentium post libellum Romæ factum. Et fecerunt schisma. Et diuisus est iterum clerus: nam alii communicauerunt Symmacho, & alii Laurentio. Tunc Festus & Probinus senatores miserunt relationem Regi, & cœperunt agere, vt visitatorem daret Rex Sedi Apostolicæ. Tunc Rex dedit Petrum Altinæ ciuitatis Episcopum, quod Canones prohibent. Eodem tempore B. Symmachus congregauit Episcopos 115. & facta Synodo, purgatur à C crimine. Et damnatur Petrus Altinas inuasor Sedis Apostolicæ, & Laurentius Nucerinus, quia viuo Episcopo Symmacho peruaserunt sedem eius. Tunc ab omnibus Episcopis, & Presbyteris, & Diaconibus, & omni Clero vel plebe, redintegratur Sedi Apostolicæ B. Symmachus cum gloria apud B. Petrum sedere præsul. Eodem tempore Festus caput senatus exconsul, & Probinus exconsul, cœperunt intra vrbem Romam pugnare cum aliis senatoribus, & maxime cum Fausto exconsule, & cædes & homicidia in Clero ex inuidia fiebant. Qui vero communicabant B. Symmacho iuste, publice qui inuenti fuissent D intra vrbem, gladio occidebantur. Etiam & sanctimoniales mulieres, & virgines deponentes de Monasteriis, vel de habitaculis suis, denudantes sexum fœmineum, cædibus plagarum afflictas, vulnerabant, & omni die pugnas contra Ecclesiam in media ciuitate gerebant. Et multos sacerdotes occiderunt, inter quos Dignissimum & Gordianum Presbyteros ad vincula S. Petri, & ad sanctos Ioannem & Paulum fustibus & gladio interfecerunt, & multos Christianos, ita vt nulli esset securitas die vel nocte de Clero in ciuitate ambulare. Solus autem Faustus exconsul pro Ecclesia pugnabat. Post hæc omnia beatus E Symmachus inuenit Manichæos in vrbe Roma, quorum omnia simulachra vel codices, ante fores basilicæ Constantinianæ incendio concremauit, & eos ipsos exilio relegauit. Fuit autem à consulatu Paulini vsque ad consulatum Senatoris. Hic fecit basilicam S. Andreæ Apostoli apud B. Petrum, vbi fecit ciborium ex argento, & confessionem, pensantem libras 120. Arcus argenteos tres, pensantes libras 60. Oratorium sancti Thomæ Apostoli ex argento. & confessionem, pensantem libras 10. Arcum argenteum, qui pẽ F sat libras 16. Confessionem S. Cassiani, & Ss Proti & * Iacyncti ex argento, pensantem libras 10. Hiacynthi.
Arcum argenteum pensantem libras 12. Oratorium S. Apollinaris ex argento, & confessionem cum arcu, pensantem libras 21. Oratorium sancti Sossi ex argento, & confessionem, pensantem libras 20. Item ad fontem in basilica B. Petri Apostoli, Oratorium sanctæ Crucis ex argento, confessionem & crucem ex auro cum gemmis, vbi inclusit lignum Dominicum: ipsa crux aurea pensat libras 10. Fecit autem Oratoria duo, sancti Ioannis Euangelistæ, & sancti Ioannis Baptistæ, infra quorum confessiones fecit arcus argenteos, pensantes libras 30. Quæ cubicula omnia à fundamento perfecta construxit. Basilicam beati Petri marmoribus ornauit. Et Pag. 510. cantharum beati Petri cum quadriporticu ex marmoribus ornauit, & ex musiuo agnos & cruces & palmas ornauit. Ipsum vero atrium omne compaginauit. Gradus vero ante fores basilicæ beati Petri ampliauit, & alios gradus sub tigno dextra leuáque construxit. Item episcopia: in eodem loco dextra læuáque fecit. Item sub gradibus in atrio alio cantharum foris in cãpo posuit, & vsum necessitatis humanæ fecit, & alios gradus ascendentibus ab B. Andream fecit, & cantharum posuit. Hic fecit basilicam sanctæ Martyris Agathæ via Aurelia in fundo * Lardario, & à fundamento eam cum fonte construxit, Lardarum. vbi posuit arcus argenteos duos. Eodem tempore fecit basilicam sancti Pancratii, vbi & fecit arcum argenteum, qui pensat libras 15. Fecit autem in eodem loco balneum. Item apud sanctũ Paulum Apostolum in Basilica renouauit absidam, quæ in ruinam imminebat, & post confessionem picturam ornauit, & cameram fecit & matronium. Et super confessionem imaginem argenteam cum Saluatore, & duodecim Apostolos posuit, qui pensant libras 120. Et ante fores basilicæ gradus fecit in atrio & cantharum, & post absidam aquam introduxit, vbi & balneum à fundamento fecit. Intra ciuitatem Romanam, Basilicam sancti Syluestri & Martini à fundamento construxit iuxta thermas Traianas, vbi & super altare ciborium argenteum fecit, quod pensat libras 120. Arcus argenteos 12. qui pensant singuli libras 10. Confessionem argenteam, quæ pensat libras 15. Ad beatum Ioannem & Paulum, fecit gradus post absidam. Item Archangeli Michaelis Basilicam ampliauit, & gradus fecit, & introduxit aquam. Item ad sanctam Mariam Oratorium sanctorum Cosmæ & Damiani à fundamento construxit. Item via Tiburtina milliario 27. ab vrbe Roma, rogatus ab Albino & Glaphyra, præpositis illustribus, de proprio facientibus, à fundamento Basilicam sancto Petro in fundo Pacininano dedicauit. Item ad B. Petrum & B. Paulum Apostolos, & ad S. Laurentium pauperibus habitacula construxit. Item ad B. Petrum viginti canthara argentea fecit, pensantia singula libras 15. Et arcus argenteos 22. pensantes singulos lib. 20. Hic reparauit Basilicam sanctæ Felicitatis, quæ in ruinam imminebat. Hic absidam B. Agnetis, quæ in ruinam imminebat, & omnem Basilicam renouauit. Hic constituit, vt omni die Dominico, vel natalitiis Martyrum, hymnus, Gloria in excelsis, diceretur. Hic fecit cœmeterium Iordanorum in melius, propter corpus Alexandri. Hic omni anno per Africam vel Sardiniam Episcopis, qui in exilio erant retrusi, pecunias & vestes ministrabat. Hic captiuos per Liguriam & Mediolanum, & per diuersas prouincias pecuniis redemit, & dona multiplicauit, & dimisit. Hic fecit ordinationes quatuor in vrbe Roma per mensem Decembrem & Februarium, Presbyteros 92. Diacones 16. Episcopos per diuersa loca numero 117. Qui etiam sepultus est in Basilica B. Petri Apostoli, 14. kal. Augusti. Et cessauit Episcopatus dies septem. Qui etiam in pace confessor quieuit.

Notæ in vitam Symmachi.

Quando Pontifex factus fuerit.

Symmachus.] *Post interregnum 4. dierum anno Christi 498. qui est Anastasii defuncti vltimus paucorum votis Laurentius Romanus; plurimorum vero suffragiis Symmachus ex Diacono Pontifex est electus. Cura & studio Festi Senatoris, qui se Romanum Pontificem ad subscribendum Zenonis Enotico inducturum Imperatori promiserat, procuratum fuit, vt cum schismate vniuersa Ecclesiæ eligeretur Laurentius, quem impiis postulatis acquieturum presciebat. Ex Clero & Senatu, non sine cæde & sanguine, alii Laurentio: alii Symmacho adhæserunt.* B *Additæ sunt vires Laurentiano schismati, quod fautorem ac promotorem haberet Paschasium S. Romanæ Ecclesiæ Diaconum, virum doctrina & sanctitate præstantissimum, de quo S. Gregorius lib. 4. Dial. cap. 4. refert, quod Germanus Episcopus consilio medicorum pro salute corporis Angulanas thermas ingressus prædictum Paschasium in caloribus stantem inuenerit, quodque ille quæsitus, quid ibi ageret, responderit:* Pro nulla alia causa in hoc pœnali loco deputatus sum, nisi quia in parte Laurentii contra Symmachum sensi. Sed quæso te pro me dominum deprecare: atque in hoc cognosces, quod exauditus sis, C si huc rediens me non inueneris. Qua de re vir Domini Germanus se in precibus strinxit, & post paucos dies rediit; sed iam dictum Paschasium in loco eodem minime inuenit. *Ita perniciosum schisma Laurentianum suo exemplo fuit & promouit Paschasius S. R. E. Diaconus, quod pro necessitate temporis ac loci illegitimo iudicio Regis Ariani consopitum, instáque deinceps synodali sententia condemnatum, vehementiore eruptione recruduit. vt infra patebit.*

Schisma Laurentianum in eligendo Pontifice.

Paschasius post obitum pœnas luit schismatis Laurentiani.

Paschasius intercessione & precibus Germani è thermis liberatur.

Primo anno Pontificatus Symmachi Clodoueus Rex Francorum victoria contra Allemanos per Christi inuocationem impetrata, à sancto Remigio Galliarum Apostolo preuiis & subsequentibus miraculis celeberrimis ad fidem conuersus, baptismatis sacramentum suscepit. Inter miracula, illud, quod Hormisda Pontifex Apostolorum temporibus dignum esse indicat, illud celeberrimum est, quod columba cælitus aduenientis Ampulla Chrismatis allata fuerit, qua tum ipse fons more solito, tum etiam Rex Clodoueus sacratus est. Quo apparatu bellico Alaricum vicerit, quemve exitum vitæ habuerit, infra dicemus in Notis Concilii Aurel. 1. verbo Clodouei. Ex Aimonio & Hincmaro in vita S. Remig. apud Surium die 13. Ianuar. Baron. an. 499.

Clodoueus Rex Francor. à S. Remigio baptizatur, & fit Catholicus.

Columba ampullam Chrismatis adfert.

Huius temporibus floruit Iacobus Syrus in Macedonia sanctitatis fama celeberrimus, de quo Procopius l. 1. de bello Persic. scribit, quod cum Persæ eum sagittis petere tentassent, diuino portento manus arcusque visi sunt immobiles consistere. Cum Anastasius Imperator in Regia quædam monstra ab imaginibus Christianis aliena pingi curasset, magna contra eum orta est populi seditio. Cedren. Orthodoxo Episcopo & Ariano de fide altercantibus, probationem fidei per ignem zelo incensus Catholicus Ariano obtulit: quam cum ille recusasset, Catholicus per ignem incolumis euasit. Cedren. Theod. Lector. Dum Constantinopoli quidam Episc. Arianus baptizaret in nomine Patris per Filiũ in Spiritu sancto, aqua ex colymbetra euanuit. Theod. Lector.

Iacobus Syrus.

Catholicus in certamine de fide per ignem incolumis euadit.

Ex Saracenis Syriã populantib. vnus sagittam cõtorsit in S. Theodori imaginem, quæ sanguinem emisit. Hæc Imago, *inquit Damasc. de Imag. l. 3.* adhuc superest, sagittæ vulnus habet & vestigiũ sanguinis, quorũ qui rem viderunt, multi adhuc supersunt. Et ego imaginem vidi, & quod vidi monumẽtis mandaui. *Acephali per Ducem suũ Anastasiũ,* A *Macedonium Const. Flauianũ Antioch. & Eliam Hierosolymitanũ Orthodoxos Episcopos, ideoquod Chalcedonensem synodum damnare nollent, relegarunt; iisque nequissimos & scelestissimos hæreticos Eutychianos substituerunt. Timotheum ex custode Ecclesiæ suffecerũt Macedonio; Seuerum Ducẽ Acephalorum nequissimũ Monachum surrogarunt Flauiano: in locũ Eliæ Hierosolymitani Ioãnem quendã substituerunt. Qua ratione Ioannes à S. Saba conuersus cõmunioni Acephalorũ renunciarit, Eutycheti, Nestorio, Seuero aliisque hæreticis anathema dixerit, videre est apud Cyrillum in vita S. Sabæ. Seuerus per legationem Episcoporũ tentat Alamũdarũ Principem Sarracenorum, vt à suis baptismũ accipiat, suisque erroribus imbuatur: at is præuentus à Catholicis baptizatus est, & legatos pulchre delusit, dicens se accepisse literas de morte Archangeli Michaelis, quod cum illi impossibile asserent; quanto, inquit, impossibilius Deum crucem passum, quod vos affirmatis vnam tantum naturam in Christo ponentes. Theod. Lector. Cedren.*

Imago Theodori sauciata sanguinem emittit.

Orthodoxi relegantur ab Anastasio.

Sedit annis 15. menses octo, dies 26.] *Annis 15. mensib. 8. minus quatuor diebus sedisse, à Consulatu Paulini & Scythæ ad M. Aurelium Cassiod. Consulem, probat Baron. an. 514. n. 6.*

Tempus Pontificatus Symmachi.

C Hic fuit temporibus Theodorici.] *Ab anno Theoderici in Italia regnantis septimo vsque ad 22. ab anno Anastasii in Oriente nono vsque ad 24.*

Hic sub contentione Laurentio, &c.] *A quo schisma Laurentianum denominatur. Auctore Festo hoc schisma procuratum fuisse, ex Theod. Lect. Coll. dixi supra in princ.*

Ex facta contentione constituerunt patres] *Importuna & malesuada necessitas, legum nescia, hæc contra leges & canones fieri postulauit.*

D Eodem tempore Papa Symmachus congregauit Synodum.] *Romanam primam, quæ ab omnibus qui interfuerunt Episcopis cognitus & approbatus est Rom. Pontif. Vide Notas eiusdem Conc. infra.*

Post annos quatuor.] *Errat in tempore Anastasius. Nam cum libellum accusationũ primo anno Pontificatus Symmachi accepisset, initio secundi Romam rediit, vt Synodum hac de causa Romæ congregatam aduersus rabiem sua præsentia securam redderet.*

Errat Anastasius in tempore.

Visitatorem daret Rex sedi Apostolicæ.] *Qui accusationes Symmacho obiectas cognosceret. Cum enim schismatis Auctores de illegitima electione Symmacho nihil negotii facessere possent, ad calumnias &* E *mendacia conuersi in eundem maxima crimina confinxerunt, missaque ad ipsum Regem accusationis suæ libello contra Pontificem, à Theodorico Ariano Rege petierunt Visitatorem, eo falso prætextu, quod qui ad aliorum Episcoporum delicta cognoscenda Visitatores mitteret, ipse quoque Visitatorem & Cognitorem suorum criminum subire deberet. Hoc cum Theodoricus ad conciliandam Ecclesiam necessarium fore arbitraretur, Petro Altinensi Episcopo illud muneris imposuit. Vt tamen aliqua ex parte Pontificiæ dignitati consuleret eidem mandauit, vt cum Romam peruenisset, mox Pontificem Symmachum in Basilica Vaticana consistentem conueniens salutaret. Quod cum aduersarii* F *quando in vrbem venisset, ab eo præstari vetuissent, atque ex eo, Catholici qui Romæ erant, cognouissent missum à Rege Visitatorem, schismaticorum parti minus addictũ esse, à rege adhuc absente precib. interpositis impetrarunt, vt causam Romanæ Ecclesiæ pro more ac consuetudine synodali iudicio tractet & definiat. Verum cum animaduerteret Rex Opt. non fore securam synodalem Patrum congregationem, nisi ipse in vrbe præsens adesset, præsentiam suam hactenus dilatam opportuno tempore vrbi ciuili bello periclitanti exhibere necessarium esse putauit. Sic igitur diu expectatus, anno Christi 500. qui est Symmachi*

Schismatici visitatorem à Rege petunt & impetrant.

Petrus Altinensis visitatorem agit.

Rex Catholicis petentib. Concilium annuit, atque ad id præsentiam suam offert.

Pontificis secundum Patricio & Hypatio Conſ. (teste Caſſ.) regia munificentia populo ſenatúque conciliato in vrbem ſe contulit. Hæc ex libello Ennodij Baron. anno Christi 500. A

Eodem tempore beatus Symmachus, &c.] *Vide Notas Concil. Romani II. infra ſub Symmacho.*

Crimină Symmachi ... nulla mentio ... quodam. A crimine falſo.] *Mirum eſt, quod cum trium Conciliorum Acta ſynodalia reperiantur, in nullis ipſorum vel leuis mentio habeatur; de quo crimine Pontifex accuſatus fuerit. Vnde habes, Lector, quod diſcas, prudenter Epiſcopos omnes illas infamiæ notas, quas aduerſarij Symmacho Pontifici inurere conati ſunt, profundo ſilentio ſepultas, & obliuione deletas voluiſſe, omnique ſtudio procuraſſe, ne quauis occaſione labes aliqua ſummi totius Eccleſiæ ſacerdotis publicis actis conſcripta ad poſteros dimanaret. Cæterum ex alio Epiſcopali decreto ſancito, quo omnes Presbyt. & Diaconi iuſſi ſunt habere contubernales, quos vocant concellaneos, ſiue cellulanos præſentes teſtes, poteſt quaſi per tranſennam inſpici & intelligi ſanctiſſimum Papam ab Aduerſarijs enormi crimine adulterij pulſatum fuiſſe. Vide Baron. an. 502. num. 32.* B

Necati à ſchiſmaticis martyrij corona digni. Eodem tempore Feſtus caput Senatus.] *Ennodius libello ſuo infra poſito declarat, necatos in hoc ſchiſmate martyrij corona dignos fuiſſe, eoſque confeſſionis gloria nobilitatos, qui aliquid ea de cauſa paſſi fuiſſent: ſecundum illam magni Dionyſii Alexandrinæ Eccleſiæ Epiſcopi ſententiam, apud Euſebium lib. 4. hiſt. cap. 37. quæ ait:* Oportebat omnia incommoda pati potius, quam Eccleſiæ Dei diſcidiſſe concordiam. At illud martyrium quod quis patitur, ne dirimatur Eccleſiæ confeſſio, non minus certe; ſed multo plus meo quidem iudicio habet commendationis, quam illud, quod ſuſcipitur, ne idolis omnino immoletur. *Quod Eccleſia Conſtantinopolitana Clericos à ſchiſmaticis tempore S. Chryſoſt. necatos vt martyres coluerit, ſupra diximus ſub Innocentio I. Tom. I. Concil. Baron. an. 501. n. 12. & 13.* C D

Refutatur calumnia Anaſtaſii. Poſthæc omnia inuenit Manichæos.] *Futilis ergo calumnia eſt Anaſtaſii Imperatoris, qua Symmachum de Manichæorum hæreſi infamarat. Contra vero ipſum Anaſtaſium Imperatorem de Manichæorum hæreſi non leui ſuſpicione infamatum fuiſſe, aſſerit in fine Epiſt. ſuæ Apologeticæ Symmachus Papa, dum eundem Manichæorum patronum appellat. Baron. an. 503. nu. 21.*

Hic fecit Baſilicam S. Andreæ, &c.] *Magna admiratione dignum eſt, à Romano Pontifice, tanta præſtari potuiſſe ſub Rege Barbaro, ſub quo vrbs ipſa quodammodo captiua teneri videbatur. Cum præſertim idem Symmachus paſtorali munificentia in redimendis captiuis, & alendis Epiſcopis Africanis in Sardiniam relegatis non defuerit: ſed abunde cuncta ſuppeditarit.* E

Hic omni anno per Africã vel Sardiniam &c.] *Symmachi in pauperes liberalitas.* *Cum Traſamundus, Rex Vvandalorum hactenus pacificus, Epiſcopos Africanos in Sardiniam deportaſſet, vt conſtabit infra ex Notis Concilii Byzaceni, huius Pontificis erga omnes relegatos Confeſſores Epiſcopos, eximia charitas fraterna tunc eluxit. Prædeceſſorum enim veſtigijs inſiſtens cunctis egeſtate laborantibus, neceſſaria victus largiter ſuppeditauit; ſcripſit ad eoſdem epiſtolam, qua dignum pro fide certantium militum hortatorem exhibet.*

Hic captiuos per Liguriam redemit, &c.] *Non pecunia Regis Theodorici; ſed Romanæ Eccleſiæ eleemoſynis. Bar. an. 496. nu. 56.*

SEQVVNTVR EPISTOLÆ Epiſtolæ Symmachi Papæ.

I. EPISTOLA SYMMACHI ad Eonium Areſatenſem Epiſcopum de Viennenſi & Arelatenſi Eccleſia.

Dilectiſſimo Fratri Eonio *Symmachus. Dilectionis tuæ litteras, mandataque filio noſtro Creſcentio Presbytero in nuncio deferente ſuſcipimus, quibus conſtat inter Arelatenſem & Viennenſem Eccleſiam aliquod de ordinandis Epiſcopis in vicinis ciuitatibus oriri luctamen: illa re videlicet faciente, quod deceſſor ſanctæ recordationis Anaſtaſius tractans confuſionem prouinciæ, aliqua contra veterem conſuetudinem iuſſerit obſeruari, deceſſorum ſuorum videlicet ordinationem (quod non oportebat) ſub qualibet neceſſitate tranſgrediens. Nam dum ad Trinitatis inſtar, cuius vna eſt atque indiuidua poteſtas, vnum ſit per diuerſos Antiſtites Sacerdotium: quemadmodum priorum ſtatuta à ſequentibus conuenit violari? Huc accedit, quod hæc ſit ſententiarum varietas * ad ipſam ſacroſanctam Catholicam religionem credimus pertinere: cuius omnis poteſtas infringitur, niſi vniuerſa quæ ad inuicem ſacerdotibus ſemel ſtatuuntur, perpetua ſint. Quod alias contingere poterit, ſi ſucceſſor deceſſoris actibus non tribuerit firmitatem, & roborando quæ geſta ſunt, faciat rata eſſe quæ geſſerit. Quanta enim Vicarius beatiſſimi Petri Apoſtoli iudicabitur eſſe reuerentia, ſi quæ in Sacerdotibus præcipiat, eiſdem tranſeuntibus diſſoluantur? Relegentes ergo veterum Antiſtitum ſuper hac cauſa ordinationes, quibus Eccleſiaſticum grauatur ſcrinium: dilectionem tuam enixiſſime commonemus, vt in ordinandis per ſingulas vrbes ſacerdotibus cara ac reuerenda ſeruetur antiquitas, nec nouella conſtitutio vetuſtæ ſanctionis robur imminuat, quia non aliter inter vos poterit ſeruari concordia, niſi nouis cupiditatibus antiquitatis reuerentia modus prudentiori adhibeatur conſilio. Dominus te incolumem cuſtodiat, fili & Frater Chariſſime. Data 3. Kal. Octob. 1. Term. P. C. Paulini Iunioris V. C.

*Cesarium.

II. EPISTOLA SYMMACHI ad eundem Eonium Arelatenſem Epiſcopum, qua in cauſa Arelatenſis & Viennenſis Eccleſiæ informationem poſtulat.

Dilectiſſimo Fratri Eonio * *Symmachus.* Mouit equidem nos, quod dilectionis tuæ relatio declarauit: namque * contra regulas Eccleſiaſtici conſtituti, & aduerſus reuerentiam canonum tractatum per ſubreptionem Viennenſis Eccleſiæ Pontificis, Sedi Apoſtolicæ præſidente prædeceſſore noſtro, ſe inculpabiliter aliqua meruiſſe cum ſi ſit vera conquiſitio, effectum non poſſint impetrata friuole poſſidere, nec à nobis aliquid noui poterit ordinari, niſi quæ à Patribus prędeceſſoribusq; noſtris in hac cauſa ſtatuta claruerint. Tamen ne facile alterius partis abſētia F

*Cesarium. *contra.

A præiudicabiliter videremur aliqua decreuisse, id magis duximus ordinandum, vt fraternitas tua competenti tempore de Ecclesiastico ordine instructum non moretur & omni causa dirigere, qui apud nos veritatem causæ competenter allegет; quatenus pertractatis omnibus, quod statuendum est, sub deliberationis robore sentiatur. Illud etiam dilectionem tuam facere debere præcipimus, vt fratrem & Coepiscopum nostrum Viennensis vrbis Antistitem misso nuncio & scriptura commoneat, vt constitutis diebus id quoque hominem proprium dirigat, qui partis eius allegationes competenter insinuet: B vt de promotis ab vtraque parte suggestionibus securius quæ in perpetuo seruanda sint disponantur. Quia semper suspectus iudicat, qui sub vnius quod videtur eligit deploratione sancire. Dominus te incolumem custodiat, Frater charissime. Data sub die 3. kalend. Nouembris P. C. Paulini V. Cl.

Pag. 512. NOTÆ.

De inscriptione harum duarum Epistolarum, vide quæ dixi supra in Notis ad Epistolam Gelasii 12.

III. EPISTOLA SYMMACHI ad Liberium Patricium de electo Episcopo Aquileiensi præbentis eidem electioni assensum.

Ex Ennodio. S*Ymmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, Patricio salutem.*

Cùm pro veneranda religione conscientiæ verba dirigitis in Aquileiensis electione Pontificis, & diuinis initiata lingua cultibus militat consecrando, in ignoti nos diligentia sermonum vincula tenuerunt: quia nihil superat iudiciis, quoties aliquid probatus extulerit. Quid enim sententiæ sequacium derelinquat, quando iustitiæ obsequitur, cuius in examen definitio non vocatur? Agitis bono conscientiæ, quod vestro vix negaretur imperio. Exhibuit inter arbitros Marcellini venerabilis collegam Maximus hominum humilitate sublimior, & ne potestati fauor per aliquos adscriberetur interpretes, quod de proprio descripsit ingenio, laudati iunxit ad precium. Egistis mediocrem, ne præcelsi esset suspecta prædicatio: clarissimorum testimonia, vt vires accipiant culmina, castigantur. Felix sacerdotium, cui faciem prætulit plena mens luminis. Beata conuersatio, quæ idcirco in discussionem deducta est, vt tanto viro adstipulante superaret, quæ non didicisset saporem victoriæ nisi subiacuisset incertis. Semper innocentibus gloriam aduersa pepererunt: prouidet defensores fortissimos mediocris impugnatio. Sed quid epistolæ terminos loquacitate produxi, coactas lege paginas in humana côcinnatione trâsgressus? Iungo & ego amplissimis patribus vestris pro modulo exiguitatis propriæ, vobis cœlo obsequente consensum: & quod mirabile inter homines habetur, consideratione vestri attrahor ad amorem. Inspirata mihi per alterum placet affectio, dum manet charitas imis inserta visceribus. Peregrinante persona, comitem se tamen cœlestis gratia desiderus iungat: & dum cupitis datur effectus, aut veniat bonum Pontificatus, aut faciat. Data 18. kal. Nouemb. die, Indictione octaua.

IV. EPISTOLA SYMMACHI ad Laurentium Mediolanensem, qua eius virtutes describuntur.

D*Ilectissimo atque charissimo fratri Laurentio Mediolanensis Ecclesiæ Archiepiscop. Symmachus Episcopus in Domino salutem.*

Prodit religiosæ votum conscientiæ, mens *Ex Ennodio.* laudibus deuota Pontificum assertio ingenii est, Deo obsequentibus mancipare quod loquimur, in quorum præconiis fortè angustus sermo vulgat imperitiam, manifestat tamen, si abstineatur, infantiam. Quis mendicam narrationem æstimet, quam vota locupletant? Sæpe in facundiæ dotibus pauper inuenitur vena prædicantis, & ediuerso thesaurus cordis irradiat in egestate verborum. Qui vice Dei iudicat, non desiderat ficta alloquia, sed quæ infucatus commendat nitor ingenii: quia in his etiam sine amore blanditur eloquentia, in illis splendorem suum veritas nuda commendat. Sine phaleris C est omne quod dictat affectio: ad vnguem fabricantur illa, quæ volumus non tam speciem recti habere, quam similitudinem. Ad te venerabilis mihi Antistes, maximè sermo est, cui cum meritorum testimonium virtus cœpit à vocabulo, in quo actus eloquitur, qui nomen appellat. Prouida parentum diligentia tuorum, prius te eligi voluit, quam probari. Te olim sæcularibus inhærentem titulis, castrensis sudor excoluit, & ad Ecclesiæ gubernacula pars aduersa solidauit, sicut Dominus loquitur in Euangelio: Qui in minimo fidelis est. Te sacrum D iudex & consilii comitem meruit, & laboris. *Luc.* Benè, venerandis initiandus altaribus, & in laica conuersatione quod sacrum esset, elegisti. Tu pudicitiæ in illa ætate custos inuentus es, in qua & lex obsequitur desideriis. Satis enim est, pueritiæ ambitum, quam licentia fulcit, horreri. Christus milites suos, quos in personam ducis attollat, inter acies quærit hostiles. Adscitus Ecclesiæ, Pontificem actibus implesti ante tempora dignitatis. Non fuit aduena benignitas, quæ naturæ innixa radicibus, de cano flore germen ostendit. E Temporale enim est omne quod fingitur: perpetuum quod cum ætate maturescit: Non tibi sacerdotium rem doni credimus euenisse, sed præmii. Alii vulgari gratia lenocinante commendantur: tibi rigida circa culpabiles districtio dedit affectum. Manet te singularis sapientia, quæ licet generaliter optanda est, tamen existit in magistro necessaria. Frustra monitoris personam suscipit, qui impacti non praualet æstimare pondus officii. Vilissimis cóparandus est, nisi præcellat scientia & sanctitate, qui est honore præstantior. Dedit tibi apicem residiicii, non fauoris. Dignus Pontifice F amor est, quem censura conciliat. Deneaustat institutoris genium, qui per solam gratiam vult placere. Tu his eruditus & formatus cœli beneficiis, plus agendo populū instituis, quam docēdo. Illa monita discipulorū cóscientiā erudiunt, quæ probantur exemplo. Sine pudore inuitat ad innocentiam, qui illam fuerit ipse sectatus. Te inter secreta penetralium quasi testem metuunt, qui peccare disponunt. Nascentibus culpis metus & reuerentia tua negat effectum. Qui inter exordia occurrit vitiis, & occasionem lapsuum adimit, & concupiscentiæ purgat auctorem.

Hæc beatitudini tuæ quasi strictim pro linguæ meæ commendatione dedicaui, si precibus tuis vitæ successus arriserit, gestorum tuorum plena me relatione consecrabo, vt quæ vniuersis nota sunt, mansuris in posterum litteris, quatenus gaudeat ætas sequutura, seruentur.

V. EPISTOLA SYMMACHI ad Cæsarium Arelatensem Episcopum.

Ex manuscr. codicibus.

D*ilectissimo Fratri Cæsario Symmachus.* B Hortatur nos æquitas postulationis desiderio tuæ fraternitatis gratanter annuere de singulis, quæ ab Apostolica Sede concedi supplicas, quod à patrum cautela & prouisione non discrepat. Et quamuis Ecclesiasticæ pene regulæ omnia comprehendant, tamen superfluum esse non credimus, nunc, quæ sunt sæpius interdicta, repetere.

Bona Ecclesiastica non alienanda.

Possessiones igitur, quas vnusquisque Ecclesiæ proprio dedit aut reliquit arbitrio, alienare quibuslibet titulis atque distractionibus, vel sub quocumque argumento non patimur: nisi forsitan aut Clericis honorum meritis, aut Monasteriis Religionis intuitu, aut certe peregrinis, (si necessitas largiri suaserit) sic tamen, vt hæc ipsa non perpetuo, sed temporaliter perfruantur. C

Nullus honorum præmio accipiat.

Illud magnopere commonemus, vt hi qui non Dei gratia, sed promissione rerum Ecclesiasticarum præmissa ad sacerdotium conantur accedere, desideriorum talium reprimantur effectus. Qui autem ab huiusmodi se intentione non cohibent, vindictis canonum sciant se sine dubitatione subiiciendos, nec facile ad sacerdotium permittantur accedere, quibus & gradus & tempora constituta sunt, per quæ ad hanc dignitatem debeant adspirare: quia quicumque sine statuto promouetur, non facile caret offensa, & sine experimento non potest quis electionis obtinere sententiam. D

Raptores viduarũ, vel virginũ à communione pellantur.

Raptores igitur viduarum vel virginum, ob immanitatem tanti facinoris detestamur, illos vehementius persequendo, qui sacras virgines vel volentes, vel inuitas, matrimonio sociare tentauerint. Quos, pro tam nefandissimi criminis atrocitate, à communione suspendi præcipimus. E

Viduæ, & virgines continentiam professæ nubere non possunt.

Neque viduas ad nuptias transire patimur, quæ in religioso proposito diuturna obseruatione permanserunt. Similiter virgines nubere prohibemus, quas annis plurimis in Monasteriis ætatem peregisse contigerit.

Ad Episcopalem honorem nullus per ambitũ accedat.

Nullus itaque per ambitum ad Episcopalem honorem permittatur accedere. Nam cum hic excessus in laica conuersatione culpetur, quis dubitat, quod religiosis & Deo seruientibus incutiat opprobrium? Si quis Episc. desiderat, data pecunia, potentes personas minime suffragatrices adhibeat, nec ad decretum sibi faciendum Clericos vel ciues subscribere, adhibito cuiuslibet generis timore cõpellat, vel præmiis aliquib. F hortetur. Decretum sine Visitationis præsentia nemo cõficiat, cuius testimonio, Clericorum ac ciuiũ possit vnanimitas declarari. Hortamur itaque, vt pro Catholicæ religionis intuitu, & Ecclesiarũ pace, hæc vniuersi fideles deuota mente custodiant: quia non est dubiũ, præuaricatores inter dictorũ talium iuxta venerandos Canones propriæ cõmunionis subire iacturam. Hæc tamẽ

Pag. 513.

A ad omniũ Episc. volumus afferri notitiam. Deus te incolumẽ custodiat, Frater charissime. Data 8. Id. Ianuarii, Probo V. Cl. Consule.

NOTÆ.

Beneficiorum Ecclesiasticorũ origo quæ.

Possessiones.] *Hinc quæ beneficiorum Ecclesiasticorum origo fuerit, manifestum fit. Cum enim solerent Clerici ab Ecclesia per Episcopum singulis mensibus meritam stipem accipere, vt supra diximus in Notis Conciliorum tempore Cypriani habitorum; contigit postea, vt aliquibus ex his Ecclesiæ possessiones, quoad viuerent, ab ipso Episcopo concederentur, quæ beneficia dici cœperunt, eo quod (vt habet Symmachus) bene meritis tantummodo* B *eas concedi liceret.*

VI. EPISTOLA SYMMACHI ad eundem Cæsarium eiusdem argumenti, numquam antehac excusa.

Ex Cod. Arelat. Baron. anno 508. n. 11.

D*ilectissimo Fratri Cæsario Symmachus.* Charitati tuæ per omnes Gallicanas regiones vtendi pallii cõcessimus facultatem. Exẽplum libelli: Sicut à persona B. Apostoli Petri Episcopatus sumpsit initium, ita necesse est, vt disciplinis cõpetẽ- C tibus sanctitas vestra singulis Ecclesiis, quid obseruare debeant, euidenter ostendat. In Galliæ siquidem prouincia ab aliquibus personis Ecclesiastica prædia diuersis titulis alienantur, ita fit, vt quis pro suo arbitrio deuota mente relinquentium & egentium necessitatibus deputatas imminuat facultates. Hoc postulamus vt fieri prohibeat Apostolicæ Sedis auctoritas, nisi forsitan aliquid pietatis intuitu Monasteriis fuerit largiendum. Illud etiã pari supplicatione deposcimus, vt de laica cõuersatione qui in singulis Iudicũ officiis meruerunt, aut certè rexerunt sub aliqua po- D testate prouincias, nisi multo ante tempore præmissa conuersatione legitima & vita examinata, nullus aut Clericus, aut Episcopus ordinetur. Viduas etiam iam diu religioso habitu assumpto, & sanctimoniales longo iam tempore in Monasteriis consistentes poscimus, vt vnicuique coniugi causa nec volentes sibi iungere, nec inuitas rapiẽdi libera sit facultas.

Illud etiam humili prece suggerimus, vt nulli per ambitum ad Episcopatũ concedatur accedere, nec data pecunia sibi potẽtes homines suffragatores adhibeant. Et vt hæc facilius possint custodiri, Clerici vel ciues decretũ facere, vel subscribere sine Metropolitani notitia vel consensu non præsumant penitus. Hæc omnia vltione districtionis vestræ fieri prohibere, quatenus & in Ecclesia vestra, & in supradicta prouincia disciplina bonis actibus amica seruetur.

VII. SYMMACHI EPISTOLA APOLOgetica aduersus Anastasij Imperatoris libellum famosum, qui Pontificem ob latam in se excommunicationis sententiam proscindebat.

AD Augustę maiestatis, Gratiani Imp. epistolã, 8. libris B. respõdit Ambrosius, quia pro fide Catholica & illum non piguit prolixius prędicare, & hic non fastidiuit gratãter accipere. Hæc dixerim, vt si modum libelli promendo collegerim, ne existimer, quæ non oportuit, locutus. Si mihi, Imperator, apud exteros Reges, eosque totius diuinitatis ignaros, pro fide Catholica dicendum foret, quicquid eius veritati rationique congrueret etiam prætenta morte perorarem. Væ mihi erit si non Euangelizauero, meliusq; est iacturam vitæ præsentis incidere,

quam sempiterna damnatione puniri. Verum tu A si Romanus Imperator es, etiam Gentium barbararum legationes debes clementer admittere. Si Christianus princeps es, qualiscumque præsulis Apostolici debes vocem patienter audire. Contumelias tuas, Imperator, quas sub diuino iudicio ipse perpendis, vtrum ne in me religiosa mente profuderis, fateor vel mei causa, vel tui dissimulare me non posse. Mei causa, promissionem Domini recolendo, dicentis: Quum vos persequuti fuerint, & dixerint omne malum aduersum vos, propter iustitiam gaudete. Tui autem quia nollem sic meam gloriam prouenire vt B te possit non mediocriter onerare. Et ego quidem dominicis & Apostolicis eruditionibus institutus, benedictionem studeo tuis, Imperator, referre maledictis, contumeliis honorificentiam reddere, & adiis redhibere charitatem. Sed vide, quæso, ne ab eo, qui ait: Mihi vindictam, & ego retribuam; quantum à me remittitur, tantum à te cumulatius exigatur. Quid enim Christus dicat de his, qui vel nimirum in eum credentem scandalizauerint, Euangelium referat, non mea voce promatur. Sed fortasse dicis: C Imperator, potius te esse minimum, qui credas in Christo, & de te hoc rectius accipi, & me esse scandalizantem tuam fidem. Christus itaque Deus veraciter totus, & totus homo est sic conceptus, sic editus, sic conuersatus in sæculo, sic passus, sic apud inferos, sic resuscitatus, sic cum discipulis apparens, sic eleuatus in cœlum, sic exinde dictus est esse venturus, sic hodiéque in cœli regione persistit, dicente Apostolo: In quo habitat omnis plenitudo diuitatis corporaliter, & certè de eo dicit quod nunc est ipse. Ergo ille est minimus, qui credit in Christũ, sed huiusmodi D in Christũ credit, qui in integrũ Christũ credit, nõ in semichristũ & ideo nõ Christũ, quia Christus non nisi integer. Integer autẽ non nisi huiusmodi. De tali ergo in se credente dicit, ipse etenim minimus eius, & paruus est pro quo scandalizato quid promiserit, ipsius, vt dictum est, melius verbis ostenditur. Fortasse dicas Imperator: Sed ego quoque talem Christum credo, & ideo inter eius minimos iure connumeror. Hoc grauius, si & talem non credentibus communione misceris. Non solum, inquit Apostolus, qui faciunt, sed qui consentiunt facientibus. E An communicare non est consentire cum talibus? Proinde aut docere alios non esse, aut longè grauius, vt dictum est, contra notam sibi erit tendere veritatem. Contumelias igitur Imperator, quas in meam proferendam putas esse personam, vtinam quam mihi gloriosæ sunt, ita te grauare non possent. Domino meo dictum est à quibusdam: Dæmonium habes, Vorator, De fornicatione natus: & putas, quia ego debeam mihi dolere? Quam talia proferenti cautum est, & diuinis legibus & humanis? In ore duorum aut trium testium stabit omne verbum. Qui cum & F humano & cum humano te examinante iudicio falsa fuerint approbata. Quid facies Imperator in diuino iudicio? An quia Imperator es nullum Dei putas esse iudicium? Taceo quod Imperatorem accusatorem esse non conueniat. Postremo iisdem diuinis humanisque legibus nemo possit esse accusator, & iudex. Numquidnam sub alieno iudicio dicturus es causam? vel accusator adstabis? Dicis esse me Manichæum. Numquid ego Eutychianus sum, & Eutychianos defendo? Quorum furor maxime Manichæorum suffragatur errori. Roma mihi

Matth. 5.
Rom 12.
Marc 9.
Col. 2.
Rom. 1.
Matth. 11. Luc 7. Ioan 8. Deut 17. & 19. Matth. 18.

testis est, & scrinia testimonium prohibent, vtrum à fide Catholica, quam in Sede beati Apostoli Petri, veniens ex Paganitate suscepi, aliqua ex parte deuiarim. Procedat aliquis & qualibet ratione conuincat, alioqui conuitia sunt ista, non criminum probamenta, nescio vtrum quibus obiicitur falsum, an falsis obiectoribus inimica dicentibus me non ordine consecratum. Inter imbres lapidum totus euasi, iudicauit Deus. An quia Imperator es, diuinum putas contemnendum esse iudicium? Sed fortasse dices, etiam indignantem Deum noxia quæque plerumque permittere, scriptum est: Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Ostende ergo quid existimes arguendum, vt iratum maxime Deum, quæ non conuenerant, permisisse demonstres. An quia Eutychianis nullatenus acquiesco? Me quidem ista non sauciant, sed te palam apertéque demonstrant meum cogitasse honorem repellere, quem interuentu suo beatus Petrus imposuit. An quia Imperator es, contra Petri niteris potestatem? Et qui Petrum Alexandrinum recipis, beatum Petrum Apostolum in suo qualicumque Vicario calcare contendis? An bene factus essem, si Eutychianis fauerem? si Acacii nomini communicarem? Latere non potest, cur ista prætendas. Conferamus autem honorem Imperatoris cum honore Pontificis, inter quos tantum distat, quantum ille rerum humanarum curam gerit, iste diuinarum. Tu Imperator à Pontifice baptismum accipis, sacramenta sumis, orationem poscis, benedictionem speras, pœnitentiam rogas. Postremo tu humana administras, ille tibi diuina dispensat. Itaque vt non dicam superior, certe æqualis honor est. Ne te putes mundi pompa præcellere, quia quod infirmum est Dei, fortius est hominibus. Itaque videris quid te deceat. Tamen cum in accusationem proruperis tam in diuinis legibus quam humanis, pari mecum sorte consistis, in qua cariturus honore summo si fuero, quia id mauis, te accusante conuictus, amissurus pari ratione, si non conuiceris dignitatem. Sit istud in mundo Iudicium, spectante Deo & Angelis eius, spectaculum omni sæculo simus, quo aut Sacerdos bonæ vitæ, aut Imperator religiosæ modestiæ consequatur exemplum. Quia his præcipuè duobus officiis regitur humanum genus, vt non debeat aliquid eorum existere, quo valeat offendi diuinitas, maxime cum vterque honor videatur esse perpetuus, atque ita humano generi ex alterutro consulatur.

Precor Imperator, pace tua dixerim, memento te hominem, vt possis vti concessa tibi diuinitus potestate, quia etiam si hæc sub humano præuenirent iudicio, sub diuino necesse est, vt discutiantur examine. Fortassis dicturus es scriptum esse: Omni potestati nos subditos esse debere. Nos quidem potestates humanas suo loco suscipimus, donec contra Deum suas erigunt voluntates. Cæterum si omnis potestas à Deo est, magis ergo, quæ reb. est præstituta diuinis. Defer Deo in nobis, & nos deferemus Deo in te. Cæterum si tu Deo non deferas, non potes eius vti priuilegio, cuius iura contemnis.

Dicis quod mecum conspirante Senatu excõmunicauerim te. Ista quidem ego, sed rationabiliter factum à decessoribus meis, sine dubio subsequor. Dicis quod male te Romanus tractet Senatus. Si nos te malè tractamus, suadentes vt discedas ab hæreticis: tu nos bene tractas, quos vis sociare præcipitãter hæreticis? Quid ad

Matth. 7. & 12.
Pag. 514.
Pontificis dignitas maior quam Imperatoris.
Humanis potestatibus parendum, nisi sint contra Deum. Rom 13.

me, inquies, quod egit Acacius? Recede ergo, & A nihil ad te. Nam si non recedis ab eo, pertinet & ad te. Relinquamus vterque mortuum. Et nos hoc petimus, vt nihil ad te pertineat quod egit Acacius. Tu nos facies obiicere tibi, qui vis ad te pertinere quod egit Acacius. Nos vitamus, quod egit Acacius: vita & tu, & ad vtrosque non pertinet quod egit Acacius, vt possis sine iis, quæ egit Acacius, ea quę ad nos pertinet causa coniũgi, vt possis sine Acacio nostræ communioni sociari. Nos non te excommunicauimus, Imperator, sed Acacium; tu recede ab Acacio, & ab illius excommunicatione recedis. Tu te noli mis- B cere excommunicatione eius, & non es excommunicatus à nobis. Si te misces, non à nobis, sed à te ipso excommunicatus es. Ita fit vt in vtroque siue discedas, non sis excommunicatus à nobis, siue non discedas, non sis excommunicatus à nobis. Catholici principes quidem semper Apostolicos Præsules institutos suis literis præuenerunt, & illam confessionem fidemque præcipuam, tanquam boni filii quæsiuerunt debitæ pietatis affectu, cui noscis ipsius Domini Saluatoris ore curam totius Ecclesiæ delegatam. Quod quia per occasiones fortasse publicas, tua C creditur prætereisse tranquillitas, ne magis honorem meum quàm sollicitudinem Dominici gregis appetere iudicarer, appellare non destiti meis te sponte colloquiis. Vulgatum fuisse designas, quod tua Serenitas directa militari manu compelleret eos, qui se à contagione perfidorũ multis temporibus abstinere delegerint, vi & armis in præuaricatæ communionis consortia detestanda compellere. Vbi te rerum humanarum princeps, qualiscunque Sedis Apostolicæ Vicarius contestari mea voce non desino, vt te memineris hominem quantalibet sis mundi potestate subnixus, circumspiciasque cunctos, qui ab initio dogmatis Christiani Catholicam fidem D diuerso proposito persequi, vel affligere sunt conati, quemadmodum (vastitatis insectatione, cuius placuit contritionis illatæ,) ipsi, qui intulerint ista prævalendo defecerint, & orthodoxa veritas hoc præualuerit magis, quò putaretur oppressa: quæ sicut sub insectatoribus suis creuisse monstratur, sic obtriuisse cognoscitur insequentes. Miror si non humanus sensus intendit; præcipuè qui se Christiano vult vocabulo nuncupari, inter illos sine dubio deputandum, qui rectam confessionem communionemque Chri- E stianam variis superstitionibus impugnare sunt nisi, dum hanc & ipsi quocunque modo percellere moliuntur. Quid interest enim, vtrum Paganus, an quod est deterius, sub nomine Christiano veram synceramque traditionem Apostolicæ regulæ conetur infringere, atque in hanc prorumpere cæcitatem, vt cum in illis regionibus, cunctæ prorsus hæreses opiniones suas habeant publicè licentiam profitendi, sola Catholicæ communionis libertas putetur ab iis, qui se religiosos existimant, subruenda? Quæ si putatur error (quod non licet) cum cæteris, quibus illic F facultas est agere, sinatur erroribus. Sin integritas æstimatur, sequenda potius fuerat, quàm violenta persecutione vastanda. Nec eam probantur insequi potuisse, nisi praua sectantes. At ne ipsi conuincerentur errare, repellere cogitarunt, quo nutabantur errantes, malentes non assectari quod iustũ est, sed potius submouere, quo docentur iniusti. Sic recessit ab humanis mentibus Deus, vt obstinante contra eius voluntatem, non aspiciant & in isto sæculo diuinum non desse posse iudicium, & post huius vitæ cursum illi sit tremendo non defuturus examini, sub quo perniciosorum studia modis omnibus actionum discussa pateant, & patefacta puniantur, nisi qui hæc omnino non credunt quive illa se perpetrasse impune confidunt. Nos autem humani generis, conscientiam contestati, qua possumus voce nullatenus cessamus omnipotentem Deum suis minime defuturum, & quantacunque sit humana præsumptio, quantacunque potentia, sub diuino nutu huius atrocitatis censuram sine dubitatione vindicandam. Nam talem ausum neque hic confidimus euasurum, & in illo magno Dei iudicio recepturum, quod iis temeritatibus diuina retributione debetur. Hæc nos nequaquam tacuisse sufficiat, vt cum superna fuerit vltio subsecuta, & vera non protulisse consideratio humana cognoscat, & pœnam non inaniter pronunciasse venturam, & proposuisse præmonitionis formam, qua huiusmodi præcipitiis de cætero temperetur. Certe si huiusmodi propterea relinquendos proprio definitis arbitrio, quia nec à Christianis vexari deceat, Christum quocunque titulo confitentes, nec viuentes in iure Romano lacerari conueniat à Romanis consequenter ostenditur, Romanos homines, & qualiscunque Christianæ professionis impetere, nec Christianum dici posse modis omnibus, nec Romanum. Proinde aut repellendi fuerant, aut nullus penitus impetendus, & quod in vno genere iudicas amouendum, in omnibus repelle, si præuales. Si omnia sunt sinenda, nullus penitus excludendus. Alioqui dum parendo cunctis erroribus sis amicus, non nisi solum tibi probatur displicuisse quod verum est. Omnes Catholici principes, siue cum imperii gubernacula susceperunt, siue cum Apostolicæ Sedi nouos agnouerunt præsules institutos, ad eam sua protinus scripta miserunt, vt se docerent eius esse consortes. Itaque qui hoc non fecerunt, ab eadem seipsos profitentur alienos, quod chartis quoque tuis apud te etiam possumus adstruere, nisi te æmulum, & reum & inimicum vitaremus, & iudicem. Non mirum, si Catholicos persequuntur Manichæorum patroni, cum falsitas non possit non persequi veritatem. Non mirum, si in orthodoxos sæuiant, quibus potest cum cunctis hęresibus conuenire: & vniuersis erroribus amici: non possint nisi solis esse non errantibus inimici. Si error est, conuincendus est. Verum si error non est, tibi verum deesse cognosce, qui persequeris * quo profiteris errare. Sed prauitatis complex non potest nisi eum persequi, qui est prauitatis.

Principum Catholicorum consuetudo nouos Rom. Pont. salutando.

Pag. 515.

EPISTOLA VIII. SYMMACHI *vel saltem ipsius nomine, ab Ennodio, Diacono scripta ad Episcopos Confessores.*

Extat apud Ennum pag. 418.

LVcrum forsitan putaret inimicus, si inter pericula quæ Christianis indixit, credentium animos subegisset, & per diuersa Domini grege disperso, non superesset vel inter paucos, à quibus possit fide perseuerante calcari. Regnat adhuc ille in numero vestro, qui sibi non tam in multitudine quam in deuotione complacuit. Scriptum est enim, datam satanæ potestatem, vt seruos Christi cribraret: vt quod de tritico inueniri posset, horreis iungeretur: quod de paleis, ad ignium alimenta transiret. Ad vos specialiter di-

Luc. 22.

Luc. ...

ctum est: Nolite timere pusillus grex: complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Venit inter vos gladius perfidorum, qui marcida Ecclesiæ membra resecaret, & ad cœlestem gloriam sana perduceret. Quos habeat Christus milites, certamen ostendit: Qui triumphum mereatur, per bella cognoscitur. Nolite metuere, quod Pontificalis à vobis apicis infulas abstulerunt. Vobiscum est sacerdos ille vel hostia qui non tam honoribus consueuit gaudere, quàm mentibus. Maiora sunt confessionis præmia, quam nominatæ munera dignitatis: Ad illa plerumque etiam minoris meriti personas fauor humanus adducit; ista nisi gratia superna non tribuit. Ipse enim in vobis & pugnauit & vicit, quem fides meretur & inter hominum tormenta sociari.

Prolixis non est opus ad feruorem in vobis cœlestem animare colloquiis. Habet incrementa sua diuinæ virtutis incendium. Non est opus eos in trophæo iam positos attolli laudibus, qui sine monitore vicerunt: grauant conscientiam Christiani quicquid afferunt blandimenta præconij. Res quidem virtutis est quam fecistis, sed summi præmii restitutione superanda. Quod tamen, directus ad filium nostrum N. Ennodium diaconum literis, sperastis, beatorum Nazarij & Romani benedictionem poscentes. Fidelibus non negamus. Accipite veneranda patrocinia inuictorum militum, quia & iam vestram piam fidem in prælijs Imperator agnouit. Feliciter confessionis munera consummare dabit Deus, cum ipsi placuerit reducere Ecclesiis quietem; vt & mœrorem, quem induxit aduersitas, pacis dulcedine consoletur.

De reliquiis Sanctorum martyrum missis.

EPISTOLA IX. SYMMACHI ad Orientales, &c.

QVod fieri plane cupimus, si quæ scribimus, impleantur. Nullus stupeat seruatum hactenus nos nunc soluisse silentium, cum prudentissimi Salomonis ista vox personet: Tempus loquendi, & tempus tacendi. Quia taciturnitatem præsens tempus expugnat: nam inter cætera quæ accidunt, nunc silere, nec fidei stimulis excitari, magni constat esse fastidii. Quippe vbi religionis reuerentia & summa concutitur, aptum iuxta diuinam Scripturam dicere, eos qui sunt mites, debere esse pugnaces. Siquidem & spiritualis quædam Deo accepta congressio inde & laudabiliter vniuersa tolerat, ne quisquam à diuina charitate separetur, & vos quidem docere quod doceatis, graue onus pudoris, sed necessarium & vtile tales admonere: nec enim congruum illis religiosæ afferre dogmata disciplinæ, à quibus institutionis ipsius expectatur plena perfectio.

Eccl. 3.

Sed breuiter clara perstringemus. Cui incognitum, Constantinopolitana Ecclesia qua Nestorii contagione laborauerit? Nestorii, inquam, qui quasi putre corporis membrum à societate Catholicæ communionis excisus est. Vbi terrarum non prædicatur congregatio Chalcedonensis sancti Concilii, quæ Eutychetem & Dioscorum, duo nomina famosa & magnæ perfidiæ, vnius sententiæ integritate damnauit, iniquitatis complices vno spiritu diuinis dogmatibus aduersa sectantes? Quis Petrum & Timotheum præfatorum vernulas ignorauit, propugnatores intentionis addictæ, auctores ac magistros suos sæuo errore vincentes? Illum Timotheum loquimur patricidam, qui sanctæ recordationis

A Proterio superstite, non solum Ecclesiam non religiosis auctoribus occupauit, verum etiam effusionem pii sanguinis ad crimen persuasionis adiecit. Ipsius nempe damnationem vniuersalis est Ecclesiæ vox locuta, dum eum nomine quoque Christiani honoris exueret. Eius Petrum sequacem notum fecerunt Orthodoxorum plurimæ passiones, in quibus ille virtutem animi sui exultauit ostendere. Noluit hunc Ephesus cum tota societate Dioscori, vbi cum prædicto auctore peccati finem S. Flauiani operatus innotuit.

Tacenda sunt Antiochiæ mala, vbi per alterius Petri nefanda ludibria reuerendum sacerdotii nomen irrisum est. Quis Apameæ & Tyri gemi-
B tus, tragicis criminibus comparandos, vel si solis vacet, digna possit lamentatione deflere? Quid Acacium? qui quasi boni sui fascino grauatus, quæ Basilisco imperante præmiserat, nouo exẽplo plene deprehensus est aduersus se ipsum dicens sententiam, illos mutata voluntate defendens, quos prius gloriosum putauit addicere, * & laborans sociare Fidelibus, quos dudum hæreticos manifestæ præuaricationis ostenderat: propter quod maxime fugiendus, & designato superius damnatorum agmini coæquandus, illa propter quæ fidelis probatus est dissoluens,
C permixtus his, per quos læsio Ecclesiæ generalis euenit. *abiisse.*

Aduersus hos si Patrum dogmata ratio suadet esse seruanda, cogitate, si possunt ea maiori transgressione calcari, quam nunc per eos qui in partibus vestris Eutychetis dogmata rediuiua * resuscitant. Si vero tanquam infirme constituta sententia, sine piaculo negliguntur, citra vllum robur credulitatis nostræ summa subsistit, semper succedentibus nouis, vetera constituta soluentibus. Quando enim paternarum regularum des-
D piciuntur inuenta, nec eorum quæ bene instituta sunt firmitas vindicatur, huiusmodi impietates necesse est fidei superuenire: Nam vbi facilis dissolutio est rationabilis constituti, ibi omnis sanctitatis forma corrumpitur, Christus impetitur, & (quis hoc Fidelium patienter accipiat?) instituta Patrum reuerenda calcantur. Et quis non vitæ mortem iusta electione præponat? Vbi Catholicæ fidei adoranda reuerentia? Vbi multo cruore Sanctorum dogmata constituta? Vbi doctorum veterum fidelis auctoritas? Vbi illa religiosarum mentium stupenda patientia, pro-
E priis bonis contenta nudari, ne de spe æternæ hæreditatis excideret, quasuis ambiens, ne incorruptibilis illius boni iudicaretur indigna? Nam nulla maiora documenta sunt fidei, quam vbi temporis ratio suadet, vitam subdere passioni: Et ideo qui pro ea periculum persecutionis subire meruerit, dignum se cœlestis ostendit esse militiæ. Christus nos pio sanguinis pretio comparauit, gratiæ libertate concessa, nihil inuenientibus humanis operibus, quod dignum tanta mercede tribuerent. Atque ideo vbi religionis iniuria est, amorem fidei omnem transcendere
F oportet affectum. *rediuiua;*

Vnusquisque ergo exilia & peregrinationes tanquam domum patriamque respiciat; ne desideriis retentus humanis, Christi societate priuetur. Ecce tempus, quo repetit fides milites suos, & inclamat ad defensionem sui feruorem gratiæ consecutos. Fidem ipsam dicere iudicemur: Ecce tempus optabile, ecce fructuum congregatio desiderata Fidelium, vt paruis passionibus munera magna compenset.

Pluribus charitatem vestram quo dispensa-

tione nobis credita cuperemus hortari: ſed quid opus eſt vocis ſtimulis, vbi ad tolerandas pro Chriſto magnanimiter paſſiones Apoſtolicis & Patrum docemur exemplis, qui per damna humanarum rerum, cœleſtium nobis oſtenderunt argumenta * virtutum? Ergo pronunciemus intrepidi claras Eccleſiæ cum magna fiducia diſciplinas. Longe ſit à nobis Prophetæ ſermo dicentis: Et ſacerdotes vera celauerunt. Quem enim latet, diſcipulorum ſcientiam à doctoribus exigendam? & quod non pronunciatum lædit ſequaces, hoc conſtat periculoſum eſſe tacentibus. Neceſſe eſt enim apud eos laborare veritatem, apud quos non manifeſtatum latet ſub veritatis colore mendacium, magnum robur ad impugnantium fidem, quamdiu aduerſus eos prolatæ ſententiæ non viriliter aſſeruntur. Sed de vobis dicere opto meliora: vt ea quæ per improbos confuſa ſunt, per vos correctionis remedium conſequantur. Non eſt tam durum decipi quemquam, quam deceptum in errore perſiſtere. Malum hoc & malis omnibus grauius, cum à corpore ſuo membra diſſentiunt. Nam etſi non ſigillatim occupet omnia lineamenta debilitas, neceſſe eſt tamen iuxta Apoſtolicam vocem, totum corpus ex parte prægrauari.

argumenta. — *Thren. 4.* — Pag. 516.

Vnde addictorum fugienda communio, iuxta beatum Apoſtolum. Pronunciationem fidei nullus erubeſcat: Virtus eſt enim omni credenti. Declinemus ſacrilegum Eutychetis errorem cum Manichæa malitia congruentem; communionem quoque eorum qui ſunt à talibus educati, pari intentione vitemus, qui nunc quaſi morbum & contagium Eccleſiis partium veſtrarum tentat irrepere. Nemo ſe ſeparet cum prædictis, & ferre tempeſtatem diſſimulet, donec portum veræ fidei ab eorum communione ſeparatus introeat. Quæ quidem amans moneo, non odio perſequens accuſo. Nam qui culpanda vituperat, nec vtilia ſubminiſtrat, exprobrantis habet potius ſtudium, quàm amantis affectum: & qui cohortatur ad profutura, vehementius boni propoſiti deſignat imaginem, vt feruentius vtilia expetantur, inuitans.

Rom. 1.

Propter quod, fratres, illius bonæ Eccleſiæ deſiderantes vnitatem, & beatum decorem ſanctæ concordiæ præſumentes, dicamus cum ſancto Dauid: Quam bonũ & quàm iucundum habitare fratres in vnum, & vt de vobis Apoſtolus Paulus dixerit: Vos autem omnes fratres in Chriſto vno eſtis. Donec enim vnitas non redeat, nullus ambigat tandem * nihilominus eſſe ventura, quæ in Conſtantinopolitana nuper Eccleſia contigerunt; de quibus mihi pariter ingemiſcere neceſſe eſt & tacere. Nam qui Apoſtolicæ ſedis admonitionem negligendam eſſe crediderunt, merito inciderunt in ea quæ euenire ſolent ſolatio deſtitutis. Si quis ergo ſalutem propriam cogitans ſeruare cupit Apoſtolica iudicia, cum à præfatorum ſe labe ſeiunxerit, noſtræ communionis ſe nouerit ſine dubitatione participem. Quia ſi ab eorum, quos Apoſtolica ſedes damnauit, non ſe ſocietate remouerit, ſciat nullo colore, nullo figmento, nullaque calliditate Eccleſiaſticæ ſe cuſtodiæ poſſe ſubrepere: quia ſicut illos, qui ſe à ſupraſcriptorum, hoc eſt, Eutychetis, Dioſcori, Timothei, Petri, & Acacii venenis diſſociant, libenter amplectimur; ita circa iſtorum ſectatores cura & ſolicitudo noſtra, ne ſubrepere poſſint, ſemper inuigilat. *Et alia manu.* Deus vos incolumes cuſtodiat, fratres

Pſal. 132. — *1. Cor. 12.* — *adeo.*

A charisſimi. Dat. octauo Idus Octobris poſt Conſulatum Felicis V.C.

EPISTOLA ORIENTALIVM EPIſcoporum ad Symmachum.

E*Cceleſia Orientalis ad Symmachum Epiſcopum Romanum.* Bonus ille & amator hominum Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui propter bonitatem ſuam in nos declinans cœlos, & deſcendens ad terras, immaculatis Euangeliis quotidie illud clamat: Non eſt opus valentibus medico, ſed male
B habentibus: Non veni vocare iuſtos, ſed peccatores ad pœnitentiam. Plus autem volens aperire opera ſuæ clementiæ, adiecit in ſequentibus dicens: Quis autem veſtrum habens centum oues, ſi perdiderit ouem vnam ex iis, nonne relinquit nonaginta nouem in deſerto, & vadit ad perditam, quandiu inueniat illam? & inueniens imponit illam gaudens in humeris ſuis, & veniens domum ſuam, conuocat amicos ſuos & vicinos, dicens: Congaudete mihi, quia inueni ouem meam perditam. Et vt clarius fieret quod dicitur: mox
C adiecit parabolam mulieris, quæ perditam inuenerat drachmam, vtriſque adiungens & dicens: Amen dico vobis, quia ſic fiet gaudium in cœlis de vno peccatore pœnitentiam agente.

Matth. 9. Marc. 2. Luc. 15.

Hæc diximus, ſanctiſſime, auſi ſupplicare non pro perditione vnius ouis, neque pro perditione vnius drachmæ, ſed pro amica nobis ſalute non Orientalium partium tantum, ſed trium prope plagarum habitabilis mundi, non corruptibili argento aut auro redemptarum de vana conuerſatione à parentibus tradita, ſed pretioſo ſanguine agni Dei: ſicut docuit beatus glorioſorum A-
D poſtolorum Princeps, cuius cathedram beatitudini tuæ credidit Chriſtus optimus paſtor, qui venit quærens & liberans, quod perierat, & ponens animam ſuam in redemptionem pro multis. Quem imitatus, ſanctiſſime beatiſſimeque, feſtina ad adiuuandum nos, ſicut beatus Paulus doctor veſter ad auxilium quandoque Macedonum feſtinauit: & quidem ille in viſione cognoſcens periclitari Macedones, in veritate adiuuare eos properauit.

Cathedram Petri tenet Romanus Episcop. — *1. Petr. 1.* — *Act. 16.*

Tu autem affectuoſus in filiis pater, non in
E viſione, ſed in veritate ſpiritualibus cernens oculis pereuntes in præuaricatione patris noſtri Acacii, noli remorari: magis autem (vt ita dicam ſicuti Propheta) non dormites, ſed feſtina ad liberandum nos: quia non in ligando tantum poteſtas eſt tibi data, ſed in ſoluendo quoque diu vinctos ad imitationem magiſtri: neque in eradicando, vel diruendo, ſed in plantando & ædificando, ſecundum beatum Hieremiam, magis ſecundum Saluatorem mundi Chriſtum, in cuius ille extitit typo: neque in tradendo tantum ſatanæ in interitum carnis, ſed & in charitate formando, longa auerſione deiectos: ne (quod
F abſit) maiori triſtitia abſorptis nobis à ſatana videamini pertuliſſe diſpendium. Non enim ignoras eius ingenium, qui quotidie à ſacro doctore tuo Petro doceris oues Chriſti per totum habitabilem mundum creditas tibi paſcere non vi, ſed ſponte coactas: qui cum doctiſſimo Paulo clamas nobis ſubiectis & dicis: non enim dominamur vobis in fide, ſed cooperamur in gaudio.

Pſal. 43. — *1. Cor. 5.* — *Coloſſ. 2. Rom. Pont. paſtor totius Eccleſiæ.* — *2. Cor. 1.*

Quare deprecamur diſrumpi nouum chiro-

graphem nostrum, sicut Saluator & dux noster Christus vetus illud in cruce disrupit; ne vltra post lauacrum regenerationis, malorum nostrorum, subiaceamus delicto, sed vt eius, qui comedit, vua acerba ligauerit dentes, secundú B. Ezechielis prophetiam. Cum ergo in veritate parabolam istam salutari aduentu suo Saluator impleuerit cur, sanctissime ac beatissime, Acacij inobedientia, vuam acerbam comedentis, nostri, id est filiorum ipsius in tam longo annorum cursu ligati sunt dentes? Si vnus homo peccauit: quare toti synagogæ, aut magis toti habitabili mundo per anathema diuinus furor incumbit? Vt ergo Dei promissio, quæ dicit: Non percipient filii parentum peccata, neque parentes filiorum suorum, sed vnusquisque morietur in suo peccato?

Coloss. 2.
Ezech. 18.
Deut. 24. Ezech. 18.

Si propter Alexandrinorum, aut magis Eutychianorum amentiam, qui aduersantur & anathematizant sanctissimum & beatissimum Papam Leonem, vel in Chalcedone Synodum habitam, anathematizatus est Acacius: quare nos à vobis æstimamur hæretici, & in anathemate sumus nos, qui amplectimur solam illam epistolam, & quæ dicta sunt in sancta Synodo? Qui propter prædicationem recti dogmatis vestri quotidie oppugnantur, & hæretici anathematizamur ab iis qui Eutycheti consentiunt. Noli facere iudicium, per illum qui cunctam iudicat terram: ne perdas iustum cum impio: nec fiat apud te iustus, vt impius: nec æqualiter iudicentur à te Orthodoxi, & hæretici, vel qui anathematizant prædictam sanctam epistolam, sanctamque Synodum vestram rectam, & ii qui vobiscum ab eis anathematizantur, & qui orant mori quotidie pro recta fide quæ à vobis prædicatur.

Queruntur teneri eisdem Acacii.

Et Iesus quidem Naue in circuncisos, & idolorum seruitores Gabaonitas cum mendacio fugientes ad se, dum oppugnarentur ab Abimelech vel cæteris quatuor cum eo Principibus, pro eo quod ad eum confugerant, Deo cooperante, strenue vindicauit, ne blasphemaretur nomen Dei eius tanquam non eos adiuuare præualentis. Vos autem, sanctissimi viri, Iesu magni Dei & Saluatoris spei nostræ discipuli, imitatoresque eius qui figuram serui assumpsit, vt nos liberos redderet à peccato, quod regnabat in nobis; videntes oppugnari nos & mortificari, non sicut Gabaonitas incircuncisos, sed vobiscum circumcisos in Christi circuncisione, neque idolorum seruitores & æmulos, etsi peccatores, tamé Christianos, & vobiscum omnia in Christo sapientes, non despiciatis, neque contemnatis vltra, pij Patres: sed sicut beatissimus prædictus Iesus Naue, non illos tantum, sed & Raab meretricem illis antepofuit propter duorum exploratorum susceptionem; ita & vos nos vigilanter assumite cum Dei iuuamine propter duarum naturarum traditionem, quæ à vobis per epistolam inter Sanctos constituti Papæ Leonis contra Eutychetis deliramenta directa est. Et illa quidem suscipiens explorantes, in stupam lini suæ domus abscondit: nos autem rectæ fidei vestræ suscipientes confessionem, in corde nostro non abscondimus sed in Ecclesiarum dogmatibus Dei misericordia eam cum auctoritate prædicamus. Et illa quidem rogata, per metum eos se habere negauit: nos autem oramus, ne vnquam humano metu negemus rectæ doctrinæ nostræ veritatem; & vsque ad sanguinem pro ea stabimus, si sit necesse.*

Iosu. 10. A simili ducunt argumentum.
Pag. 517.
Iosu. 6.

Vnde non tædeat nos adiuuare, neque odio habeatis propter aduersantiæ communionem; quando & ab hac plurimi facultatibus impediti, & non habentes solicitudinem multarum animarum suspenderint: quibus vero multarum animarum cura commissa est, increditis sibi communicent Ecclesiis, nullum contrarium habentes communicantem sibi, & metuentes relinquere lupis oues propter vocem Domini dicentem: Mercenarius autem, & qui non est pastor, cuius non sunt oues propriæ, videt lupum venientem, & relinquit oues & fugit, & lupus rapit eas atque dispergit, quia mercenarius est, & non habet ouium curam. Quod ergo non amore vitæ capti, sed ouium salutem curantes plurimi sacerdotum hoc faciunt, deinceps, miserante Deo, cognoscere poterit tua paternitas.

Ioan. 10.

Quidam enim de his qui in sacerdotio constituti sunt, spectantes* in exilio mitti presbyteros Orthodoxos & sanctos viros, volentes se præter necessitatem ab Ecclesiis suo arbitrio subducere, ipsosque sequi, non cesserunt eis hoc facere, adiurantes eos, vt manerent in creditis sibi sanctis Ecclesiis ad populi munimen Orthodoxi, in se suscipiendo quæ putantur discretionis illorum. Sicut Rebecca quondam dicens Iacobi: In me peccatum tuum, fili: ita illi ab Ecclesiis sibi creditis discedere sponte volentibus dixerunt: In nos veniat peccatum discretionis vestræ: tantummodo oues Christi prȩter necessitatem lupis non relinquatis; ne in loca vestra hæretici ingredientes, lupi discerpant oues; aut certe ab ipsis ouibus suis propter rectam fidem fugati, & his qui non fugantur, sed sponte discedere cupiunt, ne cui aduersantium communicent, tali fide dicentes: Putas isti amore vitæ hoc faciunt, an amore animarum ad imitationem Domini sui primi pastoris nostri Iesu Christi magni Dei & Saluatoris spei nostræ, qui animam suam posuit pro ouibus suis?

*Sperantes.**
Diligens cura pastoralis exhibita
Genes. 27.

Omnimodo autem & qui videntur communicare Orthodoxi, & qui videntur communicare Orthodoxi, & qui se à communione abstinent, omnes post Deum tuæ lumen visitationis & assumptionis opperimur. Quare festina iuuare Orientem, ex quo vobis duo grandia diei lumina Petrum & Paulum ad illuminationem totius mundi Saluator direxit. Reddite ergo ei bonam retributionem, quam ipse vobis dedit: illuminate eum rectæ fidei lumine, sicut per ipsum vos quondam diuinæ cognitionis lumine idem illuminauit. Sicut enim quando toto mundo in peccatis ægrotante, vnius hominis delicto lassati, in ægritudinis curatione boni illius medici discipuli ipsum cœlestem medicum & principé pastorem, magistrum suum ad curam vocantes ægritudinis ipsius, aliquando dicebant: Domine inclina cœlos tuos, & descende: aliquando rursum: Qui regis Israël, intende: Qui sedes super Cherubin, appare: Excita potentiam tuam, & veni, vt liberes nos: Sic nos modo, qui infirmitati nouæ præuaricationis patris nostri deiicimur, ad tuam clamamus beatitudinem; & tu imitator existens Filii Dei, ad dilectionem deprecatione venias, imitatione ipsius cœlestis Patris tui, qui facit Solem suum oriri super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos. Festina in auxilium nostrum, sciens, sanctissime (sicut in principiis dictum est) quia non opus habent sani medico, sed male habentes.

Quod dicunt communicant.
Psal. 143. Psal. 79.
Matth. 5.
Matth. 9.

Quod si parua existeret ægritudo, nos forsitan ad spiritualem nostrum medicum curreremus,

quatenus & passiones bonorum medicorum, id est, gloriosorum Christi discipulorum, vestrorumque doctorum, & sancta adoraremus tua vestigia: vt & præuaricationis medicinam, & solutionem vinculorum, & delicti remissionem de tuo sancto ore susciperemus.

Isai. 1. Ex ingenti calamitate Orient. Ecclesiæ arguunt. Sed quia non est vlcus aut macula, neque plaga tumens, sed totum vlcus est à pedibus vsque ad caput, sicut beatus Isaias antiquam præuaricationem deflens dixit: vos iam boni medici, & illius veri medici, vel bonorum discipulorum ipsius certissimi plantatores festinate ad curam resolutorum Ecclesiastici corporis membrorum: vt dissolutas manus nostras, dissolutaque genua erigatis, & cursus rectos faciatis pedibus nostris: ne quod claudum est, amplius distorqueatur; sed curetur magis per strenuitatem & optimam diligentiam vestram.

Act 18. Sicut enim magistro nostro domino Paulo glorioso Apostolo propter infideles aliquos, dum enim pigeret sermonem domini in Corintho loqui, adstans Dominus dixit: Loquere & non taceas, quia multus est mihi populus in hac ciuitate. & nunc tuæ dicit beatitudini eius benignitas: Festina, & noli tardare ad Orientis auxilium, magis autem ad maiores partes habitabilis mundi, quia non tantum pro centum viginti millibus in magna quandoque constitutis ciuitate Niniue, sed à multo pluribus spera exspectari tuam post Deum medicinam. Si enim

Ionæ 4. Ab exemplis S. Leonis Papæ arguunt. qui præcessit beatitudinem tuam inter Sanctos constitutus Leo Archiepiscopus ad Attilam tunc errorem barbarum per se currere non duxit indignum, vt captiuitatem corrigeret corporalem, nec tantum Christianorum, sed & Iudæorum (vt credibile est) atque Paganorum: quanto magis festinare ad tuam attinet sanctitatem, non ad corporeæ, quæ bello fit, captiuitatis correctionem atque conuersionem, sed animarum, quæ captiuatæ sunt, vel quotidie captiuantur? & inter duas diabolici vias erroris, Eutychetis atque Nestorii, tertiam immo mediam nobis ostendas expressius veri rectiq; dogmatis viam.

Dubiam eam fecerunt nostra peccata, æstimantibus quibusdam non posse inter Nestorij & Eutychetis salutis viam mediam reperiri; sed quod omnino necesse sit, aut illius esse quemquam, aut illius. Propter hoc festina post Deum nos adiuuare: & sicut inter Arij diuidentis atque separantis vnam Deitatis naturam atque substantiam, & Sabellij quoque confundentis personas & minuentis numerum Trinitatis ostenderunt sanctissimi Patres viam mediam veritatis, in confessione diuinitatis vnam substantiam, naturam, virtutemque demonstrantes, propter Sabellium tres personas & æque potentiæ vnam veritatem: sic & vos nunc, sanctissimi atque beatissimi, illuminate nos spiritualis scientiæ vestræ lumine; quæ est inter sententiam nunc Eutychetis ad imitationem Sabellii naturas atque substantias condentis, & inter Nestorii ad imitationem Arii personas atque substantias diuidentis, vera rectæ fidei confessio, tradita nobis à Papa Leone inter Sanctos constituto, & discipulorum in Chalcedone sanctorum Patrum duarum substantiarum aut naturarum vnitas in vna eademque persona & substantia magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi.

Fidei professio. Ipsi enim docuerunt nos diuinis Scripturis alteram esse visibilem & palpabilem & passibilem carnis naturam: & alteram inuisibilem, impassibilem, & incomprehensibilem naturam in

A vna persona & substantia magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi: alteram de matris substantia & natura venientem de semine Dauid, Abrahæ, & Adæ, secundum carnem natam, alteram vero ex vtero ante Luciferum genitam de substantia & natura Patris. Sed ne rursus propter immaculati partus duas naturas & substantias occasionem apprehendentes qui secundum Nestorium sapiunt, duas personas, aut duos Filios, vel duos Christos male introducant: docuerunt sancti illi & beati Patres vnam scire personam & substantiarum inseparabilem vnitatem ex duabus substantiis & naturis magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi. *Pag. 518.*

B Nos enim, ô sanctissime & beatissime Symmache, eundem esse existimamus ex duabus naturis, & in duabus naturis, & non (sicut illi dicunt) ex duabus naturis vnam naturam post adunationem, in duabus autem subsistentibus naturis cum vnitate non pati confiteri, vt se doceant Arianorum esse imitatores, dicentium per Filium glorificari Patrem, cum Filio autem non pati se eum glorificari. Sed sicut contra illos docuerunt fratres tui sanctissimi Patres. Per quem & cum quo æqualiter pati dicere nos: quia, Per quem, humanitatem; Cum quo, diuinitatem significantes magni Dei & saluatoris nostri Iesu Christi: sic & nunc illis, Ex duabus quidem naturis dicentibus. In duabus autem non confitentibus, nos Ex duabus, & In duabus pariter dicimus: Ex duabus enim dicentes, ex quibus subsistit vnitas: In duabus autem, in quibus visus est, & palpatus est, & assumptus post passionem & resurrectionem, confitemur, & in quibus veniet iudicaturus viuos & mortuos. *Fidei Catholicæ confessio.*

C

D Neque enim nuda diuinitas poterat aut palpari, aut crucifigi pro vita mundi, nec simplex humanitas morti subiacens per mortem confundere eum qui obtinebat mortem, hoc est, diabolum. Vnde & post resurrectionem in immaculata carne sua visum Verbum Dei & Deus noster omnibus discipulis suis dicebat: Videte manus meas & pedes meos, quia ego ipse sum, palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habentem. Habentem dixit, vt non is in illa mutatus putaretur, sed in veritate assumpsisse crederetur. Beato quoque Thomæ diffidenti clamat: Infer digitum tuum, & vide manus meas: & da manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis. Vnde dum assumeretur, duo viri visi discipulis in albis vestibus clamabant & dicebant: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Iesus, qui ablatus est à vobis in cœlum, ita veniet, sicut vidistis euntem in cœlum, cum venerit omnimodo in gloria Patris cum sanctis Angelis in die terribili iusti iudicii: sic infideles Iudæi videbunt in quem compunxerunt, & cum eis peccatores etiam nostri, cum qui eorum misertus est & liberauit eos, neglectus autem ab eis est. Secundum vos autem sancti & iusti videbunt quem dilexit anima eorum, & lætabuntur lætitia ineffabili & gloriosa, accipientes consummationem fidei suæ in salutem animarum suarum, & audientes suauissimam vocem eius dicentis: Venite benedicti Patris mei, hæreditate paratum vobis regnum ab initio mundi. Cuius beatæ vocis cum tua beatitudine & nos indignos dignetur Christus Dominus noster, per omnia sanctissime Pater. *Luc. 24.* *Ioan. 20.* *Act. 1.* *Matth. 25.*

E

F

EPISTOLA X. SYMMACHI ad Vniuersos Episcopos Galliæ.

Ex Baron. Anno 513.

DIlectissimis fratribus vniuersis Episcopis per Gallias consistentibus, Symmachus.

Sedis Apostolicæ instituta prædicanda solicitant, vt de concordia vniuersalis Ecclesiæ, quæ toto Orbe diffusa est, peruigili cura tractemus: quæ in eo præcipue efficacius adolescit, si ea quæ à Patribus statuta sunt ætas subsequens reuerenter obseruet. Cæsarius siquidem frater & Coepiscopus noster Metropolitanæ Arelatæ ciuitatis sacerdos Ecclesiæ B. Apostoli Petri liminibus præsentatus, ea quæ pridem de priuilegiis Ecclesiarum constituta sunt, nostris postulauit innouari sermonibus. Cuncta igitur inter Ecclesias Arelatensem & Viennensem à decessore nostro beatæ recordationis Leone Papa quæ super hac parte ordinata sunt, Ecclesiæ Romanæ fidelis declarat instructio. Atque ideo ne ea quæ semper veritatis est æmula, sibi aliquid vendicare queat obliuio, & prioris decreti vigor temporis diuturnitate vergatur in senium: necessarium duximus olim promulgata in lucem reddere nostris affatibus. Idcirco quemadmodum decessor noster Leo Papa dudum cognitis allegationibus partium definit parochiarum numerum vel quantitatem Arelatensi & Viennensi sacerdotibus deputandum, & nos præcipimus nullius vsurpatione transgredi. Sed (vt ante prædiximus) iuxta indulgentiam supradicti Pontificis Valentiam, Tharantasiam, Geneuam, Gratianopolim oppida Viennensis Antistes iuri suo vendicet: nec quicquam amplius ab his quæ semel ab Apostolica sibi sede concessa sunt, æstimet præsumendum. Alias vero parochias, vel diœceses cunctas priuilegio & honore suo Arelatensis Episcopus sub temporum continuatione defendat. Nec enim obseruatio & vetustatis reuerentia custoditur, si amplius de humilitate gloria sacerdotalis attollitur. Proinde, fratres charissimi, singuli honoris sui distributione contenti, nec per sæcularia patrocinia, nec per cuiuslibet excusationis obtentum illicita præsumptione terminos concessæ potestatis excedant. Studere siquidem vnusquisque debet deuotionis officium magis gratia, quam de ambitione, ne & Domini nostri offensam & humanam in se lacessat inuidiam. Tacere nos ista commissæ dispensationis iura minime patiuntur; vt & de his qui Ecclesiasticis regulis obsecundant, perseuerantibus in concordia sedis Apostolicæ gratulemur; & illi qui Catholicis disciplinis obtemperare destiterint, ab Ecclesiæ gratia & charitate se alienos ostendant. Dominus vos incolumes custodiat, fratres charissimi. Dat. Id. Nouemb. Probo V.C. Cons.

EPISTOLA XI. SYMMACHI ad Cæsarium Arelatensem.

Ex Baron. Anno 513.

DIlectissimo fratri Cæsario Symmachus. Qui veneranda Patrum statuta custodit, amicum se absolute religionis ostendit: & qui prouidet, vt locum excessibus non relinquat, demonstrat se de bono gratiæ cogitare. Rationabile est, vt sancta Arelatensis Ecclesia propriis priuilegiis perfruatur: & quod vetustas præstitit, & Patrum auctoritas roborauit, noua non debet violare præsumptio. Sic tamen, vt cæterarum Ecclesiarum priuilegia temporibus acquisita non titubent: quia nec potest ex parte firmum esse, quod generalitatis tangit iniuriam. Manentibus siquidem his quę Patrum constituta singulis Ecclesiis concesserunt, decernimus, vt circa hæc quæ in Galliæ prouinciis de causa religionis emerserunt, solertia tuæ fraternitatis inuigilet. Et si ratio poposcerit præsentiam sacerdotum, seruata consuetudine, vnusquisque tuæ dilectionis admonitus auctoritate conueniat: & si Dei adiutorio controuersia incidens amputari potuerit, ipsius hoc meritis applicemus: alioquin existentis negotii qualitas ad sedem Apostolicam, te referente, perueniat: vt cunctis ordine suo peractis, vnde inimicus bonitatis sibi blandiatur, locum inuenire non possit. Igitur quemadmodum supra diximus, per singulas Ecclesias beneficia quæ sunt diu custodita seruentur. Et si tam Ecclesiæ Aquensis Antistes, vel alius quilibet Metropolitano Pontifici iuxta canonum definitionem vocatus obtemperare noluerit, nouerit subdendum se (quod non optamus) Ecclesiasticæ disciplinæ. Et in hac parte magnopere te volumus esse solicitum, vt si quis de Gallicana regione Ecclesiastici ordinis atque officii ad nos venire compulsus fuerit, cum fraternitatis tuæ notitia iter peregrinationis arripiat: vt nec honos eius per ignorantiam aliquam contumeliam patiatur, & ambiguitate depulsa, à nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti. Dominus te incolumem custodiat, frater charissime. Dat. 3. Id. Iun. Senatore V.C. Cons.

SYNODVS ROMANA PRIMA SVB Symmacho Papa, Episcoporum 72. De tollendo ambitu in Comitiis Pontificiis.

CAPITVLA PRIMÆ SYNODI Romanæ sub Symmacho Papa.

Suggestio Fulgentii archidiaconi Ecclesiæ Romanæ, de congregata synodo ex præcepto Papæ Symmachi. 1

Interloquutio Symmachi, vt episcopalis ambitus radicitus amputetur. 2 Pag. 519.

Sententia Synodi, vt si quis Papa superstite, pro Romano pontificatu cuiquam quolibet modo fauorem præstare conuincitur, loci sui ordine vel communione. 3

Vt si Papa præuentus morte, non potuerit antè de sui successoris electione decernere, is ordinetur antistes, quem cunctus clerus, aut certè pars maior, elegerit. 4

Vt si quis ambientes, vel fautores ambientium, coniuratoresque prodiderit, non solum purgatus videatur esse, si fuerit particeps, verum etiam remuneratione dignissimus æstimetur.

POst consulatum Paulini viri clarissimi, Kalendis Martii in Basilica B. Petri Apostoli, Synodo præsidente Beatissimo Papa Symmacho, Fulgentius archidiaconus dixit.

CAPITVLVM

CAPITVLVM PRIMVM.

f Beatitudo *f* vestra, directis antehac per prouincias autoritatibus, frequenter Italiæ sacerdotum synodum conuocauit, quorum præsentia in vestris videtur oculis constituta. Nunc beatitudo vestra, quæ ad Ecclesiasticas indemnitates, vel ad pacem totius Ecclesiæ pertinent siue concordiã, dignetur tractabiliter ordinare. Acclamatum est ab omnibus Episcopis & presbyteris, Exaudi Christe, Symmacho vita dictum est decies. Cuius sedem & annos. Dictum est nouies. Vt facias, rogamus. Dictum est decies.

2. Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit: Concilium dilectionis vestrę, neglecta hyemis asperitate, solicitudo nostra pro Ecclesiastica indemnitate specialiter congregauit, vt Episcopalem ambitum, & confusionis incertum vel popularem tumultum, quem per surreptionem diaboli vsurpatione aliquorum, tempore ordinationis meæ constat exortum cõmunicato pariter tractatu, in futurum possimus robuste ac viuaciter amputare; atq; ideo caueamus in posterum, ne subuersio disciplinę, aut audacia præsumentium gestiat tẽtare similia, & pari adunatione tractemus, expressis, scilicet sententiis sancientes, quid circa Romani Episcopi ordinationem debeat custodiri. Vniuersi episcopi vel presbyteri dixerunt: Vt fiat rogamus, Dictum est decies. Vt scandala amputentur, rogamus. Dictũ est nouies. Vt ambitus extinguatur, rogamus. Dictum est * duodecies. Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est sexies. Cuius sedem & annos. Dictum est quinquies. Vt de præsenti fiat. Dictum est decies. Symmachus Episcopus dixit, quoniam fraternitas vestra curam prouisionis nostrę suis exhortationibus incitauit, & parilem circa Ecclesiæ tranquillitatem Dei nostri cõtemplatione animum præstat sicut præfati sumus, deliberatione in præsenti habita, quid placeat ex omnibus, vestris informate sententiis, quę in hoc venerabili Concilio per Ecclesiastica recitentur officia. Cumque surrexissent, & paulò post iterũ cõsedissent, Æmilianus notarius synodi decreta vulgauit.

quindecies.

3. Propter frequentes ambitus quorundam, & Ecclesiæ nuditatem, vel populi collisionem, quæ molesta & iniqua incompetenter episcopatum desiderantium generauit auiditas, vt extinguatur futuris præsumptio tam perniciosa temporibus, constituit sancta Synodus, vt si presbyter, aut diaconus, aut clericus, Papa incolumi; & eo inconsulto, aut subscriptionem pro Romano pontificatu cõmodare, aut * pitacia promittere, aut sacramentum prębere tentauerit, aut aliquod certe suffragium polliceri, vel de hac causa priuatis cõuenticulis factis deliberare atque decernere, loci sui dignitate atque communione priuetur. Vniuersa synodus surgens, Priuetur, acclamauit: Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est decies. Hic pax cum Symmacho. Dictum est quinquies. Cuius sedem & annos. Dictum est octies. Pari seueritate feriendo eum, qui hoc viuo (sicut dictũ est) pontifice, quolibet modo fuerit ambisse cõuictus, aut certe tentasse, omnibus pariter huius culpę reis anathematis pœna plectendis. Symmachus Episcopus dixit: Ergo vniuersitati placet, & ab omnibus recognoscitur vel probatur ista sententia? Vniuersa synodus dixit: Placet, & quod omnibus placet, fiat.

Distinct. 79. Si quis Papa.

pitacia committere.

g 4. Si (quod absit) transitus *g* Papæ inopinatus

A euenerit, vt de sui electione successoris (vt supra placuit) non possit ante decernere, siquidem in vnum totius inclinauerit Ecclesiastici ordinis electio, consecretur electus Episcopus. Si autem (vt fieri solet) studia cœperint esse diuersa eorum, de quibus certamen emerserit, vincat sententia plurimorum: sic tamen, vt sacerdotio careat, qui captus promissione, non recto iudicio de electione decreuerit. Synodus dixit: Placet, dictum est decies.

Distinct. 79. Si transitus.

5. Propter occultas autem fraudes, & coniurationum secretas insidias, quas huius sententia B districtionis cõsequitur, si quis ad Ecclesiasticam pertulerit notitiam consilia eorum, qui contra hanc synodum de pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione cõuicerit, particeps actionis huiusmodi non solum purgatus ab omni culpa sit, sed etiam remuneratione, quæ non indigna sit, subleuetur. Vniuersa synodus surgens, acclamauit: Placent omnia, Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est tredecies. Vt ista seruentur, rogamus. Dictum est decies. Vt nullus aliter ad episcopatum Romanum deinceps veniat, precamur. Dictum est decies. Vt decreta nostra confirmes, rogamus. Dictum est decies. Symmachus C Episcopus Catholicæ Ecclesiæ vrbis Romæ, dixit: Acclamationes vestras, synodique iudicium præsentia gesta suscipient. Et adiecit: Ea, quæ ad sopiendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ rebus Ecclesiasticis ægritudinis morbos, quibus vniuersalis afficiebatur Ecclesia, deliberatio religioni congrua pacique constituit, firmitatem perpetem sortiantur, vt præstante Deo, quẽ custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat, atque omnes sine personæ alicuius distinctione constringat. Contra quam si quis sub qualibet occasione venire pręsumpserit, D indicta superius districtione plectetur. Et subscripserunt Episcopi numero 73.

Ibid. Si quis Papa superstite.

Cælius Symmachus episcopus sanctæ Ecclesię Catholicæ vrbis Romæ, his synodalibus constitutis, à me probatis atque firmatis, consentiens subscripsi.

Cælius Rusticus episcopus ciuitatis Minturnens. subscripsi, & consensi synodalibus constitutis, atque in hac profiteor me manere sententia.

Cælius Bonifacius episcopus Ecclesiæ Veliternensis subscripsi, & consensi synodalibus cõ- E stitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.

Adeotatus * Ceruiensis. *Aternensis.*
Aucupius Puteolanus.
Adeodatus Formiensis.
Basilius Tollentinatis.
Benignus Aquæuiuensis.
Bassus Ferentius.
Bellator Ostiensis.
Cresconius Tudertinus.
Constantius Otriculanus.
F Candidus Tiburtinus.
Clarus Aliphanus.
Constantinus Capuanus.
Colonius Foroclodiensis.
Constantinus Venafranus.
Decius Triumtabeenensis.
Dulcitius Sabinensis.
Epiphanius Beneuentanus.
Fortunatus Anagninus.
Fortunatus Suessanus.
Felicissimus Forosempronienss.
Florentinus Pestanus. Fortunatus Fulginatis.

Felix Nepesinus. Gaudentius Tindarinens.
Gaudentius Vulsinensis, & idem pro Proiectitio Episcopo Foronouano.
Germanus Pisaurensis.
Gaudentius Salernitanus.
Iustus Acherontinus.
Mcibanatis. Innocentius * Meuanatis.
Ioannes Ariminensis. Ioannes Spoletanus.
Ioannes Vibonensis. Laurentius Trebiensis.
Lucianus Tarquiniensis.
Lampadius vrbis Albensis.
Misenus. * Mitenus Cumanus. Maximus Bleranus.
Pag. 520 Martyrius Terracinensis,
Maximianus Perusinus.
Molensius Centumcellens.
Maximianus Subaugustanus.
Mercurius Sutrinus. Marius Triferninus.
Paschasius Vulturnensis.
Palladius Sulmontinus.
Quintus * Theatinus.
Rufinus Canusinus.
Rosarius Surrentinus, & pro fratre meo Vrso Episcopo subscripsi.
Stephanus Nursiensis. Serenus * Nument.
Sanctulus Episcopus Signinus, quia subscribere non potuit manu propria, subscripsit pro eo Fortunatus Episcopus Ecclesiæ Anagninæ.
Stephanus Neapolitanus.
Salustius Amerinus. Serenus Nolanus.
Saturninus Terdonitanus.
Timotheus Abellinatis.
Valentinus Amiterninus, & pro Romano Episcopo Ecclesiæ * Pinnanatium. Bisbinatium
Vitalis * Fanestris. Vitalinus Narniens.
Vitalis Fundanus. Vitalianus Rusellanus.
Vindemius Antiatinus.
Calinen. Valerius * Calenotanus. Vrsus Stabianus.
Subscripserunt presbyteri numero sexaginta septem.
Cælius *b* Laurentius Archipresbyteri tituli sanctæ Praxedis, his subscripsi & consensi synodalibus constitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.
Asterius presbyter tituli sancti Pudentis.
Andreas presbyter tituli sancti Matthæi.
Abundantius presbyter tituli sanctæ Sabinæ.
Asellus presbyter tituli sanctæ Susannæ.
Agatho presbyter tituli sanctæ Susannæ.
Anastasius presbyter tituli sanctæ Anastasiæ.
Acontius presbyter tituli Fasciolæ.
Agapetus presbyter tituli sancti Apostolorum.
Adeodatus presbyter sancti Martini, tit. Equitij.
Abundius presbyt. tit. sancti Marci.
Bonus presbyt. tit. sanctæ Crescentianæ.
Benedictus presbyt. tit. sancti Gaij.
Bonifacius presbyt. tit. sanctæ Cæciliæ.
Crescentius presbyt. tit. sanct. Apostolorum.
Cyprianus presbyt. tit sancti Marci.
Dominicus presbyt. tit. sanct. Crescentianæ.
Dionysius presbyt. tit. sanctæ Æmilianæ.
Dominicus presbyt. tit. sanctæ Priscæ.
Epiphanius presbyt. tit. sancti Cyriaci.
Epiphanius presbyt. tit. sanct. Apostolorum.
Epiphanius presbyt. tit. Fasciolæ.
Eutyches presbyt tit. sanctæ Æmilianæ.
Felix presbyt. sancti Martini, tit. Equitij.
Gordianus presbyt. tit. Pammachij.
Genesius presbyt. tit. sancti Nicomedis.
Hilarius presbyt. tit. sancti Laurentij in Lucina.
Ianuarius presbyt. tit. Vestinæ.
Iustinus presbyt. tituli S. Pudentis.
Iouinus presb. tit. sanctæ Æmilianæ.

A Ioannes presbyt. tit. Pammachij.
Iulianus presbyt. tit. sanctæ Anastasiæ.
Laurentius presbyter tituli sancti Laurentij in Lucina.
Martianus presbyt. tit. sanctæ Cæciliæ.
Martinus presbyter tituli sancti Cyriaci in thermis.
Marcellinus presbyt. tit. sancti Iulij.
Marcellinus presbyt. tit. sancti Romani.
Marcus presbyter tituli sancti Laurentij in Lucina.
Opilio presbyt. tit. Vestinæ.
B Petrus presbyt. tit. sancti Clementis.
Paulinus presbyt. tit. sancti Iulij.
Petrus presbyt. tit. sancti Chrysogoni.
Proiectitius presbyter tituli sancti Laurentij in Damaso.
Paschasius presbyt tit. sancti Eusebii.
Petrus presbyt. tit. sancti Chrysogoni.
Paulinus presb. tit. Fasciolæ.
Petrus presbyt. tit. sanctæ Praxedis.
Paulinus presbyt. tit sancti Laurentij.
Redemptus presbyt. tit. sancti Chrysogoni.
Romanus presbyt. tit. Trigidæ.
Redemptus presbyt tit. Trigidæ.
Soranus presbyt tit. Vestinæ.
C Sebastianus presbyt. tit. sancti Nicomedis.
Seruus Dei presbyt tit sancti Clementis.
Sebastianus presbyter sancti Martini, tituli Equitij.
Seuerus presbyt. tit sancti Gaij.
Stephanus presbyt. tit. sancti Marcelli.
Septimius presbyt. tit. sancti Iulij.
Stephanus presbyt. tit. sancti Eusebij.
Timotheus presbyt. tit. sancti Marcelli.
Vibicus presbyt. tit sancti Clementis.
Valens presbyt. tit. sanctæ Sabinæ.
Valentinus presbyt. tit. sancti Eusebij.
Victorius presbyt tit sanctæ Sabinæ.
D Vincomalus presbyter tituli sanctæ Crescentianæ.
Venantius presbyt. tit. sancti Marcelli.
Subscriptio diaconorum.
Cyprianus diaconus sanctæ Ecclesiæ Romanæ regionis 7 his subscripsi, & consensi synodalibus constitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.
Anastasius diaconus regionis primæ, subsc.
Ioannes diaconus regionis secundæ subscr.
Tarnensis diaconus regionis primæ, subscr.
Tertullus diaconus regionis quartæ, subscr.

E

Notæ in Concilium Romanum I. Episcoporum II. sub Symmacho Papa.

a Synodus.] *Cùm ad perniciosum schisma componendum, Regis sæcularis & Ariani iudicium contra Leges & canones Ecclesiasticos importuna necessitas Ecclesiæ interpellasset, & iam Rex Arianus, suo iudicio schismate Ecclesiæ & tumultu populi sedatis, Symmacho, vtpote qui plurium suffragijs electus esset, sedem Apostolicam adiudicasset, iamque legitimæ cogendæ synodo locus concessus esset, mox Symmachus Papa ad Italiæ Episcopos literas dedit, quibus ijdem ad synodum quamprimum conuenire iubebantur, vt omnium etiam Episcoporum cognitione & iudicio approbaretur legitimus Romanæ Ecclesiæ Episcopus, quem Rex Arianus sua sententia legitime electum confirmauerat. Id habent Acta Concilij in principio cap. 1. Anastasius in vita Symmachi hisce verbis :* Papa Symmachus synodum congregauit, Causa congregatæ synodi. Rex Arianus quoque ... [illegible]

F

Errat itaque Theodorus Lector in Collectaneis suis, vbi hanc synodum à Theodoro Rege congregatam scribit.

Tempus Concilij.

b Prima.] *Ante Kalendas Martias an. 499. sub bimestri pontificatu Symmachi Papæ, ob schisma exortum in clero simul & senatu dissensiones, tumultus, cædes, ac rapina concitabantur, vsque ad decisionem Theoderici Regis Ariani. Vnde manifestum est, hanc synodum, quæ Kalendis Martijs celebrata scribitur, primam esse inter sex alias, quæ Romæ sub Symmacho congregata fuerunt. Quamobrem non sine iusta causa hoc Concilium primum inscribimus, quod anteriorum editionum Collectores secundum nominauerunt.*

Numerus Episcoporum.

c Episcoporum 72.] *Quorum nomina infra subscripta extant.*

d De tollendo ambitu] *Causam habiti Concilij indicat Symmachus Pontifex cap. 1. his verbis:* vt Episcopalem ambitum & confusionis incertum vel popularem tumultum, quem per surreptionem Diaboli vsurpatione aliquorum tempore ordinationis meæ constat exortum, communicato pariter tractatu in futurum possimus robuste amputare. *Acta Concilij summatim recensentur in titulis Capitulorum. Hac eadem synodo auctore Anastasio Bibliothecario in Symmacho* intuitu misericordiæ, *vt ait,* constitutum fuit, *vt Laurentius in schismate contra Symmachum electus, Nucerinæ ciuitatis Antistitem ageret.*

e Post Consulatum Paulini V.C.] *Anno nimirum Christi 499. & Symmachi Papæ primo. Hac nota consulari prædictus annus consignari debuit; cum vnus duntaxat Consul huius anni in Oriente constitutus Occidentalibus nondum innotuisset.*

Quis conuocauerit Concilium hoc?

f Beatitudo vestra, &c. synodum conuocauit.] *Vides hanc synodum auctoritate Romani Pontificis congregatam esse. Vnde quod in Collect. suis scribit Theod. Lect. his verbis.* Theodoricus Afer (*ita pro* Pag. 521. *Gotho.*) Romæ tunc temporis potens, licet Arianus esset, collecta Episcoporum synodo, Symmacho Romanum Episcopatum confirmauit: Laurentium vero vnius ciuitatis nomine Nuceriæ Episcopum constituit. *Hæc inquam à Theodoro falso scripta fuisse, ex supradictis manifestum est.*

An Pontifex sibi successorem constituere debeat.

g Si quod absit transitus Papæ inopinatus euenerit, vt de successoris electione decernere non possit.] *Sciendum hoc loco, neminem Romanorum Pontificum post Petrum Apostolum, sibi successorem aliquem subrogasse, vel etiam subrogare tentasse: modestiæ tamen causa obseruatum fuisse, vt decedentis Pontificis de successore sententia rogaretur: quem postea Clerus Romanæ Ecclesiæ suo suffragio libere vel approbare, vel reijcere poterat, si ita Ecclesiæ expedire iudicaret.*

h Cœlius Laurentius Archipresbyter.] *Hic est ille, quem in schismate contra Symmachum creatum fuisse Pontificem, diximus supra. Eundem hoc Concilio ordinatum esse Episcopum Nucerinum, habet Anastasius Bibliothecarius in Symmacho. Quod Theodorus Lector loco supra recitato ait, à Theodorico Rege Laurentium Episcopum esse creatum, falsum esse, paulo ante diximus.*

SYNODVS ROMANA II.

HABITA ANNO DOMINI 500. in qua 115. Episcopi Symmachum ab obiecto crimine absoluerunt, atque Petrum Altinensem Episcopum deputatum Visitatorem condemnarunt.

ACTA HVIVS CONCILII exciderunt.

NOTÆ.

Synodus Romana.] *Si qua synodus ante sequentem tertiam, habita est Romæ, illam esse oportet, de qua Anastasius in Symmacho paucis hæc scribit.* Eodem tempore beatus Symmachus cögregauit Episcopos centum quindecim, & facta synodo purgatur à crimine: & damnatur Petrus Altinas inuasor sedis Apostolicę, & Laurentius Nucerinus, qui viuo Symmacho Episcopo sedem eius peruaserüt, &c. *Illustrissimus Cardinalis Baronius existimat, secundum & tertium Concilium opinione vulgari Romæ sub Pontificatu Symmachi habita, actiones duntaxat synodicas esse illius quartæ synodi Romanæ, quæ Palmaris nominatur. Sed cum Acta tertiæ & quartæ synodi diuersa consulari nota signata reperiantur, diuersisque mensibus celebrata notentur, à communi & antiquius recepta sententia non potui recedere. Recensita sessiones & actiones diuersæ, in tertia synodo habita fuerunt. Prælocutio Symmachi coram synodo quarta, de rebus tertio Concilio tractatis habita, id quod accuratissimus scriptor Annalium intendit, apertissime demonstraret, si non ijdem prope Episcopi vtrique synodo interfuissent.* Fraternitas vestra Ecclesiasticis legibus obsecuta, *inquit,* quæ erät statuenda definiuit. *Et recte. Præsentes enim aderant fere omnes illi, quibus auctoribus decretum illud promulgatum fuerat. Nulla igitur valde vrgens adfertur ratio, quæ me cogat fateri, tertiam synodum, synodicam duntaxat actionem esse quartæ synodi Palmaris; proinde si illa tertia vere tertia est, inter primam & tertiam hanc celebratam fuisse, necessum est affirmare.*

Cardinalis Baron. de hac synodo sententia.

a ROMANA SYNODVS III. SVB SYMMACHO PAPA IN CAVsa eiusdem Symmachi congregata an. Dom. 501. Auieno seniore & Pompeio Consulibus.

RVffo b Magno, Fausto Auieno, viris clariss. consul. sub die x. Kalend. Nouembr. sancta synodus apud vrbem Romam ex præcepto c gloriosiss. regis Theodorici diuersis è regionibus congregata in Christi nomine, dixit: Cùm ex diuersis prouinciis ad vrbem Romam conuenire sacerdotes regia præcepisset authoritas, vt de his, quæ venerabili Papæ Symmacho Apostolicæ sedis præsuli, ab aduersariis ipsius dicebantur impingi, sanctum concilium iudicaret legitime, Liguriæ, Æmiliæ, vel Venetiarũ Episcopis (quos ad præsentiam principis ipse itineris ductus attraxit) * consulendi regem incubuit necessitas, qua hos voluisset ætate fractos, debilitate corporis inualidos congregari: respondit præfatus rex piissimus bonæ conuersatio-

al. irrefutabiliter Regem qua causa nos voluisset debilitate corporis inualidos congregari.

nis affectu, plura ad se de Papæ Symmachi actibus horrenda fuisse perlata & in synodi oportere (si vera esset inimicorum eius obiectio) iudicatione constare. Memorati pontifices, quibus allegandi imminebat occasio, suggesserunt, ipsum, qui dicebatur impetitus, debuisse synodum conuocare, scientes quia eius d sedi primum Petri Apostoli meritum vel principatus, * deinde secuta iussione Domini Conciliorum venerandorum authoritas, singularem in Ecclesiis tradidit potestatem, nec antedictæ sedis antistitem minorum subiacuisse iudicio, in propositione simili, facile forma aliqua testaretur. Sed potentissimus princeps, ipsum quoque Papam in colligenda synodo voluntatem suam literis demonstrasse significauit: vnde e à mansuetudine eius paginæ postulatæ sunt, quas ab eo directas constabat, hasque dari sacerdotibus sine tarditate constituit, & quicquid in eodem negotio actum est, scriptis Romam ex diuersis terrarum vel regionum partibus. Dei prosecutione peruentum est. Et dum in venerabili collectione de incipiendo haberetur negotio (prout poscebat causa) tractatus, sanctus Papa Symmachus basilicam Iulii, in qua pontificum erat congregatio, (prout habuit cura cœlestis) ingressus est, & de euocatione synodali clementissimo regi gratias retulit, & rem desiderii sui euenisse testatus est. Causa ergo de sacerdotum animis (quæ de Concilio nondum firmato, tristitiam ministrabat) abscissa est: authoritatem ordinis corrigendi, sicut poscebant Ecclesiastica statuta, in omnium, qui ibidem conuenerant Episcoporum præsentia, * se dare professus est, sperans, vt visitator, qui contra religionem, contra statuta veterum, vel contra regulas Maiorum, à parte cleri vel aliquibus laicis fuerat postulatus, ex ordinatione antistitum (sicut decebat sanctum propositum) prima fronte cederet: & omnia, quæ per suggestiones inimicorum suorum amiserat, potestati eius legaliter ab honorabili Concilio reintegrarentur seu redderentur: & tanti loci præsul regulariter prius statui pristino redderetur, & nunc, non ante, veniret ad causam: & si ita recte videretur, accusantium propositionibus responderet. Digna res visa est maximo sacerdotum numero, quæ mereretur effectum, decernere tamen aliquid synodus sine regia notitia non præsumpsit. Sed suggestio * iusta, per legatorum negligentiam non meruit secundum vota responsum. Iussus est regis præceptionibus Papa Symmachus ante patrimonii vel Ecclesiarum (quas amiserat) receptionem, cum impugnatoribus suis in disceptatione confligere, qui potestatis suæ priuilegia, & quæ pro conscientiæ (quantum iuste æstimamus) emundatione submiserat, nec hac voluit vice resumere. Sed dum esset Synodus in Hierusalem basilica Sessoriani palatii constituta, aliquibus sacerdotibus visum est, vt libellus, quem accusatores parauerant, qui quotidie seditionibus * appellabant, susciperetur à Synodo. In quo suscepto * duo erant, quæ vel veritati inimica essent, vel ipsi (quantum ostenditur) Ecclesiastico proposito repugnarent. Vnum, quia dicebant crimina memorati superius Symmachi Papæ, apud regiam constitisse notitiam, quod falsum esse * declarauit. Non enim quasi nouam causam audientiæ commisisset, si eius * conscientiam conuictam de errore, solam sciret expectare sententiam. Aliud quod per seruos de his, quæ obiiciebant, se eum loquebantur posse conuincere, addentes, vt ipse mancipia traderet, quibus (quantum illi asserebant) posset in iudicatione superari. Quæ res canonibus & ipsis publicis erat legibus inimica, cum patrum statuta sanxissent, vt quos ad accusationem leges seculi non admittunt, iis dicendi in cognitione, vel * accusandi aliquid, deneganda esset licentia. Et dum inter ista, quæ essent facienda, tractabatur: præfatus f Papa, vt causam dicebat, occurrebat. Qui veniens, ab g irruentibus turbis æmulorum suorum ita tractatus est, vt multis presbyteris, qui cum ipso * erant, per cædem ipsam mortis fuisset occasio, quod probant recentium adhuc vestigia vulnerum: nisi illustris vir comes * Aligernus & sublimes viri Gudila & Vedeulfus, Maiores domus regiæ, perspexissent: quos secum, vnde egressus fuerat, ad beati Petri Apostoli septa conuexerat. His ita actis, & rebus varia confusione turbatis, iterum nos ad iustitiam contulimus principalem, scientes, Diuinitate propria, Regem Dominum, quem ad Italiæ gubernacula ipse præuiderat, eius mansuetudini omnia per relationis seriem (sicut res poscebat) ingessimus; intimantes etiam, sæpe nominatum Papam post cædem, cui subiacuerat cum suis, si voluntatem rursus haberet exeundi ad iudicium, fuisse commonitum: sed allegasse cum per directos episcopos, nominatis canonibus se * cessisse, affectu purgationis suæ culmen humilians, qui tantis periculis pene fuisset oppressus: dominum regem habere, quod vellet, ius faciendi, sed interim iustitiæ * renitentem, statutis canonibus non posse compelli. Ad hæc serenissimus Rex taliter (Deo aspirante) respondit, in synodali esse arbitrio, in tanto negotio sequenda præscribere, nec aliquid ad se præter reuerentiam de Ecclesiasticis negotiis pertinere, committens etiam potestati pontificum, vt siue propositum vellent audire negotium siue nollent, quod magis putarent vtile, deliberarent, dummodo venerandi prouisione Concilii pax in ciuitate Romana Christianis omnibus redderetur. Quæ cum iustæ offerrentur, Dei mandata complentes, Italiæ suum dedimus rectorem, agnoscentes, nullum nobis laborem alium remansisse, nisi vt diffidentes cum humilitate propositi nostri ad concordiam hortaremur: quia vnum tantæ rei restabat, vnde Deo pareremus, scilicet, vt sancti h principis voluntate inuitaremus senatum amplissimum, quasi oportuit legatione destinata, monentes & instruentes, causas Dei ipsius iudicio esse committenda, qui valet corpus occidere, & animam mittere in gehennam, qui dicit: *Mihi vindictam, & ego retribuam*, apud quem conscientia nuda est, cui non absconduntur occulta. Cogitare prudentes viros oportere, quanta inconuenienter & præiudicialiter in huius negotii principio contigissent: & nos viam per hanc, per quem ipsi vocabant, remissionem peccatis non aperire, sed claudere, qui, quod dicebatur, maiori iudici seruamus instruentes eos, quia per nos illis Christus innotuit, non esse ouium, lupi insidias præuidere, sed pastoris: maxime, quia in causa præfata multos, qui se dedignabantur cognoscere, & Deo satisfacere, error inuoluerat. Et quia non * poterant plura sub hac occasione ecclesiæ membra dispergi, sed magis per mansuetudinem sustineri, sicut boni nos operis Paulus magister instruxerat, dicens sanandos esse plurimos per patientiam & doctrinam. Et quicunque putantur rei grauibus peccatis inuoluti, (quamuis nullus est, qui delicto careat, sicut Ioannes testatur Apostolus: Si

Margin notes (left): d Sedis Romanæ authoritas singularis in ecclesia. — proinde, — e — visitatorem quidem Rex potestate abusus, sed eo nimirum ..., Petrum Altinatem episcopum Ecclesiæ Rom. dederat. — à se datum, — Extra de restit. spoliatorum, per tot. — ibi. — intendebant, — libello, — pertinuit, — conuictam de errore, ... fuisset.

Margin notes (right): 3. q. 6. & 5 q. ... — assequendi, — f — g — ierant. — Pag. 522. — Aligernus, — concessisse, — remittentem — Dist. 11 ... — Insigne dictum Regis de causis ecclesiasticis. — h — Matth. 10. Deut. 32. Hebr. 10. Ecclesiast. — oportebat, — 2. Tim. 2. — 1. Ioan. 1.

A dicam quia peccatum non habeo, mendax sum) hos tamen magis pressuris hominum * sustentari & perterreri, hasque passiones iudicio diuino suspendi, maxime cum illa, quæ præmisimus, inter alia de authoritate sedis obstarent: quia quod * possessor eius quondam beatus Petrus meruit, in nobilitatem * possessionis accessit; & claritatem veterem vobis dat, de Christi dote rectoribus clamantes, scriptum esse per Prophetam ex persona Dei: *Nunquid non valet manus mea ad consumendum eos, qui errauerunt?* Hæc eadem sæpissime (sicut oportuit commonentes, vt ab ista intentione discederent, & B factum nostrum, quod Deus inspirauerat iuxta mandatum principis, non discuterent, sed sequerentur, sicut decebat Ecclesiæ filios: nec sub hac intermissione contenderent, & crescerent Ecclesiæ detrimenta: quæ res poscebat cum festinatione succurri, & nobis huius celeritatis, & illis obedientiæ necessitas imminebat, maxime cum omnem pene plebem cernamus eius communioni indissociabiliter adhæsisse, cuius nos non modica cura stimulabat, ne in aliquo laberetur errore. Quibus allegatis, cum Dei nostri obtestatione decernimus, harum necessitatum vel * religionum consideratione adstricti, & cœlesti inspiratione perpensis omnibus, quæ in causa erant, se- C cretis: vt Symmachus Papa sedis Apostolicæ præsul, ab huiusmodi propositionibus impetitus, quantum ad homines respicit, quia totum causis obsistentibus superius designatis, constat arbitrio diuino fuisse dimissum, sit immunis & liber, & Christianæ plebi sine aliqua de obiectis oblatione, in omnibus Ecclesiis suis, ad ius sedis suæ pertinentibus, tradat diuina mysteria: quia eum ob impugnatorum suorum impetitionem, propter superius designatas causas, obligari non potuisse cognouimus. Vnde secundum principalia præcepta, quæ nostræ hoc tribuunt potestati, ei, quicquid Ecclesiastici intra sacram D vrbem Romam, vel foris iuris est, reformamus: totamque causam Dei iudicio reseruantes, vniuersos hortamur, vt sacram communionem (sicut res postulat) ab eo percipiant, & Dei & animarum suarum meminerint, quia ipse & amator pacis est, & ipse pax est, qui monet: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*: & in in quacunque ciuitate pacem esse confirmandam adfirmans, beatos esse dicit pacificos. Hæc quicunque ex instructione nostra (quod non æstimamus) vel non admittit, vel retractari posse crediderit, videat, quia in diuino iudicio con- E temptus sui rationem est (sicut de Deo confidimus) redditurus. De clericis memorati Papæ, qui ab episcopo suo ante tempus aliquod contra regulas discesserunt, & schisma fecerunt, hoc fieri decreuimus, vt eos satisfacientes episcopo suo, misericordia subsequatur, & officiis Ecclesiasticis se gaudeant restitui: quia Dominus & Redemptor noster, oues perditas ab errore lætatur inuentas, & super profugum filium paternam liberalitatem cœlestis mediator accommo- F dat. Quisquis vero clericorum, post hanc formam à nobis * prolatam, quocunque sacrato Deo loco in Ecclesia Romana missas celebrare præsumpserit, præter conscientiam Papæ Symmachi, dum viuit, statutis canonicis velut schismaticus percellatur. Ista sufficiat nunc cum Dei notitia nos syncere protulisse.

sumissi. *praessor.* *possessoris successione* *Esai. 10.* *religiosorum.* *Papa iudicio Dei subditus est, non hominum.* *Per principalia præcepta putatur principis voluntas fuisse.* *Ioan. 14.* *Matt. 10.* *probatam.*

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM.

Laurentius Episcopus Ecclesiæ Mediolanensis, huic statuto nostro, in quo totam causam Dei iudicio commisimus, subscripsi. Petrus Episcopus Ecclesiæ Rauennatis, huic statuto nostro, in quo totam causam Dei iudicio commisimus, subscripsi.

Felix Interamnensis.
* Bonifacius * Aquæuiuensis. *Benignus Aquileiensis.*
Maximus Bleranus.
Æmilianus Vercellensis.
Maximus Ticinensis. Cassianus Mutinensis.
Gerontius Fidenens. Stephanus Venusinus.
Laurentius Boianensis.
Fortunatus Fulginatis. Mercurius Sutrinus.
Stephanus Neapolitanus.
Hilarius Templanus. Maximianus Perusinus.
Innocentius Ferentinatis.
Concordius Misenatis. Vitalis Fundanus.
Castus Pratensis. Aristus Ostiensis.
Martyrius Terracinensis.
Victor Lunensis. Asterius Aquinatis.
Chrysogonus Albanensis.
Amantius Potentinus.
Romanus * Nomentanus. *Numentanensis.*
Vrsus Reatinus. Cresconius Tudertinus.
Innocentius * Meuanatis. *Mibanatis.*
Ioannes Spoletanus. Eustasius Cremanensis.
Laurentius Bergomatis.
Eucarpus Messanens. Rufentius Ignatinus.
Serenus Nolanus.
Martianus Esinus.
Eutychius Tranensis.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius Vulternensis.
Innocentius * Forosimproniens.
Felix Nepesinus. Hilarius Cupersanensis.
Innocentius Tiferninus.
Seuerinus Tyndaritanus.
Syluanus Veliterninus. Sebastianus Soranus. Pag. 525.
Mercurius Gabinatis. Felix Atellanus.
Rusticus Buxentinus.
Propinquus Trebiensis.
Adeodatus Formianus.
Bonifacius Camerinensis.
Iustus Signanus. Vindemius Antiatinus.
Augustus Liparitanus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Suessanus.
Iocundus Augustanus. Tigridius Taurinatis.
Viticanus Calliensis.
Ioannes Ariminensis. Proculianus Sepinatis.
Candidus Tiburtinus. Aprilis Lateranensis.
Asellus Populoniensis. Memor Canusinus.
Callonicus Foroclodiensis.
Elpidius Volateranus. Ioannes Thuritanus.
Adeodatus Syluæ candidæ.
Venerus Polensis. Rogatus Taurominitanus.
Seruus Dei Veronensis. Probus Cameriñens.
Dulcitius sancti Anthimi.

NOTÆ in Synodum Roman. III. sub Symmacho.

a Synodus Romana III.] *Illustrissimus Cardinalis Baronius, anno 502. nu. 1. 4. 21. & 22. hanc synodum, quod supra etiam dixi, synodicam actionem synodi Palmaris esse arbitratur, ideo, quod vtraque eadem consulari nota consignetur: quodque Symmachus Papa synodum allocutus*, Bene, *inquit*, *An synodus hæc tantum actio synodi alterius.*

Fraternitas vestra, quæ erant definienda definiuit. *Quæ cum parum vrgeant, visum mihi fuit hac in re à communi sententia nequaquam esse recedendum. Acta Palmaris synodi consulatum Auieni iunioris expresserunt, vt eam à tertia sub Auieno seniore Consule celebrata distinguerent. Quid, quod vtriusque Auieni diuersa prouincia idem apertissime demonstret? Senior Fausti, iunior Flauiani prænomen habet. Dubium itaque nullum est, quin diuersa Consulares Notæ, diuersitatem synodorum non obscure indicent. Vide rationes plures infra in Notis Palmaris.*

Acta deprauata fuere.

b Ruffo Magno.] *Cassiodorus & Marcellinus Pompeium eius collegam recensent. Acta cum deprauata esse reperiantur, ex Codice Cresconiano antiquitus scripto, quantum licuit, emendata sunt.*

Schismaticorum violentia & furor.

c Ex præcepto gloriosissimi regis Theodorici.] *Cum Ecclesiæ Romanæ status præsentia Theodorici Regis aliquantisper quieuisset, ea schismaticorum spe, quod fauore Principis, Symmachum Papam falsis calumnijs circumuentum deponendum sperassent, tandem vbi Regem æqui amantissimum nihil de causa Symmachi decernere, sed ex sententia Episcoporum, qui conuenerant, definiri velle cognouissent, furore perciti, ad violentiam conuersi, cædibus omnia miscere sunt aggressi. Interea vero Rex Theodoricus, interpellatione Catholicorum & aliorum, qui erant in vrbe, Symmacho fauentium senatorum, de cogenda synodo cogitat. Cum vero sciret, non esse suarum partium orthodoxos Antistites ad synodum conuocare, sibi nihil plus æquo tribuens, regia via incedens, more Maiorum, ipsius Symmachi Papæ auctoritate id perficiendum curauit, & ab ipso Pontifice literas ea de re dari voluit ac præcepit. Hæc ita se habere, non tantum constat ex Actis synodalibus; verum etiam ex illis Theodorici aliorumque Episcoporum literis, quæ in hac causa vltro citroque transmissæ fuerunt. Quas à Nicolao Fabro Parisiensi accepta dignissimas esse iudicaui, quæ hoc loco maxime congruo huic operi inserantur.*

PRÆCEPTIO QVÆ MISSA est per Germanum & Carosum Episcopos.

D*ominis sanctis, & venerabilibus patribus Laurentio, Marcelliano, & Petro & cunctis Episcopis in Vrbe residentibus Theodoricus Rex.* Vos quidem rem fecistis proposito congruentem, nos potius directo vestro secundo consulere, quam indictum* consilium alienæ facultatis imitatione differere, ne discedentibus vniuersis sub manifesta deserti dispositione iudicii maior vrbem regiam seditiosis motibus turba concuteret. Sed non optauimus commisisse sanctæ congregationis examinationis sub hac protrahi dilatione negotium, nec * vniuersitas animum * grauius præiudicio pendere suspensum. Quia nec tranquillitati Vrbis definitionis mora, nec sacerdotali proposito. Sententia potest conuenire discordiæ. Molesta igitur accepta confusione, quæ nata est * ceterum quæ discessum, quia propter turbam quæ aut casu vitio aliquorum contigit, iterata quæ cœperunt relinquere iudicia. Qui tamen si dixerit potius cogitassent, exemplo vestro in vrbe residere expectantes de his quæ illic facta de nostræ prouidentiæ * ordinare remedium. Cum in multas vias cogitatio nostra dispserserit. * Adhuc si tramitem consilii cura conuertit, vt rursum ad Kal. Septemb. diem eundem censuerimus sacerdotum numerum conuenire, qui dudum fuerat conuocatus. Ergo in grabantis sanctitatem reliquorum præsentia conuenit operire, vt * cum præso tumultu & dissensione submota, quæ ab omnibus * certa est ab omnibus * causa peragatur. Nam * Reuennam, quemadmodum speratis non putauimus reuocandum esse Concilium, dum aliorum labore, * dierum per mouemur ætate, parati vt nisi secundo conuentu causæ finem iudicium synodale posuerit iuxta desiderium vestrum, quos nos poscitis esse præsentes: occupationibus nostris Romæ quietis amori postpositis, nos potius Romam Deo auctore veniamus, vt præsentibus salutem nobis citra confusionem atque discordiam, secundum Dei timorem tanta causa terminum sortiatur. Vt non diutius vrbs regia turbarum tempestate fatigetur, sed vestri æquitate iudicii redeat ad quietem. Ne mora vobis videatur onerosa, fas est vestræ æstimare prouidentiæ, si quomodo sit, aut sub nostrorum temporum tranquillitate tolerandum, solutus ne in aliqua definitione Concilio sub incerto Ecclesiam, sub hoc certamine Romanam perdere ciuitatem, alia manu, Orate pro nobis domini ac venerabiles Patres. Datum sub die 5. Idus August. sed Ecclesia. Rufo magno, Fausto Auieno. VV. CC. Cons.

*consilium alienæ facultatis imitatione deserere. — vniuersitatis, — grauiori, — * — ordinatione, — Adhuc si — compresso — orta — Rauennam, — aliorum*

Senatus vel Marcellini Episcopi cum cæteris, & alia præceptio, quæ data est per maiorem domus Regis.

Præceptio Regis 4. missa ad Synodum.

Flauius Theudoricus Rex vniuersis Episcopis ad Synodum conuocatis.

Romanæ Ecclesiæ pacem, Episcopo Symmacho criminosis propositionibus impedito sub ea quam cernitis confusionem turbæ, quoniam * non magis potuit prouidentia nostra consulere, quam vt iuxta petitionem Senatus & Cleri, ad congregandos ex diuersis prouinciis causam reuocare & Antistites, & de religiosæ actione personæ Sanctum facere. * Indicare Concilium, in oculis sunt dudum ab vniuersis Synodum destinatam, & conscientiæ nostræ adstipulatur oracula, quibus * solus integritatis affectum hoc ius Pontificibus commisimus euocatis, vt sub synodalis æquitate sententiæ, aut propter obiecta conuictus reatui subiaceret. Post huiusmodi constituta; quis finem tanto dandum dubitarit esse negotio? quis de tam numeroso concilio sacerdotum magis nasci crediderit confusionis ambiguum? quid profuit * sine vita de prolixo itineris citra ad nos imposuistis negotio? quid tantarum Ecclesiarum absentibus sacerdotibus fuisse suspensum? quid peteret reliquum si tanto exitum non datur impetrare conuentu. Sed transacta sufficiant, quæ ad hoc tantum in memoriam satis est reuocare, * quid designat. Bona est præteritorum recordatio, si quæ displicent secuta cura correptionis emendet. Non saltem discedentibus aliquibus delatoque negotio ad secundæ concordationis venientis repetita iudicia pro Fide, pro innocentia, pro æquitate concordis remotis studiis aliquibus * dissentit integritas, hoc petitione nostra Romanæ confertur ciuitati, vt sacerdotali consideratione proposito delegato terminum detis sine contentione negotio, scientes examen vestrum de his, securum esse iudicium. Cogitate matrem confusionis esse discordiam, & quemadmodum consensu dubia solidantur, ita etiam firma dissensione dissolui. Nunquid laboriosa, nunquid conscientiæ vestræ grauia, nunquid inimica proposito: ab antistitibus suis pacem poscit Ecclesia, & ab his quibus per * regiones pro-

*non adiecit Faber ex coniectura. — * — soluimus vel solis — * — quod designauit. — dissentiat, — Pag. 524. — rationem*

fessionis vestræ cura debeat esse propésior, fidem tumultuosam expectat? intentio est vobis seruandæ iustitiæ in cognitione libertas remotis omnibus occasionibus integro si vestræ voluntatis obiectorum criminum causa examinate iudicium, dummodo studiosa certamine defendi amore, & omne confusionis amputetur ambiguum maxime, cum hanc vobis pro religionis reuerentiæ consideratione iustitiæ nostræ oracula tribuant facultatem, vt sicut vobis est inquirendæ in hoc negotio voluntas & cura veritatis, personis illic omnibus constitutis, per quas potest fides rerum quæsita præstare, vos noueritis, & Deus quid in ipsa causa indicare debeatis pacem modis omnibus Clero, Senatui & Romano populo post iudicium reddituri: ne qua turbatio, nulla discordia in ciuitate remaneat, siue vultis vt quod propositum est transeat sine discussione negotium, vos sciatis, & Deus qualiter ordinetis dummodo pax Clero, Senatui, Populoque Romano sub vestra ordinatione reddatur. Ecce coram Deo & hominibus arbitrio vestro committentes vniuersa, cóscientiam nostram, sicut decebat absoluimus, tantum est sub iusta ordinatione rem fuisse finitam, & ciuitatem redditam * dissedentibus incider. Neque enim tolerabile est ob hanc negligentiam regiæ ciuitatis amor quo tenemur adremittit, vt rebus omnibus Deo auctore pacatis sola tranquillitate erigi, & in media vrbe confundi, vt desideratur ciuilitas in archilatiora, quæ est sub hostium vicinitatis cur, & neque omisisse videatur cum * necessia credideritis Episcopi Symmachi *necessarium.* in cognitione præsentiam, Gudilam & Bedulphú sublimes viros, maiores domus nostræ, quos de præsente misimus cum Conzatrierno. Ne quid dubitationis habeat iussio nostra sacraméta præstabunt satisfacturi designatio Episcopus, quéadmodum æstimauerit ordinatio vestra suffecerit, vt vocatus ad Concilium, citra Vrbem & molestiæ metu securus occurrat. Orate pro me domini sancti & venerabiles Patres. Datum sub die 6. Kal. Septemb. Rauenna.

Relatio Episcoporum ad Regem.

Agimus Deo gratias, qui Regum corda pietatis suæ manu & gubernat & temperat, quando ab ipso venit quæ clementia vestra * extra more suo *vt amore suo* præceptis ad nos moderatissimis per maiores domus Gudilam & Bedulphum sublimes vestros missis ostendit. Sic enim mansuetos principes cœli Dominus fecit esse quos diligit, & quibus est propitiata diuinitas, eos in causis omnibus mandatis suis ordinat obedire quod scriptum est, dicente Deo: Sine me nihil potestis facere. Quod vtique boni intelligendum est, Deoque nostro toto affectu & obsequio iussioni vestræ patere voluimus, & ad Papam, qui impetebatur quater cum sacerdos nostros ex * secumsanda *sacrosancta* Synodo dreximus, vt ad iudicium conueniret. Sed occurrere se audientiæ nostræ penitus non * possit statutus, mandans. Primo ad conuentum *posse statuis.* vestrum quando Romę venistis, sine aliqua dubitatione properaui, & priuilegia mea voluntati Regiæ submisi, & auctoritati Synodi dedi sicut habet ecclesiastica disciplina, restauratione Ecclesiarum regulariter poposci: sed nullus mihi à vobis effectus est, deinde cum ventrem cũ Clero meo crudeliter mactatus sum, vlterius me vestro examini non committi in potestate Dei est, & domini Regis quid de me deliberet ordinare. Post Episcopos tamen, qui maioris domus vestrę * illustris vero argenno direximus, cui quid *illustrem virum Agerik, vt manu-rum.* responsi dederit sua suggestione renunciat, & * in

A te manus tamen serenissimo domno; quia nobis quid possimus facere non remansit, nec inuitum ad disceptationem nostram adducere possumus. ipsi per canones appellationes omnium Episcoporum commissę sunt; & cum ipse appellat * egiret faciendum? *nequit.* nec in absentem valemus ferre sententiam, nec contumacis locum deputare, qui se iudicibus occurrisse præclamat; maximè quia cum noua est res Pontificem sedis istius apud nos * adire; *audiri.* nullum constat exemplum. Voluimus quod restabat pacem iuxta præceptum & voluntatem reddere ciuitati, quæ res & proposito nostro amica est, & beatitudini vestrorum temporũ congruebat. Qua * confessione tantæ ciuitatis & *confusionis* gemimus, & horrescimus. Ad amplissimum Senatum, collegasque nostros secundum direximus, orantes ex verbis Apostoli, qui monet: Quod ex vobis est cum omnibus pacem habentes, non vosmetipsos vindicantes charissimi, sed date locũ iræ. Scriptum est etiam: Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus, nec admonitioni clericorum defuimus, quibus regulariter voluimus subuenire, qui etiam salutare monitum contempserunt, & ideo vestri erit * temperii mutuo Dei *imperii mutuo.* respicere Ecclesiæ redintegrationem, Romanæ ciuitatis, & prouinciarum quietem. Nunc rogamus, vt infirmitatibus & * & deunitatis nostræ *f. indemnitatis* quod pii domini est, succurratis quomodo calliditati sæculari sacerdotum simplicitas non sufficit, & iam diutius nostrorum mortes & pericula propria Romæ pati non possumus? sed concedére nobis optatissimo præcepto vestro, vt ad Ecclesias nostras liceat nos reuerti, quia post hæc suggerimus, nihil est quod à nobis possit ordinari, optamus vobis domine parri ceb.

Præceptio Regis, Flauius, Theodoricus Rex vniuersis Episcopis ad Synodum conuocatis.

Decuerat quidem beatitudinem vestram diuinæ considerationis reuerentia excitum iam finire negotium: vt vobis ordinantibus submoueri potuisset tanta de ciuitate confusio, maxime cum prætentis affectibus iusserimus, quemadmodum vestrum visum fuisset arbitrium, memoratum vos terminare debere certamen, dummodo sub iusta ordinatione finitum dissentientes vnitati & concordiæ redderentur, post quam miramur denuo fuisse consultos, cum si nos de præsenti ante voluissemus iudicare negotio habito cum proceribus nostris de inquirenda veritate tractatu, Deo auspice, potuissemus inuenire iustitiã, quam nec præsenti sæculo, nec futuræ forsitan displicere potuisset ætati? Sed quia non nostrum iudicauimus de Ecclesiasticis aliquid céteri negotiis. Ideoque vos de diuersis prouinciis fecimus euocare, vt sub diuini timore iudicii, totius certaminis vobis disponentibus causa * transierit, vrbiq; *transigeretur* nostræ, Deo fauente, optata per vos concordia redderetur. Nunc vero eadem quæ dudum præsentibus intimamus oraculis, nos coram Deo & hominibus absoluentes, vt causam Dei, quam vestræ congregationi * amplissimum Senatus & * pace clerici sperantes, commisimus, quemadmodum visum vobis fuerit, * nec à nobis ordinis vestri expectetur forma iudicii, sed vos qualiter vultis ordinate, siue discussa, siue indiscussa causa, proferre sententiam, de qua estis rationem diuino iudicio reddituri, dummodo sicuti sæpe diximus, hoc deliberatio vestra prouideat, vt pax Senatui Populoque Romano, submota omni cófusione reddatur, ne qua, quod absit, post iudicium turba, aut aliqua remaneat in ciuitate dis-

∴ amplissimi. ∴ Clerici pacem sperantes. ∴ transigeatis, addit F.

cordia, sin a. secundum mandata nostra concordia sacratissimæ vrbi à vobis fuerit restituta: Tūc vniuersitas agnoscere potuerit iustum sacri ordinis vestri exitisse iudicium. Orate pro nobis domini sancti ac venerabiles Patres. Datum sub die Kal. Octob. Reguin Synodi Ecclesiastici *vos an agnoscite Regis.

f vocem.

Primo salutandi Episcopi, & dicendum eis causa quæ agitur.

Si mihi visum fuisset, aut iustitia habuisset, vt ego debuissem audire cum Proceribus Palatii mei, potueram tractare quomodo & Deo placuisset, & posteritati ingratum non fuisset: sed quia causa est Dei, & clericorum: ideoque modo ad petitionem Senatus vel Cleri ex diuersis ciuitatibus conuenire antistites * vt & Deo medio secūdum quod legitis in Euangelio ex Apostolo ad Corinth hoc sequamini. Si vero vobis visum fuerit sine discussione causam finire, aut discussam aut indiscussam, quemadmodum visum fuerit, iudicare? meam personam nolite metuere, redditur i rationem ante conspectum Dei, tantum est vt Senatum, Clerum, & populum pacificum dimittatis, & quod iudicaueritis scribatis. Nos autem hoc probabimus vos bene ordinare, si Populo, Senatui, Clero pacem integram reddatis? Quod si minime feceritis, ostendetis vos vni parti fauisse. Nullus ergo personam ante oculos habeatis, quamuis si ex vobis aliquis violenter vellet quæ iniusta sunt imponere, remissis rebus vestris iustitiam custodire debetis. Nam multi & vestræ & nostræ regionis Episcopi propter Dei causas, & de Ecclesiis vt de rebus suis iactati sūt, & tamen viuunt. Ego non solum impono, sed etiam rogo, vt faciatis quæ Deus præcepit, & quæ legistis in Euangelio & Apostolo. Si autem discutitis causam, vel sub aliquo colore melius causam iudicatis. Si autem indiscussum dimiseritis, datis exemplum sacerdotibus omnino male conuersandi. Hæc cum diceret, proposuit similitudinem: Aliquando * Asparia à Senatu dicebatur, vt ipse fieret Imperator; qui tale fertur dedisse responsum: Timeo ne per me consuetudo in Regno nascatur, * ita dico, vt modo ne irascantur sancti Patres nostri, ne per eos cum non discusserint & ita iudicauerint, consuetudo peccandi omnibus sacerdotibus * generaliter. Item si voluerint discutere causam, vt securus egrediatur, Arigerisus, Gudila, & Bedulphus sacramenta ei præstabunt. De area vero vel de domo Lateranensi, prout indicatum fuerit eadem Synodus reddat * de vindictam; quæ sperat discussionē si eis placuerit, aut ipsi vindicent, aut nos deputemus legibus exequantur culpas.

iussi, addit F. *Aspari.* *mala reddit F.* *generetur.* *debitam quā sperauit.*

d Eius sedi.] *Hoc loco Romanæ Ecclesiæ Primatus causæ tres recensentur. Priore meritum Petri, qui ob meritum confessionis obtinuit primatum. Matth. 16. Secunda ponitur iussio Domini, qua institutus est primatus & Petro collatus, cum dictum est ei Ioannis vlt.* Pasce oues meas. *Tertia, Conciliorum auctoritas; quæ hanc Domini iussionem declarauit. Vide Bellarmin. lib. 2. de Roman. Pont. cap. 17. & quæ infra notabimus.*

Causæ primatus Ecclesiæ Romanæ.

e A mansuetudine eius paginæ postulatę sunt.] *Vides quod nec Arianus quidem Rex absque consensu & certis literis Romani Pontificis synodum congregare præsumpserit, quia id sibi non licere cognouerat.*

Arianus Rex synodum conuocare non audet sine consensu Pontificis.

f Præfatus Papa vt causam diceret occurrebat.] *Comitante ad iudicium cum lacrymis plurima vtriusque sexus plebe, vt testatur Ennodius infra.*

A

g Ab irruentibus turbis æmulorum suorum ita tractatus est.] *Quibus iniuriis turba Schismaticorum euntem ad iudicium prosecuta fuerit, post Anastasium in vita Symmachi supra insinuat ipse in apologet. ad Imperat. his verbis:* Inter imbres lapidum positus euasi, Iudicauit Deus.

h Sancti Principis.] *Rex Arianus non ex meritis; sed ex consuetudine piissimus & sanctissimus nominatur: Sicut à Dionysio Alexandrino Episcopo Valerianus & Gratianus Imperatores Ethnici, vt testatur Eusebius, sanctissimi appellati fuerunt. Idque factum est exemplo S. Pauli, Apostoli, qui Act. 24. nefarium hominem præfecturam gerentem, consueta nomenclatura, Optimum Felicem vocauit, Baron. an. 452. n. 21.*

Arianus Rex piissimus nominatur.

B

i Laurentius Mediolanensis & Petrus Rauennas.] *Hi duo cæteris prærogatiua sedium præminebant: ideoque cum Romam venissent, ne qui ad cognoscendam causam Symmachi conuocati fuerant, in suspicionem causæ defensionis venirent, ab eiusdem Symmachi consuetudine, non autem communione catholica abstinuerunt. Ennodius in Apologetico pro quarta synodo.*

C

SYNODVS ROMANA IV. SVB SYMMACHO, alias *b* Palmaris appellata, qua electione *c* Symmachi confirmata, Regis *d* Odoacris lex Ecclesiasticæ libertati, & Pontificis electioni repugnans, est abrogata, anno Domini 502. Auieno iuniore consulatum agente.

a HVIVS CONCILII TITVLI.

D

1. *De prælocutione Papæ Symmachi, qui synodi statuta collaudans, clericorum suorum culpat excessus, quòd inter alia etiam propter constitutum illustris memoriæ Basilij, à sua communione desciuerint.*

2. *Exemplar ipsius constituti, synodo recensetur.*

3 *Sententia ipsius synodi, qua præfatum constitutum nullius esse momenti decernitur.*

E

4 *Vt nulli Apostolicæ sedis præsuli possessionem Ecclesiæ magnam, vel paruam in perpetuum liceat alienare; vel commutationis obtentu ad cuiuslibet iura transuertere.*

5. *De domibus Ecclesiasticis, quæ sunt in vrbibus commutandis.*

6. *Vt non liceat presbyteris vrbis Romæ, titulorum suorum prædia, seu quicquid iuris eorum fuerit, quolibet alienare commento: qui vero hoc agere tentauerit, ordinis sui amissione plectatur.*

F

7. *Vt qui petierit prædium ecclesiæ, & acceperit, aut si quis presbyterorum, aut diaconorum, nec non defensorum, dantis subscripserit, anathemate feriatur.*

8. *Vt si quis anathematis pœnam parui duxerit, etiam documento, quo se putat Ecclesiæ prædium possidere, frustretur: liceatque cuilibet Ecclesiasticæ personæ vocem cōtradictionis adferre.*

& cum fructibus præteriti temporis, eadem prædia alienata reposcere.

EXEMPLAR CONSTITVTI, FACTI à Domino Symmacho Papa de abroganda lege Odoacris Regis repugnante libertati Ecclesiasticæ, in electione Pontificis; & de rebus ecclesiæ conseruandis.

A.D. 501. FLAuiano Auieno viro clarissimo iuniore cõsule, sub die 8. Iduum Nouembrium, in basilica beati Petri Apostoli, residente venerabili viro Papa Symmacho, vna cum venerabilibus viris & episcopis, Laurentio, Maximo, Petro, Laurentio, Æmiliano, Trigidio, Felice, Bassiano, Cresconio, Pacariano, Benigno, Rufentio, Innocentio, Ioanne, Maximo, Stephano, Ioanne, Sereno, Eulalio, Proculciano, Fortunato, Laurentio, Eustathio, Martiano, Iocundo, Candido, Fortunato, Felice, Eutychio, Elpidio, Aprile, Innocẽtio, Mercurio, Hilario, Fortunato, Concordio, Asello, Innocentio, Stephano, Gerontio, Paschasio, Vitale, Memore, Seuerino, Hilario, Veneriosо, Innocentio, Casto, Colonico, Syluano, Maximiliano, * Aristone, *Aristo.* Seuerino, Propinquo, Martyrio, Valentino, Sebastiano, Romano, Vindemio, Victore, Dulcitio, Vrso, Mercurio, Asello, Seruo Dei, Adeodato, Asterio, Martiano, Felice, Eusebio, Augusto, Proiectitio, Chrysogono, Venantio, Rustico, Salustio, Probo, * Amando, *Amantio.* Basilio & Florentio, Residentibus etiam presbyteris, Proiectitio, Martino, Epiphanio, Sebastiano, Seruo Dei, Epiphanio, Octauiano, Anastasio, Abundantio, Vincomalo, Paulino, Iuliano, Marcello, Agathone, Benedicto, Crescentiano, Paschasio, Iuliano, Seuero, Paulino, Adeodato, Ioanne, Timotheo, Laurentio, Hilario, Adeodato, Marco, Stephano, Venantio, Petro, Chrysogono, Litorio & Chrysogono, Tinulo vel * Maximo, *Maximino.* Fortunato: adstantibus quoque diaconibus Anastasio, Hormisda, Ioanne, & Agapeto, Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit:

Dist. 96. Bene quidem. Cap. 1. Bene quidem fraternitas vestra Ecclesiasticis legibus obsequuta, sub diuini timore iudicii quæ erant statuenda, definiuit, & ad institiæ cumulum * peruenit, *perdurauit.* dum sufficienter vniuersa complectitur, nec adiectione indiget plenitudo, maxime de clericis, quos amor dominationis inuasit, & iugum disciplinæ Ecclesiasticæ fecit respuere, quos propterea schisma fecisse apud vos * constitit, *nos.* quibus misericordiam tamen, quam Deus mandat vniuersis impendi, (sicut oportuit) non negastis, *Roma 8.* si duritia cordis eorum non sibi acquirat pœnam, dum contemnit oblata remedia, quorum excessus enarrare difficile est. Vnum tamen, quod occurrit, venerando ordini vestro intimare non differo. Dixerunt inter alia scripturam quandam illustris memoriæ Basilium, quasi pro Ecclesiasticæ amore substantiæ conscripsisse, in qua nullus Romanæ Ecclesiæ nec interfuit, nec subscripsit antistes, per quem potuisset sortiri legitimam firmitatem. Ne vero ego inde disputem, sed vt possit vestrum iudicare concilium, requiratur & * referatur *deferatur.* in medium, vt lectione agnoscatis, cuiusmodi possit habere substantiam. Sancta synodus respondit: Deferatur in medium, vt cuiusmodi sit, possit agnosci. Et dum diceret, Hormisda diaconus recitauit.

Pag. 526. 2. Cum in vnum apud B. Petrum Apostolũ resedissent, sublimis & eminentis. vir præfectus prætorio atque patricius, agens etiam vices præcellentissimi regis *f* Odoacris, Basilius *g* dixit: Quanquam studii nostri & religionis intersit, vt in episcopatus electione concordia principaliter seruetur Ecclesiæ, ne per occasionem seditionis, status * ciuilitatis *ciuitatis.* vocetur in dubium, tamen admonitione *h* beatiss. viri Papæ nostri Simplicii, quam ante oculos semper habere debemus: hoc nobis (meministis) sub obtestatione fuisse mandatum, vt propter illum strepitum, & venerabilis Ecclesiæ detrimentum, si eum de hac luce transire contigerit, non sine nostra consultatione cuiuslibet celebretur electio.

Et cum legeret, Cresconius Episcopus ciuitatis Tudertinæ Ecclesiæ, surgẽs è consessu dixit: Hic perpendat sancta synodus, vti prætermissis personis religiosis quibus maxime cura est de tanto Pontifice, electionem laici in suam redegerint potestatem, quod contra canones esse manifestum est.

Item Hormisda diaconus legit: Nam cum quid confusionis atque dispendii venerabilis ecclesia sustineret, miramur, prætermissis nobis, quicquã fuisse tentatum, cum etiam sacerdote nostro superstite, nihil sine nobis debuisset adsumi. Quare si amplitudini vestræ vel sanctitati placet, incolumia omnia, quæ ad futuri antistitis electionem respiciunt, religiosa * honoratione *venerationi.* seruemus, hanc legem specialiter præferentes, quam nobis hæredibusque nostris, Christianę mentis deuotione sancimus: Nunquam prædium, seu rusticũ seu vrbanũ vel ornamẽta aut ministeria Ecclesiarũ, quæ nunc sunt, vel quæ ex quibus titulis ad Ecclesiarũ iura peruenerint, ab eo qui nunc antistes sub electione communi fuerit ordinandus, & illis, qui futuris seculis sequentur quocunque titulo atque commento alienentur. Si quis vero aliquid eorum alienare voluerit, inefficax atque irritum iudicetur, sitque facienti, vel consentienti accipientique anathema. Maximus Episcopus Bleranæ Ecclesiæ dixit: Modo sancta synodus dignetur edicere, si licuit laico homini anathema in ordine Ecclesiastico dictare. Aut si potuit laicus sacerdoti anathema dicere, & contra canones, quod ei non competebat, constituere. Dicite, vobis quid videtur: De me licuit laico legem dare? Sancta synodus dixit: Non licuit. Et adiecit: Lege sequentia. Hormisda diaconus legit. Et is, qui prædium rusticum vel vrbanum iuris Ecclesiastici fuerit consecutus, nouerit se nulla lege vel præscriptione munitum: sed siue is, qui alienauerit, siue is, qui consequenter voluntate contraria prędium huiusmodi alienatum reuocare tentauerit, id cum fructibus restituat, qui illud fuerit consecutus. Et cum legeret, Stephanus episcopus Venusinæ ecclesiæ, surgens è consessu, dixit: Perlegatur. Hormisda diaconus legit:

3. Quam etiam pœnam, placuit accipientis hæredes, prohæredesque respicere. In qua re cuilibet clericorum contradicendi libera sit facultas. Iniquum est enim, & sacrilegii instar, vt quæ vel pro salute, vel pro requie animarum suarum vnusquisque venerabili Ecclesiæ pauperum causa contulerit, aut certe reliquerit, ab his, quos hęc maximè seruare conuenerat, in alienitatem transferantur. Plane quæcunque in gemmis, vel auro atque argento, necnon & vestibus, minus apta vsibus vel ornatui videbuntur Ecclesię, quæ seruari ac diu manere non possunt, sub iusta æstimatione vendantur, & erogationi religiosę proficiant. Cumq; lecta fuisset, Laurentius Episcopus *11 q. 1. Non placuit.* Mediolanensis Ecclesiæ, dixit: Ista scriptura nul-

lum Romanæ ciuitatis potuit obligare Pontificem, quia non licuit laico statuendi in Ecclesia, præter Papam Romanum, habere aliquam potestatem, cui obsequendi manet necessitas, non authoritas imperandi, maxime, cum nec Papa Romanus subscripserit, nec alicuius secundum canones metropolitani legatur assensus. Petrus episcopus Rauennatis ecclesiæ, dixit: Scriptura, quæ in nostra congregatione vulgata est, nullis eam viribus subsistere manifestum est: quia nec canonibus conuenit, & laica persona concepta videtur, maxime quia in ea nullus præsul sedis Apostolicæ interfuisse, vel propria subscriptione firmasse monstratur. Eulalius episcopus Syracusanæ ecclesiæ dixit: Scriptura quæ in sacerdotali Concilio recitata est, euidentissimis documentis constat inualidā. Primum, quod contra patrum regulas à laicis, quamuis religiosis, quibus nulla de ecclesiasticis facultatibus aliquid disponendi legitur vnquam attributa facultas, facta videtur. Deinde, quod nullius præsulis Apostolicæ sedis subscriptione firmata docetur. Quod si cuiuslibet prouinciæ sacerdotes, intra terminos suos concilio habito, quicquam sine metropolitani suive antistitis authoritate tentauerint, irritum esse debere patres sancti sanxerunt: quanto magis, quod in Apostolica sede, non existente præsule, qui prærogatiua beati meritis Apostoli Petri per vniuersum orbem primatum obtinens sacerdotii, statutis synodalibus consueuit tribuere firmitatem, à laicis, licet consentientibus aliquantis episcopis, (qui tamen pontifici, à quo consecrari probantur, præiudicium inferre non potuerunt) præsumptum fuisse cognoscitur, viribus carere non dubium est, nec posse inter ecclesiastica vllo modo statuta censeri? Sancta synodus dixit: Liquet secundum prosecutionem venerabiliū fratrum nostrorum, Laurentii, Petri, Eulalii, Cresconii, Maximi, vel Stephani, nec apud nos incertum habetur, hanc ipsam scripturam nullius esse momenti, quam, etiam si aliqua posset subsistere ratione, modis omnibus in Synodali conuentu prouida beatitudinis vestræ sententia eneruari conueniebat, & in irritum deduci, ne in exemplū remaneret præsumendi quibuslibet laicis, quamuis religiosis vel potentibus, in quacunque ciuitate quolibet modo aliquid decernere de ecclesiasticis facultatibus, quarum solis sacerdotibus disponendi indiscussè à Deo cura commissa docetur. Symmachus episcopus dixit: Modo, quia Deus præsentiam vestram votiuā mihi sub qualibet occasione concessit, volo (si placet) rem fieri firmam, quam credo ecclesiasticis facultatibus, conuenire vt agnoscant omnes, quos in me vanus furor excitauit, nihil in me magis studere, quàm vt saluum esse possit, quod mihi est à Deo sub dispensatione commissum, sed & quibuslibet Deum timentibus, gratum esse debeat, & ad ecclesiastici custodiam patrimonii pertinere. Sancta synodus dixit: Scimus prouisionem vestram necessariis studere, & ideo in vestra est potestate, sequenda disponere. Symmachus episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit: Magna quidem venerando & sacerdotali debetur cultura proposito, cui imminet de studio, quę recta sunt, non de necessitate, disponere. Sed quoniam in aliquibus aliena postulantibus, vitiorum mater auaritia, repudiatis honestatis repagulis, totum putat expedire quodlibet: & ita, dum prædæ inhiat, patientia supernæ pietatis abutitur, expectantibus correctionem cœlo moderante, iudiciis se existimant non teneri, cum clarum sit, quod apud ceteros in occasionē rapiendi procedat diuinæ mora sententiæ. Sed nobis, quos pastoralis cura & Ecclesiasticæ adstringit, pro dispensatione credita, ratio reddenda substantiæ: opus est, vt solicitudinem nostrā, non solum ad præsentia, sed etiam ad secutura secula porrigamus: ne ad animæ nostræ detrimenta contingat, si hi, qui possunt statutis debere innocentiam, præsumentes de libertate, deliquerint, cùm religiosa possint & nostræ detrimenta contingat, si hi, qui possunt statutis debere innocentiam, præsumentes de libertate, deliquerint, cùm religiosa possint & nostra, & successoris nostri potestate fulciri, legibus ecclesiasticis seruientes.

Nic. conc. cap. 6. & 61 — *11. q. 1. Laicis quamuis rel.* — *Nic. conc. vbi supra.*

4. His ergo perpensis, mansuro cum Dei nostri consideratione decreto, sancimus, vt nulli Apostolicę sedis præsuli, à præsenti die (donec, disponente Domino, Catholicæ fidei manserit doctrina salutaris, liceat prędium rusticum, quantæcunque fuerit vel magnitudinis, vel exiguitatis, sub perpetua alienatione vel commutatione ad cuiuslibet iura trāsferre. Nec cuiusquam excusētur necessitatis obtentu, quippe cum non sit personale, quod loquimur: nec aliquis clericorum vel laicorum sub hac occasione accepta tueatur. Sed nec in vsufructuario iure aliquibus dare liceat, nec data retinere, præter clericos, & captiuos, atque peregrinos: ne male tractationis ministretur occasio, cum liberalitati illi alia itinera reseruentur. *11. q. 2. Non liceat Papæ.*

5. Sane tantum domus in quibuslibet vrbibus constitutæ, quarum statum necesse est expensa, non modica sustentari, acceptis (si offerri contigerit) sub iusta existimatione redditibus, & diuini timore iudicii, committentur.

6. Pari etiam Ecclesiarum per omnes Romanæ ciuitatis titulos, qui sunt presbyteri, vel quicunque fuerint, adstringi volumus lege custodes: quia nefas dictu est, obligatione, qua se per charitatem Christi connectit summus pontifex, ea hominem secundi in ecclesia ordinis non teneri. Quicunque tamen oblitus Dei, & decreti huius immemor, cuius Romanę ciuitatis sacerdotes volumus religiosis nexibus deuinciri, in constitutum pręsens committens, quiquam de iure titulorum vel ecclesiæ superius præfatæ quolibet modo, præter aurum, argentum, vel gemmas, vestes quoque, si sunt, vel si accesserint aliqua mobilia ad ornamenta diuina minime pertinentia, perpetuo iure, exceptis duntaxat sub pręfata conditione domibus, alienare tentauerit, donator, alienator ac venditor, honoris sui amissione mulctetur. *11. q. 2. Quicunque.*

7. Præterea, qui petierit aut acceperit, vel qui presbyterorum, aut diaconorum, seu defensorum danti subscripserit, quo iratus Deus animas percutit, anathemate feriatur. Sitque accipienti, vel subscribenti de personis superius compræhensis, id est, quas anathemate feriri censuimus, (instituta pœna contubernalium seruata) quam præmisimus in alienatore vindicta. Nisi forte & alienator sibi, dum repetit, & qui acceperit, clerici restitutione prospexerit.

8. Quod si minore animę suæ cura, quisquam remedium oblatū forte neglexerit, supra ea pœnarum genera, quæ superius tenentur adscripta, contra fas si quod conceptum fuerit documentum, vniuersis viribus, quamuis ab initio nullas habuerit, effœtetur. Sed etiā liceat quibuscunque ecclesiasticis personis vocem contradictionis af-

ferre,& Eccleſiaſtica authoritate fulciri, ita vt cum fructibus poſſit alienata repoſcere: nec aliquo ſe ante tribunal Chriſti obſtaculo muniat, qui à religioſis animabus ad ſubſtantiam pauperum derelicta, contra fas ſine aliqua pietatis conſideratione diſpergit. Huius autem conſtitutionis legem in Apoſtolica tantum volumus ſede ſeruari, in vniuerſis Eccleſiis per prouincias ſecundum animarum conſiderationem, quem propoſito religionis conuenire rectores earum viderint, more ſeruato.

ET SVBSCRIPSERVNT.

Cælius Symmachus epiſcopus Eccleſiæ Romanæ, huic conſtituto, à nobis facto, ſubſcripſi. Cælius Laurentius epiſcopus ſanctę Mediolanẽſis eccleſiæ, huic conſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcripſi. Petrus epiſcopus Catholicæ Rauennatis ſanctæ Eccleſiæ, huic cõſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcripſi. Eulalius *k* epiſcopus Eccleſiæ Syracuſanæ, huic conſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcripſi. Felix Interamnenſis, Creſconius Tudertinus, Æmilianus Vercellenſis, Iocundus * Subauguſtanus, Tigridius Taurinatis, Vitalis Fundanus, * Baſſus Mutinenſis, Pacatianus Comaclenſis, Maximus Bleranus, Martyrius Terracinenſis, Rufentius Ignatius, Baſilius Tollentinas, Martinianus * Ortenſis, Benignus Aquæuiuenſis, Fortunatus Sueſſanenſis, Seuerinus Tyndarinẽſ. Eucarpus Meſſanenſ. Ioannes Spoletanus, Stephanus Venuſinus, Valentinus Amiterninus, Romulus Prænestinus, Probus * Carmeianen. Vindemius Antiatinus, Candidus Tiburtinus, Fortunatus Fulginatis, Proculeianus Sepinatis, Martianus Eſinus, Maximianus Peruſinus, Chryſogonus Albanenſis, Eutychius Tranenſis, Laurentius Boianenſis, Fortunatus Anaguinus, Paſchaſius Vultuanenſ. Marcus Samninus, Aprilis Nucerinus, Memor Canuſinus, Innocentius * Foroſimpronienſ. Florẽtius Veſtinenſis, Felix Nepeſinus, Concordius Meſenatis. * Amandus Potentinus, Aſellus Populonien. Colonius Coroclodienſ. Elpidius Volaterranus, * Proiectus Forinoui, Veneriofus Polenſis, Bonifacius Foroflaminienſ. Sebaſtianus Soranus, Ruſticus Buxentinus, Venantius Senogallienſ. Victor Lunenſis, Innocentius Tiferninus, Syluinus Veliterninus, Iuſtus Signiẽſis, * Ariſton Oſtienſis, Auguſtus * Lyparitanus, Felix Nepeſinus pro Vrſo, Aſterius Aquinatis, Propinquus Trebiatis, Euſebius Faneſtris, & Romanus Nomentanus.

Auguſtanus. Baſſianus. Ortonem. Camarinenſis. Amantius. Proiectitius. Ariſtus. Lyparitanus.

Notæ in Synodum Romanam quartam ſub Symmacho Papa.

Synodus hæc quota ordine?

a Synodus Romana IV.] *Hanc Synodum inter eas, quæ tempore Symmachi Romæ habitæ fuerunt, quartam eſſe, præter ea, quæ ſupra notaui, acta ſynodi quintæ confirmant, quorum initio ea, quæ Palmaris appellatur, quarta, quamque Ennodius ſcripta apologia defendit, fuiſſe dicitur: his verbis*: Libellus qui ſynodali auctoritate contra eos qui aduerſus quartam noſtram ſynodum, quæ habita eſt Romæ Palmari mutire præſumpſerunt, ab Ennodio conſcriptus eſt, coram omnibus deferatur.

Cur Palmaris dicta?

b Palmaris appellata.] *Hanc ſynodum à palma ſic denominatam eſſe hoc ſeculo, dici poſſet; niſi inuſitatum eſſet aliunde, quam à loco vel numero ſynodos denominari. Verius eſt Concilium hoc in baſilica ſancti Petri; ad quam Pontifex ab aduerſariis lapidibus impetitus ſe recepit, celebratũ, denominatam eſſe à porticu eiuſdem Baſilicæ, quæ Palmaria dicebatur: de qua Anaſtaſius in Honorio Papa hæc habet: In porticu Beati Petri Apoſtoli; quæ appellatur ad Palmaria, &c.*

Electio Symmachi à Conciliis confirmatur.

c Electione Symmachi confirmata.] *Pontificatum Symmachi à Schiſmaticis ſæpius calumniatum, diuerſis & pluribus Epiſcoporum Conciliis confirmatum eſſe, patet ex Ennodii apologetico his verbis:* Arguitur ſtylo ſplendidiſſimo Papa Symmachus, quare conuentionem præueniens cum populorum cœtibus examen intrauit, & poſtea iudicia, cum euocatus quater fuiſſet, ſpreuerit.

Leges Odoacris duæ quæ?

d Regis Odoacris lex, &c. *Odoacer Rex Herulorum & Italiæ, poſt obitum Simplicii, quando ſedes Apoſtolica vacabat, anno Dom. 403. ſuaſu ac monitu, vt aiebat, eiuſdem Simplicii duas per Baſilium Præfectũ Prætorio leges tulerat: vnam ne abſque conſultatione & conſenſu Regis Italiæ electio ſummi Pontificis fieret: altera, qua bona Eccleſiæ nõ neceſſaria diſtrahi, & in vſus pios conuerti mandabat: quæque prædia Eccleſiaſtica alienar: prohibebat. Vtraque conſtitutio Laici Principis iure meritoque eſt irritata: prior, quod canonibus ſacrorum Cõciliorum repugnaret: poſterior, quod ab incompetente legiſlatore profecta, nullaque ſummi Pontificis ſubſcriptione munita eſſet. Quibus irritatis, legitima deinceps Patrum auctoritate conſtitutum, ac declaratum fuit, quid de alienatione bonorum Eccleſiæ teneri & obſeruari deberet. Vide Baron. ann. 483. nu. 10. & 11.*

Imperator Anaſtaſius à Symmacho excommunicatur.

In hac eadem Patrum corona, Anaſtaſii Imperatoris hæretici cauſâ in medium propoſitâ, communi omnium conſenſu Imperator impius à Symmacho excommunicatus fuit. Hæc ex epiſtola Symmachi apologetica ad Imperatorem ſcripta aperte conſtant; licet acta ſynodalia horum non meminerunt. Baron. an. 502. nu. 30. vbi poſt alia hæc demum ſubiungit. Quid præterea hic Symmachus Papa egerit, accipe ex Theodoro Lectore, dum ait: Symmachus Papa Laurentium iterum intruſum deponi, & iterum in exilium mitti curauit, quo facto quieuit ſeditio.

e Dixerunt inter alia.] *Schiſmatici nimirum, qui hæc ſubdola & fraudulenta iam penitus antiquata, nõ ex archiuis Romanæ Eccleſiæ, in qua nunquam illata fuerunt; ſed ex Sirmiis fortaſſe Prætorianis poſt annos octodecim deſumpſerunt.*

f Regis Odoacris.] *Quis & qualis Rex Odoacer, dixi ſupra ſub Simplicio.*

Baſilius hic quis?

g Baſilius.] *Baſilius Præfectus Prætorio non alius eſſe exiſtimandus eſt ab illo Cæcina Baſilio Conſulari Romæ ſpectatiſſimo, in cuius laudem plura habet Sidonius lib. 1. epiſt. 9. ad Heronium, &c.*

An Simplicius ſine conſenſu Regis Pontificem eligi prohibuerit?

h Admonitione Beatiſſimi viri Papæ noſtri Simplicii.] *Quod Simplicius Papa voluerit, ſine conſenſu Regis Italiæ Pontificem eligi non debere, confictum eſt: potuit fortaſſe rogaſſe, vt ad comprimendas turbas, & ad vitanda diſſidia, electioni duntaxat ſucceſſoris Rex præſto eſſe non grauaretur; Bar. præd. anno 483. n. 11.*

i Meritis Apoſtoli Petri primatum obtinens.] *Hunc locum expone, ſicut præcedente* Concilio *expoſita ſunt hæc verba,* Eius ſedi primum Petri Apoſtoli meritum, &c.

Eulalius qualis?

k Eulalius.] *In rebus geſtis S. Fulgentii Ruſpenſis Epiſcopi, hæc de Eulalio habentur.* Eulalius vir eximiæ ſanctitatis, admirabilis hoſpitalitatis, perfectiſſimæ charitatis, in cuius corde theſaurus ſapientiæ ſpiritualis abſconditus, multos talento-

rum Dominicorum negotiatione ditabat. Virtute enim discretionis super omnia decoratus, Monachorum professionem super omnia diligebat, &c.

ENNODII DIACONI LIBELLVS Apologeticus, pro defensione Symmachi Papæ & quartæ synodi Romanæ conscriptus.

PRAEFATIO ENNODII DIACONI in libellum Apologeticum.

SOlet dicendi affectum multarum rerum ardor exigere. Sicut autem auarus laudis animus est, & fauorem desiderat sudore mercari, aut per blandimenta gloriæ crucem narrantis ignorat, aut lucri adstrictus compedibus, linguæ vendit obsequium: vt dum animus habendi cupidine subiugatus, præsumptum existimat iam tenere compendium, sic ingruentia per styli exercitium nescit timere discrimina: aut necessitate conclusus, profert eloquium sine quacunque lima captiuum, & nesciam pudoris fronté monstrat in medium, vt dum intentioni famulatur, diligentiam decoris * abiuret: quia docendi ornamenta, non sunt intentiones negotii, sed quietis: nec militiæ sunt picta verba, sed otii. Campus fortem postulat, pax profunda redimitum ornat. Qui profutura asserit, loquelam, quæ peniculo artis est colorata, contemnit. His ergo ita se habentibus, causá narrationis insinuo, & coactam vocem prauorú lattatu, religiosis mentibus commendo, scriptum esse reminiscens, *tempus tacendi, & tempus loquendi*: vel post fidem prophetici oraculi, cuiusdam oratoris exemplum, qui refert, nisi cum necessarium est, dicendi nimis ineptam esse conditioné. Oris ergo ministerium, pro valetudine ingenii, sacerdotibus dedo, aduersus quos sibilantium effusa sunt venena linguarum, licet scuto munita fidei spiculorum imbrem patientia religiosa non timeat, & ad authorem redeant tela, quę sine bellandi arte diriguntur. Quibus enim pro lorica Christus est, vim non metuunt, & inimicos longa * expectatione prosternunt. Quisquamne tamé in hac acie prælium putet esse formidini, in qua Deo & pontificibus infertur sine vitium æstimatione certamen? Quisquamne fluxum & lacessentem hostem videat; & præliorum causis aduersarium debilem expauescát? Inuidet ipse sibi victoriam, qui conscientia vulneratum aggredi cessat inimicum. Ad lucrum hostis sui procedit, qui in conflictibus non prius causas, quam aliud expendit. Dat vires iaculis innocentia, & mucronem acuunt ex æquo venientia vota bellandi. Percutiendi impetum plus iustum dolorem scimus dedisse, quam brachia. Inde paucorum telis multitudo non subsistit. Dicente ergo mecum Propheta. *Plures nobiscum sunt, quam cum illis:* placiturum bonis, quantum existimo, opus incipiam.

perdat. — Eccl. 3. — maturitatione. — 4. Reg 6.

ENNODII DIACONI ROMANI Liber, synodorum duarum sub Papa Symmacho habitarum, aduersus calumniatores defensorius.

SVfficeret quidem, schismaticam imperitiam propositione cecidisse, maxime cum secum habeant obiecta responsum, & mereatur titulus

A sine lectionis discussione cum authore damnari, cum in prænotatione ipsa significantia operis innotescat immundi, dicens aduersus synodum absolutionis * incongrue. Ego tamen nunc sic agá, quasi opus sit, alieno ense perire mala proponentem. Istud præloquium potest dementissimi hominum tantum inscitiæ asscribi? Est ne aliquis præter vos, sicut inter oues vlcerosas deputandus & erraticas, qui magnum gregem potuisset lacessere pastorum? dicente Propheta: *Filios nutriui, & exaltaui, ipsi autem spreuerunt me.* Et Domino de Apostolis; *Qui vos spernit, me spernit.* Quos episcopos fuisse Propheta testatur, de Iuda dicendo:
B *Et episcopatum eius accipiat alter.* Et Apostolo æque Paulo proclamante: *Obedite præpositis vestris, quoniam ipsi exorabunt pro vobis.* Nec hic immoremur, sed redeamus ad grauem & venerabilem, nó solum ex * alia productam, sed mysticam propositionem. Non omnes (inquiunt) sacerdotes regis ad concilium acciuit authoritas, nec omnes in * iudicatione consẽserunt. Mancipia tartari, & liquido satanæ ministri, quoscunque non euocauit scriptum principis, nouis nexibus & actuum vestrorum inuolutionibus serpentibus spiris cauda pertraxit. Nolo dicere, in quo fuerint voto, in
C qua deliberatione discedentes, quibus tædium illa peperit expectatio, cum viderent venerabilem Papam longas in vita contra fas suum inducias accepisse. Videbant æthera tantum directis à se iaculis verberari. Hisne liceret infelicibus, in malorum actuum consolatione secreto delitescere? Libris vestris nudantur absconditi, & per vos in turpi facto habere solicitudinem non sinuntur, dicente Domino in Euangelio: *Omnis malus odit lucem*. Post hæc absentes aduersarios Papæ Romani dici non debuisse, qui prædictum prolatis petitionibus accusabant dolose, videlicet hoc agétes, eo quod aduersarios, suspectosq; canonica
D synodalibus clamante in decretis authoritate, in suam recipi accusationem episcopos minime oportuisse, vos non latuisset, ad assertionis fidem iungentes, quod eos isto nomine præcepta regia non vacassent. O homines omni artis lima compositos, & caminis fabrilibus excoctos, qui ad stipulationem doctorum desudata inuenere testimonia. Amamus reuerendi viri sententiam * veram, & (vt aiunt) in ipsam pedibus imus. Cognoscimus errata, quæ dicitis: Inimicum vocet aliquis accusantem, & tragico nomine appellet contumeliam non merentem. De hinc subiunctam quæstionem rhetorica fibula, id est argumenta-
E tione momordistis, addendo & allegando: Testis est Romana ciuitas, si omnes episcopi, senes & debiles conuenerunt. Ecce orationem veri neruis nitentem, & ipsi cepario proferendum nitori sermonem. Ergo qui se ætate valentes, & corpore imbecilles esse dixerunt, ipsi se ineptos iudicio esse testantur, quoniam membrorum se dixerunt iam sustinere dispendia, maxime si hoc ingerere clementissimi Domini auribus præsumpserunt. Vos putatis ab vniuersis Dei conspectibus pulsi, illo vestrorum more congressuum vbique narrá-
F da confundi, & apud principem de * collectione pontificum alios protulisse sermonem, nisi quos ætatis maturitas * erudiendæ loquelæ fecit authores, quibus anni veteres reuerentiam contulerunt, qui putabantur bonorum meritorum suffragio in longum fuisse seruati. Ipsos ergo de grauidæ ætas fatigationibus queri decuit, quos ætas iusserat, allegare. Viri optimi, subdidistis ex præceptis regiis euocationis causam fuisse iam cognitam, & Italiæ summa moderantem, non fuisse

incongrue. — Esa. 1. Luc. 10. — Psal. 108. Heb. 13. — alia. — iudicatione. — Ioan. 3. — vestram. — L. com. ob. ... — ordinanda.

fuisse quasi de nouo negotio consulendum, plus chartæ & scriptioni religionis debitum, quam præsentiæ principali. Nullus ergo in prædicto negotio titulus remanserat, ad cuius inquisitioné pergentes, illud iure præloquerentur exordium. Exhinc digressi, bonarum rerum in rege laudatis affectum, & colitis verbis innocentiam, quam actibus ignoratis. Si tamen cultus est in loquela vestra, quam * scabroso vomere velut agentes per deuium aratro proscinditis, marcenti solo zizania & lolia commendantes, recepturi pro tali impendio palias quibus gehennæ in perniciem vestram animetur ignis. Sed nunc (vt quidã fertur dixisse) quæ quibus anteferam? contra Apostolum dicitis impugnatores summi pontificis nõ auditos, qui cœlestis mandati memores, partem suam à consortio adulteri subduxerunt. Hic non incesto ignorantiam * limosam, memoriam non accuso. Nolo dicere quæ Prophetæ verba Apostolo contulistis: quia noui & ipsos Apostolos rectè vocari, quos missos esse non nescio: Dauid enim dicit: *Furem videbas, & currebas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas.* Deinde, quis se de illa vestra enodem faciet quæstioné, qua dicitis, in criminibus obiectis, quod non excluditur, approbatur? En vocem Romanæ Ecclesiæ militibus congruentem, in qua nescies vtrum prius nitoré prędices, an saporem. Putasne audistis legi, Quod iustum est, iuste exequeris? Audistis de malefactis hominum, (si tamen aliquando conuersatio humana vos tenuit) quicquid non suis ordinibus approbatur, excludi? Vbi est illud Prophetæ, *Dominus ad iudicium veniet cum senibus populi sui?* Et de vobis dictum: *Peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt.* Væ animabus eorum. Sed quid facto opus est, quoties desperatis nulla medela succurrit, nisi quod implorandus est Dominus, qui promisit per Prophetam, futurum se super omnem superbum & excelsum, & super arrogantem, vt humilietur? Sed fœtidum opus vestigiis insequar, & ferrato (si possum) calce contundam. Vt vere dicam, res cum re, causa cum causa, ratio cum ea, quam putant, ratione pugnabit. Obluctatos sacerdotes præceptionibus regiis allegatis, & quoddam sacrilegium creditis, & mali aliquid (cum cœlestem nesciatis) de terreni domini iussione sentiri, opponendo, quis regi debuit dicere, Papam Synodum oportuisse conuocare? Certe, quæ in hac parte constat exemplum illum pręcipue, qui criminosis multorum propositionibus iam tacebat, quem hoc fuerat damnare, quod arguere: cui prærogatiuam cœlitus asscriptam, hostium suorum iam obluctatio tulisset. Ad hãc vos dementiam, malorum actuum per gradus suos incrementa traxerunt, vt hoc credatis esse lacessere, quod conuincere: nec apud vos habeant à veritate differentiam odia, quę plerunque contra meritum impensis studiis, non rationi, obsequentia vota concinnant. Vbi est illud, *Priusquam agnoscas, ne adiudices, quemquam?* Olim vos accepit grex positus in sinistra collegas, apud quos ex præiudicio excepisse sententiam creditur, qui meruit ad examen adduci: & hoc est reum * existere quod libram disceptationis intrare. Prælocutioni tamen optime diuinum subdidistis exemplum, quod ita quadratis constat eloquiis, vt ipsum in eo Chrysippum tenere lineam putes. *Peccatori dicit Deus, Quare tu enarras iustitias meas?* Huic dicto conferentes, quasi ad sacerdotis apostrophen, (qui B. Petri Apostoli vicarius æstimatur) prohibetis archiatrum eius corpori afferre

[Margin: Vir. verba Aeneid. 6. — Pag. 541. * limosam. — Psal. 49. — Deut. 16. — Esaia. 1. Esaia. 3. — Eccl. 11. iuxta 70. — * adsistere. — Psal. 49.]

A medicinam. Quomodo vos animæ eius curationem exhibere renuitis? Magnum per diuina ridiculum, an maxima lamenta sint, nescio. Vos alienæ febri curam quæritis, vos satiscenti animæ medelam adhibere cupitis, & in lecti proximitate, propositi vestri immemores, de alterius salutem tractatis. Quid si illud vere vobis à Propheta dictum sit. *Nunquid parum vobis est, quod molesti estis hominibus, quia molesti estis & Deo meo?* Et iterum: *Medice, cura teipsum.* Sed hinc alias nouimus, quia sanari non potest conclamatus: & improbus in profundum deueniens, mira temeritate contem-
B nit. Sed credo, viuit in istis, & in malæ conuersationis suæ morte consilium. Et potest optare quis alteri, quod ipse iam perdidit? Nunc recte vobis cum Propheta dicimus: *Omnia quæ loquitur populus iste, * iuratio est, & timorem eius ne timeatis, neque formidetis.* Facessat à nobis, qui in vobis est pruritus iste linguarum, quos vere idem Propheta arguit: Scribentes, iniustitiam * scripserunt. Non nos beatum Petrum (sicut dicitis) à Domino cum sedis priuilegiis, vel successores eius, peccandi iudicamus licentiam suscepisse. Ille perennem meritorum dotem cum hæreditate innocentiæ misit ad posteros. Quod illi concessum
C est pro actuum luce, ad illos pertinet, quos per conuersationis splendor illuminat. Quis enim sanctum esse dubitet, quem apex tantæ dignitatis attollit? In quo, si desunt bona acquisita per meritum, sufficiunt, quæ à loci decessore præstantur. Aut enim claros ad hæc fastigia erigit, aut qui eriguntur, illustrat. Prænoscit enim, quid Ecclesiarum fundamento sit habile, super quod ipsa moles innititur. Sed hinc actibus vestris cœlestem potentiam putatis esse suffragio, quod ad præsidium B. Petri Apostoli adiutrícem (vt dicitis) dexteram commodatis. Nescitis stolidi, solem facibus non adiuuari, nec ad pręsidium diur-
D næ lucis lychnos accendi? Scriptum est enim. *Scrutator renes & corda Deus.* Sed in illa parte quis argumentis audeat vestris respondere, nisi quia sine arte dicitur verum, & fides mendacio sermonum technis assuitur? Cur (inquiunt) ad principem conuenistis, si audire non licebat impetitum? Sic vos in stuporem pecualem peccati nebula, aut diuinus horror oblimat, vt verecunda excusatio aut fraude mensuram transeat, aut belluarum pressa hebetudine non agnoscat. An forte aliud putatis fuisse, quod dictum est, ipsum debuisse Synodum conuocare, eius opus erat officio, vt vos videlicet per Pontificale exa-
E men diuina sententia percelleret, quos à capitis sui compage in salutis detrimento insanus furor absciderat? Post hæc argumentationem operi vestro (nescio, verbis, an latratibus) indidistis, comparantes ei antistitem vestrum, qui senioris naturæ beneficium, vnius cibi commutatione perdiderit, & primogeniti charam dignitatem amiserit, faucibus obsequendo. At ista quid referam, qui ex communi obiectorum parte concludor? Quis, rogo, vestro Symmacho benedictionem, dum patri plus deseruit, eripuit? Cui tantorum
F munerum Iacob * vice est collata nobilitas? Quis ex vobis, cæci parentis desideriis pariturus, occurrit? Quis vestrum deuotione sua genitorem venerabilem captum oculis, nulla fecit locis damna sentire? Nonne collatione tenebrarum vestrarum, nox putatur per sudum rutilans iubar distendere? & omnis obscuritas, actibus vestris collata, decorem solis assumit? Præterea tunc Iacob, quamuis congruentem moribus, filius

[Margin: Esaia. 1. — Luca 4. Prou. 18. — Ezech. 3. — * coniuratio. — * scripsistis. Di... Nob nos beatum. — Hier. 17. — Gen. 25. — * voce. — Gen. 27.]

benedictionem tamen contulit iam promissam. A Nam quid his longius immoremur, cum docendi non sint, qui calces stimulis intulerunt? Credite mihi, pacis inimica sunt: impugnationi non sunt idonea, quæ profertis. Sed sequitur vinculum cum ænigmate, quod nescio qua replicationis arte soluamus. Tullianæ enim profunditatis pelagus ingressi, * combulam nostram quæstionum flatibus per littorum incerta transmittunt, & sigillatim de turbinibus vestris vniuersa discutiam, habiturus, & inducturus illorum facultatem, non meam. Aiunt enim: si vera Episcoporum assertio est, Sedis Apostolicæ præsulem minorum nunquam subiacuisse sententiæ, cur ad iudicium districta conuentione perductus est: Multum quidem annosa hic in vobis laborat inscitia, cui illa diiudicandus est, quia ineluctabile nobiscum semper pondus propositionis exuperat, cum manifeste pro sacerdotibus cum Propheta clamité: *Nunquid glorificabitur securis contra eum, qui secat in ea? aut exaltabitur serra contra eum, qui trahit eam?* Vt sit mihi illud suffragio diuinum oraculum: *Quomodo cessauit exactor, tributum quieuit, contriuit Dominus baculum impiorum.* Tribue, Domine, & quod prædixisti in illis, vt sicut errat ebrius & vomens, ita pereat incredulus, qui infideliter agit. Propter hoc Propheta vobis insultans, vociferatur: *Audite verbum Domini viri illusores.* Quisquamne causarum ex præcognitione sancit euentum, & rabidis terminum positurus conflictibus, sic metitur, vt pernix decisio, dum in inquisitione seniori innotescit, anticipet fauorem, censentis famam accuset? Nunc paulisper o- re, actibus annis, indignos Pontificali voce vos arguam. Nos, qui statuta vestra non in vna apud vos volumus lance constare, quibus de impugnatorum qualitate lati sunt canones, apud quos nefas est cana patrum definita transcendere, quibus scriptum est in Carthaginensi Concilio, quæ Apostolicæ sedis per Faustinum Episcopum, qui tunc ab ea missus interfuit, probauit authoritas, accusatoribus de inimici domo prodeuntibus nó credendum, in quibus odio succensa vicinitas, per nutrimenta arida, flammam persecutionum exsuscitat, & vniuersam doli fabricam, sumptu & machinis cohærentibus secreta dispositione cóponit. Istos quæ domus enumeraret? qui scire potuisset nostra collectio, nisi præsentes? Et impugnationis qualitatem, vnde, nisi ex scripta propositione didicisset? In quibus sentinam criminum, dum simulato ferunt persecutionem se debere criminibus, agnouisset? Post illa, quæ de accusatoribus prolata sunt, addidistis: Cur personæ iussæ sunt præsentari, quas sæpe Imperialis flagitasset authoritas? Ad defraudationem * ingenii eius pertinere, qui nunc in sede Apostolica, quasi in quadam arce, consistit, vere vobis dicit sapientia; Homo infirmus & exigui temporis, ad intellectú non perueniet: sed laboret, vt sciat quid acceptú sit apud Dominum. Et iterum dicunt prouerbia: *Odit se, qui negligit studia.* Imperitis enim obuiat mors. Quid enim illam, quæ ex viperina scientia descendit, ignorantiam fingitis? Quid adhibetis mira latrocinandi arte præstigia, simplicitatem fronte monstrando? De vobis vere nunc dictum est: *Qui loquitur mendacium, ex propriis loquitur.* Istam lætitiæ faciem ex iudiciorum censura venientem, vafra prouisione sacerdotis vestri oculis abstulistis, vt eum talibus aduersus acies vestras instructum monitionibus, & innocentiæ in testimonio orbis tela deferentem, ab ipsis iudiciorú

Marg.: cymbulam. — Papa nunquam minorum subiacuit sententiæ. Ex operum iudicio. — Esa. 10. — Ibidem. — Esa. 28. — Carth. conc. 1. c. 6. & Afr. conc. c. 98. — fraude. — Prouer. 1. — Ioan. 8.

adytis pelleretis, prouidentes, vt nec sine impugnatione insons viueret, nec haberet solatium de incorrupta iudicum inquisitione pulsatus. Vos præfato & dedistis, & inuidistis examen, cum vno eodemque itinere à vobis disceptationú dubia subire & prohibetur, & cogitur, & per singularé callem, ad causam accendus, euocatur, ne manifestam saluté aut non lacessitus obtineret, aut subriperet absolutus. Adolescentiæ meæ memini me legisse temporibus de quodam dictum, Exuli exilium imperas, nec das. Vos Prophetæ impetit sé- tentia: *Isti sunt viri, qui conturbauerunt terram, &* B *qui concusserunt regna.* Et iterum: *Excidentur ramusculi eorum falcibus, & quæ derelicta fuerint, abscindentur.* Et rursus: *Dum non speratis, veniet contritio vestra & comminuetur, sicut lagena figuli, multitudo vestra.* Nec non Propheta, ad hanc causam specialiter locutus, intonuit: *Dominus inclinabit manum suam & corruet, qui fert malis auxilium: & cadet, cui præstatur auxilium, simulque omnes consumentur.* Redeo tamen post multa vetusta exemplorum suffragia ad nouellas canonum definitiones. Clamat in alio loco Carthaginense Concilium: quascunque ad accusationem personas leges pu- C blicæ non admittunt, his impugnandi alterum & nos licentiam submouemus. Et nullæ accusationes à iudicibus audiantur Ecclesiasticis, quæ legibus seculi prohibentur. Quæro à vobis, viri, quibus indita est ad vnguem polita perfectio, cuius conditionis fuerint ista mancipia, quæ postulata scriptis principalibus intimastis. Si ea famulis adhuc in potestate alterius catena retinebat, & nulla ab obscœnæ obligationis compedibus vestigia in libertatem missa laxabant, vel vobis disceptantibus fidem aliquam prædictorum verba portassent? Sed credo, replicabitis, veritatem, quam sponte prolata in illis vox habere non poterat, hanc diuersis * crucibus D è latebris suis † religiosus tortor exegerit, vt dum pœnis corpora soluerentur, quæ gesta fuisse nouerat anima non celaret. Sed (quæso) primum ad leges publicas, deinde ad iudices ora conuertite, qui possunt in defensione sua sic eloqui: Nos, quos Dei seruitium pro istarum rerum abiectione fecit ingenuos, qui seruulorum insultantium contumelias aut despicimus, aut ridemus, quibus scriptum est de famulis per Apostolum: *Memento te, quia vester & illorum Dominus in cœlis est*, ad hæc seculi mala reuocabimur? Faciendum à no- E bis est, quæ facientem alterum prophanum esse contendimus? Quod per ministerium iussionis & manus alienæ necessitaret adipectum, nostro peragetur imperio? Nolite hanc ad vniuersas Ecclesias mentem, rapacium luporum more & natura, seruare, quia postquam nos maculasset forte pro desideriis vestris cruenta discussio, effectum in his, quo tenditis, non haberet. Sed dicente vobis Propheta, Ponamus circulum in naribus vestris, & frenum in labiis, & reducamus vos in viá qua venistis: qui eodem Propheta asserente impugnamini, qui dicit: *Erunt, quasi non sint, & peri-* F *bunt viri, qui contradicunt vobis*: hoc etiam nouo aduersum nos subdidistis inuento, ipsum Dominum & redemptorem nostrum, seruorum subisse iudicia, & cœli operatorem particulæ cuidá spóte subiacuisse terrenæ, dum testatur & loquitur: *O Iuda, & qui habitatis Hierusalem, iudicate inter me & inter vineam meam.* Hoc etiam B. Petrú, hoc Paulum Apostolum non horruisse narratis, & illam vestram elegantiam ad ius pertrahitis, exemplorum nexibus præcedentem, quam vobis in hac

Marg.: Esa. 10. — Esa. 21. — Esa. 10. — Esa. 11. — Carth. conc. 1. c. 4. & Afric. c. 11. — cruciatibus. — vigorosa. — Ephes. 6. Col. 4. — Esa. 41. — Esa. 5.

A parte remanserit cum renitente centencio, & va-
lidis facundiæ vestræ digitis exigantur oblata. Sa-
muelem etiam Prophetam mirificum de consciē-
tiæ suæ serenitate vulgi dicitis implorasse testi-
monium. Quid enim Samuel dixit? Scite Domi- 1.Reg.12.
num, quod nullius vnquam substantiam, nullius
pecus abegisset, aduersatū se muneribus, & quod
est supra hominem, sponte venientia dona vitas-
se, prouidens scilicet, ne pro suspicionum præiu-
dicio, opinionis damna pateretur. Postremum,
sub diuina attestatione patefecit innocentiam, ne
humanum subiret examen. Redemptoris nostri
B iudicium. quod inter se & vineam suam optat eue-
nire, dum vestra in præsenti negotio mala respi-
cit, magis implorat. Sanctus Athanasius Alexan-
drinæ vrbis Episcopus, dum participum vestro-
rum argueretur inuidia, agnoscens, sibi per con-
tumeliarum multitudinem exercitium continge-
re, non timore: ad veræ coronæ precium iunxit,
quæ de dignitate submisit., & ante cœlestem de
absolutione sententiam, personam rei, innocen-
tiæ bonus æstimator impleuit. Sic enim milites
Christi, sudore suo honorum sibi incrementa
parturiunt, dum concessa fastigia celsiore humi-
C litate castigant, inde laudum cumulos mercaturi,
vnde indepta culmina sublimi parcitate mode-
rantur. Sed quamuis B. Athanasium Romano
antistiti (quantum nosse datur) imparem locus
ostendat, facto tamen in negotiis comparantur.
Ille præsto fuit iudicibus, iste (quantum & vos
dicitis) aduocauit. Ille intentatam discussionem,
vt Dei famulus, non refugit: iste triumphum
suum in discussorum collectione constituit. Sed
quid his longius collationibus immoramur? Iu-
dicia & iste voluit, amauit, attraxit, ingressus est,
& quæ posset fidelium corda doloris iusti aculeis
excitare venerando Concilio authoritatem e-
tiam contra se, si mereretur, indulsit. Quis in hac
D allegationis ipsius fronte nesciret fultum ad
Coepiscop. puritatis testimoniis conuenisse? qui
hoc,* quod districtionem eorum minus licebat, *per quod per.*
exhorruit, æstimans, illud magis quolibet modo
labefactandum, quæ statuisset censor inualidus?
Quid præfatum incessitis canina loquacitate?
Quid læditis nō merentem? Votum eius est, quod
vestrum putatis esse terrorem. Sed astutius in vo-
bis, quam in Athanasii aduersariis nouelli virus
serpentis insibilat. Illi nescierunt, quod vos opti-
me calletis, qualiter triumphus tolleretur impe-
E tito: illi prouocatum, ne audiendus non occurre-
ret, formidabant. Vos moram, quam habebat e-
xaminari non ferentes, venientem iaculis repulsi-
stis, & tædium vobis de sententia præparatum,
vltricium amorum assumptione commutastis. O
malorum commemoratio, quæ vocem & præ-
stat, & subruit, dum illos, quos in clamorem coe-
gerit, eorum etiam, grauitate facti, verba confun-
dit. Quis patiatur vos æquo animo garrientes?
Ergo nos secundum assertionem vestram nouel-
læ vtilitatis commoda non amamus, dum defini-
tis senioribus præstamus obsequium? Hic tota
F ingenii vela suspenditis, hic resupinæ ceruicis ex
secessu pectoris, quicquid habuit spiritus flami-
nis, ructus euomuit. Aiunt. n. Mosis à vobis ieiu-
nia, & Helisæi miracula, quæ egit, dum mortuum
suscitauit, si annosa * tamen sectemini, * confun- *sanctum. gandemini. tur.*
duntur, Quid hic rationis inuenit scrutator ido-
neus. Non si auri callidus inquisitor occurrat, in
sensibus vestris latentium venarum motus inue-
niet, & insuetis lucem latebris sermonum fossor
admittet. Idcirco ergo cana miracula non pro-

A bamus, si iuuenilibus consensum non præbemus
excessibus? Si seruum Domino, discipulum Magi- *Matth. 10.*
stro Euangelii memores, subiugamus: quicquid *Luc. 6. Ioan. 13.*
potuit prodesse, negligimus? Alia sunt, improbis-
simi hominum, quæ ad vsum recentem, sine iniu-
ria vetustatis adhibemus. Nouam deinde culpam
& quam inuestigatio nostra transierat, reclusistis:
quare Papa sine exēpli instituto præcedentis, Sy-
nodum conuocauit, vt de criminum eius obie-
ctione cognosceret? Post hæc nos falsitatis argui-
tis, cur à principe, quæ in præfato negotio scripta
sunt, dicimus postulata. Præsta Domine, vt laby-
B rinthi huius sine errore sinuosos superemus an-
fractus: dirige semitam, quam flexibilis coluber
iuxta fabricam proprii corporis aut mentis ope- Pag. 543.
ratur, vt vere dicamus: Dominus virtutum nobis-
cum, adiutor noster Deus Iacob. Et cū Salomone *Psal. 45.*
exultemus, dicente: Equus paratur ad diem belli, *Prouerb.*
apud Dominum autem est omne præsidium. Su-
peruacuum quidem est, absurdis respondere pro- *Prouerb. 26.*
positionibus, dicente Propheta: Ne respondeas
imprudenti ad imprudentiā eius. Sed si quid con-
temptus trāsierit, vereor, ne quasi validum pute-
tur non tetigisse formido. Melius nobis est, cū B. *2. Cor. 12.*
C Paulo insultationis causas incidere, & plena voce
testari: Factus sū insipiens, vos me coegistis. Hoc-
cine ergo nullo constabat exemplo, vt sacerdotū
Papa Concilium conuocaret, cuius arbitrium est
collectio Synodalis? aut parua erāt, que de vestris
cum hac multitudine facinoribus damnarentur?
Nonne directa sunt verba canonum, quicunque *1. q. 2. Nonne directa.*
clericorum ab Episcopo suo ante sententiæ tem-
pus pro dubia suspicione discesserit, manifestam
eum manere censuram? Ad huius rei ministerium
deuotorum Deo oportuit agmē occurrere, vt per-
diti & profligati gregis vlceribus medicorū exer-
citus subueniret: quia quoties morborum violen-
tia celeri gressu ad animæ secreta festinat, obuias
D manus afferre non potest salutare consilium, nisi
ex collatione multorū. Nam & hoc à rege vestra
poposcit allegatio, vt abscissis clericorum præ-
iudiciis, de accusatorum Papæ merito per ma-
num os supernum iudicaret imperium. Videa-
mus tamen, si placet, & illas disputatoris didasca-
lici libelli vestri relegamus argutias. Habentibus
etiam nobis ante oculos patrum sanctiones, qui-
bus excessuum vestrorum sentina pondereretur,
lex Ecclesiastica Pontificem ab aliis accusatum,
priusquam sub luce obiecta constiterint, exigit nō
E relinqui. Vos vero diuini vtputa iuris memores,
qui leuia errata despicitis, qui peccati nobilitate
gaudetis, ne vna vos ex desertione sacerdotis
culpa respiceret, accusatis eum incrementis deli-
ctorum. Ad hanc vos * valetudinem ille, qui est *valetudinē.*
præuius vester, adduxit, vt post desolatū, post im-
petitum pontificem, sine vllius rigore sententiæ,
totius pene Italiæ improbandam antistitum cre-
deretis esse censuram. Quomodo quidam dixit *Esa. 10.*
de cohorte vestra, festinantem animum morti
credidit vni: potestne mens indocilis, criminum
iā ditata successibus, & detestabili proposito ve-
F lut effœta feriari? Ille vos his locupletes malis ef-
fecit, cui elationum copiæ opes angelicas sustule-
runt, & diuinum censum nocendi, quo exuberat,
thesaurus inuidit. Sed promissionis memores, v-
niuersa quæ operi ipsorum recolimus inserta, tā-
gamus. Arguitur stylo splendidissimo Papa Sym-
machus, quare conuentionē præueniens cū po-
pulorū cœtibus examē intrauit, & postea iudicia,
cum euocatus quater fuisset, spreuerit. Sic à vo-
bis veri discessit affectio, vt mēdaciorum nebulis

vrbis testimonium puteris inuolui, & fallaciæ periculo depicta verba, plus virium credatis habere, quam veritatem, Roma quam retinet: Ergone ille disceptationem vel importunus adiit, vel expectatus aufugit? Ergone illam multitudinem deuotæ Deo plebis, non pro fideli diligenti, Christiana magis expectatio, quam furor euocauit? Quisquã ad inferẽdã violentiã currẽs, lachrymas comites habet? & qui studet esse formidini, vultũ timentis ostẽdit? Multitudo illa iũcta sacerdotis officiis, attulit ad nos lamẽta, non iacula: nec venit telis minax, sed fletibus miserabilis, vna tantũ intentionẽ vestrã ostentatione grauatura, quia vberibus oculorũ fluminib. demõstrabat, quã esset per acerbitatẽ vestrã cõditione dolẽda pulsatus, & in sobrietate venerandi examinis, afflictione propria commendabat, quem voce non poterat. Sed habetis manifestum ex hac re, qui bilem furor accendat: quia pene absolutus ad iudicia venit, pro quo orbis illachrymat: & dũ rebus extraneã in prædictũ inuidiã sermone colligitis, paulisper reuerentiæ vestræ diu ceruix superba submittitur. Sacram enim congregationem tũc vocatis, quãdo extinctorẽ nostrũ Symmachũ vultis asserere, & crudeli pietate honori nostro putatis accrescere, quæ residens in ecclesiarũ arce perdiderit. Nos ita non solum non sensimus, sed diuersa sentimus. Ad alios magis tutelæ vestræ venena cõuertite. Non habet testimoniũ defensoris, quia repugnanti impendit oris obsequiũ. Perdit, quã esse putat, beneficii gratiã, qui aliquid præstat inuito: quia nõ est munus, nisi quod velis accipere. Nunc longa non opus est admonitione iã perditis. odium debemus operi, de cuius iã non superest, quæ damnetur authoribus. Mulierum turbas asseritis vrbanis coloribus cum præfato ad iudicia conuenisse, & illa vestra subtilitate obtenditur sexus, qui maiorẽ antistiti debuisset affectum. Prophanissimi hominum, scriptũ retineo: Aliud est male dicere, aliud accusare. Et Prophetam

Esa. 30. dixisse: *Reprobantes verbum, sperastis in calumnia & in tumultu, & estis in eo. Propterea erit vobis iniquitas hæc sicut interruptio, quia pro nobis dicit Deus: Eos, qui iudicant vos, ego iudicabo.* Et iterum ad seruos

Esa. 51. suos dicit: *Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuatis*: Rursum etiam vobis clamat: *Accedite huc semen adulteræ & fornicariæ: Super quem lusistis, super quẽ dilatastis os, & eicidistis linguam? Nunquid non vos filij scelesti estis semẽ mendax?* Quæ quibus copulatis, aduertite. Dicitis, Indicta causa, derelictis defensoribus, Papa discessit, fori vobis in præsenti negocio, & platearũ, quarũ estis hypocritæ, exempla proponentes.

Gal. 6. Nobis scriptum est per Paulum Apostolũ: Quib. crucifixus est mundus, quid illis cũ foro? Sed ista nescitis, aut (quod est grauius) nota contemnitis. Peregrinũ (credo) aliquid & à ratione separatum postulans Papa, discessit. Nonne hoc sperauit, pro statu labentis Ecclesiæ pastorali cura constrictus, quod & religiosa prouidentia, & causæ ipsius ordo flagitabat? Quæ enim iudiciorum forma præcesserat, vt vobis nostiliter disruptis, etiam per suggestionem vestram sublatis Ecclesiæ opibus, qui diu fuerat cibus esurientium, famis mancipiũ videretur effectus, dum alimẽtis distributor egebat, vt fieret in dominatu seruitus, & in seruitute dominatus. Quæ hoc qualitas præcedentis æui per memoriam in medium transacta reddebat? Qualis habuit effici ex censura conuictus iudicatio, in quo causam abiudicatio præcedebat? Non fuit priuilegiũ, quo spoliari potuit iam nudatus. Vnum vobis putastis residere in sacra collectio-

A ne subsidium, vt ad tuendorum immanitatẽ criminum, sacerdotes vobis comites iungeretis, & fieret impunitum facinus pollutionẽ multorum. Nunquam conuenienti tempore censor adsciscitur, qui ad decisum pene negotium conuocatur. Criminosi (& si est) meritum tollit accusator, qui in eo plus furori suo vult licere, quam iudici. Dicit enim vobis, impetens Propheta: *Hæc est pars eorum, qui vastauerunt nos, & sors diripientium nos.* Esa. 17.

Ite Angeli veloces ad gregẽ conuulsũ & dilaceratum, ad populũ terribilẽ. Ad vos Angelus missus est, scilicet per sacerdotes, quorũ voce & me-

B rito proferenda Christo dona suscipiũt: & placato dominante, impetrata à mortalib. vota cõcedunt, per quos vobis oblata sũt munera repudiata concordiæ, qui pœnã merentibus, dilectionis præmiæ detulerũt: qui dũ se cõsiderant, in nullo, quę merebamini, respexerũt. Quis eum (inquiũt) vidit cũ accusatorib. suis aperta (vt aiunt) pugna confligere? Imprudẽtissimi omniũ, quẽ cũ quibus vultis decertare, respicite, & vtriusque partis, si quid salutis in vobis resedit, loca, tẽpora, & per-

C sonas attendite: & si vos nefarie congesta cordis adhuc praui nõ subegit opulẽtia, oculos ad Dominũ paulisper attollite, & vel breui tẽpore sinistri monitoris iussa contẽnite. Agnoscite, sũmi regis præceptionib. vos in his, quæ merito plectenda sunt, non muniri: quia quãuis responsi qualitatem dictẽt dogmata postulata, & petitio, dum existit prauia, quę sunt secutura, describat, nunquã tamẽ cassib. vestris libera regnantis verba cepistis, nunquã desideria per aucupia calliditatis. Imperialia vobis scripta militarunt: Quoties vanis hiatibus nocendi inefficax morsus increpuit, toties de accusato, quicquid spe tenuistis, effugit, & vacuos imago præsumptione, occupata deseruit. Deo

D gratias, qui hanc prouidentiam indidit ei, cui rerum humanarum summam commisit. Spes certa quoties est & salutis, perfecta in gubernatore sapientis. Puppis, cuius magis ad claui regimen intellectus dote præparatur, vbiq; stationẽ, vbique portum habet in fluctibus. Certa generalitatis securitas, quando rempublicam nobilib. regit artibus institutus: Scit Imperatoris nostri cœlo infusa dispensatio, obuiam manum famosis in fallẽ- Pag. 544

do ingeniis exhibere. Labore apud eum non opus est, quem sortita est olim nuda veritas defensorem. Cessent impia commentitia apud illum simplicitatem fraude mentiri, quicquid * fit, dum iustitiam nouerit, mox tenetur. Nihil apud præ- * [illegible] iustitiam nouerit.

E dictum tutius innocentia est. Legatione valida vtitur, qui æquitati res congruentes insinuat. Quæ grauis est plerunq; principibus impugnatio, minus fidelium blanditiis non ligatur. Sed hæc Deo narratur melius, à quo frugis huius planta descẽdit. Ad vos me reducit propositi operis non amica conditio, qui meliorib. hactenus operum volui pernauare sermonib. dum captiuam orationẽ exigit imperiosa necessitas. Dixistis n. Quomodo de causa, vel qualitate eius primitus tractabitis, cum needum haberet synodus firmitatem? O frõ-

F tem dictionis immundæ, & faciem libelli, quam non sola maculauit imperitia. Tractatus nostri prouinciam & narratis, & quæritis. Hinc eramus nempe dubii, quia quemadmodum loquimini, non habebat synodus firmitatem. Transibat negotii qualitas audituros, & plus adhuc remanserat in reuerentia pulsati, quam esset in integritate collegii. Deinde post quæstionẽ torrentes, venerabilem Laurentium & Petrum Episc. à communione Papæ se suspendisse replicatis: & quicquid prouidit cautio conuocatorũ, ducitis ad crimen

impetiti. Vllone ergo tempore, dum celebrarentur ab his sacra Missarum, à nominis eius commemoratione cessatum est? Vnquam pro desideriis vestris sine ritu Catholico & canonico more, semiplenas nominari antistites hostias obtulerunt? Aliquando quæ capiti vestro ascribatur, facta est apud Deum offensa per gratiam, & extitit nutrix peccati veniæ mater oblatio? Fuerunt quidē corporis tantū conuentione separati, quos loqueris, animarum tamen præsentiam non vitarūt. Si eos putas à consortio mutuo dissociatos, quos fibula religionis pio mordens dente coniungit, procul te ab æstimatione Catholica culparum duxit affe-
B ctus. Mandati cœlestis obauditio nos aut miscet, aut separat. Non interest, quæ interualla nos segregent, si vno in superna mansione conclaui retinemur. Vere hinc * cōuincimus esse seruos vos ventris & corporis, & per hanc sententiæ vestræ vtilitatem, declaratis mancipia vos esse terrena. Scriptū est enim, *Animalis homo nō percipit ea, quæ sunt spiritus.* Post hæc versis in fugam ordinibus lymphatici more sermonis, addidistis: Ergo concilia sacerdotum, ecclesiasticis legibus quotannis decreta per prouincias, quia præsentiā Papæ non habent, valetudinem perdiderunt: Legite insanissimi, aliquando in illis præter Apostolici apicis sanctionem aliquid constitutum, & non de maioribus negotiis, ad collationem (si quid occurrerit) præfatæ sedis arbitrio fuisse seruatum. Sic. n. habet: si quis Episc. iudicio prouinciali depositus fuerit, Roman. Papā (si placet) rursus appellet, & ipse (si videtur) reparet iudicia in opitulatione dānati. Ecce è nodo est, quæ ad laqueū præparastis, nisi forte arctissimis in illa parte nexibus adstringamur, & explicationum nobis itinera non patescant, dum callis ante peruius, dumetis his nouella interclusione vestitur. His. n. nos eloquii veprib. dum gradimur per plana, retinetis, cum dicitis, læsum principem, quare attributum visitatorem contra Ecclesiasticas regulas prima voluimus fronte discedere, & nihil amplius liceret hinc vitiis, ne duresceret lolium, ne prophana messis nulla disciplinæ ante maturitatem succisa falce decumberet, & putaretur licere, quod iudices non vetabant. Vnde ex aperto constat, nulla vos extra præstantiam piissimi regis quam frustra desideratis noxæ copulari, exemplorum authoritate fulciri. Superest, vt & ipsum doceam in his excessibus, quod bono vniuersitatis contigit, non teneri: quia directum, non occasionem litis, nec fomitem iurgii, sed causam voluit esse concordiæ, præuidens scil. quod nisi simplicem iussionū suarum tutela vallaret, cito in escam dissidii toxica vestra surriperet: Scrip. est n. (vir simplex credit omni verbo) Idcirco mādati limitem fixit, quē nulla liceret transgressione violari. Præfatum, ad B. Petri Basilicam mox vt Romam fuisset productus, mandauit occurrere, faciens de sacerdotis voto regis imperium. Quis n. non putaret pontificē sponte pariturum in ea parte, quam licere sibi princeps non credidit, etiam si vetaret? Ibiq; Papā ab eo salutatum, suo ore iussit affari, vt traderet coepisc. mancipia, nullis subdenda tormētis, seruanda profecto ad disceptationem synodalis examinis. O castitatem præcepti, quę dum faciem præsentibus præfert temporibus, in vmbram cogit antiquam, quæ rapit lumen veteribus inauspicato splendore nouitatis. Quis hoc lingua diues, quanquam merito pauper, vel opinionis fabricator adduxit? Quis taliter commēdatitiis laudib. locupletauit fama dominum, actuum suorū veritate mendicū? Non derogo vobis descripto-

[Margin notes, left: conuiuimus. — 1. Cor. 2. — Sardicens. Conc. ca. 4. De appellationibus Episc. ad Rom. Pap. — Prou. 14.]

A ribus, quorum beneficio contigit, ornata ad nos Maiorum gesta perduci: sed Dei beneficia non tacebo, quia princeps noster rebus superat decora sermonum, si obnoxiam linguis gloriam * munerabilis causarum trutinator inspexerit, vt cū petitioni vestræ effectus artifex præstaretur, in omnibus tamen iura Ecclesiastica custodiret. Quæ ad hanc æstimationem (quamuis acutiora cæteris) corda sufficiunt, vno tempore, vna scriptione, sine æquitatis detrimento, desideria vestra supplētur, & charta ad ministerium religionis, & vestrū destinatur ad gaudium. Boni n. preuidet principis inquisitio, seruilem assertione innocenti examine non probandam. In electione n. venerādorum iudicum ipse accusatores extra ordinem repulit, ipse ad spem retulit accusatum. Videamus tamen, ista si facta sunt, si Dei inimici etiam terreni domini non fuistis, dum Christum & Regē pari temeritate despicitis, & vnus vobis ad vtranque contumeliam ductus est criminum destinatus antistes, ab ipso complendę iussionis cōfinio oris vestri spiritis abripitur, & ad incentiuum confusionis aptatur. Qui paci militaturus aduenerat, inuisis B. Apostoli liminib. ad vsum furoris vestri
C iam nescius sui aduocatur: & illud, quæ ex omnibus orbis cardinib. deuotos attrahit, positum in vicinitate transitur, Ecclesiarum fundamentum adire non permittitur structura mediocris truncus spem honorū fructuum perdidit à radice separatus. Dicatis forsitan, Apostoli genio decerpi, * si putatur cæli ciuis terrarum locis includi. Tamen, quamuis benedictio poscentibus vbique præstetur & exigat præsentiam martyris fides & deuotio supplicantis, negari non potest diligentiæ natali solo plus tribui, & maiorem affectum loca impetrare, de quibus ad superna trāsitur. Quam fidem allegationi curationem multitudo iā præstitit, & vtitur post obsidionē diaboli-
D cam testib. iam sanatis. Hæc licet per redemptorē nostrū in toto orbe celebrentur, est tamē nō modica monumenti illius per frequentiam comparata nobilitas; quia per eum, qui hominem mutauit in Angelum, illustrari potuit natura telluris. Hanc visitatori vestro inuidistis gratiam, æstimātes, quia errorum vestrorum sectator esse desisteret, si reuerendæ passionis penetralia contigisset. Ecce non habetis in regia authoritate subsidium. Ecce post cœlestem commotionem, iuste vos, & principalis, quam sperni fecistis, cēsura percellit.
E Videamus si superest aliqua de regulari propositione defensio. Visitatorē inquiūt, & alius Episc. dedit ipse, & iustum est, vt facti sui lege teneatur. Non vos in hoc titulo falsitatis incesso, diu mendaciis adhærentia verba non arguo. Dico tamen latorem iuris, diffinitionis suæ, nisi velit, terminis non includi: & nisi princeps fastigii summa moderetur, frustra ad illud, quod dederit, ius vocatur: Lex probitatis & mentis est, quæ hominem viuentem sine lege castigat: proprie moribus impendit, qui necessitati non debet disciplinam. Aliorum forte hominum causas Deus voluit ho-
F mines terminare: sed dedis istius præsulis, suo sine quæstione reseruauit arbitrio. Voluit B. Petri Apostoli successores cœlo tantum debere innocentiam, & subtilissimi discussoris indagini inuiolatam exhibere conscientiam. Nolite æstimare, eas animas de inquisitoribus non habere formidinem, quas Deus præ cæteris suo reseruauit examini. Non hærent apud illum reus de allegationis nitore subsidium, quando ipsa tū factorum vtitur eo teste, quo iudice. Dicas forsitan, omniū animarū talis erit in illa disceptatione condicio.

[Margin notes, right: venerabilis. — Indiscussum Papa. Deus suo reseruauit arbitrio. 9. q. 3. Aliorum hominum.]

Replicabo vni dictum: *Tu es Petrus, & super hanc* A
Matth. 16. *Petram ædificabo Ecclesiam meam: & quæcunque solueris super terram, erunt soluta & in cœlis.* Et rursus
Papa Symmachus Ecclesiæ sanctorum voce patet, Pontificum dignitatem sedis eius factam toto orbe venerabilem, dum il-
Esa. 10. li quicquid fidelium est, vbique submittitur, dum totius corporis caput esse designatur, de qua mi-
Esa. 8. hi videtur dictum per Prophetam: *Si hæc humiliatur, ad cuius confugietis auxilium, & vbi relinquetis gloriam vestram?* Quid si immunda mihi labia habenti, & nullis succésa carbonibus, vt Esaiæ concessum est, vt his ablutis, ipsum ad possessionis suæ tuenda priuilegia Petrum Apostolum li- B
ceret euocare, & quæ ait precibus, humana voce
Psal. 4. loqueretur? Quem si audiretis, hæc diceret: *Filij hominum, vsquequo graues corde? vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Scitote quoniam, mirificauit Dominus sanctum suum.* Quid stabilita Christi manibus cupitis fundamenta substruere? Quid canam possessionis genium illius, qui per culpas iuuenescit, ariete pulsatis, vt diuulsione Ecclesiastici gregis, nouis me & post carné passionibus subiugetis? Inauditum sacrilegii genus C
est, quod mentitę religionis honore coloratis. Dehonestat venerandi reuerentiam nominis, qui adiutorem se in his, quæ in Deum iactat commissa, pollicetur. Contumeliæ genus est, quasi in so-
Rom. 14. latio adesse sublimi, iuxta Apostolum: *Tu qui es, qui iudicas alienum seruum?* Quid auribus imperitis illuditis, & grauiorem vindictæ speciem facitis esse quam culpæ? Si odium debetis excessibus, vos mundate. Cur liberius condemnatis scelera, quam vitetis? Sui impugnator est, qui fornicationis officiis vrget adulteria, & per animarum stupra, carnis accusat. Scriptum nempe retinetis:
Psal. 72. *Maledicti omnes qui fornicantur abs te.* Fœda ergo à nitore Domini sui obligatione dissoluitur, qui D
statutis cœlestibus minus mera fidei dependit officia. Possessionis nostræ vobis (vt video) claritas mouit inuidiam, quem simulata vt mali possessoris indignatione transfertis, dum desudatis impendiis. Arcem, qua fuistis conspicui, crebris labefactatam ictibus, nisi obsisterem, proposuistis subruere: & cœlo stabilitam machinam, quanta sit, ostendere per ruinam. Nolite præstolari de clade vestra victoriam, nolite triumphum superãdo perdere, meis laborib. meo sudore quæsitũ. Quicquid ad triũphum ducit, obtinui: quicquid vos illustres faceret in sede, congessi. Vobis tribuit claritatem fax ista, quam viperino liquore putatis extingui. In perniciem propriam accen- E
ditur, qui sic sæuit in gratiæ suæ germina, vt plantas abscindat. Liberior iusto iracundia, plus quã alios, lacessit authoré. Symmachi, quos vocatis, excessus si sunt, illa, qua & vos, expectatione sustineo, nefas est, peccantem patientiam iudicis non amare. Quid nisi vltioné flagitat, qui, dum reus & ipse sit, vindictæ in alterum moras accusat? Hæc illis à me vox debetur studiis, quoniam Deum dixisse teneo, *pronum hominem esse in malitiã, & omné*
Gen. 6. *carnem amicam esse peccatis.* Nolo occasione per- F
sonæ, innumeris datura dignitatem, fiat in abiectione possessionne, dum homo incessitur, lex diuina frangatur: Mihi credite, si sunt ista, quę dicitis, respicio: quia & in illis, quibus nil tale dicebatur, quid fuisset inspexi. Errat, qui falli Deo proximum credit. *Mihi vindictam, ego retribuam, dicit*
Deut. 32. Rom. 12. *Dominus.* Vos potius olim filii, de quibus spiritalis ventrem partus onerabat, ad abiuratam concordiam redite. Pio vos sinu, sicut habuit hactenus, mater Ecclesia accipiat. Nunquam est sera correctio. Scit diu expectare immodico labore

A quæsitos. Nescit pro vilib. despicere magno precio comparatos, multis gradibus recursus est ad salutem. Præter desperantem, nullus excluditur. fructus veniæ proximus est coronæ. Nolite Symmachum Papam pressuris vestris iuuare. Si reus est, mihi credite, cum cessauerit humanæ impugnationis ministeriũ, diuinũ mox succédet arbitrium. Nõne splendidissimi cognitoris lance prędicto aut pœna debetur, aut præmium? Syllogismos à me sermonũ & schemata nõ quæratis. Antiquo adhuc vtor reti, & irrisam à sapientibus sæculi* cymbulã nõ reliqui. Illa me per mundi freta *cymbam.*
B sustentat. Ditat probatũ in captioné hominũ rete quæ cernitis. Redite ergo, quia fuga vos nec dũ essetis agrestes, eripuit. Currite ad ouile, nec luporum vos exponatis insidiis, ne per morã amicitatis gratiã spõte venientiũ, quia contéptã inuitationé gehéna subsequitur. Ego, si quid dulcedinis, vt patet, debui: si quid districtionis, vt attributus à Deo Magister, impleui: prouidete, ne diutius qualécunq; crucis meæ angulũ rata Leuitarũ corona circũdet, né doléda etiã extraneis in
C longum solitudo dominetur, ne labor vteri mei, sterilitatis vice hostilé peperisse familiam, & numerosa proles, per sinistros actus in fœcunditaté parétis ostédat. Pauca sunt, quæ asserui: sed quanta ex eis pendeant, æstimate. *Venite filij, audite me,* Psal. 33.
timorem domini docui vos. Romã respicite, quã ab idolorũ seruitute, sine auri, sine argenti precio, liberã sãguinis Christi fecit effusio: cui etiã meam seruuli sui mortem iussit impendi, quæ per multa tépora famosis cultũ delubris exhibuit, quæ diu venerata est in imaginibus dæmonum, cui laborante censu indiderat manus magistra terrorem, quæ suspexit potestatem numinum emptam precio metallorum, cui sublimiores Deos peperit exercitatior manus artificis: & diuinitatem, quam
D homo per fabricam contulit apud homines, Dei habuit forma maiorem. Ecce iam Christo propitio, ad nouas fornaces simulachra redierunt. Ecce iam de obsoleta superstitione vsus vester accepit, quod lætetur, dum de veteri tonante noua merito vascula præparantur. Quid hanc annitimini interrumpere quietem? Quid ludere vanis intentionibus felicitatem? Excusationem non habet furor iste, si creditis. Non interest, quibus itineribus ad mundi principem * currat, qui à sancta vnitate discordat. Pingues hostias litat Diabolo, qui contristat Ecclesiam. Vanas ergo repudiate tédiculas, simplicem habet defensionem *Pingues hostias litat Diabolo, qui Christi contristat Ecclesiam.*
E pacis affectus. Nimis armatus est, qui illa, quæ aduersarius concordiæ ministrat, tela contemnit. *An. Domini. 019.*
Sufficit contra omnia iacula iurgiorum, fidei nuda oppositio. Quid Eulalii & Bonifacii tempora, dum malorum solatia quæritis, reuocatis in medium? Quid incrementis excessuum præsentatis vetusta contagia, & per iniquam voluntatem senectuti in operiendis delictis facitis nil licere? Alia tunc fuit causa discordiæ, & nisi narrando cogeret sustinere transacta, ostenderem vobis, nullum euenire solatium de comparatione facto-
F rum: quia illos, quos ad pontificale fastigium intentioni obsequens feruor euexerat, vtrosque repuli. Hunc elegi, quia ex illis, teste exitu, nemo mihi placuit. De istis contra regulas nitenté, profugum feci: prouectum legitime, mundo impugnante seruaui. Scitis ista, nec noua sunt: quia dum ille truditur, iste firmatur, vester mihi ministrauit assensus. Deinde cur in perniciem vestram læditis sacerdotale Concilium? Cur laceratis sententiam, in qua inspirante Christo, oracula superna patuerunt, & inter Deum atq; homines

interpres extitit lingua Pontificum? Quid generalis Ecclesiæ dolorem facitis, quamuis in principali, tamen in vna commissum? Illa enim cœli curia, variarum dotibus aucta curialium, & multò redemptoris nostri auro, ostroque decorata, nihil in illa discissione authore se protulit, sed perhumanæ linguæ ministeriũ diuino militauit imperio. Intellexit non esse suum, quicquid impulsa constituit. Nihil habet in illa sententia, nisi vnde* solata deuotione gratuletur. (*sola.) Peregrinũ stylus sensit eloquium, inde sumens gloriam solam, quod infusa sibi & seruauit, & coluit. Quid his de B exemplis Euangelicis præparasti calumniam, sicut de vobis scriptum est, (Esa. 28.) *Errauerunt præ ebrietate, nescierunt videntem, ignorauerunt iudicium?* Nũ dum prophanis memoratos verbis cæditis, & inscitiam proditis, & liuorem. Isti ergo resurrectionem corporis, quam prædicant, non credentes, hæreticis miscuere contagiis. Isti quicquid abiurant linguis, corde sectantur. (Matth. 10.) Ergo quia dixerũt eum timendum esse, qui potest occidere, & animam mittere in gehennam, ideo à fide aliena texuerunt. Ecce profundam imperitiam. En beatũ Lucam, (Luc. 12.) cuius potestis assertione conuinci, quid clamat? *Timete eum, qui postquam occiderit corpus, habet potestatem animam mittere in gehennam.* C Quis hic locus erroris, vbi cõgruentia pari ductu exẽpli & historiæ verba concurrunt, nec diuersum est ab intellectu Catholico & lectionibus, quod præfertur? Nunquam bene nodus in scirpo quæritur, non inuoluit nebula prædicatæ lucis authores. (Pag. 546) Resurrectionem ergo carnis non credunt, quia posse confitentur corpus occidi, quia peccatricem animam gehennæ mancipari? Densis cor vestrum vepribus suffocatur, & interna vitia aliis certat adscribere, Ioannis etiam Apostoli iactatis scripta violari, (1. Ioan. 1.) quia ex eius verbis dictum est: *Si dicamus, quia peccatum non habemus, nosipsos seducimus, & veritas in nobis non est.* D De qua dicti diuersitate nihil queror: in eo ergo corrupta sũt Apostoli monita, quia non iunxerunt, nosipsos decipimus, & quia non iunxerunt, mendaces sumus, non solum diuinæ, sed etiam humanæ rationis ignari? Qui veritatem non habet, mendax rectè censetur: nec alia re, nisi falsitate, plenus est, qui integritate vacuus innotescit. Sed hæc in vobis non curanda sunt linguæ oratione, sed gemituum: nec magis sunt vobis exhibenda verba quam lachrymæ quia liquido nocens est, qui insontibus aut meritum culpabilis, aut nomen opponit. E Reliqua obiectionum vestrarum capita nõ reuoluam. Præstat silentio damnanda sepeliri. Nobilitatem dat facinoribus, qui ventilationem ipsorum multiplici ad aures posteras relatione transmittit. (2. Tim. 2.) Beati Pauli est sequenda sententia, qui monet per discipulum cunctos, & clamat: *Inanes quæstiones euita.* Multa enim sunt in vestris propositionibus quæ ita fæculentis vlnis peccãdi amor amplectitur, vt fiant indigna memoratu. Plura leuitas dehonestat, dum subductis euiscerantur verba vestra ponderibus, & de religionis causis elocutio ventosa componitur, F auris congruenter sortita grauitatem, quæ in palearũ abundantia nihil est horreis illatura de tritico, dum infœcundam frugibus culmorum parturit vbertatem, & spem de herbæ luxuria mentitur agricolis, de quibus nihil lucri ventilabra reperiunt igni debita, incendioque peritura. De his scriptum est: (Psal. 75.) *Dormierunt somnum suum, & nihil inuenerunt.* Nihil est, charissimi, pace dulcius: si tamen saporem eius, amaritudine plenum pectus

A non excludat. Breuiorem quidem admonitionem debueram, quam prolixam non parua vestri consideratio, & diu in vobis iurgiis excitata frõs, protulit. Vsus est, multa peccantium stricta allocutione non corrigi: & effusionem plurimi, quã in delictis habuerunt, in monitoriis sermonibus hanc requirunt. Me satis est, & diligẽtiæ vestræ; & iussis cœlestibus obscutum. In his, quæ secuta sunt, locum sermonibus non relinquam: quia hęc refero, mundi caput Romam, per vestras intentiones esse prostratam, & nutricem Pontificii B cathedram, quasi vltimum videre sedile despectam. Cuius vocem beatus Paulus excepit, & illa, qua semper vsus est, eloquii innotuit libertate, (Gal. 2.) Apostolorũ principem lenitatis incessent, quod fluxis & profligatis mentibus: parentis adhuc seruaret affectum, nec in profundum ductis vlceribus ferro medicante succurreret, rescindenda docens laminis secreta morborum, & manifestæ desperationi salutiferum esse vulnus adhibendũ: ne dum manus medici per pietatem à sectione corruptæ carnis suspenditur, de abstinentia teli inuitetur exitium: quia parcit ægris dextera, curandos interficit. Nec grandis est differentia, vtrum lætum inferas, an admittas. C Mortem languentibus, qui cum possit, non excludit, inflixit. His ergo aduersus eos oris ianuam patefecit alloquiis: (Rom. 2.) *Omnis, qui iudicas, in quo alium iudicas, teipsum condemnas. Eadem enim, quæ iudicas, agis. Scimus enim, quia iudicium Dei est secundum veritatem in eos, qui talia agunt.* Et iterum: (Rom. 14.) *Beatus, qui nõ iudicat semetipsum in eo, quod probat seipsum.* Quænam est ratio vt prædicet non furandum, qui furatur, & prodigam verecundiæ frontem, nube vestiat impugnationis alienæ? (Dist. 11. Nemo recte.) Nemo rectè monitoris personam accipit, nisi qui actibus suis errata condemnat, & amorem innocentiæ, conuersatione demonstrat. Nam adiacet etiam Publica- D nis, amica moribus vitia damnare sermone, & sceleratoribus linguæ officiis punire quod diligunt: quasi non quoddam genus sit maiorum excessuum, dare rei affectum labiis quam mente despicias, & ingenii virus colloquii melle vestire. Hæc sic ago, quasi vobis esset pudor pudicitiæ venustis adspectu, liceret accusare doctorem: & aduersus electum, oris liuidi morsus aptare, cum ante futuri præscius, per epistolam ad vos datã, plena vana voce commonuissem: (Rom. 8.) *Quis accusabit aduersus electos Dei? Deus, qui iustificat. Qui est qui condemnet?* Et iterum: (Rom. 2.) *O homo, qui iudicas eos, E qui talia agunt, & facis illa, putas quoniam effugies iudicium Dei? An diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis contemnis?* Accusatis malitiã, (Rom. 1.) repleti iniquitate, fornicatione, immunditia, auaritia, nequitia, inuidia, homicidiis, contentione, dolo, malignitate, superbi, elati, inuentores malorum, parentibus non obedientes, insipientes, incompositi, sine affectione, sine misericordia: docetis fornicatoribus neminem esse miscendũ, adulteri Laurentii aut sequaces, aut prauii, per quos ille aut exercuit, quæ habebat toxica, aut F effundens demonstrauit, quæ accepit: post illam illecebrosæ communionis maculam, & pestem toto orbe execrabilem, sacerdotes Dei, quasi obsoleta comparatos communione, culpatis. Reos putatis esse, qui subiere consortium, nullo teste conuicti: & sectamini hominem, toto Ecclesiasticæ inscriptionis non dicam stylo, sed ense perfossum. Quod licet, non licet: & quod non licet, licet. Quemadmodum Iamnes & Mambres restiterunt veritati, (2. Tim. 3.) sic & vos mente reprobi circa fi-

dem, proditores, proterui, inflati, amantes voluptatem magis quam Deum, habentes speciẽ quidem pietatis, virtutem autem ipsius abnegantes. O vim doloris interni, qui nequit expedire, quod concepit, qui profundis ingestum visceribus loquendi affectum, quem imperat, vi irrumpit. Nihil vobis vltra plus eloquar: quod de oratione remanet, lamenta supplebunt. Post hæc si inter manus medicorum curatione ægrescitis, nec aliqua cœptæ salutis consideratio vos reducit, saltẽ orbis parentem vrbem vestrã respicite. Ipsa vos, post defensores suos Apostolos, mœrens aggreditur, ipsa compellat, & si quid est pietatis, in reliquum orditur impetratura sermonem, ne me, quam Dei summi templa, repudiatis phanorum cultibus, & nouæ lucis nitore gaudentem, fecerunt esse conspicuam: quam post sacella sordentia, & multo pecudum tabo polluta, ab hostiarũ cruore, Dominici & Apostolici sanguinis effusione purgauit: quam reducta post longum sanitas febrium fecit delubra contemnere: nam à victimis liberauit oblatio, quæ pacem Christi post idolorum inimicitias acquisiuit: cui non fuerunt pene numerosiora dona, quam numina: quam religio sua reddebat varia deuotione mendicam: quam egestas oppresserat, frequentia à diis suis beneficia postulantem: quæ Curios, Torquatos, Camillos, quos Ecclesia non regenerauit, & reliquos misi plurimæ prolis infœcunda mater ad tartarum, dum exhaustis emarcui male cœca visceribus: quia Fabios seruata patria non redemit, Deciis multo sudore gloria parta nihil præstitit: profligata est operum sine fide innocentia: criminosis iunctus est æqui obseruantissimus, quia Christum ignorauit, Scipio. Per totam vellem stylum ducere, si orbatæ pectus sustinere pateretur, insaniem. Sed quisquis lamentationis transacta relegit, lachrymarum tempora videtur optare. Nemo creditur odisse, quorum relatione non læditur. Qui siccam faciem de filiorum funeribus referens seruat, certo teste crudelitatis arguitur. Illa posteritas plus mœroris attulit perdita quam iocunditatis acquisita. Relegamus tamen, quibus mutata sunt ista successibus. Ecce iã in illo sacrario Libertatis, nihil seruile de idolorum cultibus inuenitur: ecce * honorum corona, orbis genius, flos Romanus, quæ diu venerata est, plena sanctitate calcat altaria: ecce iam curia mea ad cœlum vocatur, laudatur, accipitur. Nec possum dicere, perdidisse me sobolem post gratiam baptismi, quam vel repentina mors abstulit. Multos trabearum & curulium possessores, supremus regnator sine dispendio cultus aut dignitatis amplectitur. Pene iam terreni munificentia triumphi diuinum mereatur affectum, & hoc ad Christi * gloriam proficit quod mundo studetis esse venerabiles. Mentior, nisi egena agmina aduentum consulatus vestri in subsidia miseriarũ præstolantur. Etenim purpura vestra, qua animi vocabulum nobilitatis, * subripientem miseris vestimentorum largitate * pellit algorem. Prope iã iterum necessitatibus ferunt auxilium decora fastorum, & veteri infidelitate deposita, in tali præparatione census dispendia, efficiuntur lucra animarum. Ecce nunc ad gestatoriam sellam Apostolicæ confessionis, vel admittunt limina candidatos, & vberibus gaudio exactiore fletibus, collata Dei beneficio dona geminantur. Quis tempore, quo preciosis siccamus vbera partubus, quo prolem nostram æterna genitrix, rursus paritura, nũc suscipit, cuius post primam natiuitatem grãdæuis

honorum.

gratiam.

subripientem. depellit.

Pag. 547

A fœtibus aluus impletur, quæ mihi prolem regenerando dulcem facit esse, quam peperi, quæ ad se venientes senium facit exuere, & ad vitæ principia redire contractos: quis hanc felicitatem, rogo, interpellatione commutat? Quis per discordiam viperina mente compositam, aurei mihi seculi iubet perire beneficia? Quis in renouatione mea occarum clandestinus inspirat, & qui blandæ frontis speciem inimicitiis vires acquirit: Generosam in tali negotio prosapiam non agnosco. Si qui sunt tamen summorum, quos vilibus tẽpestatis huius procella sociauit, aliis authoribus facinorum participatione maculantur. Splendor B sanguinis, etsi communionem criminum incurrit, nescit tamen ducem se præbere peccantibus. Habet forsitan reatum de neglecta cautione, nõ habet dignum supplicium de scelerum principatu. Sub quadam verecundia iungitur delinquentibus, qui ad adulta iurgia conuocatur. Non meretur desperationem perditi, in quo facilis tantum credulitas improbatur. Vos potius video triuiorum germina. Vos agnosco: in quibus naturæ vilitas conuenientes sibi mores peperit, quos denegasse claritas fuerat, qui per mentitæ titulum religionis gaudetis impunitate vitiorũ: quorum labia nunquam aut honorum sapor teC tigit, aut quietis: qui fas omne origini parendo violatis, quos de latebris & specubus productos, præsens causa monstrauit. Quis ante concinnationem mali huius, qui essetis, agnouit? Diu fouistis secreta, quibus vos nox generationis abdiderat. Redite potius ad amicam cæcitatem, nobis serenam & diurnam lucem relinquite. Concordiam Ecclesiæ aut absentia, aut correctione præstate. Si tamen vultis vos numerari inter splendidas prosapias, actuum emendatione cognoscam.

NOTÆ
in Libellum Ennodii.

D

*Ennodius Consulari progenie natus, Messala Consuli, ad quem epigramma scripsit, coniunctus, ex Sponso nobilis ac prædiuitis puellæ in meliorem statum collocatus, cum sponsa cœlibem sanctamque vitam professa esset, factus est Ticinensis Ecclesiæ Diaconus. Post hæc incidens in mortalem ægritudinem, ope sancti Victoris curatus est, vt suis ipse scriptis affirmat. Epiphanij Ticinensis, Laurentij Mediolanensis, aliorumque Episcoporum vitas descripsit. Cumque Schismatici superiore Concilio condemnati aduersus illud scri*E*psissent libellum hoc titulo prænotatum:* aduersus Synodi absolutionem, *eoque prædictam synodum acerbissime carpsissent, iussu eiusdem S. Synodi scripsit hũc apologeticum libellum, qui dum patribus oblatus fuisset, in consessu eorundem iussus est legi, & postea omnium suffragio non tantum inter acta synodalia; verum etiam inter Pontificia decreta adnumerari meruit. Huius libelli auctoritate, monituq; Regis Theodorici, Schismatici ad concordiam & communicationem Ecclesiæ redierunt, Romanoque Pontifici Symmacho se rursum subiecerunt. Scriptis igitur hac de re* F *literis, Theodoricum Regem de Ecclesia optime meritum, quantumuis impius esset & Arianus, summopere commendat. Hic est idem ille Ennodius, qui ex Diacono Ticinensis Ecclesiæ, factus est Episcopus, ad quẽ Hormisda Pontifex epistolas infra extantes scripsit, & quem binis vicibus ad Anastasium imperatorem legationis munere fungentem ablegauit. Hoc libello refutat decem plus minus aduersariorum obiectiones & calumnias. Quarum prima est: Non omnes sacer-* I.

Ennodij vita & acta.

Oratio scripti libelli.

Calumnia Schismaticorum

*II. *dotes ad Synodum regia auctoritate vocatos. Secunda,* A
*III. *non omnes qui interfuerunt, consensisse. Tertia, Im-*
pugnatores summi Pontificis non auditos, eorumque
IV. *accusationes non esse refutatas. Quarta, quod Epi-*
scopi refragati fuerint regia iussioni, cum in synodo
dixerunt, non esse Regis synodum conuocare; sed ipsius
V. *tantum Romani Pontificis. Quinta calumnia erat,*
qua exprobrantes addebant, quod per defensionem iu-
rium sedis Apostolica, nihil aliud ab iis pratensum esse
videretur, quam asserere, Petrum & successores eius,
cum priuilegiis sedis etiam peccandi licentiam à Do-
VI. *mino accepisse. Sexta erat, Ex eo quod Symmachus* B
se iudicio Episcoporum prasentem statuerit, falsum
videri, quod pratendebatur à Catholicis sedis Apo-
stolica Prasulem, minorum sententia non esse subii-
VII. *ciendum. Septima: Productos testes non fuisse exami-*
natos: quorum testimonia etiamsi domestica forent,
refugisse non debuisset, cum Christus non detrectauerit
VIII. *se seruorum iudicio subiicere. Octaua: Nullum re-*
periri exemplum, quod Papa ad suorum criminum
IX. *defensionem vllum Concilium conuocarit. Nona fal-*
sum esse, quod dicebatur à Rege synodum postulatam
X. *esse. Decima: Non debuisse esse quintam sua causa*
cognitionem spreuisse, qui conuentionem praueniens
cum populorum cœtibus examen intrauit. Has omnes C
obiectiones, quibus rationibus confutet, Lector si le-
gat, facili negotio intelliget.

QVINTA SYNODVS ROMANA, DVCENTORVM OCTODECIM Episcoporum sub Symmacho Papa, tempore Theodorici regis, indictione nona, anno Dom. 503. celebrata.

POst consulatū Auieni, cum in vnum, annuente Domino, ante confessionem B. Petri Apostolorum Principis resedissemus, S. Synodus dixit: Libellus, qui synodali authoritate contra eos, qui aduersus quartam nostram synodum, quæ habita est Romæ *Palmari, mutire præsumpserunt, ab Ennodio conscriptus est, coram omnibus deferatur, & in præsentia omnium legatur atque roboretur. Quo recitato, & ab omnibus consona voce roborato, sancta Synodus dixit: Hæc futuris temporibus conseruentur, atque ab omnibus teneantur, & in omnibus seruentur. Hic libellus integerrime synodaliter ab omnibus teneatur, atque inter quartæ & quintæ synodorum nostrarum actiones interponatur, & ita sicut harum synodorum decreta habeatur: quia synodali authoritate conscriptus est & roboratus. Ad quæ ter beatissimus Papa respondit: Iuxta vestram omnium fiat voluntatem, & vt iudicatis, Apostolica habeatur authoritate, & inter Apostolica, quod dicitis, interponatur decreta, & sicut cætera Apostolica ab omnibus teneatur decreta. Ad quæ omnes ter vna voce responderunt, dicentes: Vt fiat, rogamus: Vt fiat, rogamus: Vt fiat, rogamus. Postque clamatum est ab omnibus Episcopis & presbyteris: Illi, qui Papam Symmachum accusauerunt, & damnationem ei inferre tentauerunt, & illi, qui eum iudicauerunt, aut contra nostram synodū garrire, aut scribere præsumpserunt, vt damnentur rogamus. Et paulò post omnes Episcopi & presbyteri voce magna clamantes, dixerunt: Exaudi Christe, Symmacho Papæ vita. Dictum est octies. Cuius sedem & annos:

palam mutire

A Dictum est decies. Vt fiat, rogamus. Dictum est duodecies. Quibus cessatis, Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ dixit: Quoniam fraternitas vestra singulari charitatis studio, pio ac vigilanti affectu, indefessis laboribus ac spiritu viuaci studuistis, venerandi patres, tutelam rerum Ecclesiasticarum fouere, sedem Apostolicam (quæ solida Petri confessione stabilita est) tueri viriliter, cui licet indigni, Domino sic disponente, præsumus: ac paruitatem nostram iam dudum multis afflictionibus impulsam virili protectione defendistis, oblocutoribus & susurrantibus resistendo, qui nouis semper insidiis semper aliquid aduersum nos & famam nostram moliuntur, quos spiritus ille diuisionis continuis exagitat aculeis, quibus est pax inimica, & discordia placens: & quia vestra bonitas curam prouisionis nostræ suis exhortationibus incitauit, * & parilem circa Ecclesiæ tranquillitatem Dei nostri contemplationem animi *præstet, flagitamus, vt circa insidiatores & persecutores nostros mitius agatis. Et licet iuste damnentur, propter misericordiam tamen conseruentur, vt in nobis illa domini declaretur sententia, qua præcipitur, ita fratribus dimitti, sicut C sibi à Domino cupiunt dimitti. De cætero vero, ne vnquam talia non solummodo in Apostolicæ sedis præsule à quoquam præsumantur, sed nec in vllo Christianorum Episcopo vsurpentur. Nō ergo necesse est super his noua cudere, sed vetera recitare atque firmare. Est enim à multis antecessoribus nostris synodaliter decretum atque firmatum, vt oues, quæ pastori suo commissæ fuerint, eum nec reprehendere, nisi à recta fide exorbitauerit, præsumant: nec vllatenus pro quacunque re alia, nisi pro sua iniustitia, accusare audeant: quoniam pastorum actus gladio oris non sunt feriendi, quanquam rite reprehendi æstimentur. D Nec vllos Episcopos suis rebus expoliatos, vel à sedibus vi aut dolo, aut quocunque ingenio pulsos, sicut & vos de nobis iudicastis, aut ad synodum tam prouincialem, quam generalem posse conuocare, aut in aliquo iudicare, antequam cuncta, quæ eis ablata sunt, legibus potestati eorum pacifice per omnia redintegrentur, decernimus. Prius ergo oportet, omnia illis legibus redintegrari, & Ecclesias, quæ sublatæ sibi sunt, cum omni priuilegio suo restitui, & postmodum non sub angusto temporis spatio, sed tantum temporis spatium eius indulgeatur, quantum expoliati vel expulsi esse videntur, E antequam ad synodum conuocentur, & ab omnibus, quisque prouinciæ suæ, Episcopis auditur. Nam nec conuocari ad causam, diiudicari potest expoliatus, vel expulsus: quia non est priuilegiū, quo expoliari possit iam nudatus.

etiam

præstat.

Pag. 506

Matth. 6.

Vnde & antiquitus decretum est: Omnes possessiones, & omnia sibi sublata, atque fructus cūctos ante contestatam litem, præceptor aut Primas possessori restituat. Et alibi scriptum habetur: Ille, qui violentiam pertulit, vniuersa in statu, F quo fuerant, recipiat: & quæ possidet, securus teneat. Et alibi in synodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur statutum: Redintegranda sunt omnia expoliatis vel eiectis Episcopis, præsentaliter ordinatione Pontificum, & in eorum, vnde abscesserunt, potestatem funditus reuocanda, quacunque conditione temporis: aut dolo, aut captiuitate, aut virtute Maiorum, aut per quascunque iniustas causas res Ecclesiæ, vel proprias, aut substantias suas perdidisse noscun-

3. q. 1. Redintegrāda sunt.

tur ante accusationem, aut regularem ad synodum vocationem eorum, & reliqua. Est etiam in antiquis Ecclesiæ statutis decretum, vt qui aliena peruaserit, non exeat impunitus, sed cum multiplicatione omnia restituat. Vnde & in Euangelio scriptum est: Quod si aliquid defraudaui, reddo quadruplum. Et in legibus seculi cautum habetur: Qui rem subripit alienam, illi, cuius res direpta est, in * vndecuplum, quæ sublata sunt, restituat. Et in lege diuina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi sui. Et dicet omnis populus amen.* Talia ergo non præsumantur absque vlla vltione, nec exerceantur absque sua damnatione. Accusatoribus verò inimicis, vel de inimici domo prodeuntibus, vel qui cum inimicis immorantur, aut suspecti sunt ne credatur: ne irati, nocere cupiant: ne læsi, vlcisci se velint.

In Act. Ioan. lib. 4.

Luc. 19. 12 q. 2 Iniu.

decuplum.

Deut. 27.

3 q. 5 Accusatorib. vero.

Quid ad hæc vobis (charissimi fratres) videtur; prudentia vestra pro Ecclesiastica quiete vel indemnitate, vniuersi edicite. Vniuersa synodus dixit: Episcopalem persecutionem, & Ecclesiarum abscissionem, vel ad vastationem atque seruorum Dei infectationem, fulti prædicta auctoritate & omnium sanctorum Patrum prohibitione, vestraque consolatione, communi tractatu pariter in futurum robuste ac veraciter amputantes, sanctorumque patrum statuta firmantes, expressis sententiis sancimus, ne vnquam talia à quoquam nostris aut futuris temporibus præsumantur. Et silentio facto, Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit: Quod si aliqui hæc transgressi fuerint, & talia præsumpserint, quid super his vobis videtur, pari adunatione manifestate. Cumque surrexissent, & paulò post iterum consedissent, vna voce dixerunt: Si quis hæc, quæ hodie in hac sancta Synodo prohibita sunt, infringere præsumpserit, aut voluntarie transgredi tentauerit: si clericus est, gradu proprio penitus careat. Si verò monachus aut laicus fuerit, communione priuetur. Et si non emendauerit vitium, anathemate feriatur. Secretas verò insidias vel manifestas, pontificib. à quibuscunque illatas, vel ea, quæ huius S. Synodi sententia complectitur, si quis ad * Ecclesiæ pertulerit notitiam, potiatur honore: & hi, qui aduersa eis moliuntur, sicut à S. Patribus dudum statutum est, & hodie synodali & Apostolica authoritate firmatur, penitus abiiciantur, & exilio, suis omnibus sublatis, perpetuo tradantur. Hæc verò, quæ in hac S. Synodo statuta sunt, & ea, quæ in libello, quem Ennodius nostra authoritate conscripsit, sicut in præsentia nostra relecta sunt, vt propriis manibus roborentur, rogamus, atque vt in perpetuum conseruentur, (sicut prædictum est) vestra Apostolica authoritate firmentur. Symmachus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ Episcopus, dixit: Acclamationes vestras, synodique iudicium præsentia suscipient gesta. Adiecitque & dixit: Ea, quæ ad succidendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ pontificibus præsumptionis morbus, quibus status affligi solet Ecclesiæ, seruorumque eius, deliberatio religioni congrua pacique constituit, perpetua socientur firmitate: vt annuente Domino, quem custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat, atque omnis qui sine personæ alicuius * distinctione * venire præsumpserit, imposita superius districtione plectatur. Vniuersa synodus dixit: Vt fiat, rogamus. Dictum est decies: Vt scandala amputentur, & insidiæ atque detractiones erga Episcopos vitentur, rogamus. Dictum est duodecies. Et facto silentio, vniuersi in S. Synodo congregati, clamantes, dixerunt: Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est octies. Hic est pax cum Symmacho. Dictum est octies. Cuius sedem & annos. Dictum est decies. Vt de præsenti fiat. Dictum est duodecies. Et paulò post, cum resedissent, facto silentio, vniuersa Synodus dixit: Quisquis clericorum, aut monachorum, aut laicorum, tam maioris ordinis, quam etiam inferioris, post hanc formam à nobis prolatam, his decretis contraire præsumpserit, statutis canonicis, velut schismaticus percellatur. Et subscripserunt:

3 q. 5 Accusatorib. vero.

Ecclesiastica.

districtione. contraueniré

Cælius Symmachus Episcopus sanctæ Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, huic statuto, à nobis inspirante Domino peracto, subscripsi.

Laurentius Episcopus Ecclesiæ Mediolanensis, huic statuto, à nobis inspirante Domino peracto subscripsi.

Petrus Ecclesiæ Rauennatis Episcopus, huic statuto à nobis, inspirante Domino, peracto, subscripsi.

Eulalius Episcopus Ecclesiæ Syracusanæ, huic statuto à nobis inspirante Domino peracto subscripsi.

Felix Episcopus Interamnensis, subscripsi.

Stephanus Episcopus Cordubensis, subscripsi.

Fortunatus Episcopus Ecclesiæ Valensis, subscripsi.

Benignus Aquæuiuensis.
Ioannes Spoletanus.
Romulus Prænestinus.
Stephanus Venusinus.
Candidus Tiburtinus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Fulginatis.
Chrysogonus Albanensis.
Eutychius Tranensis.
* Amandus Potentinus. Iuuentin.
Laurentius Bobiens.
Molentius Centumcellensis.
Eusebius Fanestrensis.
Romanus Nomentanus.
Propinquus Trebiatis.
Asterius Aquinatis.
Syluanus Veliterninus.
Epaphroditus Tamassenus.
Quintus Phociensis.
Helias Bleandrenus.
Paulus Tripolitanus.
Polycarpus Gabalenus.
Patricius Cressensis.
Menecrates Caryssensis.
Florentinus Sardeorum Lydiæ.
Iulianus Hypepennus.
Paulinus Perperennensis.
* Meonius Nysenus. Mæonius.
Proterius Myrrhinens.
Hesperius Pytanensis. Pag. 549
Olympius * Euazonensis. Euazomens.
Rufinus Brulitanus.
Philippus * Neasaulitanus. Theodosiopolitanus.
Isaac Elearchiæ.
Basilicus * Palescepsis. Palæapolitanus.
Didymus Lapetensis.
Iustus Firmanus.
Ariston Ostiensis.
Augustus Liparitanus.

Busticus Buxentinus.
Venantius Senogalliensis.
Victor Lunensis.
Innocentius Tiferninus.
Bonifacius Foroflaminiens.
Sebastianus Soranus.
Atellus Populoniensis.
Elpidius Volaterranus.
Proiectitius Foronouanus.
Veneriensis. * Venerius Polensis.
Colonius. * Colonius Foroclodiensis.
Probus Camarinensis.
Vindemius Antiatenus.
Proculeianus Sepinatis.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius Vulturnensis.
Martianus Elitius.
Bassus Mutinensis.
Pacatianus Comachlensis.
Maras Cordilulensis.
Macedon Magidensis.
Marcellinus Ilidensis.
Paulus * Plogonensis.
Theodorus Lysimensis.
Neon Syluiensis.
Theophilus Acrassensis.
Epiphanius Pergensis.
Leucius Phani Apollinis.
Alcimedes Celandiensis.
Eupythius Stratonicæ.
Dionysius Attaliensis.
Andreas Salenus.
Amachius Sectoriensis.
Croton Pertensis.
Philippus Balburensis.
Theodorus Antiphellenus.
Leontius Araxenus.
Antipater Caunenus.
Esaias * Eleitanus.
Cratinus * Panemutens. Gratianus.
Andreas Tlosorum. Flaminensis.
Nicolaus Atallenus. Panormens.
Romanus Bubonensis.
Onesiphorus Iconiensis.
Neoptolemus Cornensis.
Paulus Derbensis.
Plutarchus Lystrensis.
Eugenius Canorum.
Rufus Hydæ.
Tyrannus Homonadensis.
Acholius Larandenus.
Proclus Argilenus.
Leótius Magnesię Mæandri.
Mamas Anemurii.
Cyriacus * Ægeæ.
Valerianus * Bastianensis. Badetanus.
Photinus Ghytrennus.
Echius Arsinoënsis.
Soter Theodosiensis.
Heliodorus Amathuntis.
Olympius Constantiensis.
Batrachus Naxi insulæ.
Tryphon Chii insulæ.
Florentius Mitylenæ insulæ.
Ioannes Rhodiensis insulæ.
Gennadius Mosinensis.
Euandrus Diochiæ.
Ioannes Trapezopolis.
Philippus * Ægritanus. for. Aeginitanus.
Thomas Theodosiopolitanus.
Gennadius Acmonensis.

A Charites Dionysiopolitanus.
Paulus Aristensis.
Matthias Themisoniensis.
Eulalius Sibliensis.
Amphilochius Sidensis.
Gaius Sysdrensis.
Eudoxius Itoanen.
Marcellinus Corydallensis.
Eusebius * Cotyaiorum.
Obrimus Coracesii.
Romanus Myrensis.
Aristocritus Olympensis.
B Eudoxius Chomatensis.
Palladius Candybens.
Cyrinus Patarensis.
Stephanus * Lymirensis. Limiréns.
Zenodotus Telmessi.
Maximus * Cimolensis. Retilensis.
* Musonius * Lymenens. Musonius.
Florentius Adrianopolis.
Bassonas * Neapolitanus. Neapolitanus.
Messalinus Laodicens.
Fonteianus Sagalassenus.
Olympius Sozopolis.
Alexander Seleuciens.
Valerianus Aphrus.
C Eusebius Clazomenus.
Thomas Valentinianopolis.
Thomas Alalcomenus.
Pergamius Antiochenus.
Eutropius Adadens.
Paulus Philomeliens.
Stategius * Polybotens. Polybotens.
Basilius Nacoliæ.
Eustochius Docimeus.
Cyriacus Eucarpiens.
Abertius Hierapolis.
Epiphanius Mydaiens.
Philippus Lysiadis.
D Mocinius Hepheſtiens.
* Myrus * Euladrens. Otrius. Eliandrens.
Eusebius Dorylei.
Marinianus Synnadensis.
Calandion * Alicarnassenus.
Ioannis Gnidi.
Theodoretus Alabandenus.
Tynchanius Apolloniens.
Longinus Apamenus.
Theotecnus Tyri.
Eorticius Metropolitanus.
Cyrus * Siniandens. Siniandens.
E Libanius Parilycaoniæ.
Modestus Sebasteus.
Daniel * Cadis. Cadiens.
Nunechius Laodiceę Trimitarię.
Aquilas * Aurocyrorum. Aureocrenorum, Aeriisensium.
Ioannes Amyzonens.
Eupythius Stratonicens.
Menander Heracleus * Lemnos. Lemni.
Papias Pressonens.
Flaccus Iassens.
Ioannes Alyndens.
F Dionysius Antiochenus.
Critonianus Aphrodisius.
Æthericus Smyrnens.
Stephanus Ephesinus.
Patricius Adramytenus.
Daniel Lampsacenus.
Hermias Abydensis.
Theosebius Ilii.
Stephanus Patauii Asiæ.

Pionius Troadensis.
Eulalius Pioniensis.
Dauid Anderanensis.
Thalassius Parii.
Petrus Dardanensis.
Diogenes Cyzicenus.
Olympius Prusiadensis.
Theophilus Adrianopolis.
Apragmonius Tiensis.
Theodorus Heracleensis.
Calogerus Claudiopolis.
Theodorus Xoanensis.
Dablis. Polychronius * Daclis.
Rhenus Iuliopolis.
Etherius. * Ætherius Pompeiopolis.
Petrus Gangrenus.
Antiochus Sinopenus.
Atticus Zelensis.
Himerorum. Vranius * Hyemerorum.
Parabus Andraponensis.
Dolphitensis. Leucadius * Tinniensis.
Euphrasius Laganiensis.
Mysterius Amorii.
Aquilas Eudoxiadis.
Cyriacus Tragmadensis.
Primisensis. Pius * Pentenissensis.

Quinta Synodus Romana finit.

NOTÆ
in V. Synodum Romanam sub Symmacho.

Occasio celebrati Concilij. Quinta Synodus Romana.] *Hoc Concilium celebratum & congregatum est hac occasione. Schismatici superiore Concilio condemnati, qui delictum suum* Pag. 550. *detestati & ad vnitatem Catholica Ecclesia redire debuissent, linguis & calamis superioris anni Concilium perstrinxerunt, editoque aduersus prædictam synodum libello, eam atrocissimis iniuriis & contumeliis prosciderunt. Titulus libello prænotatus fuit iste:* Aduersus Synodi Absolutionem. *Vt ergo Decreta* Acta Concilij. *legitime sancita confirmarent, Episcopi iterum coeuntes, prouinciam maximi ponderis tradiderunt Ennodio Diacono, vt aduersus Obiectiones Schismaticorum Apologeticum libellum scriberet, scriptumque sanctæ Synodo legendum offerret. Quod cum ille præstitisset, libellum in pleno omnium Patrum consessu recitatum, & magno applausu approbatum, non tantum inter Acta synodalia; verum etiam inter Pontificia Decreta adnumerari præceperunt. Deinceps, cum omnes Episcopi accusatores Symmachi & Palmaris synodi condemnari postulassent, Symmachus Papa iisdem Domini exemplo ignoscendum esse persuasit. Reformatum est etiam illud antiquum Decretum, ne extra causam fidei populus Episcopum suum accuset: quodve restituendi sint spoliati Episcopi, antequam coram aliis Episcopis causam dicere cogantur.*

Subscriptio Professio fidei. Ducentorum octodecim Episcoporum,] *In subscriptione plurimi Orientales nominantur, qui Concilio Chalcedonensi ante annos quinquaginta duos interfuerunt; & quorum post decem annos à tempore dicti Concilij nulla mentio reperitur. Vnde probabile esse apparet, quod hæc subscriptio non sit Romana; sed alterius cuiusdam synodi longe ante hæc tempora celebrata. Baron. anno 503. num. 9.*

A

SEXTA SYNODVS ROMANA, SVB SYMMACHO PAPA,
habita tempore Theodorici regis, sub die Kalend. Octob. de inuasoribus rerum Ecclesiasticarum.

CVm in vnum apud B. Petrum Apostolum sancta sexta Synodus, canonice à B. Symmacho Romæ congregata, resedisset, Symmachus B prædictus episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, eidem synodo præsidens, dixit: Quoniam religiosus, sancto Spiritu congregante, conuentus hortatur, vt quæcunque pro disciplina Ecclesiastica necessaria sunt, cura diligétiore tractemus: nos enim & Apostolicæ sedis moderamine compellimur, & Ecclesiasticarum rerum dispositione constringimur, sic canonum paternorum decreta librare, & retro præsulum, antecessorumque nostrorum decreta metiri, vt quæ præsentium necessitas temporum restaurãdis Ecclesiis relaxanda exposcit, adhibita diligéti consideratione, quantum fieri potest, auxiliante C Domino, temperemus: quia nos (qui potissimi sacerdotis administramus officia) transgressionum culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inuenti: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentię sacerdotum. Sane reatu maiore delinquit, qui potiore honore perfruitur: & grauiora facit vitia peccaminum, sublimitas dignitatum. Ideo tacere non debemus, sed ea, quæ necessaria fore agnouerimus, viriliter corrigere & emendare satagamus, & ea quæ nociua sunt, extirpare (prout Dominus dederit) non negligamus. Ab D vniuersis Episcopis & presbyteris acclamatum est: Exaudi Christe, Symmacho Papæ vita. Dictum est sexies. Hæc confirmamus, & hæc docemus. Dictum est octies. Doctrinæ vestræ gratias agimus ingentes. Dictum est decies. Ista teneantur, & ista obseruentur rogamus. Dictum est duodecies. Dignus Papa, dignus Doctor.

Et facto silentio, Symmachus Episcopus dixit: Communis dolor & generalis est gemitus, quod intra Ecclesiam nostris & retractis temporibus de inuasione rerum Ecclesiasticarum, & E vexatione sacerdotum cognouimus, quæ res non nos solos, sed omnes Domini tangit sacerdotes. Et licet hæc à prædecessoribus nostris iã prohibita sint, & tales præsumptores damnati, & à sanctis canonibus anathematizati: ne tamen denuo præsumantur, est etiam super his promẽda sententia, vt qui eorum casum non timent, timeant saltem eorum perpetuam damnationem: & quod sæpe præsumitur, sæpius vt inhibeatur, necesse est.

Sancta Synodus dixit: Hæc, ne fiant, denuo F synodali conuentu, prouida beatitudinis vestræ sententia eneruari conuenit, & ne in exéplum remaneat præsumendi, funditus extirpari.

Symmachus episcopus dixit: Modo, quia Deus præsentiam vestram votiuam mihi concessit, necesse est rem fieri firmam, quam credo Ecclesiasticis facultatibus conuenire, vt agnoscant omnes, quos vanus furor & auaritia excitauit, talia absque vltione non posse præsumi. Sup. cap. 1. Synodi Rom. 1. sub Sym.

Sancta Synodus dixit: Scimus prouisionem vestram necessariis studere, & ideo in vestra est potestate, sequenda disponere.

Symmachus

Symmachus Episcopus Catholicæ Ecclesiæ vrbis Romæ, dixit: Magna quidem venerando & sacerdotali debetur cultura proposito, cui imminet de studio, quæ recta sunt, non de necessitate, disponere. Sed quoniam in aliquibus, aliena postulantibus vitiorum mater auaritia, repudiatis honestatis repagulis, totum putat expedire, quod libet: & ita, dum prædæ inhiat, patientia supernæ pietatis abutitur, expectantibus correctionem cœlo moderante, iudiciis se existimant non teneri, cum clarum sit, quod apud certos in occasionem rapiendi procedat diuinæ mora sententiæ. Sed nobis, quos pastoralis cura & Ecclesiastica adstringit pro dispensatione certa ratio reddenda substantiæ; opus est, vt sollicitudinem nostram non solum ad præsentia, sed ad * futura secula porrigamus, ne ad animæ nostræ detrimenta contingat, si hi, qui possunt statutis debere innocentiam, præsumentes de libertate, deliquerint, cum religiosa possint & nostra & successoris nostri potestate fulciri, legibus Ecclesiasticis seruientes. Sancta Synodus dixit: Scimus Spiritu Dei cor vestrum esse succensum, & instinctu Dei vos ita loqui. Quapropter omnibus summopere conuenit obseruare, vt oblationes fidelium à nemine præsumantur absque consensu & voluntate Episcopi, in cuius dignoscuntur esse parochia & potestate, nec possideri vel damnari tententur: quoniam nonnulli memores sui, pro remissione peccaminum suorum, & pro æternæ vitæ mercatione, de facultatibus suis tam rerum immobilium, quàm & mobilium, quædam vero per scripturas Ecclesiis tradiderunt, & Deo creatori suo perpetualiter habenda dederunt: quę econtra à diuersis Deum minus timentibus, eatenus mortifera calliditate tenentur, vt aliorum oblatio illis pertineat ad ruinam. Nec intueri corde possunt diem iudicii, dum nimiæ cupiditatis delectantur ardore. Vnde precamur, vt antiquorum patrum regulas, quę modo propter incuriam quorundam quasi oblitæ habentur, renouetis: & tale iudicium super eis fiat, vt aut manifeste hæretici, quia Ecclesiam Dei scindunt, & anathematizati, atque ab Ecclesia Dei extorres habeantur: aut per satisfactionem Ecclesiæ ad pœnitentiam, & demum iuxta regulas Ecclesiasticas ad reconciliationem, & si digni inuenti fuerint, ad communionem recipiantur. Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ dixit: His ergo rite propensis, ne illi in ruinam incidant, & perpetuo damnentur exitio, & sancta Ecclesia, precioso Christi sanguine redempta, restauretur, eique pie famulantes non opprimentur, sed releuentur mansura cum Dei nostri consideratione vna cum vestro iudicio sancimus, vt quicunque immemor aut memor interitus sui, res Ecclesię delegatas & Domino oblatas, absque proprii Episcopi iussu possidens, præsumpserit deinceps tenere, quocunque in loco & veritate competta, res Dei seruis suis dissimulauerit, aut tenuerit reformare, liminibus Ecclesiæ ab Episcopo eiusdem loci prius arceatur. Indignę enim ad altare Dei properare promittitur, qui res Ecclesiasticas audet inuadere, aut iniuste, id est, sine licentia Episcopi possidere, aut iniqua vel iniusta defensione in eis perdurat. Necatores etiam pauperum iudicandi sunt præfixo tenore, &, si non emandauerint vitium extirpandi. Debet tamen esse prouisio, vt vindictam admonitio manifesta præcedat, & res vsurpatas iniuste qui abstulit, aut iniuste ablatas retinet, æquitate patro-

A cinante legibus restituat. Quod si neglexerit, & necessitas compulerit, demum prædonem sacerdotalis districtio maturata percellat. Neque quisquam per* internas res Deum defensare nitatur, quia Dei potentia cunctorum regnorum terminos singulari damnatione concludit. Quod si præsumpserit, & ipsius offensam, & prędictæ damnationis periculum sustinebit. Competitoribus etiam huiusmodi frena districtionis imponimus, qui facultates ecclesiæ sub specie largitatis regiæ, vel cuiuscunque potestatis, improba subreptione persuaserint. Sera namque his rebus pœnitudine B commouemur, cum iam transactis temporibus contra huiuscemodi personas, canonum suffulti præsidio, se sacerdotes Domini erigere debuissent, vt non mansuetudo indulgentiæ, ad similia perpetranda improborum audaciam adhuc quotidie prouocaret. Nunc tarde, iniuriarum mole depressi, damnis quoque Dominicis compellentibus, excitamur. Quod si is, qui res Dei competit, in aliis, quam vbi res agitur, maxime solet territoriis commorari, sacerdotem loci ipsius, vbi habitat huiusmodi prauitate contemptus: neglectu personæ episcopus literis instructum reddat. Tunc antistes, ipsius C fratris anxietate comperta, aut peruasorem rerum Dominicarum admonitione corrigat, aut prætaxata canonica districtione condemnet. Vnde & in canonibus, in Gangrensi ecclesia apostolica authoritate conditis, de fructuum oblationibus, quæ ministris Ecclesiæ debentur, & de his, quæ in vsus pauperum conferuntur, scriptum habetur: Si quis oblationes Ecclesiæ accipere, vel dare voluerit præter episcopi conscientiam, vel eius, cui huiuscemodi sunt officia commissa, nec cum eius voluerit agere consilio, anathema sit. Et iterum in eodem Concilio: Si quis D oblata Deo dederit vel acceperit præter episcopum, vel eum, qui constitutus est ab eo ad dispensandam misericordiam pauperibus, & qui dat, & qui accipit, anathema sit. Valde iniquum ergo, & ingens sacrilegium est, vt quæcunque vel pro remedio peccatorum, vel salute, vel requie animarum suarum vnusquisque venerabili Ecclesiæ contulerit, aut certe reliquerit, ab his, quibus hæc maxime seruari conuenit, id est, Christianis & Deum timentibus hominibus, & super omnia à principibus & primis regionum, in aliud transferri vel conuerti. Propterea, qui hæc non præuiderit, & aliter quam scriptum est, prædia ecE clesiis tradita petierit, vel acceperit, aut possederit, vel iniuste defenderit, aut retinuerit: nisi cito se correxerit, quo iratus Deus animas percutit, anathemate feriatur: sitque accipienti, & danti* & possidenti anathema, & institutæ pœnæ contubernium assiduum. Nec aliquo se ante tribunal Christi obstaculo muniat, qui à religiosis animabus ad substantiam pauperum derelicta, contra fas sine aliqua pietatis consideratione dispergit.

Ab vniuersis Episcopis & presbyteris acclamatum est: Vt hæc penitus abscindantur, roF gamus. Dictum est quinquies. Vt hæc amputentur, precamur. Dictum est sexies. Vt res ecclesiæ, quibus traditæ sunt, intemerato iure seruentur, rogamus. Dictum est septies. Vt secundum hoc, quod prosequuti estis synodali conuentu, per omnia fiant, vnanimiter deprecantes, rogamus. Dictum est octies. Vt in pręsumptoribus vindicetur, rogamus. Dictum est decies. Vt disciplina seruetur, rogamus. Dictum est vndecies. Quæ male admissa sunt, per vos

Pag. 551. internas defensare.

16.q.1. Si quis oblationibus. Gang. conc. c. 7. ad... c. Gang. conc. & 8. ...

vel

corrigantur. Dictum est duodecies. Vt illicita facta amputentur ita, vt deinceps non fiant rogamus. Dictum est tredecies. Vt apostolica ordinatio illibata seruetur. Dictum est quatuordecies. Dignus Papa, quod non licet, non fiat. Dictum est quindecies. Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est sexdecies. Vt canones custodiantur, rogamus. Dictum est quindecies. Vt ordinatio Apostolica seruetur. Dignus Papa, Dignus Doctor. Dictum est nouiesdecies. Hæc omnes vnanimiter confirmamus, & vt vnanimiter seruentur, rogamus. Dictum est vigesies. Hæc tenenda, hæc seruanda sunt. Dictum est vigesies. Per dominum Petrum, vt perpetuo seruentur, rogamus. Dictum est vigesies. Qui hæc violarit, in se iuxta prætaxatum modum inueniat. Dictum est vigesies. Et facto silentio, Symmachus episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit: Præsentis diffinitionis formam, quæ iuxta sanctorum patrum est statuta sententia, in omnium ecclesiarum notitiam peruenire decernimus, ne cuiquam pro sua possit ignoratione licere quod non licet. Et qui talia præsumpserint, sciant se prætaxato condemnatos esse modo. Similiter & hoc ad omnium ecclesiarum notitiam, vestra cunctorum exhortatione & iudicio consemus peruenire, & ab omnibus firmiter teneri, quia episcoporum res, Ecclesiæ non dubitantur esse, si in eorum facultatibus simili fuerit crudelitate grassatum, peruasores rerum memoratorum, prædictæ canonum districtionis feriantur vindicta, vt qui moribus propriis ac nulla conscientiæ castigatione corriguntur, saltem ecclesiasticæ & canonicæ vindictæ perfodiantur aculeis. Generaliter vero, quicunque res Ecclesiæ confiscare, aut competere, aut peruadere periculosa, aut sua infestatione præsumpserit, nisi se citissime per Ecclesiæ, de qua agitur, satisfactionem correxerit, perpetuo anathemate feriatur.

16 q. 1. In canonibus §. Generaliter vero.

Similiter & hi, qui ecclesiæ iussu vel largitione principum, vel quorundam potentum, aut quadam inuasione, aut tyrannica potestate retinuerunt, & filiis vel hæredibus suis (vt à quibusdam iam factum audiuimus) quasi hæreditarias reliquerint, nisi cito res Dei, admoniti à pontifice agnita veritate, reddiderint, perpetuo anathemate feriantur. Iniquum enim esse censemus, vt potius custodes chartarum, quam defensores rerum creditarum (vt præceptum est) indicemur. Sanandum est ergo hoc celerius, ne longius execrandus animis morbus inserpat, vt si medicus, cum viderit huius terreni corporis aliquem esse languorem, magnum suæ artis æstimat documentum, si cito quis illius interuentu desperatus euadat, vel cum postea vulnus adspexerit, adhibet fomenta vel cætera, quibus illud posset, quod natum fuerat vulnus, obduci: ac, si id manens sanari non poterit, ne corpus reliquum sua tabe corrumpat, ferro amputat, quod nocebat, quo reliquum integrum seruet & intactum. Præcidendum id ergo est, quod velut puro sanoque nimium corpori vulnus obrepsit, ne cum tardius abstergitur, in ipsis pene visceribus huius mali non exhaurienda post sentina considat. Ferro enim abscindenda sunt vulnera, quæ fomenta non sentiunt. Similiter & illi extorres debent fieri ab Ecclesia, qui sacerdotali admonitione non corriguntur, dicente Domino: (Auferte malum à vobis.) Vniuersa synodus surgens acclamauit: Vt* ista fiant, rogamus. Dictum est octies. Ista seruentur, precamur. Dictum est decies. Vt in perpetuum maneant, & vestra authoritate firmentur. Dictum est duodecies: Exaudi Christe, Symmacho Papæ vita. Dictum est duodecies.

16 q. 1. Ferro abscind. Deut. 13. Esai. 1. Osee. 10.

ita fiat.

Et facto silentio, Symmachus episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, synodo præsidens, dixit: In hoc cognoscimus omnes, quia Deum diligamus, si mandata eius faciamus. Hæc est charitas Dei, vt mandata eius custodiamus, & mandata eius grauia non sunt. Iustus est enim Dominus, & omnia iudicia eius iusta sunt, atque omnia viæ eius misericordia & veritas & iudicium. In manu Dei potestas terræ, cui execrabilis est omnis iniquitas. In manu Dei potestas hominis, & super faciem scribæ imponet honorem suum. Perdit Deus memoriam superborum, & * iniqua gerentium, & relinquit memoriam humilium & bonorum hominum. Hoc autem pro certo habet omnis, qui recte colit Deum, quia vita eius, si in probatione fuerit coronabitur: & si in tribulatione, liberabitur: si vero in * correctione fuerit, ad misericordiam perueniet. Omne enim, quod irreprehensibile est, Catholica defendit Ecclesia. Non licet ergo Imperatori, vel cuiquam pietatem custodienti, aliquid contra mandata diuina præsumere, nec cuicquam, quod euangelicis, propheticisque & Apostolicis regulis obuiat, agere. Iniustum enim iudicium, & definitio iniusta, regio metu vel iussu à iudicibus ordinata, non valet. Nec quicquam, quod contra Euangelicam, vel Propheticam, aut Apostolicam doctrinam, constitutionemque eorum, siue sanctorum Patrum actum fuerit, stabit; & quod ab infidelibus, aut hæreticis factum fuerit, omnino cessabitur. Nociua ergo sancti prædecessores mei damnare confidenter studuerunt, quorum & pusillanimitas mea, licet impar & minima, pro suscepto tamen diuina dignatione ministerio, pedissequa cupit existere. Væ enim erit nobis, qui huius ministerii onus susceptum habemus, si veritatem Saluatoris nostri Iesu Christi, quam Apostoli prædicauerunt, prędicare neglexerimus. Væ erit nobis, si silentio veritatem oppresserimus: qui erogare nummulariis iubemur, id est, Christianos populos imbuere & docere. Quid in ipsius Christi futuro dicturi sumus examine, si sermonum eius veritatem confundimur prædicare? Quid erit de nobis, cum de commissis nobis animabus, & de officio suscepto rationem iustus iudex Christus Deus noster districtam exegerit? Ideo nos oportet semper nociua resecare, & auxiliante Domino, profutura erigere. Vnde obiurgando, hortando, suadendo, blandiendo, * consulendo prodesse, quibus possumus, festinemus, Lingua nostra bonis fomentum sit, prauis aculeus, timidos retundat, iratos mitiget, pigros exacuat, desides hortando succendat, refugientibus suadeat, asperis blandiantur, desperatos consoletur, vt, quia doctores dicimur, viam salutis gradientibus ostendamus. Simus in custodia vigilantes, aditus contra hostis insidias soliciti muniamus: & si quando ouem proditam de commissis gregibus error abduxerit, toto illam annisu ad caulas reuocare Dominicas contendamus, vt de pastoris nomine, quod habemus, non supplicium, sed præmium consequamur. Quia ergo in his omnibus diuinæ gratiæ adiutorio opus est, omnipotentis Dei assiduis precibus clementiam exoremus, quatenus ad hęc operanda nobis & velle tribuat, & posse concedat, atque in ea nos via cum fructu boni operis,

1. Ioan. 5. 1. Ioan. 1.

Psal. 10.

Eccles. 10.

iniqua agentium.

correptione

Dist. 10 Non licet Imp.

11 q. 3. Iniustum iudicium. Ivo in decr. lib. 10 lib. 15 c. 6.

Pag. 552.

Matth. 25.

consolando.

quam se pastor pastorum esse testatus est, dirigat, vt sine quo nihil agere possimus, per ipsum omnia implere valeamus.

Vniuersa Synodus surgens, acclamauit:

Placent omnia, vt perpetua stabilitate firmentur, rogamus. Dictum est octies. Et adiecit, Exaudi Christe, Symmacho vita. Dictum est octies. Vt hæc intemerata seruentur. Dictum est decies. Vt ista intemerato iure custodiantur, precamur. Dictum est duodecies. Qui hæc sponte violauerit, perpetuo anathemate feriatur, rogamus. Dictum est quindecies: Vt decreta nostra confirmes, precamur. Dictum est decies & octies. Et facto silentio, Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, dixit: Acclamationes vestras, synodique iudicium præsentia gesta * suscipiant. Et adiecit: Ea, quæ ad sopiendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ rebus Ecclesiasticis ægritudinis morbos, quibus vniuersalis afficiebatur Ecclesia, deliberatio religioni congrua pacique constituit, firmitate perpete socientur, vt præstante Deo, quem custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat, atque omnis qui sine personę alicuius * districtione * venire præsumpserit, indita superius districtione plectatur. Et subscripserunt.

Cælius Symmachus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ vrbis Romæ, his constitutis synodalibus à me probatis atque firmatis, annuens subscripsi.

Petrus Episcopus Rauennatis Ecclesiæ, his constitutis synodalibus à nobis probatis atque firmatis, annuens subscripsi.

Innocentius Tiferninus.
Felix Interamnens.
Seuerinus Tyndaritanus.
Bonifacius Aquileiens.
Syluanus Veliterninus.
Maximus Bleranus.
Sebastianus Soranus.
Æmilianus Vercellens.
Mercurius Gabinatis.
Maximus Ticinens.
Felix Atelanus.
Cassianus Mutinens.
Rusticus Buxentinus.
Cerentius Siculus.
Propinquus Trebiatis.
Stephanus Venusinus.
Adeodatus Formianus.
Laurentius Bobiens.
Bonifacius Camerinus.
Fortunatus Fulginatis.
Iustus Signinus.
Mercurius Suttinus.
Vindemius Antearinus.
Stephanus Neapolitanus.
Augustus Liparitenus.
Hilarius * Tempsanus.
Valentinus Amiterninus.
Maximianus Perusinus.
Fortunatus Suessanus.
Innocentius Ferentinatis.
Iucundus * Mesenatis.
Trigidius Taurinatis.
Vitalis Fundanus.
Viticanus Celinens. Castus Portuens.
Ioannes Ariminens.
* Aristus Ostiens.

A Proculeianus Sepinatis.
Martyrius Terracinens.
Candidus Tiburtinus.
Victor Lunens.
Aprilis Lateranens.
Asterius Aquinatis.
Atellus Populoniens.
Chrysogonus Albaniens.
Memor Canusinus.
* Amandus Potentinus.
* Colonius Foroclodiens.
B Romanus Numentanus.
Elpidius Volaterranus.
Vrsus Teatinus.
Ioannes Thuritanus.
Cresconius Tudertinus.
Adeodatus Siluæ candidæ.
Innocentius Meuanatis.
Venerius Poliens.
Ioannes Spoletanus.
Rogatus Taurominitanus.
Eustathius Cremonens.
Seruus Dei Veronens.
C Laurentius Bergomatis.
Probus Camarinens.
Eucarpius Messanens.
Dulcitius * sancti Antimi.
Rufentius * Ignatinus.
Leucadius * Melphitens.
Serenus Nolanus.
Euphrasius Laganiens.
Martianus Esinus.
Theoctistus Pessinuntis.
Eutychius Tranens.
Elpidius Thermens. monasterii.
D Fortunatus Anagninus.
Mysterius Amurii.
Paschasius Vulturnens.
Aquilius Eudoxiadis.
Innocentius Forosim Proniens.
Cyriacus Trogmadens.
Felix Nepesinus.
Pius Petenissens. Pag. 553.
Longinus Orestens.
Ioannes Nicopolitanus.
Thalassius Cæsareens.
Constantinus Melitenens.
E * Meonius Nysenus.
Acacius Ariarathirenus.
Firminus Thermus.
Adonius Grauiscæ.
Patricius Tyanens.
Ioannes Arcis.
Theodosius Nazianzenus.
Dorotheus Neocæsareens.
Aristomachus * Colonens.
Cyrus * Cysistren.
Ioannes Sebastiens.
F Cecropius Sebastopolis.
Ioannes Polemoniens.
Gratidianus Cerassuntis.
Atarbius Trapezuntis.
Seleucus Amasenus.
Ioannes Amyzonens.

Sexta Synodus Rom. sub Symmacho, finit.

NOTÆ in sextam Synodum Romanam.

Synodus Romana Sexta.] *Hoc Concilio decretum est, vt inuasores bonorum Ecclesiasticorum, nisi ea restituerint, velut manifesti hæretici anathe-*

matizentur: neque aliter, quam per satisfactionem ad communionem Ecclesiæ admittantur. Additum est, eâdem sententiâ teneri omnes, qui facultates Ecclesiæ sub specie largitatis Regiæ obtinuissent, eo quod Regum non sit de bonis Ecclesiæ decernere. Nec licere Imperatori vel Regi contra diuina mandata & Patrum constituta sibi aliquid quouis modo vsurpare. Paruit decreto Concilii Rex Theodoricus. Testatur enim Cassiodorus var. lib. 2. epist. 29. quod interpellatus ab Eustorgio Iuniore Episcopo pro bonis Ecclesiæ Mediolanensis hæc rescripserit. Quamuis nullos velimus grauamen aliquod sustinere, quos videtur pietas nostra protegere (quia regnantis est gloria subiectorum otiosa tranquillitas) tamen specialiter Ecclesias ab omni iniuria cupimus reddi alienas, quibus dum æquabilia præstantur, misericordia Diuinitatis acquiritur. Et ideo beatissimi viri Eustorgii Episcopi sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ petitione permoti, præsentibus te affatibus admonemus, vt prædiis vel honoribus illius Ecclesiæ intra Siciliam constitutis, tuitionem studeas salui ciuilitate præstare, nec à quoquam cuiuslibet rationis homine contra fas patiaris opprimi, quos decet Diuinitatis intuitu subleuari. *Huic veritati certissimam fidem faciunt, quæ apud Cassiod. var. libr. 4. epist. 17. postea rescripsit de possessionibus Ecclesiæ Narbonensis, & alia rescripta, quæ dedit pro defensione bonorum & iurium Ecclesiarum. Præstitit plane hæc in re Princeps Arianus, quod in pluribus orthodoxis Regibus, proh dolor, etiamnum desideratur. Sed consecutus est in hac vita præmium, qui Dei voluntate frequenter contra hostes gloriose triumphauit.*

Principis Ariani in iura Ecclesiastica beneuolentia.

BYZACENVM CONCILIVM AFRICÆ,

eo tempore, quo persecutio per Trasamundum Regem excitabatur, anno Domini nimirum 504. celebratum, de surrogandis nouis Episcopis.

NOTÆ.

Africa in quas partes diuisa fuerat?

Byzacenum.] *Africa teste Orosio lib. 1. cap. 2. diuisa erat in has prouincias, Tripolitanam: Byzacenam: Zeugitanam: Numidiam, ac denique in Mauritanas Sitifugem, Cæsariensem, & Turgitanam ad extremam oram maris mediterranei positam, Oceano Occidentali confinem. Tripolitana, quæ & Subuentana dicta est, vel Arzugitana Lybiæ proxima, ciuitas primaria est Leptis. Byzacena prouincia in qua est Adrumentum huic confinis est. In Zeugitana huic ab occasu contigua est Carthago. In Numidia Hipporegius & Rusticada, ciuitates insignes Byzacenæ prouinciæ hoc tempore rexerat Trasamundus. Huius eiusdem Primas erat Victor. Nam post sanctum Eugenium Rege prohibente, nullus fuerat Carthaginensi Ecclesiæ antistes alius subrogatus, ea intentione Regis, de qua infra dicemus, verbo Concilium.*

Byzacena quæ?

Trasamundi Regis impium molitio.

Concilium.] *Cum Trasamundus Rex Byzacenæ prouinciæ in Africa præcepisset, ne quis in locum defuncti Antistes subrogaretur, eo quidem consilio, vt absque exerto ad persequendum gladio, ipsæ Orthodoxorum Ecclesiæ aliquo temporis spatio pastoribus orbatæ vniuersæ sua sponte conciderent: eamque ex eo eiusdem prouinciæ Episcopi orthodoxi breui temporis spatio fore prospicerent, vt iussu Regis prohibentis, defunctis Episcopis nouos subrogari, arescentibus truncis absque palmitibus omnes Ecclesiæ desolarentur, hoc Concilium indixerunt, quo sanctissimi Patres magno numero congregati vna omnium sententia decreuerunt, vt non obstante Principis mandato, omnibus Ecclesiis pastoribus destitutis Episcopi constituerentur, idque confestim opere expleuerunt. Quæ autem ex his acciderint, in ipsis S. Fulgentii rebus gestis extant apud Surium die 1. Ianuar. & ab eodem rerum inspectore his verbis accurate narrantur.* Postquam vero sacra turba Pontificum, qui remanserant, communicato inter se consilio definierunt, aduersus præceptum Regis in omnibus locis celebrare ordinationes Pontificum, cogitantes aut Regis iracundiam, si qua forsan existeret, mitigandam, quo facilius ordinati in suis plebibus viuerent, aut si persecutionis violentia nasceretur, coronandos etiam fidei confessione, quos dignos inueniebant promotione: ministerium vero suum facilius impleturos, atque in ipsas tribulationes propriis plebibus solatia præstituros. Fit repente communis assumptio: presbyteros, Diaconos, & si quos inuenirer electio, rapere, benedicere, & consecrare certatim in locis singulis properantibus, ne in tali studio aliquis aut tardus, aut nouissimus videretur. *Hæc Fulgentius de Episcopis Byzacenæ prouinciæ. Persecutionem Africanam cœpisse anno 504. probat Baron. ibidem num. 23.*

Orthodoxorum in defendendis Ecclesiis zelus.

CONCILIVM a

AGATHENSE b TEMPORE b
Symmachi Papæ, tertio c Idus Se- c
ptemb. Messala d Consule, cui inter- d
fuerunt (vt legitur) Episcopi e trigin- e
taquinque. Est autem Prouinciale.

CAPITVLA AGATHENSIS CONCILII.

De bigamis clericis, vt non ministrent. 1
De contumacibus clericis, & ad officium tardis. 2
De Episcopis, qui vel innocentes, vel pro minimis causis aliquos excommunicant. 3
De his, qui suas vel propinquorum oblationes Ecclesiæ defraudant. 4
Si clericus furtum Ecclesiæ fecerit. 5
Si Episcopo à quibuslibet quicquam fuerit derelictum. 6
De rebus Ecclesiæ, quomodo ab Episcopis habeantur, & de seruis Ecclesiæ, qualiter ab Episcopo manumittantur. 7
De clericis, qui ad sæculares confugiunt. 8
De presbyteris & diaconibus, qui ad coniugalem coitum reuertuntur. 9
Vt nullus clericorum cum extraneis fœminis habitet. 10
Vt nullus clericus in cellario, vel in secreto fœminam intromittat. 11
Vt omni quadragesima sabbato ieiunetur. 12
Vt symbolum ante octo dies Paschæ competentibus prædicetur. 13
Vt altare & benedicatur & vngatur. 14
Qualiter maiores, qualiter minores pænitentiam accipiant.
Qua ætate diacones ordinentur. 16 Pag. 542.
Qua ætate Episcopi vel presbyteri consecrentur. 17

De laicis quibus temporibus communicare debeant. 18

De sanctimonialibus, quæ ætate velentur. 19

De clericis, qui comam nutriunt. 20

Vt solemnitates maiores in ciuitatibus celebrentur. 21

Vt non liceat presbyterum aut clericum rem ecclesiæ vendere aut donare. 22

Vt clericus minor seniori non præponatur. 23

De expositis infantibus. 24

B *De sæcularibus, qui suas vxores derelinquunt.* 25

Vt si voluntarie clericus damnum ecclesiæ fecerit, † & satisfaciat, † & excommunicetur. 26

Vt monasterium nouum inconsulto episcopo, nullus constituat de monachis. 27

Vt monasteria puellarum procul à monachis constituantur. 28

De libertis, vt in necessitate ab ecclesia tuantur. 29

C *Vt post antiphonas orationes dicantur.* 30

De his, qui propter odium ad pacem non reuertuntur. 31

Vt clericus, inconsulto episcopo, ad iudicem sæcularem non pergat. 32

Si Episcopus, hæredes non habens, Ecclesiam, cui præfuit hæredem non fecerit. 33

De Iudæis, qui conuerti cupiunt, qualiter suscipiantur. 34

D *Si Episcopus, à metropolitano admonitus pro Synodo vel ordinatione Episcopali venire distulerit.* 35

Vt stipendia clericorum iuxta meritum distribuantur. 36

De homicidis & falsis testibus. 37

Vt sine Episcopi sui epistola, non liceat clericum vel monachum proficisci. Et de monachis vel abbatibus. 38

Vt clerici nuptialia vitent conuiuia. 39

Ne Christiani Iudæorum vtantur conuiuijs. 40

E *Vt à clericis vitetur ebrietas.* 41

De sortilegis vel auguratoribus, vt ab ecclesia separentur. 42

Ne de pœnitentibus clericus ordinetur, & vt presbyter altare non erigat. 43

Ne presbyter benedictionem populo, vel pœnitenti, in ecclesia dare præsumat. 44

Vt Episcopus exiguum aliquid, sine clericorum conniuentia (si necesse fuerit) distrahat. 45

F *Vt seruos Ecclesiæ fugitiuos liceat vendere Episcopo.* 46

Vt ante Missam expletam egredi populus non præsumat. 47

De rebus Ecclesiæ proprijs vel adquisitis. 48

De non alienandis ab aliquo rebus Ecclesiæ. Et de libertis. 49

De clericis capitale crimen incurrentibus. 50

De testamento Episcopi. 51

De clericis, qui sine epistolis sui pontificis proficiscuntur. 52

A *De presbyteris Parochianis, res ecclesiæ distrahentibus.* 53

De eisdem, vt quicquid emerint, in nomine comparent ecclesiæ. 54

Vt sacerdotes & Leuitæ canibus ad venandum & accipitribus non vtantur. 55

De venditionibus, quas abbates facere præsumunt. 56

Ne vnus abbas duobus cœnobijs præponatur. 57

Ne monasterium sine notitia Episcopi constituatur. 58

De rebus Ecclesiæ vsui collatis, vt præscriptionis tempore non defendantur. 59

De lapsis, qui de Catholica fide in hæresim transeunt. 60

De incestis coniugijs. 61

De his, qui seruos suos extra iudicem necant. 62

De laicis, qui in solemnitatibus maioribus ad ciuitatem non occurrunt. 63

De Leuitis, qui ab ecclesiæ officio diebus solemnibus desunt. 64

De Leuitis, vt nō sine iussu presbyteri sedeāt. 65

De ministris, ne secretarium ingrediantur. 66

De Catholicis, ne hæreticorum connubijs copulentur. 67

De Leuitis & de Clericis, ne magi vel incantatores sint. 68

De seditionarijs Clericis. 69

De scurris & ioculatoribus Clericis. 70

De synodo annis singulis congreganda. 71

CVm in Dei nomine ex permissu regis in Agathensem ciuitatem sancta Synodus conuenisset, & in sancti Andreæ basilica consedissemus, ibique flexis genibus in terra, pro regno eius, pro longæuitate populi Dominum deprecaremur, vt qui nobis congregationis permiserat potestatem, regnum eius Dominus felicitate extenderet, iustitia gubernaret, virtute protegeret, de disciplina & ordinationibus clericorum atque pontificum, vel de ecclesiarum vtilitatibus tractaturi, in primis id placuit, vt canones & statuta patrum per ordinem legerentur. Quibus lectis.

CAPITVLVM I.

PLacuit de digamis aut internuptarum maritis, quamquam aliud patrum statuta decreuerint, vt qui hucusque ordinati sunt, habita miseratione, presbyteri vel diaconi nomen tantum obtineant: officium vero consecrandi presbyteri, & ministrandi huiusmodi diacones non præsumant.

2 Contumaces vero clerici (prout dignitatis ordo permiserit) ab Episcopis * corrigantur: & si qui prioris gradus elati superbia, communionem fortasse contempserint, aut Ecclesiam frequentare, vel officium suum implere neglexerint, peregrina eis communia tribuatur, ita vt, cum eos pœnitentia correxerit, rescripti in matricula, gradum suum dignitatemque suscipiant.

Dist. 50. Contumaces clerici corrigantur.

Peregrinam communionem, lege cum glossa.

Decret. interpretatur.

3 Episcopi vero, si sacerdotali moderatione postposita, innocentes aut minimis causis culpabiles, excommunicare præsumpserint, aut ad gratiam festinantes, recipere fortasse noluerint, à vicinis Episcopis cuiuslibet prouinciæ literis moneantur. Et si parere noluerint, communio

11. q. 3. Episcopi si sacerd. Et in decr. Iuo. lib. 5.

illis vſque ad tempus Synodi, à reliquis Epiſcopis denegetur: ne forte propter excommunicatoris peccatum, excommunicati longo tempore, morte præueniantur.

11 q.1. Clerici vel ſeculares.

4 Clerici etiam vel ſæculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut teſtamento relictas, retinere perſtiterint, aut id, quod ipſi donauerunt eccleſiis vel monaſteriis, crediderint auferendum, ſicut Synodus ſancta conſtituit velut necatores pauperum, quouſque reddant, excludantur Eccleſiis.

12 q.2. Clerici vel ſeculares.

5 Si quis Clericus furtum Eccleſiæ fecerit, peregrina ei communio tribuatur.

12 q.1. Pontifices, quibus.

6 Pontifices vero, quibus in ſummo ſacerdotio conſtitutis, ab extraneis duntaxat aliquid, aut cum Eccleſia, aut ſequeſtratum, aut dimittitur, aut donatur, quia hoc ille, qui donat, pro redemptione animæ ſuæ, non pro commodo ſacerdotis offerre probatur, non quaſi ſuum proprium, ſed quaſi dimiſſum Eccleſiæ, inter facultates Eccleſiæ computabunt: quia iuſtum eſt, vt ſicut ſacerdos habet quod Eccleſiæ dimiſſum eſt, ita & Eccleſia habeat, quod relinquitur ſacerdoti. Sane quicquid per fidei commiſſum aut ſacerdoti, aut Eccleſiæ fortaſſe dimittitur, cuicunque alii poſtmodum profuturum, id inter facultates ſuas Eccleſia computare, aut retinere non poterit.

10 q.2. Caſellas vel mancip.

7 Caſellas vel mancipiola Eccleſiæ, Epiſcopi (ſicut priſca Canonum præcepit authoritas) vel vaſa miniſterii, quaſi commendata fideli præpoſito, in integro Eccleſiæ iure poſſideant, id eſt, vt neque vendere, neque per quoſcunque contractus res, vnde pauperes viuunt, alienare præſumant. *Quod ſi neceſſitas certa compulerit, vt pro Eccleſiæ augmento*, aut neceſſitate, aut vtilitate, vel vſufructu, vel indirecta venditione aliquid diſtrahatur, apud duos vel tres comprouinciales, vel vicinos epiſcopos, cauſa, qua neceſſe ſit vendi, primitus comprobetur, vt habita diſcuſſione ſacerdotali, eorum proſcriptione, quæ facta fuerit venditio, roboretur. Aliter facta venditio, vel tranſactio, non valebit. Sane, ſi quos de ſeruis Eccleſiæ benemeritos ſibi, Epiſcopus libertate donauerit, collatam à ſucceſſoribus libertatem placuit cuſtodiri, cum hoc, quod eis manumiſſor in libertatem contulerit, quod tamen iubemus viginti ſolidorum numerum & modum in terrula, vel vineola, vel hoſpitiolo tenere. Quod amplius datum fuerit, poſt manumiſſoris mortem Eccleſiæ reuocetur. Minuſculas vero res, aut Eccleſiæ minus vtiles, peregrinis vel clericis, ſaluo iure Eccleſiæ in vſum præſtari permittimus.

10 q.2. Per tot. Pal. huius modi. §. Quod ſi neceſſitas etc. 10. q. 1.

Pag. 555.

10 q.2. Si quos de ſer.

11 q.1. Placuit vt clericus.

8 Id etiam placuit, vt ſi clericus relicto officio ſuo, propter diſtrictionem ad ſæcularem iudicem fortaſſe confugerit, & is, ad quem recurrit, ſolatium ei defenſionis impenderit, cum eodem de Eccleſiæ communione pellatur.

Diſt. 80. Propoſuiſti can. 1. Innoc. Papa ad Exuperium Toloſanum Epiſc. Et Siricij Papa ad Himerium Tarracon. cap. 7.

9 Placuit etiam, vt ſi presbyteri vel diaconi coniugati, ad torum vxorum ſuarum redire voluerint, Papæ Innocentii ordinatio, vel Siricii Epiſcopi authoritas, quæ eſt his canonibus inſerta, ſeruetur. Quod ſi ad aliquos formula illa Eccleſiaſticæ vitæ, pariter & diſciplinæ, quæ à Siricio Epiſcopo ad prouincias commeauit, non probabitur perueniſſe, eis ignorationis venia remittitur, ita vt de cætero penitus incipiant abſtinere. Et ita gradus ſuos, in quibus inuenti fuerint, ſic retineant, vt ad potiora eis non liceat aſcendere. Quibus in beneficio eſſe debet, quod locum ipſum, quem retinent, non admittunt. Si qui autem ſciſſe formam viuendi miſſam à ſancto Siricio Epiſcopo, deteguntur, neque ſtatim cupiditates libidinis abieciſſe, illi ſunt modis omnibus ſubmouendi. eo quod poſt admonitionem cognitam, præponendam arbitrati ſunt voluptatem.

Familiaritas fœminarum clericis vitanda.

10 Id etiam ad cuſtodiendam vitam & famam, ſpeciali ordinatione præcipimus, vt nullus clericorum extraneæ mulieri qualibet collatione aut familiaritate coniungatur. Et non ſolum in domo illius extranea mulier non accedat, ſed nec ipſe frequentandi extraneam mulierem habeat poteſtatem, ſed cum matre tantum, ſorore, filia, aut nepte, ſi habuerit, aut voluerit, viuendi liberam habeat poteſtatem. De quibus nominibus nefas eſt aliud, quam natura conſtituit, ſuſpicari.

11 Ancillas vel libertas, à cellario vel à ſecreto miniſterio, & ab eadem manſione, in qua clericus manet, placuit remoueri.

De con. di. 3. Placuit vt omnes.

12 Placuit etiam, vt omnes Eccleſiæ filii (exceptis diebus Dominicis) in quadrageſima, etiam die ſabbato, ſacerdotali ordinatione & diſtinctionis comminatione ieiunent.

De con. di. 4. Symbolum.

13 Symbolum etiam, placuit, ab omnibus Eccleſiis vna die, id eſt, ante octo dies Dominicæ reſurrectionis, publice in Eccleſia competentibus prædicari.

De con. di. 1. Altaria pla.

14 Altaria, placuit, non ſolum vnctione chriſmatis, ſed etiam ſacerdotali benedictione ſacrari.

Diſt. 50. Pœnitentes.

15 Pœnitentes, tempore, quo pœnitentiam petunt, impoſitionem manuum & cilicium ſuper caput à ſacerdote (ſicut vbique conſtitutum eſt) conſequantur. Si autem comas non depoſuerint, aut veſtimenta non mutauerint, abiiciantur. Et niſi digne pœnituerint, non recipiantur. Iuuenibus etiam pœnitentia non facile committenda eſt propter ætatis fragilitatem. Viaticum tamen omnibus in morte poſitis, non eſt negandum.

Diſt. 77. Epiſcopus benedictionem Diaconum ante 25. annos non fac.

16 Epiſcopus benedictionem diaconatus minoribus quam vigintiquinque annorum penitus non committat. Sane ſi coniugati iuuenes conſenſerint ordinari, etiam vxorum voluntas ita requirenda eſt, vt ſequeſtrato manſionis cubiculo, religione promiſſa, poſtea qui pariter conuerſi fuerint, ordinentur.

Diſt. 77. Epiſc. benedictionem, Presbyter, ne ante 30.

17 Presbyterum vero vel Epiſcopum, ante triginta annos, id eſt, antequam ad viri perfecti ætatem perueniat, & diaconos ante vigintiquinque nullus metropolitanorum ordinare præſumat, ne per ætatem (quod aliquoties euenit) aliquo errore culpentur.

De con. di. 2. Sæculares.

18 Sæculares, qui in natali Domini, paſcha & pentecoſte non communicauerint, Catholici non credantur, nec inter Catholicos habeantur.

Ter in anno communicandū 20 q.1. Sancti.

19 Sanctimoniales, quantumlibet vita earum & mores probati ſint, ante annum ætatis ſuæ quadrageſimum non velentur.

Diſt. 23. Clerici qui comam.

20 Clerici, qui comam nutriunt, ab archidiacono (etiam ſi noluerint) inuiti detondeantur. Veſtimenta etiam vel calceamenta eis, niſi quæ religionem deceant, vti aut habere non liceat.

De con. di. 1. Si quis etiam ... oratoria quatenus permittenda.

21 Si quis etiam extra parochias, in quibus legitimus eſt ordinariuſque conuentus, oratorium in agro habere voluerit, reliquis feſtiuitatibus, vt ibi Miſſas teneat propter fatigationem familiæ, iuſta ordinatione permittimus: Paſcha vero, Natali Domini, Epiphania Domini,

Aſcenſione Domini, Pentecoſte, & Natali Sancti Ioannis Baptiſtæ, & ſi qui maximi dies in feſtiuitatibus habentur, non niſi in ciuitatibus, aut in parochiis teneant. Clerici vero, ſi qui in feſtiuitatibus, quas ſupra diximus, in oratoriis (niſi iubente aut permittente Epiſcopo) Miſſas facere aut tenere voluerint, à communione pellantur.

12. q. 2. Statuimus quod Epiſcopi.

22. Et licet ſuperfluum ſit, de re nota & antiquis canonibus prohibita, aliquid iterato definire, attamen quo facilius cupiditas aut improbitas reprimatur, id ſtatuimus, quod omnes canones iubent, vt ciuitatenſes ſiue diœceſani presbyteri vel clerici ſaluo iure Eccleſiæ, rem Eccleſiæ ſicut permiſerunt Epiſcopi, teneant, vendere autem aut donare penitus non præſumant. Quod ſi fecerint vel fecerunt, & facta venditio non valebit, & de facultatibus (ſi quas habent proprias) indemnem Eccleſiam reddant, & communione priuentur.

Eccleſia bona non alienanda.

Diſt. 71. Epiſcoporũ etiam, quorum.

23. Epiſcoporum etiam, quorum vita non reprehenditur, poſteriorem priori nullus præponat, niſi forte elatus ſuperbia, quod pro neceſſitate Eccleſiæ Epiſcopus iuſſerit, implere contemnat. Sane ſi officium archidiaconatus, propter ſimpliciorem naturam implere aut expedire nequiuerit, ille loci ſui nomen teneat, & ordinationi Eccleſiæ, quem elegerit Epiſcopus, præponatur.

24. De expoſitis id obſeruandum, quod iam dudum ſynodus ſancta conſtituit.

33. q. Sæculares qui coniugale conſortium, & in con. Car. c. 10.

25. Si vero ſæculares, qui coniugale conſortium ſine culpa grauiori dimittunt, vel etiam dimiſerunt, & nullas cauſas diſſidij probabiliter proponentes, propterea matrimonia ſua dimittunt, vt aut illicita aut aliena præſumant, ſi antequam apud Epiſcopos comprouinciales diſſidij cauſas dixerint, & prius vxores, quàm iudicio damnentur, abiecerint, à communione Eccleſiæ, & ſancto populi cœtu (pro eo quod fidem & coniugia maculent) excludantur.

Priuato iudicio vxores non dimittendæ.

12 q. 2. Si quis de clericis.

26. Si quis de clericis documenta, quibus Eccleſiæ poſſeſſio firmatur, aut ſupprimere, aut negare aut aduerſariis fortaſſe tradere, damnabili & punienda obſtinatione præſumpſerit, quicquid per abſentiam documentorum, damni Eccleſiæ illatum eſt, de propriis facultatibus reddat, & communione priuetur. Hi etiam, qui in damno Eccleſiæ impie ſolicitati, à traditoribus aliquid acceperint, * ſuperiori ſententia teneantur.

** pari*

18. q. 2. De monachis. 16. q. 1. Monachi vagantes. 20 q. 4. Monachum niſi per.

27. Monaſterium nouum, niſi Epiſcopo, aut permittente, aut probante, nullus incipere aut fundare præſumat. Monachi etiam, vagantes, ad officium clericatus niſi eis teſtimonium Abbas ſuus dederit, nec in ciuitatibus, nec in parochiis ordinentur. Monachum niſi abbatis ſui aut permiſſu, aut voluntate, ad alterum monaſterium commigrantem, nullus abbas ſuſcipere aut retinere præſumat: ſed vbicunque fuerit, abbati ſuo authoritate canonum reuocetur. Si enim neceſſe fuerit, clericum de monachis ordinari, cum conſenſu & voluntate abbatis præſumat Epiſcopus.

18 q. 2. Monaſteria puellarum.

28. Monaſteria puellarum, longius à monaſteriis monachorum aut propter inſidias diaboli, aut propter oblocutiones hominum, collocentur.

Diſt. 87. Libertos leg.

29. Libertos, legitime à dominis ſuis factos, Eccleſia (ſi neceſſitas exegerit) tueatur: quos ſi quis ante audientiam aut peruadere, aut expoliare præſumpſerit, ab Eccleſia repellatur.

30. Et quia conuenit ordinem Eccleſiæ ab omnibus æqualiter cuſtodiri, ſtudendum eſt, ſicut vbique fit, vt poſt antiphonas, collectiones per ordinem ab Epiſcopis vel presbyteris dicantur, & hymni matutini vel veſpertini decantentur diebus omnibus, & in concluſione matutinarum vel veſpertinarum & Miſſarum, poſt hymnos capitella de pſalmis dicantur, & plebs collecta oratione ad veſperam ab Epiſcopo cum benedictione mittatur.

De conſ. di. 5. Conuenit. ord.

Diſt. 90. Placuit etiam vt

31. Placuit etiam, vt (ſicut plerunque fit) quicunque odio aut longinqua inter ſe lite diſſenſerint, & ad pacem reuocari diutina intentione nequiuerint, à ſacerdotibus ciuitatis primitus arguantur. Qui ſi inimicitias deponere, perniciosa intentione noluerint, de Eccleſiæ cœtu iuſtiſſima excommunicatione pellantur.

Inimicitias deponere nolentes, excommunicandi.

11. q. 1. Clericum nullus præſumat.

1. q. 1. Si quis vero ſæcularium.

32. Clericum nec quemquam præſumat apud ſæcularem iudicem, Epiſcopo non permittente, pulſare. Sed ſi pulſatus fuerit, non reſpondeat, nec proponat, nec audeat criminale negotium in iudicio ſæculari præponere. Si quis vero ſæcularium per calumniam Eccleſiam aut clerum fatigare tentauerit, & conuictus fuerit, ab Eccleſiæ liminibus, & à Catholicorum communione (niſi digne pœnituerit) coerceatur.

12. q. 2 Epiſcopus qui filios.

33. Epiſcopus, qui filios aut nepotes non habens, alium quam Eccleſiam reliquit hæredem, ſi quid de Eccleſia, non in Eccleſiæ cauſa aut neceſſitate * inſumpſerit quod diſtraxit aut donauit, irritum habeatur. Qui vero filios habet, de bonis, quæ reliquit, ab hæredibus eius indemnitatibus Eccleſiæ conſulatur.

** præſumpſerit.*

De con. di. 4. Iudæi quorum. Iudæi per 8 menſes inter catechumenos retinendi.

34. Iudæi (quorum perfidia frequenter ad vomitum redit) ſi ad legem Catholicam venire voluerint, octo menſes inter catechumenos Eccleſiæ limen introeant. Et ſi pura fide noſcuntur venire, tum demum baptiſmatis gratiam mereantur. Quod ſi caſu aliquo periculum infirmitatis intra præſcriptum tempus incurrerint, & deſperati fuerint, baptizentur.

Diſt. 18. Si Epiſcopus. In Arelat. 2. c. 19. Et in 7 Aur. ſio c. 19 Synodo qui non affuerant excommunicandi.

35. Si Epiſcopus metropolitanus ad comprouinciales Epiſcopos epiſtolas direxerit, in quibus eos aut ad ordinem ſummi pontificis, aut ad Synodum inuitet, poſtpoſitis omnibus (excepta graui infirmitate corporis, aut præceptione regia) ad conſtitutum diem adeſſe non differant. Quod ſi defuerint (ſicut priſca canonum præcepit authoritas) vſque ad proximam Synodum, charitate fratrum, & Eccleſiæ communione priuentur.

1. q. 2. Clerici.

36. Clerici etiam omnes, qui Eccleſiæ fideliter vigilantérque deſeruiunt, ſtipendia ſanctis laboribus debita, ſecundum ſeruitij ſui meritum vel ordinationem canonum, à ſacerdotibus conſequantur.

2. q. 1. Itaque.

37. Itaque cenſuimus, homicidas & falſos teſtes à communione Eccleſiaſtica ſubmouendos, niſi pœnitentiæ ſatisfactione crimina diluerint.

20 q. 4. monachum.

38. Clericis ſine commendatitiis epiſtolis Epiſcopi ſui, licentia non pateat euagandi. In monachis quoque præſentis ſententiæ forma ſeruetur. Quos ſi verborum increpatio non emendauerit, etiam verberibus ſtatuimus coerceri. Seruandum quoque de monachis, ne eis ad ſolitarias cellulas, liceat à congregatione diſcedere, niſi forte probatis poſt emeritos labores, aut propter infirmitatis neceſſitatem, aſperior ab abbatibus regula permittatur. Quod ita demum fiet, vt intra eadem monaſterij ſepta manentes, tamen ſub abbatis poteſtate ſeparatas habere cellulas permittantur * Abbatibus quoque ſingulis diuerſas cellulas aut plura monaſte-

Clericis, & Monachis non vagandum.

ria habere non liceat, nisi tantum propter incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare.

Dist. 34. Presbyteri. Quibus nubere non licet, nec aliena nuptiarum... 39. Presbyteri, diacones, subdiacones, vel deinceps, quibus ducendi vxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum euitent conuiuia. Nec his cœtibus misceantur, vbi amatoria cantantur & turpia, aut obscœni motus corporum * choreis & saltationibus efferuntur, ne auditus & obtutus sacris mysteriis deputati, turpium spectaculorum atque verborum contagione polluantur.

28. q. 1. Omnes deinceps. 40. Omnes deinceps clerici siue laïci, Iudæorum conuiuia euitent, nec eos ad conuiuium quisquam excipiat, quia quum apud Christianos cibis communibus non vtantur, indignum est atque sacrilegum eorum cibos à Christianis sumi: quum ea, quæ Apostolo permittente, non sumimus, ab illis iudicentur immunda, ac si inferiores incipiant esse Christiani, quam Iudæi, si nos, quæ ab illis ponuntur, vtamur, illi vero à nobis oblata contemnant.

Dist. 35. Ante om. Clericis ebrietas in primis vitanda. 41. Ante omnia clericis vetetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix est. Itaque eum, quem ebrium fuisse constiterit, (vt ordo patitur) aut triginta dierum spatio communione statuimus submouendum, aut corporali subdendum supplicio.

26. q. Aliquanti Cler. student. Sortibus studentes excommunicandi. 42. Ac ne id fortasse videatur omissum, quod maxime fidem Catholicæ religionis infestat, quod aliquanti clerici siue laïci student auguriis, & sub nomine fictæ religionis, per eas, quas sanctorum sortes vocant, diuinationis scientiam profitentur, aut quarumcunque scripturarum inspectione futura promittunt. Hoc quicunque clericus vel laïcus detectus fuerit vel consulere vel docere, ab Ecclesia habeatur extraneus.

In Conc. Arelat. 1. ca. 25. 43. De pœnitentibus id placuit obseruare, quod sancti patres nostri Synodali sententia consuerunt, vt nullus de his clericus ordinetur: & qui iam sunt per ignorantiam ordinati, aut sicut bigami, aut internuptarum mariti locum teneant. Ministrare diaconus, consecrare altare presbyter non præsumat.

26. q. 6. Ministrare diacon. 44. Benedictionem super plebem in Ecclesia fundere, aut pœnitentem in Ecclesia benedicere, presbytero penitus non licebit.

12. q. 2. Terrulas aut. 45. Terrulas aut vineolas exiguas, & Ecclesiæ minus vtiles, aut longe positas paruas, Episcopus sine consilio fratrum (si necessitas fuerit) distrahendi habeat potestatem.

12. q. 2. Fugitiuos. 46. Fugitiui, domus suas aut familias deserentes, qui, etiam si reuocati fuerint, non possunt teneri, simili ratione ab Episcopo, si voluerit, aut si ita illi meruerint, distrahantur.

Hucusque inclusiue Gemblacens. exemplar extendebatur. Hinc continuabatur conclusio finalis cum subscriptionibus infra positis.

: audire De con. di. 1. Missas die. 47. Missas die Dominico sæcularibus totas * tenere speciali ordine præcipimus, ita vt ante benedictionem sacerdotis egredi populus non præsumat. * Qui si fecerint, ab Episcopo publice confundantur.

: Quod

12. q. 1. Episcopi de. 48. Vt de rebus Episcopi propriis vel acquisitis, vel quicquid Episcopus de suo proprio habet, hæredibus suis, si voluerit, derelinquat. Quidquid vero de prouisione Ecclesiæ suę fuerit siue de agris, siue de frugibus, siue de oblationibus, omnia iure Ecclesiæ reseruare censuimus.

12. q. 2. Diacones. 49. Diacones vel presbyteri in parochia constituti, de rebus sibi creditis, nihil audeant com-

A mutare, vendere, vel donare, quia res sacratæ Deo esse noscuntur. Similiter & sacerdotes, nihil de rebus Ecclesiæ sibi commissæ [vt superius comprehensum est] alienare præsumant. Quod si fecerint, conuicti in Concilio, & ab honore depositi, de suo aliud tantum restituant, quantum visi sunt præsumpsisse. Sane si * quis pro qualibet conditione, de rebus ecclesiæ aliquid alienare præsumpserit, si de suo proprio tantum ecclesiæ contulerit, quantum visus est abstulisse, tunc demum istud stare li- 12. q. 2. Si quis qualibet. : qui quolibet. 12. q. 2. Diacones.

B cebit. Libertos tamen, quos sacerdotes, vel diaconos de ecclesia sibi commissa facere voluerint, actus ecclesiæ prosequi iubemus. Quod si facere contempserint, placuit eos ad proprium reuerti seruitium.

50. Si episcopus, presbyter, aut diaconus, capitale crimen commiserit, aut chartam falsauerit, aut testimonium falsum dixerit, ab officij honore depositus, in monasterium retrudatur: & ibi quam diu vixerit, laïcam tantummodo communionem accipiat. Dist. 50. Si Episcopus, vel si quis Presbyter.

51. Si episcopus, condito testamento, aliquid de ecclesiastici iuris proprietate legauerit, aliter non 12. q. 3. Si Episcopus condito testa.

C valebit, nisi tantum de iuris propriis facultate suppleuerit.

52. Presbytero, aut diacono vel clerico, sine antistitis sui epistolis ambulanti, communionem ei nullus impendat.

53. Quicquid parochiarum presbyter de ecclesiastici iuris possessione distraxerit, inane habeatur & vacuum vendicatione comparantis, & actione vendentis. 12 quæst. 2. Quicquid parochi.

54. Presbyter dum diœcesim tenet, de his quæ emerit ad ecclesiæ nomen, scripturam faciat, aut ab eius (quam tenet) ecclesiæ ordinatione discedat. 12. q. 2. Presb.

D 55. Episcopis, presbyteris, diaconibus, canes ad venandum, aut accipitres habere non liceat. Quod si quis talium personarum in hac voluntate detectus fuerit, si Episcopus est, tribus mensibus se suspendat à communione, presbyter duobus mensibus se abstineat, diaconus vero ab omni officio, vel communione cessabit. Dist. 34. Episc. Presbyt. Verum titulum eiusdem ca. solo est. Ex Concil. Ardensis. c. 27. qu. 2. In venditionum.

56. In venditionibus, quas abbates facere præsumunt, hæc forma seruetur, vt quicquid sine Episcopi * notitia venditum fuerit, ad potestatem Episcopi reuocetur. Mancipia vero monachis donata, ab abbate non liceat manumitti. Iniustum : Conniu.

E enim putamus, vt monachis quotidianum rurale opus facientibus serui eorum libertatis ocio potiantur.

57. Vnum Abbatem duobus monasteriis præsidere interdicimus. 21. q. 1. Vnum.

58. Cellulas nouas, aut congregatiunculas monachorum, absque notitia Episcopi prohibemus institui. 18. q. 2. Cellulas nouas.

59. Clerici quilibet, quantacunque diuturnitate temporis, de ecclesiæ remuneratione aliqua possederint, in ius proprium, præscriptione tempo- 16. q. 3. Clerici quilibet.

F ris, non vocentur, dummodo pateat ecclesiæ rem fuisse, ne videantur etiam Episcopi administrationes prolixas, aut precatorias, quum ordinati sunt, facere debuisse, aut diu retentas facultates, in ius proprietatis suæ posse transcribere.

60. Lapsis, id est, qui in Catholica fide baptizati sunt, si præuaricatione damnabili post in hæresim transierint, grandem redeundi difficultatem sanxit antiquitas. Quibus nos, annorum multitudine breuiata, pœnitentiam biennij, conditione infra scriptæ obseruationis, imponimus, vt præscripto biennio, tertio sine relaxatione ieiunent, De Relapsis.

& Ecclesiam studeant frequentare. In pœnitentium loco standi & orandi humilitatem ita nouerint obseruandam, vt etiam ipsi, quum catechumeni egredi commonentur, abscedant. Hoc si obseruare voluerint, constituto tempore admittendis ad altarium obseruatio relaxetur. Quod si ardua vel dura forte putauerint, statuta præteritorum canonum implere debebunt.

26. qu. 1. 5. De incestu. 61. De incestis coniunctionibus nihil prorsus venire reseruamus, nisi quum adulterium separatione sanauerint. Incestos vero, nullo coniugij nomine deputandos, quos etiam designare funestum est. Hos enim censemus esse: Si quis relictam fratris, quæ pene prius soror extiterat, carnali coniunctione polluerit: si quis frater germanam vxorem acceperit: si quis nouercam duxerit: si quis consobrinæ suæ se sociauerit: si quis relictæ vel filiæ auunculi misceatur, aut patrui filiæ, vel priuignæ suæ: aut qui ex propria consanguinitate aliquam, aut quam consanguineus habuit, concubitu polluat, aut duxerit vxorem. Quos omnes & olim, atque sub hac constitutione incestos esse non dubitamus, & inter catechumenos, vsque ad legitimam satisfactionem manere, & orare præcipimus. Quod ita præsenti tempore prohibemus, vt ea, quæ sunt * hactenus instituta, non dissoluamus. *antè nos.* Sane, quibus coniunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris coniugij libertatem.

62. Si quis seruum proprium sine conscientia iudicis occiderit, excommunicatione, vel pœnitentia biennij reatum sanguinis emendabit.

63. Vt ciues, qui superiorum solennitatum, id est, Paschæ, ac Natalis Domini, vel Pentecostes festiuitatibus, cum episcopis interesse neglexerint, (quum in ciuitatibus, communionis vel benedictionis accipiendæ causa positos se nosse debeant) triennio à communione priuentur ecclesiæ.

7. qu. 1. Si quis. 64. Si quis in clero constitutus, ab ecclesia sua diebus solennibus defuerit, id est, Natiuitate Domini, Epiphania, Pascha, vel Pentecoste, dum potius * singulari lucro studeat, quam seruitio * suo parere, conuenit, vt triennio à communione suspendatur. Similiter diaconus vel presbyter, si per tres hebdomadas ab ecclesia sua defuerit, huic damnationi succumbat. *secularibus lucro studet. Dei paret.*

Dist. 93. Non oportet. 65. Quoniam non oportet diaconem sedere, præsente presbytero, sed ex iussione presbyteri sedeat. Similiter autem honorificetur diaconus à ministris inferioribus & omnibus clericis.

Dist. 23. Non oportet in. 66. Quoniam non oportet insacratos ministros licentiam habere, in secretarium (quod Græci diaconion appellant) ingredi, & contingere vasa Dominica.

28. qu. 1. Non oportet cum omnibus. 67. Quoniam non oportet cum omnibus hæreticis miscere connubia, & vel filias dare, sed potius accipere, si tamen profitentur, Christianos futuros esse se & Catholicos.

26 quæst. 5. Non. Magiam studentes excommunicandi. 68. Quoniam non oportet ministros altaris aut clericos, magos & incantatores esse, aut facere quæ dicunt phylacteria, quæ sunt magna obligamenta animarum. Hos autem, qui talibus vtuntur, proijci ab ecclesia iussimus.

Distinct. 46. Seditionarios. 69. Seditionarios, nunquam ordinandos clericos, sicut nec vsurarios, vel iniuriarum suarum vltores.

Dist. 46 Clericum scur. 70. Clericum scurrilem, & verbis turpibus ioculatorem, ab officio retrahendum.

71. Synodum etiam secundum constituta patrum, annis singulis placuit congregari. Et quia in nomine Domini, omnibus salubriter constitutis, synodus cum pace dimittitur, gratias Deo primitus, & Domino nostro regi agamus, orantes diuinam clementiam, vt hæc eadem facere & docere per multos annos in honorem Domini possimus.

A

Ego Cæsarius in Christi nomine episcopus, iuxta id, quod vniuersis episcopis meis, qui mecum subscripserunt, placuit, instituta patrum secutus, his definitionibus annuens, sub die * 5. Kalen. Sept. anno 22. regis Alarici, subscripsi. *4. Idus Septembris an. 22. regni Alarici, 11. qui etiam fuit eius vitæ vltimus.*

Cyprianus episcopus subscripsi.
Clarus episcopus subscripsi.
Tetradius episcopus subscripsi.
Heraclianus episcopus subscripsi.
Sophronius episcopus subscripsi.
B
Sedatus episcopus subscripsi.
Quintianus episcopus subscripsi.
Sabinus episcopus subscripsi.
Gratianus episcopus subscripsi.
Nicetius episcopus subscripsi.
Suauis episcopus subscripsi.
Galactarius episcopus subscripsi.
Gratus episcopus subscripsi.
Vigilius episcopus subscripsi.
Glycerius episcopus subscripsi.
Petrus episcopus subscripsi.
C
Chronopius episcopus subscripsi.
Probatius episcopus subscripsi.
Maternus episcopus subscripsi.
* Agretius episcopus subscripsi. *Agræcius.*
Marcellus episcopus subscripsi.
Pendatius episcopus subscripsi.
* Abilius episcopus subscripsi.
Ingenuus episcopus subscripsi.
Paulinus episcopus subscripsi.
Polemius episcopus subscripsi.
Pompeius episcopus subscripsi.
Firminus episcopus subscripsi.

D

DECRETA AGATHENSIS CONCILIJ PRIORIBUS NON INSERTA, SECUNDUM Gratianum numero tria.

PRIMVM.

Non liceat Episcopo propriis manibus aliquem cædere.

Non liceat episcopo manibus suis aliquem cædere. Hoc enim alienum à sacerdote debet esse. *Distinct. 86. Non liceat aliq.*

E

Burchard. & Iuo citant ex decretis Bonif. Papæ, habetur autem in nouellis Const. 12. cap. 16. apud Iulianum antecessorem.

SECVNDVM. Pag. 546.

Quando amplius quam debetur, exigitur, vsura committitur.

Vsura est, vbi amplius requiritur, quam datur. Verbi gratia, Si dederis solidos decem, & amplius quæsieris, vel dederis frumenti modium vnum, & super aliquid exegeris. *14. quæst. 3. Vsura est.*

F

TERTIVM.

De purgatione clericorum, si conuinci non potuerint.

Si quis presbyter vitæ suæ negligens, prauis exemplis mala de se suspicari permiserit, & populus ab Episcopo iuramento, seu banno Christiani- *2. quæst. 4. habetur sine hulus decreti sed totum c. est apud Iuo lib. 7*

tatis constrictus, infamiam eius patefecerit, & certi accusatores criminis eius defuerint: admoneatur primo seorsum ab episcopo, deinde sub duobus vel tribus testibus. Si non emendauerit, in conuentu presbyterorum episcopus eum publica increpatione admoneat. Si vero neque sic correxerit, ab officio suspendatur, vsque ad dignam satisfactionem, ne populus in eo scandalum patiatur. Si vero accusatores legitimi non fuerint, qui eius crimina manifestis indicius probare contenderint, & ipse negauerit, tunc ipse cum sociis septem eiusdem ordinis (si valet) à crimine seipsum expurget. Diaconus vero, si eodem crimine accusatus fuerit, semetipsum cum tribus expurget.

EX DECRETO IVONIS.

Libro 8. Perquirendum est, si aliqua fœmina sit, quæ per quædam maleficia & incantationes, mentes hominum immutare se posse dicat, id est, vt de odio in amorem, vel de amore in odium conuertat, vt bona hominum aut damnet, aut subripiat. Et si est, quæ se dicat cum dæmonum turba in similitudinem mulierum transformata, certis noctibus equitare super quasdam bestias, & in eorum consortio annumeratam esse, hæc talis omnimodis scopis correcta; ex parochia eijciatur.

DECRETA QVÆDAM EX CODICE librorum sexdecim, lib. 5. cap. 22.

De illis, qui contentiones & rixas amauerint.

Si quis contentiones & rixas amauerit, vel manifestum vitium fratri intulerit, iuxta arbitrium rectoris modúmque peccati diuturna expietur pœnitentia.

Ex eisdem libris & cap.

De illis, qui faciles sunt ad detrahendum.

Si quis promptus facilísque est ad detrahendum, dicens quod verum non est, septem dies in pane & aqua, sequestratus à fraterno consortio, pœniteat.

Ex eodem libro 15. cap. 8.

De falso testimonio, quod capitale sit crimen.

Nouerint falsi testes, quod si falsum testimonium capitale crimen non esset, nequaquam Deus *Matth. 15.* in euangelio inter principalia crimina enumerasset. Ait enim: De corde exeunt homicidia, adulteria, furta, falsa testimonia. Et ideo debet pœnitere, similiter & excommunicari falsus testis, sicut adulter, fur, & homicida.

VARIÆ LECTIONES

IN CONCIL. AGATHENSE SVB SYMMACHO PAPA, FRONTONIS Ducæi Societ. Iesu litera T. codicem Tilij F. Nic. Fabri designat.

Cum in Dei nomine.] *Cum in nomine Domini in ciuitate Agathensi conuenissemus in sancti Andreæ basilica consedimus de disciplina, T.* In codice vero *F.* præcedebant

A ista. *Anno 20. regnante Alarico rege sub die 3. Id. Sept.*

c. 1. Placuit de digamis aut internuptarum.] *Placuit de digamis aut internuptarum maritis quicquid aliud patrum statuta, F.* & ita deinceps can. 43.

c. 4. retinere persliterint.] *retinere præsumpserint*: quemadmodum & paulo post can. 7. *res vnde pauperes viuunt alienare præ-*
B *sumant.*

excludentur ecclesiis.] *ab ecclesiis excludantur.*

c. 7. casellas vero vel mancipiola.] *casellas vero vel mancipiolia F.*

aut vtilitate vel vsufructu.] *aut vtilitate vel in vsum fructum.*

eorum proscriptione.] *eorum subscriptione, quæ facta.*

Sic olim etiam legebatur in excuso Basileæ apud Oporinum.

C c. 9. ad prouincias commeauit.] *ad ecclesias commeauit.*

c. 10. qualibet collatione.] *qualibet consolatione.*

Et non solum in domo.] *Et non solum in domum illius.*

c. 12. competentibus prædicari. *competentibus.*

c. 16. minoribus quam viginti.] *minoribus viginti quinque annis penitus non permittat.* Sic apud Bonifacium c. 3. tit. de iudi-
D ciis in sexto: *ac si maior 25. annis existeres.*

c. 17. ætatem peruenia.] *ætatem perueniant, nullus metropolitanorum.* Omissis illis, quæ interseruntur, de diaconibus, de quibus in præcedenti canone.

c. 21. Missas facere aut tenere.) *Missas facere voluerint.*

c. 13. Episcoporum etiam.) *Episcopus clericorum etiam, quorum vita.* Confirmat hanc lectionem codicis in f. capitulum 23. hu-
E ius concilij. *Vt clericus minor seniori non præponatur*, & alter huius ipsius canonis à Gratiano citati, dist. 74. cap. 5. *Posteriores prioribus episcopi non præponant.* Vbi & assertur alia lectio, *ne forte superbia elatus*, pro, *nisi forte* itemque *sane si officium Archidiaconatus*, quam posteriorem lectionem manuscriptus etiam T. tuetur.

c. 24. De expositis id.) *De expositis in-*
F *uentis id statuend.* Ita & in capitulo, siue titulo huius canonis scriptum est.

c. 2. Si vero seculares.) *seculares vero qui coniugale, F. Hi vero seculares qui T.*

comprouinciales dissidij causas.) *apud episcopum comprobabiles dissidij causas dixerint.*

quod fidem & coniugia.) *quod fidem coniugij maculent.*

c. 30. studendum est, sicut vbique.] *statuendum est, sicut vbique.* Pag. 549.

Vespertinarum & Missarum.] *Vespertinarum Missarum*, F. Quo modo etiam legitur apud Gratianum, de consecrat dist. 5. c. 13.

c. 32. nisi pœnituerit) coerceatur.] *nisi pœnituerit) arceatur*, vt in sexta synodo, ca. 80. ἀπομενέσθω τῆς κοινωνίας. *à communione repellatur*, quod interpres vertit, *segregetur*.

can. in ecclesiæ causa.] *in ecclesiæ causam aut necessitatem insumpserit.* Porro citatur hic canon in concilio Hispalensi, 1. can. 1.

c. 35. episcopos apostolos.] *episcopos epistolas direxerit.*

c. 37. ab abbatibus regula permittatur.] *abbatis regula remittatur.*

Apud Gratianum 20. qu. 20. c. 3. sic legitur: *asperior, abbatis licentia, regula remittatur.* Sed annotatum est in nupera editione Decreti vocem *licentia*, duobus à Gratiani exemplaribus abesse; apud Iulianum antecessorem Nouella 123. n. 53. *licentia abbatis requiritur.*

c. 43. Ministrare diaconus, aut consecrare.] *Ministrare diaconi, aut consecrare presbyteri non præsumant.* Hoc, opinor, sensu: quasi velit vt qui de pœnitentibus ordinati sunt, sicut bigami locum teneant; sed ordinis sui ministeria non exerceant: proprium enim est diaconi ministrare, sicut presbyteri consecrare. Sic antea constitutum est in Concilio Toletano 1. can. 2. vt pœnitentes non admittantur ad clerum: *si qui autem*, inquit, *ante ordinati sunt diacones inter subdiacones habeantur, ita vt manus non imponant, nec sacra contingant.* Vide præterea can. 53 Toletani 4.

c. 47. secularibus totas tenere,] confirmat hanc lectionem codex T. Et licet apud Gratianum altera reperiatur, *totas audire*, potest tamen hæc retineri, quæ sæpe alibi occurrit, vt in hoc ipso Concilio can 21. *vt ibi Missas teneat propter fatigationem familiæ.*

c. 48. vt de rebus episcopi propriis vel acquisitis vel.] Hæc omnia expungenda sunt: titulum enim canonis complectuntur, ex quo in textum irrepserunt, sic igitur incipit canon in cod. F. *Quicquid episcopus.*

c. 60. tertio sine relaxatione,] *tertio die sine relaxatione*, F.

c. 61. polluat aut duxerit.] *polluerit, aut duxerit.* Eodemque modo legitur apud Gratianum 35. q. 2. can. 8.

c. 65. Quoniam non oportet.] *Non oportet diaconum.* Et ita in reliquis tribus canonibus omittebatur vox, *quoniam*.

c. 66. diaconion appellant.] *diaconicon appellant.*

c. 71. sub die 5. Kalendas Septembr.] *die 4. Id. Septemb. Messala V. C. Coss.*

Galactarius episcopus.] *Galatorius episcopus.* Emendandum fortasse *Gal. torius*: nam & apud Fortunatum in Aquitania nostra Comitem quendam hoc nomine legimus, cui duo sua mittit poëmata lib. 7. 31. & lib. 10. 25. in quorum altero quoniam desideratur versus pentameter diu quæsitus in vetustis codicibus à carissimo nobis & doctissimo socio P. Christophoro Brouuero, ex manuscripto, amici nostri eum subiiciemus, nec quia vocalem *e*, natura longam corripit, metuemus, ne quasi spurius reiiciatur: hoc enim isti auctori sæpe accidit.

æternaque regna requirens.] *Immortale pius actibus auge decus.*

Probatius episcopus.] *Probatus episcopus.*

Pendatius episcopus:] *Pentadius episcopus.* Deinde subiiciebantur presbyteri ..., seu Vicarij episcoporum, qui synodo non potuerant interesse, quos extraordinaria quadam ordinatione librarius aliquis episcopos creauit: nam pro illis verbis.

Abilius episcopus subscripsi.

Ingenuus episcopus subscripsi. Ita scriptum in Cod. T. fuit.

Aurilius presbyter missus à domino meo Caprasio episcopo subscripsi.

Ioannes presbyter missus à domino meo Victorino episcopo subscripsi.

Ingeniosus presbyter missus à domino meo Apro episcopo subscripsi.

Paulinus presbyter missus à domino meo Euphrasio episcopo subscripsi.

Pompeius presbyter missus à domino meo Iuliano episcopo subscripsi.

Polemius presbyter missus à domino meo Sextilio episcopo subscripsi.

Petrus presbyter missus à domino meo Marcello episcopo subscripsi.

Frontinus presbyter missus à domino meo Papolo episcopo subscripsi.

Leo diaconus missus à domino meo vero episcopo subscripsi.

NOTÆ in Concilium Agathense sub Symmacho Papa, Seuerini Binij.

a Concilium.] *Hoc Concilium permissu Alarici Regis Ariani, auctoritate Cæsarij Arelatensis prouinciæ Primatis congregatum est, ad collapsam Ecclesiasticam disciplinam in vigorem pristinum restituendam, quod Patres Concilij in præfatione Concilij indicant his verbis:* De disciplina & ordinationibus Clericorum atque Pontificum, vel de Ecclesiarum vtilitatibus tractaturi. *Huic Concilio præfuisse Cæsarium Arelatensem Episcopum, non tantum ex prima nominis Cæsarij subscriptione aperte colligitur; verum etiam manifestis verbis indicatur cap. 73. Concilij Meldensis, vbi canon, qui sic habet:* Sanctus Cæsarius, Ecclesiæ Arelatensis cum alijs triginta quinque

Causa & annus Concilij.

Quis Concilio præsederit.

Epiſcopis: omnes inquiunt, deinceps clerici, ſiue laici Iudæorum conuiuia euitent, &c. *ad verbum in prædicto Meldenſi Concilio allegatus, eſt huius Concilij quadrageſimus, vt ſupra patet.*

Vnde ſic dictũ. b Agathenſe.] *Sic dictum ab Agatha, quæ Ptolemæo, Straboni & Plinio olim Maſſilienſium, nunc Galliæ Narbonenſis vrbs eſt inſula. Poldu, ſcribit hanc à nonnullis hiſtoriographis ciuitatem nigram appellari. Stephanus meminit alicuius Agatha, quæ eſt Lyciæ inſula. Hæc Abrahamus Ortelius.*

Tempus habitæ Synodi. c Tertio Idus Septembris.] *In fine Actorum 5. Kalend. Septembr. celebratum fuiſſe ſcribitur. Mendum itaque in alterutrum horum locorum irrepſit. Mutaſſem inſcriptionem, niſi lectio Actorum variaret. Nam in margine legitur ibidem 4.* Idus Septembris.

d Conſule Meſſala.] *Anno nimirum* Chriſti 506. *qui eſt Symmachi Papæ octauus: Anaſtaſij Imperatoris 16. Theoderici in Italia regnantis 14. & Alarici Gothorum Regis Ariani in Gallia regnantis annus regni, qui in fine Actorum huius Concilij notatus habetur, vigeſimus ſecundus. Nam Iſidoro Hiſpalenſi Epiſcopo auctore, Alaricus poſt quam 23. annis in Gallia Aquitania à Rhodano vſque ad Ligerim & Pirenæos regnaſſet,* (Pag. 548.) *atque e regno ſuo Cæſarium & Quintianum viros ſanctiſſimos pro ſalute regis hæretici orare ſolitos, relegaſſet; à Clodoueo Rege Francorum victus occiditur anno 17. Anaſtaſij Imperatoris, æra quingenteſima quadrageſima. Quæ tempora cum præd.* Chronologis Chriſti & Conſulum plane coincidunt. *De Alarico plura dicemus infr.*

Quot Epiſcopi interfuerint. e Epiſcopi triginta quinque.] *Triginta quinque Epiſcopos interfuiſſe, confirmatur can. 73.* Concilij *Meld. verbis iſtis, quæ ſupra initio harum notarum allegaui. Ex his 26. duntaxat ſubſcripſiſſe reperiuntur. Omnes gloria confeſſionis illuſtres fuerunt: vtpote qui inter Arianos dominantes illibatam ſartamque ac tectam fidem Catholicam conſeruarunt. Inter eos aliqui eminuerunt ſanctitate celebres in Eccleſiaſticis tabulis perpetua memoria conſecrati; vt Firminus Metenſis, S. Quintianus Rutenorum Epiſcopus: aliique plures de quibus infra.*

Cap. 2. Ad gratiam æſtimare quid ſit. Ad gratiam æſtimantes.] *Id eſt, ad reconciliationem. Agitur enim hic de excommunicatis qui ſunt baptizati, & ad gratiam, id eſt, ad reconciliationem cum ſuo Epiſcopo feſtinant. Vnde patet particulam baptiſmatis in Decreto Gratiani 11. q. 3 huic canoni mendoſe ſupra additam eſſe.*

Non denegetur.] *Iuo, Panormitanus, & antiquiores Conciliorum editiones & duo Vaticana exemplaria habent.* Denegetur, *videturque huic ſimile, quod legitur can. fin. 6. q. 2.*

Cap. 9. Ad torum vxorum ſuarum redire voluerunt.] *Circa coniugatos ad ſacros ordines aſſumptos, quid ſit obſeruatum in primitiua Eccleſia, ſupra tom. 1. diuerſis in locis annotaui.*

Cap. 12. Placet etiam vt omnes Eccleſiæ Filij.] *Hæc à Cæſario populo propoſita fuiſſe, ex eo ſatis intelligi poteſt, quod hac de re præclaram habuerit homiliam, qua ipſo ingreſſu Fideles interpellat hiſce verbis.* Rogo vos fratres cariſſimi, vt in iſto legitimo ac ſacratiſſimo Quadrageſimæ tempore, exceptis Dominicis diebus nullus prandere præſumat: niſi forte ille, quem ieiunare infirmitas non permittit. Quia aliis diebus ieiunare aut remedium aut præmium eſt; in quadrageſima non ieiunare peccatum eſt. *Hæc Cæſar. hom. 2.*

Cap. 13. Competentibus prædicari.] *Catechumenorum alij competentes: alij audientes dicebantur, de quibus ſupra.*

Cap. 13. Clericis ſine commendatitiis.] *Sequentes quinque canones habentur ſupra in Concilio Venetico ſub Leone. Vide quæ ibi notauimus.*

Cap. 20. Omnes deinceps Clerici, &c.] *Hic can. ad verbum recitatur in Concilio Meldenſi c. 73. cum hac præfatiuncula:* Sanctus Cæſarius Eccleſiæ Arelatenſis cum aliis triginta quinque Epiſcopis. Omnes, inquit, deinceps clerici ſiue laici, &c. *vt ſupra.*

Cap. 47. Diem Dominicum celebrandum eſſe. Miſſas die Dominica ſæcularibus tenere audire.] *Traditione Apoſtolica diem Dominicum colendum eſſe, eodémque die Miſſas audiendas, tradit S. Auguſt. 251. ſerm. de tempore. Verba illius hæc ſunt:* Dominicum ergo diem Apoſtoli & apoſtolici viri ideo religioſa ſolennitate habendum eſſe ſanxerunt, quia in eodem Redemptor noſter à mortuis reſurrexit, quique ideo Dominica appellatur, vt in eo terrenis opibus vel mundi illecebris abſtinentes, tantum diuinis cultibus ſeruiamus. *Et poſt multa de eiuſdem diei inſignibus addit.* Ac ideo S. Doctores Eccleſiæ decreuerunt, omnem gloriam Iudaici ſabbatiſmi in illam transferre, vt quod ipſi in figura, nos celebraremus in veritate. Obſeruemus ergo diem Dominicum fratres, & ſanctificemus illum à veſpera diei Sabbathi vſque ad veſperam Dominicæ diei, ſequeſtrati à rurali opere, & ab omni negotio ſoli diuino cultui vacemus, &c. *Poſtquam dixiſſet, quas preces quilibet nocturno tempore fundere deberet, de miſſa Dominico die audienda ſubiungit.* In die vero nullus ſe à Miſſarum ſacrarum celebratione ſeparet, neque quis domi remaneat, cæteris ad Eccleſiam pergentibus, neque in venatione ſe occupet. *Hæc de cultu diei Dominicæ S. Aug. longe ante hæc tempora. Qua de cauſa Cæſarius huic Concil. præſidens, hoc decretum de Miſſis integre audiendis ſtabiliendum propoſuerit, in Hiſt. Cæſarij apud Surium die 27. Auguſt. recenſet Cyprianus hiſce verbis:* Cum die quadam eſſet ad altare, animaduertit quoſdam lecto Euangelio ex Eccleſia egredi, quod ſancti viri conciones auſcultare initio detrectarent. Mox igitur aduolat: appellat his verbis populum: Quid facitis filij? Quid ita foras abſceditis mala perſuaſione ſubuerſi? ſtate pro animabus veſtris ad accipienda verba adhortationis noſtræ, eaque auſcultate ſoliciti. Non licebit id vobis in illo tremendo iudicij die, moneo, clamo atque conteſtor. Ne ſitis, obſecro, vel ſurdi vel profugi. Auditis oris mei buccinam perinde, ac ſi animas veſtras ſuo mucrone Sathan iugularit. Ne ergo taciturnitatis arguar. Hac de cauſa ſæpiſſime oſtia, lectis Euangeliis occludi iuſſit: donec propitio Deo ipſi gratularentur, ea coërcitione ſe profeciſſe, qui ſolebant eſſe fugitiui.

Extat eiuſdem Cæſarij homilia ad populum, cuius exordio populum rogat, ne Dominico aliove ſacro die feſto celebriore Miſſam negligant, vel ante finem eiuſdem egrediantur. Rogo vos, Fratres chariſſimi, *inquit hom. 12.* & paterna pietate commoneo, vt quoties aut die Dominico, aut aliis maioribus feſtiuitatibus Miſſæ fiunt, nullus de Eccleſia diſcedat, donec diuina myſteria expleantur. *Vide Bar. an. 58. n. 89. item 506. n. 5.*

Cap. 60. Lapſis id eſt qui in Catholica.] *Admixtione Gothorum Arianorum contingebat in* Gallia, *quod plures à fide Catholica in hæreſim abducerentur, & poſtea delictum deteſtantes ad Eccleſiam Catholicam remearent. Quomodo igitur hi ſuſcipiendi eſſent, ſancta Synodus hoc canone decreuit.*

Alaricus quamdiu orthodoxos obſeruauit, regnum pacatum tenuit. Anno 22. Regis Alarici.] *Alaricus filius Euarici Regis Gothorum in Gallia ſucceſſit Arianus patri Ariano, & Catholicorum perſecutori impio anno* Chriſti 484. *Regnum pacatum tenuit, quamdiu S. Remigium aliosque Antiſtites ſacros, qui pro eius felicitate ad Deum iuges orationes fundebant, obſeruauit: quando vero S. Cæſarium, Quintianum, aliosque Epiſcopos in exilium relegabat, fauore ac gratia Dei priuatus, regno ſimul & vita exutus eſt per* Clodoueum, *anno regni ſui 23. qui eſt Chriſti 507.*

CONCI-

a b c d

CONCILIVM
b AVRELIANENSE PRIMVM
c triginta trium Episcoporum tempore d Symmachi Papæ, & Clodouei e Regis. Est Prouinciale.

CAPITVLORVM AVRELIANENSIS Synodi primæ, Tituli.

Clodouei Franciæ regis epistola ad synodum. 1
Rescriptum episcoporum ad Regem Franciæ Clodoueum. 2
De his qui pro qualibet culpa ad ecclesiam confugerint. 3
Si raptor cum rapta ad ecclesiam confugerit. 4
Si seruus à domino, de ecclesia excussus vel ductus, iniuriam aut cædem pertulerit. 5
Vt filii vel nepotes clericorum, in episcopi sint potestate, & de laicis sine voluntate episcopi non ordinandis. 6
Qualiter ab episcopo facultas ecclesiæ dispensetur. 7
Eum, qui episcopum proprio iure inuitat, non excommunicandum. 8
Nullus clericorum sine commendatitiis episcopi sui ad regem accedat. 9
Si nesciente domino, sciens episcopus seruum alienum promouerit. 10
Si presbyter aut diaconus crimen capitale commiserit. 11
De clericis, qui pure ad fidem nostram conuersi fuerint ex hæreticis. 12
De pœnitentibus, qui ad secularia redierint. 13
De clericis pœnitentibus. 14
Si relicta presbyteri aut diaconi, alij se coniunxerit. 15
De his, quæ in altario offeruntur. 16
De his, quæ à fidelibus parochianis in ecclesiis offeruntur. 17
Vt episcopus & pauperes, & infirmos tuatur. 18
Vt basilicæ, in cuius territorio sunt, in eius Episcopi maneant potestate. 19
De incestis, vt excommunicentur. 20
Vt abbates in potestate Episcoporum sint, & de monachis vagis. 21
Vt monachi oratorio vel Zonis non vtantur. 22
Si monachus vxorem duxerit. 23
Vt monachus, sine permissu Episcopi vel abbatis, cellulas non construat. 24
Si Episcopus cuiquam terrulas præstiterit excolendas, sine præiudicio iuris Ecclesiæ tenebuntur. 25
Vt ante pascha quadragesima teneatur. 26
Vt nullus ciuium festiuitates maiores in villa celebret. 27
Vt populus ante completam Missam, & benedictionem acceptam egredi non præsumat. 28

A *Vt litaniæ ante ascensionem Domini celebrentur.* 29
De clericis, qui ad officium venire contemnunt. 30
De familiaritate extranearum mulierum. 31
De religiosis secularibus, qui diuinationibus attendunt. 32
Quod Episcopus die Dominica ab Ecclesia abesse non debet. 33

B EPISTOLA CLODOVEI REGIS Franciæ ad Synodum.

CAPITVLVM I.

Dominis sanctis & Apostolica sede dignissimis Episcopis, Clodoueus rex.

Enunciante fama, quid actum fuerit vel præceptum omni exercitui nostro, priusquam in patriam Gothorum ingrederemur, beatitudinem vestram præterire non potuit. In primo quoque de ministerio Ecclesiarum omnium præcepimus, vt nullus ad subripiendum in aliquo conaretur, C neque de sanctimonialibus, neque de viduis quæ in religione Domini deuotæ esse probarentur. Simili conditione & de clericis vel filiis supradictorum tam clericorum quam viduarum, qui cum illis in domo ipsorum consistere videbantur. Idem & de seruis Ecclesiarum, quos de Ecclesiis tractos per Episcoporum sacramenta constiterit præceptum est obseruare, vel nullus ex ipsis aliquam violentiam vel damnum patiatur. Quod ita ad integrum est intelligendum, vt ex his supradictis, si aliquis vim captiuitatis pertulisset, siue in Ecclesia, siue extra Ecclesiam, omnino sine aliqua dilatione præcipiamus esse D reddendos. De cæteris quidem captiuis laicis, qui extra pacem sunt captiuati, & fuerint approbati * Apostoli, aut cui volueritis, arbitrii vestri est non negandum. Nam de his qui in * pace nostra tam clerici quam laici subrepti fuerint, si veraciter agnoscitis, vestras Epistolas de annulo vestro infra signatas, sic ad nos omnimodis dirigatis, & à parte nostra præceptionem latam noueritis esse * firmandam; sic tamen populus noster petit, vt cuicunque Epistolas vestras præstare fueritis dignati, cum sacramento per Deum, & E benedictione vestra dicere non tardetis, rem istam, quæ poscitur, veram esse, quia multorum varietates vel falsitates inuentæ sunt, vt comprehendantur, sicut scriptum est: *Perit iustus cum impio.* Orate pro me, domini sancti, & Apostolica sede Papæ dignissimi.

*apostolici. pacto. firmandum. *Omissit.*

Rescriptum Episcoporum synodi ad Regem Franciæ.

Capitulum II.

F *Domino suo Catholicæ Ecclesiæ filio Clodoueo gloriosissimo regi, omnes sacerdotes quos ad Concilium venire iussistis.* Quia tanta ad religionis Catholicæ cultum gloriosæ fidei cura vos excitat, vt sacerdotalis mentis affectu sacerdotes de rebus necessariis tractaturos in vnum colligi iusseritis, secundum vestræ voluntatis consultationem, & titulos, quos dedistis, ea, quæ nobis visa sunt, definitione respondimus, ita vt si ea, quæ nos statuimus, etiam vestro recta esse iudicio comprobantur, tanti consensus regis

Dist. 11. Episcopus pauperibus. 18. Episcopus pauperibus, vel infirmis, qui debilitate faciente non possunt suis manibus laborare, victum & vestimentum, in quantum possibilitas habuerit, largiatur.

16 q. 7. Omnes basilicæ. 19. Omnes basilicæ, quæ per diuersa loca constructæ sunt, vel quotidie construuntur, placuit secundum priorum canonum regulam, vt in eis Episcopi, in cuius positæ sunt territorio, potestate consistant.

20. Nec superstes frater torum defuncti fratris ascendat, nec se quisquam amissæ vxoris sorori audeat sociare. Quod qui fecerint Ecclesiastica districtione feriantur.

18. q. 2. Abbates pro humilit. 21. Abbates, pro humilitate religionis, in Episcoporum potestate consistant. Et si quid extra regulam fecerint, ab Episcopis corrigantur. Qui semel in anno, in loco vbi Episcopus elegerit, accepta vocatione, conueniant. Monachi autem abbatibus omni obedientia & deuotione subiaceant. Quod si quis per contumaciam extiterit indeuotus, aut per aliqua loca vagari, aut peculiare aliquid habere præsumpserit: omnia, quæ acquisierit, ab abbatibus auferantur, secundum regulam monasterio profutura. Ipsi autem, qui fuerant peruagati, vbi inuenti fuerint, cum auxilio Episcopi tamquam fugaces, sub custodia reuocentur. Et reum se ille abbas futurum esse cognoscat, qui in huiusmodi personis non regulari animaduersione distrinxerit, vel qui susceperit monachum alienum.

21 q. 1. Monacho orarium. 22. Monacho orarium in monasterio vel zonas habere liceat.

23. Monachus in monasterio conuersus, si pellici postea vel vxori fuerit sociatus, tantæ præuaricationis reus, nunquam Ecclesiastici gradus officium sortiatur.

20 q. 1. Nullus monachus vanitatis. 24. Nullus monachus, congregatione monasterij derelicta, ambitionis &* vanitatis impulsu cellulam construere, sine Episcopi permissione, vel abbatis sui voluntate, præsumat.

10 q. 2. Si Episcopus. 25. Episcopus humanitatis intuitu, vineolas, vel terrulas clericis vel monachis præstiterit excolendas, vel pro tempore tenendas, etiam si longa transisse annorum spatia comprobantur, nullum Ecclesia præiudicium patiatur, nec secularis legis præscriptio, quæ Ecclesiæ quid impediat, opponatur.

De consec. dist. 3. Sacerdotibus. 26. Id sacerdotibus omnibus est decretum, vt ante paschæ solemnitatem, non quinquagesima, sed quadragesima teneatur.

De consec. dist. 3. Nullus ciuium. 27. Vt nulli ciuium Paschæ, natalis Domini, vel quadragesimæ solemnia in villa liceat celebrare, nisi quem infirmitas probabitur tenuisse.

De cons. dist. 1. Cum ad celeb. 28. Cum ad celebrandas Missas in Dei nomine conuenitur, populus non ante discedat, quam Missæ solemnitas compleatur: & vbi Episcopus non fuerit, benedictionem accipiat sacerdotis.

De consec. dist. 3. Rogationes. 29. Rogationes, id est, litanias, ante ascensionem Domini placuit celebrari, ita vt permissum triduanum ieiunium, in Dominicæ Ascensionis solemnitate soluatur: per quod triduum serui & ancillæ ab opere relaxentur, quo magis plebs vniuersa conueniat. Quo triduo omnes abstineant & quadragesimalibus cibis vtantur.

Dist. 91. clerici vero. 30. Clerici vero, qui ad opus sanctum adesse contempserint, secundum arbitrium Episcopi, Ecclesiasticam suscipiant disciplinam.

31. De familiaritate extranearum mulierum tam episcopi, quam presbyteri, vel diaconi præteritorum canonum statuta custodiant.

11 q. 1. Si quis clericus. 32. Si quis clericus, monachus, vel secularis; diuinationem vel auguria crediderit obseruanda, vel sortes (quas mentiuntur esse sanctorum) quibuscunque putauerint insinuandas cum his, qui eis crediderint, ab Ecclesiæ communione pellantur.

33. Episcopus, si infirmitate non fuerit impeditus, Ecclesiæ, cui proximus fuerit, die Dominico deesse non debet. *de cons. dist. 1. Episcopus. si infir.*

Nomina Episcoporum, qui in eadem synodo fuerunt, & mecum subscripserunt, numero 33.

Auentius * Diniensis metropolis, Adelphius Rauracensis, Boethius Cadurcensis, Cyprianus Burdegalensis metropolis, Cronopius Petragoricensis, Camilianus Tecasinus, Eusebius Aurelianensis, Euphrasius Auernorum, Edibius Ambianensis, Eustochius Andegauenensis, Epiphanius Namneticensis, Eraclius Parisiacensis, * Eulius, * Vasionensis. * Gildardus Rothomagensis metropolis, Leontianus Constantiensis, Lupicinus Engolismanus, Litharedus Lexouiensis, Lupus Suessionensis, Leuanianus Siluanectensis, Licinius Turonensis metropolis, Leontius Tolosanæ metropolis, Maurusius Ebroicensis, Melanius Rhedonensis, Modestus Venetensis, Melanius Viromandensis, Nepos Abrincensis, Petrus * Xanctonensis, Principius Cenomanensis, Quintianus Ruthenensis, Sophronius Nouiomensis, Theodosius Antisiodorensis, Tetradius Auiciorum, Tetradius Bituricensis metropolis.

Daniens. Dien. vel Digniens. — *Eestilius Vasiens. Gildardus.* — *Sancto.*

R. P. FRONTONIS DVCÆI

VARIÆ LECTIONES IN CONCILIVM Aurelianense I. sub Symmacho Papa.

Can. & omnium pœnarum genere.) *& omni pœnarum genere.*

Quod si is cuius.) *Quod si is cuius reus.* Pag. 563.

Can. 4. id constituendum esse.] *id custodiendum esse. F.*

Seruiendi conditione subiectus.] apud Gratianum 36. qu. c. 3. legitur, *aut ad seruiendum subiectus.* & in margine additur alia lectio, *seruiendi conditione.*

Can. 5. & conuiuio Catholicorum extran.] *& conuiuio Catholicorum sicut superius comprehensum est, habeatur extraneus.*

Can 17. Quod qui fecerint.] *Quod si fecerit Eccles. dist. feriatur, T. F.*

Can. 21. vel qui susceperit.] *vel qui monachum susceperit alienum.*

Can. 22. Monacho orarium.] *Monacho vti orario, vel Zonchis habere non liceat, T. & F.*

Vox est à Trebellio Pollione vsurpata, *Zanchas de nostris Parthicis paria tria*: in quem locum annotat vir doctissimus If. Casaubonus id esse barbarici calceamenti genus: sed varie scribitur; vt in codice Theodosiano de

habitu intra vrbem l. 2. *Tzangæ*, in 3. *Zancæ*, Græcis Τζάδα aut Τζάδια, Acroni Zangæ, vnde in Turcogræcia pag. 294. Τζαδαειχὴ τέχνη, ars sutoria. Certe in Clementina de statu monachorum, c. 1. monachis Zona non negatur, cum superfluus tantum eius ornatus prohibetur. *Nullus Zonam, cultellum, calcaria cum ornatu deferre, aut cum sella clauorum ornatu decorata superfluo præsumas: quin etiam Basilius.*

c. 23. conuersus, si pellici postea.] *conuersus vel si pallium fuerit, improbatus accepisse, si postea vxori fuerit sociatus F.* regula 23. fusiori zonas monachis suis concedit.

c. 27. natalis Domini vel quadragesimæ.] *natalis Domini, vel quinquagesimæ solennia, T.* qua vera prorsus est lectio, nō enim inter celebriores festiuitates est quadragesima, sed quinquagesima, hoc est, πεντηκοστὴ Pentecoste, vt can. 21. Agathēsis Cōcilij: *Pascha vero, natali Domini Pentecoste & Natalis Ioannis Baptistæ, & si qui maximi dies in festiuitatibus habentur, non nisi in ciuitatibus aut in parochiis teneant*, idē habet c. 14. Aruernensis. Tuetur etiam lectionem codicis nostri Iuo. p. 4. c. 12. & Burchardus, vt annotatum est nuper in can. Nulli ciuium, de consecr dist. 3.

c. 29. ab opere relaxerit.] *ab omni opere relax.*

c. 30. qui ad opus sanctum.] *qui ad hoc opus sanctum.*

c. 33. Episcopus si infirmitate.] *Episcopum si inf. &c. deesse non liceat.* Sequuntur nomina episcoporum, qui huic Concilio interfuerunt, ordine alphabetico disposita, sed in manuscripto T. hac serie collocantur. *Tetradius, Heraclius, Leontius, Quintinianus, Boetius, Euphrasius, Principius, Epiphanius, Nicetius, Chronopius, Auentinus, Lupus, Nepus, Libanius, Edibius, Mauricius, Melianus, Licinius, Gilidandus, Camelianus, Eusebius, Petrus, Cyprianus, Adelphus, Sextilius, Lupicinus, Modestus, Leptianus, Theodosius, Sophronius, Lidardus.*

Notæ in Concilium Aurelianense primum 33. Episcoporum tempore Symmachi Papæ, &c. Seuerini Binij.

a Concilium.] *Hoc Concilium qua occasione, cuiusue hortatu ac consilio congregatum, & à quo procuratum fuerit, indicat Hincmarus de rebus gestis S. Remigij his verbis:* Per consilium B. Remigij in Aureliana ciuitate Episcoporum synodum conuocauit, in quo conuentu multa vtilia constituta fuere. *Clodoueus Rex Christianissimus molestissime ferebat, Alaricum Arianū nobilissima Galliarum prouincia imperium tenere. Nouo etiam Christiano & fortissimo Principi suaserat B. Remigius, cuncta dextere tunc processura, si ante omnia optime Religionis statui prospiceret; si ad debellandos hostes cum Dei timore pietatem custodiret, templa ad honorem Dei exstrueret, conuocato Concilio* (Occasio & auctor huius Synodi quis. — Clodoueus quibus armis Alaricum deuicerit.)

A *collapsam Ecclesiæ disciplinam reformari curaret, nullam denique vim, rapinam, aut iniuriam rebus sacris inferri demandaret. Quibus consiliis Rex pientissimus inductus, his aliisque bellicis apparatibus religiose præparatis, de Rege Ariano deuicto & prostrato gloriosum victoriæ triumphum comparauit.*

b Aurelianense.] *Sic dictum ab Aurelia; quæ est Galliæ Celticæ vrbes insignis, olim Genabum, vt quidam putant, de qua, cuius celeberrima fit mentio in commentariis Cæsaris. Sita est ad Ligerim fluuium.*

B c Triginta trium Episcoporum, &c.] *Ex his sanctitate conspicui fuerunt, Gildardus Rhotomagensis; Lupus Suessionensis S. Principij Episcopi filius & in Episcopatu successor, & S. Remigij nepos: item Melanius Rhedonensis, Quintinianus, Rutenus & Theodosius Antissiodorensis; quos omnes habet sacer Ecclesiæ Catalogus, quæ eosdem colit, publicoque præconio singulis annis celebrat. Sed & Leontius Tolosanus inter Episcopos huius temporis magni nominis extitit. Qui vero in castris Clodouei tunc militauit Aquilinus vir illustris, abdicato sæculo, postea creatus Episcopus Ebroicensis, egregia sanctitate enituit, vt res ab eo præclare gestæ testantur, apud Surium die 10. Octobr.* (Episcopi celebres qui huic concilio interfuerunt.)

C d Tempore Symmachi Papæ & Clodouei Regis.] *Anno illo, quo Alaricus Rex Arianus a Clodoueo Rege Christianissimo occisus est; qui est Christi 507. Symmachi Papæ nonus: Anastasii Imperatoris 17. Nam sub Consulatu Messalæ & Alarici Regis anno regni 22. Agathense Concilium permissu eiusdem Regis needum Catholicos persequentis celebratum fuisse, supradiximus. Cum itaque hæc synodus habita sit, vt patet can. 12. post Regem Alaricum à Clodoueo in pugna occisum, postque Gothos ex Galliis exactos, hoc anno, qui est 23. & vltimus Alarici hanc synodum conuocatam fuisse oportuit: siquidem Isidori Hispalensis testimonio certum sit, Alaricum non nisi viginti tribus annis in Galliis regnasse. Vide quæ notauimus supra in Notis Concilii Agathensis in fine, verbo Ala-* D *rici.* (Tempus Concilii.)

e Clodouei Regis.] *Clodoueus anno Domini 484. defuncto Childerico Francorum Rege apud Parisios in Galliis regnanti patri suo successit. Tenuit regnum annis triginta, vt tradit Gregorius Turonensis l. 2. histor. cap. 20. in fine. Parens licet Ethnicus sanctissimam Geneuefam coluit: filius vero non tantum eandem veneratus est, sed & muneribus frequentauit; qui dum adhuc gentilis esset, magna etiam veneratione persecutus est S. Remigium Rhemensem Episcopum, eique amplissimas villas dono dedit. Vnde diuina prouidentia factum, quod dum* E *Romanum Occidentale imperium collapsum erat, triplicisque generis barbari, Gothi nimirum, Burgundiones & Franci Gallias occupabant, eius tantummodo gentis regnum ad posteros feliciter propagaretur, penes quam cultus pietatis foret excellentius effulsurus. Anno regni sui decimo, Christi 494. Clodoueus fœdere nuptiarum iunxit sibi in matrimonium Clotildem Christianam fœminam, neptem Burgundiæ Regis Gundebaldi, cuius indefinenti oratione ac prædicatione commotus, anno regni sui 15. Christi Domini 499. dum ope Christi Alemannos miraculose vicisset, illustratione sacri baptismatis filius lucis effectus est. A S. Gedasto catechizatum & in fide in-* F *structū S. Remigius Rhemensis Episcopus prauiis miraculis pluribus baptizauit: e quorū numero hoc celeberrimum est, quod ore columbæ cœlitus aduenientis, ampulla Chrismatis allata fuerit, qua cū Rege Clodoueo fons baptismatis solito more consecratus fuit. Hincmarus in vita S. Remigij die 13 Ianuarij. Quo euentu quoue bellico apparatu Galliam ab Alarico Rege Ariano liberauerit, supra dixi. Anastasius Imperator, vt tantū principem demereret, Cōsularem dignitatem eidem obtulit: sed Rex Christianissimus munus ab hæretico oblatum spernens, codices Consulares cum insignibus remisit. Post res bellicas Parisios* (Clodoueus quo tempore regnum adeptus. — Clodoueus ducit Gundebaldi neptem Clotildem in vxorem. Clodoueus à S. Remigio baptizatur. — Clodoueus oblatam consularem dignitatem renuit.)

Miraculose sanatur à S. Seuerino Agaunensi. *profectus in febrim incidit grauissimã: ad quam curandã post multa medicorum consilia, accersitus est sanctissimus vir Seuerinus Agaunensis Monasterii abbas, vir magni nominis & miraculorum virtute clarissimus, qui super ægrotantem Regem præmissis precibus, casulam, qua indutus erat, imponens, febrim eius medullis fixe inhærentem fugauit. Restitutus sanitati, flexis genibus Dei seruum est veneratus: cui etiam ob gratiarum actionem illud præstitit, vt quos vellet vinctos è carcere liberaret: pauperibusque quantum vellet, ex regio thesauro acceptum erogaret. Hæc Faustus Presbyter scriptor huius sæculi. Ipsis primordiis Hormisdæ Papæ (quem aurea corona cum gemmis exornata donauerat) primitiæ Christianorum Regum Galliæ Deo oblata, in cœlum translatæ fuerunt, anno vitæ 45. & regni trigesimo, qui erat Christi Domini 514. & Hormisdæ Pontificis primus.*

f Epistola Clodouei.] *Clodoueus aduersus hæreticos pugnaturus principio cæleste numen placandum, eiusque cælites & amicos conciliandos esse putauit. Quare cum per consilium Reginæ suæ Ecclesiam in honore Apostolorum Petri & Pauli Parisiis exstruxisset, & ad reformandam Ecclesiasticam disciplinam Concilium congregari procurasset, sacramque benedictionem à sanctissimo sacerdote Remigio ad periculosum bellum facilius conficiendum accepisset, vniuerso exercitui edita sanctione mandauit, ne quid damni per huiusmodi bellum Ecclesiis vel earum ministris aut bonis inferretur. Idque non tantum lege sancita præcepit, verum etiam inuiolabiliter obseruari & custodiri voluit. Sicut ea quæ de ipso scribit Gregorius Turon. lib. 2. c. 37. aperte declarant.*

Cap. 1. Sacerdotes in vnum colligi iusseritis.] *Suasu & hortatu S. Remigii Rhemensis Episcopi, vt supra diximus ex Hincmaro apud Surium.*

Cap. 7. De obligationibus.] *Quæ dona S. Remigio cunctisque Ecclesiis in Gallia Rex piissimus contulerit, describuntur in testamento S. Remigii apud Brisson. de form. lib. 7. ex quibus Lector veterem vsum de rerum Ecclesiasticarum triplici distributione sancitum aperte cognoscis.*

Cap. 27. Rogationes id est litanias, &c.] *Vide Notas Epistolæ Hilari Pontificis supra.*

---

a **CONCILIVM**
b **EPAVNENSE, VIGINTI**
quatuor Episcoporum tempore c Symmachi Papæ, & Sigismundi Regis Burgundionum, anno Domini 509. celebratum. Est Prouinciale, & multa habet consimilia illis, quæ in Synodo Agathensi leguntur.

QVod præcipientibus tantis dominis meis, ministerium proferendi sermonis assumo, facio hoc non tam præsumtionis ausu, quam * præsumptionis obsequio, dum exequi & implere contendit non audacia temeritatem, sed obedientia iussionem: simulque tanto maior obtemperantis apparebit humilitas, quanto minor cõprobatur facultas: maiorque profecto præcipientium reuerentia prodetur, quando obedientia nulla possibilitatis fiducia suffragatur. Sic Dominus mediocritatis meæ amplius honorabit imperitiam. Charitas quoque vestra, si nequaquam facundo oblectabitur aut instruetur eloquio, ædificetur saltem humilitatis exemplo. Quoniam ergo (sicut volumus) tacere non sinimur, aliquid (vt possumus) iam loquamur. Deo propicio, ad Epaunensem ecclesiam congregatis quid vel de antiquis regulis, vel de nouis ambiguitatibus sensimus, expressis singulatimque discretis constitutionibus, præsentibus titulis, credidimus adnotandum.

*[margin: * for. præsumptionis.]*

CAPITVLVM I.

Qualiter Episcopus ordinetur.

PRima & immutabili constitutione decretum est, vt cum metropolitanus fratres vel comprouinciales suos ad concilium, aut ad ordinationem cuiuscunque consacerdotis crediderit euocandos, nisi causa euidentis tædii extiterit, nullus excuset.

De illicitis clericorum ordinationibus. *de ordinationibus clericorum.*

2. Ne secundæ vxoris, aut renuptæ maritus, presbyter aut diaconus ordinetur, abunde sufficeret ab Apostolo constitutum: sed quia præceptum huiusmodi excedi quorundam fratrum simplicitate cognouimus, speciali obseruantia renouamus, sciente eo, qui contra interdictum ordinauerit, reum fratribus se futurum: illo autem, qui contra fas honorem prohibitæ benedictionis ambierit, nihil se clericalis ministerii præsumpturum. *1. Tim. 3.*

Episcopi non sint venatores, nec accipitres habeant.

3. Episcopis, presbyteris, atque diaconibus canes ad venandum, & accipitres ad aucupandum habere non liceat. Quod si quis talium personarum, in hac fuerit voluntate detectus, si episcopus est, tribus mensibus se à communione suspendat: duobus, presbyter abstineatur: vno, diaconus ab omni officio & communione cessabit.

Ne pœnitentes ordinentur.

4. Pœnitentiam professi, ad clericatum penitus non vocentur.

Ne alterius episcopi clericus, in alia ciuitate constituatur.

5. Ne presbyter territorii alieni, sine conscientia sui episcopi, in alterius ciuitatis territorio præsumat basilicis aut oratoriis interuenire: nisi forte episcopus suus illum cõcedat episcopo illi, in cuius territorio habitare disposuit. In quo si excessum fuerit, episcopus, cuius presbyter fuerit fratri suo nouerit culpabilem se futurum, qui clericum iuris sui illicita facientem, sciens ab scandali admissione non reuocat.

De vagis clericis ad communionem non assumendis.

6. Presbytero vel diacono, sine antistitis sui epistolis ambulanti, communionem nullus impendat.

Ne quid archipresbyter vendat.

7. Quicquid parochiarum presbyter de ecclesiastici iuris possessione distraxerit, inane

habeatur & vacuum, in venditorem comparantis actione vertenda. A

De archipresbyterorum emptionibus, & abbatum venditionibus.

8. Archipresbyter dum diœcesim tenet, de his, quæ emerit, aut ecclesiæ nomine scripturam faciat, aut ab eius, quam tenet ecclesiæ ordinatione discedat. Similis quoque de venditionibus, quas abbates facere præsumpserint, forma secuetur: vt quicquid sine episcoporum notitia venditum fuerit, ad potestatem episcopi reuocetur. Mancipia vero monachis donata, ab abbate non liceat manumitti. Iniustum enim putamus, vt monachis quotidianum rurale opus facientibus, serui eorum libertatis ocio potiantur.

Vnus monasterij sit vnus abbas.

9. Vnum abbatem duobus monasteriis interdicimus præsidere.

De nouis monasterijs ac congregationibus.

10. Cellas nouas aut congregatiunculas monachorum, absque episcopi notitia prohibemus instituti.

Pag. 553.

Qualiter clericus publicum iudicium non interpellet.

11. Clerici sine ordinatione episcopi sui, adire vel interpellare publicum iudicium non præsumant: sed, & si pulsati fuerint, sequi ad seculare iudicium non * præsumant. interpellare.

De venditionibus Episcoporum.

12. Nullus episcopus de rebus ecclesiæ suæ, sine conscientia metropolitani sui, vendendi aliquid habeat potestatem, vtili tamen omnibus commutatione permissa.

De falsis testibus.

13. Si quis clericus in falso testimonio conuictus fuerit, reus capitalis criminis censeatur.

De his quæ aliquis ante episcopatum de alterius ecclesia possedit.

14. Quisquis clericus aliquid de munificentia ecclesiæ, cui seruierat, adeptus, & ad summum sacerdotium alterius ciuitatis est aut fuerit ordinatus: quod dono accipit, vel acceperit, reddat, & quod suum est ex proprietate, vel secundum instrumenti seriem probatur emisse, possideat.

De hæreticorum & Iudæorum conuiuiis.

15. Si superioris loci clericus, hæretici cuiuscunque conuiuio interfuerit, anni spatio pacem Ecclesiæ non habebit. Quod si iuniores clerici præsumpserint, vapulabunt. A Iudæorum vero conuiuiis etiam laicos constitutio nostra prohibuit: nec cum vllo clerico nostro panem comedat, quisquis in Iudæorum fuerit conuiuio inquinatus.

De hæreticis conuertentibus.

16. Presbytero, propter salutem animarum, quam in cunctis optamus desperatis & decumbentibus hæreticis, si conuersionem subitam petant, chrismate subuenire permittimus. Quod omnes conuersuri, si sani sunt, ad episcopo nouerint expetendum.

De donationibus in testamento.

17. Si Episcopus condito testamento, aliquid de ecclesiastici iuris proprietate legauerit: aliter non valebit nisi vel tantum de iuris sui propria facultate suppleuerit. B

De possessionibus clericorum.

18. Quod clerici etiam sine precatoriis, quolibet diuturnitate temporis de Ecclesiæ remuneratione possederunt, cum authoritate Domini gloriosissimi Principis nostri, in ius proprietatis temporis præscriptione non vocetur; dummodo pateat, Ecclesiæ non fuisse, ne videantur etiam episcopi administrationis prolixæ, aut C precatorias, cum ordinati sunt, facere debuisse, aut diu tentas Ecclesiæ facultates proprietati suæ posse transcribere.

De correptione abbatis peccantis.

19. Abbas, si in culpa reperiatur aut fraude, & innocentem se asserens, ab Episcopo suo accipere noluerit,* correptionem, ad metropolitani iudicium deducatur. suscipere.

D *Ne illicitis horis clericus ambulet.*

20. Episcopo, presbytero, & diacono, vel diuersis clericis horis indebitis, id est, Meridianis vel vespertinis, ad fœminas prohibemus accessum: qui tamen si causa fuerit cum presbytero aut clericorum testimonio videantur.

De benedictione viduarum.

21. Viduarum consecrationem, quas diaconas vocant, ab omni regione nostra penitus abrogamus, solam eis pœnitentiæ benedictionem, si E conuerti ambiunt, imponendo.

De criminationibus sacerdotum.

22. Si diaconus, aut presbyter crimen capitale commiserit, ab officii honore depositus, in monasterium retrudatur, ibi tantummodo, quam diu aduixerit, communionem sumendo.

De Pœnitentibus.

F 23. Si quis accepta professaque pœnitentia, boni immemor, ad secularia reuoluatur, prorsus communicare non poterit, nisi professioni, quam illicite prætermiserat, reformetur.

De propositione laicorum contra Clericos.

24. Laicis contra cuiuslibet gradus clericum, si quid criminale parant obiicere, dummodo

vera suggerant, proponendi permittimus potestatem.

A

De Sanctorum Reliquijs.

25. Sanctorum reliquiæ in Oratoriis villaribus non ponantur, nisi forsan Clericos cuiuscumque parochiæ vicinos esse contingat, qui sacris cineribus psallendi frequentia famulentur.

De altaribus consecrandis.

26. Altaria, nisi lapidea, infusione chrismatis non sacrentur.

B

De diuino Officio per Metropolitanum ordinando.

27. Ad celebrandum diuina Officia, ordinem, quem Metropolitani tenent, prouinciales obseruare debebunt.

De his, quos moriens Episcopus excommunicatos relinquit.

C

28. Si Episcopus ante damnati absolutionem obitu rapiatur, correctum aut pœnitentem successori licebit absoluere.

De lapsis è Catholica fide, Ecclesiæ restituendis.

29. Lapsis, id est, qui in Catholica baptizati, præuaricatione damnabili post in hæresim transierunt, grandem redeundi difficultatem sanxit antiquitas. Quibus nos annorum multitudine breuiata, pœnitentiam biennii conditione infrascriptæ obseruationis imponimus, vt præscripto biennio, tertia die sine relaxatione ieiunent, & Ecclesiam studeant frequentare, in pœnitentium * locum standi & orandi humilitatem nouerint obseruandam: ac etiam si ipsi quomodo catechumeni procedere commonentur, abscedant. Hoc si obseruare voluerint, constituto tempore admittentur ad altarium, & obseruatio relaxetur. Quam si arduam vel duram forte putauerint, statuta præteritorum Canonum complere debebunt.

D

E

De incestis coniunctionibus.

30. Incestis iunctionibus nihil prorsus veniæ reseruamus, nisi cum adulterium separatione sanauerint. Incestos vero, nec vllo coniugii nomine præuelandos (præter illos quos nominare funestum est) hos esse censemus: Si quis relictam fratris, quæ pene prius soror extiterat, carnali coniunctione violauerit: si quis germanam vxorem acceperit: si quis nouercam duxerit, si quis consobrinæ se societ: quod vt à præsenti tempore prohibemus, ita ea, quæ sunt anterius instituta, non soluimus. Si quis relictæ auunculi misceatur aut patrui, vel priuignæ concubitu polluatur: Sane quibus coniunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris coniugii libertatem.

F

De pœnitentia homicidarum.

31. De pœnitentia homicidarum, qui seculi leges euaserunt, hoc summa reuerentia de eis inter nos placuit obseruari, quod Ancyritani Canones decreuerunt.

De relictis mulieribus Sacerdotum.

32. Relictæ Presbyteri siue Diaconi, si cuicumque renupserint, eatenus ab Ecclesia elongentur, donec à coniunctione illicita separentur: maritum quoque eius, similis vsque ad correctionem seueritate plectendum.

De Basilicis hæreticorum, diuinis non applicandis.

33. Basilicas hæreticorum, quas tanta exsecratione habemus exosas, vt pollutionem earum purgabilem non putemus, sanctis vsibus applicare despicimus: sane quas per violentiam nostris abstulerant, * possimus reuocare.

De pœna occidentium seruos proprios.

34. Si quis seruum proprium sine conscientia iudicis occiderit, excommunicatione biennii confusionem sanguinis expiabit.

De inuitandis ciuibus ad certas solemnitates.

35. Ciues natalium superiorem noctem Paschæ; ac natiuitatis Domini, solemnitatem Episcopis nec interest, in quibus ciuitatibus positus accipiendæ benedictionis desiderio non venerint expetendus.

Nullus in desperatione ab Ecclesia renuatur.

36. Ne vllus sine remedio aut spe veniæ ab Ecclesia repellatur, neve vlli, si aut pœnituerit, aut se correxerit, ad veniam redeundi aditus obstruatur: sed si cui forsitan discrimen mortis immineat, damnationis constitutæ tempora relaxentur. Quod si ægrotorum, accepto viatico, reualescere fortasse contingit, statuti temporis spatia obseruare conueniet.

De laicis ordinandis.

37. Ne laicus nisi religione promissa, Clericus ordinetur.

De Monasterijs puellarum.

37. Monasteria puellarum, non nisi probatæ vitæ & ætatis prouectæ, ad quascumque earum necessitates vel ministrationes permittantur intrare. Ad faciendas vero Missas, qui ingressi fuerint, statim exacto ministerio regredi festinabunt: alias autem nec Clericus, nec Monachus iuuenis vllum ad puellarum congregationem habebit accessum, nisi hoc aut paterna aut germana necessitudo probetur admittere.

De fugitiuis seruis.

39. Seruus reatu atrociore culpabilis, si ad Ecclesiam confugerit, à corporalibus tantum suppliciis excusetur. De peccatis vero vel quocumque opere, placuit, à dominis iuramenta non exigi.

Margin notes: 28: 1n. quæst. 1. Si Episcopus ante. — 30: Pag. 554. — 31: Ancyrani Concilij 21. & 22. capitulo. — 35: [illegible]

A

De confirmatione Canonum.

40. Quocirca hæc superna inspiratione communi consensu placuerunt: Si quis sanctorum Antistitum, qui statuta præsentia subscriptionibus propriis firmauerunt, necnon & quos eorum Deus esse voluerit successores, relicta integritate, obseruationes excesserit, reum se diuinitatis pariter & fraternitatis iudicio futurum esse cognoscat.

Auitus Episcopus Viennens. constitutiones nostras, id est, Sacerdotum prouinciæ Viennēs. relegi & subscripsi. B

Apollinaris Episcopus Valentinæ ciuitatis, relegi & subscripsi.

Bubulcus *Bouicus Episcopus ciuitatis Vindonens. relegi & subscripsi.

Claudius Episcopus ciuitatis Vesontionens. relegi & subscripsi.

Constantius Episcopus ciuitatis Octodoreñ. relegi & subscripsi.

Catulinus Episcopus ciuitatis Ebredunensis, relegi & subscripsi.

Constantinus Episcopus ciuitatis Vappensis, relegi & subscripsi. C

Philagrius Episcopus ciuitatis Cauellicæ, relegi & subscripsi.

Florentius Episcopus ciuitatis Trecassinæ, relegi & subscripsi.

Gemellus Episcopus ciuitatis Vasionens. relegi & subscripsi.

Gregorius Episcopus ciuitatis Lingonicæ, relegi & subscripsi.

Iulianus Episcopus ciuitatis Carpentoractens. relegi & subscripsi.

Maximus Episcopus ciuitatis * Genauens. relegi & subscripsi. D

Pragmatius Episcopus ciuitatis Augustudunens. relegi & subscripsi.

Prætexatus Episcopus ciuitatis Aptens. relegi & suscripsi.

Pedalius Presbyter iussu domini mei Salutaris Episcopi, qui huic definitioni interfui & subscripsi.

Cabilonensis Syluester Episcopus ciuitatis * Cabilonensis, relegi & subscripsi.

Sanctus Episcopus ciuitatis Tariantasiens. relegi & subscripsi. E

Secularius Episcopus ciuitatis Tarantasiens. relegi & subscripsi,

Tauricianus Episcopus ciuitatis Niuernens. relegi & subscripsi.

Viuentiolus Episcopus Ecclesiæ Lugdunens. cum comprouincialibus meis relegi & subscripsi.

Valerius Episcopus ciuitatis Segestricens. relegi & subscripsi.

Victurius Episcopus ciuitatis Gratianopolitanæ, relegi & subscripsi.

Venantius Episcopus ciuitatis Albensis, relegi & subscripsi.

Finis Concilij Epaunensis.

R. P. FRONTONIS DVCÆI
Societ. IESV.

VARIÆ LECTIONES
IN EPAVNENSE CONCIL. SVB SYMMACHO PAPA.

Can. 8. Archipresbyter dum diœcesim. *Presbyter dum diœcesim tenet.* Archipresbyteri tamen vicarij mentio fit Turonensi 2. can. 20.

De venditionibus quas Abbates.] *de venditionibus quas facere præs.* & fauet huic lectioni titulus inter capitula Concilij conceptis his verbis, *In codice T. De Presbyteris parochianis si Ecclesiæ res sine consilio Episcopi distraxerint, irrita habeantur.* pag. 555

can. 20. vel diuersis clericis.] *vel cæteris clericis.*

can. 28. correptum aut pœnitentem.] *correptum aut pœnitentem.*

can. 29. Ipsi quomodo catechumeni.] *ipsi cum Catechumeni procedere*, hoc est, cum iubentur foras exire catechumeni, pœnitentes è templo excedant. Nam qui erant in ea classe pœnitentium, quæ dicebatur ὑπόπτωσις à Græcis, excedere iubebantur cum catechumenis; vnde in ea descriptione classium istarum, quæ annectitur Epistolæ Gregorii Thaumaturgi apud Photium in Nomocanone, dicitur ὑπόπτωσις ἵνα ἔσωθεν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἱστάμενος μετὰ τῶν κατηχουμένων ἐξέρχηται. *vt intra templi portam stans, cum catechumenis egrediatur*: sic enim interpungendum est: itemque ἀκρόασις dicitur ἔνθα ἱστᾶσθαι χρὴ τὸν ἡμαρτηκότα, ἕως τῶν κατηχουμένων, καὶ ἐντεῦθεν ἐξέρχεσθαι. *Auditio, vbi oportet eum, qui peccauit, stare vsque ad catechumenos, & illinc egredi.* Itaque in Latina interpretatione illud, *post Catechumenos*, expungendum est.

can. 30. Si quis germanam vxorem.] *si quis germanam vxoris acceperit.* Nam vt antea vetuerat in vxorem accipi relictam, hoc est, viduam fratris, ita nunc sororem vxoris.

can. 33. possimus reuocare.] *possumus reuocare.*

can. 34. confusionem sanguinis.] *effusionem sanguinis expiabit.*

Episcopis nec inest.] *Episcopus cui interest, in cuius ciuitate.*

Auitus Episcopus Viennensis.] *Auitus Episcopus Viennens. &c. relegi & subscripsi 17. kalend. manuscr. 8. Agapeto Cons. Epaunense.*

Viuentiolus Episcopus Ecclesiæ Lugdunensis.] Et sic deinceps alij Episcopi

non ordine Alphabetico, sed diuerso subijciebantur. Porro Consulatum Anastasij Dicori & Fl. Agapeti confert Onufr. Panuinus in annum Christi 517. Synodum autem Epaunensem in 494.

Boulcus Episcopus.] *Bubulcus Episcopus.*

Tauricianus.] *Taurenianus.*

Notæ in Concilium Epaunense sub Symmacho Papa.

Sigismundi studium in Catholicam religionem.

a Concilium.] *Cum Sigismundus filius Gundibaldi Regis Burgundiæ studio & labore Alcimi Auiti Episcopi Viennensis viri sanctissimi ex Ariana perfidia ad Catholicam religionem accessisset, nihil antiquius habuit, quam vt ditionem sibi subiectam æque ab Arianorum pollutione purgaret, collapsamque antiquam Ecclesiasticam disciplinam secundum sancitos Canones in integram restitueret. Quod Clodoueus Rex Christianissimus post Alaricum Arianorum principem è Gallia Narbonensi fugatum monitu sancti Remigij præstitit in Gallia; Sigismundus post sublatum è vita parentem Arianum, suasu & hortatu Alcimi Auiti Viennensis Episcopi fecit in Burgundia. Præfuit Concilio Viennensis prouinciæ Primas Alcimus sæpe nominatus. Nihil hoc loco nouiter constitutum est, quod non ante aliarum Synodorum decretis sancitum fuit, Baron. an 509. n.13.*

b Epaunense.] *Sic dictum ob oppido Aquitaniæ vel Narbonensis Galliæ. Nam Episcopi, qui huic interfuerunt omnes huius tractus fuisse videntur. Creditur esse Epauna illa, cuius meminit Platina in Bonifacio octauo: quæ teste Massono, sita est ad Auregeram amnem cis Pyrenæos montes sub diœcesi Tolosana. Baronius in Martyrologio Paunam vocat. Hæc Abrahamus Ortelius in thesauro Geogr.*

Numerus Episcoporum.

c Episcoporum 24.] *Quorum nomina subscripta inueniuntur. Ex his Sanctorum catalogo adscripti sunt Alcimus Viennensis: Apollinaris Valentinus: Claudius Vesontiensis: Gregorius Lingonensis: Pragmatius Augustodunensis: Vincentiolus Lugdunensis Episcopi. Quo die horum solemnitas anniuersaria colatur, vide Martyrologium Baronij. Sanctus Syluester Cabilonensis Episcopus, qui subscriptus huic Concilio interfuisse non potuit; vt qui Cæsarium adhuc puerum, hoc tempore prouectioris ætatis senem sacris Officijs imbueret. Magis ergo placet, vt pro Syluestro Cabilonensi legatur Syluester Cabilicensis.*

Tempus Concilij.

d Tempore Symmachi Papæ, &c.] *Anno Pontificatus illius vndecimo. Ante hæc tempora conuocare Concilium Sigismundo (cuius opera coactum esse scribitur) liberum non fuit. Nam non nisi defuncto patre Rege Ariano, ipse Catholicus Catholicæ fauit Ecclesiæ. Vnde nulla subest ratio, vt contra Arianos eorumque Ecclesias sancta Synodus tempore Gelasij Papæ, quando nondum regnaret Sigismundus, quicquam decernere potuerit. Baronius præd. anno in fine.*

PSEUDOSYNODUS SIDONIA PALÆSTINÆ,

QUAM AD DAMNANDAM SYNODUM Chalcedonensem Eutychiani & Acephali congregarunt, atque in ea iussu Anastasij Imperatoris Flauianum Antiochenum & Eliam Hierosolymitanum orthodoxos Episcopos Chalcedonensis Concilij defensores sedibus suis eijciendos esse decreuerunt.

Notæ.

Concilium ab Anastasio hæretico Imperatore indictum.

Pseudosynodus] *Hoc conciliabulum ab Anastasio Imperatore hæretico aduersus Dominum & aduersus Christum eius indictum, celebratum est ab hæreticis & perfidis octoginta Episcopis apud Sidonem in Palæstina anno Domini 512. qui est Symmachi 14. & Anastasij Imperatoris 22. De rebus in Synodo gestis hæc summatim Marcell. in Chron. sub Consulatu Pauli & Musciani.*

Acta Concilij.

Porro redintegrata prauitate, Anastasius infamem & irridendam Synodum apud Sidonem ciuitatem octoginta fermè perfidorum Episcopis congregatis aduersus Orthodoxorum Episcopos fieri impetrauit. Flauianus Antiochiæ Catholicus Patriarcha & Ioannes Paltensium Pontifex, quoniam hunc cœtum sacrilegum refellerunt, in castellum quod Petra dicitur, exules missi sunt; ibi Flauianus Confessor Christi in Domino requieuit. Ioannem Iustinus Augustus mox Imperator factus reuocauit. *Concilio Nicæno 2. actione 1. ex Actis huius Conciliabuli hæc recitata sunt.* Varijs modis Flauianum afflixerunt, & vexarunt, cogentes interim & obtorto collo huc trahentes, vt acta Chalcedonensis Synodi anathemate prosequerentur: quo nolente, Episcopatu suo priuatus, in exilium quoque damnatus est. *Hæc prolixius describunt Monachi in Palæstina in Epistola sua ad Alcysonem Nicopolitanum Episcopum Catholicæ fidei professorem: extat apud Euagrium libro 3. cap. 32. Postquam idem auctor cap. 31. subiungit quomodo pseudomonachi Flauianum ad damnandum Chalcedonensem synodum inuitantes ab Antiochenis ciuibus Catholicis & Orthodoxis cæsi fuerunt. Vide Baron. anno 512. nu. 19. & seqq.*

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA HORMISDÆ PAPÆ.

Pag. 555.

Ex libro Pontificali.

A.D. 514.

Hormisda natione Campanus, ex patre Iusto, de ciuitate Frusinona, sedit annos 8. dies 17. Fuit autem temporibus Theodorici Regis & Anastasij Augusti, à Consulatu Senatoris, vsque ad Consulatum Symmachi & Boethij. Hic composuit Clerum, & psalmis erudiuit. Hic fecit basilicam in territorio Albanensi, in possessione Mesuntis. Eodem tempore ex constituto Synodi misit in Græciam, humanitatem ostendens sedis Apostolicæ, quia Græci obligati erant sub vinculo anathematis propter Petrum Alexandrinum, & Acacium Constantinopolitanum Episcopum. Sub Ioanne episcopo Constantinopolitano, cum consilio Theodorici Regis, direxit Ennodium

Episcopum Ticinensem & Fortunatum Episcopum Catanensem & Venantium Presbyterum vrbis Romæ, & Vitalem Diaconum Sedis Apostolicæ, & Hilarium Notarium, ad Anastasium Augustum: sed nihil egerunt. Item secundo misit Ennodium episcopum, & Peregrinum Mesenatem episcopum, portantes epistolas confortatorias fidei, & contestationes secretas num. 19. & textum libelli. In quo libello noluit assentire Anastasius Augustus, quia & ipse in hæresi Eutychiana communicauerat. Voluit itaque eos legatos per remunerationem corrumpere. Legati vero sedis Apostolicæ, contempto Anastasio Augusto, nullatenus consenserunt accipere pecunias, nisi satisfactionem sedis Apostolicæ operaretur. Tunc Imperator repletus furore, eiecit eos per posterulam, & imposuit eos in naui periculosa cũ militibus, & magistrianis, & præfectis nomine Heliodoro & Demetrio. Quibus hoc dedit in mandatis Imperator Anastasius, vt nullam ciuitatem ingrederentur. Legati vero sedis Apostolicæ secretius suprascriptas epistolas fidei 19. per manus Monachorum & orthodoxorum exposuerunt per omnes ciuitates. Quas tamen episcopi ciuitatum, qui erant complices Anastasii Augusti, omnes eas epistolas timore pro crimine, Constantinopolim direxerunt. Tunc furore repletus Anastasius Augustus contra Papam Hormidam, inter alia sacra sua hoc scripsit, dicens: Nos iubere volumus, non nobis iuberi. Eodem tempore nutu diuinitatis, percussus est fulmine diuino Imperator Anastasius, & obiit. Sumpsit itaque imperium Iustinus orthodoxus, & direxit authoritatem suam ad Papam Hormisdam sedis Apostolicæ per Gratum, Illustrem nomine, petens à sede Apostolica, vt redintegraretur pax Ecclesiarum. Tunc Hormisda episcopus cum consilio regis Theodorici, direxit à sede Apostolica Germanum Capuanum episcopum, & Ioannnem & Blandum presbyteros, & Felicem & Dioscorum diaconos sedis Apostolicæ, & Petrum notarium, munitos ex omni parte fide & textu libelli pœnitentiæ. Qui venientes iuxta Constantinopolim, tanta gratia fidei illis refulsit, vt multitudo Monachorum orthodoxorum, & illustrium virorum maxima multitudo, in quibus Iustinus Imperator & Vitalianus consul, simul occurrerunt ad castellum rotundum, quod ducit vsque in ciuitatem Constantinopolim, qui cum gloria & laude ingressi vnà cum Grato Illustri, suscepti sunt à Iustino orthodoxo Augusto cum gloria. Omnis itaque clerus vnà cum episcopo Ioanne Constantinopolitano, sensit, quod gratanter suscepti sunt. Sentientes quoque hoc, qui erant complices Acacii, incluserunt se in Ecclesiam maiorem, quæ vocatur sancta Sophia, & consilio facto, mandauerunt Imperatori, dicentes: Nisi nobis reddita fuerit ratio, quare damnatus est episcopus noster Acacius, nullatenus consentimus sedi Apostolicæ. Hic Papa Hormisda perrexit ad Regem Theodoricum Rauennam, & cum eius consilio misit authoritatem ad Iustinũ, & cum vinculo chirographi, & textum libelli redintegrauit ad vnitatem sedis Apostolicæ, damnans Petrum & Acacium, vel omnes hæreses. Hic inuenit Manichæos, quos etiam discussos cum examinatione plagarum exilio deportauit. Quorum codices ante fores basilicæ Constantinianæ incendio concremauit. Huius temporibus episcopatus in Africa post annos 74. reuocatus est, qui ab hæreticis fuerat exterminatus. Eodem tempore venit regium donum cum gemmis preciosis à rege Francorum Clodoueo Christiano, beato Petro Apostolo. Sub huius episcopatu multa vasa aurea vel argentea venerunt de Græcia, & Euangelia cum tabulis aureis cum gemmis preciosis pensantibus libras 15. Patena aurea cum hyacinthis, quæ pensat libras 10. Patenæ argenteæ duæ, pensantes singulæ libras 25. Scyphus aureus cum gemmis, pensans libras 8. Scyphus aureus circumdatus regno, pensans libras octo Scyphi argentei deaurati 2. pensantes singuli libras 5. Gabata electrina, pensans libras 2. Thecæ cereæ aureæ 2. pensantes libras 6. Palliorum Olosorum blateum cum tabulis auro textis de chlamyde vel de stola Imperiali, subcinctiorum super confessionem beati Petri Apostoli. Hæc omnia à Iustino Augusto orthodoxo, votorum gratia oblata sunt. Eodem tempore Theodoricus, Rex obtulit beato Petro Apostolo cerostrota argentea, pensantia libras 70. Eodem tempore fecit Papa Hormisda apud beatum Petrum Apostolum trabem, quam ex argento cooperuit, pensantem libras mille 40. Hic fecit in basilica Constantiniana arcum argenteum ante altare, qui pensat libras 20. Canthara argentea 16. quæ pensant singula libras 12. Item ad beatum Paulum fecit arcus argenteos duos pensantes singula libras 20. Canthara argentea 16. pensantia singula libras 15. Amas argenteas 3. pensantes libras 3. Scyphos argenteos stationales 6. cum ducibus, pensantes singula libras 6. Hic fecit ordinationes in vrbe Roma per mensem Decembr. Presbyteros 21. Episcopos per diuersa loca numero 55. Qui etiam sepultus est in basilica beati Petri Apostoli, 8. Idus Augusti, consulatu Maximi. Et cessauit episcopatus dies 7.

Digna tyranno sententia.

Notæ in vitam Hormisdæ.

Hormisda.] *Symmacho ex hac vita ad sempiternam gloriam perducto, summa totius Romani Cleri concordia, schismate sublato, post dies septem ab eius obitu 7. Kal. Augusti anno Christi 514. Anastasii Imperatoris 24. & Theodorici Regis Italiæ 22. Hormisda S. R. E. Diaconus, Pontifex est creatus. Quod cum toti orbi innotuisset, Clodoueus Rex Christianissimus cunctorum obsequium præuenit & officia superauit. Nam suggerente Remigio, coronam auream cum gemmis, quæ regnum appellari solet, beato Petro donauit: qua re à Deo consecutus est mercedem eam, vt Francorum regni corona hactenus perseueret. Huius temporibus Anastasius Imperator Eutychianus multa ad opprimendum Chalcedonense Concilium molitus fuit. Bina legatione à Pontifice monitus, vt ad vniendam Orientalem cum Occidentali Ecclesiam, nomen Acacij curaret expungi, non modo non obtemperauit sed potius maiore cum furore eandem persequi cœpit; maxime tunc, quando per fidei Orthodoxæ simulationem, fauorem populi Constantinopolitani consecutus esset, Vitalianique præsertim rebellantis metum excussisset. Post multa scelera in Ecclesiam Dei patrata, apparuit ei per visum viri candidi species in hæc verba ipsum compellantis:* Ecce propter perfidiam tuã, deleo tibi quatuordecim; *quibus in illo codice expunctis, tertio post die tonitrui fragore exanimatus est. Iustinus ex armentario & subulco Imperator Catholicus, fideique orthodoxæ singularis patronus, Anastasio Acephalorum defensori à senatu simul & exercitu vniuerso surrogatus est: tunc in omnes hæreticos anathema est proclamatum: tunc quatuor Oecumenica Concilia approbata, eaque omnia gesta fuerunt,*

Quando Hormisda Pontifex factus.

Clodoueus rex donat in beato Petro coronam auream.

Anastasii tempor. gesta & obitus.

Iustinus succedit Anastasio.

quæ in actis Concilii Constantinopolitani sub Hormisda celebrati infra describuntur. Rogatus Hormisda vt decretum Concilij confirmet, prævia synodali consultatione respondit, petitam ab Orientali Ecclesia pacem, & communionem ita esse concedendam, si nomina Acacij, Euphemij & Macedonij, quos sacris Tabulis restituerant, penitus delerent & expungerent. Quam vt & citius & facilius obtineret, legationem quandam ad Iustinum & Constantinopolitanum Episcopum ablegauit, quæ magna cura & industria singulari effeceret, vt Zenonis & Anastasii hæreticorum Imperatorum memoria damnaretur, fidei formula subscriptione Episcoporum firmaretur, ac denique vt nomen Acacij aliorumque quos sacris Diptychis restituerant planè delerent & omnino extinguerent. Successit res pro voto sanctissimi Pontificis. Ad communionem Occidentalis Ecclesiæ recepti fuerunt hoc tempore Orientales, qui annis plus minus octoginta ab Ecclesiæ vnitate per schisma sese diuiserant, idque accidit sanctissimo festo Resurrectionis Dominicæ absque vlla seditione & tumultu: tantaque cum admiratione, gratiarum actione & lætitia, quantam vix lingua vlla explicare valet. Hæc ex epistolis Hormisdæ Baron. ex Notis epist. & Conciliorum infra subsequentium, plura rerum sub Hormisda gestarum cognosces.

[Margin: ...il sub Hormisda.]

[Margin: Pag. ...]

Restituta fides Catholica, nexibusque schismatis liberata, hoc bonum secum attulit, vt Lazarum Regem & populum, hactenus veræ religionis diuinæque legis expertem, ad Christianam fidem amplectendam induxerit. Auctor Miscell. lib. 15.

[Margin: Lazarus Rex catholicus factus.]

Sedit annos 8. dies 17.] *Annis nouem, diebus decem: à consulatu Cassiodori ad Maximum sedisse, Marcell. in Chron. & Vaticani Indices attestantur: Imo ipse Anastasius sibimet contrarius hic in fine obitum & sepulturam Hormisdæ, ingressumque Ioannis successoris Hormisdæ sub Maximi consulatu collocat. Quare erroneum est, quod hoc loco de tempore Pontificatus Hormisdæ scribit Anastasius.*

[Margin: Quot annos sederit Hormisda.]

A Consulatu Senatoris vsque ad Consulatum Symmachi, &c.] *Errat Anastasius vt ex præcedentibus patet supra.*

Eodem tempore] *Prima legatio Pontificis ad Imperatorem, de qua plura vide apud Baron. an. 515. Item Notas Epistolarum Hormisdæ infra.*

Idem secundo misit Ennodium.] *Secunda legatio, quam anno Christi 517. Pontificatus sui 4. misit ad Imperatorem. De qua plura in Notis Epistolarum.*

Textum libelli] *Extat infra inter Epistolas Hormisdæ: cuius initium tale est.* Prima salus est, &c.

Inter alia sacra sua hoc scribit: Nos iubere volumus, nō iuberi, *Extat Epistola hæc inter epistolas Hormisdæ post Epist. la 21. infra, cuius initiū tale est:* Etsi magnū aliquid. *Circa finē huius epistolæ ait.* Iniuriari & annullari sustinere possumus, iuberi non possumus, &c. *Hæc Imperator hæreticus Pharaoni simillimus, qui vt exertum contra se Vitaliani gladium vitaret, & instantia Dei flagella subterfugeret, assinté simulauerat se velle Romano Pontifici parere, atque adeo non nisi per speciem, ferream ceruicem inclinauit: quando vero hæc pericula amota vidit, Moysem cum Deo, Pontificem cum Christo obfirmata obstinatione contempsit. Quid post hæc acciderit in Oriente, videre est ex relatione Archimandritarum & Monachorum secundæ Syriæ, quæ extat infra inter Epistolas Hormisdæ post 22.*

Eodem tempore, &c.] *Anno nimirum Christi 518. postquam annis 27. mensibus tribus & 29. diebus Imperium Orientale tenuisset. Quæ insomnia ante obitum perpessus fuerit, ex Zonara retuli supra. Vide Baron. an. 518 nu. 16 & seqq.*

Iustinus dixerit, &c.] *Decreto & consilio synodi Constantinopolitanæ, vt patet ex Notis eiusdem synodi: & ex epistolis Iustini, Ioannis Constantinopol. & Iustiniani ad Hormisdam scriptis.*

Tunc Hormisda, &c. direxit à Sede Apostolica Germanum, &c.] *Hac legatione Orientales ad vnionem & communionem Ecclesiæ Romanæ recepti fuerunt, postquam iussus Romani Pontificis obtemperantes, nomina Acacij, Euphemij & Macedonij è Diptychis sacris expunxissent, fidem Catholicam integre professi fuissent, & memoriam Zenonis atque Anastasii hæreticorum è numero Imperatorum abstulissent. Horū nomina in Codice Iustinianeo diuersis legibus alibi præfixa adhuc inueniuntur, ideo quod Tribonianus homo gentilis & impius eundem Codicem compilarit; vt dicemus infra in Notis ad vitam Felicis 4. Contigit hæc conciliatio Orientalis Ecclesiæ cum Romana sub consulatu Iustini anno Domini 519. Hormisdæ Pontificatus anno 6.*

Huius temporibus Episcopatus in Africam reuocatus est, qui ab hæreticis fuerat exterminatus.] *Auctoritate quorumdam Regum Vvandalorum constitutum fuerat, vt supra vidimus, ne Catholici in Africa in locum defunctorum alios Episcopos ordinarent; verum Hildericus Hunerici filius, post obitum Trasamundi Regis regno potitus anno nono Hormisdæ Pontificis, qui est Christi 522. præcepit (teste Isidoro in Chron.) vt sacerdotes Catholici ab exilio reducerentur, & Ecclesiæ aperirentur: idque priusquam regnaret; ne violaret religionem iuramenti, quo Trasamundo prædecessori iam morituro promiserat, se catholicis in suo regno nullas Ecclesias aperturum, nullaque priuilegia restituturum esse. Voluit Deus beatissimum Pontificem etiam hac benedictione augere, vt post restitutam Orientalem Ecclesiam catholicæ communioni, Africanam quoque longa persecutione vexatam, atque nouissime à Trasamundo Rege omnibus eiectis Episcopis proculcatam, pristino splendori restitutam videret. His itaque aliisque muneribus à Deo locupletatus tandem victoriæ coronam accepturus, sequenti anno ad superna est euocatus: quasi senis Simeonis instar, iam responsum à Domino accepisset, non visurum se mortem, nisi videret Christum Dominum: nempe dissoluto schismate Orientalem Ecclesiam Occidentali vnitam, & Occidentalem in Africa, sublato persecutore tyranno, in integrum restitutam.*

SEQVVNTVR
EPISTOLÆ HORMISDÆ PAPÆ.

EPISTOLA I. HORMISDÆ ad S. Remigium Rhemens. Episcopū, qua post acceptas ab eo gratulatorias litteras, eidem ob præclaram meritorum excellentiam, & nobilissimæ sedis prærogatiuam Vicariam sedis Apostolicæ præfecturam in Gallia delegauit.

DIlectissimo Fratri Remigio Hormisda. Suscipientes plena fraternitatis tuæ congratulatione colloquia, quibus nos germanæ salutis tuæ lætificauit indicio corporali cum spirituali-

[Margin: Tom. 1. epist. Rom. Pont. non extat.]

bus officiis incolumitas subnixa: congruum esse A perspeximus, hanc ipsam, quam mente gerimus, verbis aperire lætitiam. Agis enim summi documenta Pontificis, dum & prædicanda facis, & ea insinuare non differs. Prærogatiuam igitur de nostri sumpsimus electione iudicii: quando id operatum te esse didicimus, quod cæteris agendum obnixius imperamus; vt in prouinciis tanta longinquitate disiunctis, & Apostolicæ sedis vigorem, & Patrum regulis studeas adhibere custodiam. Vices itaque nostras per omne regnum dilecti & spiritualis filii nostri Ludouici, quem nuper, adminiculante superna gratia, B plurimis & Apostolorum temporibus æquiparandis signorum miraculis prædicationem salutiferam comitantibus, cum gente integra conuertisti, & sacri dono baptismatis consecrasti, salutis priuilegiis, quæ Metropolitanis decreuit antiquitas, præsenti auctoritate committimus: augentes studii participatione ministerii dignitatem, releuantes nostras eiusdem remedio dispensationis excubias. Et licet de singulis non indigeas edoceri, à quo iam probauimus acutius vniuersa seruari: gratius tamen esse solet, si ituris trames ostenditur, & laboraturis iniuncti operis forma monstratur.

Quo debeat intendere, declarat. Paternas igitur regulas & decreta sanctissimis definita Conciliis ab omnibus seruanda mandamus. In iis vigilantiam tuam, in his curam & fraternæ monita exhortationis ostendimus. His ea (quantum dignum est) reuerentia custoditis, nullum relinquit culpæ locum sanctæ obseruationis obstaculum: ibi fas, nefasque perscriptum est: ibi prohibitum, ad quod nullus audeat aspirare: ibi concessum, quod debeat meus Deo placitura præsumere. Quoties vniuersale pascit religionis causa Concilium, te cuncti fratres euocante conueniant: & si quos eorum specialis negotii pulsat intentio, iurgia inter eos oborta compesce, discussa sacra lege determinando certamina. Quicquid autem illic pro fide & veritate constitutum, vel prouida dispensatione præceptum, vel personæ nostræ auctoritate fuerit confirmatum, totum ad scientiam nostram instructa relationis attestatione perueniat. Eo fit, vt & noster animus officii charitate dati, & tuus securitate perfruatur accepti. Deus te incolumem custodiat, Frater charissime.

Pag. 558.

EPISTOLA ANASTASII ad Hormisdam Pontificem.

Pontificem precatur, vt ad componenda in Scythiæ partibus orta dissidia, Concilium congregari velit.

Ex vetusto Codice Vaticano. Victor *Anastasius, pius felix, inclytus, triumphator, semper Augustus, Hormisdæ Sanctissimo ac Religiosissimo Archiepiscopo & Patriarchæ.* Beatitudini vestræ non putamus ignotum, quod pro temporis qualitate loquendum, atque tacendum, etiam diuinæ Scripturæ prouida est admonitione dispositum. Exactum proinde silentii tempus incitamenta nobis loquendi concessit. Atque ideo opportunum esse perspeximus: quæ apud nos sub religionis specie commouentur, auditui vestro committere. Ante hoc siquidem duritia eorum, quibus Episcopatus, quem nunc geritis, erat sollicitudo commissa, temperare nos à transmittendis faciebat epistolis. Nunc autem currens de vobis suauis opinio, ad memoriam nostram bonitatem paternæ affectionis addaxit, vt illa requiramus, quæ Deus & Saluator noster sanctos Apostolos diuino sermone docuit, ac maxime beatum Petrum, in quo fortitudinem Ecclesiæ suæ constituit. His igitur præfatis initiis, hortamur, vt ad ea, quæ de Scythiæ partibus mota sunt, vnde & Concilium fieri conuenire perspeximus, mediatorem se Apostolatus vester faciat, vt contentionis amputatis, vnitas sanctæ restituatur Ecclesiæ. *Christus in B. Petro suæ Ecclesiæ fortitudinem constituit.* Nobis autem omnia optata præstantur, si orationibus vestris, & frequenti paginarum alloquutione nostri memores fueritis. Data Pridie Idus Ianuarii Constantinopoli. *Et accepta* Anthemio & Florentio VV. CC. Conss. 5. Kal. April. per Patricium. *Data & accepta an. Domini 515.*

Notæ.

Epistola.] *Aduersus Anastasium Imperatorem, exturbatorem orthodoxorum Episcoporum, excitauit Deus Vitalianum Scytham Magistrum equitum, qui occupatis aliquot prouinciis, prædando Constantinopolim vsque processit, profitens, teste Marcellino in Chronico, pro Orthodoxorum fide, & reuocando Macedonio Episcopo Constantinopolitano,) quam releganerat Imperator,) omnia agere. Res suas deploratas esse videns Anastasius, pacem petit, iurans cum Senatu, se legatos reuocaturum, Macedonio & Flauiano suos Episcopatus redditurum, Concilium Heraclea acturum & ad illud Romanum Pontificem euocaturum. Indicto igitur Heraclea Concilio 25. Decembris anno Domini 514. ad Romanum Pontificem dat Epistolam infra post 11. Hormisdæ extantem: de futura Synodo eum certiorem reddens, ac rogans vt ad conciliandas Ecclesias suum exhiberet aduentum. Vt id facilius impetrarent cum rei præstandæ summam potestatem apud Romanum Pontificem esse scirent, Vitalianus & Anastasius Patricium virum clarissimum cum hac Epistola legatum miserunt ad Hormisdam Papam; cui Dorotheus Tessalonicensis Episcopus suas infra extantes adiunxit eiusdem fere argumenti. Quid Pontifex responderit, ex tribus sequentibus Epistolis constat.*

EPISTOLA II. B. HORMISDÆ Papæ, Responsoria ad Anastasium Imperatorem.

Tom. 1. Epist. Decret.

Laudat eum, quod Ecclesiæ paci studeat, & cum causam, cur Concilium cupiat congregari, cognouerit, scribit, se illi responsum daturum.

Ex vetusto Codice Vaticano. Hormisda *Episcopus Anastasio Augusto.* Gratias supernæ virtuti, quæ per vestræ pietatis affatus, diuturnum dignata est terminare silentium, tale præstans colloquutionis exordium, vt de vestræ clementiæ prosperitate lætemur, & ad vnitatem, Deo donante, reuerti posse sanctam confidimus Ecclesiam. Hoc opus supernæ clementiæ, hæc & decessorum nostrorum fuit semper oratio. Quos etiam rerum actus paternæ traditionis ministros, & rectæ fidei declarat fuisse custodes. Pax est enim totius bonitatis initium, qua nihil quantum ad Catholicæ

Defendit anteriores Pontifices, quo Anastasium nimis durei fuisse arguerat.
Ioan. 14.

Catholicæ fidei cultum validius, nihil æstimari oportet excellius, pro hac scilicet facere, & cuncta sustinere conuenit, qui sanctarum scripturarum probabilis cupit esse discipulus. Hanc omnium bonorum matrem & nutricem Christum dominum nostrum suis constat prædicasse discipulis, dicentem: Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis. Quam vos religiosi cura propositi, Domino aspirante, prouidentes, de orthodoxæ concordia cogitatis Ecclesiæ in beati Apostoli Petri reuerentia, diuina specialiter præcepta seruantes. Quæ res maiorem superni fauoris defensionem vestro procurat Imperio. Recte enim oblata Deo veneratio inexpugnabilem deuotis mentibus murum defensionis indulget. Proinde omnipotentem Deum fusis precibus exoramus, vt qui vobis studium quærendæ Ecclesiam pacis indulsit, ipse quoque sub consecratione Catholicæ fidei, desiderio vestro super hac parte præstet effectum. Præterea directis ad nos sacris affatibus commemorationem sancti Concilij facere pietas vestra dignata est. De qua re tunc plenissimum poterimus præbere responsum: dum causam congregationis nos volueritis euidenter agnoscere. Nunc vero quia præstante Domino nostro, data est facultas alloquio, congrua veneratione debiti præbebimus sermonis officia. Dat. pridie Nonas April. Florentio V. C. Conf.

Concilium non congregandum nisi causa cognita a pontifice.
A. D. 518.

EPISTOLA DOROTHEI Thessalonicensis Episcopi ad Hormisdam Pontificem.

Pontificem laudat, quod Ecclesiæ curet vnitatem, seque cupere ait, vt hæreticis damnatis, Romanæ Ecclesiæ debitus honor præstetur.

Ex vetusto codice Vaticano. Prouerb. 25. Rom. 10.

SAcro, *Beatissimo, & comministro patri Hormisdæ, Dorotheus Episcopus Thessalonicensis in Domino Salutem.* Ait quodam loco cuncta beatissimus diuinorum præceptorum promens miracula Salomon; Sicut aqua frigida animæ sitienti suauis est, sic bonum nuntium longinquis ex terris. Et sacer Dauid, spiritualem pulsans lyram psallit: Quam speciosi pedes eorum, qui euangelizant bona: sed equidem & nos cunctos docens, quid autem sicut animæ hominis suaue, aut quid ita impinguat ossa, quam specioso nuntio cognoscere veræ pacis nutritorem? & rectæ nunquam errantes propugnatores fidei ad Ecclesiarum sanctarum transire gubernacula; & tanquam ex arce quadam ad consensum Dei congregare dispersa, & continuo quidem in principatum suæ sedis festinantes membra Ecclesiæ, quæ vobis Christus & Deus noster credidit venerandi patris supplicationibus annuens, contemnentia; prius concordiam ad vnitatem venire; & præcidentem diuisionem, atque inuidiam vestræ tantum ordinationis perimere clanculo, & nunc in concordiam, atque serenitatem constare omnem terminum sanctæ illius Ecclesiæ hæc dicimus, non ante multa spatia temporis; sperabam autem; & antequam consuetudinem cognoscens Ecclesiæ, & vestrum audiens socialem atque irreprehensibilem morem, vestris litteris firmiora atque manifestiora cognoscere. Sed quia tempore hyemis ad hæc vos implenda retentos esse consideraui, & aptum, atque debitum fuit; & plenam & Dei amatricem charitatem, & iam scrupulosa transire scribo, atque alloquor, beatum vestræ sanctitatis caput significans, collætari beatæ Sedi beatissimi Petri Apostoli, quod tali regitur ma-

A nu, quæ suscepit principem, non qui honorem raperet, sed quia raperetur, ab eo, & sicut multiplex tradit sermo, hæc nos ita habere credimus, nutritorem pacis, & rectæ fidei certatorem, & humanitatem mentis & charitatem, quæ circa cunctos est tanquam pretiosis lapidibus coronantem; etiam cuncta te volo venerande pater agnoscere, quod ex antiquis, sanctis, ac venerandis patribus suscipiens, illius beatæ Sedis affectu, & nunc tanquam paternam sortem custodiens adde- Pag. 555. re. Hoc opto, atque festino, vt veniat in hoc studio terminus vtilis, humanitate quidem Domini, B & Dei nostri Iesu Christi, intercessionibus autem in cunctis beatissimi Apostoli Petri, & in omnibus sapientissimi Pauli, vt venerandæ eorum Sedi, & tuæ beatitudini, iuste debitus honor custodiatur, atque reddatur, vt nostris temporibus, velut secundum principatum Sedis Apostolicæ honori congruenti suscipiat, & omnis discordia recedat, & Ecclesiæ omnium nostrum Catholica voluntate, Domini etiam & Dei nostri Iesu Christi & Nestorium, & Eutychen, impios, & horum seruantes dogmata, & qui istorum fuere sectatores, aut extant & omnem hæresim anathematizantium C semper, & rectam, atque incontaminabilem fidem inconcussam, tanquam anchoram certam, atque firmam tenentium & paratorum ad pacem nulla (quod absit) impediente præsertim venerando capiti nostro, sicut dicimus, homines contentiosos horrentes, quibus & vita, & esca est sacerdotum Dei, inter se altercantium separatio, vt non ab omnibus velociter cogniti, tanquam lupi in vestimentis ouium facile ab Apostolica Ecclesia repellantur. Ista nunc scripsi beato capiti nostro per Patricium virum spectabilem, communem filium, & consuetudinis affectu superans rationem, D & circa illam beatam Sedem charitate deuinctus, & omni die videre desiderans congruentem atque debitam venerationem ei seruare. Scribe igitur in cunctis beatæ tanquam vnanimi atque optanti animam quoque offerre pro fide orthodoxa, & Ecclesiarum pace sanctarum, & vt custodiantur venerandæ Sedi in omnibus beati Petri conuenientia, quod facile fiet ordinata vnitate cunctorum, & omnium ad vos tanquam ad firmum festinantium portum. Diuisiones etenim & contra contemnere consueuerunt, & ordini decentia non seruant. Omnem fraternitatem, quæ est vestræ sanctitati coniuncta, ego & qui mecum sunt, multum E in Domino salutamus. *Et alia manu.* Saluari me in Domino orate sanctissimi, & beatissimi patres. Accepta epistola Dorothei Episcopi Thessalonicensis Ecclesiæ missa per Patricium V. C. sub Dat. 5. Kalend. April. Florentio V. C. Consule.

Sanctorum inuocatio.

EPISTOLA III. B. HORMISDÆ Papæ ad Dorotheum Thessalonicensem Episcopum.

Tom. Epist. Decret.

F

Laudat eius pietatem & studium in Romanam Sedem.

Ex vetusto codice Vaticano.

DIlectissimo *Fratri Dorotheo Episcopo Hormisda episcopus.* Vbi charitatis interest seruare præcepta, etiam si aliquid tale eueniat, quod cuiuslibet possit animos commouere; tamen vt ea, quæ concordiæ conuersatione prædiximus, debeant custodiri, oportet æquanimiter prætermitti; quia vtique si quid ignorantia tale proueniat, excusationem po-

rest de ipsa simplicitate recipere, suam Deus noster Ecclesiam propria ordinatione constituit, vt quod diuinis præceptis noscitur esse dispositum, nullatenus poterit præteriri, cuius notitiam, vel scientiam te non cognouit ignorare. In faciendo namque bona laudantur, & tunc verborum cultus ornatur, quando sibi conuenientia rite coniungit: litteras siquidem per Patricium filium nostrum, spectabilem virum tuæ suscepimus charitatis, in quibus speramus opus plenum, & probabile reperire, vt nihil esset, quod ab integritate vnitatis secerneret. Sed quia in his ipsis hunc promittis affectum, qui nos ad hoc quod prædiximus, possit specialiter prouocare, Domino nostro preces effundimus, vt ipse cuius & causa tractatur, abstersis, vel amputatis vniuersis scandalis, & Ecclesia sua sub vno consensu & pari fide faciat connexos: nec in sacerdotibus suis quicquam reperiri patiatur, quod cuiuslibet aut odiis propriis, aut inanibus intentionibus, aut hominibus in iniuriam Dei, quod nefas est velle placere, & non magis vniuersa, secundum beatum Apostolum, sæcularia contemnentem a spe non possit exorbitare futura. Hortor propter commune remedium, inuito pro salute fidelium, propter generalem suadeo medicinam. Quis namque contemptus est hos videre diuisos, quorum potest vnitate gloriari? Vnde opus est labore communi, vt hoc, quod à patribus nostris accepimus, conseruantes secunde nisi in illo, possimus diuino astare iudicio.

EPISTOLA ANASTASII Augusti ad Hormisdam Pontificem.

Concilium Heracleæ ad componendas in Scythia de fide ortas quæstiones esse congregandum, ipsumque Pontificem vt ad illud accedat, precatur.

Ex Codice Vaticano.

ANastasius *Augustus*, *Hormisdæ Papæ*. Omnibus negotiis diuinæ res præponendæ sunt: Deo etenim omnipotente propitio, Rempublicam & conseruandam & meliorandam esse confidimus. Quia igitur dubitationes quædam de orthodoxa religione in Scythiæ partibus videntur esse commotæ, id specialiter clementiæ nostræ placuit, vt venerabilis Synodus in Heracleotana ciuitate prouinciæ Europæ celebretur, quatenus concordantibus animis & omni veritate discussa; vera fides nostra orbi terrarum omni manifestius innotescat, vt deinceps nulla possit esse dubitatio vel discordia. Quapropter Sanctitas tua cum quibus sibi placuerit reuerendissimis Episcopis, quos de Ecclesiis sub sui sacerdotij cura constitutis, idoneos, & instructos erga orthodoxam religionem esse probauerit, ad præfatam Heracleotanam ciuitatem intra diem Kalendarum Iuliarum venire dignetur. Dat. 5. Kal. Ianuar. Constantinopoli, Senatore V. C. Conf. Accepta pridie Idus Maias, Florentio V. C. Conf.

Vide Notas Epist. Anastasij præcedentem.

Data ann. Dom. 516. Accepta ann. Dom. 517. Tom. Epist. Hormisd. 114.

EPISTOLA IV. B. HORMISdæ Papæ ad Anastasium Imp. Aug.

Imperatoris zelum commendat: quoad Concilium per legatos se responsurum pollicetur.

Ex vetusto codice Vaticano.

HOrmisda *Anastasio Augusto per Seuerianum.* Bene clementia vestra confidit, sicut datis ad me gloriosis designauit affatibus, quod Reipublicæ vestræ specialiter proficiat, si negotiis omnibus orthodoxæ fidei causa præponatur. Hæc est enim, venerabilis imperator, de suscepto moderamine rectoris cura salubrior, vt eius sibi fauorem per opera bona conciliet, qui vniuersum & tribuet, & reget imperium. Proinde me quoque & Domino nostro Iesu Christo conuenit supplicare, vt qui de Ecclesiæ suæ concordia vestram pietatem cogitare voluit, hunc super hac parte concedere dignetur effectum. Quatenus temporibus vestris orthodoxa fide præditus, vniuersus terrarum orbis exultet. De his vero, quæ pro synodali congregatione præcepistis, quid fieri oporteat, per fratres & coepiscopos meos, qui proprie subsequentur, gloriæ vestræ insinuanda mandaui. Quorum suggestione, si diuinus fauor mea vota prosequitur, competentius poteritis vniuersa cognoscere. Dat. 8. Idus Iulij, Florentio Conf. A.D. 517.

NOTÆ.

Per fratres & Coepiscopos.] *Quatuor legatos in sequentis indiculi inscriptione nominatos misit, non ad Concilium celebrandum; sed tantum ad explorandum qua intentione Synodum fieri postulasset: an fidem Catholicam, prout promiserat, profiteri. Epistolam S. Leonis recipere, & hereticos anathematizare paratus esset? Ne scilicet Maiestas sedis Apostolicæ eluderetur ab ipso, dum non ad fidem Catholicam stabiliendam; sed ad regnum confirmandum, Vitaliamque auertendum Pontificia auctoritate abuteretur. Quonam modo apud Imperatorem se gerere deberent, sequens Indiculus & commonitorium refert.*

INDICVLVS QVI DATVS EST Ennodio & Fortunato Episcopis, Venantio presbytero, Vitali diacono, & Hilaro Notario legatis Apostolicæ sedis Constantinopolim ab Hormisda Papa. Pag. 560.

Commonitorium proficiscentibus data legatis.

CVM Dei adiutorio & orationibus Apostolorum venientes in partes Græciarum, si Episcopi voluerint occurrere, in qua decet eos veneratione suscipite: Et si voluerint secessionem parare, nolite spernere, ne indicetur à laicis, nullam vos cum illis velle habere concordiam. Si vero vos ad conuiuium rogare voluerint: blanda excusatione eos declinate, dicentes: Orate, vt primum mysticam illam mensam mereamur habere communem, & tunc erit nobis ista iucundior. Victualia vero & quæ alia offerre voluerint, excepta tamen subuectione, si causa poposcit, nolite suscipere; sed taliter excusate, nihil deesse dicentes, sperantes etiam vt animos suos vobis accommodent, vbi sunt dona & diuitiæ, & charitas & vnitas, & quicquid ad gaudium religiosum certum est pertinere.

1 Cum ista ordinatione, Deo propitio, Constantinopolim peruenientes, ibi secedite, vbi ordinauerit clementissimus Imperator: & antequam ipsum videatis, nulli detis ad vos veniendi licentiam, præter quos pietas eius miserit. Postea tamen quam Principem videritis, si qui Orthodoxi & nostræ communionis, aut zelum habentes vnitatis vos videre voluerint: eos sub omni cautela suscipite, per quos forte & quid agitur deprehendere poteritis. Præsentati itaque Imperatori litteras porrigite cum tali allocutione: Salutat vos Pater vester, Deū quotidie rogans, & intercessionibus sanctorū Apostolorū Petri & Pauli

vestrum regnum commendans, vt Deus, qui vobis tale desiderium dedit, vt pro causa Ecclesiæ mitti & consulere beatitudinem ipsius eligeretis, ipse & perfectionem tribuat voluntatis.

Et si voluerit, antequam chartas suscipiat, ordinem legationis agnoscere, his verbis vtimini: Iubete scripta suscipere. Si dixerit: Quid habent chartæ? Respondete, Salutes pietatem vestram continent, & Deo gratias agunt, quod vos solicitos de vnitate cognoscunt Ecclesiæ: Legite, & agnoscetis. Et nullius causæ mentionem penitus faciatis, nisi prius acceptæ litteræ relegantur. Et post susceptas litteras & relectas, adijcite: Nam & ad Vitalianum famulum vestrum misit litteras; qui accepta à pietate vestra (sicut ipse scripsit) licentia, suos ad Patrem vestrum sanctum Papam homines destinauit. Sed quia iustum erat vt prius ad clementiam vestram dirigeret, hoc fecit, vt vobis iubentibus atque ordinantibus, ad eum scripta, quæ detulimus, Deo propitio perferamus.

Si Imperator petierit epistolas à nobis ad Vitalianum directas: sic respondendum est: Non hoc nobis Pater vester sanctus Papa præcepit: nec sine iussione illius aliquid possumus facere. Tamen vt sciatis simplicitatem litterarum, quia nihil aliud habent, nisi preces ad pietatem vestram directas, vt accommodetis animum vestrum pro vnitate Ecclesiæ: iungite nobiscum personam, qua præsente, traditæ à nobis litteræ relegantur. Si vero dixerit Imperator eas se debere legere. Respondebitis: iam vos suggessisse, iussum non fuisse à sancto Papa. Si dixerit: Hoc tantum est, quod in litteris continetur: possunt enim & mandatis illa nunciari. Tunc respondebitis: Absit à conscientia nostra: Nobis non est consuetudo: Nos pro Dei causa venimus, & in Deum commissuri sumus? Simplex est sancti Papæ legatio, & omnibus nota ipsa eius petitio, ipsæ preces: vt constituta Patrum non corrumpantur: vt hæretici de Ecclesiis remoueantur, præter ista, legatio nostra nihil continet.

Si dixerit: Inde & ad Synodum inuitaui sanctum Papam, vt si quid est ambiguum, tollatur de medio. Respondendum est: Agimus Deo gratias, & petitioni vestræ, quia hunc vos affectum & animum habere cognoscimus, vt ea quæ à Patribus constituta sunt, generalitas seruet: quia tunc vera & sancta vnitas potest esse inter Ecclesias Christi, si Deo adiuuante, hoc quod prædecessores vestri Marcianus & Leo custodierunt, elegeritis esse seruandum. Si ille dixerit: Quæ sunt ista quæ dicitis? Respondete: Vt Synodus Chalcedonensis & epistolæ sancti Leonis Papæ quæ scriptæ sunt contra hæreticos Nestorium & Eutychetem & Dioscorum, nullatenus corrumpantur. Si dixerit: Nos Synodum Chalcedonensem & epistolas Papæ Leonis & recipimus & tenemus. Vos mox gratias agite, & pectus eius osculamini, dicentes: Modo cognouimus Deum esse vobis propitium, quando facere talia festinatis: quia ista est fides Catholica: ista est quam prædicauerunt Apostoli, sine qua nullus potest esse Orthodoxus: istam debet sacerdotum generalitas tenere, & prædicando seruare.

Si dixerit: Orthodoxi sunt Episcopi, de constitutis Patrum non recedunt. Respondebitis: Ergo si constituta Patrum seruantur, & in nullo corrumpitur quod in sancta Chalcedonensi Synodo firmatum est: quæ causa est, tantum inter Ecclesias partium istarum esse discordiæ?

A Vel quæ causa facit, in vno Orientis Episcopo non consentire? Si dixerit: Quieti erant Episcopi, nulla inter ipsos discordia versabatur: prædecessor sancti Papæ animos eorum missis litteris excitauit, & ad confusionem excitandam perduxit. Respondete: Litteras quas sanctæ memoriæ Symmachus destinauit, præ manibus habemus. Si extra hæc quæ pietas vestra dixit, hoc est: Chalcedonense Concilium sequor, epistolas Papæ Leonis admitto: aliud ne quicquam continent, nisi exhortationem, vt ista ser-

B uentur: quomodo verum est, quod per ipsum est generata confusio? At si hoc continetur in litteris, quod & Pater vester sperat, & pietas vestra consentit: quid ille fecit? quid etiam in eo videatur esse culpabile? His adiicite preces & lachrymas, rogantes: Domine Imperator, considerate Deum: ponite ante oculos vestros futurum eius iudicium. Sancti Patres, qui ista constituerunt, beati Petri Apostoli fidem secuti sunt, per quam ædificata est Ecclesia Christi.

Si Imperator dixerit: Quod me vultis per locutionem* facere, habete: Ecce mihi communicate, qui Synodum Chalcedonensem recipio, &

C epistolas Papæ Leonis amplector: nunc communicate mihi. Respondendum est: Quo ordine pietas vestra communicari nobis desiderat? nec nos prædicantem ista pietatem vestram vitamus, quod scimus Deum timere, & gaudemus, quia gratum vobis est Patrum constituta seruare. Fiducialiter ergo rogamus, vt per vos in vnitatem reuertatur Ecclesia. Sciant omnes Episcopi voluntatem vestram, & quia Synodum Chalcedonensem & epistolas Papæ Leonis seruatis, vel Apostolica constituta. Si dixerit: Quo ordine facienda sunt hæc ostendere oportere. Iterum preces adhibete cum humilitate, dicentes: Pater vester

D scripsit Episcopis generaliter. Iungite his litteris Sacras vestras, significantes hoc vos vindicare*, quod sedes Apostolica prædicat, & tunc qui sunt Orthodoxi, de vnitate sedis Apostolicæ minimè separentur, & qui his sunt contrarij cognoscantur. Quibus ordinatis, paratus est Pater vester etiam, si opus fuerit, suam accommodare præsentiam, & quicquid expedit, seruatis Patrum constitutis, pro integritate Ecclesiæ non negare.

Si dixerit Imperator: Benè ista, suscipite interim nostræ ciuitatis Episcopum. Iterum preces iungite, humiliter dicentes: Domine Im-

E perator, pacem venimus cum Dei adiutorio vobis adnitentibus & præstantibus, facere, & contentionem* sopire in ciuitate vestra. De duobus est personis intentio: ista causa proprium cursum habet: Generalitas Episcoporum prius ordinetur: fiat vna communio Catholica: & sequenti loco de istis, vel si qui sunt alij extra Ecclesias suas, tunc diligentius potest causa cognosci. Si dixerit Imperator: De Macedonio dicitis: intelligo subtilitatem vestram: hæreticus est: nulla ratione reuocari potest. Respon-

F detis: Nos, domine Imperator, nullum personaliter indicamus. Et si pietas vestra consisteret, magis pro anima vestra & opinione loquimur: vt sic discussio, si hæreticus est, iudicio cognoscatur, vt non sub opinione Orthodoxi iniustè dicatur oppressus.

Si dixerit Imperator: Quid vultis? modo dicite de Synodo Chalcedonensi: dicetis & de epistolis Papæ Leonis: Ecce qui est istius ciuitatis Episcopus ad ista consentit. Respondendum est: Si ita custodit, in examinatione causæ eum iuuare plus poterunt: & quia seruo vestro Vitaliano

Professionem per scriptionem. Quo conditione admittendus princeps ad communionem.

indicare vel iudicare.

intentionem

Pag. 561.

Magistro militum talem dedistis licentiam, vt si speraret à beatissimo Papa, vt pro causis talibus apud eum discussione causæ his personis, quibus de loco potest esse intentio, integra vniuersa seruentur. Si Imperator dixerit: Sine Episcopo debet esse ciuitas mea? Hoc vobis placet, vt vbi ego maneo, Episcopus non sit? Respondendum: Prædiximus duarum personarum intentionem esse in ista ciuitate. Quo ad canones pertinet, iam ante suggessimus: canones soluere, in religionem committere est. Multa sunt remedia, multa inuenta per quæ pietas vestra sine communione esse non possit, & integra iudiciorum forma seruetur. Si dixerit: Quæ sunt ista remedia? Respondetis: Non à nobis noniter inuenta. Suspensa causa de aliis Episcopis, persona quæ consentit confessioni pietatis vestræ & constitutis sedis Apostolicæ, interim vsque ad euentum cognitionis, teneat locum Constantinopolitani sacerdotis, si cum Dei adiutorio Episcopi voluerint se accommodare sedi Apostolicæ. Habetis textum libelli in scriniis Ecclesiæ editum, iuxta quem debeant profiteri.

Si tamen contra alios Episcopos Catholicos fuerint datæ petitiones, magnoperè contra illos, qui sine verecundia Chalcedonensem Synodum anathematizant, & epistolas non recipiunt sancti Leonis Papæ: petitiones suscipite, causam tamen in sedis Apostolicæ reseruate iudicio: vt & spem de audientia detis, & tamen nobis debita reseruetur auctoritas. Si tamen Imperator Serenissimus totum se promiserit esse facturum, tantum vt nostram præsentiam accommodemus: modis omnibus prius Sacram ipsius per Episcopos & per epistolam vestram, vno de vestris perferente per prouincias, vna cum personis quas Imperator departiendas destinate: vt sic eum seruare Chalcedonense Concilium & epistolas S. Leonis Papæ, omnibus innotescat, quibus ita præcedentibus, ad nos in Christi signo, vt aduentum procuremus, scripta dirigite.

Præterea est consuetudo, per Episcopum Constantinopolitanum omnes Imperatori Episcopos præsentari. Si hoc illorum callidus tractatus inuenerit, volentium formam legationis agnoscere, vt cum Timotheo, qui modo videtur Constantinopolitanam gubernare Ecclesiam, Imperatorem videatis: sic facite, vt si ante agnoueritis, quàm ad Imperatorem ingrediamini, ista disponi per aliquos, needum præsentati, dicite: Mandata talia nobis dedit & præcepta Pater pietatis vestræ, vt sine aliquo Episcoporum vestram clementiam videamus. Ergo agite, donec ab hac consuetudine ipse remouerit.

Quòd si omnino noluerit, aut si captiosè contigerit vt ante Imperatorem inopinatè Timotheum videatis, ita suggerite: Præcipiat pietas vestra nobis dare secretum, vt causas, pro quibus missi sumus, exponamus. Si dixerit: Dicite, ecce ante ipsum. Respondetis: Non iniuriam facimus: sed quo ad causas pertinet, etiam ipsius continet legatio nostra personam, & suggestionibus nostris præsens esse non potest. Et nulla ratione eo præsente aliquid allegetis, sed egresso, delegationis textum exerite. *Hactenus Indiculus, siue quod dicunt Commonitorium, sequuntur post eum assertiones singularum causarum, in hunc modum:*

Capitula singularum causarum.

Capitula praescripta ab Hormisda Papa Legatis suis.

Vt S. Synodus Chalcedonensis, & epistolæ S. Leonis Papæ seruentur. Vtque clementissimus Imperator consentiens debeat pietatis suæ Sacra generalia ad vniuersos Episcopos destinare, in

A quibus significet prædicta se & credere, & vendicare.

Consentientes etiam Episcopi in Ecclesiæ, præsente plebe Christiana, hæc prædicare debeant: Amplecti se sanctam fidem Chalcedonensem, & epistolas S. Leonis Papæ quas scripsit contra hæreticos Nestorium & Eutychetem & Dioscorum, sed & contra sequaces eorum, Timotheum Ælurum, Petrum, vel contra eos qui in ipsa causa tenentur obnoxij, simul etiam & Acacium, qui quondam Constantinopolitanæ Ecclesiæ fuit Episcopus, sed & Petrum etiam Antiochenum anathematizantes cum sociis eorum. Hæc manu propria, præsentibus electis venerabilibus viris, scribentes, faciant secundum textum libelli, quem per Notarium nostrum edidimus.

B

In exilium deportatos pro causa Ecclesiastica ad audientiam sedis Apostolicæ reuocandos, vt iudicium & vera examinatio de his possit haberi: ita vt causa eorum inquisitioni integrè reseruetur.

Si quis vero sacræ sedi Apostolicæ communicantes, Catholicam fidem prædicantes atque sequentes fugati sunt, vel in exilio detinentur: hos iustum est ante omnia reuocari.

C

Præterea quæ legatis inter reliqua iniunximus: vt si contigerit libellos porrigi aduersus Episcopos, qui persecuti sunt Catholicos, de his iudicium sedi Apostolicæ reseruetur: vt circa eos venerandorum Patrum possint constituta seruari, per quæ ædificatio generalitati proueniat.

EPISTOLA V. B. HORMISDÆ PAPÆ AD ANASTASIVM Imper. Aug.

D

Nouum esse Romanum Pontificem ab Imperatore ad concilium vocari, se tamen iturum, si Chalcedonensis Concily decreta non reuocentur in dubium.

Hormisda, Episcopus, Anastasio Augusto. Bene atque vtiliter serenitas vestra curam principalis acuminis, non tantum in administrando Reipublicæ exercet officio, sed melioribus eam nobilitat institutis, per curam reintegrandæ vnitatis auctorem venerandi placeat imperij. Certi sunt

Ex vetustis codic. Vaticanis.

E

enim de tutela regnantes, si nulla iisdem præsidentibus Ecclesiæ castitas importuna diaboli commixtione maculetur. Vnde enim potest fieri, vt nitidas principibus ad Deum nostrum preces dirigat, si sit lethaliter populus perfidia corruptus. Nam sicut ante bona omnia est perfecta, iuxta Deum, in Imperatoribus sapientia, ita de sacrario mundorum pectorum pro his supplicatio debet, & fideli animarum vbertate procedere, nulla vobis sublimissime Domine triumphorum materia

F

poterit esse iocundior, quàm de subiugatione perfidiæ. Hoc etiam fiducialiter, & pro commissi nobis officij prærogatiua suggerimus.

Quia prope est, vt suum splendorem aliena patiatur nube fuscari, qui cum Deo tribuente amouere possit, in subditis tenebras manere permittit errorum. Ergo quia mansuetudo vestra futuram synodum scriptis sacratissimis indicauit, cui nos interesse debere iisdem paginis Deo, vt credimus, sibi imperante, commonuit. Gaudeamus scientes, quoniam directarum mentium est, venerabilis Ecclesiæ magistros expetere. Soli enim declinant examen conscientiæ, qui vitæ sunt non continentis: nam & feriato ore & splendorem

bonæ voluntatis enuntiat qui per Apostolicam immaculatámque fidem & per competentes prædicatores aut confirmari se optat, aut corrigi. Veruntamen licet in his nullum sæculi præcedentis existat exemplum, neque senioris facti qualitas aut commissa libris, aut memoriis inserta teneatur; nihil ad nos, quibus dulce est beneficio Dei, pietate vestra inuitante inchoare meliora: & hoc, quod non accepimus à parentibus, tam clari operis institutum nobis ipsis imponere; quia totum pro reintegratione fidei Ecclesiarum pace facere, libenter amplectimur: si tamen maiorum nostrorum diffinitio, & sanctorum patrum in suis radicibus inconcussa permaneat, si anathematizetur Nestorius cum participibus suis; qui euacuans diuinæ sacramenta naturæ, beatam virginem Mariam nudi hominis mentitur esse genitricem. Oblitus angelicæ Annuntiationis, per quam mundo innotuit: Quia quod ex ea nasceretur vocandum esse sanctum filius Dei. Facessat impiorum tam contumeliosa in Deo honorificentia, quoniam sic est in vtero Virginis operata diuinitas, vt ex ea vnitas ibi procederet carnis, animæque humanæ, increata quidem, sed non confusa connexione substantiæ: & sic in vtrisque naturis pro nostræ redemptionis dilectione Christi Iesu Domini nostri persona vna est, ædificante mysterio .... restitutione mortem subire potuisset naturæ .... fragilitatem cœlestis imperij valuerit virtute reparare, vel ita pro vnitate personæ & Dominus maiestatis crucifixus, & filius hominis credatur descendisse de cœlo. Eutychetis quoque ignorantia diuinorum bonorum omnium, & ipso cum sociis detestando iam nomine abdicetur hebetudo, qui Deum & Dominum nostrum Iesum Christum figuram tantum carnis habuisse testatus est, & nostræ veritatem non habuisse substantiæ, nesciens de quo promissum sit: quia videbunt persequutores eius in quem pugnauerunt. Ita enim in vna eadémque persona persistit vtraque natura, vt Deus atque homo vnus Dei filius Iesus Christus fidelium cordibus appareat. Quid enim quadraginta dierum post resurrectionem Domini cum hominibus conuiuentis, & conuescentis egit præsentia? Nisi in istis negotiis illorum, qui veritatem carnis eius negaturi erant, seniorem faceret ætatem, curationis esse, quam vulneris. Sic enim dixit ad discipulos: Quid cogitatis in cordibus vestris? Palpate & videte quia spiritus carnem, & ossa non habet, sicut me videtis habere. Neque fuisset mysterium, quod ostiis ad eos clausis ingressus est, si integritatem humani corporis non habebat, possumus ex hoc dono verbi præcedentem longius proferre sermonem. Sed satis esse credimus per Dominum nostrum eruditæ clementiæ vestræ, strictis supplicare suggestionibus, sperantes, vt laborem, curamque pastoralis officij venerabilium prædecessorum vestrorum Martiani & Leonis formam, sicuti etiam principalis potentiæ participatione fulciatis. Habebitis Deo propitio spem de victoriis, non iacentem, si pontificali, contra diaboli subreptiones, congressione pacifica ad decertandum instructione muniatis. Numquam in sanctarum Ecclesiarum memoria Dioscori participis Eutychetis, Timothei, & Petri, parricidarum commemoratio reuiuiscat, seruetur ab omnibus suscipiendæ Chalcedonensis Synodi, Deo per vos operante, diffinitio; Acacius Petri tenebrarum filij communione pollutus habeat participes, quos delegit: qui etiam inter suos excessus, nec de Petro Antiocheno, & complicibus eius,

Quæ sunt de dogmata in Concilio non retractanda.

Pag. 562.

Luc. 1.

Act. 1.

Luc. 24.

Ioan. 20.

A nitidum se esse perpessus est. Cessent maledicta piis sanctæ recordationis Papæ Leonis ingesta dogmatibus, quæ solos quidem illo in suis manente puniunt irrogantes, in his quæ præfati sumus, sollicitudinem vestri aduocamus imperij. Poterit enim pietas vestra, hoc custodiens, apices, & sceptra sua post multos annos ad aliud sæculum possidere translata. Suscipite preces nostras per Ennodium, atque Fortunatum fratres, & coepiscopos nostros, nec non Venantium presbyterum, atque Vitalem diaconum, vel Hilarum notarium filios nostros, quorum apud nos fides in B Dei timore, studiúmque perclaruit, pro vestro amore transmissas, & placidam vice nostra supplicationibus conscientiam accommodate. Speramus enim & de Deo habentes fiduciam, pollicemur, studia, quæ à vobis veræ religioni impensa fuerint, sine retributione & præmio non futura. Data III. Idus Augusti, Florentio V. C. Cons.

EPISTOLA ANASTASII Imper. Ad Hormisdam per legatos Sedis Apostolicæ missa.

C

Catholicam fidem profitetur: Chalcedonensis concilij decreta seruanda: Acacium ad tollenda scandala non damnandum, & de pace cogitandum.

E*Xemplum sacra Anastasij Augusti Hormisda Papa per Ennodium, & Fortunatum Episcopos, Venantium presbyterum, Vitalem diaconum & Hilarum Notarium.* Gratias omnipotenti Deo referimus, D quod sanctitas vestra disciplinis cœlestibus instituta, sicut poposcimus, legatos fidei, Ennodium, & Fortunatum venerabiles Episcopos, sed etiam viros religiosos, Venantium presbyterum, Vitalem diaconum, & Hilarum notarium, quales poscebat causæ sublimitas destinauit. Qui negotij magnitudinem implere possint, Ecclesiastici luce sermonis, quique operante Deo omnia subtiliter requirentes, quæ ad rectam & veram Christianorum pertinent fidem, & ipsi, sicut decuit, declararunt, & à nobis, sicut oportuit, agnouerunt, E quia vna est Ecclesia Dei, Apostolicis vbique firmata doctrinis. Vnde quis audeat de Domini nostri Iesu Christi incarnatione aliter, quam habet veritas ipsa sentire, nisi vt confiteatur æqualem, & consubstantialem Patri Filium salutis nostræ causa, iuxta annuntiationem Archangeli, in vtero Virginis carnem ex eadem assumente, hominem factum. Et sicut ait Apostolus: In seruili forma, vt crucem pro nobis carne susciperet. De quo beatus Petrus Apostolus Iudæis dicit: Vos petistis vobis dimitti virum homicidam, auctorem vero vitæ interfecistis. De quo etiam F legitur in Paulo Apostolo: Factus est obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Confitemur enim quod genitrix Dei beata Virgo Maria in vera carne, & anima rationabili, & intelligibili, nobis Deum peperit Saluatorem, quem homousion Deo patri, & Spiritui sancto ante sæcula eundem nobis quoque homousion, præter peccata nostra, in fine temporum credimus, & prodamus fuisse progenitum, sicut Propheta Dauid dicit: De ventre matris meæ Deus meus es tu. Quæ tamen ita sine defectu, vel confusione nostri corporis est assumpta nostra substantia

Ex vetusto codice Vaticano.

Philip. 2.

Act. 3.

Philip. 2.

Confessio fidei ab Anastas. edita.

Psal. 21.

vt in eadem carne Dei filius mundum examinaturus adueniat, Oculis omnium vulnerum, & clauorum indicia repræſentans, ſicut ſcriptum eſt: Et videbunt in quem pupugerunt: Cum omnibus etiam orthodoxis impiiſſimos Neſtorium atque Eutychetem vitamus pariter & horremus.

Epiſt. 1. Probat Chalcedonenſe Concilium.

Eorum condemnantes & anathematizantes, & perſonas & dogmata deteſtabilibus ſacrilegiis comparanda, qui diſpenſationem diuinam, & humanæ remedia infirmitatis, ſimiliter aut neſcire voluerunt, aut cognita blaſphemare. Tale igitur circa fidem clementiæ noſtræ propoſitum ſummus Deus ab exordio vitæ ſenſibus noſtris immiſit. Vnde & imperium noſtrum credimus cuſtodire. Miramur autem quamobrem de beatiſſimis patribus, qui in Chalcedone conuenerunt, aliqua nobis ſcribere voluiſtis, dum ea, quæ ab his fuerant conſtituta, prædeceſſorum noſtrorum multiplicibus decretis confirmata monſtrantur. Et cum nec alia ſynodus facta fuerit, per quam quæ ab illa diſpoſita ſunt, redderentur infirma, nec lex à nobis proceſſerit, cuius nouitate ſtatuta præfati Epiſcopalis Concilij ſoluerentur, maxime cum ipſa Synodus dixerit anathema eſſe debere, quicunque aliam fidem quam apud Nicæam, trecenti decem & octo venerabiles patres conſtituerunt, docere, vel immutare voluerit, ad hoc etiam eos, quos ſuperius comprehendimus, id eſt Neſtorium & Eutychetem damnauerunt, quos nos quoque damnamus. Nam pro hac cauſa atteſtantur, nobis etiam diuinæ litteræ ad Alexandriam, non ſemel, ſed multoties deſtinatæ. Per quas obiurgauimus, cur ſibi non arbitrentur poſſe ſufficere directam fidei doctrinam, recedentes ab anathemate Chalcedonenſis Synodi, vel venerandæ memoriæ Leonis Epiſcopi.

Pag. 563.

Vnde non paruum ſtudium apud nos, & intentio in præſenti quoque perdurat, quatenus à ſuperfluo anathemate eoſdem poſſimus abſtrahere, & ſanctæ Eccleſiæ vniuerſali coniungere. De capitulo vero quod ſolum videtur eſſe reſiduum, noſtra voluntas petitioni veſtræ fortaſſe propter vnitatem Eccleſiarum conuenerat, niſi alia venerabilibus Eccleſiis ex hac remoueri ſcandala crederemus.

De nomine Anaij abolendo quid reſcripſerit.

Nunc vniuerſa, quæ ſint facienda perpendite, quia graue eſſe clementia noſtra iudicat de Eccleſia venerabili propter mortuos, viuos expelli, nec ſine multa effuſione humani ſanguinis ſcimus poſſe, ea, quæ ſuper hoc ſcribitis ordinari: omnia tamen à Deo ſperantes, concilium melius agere poteritis, quam ab his hominibus, qui propter errores ſuos, qui prouincias percurrentes, inimicam Euangeliis ſanctis & Eccleſiis volunt eſſe diſcordiam. Ergo vt ſi placens ſupernæ maieſtati Eccleſiarum vnitas, prouidere, quia qui nobis in his, quæ præfati ſumus, obſiſtit, ignoramus, ſi benè non arguit. Per omnia tamen voluntatis noſtræ puritatem legatorum noſtrorum poteritis narratione cognoſcere. Petimus autem, vt pro nobis Apoſtolatus veſter orare dignetur: quod vos libenti animo facere, hac poteritis maxime ratione cognoſcere, ſi perfectam nobis vnitatem Eccleſiarum dignatus fuerit Deus, vobis diſponentibus, condonare: illam enim vox Dei magnam benedictionem diligentibus ſe mandauit, atque donauit, qua declarauit: Pacem meam do vobis, pacem meam dimitto vobis.

Ioan. 16.

N O T Æ.

Epiſtola.] *Hæc Epiſtola cum quibuſdam ſequentibus ſcripta eſt ab Anaſtaſio Imperatore ann. Dom. 516. quando edita Catholica fidei profeſſione ſe Catholicum eſſe ſimulauit, vt ſcilicet hac arte populi furore captare, metum Vitaliani excuteret. Addidit reuertentibus Sedis Apoſtolicæ Legatis Theopompum & Seuerianum, homines Laicos, quibuſcum de rebus Eccleſiaſticis ageretur. Anaſtaſium his litteris Catholicam fidem veteratorie & per ſummam calliditatem profeſſum eſſe, eadémque fallendi arte Chalcedonenſe Concilium approbaſſe, ex his quæ ſuperius de ipſo ſcripta habentur, & quæ de eodem ſcribentur infra manifeſte demonſtrant. Legati quos miſit, fuerunt alieni à Catholica religione, defenſoréſque hæreſis Eutychianæ; ideóque præcipue Romam venerunt, vt (ſi fieri potuiſſet) ipſum Hormiſdam ad ſuas ipſorum partes adduceret. At vbi hæc adeo inexſpectata Hormiſda comperit, legatos re infecta ad Imperatorem redire iuſſit, iam de Anaſtaſij perfidia diu piorum verborum inuolucro velata, certior factus. Hæc conſtant infra ex Epiſt. Hormiſdæ ad Auitum.*

EPISTOLA ANASTASII IMP. ad Hormiſdam Papam.

Theopompum & Seuerianum homines laicos, Legatos Pontifici ad ſalutationis officium, & pacem conciliandam mittit.

Anaſtaſius Auguſtus, Hormiſdæ Papæ per Theopompum & Seuerianum VV. CC. Omnia, quæ benignitas conceperit animorum, dulci ambitu & feſtinatione laudabili propagantur; nec ſibi requiem putant poſſe præſtari, donec ad effectum ſaluberrimum deſiderata perduxerint. Et tunc quædam ipſius feſtinationis fit requies, dum contigerit ſpes votorum: quod in præſenti nos certa ratione pertulimus, donec cœleſtis fauor & noſtræ petitioni aditum, & veſtræ promiſſionis ſerenum donet effectum. Ergo quia vel maxima itineris longitudo, vel vltra ſolitum morem hyemalis aſperitas, quod optabamus, nobis fecit incertum, interim intra animos noſtros deſiderata compreſſimus, beneficia diuina captantes, quæ bonæ exitus rei ſua interpoſitione decidunt, agnoſcentes. Igitur quod eius pietas primam nobis gratiam condonauit, vt miſſa legatio ad beatitudinem tuam feliciter remearet, ad ſecunda proceſſimus: vt dirigeretur à nobis promiſſa legatio, per quam & commemoratio fieret eorum, quæ cum ſanctiſſimis viris longa deliberatione contulimus: & idem Deo auſpice, tam noſtræ petitionis, quam veſtræ gratiæ, ad integram lux ſerena reſplendeat, & toto orbi gaudia expectata donentur. Commemorationis itaque loco, vel ſalutationis honore reddendo Theopompum virum Illuſtrem, Comitem domeſticorum agentem ſacri noſtri palatij, ſcholam fidelem nobis vel pro ſuis moribus, vel pro ipſa affectione genitali noſtræ prouinciæ: ſed & Seuerianum V. C. Comitem ſacri noſtri conſiſtorij ad veſtram direximus ſanctitatem, qui ordinem litterarum propria voce teſtantes, ad celeritatem ſpectata prouocent, quædam iam, cœleſti miſericordiæ credimus placuiſſe. Dat. 17. Kal. Aug. Conſtant. Petro. V. C. Conſ.

Anno Domini 516.

EPISTOLA VI. B. HORMISDÆ Papæ ad Anaſtaſium Aug.

Tom. 1. Epiſt. Decret. 6.

Fraude Anaſtaſii Imperat. nondum detecta laudat eius ſtudium de pace conciliandæ, monetque vt tandem damnatis hæreſibus Eccleſiæ vnitas ſortiatur effectum.

Hormiſda, Anaſtaſio Auguſto per Theopompum & Seuerianum. Solicitari animum tuum,

clementissime Imperator, ambitiosa auiditate commemoras, donec speratæ vnitatis integratio optata contingat, bona sunt desideria salutis, & laudabilis, quæ se huiusmodi Deo commendat intentio. Prudentiæ siquidem speciale documentum est, cum id quod sibi vtile credit, impatienter inquirit. Nam si in corporum morbis noxia est tarda curatio, quanto magis in salute animæ grauius est ferendus remediorum fidelium serior appetitus? cum moueamur spiritualibus institutis, neque prodesse possunt, in diem posterum differantur, clamante sapientissimo Salomone: Ne tardes conuerti ad Dominum, & ne differas de die in diem: quia sicut in incerto vitæ tempore, ita in tuto animæ conuenit esse remedia, vt intret in gaudium Domini sui, quem veniens Dominus, ea quæ sibi placent, inuenerit operari. Vnde & fateor me fuisse miratum, cur tamdiu legatio promissa tardauerit, cum facienda iussit, vt regna cœlestia rapiantur. Verumtamen instinctus ipse, quem mansuetudinis vestræ declarat alloquium, spem supernæ misericordiæ pollicetur. Desuper est enim & ipsum velle quod bonum est. Confido autem quoniam qui cœpit in vobis opus bonum perficiet vsque in finem. Ergo viæ cui cœpistis, insistite, & spretis errantium lubricis, nobiscum supra petram solidam tenete vestigia: tali creuit Ecclesia sancta consensu, quod his verbis Apostolicorum actuum testatur historia: Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna. Nam quemadmodum connecti poterunt gratiæ vinculis, quorum distant corda sententiis? Fac domine Imperator effectum rerum fidem probare verborum. Non enim sermonibus cognoscuntur hominum corda, sed effectibus. Cum & Abraham pater noster non nuda Deo fide, sed opere fidem commendante placuerit. Vnde vel pro dispensatione mihi credita, vel pietatis vestræ circa me benignitate perpensa, domine fili, hortor & supplico, vt studium pacis, quod per scripta præfertis ad componenda nobiscum, adiutore Deo, ea in his, quibus laborant Ecclesiæ, dirigatis, quia secundum Prophetam, Pax multa diligentibus nomen tuum, & non est illis scandalum. Non sunt incognita apud mansuetudinem vestram quæ nos ab ea, quam reintegrare cupimus, vnitate discernant. Date operam, vt laudando quæ profitemini, compleantur effectu. Et Apostoli, cuius communionem creditis expetendam, totis viribus sequimini disciplinam; in totum perdita noxiorum declinate contagia, scientes, non habere cum religiosis impios portionem, nec vllum fidei cum perfidia esse consortium. Consequens est, vt qui errorum detestatur principes, oderit sectatores, execrabile habeatur in flore, quod damnatur in semine. Offerte hoc munus Deo, pro vestris precor offerte temporibus, iamdiu hanc à vobis hostiam, pro tantis, quæ vobis contulit Christus expectat. Quid opus est apud illum preces adhibere, qui supplicat? Vos Senatui Vrbis Romæ, vt me ad pacem hortaretur, iniungitis. Ego non solum cum his ad vos supplicationis verba conuerto, sed vestigiis vestris pro vniuersali aduoluor Ecclesia. Audite me pro Christo legatione fungentem, non patiamini ab improbis canibus Christi membra discerpi: quæ insanabilia videtis, abscindite, & quæ ægra, curate. Cur quæ sana sunt inualidis coniuncta, quatiantur? Seruate ordinem quem veritas ipsa præfinit, & pacem mundo, quam poscitis, reddite. Hæc & sub præsenti occasione deposco, & rursum ac sæpius supplicare curabo, sperans importunitatem hanc meam & Deo esse placituram, & apud vos quoque per assi-

Eccles. 5. *Matth. 25.* *Philip. 1.* *Act. 4.* *Abraham non nuda fide Deo placuit, sed opere fidem commendante.* *Psal. 118.*

duas petitiones: quoniam id nos Dominus docuit, vacuam non futuram. Data Romæ.

An. Dom. 516.

EPISTOLA ANASTASII AD Senatum vrbis Romæ.

Anastasius Augustus Senatui Vrbis Romæ, per Theopompum & Seuerianum.
V V. C C.

Pontificem & Regem ad pacem hortandos.

Ex vetusto codice Vaticano.

IMperator Cæsar Flauius Anastasius Pontifex inclytus, Germanicus inclytus, Alamanicus inclytus, Francisens inclytus, Tribuni. Pot 25. Cos. 3. pius, felix, victor, ac triumphator semper Augustus, Patria, Consulibus, Prætoribus, Tribunis plebis, Senatui suo salutem dicit. Si vos liberique vestri valetis, bene est, ego, exercitusque meus valemus. Quotiens vtrisque plublicis rebus, prospera voluntate consulitur, non solum exhortatio, sed postulatio quoque creditur esse conueniens, vt duabus in vnum concurrentibus causis animus incitatus, & quod felix & bonum partibus sit, valeat adipisci. Si enim Christus Deus & Dominus noster, & per mitissimam voluntatem, & quandam dispensationis petitionem nos reuocauit ad se, & redemptos proprio sanguine, libertati restituit, vt salutem mortalitati præstaret, non videtur absurdum tam apud gloriosissimum Regem, quam apud beatissimum Papam almæ Vrbis Romæ, Patres Conscriptos Imperiali petitioni coniunctos, ea sperare, quæ & nobis & sibi Deo annuente in communi proficiant, hoc est, ne fugitiuorum audiant concinnatos sermones, & mendacio solo compositos, sed satisfactione suscepta, quam & veritas & legatorum, qui directi sunt, inquisitio patefecit ad desideratam pacem, acceptabili Deo voluntate concurrant. Indubitatum siquidem est ex longa annorum serie multum partem Reipublicæ vestram iudicare constantiam. Proinde oportet sanctissimum cœtum vestrum solerti studio, ac prouido labore contendere tam apud excellum Regem, cui regendi vos potestas, vel solicitudo commissa est, quam apud venerabilem Papam, cui intercedendi apud Deum facultas est præstita, vt in ea parte animi sui bonitatem dignentur impendere, in qua vtriusque Reipublicæ membra sperata sanitate saluentur. Implebitis enim veterem consuetudinem, & nimis consilio vestro notissimam, si ea, quæ publicæ vtilitati conueniunt, tractando, sperando, postulando, effectum adipisci Deo auspice feceritis: Data 5. Calend. August. Chalcedone, Petro Cons.

An. Dom. 516.

RESCRIPTVM SENATVS Vrbis Romæ ad Anastasium Aug. per Theopompum & Seuerianum, CC. VV.

Ex vetusto codice Vaticano.

Pontificem semper pacis fuisse studiosum, quam pendere ab Acacij damnatione fateantur.

SI prima semper est, Imperator inuicte, à regentibus supplicum spectata deuotio, si sola gratia dominorum conciliatur obsequio; indubitanter agnosces sacræ iussionis oracula, quanta senatus vestri fuerint gratulatione suscepta, maxime cum ad hoc & animus domini nostri inuictissimi Regis Theodorici filii vestri manda-

torum vestrorum obedientiam præcipientes accenderet, & sciamus super omnia beneficia vestra tunc magis nos erigi, cum dignos creditis, quibus debeat imperari. Mox igitur sacræ studio iussionis implendæ, Beatissimum Papam Hormisdam credimus deprecandum, de quo parum est dicere, quia vota supplicantium benignitate præcessit. Sed & nobiscum suas preces, vt quod hortamini fiat adiunxit, euangelicis voluntatem suam testimoniis asserendo, ostendens mundum supra multitudinem peccatorum suorum scandalis plus grauatum, dum vox sit ista Dominica: Væ mundo à scandalis. Et idem, oportere homines scandalizantium partem membrorum, quam vt in ignem non renunciando scandalis, mittantur æternum, sed & post hæc diuinæ lectionis exemplis, quam boni sint fructus pacis, ostendit, cum diceret: Et Apostolum Paulum gratia Dei plenum: nihil tamen quibus bene cupiat, quod oparet melius, inuenisse: nisi vt pax Dei, quæ est supra omnem excellentiam, in eorum sensibus abundaret; quamquam in Euangelio Domini sit vox ista dicentis: Quoniam pacifici filii Dei vocabuntur, & iterum ad ipsum scripturarum omnium reuertendo doctorem, quanto ipse vel fide, qua & cœlestia regna præsumimus, & à peccatorum cruciatibus eredendo saluamur, charitas sit maior, ostendit, testimonium tale subiiciens: Spes, fides, charitas, maior autem omnium charitas. Idem spiritus gratia diuina charitatem virtutibus omnibus euacuit. Non habentes ergo si & propter pœnam scandala declinamus, & pacem propter pacis bona sectamur, & ad charitatem nos, qui est charitas Christus hortamur. Quid est enim quod retinet catholico ardore festinos? Quid est quod delinquentium Acacii impendit, volentes Christum videre personam? Quid est quod à suo liberi, alieno grauantur errore? Hæc cum venerabilis Papæ latius fuerint expedita rescriptis, pro nostræ tamen obsequio credidimus deuotionis indenda, ne non rogasse putaremur recedendo responsum, quod accepimus, deprecantes: Proinde piissime Imperator, hæc suo nomine senatus serenitatis tuæ clementiæ prouocatus adiunxit, vt animo quam benigno in vtraque Republica concordanda fuisti, tam esse pio in Ecclesiæ reintegrandæ vnitate noscaris. Nam vt pax illa regnorum tantum scitur prodesse subiectis, si hæc religionis cum populo suo proficit imperanti. Etenim quis non hæresum perfidarum sequaces plusquam ipsos deliquisse putet auctores? Quis non post patibulum crucis diuidentes iterum Christi membra condemnet? Vtinam hæc iam vobis regnantibus causa cœpisset, vt facilius mala reprimerentur nascentia, quam prouecta. Nam quis ambigat non potuisse eius existere, cuius corripi temporibus videret errorem. Per Ennodium, & Fortunatum episcopos, Venantium presbyterum, Vitalem diaconum, & Hilarianum notarium.

Matt. 18.

Matth. 5.

1. Cor. 13.

Ex vetusto codice Vaticano.

EPISTOLA SIVE EXEMPLVM relationis Ioannis Episcopi Nicopolitani, per Rufinum diaconum eiusdem ad Hormisdam.

Catholicam fidem profitetur, & quæ vitanda, quæ seruanda moneri cupit.

Vide Not. ad Synodi Rom. Epis.

Domino meo cuncta sanctissimo, ac beatissimo patri patrum comministro, ac principi Episcoporum Hormisdæ, Ioannes in Domino salutem. Cura mihi extitit semper nihil amplius quærere, nisi agere propriam familiarem conuersationem sollicitudinis anxietati mandare: sed quia Dei iudicia abyssus multa est, sicut & vestram cognosco docere beatitudinem, Patre nostro quondam, atque Archiepiscopo Alcisone episcoporum principe à Christo ad supernas mansiones euocato, ea ratione, qua ipse cognoscit, qui est possibilium Dominus, in me sancta Synodus bonorum actuum, ac clerus pastorum transtulit sortem. Ego autem cuncta referens Deo, qui balbutientium linguas literatas facit, decenter ad vestras orationes concurro; vt iuxta consuetudinem Apostolicæ Sedis vestræ quæ cunctarum Ecclesiarum curam habet, & Nicopolitanorum habere dignemini, secundum antiquam spiritualem dispositionem vestram petenti. Etenim mihi dari responsum ad apertionem oris, sicuti docuit B. Apostolus, atque ipse etiam Dominus præcepit mecum petite horum datorem, & cum quærente pariter quærite, & pulsantem spirituali manu vestra suscipite. Hoc enim vobis facientibus, potero sanctissime & accipere, & inuenire, & aperiente Christo recte per verbum veritatis incidere. Quoniam vero quidam dissimulantes nobiscum credere, atque sectari sanctas Synodos, quæ Nicææ, Constantinopoli, atque Ephesi congregatæ sunt, in quibus principes extiterunt sanctissimæ memoriæ Episcopi Cœlestinus Apostolicæ Sedis vestræ, & Cyrillus Alexandrinæ. Insuper etiam quæ Chalcedone aduersus Eutychen impium congregata est, quæ omnes prædictas veritates, atque orthodoxa in se ratione firmauit. Tamen audent nos impugnare: tanquam vinculum concordiæ sine ratione vitantes. Votum autem mihi est, vestram sequi doctrinam, sicut inter sanctos prædecessor meus Alcison extiterat: & anathematizo Dioscorum, ac Timotheum appellatione Ælurum, & Petrum horum successorem, & Petri communione, cum his permixtum Acacium, & Petrum, qui Antiochenam perturbauit Ecclesiam, sequens in omnibus synodicas, ac proprie Apostolicas epistolas, scriptas à viro præsule Romanę Ecclesiæ Leone. Rogo autem plenius, atque perfectius, quæ seruari oportet, commonete, & quibus abstinere debeam, vestris custodibus literis intimate, vt si fortassis adhuc inexercitatus ordini deputor lectionum, seu dixi, siue egi Apostolicis doctrinis vestris, incongruum vestris imbutus sermonibus possim hæreticorum obsistere machinis. Hoc enim facientes sanctissime firmiores nostræ sanctæ Synodi inuenietis Episcopos, & bonorum actuum clerum, ac populum confirmabitis, tanquam familiarem vobis reddentes sanctam Nicopolitanorum Ecclesiam. Venerabilem vero diaconum Rufinum ad tam necessariam causam directum, pacifice sicut vos decet, rogati suscipite & fiduciam tribuentes, celerem eius recursum ad nos præstare dignemini, portantem spiritualia, atque Apostolica constituta, cuncta sanctissime omnem in Christo fraternitatem vestræ beatitudinis, ego & qui mecum sunt, plurimum salutamus in Domino.

al. infr. sub Hormisda.

Psal. 35.

Pag. 565. Apostolicæ Sedis curam habere omnium Ecclesiarum.

Ioannes fidem profitetur orthodoxam.

Tom. 1 Epist. Decret. 1.

EPISTOLA VII. B. HORMISDÆ Papæ ad Ioannem Nicopolitanum Episcopum.

Commendat illius religionem: Nestorium & Eutychen damnandum, & quomodo, qui ad fidem reuertuntur recipiendi sint, per Indiculum se significaturum scribit.

Ex vetusto codice Vaticano.

HOrmisdas, *Ioanni Episcopo Nicopolitano per Rufinum diaconum*, Gauisi sumus in Domino valde, frater charissime, acceptis literis tuis, in quibus te profiteris sacerdotum Dei gratia suscepisse. Hæc est fides certa, hæc spes sine ambiguitate secura; quæ redditur totius boni causa in superna dispensatione consistere. Cuius rei scientiam habens, frater charissime, beneficiorum, quæ à Deo nostro consequutus es, religioso animo gratiam confiteris, licet hoc quoque de eodem clementiæ fonte descendit, vt se auctori suo humana submittat humilitas. Ait enim; Super quem requiescit spiritus meus, nisi super humilem, & quietum, & trementem sermones meos? In his ergo, in quibus huiusmodi probatis, clarius elucescet. Alius etiam virtutis huius futurum exemplum, quando ad hoc etiam Deo instituente perductus es, vt & in te Catholicorum glorietur Ecclesia. Nam sicut diuinis testimoniis eruditus, & iuxta Apostolum sacrarum literarum institutione formatus, hoc auspicium tuæ ordinationis edidisti, vt aduersum deuiantes, cum Sedis Apostolicæ sententiis conuenires. Neque enim remunerari aliter tantorum beneficiorum poteras largitorem, nisi aduersus inimicos eius euidentem zelum Apostolicæ confessionis ostenderes.

Num. 11. (margin)

Notum est enim eos extra religiosa septa consistere, qui & ipsi profitentur conscientiam fidei fiduciam, atque ideo & infructuosa est apud eos, quamuis cum religiosis congrua sanctæ communionis æqualitas; quia procuildubio qui ea, quam meruit libertate non vtitur, subiectum se iniquitatibus confitetur. Quid gloriemur his, quas non sequimur disciplinis? falsò appellat magistrum, qui se institutionibus eius non probat esse discipulum. Sed quia nobis nunc omnia in confessione similia, & libertatis propriæ resumpsistis affectum: paternę tutius hæreditatis cupientes esse consortes, amplectimini gratiam traditionis antiquæ: & in illius inconuulsi fundamenti stabilitate persistite, non cum temporibus corda mutantes; inconstantis enim mutabilitas ista solet esse propositi: atque ideo bene fundatis oportet inhærere; quando huiusmodi studia clementia sexit fouere diuina, vt fidei vestræ firmitas vobis de aliorum salute fructificet, & feruore vestri studii aliorum quoque animus ad resumptionem bonorum suorum possit accendi, quatenus & de vobis quoque sanctus Apostolus dixisse credatur: Æmulatio vestra prouocauit plurimos. Ergo Nestorii & Eutychetis impietatibus, iuxta synodalia constituta damnatis, sectatores quoque eorum similiter execrantes, cum exultatione dicamus: Exite de medio eorum, & separamini, & immundum ne tetigeritis, dicit Dominus. Quemadmodum enim quis malarum inuentionum detestabitur principes, si non declinat sequaces? aut quemadmodum odit originem, qui non execratur & sobolem? in discipulis prædicatur fama docentium, & donec male iactorum seminum radix per succedentes culta

2. Cor. 9. (margin)

Leuit. 15. (margin)

A floruerit, tamdiu auctorum memoria non peribit. Addatur perditis Eutychetis & Acacii discipulis sub communione Petri. Omnium quoque damnatorum mixtus errori, quod vestra dilectio literis suis dum fidem suam asserit, euidenter expressit. Ad instructionem vestræ pleniorem quo ordine ad communionem nostram suscipi deceat reuertentes, indiculum subter adiecimus, sperantes in Deum bonorum omnium largitorem quod laudabili circa fidem vestræ dilectionis instantia, non solum hoc eorum, qui vobis vicinitate iunguntur, saluti prosit, sed eorum quoque, ad

B quos fidei vestræ, & religiosæ voluntatis velox fama peruenerit. Rufinum siquidem diaconum, qui nobis literas vestras obtulit, in charitate suscepimus, quem Apostolorum orationibus commendantes cum pace remisimus, hortantes literas à nobis tam ad charitatem tuam, quam ad synodum directas populo relegatis, quod & nos pro fidei vestræ commendatione fecisse cognosce. Data 17. Kalend. Decembr. Petro Cons.

An. Dom. 516. (margin)

EPISTOLA SYNODICA, SIVE exemplar relationis Synodi Epiri veteris, ad Hormisdam Papam.

C

Ioannis in Nicopolitanum Episcopum electi postulant confirmationem, & in fide Catholica instrui cupiunt.

Ex vetusto codice Vaticano. (margin)

DOmino nostro cuncta sanctissimo, ac beatissimo Patri patrum comministro, ac principi Episcoporum Hormisdæ, Synodus veteris Epiri, Ioannes, Mat-

D thæus, Constantinus, Christodorus, Helarius, Philippus, Iulianus, Chrysippus. Si dignis præmiis vti tentemus, necesse est multis fletibus horum deprompriones efficere. Plurimi namque ex nobis in regnante fuere Constantinopoli, cum vestri sanctissimi Vicarii, Ennodius, & Fortunatus Episcopi, Venantius presbyter, Vitalis diaconus, Hilarus notarius degerent, pietatis agona susceptum tenentes. Nobiscum autem fuit & inter sanctos factus pater atque Archiepiscopus noster Alcison, qui cum omni præsumptione supplicibus vtens libellis apud vestram beatitudinem dignus effectus

De Synodo veteris Epiri, vide quæ notauimus infr. sub Hormisda. (margin)

E est, Apostolicæ Sedis vestræ communicare nobiscum: sed quia repente qui cunctorum retinet potestatem, hunc ad se euocauit, nos inrefrenabili fletu recenti peruenimus tamen ad patriam, nullo modo errorem propter Dei gratiam sustinentes, sed vbique vestra decreta sectantes.

Pag. 566. (margin)

Flentibus autem nobis atque lamentantibus cum his, qui nobiscum relicti sunt in Parœcia comministri, quis possit de orthodoxis recte Christi oues transigere, qui consolatur humiles, consolatus est etiam nos per vestras orationes demonstrans Metropolitanæ ciuitati, in cunctis

De ordinatione Ioannis Episc. (margin)

F sanctissimum Ioannem, qui à puritia in Ecclesia sine culpa nutritus, immo laudabiliter in ea degens; ita vt neque eum in hac quisque temporibus antecellat. Zelo autem circa ortodoxa iuxta Apostolicas admonitiones vestras, nulli omnino cedente. Nunc ergo Dei prouidentia ordinauimus præsulem Nicopolitanorum sanctissimæ Ecclesiæ, & rogamus vt iuxta antiquam consuetudinem, hunc quoque complectamini paternis visceribus vestris, nobisque atque ipsi Dei gratia efficiamini arma inexpugnabilia commonitionibus vestris, atque doctrinis. Et precantibus nobis, inclinetis aurem, & pietatem concordiæ re-

periatis, iuxta inspiratam vobis diuinitus Apostolicam prouidentiam, vt in pace, quæ est ei amabilis, cunctæ sanctissimæ Ecclesiæ cooptate immarcessibilem vobis coronam nectentes, in omni pietate, atque humilitate comprehendamur in Christo. Venerabilem vero diaconum Rufinum propter hanc tam necessariam causam directum libenter rogati, conspicite, & ad nos sub velocitate remittite portantem doctrinas vestras Apostolicas. *Et alia manu*. Incolumem me ora sanctissime pater patrum.

Ego Ioannes episcopus rursus retuli: Incolumem me ora in Domino sanctissime, ac beatissime pater patrum.

Ego Matthæus episcopus Butroti retuli.

Constantinus episcopus Hacnanopoleos retuli, Incolumem in Domino me ora sanctissime ac beatissime pater patrum.

Ego Christodorus episcopus Anciasmu retuli.

Ego Hilarius episcopus Fotices retuli.

Ego Philippus episcopus Photicensis retuli.

Ego Iulianus episcopus Dodones retuli.

Ego Chrysippus episcopus Cercyres retuli.

Tom. 1. Epist. Decret.

EPISTOLA VIII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Synodum Veterem.

Eutychetis errorum sectatores damnat; Episcopos Epiri veteris, vt nominatim hæreticos anathematizent, hortatur.

Ex Vet. codice Vaticano.

HOrmisda, *Synodo Epiri Veteris* Benedictus Deus Ecclesiæ suæ membra consocians. Benedictus Deus, qui maligno instigante, diuisos sub eadem, quæ olim fuerunt, facit soliditate coniunctos. Et si enim diu perdicis modo vociferauit inimicus. Et eos quos non genuit, sicut asseruit propheta, collegit tamen abyssima ambiguitate desolabitur. Neque enim oues Dominicæ sequuntur alienum, aut alterius vocem pastoris exaudiunt. Vnde nec vos ad salutis iter reduisse miramur, cum tarditatem magis in hac reintegratione culpemus. Debemus charissimi fratres domesticis, vt hac, quã quærimus stabilitate documentis: siquidem tunc Timotheus Chersonensis grauis cum descenderet, grauior cum doceret. Nam Dioscori sectator, & idem Petri nihilominus institutor, aduersum beatæ recordationis Proterium sæuitiam suæ temeritatis exeruit, & totius finem crudelitatis excessit, religiosi viri cædem inter ipsa operatus altaria vix faucibus suis ab illo pro cruore suspensis. Tunc excitata vniuersalis Ecclesia in odium parricidæ auctorem facinoris tanti, non solum communione, verum etiam ipsæ quoque Christianæ omnium mentes noua quadam admiratione stupuerunt tantæ præsumptionis audaciam. Tunc beatus Eugenius parœciæ vestræ obtinens principatum, cum subiecta sibi sancta synodo, zelum quendam quasi fine esse, Deo commendauit, ostendit. Cuius rei memoriam non solum non potest tempus abscondere; verum etiam de die in diem magna apud orthodoxos fama multiplicat, horum studia sic probata negligere, & sententias non amare: idem est in ipsa Domini nostri confessione delinquere, & nobis quidem nunc post professionem, ac literas vestras omnia fidei dogmata Deo suos coniungente similia, orandum est, vt in ea voluntas vestra, qua nos animos releuauit confessione, permaneat. Sed opus est citra respectum timoris insectari eorum rabiem, qui fidei aduersa nituntur. Quanto enim infidelium error exæstuat, tanto magis se, si resistat securitas nostra, commendat. Neque enim hæc sunt per patientiam negligenda, quando malo hoc vitio prauæ consuetudinis animatum apud plures sub quodam colore legis inoleuit, dum aut praua studia in vnum congruunt, aut recta se substrahunt. Nam vt eam, quæ imminet rem loquamur; Eutyches vt nefandę hæresis inuentor excluditur etiam ab his, à quibus eius dogmata diliguntur, apud eos ipsos ita exosus, atque fugiendus, vt nominis quoque ipsius oderint mentionem. Sed peruersi religiosarum institutionum ministri, quem sicut verum detestantur hæreticum; hunc alia via tanquam verum amplexantur orthodoxum: siquidem in sancta Calcedonensi synodo Dioscorus eadem sentiens, pari ratione damnatus est. Et cum vna persequuta sit vtrumque sententia, horum alterum si quis sequatur, aut diligat, dicat aliquis quemadmodum se à sententia, horum alterum si quis sequatur, aut diligat, dicat aliquis quemadmodum se à sententia, quæ designatos damnauit, excipiat; cum eos, quia transgressionis aut impietatis connectit æqualitas, sine dubio vnum quoque vinculum damnationis adstringat, Timotheus & Petrus horum sequaces homines mente corrupti, & pestis quædam nominis detestanda catholici, quorum communionem in Petro amplexus Acacius, similiter quoque meruit subire sententias, qui tantum malum quasi paruo æstimans, & propositum nunquam ad meliora conuertens, ne ab illis quidem se, quæ in Antiochia detestamur abstinuit. Ibi quoque transgressori Petro communi connexus in Apamenam nihilominus hostiliter versatus, Ecclesiam Tyriam quoque non ea qua decuit integritate disponens. Propter quæ dilectissimi fratres ab eorum innodatione soluentes, velut regionem quandam pestiferam relinquentes, seruemus Apostolicam disciplinam salutis nostri, omni diligentia, & solicitudine prouidentes; ea cura nefandi Nestorii declinemus errores, qua Eutychetis impia inuenta prosequimur.

Eugenius Archiepiscopus Epiri commendatur.

Prauos hæreticorum sectatores ... Dominum ...

De coryphæis Eutychianæ hæresis.

Hæreticus est vitandus.

Maxime enim nunc religiosæ fidei dogmata diuerso incursu horum, qui prædicti sunt, incursantur, insidiis scelestè pro ratione temporum sua argumenta nectentibus; si quomodo possunt innocentium viis fraudem suæ impietatis inserere. Atque ideo sicut docti nummularii & prudentes instructi ab improbandis laudanda separantes, talenti vobis crediti poteritis multiplicare substantiam. Hæc, dilectissimi fratres, scripsimus plenæ charitatis impulsu; quia & spem fidei vestræ primum de Dei dono, deinde & fratris nostri Ioannis, qui vobis præsidet, professione præsumpsimus; qua nominatim omnes, quos Apostolica, ac generalis catholicorum condemnat Ecclesia execrabiles sibi esse declarauit: quod vos quoque in literis vestris oportuit euidenter exprimere, nec arbitrari posse sufficere sibi tantis præsertim insidiis callidorum, quos viritim & singulos insectari conuenit, atque damnari, sub quadam eos generali damnatione concludere: diligentem quærunt vulnera antiqua medicinam; nec abundans esse creditur quicquid pro integritate fidei, & stabilitate religionis adiubetur. Vnde libellum cum literis misimus, cui vos subscriptiones proprias inserere, vt fides vestra, quam directa per Rufinum diaconum scripta testantur, apud nos fiat huius quoque repetitionis adiectione manifestior. Data 13. Kalend. Decembr. Petro Cons.

Monet vt fidei professionem edant.

... Dom. ...

Pag. 567. Tom. 2. Epist. Decr.

EPISTOLA IX. B. HORMISDÆ Papæ ad Ioannem Nicopolitanum Episcopum.

Cum per literas Epiri veteris Episcopi nominatim hæreticos non damnassent, mittitur libellus, cui debeant subscribere.

De legatione Vnitoni.

HOrmisda, Ioanni Episcopo Nicopolitano per Pulionem subdiaconum. Literarum, quas direxisti series & expositio tuæ fidei continens Sedis Apostolicæ iudiciis nostros animos releuauit, tot meritati gerdiis contenti non fuimus, nisi per Pulionem subdiaconum Ecclesiæ Romanæ quid plenius circa vos ageretur cuperemus agnoscere magnopere; quia in relatione Episcoporum sub ordinationis charitatis tuæ degentium, non vniuersa, quæ ad Ecclesiastica constituta pertinent, sicut in vestra leguntur euidenter expressa. Vnde & pro nostra sollicitudine, & illorum integra nobiscum communione, libellum direximus, in quo eos oportet debere subscribere; quia & omnes sacerdotes vestrarum partium, qui ad Sedis Apostolicæ communionem reuersi sunt, in eadem professione subscripserunt, ista charitas, ista communionis salutis excitauit ambitio, quod credo fraternitatem vestram granter accipere; quia vbi de animarum salute res geritur, studii tui, vel intentionis debes operam commodare, vt antecedendo fructum de tali possis laude percipere. Pulionem prædictum cum rescriptis charitatis vestræ ad nos, inuante Deo, sub celeritate remittite, quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint. Data 13. Kalend. Decembr. Petro Cons.

An. Dom. 518.

NOTÆ.

Libellum direximus] *Hunc libellum qui his literis iungebatur, eundem esse putamus, quem 15. Cal. Aprilis datum ex Cod. Vaticano hic tibi exhibemus.*

REGVLA FIDEI.

PRima salus est regulam rectæ fidei custodire, & à constitutis Patrum nullatenus deuiare. Et quia non potest Domini nostri Iesu Christi prætermitti sententia dicentis: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, &c. hæc quæ dicta sunt rerum probantur effectibus: quia in sede Apostolica immaculata est semper seruata religio. Ab hac ergo spe & fide separari minime cupientes, & Patrum sequentes in omnibus constituta anathematizamus omnes hæreticos: præcipue Nestorium hæreticum, qui quondam Constantinopolitanæ tunc vrbis Episcopus damnatus in Concilio Ephesino à Cœlestino Papa vrbis Romæ, & à sancto Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis Antistite: Vna cum ipso anathematizantes Eutychetem & Dioscorum Alexandrinum in sancta Synodo, quam sequimur & amplectimur, Chalcedonensi damnatos. His Timotheum adiicientes parricidam Ælurum cognomento, & discipulum quoque eius atque sequacem Petrum, vel Acacium, qui in eorum communionis societate permansit, quia quorum se communioni miscuit, illorum similem meruit in damnatione sententiam. Petrum nihilominus Antiochenum damnantes cum sequacibus suis, & omnium supra scriptorum.

Quapropter suscipimus & approbamus omnes Epistolas Leonis Papæ, vniuersas quas de religione Christiana conscripsit. Vnde sicut prædiximus, sequentes in omnibus Apostolicam sedem & prædicantes eius omnia constituta: spero vt in vna communione vobiscum, quam sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra & verax Christianæ religionis soliditas. Promittens etiam, sequestratos à communione Ecclesiæ Catholicæ, id est, non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non esse recitanda mysteria. Hanc autem professionem meam manu propria subscripsi, & tibi Hormisdæ sancto & venerabili Papæ vrbis Romæ obtuli. Data 15. Cal. April. Agapito V. C. Cons.

INDICVLVS PER PVLIONEM Subdiaconum.

Ex manuscr. codice Vaticano.

Quid in Nicopolitana Ecclesia sit agendum.

CVm Dei adiutorio, & orationibus sanctorum Apostolorum Petri & Pauli veniens ad Nicopolim, sic debes agere, vt postquam Episcopus Nicopolitanus acceperit literas nostras, Episcopos, quos in sua parœcia habet, colligat, & faciat subscribere libellum, quem in Epistolis suis habent annexum. Si tamen dixerit prædictus Episcopus esse laboriosum Episcopos colligere, dirigat tecum personas per singulos Episcopos, vt, te præsente, subscribant in prædictum libellum. Sic tamen cum Dei misericordia facere debes, vt epistolæ, quæ à nobis missæ sunt, publicæ legantur: aut si videris pro timore hoc Episcopos facere nolle, saltem vel clericis suis hæc relegant. Quæ tamen in ipsorum dimitte potestatem, & scripta Episcoporum & illius Episcopi, hoc est Ioannis Metropolitani, ad nos cum Dei misericordia reporta. Post hoc factum nullas moras te volumus ibidem facere propter insidias & calliditates inimicorum. Per Ioannem Diaconum eius.

EXEMPLVM RELATIONIS * Auiti Episcopi Galli, ad Hormisdam Papam.

De Auito Viennensi episc. Greg. Turon. l. 2. c. 34. & lib. de vita ... Ado Viennensis in chron. Baron. an. 516. nu. 10. & seqq.

Petit, se certiorem fieri de his, quæ legati de vniuersalis Ecclesiæ pace Constantinopoli egerint.

DOmino sanctis meritis præcellentissimo in Christo gloriosissimo, & Apostolica Sede dignissimo, Papæ Hormisdæ, Auitus. Dum religionis statu, & plenis Catholicæ fidei regulis perspicitis conuenire, vt gregem per tota vobis vniuersalis Ecclesiæ membra commissum peruigil cura vestræ adhortationis informet. Viennensem prouinciam superiore annos, si meminisse dignamini datis ad humilitatem meam literis, visitasti, quæque ad me secundum quod opportunitas oblata contulerat, per Arelatensis Ecclesiæ clericos peruenerunt, & quidem plenissimæ sollicitudine pastorali; in quibus nos, sicut per conuersationem prouinciarum, id est Dardaniæ, Illyrici, vel Scythiæ, ad communionem, gaudium, prouocatis, sic admonitione cautissima, ne quid nos per ignorantiam præuenire possit, instruitis. Eutychetis igitur, Nestoriique damnatio, quos iam dudum per beatissimos decessores sanctæ Sedis vestræ calcauit auctoritas, ad notitiam iam pridem nostram Apostolicæ ad nos diligentiæ prouisione perlata est. Sed illud

Ex vetusto codice Vaticano.

nos modo suspensos multum redigit & anxios, quod cum pendere nos ad effectum legationis secundo Constantinopolim destinatæ, omni expectationis studio iusseritis, nec quid filius vester sanctus frater meus Ennodius retulerit, nec vtrum sequuta redierit, indicastis; & promissionem vestram tanta silentii diuturnitate suspenditis, vt non minus modo prædicatoris taciturnitas reddat attonitos, quā antea fecerat legationis mora suspectos. Vnde sola hac causa seruos vestros filios meos Alexium presbyterum, & Venantium Diaconum totius prouinciæ Viennensis nomine, quæ Ecclesiæ ad me pertinenti ab vniuersis decessoribus vestris, & Apostolica sede commissa est, cum præsentis famulatus pagina destinaui, per quos oraculo beatissimæ responsionis agnoscam, vtrum feruor schismatum præfatorum, qui intra Constantinopolitanam vrbem vitio perniciosæ obstinationis exarserat, cuique (quod magis dolendum est) Alexandrinam vel Antiochenam Ecclesias dictis illigatas, vobis Christo fauente dicentibus, digna fuerit correctione restinctus!, aut si reuersa legatio in paginis euidentibus, quod simplex legeretur, exhibuit. An forte nuntio magis retulit, vnde vobis adhoc qualiscunque suspicio reseruetur. Veremur enim, ne Pontificale iudicium, dum non indicat prospera, sensisset aduersa: his adiicitur, quod diuersorum fida relatione comperimus, de reconciliatione vel concordia Ecclesiæ Romanæ iactitare se Græciam, quod sicut amplectendum, si veraciter dicitur, ita metuendum est ne callide simuletur. Qui sumus ergo seruitio meo cuncti, vt quid filiis vestris fratribus meis, id est, Gallicanis, si consular, respondere debeam, instruatis: quia cum securus, non dicam de Viennensi, sed de totius Galliç deuotione pollicear, omnes super statu fidei vestram captare sententiam. Orate vt sic nos perditorum professio fucata non fallat, sicut ab vnitate, quam regitis, veritas comperta non separat. Accepta 5. Kal. Febr. Agapito Cons. per Alexium presbyterum, & Venantium diaconum.

Pag. 568.

EPISTOLA X. B. HORMISDÆ Papæ, ad Auitum Viennensem Episcopum.

Tomis Epist. Decret. 10.

Commendat eius studium de Orientalis Ecclesiæ statu cognoscendo: de concordia autem à legatis nihil actum fuisse scribit: & hortatur, vt cum cæteris Galliæ Episcopis in fide Catholica persistat.

Hormisda, *Auito Episcopo vel vniuersis Episcopis prouinciæ Viennensis sub tua diœcesi consistentibus.*

Ex veteri codice Vaticano.

Quid de his, quæ ad disciplinam Catholicam pertinent, maxime sciens instrui cupit, quid studii circa mandata diuina habeat, euidenter ostendit. Non enim potest esse huiusmodi cura, nisi vbi fides fuerit infucata. Atque ideo exultamus à synceritate propositi tui, dilectissime frater, dum te secundum directas per Alexium presbyterum atque Venantium diaconum, literas intuemur, & de impiis transgressoribus Eutychete, atque Nestorio, Sedis Apostolicæ constituta recolere. Et si quid aduersum eos admonitio nostra promouerit: per quos orientales Ecclesiæ confunduntur, inquirere, digna plane solicitudo, fidelibus, vt de miserorum lapsibus ingemiscant, & ipsi ne aliena polluantur contagione prouideant: sed ne nos quidem hoc superfedisse credatis, vt ad notitiam vestram, si quid actum fuisset, competens perferret instructio. Verum breuiter silentium nostrum, quod dilectio mordet vestra, purgamus. Nam quod non sæpius nostra admonitio vos frequentat, de conscientiæ vestræ, & fidei stabilitate confidimus, solicitudo impendenda fortasse sit dubiis, satis est vitanda indicasse perfectis. Legationis vero nostræ, quam semel non secundo: sicut scribitis, misimus, si votiuus contigisset euentus, alacres illico vobiscum fueramus desiderata partituri, scientes hoc rationi, hoc nostro proposito conuenire; vt quos participes solicitudinis fecimus, cum his reintegratæ vnitatis gaudia iungeremus.

Vide Notas Epist. Anastasii quæ extant supra post 1. Hormisdæ.

Sed quantum ad Græcos, ore potius præferuntur pacis vota, quam pectore, & loquuntur magis iuxta, quam faciunt: verbis velle se iactant, quod operibus nolle declarant. Quæ fuerint professi negligunt; quæ damnauerint hæc sequuntur. Nam vnde est, quod cum per Ennodium fratrem & coepiscopum nostrum sacerdotales viros, ad confirmanda ea, quæ Sedes Apostolica poposcerat, directuros se esse promisissent? Multa quoque quæ ad correctionem prauitatis suæ à nobis quæsita fuerant, pollicentes, non solum, non religiosos viros, penes quos causæ ipsius plena esse posset instructio, secundum constituta propria non miserunt; verum etiam quasi res parua gereretur, laicos & alienos ab Ecclesiastico corpore destinantes, non se studuerunt de cœno, quo immersi tenentur, euoluere, verum etiam Catholicæ fidei claritate fulgente, sua (quod absit,) se posse crediderunt obscuritate fuscare. Hæc fuit nostri causa silentii, quam vos quoque spiritnali vobis prudentia reuelante, vidistis. Quid enim de hac causa poteram directis literis indicare, quam in statu suo videbam duram pertinaciter custodire perfidiam? noui exitus solicite diligentiam relationis inquirant, quod de rebus cognitis nihil indicat, abunde in statu suo manere priora declarat. Quapropter, dilectissime frater, & vos pręsentibus hortamur alloquiis, & per vos quoque, quia occasio data est, alios per Gallias, quos fides eadem nobiscum amplectitur, admonemus, promissam, & amabilem Deo fidei seruare constantiam & transgressorum societate declinata, constantiam vestram vni viro virginem castam, sicut spopondistis, exibete Christo; & cauete, ne sicut serpens Euam seduxit astutia sua, ita sensus aliquorum corrumpantur à simplicitate, & castitate, quæ est in Christo Iesu. Perniciosa sunt blandimenta nocentium, atque ideo vigilare vos conuenit: quia aduersarius salutis humanæ, sicut Leo rugiens circuit, quærens quem deuoret, cui resistite fortes in fide: quia hoc speciale habent patris sui de cœli arce deiecti, qui vestigia eius sequuntur, & diligunt, vt illa veritatis luce priuati, & alios gaudeant sua obscuritate fuscari, & cum peruersitatis suæ pœnas luituros esse se sciant, exultent, si miseros cum sua condemnatione coniungant. Nam vnde est, quod cum pro magna parte à conterminis suis Thracibus, Dardanis, Illyricis, cognita eorum peruersitate deserantur, procul positos ignorantię spe, fraudibus, aut variis artibus nituntur allicere, nisi vt lucem, quam ipsi non habent, in aliis quoque impia contagione commaculent. Vt autem quę sint partium earum studia possitis agnoscere plures Thracum, licet persequentium incursibus atterantur, in nostra tamen communione persistunt, scientes fieri fidem per aduersa clariorem. Dardania, & Illyricus vicina Pannoniæ, à nobis

Pallatia legationis defensione.

Ecclesiastica negotia ab Ecclesiasticis personis tractanda.

1. Cor. 11.

à nobis, quod iam fecimus, vbi necessarium fuit, vt sibi Episcopi ordinarentur, expetiit. In tantũ se à consortio perditorum separare gaudentes, vt remedia quærerent dummodo cõmune cum transgressoribus nil haberent. Epiri Metropolitanus, hoc est, Nicopolitanus Episcopus, cũ Synodo sua nuper segregatus ab impiis, ad Apostolicam communionem deprompta, quæ effi ceret, professione se contulit: quæ ideo scriptis æstimauimus indenda præsentibus, vt sicut sortem nos conuenit dolere pereuntium ita lætemur pariter de salute remeantiũ, & vt fideles cõstituti ab eis longius instruantur, qua virus eorũ sollicitudine debeat effugi. quos & à suis videat tam iusta detestatione vitari: & nos quidem dispensationis nostræ memores, necesse est eos repetitæ legationis officio conuenire, quod affectu saluationis suæ, si respectu Dei, si rationis intuitu non mouentur saltem pulsantibus importune & pertinaciter acquiescant, & aut ad rectam viam, declinatis erroribus, reuertantur, aut propter impœnitens cor, ab omnibus inexcusabiles iudicentur, qui & moniti totiens in perfidiæ obstinatione perstiterint. Vos orate, & nobiscum ad Deum preces, & vota coniungite, vt per opem misericordiæ eius, nostra actio laborans pro Catholicæ fidei stabilitate proueniat immaculatos vos, & integros ab omni transgressorum societate seruantes. Vt autem cum correctis sensus & corda iungamus, aut ab eorum intacti esse mereamur: nam qui sicut vos quoque conscientiam vestrã nõ latere testamini, nouimus Eutychetem, atq. Nestorium Apostolicæ, id est, Catholicæ sententiæ auctoritate damnatos: quemadmodum salui esse poterimus, si eorũ sectatoribus, ac posteris qualibet parte cõmunionis hæreamus, cũ Belial cum Christo nostro portionem habere non possit. Instructionis autẽ vestræ interesse credimus, vt ea, quæ apud nos à Nicopolitanis vel Dardanis acta sũt, vel quo in cõmunionem ordine sint recepti, vobis nota faceremus, ipsarum lectione chartarum. Dat. 15. kal. Mart. Agap. Cons.

Anno Dom. 517.

Indiculus seu cõmonitorium legationis, quo monentur quid agẽdum vel omittendum esset.

INDICVLVS, QVI DATVS EST ENNODIO, & Fortunato Episcopis, Venantio Presbytero, Vitali Diacono, & Hilario Notario.

In V. C. Vat.

Quid Constantinop. agere debeãt, & fidei formulam, quam ad fidem Catholicam redire cupientes profiteantur, præscribit.

Pag. 569.

CVm Dei adiutorio, & orationibus Apostolorum; venientes in partes Græciarũ, si Episcopi voluerint occurrere, in qua decet eos veneratione suscipite, & si voluerint susceptionem parare, nolite spernere, ne iudicetur à laicis, nullam vos cum ipsis habere velle concordiam. Si vero ad conuiuium vos rogare voluerint, blanda excusatione eos declinate, dicentes: Orate vt primum illam mysticam mensam mereamur habere communem, & tunc erit vobis ista iucundior. Victualia vero vel si qua alia offerre voluerint, excepta tamen subuectione, si causa poposcerit, nolite suscipere, sed taliter excusate nihil deesse dicentes, sperantes etiam, vt animos suos vobis accommodent, vbi sunt & dona, & diuitiæ, & charitas, & vnitas, & quicquid ad gaudium religiosum certum est pertinere. Cum ista ordinatione Deo propitio, Constantinopolim peruenientes, ibi secedite, vbi ordinauerit clementissimus Imperator. Et antequam ipsum videatis, nulli detis ad vos veniendi licentiam, præter quos pietas eius miserit. Postea tamen quam principem videritis, si qui orthodoxi, & nostræ communionis zelum habentes zelum vnitatis vos videre voluerint, eos sub omni cautela suscipite, per quos forte & quod agitur deprehendere poteritis. Præsentati itaque Imperatori, literas porrigite cum tali allocutione: Salutat pater vester vos, Deum quotidie rogans & intercessionibus sanctorum Apostolorum Petri & Pauli vestrum regnum commendans, vt Deus qui vobis tale desiderium dedit, vt pro causa Ecclesiæ mitti, & consulere beatitudinem ipsius elegeritis; ipse & perfectionem bonæ retribuat voluntatis. Et si voluerit antequam charitas suscipiat, ordinem legationis agnoscere; his verbis vtimini: Iubete scripta suscipere. Si dixerit, quid habent chartæ: respondebitis, salutes ad pietatem vestram continent, & Deo gratias agunt, quia vos solicitos de vnitate cognoscit Ecclesiæ, legite, & agnoscetis. & nullius causæ mentionem penitus faciatis, nisi prius acceptæ literæ relegantur, & post susceptas literas, & relectas, adiicitis. Nam & ad * Vitalianum famulum vestrum misit literas, quia accepta à pietate vestra, sicut ipse scripsit, licentia, suos ad patrem vestrum sanctum Papam homines destinauit. Sed qui iustum erat, vt prius ad clementiam vestram dirigeret, hoc fecit; vt vobis iubentibus, atque ordinantibus, ad eum scripta, quæ detulimus, Deo propitio perferamus, si Imperator petierit epistolas à vobis ad Vitalianum directas, sic respondendum est: Non hoc nobis pater vester sanctus Papa præcepit, nec sine iussione ipsius aliquid possumus facere. Tamen vt sciatis simplicitatem literarum, quia nihil aliud habent, nisi preces ad pietatem vestram directas, vt accommodetis animum vestrum pro vnitate Ecclesiæ, iungite nobiscum personam, qua præsente traditæ à nobis literæ relegantur. Si vero dixerit Imperator, eas se debere relegere, respondes: Iam te suggessisse iussum tibi à sancto Papa non fuisse: si dixerit, hoc tantum est, quod in literis continetur; possunt enim & mandatis alia nunciari. Tunc respondes, absit à conscientia nostra, nobis non est talis consuetudo: nos pro Dei causa venimus, & in Deum commissuri sumus? Simplex est sancti Papæ legatio, & omnibus nota ipsa eius petitio, ipsæ preces, vt constituta patrum non corrumpantur, vt hæretici de Ecclesiis remoueantur: præter ista, legatio nostra nil continet. Si dixerit inde, & ad Synodum inuitauit sanctum Papam, vt si est aliquid ambiguum, tolleretur è medio, Respondendum est: Agimus Deo gratias, & pietati vestræ, quia hunc vos affectum & animum habere cognoscimus, vt ea quæ à patribus constituta sunt, generalitas seruet: quia tunc vera, & sancta vnitas potest esse inter Ecclesias Christi, si vos Deo iuuante hoc, quod prædecessores vestri Martianus, & Leo custodierunt, elegeritis esse seruandum. Si ille dixerit, & quæ sunt ista quæ dicis? Respondes, vt Synodus Chalcedonensis & Epistolæ sancti Papæ Leonis, quæ scriptæ sunt contra hæreticos: Nestorium & Eutychen & Dioscorum, nullatenus corrumpantur. Si dixerit: Nos Synodum Chalcedonensem, & epistolas Papæ Leonis & recipimus & tenemus: Vos mox gratias agite; & pectus eius osculamini clementię dicẽtes: Modo cognouimus Deum nobis esse propitium,

De Vitaliano Martiliano Comite inchoatus Cedrenus in compend. Histor.

quando facere talia festinatis; quia ista est fides Catholica, ista est, quam prædicauerunt Apostoli, sine qua nullus potest esse orthodoxus. Ista debet sacerdotum generalitas tenere, & prędicando seruare. Si dixerit, orthodoxi sunt Episcopi, de constitutis patrum non recedunt: Respondes, ergo si constituta patrum seruantur, & in nullo corrumpitur, quod in sancto Chalcedonensi Concilio firmatum est: quæ causa est tantum inter Ecclesias partitum esse discordiæ: vel quæ causa facit in vno Orientis Episcopos nó sentire? Si dixerit, quieti erant Episcopi, nulla inter ipsos discordia versabatur; prędecessor sancti Papæ animos eorum missis literis excitauit, & ad confusioné solicitando perduxit. Respondendú, literis quas sanctæ memoriæ Papa Symmachus destinauit, præ manibus habemus. Si extra hæc, quæ pietas vestra dixit, hoc est, Chalcedon. Concilium sequor, epistolas Papæ Leonis ito, tandem aliud quicquam continent, nisi exhortationem, vt ista seruentur. Verum est quia per ipsum est generata confusio. At si hoc continetur in literis, quod & pater vester sperat, & pietas vestra consentit, quid ille fecit, quod in eum videatur, esse culpabile? his adiicite preces, & lacrymas rogantes: Domine Imperator, considerate Deum; ponite ante oculos vestros futurum eius iudicium.

Sancti Patres, qui ista constituerunt, beati Apostoli Petri fidem sequuti sunt, per quam ædificata est Ecclesia Christi. Si dixerit Imperator: Quid me vultis persecutionem facere ab eo? Ecce mihi communicate, qui synodum Chalcedonens. recipio, & Epistolas Papæ Leonis amplector, nunc communicate mihi. Respondendum est: quo ordine pietas vestra communicari sibi desiderat? nec nos prædicantem istam pietatem vestram vitamus, quod scimus Deum timere & gaudemus, quia gratum nobis est, patrum constituta seruare: fiducialiter ergo rogamus, vt per vos in vnitate reuertatur Ecclesia. Sciant omnes Episcopi voluntaté vestram; & quia synod. Chalcedonensé; & epist. Papæ Leonis seruatis, vel Sedis Apostolicæ constituta. Si dixerit, quo ordine facienda sint cognoscere. Iterú preces adhibere hæc se debere cú humilitate, dicentes: Pater vester scripsit Episcopis generaliter, iungite his literis sacras vestras, significantes hoc vos iudicare, quod Sedes Apostol. prædicat. Et tunc qui sunt orthodoxi, de vnitate Sedis Apostolicæ minime separentur, & qui his sunt contrarii cognoscantur. Quibus ordinatis, paratus est pater vester, si opus fuerit suam accommodare præsentiam, & quicquid expedit, seruatis patrum constitutis, pro integritate Ecclesiæ non negare. Si dixerit Imperator, bene ista, suscipite iterum nostræ ciuitatis Episcopum. Iterum preces adiungite humiliter, dicentes. Domine Imperator, pacem venimus cum Dei adiutorio, vobis adnitentibus, & præstantibus, facere, & intentionem sopire in ciuitate vestra, de duabus personis est intentio: ista causa proprium cursum habet; generalitas Episcoporum primitus ordinetur, fiat vna communio Catholica, & sequenti loco de istis, vel si qui sunt alii, extra Ecclesias suas, tunc diligentius potest causa cognosci. Si dixerit Imperator: De Macedonio dicitis, intelligo subtilitatem vestram, hæreticus est, nulla ratione reuocari potest. Respondes: Nos, domine Imperator, nullum personaliter indicamus, & si pietas vestra considerat, magis pro anima vestra, & opinione loquimur: vt sit discussio: & si hære-

De Macedon. Marcellinus Comes in Chr. Euag lib. 5. cap. vit.

A ticus est, iudicio cognoscatur, & non sub opinione orthodoxi iniuste dicatur oppressus. Si dixerit Imperator. Quid vultis? modo dicite de synodo Chalcedonensi, dicetis & de epist. Papæ Leonis: ecce qui est ciuitatis Episcopus ad ista consentit. Respondendum est, si ista custodit in examinatione causæ, cum iuuare plus poterunt. Et quia seruo vestro Vitaliano magistro militum talem dedistis licentiam, vt si speraret à beatis. Papa, vt pro causis talibus apud eum discussionem causæ his personis quibus de loco potest esse intentio integra vniuersa seruetur. Si Imperator dixerit:
B sine Episcopo habet esse ciuitas mea, hoc vobis placet, vt vbi ego maneo, Episcopus non sit. Respondendum: prædiximus duarum personarum intentionem esse in ista ciuitate, quod ad Canones pertinet, iam ante suggessimus: Canones soluere, in religionem cómittere est, multa sunt remedia, multa inuenta, per quæ pietas vestra sine communione esse non possit, & integra iudiciorum forma seruetur. Si dixerit: quæ sunt ista remedia? Respódes: Non à nobis nouiter inchoata, suspensa causa de aliis Episcopis; persona quæ consentit confessioni pietatis vestræ, & constitu- Pag. 570
C tis Sedis Apostolicæ interim vsque ad euentum cognitionis locum Cóstantinopol. teneat Sacerdotis, si cum Dei adiutorio Episcopi voluerint se accómodare Sedi Apostolicæ, habetis textum libelli ex scrinio Ecclesiæ editum, iuxta quem debeant profiteri: si tamen contra alios Episcopos Catholicis datæ fuerint petitiones, magnopere contra illos, qui sine verecundia Chalcedonés. synodum anathematizant, & epistolas non recipiunt S. Papæ Leonis, petitiones suscipite. Causa tamen in Sedis Apostolicæ reseruata iudicio,
D vt & spem de audientia detis, & tamen vobis debita reseruetur auctoritas: si tamen Imperator serenissimus totum se promiserit esse facturum, tantum vt nostram præsentiam accommodemus modis omnibus prius sacra ipsius per Episcopos, vel per epistolam vestram, vno de vestris præferendo, vel per prouincias vná cum personis, quas Imperator deputauerit, destinate: vt sic eum seruare Chalcedonense Concilium, & epistolas sancti Papæ Leonis, omnibus innotescat. Quibus ita procedentibus, ad nos in Christi signo; vt aduentum procuremus, scripta dirigite. Præterea, est consuetudo per Episcopum
E Constantinopolitanum, omnes Imperatori Episcopos præsentari, si hoc illorum callidus tractatus inuenerit volentem formam legationis agnoscere, vt cum Timotheo, qui videtur modo Cóstantinopolitanam Ecclesiam gubernare, Imperatorem videatis: sic facite, vt si ante agnoueritis, quam ad Imperatorem ingrediamini, ista disponi per aliquos, nec dum præsentati, dicite; mandata talia nobis dedit & præcepta pater pietatis vestræ, vt sine aliquo Episcoporum vestrá clementiam videamus: ergo agite donec se ab
F hac consuetudine ipse remouerit. Quod si omnino noluerit, aut si captiose contigerit, vt ante Imperatorem inopinate Timotheum videatis, ita suggerite, præcipiat pietas vestra nobis dare secretum, vt causas pro quibus missi sumus, exponamus.

Si dixerit, dicite, ecce ante ipsum respondetis: non iniuriam facimus: sed quod ad causam pertinet, intimamus etiam & ipsius continet legatio nostra personam, & suggestionibus nostris præsens esse non potest, & nulla ratione eo præsente illi quid allegetis; sed egresso, ordinem delegationis exerite.

Capitula singularum causarum.

VT sancta Synodus Chalcedonensis, & Epistolæ sancti Papæ Leonis seruentur, atque clementissimus Imperator consentiens, debeat pietatis suæ sacra generalis ad vniuersos Episcopos destinare, in quibus significet supradicta se & credere, & vindicare; consentientes etiam Episcopi in Ecclesia præsente plebe Christiana hæc prædicare debent, amplecti se sanctam Synodum Chalcedonensem, & epistolas sanctissimi Papæ Leonis, quas scripsit contra hæreticos, B Nestorium, & Eutychen & Dioscorum. Sed & contra sequaces eorum Timotheum, Ælurum, Petrum, vel contra eos, qui in ipsa causa tenentur obnoxii; simul etiam & Acacium, qui quondam Constantinopolitanæ Ecclesiæ fuit Episcopus, sed & Petrum Antiochenum anathematizantes cum sociis eorum. Hæc manu propria, præsentibus electis viris venerabilibus, scribentes faciant; secundum textum libelli, quem per notarios nostros edidimus, in exilium deportatos pro causa Ecclesiastica ad audientiam sedis Apostolicæ reuocandos, vt iudicium, & vera e- C xaminatio, de his haberi possit. Ita vt causa eorum inquisitioni integre reseruetur. Si qui vero Sedi Apostolicæ communicantes, Catholicam fidem prædicantes, atque sequentes fugati sunt, vel in exilio detinentur, hos iustum est ante omnia reuocari. Præterea quæ legatis inter reliqua iniunximus, vt si contigerit libellos porrigi aduersus eos Episcopos, qui persecuti sunt Catholicos; de his iudicium Sedi Apostolicæ seruetur, vt circa eos venerandorum patrum possint constituta seruari, per quæ ædificatio generalitati D proueniat.

Tom. epist. Decr. 11. EPISTOLA XI. B. HORMISDÆ Papæ, ad Anastasium Augustum per Ennodium Ticinensem, & Peregrinum Misenatis Ecclesiæ in Campania Episcopos, secundæ legationis ad Anastasium destinatæ munere fungentes, transmissa.

Pacem Ecclesiæ non nisi damnato Acacio posse restitui. E

Ex V. C. Vat. HOrmisda, *Anastasio Augusto per Ennodium & Peregrinum Episcopos.* Dudum legatis mansuetudinis vestræ remeantib. ad literas vestras & mandata respondi, non quidem vniuersa plene, sicut magnitudo rei postulabat, expediẽs, & tamen pro tẽpore certa perstringens; verũ etsi sufficienter allegare me omnia contigisset: nunquid agens apud clemẽtiam vestrã causam fidei, poteram repetitis precibus importunitatis incessi? timeant notam huius ingratitudinis, quibus cura est, studium negotiis nauare mundanis, opus non implet Euangelii, qui à prædicatione eius venaliter putat posse cessari. Peruigilem pastorum oportet esse custodiam, & lumbos sine relaxatione præcinctos bonæ admonitionis, sicut constat dulcem fructum; ita eius non decet esse fastidium. Et alias: Cur postulationis meæ molestam mansuetudini vestræ quisquam dicat esse frequentiam? cum per ea quæ fiunt ex officio meo, per remedia fidei vestro consulatur imperio. Etenim quæ me onerat cura, vos releuat;

A mihi incumbit: sed vobis proficiet, licet ex diuerso semine vnus fructus amborum est: nam sicut pœna est nec dicere Deo accepta, nec facere, ita certa remuneratio vel illi, qui spiritualia prædicauerit, vel illi, qui audita non spreuerit. Dedit quidem clementia vestra velut obsidem propositi sui sub testimonio Imperialis alloquii, & se quasi pignore quodam bonæ voluntatis adstrinxit: sed opus est cœptis adiicere firmitatem. sumant plenam decorem iacta fundamina: non remittantur propugnantes pro Dei Ecclesiis manus: totiens Israeliticus hostis intercidit, quo- B ties Moyses brachia non remisit, effectus opera, finis commendat initia. Non prodest cœpisse deserentem, quia sola perseuerantia fidei dat salutem. Benedicimus Deum, cuius zelo pietas vestra transgressores impios Nestorium & Eutycheten vel odisse persequi, qui cum nefandis, & sacrilegis dogmatibus profitetur. Probat odisse se vitia, qui condemnat errantes: nec relinquit sibi locum deuiandi, qui non pepercerit excedenti: primus innocentiæ gradus est, odisse culpanda: sed veritatis interest, Domine fili, & Catholicæ disciplinæ, & sectatores etiam eorũ, C atque participes oderitis, quorum execrandos principes iudicatis. Non in damnandis sola, id est, certa nomina; sed in his etiam, qui damnatos sequuntur, sunt crimina persequenda, frustra auersari se plures asserit, qui vnum de his, qui detestatione digni iudicantur, exceperit: non enim numerus errantium hominum, sed meritum consideratur errorum. Hoc ideo ne facile putet vestra clementia Acacii prætereundam esse personam. Nonne ille est Acacius qui cœno Petri Dioscori, & Eutychetis dogmate, & communione pollutus, dum copuletur, D immersus est? Illius sustinens, in condẽnatione suppliciũ, cuius elegit in cõmunione consortiũ? qui viritim, propter impietates suas, horum singulos odit, & in illis Acaciũ necesse est oderit; & omnes in Acacio non amauit; ab illo per Orientales Ecclesias fermentũ nefãdi erroris inoleuit. Inde Alexandrinæ perfidiæ eosque nutrita superbia; vt non acquiescat, sicut scripsistis eius mandatis salutaribus, cuius famulatur imperiis, & in errore declinando, non sequatur admonitionẽ; cuius in agẽdis rebus experitur sibi vtilem potestatem: Vnde & maiore huiusmodi homines cõ- Pag. 571. E uenit detestatione vitari: quia quæ docere debuerũt, nec dum ab aliis instruũtur, assumũt, spernentes in his imperãtis monita, in quibus tantũ non timeri iubentur imperia, & immemores deuotionis cõtra salutẽ animę, quos cõtumaces esse oportuit pro salute, hos mẽtib. perditis ausus nutriuit Acacii cũ perfidis iuncta cõmunio. Atque ideo æstimandus est auctoris loco, cuius grauius peccatur exẽplo. Nihil enim vitia magis quã imitatio fouet, dũ credũtur non improbãda esse; ad quæ alii quoque videntur accedere: fragilis est & caduca mortalitas: vix nefariæ cogitationes dum F cõprimũtur intereũt. Iacet sæpe semen noxium sub terrore, nec deficit: latũ pandit delinquẽtib. aditũ qui iungit cũ improbitate cõsensum. Vtinã inuictiss. Imperator inter ipsa Apostolicæ distinctionis initia Orientales Ecclesiæ Acacii cõtagia nefãda vitassẽt. Non per multos error ille noxia venena diffuderat, ipsa quoq; erecta nũc fortassis Alexandriæ tunc colla cecidissẽt, dũ perculsam perfidiã suam in dãnatione imitatoris agnoscerent, & displicere in complicibus se viderent. Sed dum male nutriti fouentur errores, & prauorum consensus inutilis æquitate corrigenda dis-

simulatur, per impunitatem sequacium mala dogmata multiplicauit auctorum. Et vos quidem, si placet, à Deo efficaciter impetretis, commendatis vestrum, & de alieno errore propositum. Sed cogitandum est, clementissime Imperator, si et apud Deum sufficiat errata culpasse, cui dedit posse corrigere: non est differenda curatio, admoueantur medicæ profundis vulneribus manus. Sola ante Acacium Alexandria perfidiæ suæ fœditate sordebat. Respicite quantas iam partes emendatio neglecta polluerit; quousque patieris, Domine fili, Ecclesiam Dei diuisionem suorum mœrere membrorum? anticipent beneficia tua ad Deum peruentura suspiria, fidei curam, & vexillum salutis attollens ad errores, ab Israele remouendos, velut Ezechias alter exurge: fas tibi laude nouorum operum titulos æquare priscorum. Ille dissipauit excelsa, tu superbiam erectæ impietatis inclina: Ille simulachra contriuit, tu dura infidelium corda confringe: Ille memoriam serpentis ænei sustulit, tu virus præsentis effunde. Offer Deo recta, quæ fecit, & spera dona quæ meruit: Fidelis est enim, Dominus, qui reddit singulis, secundum opera eorum. In aperto est, quanta sit expectatio fidelium, quanta trepidatio perfidorum. Illi ambiunt gaudere cum Angelis de receptis. Illi metuunt, ne ab his, quos deceperant, destituti, pœnis remaneant præparatis: pendent anxia corda cunctorum ab vltimis ad nos Galliis directa legatio. Si quid de vnitate reintegrationis sollicitudo nostra promouisset, fama sequuto consuluit. Nec difficile opus clementiæ tuæ. Scit Deus suorum laboribus subuenire, ex vsu est ad principes suos conuertere corda subiectos: dat speciem maximum signum recens religiosæ memoriæ Martiani Imperatoris exemplum. Quid egit tunc vulgus, aut populus? non opus nota reuoluere: adulta est perfidia ista per deuotos, sopita per iustos: imitare religiosi integritatem propositi, quam studio ciuilitatis æquasti. Ad hæc nostris lachrymis, nostris precibus allegandа Ennodium, atque Peregrinum Fratres, & Coepiscopos nostros vice nostra pro exhibenda etiam honorifica salutatione direximus. Ideo maxime designato viro falce secundæ legationis imposito, vt qui nobis spei bonæ detulit initium, nunc adiutore Deo plenum reportet effectum. Acquiescite precamur fidelibus monitis, cuius vos delegatos dudum legimus institutis. Dat. 3. Non. April. Agapito V. C. Cons.

Matth. 16.

Anno Dom. 517.

Tom. 1. epist. Decr. 12.

EPISTOLA XII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Timotheum Constantinop. Episcopum hæreticum commonitoria, per supradict. legatos.

Pro vnitate Ecclesiæ laborandum.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, Timotheo Episcopo Constantinopolitano. Non mirabitur dilectio tua rationem præteriti silentii mei, si quæ præcesserint, vniuersa consideret, non mirabitur præsens alloquium, si quæ sit vis charitatis expendat. Sustinere enim omnia charitatem, Magistro gentium docente, cognouimus; quæ si sua sicut continet doctrina ipsa, non quærit, an incongrue abusus priuilegio meo, quod tibi potius prodesse possit, exhibeo. Expectare enim me decuit ab errantium contagione te liberum, & sic amare correptum videre ab improbandis diuidi, atque ita

1. Cor. 13.

A literario sermone complecti. Sed quem optes reducem, cur differas vocare tardantem? Cur non detur locus moderationi, cum nihil detrahitur æquitati? Impendenda sunt quæ laborantibus prosunt, si nos societatis contagione non polluunt. Hæc causa mihi fuit præsentium literarum, vt horter, vt moneam, ne terram nostrã iacere patiamur negligentia infœcundam. Non diu infructuosam arborem occupare solum diligens permittit agricola patienter expectat, sed numquid sub continuatione perdurat? Vocatus ad salutaria, non moreris, prope ab innocentia

B non recedit qui ad eam sine tarditate reuerterit: mouere patrum monitis & insistens fidelibus, sine lapsu, aut errore, vestigiis præcedentia dilue per futura. Adiacet tibi modo ad iusta populos incitando, modo pro fide principalibus vestigiis, supplicando dirigere, quod deuium est solidare: quod dubium magno te conuenit labore prouidere, vt causas transacti temporis recte tegat sedulitas actionis. Præstat quidem animæ suæ, per quem vniuersali aliquid confertur Ecclesiæ. Et ita se res habet, vt si studiosus, si indefessus institeris, fiet tibi vtilis causa commu-

C nis. Data vt supra. Anno Dom. 517.

Tom. 1. epist. Decr. 12.

EPISTOLA XIII. B. HORMISDÆ Papæ commonitoria ad vniuersos hæreticos Episcopos Orientis, per secundam legationem transmissa.

Vnitas Catholicæ fidei custodienda.

HOrmisda, vniuersis Episcopis in Orientis partibus constitutis.

Ex V. C. Vat.

Etsi admonitionis meæ cura desisteret; vos tamen proprii memores cõueniret officii, non

D negligenter omittere quæ enixe omnes decet pro animæ suæ salute seruare, vt mandatorum cœlestium disciplina, non alieno studio, sed ipso vobis clareret inesse proposito: nam licet laude nõ careat qui bonis consiliis obsecundat: tanto est tamen potior in honore sapientiæ qui præuenit recta, quam qui sequitur instituta, quanto est illustrius docere quam discere. Recordetur vnusquisque in qua vocatione à Domino sit vocatus, & quid ab eo expectetur aduertat. Miserum est intra meritũ iacere propositi, cum id quod præ-

E fertur nomine, non ostenditur actione. Magna meruimus, si quod indulta postulãt, impleamus. Qui se ad pascẽdas Dominici gregis oues gaudet ad scitum, cogitet sibi de commissa gubernatione iudicium peruigil. Adhibenda est continuãda custodia, non dandus lupis rapacibus locus, non vllis casibus relinquẽdus: quia neglectus error ouium, culpa pastorũ est. Veniet qui rationes creditæ dispensationis examinet, omnium quidẽ cõstat esse iustitiã, nec vlli impunitam licentiam patere peccandi. Sed quis gradus nesciat esse meritorũ, & sicut non æqua præmia; ita diuersa esse supplicia? Multiplicãtur scientibus plagæ, pauca

F flagella leguntur inscitiæ. Quid si ita est, sicuti esse non dubiũ est æstimandum, quid in eo deceat esse propositi, cui alienos quoq. errores necesse est imputari? Clamat sanctus Spiritus per Prophetã: O pastores Israel, nũquid semetipsos pascunt pastores? nonne oues pascunt pastores? Certum est plus ab eo cui plus creditur exigendum; & tanto magis nos obnoxios fieri, quanto effusiore gratia contigerit honorati. Magister bonus & docens, per obscuram lucem, per similitudinum ænigmata, veritatem seruum talenti à se traditi, præter augmenta, custodẽ non

Ezech.

arguit infidelem, sed condemnauit inutilem. Matth. 25. Vnde in aperto est, in quo metu esse deceat Luc. 19. eum, qui dominicum numisma perdiderit, si Pag. 572. culpatus est, qui acceptum sine imminutione seruauit: nullus contentus innocentia sua, quia Deo nostro vniuersa cernenti per prædicationis assiduitatem, rationem quoque propositi debemus afferre. Largam scientiam decet esse doctorum: Non amat fides Christiana secretum, quam quisque in augmenta effudit, abscondit. Per vniuersas Gentes verbi prædicatio mandatur Apostolis, & quam excusabiliter hoc quisquam potest sibi tacere commissi. Quid prodest cuilibet paternarum reuerentiam seruare regularum; si concuti hæc ab aliis, si sine honore tractari patienter accipiat? infirmum ostendit affectum, qui quod diligit non tuetur. incursantur passim sancta à perfidis constituta, & rediuiua subinde de compressis & excessibus resurgit improbitas. quemadmodum, rogo, pietatem in Deum probat, qui tam nefanda dissimulat? Recordemur, quia Catholicorum frequentia Sacerdotum, illa, quibus nitimur, celebrata didicerimus esse Concilia, quantos nec debilitas impediuit, nec senectus onerosa tardauit, exigua visa sunt spatiosarum interualla regionum, & labores ipsi pro quadam consolatione iocundi, dum Spiritu sanctarum congregationum regente, sapientiam sera ætas, quod seruaret, acciperet, & hæc insectantibus impiis post damnatam in radice perfidiam. Esa. 40. Tacet, qui scit sibi esse mandatum, Exalta vocem tuam qui euangelizas Hierusalem, exalta, 2. Tim. 4. noli timere. Nonne ante oculos habens discipulum, ita gentium doctor instituit, vt opportune importune euangelizare non cesset? Admonens attende tibi, & doctrinæ insta in illis. Hoc enim faciens & te ipsum saluum facies, & eos, qui te audiunt. Ergo vel Propheticis stimulis excitati, vel normis Apostolicæ eruditionis instructi, curam salutaris prædicationis instructi, curam salutaris prædicationis assumite. Diligite, & vindicate sententias probatas piis, infidelibus inimicas, & ad petram supra quam est fundata Ecclesia reuertentes; apud illorum etiam vos patrum spiritus, quorum veneranda constituta improbe labefactantur, absoluite; æstimantes cum Dominus ad illud, quod expectatur, examen aduenerit, qualis Apostolis creditus, qualis aliquorum tentantium dubitatione compertus, qualis Angelo prænunciante promissus. Vtrum ab illis melius sit argui, aut cum eorum cohorte coniungi? vtrum talis qualis videbitur, aut qualis ab impiis negatur Dominum confiteri? Nil vos retrahat à salute: volocibus ad viam redite vestigiis: lapsus ruentem non grauat, si resurgat: larga est Dominicæ doctrina clementiæ, noxia sunt erroris vincula, dum retinent. Odit iustitia pertinaces, Anno Dom. 517. fouet clementia corrigentes. Dat. Non. Aprilis, Agapito viro clariss. Cons.

A EPISTOLA XIV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Episcopos Orientales orthodoxos eadem secunda legatione transmissa.

Laudat eorum in fide constantiam, & ad pacem conciliandam à se legatos denuo Constantinopolim missos esse scribit.

HOrmisda Episcopis orthodoxis. Est quidem fidelium speciale solatium Deus, nec vmquam inter quælibet dura deficiunt, qui se ad B eum toto mentis studio contulerunt. Verumtamen hoc votum proposito vestro debere me fateor, vt sicut exulto de synceritate fidei vestræ, ita de firmitate merear gaudere constantiæ. Vnde & aspectu interiore vos intuens, ad desiderium colloquendi vobiscum promptus assurgo, vt & dilectionem circa Deum vestram litterario sermone remunerer, & spem paginali adhortatione confirmem; atque ita his cum quibus mihi est consortium sanctæ communionis, iocundum reddam testimonium charitatis. Non enim sufficit animo meo de vobis esse securum, C nisi ostendero illum quoque, quo vos complector affectu: siquidem declarat se non ex iudicio odisse à Dei dilectione diuisos, qui potest non amare coniunctos. Benedico igitur Deum, dum feruorem fidei vestræ inter procellas varias, tempestatum aduersa considero: vos quoque vt super his pietatem eius glorificetis, vberiore exultatione suadeo, qui electorum suorum mentes quo acceptiores sibi reddat, examinat: & licet cognitos sibi, quibusdam tamen difficultatibus probat, vt iustitiam quoque inesse dono, quod largitur, ostendat. Atque ideo perti- D nacite, bono vos conuenit imminere proposito, nec in via quæ ducit ad cœli regna, deficere, qui intuetur Dominica munera non æstimanda, promissi nullius potest respectum habere periculi. Non enim frangit consideratio præsentium malorum, nisi futurorum bonorum vincat obliuio quando omnem amaritudinem laboris excludit, qui dulcedinem spei, quæ expectatur, admiserit. Quæ enim difficultas beatitudini par Rom. 8. est, aut quæ condignæ præmiis passiones ad futuram scilicet gloriam, quæ in nobis Apostolo annunciante reuelabitur? Absit, nec quicquam E à Christi charitate nos separet. Quanta est tribulatio, si gloriam parit? materia prosperorum est, quæ putatur aduersitas: dum inclinamur, erigitur. Nemo haberet futuram remunerationem, nisi necessitates præsentium sustineret. Videte quanto opere hominum terrena messis assurgat. Quanto igitur labore procurandum, vt cœlestia dona non pereant? Quieta est negligentium vita, sed non voti opulenta substantia. Dignus est Luc. 10. operarius, vt fructum mercedis accipiat: indiscreta passim pietas, cum impietate languesceret, si examinatio bonos à malis diuisura cessa- F ret, gratum admodum spectaculum Domino est in agone iustorum: nec quicquam ita supernam gratiam cõciliat homini, sicut aduersorum impetus patienter excepti. Quis miles sub pacis securitate meretur? non est arduum in sicco secura fixisse vestigia; nec artem gubernatoris ostendit marina tranquillitas. Satis est intrepidum inter bella procedere, inter lubrica non labere, fluctus in tempestate contemnere: sæuiat & motus suos exerceat mundana tentatio, dum manifesti appareant qui probantur. Hæc scientes, charissimi Fratres, fidei vestrę tenete cõstantiam,

In margin: Ex vtrobique: Deum esse fidelium solatium.

& ipsa etiam si inciderint, militantia meritis A vestris amate pericula, annunciate quæ colitis, & participate etiam per vniuersum orbem mandata Euangelica, quæ tenetis supra stipendia vestra. Correctio quoque vobis ascribatur aliena inter peccatorum enumerationem, quibus sibi diuinam gratiam plenus spiritu Dei Propheta conciliat. Interea quibus misericordia, qua conseruetur, exorat docere se iniquos vias Domini, & conuersionem per se fieri prædicat impiorum. Beati quibus vita innocenter acta dat præmium. Beati per quos aliis quoque præstatur exemplum; nos quidem quantum in nobis B est, nec sollicitudine, nec labore cessamus, vt humilitatem, quam nos Dominus noster docuit imitari, quæ saluti eorum conueniunt postulemus, vt dispensationis mihi creditæ, dum agnoscitur cura, probentur officia. Nam repetita vice Ennodium atque Peregrinum Fratres, & Coepiscopos nostros mandata legatione direximus, rationem, adhortationes, preces, lachrimas ingerentes, vt ab impiorum contagione separati, ad veram fidem iisdem, quibus vos modi, & Apostolica sit ∗ des, se conferant, aut certe non nos defuisse prædicationi, sed illos C propriæ saluti, mundus agnoscat.

Anno Dom. 517.

Tom. 1. epist. Decr. 15.

EPISTOLA XV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Possessorem Episcopum.

In fide Catholica perseuerandum.

HOrmisda, *Possessori Episcopo.* Optimam vestræ charitatis audientes instantiam, & cognoscentes rectæ fidei tramitem quem sine strepitu vindicatis, Deo nostro gratias sine cessatione persoluimus, vt & in ea dispositione persistas, & ceteris quod sequantur tribuere possis exemplum. Ista sunt dona cœlestia: Ista sunt diuinæ retributionis indicia; Ista sunt Dei iudicia, quæ te à Catholico sacerdotum noluerunt separari consortio. Vnde, Frater charissime, præsentibus hortamur alloquiis, vt in ea constantia, qua electus es, perseueres, & augmenta probabilibus initiis subministres: quia

Pag. 573. bonum opus, præcipue quod ad doctrinam fidei pertinet, nisi semper creuerit, videtur imminui, & si tribulatio mundana contigerit ante oculos nostros, futura præmia petentes, Apostolica

Rom. 8. nos admonitione consulimus, dicentes: Non sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur nobis. Meliora tamen speramus; quia Deus, qui per B. Apostolum

1. Cor. 10. dixit: Qui vos non dimisit tentari super quod potestis; ipse pro sua pietate, quos suos elegit esse, & de laqueis aduersariorum, sicut semper eripiet. Libellum dilectionis tuæ de confessione rectæ fidei per legatos nostros remeantes accepimus, & in eo synceritatem tuæ fraternitatis agnouimus:, quia quod recte credit, sub attestatione publica prædicare non distulit. Dat.

Anno Dom. 517. 3. Nonas April. Agapito V. C. Cons.

Notæ.

Ad Possessorem.] *Possessor Episcopus Africanus, pro fide Catholica Constantinopoli exulabat, fidei Catholicæ professionem ibidem edidit coram prima legatione. Magno cum fructu & commodo omnium Catholicorum Constantinopoli hoc tempore morabatur. Baron. an. 517. nu. 26.*

Tom. 1. epist. 16.

EPISTOLA XVI. B. HORMISDÆ Papæ ad populum & Monachos Constantinopolitanos, per eosdem legatos directa.

Abstinendum à consortio hæreticorum, & in Catholica fide perseuerandum.

HOrmisda, *Clero, populo & Monachis orthodoxis Constantinopoli consistentibus.*

Ex V. C. ms. Si is, qui calicem aquæ frigidæ, mandata Euangelica sequutus, obtulerit, mercedem boni propositi, ipso Domino, qui hæc docuit, restituente consequitur: Nonne qui tanto populo fidelium veritatem annunciare distulerit, iustæ pœnam damnationis incurrit? Hinc est, quod interminationem mandati cœlestis effugiens, quod docet loquendum est in his, quæ ad Deum pertinent; nec tacendum, habens quoque vestræ salutis effectum admonitionem eorum, quæ præsens necessitas poscit, assumpsit omnes, quibus curæ est fide integra Christianam religionem seruare, contestans, vt eos, qui S. Chalcedonensem Synodũ, & B. Leonis de fide Catholica conscriptas episto as declinant, quibus possunt viribus auertantur, & fugiant. Quando ipsi sunt, qui Eutychetis, & Dioscori Alexandrini, vel potius nefanda Manichæorum contagione polluti, verbo quidem aduersum constituta patrum videntur habere certamen: rebus autem contra Incarnationem Domini nostri Iesu Christi euidenter insurgunt. Recordamini charissimi, quæ fuerunt Matth. 10. Basilisco palatinæ arci incubante, tentata, & temporum illorum acta vel visa alii, vel audita recolite, Quam scelesta tunc fuerit Timothei cognomento D Æluri, quam impudens & monstruosa præsumptio: quantum etiam per vniuersum orbem fidei se vestræ feruor ostenderit: Probauit tunc Constantinopolitanus populus quam pure deceat credentes Christiana seruare mysteria: sed transacta vtinam studia fuissent, & non nunc similia tempus expeteret. Rursum enim iidem hæretici caput improbum de profundo, quo immersi tenebantur, attollunt. Atque ideo rogo, hortor, admoneo dilectionem vestram ab eorum vos consiliis, & communione secernite. E Recordamini zeli prioris, & viuere in vobis lucem scintillam ignis spiritualibus ostendite, ne simplicem in vobis veritatis affectum, perditorum astutia expugnasse se gaudeat. Et hæc quidem quantum ad præsentem necessitatem; & assumendam contra impios cautionem dixisse sufficiat. Spero autem quod si admonitio ista promouerit, & mihi & vobis vtilis erit. Quando & Deus in vestra salute glorificabitur, & fructus nostræ sollicitudinis apparebit. Dat. 3. Non. Aprilis, Agapito Cons.

F

Notæ.

Epistola.] *His omnibus litteris datis, adiecit Pontifex libellum Confessionis Catholicæ, quem supra recitauimus, cui subscribendo, quisque se vere Catholicum esse probare, Romanaque Ecclesiæ Catholicam communionem consequi posset.*

EPISTOLA XVII. B. HORMISdæ Papæ, ad Ennodium & Peregrinum Episcopos.

A Ioanne Nicopolitano, quæ contra eum Thessalonicensis tentauerit, se cognouisse scribit, nouamque causam sedi Apostolicæ ingestam, vsdem cognoscendam per literas hasce committit.

HOrmisda, Ennodio & Peregrino Episcopis.

Posteaquam profecta est charitas vestra, B Nicopolitanus Diaconus, qui vobis etiam occurrit in itinere, Romam venit, quem præter moram vidimus, cogitantes ne forte esset, quod ad instructionem mandatæ vobis legationis adiicere deberemus: quod & rationabiliter factum, ipsa res euidenter ostendit. Obtulit enim nobis epistolam Ioannis episcopi sui, & aliam Synodi subiacentis Ecclesiæ Nicopolitanæ, qua queruntur ab episcopo Thessalonicensi, excitatas aduersum se tam principales, quam iudiciarias potestates, concussionibus, & dispendiis, se vehementer affligi propter hoc, quia de ordinatio- C ne sua ad Episcopum, relationem secundum prisca exempla non miserit. Pro qua causa sperauerunt, vt de remedio cogitare deberemus, consulentes etiam nos, vtrum daremus eis licentiam relationem ad designatum Episcopum secundum consuetudinem destinandi. Vnde tractauimus, & Episcopum quidem Nicopolitanum admonuimus, ne tale aliquid audere tentaret, si nobiscum velit in communione persistere, ne per illum si ab eo, qui à communione nostra alienus est, confirmationem petiisset; nostra quoque communio contagium sustineret, hac vos, vt D omnia sciretis instruximus. Quid autem propitio Deo vobis de hac causa agendum sit subiecta declarant. Dat. pridie Idus Aprilis, Agapito Cons.

Olim Decretum Tom. quod. Nicopolitanum communionem Romanæ Ecclesiæ primum expetiisset.

EPISTOLA XVIII. B. HORmisdæ Papæ, ad eosdem.

Anno Domini 517. Tom. 1. epist. Decr. 11.

Quid in causa Nicopolitana cum Thessalonicensi agendum sit, præscribit.

HOrmisda, Ennodio & Peregrino Episcopis.

Ex V.C. Vat. Sanctorum intercessio.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, intercedentibus & adiuuantibus sanctis, quid agendum sit de causa Nicopolitanæ Ecclesiæ. Primum vbi Thessalonicam Deo iuuante, veneritis, epistolas nostras, quas in hac causa misimus Episcopo Thessalonicensi tradite, illum ordinem in eius salutatione seruantes, quem scitis à nobis esse mandatum, circa eos, qui cum Sede Apostolica, hoc est, Ecclesia Catholica non communicant. Traditis autem epistolis, instanter agere debetis, vt se ab eius Ecclesiæ concussione suspendat, rationem reddentes: quia non potuit reuersus ad communionem, & ad corpus Ecclesiæ cum illis, qui necdum reuersi sunt, quicquam habere coniunctum, nos non soluere à prædecessoribus nostris concessa priuilegia, si ipse Ecclesiastica instituta non deserat, certe redeat ad vnitatem; & nos cum eo insistimus, vt omnia priuilegia quæcunque consequuta est à Sede Apostolica Ecclesia eius inuiolata seruentur. Dicite etiam aperte illum ostendere A inimicum se esse fidei, si insequitur eos, quos videt ad Catholicam communionem reuerti. Quod si poteritis causam ibi Deo propitio componere, scriptis ad Episcopum Nicopolitanum quid vestra promouerit opera, nunciate: si verò obstinatus fuerit, nec ab insequutione eius cessare voluerit, secundum literas, quas ad clementissimum Imperatorem misimus apud principem causam Ecclesiæ Nicopolitanæ sic agite, vt dicatis: Alcison Episcopus Nicopolitanus satisfecit Ecclesiæ Catholicæ, susceptus est, & ad com- Pag. 562. munionem reductus, huius successor Ioannes Episcopus & Deum ante oculos habens, & de B salute sua cogitans, & prædecessoris sui bonum exemplum sequens, condemnatis hæreticis, vel transgressoribus, ad Sedem beati Apostoli Petri misit, & susceptus est, huic nunc Thessalonicensis Episcopus insidiatur, & eum concutit. Contraria his, quæ fecit ab eo exigere volens: hinc pater vester, & omnes orthodoxi rogant, vt iussionibus vestris remoueatur ab eo ista molestia; ne videatur hominibus propter hoc illum persecutionem pati, quia ad communionem Sedis Apostolicæ rediit. Et qui expectant per vos vni- C tatem fieri, aliud incipiant credere, si pietatem vestram viderint hoc dissimulare, hoc negligenter accipere. Visum est nobis expedire, vt literas, quas ad Thessalonicensem in causa Nicopolitana direximus, quolibet ordine, prudentia vestra diuersis in locis faciat publicari, magnopere tamen in ciuitate Thessalonicensium; quia hoc facto, & à persecutione nostrorum potest cessari, & ad ipsius, si se correxerit, credimus pertinere salutem.

EPISTOLA XIX. B. HORmisdæ Papæ, ad Anastasium Augustum.

Tom. 1. epist. Decr. 12.

Ioannem Nicopolitanum ei commendat.

HOrmisda, Anastasio Augusto, per Ennodium & Peregrinum Episcopos.

Ex V.C. Vat.

Dum sapientiæ vestræ, clementissime Imperator, profunda considero, prouidentes saluti propriæ, vobis displicere non æstimo. Neque enim aut diuina monita, aut humana continent instituta, vt qui consulit bonæ spei, qualibet debeat reprehensione culpari: cum maxime E pietas quoque vestra affectu se vnitatis, & pacis flagrare fateatur. Quæ res me quoque vel pro fiducia conscientiæ vestræ vel pro creditæ quoque mihi dispensationis officio emergente, compulit non supersedere negotio. Ioannes frater & Coepiscopus meus Nicopolitanæ ciuitatis Antistes prædecessoris sui sanctæ recordationis Alcisonis sequutus exemplum, beati Petri Apostoli communionem cum Synodo sua damnatis his, quos Ecclesia detestatur, expetiit. Is nunc grauibus fatigatur insidiis: precor mansuetudinem vestram iniqua molientibus obuiate, & remoue- F te molestias, & correctum fouete, cui vt corrigeretur, debuisset insisti. Scient enim qui tardauerint iam reuersos. Fateor, clementissime Imperator, miror insidiantium pertinaciam neque vestro intuitu permoueri. Nam qui oderunt in homine studium desiderii boni, quod de se æstimant iudicari, insequuntur ad recta reduces iure culpandi, si non conuenerint deuiantes. Datæ fidei vestræ clara documenta, si affueritis ad vnitatem reductis effici omni adoratione cogitetis,

Tom. 1 epist. Decr. 10.

EPISTOLA XX. B. HORmisdæ Papæ, ad Ioannem Episcopum Nicopolitanum.

Aequo animo ærumnas pro fide sustinendas, & ideo prouinciales Episcopos ad fidei vnitatem ab eo confirmandos.

Ext. E. Vat. HOrmisda, Ioanni Episcopo Nicopolitano.

Remeante Pulione Subdiacono nostro, litteras charitatis vestræ suscepimus, de constantia fidei, vel de intentione, quam circa communionem Sedis Apostolicæ geritis, gratulantes, sed contristati sumus, quod vos aliquas sustinere molestias perhibetis: Ista tamen diuturnam non possunt habere substantiam; quia vbi Deus pure colitur, & si aduersa contigerint, in prosperis commutantur, secundum Apostolum dicentem; Spes non decipit. dubitans Apostolorum princeps incedens per pelagus laborauit, mox tamen inuocato domino suo, paratum habuit, qui eum porrecta manu non pateretur sustinere discrimen. Ergo auctorum nostrorum sequentes exempla, & in ipsorum fide permanentes: illius poscamus auxilium, de quo scriptum est: Qui nos non dimittit tentari super quæ possumus. Igitur salutantes charitatem tuam hortamur, vt quemadmodum prædiximus, in his quæ bene inchoata sunt, perseueres: quia qui perstiterit vsque in finem, hic saluus erit. Frequenter alloquiis tuis nostram solicitudinem releuare non desinas. Parœciales quoque sacerdotes tuos competenti adhortatione confirma, quia ista faciendo, talentum tibi creditum poteris multiplicare quotidie. De illa quoque parte, quam dilectio tua postulat, cogitamus, vt ad Imperatorem clementissimum, pro generalitatis quiete, preces nostræ perueniant. Tantum est, vt votum studiumque nostrum congruis orationibus iuuare non cesses, quia nos in his Deo auctore perficiendis vacare minime poterimus. Data quinto Nonas Martias, Agapito V. C. Consul.

1. Cor. 10. Matth. 10. Anno Domini 517.

EPISTOLA XXI. HORMISDÆ ad eundem Ioannem.

HOrmisda Ioanni Episcopo Nicopolitano cum synodo.

Optaremus, dilectissimi fratres, ab omnibus vos molestiarum fluctibus alienos, vitam sub tranquillitatis serenitate transigere, & Deo nostro, remota mundanarum tempestatum mentis perturbatione..... mouerunt: quia quæ fieri nolumus, necesse est, vt facta doleamus. Sed abundat mundus incommodis & tentationibus: sæculum istud, in quo peregrinamur, expositum est passim, veluti magna moles, ventorum procellis. Ita Fidelium mentes diabolicis pulsantur insidiis; & sicut dictum est: qui volunt pie viuere in Christo, persecutiones patiuntur. Sed consolatur spes à iusto retributore promissa: quia beatus est, qui non fuerit scandalizatus in Domino. Non deiciant milites Dei impetus fragiles & caduci. Qui assistit strenuis, non delectatur ignauis. Facile contemnuntur ista quæ transeunt, si illa quæ sunt mansura, cogitentur. Amplectenda est probationis occasio: quia licet sint dura onera laborum, præmia tamen maiora virtutum. Quemadmodum par erit ei remuneratio qui se imparem monstrat examini?

2. Tim. 3. Matth. 11. Rom. 5.

Non simus segnes ad fortia, si peruenire cupimus ad promissa. Quis super hoc expectet vocem hominis, cum quotidie nobis insonet sententia veritatis: Beati qui passiones patiuntur propter iustitiam? Sed ne me, fratre charissimi (licet apud Fideles magna sint) spiritualia tantum vestræ exhibere credatis confirmationi solatia: prouidendis enim pro vestra tribulatione remediis, quantum in homine esse potuit, non quieui. Nam per legatos ad Orientis Principem destinatos, & Thessalonicensem Episcopum, vt ab infestatione vestra cessaret, admonui; & prorogatis paginis, vt Imperatori supplicaretur, adiunxi.

Matth. 5.

Hæc quantum ad præsentia sunt prouisa: sed illa quæ ad spem futuram pertinent, hæc sunt potius mentibus intuenda. Sane hoc me fateor fuisse miratum, quod inter allegationes angustiarum religiosæ prudentiæ vestræ, hæc potuit cura subrepere, vt à me sub consolationis colore dirigendi ad Thessalonicensem Episcopum solitas litteras, licentia posceretur. Ego ne huius rei auctor existerem, quam si inscio me cognoscerem factam esse, culparem? Absit ista peruersitas. Audite Apostolicam vocem, sed personæ meæ conuenienter aptandam: Si quæ destruxi, hæc iterum reædifico, præuaricatorem me constituo. Nolite, obsecro, ad euitata vix redire contagia; nec pedes luto, quo tenebantur, euulsos, patiamini male rursus immergi. Sinite obliterata esse transacta. Nemo mittens manum suam in aratrum, & aspiciens retro, aptus est regno Dei. Impediuntur à processu propositi itineris, qui reflexis oculis respiciunt quod relinquunt. Non amant Ecclesiast. disciplinæ eos, in quibus remanet memoria illa perfidiæ: totos ab errantibus oportet abscindi: quia in tantum detestabiles existimantur ad spreta redeuntes, vt B. Apostolus Petrus melius illis esse prædicauerit, vt non cognoscerent viam iustitiæ, quam cognoscentes retrorsum reflecti in tradito sibi sancto mandato. In aperto est, qua pertinacia traditæ fidei debeat constantia custodiri, si tolerabilius est in errore persistere, quam coinquinationibus rursum, quas quis fugerit, implicari. Data pridie Id. Aprilis, Agapito V. C. Cons.

Gal. 2. Luc. 9. 2. Pet. 2. Pag. 575.

EPISTOLA XXII. HORMISDÆ ad Dorotheum Episcopum Thessalonicensem.

HOrmisda Episcopus Dorotheo Episcopo Thessalonicensi.

Ioannes frater & Coepiscopus meus Nicopolitanæ vrbis Antistes cum Synodo sua variis se concussionibus atque dispendiis grauiter causatur affligi quod à transgressorum societate diuisus, postquam communionem Sedis Apostolicæ emeruit, ad Thessalonicensium Ecclesiam ordinationis suæ initia non direxit. Potuisset neglectus si esset culpabilis, si vnum esset inter omnes mysterium charitatis. At cum multi se à petræ illius, quæ Christus est, soliditate diuiserint: quis non velit ab errantium coniunctione discerni, vt mereatur cum his qui consistunt in veritate cöiungi: Non igitur consuetudo est neglecta, sed vitata contagia. Ergo obiicere quis possit errorem, vbi cogitatam salubriter intelligit cautionem? At nos, quod

debueras primus assumere, credebamus te sequi saltem post aliena exempla potuisse. Non sufficit in lapsious mora, nisi ad reprehensionis cumulum circa eos quoque qui ad viam redeunt, accedat inuidia: Quid aliud, quam beati Petri, quod sine impietate dici non potest) ipsum quod a Domino datum est nomen oderunt, qui eos qui ad sedis ipsius altaria confugiunt, insequuntur?

Quo pudore, rogo, priuilegia circa te illorum manere desideras, quorum mandata non seruas? & reuerentiam quam non exhibes fidei, cupis tibi Ecclesiastica potestate deferri (Si in iisdem vestigiis, quibus Catholici nituntur, insisteres, insectationem tamen proximi vitare deberes: sciens secundum Domini nostri & Saluatoris, quem colimus, instituta, eum qui scandalizauerit vnum de minimis, obnoxium magni esse peccatis. Vbi est. Domine humilitas, quam sub occasione discipulorum tuorum certantium de loci qualitate docuisti? Tu ostendis illum esse maximum, qui exhibere studuerit se pusillum. Respice de cœlo & vide, visita vineam istam te cultore plantatam: intende circa mandata tua minimos, & circa ambitum honoris elatos.

Cur recentia cupitis & prisca deseritis, circa summa desides, & parua curantes? Nonne hoc est rerum vilia decimare, & legis præcepta contemnere? Serua illa quæ Deo congruunt; & facile ea quæ sunt ab hominibus, subsequentur. Quin potius curam salutis assume; & cur te alius præuenerit in veritate, suspira: ne si insectari eos qui ad Ecclesiæ reuertuntur membra persliteris, tu quoque cum his, quos nominatim condemnat Apostolica sententia, copuleris. Data pridie Idus Aprilis, Agapito V. C. Consule.

EPISTOLA ANASTASII AD HORmisdam, qua sugillat Hormisdæ nimiam duritiam.

ANastasius Augustus, Hormisdæ Papæ.

Et si magnum aliquid taciturnitas iudicatur; tamen necessarium est admirantes Dei misericordiam assidue frequentare sermonem: & quia initium fidei, quam nos Dominus & Deus Saluator noster Iesus Christus docuit in remissione peccatorum, præcellit, nulli habetur ignotum. Ipse enim per propriam passionem omnia Adam peccata mundauit: & hæc fuit negotiatio humilitatis ipsius, vt & præfatum & omnes fratres liberaret ex seruitute peccati, voluntarie personam serui suscipiens. Nam beatus Paulus Apostolus docuit nos scribens ad Romanos: Regnauit mors ab Adam vsque ad Moysem: & in eos qui non peccauerunt, ex quo est vniuersitati quodammodo declaratum ex generali dispositione, siue mirabilibus, specialia quæque exempla debere suscipere, semel tanta magnæ legis iussione, & tam pia bonitate firmata, vt omnis doctrina, & quam discipulis suis tradidit, & hoc firmamento consistit; fugauit ægritudines, siue multifaria genera passionum, nodum peccati propria, sicut dictum est, passione resoluit, & agens ad implenda similia discipulos suos factis & sermonibus instruebat. Verum, si sicut aliqui nituntur ostendere, certi ex ipsis Apostolis tam piam doctrinam per inobedientiam implere dissimulant; ignoramus vbi magisterium misericordis Domini & magni Dei nobis possit occurrere. Nos autem non ea credimus ratione, vt immisericordes esse putemus, qui misericordiam didicerunt: sed postulationem nostram à præsenti tempore taciturnitate comprimimus, irrationabile iudicantes illis precum adhibere bonitatem, qui rogari se nolint, contumaciter respuentes: iniuriari enim & annullari sustinere possumus, iuberi non possumus. Dat. v. Idus Iulii Constantinopoli, Anastasio, & Agapito VV. CC. Conf.

NOTÆ.

Epistola.] *Hoc tempore contigerunt ea, quæ scribit Anastasius Bibliothecarius in vita Hormisdæ, his verbis:* Item secundo misit Ennodium, &c. *Quibus peractis, quas cædes, quasve iniurias Orthodoxis Seuerus Antiochenus, cæterique Acephali intulerint in Syria, sequens Epistola indicat.*

EXEMPLVM RELATIONIS Minimorum Archimandritarum, & cæterorum Monachorum secundæ Syriæ.

Scribunt quæ pro fide Catholica ab Eutychianistis, quos Imperator minime coercendos curauerat, patiantur, & quod ab Imperatore non auditi, Romanum Pontificem tanquam communem Patrem interpellent.

SAnctissimo & Beatissimo vniuersæ orbis terræ Patriarchæ Hormisdæ, continenti Sedem principis Apostolorum Petri, Deprecatio, & supplicatio minimorum Archimandritarum, & cæterorum Monachorum vestræ secundæ Syriæ prouinciæ.

Gratia Saluatoris omnium nostrum Christi immisit nobis ad vestram beatitudinem refugere, velut de hyeme & tempestate ad portum tranquillitatis, admoniti minime circumuallantibus nos calamitatibus teneri iam credimus: nam etsi patimur, gaudentes sustinemus; scientes, quia non sunt dignæ passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis. Quoniam verè Christus Deus noster principem pastorum, & doctorem, & medicum animarum, constituit vos & vestrum sanctum Angelum, dignum est passiones, quæ nobis contigerunt exponere, & immisericordes ostendere lupos, qui dissipant gregem Christi, vt auctoritatis baculo eos expellat de medio ouium: verbo autem doctrinæ animam sanet, & orationis medicamentis mitiget. Qui autem sint isti, & qui os aduersum nos armauerint, audistis vtique, beatissime. Seuerus ille & Petrus, qui numquam in Christianorũ numero reputati sunt, qui per singulos dies sanctam Chalcedonensem Synodum, sanctissimumque, & beatissimum patrem nostrum Leonem publico anathemate impetentes, qui iudicium Dei nihil æstimantes, & colendos Canones sanctorum patrum conculcantes; Episcopos quidem principali potentia facientes exhiberi, & nos cogentes illudere prædictam sanctam Synodum suppliciis inæstimabilibus affligentes. Vnde & quidam eorum iniectas plagas minime sustinentes, de hoc sæculo transierunt, & nostrorum vero non exigua multitudo perempta est. Euntibus namque nobis ad Mandram domini Symeonis, pro causa Ecclesiæ, insidiati sunt

Pag. 776. nobis in itinere prædicti coinquinati, & supervenientes occiderunt ex nobis trecentos quinquaginta viros, quosdam autem vulneraverunt; alios vero, qui potuerunt ad colenda altaria refugere, ibidem peremerunt, & Monasteria incenderunt, per noctem immittentes multitudinem inquietorum hominum, redemptorumque omnem paupertatem Ecclesiasticam huiusmodi post feri homines consumentes. Ad singula autem declarę vestram beatitudinem instruent chartæ à venerabilibus fratribus, Ioanne & Sergio, quos miseramus Constantinopolim, putantes vindictam fieri de his, quæ commissa sunt. Sed eos nec verbo dignatus est, sed etiam cum grandi contumelia expulit, comminatis eis, qui ista porrigerent. Vnde hinc est nos vel sero cognoscere, quoniam tota prauitas & audacium talium malorum aduersus Ecclesias facta ipsius immissione composita est. Deprecamur ergo beatissime, supplicantes & rogantes, vt exurgatis cum feruore & zelo & condoleatis iuste pro corpore laniato. Nam caput estis omnium, & vindicetis fidem contemptam, Canones conculcatos, patres blasphematos, & talem Synodum anathemate impetitam. Vobis à Deo data est potestas & auctoritas, ligare & soluere. Non opus habent qui sani sunt, medicis, sed male habentes: Exurgite patres sancti venientes ad saluandos nos: imitatores estote Domini nostri, qui de cœlo super terram aduenit quærere errantem ouem. Petrum illum principem Apostolorum; cuius sedem ornatis, & Paulum, qui est vas electionis, qui circumeuntes orbem terrarum illuminauerunt: nam vulnera magna maioribus indigent adiumentis, mercenarii pastores videntes lupos aduenientes aduersus oues dimittunt eas dissipari ab illis. Vobis autem veris pastoribus, & doctoribus; quibus cura pro salute ouium commissa est, occurrit ipse grex cognoscere suum pastorem, ab immitissimis bestiis liberatus, & vocem sequens pastoris, sicut Dominus ait: Oues meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me. Non ergo despiciatis nos, sanctissime, qui a bestiis ferocibus quotidie vulneramur. Ad perfectam autem notitiam vestri sancti Angeli anathematizamus, in eadem nostra deprecatione virtutem habente libelli, omnes proiectos & excommunicatos à vestra Apostolica Sede. Dicimus autem Nestorium, qui fuit Constantinopolitanus Episcopus, Eutychen, Dioscorum, & Petrum Alexandrinum, qui cognominatus est Balbus, & Petrum, qui dicebatur Fullo, Antiochenum, nihilominus & Acacium, qui fuit Constantinopolitanus Episcopus eorum communicatorem, & omnes qui vnum illorum hæreticorum defendunt.

Rom. Pont. caput omnium. Matth. 16. Luc. 5.

SVBSCRIPTIONES.

Ego Alexander misericordia Dei presbyter & Archimandrita sancti Maronis deprecatus sum.

Symeon misericordia Dei presbyter & Archimandrita, vt supra.

Ioannes misericordia Dei Diaconus & dispensator, vt supra.

Procopius misericordia Dei presbyter & Archimandrita, vt supra.

Petrus misericordia Dei presbyt. vt sup.
Eugenius misericordia Dei presbyt. vt sup.
Geladius misericordia Dei presbyter vt supra.

A Bassus misericordia Dei presbyt. vt supra.
Romanus misericordia Dei presbyt. vt sup.
Eusebius misericordia Dei presbyt. vt sup.
Malchus misericordia Dei presbyt. vt sup.
Leontius misericordia Dei Diaconus, vt sup.
Stephanus misericordia Dei presbyt. vt sup.
Carufas Diaconus, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Samuel Diaconus, vt sup.
Theodotus presbyt. vt sup.
Ioannes misericordia Dei presbyter vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Thomas Diaconus, vt sup.
B Ioannes Diaconus, vt sup.
Symeonius Diaconus, vt sup.
Saulinus Archimandrita, vt sup.
Eusebius presbyter, vt sup.
Mucymus presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Iacobus presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Paulus presbyter, vt sup.
Priscus presbyter, vt sup.
C Antonius presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Iulianus presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Zacchæus presbyter vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
D Thomas presbyter, vt sup.
Sergius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Eusebius presbyter, vt sup.
Paulus presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt supra.
Sergius Diaconus, vt sup.
Item Sergius Diaconus, vt sup.
Iulianus presbyter, vt sup.
Sergius presbyter, vt sup.
Ammonius Diaconus, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Lucas presbyter, vt sup.
E Thomas Diaconus, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Flauianus Archimandrita, vt supra.
Monimus Diaconus, vt sup.
Ioannes Diaconus, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Antonius Diaconus, vt sup.
Thomas Diaconus, vt sup.
Eliseus presbyter, vt sup.
Sergius Diaconus, vt sup.
Isaacius presbyter, vt sup.
Sergius presbyter, vt sup.
Thomas Diaconus, vt sup.
F Ioannes presbyter, vt sup.
Philippus Diaconus, vt sup.
Iacobus presbyter, vt sup.
Zenobius presbyter, vt supra.
Moras Diaconus, vt sup.
Isacius presbyter, vt supra.
Ananias presbyter, vt sup.
Sergius presbyter, vt sup.
Symeon presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.

Ioannes presbyter, vt supra.
Symeon presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Symeon presbyter, vt sup.
Dauid thos Diaconus, vt sup.
Thomas Diaconus, vt sup.
Ioannes Diaconus, vt sup.
Iomneus presbyter, vt sup.
Daniel Archimandrita, vt sup.
Symeon Archimandrita, vt sup.
Abramius presbyter, vt sup.
Dauid presbyter, vt supra.
Dorotheus presbyter, vt sup.
Antonius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Darsumas presbyter, vt sup.
Pag. 577. Sergius presbyter, vt sup.
Eusebius presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Marcellus presbyter, vt sup.
Priscus presbyter, vt supra.
Maras presbyter, vt sup.
Sergius presbyt. vt supra.
Iacobus presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Item Thomas presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Salinus presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Varasaldas presbyter, vt sup.
Ioannes Diaconus, vt sup.
Marcellus Diaconus, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Gennadius presbyter, vt sup.
Thomas presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Abramius presbyter, vt sup.
Symeonius presbyter, vt sup.
Iacobus presbyter, vt sup.
Ioannes presbyter, vt sup.
Isidorus Archimandrita.
Iulianus presbyter, vt sup.
Ioannes & Romanus & Thomas presbyter, vt supra.
Antonius Diaconus, vt supra.
Abraham presbyt. Maras Diacon. & Abraham presbyter, vt sup.
Zenobius, & Stephanus presbyter, vt sup.
Symeonius, & Demetrius presbyter, vt sup.
Thomas, & Domnus presbyter, vt sup.
Symeonius & Elias presbyter, vt sup.
Abramius & Pelagius presbyter, vt sup.
Romanus & Abraham presbyt vt sup.
Symeonius presbyter, & Garusas Diaconus, vt sup.
Symeonius & Ioannes presbyt. vt sup.
Symeonius & Iulianus presbyt. vt sup.
Eutychianus, & Ioannes Diac vt sup.
Thomas & item Thomas presbyt. vt sup.
Romanus Diacon. & Ioannes presbyt vt sup.
Eusebius Archimandrita, & Eustatius presbyt. vt supra.
Iacobus & Eusebius presbyt. vt sup.
Sergius & Maras presbyter, vt sup.
Ioannes & Iulianus presbyter, vt sup.
Paulus & Isacius presbyter, vt sup.
Thomas & Dasianus presbyter, vt sup.
Ioannes & Daniel presbyter, vt sup.
Ieuenas presbyt. & Azizos Diacon. & Archimandrita, vt sup.

A Antonius Diaconus & Archimandrita, & Cyrillus presbyter, vt sup.
Iob presbyter & Stephanus Diaconus & Archimandrita, vt sup.
Bassus Diaconus & Basilius presbyter, vt sup.
Symeonius & Ioannes presbyt. vt sup.
Iacobus presbyter & Iulianus Diaconus & Archimandrita, vt sup.
Symeonius & Alfeus presbyteri, vt sup.
Ioannes presbyter & Petrus Diaconus, vt sup.
Daniel Diaconus & Eunnus Diaconus & Archimandrita, vt sup.
B Alexander & Epiphanius presbyt. vt sup.
Zoilus & Abramius presbyt. vt sup.
Iulianus presbyter & Ioannes Diaco. & Archimandrita, vt sup.
Carusas & Symeonius presbyt. vt sup.
Timotheus Diaconus & Petrus presbyter, vt sup.
Macedonius presbyter, & Archimandrita, vt sup.
Dionysius Archimandrita, vt sup.
Ioannes Archimandrita, vt sup.
Symeonius presbyter, & Archimandrita.
C Menas Diaconus & Archimandrita & Darabsabas presbyter, vt sup.
Sergius presbyter & Theodorus Archimandrita, vt supra.
Beniamin & Archimandrita & Isatius presbyt. vt supra
Daniel presbyter & Archimandrita & Abraham Archimandrita, vt sup
Symeonius Archimandrita, vt sup.

EPISTOLA XXIII B. HORMISDÆ Papæ, ad Archimandritas Syriæ.

Tom. 1. epist. Decr. 20.

D *Illos solatur, hortaturque, vt in fide Catholica perseuerent.*

HOrmisda, *Presbyteris, Diaconis & Archimandritis secundæ Syriæ.* Lectis litteris dilectionis vestræ, quibus inimicorum Dei patefacta vesania est, & infidelium pertinax furor dolenter expositus, &c. Extat in Concilio Constantinopolitano sub Menna celebrato.

E EPISTOLA XXIV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Ioannem Tarraconensem Episcopum.

Libenter de eius in Italiam aduentu audiuisse. Litteras ad Hispanienses de Ecclesiasticis institutis ab eo datas probat, eique vices suas committit.

Tom. 1. Epist. Decret. 19. In Suriana & Nicolina Concil. edit. 25

DIlectissimo Fratri Ioanni, *Hormisda.* Fecit F dilectio tua rem charitati & fidei congruentem, vt aduentum suum ad Italiam nobis directis litteris indicaret, & quæ in te sit summa religiosæ voluntatis, ostenderet. Atque vtinam ad plenioris affectus satietatem, præsentiæ tuæ nobis gaudia contigissent, vt gratulemur nos & colloquio & præsentia frui, quam sumus ante per scripta complexi. Verumtamen probasti, dilectissime frater, quo Christianam fidem venerans affectu, dum ea, quæ ad regulas patrum pertinent, & ad mandata Catholica, sine aliqua

cupis transgressione seruare; sperans, vt prorogatis generalibus ad Hispanienses Ecclesias constitutis, quæ aut negligentius aut irreligiosius fiunt, Ecclesiasticis disciplinis congruentia sanciamus: quod amplexi sumus, captata istius desiderii facultate. Quid enim aut nobis dulcius, quam cum fidelibus loqui? aut Deo aptius, quam deuiantes ab errore reuocare? Salutantes igitur charitatem qua iungimur, per Casuanum Diaconum tuum significamus, nos direxisse generalia constituta, quibus vel ea, quæ iuxta Canones seruari debeant, competenter ediximus, vel circa eos qui ex clero Græcorum veniunt, quam habere oporteat cautionem, sufficienter instruximus. Sed & causæ ipsius ordinem instructionemque abunde decretis Ecclesiasticis vos docebunt, vt agnoscentes & impiorum transgressionem, & Apostolicæ Sedis curam pro patrum regulis excubantem, ostendatis vos perosos damnatorum consortia, & amare fidelium. Et quia per insinuationem dilectionis tuę huius nobis est viæ patefacta prouidentia, remuneramus solicitudinem tuam, & seruatis priuilegiis metropolitanorum, vices vobis Apostolicæ Sedis eatenus delegamus, vt inspectis istis, siue ea, quæ ad Canones pertinent, siue ea, quæ à nobis sunt nuper mandata, seruentur, siue ea, quæ de Ecclesiasticis causis tuæ reuelationi contigerint, sub sua nobis insinuatione pandantur. Erit hoc studii ac solicitudinis tuæ, vt talem te in his, quæ iniunguntur, exhibeas, vt fidem integritatemque eius, cuius curam suscipis, imiteris. Data IV. nonas Aprilis, Agapito viro clarissimo Cos.

Anno Domini 517.

NOTÆ.

Epistola.] *Has sequentes Epistolas, Collector Decretalium Epistolarum Surium imitatus, retulit ad Consulatum Agapiti secundum, & ad annum Domini* 541. *Quod si verum esset, oporteret Hormisdam viginti & pluribus annis Pontificatum administrasse, qui communi omnium scriptorum sententia, non vltra nouem annos Sedem Apostolicam tenuit. Quamobrem lectori pergratum me facturum iudicaui, si hasce Epistolas Hormisdæ, Consulatu Agapiti consignatas præcedentibus eadem meta consulari insignitis, subiungerem.*

Pap.578

Tom.1.Decret. ep. In Suriana & Nicolina Conc. edit. o.

EPISTOLA XXV. B. HORmisdæ Papæ, ad vniuersos Episcopos Hispaniæ.

I. De Sacerdotibus, iuxta statuta Canonum ordinandis.

II. Vt pro Episcopatu præmium non accipiatur.

III. De Concilio per annos singulos celebrando.

D*ilectissimis fratribus vniuersis Episcopis per Hispaniam constitutis, Hormisda.*

Benedicta Trinitas Deus noster, qui per misericordiam suam Romanæ reipublicæ per vniuersas partes, suæ pacis tranquillitate diffusa, nobis quoque viam demonstrandæ circa nos inuicem charitatis indulsit, vt qui cohæremus firmitate fidei, iungamur quoque votiua iucunditate colloquii, quo facilius, dum per litterarum ministeria ad vos vsque pertendimus, etiam corda vestra ad religiosum cultum

A Apostolicis admonitionibus incitemus: & dum dilectionis nostræ pignus reddimus velut quoddam debitum, plenum circa Deum monstremus affectum. Iungamus igitur, dilectissimi fratres, continuas & humiles preces, & Dominum nostrum oris & cordis lachrymis supplicantes, iugi deprecatione poscamus, vt & institutione & opere illi, cuius esse membra cupimus, hæreamus: nec vnquam ab illa via, quæ Christus est, deuio tramite declinemus, ne ab eo iuste, quem nos impie relinquimus, deseramur. Quod, cum superni fauoris auxilio, ea nobis potest ratione cōtingere, si Apostolica dogmata, si patrū mādata seruem⁹. Dicit enim Dominus noster. Qui di- *Ioann.14.*
B ligit me, sermonem meum seruabit: & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. Et licet hæc possint generaliter dicta sufficere; vt vel declinemus errata, vel custodiamus Catholice constituta: tamen quia Ioannis fratris & Coepiscopi nostri nobis insinuatione vulgatum est, contra Canonum reuerentiam nonnulla præsumi, periculum, quod Doctoribus imminet de taciturnitate, declinans, & Prophetica voce compunctus, qua dicitur: Loquere, ne taceas, generalibus edicendum credidi constitutis. *Esai.58. Cap.1.*

C Vt in Sacerdotibus ordinandis, quæ sunt à Patribus præscripta & definita cogiteris: quia sicut est caput Ecclesiæ Christus, (Christi autem vicarii sacerdotes, sic & in eligendis his curam oportet esse perspicuam. Irreprehensibiles enim esse conuenit, quos præesse necesse est corrigendis: nec quicquā illi deesse personæ, penes quam est religionis summa substantia disciplinæ. Æstimet quis precium Dominici gregis, vt sciat, quod meritum constituendi deceat esse pastoris. Hoc ita fiet, si non sacerdotii gradus, saltu quodam passim laicis transferantur. Longa debet vitam *1.Timo.3.*
D suam probatione monstrare, cui gubernacula committuntur Ecclesiæ. Non negamus esse in laicis Deo placitos mores, sed milites suos probatos sibi quærunt instituta fidelia. Discere prius quisque debet, antequam doceat; & exemplum religiosæ conuersationis de se potius aliis præstare, quam sumere. Emendatiorem esse conuenit populo, quem necesse est orare pro populo. Longa obseruatione religiosus cultus tradatur, vt luceat, & clericalibus obsequiis erudiendus inseruiat, vt ad venerandi gradus summa perductus,
E qui sit fructus humilitatis, ostendat. Nec leue nec vacuum fuit, quod nec apud veteres quidē, nisi Leuitici generis viri, ad sancta admittebantur altaria, ne pessime, meritis contemptis, aut pretio, aut præsumptione ad sacros cultus impar accederet. Tunc migrabant per illam prærogatiuam familiarum, ad instituta cultorum: nunc est doctrina pro genere. Quod illis fuit nasci, hoc nobis imbui. Illos tabernaculo dabat natura, nos altaribus parturi disciplina. Nec tantum de laicis consecrari inhibemus, sed nec de pœnitentibus quisquā quidē ad huiusmodi gra-
F dū profanus temerator adspiret. Satis illi postulanti sit venia. Qua conscientia absoluat reum, qui se peccata sua, populo sit teste confessum? Quis enim, quem paulo ante vidit iacentē, veneretur Antistitē? Præferens miserandi criminis labem, non habet lucidam sacerdotii dignitatem.

Hoc quoque ad præmissa adiungimus, ne benedictionem, quæ diuina esse creditur per impositionem manus, quis pretio comparet: quoniā ante oculos esse conuenit, quod Simon Spiritum S. volens redemptione mercari, Apostoli *Cap.11. Act.8.*
fuerit

fuerit deteſtatione percuſſus. Tunc deinde quis A
non vile putet eſſe, quod venditur? Iſtam ſacerdotibus ordinandis reuerentiam ſeruet electio, vt in graui murmure populorum, diuinum credatur eſſe iudicium. Ibi enim Deus, vbi ſimplex ſine prauitate conſenſus. Verum nec hanc quidem partem ſolicitudinis & admonitionis omittimus, ne vel ille ſe à culpa æſtimet alienum, qui, & ſi ipſe quidem à redemptione liber, initiauerit benedictione myſtica ſacerdotem, & tamen ad alterius redempti voluntatem, vel ſponte in hoc vel neceſſitate conſenſerit. Quid prodeſt illi ſuo errore non pollui, qui conſenſum præſtat B
erranti? Proculdubio contra mandata committit & qui habet peccatum proprium, & qui peccatum ſequitur alienum. Incaſſum animus reſiſtit cupiditati, ſi non reſiſtit & timori. Aduerſus hæc facilius, Deo adiuuante, prouidebitur, ſi circa Metropolitanos priuilegia à ſanctis Patribus cõſtituta, permaneant, ſi Metropolitani circa parochias ſuas ordinem ſuum ea, qua decet, veneratione cuſtodiant, vt nec electio præſulis empta detur pretiis, & nec obſequentis ſit quæſita operibus: ſed ita fixa habeantur in cordibus, quemadmodum releguntur in Scripturis. Si nulla ſint in templis emptionum ſemina, nulla erunt fomenta diſcordiæ: ſed regnante charitate, ſub illa, C
quam nobis promiſit Deus & retribuit, pace viuatur.

Cap. III. Ob hoc Patres, prouidentia, qua Spiritus ſanctus cultores ſuos compungere dignatus eſt, incitati, bis in anno per parochias ſingulas concilia haberi debere docuerunt, vt in vnum iuxta ſalubris inſtitutionis dogmata congregati, pro Eccleſiaſticis cauſis tractandis libere conuenirent, vt ſi iuxta votum vniuerſa conſiſtunt, Deũ iunctis vocibus, qui præſtat deſiderata, collaudant. Difficile eſt enim, vt cuiuſquam cor prauis D
ſic cognationibus induretur, vt à ſe patiatur culpanda fieri, cum nouerit ſe iudicium ſubiturum eſſe Concilii. Præcinctos ad hanc viam ſemper lumbos habeant, ſcientes rationem actuum ſuorum eſſe reddendam. Suſpendantur ab illicitis per formidinem, & qui nequiuerint per pudorem. De conueniendo bis in anno, notum eſt, Canones ſanctos conſtituiſſe: & præfinitum quidem, ſi poſſibile eſt, inuiolabiliter conuenit cuſtodiri. Sed ſi aut temporum neceſſitates, aut emergentes cauſæ hoc non patiuntur impleri, ſemel ſaltem (quamuis non licuerit) ſine vlla ex- E
cuſatione præcipimus conuenire. Hæc, fratres chariſſimi, & alia, quæ patrum regulis continẽtur, in labiis & in cordibus noſtris indiuiſa retractatione meditemur, & ſicut ſcriptum eſt narremus ea filiis noſtris, vt ea meditentur in cordibus ſuis ſedentes in domo, ambulantes in itinere, dormientes atque ſurgentes: quia beatus in Domino, qui in lege eius meditabitur die ac nocte.
Hoc & magiſter gentium, diſcipulum ſuum ſecutus inſtituit, admonens: Hæc meditare, in his (Pſal. 1. Deut. 6. Pſal. 1. 1. Tim. 4.)
eſto. & ſubiiciens plenitudinem, Attende tibi & F
doctrinæ, inquit: quia ſi fidelibus ſine intermiſſione incumbimus inſtitutis, ſeparamur à vitiis, dum impenſa cura diuino operi, humano locum non relinquit errori. Data 4. Nonas Aprilis, Agapito viro clariſſimo Cos. (Anno Dom. 517.)

EPISTOLA XXVI. B. HORmiſdæ Papæ, ad Saluſtium.

(Tom. 1. Epiſt. Decr. 61.)

Saluſtius Apoſtolicæ Sedis vicarius conſtituitur, per Bæticam & Luſitaniam.

(In Suriana & Nicolin. Tom. edit.)

CHariſſimo fratri Saluſtio, Hormiſda. Suſcipientes plena fraternitatis tuæ vorina gratulatione colloquia, quæ nos geminæ ſalutis tuæ lætificauerunt indicio, (ſiquidem retulerunt te (Pag. 579)
corporali cum ſpiritualibus officiis incolumitate ſubnixum) congruum eſſe perſpeximus, hanc ipſam quam mente gerimus, verbis expedire lætitiam. Ediſti enim boni documenta Pontificis, dum & prædicanda facis, & ea ſuadere non differs. Prærogatiuam de noſtri ſumpſimus electione iudicii, quando id te ſponte amplecti didicimus, quod ceteris imperamus. Oramus ſiquidẽ diuinam clementiam cunctos agnoſcere, & hæc ad ſtudia Eccleſiaſticæ pacis inſtrumenta tranſmiſimus. Tu vota noſtra & fideli intelligentia percepiſti, & officii protinus deuotione compleſti, cunctis fratribus innoteſcens, quæ per cœleſtem gratiam cunctis profutura cognoueras. Suffragantibus igitur tibi tot meritis piæ ſolicitudinis & laboris, certe iam delectat iniungere, quæ ad noſtri curam conſtat officii, pertinere, vt prouincias tanta longinquitate disiunctis, & noſtram poſſis exhibere perſonam, & patrum regulis adhibere cuſtodiam. Vices itaque noſtras per Bæticam Luſitaniamque prouincias, ſaluis priuilegiis, quæ Metropolitanis Epiſcopis decreuit antiquitas, præſenti tibi auctoritate committimus, augentes tuam huius participatione miniſterii dignitatem, releuantes noſtras eiſdem remedio diſpenſationis excubias. Et licet de ſingulis non indigeas edoceri, quem iam probauimus cautius vniuerſa ſeruare; gratius tamen eſſe ſolet, ſi iterum trames oſtendatur, & laboris iniunctio ſuperius formata monſtretur. Paternas igitur regulas, & decreta à ſanctis definita Conciliis, omnibus ſeruanda mandamus. In his vigilantiam tuam, in his curam fraternæ monitu exhortationis extendimus. His ea, quæ dignum eſt reuerentia, cuſtoditis, nullum relinquit culpæ locum, nec ſanctæ obſeruationis obſtaculum. Ibi fas nefaſque præſcriptum eſt, ibi prohibitum, ad quod nullus audeat adſpirare: ibi conceſſum, quid debeat mens Deo placitura præſumere. Quoties vniuerſalis poſcit religionis cauſa, ad Concilium te cuncti fratres euocante conueniant; & ſi quos eorum ſpecialis negotii pulſat contentio, iurgia inter eos oborta compeſce, diſcuſſa ſacris legibus determinando certamina. Quicquid autem illis pro fide & veteribus conſtitutis vel prouida diſpoſitione præcipies, vel perſonæ noſtræ auctoritate formabis, totum ad ſcientiam noſtram inſtructæ relationis atteſtatione perueniat, vt noſter animus officii charitate dati, & tuus ſecuritate perfruatur accepti. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime.

EPISTOLA IVSTINI IMPERATORIS ad Hormisdam, qua se Imperatorem electum esse significat.

IVstinus Augustus, Hormisdæ Papæ. Dei beneficia, licet multis, maxime tamen summis Pontificibus conuenit indicari, proinde Sanctitati vestræ per has sacras declaramus epistolas, quod primum quidem inseparabilis Trinitatis fauore, deinde amplissimorum procerum sacri nostri palatii & sanctissimi Senatus, necnon electione fortissimi exercitus ad imperium, nos licet nolentes, ac recusantes electos fuisse, atque firmatos. Precamur proinde, vt sanctis orationibus vestris diuinæ potentiæ supplicetis; quatenus initia nostri roborentur imperii. Hoc enim & nos sperare, & vos decet implere. Dat. Kalend. August. Constantinopoli, Magno V.C. Cons.

Tom. 1. epist. Decr. ## EPISTOLA XXVII. B. HORMISdæ Papæ ad Iustinum.

Ille imperante sperat fore, vt Ecclesia pax restituatur

Ex V. C. Vat. *HOrmisda Iustino Augusto.* Venerabilis regni vestri primitiis, fili gloriosissime, loco muneris gratulationem suam Catholica transmittit Ecclesia, per quas se post tantam discordiæ fatigationem requiem pacis inuenire confidit. Nec est dubium ideo ad rerum summam cœlesti vos prouidentia peruenisse, vt vestris temporibus impacta religioni in orientis partibus aboleatur iniuria. Debitas beato Petro Apostolo imperii vestri primitias reddidistis, quas hac ratione deuote suscepimus: quia Ecclesiarum per vos proxime futuram credimus sine dubitatione concordiam. Deus qui pietatis vestræ sensibus alloquendi nos vota concessit: ipse circa syncerum religionis suæ cultum præstabit, sicut optamus, affectum. Significastis nolentibus, & recusantibus vobis imperii pondus impositum, qua ratione electos suos cœlesti constat esse iudicio, secũdum Apostolum dicentem. Non est potestas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinata sunt. Superest vt à Deo electi, sicut & credimus Ecclesiæ, quam laborare cernitis manus vestræ solatia porrigatis. Rom. 13. Cessent qui paci eius obsistunt: quiescant qui in forma pastorum conantur gregem Christi dispergere. Istorum correctio vires vestri firmat imperii: quia vbi Deus recte colitur, aduersitas non habebit effectum. Hanc gratulationis paginam per Alexandrum V. C. non omisimus destinare, sperantes cum Dei nostri adiutorio per Gratum V. C. filium nostrum de singulis, quæ ad vnitatem Ecclesiæ pertinent, nos clementiæ vestræ præbituros esse responsum. Anno Dom. 518.

NOTÆ.

Imperator Papæ suæ electionem insinuat. Debitas B. Petro, &c.] *Postquam præcedente Epistola, Iustinus Imperator antiquum morem orthodoxorum Imperatorum imitatus, de sui electione ad Romanum Pontificem, quem vt parentem venerabatur, literas dedisset, ea intentione, vt aperte profiteretur nulla fortiore potentia, quam communione cũ totius Ecclesiæ primario antistite, populorum fidelium voluntatem conciliari posse; respondit illi Hormisda Pontifex, præstitum esse id ad quod omnes Orthodoxi Imperat. iure sunt obligati. Vnde vides antiquitus obseruatum fuisse, vt de electo Imperatore. Romanus Pontifex certior reddatur, electique consecratio & confirmatio petatur.* Cur ad se

EPISTOLA IVSTINI ad Hormisdam.

Ad petitionem Concilij Constantinopolitani, Iustinus per Gratum Comitem petit, vt Pontifex ad pacem Orientali Ecclesiæ reconciliandam, & ad lapsos recipiendos legatos Constantinopolim mittere dignetur.

IVstinus Augustus, Hormisdæ Papæ. Ioannes vir beatissimus, huius regiæ vrbis Antistes, & ceteri viri religiosi Episcopi de diuersis locis & ciuitatibus hic reperti, nostram serenitatem docuerunt pro concordia veram, & orthodoxam fidẽ colentium, proque vnitate venerabilium eius Ecclesiarum literas tuæ Sanctitati offerendas cõfecisse, ac magnopere postularunt, nostras etiam epistolares paginas super hoc ad eam emanare. Quorum petitiones, vtpote semper vnitatis amatores constituti, libenter amplexi, hos diuinos apices ad tuam beatitudinem censuimus prorogandos. Quibus scriptis desideriis supradictorum Reuerendissimorum Antistitum subuenire, proque nobis & republica, cuius gubernatio nostræ pietati cœlitus credita est, supernã maiestatem suis orationibus placare dignetur. Vt autem tuæ Sanctitati pacis, & vnitatis, atq; concordiæ iura plenius pateant, quosdam religiosissimos sacerdotes pacem amplectentes, & desiderantes, ad sacratissimum nostrum peruenire disponant comitatum. Ob hanc enim causam Gratum V. C. sacri nostri consistorii comitem, & magistrum scrinii memoriæ direximus, cuius præclaram opinionem multis antea notã habemus temporibus. Dat. VII. Idus Septemb. Constant. Magno V. C. Cons. Ex V. C. Vat.

EPISTOLA XXVIII. B. HORmisdæ Papæ, ad Iustinum Augustum responsoria.
Pag. 580 Tom. 1. epist. Decr.

Commendat eius de concilianda pace solicitudinem, & cœptis monet insistendum, nomenque Acacij abolendum esse.

HOrmisda Iustino Augusto. Sumptam de imperii vestri ortu lętitiam, quamuis apud nos pollentem merito, præcedenti quoque geminastis alloquio, reciproca deuotione testari iam tunc sequuturam præuidimus, quæ nunc de Ecclesiasticæ vnitatis affectu, cœlesti gratiæ inspiratione signastis. Habes ergo, clementissime Imperator, præsentem de tali voto iam gloriam, sed expectatur de perfectione perpetua. Hæc sunt validissima imperii vestri fundamenta, quæ in ipso nascentis regni principio diuinam vniuersis præferunt sancta dispositione culturam. Tenete itaque hanc piæ solicitudinis curam, & pro Catholicorum pace, sicut cœpistis, insistite: quia Deus noster, qui vobis hunc tribuit animum, elegit etiam per quos præstet effectum. Ex V. C. Vat.

A Nam & Episcoporum vota, precesque vobis effusas gratanter amplectimur, quæ tamen loci sui consideratione commoniti, ea desiderant, quæ dudum vt sequi vellent Sedis Apostolicæ exhortatio crebra non defuit. Et quoniam clementiam vestram id cupere, illos etiam hæc dicimus postulare. Quæ res hactenus Ecclesiarum pacé sub contentiosa obstinatione diuiserint, nec pietatis vestræ, nec illorum refugit, velut latéti causa notitiam. Quid igitur facere debeant, & litteris nostris, & libelli quem direximus serie continetur. Hæc si Deo nostro, & clementia vestra adiuuante suscipiunt, & sequuntur, poterit ad eam, quam maximo desideramus ardore peruenire concordiam. Filius præterea noster Vestræ Sanctitati Gratus sacri consistorii Comes & Magister scrinii memoriæ ostendit in se vestrum allegationis Anno Dom. 518. suæ maturitate iudicium, cuius mora sensibus vestris eo referente, melius asseretur.

EXEMPLVM RELATIONIS Ioannis Episcopi Constantinopolitani, per Gratum missæ.

Vt Communionem Rom. Eccles. impetret, mittit libellum, quo fidem Catholicam profitetur, & ipsius Pontificis à se nomen in diptychis descriptum esse: legatos per quos pax constituatur, destinandos.

Domino meo, & per omnia Dei amatori sanctissimo fratri, & comministro Hormisda, Ioannes in Domino Salutem.

Saluto vestrã sanctitatem, charissime in Christo frater, & salutans prædico: quoniam recta fides salua est, & charitas fraternitatis firmata est. Hoc Deus solus potens per studium Christianorum, & piissimorum Imperatorum fieri voluit. Scribere igitur Apostolice, & rescripta suscipere fraterne Dei amore dignemini. Ego enim inquisibili ratione doctrinam Sanctorum Apostolorũ, secundum traditionem sanctorum Patrum tenens, similiter honorem consubstantiali, & per omnia sanctæ Trinitati offero, sicut in Nicæa trecentorum decem & octo cœtus promulgauit, & in Constantinopoli CL. conuentus firmauit, & in Ephesina CC. firmauit, & in Chalcedone, conuentus DCXXX. firmauit. Hanc ergo fidem vsque ad vltimum anhelitum per gratias custodiens, spiritualibus amplectimur, tam vestram Sanctitatem quam & orthodoxas Ecclesias animo amplector, vna tecum in veritate sentiẽs, & vna tecum sperans in illo die per hanc fidem saluari bona voluntate Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Consubstantiali enim Trinitati omnis gloria debetur nunc, & in sæcula sæculorum. Omnem in Christo fraternitatem, quæ cum vestra est Sanctitate, ego & qui mecum, plurimũ in Domino salutamus: tantum ad satisfaciendũ scripsimus, vt & venerabile nomen sanctæ recordationis Leonis, quondam Vrbis Romæ Archiepiscopi in sacris diptychis tempore consecrationis propter concordiam affigeretur, & vestrum benedictum nomen similiter in diptychis prædicetur. vt de omnibus autem satisfiat vestræ Sanctitati, quoniam pacem vestram amplectimur, & de vnitate sanctarum Dei Ecclesiarum curamus, rogamus vos pacificos viros destinare, & vestræ dignos Apostolicæ Sedis, qui debeant satisfacere, & satisfactionem nostram suscipere, vt & in hac parte Christus Deus noster glorificetur, qui per vos pacem hanc mundo seruauit. Accepta 13. Kalend. Ianuar. P.C. Agapiti. Anno Dom. 518.

B

EPISTOLA XXIX. B. HORmisdæ Papæ, ad Ioannem Constant. Episcopum responsoria.

Commendat Ioannem Episcopum & gaudet Concilium Chalcedonense & diui Leonis Epistolas ab eo complexas: ad Ecclesiæ communionem admittendum pollicetur, si nomen Acacij è Diptychis sacris expunxerit. Tom. 1. epist. Decr. 20.

C *Hormisda, Ioanni Episcopo Constantinopolitano.* Ex V.C. Vat.

Spirituale gaudium directis charitas tua significauit affatibus, dicendo vt Catholicæ religionis disciplina ordinem suum vestris pastoribus, Deo nostro iuuante, receperint. Hæc esse beneficia misericordiæ supernæ quis dubitet? hæc quis dubitet? hæc venerabilis principis trophæis adiungi, quis ambigat? quia maior ei de hac pace quam de quibuslibet prælijs, triumphus acquiritur. Istius laboris gloria nescit occasum: quia vbi Deus recte colitur, numquam aduersariorum crescit iniquitas. Dilectionis tuæ confessionem gratanter accepimus, per quam sanctæ Synodi comprobantur, inter quas instaurationa constitutorum omnium Chalcedonense concilium prædicastis, & Catholicorum numero adiungi desiderans sancti Papæ Leonis in diptychis D nomen asseueras scriptum. Ista laudanda sunt, si perfectionis subsequatur effectus; quia recipere Chalcedonense concilium, & sequi sancti Leonis Epistolas; & adhuc nomen Acacii defendere, hoc est inter se discrepantia vindicare. Quis Dioscorum, & Eutychen condemnans, innocentem ostendere possit Acacium? quis Timotheum, & Petrum Alexandrinum, & alium Petrum Antiochenum, & sequaces eorum declinans, sicut diximus, non abominetur Acacium, qui eorum communionem sequutus est?

De charitate siquidem tua meliora Dei omnipotentis expectamus auxilio, habentes optimæ E promissionis spem, sicut ad nos quæ direxisti, tua tecum in veritate sentiens, & ipsa defendens, sperans in illo iudicio per ipsa te posse saluari. Post hæc quid restat, nisi vt Sedis Apostolicæ, cuius fidem te dicis amplecti, sequaris etiam sine trepidatione iudicia? Igitur partibus orientalibus ostende per te, quod sequantur exemplum, vt omnium laus, qui correcti fuerint, tuis laboribus applicetur. Ego cum magna denunties, & fidem B. Apostoli Petri te amplecti significes, recte credẽs F in ea salutem nostram posse subsistere, libellum, cuius continentia subter annexa est, à charitate tua subscriptum ad nos dirige, vt sine consciẽtiæ formidine vnam communionem, sicut oramus, habere possimus. Pro persona quoque filii nostri Grati Viri Clarissimi Deo nostro gratias sine cessatione persoluimus, cuius fides & recta credulitas nostrũm circa se excitauit affectum. Dignus re vera qui tantæ curam susciperet actionis, & Maximi principis ad nos mandata perferret.

Pag. 581. ## EPISTOLA IVSTINIANI AD Hormisdam missa per eundem Gratum Imp. legatum, qua pro pace & vnitate orientalis Ecclesiæ

Pontificem rogat, vt si minus se Constantinopolim velit conferre, legatos mittat.

Fol. C. Vat. IVstinianus Comes, Hormisdæ Papæ. Desiderabile tempus, quod summis votis optauimus, diuina clementia dolores generis humani respiciés, largiri dignata est: quo omnes Catholici & Deo perfecti fideles maiestati eius se valeant commendare. Idcirco has ad Apostolatum vestrum libera licentia iam mihi beneficio cœlesti indulta direxi. Dominus etenim noster inuictissimus Imperator orthodoxam religionem semper amplectens ardentissima fide, cupiensque sacrosanctas Ecclesias ad concordiam reuocare: mox, vt adeptus est, cœlesti iudicio infulas principales sacerdotibus hic positis denuntiauit vt pro regulis Apostolicis vnirentur Ecclesiæ, & magna quidem pars fidei est composita Deo auctore. De nomine tantummodo Acacii vestræ beatitudini conuenit ordiri consensum. Quam ob causam Dominus noster serenissimus Princeps Gratum, virum sublimem, vnanimem mihi amicum, cum paginis Augustis ad Sanctitatem tuam transmisit, vt modis omnibus dignetur Constantinopolim ad reliqua concordiæ componenda venire: sed absque quadam dilatione vestrum expectamus aduentum, quem si qua tarditas, quod fieri non debet, forsitan retinuerit; interim vel sacerdotes idoneos destinare festinet, quia totus mũdus partium nostrarum conuersus ad vnitatem moras non patitur. Accelerate ergo, Domine sanctissime, ne vobis absentibus, quæ debent præsentibus ordinari. Scimus etenim literas vestræ beatitudinis, & antecessorum vestrorum ad orientem directas, quid super hac eadem causa contineant. Vt autem nihil prætermittatur, propter causam sæpius memoratam ad inuictissimũ Regem, religionis quoque negotium filio vestro viro sublimi Grato est iniunctum, fauente Domino nostro Iesu Christo. Anno Dom. 518.

EPISTOLA XXX B. HORmisdæ ad Cæsarium Arelatensem Episcopum sedis Apostolicæ in Galliis vicarium.

Significat Episcopos Dardaniæ & Illyrici ad Catholicæ Ecclesiæ communionem, à qua metu Anastasii desciuerant, rediisse.

DIlectissimo fratri Cæsario, vel his qui sub dilectionis tua ordinatione consistunt, Hormisda.

Iustum est, vt qui Catholica communione lætamini, nobiscum de Ecclesiæ, si qua prouenit, concordia gaudeatis: vt quemadmodum vnus nobis consensus est fidei, ita sit indiuidua gratulatio prosperorum. Nostis qualiter detestabilis Eutychiana hæresis per Orientales serpat Ecclesias. & quoties præfatæ superstitionis virus Synodus generalis extinxerit, vel quoties eius se-

A quaces salubria monita Apostolicæ Sedis spreuerint, & quasi erubescentes manus dare veritati, aut Apostolicæ Sedis prædicationibus obedire, in hac tanta * obstinatione perstiterunt. Elatio *tamen* enim semper affert saluti periculum, per quam ipsius inuentor diabolus angelica potestate priuatus est. Pro his nobiscum sæpissime fraternitas vestra condoluit, Apostolicæ non immemor lectionis, qua monstratur. Si patitur vnum membrum, compatiuntur omnia membra. Sed Dominus, qui vult omnes homines saluos fieri, & ad *1. Cor. 12.* cognitionem veritatis venire, nunc multorũ sensus illuminans, eis desiderium Apostolicæ cõmu-

B nionis infudit, vt quod dudum intentione * prædicabant, hoc nunc correctionis professione cõdemnent. *1. Tim. 2.* *contentiosa* Quorum reditum ideo absq; suspicionis morsu recipimus, quia dum peccatum sine aliquo excusationis velamine confitentur, manifestum desiderium correctionis ostendunt. Ergo Episcopi tam Dardani quam Illyrici penè omnes ne sint errore condemnandi præterito, petentes B. Petri Apostolorum principis communionem, & scriptis & legationibus destinatis, se Apostolicæ sedis regulis obedire confirmant. Pro quibus

C quantum nos oporteat gratulari, soli quorum fides seruet intelligunt.

Sciendum vobis est igitur, anathematizari nũc ab ipsis quoque Nestorium, qui diuidit incarnationem Domini nostri Iesu Christi, & per hoc duos Filios conatur asserere. Eutyches carnis negans veritatem, & duas naturas in vna persona non prædicans, vt Manichæam phantasiam Ecclesiis Christi (quemadmodum putauit) inferet, similitudine damnatur. His adiungitur Dioscorus Alexandrinus, qui malitiæ præfatæ cõsentiens, in sancto Chalcedonensi Concilio particeps damnationis effectus est; & malorum semi-

D num æquales fructus inueniens, in eam cecidit foueam, quam fidelibus parabat. Facti sunt istorum successores Timotheus Ælurus, & Petrus, quorum sibi vbique consensit iniquitas: & mentientes, magistros in nullo deserunt, sed in omnibus prauitatibus antecedunt. Hi approbati sũt generalis materia læsionis, quorum & manus sacerdotalis sanguinis maculauit effusio, & vitam innocentium peremit interitus: habent per vniuersum mundum à Catholicis infixa æternæ dãnationis stigmata. quos Orthodoxi non solum fecerunt communionis expertes, verum etiã eos

E Christianorum spoliauere vocabulo.

Petrum Antiochenum cum suis (sicuti ab his, de quibus loquimur, factum est) præfatis adiungite De quibus, ne sermonum prolixitas nasceretur, hoc tantum dixisse suffi iat. Petrũ & eius socios in nullo ab eorum qui damnati sunt dogmate discrepare. Quos Acacius aliquando condemnans, in laudes suas omnium Christianorũ conuerterat, & eos impugnans qui Eutychianã hæresim vindicabant fidem colentib. gratissimus apparuerat Sed huic solitis insidiator fraudibus,

F quod fraudabatur, inuidit: nam postea hos suos complices habere desiderans, & in Catholicos arma cõuertens, cum ipsis inuenit sortem, quos optauit habere participes. Longum est epistolæ breuitate per vniuersa discurrere. Vnde ex totius summa negotii partem aliquam pro instructione direximus: iudicantes, quod tanta res vestram non possit latere notitiam; præcipue cum hoc prædecessorum nostrorum litteris, vestris fuerit regionibus nunciatum. Quod & nos pro his quæ nuper acciderunt, fraternitatem vestram curauimus instruendam, ne alicubi per ignorantiam

Fidelium locum inuenire possit subreptio prædi- A ctorum; sed qui nituntur talia vindicare, sacræ consortio communionis arcendi, euidentius innotescant.

Matth. 10. Igitur vbi interest fidei, quicquid ad gratiam huius pertinet sæculi, respuatur, cum nec naturalis affectio rebus debeat cœlestibus anteponi: vt illud præceptum Domini compleatur: Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. De cæteris quæ in religionis causa confidentes diuinis beneficiis præsenti tempore iterum de Orientis partibus speramus, & legatos B direximus, Domino Iesu Christo supplicate, vt ipse, qui pro pietate sua prosperum donauit initium, similem concedere dignetur effectum. Vrbanum sedis Apostolicæ Defensorem etiam huic aptum negotio ad charitatem tuam direximus, per quem de vniuersarum effectu causarum responso congruo cupimus, quæ sunt votiua cognoscere. Dominus vos incolumes custodiat, fratres charissimi. Dat. 4 Id. Septemb. Florent. Cons.

Tom. 1 epist. Decr. EPISTOLA XXXI. B. HORMISDÆ Papæ, ad Iustinianum Comitem responsoria. C

Ad pacem assequendam, Acacium damnandum; legatos mitti significat.

Bar. V. C. Vat. HOrmisda Episcopus, Iustiniano Augusto. Literarum vestrarum serie religionis ope pollen-

Pag. 582. te deuotionis, optatissima gratulatione suscepta gratias diuinitati retulimus, quia dedistis indicium facile à vobis fieri quod potuissemus hortari. Hinc est quod quia sponte laudabilia cupitis, digne ad principatus apicem, generis vestri D stemmata peruenerunt. Quapropter insistite, & religiosæ viuacitatis animis imminere, vt quemadmodum pro bonæ voluntatis initio genus vestrum meruit culmen imperii, in æterna vobis de perfectione gloria sit triumphi. Videte quo desiderio pacis gaudia ludificatus, diu mundus exhortet. Respicite generalitatis animos, vestri præsumptione beneficii, certa spe quietis attolli; non est quod se dubietas inserat, non est quod aliquid ambiguitatis accedat, cum testamini, quod & nos quidem bene nouimus, accedere ad Ecclesiarum concordiam religionis principis vota. Quapropter tantæ magnanimitatis gratias a- E gentes, quanta possumus petitione, deprecamur, vt Acacii nomen cum sequacibus suis, quod plene vnitatis Ecclesiarum impedit gaudium damnationis, ordine sit remotum. Nos enim conuenientes causæ qualitati direximus Legatos, quibus præsentibus, initium quod dedisti gaudii, possit, secundum quæ mandatis continentur, impleri.

NOTÆ.

Anno Dom. 519. Epistola.] *Hanc Epistolam cum nonem sequentibus, de pace & vnitate Orientalis Ecclesiæ scripsit Hormisda Pontifex anno Domini 519. Curauit eas deferri per legationem Sedis Apostolicæ, qua Germanus & Ioannes Episcopi; Blandus presbyter: Felix & Dioscorus Diaconi fungebantur, quique sequentem Indiculum rerum agendarum à Pontifice acceperunt.*

INDICVLVS QVEM ACCEPERunt legati Apostolicæ Sedis qui supra.

Legatos instruit.

CVm Deo propitio patres Orientales fueritis ingressi, si qui Episcopi vobis occurrerint, & libellum, cuius continentiam percepistis, à se subscriptum offerre voluerint; suscipite: eisque præbete sanctæ communionis consortium. Si verò occurrentes ipsi eo, quo superius diximus ordine, profiteri noluerint, à vobis equidem sub sacerdotali affectione tractentur. Sed neque vobis sit cum his mensa communis, neque ab his vel victualia præsumatis accipere, nisi tantum subuectionem, si causa poposcerit, & hospitalitatem, ne credant se omnino fastidiose despectos. Cùm autem Constantinopolim, Deo adiuuante veneritis, in eam secedite, quam Imperator præbuerit mansionem, & nullum ad salutationem vestram prius permittatis accedere, exceptis his, quos ipse miserit Imperator, aut quos nostræ communionis esse cognoscitis, donec ipsum principem videatis, cui præsentati, salutantes, literas nostras offerre, suggerentes magnum nos de eius Imperio gaudium percepisse, & nimium gratulari, quod eum Deus omnipotens, ad hoc iuxta eius sacras literas, vt secundum ea, quæ sunt Apostolicæ Sedis constituta præsulibus, Deo auctore, & regno eius adnitente, Ecclesiarum & pax & vnitas his temporibus desiderata proueniat. Qui si vos hortatus fuerit, vt Constantinopolitanum videatis Episcopum, intimate vos præfinita habere, quæ etiam ab eis sæpe sint cognita, quæ ab vniuersis Episcopis Catholicam cómunionem amplectentibus professio debeat celebrari. Hæc si Episcopus Constantinopolitanus implere paratus est, ei gratanter occurrimus: si verò Sedis Apostolicæ adhortationem sequi contemnit, quid necesse est, vt ad occasionem contentionis salutatio nostra proficiat, quibus non est disputationis, aut certaminis causa in mandatis? Si verò Imperator sibi aperiri voluerit, quid sit, quod ab Episcopo fieri postuletis; formam libelli, quam portatis, ostendite; quod si de anathemate Acacii consentiens, successores eius dixerit recitandos; ob hoc, quod propter defensionem Chalcedonensis Synodi, aliqui eorum fuerint exilio deportati, insinuabitis nihil vos de libelli posse forma decerpere, in qua sequaces damnatorum pariter cõtinentur. Sed si eos ab hac non poteritis intentione deflectere; saltem hoc acquiescite, vt anathematizato specialiter per libellum, quem vobis dedimus, Acacio, de prædecessorum eius nominibus taceatur, abrasis eorum de diptychorũ inscriptione vocabulis. Quo facto Episcopũ Constantinopolitanum in vestrã communionem accipite. Libellum verò vel Episcopi Constantinopolitani vel aliorum, quos vos suscipere Deo volente, contigerit: primò agite vt præsente populo recitetur. Quod si hoc fieri non poterit, saltim in secretario, præsentibus clericis, & Archimandritis relegatur. Hæc omnia si Deo fuerint volente cõpleta, Imperatorem rogate, vt destinatis sacris, per Metropolitanos Episcopos, adiunctus ipsius Episcopi literis innotescat, Episcopũ Constantinopolitanum suo quoque consensu,

celebrata professione, quam Sedes Apostolica destinauit, in vnitatem communionis fuisse susceptum. Quibus literis etiam ipsos hortetur, similia profiteri: quòd si in hac parte Imperator aliquid difficultatis attulerit, Episcopus Constantinopolitanus directis præceptionibus Episcopis suis parœcialibus, vel ceteris Metropolitanis, eis præsentibus, qui à vobis pariter directi fuerint, quid ipse fecerit, innotescat: quod ab eo modis omnibus vos oportet exigere, vt facti huius testimonio peragrante, etiam vniuersos, vel qui longe sunt positi, latere non possit.

Tom. 1. epist. decr. 26.

EPISTOLA XXXII. B. HORmisdæ Papæ, ad Iustinum Augustum.

Ab ÿs, qui admissis Chalcedonensis Concilÿ decretis, Acacium damnare recusabant, cauendum, legatosque ob pacem & vnionem Orientalis Ecclesiæ missos, commendat.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda Iustino Augusto. In tantum pro gratia diuinitatis gloriæ vestræ famam constat extensam, & ita vos suffragante vitæ merito laudabiliter mundo contigit innotescere, probatissimorum hominum opinione vulgante, vt super vos potius credatur delatum culmen Imperii, quàm per Imperium vos aliquis dicat agnosci. Certum est quidem huiusmodi prouectione vestra pristino splendori accessisse decoris cumulũ: sed tenuistis olim moribus principatum, si cum vos per ora gentium impatiens secreti magnitudo defuerit, ad nos quoque, sicut mysticè leguntur scripturæ, testimoniis suauitatis vestræ odor aduenit: & certè cum latè prudentium hominum sententia religiosæ vitæ vestræ fuerint instituta dispersa, habere non potuimus incognitum quicquid de vobis fuerat mundi attestatione vulgatum: quia sicut mediocri laude digna in immensum sibi nequeunt vindicare præconia; ita sine fine prædicandum rapitur in populum quicquid bono fuerit admirationis ornatu. Vindicat enim sibi quantitatis suæ iure magnitudo famæ testimonia, quia nesciunt latere miranda. Hinc est quod principatus vobis adoreas publica iura commiserunt; ne quod meritorum insignia generalitatis facta sunt vota, nemo ita rerum arbiter iniquus excitabit, qui passim vos æstimet Arches inclytæ accepisse titulos, cum negari nequeat dignè vos meruisse imperii, quorum probitatem mundus agnouit: sed paruum est quamuis iudicio vniuersitatis suscipere loco præmii iura regnandi. Illud magis est admirabile, quòd ita vos hominum laudabilitate firmatos suscipiunt imperia, vt iudicia sint diuina. Non est dubium electos suos venerabili prædestinatione diuinitatis ad tantæ potestatis ornamenta, quos synceræ fidei documenta circumuolant. Verè vobis Prophetici spiritus conuenire verba dreximus, Priusquam te formarem in vtero, noui te: Ad hanc vos gloriam incomprehensibili supernæ maiestatis dispositione procurante, obsequium naturæ mundo protulit, sub custodia fidei transactæ vitæ probitas instituit, atque ad imperia clementia diuina peruexit: ob hoc scilicet, vt tandem aliquando diuisores Dominici corporis fidei vestræ exequutione compressis Ecclesiarum concordia diabolica impedimenta succederent, & vniuersitas de adunatione gauderet. Hoc religioni, hoc fidei, hoc serenitati vestræ specialiter cœlitus mandatur officium: quibus & posse omnia & perficere videmus indultum. Itaque sicut instituistis facere, nauate suscepti operis munus, quod superna vobis prouidentia videtis iniunctum. Et vere sic decuit, vt per principem pax debeat fieri, quam reuerentia diuinitatis exposcit. Date has assumpti de Deo nostro vestri oblationes imperii, vt per vos possit pacis fructus impleri, sine dubio quicquid tali facto animæ vestræ fuerit præstitum à vobis, mundo iudicatur impensum. Magnum, & inextimabile est venerabilis Imperator propter quod adsciti estis iudicio diuinitatis. Extenduntur ecce vota pacem desiderantium, diuturni temporis tractu mœret Ecclesiarum indiuisibilis, discissa communio, sine gemitu discrepat fraternitas, cum circa patrum dogmata varia sit voluntas. Accingite ergo lumbos viribus fidei: videte cui vos regi diuinitas velit obsequi, quantum sit, quod per vos procurat impleri. Ecclesiæ venerãdæ corpus, quod propria Christus noster passione fundauit, gloriæ vestræ adunare factis instituit. Non est quo magis circa vos gratia supernæ maiestatis eluceat, quam si Ecclesiæ corpus per vestrum reparetur officium sanguinis Dominici redemptione formatum. est quidem causæ huius vetustissima calamitas, sed pro immanitate sui recentissimus dolor, & tanto Christianis animis fortior gemitus, quanto temporibus est dilatus. Videndum vobis est in quantum quotidie antiqui hostis feruescat insania, cum olim causa sit decisa sine sententiæ, paci faciat tarditatem. Et cum Chalcedonensis synodus, & B. Papæ Leonis constituta placeant; quoad caritatem reuerti volumus, à certamine non desistas. Sequentur quæ dogmatibus prædictis ascripta sunt, & ab eorum sequacibus quos prædicta auctoritate damnatos intelligunt, non recedunt, tenent adhuc in complexibus nomen Acacii, quem vident iudicio Sedis Apostolicæ merito pœnam subisse damnati. Quis non intelligat simulate dici, sanctorũ patrum sequimur dogmata? Sed non diligimus facta, quæ à sancta synodo Chalcedonensi constituta sunt; & quæ B. Leonis epistola continet, fouemus, veneramur, amplectimur. Sed Acacii, qui damnatorum communionem sequutus est, impedimus vota: sed quid opus est de iudicatis rebus verba facere, cum nos hortari tantummodo deceat? Vt expressa superius simulatione submota, sub omni puritate pacem debeant, à quibus hæc dicuntur optare, apud vos mihi est omnis deprecationis causa Imperator egregie: vos his ac talibus religiosi operis resistite viua claritate, vobis imminet; vt qui Ecclesiasticæ concordiæ habuistis in priuata vita desiderium, sub principatu detis effectum. Non fuit quo magis gratiæ vestræ cumulus accederet, quã quod vobis diuinitus datum est, vt quod semper voluistis fieri, per vos ad terminum possit adduci. Nec breue specimen circa vos gratiæ diuinitatis effulsit, quibus datur posse fallere, quod sẽper optastis. Quapropter quoniam vobis tantæ causæ titulum videtis esse seruatũ, remouete quicquid ambiguum remansisse creditur, ad plenitudinem gaudiorum. Nos enim qua decuit affectione per Gratum V. C. cui pro moderatione sui congrue sensimus officium legationis iniunctum, literis vestri principatus acceptis, causæ magnitudini conuenientes, destinauimus viros Germanum, & Ioannem Episcopos, & Blandũ presbyterũ, nec-

Ierem. 1.

Pag. 583.

non & Felicem Diaconum, per quos, si quemadmodum præsumimus, serenitatis vestræ fauor arriserit, secundum quæ mandata sunt, Ecclesiarum adunatione generalitatis possint vota firmari.

Anno Domini 519.

NOTÆ.

Destinauimus viros Germanum.] *Hoc loco desideratur nomen Dioscori Diaconi, quod in Epistolis sequentibus expressum inuenitur licet non hoc ordine. Nam in ipsis post nomina Episcoporum legatorum, mox nominati reperiuntur ambo legati Diaconi, & nouissime Blandus presbyter. Sed huius Epistola auctoritate dici potest, errore librariorum accidisse, quod ibi series nominum sit inuersa, & Diaconi ante presbyterum positi reperiantur.*

B

Tom. 1. Epist. Decret. 41.

EPISTOLA XXXIII. B. HORmisdæ Papæ, ad Euphemiam Augustam.

Augustum ad pacem Ecclesiæ restituendam cohortandum.

C

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, *Euphemiæ Augustæ.* Ecclesiarum pax iam cœlesti ordinatione componitur, cum vos ad Imperium Deus elegit, apud quos esse integrum semper religionis suæ cognouit affectum. Nam sicut in priuata vita Deum semper recto dogmate coluistis, vt de religionis concordia cogitaretis: & multa quidem inter ipsa Imperii vestri primordia facta sunt, quæ spem nobis correctionis integræ pollicentur. Vnde quia in vobis amorem feruere fidei gratulamur, agentes Deo gratias quotidie pro vobis, beato Petro Apostolo, supplicamus, vt votis vestris apud Dominum suffragetur, & cursum bonæ voluntatis adimpleat. Nec dubium est, diuinis vos auxiliis adiuuari, quia tanto religionis studio mādatis cælestibus obeditis. Hinc est, quod quia sanctum coniugii vestri constat esse propositum, has fiducialiter ad vestram clementiam literas destinamus, vt per vos ad perficiendam Ecclesiæ pacem, mariti vestri pietas amplius incitetur: magnum opus arripuistis, magna vobis causa commissa est. Per vos enim populos Christus vult ad Ecclesiæ fœdera reuocare, quos per se voluit à morte redimere. Magna etiam vestro sexui parata est laudis occasio, si vobis instantibus Ecclesiæ suę Christus, quæ diuisa fuerant membra coniungat. Nec enim maior est gloria, quam humanæ salutis lignum serutata est, & sola crucem, quam omnis veneratur mundus inuenit. superabitis quinimmo illius merita, quia Ecclesiæ vnitas per illam suum inuenit signum, per vos est habitura remedium. Agat igitur iugalis vestri religiosa clementia, vt fratres & coepiscopi nostri sub eo libelli tenore, quem dudum misimus, fidem suam dignentur asserere, quatenus perfecta possit esse, quæ est inchoata correctio: quia irrita est qualibet in cultura Dei confessio, cui deest fidei plenitudo. Hoc enim, quod à reliquis fieri poscimus, à multis iam sacerdotibus constat effectum; & vnitas esse iusta in communione non poterit, si non fuerit in reuersione seruata.

Helena Constantini mater Christi crucem inuenit.

An. Domini 519.

NOTÆ.

Ad Euphemiam.] *Euphemia coniux Iustini Imperatoris, insignis pietate fœmina antea Lupicina nominata fuit. Quando vero Iustinus Imperator factus est, nomine Euphemiæ illustris Martyris, in cuius basilica Chalcedonense Concilium celebratum fuerat, coniugem suam pietatis ergo appellari voluit, antequam illam Augustæ titulo decoraret. Zonar. & Cedr. in Iustino.*

Imp Imperatrix nomen mutat.

A

EPISTOLA XXXIV. HORmisdæ Papæ, ad Ioannem Constantinopolitanum Episcopum.

Tom. 1. Epist. Decret. 61.

Acacium damnandum, & in legatorum manibus fidei professionem emittendam.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, *Ioanni Episcopo Constantinopolitano.* Reddimus quidem, frater, congruum litteris tuis sub Ecclesiastica libertate responsum, & quid in his gratulati fuerimus insertum, quid taciturnitate præteritum euidenter expressimus: ac licet cuncta sensibus tuis nunc crebra legatio, nunc vsu in Ecclesia diuturnæ conuersationis tuæ vetustas infuderit; iuuat tamen adhuc latius aperire nostrum repetita ratione consilium: quia tunc bene de fidei firmitate disseritur, quando simplicibus verbis conciliandæ pacis cupiditas explicatur. Desideria quippe tua, quibus te ad Ecclesiasticam testaris festinare concordiam, vt haberent partes illæ semper optauimus; nec sola votorum ambitione contenti, vsi etiā precibus sumus. vestro sunt hæc & mundi testimonio roborata, quæ loquimur: quia vt Catholicæ vnitatis reparatio fiat, auctoritatem nostram intemerata fidei integritate submittimus. Inclinet orationibus nostris aurem suam diuina miseratio, vt quod creditis postulandum, sequamini, & ametis oblatum; nobis vna causæ solicitudo, vna custodia est ita pacem cupere, vt sic religionis, sic venerabilium patrum constituta seruentur: quoniam quæ inter se consona credulitate non discrepant, æquum est, vt simili obseruatione subsistant. Sed cur diutius immoramur? scis ipse vnitatis causa quid exigat, scis ipse qua via ad beati Petri Apostoli debeas venire consortium, habes itineris tui ducem, quo te iam sequi asseris Chalcedone habitum pro religione conuentum: iam te quoque, quod idem amplecti testatus es, beati Leonis redeūtem dogma comitabitur. Hæc si placent, Acacii defensio damnati non placeat. Hoc est, quod boni studii à perfectione vota suspendit: si sunt enim illa aduersum Dei & legis eius inimicos venerabilium patrum congregatione disposita, vt quisquis eos in communione sequeretur, iam tunc latam subiret in sua damnatione sententiam; non sunt igitur noua, quæ constanter exequimur, sed temporibus illis facta iudicia iusta patrum constitutione seruamus. Hortamur itaque, frater, & mentem tuam Dei nostri misericordia adiuuāte pulsamus, vt ab omni te hæreticorum contagione Acacium cum sequacibus suis condemnando, disiungens, vna nobiscum Dominici corporis participatione pascaris. Si nobiscum vniuersa prædicas, cur nobiscum non vniuersa condemnas? Tunc enim nobiscum quæ detestamur, horrueris. Pax integra nescit aliquam habere distantiam, & vnius Dei vera esse non potest, nisi in confessionis vnitate cultura. Quapropter salutantes te fraternæ caritatis affectu, petitionem tuam missis sicut sperasti religiosissimis viris Germano ac Ioāne Episcopis,

D

E

F

Felice diacono, Dioscoro diacono, atque Blando presbytero signamus esse completam. Hi vero, quibus fuerint mandatis instructi, ante allegationes eorum, si cogites, euidenter agnosces. Hi pacem tuam sub ea, qua sæpe rescripsimus, professione suscipient. Imple ergo, frater charissime, gaudium nostrum, & tuum ad nos per eos rectæ fidei tuæ remitte præconium, vt per te vniuersis detur exemplum. A D. 519.

NOTÆ.

Felice Diacono, &c.] *Ex Epistola 32. præcedente patet, quod hoc loco nomina legatorum Diaconorum ante presbyteri nomen posita reperiantur, vt dixi supra in Notis eiusdem Epist.*

Tom. 1 Epist. Decret. 29.

EPISTOLA XXXV. B. HORmisdæ Papæ, ad eundem Ioannem Constantinopolitanum Episcopum.

Cum iam fidem Catholicam profiteatur, illi potissimum de stabilienda pace cogitandum, pro qua ipse legatos destinauit.

Ex V. C. V.

HOrmisda, Ioanni Episcopo Constantinopolitano. Ea, quę charitas tua destinatis litteris significauit, agnouimus, & gratulamur ad conscientiam nostram fidei tuæ indicia peruenisse; optantes vt intentioni tuę, quam rectam esse cupimus, plenũ Deus noster circa Ecclesiasticam pacem concedere dignetur effectum, cuius spem animo supernæ maiestatis assumpsimus; quia Imperatorem serenissimum ad hoc prouidentia diuina iudicamus electum, vt per eum Ecclesiarum reintegratio tantis temporibus desiderata perueniat. Quapropter, licet quæ pro fidei vnitate facienda sunt, tuæ charitatis notitiam latere nõ possint; Legatos tamen direximus, quos ratio causę poscebat: quibus hortantibus & quę iam pridem à nobis significata, & quæ nuper iterata sunt, ad effectum, Domino nostro auctore perueniant. A D. 519.

Tom. 1 Epist. Decret. 30.

EPISTOLA XXXVI. B. HORmisdæ Papæ, ad Archidiaconum, & clerum Constantinopolitanum.

Catholicis hæreticorum molestia liberatis, legati ad pacem confirmandam mittuntur.

Ex V. C. V.

HOrmisda, Theodosio Archidiacono Constantinopolitano, & vniuersis Catholicis à pari.

Gratias misericordiæ diuinæ competenter exsoluimus, quæ fidem vestram diu laborare non passa est. Nam tempus oblatum est, quo filios milites suos Catholica recuperare possit Ecclesia. Quę enim maior animum vestrum potest obtinere iucunditas, quam malorum commemorata depulsio gaudiis præsentibus compensatæ afflictionis incommoda? Quia Deus noster qui remedio fuit, aduersis opprimi charitatem vestram noluit, sed probari. Nam si transacti temporis mala cum præsenti, quæ diuina esse non ambigitur, retributione compensetis; quis dubitat ampliora nos præmia consequutos, quam nocere potuisset aduersitas? Et quamuis pro statu fidei Catholicæ nunquam solicitudo nostra cessauerit; tamen Serenissimi principis sacris affatibus incitati, Legatos destinare curauimus; quorum officio Deo auctore in his, quæ sæpe mandauimus, subsequi non dubitamus effectum: & ideo competenter enitere, vt Ecclesię Catholicę hoc præcipuum vestræ liberationis munus pollitis offerre. quatenus repulsis omnibus, quæ hactenus nocuerunt, in vna quam semper optauimus communione gratulantes, Deo nostro laudes referre sine cessatione possimus. Anno Domini 519.

EPISTOLA XXXVII. HORmisdæ Papæ, ad Iustinianum Domesticorum Comitem, postea Iustini successorem.

Sperat fore, vt eius opera pacem Ecclesia adipiscatur, & missa ab eo munera se accepisse nuntiat. Tom. 1. Epist. Decret. 31.

HOrmisda, Iustiniano viro illustri. Magnitudinis vestræ literas sanctæ fidei plenas amore suscepimus, quibus ad exercendam apud vos prædicationis Apostolicæ firmitatem, opportunitatem nobis prouenisse diuinitus nuntiastis. Vnde indeficienter Domino nostro agimus gratias, qui ad tam pręclara remedia & tempus vobis & animum dedit. Et nos quidem desuper ista agnoscimus ordinari, postquam ei detulit diuina maiestas imperium, qui se ad componendam Ecclesiarum pacem indicat ordinatum. Ergo restat, vt vniuersi Episcopi partis orientalis iuxta libelli seriem ad correctionis peruenisse se testentur effectum. Patet veneranda via concordiæ, notata sunt optatæ remedia sanitatis. Sacerdotes quæ Catholicam pacem desiderant, professionem Catholicam non recusent: non enim opus est partibus errorem corrigi, sed radicitus amputari. Insistite igitur, sicut cœpistis, vt merces apud Deum vestra, quæ de boni operis inchoatione habet initium, de perfectione consequatur effectum. Animum quidem vestrum talem missa ad nos testantur alloquia, vt ad plenitudinem boni propositi non multum indigeatis hortatu: nostri tamen desiderii, ea quę spem dedit ratio, amplius accendit ardorem, & auidius gaudia impleri cupimus; quæ instare iam diuinitus arbitramur. Hinc est, quod beatum Petrum Apostolum quotidie suppliciter obsecramus, vt vobis per quos integrari membra sua sancta iam sperat Ecclesia, & effectum Deus celerem, & salutem tribuat longiorem. Nos quidem vestris animis obsequentes viros direximus, ad solidandam sub Apostolicæ dispositionis ordinatione concordiam. Vestrum est, vt sicut nos bonæ intentioni deesse nolumus; ita eos ad nos optatum referre faciatis effectum. Munus vestrum veneranda sacraria susceperunt; quod amplius beato Petro Apostolo facietis acceptius, si per vos optatam Ecclesiæ receperint vnitatem. Anno Domini 519.

Pag. 585.

EPISTOLA XXXVIII. HORmisdæ Papæ, ad Celerem & Patricium clarissimos Aulicos.

Tom. 1. Epist. Decret. 11.

Legatos in causa pacis coadiuuandos.

HOrmisda, Celeri & Patricio à Pari. Quamuis pro loci nostri consideratione de causa fidei Catholicæ minime tacere possimus; tamen ad hanc partem serenissimus princeps magnopere directis affatibus nostrum incitauit studium, pro cuius legatos voluntate direximus. Et quia huiusmodi causa filiorum Ecclesiæ subleuari debet auxilio, salutantes, cultu atque honorificentia competenti poscimus, vt pro Ecclesiastica pace allegationes eorum, qui directi sunt, apud animos serenissimi principis adiuuetis. Siquidem vestræ celsitudinis laborem non parua retributio subsequitur, cum omnipotenti Deo nos gratias persoluere de vestris operibus feceritis.

In V. C. Vat.

An. Domini 519.

EPISTOLA XXXIX. B. HORmisdæ Papæ, ad Præfectum Prætorio Thessalonicensem.

Tom. 1. Epist. Decret. 11.

Eadem quæ in superiori.

HOrmisda, Præfecto prætorio Thessalonicensi, & cæteris illustribus à Pari.

Licet pro causa Ecclesiastica numquam sollicitudo nostra cessauerit; tamen Imperatoris serenissimi sacris affatibus promptius incitati, legatos cum cœlestis misericordiæ fauore direximus. Quorum officio bona, quæ de principis mente præsumimus, impleantur. Et ideo salutantes amplitudinem vestram, cultu & honore, quo dignũ est, poscimus, vt pro reintegratione fidei vestrũ commodetis studium, nec tantis fidelium tardari vota temporibus permittatis: quia non est dubium celsitudinem vestram fructum tantæ laudis acquirere, si per eam, quæ ab omnibus bonis optantur, Dei nostri misericordia operante perueniant.

In V. C. Vat.

Anno Domini 519.

EPISTOLA XL. B. HORMISdæ Papæ, ad Anastasiam & Palmatiam clarissimas fœminas Senatorias, quæ tempore persecutionis Anastasii, pro fide Catholica inconcussæ steterant.

Tom. 1. Epist. Decret. 14.

Eadem quæ in superiori.

HOrmisda, Anastasiæ & Palmatiæ à pari. Bonæ voluntatis studium diuinæ semper comitatur prosperitatis effectus, Dei nostri prouidentia temporis facultas oblata est, in qua pro fidei vestræ præmio debetis adniti. De superna primitus misericordia, deinceps de conscientia clementissimi principis præsumentes, legatos pro religionis Catholicæ causa direximus, per quos amplitudinem vestram debitæ reuerentiæ salutamus officio, postulantes, vt pro Ecclesiasticæ reintegratione concordiæ vestrum laborem, atque operam non negetis, quatenus cum repulsis, remotisque his, quos Apostolicæ sedis damnauit auctoritas, ad vnam, quæ recta est communionem

A plebs Christiana redierit. Beatum Petrum Apostolum, pro cuius fide nitimur, in vestris possitis habere actibus adiutorem.

Anno Domini 519.

EXEMPLVM SVGGESTIONIS (secundæ) Germani & Ioannis Episcopi, Felicis & Dioscori Diaconi & Blandi presbyteri.

Sequuntur suggestiones siue Relationes eorum, qui legati in itinere assi- derant.

B *Quanto cum honore Scampi fuerint accepti.*

IN ciuitate Aulonitana quo ordine cum Dei adiutorio peruenimus, & quomodo sumus suscepti ab episcopo ciuitatis ipsius, & quid est actum, vel quale responsum dederunt, & quia hæc promisit, vt cum Metropolitano suo faceret, libellum in alia epistola beatitudini vestræ significauimus. Nam quod in Scampina ciuitate factum est, vestris orationibus tacere non omisimus, antequam nos ingrederemur in ciuitatem ipsam, venerabilis Troius Episcopus cum suo clero vel plebe in occursum nobis egressus est, & quomodo Deus in ipsa die benedictus est, & quę festiuitas per ipsius pietatem est subsequuta, ad notitiã C Apostolatus vestri referimus, nobis præsentibus vel suo clero & nobilibus viris ipsius ciuitatis, libellum subscripsit, porrexit; suscepimus, & præsenti omni clero, vel plebe in gradu à seruo vestro Petro notario sanctæ Ecclesiæ Romanæ est relectus. Erat conuentus in Basilica sancti Petri, confitemur Beatitudini vestræ tanta deuotione, tantas Deo laudes, tantas lachrymas, tanta gaudia, difficile in alio populo vidimus. Prope omnes cum cereis viri, cum mulieribus, milites cum crucib. in ciuitate nos susceperunt: celebratæ sũt missæ, nullius nomen obnoxium religionis est D recitatum, nisi tantum beatitudinis vestræ, noster Episcopus Venerabilis Germanus, Missam celebrauit; & promiserunt nec postea recitari, nisi quos sedes Apostolica suscepit, quanta à nobis operata sunt, Deus propitius in vobis conseruet, istam epistolam ante triginta millia de Lignido fecimus, sperantes ipsa die in eadem ciuitate cum Dei adiutorio peruenire, & quomodo ad nos peruenit; speramus & ipsius ciuitatis Episcopum similia facere. Quod si factum fuerit data occasione, rescribemus: Scampis nos positos post missas ora cenatoria, Stephanus, & Leontius Viri Clarissimi ab Imperatore missi in occursum no- E bis venerunt adhuc nescientes nos in partibus Græciarum positos. quia talia mandata fuerunt comiti Stephano data, vt ad partes Italiæ transiret in occursum nostrum. Est Stephanus iste, qui modo dicitur esse de parentela filii vestri magistri militum Vitaliani, qui nobis nunciauerunt Patricium senatorem proscriptum, & in exilio missum. Pro qua tamen causa nisi quomodo ad nos peruenerit non possumus dicere, quia non est de talibus rebus facile deliberare. Dicitur tamen & Apocrisiarius Thessalonicensis Ecclesiæ F teneri, apud quos dicuntur epistolas inuentas. Pro qua causa nescimus cum ipsis & Filumenum, Demetrium Magistrianum, & alias personas, quarum nomina ignoramus. Ista sunt quomodo prædiximus, quæ audiuimus. De causa tamen Ecclesiastica cum de misericordia prospera nunciantur. Cosmate tamen medicum pro qua causa in Italiam venit, penitus intelligere non potuimus, nisi hoc, quia fortiter quæritur, de quo

Primum Aulonitanam ex ordine colligitur.

debetis esse soliciti, vt sciatis pro qua causa ibidem venit. A

ITEM TERTIA SVGGESTIO Legatorum supra nominatorum.

Lignidum peruenisse, & iuxta eius mandata omnia peracta.

Bar.v.c.v. IN alia epistola significamus beatitudini vestræ de Scampina ciuitate, de venerabili Troio Episcopo, quo ordine libellum dedit, & qualis festiuitas est celebrata in ipsa ciuitate, cum Dei misericordia venimus ad Lignidum. Theodoritus Episcopus venerabilis vir ipsius ciuitatis similiter libellum dedit, qui libellus in Ecclesia est relectus. & omnia secundum constitutionem vestrã sunt facta: Rogate Deum; sperate ab Apostolis eius beatiss. Petro & Paulo, vt Deus qui initia talia donauit, orationibus vestris similiter sequantur, & prospera, vt tempora coronæ vestræ in correctione Ecclesiarum semper prædicentur, quam epistolam ad Apostolatum vestrum direximus, die Non. Martiarum. C

EXEMPLVM RELATIONIS Andreæ Episcopi Præualitani.

Simulationem episcoporum in synodo Epiri noui, & quæ Scampis & Lignidi in aduentu legatorum acta sunt.

Bar.v.c.v. *DOmino semper meo beatissimo, & Apostolica Sede intima veneratione præferendo, atque Angelicis meritis coæquando Patri patrum Papæ Hormisdæ, Andreas.* D

Commendans me humilime vestigiis vestris
Pag.586. piissimis, indicio propter synodum Epiri noui, quoniam finxerunt anathematizare infra semetipsos aliquas personas hoc tantummodo ingenio vsi sint, vt nos in sua malitia caperent; quibus restitit diuina Trinitas per vestras sanctas preces, & cum deprehensi fuissent in sua malitia, nunquam potuimus Archiepiscopo suorum suadere, vt ad viam veritatis, & ad vestra præcepta verteretur. Sed modo cum aduenerunt beatissimi atque sanctissimi Domini Episcopi, vel Diaconi directi à sancta corona vestra, occurrerũt illi Scampinus Episcop. vir beatissimus Troius cum omni gaudio & luminaribus, & porrecto libello, secundum vestram præceptionem, statim recepti sunt in pace Christi, & Missas celebrauerunt cum Episcopo in Scampina ciuitate; & videntes Lignidonenses quod fecit Scampinus, simili modo & ipsi sequuti sunt. Nam dum istas litteras ordinaremus, superuenit Magistrianus de vrbe Constantinopolitana, qui nuntiauit, quia Deo propitio precibus sanctis vestris, & Constantinopolitani miserunt anathema Acacio, & cum pace Pascha celebrauerunt. Iam quid sequatur vestra intercessio apud Deum laboret, vt ad perfectum serui Sedis Apostolicæ inueniamur. Epistolas vero, quas destinauerunt ad meam humilitatem supra memorati viri beatissimi Episcopi, pietati vestræ iunctas transmisi. Accepta die quo supra. E F

EXEMPLVM LIBELLI IOANNIS Episcopi Constantinopolitani.

Catholicam fidem profitetur: hæreticos omnes, & præcipue Acacium detestatur.

DOmino meo per omnia sanctissimo, & beatissimo fratri, & comministro Hormisdæ, Ioannes Episcopus in Domino salutem. Bar.v.c.vii. B

Redditis mihi literis vestræ sanctitatis in Christo, frater charissime, per Gratum clarissimum comitem, & nunc per Germanum & Ioannem Reuerendissimos Episcopos, Felicem & Dioscorum sanctissimos Diaconos & Blandum presbyterum, lætatus sum de spirituali charitate vestræ Sanctitatis, quod vnitatem sanctissimarum Dei Ecclesiarum, secundum veterem patrum requiris traditionẽ, & laceratores rationabilis gregis Christi animo repulsare festinas. Certus igitur scito per omnia, Sanctissime, quia secundum quod vobis scripsi, vna tecum cum veritate sentiens, omnes à te repudiatos hæreticos renuo, & ego pacem diligens. Sanctissimas enim Dei Ecclesias, id est, superioris vestræ, & nouellæ istius Romæ vnam esse accipio, illam sedem Apost. Petri, & istius Augustæ ciuitatis vnam esse definio. Omnibus actis à sanctissimis quatuor synodis, id est, Nicæna, Constantinopolitana, Ephesina, & Chalcedonensi, de confirmatione fidei, & statu Ecclesiæ assentio, & nihil titubare de bene iudicatis patior, sed & conantes aut enixos vsque ad vnum apicem placiturum perturbare, lapsos esse à sancta Dei generali & Apostolica Ecclesia scio, & tuis verbis recte dictis euidenter vtens, per præsentia scripta hæc dico, quia prima salus est rectæ fidei regulam custodire, & à patrum traditione nullatenus deuiare: quia non potest Domini nostri Iesu Christi prætermitti sententia, dicentis: Tu es Petrus, & super hanc petram ędificabo Ecclesiam meam. Matth.16. Hæc quæ dicta sunt rerum probantur effectibus; quia in Sede Apostolica inuiolabilis semper Catholica custoditur religio. De hac igitur fide non cadere cupientes, & patrum sequentes in omnibus constituta, Anathematizamus omnes hæreses, præcipue Nestorium hæreticum, qui quondã Constantinopolitanæ vrbis Episcopus damnatus in Concilio Ephesino à beato Cœlestino Papa Vrbis Romæ, & à venerabili viro Cyrillo Episcopo Alexandrinę ciuitatis, & vna cum illo Anathematizamus Eutychem & Dioscorum Alexandrinæ ciuitatis Episcopum, damnatos in sancta Synodo Chalcedonensi, quam venerantes sequimur & amplectimur, quæ sequens sanctam Synodum Nicænam, Apostolicam fidem prædicauit, his coniungentes Timotheum parricidam, Ælurum cognominatum, anathematizamus, & huius discipulum & sequacem in omnibus Petrũ Alexandrinum similiter condemnantes. Anathematizamus similiter Acacium quondam Constãtinopolitanæ vrbis Episcopum complicem eorum, & sequacem factum, necnon & perseuerantes eorum communioni & participationi: quorũ enim quis eorum communionem amplectitur, eorum & similem adiudicationem in condemnatione consequitur, simili modo & Petrum Antiochenum condemnantes, anathematizamus cum sequacibus suis & in omnibus suis. Vnde probamus & amplectimur epistolas omnes

B. Leonis Pap. Vrbis Romæ, quas conscripsit de recta fide. Quapropter, sicut prædiximus, sequentes in omnibus Sedem Apostolicam, & prædicamus omnia quæ ab ipsa decreta sunt, & propterea spero in vna communione vobiscum, quam Apostolica Sedes prædicat, me futurum, in qua est integra Christianæ religionis & perfecta soliditas. Promittentes in sequenti tempore sequestratos à communione Ecclesiæ Catholicæ; id est in omnibus non consentientes Sedi Apostolicæ eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo à professione mea dubitare tentauero, his quos condemnaui, & per condemnationem propriam consortem me esse profiteor. Huic professioni vero subscripsi mea manu, & direxi per scripta tibi Hormisdæ sancto & beatissimo fratri, & Papæ magnæ Romæ, per supradictos Germanum & Ioannem venerabiles Episcopos, & Felicem & Dioscorum Diaconos, & Blandum presbyterum. *Et alia manu.* Ioannes misericordia Dei Episcopus Constantinopolitanæ nouellæ Romæ hac mea professione consentientes, omnibus supradictis subscripsi sanus in Domino. Data Mense Martio, die 27. Ind. 12. consensu Domini Iustini Imp. Augusti, Eutharico viro Clarissimo Consule.

ITEM SVGGESTIO GERMANI & Ioannis Episcoporum, Felicis & Dioscori diaconorum, & Blandi presbyteri

Quanto cum honore ab Imperatore sint accepti: à Ioanne Episcopo fidei libellum subscriptum, & Acacio, cæterisque sectatoribus damnatis, pacem Ecclesiæ redditam.

Ibi. c. viii. NOn miramur Apostolatus vestri precibus cuncta nobis prospera successisse, scientes quod amplius nostro ministerio, vestra pro nobis elaboret oratio. Ita enim totus se Ecclesiastici negotii tulit euentus, vt dubitari non possit beati Petri per singula prouenisse miraculum; primum quod tantum in ipsis qui dignitate funguntur inuenimus religionis ardorem, vt Vitalianus, Pompeius, & Iustinianus nobis occurrerent in decem millibus, & de aduentu nostro cum vestra gratiarum actione gloriari non arbitrarétur indignum. Deinde, quæ tanta fuit & iam in plebe deuotio, vt pars maxima populorum cum cereis simul & laudibus vestris nostrorum præstolaretur aduentum. Sub hac itaque celeritate secúda feria Hebdomadæ maioris Constantinopolim sospites hilaresque conuenimus; posteroque die piissimo principi præsentati, tanto eius releuati sumus affectu, vt si alia minime præcederent, sola nobis ad solatium piissimi principis gratia suffecisset; sed orationibus vestris maiora sequuta sunt. Nam eo die sub senatus cuncti præsentia Episc. quoque quatuor adfuerunt, quos Ioannes Constantinopolitanus Antistes pro partis suæ defensione transmiserat, quibus Apostolicæ Sedis libellum ostendimus, omniaque in eo recta canonicaque esse probauimus. Postremo quinta feria, hoc est, in cœna Domini, ad palatium in generali conuétu venit Episcopus, & perlecto libello consentiens, cum summa deuotione subscripsit: Quis explicet quanta illic principis pariter ac senatus lætitia fuerit, quas ibi lacrymas gaudia pepererint, quas voces vel in laudem Principis, vel in sedis vestræ totus cœtus, & cleri fauor emisit? Explicari hæc relatione non possunt, sed considerationi vestræ portitorique relinquimus quod eloqui non valemus. A palatio in Ecclesiam summa cum celebritate peruenimus, vt fidei, animorumque concordiam, communionis solemnis quoque celebritas roboraret. Vix credi potest quis fletus lætantiú, quæ immensitas fuerit, exundatioque populorum: ipsa suam lætitiam turba mirabatur, nec dubitari poterat, manum affuisse cælestem, quæ talem mundo contulit vnitatem. Acacii præuaricatoris anathematizati nomen de diptychis Ecclesiasticis, sed & cæterorum Episcoporum, qui eum in communione sequuti sút, sub nostro conspectu significamus erasos. Anastasii quoque ac Zenonis nomina similiter ab Altaris recitatione submota; pax est orationibus vestris Christianorum mentibus reddita: vna totius & Ecclesiæ anima, vna lætitia, solus luget humani generis inimicus, vestræ precis expugnatione collisus. Orate vt Antiochenam quoque similis felicitas illustret Ecclesiam, de cuius Antistite adhuc tractatus nutare conspicitur: quoniam inter diuersa vota populorú de personæ electione non constat. Credimus tamen quod precibus beatitudinis vestræ de ipsa quoque velociter ordinatio digna proueniat, vt cœpta pax temporib. vestris per omnem mundum pariter dirigatur, & cunctis in Apostolicam partibus communionem, fidemque conuenientibus perfecte, sicut pridem fuerat, omnibus membris capiti suo connectatur Ecclesia.

SVGGESTIO DIOSCORI DIAconi per Pullionem subdiaconum.

Nuntiat quæ Thessalonicæ, & Constantinopoli acta fuerant.

INeffabilis Dei omnipotentis misericordia pietas eius, quam super humanum genus clementer effundit humanis viribus æstimari non potest, nec sermonibus explicari: sed sufficit, eius tantum mirabilia deuotis sensibus admirari, & scire omnia bona de eius tantum gratiæ pédere remediis. Est ista quotidiana probatio: audacter tamen præsumo dicere, Domine meus beatissime Papa, quia præsens causa præterita cuncta transcendit, quam Deus vestris temporibus & meritis reseruauit. Quid in Aulone sit actum, quid Scampis, quid Lignido fuerit sequutum, anteriore significatione suggessi. ad Thessalonicam peruenimus, quas intentiones habuerimus cum Episcopo Thessalonicensi, & quæ dicta fuerint, vel etiam constituta, harú portitoris viua insinuatione discetis. Quod tamen non oportet præterire silentio, insinuare non differo. post multa certamina præfatus Episcopus ratione conuictus libellum subscribere voluit. Sed quia Episcopi, qui sub eius sunt ordinatione constituti, omnes non aderant in præsenti; hoc conuenit, hoc promisit, vt post dies sanctos vno ex nobis à sede Constantinopolitanæ vrbis directo, Episcopis congregatis, qui in eius sunt diœcesi constituti, libellum subscriberent, quod cum Dei adiutorio credimus esse complendum. Hæc sunt Thessalonicæ constituta, vestris orationibus commendati, ad Constantinopolitanam

peruenimus ciuitatem, secunda feria hebdomadis authenticæ; decimo ab Vrbe prædicta milliario sublimes & magnifici viri nobis occurrerũt, inter quos sunt magister militum, Vitalianus, Pompeius, & Iustinianus, sequuti sunt & alii senatores, multique Catholicæ fidei calore in desiderio reintegrandæ pacis ardebant. Quid plura? cum summis pene omnium ga[illegible]is ingredimur ciuitatem. Alia die, quæ est tertia feria, piissimi principis præsentamur aspectibus, cunctus illic aderat senatus, in quo conuentu erant & Episcopi quatuor, quos Episcopus Constantinopolitanus pro sua persona direxerat. Obtulimus beatitudinis vestræ litteras quas Clemẽtissimus princeps cum grandi reuerentia suscepit. Dicta sunt quam ante examinationem causæ oportuit intimare: mox causa cœpta est. hortabatur nos clementissimus Imperator, hoc dicens: Videte ciuitatis huius Episcopum, & inuicem vobis pacifico ordine redditerationem. Nos econtra respondemus: Quid imus ad Episcopum certamina facere? Dominus noster beatissimus Papa Hormisda, qui nos direxit, non nobis præcepit certare, sed præ manibus habemus libellum, quem omnes Episcopi volentes Sedi Apostolicæ reconciliari, fecerunt: si præcipit pietas vestra, legatur; & si est in ipso quod ignoretur, aut verum esse non credatur, dicant, & tunc ostendimus, nihil extra iudicium Ecclesiasticum in eodem libello esse conscriptum: aut si illi possum docere, quia non conuenit religioni Catholicæ, tunc nobis incumbit probare. Relectus est libellus sub conspectu principis, & senatus: nos statim subiunximus; dicant præsentes quatuor Episcopi, qui adsunt pro persona Constantinopolitani Episcopi, si hæc, quæ in libello leguntur, gestis Ecclesiasticis minime continentur? Respõderunt, omnia vera esse post quæ nos subiunximus: Domine Imperator, & nobis grandem laborem Episcopi abstulerunt, & sibi conuenientem rem fecerunt, dicere veritatem: mox clementissimus Imperator his, qui aderant, dixit Episcopis, & si vera sunt, quare non facitis? similiter & aliquanti de ordine senatorio dixerunt: Nos laici sumus, dicitis hæc vera esse; facite, & nos sequemur. Intermissa quarta feria Episcopus Constantinopolitanus in palatio cõsuscepit à nobis libellum, & in primis quasi tentauit epistolam potius facere quam libellum: sed non post multa certamina hoc conuenit prooemium modicum facere, & subiungere mox libellum, quemadmodum vestra beatitudo dictauit. Subscriptio ab eodem facta est libello conueniens, similiter & Datarium, cuius exemplaria & græce & latine Apostolatui vestro direximus. post factum libellum nomen Acacii de diptychis est deletum similiter & Phrauitæ, Euphemii, Macedonii, & Timothei, & non solum hoc in ipsa sola Ecclesia, in qua Episcopus manet, verum etiam per omnes Ecclesias cum grandi diligentia, Deo adiutore, suggerimus fuisse factum. Similiter deleta sunt de diptychis Zenonis & Anastasii nomina. Episcopi diuersarum ciuitatum quanti inuenti sunt, libellum similiter obtulerunt; & cum grandi cautela suggerimus custoditum, ne quis nobiscum communicaret Episcopus, qui libellum primitus non dedisset, pari modo & omnes Archimandritæ fecerunt, apud quos Archimandritas & certamina nos habuisse suggerimus, dicentibus illis; sufficit, quia Archiepiscopus noster fecit, nos factum eius sequimur. Quid amplius post multa certamina? Ipsi quoque ratione conuicti, libellos modis omnibus obtulerunt. Post hæc omnia, Deo iuuante, in Ecclesia processimus, & qualia gaudia facta sint vnitatis, quemadmodum Deus benedictus scit, quæ laudes quoque beato Petro Apostolo, & vobis relatæ sunt, ipsius actionis consideratione perspicitis, quod mea lingua non valet explicare. Nihil est subsequutum secundũ vota inimicorũ, nihil est subsequutum secundum vota inimicorum, non seditio, non effusio sanguinis, non tumultus, quod veluti terrentes inimici antea prædicabant. Ipsi quoque Ecclesiastici Constantinopolitani admirantes, & Deo gratias referentes, dicunt, nũquam se meminisse, vllis temporibus tantum populi multitudinem communicasse. His adimpletis etiam clementissimus Imperator ad beatitudinem vestram sua scripta subiunxit, ordinem rei gestæ significans; similiter & vir Reuerendissimus Ioannes Constantinopolitanæ ciuitatis Antistes. Noueris etiam & sacra generalia esse dicta, atque credimus Deo propitio & vestris sanctis orationibus per vniuersas prouincias quanto citius destinari. Hæc Constantinopoli gesta sunt, & nunc de Antiochena Ecclesia tractatur: & ideo adhuc laboratur, quia necdum persona congrua est electa. Oret ergo beatitudo vestra intẽtius, vt Deus, qui vestris precibus exoratus, Constantinopolitanam Ecclesiam Apostolicæ Sedi restituit, ipse dignam personam donet in Antiochia ordinandam, & assiduas adunet Ecclesias. Rescribite Episcopo Constantinopolitano, si videtur beatitudini vestræ, facite mentionem damnationum Seueri, & illorum, quos nominastis in epist. illa, quam scripsisti ad secundam Syriam per Ioannem & Sergium monachos, hoc ipsum det ad Imperatorem rescribentes. si feceritis, videtur mihi necessarium esse.

EPISTOLA IVSTINI AD Hormisdam.

Pag. 583

Tom. 2. Concil. Suriana editionis Pauinum variata reperitur.

Ioannem Episcopum Catholicam fidem amplexum hæreticos anathematizasse, atque nomen Acacij, cum aliorum Schismaticorum nominibus, è sacris tabulis expunctum esse.

Victor Iustinus Pius, Felix, inclytus, triumphator, semper Augustus, Hormisda Sanctissimo, ac Beatissimo Archiepiscopo & Patriarcha. Extat e. ver.

Scias effectum nobis, Pater religiosissime, quod diu summis studiis quærebatur, noueris patefactum, & antequam aduenerint, qui à vobis destinati sunt, quod Ioannes vir beatissimus Antistes nouæ vestræ Romæ vna cum clero eius vobiscũ sentiunt, nullis variantes ambiguitatibus, nullis diuisi discordiis: scias libellum ab eo subscriptum quem offerendum indicaueras sanctissimorum patrum concilium congruentem omnes concurrunt alacri opere ad suscipienda vota tam vestræ quam Constantinopolitanæ sedes, quos veritatis coruscus fulgor illuminat: omnes accelerant libentissime, quos oblectat via dilucida: sequuntur scita patrum sanctissima, leges probatissimas, & conciliis quorundam firmatis, qui rectum tenebant tramitem, aliorum correctis; quia vagabantur incerti. In eo res colligitur, vt vnitatem indiuiduæ Trinitatis, ipsi quoque vnitate colant mẽtium. Negatum est inter diuina mysteria memoriam in posterum fieri pro tenore libelli, quem

diximus

diximus Acacii præuaricatoris quondam huius vrbis Episcopi, necnon aliorum sacerdotum, qui primi contra constituta venerunt Apostolica, vel successores erroris facti sunt, nulla vsque ad vltimum diem suum pœnitentia correcti. Et quoniã omnes nostræ regiones admonendę sunt, vt exemplum imitentur ciuitatis regiæ, destinanda vbiq; principalia præcepta duximus, tanto flagramus religionis officio, tanto affectamus studio pacem Catholicæ fidei pro remuneranda cœlitus pace nostræ Reipubl. pro conciliando subiectis meis superno pręsidio. Quid n. gratius reperiri potest? quid iustius? quid illustrius? quam quos idem regnum continet, euidemque fidei cultus irradiat, eos non diuersa contendere, sed collectis in eodem sensibus, instituta venerari non humana mente lata, sed diuini prudentia spiritus. Oret igitur vestræ religionis Sanctitas, vt quod peruigili studio pro concordia Ecclesiarum Catholicæ fidei procuratur diuini muneris opitulatio, iugi perpetuitate seruari annuet.

A. D. 519. cum legati essent adhuc Constantinopoli.

EXEMPLVM RELATIONIS Episcopi Constantinopolitani, ad Hormisdam.

Ecclesiæ pacem initam esse nunciat, ideoque plurimum eum gaudere monet.

Extat. C. V. *Domino meo per omnia sancto, & Deo amabili fratri, & comministro Hormisdæ, Ioannes in Domino salutem.*

Quando Deus propria mirabilia in suis operatur, tunc oportet ea; quæ diuinis literis continentur, ipsius scripturæ vocibus fiducialiter exclamare: Quis loquetur potentias Domini, aut auditas faciet omnes laudes eius in omni tempore? Ecce enim talem pium principem Romanæ Reipub. suscitauit, quali multo ante & Catholica indigebat Ecclesia, & omne genus hominum videre cupiebat: Ideoque ita etiam cornu gratiæ super eum cœlitus declinauit, vt affluenter in sacrum eius caput misericordia funderetur, omnique annunciationis eius tempore cũ magna voce Deum omnium principem glorificauerunt, quoniam talem verticem meis manib. tali corona decorauit. Is vero maximus Imperator primam suorum certaminum palmam deuicto inimico euidenter ostendit, secundum virtutis eius meritũ adunationem sanctissimis Ecclesiis sapientissimis Ecclesiis sapientissime comparauit regnum eius tertiũ bonum, dissipata coniunxit, & pacem mundi sapientissime procurauit. Idcirco omnibus Deo magno gratias referens cuncta sapiẽtissime gubernãti annuntiare tibi pacem, pacis filio nũtiaui in omnib. Deo amãtissime, vt illud gaudium salias, quo Dauid quidẽ secundum legem in arce Dei reuocatione figuraliter exultabat, Apostoli vero per gratiam veraciter lætabantur. Gaude itaq; in Domino gaudium tuæ conueniens Sanctitati, & scribe ea, quæ vestrum benignum animũ decent, homo Dei: nã quæ fuerant diuisa, coniuncta sunt, & quę dispersa, collecta sũt, & quæ lõge erant, sibi inuicẽ adunata sunt: & sicut oportet dicere, & olim scripsi, vtrasq; Ecclesias, tam senioris, quã nouæ Romæ vnam esse euidenter intelligens, & vtriusque earum vnam sedem recte esse diffiniens; indiuisibilem adulationem, & vtriusque nostrum consonam confirmationem cum iudicii integritate cognosco. Vnde rogo Deum semper eam inseparabilem permanere orationib. sanctorum Apostolorum, & tuæ precibus sanctitatis, per quas donari nobis, & vniuerso mundo Clementissimum, & Christianissimum principem Iustinum, & piissimã eius coniugem, nostram autem filiam Euphemiã in pace multis tẽporib. comprecatur per omnia beatissime & charissime frater. Gauisi igitur de præsentia Reuerendissimorũ Episcoporũ, necnõ & clericorum vestrorum gratias agimus; quoniã secundum petitionem nostram tales pacificos viros, & vestrę dignos Sedis Apostolicæ destinastis regulam patrum sine confusione seruantes, fidẽque indiuisam custodientes. Quorum amplectẽtes in omnib. mentem, cuncta per eos ad satisfactionẽ vestræ egimus sanctitatis, omnem in Christo fraternitatem; quæ cum vestra est sanctitate, ego quoque & mei plurimum salutamus.

Psal. 80. Psal. 105. — 2. Reg. 6. — Sanctorum preces. — A. D. 519. Hunc refert Anastasius Ioannis morti transitum.

EXEMPLVM EPISTOLÆ IVSTIniani, ad Hormisdam cui de prostrata, & inita pace congratulatur.

Cum iam Ecclesiæ pace fruatur pro Imperatore ad Deum preces fundendæ.

Domino meo sanctiss. Hormisdæ primo Archiepiscopo, & Papæ Vrbis Romæ, Iustinianus Comes salutem. Extat. C. VI.

Venerandæ sanctitatis vestræ prędicatio regularum, & quę Christo Deo pro Ecclesiarum pace & pro plebis cõcordia iugiter supplicat, quicquid nunc per beatissimos suos sacerdotes annuit, peragendum propitia diuinitate cuncta effectui sociata sunt, nulla prorsus quorundam valente discordia: Igitur vestris sacris orationibus, ac præceptionib. orthodoxorum fide muniti supplices petimus, vt hi pro sanctiss. Augusto nostro, totius fidei fautore, proque eius Republica, pro nobis quoque mandatorum vestrorum custodibus æterno regi consueti imperabiles preces offerre dignemini, nosque vobis fideliter supplices vestris salutiferis rescriptionibus visitare. A. D. 519.

EXEMPLVM EPISTOLÆ POMpei, ad Hormisdam.

De prostrata perfidia & pace Orientalis Ecclesiæ inita Pontifici congratulatur.

Domino meo beatissimo, & Apostolico patri Hormisdæ Archiepiscopo vniuersalis Ecclesiæ, Pompeius. Inu. C. VII.

Sanctis beatitudinis vestræ precib. omnipotentis Dei pietas exorata, tantæ nobis fidei principem condonare dignata est, vt religiosissimis clementiæ eius meritis reintegratio pacis Ecclesiasticæ quæ votis omnium fidelium poscebatur, iure videatur esse collata, in cuius regis prouentu solidissima principatus sui fundamenta sancti Spiritus operatione constituit, quę tantum robur obtinent stabilitatis inuictæ, quantum actionis excellentia vnica & admirabilis æstimatur; & ideo Reuerendam vestri Pontificatus beatitudinem cultu reciprocantis alloquii salutantes, quæsumus, vt magis magisque pro clementissimi, atque inuictissimi Domini nostri principis prosperitate orare dignemini, quatenus ineffabilis omnipotentis Dei pietas sua dona, in quibus etiam fructus vestræ agricolationis exuberat iustis gratiæ opitulatione custodiat; nobis quoque filiis vestris spirituali vobis conglutinatos affectu, quos huius operis mari- Pag. 589.

me semper solicitudo perstrinxit, suffragatrix intercessio sanctimoniæ Pontificalis assistat. A.D.519.

EXEMPLVM EPISTOLÆ IVLIANæ Anitiæ, ad Hormisdam.

Præsentia legatorum omnes Ecclesiæ dissensiones compositas, esse nunciat: hos, non nisi firmata pace, discedere permittendum.

Ex V.C.Vat. DOmino beatissimo patri Hormisda, Iuliana Anitia. Precibus vestræ beatitudinis aduentu legatorum principalis Sedis Apostolicæ elisis erroribus hæreticorum in vnitate fidei Catholicæ conuenimus, congregatio simul ad vbera materna Ecclesiæ in die sanctę resurrectionis. Quapropter stylo venerationis alloquentes Sanctitatem Vestram admonemus, vt intimetis, destinatis à vobis Reuerendissimis viris, nullo modo abscedere, antequam sicut peruideritis, vt oportet, firmentur ea, quæ bene disposita sunt ab eis, vt amputatis omnibus reliquiis transacti erroris, impendiis vestræ beatitudinis roborata vnitas, ad effectum perpetuum deducatur. A.D.519.

EXEMPLVM EPISTOLÆ ANAstasiæ, ad Hormisdam.

Vt pro pijssimi Imperatoris salute preces ad Deum fundat, precatur.

Ex V.C.Vat. DOmino sancto & beatissimo patri Patrum Hormisda Archiepiscopo vniuersalis Ecclesia, Anastasia.

Diuini luminis illuxisse nobis gratiam merito profitemur, Apostolatus vestri reuerentia in sancto corde nostri tenere memoriam, paginali assertione noscentes: veraci namque spe confiditur supernæ misericordiæ propitiationem de Pontificali intercessione subsistere. Domine beatissime & Apostolico honore suscipiende pater, peruigiles vestrarum orationum excubiæ, & miranda victoriosissimi principis fides, splendore Catholico semper irradians, diu expetitam sacrosanctis Ecclesiis concordiam pacis restituit, quam omnibus triumphis suis solidissime firmatis inuictum iure exultat præcoluisse vexilium. Ideoque illibata vestræ paternitatis sanctimonia, pro incolumitate atque prosperitate prædicti domini nostri Augusti, vota precesque omnipotenti Deo offerre indesinenti continuatione persistat, vt ineffabilem tantorum bonorum quam ipse pius eius sensibus inspirauit, ad futuræ quoque beatitudinis profectum conseruare dignetur. Domino etiam iugali filio vestro, & mihi peculiari cultrici vestræ, cum sobole, quam nobis Dominus donare dignatus est, à vestro pontificatu oratio benigniter impendatur, cuius suffragio diuini fauoris protectio nobis clementer aspiret. A.D.519.

EXEMPLVM THEODORETI Episcopi Lignidensis.

Gratulatur Pontifici de vnione Ecclesiarum.

Ex V.C.Vat. DOmino sancto beato Prædicabili, & adorando Apostolico patri Hormisda Papa Vrbis Romæ, humilis famulus tuus Theodoritus. Meæ quidem exiguitatis non esset, tam magna præsumere, & ad vestrum pium sanctum Apostolatum pusilli sermone præsentes paruulas destinare paginas. Sed quia pro insita vobis humanitate, pio propitiationis animo omnia nutu diuinitatis protegere constituitis; lucidum diem, & totius festiuitatis repletum omni reddidistis mundo, & omnia vestris prædicandis precibus ad pristinum vnitatis reuocastis statum, & in vnum concordare, vel subiugare vestris prædicabilibus, & adorandis meritis annuistis. Ideoque etsi meis obrutus iniquitatibus; & ab eis vndique oppressus, ex ipsis recreatus infernis, recurrente ad gloriosa vestigia vestra, cum famulo viro religioso Pulione vsurpaui me tam per eum, quam etiam his paruulis, & exiguis vestris prædicandis, & adorandis me repræsentare vestigiis; diuinum omnibus viribus exhortans fauorem, & clara voce cum omnibus omnino canens: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, qui pro sua incomprehensibili pietate vestris mirificis operibus omnia illuminauit & liberauit, & lucidum & totius festiuitatis repletum diem in toto orbe vestris Deo dignis precibus præstitit, & ab omni iniquitate eripuit, & omnem nodum colligationis absoluit, & omnem semitam aperuit. Hanc itaque gratulationis repletam pio vestro preces offerens Apostolatui, deprecor vti pro meæ flebilitatis exiguitate, vestris piis precibus memores esse dignemini Domine sancte beate Apostolice pater. Accepta 13. Kalend. Iul. Domino Data Eutharico V.C.Cons. A.D.519.

EPISTOLA XLI. B. HORMISDÆ Papæ, ad Germanum cæterosque Legatos.

Tom. II Epist. Decreta II.

De eorum incolumitate, & rebus gestis certior fieri cupit.

HOrmisda, Germano & Ioanni Episcopis, Felici & Dioscoro diaconis, & Blando presbytero. Ex V.C.V. Opinionum diuersitas diuinos facit de prosperitate vestra, vel de susceptæ actionis qualitate solicitos: præcipue cum nihil certum tam diuturno tempore vestræ dilectionis potuissemus rescriptiones cognoscere: nos tamen reperta latoris occasione hæc ipsa significare maluimus. Quapropter salutantes cum Dei omnipotentis auxilio incolumes nos esse cognoscite, quod de vobis audire desideramus. sed vt de omnibus, quæ gesta sunt, nostram plenius possitis instruere notionem à quibus personis vel in quibus locis bene, sicut credimus, suscepti fueritis, vel vbi, aut sub qua festiuitate Resurrectionis Dominicæ charitas vestra tenuerit diem. Et quid deinceps egeritis, per omnia rescriptis currentibus declarate, quatenus vestram cogitationem de vestra & actuum prosperitate reuelare possitis, & si quid instructioni, quam suscepistis, causæ defuerit subiungere cum Dei nostri solatio valeamus. Data Kal. Maias, Eutharico V.C.Cons. A.D.519.

Tom. 1 Epist. Decretal. 10

EPISTOLA XLII. B. HORMISDÆ Papæ, ad eosdem Legatos.

Dolet illos non scribere: se Paulinum ad Imperatorem misisse ait.

Ex V. C. Vat. HOrmisda quibus supra, Animus noster diuturna redditur expectatione solicitus, præcipue ad tantum principem destinati, sub celeritate nos certiores debuissetis efficere. Nam ante diem Ascensionis Dominicæ, literas vestras credebamus nos posse suscipere. Idcirco tam vestræ sospitatis indicia, quam profectum causæ quam peragendam cum Dei nostri iuuamine suscepistis, desideramus agnoscere. Paulinum Ecclesiæ Romanæ defensorem cum scriptis præsentibus destinare curauimus, tam principi literas, quam singulis quibus oportuit, dirigentes. Quapropter Deum nostrum congruis precibus oramus, vt ipse salutem vestram sua propitiatione custodiat, & causæ, qualem desideramus concedere dignetur effectum; quia nihil maius inter titulos Imperatoris optimi ascribitur, quam si eum Ecclesia Græca præsens & futura prædicare mereatur pacis auctorem. Dat. 3. Kal. Maias, Eutharico V. C. cons. A. D. 519.

Tom. 1 Epist. Decretal. 11.

EPISTOLA XLIII. B. HORMISDæ Papæ, ad eosdem Legatos.

De his, quæ agant vult se moneri: Stephanum commendat.

Ex V. C. V. HOrmisda, Legatis nostris quibus supra. Necesse est, vt vel de iniunctæ actionis statu vel de vestræ dilectionis cogitemus absentia, & pro his
Pag. 590 rebus solicitudo nostra non patitur scribendi quaslibet occasiones omittere, ante hac per Magistrianum, qui in Symmachi patricii remeauit obsequiũ, literas charitati vestrę direximus; hortantes, vt nos de vniuersis, quæ in causa Ecclesiastica gesta sunt vel geruntur, non omitteretis instruere, quod & facere pro nostræ cogitationis releuatione debetis. Nostri enim voti est, vt labori vestro Deus omnipotens desideratum concedere dignetur effectum. Stephanum negotiatorem, per quem vobis nostra contradentur alloquia; in quo ratio poposcerit, competentibus solatiis adiuuante: quia hunc semper nostrum fuisse recolitis. Data eodem die. A. D. 519.

Tom. 1 Epist. Decretal. 11.

EPISTOLA XLIV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Iustinum Augustum.

Gratulatur cum eius opera Constantinopoli pax vigeat, hoc ipsum Antiochiæ & Alexandriæ faciendum curet.

Ex V. C. Vat. HOrmisda Episcopus Iustino Augusto. Lectis clementiæ vestræ paginis, quæ restitutam fidei concordiam nuntiabant, in diuinæ laudis canticum mens totius Ecclesiæ læta prorupit, quo canitur: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Huius igitur fiducia hymni dignam fidelibus meritis gloriam, felicitatemque præsumite: Neque enim te ita Deo placitum principem ad Imperii verticem humanus tantum consensus euexit, te sibi diuinus fauor ante formauerat: tradidit enim tibi orientis Imperium, vt eius operum fieres instrumentum, atque ideo vt hoc in te propheticum dictum iure conueniat, efficiatis: Constitues eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui, Domine, in omni progenie, & generatione. etenim cum tibi sit Christianam pacem seruare propositum, quis te dubitet à Christo esse dilectum? Hæc prima sunt vestri fundamenta principatus. Deum placasse iustitia, & asciuisse vobis excellentissimæ maiestatis auxilia, dum aduersarios velut proprios comprimitis inimicos. Hæc nimirum maxima reipublicæ fundamenta sunt, hoc solidum, inuictumque robur., Neque enim humanis ictibus potest esse peruium, quod est diuinæ gratiæ firmitate vallatum: testis est huic Prophetica scriptura, ait enim: Elegi Dauid seruũ meum, oleo sancto meo vnxi eum. Manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum, cõtra autem frustra arma, frustra sibi copias quærit, quem gratia superna destituit. Etenim veraciter scriptum est: Nisi Dominus custodierit ciuitatem, in vanum vigilant, qui custodiunt eum. Bellabis tu quidem diuino tutus auxilio, excellentissime princeps; & tuę reipublicæ iugo ferocissimarum gentium colla submittes. Sed nulla victoria potest esse prestantior, quã quod humani hostẽ generis, post quæ iita tã longi tẽporis firmamenta, subuertis. Enimvero cæterorum natura præliorum distincta gentibus, regionibus terminata, cruore polluta: hæc omne genus humanum palma complectitur: hunc omnibus regionibus imputabis triumphũ; & quæ diuinæ proximũ pietati est, qui paulo ante ducti diaboli grassabantur, nunc ad propriæ salutis effectũ sine sanguinis effusione vincuntur. Durabit igitur huius Christianæ victoriæ per æuum triumphus: Neque n. poterunt labe tẽporis aboleri, quæ in sempiternæ fidei stabilitate fundata sunt. Permanebit longe, lateque vestrorum fama factorum; & sicut diuinis designatur eloquiis: In omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Et cęteris quidem bellis agros, vrbes, oppida; & quod postremũ est, subiectorũ libertatẽ tueris, quę mortaliũ vsibus comparata simili quondã mortalitate soluẽda sunt. In hoc certamine vita ipsa defenditur, & quodãmodo pro sempiternæ beatitudinis arce pugnatur. Quocirca continuam tanti operis apparatus clementiæ vestræ intentionẽ requirit; facite, vt nullũ prorsus receptaculũ, ex quo rursus immanissimus hostis emergat, inueniat; cunctis eum nudate pręsidiis, & si quid vsquam vestigiorum eius reliquum est, id omne clementi remedio repurgate: omne nequitiæ germẽ funditus eruatur: aduersa Deo stirps ad viuum vsque resecetur, ne minus cõpressa (quod absit) iniquitatis radix venenata latius iterum virgulta diffũdat. Quorsũ hæc? quia superest adhuc vobis Alexandrinæ atq; Antiochenæ, & aliarum Ecclesiarum nullo modo negligenda correctio, in qua si suam curam clementiæ vestrę dimiserit, spes est, quo auctore bona cuncta credimus incipi, eodem celeriter auxiliatore compleri. Commendamus prętera legatos ab Apostolica Sede directos, & apud vestram fidem, regionemque deponimus, quos ita perfectis omnibus pietas vestra dimittat, vt diuinis vestrisque beneficiis ad Apostolicam Sedem

Margin notes: A. D. 519. — Psal. 44. — Psal. 88. — Psalm. 126. — Psal. 18. — Hæc Epistola cum quinque sequentibus ...

plenam referant de Ecclesiarum omnium pace lætitiam: quæ scripta per Paulinum Romanæ Ecclesiæ defensorem famulum vestræ pietatis ingerenda transmisimus. Dat. 7. Id. Iulii, Eutharico V.C. Conf.

A.D. 519.

EPISTOLA XLV. B. HORmisdæ Papæ.

Tom. 1. Epist. Decret. 4.

Laudat Ioannem ad unitatem Ecclesiæ redusse: hortatur, vt Alexandrina & Antiochena Ecclesiæ vnionem procuret, legatosque ei commendat.

Hormisda Ioanni Episcopo Constantinopolitano. Consideranti mihi tuæ scripta charitatis, in quibus cum de beati Apostoli Petri vnam tibi esse fidem professus es; Prophetica libet exclamare licentia: Ecce quam bonum & quam iocundum habitare fratres in vnum. Neque enim refert quam longinquis locorum spatiis diuidamur, quando iam Deo auctore vna fidei cohabitatione coniungimur: nunc enim misericordia procurante diuina in vnius corporis vultum dissipata olim Christi membra conueniunt, & ab iniquissimis direpta latronibus annuntiata à propheticis vocibus Domini nostri reintegratur hæreditas, & vere in huius petræ fide, id est, Apostolorum principis firmitate orientalis Ecclesia fundamenta solidantur; quæ cum facta tuis literis indicentur, tempestiua exultatione dicendum est; Quam speciosi pedes Euangelizantium pacem, Euangelizantium bona. Gratias igitur excellentissimæ Trinitati, quæ consentientis in Christum Ecclesiæ, hanc reipublicæ dedit esse rectores, enimvero magna rerum salus est, quotiens in fidei Catholicæ veritate sacerdotes, ac principes mens vna connectit. Hoc firmum pacis vinculum est, hæc cœlitus dimissa societas: neque fas est enim in quo vident concordari præpositos, aliud sentire subiectos. An dubium est cuncta hæc prouidentiam disposuisse diuinam primum eum principem esse delectum, qui cum se hominum suscepisse videret imperium, non se oblitus est, Deo esse subiectum. Dehinc quod talem fraternitatem tuam Ecclesiæ suæ præsulem dedit, quem non esset ambiguum cum Sede nostra, id est, Apostolica ceream mansuramque fidei subiturum esse concordiam. Etenim libello à nobis fidei libenter accepto, cum reintegrationis in Christo fueris auidus, nunquam in prædestinatione diuina fuisse, à nobis cognosceris alienus. Itaque dilectissime frater Dei nostri sponte currentibus instare beneficiis, sparsi olim gregis plenius membra colligite, & custodite collecta. Memento nunc clementer assignatæ à Christo nauis esse te rectorem, fac cogites diabolicæ contumaciæ spiritus quieti itineris, & cura turbantis, nec te lateant fluctus tempestatis incertæ, quos euigili mente prospicias, & erecta in Deum ratione compensas. Nulla tibi commissi negotii negligentia clauum Dominicæ ratis extorqueat: illud vnicum recti itineris signum fixis semper obtutibus intuere, quo certius perflantis diaboli turbata contemnas, & ad promissi portus tranquilla peruenias. Hæc enim est Christiani palæstra certaminis: tali Christi militiæ sempiternæ vitæ palma proponitur. Hæc tibi rectissime cogitanti non deerit suo militi præsidium ducis; & quanto hostium multiplicantur insidiæ, tantum summi gratia rectoris aduersantis venena misericordiæ suæ facit esse materiam, sicut sermo Apostolicæ veritatis asseruit, dicens: Vbi abundauit iniquitas, superabundauit & gratia. Tu tantum diuinis rectissimisque inhærens institutis, Ecclesiasticam soluendo concordiam, vt veluti quodam pacificæ voluntatis signatur indicio, illius esse discipulis approberis, qui ait: Pacem meā do vobis, pacem meam relinquo vobis. Hortare etiam, quanquam sponte ad recta tendentem filium nostrum clementissimum Principem Iustinum Christiano sæculo diuinitus comparatum, ea perficere, quæ regalibus literis dignatus est polliceri, vt missis ad eos edictis, quos ab Ecclesiæ matris vberibus etiam nunc deuius error abducit, diabolicam fraudem & auctoritate religionis & moderata potestate compescat Imperii, eamque sibi contra communem totius humanitatis hostem, maximam ducat esse victoriam, si supernæ auxilio diuinitatis, vetusti serpentis venena compresserit. De Antiochenæ quoque atque Alexandrinæ Ecclesiarum statu non supersedeas esse sollicitus, & clementissimo subinde principi supplicato, vt in his quoque pacem religiosa ordinatione restituat, quatenus bonis cœptis plene cumulum perfectionis adiungat. Frustra enim bonum opus incipitur, si non in totum perfectio subsequatur. Commendamus præterea legatos à sede Apostolica destinatos, quos ita faciat ad nos tua dilectio remeare, vt nobis plenam referre queant de restituta vniuersis Ecclesiis pace lætitiam. Data 7. Idus Iulii. Eutharico V.C. Conf.

In V.C. Vat. — Psal. 132. — Esa. 52. — Rom. 5. — Pag. 591. — Ioan. 14. — A.D. 519.

EPISTOLA XLVI. B. HORmisdæ Papæ, ad Iustinianum.

Tom. 1. Epist. Decret. 20.

Commendat eum, quod Iustino adiumento fuerit in pace Ecclesiæ reddenda, ad quam perfecte ineundam hortatur.

Hormisda illustri viro Iustiniano. Benedicimus ineffabile diuinitatis auxilium, quia de Ecclesiarum pace vniuersitatis desiderium sub trāquillitate agnouimus fuisse completum. Quod quidē non præter opinionem nostram contigit fieri: quia religiosissimi Augusti præsumpti genere spē semper gessimus de quiete, & quod credidimus faciendum sub principe Christiano de adunatione erat in votum. Quare habebit gloriosus Imperator de hac causa triumphorum titulos, non quibus se obliuio mortalitatis interserat, sed quos diuinitatis gratia super perpetuitate confirmat, & vobis quoque cœlestis remunerationis non deerit præmium, qui adiuuistis boni principis institutum, atque obsequio conuenientis desiderio horrorem segregationis fecistis excludi. Benedictus Dominus Deus noster, qui visitauit, & fecit redemptionem plebis suæ. Superest nunc, vt quia vobis huiusmodi officium certum est prouidentia diuinitatis iniunctum, accingatis, vt ait, lumbos, & pacificæ adhortationis viribus persequamini, à quibus pacem non videtis agnosci, maxime quia gratiæ gloriæ vestræ detrahitur, si quid in hac causa fuerit minus impletum. Circumspicite omnia fide, qua viuitis, & diligentia qua vigetis, occurrite omnibus incursibus, quibus religionis Christianæ reuerentiam videtis esse vexatam, vt instantiæ vestræ bene possimus cum exultatione dicere;

In V.C.V. — Luc. 1.

Reminiſcentur, & conuertantur ad Dominum omnes fines terræ. Quæ cum ita ſint, vos qui Eccleſiæ Catholicæ tranquillitati feciſtis initium, procurare decet effectum: non deerit Saluatoris noſtri fauor in perfectione, qui vobis hoc opus inſpirauit incipere. Data Conſule ſupra ſcripto.

A. D. 519.

Tom. 1 Epiſt. Decretal.

EPISTOLA XLVII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Pompeium.

Laudat Pompeium, quod ſe pacis ſtudioſum oſtenderit; hortatur ad operam nauandam, vt perfecta Eccleſiæ tranquillitas reddatur.

Ex V. C. Vat.

HOrmiſda Pompeio. Ita deuotionis noſtræ animum gaudio concordiæ fatemur impletum, vt nulla credamus verba ſufficere, quibus fidei veſtræ puritatem valeamus explere: magna profectò memoria felicitatis tranſibitis ad poſteros, quia vos in facienda pace, ſolicitudine certum eſt fuiſſe conſtrictos: habens apud diuinitatem meritum, cuius religioni perſoluitis affectum. Operati quidem eſtis generalitatis deſideria, ſed & veſtra pariter completa ſunt vota; & cum animæ veſtræ parauetitis præmium, vniuerſitas ſibi gaudet beneficium impenſum. Quapropter debita honorificentia ſalutantes hortamur, & petimus, vt viuacitate, qua quietis Eccleſiaſticæ cœpiſtis initium, procuretis effectum; & quocunque contentionis alicuius videritis remanſiſſe veſtigia, curetis modis omnibus inſequenda. Adeſte Eccleſiarum Dei pleniſſimæ tranquillitati, inſiſtite labori, quem fidei veſtræ munere Domino curaſtis offerre. Facitis enim, vt maiore à vobis fiducia, exigamus plenitudinem, quos gratulamur deſideratæ dulciſſimæ adunationis initia votiua fundaſſe. Dat. Conſ. ſuprascripto.

A. D. 519.

Tom. 1 Epiſt. Decretal.

EPISTOLA XLVIII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Iullanam Anitiam.

Eadem quæ in ſuperiori.

Ex V. C. V.

HOrmiſda Iuliana Anitia. Literis amplitudinis veſtræ perceptis gratias Deo noſtro de Catholicæ fidei reintegratione perſoluimus; optantes, vt ipſe veſtris ſenſibus pro religione ſua, quẽ cõceſſit, longa ætate conſeruare dignetur ſtudium: vt ſicut perſonam veſtram Imperialis ſanguinis vena nobilitat, ita conſcientiæ bonorum meritorum luce præfulgeat. Vnde ſalutantes cultu, atque honorificentia competenti poſcimus, vt in eo, quo cœpiſtis permanere propoſito debeatis, & dare operam, vt ad effectum conatus tantæ cauſæ perueniat, ne aliquod in poſterum ſemen huius mali remaneat. Vnde poſthac ſub qualibet occaſione inimicus quilibet fidei reuireſcat.

A. D. 519.

Tom. 1 Epiſt. Decretal.

EPISTOLA XLIX. B. HORMISDÆ Papæ, ad Anaſtaſiam.

Eadem quæ in ſuperiori.

Ex V. C. Vat.

HOrmiſda Anaſtaſiæ. Poſtquam Deus noſter Eccleſiæ ſuæ membra in pacem priſtinam redeuntis, ſolidauit; diu vos deſideraſſe certamina, quod proueniſſe gaudentes, & nos quidem indeſinentèr diuinam clementiam deprecamur, vt ſicut has regni primitias gratanter accepit; ita fidem boni principis omni ſemper adiuuet proſperitatis effectu, & tam ipſum, quam vos omnes in ſacroſancto religionis amore cuſtodiat, vt quorum fides errorem peſſimæ diſſenſionis abiecit; & tu in terris floreas, vt æternæ ſalutis remuneratio ſubſequatur. Hunc igitur vos quoque vota nobis coniungite, & omnibus à Deo viribus implorate, vt huius correctionis exemplum, omnes ſequantur Eccleſiæ, vt nihil ſibi diabolus remanſiſſe gaudeat, quem in totum, pene noſtra concordia gratulatur excluſum.

A. D. 519.

Tom. 1 Epiſt. Decretal.

EPISTOLA L. B. HORMISDÆ Papæ, ad Gratum.

Gratum ſalutat, ab eoque certior fieri de eius ſalute poſtulat.

Ex V. C. Vat.

HOrmiſda, Grato viro ſublimi. Contriſtauit nos amplitudinis veſtræ ſilentium: quia inter quaslibet occupationes, noſtri eſſe non debuiſtis immemores. Et ideo ne quod in vobis reprehendimus, incurrere videamur; neceſſe fuit operam ſtyli prætentis aſſumere, per quam nobilitatem tuam honorifice ſalutamus, poſtulantes, vt ſolicitudinem noſtram de bono veſtræ proſperitatis non delinatis efficere certiorem: quia incolumitatis veſtræ bona quibuslibet indiciis Deo noſtro cupimus propitiante, cognoſcere.

Pag. 592.

Tom. 1 Epiſt. Decretal.

EPISTOLA LI. B. HORMISDÆ Papæ, ad omnes Epiſcopos Hiſpaniæ.

Ioannis Conſtantinopolitani Epiſcopi profeſſionem dirigit, propter Orientales epiſcopos, qui eorum communionem popoſcerant.

in Tom. 2. Conc. Venetiis impreſ. pag. 481.

DIlectiſſimis Fratribus vniuerſis Epiſcopis per Hiſpaniam conſtitutis, Hormiſda.

Inter ea, quæ notitiæ noſtræ Ioannes frater & coepiſcopus noſter ſtudio Eccleſiaſticæ vtilitatis ingeſſit, hoc quoque pro affectu Catholicæ fidei & Apoſtolicæ Sedis veneratione conſuluit, quo ordine ex clero Græcorum venientibus tribui deberet ſancta communio, propter cauſam ſcilicet Acacii, à prædeceſſoribus noſtris pro hæreticorum communione damnati, in qua, qui ſe ab eius contagione nõ diuidunt, à noſtra communione habeantur excepti. Laudo propoſitum viri hoc zelo circa fidem & Apoſtolica inſtituta feruentis, vt nec per ignorantiam quidem quenquam cœno erroris alieni pateretur immergi. Digna hæc cura fidelibus, vt ſolicito ſtudio ſemper inuigilent, & inculpatos ſe ab omni peruerſitate conſeruent. Ipſa eſt enim fidei innocentia, vt præuideat, ne vel caſu poſſit errare. Satisfacientes igitur & laudabilibus deſideriis memorati viri, & memores noſtri (ſicut oportet) officii, documenta, quæque de Eccleſiæ ſcriniis aſſumentes, ad Concilium veſtrum pro generalitatis inſtructione direximus, vt ex illis plenius, quæ ſunt acta diſcentes, ab omni vos errantium* communione ſeparetis. Neque enim eſt perſonalis odii cauſa, in impios tranſgreſſores dicta (Deo inſpirante) ſententia, in qua quidẽ cauſa* nequaquã à prædicatione ceſſauimus, & principi ſupplicando, & ſacerdotes & populos

* contagione
* nequaquam

admouendo, vt transgressores absoluti, ad rectam se fidem & affectu Dei & iudicii timore conuerterent. Sed obstinatio miseranda eo perduxerat illos, vt nullis modis mortifera venena vincantur, sed mala semina fixis in deterius pullulent radicibus. Ergo dilectissimi fratres, ad omnia competenter instructi, seruate vos & Ecclesiam Dei, Apostoli exhortatione compuncti. (Act. 20.) Nos autem libellum misimus, sub quo si quis communionem vestram de Orientalibus clericis poposcerit, ad eam possit admitti, secundum quam & de Thraciç & Scythiæ, Illyricique partibus, vel Epiri veteris, sed & secundum quod de Syria multos iam constat esse susceptos, gaudentes ad recta cōfluere, & deuia declinasse. Vnde pro subreptione mādamus, vt omnis cura & solicitudo omnis inuigilet, & vt iam nullus sit ignorantiæ locus, nullus vtatur simplicitatis excusatione* prætcrita (præteritis.). Sciēti peccare necessaria confessio est.* Necesse est (& necesse.), vt errorem sibi scribat, qui monstratur instituisse prauo itineri. Bonifacius notarius sanctæ Ecclesiæ Romanæ ex scrinio editi exemplaria libelli exequitur.

Prima salus est, rectæ fidei regulam custodire, & à cóstitutis patrum nullatenus deuiare; & quia nó potest Domini nostri Iesu Christi prætermitti sententia dicentis: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam (Matth. 16.). Et hæc quæ dicta sunt, rerum probantur effectibus: quia in Sede Apostolica extra maculam semper est Catholica seruata religio. De qua spe & fide minime separari cupientes, & patrum sequentes constituta, anathematizamus omnes hæreses, & pręcipue Nestorium hæreticum, qui quondam Constantinopolitanæ fuit vrbis Episcopus, damnatum in Concilio Ephesino à beato Cælestino Papa vrbis Romæ, & à venerabili viro Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis Antistite. Similiter & anathematizamus Eutychen & Dioscorum Alexandrinum in sancta Synodo, quam sequimur & amplectimur, Chalcedonensi damnatum, quæ secuta sanctum Concilium Nicænum, fidem Apostolicam prædicauit. Detestamur & Timotheum parricidam, Ælurum cognominatum, discipulum quoque ipsius, & sequacem in omnibus Petrum Alexandrinum condemnamus. Etiam anathematizamus Acacium Constantinopolitanum quondam Episcopum ab Apostolica Sede damnatum, eorum complicem & sequacem, vel qui in eorum communione aut societate permāserint. Qui Acacius quorum se communioni miscuit, ipsorum similé habere meruit in damnatione sentétiam. Petrum nihilominus Antiochenum damnamus cum sequacibus suis, & omnibus suprascriptis. Suscipimus autem & probamus epistolas beati Leonis Papæ vniuersas, quas de religione Christiana cōscripsit, sicut prædiximus, sequentes in omnibus Apostolicam Sedem & prædicantes eius omnia constituta. Et per omnia spero, vt in vna communione vobiscum, quam Sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra & vera Christianæ religionis perfecta soliditas, promittens in sequenti tempore sequestratos à communione Ecclesiæ Catholicæ, id est, non consentientes Sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo à mea professione deuiare tentauero; his, quos damnaui, complicem me mea sententia esse profiteor. Hanc autem professionem meam ego manu mea subscripsi, & Hormisdæ, sancto ac venerabili Papæ vrbis Romæ direxi.

EPISTOLA LII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Germanum cæterosque legatos.

(Tom. 1. Epist. Decret. 40.)

Monet, vt cum Imperatore eiusque coniuge agant, vt omnes Ecclesiæ, præcipue vero Alexandrina & Antiochena ad Apostolicæ Sedis communionem reuocentur.

HOrmisda, *Germano & Ioanni Episcopis, Felici & Dioscoro Diaconis, & Blando presbytero.* (Ex V.C. Vat.)

De his quæ acta charitatis vestræ relatio comprehendit, gratias Deo nostro referimus, qui laborem vestrum iuuare dignatus est. & hortamur vt clementissimo principi & piissimæ Augustæ coniugi eius officiis imminere competentibus debeatis; & agere, auxiliante Christo nostro vniuersis sub Ecclesiastica obseruatione dispositis, omnes Ecclesiæ quæ in qualibet mundi parte sūt positæ ad communionem Sedis Apostolicæ reuocentur. De Alexandrina vero, atque Antiochena Ecclesiis, laborate, vt nostræ fidei sub obseruatione rationabili connectantur: quia tantæ rei perfectio, tam clementissimo principi, quam vobis gratiam diuinæ propitiationis acquirit. Data Eutharico V.C. Cons. (A.D. 519.)

EPISTOLA LIII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Dioscorum Diaconum.

(Tom. 1. Epist. Decret. 41.)

Vt cogitet quomodo ij qui Chalcedonense Concilium scripto damnauerant, & ad Ecclesiam redire cupiebant, recipiendi sint: Thomam, Nicostratum, & Ioannem Episcopos ei commendat.

HOrmisda, *Dioscoro Diacono.* (Ex V.C.V.) De laboris tui, quem cum Dei omnipotentis iuuamine suscepisti, pro ea parte, quæ acta est, gratulamur affectu; & indicamus, vt quemadmodum reuocandi sunt hi, qui ex scripto Chalcedonensis Concilii constituta damnauerunt, debeas cogitare, forsitan tales non schismatici, sed magis hæretici videantur. An certe vna sit causa tam eorum qui sermonibus, quam eorum qui conuincuntur scripto damnasse: quia per hanc distantiam filius noster vir Illustris Albinus, religiosus videtur facere quæstionem; & cogita verum, & scribentes contra Chalcedonense Concilium per illum generalem libellum, tantum suscipi debeant, an certe aliquid amplius addicere. De Alexandrina & Antiochena Ecclesia solatio Dei nostri adiutus enitere, vt omnibus rectę dispositis, communioni Catholicæ socientur. Thomæ quoque & Nicostrati fratrum, & coepiscoporum nostrorum obseruatio nos longa contristat; & miramur cur apud Catholicum principem rectæ fidei laborare videntur Episcopi, quorum desideria, tua debebit charitas subleuare, agendo quatenus optata consequentium mœror conuerti possit in gaudium. Ioannes Nicopolitanus Episcopus per Ammonium Diaconum nobis scripsit, quod ei aliqui maleuoli apud principem nitantur generare calumniam, quem dilectioni tuæ commendamus, hortantes, vt elabores, ne eius quieti inimicorum (Pag. 593.)

possit nocere subreptio. Quem Ammonium diaconum ad nos venientes in Sedis Apostolicæ noluimus communione suscipere tamdiu, donec habito cum Sergio diacono tractatu, qui ordinari debuerit, quæreremus; & hoc deliberatio nostra supradicto diacono probabilis inuenit; vt per testimonium libelli communioni Catholicæ iungeretur: quem libellum solemniter oblatum, & nostræ offerentem communioni significamus adiunctum. Dat. Consule suprascripto.

Anno Dom. 5.19.

Tom. 1 epist. Decret. 1.

EPISTOLA LIV. B. HORMISDÆ Papæ, ad eundem.

Laudat eius de firmanda pace solicitudinem: ad Imperatorem se litteras daturum, vt eum Alexandrinæ Ecclesiæ præficiendum curet. Thomam & alios ei commendat, & hortatur, ne pro reditus festinatione quicquam indispositum relinquat.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, Dioscoro Diacono. De laboris tui quidem, quem Dei omnipotentis iuuamine suscepisti, pro ea parte, quæ acta est gratulamur effectu, indicantes omnibus Italiæ populis, quæ auctore Deo per te acta sunt placuisse; & gratias Deo nostro sine cessatione persoluimus: qui te fecit agnoscere, quia non pro odio, sed pro causæ magis fueris amplitudine destinatus. Vnde quoniam supplicem, & puram cogitationem nostram per te misericordia diuinæ propitiationis adiuuit, necesse est vt de industriæ, vel fatigationis tuæ præmio & vicissitudine cogitemus. Nam sequenti tempore scribere Domino, & filio nostro Imperatori disponimus, vt te Alexandrinum Episcopum debeat ordinare. Iustum est enim, vt ea doctrina & moderatione tua corrigatur Ecclesia, in qua præcipue ab ipsis ætatis tuæ principiis militasti; nam displicuit nobis, quod charitatem tuam amplissimus Imperator Antiochenæ præponere nitebatur Ecclesiæ. Melius enim in solo patriæ tanti accipies sacerdotis dignitatem, vt Ægyptios populos doceas, quam inter Syros, nouos & incognitos homines, in alia orbis parte progenitus errare videaris. Thomæ quoque & Nicostrati fratrum & coepiscoporum nostrorum obseruatio lóga nos contristat, & miramur cur apud Catholicũ principem rectæ fidei laborare videantur Episcopi, quorum desideria tua debebit charitas subleuare, agendo quatenus optata consequendo mœror conuerti possit in gaudium. Ioannes Nicopolitanus Episcopus per Ammonium Diaconũ nobis scripsit, quod ei aliqui maleuoli apud Principem nituntur generare calumniam, quem dilectioni tuæ commendamus, hortantes, vt elabores, ne eius quieti inimicorũ possit nocere subreptio. Quem Ammonium Diaconum ad nos venientem in Sedis Apostolicæ noluimus cómunione suscipere, tamdiu, donec habito cum Sergio diacono tractatu, quid ordinari debuerit, quæreremus: & hoc deliberatio nostra de supradicto Diacono probabilis inuenit, vt per testimonium libelli communioni Catholicæ iungeretur: quo libello solemniter oblato nostræ offerentem communioni significamus adiunctum. Paulinum Ecclesiæ Romanæ defensorem commendamus, & hortamur, vt nihil indispositum pro festinatione vestri reditus relinquatis: quia melius cuncta sub prolixitate temporis, cum Dei nostri iuuamine disponuntur; & gratius est, vt sub mora omnium Ecclesiarum ordinetur status, quam cum per festinationem aliquid imperfectũ remaneat, vnde iterum & labor nobis generetur, & nostris afferatur ordinationibus difficultas. Data supradicto Consule.

Anno Dom. 519.

Tom. 1 epist. Decret. 3.

EPISTOLA LV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Thomam & Nicostratum.

Se de eorum salute esse solicitum: Ioanni & Dioscoro per literas eos commendasse.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, Thomæ & Nicostrato Episcopis. Animum nostrum pro negotio vestro otiosum, aut desidem non putetis: nam non aliter de vestra fatigatione, quam de propria cogitamus. Mena siquidem Ecclesiæ nostræ notatio insinuante cognouimus charitatem vestram adhuc obseruationum molestias sustinere: & ideo vt istis aduersitatibus Deus omnipotens dignetur præstare remedium, tam ad Ioannem fratrem, & Coepiscopum nostrum scripta direximus, quã dilectissimo filio nostro Dioscoro Diacono per literas nostras iniunximus, vt Domino, & filio nostro Iustino Principi necessitatem, & causam nostræ dilectionis insinuet, & instanter agat, quatenus desideriis vestris dominus noster congruum dignetur præstare effectum, cum quo Dioscoro Diacono debet loqui vestra fraternitas, quia necesse est, vt intentioni vestræ, vel intuitu Catholicæ communionis, vel consideratione nostræ adhortationis studeat. Data quo supra Consule.

Anno Dom. 519.

Tom. 1 epist. Decret. 10.

EPISTOLA LVI. B. HORMISDÆ Papæ, ad Ioannem & Dioscorum legatos.

Thomam & Nicostratum Constantinopoli congruo honore dolet non fuisse receptos.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda, Ioanni Episcopo, & Dioscoro Diacono. Reperimus Thomatem & Nicostratum fratres & Coepiscopos nostros Constantinopolim, non ita susceptos sicuti nostra fuere desideria, & ipsi semper optabant: non solum enim loca eis debita dicuntur ablata, sed à communione quoque eos cognouimus fuisse suspensos. Quod quã acerbe ferat animus noster, etiam fraternitatem & dilectionem tuam credimus æstimare: & ideo quantam diligentiam causæ videtis magnitudiné poscere, tantam vos efficaciam debetis sine mora præstare, & agere, ne nos magis apud quos fuerunt, videamur esse contempti, cum illis contra quam desiderium commune habuit, solicitudinis molestia fuerit indecenter iniecta, in tantum, vt nec de facultatibus eorum (quæ eis dicuntur inuasæ à fratre, & coepiscopo nostro Ioanne) dicatur aliquod ordinatum, nec literas nostras, quas per eos misimus, fuisse susceptas. De quibus omnibus ita vos agere desideramus instanter, vt ad nos charitas vestra de effectu huius causæ valeat sub celebritate rescribere. Data quo supra Consule.

Tom. 1. epist. Decr. 55.

EPISTOLA LVII. B. HORMISDÆ Papæ ad Iustinum Augustum.

Vt suis sedibus Thomatem, & Nicostratum restituendos curet.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda Iustino Augusto. Gloriosis clementiæ vestræ laboribus Ecclesiasticæ prima concordiæ, & orbis pacati votiua tranquillitas generali prædicatione respondent. Quæ res nostrum partum reddit, ac retinet ad agendas gratias sermonis officium. Illud tamen quod pro vobis indesinenter domino nostro preces effundimus, non tacemus, quia in votis infinitus affectus est, finitum esse potest in prædicatione iudicium. Verum inter hæc pietatis vestræ beneficia, vna nos, quæ etiam vehementer afficit cura non deserit, quod Heliam, Thomatem, atque Nicostratum fratres, & coepiscopos meos, qui primi Ecclesiasticam festina sequuti sunt deuotione cõcordiam, nõ solum magni frustratur palma principii, verum etiam mali miseria comitatur exẽpli. Qua re clementiam vestram mixto etiam precibus fletu, deposcimus, ne gaudia nostra, quæ de hæreticorum quotidie conuersione præstatis, præfatorum abiectio intoleranda cõturbet: quia non sola personarum nos causa solicitat, quibus & boni facti simul sufficere gloria posset & meriti: sed quod venerabilium constituta Canonum contemnuntur, & quod non paruam eorum abiectio Apostolicæ Sedis tangit iniuriam, ne Christianitatis vestræ serenitas: qua & magnum patrocinium veteribus constitutis impenditis, & Sedis Apostolicæ principatum acta nouiter veneratione sancitis, vt vno inexplicabilem relinquat posteris negotio quæstionem.

Pag. 594

Tom. 1. epist. Decr. 56.

EPISTOLA LVIII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Euphemiam Augustam.

Perpetuas pro Euphemia & eius viri salute ad Deum se preces effundere. Thomam & alios commendat.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda Euphemia Augusta. Orare nos, & pro vestra incolumitate Deo nostro vota persoluere cum Catholicorum etiam cœtu, sine cessatione Pontificum, non vestræ studium exorationis inuitat, sed deuotum, atque persistẽs in Ecclesiastica stimulat reconciliatione propositum. Quis enim ab hæretica segregatus conspiratione se teneat? Quis aliis in sua vtatur deprecatione principiis, nisi vt vobis serenissimoque principi iugali vestro & vita sit longior, & ad prosperitatis argumentum gratia diuina proximior; qui initia felicis imperii plectendi execrationibus consecrastis erroris, & amicam diabolo pacifica expulistis intentione discordiam. Vnde nunc decet vos laudabilibus cœptis insistere, & per totum orbem perfectam spargere medicinam: quia Christo maior numerus gregis oblatus, mercedem confidenter exigit largiorem, inter quæ curæ vestræ sit, vt nullũ Satanas iam dudum prostratus vulnus afficiat, sed

A communionis vnitas magnum sit iustitiæ impetrandæ suffragium. Quæsumus namque vt tandem de venerabilibus fratribus & coepiscopis nostris, Helia, Thomate, atque Nicostrato, quod sacratissimorum canonum dictat auctoritas, vobis decernentibus impleatur, ne videantur vt auctores alicuius mali, quod primi ad vnitatem Sedis Apostolicæ festinarunt, in communi omniũ gaudio soli meruisse percelli, & in facto laudabili victam personali odio cessisse iustitiam. Nostris ergo precibus apud clementissimum Augustum vestras adiungite, vt fructum, quem illis
B patrum regulæ tribui & conseruari præcipiunt, inimica tergiuersatio auferre non possit.

Tom. 1. epist. Decr. 57.

EPISTOLA LIX. B. HORMISDÆ Papæ, ad Iustinianum.

Iustiniani studium erga Ecclesiasticam pacem laudat, eique Heliam, Thomatem, & Nicostratum Episcopos commendat.

Ex V. C. Vat.

HOrmisda Iustiniano viro Illustri. Studium ve-
C strum erga Ecclesiasticam pacem, & damnatos hæreticæ contentionis errores, ipsis rerum effectibus approbamus, cuius vos operis magna, immensaque sine dubio merces expectat. Hinc est quod quicquid pro canonum firmitate, & pro Apostolicæ Sedis reuerentia necessarium duximus, magnitudini vestræ secura peragendum protinus præsumptione mandamus, quia cum magno vos gaudio pro causis talibus sperata suscipere, multiplicia huiusmodi exempla testantur. Quare omissis in longa circuitione principiis, ad rem ipsam præsentis paginæ verba conuertimus. Mœret Ecclesia, & magno votiuæ
D vnitatis exordio frui præstita non potest, pro vnius causæ afflictione, lætitia, hanc, vt nobis solicitudinem beneficia vestra submoueant, non paruis precibus exoramus. Angit nos enim & præsens dolor, & futurorum occasio procurata certaminum, per quam & venerabilium patrũ regulæ negliguntur, & Apostolicæ Sedis putatur auctoritas posse contemni: nam cum diuino, Clementissimique principis beneficio, sed & vestro simul adnixu hi soli credantur esse Pontifices, & iure Ecclesias continere, qui ad communionem nostram damnatis erroribus redire con-
E sentiunt: Heliæ, Thomati, atque Nicostrato fratribus & coepiscopis nostris, qui bonum causæ etiam sub aduerso Imperatore dedere principiũ, non solum nihil ad prouectum bona studia profuerunt, verumetiam collatæ sibi à Domino obtinere nequeunt officia dignitatis, & extorres à commissis sibi gregibus subire coguntur miserias damnatorum. Quapropter quæsumus, & per diuinam vos misericordiam obtestamur, vt eorum causæ, (quæ iusta est) summum patrocinium, & probatæ viuacitatis impendatis affectum, piissimi
F principis hærendo vestigiis, quatenus eos tãdem suis Ecclesiis & pietatis intuitu, & iustitiæ contẽplatione restituat, quia in illorum contumelia ab inimicis asseritur, optatum nostræ communionis displicuisse consortium.

Pontifices non sunt, qui cum Ecclesia Rom. non communicant.

A

Tom. I. epist. Dur. 10.

EPISTOLA LX. B. HORmisdæ Papæ, ad Germanum virum illustrem.

Eadem quæ in superiori.

Ex V.C. Vat.

HOrmisda Germano viro Illustrissimo. Excubantibus vobis probabili, pro Ecclesiastica pace proposito, & tanto fidei calore feruentibus gratiarum actio sola non sufficit; quia nec vos humanæ laudis prærogatiua solicitat, sed diuinæ expectatio retributionis inflammat. Quod igitur maxime debemus, exsoluimus; & Deum nostrum, cuius nos causis impenditis pro incolumitate vestra quotidie deprecamur, rogantes vt studium vestrum in omni pro Ecclesiasticę vnitatis affectu parte sic feruеat, vt nullus boni relinquatur locus officii, vbi non paternis regulis vestræ patrocinium defensionis assistat. Præcipue tamen Heliæ, Thomæ, atque Nicostrati fratrum, & coepiscoporum nostrorum causa nos commouet, qui primi mundo necessariam sequuti concordiam, Ecclesiarum suarum priuatione perculsi, cum venerabilium quoque canonum contumelia deprimuntur, fitque illis propriæ reconciliationis gloria causa difficilis, quasi ipsi magis pertinaci mente restiterint, & aliis ad Sedis Apostolicæ redeuntibus vnitatem ipsi Ecclesiæ magis membra discerpserint, quam quod nobis durum sit, quamque clementissimi temporibus Imperatoris indignum prudentiam vestram conuenit æstimare, & tandem præstare remedium, quo & illorum labores, & nostra grato possit solamine auferre mœstitiam.

Tom. I. epist. Dur. 11.

EPISTOLA LXI. B. HORmisdæ Papæ, ad Heliam, &c. Episcopos.

Ad Imperatorem & alios se pro illorum causa scripsisse significat.

Ex V.C. Vat.

HOrmisda, Heliæ, Thomæ, & Nicostrato Episcopis. Quantũ mens nostra doloris vestri participatione fatigetur, superuacuum est apud probantes mutuam charitatem verbis astruere: sed ille, qui & nostrum animum, & vestros labores scrutator præscius intuetur, mœrorem nostrum vestra in gaudium prosperitate conuertat. Verum ne vnquam pro vestro negocio, sub allegatione iustissima, & blanda intercessione cessemus, noueritis nos tam ad Clementissimum principem, quam ad præcellentissimam Augustam, necnon ad Illustres, & magnificos viros Iustinianum, atque Germanum filios nostros litteras destinasse, vestrum specialiter negotium continentes, quas viro sublimi Eulogio ita tradidimus, vt in vestro primum ponat arbitrio, vtrum per vos eas eligatis offerre, an per ipsum potius perlatorem, tam principi porrigantur, quam cæteris quas designauimus supra personis.

Pag. 795 Tom. I. epist. Dur. 12.

EPISTOLA LXII. B. HORmisdæ Papæ ad legatos, de iis quæ Thessalonicæ ab Eutychianis gesta per famam audierat.

Dorotheum & Aristidem Romam venire compellendos.

B Ex V.C. Vat.

HOrmisda, Germano & Ioanni Episcopis, Felici & Dioscoro Diaconis, & Blando presbytero.

Cum nos Ecclesiasticæ prosperitatis gaudia subleuarent, & prope plenum laboris vestri fructum quotidie carperemus; repente nos inimica vniuersi, quæ repente successerat, fama contundit: cuius opinionis ordinem, etsi vobis necdum referentibus suspicamur incertum, pro ipsius rei tamen magnitudine credidimus non tacendum. Itaque perlatum est, fratrem & Coepiscopum nostrum Ioannem, dum ad Thessalonicam pro suscipiendis tantum libellis, qui promittebantur

C accederet, ita plebis irrationabili seditione concussum, vt extincto primum eo, qui hospitium venienti præbuerat, ipse quoque non dissimili cæde mactatus, & vix sacrosancti fontis reuerentia vindicatus euaserit: cuius seditionis initium, sub interrogationis dolosæ commento ab Aristide presbytero narratur exortum. Verum nos si hæc manifesta sunt, adeo de plebe nõ querimur. Erit in potestate venerandi principis, tẽporis sui, & Catholici sacerdotis iniuriam, qua iubeat resecare censura. Sed quod ad nos attinet, cura peruigili per vos, Deo propitio, desideramus impleri: quia nullum volumus, aut non reddita

D ratione conuerti, aut sic rectam viam fidei profiteri, vt sibi à principe aliquid sine doctrinę remedio caueatur imponi. Hæc igitur suggestione vestræ supplicationis peragite, vt Thessalonicensis Episcopus, qui sub interrogationis obtentu, Ecclesiasticam pacem protracto in longum nititur dissipare negotio, quoniam à vobis suscipere noluit, a principe ad vrbem directus, ab Apostolica percipiat Sede doctrinam, & quicquid sibi dubium putet huc veniens, præsenti à nobis inquisitione condiscat: sic enim probare potest, se Catholicæ professionis seruare cautelam, non

E malitiose concepta vindicare certamina: sciat nos paratos esse, & bene inquirentes instruere, & errantes ad fidei rectum tramitem scientia duce reuocare: quia si dubitans paratam non vult experiri doctrinam, nec rursus in simplicitate cordis, quæ pacis & religionis causa iubentur admittere, in aperto est qua mente, vel Dei nostri præceptis obsistat, vel orthodoxi principis exempla contemnat. In hac ergo parte totus suggestionis vestræ actus immineat: quia nec illi alia possunt ratione saluari, & incitatæ plebis, sub hoc

F melius moderamine causa sedatur, cum quo etiã Aristidem presbyterum clementissimus princeps ad nos venire præcipiat: quia sicut præfati sumus, omnes quorum pax Ecclesiastica ambiguitate diuiditur, simul ad communionem nostram, depulsa mali erroris ægritudine, Catholicæ scientiæ cupimus sentire medicinam. Præterea mox vt præsentia vos contigerit scripta suscipere, debebitis ad nos de vestris aliquem destinare cum relatione, quæ vniuersa contineat, vnde his, quæ gesta sunt, vel geruntur solicitudinem nostram releuare debeatis. Datarum quoque literis ve-

stris adiúgite, ne vobis portitoris tarditas possit A adscribi. Dat. 3. Idus Octobr. Eutharico V.C. Consule.

Anno Dom. 519.

SVGGESTIO GERMANI EPIscopi, Fęlicis, & Dioscori Diaconorum, & Blandi presbyteri.

Quæ Thessalonicæ à Dorotheo contra Ioannem Episcopum acta fuerint. B

Ex V.C. Vat.

MAgna misericordia Dei est, & inæstimabilia eius iudicia, qui nihil occultum dimittit, vt probetur vniuscuiusque conscientia. Dorotheus Thessalonicensis non nouus apparuit, nec ad præsens factus, sed se demonstrauit, quem olim vera prædicabat opinio. Iste semper in malis desideriis suis inuolutus, data occasione exercuit, quod contra fidem Catholicam semper parturiebat scelus. In aliis literis significauimus beatitudini vestræ, quo ordine transeuntes Thessalonica libellos non potuimus suscipere: erat tamen constitutum post ordinationem sanctæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ vnum ex nobis ad ipsum dirigere, quia hoc sperabat prædictus, vt vnus ex nobis post susceptos libellos cum ipso Missa celebraret, quasi testimonio habens in generalitate se ad vnitatem Sedis Apostolicæ esse coniunctum: etsi tarde, factum est tamen, & venerabilem Ioannem Episcopum ad ipsum dirigentes, directus est cum ipso ex communi electione Epiphanius presbyter: Germanus venerabilis, & Illustris Episcopus erat cum eis, & Licinius Comes scholæ ex ordinatione clementissimi Imperatoris: Qui Licinius tamen cũ prius pro alia causa esset Thessalonicam directus, cõgregata Synodo de parœcia Ecclesiæ Thessalonicensis, ibi est inuentus, expectans secundum promissionem vnum ex nobis. Voluerunt ipso præsente libellos facere, & subscribere; quod factum est: signauit ipsos libellos prædictus vir, & veniens Constantinopolim, factum nuntiauit. Dicebatur nobis ab Apocrisario Dorothei: iubere dirigere, qui libellos suscipiat. Deliberatum est, sicut prædiximus, venerabilem Ioannem Episcopum ambulare, vt haberet testimonium subscriptionis illorum: Rogauimus piissimum Imperatorem, vt & Comes Licinius ambularet cum eo, quod & factum est. Et quia peruenerũt in ciuitatem, nunciatum est Dorotheo per Comitem Licinium præsentiam nostrorum qui direxit Aristidem presbyterum cum aliis duobus Episcopis, quos solus sciebat aduersarios esse negotii, vt nostros videret, cum quibus voluerunt facere primum certamina de libellis, dicẽtes; sunt capitula quæ debeant emendari. Dixerunt nostri non esse in potestate ipsorum hoc facere: si vultis facere, Deo gratias; si non vultis facere, venimus, salutauimus vos, perambulauimus: Discesserunt post ista verba. Ad aliam diem conuenerunt, iterum ista loquentes, & antequã propositionem verborum fecissent, vbi non est intentio generata, non iniuria sequuta est: subito populus insanus irruit super ipsum, & duos pueros occiderunt Episcopi, caput etiam fregerunt Episcopo in duabus partibus, & renes eius dissipauerunt, & nisi misericordia Dei, & defensio sancti Marci Basilicæ eruisset eos de manibus eorum, ibi perierant, liberati sunt tamen quomodo dicitur, quia manus publica superuenit, quæ eos irruere potuit. Ista, & istorum concinnamenta Dorothei malitia fabricauit, qui ante biduum quam peruenirent nostri Thessalonicam super duo millia baptizauit: sacramenta tanta erogauit in populo, quæ possint ipsis ad tempora sufficere, significans plebi, quia fides recta mutatur. Ista quomodo non habuerant excitare populum? Ista quem non inuitabant ad seditionem? post hoc, ipsum libellum, quem fecerat cum Episcopis, ante populum scindit, dicens: Ego istud vsq; ad mortem meam nunquam facio, nec facientibus consentio: occiderunt & hominem venerabilem Catholicum, qui nos venientes susceperat in domo sua, qui semper separatus fuit à cõmunione Dorothei propter Synodum Chalcedonensem, in quo talem mortem exercuerũt, qualem illi, qui sanctum Proterium occiderunt. Ista ad Clementissimum Imperatorem peruenerunt, & prope in tota ciuitate Catholicus luctus est, propter talia, quæ contigerunt scelera. Promittit sancta clementia vindicare, & citare Dorotheum; quia nos contestati sumus pietatem eius, C dicentes, nulla ratione Dorotheum inter Episcopos aut in communione Sedis Apostolicæ potest beatissimus Papa recipere, & contra, qui voluerint eum in sua communione recipere, scire se esse reos auctoritate Ecclesiastica. Ista ad notitiam beatitudinis vestræ festinauimus referre, vt nihil vos lateat, quod in istis partibus agitur. Anno Dom. 519.

Accepta 4. Kalendas Decembris, Eutharico Consule.

EPISTOLA LXIII. B. HORmisdæ Papæ, ad legatos.

Pag. 596. Tom. 1. epist. Decret.

Dolet Ioannem occisum: & Dorotheo ab Episcopatu remoto, alium, Aristide excepto, in eius locum substitui præcipit. Thomam & Nicostratum suis Ecclesiis restituendos. Monachos Scythas Romæ vsque ad legatorum aduentum detineri. D

Ex V.C. Vat.

HOrmisda Germano & Ioanni Episcopis & Blando Presbytero.

Grauiter nos Ioannis Catholici afflixit interitus, quem hæretici Dorothei vesania perhibetis extinctum: nam eundem Dorotheum Constantinopolim iussu principis didicimus euocatum, E aduersus quem Domino, & filio nostro clementissimo Principi debetis insistere, ne ad eandem ciuitatem denuo reuertatur: sed Episcopatus, quem nunquam bene gessit, honore deposito, ab eodem loco ac Ecclesia longius relegetur, vel certe huc ad vrbem sub prosequutione congrua dirigatur. Ad hanc etiam partem inuigilare debetis, ne in loco eius Aristides toti mali incentor, & conscius quibuslibet subreptionibus ordinetur: nam nulli prodest mutari personam, si F eiusdem forma nequitiæ perseueret; sed talem virum debetis eligere, vt de indicio vestro cuncta Catholicorum congregatio gratuletur. Is igitur, obseruatis, pro Thomæ, & Nicostrati fratrum, & Coepiscoporum nostrorum personis intentio dilectionis vestræ, vehementer debet incumbere. Nam quid prodest Ecclesiam reintegrasse, si ab eius corpore sacerdotes videamus extraneos, quos in nostram communionem vos caute, aut rationabiliter nõ ignorastis esse susceptos? Vnde

non leuiter nos res ista contristat, si ab his, qui Sedis Apostolicæ prædicationem sequuntur, negligantur, qui in eius fide, & consensu recepti sunt. Idcirco sicut hortati sumus pro eorum communione, atque loco, serenissimo Principi vehementer insistite: nam in eadem causa Domino & filio nostro clementissimo Principi, & viro Illustri Iustiniano filio nostro scripta direximus, hortantes eum, vt cum vestra, quantum ad Ecclesiarum suarum receptionem pertinet, debeant charitate tractare. De eo vos articulo nostræ admonitionis suspicamur non immemores. Diximus enim quemadmodum exclusis occupatoribus, hi, de quibus loquimur, ad proprias reuertantur Ecclesias, vt illi alibi (si tamen rectæ sunt fidei) ordinentur. De personis Scytharum monachorum Iustinianus vir Illustris nobis scripsit, quarum exemplaria literarum fraternitati vestræ direximus, qui cum nollent sustinere vestræ dilectionis aduentum, & obseruationum moras se dicerent ferre non posse; tentauerunt clam de Vrbe discedere, quos tum nos faciemus solicitius custodiri, ea, quæ de vobis contraria dixerunt, volentes agnoscere, vt cum reuersi, Deo propitio, fueritis, eorum error rationabilibus adhortationibus corrigatur. Dat. 4. Nonas Decembris, Eutharico V.C. Consule.

Anno Dom. 519.

In VV.CC. 1. Tom. 2. Decr. 90.

EPISTOLA LXIV. B. HORMISDÆ, Papæ, ad Ioannem Melicitanum Episcopum.

Constantinopolitanam Ecclesiam ad Sedis Apostolicæ communionem rediisse.

Meliteopolitano.

HOrmisda, Ioanni Episcopo * Melicitano. Vota nostra charitatem tuam latere nolumus, ne qui particeps fuit solicitudinis, gaudiorum fructu reddatur extorris. Et ideo Constantinopolitanam Ecclesiam ad communionem nostram reduxisse, Domino propitiante, tradentibus significamus alloquiis, & mandatorum, quæ legatis nostris dedimus, in omnibus seriem fuisse completam. De qua parte, vt ad dilectionem tuam plenius perfectum gaudium perueniret, libelli Ioannis fratris & consacerdotis nostri Episcopi Constantinopolitani, & Iustini clementissimi Principis Orientis sacrarum literarum exemplaria pariter credidimus destinanda; indicantes nihilominus per Orientis partes plurimos Episcopos sic fecisse. Superest, vt à nobis competentibus precibus Diuinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoque Ecclesiarum redintegratione gratulemur. Ea verò, quæ significare curauimus, in eorum sacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini sunt, curabis perferre notitiam, vt & ipsi de effectu tantæ rei, gratias nobiscum cœlestis misericordiæ beneficiis referre non cessent. Deus te incolumem custodiat, frater charissime.

In VV.CC. 1. Tom. 2. epist. Decr. 91.

EPISTOLA LXV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Episcopos Hispaniæ.

Gratulatur de pace Orientalis Ecclesiæ.

FRatribus Dilectissimis vniuersis Episcopis per Baeticam prouinciã constitutis, Hormisda Episcopus.

Quid tam dulce solicito, quàm quod mihi de vobis innotescunt illa, quæ cupio? Quid tam religiosis conueniens institutis, quàm vt inter se sacerdotes pacem, quam eos necesse est aliis pro officio annunciare, conseruent? Plane, fateor, gratulatione suscepi, quod votiua mihi de charitate (quæ inter vos est) Ecclesiarum & pace, literis indicastis. Sponte mihi, quicquid hortari poteram, quicquid monere, delatum est. Confirmet hoc Deus, quod operatus est in nobis: & quæ præcepit pro animarum salute facienda, hæc ipse, qui præcepit, pro ea, quæ nos redemit, pietate faciat, & his tam bonis nunciis nos quoque religiosorum vicem reddimus nunciorum. Quidquid cum Orientalibus, quos ad Ecclesiæ corpus vnitatemque reuocatos, dudum Dei nostri literis significauimus destinatis, denuo, cum aptum fuerit, repetitis vobiscum participabimus indiciis. Mox post nostrorum reditum ab Orientalibus missa legatio est, certa sperauit, certa consuluit. Sed facimus de his, quæ fuerant dicenda, compendium, ipsi potius ad instruendam notitiam vestram, quæ à nobis sunt responsa, dirigentes, ne quid sibi sub spacio prolixiore terrarum, aut opinio vindicet, aut error assumat, cũ ad rerum fidem, ipsam teneri sufficiat veritatem. Quod autem ad continentiam vestrarum pertinet literarum, oportuit quidem desideria plenius expedire, vt æstimatis omnibus, responsum rationi congruum redderetur. Sed quia priuilegiorum veterum & statutorum paternorum indidistis iisdem literis mentionem, ad Salustiũ fratrem & Coepiscopum nostrum sub hac parte rescripsimus, vobis quoque strictim, quæ dicta sunt illis latius, indicantes, ne priuilegia nobis indulta conuellerent, & nihil tam conueniens fidei iudicare, quàm vt in honore suo à Patribus decreta seruentur. Deus autem vos incolumes custodiat, fratres charissimi.

Psal. 67.

SVGGESTIO DIOSCORI Diaconi.

Paulum Antiochiæ Episcopum ordinatum; Scythas Monachos tumultus excitasse dicentes, vnum de Trinitate fuisse crucifixum.

In V.A. 99.

VErum est nulla esse gaudia magnopere spiritualia, à quibus ex toto tribulatio possit esse separata. Gaudemus de vnitate Constantinopolitanæ Ecclesiæ, quæ facta est cum Sede Apostolica; lætamur quotidie diuersorum Episcoporum libellos nobis satisfactionis offerri. Modicum in Ephesina ciuitate contigit scandalum, vbi contempta est, & iniuriata Synodus Chalcedonensis, est inuocatus clementissimus Imperator hoc corrigere, quod & sperat cum Dei adiutorio fieri. Nunc etsi post labores, etsi post intentiones plures. Antiochena Ecclesia ordinata est, electus est quidam Paulus nomine Presbyter Constantinopolitanæ Ecclesiæ, quem huic honori aptissimum Imperatoris testimonio comprobatum est, voluerunt & tentauerunt hic eum ordinare. Ego iussionis vestræ non immemor contradixi, dicens: Iussit Dominus noster beatissimus Papa, secundum antiquam consuetudinem, ibi eum Episcopum ordinari. Hoc obtinuit quod præcepistis, orare vt Deus precibus Apostolorum Petri, & ipsam Ciuitatem

Euagr. lib. 4. c. 4. Niceph. lib. 17 c. 1.

Pag. 597

cum pace faciat electum suscipere sacerdotem. **A** Et quia ista aguntur, & in his quotidie proficit Ecclesia, insidiator antiquus suscitauit Monachos de Scythia, qui de domo Magistri militum Vitaliani sunt, omnium Christianorum votis aduersarii, quorum inquietudo non paruas moras generauit vnitati Ecclesiarum, & magnopere de prædictæ Ecclesiæ Antiochenæ ordinatione. Isti Monachi, inter quos est & Leontius, qui se dicit esse parentem Magistri militum, Romam festinant, sperantes aliquanta capitula à beatitudine vestra confirmari. Et in ipsis inter cetera vbi volunt dicere, Vnum de Trinitate crucifixum, **B** quod est nec in sanctis Synodis dictum, nec in epistolis sancti Papæ Leonis, nec in consuetudine Ecclesiastica: quod si permittitur fieri, mihi videtur dissensiones & scandala non mediocria nasci inter Ecclesias. Istud Anastasius Imperator magnopere Catholicis imponere festinauit. Istud & Eutychetis discipuli in Synodo Chalcedonensi proposuerunt. Quia quotiescunque patres de Dei Filio nostro Domino Iesu Christo disputauerunt Filium Dei verbum consubstantialem patris homoousion Patri dixerunt. Iste autem sermo ideo nunquam est in Synodis à Patribus introductus, **C** quia proculdubio Catholicæ fidei minime poterat conuenire. Cuius sermonis si subtiliter attendatur intentio, ad quantas hæreses pateat, & quæ mala per eum possint disputationibus Ecclesiasticis introduci, quoniam longum est per præsentes insinuare poterimus, vnde sanum mihi videtur & vtile, & ad pacem Ecclesiarum conueniens nihil aliud responsum dari, nisi: Sufficit sanctum Chalcedonense Concilium, in quo & aliæ Synodi continentur: sufficiunt epistolæ Papæ Leonis, quas Synodus confirmauit, nouitatem in Ecclesia introducere nec volumus, nec debemus. *[Nouitas non est introducenda in Ecclesia.]* **D** Est in propositione eorum callida & hæc dicere: Nos Synodum Chalcedonensem suscepimus; hoc speramus, vt iubeatis nobis eam exponere, quia non sufficit sic quomodo est exposita contra hæresim Nestorianam non quasi, non intelligentes, nisi conantes per subtilitatem ad hoc nos adducere, vt disputetur de Synodo Chalcedonensi. Quod si factum fuerit, dubia & infirma ostenditur, & hæreticorum omnium patuit errori. Inter alia si post Synodum Chalcedonensem, si post epistolas Papæ Leonis, si post libellos, quos dederunt, & dant Episcopi, & per ipsos **E** satisfecerunt Sedi Apostolicæ, iterum aliquid nouum addatur: sic mihi videtur, quia quicquid factum est destruitur. Data 3. Kalendas Iunias, Constantinopoli.

SVGGESTIO GERMANI ET Ioannis Episcoporum, Felicis & Dioscori Diaconorum, & Blandi Presbyteri.

F

Eadem quæ in superiori.

[Ex V.C. Vat.] CVm Dei misericordia, quo ordine, & qua cautela communicauimus in Ecclesia Constantinopolitani, iam in aliis literis per seruum vestrum Pullionem directis vestra beatitudo cognouit; & similiter in aliis literis non semel, sed secundo, qualia æmuli homines religionis tentant significare curauimus, vt nihil sit aut actũ, aut cogitandum fieri, quod lateat beatitudinem vestram: stat nobiscum cum Dei adiutorio quicquid in Constantinopolitana Ecclesia est ordinatum. Non titubant gaudia spiritualia, quæ celebrauerunt, & celebrant Catholici, causa Antiochenæ Ecclesiæ ordinationis; non nobis solum labores fecit, sed grandes tribulationes, quia homines festinantes impedimentum facere generali vnitati, diuersis modis diuersa impedimenta fecerunt: nostra erat propositio de his, qui se suspenderant de anathemate in prædicta Ecclesia ordinare sacerdotem. Non proposuerunt ante oculos suos futurum iudicium, palam dicens, omnes qui Sedi Apostolicæ communicabant, Nestoriani sunt, & magis illis non debere credere, qui modo videntur ad communionem Sedis Apostolicæ reuocati. Post multas afflictiones, & pene in tres menses à patribus protracta certamina, piissimus Imperator sua auctoritate nomine Paulum presbyterum de Ecclesia Constantinopolitana elegit Episcopum fieri in Ecclesia Antiochena, dicens inter alia, & hoc testimonium de ipso: quia duobus annis in Antiochia positus non mediocriter resistebat Seuero hæretico, similia & omnes Catholici consonabant. Omnia ista de persona prædicti Imperator se promisit ad vestram beatitudinem relaturum. Harum tamen tribulationum prouisores & socii & vnitatis Ecclesiarum impedimento Monachi de Scythia fuerunt, qui postea hic defecerunt, assignati ab omnibus, nihil pacificum cogitare ad beatitudinem vestram cucurrerunt, sperantes subripere, & per literas vestræ Sedis suas intentiones confirmare. Isti de sua prouincia Episcopos accusant, inter quos est paternus Thomitanæ Ciuitatis Antistes: petitiones obtulerunt, & coacti piissimi Principis & Domini Vitaliani Magistri militum iussione, frequenter ad audientiam causæ conuenimus, non quasi volentes in his negotiis nos occupare: quia nobis sunt ante oculos beatitudinis vestræ præcepta, quibus præcepistis, vt causæ tantum vbi veneramus intenti, nullis aliis negotiis misceremur, sed sperantes posse intentiones eorũ pacari ad hoc descendimus: & quia nobis diu laborantibus, & illis nullam suscipientibus rationem, nihil proficiebat in quo tendebamus, clementissimus Imperator in conuentu publico vbi & nos interfuimus, Paternum prædictum Episcopum, & magnificum virum Vitalianum reduxit ad gratiam: accusatores quoque eius suo præcepit Episcopo supplicare. Monachi vero cum similiter ad concordiam quærerentur, fuga lapsi maluerunt de ciuitate discedere, quam ad concordiam peruenire. Magnopere prædicti Monachi ad Italiam venientes, aliquanta capitula proponere habent, inter quæ & vnum de Trinitate crucifixum continetur, sperantes ita cõfirmari ex auctoritate beatitudinis vestræ, sicut & in aliis literis significauimus, & modo hoc dicimus, vt nulla nouitas à Sede Apostolica scribatur, quia & nos ante Imperatorem, & ante Senatũ hæc indicauimus, dicentes: Extra Synodos quatuor, extra epistolas Papæ Leonis nec dicimus, nec admittimus quicquid nõ cõtinetur in prædictis Synodis aut quod non est scriptũ à Papa Leone non suscipimus; quia si voluerit Dominus noster qualem vis nouitatẽ scribere, peius erit istud initium, quam illud, quod factum est per Eutychen; sufficere debet Ecclesiæ, quod per sexaginta annos ab Eutychete, vsque modo sustinuit: nobis quod visum est scripsimus. In vestra potestate est deliberare quod vobis Deus imperauerit;

quoniam hæc illi nituntur asserere, eo modo sibi satisfacere cupientes, vt ita profiteamur, & dicamus vnum de Trinitate passum esse, quod nec Patres, nec Synodi dixerunt. Ista ideo per singula exposuimus, ne illorum subtilitas glorietur in nostra simplicitate propter istas nouas suas intentiones. Vitaliano magnifico viro subripuerunt, vt & talia vindicare pro talibus rebus, & contra nos quæcunque potuit impedimenta afferret, cuius immutationem omnis nobiscum deflet Ecclesia; qua propter rogamus, vt consueta cautela, & qua solet Dominus noster vigilantia cogitetis, & quomodo suspendendi sint, qui à nobis taliter recesserunt, & à nostra communione fuerunt seiuncti, & quid eis respondeatur, vel quomodo eorum capitula repellantur; quia eos omnes Constantinopolitana Catholica exhorret Ecclesia. Data 3. kalendas Iulias Constantinopoli.

Pag. 698

SVGGESTIO LEGATORVM, quorum supra ad Hormisdam Papam.

Reliquias S. Laurentii, & sanctuaria Apostolorum Iustiniano concedi petunt: quæ illa in Basilica Apostolorum collocare cupiebat.

Ex V.C. Vat.

FIlius vester magnificus vir Iustinianus, res conuenientes fidei suæ faciens, Basilicam sanctorum Apostolorum, in qua desiderat, & beati Laurentii Martyris reliquias esse constituit, sperat per paruitatem nostram, vt prædictorum sanctorum reliquias celeriter concedatis. Habuit quidem petitio prædicti viri secundum morem Græcorum, & nos contra consuetudinem Sedis Apostolicæ exposuimus, accepit rationem: & quia talis feruor est fidei eius, qui meretur quicquid de Apostolica Sede depoposcerit, & talis est, qui sperat vnde & salus animæ & fidei affectus accrescat; talibus desideriis postulata competit non negare. Vnde si & beatitudini vestræ videtur, sanctuaria beatorum Apostolorum Petri & Pauli, secundum morem ei largiri præcipite; etsi fieri potest, ad secundam cataractam ipsa sanctuaria deponere vestrum est deliberare. Petit & de catenis sanctorum Apostolorum si possibile est, & de craticula beati Laurentii Martyris: ista sunt desideria prædicti viri, in hoc fides ipsius est incitata. Propter hoc in Vrbem vestram virum spectabilem Eulogium Magistrianum direxit, hoc sibi satisfacere iudicans, si de ipso fonte, de quo per omnem terram sanctuaria Apostolorum sunt data, inde & ipse reliquias suscipere mereatur. Et benefacitis causam Ecclesiasticam magnopere in contestatione Dei, tali homini commendare, cuius sinceritas & integritas circa religionem Catholicam nota est omnibus hominibus. Hic voluerunt capsellas argenteas facere & dirigere, sed postea cogitauerunt, vt & hoc quoque à vestra Sede pro benedictione suscipiat. Singulas tamen capsellas per singulorum Apostolorum reliquias fieri debere suggerimus. Data 3. kalendas Iulias Constantinopoli.

Sanctuaria Apostolorum per Orbem terrarum ex Vrbe Roma sunt dispersa.

Dissensiones à Monachis Scythis excitatas ab eo compescentes. Apostolorum reliquias se cupere.

Ex V.C. Vat.

D*Omino sancto Meritis Beatissimo & Apostolico Domino Patri Papæ Hormisdæ, Iustinianus V.C.*

Propitia diuinitate, quæ semper Ecclesiam Catholicam per incrementa fidei instituit vnitas sanctarum Ecclesiarum pro doctrina, & auctoritate Apostolatus vestri prouenit: sed quoniam comperimus quosdam nomine Monachos, quibus magis discordia in studio est, quam charitas, & pax Dei, cupientes quædam perturbare ad Angelum vestrum hinc discedentes iter arripuisse; quos beatitudo vestra præsentibus scriptis, causam liuoris eorum cognoscens, ita vt meretur suscipere, & a se longe pellere dignetur, quoniam vaniloquia ipsorum festinantium nouitates introducere in Ecclesia, quod neque quatuor Synodi venerabiles, neque sancti Papæ Leonis epistolæ continere noscuntur, in omni loco turbas excitare videntur, quamobrem etiam & à viris Reuerendissimis Episcopis, & Diaconibus directis ab Apostolatu vestro ad nos Angelus vester destinare dignetur, & ipsos digna correctione perculsos, vt superius dictum est, pellere iubeat. Ergo hæc petimus vt (sicut supradictum est) ipsas huiusmodi literas per eundem portitorem ad nos dirigere magnopere præcipiat. Sunt autē nomina eorum Achilles, Ioannes, Leontius, & Mauritius: hæc nostra est maxima solicitudinis causa, ne vnitas, quam vester labor, oratioque perfecit, per inquietos homines dissipetur, sperantes in Domino Deo, quia si quid est quod adhuc à totius orbis pace dissentiat, hoc quoque orationibus vestris Apostolicæ Sedis communioni societur. Præsumentes autem de beatitudinis vestræ beneuolentia, paternam dilectionem nimium petimus, quatenus reliquiis sanctorum Apostolorum tam nos, quam Basilicam eorum hic in domo nostra sub nomine prædictorum venerabilium constructam illustrare, & illuminare large dignemini cognoscentes, quod nullum nobis maius, nec minus beneficium præstare potestis, Domine beatissime Pater, quam si hanc nostram petitionem adimpleueritis. Subito autem iter arripiente prædicto agente, in rebus etiam duo pallia serica ad ornamentum altaris sanctorum Apostolorum direximus, quæ suscipientes efficacissimis precibus vestris, nostri iubete iugiter facere memoriam.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani per fratrem Proemptoris ad Hormisdam Papam.

Petit, vt expedito Monachorum negotio, Ioannem & Leontium ad se remittat.

Ex V.C. Vat.

QVicquid est cautius, quicquid firmius, vt pro sancta fide, & concordia sacrarum Ecclesiarum geratur, optamus. Vnde ad beatitudinem vestram, & frater noster gloriosissimus Vitalianus per Paulinum virum sublimem defensorem vestræ Ecclesiæ rescripsit, & nos per eundem significare curauimus illa debere beatitudinem vestram perficere, quæ pacem & concordiam sanctis concedat Ecclesiis: subinde

tamen, qui certius responsum ad sanctitatem A vestram referat, cum literis piissimi nostri Imperatoris destinauimus. Nam quanta quæstio in partibus nostris orta est, potest etiam antelatus vir religiosus defensor sanctitatem vestram instruere. Vnde petimus, vt si est possibile, celerrimo dato responso, & satisfactis religiosis Monachis Ioannem & Leontium ad nos remittatis: nisi enim precibus & diligentia vestra ista quæstio soluta fuerit, veremur, ne non possit Ecclesiarum sanctarum pax prouenire. Ergo cognoscentes, quia & merces & periculum B huius rei vobis seruatur, diligenter tractate, & firmissimum responsum per antelatos religiosos Monachos, si est possibile, antequam Legatus noster ad beatitudinem vestram perueniat, nobis remittite. In hoc enim solo omnis pendet intentio.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani ad Hormisdam Papam.

An dicendum sit, vnum de Trinitate fuisse crucifixum. C

Ex V.C.Vat. VT plenissima fidei perfectio doctrina beatitudinis vestræ nobis proueniat, iterum Eulogium virum strenuum agentem in rebus iuxta alias causas, etiam hanc propter direximus, per quem valde petimus, vt per omnia responso Apostolatus vestri circumspecto, & cautissimo in confessione Catholicæ fidei confirmetur. Post semel enim diuina misericordia donatam Ecclesiæ Catholicæ vnitatem, quidam asserunt, Christum Filium Dei Dominum nostrum, pro nostra salute, carne cruci- D fixum vnum de Trinitate debere prædicari: quod si suscipiendum sit, paterna prouisione Reuerentia vestra cautissimo suo rescripto, quid sequi, quidue super hoc euitare debeamus, nos certiorare dignetur: quoniam verba videntur facere dissensionem: nam sensus inter Catholicos omnes vnus esse probatur. Imponite igitur vobis semel susceptum laborem, sancte ac venerabilis pater, etiam in hoc prædecessores vestros sequentes, quorum memoriam & amplectimini, & consortio Pontifi- E catus ornatis; & de hac intentione liberos nos properate reddere & securos. Hoc enim credimus esse Catholicum, quod vestro religioso responso nobis fuerit intimatum: quia vero dictum est Scythicos Monachos hac ratione ad sedem vestram accessisse pro traditione patrum, & ordine regularum, præbito eis responso, nihil formidante, ad nos cum vestris literis iubete remittere. Quarum etiam exemplaria consignata prædicto viro strenuo Eulogio dari præcipite. Hæc enim omnia ideo petimus vos disponere cautius, vt ne locus mendacio, vel insidiis de- F tur: quoniam summo cum desiderio fidem Catholicam amplectentes vestra doctrina vnitatem, vniuerso orbi petimus condonare.

Quod à R. Pont. definitur, ab omnibus pro Catholica fide recipiendum.

Pag. 599.

EPISTOLA LXVI. B. HORMISDÆ Papæ, ad Iustinianum.

Tom. 1 epist. Decr. 61.

Monachos Scythas ante Legatorum aduentum Roma non discessuros: Apostolorum sanctuaria transmittit.

HOrmisda, Iustiniano viro illustri. Ita magnificentiæ vestræ animum vigere nouimus religionis affectu, vt beneficium à vobis in perfectione pacis Ecclesiæ velitis magis exigi, quam rogati; iudicantes meritis excellentiæ vestræ proficere, quod vos generalitatis desiderio contingit offerre. Vnde & nos à vobis præsumptæ quærimus tanquam debitum, quod meritis vestris nouimus esse profuturum: & ideo Domine fili, sub omni charitate salutantes, speramus, vt immineatis operi, quod Domino adiuuante fundastis, memores diuini testimonii, Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit. Præterea Monachos, quos venisse Romam significastis, literis vestris ad propria mox voluimus reuerti: sed quia sub testificatione potentiæ diuinæ dicebant, per insidias in itinere paratas, vitæ sustinere se posse discrimen, volentes redire Constantinopolim, passi non sumus violenter expelli. Quapropter necesse habemus venientibus legatis nostris inquirere, quare vera faciente causa inter eos fuerit commota discordia. Beatissimorum vero Apostolorum Petri & Pauli sanctuaria sicut religiosissimo quæsistis affectu per harum portitorem sub omni veneratione transmisimus. Optantes orationibus eorum mentis vestræ oblatio, & desideria gratiæ sint diuinitatis accepta. Petimus itaque vt tam de his, quæ geruntur pro concordia, quam etiam de incolumitatis vestræ bono nuncietis solicitudinis nostræ gaudium currente pagina literarum. Data 4. Nonas Septembr. Eutychario. V. C. Coss.

Ex V.C.Vat.

Matth. 10.

A. Dom. 519.

EPISTOLA LXVII. B. HORMISDÆ Papæ.

Tom. 1. epist. Decret. 62.

Scythas monachos ante legatorum aduentum Roma non discessuros.

HOrmisda, Iustiniano illustri. Eulogio viro clarissimo filio nostro deferente, literas celsitudinis vestræ suscepimus, eoque remeante debitum persoluentes salutationis officium, significantes Scythas monachos allegasse plurima, quæ nos relinquere indiscussa non possumus: sed legatorum nostrorum Deo iuuante festinemus aduentum; pro qua re eos in Vrbe credimus retinendos, à qua nec ipsi ordinatione dissentiunt. Amplitudinem vestram tamen retinere confidimus, quod de ipsis nobis præterito tempore literis destinatis scripserit; in quorum allegationibus cum legatis remeantibus competenter fuerimus instructi, si quid reprehensione dignum cognitio nostra repererit, necesse est, vt circa eos teneamus Ecclesiasticam disciplinam. Victorem præterea, qui Diaconi habere perhibetur officium, cuius fidem hi ipsi Monachi vehementer accusant, vel alios qui peruersas forsitan obiiciunt quæstiones, ordinatione Domini filii nostri clementissimi Imperatoris

Ex V.C.Vat.

ad Vrbem vobis suggerentibus dirigantur, vt vniuersas allegationes, de quibus contendunt, nos possimus agnoscere.

SVGGESTIO DIOSCORI Diaconi ad Hormisdam Papam.

Ab hæreticorum consortio se cauere. Victorem Diaconum Catholicam fidem professum: Scythas Monachos Chalcedonense Concilium damnasse. Suam fidem exponit, quam Pontificis iudicio submittit.

Ex V.C. 2. 41 PEr Eulogium virum sublimem literas Beatitudinis vestræ suscepimus, in quibus significastis intentionem Monachorum Scytharum, & quo modo visum fuerit Apostolatui vestro, Episcopo Constantinopolitano causam delegare, vt ipse inter eos, & qui ab eis impetuntur audiret, mihi quidem non displicuerat: quia vbi conscientia cum Dei adiutorio nulla formidine terreretur, à nullo debet declinare; imo magis festinare, vt per examen, quod verum est omnibus manifestetur. Significastis mihi ab illis contestationem datam, vt non mihi hæretici iungerentur. Quos dicunt hæreticos ego ignoro, nisi illos forte, qui Synodum Chalcedonensem suscipiunt, quos ego Catholicos dico. Victor Diaconus dicitur, quidam cum isto antequam nos Constantinopolim ingrederemur habuerunt intentionem de vno de Trinitate crucifixo, & de Christo composito, & de aliis capitulis nobis hinc positis. Obtulerunt contra ipsum libellum tam nobis, quam Episcopo Constantinopolitano. Conuenimus in domum Episcopi, vt inter eos intentionem, quæ vertebatur, agnosceremus. Prædictus Episcopus Synodum Chalcedonensem protulit, legit ante omnes omnia, quæ sunt in eodem Concilio constituta, dicens; Præter ista nihil mihi aliud dicatur: qui sequitur ista potest inter Catholicos esse. Victor respondit, Suscipio similiter & Epistolas Papæ Leonis, & S. Cyrilli Epistolas Synodales, quæ sunt in Chalcedonensi Concilio allegatæ, & manu mea subscribo, & sacramentis confirmo ista me suscipere, & præter ista nihil aliud prædicare: Et si inuentus fuero aliquando extra ista aliud prædicans, nullam circa me peto misericordiam. Scythæ è contra inchoauerunt dicere. Addatur & vnus de Trinitate, nos è contra diximus, quod non est in quatuor Conciliis definitum, nec in Epistolis B. Papæ Leonis, nos nec dicere possumus, nec addere. displicuit hoc dictum. Victor autem vtrum sincero animo hæc diceret, an dolose, quis nosse potest, nisi qui corda cognoscit? Verba ista nos audiuimus, Dei est animum indicare. Postea sine nobis magnificus vir Vitalianus Magister Militum inter se Episcopum Constantinopolitanum vocauerunt prædictum Victorem: loquuti sunt cum eo, quid definierint inter se, nescimus. Postea nec Victor ad nos venit, nec est causa dicta. Isti tamen Scythæ (sciat beatitudo vestra) omnes, qui accipiunt Synodum Chalcedonensem Nestorianos dicunt, dicentes, non sufficit Synodus contra Nestorium, & sic debere Synodum suscipere quo modo ipsi exposuerint: qui homines quales sunt, & quales intentiones habent, & quid volunt in fide Catholica introducere, cum Dei adiutorio manifestatum est omnibus Catholicis: nec indiget causa meo labore, quam pro sua misericordia Deus produxit ad lucem. Ego quod à Patribus didici, quod semper Ecclesia Catholica seruauit, non tacui, non abscondi: vnus est Deus, de quo Moyses loquitur dicens: Audi Israel Dominus Deus tuus, Deus vnus est: & in alio loco ait, Dominus solus docebat eos, vnus substantiæ credimus Trinitatem, quomodo prædixi vnam Deitatem, treis personas, quia nec plures Deos dicimus, credentes vnum Deum esse, id est Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, nec tres personas negamus, ne Sabellii, dogma videamur sequi: verum est, personam Filii, id est, verbi Dei consubstantialem Patri, & ipsa caro facta est: ipsa in vtero Mariæ habitauit, ipsa naturã humanam suscepit sine peccato, ipse filius Dei homo factus natus est de virgine Maria; Propter quod eam Dei genitricem dicimus & credimus, quia vnitas diuinitatis, & humanitatis, quæ fieri cœpta est, ex quo Mariæ Angelus Gabriel annunciauit dicens, Aue Maria gratia plena, Spiritus sanctus superueniet in te, &c. Non tantum in vtero non est diuisa, sed nec in partu, nec in nutrimentis, nec in passione, nec in sepulchro, nec in resurrectione, nec in cœlo separata est: quia vnus est Filius Dei Dominus noster Iesus Christus, non in personis diuisus, non in naturis separatus neque in potentia diuersus. Idem est namque & subsistens passionem, quia omnes homines; aut diuidens quemadmodum Nestorius; aut negans, quomodo Eutyches; aut minus incarnationem credens. Quomodo Apollinaris; aut phantasiam introducens, quomodo Manes, à fide Catholica sunt incisi homines operarii iniquitatis, & hostes doctrinæ Apostolorum. Ista didici; ista audiui à maioribus nostris; & si forte extra ista quid debeamus sequi, ignoro; exponente beatitudine vestra necesse est me sequi. Maxentius tamen, qui sub Abbatis vocabulo dixit se congregationem habere. si interrogatur, aut cum quibus monachis vixit, aut in quo monasterio, aut sub quo Abbate monachus factus est, dicere non potest. Similiter & si de Achille dicere voluero, rem facio superuacuam, cui sufficit semper latere propter conscientiam suam ab omnibus Catholicis damnatam. Data Idibus Octobris, Eutharico Consule. Accepta 15. kalend. Decemb. Rustico V. C. Consule.

Deut. 4. (margin)

Pag. 600 Lin. (margin)

IVSTINVS AVGVSTVS, Hormisdæ Papæ.

Preces de fide quæstiones continentes sibi oblatas, eas Dioscorum non probasse. Se aliquem ad Pontificem destinaturum, vt quæstiones terminet.

QVanto flagramus studio pro colligendis concordia sacratissimis Ecclesiis iamdudũ nos plenum fecisse dignoscitur, qui ab ineunte nostro Imperio sanctitudinem vestram admonendam duximus, quo certos dirigeret, vt interuentu eorum remedium aliquod his rebus inueniri possit, & antequam aduenerint, qui destinati sunt, cuncta præparauimus, quo facilius transigerentur quæ per hanc florentissimam Vrbem disponenda fuerant. Verum quoniã preces nostro numini porrectę sunt ex diuersis Eois prouinciis, certa quędã differẽtibus pro

fide Catholica secretaque suæ mentis declarantibus quæ apud se pro indiuidua Trinitate constituta testantur, quæque firmiter sese recepturos ostenditur: hisque relictis Dioscorus aliqua asseruit non conuenienti ordine inserta fuisse, merito duximus aperienda vobis ea, quæ sumus edocti. Non multo itaque post à nobis quidam destinabitur ad certiorem faciendam beatitudinem tuam super omnibus, & insinuandas vobis supplicationes, quæ nobis oblatæ sunt, & responsum pietatis vestræ referendum, quo possint resecari tandem dubitatione incongruæ. Securi igitur de nostro consilio, felicitis orationibus placare nobis diuinitatem summam dignemini. Data 14. Kalend. Febr.
Anno Dom. 520. Constantinopoli, Vitaliano, & Rustico Consulibus.

RELATIO IOANNIS EPISCOPI Constantinopolitani.

Instantem Dominicæ passionis diem recte celebrari 13. Kalend. Maias.

Ex V.C. Vat. *DOmino per omnia amabili Deo, Sanctissimoque fratri comministratori Hormisdæ, in Domino salutem.*

Quemadmodum puro corde, & charitate spirituali apud nosmetipsos habemus te, frater charissime, & quemadmodum te per omnia ducimus venerandum, ex operibus his satisfactum
Matth. 7. esse vestræ reuerentiæ iudicamus, Dominicæ obsequentes voci manifeste clamanti, Quæ vultis vt faciant vobis homines, sic & vos facite eis. Et
Rom. 12. Apostolicam doctrinam amplectentes docentem Vos inuicem honore præuenientes. Hæc operibus ostendere festinamus, vinculum insolubile spirituali charitate adunitionem sanctarum Ecclesiarum continentes, quæ nec contrariorum spirituum ictibus, nec fluctuationibus malorum principi, vel veritatis inimico titubare possimus, auxiliante nobis sanctæ & consubstantialis Trinitatis intercessione, gloriosæ & veræ Dei genitricis Mariæ, per quæ præcipue nobis domine atque sanctissime immobilem permanere oramus nostrarum, vestrarumque sanctarum Ecclesiarum statum nihilominus, & inseparabilem custodire fidei vnitionem. Potens est enim Deus victoriæ palmam sperantibus in eum, sine certamine condonare. Instantis autem Dominicæ passionis numerum, qui vestris continetur literis, ex repositis apud nos diei Paschalis annalibus, recte habere significamus, & ante quidem scientes, & nunc scrupulosius requirentes sine dubitatione mundi festiuitatem incolumes nos celebrare 13. kalend. Maiarum die optamus. Qui est proprie nonus decimus dies futuri mensis Aprilis. Orate igitur, & circa nostram memoriam nullam obliuionem vester animus sanctissime habere dignetur, omnem quæ cum vestra est sanctitate in Christo fraternitatem, ego quoque & mei plurimum salutamus. *Alia manu*: Incolumis in Domino orate pro nobis, amabilis Dei & sanctissime frater. Data Constan-
Anno Dom. 520. tinopoli, 14. kalendas Februarii. Vitaliano & Rustico VV. CC. Coss.

SVGGESTIO GERMANI EPISCOPI Felicis, & Dioscori Diaconorum, & Blandi Presbyteri.

Dorotheum Heracliam fuisse perductum: nec Imperatorem permisisse, vt Romam duceretur: inde autem à quibus fueris dimissus ignorari. De Paschali die Orientalem Ecclesiam cum Romana conuenire.

REuerenda vestri Apostolatus alloquia per filios vestros Leonem atque Eulogium desiderabili hilaritate suscepimus, quorum prius præceptum, cur quæ Thessalonicæ contigerunt, non insinuauimus arguebat, sed longe ante eius aduentum occasione comparata, curauimus significare quæcunque vel rumore venientium, vel eorum qui pertulerunt scriptis, quorum exempla subter adiunximus, vel piissimi principis narratione comperimus. Secuta est vindictæ promissio, adeo vt Dorotheus Thessalonicensis Episcopus ad Heracliam deduceretur ciuitatem, donec causæ terminum reperiret: inter hæc secundum ea, quæ præcepistis auctoritatem Apostolatus vestri principi insinuare curauimus, vt ad percipiendam doctrinam Catholicæ puritatis, Romam præfatus Dorotheus vna cum Aristide mitteretur. Qui respondit, causam non esse pro qua Romam delegarentur audiendi, vbi sine accusatorum controuersia sese possent liberius excusare: sed repente dum hæc geruntur, ab Heracliensi quantum agnouimus, in qua tenebatur dimissus est ciuitate. Quam ob causam, vel qua ratione, aut conditione vel quibus agentibus ignoramus. De Paschali die vestra beatitudo cognoscat concordare Orientalium cum Apostolica Sede sententiam, vt 13. kalendarum Maiarum die festiuitas celebranda speretur, sicut Ioannis quoque Constantinopolitani Antistitis relatione clarebit. Superest, vt orationibus beatitudinis vestræ adminiculo celeriter sicut cupimus vestris mereamur præsentari vestigiis. Ex V.C. Vat.

INDICVLVS QVI DIRECTVS est à Ioanne Episcopo, vel ab Epiphanio Presbytero de Thessalonica.

Thessalonicensium crimina narrantur.

SI pro peccatis nostris isti, qui hinc adducti sunt Episcopi, Constantinopolim fuerint ingressi; non dicamus quod Imperatorem visuri sunt modis omnibus, & suis locis restituentur. Tantas enim pecunias secum detulerűt, vt non homines, sed possint Angelos excæcare, si ergo (quod absit) ingressi fuerint, tanta falsa per nostram absentiam dicturi sunt, quanta potest diabolus inuenire. Nam si hinc in conspectu vestro plura tentauerunt, & Domino nobiscum stante confusi sunt: quanta facient per absentiam nostri? Vt ergo eorum possit dissipari malignitas, iubete nobis præsentibus, si ad audientiam pro peccatis ventum fuerit, vt constet apud homines, nos immerito mortuos esse, & illos patrocinio pecuniæ laborare: nos

Ex V.C. Vat. Pag. 601.

EPISTOLA IVSTINI ad eundem Hormiſdam.

Diligentia legatorum Conſtantinopoli & alijs ciuitatibus pacem reſtitutam: in damnãdis Epiſcoporum nominibus mitius agendum.

IVſtinus Auguſtus Hormiſdæ Papæ, per legatos Germanum & Ioannem Epiſcopos, Felicem & Dioſcorum Diaconos, & Blandum Presbyterum.

B

Ex V. C. Vat. Summa quidem habenda vobis eſt gratia, quod alacrem operam non dubitatis impendere ad colligendas adunandaſque venerabiles Eccleſias: verum in ea prælucet maxime perfecta ſolertia, quod homines adoptatis, qui voto beneuolo tuæ ſanctitudinis ſincero & integro poſſint animo deſeruire: Germanus ſiquidem Reuerendiſſimus Epiſcopus, nec non Felix, & Dioſcorus, & Blandus viri Religioſiſſimi tanta ſemet præbuerunt attentos induſtria, ac in tanta ſapientia verſati ſunt, vt quantum ad officium eorum pertinet, tranſactis in plenum, & elaboratis omnibus, nihil altercationis ſupereſſet vlterius: ſed cum ea conditione ſit mortalis fragilitas, vt remiſſius circa ſe agi deſideret, & interrogationibus ſuis planum præberi reſponſum; maxime cum aliqua cauſa in immenſa hominum fuerit multitudine deuoluta; factum eſt, vt in hac quidem vrbe florentiſſima quicquid ordinatum eſt de cauſa religionis, deque vnitate celebranda cum Apoſtolica Sede ſub temporibus Ioannis religioſiſſimæ memoriæ, cum in ſacerdotio regiæ eſſet huius Vrbis, id fauente Deo ſeruetur immobile, quin & in aliis compluribus ciuitatibus probata ſit veſtra ordinatio, atque ſuſcepta. Cætera vero clementiore quodam indigeant moderamine in nominibus Antiſtitum, non eorum, qui ſpecialiter enumerati ſunt in epiſtola, quam ſanctitudo tua nobis deſtinaſſe noſcitur, ſed aliorũ, quorum memoriam maximæ ciuitates diligunt, in quibus floruiſſe noſcuntur ſuperſtites. Quapropter legatis quidem tuæ ſanctitudinis nulla fuit licentia mandati tenorem egrediendi, cum quo directi ſunt. Omnis autem finis negocii veſtro iam tantum pendet arbitrio, vt ſolus pacem concludere debeat, qui prima rei commouit exordia, ſed ea quidem, necnon quædam commemorabuntur apertius per Legatum noſtrum, qui paulo poſt deſtinabitur. In præſenti vero redeuntibus viris religioſiſſimis tam appellandam veſtram reuerentiam credidimus, quam commonendam, vt ſuis orationibus pro noſtro vtatur Imperio, proque incolumi ſtatu reipublicæ. Data 7. Idus Iulii, Conſtantinopoli, Vitaliano & Ruſtico VV.CC. Conſulibus.

C D E

Pag. 403

al. [illegible]

EPISTOLA EVPHEMIÆ AVGVſtæ ad Hormiſdam.

Sanctiſſimis Pontificijs orationibus ſe & virum ſuum vult commendatum.

Ex V. C. Vat. EVphemia Auguſta, Hormiſdæ Papæ. Beatitudinis veſtræ literas grato, iucundóque ſuſcepimus animo: quem etenim non ſolum Apoſtolicæ Sedis auctoritas celebrat, ſed vitæ quoque commendat integritas, & ſtudioſa rectæ fidei ſolertia: huius verba quis non libentiſſimis ſuſ-

A cipiet auribus? Igitur poſcimus, ac monemus, vt orationibus veſtris numquam excedat nomen meum, ac præcipue ſereniſſimæ coniugis noſtræ ſed tam vtriuſque noſtrorum, quam Reipublicæ ſupernum precibus veſtris placetur præſidium.

EPISTOLA CELERIS ad Hormiſdam.

Legatorum opera Conſtantinopoli omnes pacifice viuere, quod & in alijs ciuitatibus breui futurum ſperat.

DOmino beatiſſimo & Apoſtolico Patri Hormiſdæ, Celer vir illuſtris.

Maxima nobis gratulationis cauſa præſtatur, Ex V. C. Vat. quoties ad Apoſtolatum veſtrum ſcribendi tẽpus emerſerit. Nunc igitur remeante beatiſſimo Germano Epiſcopo, vel reuerendiſſimis viris, qui à vobis pro coniungendis ſanctis Eccleſiis fuerunt deſtinati; neceſſarium duximus ſanctitatem veſtram debere venerari, indicantes ante dictos habuiſſe quidem ſtudium, vt voluntatem veſtram plenus ſequeretur effectus: ſed quia totum corpus erat infirmum, interim caput, quod prius neceſſarium iudicatur adhibito medicamine veſtro ſanatum eſt, & diſſenſio, quæ erat inter venerabiles Eccleſias Romanam & Conſtantinopolitanam, vnitate interueniente ſepulta eſt, & alia non parua membra ſimilis diuinitatis gratia purgata, atque coniuncta. Hanc etiam ſpem gerimus vniuerſi, quod gratia Dei, quæ ſemper ſedi veſtræ permanſit & permanet, huiuſmodi vobis inſpirationem bonitatis præbeat & manſuetudine, & diſpenſatione veſtra, reliquum adhuc corpus, quod habetur infirmum (ſicut ſuperius à nobis dictum eſt) veſtro medicamine vnitate recepta iungatur. Specialiter autem deprecamur Pontificium veſtrum, vt pro nobis benigno patris animo orare iubeatis.

EPISTOLA IVLIANÆ ad Hormiſdam.

Pontificem ſalutat.

DOmino beatiſſimo, atque Apoſtolicæ Sedis probatiſſimo, Pontifici Hormiſdæ Patri, Iuliana Anicia.

Quæ prima ſunt tuæ beatitudinis ſalutationis obſequia perſoluimus: optantes, vt hanc paginam tuis venerandis obtutibus diuinitas faciat recenſeri, & pro ſuæ Eccleſiæ vigore augmenta ſalutaria veſtræ vitæ ſuffragari dignetur, quatenus te peruigili poſſit contra aduerſos & rabidos canes ſtatus Eccleſiæ vindicari. Etenim venerabilis pater, quod de noſtræ fidei integritate curam geris, vicariis glorioſi Petri Apoſtoli iſta F conueniunt, cui Dominus paſcendarum ouium iniunxit officium. Cognoſcat ergo tua pro nobis ſancta ſolicitudo, nos firmius tenere rectæ fidei firmitatem immobilem. Pro qua ne eius violaretur Sanctimonia, hactenus repugnauimus. Quod vero tuus Apoſtolatus pro tantæ pietatis cauſa curam ferre præcepit, in quantum potuimus pro noſtris viribus, non deſiuimus ſpiritu lenitatis aduerſos admonere, & Dei nobis gratia cooperante . . . . . *deeſt reliquum.*

A ſtris adiũgite, ne vobis portitoris tarditas poſſit adſcribi. Dat. 3. Idus Octobr. Eutharico V.C. Conſule. Anno Dom. 519.

SVGGESTIO GERMANI EPIſcopi, Felicis, & Dioſcori Diaconorum, & Blandi presbyteri.

Quæ Theſſalonicæ à Dorotheo contra Ioannem Epiſcopum acta fuerint.

Ex V.C. Vat. MAgna miſericordia Dei eſt, & inæſtimabilia eius iudicia, qui nihil occultum dimittit, vt probetur vniuſcuiuſque conſcientia. Dorotheus Theſſalonicenſis non nouus apparuit, nec ad præſens factus, ſed ſe demonſtrauit, quem olim vera prædicabat opinio. Iſte ſemper in malis deſideriis ſuis inuolutus, data occaſione exercuit, quod contra fidem Catholicam ſemper parturiebat ſcelus. In aliis literis ſignificauimus beatitudini veſtræ, quo ordine tranſeuntes Theſſalonica libellos non potuimus ſuſcipere: erat tamen conſtitutum poſt ordinationem ſanctæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ vnum ex nobis ad ipſum dirigere, quia hoc ſperabat prædictus, vt vnus ex nobis poſt ſuſceptos libellos cum ipſo Miſſa celebraret, quaſi teſtimonio habens in generalitate ſe ad vnitatem Sedis Apoſtolicæ eſſe coniunctum: etſi tarde, factum eſt tamen, & venerabilem Ioannem Epiſcopum ad ipſum dirigentes, directus eſt cum ipſo ex communi electione Epiphanius presbyter: Germanus venerabilis, & Illuſtris Epiſcopus erat cum eis, & Licinius Comes ſcholæ ex ordinatione clementiſſimi Imperatoris: Qui Licinius tamen cũ prius pro alia cauſa eſſet Theſſalonicam directus, cõgregata Synodo de parœcia Eccleſiæ Theſſalonicenſis, ibi eſt inuentus, expectans ſecundum promiſſionem vnum ex nobis. Voluerunt ipſo præſente libellos facere, & ſubſcribere; quod factum eſt: ſignauit ipſos libellos prædictus vir, & veniens Conſtantinopolim, factum nuntiauit. Dicebatur nobis ab Apocriſiario Dorothei: iubete dirigere, qui libellos ſuſcipiat. Deliberatum eſt, ſicut prædiximus, venerabilem Ioannem Epiſcopum ambulare, vt haberet teſtimonium ſubſcriptionis illorum: Rogauimus piiſſimum Imperatorem, vt & Comes Licinius ambularet cum eo, quod & factum eſt. Et quia peruenerũt in ciuitatem, nunciatum eſt Dorotheo per Comitem Licinium præſentiam noſtrorum qui direxit Ariſtidem presbyterum cum aliis duobus Epiſcopis, quos ſolus ſciebat aduerſarios eſſe negotii, vt noſtros videret, cum quibus voluerunt facere primum certamina de libellis, dicẽtes; ſunt capitula quæ debeant emendari. Dixerunt noſtri non eſſe in poteſtate ipſorum hoc facere: ſi vultis facere, Deo gratias; ſi non vultis facere, venimus, ſalutauimus vos, perambulauimus: Diſceſſerunt poſt iſta verba. Ad aliam diem conuenerunt, iterum iſta loquentes, & antequã propoſitionem verborum feciſſent, vbi non eſt intentio generata, non iniuria ſequuta eſt: ſubito populus inſanus irruit ſuper ipſum, & duos pueros occiderunt Epiſcopi, caput etiam fregerunt Epiſcopo in duabus partibus, & renes eius diſſipauerunt, & niſi miſericordia Dei, & defenſio ſancti Marci Baſilicæ eruiſſet eos de manibus eorum, ibi perierant, liberati ſunt tamen quomodo dicitur, quia manus publica ſuperuenit, quæ eos irruere potuit. Iſta, & iſtorum concinnamenta Dorothei malitia fabricauit, qui ante biduum quam peruenirent noſtri Theſſalonicam ſuper duo millia baptizauit: ſacramenta tanta erogauit in populo, quæ poſſint ipſis ad tempora ſufficere, ſignificans plebi, quia fides recta mutatur. Iſta quomodo non habuerant excitare populum? Iſta quem non inuitabant ad ſeditionem? poſt hoc, ipſum libellum, quem fecerat cum Epiſcopis, ante populum ſcindit, dicens: Ego iſtud vſq; ad mortem meam nunquam facio, nec facientibus conſentio: occiderunt & hominem venerabilem Catholicum, qui nos venientes ſuſceperat in domo ſua, qui ſemper ſeparatus fuit à cõmunione Dorothei propter Synodum Chalcedonenſem, in quo talem mortem exercuerũt, qualem illi, qui ſanctum Proterium occiderunt. Iſta ad Clementiſſimum Imperatorem peruenerunt, & prope in tota ciuitate Catholicus luctus eſt, propter talia, quæ contigerunt ſcelera. Promittit ſancta clementia vindicare, & citare Dorotheum; quia nos conteſtati ſumus pietatem eius, dicentes, nulla ratione Dorotheum inter Epiſcopos aut in communione Sedis Apoſtolicæ poteſt beatiſſimus Papa recipere, & contra, qui voluerint eum in ſua communione recipere, ſcire ſe eſſe reos auctoritate Eccleſiaſtica. Iſta ad notitiam beatitudinis veſtræ feſtinauimus referre, vt nihil vos lateat, quod in iſtis partibus agitur. Accepta 4. Kalendas Decembris, Eutharico Conſule. Anno Dom. 519.

EPISTOLA LXIII. B. HORmiſdæ Papæ, ad legatos.

Pag. 596. Tom. 1. epiſt. Decr. 17.

Dolet Ioannem occiſum: & Dorotheo ab Epiſcopatu remoto, alium, Ariſtide excepto, in eius locum ſubſtitui præcipit. Thomam & Nicoſtratum ſuis Eccleſiis reſtituendos. Monachos Scythas Romæ vſque ad legatorum aduentum detineri.

Ex V.C. Vat. HOrmiſda Germano & Ioanni Epiſcopis & Blando Presbytero.

Grauiter nos Ioannis Catholici afflixit interitus, quem hæretici Dorothei veſania perhibetis extinctum: nam eundem Dorotheum Conſtantinopolim iuſſu principis didicimus euocatum, aduerſus quem Domino, & filio noſtro clementiſſimo Principi debetis inſiſtere, ne ad eandem ciuitatem denuo reuertatur: ſed Epiſcopatus, quem nunquam bene geſſit, honore depoſito, ab eodem loco ac Eccleſia longius relegetur, vel certe huc ad vrbem ſub proſequutione congrua dirigatur. Ad hanc etiam partem inuigilare debetis, ne in loco eius Ariſtides toti mali incentor, & conſcius quibuslibet ſubreptionibus ordinetur: nam nulli prodeſt mutari perſonam, ſi eiuſdem forma nequitiæ perſeueret; ſed talem virum debetis eligere, vt de iudicio veſtro cuncta Catholicorum congregatio gratuletur. Is igitur, obſeruatis, pro Thomæ, & Nicoſtrati fratrum, & Coepiſcoporum noſtrorum perſonis intentio dilectionis veſtræ, vehementer debet incumbere. Nam quid prodeſt Eccleſiam reintegraſſe, ſi ab eius corpore ſacerdotes videamus extraneos, quos in noſtram communionem vos caute, aut rationabiliter nõ ignoraſtis eſſe ſuſceptos? Vnde

non leuiter nos res ista contristat, si ab his, qui Sedis Apostolicæ prædicationem sequuntur, negligantur, qui in eius fide, & consensu recepti sunt. Idcirco sicut hortati sumus pro eorum cōmunione, atque loco, serenissimo Principi vehementer insistite: nam in eadem causa Domino & filio nostro clementissimo Principi, & viro Illustri Iustiniano filio nostro scripta direximus, hortantes eum, vt cum vestra, quantum ad Ecclesiarum suarum receptionem pertinet, debeant charitate tractare. De eo vos articulo nostrę admonitionis suspi amur non immemores. Diximus enim quemadmodum exclusis occupatoribus, hi, de quibus loquimur, ad proprias reuertentur Ecclesias, vt illi alibi (si tamen rectæ sunt fidei) ordinentur. De personis Scytharum monachorum Iustinianus vir Illustris nobis scripsit, quarum exemplaria literarum fraternitati vestrę direximus, qui cum nollent sustinere vestræ dilectionis aduentum, & obseruationum moras se dicerent ferre non posse; tentauerunt clam de Vrbe discedere, quos tum nos faciemus solicitius custodiri, ea, quæ de vobis contraria dixerunt, volentes agnoscere, vt cum reuersi, Deo propitio, fueritis, eorum error rationabilibus adhortationibus corrigatur. Dat. 3. Nonas Decembris, Eutharico V.C. Consule.

EPISTOLA LXIV. B. HORMISdæ, Papæ, ad Ioannem Melicitanum Episcopum.

Constantinopolitanam Ecclesiam ad Sedis Apostolicæ communionem rediisse.

HOrmisda, Ioanni Episcopo * Melicitano. Vota nostra charitatem tuam latere nolumus, ne qui particeps fuit solicitudinis, gaudiorum fructu reddatur extortis. Et ideo Constantinopolitanam Ecclesiam ad communionem nostram rediisse, Domino propiciante, tradentibus significamus alloquiis, & mandatorum, quæ legatis nostris dedimus, in omnibus seriem fuisse completam. De qua parte, vt ad dilectionem tuam plenius perfectum gaudium perueniret, libelli Ioannis fratris & consacerdotis nostri Episcopi Constantinopolitani, & Iustini clementissimi Principis Orientis sacrarum literarum exemplaria pariter credidimus destinanda; indicantes nihilominus per Orientis partes plurimos Episcopos sic fecisse. Superest, vt à nobis competentibus precibus Diuinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoque Ecclesiarum redintegratione gratulemur. Ea verò, quæ significare curauimus, in eorum sacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini sunt, curabis perferre notitiam, vt & ipsi de effectu tantæ rei, gratias nobiscum cœlestis misericordiæ beneficiis referre non cessent. Deus te incolumem custodiat, frater charissime.

EPISTOLA LXV. B. HORmisdæ Papæ, ad Episcopos Hispaniæ.

Gratulatur de pace Orientalis Ecclesiæ.

FRatribus Dilectissimis vniuersis Episcopis per Baticam prouinciā constitutis, Hormisda Episcopus. Quid tam dulce solicito, quam quod mihi de vobis innotescunt illa, quæ cupio? Quid tam religiosis conueniens institutis, quam vt inter se sacerdotes pacem, quam eos necesse est aliis pro officio annunciare, conseruent? Plane, fateor, gratulatione suscepi, quod votiua mihi de charitate (quæ inter vos est) Ecclesiarum & pace, literis indicastis. Sponte mihi, quicquid hortari poteram, quicquid monere, delatum est. Confirmet hoc Deus, quod operatus est in nobis: & quæ præcepit pro animarum salute facienda, hæc ipse, qui præcepit, pro ea, quæ nos redemit, pietate faciat, & his tam bonis nunciis nos quoque religiosorum vicem reddimus nunciorum. Quidquid cum Orientalibus, quos ad Ecclesiæ corpus vnitatemque reuocatos, dudum Dei nostri literis significauimus destinatis, denuo, cum aptum fuerit, repetitis vobiscum participabimus indiciis. Mox post nostrorum reditum ab Oriētalibus missa legatio est, certa sperauit, certa cōsuluit. Sed facimus de his, quæ fuerant dicenda, compendium, ipsi potius ad instruendam notitiam vestram, quæ à nobis sunt responsa, dirigentes, ne quid sibi sub spacio prolixiore terrarum, aut opinio vindicet, aut error assumat, cū ad rerum fidem, ipsam teneri sufficiat veritatem. Quod autem ad continentiam vestrarum pertinet literarum, oportuit quidem desideria plenius expedire, vt æstimatis omnibus, responsum rationi congruum redderetur. Sed quia priuilegiorum veterum & statutorum paternorum indidistis iisdem literis mentionem, ad Salustiū fratrem & Coepiscopum nostrum sub hac parte rescripsimus, vobis quoque strictim, quæ dicta sunt illis latius, indicantes, ne priuilegia nobis indulta conuellerent, & nihil tam conueniens fidei iudicare, quam vt in honore suo à Patribus decreta seruentur. Deus autem vos incolumes custodiat, fratres charissimi.

SVGGESTIO DIOSCORI Diaconi.

Paulum Antiochiæ Episcopum ordinatum; Scythas Monachos tumultus excitasse dicentes, vnum de Trinitate fuisse crucifixum.

VErum est nulla esse gaudia magnopere spiritualia, à quibus ex toto tribulatio possit esse separata. Gaudemus de vnitate Constantinopolitanæ Ecclesiæ, quæ facta est cum Sede Apostolica; lætamur quotidie diuersorum Episcoporum libellos nobis satisfactionis offerri. Modicum in Ephesina ciuitate contigit scandalum, vbi contempta est, & iniuriata Synodus Chalcedonensis, est inuocatus clementissimus Imperator hoc corrigere, quod & sperat cum Dei adiutorio fieri. Nunc etsi post labores, etsi post intentiones plures. Antiochena Ecclesia ordinata est, electus est quidam Paulus nomine Presbyter Constantinopolitanæ Ecclesiæ, quem huic honori aptissimum Imperatoris testimonio comprobatum est, voluerunt & tentauerunt hic eum ordinare. Ego iussionis vestræ non immemor contradixi, dicens: Iussit Dominus noster beatissimus Papa, secundum antiquam consuetudinem, ibi eum Episcopum ordinari. Hoc obtinuit quod præcepistis, orare vt Deus precibus Apostolorum Petri, & ipsam Ciuitatem

cum pace faciat electum suscipere sacerdotem. Et quia ista aguntur, & in his quotidie proficit Ecclesia, insidiator antiquus suscitauit Monachos de Scythia, qui de domo Magistri militum Vitaliani sunt, omnium Christianorum votis aduersarii, quorum inquietudo non paruas moras generauit vnitati Ecclesiarum, & magnopere de prædictæ Ecclesiæ Antiochenæ ordinatione. Isti Monachi, inter quos est & Leontius, qui se dicit esse parentem Magistri militum, Romam festinant, sperantes aliquanta capitula à beatitudine vestra confirmari. Et in ipsis inter cetera vbi volunt dicere. Vnum de Trinitate crucifixum, quod est nec in sanctis Synodis dictum, nec in epistolis sancti Papæ Leonis, nec in consuetudine Ecclesiastica: quod si permittitur fieri, mihi videtur dissensiones & scandala non mediocria nasci inter Ecclesias. Istud Anastasius Imperator magnopere Catholicis imponere festinauit. Istud & Eutychetis discipuli in Synodo Chalcedonensi proposuerunt. Quia quotiescunque patres de Dei Filio nostro Domino Iesu Christo disputauerunt Filium Dei verbum consubstantialem patris homoousion Patri dixerunt. Iste autem sermo ideo nunquam est in Synodis à Patribus introductus, quia proculdubio Catholicæ fidei minime poterat conuenire. Cuius sermonis si subtiliter attendatur intentio, ad quantas hæreses pateat, & quæ mala per eum possint disputationibus Ecclesiasticis introduci, quoniam longum est per præsentes insinuare poterimus, vnde sanum mihi videtur & vtile, & ad pacem Ecclesiarum conueniens nihil aliud responsum dari, nisi: Sufficit sanctum Chalcedonense Concilium, in quo & aliæ Synodi continentur: sufficiunt epistolæ Papæ Leonis, quas Synodus confirmauit. nouitatem in Ecclesia introducere nec volumus, nec debemus. Est in propositione eorum callida & hæc dicere: Nos Synodum Chalcedonensem suscepimus; hoc speramus, vt iubeatis nobis eam exponere, quia non sufficit sic quomodo est exposita contra hæresim Nestorianam non quasi, non intelligentes, nisi conantes per subtilitatem ad hoc nos adducere, vt disputetur de Synodo Chalcedonensi. Quod si factum fuerit, dubia & infirma ostenditur, & hæreticorum omnium patuit errori. Inter alia si post Synodum Chalcedonensem, si post epistolas Papæ Leonis, si post libellos, quos dederunt, & dant Episcopi, & per ipsos satisfecerunt Sedi Apostolicæ, iterum aliquid nouum addatur: sic mihi videtur, quia quicquid factum est destruitur. Data 3. Kalendas Iunias, Constantinopoli.

Nouitas non est introducenda in Ecclesia.

SVGGESTIO GERMANI ET Ioannis Episcoporum, Felicis & Dioscori Diaconorum, & Blandi Presbyteri.

Eadem quæ in superiori.

Ex V. C. Vat.

CVm Dei misericordia, quo ordine, & qua cautela communicauimus in Ecclesia Constantinopolitani, iam in aliis literis per seruum vestrum Pullionem directis vestra beatitudo cognouit; & similiter in aliis literis non semel, sed secundo, qualia æmuli homines religionis tentant significare curauimus, vt nihil sit aut actû, aut cogitandum fieri, quod lateat beatitudinem

A vestram: stat nobiscum cum Dei adiutorio quidquid in Constantinopolitana Ecclesia est ordinatum. Non titubant gaudia spiritualia, quæ celebrauerunt, & celebrant Catholici, causa Antiochenæ Ecclesiæ ordinationis; non nobis solum labores fecit, sed grandes tribulationes, quia homines festinantes impedimentum facere generali vnitati, diuersis modis diuersa impedimenta fecerunt: nostra erat propositio de his, qui se suspenderant de anathemate in prædicta Ecclesia ordinare sacerdotem. Non proposuerunt ante oculos suos futurum iudicium, palam
B dicens, omnes qui Sedi Apostolicæ communicabant, Nestoriani sunt, & magis illis non debere credere, qui modo videntur ad communionem Sedis Apostolicæ reuocari. Post multas afflictiones, & pene in tres menses à patribus protracta certamina, piissimus Imperator sua auctoritate nomine Paulum presbyterum de Ecclesia Constantinopolitana elegit Episcopum fieri in Ecclesia Antiochena, dicens inter alia, & hoc testimonium de ipso: quia duobus annis in Antiochia positus non mediocriter resistebat Seuero hæretico, similia & omnes Catholici
C consonabant. Omnia ista de persona prædicti Imperator se promisit ad vestram beatitudinem relaturum. Harum tamen tribulationum prouisores & socii & vnitatis Ecclesiarum impedimento Monachi de Scythia fuerunt, qui postea hic defecerunt, assignati ab omnibus, nihil pacificum cogitare ad beatitudinem vestram cucurrerunt, sperantes subripere, & per literas vestræ Sedis suas intentiones confirmare. Isti de sua prouincia Episcopos accusant, inter quos est paternus Thomitanæ Ciuitatis Antistes: petitiones obtulerunt, & coacti piissimi Principis & Domini Vitaliani Magistri militum iussione,
D frequenter ad audientiam causæ conuenimus, non quasi volentes in his negotiis nos occupare: quia nobis sunt ante oculos beatitudinis vestræ præcepta, quibus præceptis, vt causæ tantum vbi veneramus intenti, nullis aliis negotiis misceremur, sed sperantes posse intentiones eorũ pacari ad hoc descendimus: & quia nobis diu laborantibus, & illis nullam suscipientibus rationem, nihil proficiebat in quo tendebamus, clementissimus Imperator in conuentu publico vbi & nos interfuimus, Paternum prædictum Episcopum, & magnificum virum Vitalianum
E reduxit ad gratiam: accusatores quoque eius suo præcepit Episcopo supplicare. Monachi vero cum similiter ad concordiam quærerentur, fuga lapsi maluerunt de ciuitate discedere, quam ad concordiam peruenire. Magnopere prædicti Monachi ad Italiam venientes, aliquanta capitula proponere habent, inter quæ & vnum de Trinitate crucifixum continetur, sperantes ita cõfirmari ex auctoritate beatitudinis vestræ, sicut & in aliis literis significauimus, & modo hoc dicimus, vt nulla nouitas à Sede Apostolica scriba-
F tur, quia & nos ante Imperatorem, & ante Senatũ hæc indicauimus, dicentes: Extra Synodos quatuor, extra epistolas Papæ Leonis nec dicimus, nec admittimus quicquid nõ cõtinetur in prædictis Synodis aut quod non est scriptũ à Papa Leone non suscipimus; quia si voluerit Dominus noster qualem vis nouitatẽ scribere, peius erit istud initium, quam illud, quod factum est per Eutychen; sufficere debet Ecclesiæ, quod per sexaginta annos ab Eutychete, vsque modo sustinuit: nobis quod visum est scripsimus. In vestra potestate est deliberare quod vobis Deus imperauerit;

quoniam

quoniam hæc illi nituntur asserere, eo modo sibi satisfacere cupientes, vt ita profiteamur, & dicamus vnum de Trinitate passum esse, quod nec Patres, nec Synodi dixerunt. Ista ideo per singula exposuimus, ne illorum subtilitas glorietur in nostra simplicitate propter istas nouas suas intentiones. Vitaliano magnifico viro subripuerunt, vt & talia vindicare pro talibus rebus, & contra nos quæcunque potuit impedimenta afferret, cuius immutationem omnis nobiscum deflet Ecclesia; quapropter rogamus, vt consueta cautela, & qua solet Dominus noster vigilantia cogitetis, & quomodo suspendendi sint, qui à nobis taliter recesserunt, & à nostra communione fuerunt seiuncti, & quid eis respondeatur, vel quomodo eorum capitula repellantur; quia eos omnes Constantinopolitana Catholica exhorret Ecclesia. Data 3. kalendas Iulias Constantinopoli.

SVGGESTIO LEGATORVM, quorum supra ad Hormisdam Papam.

Pag. 6.8

Reliquias S. Laurentii, & sanctuaris Apostolorum Iustiniano concedi petunt: qui illa in Basilica Apostolorum collocare cupiebat.

En v.C. Vat.

Filius vester magnificus vir Iustinianus, res conuenientes fidei suæ faciens, Basilicam sanctorum Apostolorum, in qua desiderat, & beati Laurentii Martyris reliquias esse constituit, sperat per paruitatem nostram, vt prædictorum sanctorum reliquias celeriter concedatis. Habuit quidem petitio prædicti viri secundum morem Græcorum, & nos contra consuetudinem Sedis Apostolicæ exposuimus, accepit rationem: & quia talis feruor est fidei eius, qui meretur quicquid de Apostolica Sede depoposcerit, & talis est, qui sperat; vnde & salus animæ & fidei affectus accrescat; talibus desideriis postulata competit non negare. Vnde si & beatitudini vestræ videtur, sanctuaria beatorum Apostolorum Petri & Pauli, secundum morem ei largiri præcipite; etsi fieri potest, ad secundam cataractam ipsa sanctuaria deponere vestrum est deliberare. Petit & de catenis sanctorum Apostolorum si possibile est, & de craticula beati Laurentii Martyris: ista sunt desideria prædicti viri, in hoc fidesipsius est incitata. Propter hoc in Vrbem vestram virum spectabilem Eulogium Magistrianum direxit, hoc sibi satisfacere iudicans, si de ipso fonte, de quo per omnem terram sanctuaria Apostolorum sunt data, inde & ipse reliquias suscipere mereatur. Et benefactis causam Ecclesiasticam magnopere in contestatione Dei, tali homini commendare, cuius sinceritas & integritas circa religionem Catholicam nota est omnibus hominibus. Hic voluerunt capsellas argenteas facere & dirigere, sed postea cogitauerunt, vt & hoc quoque à vestra Sede pro benedictione suscipiat. Singulas tamen capsellas per singulorum Apostolorum reliquias fieri debere suggerimus. Data 3. kalendas Iulias Constantinopoli.

Sanctuaria Apostolorum per Orbem terrarum ex Vrbe Roma sunt dispersa.

Dissensiones à Monachis Scythis excitatas ab eo compescendas: Apostolorum reliquias se cupere.

En v.C. Vat.

DOmino sancto Meritis Beatissimo & Apostolico Domino Patri Papæ Hormisdæ, Iustinianus V.C.

Propitia diuinitate, quæ semper Ecclesiam Catholicam per incrementa fidei instituit vnitas sanctarum Ecclesiarum pro doctrina, & auctoritate Apostolatus vestri prouenit: sed quoniam comperimus quosdam nomine Monachos, quibus magis discordia in studio est, quam charitas, & pax Dei, cupientes quædam perturbare ad Angelum vestrum hinc discedentes iter arripuisse, quos beatitudo vestra præsentibus scriptis, causam liuoris eorum cognoscens, ita vt meretur suscipere, & à se longe pellere dignetur, quoniam vaniloquia ipsorum festinantium nouitates introducere in Ecclesia, quod neque quatuor Synodi venerabiles, neque sancti Papæ Leonis epistolæ continere noscuntur, in omni loco turbas excitare videntur, quamobrem etiam & à viris Reuerendissimis Episcopis, & Diaconibus directis ab Apostolatu vestro ad nos Angelus vester destinare dignetur, & ipsos digna correctione perculsos, vt superius dictum est, pellere iubeat. Ergo hæc petimus vt (sicut supradictum est) ipsas huiusmodi literas per eundem portitorem ad nos dirigere magnopere præcipiat. Sunt autē nomina eorum Achilles, Ioannes, Leontius, & Mauritius: hæc nostra est maxima sollicitudinis causa, ne vnitas, quam vester labor, oratioque perfecit, per inquietos homines dissipetur, sperantes in Domino Deo, quia si quid est quod adhuc à totius orbis pace dissentiat, hoc quoque orationibus vestris Apostolicæ Sedis communioni societur. Præsumentes autem de beatitudinis vestræ beneuolentia, paternam dilectionem nimium petimus, quatenus reliquiis sanctorum Apostolorum tam nos, quam Basilicam eorum hic in domo nostra sub nomine prædictorum venerabilium constructam illustrare, & illuminare large dignemini cognoscente, quod nullum nobis maius, nec minus beneficium præstare potestis, Domine beatissime Pater, quam si hanc nostram petitionem adimpleueritis. Subito autem iter arripiente prædicto agente, in rebus etiam duo pallia serica ad ornamentum altaris sanctorum Apostolorum direximus, quæ suscipientes efficacissimis precibus vestris, nostri iubete iugiter facere memoriam.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani per fratrem Proemptoris ad Hormisdam Papam.

Petit, vt expedito Monachorum negotio, Ioannem & Leontium ad se remittat.

En v.C. Vat.

QVicquid est cautius, quicquid firmius, vt pro sancta fide, & concordia sacrarum Ecclesiarum geratur, optamus. Vnde ad beatitudinem vestram, & frater noster gloriosissimus Vitalianus per Paulinum virum sublimem defensorem vestræ Ecclesiæ rescripsit, & nos per eundem significare curauimus illa debere beatitudinem vestram perficere, quæ pacem & concordiam sanctis concedat Ecclesiis: subinde

Vuu

tamen, qui certius responsum ad sanctitatem A vestram referat, cum literis piissimi nostri Imperatoris destinauimus. Nam quanta quæstio in partibus nostris orta est, potest etiam antelatus vir religiosus defensor sanctitatem vestram instruere. Vnde petimus, vt si est possibile, celerrimo dato responso, & satisfactis religiosis Monachis Ioannem & Leontium ad nos remittatis: nisi enim precibus & diligentia vestra ista quæstio soluta fuerit, veremur, ne non possit Ecclesiarum sanctarum pax prouenire. Ergo cognoscentes, quia & merces & periculum B huius rei vobis seruatur, diligenter tractate, & firmissimum responsum per antelatos religiosos Monachos, si est possibile, antequam Legatus noster ad beatitudinem vestram perueniat, nobis remittite. In hoc enim solo omnis pendet intentio.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani ad Hormisdam Papam.

An dicendum sit, vnum de Trinitate fuisse crucifixum.

C

Ex V.C.Vat. VT plenissima fidei perfectio doctrina beatitudinis vestræ nobis proueniat, iterum Eulogium virum strenuum agentem in rebus iuxta alias causas, etiam hanc propter direximus, per quem valde petimus, vt per omnia responso Apostolatus vestri circumspecto, & cautissimo in confessione Catholicæ fidei confirmetur. Post semel enim diuina misericordia donatam Ecclesiæ Catholicæ vnitatem, quidam asserunt, Christum Filium Dei Dominum nostrum; pro nostra salute, carne cruci- D fixum vnum de Trinitate debere prædicari: quod si suscipiendum sit, paterna prouisione Reuerentia vestra cautissimo suo rescripto, quid sequi, quidue super hoc euitare debeamus, nos certiorare dignetur: quoniam verba videntur facere dissensionem: nam sensus inter Catholicos omnes vnus esse probatur. Imponite igitur vobis semel susceptum laborem, sancte ac venerabilis pater, etiam in hoc prædecessores vestros sequentes, quorum memoriam & amplectimini, & consortio Pontificatus ornatis; & de hac intentione liberos nos E properate reddere & securos. Hoc enim credimus esse Catholicum, quod vestro religioso responso nobis fuerit intimatum: quia vero dictum est Scythicos Monachos hac ratione ad sedem vestram accessisse pro traditione patrum, & ordine regularum, præbito eis responso, nihil formidante, ad nos cum vestris literis iubete remittere. Quarum etiam exemplaria consignata

Quod à R. Pont. definitur, ab omnibus pro Catholica fide recipiendum.

Pag. 599. prædicto viro strenuo Eulogio dari præcipite. Hæc enim omnia ideo petimus vos disponere cautius, vt ne locus mendacio, vel insidiis de- F tur: quoniam summo cum desiderio fidem Catholicam amplectentes vestra doctrina vnitatem, vniuerso orbi petimus condonare.

EPISTOLA LXVI. B. HORMISdæ Papæ, ad Iustinianum.

Tom. 1 epist. Decr. ..

Monachos Scythas ante Legatorum aduentum Roma non discessuros: Apostolorum sanctuaria transmittit.

HOrmisda, Iustiniano viro illustri. Ita magnificentiæ vestræ animum vigere nouimus religionis affectu, vt beneficium à vobis in perfectione pacis Ecclesiæ velitis magis exigi, quam rogati; iudicantes meritis excellentiæ vestræ proficere, quod vos generalitatis desiderio contingit offerre. Vnde & nos à vobis præsumptæ quærimus tanquam debitum, quod meritis vestris nouimus esse profuturum: & ideo Domine fili, sub omni charitate salutantes, speramus, vt immineatis operi, quod Domino adiuuante fundastis, memores diuini testimonii, Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit. Præterea Monachos, quos venisse Romam significastis, literis vestris ad propria mox voluimus reuerti: sed quia sub testificatione potentiæ diuinæ dicebant, per insidias in itinere paratas, vitæ sustinere se posse discrimen, volentes redire Constantinopolim, passi non sumus violenter expelli. Quapropter necesse habemus venientibus legatis nostris inquirere, quare vera faciente causa inter eos fuerit commota discordia. Beatissimorum vero Apostolorum Petri & Pauli sanctuaria sicut religiosissimo quæsistis affectu per harum portitorem sub omni veneratione transmisimus. Optantes orationibus eorum mentis vestræ oblatio, & desideria gratiæ sint diuinitatis accepta. Petimus itaque vt tam de his, quæ geruntur pro concordia, quam etiam de incolumitatis vestræ bono nuncietis solicitudinis nostræ gaudium currente pagina literarum. Data 4. Nonas Septembr. Eutychario. V.C.Coss.

Ex V.C.Vat. *Matth. 10.* *A. Dom. 520.*

EPISTOLA LXVII. B. HORmisdæ Papæ.

Tom. 1. epist. Decret. ..

Scythas monachos ante legatorum aduentum Roma non discessuros.

HOrmisda, Iustiniano illustri. Eulogio viro clarissimo filio nostro deferente, literas celsitudinis vestræ suscepimus, eoque remeante debitum persoluentes salutationis officium, significantes Scythas monachos allegasse plurima, quę nos relinquere indiscussa non possumus: sed legatorum nostrorum Deo iuuante festinemus aduentum; pro qua re eos in Vrbe credimus retinendos, à qua nec ipsi ordinatione dissentiunt. Amplitudinem vestram tamen retinere confidimus, quod de ipsis nobis præterito tempore literis destinatis scripserit; in quorum allegationibus cum legatis remeantibus competenter fuerimus instructi, si quid reprehensione dignum cognitio nostra repererit, necesse est, vt circa eos teneamus Ecclesiasticam disciplinam. Victorem præterea, qui Diaconi habere perhibetur officium, cuius fidem hi ipsi Monachi vehementer accusant, vel alios qui peruersas fortitan obiiciunt quæstiones, ordinatione Domini filii nostri clementissimi Imperatoris

Ex V.C.Vat.

ad Vrbem vobis suggerentibus dirigantur, vt veritas allegationes, de quibus contendunt, nos possimus agnoscere.

SVGGESTIO DIOSCORI Diaconi ad Hormisdam Papam.

Ab hæreticorum consortio se cauere. Victorem Diaconum Catholicam fidem professum: Scythas Monachos Chalcedonense Concilium damnasse. Suam fidem exponit, quam Pontificis iudicio submittit.

Ex V.C. Vat. PEr Eulogium virum sublimem literas Beatitudinis vestræ suscepimus, in quibus significastis intentionem Monachorum Scytharum, & quo modo visum fuerit Apostolatui vestro, Episcopo Constantinopolitano causam delegare, vt ipse inter eos, & qui ab eis impetuntur audiret, mihi quidem non displicuerat: quia vbi conscientia cum Dei adiutorio nulla formidine terretur, à nullo debet declinare; imo magis festinare, vt per examen, quod verum est omnibus manifestetur. Significastis mihi ab illis contestationem datam, vt non mihi hæretici iungerentur. Quos dicunt hæreticos ego ignoro, nisi illos forte, qui Synodum Chalcedonensem suscipiunt, quos ego Catholicos dico. Victor Diaconus dicitur, quidam cum isto antequam nos Constantinopolim ingrederemur habuerunt intentionem de vno de Trinitate crucifixo, & de Christo composito, & de aliis capitulis nobis hinc positis. Obtulerunt contra ipsum libellum tam nobis, quam Episcopo Constantinopolitano. Conuenimus in domum Episcopi, vt inter eos intentionem, quæ vertebatur, agnosceremus. Prædictus Episcopus Synodum Chalcedonensem protulit, legit ante omnes omnia, quæ sunt in eodem Concilio constituta, dicens; Præter ista nihil mihi aliud dicatur: qui sequitur ista potest inter Catholicos esse. Victor respondit, Suscipio similiter & Epistolas Papæ Leonis, & S. Cyrilli Epistolas Synodales, quæ sunt in Chalcedonensi Concilio allegatæ, & manu mea subscribo, & sacramentis confirmo ista me suscipere, & præter ista nihil aliud prædicare: Et si inuentus fuero aliquando extra ista aliud prædicans, nullam circa me peto misericordiam. Scythæ è contra inchoauerunt dicere. Addatur & vnus de Trinitate, nos è contra diximus, quod non est in quatuor Conciliis definitum, nec in Epistolis B. Papæ Leonis, nos nec dicere possumus, nec addere. displicuit hoc dictum. Victor autem vtrum sincero animo hæc diceret, an dolose, quis nosse potest, nisi qui corda cognoscit? Verba ista nos audiuimus, Dei est animum iudicare. Postea sine nobis magnificus vir Vitalianus Magister Militum inter se Episcopum Constantinopolitanum vocauerunt prædictum Victorem: loquuti sunt cum eo, quid definierint inter se, nescimus. Postea nec Victor ad nos venit, nec est causa dicta. Isti tamen Scythæ (sciat beatitudo vestra) omnes, qui accipiunt Synodum Chalcedonensem Nestorianos dicunt, dicentes, non sufficit Synodus contra Nestorium, & sic debere Synodum suscipere quo modo ipsi exposuerint: qui homines quales sunt, & quales intentiones habent, & quid volunt in fide Catholica introducere, cum Dei adiutorio manifestatum est omnibus Catholicis: nec indiget causa meo labore, quam pro sua misericordia Deus produxit ad lucem. Ego quod à Patribus didici, quod semper Ecclesia Catholica seruauit, non tacui, non abscondi: vnus est Deus, de quo Moyses loquitur dicens: Audi Israel Dominus Deus tuus, Deus vnus est: & in alio loco ait, Dominus solus docebat eos, vnus substantiæ credimus Trinitatem, quomodo prædixi vnam Deitatem, treis personas, quia nec plures Deos dicimus, credentes vnum Deum esse, id est Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, nec tres personas negamus, ne Sabellii, dogma videamur sequi: verum est, personam Filii, id est, verbi Dei consubstantialem Patri, & ipsa caro facta est: ipsa in vtero Mariæ habitauit, ipsa natura humanam suscepit sine peccato, ipse filius Dei homo factus natus est de virgine Maria; Propter quod eam Dei genitricem dicimus & credimus, quia vnitas diuinitatis, & humanitatis, quæ fieri cœpta est, ex quo Mariæ Angelus Gabriel annunciauit dicens, Aue Maria gratia plena, Spiritus sanctus superueniet in te, &c. Non tantum in vtero non est diuisa sed nec in partu, nec in nutrimentis, nec in passione, nec in sepulchro, nec in resurrectione, nec in cœlo separata est: quia vnus est Filius Dei Dominus noster Iesus Christus, non in personis diuisus, non in naturis separatus neque in potentia diuersus. Idem est namque & subsistens passionem, quia omnes homines; aut diuidens quemadmodum Nestorius; aut negans, quomodo Eutyches; aut minus incarnationem credens. Quomodo Apollinaris; aut phantasiam introducens, quomodo Manes, à fide Catholica sunt incisi homines operarii iniquitatis, & hostes doctrinæ Apostolorum. Ista didici; ista audiui à maioribus nostris; & si forte extra ista quid debeamus sequi, ignoro; exponente beatitudine vestra necesse est me sequi. Maxentius tamen, qui sub Abbatis vocabulo dixit se congregationem habere, si interrogatur, aut cum quibus monachis vixit, aut in quo monasterio, aut sub quo Abbate monachus factus est, dicere non potest. Similiter & si de Achille dicere voluero, rem facio superuacuam, cui sufficit semper latere propter conscientiam suam ab omnibus Catholicis damnatam. Data Idibus Octobris, Eutharico Consule. Accepta 15. kalend. Decembr. Rustico V. C. Consule.

Deut. 6. Pag. 600 Lhu.

IVSTINVS AVGVSTVS, Hormisdæ Papæ.

Preces de fide quæstiones continentes sibi oblatas, eas Dioscorum non probasse. Se aliquem ad Pontificem destinaturum, vt quæstiones terminet.

QVanto flagramus studio pro colligendis concordia sacratissimis Ecclesiis iamdudum nos plenum fecisse dignoscitur, qui ab ineunte nostro Imperio sanctitudinem vestram admonendam duximus, quo certos dirigeret, vt interuentu eorum remedium aliquod his rebus inueniri possit, & antequam aduenerint, qui destinati sunt, cuncta præparauimus, quo facilius transigerentur quæ per hanc florentissimam Vrbem disponenda fuerant. Verum quoniã preces nostro numini porrectę sunt ex diuersis Eois prouinciis, certa quædã differẽtibus pro

EPISTOLA IVSTINI ad eundem Hormisdam.

Diligentia legatorum Constantinopoli & alijs ciuitatibus pacem restitutam: in damnãdis Episcoporum nominibus mitius agendum.

IVstinus Augustus Hormisdæ Papæ, per legatos Germanum & Ioannem Episcopos, Felicem & Dioscorum Diaconos, & Blandum Presbyterum.

Ex V. C. Vat. Summa quidem habenda vobis est gratia, quod alacrem operam non dubitatis impendere ad colligendas adunandasque venerabiles Ecclesias: verum in ea prælucet maxime perfecta solertia, quod homines adoptatis, qui voto beneuolo tuæ sanctitudinis sincero & integro possint animo deseruire: Germanus siquidem Reuerendissimus Episcopus, nec non Felix, & Dioscorus, & Blandus viri Religiosissimi tanta semet præbuerunt attentos industria, ac in tanta sapientia versati sunt, vt quantum ad officium eorum pertinet, transactis in plenum, & elaboratis omnibus, nihil altercationis superesset vlterius: sed cum ea conditione sit mortalis fragilitas, vt remissius circa se agi desideret, & interrogationibus suis planum præberi responsum; maxime cum aliqua causa in immensa hominum fuerit multitudine deuoluta; factum est, vt in hac quidem vrbe florentissima quicquid ordinatum est de causa religionis, deque vnitate celebranda cum Apostolica Sede sub temporibus Ioannis religiosissimæ memoriæ, cum in sacerdotio regiæ esset huius Vrbis, id fauente Deo seruetur immobile, quin & in aliis compluribus ciuitatibus probata sit vestra ordinatio, atque suscepta. Cætera vero clementiore quodam indigeant moderamine in nominibus Antistitum, non eorum, qui specialiter enumerati sunt in epistola, quam sanctitudo tua nobis destinasse noscitur, sed aliorũ, quorum memoriam maximæ ciuitates diligunt, in quibus floruisse noscuntur superstites. Quapropter legatis quidem tuæ sanctitudinis nulla fuit licentia mandati tenorem egrediendi, cum quo directi sunt. Omnis autem finis negocii vestro iam tantum pendet arbitrio, vt solus pacem concludere debeat, qui prima rei commouit exordia, sed ea quidem, necnon quædam commemorabuntur apertius per Legatum nostrum, qui paulo post destinabitur. In præsenti vero redeuntibus viris religiosissimis tam appellandam vestram reuerentiam credidimus, quam commonendam, vt suis orationibus pro nostro vtatur Imperio, proque incolumi statu reipublicæ. Data 7. Idus Iulii, Constantinopoli, Vitaliano & Rustico VV. CC. Consulibus.

Pag. 403

A. D. 520.

EPISTOLA EVPHEMIÆ AVGVSTÆ ad Hormisdam.

Sanctissimis Pontificijs orationibus se & virum suum vult commendatum.

Ex V. C. Vat. EVphemia Augusta, Hormisdæ Papæ. Beatitudinis vestræ literas grato, iucundóque suscepimus animo: quem etenim non solum Apostolicæ Sedis auctoritas celebrat, sed vitæ quoque commendat integritas, & studiosa rectæ fidei solertia: huius verba quis non libentissimis suscipiet auribus? Igitur poscimus, ac monemus, vt orationibus vestris numquam excedat nomen meum, ac præcipue serenissimi coniugis nostri; sed tam vtrique nostrorum, quam Reipublicæ supernum precibus vestris placetur præsidium.

EPISTOLA CELERIS ad Hormisdam.

Legatorum opera Constantinopoli omnes pacifice viuere, quod & in alijs ciuitatibus breui futurum sperat.

DOmino beatissimo & Apostolico Patri Hormisdæ, Celer vir illustris.

Maxima nobis gratulationis causa præstatur, Ex V. C. Vat. quoties ad Apostolatum vestrum scribendi tẽpus emerserit. Nunc igitur remeante beatissimo Germano Episcopo, vel reuerendissimis viris, qui à vobis pro coniungendis sanctis Ecclesiis fuerunt destinati; necessarium duximus sanctitatem vestram debere venerari, indicantes ante dictos habuisse quidem studium, vt voluntatem vestram plenus sequeretur effectus: sed quia totum corpus erat infirmum, interim caput, quod prius necessarium iudicatur adhibito medicamine vestro sanatum est, & dissensio, quæ erat inter venerabiles Ecclesias Romanam & Constantinopolitanam, vnitate interueniente sepulta est, & alia non parua membra similis diuinitatis gratia purgata, atque coniuncta. Hanc etiam spem gerimus vniuersi, quod gratia Dei, quæ semper sedi vestræ permansit & permanet, huiusmodi vobis inspirationem bonitatis præbeat & mansuetudine, & dispensatione vestra, reliquum adhuc corpus, quod habetur infirmum (sicut superius à nobis dictum est) vestro medicamine vnitate recepta iungatur. Specialiter autem deprecamur Pontificium vestrum, vt pro nobis benigno patris animo orare iubeatis.

EPISTOLA IVLIANÆ ad Hormisdam.

Pontificem salutat.

DOmino beatissimo, atque Apostolicæ Sedis probatissimo, Pontifici Hormisdæ Patri, Iuliana Anicia.

Quæ prima sunt tuæ beatitudinis salutationis obsequia persoluimus: optantes, vt hanc paginam tuis venerandis obtutibus diuinitas faciat recenseri, & pro suæ Ecclesiæ vigore augmenta salutaria vestræ vitæ suffragari dignetur, quatenus te peruigili possit contra aduersos & rabidos canes status Ecclesiæ vindicari. Etenim venerabilis pater, quod de nostræ fidei integritate curam geris, vicariis gloriosi Petri Apostoli ista conueniunt, cui Dominus pascendarum ouium iniunxit officium. Cognoscat ergo tua pro nobis sancta solicitudo, nos firmius tenere rectæ fidei firmitatem immobilem. Pro qua ne eius violaretur Sanctimonia, hactenus repugnauimus. Quod vero tuus Apostolatus pro tantæ pietatis causa curam ferre præcepit, in quantum potuimus pro nostris viribus, non desiuimus spiritu lenitatis aduersos admonere, & Dei nobis gratia cooperante..... *deest reliquum.*

A

EPISTOLA LXIII. B. HORMISDÆ Papæ, ad Legatos suos.

De eorum salute, & rebus gestis certior fieri cupit.

Tom. 1. epist. Decr. 11.

HOrmisda, *Legatis suis.* Ita nos incolumitatis & actuum vestrorum cura solicitat; vt quamuis frequentibus occasionibus non prætermittamus hortari, certiores vos de his, quæ circa vos aguntur fieri literis destinatis. Nam & cum per hominem illustris viri, atque magnifici Patricii filii nostri Agapiti desideriis vestris congruos miserimus affatus, & nunc quoque anxietatis vestræ credidimus solatium, si ad vos præsentia scripta mitteremus, tantum est vt de actibus, atque sospitate vestra, nec non & de mora, per quam vos detineri plurimum dolemus, releuetis vos alloquiis sub occasione idonea portitoris. Dat. 6. Idus Iulii, Rustico viro clarissimo Consule. A. Dom. 520.

B

EPISTOLA LXIX. B. HORMISDÆ Papæ ad eosdem.

Tom. 1. epist. Decr. 60.

C

Cum eorum literas non acceperit, monet vt scribant.

HOrmisda, *Germano Episcopo, Felici & Dioscoro Diaconis, & Blando Presbytero.*

Ex V.C. Vat.

Animos nostros tamdiuturnum dilectionis vestræ silentium, vt tantorum temporum contristat absentia, præcipue cum vir magnificus Patricius Symmachus, & vir illustris Romanus magister militum filii nostri, reditum apud nos charitatis vestræ, sine dilatione promiserint; & ignoramus, vtrum illic causarum qualitas, an certe fraus aliqua simulata sub necessitate detineat: quia nobis solicitudinem sine cessatione gerentibus, & pene vniuersos homines illarum partium percunctantibus, diuersa & dissimilia nunciantur: & ideo, quoniam vos causas tantæ tarditatis melius deprehendere, & intelligere potestis, atque cognoscere, significare nobis ista, de quibus noster cruciatur animus, debuistis: vel si est causa dilationis idonea, sicut constitutum est, aliquem de vestris ad nos oportuerat destinari, vnde ne forsitan per versutias, aut aliquam concinnationem vobis dilatio & impedimenta generentur, sub celeritate nobis scribite, vt sub rationabili ordinatione pro vestra repetitione ad filium nostrum clementissimum Imperatorem dirigamus. Ergo tam circa personas, quam de causa fidei, pro qua diu moramini, quid geratur instruite, atque plenissime nobis vniuersa rescribite, vt omnibus cognitis, Deo nostro fauente, tractemus, quemadmodum personis vestris, & causæ ipsius, cuius res agitur, possit misericordia subuenire. Data Id. Iulii, Rustico viro clariss. Cons. A. Dom. 520.

RELATIO POSSESSORIS Episcopi Afri, per Iustinum Diaconum eius.

Consulit Pontificem de Faustini Episcopi libro.

DOmino beatiss. mo, & ineffabiliter mirabili, & in Christi gratia præferendo Papa Hormisdæ, Possessor Episcopus in Domino æternam salutem.

Decet & expedit ad capitis recurrere medicamentum, quotiens agitur de sanitate membrorum. Quis enim maiorem circa subiectos solicitudinem gerit, aut à quo magis est nutantis fidei stabilitas expetenda, quam ab eius sedis præside, cuius primus à Christo rector audiuit: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam? Arbitror vestram beatitudinem non latere quantis in Constantinopolitana vrbe Ecclesia laboret insidiis, & ad morem veteris morbi in saniem vulnus iterum quærat erumpere, quod obductum creditur cicatrice. Vnde cum quorumdam fratrum animus de codice Fausti cuiusdã natione Galli Rheginæ ciuitatis Episcopi qui de diuersis rebus, & frequentius de gratia Dei, diserte visus est disputare ne scandalum moueretur aliis, vt se habent humana studia in contrarium renitentibus, me crediderunt de hoc ambiguo consulendum. Dixi quidem ea, quæ à tractatoribus pro captu proprii ingenii disputantur nõ vt canonica recipi, aut ad Synodalium vicem pro lege seruari, sed habere nos certa, scilicet, quæ veteri lege, vel noua conscripta, & generalibus Patrum sunt decreta iudiciis, ad fundamentum fidei ac religionis integram firmitatem. Hæc autem, quæ Antistites diuersi conscripserunt pro qualitate sui, sine præiudicio fidei solere censeri: sed cum hæc quantum in eorum frequenti postulatione persensimus, magis eis excusatio videretur, vel pro eorum prece, vel pro obsequii occasione reddendi Apostolatui vestro, per Iustinum Diaconum meum præsumpsi apices meæ paruitatis ingerere, quibus principaliter orationum vestrarum munimen exposcens, quæso, vt consulentes quæ de præfati auctoris dictis videatur auctoritate Apostolicæ responsionis agnoscant, maxime quod filii quoque vestri magistri militum Vitalianus & Iustinianus præcipue super hac re rescripto beatitudinis vestræ similiter informari desiderant. Codicem quoque tractandum ante hac direxisse memini, continentem beati Pauli Apostoli epistolarum explanationes, pro quo rescripto gratulari non merui. Vnde simili prece deposco, vt prærogatiuam benedictionis vestræ competenti responsione merear adipisci. Accepta 15. Kalend. Augusti, Rustico V. Cl. Coss.

Ex V.C. Vat.
Pontif. Rom. est caput Ecclesiæ.
Matth. 16.
Gelas. Papa in Decr. de Scripturis apocryphis.
Pag. 604
An. Do. 520.

D

E

F

EPISTOLA LXX. HORMISDÆ Papæ, ad Possessorem Episcopum.

Tom. 1. epist. Decr. 17.

Scythas Monachos suos errores damnare nolentes, vt hæreticos ab Vrbe expulsos. Fausti librum à Romana Ecclesia non recipi.

HOrmisda Possessori Episcopo. Sicut rationi congruit, vt consulant ambigentes; ita par est, respondere consultos, quia ipse impellit in Ex V.C. Vat.

A enim eos in omnibus in conspectu Senatus conuincere possumus, quod hæretici perfecti sunt: tunc demum eorum potest monstrari fallacia. Item dicendum, si hæretici non sunt, quomodo ante duas hebdomadas, quam nos venissemus, statuerunt omnes in vnum episcopi, ne quis missas foras ciuitatem teneret? Sed hinc omnes, vt & multitudo esset futuræ seditioni congregata, & doceri possit secundum errores eorũ qui postquam senserunt nos venisse publice prædicauerunt, festinandũ esse cum paruulis, ne persecutione veniente pagani morerentur infantes, & tunc velut ad alterum Pascha tantos baptizauerunt, B vt consuetam festiuitatem superarent. Item dicendum, si hæretici non sunt, quomodo tanta sacramenta confecerunt, vt canistra plena omnibus erogarent, ne imminente (sicut dicebant) persecutione, communicare non possent? Item si hæretici non sunt, posteaquam accusati sunt gestis à Candido viro sublimi vicario Magistri militum * præter in iudicio præfectorum, & si maturum periculum cognoscerent affuturum, quare denuo tanquam damnandi velint subuenire? Iterum paruulis cupientes, tanta rursum, & confutati exercuerunt baptismata vt vere cunctis se C hæreticos ostendissent: ad quam rem satis, & magnifica potestas perfectorum grauissime indignata est. Item, si hæretici non sunt, quomodo cum in baptisterio absconditi essemus consilium inter se habitum per noctem, veluti de periculo liberare nos volentes, in naui mittere voluerunt, vt hac occasione mari præcipites darētur? Cumque nos respondissemus per Demetrium & Andream Diaconos, omnes nos apud vos esse cognoscunt, quomodo per noctem nauigare possumus: sed si vos vere pro nostra salute consulitis crastina die secrete quinque, vel sex senatores, qui periculum substantiæ, vel salutis suæ metuũt, vna cum magistris militum, & vicario Candido D Comite iubete aduocare. Cognoscant & ipsi vbi transferimur, & facimus quod iubent: sin autem soli secretim hoc non facimus: tunc illi non inuenientes effectum ad horam tacuerunt, & alia die iterum seditionem populi commouerunt. Vnde vix, Deo volente, euasimus.

Locus obscurus.

SVGGESTIO DIOSCORI Diaconi ad Hormisdam Papam.

Epiphanium in locum Ioannis Constantinopolitani suffectum.

Ex V.C. Vat. ERat optabile, & voto nostro conueniens consonantia præteritis annunciare, scilicet Pontificem Constantinopolitanæ Ecclesiæ Ioannem esse superstitem, & confessionem libello editam, cuius merita non est dubium Deo placere qui inter Catholicos, & communicatores Sedis Apostolicæ meruit ad aliam ex hac vita discedere. In cuius locum Epiphanius quidam F presbyter quondam Syncellus eius successit, cuius initia bona videntur: nam rationabilia loquitur, & promittit patrum se regulas seruaturum; pacem, vnitatemque ordinatam non dissipare, sed magis augere. Ista sunt, quæ promittit. Quid tamen opere possit implere, adhuc ignoramus. Has siquidem literas, quarta post ordinationem eiusdem diei reperta occasione transmisimus; necdum cum eo communicauimus, non quasi resistentes, sed quia adhuc ab eo non sumus inuitati. Superest vt beatitudinis vestræ insistat oratio, quatenus diuinæ gratiæ adiutorio talis erumpat, per quem de perfecta possimus vnitate gaudere. Accepta 7. Idus Aprilis Rustico V. C. Cos. *An. Dom. 520.*

RELATIO SYNODI CONSTANtinopolitanæ de ordinatione Epiphanii Episcopi.

Epiphanium Episcopum electum significant.

Ex V.C. Vat. *DOmino nostro Sancto ac Beatissimo Patri patrum Archiepiscopo & Patriarchæ Hormisdæ, Theophilus, Basilius, Esaias, Anastasius, Paternus, Martianus, & cætera sancta Synodus, quæ in Constantinopolitana est Ciuitate congregata.*

Innumerabilem & in inuestigatam magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi sapientiam quantum hominibus datur intelligi, considerantes charitatem eius immensam, iuste miramur, & cum magna clamamus voce, Quis loquatur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes eius. Ecce enim per bonam voluntatem sanctæ & vnius essentiæ Trinitatis, & intercessione gloriosæ Mariæ Virginis, studio quoque & vigilantia Christianissimi & fidelissimi nostri Imperatoris, & piissimæ Reginæ, olimque fuerant membra diuisa, per Spiritus sancti gratiam ad vnitatem & charitatem perfectam sunt redacta; & sicut Moyses & Aaron duces Dei veræ culturæ Israeliticæ nominati, nunc ita & nos gaudentes clamamus. Cantemus Domino, gloriose enim honorificatus est. Adiutor & protector factus est mihi in salutem; & hæc sentire, & prædicare cum fiducia sumus edocti. Considerantes autem charitatem & Deo amabilem & vestræ beatitudinis vitam etiam ex his qui à vobis sunt destinati Reuerendissimi Legati similiter & pacem sanctarum Dei Ecclesiarum tam senioris, quam nouellæ Romæ, cui nos ipsi participes fuisse monstramur, bono pastori, & principi omnium Christo Deo nostro consuete gratias referimus. Nam post obitum sanctæ recordationis quondam Archiepiscopi, & Patriarchæ Ioannis Constantinopolitanæ ciuitatis, Deus, qui propriam sanctam Ecclesiam in petra rectæ fidei incorrupta fundauit, & portas inferi non præualere ei decreuit, dedit nobis sanctum Pastorem, & Patriarcham Epiphanium virtutibus, & correctionibus, & meditatione diuinarum florētem scripturarum, rectam quoque tenentem fidem, & orbatorum paternam regentem solicitudinem; & quid amplius dicam? omnem præconiorum fontem transcendentem. His ergo virtutibus pollens non immerito propriis, & creditas sibimet maximas Ecclesiæ curas sapienter, & honorifice gessisse dignoscitur. Habens in mente illud, quod à sacri cantici auctore relatum est, Os meum loquetur sapientiam, & meditatio cordis mei prudentiam. Vnde secundum rectam & probabilem fidelissimi, & Christianissimi nostri Principis, & piissimæ Reginæ, & gloriosissimorum communis Reipublicæ procerum sententiam, nostra quoque etiam omnium in hac Vrbe habitantium testificatione, iudicium Pauli mirabilis communis Ecclesiæ doctoris non est in eo fraudatum, qui irreprehensibilem debere esse Episcopum denuntiat, ita & nostrum Pontificem virtutibus vndique coronatum esse videmus. Igitur Ecclesiasticam legem

A. Dom. 520. vide infra. *Psal. 105.* *Exod. 15.* *Matth. 16.* *Psal. 48.* *1. Tim. 3.*

A errorem, qui non instruit ignorantem; nec quicquam aptius est studioso religionis, quam inquisitio veritatis, quando facilius deuium vitat, qui iter, per quod traditur, rogat. Sed priusquam respondendi curam de his quæ dilectio tua percunctatur, aggrediar: libenter in litteris tuis fidei tuæ me fateor inuenisse feruorem, cuius calore succensus, rediuiuam in illis partibus infidelium peruersitatem vigere suspiras. Dignissimus dolor, qui dedita Deo corda contristet: nec enim est apud eos lapsus inlamentabilis, quibus est igniculus charitatis: quia vnum spiritalium votum est salus inconcussa cunctorum. Sed non B est ignota Ecclesiæ Dei de huiusmodi procellis aut insueta tempestas: & quamuis rectoris sui gubernaculo inconcussa persistat, variis tamen insurgentium fluctuum laborat vexata turbinibus. Nam vnde est Psalmidici vox Prophetæ, qui ipsius Ecclesiæ personam, Spiritu impellebatur, assumens: Sæpe, inquit, expugnauerunt me à iuuentute mea: etenim non potuerunt mihi? Concutiunt, sed in nihilo præualebunt: Adhuc in area sumus, mixta sunt frumenta cum paleis: gemunt boni consortia malorum, sed superest flamma non necessariis, & parata sunt C horrea iam probatis. Vbi terrarum non est ista permixtio? Nos fixis decet instare * vestigiis: proficiemus inter aduersantes propriis bonis, si erroribus non inuoluamur alienis. Probat enim virtutis suæ validum robur, qui cum impellitur, non mouetur.

Psal. 128.

insistere

Vbi non variæ tentationis aculei? Quales per hunc fere iugem annum quorumdam Scytharum, qui Monachos præ se ferebant specie, non veritate: professione, non opere, subtili tectas calliditate versutias, & sub religionis ob- D tentu famulantia odiis suis venena pertulimus, studentes eos ab interno vulnere medicabilis patientiæ moderamine sanare, beati Pauli monita non tacentes: Noli verbis contendere: ad nihil enim vtile est, nisi ad subuersionem audientium. Sed quando virus, quod viscera penetrauit, euellitur? Quando corda male sibi credula veritatis obtemperant institutis? Quando induit obedientiæ humilitatem opinionibus suis vallata superbia? Quando acquiescunt paci contentionum studiis assueti, sola certamina amantes de religione captare, & mandata negligere? E Numquam apud eos charitatis nouo commendata præcepto, numquam pax Dominico relicta discessu; vna pertinacis cura propositi, rationi velle imperare, non credere, contemptores auctoritatum veterum, nouarum cupidi quæstionum; solam putantes scientiæ rectam viam, quælibet concepta facilitate sententiam; eousque tumoris elati, vt ad arbitrium suum vtriusque Orbis putent inclinandum esse iudicium: nec in numero Fideliũ deputantes sequaces traditionis paternæ, si suæ viderint cedere nolle sententiæ: docti crimina terere; obtrectationum venena componere, integrum Ecclesiæ corpus odisse, F seditiones instruere, inuidiam incitare, & pro obedientia, quæ in cœnobiis principatum regularis obtinet disciplinæ, obstinationem pertinacis amare superbiæ.

Scythæ Monachi quales.

2. Tim. 2.

Non illos potuimus monitis, non mansuetudine, non auctoritate comprimere. In publicum vsque prodire conuentum, ad concursionem quietis circa Regum etiam statuas inclamantes: & nisi fidelis populi constantia restitisset, per diaboli æ semina nefanda zizaniæ apud illos dissensionem & discordiam commouissent,

Turbæ mouebantur à monachis Scythis [illegible].

per quos adiutorio Dei de religione eorum est pulsa dissensio. De eis sero probauimus prophetica Apostolum voce dixisse: In nouissimis diebus instare tempora periculosa, & fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis, virtutem autem eius abnegantes; itaque esse vitandos. Hæc ideo dilectioni vestræ indicanda sub occasione credimus, ne si illuc fuerint forte delati, ignorantes quemadmodum se in vrbe Romana tractauerint, sub aliqua verborum simulatione deciperent.

2. Tim. 3.

Hi vero, quos vos de Fausti cuiusdam Galli Antistitis dictis consuluisse, litteris indicastis: id sibi responsum habeant: Neque illum recipi, neque quemquam, quos in auctoritate Patrum non recipit examen Catholicæ fidei, aut Ecclesiasticæ disciplinæ ambiguitatem posse gignere, aut religiosis præiudicium comparare. Fixa sunt à Patribus, quæ fideles sectari debeant instituta: Siue interpretatio, siue prædicatio, seu verbum populi ædificatione compositum, si cum fide recta & doctrina sana concordat, admittitur, si discordat, aboletur.

De libris Fausti sententia Hormisd. Papæ.

Vnum est fundamentum, extra quod qualibet fabrica si consurgit, infirma est: super illud quisquis ædificat, siue vilia, siue pretiosa, consideret. Errat autem à via, qui ab eo quod Patrum electio monstrauit, exorbitat: nec tamen improbatur diligentia per multa discurrens, sed animus à veritate declinans. Sæpe de his necessaria prouidetur, de quibus ipsis æmuli conuincantur, instructio. Nec vitio dari potest, nosse quod fugias: atque ideo non legentes incongrua in culpam veniunt, sed sequentes. Quod si ita non esset, numquam doctor ille Gentium acquieuisset nunciare Fidelibus: Omnia probate, quod bonum est, tenete. Non abs re est, etsi mundanum, non tamen à ratione discretum miscere sermonem. Fertur quidam nobilis arte pingendi, cum æquum penicillo vellet explicare perfectum asellum sibi proposuisse pingendi, asserens, non vt iumentum imitaretur informe, sed ne in alicuius informis lineamenti similitudinem lapsus incideret.

Quomodo legendi libri improbati.

1. Thess. 5.

Non improuide veneranda Patrum sapientia fideli posteritati, quæ essent Catholica dogmata definiit; certa librorum etiam veterum in auctoritatem recipienda, sancto Spiritu instruente, præfigens: ne opinioni suæ, lector indulgens, non quod ædificationi Ecclesiasticæ conueniret, sed quod voluptas sua concepisset, assereret. Quid ergo calumniantibus opus erat, extra constitutos Ecclesiæ terminos porrigere quæstiones, & de his quæ habentur dicta, quasi dicta non sint, mouere certamina; cum Christiana fides Canonicis Libris, & Synodalibus præceptis, & Patrum regularibus constitutis stabili & inconcusso termino * limitetur?

Pag. 605.

terminetur

De arbitrio tamen libero & gratia Dei, quod Romana (hoc est Catholica) sequatur & asseueret Ecclesia, licet in variis libris beati Augustini, & maxime ad Hilarium & Prosperum, possit cognosci: tamen in scriniis Ecclesiasticis expressa capitula continentur: quæ si tibi desunt, & necessaria creditis, destinabimus: quamquam qui diligenter Apostoli dicta considerat, quid sequi debeat, euidenter cognoscat. Data Idibus Augusti.

NOTÆ.

Epistola.] *Ioannes Maxentius hæreticus & men-*

Hæretici hanc epist. Hormisdæ [illegible]

dax ſcriptor, primus eſt, qui hanc epiſtolam Hormiſdæ eſſe negauit: quam ipſa tamen connexio rerum geſtarum, ſententiarum, atque verborum proprietas, ipſe denique ſtylus Hormiſdæ manifeſte adiudicant. Ioannem Cochlæum, virum fama celebrem & hæreticorum noſtri temporis acerrimum impugnatorem, idem cum Maxentio ſenſiſſe fatemur, ſed errore & boni opinionem lapſus fuit. Apologiam enim Maxentij in quam inciderat à Catholico ſcriptam eſſe putauit, quam hæreticus peſtilentiſſimus ediderat. Caruit vir doctus harũ epiſtolarum Hormiſdæ nunc recens editarum ſubſidio. Quo ſi inſtructus fuiſſet, fraudem & dolum hæretici animaduertere potuiſſet. Vide Baronium anno 520. numero 22. & ſequ. Poſſeuinum in apparatu ſacro, verbo Ioannes Maxentius.

Tom. 1. epiſt. Decr. 61.

EPISTOLA LXXI. BEATI Hormiſdæ Papæ, ad Epiphanium Conſtantinopolitanum Epiſcopum.

Epiphanium ordinatum nec ſcripſiſſe, nec legatos miſiſſe nuntiat.

Ex V. C. Vat.

HOrmiſda, Epiphanio Conſtantinopolitano Epiſcopo. Diu nos non nunciata tuæ primordia dignitatis tenuere ſuſpenſos, & in ipſa communis gratulatione lætitiæ, mirati admodum ſumus mortem priſtinum fuiſſe neglectum: quia reparata Eccleſiarum (Deo annuente) concordia plenum fraternæ pacis flagitabant officium: præſertim quod ſibi non arrogantia perſonalis, ſed regularum obſeruantia vindicabat. Decuerat ſiquidem, Frater chariſſime, te legatos ad Apoſtolicam Sedem inter ipſa tui Pontificatus initia deſtinaſſe, vt & quem tibi debeamus affectum bene cognoſceres, & vetuſtæ conſuetudinis formam rite compleres: ſed licet his omiſſis, paginalia tantum ſufficere iudicaſſes ex occaſione colloquii; nos tamen gratia ſtipulante compulſi interim iuſte conſtantiam expectationis abrupimus, reciproca mutuæ charitatis verba reddentes: quia & noſter animus amoris impatiens, & legatorum noſtrorum votiua relatio excluſum quod imperabat cauſa ſilentium ad officia benigna traxerunt, quibus ad præſens gaudii noſtri ſigna monſtramus. Et priuatæ quodammodo amicitiæ votiua perſoluimus: legationem autem tuam & ea, qua dudum gratia ſuſtinemus, & fulti veteribus conſtitutis exigimus, vt quantum gaudii fructum, vel de tu. Pontificatus honore capiamus, vel quas tibi gratias referri conueniat pro impenſis in negotiis propagandæ vnitatis officiis, ſicut noſtrorum multipliciter aſtruxit legatorum narratio, euidentius exprimamus.

Epiſc. Conſt. initio ſui Epiſcopat. legatos Rom. mittebat.

Tom. 1. epiſt. Decr. 62.

EPISTOLA LXXII. BEATI Hormiſdæ Papæ, ad eundem.

Queritur Eliam, Thomam, & Nicoſtratum ſuis ſedibus non reſtitutos: ad Epiphanium ſpectare, vt hæc executioni mandentur.

Ex V. C. Vat.

HOrmiſda, Epiphanio Epiſcopo Conſtantinopolitano. Oportuerat quidem fraternitatem tuam diuini contemplatione iudicii, atque cha-

A ritatis noſtræ reſpectu Eliam, Thomam, atque Nicoſtratum, Fratres & Coepiſcopos noſtros poſtquam in conſortium communionis noſtræ recepimus, ad diuina tecum myſteria incunctanter admittere, atque ad Eccleſias ſuas, à quibus eos diſcordiæ error excluſerat, pro pacis noſtræ plenitudine reuocare, vt vnitas, quam poſt annorum multa curricula per totum orbem ſuis Deus reſtaurauit Eccleſiis, nulla voluntatum noſtrarum diſtantia læderetur: ſed quia rem tam gratam, & patrum ſtatutis venerabilibus congruentem quibuſdam tarditatibus contigit nunc

B vſque differri, vnde etiam ad deceſſorem fraternitatis tuæ nos ſcripſiſſe meminimus: hortamur vt lætitiam, quam de damnato præteritæ diſſenſionis errore percipimus, in nulla iterum diſcrepantium animorum cauſa contriſtet. Etenim nulli videtur nos nobiſcum pleno communicare mentis affectu, ſi eos, qui nobiſcum communicant, à veſtro conſortio ſegregatis. Incaſſum certe videntur pacem recipere, qui pacis differunt præcepta complere. Quicquid enim in illorum ſuſcipienda communione moramini, quodammodo de noſtra reconciliatione de-

C trahitis: & prouidendum eſt, Frater chariſſime, ne ſi Eccleſiarum noſtrarum tandem deſuper indulta concordia ab his exordium ſumat exemplis & religionis veneranda regula, & Apoſtolicæ Sedis auctoritas imminuta (quod abſit) per Orientem potius, quam reſtituta videatur.

RELATIO EPIPHANII EPISCOPI Conſtantinopolitani.

De ſua electione: fidem Catholicam profitetur, & de omnibus cum Eccleſia Romana ſentit.

D

SAnctiſſimo ac beatiſſimo Domino Fratri & Conminiſtratori Hormiſdæ Epiphanius Epiſcopus in Domino ſalutem.

Deus qui in alto habitat, & humilia reſpicit, & omnia pro ſalute hominum affluenter prouidet pro ſua bonitate & miſericordia meam reſpexit prauitatem, & poſt obitum ſanctæ memoriæ quondam Archiepiſcopi & Patriarchæ Ioannis ſedem ſacerdotalem ſanctæ Eccleſiæ Catholicæ Regiæ vrbis mihi conferre dignatus eſt ſententia, & electione Chriſtianiſſimi, & iuſtiſſimi Ex V. C. Vat. Pſal. 112.

E Principis noſtri Iuſtini, & piiſſimæ Reginæ, quæ ei ad omne ſtudium communicat diuinum, ſequentiumque eorum, his quibus eſt bona conuerſatio, & qui regiis honoribus ſunt ſublimiores, ſimul & Sacerdotum, & Monachorum, & fideliſſimæ plebis conſenſus acceſſit. Quapropter neceſſarium duxi, hoc primum iudicium meis inſerere literis, vt oſtendam, quam circa veſtram Apoſtolicam Sedem habeo voluntatem. Eſt mihi oratio magnopere, beatiſſime, vniri mе vobis, & diuina amplecti dogmata, quæ ex

F beatis & ſanctis Diſcipulis & Apoſtolis Dei præcipue ſummi Petri Apoſtolorum ſedi ſanctæ veſtræ ſunt tradita, & nihil eis precioſius exiſtimare. Neque enim extra aliunde veniens ſanctæ Eccleſiæ conſtituta ignoro, ſed nutritus per Dei voluntatem ex teneris vnguibus in ſancta Catholica Eccleſia parui per tempora ſanctiſſimis Sacerdotibus, & Patriarchis. Nam ſæpius præpoſitus his, qui per ſacratiſſimum, & ineffabile baptiſma ſua exuunt peccata, & veram vnius eſſentiæ Trinitatis docui fidem, quam (ſicut præfatus

sum) discipulis Dei magni & Saluatoris nostri Iesu Christi procedentem, omnium Sacerdotű, & omnium, quæ amplectitur cœtus. Diuinum enim reuera sanctum, & à Deo datum Symbolum trecentorum decem & octo sanctorum Patrum in Nicæa congregatorum adoro & prædico, & Christiani splendoris manifestum iudiciű esse annuncio. Et quinquaginta & centum sanctorum Sacerdotum in hac vrbe Regia factam venerabilem Synodum; similiter & ducentorű Dei amatorum Patrum conuentum in Ephesia factum. Triginta & sexcentorum reuerendissimorum Patrum & Sacerdotum Synodum factam Chalcedone vnam esse, & conuenientem, & compaginatam prædictis sanctis Concilus, ipse ego didici, aliosque docere cognoui. In his ergo quatuor Synodis sanctis & sacris, magnum pietatis prædicatur mysterium, & omnium hominum est reposita salus. Eos enim qui fuerunt, vel sunt eiusdem sententiæ & suscipio & amplector, & vniri me eis diligo. E contra autem eos, qui præter istas quid sentiunt, aut prædicant, vel præterito tempore aliquid conati sunt, à cœtu orthodoxorum extorres existimo: similiter rectas & re vera religiosissimas epistolas venerabilis Papæ Leonis pro recta fide conscriptas circumamplector, & suscipio. Habeat igitur hanc sententiam circa me vestræ beatitudinis sancta fraternitas: vobis enim manifestam feci, & sub me Ecclesiis hæc prædico, festinans per omnia eas, mihiq; & vestræ beatitudini vinculo charitatis adunari, quas omnino oportet esse vnitas & inuiolabiles, & corpus vnum communis Apostolicæ Ecclesiæ eundemque perpetuo custodire. Quantus enim circa vestram venerabilem fraternitatem, in omnibus sit amor, iubete perpendere: quia quos vestra Apostolica Sedes condemnans in sacris diptychis recitare non iussit eos, nec ego inter sacra facio nominari mysteria. Hoc autem de his notum est, qui à vobis sunt directi viri reuerendissimi, id est, Germano sanctissimo Episcopo, Felici, & Dioscoro Diaconibus, & Blando Presbytero, qui efficaciter executi sunt ea, quæ eis sunt à vobis iniuncta. Oret igitur vestra Sanctitas tam pro me, quam pro subiectis meis Sacerdotibus, vt perpetue custodiamur, rectam Dei tenentes confessionem, similiter & pro serenissimo Principe nostro, & pro Christianissima Augusta, quia eorum salus communis Sanctarum vbique est Ecclesiarum profuturum firmamentum. Istam igitur vobis absentibus intentionem nullo modo iam licebit sanctam Dei dilacerari Ecclesiam per gratiam sancti Spiritus, & intercessiones sanctæ & religiosæ Dei genitricis Virginis Mariæ, omnem quamcumque vestram fraternitatem, ego quoque, & mei plurimum salutamus. *Alia manu.*

Incolumis in Domino ora pro nobis Dei amator, sanctissime Frater. Accepta xv. kalend. Octobris, Rustico V. Cl. Cos.

Peg. 606

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani viri Illustris ad Hormisdam Papam.

Acacio damnato Constantinopoli pacem vigere, cum Orientalibus pacem quoquemodo ineundam, & de sanctissima Trinitate.

DOmino nostro Iesu Christo fauente regnat in sæculo qui sacra religione suum fundat imperium: quoniam bene gubernat humana, cui prius diuina placuerint; quod præsentibus euenisse temporibus gratulamur: filius etenim vester clementissimus Imperator æternitatis beneficio sceptra sortitus fidei causas arripuit explicandas, & ad tuam sanctitatem missa legatione Sedis Apostolicæ promeruimus Sacerdotes, quorum aduentu non mediocriter adoleuit Ecclesiarum concordia sacrosanctarum vobis instantibus, vt decebat. Acacii namque quod dissidium generabat nomine stirpitus amputato, pro tenore libellorum, quos direxistis in hac vrbe regia, multisque ciuitatibus vnitas optata prouenit, quam summis inuectam laboribus venerari conuenit in perpetuum custodirique necesse est. Hæc quibuslibet argumentis retractari quispiam patietur, quæ sempiterna maiestas rite composuit; sed quia prosperos cursus frequenter impedire festinat humani generis inimicus, pars Orientalium non exiliis, nec ferro, flammisque compelli potest, vt Episcoporum nomina post Acacium defunctorum condemnet: quæ difficultas generali concordiæ moras innectit. Sanctitas itaque vestra cœlitus inspirata temporum, rerumque qualitatem consideret, & condemnatis huius erroris, id est, Acacio Constantinopolitano, Petro, & Timotheo Æluro, & Dioscoro Alexandrinis, Petróque Antiocheno, finire dignetur inueteratum certamen. De cæterorum nominibus quæstione sopita, vt redimatis plebem de sanguine, quam Deus noster regendam commisit, ac non persecutionibus, ac cruore, sed patientia Sacerdotali populum Domino nostro concilietis. Ne dum volumus animas lucrari, & corpora multorum perdamus & animas, errores etenim diuturnos lenitate clementiáque conuenit emendari, præcipue quia vestræ beatitudinis prædecessores sæpissime voluerunt reipublicæ nostræ Antistites ad suam reuocare cōmunionem, si tantum modo taceretur Acacius, cæterique prædicti. Non est ergo graue, quod suasit vestra Sedes, vt præstet; illud etiam magis magisque deposcimus, vt tua Sanctitas concepta gratis cœlesti, quæ prætendunt Orientales Episcopi tractare dignetur, eorumque fidei competentem præbere consensum. Nobis etenim videtur, quoniam filius Dei viui Dominus noster Iesus Christus ex Virgine Maria natus, quem prædicat summus Apostolorum carne passum, recte dicit; vnus in Trinitate cum Patre Spiritúque sancto regnare. Sicut enim videtur ambiguum dicere, simpliciter vnum de Trinitate, non præmisso nomine Domini nostri Iesu Christi, sic eius personam in Trinitate, cum Patris Spiritusque sancti personis non dubitamus esse: sine Christi namque persona nec credi Trinitas religiose potest, nec adorari fideliter, quemadmodum sanctus Augustinus ait; An aliqua ex Tri-

A nitate persona; & alio loco, solus in Trinitate corpus accepit. Et iterum vnus trium. Rogamus igitur reuerendissime salutantes, vt futuri iudicii memores, causam taliter ordinetis, ne quid dubitationis relinquatur in posterum, quatenus omni scrupulo discordiarum sublato, pacis desideratæ per orbem totum vincula renouentur, & venerandarum floreat Ecclesiarum concordia, corporisque vnius in proprium statum membra recolligantur. Ille namque Medicus iure laudatur, qui veteres ægritudines ita sanare deproperat, vt ex eis noua vulnera non nascantur. B Specialiter ergo cognoscat vester Apostolatus, compositis eisdem duobus capitulis, vniuersos Sacerdotes istius Reipublicæ libenter amplecti vestram communionem. Accepta 15. Kalendas Octobris, Rustico V. Cl. Cos. A. Dom 520

RELATIO EPIPHANII
Episcopi Constantinopolitani.

Imperatoris, eiusque coniugis suamque de Ecclesiarum vnione animi alacritatem demonstrat. C *Ponti & Asiæ, & maxime Orientis Sacerdotes suorum Episcoporum nomina damnare volentes in vnionem admittendos, Calicem & alia Pontifici munera mittit.*

DOmino per omnia sancto, ac beatissimo Fratri, & comministro nostro Hormisdæ, Epiphanius Episcopus in Domino salutem.

Ex V. C. Vat. Quam etiam habuimus alacritatem, nos quoque & piissimus & Christianissimus Imperator vnà D cum fidelissima & in omnibus bonis florente coniuge sua, circa rectam & puram sanctarum Ecclesiarum vnitionem: & quemadmodum cum charitate Dei, qua nos decebat, destinatos à vobis sanctos Episcopos & religiosos suscepimus, & venerandos habuimus clericos, existimamus quidem & ante ex his, quæ acta sunt satisfactum vestræ beatitudini: credidimus tamen, quod si Dominus & Saluator Iesus Christus Deus noster, eosdem ipsos reuerendissimos comministratores nostros incolumes vestris obtutibus præsentauit, omnia quæ excitata sunt vobis sanctissimis E manifesta fieri, & laborem, quem potuimus sustinere per hos ipsos manifestius cognosceretis, quemadmodum per Dei gratiam, & fidelissimorum principum nostrorum Constantinopolitanæ ciuitatis nostra Ecclesia pacifice est gubernata, & nomina eorum inter sacra non sunt recitata mysteria, quæ Sedi vestræ profana cognouimus; sed quatuor Conciliorum pro sancta fide consonantia prædicatur, & hoc ipsum omnibus sacrorum diptychorum recitatione manifestum est. Annuncient igitur vobis, quia non paruî nobis subiecti Sacerdotes, nec rursus sub F eorum ordinatione Episcoporum parua est subdita multitudo, qui bonum huius cœptæ vnitionis amplectitur, vestra etiam sanctitas cognoscat istius se generalis boni & principem & inceptorem nihilominus constitutum. Vnde fortiter ad vigilandum beatitudo vestra laudum est stimulis excitanda, ne id, quod diuina in honorem vestri Pag. 607 cœperat ordinare misericordia, non ad plenū ita vt condecet cōmunis vnitas peruenire videatur. Diligentius autē de his fidelissimi & piissimi nostri principis de sanctarum Dei Ecclesiarū vnitate & concordia gaudentes, ad vestrā mandauerunt beatitudinē supplicationes à pluris sanctis Sacerdotibus suscipientes tam Ponti, quā Asiæ, Prouinciæ, & maxime Oriētis, apud quos nomina quondam Sacerdotū suorū tacere difficile, & impossibile esse videtur, tantáq; eorum obstinatio est, vt omne periculū pro tali facto parati sint sustinere. Igitur præcedentes omnes circa pacis studium necessariū causas cōsiderantes, quia per solam istam humilitatis viā cōmunem omnibus vnionē & salutē inuenimus, interrogantes, sicut dictū est, & satisfacientes vobis ab illis: qui à nobis in hoc negocio sunt destinati, causam cū pacifica, B qua vos decet gubernatione dispensetis: nam dū vna vtraque sit Ecclesia, proculdubio & bona quæ per vigilantiā eueniunt, cōmunis exinde laudis vtrisque Patriarchalibus sedibus timatur, & cōsuete omnium Dominus & conditor Christus verus Deus noster magnificetur. De his autē omnibus summo vobis supplicentur affectu, Ioannes sanctiss. Episcopus multos nobiscum sudores in præsenti deponens certamine, & Heraclianus reuerendiss. Presbyter sanctæ nostræ maioris Ecclesiæ, & cohabitator noster, & Constantinus reuerendiss. Diaconus eiusdem maioris Ecclesiæ, per quos & nostra Synodalia secundum Ecclesiasticas vestræ beatitudinis destinauimus leges. Nunc igitur piissimi nostri Imperatoris studium circa sanctarum Ecclesiarū vnitionem ostendentes, pacificis ad vestram beatitudinem de his causis vtendo litteris & oblata sibimet, & ab Hierosolymitanis & Orientalibus petitiones destinauit. Nos ergo occasione salutationis inuenire volentes, hanc ad vos fecimus Epistolam, per quam supplicamus, proponentes vobis sanctissimis hanc vocem diuinam: Ecce tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis, ecce credidit nobis omnium Dominus talentum, 2. Cor. 6. quod augmentum possit restitui boni operis fructu, & saluari per laudabilem vestram dispensationem, tantas quidem sanctas Ecclesias, tantosque eorū Sacerdotes, & multitudinem innumerabilem nunc quidem vnitam sanctæ Ecclesiæ, periclitantes autem & errantes, si vestræ beatitudinis gubernaculum commemoretur, & maxime his, qui in sanctis locis habitant Christi Dei nostri, ita vbique sanctis adhærentes Ecclesiis, vt eorum respui non debeat multitudo. Nam omnes per suggestionem eorum ita in obstinationis suæ malo perdurant, vt velint ante vitā recedere, quam excogitata relinquere, vt si Deus hos, per vestrā beatitudinē adunari præceperit, vestræ laudis meritum, & præsentibus, & futuris ascribatur tēporibus. Oret igitur vestra sanctitas tā pro piissimis & Christianiss. principibus, quā pro nostra paruitate, & vniuersali vnione, & gratiæ sanctæ, & vnius essentiæ Trinitatis, & intercessionibus Dominæ nostræ sanctæ gloriosæ Virginis, & Dei genitricis Mariæ, omnia ad vnitatē indiuisā conueniāt, & fundamentū incōcussū Catholicæ fidei cōfirmetur per omnia sanctiss. Frater. Intercessio Sanct. Virginis. Indicia autē nostræ secundū Christū Dominū nostrū charitatis per viros reuerendiss. destinauimus, administrationē diuinæ culturæ, & sanctæ Apostolicæ vestræ Ecclesiæ calicē aureū gemmis circumdatū, patenam aureā, & aureum calicem argenteū, vela serica duo, quæ suscipere vestrā beatitudinē supplicamus cū illa charitate, quā vos habere secundum Deū non dubitamus. Omnem in Christo fraternitatem, quæ cum vestra est sanctitate, nos quoque & qui nobiscum sunt, plurimum salutamus. Accepta pridie Kalend. Decemb. Rustico V. C. Consule. An. Do. 520.

SACRA

SACRA IVSTINI AVGVSTI.

Ioannem Episcopum ad tractandam Ecclesiæ pacem destinatum, quam primum conualuerit, profecturum.

Ex V.C. Lat. IVſtinus Auguſtus Hormiſdæ Papæ. Dum beatiſſimum Germanum Epiſcopum, vel eos, qui cũ eo à vobis fuerant deſtinati, de hac dimitteremus Regia ciuitate huiuſmodi illis mandata tradidimus, quod capitula, quæ ad perfectam vnitatem Eccleſiarum pertinebant, Apoſtolatui veſtro per reuerendiſſimum Ioannem Epiſcopum ſequenter manifeſta faceremus: quæ tamen ipſis hic præſentibus fuerant declarata. Sed euenit præfatum Ioannem Antiſtitem longa ægritudine detineri: ne qua igitur veſtram Reuerentiam ingrediatur aduerſa ſententia quaſi vobis promiſſa noſtra deſidia quædam, vltronea minus ad effectum perducentibus: neceſſarium eſſe perſpeximus dilationis cauſam vobis exponere per Eulogium V.S. Tribunum & Notarium, quem ad præcellum Regem Theodoricum ſuper negotiis quibuſdam tranſmiſimus: hoc quoque adiicientes, quod dum propitia domini & Dei noſtri maieſtas, eundem virum religioſiſſimum Ioannem priſtinæ voluerit reddere ſanitati, ſicut ſemel promiſeramus, ſtatim illum ad tuam ſanctitatem tranſmittemus. Supereſt vt ſanctitudo tua diuinam nobis præſidium orationibus ſuis dignetur acquirere. Data pridie Calend. Septembr. Conſtantinopoli, Accepta Romæ Calend. Octob. Ruſtico V.Cl. Conſ. An Do. 520.

RELATIO DOROTHEI EPISCOPI Theſſalonicenſis.

Obiectum sibi crimen refellit.

Ex V.C. Vat. *SAnctiſsimo ac beatiſsimo Patri ac Comminiſtro Hormiſdæ, Dorotheus in Domino ſalutem.*

Propoſiti noſtri, & orationis eſt ſummum ſtudium, per omnia beatiſſime & ter beate Pater, & ſcribere frequenter ad vos ſanctiſſimos, & mutua mereri colloquia, & nullo tempore extorrem me ab huiuſmodi lætitia eſſe condecet. Quoniam igitur manifeſte cognoui quoſdam ſanctas aures veſtras perturbare, & ſcio proculdubio vos in omnibus eſſe perfectos, & quia nihil ſine iudicio audire poſſitis, nec vlli penitus veſtrum animum accommodare, & vt non amplius per taciturnitatem largiri tempus videar illis, qui nihil quidem à nobis læſi ſunt, ſed ſine cauſa & ſuperflue aduerſus nos ornati ſunt, Deo tamen & veſtræ ſatisfacio ſanctitati, quia pro Ioanne viro reuerendiſſimo Epiſcopo, qui paulo ante à veſtra venerabili corona directus eſt, prædeſtinaui me periculis, & mortem ſuſtinui, & meam pro eius ſcio me obieciſſe animam, & hoc oſtenditur geſtis, & ex his, qui quamquam per meam abſentiam acerrime videantur eſſe diſcuſſi. Et quid longe ſermone opus eſt vti? cum vobis omnia Dominus Deus noſter Ieſus Chriſtus, patefacere & ſatisfacere poſſit, quia & quando cognoui vos ad Apoſtolicæ Sedis præſulatum aduocari, commune gaudium totius mundi eſſe indicaui. Ab illo enim tempore, hoc ipſum ſcribere ad vos quantum ad me, quicquid ad honorem & ſatisfactionem vobis & Apoſtolicæ Sedi pertinet, nihil prætermiſi, ſed nec prætermitto. Paulo poſt autem ſcietis per venerabiles, annuente Domino Ieſu Chriſto, quia hæc ab exordio mi-

A hi ſunt excogitata, & quando Dominus Deus tempus dedit ad affectum hæc ſunt perducta: omnem cum veſtra ſanctitate in Chriſto fraternitatem ego quoque & mei plurimum ſalutamus.

EPISTOLA LXXIII. BEATI Hormiſdæ Papæ, ad Dorotheum Theſſal. Epiſcopum.

Tom. 1. epiſt. Decr.

Romam ei veniendum, vt Catholicam doctrinam percipiat, & obiectum crimen purget.

B

Ex V.C. Vat. HOrmiſda, Dorotheo Epiſcopo Theſſalonicenſi. Conſiderantes tuæ Fraternitatis Eccleſiam ante prætereuntis mala diſcordiæ olim cum Sede Apoſtolica præcipua fuiſſe charitate coniunctam; te nuper pacis redditæ eſſe credebamus auctorem: ſed quia quos præuenire debueras, ſequi etiam remoraris non leuiter pro fraternitatis tuæ dilatę correctionis ingemiſcimus tarditate: ſcribis enim aures noſtras cuiuſdam ſceleris atrocitate turbatas, vtinam vſque ad nos tantum tam deteſtabilis fama C percurreret, & non toto orbe Chriſtianis mentibus tam dolendum, tam execrabile facinus nunciaret, vt qui te innocentem neſciunt, à Chriſtianitatis ſimul credant tramite deuiaſſe. In qua enim mũdi parte immanitatis huius inuidia non & Catholicas contriſtat Eccleſias, & hæreticorum praua vota lætificat, quæ nos à dilectionis tuæ cõſcientia, ſicut litteris intimas, oſtendi cupimus alienas: quid enim votis noſtris magis conuenit, niſi vt redire ad pacem Catholicam volentes Epiſcopos, à crudelitate & criminibus contingat ſemper innoxios comprobari. Expectamus igitur, ſi non deſunt fraternitati tuæ veritatis Deo nota præſidia, vt & tanti ſceleris à te repellas inuidiam, & in reconciliatione fidei tandem eorum, qui reuerſi ſunt, ſequaris exempla. Data 4. Kalendas Nouemb. Ruſtico V.Cl. Conſ. (Pag. 608) (A. Do. 520.)

D

EPISTOLA LXXIV. BEATI Hormiſdæ Papæ, ad Iuſtinum Auguſtum.

Tom. 1. epiſt. Decr.

Accepiſſe eius litteras; & de eius fide & pietate nunquam dubitatum.

E

Ex V.C. Vat. HOrmiſda Iuſtino Auguſto. Benedicta Trinitas Deus noſter, qui vobis gubernacula commiſit mundani imperii, quibus non ſolum pro iure regni veneratio deberetur, verum etiam pro glorioſi modeſtia & integritate propoſiti. Vere enim glorificamus Deum lectis veſtræ pietatis epiſtolis, quibus promiſſæ legationis moram pro infirmitate eius, qui dirigendus fuerat excuſando, luce clarius reddidiſti, quam curam fidei & pudoris haberetis, oſtendentes rerum ſummam regentibus, non F ſufficere ad dominationis apicem, quam obtinent poteſtatem, niſi ornamẽtã morum precioſiorem faciant principatum, ſeruet circa vos clementiſſime Imperator Deus noſter beneficia ſua, & reſpiciens bona veſtra largiatur æterna. Nec nos tamen momordit vlla ſuſpicio, aut implendi tarditatem promiſſi, nec mutatione credimus eueniſſe conſilii. Nefas enim erat de eius verbis qualibet ſolicitudine dubitari, cuius fidem in magnis rebus datum eſt tam euidenter agnoſci. Redeunte igitur filio noſtro ſpectabili viro Eu-

legio Tribuno & Notario cultum debitæ salutationis exsoluimus, Deo magno continuis precibus supplicantes, vt qui vestro studio per infideles vulnera impacta curauit, æuo vobis per longiora tempora propagato vnitatem Ecclesiæ redditam, ex omni quoque faciat parte securam. Data 4. kalẽd. Nouembr. Rustico V.C.Cons.

Gratum ad Pontificem mittit, suadetque vt Asianis & præcipue Orientalibus suorum Episcoporum nomina damnare nolentibus Anastasij exemplo indulgeat; ab ijsdem Preces pro Ecclesiarum vnione oblatas transmittit.

Ex V.C.Vat. IVstinus Augustus Hormisdæ Papæ. Quo fuimus semper, & quo sumus studio pro conciliandis sententiis, Catholicam fidem colentium, vt eodem animo cuncti venerentur, lumen indiuiduum Trinitatis palam fecisse dignoscitur: nunc legatum ad vestram beatitudinem vltro ob hoc ipsum dirigentes Gratum virum sublimem magistrum scrinii, quo remedium tandem reperiatur discordiis, varia cunctantium, nunc prono, libentique suscipientes affectu, viros religiosissimos, quos interuentores vnitatis, vestra Sedes Apostolica credidit destinandos. Profecto etenim tanquam ipsam pacem, & iucundis eos oculis aspeximus, & extensis manibus duximus amplectendos. Quin etiam omni intentione ordinauimus, vt venerabilis Ecclesia Constantinopolitana, necnon complures aliæ vota suscipiant vestra, non solum in cæteris, sed in auferendis etiam nominibus ex sacris diptychis, quæ remouenda maxime postulastis. Verum nonnullæ fuerunt Vrbes & Ecclesiæ tam Ponticæ, quam Asianæ, & præcipue Orientales, quarum Clerici, vel populi omnibus pertentati minis, & persuasionibus, tamen nequaquam flexi sunt, vt tollant Antistitum, & repellant nomina, quorum apud eos opinio floruit, sed morte vitam duriorem æstimant si mortuos condemnauerint, quorum gloriabantur vita superstitum. Quid igitur faciamus huiusmodi pertinaciæ, quæ nec dicto audiens existit, & tormenta in tantum despicit, vt amplum sibi, ac festiuum iudicet, si corpore priusquam religioso desistat consilio? Nobis quidem videtur opus esse mollius agendi, & clementius, quæ si non in tua sanctitate, iam nec in alio poterunt inueniri, nam neque sanguinis, & suppliciorum cupidi (quod dictu etiam graue est) libellum suscepimus, neque vt paruo discrimine remaneant imperfecta concordiæ desideria, sed ad prorogandam quo possumus ordine coniunctionem membrorum Ecclesiæ. Verum itaque præstantius erit, minorum gratia in totum esse nobis adiectas tantas multitudines, an concessis exiguis, & remissis maiora, & omni ratione quærenda corrigi, vt quæ non licuit per omnia, saltem ex necessariis partibus allegentur. Veniam itaque nominum postulamus non Acacii, non vtriusque Petri, non Dioscori, vel Timothei, quorum vocabula ad nos datæ tuæ Sanctitatis epistolæ continebant, sed quos in aliis celebrauit ciuitatibus Episcopalis reuerentia, & hoc exceptis vrbibus, vbi vestræ beatitudinis libellus iam in plenum admissus est, nisi hanc quoque partem beneuolentia statuerit vestra mitius corrigendam. Verum nec iudicio res caret Sedis Apostolicæ, vt non magis venia dicenda sit, quam deliberata iam, ac perspecta diffinitio. Anastasius quidem religiosissimæ memoriæ vestræ culmen Ecclesiæ palam, apertéque constituit, cum hoc idem scriberet negotium prædecessori nostro, satis esse pacem affectantibus, si nomen tantum reticeatur Acacii. Ergo priora vestræ Sedis constituta sequitur, qui non omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas, vt indignum habeatur, & incongruum, si non placidior omnibus non solum defunctis, sed etiam superstitibus vestra diuulgetur in omni fine terrarum lenitas. Et hoc quidem non dubitauerimus ita gratiosum vobis futurum, vt pacifico statim responso, lætior mundus reddatur. Retinet autem

B vestra Sanctitas, quod dudum scripsimus, ex Oriente supplicationis nobis esse destinatas, voluntatem ipsorum continentes, & arbitrium, in quo sese duraturos ostendunt, firmiter, & quo nulla ratione desistendum æstimant. Hanc itaque chartulam secundum nostra promissa, per Ioannem virum reuerendissimum Episcopum dirigendam vobis in præsenti merito credidimus, vt à vestra sede etiam tenor eius admissus, ad colligendas proficiat, & adunandas vbique venerabiles Ecclesias & Hierosolymitanam præcipue, cui tamen omnes fauorem impendunt, quasi Matri Christiani nominis, vt nemo audeat ab ea sese discernere.

C Consensum itaque proprium tuam sanctitudinem epistolari quoque pagina conuenit declarare, vt cognito omnibus atque patefacto tenor eiusdem chartulæ à vobis etiam laudari, & tenaciter custodiri, lætior mundus existat. Data quinto Idus Septembris, Chalcedone. Rustico V. Cl. Cons. Accepta pridie Calend. Decemb. Consule suprascripto.

EXEMPLVM PRECVM.

D *Eius opera ad Ecclesiæ vnitatem admitti rogant: Catholicam fidem profitentur.*

DEO amabili ac piissimo Imperatori ex Deo Augusto, & Principi Iustino Christianissimo, deprecatio & supplicatio à Hierosolymitanis, & Antiochenis, & secundæ Syriæ Clericis, & Abbatibus, & prouinciæ Syriæ possessoribus. Ex V.C.Vat.

Haurite aquam cum lætitia ex fonte salutis, Isa. 12. vociferator Esaias Propheta exclamat, fontes salutis Euangelicæ veritatis prædicationes manifeste

E ostendens, ex quibus beati Apostoli, & eorum qui per ordinem fuerunt discipuli, & sapientes Ecclesiæ Doctores salutarem aquam fidei haurientes, omnem sanctam Dei Ecclesiam irrigarunt, quæ in petra summi Apostolorum subnixa rectam & inconflexibilem confessionem custodiens, fiducialiter cum eo ad vnigenitum Filium Dei exclamat omni tempore dicens: Tu es Christus Filius Dei viui. Hanc salutarem confessionem à sanctis quatuor Synodis, quæ Euangelicis præceptis sunt honoratæ, suscipientes, nunquam per Christi gratiam à traditis nobis rectis dogma-

F tibus deuiamus, sicut rerum testatur probatio, & tempore necessitatis fidei constantia demonstrat. Si igitur vt Christiani, rationis fidei sumus participes, domine piissime, & ad communem pacem & vnitatem festinamus, nostram fidem, quam ab initio suscepimus, per hanc satisfactionem nostram manifestam vestræ facimus pietati; vt notũ sit, quia & paci cõcurrimus, & à recta cum Dei iuuamine non diuertimus fide, sed omnem ex æquo hæresim execramur, non solũ Eutychianistas & Acephalos, sed & Nestorianos, & hominem colentes toto animo audentes anathematizamus.

Pag. 609

Matth. 16.

Ecclesia Romana a rectis dogmatibus nunquam deuiauit.

Nos autem, domine chariſſime Imperator, ſicut A ſupra dictum eſt, in Patrem & Filium & Spiritum ſanctum, ab initio baptizati quoque, & credentes eſſentiam Dei in tribus ſubſiſtentiis adoramus, ſecundum ſanctorum Patrum Symbolum, credentes in vnum Deum Patrem omnipotentem, & in vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum vnigenitum Deum verbum, ſimiliter & in vnum Spiritum ſanctum: & ſecundum hoc diuinam maieſtatem. Diffinitionem à ſancta Chalcedonenſi Synodo promulgatam, intelligimus quoque & ſuſcipimus, cõfidentes & credentes: quia vnam ſubſtantiam, vel perſonam, quod idem eſt, ipſa ſancta Synodus, in B duabus naturis, id eſt, in deitate, & humanitate, indiuiſè & confuſè prædicauit Deum verbum, Dominus noſter Ieſus Chriſtus vnus eſt ex ſancta, & vnius eſſentia Trinitatis. Si enim vnum Deum in tribus ſubſiſtentiis, ſicut dictum eſt, accipimus, Pater autem non eſt incarnatus, nec Spiritus ſanctus, Deus Verbum incarnatus eſt, & homo factus eſt vnus ex ſancta & vnius eſſentia Trinitatis ſecũdum filiationis proprietatem: ſic ita ſecundum prædictas quatuor Synodos credentes, & ſecundam Dei verbi natiuitatem, ſecundum carnem confiteri non renuimus. Vnde proprie Dei Virgo genitrix C eſſe creditur, tanquam natura & veritate vnius eſſentiæ Patri Filium Deum Verbum natura immutabilem, ex ipſa factum hominem enixa eſt, & duas naturas in Chriſto per eſſentiam, vel ſubſtantiam vnitas, confitentes ſicut in vnius perſona, vel ſubſtantia: nec harum diuerſitatem vel proprietatem, poſt vnitionem auferimus, nec eas diuidere in duabus perſonis, & ſubſtantiis per vnitionem ſumus edocti; eundemque ſcimus vnigenitum filium Dei, & ante incarnationem eius, & poſt idem Deum quidem, ſimul & hominem, paſſibilem carne, impaſſibilem deitate: circumſcriptum corpore, non D circumſcriptum Spiritu, idem terrenum & cœleſtem, quem mundus, vt hominem cepit, & vt Deum continere non potuit, mortalem & immortalem, nuſquam naturarum diuerſitate eius ablata, neque diuidentes per eſſentiam vnionem. Hoc enim veræ magnum pietatis myſteriũ: quia vnus ex ſancta, & vnius eſſentia Trinitatis incarnatus, & homo factus Deus Verbũ in vtraq; natura Deitatis & humanitatis indiuiſè & inconfuſe cognoſcitur & adoratur, non conuerſionem vel mutationem ſuſtinens, ſed proprietatem vtriuſque naturæ in vna perſona in ſemetipſo conſeruans. Ob hanc igitur E fidem prædictas ſanctas Synodos ſuſcipientes, & cuſtodientes anathematizamus omnes, qui aduerſus eas quocumque tempore, vel modo aliquid conſcripſerunt præcipuè Ioannem Ægeotam: qui aduerſus memoratam ſanctam Chalcedonenſem Synodum multas, vt Neſtorianus, blaſphemias euomuit: ſimiliter & condemnantes Timotheum Ælurum cognominatum, ſicut Eutychianiſtam; aduerſus eum cum ſuis latrantem ſequacibus. Ita ergo cum Dei iuuamine ſemper ſenſimus, & iam nunc ſentimus. Quapropter hanc ſatisfactionem veſtræ obtulimus pietati, & vt iubere dignata eſt, F nos proprium intellectum, & quemadmodum de ſana fide ſentimus, exponere: quia quidam hæretici dum ſuam malam fidem occultare feſtinant, noſtram in Chriſto libertatem, & rectam fidem detrectare conantur. Supplicamus igitur veſtram Clementiam, ſolicitudinem perfectam Eccleſiarum vnitione ſanctarum habere debere; & vnitas, quæ cum Dei fuerit iuuamine, nec vllo deinceps rationabili aut irrationabili occaſionis fomite inquietari pax poſſit. Deus autem omnium veſtrum pium adimpleat deſiderium, in gloriam ſui & reipublicæ diſciplinam.

EPISTOLA LXXV. B. HORMISDÆ Papæ, ad Synodum Conſtantinopolitanum. Tom. 1. Epiſt. Decr. 70.

Gratulatur Epiphanium Pontificem electum.

Hormiſda Synodo Conſtantinopolitanæ. Fratrem & coepiſcopum noſtrum Epiphanium, apud feliciſſimam (Deo fauente) Conſtantinopolim ad officium muneris Sacerdotalis aſſumptum perueniſſe ad nos, fraternitate veſtra referente, gaudemus: quia gratius quodammodo ſuſcipiuntur indicia, quæ ſignificauerit amata perſona, & tanto maius pro auctoritate Nuntii naſcitur gaudium, quanto non eſt quod de teſtimonio diſputetur. Sic erat congruum chariſſimi nobis, ſic ſe circa proximum patefacere decebat affectum, vt per vos Sedi Apoſtolicæ innoteſcat quod moribus & ſanctitate fulgeret: quod vſque adeo ſe omnium bonis (ſicut & vos aſſeritis) imbuit inſtitutis, vt non ſit fortius meritis teſtimonium, quam in honorem Sacerdotis adſcitum. Quid eſt enim, quod de eo habeatur ambiguum, in quo de bonis moribus ſub probatione factæ concordiæ præſuſcepta ſunt diuina. Quapropter facitis ſancte, facitis religioſè, facitis piè, quod veritati teſtimonium libenter impenditis, quod præmium benemeritis non negatis: quia idem error eſt tacere veritatem, qui eſt falſis aſſiſtere, & eadem iniuſtitia eſt ſi negetur honor moribus placitis, quæ eſt ſi concedatur indignis. Certum eſt amantiſſimi participari vos cum Sacerdotis laudibus intimatis, quia omni fraternitatis veſtræ ordini tranſcribuntur, quod in vno, quem ex vobis elegiſtis, eſſe laudatur. Deus omnipotens fidei ſuæ pacem ſub perpetuitate conſeruans, electionem ordinationemque veſtram, quam inſinuandam Sedi Apoſtolicæ per Ioannem Fratrem & coepiſcopum noſtrum, necnon & Heraclianum Presbyterum, atque Conſtantinum Diaconum filios noſtros religioſe credidiſtis, tanta firmitate confortet, & ita omnium diſcordantium luctamina diſiiciat, ita diffidentium corda compeſcat; & quemadmodum ſub Fratre, & Coepiſcopo noſtro Epiphanio pacificationis datum eſt indicium, gratulemur effectum. Data VII. Kalendas Aprilis, Valerio V. Cl. Conſ. A. Domini 521.

Geſta in cauſa Abundantii Epiſcopi Traiapolitani in ſcrinio habemus.

EPISTOLA LXXVI. BEATI Hormiſdæ Papæ, ad Epiphanium Epiſcopum Conſtantinopolitanum. Tom. 1. Epiſt. Decr. 71.

Cum qua decuit via ad Sacerdotium peruenerit, in vnione Eccleſiæ perſeuerandum. Et de acceptis muneribus.

Hormiſda Epiphanio Epiſcopo Conſtantinopol. Benedicimus Dominum fraternæ charitatis affectu, quia non ſolum ſynodica relatione ad ſacerdotiũ te digne perueniſſe cognouimus, ſed factis atque moribus comprobamus: & ita ſe meriti tui gradus patefecit effectibus, vt ante fratrum & coepiſcoporũ noſtrorũ teſtimonium cuncta crederemus. quod.n. illi te promittunt poſſe omnia agere, nos videmus

implesse: & tanquam fidei tuæ seruata pacis fuerit gratia, sic vnitatis hactenus dilata sunt vota diuina eorum prædestinatione charitati tuæ vocabulum, quo nuncuparis accessit, sub quo spiritu apparente concordia factum est, vt dicamus: Ecce quam bonum, & quam iucundum, habitare fratres in vnum. (*Psal. 132.*) Quapropter in Christo Domino nostro reddentes officia salutationis, hortamur, vt boni operis initium laudabile continuet institutum, secundum sanctum Euangelium, quo monemur. (Pag. 420) Qui perseuerauerit in fine, hic saluus erit. (*Matth. 10.*) Adhortamini igitur reliquos, inuitate monitis, colligite blandimentis: quia talenti crediti multiplicata compendia, sacrificia sunt diuina. Præterea gratissime tulimus, quod Ioanni fratri & coepiscopo nostro, necnon Heracliano Presbytero, atque Constantino filiis nostris internunciis promotionem charitatis tuæ cognouimus, qua esse aliquid dulcius non putamus. Et cum te prædicti viri, etsi pro obsequio suscepto facerent, non tantum ratione laudarent, beati omnium sumus, quod digne rei nuncius relator dignus extabat, vt tibi absolutissime delegatorum meritis probatio sit honoris. *Manu Papæ*, Suscepimus calicem aureum gemmatum, patenam argenteam, & alium Calicem argenteum, & vela duo ministerio basilicæ beati Petri Apostoli profutura, à charitate tua directa. Data 8. Kalendas Aprilis Valerio viro Clar. Cons. (*An. Do. 521.*)

Ab Orientalibus Imperatori preces oblatas se ad eum misisse.

D*omino meo per omnia amabili Deo, sanctissimoque fratri, & comministratori Hormisdæ, Epiphanius Episcopus in Domino salutem.*

(*Ex v. c. Vat.*) Quantam alacritatem, aut quale desiderium piissimus, & Christianissimus Imperator caram perfectam vnionem vniuersarum Ecclesiarum habeat, non voluntate tantum, sed operibus ipsis habitantibus in hac Regia vrbe, & antequam ad Regnum à Deo sibi datum perueniret, ostendit. Sanctitati autem vestræ ex correctis ab initio regni eius, & vsque nunc laboribus maxime manifestauit, per quos omnia Catholicæ Ecclesiæ mẽbra in vnum Domini & Saluatoris nostri Iesu Christi corpus cum prompto nititur animo coniungere, & qui opus est verbis vti prolixis, qui rebus ipsis quamquam nos veri testes existere valeamus. Habet tamen & vestra Sanctitas experimentum, quod & per seipsa cognouit: confirmat quidem hæc, quod & nunc additur. Nam quidam qui sub potentissima eius manu sunt, religiosiss. Sacerdotum ex Orientalium partium regionibus, preces porrexerũt, docentes de his, quæ voluerunt: nec hoc latere vestram volens sanctitatẽ, bene deliberauit, vt quod iam factum est in præsenti nunciaret vestræ Sanctitati. Paulo post de ea, his manifestius significare, vt cõmuni consilio præcedente omnium Domino, & Saluatore nostro Iesu Christo ea, quę ad vtilitatem cõmunem conueniũt, & vndique sunt irreprehẽsibilia Catholicæ fidei correctionis clarescant. Oportune igitur existimantes fraternis literis vestram Sanctitatem, & clarissimis alloqui rogamus, vt maius & instãtius pro piissimo principe nostro omnium Dominum Deum orare dignemini. Omnem in Christo fraternitatem, quæ cum vestra est sanctitate, ego quoque, & mei plurimum salutamus. *Alia manu*: Incolumis in Domino ora pro nobis amabilis Deo & sanctissime Pater.

RELATIO EPIPHANII EPISCOPI Constantinopolitani.

Paulini solitudinem laudat.

D*omino meo per omnia amabili Deo, Sanctissimoque Fratri, & comministratori Hormisdæ Epiphanius in Domino salutem.*

Paulinus vestræ Sedis defensor, qui vestram retulit Epistolam, vestræque Sanctitatis virtutem in se ostendens, cum gaudio nobiscum conuersatus, suam solicitudinem communibus consiliis actibusque contulit. (*Ex v. c. Vat.*) Sed quoniam ad vos festinantem non oportebat eum prolixiore tempore remorari; ideoque reciprocis alloquentes vestram Sanctitatem protegi præfatum virum, & nostri dignum amoris fidelem seruum subsistentem commendamus. Erit autem de his, quæ à nobis gesta sunt pro vestro animo, & circa sanctas Ecclesias solicitudinem, quam gerimus vigilare nobis dignus fide enarrator. Nam nos orationibus vestræ Sanctitatis, vt naturalem bonitatem huius rei respicientes vigilantissimum habentem studium, & Deo cooperante in plurimis verbum gratiæ decurrens, sine aliqua obsistentia ad effectum nostrum ducit, & intentionem. Sed quia difficultates aliquæ accesserunt, gubernatione vtique & inniti dispositione ea, quæ hic mouetur, oportet competenter exponi, sicut & vestra cognoscit super omnia Sanctitas: & quemadmodum oportet eos, qui Dei greges pascere sortita sunt, vniuersa ad gloriam Dei & agere & moliri, spem salutis in eum habentes: & sicut scriptum est, Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. (*Rom. 8.*) Ea enim, quæ vobis placeant (sicut dictum est) sentire quoque & agere nititur, sanctissime. Omnem in Christo fraternitatem, quæ cum vestra est Sanctitate, ego quoque & mei plurimum salutamus.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani V. Cl.

Petit vt pro Ecclesiarum vnione laboret, & sibi ad ea respondeat, quæ per legatos scripserat.

D*omino beatissimo, atque Apostolico Patri Hormisdæ Papæ vrbis Romæ, Iustinianus.*

(*Ex v. c. Vat.*) Quanta Reuerentia vestram beatitudinem veneremur, multis epistolis, ex quo serenissimus Imperator filius vester regnauit, cognoscitis. In præsenti quoque debito pudore salutantes tuam Sanctitatem, postulamus enixius, vt assiduis precibus, & frequentissimis orationibus pro concordia laboretis Ecclesiarum venerandarum, nobisque (sicut per legatos etiam vestros per omnia scripsimus) tam de sermone, quo vertitur controuersia, quam de nominibus Episcoporum sub Acacio defunctorum, per Eulogium virum sublimem tribunum & Notarium, dignetur Apostolatus vester integrum, indubitatumque destinare responsum, omnibus videlicet, quæ præsentibus legatis vestris ordinata sunt, in perpetuo firmiter duraturis. Vir namque religiosus Ioannes Episcopus, qui venturus est Romam, detinetur ægritudine corporali: nihil enim prohibet ante eius quoque aduentum cõcordiam præuenire, sublata dubitatione religionis, & eum tamen mox dimittemus fauente diuinitate; quia iam melius habet: quoniam nec difficilia sunt quæ ceciderunt in ambiguitatem; nec expedit diutius causam vitæ protrahi sempiternæ,

ne dilatis temporibus aliquid nascatur incertius, A æternitatis igitur supernæ, tremendique iudicii non immemor Sanctitas vestra, quæ sibi commissa sunt, efficaciæ tradi deproperet, vt intelligant cuncti recte vos Apostolicæ Sedis esse primatum sortitos. Hæc igitur quæ scribuntur à filiis affectu paterno, iubete quantocyus adimpleri. Scitis namque quam sit admirabilis gloriæ, tantorum errores annorum vestri Pontificatus tempore stirpitus aboleri.

EXEMPLVM EPISTOLÆ Iustiniani.

Confitetur Christum Dominum recte vnum in Trinitate dici, secus vnum ex Trinitate. In nominibus Episcoporum damnandis non ita seuere agendum.

D*Omino viro beatissimo, sanctoque Patri Hormisdæ vrbis Romæ Pontifici, Iustinianus vir clarissimus.*

Ex V. C. Vat. Quantam venerationem religionis habeamus, quamque soliciti semper fuerimus propter vniendas sanctas Ecclesias, testis est quoque vestra beatitudo. Postquam regnauit etenim Dominus noster inclytus Imperator, per omnes ad Italiam venientes direximus litteras, Apostolatum tuum rogantes sicut decebat, nunc etiam, ne quid eorum, quæ fieri conuenit prætermittatur, Ioannes vir reuerendissimus Antistes, Heraclianus Presbyter, & Constantinus Diaconus sacrosanctæ Ecclesiæ huius inclytæ ciuitatis destinati sunt ad Vrbem feliciter, vt super omnibus, quæ scripsi filius vester serenissimus Imperator, integrum responsum accipiant. Pag. 611. Dignetur ergo Sanctitas tua suscipere memoratos viros religiosissimos libenter, & habitis orationibus, placataque diuinitate, sic omnia debeat ordinare venerabiliter, vt nihil vltra remaneat in ambiguum. Nobis etenim videtur quoniam filius Dei viui Dominus noster Iesus Christus ex virgine Maria natus, quem prædicat summus Apostolorum carne passum, recte dicitur vnus in Trinitate cum Patre Spirituque sancto regnare, maiestatisq; eius persona in Trinitate, & ex Trinitate non fideliter credimus. De nominibus autem defunctorum Episcoporum clementer, & vt decet pacificum patrem disponite: quia vester quoque prædecessor beatæ recordationis ad memoriæ principalis Anastasium scripsit, vt si nomen Acacii tantummodo tolleretur, vna nobis esset communio. Nonne igitur suasit vestra sedes, vt præstò imitari debeatis. Etenim sanctiss. Leonem Romanum Pontificem, at sicut ille scripsit Leoni, ita & vos omnibus, amputatis dubitationibus, perfectas, pacificasq; paginas, ad inuictiss. Principem filium vestrum rescribere Ecclesiæ, vt ante Tribunal venturi Iudicis participes eorum sitis, quorum sedem iure Sacerdotali tenetis. Ostendat ergo tuus Apostolatus, quod Petro successit Apostolo: quoniam Dominus à vobis vtpote summis Pastoribus exacturus est vniuersorum salutem, qui poterunt esse salui firmata concordia. Nos etenim finitis capitulis, de quibus scripta suscepistis, vltra nos patiemur à quodam controuersiam religionis in republica nostra moueri; nec vestram Sanctitatem conuenit audire superflua concertantes.

EPISTOLA LXXVII. BEATI Hormisdæ Papæ, ad Iustinianum. Tom. 1 epist. Decr. 10.

Commendat Iustinianum de reuerentia sibi exhibita. Promissam legationem se expectare. Sanctissimæ Trinitatis mysterium explicat.

H*Ormisda, Iustiniano viro Illustri.* Quod celsitudo vestra animi circa me beneuolentiam dignatur ostendere, facitis rem Deo placitam, & rectæ conscientiæ congruentem, sed non parua sunt nobis huius emolumenta propositi. Maior in nos fructus de tali bonitate reuertitur, neque enim vacua honorificentia est, quæ defertur Antistiti. Indubitatum siquidẽ est, quia honor ministri cultus est Domini; & qui personam Sacerdotis magni habet, maiorem remunerationem ab eo cui Sacerdos famulatur, accipiet, dicente Domino Iesu iis, qui Prophetas in honore suscipiunt, suam mercedem esse reddendam, & apud me quidem magni est gratia vestra momenti, eo tamen pretiosior, quicquid mihi gratiæ dignanter impenditis, in Ecclesiarum defensionem monstratis: sed vt ad id, quod celsitudo vestra desiderat, noster sermo dirigatur, quamquam & clementissimus Imperator, & vos promittatis legationem esse venturam, & id cum ratione conuenerit, vt eorum qui dirigendi sunt super omnibus nos docuerit expectare præsentiam: tamen quia gratum nobis est studium, quod circa religionem vos habere declarastis, non grauat prælibare, dicendo non opus, vt stabilitatem fidei vestræ intentionis potius quam rationis sequaces, procaci verborum nouitate confundat; sancta Trinitas Pater, & Filius, & Spiritus sanctus vnus est Deus, hanc Israel iussus adorare, cuius inseparabilis & indiscreta substantia non potest diuidi, non potest sacrilega distinctione separari; seruata tamen proprietate sua vnicuique personæ: hæc interim commendanda fidei vestræ, epistolas styli terminum cogitantes, congrua credimus breuitate sufficere, plenius disserenda cum florente Imperio clementiss. Principis promissam legationem, & nos suscipere Deo propitiante contigerit, & cognitis omnibus cum adiutorio Dei nostri responso reddito pro vniuersitatis informatione remittere.

Ex V. C. Vat. — Matth. 10.

EPISTOLA IVSTINIANI viri illustris.

Petit, vt Legatos rebus bene gestis, redire quamprimum curet.

Ex V. C. Vat. D*Iligenter Apostolatus vester cognouit quanto fidei calore filius vester serenissimus Imperator, nosque fuimus ab initio. Nunquam cessauimus agere quæ pertinebant ad firmamentum religionis diuinæ. Pro qua re nuper etiam reuerendiss. Sacerdotes Romam direximus, vt integrum cõponeretur de capitulis, quibus ad ea dubietas vertebatur. Sed ignoramus, quæ difficultas prouenerit, vt minime sopirentur hactenus ea, quæ videntur esse leuissima. Salutantes ergo vestram reuerentiam, peto, vt nulla præbeatur occasio, qua de tua quisquã possit ambigere voluntate: sed habentes præ oculis iudicium maiestatis supernæ modis omnibus festinare dignemini.*

Tom.1 alij. Dur.51.

EPISTOLA LXXVIII. BEATI Hormisdæ Papæ, ad Iustinum.

Ad euitandam discordiam nihil innouandum: Et de his, qui ad communionem admitti possint Epiphanio scriptum.

In V. C. Vat. HOrmisda, Iustino Augusto. Scio quidem, venerabilis Imperator, clementiam tuam conscientia boni operis tantum esse contentam; nec in his, quæ pro Catholicæ Ecclesiæ vnitate disponis, humanis laudibus indigere, & magni studii gloria non digna remuneratione vilescat. Quanta est enim circa eum humani summa præconii, cui contigit terrarum regna committi? cum eo noxia sint blandimenta adulationis suspicioni, quæ humilitas detulerit imperandi. Et alias secundum Euangelicam traditionem necesse est, vt fructu supernæ remunerationis careat, qui retributionem laudis expectant. Hinc mansuetudinem vestram omni bonitatis perfectione pollentem, ad Deum vniuersa, quæ memorabiliter facitis referre non ambigo, nec caduca cogitantes, ab illo expectatis pro actuum vestrorum retributione mercedem, quem bonorum omnium constat auctorem. Et tamen ego diuinis, quibus obsecundo, conuenio institutis, ne religiosæ conscientiæ vestræ beneficia comperta dissimulem, ne taciturnitas mea, quæ vobis crescit ad gloriam, mihi quod absit, vertatur in culpam. Noui enim de illis decem Domini & Saluatoris nostri pietate mandatis, quia & nouem sunt nota ingratitudinis improbati, & vnus testimonium fidei, & merito receptæ salutis retulit, qui gratiarum actionem sanatus exsoluit. Exequor exempla quæ didici, & quod per officii mihi crediti materiam prædico, sub occasione litterarii sermonis exhibeo. Ago gratias quanto humilius possum, & si quantas debeo non possum: sed solatium mihi est, quod de beneficiis mecum vestris mundus exultat, & laceratæ hactenus Ecclesiæ membra ad cōpagem suam reuocata gloriantur. Reduxisti populis fidem persecutus errorem. Inclinata est superbia inimicorum Ecclesiæ Dei, & humilitas erecta fidelium. Magna res tibi contigit Imperator, magna in te emolumenta cum potestate coierunt, quæ mereatis intelligere. Non exiguam in te partem boni operis illius, quod vadens ad cœlos Dominus noster Iesus Christus contulit, transtulisti: nam pacem, quam ille discipulis dedit, per te mundus inuenit: non est dubium congratulari tibi Angelos cœli: nam si iuxta assertionem Euangelicam lætitia est eis super vno peccatore saluato, quæ potest esse populo? Salue Ezechias præsentis ætatis. Nam etsi fuerunt ante eum Reges Iuda, qui facerent, nullus tamen eorum dissipauit excelsa; tu quoque schismatum & superbiæ dissipator, & cultus veteris restitutor, præsume tibi similitudinem illius annorum augenda curricula, qui operum eius imitaris exempla. Hæc omnia quæ ad maius gloriæ tuæ spectant augmentum, non stimulo adhortationis alienæ, non vllis precibus excitatus aggrederis. Solus tibi consilio Deus. Non est qui se ad participationē tanti operis tētet inserere: tibi debes actionis huius studium, tibi bonæ actionis effectum. Tu me venerabilis Imperator Ecclesiæ vulneratam longa merentē, ad spem reddendæ salutis animasti. Tu me post tam continuas turbines iam pene desperatione cessantem ad nouam tranquillitatē directis vltro pius literis excitasti. Hoc quoq; proculdubio diuina intelligētia conferēte, vt inter ipsa tui principatus exordia fidei eius dicares obsequium, cui acceptum debebas imperium, sed quibus ad incipienda hæc non potui primus impellere, nunc maiore fiducia tantis beneficiis compellor prouocatus orare, ne patiaris, in te tam boni operis esse defectum, ne manus, quas ad Deum eriges, accepti operis perfectione suspendas. Negare non possum pro domini nostri hæc me affectu & vnitatis exposcere; sed fateor & saluti tuæ pro tanta mansuetudinis gratia hæc studia me debere: scriptum est enim, quia qui perseuerauerit, hic saluus erit. Nec vos aliquorum obstinatio

Luc. 15.

Pag. 612.

A

B reddat à proposito pigriores. Durum est, vt efficacior sit eorum pertinacia, qui diuidunt pacem, quam eorum qui afferunt vnitatem. Amentur vulnera cum prouideantur pro salute remedia, & præoptabile . . . . . putetur se. . . . . . mortuis quam inhærere cum viuis. An non æquum est, vt religiosi principis subdatur imperio qui nō mouetur exemplo? Non omnis æger remediis salubribus acquiescit, & medendi studium, sæpe ipsis, quibus adhibetur ingratum est: & tantum grata est admota pro salute necessitas, nec ipsi Matth. 11.

C post respirationem non sunt beneficiis obnoxii, qui curantur inuiti. Cauenda est subtilium magna circumspectione callidas, qui ingerunt difficilis, dum nituntur labefactare composita. Et quis hoc possit admittere, vt ad illa per pacem credamur adduci, ad quæ non potuimus discordiæ necessitate compelli? Et putetur æquum, vt contra salutem princeps subiectorum voluntatē sequatur, quam pro sua salute subiecti principis non famulentur Imperio? Ipsam tibi mecum, venerabilis fili, crede Ecclesiam Dei supplicare, vt eam sine macula & ruga, sicut scis Domino placere, custodias, nec in eam oculus ille, qui peruigilem næuum aliquem, quem aucupetur aspi- Ephes. 5.

D ciat. Ama quod à Deo compunctus elegisti, & intemeratum serua illud, cuius pars esse voluisti: fuerit ante solicitudo tantum mea, nunc vnam nobis causam tua fecit esse clementia. Nec austeriorē me quisquam dicat esse prioribus, nec adhortatio alicuius pro sententiæ authoritate teneatur: diligentiorem me non pertinaciæ studiū, sed scandala secura fecerunt; forte inter initia . . . . esse lenitati: male (sicut notum est) per accessus præcedentium temporum errorum augmenta creuerunt. Non parui habeas fili sanctissime quod curasti, vbi sancta Chalcedon. Syno-

E dus, & inter sanctos venerandi Papæ Leonis religiosissima cōstituta locum alicuius honoris habuerunt, vbi non aduersū tanta fidei fundamenta, quasi quoddam bellicū hostium Dei insonuit exercitus. Quanto acrioribus impetita sunt iaculis, tanto validioribus sunt munienda subsidiis. Rogo clementiss. Imperator, ne me aut ad deserenda hæc, quæ dudū beneplacita sunt, aut mutāda cōpellas. Vox enim illa auribus meis indesinenter immurmurat, quia nemo manum ad aratrū mittens, & post se respiciens aptus est regno

F Dei, cum in euidenti sit, quia pœnitentia malorum est operum, non bonorum. Sed quamquam his vrgemur angustiis, tamen & propter mansuetudinis tuæ considerationem, & venerabilium legatorum Ioannis Episcopi Heracleani Presbyteri, & Constantini Diaconi allegatio nos non inhumana permouit, qui innocentibus aut ignaris causæ remedia credidit esse poscenda. Ad fratrem & Coepiscopum nostrū Epiphaniū scripta transmisimus, vt memor fidei memor religionis, quos dignos susceptione esse credide-

rit, aut communione, quam respuimus, sicut asseritur, innocentes eos ad societatem sacræ communionis admittat; libelli tamen qui à nobis interpositus est, tenore seruato. Melius est enim, & magis Deo placitum, si salua fide Ecclesiastico corpori iungantur abscissi, quam in abscissos transeat, qui in beati Petri immaculata communione manserunt. Data VII. kalendas Aprilis, Valerio V. C. Cos.

Anno Dom. 521 Iustino & Valerio Coss. in editione 1. Tom. 1. epist. Hor. 71.

EPISTOLA LXXIX. B. HORmisdæ Papæ.

Diuinitatis & incarnationis mysterium exponitur.

Ex V. C. Vat.

H*Ormisda, Iustino Augusto.*

Inter ea, quæ ad vnitatem Ecclesiæ pertinentia, propter quam Deus clementiæ vestræ elegit Imperium, in litteras contulistis; hæc quoque venerabilis Imperator cura fidei, cui multipliciter vos studere declaratis, adiecit; vt aliquorum preces perferendæ ad humilitatis meæ notitiam iungerentur, quibus vel quid quæstionis oriretur, C agnoscerem; vel ad summouendum propositæ consultationis ambiguum responsum à me religiosæ scientiæ conueniens redderetur. Legi omnia solicitudine, qua decebat; & licet ad responsi plenitudinem sufficere potuisset, si illa tantum, quæ à veteribus sunt diffinita rescriberem; tamen vt religiosi propositi vestri remunerarem affectum, non subtrahendum credidi mei quoque sermonis obsequium. Quid enim est, quod emergentibus Nestorii & Eutychetis venenis paterna omisit instructio? Pene omnes impietates cum inuentoribus tam nefandorum dogmatum conuenientia in vnum Synodica decreta presserunt. Nec vlterius D remansit locus vllus tam diris perfidiæ seminibus amputatis, aut Christum Dominum nostrum credere sine carnis fuisse veritate, aut eundem non Deum, & hominem de materni vteri intemerata fœcunditate prodiisse, cum alter eorum dispensationem, qua saluati sumus negando, quantum in se est irritam faceret, alter opinione contraria, sed impietate consimili, in eodem Domino nostro Iesu Christo potestatem diuinam à vera humanitate secluderet; neque ille recordatus, quia palpandam carnem suam Christus ostendit, nec ille Euangelii memor verbum carnem factum esse dicentis, cui vox Domini indeficienter insonare debuerat, E qua dixit, & docuit, Nemo ascendit in cœlum, nisi qui de cœlo descendit, filius hominis qui est in cœlo. Sæpe hæc, & multis præcedentium sunt comprehensa sententiis, sed nec clementia vestra, licet iam dicta sint fastidiose, poterit repetita cognoscere, nec nobis pudor est ea, quæ sunt à decessoribus nostris prædicta reuoluere: neque enim possibile est, vt sit diuersitas prædicationis, vbi vna est forma veritatis; nec ab re iudicabitur alienum, si cum his, cum quibus conuenimus fide, congruamus & dogmate. Reuoluantur piis mansuetudinis vestræ auribus decreta Synodica, & F beati Papæ Leonis conuenientia sacræ fidei constituta, eadem inuenietis in illis quæ recensueritis in nostris. Quid ergo est post illum fontem fidelium statutorum, qui amplius, si tamen fidei terminum seruat, quamlibet curiosus scrutator inquirat? non opere, aut institutione perfectis, nisi forte mauult quisquam dubitare, quam credere; certare, quam nosse; sequi dubia, quam seruare decreta. Nam si Trinitas Deus, hoc est Pater &

A Filius & Spiritus sanctus, Deus autem vnus specialiter Legis latore dicente: Audi Israel, Dominus Deus tuus, Deus vnus est, qui aliter habet necesse est, aut diuinitatem in multa diuidens, aut specialiter passionem ipsi essentiæ Trinitatis impingat. Et (quod absit à fidelium mentibus) hoc est, aut plures Deos more profanæ gentilitatis inducere, aut sensibilem pœnam ad eam naturam, quæ aliena est, sancta Trinitas non multiplicatur numero, non crescit augmento, nec potest aut intelligentia comprehendi, aut hoc, quod Deus est, discretione seiungi. Quis ergo illi secreto æternæ, impenetrabilisque substantiæ, quod nulla, vel B inuisibilium naturarum potuit inuestigare natura, profanam diuisionem tentet ingerere, & diuini arcana mysterii reuocare ad calculum moris humani? Adoremus patrem, & filium, & spiritum sanctum, indistinctam distincte; incomprehensibilem, & inenarrabilem substantiam Trinitatis, vbi etsi admittit numerum ratio personarum, vnitas tamen non admittit essentiæ separationem, ita tamen, vt seruemus diuinæ propria naturæ, seruemus propria vnicuique personæ, nec personis diuinitatis singularitas denegetur, nec ad essentiam hoc, quod est proprium nominum, transferatur. Magnum est sanctæ & incomprehensibile mysterium Trinitatis, Deus pater, Deus filius, Deus spiritus sanctus, Trinitas indiuisa: & tamen notum est, quia proprium est patris vt generaret filium, proprium filii Dei, vt ex patre patri nasceretur æqualis, proprium Spiritus sancti, vt de patre & filio procederet sub vna substantia Deitatis: proprium quoque filii Dei, & iuxta id quod scriptum est, In nouissimis temporibus, Verbum caro heret, & habitaret in nobis: ita intra viscera Sanctæ Mariæ Virginis genitricis Dei, vnitis vtrisque sine aliqua confusione naturis, vt qui ante tempora erat filius Dei, fieret filius hominis, & nasceretur ex tempore hominis more, matris vuluam natus non aperiens, & virginitatem matris Deitatis virtute non soluens. Dignum plane Deo nascente mysterium, vt seruaret partum sine corruptione, qui conceptum fecit esse sine semine, seruans quod ex patre erat, & repræsentans quod ex matre suscepit. Nam iacens in præsepio videbatur in cœlo, inuolutus pannis adorabatur à Magis, inter animalia editus, ab Angelis nunciatus, vix egressus infantiam, & annuncians mysticam sine instituente doctrinam, inter rudimenta annorum puerilium edens cœlestia signa virtutum. Idem enim Deus & homo, non vt ab infidelibus dicitur sub quartæ introductione personæ: sed ipse Dei filius Deus & homo, id est, virtus & infirmitas, humilitas & maiestas, redimens & venditus, in cruce positus, & cœli regna largitus; ita nostræ infirmitatis particeps vt possit interimi, ita ingenitæ potentiæ Dominus, ne possit morte consumi, sepultus est iuxta id, quod homo voluit nasci, & iuxta id quod patri erat similis resurrexit, patiens vulnerum; & saluator ægrorum, vnus defunctorum, & viuificator obeuntium; ad inferna descendens, & à patris gremio non recedens; Vnde & animam, quam pro communi conditione posuit, pro singulari virtute & admirabili patientia mox resumpsit. Hæc ita esse, nec vllam dubitationem oportere recipere, idem Dominus noster Iesus Christus, ne inter corporis passiones Deus non esse crederetur, aut ne Deus tantum, non etiam homo inter opera mirabilium stupenda virtutum, proposito nos duorum Apostolorum informauit exemplo, Deum esse se Christum Dominum nostrum Petri fide: hominem Thomæ dubitatione declarans. Quid enim interesset, vt quem

Deut. 6. (margin beside line 2 of right column)

Pag. 615 (margin)

1. Pet. 1. Ioan. 1. (margin)

Luc. 2. Matth. 2. Luc. 2. (margin)

si homines dicerent discipulos suos vellet inquirere, nisi vt respondente Petro, tu es Christus filius Dei viui, notum faceret, hoc non de carne & sanguine proditum, sed Patre Deo inspirante reuelatum, & per testimonium laudatæ responsionis fides patefactæ fieret veritatis? Quid interesat, vt apparente post resurrectionem Domino, Thomas tamen aut deesse cæteris, aut solus ambigere, nisi vt mundus crederet, quod ambigens Discipulus explorasset, vt dum vnius manibus se pateretur tangi, ad vniuersitatem fidelium quid esset, possit agnosci? Non ergo ad implorandum discipulum interposita est dubitatio, sed quæsita posteritatis instructio. Ante aliud spectat, quod se idem Dominus Cleophæ, cum alio discipulo, cum ad Emaus tendentes de se loquerentur, inseruit: & quamquam de resurrectione Domini per mulieres, quæ primæ ad monumentum conuenerant, agnouissent; tamen vt per eorum dubitationem daret credendi futuris sæculis firmitatem, incipiens à Moyse & omnibus prophetis oportuisse pati Christum, & ita intrare in gloriam suam, interpretatus ostendit, & per passionem humanam naturam, & diuinam in eo esse per gloriam, multiplicibus hæc sanctarum scripturarum testificantur exemplis. Nec apud religiosam conscientiam tuam, venerabilis Imperator, tamquam ignota dicuntur: fides enim ipsa, quæ à te constanter asseritur; tibi reddit hoc muneris, vt sensibus tuis & affectum sui inserat, & scientiam per quam diligentius asseratur, infundat: & tantum interest dispensationis mihi creditæ, vt ego quoque vel apud scientes nota non taceam, vt succedente sibi per vices temporum, Catholicorum prædicatione sensuum, quod indeficienter asseritur, sine fide credatur. Latius hæc, quæ ad Deitatem, humanitatemque Domini nostri Iesu Christi pertinent, & in eo vnitas duas sine confusione naturas, potui, secundum veterum definita disserere, si esset aduersum eos, qui his dissentiunt disputandum: sed cum in manibus omnium sint & synodica constituta, & beati Papæ Leonis dogmata, perstrinxisse potius pauca, quam euoluere credidi conuenientius vniuersa. Nunc vero agnoscere satis est, & cauere ita proprietatem, & essentiam cogitandam, vt sciatur, quid personæ, quid nos oporteat deferre substantiæ, quæ qui indecenter ignorant, aut callida impietate dissimulant, dum omittunt quid si proprium filii, trinæ tendunt insidias vnitati: sed si quæ prædicta sunt, validis teneantur fixa radicibus, nec à paterna traditione receditur, & constanter quæstionibus obuiatur. Data VII. Kalend. April. Valerio V.C.Cos.

Matth. 16. — Ioan. 20. — Luc. 24.

In Surio & Veneta editione tom. 2. Concil. & Rom. epist. Pont. 11.

EPISTOLA LXXX. B. HORmisdæ Papæ, ad Epiphanium Episcopum Constantinopolitanum.

Vt in communione Sedis Apostolicæ perseueret, & vices suas ei committat.

Est V.C.Vet. HOrmisda Epiphanio Episcopo Constantinopolitano. Multo gaudio sum repletus, quod circa Ecclesiæ pacem & sanctissimi Imperatoris, & dilectionis tuæ tale studium, quale litteris indicasti, legatorum quoque meorum assertione cognoui, &c. *extat infra in Concilio Constantinopolitano sub Menna act. 1.*

EPISTOLA IVSTINI IMPERATORIS ad Hormisdam.

Paulum Antiochenum de quibusdam accusatum, episcopatu se abdicasse significat.

IVstinus Augustus Hormisda Papa. Vt quod in Paulo viro reuerendissimo contigit Apostolatui vestro patefiat; qui sacerdotio præditus, Antiochenæ ciuitatis ita versatus esse dicitur in multis causis, quæ religiosis alienæ sunt episcopis, vt clericorum suorum proditione habitatorum, etiam dictæ ciuitatis, aliorum insuper frequentium incusetur, non tantum legatis vestræ Sanctitudinis in hac regia positis Vrbe, vt ipsos quoque retinere censemus: Verum post eorum recessum, qui malæ conscientiæ suæ victus testimonio, veritus insuper, ne quæstione habita grauiorem formam exitus rei posceret, recusatores libellos obtulit, vt liceret ei secedere à suscepto (sicut dictum est) Episcopatus officio. Quoniam igitur cordi nobis est, & fuit, vt semper ciuitatem Antistites in amore sint omnium communi, quorum regendas creduntur animas. Paulus autem vir reuerendissimus vltro se suo, prout memorauimus, abdicauit sacerdotio, præsentem epistolam duximus dirigendam, vt vobis aperiatur, & orationibus propriis cœleste nobis præsidium dignetur acquirere. Data Calendas Maias, Constantinopoli, Iustiniano & Valerio V.V.CC.Consulibus. Est V.C.Vet.

RELATIO EPIPHANII EPIScopi Constantinopolitani.

Eadem qua in superiori epistola.

PEr omnia sanctissimo, ac beatissimo Domino fratri, & comministratori Hormisdæ, Epiphanius Episcopus.

Frequentiores quidem literas facere ad vestram beatitudinem, & frui affectu fraternæ charitatis optamus. Nunc autem ea, quæ euenerunt cupientes vestram sanctimoniam non latere; præsentibus vsi sumus scriptis. Multis enim & non paruo spatio temporis perturbationibus Antiochiæ maximam ciuitatem, quæ est in Diœcesi Orientali prima circumstantibus, sub occasione, quia Paulus amabilis Deo episcopatum memoratæ habuit ciuitatis, & multis vrbis ipsius habitatoribus, sicut dixerunt aliqui, à Catholica sese separantibus, & assiduas interpellationes tranquillissimo & fidelissimo Principi nostro ingerentibus, & eorum, quæ in accusationem ducebantur, inquisitionem supplicantibus fieri manifestam. Quæ quidem initium olim sumpserunt, sicut nec directos à vestra Sanctitate Deo amabiles legatos latuit, cum in regia degerent ciuitate, agnoscentes super his omnia. Memoratus ergo amabilis Deo Paulus prodesse sibi hoc existimans, per libellos proprios designatæ ciuitatis desertionem & episcopatus elegit, & vniuersalem quietem, & causis alienationem se præferre monstrauit. Quæ omnia & amabilem Christo principem nostrum manifesta reuerentiæ vestræ fecisse nouimus: sed nunc omnibus nobis pretiosius, & de quo maxime noctibus & diebus bonum nuntium de his, qui amantissimo Principe, & à nobis directos ad vestram beatitudinem Deo amabiles legatos, amicam Deo pacem nuntiantes, & omnia pulchritudine decora vnitatem sanctarum Ecclesiarum annuntiantes, quam cito ad nos desti-

Est V.C.Vet. — Pag. 614

nare dignemini, vt præsentis causæ (sicut sæpe scripsimus) sit cœleste lucrum his, qui in celeritate sunt bonæ correctionis auctores, beatissime & sanctissime frater. Omnem quæ est cum tua beatitudine in Christo fraternitatem, & nos & qui nobiscum sunt multis salutamus annis.

DECRETA HORMISDÆ PAPÆ EX GRAtiano desumpta, quæ in prioribus epistolis non habentur.

PRIMVM.

Qui ad pœnitentiam agendam in monasterio recluditur presbyter non ordinetur.

Dist. 50. Si ille qui.

SI ille, qui vltro petit pœnitentiam, quamuis eam perfecte agat, non potest Episcopus aut presbyter ordinari, ita vt etiam, si per ignorantiam ordinatus fuerit, & postea conuincitur pœnitentiam accepisse, deiiciatur: ille ergo, qui inuitus ad pœnitentiam agendam mittitur in monasterium, (qui vtique nihil aliud quam pœnitens dicendus est) qua conscientia ad sacerdotium peruenire permittitur? Nemo mihi talia quælibet contra authoritatem sedis Apostolicæ, vel contra trecentorum decem & octo Episcoporum, & reliquorum canonum constituta obiiciat: quia quicquid contra illorum definitionem, in quibus Spiritum sanctum credimus locutum, dictum fuerit, recipere, non solum temerarium, sed etiam periculosum esse non dubito.

SECVNDVM.

Nuptias occultas celebrare non licet.

30. q. 5. Nullus fidelis.

NVllus fidelis, cuiuscunque conditionis, sit occulte nuptias faciat: sed benedictione accepta à sacerdote, publice nubat in Domino.

TERTIVM.

PALEA. Idem Eusebio Episcopo.

31. q. 2. Tua sanctitas.

TVa sanctitas requisiuit à nobis, frater venerande, de filio adulto, quem pater matrimonium contrahere vult, si sine voluntate filii adulti facere potest: Ad quod dicimus: Si aliquo modo non consentit filius, fieri non posse. Potest autem de filio nondum adulto, voluntas cuius nondum discerni potest, pater eum, cui vult, in matrimonium tradere: & postquam filius peruenerit ad perfectam ætatem, omnino obseruare & adimplere debet. Hoc ab omnibus orthodoxæ fidei cultoribus, sancitum à nobis, tenendum mandamus.

QVARTVM.

Absque Episcopi permissu, in ecclesia consecrata non erigatur altare.

De consecr. dist. 1. Nullus presbyt.

NVllus presbyter in Ecclesia consecrata aliud altare erigat, nisi quod ab Episcopo loci fuerit sanctificatum, vel permissum, vt sit discretio inter sacrum, & non sacrum. Nec dedicationem fingat, nisi sit. Quod si fecerit, degradetur, si clericus est: si vero laicus anathematizetur.

SEQVVNTVR CONCILIA SVB Hormisda.

CONCILIVM RHENENSE SVB HORmisda in causa Ecclesiasticæ disciplinæ in Gallia reformandæ congregatum anno Domini 514.

NOTA.

Causa & Auctor Concilij.

Concilium.] *Cum S. Remigius scriptam ad se epistolam Hormisdæ Papæ accepisset, vsurpata potestate sibi delegata, Concilium Gallicanorum Episcoporum Rhemis collegit: in quo Arianus quidam Episcopus tanta superbia inflatus fuit, vt solus omnes Catholicos ad certamen prouocaret. At vero ingredienti* Remigio *synodum cæteri Episcopi omnes, vt par erat, assurgunt: ille fastu plenus assurgere dedignatur: Sed transeunte apud illum Remigio, obmutuit; admirantibus garrulam hæretici linguam sola Remigii vmbra compressam: qui postmodum cum eloqui nihil posset, ad pedes S. Remigii procidens nutibus veniam petijt, & S. Præsulis sanctimonia, & ab hæresi, & à lingua impedimento sanatus est, promens confestim Catholicam professionem, tam de mysterio Trinitatis, quam de Christi incarnatione. Hincmarus in vita S. Remigii apud Surium tom. 1. die 3. Ianuarij Recitat eiusdem Concilii acta Baron. an.* 514. *n.* 19. *&* 20. *summatim. Flodoardus autem prolixius eadem describit in hist. Rhem. lib. 1. cap. 16.*

Ad S. Remigii vmbram obmutuit hæreticus.

SYNODVS VETERIS EPIRI, IN causa Ioannis Nicopolitani Episcopi, & Metropolitani veteris Epiri celebrata, sub Hormisda anno Dom. 516.

NOTÆ.

Tempus & causa Concilij.

Synodus veteris.] *Mortuo Alcysone Episcopo Nicopolitano, anno Domini* 516, *qui est tertius Hormisdæ, surrogatus est Ioannes: qui statim more maiorum, coacta synodo Episcoporum veteris Epiri, cuius ipse erat Metropolitanus Antistes, communionem sedis Apostolicæ amplexurus, fidei suæ libellum illico per Ruffinum Diaconum ad Hormisdam Papam misit, probans quatuor generalia Concilia, damnansque omnes hæreticos, eorumque in primis socium Acacium. Synodicam eiusdem argumenti ipsa Synodus vniuersa adiunxit, & per eundem Ruffinum ad Pontificem transmisit. Vtraque epistola excusa est supra inter epistolas Hormisdæ. Prior sic incipit:* Cura mihi extitit semper, &c. *Posterior tale initium habet:* Si dignis præmiis vel tentemus, &c.

Pag. 615.

CONCILIVM TARRACONENSE, DECEM EPISCOPORVM, TEMPORE Hormisdæ Papæ habitum: Æra D. LIIII, Anno Domini 517.

EDITIO I.

CAPITVLA CONCILII Tarraconensis.

Vt etiam ad proximas sanguinis cum testimonio Clerici vadant. 1
Vt Clericis emendi vilius, vel vendendi carius, non permittatur licentia. 2
Vt quantum clericus præstiterit; tantum recipiat. 3
Vt nullus Episcopus vel infra positus, die Dominica causas iudicare præsumat. 4
Vt, qui in metropolitana ciuitate Episcopus non fuerit ordinatus, post duos menses se metropolitano præsentet. 5
Vt Episcopus, qui à metropolitano commonitus, ad synodum non venerit, excommunicetur. 6
Vt diœcesani clerici septimanas teneant, & die sabbato omnes in vnum conueniant. 7
Vt annis singulis Episcopi diœcesim visitent, & non plus quam tertiam partem de parochiis accipiant. 8
De clericis & ostiariis, qui adulteris mulieribus admiscentur, vt prohibeantur. 9
Vt nullus Episcopus pro iudiciis munera accipiat. 10
Vt monachus missus alicubi, ministerium clericatus agere non præsumat, nec negociator existat. 11
Vt si Episcopus intestatus obierit inuentarium de rebus eius clerici faciant, & nullus exinde aliquid auferat. 12
Vt Episcopus diœcesanos presbyteros, & quosdam ex laicis moneat literis conuenire. 13

II. EDITIO GARSIÆ.

TITVLI.

Vt etiam ad proximas sanguinis Clerici cum testimonio vadant. 1
Vt Clerici emendi vilius, vel vendendi carius non permittantur. 2
Vt Clerici, si solidum præstiterint, sine vsura recipiant. 3
Vt nullus Episcopus, vel infra positus, die Dominico causas iudicare præsumat. 4
B *Vt qui in metropolitana ciuitate Episcopus non ordinatur, post duos menses se Metropolitano præsentet.* 5
Vt Episcopus, qui à Metropolitano commonitus ad synodum non venerit, excommunicetur. 6
Vt diœcesani Clerici septimanas teneant, & die sabbato omnes in vnum conueniant. 7
Vt annis singulis Episcopi diœcesani visitent, & vt non plus quam tertiam de Parochiis accipiant. 8
De clericis & ostiariis, qui adulteris mulieribus admiscentur, vt proiiciantur. 9
Vt nullus Episcopus pro iudiciis munera accipiat. 10
C *Vt monachus missus alicubi, ministerium clericatus agere non præsumat, nec negotiator, nec executor existat.* 11
Vt si Episcopus intestatus obierit, inuentarium de rebus eius clerici faciant, & nullus exinde aliquid auferat. 12
Vt Episcopus diœcesanos Presbyteros, & quosdam ex laicis conuenire literis ad Synodum moneat. 13

CONCILII TARRACONENSIS decem Episcoporum, Prooemium.

Ann. 516. IN nomine Christi habita synodus Tarracone, anno sexto Theodorici regis, consulatu Petri, sub die octauo Idus Nouembr. Antiquorum patrum statuta de his censuisse videntur, quæ in tempore ad illos relata peruenerunt, aut acta certe testimonio proprio comprobauerunt. Cuius rei & nos sequentes exemplum, illa, quæ nunc fiunt, placuit obseruanda decernere, vt præterita, absque ambage custodiantur: & præsentia, hac obseruatione sint firma. Igitur cum in vnum pariter conuenissemus in vrbem Tarraconensem, quæ est Metropolitana obseruantissime fundata, titulos * supra annexos conscripsimus obseruandos.

subter annexos.

D IN nomine Christi habita synodus Tarracone, anno sexto Theuderici Regis, consulatu Petri, sub die octauo Idus Nouembris. Antiqui Patres statuta de his censuisse videntur, quæ in tempore, aut ad illos relata peruenerunt, aut certe acta testimonio proprio comprobauerunt. Cuius rei & nos sequentes exemplum, illa, quæ nunc fiunt, placuit obseruanda decernere, vt præterita absque ambage custodiantur, & præsentia obseruatione sint firma. Igitur cum in vnum pariter conuenissemus in vrbem Tarraconensem, quæ est Metropolitana, titulos subter adnexos conscripsimus obseruandos.

E

CAPITVLVM I.

DE his, quibus cura parentelæ proximitate haberi permittitur, ea cautela earum necessitates sustineant, vt pietatis beneficia, quæ eis sunt necessaria, à longius præbeant. Ipsi vero pro visendis eis, cum ingressi fuerint, celeri salutatione recurrant, nec ibi faciant mansionem. Qui tamen cum ad earum visitationem pergunt, testem solatii sui, fide & ætate probatum, adhibeant secum. Si quis

1. De his, quibus cura pro parentelæ proximitate haberi permittitur, vt cautela eorum necessitates sustentent, pietatis beneficia, quæ eis sunt necessaria, præbeant: ipsi vero pro visendis eis, cum ingressi fuerint, clerici salutatione recurrant, nec inibi faciant mansionem: qui tamen, cum ad earum visitationem pergunt, testem solatii sui, fide, & ætate probatum adhibeant secum. Si quis

hæc à nobis statuta contemserit; si Clericus est, A loci sui dignitate priuetur; si vero Religiosus vel Monachus, in cella Monasterii reclusus pœnitentiæ lamentis incumbat; vbi singulari afflictione, panis & aquæ victum ex Abbatis ordinatione percipiat.

Burch. lib. ... 2. Sicut Canonum statutis firmatum est, quicunque in clero esse voluerit, emendi vilius, vel vendendi carius studio non vtatur: certe si voluerit hæc exercere, cohibeatur à clero.

Pag. 616 14. q. 3. Si quis clericus in angustiis. 3. Si quis clericus solidum in necessitate præstiterit, hoc de vino vel frumento accipiat, quod B mercandi causa, tempore statuto decretum fuerit venundari. Cæterum, si speciem non habuerit necessariam, ipsum quod dedit, sine vllo augmento recipiat.

4. Nullus Episcoporum, aut presbyterorum, vel clericorum, die Dominico propositum cuiuscunque causæ negotium audeat iudicare, nisi hoc tantum, vt Deo statuta solennia peragant. Cæteris vero diebus, conuenientibus personis, illa, quæ iusta sunt, habeant licentiam iudicandi, exceptis criminalibus negotiis.

Dist. 5. Si quis in Metropolitana. 5. Si quis in Metropolitana ciuitate non fuerit Episcopus ordinatus, postea quam suscepta benedictione per Metropolitani literas honorem C fuerit Episcopi adeptus, id optimum esse decreuimus, vt postmodum, statuto tempore, id est, impletis duobus mensibus, se Metropolitani sui repræsentet adspectibus, vt ab illo monitis Ecclesiasticis instructus, plenius, quid obseruare debeat, recognoscat. Quod si forte hoc implere neglexerit, in synodo increpatus à fratribus, corrigatur. Et si forte infirmitate aliqua (ne hoc impleat) fuerit præpeditus, hoc suis literis Metropolitano indicare procuret.

Dist. 18. Si quis episcoporum commonitus. sanxerunt. 6. Si quis Episcoporum commonitus à Metropolitano, ad synodum, nulla graui intercedente D necessitate corporali, venire contempserit, sicut statuta patrum * censuerunt, vsque ad futurum Concilium, cunctorum Episcoporum charitatis communione priuetur.

7. De diœcesanis Ecclesiis, vel clero id placuit diffiniri, vt presbyteri vel diaconi, qui inibi constituti sunt, cum clericis septimanas obseruent, id est, vt presbyter vnam faciat hebdomadam: qua expleta, succedat diaconus ei similiter, ea scilicet conditione seruata, vt omnis clerus die sabbati ad vesperam sit paratus, quo facilius die Domini- E co solennitas cum omnium præsentia celebretur: ita tamen, vt omnibus diebus vesperas & matutinas celebrent: quia desistente clero, quod est pessimum, comperimus in basilicis nec luminaria ministrari. Si qui sane negligentiæ vitio hæc implere noluerint, nouerint, se secundum statuta canonum, pro modo personarum, canonicæ disciplinæ subdendos.

10. q. 1. Dioecesanas, vt antiquæ. 8. Multorum casuum experientia magistrante, reperimus nonnullas diœcesanas Ecclesias F esse destitutas. Ob quam rem hac constitutione decreuimus, vt antiquæ consuetudinis ordo seruetur, & annuis vicibus ab Episcopo diœceses visitentur. Et si qua forte basilica reperta fuerit destituta, ordinatione ipsius reparari præcipiatur: quia tertia pars ex omnibus per antiquam traditionem, vt accipiatur, ab Episcopis nouimus statutum.

9. Si quis lector, adulteræ mulieri voluerit misceri vel adhærere consortio, aut relinquat adulteram, aut à clero habeatur extraneus. Simili sententia ostiariorum lasciuia punietur.

10. Obseruandum quoque decreuimus, ne

hæc à nobis statuta contemserit, si clericus est, loci sui dignitate priuetur: si vero religiosus vel monachus, in cella monasterii inclusus, pœnitentiæ lamentis incumbat, vbi singulari afflictione panis & aquæ victum ex Abbatis ordinatione percipiat.

2. Canonum statutis firmatum est, vt quicunque in clero esse voluerit, emendi vilius, vel vendendi carius studio non vtatur. Certe si hæc voluerit exercere, cohibeatur à clero. 14. q. 4. Nonnumquam, laicalis.

3. Si quis vero clericus solidum in necessitate præstiterit, vt hoc de vino, vel frumento accipiat, quod mercandi causa, tempore statuto decretum fuerit venundari: cæterum si speciem non habuerit necessariam, ipsum quod dedit, sine vllo augmento recipiat.

4. Vt nullus Episcoporum, aut Presbyterorum, vel Clericorum die Dominico propositum cuiuscunque causæ negotium audeat iudicare; nisi vt hoc tantum, vt Deo statuta solennia peragant. Cæteris vero diebus conuenientibus personis illa, quæ iusta sunt, habeant licentiam iudicandi exceptis criminalibus negotiis. Ivo p. 6. c. 1...

5. Si quis in Metropolitana ciuitate non fuerit Episcopus ordinatus, postea cum susceperit benedictionem; per Metropolitani literas honorem fuerit Episcopatus adeptus, id optimum esse decreuimus, vt postmodum statuto tempore, id est, impletus duobus mensibus, se Metropolitani sui repræsentet aspectibus: vt ab illo monitis Ecclesiasticis instructus, plenius quod obseruare debeat, recognoscat. Quod si forte hæc implere neglexerit, in Synodo increpatus à fratribus corrigatur. Quod si forte infirmitate aliqua, ne hoc impleat, fuerit præpeditus, hoc suis literis Metropolitano indicare procuret.

6. Si quis Episcopus commonitus à Metropolitano ad Synodum, nulla graui intercedente necessitate corporali, venire contempserit, sicut statuta patrum sanxerunt, vsque ad futurum Concilium cunctorum episcoporum charitatis communione priuetur. Simile est in Panor. l. 6 c. 18 ex Agath. conf.

7. De Diœcesanis Ecclesiis, vel clero id placuit definiri, vt Presbyteri, vel Diaconi, qui inibi constituti sunt, cum clericis, septimanas obseruent: id est, vt Presbyter vnam faciat hebdomadam; quia expleta succedat ei Diaconus similiter: ea scilicet conditione seruata, vt omnis clerus die Sabbatho ad Vesperam sit paratus; quo facilius die Dominico solennitas, cum omnium præsentia celebretur: ita tamen, vt omnibus diebus Vesperas, & Matutinas celebrent: quia desistente clero (quod est pessimum) comperimus in basilicis nec luminaria ministrari. Si qui sane negligentiæ vitio hæc implere noluerint, nouerint se secundum statuta canonum, pro modo personarum, canonicæ disciplinæ subdendos.

8. Multorum casuum experientia magistrante, reperimus nonnullas diœcesanas esse Ecclesias destitutas: ob quam rem, id hac constitutione decreuimus, vt antiquæ consuetudinis ordo seruetur, & annuis vicibus ab Episcopo diœcesano visitentur: & si qua forte basilica reperta fuerit destituta, ordinatione ipsius reparetur. Quia tertia ex omnibus per antiquam traditionem, vt accipiatur ab Episcopis, nouimus statutum. Ivo p. 3. c. 161. Burch. lib. ...

9. Si quis Lectorum adulteræ mulieri voluerit misceri, vel adhærere consortio; aut relinquat adulteram, aut à clero habeatur extraneus. Similis sententia Ostiariorum menebit scholam.

10. Obseruandum quoque decreuimus, ne

quis sacerdotum, vel clericorum, more secularium iudicum, audeat accipere pro impensis patrociniis munera, nisi fortem Ecclesia oblata gratuita, quæ non fauore muneris videantur accepta, sed collatione deuotionis illata. Quia si qui ista probantur accipere, veluti exactores fœnoris, aut vsurarum possessores, secundum statuta patrum se nouerint degradandos.

11. Monachi à monasterio foras egredientes, ne aliquod ministerium Ecclesiasticum præsumant egere, prohibemus, nisi forte cum Abbatis imperio. Similiter, vt nullus eorum (id est monachorum) forensis negotii susceptor, vel executor existat, nisi id, quod monasterii exposcit vtilitas; Abbate sibi nihilominus imperante, canonum ante omnia Gallicanorum de eis constitutione seruata.

12. Sicubi defunctus fuerit Episcopus intestatus, post depositionem eius, à Presbyteris, & Diaconibus, de rebus ipsius breue fideliter conscribatur, à minimo vsque ad maximum, id est, de vtensilibus, vel omni supellectile: ita tamen, vt si quis exinde, vel præsumpsisse, vel occulte fuerit tulisse conuictus, secundum furti tenorem, restituat vniuersa.

Pag. 617. 13. Epistolæ tales per fratres à metropolitano sunt dirigendæ, vt non solum à cathedralis ecclesiæ presbyteris, verum etiam de diœcesanis ad concilium trahant, & aliquos de filiis ecclesiæ sæcularibus secum adducere debeant. Ioannes in Christi nomine episcopus Tarraconensis ciuitatis, constitutionibus à nobis conscriptis subscripsi. Paulus in Christi nomine episcopus in Tirassonensi ciuitate subscripsi. Hector Episcopus Carthaginensis metropolitanus subscripsi. Fortunianus subscripsi. Agricius in Christi nomine episcopus Gerundensis ciuitatis, subscripsi. Oruntius in Christi nomine episcopus Elibertanę ciuitatis, subscripsi. Vincentius in Christi nomine Episcopus Cæsaraugustanæ ciuitatis, subscripsi. Vrsus in Christi nomine Episcopus Dertosanæ ciuitatis, subscripsi. * Cimdius in Christi nomine episcopus Ausonensis ciuitatis, subscripsi. Nubridius in Christi nomine minimus sacerdotum ecclesiæ * Egarensis minister, constitutioni sanctorum canonum subscripsi.

[Margin: *Emidius.* *Wiggerensis.*]

quis sacerdotum vel clericorum, more sæcularium iudicum audeat accipere pro impensis patrociniis munera, nisi forte in ecclesiis oblata gratuito; quæ non fauore muneris videantur accepta, sed collatione deuotionis illata. Quod si quis ista probatur accipere, veluti exactor fœnoris aut vsurarum possessor, secundum statuta patrum se nouerit degradandum.

[Margin: *11 q. 3. c. Iornandum quoque*]

11. Monachi à monasterio foras egredientes, ne aliquod ministerium ecclesiasticum præsumant agere, prohibemus, nisi forte cum Abbatis imperio. Similiter, vt nullus eorum, id est monachorum, forensis negotii susceptor vel executor existat, nisi quod monasterii exposcit vtilitas, abbate sibi nihilominus imperante, canonum ante omnia Gallicanorum de his constitutione seruata.

[Margin: *16. q. 1. Monachi à monast.*]

12. Sicubi defunctus fuerit Episcopus intestatus, post defunctionem eius à presbyteris & diaconibus de rebus ipsius * inuentarium fideliter conscribatur, à minimo vsque ad maximum, id est, de vtensilibus vel omni suppellectile: ita tamen, vt si quis exinde vel præsumpsisse aliquid, vel occulte fuerit tulisse conuictus, secundum furti tenorem restituat vniuersa.

[Margin: *12 q. 5. Sicubi defunctus.* *breue.*]

13. Epistolæ tales per fratres à Metropolitano sunt dirigendæ, vt non solum à Cathedralibus Ecclesiis Presbyteri, verum etiam de Diœcesanis, ad concilium trahant, & aliquos de filiis Ecclesiæ secularibus secum adducere debeant. Ioannes in Christi nomine, Episcopus Tarraconensis ciuitatis constitutiones à nobis conscriptas suberipsi. Paulus in Christi nomine, episcopus Impuritanæ ciuitatis subscripsi. Hector episcopus Carthaginensis metropolis subscripsi. Fontinianus in Christi nomine, episcopus Gerundensis ciuitatis subscripsi. Agritius in Christi nomine, episcopus Barcinonensis ciuitatis subscripsi. Vrsus in Christi nomine, episcopus Dertosanæ ciuitatis subscripsi. Orontius in Christi nomine, Episcopus Illeberitanæ ciuitatis subscripsi. Vincentius in Christi nomine, episcopus Cæsaraugustanæ ciuitatis subscripsi. Camidius in Christi nomine, episcopus Ausonitanæ ciuitatis subsc. Nibridius in Christi nomine, minimus Sacerdotum constitutionem sanctorum canonum subscripsi, sanctæ Ecclesiæ Egarensis minister.

[Margin: *Burch. l. 6. c. 08. Ino. p. 5. c. 118.*]

DE SVBSCRIPTIONIBVS.

In Concilio Gerundensi primo habito Era. 555. vno anno post hoc Tarraconense, fere iidem Episcopi subscribunt: vt Paulus, Ioannes, Fontinianus, seu Frõtinianus, Agritius, seu Agritius, Orontius, Nebridius, Garsias.

Nebridius.] *Frater Iusti Vrgelitani, qui in Cantica scripsit, & Iustiniani, Valentini, & Elpidij non fuit Episcopus Agathensis, sed potius Egarensis: vt ex hac subscriptione constat, consentientibus omnibus. CC. M. SS. Garsias.*

FRAGMENTVM TARRACONENSIS Concilii ex Gratiano.

Gratianus de consf. dist. 5. cap. dictum est. Habetur etiam in Concilio Cabilonensi. 2. c. 27. vsque ad verbum: Quia bis vel ter. Ita etiam est adnotatum in Decreto Gregoriano.

[Margin: *Burch. l. 5. c. 5. Ivo p. 1. c. 00.*]

Dictum est nobis, quod quidem de plebe, bis vel ter, vel eo amplius Episcopis ignorantibus, tamen ab eisdem Episcopis confirmentur, Vnde visum est nobis, eandem confirmationem, sicut nec baptismum, iterari minime debere: quia bis, vel ter, vel amplius baptizatos, aut confirmatos, non sæculo, sed soli Deo, sub habitu regulari, vel Clericali religiosissime famulari, decretum est.

[Margin: *Locus Conc. alibi.*]

NOTÆ in Concilium Tarraconense.

Tarraconense] *Tarraco celeberrima etiam nunc in Comitatu Cathaloniæ Metropolitana ciuitas. Meminere huius Ptolemæus l. 2. Geograp. c. 2. 4. & 6. Plinius l. 3. 1. & 3. & Strabo lib. 3. Antoninus in Itinerario, Pomponius Mela, atque alij. Fuit autem Tarraconensis hæc synodus celebrata sub Hormisda Romano Pontif. anno Domini D. XVI. ex Isidoro, & aliis, est Era D. LIV. Hæc Garsias. Idem sentit Baron. anno eodem in fine.*

[Margin: *Quo tempore habitum.*]

Anno sexto Theodorici.] *Non intelligas hæc, de sexto anno regni Italiæ. Nam eius regni hic 516. numeratur vigesimus quartus. Sed potius cum regnare cœpit in Hispania, quod contigit (vt S. Isidorus scribit) anno regni eius in Italia decimo octauo, à quo ipso hic ipsius regnãtis in Hispania sextus dicetur. Hæc Baro. præd. loco.*

Theudorici.]

Theodoricus Rex.

Theuderici.] *Theodoricus Ostrogothorum, & Italiæ Rex, Arianus, pro Alarico Rege Hispaniæ, genero suo, bellum contra Clodoneum Gallorum Regem suscepit, eumque fudit. Mortuo autem Alarico, pro Amalarico, Alarici filio, eiusque ex filia nepote, Hispaniam sapienter & pie rexit, eamque à Francorum incursionibus liberam seruauit, donec Amalaricus regimen regni susciperet. Huius ingenium, mores, ætatem, vitamque omnem Sidonius Apollinaris eleganti epistola describit ad Agricolam.*

Ecclesiasticarum bonorum quadripartita diuisio.

Quia tertia ab omnibus.] *Gelasius Papa cap. 29. epist. ad Episcopos per Lucaniam, & Brutiam,* Quatuor (*inquit*) tam de reditu, quàm de oblatione fidelium, pro vt cuiuslibet Ecclesiæ facultas admittit (sicut dudum rationabiliter est decretum) cõuenit fieri portiones: quarum vna sit Pontificis, altera Clericorum, tertia pauperum, quarta fabricis applicanda. *Ex quo decreto constat, Ecclesiasticarum rerum diuisionem quadripartito fieri solitam. Qua de re Gregorius agit lib. 3. epistolarum epist. 11. Idemque ad Augustinum Episcopum Anglorum,* Mos est, *inquit*, Apostolicæ sedis, ordinato Episcopo præcepta tradere, vt de omni stipendio, quod accedit, quatuor debeant fieri portiones. *Refert idipsum Gratian. 12. quæstione 2. ex decretis Gelasii. Quam diuisionem ex concilio Romano, sub Syluestro primo celebrato, originem ducere existimo. Nam in canone eius, 4. id sancitur, nec ante id tempus mentionem illius inuenio: vocaturque à Gregorio Canonica partitio, lib. 3. Epistolarum, epist. 11. In Hispania vero hanc diuisionem non receptam, sed eam, quæ fit in tres tantum portiones, constat ex Concilio Tarraconens. canon. 8. &* Conc. *Tolet. 4. c. 32. & ex*

Alibi tripartita.

A *Toletano 9. cap. 6. ex Bracarens. etiam 2. c. 2. refertq; Gratianus. 12. q. 2. c. Si Epi copus. & Iuo. lib. 3. c. 171. Et apertius id ostendit Concil. Agrippinense c. 6.* Item quod decima, quæ à fidelibus datur, Dei census nuncupandus est, & Deo integre reddenda: cuius tertia pars, secundum canonem Toletanum, Episcoporum esse debet. Nos vero hac potestate vti nolumus, sed tantum singulis annis quartam partem, iuxta vsum Romanorum Pontificum, & obseruantiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ, de eadem habere volumus. *In principio vero Ecclesiæ, hanc diuisionem nondum in vsu positam existimo,* B *quod arbitrio Episcopi res Ecclesiæ regebantur, postea vero crescente Ecclesiæ peculio, in Concilio Nicano sũt qui dicant, vt quieti & paci consuleretur, hanc diuisionem esse factam. Quod vero omnia bona Ecclesiæ sub vnius Pontificis potestate principio Ecclesiæ fuerint, ex canone Apostolorum 14. constat, vbi sic habetur:* Præcipimus, vt in potestate sua Episcopus Ecclesiæ res habeat. *Canone etiam 5. iubetur, vt omnia, quæ offeruntur, ad domum Episcopi, & Presbyteri mittãtur, vt eorum arbitrio Diaconis, & cæteris Clericis diuidantur: & can. 39. omnium Ecclesiastico negotiorum soli Episcopo æqua dispensatio, curaque committitur: sicut etiam* Concil. *Lucens. can. 6. De qua re* C *eruditissimam & sanctissimam scripsit epistolam Vrbanus primus, ad vniuersos Episcopos, & Lucius primus. Consule etiam* Concil. *Gangrense, 7. & 8. & Concil. Antiochens. canon. 24. & 25. Citat hoc caput D. Thomas 2. 2 quæst. 185. artic. 7. vt probet, Episcopos plenam suarum rerum habere potestatem. Hæc Garsias.*

Pag. 618.

CONCILIVM GERVNDENSE,

SEPTEM EPISCOPORVM HABITVM tempore Hormisdæ Papæ.

ERA. D. LV. ANNO DOMINI 517.

EDITIO I.

CAPITVLA CONCILII Gerundensis.

Vt vnaquaque prouincia in officio Ecclesiæ vnum ordinem teneat. 1

Sabbatum.

Vt litania post Pentecosten, à quinta feria vsque in sabbato celebrentur. 2

De secundis litanijs faciendis Kalendis Nouembris. 3

Baptismus, languor.

Vt in Pascha tantum & Pentecoste baptismum detur, exceptis his, qui in languore consistunt. 4

Vt vnius diei infans, si in discrimine est, baptizetur. 5

Vt coniugati, ab Episcopo vsque ad subdiaconum, nõ sine testimonio viuant. 6

Vt qui sine vxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant. 7

De laicis non admittendo.

Ne laici, qui viduam aut dimissam acceperint, in clero admittantur. 8

De his, qui publice pœnitentiam non accipiunt, sed tãtum viaticum, vt in clero promoueantur. 9

Vt omnibus diebus horis vespertinis & matutinis oratio Dominica dicatur. 10

EDITIO II. GARSIÆ.

TITVLI.

Vt vnaquaque prouincia in officio Ecclesiæ vnum ordinem teneat. 1

Vt Litania post Pentecosten, à quinta feria, vsque in Sabbatum celebrentur. 2

De secundis Litanijs faciendis Kalend. Nouemb. 3

Vt in Pascha tantum, & Pentecoste, baptismus detur, exceptis qui in languoribus consistunt. 4

Vt vnius diei infans, si in discrimine est, baptizetur. 5

Vt coniugati, ab Episcopo vsque ad Subdiaconum, non sine testimonio viuant. 6

Vt qui sine vxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant. 7

De laicis, qui viduam aut dimissam acceperint, vt in Clero non admittantur. 8

De his, qui publice pœnitentiam non accipiunt, sed tãtum viaticum, vt in Clero promoueantur. 9

Vt omnibus diebus, Vespertinis, & Matutinis oratio Dominica dicatur. 10

A

CONCILIVM GERVNDENSE, ANNO 7. Theodorici regis, 7. Idus Iunii, Agapeto viro clarissimo consule.

Capitulum primum.

De con. di. 1. De instit.

VT institutio Missarum, sicut in Metropolitana ecclesia agitur, ita in Dei nomine in omni Tarraconensi prouincia tam ipsius Missæ ordo, quam psallendo vel ministrando, consuetudo seruetur.

2 Vt expleta solennitate Pentecostes, in sequenti septimana à quinta feria in sabbatum, per hoc triduum abstinentia celebretur.

3 Item secunda litania facienda est Kalendis Nouembris, ea tamen conditione seruata, vt si iisdem diebus Dominica intercesserit, in alia hebdomada, secundum prioris abstinentiæ obseruãtiam, à quinta feria incipiatur, & in sabbati vespere Missa facta finiatur, quibus tamen diebus à carnibus & vino decreuimus abstinendum.

De con. di. 4. De catechum.

4 De catechumenis baptizandis id statutum est, vt in Paschæ solennitate, vel Pentecostes, quãto maioris celebritatis celebritas maior est, tanto magis ad baptizandum veniant. Cæteris solennitatibus infirmi tantummodo debeant baptizari, quibus quocunque tempore conuenit baptismum non negari.

5 De paruulis, qui nuper è materno vtero editi sunt, placuit constitui, vt si infirmi (vt assolet) fuerint, & lac maternum non appetant, etiam eadem die, qua nati sunt, si oblati fuerint, baptizentur.

6 De conuersatione vitæ id statuere placuit, à pontifice vsque ad subdiaconatum, post suscepti honoris officium, si quis ex coniugatis fuerit ordinatus, vt semper alterius fratris vtatur auxilio, cuius testimonio vita eius debeat clarior apparere.

7 De his, qui sine vxoribus ordinantur, & familias domus habent, habito secum pro vitæ cõuersatione fratre in testimonium, non per quamcunque fœminei sexus personam eorum substantia gubernetur, aut per puerum, sed aut per amicum, domum suam debeant ordinare, nisi matrem, aut sororem in domo habuerint, vt secundum priorum canonum statuta, per earum personas eorum debeat contutari substantia.

Pag. 619.

Dist. 50. Is vero qui.

8 Si quis de laicis post vxorem, aliam cuiuscunque conditionis cognouerit mulierem, in clero nullatenus admittatur.

9 Is vero, qui ægritudinis languore depressus, pœnitentiæ benedictionem, quam viaticum deputamus, per communionem acceperit, & postmodum reconualescens, caput pœnitentiæ Ecclesiæ publice non subdiderit, si prohibitis vitiis non detinetur obnoxius, admittatur ad clerum.

De cons. di. 5. Id semper pla.

10 Item nobis semper placuit obseruari, vt omnibus diebus post matutinas & vesperas oratio Dominica à sacerdote proferatur. Ioannes in Christi nomine Episcopus subscripsi, Fortunianus episcopus subscripsi, Paulus episcopus subscripsi, Agricius episcopus subscripsi, Emidius episcopus subscripsi, Nibridius episcopus subscripsi, Orontius episcopus subscripsi.

Cinidius.

Concilium Gerundense finit.

IN NOMINE CHRISTI SYNODVS habita Gerundæ, anno VII. Theuderici Regis, VI. Idus Iunias, Agapeto V.C. Consule.

Burch. li. 10. Ivo. par... c. 80.

DE institutione Missarum, vt quomodo in Metropolitana Ecclesia fuerit, ita in Dei nomine, in omni Tarraconensi Prouincia, tam ipsius missæ ordo, quam psallendi, vel ministrandi consuetudo seruetur.

B 2 De litania, vt expleta solennitate Pentecostes, sequens septimana, à quinta feria vsque in Sabbatum, per hoc triduum, abstinentia celebretur.

3 Item secundæ litaniæ faciendæ sunt Kalend. Nouemb. ea tamen conditione seruata, vt si iisdem diebus Dominica intercesserit, in alia hebdomada, secundum prioris abstinentiæ obseruantiam, à quinta feria incipiatur, & in Sabbato vesperæ missa facta finiantur. Quibus tamen diebus à carnibus, & à vino abstinendum decreuimus.

Ivo. par. 1. c. 60. Panor. li. 1. c. 60.

4 De catechumenis baptizandis id statutum est, vt in Paschæ solennitate, vel Pentecostes,

C quanto maioris celebritatis maior celebritas est, tanto magis ad baptizandum veniant: cæteris solennitatibus infirmi tantummodo debeant baptizari: quibus quocunque tempore conuenit, baptismum non negari.

5 De paruulis vero, qui nuper materno vtero editi sunt, placuit constitui, vt si infirmi (vt adsolet) fuerint, & lac maternum non appetunt, etiam eadem die, qua nati sunt (si oblati fuerint) baptizentur.

6 De conuersione vitæ id statuere placuit à Pontifice vsque ad subdiaconatum, post suscepti honoris officium, si qui ex coniunctis fuerint ordinati, vt sine coniuge habitent: quod si habitare

D noluerint, alterius fratris vtatur auxilio, cuius testimonio vita eius debeat clarior apparere.

7 De his vero, qui sine coniugibus ordinantur, & familias domi habent, habito secum, pro vitæ conuersatione, fratre in testimonium, nõ per quamcunque fœminei sexus personam eius substantia gubernetur: nisi aut per puerum, aut per amicum, suam domum debet ordinare. Si verò matrem in domo habuerit, aut sororem secundũ priorum canonum statuta, per earum personas eius debet contutari substantia.

E 8 Si quis vero de laicis post vxorem, aliam cuiuscunque conditionis cognouerit mulierem, in clero nullatenus admittatur.

Dist. 50. Si quis de laicis. Cicatur etiam ... & apud Ivo. par. 6. c. 130. & Burchar. li. 2. c. 38.

9 Is vero, qui ægritudinis languore depressus, pœnitentiæ benedictionem (quam viaticũ deputamus) per communionem acceperit, & postmodum reconualescens caput pœnitentiæ in Ecclesia publice non subdiderit, si prohibitis vitiis nõ detinetur obnoxius, admittatur ad Clerum.

10 Ita nobis placuit, vt omnibus diebus, post Matutinas, & Vespertinas, oratio Dominica à sa-

F cerdote proferatur. Ioannes, in Christi nomine Episcopus subscripsi. Frontinianus, in Christi nomine Episcopus subscripsi. Paulus, in Christi nomine Episcopus subscripsi. Agritius, in Christi nomine Episcopus, subscripsi. Cinelius, in Christi nomine Episcopus, subscripsi. Nibridius, in Christi nomine Episcopus, subscripsi. Orontius, in Christi nomine Episcopus, subscripsi.

DE SVBSCRIPTIONIBVS.

Ex Tarraconensi concilio constat, quod Ioannes fuerit Tarraconensis, Frontinianus Gerundensis, Paulus Emporitanus, Agretius Barcinonensis, Nebridius Egarensis, Orontius Elibertana Ecclesiæ. Hæc est Cauco Illiberis, ad radices Pyrenæi montis vergentis ad mare Mediterraneum.

NOTÆ
in Concilium Gerundense.

Gerundense.] *De Gerunda Hispaniæ citerioris nobili oppido Cathaloniæ, vide Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Plinium lib. 3. c. 3. & Antonini Itinerarium. hæc Garsias. Tarraconensis prouinciæ ciuitatem esse scribit Baron. an. 517. num. 67.*

Theodorici VII.] *Regnantis in Hispania, qui est regni illius Italici 25. & Christi nati 517. qui cum Agapiti Consulatu in Fastis emendatioribus coinciderit.*

Ioannes in Christi nomine.] *Ad hunc Episcopum habes epistolam Hormisdæ Papæ in collectione nostra decretalium epistolarum. Garsias. Omnes consentiunt, eundem Ioannem Tarraconensem Episcopum huic Gerundensi Concilio præsedisse, qui præcedenti synodo Tarraconensi præfuit. Baron. præd. loco.*

De Litania.] *can. 2. & 3. His duobus capitibus agitur de primis & secundis litanijs faciendis. Litaniæ Græce, Latine rogationes dicuntur, vt constat ex concil. lib. 1. Aurelian. cap. 29. & 32. & Maguntiaco sub Carol. Mag. Sunt autem rogationes ad rogandum* Litaniæ quid? *Deum, à patribus, & ad impetrandam Dei misericordiam instituta: sunt autem aliæ maiores, aliæ minores: neque statuto tempore in principio celebrari solitas inuenio, sed multoties & pluries, pro consuetudine & deuotione Ecclesiæ, & ingruentibus necessitatibus, cum auxiliares sint, ad cor populi ad pœnitentiã emolliendum. Apud sanctum Gregorium epist. 76. l. 7. indict. 2. ad Castorem habetur memoria, de quatuor vel quinque solennibus litanijs in Rauennate ecclesia celebrari solitis.*

A quo instituta? *A quo autem fuerint primo edita nondum constat. Hoc autem certum, fuisse totius Ecclesiæ catholicæ vetustissimum institutum, supplicationes publicas in calamitatibus & populi pressuris habere: vnde Gregorius, vrgente aliqua necessitate, non tantum Romanis, sed etiam externis litanias indicebat, vt apparet lib. 9 regist. epist. 45. indict. 4. Orientales Ecclesiæ litanijs vtuntur, vt constat ex Basilio epist. 63. ad Neocæsarienses, quas à S. Gregorio Thaumaturgo in ea Ecclesia celebratas, & in more positas tradit, & deinde omnes Orientales patres, Arianos etiam solenni pompa eas fuisse æmulatos, auctor est Socrates lib. 6. cap. 8. & Sozom. lib. 8. cap. 8. quas Arcadius Imperator edicto promulgato illis inhibuit, l. 30. de hær. Cod. Theod. Sanctus etiam Mamertus Episcopus Viennensis non instituit celebres illas quas pene tota Ecclesia recepit, sed ad meliorem formam sacras rogationes reduxit, consopitasque & frigidas excitauit, vt constat ex Adone in Chronico, & Alcimo Auito, eiusdem Ecclesiæ Episcopo, & ex epist. Sidonij Apollinar. ad S. Mamertum, lib. 7. epist. 1. & alia ad Aprium lib. 14. epist. 5. Sanctus Gregorius litanias maiores ad S. Petrum indixit, earumque annuam celebritatem decreto confirmauit, vt in principio lib. 2. registri:* Solennitas *(inquit)* annuæ deuotionis nos, fratres dilectissimi, admonet, vt litaniam, quæ maior ab omnibus appellatur, solicitis ac deuotis debeamus, auxiliante Deo, mentibus celebrare. *Idem Pontifex, occasione imminentis pestilentiæ, litaniam, quam septiformem*

A *appellant, instituit. Extat de ea re constitutio data 4. Kalend. Septemb. lib. 11. cap. 2. Eiusdem meminit Gregorius Turonens. de gestis Franc. lib. 10. c. 1. & Paul. Diacon. de gestis Longobardorum. lib 3. cap. 11.* Hæc Garsias. *& vide quæ notauimus supra in Notis Concilij Aurel. 1. can. 17. & epist. 1. & in Notis epist. 11. Hilarij Papæ.*

Fiebant autem Litaniæ incessu & cantu: vnde processiones dicuntur, concilio Leod. c. 17. Fuit autem penes Christianos Latinos antiqua consuetudo, deuote & simul ad loca martyrum procedere, vt constat ex Hieron. epist. 11. ad Eustoch. & Tertull. lib. 2. ad vxo- Quo modo Litaniarum?
B *rem. De tempore celebrationis constat, temporibus D. August. ante solennitatem Ascensionis, rogationes sacras fieri, vt est in eius sermone 173. de tempore, habito in vigilia Ascensionis. & ex Concil. 1. Aurel. c. 29. relato à Gratiano in cap. Rogationes, de consec. dist. 3. vbi sic scriptum est:* Rogationes ante Ascensionem Domini placuit celebrari: ita vt præmissum triduanum ieiunium in Dominicæ Ascensionis solennitate soluatur: per quod triduum serui, & ancillæ ab opere relaxentur: *Quem morem nunc seruat Ecclesia. In quinta Domin. post Pasch. maiores rogationes tribus diebus celebrat, feria 2. 3. & 4. quæ est* Quo tempore habitæ sint
C *vigilia Ascensionis: minores vero rogationes, in die S. Marci Euangelistæ. Fiebant & aliæ à die Iduum Decembrium, triduo vbique, vt constat ex 5. Concilio Tolet. c. 1. & 6. cap. 2. & 2. Brach. cap. 9. Et Calendis Nouembris aliæ institutæ, ex Gerund. c. 3: Tribus etiã continuis diebus magna populi consensione & numero celebrabant, orando, ieiunando, & psallendo, ita caste & pie, vt in Concilio Maguntiaco sub Carolo Magno dicatur, celebrandas esse, sicut cuncti Patres sancti nostri instituerunt, non equitando, nec pretiosis vestibus induti, sed discalceati, cinere & cilicio induti, &c. Idem Tertull. lib. 2. ad vxorem. Et has rogationum*
D *dies laicis denunciandos inter missarum solennia statuit Concilium Lugdunense à Gratiano citatum in c. 1. de consec. dist. 4. Hæc de litanijs, ad populi deuotionem excitandam, subiecimus. Nicephorus auctor est, lib. 14. cap. 3. Theodosium Iuniorem Litaniam pro serenitate, & aeris clementia impetranda instituisse. Ponam verba, vt quæ diximus, aptius comprobentur.* Litania *(inquit)* instituta est; supplicantes processere, laudibus Deum vexere, atque vna concors Ecclesia ciuitas tota facta: & ipse Theodosius hymnis canendis præit, habitu priuato incedens. Minime vero eum fefellit opinio, statim enim
E cæsum aerem turbidum cum serenitate commutauit, & frumenti non mediocrem inopiam ingens quædam frugum copia, & vbertas est sequuta. *Gentilibus etiam supplicationes publicæ fiebant: vt à Senatu Romano, dierum. XX vel XXX. decernebantur, bello gesto, vel victoria parta, Dei enim anticipata cognitio ita mentibus hominum insidet, vt rerũ humanarum procurationem ab ipso pendere, atque ipsi esse gratias agendas, publicis supplicationibus faterentur. Garsias.*

Vel Pentecostes.] *Sic habetur de Consec. d. 4. c. de* Pag. 610
F *Catechumenis: quam lectionem existimo esse sequendam. Nam quamuis Apostolorum tempore, & infra, non erant diffinita, distinctaque tempora ad baptismũ suscipientibus, sed petentibus conferri quocunque tempore solebat: vt auctor est Diuus Ambros. ad cap. 4. Epistola ad Ephesios. (Tertulliani verba, lib. de baptismo, de hac reponam, cap. 19.)* Diem baptismo solenniorem *(inquit)* Pascha præstat, cum & passio Domini, in qua tinguimur, adimpleta est: nec incongruenter ad figuram interpretabitur, quod cum vltimum Pascha Dominus esset acturus, missis discipulis suis ad præparandum, Inuenietis *(inquit)* hominem aquam baiulantem. Pascha Marc. 14

celebrandæ locum de signo aquæ ostendit. Exinde Pentecoste, ordinandis lauacris, latissimum spatium est, quo & Domini resurrectio inter discipulos frequentata est, & gratia Spiritus sancti dedicata. & spes aduentus Domini subostensa: quod tunc in cœlos recuperato eo, Angeli ad Apostolos dixerunt, sic venturum, quemadmodum & in cœlos conscendit, vtique in Pentecoste. Sed enim Hieremias, cum dicit: Et congregabo illos ab extremis terræ in die festo, Paschæ diem significat, & Pentecostes, quod est proprie dies festus. Cæterum omnis dies Domini est, omnis hora, omne tempus habile baptismo: si de solennitate interest, de gratia nihil refert. (*Hæc Tertullianus.) Sed propter baptismi solennitatem, & præstantiorem catechumenorum institutionem, statuta, diffinitaque sunt duo hæc tempora, Pascha & Pentecoste. Auctores sunt Siricius Papa, Epistola ad Himerium Tarraconensem. Canon. Non ratione, de Conse. d. 4. Hieronymus ad c. 14. Zachar. & Epist. 61. ad Pammachium, cap. 16. Leo Magnus, epist. 4. ad vniuersos Episcopos per Siciliam constitutos, Can. Cum duo tempora, de Consec. d. 4. & epist. 8. ad vniuersos per Campaniam, &c. constitutos: & Gelasius Papa ad vniuersos Episcopos per Lucaniam: & in hoc cap. 4. Alcuinus de Ecclesiasticis officiis, cap. De baptismo Domini, & cap. de Sabbato sancto Paschæ. Fuit vero hæc consuetudo antiquata tunc, propter communis vitæ pericula. Vnde Socrates lib. 5. Histor. Ecclesiastica, cap. 19. refert in Thessalia complures obiisse absque baptismo, quod diebus Paschæ duntaxat baptisma conferri consueuerit. Fontis vero consecratio stata, & solennis tam in Paschate, quam in Pentecoste fit, vt in ritu Romano, in Missali constat: & aqua illa benedictionibus lustrata, summa populi obseruantia, in vrceolos per domos deducta, ad omne malum repellendum eximie prodest. Vide Notas IV. Epist. Leonis supra tomo 1. Garsias.*

CONCILIVM CONSTANTINOPOLITANVM

ex parte reprobatum, quo Episcopi 40. Sacrosancti Concilij Chalcedonensis, S. Leonis Papæ, Euphemij & Macedonij Episcoporum Constantinopolitanorum nomina sacris Diptychis restituerunt, & Seuerum aliosque eiusdem Concilij aduersarios condemnarunt. An. Domini 518. die Iulij 20. sub Hormisda Pontifice, & Iustino Imperatore.

NOTÆ.

Concilium.] *Postquam Iustinus Imperator, magnus Catholicorum patronus & defensor, singulari Dei beneficio imperium adeptus fuisset, populus Ecclesiam ingressus, 15 & 16. Iuly magno zelo extorserat, vt excommunicatis Eutychianis eorumque defensoribus, sacrosanctum Chalcedonense Concilium, cum S. Leonis Papæ & Euphemy Macedony Episcoporum nominibus, sacris Diptychis restituerentur. Quod cum importunis clamoribus populi conuictus, Ioannes Episcopus præstitisset, idque minus legitime factum iudicasset, procurauit idem Episcopus, vt eadem rite more maiorum in conuentu Patrum agerentur. Post quatuor dies à dictis publicis Actis in Ecclesia habitis, nempe 20. Iuly, Constantinopolitani collecta est synodus 40. Episcoporum ibidem commorantium, vel in vicinia proxima habitantium. In qua principio oblatus est à Monachis orthodoxis libellus, quinque petitiones continens: quibus cognitis & examinatis, quinque pariter decreta edita sunt, quæ publicis literis ad Ioannem Episcopum transmissa, ipse vniuerso Christiano orbi nota fieri voluit.*

EPISTOLA SYNODICA AD IOANnem Constantinopolitanum.

Cum Deus omnium Dominus, &c. *Extat infra in Concil. Constantinop. sub Menna contra Anthimum act. 5.*

Post quadraginta Episcoporum subscriptionem adiectus est ibidem Monachorum libellus, qui sic incipit. Curam equidem, &c. *Extat loco supradicto.*

His constitutis Ioannes Constantinopolit. omnes Orientis Episcopos de omnibus per literas ad eos missas certiores reddidit. Exordium literarum tale est:

Christus Deus noster, &c. *Extant in Conc. Const. sub Menna infra actiones.*

Eiusdem argumenti idem Ioannes scripsit ad Epiph. Archiepiscopum Tyri, quarum exordium est:

Deus qui omnia ad vtilitatem, &c. *Extant ibid. act. 5.*

Synodus ab Hormisda Pontifice per synodicā quandam, & Iustini Imperatoris intercessionem expetiuit. Primum vt Romana Ecclesia communione donentur. Secundo vt legati Constantinopolim mittantur, qui auctoritate apostolica lapsos ad Ecclesiam recipiant, omnibusque Ecclesiis pacem concilient.

Ex parte reprobatum.] *Auctoritate Hormisdæ Romani Pontificis, per legatos anno 519. nomina Euphemij & Macedonij, vnà cum nomine Acacij è sacris tabulis vicissim expuncta sunt, quæ synodus Constantinopolitana edito decreto Diptychis restituerat: idque propterea, quod nomen Acacij schismatici & hæreticorum communione polluti, nimis pertinaciter retinentes, communione sedis apostolicæ exciderint, quantumuis in schismate pro fide Catholica exulassent. Reliqua verò quæ in hac synodo, pro firmitate Chalcedonensis Concilij, & contra Seuerum aliosque Eutychianos hæreticos decreta fuerunt, ab eodem Romano Pontifice rata habita sunt, & nouis accedentibus scriptis firmata atque fortius roborata.*

Sacrosancti Concilii, &c.] *Hæc ex epistola synodali supradicta constant.*

Anno Domini, &c.] *Sub consulatu Magni (vt patet in ipso exordio prædicta epistolæ) qui cum anno Christi 518. Hormisdæ 5. & Iustini primo anno imperij coincidit.*

SYNODVS HIEROSOLYMITANA, QVA TRIginta tres Episcopi omnia, quæ pro cōfirmatione Concilij Chalcedonensis, & pro restituendis nominibus Orthodoxorum & damnatione hæreticorum Concilio Constantinopolitano acta sunt, confirmant.

Extat Epistola synodalis in infra Cōcilio Cōstātinop. sub Menna contra Anthymum act. 5. Exordium illius tale est.

Quoniam duplex est lachrymarum motus, &c.

NOTÆ.

Synodus.] Cū *Hierosolymitana Ecclesia per literas Ioannis de rebus Constantinopoli in Synodo gestis,*

vertior reddita eſſet, ſubito conuocato Epiſcoporum Concilio protritam fidem Catholicam erigunt, & in priſtinò maieſtatis ſuæ throno honorificè collocant. Quid in hac ſynodo geſtum fuerit, ſynodalis Epiſtola ad Ioannem Conſtant. & Concilium ibidem congregatum reddita liquido demonſtrat.

Pag. 621.

CONCILIVM TYRIVM, QVO ACTA LEgitima Conſtantinopolitani Concilii confirmantur. Celebratum fuit anno Domini 518. die 16. Septembr. ſub Hormiſda.

Extat huius Concilij Epiſtola ſynodalis infra in Concilio Conſtantinopolitano ſub Menna contra Anthimum act. 5. Exordium illius epiſtolæ huiuſmodi eſt.

Benedictus Deus pacis Dominus, &c. *præd loco.*

NOTÆ.

Acta huius Concilij.

Concilium Tyrinm] *Non tantum Palæſtinæ, ſed etiam Tyrij Epiſcopi habito ſynodali conuentu ſacroſancti Concilij & orthodoxorum Patrum reſtitutionem atque Seueri aliorumque hæreticorum condemnationem confirmarunt. Ruſticus Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Diaconus, huius ſæculi ſcriptor luculentiſſimus, dum contra Acephalos per dialogiſmum diſputat, teſtatur duo mille & quingentos ſacerdotes ſub hoc eodem Iuſtino Imperatore fidem Catholicam probaſſe. Extat allegatus dialogiſmus tom. 4. biblioth. SS. Pat. quo ſic ait:* Sufficeret tibi vnica auctoritas ſynodi vniuerſalis, quæ toties cunctarum Eccleſiarum conſona ſententia confirmata eſt, tam per Encyclicas epiſtolas regnante Leone, quam per libellos ſacerdotum forſan duorum millium & quingẽtorum, imperante Iuſtino poſt ſchiſma Petri Alexandrini & Acacii Conſtantinopolitani. *Fragmenta libellorum, quos Clerici & monachi Apamei & Antiocheni, hac de re ad prædictum Ioannem Conſtant. ſcripſerunt, extant præd. Concilio Conſtant. ſub Menna act. 5. Cum hæc perferrentur ad Iuſtinum Imperatorem, calumniati ſunt apud eum proceres Eutychiani, hos omnes, quorum querelæ perlatæ ſunt Conſtantinopolim, eſſe Neſtorianos hæreticos, ideoque dignos qui pœnis ſubijcerentur. Quibus auditis Imperator Syros ac Palæſtinos ſcripto admonuit, vt cuius eſſent fidei docerent. Qua occaſione Antiocheni & Hieroſolymitani Clerici cum Monachis earundem Eccleſiarum conuenientes, libellum ſcripſerunt ad Iuſtinum Imperatorem, quo ſe vere Catholicos eſſe, abſque vlla ambiguitate perſpicue declararunt. Exordium libelli tale eſt:*

Haurite aquas de fontibus ſalutis, vociferatur Iſaias Propheta, &c. *Extat ſupra inter Epiſtolas Hormiſdæ excuſa.*

Edicta Imperatoris pro fide Catholica

His acceptis Iuſtinus Imperator pro ipſorum voto primo promulgauit edictum, quo præcipiebatur, vt omnes exules fidei cauſa ſub Anaſtaſio condemnati ad propria poſtliminio redirent, priſtinoſque gradus & honores reciperent: ſurrogati vero in locum ipſorum hæretici procul pellerentur, alijſque pœnis exagitarentur: ſacroſanctum Chalcedonenſe Concilium in ſacras tabulas referretur, & ab omnibus pie & religioſe obſeruaretur, omnibuſque Eccleſiis tutiſſima pax red-

deretur. Vide acta magni Sabæ apud Surium, tom. 6. die 5. Decemb. Deinde iterum edixit Imperator piiſſimus, ne hæretici publicis muneribus fungantur, ſintque ab omni militia alieni. Mentio eſt huius edicti in Conſtit. Nouell. Iuſtiniani aduerſus omnes hæreticos.

Acta Concilij.

CONCILIVM ROMANVM DE ACACII, Euphemii & Macedonii Conſtantinopolitanorum Epiſcoporum nominibus è ſacris Diptychis expungendis, celebratum Romæ ſub Hormiſda Anno Domini 518.

NOTÆ.

Concilium Romanum.] *Acceptis ex Oriente Iuſtini Imp. ſynodi Conſtantinopolitanæ, Ioannis eiuſdem Conſtant. Eccleſiæ Epiſcopi, nec non Comitis Iuſtiniani epiſtolis, pacem & communionem cum Romana Eccleſia expetentibus; detento pauliſper Romæ Grato, legationis Imperatoriæ officio fungente, Hormiſda Pontifex Epiſcoporum conuentum collegit. Qui omnes poſt diligentem inquiſitionem, quid hac de re prædeceſſores Romani Pontifices, Simplicius, Felix, Gelaſius & Symmachus ſenſiſſent, vna eademque ſententia decreuerunt, recipiendam Orientalem Eccleſiam ad communionem Apoſtolicæ ſedis, ſi Acaciũ ſchiſmaticum condemnarent, nomen eiuſdem penitus abolerent, denique ſi Euphemium & Macedonium eadem ſchiſmatis labe reſperſos è ſacris tabulis delerent & expungerent. Quibus ita peractis legatio Pontificia deſignata eſt, quæ decretum ſynodi exequeretur. Ad hoc munus obeundum delecti ſunt Germanus Capuæ Epiſcopus, alias ad Anaſtaſium Imperatorem legatione perfunctus: Ioannes Epiſcopus: Blandus Preſbyter: Felix & Dioſcorus Diaconi. Qui ne trãſuerſum vnguem à mandatis recederent, indiculum ſiue Commonitorium illud, quod extat ſupra inter Epiſtolas Hormiſdæ, eſtque huius exordij:* Cum Deo propitio, &c. *acceperunt. Reſponſoriæ literæ, quas Hormiſda ad Iuſtinum Imperatorem, Iuſtinianum Comitem: Ioannem Epiſcopum & Clerum Conſtantinopolitanum de pace & communione Orientalis Eccleſiæ cum Romana, reſcripſit, quaſve prædicti legati ſecum detulerunt, extant ſupra inter epiſt. Hormiſdæ 25.26.27.28.29.30.31.32.33.34.*

Hac legatione Orientalis Eccleſia Romanæ eſt reconciliata, poſtquam iuxta admonitionem Pontificis è ſacris Diptychis nomina Acacij, Euphemij & Macedonij Epiſcoporum Conſtantinopolitanorum: Zenonis & Anaſtaſii hæreticorum Imperatorum expunxiſſent, vt patet ex ijs, quæ ſupra ad vitam Hormiſdæ eiuſque Epiſtolas annotaui.

SYNODVS CONSTANTINOPOLITANA AB Epiphanio eiuſdem Eccleſiæ Epiſcopo collecta anno Domini 520. Hormiſdæ 7. & Iuſtini Imperatoris 3. ex qua ad Hormiſdam Papam vnà cum legatione ſynodica epiſtola miſſa fuit.

Extat Epiſtola ſynodalis ad Hormiſdam ſupra: Exordium illius huiuſmodi eſt.

Innumerabilem & inueſtigatam magni Dei

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA IOANNIS Papæ I.

Ex Libro Pontificali.

An. Dom. 521. IOannes ratione Tuscus, ex patre Constantio, sedit annos duos, menses nouem, dies septemdecim. Fuit autem à consulatu Maximi vsque ad consulatum Olibrii, temporibus Theodorici regis & Iustini Augusti Christiani. Hic vocatus est à rege Theodorico Rauennam, quem ipse rex rogans misit in Constantinopolim cum legatione ad Iustinum Imperatorem orthodoxum. Eodem quippe tempore Imperator vir religiosissimus summo amore religionis Christianæ, voluit hæreticos extricare. Nam summo feruore religionis Christianitatis hoc consilio vsus est, vt Ecclesias Arianorum catholicas consecraret. Pro hac causa rex Theodoricus hæreticus hoc audiens, exarsit in iram, & totam Italiam voluit gladio extinguere. Eodem tempore Ioannes Papa ægrotus egressus cum fletu ambulauit pergens ad vrbem Constantinopolim & senatores cum eo, scilicet Theodorus, Importunus & Agapetus exconsules, & alius Agapetus Patricius, accipientes hoc in mandatis legationum ab ipso rege, vt redderentur ecclesiæ hæreticis in partibus Orientis. Quod si non, omnem Italiam gladio perderet. Qui cum ambulassent cum Ioanne Papa, occurrerũt B. Ioanni Papæ, à milliario duodecimo, omnis ciuitas cum cereis & crucibus in honorem beatorum Apostolorum Petri & Pauli: quia veteres Græcorum hoc testifitabantur, dicentes, à tempore Constantini & à beato Syluestro Sedis Apostolicæ episcopo, vsque ad Iustini tempora, non meruisse partes Græciarum vicarium beati Petri Apostoli suscepisse cum gaudio & gloria.

Pag. 622.

Tunc Iustinus Augustus dans honorem Deo, humiliauit se pronus in terram, & adorauit beatissimum Ioannem Papam. Eodem tempore B. Ioannes Papa cum senatoribus supra scriptis cum grandi fletu rogauerunt Iustinum Augustum, vt legatio acceptabilis esset in conspectu eius. Qui Ioannes Papa & senatores viri religiosi omnia meruerunt, & liberata est Italia à Theodorico rege hæretico. Iustinus autem Imperator gaudio repletus est, quia meruit temporibus suis vicarium B. Petri Apostoli videre in regno suo, de cuius manibus cum gloria coronatus est Iustinus Augustus. Eodem autem tempore cum hi supra scripti, id est, Papa Ioannes cum senatoribus, Theodoro, Importuno, & Agapeto ex consulibus (Agapeto patricio defuncto Thessalonicæ) positi Constantinopoli essent, Theodoricus rex hæreticus tenuit duos senatores præclaros & exconsules Symmachum & Boëtium, & occidit interficiens gladio. Eodem tempore reuertens Papa Ioannes venerabilis, & Senatores cum gloria, dum omnia obtinuissent à Iustino Augusto, rex Theodoricus hæreticus cum grandi dolo & odio suscepit eos, scilicet Ioannem Papam & Senatores, quos etiam gladio voluit occidere, sed metuebat indignationem Iustini Augusti. Tamen in custodia omnes afflictos macerauit, ita vt beatissimus Ioannes Episcopus primæ sedis, in custodia afflictus, deficiens moreretur. Qui defunctus est Rauennæ duodecimo Kalend. Iunii.

Post hoc factum, nutu omnipotentis Dei, 98. die postquam defunctus est Ioannes beatissimus Papa in custodia, Theodoricus rex hæreticus subito interiit, & mortuus est. Hic Papa Ioannes refecit cœmeterium beatorum martyrum Nerei & Achillei, via Ardeatina. Item renouauit cœmeterium sanctorum Felicis & Adaucti. Item renouauit cœmeterium Priscillæ. Eodem tempore positum est ornamentum super confessionem B. Apostoli de gemmis prasinis & hyacinthinis. Item huius temporibus Iustinus Imperator obtulit patenam auream cum gemmis, pensantem libras viginti. Calicem aureum cum gemmis, pensantem libras quinque. Scyphos argenteos quinque. Pallia auro texta quindecim, quæ ipse Ioannes detulit ad beatos Apostolos Petrum & Paulum, & ad sanctam Mariam, & ad sanctum Laurentium. Hic ordinauit Episcopos per diuersa loca 15. Cuius corpus translatum est de Rauenna, & sepultum est in basilica B. Petri sub die 9. Kalend. Iunias, Olibrio consule. Et cessauit Episcopatus dies quinquaginta octo.

NOTÆ in Vitam Ioannis Papæ I.

Ioannes.] *Cum septem dierum spacio sedes Apostolica pastore vacasset, totius Cleri consensu surrogatus est in locum Hormisdæ, Ioannes Etruscus Cõstantij ex presbytero filius, idibus Augusti, anno Christi nat. 523. qui est Iustini sextus Imperij, & Theodorici 31. regni Italici. Huius temporibus magna Æthiopum copia ad Ecclesiam accessit. Ex Manichæis plurimi per Iustinum Imperatorem, & Cabadem Persarum Regem interfecti fuerunt. Euphemia Augusta de Catholica fide optime merita, ex hac vita migrauit. Iustinus Imperator anno imperij sui sexto Arianis ex Oriente expulsis, Ecclesias eorũ vbique Catholica religione consecrari mandauit. Quod cum Ariani Orientales Theodorico Regi Italiæ sua perfidia patrono significassent, ab eoque missis legationibus plurimis, subsidium & patrocinium expetissent, apud Iustinum Imperatorem pro eorundem libertate agere cœpit. Verum cum ex literis vltro citroque datis & acceptis intelligeret, se minime id quod optabat, consecuturum, impulit Ioannem Pontificem ad munus legationis suscipiendum, mutuaque pacis & concordiæ conseruandæ sequestrum agendum, comminatus, nisi delegatam prouinciam subiret, se in Occidente aduersus Orthodoxos illa facturum, quæ in Oriente aduersus suos Arianos legibus Iustini Augusti decreta fuissent. His minis Pontifex commotus, inuitus & præter consuetudinem antecessorum legationem subijt. Eidem in itinere posito acciderunt, quæ S. Gregor. lib. 3. dialog. cap. 2. narrat his verbis:* Gothorum tempore, cum Ioannes vir beatissimus huius Romanæ Ecclesiæ Pontifex ad Iustinum seniorem Principem pergeret, in Corinthi partes aduenit, cui necesse fuit, vt in itinere ad sedendum equus requiri debuisset. Quod illic quidam vir nobilis audiens, equum, quem pro magna mansuetudine eius coniux sedere cõsueuit, ita ei obtulit, vt eo ad loca alia perueniente, cum alius equus potuisset inueniri, deberet ille quem dederat propter suam coniugem trãsmitti. Factumque est vt dum vsque ad certũ locum prædictus vir equo eodem subuehente perductus esset: qui mox vt alium reperit, illum quem acceperat remisit. Cũq; cum prædicti nobilis viro cõiux ex more sedere voluisset, vltra nõ valuit:

Quo tempore Pontificem fecerunt.

Iustinus Arianos ex Templo expulit.

Ioannes Papa Theodorico Arianorum patrono in Orientem ablegatur.

Quid Ioanni Papæ apud Corinthum acciderit.

quia post sessionem tanti Pontificis mulierē ferre recusauit. Cœpit namque immenso flatu & fremitu atque incessanti totius corporis motu, quasi despiciendo prodere: quia post membra Pontificis mulierem ferre nō posset. Quod vir eius prudenter intuitus, hunc ad eundem venerabilem virum protinus remisit, magnis precibus petens, vt equum ipse possideret, quem iuri suo sedendo dedicasset. *De eodem etiam illud, inquit idem S. Gregorius*: miserabile à nostris senioribus narrari solet, quod in Constantinopolitana vrbe, ad portam, quæ vocatur Aurea, veniens, populorum turbis sibi occurrentibus in conspectu omnium, roganti cœco lumen reddidit, & manu supposita oculorum tenebras fugauit. *His præcursantibus miraculis voluit eum Deus honorifice recipi. Quomodo autem à Constantinopolitano exceptus fuerit, refert Anastasius: quid verò ibidem in causa Arianorū egerit, infra dicemus, verbis:* Eodem tempore beatissimus, & cætera.

Cœcus à Ioanne Papa illuminatur.

Eodem tempore.] *Iustinum Imperatorem Pontificis aliorumque legatorum precibus permotum, quod hic refert Anastasius, Arianis intra sua reliquisse, iisque ablatas Ecclesias restituisse, falsum est. Fatetur enim ipse Pontifex Ioannes epist. 2. ad Episcopos Italiæ, se cum in causa Theodorici Regis Constantinopoli esset, suasu & hortatu Iustini Imperatoris Ecclesias Arianis oblatas vicissim reconciliasse, & diuino cultui consecrasse.* Ecclesias vero Arianorum, *inquit*, vbicunque inueneritis, Catholicas eas diuinis precibus & operibus absque vlla mora cōsecrate: quia & nos quando fuimus Constantinopoli, tam pro religione Catholica, quam & pro Theodorici Regis causa & negociis, suadente Imperatore & hortante, Arianosque extirpante, piissimo atque Christianissimo Iustino Imperatori, quascunque illis in partibus eorum Ecclesias reperire potuimus, Catholicas eas (Domino opem ferente) consecrauimus. *At ne vel leuis saltem de impostura suspicio in aduersariorum refractariam mentem irrepere possit, quasi epistola hæc spuria sit & supposititia, accipe tantæ veritatis testem eiusdem sæculi scriptorem, Gregorium Turonensem eadem ipsa disertis verbis testantem, cum in libro de gloria Martyrum cap. 40. ait, nullam aliam ob causam Ioannem Pontificem detrusum in carcerem, coactumque ibi in ærumnis vita perfungi, quam quod Arianorum Ecclesias in Catholicas consecrasset. Verba illius hæc sunt*: Hic (*intellige Ioannes Papa*) cum ad Episcopatum venisset, summo studio hæreticos (*Arianos*) execrans, Ecclesias eorum in Catholicas dedicauit: quod cum Theodoricus Rex comperisset, furore succensus, quia esset sectæ Arianæ deditus, iussit gladiatores per Italiam dirigi, qui vniuersum quotquot inuenissent Catholicum populum iugularent. Hoc audiens B. Ioannes, ad Regem, ne hæc fierent, deprecaturus accessit: à quo cum dolo susceptus, alligauit eum, & posuit in carcerem, dicens: Ego te faciam, ne audeas contra sectam nostram amplius mussitare. Positus vero sanctus Dei in carcere, tātis attritus est miseriis, vt non post multum tempus spiritum exhalaret: obiitque in carcere cum gloria apud vrbem Rauennam: Domini autem misericordia statim vltionem super improbum Regem irrogauit: nam subito à Deo percussus, plagis magnis exinanitus interiit, susceptiq; protinus perpetuum gehennæ flammantis incendiū. *Hæc Gregorius Turonensis prad. loco. Anastasius hic Pontificem reuersum à legatione Constantinopolitana, iussu Regis carceribus mancipatum & in vinculis detentum esse aperte scribit. Mirum est, qua auctorita-*

Quid Ioannes Papa in Oriente effecerit.

Ioannes Papa in carcere necatus.

S. Ioannis Papa in carcere obitus.

A *te referat, ad instantiam Papæ Arianis in Oriente Ecclesias suas restitutas fuisse, si hoc beneficium à Iustino Imperatore obtinuisset, non sane Rex Arianus redeuntem in carcerem detrusisset, ibique eum mori coegisset, sed potius eidem tanquam liberatori suarum gentium ipse Theodoricus occurrisset, publicos honores decreuisset, & si non triumpho, saltem aliqua ouatione comitante vniuerso Gothorum exercitu illum in vrbem introduxisset. Vide Baron. ann. 526. n. 8. 9. & 10.*

Eodem tempore cum suprascripti, id est, Papa, &c.] *Cum Theodoricus audisset, Ioannem Pontificem pro Ecclesiis Arianorum restituendis nihil le-* B *gisse, sed potius ablatas Arianis Ecclesias diuino cultui dedicasse, in nobilissimos senatores gladium Romæ conuertit. Hæc eadem auctor historiæ Miscellæ, lib. 15. Gregor. Turon. prædicto loco testantur.*

Theodoricus Romæ Catholicos persequitur.

Symmachum.] *Symmachus socer fuit Boetij: vir consularis, omnium scientiarum, & præcipue rerum Theologicarum peritissimus. Ad hunc Boetium scripsit librum de Trinitate, suorumque scriptorum arbitrum appellat. Priscianus Grammaticus Constantinopoli docens, librum suum de ponderibus & mensuris eidem inscripsit, cuius initio ait*: Omni te, Symma- C che, nobilitatis splendore celebratum, ac omni naturæ munere præstantem, omni virtutis luce fulgentem studii etiam optimarum artium disciplinarumque florentem, fama quidem antea nobis absentem venerabilem faciebat: nunc autem præsentem veritas supergressa laudes prædicationis ostendit, &c. *Ennodius dum recenset vrbis ciues clarissimos, quosque imitandos proponit, de Festo & Symmacho ait*: Festus & Symmachus omnium disciplinarum materia & constantes forma sapiētiæ de vrbe sacratissima non recedant. In ipsis est nobis curiæ principatus: quod vidisse eruditi est, &c. *In hoc magnum antiquæ probitatis decus & or-* D *namentum truculentus tyrannus violentas manus iniecit, venerandamque canitiem sanguine cruentauit: at licet gladio necari, non tamen extingui potuit: cuius secti capitis vel sola memoria sub pregrādis capitis aspectu, phantasia repræsentata, eundem crudelissimum barbarum tanto tremore concussit, & talem timorem incussit, teste Procopio, vt necem attulerit corpori, anima in ignem extinguibilem condemnata. Vide Baron. an. 526. Possevin. in appar. sacro.*

Symmachus quis.

Priscianus Grammaticus his temporibus vixit.

Theodoricus ex visione apparentis sibi capitis Symmachi consternatus obiit.

Boetium.] *Seuerinus Boetius secundum Consul Symmachi filiam Rusticianam nomine vxorem habuit, ex qua duos suscepit filios Consulares, quos optimis moribus imbui curauit. Philosophus, Theologus & Mathematicus insignis fuit, scriptis philosophicis &* E *Theologicis clarissimus. Hunc Theodoricus, ideo quod senatum de crimine læsæ maiestatis calumnia accusatum defendisset, Ticinum relegauit, ibique tandem, post multas carceris angustias eundem capitis supplicio affecit, & glorioso martyrio condecorauit. De scriptis illius, vide Baron. an. 526. Possevin. in appar. sacro.*

Seuerinus Boetius quis & cur occisus.

Sepultum 6. Kalend. Iunias.] *Sexto Calend. Iul. legi debet. Nam 6. Calend. Iunias mortuus est: sexto autem Cal. Iulias Romam translatus, sepultus fuit in Basilica Vaticana.*

Cessauit Episcopatus eius dies 50.] *Hoc toto 50.* F *dierum interstitio sedis vacantis altercatum est Romæ de electione Pontificis: & licet vota eligentium in alium conspirassent, accidit tamen iussu Theodorici Regis Ariani, vt quem ille designarat Felicem II. eligere debuerint. Sicut ergo Constantius Imperator Arianus relegato Liberio, illi surrogauit Felicem secundum; ita Theodoricus princeps Arianus eiusdem nominis Felicem IV. Hac occasione factum est, vt quando post hæc tempora etiam Orientales Imperatores non alium à Clero*

Quid actum Romæ tempore interregni Pontificum.

Romano Pontificem eligi permiserint, quam talem, quem ipsi suo assensu confirmarent. Ob quod S. Greg. plurimis in locis grauissime ingemiscit.

SEQVVNTVR EPISTOLÆ IOANNIS Papæ primi.

EPISTOLA I. IOANNIS PAPÆ AD Zachariam Archiepiscopum.

De non accusandis Episcopis.

IOannes *Vrbis Romæ Episcopus, Zacharia Archiepiscopo salutem.* Exigit dilectio tua, frater charissime, præceptum Apostolicæ sedis, in quo patrum decreta consentiunt, quod nec tibi, nec vlli recte viuentium & credentium sacerdotum, negare fas esse credimus Et licet tibi pro merito & honore sacerdotii, quo plurimum polles, viuendi & docendi Ecclesiasticæ regulæ nota sint omnia, tamen quia Romanæ Ecclesiæ normam atq; authoritatem magnopere postulasti, scriptis tuis breuiter respondere curauimus. De occultis enim cordis alieni temere iudicare, iniquum est: & eum, cuius non videntur opera, nisi bona peccatum est ex suspicione reprehendere. Oues ergo, quæ pastori suo commissæ fuerint, cum nec reprehendere, nisi à recta fide exorbitauerit, debét, & nullatenus accusare possunt: quia facta pastorum oris gladio ferienda non sunt, quanquam recte reprehendenda videantur. ideo ista dicimus, quia in scriptis vestris reperimus, quosdam episcopos vestris in partibus à propriis ouibus accusatos, aliquos videlicet ex suspicione, & aliquos ex certa ratione, & idcirco quosdam vero à propria sede pulsos. Quos scias nec ad Synodum cóprouincialem, nec ad generalem posse conuocari, nec aliquid diiudicari, antequam cuncta, quæ eis ablata sunt, legibus potestati eorum redintegrentur. Prius ergo oportet omnia illis legibus redintegrari, & ecclesias, quæ sibi sublatæ sunt, cum omni priuilegio suis restitui, & postmodum non sub angusti temporis spatio, sed tantum temporis spatium eis indulgeatur, quantum expoliati vel expulsi esse videntur, antequam ad synodú conuocentur, & ab omnibus quisque suæ prouinciæ episcopis audiatur.

2 q. 7. Oues pastor. — *2 q. 1 In scripturis vestris. Et in decr. Iuon. lib. 4.* — *3 q. 1. Prius ergo. Et in decret. Iuo. lib. 6.*

Nam nec conuocati ad causam, nec diiudicari potest expoliatus vel expulsus: quia non est priuilegium, quo expoliari possit iã nudatus. Vnde & antiquitus decretum est: Omnes possessiones, & omnia sibi sublata atque fructus cunctos ante litem contestatam, præceptor vel primas possessori restituat. Et alibi scriptum habetur: Ille, qui violentiam pertulit, vniuersa in statu, quo fuerãt, recipiat & quæ possidet, securus teneat. Et alibi in synodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur statutum: Redintegranda sunt omnia expoliatis vel eiectis Episc. præsẽtialiter ordinatione pótificum, & in eorú, vnde abscesserunt potestatem funditus reuocanda, quęcunque conditione tẽporis, aut dolo aut captiuitate, aut virtute maiorum, aut per quascunque iniustas causas, res ecclesiæ vel proprias, aut substantias suas perdidisse noscuntur ante accusationem, aut regularem ad synodum vocationem eorum, & reliqua. Est etiam in antiquis Ecclesiæ statutis decretum, vt qui aliena inuadit, non exeat impunitus, sed cum multiplicatione omnia restituat. Vnde & in Euãgelio scriptum est: Quod si aliquid defraudaui, reddo quadruplum. Et in legibus sæculi cautum habetur: Qui rem subripit alienam, illi, cuius res direpta est, in vndecuplum, quæ sublata sunt, restituat. Et in lege diuina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi sui. Et dicet omnis populus, Amen.*

In decret. Iuo. lib. 6. — *3 q 1. Redintegranda.* — *In eod. lib. 6.* — *Luc. 19.* — *12 q. 2 legib. cautum.* — *Deut. 27.*

Talia ergo non præsumentur absque vltione, nec exerceantur absque sua damnatione. Tu vero, frater charissime, hæc, vide, ne transgrediaris, & reliquos episcopos, tam tuæ curæ commissos, **B** quam & alios firmiter tenere doceto, quia transgredi Apostolica statuta absque transgressoris gradus periculo nullatenus possunt. Inimicis vero accusatoribus, vel de inimici domę prodeuntibus, seu qui cum inimicis morantur, non credatur: ne irati, nocere cupiant, ne læsi, se velint vlcisci. Hi quoque reiiciendi sunt, non approbandi. Hæc (charissime) tene, & prohibita semper caue. Illud adimplere stude, quod bene, ad Iesum filiú Sirach dictum est: Vsque ad mortem certa pro veritate, & semper Dominus Deus tuus pugnabit pro te. Huius ergo rei gratia vobis & nobis **C** sancta commissa est Ecclesia, vt pro omnibus laboribus & cunctis opem ferre non negligamus: quoniam dum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia, quæ possidet. Ideoque tanta vrgente necessitate, summopere vestra Apostolicaque authoritate, & reliquos Episcopos oportet reprimere infestos, releuare oppressos, vt absque graui (Domino auxiliante) difficultate, ipsi gratanter omni tempore sacrificare mereamur illæsi. Ad vos quoque me reuerti cogit propositi operis amica conditio, qui melioribus hactenus operam volui nauare sermonibus, dum talem rationem exigit toxicata necessitas. Mandati cœlestis habitatio nos aut miscet, aut sepa**D**rat. Nec interest, quæ interualla nos segregent, si vna in supernæ mansionis claue retinentur. Nec vobis tales nocere valebunt, si inuicem adiutorium ferre non distuleritis. Inauditum autem genus sacrilegii est; quod mentitæ religionis honorem præfixi æmuli colorãt. Dehonestat enim venerandi reuerentiam nominis, qui adiutorem se in his, quæ in Deum iactat commissa pollicetur. Contumeliæ genus est, quasi in solatio adesse * sublimi, iuxta Apostolum: *Tu quis es, qui iudicas alienum seruum?* Quid auribus imperitis illudunt, & grauiorem vindictæ speciem faciunt esse quam **E** culpæ? Si odium habent excessibus * emendent. Cur ergo liberius condemnant scelera, quam vitant? Sui profecto impugnator est omnis, qui patres insequitur, aut detrahere non formidat. Nihil est enim, in quo inimicorum tela (Domino opem ferente) superare non valeatis, si (iuxta veritatis vocem) talem, qualem Dominus præcepit, habueritis dilectionem ad inuicem. Data 15. Kal. Nouembris, Maximo & Olybrio viris clarissimis consulibus.

Eccl. 4. — *Luc. 11.* — ** sublimior.* — *Rom. 14.* — ** emendent.* — *Ioan. 13.* — *A. D. 518.*

F

NOTÆ.

Maximo &c.] *Hæc Consularis nota mendosa est, vt parebit ex iis, quæ infra dicemus. Puto hanc referendam esse ad consulatum Maximi sine collega: qui incidit in annum* Domini 523.

EPISTOLA II. IOANNIS I. AD EPISCOPOS Italiæ de Theodorico rege, atque de fide Catholica aduersus Arianos defendenda, deque Ecclesiis eorum sacro ritu consecrandis, & diuino cultui reconciliandis.

IOannes Episcopus omnibus per prouincias Italiæ consistentibus Episcopis, in Domino salutem. Sæpissime multo iam experimento didici, sanctum pietatis vestræ studium circa religionem Christianam gloriosis crescere & dilatari augmentis, & fama recta, quæ non solum me, sed omnes Domini sacerdotes consolatur & roborat, vestra in mentibus & operibus per sacerdotale agnoscitur opus & dilatatur.

Quapropter fratres, hortor vos & moneo, contra Arianam perfidiam, quæ olim non semel, sed sæpe damnata est, & modo in quibusdam renuitur, armati gladio spiritus sancti, vt eam ita (administrante diuina gratia) opprimere & extirpare videamus, vt nec radix eius in posterum inueniatur. Ecclesias vero Arianorum vbicunque inueneritis, catholicas eas diuinis precibus & operibus absque vlla mora consecrate: quia & nos, quando fuimus Constantinopolitanam pro religione catholica, quam & pro regis Theodorici causa negocii, fauente atque hortante, Arianos atque extirpante piissimo atque Christianissimo Iustino orthodoxo Imperatore, quascunque illis in partibus eorum ecclesias reperire potuimus, catholicas eas (Domino opem ferente) consecrauimus. Et quanquam prædictus Theodoricus rex, eorum peste tactus intrinsecus, & obuolutus extrinsecus, nos & omnem regionem nostram perdere, & gladio & igne consumere minetur, nolite tamen propterea deficere, sed viriliter in agro Dominico elaborare studete, & (iuxta veritatis vocem) *nolite timere eos, qui* Matth. 10. *occidunt corpus, animam autem non possunt occidere, sed potius eum timete qui potest & animam & corpus mittere in gehennam.* Et egregius gentium Apostolus inquit. *Non enim nosmetipsos prædicamus, sed Iesum Christum Dominum nostrum, nos autem seruos vestros per Iesum: quoniam Deus, qui dixit de tenebris lumen splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris* 2. Cor. 4. *ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in faciem Christi Iesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, vt sublimitas sit virtutis Dei, & non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: operamur, sed non destituimur: persecutionem patimur, & non derelinquimur: deiicimur, & non perimus: semper mortificationem Iesu Christi in corpore nostro circumferentes, vt & vita Iesu in corporibus nostris manifestetur. Semper enim nos, qui viuimus, in mortem tradimur propter Iesum, vt & vita Iesu manifestetur in carne nostra mortali. Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis. Habentes* Psal. 115. *autem eundem spiritum fidei, sicut scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum: & nos credimus, propter quod & loquimur: scientes, quoniam, qui suscitauit Iesum, & nos cum Iesu suscitabit, & constituet vobiscum. Omnia enim propter vos, vt gratia abundans per* * *multas gratiarum* * *actiones abundet in gloriam Dei. Propter quod non deficimus. Sed licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur, tamen is, qui intus est, renouatur de die in diem. Id enim, quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis, quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ videntur* Ibidem 5. a b c d. *enim, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur, quod ex Deo ædificationem habemus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quæ de cœlo est, superindui cupientes, si tamen vestiti, & non nudi inueniamur. Nam & qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus grauati, eo quod nolumus spoliari, sed superuestiri, vt absorbeatur, quod mortale est, a vita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus spiritus. Audentes igitur semper, & scientes, quoniam dum sumus in hoc corpore, peregrinamur à Domino: (per fidem enim ambulamus, & non per speciem) audemus autem, & bonam voluntatem habemus, magis peregrinari à corpore, & præsentes esse ad Deum: & ideo contendimus, siue absentes, siue præsentes, placere ei. Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, vt referat vnusquisque propria corporis, prout gessit, siue bonum, siue malum. Scientes ergo timorem Domini, hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus. Spero autem & in conscientiis vestris manifestos nos esse. Non iterum nos commendamus vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis, vt habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, & non in corde. Siue enim mente excedimus, Deo, siue sobrii sumus, vobis. Charitas enim Christi vrget nos, æstimantes hoc, quoniam si vnus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt, & pro omnibus mortuus est Christus, vt & qui viuunt, iam non sibi viuant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est & resurrexit. Itaque nos ex hoc neminem iam nouimus secundum carnem: & si agnouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus. Si qua ergo in Christo noua creatura, vetera transierunt, ecce facta sunt omnia noua. Omnia autem ex Deo, qui reconciliauit nos sibi per Christum & dedit nobis ministerium reconciliationis: quoniam quidem Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum, & posuit in nobis verbum reconciliationis. Pro Christo ergo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. Eum, qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit, vt nobis efficeremur iustitia Dei in ipso. Adiuuantes autem exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim: Tempore accepto exaudiui te, & in die salutis adiuui te. Ecce nunc tempus acceptabile, Ecce nunc dies salutis. Nemini dantes vllam offensionem, vt non vituperetur ministerium nostrum, sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei per arma iustitiæ à dextris, & à sinistris, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famã: vt seductores, & veraces: sicut qui ignoti, & cogniti: quasi morientes, & ecce viuimus: vt castigati, & non mortificati: quasi tristes, semper autem gaudentes: sicut egentes, multos autem locupletantes: tanquam nihil habentes, & omnia possidentes. De cætero fratres gaudete, perfecti estote, exhortamini, pacem habete, vt Deus pacis & dilectionis sit semper vobiscum. Amen.* Data 3. Idus Iunii, Maximo & Olybrio viris clariss. coss.

Margin notes: sed. / sed. (beside "angustiamur ... destituimur"); multos in Actione. (beside "Iesum, & nos cum Iesu"); Ibi. Gal. 6. Esa. 49. 2. Cor. 6. (beside "Tempore accepto exaudiui te"); 1. Cor. 6. (beside "gaudentes"); Ans 1 6 (beside "tanquam nihil habentes").

Notæ in Epistolam Ioannis secundam.

Epistolam.] *Hanc epistolam Ioannes Pontifex iussu Theodorici ab vrbe relegatus, scripsit ex carcere illo, in quo non multo post hæc tempora pædore fameque consumptus expirauit. Hortatur Episcopos Italiæ,*

Margin note beside the note: Qui loco hoc ... [illegible]

ut fidem Catholicam contra Arianos defendant, Ecclesiasque ab ijs usurpatas sacro ritu Catholicas reddant.

Ecclesias vero Arianorum.] *Ex hoc loco Anastasium bibliothecarium erroris & mendacii redarguimus supra in Notis ad vitam Ioannis, verbo* Eodem tempore.

Nota temporu menda. Data tertio Idus Iunii.] *Erroneum est hoc & mendosum. Si enim vigesima septima Maii, ut habet Martyrol Romanum, idem Ioannes ann. Dom. 526. sub consulatu Olybrii, mortuus esse ponitur, nequaquam sustineri potest, eundem tertio Idus Iunii, eodem anno & sub eodem Consulatu Olybrii hanc epistolam scripsisse.*

A Maximo & Olybrio.] *Consulatus Maximi hoc loco superadditus est, adeoque expungendus: uterque enim diversis annis consulatum gesserunt: ille an. Christi 523. hic 526. Accedit, quod neque 3. Idus Iunii sub consulatu Maximi hanc epistolam datam esse concedi possit. Nam eo tempore Ioannes nondum erat Pontifex, qui mense Augusti eiusdem anni sedere cœpit, ut supra dixi. Dicendum ergo hanc epistolam scriptam esse tempore Consulatus Olybrii absque collega anno Domini 526. Hinc patet cur supra dixerim epistolam precedentem referendam esse ad Consulatum Maximi sine collega.* Consulatus Maximi delendus.

ILERDENSE CONCILIVM, OCTO EPISCOPORVM, HABITVM ANNO 15. THEOdorici Regis, octauo Idus Augusti, tempore Ioannis Papæ Ann. Domini. 524.

B

EDITIO I.

CAPITVLA CONCILII Ilerdensis.

De his, qui altario ministrant, ut à sanguine hominis se abstineant. 1

De his, qui abortiuum faciunt, ut natos suos extinguunt. 2

De monachis, ut clerici ordinentur cum voluntate abbatis, & quæ monasterio offeruntur, non auferantur, & de basilicis, quas laici fecerint. 3

C *De incestis, ut quamdiu in scelere sunt, inter catechumenos habeantur.* 4

De his, qui altario seruiunt, si subito in fragilitatem carnis inciderint. 5

De eo, qui viduæ pœnitenti, vel religiosæ virgini stuprum intulerit. 6

De his, qui sacramento se obligant, ne ad pacem redeant. 7

Si clericus seruum vel discipulum de ecclesia traxerit, ut pœnitentiam agat. 8

De his, qui rebaptizati sunt, quantum pœniteant. 9

De his, qui iubente episcopo, remissa culpa, ab ecclesia exire contemnunt. 10

D *De clericis, qui in mutuam cædem prorumpunt.* 11

De his, qui contra canones ordinati sunt, ut deponantur. 12

De Catholicis, qui filios suos hæreticorum baptismati tradiderunt. 13

De Catholicis, ut cum rebaptizatis non conuersentur. 14

Ut clerici cum extraneis mulieribus non habitent. 15

Cum sacerdos moritur, quid de rebus ecclesiæ obseruetur. 16

EDITIO II. GARSIÆ.

TITVLI.

De his, qui altario ministrant, ut à sanguine hominis abstineant. 1

De his, qui abortum faciunt, vel natos suos extinguunt. 2

De monachis, ut Clerici ordinentur cum voluntate Abbatis, & quæ monasterio offeruntur, non auferantur, & de Basilicis, quas Laici fecerint. 3

De incestis, ut quamdiu in scelere sunt, inter Catechumenos habeantur. 4

De his, qui altario seruiunt, si subito carnis fragilitate corruerint. 5

De eo, qui viduæ pœnitenti, vel religiosæ virgini stuprum intulerit. 6

De his, qui sacramento se obligant, ne ad pacem redeant. 7

Si Clericus seruum, vel discipulum de ecclesia traxerit, ut pœnitentiam agat. 8

De his, qui rebaptizati sunt, quantum pœniteant. 9

De his, qui iubente episcopo, amissa culpa, ab ecclesia exire contemnunt. 10

De Clericis, qui in mutuam cædem prorumpunt. 11

De his, qui contra Canones ordinati sunt, ut deponantur. 12

De Catholicis, qui filios suos baptismati hæreticorum dederunt. 13

De Catholicis, ut cum rebaptizatis non conuersentur. 14

Ut Clerici cum extraneis mulieribus non habitent. 15

Si Sacerdos moritur, quid de rebus ecclesiæ obseruetur. 16

Capitulum primum.

Dist. 50. De his clericis, qui in obsessione. 1 De his Clericis, qui in obsessionis necessitate positi fuerint, id statutum est, ut qui altario ministrant, & Christi corpus & sanguinem tradunt, vel vasa sacro officio deputata contrectant, ut ab omni humano sanguine, etiam hostili, se abstineant. Quod si in hoc inciderint, duobus annis tam officio, quam communione corporis Domini priuentur, ita ut his duobus annis, vigiliis, ieiuniis,

SYNODVS HABITA IN CONVENTV Ilerdensi, anno quindecimo Theudurcdi Regis, sub die octauo mensis Augusti.

E

Dist. 50. De his clericis, qui. 1 De his Clericis, qui in obsessionis necessitate positi fuerint, id statutum est, ut qui altario ministrant, & Christi sanguinem tradunt, vel vasa sacro officio deputata contrectant, ut ab omni humano sanguine, etiam hostili abstineant. Quod si in hoc inciderint, duobus annis, tam officio, quam communione priuentur: ita ut his duobus annis, vigiliis, ieiuniis,

orationibus,& eleemosynis pro viribus,quas Dominus donauerit,expientur,& ita demum officio vel cōmunioni reddantur,ea tamen ratione,ne vlterius ad officia potiora prouehantur. Quod si *in definito tempore negligentiores circa salutem suā extiterint, *protelandi ipsius pœnitentiæ tempus in potestate maneat sacerdotis.

infra præfinitum tempus. *protelanda.*

2 Hi vero,qui male cōceptos ex adulterio fœtus, vel editos necare studuerint,vel in *ventrib. matrū potionibus aliquibus colliserint,in vtroq; sexu adulteris,post septem annorū curricula cōmunio tribuatur,ita tamen,vt omni tempore vitæ suæ fletibus & humilitati insistant. Si vero clerici fuerint, officium eis ministrandi recuperare non liceat:attamen in choro psallentium, à tempore receptæ communionis intersint. Ipsis autem veneficis in exitu tantum, si facinora sua omni tempore vitæ suæ defleuerint,communio tribuatur.

vtero.

3 De monachis id obseruare placuit,quod synodus Agathensis noscitur decreuisse, hoc tantummodo adiiciendo,vt cum pro ecclesiæ vtilitate aliquos episcopus probauerit in clericatus officio promouendos,cum Abbatis voluntate debeāt ordinari; Ea vero,quæ in iure monasterii de facultatibus offeruntur, in nullo diœcesana lege episcopis contingantur. Si autem ex laicis quisquam,à se factam basilicam cōsecrari desiderat, nequaquam eam sub monasterii specie, vbi congregatio non colligitur,vel regula episcopo non constituitur, à diœcesana lege audeat segregare.

C. 27. Concil. Agath. 10. q. 1 Cum pro vtilit. 10. q. 1 Si ex laicis quisquam.

4 De his,qui se incestus pollutione commaculāt, placuit,vt quousque in ipso detestando & illicito carnis contubernio perseuerant,vsque ad Missam tātum catechumenorum in ecclesia admittantur, cum quibus etiam nec cibum sumere vllum Christianorum,sicut Apostolus iussit,oportet.

35. q. 2. & 3. De his, qui incest.

5 Hi altario Dei deseruiunt, si subito in flenda carnis fragilitate corruerint, & Domino respiciente,digne pœnituerint, ita vt mortificato corpore,cordis contriti sacrificium Deo offerant,maneat in potestate pontificis vel veraciter afflictos non diu suspendere,vel desidiosos prolixiore tempore ab Ecclesiæ corpore segregare,ita tamen, vt sic officiorum suorum loca recipiant,ne possint ad altiora officia vlterius promoueri. Quod si iterato,velut canes ad vomitum reuersi fuerint, & veluti sues in volutabris luti iacuerint, non solum dignitate officii careant, sed etiam sanctam communionem,nisi in exitu non percipiant.

1. Cor. 5. Dist. 50. Hi, qui altario sancto,& 11. q. 1. Hi, qui altario Dei. *2. Pet. 2.*

6 Qui pœnitenti viduæ,vel virgini religiosæ vim stupri intulerit,si se ab eo sequestrare noluerit,pariter à communione Christianorum & consortio segregentur. Si vero illa, quæ vim pertulit, ad sanctam religionem redierit in illo solo sententia excommunicationis teneatur,quoadusque publice pœniteat.

7 Qui sacramento se obligauerit, vt litigans cum quolibet,ad pacem nullo modo redeat, quo periurio,vno anno à communione sanguinis & corporis Domini segregatus.reatum suum eleemosynis,fletibus,& quantis potuerit, ieiuniis absoluat. Ad charitatem vero, quæ operit multitudinem peccatorum,celeriter venire festinet.

22 q. 4. Qui in sacramento se obligat. *1. Pet. 4.*

8 Nullus clericorum, seruum aut discipulum suum ad ecclesiam confugientem, extrahere audeat,vel flagellare præsumat: Quod si fecerit, donec digne pœniteat, à loco, cui honorem non dedit,segregetur.

17. q. 4. Nullus clericorum seruum. Et in decr. Burc. l. 3. c. 17. Ilerd. Synod.

9 De his,qui in præuaricatione rebaptizati, sine aliqua necessitate,vel tormēto delapsi sūt,placuit,

A orationibus,& eleemosynis,pro viribus, quas Dominus donauerit,expientur;& ita demum officio, vel communioni reddantur;ea tamen ratione seruata,ne vlterius ad officia potiora promoueantur. Quod si infra præfinitum tempus negligentiores circa salutem suam extiterint, protelādi ipsius pœnitentiæ tempus in potestate maneat Sacerdotis.

2 Hi vero,qui male conceptos ex adulterio fœtus,vel editos necare studuerint,vel in vteris matrum, potionibus,aliquibus colliserint,in vtroque sexu adulteris,post septem annorum curricula,cōmunio tribuatur:ita tamen,vt omni tempore vi-

B tæ suæ,fletibus,& humilitati insistant. Si vero clerici fuerint, officium eis ministrandi recuperare non liceat;attamen in choro psallentium, à tempore receptæ communionis intersint. Ipsis veneficis in exitu tantum,si facinora sua omni tempore vitæ suæ defleuerint,communio tribuatur.

Ans. p. 6. c. 11 vbi legitur De illis mulieribus, quæ male conceptos ex adulterio,&c. Et ita apud eundem, p. 10. c. 1. Vide Consti. Si V de hoc re.

3 De Monachis vero id obseruari placuit, quod Synodus Agathensis, vel Aurelianensis noscitur decreuisse:hoc tantummodo adiiciendum, vt pro ecclesiæ vtilitate, quos Episcopus probauerit in Clericatus officio, cum Abbatis voluntate debeant ordinari. Ea vero, quæ in iure monasterii, de facultatibus offeruntur, in nullo diœce-

C. 27. con. Agathensi. 16. q. 1. Cum pro vtilit.

C sana lege, ab Episcopis contingantur. Si autem ex laicis quisquam à se factam basilicam consecrari desiderat,nequaquam sub monasterii specie,vbi congregatio non colligitur,vel regula ab Episcopo,non constituitur,eam à diœcesana lege audeat segregare.

16. q. 1. Si ex Laicis.

4 De his,qui se incesta pollutione commaculāt, placuit,vt quousque in ipso detestando, & illicito carnis contubernio perseuerant, vsque ad missam tantum Catechumenorum in Ecclesia admittantur: cum quibus etiam nec cibum sumere vllum Christianorum,sicut Apostolus iussit,oportet.

35 q. 2. & 3. De his qui incest. Burc. l. 6. c. 1. Ivo p. 9. c. 39. 1. Cor. 5.

5 Hi qui altario Dei deseruiunt,si subito in flen-

D da carnis fragilitate corruerint,& Domino respiciente,digne pœnituerint: ita vt mortificato corpore,cordis contriti sacrificium Deo offerant,maneat in potestate Pontificis, vel veraciter afflictos non diu suspendere, vel desidiosos prolixiore tempore ab Ecclesiæ corpore segregare, ita tamen,vt sic officiorum suorum loca recipiant, ne possint ad altiora officia vlterius promoueri. Quod si iterato,velut canes, ad vomitum reuersi fuerint,non solum dignitate officii careant,sed etiam sanctam communionem, nisi in exitu, non percipiant.

Dist. 50. Hi, qui altario sancto,& 11. q. 1. Hi qui altario Dei. Burc. l. 19. c. 1. Ivo p. 15. c. 17. Raban. pœnit. c. Prou. 26. 2. Petr. 2.

6 Qui pœnitenti viduæ,vel virgini religiosæ vim stupri intulerit,si se ab eo sequestrari noluerit, pa-

E riter à communione, & à Christianorum consortio segregetur. Si vero illa, quæ vim pertulit, ad sanctam religionem redierit; in illo solo quoadusque publice pœniteat,data sententia perseueret.

22 q. 4. Qui in sacramento se oblig. Burc. l. 12. c. 17. Ivo p. 12. c. 20. Raban. in pœnitent. c. 10. 1 Pet. 4. 17. q. 4. Nullus Clericorū seruum. Ivo l. 3. c. 117. & lib. 6. c. 3. C. 10. Ilerd. Synod.

7 Qui sacramento se obligauerit, vt litigans cū quolibet, ad pacem nullo modo redeat pro periurio, vno anno à communione corporis & sanguinis Domini segrega tus, reatū suum eleemosynis, fletibus,& quantis potuerit ieiuniis abluat, ad

F charitatem vero, quæ operit multitudinem peccatorum,celeriter venire festinet.

8 Nullus Clericorum seruum, aut discipulum suum,ad Ecclesiam confugientem, extrahere audeat,vel flagellare præsumat: quod si fecerit, donec digne pœniteat,loco,cui honorem non dedit, segregetur.

9 De his,qui in præuaricatione,rebaptizati,sine aliqua necessitate vel tormēto,delapsi sūt, placuit,

vt circa eos illa Nicænæ synodi statuta seruentur, quæ de præuaricatoribus censita esse cognoscũtur, id est, vt 7. annis inter catechumenos orent, & duobus inter catholicos, & postea, moderatione & clementia episcopi, fidelibus in oblatione eucharistiæ communicent.

constituta.

10 Qui iubente sacerdote, pro quacunque culpa ecclesiam exire contempserit, pro noxa contumaciæ tardius recipiatur ad veniam.

11 q. 3 Qui iubente sac. contumacia.

11 Si qui clerici in mutuam cædem prorupperint, prout dignitatis officiorum in tali excessu contumeliam pertulerit, à pontifice districtius vindicetur.

12 Qui contra decreta canonum, indiscrete clericos vsque nunc ordinauerunt, eis Dominus vel sancta & ecclesiastica charitas ignoscat. Amodo vero si in tali ausu prorupperint, decretum canonum, quod circa eorum personas statutum est, id est, vt nullum ordinare iam audeant, obseruetur: vel, qui deinceps ordinati fuerint, deponantur. Hi vero, qui tales hactenus ordinati sunt, nullo tempore promoueantur.

13 Catholicus, qui filios suos in hæresi baptizandos obtulerit, oblatio illius in Ecclesia nullatenus recipiatur.

14 Cum rebaptizatis fideles religiosi nec in cibo participent.

15 Familiaritatem extranearum mulierum, licet ex toto S. patres antiquis monitionibus præceperint ecclesiis euitandam, id nunc tamen nobis visum est, vt qui talis probabitur, si post primam & secundam commonitionem se emendare neglexerit, donec in vitio perseuerat, officii sui dignitate priuetur. Quod si se (Deo iuuante) correxerit, sancto ministerio restauretur.

16 Licet de re huiusmodi, quam constituere salubri ordinatione decernimus, prisca authoritas canonum nequaquam siluerit, sed euidenti sanctione præceperit, vt cuiuscunque ecclesiæ pontifice defuncto, non passim pro libitu suo in earum rerum direptionem, quas obiens dereliquit, quisquam irruat, domumque subuertat: sed sacerdos, qui exequiarum tempore est, ea omnia, quæ ad vtilitatem & conseruationem pertinent, debeat diligenti circumspectione munire: tamen quia ipsa sanctio (quod peius est) à multis clericis nunc cognoscitur violari, ita vt non iubente sacerdote, expectorato affectu, totaque disciplinæ seueritate posthabita, immaniter, quæ in domo pontificali reperiuntur, inuadunt & abradũt: ideo nunc hæc huius placiti constitutione inter nos censura placuit custodiri, vt defuncto antistite, vel etiam adhuc in supremis agente, nullus clericorum cuiuslibet ordinis, officii gradusve sit, quicquam de domo præsumat, vel quod de vtilitate instrumenti domus esse agnoscitur, id est, mobilis & immobilis rei ecclesiasticæ conetur inuadere, nihil furto, nihil domo supprimens, auferens, atque abscondens: sed is, cui domus commissa est, subiunctis sibi cum consilio vno vel duobus fidelissimis clericis, omnia vsque ad tempus pontificis substituendi debeat conseruare, & his, qui in domo inueniuntur, clericis consuetam alimoniam administrare. Substitutus autẽ antistes susceptæ sedis commoda ordinabit, velut Deus imperabit, vt eis vti cum his debeat, quos cognouerit disciplinæ & charitati prædecessoris sui fideliter paruisse. Quod si quisquam posthæc cuiuslibet ordinis (vt superius dictum est) clericus quacunque occasione de omni facultate quippiam probatus fuerit abstulisse, vel forsitan dolo aliquo suppressisse, reus sacrilegii,

eo obeunte.

12 q. 2 Nec bis in placiti.

imperauit.

A vt circa illos Nicænæ Synodi statuta seruentur, quæ de præuaricatoribus censita esse noscuntur: id est, vt septem annis inter catechumenos orent, & duobus inter Catholicos, & postea moderatione & clementia Episcopi, fidelibus, in oblatione, & Eucharistia communicent.

10 Qui iubente Sacerdote, pro quacunque culpa, ab Ecclesia exire contempserit, pro noxa contumaciæ, tardius recipiatur ad veniam.

11 q. 3 Qui iubente sac.

11 Si qui Clerici in mutuam cædem prorupperint, prout dignitas officiorũ in tali excessu contumeliã pertulerit, à Pôtifice districtius vindicetur.

Burch. l. 2. c. 10 in part. 2. c. 81.

B 12 Qui contra decreta Canonum, indiscrete Clericos, vsque nunc, ordinauerint eis, Dominus, vel sancta Ecclesiastica charitas ignoscat, amodo vero, si in tali ausu prorupperint, decretum Canonum, quod circa eorum personas statutum est, id est, vt nullum ordinare audeant, obseruetur; vel qui deinceps ordinati fuerint, deponantur: hi vero qui tales hactenus ordinati sunt, nullo tempore promoueantur.

13 Catholicus, qui filios suos in hæresi baptizandos obtulerit, oblatio illius in Ecclesia nullatenus recipiatur.

C 14 Cum rebaptizatis fideles religiosi, nec in cibo, participent.

In pan. sep. Apud quem male legitur Cur rebaptizatis religiosi participent.

15 Familiaritatem extranearum mulierum, licet ex toto sancti patres antiquis monitionibus præceperint Ecclesiasticis euitandam, id nunc tamen nobis visum est, vt qui talis probabitur, si post primam, & secundam commonitionem, se emendare neglexerit, donec in vitio perseuerat, officii sui dignitate priuetur. Quod si se, Deo iuuante, correxerit, sancto ministerio restauretur.

16 Licet de re huiusmodi, quam constituere salubri ordinatione decreuimus, prisca auctoritas Canonum nequaquam siluerit, sed euidenti sanctione præceperit, vt cuiuscunque Ecclesiæ Pontifice

D defuncto, non passim pro libito suo de earum rerum direptione, quas obiens dereliquit, quisquã irruat, domumque subuertat, sed Sacerdos qui exequiarum tempore adest, omnia, quæ ad vtilitatem & conseruationem pertinent, debeat diligenti circunspectione munire; tamen quia hæc ipsa sanctio (quod peius est) à multis Clericis cognoscitur violari ita vt occumbente Sacerdote, expectorato affectu, totaque disciplinæ seueritate posthabita, immaniter quæ in domo Pontificali reperiuntur, inuadunt & abradunt) ideo nunc hæc, huius placiti, vel constituti inter nos cen-

E sura, placuit custodiri, vt defuncto Antistite, vel etiam adhuc in supremis agente, nullus Clericorum cuiuslibet ordinis, officii, gradusve sit, quidquam de domo auferre præsumat, vel de vtilitate, quæ instrumenti domus esse noscitur, id est, mobili, & immobili rei ecclesiasticæ, conetur inuadere; nihil furto, nihil vi, nihil dolo supprimens, auferens, atque abscondens: sed is cui domus commissa est, subiunctis sibi, cum consilio Cleri, vno vel duobus fidelissimis, omnia vsque ad tempus Pontificis substituendi, debeat

Idem in Conc. Valent. c. 2.

F conseruare, vel his, qui in domo inueniuntur, Clericis consuetam alimoniam administrare. Substitutus autem Antistes suscepta ea, prout decessor suus ordinauit, vel huic Deus imperauit, vti cum his debeat, quos cognouerit, disciplinæ & charitati decessoris sui fideliter paruisse. Quod si quisquam post hæc cuiuslibet ordinis (vt superius dictum est) Clericus, quacunque occasione, de domo Ecclesiæ, vel de omni facultate quidpiam probatus fuerit abstulisse, vel forsitan dolo aliquo suppressisse, reus sacrilegii,

prolixiori anathemate condemnetur, & vix quoque peregrina ei communio concedatur: quia durum est, vt hi, quos constat in seruitio Domini cum primæ sedis antistite desudasse, ab his, qui suarum rerum incubitatores* atque vagantes fuisse noscuntur, despecti aliquatenus crucientur, Sergius in Christi nomine episcopus, has constitutiones, secundum quod nobis cum fratribus, Deo inspirante, complacuit, relegi, & subscripsi. Iustus in Christi nomine episcopus subscripsi. Ioannes in Christi nomine episcopus, subscripsi. Petrus in Christi nomine episcopus, subscripsi. Maruhio in Christi nomine episcopus subscripsi. Taurus in Christi nomine episcopus subscripsi. Febronius in Christi nomine episcopus, subscripsi. Gratus in Christi nomine episcopus, directus à domino meo Stephano episcopo, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

A prolixiori anathemate condemnetur; & vix quoque peregrina ei communio animæ concedatur. Quia durum est, vt hi, quos constat in seruitio Domini cum primæ sedis Antistite desudasse, illorum qui suarum rerũ incubatores, vel vtilitatibus seruientes atque vacantes fuisse noscuntur, despectibus aliquatenus crucientur. Sergius, in Christi nomine Episcopus, has constitutiones, secundum quod nobis cum fratribus nostris, Deo inspirante complacuit, relegi, & subscripsi. Iustus, in Christi nomine Episcopus, his cõstitutionibus interfui, & subscripsi. Casonius, in Christi nomine Episcopus, B his constitutionibus interfui, & subscripsi. Ioannes, in Christi nomine Episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi. Paternus, in Christi nomine Episcopus Ecclesiæ Catholicæ Barcinonen. adquieui, & subscripsi. Maurelio, in Christi nomine Ecclesiæ Dertosanæ Episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi. Taurus, in Christi nomine Ecclesiæ Agarensis Episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi. Februarius, in Christi nomine Episcopus Ecclesiæ C Ilerdensis his constitutionibus interfui, & subscripsi. Gratus, in Christi nomine Presbyter, directus à domino meo Stafilio Episcopo, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

DE SVBSCRIPTIONIBVS.

Subscr bunt in Concilio Sergius, qui erat Metropolitanus Tarraconensis, vt dicitur in Canonibus Barcinonensibus, & colligitur ex verbis subscriptionis: Cũ fratribus nostris. Iustus erat Vrgelitanus, Casonius seu Castorius Impuritanus, Ioannes Cæsaraugustanus, Maurelio Dertosanus: Februarius successit Andreæ Ilerdensi, Stafilius Gerundensis per procuratorem subscribit: Paternus successit Nebridio Barcinonensi. Garsias.

FRAGMENTA EX CONCILIO Ilerdensi.

Pag.628.

Ex Cap. 3.

Quod non oporteat à Septuagesima, vsque in octauas Paschæ, & tribus hebdomadibus ante festiuitatem S. Ioannis Baptistæ, & ab aduentu Domini, vsque post Epiphaniam, nuptias celebrare. Quod si factum fuerit, separentur.

EX CONCILIO ILERDENSI. *Cap. 7.*

Frater in fratrem si ausus fuerit manum mittere, legitimam disciplinam accipiat.

EX CONCILIO ILERDENSI. *Cap. 10.*

Si quis Presbyter à plebe sibi commissa, mala opinione infamatus fuerit, & Episcopus legitimis testibus approbare non potuerit, suspendatur ab officio Presbyter, vsque ad dignam satisfactionem: ne populus fidelium in eo scandalum patiatur. Digna enim satisfactio est, si eis, à quibus reus creditur, post rectam securitatem, de imposito crimine innocens esse manifestatur. Quod ita nobis à maioribus constitutum esse docetur. Sed siue secundum Canones, siue ad arbitrium Episcopi, sibi collegas septem coniungat, & iuret in sacro coram posito Euangelio, quod cum sancta Trinitas, & Christus filius Dei, qui illud fecit, & docuit, quod Euangelium continet, & sancti quatuor Euangelistæ, qui illud scripserunt, sic adiuuent,

quod ille prænominatam actionem ita non perpetrarit, sicut ei de illis oblatum est. Et in hac satisfactione purgatus, secure deinceps suum exerceat ministerium. Quam satisfactionem nonnulli præcedentium patrum S. Leonem Papam, in basilica S. Petri, coram reuerendissimo Cæsare Carolo, ac Clero, & plebe, ita fecisse commemorent; atque ita mox venerandum Principem, contra eiusdem S. Papæ aduersarios, dignæ vltionis vindictam exercere. D

EX CONCIL. ILERD. *Cap. 10.*

De his ergo visum est nobis conscribi, qui sacros ordines habent, & ante, vel post ordinationem, contaminatos in capitalibus criminibus se esse profitentur. In quibus, vt mihi videtur, hæc distantia esse debet, vt hi, qui deprehensi, vel capti fuerint publice in periurio, furto, atque fornicatione, & cæteris huiusmodi criminibus, secundum sacrorum canonum instituta, à gradu proprio deponantur: quia est scandalum populo Dei, E tales personas super se positas habere, quas vltra modum vitiosas constat esse. Nempe inde detrahuntur homines à sacrificio Dei; sicut quondam, filii Heli peccantibus, fecisse leguntur: & rebelles hinc, atque contrarii existentes, eorum prauis exemplis quotidie peiores fiunt. Qui autem de prædictis viris, per occultam confessionem, mala à se absconse commissa coram oculis Dei præsente etiam Sacerdote, qui eis indicturus est pœnitentiam, confitentur, & semetipsos grauiter deliquisse accusant, F si veraciter pœnituerint, & se per ieiunia, & eleemosynas, vigiliasque, atque sacras orationes, cum lacrymis, purgare certauerint, his etiam gradu seruato, spes veniæ de misericordia Dei promittenda est: qui omnes homines vult saluos fieri, & ad agnitionem veritatis peruenire, neque vult mortem peccatoris, sed vt conuertatur, & viuat.

EX CONCILIO ILERDENSI. *Cap.* 20.

Vt omnis controuersia, quæ de Ecclesiasticis rebus fit, secundum diuinam legem, sub duobus vel tribus testibus terminetur, testis est Dominus quum dixit: Non vnus stet contra alium, sed in ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

EX CONCILIO ILERDENSI. *Cap.* 20.

Si quis in infirmitate positus Clericus, in medicorum incisione claudus efficitur, promoueri eum ad sacros ordines non denegamus.

EX CONCIL. ILERD.

Omnis Presbyter, qui fontem lapideum habere nequiuerit, vas conueniens solummodo ad baptizandi officium habeat, quod extra Ecclesiam non deportetur. Similiter ad corporale lauandum, & ad pallas altaris, propria habeantur vasa in quibus nihil aliud fiat.

HÆC DVO DECRETA ADDVCIT Surius ex vetusto codice MS.

Episcopi, Presbyteri, Diaconi relicta, si maritum acceperit, in fine non communicet.

Quod non oporteat, Christianos euntes ad nuptias, plaudere vel saltare, sed venerabiliter cœnare, vel prandere, sicut Christianos decet.

Notæ in Concilium Ilerdense.

Ilerda vrbs Hispaniæ quæ & qualis.

Ilerdense.] *Ilerda, Ilergetum vrbs in Hispania Tarraconensi, de qua in commentariis Cæsaris de bello ciuili, frequens mentio: abluitur fluuio Sycore: eius meminere Ptolemæus lib.2.cap.6. Plinius l. 3.c.3. Antonius, & alii. Vnum vero tantum Ilerdense cõcilium ab Iuone, Burchardo, Gratiano, atque aliis collectoribus canonum citatur: sed illud mutilum, ex eo videtur, quod Burchardus lib.7.c.17. vigesimum huius capitulum adducit, quod hic nusquam comparet, cum sexdecim tantum habeantur. Aduerte scribendum, Ilerda, non Ilerda: Horatius:* Aut fugies Vticam, aut vnctus mitteris Ilerdam. *Hæc Garsias. Adde. De tempore huius Concilii, à Garsia recedo propterea quod Acta huius & sequentis Valentini expresse habeant, annum 15. Theodorici, quo in Hispania regnauit, quinque cum pontificatu Ioannis Papæ, & anno Dom. 524. coincidit.*

Quo tempore celebratum.

In conuentu Ilerdensi.] *A Plinio municipium, non conuentus dicitur. Conuentus sunt 7. Tarraconensis, Carthaginensis, Cæsaraugustanus, Cluniensis, Asturum, Lucensis, Bracarensis. Municipia tredecim, Saguntum, Bætulum, Illurco, Blanda, Emporiæ, Dertosani, Bigargitani, Bellitani, Calagurris, Ilerda, Osca, Tarracona, Bilbilis.*

Quot conuentus Hispaniæ.

Vix quoque peregrina ei communio concedatur.] *Communio corporis & sanguinis Christi, non vno eodemque modo omnibus fidelibus tradebatur. Vnde diuersis quoque nominibus appellatur.* Sacerdotalis communio *dicitur, quam sacerdos sumit, in Concilio 2. Arelatensi, cap.2. &* Ecclesiastica *in Concilio Aurelianensi. 4. cap. 14. &* Laica, *de qua frequens mentio est, præsertim in Eliberitano Concilio cap. 76. & Sardicensi cap.1. Quid vero sit Clericum Laicam communionem accipere, explicat Canon Apostolorum decimus quintus, his verbis:* Tanquam Laicus ibi communicet. *& Toletanum Concilium 1. cap.4.* Inter Laicos reconciliatus, per pœnitētiam communicet. *Idem Cornelius Papa epist. ad Fabium Antiochenum, & Eusebius lib.6. hist. Ecclesiast. cap.35. Nicephorus lib.6. cap.3. Sanctus Cyprianus lib.1. epist.4. de Martiale & Basilide. Nam hoc certum est, quod orabant, & communicabant Laici extra cancellos per ministerium Archidiaconi, vt constat ex Concilio Toletano 4. Canon.18. Et Brac.1.ca.13. sic dicitur:* Item placuit vt intra Sanctuarium altaris ingredi, ad communicandum non liceat Laicis, viris vel mulieribus, nisi tantum Clericis, sicut antiquis Canonibus statutum est. *Episcopi vero & Sacerdotes, & clerici orabant, & communicabant intra Cancellos, per ministerium Episcopi, vel Sacerdotis, vt patet ex Synodo Nicæna Canon.14. & Laodicens. cap.19. & sexta Synodi in Trull. Canon.68 quod Diuus Ambrosius factum, in pœnitentia Theodosii similiter affirmat. Ordinem standi in templo inuenies in constitut. Apostolor. lib.2. Canon.61. Dicitur etiam* Peregrina communio *in Concil. Agathensi cap.2. & Gratianus cap. Clerici 13. quæst.2. & distinct. 50. ca. Contumaces Vbi glossa:* Peregrina, quæ aliâs dicitur Laica. *Ibi Archidiaconus, & Turrecremata, & Dominicus, non satis assequuntur, quid sit peregrina communio; sed existimo Laicam, & Peregrinam communionem idem esse, nullumque discrimen inter vtramque versari. Nam duo tantum ordines communicandi erant, Clericorum & Laicorum: peregrinus autem superueniens, aut inter Clericos, aut inter Laicos habebat locum: ex Concilio Carthaginensi 5. cap. Episcopi, vel Presbyteri. Aliter sentit Lindanus vir doctissimus, in Panoplia, libr.4. cap. 58. Vide quæ notauimus supra diuersis in locis tom.1. Concil.*

Communio quibus nominibus nominatur.

Laica communio quid.

Locus Ecclesiasticus communionis.

Ordo standi in templo.

Pag.629.

VALENTINVM HISPANIÆ CONCILIVM SEX EPISCOPORVM HABITVM

Anno 15. Theodorici Regis, tempore Ioannis Papæ, Anno Domini 524.

EDITIO I. VVLGATA.

CAPITVLA CONCILII Valentini.

Vt euangelium post Apostolum legatur. 1
Vt defuncto episcopo, de rebus ipsius vel ecclesia nullus quicquam præsumat inuadere. 2
Vt propinqui morientis episc. de reb. eius nihil vsurpēt,

EDITIO GARSIÆ II.

TITVLI.

Vt euangelium post Apostolum legatur. 1
Vt defuncto episcopo, de rebus ipsius vel ecclesia, nullus quicquam præsumat. 2
Vt propinqui morientis episc. de reb. eius nihil vsurpent,

Sine metropolitani & comprouincialium conscientia. 3 A
De exequiis morientis episcopi, & qualiter humetur. 4
De vagis & inobedientibus clericis. 5
Vt clericum alienum nullus ordinet, nec sit clericus, qui non spondeat locum, vbi sit delegatus. 6

Capitulum primum.

prid. Nonarum.

ANno quintodecimo Theodorici regis, sub die • secundo Nonas * decembris, in nomine Domini nostri Iesu Christi Valentino in Concilio congregati, B dum Ecclesiasticas regulas tractaremus, antiquos canones relegentes, inter cætera hoc esse censuimus obseruandum, vt sacrosancta Euangelia, ante munerum illationem in Missa catechumenorum, in ordine lectionũ post Apostolum legantur, quatenus salutaria præcepta Domini nostri Iesu Christi, vel sermones sacerdotis, non solum fideles, sed etiam catechumeni ac pœnitentes, & omnes, qui e diuerso sunt, audire licitum habeãt. Sic enim pontificum prædicatione audita, nonnullos attractos ad fidem euidenter scimus.

C 2 Hoc etiam placuit, vt episcopo ab hoc sæculo (iubente Domino, accersito, clerici ab omni omnino supellectili, vel quæcunque sunt in domo Ecclesiæ, vel episcopi, in libris, speciebus, vtensilibus, vasculis, frugibus, gregibus, animalibus, vel omni omnino re, rapaces manus abstineant, & nihil latronum more diripiant. Qui si nec canonum authoritate prohibiti fuerint, omnia quæ peruaserint, metropolitani vel omnium comprouincialium sacerdotum districtione coacti, in pristinum statum redintegrare cogantur, vt nihil antistiti, vel dispensatori futuro necessariorum sub hac iusta constitutione depereat. Quod vt confidentius, (Cap. 1 Regiensis synodi.) D iustitia manente, seruetur, secundum Regiensis synodi constituta, episcopo è corpore recedente, vicinior illi accedat episcopus, qui, ex more exequiis celebratis, statim ecclesię ipsius curam districtissime gerat, ne quid ante ordinationem futuri pontificis * remanentium (inhiantium.) clericorum subuersioni vel direptioni iam liceat, ita vt directis hominibus inspectio certior, & descriptio fidelissima (si fieri potest) intra octauas defuncti, sub diligentia præsentis episcopi peragatur, ac dehinc ad metropolitani notitiam habita ordinate descriptio deferatur, vt eius electione talis persona ordinandæ domui ecclesiasticæ procuretur, quæ vel consueta clericis stipendia dispenset, & creditarum sibi re- E rum (si forsitan tarditas in episcopo ordinando successerit) metropolitano congruis temporibus reddere possit rationem, vt sub hac salubri constitutione clerici stipendiis suis omnino contenti, labores non diripiant episcopi decedentis, & in vacuam ecclesiæ domum futurus pontifex non sine dolore succedat: sed magis de prædecessoris sui dimisso, possit & ipse gaudere, & aliis ministrare.

3 Simili quoque modo, parentibus, & propinquis decedentis Episcopi, si intestatus obiecit, de- F nuncietur, vt sine Metropolitani, vel Comprouincialium Sacerdotum conscientia, nihil de rebus defuncti occupare pertentent, ne forte in hæreditariis rebus, etiam aliqua ad ecclesiam pertinentia, vel permixta vsurpent: sed aut vsque ad ordinationem futuri expectent Antistitis, aut certe, si longum fuerit, ad Metropolitani (vt dictum est) ordinationem recurrant. Si quis autem immemor diuini timoris, contra hæc sancita Synodica

Sine metropolitani, & comprouincialium conscientia. 3
De exequiis morientis episcopi, & qualiter humetur. 4
De vagis, & inobedientibus clericis. 5
Vt clericum alienum nullus ordinet, nec sit clericus, qui non spoponderit locum, vbi sit delegatus. 6

ANno decimoquinto Theodorici regis, sub die 2. Non. Decembris in nomine Domini B nostri Iesu Christi, Valentiæ in concilio congregati, cum de Ecclesiastica regula tractaremus, antiquos Canones relegentes, inter cætera, hæc censuimus obseruandum: vt à sacrosancta Euangelia ante munerum illationem, vel missam Catechumenorum, in ordine lectionum, post Apostolum legantur: quatenus salutaria præcepta Domini nostri Iesu Christi, vel sermonem Sacerdotis, non solum fideles, sed etiam Catechumeni, ac pœnitentes, & omnes, qui ex diuerso sunt, audire licitum habeant. Sic enim Pontificum prædicatione audita, nonnullos ad fidem adstractos euidenter scimus.

C 2 Hoc etiam placuit, vt Episcopo ab hoc sæculo iubente Domino, accersito, Clerici ab omni omnino supellectili, vel quæcunque sunt in domo Ecclesiæ, vel episcopi, in libris, in speciebus, vtensilibus, vasculis, frugibus, gregibus, animalibus, vel omni omnino re rapaces manus abstineant, & nihil latronum more diripiant. Qui si nec Canonum auctoritate cohibiti fuerint, omnia, quæ peruaserint, Metropolitani, vel omnium comprouincialium sacerdotum districtione coacti, in pristinum statum reddere integra cogantur: vt nihil Antistiti, vel dispensatori futuro necessariorum, sub hac iusta constitutione, depereat. Quod vt (Cap. 1. Regiens synodi.) D confidentius, iustitia manente, seruetur, secundum Regiensis synodi constituta, Episcopo à corpore recedente, vicinior illi accedat Episcopus, qui, ex more exequiis celebratis, statim Ecclesiæ ipsius curam districtissime gerat; ne quid ante ordinationem futuri Pontificis, inhantium Clericorum subuersioni, vel directioni iam liceat. Ita vt de repertis omnibus inspectior censitio, descriptioque fidelissima (si fieri potest) intra octauas defuncti, sub diligentia præsentis Episcopi, peragatur. De hinc ad Metropolitani notitiam habita ordinatio, vel descriptio deferatur: vt eius electione talis persona ordinandæ domus Ecclesiasticæ procuretur, E quæ vel consueta Clericis stipendia dispenset, & creditarum sibi rerum (si forsitan tarditas in Episcopo ordinando successerit) Metropolitano congruis temporibus reddere possit rationem: vt, sub hac salubri constitutione, Clerici stipendiis suis omnino contenti, labores non diripiant Episcopi decedentis, & in vacuam Ecclesiæ domum futurus Pontifex, non sine dolore, succedat, sed magis de prædecessoris sui dimisso possit & ipse gaudere, & aliis ministrare.

3 Simili quoque modo parentibus & propin- F quis decedentis Episcopi, si intestatus obierit, denuncietur, vt sine metropolitani, vel comprouincialium sacerdotum conscientia nihil de rebus defuncti occupare pertentent, ne forte cum hæreditariis rebus etiam aliqua ad ecclesiam pertinentia vel permixta vsurpent, sed vsque ad ordinationem futuri expectent antistitis, aut certe, si lõgum fuerit, ad metropolitani (vt dictum est) ordinationem recurrant, si quis autem * contemptor diuini timoris, contra hæc sancta synodica ([illegible])

Clericus quisquam, vel Laicus venire, improba mente, tentauerit, & communione, & consortio priuetur Ecclesiæ: quia durum est, vt ad illam conueniat, quam expoliare non metuit. Nisi forte spiritu meliori correctus, dum à præsumptione cessauerit, recuperet indulgentiam. Si autem rationabiliter, modesteque vnusquisque repetit, quod sibi iure debetur, ei, absque aliqua animaduersione, à Metropolitano, vel cui iniunxerit, aut res, aut ratio non negetur. Hoc etiam omnes Canone constringendi, qui in præteritum res Ecclesiæ, vel Episcopi vsurpantes diripuerint.

4 Illud etiam prouido Concilio decretum est, vt quia sæpe sanctorum Antistitum, per absentiam Commendatoris Episcopi, exequiæ differuntur, ita, vt veneranda Pontificis membra, dum tardius funerantur, iniuriæ omnino subiaceant, Episcopus, qui post mortem fratris, ad sepeliendum eum solet inuitatus occurrere, infirmum magis, & adhuc in corpore positum, admonitus visitare non differat: vt, aut de releuatione Consacerdotis amplius gaudeat, aut certe de ordinatione domus suæ fratrem admoneat, eiusque probabilem voluntatem in effectum transmittat, ac recedentem à sæculo, post oblatum in eius commendatione sacrificium Deo, mox sepulturæ tradat diligentissime, & superius constituta Canonica non differat adimplere. Si autem, vt fieri solet, Antistes obitu repentino discesserit, & conlimitanei Sacerdotes longinquo minime adesse potuerint, vno die tantum cum nocte, exanimatum corpusculum Sacerdotis maneat; non sine fratrum, ac religiosorum frequentia, vel psallentium excubatione seruatum, à Presbyteris, cum omni diligentia, in loculo conditum seorsum, non statim humetur, sed honorifice commendetur, donec sine mora, inuitato vndecunque Pontifice, ab ipso, vt condecet, solenniter tumuletur, vt & iniuriæ tollatur occasio, & mos antiquus in sepeliendis Sacerdotibus obseruetur.

5 Hoc etiam placuit, vt vagus, atque instabilis Clericus, siue etiam in Diaconi ministerio, vel Presbyteri officio constitutus, si Episcopi, à quo ordinatus est, præceptis non obedierit, vt in delegata sibi Ecclesia officium dependat, acceduum; quousque in vitio permanserit, à communione, & honore priuetur.

6 Vt nullus alienum Clericum, secundum decreta Canonum, sine consensu Episcopi sui, audeat ordinare. Sed nec illum sanctorum Sacerdotum quispiam ordinet, qui localem se futurum primitus non spoponderit: vt per hoc nullus à regula, vel disciplina ecclesiastica deuiare permittatur impune. Celsinus, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Iustinus, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Reparatus, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Serabius, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Benagius, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Ampellius, in Christi nomine Episcopus, hæc capitula subscripsi. Salustius Archidiaconus, vicarius domini mei Marcellini Episcopi, subscripsi.

A clericus quisque vel laicus venire improba mente tentauerit, & communione & consortio priuetur Ecclesiæ: quia durum est, vt ad illam conueniat, quam expoliare non metuit: nisi forte, spiritu meliore correptus, dum à præsumptione cessauerit, recuperet indulgentiam. Si autem rationabiliter modesteque vnusquisque repetit, quod sibi iure debetur, ei absque aliqua animaduersione à metropolitano, vel cui iniunxerit, aut res, aut ratio non negetur. Hoc etiam canone omnes sunt constringendi, qui tam in præteritum, quam in futurum, res ecclesiæ vel episcopi vsurpantes diripuerint.

B 4 Illud etiam prouido consilio decretum est, vt, quia sæpe sanctorum antistitum per absentiam commendatoris episcopi, exequiæ differuntur, ita vt veneranda pontificis membra, dum tardius funerantur, iniuriæ omnino subiaceant: episcopus, qui post mortem fratris ad sepeliendum eum solet inuitatus occurrere, infirmum magis, & adhuc in corpore positum, admonitus visitare non differat, vt aut de reuelatione consacerdotis amplius gaudeat, aut certe de reuelatione domus suæ fratrem admoneat, eiusque probabilem voluntatem in effectum transmittat, ac recedentem

C à sæculo, post oblatum in eius commendatione sacrificium Deo, mox sepulturæ tradit diligentissime, & superius constituta canonice non differat adimplere. Si autem antistes repentino obitu decesserit, & collimitanei sacerdotes (vt fieri solet) de longinquo minime adesse potuerint, vno die tantum cum sua nocte, exanimatum corpusculum sacerdotis maneat, nec sine fratrum ac religiosorum frequentia, vel psallentium excubatione seruatum, á presbyteris cum omni diligentia in loco conditum seorsim, non statim humetur: sed honorifice commendetur, donec sine mora inuitato vndecunque pontifi-

D ce, sacerdotis corpus ab ipso (vt condecet) solemniter tumuletur, vt & iniuriæ tollatur occasio, & mos antiquus in sepeliendis sacerdotibus obseruetur.

5 Hoc etiam placuit, vt vagus atque instabilis clericus, siue etiam in diaconi ministerio vel presbyteri officio constitutus, si episcopi, à quo ordinatus est, præceptis non obedierit, vt in delegata sibi ecclesia officium dependat assiduum, quousque in vitio permanserit, & communione & honore priuetur.

6 Vt nullus alienum clericum, secundum de-

E creta canonum, sine consensu episcopi sui audeat ordinare: sed nec vllum sanctorum sacerdotum quispiam ordinet, qui localem se futurum primitus non spoponderit, vt per * hæc nullus à regula vel disciplina ecclesiastica deuiare permittatur impune. Celsinus in Christi nomine episcopus, subscripsi. Setabius episcopus subscripsi. Benagius episcopus subscripsi. Ampelius episcopus subscripsi. Salustius archidiaconus, vicarius domini mei Marcelli, episcopi, subscripsi.

hoc. *His desiderantur vnius subscriptio, & modo titulus non fallit.*

F

FRAGMENTA QVÆ CITANTVR EX Concilio Valentino, siue id Hispanum, siue Gallicum sit.

CAP. IV.

Burch. lib. 3. ca. 100. Clerici, etiam vel seculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut testamentis relictas retinere persiterint, aut id quod ipsi donauerint Ecclesiis, vel Monasteriis, crediderint auferendum, sicut Synodus sancta constituit, velut necatores pauperum, quousque reddant, ab Ecclesiis excludantur.

CAP. 4.

Burch. lib. 3. ca. 101. Qui oblationes defunctorum, aut negant Ecclesiis, aut cum difficultate reddunt, tanquam egentium necatores excommunicentur.

CAP. 16.

Pag. 651.

Burch. lib. 3. cap. 66. Vt Episcopus nullum prohibeat ingredi Ecclesiam, & audire verbum Dei, siue Gentilem, siue Hæreticum, siue Iudæum, vsque ad Missam Catechumenorum.

CAP. 50.

Burch. lib. 3. cap. 110. Irrita erit Episcoporum donatio, vel venditio, vel communicatio, absque eorum collaudatione, & subscriptione.

CAP. 101.

Bur. l. 9. c. 5. Sponsus & sponsa quum benedicendi sunt à sacerdote, à parentibus, vel à paranymphis, in Ecclesia sacerdoti offerantur: & quum benedictionem acceperint, eadem nocte, pro reuerentia ipsius benedictionis in virginitate permaneant.

NOTÆ in Concilium Valentinum.

Valentia vrbs Hispaniæ. Valentinum.] *Ciuitatis Valentiæ in Hispania, meminit Ptolemæus lib. 2. c. 5. & Plinius. 3. c. 3.* Valentia, *inquit*, colonia tria millia passuum à mari Mediterraneo remota. *De ea Pomponius Mela, lib. 2. c. 9. & Itinerarium Antonini. Fuit hoc Concilium celebratum sub Symmacho Papa: eius mētio habetur in 7. Concil. Toletan. cap. 3. Tres sunt in Hispania Valentiæ: prima in ore maris Mediterranei, celebre & nobile oppidum, in quo actum est hoc Concilium, sedes hodie Archiepiscopales: altera Valentia de don Iuan, in diœcesi Palentina: tertia Valentia de Alcantara, in diœcesi Caurienſi; neque hæc obscura oppida. Hæc Garsias.* *Valentia tres. Garsiæ sententia de tempore duorum Conciliorum improbatur.* *Cuius sententiam non probo; primum in hoc, quod hāc Synodum sub pontificatu Ioānis celebratam, sub Symmacho habitam fuisse scribas, cum tamen manifeste constet annum decimumquintum Theoderici in Hispania regnantis, cum pontificatu Ioannis Papæ I. & cum anno Christi nati 524. coincidere. Secundo non probo eiusdem sententiam in hoc, quod hanc Synodum, sicut etiam Ilerdensem supra collocatam, habitam esse scribat æra 584. Quod si verum esset, non sub Symmachi, sed pontificatu Vigilii, an. Dom. 546. celebrata foret. Quæ cū meo iudicio Actis Synodalibus repugnent, veriorem sententiam secutus, volui vtramque hanc Synodum Hispanitam sub pontificatu Ioannis collocari, quo cum 15. Theoderici coincidit.*

Cap. 1. Catechumeni In missa Catechumenorum.] *Catechumeni ante oblationem corporis & sanguinis Christi, extra templum eiiciebantur, dicto Euangelio. Idque constat ex Dionysio Areopagita, lib. de Cælesti Hierarch. c. 3. tertia partis, & ex Concil. Laodic. can. 19. & Clemente lib. 8. const. Apost. c. 12. Tertulliano, de præscrip. aduersus Hæreticos. S. Athanasio in Apolog. 2. cōtra Arrianos, Cyrillo Alexandrino, lib. 12. in Ioannem, c. 50. & ex aliis. Catechumenus, & audiens appellabatur: quia vt fide imbueretur, humiliter sacramenta religionis & Domini præcepta ex ore Sacerdotis audiebat. Aug. lib. de fide & operibus, c. 6.* *dicto Euangelio templo eiiciebantur.*

Cap. 1. Cur Epistola ante Euangelium legatur. Post Apostolum legatur.] *Qua ratione, in munerum illatione, epistola ante Euangelium legatur, adnotat Rupertus lib. 1. c. 32. & Innocentius ca. 29. Alcuinus de celebratione Missæ. Simeon Thessalonicensis, in lib. de mysteriis Missæ, c. 22. Vvalfrid. de rebus Ecclesiasticis ca. 22.* Anteponitur, *inquit*, in ordine Epistola Euangelio, etsi inferior dignitate, vt ex minoribus animus audientium, ad maiora sentienda proficiat, & gradatim, ab imis ad summa conscendat. *Garsias.*

Cap. 4. Cur mortuorum fidelium corpora honorifice sepeliantur. Mos antiquus in sepeliendis Sacerdotibus.] *Sepulturam & exequias mortuorum maxima obseruantia coluerunt antiqui Patres, quasi argumentum, euidensque præsagium resurrectionis corporum; & in honorem organi, quo Spiritus sanctus ad officia pietatis est vsus, dum illud corpus defunctum vitam ageret. Vnde Concil. Bracar. 1. c. 16. his qui sibi inferunt mortem, commemorationem in oblatione negat, & officium psalmorum in funere: idem de Catechumenis c. 17.* *Modus sepeliendi diuersus fuit.* *Neque vno eodemque modo funeris ritus & cæremoniæ apud Christianos fuerunt, sed pro diuersitate status, dignitatis, & ordinis, alius præsulis, alius Sacerdotis, alius Laici Christiani iusta soluendi modus, diuersaque cæremoniæ; & sicuti in vita, ita in morte discrepans cultus & religio corporibus tributa. Fuit interdictum Christianis intra templa sepeliri, vt de Imperatoribus Constantinopolitanis (quorum corpora extra Ecclesiam pendebant) refert Chrysostomus, Homil. 66. ad populum Antiochenum præsertim de Constantino Magno, cuius corpus pro foribus piscatoris, vt ianitor, excubias agebat: & de Theodosio Iuniore, & Arcadio tradit Nicephorus lib. 14. c. 58. Et miraculum insigne de hac re refert S. Gregorius magnus lib. 4. dialog. ca. 53. Verum hoc quod Imperatoribus fuit negatum, Sacerdotibus fuit indultum; ex Euagrio, lib. 4. cap. 30. De hac re multa ab antiquis & neotericis scriptoribus aduersus Hæreticos, traduntur, qui in viuos & mortuos Catholicos Christianos bellum immane gerunt. Sed pro decreto describam locum D. August. li. 1. de ciuitate Dei cap. 13.* Non sunt contemnenda, *inquit*, & abiicienda corpora defunctorum; maxime iustorum atque fidelium, quibus tanquam organis, ac vasis, ad omnia bona opera, sanctus vsus est Spiritus. *Testimonium S. Aug. de sepultura.* Si enim paterna vestis & annulus ac si quid eiusmodi, tanto charius est posteris, quanto erga parentes maior affectus; nullo modo ipsa spernenda sunt corpora, quæ vtique multo familiarius, atque coniunctius, quam quælibet indumenta gestamus. *Et infra:* Vnde & antiquorum iustorum funera, officiosa pietate curata sunt, exequiæ celebratæ, & sepultura prouisa: ipsique, dum viuerent, de sepeliendis, vel etiam transferendis suis corporibus, filiis mandauerunt. *Hæc, & alia Augustinus, præsertim in libro de cura pro mortuis agenda.* Garsias.

CONCILIVM ARELATENSE TERTIVM circa tempora Ioan. Papæ Ecclesiarum. Estque prouinciale.

TITVLI CANONVM SEV CAPITVLOrum huius Concilii.

Vt diaconus ante 25. annos. & sacerdos ante 30. non ordinetur. 1
Vt laicus ante annum conuersionis non ordinetur. 2
Vt digami, vel pœnitentes, vel repudiatarum mariti, ad sacerdotium non prouehantur. 3
Vt qui clericum alienum defendere nititur, communione priuetur. 4

A Di 110. sub Ioan I. CONcilium Arelatens. tertium, 14. episcoporum, æra 461. Marciano Augusto, Opilione & Vincomalo consulibus, 8. Idus Iulii. Quum in voluntate Dei ad dedicationem basilicæ sanctæ Mariæ in Arelatens. ciuitate sacerdotes Domini conuenissent, congruum eis & rationabile visum est, vt primum de obseruandis canonibus, attentissima sollicitudine pertractantes, qualiter ab ipsis ecclesiasticæ regulæ seruarentur, salubri consilio definirent.

CAPITVLVM I.

Concil. Agath. Et quia in ordinandis clericis antiquorum patrum statuta non ad integrum (sicut expedit) obseruata esse cognoscuntur, ne forte quorumcunq; importunis & inordinatis precibus, sacerdotes Domini fatigentur, & ea, quæ toties sunt præcepta, transgredi compellantur: hoc inter se obseruandum esse definiunt, vt nullus episcoporum, diaconum, antequam 25. annos impleat, ordinare præsumat: episcopatus vero vel presbyteri honorem, nullus laicus ante præmissam anni conuersionem, vel ante 30. annos ætatis accipiat. *Laici quatenus ad presbyterium & episcopatum assumendi.*

2 Et licet de laicis prolixiora tempora antiqui patres ordinauerint obseruanda, tamen quia * accrescunt numeri ecclesiarum, necesse est nobis plures clericos ordinare: hoc inter nos sine præiudicio duntaxat canonum conuenit constituere antiquorum, vt nullus metropolitanorum cuicunque laico dignitatem episcopatus tribuat. Sed nec reliqui pontifices presbyterii vel diaconatus honorem conferre præsumant, nisi anno integro fuerit ab eis præmissa conuersio. *crescente numero.*

Pag. 632. 3 Nullus pœnitentem, nullus digamum, nullus viduarum * maritos, in prædictis honoribus audeat ordinare. Et licet hoc iam prope omnium canonum instituta contineant, tamen ne cuiquam sacerdotum supplicantium (sicut iam diximus) importunitas vel suggestio iniqua subrepat, necesse fuit, vt nunc seueriorem regulam sibi velint Domini sacerdotis imponere. Et ideo quicunque ab hac die contra ea, quæ superius sunt comprehensa, clericum ordinare præsumpserit, ab ea die, qua ei potuerit hoc approbari, anno integro Missas facere non præsumat. Quam rem si quis obseruare noluerit, & contra * confessum fratrum faciens, Missas celebrare præsumpserit, ab omnium fratrum * charitate nouerit se alienum: quia dignum est, vt seueritatem ecclesiasticæ disciplinæ sentiat, qui toties salubriter à sanctis patribus instituta obseruare contemnit. *maritos, vel corpore viciatos. Di. 33. Nullum pœnitentem.* *constitutum vel consensum.* *consortio.*

A 4 Et si forte aliquis clericorum, regulam disciplinæ ecclesiasticæ subterfugiens, fuerit euagatus, quicunque eum susceperit, & non solum pontifici suo non reconciliauerit, sed magis defensare præsumpserit, Ecclesiæ communione priuetur. *21 q. 1. Si forte aliquis clericorum.*

Cæsarius in Christi nomine episcopus, diffinitionem hanc sanctorum fratrum meorum vel meam, relegi & subscripsi. Contumeliosus Episcopus, consensi, & subscripsi. Philagrius Episcopus subscripsi. Prætextatus Episcopus subscr. Maximus Episcopus subscripsi. Iulianus Episcopus subscripsi. Florentius Episcopus subscripsi. B Cyprianus episcopus subscripsi. Cælestinus Episcop. subscripsi. * Proitianus Episcopus subscripsi. Eucherius Episcopus subscripsi. Cataphronius presbyter directus à dominis meis Agricio & Seuero episcopis, subscripsi. Desiderius presbyter directus à domino meo Ioanne Episcopo, consensi & subscripsi. Leontius presbyter directus à domino meo Constantino Episcopo, subscripsi. Ego * Meterius directus à domino meo Galliano Episcopo, consensi & subscripsi. *Protianus.* *Emerius.*

EX GRATIANI DECRETO, AC CERtis aliis, in quibus ponuntur certa decreta sub titulo Arelatensis Concilii.

C

Ex Concilio 3. Arelatensi secundum Gratianum.

Præterea placuit, vt deinceps non ordinentur diaconi coniugati, nisi prius conuersionis proposito confessi fuerint castitatem. *Dist. 28. Præterea placuit, vt deinceps.*

Et nota quod sententialiter hoc capitulum est in tertio isto Concilio, capitulo secundo, vbi dicit. Sed nec reliqui &c. Et in capite secundo Concilij Arelatens. secundi.

D *Secundum decret. Iuonis ex Concil. 3. Arelatensi cap. 3. sed non inuenitur.*

Energumeni non solum assumendi non sunt ad clerum, sed inuenti, ab officio remouendi. *Hoc ca. habetur in Conc. Arausi. 1. c. 15.*

Ex Concil. 3. Arelatensi secundum Gratianum.

Hos qui fratribus suis capitalia crimina obiecisse conuicti fuerint, placuit, vsque ad exitum non communicare, nisi digna satisfactione pœnituerint. *2. q. 3. Hos qui.*

E *Nota, quod hoc decreti capitulum legitur in primo Concilio sententialiter, & verbis mutatis, cap. 24.*

Ex Arelatensi Concilio iuxta Gratianum, non tamen ponit, quoto.

Monasteria vel monachorum disciplina, ad eum pertineat episcopum, in cuius sunt territorio constituta. *18. q. 2. Monasteria, vel monachorum.*

F *Ex Arelatensi Concilij cap. 6. vt supra.*

Qui non bene custodierit sacrificium, & mus vel aliquod aliud animal comederit illud, quadraginta dies pœniteat. Qui autem perdiderit illud in ecclesia, aut pars eius ceciderit, & non inuenta fuerit, triginta dies pœniteat. *De con. di. 2. Qui nõ bene. & in decr. Iuon. lib. 2.*

Ex Arelatensis Concilij cap. 7. vt supra.

27 q. 1. Sciendum est omnibus. Et in decr. Iuon. lib. 1. 1 Cor. 3.

Sciendum est omnibus, quod Deo sacrarum fœminarum corpora, per votum propriæ sponsionis, & verba sacerdotis, Deo consecrata templa esse, scripturarum testimoniis comprobantur. Et ideo violatores earum, sacrilegi ac iuxta Apostolum filii perditionis esse noscuntur.

Ex Arelatensi Concilio, iuxta alios decretorum libros ex Gandauo habitos, & vetustos in monasterio sancti Bauonis.

Titul. vt ordinatus quisque in illis permaneat, vbi ordinatus est, locis.

De his, qui in quibuscunque locis ordinati fuerint ministri, in ipsis locis perseuerent.

Nota, quod hoc capitulum legitur sententialiter certis verbis mutatis in primo Concilio Arelatensi, cap. 22.

Ex vbi supra, Tit. de vita clericorum.

Rom. 7.

Prouidendum necesse est vnicuique episcopo, qualiter canonici viuere debeant, necnon & monachi secundum ordinem canonicum vel regularem viuere studeant, vt ait Apostolus: Vnusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat.

Ex vbi supra, Tit. vt Episcopi prouideant, quid presbyteri dominicis suis faciant.

Vt episcopi prouideant, quem honorem presbyteri pro suis ecclesiis facere debeant.

Ex vbi supra, Tit. de his, qui vanitates in excubijs funerabilibus exercuerint.

Laici, qui excubias funeris obseruant, cum timore & terrore & reuerentia hoc faciant. Nullus ibi diabolica carmina præsumant cantare, nec ioca, nec saltationes facere, quæ Pagani, docente diabolo, adinuenerunt. Quis enim nesciat diabolicum esse, & non solum à religione Christiana alienum, sed etiam humanæ naturæ esse contrarium, ibi lætari, cantare, inebriari, & cachinnis ora dissolui, & omni pietate & affectu charitatis postposito, quasi de fraterna morte exultare, vbi luctus & planctus flebilibus vocibus debuerit resonare, pro amissione chari fratris? Patres siquidem veteris & noui testamenti, mortes sanctorum virorum legimus multis in locis cum fletu deplorasse, in nullo autem loco de illis, qui à seculo decesserant, exultasse. Nam & Iacob Patriarcham tota fleuit Ægyptus septuaginta diebus. Et Ioseph & fratres eius, cum patrem deferrent in terram Chanaan ad sepeliendum, celebrantes exequias ad aream * Azael, quæ sita est trans Iordanem, planctu magno atque vehementi impleuerunt, septem dies. Tantus autem fuit planctus, vt locus inde nomen acceperit. Et de beato Stephano legimus, quod sepelierunt eum siue curauerūt viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum. Et ideo talis inepta lætitia & pestifera cantica, ex authoritate interdicenda sunt. Si quis autem cantare desiderat, Kyrie eleison cantet. Si autem aliter, omnino taceat. Si autem tacere non vult, in crastino à presbytero taliter coerceatur, vt alii timeant.

Gen. 50. — *Azad, vel Abad.* — Gen. 50. — Act. 8.

Ex Concilio Arelatensi 4. aut 5.

Viduæ, si priusquam continentiam profiteantur, nubere elegerunt, illis nubant, quos propria voluntate velint habere maritos. Similiter hæc conditio & de virginibus habeatur. Nec extra voluntatem parentum cogantur accipere maritum.

Ex Concilio Arelatensi 4. aut 5. cap. 6. Pag. 633

Nullum sine dote fiat coniugium. Iuxta possibilitatem fiat dos. Ne publicis nuptiis quisquam nubere, vel vxorem ducere præsumat. 30. q. 5. nullū fine.

NOTÆ

in Concilium Arelatense III. tempore Ioannis I. Anno Domini 524. celebratum.

Concilium Arelatense.] *In hoc Concilio de Ecclesiastica disciplina, in ordinandis ministris Ecclesiæ seruanda, plura decreta sancita fuerunt: alias quasdam huius Concilij constitutiones collegerunt alij, quos prudens lector consulere poterit. Hac Synodo subscriptione Episcoporum approbata est illa epistola Fausti Regiensis, quam dedit ad Lucidum quendam magni nominis Presbyterum, Prædestinatorum hæresim sectantem, vt hominem in errorem lapsum ad Catholicam fidem reuocaret. Vt ita sentiam, monent me subscriptiones Episcoporum, quia iidem magna ex parte Epaunensi Concilio paulo ante hæc tempora sub Pontificatu Symmachi celebrato interfuisse & subscripsisse inueniuntur. Libellum eius Pelagianis erroribus plenissimum, quem de gratia & libero arbitrio inscripsit, & toti orbi vulgauit, quemque Cæsarianus Arelatensis, Auitus Viennensis Episcopi, Ioannes Presbyter Antiochenus contrario scripto refutauerunt, quem denique Gelasius Pontifex merito inter apocrypha detulit, hunc inquam libellum, sacer Episcoporum conuentus nequaquam approbauit. In fine huius Commētarij & libelli ipse Faustus vel alius quis dolose addiderat hæc verba:* In quo quidem opusculo post Arelatensis Concilii subscriptionem nouis erroribus deprehensis adiici aliqua Synodus Lugdunensis exegit, *vt scilicet aliquo fuco venditari posset, quasi scriptum de gratia & libero arbitrio commentarium, duæ synodi recepissent & approbassent. Fraude hac animaduersa, supra recensita verba prudenter meritoque nunc inde sublata, & ante illud Fausti opus collocata sunt, vt sua quæque tempori & auctoribus redderentur, neve Faustus simpliciores infauste decipere posset.*

Quid actum in hoc Concilio. — *An Epistola Fausti Regiensis hic approbata fuerit.* — *Libellus Fausti de Gratia & Libero arbitrio.*

FAVSTI EPISTOLA AD LVCIDVM scripta hæc est.

Domino deuinctissimo & mihi speciali affectu venerando ac suspiciendo fratri Lucido presbytero Faustus. Grandis charitas est, parum cauti fratris errorem per Dei adiutorium & gratiam magis velle curare, quam sicut summi Antistites meditantur, à bonitate suspendere. Quid possum de hoc sensu, sicut vis, cum vnanimitate tua per litteras loqui, cum te præsens multa & blanda & humili allocutione nunquam potuerim ad viam ve-

titatis attrahere? Loquentes ergo de Gratia Dei & obedientia hominis, id omnimodo statuere debemus, vt neque proni in sinistram, neque importuni in dexteram, regiam magis gradiamur viam. Illud autem venerationem tuam dixisse miratus sum, quod nullus vnquam sub religiosa professione cõtra Catholicam fidem vel scripserit, vel prædicauerit, cum plurimi multiplices & profanos auctores suos etiam scriptorum monumentis crediderint inserendos, qui tamen Christiano nomine gloriabantur. Breuiter ergo dicam, quantum cum absente loqui possum, quid sentire cum Catholica Ecclesia debeat, id est:

Vt cum gratia Domini operationem baptizati famuli semper adiungas; & eum qui prædestinationem, excluso labore hominis, asserit, cum Pelagii dogmate detesteris.

Anathematismi Fausti Aegiensis. Anathema ergo illi, qui inter reliquas Pelagii impietates, hominem sine peccato nasci, & per solum laborem posse saluari, damnanda præsumptione contenderit; & qui eum sine gratia Dei liberari posse crediderit.

Item anathema illi, qui hominem cum fideli confessione solemniter baptizatum, & asserentem Catholicam fidem, & postmodum per diuersa huiusmodi oblectamenta prolapsum, in Adam & originale peccatum periisse asseruerit.

Item anathema illi, qui per Dei præsentiam in mortem deprimi hominem dixerit.

Item anathema illi, qui dixerit, illum qui periit, non accepisse vt saluus esse posset, id est, de baptizato, vel de illius ætatis Pagano, qui credere potuit & noluit.

Item anathema illi, qui dixerit, quod vas contumeliæ non possit assurgere, vt sit vas in honorem.

Item anathema illi, qui dixerit, quod Christus non pro omnibus mortuus sit, nec omnes homines saluos esse velit, *hactenus Fausti anathematismi, qui mox ista subiungit:*

Cùm autem ad nos in Christi nomine veneris, aut cum à sanctis sacerdotibus euocatus fueris: tunc opportune (si Dominus iusserit) locis suis testimonia proferemus; quibus & quæ Catholica sunt, manifestentur; & quæ Catholicis sunt contraria, destruantur. *hæc Faustus, qui & mox subdit qua de his ipse sentiat, verbis istis:*

Fausti professio. Nos autem per illuminationem Christi veraciter & confidenter asserimus, & eum qui periit per culpam, saluum esse potuisse per gratiam, si gratiæ ipsius famulatui, laboris obedientiam non negasset: & eum qui per gratiam ad bonæ consummationis metas, seruitio obsequente, peruenit, cadere, per desidiam, & perire potuisse per culpam.

Nos ergo per medium, Christo duce, gradientes, post gratiam, sine qua nihil sumus, laborem laboriosæ seruitutis asserimus: sed omnimodo arrogantiam & præsumptionem laboris excludimus: vt totis viribus desudantes, ne gratia in nobis euacuetur, quicquid de manu Domini susceperimus, donum pronuntiemus esse non pretium; scientes laboris ipsius fructum officii rem esse nõ meriti; cum Euangelista dicentes: Serui inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus. (Luc. 17.) Hæc quæ strictim pro epistolæ breuitate memorata sunt, aut recipere se, aut respuere, vnanimitas tua, recurrente sermone, respondeat. Cæterum qui hãc veritatis mensuram, gratia præcedente, & conatu assurgente, non sequitur, dignus erit qui à sacris liminibus arceatur.

A Ego autem indiuiduam mihi bonitatem tuam toto sinceræ benignitatis amplexu in via retinens, in matris Ecclesiæ gremio permanere, repudiato hoc errore, desidero: Qui si cito respuatur, ignorantia fuisse debebitur; blasphemia vero reputabitur, si pertinaciter defendatur. Grauem namque in auctorem retorquemus inuidiam, si dicamus, quod ei possibilitatem capessendæ salutis noluerit dare qui periit, ei dumtaxat, qui capere iam possit arbitrii libertatem: cum minime negare possimus, quod mandati præuaricatorem in iudicii sui examinatione damnabit: Qui enim non

B est obnoxius de suscepto, nescio quomodo reus esse possit de perdito. Ac sic peccantes in Deum, cuius in primis incautius asseruimus gratiam, in postremis eius videbimur impugnare iustitiam. Huius autem epistolæ exemplar mecum retineo, in conuentu sanctorum Antistitum, si ita necesse fuerit, proferendum. Quam si suscipiendam putauerit fraternitas tua: aut subscriptam manu propria mox remittat, aut sequentibus scriptis omnino se improbasse respondeat. Quod si eam subscriptam (vt dixi) transmittere nolueris, aperte adhuc te in errore persistere, ipso silentio com-

C probabis: ac proinde iam necessitatem mihi facies ad personam tuam publicis conuentibus exponendam. Et ideo secundum hæc quæ à me sunt directa, rescribe, vtrum ea, remotis circuitionibus, aut cognoscas, aut respuas.

AB ARELATENSI CONCILIO ADIECTA subscriptio & approbatio hæc est:

Auxianus in Christi nomine Episcopus relegi & subscripsi.

Faustus exemplar epistolæ meæ relegi & subscripsi.

D Paulus Episcopus in Christi nomine relegi & subscripsi.

Eutropius in nomine Christi Episcopus relegi & subscripsi.

Pragmatius in Christi signo Episcopus relegi & subscripsi. Pag. 634.

Patiens in Christo Episcopus relegi & subscripsi.

Euphronius relegi & admiratus sum plenitudinem sanctam.

Megetius Episcopus relegi & subscripsi.

Claudius in nomine Christi Episcopus relegi & subscripsi.

E Leucadius in nomine Christi Episcopus relegi & subscripsi.

Iulianus in nomine Christi Episcopus subscripsi.

Lucidus presbyter relegi & subscripsi.

EPISTOLA LVCIDI, QVAM IN DEtestationem errorum suorum ad alium Episcoporum conuentum Lugdunensem scripsit, hæc est:

F DOminis beatissimis in Christo venerandis Patribus Leontio, Euphronio, Fonteio, Vincentio, Mamerco, Patienti, Vriano, Auxanio, Fausto, Megetio, Paulo, Græco, Eutropio, Basilio, Leontio, Claudio, Leucadio, Pragmatio, Marcello, Prætextato, Iuliano, Amicali, Ioanni, Opilioni, Licinio, Viuentio, Theophrasto Episcopis Lucidus. (Episcopi synodi Lugdunensis.) Correctio vestra, salus publica, & sententia vestra, medicina est. Vnde & ego summum remedium duco, vt

præteritos errores accusando excusem, & salutifera confessione mea diluam.

Particul. plena ... Proinde iuxta prædicandi recentia statuta Concilii, damno vobiscum sensum illum, qui dicit humanæ obedientiæ laborem diuinæ gratiæ non esse iungendum.

Qui dicit, post primi hominis lapsum ex toto arbitrium voluntatis extinctum.

Qui dicit, quod Christus & Saluator noster mortem non pro omnium salute susceperit.

Qui dicit, quod præscientia Dei hominem violenter compellat ad mortem, vel quod cum Dei pereant voluntate qui pereunt.

Qui dicit, quod post acceptum legitime baptismum in Adam moriatur quicumque deliquerit.

Qui dicit, alios deputatos ad mortem, alios ad vitam prædestinatos.

Qui dicit, ab Adam vsque ad Christum, nullũ ex Gentibus per primam Dei gratiam, id est, per legem naturæ in aduentum Christi fuisse saluatos, eo quod liberum arbitrium in primo parente perdiderint.

Qui dicit, Patriarchas ac Prophetas, vel summos quosque Sanctorum, etiam ante redemptionis tempora, intra paradisum deguisse: Hæc omnia quasi impia & sacrilegiis repleta condemno.

Ita autem assero gratiam Dei, vt annisum hominis & conatum gratiæ semper adiungam, & libertatem voluntatis humanæ non extinctam, sed attenuatam & infirmatam esse pronunciem, & periclitari eum qui saluus est, & eum qui periit potuisse saluari.

Christum etiam Dominum & Saluatorem nostrum quantum pertinet ad diuitias bonitatis suæ, pretium mortis pro omnibus obtulisse: & quia nullum perire velit, qui est Saluator omnium, maxime fidelium, diues in omnibus qui inuocant illum.

Assero etiam, per rationem & ordinem sæculorum, alios lege gratiæ, alios lege Moysi, alios lege naturæ, quam Deus in omnium cordibus scripsit, in spe aduentus Christi fuisse saluatos; tamen ex initio mundi ab originali nexu nisi intercessione sacri sanguinis non absolutos.

Profiteor etiam æternos ignes & infernales flãmas factis capitalibus præparatas: quia perseuerantes humanas culpas merito sequitur diuina sententia; quam iuste incurrunt, qui hæc non toto corde crediderint. Orate pro me, domini sancti & Apostolici Patres.

Quo tempore celebratum. Tempore Ioannis I. anno Domini 524.] *Sub consulatu Opilionis & Iustini Imperatoris à gentibus consulum Opilione & Vincomalo anno Domini 453. hoc Concilium celebratum fuisse Collector Venetæ editionis existimauit; ideoque illud sub Leonis Pontificatu collocauit; sed male: nam ex eo quod Arelatensis Episcopus Cæsarius huic Concilio præsedisse & subscripsisse reperitur, verius esse putamus, vt diu in Codice legitur celebratum Arelatense Concilium sub consulatu Opilionis, id intelligamus de illo Opilione, qui in Fastis an. Dom. 524. vnà cum Iustino Imperatore consulatum gessit: quodque collector male cautus sibique nimis sapiens visus Vincomalum addiderit Opilioni, qui in Actis huius Concilij prætermisso Orientali Consule sine Collega positus fuerat. Vt ita sentiam, admonuerunt me inprimis tempora Cæsarij Arelatensis Episcopi, quem sub Symmacho eiusque successoribus Pontificibus Hormisda, Ioanne, Felice, Bonifacio, Ioanne secundo, Agapeto, Syluerio & Vigilio vsque ad annum Domini 554. superuixisse, literæ ad eum scriptæ & redditæ manifeste indicant. Confirmatus sum in hac sententia, tum quod omnes ferme Episcopi huic Arelatensi Concilio interfuisse leguntur, qui Arausicano Concilio 2. subscripti reperiuntur, de cuius certo tempore infra sub Felice IV. pluribus agam: tum etiam, quod Illustrissimus Cardinalis Baronius monitu Reuerendi Patris Iacobi Sirmundi Aruerni è Societate Iesu, mutata priori sententia, hanc tanquam veriorem, in appendice ad annum Domini 453. superaddita, amplexus fuerit.*

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA FELICIS Papæ IV.

Ex Libro Pontificali.

FElix natione Samnius, ex patre Castorio, sedit annos 4. menses 2. dies 13. Fuit autem temporibus Theodorici Regis & Iustiniani Augusti, à consulatu * Maburti vsque ad Consulatum Lãpadii & Orestis, à die 4. Iduum Iuliarum, vsque in diem 4. Idus Octobris. Hic fecit basilicam sanctorum Cosmæ & Damiani in vrbe Roma, in loco, qui appellatur Via sacra, iuxta templum vrbis Romæ. Huius temporibus consumpta est incendio Basilica Sancti Martyris Saturnini, via Salaria, quam à solo refecit. Qui etiam ordinatus est cum quiete, & vixit vsque ad tempora Athalarici. Hic fecit ordinationes duas in Vrbe Roma per mensem Februarium & Martium, presbyteros 55. diaconos 4. episcopos per diuersa loca, 29. Qui etiam sepultus est in Basilica Petri Apostoli, 4. Idus Octobr. Et cessauit episcopatus dies 3.

An. D. 526.

** Mauortii.*

NOTÆ In Vitam Felicis Papæ IV.

Felix.] *Theodericus interfector Ioannis, vsurpato sibi iure temere eligendi & nominandi sedis Apostolicæ Episcopum, postquam hac de re quinquaginta & octo dierum interregno disceptatum esset, Felicem virum in Romano clero probatissimum nominauit; ne qua occasione sua voluntati resisti posset. Accidit ea nominatio, nominatique à toto clero facta approbatio, vigesima quarta Iulij, ann. Dom. 526. Iustini Imperatoris anno imperij nono, Theodorici Regis 34. anno regni Italiæ. Sed absque dilatione Deus auctorem tanti sceleris Theodoricum sæuum barbarum, durumque tyrannum repentina vindicta cælitus immissa prostrauit, & post acceleratum dirum exitium ad inferos perpetuo relegauit. Accidit, inquit Procopius de bello Gothorum lib. I. cum cœnanti illi ministri apposuissent miræ magnitudinis piscis caput decoctum, Symmachi nuper occisi caput illi visum fuerit præfixis & extantibus inferiore in labro dentibus & torue intuentibus oculis furibunde sibi & acerbe comminari. Qua visione territus in morbum inciderit, & non longe post mortuus fuerit. Refert S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 30. Quod quidam solitarius viderit eum inter Ioannem Papam & Symmachum Patricium, quos occiderat, discinctum & discalceatum & vinctis manibus deductum in Vulcani ollam iactari. Successit illi in regno Italiæ Athalaricus ex filia nepos, qui exacto à Romanis fidelitatis iuramento, precibus Episcoporũ regnum suum stabiliri per literas expetiuit. Huius tempore S. Ephram Antiochenæ Ecclesiæ factus est Episcopus. Iustinus morbo senioque grauatus, cum*

Felix à quo & quando Pontifex designatus.

Theoderici obitus qualis.

Athalaricus Theoderico surrogatur.

A *summa æquitate & religione imperium vsque ad nonum annum administrasset, consulens futuris Reip. commodis, cum consensu totius senatus Iustinianum ex sorore nepotem imperij successorem delegit. Principio Imperij Agapetus Diaconus S. R. Ecclesiæ scripto eum admonuit, quomodo se in administratione imperij gerere deberet; inita cum Athalarico alijsque nationibus pace & concordia fidem Catholicam edictis & sanctionibus confirmauit: De rebus Ecclesiasticis leges quas promulgauit, ipsius saltem nomine Constantinopolitani Episcopi ediderunt; vt maior earum esset obseruantia: vel si quas ille sanciuit, fecit illud non quod sibi munus Episcopi assumeret; sed potius vt B hæreticos canonum contemptores auctoritate Imperatoria coerceret. Cum ex hoc fœdere Gothi arrogantiores facti, iura Ecclesiarum inuaderent, & clericos passim ad laicalia tribunalia traherent, Felix Pontifex vnà cum Romano Clero de his apud ipsum Regem vehementer expostulauit: qui vbi eos benigne audisset, humaniterque tractasset, ex ipsorum sententia sanctionem edidit, qua adeo nefaria & inconcessa, temereque præsumpta, fieri omnino prohibuit. Ipsa constitutio extat apud Cassiod. lib. 8. cap. 24.*

Iustinianus quando imperium adeptus.

Pag. 635.

Immunitas Ecclesiæ.

Dionysius Exiguus, qui primus à natiuitate Christi annos numerare cœpit, canonesque Græcorum male translatos elegantiori latinitate donauit, à secundo anno Felicis, qui est Christi 527. cyclum paschalem C exorsus, eum ad 95. annorum curricula perduxit. Fragmentum illius Cycli recitat Marianus Scotus in Chron. sub consulatu Ma.... Anno quarto pontificatus Felicis, qui est Christi 529 Iustinianus Imperator Codicem de nomine suo Iustinianeum appellatũ, absolutum confirmauit & vulgauit. Vsus est hac in re opera inprimis Triboniani hominis Ethnici aurique cupidissimi, apud quem iustitia venalis erat. Ne mireris ergo si impios Imperatores Zenonem & Anastasium sententia Pontificis, Concilij Constantinopolitani & Iustini è Catalogo Imperatorum abrasos, penitusque damnatos, insigni pietatis titulo in Codice nominatos reperias.

Dionysii Cyclus paschalis.

Quo tempore Codex Iustinianus compilatus, & à quo.

D Sedit annos 4.] *Annis 4. mensibus 2. & diebus 18. sedisse, colligitur ex principio & fine pontificatus.*

Quamdiu Felix sederit.

Cessauit Episcopatus dies tres.] *Ab obitu Felicis vsque ad electionem Bonifacij secundi tres dies intercesserunt. Quod alicubi legitur sedes vacasse vno mẽse & quindecim diebus; intelligendum est de tempore illo, quando post schisma sublatum Bonifacius cognitus est ab omnibus legitimus Pontifex.*

Interregnum sedis.

EPISTOLA I. FELICIS PAPÆ IV. ad omnes Episcopos.

E

TITVLI CAPITVLORVM sequentis Epistolæ.

Quod Missarum celebratio alibi, quam in Deo dicatis locis, non debeat fieri nisi magna compulerit necessitas. 1

De ecclesiarum sacrationis dubitatione quid sit agendum. 2

F DIlectissimis fratribus omnibus Episcopis per diuersas prouincias constitutis, Felix Episcopus in Domino salutem. Magno munere misericordiæ Dei, totius Ecclesiæ catholicæ multiplicata sunt gaudia, cum ecclesiarum status eo viget ordine, quo Apostolorum successores illum statuerunt. Et cum antiqui hostis astutia eum turbari agnoscimus, non modico contristamur mœrore. Quam ob causam (fratres) hortamur vos, monemus & A flagitamus, vt à tramite Apostolicæ sedis institutis nequaquam recedatis, nec à capite dissideatis, sed fidem & ordinem, quem Apostoli & Apostolici viri statuerunt, absque vlla hæsitatione teneatis. Nam si columnæ alicuius magnæ domus ruerint, ipsa postea domus minime stabit. Sic & vos, qui columnæ Ecclesiæ estis, si labefactari cœperitis, sancta Ecclesia, quæ per vos regitur, tabescit & labitur. Hæc (fratres) quæ dico valde timenda sunt, & summo moderamine pensanda, atque ne fiant cauenda. Ipsa enim per se veritas ait: *Vos estis sal terræ. Quod si sal euanuerit, in quo salietur?* Ideo B (charissimi) vos moneo, quia debitor sum vobis, & valde vos diligo: Et quando bona audio de vobis, nimis sum gauisus: & econtra quando mala, nimis conturbatus. Ego vero, quamuis à vobis per longa terrarum, atque maris interualla disiunctus sim, sum tamen omnino vobis corde cõiunctus. Idque de beatitudine vestra erga me modis omnibus confido, quia cum me vicissim diligitis, à me longe non estis. Vnde gratias referimus illi grano sinapis, qui ex modici despicabilisque seminis specie, ita ramis ex eadem radice surgentibus, atque se distendentibus, vsque quaque diffusis, vt in eis volatilia cœli nidificent, gratiaque sit fermento illi, quod tribus farinæ satis C totius humani generis massam in vnitate conspersit, atque paruo lapidi, qui abscissus est de monte sine manibus, & occupauit vniuersam faciem orbis terræ, qui ad hoc se vsquequaque distendit, vt omni humano genere in vnitatem redacto, totius corpus perficeretur Ecclesiæ, atque ita vt totius compagis pertineret commodum, membrorum partialis ista distinctio. Vnde nos quoque à vobis non longe sumus: quia in illo, qui vbique est, vnũ sumus. Agamus ergo ei gratias, qui solutis inimicitiis in carne sua fecit, vt in omni orbe terrarum vnus esset grex, & vnum ouile sub se vno pastore, semper memores, quid nos egregius prædicator admoneat, dicens: *Solliciti seruate vnitatem spiri-* D *tus in vinculo pacis.* Sanctitatis vestræ scripta, quæ ad sedem Apostolicam misistis super quibusdam consultis, quasi ad caput, vt inde acciperetis responsa, vnde omnis Ecclesia totius religionis sumpsit exordium, gratanter suscepi, & breuiter vobis respondere curaui.

Matth. 5.

Luc. 13. Matth. 13.

Daniel. 2.

Ioan. 10.

Ephes. 4.

CAPITVLVM PRIMVM.

DE ecclesiarum enim consecratione, & de E Missarum celebrationibus, non alicubi quã in sacratis Domino locis, absque magna necessitate fieri debere, liquet omnibus, quibus sunt nota noui ac veteris testamenti præcepta. Tabernaculum vero Mosen Domino præcipiente fecisse, & sacrasse, cum mensa & altari eius, & cæteris vasis vtensilibus ad diuinum cultum explendum legimus: & non solum diuinis præceptis ac precibus, ea sacrasse, sed etiam sancti olei vnctione, Domino iubente, perlinisse nouimus. Qualiter autem hæc facta sint, & quomodo ipsa sacra non alii, F quam sacerdotes sacra vnctione delibuti, Dominoque cum vestibus sanctis sacrati, & Leuitæ tractabant, ferebant, erigebant, & deponebant, in ipsis institutionibus, quæ (Domino iubente) per Mosen conscriptæ sunt, in lege Domini reperitur. Qualiter ergo Dauid regum piissimus amplificauerit cultum Dei, & templum * Domini ædificare voluit, sed propter multum sanguinem, quem effuderat, prohibitus est, & ipse collegerat expensas, Salomonque filius eius idipsum, quod ipse facere optauerat, iubente & auxiliante Deo per-

In decretis [illegible]

Num. 7.

* *Domino?*

fecit, & templum cum altari, & reliqua, ad diui-
num cultum peragendum, conſecrauit, in lib. Re-
gum inter cætera legitur ita: *Ædificans* (inquit Sa-
3. Reg. 8. lomon Domino) *ædificaui inhabitaculum tuum,*
per totum. firmiſſimum. ** fortiſſimum ſolium tuum in ſempiternum. Conuer-
titque rex faciem ſuam, & benedixit omni Eccleſiæ
Iſrael. Omnis enim Eccleſia Iſrael ſtabat, & ait:
Benedictus Dominus Deus Iſrael, qui locutus eſt in
ore ſuo Dauid patrem meum, & in manibus eius
perfecit, dicens: A die, qua eduxi populum meum
Iſrael de Ægypto, non elegi ciuitatem de vniuerſis tri-
bubus Iſrael, vt ædificaretur domus, & eſſet nomen
meum ibi, ſed elegi Dauid, vt eſſet ſuper populũ meum
2. Reg. 7. Iſrael. Voluitque Dauid pater meus ædificare domũ
nomini Dei Iſrael, & ait Dominus ad Dauid patrem
meum. Quod cogitaſti in corde tuo ædificare domum
nomini meo, bene feciſti, hoc ipſum mente tractans.
Veruntamen tu non ædificabis domum, ſed filius tuus,
qui egredietur de renibus tuis, ipſe ædificabit domum
nomini meo. Confirmauit Dominus ſermonem ſuum,
quem locutus eſt, ſtetique pro Dauid patre meo, & ſe-
di ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus. Et
ædificaui domum nomini Domini Dei Iſrael. Et con-
ſtitui ibi locum arcæ, in qua fœdus Domini eſt, quod
percuſſit cum patribus noſtris, quando egreſſi ſunt de
terra Ægypti. Stetit autem Salomon ante altare Do-
mini in conſpectu Eccleſiæ Iſrael, & expandit manus
ſuas in cœlum, & ait: Dominus Deus Iſrael, non eſt
ſimilis tui in cœlo deſuper, & ſuper terram deorſum,
qui cuſtodis pactum & miſericordiam ſeruis tuis,
qui ambulant coram te in toto corde ſuo. Qui cuſto-
diſti ſeruo tuo Dauid patri meo, quæ locutus es ei. Ore
loquutus es, & manibus perfeciſti, vt hæc dies probat.
Nunc igitur Domine Deus Iſrael, conſerua Dauid
famulo tuo patri meo, quæ loquutus es ei, dicens: non
auferetur de te vir coram me, qui ſedeat ſuper thro-
num Iſrael, ita tamen ſi cuſtodierint filij tui viã ſuam,
vt ambulent coram me, ſicut tu ambulaſti in cõſpectu
meo. Et nunc Deus Iſrael firmentur verba tua, quæ
Pag. 636. loquutus es Dauid ſeruo tuo patri meo: Ergone ne pu-
tandum eſt, quod vere Deus habitet ſuper terram? Si
enim cœlum & cœli cœlorum te capere non poſſunt,
quanto magis domus hæc, quam ædificaui? Sed reſpice
ad orationem ſerui tui, & ad preces eius domine Deus
meus. Audi Domine hymnum & orationem, quam
ſeruus tuus orat coram te hodie, vt ſint oculi tui aperti
ſuper domum hanc nocte & die ſuper domum de qua
dixiſti, Erit nomen meum ibi, vt exaudias orationem,
quam orat in loco iſto ad te ſeruus tuus, vt exaudias
deprecationem ſerui tui, & populi tui Iſrael, quodcun-
que orauerint in loco iſto, & exaudias in loco habita-
culi tui in cœlo, & cum exaudieris, propitius eris. Si
peccauerit homo in proximum ſuum, & habuerit ali-
quod iuramentum, quo teneatur adſtrictus, & venerit
propter iuramentum coram altari tuo in domũ tuam,
tu exaudies in cœlo, & facies, & iudicabis ſeruos tuos,
condemnans impium, & reddens viam ſuam ſuper ca-
put eius, iuſtificanſque iuſtum, & retribuens ei ſecun-
dum iuſtitiam ſuam. Si fugerit populus tuus Iſrael
inimicos ſuos, (quia peccaturus eſt tibi) & agentes
pœnitentiam, & confitentes nomini tuo, venerint &
orauerint, & deprecati te fuerint in domo hac, exau-
di in cœlo, & dimitte peccatum populi tui Iſrael, &
reduces eos in terram, quam dediſti patribus eorum.
Si clauſum fuerit cœlum, & non pluerit propter pecca-
tum eorum, & orantes in loco iſto pœnitentiam ege-
rint nomini tuo, & à peccatis ſuis conuerſi fuerint pro-
pter afflictionem ſuam, exaudi eos in cœlo, & dimitte
peccata ſeruorum tuorum, & populi tui Iſrael, & oſtẽ-
de eis viam bonam, per quam ambulent, & da pluuiã
ſuper terrã, quam dediſti populo tuo in poſſeſſionẽ. Fa-
mes, ſi oborta fuerit in terra, aut peſtilentia, aut corru-
A ptus aer, aut ærugo, aut locuſta, vel rubigo, & afflixe-
rit eum inimicus eius portas obſidens, omnis plaga, vni-
uerſa infirmitas, cunctaque deuotatio & imprecatio,
quæ acciderit omni homini de populo tuo Iſrael: ſi quis
agnouerit plagã cordis ſui, & expanderit manus ſuas
in domo hac, tu exaudies in cœlo, in loco habitationis
tuæ, & repropiciaberis, & facies, vt des vnicuique ſe-
cundum omnes vias ſuas, ſicut videris cor eius, (quia
tu noſti ſolus cor omnium filiorum hominum,) vt ti-
meant te cunctis diebus, quibus viuunt ſuper faciem
terræ, quam dediſti patribus noſtris. Inſuper & alieni-
gena, qui non eſt de populo tuo Iſrael, cum venerit de
B terra longinqua propter nomen tuum, (audietur enim
nomen tuum magnũ, & manus tua fortis, & brachiũ
tuum extentum vbiq;) cum venerit ergo, & orauerit
in loco hoc, tu exaudies in cœlo, in firmamento habita-
culi tui, & facies omnia, pro quibus inuocauerit te alie-
nigena, vt diſcant vniuerſi populi terrarum nomen tuũ
timere, ſicut populus tuus Iſrael: & probent quia nomẽ
tuum inuocatum eſt ſuper domum hanc, quã ædificaui.
Si egreſſus fuerit populus tuus ad bellum contra ini-
micos ſuos per viam quocunque miſeris eos, orabũt te
contra viam ciuitatis, quam elegiſti, & contra domũ,
quam ædificaui nomini tuo, & exaudies in cœlo ora-
C tionem eorum & preces eorum, & facies iudicium eo-
rum. Quod ſi peccauerint tibi, (nõ eſt enim homo qui
non peccet) & iratus tradideris eos inimicis ſuis, & ca-
ptiui ducti fuerint in terram inimicorum longe vel
prope, & egerint pœnitentiam in corde ſuo in loco ca-
ptiuitatis, & conuerſi deprecati fuerint te in captiuita-
te ſua, dicentes: Peccauimus, inique egimus, impie geſ-
ſimus, & reuerſi fuerint ad te in vniuerſo corde ſuo, &
tota anima ſua, in terra inimicorum ſuorum, ad quã
captiui ducti fuerant, & orauerint te contra viã terræ
ſuæ, quam dediſti patribus eorum, & ciuitatis quã ele-
D giſti, & templi, quod ædificaui nomini tuo: exaudies in
cœlo, in firmamento ſolij tui, orationem eorum & pre-
ces eorum, & facies iudicium eorum, & propiciaberis
populo tuo, qui peccauit tibi: & omnibus iniquitatibus
eorum, quibus præuaricati ſunt in te: & dabis miſeri-
cordiam coram eis, qui eos captiuos habuerint, vt mi-
ſereantur eis. Populus enim tuus eſt & hæreditas tua,
quos eduxiſti de terra Ægypti, de medio fornacis fer-
reæ, vt ſint oculi tui aperti ad deprecationem ſerui tui
& populi tui Iſrael, & exaudies eos in vniuerſis, pro
quibus inuocauerint te. Tu enim ſeparaſti eos tibi in
hæreditatem de vniuerſis populis terræ, ſicut loquutus
es per Moſen ſeruum tuũ, quando eduxiſti patres no-
E ſtros de * terra Ægypti, Domine Deus. Factũ eſt au- Ægypto.
tem, cum compleſſet Salomon orans Dominum omnem
orationem & deprecationem hanc, ſurrexit de cõſpe-
ctu altaris Domini. Vtrunque enim genu in terra fi-
xerat, & manus expanderat ad cœlum. Stetit ergo, &
benedixit omni Eccleſiæ Iſrael, voce magna, dicẽs: Be-
nedictus Dominus, qui dedit requiem populo ſuo Iſrael
iuxta omnia, quæ loquutus eſt: Non cecidit, ne vnus
quidem ſermo * in omnibus, quæ loquutus eſt per Mo- in omnib. bonis.
ſen ſeruum ſuum, Sit Dominus Deus noſter nobiſcũ,
ſicut fuit cum patribus noſtris, non derelinquens nos,
neq; proijciẽs, ſed inclinet corda noſtra ad ſe, vt ambu-
F lemus in vniuerſis vijs eius, & cuſtodiamus mandata
eius, & cæremonias, & iudicia, quæcunque mandauit
patribus noſtris, & ſint ſermones mei iſti quibus depre-
catus ſum coram Domino, appropinquantes Domino
Deo noſtro die ac nocte, vt faciat iudicium ſeruo ſuo,
& populo ſuo Iſrael per ſingulos dies, & ſciant omnes
populi terræ, quia Dominus ipſe eſt Deus, & non eſt vl-
tra abſque eo. Sit quoque cor noſtrum perfectum
cum Domino Deo noſtro, vt ambulemus in decretis
eius, & cuſtodiamus mandata eius ſicut & hodie. Igi-
tur rex & omnis Iſrael cum eo immolabant victimas
coram Domino. Mactauitque Salomon hoſtias

pacificas, quas immolauit Domino, boum viginti duo millia, & ouium centum viginti millia, & dedicauerunt templum Domini rex & filij Israel. In die illa sanctificauit rex medium atrij, quod erat ante domũ Domini. Fecit autem ibi holocaustum, & sacrificium, & adipem pacificorum: quia altare eneum, quod erat coram Domino, minus erat, & capere non poterat holocaustum & sacrificium adipem pacificorum. Fecit ergo Salomon in tempore illo festiuitatem celebrem, & omnis Israel cum eo, multitudo magna ab introitu Emath vsque ad riuum Ægypti coram Domino Deo nostro septem diebus & 7. diebus, id est, quatuordecim diebus, & in die octaua dimisit populos. Iudæi ergo loca, in quibus Domino sacrificabant, diuinis * habebant supplicationibus consecrata, nec in aliis, quam in Deo dicatis locis munera Domino offerebant. Si enim Iudæi, qui vmbræ legis deseruiebant, hæc faciebant: multo magis, quibus veritas patefacta est, & gratia & veritas per Iesum Christum data est, templa Domino ædificare, & (prout melius possumus) ornare, eaque diuinis precibus, & sanctis vnctionibus suis cum altaribus & vasis, vestibus quoque & reliquis ad diuinum cultum explendum vtensilibus, deuote & solenniter sacrare, & non in aliis locis quam in Domino sacratis ab episcopis, & non à chorepiscopis, qui sæpe prohibiti sunt, nisi vt prædictum est) summa exigente necessitate, Missas celebrare, nec sacrificia offerre Domino debemus. Et hoc, si summa necessitas, agere compulerit, non in domibus, quia in sacris canonibus sacrificia in domibus offerri prohibita sunt: sed in tabernaculis, diuinis precibus à pontificibus dicatis, & in mensis Domino sacratis, & sacra vnctione à pontificibus delibutis, pro summa (vt præfixum est) necessitate, & non pro libito cuiusquam & pigritia agatur. * Satius ergo est, Missam non cantare, aut non audire, quam in illis locis, vbi fieri non oportet: nisi (vt sæpe dictum est) pro summa contingat necessitate, quoniam necessitas non habet legem. Vnde scriptum est: *Vide, ne offeras holocausta tua in omni loco, quem videris, sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus.* Et in Exodo legitur: *Vos vidistis, quia de cœlo locutus sum vobis: Non facietis deos argenteos, nec deos aureos facietis vobis: Altare de terra facietis mihi, & offeretis super illud holocausta & pacifica vestra: Oues vestras & boues in omni loco, in quo memoria fuerit nominis mei.* Et sicut non alii, quam sacrati Domino sacerdotes, debent Missas cantare, nec sacrificia super altare offerre: sic nec in aliis, quam in præfatis Domino sacratis locis, Missas cantare aut sacrificia offerre licebit. Si autem, vt legitur in Cõcilio Laodicensi cap. 26. quod hi, qui non sunt ab episcopis ordinati, tam in Ecclesiis, quam in domibus exorcizare non possunt: multo * magis maioris gradus ministeria, nisi ab eis, qui ad eos gradus sunt sacrati, quibus fungi debent, officia agi vel sacrificia offerri licet. Quod autem [vt paulò superius prælibatum est] oblationes in domibus offerri non debent, in eodem Concilio c. 58. prohibitum habetur, ita: Non oportet in domibus oblationes celebrari ab episcopis & presbyteris. Solennitates verò dedicationum Ecclesiarum & sacerdotum, per singulos annos solenniter sunt celebrandæ ipso Domino exempla dante, qui ad festum dedicationis templi, omnibus, id faciendo, dans formam, cum reliquis populis eandem festiuitatem celebraturus, venit, sicut scriptum est: *Facta sunt encania in Hierosolymis, & hyems erat: Et ambulabat Iesus in templo, in porticu Salomonis.* Quod autem octo dierum sint encænia celebranda, in libro Regum, peracta dedicatione templi, reperies.

[Margin notes: *supplicationibus consecrabant.* — *Ioan. 1.* — *De cons. dist. 1. Sicut non alij quam.* — *Nihilominus.* — *Deut. 12.* — *Exod. 20.* — *De cõs. dist. 1. Sicut nõ alij.* — *minus.* — *De cõs. dist. 1. Sicut nõ alij.* — *De cõs. dist. 1. Solennitates dedicationũ.* — *Ioan. 10.*]

2 De ecclesiarum verò consecratione quoties dubitatur, & nec certa scriptura, nec certi testes existunt, à quibus consecratio sciatur, absque vlla dubitatione scitote eas esse consecrandas, ne talis trepidatio faciat deteriorationem: quoniam non monstratur esse iteratum, quod nescitur factum. His, fratres, testimoniis scripturarum apostolica authoritate confirmatis, consultis vestris breuiter respondisse sufficiat. Vobis tamen præuidendum est, & omnibus prædicandum, vt illicita non agãtur, & Domini præcepta conseruentur, & fideliter peragantur. *Rogatus autem vos, fratres, vt dicta Apostoli replicemus, corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat, sed semper, quod bonum est, sectamini in inuicem & in omnes: Semper gaudete, sine intermissione orate, in omnibus gratias agite. Hæc est enim voluntas Dei in Christo Iesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere, prophetias nolite spernere. Omnia autem probate: quod bonum est, tenete. Ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia, vt integer spiritus vester, & anima, & corpus sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur.* Data Kalend. Martii, Lampadio & Oreste viris clariss. Coss.

[Margin notes: *1. Reg. 8.* — Pag. 637. — *1. Thess. 5.* — *An. D. 530.*]

EPISTOLA II. EIVSDEM EXHORTATORIA AD SABINAM.

Singulare membrum Ecclesiæ, tuæ religionis amplitudinem existere, & à nobis reuerendissime coli, satis est omnibus manifestum. In ipso enim apice nobilitatis, multo nobiliorem Ecclesiæ deuotionem impendis, & magis læta Christi agnitione præceptis eius obtemperas, & in fide potius exultas, quam tanti generis flore iactaris. Summa virtus est, vicisse gloriam carnis: & magna est Christi gratia, nobilitatem moribus superasse, domina filia merito illustris. Certa igitur existens, dilectissima vitæ huius (quæcunque sunt) spatia æternis diuinisque officiis illustrare contende, vt qui insignem te præstitit, reddat sibi per sæcula clariorem. Quapropter tuam hortamur dilectionem, vt bonum, quod cœpisti, semper implere non differas: quia non laudatur initium, sed finis. Sapientiam enim te hortamur diligere & scrutari, vt rationabiliter & sapienter disponas & iudices ea, quæ tibi commissa sunt, dicente Domino per Prophetam: *Erudimini, qui iudicatis terram. Time ergo Dominum, & mandata eius serua, & dilige eum totis visceribus, & proximum tuum sicut teipsum. Deus altissimus creauit sapientiam in spiritu sancto, & vidit, & dinumerauit ea in terram, & mensus est, & effudit illam super omnia opera sua, & super omnem carnem: secundum datum suum præbuit illam diligentibus se. Timor Domini, gloria & gloriatio, & lætitia, & corona exultationis. Timor Domini delectabit cor, & dabit lætitiam & gaudium in longitudinem dierum. Timenti Dominum bene erit in extremis, & in die defunctionis sua benedicetur. Dilectio Dei honorabilis sapientia: quibus autem apparuerit in visu, diligunt eam in visione, & in agnitione magnalium suorum. Initium sapientia, timor Domini: & cum fidelibus in vulua concreatus est, & cum electis fœminis graditur, & cum iustis & fidelibus agnoscitur. Timor Domini, scientia religiositas. Religiositas custodiet & iustificabit cor, iucunditatem atque gaudium dabit. Timenti Dominũ bene erit, & in diebus consummationis illius*

[Margin notes: *Psal. 2.* — *Eccl. 1.* — *Ibid.*]

*illius benedicetur. Plenitudo sapientiæ est, timere Dominum, & plenitudo à fructibus illius. Omnem domum illius implebit à generationibus, & receptacula à thesauris illius. Corona sapientiæ, timor Domini, replens pacem & salutis fructum: & vidit, & dinumerauit eam, vtraque autem sunt dona Dei, * scientia & intellectus prudentiæ. Sapientia compartietur, & gloriam tenentium se, exaltat. Radix sapientiæ, est timere Dominum, & rami illius longæui. In thesauris sapientiæ, intellectus & scientiæ religiositas: execratio autem peccatoribus, sapientia. Timor Domini expellit peccatum. Nam qui sine timore est, non poterit iustificari. Iracundia enim animositatis illius, subuersio illius est. Vsque in tempus sustinebit patiēs, & postea redditio iucunditatis. Bonus sensus vsque ad tempus abscondet verba illius, & labia multorum enarrabunt sensum illius. In thesauris sapientiæ, significatio disciplinæ: execratio autem peccatori, cultura Dei. Fili, concupiscens sapientiam serua iustitiam, & Deus præbebit illam tibi. Sapientia enim & disciplina, timor Domini: & hoc, quod beneplacitum est illi, fides & mansuetudo, & adimplebit thesauros illius. Contumax non sis, & incredibilis timori Domini, & ne accesseris ad illum duplici corde. Ne fueris hypocrita in conspectu hominum, & non scandalizeris labiis tuis. Attende in illis, ne forte cadas, & portes scandalum animæ tuæ & adducas in honorationem tibi, & reuelet Deus absconsa tua. Pro fide & iustitia, ac pro salute animæ certa semper, & pro adiutorio fratrum viriliter age, vt à Domino recipias remunerationem. Scriptum est enim: Fili, conserua tempus, & deuita à malo. Pro anima tua non confundaris dicere verum. Est enim confusio, adducens peccatum, & est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gratiam & gloriam. Ne accipias faciem aduersus faciem tuam, nec aduersus animam tuam mendacium. Non reuerearis proximum tuum in casu tuo, nec retineas verbum in tempore salutis. Non abscondas sapientiam tuam in decore eius. In lingua enim agnoscitur sapientia, & sensus, & scientia, & doctrina in * verbis veritatis, & firmamentum in operibus iustitiæ. Non contradicas veritati vllo modo, & de mendacio ineruditionis tuæ confundere. Non confundaris confiteri peccata tua, & ne subiicias te homini pro peccato. Noli resistere contra faciem potentis, nec coneris contra ictum fluminis. Pro iustitia agonizare pro anima tua, & vsque ad mortem certa pro iustitia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos. Noli citatus esse in lingua tua, & inutilis & remissus in operibus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, euertens domesticos tuos, & opprimens subiectos tibi. Non sit tibi manus tua porrecta ad accipiendum, & ad dandum collecta.* His fulta scripturarum authoritatibus, semper sta recta, & à via veritatis ne auertaris, vt gratiam Dei acquiras, & bonorum hominum amicitia fruaris: tantoque tua voluntas facilius ab amore huius sæculi exeat, quanto & impellitur, dum vocatur. Nam nos & præsentes vos videre cupimus, & absentibus per epistolam saltem colloqui desideramus. Vnde & optamus, vt vos beatus Petrus Apostolorum princeps ad sua limina feliciter perducat, quatenus in omnipotentis gratia perfrui vestra præsentia mereamur. Data 12. Kalend. Nouembris, Lampadio & Oreste viris clariss. Coss.

Scientiam & intellectus prudentiæ sapientia. — *Eccle.* — *Verbis sensati* — *Ibid.*

A B C D E F

NOTÆ.

Data 12. Cal. Nouembris.] *Hæc chronologia menstrua, mendosa est. Nam hoc mense Bonifacius iam Pontifex creatus erat, vt patet supra.*

EPISTOLA III. FELICIS PAPÆ ad Cæsarium Arelatensem.

Dilectissimo fratri Cæsario Felix. Legi quod inter fraternitatem vestram est constitutum, non licere ex laica conuersatione ad officium sacerdotale ante probationem temere promoueri: de qua re etiam à te ad nos peruenit opinio, aliquos post ordinationem ad sæcularis vitæ mores fuisse transgressos. Et licet sit talis nefanda præsumptio, plus tamen est periculosa neglectio. Qui enim potest venienti malo resistere, & hoc dissimulans fieri permittit, ipse magis mali auctor operis approbatur. Nemo se itaque per antiquam consuetudinem speret exuere: quia quæ illicite inchoata sunt, si damnentur in posterum suos fructus generare non possunt; nam quod gradibus eruditur sine perfectione doctrinæ ad suum perueniat constitutum, errat per examinationem: quia non recipit firmitatem, nec honorem * quis timorem potest seruare; qui in eius gloriam semel laborare peruenit. Et laus inanis cui tribuitur lædit, ad elationem nutriens magis, quam prouocans ad operam veræ virtutis. Vas electionis ad suum discipulum Timotheum scribit, dicens: Nemini cito manus imposueris, nec communicaueris peccatis alienis. Quid sibi vult, Ne citius imponas manus? Quia dignitas quæ datur, ideo datur, vt duret immobilis? debet enim antequam concedatur, longa sub deliberatione tractari. Vnde magister, qui elementorum ignorat initia? Vnde gubernator, qui inter nautas sua seruitia non monstrauit? Ignorat quæ nam ratio magistris debetur, qui ad obedientiam sua corda non flexit. Vnde quemadmodum in domo Dei conuersari debeat posteris sit exemplum, sit in omnibus clericis, & in his maxime qui sunt ad sacerdotia diligendi, Apostolicæ monitionis eloquium, qui ait: Oportet & testimonium habere bonum ab his qui foris sunt. Quapropter communi consensu sub obseruatione venerabilium canonum ordinandum eligite sacerdotem, vt de nostra simus salute soliciti, & illorum vtilitatibus consulamus, qui fuerint ad hunc ordinem diligenter adsciti. Dominus te incolumem custodiat, frater charissime. Dat. III. Non. Febr. P. C. M. Seu. Boetii V. C.

1. Tim. 5. — *1. Tim. 3.* — Pag. 638.

NOTA.

Epistola.] *De tempore & auctore huius Epistolæ, quid sentiendum sit, intelliges lector ex iis, quæ diximus supra in admonitione ad Lectorem sub finem Epistolar. Felicis III.*

CONCILIVM ARAVSICANVM II. TEMpore Felicis Papæ IV. Anno Domini D. XXIX. celebratum, contra Semipelagianos & Massilienses.

Canones Concilii Arausicani II.

De libero arbitrio vel diuersis conditionibus, & de rebus necessariis per capitula requirendis.

Capitulum primum.

Cvm ad dedicationem Basilicæ, quam illustrissimus Præfectus & Patricius filius noster

Ide. Pithœ.

Liberius in Arausica ciuitate fidelissima deuotione construxit, Deo propitiante, & ipso inuitante conuenissemus, & de rebus, quæ ad Ecclesiasticam regulam pertinent, inter nos fuisset spiritualis oborta collatio: peruenit ad nos esse aliquos, qui de gratia & libero arbitrio minus caute, & non secundum fidei catholicæ regulam, sentire velint. Vnde & nobis, secundum authoritatem & admonitionem sedis Apostolicæ, iustum & rationabile visum est, vt pauca capitula, ab apostolica nobis sede transmissa, quæ ab antiquis patribus de certis scripturarum voluminibus in hac præcipue causa collata sunt, ad docendos eos, qui aliter quam oportet, sentiunt, ab omnibus obseruanda proferre, & manibus nostris subscribere deberemus. Quibus lectis, hui hucusque, non sicut oportebat, de gratia & libero arbitrio credidit, ad ea quæ fidei catholicæ conueniunt, animum suum inclinare non differat.

1. Si quis per offensam præuaricationis Adæ, non totum (id est, secundum corpus & animam) in deterius dicit hominem commutatum, sed animæ libertate illæsa durante, corpus tantummodo corruptione credit obnoxium, Pelagii errore deceptus, aduersatur scripturæ dicenti: Anima quæ peccauerit, ipsa morietur. Et, Nescitis, quoniam cui exhibetis vos seruos ad obediendum, serui estis eius, cui obeditis? At, à quo quis superatur, eius & seruus addicitur. Ezech. 18. Rom. 6. 2. Pet. 2.

2. Si quis soli Adæ præuaricationem suam, non & eius propagini, asserit nocuisse, aut certe mortem tantū corporis, quæ pœna peccati est, non autem & peccatum, quod mors est animæ, per vnum hominem in omne genus humanum transisse testatur, iniustitiam Deo dabit, contradicens Apostolo dicenti: Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccauerunt. Rom. 5.

3. Si quis ad inuocationem humanam gratiæ Dei dicit conferri, non autem ipsam gratiam facere, vt inuocetur à nobis; contra dicit Esaiæ Prophetæ, vel Apostolo idem dicenti: Inuentus sum à non quærentibus me: palam apparui his, qui me non interrogabant. Esa. 65. Rom. 10.

4. Si quis, vt à peccato purgemur, voluntatem nostram Deum expectare contendit, non autem vt etiam purgari velimus, per sancti spiritus infusionem & operationem in nos fieri confitetur, resistit ipsi spiritui sancto, per Salomonem dicenti: Præparatur voluntas à Domino, & Apostolo salubriter prædicanti: Deus est, qui operatur in nobis & velle & perficere pro bona voluntate. Prou. 8. iuxta 70. Philip. 2.

5. Si quis, sicut augmentum, ita etiam initium fidei ipsum credulitatis affectum, quo in eum credimus, qui iustificat impium, & ad regenerationem baptismatis peruenimus, non per gratiæ donum, id est, per inspirationem spiritus sancti corrigentem voluntatem nostram ab infidelitate ad fidem, ab impietate ad pietatem, & naturaliter nobis inesse dicit; apostolicis dogmatibus aduersarius approbatur, beato Paulo dicente: Confidimus, quia qui cœpit in vobis bonum opus, perficiet vsque in diem Domini nostri Iesu Christi. Et illud: Vobis datum est pro Christo, non solum vt in eum credatis, sed etiam vt pro illo patiamini. Et, Gratia salui facti estis per fidem, non ex vobis: Dei enim donum est. Qui enim fidem qua in Deum credimus dicunt esse naturalem, omnes eos, qui ab ecclesia Christi alieni sunt, quodammodo fideles esse diffiniunt. Philip. 1. Ibidem. Ephes. 2.

6. Si quis sine gratia Dei credentibus, volentibus, desiderantibus, conantibus, laborantibus, vigilantibus, studentibus, petentibus, quærentibus, pulsantibus nobis misericordiam dicit conferri, non autem diuinitus, vt credamus, velimus, vel hæc omnia, sicut oportet, agere valeamus, per infusionem & inspirationem sancti spiritus in nobis fieri confitetur, aut humilitati, aut obedientiæ humanæ subiungit gratiæ adiutorium, nec vt obediens & humillimus, ipsius gratiæ donum esse consentit, resistit Apostolo dicenti: Quid habes quod non accepisti? Et, Gratia Dei sum id quod sum. 1. Cor. 4. Ibidem 15.

7. Si quis per naturæ vigorem bonum aliquod, quod ad salutem pertinet vitæ æternæ, cogitare * non expedit aut eligere, sine salutari (id est, euangelizanti) prædicationi consentire posse confirmat, absque illuminatione & inspiratione spiritus sancti, qui dat omnibus suauitatem in consentiendo & credendo veritati, hæretico fallitur spiritu non intelligens vocem Dei, in euangelio dicentis: Sine me nihil potestis facere. Et illud Apostoli: Nunquid idonei sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis? sed sufficientia nostra ex Deo est. * Hæc duo dictiones videntur superflua. Ioan. 15. 2. Cor. 3.

8. Si quis (alius misericordia, alius vero per liberum arbitrium, quod in omnibus, qui de præuaricatione primi hominis nati sunt) constanti * sæuitia hominem ad gratiam baptismi posse venire contendit, à recta fide probatur alienus. Is enim non omnium liberum arbitrium per peccatum primi hominis asserit infirmatum, aut certe ita læsum putat, vt tamen quidam valeant, sine reuelatione Dei, mysterium salutis æternæ per semetipsos posse conquirere. Quod quam sit contrarium, ipse Dominus probat, qui non aliquos, sed neminē ad se posse venire testatur, nisi quem pater attraxerit. Sicut & Petro dicit: Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed pater meus qui in cœlis est. Et Apostolus: Nemo potest dicere Dominum Iesum Christum, nisi in spiritu sancto. * sententia Ioan. 6. Matth. 16. 1. Cor. 12.

9. *De adiutorio Dei.* Diuini est muneris, cum & recte cogitamus, & pedes nostros à falsitate & iniustitia tenemus. Quoties enim bona agimus, Deus in nobis atque nobiscum, vt operemur, operatur. Phil. 2.

10. *De adiutorio Dei.* Adiutorium Dei etiam renatis ac sanctis semper est implorandum, vt ad finem bonum peruenire, vel in bono possit opere perdurare.

11. *De obligatione votorum.* Nemo quicquam Domino recte vouerit, nisi ab ipso acceperit, sicut legitur: Quæ de manu tua accepimus, damus tibi. 1. Par. 29.

12. *Quales nos diligit Deus.* Tales nos amat Deus, quales futuri sumus ipsis dono, non quales sumus nostro merito.

13. *De reparatione liberi arbitrij.* Arbitrium voluntatis in primo homine infirmatum, nisi per gratiam baptismi, non potest reparari. Quod amissum, nisi à quo potuit dari, non potest reddi. Vnde ipsa veritas dicit: Si vos filius liberauerit, tunc vero liberi eritis. Ioan. 8.

14. Nullus miser de quacunque miseria liberatur, nisi qui Dei misericordia præuenitur, sicut dicit Psalmista: Cito anticipet nos misericordia tua, Domine. Et illud: Deus meus, misericordia eius præueniet me. Psal. 78. Psal. 58.

15. Ab eo quod formauit Deus, mutatur Adam, sed in peius per iniquitatem suam ab eo quod operata est iniquitas, mutatur fidelis, sed in Psal. 76.

melius per gratiam. Illa ergo mutatio, fuit præuaricatoris primi: hæc, secundum psalmistam, mutatio dexteræ excelsi.

16. Nemo ex eo, quod videtur habere, glorietur, tanquam non acceperit: aut ideo se putet accepisse, quia littera extrinsecus, velut legitur, apparuit, vel vt audietur, sonuit. Nam sicut Apostolus dicit, Si per legem iustitia, ergo Christus gratis mortuus est. Ascendens in altum, captiuam duxit captiuitatem, dedit dono hominibus. Inde habet, quicunque habet. Quisquis autem inde se se habere negat, aut vere non habet, aut id quod habeat, aufertur ab eo.

1. Cor. 4. Galat. 2. Ephes. 4. & Psal. 67. Matth. 25.

17. *De fortitudine Christiana.* Fortitudinem gentilium mundana cupiditas, fortitudinem Christianorum Dei charitas facit, quæ diffusa est in cordibus nostris, non per voluntatis arbitrium, sed per spiritum sanctum, qui datus est nobis, nullis meritis gratiam præuenientibus.

Rom. 5.

18. Debetur merces de bonis operibus, si fiant: sed gratia, quæ non debetur, præcedit, vt fiant.

19. *Neminem nisi Deo miserante saluari.* Natura humana, etiam si in illa integritate, in qua est condita, permaneret, nullo modo seipsam, creatore suo non adiuuante, seruaret. Vnde cum sine gratia Dei salutem non possit custodire, quam accepit, quomodo sine Dei gratia poterit reparare, quod perdidit?

20. *Nihil boni hominem posse sine Deo.* Multa in homine bona fiunt, quæ non facit homo. Nulla vero facit homo bona, quæ non Deus præstet, vt faciat homo.

Esa. 26.

21. *De natura & gratia.* Sicut eius, qui volentes in lege iustificari, & à gratia exciderunt, verissime dicit Apostolus: Si ex lege iustitia est; ergo Christus gratis mortuus est, iam hic enim erat lex, & non iustificabat: iam hic erat & natura, & non iustificabat: ideo Christus non gratis mortuus est, vt & lex per illum impleretur, qui dixit: Non veni legem soluere, sed adimplere: & natura per Adam perdita, per illum repararetur, qui dixit, venisse se quærere & saluare, quod perierat.

Galat. 2. Matth. 5.

22. *De his quæ hominum propria sunt.* Nemo habet de suo, nisi mendacium & peccatum. Si quis autem habet homo veritatem atque iustitiam, ab illo fonte est quem debemus sitire in heremo, vt ex eo quasi guttis quibusdam inrorati, non deficiamus in via.

Luc. 19. Psal. 111. Esa. 10.

23. *De voluntate Dei & hominis.* Suam voluntatem homines faciunt, non Dei, quando id agunt quod Deo displicet. Quando autem ita faciunt quod volunt, vt diuinæ seruiant voluntati, quamuis volentes agant quod agunt, illorum tamen voluntas, est à quo præparatur, & obitur, quod volunt.

24. *De palmitibus vitis.* Ita sunt in vite palmites, vt viti nihil conferant, sed inde accipiant, vnde viuant. Sic quippe vitis est in palmitibus vt vitale subministret eis, non sumat ab eis. Ac per hoc & manentem in se habere Christum, & manere in Christo, discipulis prodest, & non Christo. Nam præciso palmite, potest de viua radice alius pullulare. Qui autem præcisus est, non potest sine radice viuere.

Ioan. 15. & August. super Ioan.

25. *De dilectione, qua diligimus Deum.* Prorsus donum Dei est, diligere Deum. Ipse vt diligeretur, dedit, qui non dilectus diligit, Displicentes, amati sumus, vt fieret in nobis vnde placeremus. Diffundit enim charitatem in cordibus nostris spiritus patris & filii, quem cum patre amamus & filio. Ac sic secundum suprascriptas sanctarum scripturarum sententias, vel antiquorum patrum diffinitiones, hoc Deo propitiante, & prædicare debemus & credere, quod per peccatum primi hominis, ita inclinatum & attenuatum fuerit liberum arbitrium, vt nullus postea aut diligere Deum, sicut oportuit, aut credere in Deum, aut operari propter Deum, quod bonum est, possit, nisi gratia eum & misericordia diuina præuenerit. Vnde Abel iustum, & Noe & Abraham, & Isaac, & Iacob, & omnem antiquorum sanctorum multitudinem, illam præclaram fidem, quam in ipsorum laudem prædicat Apostolus Paulus, non per bonum naturæ, quod prius in Adam datum fuerat, sed per gratiam Dei credimus fuisse collatam: quia gratiam, etiam post aduentum Domini, omnibus qui baptizari desiderant, non in libero arbitrio habere, sed in Christi nouimus simul & credimus largitate conferri, secundum illud, quod iam supra dictum est, & prædicat Paulus Apostolus: Vobis donatum est pro Christo, non solum vt in eum credatis, sed etiam vt pro illo patiamini. Et illud: Deus, qui cœpit in vobis bonum opus, perficiet vsque in diem Domini nostri. Et illud: Gratia salui facti estis per fidem. & hoc non ex vobis: Dei enim donum est. Et quod de seipso ait Apostolus: Misericordiam consequutus sum, vt fidelis essem. Non dixit, quia eram, sed, vt essem. Et illud: Quid habes quod non accepisti? Et illud: Omne datum bonum, & omne donum perfectum, de sursum est, descendens à patre luminum. Et illud: Nemo habet quidquam boni, nisi illud illi datum fuerit desuper. Innumerabilia sunt sanctarum scripturarum testimonia, quæ possint ad probandam gratiam proferri: sed breuitatis studio prætermissa sunt, quia & re vera, cui pauca non sufficiunt, plura non proderunt. Hoc etiam secundum fidem catholicam credimus, quod accepta per baptismum gratia, omnes baptizati, Christo auxiliante & cooperante, quæ ad salutem pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare voluerint, adimplere. Aliquos vero ad malum diuina potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam, si sunt, qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione in illis anathema dicimus. Hoc etiam salubriter profitemur & credimus, quod in omni opere bono non nos incipimus, & postea per Dei misericordiam adiuuamur: sed ipse nobis, nullis præcedentibus bonis meritis, & fidem & amorem sui prius inspirat, vt & baptismi sacramenta fideliter requiramus, & post baptismum cum ipsius adiutorio ea quæ sibi sunt placita, implere possimus. Vnde manifestissime credendum est, quod & illius latronis, quem Dominus ad paradisi patriam reuocauit, & Cornelii Centurionis, ad quem Angelus Domini missus est, & Zachæi, qui ipsum Dominum suscipere meruit, illa tam admirabilis fides nõ fuit de natura, sed diuinæ largitatis donum. Et quia diffinitionem antiquorum patrum, nostramque, quæ supra scripta est, non solum religiosis, sed etiam laicis, medicamentum esse & desideramus & cupimus: placuit ergo vt etiam illustres ac magnifici viri, qui nobiscum ad præfatam festiuitatem conuenerunt, propria manu subscriberent: Cæsarius in Christi nomine episcopus, constitutionem nostram relegi, & subnotans subscripsi, quinto Nonas Iulii, Decio iuniore viro clarissimo consule. Iulianus Episcopus subscripsi. Constantius episcopus subscripsi. Cyprianus episcopus subscripsi. Eucherius episcopus subscripsi. Heraclius episcopus subscripsi. Philagrius episcopus subscripsi. Maximus episcopus subscripsi. Prætextatus episcopus

Ioan. 4. Ioan. 10. Rom. 5.

Hebr. 11. per totum. Philip. 1. Ibidem. Ephes. 2. 1. Tim. 1. 1. Cor. 4. Iacob. 1. Ioan. 3. Luc. 23. Luc. 19. Act. 10.

subscripsi. Alethius episcopus subscripsi. Lupertianus episcopus subscripsi. Vindemialis episcopus subscripsi. Petrus, Marcellus, Felix, Liberius, viri clarissimi & illustres Præfecti prætorii Galliarum atque Patricii, consentientes subscripserunt. Siagrius vir clarissimus cons. subscripsit. Opilio vir clarissimus cons. subscrip. Pantagathus vir clarissimus consul. subscripsit. Deodatus vir clarissimus consul. subscripsit. Clariattho vir clarissimus consul. subscripsit. Marcellus vir clarissimus consul. subscripsit.

Arausicensis Concilij Finis

R. P. Frontonis Ducæi Societatis Iesu.

VARIÆ LECTIONES IN CONcilium Arausicanum II. sub Felice IV. Papa.

Can. 1. certis scripturarum.] de sanctarum scripturarum causa collata sunt.] causa collecta sunt.

can. 2. mors in omnes homines.] mors, & ita omnes homines. *Et ita legitur apud Apostolum ad Rom. 5. 12.*

can. 3. humanam gratiæ Dei.] humanam gratiam Dei ciuit. posse.

can. 5. vsque in diem Domini.] vsque in diem Christi Iesu. *Philip. 1. 6.*

can. 6. nec vt obediens & humillimus.] nec, vt obedientes & humiles simus, ipsius gratiæ donum esse consentit. *Hæc, ni fallor, est vera lectio.*

can. 7. cogitare vt expedit.] cogitare vt expedit, aut eligere, siue saluari, id est, Euangelicæ prædicationi. *Iam nihil videtur hic esse superfluum.*

ibid. nunquid idonei sumus cogitare.] Non quod idonei simus. *Et ita legitur apud Paulum 2. Cor. 3. 5. absque vlla interrogationis nota.*

can. 8. nati sunt) constanti sæuitia.] nati sunt, constat esse vitiatum, hominem ad gratiam baptismi. *Sic paulo post can. 13. liberum arbitrium dicit in primo homine fuisse infirmatum, & can. 25. inclinatum & attenuatum.*

Dominum Iesum Chri.] Dominum Iesum nisi in spiritu.

can. 9. & iniustitia tenemus.] & iniustitia continemus.

can. 11. accepit, sicut legitur.] acceperit, quod vouerit, sicut legitur.

can. 15. mutatur Adam.] mutatus est Adam.

mutatio dexteræ.] mutatio est dexteræ.

can. 16. aut id quod habeat.] aut id quod videtur habere, aufertur. *Sic legitur Matt. 25. 29.* quod videtur habere. *& Luca 8 & 18.*

can. 18. debetur merces de bonit.] Debetur merces bonis operibus.

A can. 21. Christus gratis mortuus est, iam hic enim.] *Hic multa desunt ex manuscripto T. repetenda.* Christus gratis mortuus est: sic eis qui gratiam quam commendat & percipit fides Christi, putant esse naturam, verissime dicitur, si per naturam Iustitia est, ergo Christus gratis mortuus est. Iam hic enim erat lex. *Deerat altera pars comparationis.*

can. 23. Quando autem ita faciunt, quod. Quando autem id faciunt, quod illius tamen voluntas est, à quo præparatur, & iubetur, quod volunt. Pag. 642

B can. 24. vt vitale subministret eis.] vt vitale alimentum subministret.

can. 25. quia gratiam etiam post aduentum.] quam gratiam etiam post.

non in libero arbitrio habere.] non in libero arbitrio haberi.

Seuerini Binij NOTÆ in Concilium Arausicanum secundum, sub Felice IV.

Concilium.] *His sacer conuentus Episcoporum, habitus est occasione scriptorum quorumdam Fausti* C *Regiensis, qui circa annum Christi 472. Sancto Prospero in Regiensi Episcopatu substitutus (extant enim epistolæ Sidonij ad eum velut Episcopum Regiensem his temporibus datæ) de gratia Dei,* qua saluamur, *in quo sub specioso titulo Pelagium damnans, verè Pelagianizat. Hoc opus, cum magna auiditate legentium non tantum in Gallijs vt constat testimonio Sidonij libro nono, epistola nona, neque etiam in Italia dumtaxat; sed & Constantinopoli & in Africana Ecclesia expeteretur, atque diuulgaretur, Cæsarius Arelatensis Episcopus, non tantum libellum, de gratia & libero arbitrio auctoritate Felicis approbatum contra eum conscripsit; verumetiam hoc Episcoporum* D *Concilium indixit, vt inde communi omnium Patrum consensu definiretur, quid circa hanc orthodoxæ fidei doctrinam credendum atque tenendum esse videretur. Sancti Augustini scripta contra Pelagium edita, nemo iam in Gallijs aperte impugnare audebat. Pelagio iam prope infami nemo contra infamiam adhærescere conabatur, sed per fraudes & insidias latenter id cum Fausto Regiensi Episcopo quidam Gallicani presbyteri moliebantur. Hoc itaque Episcoporum conuentu pro fide Catholica, scriptisque Augustini asserendis & defendendis, de gratia & libero arbitrio viginti quinque Canones constituta sunt, qui omnes fere ad vnum, sunt sententia* E *& verba sancti Augustini, ex ipsius scriptis diuersis desumpta, vt infra in Notis singulorum Canonum ostendemus.*

Sub Felice IV. anno Domini 529. &c.] *Hanc synodum celebratam fuisse anno Domini 529. sub Pontificatu Felicis IV. euidenter ostenditur: primo ex fine Actorum Concilij, vbi dicitur Cæsarius hanc constitutionem relegisse & subscripsisse: idque quinto Nonas Iulij Decio Iuniore viro Clarissimo Consule, qua proculdubio de illo Consulatu Decij intelligenda sunt, quo Cæsarius Arelatensi Ecclesiæ præsidebat. Et quamquam plures annis, alicuius Iunioris Decij consulatu consignato reperiantur in fastis: hic tamen consulatus ille est, quem Cassiodorus assignat anno Domini 529. quando Felix IV. Ro-* F *manæ, & Cæsarius Arelatensis Ecclesia episcopatum administrabant. Vixisse autem Cæsarium sub Pontificatu Felicis 4. indicat scripta ad eum epistola, quam supra ex Codice Arelatensi acceptam, nunc primum huic Conciliorum editioni inserimus. Secundo ex subscriptione Liberij patricij Galliarum Præfecti patet, hanc synodum celebratam esse illis temporibus, quibus idem Liberius Patricius Galliarum præfecturam à Theoderico acceptam agebat. Quod cum acciderit sub finem Theoderici & initium Athala-*

Hanc synodum an. 529. celebratam fuisse probatur duabus rationibus. Prima ratio.

Secunda ratio.

vici, vt ex epistolis eorundem Regum ad ipsum scriptis colligere licet, dubium nullum est, quin acta Concilii Consulatu Iunioris Decii consignata, & subscriptione allegati Patricii approbata, prædicto anno Domini 529. sub Pontificatu Felicis IV. habita fuerint. Quod plurimi viri doctissimi senserint, hoc Arausicanum Concilium II. tempore S. Leonis Papæ celebratum, quo Arausicanum primum habitum esse liquido constat, accidit ex subscriptione S. Prosperi, & S. Eucherii Episcoporum, quorum ille vt infra dicemus, male creditus est esse idem Prosper, qui S. Leonis Papæ temporibus vixisse certo scitur. Quis vero fuerit ille Eucherius ibidem subscriptus, diximus in Notis prædicti Concilii Arausicani primi: vbi etiam annotauimus Cæsarium illum, cuius nomen ibidem subscriptum inuenitur, plane alium fuisse ab hoc magni nominis Cæsario Arelatensis Ecclesiæ Episcopo: siquidem illo tempore Hilarius Arelatensem Episcopatum administrarit, & non prius quam post tres alios intermedios Episcopos defunctos Cæsarius Arelatensis Episcopus creatus fuerit. Vide Baron. an. Dom. 463. Item in append anni 729. tom 10. Vasquius tom. 1. disp. 91. num. 76. & seqq. aliter sentit.

Cur re. S. modo fuerit, hoc Concilium sub Leone celebratum esse. *Cæsarius quis.*

Canones Concilii quot, & vnde desumpti.

Canones, &c.] *Quot sunt Canones huius Concilii, tot sententiæ Catholicæ Ecclesiæ hic sunt stabilitæ, à quibus absque præuaricationis piaculo nulli fideli recedere licet. Ex diuersis locis S. Augustini, quos infra annotauimus, ad verbum fere omnes desumptæ videntur. S. Prosper easdem à se excerptas, retulit in librum, cui titulus est, sententiarum. Canones viginti quatuor numero duntaxat constituti sunt, quia totidem capitula (fortassis ea quæ continentur epist. Cœlestini Pontificis, quam supra tom. 1. Concil. vna cum annotationibus meis excusam inuenies numero primam) de gratia & libero arbitrio Pontifex Romanus in Gallias miserat. Vnde illud summa diligentia obseruandum, quod sanctissimi atque doctissimi Patres pugnaturi aduersus hostes Gratiæ Dei, nimium libero arbitrio tribuentes, nullo potentiore modo id fieri posse existimarint, quam si sacrosanctæ sedis Apostolicæ auctoritati inniterentur. Plane illicitum esse putabant, vel nimium obniti S. Augustini de gratia & libero arbitrio sententiis, quas Cælestinus Pontifex præallegata epistola 1. sedis Apostolicæ auctoritate confirmauerat. Nihil igitur præterea nouitas sibi deinceps vendicet, nihilque humana præsumptio præsumat: sed potius approbatam antiquorum Patrum definitionem amplectatur & illi acquiescat.*

Liberius Præfectus quis.

Præfectus & Patricius Liberius.] *Ex hoc loco constat, non quatuor Præfectos Prætorio, sed vnum duntaxat huic Cōcilio interfuisse Liberium, quatuor nominibus infra in subscriptione recensitis cognominatum: cuius gratia Reges Italiæ Theodericus & Athalaricus Epistolas, quas recitat Cassiodorus, scripserunt. Vnum autem eundemque fuisse Liberium, de quo Theodericus scribit ad senatum, & ad quem Athalaricus epistolam dedit, docet eiusdem Liberij sepulchralis inscriptio, quæ Arimini posita, à Petro Pithæo accepta, extat apud Bar. an. 529. in appendice tom. 10. Vnde patet deprauatum esse textum Concilii huius infra in subscriptionibus, vbi quatuor Præfecti Prætorio, contra lectionem Codicis Vaticani, huic Concilio interfuisse & subscripsisse inueniuntur.*

Vnde nobis secundum auctoritatem & admonitionem sedis apostolicæ.] *Ea quæ supra dixi, de 24. capitulis à sede apostolica in Gallias transmissis: deque horum Patrum constitutionibus, S. Augustini & Romanorum Pontificum sententia confirmandis stabiliūtur, & firmantur.*

Cap. 1.

Si quis soli Adæ, &c.] *Hoc capitulum desumptum esse videtur, ex cap. 4. lib. 4. contra duas epistol. Pelagii.*

Cap. 2.

Si quis sicut augmentum.] *Vide sanctum Augustinum libro de prædestinatione Sanctorum vsque ad caput 26.*

7. Si quis per naturæ vigorem, &c.] *Eadem August. lib. de Gratia Christi cap. 26.*

9. Diuini est muneris.] *Sententia eadem est apud S. Prosperum 22. & ad vers.* Cogitaui vias meas.

11. Nemo quicquam Domino, &c.] *Idem sancti August. lib. 17. Ciuit. c. 4. sententia vero apud Prosperum est 54.*

12. Tales nos amat Deus, &c.] *Sententia est apud Prosperum 56.*

13. Arbitrium est voluntatis, &c.] *Ita sanctus August. lib. 14. de ciuit. Dei cap. 12.*

14. Nullus miser, &c.] *Sententia est 211.*

15. Ab eo quod, &c.] *Sententia est 225.*

16. Nemo ex eo, &c.] *De Spirit. & lit. cap. 28.*

17. Fortitudinē Gentilium.] *Vide sententiā 295.*

19. Natura humana, &c.] *Vide S. August. ep. 106.*

20. Multa in homine bona fiūt, &c.] *Vide cont. 2. ep. Pelag. lib. 2. cap. 8.*

21. Sicut eis qui, &c.] *Aug. de Grat. & libero arbitrio c. 13. eadem verba eandemque sententiam habet.*

22. Nemo habet de suo, &c.] *Hæc ex Aug. tract. 5. in Ioannem: estque sententia apud Prosperum 323.*

23. Tuam voluntatem homines faciunt, &c.] *Extat apud sanctū August. tract. 19. in Ioannem. Estque sententia apud Prosperum 336.*

24. Ita sunt in vite palmites, &c.] *Ex Augustino super Ioannem tract. 81.*

25. Prorsus Domini Dei est, &c.] *August. tractat. 102. in Ioannem eadem iisdem prope verbis.*

Cæsarius Arelatensis quis, & qualis.

Cæsarius.] *Hic est ille magni nominis Cæsarius Arelatēsis Episcopus, de quo hæc Gennadius cap. 86.* De Gratia quoque & libero arbitrio edidit testimonia diuinarum Scripturarum & sanctorum Patrum iudiciis munita, vbi docet nihil hominem de proprio aliquid boni agere posse, nisi eum diuina gratia præuenerit: Quod opus etiam Papa Felix per suam epistolam roborauit, & in latius promulgauit. *Hæc de Cæsario Gennadius. Vide quæ de eodem diximus sup. in Notis Concilij Arausicani 1. tempore Leonis, tom. 1. Item in quadam admonitione ad Lectorem sub Felice 3. Notas denique concilij Arelatensis 3. vbi qui, quotve fuerint Cæsarij, quo tempore vixerint, prolixius explicatur. Qua de re etiam consulere poteris Baron. an. 453. n. 43 & seqq. Item an. 490. n. 10. Possevinum in Apparatu sacro, verbo Cæsarius.*

Eucherius quis & qualis.

Eucherius.] *Duos fuisse Eucherios Lugdunensis Ecclesiæ Episcopos: alterum seniorem, cuius meminit Claudianus: alterum iuniorem, qui huic concilio Arausicano 2. interfuit & subscripsit, cuiusque mentionem fecit Cyprianus in vita Cæsarij cap. 22. apud Surium, dixi supra in Notis concilij Arausicani 1. vide apud Baron. an. 529 in appendice.*

Liberius quadrinomius.

Petrus Marcellinus Felix Liberius.] *Hæc, vt indicat codex Vaticanus, quatuor sunt nomina vnius personæ: sicut Lucius Aurelius Aucanus Symmachus, & alia plura id genus. Probatur sententia ex iis quæ supra dixi verbo:* Liberius Patricius. *Vnde mendosa est & deprauata lectio, quæ subiungitur, hæc:* Viri clarissimi & illustres Præfecti Prætorio consentientes subscripserunt. *Ex codice autem Vaticano; emendari debet sic:* Petrus Marcellinus Felix Liberius vir clarissimus & illustris Præfectus Prætorij Galliarum atque Patricius, consentiens subscripsit. *Ita Baron. præallegato loco appendicis. Viri consulares distinctis subscribentes hanc sententiam probabiliter satis confirmant.*

Textus Concilij deprauatus emendatur.

CONCILIVM VASENSE ALIAS VASIOnense, nomine I. reipsa vero III. tempore Ioannis Papæ II. sub Consulatu Decii Iunioris mense Nouembris Anno 529. celebratum.

CANONES VASENSIS CONCILII nomine II. reipsa vero III.

CAPITVLVM I.

CVm secundum statuta canonum, in Vasensi vico sanctorum pontificum fuisset concilium congregatum, iuxta consuetudinem antiquorum patrum regulas relegentes, propitiante Domino, nullum de præsentibus dominis sacerdotibus aliquid contra decreta spiritualia aut præterisse, aut præsumpsisse cognouimus. De qua re vberes Deo gratias agimus, quia seruis suis secundum pietatis suæ consuetudinem præstare dignatus est, pro quibus solo perfectæ charitatis affectu, & pro desiderio videndi ad synodum conuenerunt. Et quamuis omnia, quæ à sanctis sacerdotibus vel clericis obseruari debeant, & antiqui & nouelli canones continere probentur, tamen ne congregatio sancta sine aliqua definitione discesserit, vel parum aliquid, quod ad ædificationem ecclesiarum pertinere possit, inspirante Domino decreuerunt: & hoc placuit, vt omnes presbyteri, qui sunt in parochiis constituti, secundum consuetudinem, quam per totam Italiam satis salubriter teneri cognouimus, iuniores lectores quantoscunque, siue vxores habuerint secum in domo, vbi habitare videntur, recipiant: & eos, quomodo boni patres, spiritualiter nutrientes, psalmos parare, diuinis lectionibus insistere, & in lege Domini erudire contendant, vt & sibi dignos successores prouideant, & à Domino præmia æterna recipiant. Cum vero ad ætatem perfectam peruenerint, si aliquis eorum pro carnis fragilitate vxorem habere voluerit, potestas ducendi coniugem non negetur.

Capitulum secundum.

Vt presbyteris prædicandi potestas suis plebibus concedatur.

Hoc etiam pro ædificatione omnium ecclesiarum, & pro vtilitate totius populi nobis placuit, vt non solum in ciuitatibus, sed etiam in omnibus parochiis verbum faciendi daremus presbyteris potestatem, ita vt, si presbyter, aliqua infirmitate prohibente, per seipsum non potuerit prædicare, sanctorum patrum homiliæ à diaconibus recitentur. Si enim digni sint diaconi, quæ Christus in Euangelio loquutus est, legere: quare indigni iudicentur, sanctorum patrum expositiones publice recitetur.

Capitulum tertium.

Vt Kyrieeleison in omnibus ecclesiis dicatur.

Et quia tam in sede Apostolica, quam etiam per totas Orientales atque Italiæ prouincias, dulcis & nimium salubris consuetudo intromissa est,
A vt Kyrie eleison frequentius cum grandi affectu ac compunctione dicatur, placuit etiam nobis, vt in omnibus ecclesiis nostris ista consuetudo sancta, & ad matutinum & ad missas, & ad vesperam, Deo propiciante intromittatur.

Capitulum quartum.

Vt in omnibus Missis siue matutinis, siue quadragesimalibus, vel quæ in defunctorum commemorationibus fiunt semper, SANCTVS, SANCTVS, SANCTVS, *dicatur: & vt nomen Papæ vrbis Romæ in nostris eccle-* Pag. 642
B *siis recitetur.*

Et in omnibus Missis, siue matutinis, siue quadragesimalibus, siue in illis, quæ pro defunctorum commemorationibus fiunt, semper SANCTVS, SANCTVS, SANCTVS, eo ordine, quo ad Missas publicas, dici debeat: quia tam dulcis, & desiderabilis vox, etiam si die noctuque possit dici, fastidium non poterit generare. Et hoc nobis iustum visum est, vt nomen domini Papæ, quicunque sedi Apostolicæ præfuerit, in nostris ecclesiis recitetur.

Nomen Papæ recipiendum in Ecclesia.

C

Capitulum quintum.

Vt propter hæreticorum incredulitatem, post GLORIA PATRI, *etiam* SICVT ERAT IN PRINCIPIO, *&c. semper dicatur.*

Et quia non solum in sede Apostolica, sed etiam per totum Orientem, & totam Africam vel Italiam, propter hæreticorum astutiam, qua Dei filium non semper cum patre fuisse, sed à tempore cœpisse blasphemant, in omnibus clausulis post GLORIA PATRI, &c. SICVT ERAT
D IN PRINCIPIO, &c. dicitur, etiam & nos in vniuersis ecclesiis nostris hoc, ita dicendum esse decreuimus.

Nomina episcoporum qui subscripserunt: Cæsarius in Christi nomine episcopus subscripsi die * Nonas Nouembris, Decio iuniore, viro clarissimo consule. Contumeliosus episcopus subscripsi. Cyprianus episcopus subscripsi. Gallicanus episcopus subscripsi. Constantinus episcopus subscripsi. Portianus episcopus subscripsi. Heraclius episcopus subscripsi. Maximus episco-
E pus subscripsi. Prosper episcopus subscripsi. Aquitanus episcopus subscripsi.

Cum Theod. des Ioan. ita editur Consul Cesinus Decius Albinus.

CONCILII VASENSIS CAPITVLVM ex decreto Gratiani.

De sepulturis quomodo non est accipiendum pretium.

Præcipiendum est secundum canonum authoritatem, vt de sepulturis & hominibus sepeliendis, nil muneris exigant: nisi forte, qui sepelitur, viuens
F insserit, Ecclesiæ, in cuius atrio sepelitur, aliquid de rebus suis tribuere: aut etiam post mortem ipsius, illi, quibus commissum est eius eleemosynam facere, de rebus illius aliquid sponte, dare voluerint. Et tamen nullatenus à presbyteris Ecclesiæ illius aliquid exigatur, siue ab illis, qui locis & villis præsunt.

13. q. 2. Præcipiendum est seruandum.

Vasensis Concilij Finis.

NOTÆ.

Canones Vasensium Conciliorum confusi.

Concilium Vasense.] *Canones tertij & primi Vasensis Concilij confusi sunt, vt diximus supra tom. 1. in Notis Concilij Vasensis primi sub Iulio. Et quamquam ibidem duo capitula hinc desumpta, primo Vasensi adscripserimus, placuit tamen eadem suo loco relicta hic vicissim adscribere, ne quam Lector confusionem incurrere, vel quid præter auctoritatem antiquorum & doctorum abbatum culpare valeat. Cur Vasense dictum fuerit: & quare Vasense tertium nomine, hoc quod hactenus Vasense secundum appellari consueuit, ex Notis duorum priorum sub Iulio & Leone Pontificibus positorum cognoscere poteris.*

Quo tempore Vasense I hoc Concilium habitum fuerit.

Tempore Ioannis Papæ, &c.] *Hoc Concilium, prout acta demonstrant, celebratum est, quando simul eodem tempore Decius iunior in Occidente Consulatum agebat, & Cæsarius in Arelatensi Ecclesia Episcopali titulo ac honore fulgebat. Hoc nullo alio tempore, quam sub Pontificatu Felicis IV. anno Domini 529. contigisse potest, si verum est quod tempore Felicis aliorumque eiusdem successorum Pontificum Cæsarius adhuc superuixerit. Vide quæ hac de re notauimus supra ad Concilium Arausicanum II. De canonibus huius Concilij nihil dicendum vel annotandum occurrit amplius, quod non supra in Notis primi vel secundi Vasensis Concilij, vel etiam alibi notatum fuerit.*

CONCILIVM CARPENTORACTENSE, celebratum circa tempora Ioannis I. & Annum Domini 529. Estq; Prouinciale.

TITVLVS CONCILII Carpentoractensis.

Deeo, quod parochiis fuerit à Christianis collatum, quantum aut qualiter ab Episcopo præsumatur.

CONSTITVTIO SANCTORVM Episcoporum vel Patrum in ciuitate Carpentoractensi.

Licet omnia, quæ Ecclesiastica regula præcepit obseruari, in multis Canonibus contineantur inserta, nascuntur tamen causæ, pro quibus necesse habent Sacerdotes Domini, quod ad iustitiam pertinet, secundum disciplinam Ecclesiasticam ordinare. Et ideo quia Carpentoracte conuenientes, huiusmodi ad nos querela peruenit, quod ea quæ à quibusdam fidelibus parochiis conferuntur, ita ab aliquibus Episcopis præsumantur, vt aut parum aut prope nihil Ecclesiis, quibus collata fuerant, relinquatur: hoc nobis iustum & rationabile visum est, vt si Ecclesia ciuitatis eius, cui præest Episcopus, ita est idonea, vt ipsa nullius indigeat, quicquid parochiis fuerit derelictum, Clericis, qui in ipsis parochiis deseruiunt, vel reparationibus Ecclesiarum rationabiliter dispensetur. Si vero Episcopum multas expensas, & minorem substantiam habere constiterit, parochiis, quibus largior fuerit collata substantia, hoc tantum, quod Clericis vel architectis rationabiliter sufficiat, reseruetur. Quod autem amplius fuerit, propter maiores expensas Episcopus ad se debeat reuocare, ita tamen, vt nihil de facultatula ipsa, vel de ministeriis Clericorum loci ipsius, licentiam habeat minuendi.

Nomina Episcoporum qui subscripserunt.

Cæsarius in Christi nomine Episcopus, constitutionem nostram relegit, & subscripsit. nota subscriptionis G. I.
Aletius constituit & subscripsit.
Cyprianus constituit & subscripsit.
Eucherius constituit & subscripsit.
Gallicanus constituit & subscripsit.
Iulianus constituit & subscripsit.
Oranius constituit & subscripsit.
Porcianus constituit & subscripsit.
Vindemialis constituit & subscripsit.
Contumeliosus constituit & subscripsit.
Constantius constituit & subscripsit.
*Filagrius constituit & subscripsit.
Heraclius constituit & subscripsit.
*Lopertianus constituit & subscripsit.
Prosper constituit & subscripsit.
Principius constituit & subscripsit.

CÆSARII EPISCOPI EPISTOLA Synodica ad Agretium (alias Agricium) Episcopum.

Domino sancto ac venerabili Fratri Agretio Episcopo, Cæsarius Episcopus & cæteri Episcopi in Carpentoractensi Synodo congregati.

Licet ad Synodum aut per vos, aut per personam vicariam debueritis adesse, vt ordinationis tuæ, quam fecisse diceris, in synodali conuentu redderes rationem, vt si recte feceras, absolutus cum charitate Dei remeares: sin certe transgressorem te canonum esse constaret, præsenti denunciatione cognosceretis, vt Deo medio prolata sententia aut percelleret reum, aut absolueret supplicantem: quia licet Sacerdotibus canones ignorare non liceat, tamen pene leuior error fuerat, si per ignorantiam deliquisses, quam vt eorum custodia, vel vicarii tui manus subscriptione, canonum transgressor existeres. At nunc vero duplici reatu teneris adstrictus, cum non solum contra venerabilium Patrum, sed etiam contra tua venisse decreta comprobaris. Quapropter hoc communi in Christo deliberatione sancimus, vt, quia filium nostrum Protadium statuta canonibus per vos inserta, & vos similis sententia constringunt, vsque omisso anno Missas facere non præsumas: quia æquum est, vt quod apud Antistites Deo medio statuitur, inuiolabiliter Deo propitio conseruetur. quæ enim obseruationis reuerentia à posteris exhibebitur, si ab iis primum lex, à quibus constituta est, violatur? Pag. 645

Cæsarius Episcopus subscripsit.
Cyprianus Episcopus subscripsit.
Constantinus Episcopus subscripsit.
Porcianus Episcopus subscr.
Gallicanus Episcopus subscr.
Aletius Episcopus subscr.
Heraclius Episcopus subscr.
Principius Episcopus subscr.
Contumeliosus Episcopus subscr.
Iulianus Episcopus subscr.
*Philagrius Episcopus subscr.
Eucherius Episcopus subscr.
Prosper Episcopus subscr.
Oranius Episcopus subscripsit.

* Lupercianus Episcopus subscripsit.
Vindemialis Episcopus subscripsit.

Carpentoractensis Concilij finis.

Notæ in Concilium Carpentoractense sub Felice Pap. IV.

Decreta Concilij quod. Concilium.] *Ex actis huius Concilij illud tantum reperitur hic sancitum esse decretum, quid non, & quantum ex bonis parochiali Ecclesiæ oblatis Episcopo sumere liceat. Agricium Episcopum, ideo quod perperam ordinasset, vocatusque ad Concilium contumaciter emansisset, auctoritate huius Concilij à Missarum sacrarum celebratione suspensum fuisse, patet infra ex epistola synodali ad eum scripta. Baron. an. 463. n. 13.*

Tempus Concilij. Carpentoractense.] *Carpentoracte est vrbs Galliæ Narbonensis, cuius meminit Plinius lib. 3. cap. 4.*

Circa tempora Ioannis Papæ, &c.] *Quo anno præcisè, quoue die hæc synodus celebrata fuerit, non constat: eandem vero circa hæc allegata tempora habitam fuisse, facile coniicere possumus ex eo, quod ferme omnes ijdem Episcopi huic interfuisse, & subscripsisse reperiantur, qui præcedentibus duobus, Arausicano 2. & Vasensi 3. concilijs subscripserunt. Placuit igitur hunc conuentum hisce subiungere, quibuscum eorumdem Episcoporum præsentiam & subscriptionem habere meruit.*

Prosper, &c.] *Qui inter alios sanctos Episcopos huic synodo interfuit Prosper non Regiensis: sed Aurelianensis Antistes fuit, ad quem extat Sidonij data epistola lib. 7. cap. 15. Hunc sanctitate celebrem fuisse, testantur publicæ Ecclesiarum tabulæ, ex quibus eius præconium annis singulis, quinto Kalend. Augusti in Ecclesia decantatur. Iulianum Carpentoractensem Episcopum fuisse, patet ex concilio Epaunensi, cui ibidem subscriptus habetur. De reliquis Episcopis celebrioribus hic subscriptis alibi supra egimus.*

Argumentum epistolæ. Cæsari Epistola ad Agretium.] *Hac epistola significatur, ipsum Agrecium Patrum sententia suspensum esse per annum à sacrarum missarum celebratione, ob ordinationem ab eo perperam factam, & quod ad dicendam causam ad synodum vocatus, neque ipse venerit, neque alium quemquam suo loco miserit. Hunc illum esse putamus, cuius fit mentio in concilio Arelatensi tertio, & ad quem scriptæ extant literæ Sidonij. Probabile est, quod apud Sidonium in titulo multarum epistolarum Græcus Episcopus, pro Agrecio Episcopo mendosè legitur. Vide Baron. an. 463. n. 13.*

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA BONIFACII Papæ II.

Ex libro Pontificali.

An. Dom. 530. Bonifacius natione Romanus, ex parte Sigibuldo, sedit annos 2. dies 26. Fuit autem temporibus Athalarici Regis hæretici, & Iustiniani Augusti. Hic cum Dioscoro ordinatur sub contentione. Qui Dioscorus ordinatur in basilica Constantiniana, Bonifacius vero in basilica Iulij. Et fuit dissensio in Clero & Senatu dies 29. Eodem tempore defunctus est. Dioscorus pridie Idus Octobris. Ipsis diebus Bonifacius zelo & dolo ductus, cum grandi amaritudine sub vinculo anathematis & chirographi reconciliauit Clerum, quem chirographum Ecclesiæ archiuio reclusit, quasi damnans Dioscorum, & congregauit Clerum, cui tamen in Episcopatu nullus subscripsit, dum plurima multitudo fuisset cum Dioscoro. Hic Presbyteris & Diaconibus, & Subdiaconibus & Notariis scutellas de adeptis hæreditatibus obtulit, & alimoniis multis in periculo famis Clero subuenit. Hic congregauit Synodum in Basilica sancti Petri Apostoli, & fecit constitutum, vt sibi successorem ordinaret. Quo constituto cum chirographis sacerdotum & iureiurando, ante confessionem beati Apostoli Petri in Diaconem Vigilium constituit. Eodem tempore facta iterum Synodo, hoc censuerunt Sacerdotes omnes propter reuerentiam sanctæ Sedis, & quia contra Canones hoc fuerat factum, & quia culpa eum respiciebat, vt successorem sibi constitueret, ipse Bonifacius Papa reum se confessus est maiestatis, quod Diaconem Vigilium sua subscriptione chirographi ante confessionem beati Apostoli Petri constituisset, ac ipsum constitutum in præsentia omnium Sacerdotum & Cleri & Senatus, incendio consumpsit. Eodem tempore venit relatio ab Afris Episcopis de constitutione, & vt cum consilio sedis Apostolicæ omnia Carthaginensis Episcopus faceret. Qui Bonifacius sepultus est in Basilica beati Petri Apostoli, sub die 17. mensis Octobris, post Consulatum Lampadii. Et cessauit Episcopatus mens. 2. dies 15.

Notæ in vitam Bonifacij. Papæ II.

Quando Pontifex factus. Bonifacius.] *Post interregnum triduanum in basilica Iulij anno Domini 530. qui est quartus Iustiniani, & 2. Athalarici Regis Italiæ, Bonifacius II. genere Gothus creatus est Pontifex, 15. die Octobr. Contra eum in schismate electus est basilica Constantiniana Dioscorus ille, quem Hormisda Pontifex vnà cum Germano & Ioanne Episcopis, alijsve Presbyteris & Diaconis ad Iustinianum Imperatorem Constantinopolim ablegauit, quique de Simoniæ labe infamatus, iniusta sententia condemnatus fuit. Causam schismatis dedisse videtur Rex Athalaricus, qui dum fortasse exemplo antecessoris sui Pontificem designaret ac præsentaret, ex Clero alios sibi suffragantes, alios aduersantes habuit. Accidit autem singulari Dei beneficio, vt schismatico citò morte præuento schisma extinctum fuerit.* *Causam schismatis quis dederit.*

Initio Pontificatus Bonifacij Belisarius dum militum Imperialium cum exercitu suo, à Persis in discrimen adductus est, cum quatuor annis feliciter contra eos pugnasset. Gentes maritimas, quarum subsidium contra Persas implorarat, ex idololatris Christianos reddidit. Procopius de bello Persar. l. 1. Theodorico Francorum Regi, Theodebertus filius Theoderici, & Clodones nepos successit. Ex Procopio & Gregor. Turonensi, Baron. an. 530. num. 49. De Bonifacio scribit Ado in Martyrol. quod Ecclesiam sancti Michaelis Archangeli nomine constructam in summitate Circi dicauerit.

Quamdiu sedem obtinuerit. Sedit annos duos, dies 26.] *Verius anno vno & duobus diebus. Nam cum fateatur hic, ipsum 17. Octobr. anno post consulatum Lampadij qui est Christi 531. defunctum esse, constetque ex ijs, quæ supra initio harum annotationum dixi, ipsum 15. Octobr. anno Dom. 530. Pontificem esse creatum, nonnisi vno anno & duobus diebus Pontificem fuisse oportuit.*

Pag. 644 *Bonifacij actio contra Dioscorum.* Ipsis diebus Bonifacius, &c.] *Post obitum Dioscori, Bonifacius nimio zelo commotus, eundem Dioscorum, tanquam Simoniæ crimine pollutum, anathematis sententia condemnauit: & ad euitandum deinceps futuri schismatis periculum, conuocata synodo, Vigilium Diaconum successorem sibi designauit. Quæ cum post semotos affectus, sacris canonibus aduersari cognouisset 2. congregato Concilio, res à se perperā gestas planè irritauit, factūque errorem peracta pœnitentia expiauit. Successores Bonifacij, Agapetus & Siluerius, res in hac Synodo gestas confirmarunt.*

Damnans Dioscorum.] *Ob causam pecuniariam, Dioscorum velut Simoniacum à Bonifacio condemnatum fuisse, aperte scribitur in epistola Iustiniani Imperatoris ad Ioannem Papam scripta, & ad Vigilium data, quæ sic ait:* Dioscorus, cum nihil in fidem peccasset, tamen solum propter Ecclesiasticum ordinem, post mortem ab eadem Ecclesia Romana anathematizatus est. Si igitur nihil in fidem peccantes Episcopi, propter solum Ecclesiasticum ordinem, & propter causam pecuniariam anathemati & post mortem subiiciuntur: quando magis Theodorus, &c. *Dioscorum iniusta sententia condemnatum, Agapetus absoluit, vt patet apud Anastasium in vita eiusdem Agapeti.*

[illegible] Bonifac. successorem sibi eligere voluerit.

Hic congregauit Synodum.] *Cum Gothorum Reges impie sibi vsurpassent Romani Pontificis electionem, ad eiusmodi præsumptam, & vi vsurpatam licentiam ex Gothorum manibus extorquendam, Bonifacius Ecclesiæ consultum esse indicauit, vt nullo relicto sedis vacantis loco, successorem sibi eligeret. Quod licet speciem quandam iustitiæ præ se ferret, post ea tamen ab omnibus est reprobatum.*

Eodem tempore facta iterum Synodo.] *Secundam synodum Romanam intelligit, quæ acta prioris Concilij rescidit, & irritauit. Vide quæ dicemus infra in Notis secunda Synodi Romanæ.*

Eodem tempore venit relatio.] *Præerat his temporibus Carthaginensi Ecclesiæ Reparatus Episcopus, de quo infra suo loco plura dicemus.*

Cessauit Episcopus menses duos, dies 15.] *Ex hoc mensium & dierum numero dicendum foret, Ioannem successorem Bonifacij creatum esse Pontificem ipsis Calend. Ianuarij, 2. anno post Consulatum Lampadij & Orestis, quem 1. anno post dictorum Consulatum Bonifacio surrogatum fuisse, non tantum ipse sibi contrarius fatetur Anastasius, sed etiam inscriptio in titulo Eudoxiæ, quæ est in Ecclesia sancti Petri ad vincula, idem manifeste indicat. Vide Baron. an. 531. num. 8.*

EPISTOLA BONIFACII Papæ II. ad Eulalium Alexandrinum Episcopum, de reconciliatione Carthaginensis Ecclesiæ, directa.

BOnifacius Episcopus Eulalio Coepiscopo salutem. Olim ab initio tantam percepimus à beato Petro Apostolorum principe fiduciam, vt habeamus authoritatem vniuersali Ecclesiæ (auxiliante Domino) subuenire, & quicquid nociuum est, authoritate Apostolica corrigere & emendare. Ad hoc enim diuinæ* dispositionis prouisio gradus diuersos & ordines constituit esse distinctos, vt dum reuerentiam minores potioribus exhiberent, & potiores minoribus dilectionem impenderent, vna concordiæ fieret ex diuersitate contextio, & recte officiorum* generaretur administratio singulorum. Neque enim vniuersitas alia poterit ratione subsistere, nisi huiusmodi magnus eam differentiæ ordo seruaret. Quia vero quæque creatura in vna eademque æqualitate gubernari vel viuere non potest, cœlestium militarium* exempla nos instruunt: quia dum sint Angeli, sint Archangeli, liquet quia non æquales sunt, sed in potestate & ordine (sicut nostis) differt alter ab altero. Si ergo inter hos, qui sine peccato sunt, constet istam esse distinctionem: quis hominum abnuat, libenter illorum se dispositioni submittere? Hic enim pax & charitas mutua se vice complectuntur, & manet firma concordia, ac in alterna & Deo placita dilectione synceritas. Quia igitur vnumquodque salubriter tunc completur officium, cum fuerit vnus ad quem

Dis. 89. Ad hoc dispens. al. dispensationis.

generetur.

exemplar nos instruit.

A possit recurri, præpositus: vota nostra charitatem tuam latere noluimus, ne qui particeps fuit solicitudinis, gaudiorum fructus remaneat extorris. Et ideo Carthaginensem Ecclesiam ad communionem nostram redisse (Domino propitiante) tradentibus significamus alloquiis, & mandatorum, quæ legatis nostris dedimus, seriem in omnibus fuisse completam. De qua parte, vt ad dilectionem tuam plenius perfecte gaudium perueniret, libelli Eulalii Fratris & Consacerdotis nostris Carthaginensis Episcopi, & Iustiniani clementissimi principis Orientis sacrarum literarum exemplaria
B pariter credidimus destinanda, indicantes nihilominus, per Orientis partes plurimos Episcopos sic fecisse. Superest, vt à nobis competentibus precibus diuinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoque Ecclesiarum redintegratione gratulemur. Ea vero, quæ significare curauimus, in eorum Sacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini sunt, curabis perferre notitiam, vt & ipsi de affectu tantæ rei gratias nobiscum cœlestis misericordiæ beneficiis referre non cessent. Aurelius enim præfatæ Carthaginensis Ecclesiæ olim Episcopus, cum
C collegis suis (instigante diabolo) superbire temporibus prædecessorum nostrorum Bonifacii atque Celestini, contra Romanam Ecclesiam cœpit: sed videns se * modo * peccatis Aurelii Eulalius à Romanæ Ecclesiæ communione segregatum humilians recognouit se, * pacem & communionem Romanæ Ecclesiæ petens, subscribendo vnà cum collegis suis, damnauit Apostolica authoritate omnes Scripturas, quæ aduersus Romanæ Ecclesiæ priuilegia factæ quoquo ingenio fuerunt.

mero peccantis

poposcit

NOTÆ in Epistolam Bonifacii II.

D Epistola.] *Hac epistola dicitur, à temporibus Bonifacij & Celestini Pontificum, Africanam Ecclesiam, propter iniustum ipsi modum prosequendæ appellationis ad Sedem Apostolicam interpositæ, opera Aurelij Carthaginensis Episcopi schismate diuisam esse ab Ecclesia Romana, neque vlterius illi communicasse vsque ad tempora Bonifacij Papæ secundi; quamdiu Eulalius Carthaginensis Episcopus, pro ineunda concordia, & recuperanda Romana Ecclesia communione, prædicto Bonifacio libellum supplicem obtulisset, & sic ad communionem redijsset. Quæ omnia commentitia sunt & notorie falsa.*

Argumentum [illegible]

E *Nam manifestum est communionem Africanæ Ecclesiæ à Bonifacio I. Celestino, eorumque successoribus permultis, vsque ad Bonifacium 2. ne quidem ad vnius diei spatium, aut hora vnius momentum intercisam fuisse. Aurelius & qui cum eo viuebant, Celestino communicarunt; vt patet ex fine epistolæ synodicæ illius, quam ex Concilio Africano ad ipsum dederunt: vbi sic scribunt:* Dominus noster sanctitatem vestram æuo longiore orantem pro nobis custodiat, Domine Frater. *Quæ sane mutuæ pacis, concordiæ, & communionis Catholicæ symbola, in Formatis vsurpari solita, ad Pontificem, velut schismaticum non scripsissent, si à Romanæ Ecclesiæ vnione se præscidissent: maxime cum teste Augustino epist. 162. & 163. prædicta verba ad Catholicos*
F *dumtaxat, non ad schismaticos scribi consueuerint. De Augustino Aurelij Collega, scribit Celestinus epistola ad Episcopos Galliæ cap. 2.* Augustinum sanctæ recordationis virum, pro vita sua meritis in nostra communione semper habuimus, &c. *Capreolum Augustini successorem, sacrosancto Oecumenico concilio Ephesino, adeoque vniuersæ Ecclesiæ, per litteras & legatos, ibidem honorifice acceptos, communicasse, videre est ex Notis eiusdem concilij supra. Successores Africanæ Ecclesiæ Episcopos, per litteras quæstionum diuersarum solutionem*

Epistolam hanc commenticiam esse probatur.

potentes: Leo Pontifex instruxit, Hilarius eosdem ad Romani Concilij decisiones recepit: Symmachus Papa relatos in Sardiniam a Trasamundo Rege Ariano pauit atque vestiuit. Dum tempore persecutionis Episcopis ac Sacerdotibus, propter edictum Regis, de alijs Episcopis in locum defunctorum non surrogandis destituerentur, Romana Ecclesia ijsdem ministros baptismi, aliorumque sacramentorum procurauit, vt constat ex Victore lib. 1. de persecutione Vuandalica. Sanctus Eugenius Carthaginensis Episcopus, in publico conuentu cum Arianis acturus, Ecclesiam Romanam, teste eodem Victore lib. 2. de persecut. Vuandal. caput omnium Ecclesiarum publice profitetur. Quid? quod Gentiles & Ariani, & (vt videre est apud eundem Victorem libro 1. persecut. Vuandal. & Gregor. Turonens. de gloria Martyr. cap. 25.) Africanos catholicos, Pag. 645 *Romanos appellarint, non alia de causa, quam quod cum Rom. Ecclesia in fide & religione communicarent, eiusque pastorem Christi Vicarium, pari cultu omnes, in loteris suis colerent & obseruarent.*

Cum itaque ex his manifestum sit, Africanam Ecclesiam non modo numquam à Romanæ Ecclesiæ vnitate & communione desciuisse, verum potius eandem, etiam persecutionis tempore, velut matrem suæ aliarumque Ecclesiarum agnouisse, quis falsitatis non arguat hanc epistolam, qua Eulalius aliquis Carthaginensis Episcopus pro integranda vnione libellum obtulisse dicitur, quando omnes Episcopi Catholici regnante Gilimere Rege Ariano exulabant? Quis mendacij non accuset eam, quæ sedente Alexandriæ Timotheo eius nominis tertio Episcopo hæretico, fingitur ad Eulalium Alexandrinum Antistitem transmissa? Quis denique imposturæ & fraude plenissimam esse non dicat, qua scribitur Africanam Ecclesiam vltra centum annos schismaticam fuisse, quæ ne quidem vnius horæ spacio ab vnitate Ecclesiæ Romanæ se vnquam præscidit? Oportebat tale commentum excogitare, vt [Quo interio... confictæ fuerit.] *Augustinos, Eugenios, Fulgentios viros sanctitate celeberrimos, cum Aurelio, quem ipsi schismatis auctorem, Prosper vero Aquitanus*, Patrem & dignæ memoriæ nominandum Antistitem, cœlestis patriæ ciuem appellat, *cum agminibus quibusdam sanctorum Martyrum ac Confessorum, qui tempore persecutionis Vuandalicæ pro fide catholica obierant, è matricula & sacra Sanctorum tabula expungere possent. Nam si integro abhinc sæculo, nempe a Bonifacio, vsque ad hæc tempora, Africana Ecclesia in schismate perseuerauit, nihil est, vt interea aliquis legitima corona Martyrij impertiri, vel aliquo confessionis præmio munerari potuerit: cum vnanimi omnium Patrum consensu certum sit, nullam posse esse schismaticorum coronam, vtpote quæ non alijs, quam in stadio Catholicæ Ecclesiæ legitima certantibus conceditur. Vide Baron. in Notis Martyrol. die 16. Octobr. b. Item ea, quæ monuimus supra in concil. Carthag. 6. verbo* Concilium.

EXEMPLAR PRECVM eius, & Iustiniani prædicti principis.

PRima salus est, rectæ fidei regulam custodire, & a constitutis patrum nullatenus deuiare, & quia non potest Domini nostri Iesu Christi prætermitti sententia, dicentis: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. (Matth. 16.) Et hæc, quæ dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in Sede Apostolica extra maculam semper est Catholica seruata religio. De qua spe & fide minime separari cupientes, & patrum sequentes constituta, anathematizamus omnes, qui contra sanctam Romanam & Apostolicam Ecclesiam superbiendo suas erigunt ceruices: sequentes in omnibus Apostolicam sedem, & prædicantes eius omnia constituta, & per omnia spero, vt in vna communione vobiscum, quam sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra & vera Christianæ religionis & perfecta soliditas, promittens sequestratos à communione Ecclesiæ Catholicæ, id est, non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo à professione mea deuiare tentauero, his quos damnaui, complicem mea sententia me esse profiteor. Hanc autem professionem meam manu mea suscripsi, & Bonifacio sancti & venerabili Papæ vrbis Romæ direxit damnans & antecessores & successores meos, & omnes, qui sanctæ Romanæ & Apostolicæ Ecclesiæ priuilegia cassare nituntur. Hinc enim supernæ misericordiæ documentum perdocetur, & mundani principes causas fidei cum reipubl. ordinatione coniungunt, & Ecclesiarum præsules, quod ad dispensationem suam pertinet, officij memores exequutur. Talibus enim indigebat post discordiæ procellas religio Christiana rectoribus, qui compressis prouida dispensatione turbinibus, diu peregrinatam pacem depulsa tempestate reducerent, vt in futura post sæcula ad propositi sui exempla tendentes, sibi ascribendum indubitanter ostenderent, quicquid Domino placitum posteris pro sua imitatione fecissent. Benedicamus Dominum, Fratres charissimi, nostris hoc diebus fuisse concessum, & totis orationum, & curarum viribus adnitamur, vt quæ Dei ope bene cœpta sunt, ipso adiuuante per omnia compleantur. Sperandum enim est, vt ad compagem corporis sui reliqua, quæ adhuc diuisa sunt, membra festinent, & potioribus minora non discrepent. Ad quod, cum me dilectio tua Christianæ studio charitatis hortatur, debet, quod inuitat, sequi & quod amandum suadet, amplecti. Similem enim iam fidei curam gerentes, per religiosam patientiam, per etiam præmium de boni operis speramus affectu. Neque enim difficultatibus est cedendum. Non enim fatigatur asperis fides, nec ad cœlorum ardua per procliue tenditur, nec remunerationem citra laboris exercitium quis meretur. Vnde, ne facientes bona deficiamus, specialiter admonemur etiam testante Psalmista: Beati, qui custodiunt iudicium, & faciunt iustitiam in omni tempore: (Psal. 105.) quia non initium laboris, remunerationem præmij consueuit inuenire, sed terminus. Ergo studium solicitudinis assumentes, quibus est vna in communione societas & credulitas, quemadmodum de vnitate sedis Apostolicæ & Constantinopolitanæ Ecclesiæ pariter exultamus in Domino, ita de reliquorum quorum quoque (sicut affectione admones) redintegratione lætemur, & curemus * præmium, vt fidem integritatemque nostram immaculatam ab omni contagione seruemus. (* *for. primum.*) Nosti enim, Frater charissime ac sanctissime, quia Ecclesiastica seruare vincula concordiam, quæ nos ab hæreticorũ tueatur insidiis, per quam etiam canonum custoditur integritas. His in robore suo omni circumspectione seruatis, remedia sperantibus conseruantur. Habet enim Ecclesiasticarum ordo regularum, & ipsius forma iustitiæ, vt medicina rationabilis benigne & fideliter sperãtibus non negetur, nec quisquam est ita ab humanitate discretus, quem non à rigore districtionis inclinet cauta simplicitas. Sed vt caute hoc, cæterasque querelas, aut errores alicuius * æui valeas expedire, (* *vel.*) dilectissime Frater personam meam te in hoc oportet induere, scientem in huiusmodi causis (sicut prædictum est) quid cauendum sit, & ita omnia præuidendum, vt à te non ambigas rationem dispensationis huius Deo esse

reddendam, ita tamen, vt eos qui vobis fuerint A communione sociati, vel per vos sedi Apostolicæ vestræ nobis scripta declarent, quibus etiam & quam continentiam libellorum obtulerint, inseratur. Sic quoque humilitatem debemus tenere in honore, quatenus in nobis nec humilitas timida, nec ratio sit superba. Omnipotens Deus charissime, sua te protectione custodiat, atque ad cœlestis remunerationem patriæ multiplici animarum fructu perducat. Deus te incolumem custodiat, reuerendissime Frater, Amen. Datum 8. Kalend. Octobris Iustiniano 3. & Oreste viris Clarissimis Coss.

NOTÆ in exemplar precum, &c.

Prima salus.] *Hac professio fidei Iustini esse non potest: cum quatuor annis, ante tempus edita ac data huius professionis obierit. Iustiniani esse nequit, tum quod ex epistola Hormisdæ Pontificis ad Hispaniarum Episcopos, & ex Ioannis Constantinopolitani Episcopi, aliisve pluribus mixta sit, adeo cento quidam male consutus esse videatur: tum etiam, quod data habeatur sub Consulatu Iustiniani 3. cum iam non amplius Bonifacius, sed Ioannes Romana Ecclesia præsideret. Hac prudens collector Epistolarũ Pontificiarum diligenter considerans, suspectam de obreptione fidei formulam explosit, Baron. anno 530. num. 5.* *Professio fidei suspecta fidei.*

Pag. 646

CONCILIVM ROMANVM PRIMVM B

quo Bonifacius Vigilium Diaconum sibi successorem delegit: & quod idem Bonifacius paulo post reprobauit.

NOTÆ.

Causa Concilij. Concilium.] *Huius Concilij Romæ ob prædictam causam congregati, mentio habetur apud Anastasium in vita Bonifacij, his verbis:* Hic congregauit Synodum in Basilica beati Petri Apostoli, & fecit constitutum, vt sibi successorem ordinaret. Quo constituto cum Chirographis Sacerdotum, & iure iurando, ante confessionem beati Apostoli Petri, in Diaconem Vigilium constituit. *In vita Agapeti apud eundem Anastasium colligi videtur, quod sententia anathematis in mortuum Dioscorum pronunciata, de qua supra in Notis ad vitam Anastasij plura dixi, hoc Concilio lata ac promulgata fuerit, quamquam in vita Bonifacij ab Anastasio illud factum sic referatur, quasi ante conuocationem Synodi contigisset. Vtut sit, illud certo constat, quod postquam suum ipsius factum, velut illegitimum, Bonifacius detestatus fuisset Agapetus Papa non minus damnationem Dioscori, quam etiam designationem successoris Pontificis a Bonifacio factam condemnarit. Vide Baron. an. 530. num. 1.*

COCILIVM ROMANVM SECVNDVM

sub Bonifacio, quo auctore Bonifacio, electio Vigilij, viuente adhuc Pontifice facta, velut illegitima & sacris Canonibus contraria irritatur & rescinditur.

NOTÆ.

Concilium Romanum.] *Idem Anastasius in vita Bonifacij huius etiam Cõcilij, ob assignatam in titulo causam Romæ conuocati, meminit hisce verbis:* Eodem tempore C facta iterum synodo, hoc sensuerunt sacerdotes omnes propter reuerẽtiam sanctæ Sedis, & quia contra Canones fuerat hoc factum: & quia culpa eum respiciebat, vt successorem sibi constitueret, ipse Bonifacius Papa reum se confessus est Maiestatis, quod Diaconẽ Vigilium sua subscriptione chirographi, ante confessionem B. Petri Apostoli cõstituisset; ac ipsum constitutum in præsentia omnium sacerdotum, & cleri, & senatus, incendio consumpsit. *Hunc conatum merito reprobauit Pontifex Bonifacius, cum non tantum vniuerso clero, sed etiam Romano populo displiceret. Silverius Papa in decreto anathematis in Vigilium, scribit ab eodem procuratum esse, vt hæc* D *contra Canones decernerentur, ideo hæc illi exprobrauit:* Quia contra iura canonica temporibus sanctæ memoriæ Bonifacii Papæ, ipso viuente designari conabaris, nisi tibi amplissimi senatus obuiasset iustitia: nunc prouidentia pastorali, ac pontificali auctoritate tua execranda debuerant auspicia detruncari; sed dum paruum vulnus in te neglectum est, insanabile accreuit apostema, &c. *Hæc eadem ab Agapeto reprobata esse testatur Anastasius in vita eiusdem Agapeti, infra his verbis:* Hic in ortu Episcopatus sui libellos anathematis, quos inuidiæ dolo extorserat, Bonifacius Presbyteris & Episcopis contra canones, & contra Dioscorum, in medio Ecclesiæ congregatis omnibus, incendio consumpsit, &c. *Plura hac de re diximus supra in Notis ad vitam Bonifacij.* *Anathema.*

TOLETANVM CONCILIVM SECVNDVM, HABITVM anno V. Amalarici Regis, circa tempora Bonifacij Papæ II. Anno Domini 531.

Editio prima.

CAPITVLA CONCILII II. Toletani.

De his, quos parẽtes ab infantia in Clericatus officio mãcipauerunt, si postea voluntatem habeant nubendi. 1

De Clerico, qui ad aliam transit Ecclesiam, & qui eum receperit. 2

E

TOLETANA SYNODVS II. VIII. Episcoporum.

Editio II. Garsia.

TITVLI.

De his, quos parentes ab infantia Clericatus officio mancipauerunt, si postea voluntatem habeant nubendi. 1

De Clerico, qui ad aliam Ecclesiam transijt, & qui eum susceperit. 2

Vt nullus à Subdiaconatu, & supra cum extranea habitet muliere. 3
Vt quicquid de iure ecclesiæ Clerici tenuerint, post obitum eorum ad ecclesiam reuertatur. 4
De his, qui proximus suis se copulant, vt à communione Christi separentur. 5

IN NOMINE DOMINI NOSTRI Iesu Christi Synodus habita in ciuitate Toletana, apud Montanum Episcopum, sub die 16. kalend. Iunii anno quinto regni Domini nostri Amalarici Regis, Era. 565.

Cum in voluntate Domini apud Toletanam vrbem sanctorum Episcoporum præsentia conuenisset, & de institutis Patrum, canonumque decretis commemoratio haberetur, id nobis in vnum positis placuit, vt si qua in antiquis canonibus minime commemorata sunt, salubri tractatu, ac diligenti consideratione instituantur. Si qua vero in anterioribus sunt neglecta, rediuiuam ordinationis censuram obtineant, quatenus dum his (quæ in Conciliis sunt & decreta, sed abusione temporum hactenus dimissa & ad cultum fidei pertinent) studium religiosæ impendimus obseruationis, Dei misericordiam facilius impetremus.

Pag. 647

CAPITVLVM I.

De his, quos voluntas parentum à primis infantiæ annis in Clericatus officio vel Monachali posuit, pariter statuimus obseruandum, vt mox cum detonsi vel ministerio electorum contraditi fuerint, in domo Ecclesiæ sub Episcopali præsentia à proposito sibi debeant erudiri. At vbi octauum decimum ætatis suæ compleuerint annum, coram totius plebisque conspectu, voluntas eorum de expetendo cōiugio ab Episcopo perscrutetur, quibus si gratia castitatis (Deo inspirante) placuerit, & promissione castimoniæ suæ absque coniugali necessitate responderint seruaturos, hi tanquam appetitores arctissimæ vitæ, leuissimo Domini iugo subdantur: ac primo Subdiaconatus ministerium, probatione habita professionis suæ à 20. anno suscipiant. Quod si inculpabiliter ac inoffense 20. & 5, annum ætatis peregerint, ad Diaconatus officium (si scientes implere posse ab Episcopo comprobentur) promoueri debent. Cauendum tamen est his, ne quando suæ sponsionis immemores ad terrenas nuptias, aut abortiuos concubitus vltra recurrant. Quod si forte fecerint, vt sacrilegii rei, ab Ecclesia habeantur extranei. His autem quibus voluntas propria interrogationis tempore desiderium nubendi persuaserit, concessam ab Apostolo * sententiam auferre non possumus, itavt cum prouectæ ætatis, in coniugio positi, renunciaturos se pari consensu operibus carnis spoponderint, ad sacros gradus adspirent.

* 1. Cor. 7. bmotiem.

2. Similiter placuit custodire, ne quis ex eis qui tali educatione imbuuntur, qualibet occasione cogente, propriam relinquens Ecclesiam, ad aliam transire præsumat. Episcopus vero, qui eum suscipere absque conscientia proprii Sacerdotis fortasse præsumpserit, totius fraternitatis se reum esse nouerit: quia durum est, vt eum, quem alius rurali sensu à squalore infantiæ exuit, alius suscipere ac vendicare præsumat.

3. Illud vero præterea speciali ordinatione decreuimus, quod nec antiqua concilia in vniuersis canonibus siluerunt, vt nullus Clericorum à gradu Subdiaconatus & supra, in consortio familiaritatis

---

A *Vt nullus à Subdiaconus & supra, extraneam habeat mulierem.* 3
Vt quicquid de iure ecclesiæ clerici tenuerunt, post obitū eorum ad ecclesiam reuertatur. 4
De his, qui se proximis suis copulant, vt à communione Christi separentur. 5

PRÆFATIO.

B

Cum in voluntate Domini apud Toletanam vrbem sanctorum Episcoporum præsentia conuenisset, & de institutis sanctorum Patrum canonumque decretis commemoratio haberetur, nobis in vnum positis, placuit, vt si qua in antiquis canonibus minime commemorata sunt, salubri tractatu ac diligenti consideratione instituantur. Si qua vero in anterioribus Conciliis sunt decreta, sed abusione temporum hactenus sunt neglecta, rediuiuæ ordinationis censuram obtineant: quatenus C dum in his, quæ ad occultum fidei pertinent, studium religiosæ obseruationis impendimus Dei nostri misericordiam facilius impetremus.

CAPITVLVM I.

De his, quos voluntas parentum à primis infantiæ annis Clericatus officio manciparit, statuimus obseruandum, vt mox cum detonsi, vel ministerio electorum contraditi fuerint, in domo Ecclesiæ, sub Episcopali præsentia, à proposito sibi, debeant erudiri. At vbi octauum decimum ætatis suæ cōpleuerint annum, coram totius Cleri plebisque D conspectu, voluntas eorum de expetendo coniugio ab Episcopo perscrutetur. quibus si gratia castitatis, Deo inspirante, placuit, & professionem castimoniæ suæ, absque coniugali necessitate se spoponderint seruaturos, hi tanquam appetitores arctissimæ viæ, leuissimo Domini iugo subdantur: ac primum Subdiaconatus ministerium habitu probationis suæ à vicesimo anno suscipiant. Quod si inculpabiliter ac inoffense vicesimum, & quintum annum ætatis suæ peregerint, ad Diaconatus officiū, si scienter implere posse ab Episcopo comprobantur, promoueri debent. Cauendum tamen est his, E ne quando suæ sponsionis immemores, aut ad terrenas nuptias, aut furtiuos concubitus vltra recurrant. Quod si forte fecerint, vt sacrilegii rei damnētur, & ab Ecclesia habeantur extranei. His autem quibus voluntas propria, interrogationis tempore, desiderium nubendi persuaserit, concessam ab Apostolis sententiam auferre non possumus; ita vt cum perfectæ ætatis in coniugio positi, renunciaturos se pari consensu operibus carnis spoponderint, ad sacratos gradus adspirent.

Dist. 28. c. de his quos vo. lunt. — 1. Cor. 7.

F

2. Similiter placuit custodire, ne qui de his, qui tali educatione imbuuntur, qualibet occasione cogente, propriam relinquentes Ecclesiam, ad aliam transire præsumant. Episcopus vero, qui eos suscipere absque conscientia proprii Sacerdotis fortasse præsumpserit, totius fraternitatis reum esse se nouerit. Quia durum est, vt eum, quem alius rurali sensu ac squalore infantiæ exuit, alius suscipere, aut vendicare præsumat.

3. Illud vero præterea speciali ordinatione decreuimus, quod nec antiqua concilia in vniuersis pene canonibus siluerunt, vt nullus Clericorum à gradu Subdiaconatus, & supra, in consortio familiaritate ha-

ritate habeat mulierem, vel ingenuam, vel libertam, aut ancillam. Sed si sunt ei huiusmodi seruitia, matri vel sorori, aliæque propinquitati contradat. Et quidquid suis manibus perfecerint, proprio Domino deferatur. Aut si propinquos memorata deest, alia domus ad earum habitaculum requiratur; dummodo nulla occasio introeundi domum Clerici fœminæ permittatur, vnde aut laqueum possit incurrere, aut noxialis fama innocenti fortasse possit inuri. Sane post datam hanc monitionem, quisquis horum consortio frui voluerit, nouerit se non solum à clericatus officio retrahi, vel Ecclesiæ foribus pelli, sed etiam ab omnium Catholicorum Clericorum vel laicorum communione priuari; nulla prorsus vel colloquii consolatione relicta: quatenus malæ cõsuetudinis abrasa rubigo in posteris radicis suæ veneno serpente non possit.

Bern. Praesul. Papiens. collect. decret. l. 3 tit. 21 c. 17 Idem c. Aurel. c. 15.

4. Si quis sane Clericorum agellos, vel vineolas in terris Ecclesiæ sibi fecisse probatur, sustentandæ vitæ causa, vsque ad diem obitus sui possideat; verum post suum de hac luce discursum, iuxta priorum Canonum cõstitutiones, ius suum Ecclesiæ sanctæ restituat, nec testamentario, ac successorio iure cuiquam hæredum prohæredumve relinquat, nisi forsitan cui Episcopus pro seruitiis, ac præstatione Ecclesiæ largiri voluerit.

Bur. lib. 7 c. 6. Im. p. 9 c. 60.

5. Nam & hæc salubriter præcauenda sancimus, ne quis fidelium propinquam sanguinis sui, vsquequo affinitatis lineamenta, generis successione cognoscit, in matrimonio sibi desideret copulari. Quoniam scriptum est: Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedat, vt reuelet turpitudinem eius, nec sine denunciatione sententiæ: nam paulo post infert, & dicit: Anima, quæ fecerit de abominationibus istis quippiam, peribit de medio populi sui. Si quis ergo huius decreti temerator extiterit, ac vetitum violare præsumpserit, tanto grauiori sententia mulctandum se cognoscat, quanto eam propinquiorem, cui copulari se maluit, * seriæ originis esse non ambigit, tantoque * annosiori excommunicationis tempore à Christi corpore & fraternitatis consortio sequestretur, quanto fuerit propinquioris sanguinis contagione pollutus.

Pag. 648 — Leuit. 18. — annosiora

Huius institutionis regulam, qui subscripsimus, irrefragabili authoritate nos spondemus seruaturos. Si quis autem tam * nostrum, quam vel eorum, qui nunc sanctæ synodo ex hac prouincia defuerunt, huic tam salubri ordinationi obuiare præsumpserit, vel solerter adimplere neglexerit: conuictus totius fraternæ charitatis aliquandiu habeatur extraneus. Sane iuxta priorum canonum decreta, Cõcilium apud fratrem nostrum Montanum Episcopum (si Dominus voluerit) futurum pronunciamus. Itaque statuimus, vt frater & Coepiscopus noster Montanus, qui in Metropoli est, ad comprouinciales nostros Domini sacerdotes litteras, de congreganda synodo adueniente tempore, debeat destinare. Nunc ergo in nomine Domini, finitis his, quæ in consultationem venerunt, gratias agimus omnipotenti Deo, deinde domino nostro glorioso Amalarico Regi, diuinam clementiam postulantes, vt innumeris annis regni eius ea quæ, ad cultum fidei proueniunt, peragendi nobis licentiam præstet. Montanus in Christi nomine Episcopus, his constitutionibus acquieui, relegi, & subscripsi, die & anno, quo supra. * Pancarius Episcopus his constitutionibus acquieui, & relegi, & subscripsi.

nostrorum — Pancarius

A habeat mulierem, vel ingenuam, vel libertam, vel ancillam: sed si sunt ei eiusmodi seruitia, matri vel sorori, vel alii propinquæ contradat: & quidquid suis manibus * perfecerit, proprio Domino deferatur. Aut si * propinquitatis memoria deest, alterius domus adhærentis habitaculum requiratur, dũmodo nulla occasio introeundi domum clerici, fœminæ, permittantur, vnde aut laqueum possit incurrere, aut noxialis fama innocenti fortasse possit incurrere, aut noxialis fama innocenti fortasse possit * inuri. Sane deinceps post datam hanc ad- B monitionem, quisquis earum consortio frui voluerit, noluerit se non solum à clericatus officio retrahi, vel Ecclesiæ foribus expelli, sed etiam omnium Catholicorum, clericorum vel laicorum, cõmunione priuari, nulla prorsus vel colloquii consolatione relicta, quatenus malæ consuetudinis abrasa rubigo, in posteris radicis suæ veneno serpere non possit.

profecerint — propinquitas memorata — viri — Leuit. 18.

4. Si quis sane clericorum agellos, vel vineolas, seu alia ædificia in terris Ecclesiæ sibi fecisse probatur, sustentandæ vitæ suæ causa, vsque ad diem obitus sui possideat. Post suum vero de hac luce de- C cessum, iuxta priorum canonum constitutiones, ius suum Ecclesiæ sanctæ restituat: nec testamentario ac successorio iure cuiquam hæredum, aut pro hæredum relinquat, nisi forsitan cui Episcopus pro seruitiis ac præstatione Ecclesiæ largiri voluerit.

5. Nam & hæc præcauenda salubriter sancimus, ne quis fidelium propinquam sanguinis sui, vsquequo affinitatis lineamenta generis successione cognoscit, in matrimonio sibi desideret copulari: quoniam scriptum est: Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedat, vt reuelet turpitudinem eius. Nec sine denunciatione fit sententiæ: D nam paulò pòst infert, & dicit: Anima quæ fecerit de abominationibus istis quidpiam, peribit de medio populi sui. Si quis ergo huius decreti nostri temerator extiterit, ac vetitum violare præsumpserit, tanto grauiori se multãdum sententia recognoscat, quanto eam propinquiorẽ, cui copulari se maluit, suæ originis esse non ambigat; tantòque annosioris excommunicationis tempore à Christi corpore, & fraternitatis consortio sequestretur, quanto fuerit propinquioris sanguinis contagione pollutus.

Huius institutionis regulam, qui subscribimus, ir- E refragabili auctoritate nos spondemus seruaturos. Si quis autem nostrum vel eorum, qui nunc sanctæ Synodo, ex hac prouincia defuerunt, huic tam salubri ordinationi obuiare præsumpserit, vel solerter adimplere neglexerit, cõuictus, totius fraternæ charitatis aliquando habeatur extraneus. Sane, iuxta priorum Canonum decreta, Concilium apud fratrẽ nostrũ Montanũ Episcopum, si Dominus voluerit, futurũ pronunciamus: ita vt frater, & coepiscopus noster Montanus, qui in Metropoli est, ad cõprouinciales nostros, Domini Sacerdotes, literas de cõgreganda Synodo, adueniente tẽpore, debeat desti- F nare. Nunc ergo in nomine Domini finitis his, quæ in collatione venerunt, gratias agimus omnipotẽti Deo, deinde domino nostro glorioso Amalarico Regi; diuinam clementiam postulantes, vt innumeris annis regni eius, ea quæ ad cultum fidei proueniunt, peragendi nobis licentiam præstet. Amen.

1. Montanus in Christi nomine Episcopus, his constitutionibus adquieui, relegi & subscripsi, die & anno, quo supra.

2. Pangarius in Christi nomine subs. Episcopus constitutionibus acquieui, relegi & subscripsi, die & anno, quo supra.

A 3. Nibridius in Christi nomine nostræ Ecclesiæ Egarensis Episcopus, hanc constitutionem cõsacerdotum meorum in Toletana vrbe habitam, cum post aliquantum temporum aduenissem, salua auctoritate priscorum Canonum, relegi, probaui, & subscripsi.

4. Canonius Episcopus his constitutionibus acquieui, & relegi, & subscripsi, die & anno, quo supra.

5. Paulus Episcopus his constitutionibus adquieui, relegi, & subscripsi, die & anno, quo supra.

6. Domitianus Episcopus his constitutionibus adquieui, relegi, & subscripsi, die & anno, quo supra.

7. Marcianus, in Christi nomine Episcopus, ob causam fidei Catholicæ, in Toletana vrbe exilio deputatus, sanctorum fratrum meorum constitutionibus interfui, relegi, & subscripsi, die & anno, quo supra.

8. Iustus, in Christi nomine Ecclesiæ Catholicæ Vrgelitanæ Episcopus, hanc constitutionem consacerdotum meorum, in Toletana vrbe habitam, cum post aliquantum temporis aduenissem, salua auctoritate priscorum canonum, relegi, probaui, & subscripsi.

* Canonius Episcopus subscripsi. *Canonius*

Paulus Episcopus subscripsi.

Domitianus Episcopus subscripsi.

Maracinus Episcopus subscripsi.

B Nibridius in Christi nomine Ecclesiæ Catholicæ Agragensis Episcopus, hanc constitutionem consacerdotum meorum in Toletana vrbe habitam, cum post aliquantum temporis aduenissem, salua authoritate Canonum, relegi, probaui, atque subscripsi.

Iustus in Christi nomine Ecclesiæ Catholicæ * Vrgellitanæ Episcopus, hanc constitutionem consacerdotum meorum, in Toletana vrbe habitam, cum post aliquantum temporis aduenissem, salua authoritate priscorumcanonum, relegi, probaui, & subscripsi. *Vrgelitanæ*

Duæ sequentes epist. desunt in excusis.

EPISTOLA MONTANI AD FRATRES TERRITORII PALENTINI ex Garsia Loaisa recens edita.

Dominis dilectissimis, fratribus, filijsque territorij Palentini, Montanus Episcopus æternam salutem.

Ezech. 3. & 33 Cunctarum Ecclesiarum, Domini piissimi Præsules, per Ezechielem Prophetam terribilis illa cõmonitorii dictio, sub speculatoris nomine, concutit, dicens: Fili hominis, speculatorem dedit te domus Israel: audiens ergo ex ore meo sermonẽ annunciabis eis ex me: si dicente me ad impium, Impie, morte morieris, non annunciaueris ei, neque locutus fueris, vt auertatur à via sua impia, & viuat, ipse quidem in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram: & cætera, quæ huius lectionis ordo de admonentis admonitique animis exquirendum ostendit. Hac ergo voce permotus, huius officii necessitudinem me suscepisse non nesciens, studere curaui, ne cuiusquam perditi D animam de manu mea Christus inquirat: præsertim cum Toletanæ vrbi Metropolitani priuilegium vetus consuetudo tradiderit, & eo magis, non solum parochiarum, sed & vrbium cura huius vrbis *1 Cor. 4.* solicitet Sacerdotem. Ergo vt Apostolus dicit: Quid horum vultis? in virga veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis? Noua namque præsumptio præsidentium vobis Presbyterorum, nostrorum pulsauit auditus: si tamen noua tantum, & non detestabilis dici possit, quæ ab initio fidei Catholicæ nunquam, præter nunc, subrepsisse probatur, vt id, quod per manus summi Pontificis trinæ Diuinitatis inuocatio sanctificare consueuit; E Presbyter ignarus disciplinæ conficere sibi chrismã præsumeret. Hoc si ignauiæ est, tam demens Sa- *Pag. 649* cerdos esse non debuit; si præsumptionis est, hunc schismaticũ esse quis nesciat, qui inauditam rem, & religioni cõtrariã, senescẽte iã mũdo, talis temerator iudicat? Reuoluatur manib. vestris, ô Presbyteri *Num. 11.* sacratiss. Numeri liber, in quo vestri officii in 70. seniorũ personis auspicatus est honor, & inuenietis, quorũ negociorũ vobis prerogatiua cõcessa sit. Ad- *Leuit. 10* iutores suos Dominus nostri laboris secũdo dignitatis gradu esse voluit, nõ temeratores sacrarũ quæ- *Num. 16.* rũtiã terũ permisit. Sic Nadab, & Abiu ignẽ afferentes alienũ; idest, sui officii nõ debitũ, diuinus as-

C sumpsit: sic Core, Dathan, atq; Abiron Moseo, Dei gratia, diuinis eloquiis perfruenti inuidẽtibus, ac dicẽtibus: Non tibi locutus est Dominus: quia omnis congregatio sancta est, nouis schismaticis interitus nouæ prædicationis aduenit, vt ieiunio ore insatiabiliter terra sorberet, quos indignatio diuina dãnasset. Quid memorẽ Oziã, qui nõ cõtẽtus regalib. fas- *2 Paral. 26.* cibus, ne fũgeretur & Sacerdotis officio, cõtra ius, fasq; potestatis velatus cothurno, oblationẽ expiationis solis Sacerdotibus debitã offerre pararet, sic vltione cœlesti, lepra perfũditur, vt munera Sacerdotis, & regni careret, exosusq; ad obitũ permaneret. Ozã pariter, quãtũ ad ipsũ erat, deuoto officio *2. Reg. 6* iumẽtis calcitrantibus, ne arca Dei laberetur, sustinere parãtẽ diuinitus percussio illata cõsũpsit: ostẽdere sic volẽs, quia nullis omnino causis, nec sub occasione humilitatis præsumẽtibus, diuina officia, & sacramẽta cœlestia, ab eo cui nõ incũbit officiũ cõtingi aliquatenus debet. Caueãt ergo, caueãt hi, qui sibi putãt esse licitũ, quod aliis nõ ignorãt esse illicitũ, ne similis eos horũ, quos memorauimus, pœna percellet. An forsitan Ss. Patrũ regulas, & constitutiones synodicas ignoratis, quibus præcipiuntur parochenses Presbyteri, non per viliores personas, sed aut per semetipsos, aut per rectores sacrariorum annuis vicibus chrisma à Præsidente sibi Episcopo petant; Credo, quod qui petere iusserunt, potestatem consecrandi penitus abstulerunt. Prouiderit ergo charitas vestra, ne post huius humilitatis nostræ interdictum, donec & consuetus vobis à Domino præparatur Antistes, quisquam vetita iterare præsumat, & incipiat grauiorem Ecclesiasticæ districtionis sustinere censuram, vtatur quisque honoris sui concesso priuilegio, quod proprium sit ordinis Presbyterii; non quod summi Pontificatus est, improbus minister adsumat. Quisquis post hanc admonitionem in huiusmodi rebus aliquatenus fuerit deprehensus, sub anathematis insolubili vinculo se nouerit esse damnandum. Cui in hoc ipsum non parum humanitatis conceditur, quod nunc eum transire patimur impunitum.

Sane si Dominus voluerit, cum tempus Paschalis festiuitatis aduenerit, si vobis ad petendum impossibile est, datis literis vestris indicare debebitis: & nos sacri huius liquoris vltro poterimus transmittere gratiam; dum non præsumatur illicita. Pari ratione cognouimus, quod ad consecrationem basilicarum alienæ sortis à vobis Episcopi inuitentur; & licet vnius fidei copula nobiscum in Christo cõnexi; tamen nec prouinciæ priuilegiis, nec rerũ Domini noscuntur vtilitatibus conuenire: quia iam ad ipsum huiuscemodi fama prolata est. Ideoque salubri ordinatione censuimus, vt si quando talis necessitas incubuerit, literis non informare debeatis, B & aut per nos, aut eum, qui nobis ex fratribus, & Coepiscopis nostris visus fuerit, & consecratio Ecclesiarum, Deo auspice, poterit celebrari. Præterea perditissimam Priscillianistarum sectam, tam actis, quam nomine à vobis præcipue nouimus honorari. Rogo, quæ est ista dementia, in eius amore superflue labi, quem in opere nũ velis imitari? Nam vt pauca de eius spurcitiis in notitiam vestri deducam, exceptis his, quæ in diuinitate prophanus erupit, & ore sacrilego blasphemauit, omnium vitiorum in eodem congeries, veluti in sordium sentina confluxit; vt sectatricum pudorem impudefactus adulter eriperet, & vt ad sceleris nefarii effectum facilius perueniret, maleficii vsum gesta etiam ei assignant. Quid tandem in hoc religioni congruum fidelis cuiusquam anima veneratur, qui non solum à sacris Sacerdotibus refutatus est, verum etiam mundani Principes, iustitia legum suarum, cum pro memorati sceleris qualitate damnarunt? Hunc talem fuisse plenius disces, qui beatissimi ac religiosissimi viri, Theoribii Episcopi, ad sanctum Papam vrbis Romæ Leonem, libros editos legit, in quibus hanc sordidam hæresim explanauit, aperuit, & occultam tenebris suis, perfidiæque nube velatam, in propatulo misit. Ex ipsis etenim libris qualiter cauere, quid respondere contra sacrilegos possit, pius Lector, inuenitur. Vnde quæso, vt perfidiam cum auctore damnantes, atque anathematizantes, rectæ fidei regulam teneatis, & de omnibus superscriptis cautiores exhibere vos procuretis: quo facilius nec mihi de taciturnitate possit esse damnato, & vobis de obedientia fructum maximum coram Saluatore, Deo nostro prouidere possitis. Pax Domini cum omnibus vobis, Amen.

Antea erat. vobis.

EPISTOLA MONTANI
ad Theoribium per eundem
Garsiam.

Domino eximio, præcipuóque Christicolæ, Domino, & filio Theoribio Montanus Episcopus.

Alumnum te fidei Catholicæ, & sanctæ religionis amicum, etiam in actis mundialibus conuersantem, valde, & nouimus, & probauimus. Quum enim adhuc floreres in sæculo, ita claritatis tuæ vita perpatuit, vt secundum sententiam Domini, & quæ sunt Cæsaris, Cæsari non negares, & Deo, quæ sua sunt, deuota mente persolueres. Iure etenim te diuini cultus in hac præsertim prouincia nominabo. Putas ne quanta tibi apud Deum maneat merces, cuius solertia, atque instinctu, & idololatriæ error abscessit, & Priscillianistarum detestabilis, ac pudibunda secta contabuit? si tandem adhuc, & in nomine honorare desistant, cuius per tuam admonitionem collapsa esse opera non ignorant. Nam de terrenorum dominorum fide quid loquar? cui ita tuum impendisti laborem,

Matth. 22.

A vt feroces cohabitantium tibi animos ad salubrem regulam & normam regularis disciplinæ duceres. Præstauit diuina clementia, quia id, quod summo labore conatus es, precibus & oratione perficeres. Quæ tamen ex Palentino conuentu ad nos peruenerint, celsitudini vestræ indicare curaui: quo facilius per vestram increpationem nefanda præsumptio in posterum conquiescat. Quidam (vt ad nos perlatum est) Presbyteri ausu temerario, res sacras non tam consecrare, quam violare præsumunt, & cunctis ab initio fidei Catholicæ sæculis inusitatum summis sui ordinis hominibus, nisi tantum Pontificibus debitum, ius consecrationis chrisme, nescio, quo typho, an dementia dicam, indubitanter adsumunt: quod quam sacrilegum sit, piissimam conscientiam tuam latere non credo: & ideo spero, vt pro eneruanda hac ipsa superfluitate, seuerissimi Sacerdotis auctoritate vtaris, & tantæ rei temeratores districtiori increpatione coerceas. Quasi post datam admonitionem, nefas iterare præsumpserint, contumacia eorum, sententia conuenienti damnabitur. Simili ratione cognouimus, eo quod necessitudine, consecrandarum basilicarum, Fratris nostri, alienæ sortis Episcopi in locis
C istis inuitati conueniant, & licet sit in toto orbe sponsæ Christi thalamus vnus, eiusque Antistites vna in eodem fibula charitatis, & fidei vnione connexi; quod tamen priuilegium decessori nostro, necnon dominis & fratribus nostris, Carpetaniæ vel Celtiberiæ Episcopis vester Coepiscopus fecit, in exemplaribus charitati vestræ direximus: vt scire possitis, improba petitio qualem potuisset habere affectum. Et certe municipia, id est, Segobia, Brittablo, & Cauca eidem non quidem rationabiliter, sed pro nominis dignitate, concessimus; ne collata benedictio, persona vagante, vilesceret.
D Quod ipsi tantummodo dum aduiuit, præstitum fuisse cognoscite. Hoc ergo prouidere volumus, vt consuetudinem antiquam nulla ratione prætermittere debeatis. quod si hæc nostra admonitio in vobis nihil profecerit, necesse nobis erit Domini nostri exinde auribus intimare, pariter & filio nostro Ergani suggerere: & huiusmodi ausum præcepta culminis eius, vel districtio iudicis, non sine vestro detrimento, seuerissime vindicabunt: tanta enim tribuente Domino, eius est pietas, vt nihil de hoc, quod ius antiquum custodisse probatur, immutari permittat. Diuina custodiat Trinitas.
E Amen.

Segobia, Bristablo, Cauca Coca.

Pag. 650.

Notæ in Concilium Toletanum secundum.

Anno quinto regni domini nostri Amalarici.] *Isidorus, & post eum Rodericus T[illegible] celebratum aiunt anno secundo Theudi Regis: ve[illegible]cipio & capite vltimo huius Concilij clare euincitur, sub Amalarico Rege fuisse congregatum, idest, circa tempora Ioannis secundi Pontif. Max. Æra* D.LVX. *Garsias: Adde; quo pro æra 565. quæ cum anno primo Regis Amalarici: Christi 527. & Iustini Imperatoris nono coincidit,*
F *restituenda est æra 569. cum qua quintus Amalarici: & Christi 531. concurrerunt. Constat enim testimonio Isidori in Chronico, quod æra 564. nono anno Iustini Imperat. ita enim emendanda est mendosa lectio Isidori hoc loco, pro 9. anno Iustini, 14. Iustiniani ponentis: defuncto Theodorico Amalaricus nepos eius successerit, & quinque annis regnauerit, adeóque quintum annum regni sui æra 569 an. Christi nati 531, terminarit. Bar. an. 531. n. 12.*

Amalarici.] *Etiamsi hoc & capite quinto infra, innuiatur, hanc Synodum anno quinto Amalarici Regis celebratũ esse: tamen S. Isidori verba suadent, Patres huius*

Concilij sub Theudo potius, quam sub Amalarico conuenisse. Æra quingentesima sexagesima nona, *inquit*, Iustiniani Imperatoris tempore, post Amalaricum Theudis in Hispania creatur in regnum per annos sedecim, qui dum esset hæreticus, pacem tamen concessit Ecclesiæ Dei vt licentiam Catholicis Episcopis daret, in vnum apud Toletanam vrbem conuenire, & quæcumque ad Ecclesiasticam disciplinam necessaria existerent; dicere, &c. *Accedit, quod exordio huius Concilij deplorent præterita tempora, quibus conueniendi licentia denegata erat: quod cum testimonio Isidori sub Amalarico contigerit, valde probabile est, hanc Synodum sub Theudo erga Catholicos benignissimo celebratam esse, nomenque Amalarici ex apposito hoc titulo, in acta Synodalia irrepsisse. Vide Bar. præd. anno, nu. 13. & 14.*

Montanus in Christi nomine.] *De Montano, vide quæ scribit Isidorus in libello de viris illustribus, & Ildefonsus. Constat eum rexisse Metropolitanam Toletanam sedem, ex eius prima epistola ad fratres territorij Palentini. Vide quæ de eodem scribit Baronius anno 531. num. 15.*

Nibridius.] *Nibridius frater Iusti Episcopi Vrgelitani: fuerunt etenim quatuor fratres: Iustinianus, Episcopus Valentinus, Iustus, & Nebridius, & Elpidius. De Iusto meminit Isidorus lib. de viris illustribus. Baron. an. 53. nu. 16.*

IN EPISTOLAM MONTANI ad Fratres territorii Palentini.

Priscillianistarum sectam.] *De Priscilliano vide Hieronymum de viris illustribus, & Augustinum de hæresibus, hæres. 70. Extat de hæresi consultatio Orosij ad Augustinum, & eius ad Orosium eruditissimum responsum. Vide etiam Vincentium Lirinens. & Sulpitiũ Seuerum libro 2. sacræ Historiæ sub finem. Supplicium sumptum à Priscilliano seculi gladio, & totius, vt ait Hieronymus orbis auctoritate, testatur idipsum idem Hieronymus ad Ctesiphontem contra Pelag. & Leo primus Pontifex epistola 93. & Synodus Burdigalensis* Garl.

IN EPISTOLAM AD THEORIBIUM.

Theoribio.] *An hic Turibius ille Monachus fuerit, cuius meminit Ildefonsus, de viris illustribus, de vita Montani, an alter Notarius sedis Apostolicæ, à beato Leone Papa missus in partes Hispaniæ, ad Priscillianam hæresim extirpandam, vt constat ex Concilio Bracar. primo in exordio (vocabantur & hi Notarij Regionarij, vt constat ex ordine Romano) an vero Episcopus Palentinus & Astori[illegible] non satis constat: postrema sententia acquiesco, [illegible]na epistola patet, & scripsisse libros doctissimos [illegible]s Priscillianos: & in secunda epistola, eum vocat Sacerdotem, hoc est, Episcopum; Vt seuerissimi, inquit, Sacerdotis auctoritate vtaris.* Garsias.

Iustus.] *Iustus Vrgelitanæ Ecclesiæ Episcopus fuit: de eo in Kalend. Romano, die 28. Maij, & sanctus Isidorus, de viris illustr. Claruit temporibus Iustiniani Imperatoris.*

Certe municipia.] *Tria nominat municipia, Segonia, Eritablo, Cauca. Segonia, Plinio Secubia, Ptolemæo Σεγουβία, oppidum Hispaniæ, inter Vacceos celebre, in quo aquæductus molis ingentis, auctoribus incertis structus: tamen nobilis, seculis futuris imitatione inaccessus. Incertum an tanta machinatio Carthaginensium, an Romanorum opus fuerit; cum nullis sit literis nec notis dicatum: hoc notum, maiestate, & sumptu cum omnium orbis structurarum gloria certare: est nunc sedes, vt Gothorum tempore, Episcopalis: paruo flumio abluitur, lanificio conspicua, & officina politi argenti signati. Britablum, ab alijs Litabrum, sed corrupte, à C. Flaminio expugnatum, locus iuxta Seconiam: de eo Liuius lib. 39. Cauca à Ptolemæo ponitur in Vacceis, hodie Coca.*

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA IOANNIS Papæ II.

Ex libro Pontificali.

IOannes, qui & Mercurius, natione Romanus, ex patre Proiecto de Cælio monte, sedit annos duos, menses 4. dies 6. Fuit autem temporibus Athalarici Regis, & Iustiniani Augusti. Eodem tempore, vir religiosus, August. Iustinianus summo amore Christianæ religionis misit fidem suam scriptam chirographo proprio ad sedem Apostolicam per Episcopos Hypatium & Demetrium. Ipsis diebus obtulit Christianissimus Imperator B. Petro Apostolo scyphum aureum circumdatum gemmis prasinis & albis & alios calicas argenteos 2. Scyphum pensantem libras 52. Calices argenteos singulos pensantes lib. 6. Et alios calices argenteos 2. pensantes lib. 15. Palliola vero auro texta, 4. Hic fecit ordinationem in vrbe Roma vnam per mensem Decembrem, Presbyteros 15. Episcopos per diuersa loca num. 21. Qui etiam sepultus est in basilica beati Petri Apostoli, 6. kalend. Iulias, post consulatum iterum Lampadii. Et cessauit Episcopatus dies sex. *A. D. 531.*

NOTÆ in vitam Ioannis Papæ.

Ioannes.] *Ioannes cognomento Mercurius, Romanus, anno, vt constat ex vetere inscriptione apud sanctum Petrum ad vincula, post consulatum Lampadij & Orestis, qui est 531. Christi nati, Imperatoris Iustiniani 5. & Athalarici Regis Italiæ 6. circa finem anni illius electus est Romanus Pontifex. Huius temporis Amalaricus Rex Hispaniarum Arianus, propterea quod Clotildem filiã Clodouei Catholicam sibi matrimonio iunctam, ob diuersitatem religionis male tractasset, occiditur à Childeberto quarto Clodouei filio fratre Clotildis, ad quem ipsa sudarium proprio sanguine infectum miserat. Interfecto Amalarico Regi Ariano, Theudis Rex Arianus successit, qui pace Ecclesiæ Dei concessa, conueniendi ac de fide decernendi licentiam Episcopis Hispaniæ indulsit. Origenistæ sæpius damnati rursum inualescentes, corruptisque Monachis Palæstinæ, totum fermo Orientem depascentes, edictis Imperatorum non potuerunt extingui: adeo vt horum causa quintum Oecumenicum Cõcilium congregare opus fuerit. Iustinianus Imperator coniurationem & seditionem Constantinopoli contra se motam illam, quam Procopius lib. 1. de bello Persarum describit feliciter sedauit & compressit. Ab Episcopis ex visione quadam victoriã pollicentibus admonitus, Vuandalicum bellum diu cogitatum, Duce Belisario inchoauit, atque spacio trium mensium, Rege barbarorum Gilimere bis fugato, copijsque eorum deuictis Carthaginem recuperauit, totamque Africam à tyrannide nonaginta quinque annorum, quibus Reges Ariani & barbari eã possederant, liberauit. Procopius libro 1. de ædif. Iustin. Pugnabat miraculose pro Imperatore Catholico Deus, qui pro fide Catholica defendenda & amplianda summopere laborans, Catholicorum & Seuerianorum, quos adhuc in Oriente esse sciebat, illam collationem fieri curauit, quam infra nunc recens editam hic exhibemus, quique missa legatione ad Roman. Pontificem, contra Monachos Acœmetas, Nestorianos &*

Ioannes quando Pontificatũ adeptus. In Hispania Amalarico à Childeberto Francorum Rege interfecto, succedit Theuda Ostrogotha. Acta Iustiniani.

Pag. 651. *Acœmetarum sententiam prohibet.*

Origeniſtas orthodoxam fidem propugnans auctoritate ſedis Apoſtolicæ definiri rogauit, vtrum, quod negabatur ab hæreticis, Chriſtus vnus de Trinitate eſſet? vtrum in carne natus ac paſſus eſſet, & an Maria Dei genitrix dici poſſit? Athalaricus Rex Gothorum corruptis moribus adoleſcens, poſtquam huius Pontificis monitu, Simoniacos honorum Eccleſiaſticorum emptores perculiſſet edicto illo, quod marmoreæ tabulæ inſcriptum, ante ſancti Petri Atrium cunctis perſpicuum appeni curauerat, octauo anno regni ſui, qui erat ætatis ipſius 16. mortuus eſt. Theodotus vero Theoderici ex ſorore Amalafreda nepos, prouectioris ætatis, latinarum literarum, & platonicorum dogmatum ſatis peritus, rei autem bellicæ prorſus ignarus, pecuniiſque accumulandis enixius intentus, ſurrogatus eſt Athalarico, ſuaſu Amalaſunthæ matris Athalarici, quam ingratiſſimus dum regno potitus eſt, in carcerem coniecit, & paulo poſt occidit. Procopius de bello Gothorum. Hæc cum Iuſtinianus accepiſſet, aduerſus Gothos bellum parare, & Francos tamante, viuente adhuc Athalarico concitatos, contra eoſdem commouere cœpit.

Athalaricus ſimoniæ Theodatus qui & qualis.

Belli Gothici cauſa & origo.

Tempus ſedis Ioannis Papæ.

Sedit annos duos.] *Tribus annis munus Pontificium adminiſtratum fuiſſe à Ioanne ſecundo, conſtat ex obitu eiuſdem, & ex iis quæ ſupra in principio verbo Ioannes, & in fine Notarum ad vitam Bonifacij diximus.*

Eodem tempore vir religioſus.] *Vide quæ de hac legatione infra in Notis Concilij Romani ſub Ioanne, ex Baron. an. 533. dicturi ſumus.*

Confeſſio fidei, quam Iuſtin. ad Ioannem miſit.

Miſit fidem ſuam ſcriptam.] *Intelligit illam fidei profeſſionem, quæ continetur in epiſtola Iuſtiniani ad Ioannem Papam: non vero illud prolixius editum, cui in Suriana editione præfixa reperitur, eiuſmodi inſcriptio mendoſa;* Edictum piiſſimi Imperatoris Iuſtiniani fidei confeſſionem cõtinens, & refutationem hæreſeon, quæ aduerſantur Catholicæ Dei Eccleſiæ: Ioanni Papæ ſecundo tranſmiſſum, vt patet in vita eiuſdem Papæ ex libro Pontificali. *Hanc inſcriptionem mendoſam eſſe dixi, quia conſtat illud Edictum, vel potius libellum, tempore Vigilij conſcriptum eſſe, quem aduerſus tria capitula Theodorus Cæſarienſis Epiſcopus ab ipſo Imperatore edi curauit, vt teſtatur Liberatus in Breuiar. cap. 24. Vide quæ infra notabimus ſub Vigilio.*

EPISTOLA I. B. IOANNIS Papæ II.

Docet, Chriſtum Dominum ſecundum deitatis naturam Patri æqualem, ſecundum verò humanam naturam minorem eſſe.

REuerendiſſimo fratri Valerio Epiſcopo, Ioannes. Scripta tuæ Sanctitatis ſuſcipiens, plena ea fidei regula, quæ plurimum polles, inueni, & Deo gratias retuli quod anima & corpore te bene vigere didici. Sane ea, quæ ſignificaſti quoſdam dicere, quod non ſit filius æqualis Patri, & quod in Euangelio ſcriptum ſit, Pater maior me eſt, ſcias non rectam fidem penes ſe habere. Paulus Apoſtolus non ſecundum Deitatem naturam Chriſtum creatum inſinuat, ſed ſecundum humanæ naturæ ſubſtantiam eundem creatum affirmat, ipſo Epheſiis conſcribente: Renouamini, inquit, ſpiritu mentis veſtræ, & induite nouum hominem, qui ſecundum Deum creatus eſt in iuſtitia & ſanctitate veritatis. Et ad Hebræos: in eo enim, in quo paſſus eſt ille & tentatus, etiam poteſt his, qui tentantur, auxiliari. Vnde Fratres ſancti vocationis cœleſtis participes, conſiderate Apoſtolum & Pontificem confeſſionis noſtræ Ieſum, ſi- delem exiſtentem ei, qui creauit eum. Et ad Coloſſ. Nunc autem deponite & vos vniuerſa, iram, indignationem, malitiam, blaſphemiam, turpiaque ex ore veſtro non procedant. Nolite mentiri inuicem, expoliantes vos veterem hominem cum actibus ſuis, & induentes nouum eum, qui renouatur in agnitionem ſecundum imaginem eius, qui creauit eum. Nunquid is, qui vniuerſam creaturam, viſibilia & inuiſibilia, propria poteſtatis virtute procreauit ac fecit, ſeipſum antea vel poſtmodum (quod dicere nefas eſt) creauit, vel facere potuit? Filius minor eſt Patre in aſſumpti hominis forma, æqualis vero Patri eſt in Deitatis naturæ ſubſtantia, eodem proteſtante: Ego & Pater vnum ſumus. Et iterum: Qui me videt, videt & Patrem. Et iterum: Qui me odit, odit & Patrem. Et iterum: Vt omnes glorificent Filium, ſicut honorificant Patrem. Et iterum: Vt ſint in nobis vnum, ſicut & nos ſumus vnum. Et iterum: Tu in me, & ego in eis. Et iterum: Omnia tua mea ſunt. Et iterum: Ego in Patre, & Pater in me. Et iterum: Pater in me manens facit opera hæc, & Ioannes Euangeliſta ait: In principio erat Verbum. Et iterum ipſe ad Parthos: Tres ſunt, inquit, qui teſtimonium perhibent in terra, ſpiritus, aqua, & ſanguis: & tres vnum ſunt. Et tres ſunt, qui teſtimonium perhibent in cœlo: Pater, Verbum, & Spiritus: & hi tres vnum ſunt. Nos itaque in natura Deitatis, quia vnum ſunt Pater & Filius, nec Patrem credimus aliquo tempore præceſſiſſe: ne maior ſit Filio: nec Filium poſtea natum eſſe, vt deitate Patris minoretur. Si æqualis Patri Filius non eſt, cur ita de illo Ioannes Euangeliſta teſtatus eſt? Propterea, inquit, perſequebantur Iudæi Ieſum, & quærebant eum occidere, quia non ſolum ſoluebat ſabbatum; ſed & Patrem ſuum dicebat Deũ, æqualem ſe faciens Deo. Et Paulus Apoſtolus: Hoc ſentite in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui cum in forma Dei eſſet conſtitutus, non rapinam arbitratus eſt, eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſemetipſum exinaniuit, formam ſerui accipiens. Et in Salomone: Qui genuit me, requieuit in tabernaculo meo. Et Eccleſ. Sicut eſt ab initio, ita vſque in ſæculum: neque adiectum eſt ei, neque minuetur ille. Ipſe eſt enim Dominus creaturæ ſuæ, qui nihil eguit ab aliquo. Et in Pſalm. 72. Quid enim mihi eſt in cœlo? & à te quid volui ſuper terram? Hæc omnia filium non inferiorem natura demonſtrant, ſed & æqualitatem Deitatis annunciant: quoniam qui vtraque locutus eſt, verum dixit, quia veritas mentiri non potuit. Taliter, Frater chariſſime, ſemper age, cæteroſque omnes agere mone, vt abolito hoc, qui natus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum vna fides ſit, & vna eademque confeſſio, vt in nomine Ieſu omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei Patris. Dat. Non. Auguſt. Iuſtiniano & Athalarico viris Clariſſ. Coſſ.

Margin references: Rom. 14. Epheſ. 4. Hebr. 2. Coloſſ. 3. Ioann. 10. Ibid. 14. Ib. 15. Ibid. 5. Ib. 17. Ib. 14. Ib. 1. Ib. 5. Ibidem. Phil. 2. Eccleſ. 24. Ibid. 1. Phil. 2.

EPISTOLA IVSTINIANI IMPER. ad Ioannem, quam Hypatius & Demetrius Epiſcopi legatione Imperatoria fungentes Romam attulerunt.

VIctor Iuſtinianus pius, felix, inclytus, triumphator ſemper Auguſt. Ioanni ſanctiſſ. Archiepiſcopo almæ vrbis Romæ & Patriarchæ.

Reddentes honorem Apoſtolicæ Sedi & ve-

stræ Sanctitati, quod semper nobis in voto fuit & est (vt decet patrem) honorantes vestram beatitudinem, omnia quæ ad Ecclesiarum statum pertinent, festinauimus ad notitiam deferre vestræ Sanctitatis: quoniam semper nobis fuit magnum studium, vnitatem vestræ Apostolicæ Sedis & statum sanctarum Dei Ecclesiarum custodire: quæ hactenus obtinet, & incommote permanet, nulla intercedente contrarietate. Ideoque omnes Sacerdotes vniuersi Orientalis tractatus & subiicere & vnire Sedi vestræ Sanctitatis properauimus? In præsenti ergo quæ commota sunt: quamuis manifesta & indubitata sint, & secundum Apostolicæ vestræ Sedis doctrinam ab omnibus semper Sacerdotibus firme custodita & prædicata: necessarium duximus, vt ad notitiam vestræ Sanctitatis perueniant. Nec enim patimur quidquam, quod ad Ecclesiarum statum pertinet, quamuis manifestum & indubitatum sit, quod mouetur, vt non etiam vestræ innotescat Sanctitati: quæ caput est omnium sanctarum Ecclesiarum: Per omnia enim (vt dictum est) properamus honorem & auctoritatem crescere vestræ Sedis. Manifestum igitur facimus vestræ Sanctitati, quod pauci quidam infideles & alieni sanctæ Dei Catholicæ atque Apostolicæ Ecclesiæ contradicere Iudaice atque apostatice ausi sunt aduersus ea, quæ ab omnibus Sacerdotibus secundum vestram doctrinam recte tenentur, & glorificantur, atque prædicantur: denegantes Dominum nostrũ Iesum Christum vnigenitum Filium Dei & Dominum nostrum incarnatum de sancto Spiritu, & ex sancta atque gloriosissima semper Virgine Dei genitrice Maria hominem factum atque crucifixum, vnum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum, & conglorificandum Patri & Spiritui sancto, consubstantialem Patri secundum Diuinitatem, & consubstantialem nobis eundem secundum humanitatem, passibilem carne, eumdemque ipsum impassibilem deitate. Recusantes enim Dominum nostrum Iesum Christum vnigenitum Filium Dei & Dominum nostrum fateri vnum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis: videntur Nestorii malam sequi doctrinam, secundum gratiam dicentis vnum Filium Dei, & alium dicentis Dei verbum, & alium Christum. Omnes vero Sacerdotes sanctæ Catholicæ atque Apostolicæ Ecclesiæ, & reuerendissimi Archimandritæ sanctorum sequentes Sanctitatem vestram, & custodientes statum & vnitatem sanctarum Dei Ecclesiarum, quam habent ab Apostolica vestræ Sanctitatis Sede; nihil penitus immutantes de Ecclesiastico statu, qui hactenus obtinuit, atque obtinet, vno consensu confitentur, & glorificant, prædicantes Dominum nostrum Iesum Christum vnigenitum Filium & verbum Dei & Dominum nostrum ante sęcula & sine tempore de Patre natum, in vltimis diebus descendisse de cœlis, & incarnatum de Spiritu sancto, & sancta atque gloriosa virgine & Dei genitrice Maria natum, & hominẽ factum, & crucifixum, vnum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum, & glorificandum Patri & sancto Spiritui. Nec enim alium Deum Verbum, & alium Christum cognoscimus: sed vnum atque eundem ipsum consubstantialem Patri secundum Diuinitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem, passibilem carne, eundem ipsum impassibilem deitate. Vt enim est in Diuinitate perfectus, ita idem ipse & in humanitate perfectus est: in vna enim substantia deitatem suscipimus & confitemur, quod Græci dicunt: ὁμοούσιον. Et quoniam vnigenitus Filius, & Verbum Dei ante sæcula & sine

Pag. 632

A tempore de Patre natus, idem ipse & in vltimis diebus descendens de cœlis incarnatus de Spiritu sancto, & ex sancta atque gloriosa semper Virgine & Dei genitrice Maria, homo factus Dominus noster Iesus Christus proprie & vere Deus est: ideo & sanctam atque gloriosam Virginem Mariam proprie & vere Dei Matrem esse dicimus, non quia Deus verbum principium ex ipsa sumpserit, sed quia in vltimis diebus descendit de cœlis, & ex ipsa incarnatus, & homo factus, & natus est, quem confitemur & credimus (sicut dictum est) consubstantialem esse patri secundum Deitatem, & consubstantialem esse Patri secundum deitatem, &

B consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem: eiusdem miracula & passiones, quas sponte in carne sustinuit, agnoscentes. Suscipimus autem sancta quatuor concilia, id est, trecentorum decem & octo sanctorum Patrum, qui in Nicæna vrbe congregati sunt: & centum quinquaginta sanctorum Patrum, qui in hac Regia vrbe conuenerunt: & sanctorum Patrum, qui in Ephesino primo cõgregati sunt: & sanctorum Patrum, qui in Chalcedone conuenerunt, sicut vestra Apostolica Sedes docet atque prædicat. Om-

C nes ergo Sacerdotes sequentes doctrinam Apostolicæ Sedis vestræ ita credunt & confitentur & prædicant, vnde properauimus hoc ad notitiam deferre vestræ Sanctitatis per Hypatium & Demetrium beatissimos Episcopos, vt nec vestram Sanctitatem lateat, quæ à quibusdam paucis Monachis male & Iudaice secundum Nestorii perfidiam denegata sunt. Petimus ergo vestrum paternum affectum, vt vestras ad nos destinetis literas, & ad sanctissimum Episcopum huius almæ vrbis & Patriarcham fratrem vestrum: quoniam & ipse per eosdem scripsit ad vestram sanctitatem,

D festinans in omnibus sequi Sedem Apostolicam beatitudinis vestræ, manifestum nobis faciatis, quod omnes, qui prędicta recte confitentur, suscipit vestra sanctitas: & eorum qui Iudaice ausi sunt rectam denegare fidem, condemnat perfidiam. Plus enim ita & circa vos omnium amor & vestræ Sedis crescet auctoritas: & quæ ad vos est vnitas sanctarum Ecclesiarum, inturbata seruabitur: quãdo per vos didicerint omnes beatissimi Episcopi eorum, quæ ad vos relata sunt, synceram vestræ sanctitatis doctrinam. Petimus autem vestram beatitudinem orare pro nobis, & Dei nobis acquirere

E prouidentiam. *Item subscriptio.* Deitas te conseruet per multos annos, sancte ac religiosissime Pater.

EPISTOLA I. IOANNIS PAPÆ ad Iustinianum, qua laudat Catholici Imperatoris egregiam pietatem debitumque ipsius religionis, quo Sedem Apostolicam, à qua requirebat Euangelicam veritatem prosequebatur. Rogat Augustum, vt quos à recto fide Catholicæ itinere aberrare sciret, omni studio adhibito reuocaret, & inter alios ipsos legatos à Monachis Acœmetis Roma missos.

F

Gloriosissimo & clementiss. filio Iustiniano Augusto, Ioannes episcopus vrbis Romæ S. D.

Inter claras sapientiæ ac mansuetudinis vestræ laudes, Christianissime Principum, puriore luce tanquam aliquod sydus irradiat, quod amore fidei, quod charitatis studio, edocti Ecclesiasticis disciplinis, Romanæ Sedis reuerentiam conseruatis,

Ex V. C. Vt habetur in l. 8 C. de summ. Trinit. & fid. Cath.

A & ei cuncta subiicitis, & ad eius deducitis vnitatem, ad cuius auctorem, hoc est, Apostolorum primum, Domino loquente præceptum est: *Ioan. 21.* Pasce oues meas, quam esse omnium vere Ecclesiarum caput & patrum regulæ, & principum statuta *Prouerb. 8.* declarant, & pietatis vestræ reuerendissimi testantur afflatus. Patet igitur in vobis impletum, fore, quod scripturæ loquuntur: Per me reges regnant, & potentes scribunt iustitiam. Nihil est enim, quod lumine clariore præfulgeat, quam recta fides in principe: nihil est, quod ita nequeat occasui subiacere, quam vera religio. nam cum auctorem vitæ vel luminis vtraque respiciant: recte & tenebras respuüt, & nesciunt subiacere defectui. Quamobrem, gloriosissime Principum, votis omnibus exorabitur diuina potentia, vt pietatem vestram in hoc ardore fidei, in hac deuotione mentis, in hoc integræ religionis studio sine defectu sui in longiora tempora conseruet. Hoc enim & sanctis credimus ecclesiis expedire: scriptum est enim: *Prouerb. 21.* Labiis regit rex. & iterum: Cor regis in manu Dei est: & vbi voluerit, inclinabit illud: hoc est enim, quod vestrum firmat imperium: hoc, quod vestra regna conseruat. C Nam pax ecclesiæ, religionis vnitas auctorem facti in sublime prouectum grata sibi tranquillitate custodit. Neque enim parua ei vicissitudo à potentia diuina tribuitur, per quem nullis rugis Ecclesia diuisa secernitur, infectis maculis variatur. scriptū est enim: Quia cum rex iustus sederit supra sedem, non aduersabitur sibi quidquam malignum. Proinde serenitatis vestræ apices per Hypatium atque Demetrium sanctissimos viros fratres & coepiscopos meos, reuerentia consueta suscepimus: quorum etiam relatione comperimus, quod fidelibus populis proposuistis edictum amore fidei, pro submouenda hæreticorum intentione, secundum Apostolicam doctrinam, fratrum & coepiscoporum nostrorum interueniente consensu, quod quia Apostolicæ doctrinæ conuenit, nostra auctoritate confirmamus.

Textus autem epistolæ talis est. Reddentes honorem Apostolicæ Sedi, *vt supra praeced. epist.*

Liquet igitur, Imperator gloriosissime, vt lectionis tenor & legatorum vestrorum relatio patefecit, vos Apostolicis eruditionibus studere: cum de religionis catholicæ fidei ea sapitis, ea scripsistis, ea protulistis, ea populis fidelibus publicastis, quæ (sicut diximus) & Sedis Apostolicæ doctrina, & sanctorum patrum veneranda decernit auctoritas, & nos confirmauimus in omnibus. Opportunum est ergo voce proclamare prophetica. Tibi abundet cœlum desuper; & effundant montes iucunditatem, & colles lætitia exultabuntur. Hæc igitur in tabulis cordis fideliter scribere, hæc vt pupillas *Psal. 95.* oculorum conuenit obseruare: neque enim quisquam est, in quo Christi charitas feruet, qui tam rectæ, tam veræ confessionis vestræ fidei refragator existat: cum euidenter impietatem Nestorii *Pag. 653.* Eutychetisque & omnium hæreticorum damnantes, vnam veram catholicam fidem Domini & Dei nostri Saluatoris Iesu Christi magisterio institutam, & propheticis Apostolicisque prædicationibus vbique diffusam, & sanctorum per totum orbem confessionibus roboratam, patrum atque doctorum sententiis adunatam, & nostræ doctrinæ consentaneam inconcusse atque inuiolabiliter deuota Deo & pia mente seruatis. Soli etenim professionibus nostris aduersantur, de quibus diuina scriptura loquitur dicens: Posuerunt mendacium spem suam, & mendacio operiri sperauerunt & iterum, qui secundum Prophetam dicunt Domino: *Esa. 30.* Recede à nobis, vias tuas scire nolumus, propter quod Salomon dicit: Per semitas propriæ culturæ curauerunt, colligunt autem manibus infructuosa. Hæc est igitur vera vestra fides, hæc certa religio, *Iob. 21.* hoc beatæ recordationis (vt diximus) patres omnes, præsulesque Romanæ Ecclesiæ, quos in omnibus sequimur; hoc Sedes Apostolica prædicauit hactenus, & inconcusse custodiuit: huic confessioni, huic fidei quisquis contradictor extiterit, alienum sane à communione, alienum seipsum ab Ecclesia iudicauit esse catholica. Nos enim Cyrum cum sequacibus suis in Romana inuenimus ciuitate, qui de Cumitensi monasterio fuit: quos Apostolicis suasionibus ad rectam fidem velut oues, quę perierant, errantes ad ouile contendimus reuocare Dominicum, vt agnoscant secundum Prophetam linguæ balbutientes loqui, quæ ad pacem sunt. Ad non credentes autem per nos primus Apostolorum Esaiæ Prophetæ verbum dicit: *Esa. 50.* Pergite in lumine ignis vestri, & flammæ, quam accendistis, sed obduratum est cor eorum (vt scriptum est) vt non intelligerent pastoris vocem oues; quæ meæ non erant, audire minime me voluerunt, in quibus obseruantes ea, quæ ab ipsorum sunt statuta Pontifice, eos minime in nostra communione recipimus, & ab omni Ecclesia Catholica esse iussimus alienos: nisi errore damnato, doctrinam nostram quantocyus sequi habita regulari professione signauerint. Æquum quippe est, vt qui nostris minime obedientiam accommodant statutis, ab Ecclesiis habeantur extorres. Sed quia gremium suum nunquam redeuntibus claudit Ecclesia; D obsecro clementiam vestram, vt si proprio deposito errore, & praua intentione depulsa, ad vnitatem Ecclesiæ reuerti voluerint, in vestra communione receptis indignationis vestræ remoueatis aculeos, & nobis intercedentibus benigni animi gratiam condonetis. Deum autem & Saluatorem nostrum Iesum Christum exoramus, quatenus longæuis & pacificis vos dignetur custodire temporibus in hac vera religione & vnitate & veneratione Apostolicæ Sedis: cuius principatum vt Christianissimi & pii conseruatis in omnibus. Præterea serenissime Principum laudamus legatorum vestrorum personas Hypatii & Demetrii fratrum E & coepiscoporum nostrorum, quos clementiæ vestræ gratos fore ipsa manifestauit electio. *Liberatus in Breuiar.* Nam tantæ causæ pondus non nisi perfectis in Christo potuisset iniungi. tantæ vero pietatis, tantæ reuerentiæ plenos affatus nisi per amantes minime dignaremini destinare. Gratia Domini nostri Iesu Christi, & charitas Dei patris, & communicatio S. Spiritus sit semper vobiscum, piissime fili, Amen. *Ita subscriptio.* Omnipotens Deus regnum vestrum & salutem vestram perpetua protectione custodiat, gloriosissime & clementissime fili Imperator Auguste. Dat. Rom. 8. Kal. April. D. N. Iustin. P. F P. August. IV. & Paulino V. C. Coss.

NOTÆ.

Epistola.] *Hanc Ioannis Papæ, & præcedentem Iustiniani Imperatoris epistolam, Hothomannus I. C. lib. 1. cap. 1. Respons. amicabilium, & cum eo plures alii Nouatores leguleii hæretici germanas esse, impie & imperite negant. De hac enim epistola Ioannes scribens illustribus viris Auieno Senatori Liberio, &c.* Iustinianus, *inquit*, Imperator vt ex epistolæ eius tenore cognouistis, de his tribus quæstionibus orta certamina fuisse signauit. Vtrum vnus ex Trinitate Christus & Deus noster dici

Contra Hothomannum IC probatur, Ioannis duas epistolas vero germanas esse.

possit, &c. *Quæ si leguleio Nouatori innotuissent, erubuisset credo aliter loqui vel sentire. Doctissimus Iurisconsultus Cuiacius secundam epistolam Ioannis, quam infra subiungo, adeptus, ex eadem cognouit, dictas Iustiniani & Ioannis epistolas genuinas esse, vtrasque germanas, secutus hac in re sententiam disertissimi Alciati, qui de his lib. 1. parergon. c. 33. hæc scribit.* Sunt & qui suspectam habent Ioannis Pontificis epistolam, quæ sub titulo de Trinitate in Iustiniani Codice sita est, dicuntque in antiquis Codicibus non inueniri: quod, vt arbitror, ideo faciunt, vt illos adiuuent, qui Pontificis Romani auctoritatem deprimunt: quo nomine alios quoque auctores ab iis deprauatos deprehendi, vt Othonis Frisingensis Chronica: & Ligurini Poetæ carmina quædam. Ego in antiquis plurimis eam extare scio, nec vlla suspicione conuelli posse. Quod si vnus aut alter Codex non habeat, id scriptorum incuriæ tribuendum, qui eam quandoque omiserint, quod non multum ad legalis scientiæ materiam pertineret, non tamen ideo hæsitandum est, quin genuinus germanusque Ioannis sit fœtus.

Quo tempore epistola scripta.

Epistola Iustiniani ad Pontificem scripta est anno Dom. 533. sub tertio Consulatu eiusdem Iustiniani, quando ab eodem Imperatore missa est Romam legatio, de qua infra in Notis Concilii Roman. Etiamsi enim hic sine die & Consule epistola Ioannis intexta reperiatur, tamen infra in quadam epistola Imperatoris ad Agapetum expressa habetur data sub tertio Consulatu Iustiniani. Accedit, quod eiusdem epistolæ mentionem fecerit Imperator in constitutione, quam scripsit ad Epiphanium Constantinopol. sub Consulatu suo tertio 7. Kalend. April. prædicti anni 533. Epistola autem Ioannis Papæ reddita est ad ipsum Imperatorem sub Consulatu Paulini, anno Christi 534. quando legati Iustiniani Roma dimissi fuerunt, acceptamque ante sacram Imperatoris suæ epistolæ eo modo, quo etiamnum extat in Codice Iustiniani lib. 7. sub titulo de summa Trin. & fide Catholica fortasse intexuit. Vnde quam inepte Hothomannus obiectam in tempore discrepantiam prætendat, atque ex ea vtramque epistolam supposititiam esse colligat, nemo non intelligit. Quod ait præter morem & stylum Iustiniani Imperatoris esse, Romanam Ecclesiam sedem Apostolicam nominare, mendacium esse patet, ex epistolis Iustiniani, quas scripsit ad Hormisdam & Agapetum Pontifices. Nihil igitur prætendere potest impostor hæreticus, quod auctoritatem harum epistolarum diminuat atque obscuret. Professio fidei, quæ continetur in epistola Iustiniani ad Pontificem scripta, illa est, de qua auctor Pontificalis ait: misit fidem suam scriptam chirographo proprio ad sedem Apostolicam per Episcopos Hypatium & Demetrium. *Vnde falsum esse constat, quod dictum Iustiniani aduersus tria capitula tempore Vigilii Papæ conscriptum, ad Ioannem secundum (prout in antiquioribus editionibus mendosa inscriptio eidem præfixa habet) transmissum fuerit. Vide quæ dixi supra in Notis ad vitam Ioannis, verbis,* Misit fidem suam, &c. *Item quæ infra notabimus sub Vigilio.*

Obiectio 1. Hothomanni refellitur.

2. Obiectio eiusdem refellitur.

Coepiscoporum nostrorum interueniente consensu.] *Hoc loco intelligit Iustinianum Imperatorem ex sententia Episcoporum cuncta de fide edicta statuisse & promulgasse, ipsumque Romanæ Ecclesiæ Episcopum velut primarium Catholicæ Ecclesiæ Antistitem consuluisse, num omnia pia, sancta, & orthodoxæ fidei conuenienter constituta fuissent.*

Iustinianus citra auctoritatem episcoporum de fide nihil edixit.

Quod fidelibus populis proposuistis edictum.] *Intelligit apud Conuium extans edictum, quo Eutychetem, Nestorium, eorumque sectarios condemnat, ea intentione, vt omnem calumniandi occasionem illis adimat, ne si Nestorium condemnaret, à Nestorianis, vt plerumque fiebat, Eutychianus vel Apollinarista nominaretur: contra vero si Eutychetem condemnaret, ab eiusdem sectatoribus Nestorianus appellaretur.*

EPISTOLA ATHALARICI REGIS ad Ioannem, continens confirmationem Senatus consulti aduersus Simoniacos editi.

Ioanni Papæ *Athalaricus Rex.* Si antiquis Principibus studium fuit leges exquirere, vt subiecti populi delectabili tranquillitate fruerentur: multo præstantius est talia decernere, quæ possint sacris regulis conuenire. Absint enim à nostro sæculo damnosa compendia. Illud tantum possumus verum lucrum dicere, quod constat diuina iudicia non punire. Nuper siquidem ad nos Defensor Ecclesiæ Romanæ flebili allegatione peruenit, cum Apostolicæ sedi peteretur Antistes, quosdam nefaria machinatione necessitatem temporis aucupatos, ita facultates pauperum extortis promissionibus ingrauasse, vt (quod dictu nefas est) etiam sacra vasa emptioni publicæ viderentur exposita. Hoc quantum fuit crudele committi, tantum religiosum est, adhibita pietate, resecari. Atque ideo sanctitas vestra statuisse nos præsenti definitione cognoscat, quod etiam ad vniuersos Patriarchas atque metropolitanas Ecclesias volumus pertinere, vt à tempore sanctissimi Papæ Bonifacii, cum de talibus prohibendis suffragiis Patres conscripti Senatusconsultum nobilitatis suæ memores condiderunt. Pag. 653.

Quicunque in Episcopatu obtinendo siue per se siue per aliam quamcunque personam aliquid promisisse declaratur, vt execrabilis contractus cunctis viribus exueretur *. Si quis autem in hoc scelere deprehenditur fuisse versatus, nullam relinquimus vocem: verum etiam si aut repetendum, aut quod acceptum est, non reddendum esse crediderit, sacrilegii reus protinus habeatur, accepta restituens compulsione iudicis competentis.

Senatusconsultum aduersus Simoniacos.

** efferetur. effleretur.*

Iustissimæ quidem leges vt bonis aperiunt, ita claudunt malis moribus actionem: propterea quicquid in illo Senatus decretum est consulto, præcipimus in eos modis omnibus custodiri, qui se quoquo modo per interpositas quascunque personas scelestis contractibus miscuerunt.

Et quia omnia decet sub ratione moderari, nec possunt dici iusta quæ nimia sunt: cum de Apostolici consecratione Pontificis intentio fortasse prouenerit * & ad Palatium nostrum producta fuerit altercatio populorum, suggerentes nobis intra tria millia solidorum cum collectione chartarum censemus accipere, à quibus tamen omnes idoneos * rei ipsius consideratione remouemus: quia de Ecclesiastico munere pauperibus est potius consulendum. Alios vero Patriarchas quando in Comitatu nostro de eorum ordinatione tractatur, in supradictis conditionibus atque personis intra duo millia solidorum iubemus expendere: in ciuitatibus autem suis tenuissimæ plebi non amplius quam quingentos solidos se distributuros esse cognoscant. Reliquos accipientes & edicti præsentis & Senatusconsulti nuper habiti pœna constringat, & dantes canonum seueritas persequatur.

** peruenerit*

** [illegible]*

Vos autem, qui Patriarcharum honore reliquis præsidetis Ecclesiis, quoniam constitutio nostra ab illicita promissione liberauit: restat, vt bona

imitantes exempla, sine aliquo Ecclesiarum dispendio dignos maiestate Pontifices offeratis. Iniquum est enim, vt locum apud vos habeat ambitus, quem nos laicis diuina consideratione præclusimus. Quapropter parentes nobis * seruientium quascunque personas aliqua suffragii crediderit ambitione promouendum, & ipsum reddere accepta definimus: & quod est canonibus statutum, eum modis omnibus esse passurum. Si quis vero quæ dederit promiserit, eodem superstite, timuerit publicare, ab hæredibus vel pro hæredibus eius Ecclesia repetat, cuius suffragio Antistes deprehenditur ordinatus: nota infamiæ nihilominus superstites inurente, reliquos quoque ordines sub eadem fieri distinctione præcipimus. (mi)

Quod si forsitan dolosæ machinationis inuento, sacramentis persona intercedentibus fuerit obligata, vt saluo statu animæ commissam iniquitatem neque approbare possit, neque audeat accusare: damus licentiam quibus libet honestis personis in singulis quibusque ciuitatibus apud iudices competentes hoc crimen deferre: & quicquid ex ea potuerit probatione recolligi, vt ad probationem * insequentes animemus, tertiam partem iudicatæ re ille percipiat, qui tale facinus voluerit publicare: reliqua vero ipsis ecclesiis proficiant quæ videntur extorta, aut in fabrica earum, aut in ministerio nihilominus profutura. Decet enim ad vsus bonos conuertere, quæ voluit peruersitas inimica fraudare. Quiescat igitur malignantium praua cupiditas. Quo tendunt, qui à fonte præclusi sunt? Recolatur & timeatur Simonis iusta damnatio, qui emendum credidit totius largitatis auctorem. (approbationem.)

Orate igitur pro nobis, edicta nostra custodientes: quia diuinis noscitur conuenire mysteriis. Sed quo facilius Principis votum vniuersorum mentibus innotescat: hoc Senatui, hoc populis per Præfectum Vrbis præcipimus intimari, vt generalitas agnoscat, nos illos prosequi, qui maiestati diuinæ potius viderentur aduersi. Vos quoque hoc vniuersis, quos Deo proprio regitis, Episcopis intimate: neque sit alienus à culpa, qui potuit cognoscere constituta.

EPISTOLA CASSIODORI AD Ioannem Papam, qua cum à Rege præfectus prætorio constitutus esset, pro bono regimine preces Pontificis ad Deum implorat.

SVpplicandum vobis est, beatissime Pater, vt lætitiam, quam per vos, Deo largiente percepimus, custodiri nobis vestris orationibus sentiamus. Quis enim dubitet, prosperitatem nostram vestris meritis applicandam, quando honorem adipiscimur, qui à Domino diligi non meremur, & permutatione efficaci bona recipimus, dum talia non agamus? Ecclesiasticis siquidem ieiuniis fames est exclusa popularis, decoris lachrymis tristitia fœda discessit; & per sanctos viros acceleratum est, ne traheretur diutius quod grauabat. Et ideo salutans officiositate qua dignum est, precor viuacius oretis pro salute regnantium: quatenus eorum vitam cœlestis Princeps faciat esse longæuam, Romanæ Reipublicæ hostes imminuat, tempora tranquilla concedat: deinque quod ornat pacem, necessariam nobis copiam de abundantiæ suæ horreis largiatur: mihique filio vestro intelligentiæ sensus aperiat, vt quæ vere sunt vtilia sequar, quæ vitanda, refugiam: vigor ille rationabilis animæ nobis consilium præstet; facies veritatis albescat, ne mentem nostram innubilet caligo corporea: sequamur quod intus est, ne foris à nobis simus: instruat quod de vera sapientia sapit: illuminet quod cœlesti claritate resplendet; talem denique iudicem excipiat publicus actus, qualem filium Catholica mittit Ecclesia: in suis nos etiam muneribus virtus sancta custodiat: quia grauiores insidias antiqui aduersarii tunc subimus, quando eius dona suscipimus.

Nolite in me tantum reiicere ciuitatis illius curam, quæ potius vestra laude secura est. Vos enim speculatores Christiano populo præsidetis: vos Patris nomine vniuersa diligitis. Securitas ergo plebis ad vestram respicit famam, cui diuinitus est commissa custodia. Quapropter nos decet custodire aliqua, sed non omnia. Pascitis quidem spiritualiter commissum vobis gregem: tamen nec ista potestis negligere, quæ corporis videntur substantiam continere; nam sicut homo constat ex dualitate, ita boni patris est vtraque refouere. Primum penuriam quidem temporis, quam delicta promerentur, orationibus sanctis, amouere. Si quid tamen (quod absit) acciderit, tunc bene necessitas excluditur, quando contra eam sub vbertate tractatur.

Monete me quæ sunt gerenda solicite; bene agere vel correptus exopto: quia difficilius errat ouis, quæ voces desiderat audire pastoris: nec facile efficitur vitiosus, cui admonitor insistit assiduus. Sum quidem Iudex Palatinus, sed vester non desinam esse discipulus; nam tunc ista recte gerimus, si à vestris regulis minime discedamus. Sed cum me à vobis desiderem & moneri consiliis, & orationibus adiuuari: iam vobis est applicandum, si in me fuerit aliter quam optabatur inuentum. Sedes illa toto Orbe mirabilis proprios tegat affectione cultores, quæ licet generalis mundo sit præstita, nobis * etiam cognoscitur & localiter attributa. (vel)

Tenemus aliquid sanctorum Apostolorum proprium si peccatis diuidentibus non reddatur alienum; quando Confessiones illas quas videre vniuersitas appetit, Roma feliciter in suis finibus habere promeruit. Nihil ergo timemus, talibus patronis, si oratio non desistat Antistitis. Arduum quidem est multorum desideriis satisfacere: sed nouit Diuinitas magna præstare: ipsa retundat inuidos: ipsa nobis faciat ciues cœlesti aspiratione gratissimos, & supplicationibus vestris tempora tribuat, quibus superna gratia prædicetur indulta. Pag. 656

EPISTOLA III. IOANNIS Papæ II. ad Senatores, qua fidem de Christi diuinitate & incarnatione confirmat: Acœmetas monachos Nestorij sectatores vitandos esse monet.

IOannes Episcopus Romanus, Illustribus, ac magnificis viris Auieno Senatori, Liberio Seuerino, Fideli Aust-to, Opilioni, Ioanni Siluerio, Clementino, & Amphelio.

Olim quidem, Illustres & magnifici filii, ad hoc sententiæ meæ summa constiterat, vt ante iussionem vestram, postquam epistolæ vel dogmatis tenorem cuncta Ecclesia, hoc est, sacerdotum senatus & populi probauit adsensus, sub paginali alloquio vestris etiam sensibus intimenda

digererem, sed consilii ordinem illa res vertit, quia & dogmati per dies singulos diuinæ scripturæ subduntur, & imperfecta destinari non poterant, & ea, quæ per legatos directa sunt, prius non poterant, & ea, quæ per legatos directa sunt, prius non poterant in exemplaribus scripta transmitti. Nouimus etenim quod Domino docente præceptum est, quod pastor diligens gregem salubria vltro non desistat ingerere? quia res, quæ ad salutem animæ pertinet, omnibus necesse est sensibus intimari. Proinde Illustres & magnifici filii, qui festinato non protulit portitores, vt ea scribi & dirigi potuissent; incontinenti tamen, si dictus diuinus fauor adriserit, tam epistolæ, quam dogmatis exemplaria destinabimus. Nunc tamen, ne quid de vestris sensibus relinquatur ambiguum, quid epistolæ tenor habeat, quid textus dogmatis contineat, breuiter insinuare curaui. Iustinianus siquidem Imperator filius noster, vt eius epistolæ tenore cognouistis, de his tribus quæstionibus orta certamina fuisse signauit, vtrum vnus ex Trinitate Christus & Deus noster dici possit: hoc est, vna de tribus personis sanctæ Trinitatis sancta persona. An Deus Christus carne pertulerit impassibili deitate. An proprie & veraciter mater Domini Dei nostri Christi Maria semper Virgo debeat appellari. Probauimus in his catholicam Imperatoris fidem, & ita esse propheticis & Apostolicis vel patrum exemplis euidenter ostendimus: vnam enim ex sancta Trinitate Christum esse, hoc est, vnum de tribus sanctæ Trinitatis personis sanctam esse personam siue subsistentiam, quam Græci ὑπόστασιν dicunt in his exemplis euidenter ostendimus.

Gen. 1. In libro Genesi per Mosen Trinitas ipsa sic dicit: Ecce Adam factus est tamquam vnus ex nobis. Et item vas electionis Paulus ad Corinthios, ita euidenter expressit. Vnus Deus pater, ex quo omnia, & nos in ipso, & vnus Dominus noster Iesus Christus, per quem omnia, & nos per ipsum. (1. Cor. 8.)

Et in Symbolo Synodi Nicænæ: Credimus in vnum Deum patrem omnipotentem, & in vnum Dominum nostrum Iesum Christum vnigenitum.

Doctrina S. August. Item sanctus Augustinus, cuius doctrinam secundum præcessorum meorum statuta, Romana sequitur & seruat Ecclesia, in libro vndecimo de ciuitate Dei, sic dicit: Credimus & tenemus, & fideliter prædicamus, quod pater genuerit verbum, hoc est, sapientiam, per quam facta sunt omnia, vnus vnum, æternus coæternum: summus bonus, æqualiter bonum. Et quod Spiritus sanctus simul & Patris & Filii sit Spiritus, & ipse consubstantialis, & coæternus ambobus, atque hoc totum Trinitas sit propter proprietatem personarum, & vnus Deus propter inseparabilem vnitatem, sicut vnus omnipotens propter inseparabilem omnipotentiam: ita tamen, vt etiam cum de singulis quæritur, vnusquisque eorum & Deus omnipotens esse respondeatur.

Eiusdem in libro secundo contra Maximinum. Et pater Deus est, & filius Deus est, & Spiritus sanctus Deus est, & hi simul tres vnus Deus est, nec huius Trinitatis tertia pars est vnus, nec maior pars duo quam vnus est.

In libro sancti Augustini decimo quinto de Trinitate, ratione etiam reddita intelligentibus parum est, in substantia veritatis, non solum patrem filio non esse maiorem, sed ambo simul aliquid esse maius, quam Spiritum sanctum, aut quoslibet duos in eadem Trinitate maius esse aliquid, quam vnum; aut omnes simul tres maius aliquid esse, quam singulos.

Gregorius Nazianzenus ex sermone de Epiphania: Deum cum omnino vno lumine illustramur, simul & tribus; tribus quidem secundum vniuscuiusque proprietates, siue substantias, sicut placet aliquibus dicere, siue personas: nihil enim pro vocabulorum diuersitate diffidendum est, cum ad eundem sensum nominum diuersitas prouocet, & intellectum. Vnum autem secundum substantiam vel deitatis ratione, diuiditur ergo, vt ita dicam, indiuisibiliter, coniungitur diuisibiliter, vna est in tribus deitas.

Item ex epistola Gregorii Nysseni ad Ablamium: Æstimet hæc opera vtrum vni assignentur personæ eorum, quam in sancta Trinitate creduntur, an per tres eat virtutis effectus. (Ioan. 14. Heb. 10. Act. 1.)

Item ex epistola Procli ad Occidentales. Super hæc etiam confitemur vnum ex Trinitate increata, atque ineffabili Deum verbum factum hominem.

Eiusdem: Quid enim nos sapimus atque sentimus, quia in ipsa diuina natura, qua coniunctus & vnitus est filius patri, sanctoque Spiritui, non dicimus eum deitate passum fuisse, sed carne, quam pro nobis assumpsit ex nobis. Vnus igitur ex Trinitate crucifixus est carne, qua factus est; non tamen deitate, qua vnitus est patri & Spiritui sancto perpessus est, ne & illos crucifixos pariter asseramus.

Hæc igitur ex plurimis pauca digessimus.

Deum vero carne passum hic nihilominus roboremus exemplis.

Ex libro Exodi per Moysen Dominus locutus est: Et videbitis vitam vestram in ligno pendentem. Deum autem esse vitam Dominus noster in Euangelio Ioannis prædicat dicens: Ego sum via, veritas, & vita.

Item propheta dicit: Si affigit homo Deum suum, quia vos affixistis me.

Princeps quoque Apostolorum Beatus Petrus in actibus ita dicit, dum impietates Iudæorum argueret: Vos autem virum homicidam petistis dimitti vobis, auctorem vero vitæ peremistis.

Item vas electionis & Doctor Gentium sic prædicat: Si enim cognouissent, numquam Dominum gloriæ crucifixissent. Dominus autem gloriæ est Deus: sic Psalmographus ante prædixit. Quis est iste Rex gloriæ?

Item in actibus Apostolorum: Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus constituit episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo. (1. Cor. 2. Psal. 23. Act. 20.)

Cyprianus Episcopus & martyr in epistola de patientia: Iudicatur iudicaturus, & Dei sermo ad victimam tacens ducitur.

Gregorius Nazianzenus: Et indiguimus Deo incarnato & mortificato, vt nos viuamus.

Ex libro S. Augustini de charitate. Ille enim qui venit per crucis irrisiones carnis perimere corruptionem, & vetustatem vinculi mortis nostræ, suæ mortis nouitate dissoluere, mandato nouo fecit hominem nouum: res enim vetus erat, vt homo moreretur, quod ne semper valeret in homine, res noua facta est, vt Deus moreretur; sed quia in carne mortuus est, non in diuinitate.

Cyrillus capitulo XII. Si quis non confitetur verbum passum carne, & crucifixum carne, & mortem carne gustasse, factumque primogenitum ex mortuis, secundum quod vita & viuificans est & Deus, anathema sit.

In epistola Leonis ad Iuuenalem. Veram igitur generationem crux vera confirmat; quoniam ipse in carne nostra nascitur, qui in nostra carne crucifigitur.

Eiusdem ex epistola ad Flauianum. Impassibilis Deus non dedignatus est homo esse passibilis, & immortalis mortis legibus subiacere. Ex hac Pag. 656 quoque parte plura ex dogmatis lectionum poteritis agnoscere.

Gloriosam vero sanctam semper Virginem Mariam & proprie veraciter Dei genitricem, matremque Dei verbi ex ea incarnati ab hominibus catholicis confiteri recte esse docemus proprie & veraciter, & idem ipse vltimis temporibus incarnatus, ex sancta & gloriosa Virgine matre nasci dignatus est.

Propterea ergo, quia proprie & veraciter Dei filius ex ea incarnatus est; ideo proprie & veraciter matrem Dei ex ea incarnati & nati esse confitemur. Et ne Dominus IESVS per honorificentiam vel gratiam Dei nomen accepisse credatur, sicut Nestorius sentit insulsus. Veraciter autem ideo ne phantasma, aut aliquo modo non veram sumpsisse carnem credatur ex Virgine, sicut asseruit impius Eutyches. Cui rei probamenta ex patrum traditionibus consequenter sanctus Augustinus in libro primo prædestinationis: Prædestinatus est ergo Iesus, vt futurus secundum carnem filius Dauid esset, in virtute autem filius Dei simul & filius hominis propter susceptum hominem, & filius Dei propter suscipientem vnigenitum Domini proprie & veraciter dicitur.

Leporius in epistola, quam Aurelius episcopus Carthaginensis, & beatus Augustinus & Synodus Africana firmauit.

Nascitur ergo nobis proprie de Spiritu sancto & Maria Virgine Deus homo Iesus filius Dei.

Gelasius ex libro aduersus Nestorium & Eutychem.

Luc. 1. Propterea quod ex te nascitur sanctum, vocabitur filius Dei; ex te nascitur, ait, vt proprietatem de matre sumendam nostræ conditionis exprimeret. His igitur euidenter ostensum est, Illustres & magnifici filii, quid sperauit Imperator, quid Romana sequatur & colat Ecclesia. Atque igitur Christum Dominum nostrum vnum esse, vt sæpe diximus, sanctæ Trinitatis ex duabus naturis cognoscendum, hoc est, in deitate, & humanitate perfectum, non anteo existente carne, & postea vnita verbo, sed in ipso Deo verbo initium vt esset accipiens: inde enimuero ex materno corpore caro sumpsit initium, salua proprietate vel veritate vtriusque naturæ, hoc est diuinitatis atque humanitatis, Dei filium Dominum nostrum Iesum Christum catholici confitemur, omni post hac commutationis confusione submota. Neque enim naturas in eo aliter agnoscimus, nisi differentiam intelligentes & confitentes diuinitatis atque humanitatis. Sed nec duas personas in Christo intelligimus per id quod dicimus duas naturas, vt adunationis diuisionem facere videamur: & sit, quod absit, quaternitas non trinitas, sicut Nestorius sentit insanus. Nec confundimus easdem vnitas naturas, cum vnam personam Christi confitemur, vt Eutyches impius credit. Tomum vero Papæ Leonis, omnesque epistolas, necnon & quatuor Synodos Nicænam & Constantinopolitanam, & Ephesinam primam, & Chalcedonensem, sicut Romana hactenus suscepit & veneratur Ecclesia, sequimur, amplectimur, atque seruamus. Hoc est enim nostræ fidei firmamentum, hæc fidei nostræ petra firmissima. Hæc autem illustris & magni filii agens gratias solicitudini vestræ pauca intimare curauimus: plenius tamen directis exemplaribus poteritis agnoscere. Acœmetos vero, qui se monachos dicunt, qui Nestoriani euidenter apparuerunt, Romana etiam eos damnat Ecclesia, à quibus vos propter canonem, qui cum excommunicatis Christianum nec loqui, nec communicare permittit, diligentia pastorali admonere non desino, vt eorum etiam simplicem collocutionem vitetis, nihilque vobis cum eis æstimetis esse commune. Quod ideo facio, ne reus silentii inueniar, si hæc ad vestram minime Christianissimi filii notitiam pertulissem. Incolumem magnitudinem vestram Deus noster custodiat Domini filii merito illustres, atque magnifici.

EPISTOLA III. IOANNIS Papæ II. ad vniuersos Episcopos Galliæ.

Contumeliosum Galliæ Episcopum Episcopatu priuatum in monasterium redegit ad pœnitentiam: Ecclesiam eius S. Cæsario Arelatensi Episcopo commendauit.

D*ilectissimis vniuersis Episcopis per Gallias constitutis Ioannes.*

Innotuit nobis à fraternitate vestra missa relatio, in qua Contumeliosus multis legitur criminibus inuolutus. Et quia huiusmodi persona sacris non potest inhærere mysteriis, ab hodierno vel officio nostra censet remoueri auctoritas, vt in monasterio constitutis delicti veniam à Domino petere non omittat. Nihil est enim impossibile eius clementiæ, qui potest cuncta relaxare quæ facta sunt. Sed ne eius Ecclesia destituta videatur, in eius loco Visitatorem dari, præsenti auctoritate decernimus, qui à se ita nouerit omnia exhibenda, vt nihil de ordinibus clericorum, nihil de Ecclesiastica facultate præsumat, sed ea quæ ad sacrosancta mysteria pertinent exequatur. Prædictum autem Contumeliosum, Vbi habeat pœnitendi licentiam, petitorium dare vobis censemus, vbi errorem suum euidenter allegans sub die profiteatur ei & culpam. Dominus vos incolumes custodiat, fratres charissimi. Dat. VII. Idus April. Felin. Paulino Iun. V. C. Cons.

Ex cod. Arelatensi.

EPISTOLA IOANNIS IV. AD Presbyteros & Diaconos Contumeliosi Episcopi, eiusdem argumenti.

I*oannes presbyteris, diaconibus, & cuncto clero Ecclesiæ, in qua fuit Contumeliosus Episcopus.*

Peruenit ad nos à fratribus & Coepiscopis nostris missa relatio, vbi Contumeliosus de criminibus suis confessus legitur atque conuictus. Et quia huiusmodi sceleribus implicatus sacerdotii non potest ministeria iam tractare, necessaria vobis solatia credimus Visitatorio adiungere: & ideo in Ecclesia eius Visitatorem dari nostra decreuit auctoritas, vt Ecclesia suo priuata Præsule summi nequeat Pontificis solatiis indigere: cui vos in omnibus parere decreuimus ad eo tantummodo quæ sacris sunt gerenda mysteriis, ita tamen,

Ex cod. Arelatensi.

vt nihil de Ecclesiastica facultate præsumat; sed clerus in eo quod nunc est ordine constitutus, nullis gradibus promoueatur, donec proprium sacerdotem possit habere. Omnem vero hanc solicitudinem Cæsario fratri & Coepiscopo nostro iniungimus, ad cuius curam cuncta quæ necesse sint pertinere censuimus. Dominus vos incolumes custodiat, dilectissimi filii. Dat. VII. Id April. Paulino Iun. V.C. Cons.

EPISTOLA AFRICANORVM Episcoporum ad Ioannem data, ab Agapeto accepta, qua Pontificem de dubiis quibusdam consulunt.

De Reparato Victor Tunun. de bello Vandal. circa fin. & in V.C. 5... (margin)

DOmino Beatissimo, & honorabili sancto fratri, & consacerdoti Ioanni, Reparatus Florentinianus, Datianus, & cæteri 217. Episcopi, qui in vniuersis conciliis apud Iustinianam Charthaginem fuimus.

Optimam consuetudinem præteriti temporis, quam violenta captiuitas per annos centum dolentibus abstulerat, iterum seruare cupientes, ad vniuersalem totius Africæ synodum fideli deuotione conuenimus, in illa Iustinianæ Chartaginensis Basilica congregationis nostræ primitias Domino consecrantes, vnde nostros Patres tyrannus Hunericus expulerat. Hæc Basilica Fausti apud nos dicitur, multis martyrum corporibus insignita, quorum Deus exaudiuit orationes, vt daret huius rei fiduciam sacerdotibus. Ibi igitur quantum singuli lacrymantibus gaudiis flere potuerint, cogitandum potius beatitudini vestræ dimittimus, in omnibus enim lætitiæ spiritualis vnus fuit affectus, agere gratias omnipotenti Deo, cuius gratia peccatoribus sine meritis operum datur, & antidotum fidei salutaris nuper reconciliatis hæreticis obtinetur. Definitionibus autem Nicæni concilii publica lectione transcursis, inter alia de quibus nancisci debuit, disputatione requiri, iam cœperat quomodo Arianorum sacerdotes ad catholicam fidem suscipi oporteat, vtrum ne in suis honoribus, an in laica communione, sic omnibus nobis vnanimiter subito placuit sciscitari primitus beatitudinis vestræ sententiam, potest enim Sedes Apostolica, quantum speramus, tale nobis interrogantibus dare responsum, quale nos approbare concorditer explorata veritas faciat. Ex omnium quidem collegarum tacitis motibus nemini placere sensimus, vt in suis honoribus Ariani suscipiantur. Verumtamen cõuenire charitati credimus, vt quid habeat sensus noster in publicam notitiam nemo perduceret, nisi prius vel consuetudo nobis, vel diffinitio Romanæ Ecclesiæ proderetur. Hac igitur nostræ salutationis epistola per fratres & consacerdotes nostros Caium & Petrum, & per filium nostrum Liberatum diaconum continuo destinauimus, & auctoritatem vestræ beatitudinis, & gratiam debitis obsequiis honorantes: talis quippe es, qualem sancta sedes Petri merebatur habere Pontificem, dignus veneratione, plenus dilectione, loquens veritatem sine mendacio, nihil faciens arroganter. Vnde etiam libera charitas vniuersæ fraternitatis requirendum putauit consilium tuum. Respondeat obsecro mens illa sancto Spiritui seruiens affabiliter & veraciter. Non solum enim de sacerdotibus sed de ipsis quoq; paruulis apud eos baptizatis, vtrum soleant, vel debeant, ad clericatum si petierint applicari, consulimus, Multis enim facere istas frequenter petitiones concedimus, nec negamus; donec habito vobiscum diligentiore tractatu, legatio nostra reuertatur. Illud etiam beatitudini tuæ credimus intimandum, fratres aliquantos ex nostro collegio, relictis sine causa plebibus suis, ad transmarinas nauigare sæpius regiones. Hos diutius Ecclesia tolerauit, accusantes eos violentia temporis mali. Petimus nunc vt cuicunque forsitan episcopus, aut presbyter siue diaconus, aut cuiuslibet inferioris ordinis clericus sine nostra epistola venerit, & non approbauerit se pro vtilitate sanctarum Ecclesiarum fuisse directum, similis hæretico iudicetur: neque vestra communione dignus existat, vt in omnibus & per omnia beatitudinis vestræ disciplina laudetur. *Et alia manu.* Vegetem te nostrique memorem præstet omnipotens Deus, Domine frater.

Accepta anno Domini 535. post obitum Ioann. (margin)

CONCILIVM ROMANVM SVB IOANNE Papa II. Quo contra Acœmetas definitum est, Catholice & pie dici posse, vnum de Trinitate passum esse in carne; quaque etiam declaratum est, quo sensu Hormisda Pontifex eam sententiam reiecerit.

NOTÆ.

Ego imo ausim non dubitem fuisse hoc Concilium. (margin)

COncilium.] *Tempore Hormisdæ Papæ, vt constat supra ex Epistolis eiusdem Hormisdæ Pontificis, earumque Notis, oborta est quæstio inter pseudomachos Scythia, Eutychianæ hæreseos sectatores occultos, atque Victorem diaconum, professorem Synodi Chalcedonensis: sine addendum ad Chalcedonense Concilium, Vnum de Trinitate esse crucifixum Christum. Illi asserebant: Victor negabat. Facta submissione, declaratum legatis sedis Apostolicæ, vt quis demonstretur Catholicus, satis esse absque vlla verborum additione Chalcedonense Concilium profiteri. Monachi repulsam passi, à sententia legatorum ad Pontificem appellarunt; vbi cum libellum appellationis aduersus Victorem, velut Nestorianum, & legatos tanquam Nestorii fautores interposuissent, iussique ad reditum legatorum manere, fugissent; eadem sententia Pontificis Hormisdæ sunt condemnati: vt patet ex relatione Dioscori, & epistola Hormisdæ ad Possessorem Iustinianum. His ita decisis inferebant Nestoriani, eorumque defensores ac sectatores Acœmetæ Monachi; si non est passus vnus de Trinitate in carne; Ergo neque natus est idem in carne, ergo neque vere dici potest, aiebant, Mariam vere & proprie esse Dei genitricem. His accedebant Origenistæ negantes Christum vnum de Trinitate fuisse. Resistebant hæreticis cum Imperatore Epiphanius Constantinopolitanus, cæterique orthodoxi Episcopi, asserentes pie sanctèque dici, vnum de Trinitate esse passum in carne: impie vero negari sanctissimam Virginem Mariam vere proprieque matrem Dei appellandam esse. Acœmetæ cum ab Imperatore instinctu Epiphanii magnopere vrgerentur, ad Ioannem Romanum Pontificem legatos miserunt? rogantes ne sententiam illam vicissim reciperet, quam Hormisda semel explosisset. Quod cum Epiphanius & Imperator audiuissent, ad eundem Ioannem Romanum Pontificem, Hypatium Ephesiorum, & Demetrium Cæsariensem episcopos legatos cum epistolis supra recitatis & excusis miserunt. Exceptis vtrinque legatis, lectisqueq; quas secum attulerant epistolis, cognitũ*

est, rem grauem atque difficilem proponi, quæ diuturniorem inquisitionem, & indaginem requirebat. Post factam diligentem quæstionis indaginem, postque Ferrandi alterumque transmarinorum sententias exploratas, habito Romæ desuper Concilio, vnanimi Patrũ consensu Acæmetarum sententia recitata est & confutata: ipsius vero Iustiniani scripta fidei professio approbata fuit. Quibus peractis Pontifex illam epistolam ad Iustinianum rescripsit, de qua supra quædam huc spectantia annotauimus. Ita mutatis hostibus, arma mutari necessum fuit. Cum pseudomonachi Eutychiani hac sententia, dolose Chalcedonensi Concilio, quasi imperfectum esset & additamento indigeret, auctoritatem; Christo autem Domino diuinitatem adimere conarentur, necessarium fuit, vt Hormisda Pontifex sententiam insolitam de fraude suspectam, & ab hæreticis primum nouiter inuentam & vsurpatam reijceret: quantumvis ipsa remota velut Catholica recipienda fuisset. Quando autem Nestoriani & Origenistæ auctoritate Pontificis Hormisdæ abuterentur: requirebat Ecclesiæ vtilitas atque necessitas, vt declararet Pontifex Ioannes, quo sensu Hormisda Pontifex allegatam sententiam reiecisset, quove admisisset: scilicet, quod eam non tanquam hæreticam; sed tantum velut nouam atque de fraudibus Eutychianorum suspectam proscripserit & reiecerit: quæ alioquin si dolus ab Eutychianis abfuisset, omnino recipi potuisset. Vide Baron. anno Domini 519. 533. & 534.

Acta Cõc. 5.

Declaratur sententia Hormisdæ.

COLLATIO CATHOLICORVM CVM Seuerianis habita Constantinopoli anno Domini 532. tempore Iustiniani Imperatoris.

DOmino amabili Thomati presbytero Innocentius Episcopus Maroniæ ciuitatis in Domino salutem.

Scripsit mihi tua Deo amabilis charitas, eo quod susceptis humilitatis nostræ literis vnà cum exemplaribus piissimi atque amatoris Dei Principis nostri, & sanctissimi Archiepiscopi litterarum præcipientium me ad regiam pergere ciuitatem, in grandi solicitudine deuenerit, nesciens occasionem euocationis nostræ. Propterea significo, venerande frater, eo quod propter Orientales Episcopos, qui cum Seuero à sancta Catholica & Apostolica Ecclesia separati sunt, euocati sumus. Scriptum est autem de hac eadem re, primori quidem loco domino meo reuerendissimo ac Domino amabili Hypatio Ephesinæ ciuitatis Archiepiscopo, atque idem domino meo Ioanni * Vesinæ ciuitatis Episcopo, & meæ, sicut dictum est, humilitati. Dominus enim meus vir venerabilis Episcopus Stephanus Seleuciensium ciuitatis, & idem dominus meus Anthimus Trapezuntinæ ciuitatis Episcopus, qui nobiscum vnà in Collatione fuerunt iam præcessissent in regiam ciuitatem cum Domino meo Demetrio Philippinæ ciuitatis Episcopo, etsi ipse propter corporalem ægritudinem præsens esse non potuit.

Pag. 658. Ante Collationem igitur euocauit sanctissimũ Archiepiscopum trãquillissimus Imperator in venerabili palatio suo, quod cognominatur Hormisdæ, relictoque sacratissimo senatu, cum eo parumper secedens, conuocauit & nos, & cœpit nobis dicere: Eo quod pro his qui cum Seuero Episcopo ab Ecclesia desciuerunt, conuocauit vos, vt de his quibus ambigunt, conferatis cum eis cũ omni mansuetudine & patientia, sicut decet Orthodoxos & sanctos viros. Etsi enim illi exasperati fuerint, vos tamquam Dei amatores cum omni mansuetudine & tranquillitate ei satisfacite. Nolo autem sub mei præsentia fieri Collationem, ne in cõtemptum veniant, sed præcipuo gloriosissimo Patricio Strategio, (ille enim eo tempore locũ tuebatur gloriosi Magistri officii,) vt vobiscum vnà resideat.

Prima itaque die conuenimus in eodem Heptaconco triclinio, in quo & tunc pietas eius nos susceperat, & nos quidem eramus quinque, illi vero sex: Sergius ciuitatis Cyri, Thomas ciuitatis Germaniciæ, Philoxenus Dulichii, & Petrus de Theodosiopoli, Ioannes Constantinæ, Nonnus * Ceresinæ, & reliqui tam clerici quam monachi. nobiscum, vero dominus vir venerabilis Eusebius presbyter & Cimiliarcha sanctissimæ maioris Ecclesiæ, & viri reuerendissimi presbyteri & Syncelli beati Archiepiscopi Epiphanii, Heraclianus atque Laurentius, sed & Antiochenæ siue Theopoleos ciuitatis venerabiles presbyteri & œconomi atque Apocrisarii Hermisigenes Magnus, & Aquilinus vnà cum Leontio viro venerabili monacho & Apocrisario Patrum in sancta ciuitate cõstitutorum: Et vt ex pluribus quæ illic dicta sunt, breuiter referam, quasi capitulatim: Si enim omnia voluero scribere, tempus me ante deficiet.

Cerasun.

Sedentibus ergo nobis, cœpit præfatus gloriosissimus patricius Strategius, qui nunc Comes diuinarum vbique largitionum est, ad Orientales ita dicere: Piissimus atque tranquillissimus noster dominus tamquam Orthodoxus, & rectam fidem quotidie augere desiderans, conuocauit vestram religionem, non ex auctoritate principali, sed paterna & sacerdotali compunctione; quod de his quibus ambigitis, à præsentibus sanctissimis Episcopis satisfiat vobis, qui propter hoc ab eius pietate sunt euocati. Scitis autem & vos quoniam gloriosæ memoriæ pater meus Appius ex Ægyptiorum oriundus prouincia, & tam vestras quam Alexandrinorum secutus sectas dubitat communicare sanctæ maiori Ecclesiæ in hac ciuitate cõstitutæ, sed piissimi atque fidelissimi Imperatores ratione ei persuaserunt, eo quod non aliud symbolum, vel aliam fidem tradiderint nobis hi, qui in Chalcedone congregati sunt reuerendissimi Episcopi, nisi eandem quæ in Nicæa, & in Constantinopoli & Epheso confirmata est. Ipsi quoq; fidem decreuerunt, & Nestorium & Eutychem, qui nouas hæreses inducebant, condemnarunt: Qua ratione persuasus communicauit sanctæ Ecclesiæ. Et vos igitur non contentiosa mente, sicut decet venerabiles viros, quæcunque vobis dubia videntur, opponite coram religione eorum, & Dominus per ipsos satisfacit vobis.

Orientales dixerunt: Nos satisfactionis chartulam de fide nostra compositam piissimo Imperatori porreximus, & in ea omnia quæ nobis ambigua videbantur, & scandalizabant, intexuimus. Reuerendissimus Archiepiscopus Hypatius os nostrum factus, sicut & beatus Petrus Apostolorum princeps respondit, dicens: Chartulam illam peruidimus, in qua tam supra quam infra Chalcedonense Concilium criminamini, quod aduersus Eutychianam est hæresim congregatum: Propter quod, dicite nobis, qualẽ opinionem de Eutyche habetis? Orĩetales dixerũt, tamquã hæreticus, magis autem princeps hæresis. Reuerendiss. Episcopus dixit: De Dioscoro vero, & secũdo in Epheso Concilio, quod ab ipso congregatum est, qualem?

Orientales: Tanquam Orthodoxorum. Episcopus dixit: Si Eutychen velut hæreticum cōdemnatis, quemadmodum Dioscorum & cum eo cōgregatos, Orthodoxos dicitis esse, qui Eutychen quidem hæreticum iustificarunt, Flauianum vero & Eusebium condemnarunt. Orientales: Eutychen tamquam acta forsitan pœnitentia, iustificarunt. Episcopus: Si ergo pœnituit Eutyches, quemadmodum illum anathematizatis? Illis vero ad hanc responsionem hæsitantibus, rursus Episcopus: In tantum non pœnituit, quin & antequam implerentur, quæ in Constantinopolitana vrbe aduersus eum gesta sunt, illum quidem tanquam Orthodoxum iustificarunt, Flauianum vero & Eusebium velut hæreticos cōdemnarunt. Si enim pœnituit Eutyches, rogari oportuit eos, non cōdemnari. Vt autem dicamus secundum vos, confessionem duarum naturarum esse hæreticā: quā exigebat Eutyches confiteri ab Eusebio & Flauiano, docebat Dioscorus laudare eum tamquam non susceptam duarum naturarum confessionem. Vt autem consubstantialem Patri secundum diuinitatem, & consubstantialem matri secundum humanitatem, dicere oportuit: cum omni subtilitate exigere eum, vt confiteretur: & nisi hoc fuisset confessus, suscipi non oportuit: Dioscorus vero non solum quia non exegit ab eo consubstātialis confessionem, sed magis consensit contrariæ eius, & peruersæ confessioni, quæ dicit: Ante vnitionem quidem ex duabus naturis confiteor: post vnitionem vero vnam naturam. Et compulit omnes qui cum eo erant vociferari: Eutychen quidem Orthodoxum esse, Flauianum vero & Eusebium impios hæreticos. Quid ergo vobis de istis apparet.

Contradicentes dixerunt: Reuera oportuit exigi Eutychen à Dioscoro consubstantialis confessionem: Sin autem sine ista suscepit eum, & iustificauit, cæcitatem passus est idem Episcopus. Si ergo illum cæcitatē passum esse fatemini, ea quæ superius dicta sunt repetamus. Orthodoxum aut hæreticum Eutychen dicitis fuisse? Contradicentes dixerunt, hæreticum: & Episcopus: iuste ergo ab Eusebio accusatur; condecenter vero à Flauiano damnatus est. Contradicentes dixerunt: Iuste. Et Episcopus: Si ergo iuste à Flauiano condemnatus est. Iniuste & irrationabiliter suscepit eum Dioscorus & cum eo congregatum Concilium, an non? Contradicentes: Proculdubio apparet, quod iniuste. Episcopus: Quoniam ergo totum illud vniuersale Concilium, quod cum Dioscoro congregatum est, consensit, sicut vos ipsi fatemini, iniustitiæ & cæcitati: Oportebat vniuersalis illius Concilii iniustitias & cæcitates ab altero vniuersali emendari Concilio, an non? Contradicentes dixerunt: Modis omnibus ita fieri oportebat. Episcopus dixit: Chalcedona itaque iuste cōgregatum Concilium est: vt ea quæ vniuersale Concilium deliquerat, vel, sicut vos dicitis, minus viderat, ab vniuersali Concilio corrigerentur. Contradicentes dixerunt: Bene quidem & necessarie congregatum est, si & iustum finem suscepit. His ergo per plures sermones, sicut supra dictum est, habitis; primi diei conuentus est dissolutus.

Secundo autem die cum conuenissemus, vir reuerendissimus Archiepiscopus Hypatius ait: Recordamini finem hesternæ Collationis, & nullius estis obliti. tamen si placet iterum commemoremus vos. Contradicentes dixerunt: Recordamur quidem: attamen ad pleniorem dictorum cognitionem & iterum reuoca nobis in mentem. Episcopus dixit: Confessi estis hesterna secundum veritatem, hæreticum esse Eutychen, & iuste à Flauiano religiosæ memoriæ condemnatum, & iniuste susceptum à Dioscoro, vel ab eo congregato Concilio, & quia oportuit vniuersalis illius Cōcilii culpas ab altero Concilio item vniuersali corrigi, & quia propter prædictas occasiones iuste congregatum est Chalcedonense Concilium. Contradicentes dixerunt: Recordamur hæc omnia. Episcopus dixit: Ostensum ergo vobis est, quia iuste est congregatum Chalcedonense Conciliū. Contradicentes dixerunt: Iuste conuenit, si & iustū finem suscepisset. Episcopus dixit: Quid enim reprehenditis illud peccasse Concilium, vt aduersus hoc possimus vobis reddere rationem? Contradicentes: Ante omnia duarum naturarum nouitatem. Beato enim Cyrillo & antecessoribus eius ex duabus naturis vnam naturam Dei Verbi incarnatam, post vnitionem prædicantibus illis, in duabus naturis, innouare præsumpserunt. Episcopus dixit: Omnis quidem nouitas peregrina est, non tamen omnis obnoxia. Ipsi ergo secundū quam rationem dicitis, innouantes damnandos illos secundum peregrinam vocem, an secundum noxiam? Contradicentes dixerunt; Secundum vtraque: Beato enim Cyrillo & beato Athanasio Alexandrinæ ciuitatis Episcopis, Felici etiam & Iulio Romanæ Ecclesiæ, Gregorio quin etiam mirabilium factori, & Dionysio Areopagita, vnam naturam Dei Verbi decernentibus post vnitionem: hos omnes transgressi illi, post vnitionem præsumpserunt duas naturas prædicare.

Episcopus: In tantum falsæ sunt epistolæ, siue testificationes illæ quas dicitis, vt neque vnam ex illis beatus Cyrillus voluerit recordari; nec in epistolis quas ad Nestorium scripsit, vt in his quas contra blasphemias eius protulit testificationes in sancta Synodo Ephesina, quando maxime debuit proferre eas; sed nec in expositione duodecim capitulorum aduersus Theodoretum & Andream scribens, qui contra eadem capitula scripserunt; sed nec aduersus Orientale Concilium, quod vnde nescio, Arii illi vel Apollinaris opinionem imposuisse visum est; neque enim Arius aliquando vel Apollinaris duas naturas confessi sunt, sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam ipsi magis nouiter protulerunt, vt creatam & passibilem ipsam diuinam Verbi naturam introducerent. Aduersus quas duas substantias atque naturas omnes sancti Patres decreuerunt; sed & hoc dicimus, quia duodecim gloriosorum Patrum testimonia aduersus Nestorii blasphemias in Epheso beatus Cyrillus proferens, id est, sancti Petri Episcopi Alexandrinæ & Martyris, sancti Felicis Episcopi Romanæ & Martyris, Cypriani Episcopi Carthaginensis & Martyris, beati Athanasii & beati Theophyli Episcoporum Alexandriæ, Iulii Episcopi Romanæ, Ambrosii & Basilii, Gregorii & alterius Gregorii, Amphilochii, Iconii & Attici Constantinopolitani, nullum testimonium eorum de vna natura protulit: sed non solum aliorum, seū nec beati Athanasii, qui à vobis profertur, in vnius naturæ incarnati Verbi confessione, cum certe diuersa testimonia eius illic intexuerit, sed & beati Iulii, eo quod Dei Genitrix sit sancta Virgo, & Dominum esse cum qui carne passus est. Si ergo sciebat de vna natura quemquam ex his dixisse: illic maxime proferre habuit, vbi tantum erat & tale vniuersale

Concilium. Si autem illic non sunt prolatæ: quéadmodum nunc à vobis proferantur, satis admiror. A

Contradicentes: Quid ergo suspicamini quia nos eas falsauimus? Episcopus: Vos non suspicamur, sed antiquos hæreticos Apollinaristas, qui reprehendunt eum in Epistola, quam ad Orientales pro vnione & pace de duabus naturis scripsit. Quoniam & hi qui cum Nestorio sapiunt, falsauerunt ad Epictetum S. Athanasii epistolam: sicut beatus Cyrillus beato Ioanni Antiochenæ ciuitatis Episcopo scribens, docuit nos. Contradicentes: Possumus ostendere, quia beatus Cyrillus vsus est istis testimoniis in libris aduersus Diodorum & Theodorum editis. Episcopus: Modo maxime & illos aduersus Diodorum & Theodorum libros ambiguos facitis, tamquam fictos aduersus mortuos prolatos dicentes, non poterant refellere falsitatem: si enim aduersus mortuos prolati sunt, multo magis aduersus Nestorium, & eos qui contra capitula eius scripserunt proferre habuit eadem testimonia. sed nunc videtur, quoniam & in illis libris hæreticis falsantes, addiderunt ea. Contradicentes dixerunt: Si ergo ex antiquis rescriptis, & ex Archiuis Alexandriæ potuerimus vtraque ostendere sic habentia, quid estis dicturi? Episcopus: Si sub temporibus beati Proterii, vel Timothei cognomine Salofacioli ostensa sunt, indubitabilia erunt: quoniam vero iam à multis hi qui aduersantur Orthodoxæ duarum naturarum confessioni illa antiqua apud se retinent, indulgete nobis, si aduersarios nostros testes suscipere dubitamus: nam & beati Iulii famosam illam epistolam manifeste Apollinaris ostendimus fuisse, scriptam ad Dionysium; illam autem quam sancti Gregorii mirabilium factoris dicitis testificationem, suadete Seuero, & his qui ea quæ illi sapiunt confiteri: quia incorruptum carnis ipse decreuit, & tunc vobis credédum est: quoniam & ea quæ de vna natura dicta sunt, ipsius sunt, quod autem prius dici debuit, hoc in vltimo dicimus: illa enim testimonia quæ vos Dionysii Areopagitæ dicitis, vnde potestis ostendere vera esse, sicut suspicamini? si enim eius erant, non potuissent latere beatum Cyrillum. Quid autem de beato Cyrillo dico? quando & beatus Athanasius si pro certo scisset eius fuisse, ante omnia in Nicæno Concilio de consubstantiali Trinitate eadem testimonia protulisset aduersus Arii diuersæ substantiæ blasphemias. Si autem nullus ex antiquis recordatus est ea: vnde nunc potestis ostendere, quia illius sint, nescio. Contradicentes dixerunt: Si hæc falso dicitis esse testimonia, duodecim capitulorum, quæ inserta est, in Ephesino sancto Concilio, quam neque vos potestis denegare Synodicam esse, cur non recipit Chalcedonense Concilium? Episcopus: Si omnes formas & definitiones Fidei in Epheso aduersus Nestorium facti Concilii suscepit & cófirmauit Chalcedonense Concilium, quemadmodum hanc habuit refellere? sed quia aduersus Nestorii blasphemias, quæ duas naturas in duas personas & duas subsistentias diuidunt, vnam personam, & vnam subsistentiam volebant definire: illa autem epistola duarum subsistentiarum intulit mentionem, propterea proprie ea nominare distulerunt, vt non inuenirentur aut illi aut sibi esse contrarii: sed magis illam alteram epistolam eius præposuerunt, quæ super consensu Symboli Nicæni Concilii laudata est. Et eam quæ ad Orientales scripta est.

Contradicentes dixerunt: In epistola duodecim capitulorum duas subsistentias pro duabus naturis dicit. Episcopus: Antiqui Patres, & maxime Romani pro substantia & naturã & subsistẽtiam nuncupabant. Vnde sicut vnam naturam & vnam substantiam, ita & vnam subsistentiam sanctæ Trinitatis esse dicebant. Orientalibus vero sanctis Patribus pro persona suscipientibus subsistentiam, & sicut tres personas, ita & tres subsistẽtias in sancta Trinitate dicentibus: per multa tempora dissidium factum est inter Orientales & Occidentales sanctas Ecclesias; Orientalibus quidem Occidentales Sabellianorum sectam defendere suspicantibus, quia vnam dicebant esse in Trinitate subsistentiam; Occidentalibus vero Orientales Arianam sectam sequi dicentibus, eo quod tres subsistentias in tres alterius substantiæ vel naturæ personas proferrent secundum imitationem Arii. Quam diuisionem per sanctum Athanasium Deus vniuit. Vtriusque enim linguæ peritus vtrasque partes per Dei gratiam ad concordiam reuocauit, & ab eo tempore vsque in hodiernum diem, & apud nos & apud Romanos, sicut vna substantia & vna natura in Trinitate suscipitur, & sicut tres personas in sancta Trinitate confitemur, ita & tres subsistentias glorificamus. Sic auditis igitur, quoniam indifferenter beatus Cyrillus idem dicebat esse substantiam quod naturam vel subsistentiam & ideo in illis duodecim capitulis suis pro duabus substantiis vel naturis duas subsistentias posuit. Ostendite nobis & in sancta Trinitate ita indifferenter eum dicere, & pro tribus personis vel subsistentiis, vnam personam secundum Sabellium confiteri, & vnam subsistentiam in sancta Trinitate glorificantem, & pro vna trium personarum substantia vel naturas atque substantias secundum imitationem Arii prædicantem, & ita & vos confitemini vel potestis glorificare, & tunc credimus vobis quia præ duabus naturis, duas docuit dici subsistentias.

Contradicentes: & hæ ipsæ quæ nominatim in Chalcedonensi Concilio positæ sunt beati Cyrilli, id est, tam illa quæ ad Nestorium, quam quæ ad Orientales scripta est ex duabus naturis, & in duabus. Contradicentes dixerunt plurimum. Episcopus dixit: quam hanc? Contradicentes; quod ex duabus quidem naturis dicere vnam significat Dei Verbi naturam incarnatam, secundum beatum Cyrillum & sanctos Patres. In duabus autem naturis duas personas & duas subsistentias significat, pro certo & hi qui in duabus naturis vnam naturam dicunt, inuenientur & ipsi ex duabus personis, atque substantiis vnam personam, atque subsistentiam declarare. Contradicentes: quemadmodum Episcopus dixit: Sicut vos dicitis vnam; & sancta Synodus vtrosque sermones pari honore suscepit & pertractat. Et quæ in Cóstantinopoli acta sunt aduersus Eutychen, & inuenietis Flauianum Archiepiscopum, & alios cum ipso quosdam ex duabus naturis accusantes: Beatum autem Basilium Seleucenæ ciuitatis Episcopum, cum aliis iterum quibusdam in duabus naturis; & neque isti illos reprehendunt, neque illi istos, tamquam vnius honoris arbitrati voces vtrasque, quando & vnam naturam Dei Verbi incarnatam non tenuit beatus Flauianus in confessione, quam propria manu subscripsit, dicere; quæ piæ recordationis Theodosio dato est: nam confessio manu eius præscripta his ipsis sermonibus declarat. Pag. 660

Exemplum rescripti fidei Flauiani Archiepiscopi Constantinopolitani, datæ ab eo petenti.

A Imperatori Theodosio salutem.

Nihil itaque congruum est sacerdotibus, & diuina docenti dogmata, sicut esse semper paratum ad satisfactionem omni exigenti eum rationem de spe quæ in nobis est, & gratia: nec enim erubescimus Euangelium: Virtus enim Dei est ad salutem omni credenti. Quoniam ergo & nos misericordia omnipotentis Dei prædicationem Euangelii sortiti sumus, recte sapimus, & sine reprehensione semper diuinas secuti scripturas, & expositiones sanctorum Patrum tam in Nicæa congregatorum, quam in Epheso sub beatæ memoriæ Cyrillo Episcopo Alexandrinæ ciuitatis. B Prædicamus itaque Dominum nostrum Iesum Christum ante sæcula à Patre sine initio natum secundum diuinitatem: in vltimis vero diebus eumdem propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine secundum humanitatem Deum perfectum, & hominem perfectum, eumdem cum assumptione animæ rationalis & corporis, consubstantialem Patri secundum diuinitatem, & consubstantialem matri eumdem secundum humanitatem. Nam ex duabus naturis Christum post incarnationem ex sancta Virgine sumptam in vna subsistentia, & in vna persona vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur; C & vnam quidem Dei Verbi naturam incarnatam tamen dicere non negamus: quia ex vtrisque vnus idemque Dominus noster Iesus Christus est. Nam eos qui duos Filios, vel duas subsistentias, vel duas personas denuntiant, & non vnum eumdemque Dominum Iesum Christum Filium Dei viui prædicant, anathematizamus, & alienos Ecclesiæ decernimus, & ante omnes quidem Nestorium impium anathematizamus, & eos qui cum eo sapiunt, vel eadem dicunt, quibus & contingat, vt excidant tales ab adoptione promissa recte credentibus. D Subnotatio eiusdem ex notis, sic; Domine Christe, auxiliare nobis Deus. & iterum: hæc scripsi manu propria ad satisfactionem tuæ serenitatis, & vt confundantur ii qui simplicem conuersationem nostram in Christo calumniantur.

Episcopus dixit: Ecce satisfactio beati Flauiani manu eius perscripta ex duabus confitetur Dominum nostrum Iesum Christum, & tamen ex duabus ei dicenti naturis non pepercit bonus ille Dioscorus. Propterea itaque cognoscens sanctum Chalcedonense Concilium, quia nihil ita recreat eos, qui cum Eutyche aduersantur Orthodoxis duarum naturarum confessioni, ni confusa & commixta & imaginaria vel Manichæica vnius naturæ confessio, explanatiuam potius vocem præposuit; vt in duabus naturis vnam personam & vnam subsistentiam confitentem. E Sed & B. Flauiani rectam fidem collaudans omnia quæ ab eo dicta sunt, confirmauit.

Contradicentes dixerunt: Nos & (sicut superius dictum est) beati Cyrilli proferimus epistolas, in quibus duas subsistentes naturas confiteri post vnitionem abdicat. Episcopus dixit: Nos ea quæ epistolis eius synodicis consentiunt, suscepimus; quæ autem non consentiunt, neque damnamus, neque velut legem Ecclesiasticam sequimur. Synodicas autem eius dico (sicut superius dictum est) epistolas quæ à sanctis Conciliis & susceptæ & confirmatæ sunt, id est, tam eam quæ ad Nestorium, quam eam quæ ad Orientales scriptæ sunt. Nam contraria his neque damnamus, neque sicut illius suscipimus, quia & in Actibus sanctorum Apostolorum inuenimus, quia dispensationis gratia beatus Paulus Timotheum circumcidit, qui certe Galatis scripsit: Quoniam si circumcidimini, Christus vos nil adiuuabit, sed & beatus Petrus dispensatiue aliquotiens quidem cum Gentilibus comedebat, aliquoties vero subtrahebat se, & secernebat ab eis. Postquam vero vtrique Hierosolymas ascenderunt, & cum omnibus Apostolis vel senioribus, magnum illud decretum decreuerunt, per quod dicunt: Placuit Spiritui sancto & nobis nihil vltra oneris imponere vobis, nisi quod ex necessitate est: hoc est, abstinere à sacrificato idolis & sanguine & necato & fornicatione: à quibus custodientes vos bene agitis. Valete. Ab eo tempore ea quidem quæ communi sensu scripta sunt, & à Spiritu sancto confirmata, sicut legem Ecclesiasticam suscipimus; quæ autem dispensationis gratia ab vnoquoque sigillatim facta sunt, neque æmulamur, neque damnamus. Sicut ergo hæc in Actibus sanctorum Apostolorum inuenientes, non similiter his attendimus: ita & illic etiam si profiteamur, secundum indulgentiam tamen dictum sit, beati Cyrilli esse quæ à vobis proferuntur epistolas, (aduersantur autem prædictis Synodicis rectæ fidei eius epistolis, in quibus duarum naturarum aperte decreuit confessionem) neque damnamus, neque sicut eius suscipimus. Continet autem illa ad Nestorium epistola de inconfusa & indiuisa duarum naturarum vnitate.

His sermonibus beati Cyrilli ex epistola ad Nestorium quia diuersa quidem sunt quæ ad vnitatem veram conuenerunt naturæ: Vnus autem ex vtrisque Christus & Filius & Dominus non naturarum diuersitate sublata propter vnitatem: si autem non est sublata duarum naturarum diuersitas propter vnitatem; Saluator ergo & post vnitatem in vna persona & * in vna substantia, magni Dei, & Saluatoris nostri Iesu Christi, & quemadmodum suscepta vel confirmata est, paucis expediam. *hic aliquid deest.*

Recensito Symbolo S. Nicæni Concilii, & venerabili hac epistola omne quod aduersus Nestorium congregatum est illi Concilium non aceruatim, sed singuli per nomen & personam confessi sunt parem atque consimilem eam esse sancto illi Symbolo: Enotica autem & pacifica ad Ioannem Antiochenæ ciuitatis Episcopum, epistola enim per quam vnitatem & pacem sanctis Ecclesiis suis Deus donauit his verbis continet: ita beati Cyrilli ex epistola ad Ioannem Orientales: Confitemini itaque Dominum nostrum Iesum Christum Dei Filium vnigenitum Deum perfectum & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem ex Patre genitum secundum Deitatem: in vltimis vero diebus eumdem propter nos, & propter nostram salutem ex Maria sancta Virgine secundum humanitatem, & consubstantialem Patri secundum Deitatem, & consubstantialem nobis, secundum humanitatem. F Duarum enim naturarum vnitio facta est, propter vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur: secundum hunc inconfusæ vnitionis intellectum confitemur sanctam Virginem Dei Genitricem, ob id quod Deus Verbum ex ea incarnatus est, & ex ea conceptione vniuit sibi templum quod ex ea processit. Euangelicas autem & Apostolicas de Saluatore voces scimus, mysticos viros quasdam quidem communicantes,

tamquam in vna persona, quasdam vero euidenter, tamquam ex duabus naturis, & Deo quidem dignas secundum Diuinitatem Christi, humiles autem secundum humanitatem eius tradentes.

Si vero dicetis non esse has voces illius, sed Orientalium: cognoscite quia cum multis laudibus eis consensit, & tamquam suas, eas ita in propria epistola interuit cum laudibus: superius quidem dicens chartam sibi allatam à viro venerabili Paulo Episcopo, irreprehensibilem continentem Fidei confessionem. inferius vero: Has sacras vestras voces contemplari, sic & nos sapere inuenimus.

Pag. 661. Vnus enim Dominus, vna Fides, vnum baptisma, glorificauimus omnium Saluatorem Dominum inuicem congratulantes, quoniam diuinis scripturis, & traditioni sanctorum Patrum consonantem habent Fidem, tam quæ apud nos, quam quæ apud vos sunt sanctæ Ecclesiæ. hæc Synodica & rectæ Fidei epistola de inconfusæ & indiuisæ vnitatis & extantibus duabus naturis docuerunt. Quales ergo ex his præferamus, quæ in secreto scriptæ ad vnum vel secundum amicum vel familiarem sunt, & quæ facillime potuerunt à quolibet deprauari, an istas quæ in certamine dictæ sunt, & ab vniuersalibus Conciliis tam laudatæ quam confirmatæ sunt, & super concessu Symboli sancti Nicæni Concilii sunt laudatæ? nonne potius has quæ Synodicæ sunt, suscipiemus & præferemus, & tanquam legem Ecclesiasticam recipiemus, velut à tantis sanctis patribus cum iudicio confirmatas, sicut sæpe retulimus?

Contradicentes: Nos non solum ad Eulogium sed etiam ad Successum secundam & alteras epistolas eius volumus relegere: Vos autem cum neque vnam audissetis, iam condemnastis eas. Episcopus: Quantascunque vultis prælegere sine præiudicio relegite, vt ex consensu vel dissensu, possit veritas apparere. His ergo dictis cœperunt: Contradicentes legere ad Eulogium epistolam, & cum ad illud capitulum peruenissent, quo dicitur: Sed & illud non ignorent, quoniam vbi vnitio dicitur, non vnius rei declaratur conuentus, sed duarum vel plurium dissimilium secundum naturam. Episcopus: A superioribus & ex ipsis pene principiis epistola ista opitulatur: etsi in quibusdam locis falsata est, tamen etsi omnia secundum vestram haberet intentionem, hoc capitulum sufficiebat omnem contradictionem cōpescere: Si enim vnitio non vnius rei conuentum declarat, sed duarum vel plurium dissimilium secundum naturam: Et quia qui dicunt duas naturas, ita confitentur, admiramur quemadmodum habentes hæc ac relegentes, à nobis quæritis suaderi, qui etiam alios ex his Orthodoxam esse duarum naturarum confessionem, suadere potestis vel debetis. Cum enim mox in principio ipsius epistolæ relegatis dicentem eum, quia non omnia quæ dicunt hæretici fugere nos vel auersari oportere: multa enim ex his confitentur quæ & nos confitemur, quando enim dicūt Ariani Patrem Dominum esse, & omnium Creatorem nunquid nos oportet tales eorum voces auersari? Sic & Nestorius etiamsi duas dicat naturas, diuersitatem tamen significat carnis & Verbi: alia enim natura carnis, & alia verbi. Si autem alteram confessus est carnis naturam & alteram Verbi, quam ex his duabus naturis vos vel minuatam dicitis: vel subreptam beato Cyrillo, sicut ipsi narratis, in altera dicente epistola, neque minuatam, neque subreptam humanam naturam, cum & inferius dicat, compelli autem illos?

Attendite ad lectionem epistolæ B. Papæ Athanasii: illic enim contendentibus quibusdam, quia ex propria natura corpus sibi passibile ipsum creauerit Verbum, & supra & infra nititur dicens: quia non est consubstantiale Verbo corpus: si autem non est consubstantiale, alia atque alia necesse est vt sit natura, ex quibus vnus & solus intelligitur Christus. Ecce etiam hic aperte duas substantias in duabus naturis posuit, ex hoc hæreticos arguens, qui consubstantiale Verbo etiam corpus esse dicunt. Quam ergo ex istis duabus naturis vel substantiis dicitis minuatam, ipsi fatemini. Sed & idem mox in sequenti versu ita addidit dicens: Sed & hoc non ignorent: vbi enim vnitio dicitur, non vnius significatur rei conuentus, sed duarum vel plurium & diuersarum secundum naturam. Si ergo dicimus vnitionem, proculdubio confitemur, quia carnis animatæ & Verbi. Sed & hi qui duas naturas dicunt idem sentiunt. Illi ergo qui totiens in superioribus epistolæ suæ partibus ita duas naturas orthodoxe & aperte prædicauit. Sed & post eos qui falsati sunt sermones qui dicunt: Etsi parum circa proprietatem sermonis obscurati sunt, dicens de Orientibus duas naturas manifeste confitentibus: qui enim confitentur, quia ex Deo Patre natus Vnigenitus Verbum, idem ipse natus est secundum carnem ex muliere, quoniam & Dei Genitrix est S. Virgo. Et quia vna persona est & non duo filii neque duo Christi, quemadmodum cum Nestorii blasphemiis consentiunt. Nestorius enim duos dicit filios & Dominos & Christos, vt breuiter complectar, Orientales autem fratres nil tale dixerunt, sed tantummodo voces diuidunt. Diuidunt autem secundum hunc modum dicentes: eo quod quædā ex his Deo dignæ sunt, quædam vero homine: quæ autem communiter prolatæ sunt tanquam habentes tam dignationem diuinam quam humanitatem, sed tamen ab vno eodemque prolatas. Et non sicut Nestorius qui quasdam quidem de Verbo proprie adsignat, quasdam vero nato ex muliere quasi alteri Filio. Aliud autem est vocum sine diuersitate, aliud diuidere in duabus personis tanquam alteri & alteri. qui enim superius illa, inferius autem hæc: nūquid in medio loco poterat seipsum conuellere? absit: sed contrarii sermones Synodicis eius epistolis ab hæreticis sicut apparet falsati sunt. Proferentibus autem his qui contradicebant tanquā inuictum scutum secundæ ab ipsis prolatæ ad Successum epistolæ capitulum. Illud quod dicit: Repugnant nihilominus vnam dicentibus filii naturam incarnatam; & velut cassum volentes illud ostendere, contendunt vbique, duas naturas subsistentes ostendere.

Postquam recensitum est, dicentibus illis. Ecce vbique B. Cyrillus renunciat duas dici naturas post vnitionem. Episcopus nullo præiudicio habito, sicut sæpe diximus, Orthodoxæ Fidei, etiamsi demus Cyrilli esse nuper relectam epistolam: multo magis duabus naturis existentibus aduocationem præbuit, post vnitionem quam vnius Dei Verbi incarnatæ, ex eo quod dicit: Vestitus vero etiam nostra natura etiamsi non est consubstantiale ex Deo Patre procedēti Verbo corpus quod vniuit sibi. Si ergo non est consubstantiale verbo corpus quo circundata est Dei Verbi natura, alia modis omnibus atque alia pro certo natura est. Sed & illud quod ait, carne eum passum & non

Deitate, aliam iterum atque aliam ostendit naturam. Altera enim carnis natura passibilis, & altera verbi impassibilis, sicut vos ipsi fatemini, & iterum quod dicit, quia semen Abrahæ suscipiet, formam serui accipiens: alteram illam seruilem ex Abraham susceptam naturam docet, & alteram illam Dominicam Dei Verbi naturam. Sed & quod ait: Non est confusum, sicut illis placet, sed nec carnis in eius, sed in proprietate secundum vtrasque tam intelligi quam permanere: ex his magis ille, quam Chalcedonense Concilium in vna persona duas existentes naturas decreuit intelligi. Sed & quod ait non minuatam neque subreptam humanam naturam, manifeste duas naturas existentes ostendit, diuinam scilicet natutam quæ assumpsit, & quæ assumpta est, humanam. Sed & quod ait: Recte & nimis prudenter tua perfectio de salutari passione sermonem protulit, non illum vnigenitum Dei Filium, secundum quod intelligitur & est Deus, passum in propria natura ea quæ sunt corporis confitendo, sed magis passum eum natura terrena, aperte etiam, hic duas naturas docuit subsistentes, & terrenam passibilem & diuinitatis impassibilem. Sed & in fine epistolæ suæ illud quod ait: Quid enim est humana natura nisi caro animata sensibiliter, sed & passum carne dicimus Dominum: Ecce in ipsa quæ à vobis prolata est epistola, licet falsata est, non totiens de vna naturæ quantum de duabus naturis fidei rectæ tribuit aduocationem non solum post vnitionem, quæ in Virginis facta Vulua est: sed & post passionem & resurrectionem magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi, qui post resurrectionem ostendit perforatas immaculatas manus suas & transfixos pedes suos sanctis discipulis suis, ostendens se viuum & vnum esse in vna persona & in duabus naturis: quod enim dicit: Videte manus meas & pedes meos, quoniam ego ipse sum: Vnam eius personam ostēdit incarnatæ diuinitatis, quod autem addidit: Pertractate & videte quoniā spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habentem: Diuersitatem ostendit in semetipso duarum naturarum, tam assumentis deitatis quā assumptæ humanitatis magni Dei Saluatoris nostri Iesu Christi. In tantum autem absuit beatus Cyrillus à contradictione Orthodoxæ duarum naturarum confessionis, quod Gregorium Nazianzenum, & Gregorium Nyssenum, & Ambrosium Mediolani protulit in sæpe dicto Ephesino sancto Concilio, ac veluti eos sibi aduocans perduxit: quorum prior his verbis dixit: *Beati Gregorij Nazianzeni Episcopi*: Naturæ quidem duæ, Deus & homo: nam & anima & caro, filii autem non duo, neque Dei: neque enim hic duo homines: Etsi ita Paulus tam interiorem quam exteriorem hominem appellauit: etsi licet breuiter dicere: aliud quidem & aliud, ex quibus Saluator, & si reuera non est, idem, visibile & inuisibile, & temporale & sine tempore, non autem alter & alter: Absit: Item & B. Gregorium Nyssenum protulit dicentem: Quid humilius in Deo quam forma seruilis? aut quid humilius in Rege omnium, quā in commune nostræ exiguæ naturæ propria voluntate descendere? Per beatum autem Ambrosium in eodem duas naturas esse ita approbauit, dicens: Custodiamus diuersitatem carnis & diuinitatis: Vnus enim Dei Filius in vtroque loquitur, quia vtraque natura in eo est. Attende in ipso, nunc quidem gloriam Dei, nunc vero hominis passiones. Sicut Deus docet, diuina, quoniam verbum est: sicut homo loquitur humana, quoniam in mea loquitur natura. Hæc testimonia ad confirmationem rectæ & inlibatæ fidei suæ in Ephesiaco Concilio protulit. Et sicut rectæ fidei, ea secundum illud Concilium confirmauit. Quanticunque ergo sermones sub nomine Domini prolati istis consentiunt, tanquam S. Cyrilli suscipimus: Quanti vero his aduersantur, aut non sunt illius, aut certe falsati sunt, etiam si concedamus illius esse. Ideo neque condemnamus talem patrem, sed nec ad præiudicium rectæ fidei conlaudamus quæ ex persona eius proferuntur diuersa laceratæ epistolæ.

Contradicentes: Concilia pro vnitate sanctorum, sanctarum Ecclesiarum in diuinis Dypthichis intexta sunt, aut pro maiori diuisione? Episcopus: quid autem & antequam nominatim inserentur? numquid in omnibus Ecclesiis quæ sub cœlo sunt non recitabantur Episcopi? Et si nominatim Concilia ipsa non recitabantur, tamen in propriis regionibus & ciuitatibus singuli quique adnotabantur. Si ergo in propriis ciuitatibus singuli quique adnotabantur, vnusquisque in quocumque subscripto Concilio recitabatur: quanto magis rationabilius erat eos qui cum labore & sudore in vnum conuenerunt aduersus hæreticos, & Deo placitum prælium susceperunt, & bonam illam victoriam per gratiam Dei vicerunt, vno consensu inseri in gloriam Dei & laudem certantium ad maiorem adhortationem eorum qui post certaturi sunt? Contradicentes: sicut prius dum recitabantur, neminem scandalizabant: Nunc autem plurimos scandalizabant: Nunc autem plurimos scandalizant. Episcopus: Si cœperimus per singulos de his qui scandalizantur hæreticis Concilia offerre, inuenimus fidem nostram denegantes: Ariani enim scandalizantur in Nicæno Concilio, Macedoniani in Cōstantinopolitano, Nestoriani in Ephesino, Eutychianistæ in Chalcedonensi: si ergo illos voluerimus placare Dominum offendimus, fidem nostram denegantes. Nam & vos quanta per singula tempora innouastis? Imperatores, qui à vobis persuaderentur indempti, sicut Endodia Basilisci aduersus Orthodoxam Fidem, & Enoticum Zenonis, & Trisagii nouitatem, & alia multa eiuscemodi, quæ ad euersionem fidei facta sunt, & Orthodoxos non sine causa scandalizarunt. Hæc enim nullum fidelium scandalizant: Si autem infideles hæreticis scandalizentur, nec enim ex hoc conscientia nostra perturbatur.

Contradicentes: Ibas ergo & Theodoretus sicut rectæ fidei suscepti sunt à Synodo, & sicut rectæ fidei in diuinis Dyptichis recitantur. Episcopus, Vtrique Nestorium anathematizantes suscepti sunt in sancto Concilio. Contradicentes: In tantum per dolum anathematizauit Theodoretus, quia postquam anathematizauit discedens dixit eis: Valete. Episcopus: Quid ergo? Quoniam Eusebius Nicomedenæ & Theognius Nicænæ, & alii quidam cum ipsis, & in ipso Nicæno S. Concilio ficte subscripserunt, & post hæc Arium aperte secuti Ecclesiam deuastarunt, & sanctos Patres nostros Eustachium Antiochenæ, Athanasium Alexandriæ, & Paulum Constantinopolitanum fugauerunt: propter illos nec Nicænum sanctum Concilium debemus suscipere, id aut diuinis in Dyptichis recitare? Absit: Nos autem non tanquam Theodoretum defendentes, vel ea quæ præcesserunt diximus, vel quæ sequenter dicemus, sed veritatem, & sanctum Concilium quod eum iuste suscepit. Volens enim satisfacere quemadmodum saperet, nec tamen

permissus est propter anticipatos quosdam atque in eo scandalizatos, postquam vidit non suscipi satisfactionem suam, anathematizans Nestorium & Eutychen addidit, Valete. Cur autem hoc ipsum dixerit, Valere, superius manifestauit, dicens: quoniam nec sedem ambio, nec pro Episcopatu solicitus veni. Sed vt persuadeam quemadmodum credo, propter quod anathematizo, sicut iubetis, & Vale vobis facio. Vnde neque sanctum Concilium, neque gloriosissimi iudices ad iniuriā hunc sermonem susceperunt, pro certo scientes quia antequam sanctum istud Concilium fieret, pacificatus esset B. Cyrillo, qui ab eo iniuriatus est in contradictoriis libris duodecim Capitulorum.

Contradicentes: Et vnde hoc potestis ostendere? Episcopus: Et ipsa quæ ad Ioannem & Orientales scripta est epistola B. Cyrilli pro vnitate Ecclesiarum.

Contradicentes: Non habetis vnde ostendere, quia indulsit eis. Episcopus: Nos ad omne Orientale Concilium epistolam ipsam scriptam inuenimus. Ostēdite autem vos quod in vnitionem hos ex illa pacifica & coadunante epistola sua subtraxit. Quid autem amplius est, verbis detrahere, an per condemnationem inferre contumeliam? Sic ergo ipsi beato Ioanni, & omnibus qui cum eo fuerant in Ephelso & per condemnationem eum iniuriantes indulsit B. Cyrillus, multo magis qui tantummodo verbo in eo peccauerunt, indulgentiam præstitit, sed & inuenimus in Theodoreti literis quas ad Dioscorum fecit, quia & secundo in his quæ contra Nestorium scripta sunt, scripserit. Et quando contra Iulianum, vel Apompeos conscripsit libros ipsos destinauit in Antiochia beatus Cyrillus, & rogauit B. Ioannem ostendere illos Orientalibus præclaris doctoribus. Et quia ostensis eis scripsit eis Theodoretus & rescripsit ei B. Cyrillus & diligentiam & affectum ei testificans. Et quia duas ab ipso suscepit affectuosas epistolas, quæ & custodiuntur apud eum, nullam de eo cōtumeliam designantes. Sed tamen & his ita scriptis atque dictis, non aliter eum suscepit sanctum Chalcedonense Concilium nisi clare sub conspectu omnium anathematizasset Nestorium & omnes definitiones eius.

His autem ita de Theodoreto dictis. Contradicentes: Et Ibas ergo iuste susceptus est à Chalcedonensi Concilio? Episcopus: Ibæ & accusantium eum iudicium ex Imperiali auctoritate delegatum est Photio episcopo Tyri & Eustathio episcopo Beryti & Vranio Himerorum ciuitatis episcopo? qui reuerendissimi viri, & nimium horrentes Nestorii blasphemias cum omni diligentia discutientes, eum immunem & sine culpa eum decreuerūt, sicut & Acta ipsorum & relatio manifestat. quem ergo iudices iustificauerunt, quemadmodum Cōcilium poterat condemnare? Contradicentes: & illa ergo quæ ad Marin Persam epistola eius scripta est recte continet, quæ & prolata ab eis, & relecta nobis est, & inuenta est narrationem habens Actorum inter beatum Cyrillum & nefandum Nestorium, eo quod quasi per istos duos homines omne sæculum conturbatum esset: Nestorio quidem ea quæ Paulus Samosatenus saperet, affirmante, & propter hoc à B. Cyrillo in Ephesino Concilio condemnato. Cyrillum autem suspicantibus quasi cum Apollinario saperet in illis duodecim capitulis, & propter hoc condemnato à Ioanne Antiochenæ ciuitatis episcopo, & cum eo habito Concilio. Et quia propter hanc causam cum inimicitia de Epheso discesserunt. Et propter illam inimicitiam diuisæ sunt omnes vbique ecclesiæ & fideles populi, aliquantis quidem huic parti consentientibus, aliis vero illi. Et quia dum in his essent rebus compunxit Deus piissimum Imperatorem Theodosium conuocare virum reuerendissimum episcopum Constantinopolitanæ ciuitatis Maximianum, & eos qui tunc forte in eadem gloriosa aderant ciuitate, hortarique & solicitudinem habere, vel cogitare de pace sanctarum ecclesiarum. Et post illam pacificam cogitationem destinauit piissimus Imperator Aristolaum Tribunum & Notarium ob hoc ipsum: qui perueniēs tam in Antiochia quam in Alexandria, vtrasque partes miserante Deo ad pacem perduxit. Pag. 663

His ergo per epistolam declaratis, episcopus dixit: Hæ literæ etiam in vita beati Cyrilli diuulgatæ sunt, & non solum quia non mouerunt eum propter factam pacem & vnitatem propter dominū, sed & Valeriano scribens episcopo Iconii, talia de ipsis satisfecit dicens: Nam si epistolas sibi componentes quidam circumferunt, tamquam ex persona scriptas illustrium virorum non debent credi; qui enim semel scriptis fidem propriam confessi sunt, quemadmodum diuersa possunt scribere tamquam ex pœnitentia ad non bene credendum traduci? Sed tamen & beato Cyrillo ita pro eis testificante, & recensita præfata epistola in Chalcedonensi sancto Concilio, non tamen aliter præuidit suscipi eum propter suspiciones in eadem epistola insertas, nisi & ipse Nestorium, & omnia eius decreta anathematizasset: & postquam anathematizauit, tunc susceptus est in sancto Concilio. Nec tamē de his solis dico, sed & Nestorius & Eutyches simili modo, si proprias hæreses anathematizassēt: modis omnibus etiam illi suscepti fuissent à sanctis Conciliis. Chalcedonense ergo Concilium circa Ibam & Theodor. districtius agit quam B. Cyrillus. Beatus enim Cyrillus contentus fuit in consensu damnationis Nestorii, & ordinatione beati Maximiani, qui pro illo in hac ciuitate episcopus factus est; Chalcedonense autem sanctum Concilium nisi sub præsentia sua anathematizasset Nestorium & omnia dogmata eius, & scriptis inter Acta insertæ fuissent voces eorum, non fuit contentum suscipere eos. In his ergo dictis, Contradicentes: De his quidem persuasum est nobis.

Et ita secundæ diei conuentu dissoluto, & discedentibus nobis, & multa testimonia de duabus naturis præparantibus, piissimus atque amator Dei Imperator noster accersito sanctissimo Archiepiscopo Patriarcha Epiphanio, præcepit etiam nos ingredi cum ipso. Et postquam per confabulationem locutus ei quæ illi Deus inspirauit, ipsū quidem dimisit, secundum morem oratione facta pro eius pietate, nos autem vna cum venerando senatu retinuit, censuitque etiam Contradicentes ingredi. Quibus ingressis, ipsos quidem præcepit in vno scamno sedere, nos autem in altero, vno cum gloriosissimis iudicibus. Et omnibus nobis tacentibus, pietas eius tanta ac talis ad eos locuta est cū omni mansuetudine & traquillitate, vt si alter mihi diceret ab eius pietate hæc dicta, vix crederem nisi ipse auribus meis audissem, quæ cum magna gratia Dei ex benedicto eius ore prolata sunt. Nā Dauidicę mansuetudinis, & Mosaicæ patientiæ, & Apostolicæ clementiæ instar in eo conspexi: etsi enim non iisdem sermonibus, quibus beatus Paulus, sed tamen eadem mente qua ille ad sanctam Ecclesiam vestram scripsisset, locutus est cum eis. De qua idē beatus Paulus sanctæ Ecclesiæ vestræ,

sicut dictum est, scripsit, dicens : Quia fuimus in medio vestrum tranquilli, & tanquam nutrix fouens filios suos, ita cum bona voluntate festinauimus tradere vobis non solum Euãgelium Dei, sed & proprias animas, propter quod dilecti nobis facti estis. Et vt ex paucis possitis conijcere quæ multifarie, multisque modis tam illo die ab eius pietate ad eos dicta sunt, quam in reliquis confabulationibus, ex exemplaribus piæ eius epistolæ æque cognoscens, quæ scripta est ad Euphemium virum reuerendissimum Theopolitanæ ciuitatis Archiepiscopum, vt per hoc adpareat omnibus qui ab ipsis decepti sunt in Oriente: quę præsenti subiungentes epistolæ, vestræ venerationi transmittimus, vt per eam cognoscatis, quanta Dei gratia, per benedictum os eius tam primo die, quam reliquis locuta est ad eos.

Et postquam in nomine Domini conlocuti sumus inuicem, accusare non tentantes: contradicẽtes ad piissimum Imperatorem, secreto suggesserunt ei per quendam, tanquam non confitentibus nobis Dominum passum carne, vel vnum eum esse de sancta Trinitate, nec eiusdem esse personæ tam miracula quam passiones. Ingresso itaque sãctissimo Patriarcha in venerando palatio ad piissimum Imperatorem, & domino viro reuerendissimo Archiepiscopo Hypatio, cum eo percontata est pietas eius ab ipsis, his verbis: Non confitemini eiusdem personæ Domini nostri esse Iesu Christi tam passiones quam miracula? vel Deum esse qui carne passus est, atq; vnum esse de Trinitate? Respondit idem reuerendissimus vir : Nos, domine, magis autem mater vestra Catholica & Apostolica sancta Dei ecclesia eiusdem personæ magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi prædicat & passiones & miracula, non tamen eiusdem naturę: sed sicut docuerunt sancti Patres, passibilem carnem, impassibilem diuinitatem, circumscriptum corpore, incircũscriptum spiritu, terrenũ, & cœlestem, visibilem, & intelligibilem: vt integro homini eidem & Deo, integer homo cohæreat qui ceciderat sub peccato: sicut beatus Gregor. Nazianzenus docuit in epistola scripta ad Cledonium, & vtraque sancta Concilia tam in Epheso aduersus Nestorium, quam in Chalcedone aduersus Eutychen & Nestorium congregata consenserunt & confirmauerunt. Sed & Dominum carne passum ita rursus confitemur propter eos qui confundũt vel diuidunt, vt passibilem eum dicentes carne, impassibilem confiteamur diuinitatem, similiter & vnum esse ex Trinitate secundum diuinam naturã tam credentes quàm confitentes, secundum carnẽ vero vnum ex nobis placuisse ei, credimus fieri; & sicut consubstantialem Patri secundum diuinitatem, ita nobis consubstantialem secundum humanitatem; & sicut perfectum in diuinitate, ita perfectum & in humanitate. Si autem illi aliter dicũt, & præsumunt eum dicere, vt secundum carnem quidem ante sæcula sit, secundum diuinitatem vero in nouissimis diebus; vel creaturam eum esse secundum Deitatem, non creatum autem secũdum humanitatem, vel visibilem & passibilem secundũ diuinitatem, inuisibilem vero secundum humanitatem: tunc calumnientur tamquam frustra contrarios sibi.

Post collationem ergo habitam cum Orientalibus Episcopis ac nostra tenuitate : ex piissimi nostri Imperatoris iussu , alia vice ingressis nobis in venerabili palatio eius vna cum domino meo Archiepiscopo, vel alijs qui conuenerant reuerendissimis Episcopis, piissimus Imperator exultans in virtute Dei , & gaudens in salutari eius, ac lætus nimis, quia desiderium cordis eius, secundum propheticam vocem, præstiterat ei, & voluntate labiorum non priuauit eum: cœpit dicere ad nos , præsente venerabili senatu : Quia postquam locuti estis cum Orientalibus Episcopis per duos dies, tertio die conuocatis tam vobis quam illis, antequam susciperemus vos , ingressus sum in Oratorium gloriosi Michaelis Archangeli, quod est in Concilio; & rogaui Dominum, dicens : Quia si in veritate viuri habent nobis , magis autem sanctæ tuæ Ecclesiæ: compunge eos velociter consentire nobis; sin autem noluit , præpedi eos, vt ex ipsis magis culpa nascatur, & non ex nobis. Et cognouistis quantis propositionibus rationabilibus & pacificis cum omni mansuetudine & patientia prolatis à nobis, vir reuerendissimus Episcop. Philoxenes tantummodo persuasus est. Cæterorum vero peruersitatem cordis Deus aspiciens , conligauit linguans eorum, vt neque satisfactionem inuenirent, neque veritati consentirent : vt ex ipsis fiat occasio auersionis eorum & non ex nobis. Et hæc quidem gratias agens Domino, dixit eius trãquillitas de eorum peruersitate. Sed tamen & vsq; hactenus omni continentia & beneficio dignatur eos attendere, non cessauit expectas propter Dominum, eorum conuersionem ad bonum. Quæ illum spes non fefellit: nam etsi non Episcopi , qui Pag. 664 hactenus in sua dissuasione permansere: sed tamẽ plurimi clericorum & monachorum qui cum his conuenerunt , ad sanctam communionem cum gaudio remearunt in Ecclesiis suis ac monasteriis. Ex quibus quidam lingua Syrica per interpretes locuti sunt nobis, dicentes: Quia ab illis decepti, & nos euersi sumus, & multas animas euertimus: dicebant enim nobis , & quod Spiritus sanctus recessit ab Ecclesiis & baptismate , communione eorum: ideo hæc audientes, & velut veracibus credentes decepti sumus; sed gloria Domino, qui satisfecit nobis de errore eorum, & vniuit nos Catholicis & Apostolicis sanctis Ecclesiis suis: cõfidimus enim in bonitate eius ; & quoniam dabit nobis virtutem, vt nobis virtutem, vt eorum quos euertimus, pluriores iterum conuertamus ad Sanctas Ecclesias eius; in gloriam & laudem sancti nominis eius. Explicit epistola Innocentii Episcopi Maroniæ ciuitatis.

NOTÆ.

Collatio.] *Hanc collationem habitam esse hoc an. 533. patet ex epistola Iustiniani ad Ioannem, qua scripta est an. 533. cuius initio se laborasse, ait, vt omnes sacerdotes Orientis cum Romana Ecclesia vniret. Quod factum est hac Collatione Catholicorum cum Seuerianis in Oriente habita.*

CONCILIVM
AFRICANVM SVB IOANNE Papa II.

Synodalis Epistola ad Ioan. scripta, excusa est supra inter Epistolas Ioannis Papa II. cuius initium tale est.

Optima consuet. &c.

NOTÆ.

Concilium.] *Africana Ecclesia in pristinam libertatem vindicata, ad restituendam collapsam ob*

longævis servitutem Ecclesiasticam disciplinam conuenerunt Episcopi, scriptaque ad Ioannem Pontificem epistola synodica, ad eundem legationem miserunt, qua perfuncti sunt Petrus & Laicus Episcopi, atque Liberatus Diaconus Carthaginensis ecclesiæ, cui his temporibus Reparatus præsidebat. Legatio dum Romam veniens, Ioannem Pontificem defunctum inuenisset, Agapeto Papa qui in locum eius successit, synodales literas dedit. Ex eadem hac synodo Theodorus Diaconus missus est Constantinopolim ad Imperatorem, pro recuperandis rebus & iuribus Ecclesiasticis à Vvandalis vsurpatis. Qua legatione accepta, Iustinianus inter alias redditas literas reperitur rescripsisse ad Salomonem Præfectum prætorio in Africa, de iis, quæ Africanis Ecclesiis concedit Nouella 36. & 37.

VITA, EPISTOLÆ, ET DECRETA AGAPETI Papæ.

Ex Libro Pontificali.

Anno 535. AGapetus natione Romanus, ex patre Gordiano presbytero, clericus ad sanctos Ioannem & Paulum sedit menses 11. dies 18. Hic in ortu episcopatus sui libellos anathematis, quos inuidię dolo extorserat Bonifacius presbyteris & episcopis contra canones & contra Dioscorum, in medio ecclesiæ congregatis omnibus, incendio consumpsit, & absoluit totam Ecclesiam ab inuidia perfidorum. Hic missus est à Theodato rege Gothorum, ad dominum Iustinianum Augustum in legationem: quia eodem tempore Imperator dominus Iustinianus Augustus indignatus est Theodato regi, eo quod occidisset reginam Amalasunthã filiam Theodorici regis, commendatam sibi, qui eum regem fecerat. Qui Agapetus pergens Constantinopolim, 10. Calend. Maii ingressus susceptus est cum gloria. Et primum cœpit habere altercationem cum piissimo principe Imperatore domino Iustiniano Augusto de religione. Cui beatiss. Agapetus episcopus constantissime fidei Apostolicę responsum reddidit de domino Iesu Christo, Deo & homine, hoc est, de duabus naturis in Christo. Et dum cõtentio versaretur, ita Dominus adfuit, vt episcopum Constantinopolitanum, nomine Anthimum, inueniret Agapetus Papa hæreticum. Cumque contentio verteretur cum Augusto & Agapeto Papa, dixit ei Imperator Iustinianus: Aut consenti nobis, aut exilio deportari te faciam. Tunc beatiss. Papa Agapetus respondit cum gaudio, dicens ad Imperatorem: Ego quidem peccator ad Iustinianum Imperatorem Christianissimum venire desideraui, nunc autem Diocletianum inueni. Qui tamen minas tuas non pertimesco. Et dixit ei iterum Agapetus venerabilis Papa: Tamen, vt scias tu eum idoneum non esse religioni Christianæ, episcopus tuus confiteatur duas naturas in Christo. Tunc accersito ex præcepto Augusti episcopo Constantinopolitano, nomine Anthimo, & discussione facta, nunquam voluit confiteri in doctrina catholicæ responsionis ad interrogationem B. Papæ Agapeti duas naturas in vno Domino Iesu Christo. Quem cum vidisset S. Papa Agapetus, glorificatus est ab omnibus Christianis. Tunc piissimus Augustus Iustinianus gaudio repletus humiliauit se sedi Apostolicæ, & adorauit beatissimum Agapetum Papam. Eodem tempore eiecit Anthimum à communione, & expulit in exilium. Tunc piissimus Augustus Iustinianus rogauit beatissimum Papam Agapetum, vt in locum Anthimi, episcopum catholicum consecraret nomine Mennam. Qui Agapetus Papa omnia obtinuit, pro quibus missus fuerat. Post dies vero aliquantos ægritudine correptus, defunctus est Constantinopoli. Cuius corpus in loculo plumbeo translatum est Romam, vsque in basilicam B. Petri Apostoli, vbi & sepultus est 12. Cal. Octobr. Hic fecit ordinationem in vrbe Roma, diacones 4. episcopos per diuersa loca num. 11. Et cessauit episcopatus mensem vnum, dies 28.

Ex Gratiani decreto desumptum.

Agapetus Papa, vas catholicum, Euangelii tuba, præco iustitiæ, sacra altaris sedisque velamina, sacrilegis Anthimi infecta fabulis, suis catholicis precibus deleuit. *De cons. dist. [illegible]*

NOTÆ in vitam Agapeti.

Agapetus.] *Anno Christi 535. ipsa hieme Agapetus Archidiaconus apprime eruditus, in [illegible] Ioannis Papa surrogatus fuit, vt constat ex epistolis Agapeti ad Iustinianum Imperatorem, & Reparatum Carthaginensem Episcopum, hoc anno rescriptis. Nouella constitutio nona, quæ est Iustiniani Imperatoris hoc anno sub Consulatu Belisarii ad Ioannem Pontificem, sexto Calend. Maii data quidem legitur, sed mendose, vt infra copiosius ostendemus. Iustinianus Imperator cognita Agapeti ordinatione, more antecessorum suorum fidei Catholicæ professionem transmisit. Ab Africana Ecclesia per legationem ad Ioannem prædecessorem huius destinatam consultus, qua ratione Ariani ad Ecclesiam redire volentes, recipiendi forent, respondit, non aliter quam secundum canones & Ecclesiasticas constitutiones antiquitus obseruatas, ad pœnitentiam & communionem admittendos esse: prout videre est ex epistolis Agapeti ad Conc. Carthaginense, Reparatum Episcopum & Iustinianum Imperatorem hac de re transmissis. Huius temporibus, callido occultoque consilio impiissimæ fœminæ Theodoræ Augustæ Iustiniani coniugis, Anthimus Episcopus Trapezuntius, Eutychianæ hæreseos occultus sectator, monstrum horrendum, post obitum Epiphanii Orthodoxi præsulis, in sedem Constantinopolitanam intruditur; Alexandriæ vero defuncto Timotheo, fauore eiusdem fœminæ Theodosius surrogatur.* *Quo tempore Pontifex factus.* *Iustiniani gesta.* *Theodoræ Augustæ hæreticorum patrona.*

Quos cum Seuerus ille perditissimus hæresiarcha, tempore Iustini sede & vrbe Antiochena expulsus, suæ farinæ homines esse cognosceret, seque eiusdem Theodoræ potentia Antiochenæ Ecclesiæ restituendum fore speraret, egressus è latebris ad ipsam Theodoram, & Anthimum Patriarcham, in hæresi propaganda, collegam, conuolauit, Anthimumque ibidem in hæresi & impietate Eutychiana confirmauit. Quod cum per rumorem Iustiniano Imperatori innotuisset, coram ipso se expurgans diserta verbis professus est, se in omnibus assensurum iis, quæ Apostolica sedes sentienda præscriberet; significans nullum euidentius Catholicæ & Orthodoxæ fidei signum edi posse, quam si se crediturum & facturum polliceretur, quicquid Romana Ecclesia credendum proponeret. Scholam sacræ Theologiæ Romæ erexisset, teste Cassiod. in præfat. lib. diuin. lect. nisi bellico tumultu impeditus fuisset. Iustinianus indigna Pag. 665. *Causa & origo belli Gothici.*

nece Amalasunthæ, quam Theodatus Rex ingratissimus strangulando vel obtruncando occiderat, prouocatus, bellum Gothicum iam ante cogitatum, duce Belisario inchoauit, Romanoque imperio Siciliam subiugauit. Qua re Theodatus tanto terrore perculsus est, vt ad pacem obtinendam vniuersam Siciliã, vel si aliter fieri non posset, totius Italiæ regnum Imperatori per Petrum Iustiniani legatum offerret. Quæ deinceps acciderint, infra dicemus.

Sedit mensis II. dies 18.] *Baron. Agapetum plus vno integro anno sedisse, probat ex epistolis ad eum scriptis, & ab eodem rescriptis.*

Hic in ortu Episcopatus sui.] *Vide Notas in vitam Bonifacii & Concilium Romanum II. sub eodem Bonifacio secundo celebratum supra.*

Theodatus Iustiniano regni ce[s]sionem offert. Hic missus est à Theodato.] *Cum Theodato Rex barbarus passus esset dispendium Dalmaciæ & Siciliæ, timeretque futuram, vt translata hyeme Belisarius, qui in Sicilia hyemabat, Italiam inuaderet, ad imminens vitæ suæ periculum antevertendum, per Petrum Iustiniani legatum egit, vt Imperator Siciliam vniuersam, & si ea contentus non foret, totius Italiæ regnum acciperet, & vita vtriusque Regis & Reginæ parceret. Dimisso legato, Rex ad pugnandum ineptissimus, senatoribus & Agapeto Pontifici teste Liberato in Breuiar. capit. 2. grauiter interminatus est, se eos, vxores eorum filios & filias interempturum, nisi egissent apud Imperatorem, vt destinatum exercitum suum ab Italia am[oue]ret.* *Cur Agapetum Constantinopolim profectus.* *Hac aliaque quadam de causa, vniuersam Ecclesiam concernente, Pontifex legationem suscipiens, Constantinopolim proficiscitur. Cui cum itineris expensæ deessent, vasa sacra Arcario regio oppignorare debuit, quæ eadem opera Cassiodori recepit. In itinere positus mutum simul & claudum magna astantium admiratione, in partibus Græciæ curauit, Greg. 3. dialog. cap 3.* Ingressus Constantinopolim primum honorifice suscipiens, *inquit Liberatus*, directos sibi ab Imperatore spreuit Athimi præsentiam, eúque ad salutandum suscipere noluit. Deinde viso Principe causam agebat susceptæ legationis. Imperator autem pro multis fisci expensis ab Italia destinatum exercitum auertere nolens; (*ideo fortasse, quod victoria quadam per Gothos in Dalmatia contra Imperatorem parta, Theodatus elatior factus, oblatam promissionem reuocauit,*) supplicationes Papæ noluit audire: *sed potius Belisario iam in Siciliam traijcere parato, cœptam expeditionem perficere præcepit. Qui improuiso agmine perueniẽs in Campaniam, Neapolim teste Procopio, valde munitam obsedit. His ita peractis, Pontifex legationem illam, cuius causa à Deo missus fuerat, exequitur: principio ab Imperatore, qui propter Anthimi hæretici ordinationem suspicionem hæreseos incurrerat, secundam fidei professionem infra inter Epistolas extantem extorsit.* *Anthimus Constant. ab Agapeto condemnatur.* *Deinde vocatos in iudicium Acephalorum Principes Anthimum, Seuerum, Petrum & Zoaram, quos episcopi & Archimandritæ Orthodoxi oblatis libellis de hæresi accusauerant, condemnauit: ea conditione addita, vt si Anthimus præuia fidei confessione, erroris abiuratione & delicti commissi pœnitentia ad Ecclesiam redire vellet, Episcopatus pristinus Trapezuntinæ Ecclesiæ illi integre seruaretur. Quod cum hortatu Seueri Acephalorum capitis Anthimus præstare recusaret, Pontifex eum simpliciter ab Episcopatu deposuit, & in locum eiusdem Mennam magni nominis orthodoxum genere Alexandrinum, Xenodochii maioris præpositum, Concilii Chalced. professorem surrogauit. Quæ vt vniuersis episcopis innotescerent, Encyclicas literas de Anthimi depositione & Mennæ substitutione, ad Orientales Episcopos scripsit. His peractis, inquit Liberatus in breuiar. cap. 22.*) constituens Papa apud

A Imperatorem Apocrisiarium Ecclesiæ suæ Pelagium Diaconum suum, dum in Italiam reuerti disponit, Constantinopoli obiit: *atque è prælio ad coronam vocatus, consecutus est præmium æternæ vitæ, pro quo obtinendo, breui temporis spatio Ecclesiæ præsidens plurima beneficia contulit. Vnde quæ hoc loco scribit Anastasius, de Anthimo in iudicium vocato, viso & audito; deque eodem post factam discussionem condemnato, erronea esse videntur, ideo, quod præter Niceph. acta synodal. Concilii Constantinopolit. infra subsequentia testantur, ipsum neque citatum, neque visum, ab Agapeto penitus reiectum & condemnatum fuisse.*
B *Hæc ex Liberato, Cassiod. Niceph. & actis synod. Bar. ann. 536. nu. 1. & seq.*

10. Kalend. Maias.] *Anno 536. defunctum esse omnes fatentur. Sed cum 11. Calend. Octobris eius memoria celebretur in Ecclesia, quod hic de tempore obitus & sedis vacantis refert Anastasius fide caret. Quam historiam de Agapeto refert Sophron. in prato Spirituali cap. 150. apud Baron. inuenies ann. præd. num. 66. & seqq.* *Quo tempore obierit Agapetus.*

EPISTOLA SYNODICA CONcilii Africani ad Ioannem data, ab Agapeto accepta.

C

Optimam consuetudinem, &c. excusa est supra post Epistolas Ioan. Pap. II.

EPISTOLA IVSTINIANI AD Agapetum, qua more maiorum suorum apud Pontificem Romanum recens electum fidei suæ professionem edit, eandem quam supra ad Ioannem Papam II. miserat.

D

IN nomine Domini nostri Iesu Christi Dei Imper. Cæsar Flauius, Iustinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Africanus, Pius, Felix, Inclytus, Victor, ac Triumphator semper Augustus, Agapeto sanctissimo Archiepiscopo almæ Vrbis Romæ, & Patriarchæ.

Ante tempus in hac regia Vrbe nostra quorundam de causa fidei extitit morbosa contentio: quam nos congrue respuentes interposito edicto repressimus. Et quia studii nostri est emergentes huiusmodi causas ad Apostolicæ Sedis vestræ referre iudicium, eiusdem fidei, quam sequendam duximus tenorem epistolæ nostræ insertum, ad beatæ memoriæ prædecessorem vestrum Ioannem per Hypatium, & Demetrium venerabiles episcopos missa legatione direximus. Quam pro integritate fidei memoratus prædecessor vester libenter gratulatione suscipiens, suo, ac totius Ecclesiæ Romanæ firmauit assensu. Cuius epistolæ nostræ tenor huiusmodi est:

E

F

VIctor Iustinianus, Pius, Felix, Inclytus, Triumphator, semper August. Ioanni Sanctissimo Archiepiscopo Almæ Vrbis Romæ, & Patriarchæ.

Reddentes honorem Apostolicæ Sedi & vestræ Sanctitati, quod semper nobis in voto fuit, & est

(vt decet patrem) honorantes veſtram beatitudinem, omnia, quæ ad Eccleſiarum ſtatum pertinent, feſtinamus ad notitiam deferre veſtræ ſanctitatis: quoniam ſemper magnum nobis fuit ſtudium vnitatem veſtræ Apoſtolicæ Sedis, & ſtatum ſanctarum Dei Eccleſiarum cuſtodire, quæ hactenus obtinet, vt incommote permanet, nulla interſcedente contrarietate. Petimus ergo veſtrum paternum affectum, vt veſtris ad nos deſtinatis literis, & ad ſanctiſſimum epiſcopum huius almæ Vrbis & Patriarcham veſtram fratrem: quoniam & ipſe per eoſdem ſcripſit ad veſtram ſanctitatem feſtinans in omnibus conſequi Sedem Apoſtolicam beatitudinis veſtræ manifeſtum nobis faciatis, quod omnes qui prædictam fidem recte confitentur, ſuſcipit veſtra ſanctitas, & eorum qui Iudaice auſi ſunt rectam denegare fidem, condemnat perfidiam. Pius enim ita & circa vos omnium amor, & veſtræ ſedis creſcit auctoritas, & quæ ad vos eſt vnitas ſanctarum Eccleſiarum inturbata ſeruabitur: quoniam per vos didicerint, omnes beatiſſimi epiſcopi horum quæ ad vos relata ſunt ſynceram veſtræ Sanctitati doctrinam. Petimus autem veſtram beatitudinem orare pro nobis, & Dei nobis acquirere prouidentiam. *Exemplar ſubſcriptionis.* Diuinitas te ſeruet, per multos annos, ſancte ac religioſiſſime pater. Dat. 8. Iduum Ianuarium Conſtantinopoli, Domino noſtro Iuſtiniano perpetuo Auguſto 3. Conſule.

Pag. 666. Ianuarium. Nam Ep. 8. Iuſtiniani ad Epiphanium, quæ hanc mentionem facit, Data reperitur 7. Kal. April. ſub præd. Rom. conſulatu. A. D. 533. Tom. 1. Epiſt. Pont. 6.

EPISTOLA I. B. AGAPETI Papæ, ad Iuſtinianum.

Iuſtiniani fidei libellum, quatenus conformis eſt ſacris Canonibus, confirmat.

Al. V. C. V.

AGapetus Epiſcopus, Iuſtiniano Auguſto. Gratulamur, venerabilis Imperator, quod tanto Catholicæ fidei ardore ſuccenderis, vt omnibus piiſſimæ vitæ veſtræ temporibus piam ſollicitudinem circa ſeruandam, augendamque Eccleſiarum concordiam clementer exhibeas, & vnam fidem, ſuaque per omnia firmitate conſimilem omnibus populis Chriſtianis cupias prædicari. Nec mirum in eiuſmodi clementiam veſtram placita Deo cogitatione perſiſtere, cum non alius Imperii veſtri beatior ſit prouectus, quam religionis augmentum. Quapropter libenti hoc & prophetica voce cantabo. Repletum eſt gaudio os noſtrum, & lingua noſtra exultatione, quod florentiſſimum Principatum veſtrum diuinis quotidie inſpicimus beneficiis adornari. Cupis enim, venerabilis Imperator, vt tuæ pietatis epiſtolam de fidei veſtræ expoſitione nuper ad beatæ memoriæ prædeceſſorem noſtrum Ioannem Romanæ ſedis Antiſtitem, per Hypatium, atque Demetrium epiſcopos deſtinatam, & à præfato præſule roboratam noſtra quoque auctoritate firmamus, laudamus, amplectimur, non quia laicis auctoritatem prędicationis admittimus, ſed quia ſtudium fidei veſtræ patrum noſtrorum regulis conueniens, confirmamus, atque roboramus. Per quod iam & vnitas prouenit Eccleſiæ, & reliqua catholicæ membra Eccleſiæ ad eius compagem Chriſtianitatis conſtantia reditura confidimus. Cuius profeſſionis vel epiſtolæ tenorem inferius annectentes, ſtudium, quod circa Deum integre geritis noſtra auctoritate firmamus, prædicantes huiuſmodi fidem omnibus patrum noſtrorum regulis conuenire, & Apoſtolicæ Sedis concordare dogmatibus: conſtituentes, vt ſi quis noſtræ catholicæ fidei contraire tentauerit, quam pro ſubmouenda hæreticorum ſuſpicione paternis regulis conſonantem præſenti definitione firmamus, ſancta communione efficiatur extraneus. Vnde & Cyrum eiuſque ſequaces iam ante pro hac inſania ab Eccleſiæ Catholicæ communione ſuſpenſos, & in ſua hactenus perfidia permanentes, niſi ſub ſatisfactione canonica doctrinam Apoſtolicam fuerint conſequuti, nullatenus patimur eos ſacræ communioni reſtitui: ſed etiam vt hæreticos anathemati ſubiicimus, vt qui noſtris conſtitutionibus parere contempſerit, Eccleſiaſticum ſtatum puritatemque non maculet.

Pſal. 125.

Textus autem epiſtolæ hic eſt. In nomine Domini noſtri, &c. *vt ſupra præced. Et epiſt. Imp.*

Quamobrem petimus Sanctitatem veſtram, vt memoratam epiſtolam veſtram auctoritate firmetis, & Cyrum, vel ſequaces eius à communione habeatis alienos, donec ſtatutis ſanctitatis veſtræ obtemperent. *Exemplar ſubſcriptionis.* Diuinitas reſeruet per multos annos ſancte ac religioſiſſime pater. Dat. prid. Id. Martiarum Conſtantinopoli Flau. Beliſſario V.C.Conſ. Is fuit annus Chriſti. 525.

Huic igitur vt prædictum eſt confeſſioni, & huic fidei quiſquis contradicere præſumpſerit, à Catholica communione ſe nouerit alienum. Data 15. Kalendas April. Conſtantinopoli Flau. Beliſſario V.C.Conſ. *A. D. 535.*

NOTÆ.

Conſtitutiones ex fide à Iuſtino Imperat. ſancitæ, Pontificis auctoritate confirmantur illa, quæ ſacris canonibus innituntur. Vnde ſicubi aliquid, de rebus Eccleſiaſticis & cauſa fidei conſtituiſſe legitur, id inſtinctu Epiphanii Conſtantinopolitani Epiſcopi, & Romanorum Pontificum feciſſe credi debet.

Conſtitutiones imperatorum de fide quo auctore conditæ.

PRIMVM EXEMPLAR PRECum Iuſtiniani Imperatoris ad Agapetum Papam.

Catholicam fidem apud Pontificem profitetur.

PRima ſalus eſt, rectæ fidei regulam cuſtodire, & à conſtitutis patrum nullatenus deuiare: & quia non poteſt Domini noſtri Ieſu Chriſti prætermitti ſententia, dicentis; Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Et hæc, quæ dicta ſunt, rerum probantur effectibus: quia in Sede Apoſtolica extra maculam ſemper eſt catholica ſeruata religio. De qua ſpe & fide minime ſeparari cupientes, & patrum ſequentes conſtituta, anathematizamus omnes, qui contra ſanctam Romanam, & Apoſtolicam Eccleſiam, &c. vt ſupra poſt epiſtolam Bonifacii Papæ II.

Matth. 16.

Publicam fidei confessionem edit.

NOTÆ.

Imperator ex præcedentis epistolæ Pontificiæ censura prudentior factus non amplius priuatam à se editam fidei professionem, sed publicam misit illam, quam olim Hormisda Pontifex miserat per legatos Constantinopolim subscribendam ab iis, qui Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ communionem consequi vellent.

Tom. 1. Epist. Decret.

EPISTOLA II. B. AGAPETI Papæ primi, ad Episcopos Africanos.

Gratulatur, quod ab hæreticorum manibus euaserint incolumes, & ad ea, de quibus Ioannem consuluerant, respondet.

AGapetus Episcopus, *Reparato Florentiniano, Datiano & ceteris Episcopis per Africam constitutis.*

Ex V. C. Psal. 125. Iam dudum quidem, fratres amantissimi, de prosperitatibus vestris repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione. Sed & nunc cũ literas charitatis vestræ ad prædecessorem nostrum datas accepimus; pridem gaudia concepta renouamus, benedicentes Dominum sempiternum, *Luc. 1.* qui liberauit nos ab inimicis nostris, & de manu omnium, qui nos oderunt. Vobiscum enim recte nos dicimus, cum quibus & tribulati sumus. Nam cum vnum corpus vbique sit Ecclesia, & apud nos quoque principalia compatiebantur & & membra. Vester enim mœror nostra fuit semper afflictio, & de vestrorum omnium gemitu, imperante charitate visceribus frequẽtabamus sæpe singultus. Quæ cum ita sint, redeuntibus Caio & Petro & fratribus, & coepiscopis nostris, atque Liberato Diacono filio nostro proferimus sincerissimam concilii vestri charitatem: quoniam sicut & sapientes facere decebat, & doctos immemores principatus Apostolici non fuistis: sed quæstionis illatæ volentes vincula dissoluere, ab eius sede requisistis (sicut decebat) aditum, cui potestas est indulta claustrorum. Vnde nos ea, quæ de eiusmodi negotio in penetrabilibus patrum constituta posuerunt, libenter aperimus, & præsentibus alloquiis translata subnectimus, vt sine dubitatione possitis agnoscere, transcendi positos iamdudum terminos non licere. Itaque si vitare volumus offendiculum, quod à senioribus annuntiatum est, hoc sequamur. Carent enim excusatione quos præmonitos contigit excedere, & acerbitatem cumulant excessuum, quos ignorantia non tuetur. *Luc. 1.* Hinc est, vt quia in tantum Deus omnipotens erexit cornu salutis nobis in domo Dauid pueri sui, vt de omnibus quorum iniquitati subiacuimus, reconciliatione tractemus, ita solicite remedia debeamus adhibere, ne incolumitatis nostræ sit incommodum quod curantur, aut medicina subeat maculam de vulnere, cui tribuere vult salutem. Sed eiusmodi (sicut & nobis cautissime visum est) præstemus officium in obseruatione pastorum, ne cum perdita volumus congregare, pereamus, & cum sub nimia relaxatione absoluimus, obnoxii (quod auertat Dominus) cadamus in culpam: maxime cum priorum nostrorum sen- *Pag. 667* tentia, redeuntes ad nos ex Arianis quolibet modo, in qualibet ætate illius pestilentiæ labe

A pollutos tanta charitate in fide complexa est eiusmodi iustitia, & sub dilectione redarguit, tanta ratiocinatione de ambitu honoris exclusi, vt erubescerent aliud magis quærere quam redire. De eo verò quod piissima compunctione requisistis, vtrum ad officium suum debent suscipi, aut eos non oportet omnino promoueri, an alimoniorum saltim vtilitatibus adiuuentur, laudauimus, hortamur, amplectimur, vt re vera, eius promotionem, aut officium, in quo fuerint abnegantes, canonum vos reuerentia iudicent omnes appetere B potius, quam gerere cupiditatis ardorem. Venientes igitur ad fidem sincerissimam, nutriat humanitas, consoletur, prompta sit omnibus misericordia, in cuius remuneratione dictum *Matt. 5.* est: Beati misericordes, quia ipsi misericordiam consequentur. Illud quoque quod catholicos, qui præsunt, aut militant Ecclesiæ, sine sacerdotum suorum literis suscipi à nobis minime debere mandatis, & canonibus est congruum, & disciplinis, & prodesse iudicamus, ac fidei, quia permanendo in Ecclesiis, in quibus militant, & ministerii sui poterunt assiduitate C in Dei Saluatoris nostri amore feruescere, & quæ in peruagatione reprehensibilia sunt, vitare. Dat. 5. Id. Septemb. *A. D. 535.*

Tom. 1. Epist. Decret.

EPISTOLA III. B. AGApeti Papæ I. ad Reparatum.

Gratias agit, quod sibi de electione in Pontificem fuerit literis gratulatus, simul significans se eius consultationibus respondisse, idemque per legatos præstiturum. Interea D *hortatur, vt quæ pro fide catholica scripsit, diuulgari curet.*

AGapetus, *Reparato Episcopo* Carthaginensi. Fraternitatis tuæ literis indicasti post epistolam *Ex V. C.* decessori meo dirigendam inter nauigii suscipiendi moras, quas hyemis continuati generabat asperitas, ordinationem nostram tibi omnipotentis Dei beneficio nuntiatam, gratulatum te fraternitatis affectu, quia Pontificatus mihi diuinitas indulsit officium, quod de sinceritate tua non sumus admirati. Sic enim te nobis alloquii directi præsentauit affectio, & cum dilectissimas E tuas literas legerem, te viderim. Quapropter ipsa te, quam vidi, mente complectens, postulo misericordiam diuinitatis, vt & in vobis quietis reparata gratia fructificet, & Deus omnipotens, qui mihi sacerdotis dedit domum, concedat & meritum. Præterea ad ea, quæ Caius, atque Petrus fratres & Coepiscopi nostri, sed & Liberatus Diaconus filius noster, vt apud nos agerent verbo à fraternitate tua sibi iniuncta direxerunt, congruum putauimus verbo dare responsum, quod per legatos nostros (si Domino placuerit) reddere non moramur. F Vniuersa præterea, quæ inimicorum peruersitas inuaserat charitati tuæ Metropolitana iura reparantes hortamur, vt ea, quæ tuo vel aliorum nomine rescripsimus, vniuersis debeas innotescere. Metropolitani quippe auctoritate suffultum, ne quis se excusabiliter asserat ignorare quod Sedis Apostolicæ principalitas canonum consideratione perscripsit. Dat. 5. Idus Septemb. post consulatum Paulini. V. C.

EPISTOLA

Tom. 1 Epist. Decr.

EPISTOLA IV. B. AGAPETI Papæ I. ad Iustinianum.

Iustiniano gratias agit, quod sibi de electione in Pontificem fuerit gratulatus, illius fidem laudans, ad catholicam fidem tuendam hortatur, lapsos episcopos cum honoribus recipi non posse, respondet.

Ex V.C.V.

AGapetus Episcopus, Iustiniano Augusto. Licet de sacerdotii mei primitiis, pietatis diuinæ muneribus ad referendas essem gratias multipliciter obligatus; suscepistis tamen, venerabilis Imperator, per Heraclium venerabilem presbyterum filium nostrum vestræ serenitatis affatibus, quos æterni fructus vbertate plenissimos destinastis, votorum meorum sunt in Domino gaudia geminata, quod adunatis felicitatis vestræ prouectibus, tali mentis gloriosæ proposito terrena vobis regna subiicitis, vt simul cœlestia conquiratis. Cuius rei non sunt ambigua documenta, quando ita vestris, quæ direxistis oraculis, Catholicæ professionis lumen irradiat, vt etiam beatis operibus enitescat. Siquidé illa est in Deo nostro plena & firma crudelitas, quam spiritualium simul fructuum commendat vbertas, sicut vas electionis annunciat, dicens: In Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed fides, quæ per dilectionem operatur. Quod enim maius fidei vestræ poterit opus existere, quam quod tantis Apostolicam sedem charitatis & munificentiæ titulis eleuastis, vt ipsa etiam desideria sperantium transiretis: Et quidem hoc in vobis olim sicut ego quoque probaui per Dei gratiam semper floruit institutú, vt possibilitatis vestrę meritum quantitas ostenderet præstitorú, & ad hos prouectus ineptæ momenta potentiæ tenderetis, vt benignitas vobis ingenita vota poscentium aut præueniret, aut vinceret. Hinc est, quod vsque ad principalis coronę fastigia, & vltra nunc vsque prosperis vestra tranquillitas successibus gloriatur, nec vnquam cœlestibus fraudabitur adiumentis: quia scriptum est, Diligétibus Deum, omnia cooperantur in bonum. Vnde ego quoque pussima vestræ liberalitatis eloquia, cum deuotione gratulantis Ecclesiæ, sicut præcepistis, diuinis scripta feci ministeriis adhærere, vt supernæ maiestatis obtutibus indefessis semper precibus ingerantur, & ad impetranda vobis retributionis sit commemoratio sempiterna. Atque ideo, domine clementissime fili, obsequium salutationis vberrimę reuerenter exsoluens, specialis vos finibus charitatis amplector, sperans vt de mea deuotione, quantum in me est, in iis quæ pro Ecclesiasticę pacis vnitate præcipitis, vos vobis potius quæ sunt Catholica promittatis, iuxta hoc

2. Cor. 10. Rom. 1.

quod dicit Apostolus; Ita quod in me est, promptú est & vobis. Nec in aliquo eorum in quibus licite possumus obedire, mansuetudinis vestræ nos adhortationibus credatis absistere: quia sicut gentiú Doctor asseruit, spem habeo crescente fide vestra, & in vobis magnificari, secundum regulam nostrá: & ideo immensas Deo nostro gratias exhibeo, quod pro populi multiplicatione Catholici tanto charitatis ardore feruetis, vt vbicunque vestrum propagatur Imperium, regnum mox incipiat proficere sempiternum: Cuius studii beneuolentię vehementius insistentes, etiam nos in acquirendis eis, quos Arianam significatis vitare velle perfidiam, paternæ traditionis existimatis declinare

A censuram, scilicet vt & in his honoribus, in quibus fuerunt apud hæreticos perseuerent, & promoueantur ad alios. Quapropter bonum hoc equidem, & summa laude præcipuum, quod omnes ouili Dominico per veram fidem cupitis aggregare. Sed non oportet nobis eos, qui non recte ingredi moliuntur, excipere, beato Paulo Apostolo commonente: Nemini dantes vllam offensionem, vt non vituperetur ministerium nostrum. Quantá autem paternarum constitutionum si sic recipiantur (quod absit) incurrant offensionem, ne quid pietatem vestram latere contingeret, ipsas quoq; B regulas credidi subnectendas, quæ specialiter censuerant, ne quis talium reconciliatus, aut Ecclesiastici ordinis prouectibus augeatur, vt desideret honores vlterius possidere, quos se dubitare iam non debet culpabiliter amisisse, ex quibus pietas vestra melius poterit æstimare, si quomodo tam aperta & synodalia Sedis Apostolicę licet infringere constituta, cum sententia clamet Apostoli. Si tamen quę destruxi ea iterum reędifico, pręuaricatorem me ipse constituo. Et ideo securus cum ipsius Apostoli voce profiteor, Quia confido in vobis, & in Domino, quod nihil aliud sentiatis. C Etenim sicut idem Doctor asseruit: Certus sum & ego de vobis, quod pleni estis bonitate repletionis scientię, vt possitis inuicem monere. Si igitur hi de quibus indicastis ad fidem rectam legitime venire festinant, nostrę fidei regulas sequi non abnuant, dicente Domino: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & sequatur me. Quod si adhuc vituperandi honoris ambitionibus excitantur, & pro lucro sanctę fidei humanę glorię pati damna formidant, ipsi pronunciant, nec dum se à vitiis & errore discedere, & nos magis velle suis excessibus implicare. De talibus ergo dicit Apostolus, Æmulantur autem vos non bene, sed excludere vos volunt vt eos ęmulemini. Quę cum ita D sint, sancto studio vestro, quod Ecclesiam Catholicam cupitis ampliari, nihil ex hoc, si tales in clero non recipiantur, credatis imminui, Apostolo pręmonente: Quid enim si quidam eorum non crediderunt? Nunquid incredulitas eorum fidem Dei euacuauit? Absit. Nam licet simili studio charitatis pro multiplicatione fidelium ille beatus Petrus cœlestis regni ianitor traheretur, qui vt Iudęorum plures acquireret à doctrina & tramite regulari in non respuendo omni Iudaismo descenderat; huic tamen ille iunior vinctus in Domino Paulus se retulit obuiasse dicens: Sed cum vidissem quod E non recte ingrederentur, ad veritatem Euangelii, dixi Petro coram omnibus: si tu cum sis Iudęus, gétiliter viuis, quomodo gentes cogis iudaizare? Hęc ergo per omnia Deo cordi vestro assidente, pensantes agnoscere poteritis, non occasionem nos excusationis inquirere, sed ea quę pro officii nostri ratione transcendere non possumus, vobis humiliter intimare, dicente Apostolo: Non enim possumus aliquid contra veritatem, sed pro veritate. Vnde & de Stephani episcopi persona simul & causa non credatis alicuius nos studio defensionis F impelli. Absit à quorumlibet mentibus Christianis, vt in quacunque persona, aut innocentiam redarguant, aut crimen absoluant. Sed vniuersa quę Apostolicę Sedis nuper hac sunt parte disposita, illo semper studio manauerunt, quę principatui beati Petri vox quoque cupitis per omnia reseruari: scilicet ne in his, qui sedis eius audientiam postulassent, sperata ipsius reuerentia alterius séntentia prouenire: & ideo quia clementia vestra salubriter offerre dignata est, vt à legasis nostris

omne negotium tractaretur; hanc operam his quos incontinenti dirigimus Deo auctore mandamus: ita tamen, vt iam nunc communione nostra vir religiosus Achilles pro vestra iussione debeat gratulari. At vero de sacerdotio perfruendo, cum ad nos vniuersa quæ Legati nostri cognouerint, plenissima eorum fuerint relatione perlata, consideratis sanctorum canonum regulis, quas seruari præcipitis, sequenda firmius censebuntur. Quod autem clementia vestra fratris, & coepiscopi nostri Epiphanii dignata est excusare personam, quia in prædicti Achillis consecratione vestra potius iussio, quam illius ordinatio præuenisset; credimus quod, & ipse cognouerit iure culpatam, qui præter alia, quæ deliquit, hoc certe excusare vix poterit, quod tam piissimo & clementissimo Principi, beati quoq; Petri priuilegia defensanti, non vel opportune, vel importune suggerit quid in hac parte Sedis Apostolicæ reuerentiæ deberetur. De quo simul negotio, sed & de Iustiniana ciuitate gloriosi natalis vestri conscia, necnon & de nostræ Sedis vicibus iniungendis, quid seruato beati Petri, quem diligitis principatu, & vestræ pietatis affectu plenius deliberari contigerit, per eos, quos ad vos dirigimus Legatos Deo propitio, celeriter intimamus. Superest vt sicut à beato Petro indesinenter exposcimus, de salute & prosperitate vestri semper Imperii gratulemur. Datum Idibus Octobris.

Procopi. e. de ædif. Iust.

A. D. 535.

EPISTOLA V. B. AGAPETI Primi.

Tom. 1. Epist. Decr. 6.

Ostendit, in Christo duas perfectas esse naturas: Anthimum contrarium asserentem damnans.

Agapetus Anthimo Episcopo Salutem. Multo gaudio essem repletus, si te talem circa Ecclesiæ pacem, & gloriosissimi Imperatoris, atque populi doctrinam reperissem, qualem te in primordio esse audiui. Sed nunc, quia didicimus à reuerendissimis fratribus, te contra statuta patrum, Imperatorem & reliquos populos docere, ita vt negata humanæ carnis atque animæ veritate, tantum Dominum nostrum Iesum Christum vnius asseras esse naturæ, tanquam verbi Deitas ipsa se in carnem animamque verterit, & tanquam concipi ac nasci, nutriri, & crescere, crucifigi ac mori, sepeliri ac resurgere, & ascendere in cœlum, sedere ad dexteram patris, venire ad iudicandos viuos & mortuos, diuinæ tantum voluntatis fuerit, quæ nihil horum in se sine carnis recipit veritate: quæ natura vnita naturæ patris, natura est Spiritus sancti, simulque impassibilis, simulque incommutabilis, sempiternæ Trinitatis indiuisa vnitas, & vnius voluntatis æqualitas. Vnde si aliquis malæ voluntatis homo, aut infidelis quisque desciscit, ne conuincatur Deitatem passibilem sentire, atque mortalem, & tamen verbi incarnati, id est, verbi, & carnis vnam ausus fuerit pronunciare naturam; manifeste in apertam & Deo odibilem transit insaniam, qui mediatorem Dei & hominum, hominem Iesum Christum, simulatorie credit omnia egisse, nec verum in ipso corpus, sed phantasticam eius corporis speciem, oculis apparuisse cernentium. Quæ impietatis mendacia quoniam olim fides Catholica detestatur, & talia assertionum sacrile-

1. Tim. 2.

A gia concordibus per totum mundum beatorum patrum dudum sunt damnata sententiis; non dubium est, eam nos fidem prædicare atque defendere, quam S. Apostoli docuerunt, & hactenus eorum, suorumque successorum sequens sancta hæc Romana & Apostolica Ecclesia doctrinam tenuit ac tenet, docuit & docet. Si quidam enim ita sunt obcæcati, & à lumine veritatis alieni, vt verbi Dei à tempore incarnationis denegent veritatem: ostendant, in quo sibi Christianum nomen vsurpent, & cum Euangelio veritatis, qua ratione B concordent, si per Virginis partum aut caro sine Deitate, aut Deitas est orta sine carne. Sicut enim negari non potest (Euangelista dicente) quod Verbum caro factum est, & habitauit in nobis: ita negari non potest, (B. Apostolo Paulo prædicante) quod Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi. Quæ autem reconciliatio esse posset, qua humano generi repropitiaretur Deus, si hominis causam mediator Dei, & hominum non susciperet? Qua vero ratione veritatem mediatoris implet, nisi quia qui in forma C Dei æqualis est patri, in forma serui particeps esset & nostri, vt mortis vinculum, vnius præuaricatione contractum, vnius morte, qui solus morti nihil debuit, solueretur? Effusio enim iusti sanguinis Christi, tam fuit diues ad pretium, vt si vniuersitas captiuorum in redemptorem suum crederet, nullum diaboli vinculum retineret. Quoniam (sicut Apostolus ait) Vbi abundauit peccatum, superabundauit & gratia. Et cum sub peccati præiudicio nati potestatem acceperint ad iustitiam renascendi, validius factum est donum libertatis, quam debitum seruitutis. Quam itaque sibi in huius sacramenti præsidio spem relinquunt, qui in Saluatore nostro ne- D gant humani corporis veritatem? Dicant: quo sacrificio reconciliati, quo sanguine sunt redempti? Quis est, (vt Apostolus ait) qui tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suauitatis? aut quod vnquam sacrificium fuit sacratius, quam quod verus & æternus pontifex altari crucis per immolationem suæ carnis imposuit? In conspectu Domini pretiosa mors iustorum fuit? nullius tamen insontis occisio, redemptio fuit mundi. Acceperunt iusti, non dederunt coronas. De fortitudine fidelium exempla nata sunt patientiæ, non dona iustitiæ. Singulares quippe in E singulis mortes fuerunt, nec alterius quisquam debitum suo fine persoluit, cum filius hominis, vnus solus Dominus noster Iesus Christus, qui vere agnus erat immaculatus, extiterit, in quo omnes crucifixi, omnes mortui, omnes sunt etiam suscitati. De quibus ipse dicebat: Cum exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum. Fides etenim iustificans impios, & creans iustos, ad humilitatis retracta participium, in illo acquirit salutem, in quo solo homo se inuenit innocentem, liberum ha- F bens per gratiam Dei de eius potentia gloriari: qui contra hostem humani generis in carnis nostræ humilitate congressus, his victoriam suam tribuit, in quorum corpore triumphauit. Licet ergo in vno Domino nostro Iesu Christo vero Dei, atque hominis filio, verbi & carnis vna persona sit, quæ inseparabiliter atque indiuise habeat actiones communes; intelligendæ tamen sunt ipsorum operum qualitates. Et sic veræ fidei contemplatione cernendum est,

Ioan. 1.

2. Cor. 5.

Rom. 5.

Ephes. 5.

Psal. 115.

Pag. 669

Ioan. 12.

ad quæ prouehatur humilitas carnis, & ad quæ inclinetur altitudo Deitatis: quid sit, quod caro sine verbo non agit: & quid sit, quod verbum sine carne non efficit. Sine verbi enim potētia nec conciperet virgo, nec pareret, & sine veritate carnis obuoluta pannis infantia nō iaceret. Sine verbi potentia non adorarent Magi puerum Stella indice declaratum, sine veritate carnis non iuberetur transferri in Ægyptum puer, & ab Herodis persecutione subduci. Sine verbi potentiā nō diceret vox patris missa de cœlo: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene cōplacui, ipsum audite: & sine veritate carnis non protestaretur Ioannes: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Sine verbi potentia redintegratio nō fieret debilium, & viuificatio mortuorum, & sine veritate carnis nec cibus ieiuno, nec somnus esset necessarius fatigato. Postremo sine verbi potentia non se Dominus patri profiteretur æqualem: & sine veritate carnis, non idem diceret Patre se esse minorem; cum Catholica fides vtrunque suscipiat, vtrunque defendat, quæ secundum confessionem B. Petri Apostoli, vnum Christum Dei viui filium, & hominem credit & verbum. Christus vero Deus noster ita inter Deum & hominem mediator apparuit, vt in vnitate personæ copulans vtramque naturam, & solita sublimaret insolitis, & insolita solitis temperaret. Quid igitur? Cum Christus sit Deus & homo, loquitur homo, & calumniaris Deo ille in se naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare diuinā? Gemina ergo est substantia Christi, diuina scilicet, quæ æqualis est patri; humana vero, qua minor est patre. Vtrunque autem simul non duo, sed vnus Christus, ne sit quaternitas, non Trinitas, Deus. Sicut enim vnus est homo in anima rationali & carne, sic vnus est Christus Deus & homo: ac per hoc Christus Deus, anima rationalis & caro. Christus in his omnibus. Christum in singulis confitemur. Deus te conuertat in bonum, frater, & rectæ fidei normam te in omnibus tenere, & docere concedat, Amen. Data Kalend. Maii, Iustiniano 4. & Theodato viris clariss. coss.

Luc. 1. Luc. 2. Matth. 2. Matth. 3. Matth. 17. Ioan. 1. Ioan. 10. Ioan. 14.

NOTÆ.

Epistola hæc de fide suspecta.

Epistola.] *Hæc, qua Anthimus de hæresi Eutychiana redarguitur, quæque Agapeto adscribitur, imposturæ suspicione laborat. Nam cum Anthimus per literas Seueri, cum quo Constantinopoli diutius egerat, de hæresi diffamaretur, homo callidus se iuramento expurgauit, atque coram ipso Imperatore professus est, se in omnibus assensurum ijs, quæ sedes Apostolica sentienda proponeret. Accedit, quod etiam ex falsa omnino Consulum nota, Iustiniani quartum cum Theodato seu potius Theodoro collega, detegitur impostura: cum reperiatur ipsa epistola data Calendis Maij, anni 534. quo Ioannes prædecessor Agapeti adhuc viuebat. Imo ipse stylus ab alijs Agapeti epistolis longe diuersus hanc epistolam alterius parentis sobolem esse, satis indicat. Vide Baron. ann. 535. num. 88.*

Extat apud Baron. ann. 535. num. 108.

EPISTOLA VI. AGAPETI AD CÆSARIUM Arelatensem Episcopum.

De non alienandis bonis Ecclesiasticis.

Dilectissimo fratri Cæsario Agapetus. Tanta est, Deo propitio, & à Deo libentissime concedenda quæ alimoniis proficiunt pauperum & circa tuæ fraternitatis affectum nostra deuotio, vt onerosum nobis nullatenus esse iudicemus, quod annui vestris desideriis postulatis: sed reuocant nos veneranda Patrum manifestissima constituta, quibus specialiter prohibemur prædia iuris Ecclesiæ, cui nos omnipotens Dominus præesse constituit, quolibet titulo ad aliena iura trāsferre. Quam rem vestræ quoque sapientiæ credimus esse gratissimam, quod in nullo contra priscæ definitionis constituta vel regulas pro qualibet occasione vel sub cuiuscunque personæ respectu venire præsumimus; ne tenacitatis studio, aut sæcularis vtilitatis causa hæc facere nos credatis. Sed diuini consideratione iudicii necesse nobis est, quicquid sancta Synodalis decreuit auctoritas, inuiolabiliter custodire. Quod vt charitati tuæ indubitabiliter elucescat, ad locum de hoc articulo ex constitutis Patrum fecimus reuelari: quæ cum præsentibus pariter affatibus credimus dirigenda. Dominus te incolumem custodiat, frater reuerendissime. Dat. 15. Kalend. Aug. P.C. Paulini Iun. V.C.

Extat apud Baron. an. 535.

EPISTOLA VII. AGAPETI AD eundem Cæsarium Arelatensem Episcopum.

De appellatione contumeliosi Episcopi ad sedem Apostolicam.

Dilectissimo fratri Cæsario Agapetus. Optaueramus, frater amantissime, vt Episcopi Contumeliosi opinione integra permanente, nec tibi dudum fieret necessitas iudicii, nec nobis causa censendi: maxime quia in suprascripti viri accusatione communis honoris reuerentia quodammodo videtur incursata. Vnde quatenus præsumptione (sicut asserit) innocentiæ ad appellationis voluit auxilium conuolare, orationibus assiduis hoc inniramur, vt eum cognitionis iteratæ beneficium gratulationi omnium restituat absolutum. Delegaturi enim, Deo nostro adiuuante, sumus examen, vt secundum Canonum venerabilium constituta sub consideratione iustitiæ omnia, quæ apud fraternitatem tuam de eiusmodi negotio acta gestave sint diligentissima vestigatione flagitentur: neque enim prædictum virum conuenit euentu prius habitæ cognitionis vrgeri, quippe cū & ipse iudicium petierit. Non auertatur voluntas animi à precibus infirmorum, cum in necessitate fuerint: ne nobis (quod auertat Dominus) ea quæ leguntur in prouerbiis dici possint: Qui obturat aurem suam, vt non audiat infirmum, & ipse inuocabit Dominum, & non erit qui exaudiet eū. *Prou. 21.* Quid est enim infirmius Episcopo Contumelioso, qui in tribulatione positus & de præteriti iudicii pudore confunditur, & cognitionis quæ futura est expectatione turbatur? quia quamlibet ei, (quod optandum est) puritas forte suffragetur innocentiæ, non potest iudicij solicitudinem non habere.

Et nos quidem quamuis culpatus à vobis Emeritus defensor memoratum episcopum reuersum ad Ecclesiam suam charitatis tuæ voluntate firmauerit vsque ad exitum iudicij, quod delegauerimus Episcopo Contumelioso reddita sibi modo propria substantia suspensum interim volumus ab administratione patrimonii Ecclesiastici, & celebratione missarum: quia id quod sibi viderat iudicio fuisse sublatum, gloriosius, si ei veritas suffragatur, iudicio receperit, quam

vſurpationibus occuparit. Melius autem fecerat A fraternitas tua, ſi poſtea quam ſedis Apoſtolicæ appellationem interpoſitam deſiderauit, examen Pag.670 circa perſonam eius à tempore ſentētiæ nihil permiſiſſes imminui, vt eſſet integrum negotiū, quod interpoſita prouocatione quæreretur: nam ſi in executionem mittitur prima ſententia, ſecūda nō habet cognitio quod requirat. Addendum, quia etſi non eſſet prædictus Epiſcopus iudicationi refragatus, priuatam magis potuit ſecundum canones expetere ſeceſſionem, quam ſeueritatem religionis excipere. Suſpenſus igitur (ſicut præfati ſumus) Epiſcopus Contumelioſus habeat tantum quam præſumpſiſſe dicitur celebrationem Miſſarum: B & patrimonio Eccleſiæ in gubernatione Archidiaconi eiuſdem Eccleſiæ conſtituto, ita vt alimonia ſufficienter Epiſcopo non negentur, viſitatoriam in eius loco præcipimus ordinari perſonam, & patienter expectare Iudices, quos inſpirante nobis Domino conſtituerimus, audire. Præterea ne quid eſſet quod charitati tuæ videatur incognitum, ſtudio dilectionis conſtitutorū fecimus capitula ſubter annecti, vt ſcientia cōmunicemur canonum, ſicut participamur affectu. Dominus te incolumem cuſtodiat, frater reuerendiſſime. Dat.15.Kal.Auguſt.P.Con.Paulini Iun.V.C.

SECVNDA FIDEI CONFESSIO QVAM C Iuſtinianus obtulit Pontifici Agapeto Conſtantinopoli, dum per approbationem ordinationis Anthimi in ſuſpicionem hæreſeos venerat.

Exemplar libelli piiſſimi D.N. Iuſtiniani Imp. quem dedit Agapeto Papæ apud Conſtantinopolim de fide.

Fidem Catholicam profitetur, & hæreticos anathematizat.

IN nomine Domini Dei noſtri Ieſu Christi Imper. Cæſar Flauius, Iuſtinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Africanus, Pius, Felix, Inclytus, Victor, ac D *Triumphator ſemper Auguſtus, Agapeto ſanctiſſimo ac beatiſſimo Archiepiſcopo Almæ Vrbis Romæ, & Patriarchæ.*

Ex v.c.Vat. Prima ſalus eſt recte fidei regulam cuſtodire, & à patrum traditione nullatenus deuiare: quia non poteſt Domini noſtri IeſuChriſti prætermitti ſententia dicentis: Matth.16. Tu es Petrus & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Hæc quæ dicta ſunt rerum probantur effectibus: quia in Sede Apoſtolica inuiolabilis ſemper Catholica cuſtoditur religio. De hac igitur fide non cadere cupientes, & patrum ſequentes in omnibus cōſtituta, id eſt, trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Nicæa ſunt congregati, & ſanctum anathema, ſiue ſymbolum fidei expoſuerunt, & centū quinquaginta ſanctorum Patrum, qui in Conſtantinopolitana ciuitate conuenerunt, & idipſum ſanctū anathema dilucidauerunt, atque manifeſtauerūt, & ſanctorum Patrum, qui in Epheſina prima ſynodo congregati ſunt, & ſanctorum Patrum, qui in Chalcedone conuenerunt, & quæ in vnaquaque ipſarum de fide continentur, ſequentes dogmata, per quæ omnis auſertur hæreſis impugnās F ſanctam & Apoſtolicam Eccleſiam, & probantes per omnia, atque amplectentes epiſtolas beatæ memoriæ Leonis omnes, quas de fide Chriſtiana conſcripſit, & confitentes vnum eundemq; Chriſtum Dominum filium vnigenitum in duabus naturis, id eſt, in diuinitate, & humanitate incōfuſe, incommutabiliter, inſeparabiliter agnoſcendum, nuſquam ſublata differentia naturarum propter vnitionem, magiſque ſalua proprietate vtriuſque naturæ, & in vnam perſonam, atque ſubſiſtētiam concurrentes, & non in duas perſonas partitū, atque diuiſum, ſed vnum eundemque filium vnigenitum, Deum verbum Dominum Ieſum Chriſtū, ſicut ante Prophetæ de eo, & ipſe nos Ieſus Chriſtus erudiuit, & ſanctorum Patrum nobis Symbolū tradidit: Omnes hæreticos anathematizamus, qui præter hæc, quæ dicta ſunt ſapuerunt, atque ſapiunt, & præcipue Neſtorium hæreticum Conſtantinopolitanæ ciuitatis, quondam epiſcopum damnatum in ſynodo Epheſina à beatæ memoriæ Cæleſtino Papa Vrbis Romæ & ſancto Cyrillo Alexandrinæ Ciuitatis Antiſtite, & cum eo anathematizamus Eutychen, & Dioſcorum Alexādrinæ quondam Ciuitatis epiſcopum damnatum à Synodo Chalcedonenſi, quam amplectentes ſequimur. His coniungentes Timotheum parricidam, Ælurum cognominatum, eiuſque diſcipulum & ſequacem in omnibus Petrum Alexandrinum ſimiliter condemnatos. Auerſamur autem & Acacium quondam Conſtantinopolitanæ Ciuitatis epiſcopum cohæreticum, & ſequacem horum factum, necnon & participatorem. Quorum enim quis communionem amplectitur, eorum & ſimilem ſententiam in condemnatione conſequitur: ſimili modo & Petrum Antiochenum condemnamus cum ſequacibus ſuis, & omnibus ſupra ſcriptis. Quapropter ſicut præfati ſumus, ſequētes in omnibus Sedem Apoſtolicam, quæ ab ea ſtatuta ſunt prædicamus. Et profitemur iſta incōcuſſe ſeruari, & cōpellere, vt iuxta tenorem libelli iſtius omnes faciant epiſcopi, vt ſanctiſſimi quidem patriarchæ ad veſtram faciant ſanctitatem. Metropolitani vero Patriarchis, & alij vt ſuis faciāt Metropolitanis, quatenus per omnia ſancta Catholica noſtra Eccleſia ſuam habeat firmitatem. *Alia manu.* Diuinitas te ſeruet per multos annos, ſancte ac religioſe Pater. Datum 18. Kalend. April. Conſtantinop. Fl. Beliſſario V.C. Conſule. An. Domini

NOTÆ.

Secunda.] *Poſt obitum Epiphanij Epiſcopi Conſtātinopolitani ſtudio & fautore Theodora Auguſta, Anthimus hæreticus & Eutychianus occultus, in locum defuncti ſurrogatus fuit: cui ordinationi, cum Imperator* E *hæreſeos illius adhuc ignarus conſenſiſſet, ſuſpicionem hæreſis apud Eccleſiam incurrit. Dum ergo Pontifex ordinatione Dei hac de cauſa Conſtantinopolim veniſſet, poſt cauſam Theodati Regis propoſitam, hanc fidei profeſſionem ab Imperatore exegit. Nota Conſularis in fine addita, mendoſa eſt, ſicque corrigenda. Dat.18.Kal.April.Conſtant.poſt Conſulatum Beliſarij V.C.Conſulis.*

EPISTOLA VIII. AGAPETI AD PETRVM Hieroſolymitanum Epiſcopum, de Anthimi depoſitione, & Mennæ ſubrogatione.

Voluiſſemus quidem, Fratres dilecti, propter coniunctionem noſtræ charitatis, &c. *extat infra in Concil. Conſtantinop. ſub Menna.* Act.1.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google